

Ανθόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΒΕΡΟΙΑΣ

Αριθ. είδ. 565

Εξ αγοράς

GRYER-00175

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ

ΛΕΞΙΚΟΝ

ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΥΠΟ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ

ΜΕΤΑ ΠΟΛΛΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΤΟΜΟΣ Β'.

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΑΝΕΣΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

1891

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

1393

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΛΕΞΙΚΟΝ

N

Νααμαάλας. ὁ μέγας ποταμός ἡ ἢ βασιλικὴ διώρυξ, ἡ συνδέουσα τὸν Εὐφράτην καὶ Τίγριν, διατηροῦσα ἔτι τὸ ἐγγώριον ὄνομα τῆς, καὶ γνωστὴ ἤδη τῷ Ἡροδότῳ (Α, 193. — Στρώ. ΙΣΤ, 74. — Πολύβ. Ε, 51, 6).

Ναβαρζάνης. Πέρσης στρατηγὸς εἰς τὴν ἐν Ἀρβήλοις μάχην, ἐνωθεὶς εἴτα μετὰ τοῦ ἐπανάστατου Βήσσου κατὰ τοῦ Δαρείου (Ἀρριαν.).

Ναβαταῖοι. ὁ ἐπισημότερος λαὸς τῆς Πετραίας Ἀραβίας, κατέλαβε τὰς ἀρχαιοτέρας ἑδρας τῶν Μαδιανιτῶν, Ἀμαληκιτῶν, Ἑδουμιτῶν, καὶ ἐξετάθη μετὰ ταῦτα καὶ ἐπὶ τῆς Εὐδαίμωνος Ἀραβίας. Πρωτεύουσα αὐτῶν ἦν ἡ τῆς Πετραίας Ἀραβίας Πέτρα (ν. Σέλα), πόλις σχεδὸν πᾶσα ἐν τῷ βράχῳ λελαξευμένη, 2 μιλίων περιφέρειαν ἔχουσα, πλουσία ποτὲ καὶ ἰσχυρά, ἧς ἀξιόλογα ἐρείπια διατηρήθησαν εἰς 11 γεωγρ. μιλίων ἀπόστασιν ΝΑ τῆς Νεκρᾶς θαλάσσης. Ἐπὶ τῶν διαδόχων τοῦ Ἀλεξάνδρου μνημονεύονται οἱ Ναβαταῖοι ὡς λαὸς φιλοπόλεμος καὶ ἰσχυρὸς, καθ' οὗ ἐν ἄλλοις ἐκστρατεύσας τῷ 309 Δημήτριος ὁ Πολιορκητῆς, ἀπέτυχε (Πλούτ. Δημ. Ζ). Πηγὴ τοῦ πλούτου καὶ τῆς εὐημερίας αὐτῶν ἦν ἡ μεγάλη εὐφορία μέρους τῆς γῆς των, ἡ εὐρεῖα κτηνοτροφικῶν, τὰ πολύτιμα ἀρωματικὰ προϊόντα τῆς εὐδαίμωνος Ἀραβίας καὶ τὸ ἐκτεταμένον ἐμπόριον των. Ἐπεδίωκον δὲ κατακτήσεις πρὸς τὰ μεσημβρινώτερα, καὶ ληστρικῶς πολλάκις ἐνέπιπτον εἰς τὰς περικειμένας χώρας (Just. XI, 126. — Ον. Μετ. I, 61), μέχρις αὐτοῦ πρὸς

Β τοῦ Εὐφράτου. Πολλοὶ λαοὶ ἦσαν αὐτοῖς ὑποταγμένοι· δούλους ὁμῶς εἶχον ὀλίγους. Θρησκεία αὐτῶν ἦν ἡ μέχρι τοῦ μωαμεθανισμοῦ ἐν Ἀραβίᾳ ἐπικρατοῦσα ἀστρολατρεία. Ἐκυβερνῶντο δ' ὑπὸ βασιλέων, ὧν ὁμῶς μικρά ἦν ἡ ἰσχὺς. Ὁ πρῶτος αὐτῶν φαίνεται ὅτι ἦν Ἀρέτας Α', ὁ ἐπὶ Ἀντιόχου Δ' μετὰ τῶν Μακκαβαίων εἰς φιλικὰς σχέσεις διατελῶν. Εἰς ὁμῶς τούτων, ὁ Ἰωνανθάν, ἐπεχείρησεν ἐκστρατεῖαν κατὰ τῶν Ναβαταίων. Καὶ ἄλλοι δ' ἡγεμόνες μετὰ ταῦτα, τῷ πρώτῳ ὁμώνυμοι, ἐξηκολούθησαν, πολλάκις ἐπιτυχῶς, τὸν κατὰ τῶν Μακκαβαίων πόλεμον. Αἱ συγκρούσεις δ' αὐταὶ προὔχλασαν μέχρι τέλους τὴν ἐπέμβασιν τῶν Ῥωμαίων, καὶ τῷ 65 π. Χ. ὁ Πομπήιος (Πλούτ. Πομπ. ΜΑ) προσῆλθε κατ' αὐτῶν μέχρι τῆς Πέτρας. Διὰ τοῦτο Μάλας ὁ Β' ἡγεμονεύων τῷ 47 ὑπεστήριξε τὸν Καίσαρα (Cass. Β. Afr. I). Ἀλλ' ἔπειτα, μετὰ τῶν Πάρθων ἐνωθεὶς, ἐτιμωρήθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, καὶ συνεμάχησε μετὰ τοῦ Ἀντωνίου (Πλούτ. Ἀντ. ΕΑ). Κατὰ τοῦ ἰσχυροῦ δὲ Ὀκταβίου, κατακτητικὰς ἔχοντας διαθέσεις, ἐξηγέρθη ἄλλ' ὁ διάδοχος αὐτοῦ Ὀδόδας, ἡγεμὼν ἀσθενούς χαρακτῆρος, ἐδιάσθη νὰ βοηθήσῃ αὐτῷ τοὺς Ῥωμαίους εἰς τὴν ὑπὸ τὸν Αἰλιον Γάλλον ἐκστρατεῖαν των εἰς τὴν μεσημβρινὴν Ἀραβίαν. Εἰς τῶν διαδόχων αὐτοῦ, τὴν θυγατέρα του δοῦς εἰς γάμον εἰς τὸν Ἡρώδη, ὅστις περιύβρισεν αὐτήν, ἐξεδικήθη νικῆσας αὐτὸν καὶ τοὺς συμμάχους αὐτοῦ Ῥωμαίους τῷ 37 μ. Χ. καὶ εἰσῆλασεν εἰς τὴν Σῤῥίαν. Ἀλλὰ βαθμὴν ἡλαττώθη ἡ δύναμις τῶν Ναβαταίων,

καὶ ἐξέλιπεν ἔντελως ὅτε Πάλλμας, ἡ στρατηγὸς τοῦ Τραιανοῦ, ἐκυρίευσεν τὴν πρωτεύουσιν αὐτῶν Πέτραν, τῷ 100 π. Χ. (Στράβ. ΙΣΤ', 700, 767, 777, 779. — Δ. Κάσσο, ΕΘ, 14. — Eutr. VIII, 2).

Νάβις, Σπαρτιάτης, κατέλαβε τὴν ἑξουσίαν ἅμα ὁ Μαχανίδας ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Φιλοποίμενος. Ὡς φίλορρωμάτος δὲ, συμπεριλήφθη εἰς τὴν μεταξὺ τῶν Ῥωμαίων καὶ Φιλιππου τοῦ Μακεδόνος εἰρήνην (Liv. XXI, 12). Ὡμὸς καὶ φιλοκερδής, ἔτρεφε μισθωτοὺς, καὶ δι' αὐτῶν εἰσέβαλλε διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης εἰς παρακειμένας χώρας καὶ τὰς ἐλεηλάτει· τὴν δ' ἀρχαίαν λακωνικὴν δίκαιαν ἐπρόσπαθει ν' ἀποσκορακίσῃ. Ὅτε δ' ὁ Φίλιππος ἤρχισε τὸν πόλεμον αὐθις, ἐκέρδισεν ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸν Νάβιν, παραχωρήσας αὐτῷ τὸ Ἄργος (Liv. XXXVIII). Ὁ Φλαμινίος, ἀφ' οὗ ἐνίκησε τὸν Φίλιππον, ἀνεκήρυξε τῆς Ἑλλάδος τὴν ἀνεξαρτησίαν, ἐκινήθη κατ' αὐτοῦ, τῷ 195 π. Χ., καὶ τὸν ἐέλασε νὰ παραχωρήσῃ πάσας τὰς χώρας ἃς κατεῖχεν ἐντὸς τῆς Λακωνικῆς καὶ ταύτης τὰς ἐπιθλασσίους πόλεις, ἀφίει αὐτῷ ὅμως τὴν ἐπὶ τῆς Σπάρτης ἐπικυριαρχίαν (Πλούτ. Φλαμ. 15. — Liv. XXXIV, 22). Ὁλίγον μετέπειτα προσέβαλεν ὁ Νάβις τοὺς Ἀχαιοὺς, συμμαχοῦντας τότε μετὰ τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἐνίκησε μὲν κατ' ἀρχὰς διὰ θαλάσσης, ἀλλ' ἐνίκηθη ὑπὸ τοῦ Φιλοποίμενος ἐν Γυθείῳ, καὶ τῷ 192 ἐδόλοφονήθη ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀρχηγοῦ τῶν ἐπικυρῶν οὓς τῷ εἶχον πέμψει οἱ Αἰτωλοὶ (Πολύβ. Ζ, 8. 12. 17. — Liv. XXXVI, 35).

Ναβουχοδονόσορ (Νεβουκαδνεζάρ). Ἀπὸ τῆς μέσης τοῦ ιγ' αἰῶνος π. Χ. ἤρχον Ἀσσύριοι ἡγεμόνες ἐπὶ τῶν ἐν Βαβυλῶνι Χαλδαίων, Ναβονάσσαρ τις μνημονεύεται ὡς διατελέσας ἡγεμὼν, ὁ ἐπιχειρήσας ν' ἀποσείσῃ τὸν ξένον ζυγὸν περὶ τὸ ἔτος 747 π. Χ., ὅτε ἄρχεται νέα χρονολογικὴ ἀρίθμηση ἐν Βαβυλῶνι, ἡ λεγομένη ἐποχὴ τοῦ Ναβονάσσαρ, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς 14 (26) Φεβρ.

747 π. Χ. καὶ ὑπολογιζομένη οὐχὶ πλέον κατὰ τὰ σταθερὸν σεληνιακὸν ἔτος, ἀλλὰ κατὰ τὸ κινήτὸν ἡλιακόν. Ἀφ' οὗ ἡ Μηδία ἀπεσπάσθη τῆς Ἀσσυρίας, ἐπρόσπαθον καὶ ὁ Μεροδάχ Βαλαδὴν νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν Βαβυλῶνα· ἀλλὰ μετὰ πέντε ἔτη, 704 - 699, κατεστάλη ἡ ἐπανάστασις. Ναβουπολασσάρ ὅμως, ὁ διοικητὴς τῆς Βαβυλῶνος, ἐν 625 - 604 συμπράττοντα ἔχων καὶ τὸν υἱὸν του Νεβουκαδνεζάρ (τὸν Ναβουχοδονόσορα), συνενωθείς καὶ μετὰ Κυζάρους καὶ τῶν Μηδῶν τῷ 606, κατέστρεψε τὴν Νινευί, καὶ ἐκυρίευσεν τὸ Ἀσσυριακὸν κράτος εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ Τίγριδος, καὶ ἔστρεψε πρὸς δυσμὰς τὰς κατακτητικὰς τοῦ ἐπιχειρήσεις. Ὁ Ναβουχοδονόσορ ἐνίκησε τὸν Νεχώ, ὅστις, νικήσας τὴν Συρίαν, εἶχε προῆλθαι μέχρι τοῦ Εὐφράτου, τῷ 604, καὶ ἀναλαβὼν τὰς ἡνίκας τῆς κυβερνήσεως, συνεπλήρωσε, 604 - 561, τὴν ὅλην κατάκτησιν τῆς Συρίας. Μετὰ δύο δ' ἐκστρατείας, τῷ 600 καὶ τῷ 597, ἐκυρίευσεν τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ κατέστρεψε, τῷ 586, τὸ κράτος τῶν Ἰουδαίων. Συμπίπτει δὲ πιθανῶς ὁ τελευταῖος κατὰ τῶν Ἰουδαίων πόλεμος μετὰ τῆς πολιτορκίας τῆς Τύρου, ἣν παρέτεινε 13 ἔτη, χωρὶς νὰ κατορθώσῃ νὰ καταβάλῃ τὸν βασιλέα Ἰσοβὰλ καὶ τοὺς μαχίμους κατοίκους τῆς ὀχυρᾶς πόλεως, καὶ μόνον διὰ συνθήκης ἀνεγνώρισαν οἱ Τύριοι τὴν κυριαρχίαν του. Μνημονεύονται δὲ καὶ ἄλλαι κατακτήσεις αὐτοῦ, τῆς Αἰγύπτου, τῆς Ἰθρηρίας καὶ ἐτέρων χωρῶν, ἀλλ' εἰσὶν ἀμφίβολοι καὶ μᾶλλον μυθώδεις τὸν χαρακτῆρα. Καταθείς δὲ τὰ τρόπαιά του εἰς τὸν ναὸν τοῦ Βαῶλ ὠχύρωσε τὴν Βαβυλῶνα, ἐκτείνας αὐτήν, τὴν ἐκαλλώπισεν διὰ μεγαλοπρεπῶν οἰκοδομῶν, ὡς ἐν ἄλλοις μνημονεύονται οἱ κρεμαστοὶ κήποι, καὶ τὴν χώραν ἡγωνίσθη νὰ ὑψώσῃ καὶ ἀναπτύξῃ διὰ πολιτισμοῦ καὶ ἐμπορίου, καὶ διὰ κατασκευῆς διαρύγων καὶ ἄλλων ἔργων ὑδραυλικῶν. Τὴν σύζυγον αὐτοῦ καλεῖ ὁ Ἡρόδοτος Νίτοκριν (Α, 184 - 188), ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἦν αὕτη ἡ ὑπ' ἄλλων Ἀνυτίς καλουμένη, θυγάτηρ τοῦ Κυζάρους, βασι-

λέως τῆς Μηδίας, ἥτις καὶ πιθανῶς ἀντικατέστησεν ἐπὶ τινα εἴη εἰς τὴν ἀρχὴν τὸν Ναβουχοδονόσορα, παραφρονήσαντα. Οἱ διάδοχοι τοῦ Ναβουχοδονόσορος δὲν ἦσαν ἐφάμιλλοι αὐτοῦ κατὰ τὴν δραστηριότητα. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ "Ενιλ Μεροδάχ 561-559, ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ κηδεστοῦ του Νεργλισσάρ (559-555) τούτου δὲ τὸν υἱὸν Λαβοσοαρχάδ, ἐθανάτωσαν συνωμόται, καὶ τοῦτον διεδέχθη εἰς τὸν θρόνον ὁ Λαβονέτος καθ' Ἡρόδοτον, ὁρθῶς δὲ Ναβονέδος κατ' ἐπιγραφάς, ὑποταγείς τῷ 538 εἰς τὸν Κύρον, ἐξ οὗ τὸ κράτος αὐτοῦ ἐγένετο περσικὴ ἐπαρχία.

Νάβλα καὶ Ναύλα, μουσικὸν ὄργανον ἐντατὸν, φοινικικῆς καταγωγῆς κατ' Ἀθηναίον (Δ, 77), βεβαίως τὸ ἐν τοῖς ψαλμοῖς συνεχῶς μνημονεύμενον Νεβέλ. Ἦν δὲ δεκά-

χορδον, ἥ, κατὰ τὸν Ἰώσηπον (Ἀρχ. Ζ, 10) δωδεκάχορδον καὶ τετράγωνον, παιζόμενον διὰ τῶν δύο χειρῶν ἄνευ πλῆκτρου, ὡς ἡ νῦν ἄρπη. Ἦν ἐν χρήσει εἰς τὰ συμπόσια, καὶ ἐπαίξετο ὑπὸ γυναικῶν (Ον. Α. Απ. ΙΙΙ, 327). Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ὑπῆρχε τοιοῦτο ὄργανον καὶ ὑδραυλικὸν (Ἀθην. Αὐτ.).

Νάγαρα καὶ Διονυσόπολις, πόλις ἰνδικῆς θυτικῆς τοῦ Γάγγου, πιθανῶς ἢ πρὶν Νύσσα.

Νάγεδος, πόλις παράλιος τῆς Κιλικίας, ἀποικία τῶν Σαμίων.

Ναζαρέτ ἢ Νάζαρα, πόλις τῆς Γαλιλαίας, μεσημβρινῶς τῆς Κανάς.

Ναζιανζός, πρὶν Διοκατισάρεϊα, πόλις τῆς Καππαδοκίας, ΝΑ τῆς Ἀρχελαίδος.

Ναθώ, ὥσως ὁ αὐτὸς τῷ Νεούτ (Πτλμ.), νομὸς αἰγυπτιακὸς μεταξὺ τῶν στομίων τοῦ Νεῖλου, τοῦ Βουσιριτικοῦ καὶ Βουδαστικοῦ (Ἡρδ. Β, 165).

Νοῦας ἢ Ναῦς, ἴδ. Νύμφαι.

Ναῦδια ἢ ἡρῶα, τάφοι ἐν σχήματι μικρῶν ναῶν, ἐν παραστάσι, πρόστυλοι ἢ ἀμφίπρόστυλοι. Ἡ θαπάνη αὐτῶν ἦν τοσαύτη, ὥστε ἐν Ἀθήναις διὰ νόμου ἐκανονίζετο ὁ ἀνώτερος ὅρος αὐτῆς. Ἰδ. Τάφος.

Ναῦσός, πόλις τῆς Μοισίας, παρ' ἐνὶ τῶν ἀνατολικῶν ὁμόρων τοῦ Μάργου (ν. Νίσσα, ἐπὶ τῆς Νισσάδας). Εἰς αὐτὴν ἐγεννήθη Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας, διέτριβε πολλάκις ἐν αὐτῇ καὶ τὴν ἐκαλλώπισε. Κατέστρεψε δ' αὐτὴν ὁ Ἀττίλας, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα πάλιν ἀνικοδομήθη.

Ναμνέται, κελτικὸς λαὸς τῆς Γαλιίας, ἐπὶ τοῦ Β χείλους τοῦ Λίγειρος. Ἡ πρωτεύουσα αὐτῶν Κονδιθίνεον ἦν ἢ ν. Νάντη. Ἦσαν δὲ σύμμαχοι τῶν Ἑνετῶν (Στρεβ. Δ, 190. 198. — Goss. Β. G. ΙΙΙ, 9).

Ναννώ, ἴδ. Μίμνερμος.

Νάνος ἢ Νάννος, ὁ παρὰ φύσιν βραχύς τὸ σῶμα. Ἐπὶ Ῥωμαίων ἰδίως ἐπεζητοῦντο οἱ τοιοῦτοι ὑπὸ τῶν πλουσιῶν ὡς γελωτοποιοὶ καὶ ὡς μῖμοι, καὶ ὑπῆρχε μάλιστα ἢ βάρβαρος ἐφεύρεσις ταπεινῶν κωμῶν εἰς ἀνεκλείοντο καὶ ἐτρέφοντο παθία πρὸς παρακώλυσιν τῆς αὐξήσεως καὶ πρὸς παρκαμύφωσιν αὐτῶν εἰς νάνους. Τῆς Ἰουλίας ὁ νάνος, Κανώπας

Ἀγάλματιον Περσῆος.

καλούμενος, εἶχε μόνον 2 1/2 ποδῶν ὕψος καὶ ὑπῆρχον νάννοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων (Suet. T. 6. LXI. — Lamprid. Alex. Sev. XXXIV). Διεσκέδαζον δὲ τοὺς κυρίους τῶν διὰ τῆς αὐθάδους καὶ πολλάνκις δηκτικῆς ἐλευθεροστομίας τῶν, καὶ προσέτι διὰ μου-

σικῶν ἢ ἑρχατικῶν ἀσκήσεων. Ὁ Δομιτιανὸς τοῖς ἐπέβαλλε νὰ μονομαχῶσιν εἰς τὰ θεάτρα κατὰ γυναικῶν. Οἱ πρὸ πάντων δ'

χαλκ. ἀγάλματιον

ἐκτιμώμενοι ἦσαν οἱ μᾶλλον δύσμορφοι, κυφοὶ, δολιχοκέφαλοι, μακρὰ τὰ ὦτα, ἐγκώδη τὴν ρίνα ἔχοντες, συγχρόνως δὲ καὶ βλακῶδεις, εἰς οὓς καὶ ἰδιαίτερον ὄνομα ποτιόνοες ἐδίδετο (Mars. VI, 39, VIII, 43. XII, 74. — Plin. Ep. IX, 1, 17). Καὶ μικρὰ δὲ νανῶ-
 δη παῖδια ἐτέρποντο οἱ Ῥωμαῖοι ἀφίνοντες γυμνά νὰ περιφέρωνται ἐν ταῖς οἰκίαις. Κατὰ Τζέτζην (Λυκφρ. 1224), νάννος ἐλέγετο καὶ ὁ Ὀδυσσεύς, τὸ ὄνομα κατὰ τινὰς λαβὼν παρὰ τῶν Τυρρηνῶν, παρ' οἷς δῆθεν διέτριψε περὶ τὰ τέλη τῆς ζωῆς του.

Ναννώ, αὐλήτρια εἰς ἣν ὁ ποιητής Μίμνερμος ἔγραψε πολλὰ τῶν ποιημάτων του (Ἀνθλγ.).

Ναντουᾶται, λαὸς Κελτικὸς παρὰ τὰς Ἀλπεῖς. Κατὰ Καίσαρα (B. G. 3, 1), ἔρρει διὰ τῆς χώρας αὐτῶν ὁ Ῥήνος (πιθαιώτερον ὁ Ῥοδανός). (Στρεβ. Δ, 204).

Νάξος, 1) ἡ ἐπιστημοτάτη καὶ μεγίστη τῶν Κυκλάδων, 5 $\square^{\mu}$ ἐπιφάνειαν ἔχουσα, καλουμένη δὲ (παρὰ ποιηταῖς) καὶ Δία καὶ Στρογγύλη. Ἀδὲ τῆς Πάρου κειμένη, καὶ ὡς αὕτη ἐξ ὠραίου λευκοῦ μαρμάρου συνισταμένη. Τὴν ἔλεγον δ' ἐνίοτε οἱ ἀρχαῖοι Μικρὰν Σικελίαν διὰ τὴν εὐφορίαν τῆς δι' ἣν δὲ παρήγεν ἐξαιρετον οἶνον εἶχε πολλὰς Διονυσιακὰς παραδόσεις. Ἐνταῦθα εὗρεν ὁ Βακχος τὴν ὑπὸ τοῦ Θησεῦς ἐγκαταλειφθεῖσαν Ἀριάδνην, κόρην τοῦ Μίνως ἐκ Κρήτης, καὶ ἀπήγαγεν αὐτὴν μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τὰς περιοδεῖας του. Κρήτες δ' ἐλέγοντο οἱ πρῶτοι αὐτῆς κάτοικοι, καὶ Θρᾶκες καὶ Κᾶρες· μετὰ δὲ τούτους Ἴωνες ἐξ Ἀττικῆς (Ἡρδ. Α. 64. II, 46). Κατὰ τὸ ἔτος 536 ἢ 535, νικήσας ὁ Πεισίστρατος τοὺς Σαμίους, τοῖς ἐπέβαλε

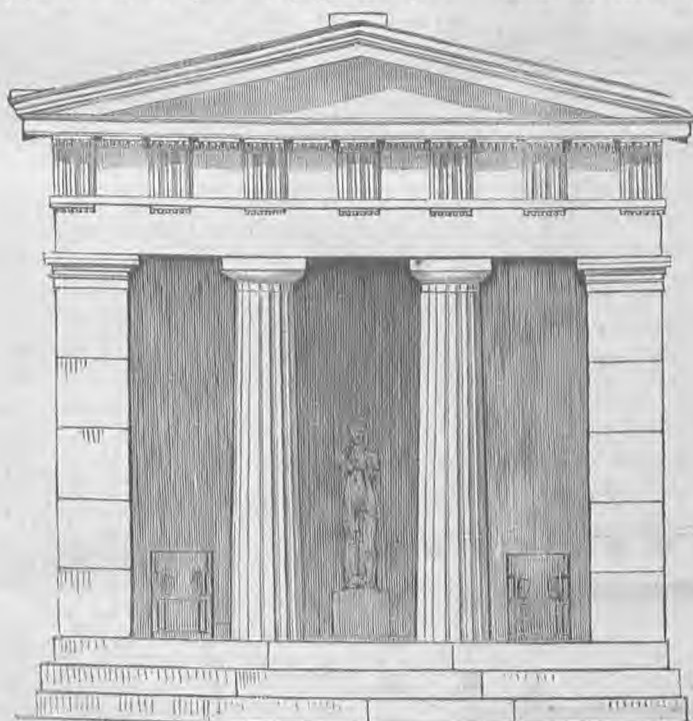
τύραννον τὸν Λύγδαμιν, ὑφ' ὃν ἡ νῆσος ἐφθασεν εἰς ἀκμὴν καὶ εἰς δύναμιν (Ἡρδ. Α, 64). «Ἡ Νάξος εὐδαιμονίῃ τῶν νήσων διέφερε» καθ' Ἡρόδοτον (Ε, 28), καὶ ἐκείνητα ὀντακισχίλους ὀπλίτας καὶ πολλὰς τριήρεις. Ἀλλ' οἱ Πέρσαι, ὧν τὴν βοήθειαν ἐπεκαλέσθησαν οἱ ἀριστοκράται, ἀποκρουσθέντες (Ἡρδ. Ε, 30 - 34), παρωργίσθησαν, καὶ τῷ 490 κατηρμήωσαν τὴν νῆσον (Ἡρδ. ΣΤ, 96), καὶ εἰς τὴν ναυμαχίαν τῆς Σαλαμῖνος, τέσσαρα Σαμιακὰ πλοῖα, ὑπὸ τῶν Περσῶν στρατολογηθέντα, ἐπολέμησαν ὁμῶς ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων (Ἡρδ. Η, 46). Εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀθηναίων μετὰ ταῦτα προσαρτηθεῖσα ἡ Νάξος, ἀντέστη οὐχ ἡττον εἰς αὐτῶν τὰς αὐθαιρέτους βιαιοπραγίας, καὶ ὑπέστη μακρὰν πολιορκίαν, μεθ' ἣν, τῷ 466 ἀπώλεσε τὴν ἐλευθερίαν τῆς, τῷ δὲ 453 κατεκληρουχῆθη ὑπ' αὐτῶν (Θουκ. Α, 98. 137. — Πλούτ. Περ. ΙΑ. — Διόδ. ΙΑ, 88) καὶ ἔμεινεν ἔκτοτε ἄσημος. Τῷ 376 κατεναυμάχησεν ἐν Νάξῳ ὁ Χαδρίας τὸν σπιρτιατικὸν στόλον, καὶ ἐδίασε τοὺς Ναξίους νὰ προσέλθωσιν εἰς τῶν Ἀθηναίων τὴν συμμαχίαν, ἀφ' ἧς ἀπέσχον τῷ 378. Ἐπὶ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου ὑπετάγη ἡ νῆσος εἰς τοὺς Μακεδόνας, ἐπὶ τῶν διαδόχων δὲ εἰς τὴν αἰγυπτιακὴν βασιλείαν Ὁ Ἀντώνιος παρέδωκεν αὐτὴν εἰς τὴν Ῥόδον, ἀλλ' οἱ Ῥωμαῖοι αὐθις τὴν ἀπῆλλαξαν τοῦ βαρέος ἐκείνου ζυγοῦ (Ἀππιαν. Ε, 7). Ἐκτοτε δὲ παύει μνημονευομένη ὑπὸ τῆς ἀρχαίας ἱστορίας. Ἡ πόλις Νάξος κεῖται εἰς τὴν ΒΔ παραλίαν τῆς Νήσου. — 2) Τὸ πρῶτον ἐλληνικὸν ἱερυμα, ὑπὸ Χαλκιδῆων κατοικηθὲν τῷ 735 π. Χ. εἰς Σικελίαν, κατὰ τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν, Ν τοῦ ὄρους Ταύρου (Θουκ. ΣΤ. 3). Ἐκεῖθεν δ' ἐξεπέμφθησαν μικρὸν μετὰ ταῦτα ἀποικίαι εἰς Λεοντίνους, Κατάνην, καὶ ἴσως συγχρόνως καὶ εἰς Ζάγκλην. Ἐπὶ τινα χρόνον ὑπέκειτο εἰς Ἰερώνυμον τὸν Γελαῖον, (Ἡρδ. Ζ, 156)· ἐπὶ δὲ τῆς κατὰ τῶν Συρακουσῶν ἐκστρατείας τῶν Ἀθηναίων, συνεμά-

χῆσε μετ' αὐτῶν (Θουκ. Δ, 25), ἀλλὰ τῷ 403 ἐκυριεύθη ὑπὸ τοῦ Διονυσίου καὶ κατεστράφη· τῷ δὲ 358 συνέλεξεν ὁ Ἀνδρόμαχος τὰ λείψανα τῶν κατοίκων αὐτῆς, καὶ συνήκισεν αὐτοὺς πλησίον τῆς ἀρχαίας τῆς θέσεως, ἐπὶ τοῦ Ταύρου, καλέσας τὴν νέαν πόλιν Ταυρομένιον (Ἰδ.) (Διόδ. ΙΔ, 15, 87).

Ναός, οἰκοδόμημα ἰδρυμένον πρὸς κατοικίαν τῶν θεῶν ἢ μᾶλλον, μετὰ ταῦτα, τῶν ἀγάλματων αὐτῶν (ἐκ τοῦ ναίω). Ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις χρόνοις καὶ κοῖλα δένδρα ἀπλῶς ἐχρησίμευον εἰς τοῦτο, ὡς ἡ φηγὸς ἐν ἣ ὁ Ζεὺς ἐπιστεύετο οἰκῶν εἰς τὴν Δωδώνην (Ἡσίοδ.), ἐν Ἐφέσῳ πρέμνος πετέλας (Διον. περιηγ. Α, 5), ἐν

τῶν πρώτων χρόνων τῆς ἱστορίας, ἐν ᾧ ὁ Ὀμπρος μνείαν ποιεῖται τοῦ Ἑρεχθείου (Ἰλ. Β, 549. Ὀδ. Η, 81), καὶ ὁ Πausanias τοῦ ἐν Δελφοῖς, ὁ ἀνὰ οἰκοδόμησε λίθινον πρῶτος ὁ Τροφῶνιος. Τὸ ἀρχαιότατον λίθινον οἰκοδόμημα, ὃ δύναται νὰ ἐκληφθῇ ὡς ναός, ἐστὶ τὸ ἐν Ὀρχη (Ἰδ.) τῆς Εὐβοίας, καὶ ἕτερον ἐν Στύροις. Καὶ χαλκοῦς δ' ἐλέγετο ὁ ἀρχαιότατος ναός τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Σπάρτῃ, καὶ αὐτὸς ὁ τῶν Δελφῶν, εἰς τὴν δευτέραν τοῦ περίου, πιθανῶς ἀμρότεροι ἐπιχαλκοὶ ἐντός, ὡς ἦσαν οἱ θησαυροί. Ὁ δὲ τῶν Δελφῶν ἐλέγετο καὶ πτέρινος (ἴσως ἀντὶ περίπτερος) ἐγαρθεῖς μετὰ ταῦτα. Ἡ θέσις εἰς ἣν ὁ ναός ἰδρύετο, ἱερου-

το διὰ τελετῶν περιβολῆς ἐμόνου αὐτὴν ἀπὸ ἀνθρωπίνων καὶ βεβηλῶν οἰκιῶν, καὶ πολλάκις ἔκτασις τις καθιερωμένη καὶ κατάφυτος (τέμενος) τὴν περιστοιχίζεν. Ὅτε δ' ἡ τέχνη ἐπελήθη τῆς νεωδομίας, οὐδεμίαν, ὡς ἐν ἄλλαις οἰκοδομαῖς ἔχουσα νὰ θεραπεύσῃ βιωτικὴν ἀνάγκην, ἀπέβλεψε πρὸς τὸ καθαρῶς καλόν, διατηρήσασα ὁμῶς καὶ ἐν τῇ λιθοδομίᾳ τὰ πρωτότυπα σχήματα τῆς ξυλοδομίας εἰς τοὺς κίονας (Ἰδ.) καὶ εἰς τὸν θριγκὸν (Ἰδ.), ἰδίως εἰς τὸν ἀρχαιότατον ρυθμὸν, τὸν

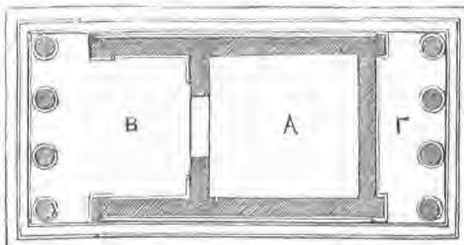

Πρόστυλον.

Ὀρχομενῷ κέδρος, ἐξ οὗ ἡ Ἀρτεμις ἐλέγετο Κεδρεᾶτις (Paus. Η, 10). Ὁκοδομοῦντο δὲ ξύλινοι κατ' ἀρχαίαν οἱ ναοί, ὡς ὁ τοῦ Ἰππεῖου Ποσειδῶνος ἐν Μαντινείᾳ (Paus. Β, 58), καὶ ἄλλα μνημονευόμενα ἱερὰ (Ἡρδ. Δ, 108. — Paus. Αὐτ. 55, 56), καὶ ὡς ἀποδεικνύει ἡ ἑλλειψὶς παντὸς ἐρείπιου ναοῦ ἐκ

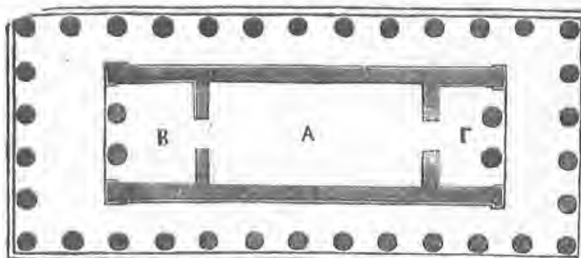
δώριον, καὶ βεβηλῶν αὐτὰ ἐπὶ τὸ κορυφότερον καὶ πολυτελέστερον μεταποιήσασα εἰς τοὺς δύο ἄλλους ρυθμούς, τὸν Ἰώνιον καὶ τὸν Κορινθιον. Τοῦ ναοῦ τὸ μέρος τὸ περιέχον τὸ ἄγαλμα ἦν ὁ σηκός (Α), μὴ ἔχων παράθυρα, καθὼς καὶ αἱ οἰκίαι, καὶ εἰς τοὺς μικροὺς ναοὺς φῶς μόνον λαμβάνων ἐκ τῆς θύρας, ὅταν ἡνοιγέτο. Ἡ νο-

γετο δ' αὕτη πάντοτε πρὸς ἀνατολὰς, πρὸς ἃς ἦν καὶ τὸ ἄγαλμα ἐστραμμένον. Πρὸ τῆς θύρας δὲ καὶ ὁ ἐλάχιστος τῶν ναῶν εἶχε δύο κίονας, καὶ ἐπ' αὐτῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν δύο παρὰ στήδων, οἵτινες ἦσαν αἱ παρεκτάσεις τῶν πλευρῶν τῆς οἰκοδομῆς μέχρι τῆς γραμμῆς τῶν κίωνων, ἐπεκλήθητο ὁ θριγκὸς, καὶ ὁ τοιοῦτος ναὸς ἐλέγετο «ἐν παραστάσιν». Ἄν δ' ἀντὶ τῶν παρεκτάδων, ἢ μάλ-

Ἀμφοπρόστυλος.

λον πρὸ αὐτῶν, εἶχε καὶ δύο ἄλλους κίονας, τέσσαρας κατὰ πρόσωπον, ὠνομάζετο (τετράστυλος) πρόστυλος· ἂν δ' εἶχεν ἄλλους τόσους καὶ πρὸ τῆς ὀπισθίας (τῆς δυτικῆς) πλευρᾶς, οἷος ὁ τῆς Ἀπτέρου Νίκης εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν, ἐλέγετο «ἀμφιπρόστυλος». Ἄν δὲ κίονας εἶχε καὶ περὶ τὰς τέσσαρας πλευρὰς, ἐλέγετο «περίπτερος» διότι «πτερόν» ἢ «πτέρωμα» ὠνομάζετο ἡ περὶ ἐκάστην τῶν (μακρῶν) πλευρῶν σειρά κίωνων. Οἱ δὲ περίπτεροι εἶχον εἰς τὰς

Τὸ Θησαυρον καὶ διάγραμμα.

βραχείας πλευρᾶς οὐχὶ ὀλιγωτέρους τῶν ἐξ κίωνων, καὶ τότε ἐλέγοντο «ἐξάστυλοι», ἀλλὰ καὶ ὀκτώ, καλούμενοι «ὀκτάστυλοι», καὶ δέκα, οἱ «δεκάστυλοι»· ὁ ἀριθμὸς δὲ τῶν κίωνων τῶν μακρῶν πλευρῶν ἦν

κατὰ κανόνα, οὗ ὅμως ἐξαιρέσεις ὑπάρχουσι, διπλοῦς τοῦ τῆς βραχείας πλευρᾶς, πλέον ἐνὸς (περιλαμβανομένων καὶ τῶν γωνιαίων)· ὥστε ὁ ἐξάστυλος εἶχε 13 κίονας εἰς τὴν μακρὰν πλευράν, ὁ ὀκτάστυλος 17, ὁ δεκάστυλος 21. Προσέτι δ' οἱ περίπτεροι εἶχον καὶ εἰς τὰς δύο μικρὰς πλευρὰς καὶ ἀνά δύο κίονας ἐν παραστάσι. «Ψευδοπερίπτεροι» δ' ἦσαν οἱ εἰς τὰς μακρὰς πλευρὰς ἀντὶ κίωνων ἡμικίονας ἔχοντες ἐπὶ τῶν τοίχων. Κατὰ τὰς ἀποστάσεις δὲ τῶν κίωνων ἀπ' ἀλλήλων οἱ ναοὶ ἐλέγοντο σύστυλοι, ὅταν οἱ κίονες διίσταντο κατὰ 2 διαμέτρους τῆς βάσεως, διάστυλοι ὅταν κατὰ τρεῖς, καὶ ἀραιόστυλοι ὅταν κατὰ 4, ὅπερ μόνον εἰς τοὺς Ὑρρηγικοὺς ναοὺς ἦν σύνηθες, καὶ τότε τὰ ἐπιστύλια ἦσαν ξύλινα, διότι τοιούτων διαστάσεων λίθινα δυσκόλως ἐπρομηθεύοντο. Ὑπῆρχον δὲ καὶ μέγιστοι ναοί, οἵτινες διπλοῦν εἶχον πτερὸν ἢ σειρὰν κίωνων εἰς τὰς μικρὰς πλευρὰς, καὶ εἰς τὰς βραχείας πολλάκις καὶ τριπλὴν ἢ καὶ τετραπλὴν, καὶ οἱ τοιοῦτοι ἐλέγοντο «δίπτεροι»· ἂν δ' ἡ ἀπὸ τοῦ τοίχου ἀπόστασις τῶν ἔξω κίωνων ἦν ὅση ἀπητείτο ἵνα ὑπάρχη καὶ δευτέρα σειρά, αὕτη δ' ἔλειπεν, ἐλέγοντο «ψευδοδίπτεροι». Τὸ μεταξὺ τῆς θύρας καὶ τῶν πρὸ αὐτῆς κίωνων μέρος ἐλέγετο «πρόναος» (Β)' εἰς τοὺς μεγάλους δὲ ναοὺς ὑπῆρχεν, ὀπίσω τοῦ σηκοῦ (Α)

ἰδιαίτερα διαίρεσις, ὁπισθοδόμος (Γ) καλουμένη, καὶ εἰς ἐναπόθεσιν τῶν ἱερῶν σκευῶν χρησιμεύουσα, συνεχομένη δὲ μετὰ τοῦ σηκοῦ συνήθως διὰ δύο πυλίδων παρὰ τοῖς πλαγίοις τοίχοις αὐτοῦ, ἐνίοτε δὲ καὶ ἔξωθεν, ἐκ θυσιῶν, πύλην ἔχουσα, ἥτις καὶ αὕτη τότε κατὰ

τὸ μέγεθος τοῦ ναοῦ, ἦν ἢ ἐν παραστάσιν ἢ ἔχουσα διπλὴν κίωνων σειράν. Οἱ μεγάλοι ναοί, ὡς ὁ Παρθενών, ὁ τοῦ Διὸς ἐν Ὀλυμπίᾳ, εἶχον τὸν σηκὸν ὑπαιθρον. Κατὰ τὰ σωζόμενα δὲ λείψανα καὶ ἔχνη ἐντὸς αὐτοῦ, κατὰ μὲν τὴν ὀπισθίαν, δυτικὴν πλευράν, ἔδρου-

το τὸ ἄγαλμα, κατὰ δὲ τὰς τρεῖς ἄλλας πλευρὰς ἐπεκράτει περιστύλιον διπλῆς ἐπαλ-

ἐκατέρωθεν αὐτοῦ ἀνά μιαν προσέτι κίωνων σει-
ραν, ἥ ἀντ' αὐτῶν ἀνά ἓνα τοῖχον, ὥστε διηρησ-
τὸ σῆκος εἰς τρία θωμάτια, ἐν εὐρύχω-
ρον ἐν τῷ μέσῳ διὰ τὴν πρωτίστην
θεότητα ἧς ἦν ὁ ναὸς, καὶ δύο ἄλλα
ἐλάσσονα ἐκατέρωθεν διὰ δευτε-
ρευούσας θεότητας, ὧν ἡ λατρεία
συνείχετο μετὰ τῆς ἧς ἦν ὁ ναὸς
ἀνατεθειμένος. Ἐπὶ Ῥωμαίων δ'
ὠκοδομοῦντο καὶ στρογγύλοι ναοί,
μετὰ στρογγύλου περιστυλίου. Συν-
ήθως δ' ἴσταντο πάντες οἱ ναοί ἐπὶ
ἐδάφους ὑψομένου ἐπὶ τριῶν βαθ-
μίδων, αἵτινες, ἐν τοῖς μεγάλοις
ναοῖς, πρὸ τῶν εἰσόδων διετέροντο
διὰ δύο ἄλλων, διατηρουμένου πάν-
τοτε τοῦ περιττοῦ ἀριθμοῦ, ἵνα ὁ
προσερχόμενος, διὰ τοῦ δεξιοῦ πο-
δὸς ἐπιβαίνων τῆς κατωτέρας βαθ-
μίδος, φθάνη πάλιν διὰ τοῦ δεξιοῦ
εἰς τὸ ἱερὸν ἔδαφος. Ἐπειδὴ δ' ὁ
ναὸς ἦν κατοικία τοῦ θεοῦ, εἰς αὐ-
τὸν δὲν εἰσεχώρει τὸ πλῆθος, καὶ
τὸ μέρος ἐνθα τὸ ἄγαλμα ἱδρυτο
ἦν κυρίως ἄδυτον· οἱ δὲ προσκυνη-

τῶν αἰρέσεων κίωνων, ἧτις, ὡς καὶ ὁ ὀπισθό-
δομος, εἶχεν ὄροφον, πιθανῶς ξυλίνην, ἐκτει-
νομένην καὶ ὑπὲρ τὸ ἄγαλμα, καὶ διὰ λιθίνων
κεράμῶν κεκαλυμμένην. Μεταξὺ δὲ τῶν δύο

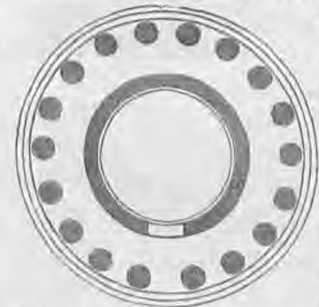
ἐπλήρουν τὰ περιστύλια καὶ τὸν ἐκτὸς
ἱερὸν περίβολον, ἐνθα καὶ ἐτελοῦντο αἱ δι'
αὐτοὺς θυσίαι, εἰς βωμὸν πρὸ τῆς εἰσόδου
ἱστάμενον.

Ναπαῖται, ἴδ. Νύμφαι.

Νάπητα, πόλις ἐπὶ τοῦ Νείλου, βο-
ρείως τῆς Μερῆς, ἡ ἀνθοῦσα μητρόπολις
τοῦ βασιλείου τῆς Αἰθιοπίας. Οἱ Ῥωμαῖοι
μέχρι αὐτῆς προελθόντες ἐπὶ Πετρωνίου, τὴν
ἐλεηλάτησαν (Στρώβ. ΙΖ, 820). Ἡ θέσις αὐ-
τῆς σήμερον εἰσέτι ἀμυθῶδες.

Νάπης (ῥ), τόπος δασώδης τῆς Λέσβου.

Νάρ, νότιον παραποτάμιον τοῦ Τιθέριος
ἐν Ἰταλίᾳ (ν. Νέρα), θεοῦχον ἔχον τὸ ὕδωρ,
πηγάζον δ' ἐκ τοῦ ὄρους Φισκέλλου κατὰ τὰ
ὄρια τῆς Οὐδρίας καὶ Πικηνίας, δεχόμενον
τοὺς ῥύακας Βελίνων καὶ Τολένων, διερχόμε-
νον πρὸ τῆς Ἰντεράμνης, καὶ μεταξὺ Ὀρτης

αὐτὸ εἰς τὸν πρόναον. Οἱ Τυρρηνικοὶ δὲ ναοὶ ἡ-
σαν, κατὰ Βιτρούβιον (ΙΥ, 7) τετράγωνοι, διχα δι-
ηρημένοι· καὶ τὸ μὲν ἐμπρόσθιον αὐτῶν ἤμισυ ἦν
στοᾶ ἀνοικτὴ, ἐκ σειρῶν κίωνων, τὸ δ' ἕτερον ἡμι-
συ ἦν ὁ σῆκος, ἔχων τὸ ἄγαλμα ἐν τῷ μέσῳ, καὶ

καὶ Ὀρχικούλου εἰς τὸν Τίβεριν ἐκβάλλον (Στρεβ. Ε, 227).

Ναράγαρα, ἐπίσημος πόλις τῆς ἑσων Νουμιδίας, μικρὸν τῆς Ζάμας ἀπέχουσα. Εἰς αὐτὴν εἶχον συνέντευξιν, ὀλίγον πρὸ τῆς ἐν Ζάμα μάχης, ὁ Ἀννίβας καὶ ὁ Σκιπίων (Liv. XXX, 29) (v. Κασρ. Τζαβέρ).

Ναρθών, ἐπίσημος μητρόπολις τῶν Τεκτοσάγων εἰς τὴν ῥωμαϊκὴν ἐπαρχίαν Γαλιαν τὴν Ναρθωνιακὴν, παρ' ἣ ἔρρει ὁ ποταμὸς Ἀταξ. Ἀπὸ τοῦ 118 π. Χ. ἦν Ῥωμαϊκὴ ἀποικία, Μάρτιος ἐπωνομαζομένη· εἶτα δὲ κατέστη τῆς χώρας πρωτεύουσα (Cic. Font. I. Bent. XLVI. — Cass. B. G. III, 20. VIII, 7]

Νάρδος (ἡ), φυτὸν πολλαχθῶς, κυρίως ὁμως ἐν Ἀρχίδι φυόμενον, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Κελτικῇ, ἡ νῦν βαλεριάνα. Ἐκ τῶν ἀνθέων αὐτοῦ (τοῦ ναρδοστάχους) ἐξήγετο εὐωδὸς ἑλαιον, τὸ νάρδιον, λίαν ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ἀρχαίοις καὶ μάλιστα τοῖς Ῥωμαίοις. Τῆς νάρδου ἐγένετο χρήσις καὶ εἰς κατασκευὴν τοῦ οἴνου, ὅστις τότε ἐκαλεῖτο ναρδίτης (Διοσκορ. Α, 6. 7. 8. — Plin. XII, 12. — Linn).

Ναρθάκιον, ὄρος ἐν Θεσσαλίᾳ (νῦν Κασσιδιάρης), καὶ ὁμώνυμος πόλις εἰς αὐτοῦ τοὺς πρόποδας, νοτίως τῆς Φαρσάλου καὶ τοῦ Ἀπιδανοῦ ποταμοῦ. Μνεῖα αὐτοῦ γίνεται ἐν τοῖς πολέμοις μεταξὺ τοῦ βασιλέως Ἀγρησίου, ἐξ Ἀσίας ἐπανελθόντος τῷ 394 π. Χ. καὶ τῶν Θεσσαλῶν, οὓς ἐξήγειραν κατ' αὐτοῦ οἱ Θηβαῖοι (Ξεν. Ἑλλ. Δ, 3, 9. — Ἰδ. καὶ Ἀγρησίλ. Β, 5. — Πλούτ. Ἀγρησίλ. 15Τ. — Θ, 431).

Νάρθηξ, 1) φυτὸν καλαμοειδές, ὕψηλόν, γονατωδὲς καὶ ἀκανθωτόν, ἐν Ἑλλάδι ἀφθόνης φυόμενον, ἐν Κύπρῳ, ἐν Σικελίᾳ, ἐν Ἀπουλίᾳ, ἐγκλεῖον δ' ἐν τῷ κορμῷ αὐτοῦ ἐντεριώνην (μυελὸν) ὅστις διατηρεῖ τὸ πῦρ ὡς ἡ ὕσκα. Εἰς τοιοῦτον κάλαμον λέγεται ἐγκρύψας ὁ Προμηθεὺς τὸ πῦρ ὃ ἐκλεψεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ (Ἡσίοδ. Θεογ. 567). Τοιοῦτους κάλαμους εἶχον καὶ αἱ Βάνχαι διὰ χειρῶν εἰς

τάς διονυσιακάς ἐορτάς, καὶ δι' αὐτῶν ἔτυπτον καὶ αὐταί, καὶ εἰς τὰ σχολεῖα οἱ διδασκαλοὶ τὰ παιδιὰ· οἱ δὲ χειρουργοὶ μεταχειρίζοντο αὐτοὺς εἰς ἐπιδέσμους τεθραυσμένων μελῶν.

— 2) Κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ στελέχους τοῦ φυτοῦ τοῦτου κατασκευάζετο μικρὸν κυλινδρικὸν κιβώτιον, νάρθηξ ἢ νάρθηκιον καλούμενον, πρὸς ἐναπόθεσιν κυρίως πολυτίμων κοσμημάτων, οἷον ἐν εὐρέθῃ ἐλεφάντινον ἐν Πομπηίᾳ.

Τοιοῦτο βαρύτιμον εὐρών

ὁ Ἀλέξανδρος μεταξὺ

τῶν περσικῶν λαφύρων

ἐν Ἰσσοῖ, ἐνέκλεισεν εἰς

αὐτὸ τοῦ Ὀμήρου τὸ χειρόγραφον τὸ φέρον τοῦ Ἀριστοτέλους τὰς διορθώσεις, ἐξ οὗ καὶ ἡ κατ' αὐτὸ ἐκδοσις τοῦ ποιητοῦ «ἡ ἐκ τοῦ νάρθηκος» ὠνομάσθη (Πλούτ. Ἀλέξ. Η. — Στρεβ. Η, 594).

Ναρκαῖος, υἱὸς τοῦ Βάνχου, πλούσιος, κτίσας ἐν Ἡλίδι ναὸν τῆς Ἀθηνᾶς Ναρκαιᾶς (Παιουσ. Ε, 6).

Νάρκισσος, 1) ἴδ. Ἠχώ. — 2) Ἀπελεύθερος τοῦ Κλαυδίου περὶ 41—54 μ. Χ. ὅστις μεγάλως ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος ἀγαπώμενος, ἐξήσκει ἐπ' αὐτοῦ ἀπεριόριστον ἐπιτροπὴν, καὶ ἐπωφελήθη αὐτὴν ἵνα πλουτήσῃ, καταπιεζὼν τὴν Ῥώμην. Κατάρθωσε δὲ τῆς Μασσαλίνης τὴν ἀπομάκρυνσιν, ἀλλ' ἐπεσπάσατο τὸ μῖσος τῆς Ἀγριππίνης, διότι ἠθέλησε νὰ μακρύνῃ αὐτῆς τὸν Κλαύδιον (Tusc. Ann. XII, 57), καὶ ὑπ' αὐτῆς, συλλαβούσης τὴν πρόθεσιν νὰ δολοφονήσῃ τὸν Κλαύδιον, ἀπεμακρύνθη τῆς Ῥώμης, καὶ κατοπινὴ θανάτωθη (Ant. XIII, 1). Πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ δὲ ἐξηφανίσεν αὐτὸς τὴν μετὰ τοῦ Κλαυδίου ἀλληλογραφίαν του, ἵνα μὴ ἐπιφέρῃ βλάβην εἰς ἄλλους (Δ. Κάσσ. Ξ, 31). — 3) Εὐνоруμένος τοῦ Κομμόδου, μετέσχε τῆς δολοφονίας αὐτοῦ, καὶ ἐθανατώθη ἐπὶ Σεπτιμίου Σεβήρου (Ἡρωδιαν. Α, 17. — Spar. Sept. Sev. XIV).

Ναρκίσσου πηγὴ, παρὰ Δονάκιον τῶν Θεσπιῶν ἐν Θεσσαλίᾳ, οὕτω κληθεῖσα κατὰ

Ἐν Πομπηίᾳ.

τούς παραφυσμένους πολλούς ναρκίσσους (Παυσ. Θ, 31, 7. — Ον. Μετ. III, 407)

Ναυράγια, μεγάλη διώρυξ ἀπὸ τοῦ Τίγριδος μέχρι τῆς Μεδίας (Ξενφ. — Plin.).

Ναρούκη, Νάρυξ ἢ Ναρύκιον, πόλις τῶν Ὀπουντίων Λοκρῶν, ἐνθα ἐλέγετο γεννηθεῖς ὁ Ἀίας ὁ Λοκρὸς. Μετέπειτα δὲ μετωνομάσθη Φαρύγαι (Διόδ. ΙΔ, 82. ΙΣΤ, 38. — Στρώβ. Θ, 425). Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις μνημεύεται «πίσσα Ναρυκία», ἀλλ' ἀφορᾷ προῖον τῶν Βρουττίων Λοκρῶν, οἵτινες καὶ αὐτοὶ ἐθεωροῦντο ὡς ἀποικοὶ τῆς Λοκρικῆς Ναρούκης.

Ναρώνα, πόλις ἐμπορικὴ τῆς Δαλματίας, ἐπὶ τοῦ Νάρωνος ποταμοῦ, εἰς 20^α ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ κειμένη τῆς μεταξὺ Σαλόνων καὶ Δυρραχίου (Gic. ad Fam. V, 9, 10).

Νασαμῶνες, ἰσχυροὶ καὶ τραγυὲς λαὸς εἰς τῆς Ἀφρικῆς τὰ ἐνδότερα, ΝΔ τῆς Κυρηναϊκῆς, ἐκτεινόμενος μέχρι τῆς μεγάλης σύρτιος, καὶ οὐ γενάρχης ἐλέγετο Νασάμων τις, υἱὸς Ἀμφιθέμιδος (Ἀπλ. Ρόδ. Δ, 1496). Οἱ Ῥωμαῖοι ἐν μετέπειτα χρόνοις ἀπεδίωξαν καὶ περιώρισαν αὐτοὺς εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Μαυρικῆς. Περιγράφονται δὲ τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα αὐτῶν διὰ μακρῶν ὑπὸ τοῦ Ἡρόδοτου (Β, 32. Δ, 172)

Νάσος ἢ Νήσος, μικρὰ νῆσος μετ' ἐχυρώματος παρὰ τὰς Οἰνιάδας τῆς Ἀκαρνανίας ἐν τῷ Ἀχελῷῳ (Πολύθ. Θ, 34. — Liv. XXVI 24).

Νάστης, Νομίωνος, ἡγεμὼν τῶν Καρῶν, σύμμαχος τῷ Τρώων (Ὀμ. Ἰλ. Β, 867).

Ναυκίτης, Ἀργεῖος, γλύπτης, ἀδελφὸς τοῦ Πολυκλείτου, συνεργαθεὶς μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ Ἡράϊον, καὶ διδάσκαλος Πολυκλείτου τοῦ νεωτέρου (Παυσ. Α, 9. ΣΤ, 6. — Pl. XXXIV, 19, 19).

Ναύαρχος. Ἐν Σπάρτῃ οἱ ναύαρχοι εἰς τὰς κατὰ θάλασσαν ἐστρατείας ἀντικαθίσταντο τοὺς βασιλεῖς. Προσεδίδοντο δ' αὐτοῖς καὶ σύμβουλοι καὶ οἱ λεγόμενοι ἐπιστολεῖς (Ἰδ.), εἶδος ἐπιτηρητῶν καὶ ἐλεγ-

κτῶν αὐτῶν (Θουκ. Ι', 79. Η, 39). Ναύαρχος ἐν Σπάρτῃ ἐξελέγετό τις ἐφάπαξ μόνον καὶ δι' ἐνὸς ἔτους διάρκειαν. Ἀλλ' ἡ διατάξις αὕτη πολλάκις διαφόρως ὑπεξεφεύγετο. Ἐν Ἀθήναις εἶχον οἱ στρατηγοὶ τῶν ναυάρχων τὴν δικαιοδοσίαν, πιθανῶς ὅμως οὐχὶ καὶ τὸν τίτλον, εἰ καὶ ὁ Πλούταρχος (Θερμ. ΙΗ) καὶ ἄλλοι οὕτω πολλάκις τοὺς ἐνομάζουσι.

Ναύβολος, υἱὸς Ὀρνύτου, βασιλεὺς τῆς Φωκίδος, πατὴρ τοῦ Ἀργοναύτου Ἰφίτου (Ὀμ. Ἰλ. Β, 518. — Ἀπλλν. Ρόδ.).

Ναυκλείδας, ἑφορος τῆς Σπάρτης, συνοδεύσας τῷ 403 π. Χ. τὸν Πausανίαν εἰς Ἀθήνας, καὶ συνδιεξαγαγὼν μετ' αὐτοῦ τὰς διαπραγματεύσεις περὶ τῆς ἐκ νέου ἀποκαταστάσεως τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἀθηνῶν (Ξεν. Ἑλλ. Β, 4, 36). Ομῶνυμον αὐτῷ, ἴσως τὸν αὐτὸν, κατήγγειλεν ὁ Λύσανδρος ἐπὶ ἀκολασίᾳ.

Ναύκληρος, 1) ὁ οἰκίαν ἐγκεκτημένος (ἐκ τοῦ ναίω) (Πολύθ. Ι, 20). — 2) Ἰδιοκτήτης πλοίου ἐνοικιάζων αὐτὸ δι' ἐμπυρευματὰ ἢ εἰς ὁδοιπορούς.

Ναυκλῆς, Λακεδαιμόνιος στρατηγός (Ξενφ. Ἑλλ. Ζ, 10).

Ναυκραρία. Ἐπὶ Θηραῶς ὁ ἄττικὸς λαὸς διηρέθη εἰς φυλάς 4, ὧν ἐκάστη διηρέετο εἰς 3 τριττάς, καὶ ἐκάστη τριττὴς ὑποδιηρέετο εἰς 4 ναυκραρίας (Πολυθ. Η, 102. — Φώτ.), τὰς μετὰ ταῦτα δῆμους κληθεῖσας (Φώτ. λ. Ναύκρ.), τὴν διοικητικὴν καὶ φορολογικὴν μονάδα τῶν ἐγκεκτημένων (ἐκ τοῦ ναίω). Ὁ Πολυδεύκης τὰς λέγει οὕτω κληθεῖσας ἐκ τοῦ ὅτι ἐκάστη παρείχεν εἰς τὴν πόλιν ἀνὰ ναῦν μίαν ἄλλ' ἐσφαλμένως καὶ ἀναχρονιστικῶς φαίνεται τοῦτο λέγων, διότι ὅτε ἤδη ὑπῆρχον ναυκραρίαι, στόλιν, τοῦλάχιστον σπουδαῖον, αἱ Ἀθηναῖοι δὲν εἶχον. Ἀλλοὶ δ' ὀρθότερον παράγουσι τὴν λέξιν ἐκ τοῦ ναίω. Καὶ λέγει μὲν ὁ Ἡρόδοτος (Ε, 71) ὅτι ἐπὶ Κόλωνος (Ὀλ. 48) οἱ πρυτάνεις τῶν ναυκράρων ἐνεμεον (ἤτοι ἐκυβέρνηον) τὰς Ἀθήνας, ἀλλὰ κατὰ Θουκυδίδην (Α, 126) ὑπῆρχον ἤδη πρὸ πολλοῦ,

ἀπὸ Ὀλ. 20, 3' (Παυσ. Δ, 15), ἐγκατεστημένοι, ὥστε φαίνεται ὁ Ἡρόδοτος μόνον τὴν εἰσέτι τότε ὑφισταμένην πολιτικὴν αὐτῶν ἐπιρροὴν αἰνιττόμενος. Ἀπὸ δὲ Σόλωνος, τοῦ δεκαδικοῦ συστήματος ἐπικρατήσαντος ἐν τῇ διοικήσει, ἐκάστη τῶν 10 φυλῶν διηέθη εἰς 5 ναυκρατίας, ὥστε ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν προσῶν ᾗ ἐξήθη ἀπὸ 48 εἰς 50. Ἀπώλεσαν δ' ἕκτοτε, ὡς φαίνεται, τὸν πολιτικὸν αὐτῶν χαρακτήρα, καὶ διετήρησαν μόνον τὸν οἰκονομικόν, μέχρις οὗ καὶ αὐτοῦ ἐστερήθησαν μετὰ τὸν ὀργανισμὸν τῶν λειτουργιῶν (Ἰδ. Λεϊτουργία).

Ναυκράτης. 1) Σικυώνιος, πατὴρ τοῦ Δημοκρίτου (Ἰδ. (Θουκ. Δ, 119). — 2) Μαθητὴς τοῦ ῥήτορος Ἰσοκράτους, διαγωνισμὸν ὑποστάς ῥητορικὸν μετὰ τοῦ Θεοπόμπου καὶ τοῦ Θεοδέκτου, εἰς τιμὴν τοῦ Θανόντος Μαυσώλου, τοῦ βασιλέως τῆς Καρίας (Cic. d. Or. II, 23. Or. 51 — Gell. X, 18).

Ναυκρατίας, ἐπίσημος ἐμπορικὴ πόλις τῆς κάτω Αἰγύπτου, εἰς τὸν Βελβύτιον βραχίονα τοῦ Νεῖλου, ὅστις κατ' αὐτὴν καὶ Ναυκρατίας ἐκαλεῖτο, ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῶν Μηλησίων περὶ τὸ 550 π. Χ., διότι μόνον ἐνταῦθα ἐπιτρέπη τοῖς Ἕλλησι νὰ ἐξασκῶσι τὸ ἐμπόριον (Ἡρόδ. Β, 179). Ἐνταῦθα ἐγεννήθησαν ὁ Ἀθηναῖος, ὁ Φύλαρχος καὶ ὁ Πολυδεύκης (Στράβ. ΙΖ, 801. — Ἀθήν. ΙΓ, 596. ΙΕ, 676. — Pl. V, 40, 41).

Ναυκύδης, γλύπτης, πιθανῶς Ἀργεῖος, καὶ ἴσως ἀδελφὸς τοῦ Πολυκλείτου, ἀκμάσας περὶ τὴν 9ην Ὀλ. (18. Ῥαγκ. Ἰστ. Καλλ. Α, σ. 362), ἐργασθεὶς δεδιὰ τὸ Ἡραῖον τοῦ Ἀργούς Ἡδὴν χρυσῇ, Ἐκάτην χαλκῇ, Ἑρμῇ χρυσοφόρον, Δισκοδόλον, καὶ τὴν ποιήτριαν Πρινανν (Παυσ. Ι, 9. — Β, 22, ΣΤ, 6. Η, 9. — Pl. XXXIV, 79, 49. — Tac. Gr. LI).

Ναύλοχος, λιμὴν καὶ χωρίον εἰς τὴν ΑΒ παραλίαν τῆς Σικελίας, μεταξὺ Πελοῦριδος καὶ Μυλῶν (Ἀππ. Ε, 116. — Suet. Oct. XVI).

Ναυμαχία. Πρὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ναυ-

μαχίας ὤφειλεν ὁ ναύαρχος νὰ ἐξετάζη ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίαν τὴν φύσιν τῆς θαλάσσης ἐφ' ἧς εἶχε ν' ἀγωνισθῇ, καὶ προσέτι νὰ δύναται ἐκ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν ἐνδείξεων νὰ προβλέπῃ τὴν προσεχῇ κατάστασιν τοῦ καιροῦ. Τὸ εὐκταίτερον ἦν ἡ νηνεμία, διότι τὰ ἱστία οὐδὲ πως συνετέλουν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν, ἀλλὰ τὸ πᾶν ἐξηγοῦτο ἀπὸ τῆς ἐπιδεξιότητος τῶν ἐρειτῶν καὶ τῆς ἀνδρείας τῶν ναυμάχων. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ ἐντελής ἑλληειφίς ἀνέμου ἦν σπανία, ἀπέβλεπεν ἕκαστος τῶν ἀντιπάλων εἰς τὸ νὰ ἔχῃ τὸν ἀνεμὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ. Ἡ εὐνουστέρα θέσις ἦν ἡ τῆς ἀντικτῆς θαλάσσης, δι' ἣ καὶ ἠγωνίζετο νὰ ὦσῃ τὸν ἐχθρὸν πρὸς τὴν παραλίαν, διότι ὁ μὲν ἐκ τοῦ πελάγους μετὰ τῶν κυμάτων ἐφορμῶν προσέθετεν εἰς τὴν δύναμιν τῆς προσβολῆς τοῦ ἐμβόλου, ὁ δὲ παρὰ τῇ ἀκτῇ δὲν εἶχε πᾶσαν τὴν ἐλευθερίαν τῆς κινήσεως τοῦ πλοίου, πλὴν τοῦ ὅτι ἐλαττοῦται καὶ ἡ ἀνδρεία τοῦ στρατιώτου ὅταν ἔχῃ ἀμέσως ὀπίσω του τὸ πάτριον ἔδαφος καὶ δύναται εὐκόλως νὰ καταφύγῃ εἰς αὐτὸ ἐκ τῶν πλοίων. Ἄλλ' εἰς τινὰς περιστάσεις, ὡς ἐπὶ κινδύνου περικυκλώσεως ὑπ' ἐχθρικοῦ στόλου τὸν ἀριθμὸν ὑπερέχοντος, ἐπεζητοῦντο τὰ κατὰ στενα μᾶλλον, ὡς ἐν Σαλαμῖνι καὶ ἐν Ἀρτεμισίῳ. Προκειμένης δ' ἀμέσως τῆς ναυμαχίας, πρῶτον ἠλαφροῦντο τὰ πλοῖα παντὸς εἰς τὴν μάχην μὴ ἀναπορεύεσθαι βάρους, οἶον τῶν φορτίων σίτου, κτλ. Τὰ ἱστία συνετέλλοντο, διότι μόναι αἱ κῶπαι κατῴρθουν ἀκριβῆ καὶ ἀσφαλῆ τὰ κινήματα καὶ ὁ ἵστος συγχρόνως κτενιδιάζετο. Τοῦτο ἐφαίνετο εἰς τὸν ἐχθρὸν βεβαία ἀπόδειξις ὅτι ἐμελλε ν' ἀρχίσῃ ἡ μάχη ἄλλ' ἐνίοτε ἦν καὶ στρατήγημα, ὅπως καὶ ὁ ἐχθρὸς ὁμοίως συστειλῇ ἱστία καὶ καταβιάσῃ ἱστούς, ὅτε ὁ στολὸς εὐθὺς ἀναβιάζων τοὺς ἰδικούς του, ἐφευγεν ἀκαταδίωκτος. Συγχρόνως δ' ἐκανονίζοντο καὶ αἱ τάξεις τῶν πλοίων. Συνήθως τὰ ἄριστα πλοῖα κατεῖχαν τὴν πρώτην τάξιν. Ἄλλ' ὁ Τιμόθεος ἐπεμψε κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων πρῶτον τὰ ἀσθενέστερα, ἵνα εὖρη δι' αὐτῶν

ἀπηυδηκότας τοὺς ἐχθροὺς ὅτε ἐπέπεσε μετὰ τὰ ἰσχυρότερα εἰς τὰς δύο πτέρυγας, τὰ δὲ τοῦ ἐκλεκτοῦ μέρους τοῦ στόλου του καὶ ἐνὶ-
| ἰσθενέτερον ἐν τῇ μέσῳ. Ἐν Σαλαμῖνι κατεῖ-

Ἡ μάχη τῆς Σαλαμῖνος 480 π.Χ.

κῆσεν. Ὁ παρατάτων πάντα τὰ πλοῖά του εἰς
| μίαν γραμμὴν, διότι ἦσαν ὀλίγα, ἢ διότι ἤ-
| θελε νὰ ὑπερκερατώσῃ τὸν ἐχθρὸν, ἔταττε
| γον τὴν ἀριστερὰν πτέρυγαν οἱ Ἀθηναῖοι, εἰς
| τοὺς ἀνδρείους Φοίνικας ἀντιταττόμενοι, τὴν
| δεξιὰν δὲ οἱ ἰσχυρότεροι τοῦ πελοποννησια-

καὺ δέσμοι οἱ Λακεδαιμόνιοι, οἱ Αἰγινήται, οἱ Κορίνθιοι, οἱ Μεγαρεῖς, οἱ μετὰ τοὺς Ἀθηναίους ἑμπειρότεροι εἰς τὰ ναυτικά, κατὰ τὸν Διόδωρον, εἰς δὲ τὸ κέντρον ἦσαν παρταγμένοι οἱ ἐπίλοιποι Ἕλληνες. Ὁ ροῖα τὰ γματὰ ἐλέγοντο αἱ ἐν εὐθείᾳ γραμμῇ παρατάξεις, καὶ ἦσαν ἀπλαῖ, ὅταν ἡ γραμμὴ ᾖ μία, καίτοι ἐκ δύο ἢ τριῶν συγκειμένη, ὡς ὁ Φαρμίων, προσβάλλων τὸν ἐχθρὸν ἔχοντα 50 πλοῖα κατὰ πρόσωπον, αὐτὸς δ' ἔχων μόνον 30, τὰ παρτάξεν εἰς μίαν τάξιν, ἔχουσαν 6 πλοῖα κατὰ πρόσωπον καὶ ἀνά 5 κατὰ βάθος. Παρὰ Ῥωμαίοις ἡ τοιαύτη παρτάξις ἐλέγετο *acies simplex*. Διπλαῖ δὲ ἦσαν ἡ τριπλαῖ (*duplex*, *triplex* παρὰ Ῥωμαίοις), ὅταν ὁ στόλος διηρεῖτο εἰς δύο ἢ τρεῖς γραμμάς, αἵτινες εἶχον νὰ προσβάλλωσιν ἐκ διαφόρων μερῶν ὑπὸ διαφόρους ἀρχηγούς, ὡς ὁ Πολυξενίδης (Liv. XXXVI, 44) διήρесе τὸν στόλον τοῦ εἰς δύο πτέρυγας, ὃν ἐκάστη εἶχεν ἴδιον διοικητὴν, καὶ ἐμελλεν ἀλλάχθην, ἀλλὰ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν νὰ προσβάλῃ. Οὕτω καὶ ὁ Ἀννίβας διηρῶνεν ἐν τμήμα, ἄλλο δ' ὁ Ἀπολλώνιος (Liv. XXXVII, 23), καὶ ἐκάτερος εἰς ἄλλο σημεῖον ἐπέπεσεν, ἀλλὰ κατὰ τὸ αὐτὸ σχέδιον. Ἐκ τούτου ὁμῶς ἠδύνατο νὰ συμβῇ νὰ χωρισθῶσι τὰ τμήματα καὶ νὰ γίνωσι δύο ναυμαχίαι εἰς δύο διάφορα μέρη. Ὅταν δ' ἦτο τριπλή ἡ τάξις, τότε ἡ τρίτη ἦν ἡ τοῦ κέντρου, ἔχουσα καὶ αὐτὴ ἴδιον διοικητὴν. Ἡ τοιαύτη παρτάξις ἦν ἡ συνηθεστέρα, καὶ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἐλέγετο *φάλαγξ*. Ἡ ἡμικυκλικὴ κοίλη παρτάξις (*lunata* παρὰ Ῥωμαίοις), διηκόλουε τὴν περικύκλωσιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ ἐπροφύλαττε τὸ κέντρον ἀπὸ ἀμέσου προσβολῆς. Σπανιώτεροι ἦσαν αἱ κατ' εἰσέχουσας γωνίας (*Forcere*), ἡ αἱ τριγωνικαὶ (*Gunnus*), ὡς ἡ ἦν μετεχειρίσθησαν ἐν Ἐκνόμφῳ οἱ ὕπαιτοι Ῥηγοῦλος καὶ Μάνλιος, ὅτε αἱ δύο ναυαρχίδες ἦσαν τεταγμέναι εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ τριγώνου. Ἡ στρογγύλη παρτάξις (*ovalis*) ἦν ἐν χρήσει μόνον ὅταν εἰς τὸ πέλαγος στόλος περιεκυκλοῦτο ὑπὸ μεγαλη-

τέροι. Τότε δὲ τὰ φορητὰ πλοῖα ἐτίθεντο ἐν τῷ μέσῳ, τὰ δὲ πολεμικά κύκλῳ περίε, πάντα ἔχοντα τὴν πρῶραν πρὸς τὰ ἐξωέστραμμένην. Ἀλλὰ τούτο ἦν ἐφικτὸν μόνον ἐπὶ νηνεμίας· τρικυμιώδης δὲ ἡ κυματοῦσα θάλασσα διέσπα τὸν κύκλον, ἐπέτρεπε τῷ ἐχθρῷ νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὸ κέντρον καὶ καθίστα αὐτὸν κύριον τοῦ στόλου ὃν περιέκλειε. Σπανία παρτάξις ἦν ἡ τῆς κυρτῆς γραμμῆς, τῆς ἀντιθέτου τῇ κοίλῃ (*incurva*), ἥτις ἐχρησίμευεν εἰς τὴν ἐκτακτὸν ὑποχώρησιν. Αἱ πλεῖσται λεπτομέρειαι εἰσὶ γνωσταὶ ἐκ περιγραφῶν ναυμαχιῶν τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐποχῆς. Κατ' αὐτάς, ἐν ᾧ ὁ στόλος παρετάττετο, ὁ ναύαρχος ἐτέλει τὰς θυσίας, καὶ ἂν οἱ οἰωνοὶ ἦσαν αἰσιοί, ἐδίδοε τὸ σημεῖον τῆς μάχης ὕψων ἐπὶ τῆς ναυαρχίδος ἐρυθρὰν σημαίαν, ἥτις καὶ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ναυμαχίας ἔμενε κυματοῦσα, καὶ δι' ἀλλαγῆς θέσεων πρὸς τὰ ἄνω ἢ κάτω, τὰ δεξιὰ ἢ τὰ ἀριστερὰ διαφόρους διατάγας μετέδιδεν εἰς πάντα τὸν στόλον. Συγχρόνως δὲ μετὰ τῆς σημαίας ἤχουν αἱ σάλπιγγες καὶ ἤρετο ἡ κραυγὴ τῶν στρατιωτῶν. Τότε οἱ ἐρέται ἐφιλοτιμοῦντο νὰ δεῖξωσι πᾶσαν αὐτῶν τὴν ἐπιδεξιότητα, νὰ περιέλθωσι τὸ ἐχθρικὸν πλοῖον καὶ νὰ προσβάλλωσιν αὐτὸ κατὰ πλευράν. Διπλοὺν εἶχον συγχρόνως σκοπὸν, νὰ ἐπιδείξωσι πᾶσαν τὴν τέχνην τῶν περὶ τὴν εἰρσεῖαν, καὶ νὰ περιπλέξωσι τὸν ἐχθρὸν. Ὡς ὁ ἵππος ὑπακούει τῷ ἵππῳ καὶ φαίνεται μίαν ἔχων θέλησιν μετ' αὐτοῦ, οὕτω καὶ τὸ πλοῖον νῦν μὲν ἴστατο, νῦν δ' ἐκινεῖτο ἢ βραδύτερον ἢ ταχύτερον, ἀπειλοῦν τὸν ἐχθρὸν, βιάζον αὐτὸν εἰς παντοίας κινήσεις καὶ ἐξαντλοῦν τὰς δυνάμεις τοῦ πρὶν ἢ εἰτι ἀρχίσῃ ἡ κυρίως προσβολή. Μετὰ ταῦτα δὲ τὰ προκαταρκτικὰ κινήματα, ἐπεχείρει ὁ ναύαρχος ἡ περὶ πλοῦν ἢ διὰ πλοῦν τοῦ ἐχθροῦ, ἥτοι ἢ νὰ περικυκλώσῃ αὐτὸν, ἢ νὰ διασχίσῃ τὰς τάξεις του, καὶ ἐκαστὸν πλοῖον ἐπροσπάθει νὰ θραύσῃ τὰς κώπας τοῦ ἐχθρικοῦ (κώπας ἀνακόπτειν), καὶ νὰ καταστήσῃ αὐτὸ ἀκατάλληλον εἰς περαιτέρω θαλασσοπλοῖαν

(ἀνάπλουν ποιεῖν (Liv. XXXVI, 44. XXXVII, 24). Ἡ κυρίως προσβολὴ ἐγένετο κατὰ πρῶραν, κατὰ πρῶμην ἢ κατὰ πλευράν, καὶ ἡ τελευταία αὕτη, ὅταν ἐπετύγγανεν, ἦν ἡ ὀλεθριωτάτη, διότι πολλάκις ἐθραυε καὶ διέλυε τὸ προσβαλλόμενον πλοῖον, καὶ τὸ ἔμβολον τότε μάλιστα ἠδύνετο νὰ ἐνεργήσῃ. Διὰ τοῦτο τὸ προσβαλλόμενον πλοῖον ἐπροσπάθει καὶ αὐτὸ τὴν πρῶραν τοῦ ν' ἀντιπότη. Τὰ πλευρά, ὡς τὸ ἀσθενέστερον μέρος, πολλάκις ἦσαν διὰ μεταλλίνων ἐλασμάτων ἐνδεδυμένα, ἢ εἶχον διπλὰς τὰς ξυλῖνας δοκοὺς, ὥστε ἂν τὸ ἔμβολον ἐσχιζε τὴν ἐμπροσθίαν, ν' ἀντέχῃ ἡ ὀπισθία εἰς τὴν εἰσορὴν τοῦ ὕδατος, ὡς ἦσαν κατεσκευασμένα τὰ πλοῖα τοῦ Ἀντωνίου εἰς τὸ Ἀχτίον. Ἡ κατὰ πρῶραν προσβολὴ οὐδέποτε ἐπεζητεῖτο· ἀλλ' ἂν ὁ ἀντίπαλος ἦν ἐπίσης ἐπιδέξιος καὶ γαγυμνασμένος, δὲν ἀπεφεύγετο πάντοτε. Τότε δὲ ὤρμων τὰ πλοῖα μετὰ τήσης δυνάμεως κατ' ἀλλήλων, ὥστε τὸ ἀσθενέστερον συνετρίβετο ἢ ἐκλονίζοντο ὅλα τὰ μέλη του, καὶ πολλοὶ στρατιῶται· ἐκ τῶν κατὰ τὰς πλευράς παρατεταγμένων ἐσφενδονίζοντο εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ Καρχηδόνιοι μάλιστα ἀπέφευγον τὸν τρόπον τοῦτον τῆς προσβολῆς κατὰ τῶν Ῥωμαίων καὶ δι' ἄλλον λόγον, διότι τὰ Ῥωμαϊκά πλοῖα εἶχον εἰς τὰς πρῶρας καὶ τὰς σιδηρὰς χεῖρας, μηχανὰς δι' ὧν ἠδύναντο ν' ἀνατρέπωσι τὸ ἐπερχόμενον πλοῖον. Ἀσφαλτέρα ἦν ἡ προσβολὴ κατὰ τῆς πρῶμης καὶ τοῦ πηδαλίου· τούτου δὲ τὰ σχοινία προσπαθούντων προσεῖτε ἔμπειροι καὶ γενναῖοι ναῦται ἢ στρατιῶται, ἐπιπίπτοντες διὰ πλοιαρίων ἐν μέσῳ τοῦ θορύβου τῆς συμπλοκῆς, νὰ κόπτωσι διὰ πελέκειων. Ἄν δὲ κατεστρέφετο τὸ πηδάλιον, τότε τὸ πλοῖον ἦν ἀναξιόμαχον πλέον καὶ λεία τοῦ πολεμίου. Καὶ τῶν στρατιωτῶν δι' ἡ μάχῃ ἤρχιζε μακρόθεν ἤδη ἐπὶ τῶν πλοίων. Τοῦξεται καὶ σφενδονηταὶ προσέβαλλον δραστηρίως τὸ ἀντίπαλον πλήρωμα, καὶ δοκοὺς καὶ ἀκόντια καὶ ὀγκώδεις λίθους κατεσφενδονίζον κατ' αὐτοῦ καὶ κατὰ τοῦ πλοίου αἱ μηχαναί.

Ὅτε δ' ἐπλησίαζον, ἐκ τοῦ ἰσοῦ κατέπιπτεν ἰσχυρὰ ἐπισιδηρὸς δοκὸς, τὰ πάντα καταστρέφουσα καὶ συντρίβουσα. Καὶ ἐκ τῶν πύργων ἐπίσης, οἵτινες ὑψοῦντο ἐπὶ τῶν καταστροφμάτων πολλῶν πλοίων, κατερρίπτοντο δόρατα καὶ λίθοι ὀλεθρον φέροντα εἰς τοῦ ἐχθρικοῦ πλοίου τοὺς ναύτας καὶ στρατιώτας. Φοβερά δὲ πρὸ πάντων ἦν ἡ συμπλοκὴ ὅτε οἱ ἐπιβάται ἤρχοντο εἰς χεῖρας, εἰς δὲ συνετέλουν αἱ σιδηραὶ χεῖρες ἢ κόρακες, ἐπίνοια τοῦ Δουιλίου, δι' ὧν ἡ ἐχθρική ναὺς συνελαμβάνετο καὶ ἐδεσμεύετο, καὶ αἱ παρ' Ἑλλήσιν ἤδη πρὸ πολλοῦ ἐν χρήσει φλέγνυσαι καὶ τὴν πυρκαϊὰν μεταδίδουσαι ἀρπαγαὶ ἢ ἀρπαγόνες. Ἀμὰ δὲ τὸ πλοῖον συλληφθὲν συνεδέετο, τότε οὐχὶ πλέον τῶν ναυτῶν ἡ ἐπιδεξιότης, ἀλλὰ τῶν στρατιωτῶν ἡ ἀνδρεία ἀπεφάσιζε περὶ τῆς νίκης· καὶ ὅσον οἱ Καρχηδόνιοι ὑπερεῖχον τῶν Ῥωμαίων κατὰ τὴν πρώτην, τόσον ἡλατιοῦντο κατὰ τὴν δευτέραν. Εἰς τὴν ἐν Ἀκτίῳ μάχην ὁ Ὀκτάβιος ἤθελε νὰ φεισθῇ τῆς λείας τῆς ἡλπιζεν ἐκ τῶν ἐχθρικῶν πλοίων· ἀλλὰ βλέπων ὅτι δὲν ἠδύνετο νὰ τὰ κυριεύσῃ, διέταξε νὰ πυρποληθῶσι, καὶ τότε διὰ τῶν λιθοβόλων ἐσφενδονίσθησαν κατ' αὐτῶν διάφλεκτα βέλη, ἀγγεῖα πλήρη ἀνθράκων, καὶ καίουσαι ἄφθες ἐρρίπτοντο διὰ τῶν χειρῶν. Ὁ στόλος ἀνεφλέχθη, καὶ ἐλύσσα τόσον μᾶλλον ἢ πυρκαϊὰ, καθ' ὅσον οἱ στρατιῶται τοῦ Ἀντωνίου, ἀφ' οὗ ἐξηντήσαν ὅσον εἶχον πόσιμον ὕδωρ, ἐπέχεον εἰς αὐτὴν θαλάσσιον, τρέφον μᾶλλον ἢ ἀποσβέον τὰς φλόγας (Δ. Κάσσ. Ν, 35). Ὁ Ἀννίβας, ἵνα βιάσῃ τὸν στόλον τοῦ Ἰού- μένου εἰς ὑποχώρησιν, ἐσφενδόνισε κατ' αὐτοῦ ἀγγεῖα πλήρη φαρμακερῶν ὀφρῶν (Nep. Hann. XI). Ἀλλὰ τοῦτο ἦν ἐξαιρετικὸν μόνον στρατήγημα. Καὶ ἐν γένει νῦν περιστάσεις καὶ ἀσυνήθεις πολλάκις ὑπηγόρευον νέας μεθόδους, ὡς ὁ Καῖσαρ ἐνίκησε τὰ ἀσυνήθως ὑψηλὰ πλοῖα τῶν Βενέτων, ἐπινύσας μακρὰ δρέπανα, δι' ὧν ἀπέκοπτε τὰ σχοινία τῶν ἰστίων ἐπὶ τῆς ἐπελ- θούσης νηγεμίας, καὶ οὕτω κατέστησεν ἀκίνητον καὶ ἐκυρίευσεν τὸν ἐχθρικὸν στόλον (Cass. B, II.

III, 14, 15). Τῶν βαρβαρικῶν δὲ πλοίων οὔτε τὰ ἐμβολὰ οὔτε οἱ πύργοι ποτὲ ὑπερίσχυον.

Ναυμαχία, εἰς τοὺς Ῥωμαίους χρόνους ἀγῶνες πρὸς τέρψιν τοῦ λαοῦ, εἰς τὴν ξηρὰν ναυμαχίας παράστασις. Πρῶτος ὁ Ἰούλιος Καίσαρ διέταξε ν' ἀνασκευῇ εἰς τὸ πεδῖον τοῦ Ἀρεως λίμνην ἣν ἐπλήρωσεν ὕδατος ἐκ τοῦ Τιβέριος, καὶ ἀφ' οὗ ἐτελέσθη ἐκεῖ παράστασις ναυμαχίας, τὴν ἐκένωσεν αὐθις, καὶ συγχώσας τὸ χωρίον, ἤγειρεν ἐπ' αὐτοῦ ναὸν τοῦ Ἀρεως (Δ. Κάσσ. ΜΓ, 32. — Suet. Cæs. XXIV). Καὶ ὁ Αὐγουστος ἔδωκε τῷ λαῷ θέαμα ναυμαχίας (Tac. Ann. XII, 56. — Suet. Oct. XXIII), ἀνασκάψας λίμνην 1800' μυχρὰν καὶ 1200' εὐρεῖαν. Ὁ Κλαύδιος ἔδωκε παράστασιν ναυμαχίας εἰς τὴν Φουκίνην λίμνην, περιβαλὼν αὐτὴν δι' ἐδωλίων διὰ τοὺς θεατὰς (Tac. αὐτ.) ὁ δὲ Νέρων ἐπλήρωσε

πρὸς τοῦτο ὕδατος τὸ ἔδαφος τοῦ ἀμφιθεάτρου, καὶ μετὰ τὴν ναυμαχίαν, κενώσας αὐτὸ, ἔδωκεν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος θέαμα πεζομαχίας (Δ. Κάσσ.

ΕΑ, 9). Ὁ δὲ Δομιτιανὸς ἀνήγειρε πρὸς τοῦτο ἐπίτηδες οἰκοδόμημα, ὡς τὸ εἰκονιζόμενον ἐκ νομίσματος αὐτοῦ, περιστοιχιζόμενον ἀμφιθεάτροι δὲς ὑφ' ἐδωλίων ὑπαίθρων καὶ ὑποστέγων (Suet. Dom. IV). Ἦσαν δ' οἱ ναυμάχοι (ναυμαχίαριοι κατὰ τοὺς Ῥωμαίους) συνήθως δούλοι, ἢ καταδεδικασμένοι εἰς θάνατον, καὶ κατόπιν μόνον ἤρχισαν καὶ ἐλευθεροὶ ἐγκαταταττόμενοι μεταξὺ αὐτῶν ὡς ἐθελονταί. Καὶ ὁ χώρος δὲ τῶν τοιούτων ναυμαχιῶν ἐλέγετο ν α υ μ α χ ί α.

Ναυμάχιος, 1) Ἑλλήν ποιητὴς χρόνων μεταγενεστέρων, οὗ τινα ἀποσπάσματα, ἐν 73 στίχοις, περὶ τῶν καθηκόντων τῆς γυ-

ναϊκῆς, ὑπὸ τὸν τίτλον. «Γνωμικὰ παραγέλλματα», σώζονται παρὰ Στοβαίου. — 2) Ἰατρός ἐξ Ἠλείου, σύγχρονος τοῦ Γαληνοῦ.

Ναυπάκτις, τίτλος ἐπικού ποιήματος ἀγνωστοῦ ἐποχῆς, πραγματευομένου, ὡς αἱ Ἡοῖαι τοῦ Ἡσιόδου, μύθους, καὶ ἰδίως ἔρωτα περιρήμων γυναικῶν, ὡς φέρ' εἰπεῖν τῆς Μηδείας. Ὡς ποιητὴς αὐτοῦ ἐθεωρεῖτο ὁ Μιλήσιος Κέρκυψ, ἢ ὁ Ναυπάκτιος Καρχίνος (Παυσ. I, 38, 6). Σώζονται δ' αὐτοῦ μικρὰ λείψανα.

Ναύπακτος, λιμὴν καὶ πόλις ὀχυρὰ τῶν Ὀζολῶν Λοκρῶν, κατὰ τὴν βορείαν ἀκτὴν τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, ἀνταποκρίσας τοῦ Ἀντιρρίου, ἐπὶ ἀποτόμου βράχου (Θουκ. Α, 103, Γ, 102). Ἐπιστεύετο δ' ὅτι τὴν ἐπωνυμίαν ἔλαβεν ἐκ τοῦ στόλου ὃν ἐνταῦθα δέθεν ἐναυπηγήσαν οἱ Ἡρακλεῖδαι ἵνα διαπλεύσωσιν εἰς τὴν Πελοπόννησον. Ἀνέκυψε δ' ἡ πόλις αὕτη πρὸ πάντων ὅτε οἱ Ἀθηναῖται, οἵτινες ἐνταῦθα ἔδρυσαν νεώριον διὰ τὸν στόλον των, καὶ ὅπλων ἀποθήκην, μετόπισαν ἐνταῦθα τοὺς μετὰ τὸν τρίτον μεσσηνιακὸν πόλεμον ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν ἐκ τῆς πατρίδος των ἐξωσθέντας Μεσσηνίους (Θουκ. Β, 69, 91). Μετὰ τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς δὲ ναυμαχίαν περιήλθεν ἡ πόλις ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν Λοκρῶν, καὶ μετὰ ταῦτα τῶν Ἀχαιῶν, ἀφ' ὧν ὅμως ἀφῆρσεν αὐτὴν ὁ Ἐπαμεινώνδας. Φίλιππος ὁ Μακεδὼν τὴν ἔδωκε τοῖς Αἰτωλοῖς, καὶ εἴτα, τοῖς Ῥωμαίοις ὑποταγεῖσα, ἠνώθη μετὰ τῆς Λοκρίδος (Στράβ. Θ, 426, I, 450).

Ναυπιδάμη, θυγάτηρ Ἀμφιδάμαντος, μήτηρ τοῦ Αὐγείου ἐκ τοῦ Ἥλιου (Υἱν. Μυθ. ΙΔ).

Ναυπλία, ν. Ναύπλιον, πόλις παραθαλασσία τῆς Ἀργολίδος, νοτίως τῆς Τίρυνθος, βαθὺν κεκτημένη λιμένα, ἀρχαιοτάτα ἀνεξάρτητος, εἴτα δ' ἐπίνειον τοῦ Ἀργεῶς. Οἱ Σπαρτιάται μετόπισαν τοὺς πλείστους τῶν κατοίκων αὐτῆς εἰς Μεθώνην, ἐξ οὗ ἡ πόλις ἐξέπεσε, καὶ ἐπὶ Πausanίου (Δ, 24, 4, Β, 38, 2) ἦν ἐντελὲς ἔρημος (Ἡρόδ. ΣΤ', 76.

— Στράβ. Η, 368). Τὸ ὑπερκείμενον αὐτῇ φρούριον ἐπὶ ὑψηλοῦ λόφου ὀνομάζεται σήμερον Παλαμήδιον, ἐπώνυμον Παλαμήδου τοῦ υἱοῦ Ναυπλίου (ἴδ.), ὥστε πιθανῶς οὕτως ἐκαλεῖτο καὶ τὸ πάλαι, εἰ καὶ τὸ ὄνομα δὲν μαρτυρεῖται: ὑπὸ τῶν συγγραφέων.

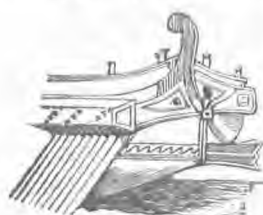
Ναύπλιος, 1) υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀμυμόνης, ἰδρυτὴς τῆς Ναυπλίας, ἐπισημὸς Ἀργεῖος θαλασσοπόρος, πατὴρ τοῦ Προίτου καὶ τοῦ Δαμάστορος (Ἀπλλ. Ῥόδ. Α, 136. — 2) Πέμπτος ἐκείνου ἀπόγονος Ἀργοναύτης, καὶ τῆς θαλασσοπορίας καὶ ἀστρονομίας ἐμπειρότατος ἥρως (Ἀπλλ. Ῥόδ. Α, 134). — 3) Βασιλεὺς τῆς Εὐβοίας, σύζυγος τῆς Κλυμένης (ἴδ. Κ. α. τ. ρ. ὅς), ἢ τῆς Φιλύρας, ἢ τῆς Ἡσιόνης, πατὴρ τοῦ Παλαμήδου, τοῦ Οἰάκος καὶ τοῦ Ναυσιμέδοντος (Ἀπολλ. Β, 1, 5, ὅστις ὅμως τοῦτον καλεῖ υἱὸν τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀμυμόνης). "Ὅτε ὁ υἱὸς αὐτοῦ Παλαμήδης ἀδίκως κατεδικάσθη εἰς θάνατον ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων πρὸ τῆς Τρωάδος, ἔπεμψε πρὸς ἐκδικησιν τοὺς ἄλλους υἱούς του πρὸς τὰς γυναῖκας τῶν κατὰ τῶν Τρώων πολεμούντων, ἵνα τὰς ταραῖς διὰ ψευδῶν εἰδήσεων, καὶ ὅτε νικηταὶ οἱ Ἕλληνες ἐπέστρεφον ἐξ Ἰλίου, ἐν θυελλώδει νυκτὶ, καθ' ἣν διήρχοντο πρὸ τῆς Εὐβοίας, ἀνήψεν ἐπὶ βράχων τοῦ Εὐβοϊκοῦ ἀκρωτηρίου Καφερέως δῶδας (τὰ Ναυπλίου Εὐβοϊκὰ πυρπολήματα. Εἰριν. Ἐλ. 769), καὶ τὰ πλοῖα, κακῶς ὁδηγηθέντα, ἐξώκειλαν πολλὰ εἰς βράχους καὶ κατεθράυσθησαν, πολλοὺς δὲ παλαιόντας πρὸς τὰ κύματα, ἐθανάτωσαν ὁ Ναύπλιος.

Ναύπορος, πεταμὸς ὁμόρρους τοῦ Σάβου ἐν τῇ ἄνω Πανονίᾳ. Ἐπὶ τοῦ χεῖλους αὐτοῦ ἦν καὶ πόλις ὁμώνυμος (ν. Λεύδαχ). Ἀπεδίδeto δ' ἡ ἐπωνυμία εἰς τὴν παράδοσιν ὅτι οἱ Ἀργοναῦται ἐπὶ τῆς ἐπιστροφῆς των μέχρι τοῦ σημείου τούτου φθάντες, διεκόμισαν εἴτα τὴν ναῦν των ἐπὶ τῶν ὤμων των εἰς τὸν Ἀδριατικὸν (Στράβ. Δ, 207).

Ναῦς. Αἱ ἀρχαιόταται, καὶ αὐταὶ αἱ τῶν μυθικῶν χρέων παραδόσεις τῶν Ἑλλήνων,

γνωρίζουσι τὴν κατασκευὴν πλοίων ἐντέχνως ναυπηγούμενων, ὡς τὴν τῆς Ἀργούς, ἥτις, κατ' Ἀπολλοδώρον καὶ ἄλλους, καὶ κατὰ μυθμεία τῆς τέχνης, κατασκευάσθη ἐπιστασία τῆς Ἀθηνᾶς. Ὁ δ' Ὀμηρὸς καὶ διὰ μακρῶν διδίδει λεπτομερείας περὶ τῆς ἐπὶ τῶν χρόνων αὐτοῦ ναυπηγίας (Ὀδ. Ε, 246 κτλ.), ἐξ ὧν τὰ ἐπόμενα κυρίως συμπεραίνονται. Ὑπὸ τὸ πλοῖον κατὰ πᾶν τὸ μήκος, καὶ ὡς βάσις αὐτοῦ, ἐξετείνεται ἡ τρόπις, ἐφ' ἧς δευτέρα δοκὴς ἐπεκάθητο, ἐμπρὸς πρὸς τὰ ἄνω κυρτομένη, ἡ στεῖρα. Εἰς ταύτην δ' ἐστηρίζοντο, καὶ ἐξ αὐτῆς ἤγειροντο αἱ θρύοχοι, ἀποτολοῦσαι τὸν σκελετὸν τῶν πλευρῶν, καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦτοον κυρτούμεναι, ἀναλόγως τοῦ ὄγκου ὅστις ἐδίδeto εἰς τὸ πλοῖον. Χωροῦσαι δὲ μέχρι τοῦ ἀνωτάτου χεῖλους τῆς νηὸς, ἦσαν μακρότεραι εἰς τὰ ἐμπρὸς καὶ εἰς τὰ ὀπίσω αὐτῆς παρὰ κατὰ τὸ μέσον ἐπ' αὐτῶν δ' ἄνωθεν ἐπεκάθητο αἱ δοκοὶ αἱ λεγόμεναι ἐπιγχενίδες, καὶ τὸ χεῖλος συνιστάτο ἐκ περιφράγματος ἐλαφροῦ πλέγματος ἰτέας. Τὰ δύο πλευρὰ ἐλέγοντο αἰχμοὶ, καὶ ἀπητεῖτο ἀκρίβεια περὶ τὴν ὁμοιότητα τῆς κατασκευῆς καὶ τὴν ἴσην δύναμιν ἀμφοτέρων, ἐξ οὗ καὶ εἰς τὴν καλῶς νευαυπηγημένην νῆα πολλάκις τὸ ἐπιθετὸν ἀμφιέλισσα ἀποδίδεται. Παρετείνεται δ' ἐγκαρσίως ἀπὸ τοῖχου εἰς τοῖχον εὐρεῖα δοκὸς, ἡ ἱστοπέδη λεγόμενη, δι' ἧς διήρχετο ὁ ἱστός, κατερχόμενος μέχρι τῆς τρόπιδος, ἐνθα ἄλλη ἐγκάρσιος διάτρητος δοκὸς, ἡ μεσόδμη, ἐδέχετο τὸν πῶδα αὐτοῦ. Ὑπὸ τὸ κατὰστρωμα δὲ συνεῖχε τὰς θρύοχους ἐκατέρωθεν μία δοκὸς, τὰ ζυγὰ, ἐνθα ἦσαν καὶ αἱ ἔδραι τῶν ἐρετῶν. Καὶ αἱ πλάγαι δὲ δοκοὶ ἐκυρτοῦντο πρὸς τὰ ἄνω κατὰ τὰ δύο ἄκρα τοῦ πλοίου, καὶ ἔφερον τὰς σανίδας τοῦ καταστρώματος, ἢ τὰ ἱκρία. Τὸ ἐμβαδὸν τῆς νηὸς ἐλέγετο ἄντλος, τὸ δ' ἐμπρὸς μέρος πρῶρα, δεξιὰ πρόεχουσα, ἵνα τὸ πλοῖον τέμνηται τὰ κύματα, καὶ συνήθως ἐδάφετο ἐρυθρὰ, δι' ὃ καὶ αἱ νῆες πολλάκις μελτοπάρειοι ἐπικαλοῦνται. Τὸ δ' ὀπίσω

μέρος, ἡ πρύμνη, ἦν στρογγύλον μᾶλλον καὶ ὑψηλότερον, καμπύλην καὶ συνήθως κατὰ

ὁ καὶ κυρταὶ καὶ κορυφαίαι (καμπύλαι) αἱ νῆες λέγονται. Τὰ μέσον τοῦ πλοίου ἦν

πολλάκις ἄνευ καταστρώματος διὰ τὴν μή παρακώλυσιν τῆς κωπηλασίας. Ὁ δὲ πυθμὴν ἐπληροῦτο δι' ὕλης (ἔρματος) ξύλων ἢ λίθων. Πιθανώτατα δ' ἦν πᾶσα ἡ ναῦς ἐπιε-
χρισμένη διὰ πίσης, ὅθεν καὶ τὰ ἐπίθετα αὐτῆς μέλαινα καὶ κυανόπρωρος. Τοῦ ἱστοῦ, ὅστις ὡς μέγας καὶ ἰσχυρὸς χαρακτηρίζεται, ἵστατο ἡ βάσις, ἡ ἱστοπέδη, ἐμπεπηγμένη εἰς ὀπὴν τῆς ἐπὶ τῆς τροπίδος τεθειμένης δοκοῦ, τῆς μεσόδμης, καὶ ὑψοῦτο πρὸς τὴν πρῶ-
ραν ὑπὲρ τὸ πλοῖον ὅταν ἐθαλασσοπόρει· ἀλλ' ὅτε προσωρμίζετο, αἰρόμενος ἀπὸ τῆς μεσόδ-
μης, κατεβιβάζετο ὁ ἱστὸς ἐπὶ τὴν ἱστοδό-
κην, ἔϋλον εἰς σχῆμα δικράνου, κατὰ τὴν πρύμνην ἱστάμενον. Εἰς τὸ ἄνω δὲ τοῦ ἱστοῦ ἦν προσδεδεμένος τὸ ἐπικριον (ἡ κεραία), ἐξ οὗ ἐκρέματο τὸ ἱστιόν ἢ σπεῖρον, ἐκ λευκῆς ἐθόνης. Εἶχε δὲ προφανῶς ἡ ναῦς ἐν μόνον ἱστιόν, ἀναπεταννύμενον πρὸς τὸν οὐ-
ριον ἄνεμον, καταβιβαζόμενον δὲ ὅτε ἔπνεεν ἐναντίως. Τὰ διάφορα δὲ σχοινία, τὰ χρησι-
μεύοντα εἰς δέσιν τοῦ πλοίου καὶ τοῦ ἱστοῦ, ἐλέγοντο γενικῶς ὀπλα· ἰδίως δὲ τὰ στερεοῦν-
τα τὸ πλοῖον περὶ σμᾶτα· τὰ δὲ τῆς ἀγκύρας, δι' ὧν ἡ ναῦς ἀπὸ τῆς πρύμνης προσεδέετο εἰς τὴν ξηρὰν ἦσαν τὰ πρυμνήσια, ἅτινα ἐλύοντο ἐπὶ τοῦ ἀπόπλου. Πρώτονοι δ' ἐ-

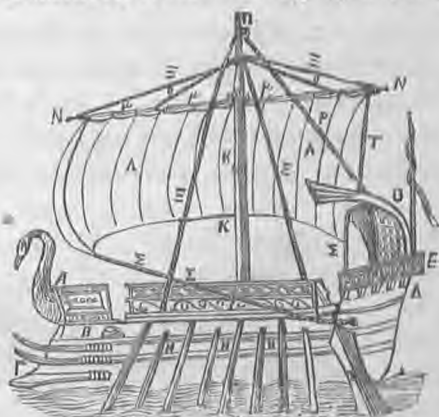
καλοῦντο τὰ δύο μεγάλα σχοινία τὰ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ἱστοῦ κατερχόμενα, καὶ αὐτὸν ἀναβιβάζοντα, καταβιβάζοντα καὶ στερεοῦντα· ἐπιτονοεῖ δὲ τὸ σχοινίον τὸ τὴν κεραίαν εἰς τὸν ἱστὸν προσδέον. Κάλος δὲ ἡ βομὸς ἦν τὸ ἐκ τοῦ ἄκρου τῆς κεραίας κρεμάμενον, διὰ τροχίσκου εἰς τὸν ἱστὸν προσηλωμένου διερχόμενον καὶ εἰς τὸ κατάστρωμα καταβαί-
νον σχοινίον, δι' οὗ διηρύνητο τὸ ἱστιόν. Κατήρχετο δ' ἐκ τῶν δύο ἄκρων τῆς κεραίας καὶ ἕτερον σχοινίον κατ' εὐθεΐαν εἰς τὸ κατά-
στρωμα, ἡ ὑπέρη, δι' ἧς ἡ κεραία ἐστρέφετο κατὰ διαφόρους διευθύνσεις· Πόδες ἦσαν τὰ ἐκ τοῦ κάτω μέρους τοῦ ἱστιοῦ κρεμάμενα σχοι-
νία, δι' ὧν αὐτὸ ἐστρέφετο κατὰ τὸν ἄνεμον. Τὸ πηδάλιον, καὶ οἷαξ λεγόμενον καὶ οἰήϊον, ἐνίοτε καὶ ἐφ' ἄλκιον, ἦν κατὰ τὴν πρύμνην, τὸ πρῶτον πλαγίως, εἰς τὸ ἐν πλευρὸν, εἰς δὲ μείζονα πλοῖα δύο, ἀνά ἐν ἐκα-
τέρωθεν μετα-
γενεστέρως δὲ ἐν ὀπίσω. Ἦν δ' ὁ οἷαξ, κυ-
ριῶς τὸ ἄνω μέ-
ρος αὐτοῦ, προέ-
χον ὀλίγον ὑπὲρ τὸ χεῖλος τοῦ πλοίου, καὶ προ-
σέτι τράφηξ ἡ

τράπηξ λεγόμενον, ὡς φαίνεται ὅτι ἐκαλεῖτο καὶ αὐτὸ τὸ χεῖλος· καὶ πῆν τὸ κάτω πλατὺ μέρος, τὸ διασχίζον τὸ ὕδωρ ὡς τὸ πάσης κώπης ἐν γένει. Ἡ θέσις ἐνθα ὁ κυβερνήτης ἵστατο εἰς τὴν πρύμνην, ἦν σανίδωμα. Πρωράτης δ' ἐ-
καλεῖτο δὲνίοτε εἰς τὴν πρῶραν ἱστάμενος βο-
θὸς αὐτοῦ. Ὁ κυβερνήτης ἦν ὁ ὀδηγὼν διὰ τοῦ πηδαλίου, τῶν κωπῶν καὶ ἱστιῶν, δι' ὃ καὶ ὤφει-
λε νὰ γνωρίζῃ τὰς θαλάσσας, τὰς ἀκτὰς, τοὺς ἀνέμους τοὺς ἀστεράς, κτλ. Εἰς αὐτὸν δ' ὑπέ-
κειτο ὁ κελευστήρ, ὅστις διὰ τῆς φωνῆς διηρύνηε τὸ ταυτόχρονον τῆς κωπηλασίας, ἐν μετέπειτα δὲ χρόνοις πολλάκις διὰ κρούσμα-
τος σφύρας· ἄλλοτε δὲ δι' αὐλήσεως, ἢ καὶ

διὰ ναυτικῶν ἀσμάτων. Ἡ κώπη ἐλέγετο ὁ ἔρετμος ἢ τὸ ἔρετμον, τὸ δὲ ἄνω μέρος ἐξ οὗ ἐκρατεῖτο, ὁ πηδός ἢ τὸ πηδόν. Ἐκ ξύλου δ' ἐλάτης, καὶ σχῆμα σκαπάνης ἔχουσα, ἦν προσδεσμένη διὰ δερματινοῦ δεσμοῦ ἢ κύκλου, τρὶς ὁποῦ καλουμένου, εἰς πάσσαλον, ὅστις σκαλμός ἢ κληῖς ἐλέγετο. Ἀπαντᾷται δὲ παρ' Ὀμήρῳ (Ὀδ. Ι, 322) ἄπαξ καὶ ναῦς εἰκόσσορος, εἰκοσι ζεύγη κωπῶν ἔχουσα. Ἀπὸ τῆς ἀκτῆς ἀπεσπᾶτο ἡ ἀποπλέουσα ναὺς ὠθουμένη διὰ κόντος. Ἀγκυραι δὲν ὑπῆρχον ἔτι τότε, ἀλλ' ἐρρίπτοντο ἀντ' αὐτῶν εἰς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης εἰς σχοινίον δεδεμένοι ὀγκώδεις λίθοι, οἵτινες ἐκαλοῦντο εὐναί. Ἡ ξυλουργικὴ ὕλη τῆς ναυπηγίας ἦν πίτυς (πεῦκαι) ἢ ἐνίοτε καὶ αἰγίροι (λεῦκαι) καὶ κληθροί. Ἐργαλεῖα δ' εἰς αὐτὴν χρησιμεύοντα ἦσαν ὁ πέλεκυς, τὸ σκέπαρνον, τὸ τέρετρον (τρύπανον), ἡ στάθμη πρὸς συναρμολογίαν τῶν δοκῶν καὶ οἱ γόμφοι πρὸς σύνδεσμον αὐτῶν (Ὀμ. Ὀδ. Ε, 234). Τοῦ πολεμικοῦ πλοίου ἐν τοῖς κλασικοῖς χρόνοις τὰ μέρη ἦσαν ἡ πρύρα ἐμπρός, ἀφ' ἧς ἦσαν εἴτα ἡρτημέναι αἱ ἄγκυραι. Εἰς αὐτὴν ἐπερατοῦτο ἡ τρόπις, ἀνιούσα καὶ ἔχουσα προεξέχον καὶ κατάγλυφον κόσμημα, ὃ ἐκαλεῖτο ἀκροστέλιον ἢ χηνίς, διότι συνεχῶς εἶχε τὸ σχῆμα τραχήλου καὶ κεφαλῆς χηνός, καὶ ἐν ξύλῳ γεγλυμμένον τὸ σύμβολον τῆς νηός. Ἐνίοτε ὅμως ἐκόσμει χηνίσκος καὶ τὴν πρύμνην, τὸ ὀπίσω τοῦ πλοίου, ἥτις, ὑψηλότερα τῆς πρύρας, ἐπερατοῦτο εἰς τὸ ἄφλαστον, κατάγλυφον κόσμημα, εἰς ἑλίκας στρεφόμενον ἢ εἰς σχῆμα πτεροῦ ἀνοιγόμενον. Ὑπ' αὐτὸ ἐκάθητο ὁ κυβερνήτης καὶ ἐστεγαζέτο ξόανον τοῦ θεοῦ ἢ τοῦ ἥρωος, οὗ ἐνίοτε ἐπάνωμος ἦν ἡ ναῦς, μετὰ τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς πόλεως τῆς προελεύσεως τοῦ πλοίου. Δι' ὃ ἦν τὸ ἄφλαστον τὸ κυριώτερον ἑμβλημα τῆς νηός. Συνήθως εἶχον αἱ νῆες θηλυκὰ ὀνόματα (Ναυσικάα, Εὐπλοία, Πρόνοια). Ἀπὸ τῆς πρύρας εἰς τὴν πρύμνην καὶ ἐπὶ τοῦ κύτους τῆς

νηὸς ἐξεστίνετο τὸ κατὰ στρώμα. Προέχον τοῦ κύτους πρὸς τὰ ἐμπρός ὑπὸ τὸ ἀκροστόλιον, εἶχεν ἡ ναῦς τὸν (ἢ τὸ) ἔμβολον ἐκ μετάλλου, καὶ ὑπὲρ αὐτὸ δὲ ξυλινὴν προεκβολίδα ἢ πρὸς ἐκβολίον, πρὸς διάτρησιν τῶν πλευρῶν τῶν ἐχθρικῶν πλοίων. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐτίθετο τὸ ἔμβολον ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὑδάτων, μεταγενεστέρως δ' ὑποβύχιον, καταστὰν οὕτω κινδυνωδέστερον. Τὰ ἐκτερέωνεν τῆς πρύρας πλάγια ἐλέγοντο παρειαί, καὶ εἶχον ἐπιγεγραμμένον καὶ ἀνά ένα ὀφθαλμὸν, ἢ καὶ διηνοιγμένον πρὸς φωτισμὸν τοῦ κύτους ὑπὸ τὸ κατὰ στρώμα. Ὁ φθαλμοὶ δ' ἐκαλοῦντο ἐνίοτε καὶ τὰ τρήματα ἢ

Διήρης

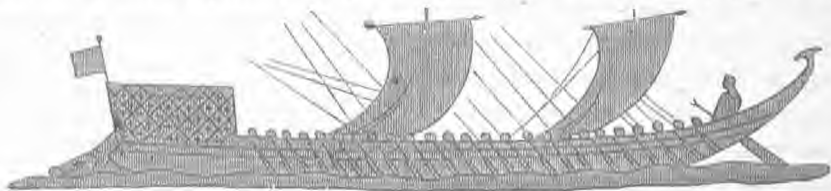
Α	Πρύρα	Λ	Ἰστίον
Β	Ὁφθαλμὸς	Μ	Κεραία
Γ	Ἐμβολός	Ν	Ἀκροκέραια
Δ	Χηνίσκος	Ξ	Πρότονος
Ε	Πρύμνη	Ο	Κερούχος
Ζ	Ἀφλαστον	Π	Κάλοι, καλώδια
Η	Κῶπαι	Ρ	Καρχησίον
Θ	Τράφηξ	Σ	Πόστη
Ι	Πηδάλιον	Τ	Ὑπέραι

Κ Ἰστίς

τρυπώματα, δι' ὧν διήρχονται αἱ κῶπαι. Τὸ χεῖλος τοῦ πλοίου ἐλέγετο τράφηξ, ἔδραι κωπῶν δὲ τὰ καθίσματα τῶν κωπηλατῶν, καὶ ἱκρίαι δοκοὶ τοῦ καταστρώματος. Τὰ ἐντελὴ (μόνιμα) ξύλινα σκεύη τῆς νηός ἦσαν ὁ ταρσός ἢ τὰ ρῆσι, ἥτοι ἡ πᾶσα σειρὰ τῶν κωπῶν ἐκ τοῦ ταρσοῦ, ὅστις ἦν κυρίως τὸ πλατὺ μέρος ἐκά-

στης κώπης. Ἐλέγετο δὲ καὶ πτερὸν ἢ ὅλην σειράν. Εἶχον δ' αἱ μακρότεραι ἐν τῷ ἐγχεϊριδίῳ, ἢ τῷ μέρει ὅθεν ἐκρατοῦντο μόλυβδοι πρὸς ἰσορροπίαν, καὶ ἕκαστον πλοῖον εἶχε καὶ ἐν πηδάλιον, ἢ πλατεῖαν κώπην, πλαγίως τῆς πρύμνης, ἢ δύο ἀνὰ ἐν ἐκατέρωθεν, συνδεόμενα διὰ τῆς ζεύγλης ἢ ζευκτηρίας, καὶ προσέτι δύο κλιμακίδας ἢ ἀπράκτους, πολλοὺς κοντοὺς πρὸς ἄπωσιν τοῦ πλοίου ἀπὸ τῆς ξηρᾶς ἢ πρὸς ἐξέτασιν τοῦ βάθους τῆς θαλάσσης. Ὁ ἰσὶς μετὰ τῶν ἐκατέρωθεν στηριζόντων αὐτὸν παραστατῶν ἦν εἷς, ἢ εἷς τὰ μεγάλα πλοῖα δύο ἢ καὶ τρεῖς, ὧν ὁ ἐμπρόσθιος ἀκράτειος, ὁ ὀπίσθιος μέγας ἐλέγετο. Ἦν ἄνω δ' αὐτοῦ ἦν τὸ καρχήσιον, πιθανῶς εἶδος κοφφίνου διὰ τοὺς ναύτας. Ἦ δὲ ὑπὲρ αὐτὸ ἄκρα τοῦ ἰσίου ἦν ἡ ἡλικάτη. Αἱ ἐγκάρσιοι καὶ τὸ ἰστίον φέρουσαι ράβδοι, ἐλέ-

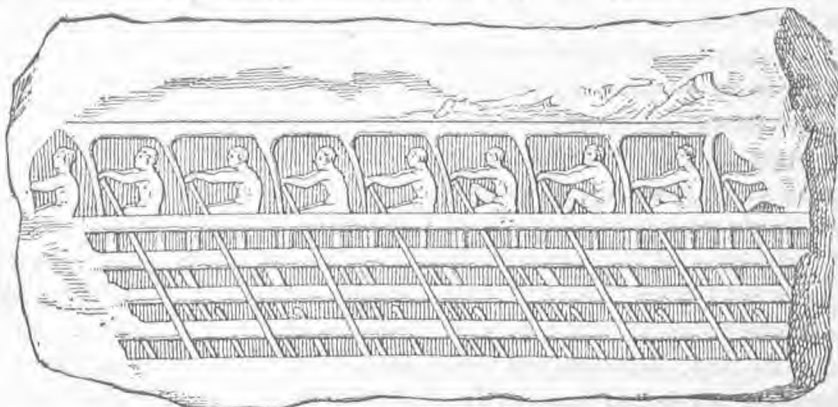
κονα, οἱ κερύχαι, ἀφ' ὧν ἐξηρτῶντο αἱ κεραῖαι, τὰ παρὰ ῥύματα, ἢ δερμάτινα ἐξαρτήματα περὶ τὸ κατὰ στρώμα πρὸς ἄμυναν κατὰ βολῶν, ἐξῶθεν, καὶ ἡ ἄγκυρα. Ἀφρακτοὶ δ' ἦσαν αἱ νῆες αἱ ἄνευ καταστροφῆς ἢ μὴ ἔχουσαι πληρὲς αὐτό. Αἱ πολεμικαὶ νῆες εἶχον ἄλλαι 10 καὶ ἄλλαι 15 κώπας εἰς ἐκάστην τῶν ἐκατέρωθεν σειρῶν. Κατ' ἀρχὰς αἱ συνηθέστεραι ἦσαν αἱ πεντηκόντοροι, ἢ τριακόντοροι, πεντήκοντα ἢ τριάκοντα κώπας ἔχουσαι, πιθανῶς ἀνὰ 25 ἢ 15 ἐκατέρωθεν, ἢ καὶ ὀλιγωτέρας καὶ ἦσαν ἐξ αὐτῶν αἱ πολεμικαὶ αἱ μακρὰ λεγόμεναι νῆες (Ἡρδ. Α, 163), κατ' ἀντίθεσιν τῶν ἐμπορικῶν, αἵτινες στρογγύλαι ἐλέγοντο καὶ ἦσαν διὰ τοῦ κύτους αὐτῶν τὴν χωρητικότητα. Κατὰ Πλίνιον (VII, 57), οἱ Ἑρυθραῖοι πρῶτοι ἐναυπηγήσαν πλοῖα ἔχοντα δύο ἐπαλλήλους σειρὰς κωπῶν, τὰ δὲ

Πεντηκόντορος.

γοντο κερᾶται. Κρεμάμενα σκευὴ ἦσαν τὰ ὑποζώματα, σχοινία περὶ τὸ κύτος δεδεμένα ἀπὸ τῆς πρύρας μέχρι τῆς πρύ-

κροτα λεγόμενα (Cic. ad Ath. XVI, 4), ἢ διήρεις, εἰ καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο ἔφερον καὶ μικρὰ πλοία ῥαδίκωπα (Lucan. VIII, 562).

Ἀνάγλυφον ἐν Ἀκροπόλει Ἀθηνῶν.

μνης τὰ ἰστία, τὰ τοπεῖα ἤσχοι- νία τοῦ πλοίου, τὰ τῶν ἰστίων (τοπεῖα) ἄγ-

X, 56—Horat. III, 29). Πρῶτοι δ' οἱ Κορίνθιοι, ὑπὲρ τὰ 700 ἔτη π. Χ. καὶ ἰδίως ὁ

πάρ' αὐτοῖς ναυπηγὸς Ἀμεινοκλής, λέγονται ἐφευρόντες καὶ τοῖς Σαμίσις διδάξαντες τὴν κατασκευὴν τριήρων (Θουκ. Α, 13.—Pl. Αὐτ.), καθ' ἃς τρεῖς ὑπῆρχον ἐκατέρωθεν ἐπ' ἀλλήλοις στίχοι κωπῶν, ὧν αἱ ἀνώτεραι ἦσαν φυσικῶς τῇ λόγῳ μακρότεραι τῶν κατωτέρων. Οἱ Ἀθηναῖοι σπουδαίαν ναυτικὴν δύναμιν (200 τριήρεις) ἀπέκτησαν μόνον πρὸ τῆς ἐν Σαλαμῖνι μάχης (Θουκ. Α, 24.—Hρόδ. Ζ, 144.—Πλούτ. Θεμιστ. Δ). Αἱ τριήρεις διηροῦντο εἰς ταχείας, τὰς κυρίως πολεμικάς, καὶ εἰς ὀπιτιὰ γωγούς, στρατιώτιδας, ἱππαγωγούς ἢ ἱππαγούς, τὰς χρησιμεύσας κυρίως οὐχὶ εἰς ναυμαχίας, ἀλλ' εἰς μεταφορὰν τοῦ στρατοῦ. Οἱ Καρχηδόνιοι ἐναυπήγουν καὶ τετρήρεις καὶ πεντήρεις, ἐχούσας 4 ἢ 5 σειρὰς ἐπαλλήλων ἐδωλίων. Ἀπὸ τοῦ 330 δὲ εἰσῆχθησαν τοιαῦται καὶ εἰς Ἀθήνας. Αἱ τριήρεις εἶχον συνήθως, φαίνεται, ἀνὰ 170 ἐρέτας. Κατὰ Πολύβιον δὲ καὶ Σικελικά πεντήρεις ἐπὶ τοῦ πρώτου φοινικικοῦ πολέμου ἀνὰ 300 ἐρέτας καὶ 120 ἐπιβάτας, ἦτοι στρατιώτας· ἐπὶ τοῦ Καλλιγούλα ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐρετῶν ἦν 400. Ὁ Λυσίμαχος εἶχεν ὁκτῆρη μετὰ 1600 ἐρετῶν, ὁ Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας θωδεκῆρη, ὁ Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς δεκαπεντήρη, καὶ Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος τριακοντήρη, ὁ δὲ Φιλοπάτωρ τεσσαρακοντήρη μετὰ 4000 ἐρετῶν, μῆκος ἔχουσιν 280 πηχῶν (Ἀθην. Ε, 204), ὕψος δ' ὑπὲρ τὴν θάλασσαν 48-53 πῆχεων. Προφανῶς δ' ἦσαν τὰ τοιαῦτα πλοῖα οὐχὶ πολεμικά, ἀλλὰ πολυτελεῖς θαλαμηγοί. Τὸ πλήρωμα τῶν πολεμικῶν πλοίων περιελάμβανε τοὺς ναύτας, ὀπηρέτας καὶ τοὺς στρατιώτας ἢ ἐπιβάτας. Ἐκάστου στίχου ἐρετῶν προϊστάτο εἰς πεντηκόνταρχος· τὸ κέλευσμα διὰ τὸν ρυθμὸν καὶ τὸ σύγχρονον τῆς κωπῆς εἰσέδιδεν ὁ κέλευστος διὰ τῆς φωνῆς, ὁ δὲ τριηραύλης διὰ τοῦ αὐλοῦ. Οἱ ἐρέται, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐκάθητο

πυκνοὶ ὑπὲρ ἀλλήλους, καὶ ἴσως, κατὰ μῆκος οὐχὶ εἰς μίαν, ἀλλ' εἰς δύο ἢ τρεῖς σειρὰς ἐμπρὸς οἱ μὲν τῶν δέ. Βεβαίως δύσκολον φαίνεται τοῦτο διὰ πλοῖον ὡς τὴν τεσσαρακοντήρη, ἀλλὰ συμβιβάζεται πρὸς τὸ πεντηκοντάπηχον ὕψος αὐτῆς ὑπὲρ τὴν ἐπιφανείαν τῆς θαλάσσης. Ἀκατανόητον ὅμως ἐστὶ τὸ μῆκος τῶν ἀνωτάτων κωπῶν, ὃ ἐπρεπε νὰ ᾖ οὐχὶ ἔλασσον τῶν 70 πῆχεων. Ἐκ τῶν ἐρετῶν οἱ εἰς τὴν κατωτάτην σειρὰν καθήμενοι, εἰς τὸν θάλαμον, ὡς ἐλέγετο τὸ κατώτερον μέρος τοῦ πλοίου, ἐκαλοῦντο θάλαμηται ἢ θάλαμιοι, οἱ εἰς τὰ ζυγὰ ἢ τὸ μέσον, ζυγῖται ἢ ζυγιοί, καὶ οἱ εἰς τὴν ἄνω, τὸν θράνον, θρανῖται. Εἰς τὴν πρῶμην ἦν ἡ ἑδρα τοῦ κυβερνήτου, ὅστις διόκει τὸ πλοῖον, διευθύνει τὰ δύο ἐκατέρωθεν αὐτοῦ μεγάλα πηδάλια· ὁ δ' ἀμέσως αὐτῷ ὑποκείμενος πρῶρος, εἰς τὴν πῶραν καθήμενος ἐπεσκόπει τὸν οὐρανόν, τὰ κύματα καὶ τὰς ἀντὰς, ἄλλοι δ' ἐπετήρουν τοὺς ναύτας, καὶ ὠδήγουν διὰ σημείων τὰς ἐργασίας των. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ στόλου, ναύαρχος ἢ στόλαρχος, ἐλέγετο ἐνίοτε καὶ ἀπλῶς στρατηγός. Οἱ Ῥωμαῖοι τὴν σπουδαιότητα τοῦ ναυτικοῦ ἀνεγνώρισαν τὸ πρῶτον ἐπὶ τοῦ δευτέρου Σαμνιτικοῦ πολέμου, ὅτε καὶ κατὰ τὸ 314 π. Χ. ἐγκατέστησαν τὸ πρῶτον ἀρχὴν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν ναυτικῆς δυνάμεως. Τὰ πλοῖα των ἦσαν περίπου ὡς τὰ ἑλληνικά. Αἱ μακραι νῆες των ἦσαν ὀξείαι πρὸς ταχυπλοῖαν, καὶ μετεχειρίζοντο κυρίως μὲν ἐρέτας, ἀλλὰ καὶ ἰστία. Τὰ Λιβουρνικά πλοῖα ἦσαν τὰ ταχύτερα, καὶ ἰδίως τὰ κατὰ σκόπα εἰς κατασκόπῃσιν χρησιμώτερα. Αἱ πραιτώριαι νῆες ἦσαν αἱ ναυαρχίδες, φέρουσιν συνήθως πρὸς διάνρι

Ο. ΜΑΡΤΙΝ.

σιν, ἐρυθράν σημαίαν, καὶ τὴν νύκτα φανόν. Φορτηγοὶ δ' ὀλκάδες ἢ φορτικὰ πλοῖα ἦσαν τὰ ἐμπορικά, τὰ στρογγύλα, ὀλίγον πρόσφορα εἰς πελαγοδρομίαν, ἔχοντα ἰστίον μικρόν, ἀπὸ τοῦ ἰστοῦ κατερχόμενον. Τὰ δ' ἄκτοπλοῖκά ἦσαν οἱ κέλητες, τὰ ἀκάτια, τὰ σκάφη, εἴτε ἄφρακτα ἢ κατὰφρακτα. Ἀμφορικὰ δ' ἦσαν τὰ μονοκώπια, ἔχοντα δύο κώπας ὑφ' ἑνὸς ἐρέτου ἐλαυνομένας. Ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτάτων δὲ χρόνων ῥα πτοῖα ἐλέγοντο τὰ κατεσκευασμένα ἐξ ἐλαφρῶν βαδίων, ἐπικεκαλυμμένων διὰ δερμάτων βάρεις δ' ἐκαλοῦντο παρὰ ταῖς Αἰγυπτίους ἰδίως σκάφαι τοιοῦτου εἶδους. Ναυπηγία ἦσαν τὰ μέρη ἐνθα ἐναυπηγοῦντο τὰ πλοῖα, νειώρια δὲ, καὶ ναύσταθμοι, διηρημένοι εἰς νειώσους, ἐνθα ἐφυλάττοντο.

Ναυσιθόη, θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος (Ἀπλδ. 2, 6).

Ναυσέβοος, 1) υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Περιβοίας, θυγατρὸς τοῦ Εὐρυμέδοντος, βασιλέως τῶν Γηγάντων. Υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν ὁ Ἀλκίνοος καὶ ὁ Ῥηξήνωρ, βασιλεῖς τῶν Φαίάκων, οὓς ἔφερεν εἰς τὴν Σχερίαν ἀπὸ τῆς Ὑπερείας, διότι ἐκεῖ ἐπέλεξεν αὐτοὺς τῶν Κυκλώπων ἡ γειτονία (Ὀμ. Ὀδ. Ζ, 4, Η, 56). — 2) Υἱὸς τοῦ Ὀδυσσεύς καὶ τῆς Καλυψοῦς, ἀδελφὸς τοῦ Ναυσινόου (Ἡσίοδ. Θεογ. 1017). — 3) Ναύκληρος τοῦ Θησεύς (Πλούτ. Θησ. 12).

Ναυσεικάα, καθ' Ὀμηρον (Ὀδυσσ. Ζ, 15, Θ, 457), ὡραία θυγάτηρ Ἀλκινόου τοῦ βασιλέως τῶν Φαίάκων. Κατὰ τὰ προεόρτια τοῦ γάμου της καταδόσα μετὰ τῶν θεραπεινίδων της εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ ῥυακος παρὰ τὴν θάλασσαν ἵνα πλύνῃ τὰ ἐνδύματά της, εἶδεν αἴφνης ἐμπρὸς της τὸν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ναυαγῆσαντα Ὀδυσσεά, καὶ ἐνδύσασα αὐτὸν τὸν ὠδήγησεν εἰς τοῦ πατρὸς της τὸ μέγαρον. Τοσοῦτο δ' ἐθέλχθη ὑπὸ τῆς καλολογῆς τοῦ ξένου ἥρωος, ὥστε αὐτὸν ἐπεθύμησεν ὡς σύζυγον, καὶ ἀπερχόμενον τὸν παρε-

κάλεσεν αἰδημόνως νὰ μὴ τὴν λησμονῇ ἀφ' οὗ τῷ ἔσῳσε τὴν ζωὴν. Ἡ συνέντευξις αὐτῆς μετὰ τοῦ Ὀδυσσεύς ἐστὶν ἐν τῶν χαριστέρων ἐπεισοδίων τῆς Ὀδυσσεύς, καὶ οἱ δραματικοὶ ποιηταὶ ἐπραγματεύθησαν αὐτὸ, ὡς ὁ Σοφοκλῆς, γράψας *Ναυσικάαν*, καὶ οἱ καλλιτέχναι οὐχ ἥττον.

Ναυσικλῆς, ἰσχύων δημαγωγὸς ἐν Ἀθήναις ἐπὶ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνα, στρατηγῶν τῷ 352 π. Χ. τῶν ἐπικούρων οὓς οἱ Ἀθηναῖοι ἐπεμψαν τοῖς Φωκεῦσι. Τὸ πρῶτον ἦν ὁπαδὸς τοῦ Αἰσχίνου, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα προσήλθεν εἰς τὴν πατριωτικὴν μερίδα, καὶ ἐστεφανώθη ὑπὸ τῆς πόλεως (Δημοθ. π. Στεφ. σ. 265. — Πλούτ. Δημοθ. 21).

Ναυσιμέδων, υἱὸς τοῦ Ναυπλίου καὶ τῆς Ἡσιόνης, ἀδελφὸς τοῦ Παλαμήδου (Ἀπλδ. Β, 1, 4).

Ναυσίνικος, ἐπώνυμος ἄρχων ἐν Ἀθήναις τῇ 100ῇ Ὀλυμπιάδι, ὅτε εἰσέχθη ἡ εἰς συμμορίας τοῦ δήμου διαίρεσις (Δημοθ.).

Ναυσεφάνης, ἐκ Τέω, φιλόσοφος τῆς σχολῆς τοῦ Δημοκρίτου. Διογένης δ' ὁ Λαέρτιος λέγει αὐτὸν μαθητὴν τοῦ Πύρρωνος καὶ τῶν Σκεπτικῶν. Εἰς δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ λέγεται ὁ Ἐπικούρος. Ἀλλὰ περὶ τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ οὐδὲν γινώσκεται ἄλλο (Διογ. Λαερτ. Θ, 69, 102, Ι, 7, 8, 14).

Ναύσταθμος, κώμη καὶ λιμὴν τῆς Κυρηναϊκῆς ἐν Λιβύᾳ (Στράβ.). Ἰδ. καὶ *Ναῦς*.

Ναῦται, ἴδ. *Ναῦς*.

Ναυτιλία. Ἡ Ἑλλάς πανταχόθεν ὑπὸ τῆς θαλάσσης περικυκλουμένη, καὶ ἀπεράντους ἔχουσα εὐλιμένους ἀκτὰς, ἐστὶν ἐκ φύσεως προωρισμένη εἰς ἐξάσκησιν τῆς ναυτικῆς δι' ὃ καὶ ἐκ τῶν ἀπωτάτων χρόνων τῆς ἱστορίας αὐτῆς γίνεται μνεῖα ναυτικῶν ἐκστρατειῶν, ὡς φέρ' εἰπεῖν τῆς τῶν Ἀργοναυτῶν ἀπὸ Θεσσαλίας εἰς τὸν Εὐξείνιον πόντον, καὶ τῆς πολὺ ἱστορικώτερον χαρακτηρῆα ἐχούσης καὶ ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου μετὰ πλείστων λεπτομερειῶν μαρτυρουμένης εἰς τὴν Τρωάδα,

Κατ' αὐτὸν αἱ Βοιωτικαὶ νῆες (Ἰλ. Β, 510), καὶ βεβαίως καὶ αἱ ἄλλαι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦντον, εἶχον τόσας διαστάσεις, ὥστε ἐκάστη ἔφερον ἀνὰ 120 πολεμιστάς. Αἱ νῆες ὅμως προσορμισθεῖσαι, ἀνελκύοντο εἰς τὴν ξηρὰν, καὶ ἐξησφαλίζοντο ἐκεῖ διὰ περιτειχίσματος, ὅπερ ἀποδεικνύει ὅτι δὲν ἦσαν ὑπερόγκως μεγάλαι. Τὸ αὐτὸ προφανῶς προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ ὅτι οἱ στενοὺς ἰσθμοὺς πολλὰκις ὑπερβαίνοντες μετεβίβαζον διὰ μηχανῶν, ὅλων καλουμένων, τὰ πλοῖα ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ἀπὸ θαλάσσης εἰς θάλασσαν (Ἡρόδ. Ζ, 24.—Θουκ. Β, 1. Γ, 15.—Πολύβ. Δ, 19 Ε, 101). Καὶ βεβαίως μὲν, διὰ τε τὴν ὅπως δῆποτε ἀσθενῆ τῶν πλοίων κατασκευὴν, καὶ διὰ τὸ οὐκέτι ἐπαρκὲς τῶν ἀστρονομικῶν καὶ ἄλλων ἀναγκαίων γνώσεων, ἐπρωτίμων οἱ τότε, καὶ αὐτοὶ οἱ μεταγενέστεροι, νὰ παραπλέωσι τὰς ἀκτὰς, καὶ ἀπέφευγον τοὺς χειμερινοὺς πλοῦς· ἀλλὰ τοῦτο δὲν τοὺς ἐκώλυε ν' ἀνάγωνται ἐνίοτε καὶ εἰς τὸ ἀνοικτὸν πέλαγος (Ὀμ. Ὀδ. Μ, 40. Ε, 302). Ὡς τοὺς μέζοντας στόλους ἔχοντες κατὰ τοὺς χρόνους ἐκεῖνους ἐφημίζοντο οἱ Φαιακες (Ὀμ. Ὀδ. Θ, 110 κτλ.—Θουκ. Α, 1), καὶ ὁ Μίνως, βασιλεὺς τῆς Κρήτης. Ἀλλὰ μετεχειρίζοντο τὰ πλοῖα τότε μόνον πρὸς μεταβίβασιν τῶν στρατῶν, οὐχὶ καὶ πρὸς ναυμαχίας. Ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις μετὰ τῶν ἀποικιῶν καὶ τοῦ ἐμπορίου ἀνεπτύχθη ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον καὶ ἡ ναυτιλία, καὶ ἐγκληματικὴ κατάχρησις αὐτῆς ἦν ἡ πειρατεία, ἰδίως ὑπὸ τῶν Καρῶν ἀσκουμένη. Οἱ πρῶτοι τὴν ναυτικὴν αὐτῶν δύναμιν ἀναπτύξαντες ἐν Ἑλλάδι ὑπῆρξαν οἱ Κορίνθιοι, καὶ μετὰ τούτους οἱ Σάμιοι καὶ οἱ Φωκαεῖς, εἴτα δὲ καὶ οἱ Κερκυραῖοι καὶ οἱ Σικελοί, ἐπὶ Κύρου μάλιστα. Ἐν Ἀθῆναις ὁ Σόλων κυρίως ἀνεγνώρισε πρῶτος τὴν ἀνάγκην ἀναπτύξεως ναυτικῆς δυνάμεως, ἀλλ' ὁ Θεμιστοκλῆς διεπράξατο αὐτήν, ὅτε κατὰ προτροπὴν αὐτοῦ οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὸν κατ' Αἰγίνης πόλεμον ἐναυπήγησαν 200 τριῆρεις, ψηφίσαντες νὰ οἰκοδομῶσι καὶ

20 νέας κατ' ἔτος ἐκ τῶν προσόδων τοῦ Λαυρίου (Πλούτ. Θεμιστ. Δ.—Πολύβ. Α, 30), καὶ συνίστατο ἐπὶ τῶν ἀμέσως μετὰ ταῦτα χρόνων ἡ ναυτικὴ τῶν Ἀθηναίων δύναμις εἰς 300—400 τριῆρεις. Εἶχε δὲ τὴν ἐπιμέλειαν ἡ Βουλὴ τοῦ νὰ προσθέτῃ ἐτησίως ἐν νέον πλοῖον εἰς τὸν στόλον, καὶ δὲν ἐστεφανοῦτο ἂν παρέδλεπε τὸ καθῆκον τοῦτο. Ἡ δαπάνη τοῦ διὰ πληρωμάτων καταρτισμοῦ τῶν τριήρων ἦν λειτουργία τῶν εὐπόρων πολιτῶν, ἡ λεγομένη *τριηραρχία*· τῆς κατασκευῆς δ' ἐπεστάτουν οἱ *τριηροποιοί*, ἔχοντες καὶ ταμίαν. Εἰς τῶν ταμιῶν·τούτων ἐδραπέτευσε ἐπὶ Δημοσθένους, ἀπαγαγὼν 2 $\frac{1}{2}$ τάλαντα. Τῷ 307 π. Χ. Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς ἐχορήγησεν αὐτὸς ταῖς Ἀθηναίσις ἐνλείαν πρὸς ναυπηγίαν ἐκατὸν τριήρων (Πλούτ. Δημ. 1.—Διόδ. Κ, 16). Οἱ Σπαρτιάται ἐπὶ ναυτικῇ δυνάμει ποτὲ δὲν διέπρεψαν, τῶν Ἀθηναίων δὲ τὴν θαλασσοκρατίαν διεδέχθη ἡ τῶν Ῥοδίων. Οἱ δὲ Σπαρτιάται, τὴν ἀτομικὴν ἀνδρείαν ἐκτιμῶντες, καὶ φοβούμενοι μὴ οἱ ἐκπλέοντες διαφθεῖρανται (Θουκ. Α, 95.—Διόδ. ΙΑ, 50) ὀλίγην εἶχον κλίσιν πρὸς τὰ ναυτικά καὶ ἔμειναν πάντοτε ὑποδεέστεροι ἐν αὐτοῖς.

Ναυτοδίκαι, ἐν Ἀθῆναις εἰδικοί δικασταὶ ἢ ἄρχοντες (Λυσ. π. δημ. ἀδικ. 595) ἐτησίως αἵρετοὶ κατὰ γαμηλιῶνα, προεδρεύοντες τῶν δικαστηρίων εἰς ἃ παρεπέμποντο αἱ ἐμπορικαὶ δίκαι, καὶ ἰδίως αἱ μετὰ τῆς ναυτιλίας συνεχόμεναι *δίκαι ἐμπόρων*. προσέτι δὲ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν ὑπῆγοντο καὶ αἱ δίκαι *ξενίας*, αἱ κατὰ ξένων ἀντιπαιουμένων δικαιώματα πολιτῶν Ἀθηναίων, ὡς συνέβαινε πῶθ' ὅπως τοῦτο πολλάκις ὑπὸ τῶν ξένων εἰς Ἀθήνας καταπλεόντων ἐμπόρων. Φαίνεται δ' ὅτι μετὰ ταῦτα κατηργήθη αὕτη ἡ ἀρχή, ἀντικαταστήθεῖσα ὑπὸ τῶν Θεσμοθετῶν, διότι ὁ Δημοσθένης μνημονεύει ἐμπορικῶν δικῶν εἰς τοὺς ὑπαγομένους.

Νάφθα (τὸ) ἢ **Νάφθα**ς (ὁ), εἶδος ῥευστῆς ῥητίνης, κατὰ Πλίνιον ἐν Βαβυλω-

νία μάλιστα καὶ ἐν Παρθία παραγομένη, πρὸ πάντων κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Μέννιν, τέσσαρας ἡμέρας νοτίως τῶν Ἀρβήλων. Ὑπῆρχον δύο εἶδη αὐτῆς, ἡ μέλαινα, καὶ ἡ λευκὴ, ἥτις ἦν ἡ λεπτοτέρα. Ἐπειδὴ ἀπαξ ἀναφθὲν τὸ νάφθα δυσκόλως ἐσβέννυτο, τὸ μετεχειρίζοντο εἰς τὸν πόλεμον εἰς πυρπόλησιν τῶν ἐχθρικῶν πολιορκητικῶν μηχανῶν.

Νέαιθος, ποταμὸς τῶν Βρουττίων ἐν

Ἰταλία, βορείως τῆς Κρότωνος εἰς τὴν θάλασσαν ἐκβάλλων. Ἐκὲν λέγονται αἱ Τρωάδες αἰχμάλωτοι πυρπολήσασαι τὰ Ἑλληνικά πλοῖα ἵνα διαφύγῳσι τὰ θέρμα (Στρεβ. ΣΤ', 262. — Ον. Μετ. XV, 51. — Plin. III, 11, 45).

Νέαιρα, ἴδ. Ἡ λ ι ο ς.

Νεάλης, Σικυώνιος ζωγράφος, περὶ ὅλ. 133 ἐφευρετικὸς καὶ ὀξύνους (Pl. XXXV, 40, 36), πολλὰ καὶ λόγου ἄξια ἐργασθεῖς παρὰ τοῖς Πτολεμαίοις· πατήρ τῆς ζωγράφου Ἀλεξάνδρας (Πλούτ. Ἀρατ. 15).

Νεάνδρεια, πόλις μικρὰ τῆς Αἰολίδος ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου (Εὐφ. Ἑλλ. Γ, 1. — Σκυλ. — Στρεβ. Βυζ.).

Νεάνθης, 1) ἐκ Κυζίκου, ἱστορικὸς τῶν χρόνων Ἀττάλου Α, μαθητὴς Φιλίστου τοῦ Μιλησίου, ἔγραψε πολλὰς ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἐκτιμωμένους καὶ συνεχῶς μνημονευόμενας συγγραφάς, ὡς τὰ Ἑ λ λ η ν ι κ ἄ, εἰς 6 βιβλία τοῦλάχιστον, ἄλλην περὶ ἐ ν θ ῶ ξ ω ν ἄ ν θ ρ ῶ ν, ἄλλην περὶ τ ε λ ε τ ῶ ν. Σώζονται δ' αὐτῆς ἀποσπάσματα [Müller Fragm. hist. Graec. — 2) Κατὰ Λουκιανὸν (πρὸς ἄμαθ. 12), υἱὸς τοῦ ἐν Λέσβῳ τυράννου Πιττακοῦ, λαβὼν διὰ δωροδοκίας παρὰ τῶν ἱερέων τοῦ ἐν τῇ νήσῳ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος τὴν ἐκεῖ φυλαττομένην λύραν τοῦ Ὀρφείως, ἔκρουσεν αὐτὴν ἐλπίζων νὰ συγκινήσῃ

ὡς ἐκεῖνος τὰ ἄψυχα ὄντα καὶ τὰ θηρία, ἀλλὰ τὰ θηρία, ἐξαγριωθέντα, τὸν ἐσπάρξαν.

Νεάπολις, ἡ ἐπισημοτάτη πόλις τῆς Καμπανίας ἐν Ἰταλίᾳ, κειμένη ὑπὸ τὴν ΒΔ κλιτὺν τοῦ Βεσουβίου, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Σεβέθου, ἐκτίσθη ὑπὸ Χαλκιδέων ἐκ Κύμης ἔνθα πρὶν ἔκειτο χωρίον καλούμενον Παρθενόπη. Κατὰ Πλίνιον (VIII, 22), περιλαμβάναν ἡ πόλις δύο, διὰ τοῖχου διαιρούμενα

μέρη, τὴν Παλαιόπολιν καὶ τὴν Νεάπολιν, εἰς διοικητικὴν συνδεομένης ἐνότητα. Τῷ 327 π. Χ. κατέλαβον τὴν πόλιν Σαμνῖται ἐξακισχίλιοι (Liv. VIII, 23)· τῷ δὲ 290 ἐκυρίευσαν αὐτὴν οἱ Ῥωμαῖοι, χωρὶς ὅμως νὰ στερήσωσιν αὐτὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐθνισμοῦ καὶ τῆς Ἑλληνικῆς τῆς νομοθεσίας. Μετὰ ταῦτα ἐχαρακτηρίσθη ὡς δῆμος (municipium) Ῥωμαϊκός, καὶ ὑπῆρξε μετὰ τοῦ Τάραντος ἡ σπουδαιστάτη παραθαλάσσιος πόλις τῆς νοτίως Ἰταλίας (Cic. ad fam. XIII, 30. — Balb. XIV). Ἐπὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων ἐξέλιπεν ἐντελῶς τὸ ὄνομα Παλαιόπολις, καὶ τὰ δύο τμήματα τῆς πόλεως ἠνώθησαν εἰς ἓν· ὁ δ' ἑλληνικὸς αὐτῆς χαρακτήρ διετηρήθη καὶ μέχρι τῆς 5' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ., ὡς σωζόμεναι ἐπιγραφαὶ ἀποδεικνύουσιν. Ἐπὶ Τίτου σεισμὸς ἀνέτρεψε σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου τὴν πόλιν, ἀνοικοδομηθεῖσαν αὖθις ἐπὶ τῷ Ῥωμαϊκώτερον. Εἰς αὐτὴν ἀπέθανεν ὁ αὐτοκράτωρ Αὐγουστόλος· παρ' αὐτῇ δ' ἦσαν θερμὰ λουτρά, ἡ περιφέρμος ἑπαυλὶς τοῦ Λουκούλου, ἐν ᾗ ἀπέθανεν ὁ Τιβέριος (Suet. Tib. LXXIII), καὶ ἡ ἑπαυλὶς Πausanias, ἡ τὸ ἀρ-

γαῖον ὄνομα ἐστὶ διατηρουσά, καὶ ἐνθα δεικνύται μνημεῖον ὑποτιθέμενον ὅτι ἦν ὁ τάφος τοῦ Βιργιλίου. Ἐκεῖτο δὲ, φαίνεται, ἡ ἀρχαία Νεάπολις περὶ τὸν σημερινὸν λιμένα, ἀπὸ τῶν ἀνακτόρων μέχρι τοῦ Βερχίου φρουρίου. — Πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλαι πόλεις ἔφερον τὸ ὄνομα τοῦτο, 9 ἐν Ἀσίᾳ, 3 ἐν Ἀφρικῇ, καὶ μέσος τῶν Συρακούσων.

Νέαρχος, 1) Ἀθηναῖος, υἱὸς Σωσινόμου, τῷ 340 π. Χ. πεμφθεὶς πρέσβης παρὰ τῷ βασιλεῖ Φιλίππῳ (Δημοθ. π. στεφ. 283). — 2) Κρής, υἱὸς Ἀνδροτίμου, κατοικῶν δ' εἰς Ἀμφίπολιν, καὶ ἐκ παίδων φίλος τοῦ Ἀλεξάνδρου. Καὶ ὁ μὲν Φίλιππος ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Μακεδονίαν, ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος, ἄμα τὴν βασιλίαν ἀναλαβὼν, τὸν ἐπανέφερε καὶ τὸν ἔλαβε μετ' ἑαυτοῦ εἰς Ἀσίαν (Πλούτ. Ἀλέξ. I), ἐνθα τὸν ἐγκατέστησε διοικητὴν τῆς Λυκίας καὶ τῶν περὶ γῶν. Συμπαραλαβὼν δ' αὐτὸν καὶ εἰς τὴν ἐκστρατείαν εἰς Ἰνδίας, τῷ 327 π. Χ., τῷ ἐνεπιστεύθη τὴν διοίκησιν τοῦ στόλου ἐν ἐναυπηγήσῃ διὰ τὸν διάπλουν τοῦ Ἰνδοῦ, καὶ τὸν διεταξεῖν ἀπὸ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἰνδοῦ εἰς εὐρεσιν τῶν τοῦ Εὐφράτου (Ἀρρ. ΣΤ, 21), διερευνῶν τὰς χώρας τῆς παραλίας (Ἀρρ. Ζ, 20). Συνέγραψε δ' ὑπὸ τὸν τίτλον Περὰ πλοῦς περιγραφὴν αὐτῶν ὁ Νέαρχος, ἧς περίληψιν περιέλαβεν ὁ Ἀρριανὸς εἰς τὴν ἱστορίαν του, ὡς ἐξεμεταλλεύθη αὐτὴν καὶ ὁ Στράβων· τῶν δὲ νεωτέρων αἱ ἔρευναι ἐκύρωσαν τὸ ἀξιόπιστον αὐτῆς. Ὁ Ἀλέξανδρος πλουσιώτατα καὶ βασιλικώτατα τὸν ἀντήμειψε διὰ τὰς ὑπηρεσίας του ὅτε ὁ ἴδιος ἐτέλεισεν ἐπιστημώτατα τοὺς γάμους του εἰς Σούσα, καὶ μικρὸν πρὸ τοῦ θανάτου του τῷ ἀνέθηκε περίπλου ἀνακαλύψεων κατὰ τὰς Ἀραβικὰς καὶ Ἀφρικανικὰς ἀκτὰς, ἐν ὧς ἐματαιώσε τοῦ βασιλέως ὁ θάνατος (Ἀρρ. Ζ, 19, 25. — Πλούτ. Ἀλέξ. ΟΕ). Φαίνεται δ' ὅτι διετήρησε καὶ μετὰ ταῦτα ὁ Νέαρχος τὴν ἀνωτάτην στολαρχίαν, παραχωρήσας εἰς τὸν Ἀντίγονον ἐκουσίως τὴν διοίκησιν τῆς

Λυκίας. Ὑπὸ νεωτέρων ἐμυθεύθη ὅτι, περιπλέον δὴθεν τὴν Ἀφρικὴν, παρερρίφη εἰς ἀγνώστους ἀκτὰς, τὰς τῆς Ἀμερικῆς, καὶ ὅτι ἐκεῖ ἀπέθανε καὶ ἐτάφη. Ἀλλὰ τὰς ἐπινοήσεις ταύτας ἐλέγχει ἀνυπάρχτους ἡ μαρτυρία τοῦ Πλουτάρχου (Β. Εὐμ. ΙΑ), ὅφ' οὐ μνημονεύεται ὡς συμβουλὰς δίδων εἰς τὸν νέον Δημήτριον. — 3) Φιλόσοφος Πυθαγόρειος τῆς γ' π. Χ. ἑκατονταετηρίδος, φίλος τοῦ Κάτωνος μετὰ τὴν ἄλωσην τοῦ Τάραντος, διδάσας αὐτῷ τὴν φιλοσοφίαν (Πλούτ. Κάτων πρ. Β. — Cic. Cat. m. XII, 41).

Νεδρὲς, δορὰ νέου ἐλαφίου, ἀρχαία περιβολὴ τῶν ἀγριωτέρων λαῶν καὶ χρόνων, ἀπεδίδετο ὑπὸ τῶν ποιητῶν καὶ καλλιτεχνῶν τῆς κλασικῆς ἐποχῆς τῷ Διονύσῳ ἰδίᾳ (Εὐριπ. Βάκχ. 99. 125. 157. 790. — Ἀριστοφ. Βάτρ. 1203. — Δινύς, περιγ. 702. 946), καὶ παριστῶνται πολλάκις αὐτὴν φέροντες οἱ ὀπαδοὶ αὐτοῦ, οἱ σάτυροι, οἱ σιληνοὶ, οἱ τὰ Διονύσια τελοῦντες, καὶ αἱ Μαινάδες καὶ ἄλλαι γυναικες μετέχουσας τῶν Διονυσιακῶν ἐορτῶν.

Ἐξ ἀναγλύφου.

Νεδροφόνη, νόμφη ὀπαδὸς τῆς Ἀρτέμιδος (Κλαυδ.).

Νεδρόφονος, υἱὸς Ἰάσωνος καὶ Ὑψιπύλης (Ἀπλδ. Α, 9, 17).

Νέδα, ποταμὸς χωρίζων τὴν Ἀρκαδίαν καὶ Ἡλιδα ἀπὸ τῆς Μεσσηνίας, πηγάζων δὲ ἐκ τοῦ Κεραυσίου ὄρους, προσεκβολῆς τοῦ Λοκαίου, πρὸς δυσμὰς δὲ ρέων κατὰ παντοίους ἐλιγμούς. Ν. Βουταὶ (Στράβ. Ζ, 348). Ἐλέγεται ἐπώνυμος νόμφης Νέδας, θρεφάσης τὸν Δία (Παυσ. Η, 47. — Σχλ. Κλμν. Φ).

Νέδων, μικρὸς ποταμὸς μετ' ὁμωνύμου πολίχνης εἰς Μεσσηνίαν, ἐκβάλλων εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον. Βωμὸς ἐπ' αὐτοῦ ὑπῆρχε τῆς Νέδος Ἄρτεμιδος οὗ ἡ ὄρεσις ἀπεδίδετο εἰς τὸν Νέστορα (Στράβ. Ι).

Νειλόμετρον, στήλη λιθίνη εἰς σημεῖα τινὰ τῆς ὁχθῆς τοῦ Νεῖλου ἰδρυμένη, μετ' ἐπικεχαραγμένων διαιρέσεων, καθ' ἃς ἐμετρεῖτο τὸ ἐκάστοτε ὕψος τῆς ἐτησίᾳ πλημμύρας. Ἐν τοιοῦτο σώζεται ἐν Ἑλεφαντίνῃ ἐκ τῶν χρόνων τῶν Φαραῶ. Ἔτερον δὲ ἐν Ῥόδῳ, τῷ ἀρχαίῳ Καίρῳ, ἰδρύθη τῇ 8ῃ ἑκατονταετηρίδι, ὑπὸ τοῦ Καλίου Οὐαλίδ.

Νειλόπολις, πόλις τῆς Μέσης Αἰγύπτου εἰς τὴν Δ ὁχθὴν τοῦ Νεῖλου. Εἰς αὐτὴν ἐτρέφετο ἐπὶ 50 ἡμέρας ὁ μόσχος ὁ διαδεχόμενος ἐν Μέμφιδι τὸν ἀποθνήσκοντα Ἄπιν (Στφ. Βυζ.).

Νεῖλος, ποταμὸς τῆς Αἰγύπτου, εἰς τῶν μεγαλητέρων τῆς γῆς, παρ' Ὁμήρῳ Αἶγυπτος καὶ αὐτὸς καλούμενος (Ὀδ. Γ, 300. Δ, 477. 581). Ὑποτίθεται ὅτι τὸ ὄνομα Νεῖλος παρήχθη ἐκ τοῦ Ἰνδικοῦ Νίλας, δηλοῦντος τὸ μέλαν, ἐνεκα τοῦ ὅλως θολοῦ αὐτοῦ ὕδατος. Οἱ ἀρχαῖοι ἐπίστευον κατ' ἀρχὰς ὅτι πηγάζει μακρόθεν ἐκ θυσμῶν, διότι συνέχεον αὐτὸν μετὰ τοῦ Νίγρου· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἀνεγνώρισαν ὅτι προέρχεται ἐκ δύο πηγῶν τῆς νοτίας Αἰθιοπίας, ἐνθα ἀπέτελει δύο μεγάλας λίμνας (Πτολεμ. Δ, 9, 3), αἷς καὶ ἀληθῶς ἀνεύρουν ὑπὸ τοῦ Νέρωνος ἐκεῖ πρὸς τοῦτο πεμφθέντες. Ἀλλ' ἀμφίβολον πάντοτε μένει ἂν αἱ δύο αὗται λίμναι ἀνταποκρίνονται ὅπως δῆποτε εἰς τὴν Νυάνζαν ἢ Οὐκάραν λίμνην, ἐξ ἧς πηγάζει ὁ Βάρ ἐλ ἄβι ἄθ ἢ Λευκὸς ποταμὸς, καὶ εἰς τὴν λίμνην Λοῦτα Νζίγκ, ἣν διαρρέει. Ἡ δὲ δευτέρα τοῖς ἀρχαίοις γνωστὴ ἰηγή ἦν πιθανῶς ὁ ἐξ Ἀνατολῶν προρρέων βραχίων Σοβάτ. Καὶ ὁ Ὁράτιος λέγει (Od. IV, 14, 65) *fontium qui celet origines Nilus*. Ἀφ' οὗ δ' ἐνωθῶσιν αἱ δύο πηγαί, ῥέει διὰ διαφόρων ἐλιγμῶν ὁ Νεῖλος πρὸς βορρᾶν, δέχεται ἐν Αἰθιοπίᾳ τοὺς ὁμόρους, Ἀσταπον (ν. Βάρ ἐλ Ἀζρέκ, ἥτοι κυανὸς Νεῖλος), καὶ τὸν Ἀσταβόρον (ν. Τακάζε ἢ Ἀτβάρα), τοὺς περιρρέοντας τὴν Μερόην, ἀποτελεῖ εἰτα «καταρράκτην, τὸν μέγαν», ὅστις καὶ

«τὰ Κατάδουπα» ἐκαλεῖτο (Cic. R. p. VI, 18) (ν. Βαδὶ Ἀλφα), καὶ εἰτα, ἅμα τῇ εἰσόδῳ του εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἀμέσως μετὰ τὴν Συήνην νοτίως, «καταρράκτην τὸν ἐλάσσονα», ὅστις πολλαχοῦ ἔχει 10 σταδίων (ἡμισείας ὥρας) πλάτος· εἰς δὲ τὸ Κερκάσoron, 15 μίλια ὑπὲρ τὰς ἐκβολὰς του, διαιρεῖται εἰς δύο κυρίους βραχίονας, τοὺς ἀποτελοῦντας τὸ καλούμενον Δέλτα. Ἀπὸ τῆς ἐν τῇ ἄνω Αἰγύπτῳ Διοπόλεως ῥέει, παραλλήλως μετ' αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ, εἰς δευτερευόντων βραχίων, ὁ ν. Βαχάρ ἐλ Ἰουσήρ, ἥτοι διωρυξ τοῦ Ἰωσήφ, μέχρι τῆς ἐν Κερκασόρῳ ἐνώσεως. Αἱ δὲ δύο κύρια ἐκβολαὶ διαιροῦνται πάλιν εἰς πολλοὺς βραχίονας δευτερεύοντας, ὥστε ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς ὑπάρχουσι τὰ ἐπόμενα 7 στόμια· τὸ Πηλοσυακὸν (Πολύβ. Ε, 62. — Liv. XLIV, 19), τὸ Τανιτικὸν, τὸ Μενδησιον, τὸ Φατνιτικὸν (ἢ Βουκολικὸν, καθ' Ἡρδ. Β, 19), τὸ Σεβεννυτικὸν, τὸ Βολβιτικὸν, τὸ Κανωβικὸν ἢ Ἡρακλειωτικὸν, ὅπερ καὶ ναυκρατικὸν ἢ ὁ ἄγαθὸς δαίμων ἐκαλεῖτο. Πλὴν δὲ τούτων τῶν στομίων συντελοῦσιν εἰς τὴν καταπλημμύρησιν καὶ ἄρδυσιν τῆς χώρας, καὶ προσέτι ὡς ἐμπορικαὶ ἐδοί, καὶ πολλὰ διώρυγας ἀπὸ τοῦ Νεῖλου ἐκβάλλουσαι, καὶ μία τῶν ἐπισημοτέρων ἐστὶν ἡ προμνημονευθεῖσα τοῦ Ἰωσήφ. Ἀπὸ τοῦ νῦν Καίρου δὲ διωρυξ, λεγόμενη τοῦ Πτολεμαίου, συνέδεε τὸν Νεῖλον μετὰ τῆς Ἐρυθρᾶς, ἐκβάλλουσα εἰς Ἀρσινόην, κατὰ τὸν Ἡρωπολιτικὸν κόλπον. Εἶχεν ἀρχίσει δ' αὐτὴν Δαρεῖος ὁ Ὑστάτης (Ἡρδ. Β, 158), καὶ τὴν ἀπεπεράτωσε Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος. Μεταγενεστέρως δ' ὠνομάζετο καὶ διωρυξ τοῦ Τραϊανοῦ. Τὸ δὲ Κανωβικὸν στόμιον συνέδεε τὴν πόλιν Κάνωβον μετὰ τῆς Μαρειώτιδος λίμνης καὶ τῆς Ἀλεξανδρείας. Ὁ Νεῖλος ἦν ἰχθυοτρόφος, εἶχε πολλοὺς κροκοδείλους, καὶ εἰς τὰς ὁχθὰς αὐτοῦ ἐφύοντο κάλαμοι καὶ πάπυροι· τὸ δὲ ὕδωρ

αὐτοῦ ἐξετιμᾶτο ὡς ἔχον εὐάρεστον γεῦσιν. Τὸ ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων περιεργότατον σύμπτωμα τοῦ Νείλου ἦν ἡ ἐτησία καὶ περιοδικὴ ἐξογκωσις καὶ πλημμυρα αὐτοῦ, ἰδίως ἀπὸ Αὐγούστου μέχρις Ὀκτωβρίου, ἥτις τοσοῦτον καρπόφορον καθίστα τὴν ἄλλως σπανιώτατα ὑπὸ βροχῶν ἀρδευομένην γῆν τῆς κάτω Αἰγύπτου (Ἡρδ. Γ, 10). Τούτου ἕνεκα καὶ ἐλέγετο «δῶρον τοῦ Νείλου» ἡ Αἴ-γυπτος (Ἡρδ. Β, 5). Ἀνεγνώριζον δ' ὁρθῶς καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἦδη, ὅτι τὸ φαινόμενον τοῦτο προήρχετο ἐκ τῶν πολλῶν ραχδαίων βροχῶν κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν (Στράβ. ΙΖ, 786, 788).

Νέητον, πόλις Σικελική, τὰς Συρακούσαις ἀνήκουσα, καὶ νοτιοδυτικῶς αὐτῶν κειμένη. Παρὰ Ῥωμαίοις *Netium* (Cic. Varr. IV, 26. V, 31).

Νεκρομαντεία, ἰδ. Μαντικὴ.

Νεκρὸς, ἰδ. Κηδεύς.

Νεκτάναβις, ἡ Νεκτανεβίς, Α', βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, διαδεχθεὶς, βοηθεῖα τοῦ Χαδρίου, τὸν ὑπὸ τοῦ Εὐαγέρου υποστηριζόμενον Ἀχορινίδην νέας δυναστείας, καὶ ἀποκρούσας τὰς προσβολὰς τοῦ Φαρναβάζου καὶ τοῦ Ἰφικράτους κατὰ τὰ ἔτη 378—360 π. Χ. (Διόδ. ΙΕ, 8). Κατὰ τοῦ υἱοῦ καὶ διαδόχου αὐτοῦ Νεχῶ ἐξανέστη συγγενὴς τοῦ τις, Νεκτανάβις Β', καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀγησιλάου υποστηρικθεὶς, ἐξεθρόνισεν αὐτὸν, καὶ κατατροπώσας καὶ τρίτον τινὰ τὴν ἀρχὴν ἀντιποιούμενον, ἐδασίλευσε τῷ 358, καὶ ἐνίκησεν εἰς δύο πολέμους Ἀρταξέρξην τὸν Γ', ἀλλ' ἀρνηθεὶς τὴν ὑπηρεσίαν Ἑλλήνων μεθοφόρων, ἐνίκηθη εἰς τρίτον πόλεμον, καὶ ἔφυγεν εἰς Αἰθιοπίαν, πιθανῶς τῷ 341 π. Χ. (Πλούτ. Ἀγης. ΑΖ. — Διόδ. ΙΣΤ, 40).

Νέκταρ, ἰδ. Ἀμβροσία.

Νεκυῖα, ἡ νεκρικὴ τελετὴ, μετὰ θυσιῶν καὶ μαντικῶν ἐπερωτήσεων τοῦ νεκροῦ, ὡς ἐν τῇ ραφιδῇ Α τῆς Ὀδυσσεΐας, ἥτις διὰ τοῦτο Νεκυία ἐπιγράφεται.

Νεκρομαντεία, ἰδ. Μαντικὴ.

Νεκύσια καὶ Νεκυσία, προσέτι

καὶ Γενέσια λεγόμενα, ἑορτὴ μνημόσυνου τῶν ἀποθανόντων, ἐν Ἀθήναις τῇ 5ῃ βοηδρομιῶνος τελουμένη.

Νεχῶς, βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου περὶ τὰ 616—600 π. Χ., ἡγεμὼν μεγαλοφυΐας. Διανοηθεὶς νὰ συνδέσῃ, πρὸς ὄφελος τοῦ μεγάλου ἐμπορίου, τὴν Μεσόγειον θάλασσαν μετὰ τοῦ Ἀραβικοῦ κόλπου, ἐχάραξε διώρυγα ἀπὸ ταύτης μέχρι τοῦ Νείλου, ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασε νὰ περατώσῃ τὸ ἔργον. Ἐπεμψε δὲ καὶ Φοινίκας νὰ περιπλεύσωσι πᾶσαν τὴν Ἀφρικὴν (Ἡρδ. Β, 158, 159. Δ, 42). Ἐκστρατεύσας κατὰ τῆς Συρίας, ἐξηκολούθησε τοῦ πατρὸς τοῦ τὰς κατακτήσεις, ἐνίκησε τῷ 608 τὸν Ἰωσίαν, βασιλέα τῶν Ἑβραίων εἰς Μάγδαλα, καὶ κυριεύσας τὴν Κάδυτιν (Ἡρδ. Β, 159), ἦν τινες ἐκλαμβάνουσιν ὡς τὴν Ἱερουσαλὴμ, κατέκτησε τὴν Ἰουδαίαν, πολλὰς πόλεις τῆς Φοινίκης, καὶ μετὰ μακρὸν πόλεμον, πᾶσαν τὴν Συρίαν. Προέβη δὲ καὶ πρὸς τὴν Μεσοποταμίαν, ἀλλ' ἐκεῖ τῷ 604 ἐνίκηθη ὑπὸ τοῦ Ναβουχοδονόσορος, καὶ τότε ἀπώλεσε πάσας τὰς κατακτήσεις του, πλὴν τῆς χώρας τῶν Φιλισταίων.

Νέμαυσος, ἐπίσημος πόλις ἐν τῇ Ναρβωνικῇ Γαλλίᾳ, κατὰ τὴν νοτίαν κλιτύν

Νέμαυρος Νεχῶς.

τοῦ ὄρους Κεβέννης, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς εἰς Ἰταλίας εἰς Ἰσπανίαν ἀγούσης, ἀποικία Ῥωμαϊκὴ, δι' ἣν μετὰ 24 αὐτῇ ἀνηκόντων χωρίων ἦν ἀνεξάρτητος, καὶ δὲν ὑπέκειτο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ῥωμαίου διοικητοῦ. Νῦν *Nîmes*, διατηρεῖ ἀξιόλογα ἀρχαῖα λείψανα, ἐν οἷς ἐν ἀμφιθέατρον σχεδὸν ἄρτιον, ἕνα ναδὺ

ἰδρυθέντα ὑπὸ Αὐγούστου τοῖς ἐγγόνοις αὐ-
τοῦ Λουκίου, καὶ Γαίῳ, ἐν ἀβλαβέσι σωζόμενον
ὕδραγωγεῖον, κτλ

θέσαι μεμονωμένη. Ἐν τῷ περιβόλῳ αὐτοῦ
ἐπανηγυρίζετο ἡ ἑορτὴ ἡ λεγομένη Νέμεα,
Νέμεα ἢ Νέμεα, καὶ ἦν ὕμνουσι

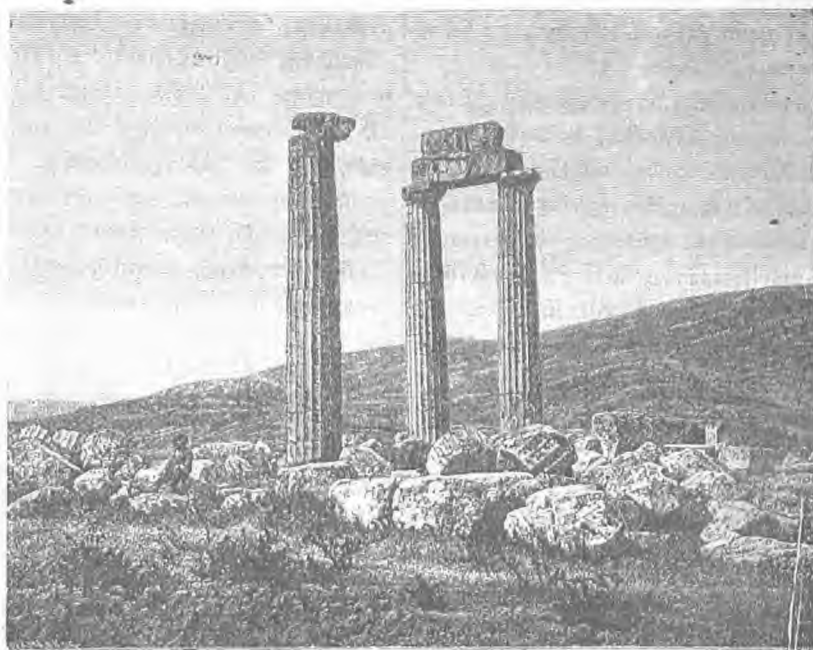

Ἦμα, μέρος Νεμέου.

Νεμέα, 1) κοιλὰς μιᾶς ὥρας μῆκος,
ἡμισείας δὲ πλάτος ἔχουσα, μεταξὺ Κλεωνῶν
καὶ Φλιοῦντος ἐν Ἀργολίδι. Διευθύνεται δὲ
πρὸς βορρᾶν, πρὸς δυσμὰς ἔχουσα τὸ Τρικλ-
ρανον ὄρος, πρὸς ἀνατολὰς δὲ τὸν Ἀπέσαντα.
Ἐνταῦθα ἐφρούρει τὴν Ἰῶ ὁ Ἀργεῖς, καὶ ἐν-

τοῦ Πινδάρου τὰ Νέμεα
πολλαχθὺ καὶ τῆς θέσεως μνη-
μονεύοντα (Πίνδ. Νέμ. Β. 4.
Γ 18, ΣΤ. 54. Ὀλύμπ. Θ. 87).
Τινὲς τὴν ἰδρυσιν αὐτῶν ἀποδί-
δουσιν εἰς τὸν Ἡρακλέα, κατὰ
δὲ τὰ κοινότερον παραδεδεγμένα

(Πίνδ. — Πaus. Β. 15, 2. — Ἀπολλ. Γ. 6, 4)
ἐπανηγυρίσθησαν αὐτόθι οἱ ἀγῶνες τὸ πρῶτον
ὑπὸ τῶν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, ἐπὶ περιστάσει
τοιαύτῃ. Διερχόμενοι διὰ τῆς θέσεως ἐκείνης
καὶ διψήσαντες, ἐζήτησαν παρὰ γυναικὸς τι-
νος ἦν ἀπήνησαν, φέρουσαν βρέφος εἰς τὴν

καὶ ὁ Ἡρακλῆς (ἴδ.) ἐρόνευσε τὸν Νεμαῖον
λέοντα, οὗ τὸ σπήλαιον, δύο ἔχον εἰσόδους δεί-
κνυται ἔτι εἰς 15 σταδίων ἀπόστασιν ὑπὸ
τὸ Τρητὸν ὄρος, τὸ μετὰ Νεμέας καὶ Μυ-
κηνῶν (Ἡσιόδ. Θεογ. 531. — Πaus. Β. 15).
Ἐπὶ τῇ ἐνταύθῃ καὶ ἐπίσημος ναὸς τοῦ
Διὸς, οὗ γραφικώτατα λείψανα σώζονται ἐν

ἀγκάλῃ τῆς, νὰ τοῖς δείξῃ πού ὑπῆρχε κρή-
νη ἡ δὲ ἀφῆκε τὸ παιδίον κατὰ γῆς καὶ τοὺς
ὠδήγησεν ὅταν δ' ἐπέστρεψαν, εὗρον ὅτι δρά-
κων εἶχε καταφάγει τὸ βρέφος, καλούμενον
Ὀφέλτην, ἢ Ἀρχίμορον, τέκνον Λυκούργου,
τοῦ ἱερέως τοῦ Διὸς· καὶ τὸν μὲν δράκοντα
ἐρόνευσαν, εἰς μνήμην δὲ τοῦ παιδίου ἔθηκαν

τὴν εἰς τὸν Δία (Πίνδ. Νέμ. Γ, 114) πα-
νήγυριν ταύτην. Ἑθνικῆς δ' εὐρυτέρας χαρακτῆρα
φαίνεται ὅτι πολὺ μεταγενεστέρως ἔλαβον τὰ
Νέμεα, καὶ ἡ κατ' αὐτὰ χρονολογικὴ ἀριθ-
μησις ἤρξατο μόνον κατὰ τὴν 51ην Ὀλυμ-
πιάδα· ἐπισημότητα δὲ πανελλήνιον δὲν ἔλα-
βον πρὸ τῆς 70 Ὀλυμπιάδος. Οἱ ἀγῶνες ἐ-
τελοῦντο κατ' ἀρχὰς ὑπὸ στρατιωτῶν μόνον
ἢ τῶν ἐξ αὐτῶν· ἀλλὰ μετέπειτα ἐγένοντο
τοῖς πᾶσι προσιτοῖ, καὶ ἦσαν ἱππικοὶ, γυμνι-
κοὶ καὶ μουσικοὶ, τελοῦμενοι κατὰ τριετηρίδα,
ἦτοι ἀνὰ πᾶν τρίτον ἔτος, τὸ α' ἢ δ' καὶ τὸ
γ' ἢ δ' ἔτος ἐκάστης Ὀλυμπιάδος, ἀπαξ μὲν
ἐν χειμῶνι, ἀπαξ δ' ἐν ἀρχῇ τοῦ θερούς, τῇ
12ῃ τοῦ Βοιωτικοῦ μηνός Πανέμου (Παυσ.
Β, 15, 2. — Σχολ. Πίνδ. Νέμ. Ὑπόθ.). Τὰ
δὲ βραβεῖα ἦσαν στέφανοι τὸ πρῶτον μὲν ἐ-
λαίας, εἶτα δὲ σελίνου. Οἱ δικάσταί δ' ἔφε-
ρον φαῖας στολὰς, εἰς ἐνδείξιν τοῦ πένθους ἐπὶ
τῇ ἀφορμῇ τῆς συστάσεως τοῦ ἀγῶνος. Ἡ
Νεμεακὴ ἐκεχειρία ἐπεβάλλετο αὐστηρῶς ὥς
καὶ ἡ Ὀλυμπιακὴ ἄλλ' ἐνίοτε καὶ παρεδιά-
ζετο, ἰδίως ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων. Προέ-
σταντο δὲ τοῦ ἀγῶνος κυρίως οἱ Κλεωναῖοι,
δι' ὃ καὶ Κ λ ε ω ν α ῖ ο ν λέγει αὐτὸν ὁ
Πίνδαρος (Νέμ. Δ. 27)· ἐνίοτε δὲ καὶ οἱ Κο-
ρίνθιοι, καὶ ἄλλοτε, κατὰ τὰς πολιτικὰς περι-
πετείας, καὶ οἱ Ἀργεῖοι, οἵτινες καὶ ἐπὶ
τιμῇ παρεχώρησαν τῷ 208 π. Χ. τὴν
προεδρείαν Φιλίππῳ τῷ Δημητρίῳ, βα-
σιλεῖ τῆς Μακεδονίας (Πολύδ. Ι, 26. —
(Τ. Λιν. ΧΧΙ, 44). Ἐν τοῖς Νεμέοις Κόντος
ὁ Φλαμινῖος ἀνεκέρυξε τῶν Ἀργείων τὴν
ἐλευθερίαν (Πολύδ. Δύτ. — (Λιν. ΧΧΙ, 44).
Μεταξὺ τῶν ἀγῶνων ἦν καὶ ὁ τῶν παιδῶν
ἱππικός, ὃν, πεσόντα εἰς ἀχρησίαν, ἀποκατέ-
στησε πάλιν ὁ Ἀδριανὸς, μεθ' ὃν ὅμως οὐδε-
μία πλέον μνεῖα τῶν Νεμέων γίνεται. — 2)
Ποταμός μεθόριος μεταξὺ Κορινθίας καὶ Σι-
κυωνίας, πηγάζων ἐκ τῶν μεσημβρινῶν τῆς
ὁμωνύμου κοιλιάδος, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν κόλ-
πον τοῦ Λεχαίου (ν. Κουτσουμλί). (Ξενοφ. Ἑλλ.
Δ, 2, 15. — Στράβ. Η, 382. — Λιν. ΧΧΙΙΙ, 15).

Νεμέσιος, ἐπίσκοπος τῆς Ἰδμεῆς,
γράφας πράγματεϊαν περὶ φύσεως τοῦ
ἀνθρώπου.

Νέμεσις, εἰς τὰ ὁμηρικὰ ἐπη ἡ λέξις,
παράγωγος τοῦ ῥήματος νέμειν, δηλαδὴ
ἀποδίδειν ἐκάστῳ τὸ αὐτῷ ὀφειλόμενον, ἐδῆ-
λου, συνήθως ἐν τῇ συνθέσει «οὐ νέμεσις»,
ἀπλῶς τὸ οὐχὶ πρὸς κατάκρισιν, οὐχὶ ἐπὶ πλη-
ψιμον. Παρ' Ἡσίοδῳ ὅμως (Θεογ. 223)
προσωποποιεῖται εἰς θεὰν, θυγατέρα τῆς Νυ-
κτός, ἀπονέμουσαν ἐκάστῳ τὴν εἰς τὴν ἀξίαν
αὐτοῦ ἀντιστοιχοῦσαν μερίδα εὐτυχίας ἢ δυστυ-
χίας. Ὡς τοιαύτη ἐπομένως συγγενεῖ μετὰ
τῶν Μοιρῶν, κατὰ τοῦτο ὅμως· αὐτῶν δια-
φέρουσα, ὅτι ἐκεῖναι μὲν ἐπικλῶθουσι τοῖς
ἀνθρώποις τὸ εἰκαρμένον, ἀνεξαρτήτως τῆς
ἀξίας αὐτῶν καὶ πρὶν ἢ εἶτι γεννηθῶσιν,
ἐν ᾗ ἡ Νέμεσις, συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ
δικαίου, ἐπικρεμᾷ αὐτοῖς ἀμοιβὴν ἢ ποινήν.
Παρά τοῖς μεταγενεστέροις, τῷ Πινδάρῳ, τῷ
Ἡροδότῳ, τοῖς τραγικοῖς, παρίσταται κυρίως
ὡς θεὰ, τὸν ὑπερόπτην ταπεινοῦσα, εἰς τὸν
ἐν μεγάλῃ εὐτυχίᾳ τρυφῶντα ζημίαις πέμπου-
σα ἢ συμφορὰς, τὴν ἰσορροπίαν τῆς τύχης τῶν
ἀνθρώπων ἐπιδιόκχουσα (Σοφ. Φιλοκλ. 518.
'Ηλ. 792. — Εὐριπ. Φοιν. 183. Ὀρ. 1362). Ἡ
Νέμεσις ἐλατρεῖτο ἐνιαχοῦ τῆς Ἑλλάδος,
ἰδίως ἐν Ῥαμνυσίᾳ τῆς Ἀττικῆς, δι' ὃ καὶ
Ῥαμνυσία ἐπελέγετο (Catull. LXVIII, 77).
Κατὰ Παισαάνην (Α, 33, 2) ἐπιστεῦετο ὅτι
τὸ ἄγαλμα αὐτῆς ἐποίησεν ὁ Φειδίας ἐκ τοῦ
τμήματος Περὶου λίθου ὃ οἱ Πέρσαι εἶχον κο-
μίσει· εἰς Μπραθῶνα ἔχον κατασκευάσωσιν ἐξ αὐ-
τοῦ τὸ τρόπαιον ὃ ἦσαν

Νέμεσις καὶ Ἑλπίς
ἐν Ἀρχαίῳ Ἀγναίου.

βέβαιοι ν' ἀνεγείρωσιν. Ἐταυτίζετο δ' ἐν μετα-
γενεστέροις χρόνοις ἡ Ῥαμνυσία αὕτη Νέμε-
σις μετὰ τῆς ἀπ' αὐτῆς ἄλλως διαφόρου Ἀ-
δραστιάς (ἰδ.) (τῆς ἀναποδράστου). Παρί-
στατο δ' ὡς θεότης παρθενική, ἐν τοῖς ἀρ-

χαιτοῖς μὲν τεχνουργήμασιν, ὡς φαίνεται, ὅμοια τῇ Ἀφροδίτῃ (Plin. XXXVI, 4, 4), ἐν τοῖς μετέπειτα δὲ, ἰδίως ἐπὶ Ῥωμαίων, αὐστηρὰ τὴν ἔκφρασιν, τὴν χεῖρα μετὰ τοῦ ἐνδύματος εἰς τὸ στήθος ἔχουσα, ὡς εἰς ἔρουναν ἑαυτῆς, καὶ ξίφος, χαλινὸν καὶ μάστιγα διὰ χειρῶν φέρουσα.

Νέμητες, φυλὴ ἐν τῇ Βελγικῇ ἐκ Γερμανίας, ὡς φαίνεται, πρὸς τοῦσδε μετ' Ἀριστίστου, καὶ πρωτεύουσαν ἔχουσα τὸ Νοβιόμαγον (Caes. B. G. I, VI, 25. — Tac. Germ. XXVIII, Ann. XII, 27).

Νεμωσσοῦς, πόλις τῶν Ἀρβέρνων ἐν Ἀκουϊτανίᾳ (Στράβ. Δ, 191).

Νεοβούλη, ἴδ. Ἰαμβογράφος (Ἀρχιλόχος).

Νεοδαμώδεις, ἐν Λακεδαιμόνι, δοῦλοι ἀπελευθερούμενοι ὑπὸ τῆς πόλεως, ἀλλ', ὡς μαρτυρεῖται (Ἀθην. ΣΤ, 102), οὐχὶ ἐκ τῶν Βιλώτων, καὶ μετὰ τινα χρόνον τῆς ἀπελευθερώσεως αὐτῶν τὸ δικαίωμα λαμβάνοντες νὰ οἰκῶσιν «ὅπου ἂν βούλωνται» (Θουκ. Ε, 34).

Νεοκασάρεια, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Λύκου, μεγάλη καὶ ὠραία πρωτεύουσα Πόντου τοῦ Πτολεμαϊκοῦ, ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις ἰδρυθεῖσα, δι' ἃ καὶ πρῶτος ὁ Πλίνιος μνημονεύει αὐτῆς (VI, 3, 3). Ἐκεῖ συνήλθεν ἡ ἐκκλησιαστικὴ σύνοδος, τῷ 314 μ. Χ.

Νεοκλείδης, ῥήτωρ Ἀθηναῖος, κατηγορούμενος ὡς καταχραστής (Ἀριστ. Πλούτ. 665. Ἐκκλ. 255).

Νεοκλῆς, 1) ὁ πατὴρ τοῦ Θεμιστοκλέους. — 2) Υἱὸς τοῦ φιλοσόφου Ἐπικούρου, εἰς Σάμον ἀπελθὼν ὡς ἄποιος, καὶ σχολὴν ἰδρύσας ἐκεῖ (Cic. N. D. I, 26, 72).

Νεόμηρις, θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος (Ἀπλδ. Α, 237).

Νέον τεῖχος, 1) πόλις Αἰολικὴ, εἰς τὴν παραλίαν τῆς Μυσίας κειμένη, κατὰ τὸ βόρειον χεῖλος τοῦ ποταμοῦ Ἑρμου (Ἡρόδ. Α, 149). — 2) Θρακικὸν παράλιον φρούριον παρὰ τὴν Χερσόνησον (Ξενοφ. Ἀνάβ. Ζ, 5, 8).

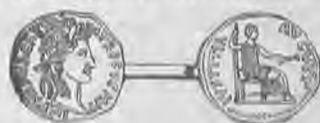
Νεοπτόλεμος, 1) υἱὸς τοῦ Ἀχιλλέως καὶ Δηϊδάμεικος θυγατρὸς τοῦ Λυκομήδους, βασιλέως τῶν Δολόπων ἐν Σκύρῳ (Ὀμ. Ὀδ. Β, 492), καὶ Πύρρος λεγόμενος, «ὁ ξανθὸς», ἀνετράφη ἐν Σκύρῳ ὑπὸ τοῦ Λυκομήδους (Ὀμ. Ἰλ. Γ, 326), καὶ μετὰ τοῦ Ἀχιλλέως τὸν θάνατον, ἐκομίσθη ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεύς εἰς τὴν Τρωάδα, διότι ὁ χρησμὸς ἀπεφάνητο ὅτι ἂνεν αὐτοῦ ἡ πόλις δὲν θὰ ἐκυριεύετο. Διηγέεται δ' ὁ Ὀδυσσεὺς ἐν τῷ Ἀδῃ εἰς τὸν Ἀχιλλέα (Ὀδ. Α, 508), ὅτι ὁ υἱὸς του διέπρεπε πάντοτε μετὰ τῶν πρώτων καὶ ἐν ταῖς μάχαις καὶ ἐν ταῖς βουλαῖς, ὅτι πολλοὺς ἐχθροὺς ἐφόνευσεν, ἐν ἄλλοις καὶ τὸν Τηλεφίδην Εὐρύπυλον, καὶ ὅτι ἐν τῷ Δουρείῳ ἱππῶ διακρίθη ὑπὲρ πάντας ἐπ' ἀνδρείᾳ. Κατὰ Σοφοκλέα (Φιλοκτ.) ἐπέμφθη μετὰ τοῦ Ὀδυσσεύς καὶ εἰς τὴν Λῆμνον ἵνα φέρῃ τὸν Φιλοκτῆτην ἣ τὰ βέλη αὐτοῦ εἰς τὸ Ἴλιον. Ἐπὶ τῆς ἀλώσεως τῆς Τρωάδος ἐφόνευσεν κατὰ τὸν Βιργίλιον (Αἰ. II, 547) τὸν Πρίαμον εἰς τὴν ἐστίασιν τοῦ Διὸς τοῦ Ἑρκείου, σφάζας πρῶτον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πολίτην. Ἀστυάνακτα, τὸν παῖδα τοῦ Ἑκτορος καὶ τῆς Ἀνδρομάχης, κατεκρήμινεν ἀπὸ τοῦ πύργου, καὶ ἐν γένει παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις ποιηταῖς παρίσταται ὡς ἀγροῖκος, σκληροκάρδιος μαχητῆς. Καὶ τὴν Πολυξένην δ' ἐθύσασεν εἰς τοῦ πατρὸς τοῦ τὸν τάφον (Εὐριπ. Ἑκ. 523). Ἐπὶ τῆς διανομῆς τῶν λαφύρων ἔλαχεν αὐτῷ ἡ Ἀνδρομάχη, ἐξ ἧς ἔσχεν τὸν Μολοσσὸν, τὸν Πίελον, τὸν Πέργαμον καὶ τὸν Ἀμφιάλον. Διάφοροι δ' εἰσὶν αἱ διηγήσεις περὶ τῆς ἐπανόδου του. Καθ' Ὀμήρον (Ὀδ. Γ, 189) ἐπέστρεψεν εὐτυχῶς μετὰ τῶν Μυρμιδόνων εἰς Φθίαν, ἐνθα ὁ Μενέλαος τῷ ἐπεμψεν ὡς σύζυγον τὴν θυγατέρα του Ἑρμιόνην, ἣν τῷ εἶχεν ὑποσχεθῆ ἐν Τρωάδι (Ὀδ. Δ, 5). Κατ' ἄλλους δ' ἦλθεν αὐτὸς ἐκ Σκύρου καὶ ἐνυμφεύθη ἐν Σπάρτῃ. Μεταγενέστεροι, κατ' ἄλλας παραδόσεις ἢ τὰς Ὀμηρικὰς, διατείνονται ὅτι ἐπλανήθη καὶ αὐτὸς ἐπὶ τῆς ἐπιστροφῆς του, ἢ ὅτι, μὴ θε-

λήσας νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς Θεσσαλίαν, ἀπῆλθε καὶ ἀποκατέστη εἰς Ἡπειρον, ἔνθα ἔσχεν ἐξ Ἀνδρομάχης τὸν Μολοσσὸν, καὶ κατ' αὐτὸν ἐκλήθη ἡ Μολοσσία· ἡ δὲ Λάνασσα, ἑγγονος τοῦ Ἡρακλέους, ἱέρεια ἦν ἥρπασεν ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς Δωδώνης, ἔτεκεν αὐτῇ ὁκτώ τέκνα, ἐν οἷς καὶ θυγατέρος, νυμφευθεῖσας γείτονας βασιλεῖς. Ἐῖτα δὲ παρέδωκε τὴν Ἀνδρομάχην καὶ τὴν χώραν τῆς Ἡπείρου εἰς τὸν Ἐλενον, υἱὸν τοῦ Πριάμου, καὶ ἀπῆλθε διὰ ξηρᾶς εἰς Φθίαν, ἔνθα ἀνεκτίσθη τὸν θρόνον ὃν ὁ Ἀχαιστος εἶχεν ἀρπάσει ἀπὸ τοῦ πάππου αὐτοῦ, Πηλέως. Μικρὸν δ' ἄφ' οὗ ἐνυμφεύθη τὴν Ἑρμιόνην, λέγεται ἀπελθὼν εἰς Δελφοὺς, κατὰ τοὺς μὲν δῶρα τῇ θεῷ προσάγων, κατὰ τοὺς δὲ, ἵνα λεηλατήσῃ τὸν ναὸν, ἐκδικούμενος κατὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὡς αἰτίου γενομένου τοῦ θανάτου τοῦ πατρός του, καὶ ἐσφάγη εἰς τὸν βωμὸν, κατὰ τινὰς διαταγῇ τῆς Πυθίας, κατ' ἄλλους ἐνεργείᾳ τοῦ Ὁρέστου, ὃ εἶχεν ἀφαιρέσει τὴν Ἑρμιόνην, ἥ, ἐρίζων περὶ τοῦ κρέατος τῶν ἱερῶν, ὑπὸ τῶν ἱερέων τοῦ ναοῦ, ἢ ὑπὸ τοῦ Μαχαιρέως. Καὶ ὁ φόνος οὗτος ἐθεωρήθη ὡς ἡ ἀνταπόδοσις τῆς ἀσεβοῦς αὐτοῦ πράξεως, φονεύσαντος τὸν Πριάμον ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Ἑρκείου θεοῦ. Κατ' ἀρχὰς ἐτάφη ὑπὸ τὸν οὐδὸν τοῦ ναοῦ· ἔπειτα δ' ἐκῆδευσεν ὁ Μενέλαος τὰ ὀστέα του ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ. Οἱ Δελφοὶ ἀπέδιδον αὐτῷ ἥρωος τιμὰς καὶ ἐτησίας θυσίας, διότι, προστατεύον αὐτοὺς τὸ πνεῦμά του ἀντετάχθη τοῖς ἐπιδραμοῦσι Γαλάταις.—2) Βασιλεὺς ἐν Ἡπείρῳ, τὴν θέσιν τοῦ Πύρρου καταλαβὼν ὅτε οὗτος ἐξεβλήθη ὑπὸ τοῦ Κασσάνδρου τῷ 301 π. Χ. Πιθανῶς ἦν υἱὸς Ἀλεξάνδρου τοῦ ἐξ Ἡπείρου, τοῦ τῷ 326 ἐν Ἰταλίᾳ φονευθέντος, διότι καὶ τούτου ὁ πατὴρ ἐλέγετο Νεοπτόλεμος. Ὅτε δ' ὁ Πύρρος ἐπανῆλθε, βοηθεῖα Πτολεμαίου τοῦ Λάγου, ὁ Νεοπτόλεμος συνεμάχησε μετ' αὐτοῦ (τῷ 296), διότι ὑπὸ τῶν ὑπηκόων του ἐμισεῖτο καὶ εἶχεν ἐγκαταλειφθῇ διὰ τὴν σκληρότητά του. Ἀλλ' οὐχ ἦν ἐπεβουλευθῇ τὴν ζωὴν τοῦ

Πύρρου, καὶ οὗτος, προλαβὼν αὐτὸν, τὸν ἐφόνευσε (Πλούτ. Πύρρ. Δ, 1).—3) Ἀδελφὸς τοῦ Ἀμύντου, ἔφυγε, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Φιλίππου, εἰς ὃν καὶ αὐτὸς συνέπραξεν, εἰς τὴν Περσίαν, καὶ ἐφονεύθη ἀντιταχθεὶς ἐν Ἀλικαρνασσὶ κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου (Ἀρρ. Δ, 20).

Νεόφρων, Σικυώνιος, τραγικὸς ποιητής, γράφας 120 δράματα, ὧν ὀλίγα μόνον ἀποσπάσματα διεσώθησαν. Ὑπάρχει δὲ παράδοσις, οὐχὶ λίαν πιθανή, ὅτι τοῦ Εὐριπίδου ἡ Μήδεια ἐστὶν ἀπομίμησις ὁμωνύμου δράματος αὐτοῦ.

Νερούας, Μ. Κ., ἐκ τῆς Οὐμβρικῆς, γεννηθεὶς τῷ 32 μ. Χ., μετέβη λίαν νέος εἰς Ῥώμην, καὶ ὑπὸ τοῦ Νέρωνος εὐνοηθεὶς, ἀνῆλθε πολλάκις εἰς τὴν ὑπατικὴν ἐξουσίαν. Κατὰ τοῦ Δομιτιανοῦ ἐρριψοκινδύνευσεν, διότι μάντις προεῖπεν ὅτι ἐμελλε νὰ καταλάβῃ τὸν αὐτοκρατορικὸν θρόνον, ὅπερ καὶ ἐπληθύνευσεν μετὰ τοῦ Δομιτιανοῦ τὴν βολοφονίαν, τῷ 96 μ. Χ. Ἠγαπήθη δὲ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων διὰ πολλὰς αὐτῷ ὀφειλομένας νομοθετικὰς διατά-

Νόμισμα Νερούα.

ξεις, καὶ ἰδίως διὰ τὴν ἐλαφρυνσιν πολλῶν φόρων οἵτινες τοὺς ἐπείζον. Ἀλλὰ φιλάσθενος ὢν, καὶ ἐξ ἡπιότητος τοῦ χαρακτῆρός του εἰς πολλὰς δυσχερεῖας προσκρούων, υἱοθέτησε τὸν Τραϊανόν, καὶ τὸν κατέστησε συνάρχοντα. Μικρὸν δὲ μετὰ ταῦτα ἀπέθανεν, τῇ 27 Ἰανουαρίου τοῦ 98 μ. Χ., οὐδὲ δύο ὅλα ἔτη βασιλεύσας (Δ. Κάσσ. ΞΗ, 1).

Νερούϊοι, μάχιμος φυλὴ τῶν Βέλγων ἐν Γαλλίᾳ, δυτικῶς τῶν Μεναπίων οἰκουσα, ἀπὸ τῆς παραλίας, μέχρι τοῦ Ἀρδουένου δάσους πρὸς νότον, πρωτεύουσάν ἔχουσα τὸ Βάγακον (Πλούτ. Καῖς, Κ.—Cass. B. G. II, 4, 15, V, 39, 42, 51, VI, 2). Ἦσαν περίπου 50,000 μαχηταί· μετὰ μακρὸν δὲ

καὶ πεισματώδη πόλεμον, κατεστράφησαν ἐντελῶς ὑπὸ τοῦ Καίσαρος (Στρεβ. Δ, 191. — Πλούτ. Καῖσ. Κ').

Νέρων (Τιβ. Κλαύδι.), υἱὸς τοῦ Γν. Δομιτίου Αἰνιοδάρτου καὶ τῆς Ἀγριππίνης, ἔγγονος τοῦ Γερμανικοῦ, γεννηθεὶς τῇ 15 Δεκ., 37 μ. Χ. ἐν Ἀντίφ. Μείνας ὀρφανὸς πατρός, βρέφος ἔτι περιήλθεν εἰς χεῖρας ἀναξίων παιδαγωγῶν, μέχρις οὗ ἡ μήτηρ του ἐνυμφεύθη, τῷ 49 μ. Χ. τὸν αὐτοκράτορα Κλαύδιον, ὅστις υἱοθετήσας αὐτὸν, τὸν ἀνετίθετο βαθυμῶδον εἰς τὰς ὑψίστας ἀξίας (Suet. Ner. V, 6. — Tac. Ann. XI, 12, XII, 58) καὶ τὸν ἐνύμφευσεν μετὰ τῆς ἰδίας θυγατρὸς Ὀκταβίας. Ὁ λαὸς, ἀναγνωρίζων ἐν αὐτῷ τὸν μέλλοντα ἡγεμόνα του, τῷ ἐπιδαψίλευσε δειγμάτων τῆς ἀγάπης του, εἰς ὃ οὐκ ὀλίγον συνετέλουν καὶ αἱ ἀγορεύσεις τοῦ Νέρωνος ἐν τῇ Γερουσίᾳ, καὶ αἱ προσπάθειαι τῆς μητρὸς του. Ὅτε δὲ, τῷ 54, ἐθανατώθη ὁ Κλαύδιος, κατέλαβε τὸν θρόνον ὁ Νέρων, βοηθείᾳ τῶν Πραιτωριανῶν, καὶ ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῆς γερουσίας. Κατὰ τὸν πρῶτον χρόνον τῆς ἐξουσίας του, συμβούλους ἔχων παρ' ἑαυτοῦ τὸν σοφὸν διδάσκαλόν του Σενέκαν καὶ τὸν Βούρρον, οἵτινες παρεκώλυον τὴν ἄμεσον ἐπ' αὐτοῦ ἐπιρροήν τῆς φιλάρχου μητρὸς του, πολλὰς ἀξιολόγους ἐφήρμοσε διατάξεις (Tac. Ann. XIII, 42. — Suet. Ner. X), δοὺς δειγμάτων πρᾶξος χαρακτήρος καὶ ἀρίστων διαθέσεων. Ἀλλὰ παραπεισθεὶς ὑπὸ τῶν ἀπειλῶν τῆς μητρὸς του, ἥτις ἐδυσανασχέτει διότι παραιρᾶτο, ἐθανάτωσε, τῷ 55, τὸν θετὸν ἀδελφόν του Βρεταννικόν (Tac. αὐτ. 15). Ἐκτοτε ὑπερίσχυσε καὶ ἀνεφάνη καὶ αὐτοῦ ἡ ἀγρία φύσις, καὶ ἡ τᾶς αὐτοῦ πρὸς πᾶσαν ἐκδιαίτησιν, ὥστε τὰς νύκτας διέτρεχε τὰς ὁδοὺς εἰς αἰσχρὰς ἀσωτίας, ἐνέτρυφα εἰς θεάτρα, καὶ ὑπὸ τῆς ἐταίρας Ποππαιᾶς Σαβίνης πεισθεὶς, ἐθανάτωσε καὶ τὴν μητέρα του, τῷ 59 (Tac. Ann. XIV, 3. — Suet. Ner. XXXIV, 39). Ὅτε δ' ἐκ Νεαπόλεως ἐπανήλθε τότε εἰς Ῥώμην φοβούμενος τὴν ἐντύπωσιν ἣν τὸ κακουργημα ἡ-

θελε προξενήσει εἰς τὸν λαόν, τὸ δουλοπρεπὲς πλῆθος τὸν ἐδέχθη μετ' ἀλαλαγμῶν. Ἐκτοτε δ' ἀφόβως καὶ ἀμερίμνως παρεδόθη εἰς πάσας τὰς αἰσχρὰς κλίσεις του, καὶ ἐπέζητει τοῦ λαοῦ τὰς ἐπευφημίας, νῦν μὲν εἰς ἀρματοδρομίας, νῦν δ' ὡς ὑποκριτῆς εἰς τὰ θεάτρα, καὶ ἄλλοτε ἀνεγίνωσκεν ἢ ἐφαλλεν εἰς κοινὸν ἐπήκοον τὰς ἰδίας αὐτοῦ ποιήσεις, ὧν καὶ πολλαὶ κατ' ὄνομα μνημονεύονται (Tac. Ann. XIII, 3. XV, 34. — Suet. Ner. XXI, — Senec. Quest. nat. I, 15). Παρεκίνει δὲ καὶ ἐπισήμους ἄνδρας καὶ γυναῖκας ν' ἀναβαίνωσι καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν σκηνήν (Tac. Ann. XV, 33. — Suet. Ner. XI, 25), καὶ ὡς ἀοιδὸς ἐπέζητησε καὶ ἔλαβε τὸ βραβεῖον παρὰ τοῦ λαοῦ (Tac. Ann. XVI, 4, 16) τὴν Ῥώμην ὅμως

Νόμισμα Νέρωνος.

ἐκόσμησε διὰ λαμπρῶν οἰκοδομῶν. Μετὰ τοῦ Βούρρου τὸν θάνατον ἡλαττώθη ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τοῦ Σενέκκα ἡ ἐπιρροή, καὶ ὁ Νέρων, ἀποβαλὼν τὴν σύζυγόν του Ὀκταβίαν, ἐνυμφεύθη τὴν ἐπὶ κακοηθείᾳ διαβόηταν Σαβίναν. Ἐπεχείρησε δὲ πόλεμον κατὰ τῆς Ἀρμενίας, ὅστις ἀδελφὸς δι' αὐτὸν ἀπέληξε, καὶ εἴτα ἐπέδωκε ὅλως εἰς τὰς τρυφὰς καὶ τὰ τῶν μονομάχων θεάματα. Ἐν τῇ παραφορᾷ δὲ τῶν εὐωχιῶν του, ἐνέβαλέ ποτε πῦρ εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ ἵνα ἀποστρέψῃ ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν ὀργὴν τοῦ λαοῦ, προσῆψε τὸ ἐγκλημα εἰς τοὺς χριστιανούς (Tac. Ann. XIV, 60. XV, 18. 38. 44. — Suet. Ner. XX, 38), καθ' ὧν φοδερὰ τότε ἤρξατο καταδρομή. Ἐπὶ τῇ ἀνακαλύψει τῆς συνωμοσίας τοῦ Πισώρος, κατεδίκασεν εἰς θάνατον τοὺς εὐγενεστέρους ἄνδρας τῆς Ῥώμης, ἐν ἄλλοις τὸν ποιητὴν Λουκάνον, καὶ τὸν ἴδιον διδάσκαλόν του Σενέκαν (Tac. Ann. XV, 48-74. — Suet. Ner. XXXVI), καὶ ἐξηκολούθησε τὰς ὁμότητες αὐτοῦ καὶ κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη (Tac. XVI,

21). Αἱ συνωμοσίαι ἤρξαντο πολλὰ πλῆθυσιν ἀφρονοῦν, ἀλλ' ὁ Νέρων διέμενε ἀφροντίς πάντοτε καὶ εἰς τὰς ἡδονὰς παραδεδομένος. Μετὰ τὸν θάνατον τῆς Σαβίνης ἐνυμφεύθη τὴν Μεσσαλίαν, καὶ ἐδαπάνῃ μεγίστας ποσότητας εἰς ἐορτὰς καὶ εἰς τέρψεις. Μετέβη δὲ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ παρέστη καὶ ἐκεῖ δημοσίᾳ ὡς ὑποκριτῆς (Suet. Ner. XXII). 'Αφ' οὗ δ' ἐπέβαλεν εἰς τοὺς Ἕλληνας βαρυτάτους φόρους, συνεκάλεσεν εἰς αὐτοὺς εἰς τὴν ἐορτὴν τῶν Ἰσθμίων, καὶ τῇ πρὸ τῆς σάρων Καλαυδῶν Δεκεμβρίῳ, προσεφώνησεν αὐτοὺς ὡς ἔπεται: «Ἀπροσδόκητον ὑμῖν, ἄνδρες Ἕλληνες, δωρεάν, εἰ καὶ μηδὲν παρὰ τῆς ἐμῆς μεγαλοφροσύνης ἀνέλπιστον, χαρίζομαι, τοσαύτην ὅσην οὐκ ἐχωρήσατε αἰτεῖσθαι. Πάντες οἱ τὴν Ἀχαίαν καὶ τὴν ἕως νῦν Πελοπόννησον κατοικοῦντες Ἕλληνας λάβετε ἑλευθερίαν, ἀναισφορίαν, ἣν οὐδ' ἐν τοῖς εὐτυχιστάτοις ὑμῶν πάντως χρόνοις ἔσχετε, ἥ γὰρ ἀλλοτρίοις ἢ ἀλλήλοις ἐδουλεύσατε. Εἴθε μὲν οὖν ἀκμαζούσης τῆς Ἑλλάδος παρειχθόμην ταύτην τὴν δωρεάν, ἵνα μου πλείονες ἀπολαύωσι τῆς χάριτος, δι' ἧς καὶ μέφομαι τὸν αἰῶνα, προδραπανήσαντά μου τὸ μέγεθος τῆς χάριτος. Καὶ νῦν δὲ οὐ δὲ ἔλεον ὑμᾶς, ἀλλὰ δὲ εὐνοίαν εὐεργετῶ. Ἀμείβομαι δὲ τοὺς θεοὺς ὑμῶν ὧν καὶ διὰ γῆς καὶ διὰ θαλάττης αἰετῶν μου προνοουμένων πεπειράμαι, ὅτι μοι τηλικαῦτα εὐεργετῶν παρέσχον. Πόλεις μὲν γὰρ καὶ ἄλλας ἡλευθέρωσαν ἡγεμόνες, (Νέρων δὲ πρῶτος;) ἐπαρχίαν». (ἐπιγρ. νεωστὶ εὐρεθεῖσα ἐν ἐκκλ. ἀγ. Γεωργίου, ἐπὶ τοῦ ὄρους Πιπύου τῆς Βοιωτίας). Οἱ δ' Ἕλληνες τῷ ἀνήγειραν ἀνδριάντας, καὶ ἐν ταπεινῇ κολακείᾳ ἐν ἐπιγραφῇ (αὐτ.) τὸν ὠνόμαζον «Ὁ ἡλιον ἐπιλάμπσαντα τοῖς Ἕλλησι», «Δία ἑλευθέριον», κτλ. Ἐπὶ τῆς ἐπιστροφῆς του δὲ εἰς Ἱταλίαν, γενικὴ ἦν καθ' ἅπαν τὸ κράτος ἡ δυσἀρέσκεια, αἱ ἐπαρχίαι ἐπανέστησαν, καὶ ὁ Γάλλος, αὐτοκράτωρ ἀναγορευθεὶς, προσέβη κατὰ τῆς Ῥώμης. Ὁ δὲ Νέρων, οὐδεμίαν βλέπων σωτηρίας ἐλπίδα, ἠτύχτην ἔτι 68.

Ἀνεφάνησαν δὲ πολλοὶ ψευδονέρονες, ἐπὶ μακρὸν διατηρήσαντες τὴν πίστιν ὅτι θὰν ἀπέθανε (Πλούτ. Γαλλ. Β. — Suet. Ner. XI). Ἀλλ' ἡ ἀρὰ τῶν λαῶν παρηκολούθησε τὸ ὄνομα καὶ τὴν μνήμην του.

Νέσσος, ἴδ. Ἡρακλῆς.

Νέσσων, υἱὸς τοῦ Θετταλοῦ (Στράβ.).

Νεσσωνίδης, ἴδ. Θεσσαλία.

Νέστος ἢ Νέσσοις, ποταμὸς τὰς πελάγους ἔχων ἐπὶ τοῦ ὄρους Ῥοδόπης ἐν Θράκῃ (Θουκ. Β, 96), ἦν, ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Φιλίππου, τὸ νότιον ὄριον τῆς Μακεδονίας, εἰς τὴν θάλασσαν ἐκβάλλων ἀπέναντι τῆς νήσου Θάσου (ν. Μίστα) (Ἡρόδ. Ζ, 409. — Στράβ. Ζ, 323, 331).

Νέστωρ, υἱὸς τοῦ Νηλεΐδους καὶ τῆς Κλυταίρας (Ὅμ. Ὀδ. Α, 281), ἡγεμὼν τῆς Μεσσηνιακῆς ἢ τῆς Τριφυλλιακῆς Πύλου. Συνώρευσεν δὲ τὸ κράτος αὐτοῦ ἀφ' ἑνὸς μετὰ τῆς Λακωνίας, ἀφ' ἑτέρου μετὰ τῆς Ἡλίδος κατὰ τὸν Ἀλφειὸν, ὅπου οἱ Ἑπειοὶ ἐγειννίαζον. Ἐκ τῆς γυναικὸς του Εὐρυδίκης ἢ Ἀναξιδίας ἔσχε θυγατέρας τὴν Πεισιδίκην καὶ τὴν Πολυκάστην, καὶ υἱοὺς τὸν Περσέα, τὸν Στράτιον, τὸν Ἀγρητον, τὸν Ἐχέφρονα, τὸν Πεισίστρατον, τὸν Ἀντίλοχον καὶ τὸν Θρασυμέδην (Ὅμ. Ὀδ. Γ, 413, 451, 464). Ὅτε δ' Ἡρακλῆς ἐφόνευσεν τοὺς υἱοὺς τοῦ Νηλεΐδου, ὁ Νέστωρ ἀπῆν παρὰ τοῖς Γερηνίοις, δι' ἧς καὶ θὰν ἐφρονεύθη (Ὅμ. Ἰλ. Α, 692). Ὅτε ἦν ἔτι νέος, ἐπολέμησε νικηφόρως κατὰ τῶν Ἑπειῶν (ἴδ. Νηλεΐδης), καὶ κατὰ τῶν Ἀρκάδων (Ἰλ. Α, 319, Η, 133). Συνεπολέμησε δὲ καὶ μετὰ τῶν Λακωνίων κατὰ τῶν Κενταύρων (Ἰλ. Α, 260), καὶ μετίσχε τῆς θήρας τοῦ Καλυδωνίου κάπρου καὶ τοῦ πλοῦ τῶν Ἀργοναυτῶν. Γέρων δὲ, ὅτε ἦδη ἤρχεν ἐπὶ τῆς τρίτης γενεᾶς (Ἰλ. Α, 25. Ὀδ. Γ, 245), ἐξέπλευσε μετὰ 50 πλοίων εἰς τὴν Τρωάδα (Ἰλ. Β, 591), ἀφ' οὗ μετὰ τοῦ Ὀδυσσεύς, παρεκίνησε τὸν Ἀχιλλεὺς καὶ τὸν Πάτροκλον νὰ μετάσχωσι τῆς ἐστρατείας (Ἰλ. Α, 767). Πρὸ τῆς Τροίας διακρίνεται ὁ

γέρον μεταξὺ τῶν ἡρώων ἐπὶ συνέσει καὶ δικαιοσύνῃ ('Οδ. Γ, 244), «τοῦ καὶ ἀπὸ γλώττης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδὴ» ('Ιλ. Α, 238) συγχρόνως ὁμῶς διακρίνεται καὶ ὡς ἐμπειροπάλαιμος καὶ ἀνδρεῖος ('Ιλ. Α, 553). Τοῖς νεωτέροις διηγεῖται τὰ τῶν ἀρχαιοτέρων ἡρώϊκων χρόνων, καὶ μεταδίδει ἐκ τοῦ πλούτου τῶν γνώσεων καὶ τῆς πείρας του πάντες δ' ἀκροῶνται προθύμως αὐτοῦ καὶ ὡρελοῦνται ἐκ τῶν φρονίμων του συμβουλῶν καὶ τιμῶσιν αὐτόν. Τόσον ἐνθουσιωδῶς περιγράφει ὁ "Ὀμηρος τὸν γέροντα τῆς Πύλου καὶ ὡς εὖρωστον ἀρμυκτηλάτην, καὶ ὡς ἐμπειρον ῥήτορα, καὶ ὡς μὴ ἀμβλύν πρὸς τὰς ἀπολύσεις τῆς οἰνοποσίας ('Ιλ. Α, 632. Ε, 1), ὥστε ὑπέθεσάν τινες ὅτι Πύλιος ἦν καὶ ὁ "Ὀμηρος. Μετὰ τῆς Τρωάδος τὴν ἄλωσιν ἐπέστρεψεν εὐτυχῶς εἰς τὴν πατρίδα του ('Οδ. Γ, 165), ἐνθα ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐξηκολούθησε ζῶν ἐν βαθεῖ γήρᾳ, περιστοιχιζόμενος ὑπὸ τῶν ἐμφρόνων υἱῶν του ('Οδ. Δ, 209), ὡς εὗρεν αὐτὸν ὁ Τηλέμαχος ὅτε τὸν ἐπεσκέφθη ('Οδ. Γ, 68). 'Εν Πύλῳ τῇ Μεσσηνιακῇ ἐδείχθη εἰς τὸν Πausανίαν ὁ οἶκός του (Paus. Δ, 3, 4. 36, 2.). Εἰκόνες αὐτοῦ ὑπῆρχον ἐν Μεσσηνίᾳ καὶ ἐν Δελφοῖς, ἔργα τοῦ Πολυγνώτου.

Νευροδάται, σχοινοδάται, συνήθως δοῦλοι, τῶν σχοινοδατῶν κατὰ τοῦτο διαφέροντες, ὅτι ἔδαινον ἐπὶ λεπτοτάτῳ σχοινίῳ ἐν εἶδει χορδῆς (Suet. Ner. XI. Galb. VI).

Νευροῦ, λαὸς τῆς εὐρωπαϊκῆς Σαρματίας, καταγωγῆς οὐχὶ σκυθικῆς ('Ηρδ. Δ, 17, 105), ἐγκαταστάς μίαν πρὸ τοῦ Δαρείου γενεὰν εἰς τὴν χώραν τῶν Βουθίνων (τὴν νῦν Γαλικίαν καὶ Λοδομηρίαν). 'Εφημίζοντο ὡς μάγοι, καὶ ἐπιστεύετο ὅτι ἠδύναντο νὰ μεταμορφῶνται εἰς λύκους ('Ηρδ. Δ, 105).

Νευρύσπαστον, πλαγγὼν, ἥς τὰ μέλη ἐκινεῖντο διὰ κλωστῶν. Τὸ εἶδος τοῦτο ἦν γνωστὸν ἤδη τοῖς Αἰγυπτίοις ('Ηρδ. Β, 7, 82), καὶ ἐν Ἑλλάδι ὑπῆρχον οἱ περιάγοντες καὶ ἐπὶ πληρωμῇ δεικνύοντες τὰ παίγνια

ταῦτα (Ξενφ. Συμπ. Δ, 55. — Horat. Sat. II, 7, 82).

Νευρώδη ὄρη, ἡ ἐξ Α πρὸς Δ ἐξακαλούθησις τῶν Ἀπεννίνων διὰ πάσης τῆς νήσου Σικελίας. Ἡ Αἴτνα δὲν συνέχεται μετ' αὐτῶν μία δὲ κορυφὴ τῶν εἰς Ἀνατολὰς, κατὰ τὴν Μεσσηνίαν, ἐστὶ τὸ Ποσειδώνιον ὄρος (Naptunius mons), καὶ μία πρὸς δυσμᾶς, ὁ Κράταξ (Στράβ. ΣΤ, 237).

Νεφαλίων, υἱὸς Μίνως καὶ Παρίας, κυριεύσας τὴν Πάρον, καὶ φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ('Απλδ. Γ, 1, 2).

Νεφέλη, ἴδ. Ἀθάμας.

Νεφελοκοκκυγία, ἡ πόλις ἦν αἱ Ὀρνίθες τοῦ Ἀριστοφάνους ἐπιχειροῦσι νὰ κτίσωσιν εἰς τὸν ἀέρα.

Νεωδομία, ἴδ. Ναός.

Νεωκόρος, κατὰ τὴν ἐτυμολογίαν, «ὁ τὸν ναὸν κοσμῶν καὶ σαρῶν» (Ετυμ. Μ. — Ἡσύχ. Σουῖδ. ἐν λ.), ἐκατέρου φύλου. Καίτοι δὲ κατ' ἀρχὰς εἰς τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῶν ναῶν ἀνήκοντες οἱ νεωκόροι, λέγονται ὁμῶς ἐνίοτε ἱερεῖς καὶ ἱέρειαι, καὶ ἀπαντῶνται καὶ θυσίας τελοῦντες, καὶ ὑπηρετοῦντες ὡς τῶν ναῶν ξεναγοί. 'Εν μεταγενεστέροις δὲ χρόνοις ἀπεδόθη τὸ ὄνομα καὶ εἰς τοὺς ἀνωτέρους ἐπιτρόπους καὶ ἐπιστάτας τῶν ναῶν καὶ τῶν ἱερῶν θησαυρῶν (Πλούτ. Νόμ. ΣΤ, 759. — Ξενφ.

'Ανάβ. Ε, 2, 6) ἐπὶ τῆς παρακμῆς δὲ, κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Ρωμαίων αυτοκρατόρων, ἰδίως ἀπὸ Ἀδριανοῦ καὶ τῶν Ἀντωνίωνων, ὅλοι πόλεις, Ἀσιαναὶ μάλιστα, ἐλάμβανον ὡς ἰδιαίτεραν τιμὴν, ἐγκαυχώμεναι, τὸν τίτλον νεωκόρου, ὡς ἐκ τῶν ναῶν οὗς ἀνήγειρον εἰς τοὺς αυτοκράτορας, καὶ πολλάκις ἐν ἐπιγραφαῖς καὶ ἐπὶ νομισμάτων ἀπαντῶνται οὕτω τιτλοφορούμεναι. Ἡ εἰκὼν ἐξ ἀναγλύφου ἑλληνικοῦ ληφθεῖσα, παρίστησι νεωκόρον τῶν Δελφῶν,

διότι ἔχει εἰς τὴν χεῖρα ῥάβδον λήγουσαν εἰς σάρωθρον δάφνης, κατὰ τὴν περιγραφὴν τοῦ Εὐριπίδου (Ίων, 80—150).

Νέων, ἀρχαία πόλις τῆς Φωκίδος, κατὰ τοὺς ἀνατολικούς πρόποδας τοῦ μετὰ τοῦ Παρνασσοῦ συνεχομένου ὄρους Τιθορέας, κατεστράφη ὑπὸ τῶν Περσῶν ἐπὶ τῆς ἐκστρατείας τοῦ Ξέρξου (Ἡρδ. Η, 32), καὶ ἀνικοδομήθη ἔπειτα, οὐχὶ ἐντελῶς εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, ὑπὸ τὸ ὄνομα Τιθορέας, ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ πολέμου ἐκ δευτέρου καταστραφεῖσα. Ὁ Πλούταρχος ὁμῶς τὴν λέγει ἔτι «φρούριον» (Β. Σύλλ. ΙΕ). Οὐκ ὀλίγα ἐρείπια αὐτῆς σώζονται εἰς τὴν θέσιν Βελίτσαν.

Νεώριον, τὸ μέρος ἐνθα ἐναυπηγοῦντο τὰ πολεμικὰ πλοῖα, γ' : ἐφυλάττοντο τὰ σκευὴ αὐτῶν. Ἐν Ἀθήναις ἦτο ἐντὸς τοῦ Πειραιῶς ὑπὲρ τὸν λιμένα Κάνθαρον, ὅπου γυν ἔστι τὸ κατάστημα τοῦ τελωνείου, κατ' ἐπιγραφὰς ἐκεῖ εὐρεθείσας.

λάττηται ἀνά μία τριήρης. Ἐν Ἀθήναις ὁ λιμὴν Κάνθαρος εἶχεν 94 νεωσοίκους, ἡ Ζέα 196 καὶ ἡ Μουνηχία 82 (Ἐπιγραφὴ ἐν Bæckh, Seewesen d. Athenen).

Νηῶ, Νηῶθ, Νηῶθ, Νηῶθ, αἰγυπτιακὴ, θεότης, κυρίως ἐν Σάϊδι λατρευομένη. Τὰ σύμβολα αὐτῆς ἦσαν γύψ καὶ κάνθαρος, δηλοῦντα ὅτι ἡ θεὰ ἐθεωρεῖτο ὡς ἀνδρογυνή. Τὸ ἄγαλμα αὐτῆς ἔφερον ὡς ἐπιγραφὴν : «Ἐγὼ εἰμὶ πᾶν ὅ, τι ἦν, ἐστὶ καὶ ἔσται. Οὐδεὶς θνητὸς ἠνέωξέ ποτε τὸ ἐνδυμ' μου» (Πλούτ. Ἴσο. 9). Ὁ Ἡρόδοτος περιγράφει (Β, 175) τὸν ἐν Σάϊδι ναὸν αὐτῆς, ἐν ᾧ ὑπῆρχον οἱ τάφοι τοῦ Ὀσίριδος καὶ τῶν ἐκ τοῦ Φθᾶ καταγομένων βασιλέων (Β, 169. 170). Τὰ ἀγάλματα αὐτῆς εἶχον κεφαλὴν ἀνθρώπου ἡ γυπὸς ἢ λέοντος. Ἐν πάσῃ τῇ Αἰγύπτῳ ἐτελεῖτο αὐτῇ λυχνοκαΐα, καθ' ἣν διὰ πάσης τῆς νυκτὸς ἐκαίοντο περὶ τοὺς οἴκους λύχνοι πλήρεις ἐλαίου καὶ ἄλατος (Ἡρδ. Β, 62) ὥστε φαίνεται ὅτι

Νεωσοικοί, θεσεις εἰς τὰς ἀκτὰς τῶν στρατιωτικῶν λιμένων, κατεσκευασμένοι οὕτως ὥστε εἰς ἐκάστην νὰ ἀνέλκηται καὶ φυ-

ἡ λατρεία αὐτῆς εἶχε τι τὸ κοινὸν μετὰ τοῦ φωτὸς καὶ τοῦ πυρός· ἀλλ' ἄλλοι ἄλλας αὐτῇ δίδουσιν ἐξηγήσεις, καὶ τινες, κατὰ τὴν

προμνημονευθεῖσαν ἐπιγραφὴν, θεωροῦσιν αὐτὴν ὡς τὴν πλάττουσαν δύναμιν τῆς φύσεως, ὡς τὴν βάσιν καὶ πηγὴν τοῦ παντός. Ἡ θεὸς αὕτη ὑποτίθεται ἢ αὐτὴ οὖσα τῇ Ἀθηνᾷ, ἐξελληνισθέντος οὕτω τοῦ ὀνόματος ὅτε ἡ λατρεία αὐτῆς μετεβόη καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἰδίως εἰς Ἀθήνας. Τῷ ὄντι τὸ πρῶ-

τον ἐν Ἀθῆναις λατρευόμενον ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς ἦν ξόανον (ξύλινον), ἐλέγετο διοπετεές (οὐρανόθεν καταπεσόν), βεβαίως ἐκ ξένης καταγωγῆς καὶ ξενικοῦ γλυπτικοῦ χαρακτήρος, ὡς ἀποδεικνύουσι καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ γλύ-

πτου Ἐνδοίου ἔπειτα γενόμενον αὐτοῦ λιθίνον ἀντίγραφον καὶ αἱ σωζόμεναι τούτου ἀντιγραφαί. Καὶ ὁ ναὸς δ' εἰς ὃν τὸ ἄγαλμα τοῦτο κατετέθη, ὁ ἀρχαῖος τῆς Πολιάδος, εἶχε καὶ αὐτὸς σχῆμα καὶ διάταξιν ἀρχιτεκτονικὴν, παρεμφερῆ τοῖς αἰγυπτιακοῖς, ὡς δεικνύει καὶ τὸ διαδεχθὲν αὐτὸν Ἑρέχθειον ἐν τῇ στεῖγῃ τῶν Καρυατίδων καὶ τῷ πρὸς τὸ βορειοδυτικὸν μεγαλοπρεπεῖ αὐτοῦ προπύλῳ.

Νηῆον, ὄρος τῆς Ἰθάκης, παρέντασις πρὸς ἀνατολὰς τοῦ ὄρους Νηρίτου ('Ομ. Ὀδ. Α, 186.—Στρβ.).

Νηῆτος, μία τῶν ἐπτὰ πυλῶν τῶν Θηβῶν πρὸς δυσμὰς (Εὐρπ. Φοίν. 1103).

Νηλεὺς, 1) υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Τυροῦς, θυγατρὸς τοῦ Σαλμωνέως, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Πελλίου ('Ομ. Ὀδ. Α, 235). Ἡ Τυρὼ ἐκθεῖσα τὰ δύο τέκνα τῆς, ἐνυμφεῖτο τὸν Κρηθεά, βασιλέα τῆς Ἰωλκοῦ. Ἐκεῖνα δ' εὐρόντες ἀνέλαβον καὶ ἀνέθρεψαν ἱππορροβοί. Μετὰ τὸν θάνατον δὲ τοῦ Κρηθέως ἤρισαν οἱ δύο ἀ-

δελφοὶ περὶ τῆς διαδοχῆς, καὶ ὁ Νηλεὺς τότε, μετὰ τοῦ Μελάμποδος, τοῦ Βόαντος, καὶ τινῶν ἄλλων Ἀχαιῶν, Φοιωτῶν καὶ Αἰολέων, μετέβη εἰς Μεσσηνίαν, ἐνθα ὁ θεῖός του Ἀφαιρεὺς τῷ ἔδωκε τὴν Πύλον. Ἐκεῖ δ' ἐνυμφεῖτο Χλωρῖδα, τὴν θυγατέρα Ἀμφίωνος, τοῦ ἐκ τοῦ Μινυεῖου Ὀρχομενοῦ, ἢ ἐκ Θηβῶν, καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς δώδεκα υἱούς, ἐξ ὧν ἦσαν καὶ ὁ Νέστωρ, ὁ Χρῶμιος καὶ ὁ Περικλύμενος, καὶ θυγάτηρ ἡ Πηρὼ ('Ομ. Ὀδ. Α, 282. Ἰλ. Α, 692), ἡ νυμφευθεῖσα τὸν Βιάντα ('Ιδ. Μελάμπους). Εἰς τὸν Ἡρακλέα, ἐλθόντα ποτὲ καὶ ζητήσαντα παρὰ τοῦ Νηλεῶς νὰ τὸν καθάρῃ διὰ τὸν φόνον τοῦ Ἰφίτου, ἠρνήθη οὗτος, διότι ἦν φίλος Εὐρύτου, τοῦ πατρὸς τοῦ Ἰφίτου. Διὰ τοῦτο ἐπῆλθε μετὰ ταῦτα ὁ Ἡρακλῆς κατὰ τῆς Πύλου, καὶ ἐθανάτωσε τοὺς υἱούς τοῦ Νηλεῶς, ἐξαιρέσει τοῦ Νέστορος, ἀπόντος. Ἐκ τῆς ἡττῆς δὲ ταύτης ἐξασθενήσας, πολλὰ ὑπέστη ὁ Νηλεὺς ὑπὸ τῶν Ἑπειῶν καὶ τοῦ βασιλέως αὐτῶν. Ἐν ἄλλοις τῷ ἀφῆρσεν ὁ Αὐγείας τέθριππον, ὃ εἶχε πέμψει οὗτος εἰς Ἡλίδα πρὸς ἀρματοδρομίαν, ἐξ οὗ ὀρμηθεὶς, ἤρπασεν ὁ Νέστωρ ποίμνια τῶν Ἑπειῶν. Εἰσῆλθασαν τούτου ἕνεκα αὐτοὶ εἰς τὴν Πυλίν, καὶ ἐπολιόρκησαν τὴν Θυρόεσσαν ἐπὶ τοῦ Ἀλφειοῦ, ἀλλ' ἐνίκηθησαν ὑπὸ τοῦ Νέστορος ('Ομ. Ἰλ. Α, 670). Κατὰ Πausανίαν (Ε, 8, 1. Β, 2, 2), ἀνενέωσεν ὁ Νηλεὺς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας, καὶ ἀπέθανεν ἐν Κορίνθῳ, ταφείς εἰς τὸν Ἰσθμόν. Κατ' ἄλλους ἐθανατώθη μετὰ τῶν υἱῶν του ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους. — 2) Νηλεὺς, ἢ Νειλεὺς, υἱὸς τοῦ Κῦδρου, τοῦ τελευταίου βασιλέως τῶν Ἀθηναίων, ἀπόγονος τοῦ πρώτου Νηλεῶς, διότι οἱ Νηλεῖδαι, ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἐκ Μεσσηνίας ἐκβληθέντες, μετόκησαν οἱ πλεῖστοι εἰς Ἀθήνας. Ἐκδιωχθεὶς δὲ οὗτος ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ του Μέδοντος, μετέβη εἰς Ἰωνίαν, καὶ ἐκεῖ ἱδρύσας τὴν Μίλητον καὶ ἄλλας πόλεις (Paus. Ζ, 2. — Στρβ.). — 3) Φιλόσοφος περιπατητικῆς, υἱὸς Κορίσκου, ἐκ

Σκήψιδος, μαθητής Ἀριστοτέλους, εἰς ὃν ὁ Θεόφραστος ἐκληροδότησε πάντα του τὰ βιβλία. Πρῶτος δὸς τοῖς Πτολεμαίοις συμβουλὰς περὶ συστάσεως βιβλιοθήκης (Διογ. Λαέρτ. Ε, 20. — Στρώ. — 4) Ποταμὸς τῆς Εὐβοίας, περὶ οὗ ἐπιστεύετο ὅτι καθίστα μέλαν τὸ ἔριον τῶν εἰς αὐτὸν λουμένων προβάτων (Στρώ.).

Νηλία, πόλις Θεσσαλικῇ ἐπὶ τοῦ Παγασηίου κόλπου (Στρώ.).

Νηλῶ, μία τῶν Δαναίδων (Ἀπλδ.).

Νημερτής, θυγάτηρ Νηρέως καὶ Δωρίδος (Ὀμ. Ἰλ. Σ, 46. — Ἡσδ. Θεογ. 262).

Νηρεὺς, «γέρον ἄλιος» (θαλάσσιος θεὸς) (Ὀμ. Ἰλ. Σ, 141), καθ' Ἡσίοδον (Θεογ. 233), υἱὸς τοῦ Πόντου καὶ τῆς Γαίης, ἐκ τῆς Δωρίδος πατὴρ τῶν Νηρηίδων, μεθ' ὧν ἦν ἡ προσωποποιήσις τῆς εὐαρέστου ἀπόψεως τῆς θαλάσσης. Ἦν δὲ κυρίως θεὸς ἐν τῇ Μεσογείῳ, ἐνθα εἶχε καὶ τὴν κατοικίαν του. Ὡς δὲ πολλὰ ἄλλα θαλάσσιαι θεότητες, εἶχε καὶ αὐτὸς τὸ μαντικὸν δῶρον, (Hom. Od. I, 15), καὶ ἀνελάμβανε κατὰ θέλησιν διαφόρους μορφάς. Οὕτως ἐν τοῖς περὶ Ἡρακλέους μύθοις ἐμφανίζεται ὡς Πρωτεύς ἐν τῇ Ὀδυσσεΐ, ὡς Γλαυκὸς ἐν ταῖς περὶ Ἀργοναυτῶν διηγήσεσιν. Ὅτε ὁ Ἡρακλῆς ἀπῆλθε ν' ἀρπάσῃ τὰ χρυσὰ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων, ἐπέπεσε κατὰ τοῦ Νηρέως, τὸν ἐδέσμευσε, καὶ τὸν ἐδίασε, καίτοι παντοίως μεταμορφωθέντα, νὰ τῷ εἰπῇ πῶς ἐδύνατο νὰ φθάσῃ εἰς τὰς Ἑσπερίδας, (Ἀπολλδ. Β, 5, 11). Ἰδ. Πρωτεύς. Ὡς καὶ εἰς ἄλλους θαλασσίους θεοὺς, οὕτω καὶ εἰς αὐτὸν οἱ καλλιτέχναι ἀντικαθίσταν πολλάκις φύκην ἀντὶ τῶν τριῶν εἰς τὸν πώγωνα, τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ στῆθος.

Νηρηίδες, θυγατέρες τοῦ Νηρέως (Ἰδ.), ἦσαν ὡραῖαι θαλάσσιαι νύμφαι. Ὁ Ἡσίοδος μνημονεύει πεντήκοντα, ὁ δὲ Ὅμηρος (Ἰλ. Σ, 37) τριάκοντα καὶ τεσσάρων, ἀλλὰ προσθέτει ὅτι ὑπῆρχον καὶ ἄλλα πολλὰ. Ὡς δ' ἐν τῷ πυθμένι τῆς θαλάσσης, παρὰ τῷ γέροντι πατρὶ των, ἐν σπηλαίῳ στίλβοντι ἐξ ἀργύρου, χρυσοστόλιστοι καὶ χρυσὰς φέ-

ρουσαι εἰς τὰς χεῖρας ἀτράκτους (Ἠνδ. Νέμ. Ε. 36. — Ἰδ. καὶ Ὀν. Met. XVI, 264). Βοηθοῦνται συνώδευον τὰ πλοῖα διὰ τῶν κυμάτων, ὡς τὴν Ἀργὴν διὰ τῆς Σκύλλης καὶ Χαρύβδιος, τὸν Ἑλληνικὸν στόλον εἰς Τροίαν (Εὐριπ. Ἠλέκτρ. 434), δι' ὃ καὶ ἰδίας ἐτύγχανον λατρείας εἰς πόλεις παραθαλασσίους. Οἱ καλλιτέχναι παρίσταν αὐτὰς ὡς ὡραίας, εὐσώμους νεάνιδας, ὅτε μὲν γυμνάς, ὅτε δ' ἐνδεδυμένας, ὑπὸ θαλασσίων τεράτων συνοδευόμενας, καὶ μάλιστα ὑπὸ δελφίνων, ἐφ' ὧν ἐπέβαινον εἰς χαρίεντα συμπλέγματα, ἄλλαι δ' εἰς ἄρματα ὑπὸ Τριτῶνων συρόμενα, ὡς ἐν χοροῖς βακχικοῖς. Αἱ ἐπισημότεραι τῶν Νηρηίδων ἦσαν ἡ Ἀμφιτρίτη καὶ ἡ Θέτις (Ἰδ.).

Νήρικον (Ὀμ. Ὀδ. Ω. 377), ἡ Νήρικος (Θουκ. Γ, 7, Στρώ. I, 452. 454), πόλις τῆς νήσου Λευκάδος, ἥτις ἀρχαίωτατα συνείχετο μετὰ τῆς στερεᾶς τῆς Ἀκαρνανίας. Ἐμείνε δ' ἔρημος ὅτε οἱ κάτοικοι αὐτῆς μετέφυγαν εἰς τὴν ἀνατολικώτερον ἰδρυθεῖσαν πόλιν Λευκάδα.

Νηρῆς, πόλις μεσόγειος τῆς Ἀργολίδος (Παυσ.).

Νήριτος, Ἰδ. Ἰθ ἀκτῇ.

Νησαία, θυγάτηρ Νηρέως καὶ Δωρίδος (Ὀμ. Ἰλ. Σ. 40. — Ἡσδ. Θεογ. 249).

Νησιμαχος, σύζυγος τῆς Μυθιδίκης, θυγατὶς τοῦ Ταλαοῦ, πατὴρ τοῦ Ἰππομέδοντος (Υἱν. Μυθ. 90).

Νῆαις, νησιδιον ἀπέναντι τοῦ Πουτεολανίου κόλπου ἐν Ἰταλίᾳ, χαριέστατον καὶ εὐφορώτατον (Cic. ad. Att. I, 2, 16).

Νησιώτης, γλύπτης Ἀθηναῖος, ἀρχαιότερος τοῦ Φειδίου, συνεργάτης, ἐν Ὀλ. 70—80, ἄλλου γλύπτου, ὅστις Κρίτιος ἐκχλεῖτο. Ὁ Λουκιανὸς λέγει τὰ ἔργα αὐτοῦ «σκληρὰ καὶ νευρώδη». Ἦν δ' ἐν τῶν ἐπισημοτέρων τὸ συμπλέγμα τῶν τυραννοκτόνων, δι' οὗ οἱ Ἀθηναῖοι ἀντικατέστησαν τὸ ὑπὸ τοῦ Σέρξου ἀπαχθέν. Τοῦτο, ἐπὶ τῶν Ἀττικῶν νομισμάτων κεχαραγμένον, καὶ ἐν ἀναγλύφῳ ἀπομιμήσει ἀνευρεθὲν (Ἰδ. Ἀρμό-

διος), ἀποδεικνύει ὅτι ἡ τέχνη τοῦ Κριτίου καὶ Νησιώτου ἦν ἤδη ἀπηλλαγμένη τῶν ἀρχαίων δεσμῶν, καὶ προωδοποιεῖ τὴν τοῦ Φειδίου. Αὐτοῦ ἔργον ἦν καὶ ὁ χαλκοῦς ἀνδρὶς τοῦ ὀπλιτοδρόμου Ἐπιχαρίνου, οὗ σώζεται ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἡ βάσις (Παυσ. Α, 8. 23. ΣΤ, 3. — Δουκ. Φιλοφ. ΙΗ. Ρητ. διδ. Β, 4. — ΡΙ. XXXIV, Β. — Ραγκ. Ἰστ. Καλλιτ. Α [Ἄπ. ΙΓ], σ. 198)

Νησώ, θυγάτηρ Νηρέως καὶ Δωριδος.

Νιγρίταις ἢ Νίγρητες, οἱ βορειότεροι τῶν Αἰθιοπῶν ἐν τῇ Μεσογείῳ Ἀφρικῇ, πρωτεύουσιν ἔχοντες τὴν Νίγρην ἐπὶ τοῦ Νίγερους ἢ Νίγρος ποταμοῦ, ὃν ἐγνώριζον ἤδη καὶ οἱ ἀρχαῖοι, ἀλλὰ περὶ τοῦ ῥοῦ αὐτοῦ εἰχον συγκεχυμένους ἰδέας (Στράβ. Β, 131. ΙΖ, 826. — Μετ. Ι, 43. ΙΧ, 10, 4. — Πλιν. V, 8, 8).

Νικαγόρας, 1) Μεσσηνίος, προδούς τὸν Κλεομένην Γ', βασιλέα τῆς Σπάρτης (Πολύβ. Ε, 37). — 2) Υἱὸς τοῦ Ἀθηναίου ῥήτορος Μουσαίου, σοφιστῆς καὶ φίλος τοῦ Φιλοστράτου καὶ τοῦ Λογγίνου, ἔζη ἐν τῇ τρίτῃ ἑκατονταετηρίδι μ. Χ.

Νίκαια. Πολλὰ πόλεις ἔφερον τὸ ὄνομα τοῦτο. 1) Ἐν Βιθυνίᾳ κατὰ τὴν ἀνατολικήν γωνίαν τῆς λίμνης Ἀσκανίας, εἶχεν ἰδρυθῆ ὑπὸ Ἀντιγόνου ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀντιγονείας εἰς τὴν θέσιν τοῦ πολυχνίου Ἀγκοίρας. Ὁ Λυσίμαχος δέ μετ-

ονομάτας αὐτὴν Νίκαιαν, κατὰ τὴν σύζυγόν του, τὴν ἠῤῥησε καὶ ἀνέπτυξεν, ὥστε ἐγένετο πόλις ἐμπορικὴ, καὶ ἐπὶ τινὰ χρόνον καὶ καθέδρα τῶν βασιλέων. Τῷ δὲ 325 καὶ 787 δύο οἰκουμένικαὶ συνοδοὶ συνήλθον ἐνταῦθα (Στράβ. ΙΒ, 565). — 2) Πόλις Ἰνδικὴ παρὰ τῇ χώρᾳ ταῖς Παροπαμισάδαις, δυτικῶς τοῦ ποταμοῦ Κωφῆνος (Ἀρρ. Γ, 22, 6). — 3) Πόλις ἦν ὁ Ἀλεξάνδρος ἔδρυσεν ἐπὶ τοῦ Ὑδά-

σπου εἰς μνήμην τῆς κατὰ τοῦ Πόρου νίκης του (Ἀρρ. Ε, 19, 4. — Curt. ΙΧ, 1, 3, 24. — Just. XIII, 8. — 4) Φρούριον τῶν Ἐπικνημιδίων Λοκρῶν κατὰ τοὺς πρόποδας τῆς Οἴτης, πρὸς τῷ στενῷ τῶν Θερμοπυλῶν. Εἰς τῆς σπουδαίας ταύτης θέσεως τὴν ἐχώρουν συντελοῦν, μνημονεύεται συνεχῶς καὶ ὁ Φίλιππος, καταλαβὼν αὐτὸ, ἐνίκησεν εἰς τὸν ἱερὸν πόλεμον (Δημοσθ. Φιλ. Β, 7). Μνεῖα δ' αὐτοῦ γίνεται ἐτι καὶ ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς πολέμοις (Στράβ. Θ, 426. 428. — Liv. XXVIII, 5. XXXII, 32). — 5) Ἀποικία τῶν Μασσαλιωτῶν εἰς Λιγυρίαν (ν. Νίτσα).

Νίκανδρος, ἴδ. Ἐπρος.

Νικάνωρ, 1) υἱὸς τοῦ Μακεδόνο Παρμενίωνος, στρατηγὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου εἰς τὰς κατὰ τὸν Γρανικὸν καὶ τὰ Γαυγάμηλα μάχας, ὁ τὸν Βῆσπον καταδιώξας ἀπέθανε τῷ 330 π.Χ. (Ἀρρ. Γ, 25, 4. — Curt. IV, 13). — 2) Ἄλλος στρατηγὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐγκατέστη, μετὰ τὴν Ἰνδικὴν ἐκστρατείαν, διοικήτης τῶν ἐν τῇ Ἰνδικῇ κατακτήσεων· ἐτάχθη δὲ καὶ ἐπολέμησεν ὑπὸ τὸν Ἀντίγονον μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν θάνατον (Πλούτ. Εὐμ. ΙΖ), καὶ τῷ 312 ἐξεδιώχθη ἐκ Βαβυλωνος ὑπὸ τοῦ Σελεύκου (Διόδ. ΙΘ, 92). — 3) Ἐκ Σταγείρων, ναύαρχος τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ἀναμίγεις εἰς τοὺς πολέμους τῶν διαδόχων, κατεδικάσθη τῷ 318 προδοτικῶς, διαταγῇ τοῦ Κασσάνδρου, εἰς θάνατον (Διόδ. ΙΘ, 63, 75). — 4) Γραμματικὸς ἐκ Κυρήνης, ἐπὶ Ἀδριανοῦ, ἡσχολήθη ἰδίως εἰς τὰ περὶ τῶν σημείων τῆς στίξεως, γράψας περὶ «στιγμῆς τῆς καθόλου», «περὶ στιγμῆς τῆς παρ' Ὀμήρῳ», δι' ὃ καὶ εὐτραπέλως «ὁστιγματίας» ἐπελέγετο. Ἐκ τοῦ τελευταίου δὲ τούτου συγγράμματος πολλὰ διτηρήθησαν ἀποσπάσματα ἐν τοῖς ἐνετικοῖς καὶ ἄλλοις σχολίοις εἰς Ὀμηρον.

Νίκαρχος, 1) Ἐπιγραμματογράφος τῆς α' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδος. Ὁξὺ πνεῦμα εἰρωνείας ἀποδίδεται εἰς αὐτὸν, καὶ 38 σωζόμενα ἐπιγράμματα θεωροῦνται ὡς προϊόντα

τῆς μούσης του. — 2) Εἰς τῶν στρατηγῶν Ἀντιόχου τοῦ Μεγάλου (Πολβ. Ε, 68).

Νίκη, καθ' Ἡσίοδον (Θεογ. 383) θυγάτηρ τῆς Στυγὸς καὶ τοῦ Πάλλαντος, ἀδελ-

Ἐκ ψήφου γλυπτῆς.

στέφανον ἢ κλάδον ἐπινίκειον εἰς νὰς χειρὰς ἔχουσιν καὶ ἵσταται πολλῶν, ὡς τῆς νικώτης δυνάμεως ἔμβλημα, ἐπὶ τῆς

πόλιν τῶν Ἀθηνῶν, ἔνθα καὶ Ἀπτερος ἐπελέγετο, ὡς καταθεῖσα τὰ πτερά της μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην καὶ ἐν ἀναγλύφῳ παριστᾶται ὑπολυομένη διότι μετὰ τὸν θρίαμβον ἐκείνον δὲν εἶχε ὄθθεν πού νὰ πορευθῇ ἄλλαχού. Ὁ νὰς αὐτῆς πρὸ τῶν προφυλαίων ἐν ἐρειπίοις, ἀνασκαφεῖς μετὰ τὴν ἐλευθέρωσιν τῶν Ἀθηνῶν, ἀνωκοδομήθη, ἰωνικοῦ ὧν ρυθμοῦ, τετράστυλος, ἀμφιπρόστυλος. Καὶ ἐν Ῥώμῃ εἶχε ναὸν ὑπὸ τὴν ἐπίκλησιν Victoria, ἔνθα ἤγετο αὐτῇ πανηγυρις τῇ 12ῃ Ἀπριλίου, ἡμέρᾳ τῶν νέων ἐκστρατειῶν.

Νικήρατος, ἴδ. Νικίας.

Νικηφόριον, πόλις ὀχυρὰ ἐν Μεσοποταμίᾳ, ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου, ἰδρύθη ὑπὸ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ Σελεύκου τοῦ Νικατορος. Ὁ δ' αὐτοκράτωρ Λέων (446 μ. Χ.), αὐξήσας καὶ κατακοσμή-

Ναὸς τῆς Νίκης ἐν Ἀκροπόλει.

δεξιᾶς χειρὸς τοῦ Διὸς ἢ τῆς Ἀθηνᾶς, εἰς τὰ μεγάλα αὐτῶν ἀγάλματα. Ἀλλ' ἐνόητε καὶ ὡς αὕτη ἡ Ἀθηνᾶ, ὡς ἐπίθετον τῆς θεᾶς (Ἀθηνᾶ Νίκη) ἐθεωρεῖτο, καὶ εἶχεν ὡς τοιαύτη νὰς εἰς Μέγαρον καὶ εἰς τὴν Ἀκρό-

σας αὐτὴν, τὴν μετωνόμασε Λεοντόπολιν (ν. Ῥάκκα) (Στρεβ. ΙΣΤ, 747).

Νικίας, 1) Υἱὸς Νικηράτου, Ἀθηναῖος, ἐπὶ Περικλέους ἦδη ἐπίσημος, καὶ ἐπὶ πολεμικῇ ἐμπειρίᾳ ἐκτιμώμενος, ἀντετάχθη, μετὰ

τὸν θάνατον αὐτοῦ, ὑπὸ τῶν πλουσίων καὶ ὁρ-
θῶς φρονούντων πολιτῶν, εἰς τὴν πολιτικὴν
μερίδα τοῦ Κλέωνος (Πλούτ. Νικ. Β). Ἄλλ'
ὡς δημαγωγὸς δὲν ἠδύνατο ν' ἀντικρούσῃ
αὐτὸν, εἰ καὶ ὁ δῆμος τῷ ἔδωκε δείγματα ἐμ-
πιστοσύνης δις ἐκλέξας αὐτὸν στρατηγόν.
Πλούσιος ὢν, ἐποιεῖτο εὐγενῆ καὶ ἐλευθερίαν
χρῆσιν τῆς περιουσίας του, τὴν ἀπληστίαν τῶν
φιλοχρημάτων ἱκανοποιῶν χωρὶς νὰ ἐπιδα-
ρύνῃ τὸ δημόσιον ταμεῖον. Εἰς τὰς ἀποφάσεις
τοῦ ἦν διστακτικὸς καὶ οὐχὶ ὀξύς, οὐδ' ἤξευρε
νὰ ἐπωφελεῖται τὴν κατάλληλον τῆς ἐνερ-
γείας στιγμὴν τοῦ λαοῦ δὲ δὲν ἐδέσποζεν,
ἀλλὰ μάλλον ἐφοβεῖτο αὐτόν. Πεισίσθην δὲ
μὴ ἔχων εἰς ἑαυτὸν, κατέφρουγε πολλάκις εἰς
τοὺς μάντεις, καὶ αὐτοὺς ἐσυμβουλευέτο ('Α-
ριστοφ. Ἰππ. Ι. — Θουκ. Ζ, 30. — Πλούτ.
Νικ. Ε). Ἐπεθύμει τὴν εἰρήνην μετὰ τῆς
Σπάρτης· ἀλλὰ τοῦτο δὲν προήκοιτο ἐξ ἁ-
νανδρίας, οὐδ' ἐξήσκει τινα ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς
ἐκτελέσεως τῶν στρατηγικῶν καθηκόντων του.
Ὅτε μετὰ τὴν ἄλωση τῆς Μιτυλήνης ὑπερί-
σχυσεν ἡ μετρία μερίς, σταλαίς ὑπ' αὐτῆς, ὑ-
δοκίμησεν εἰς τὴν νῆσον Μινώαν (τῷ 427
π. Χ), καὶ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἐξεστράτευσεν
εἰς Μήλον. Μὴ κατορθώσας ὅμως νὰ βιάσῃ
τὴν νῆσον ταύτην νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συμμα-
χίαν τῶν Ἀθηναίων, ἀπῆλθεν εἰς Ὠρωπὸν,
καὶ ἐνίκησε τοὺς Ταναγραίους (Θουκ. Γ, 51-
91). Ἐδῶκεν ὅμως οὐκ ὀλίγον τὴν στρατιω-
τικὴν αὐτοῦ ὑπόληψιν ὅτε συγκατετέθη νὰ πεμ-
φθῇ ὁ Κλέων στρατηγὸς εἰς Σφακτηρίαν, τῷ
425, ὅπου καὶ παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ἐπέ-
τυχε (Πλούτ. Νικ. Ζ. Η). Μετὰ τὸν θάνα-
τον δὲ τοῦ Κλέωνος ἔκλεισε, κατὰ τὸ ἔαρ
τοῦ 423, τὴν εἰρήνην, ἥτις καὶ τὸ ὄνομα αὐ-
τοῦ φέρει· ἀλλ' ἡ ἀντιπολίτευσις τοῦ Ἀλκι-
βιάδου καὶ ἡ ἀντίπραξις τῶν πόλεων ὅσαι ζη-
λοτύπως πρὸς τὰς Ἀθήνας διέκειντο, παρε-
κώλυσαν τὴν ἀκριθεῖς ἐκτέλεσιν πολλῶν ὅρων
αὐτῆς. Εἰς τὴν Σικελικὴν ἐκστρατείαν ἀντέ-
στη πάσῃ δυνάμει (Θουκ. ΣΤ, 9)· οὐχ ἥττον
ὅμως συναπεστάλη στρατηγὸς αὐτῆς μετὰ τοῦ

Ἀλκιβιάδου καὶ τοῦ Λαμαράχου, τῷ 415· ἀλλ'
ἡ διχογνωμία τῶν ἀρχηγῶν ἐδῶκε τὴν ἐπι-
τυχίαν τῆς ἐπιχειρήσεως (Πλούτ. Ἀλκ. ΙΙΙ).
Ἀνακληθέντος τοῦ Ἀλκιβιάδου, ἐνίκησε μὲν
ὁ Νικίας τοὺς Συρακουσίους, ἀλλ' ὡς ἐκ τοῦ
ἀναποφασίστου τοῦ χαρακτηρὸς του ὀλίγον ὠ-
φελέθη ἐκ ταύτης τῆς νίκης. Κατὰ τὸν χει-
μῶνα διεπραγματεύθη μετὰ διαφόρων πόλεων
τῆς Σικελίας καὶ Ἰταλίας ὅπως ἐλκύσῃ αὐ-
τὰς ἐπὶ τὸ μέρος τῶν Ἀθηναίων· τὸ δ' ἐπό-
μενον ἔαρ, τοῦ Λαμαράχου πεσόντος, ἐκινήθη
κατὰ τῶν Συρακουσῶν, ὡχύρωσε τὸν ὑπερ-
κείμενον λόφον τῶν Ἐπισκοπῶν, καὶ ἡ πό-
λις, στενοχωρηθεῖσα, ἤρξατο διαπραγματεύσων
(Θουκ. Ζ, 2), ὅτε ἔφθασαν οἱ Σπαρτιάται ὑπὸ τὸν
Γύλιππον, καὶ τότε μετεβλήθη τῶν πραγμάτων
ἡ θέσις. Ὑπὸ τῶν συμμάχων ἐγκαταλείφθεις,
νοσῶν τὸ σῶμα ἐκ τῶν ἀγῶνων καὶ μερι-
μνῶν, ἀπεθρύνθη ὁ Νικίας, καὶ ἀναγγεί-
λας εἰς Ἀθήνας τὴν δεινήν τῶν πραγμάτων
θέσιν, ἐζήτησε τὴν ἀνάκλησίν του καὶ τὴν
ἀποστολὴν νέου στρατοῦ (Πλούτ. Νικ. ΙΘ).
Τότε ἐπέμφθησαν μετ' ἐπικουρίας ὁ Εὐρυμέ-
δων, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Δημοσθένης, τῷ 413,
καθ' ὃν καιρὸν οἱ Συρακούσιοι προὔτιθεντο νὰ
ἐξολοθρεύσωσι πᾶσαν τὴν Ἀθηναίων τὴν δύ-
ναμιν (Θουκ. Ζ, 42). Οἱ νεωστὶ ἐλθόντες
ἐπρότειναν τὴν ἐγκατάλειψιν τῶν πόλεων
ὅσαι μέχρις ἐκείνου εἶχον κατακτηθῇ ὑπὸ τῶν
Ἀθηναίων. Εἰς τὴν πρότασιν ταύτην ἀντέ-
στη ὁ Νικίας, καὶ ὅτε ἐν ναυμαχίᾳ ἐφονεύθη
ὁ Εὐρυμέδων, ἠτήθη ὁ Ἀττικὸς στόλος, καὶ
ἐν δευτέρᾳ ἄλλῃ σχεδὸν κατεστράφη (Θουκ.
Ζ, 52), μέγας δεῖχθεις ἐν τῇ συμφορᾷ καὶ ἀ-
τρόμητος ὁ Νικίας, ἐνεθάρρυνε καὶ ἔπεισε τὸν
ἐκ 40,000 ὁπλιτῶν ἔτι συγκεῖμενον στρατὸν
νὰ ὑποχωρήσῃ διὰ ξηρᾶς πρὸς τὰς χώρας τῶν
Σικελῶν. Ἀλλ' ἐκ δεισιδαιμονίας διπλαθὼν
τῆς καταλλήλου στιγμῆς διὰ τὴν ἀναχώρη-
σιν, ἐγένετο περὶ αὐτοῦ τῆς ἐσχάτης καταστρο-
φῆς. Τοῦ στρατοῦ ἐν οἰκτρᾷ καταστάσει δια-
τελοῦντος, μέρος συναπλήθη μετὰ τοῦ Δη-
μοσθένους, ὅστις ὅμως ἠναγκάσθη νὰ παρα-

δοθῇ, μέρος δὲ μετὰ τοῦ Νικίου, ὅστις καὶ αὐτὸς συνελήφθη αἰχμαλῶτος περὶ τὸν Ἀσίναρον ποταμὸν, κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 413 (Θουκ. Ζ, 85). Καὶ οἱ μὲν δύο στρατηγοὶ κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου ἐν Συρακούσαις, οἱ δ' αἰχμαλωτισθέντες στρατιῶται κατεκλείσθησαν εἰς τὰς ὑπογείους φυλακὰς τῶν Λατομῶν (Θουκ. Ζ, 86. — Πλούτ. Νικ. ΚΗ). Υἱὸν δὲ κατέλειπεν ὁ Νικίας τὸν Νικήρατον, πλούσιον καὶ ἐνδοξον ὡς ἐκ τῆς καταγωγῆς του, γενικῶς δ' ἀγαπώμενον διὰ τοῦ ἥλους τοῦ τὴν προσήγειαν καὶ τὰς φιλανθρωπίας του διαθέσεις. Τοῦτον ἐθανάτωσαν οἱ τριάνοντα (Ξεν. Ἑλλ. Β, 3, 39). — 2) Υἱὸς Νικομάχου, Ἀθηναῖος ζωγράφος, κατὰ τοὺς χρόνους μεταξὺ Περικλέους καὶ Ἀλεξάνδρου. Ἦν ἐπιμελέστατος εἰς τὴν τέχνην του (Αἰλ. Π. Ι, Γ, 31), καὶ ἄριστος καλλιτέχνης (Παυσ. Α, 29), ἰδίως ἐγκύψας εἰς τὴν διὰ τῆς σκιᾶς παράστασιν τοῦ ἐξέχοντος (Plin. XXXV, 40, 28). Συνειργάζετο δὲ καὶ μετὰ τοῦ Πραξιτέλους, πιθανῶς διὰ προσθήκης σκιῶν εἰς πτυχὰς καὶ εἰς ἄλλα τοῦ ἀγάλματος, τὰ ἐξέχοντα αὐτοῦ μέρη ἐξαίρων (Pl. Αὐτ. — Vit. VIII, 8, 26). Τὰ ἔργα αὐτοῦ ἦσαν μεγαλογραφίαι ἱστορικαὶ καὶ μυθολογικαὶ καὶ συνεχέστατα γυναικῶν παραστάσεις (Παυσ. Γ, 19), "Ἐν τῶν ἔργων του, τὴν «Νεκίαν», ἡρνήθη νὰ πωλήσῃ ἀντὶ 60 ταλάντων (360,000 δρ.) τῷ Πτολεμαίῳ (Πλούτ.). Ὁ τάφος αὐτοῦ ἦν κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς Ἀκαδημίας. — 3) Πατὴρ τοῦ Πύρρου, ζητήσας παρὰ τοῦ Φαδρικίου χρηματικὴν τινα ποσότητα ἵνα δηλητηριάσῃ τὸν βασιλέα του. — 4) Ρῆτωρ ἐν τῇ μεγάλῃ Ἑλλάδι, διδάσκαλος τοῦ Λυσίου. — 5) Νικίας Κούρτιος, ἐκ τῆς νήσου Κῶ, γραμματικὸς ἐν Ῥώμῃ, φίλος τοῦ Πομπηίου καὶ τοῦ Κικέρωνος, ὃν καὶ συνώδευεν εἰς Κιλικίαν (Cic. ad Att. VII, 9, 10. XIV, 9, 3). — 6) Πατὴρ πεσπαιδευμένος ἐκ Νικοπόλεως, σύγχρονος τοῦ Πλουτάρχου.

Νικέππη, 1) θυγάτηρ Θεσπίου, μήτηρ

τοῦ Ἀντιμάχου ἐκ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλδ. Β, 7, 8). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Πέλοπος, γυνὴ τοῦ Σθενέλου, μήτηρ τοῦ Εὐρυσθέως (Ἀπλδ. Β, 4, 5). Κατ' ἄλλους Ἀρχίππη, Λευκίππη ἢ Ἀστυδάμεια.

Νίκιππος, τύραννος τῆς νήσου Κῶ (Αἰλ. Π. Ι, Α, 29).

Νικόδρομος, 1) υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ Νίκης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Θεσπίου (Ἀπλδ. Β, 7, 8). — 2) Αἰγινήτης θελήσας νὰ παραδῶσῃ τὴν πατρίδα του εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλ' ἀποτυχὼν καὶ φυγὼν εἰς τὸ Σουνιον (Ἡρδ. ΣΤ, 86).

Νικόδωρος, Μαντινεὺς, περὶ τὰ 400 π. Χ., τὸ πρῶτον πύκτης εὐδόκιμος, εἰς δὲ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του νομοθέτης, παρὰ Διαγόρου τοῦ Μηλίου διδασκόμενος (Αἰλ. Π. Ι, Β, 23).

Νικόθετις, μία τῶν Ἀρπυιῶν, διωχθεῖσα μέχρι τῶν Ἰνδιῶν ὑπὸ τῶν υἱῶν τοῦ Βορέου (Ἀπλδ. Α, 9, 28).

Νικοκλῆς, 1) Υἱὸς καὶ διάδοχος Εὐαγόρου Α', ἐδασίλευσε τῆς Κύπρου τῷ 374 π. Χ. Πρὸς τοῦτον ἀπηύθυνε δύο λόγους ὁ Ἰσοκράτης, τὸν «πρὸς Νικοκλέα» περὶ τῆς τέχνης τοῦ διοικεῖν, καὶ τὸν ἐπιγραφόμενον «Νικοκλῆς ἢ Κύπριος», περὶ τῶν πρὸς τοὺς ἡγεμόνας καθηκόντων. — 2) Ἡγεμὼν τῆς Πάφου ἐν Κύπρῳ, ὁπαδὸς τοῦ Ἀντιγόνου γενόμενος, ἐξηπάτησε τὸν Πτολεμαῖον Λάγον, ὅστις πέμψας στρατὸν κατ' αὐτοῦ τὸν ἐθανάτωσε μετὰ πάσης τῆς οἰκογενείας του (Διόδ. Κ, 21). πιθανῶς ἄλλος τοῦ Νικοκλέους, ὅστις καὶ Νικοκλέων ἐκαλεῖτο, καὶ μετὰ λαμπρῶν ἐορτῶν ὑπεδέξατο τὸν Ἀλέξανδρον ἐν Σαλαμῖνι (Πλούτ. Ἀλεξ. ΚΘ).

Νικοκρέων, τύραννος τῆς ἐν Κύπρῳ Σαλαμῖνος, ὡμῶς βασανίσας τὸν φιλόσοφον Ἀνάξαρχον (Πλούτ. — Διογ. Λαέρτ. Θ, 10).

Νικολάδας, Κορίνθιος Πυθιονίκης (Συμ. 75, 2).

Νικόλαος, 1) Σπαρτιάτης, οὗ υἱὸς ἦν ὁ Βούτις. — 2) Υἱὸς τοῦ Βούτιδος, ὡς πρέ-

σδοι· πεμφθεὶς εἰς Δαρεῖον Α' πρὸ τοῦ πρώτου Περσικοῦ πολέμου (Ἡρόδ. Α, 157). — 3) Ποιητὴς τῆς νέας κωμωδίας. — 4) Φιλόσοφος τῆς περιπατητικῆς σχολῆς. — 5) Ἱστοριογράφος ἐκ Δαμασκοῦ ἐπὶ Αὐγεύστου, γνώριμος Ἡρώδου, τοῦ βασιλέως τῶν Ἰουδαίων. Τὸ κυριώτερον τῶν ἔργων τοῦ ἦν παγκόσμιος ἱστορία, εἰς 146 βιβλία, ὡς φαίνεται, ὃν πολυάριθμα σώζονται ἀποσπάσματα (Συλ. Müller. Fragm. Hist. gr. Dindorf).

Νικόλοχος, ναύαρχος τῆς Σπάρτης (Συμφ. Ἑλλ. Ε, 1).

Νικόμαχος, 1) Ὑῖος Μαχάωνος καὶ Διοκλείας, τῆς θυγατρὸς Διοκλέους, τοῦ βασιλέως τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ Φερῶν ἐν ἀρχαιοτάτοις χρόνοις. Διεδέχθη δὲ τὸν Διοκλέα θυοῦ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Γοργάσου. Ἦσαν δ' ἀμφοτέροι ἰατροί, καὶ διετήρησαν καὶ μετὰ θάνατον ἔτι τὴν θεραπευτικὴν δύναμιν τῶν, δι' ἃ καὶ ἐλατρεύθησαν ὡς θεοί, καὶ ναὸς ἀνηγέρθη αὐτοῖς. — 2) Ὁ πατὴρ τοῦ Ἀριστοτέλους. — 3) Εἰς τῶν τοῦ Ἀριστοτέλους υἱῶν. — 4) Τραγικὸς ποιητὴς σύγχρονος τοῦ Εὐριπίδου, ὃν καὶ λέγεται ἅπαξ νικήσας εἰς τραγικὸν διαγωνισμόν. — 5) Ποιητὴς τῆς νέας κωμωδίας. — 6) Γλύπτης ἐπὶ Πραξιτέλους ἐν Ἀθήναις ἐργαζόμενος (Rang. Ant. Hell. II, Ἀρ. 1178). — 7) Ζωγράφος Θηβαῖος, καὶ ἐν Σικυῶνι ἐργασθεὶς ἐπὶ Ἀλεξάνδρου, φημιζόμενος διὰ τὴν ταχυγραφίαν του, τὴν χάριν καὶ τὴν δύναμιν τῆς γραφίδος του. Πολλὰ δ' ἔργα αὐτοῦ μνημονεύονται μετ' ἐπαίνων (Πλούτ. π. γυν. πρωτ. Προσίμ. — Cic. Brut. XVIII. — Plin. XXXV, 21, 32. 36. 22. 40, 41. — Vit. III, Praef. II, 2. — Πλούτ. Τιμολ. ΛΣΤ). — 8) Μαθηματικὸς, ὁπαδὸς τῆς νεοπυθαγορικῆς φιλοσοφίας, ἐκ Γεράων τῆς Ἀραβίας, ἀκμάσας περὶ τὰ 147 μ. Χ. Αὐτοῦ σώζεται «Ἀριθμητικὴ εἰσαγωγή» εἰς βιβλία δύο, καὶ «ἐγχειρίδιον ἀρμονικῆς», ἐπίσης εἰς δύο βιβλία (Meibon. Antiq. mar. script.).

Νικομήδεια, πόλις ἐν Βιθυνίᾳ, ἣν ἔδρυσεν Νικομήδης Α', ὀλίγον βορειότερον τῆς

ὑπὸ τοῦ Λυσιμάχου κατεδαφισθείσης Ἀστακοῦ, κατὰ τὴν βορειανατολικὴν γωνίαν τοῦ κόλπου Ὀλβίας ἢ Ἀστακοῦ, καὶ κατέστησεν αὐτὴ πρωτεύουσα τοῦ κράτους, ὡς καὶ

μετὰ ταῦτα ἦν πρωτεύουσα τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐπαρχίας. Καὶ αὐτοκράτορες δὲ Ῥωμαῖοι, ὡς ὁ Διοκλητιανὸς καὶ Κωνσταντῖνος ὁ μέγας ἐξελέξαντο τὴν εὐρύχωρον καὶ ὠραίαν ταύτην πόλιν πρὸς διαμονὴν τῶν. Πολλὰκις ὑπὸ σεισμῶν καταστραφεῖσα, ἀνικοδομήθη πάντοτε. Εἰς αὐτὴν ἐγεννήθη ὁ ἱστοριογράφος Ἀρριανὸς, καὶ ἐν αὐτῇ δηλητηριασθεὶς ἀπέθανεν ὁ Ἀννίβας.

Νικομήδης. Τοῦτο τὸ ὄνομα ἔφερον πολλοὶ βασιλεῖς τῆς Βιθυνίας· 1) ὁ Α', υἱὸς ὁπλαρχηγοῦ τινος ὅστις ἐκαλεῖτο Ζιποίτης, ἐπεκαλέσατο τὴν βοήθειαν Γαλατῶν, οἱς παρε-

χώρησε τὴν ἐπαρχίαν τῆς Γαλατίας, καὶ δι' αὐτῶν ἐκυρίευσεν πᾶσαν τὴν Βιθυνίαν καὶ ἔκτισεν τὴν Νικομήδειαν, ἀπὸ 281 μέχρι 246 π. Χ. Αὐτὸν δὲ διεδέχθησαν ὁ Ζήλας τῷ 240, ὁ Προυσίας Α' καὶ Προυσίας Β' τῷ 228-149 (Liv. XXXVIII, 16). — 2) Νικομή-

δης Β', ὁ Ἐπιφανῆς, τύραννος ὦμος, ὑποκύψας, ὡς καὶ ὁ πατὴρ του Προυσίας, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῆς Ῥώμης, συνεμάχησεν ἐπ' ὀλίγον μετὰ τοῦ Μιθριδάτου, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα

διεφώνησε πρὸς αὐτὸν ἕνεκα τῆς κτήσεως τῆς Παφλαγονίας. Ἀπεβίωσε δὲ τῷ 91 π. Χ. (Ἀππ. Μισρ. 70). — 3) Νικομήδης Γ', Φιλοπάτωρ, ἀπεδιώχθη ὑπὸ τοῦ Μιθριδάτου καθ' ὃ ὑποκείμενος τοῖς Ῥωμαίοις, αἰς καὶ, ἀποθνήσκων, ἐκλήροδότησε τὴν χώραν του τῷ 74 π. Χ. (Ἀππ. Μισρ. Ζ. — Just. XXXVII, 4. XXXVIII 1-5).

Νικόπολις, ἐπωνυμία πόλεων συνεχῶς ἀπαντωμένη. 1) Πόλις κατὰ τὸ στόμιον τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου, καὶ Ἀκτία Νικόπολις καλουμένη, εἰς τὴν νοτιοδυτικὴν ἄκρην τῆς Ἠπείρου. Ἰεκεῖτο δ' ἀπέναντι τοῦ Ἀκτίου, καὶ ἰδρύθη ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου εἰς μνή-

μην τῆς νίκης αὐτοῦ κατὰ τοῦ Ἀντωνίου, κατακοσμηθεῖσα διὰ λαμπρῶν οἰκοδομῶν, ὧν μία τῶν ἐπισημοτάτων ἦν ναὸς Ἀπόλλωνος, εἰς ὃν ἐπανηγυρίζοντο τετραετηρικοὶ ἑορταί. Ἐν μετέπειτα χρόνοις ἡ Νικομήδεια ἐγένετο ἡ πρωτεύουσα τῆς νοτίας Ἠπείρου καὶ τῆς Ἀκαρνανίας καὶ πόλις ἐλευθερά. Ἐρείπια αὐτῆς σώζονται κατὰ τὴν παλαιὰν Πρέβεζαν (Στρεβ. Ζ, 32). — 2) Πόλις τῆς Θράκης πρὸς ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ Νέστου. — 3) Πόλις τῆς κάτω Μοισίας, ὑπ' Ἀδριανοῦ ἰδρυθεῖσα νοτίως τοῦ Δανουβίου. — 4) Πόλις τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας κατὰ τὰ μεθόρια τοῦ Πόντου, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Λύκου, ὅστις ἐκβάλλει εἰς τὸν Ἰριν. Ἐκτίσθη δ' ὑπὸ Πομπηίου, εἰς μνήμην τῆς νίκης αὐτοῦ κατὰ τοῦ Μιθριδάτου (Στρεβ. ΙΒ, 555. — Ἀππ. Μισρ. 101, 105). — 5) Πόλις τῆς κάτω Αἰγύπτου, δυτικῶς τοῦ Δέλτα, ἐπὶ τῆς διώρυχος ἥτις ἀπὸ τοῦ Κανώδου χωρεῖ πρὸς τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Ἐκτίσθη δ' ὑπὸ Αὐγούστου, εἰς μνήμην τῆς τελευταίας νίκης αὐτοῦ κατὰ τοῦ Ἀντωνίου (Στρεβ. ΙΖ, 795).

Νικοστράτη, μήτηρ τοῦ Εὐάνδρου (Στρεβ.).

Νικόστρατος, 1) Ἀθηναῖος στρατηγὸς ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἦλθεν ἐκ Ναυπάκτου εἰς Κέρκυραν, εἰς βοήθειαν τῆς δημοτικῆς μερίδος, καὶ προλαβὼν ἐματαίωσε τὴν μελετωμένην συγχώνευσιν τῶν φατριῶν (Θουκ. Γ, 75). Μετὰ δὲ τὴν εἰρήνην τοῦ Νικίου, προσβληθέντων τῶν Ἀργείων ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν, ἔσπευσαν, αὐτὸς καὶ ὁ Λάχης, μετ' ἐπικουρικοῦ στρατοῦ εἰς βοήθειάν των (Θουκ. Δ, 19. Ε. 61). — 2) Ἀρχηγὸς σώματος Ἀργείων μισθωτῶν Ἀρταξέρξου τοῦ Ὡχου (Διόδ. ΙΣΤ, 44, 47).

Νικόφημος, Ἀθηναῖος, φίλος καὶ συστρατιώτης τοῦ Κόνωνος, ὅστις ἀπελθὼν πρὸς τὸν μέγαν βασιλέα τῆς Περσίας, ἀφῆκεν αὐτὸν, μετὰ τοῦ Ἰερωνύμου, ναύαρχον τοῦ ὅλου στόλου. Μετὰ δ' ἔτη δὲ τὸν ἐγκατέστησεν ἄριστον εἰς τὴν νῆσον τῶν Κυθήρων. Τῷ δὲ 389 π. Χ. ὁ Νικόφημος μετὰ τοῦ υἱοῦ του Ἀριστοφάνους καταδικάσθησαν εἰς θάνατον, χωρὶς καὶ νὰ τοῖς ἐπιτραπῇ ἀπολογία, πιθανῶς κατηγορηθέντες ἐπὶ προδοσίᾳ, (Ἰδ. Α υ-σίαν ὑπὲρ Ἀριστοφ.).

Νικοχάρης, Ἀθηναῖος, τὸν δῆμον Κυδαθηναεὺς, υἱὸς τοῦ κωμικοῦ ποιητοῦ Φιλωνίδου, ποιητῆς καὶ αὐτὸς τῆς μέσης ἀττικῆς κωμωδίας, ἀντηγωνίσθη κατὰ τοῦ «Πλούτου» τοῦ Ἀριστοφάνους διὰ κωμωδίας ἐπιγραφομένης «Λάκωνες». Εἰσὶ δὲ γνωστοὶ οἱ τίτλοι ὀκτὼ κωμωδιῶν αὐτοῦ.

Νίκων, 1) ποιητῆς τῆς μέσης καὶ νέας κωμωδίας. — 2) Γεωμέτρης καὶ ἀρχιτέκτων, πατήρ τοῦ Γαληνοῦ, κατὰ τὴν δευτέραν μ. Χ. ἑκατονταετηρίδα. — 3) Συγγραφεὺς βιβλίου «περὶ πολυφαγίας», διδάσκαλος τοῦ Σήξτου Φαβίου. — 4) Νεανίας ἐκ Τάραντος, μετ' ἄλλων ὁμηλικῶν παραδοὺς τὴν πόλιν εἰς τὸν Ἀνίβαν, εἴτα δ' ὅτε πάλιν ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, γενναίως ἐν τῇ μάχῃ πεσὼν (Liv. XXV, 8. 3. XXVI, 39. XXVII, 16).

Νικωνία καὶ Νικωνίον, πόλις τῆς εὐρωπαϊκῆς Σαρματίας, ἐπὶ τοῦ Τύρου ποταμοῦ, παρὰ τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ (Ἀρριαν. Περ.).

Νελεὺς, κατ' Ὀδύδιον (Met. V, 187) ἀντεραστὴς τοῦ Περσέως εἰς τοὺς γάμους τῆς Ἀνδρομέδας, ἀπολιθωθείς ὑπ' αὐτοῦ διὰ τῆς κεφαλῆς τῆς Μεδοῦσης.

Νινευς, ἴδ. Νίνος.

Νίνος, 1) θεωρεῖται ὡς ὁ μετὰ τῆς Σεμιράμιδος ἰδρύσας τὴν Ἀσσυριακὴν μοναρχίαν κατὰ μὲν Κτησίαν περὶ τὰ 2000 π. Χ., ὁρῶτερον ὅμως κατὰ τὰ 1273 (Ἡρόδ. Α, 95), ὁρισταμένου ὅμως καὶ ἐκ πολλῶ ἀρχαιοτέρων χρόνων κράτους Ἀσσυριακοῦ, ἐκ τῆς παναρχαίου Βαβυλωνός ἐξαρτωμένου. Ὁ Νίνος προῆλθε μετὰ τοῦ λαοῦ του ἐκ τῶν στενωμάτων τῆς Ἀσσυρίας, κατέκτησε τὴν Βαβυλωνίαν, τὴν Μηδίαν, τὴν Μικράν Ἀσίαν καὶ τὰς χώρας μέχρι τοῦ Ἰαννάδος, ἵδρυσε τὴν πόλιν Νινευς εἰς τὸν Τίγγριν, καὶ στραφεὶς εἰτα κατὰ τῶν Βακτριῶν, κατέβαλε καὶ αὐτοὺς διὰ τῶν ἐμφρόνων συμβουλῶν τῆς Σεμιράμιδος, γυναικὸς τοῦ Μένωνος, ἣν εἶτα αὐτὸς ἐνυμφεύθη, καὶ μικρὸν μετὰ τοῦτο ἀπέθανε, μετὰ 52 ἐτῶν βασιλείαν. Ἐδασίλευσε δὲ μετ' αὐτὸν ἡ Σεμίραμις, εἴτε ἐπιτροπεύουσα τὸν υἱὸν τῆς Νινύαν, εἴτε ἀποδαλοῦσα αὐτόν. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ὑπέταξε τὴν Λιθύαν καὶ τὴν Αἰθιοπίαν, ἔκτισε τὴν Βαβυλῶνα καὶ ἄλλας πόλεις, εἶτα δ' ἐπεχείρησε μεγάλην ἐκστρατείαν κατὰ τῶν Ἰνδιῶν, ἀλλ' ἀπέτυχεν. Ἀπέθανε δὲ, ἢ, κατὰ τοὺς Ἀσιανούς μύθους, ἀνελήφθη ἀπὸ τῆς γῆς, ἀφ' οὗ 42 ἐδασίλευσεν ἔτη, καὶ τὴν διεδέχθη ὁ υἱὸς αὐτῆς Νινύας. Κατὰ τὴν παράδοσιν ἡ Σεμίραμις ἐστὶν εὐκλεσετέρα τοῦ Νίνου· ἀλλὰ δυσκόλως δύναται νὰ ἐξευρεθῇ μέχρι τίνος βαθμοῦ ἡ ἔποψις αὐτῆς, ἥτις ἐν γένει φαίνεται ἱστορικῶς παραδεγμένη, ἐστὶν ὅμως καὶ ἀκριβής. Φαίνεται δὲ καὶ αὕτη ἡ εἰς Ἰνδικὰς ἐκστρατεία μὴ οὕσα ἀνυπόστατος. Ὁ Νίνος ἐλέγετο υἱὸς τοῦ Βήλου (τοῦ Διὸς τῶν Ἀσσυρίων), ἡ δὲ Σεμίραμις θυγάτηρ τῆς Δερκετοῦς, συνδέουσα ἐν ἑαυτῇ πάσας τὰς εἰς τὴν Δερκετὶ καὶ τὴν Ἀστάρτην ἀποδιδόμενας ιδιότητας, πᾶν τὸ ἀγάπην καὶ ἔρωτα ἐξεγείρον, ὡς καὶ θάνατον ἐπιφέρειν καὶ καταστρο-

φήν. Πάσας τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις δι' ὧν ἰδρύθη ἡ ἐξετάθη τὸ Ἀσσυριακὸν κράτος ἀποδίδωσιν ἡ παράδοσις εἰς τοὺς δύο θεωρουμένους θεμελιωτὰς αὐτοῦ, ὥστε εἰς τοὺς διαδόχους αὐτῶν, τοὺς Δερκετίδας, οὐδὲν λόγου ἄξιον ἔργον ἀπεδίδετο πλέον (Just. I, 2). Τῆς Σεμιράμιδος ἐν ἄλλοις ἔργα ἐθεωροῦντο καὶ πᾶσαι αἱ μεγάλαι οἰκοδομαὶ τῆς δυτικῆς Ἀσίας, αἱ τῶν Καλδικίων καὶ αἱ τῶν ἀρχαιοτάτων Περσῶν βασιλείων. Ἐὖς πλῆθος καὶ μέγεθος τῶν ἡρωϊκῶν πράξεων ὥς ἡ παράδοσις διηγείτο περὶ αὐτῆς, ἀνωτέρων ἢ πᾶσαι ὅσαι ἐδόξασαν ἄνδρας ποτὲ, κατέστησεν αὐτὴν ὡς εἰκόνα ἀντίθετον τοῦ Σαρδαναπάλου, τελευταίου βασιλέως τῆς Ἀσσυρίας, ὅστις ἐξελαμβάνετο ὡς θηλυπρεπέστερος πάσης γυναικὸς. — 2) Νίνος (ἡ), ἡ Νινευς, κατὰ τὴν Ἑβραϊκὴν, ἐν δὲ τῇ Ἀσσυριακῇ γλώσσῃ Νίννα, μία τῶν ἀρχαιοτάτων καὶ περιφημοτάτων πόλεων τῆς παλαιᾶς Ἀσσυρίας, ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς ὁχθῆς τοῦ Τίγγρητος, ἀπέναντι τῆς νῦν πόλεως Μοσούλ, οἰκοδομηθείσης ἐξ ἑρείπιων τῆς Νινευς. Κατὰ τὴν παράδοσιν ἰδρύθη ὑπὸ τοῦ Νίνου καὶ τῆς Σεμιράμιδος, καὶ ἦν ἡ καθέδρα τῶν βασιλέων τῆς Ἀσσυρίας ἀπὸ τοῦ 900 π. Χ. Ὁ τελευταῖος αὐτῆς βασιλεὺς Σαρδανάπαλος ὑπέκυψε ὑπὸ τὸν ἀνδρεῖον Ἀρβάκην, τὸν Μηδὸν, καὶ ὑπὸ τὸν διοικητὴν τῆς Βαβυλωνός Βέλεσυν. Ἐπὶ τῆς πολιτορίας ὑπέστη πιθανῶς ζημίας ἡ πόλις, ἀλλὰ δὲν κατεστράφη ἐντελῶς. Μόνον δὲ κατὰ τὸ 605 π. Χ. ὁ Κυαξάρχης κατηδάφισε τὴν μεγάλην καὶ ἰσχυρὰν, εἰ καὶ τῆς Βαβυλωνός ἐλαττωμένην ταύτην πόλιν, ἀνατρέψας τὴν ἀσσυριακὴν μοναρχίαν (Ἡρόδ. Α, 106). Ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις λόγος πλέον δὲν γίνεται περὶ τῆς Νινευς, καὶ ὁ Στράβων μνημονεύει αὐτῆς ὡς πόλεως ἐξαφανισθείσης (H, 372. 377. ΙΣΤ, 737). Ὡς ἀρχαίαν πόλιν ἀναφέρουσιν αὐτὴν καὶ οἱ Ῥωμαῖοι συγγραφεῖς (Pl. VI, 13, 16. — Tbe. Ann. XII, 13. — Amm. Marc. XVIII, 7, 1. XXII, 6), καὶ οἱ Ἀραβες γεωγράφοι τοῦ μεσαιῶνος ὁμιλοῦσι περὶ τῶν

ἐρεπίων αὐτῆς. Ἀνευρέθησαν δὲ, ἀνηρευνήθησαν καὶ ἐγνώσθησαν ταῦτα δι' ἐπιμελείας νέων περιηγητῶν, ἰδίως τὸ πρῶτον τοῦ ἐν Μοσούλ Γάλλου προξένου Βόττα, ἀπὸ τοῦ 1843, τοῦ Ἀγγλοῦ Λαυάρδου κατὰ τὰ ἔτη 1845 - 1850, τοῦ Γάλλου ἀρχιτέκτονος Πλάς, τῷ 1852, καὶ τοῦ ἐτέρου Ἀγγλοῦ Σμίθ, ἐν ἔτεσι 1866-1876, οἵτινες μεγάλας ἐνῆργησαν ἀνασκαφάς περὶ τὴν Νινεύ. Ὁ Βόττας ἀνεκάλυψε παρὰ τῷ χωρίῳ Καρσαδάδ, βορειανατολικῶς τοῦ Μοσούλ, τὸ μεγαλοπρεπέστατον μέγαρον τοῦ βασιλέως Σάργωνος ἐκ τοῦ ἔτους 722 π. Χ., εὐρυχωρότατον τετραγώνον, οὗ τὸ ἔδαφος σύγκειται ἐκ μεγάλων πλίνθων ὁπτῶν, ἐφ' ὧν ἀναριθμητοὶ εἰσὶν ἐπιτετυπωμένοι σφηνοειδεῖς ἐπιγραφαί. Ὑπ' αὐτάς δ' ἐστὶν ἐστιδιαγμένη λεπτή ἄμμος, ἡ δακτύλων βάθος ἔχουσα, καὶ ὑπὸ ταύτην ἄλλαι πάλιν πλίνθοι εἰσὶν ἐστρωμέναι. Οἱ δὲ τοῖχοι εἰσὶν ἐπιεκαλυμμένοι ὑπὸ μεγάλων λεπτῶν μαρμαρίνων πλακῶν, ὧς καλύπτουσι γλυφαί καὶ ἐπίσης σφηνοειδεῖς ἐπιγραφαί· αὐτοὶ δὲ σύγκεινται ἐξ εἰδους πηλοῦ, προφαινομένου ὑπεράνω ἐκάστης σειρᾶς τῶν πλακῶν. Εἰς ἐκάστην πλευρὰν τοῦ τετραγώνου ὑπῆρχεν ἀνά μίαν ἐπίσημος εἰσοδος, φρουρουμένη ὑπὸ κολοσσίου ταύρου ἀνθρωποκεφάλου· αἱ δ' ἐπὶ τῶν τοίχων γλυφαί εἰσὶν αἱ μὲν θρησκευτικαί, αἱ δὲ ἱστορικαί, παριστῶσαι πομπάς, στρατιωτικὰς παρελάσεις, μάχας, πολιορκίας, κτλ. Διακρίνονται δ' οἱ νικηταὶ τῶν ἡττημένων καὶ διὰ τῶν χαρακτῆρων τῶν προσώπων καὶ διὰ τῆς ἐνδυμασίας. Ἐν δὲ Νιμρόδ, εἰς ὁκτὼ ὥρων ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Μοσούλ, ἀνεκάλυψεν ὁ Λαυάρδος τὰ ἀνάκτορα τοῦ βασιλέως Σενναχερίδ καὶ τὰ τοῦ Ἐσσαράδωνος, ὅπως ὅμοια πρὸς τὸ ἐν Κορσαδάδ. Τὸ δεύτερον ὅμως ἀποδείκνυται ἀρχαιότερον τοῦ πρώτου, καὶ πολλοὶ λίθοι ἐξ αὐτοῦ ἀφαιρεθέντες ἐχρησίμευσαν εἰς ἐκεῖνον τὴν οἰκοδομήν, τῆς ἔξω ἐνεπιγράφου αὐτῶν ἐπιφανείας στραφείσης πρὸς τὰ ἐντὸς καὶ τὸν πηλόν, τῆς δ' ἐτέρας διὰ νέων γλυφῶν καὶ ἐπιγραφῶν καλυφθείσης. Οὐδὲ

φαίνεται δὲ τὸ ἀρχαιότερον μέγαρον καταστραφέν συνεπεία κατακτήσεως, διότι οὐδὲν φέρει ἰχνος πυρκαϊᾶς. Εὐρέθησαν δ' ἐν αὐτοῖς καὶ πολυπληθέστατα ὄπλα, ἀγγεῖα καὶ παντοῖα σκεύη χαλκᾶ καὶ ἐλεφάντινα· προσέτι δ' ἐν τῷ μεγάρῳ τούτῳ καὶ περιεργότατος ὀβελίσκος ἐκ βασάλτου, ἐπὶ τοῦ ποδῶν ὕψος ἔχων καὶ ἐπιγεγλυμμένος διὰ 20 ἀναγλύφων, παριστῶντων μάχας, πολιορκίας, ζῶα, ἰδίως ἐλέφαντας, ρινόκερους, καμήλους, πίθηκας, καὶ ἀναμιμνήσκοντας τὴν εἰς Ἰνδίας ἐκστρατείαν τῆς Σεμιράμιδος. Αἱ γλυφαὶ αὗται, ὡς καὶ ἄλλαι εὐρεθεῖσαι εἰς τὰ ὄρη τοῦ Κουρδιστάν, παραβαλλόμεναι μετὰ τῶν περιγραφῶν τοῦ Βηρωσοῦ (σ. 49), ἀποδεικνύουσι τὴν ταύτοτητα τῆς Ἀσσυριακῆς καὶ Βαβυλωνικῆς τέχνης, μὴ καταγομένης ἐξ Ἰνδιῶν ἢ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ δυναμένης νὰ θεωρηθῇ ὡς μητὴρ τῆς Περσικῆς καλλιτεχνίας, ἥς μέχρις ἐσχάτων ἠγνοεῖτο ἡ καταγωγὴ. Ἰσως δ' ἐπενήργησε κατὰ τι καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτῆς τῆς Ἑλληνικῆς τέχνης. Πολλοὶ δὲ, ἰδίως ὁ Ρόλινσον, ὁ Ἰγξ, ὁ Ὁπέρτ, ὁ Γροτενφένδ, ὁ Ταλβὲτ καὶ ἄλλοι κατέγγιναν περὶ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν σφηνοειδῶν ἐπιγραφῶν, καὶ εὗρον τὰς μὲν ἀρχαιοτάτας ἰδεογραφικὰς καὶ δυσαναγνώστους, παμπόλλους ὅμως καὶ φωνητικὰς, ὧς ἀναγινώσκουσιν ἤδη, καὶ αἵτινες ἀποδείκνυνται μὴ οὔσαι ἀρχαιότερων χρόνων τοῦ ἡμίσεως τῆς β' π. Χ. ἑκατονταετηρίδος, ἐξ οὗ πρέπει νὰ ἐξελθῇ τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων καταστραφειῶν ἀσσυριακῶν πόλεων τινὲς ἀνικοδομήθησαν ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις μετὰ τὰς κατακτήσεις τοῦ Ἀλεξάνδρου.

Νινύας, ἰδ. ΝΙΝΟΣ.

Νινύδη, 1) Θυγάτηρ τοῦ Φορωνέως καὶ τῆς νύμφης Λαοδίκης, ἡ σύζυγος τοῦ Ἰνάχου καὶ μήτηρ τοῦ Φορωνέως.—2) Θυγάτηρ τοῦ Ταντάλου καὶ τῆς Πληιάδος Ταυγέτης, ἡ τῆς Ὑάδος Διώνης, ἀδελφὴ τοῦ Πέλοπος καὶ σύζυγος τοῦ Ἀμφίωνος, βασιλέως τῶν Θηβῶν. Μήτηρ τέκνων πολυαριθμῶν, β' υἱῶν καὶ β'

θυγατέρων κατά τινας, ἐν ᾧ ἄλλοι ἄλλους λέγουσιν ἀριθμούς, καὶ κομπάζουσα ἐπ' αὐτοῖς,

Νιόβη μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς.

διότι εἶχε τοῦ πατρὸς τῆς τὸν ὑπεροπτικὸν χαρακτήρα, ἐτόλμησε νὰ καυχηθῇ ὅτι ἦν ἀνωτέρα τῆς Λητοῦς, ἐχούσης δύο μόνον τέκνα. Ἐπὶ τούτῳ δ' ὠργίσθησαν ὁ Ἀπόλλων καὶ ἡ Ἄρτεμις, καὶ κατετόξευσαν πάντα αὐτῆς τὰ παιδιά. Ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας ἔμειναν ἄταφα, διότι ὁ Ζεὺς εἶχεν ἀπολιθώσει τοὺς λαοὺς τὴν δεκάτην δ' ἡμέραν τοὺς ἔθαψαν οἱ θεοί. Ἡ δὲ Νιόβη, περὶ τὸ Σίπυλον, εἰ καὶ εἰς βράχον μεταβληθεῖσα καὶ αὐτὴ, ἐξηκολούθει ὅμως τὴν ἡλιψιν ἐντὸς τῆς αἰσθανομένη (Ὅμ. Ἰλ. Ω, 602). Καθ' Ὁμηρον ἐρονεύθησαν οἱ Νιοβίδαι εἰς τὸν μητρικὸν οἶκον, κατ' Ἀπολλόδαρον, οἱ μὲν υἱοὶ εἰς τὴν θήραν ἐπὶ τοῦ Κιθαιρῶνος, αἱ δὲ θυγατέρες ἐν τῷ βασιλικῷ τῶν Θηβῶν μεγάρῳ κατ' Ὀδύσειον δὲ (Met. VI, 152), οἱ υἱοὶ εἰς τὸ στάδιον τῶν Θηβῶν, αἱ θυγατέρες ἐπὶ τῆς κηδείας τῶν ἀδελφῶν των, καὶ κατ' ἄλλους ἐν Λυδία. Ἡ δὲ Νιόβη, καθ'

ἐτέρους μύθους, μετὰ τὸν θάνατον τῶν τέκνων τῆς, ἔφυγεν ἐκ Θηβῶν πρὸς τὸν πατέρα τῆς Τάνταλον εἰς Σίπυλον, καὶ ἐκεῖ, ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς παρακλήσει, ἀπελιθώθη ὑπὸ τοῦ Διὸς, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ λίθου ἐξέρρεον πάντοτε δάκρυα (Σοφ. Ἀντ. 823). Καὶ βράχος τῷ ὄντι δεικνύται παρὰ τῇ Σιπύλῳ, ἀνατολικῶς τῆς Μαγνησίας (Τὰς Σοφιστικαῖς τουρκιστὶ λεγομένας), ὅστις ἐξελαμβάνετο ὡς ἡ ἀπολελιθωμένη Νιόβη. Ὁ τάφος δ' αὐτῆς ἐδείκνυτο ἐν Θήβαις. Τῆς τραγικῆς ταύτης παραδόσεως ἐπέληφθη πολλάκις ἡ ποίησις, καὶ ὁ Αἰσχύλος καὶ ὁ Σοφοκλῆς ἔγραψαν αὐτῆς ἐπώνυμα δράματα. Καὶ ἡ καλλιτεχνία δὲ συνεχῶς ἔλαβεν αὐτὴν ὡς ὑπόθεσιν. Ὁ Φειδίας ἐπειργάσθη αὐτὴν ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ Διὸς, ὁ Πραξιτέλης δὲ ἡ ὁ Σκόπας κατεσκεύασε περίφημον σύμπλεγμα, τὴν αὐτὴν

Θυγάτηρ τῆς Νιόβης

καταστροφήν παριστῶν, μετενεχθὲν δὲ μετὰ ταῦτα εἰς Ῥώμην, καὶ ἐπὶ Πλινίου (XXXVI, 4,8) κατατεθειμένον εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σωσιανοῦ

περιλαμβάνοντο καὶ ὁ Ἀπόλλων καὶ ἡ Ἄρτεμις, ἴσως ἐκεῖνος μὲν ἦν ὁ Βελθερίος λεγόμενος, αὕτη δὲ ἡ τῶν Γαβίων (Ἰδ. Ἀπόλ-

Νιοβίδης

Ἀπόλλωνος. Τοῦτο, ἂν οὐχὶ αὐτοῦ ἀντίγραφον, ἀνευρέθη ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ τοῦ Ἑσκουλίνου τῷ 1583, καὶ κοσμεῖ σήμερον τὸ μουσεῖον τῆς Φλωρεντίας. Πάντα ὁμοῦ τὰ ἀγάλματα ἦσαν, φαίνεται, δεκατέσσαρα. Ἐκ τῶν ἐνταῦθα παριστωμένων τὰ δύο πρῶτα εἰσὶν ἡ Νιοβή, ζητοῦσα νὰ σώσῃ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μικρὰν κόρην, τὴν νεωτέραν τῶν θυγατέρων τῆς. Τὸ δεύτερον, μίαν τῶν θυγατέρων, τραπείσαν εἰς φυγὴν· τὸ τρίτον φεύγων Νιοβίδης, καὶ στραφεὶς καὶ βλέπων πρὸς τὸν καταδιώκοντα αὐτὸν θεόν· τὸ τέταρτον δὲ Νιοβίδης εἰς τὴν ῥάχιν τρωθεὶς, καὶ πεσὼν εἰς τὰ γόνατα. Τὰ διάφορα ὕψη τῶν ἀγαλμάτων φαίνονται ὑποδεικνύοντα ἀετοῦ διακρίσμησιν. Ἄν εἰς τὴν σύνθεσιν

Νιοβίδης.

λων. Ἄρτεμις), Σύμπλεγμα Νιοβιδῶν εἶδεν ἐν μεταγενεστέροις

χρόνοις ὁ Πausanias (A, 21) κατατεθειμένον ἐντὸς τοῦ σπηλαίου τοῦ ὑπερκειμένου τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου ἐν Ἀθήναις, ἴσως ἀντίγραφον ἢ ἐπιτομήν τοῦ περιφήμου ἐκείνου, οὗ πολλὰ μιμήσεις ἐγένοντο, ὡς ἀποδεικνύουσιν ἀνευρεθέντα ἀγάλματα.

Νιρεὺς, υἱὸς Χαρόπου καὶ Ἀγλαίας, ὁ μετὰ τὸν Ἀχιλλέα ὠραιότατος τῶν Ἑλλήνων πρὸ τοῦ Ἰλίου, κατήγετο ἐκ τῆς νῆσου Σύμης, τῆς μεταξὺ Κνίδου καὶ Ῥόδου, καὶ εἶχε τρία μόνον πλοῖα ὑπὸ τὰς διαταγὰς του. Κατὰ Διόδωρον (E, 53) ἦν βασιλεὺς καὶ τῆς Κνίδου. Ἐφρονεῦθ δὲ ὑπὸ τοῦ Εὐρυπύλου ἢ ὑπὸ τοῦ Αἰνείου.

Νίσαια, Ἰδ. Μεγαρίς.

Νίσαιον πεδῖον, ἢ Νήσαιον. Ἐν

Περαιά, κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Ῥαγιάναν, ἀξιόλογον ἱππορροβεῖον τοῦ μεγάλου βασιλέως (Ἡρδ. Γ, 106. Ζ, 40. Θ, 10), ἐν ᾧ ἐλεύθεροι περιεφέροντο ὑπὲρ τοὺς 150.000 ἵππους. Καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐπὶ εὖρε μέγαν ἀριθμὸν ἐκεῖ τρεφόμενον (Διόδ. ΙΖ, 40. — Στράβ. ΙΑ, 525).

Νέσους, πρωτεύουσα τῆς Μυθονίας ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, ἐπὶ τοῦ Μυθονίου ποταμοῦ, 37 μίλια τῆς Τιγράνοκέρτης ἀπέχουσα νοτιανατολικῶς (Tac. Ann. XV, 5), πόλις μεγάλη καὶ πολυάνθρωπος, καὶ ἐπίσημος ἀποθήκη τῶν τῆς Ἀσίας ἐμπορευμάτων. Ἐπὶ τῶν Μακεδόνων ἦν γνωστὴ καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀντιόχεια ἡ Μυθονική (Πλούτ. Λουκ. ΑΒ). Ὁ Λεύκουλλος κατακτήσας αὐτήν, τὴν παρεχώρησε τῷ Τιγράνῃ. Ἐκυριεύθη δ' ἐπειτα ὑπὸ τοῦ Τραϊανοῦ, καὶ ἐν τρίτῳ ὑπὸ τοῦ Λ. Βήρου. Ὁ Σεβήρος ὠχύρωσεν αὐτὴν εἰς προτείχισμα τοῦ κράτους πρὸς ἀνατολὰς ὑπὸ δὲ τὸν Ἰοδιανὸν ἐπανήλθεν εἰς τοὺς Πέρσας. Διατηρεῖ δὲ μέχρι τοῦδε ἡ θέσις τὸ ἀρχαῖον αὐτῆς ὄνομα.

Νῆσος, 1) υἱὸς τοῦ Πανδίωνος (ἢ τοῦ Δηϊῶνος, ἢ τοῦ Ἀρεως), ἀδελφὸς δὲ τοῦ Αἰγέως, τοῦ Πάλλαντος καὶ τοῦ Λύκου, βασιλεὺς τῶν Μεγάρων. Εἰς αὐτὸν ἀπεδίδετο ἡ οἰκοδομὴ τῆς εἰς τὸν λιμένα τῶν Μεγάρων πόλεως, ἧτις ἀπ' αὐτοῦ ὠνομάζετο Νίσαια. Ὁ Μίνως κατὰ τῶν Ἀθηνῶν ἐκστρατεύσας, εἶχε καταλάβει τὰ Μέγαρα, καὶ ὁ Νῆσος κατέφυγεν εἰς τὴν Νίσαιαν. Ἀλλ' ἡ θυγάτηρ τοῦ Σκύλλα, διηγεῖτο ὁ μῦθος, ὑπ' ἔρωτος πρὸς τὸν Μίνωα καταληφθεῖσα, ἀπέσπασεν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ πατρός της μίαν χρυσὴν ἢ πορφυρᾶν τρίχα, ἐξ ἧς ἐζηρῆται ἡ ζωὴ του, καὶ οὕτως ὁ Νῆσος ἀπέθανε, καὶ ἐκυριεύθη ἡ πόλις. Ὁ τάφος ἐδείκνυτο ἐν Ἀθῆναις ὀπίσω τοῦ Λυκαίου (Παυσ. Α, 19, 4). Ἀλλ' ὁ Μίνως, τιμωρήσας τὴν Σκύλλαν, τὴν ἔδωκεν εἰς τὴν πρόραν τοῦ πλοῦτου του, καὶ τὴν ἐπνίξεν εἰς τὸν Σαρωνικὸν κόλπον, ἢ, κατ' ἄλλας διηγήσεις, ὑπὸ τοῦ Μίνωος ἐγκαταλεί-

φθεῖσα, ἐπήδησεν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐν ᾧ ὁ εἰς ἀέτον μεταμορφωθείς πατήρ της ὤρμα κατ' αὐτῆς, μετεμορφώθη καὶ αὐτὴ εἰς πτηνὸν ἢ ἰχθύν, ὅστις Κίρρις ἐλέγετο (Ον. Μετ. VIII, 8. — Virg. Geor. I. 405. Ε, VI, 74. Ciris). — 2) Γιῶς, κατὰ Βιργίλιον (Æ, IX, 176), Ὑρτάκου, ὁπαδοῦ τοῦ Αἰνείου, φίλος τοῦ Εὐρυάλου, μὲθ' οὗ συνεφρονεῖτο ἐπὶ νυκτερινῆς εἰσβολῆς εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Πρωτοῦλων. — 3) Νέος ἐκ Δολιχίου, εἰς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης (Ὀμ. Ὀδ. Π, 397. Σ, 126. 412).

Νέσυρος, ἐν τῷ Καρπαθίῳ πελάγει νῆσος ὑψηλὴ, στρογγύλη καὶ βραχὴ, μετὰ δὲ Τήλου καὶ Κῶ. Ἡ πρωτεύουσα αὐτῆς, τὸ αὐτὸ ὄνομα φέρουσα, ἔκειτο εἰς τὰ βορειοδυτικὰ, καὶ τῆς ἀκροπόλεως αὐτῆς ἐρείπια σώζονται. Οἱ κάτοικοι ἦσαν Δωριεῖς τὴν καταγωγὴν, ἀλλὰ σύμμαχοι τῶν Ἀθηνῶν, εἰσφέροντες ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου 100 δραχμῶν μηνιαῖον φόρον (Στράβ. Ι, 488).

Νέτητις, θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τῆς Αἰγύπτου Ἀπρίου (Ἡρδ. Γ, 1).

Νετιόδρι(ο)γες, λαὸς ἐν Ἀκουϊτανίᾳ, παρὰ τὸν Ὀλτιν, εἰς τὰς δύο ὁχθας αὐτοῦ. Πρωτεύουσα αὐτῶν ἦν τὸ Ἀγινον, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Γαρούμνης. Ἐβύναντο νὰ παρατάξωσι μέχρι πεντακισχιλίων ὀπλιτῶν (Cass. B. G. VII, 7. 31. 46. — Liv. Ep. LXV).

Νετρία καὶ Νετρίας, πόλις τῆς κάτω Αἰγύπτου, μεσημβρινῶς τῆς Μαρεωτίδος λίμνης. Εἰς αὐτὴν πρὸ πάντων ἐλατρεῖτο ὁ Σέραπις (Στράβ. ΙΖ).

Νέτωκρης, ἴδ. Νεβουχοδονάσωρ.

Νεφάτης, ὑψηλὸν ὄρος τῆς Ἀρμενίας, συνέχεια τοῦ Ταύρου, ἐκτεινομένη μέχρι τῆς Μηδίας (Στράβ.).

Νεψαῖοι, λαὸς θρακικὸς, οἰκῶν ὑπὲρ τὴν Ἀπολλωνίαν καὶ τὴν Μεσημβρίαν, πρωτεύουσάν ἔχων τὴν Νίψαν (Ἡρδ. Δ, 90. — Στράβ. Βυζ.).

Νοήμων, υἱὸς Φρονίου, Ἰθακήσιος, ὁ δούς τῷ Τηλεμάχῳ τὸ πλοῖον ἐφ' οὗ ἐπλευ-

σεν εἰς Πύλον πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ πατρὸς του ('Ομ. 'Οδ. Β, 386. Δ, 630).

Νόθος, ἐν Ἀθήναις ὡς καὶ ἐν Σπάρτῃ νόθοι ἐλέγοντο οὐ μόνον οἱ μὴ ἐκ νομίμου γάμου γεννηθέντες, ἀλλὰ καὶ οἱ μὴ ἐκ πολίτου ὁμοῦ καὶ πολίτιδος. Εἰς τοὺς νόθους, ἀλλὰ πιθανῶς τοὺς ἐκ παρνεύμου γάμου, δὲν ἐδίδετο κληρονομία, ἀλλ' ἐπατρέπετο μόνον θωρόν τι, τὰ νοθεύειν, μὴ ὑπερβαίνειν τὰς 1000 δρ. Οἱ ἐξ Ἀθηναίων καὶ ξένου γεννηθέντες ἦσαν ξένοι· οἱ δ' ἐξ Ἀθηναίου καὶ ξένης, οἷος ὁ Θεμιστοκλῆς, ἦσαν τελειοπολίται, ἔχοντες κατ' ἀρχὰς καὶ ἴδιον γυμνάσιον, τὸ Κυνόσαργες, εἶτα δ' εἰς πάντα τὰ γυμνάσια εἰσαχθέντες. Ὁ Περικλῆς ἠθέλησε ν' ἀποκλείσῃ αὐτούς· ἀλλ' ὁ νόμος αὐτοῦ περιέπεσε εἰς ἀχρησίαν· καὶ ὁ Ἀριστοφῶν τὸν ἀνενέωσε μόνον διὰ τοὺς μετ' Εὐκλείδην (Δυσκ. κ. Νεαίρ. 1350).

Νομάδες, πάντες μὲν ἐν γένει οἱ λαοὶ οἱ μονίμους κατοικίας μὴ ἔχοντες (Πινδ. Πύθ. Θ, 216), ἐν τοῖς μετέπειτα δὲ χρόνοις καὶ ἰδίως οἱ κάτοικοι τῆς Νουμιδίας ἐν τῇ Ἀφρικῇ (Πολύβ.).

Νόμια ὄρη, τὰ μεταξὺ Ἀρκαδίας καὶ Λακωνίας, ἐλέγοντο ὀνομασθέντα κατ' Ἀρκαδικὴν τινα νόμφην Νομίαν (Παυσ. Η, 38).

Νόμιος, ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος ὡς ἐκτελέσαντος ἔργα ποιμένος (νομῆς) παρ' Ἀδμήτῃ τῷ βασιλεῖ τῶν Φερίων (Καλλιμ. εἰς Ἀπλ. 47). Προσέτι καὶ τοῦ Ἑρμοῦ ἐν Ἀρκαδίᾳ (Ἀρσφ. Θεσμοφ. 983).

Νομισματική. Τὰ νομίσματα ἦσαν ἐν Ἑλλάδι ἀργυρᾷ, ἢ χρυσᾷ τὰ πολυτιμότερα, ἢ χαλκᾷ τὰ κατωτάτης ἀξίας, δι' ὃ καὶ ἀργύριον καὶ χρυσὸν συνήθως ἐλέγετο ἢ ποσότης νομισμάτων, ὡς ἐπίσης καὶ χρηματικά. Νομίσματα δ' ὀνομάσθησαν διότι ἡ ἀξία αὐτῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὠρίζετο. Ἐν Σπάρτῃ καὶ εἰς ἄλλα τινὰ μέρη, ἀντὶ τοῦ χαλκοῦ μεταχειρίζοντο καὶ σιδηρον ('Αρσφ. Οἶκον. Β, 2. — Πολύβ. Ζ, 106). Ἐφερον δὲ τὰ νομίσμα-

τα τύπον διακρίνοντας αὐτὰ, καὶ πολλάκις σημεῖον ἐμφαίνον τὴν ἀξίαν των. Πλὴν τῶν παντοίων μύθων περὶ τῆς τῶν νομισμάτων ἐφευρέσεως (Πολύβ. Θ, 83), ἀπέδιδεν αὐτὴν ἡ παράδοσις ('Ηροδ. Δ, 94. — Ξενοφ. π. Πολύβ.) τοῖς Λυδοῖς, ἀλλ' ἔτι κοινοτέρα Φειδωνί, τῷ βασιλεῖ τοῦ Ἀργαυῶ, ὅστις ἐλέγετο πρῶτος ἐν Αἰγίνῃ ἀργυρᾷ καὶ χαλκᾷ νομίσματα κόψας, ἐξ οὗ, ἡ ἀληθῶς διότι ἡ Αἰγίνα ἦν ἀρχαιοτάτα κέντρον ἐμπορικόν, καὶ αἱ γινόμενα ἐλέγετο τὸ εἰς αὐτὸν ἀποδιδόμενον σύστημα. Ὁ αὐτὸς δ' ὑπελαμβάνετο καὶ πρῶτος εἰσαγαγὼν τὰ μέτρα καὶ σταθμά. Ἡ ἐποχὴ δὲ καθ' ἣν ἐξῆσε θεωρεῖται τὸ μέσον τῆς 8ης ἐκατονταετηρίδος π. Χ. ('Ηροδ. ΣΤ, 127. — Εφφρ. παρὰ Στρώβ. Η, 376. — Αἰλ. Π. Ι, ΙΒ, 10. — Πολύβ. Ἀνθ. — Παρ. μάρμ. 45, 46). Τὸ δ' ἐν Ἀθήναις κατ' ἀρχὰς ἐπικρατήσαν σύστημα ἐλέγετο Εὐβοϊκόν, ὥστε διότι ἐν ἄλλῃ ἐποχῇ ἄλλο ἐμπορικόν κέντρον ἦτο ἡ Εὐβοία. Ἡ ἀναλογίη τοῦ Αἰγιναιῶν πρὸς τὸ Εὐβοϊκόν (ἢ ἀρχαῖον ἀττικόν) νόμισμα ἦν ὡς 6 : 5. Κατέστησε δὲ μετέπειτα ὁ Σόλων τὸ νόμισμα ἔτι μικρότερον, ὥστε ἡ ἀναλογία τοῦ ἀρχαίου (Εὐβοϊκοῦ) πρὸς τὸ νέον ἦν περίπου καὶ 4 : 3, καὶ 73 δρ. ἐκείνου ἀπετέλουν τὴν νέαν μνᾶν. Ἡ συνήθης νομισματικὴ μονὰς ἦν ἡ ἀργυρᾷ δραχμῇ 2 δὲ δραχμαὶ ὀνομάζοντο δι' ὃ δραχμον ἢ στατήρ (ἀργυροῦς), καὶ τοιαῦτα ἀπαντῶνται πολλά ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων χρόνων· διπλοῦν δὲ τοῦ διδράχμου ἦν τὸ τετραδράχμον, οἷα μᾶλλον ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις ἐκόπτοντο. Ἐκατὸν δὲ δραχμαὶ ὀνομάζοντο μναί, καὶ ἐξήκοντα μναί, ἢ 6000 δραχμαί, τάλαντον. Ὡστε, κατὰ τὴν προσημειωθεῖσαν ἀναλογίαν (4 : 3), «τὸ αἰγιναιῶν τάλαντον ἐδύναντο δραχμὰς ἀττικὰς μυρίας» (Πολύβ. Θ, 86). Ὑποδιηρεῖτο δ' ἡ δραχμὴ εἰς 6 ὀβολοὺς (ἴσ.), οἵτινες, ὡς καὶ τὰ πολλαπλάσια καὶ αἱ ὑποδιαίρεσεις αὐτῶν, ἦσαν, ἐν Ἀθήναις καὶ κέρματα ἀργυρᾷ, πλὴν τοῦ ἐλάσσονος πάντων, τοῦ 1/8 τοῦ ὀβολοῦ, ὅπερ χαλκοῦς ὀνομα-

μάζετο, καὶ ἦν ἐκ χαλκοῦ. Χρυσὰ δὲ νομίσματα ἦσαν οἱ στατήρες (στ.), ἔχοντες σταθμὸν ἢ ὀλκήν· δύο δραχμῶν περιπου, καὶ ἀξίαν εἴκοσι ἀργυρῶν. Τὰ ἀρχαιότατα αἰγυπτικὰ νομίσματα, ὀγκώδη καὶ οὐχὶ τεχνικῶς ἐξεργασμένα, ἔχουσιν ἐπὶ τῆς μιᾶς ἐπιφανείας χελώνην, ἐπὶ δὲ τῆς ὀπισθίας τὰ ἔχνη τῆς λαβίδος ἐφ' ἧς ἴσταντο ὅτε ἐτυποῦντο· τὰ δ' ἀρχαιότατα ἀττικὰ εἶχον ἐμβλημα βοῦν (Σχολ. Ὁμ. Ἰλ. Ζ, 236. — Ἐτ. Μ.λ. Ἐκατόμβη. — Πολυδ. 60), ἴσως κατὰ μίμησιν τῶν πρώτων Εὐβοϊκῶν ἐξ οὗ προέκυψε καὶ ἡ παροιμία «βοὺς ἐπὶ γλώττῃ» (Ἡσυχ. Σουίδ.). Ὑπετίθετο δὲ (Πλούτ. Θησ. 25), ὅτι ἔκοψεν αὐτὰ ὁ Θησεὺς, ἐπιχαράξας τὸν Μαραθῶνιον ταῦρον ἢ τὸν Μινώταυρον· τὰ δὲ μετέπειτα εἶχον κεφαλὴν Ἀθηνᾶς, καὶ εἰς τὸ ἔμπαλιν, κατ' ἀρχὰς μὲν τῆς λαβίδος τὰ ἔχνη, εἴτα δὲ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἀρχαϊκὴν κεφαλὴν Ἀθηνᾶς (τῆς Πολιούχου). Τὰ ἀττικὰ ἐθεωροῦντο ὡς καθαρῶτατα καὶ ἀκριβέστατα (Ἀριστ. Βάτρ. 722. — Ξενοφ. π. Πρσ. Γ, 2), καὶ ἐν τῇ ἀττικῇ νομοθεσίᾳ ὑπῆρχε «γρατὴ διαφορᾶς νομίσματος», εἴτε ὡς πρὸς τὴν ὀλκήν, εἴτε ὡς πρὸς τὴν ποιότητα τοῦ μετάλλου. Ὁ δ' ἄλλος κατεδικάζετο εἰς θάνατον (Δημοσθ. κ. Τιμόκρ. 765). Μέχρι τοῦδε ἐν τοῖς ἀνευρισκομένοις νομίσμασι τὰ ἀττικὰ σταθμιζόμενα εὐρίσκονται ἔχοντα τὴν ὀλκήν πολὺ ἀκριβεστέραν ἢ τὰ τῶν ἄλλων πόλεων, καὶ μόνον τότε ὥστε ἢ ἐκ τῆς ἀρχαιότητος φθορὰ ἀρκεῖ ὅπως ἐξηγήσῃ τὴν διαφορὰν. Εἰς τὰς διαφόρους ἐλληνικὰς πόλεις ἐπεκράτει τὸ ἐν ἢ τὸ ἕτερον ἐκ τῶν προμνημονευθέντων νομισματικῶν συστημάτων. Τὸ Αἰγυπτικὸν ἦν παραδεδειγμένον ἐν πάσῃ τῇ Πελοποννήσῳ, πλὴν ἴσως τῆς Ἀχαΐας, ἐν τῇ βορείῳ Ἑλλάδι μέχρι Θεσσαλίας, ἐν Μακεδονίᾳ, ἐν Κρήτῃ, καὶ πάσαις ταῖς κατὰ τὸ Αἰγαῖον καὶ ταῖς ἀκταῖς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας θωριακαῖς ἀποικίαις· ὁμοίως δὲ καὶ ἐν Σικελίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ, ἐνθα συνεδυσάθη μετὰ τοῦ ἐγχωρίου, καὶ ἐν Αἰγύπτῳ ἐπὶ τῶν Πτολεμαίων. Ἐν Κορίνθῳ δὲ, καθ' ὃ ἐμπορεῖται

πανελληνίῳ, φαίνεται ὅτι ἦσαν παραδεκτὰ καὶ εἰσηγμένα καὶ τὰ τρία συστήματα, διότι εὐρίσκονται διδραχμα κορινθιακὰ ἔχοντα τὴν αἰγυπτιανὴν ὀλκήν, ἄλλα τὴν εὐβοϊκὴν, καὶ τὴν μετὰ τὸν Σόλωνα ἀττικὴν. Τὸ εὐβοϊκὸν δὲ, ἢ ἀρχαῖον ἀττικὸν σύστημα ἐπεκράτει ἐν Εὐβοίᾳ καὶ ταῖς ἀποικίαις αὐτῆς.

Νομίων, πατήρ τοῦ Ἀμφιμάχου, ἡγεμόνος τῶν Καρῶν ἐπὶ τῶν Τρωϊκῶν (Ὁμ. Ἰλ. Β, 871).

Νομογράφοι, δύο ὑπὸ τῶν Αἰτωλῶν ἐκλεχθέντες ἐπὶ Ῥωμαίων, τῷ 205 π. Χ. ὡς νομοθέται, ἀλλ' ἐντελῶς ἀποτυχόντες (Πολύδ. Π, 1).

Νομοθεσία, ὁ κατ' ἀρχὰς τὰς ἐλληνικὰς πολιτείας διέπων νόμος ἦν ὁ φυσικὸς, κατ' Εὐριπίδην (Βάκχ. 803) «νόμιμον αἰεὶ φύσει πεφυκὸς», καὶ οἱ ἐκ τῆς ἀγωγῆς καὶ τῶν ἐθίμων πηγάζοντες «ἄγραφοι νόμοι». Καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς θεοὺς ὑπῆρχεν ὑπέρτατος νόμος, ἢ «ἀνάγκη». Ὁ τὴν δικαστικὴν δ' ἐξουσίαν ἐξασκῶν, καὶ ἐπομένως τοὺς νόμους ἐκείνους ἐρμηνεύων καὶ ἐφαρμόζων, ἦν ὁ βασιλεὺς, φυσικῶς τῷ λόγῳ ἀυθαίρετος, καὶ τοὺς «ἡγήτορας ἢ δὲ μέδοντας» περὶ ἐαυτὸν συγκαλῶν μόνον ἵνα ἀκούσῃ τὰς συμβουλὰς τῶν, τὸν δὲ λαὸν ἵνα τῷ γνωστοποιῇ τὰς ἀποφάσεις του. Κατ' ὀλίγον δ' ὑπὸ τὴν σύγκρουσιν τῶν ἀλλήλομαχῶν παθῶν καὶ συμφερόντων ἀνετράπη τὸ πρῶτον τοῦτο πατριαρχικὸν σύστημα, καὶ ἀπητήθησαν ὠρισμένοι νόμοι, οἵτινες νὰ συνεχῶς καὶ συναρμολογῶσι τ' ἀντίθετα στοιχεῖα, νὰ διαγράφωσι τὰ πρὸς ἀλλήλους καθήκοντα, καὶ ν' ἀπονέμωσι τοῖς πᾶσι τὰ ἴσα, πλὴν τῶν τάξεων ὅσαι (ὡς οἱ δοῦλοι καὶ οἱ περίοικοι) δὲν ἐδικαιοῦντο εἰς ἰσονομίαν. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐξελέγετο συνήθως ἐν ἄτομον, ἀπολαῦον τῆς κοινῆς ἐμπιστοσύνης, εἰς ἐκ τῶν λεγομένων «σοφῶν», («συνετοὶ τινες καὶ νομοθετικοί», Διογ. Λαέρτ. Α, 40), καὶ εἰς αὐτὸν ἀνετίθετο τῶν νόμων ἡ σύνταξις. Τοιοῦτοι ἦσαν Πιττακὸς ὁ Λέσβιος, Φεῖδων ὁ Ἀργεῖος, Θάλης ὁ Μιλήσιος, Βίας ὁ Πριηνεὺς, Λυκούρ-

γος ἐν Σπάρτῃ, καὶ ὁ τοὺς νόμους αὐτοῦ μεταρρυθμίσας Χεῖλων, ὁ Μίνως ἐν Κρήτῃ, Δράκων καὶ Σόλων ἐν Ἀθήναις, παρὰ τοῖς Ἐπιζεφυρίοις δὲ Λοκροῖς ὁ Ζάλευκος, ἐν Κατάνῃ ὁ Χαρώνδας, εἰς οὓς πάντες οἱ συμπολίται αὐτῶν ἐνεπιστεύθησαν τὴν σύνταξιν πολιτεύματος καὶ νομοθεσίας, ἢ τὴν μεταρρύθμισιν τῆς ὑφισταμένης (ἴδ. καὶ Αἰσυμνήτης). Τινὲς αὐτῶν συνέταττον τοὺς νόμους τῶν διὰ στίχων, ὡς ὁ Χαρώνδας τὰ «Σκόλια», ἵνα εὐχερῶς ἀπομνημονεύονται. Ὅριστική δὲ νομοθεσία ἀπ᾽ εἰσαχθεῖσα δυσκόλως μετεβάλλετο δι' εἰσαγωγῆς νόμων νέων, θεωρουμένη πολλὰκις ὡς θεόδοτος, ὡς ἡ τοῦ Μίνωος (Παυσ. Γ, 4, 4), ἢ τοῦ Λυκούργου, κυρωθεῖσα ὑπὸ χρησμοῦ· μόνον δ' ἐπὶ τῆς ἠθικῆς παρακμῆς ἐν Ἀθήναις ἤρξατο τῆς ἐκκλησίας ἢ αὐθαιρέσις ἀνατρέπουσα δι' ἰδίων ψηφισμάτων τοὺς ὑφισταμένους νόμους, ἐν ᾧ, κατὰ τὴν Σολωνιον νομοθεσίαν τὰ ψηφίσματα τῆς ἐκκλησίας ἴσχυον ἐπὶ ἐν μόνον ἔτος, κατὰ τὴν πρώτην δ' ἔτησιαν συνεδρίᾳ αὐτῆς ἐπετρέπετο μόνον νὰ καταδεικνύηται εἴ τις ὑπῆρχεν ἔλλειψις καὶ ἀναγκαῖα διόρθωσις εἰς τοὺς νόμους, καὶ ἡ πρότασις παρεπέμπετο τότε εἰς τοὺς νομοθέτας, οἵτινες διὰ κλήρου ἐξελέγοντο ἐκ τῶν Ἡλιαστῶν εἰς ἀριθμὸν ἄλλοτε ἄλλον κατὰ τὴν ἀνάγκην, προεδρευόμενοι ὑπὸ πέντε συνδίκων, οὓς ἐξέλεγεν ἡ ἐκκλησία εἰς ὑπεράσπισιν τοῦ νόμου, καὶ διεξῆγον τὴν ὑπόθεσιν κατὰ τοὺς τύπους τῆς συνήθους διαδικασίας (ἴδ. Ἐκκλησία). Ὅσακις περὶ ἀντικειμένου τινὸς ἔλειπε νόμος, οἱ ἡλιασταὶ ὤμνουν νὰ δικάζωσι «γνώμῃ τῇ δικαιοτάτῃ» (Πολυδ. II, 122). Σολωνίῳ δ' ἐξηκολούθουν λεγόμενοι οἱ νόμοι ἐν Ἀθήναις καὶ ὅσοι ἔτι κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον μεταγενεστέρως μετερρυθμίσθησαν, διότι ὁ Σόλων δὲν ἤξιώσε νὰ καταστήσῃ τοὺς νόμους αὐτοῦ ὁριστικοὺς καὶ ἀμεταρρυθμίτους, ἀλλ' ἐζήτησε τὴν ἐπὶ δεκαετίαν μόνον ἀμετάβολον τήρησιν αὐτῶν, ἐν ᾧ ὁ Λυκούργος λέγεται ἐπιβαλὼν αὐτὴν μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς του, καὶ ἀναχωρήσας ἵνα μὴ

ἐπιστρέψῃ, εἰς δὲ τοὺς νέους ἐπ' αὐστηρᾷ ποινῇ ἀπαγορεύσας αὐτῶν τὴν κατάργησιν. Περὶ δὲ τοῦ Χαρώνδα καὶ τοῦ Ζάλευκου μνημονεύεται ὅτι καὶ θάνατον ὥρισαν κατὰ τοῦ πειρασμένου νὰ εἰσαγάγῃ καὶ νόμους καινοὺς. Ἐν Ἀθήναις δὲ, κατὰ τῶν ὑποβαλλόντων εἰς τὸν δῆμον πρότασιν ἀντιβαίνουσαν εἰς τοὺς κειμένους νόμους ὑπῆρχεν ἡ «Γραφή παρανόμων». Ἐν γένει δὲ, αἱ νομοθετικαὶ προτάσεις πρὶν ἢ κριθῶσι καὶ κυρωθῶσιν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, ἔπρεπε πρῶτον ν' ἀποφασισθῶσιν ὑπὸ τῆς Βουλῆς διὰ προβουλεύματος. Ὁ Λυκούργος ἤθελε τοὺς νόμους τοῦ ἀγράφου, καὶ μόνον ἐγγεγραμμένους εἰς τὰς καρδίας τῶν πολιτῶν. Συνήθως ὁμοῦ οἱ νόμοι ἐπεγράφοντο, εἰς γνώσιν πάντων, ἐπὶ μαρμαρίνων στηλῶν, ἐν Ἀθήναις δ' ἦσαν γεγραμμένοι ἐπὶ τριγωνικῶν καὶ στροφομένων ἀξόνων, ἐν τῇ Ἀκροπόλει. ὅθεν μετηνέχθησαν ἔπειτα εἰς τὸ πρωτανεῖον· τὰ δὲ πρωτότυπα ἐτηροῦντο μετὰ τῶν λοιπῶν ἀρχείων ἐν τῷ Μητρώῳ τῷ ὑπὸ τὴν Ἀκρόπολιν. Μετὰ δὲ τοὺς Τριάκοντα, ἐπ' Εὐκλείδου ἀρχόντος, μετερρυθμίσθη ἡ ἐπὶ τῶν δαινῶν περιπετειῶν πολλαχῶς ἀνατραπέσα ἀττική νομοθεσία, καὶ οἱ νέοι νόμοι ἀνεγράφησαν εἰς τὴν Ποικίλῃν Στοάν. Εἰς τὰς δίκας οἱ διάδικοι ἔφερον καὶ παρουσιάζον εἰς τοὺς δικαστὰς τοὺς νόμους ἢ τὰ μέρη αὐτῶν ὅσα ἐνόμιζον αὐτοῖς συμφέροντα· ὁ παρουσιάζων δὲ «νόμον οὐκ ὄντα» ἐτιμωρεῖτο διὰ θανάτου (Δμοθ. Κ. Ἀριστογ. 807).—Ἐν Ῥώμῃ μνημονεύονται νόμοι ἤδη καὶ τοῦ Ῥωμύλου· ἀλλ' ὡς πρῶτος νομοθέτης κυρίως θεωρεῖται ὁ Σέρβιος Τούλλιος. Μετὰ τὴν ἐξωσιν τῶν βασιλέων συνέταξε, τῷ 450 π. Χ. ἡ Δεκανδρία τοὺς δώδεκα πίνακας τῶν νέων νόμων. Οἱ Λικίνιοι νόμοι (366 π. Χ.) ἐξησφάλισαν εἰς τὸν λαὸν τὴν ἰσοπολιτείαν. Οἱ Γράκχοι (134-121 π. Χ.) ἀπεπαιράθησαν περαιτέρω φιλελευθέρων μεταρρυθμίσεων. Μετὰ τινὰς δὲ διατάξεις ὑπὸ τοῦ Σύλλα εἰσαχθεῖσας ὑπὲρ τῆς ἀριστοκρατίας, ἀνετέθη, τῷ 52 π. Χ., εἰς τὸν Πομπήιον ἡ σύνταξις νέων νόμων,

καὶ ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων τέλος εἰσῆχθησαν οἱ νέοι τῷ μοναρχικῷ συστήματι ἀνταποκρινόμενοι, ἢ μᾶλλον ἐκ τῆς αὐθαιρεσίας τοῦ αὐτοκράτορος ἐξαρτώμενοι νόμοι, μέχρις οὗ ὁ Ἰουστινιανὸς συνηρμολόγησε καὶ συνέταξε τέλος νομοθεσίαν κανονικὴν, ἥτις κατέστη ἡ βάσις τῶν μεταγενεστέρων νομοθεσιῶν.

Νόμος, 1) Ἰδ. Νομοθεσία. — 2) Ἰδ. Μουσική. — 3) Ἀρχαιότατος μουσικὸς τρόπος ἢ μελωδία παρὰ Δωριεῦσιν, ὥδῃ εἰς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος, μάλιστα ὑπὸ κιθάρης ἢ αὐλοῦ συνοδευομένη, ἄνευ δ' ἀντιστροφῶν ἀλλὰ πᾶσα συνεχῶς ᾄδομένη. Αὕτη ἀπετέλει τὸ κυριώτερον μέρος τοῦ Πυθίου μουσικοῦ ἀγῶνος.

Νομός, ἡ χωρογραφικὴ διάκρισις ἐν Αἰγύπτῳ, ἐλέγετο εἰσαχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σεσώστριος, ὅστις τὰς 3 ἐπαρχίας διήρθεεν εἰς 36 νομούς, ἐξ ὧν 10 ἀπετέλουν τὴν Ἀνω Αἴγυπτον, ἄλλοι τόσοι τὴν Κάτω, καὶ 16 τὴν Μέσην. Ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἡλλοιωθῆ ὁ ἀριθμός. Ἐκαλοῦντο δὲ Νομάρχαι οἱ διοικηταὶ αὐτῶν καὶ οἱ τῶν φόρων εἰσπράκτορες.

Νομοφύλακες, ἀρχὴ τὸ αὐτὸ ὄνομα, ἀλλὰ διάφορον δικαιοδοσίαν ἔχουσα εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Ἑλλάδος. 1) Ἐν Σπάρτῃ καὶ ἄλλαις Δωρικαῖς χώραις, πολλαχοῦ παρὰ Λοκροῖς, ἐν Βυζαντίῳ, κτλ. οἱ ἐν ταῖς συνελεύσεσιν ἐπαγρυπνοῦντες εἰς τὴν τήρησιν τῶν νόμων, οἵτινες ἦσαν ἄγραφοι, καὶ εἰς τὴν κατ' αὐτοὺς συμπεριφορὰν τῶν μελῶν αὐτῶν. — 2) Ἐν Ἀθῆναις ἀρχὴ ἐπταμελής, τὸ πρῶτον δ' ὡς φαίνεται ἐγκαταστάσα ἐπὶ Ἐφιάλτου, ὅστις ἀραιρέσας ἀπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἦν ἕως τότε ἐξήσκει ὑπερτάτην ἐπιτήρησιν τῆς κυβερνήσεως, ἀνέθετο εἰς τοὺς Νομοφύλακας τὴν ἐπαγρύπνησιν καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς Βουλῆς, τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου καὶ τῶν δημοσίων λειτουργῶν, πρὸς ἀκριβῆ τῶν νόμων τήρησιν. Πιστεύεται δ' ὅτι, ἐπὶ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως, Νομοφύλακες ὀνομάσθησαν οἱ ἑνδεκα, ἢ ἔτι ὁ Δημήτριος συνέστησεν ἐκ νέου τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἥτις πρὸ

αὐτοῦ ἐπ' ὀλίγον μόνον χρόνον εἶχε διατηρηθῇ. — 3) Ἐν Κερκύρᾳ ἐδίδοτο αὐτοῖς λόγος τῶν δημοσίων δαπανῶν, ὡς ἀλλαγῇ τοῖς εὐθύναις καὶ λογισταῖς.

Νόννος, Ἰδ. Ἔπος.

Νόστις, ποιητρίξ ἐκ Λοκρῶν, περὶ τὰ 320-300 π. Χ. εἰς τὸν κανόνα τῶν ἐννέα λυρικών ποιητῶν (τῶν ἐννέα Μουσῶν) περιληφθεῖσα. Δώδεκα ἐπιγράμματα αὐτῆς σώζονται.

Νόστος, Ἰδ. Ἔπος.

Νότιον, παράλιος πόλις τῆς ἐν Μικρῇ Ἀσίᾳ Αἰολίδος, ἐπὶ ὁμωνύμου ἀκρωτηρίου εἰτα ἐπίνειον τῆς Κολοφῶνος (Θουκ. Γ, 34. — Ἑν. Ἑλλ. Α, 3, 4).

Νότος, υἱὸς Ἀστράτου καὶ Ἡοῦς, εἰς τῶν τεσσάρων πρώτων ἀνέμων (Ἡσιόδ. Θεογ. 378).

Νότου κέρας, ἀκρωτήριο τῶν δυτικῶν παραλίων τῆς Ἀφρικῆς (Ἀνώνυμ.).

Νουδέα, ἔθνος τῆς Ἀφρικῆς ἐν τῇ Αἰθιοπίᾳ, πρὸς τὴν νήσον Μερὸν, πολλὰ περιλαμβάνον βασιλεία. Νουβαὶ δὲ ἦν ἔθνος ἐκείνου συγγενές, ἢ παρέκτασις ἀνατολικῶς τοῦ Νείλου, μέχρι τοῦ Ἀραβίου κόλπου (Πτολεμ.).

Νουδιον, πόλις τῆς Ἡλίδος ἐν Πελοποννήσῳ, γνωστὴ μόνον ἐκ τοῦ Ἡρόδοτου (Δ, 148).

Νοοκερία, 1) πόλις τῆς κάτω Ἰταλίας, ἐν τοῖς νοτίοις τῆς Καμπανίας, καὶ Ἀλφατέρνα καλουμένη, ἐπὶ τῆς Ἀππίας ὁδοῦ

Τῆς Καμπανίας.

καὶ τοῦ Σάρνου ποταμοῦ. Καταστραφεῖσα ὑπὸ τῶν Καρχηδονίων, εἰτα πάλιν ἀνικοδομήθη καὶ ἀνέθαλε (ν. Nocera). Λιμὴν αὐτῆς ἦν ἡ

Πομπηία (Liv. VII, 3. IX, 41. — Tac. Ann. XIII, 31). — 2) Πόλις τῆς Ὀμβρικής, Κουμμελλάρια ἐπικαλουμένη, ἐπὶ τῆς Φλαμινίας

Τῆς Ὀμβρικής.

ὁδοῦ (v. ἐπίσης Nucera) (Στράβ.). — 3) ἡ ἴσως μᾶλλον Λουκερία, πόλις ἐπίσημος τῆς Ἀπουλίας ἐν Ἰταλίᾳ, κτισθεῖσα 400 ἔτη πρὸ τῆς Ῥώμης (Στράβ.), κατεδαφισθεῖσα δ' ὑπὸ σεισμοῦ ἐπὶ Νέρωνος (v. Lucera). — 4) Πόλις βορείως τῆς Ἰταλίας, ἐν τῇ ἐντός τοῦ Πάδου Γαλλίᾳ, τῇ Ἑλβετίᾳ (v. Lucerne).

Νουμαντία, ἡ περιφημοτάτη τῶν πόλεων τῆς Κελτιβηρίας ἐν Ἰσπανίᾳ, πρὸς ταῖς πηγαῖς τοῦ Δουρίου ἐπὶ ὑψηλῶν καὶ τοσοῦτον δυσπροσπελάστων κρημνῶν ἐκτισμένη, ὥστε εἰ καὶ εἶχε περιφέρειαν 24 σταδίων, ἐδόνατο νὰ μένῃ ἀτείχιστος. Ἐκυρίευσεν δ' αὐτὴν ὁ Σκιπίων μετὰ πολιορκίαν 15 μηνῶν (Στράβ. Γ. 162. ΣΤ. 287. — Ἀππιαν. Ἰπκ. π. ΣΤ, 48-98. — Cic. Off. I, 41). Λεῖψανα αὐτῆς ὑποτίθενται σωζόμενα παρὰ τῇ πόλει Σορίᾳ.

Νουμᾶς Πομπήλιος, Σαβίνος, δευτερος βασιλεὺς τῆς Ῥώμης, τὸν Ῥωμύλον διαδεχθείς, εὐσεδῆς, σοφὸς καὶ δίκαιος, νόμους θεῖς εἰς τὴν Ῥώμην (δοὺς ἴσως καὶ τὸ ὄνομα), ναοὺς ἐγείρας τοῖς θεοῖς καὶ τὰ τῆς λατρείας κανονίσας, συνέτελεσε πρῶτος εἰς τὸν ἐξευγενισμόν τῶν Ῥωμαίων. Περὶ αὐτοῦ ἐμυθεύετο ὅτι ἐν σπηλαίῳ τῷ ἐδίδα τὰς συμβουλὰς τῆς καὶ τὸν ἐνέπνευσεν ἡ νύμφη Ἑγερία, καὶ ὅτι ἦν ἐμπειρος τῆς Πυθαγορείου φιλοσοφίας. Προσέτι ἐπιστεύθη ὅτι τῷ 181 π. Χ. ἀνενσκάφη ὁ τάφος του, καὶ εὐρέθησαν ἐν αὐτῷ συγγράμματα τοῦ Νουμᾶ, ἀφορῶντα τὰ τῆς θρησκείας (Πλουτ. Νουμ. — Διον. Ἀλικ. Β, 57. — Liv. I, 17. XL, 29).

Νουμήνιος, 1) Φιλόσοφος τῆς νεοπλατωνικῆς σχολῆς ἐξ Ἀπαμείας τῆς Συρίας, ἀκμάσας περὶ τὰ 150 μ. Χ. Ὁ Πλω-

τῖνος ἐξετίμα καὶ ἐπωφελήθη τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὁ δ' Εὐσέβιος διετήρησε πολλὰ αὐτοῦ ἀποσπάσματα περὶ Πλάτωνος καὶ τῶν αὐτοῦ δογμάτων. — 2) Ἀλ ἐξ ανδρος Ν., σύγχρονος τοῦ προμνησθέντος. Εἰς αὐτὸν ἀποδίδεται σύγγραμμα «περὶ τῶν τῆς διανοίας σχημάτων». — 3) Μαθητὴς τοῦ ἱατροῦ Διευχοῦς, ἐξ Ἡρακλείας, ἔγραψεν «Ἀλειτουργικόν», περὶ ἰχθύων, καὶ ἴσως καὶ «Θηριακά». — 4) Στρατηγὸς Ἀντιόχου τοῦ Μεγάλου, ἐνίκησε τῷ 220 π. Χ. τοὺς Πέρσας κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν. — 5) Πρέσβυς τῶν Πτολεμαίων Φιλομήτορος καὶ Φύσκωνος εἰς Ῥώμην, τῷ 167 π. Χ. (Πολύβ. Α, Η). — 6) Δύο Σικελοὶ κατὰ τοῦ Οὐήρρου μαρτυρησάντες (Cic. Verr. III, 23, 57. IN, 51, 143).

Νουμήτωρ, υἱὸς Πρόκα τοῦ βασιλέως τῆς Ἀλβης, ἐξωσθείς τῆς ἀρχῆς ὑπὸ τοῦ νεωτέρου τοῦ ἀδελφοῦ Ἀκουλίου, ἀλλ' ἐγκαταστάς αὐτὸς εἰς αὐτὴν ὑπὸ τῶν ἐγγόνων του Ῥωμύλου καὶ Ῥέμου (Πλουτ. Ῥωμ. Γ, Ζ-Θ. — Διον. Ἀλικ. Α, 71. 78. — Liv. I, 3, 5, 6). Νομήτωρ καὶ Νεμήτωρ παρὰ Στράβωνι καὶ Ἀππιανῷ.

Νουμεία, παρ' Ἑλλήσι πολλάκις Νομαδία ἢ Νομαδικὴ καλουμένη (ἢ v. Ἀλγερία), ὠρίζετο πρὸς ἀνατολὰς ὑπὸ τῆς Καρχηδονίας, μέχρι τοῦ ποταμοῦ Τούσκα πρὸς νότον ὑπὸ τῆς Γαιταυλίας καὶ τῆς μεσογείου Λιβύας πρὸς δυσμὰς ὑπὸ τῆς Μαυριτανίας, μέχρι τοῦ ποταμοῦ Ἀμφάγα, ἢ ἀρχαιότερον, τοῦ Μουλούχα πρὸς βορρᾶν ὑπὸ τῆς Μεσογείου θαλάσσης. Διέσχίζον δὲ τὴν χώραν αἱ παρεκτάσεις τοῦ Ἀτλαντος, ἐγκλείουσαι κοιλάδας εὐφοριωτάτας. Μνημονεύονται δ' αὐτῆς ἀκρωτήρια ἢ Ἴππου ἄκρα (v. Γάρδα), τὸ Τρέτον (v. Σεβδά). ποταμοὶ δὲ ὁ Ἀρμονιακὸς, ὁ Ῥουβρικάτος, ὁ Ἀμφάγας. Ὁ λαὸς, διαιρούμενος εἰς τοὺς Μασσυλίους, ἀνατολικῶς τοῦ Ἀμφάγα, καὶ τοὺς Μασσαυσίλους, δυτικῶς αὐτοῦ, ἴσως ἀσιατικῆς καταγωγῆς, συνέκειτο κυρίως ἐκ νομάδων

ποιμαντικῆς τάξεως, ἀρίστων ἱππέων. Εἰς πόλεις δ' ἐξώρως συνωκίσθη, καὶ ἐξ αὐτῶν διάφοροι μνημονεύονται ἐπὶ Ῥωμαίων, τῆς χώρας καταστάσεως ἐπαρχίας Ῥωμαϊκῆς ἐπὶ Ἰουλίου Καίσαρος.

Νουραγοί. Οὕτω λέγονται (Nuraghes) ἐν Σαρδηνίᾳ οἰκοδομήματα τινα πανάρχαια ἐκεῖ ἀνευρεθέντα, στρογγύλα ἐκ λίθων ἀκτεργάστων, μὴ διὰ πηλοῦ συγκεκολλημένων, προσχόντων δ' ἐπαλλήλως ὥς οἱ τῶν θησαυρῶν ἐν Μυκῆναις καὶ ἀλλαχοῦ. Ἔχουσι δὲ καὶ ὕψος 30-50', ἀλλὰ κατὰ τοῦτο διαφέρουσι τῶν θησαυρῶν, ὅτι σύγκεινται ἐκ δύο ἢ τριῶν ἐπαλλήλων ὡσεὶ δῶν θωματίων, κοινωνούντων δι' ἐσωτερικῆς μικρᾶς ἀναβάθρας πρὸς τῷ τοίχῳ. Καὶ ἐνίοτε μὲν εἰσὶ μεμονωμένοι, ἐνίοτε δὲ ἐγκλείονται πολλοὶ ὁμοῦ ἐντὸς ἐνὸς περιτειχίσματος. Ἀγνοεῖται ἂν ἦσαν πανάρχαιοι κατοικίαι, ἢ ἂν, ὥς τινες ὑπέθεσαν, τάφοι. Πιθανώτατα δ' ἦσαν οὗτοι οἱ κατὰ τὴν παράδοσιν (Ψ. Ἀρσττλ. π. Θαυμ. Ἀκ. 104) ὑπὸ τοῦ Δαιδάλου ἐνταῦθα ἀνεγερθέντες ὁ ὅλος κατὰ τὸν ἀρχαῖον ἐλληνικὸν τρόπον.

Νουραία, πόλις τῆς Ἰταλίας, ἐπὶ τῶν Σαρδινικῶν ὁρέων, πρὸς ταῖς πηγαῖς τοῦ ποταμοῦ Νάρ. Ἐν αὐτῇ ἐγεννήθη ὁ Σεργώριος (Πλούτ. Σεργ. Β), καὶ ἡ μήτηρ τοῦ αὐτοκράτορος Βεσπασιανοῦ (Suet. Vesp. I). (ν. Noreia).

Νυκτεὺς, 1) υἱὸς τοῦ Χθονίου καὶ πατὴρ τῆς Ἀντιόπης (Ἀπολλόδ. Γ, 5), ἄρξας ἐν Θήβαις ὡς ἐπίτροπος τοῦ βασιλέως Λαβδάκου (Παυσ.) ἢ ἄλλως, κατ' αὐτὸν πάλιν τὸν Ἀπολλόδωρον (Γ, 10), υἱὸς Ὑριέως, ἑγγονος τοῦ Ποσειδῶνος, ἀδελφὸς τοῦ Λύκου καὶ πατὴρ τῆς Ἀντιόπης (Ἰδ. Ἀμφίων). — 2) Πατὴρ τῆς Καλλιστοῦς (Ἀπολλόδ. Γ, 8, 2).

Νυκτηῆς, θυγάτηρ τοῦ Νυκτέως (Ἰδ.), ὡς ἡ τοῦ Πολυδώρου γυνὴ καὶ μήτηρ τοῦ Λαβδάκου (Ἀπολλόδ. Γ, 5, 5).

Νύκτιμος, ὁ νεώτατος τῶν υἱῶν Λυκάονος τοῦ βασιλέως τῆς Ἀρχαδίας, ἐν μόνον τῶν ἄλλων, μεσιτεία τῆς Γῆς, δὲν ἐκε-

ραύωνσεν ὁ Ζεὺς. Διδέχθη δὲ τὸν πατέρα του εἰς τὸν θρόνον ἐπὶ τοῦ κατακλυσμοῦ τοῦ Δευκαλίωνος (Ἀπολλόδ. Γ, 8, 1). Ἰδ. Λυκάων.

Νυμφαγωγός, Ἰδ. γάμος.

Νύμφαι, παρθενικαὶ θεότητες κατωτέρως τάξεως, προσωποποιήσεις τῶν δυνάμεων τῆς φύσεως αἵτινες τὰ πάντα ρυθμίζουν καὶ συνέχουσιν. Ὑπετίθεντο δ' οἰκοῦσαι οὐχὶ ἐν οὐρανῷ, ἀλλ' ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς τὰ αὐταῖς κατανεμενημένα ὄρη καὶ δάση, πεδία, κοιλάδας καὶ σπήλαια, κρήνας καὶ ποταμούς. Ἐνίοτε ὁμῶς ἀνέβαινον καὶ εἰς τὸν Ὀλυμπον, ἵνα παρέρεθῶσιν εἰς τῶν θεῶν τὰς συνέλεύσεις (Ὀμ. Ἰλ. Υ', 8). Καθ' Ὀμηρον (Ἰλ. Ζ, 120. Υ', 8. Ὀδ. Ζ, 123. Ρ, 240) αἱ Νύμφαι, θυγατέρες τοῦ Διὸς, τὰ ἄλση, τὰ πεδία, τὰς πηγὰς οἰκοῦσαι, ἐνήργουν ὡς πνεύματα ἀγαθοεργὰ, εἰ καὶ οὐχὶ ἀμέσως μετὰ τῶν μερῶν ἐκείνων συνεχόμενα. Ἐξῶν δ' ἀνεξάρτητοι καὶ ἐλεύθεροι, ἐθήρευον, εὐθύμως ἐχώρευον, ὕφαινον ἐντὸς τῶν σπηλαίων των, ἐφύτευον δένδρα καὶ ἐδοήθουν τοὺς ἀνθρώπους παντοίως. Πολύλακας συνοδεύουσι τινὰ τῶν μεγάλων θεοτήτων, ὡς συνεχῶς τὴν θηρευτὴν Ἀρτεμιν (Ὀμ. Ὀδ. Ζ, 105. Ι, 154. Μ, 318. Ν, 107). Εἰς χωρίον τι τοῦ Ὀμήρου (Ὀδ. Κ, 350), ὃ ὁμῶς ὑπὸ τινων ὡς νεώτερον θεωρεῖται, λέγεται ὅτι αἱ Νύμφαι γεννῶνται ἐκ πηγῶν, ποταμῶν καὶ δασῶν, ἐν ᾧ συνήθως λέγονται τοῦ Διὸς θυγατέρες. Ὡστε κατὰ τοῦτο ἡ ὑπαρξὶς αὐτῶν θὰ συνεδέετο μετὰ τῶν φαρτῶν τούτων ἀντικειμένων, καὶ μετ' αὐτῶν θὰ παρήρχετο. Καὶ τῷ ὄντι αὕτη ἦν μεταγενεστέρως ἡ ἀντίληψις περὶ τῶν Δρυάδων, αἵτινες οὔτε μετὰ τῶν θνητῶν οὔτε μετὰ τῶν ἀθανάτων κατηγοροῦντο. Ἐξῶν ἐπὶ μακρὸν, ἔτρωγον ἀμβροσίαν ἐκ τῆς σχέσεως αὐτῶν μετὰ τῶν θεῶν, τοῦ Ἑρμοῦ, τῶν Σιληνῶν, παρήγοντο ὑψικάρην δένδρα, ἐπὶ πολὺ θάλλοντα· ἀλλὰ τέλος ἐπέρχεται αὐτοῖς ὁ θάνατος, καὶ μετ' αὐτῶν καὶ ταῖς συνδεδεμέναις αὐτοῖς θεαῖς (Ὀμ. Ὑμν. εἰς Ἀφρ. 259). —

Κατὰ τὰ φυσικὰ ὅρια τῆς ἐνεργείας αὐτῶν διηροῦντο αἱ Νύμφαι εἰς διαφόρους κλάσεις, καὶ ἦσαν 1) τῶν θαλασσιῶν ὑδάτων αἱ Ὡκεανίδες καὶ αἱ Νηρηίδες (παραμείναι· τοιαῦται καὶ εἰς τὰς σημερινὰς τοῦ λαοῦ προλήψεις)· αἱ δὲ τῶν ὑδάτων τῆς στερεᾶς ἦσαν αἱ Ναϊάδες (Νηϊάδες ἢ Ναϊίδες), περιλαμβάνουσαι τὰς Ποταμηίδας, ἢ νύμφας τῶν ποταμῶν, αἵτινες καὶ τῶν ποταμῶν εἰς οὓς ἀνήκον τὰ ὀνόματα ἔφερον, ὡς Ἀχελυίδες, Ἰσμηνίδες, κτλ. Αἱ τῶν κρηνῶν ἦσαν αἱ Κρηναῖαι, Πηγαιαὶ· αἱ τῶν λιμνῶν καὶ ἐλῶν Λιμνάδες, Λιμνακίδες, Ἐλειονόμοι. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ὕδωρ τρέφει καὶ ζωογονεῖ φυτὰ, καρποὺς, ποίμνια καὶ ἀνθρώπους, ἐπιλέγονται «καρποφόροι, νόμιοι, αἰπολικάι, μηλίδες, κουροτρόφοι». Τούτου ἐνεκεν ἐξελαμβάνοντο καὶ ὡς τροφοὶ καὶ παιδαγωγοὶ τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Διονύσου, καὶ τοῦτον παρακολουθοῦσι συνεχῶς μετὰ τοῦ Πανός, τοῦ Σιληνοῦ καὶ μετὰ τῶν Σατύρων. Ἐπειδὴ δὲ προσέτι τὸ ὕδωρ ἐθεωρεῖτο ὡς κεκτημένον δύνειν θεραπευτικὴν καὶ ἐμπνέουσαν, διὰ τοῦτο προσηρτήθησαν ἰδίως αἱ μεγάλαι πηγαὶ Νύμφαι εἰς τὰς θεραπευσάσας θεότητας, καὶ ταῖς ἀπεδόθη ἡ μαντικὴ, καὶ ἐθεωρήθησαν καὶ ὡς θεότητες τῆς μουσικῆς καὶ ποιήσεως. Ὡς τοιαῦται δ' ἦσαν παιδαγωγοὶ τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ μητέρες τῶν ἀοιδῶν καὶ τῶν μάντεων· ἐξ οὗ καὶ μάντεϊς παραρροῦντες ἐν τῷ ἐνθουσιασμῷ τῶν ἐλέγοντο νυμφόληπτοι. — 2) Αἱ δὲ τῶν ὀρέων νύμφαι ἦσαν αἱ Ὀρειάδες, Ὀρεστειάδες, Ὀροδεμνιάδες, ἐπώνυμοι καὶ τῶν ὀρέων εἰς ἃ ἀνήκον, ὡς Πηλᾶδες, Κιθαίρωνίδες, Δικταϊίδες, κτλ. Μία αὐτῶν ἦν καὶ ἡ Ἥχώ. Ταῦταις συγγενεῖς ἦσαν — 3) αἱ τῶν κοιλάδων καὶ δασῶν, αἱ Νεπαῖται, αἱ Ἀλσηΐδες. — 4) Αἱ τῶν δένδρων ἦσαν αἱ Δρυάδες, πολλάκις καὶ κατὰ τὸ εἶδος τοῦ δένδρου καλούμεναι. Ὁ Ὀμηρὸς τῆς κατηγορίας αὐτῶν ταύτης δὲν μνημονεύει· ἀλλ' ὁ Ἡσίοδος λόγον ποιεῖται

(Θεογ. 167) τῶν Μελιδῶν, αἵτινες ἐγεννήθησαν ἐκ τῶν σταγόνων τοῦ αἵματος τοῦ Οὐρανοῦ (διότι ἐκ μελίας κατεσκευάζετο τὸ αἷμα τῆς δόρυ. Ἡ ζωὴ Δρυάδος εἰς δένδρον προσηρτημένης ἐστὶν ἴση τῇ ζωῇ αὐτοῦ) (Ὀμ. Ὑμ. εἰς Ἀφρ.). Αἱ τοιαῦται δὲ Δρυάδες καλοῦνται κυρίως Ἀμαδρυάδες. — 5) Ὑπῆρχον δὲ καὶ νύμφαι ἰδίων χωρῶν, ἐναῖς ἀνέκαθεν ἀπελάμβανον ἰδίας λατρείας, ὡς αἱ τῆς Δωδώνης, τῆς Νύσσης, τῆς Λήμανου. — 6) Ἀλλὰ δὲ τινες νύμφαι ἦσαν ἰδίαν ἐχούσαι προσωποικότητα, καὶ ὑπ' ἰδίου χαρακτήρισμους καὶ ὀνόματα μνημονεύμεναι. Τοιαῦτη ἦ· ἡ νύμφη Καλυψώ, θυγάτηρ τοῦ Ἀτλαντος, προσέτι ἡ Κίρκη, ἡ Φαέθουσα, ἡ Λαμπετία, θυγατέρες τοῦ Ἥλιου.

Νυμφαῖη, ἡ νῆσος τῆς Καλυψούς ('Απλ. Ῥοδ. Δ. 514).

Νυμφαῖον, ὄνομα συνεχῶς ἀπαντῶμενον ἐν τῇ γεωγραφίᾳ, καὶ προερχόμενον ἐκ τοῦ ὅτι ἡ θέσις ἦν ἰσὰ ταῖς νύμφαις, ἢ εἶχον αὐτῶν ἱερὸν. Οὕτω φερ' εἰπεῖν ἐκάλειτο 1) Ἀκρωτήριον εἰς τὴν Χαλκιδικὴν (Στράβ. Ζ, 330). — 2) Ἀκρωτήριον καὶ λιμὴν ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ, εἰς 3 μιλίαι ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Λίσσου (Ctes. Π. Γ. III, 26). — 3) Ὅρος καὶ χωρίον ἐν τῷ Ἰλλυρικῷ παρὰ τῇ Ἀπολλωνίᾳ (Πλούτ. Σύλλ. ΚΖ. — Λιν. XLII, 36).

Νυμφαῖος, μουσικός τις ἐκ Κυζωνίας τῆς Κρήτης (Δίλ. Π. I. IB, 50).

Νυμφεῖον, ἐν τοῖς μεταγενετέροις χρόνοις ἐπὶ Ῥωμαίων, ἀναβρυτήριον κατὰκοσμον, ἐκ πολλῶν σωλήνων τὸ ὕδωρ ἐκφυσῶν, περίστυλον καὶ περιέδρον, τῶν Νυμφῶν ἐπώνυμον καὶ αὐταῖς ἱερὸν, ἀλλὰ καὶ ὡς θέσις συναθροίσεως καὶ ἀναπαύσεως χρησιμεῖον. Ἐν Ῥώμῃ ὑπῆρχον δεκατρία τοιαῦτα.

Νυμφεύτρια, ἡ γυνὴ ἐν Σπάρτῃ, εἰς ἣν ὁ νυμφεὶος παρέδιδε τὴν δῆθεν ἀρπαγείσαν νύμφην, καὶ ἦτις, κείρασα καὶ ἐνδύσασα ὡς ἄνδρα αὐτήν, ὡς ἵνα μὴ ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τῶν γονέων τῆς, τὴν παρέδιδεν εἰς τὸν ἄνδρα.

Νύμφης, [εἰς Ἡρακλείας τῆς Ποντι-

κῆς, ιστορικῶς ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Εὐεργέτου, γράφας «περὶ Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν Διαδόχων καὶ Ἐπιγόνων» εἰς 24 βιβλία, καὶ «περὶ Ἡρακλείας» εἰς 13 βιβλία, καὶ προσέτι «Περίπλουι Ἀσίας». Ὀλίγα μόνον ἀποσπάσματα αὐτοῦ σώζονται.

Νυμφόδωρος, 1) Ἐξ Ἀμφιπόλεως, ἐποχῆς ἀγνώστου, λέγεται γράφας «νόμιμα βαρβαρικά». — 2) Συρακούσιος. ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου, ἔγραψε «Περίπλουι», καὶ «περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ θαυμαζομένων». Ἀποσπάσματα τινὰ αὐτοῦ σώζονται (Συλ. Müller Fragm. hist. Graec.).

ΝΥΞ, παρ' Ὁμήρῳ παριστᾶται ὡς θεὰ ἰσχυρά, ἣν τιμᾷ καὶ αὐτὸς ὁ Ζεὺς (Ἰλ. Ε, 259), καὶ λέγεται, ἐνεκα τοῦ ὕπνου, «δμήτειρα θεῶν καὶ ἀνδρῶν». Ὁ θεὸς Ὀνειρος, ὅτε ὁ Ζεὺς ὀργίζεται κατ' αὐτοῦ, φεύγει πρὸς τὴν Νύκτα, ἀλλὰ φοβεῖται νὰ ταραῇ τὴν σεβασμίαν θεάν. Παρὰ τῷ Ἡσιόδῳ (Θεογ. 123) μνημονεύεται ὡς ἐν τῶν πρώτων τῆς κοσμογονίας προσώπων, θυγάτηρ τοῦ Χάους καὶ ἀδελφὴ τοῦ Ἑρέβου, ἐξ οὗ ἔτεκε τὸν καθαρὸν αἰθέρα καὶ τὴν ἡμέραν, διότι ἐπρέσβευον οἱ ἀρχαῖοι ὅτι τὸ φῶς παρήχθη ἐκ τοῦ σκότους, ἡ νύξ ἐκ τῆς ἡμέρας. Ὡς δὲ «νύξ ὅλοη» (φθοροποιός), ἔτεκε πλὴν τούτων (Ἡσιόδ. αὐτ. 216), ἅψ' ἑαυτῆς τὰ ὀλέθρια ὄντα, τὸν «στυγερὸν μῦθον» (τὸν βίαιον καὶ ἀπροσδόκητον θάνατον), προσέτι αὐτὸν τὸν Θάνατον, τὴν «μέλαιναν» Κῆρα (μαύρην μοῖραν), τὴν «ἀλγινόεσσαν» Ὀΰζυν (θλίψιν), τὴν Νέμεσιν, «πῆμα» (ὀλεθρον, τιμωρίαν) ἀθηνητοῖσι βροτοῖσι, τὸν Μῶμον (μορφήν, μεμψιμοιρίαν), τὴν Ἀπάτην, τὴν Ἐριν, τὴν Φιλότητα (ἔρωτικὰς ἐπιθυμίας), τὸ Γῆρας ὡς εὖνους δὲ θεότης ἐγένετο μήτηρ καὶ τοῦ Ὑπνου καὶ τῆς φυλῆς τῶν Ὀνειρων. Καὶ τὰς καθ' ἑσπερον δὲ, εἰς τὰ ἄκρα τῆς γῆς οἰκούσας Ἑσπερίδας, τὰς φυλασσούσας τὰ χρυσὰ μῆλα, λέγει ὁ ποιητὴς θυγατέρας αὐτῆς. Κατὰ τὰς ἀπωτάτας δυσμὰς ὑπῆρχεν ἡ «χαλκῶν οὐδὸν ἔχουσα πύλη», δι' ἧς μετὰ τὴν

ἡμέραν εἰσῆρχετο, ἐκ τοῦ Ἄδου ἀνιούσα, ἡ «ἐρεμνὴ» (σκοτεινὴ) Νύξ, «νεφέλη κεκαλυμένη», καὶ τὸν Ὑπνον καὶ τὸν Θάνατον εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς φέρουσα (Ἡσιόδ. αὐτ. 748 κλ.). Οἱ Ὀρφικοὶ ἐθεώρουν αὐτὴν ὡς πρῶτην πηγὴν καὶ αἰτίαν τῶν πάντων. Οἱ δὲ τραγικοὶ καὶ οἱ μεταγενέστεροι, ὡς προσωποποιῆσαι τῶν νυκτερινῶν ὥρων παριστῶσαι αὐτὴν ὅτε μὲν ὑπόπτερον, ὅτε δ' ἐν ἄρματι συρομένῳ ἀπὸ 2 ἢ τεσσάρων μελανῶν ἵππων, μέλανα καὶ αὐτὴν ἐνδύματα φέρουσιν, ἐφ' ὧν εἰσὶ χρυσοὶ ἐγκατεσπαρμένοι ἀστέρες (Εὐριπ. Ἰων, 1150. Ὀρέστ. 176. — Θεόκρ. Β. — (Virg. ΑΕ, V, 724. VIII, 369). Ἐν τῷ τεμένει τοῦ ἐν Ἐφέσῳ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος, ἵστατο ἄγαλμα τῆς Νυκτός, ἔργον τοῦ Ροίκου. Καὶ ἐπὶ τῆς λάρνακος τοῦ Κυψέλου ἦν ἐπίσης ἀπεικονισμένη, τὸν Ὑπνον καὶ τὸν Θάνατον εἰς τὸν κόλπον φέρουσα.

ΝΥΣΑ, ἡ Νύσσα, κατὰ τὸν μῦθον τὸ μέρος ἐνθα ὁ Διόνυσος ἀντεράφη, ἐξ οὗ δῆθεν καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὡς καὶ τὰ ἐπίθετα Νυσαῖος, Νύσιος, κλπ. Τούτου ἐνεκα ἐπεκράτησεν ἡ ἐπωνυμία πολλοῦ εἰς τὰς χώρας τὰς διακρινομένας διὰ τὸν πλοῦτον τῶν ἀμπελῶνων. Οὕτω Νύσσα ἐλέγετο, 1) ὅρος καὶ πόλις τῆς Ἰνδικῆς, εἰς τὰ βορειανατολικά τοῦ Πενταποτάμου (Ἀρρ. Ε, I, 1. 2, κλ. ΣΤ, 2, 3). — 2) Πόλις ἐν Αἰθιοπίᾳ ὑπὲρ τὴν Αἴγυπτον (Ἡρδ. Β, 146. Γ, 97). — 3) Πόλις ἐν Καρίᾳ, ἐπὶ τῆς νοτίας κλιτύος τοῦ ὅρους Μεσογίδος, παρὰ τὰς Τράλλεις (ν. ἐρείπια εἰς Σουλτανχισάρ) (Στράβ. ΙΔ, 649). — Καὶ ἐν Βοιωτίᾳ (Ὁμ. Ἰλ. Β, 508), ἐν Εὐβοίᾳ, ἐν Νάξῳ, ἐν Θράκῃ, Καπ-

παδοκίᾳ, Πισιδίᾳ, Αἰγύπτῳ, καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Καυκάσου μνημονεύονται πόλεις τὸ ὄνομα τοῦτο φέρουσαι.

Νύσος, ὁ πρῶτος ἀναθρέψας τὸν Διόνυσον, ὅστις καὶ τῷ ἐνεπιστεύθη τὴν βασιλείαν τῶν Θηβῶν ὅτε ἐξεστράτευσεν εἰς Ἰνδίας.

Νύσσα, εἰς τὰ στάδια καὶ ἵπποδρόμια ἢ κατὰ τὸ τέρμα κωνικὴ ἢ πυραμιδοειδὴς στήλη, περὶ ἣν οἱ ἵπποι ἐστρέφοντο πρὸς τ' ἀριστερὰ, καὶ ἐπροσπάθουν οἱ ἵππεις ἢ ἄρματοδρόμοι νὰ διέρχωνται ὅσον ἐνῆν πλησιέστερον αὐτῆς, («ἐν νύσῃ ἐγχιμφομένη») (Ὀμ. Ἰλ. Ψ', 338), διότι οὕτως εἶχον βραχύτερον δρόμον. Ὁμοίως δ' ἐλέγετο καὶ ἄρεσις ἢ βαλδὺς ἀφ' ἧς ὠρμῶντο οἱ σταδιοδρομοῦντες (Ὀμ. Ἰλ. Ψ', 578. Ὀδ. Θ, 121).

Νυχεῖα, νύμφη τις παρὰ Θεοκρίτῳ (15, 451).

Νῶλα, ἀρχαία καὶ ἐπίσημος πόλις τῆς Καμπανίας ὑπὸ τῶν Αὐσόνων κτισθεῖσα. Ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων κυριευθεῖσα, παρέμεινε πιστὴ αὐτοῖς ἐπὶ Ἀννίβα, καὶ διετήρησε διὰ τοῦτο τὴν ἐλευθερίαν τῆς. Ὁ Αὐγούστος ἀπέθανεν ἐν αὐτῇ ἀπὸ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ἐγένετο Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία (Liv. VIII, 23. IX, 28, XXIII, 14, 16).

Νῶμεντον, πόλις Λατινικὴ, εἴτα Σαβινικὴ, βορειοανατολικῶς τῆς Ῥώμης, εἰς 14 μιλίων ἀπόστασιν κειμένη, ἧς ἐπώνυμος ἦν καὶ μία τῶν πυλῶν τῆς Ῥώμης καὶ ἡ εἰς αὐτὴν φέρουσα ὁδὸς (Strab. E, 228, 238. — Virg. A, VI, 773. — Liv. I, 38. IV, 22. 32. VIII, 14) (N. La Mantana).

Νῶνακρες, ἀρχαιοτάτη πόλις κατὰ τὰ βόρεια τῆς Ἀρχαδίας. Βορειοδυτικῶς κειμένη τοῦ Φενεοῦ, ἀπετέλει τρίπολιν μετὰ τῆς Καλίας καὶ τῆς Διποίνης. Ἐπὶ Πausανίου δὲν εἶχεν ἐντελῶς ἐξαφανισθῇ (Ἡρόδ. ΣΤ', 74. — Paus. H, 17, 6). Παρ' αὐτῇ κατελείβετο ἐκ τοῦ Ἀραϊνοῦ ὄρους ἡ Στύξ· ὁ δ' Ὀδίδιος (Met. VIII, 426) καλεῖ κατ' αὐτὴν τὴν ἐξ Ἀρχαδίας Ἀταλάντην «Νῶνακρίαν», καὶ τὸν Εὐάνδρον «Νῶνάκριον ἥρωα» (Fart V, 97).

Νῶνακρες, γυνὴ τοῦ Λυκάονος, βασιλέως τῆς Ἀρχαδίας, καθ' ἣν ἐλέγετο κληθεῖσα ἡ πόλις (Paus. H, 17).

Νώρα, 1) ἡ ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Σαρδηνίας, κατὰ τὸ νότιον αὐτῆς ὑπὸ Ἰθήρων ἐποίκων κτισθεῖσα, δυτικῶς τοῦ Καραλιτίου λιμένος (Paus. I, 17, 5). — 2) Φρούριον ὁχυρὸν κατὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Ταύρου ἐν Λυκαονίᾳ, ἐνθα ὁ Ἀντίγονος ἐπὶ ὅλον χειμῶνα ἐπολιόρκησε τὸν Εὐμένην ἀνευ ἀποτελέσματος (Πλούτ. Εὐμ. I. — Nep. Eum. V.).

Νώραξ, υἱὸς τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τῆς Ἐρυθείας, θυγατρὸς τοῦ Γηρυόνου, ἐξ Ἰσπανίας ἐλθὼν εἰς Σαρδηνίαν καὶ κτίσας τὴν πόλιν Νώραν (Paus. I, 17).

Νώραδα, πόλις τοῦ Λατίου ἐπὶ τῶν ὄρεων, μετὰ τοῦ Σούλμου καὶ Κόρας, ἐνθα ἐφυλάττοντο οἱ Καρχηδόνιοι ὁμηροὶ (Liv. II, 34. XXXII, 34). Ἐπὶ τῶν ἐμφυλίων πολέμων, τῶν ἐπὶ Σύλλα, κατεστράφη· ἐρείπια δὲ καὶ τῶν τειχῶν καὶ τῶν ναῶν αὐτῆς σώζονται ἐν τῇ χωρίῳ Νόρμα.

Νωρεῖα, πρωτεύουσα τῶν Ταυρίσκων ἐν τῇ Νωρικῇ, κατὰ τὴν Γερμανίαν, κατεδαφισθεῖσα ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων πρὸ τοῦ Πλινίου.

Νωρικόν, χώρα νοτίως τοῦ Δουνάβεως ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων γνωστὴ, καὶ πιθανῶς ἐπώνυμος τῆς πόλεως Νωρηίας, συνώρευε πρὸς δυσμὰς μετὰ τῆς Γαιτίας καὶ τῆς Βινδελικίας, κατὰ τὸν Αἰνὸν ποταμὸν πρὸς βορρᾶν μετὰ τῆς Γερμανίας, κατὰ τὸν Δανούβιον πρὸς ἀνατολὰς μετὰ τῆς Παννονίας, κατὰ τὸ Κήτιον ὄρος, καὶ πρὸς νότον ἐπίσης μετὰ τῆς Παννονίας καὶ τῆς Ἰταλίας, κατὰ τὸν Σαῦον ποταμὸν καὶ τὰς Καρνίας Ἀλπεῖς. Ἦν ἐπομένως ἡ νῦν ἄνω καὶ κάτω Αὐστρία, τὸ πλεῖστον τῆς Σταυερμαρχίας, Καρνιθίας, Κραϊνίας, τὸ κατὰ τὸν Ἰννον μέρος τῆς Βαυαρίας μέχρι Σαλσδόουργης. Πᾶσα σχεδὸν ἡ χώρα ἐστὶν ὄρεινὴ, διασχισμένη ὑπὸ τῶν Νωρικῶν Ἀλπεων, καὶ κατὰ τὰ βορειοανατολικά κεῖται τὸ ὄρος ὁ Κήτιος ὀνομάζεται, τὸ νῦν Καλεμδέργ καὶ Βέινερβελδ' κατὰ δὲ τὰ νότια αἱ Καρνικαὶ καὶ Βενετικαὶ Ἀλπεῖς. Ἦν δὲ γῆ μεταλλοῦχος, πλουσία εἰς σίδηρον καὶ χαλκόν. Τὸ Νωρικὸν ἐβασίλευετο μετὰ τῆς

Ῥώμης δ' εἶχε σχέσεις ἐμπορικός. Κατὰ δὲ τὸ 150 π. Χ. ὑπετάγη εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία ἐγένετο ἐπὶ Μάρκου Αὐρηλίου (161—180 μ. Χ.).

Ξ

Ξάθροι, φυλὴ ἀνεξάρτητος, ἥς ἀγνοεῖται ἡ θέσις τῆς διαμονῆς (Ἀρριαν. ΣΤ, 15,1).

Ξάνθη, θυγάτηρ τοῦ Ὀκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος (Ἡσίοδ. Θεογ. 356).

Ξάνθης, στρατηγὸς τῶν Μίρδων, παρ' Αἰσχλ. Πέρσ. 990.

Ξανθίας, 1) διδάσκαλος τῆς ἀθλητικῆς (Πλάτ. Μεν.)—2) ὄνομα δούλου παρ' Ἀριστοφάνει (Νεφ. 1477. Βάτ. 541).

Ξανθέζεσθαι, ἐν Σπάρτῃ τὸ στεφανοῦσθαι τῶν στρατιωτῶν ὅτε, πρὸ τῆς μάχης, ἔθουον τῷ Ἑρωτι καὶ τῇ Ἀρτέμιδι (Bekk Anecd. I, I. Σ. 234).

Ξανθικλῆς, ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀχαιῶν ἐν τοῖς Μυρίοις (Ξενφ. Ἀνάβ.).

Ξάνθιοι, φυλὴ τῶν Νομάδων Δάων ἐν Ὑρκανίᾳ τῆς μεγάλης Ἀσίας (Στρώβ.).

Ξανθίππη, ἰδ. Σωκράτης.

Ξάνθιππος, 1) Ἀθηναῖος, πατὴρ τοῦ Περικλέους, συγγενὴς τῶν Ἀλκμαϊονιδῶν, ὑπεστήριξε τοῦ Κλεισθένους τὰς μεταρρυθμίσεις, καὶ ἀνέλαβε μετὰ τοῦ Ἀριστείδου τὴν διοίκουσαν τῶν δημοσίων. Μνημονεύεται δὲ κατὰ πρῶτον μετὰ τῶν κατηγορησάντων τὸν Μιλτιάδην διὰ τὴν κατὰ τῆς Πάρου ἐκστρατείαν, καὶ μετὰ τὸν Θεμιστοκλέα τὴν διοίκησιν τοῦ στόλου ἀναλαβὼν, ἐνίκησε μετὰ τοῦ Λεωτυχίδου ἐν Μυκάλῃ, καὶ ἐξέπλευσεν ἔπειτα εἰς τὴν Θρακικὴν Χερσονήσον, ὅθεν ἐνβραχεῖ ἐπανήλθεν εἰς Ἀθήνας (Ἡρόδ. ΣΤ, 136, Η, 131 Θ, 120).—2) Λακεδαιμόνιος ἐπὶ τῶν μακεδονικῶν πολέμων, ἐν Ἀσίᾳ ἐκγυμνασθεὶς, μετέβη ὡς ἀρχηγὸς μισθωτῶν πρὸς τοὺς Καρχηδονίους, καταδείξας ὅτι ἡ ἀνικανότης τῶν στρατηγῶν αὐτῶν ἦν ἡ αἰτία τῆς τοῦ Ῥηγοῦλου

ὑπεροχῆς, ἐτέθη ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ στρατοῦ, ἐδίδαξε τὴν χρῆσιν τῶν ἐλεφάντων, καὶ ἐνέπλησε νέου θάρρους τὸ πλῆθος. Λαμπρὰν δὲ νίκην νικήσας, ἀπῆλθε μικρὸν μετὰ ταῦτα τῆς Καρχηδόνος, φεύγων τὸν φόβον τῶν ὑποβλεπόντων αὐτὸν, καὶ πιστεύεται ὅτι ἐπὶ τῆς ἐπανόδου τοῦ εἰς Σπάρτην ἐθανάτωθη ὑπὸ τῶν ναυτῶν κατ' εἰσήγησιν τῶν Καρχηδονίων (Πολύβ. Α, 32).

Ξανθίς, θυγάτηρ τοῦ Θεσπίου, μήτηρ τοῦ Ὀμολίππου ἐκ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπολλοδ. Β, 7, 8).

Ξάνθος, 1) γιῶς τοῦ Φαίνοπος, εἰς τῶν Τρώων (Ὀμ. Ἰλ. Ε, 152).—2) γιῶς τοῦ Τριόπα, βασιλεὺς τῶν Τροϊζηνίων, ἐκδημήσας εἰς Λέσβον (Διόδ. Ε, 81).—3) γιῶς τοῦ Ἐρυμάνθου, πατὴρ τῆς Ψωφίδος (Παυσ. Η, 24, 1).—4) ὁ τελευταῖος βασιλεὺς τῶν Θηβῶν, φονευθεὶς ἐν μονομαχίᾳ ὑπὸ τοῦ Νεστορίδου Μελάνθου (Στρώβ. Θ, 393.—Παυσ. Θ, 5, 16).—5) οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ ἵππος τοῦ Ἀχιλλέως (Ὀμ. Ἰλ. ΙΙ, 149), καθ' ὃ ξανθός—ὁμοίως καὶ ὁ τοῦ Ἑκτορος (Ἰλ. Θ. 185. Ἀλλ' ὁ στίχος νομίζεται οὐχὶ γνήσιος).—6) Ἕλλην «μελοποιὸς», ἀρχαιότερος τοῦ Στιγχοῦρου, συντάξας καὶ αὐτὸς μελωδίας ἐπὶ ἐπικῶν ἀντικειμένων, τῶν πλείστων τῶν αὐτῶν μετ' ἐκείνου.—7) Λυδὸς, λογογράφος, γεννηθεὶς περὶ τὸ 500 π. Χ., καὶ γράψας ἐπὶ Ἀρταξέρξου Α (465) τὰ «Λυδικὰ» εἰς 4 βιβλία, ἀλλ' ὧν ἡ γνησιότης ἡμφισθητεῖτο, τοῦ Ἀρτέμονος (Ἀθήν. Σ. 515) δισχυρίζομένου ὅτι ταῦτα συνέγραψεν ὁ Σκυτοβραχίων ἐν ἔτος π. Χ. Οὐχ ἦττον ὅμως καὶ ὁ Λυδὸς εἶχε γράψαι βιβλίον, ἐξ οὗ ἐλήφθησαν τὰ

παρὰ Στράβωνι (ἐκ τοῦ Ἑρατοσθένους) καὶ τὰ παρ' Ἀθηναίῳ (ἐκ τοῦ Μυασέου) ἀποσπάσματα (Συλλ. Müller, fragm. hist. græc.) καὶ ὁ ἦν γνωστὸν καὶ τῷ Ἡροδότῳ.

Ξάνθος, 1) ἐπώνυμον τοῦ Σκαμάνδρου, ἴδ. — 2) Μικρὸς ποταμὸς ἐν Ἡπείρῳ, ὑπὸ Ἑλένου λοδῶν τὸ ὄνομα (Virg. *Æ.* III, 350). — 3) Ἡ ἐπισημοτάτη τῶν πόλεων τῆς Λυκίας, 60 στάδια ἀπέχουσα τῶν ἐκβολῶν τοῦ ὁμωνύμου ποταμοῦ, κατεστράφη τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν Περσῶν (Ἡρδ. A, 176), εἶτα δ' ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ὑπὸ τὸν Βρούτον (Πλούτ. Βρούτ. A), ὅτε οἱ κάτοικοι, μεθ' ἡρωϊκὴν ἀντίστασιν οἱ πλεῖστοι κητοκτόνησαν. Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ὑπῆρχε ναὸς τοῦ Λυκινίου Ἀπόλλωνος, ἱερὸν τῆς Αἰτουῦς, καὶ ἕτερος ναὸς περίφημος τοῦ Σαρπηδόνος (Στράβ. ΙΔ, 666). Ἀξιολογώτατα λείψανα ἀρχιτεκτονικὰ τε καὶ γλυπτικὰ τῆς πόλεως ταύτης, ἐλληνικὴν τέχνην ἔχοντα χαρακτῆρα, ἀνεῦρε πρό τινων ἐτῶν ὁ Ἄγγλος Sir Charles Fellows, καὶ τὰ ἄριστα αὐτῶν μετεκομίσθησαν εἰς τὸ Βρεττανικὸν Μουσεῖον. — 4) Ποταμὸς τῆς Μικρασίας, μνημονευόμενος καὶ ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου (Ιλ. B, 877. E, 479), ἐκ τοῦ Ταύρου πηγάζων κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Λυκίας καὶ τῆς Πισιδίας, καὶ διαρρέων ἐν Λυκίᾳ διὰ τοῦ εὐρέος «Ξανθοῦ πεδίου», ἔνθα ὁ Ἀρπαγὸς ἐνίκησε τοὺς Λυκίους (Ἡρδ. A, 176. — Hor. Od. IV, 6, 26).

Ξανθῶ, θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος (Hygin).

Ξάντιον, 1) τὸ κτένιον τὸ χρησιμεῖον εἰς τὰς γυναῖκας κατὰ τὴν κόμμωσιν, καὶ, ἐξ αὐτοῦ, χρυσοῦν κτένιον, ὃ ἔφερον ὡς κόσμημα εἰς τὴν κεφαλὴν. — 2) Ξ. καὶ Ἐπὶ ἔξ η-νον, τὸ ξύλον ἐφ' οὗ ἐκόπτετο τὸ κρέας ἐν τοῖς μαγειρείοις, καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν καταδικῶν (Δίοχλ. Ἀγ. 1288).

Ξεναγόρας, ἔγραψε σύγγραμμα ἱστορικὸν, ἐπιγραφὴν φέρον «Χρόνος», καὶ ἕτερον «περὶ νήσων», ἐξ ὧν πολλὰ ἠρύσατο ὁ Πλίνιος καὶ μεταγενέστεροι γραμματικοὶ (Plin.

V, 31. — Διον. Ἀλ. A. 72). Ἡ ἐποχὴ αὐτοῦ ἀγνοεῖται· σώζονται δ' αὐτοῦ ἀποσπάσματα (Συλλ. Müller hist. gr.).

Ξεναγὸς, 1) ὁ τοὺς ξένους ὁδηγῶν εἰς τὰς πόλεις, εἰς τὰ μνημεῖα αὐτῶν, κτλ. —

2) Ὁ ἀρχηγὸς τῶν ξένων, ἐπικουρικῶν ἢ μισθωτῶν στρατευμάτων (Εὐριπ. Ὀρέστ. 26).

Ξεναῖος, ἀρχιτέκτων δοὺς τὸ σχέδιον

Μνημεῖον Ξάνθου.

τῆς οἰκοδομῆς τῆς Ἀντιοχείας ἐπὶ Σελεύκου, (300 π. X.).

Ξενάρης, στρατηγὸς τῶν Ἡρακλειωτῶν ἐν Τραχινίᾳ, φονευθεὶς, τῷ 420 π. X. ἐν μάχῃ κατὰ τῶν Αἰνιάνων. Κατὰ Θουκυδίδην (E, 51) ἦν «Κνίδιος Λακεδαιμόνιος», ὃ πιθανῶς δηλοῖ ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἑκαλεῖτο Κνίδης, ἢ καταγωγὴ τοῦ δ' ἦν ἐκ Λακεδαιμόνος. Τινὲς τῶν ἐρμηνευτῶν ἐνόμισαν ἀναγκαῖον ν' ἀφαιρέσωσι τὸ Κνίδιος, ὡς κατὰ λάθος παρεισφρήσαν εἰς τὸ κείμενον. Ἦν δ' ὁ Ξενάρης καὶ ἔφορος ἐν Σπάρτῃ τῷ 421 (Δέτ. 36. 37).

Ξενάρκης, πατὴρ τοῦ Ἀριστομένους ἐξ Αἰγίνης (Πίνδ. Πύθ. H, 26).

Ξέναρχος, 1) ποιητὴς τῆς μέσης ἀττικῆς κωμῳδίας, σύγχρονος τοῦ Δημοσθένους. Τὰ σωζόμενα αὐτοῦ ἀποσπάσματα (Συλλ.

Meineke Com. (Graec. fragm.) ἐλέγχουσι φιλοκαλῶν καὶ εὐγένειαν ὕφους.—2) Υἱὸς τοῦ Σώφρονος, «μῖμους» γράψας, ὡς καὶ ὁ πατήρ του. «Ἐξ ἧς δ' ἐπὶ Διονυσίου τοῦ πρεσβυτέρου.—3) Ἐκ Σελευκείας, φιλόσοφος περιπατητικός, διδάσκαλος τοῦ Στράβωνος.—4) Στρατηγὸς τοῦ Ἀρχαίου δεσμοῦ καὶ πρέσβυς αὐτοῦ εἰς Ῥώμην (Πολβ. ΚΔ, 4, 11.—Λιν. ΧΛΙ, 23).

Ξενηλασία, ἡ ἐκ τῶν πόλεων ἔξωσις τῶν ξένων, ὡς οἱ Λυκούργειοι νόμοι ἐπέβαλλον αὐτὴν τοῖς Ἑσέροις διὰ πάντα ξένον μὴ συμφώνως τοῖς κειμένοις διάγοντα καὶ τὰ ἐγχώρια ἤθη διὰ τοῦ παραδείγματος αὐτοῦ διαστρέφοντα (Ἡρόδ. Α. 65). Δι' αὐτῆς δ' ἤθελον οἱ Σπαρτιάται· νὰ μὴ μωῶνται οἱ ξένοι εἰς τὰ μυστήρια καὶ τὰς πηγὰς τῆς δυνάμεως τῶν (Θουκ. Β, 39), καὶ νὰ μὴ ἐπανεργῶσιν ἐπὶ τῶν πολιτῶν διὰ τῶν ῥαδιουργιῶν τῶν (Ξενοφ. Λακεδ. Πολ. ΙΔ, 1). Ἐπίσης δ' ἀπηγορεύετο καὶ τοῖς Σπαρτιάταις ν' ἀποδημῶσιν ἄνευ ἀδείας. Ἀλλ' οὐχ ἤττον ἐλάτρευον καὶ «Δία ξένιον» καὶ «Ἀθηναῖον ξένιον» (Παυσ. Γ, 1, 111), καὶ πρὸς ξένους πρέσβεις καὶ εἰς μεγάλας τελετὰς δὲν παρεβιάζον τοὺς νόμους τῆς φιλοξενίας. Μνημονεύονται δὲ οὐκ ὀλίγοι ἐπίσημοι ἄνδρες διατρίψαντες ἐν Σπάρτῃ, ὡς ὁ Θέογνις, ὁ Τέρπανδρος, καὶ φιλικὰς σχέσεις διετήρουν οἱ Σπαρτιάται πρὸς τοὺς Πεισιστρατίδας, καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην εὐμενῶς ἐδέξαντο (Ἡρόδ. Ε, 91.—Θουκυδ. Ε, 43. ΣΤ, 8), καὶ «προξένους» ἑαυτῶν ἀνεγνώριζον ἐν ξέναις πόλεσιν, ὡς τὸν Ξενοφῶντα.

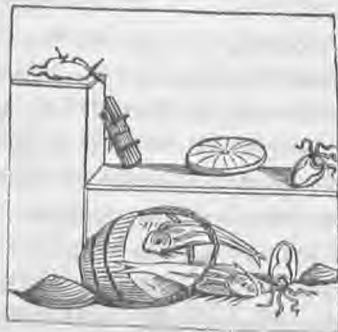
Ξενία, ἐν Θεοκρίτῳ (Ζ, 73) ποιμενίς, ἐρωμένη τοῦ Ἀφνίδος.

Ξενία, ἡ φιλοξενία, ἀναγκαιότητα πρὸ πάντων ἐν τόποις καὶ χρόνοις ἔνθα καὶ ὅτε ἔλειπον τὰ τοῖς ξένοις τὴν διαμονὴν ἐν τῇ χώρᾳ διευκολύνοντα, ἐθεωρεῖτο παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὡς καθήκον ὑπὸ τῆς θρησκείας ἐπιβαλλόμενον. Ἐν τῇ πρώτῃ ἀρχαιότητι ὁ ξένος τῇ πόλει, καὶ μάλιστα ὁ μὴ Ἕλλην, ἐθεωρεῖτο ὡς ἐχθρὸς, καὶ παρὰ Λατίνοις ἡ λέξις

hostis εἶχε τὴν διπλὴν σημασίαν. Ἐπομένως ὁ πρὸς ξένους ἀναγκαζόμενος νὰ προσέλθῃ ἤρχετο μᾶλλον ὡς ἰκέτης, καὶ ἐτίθετο ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Διὸς «Ἰκετησίου» καὶ «ξενίου», καὶ βαθμὴδὸν ἐπεκράτησε τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα, καθ' ὃ οἱ θεοὶ ἐπιστεύοντο ὄντες ἐν γένει ἐχθροὶ τῆς ὕβρεως καὶ φίλοι τῆς εὐνομίας (Ὅμ. Ὀδ. Τ, 484). Ἡ συναίσθησις δὲ τοῦ καθήκοντος τούτου προσέθη ἐπὶ τοσαῦτον, ὥστε, ἐπὶ τῶν Ὀμηρικῶν ἡθῶν χρόνων ὁ φιλοξενῶν οὐδὲ κἂν ἡρώτα τὸν ξένον τίς ἦν καὶ πόθεν ἔρχεται, καὶ εἰς ἐχθρικὴν ἔτι ἂν ἀνῆκε φυλὴν τῇ ἐδίδεν ἄσυλον καὶ εἴ τι αὐτῷ ἦν ἀναγκαῖον (Ὅμ. Ὀδ. Δ, 37). Κατὰ τὸν σχολιαστὴν δὲ τοῦ Εὐριπίδου (Μήδ. 613) τῷ ἀπερχομένῳ ξένῳ ἐδίδεν ὁ δεξιάμενος αὐτὸν τμημα ἄστραγάλου, οὗ αὐτὸς ἐτήρει τὸ ἕτερον ἡμισυ, καὶ δι' αὐτῶν ἀνεγνώριζοντο ὅτε ποτὲ πάλιν συνηγνῶντο αὐτοὶ ἢ οἱ ἀπόγονοί των. Ἡ παραβίασις τῆς ξενίας ἐθεωρεῖτο ὡς ἐγκλημα ἀσεβές, καὶ ὑπῆρχον καὶ «δίκαι κακοξενίας» (Αἴλιαν. Π. Ι, Δ, 1.—Παυσ. Ζ, 25). Τινὲς δὲ πόλεις, ὡς αἱ Ἀθῆναι, ἡ Κόρινθος, τὸ Βυζάντιον, διεκρίνοντο ἐν τοῖς ἱστορικοῖς χρόνοις διὰ τὴν φιλοξενίαν αὐτῶν. Ἐν μεταγενεστέραις δ' ἐποχαῖς πολλαχοῦ, εἰς τῆς ἐμπορικωτέρας μάλιστα τῶν πόλεων, ἰδρῦθησαν καὶ πανδοχεῖα, κατὰ γὰρ ὅτι αἱ πόλεις πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ξένων, καὶ πρόσκαιρα τοιαῦτα, τὰ σκηνώματα, ἀνηγείροντο περὶ τὸν ναόν, ὁσάκις ἐπὶ πανηγύρεων πολλοὶ συνέρρεον ξένοι (Αἴλ. Αὐτ. 9.—Σχολ. Πινδ. Ὀλ. ΙΑ, 54, 55.—Ἰδ. Πλάτ. Νομ. ΙΒ, 952.—Θουκ. Γ, 68.—Λουκ. Ἑρμ. 12). Αἱ πλούτιαι οἰκίαι εἶχον τὸν λεγόμενον ξενώνα· ὁ δὲ ξένος, ἀφ' οὗ τὴν πρώτην ἐσπέραν παρεκάθητο εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ οἰκοδεσπότου, κατὰ τὰς λοιπὰς ἡ ἐδέχετο τὰ σιτία εἰς αὐτὸν πεμπόμενα, ἢ ὁ ἴδιος τὰ ἐπρομηθεύετο (Αρπ. Μεταμ. ΙΙ, 49.—Βιτρ. VI, 7, 4). Πολλὰς δ' αἱ πόλεις ἀνηγόρευον πρόξενον κατὰ τὸν τινα ἄλλης πόλεως, ὅπερ ἦν τιμὴ

ἐξαιρετική, καὶ ἐπέβαλλεν αὐτῷ τὸ καθήκον νὰ προστατεύῃ ἐν τῇ πατρίδι του τοὺς ξένους, τοὺς προερχομένους ἐκ τῆς πόλεως ἥτις τῷ ἀπένειμε τοῦτον τὸν τίτλον. Ἦσαν δὲ καὶ οἱ ἐκουσίως καὶ ἀφ' ἐαυτῶν ἀναδεχόμενοι τὴν εἰς τὰς ἰδίας πατρίδας προστασίαν τῶν ἐκ ξένης τινὸς πόλεως προερχομένων, καὶ οἱ τοιοῦτοι ἐκαλοῦντο ἐθελόπροξενοι (Πολυδ. Γ, 59. — Ἰδ. Θουκ. Β, 29). Μετέβαινε δ' ἐνίοτε ἡ προξενία διαδοχικῶς, ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν. Οἱ Σπαρτιάται τὸ πρῶτον ἔπαμπον ἐξ ἐαυτῶν προξένους εἰς ἄλλας πόλεις, οὔτινες νὰ ὑπερασπίζωσι τοὺς ἐξ αὐτῶν ἐκεῖ ἀποδημοῦντας (Ἡρόδ. ΣΤ, 7)· ἀλλ' ἔπειτα παρεδέχθησαν καὶ αὐτοὶ τὴν γενικὴν τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων διάταξιν (Θουκ. Ε, 59. — Ξεν. Ἑλλ. 22. ΣΤ, 3, 4).

Ξένια, τὰ δῶρα ἃ ὁ φιλοξενῶν προσέφερεν ἢ ἔπαμπε τῷ ξένῳ αὐτοῦ, συνιστάμενα τὸ πλεῖστον εἰς διάφορα εἶδη ὀσίων καὶ ἐδεσμάτων, ὥστε καὶ κενία ἐπιγράφει ὁ Μαρτιάλης ἐν τῶν βιβλίων τῶν ποιημάτων του (Μαρτ. XIII), οὗ ἕκαστον σχεδὸν ποίημα ἐστὶ περιγραφή ἐνός τοιούτου μαγειρικοῦ ἀντικειμένου. Ἐπὶ τῆς παρακμῆς δὲ τῆς τέχνης **Ξένια**

ὀνομάζοντο ἐπίσης καὶ αἱ ἄλλως κληθεῖσαι ῥωπογραφίαι, εἰκονικαὶ παραστάσεις, κατὰ Φιλόστρατον (Εἰκ. Α, 13. Β, 26. — Ἰδ. καὶ Vit. VII, 7, 4), ὀσίων, ἀγρευμάτων, ὀπωρῶν, τρωγαλίων, ἐδεσμάτων. Πολλὰ τοιαῦτα τοιχογραφία εὗρέθησαν ἐν Πομπηῇ.

Ξενιάδης, 1) φιλόσοφος ἐκ Κορίνθου, σύγχρονος τοῦ Δημοκρίτου, διίσχυριζόμενος

ὅτι ἀπατηλαὶ πᾶσαι αἱ τῶν αἰσθήσεων ἀντιλήψεις, καὶ ὅτι ἀνέφικτος ἡ γνῶσις τῆς ἀληθείας (Φαῖδρ. Ἑλλ. Βιβλ. II, 674). — 2) Πλούσιος Κορίνθιος, ἀγοράσας τὸν ἐκ Σινώπης Διογένην, τὸν κυνικὸν φιλόσοφον, εἶτα δ' ἀπελευθερώσας αὐτὸν, καὶ ἐμπιστευθεὶς αὐτῷ τὴν διέθυνσιν τοῦ οἴκου του καὶ τὴν ἀνατροφὴν τοῦ υἱοῦ του (Διογ. Λαερτ. ΣΤ, 30).

Ξενίας, 1) στρατηγὸς τῶν Ἀρκάδων τῶν ἐν τῇς μυρίαις συνεκστρατευσάντων μετὰ Κύρου τοῦ νεωτέρου κατὰ τοῦ Ἀρταξέρξου (Ξενοφ. Ἀνάβ. Α, 1). — 2) Πλούσιός τις ἐξ Ἡλίδος τῆς Πελοποννήσου (Ξενοφ.).

Ξενίας δίκη, κατὰ ξένου παρανόμως ἀντιποιομένου δικαιώματα πολίτου ἐν Ἀθῆναις, ἢ ὡς πολίτου ἐγγραφέντος εἰς τοὺς ληξιαρχικοὺς καταλόγους τινὸς τῶν δῆμων (Δημοθ. πρ. Εὐβολίδην). Ταύτας εἰσήγον, φαίνεται, ἀρχαιότερον οἱ Ναυτοδίκαι (Λυσ. Π. δημ. ἀδικ. 595. — Πολυδ. 40. 126. — Ἡούχ. καὶ Σουίδ. λ. ξενίας δίκη. Ναυτοδίκαι. — Ἀρποκρ. λ. ναυτοδίκης)· ἐπὶ Δημοσθένους ὅμως εἰσαγωγεῖς αὐτῶν ἦσαν οἱ Θεσμοθέται. Ὁ εἰς τὴν δίκην ἀλούς ἢ ἡττηθεὶς ἐναγόμενος ξένος ὑπέκειτο εἰς τὴν ποινὴν τοῦ νὰ πωληθῇ ὡς δοῦλος. Τῆς αὐτῆς κατηγορίας ἦν καὶ ἡ δίκη δωροξενίας, κατὰ τῶν διὰ δωροδοκίας ἐγγραφέντων πολιτῶν, βεβαίως δὲ καὶ κατὰ τῶν δεξαμένων τὰ δῶρα.

Ξενικά, ἴδ. Ξένος.

Ξενικὰ τραπέζαι, ἐν Κρήτῃ δύο παρατιθέμεναι ἐπὶ κεφαλῆς τῶν τραπέζων τοῦ σισσιτίου διὰ τοὺς ξένους, πρὸς τῇ τραπέζῃ τοῦ ξενίου Διὸς, ἴσως κυρίως διὰ τὰς θυσίας (Ἡκλ. Ποντ. Ζ).

Ξενικὸν τέλος, τὸ καταβαλλόμενον ὑπὸ τῶν ξένων καὶ τῶν μετοίκων ἵνα ἔχωσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐκθέτωσιν ὄνια εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν Ἀθηνῶν (Ἀριστ. Ἀχαρν. 861. — Σχολ. Ἀριστ. αὐτ. καὶ 689. 917. — Λιβάν. Μελ. ΜΣΤ. — Φωτ. λ. Κατὰ τὴν ἀγοράν).

Ξένιος, ἐπίθετον τοῦ Διὸς, ὡς προστάτου τῶν ξένων. Ἐν Σπάρτῃ δ' ὑπῆρχε

καὶ ὄργανον αὐτοῦ ἐνθα ἦσαν τὰ συσσίτια (Θουκ. Γ, 11).

Ξενόππια, χωρίον εἰς τὰ βορειοδυτικὰ τῆς Σοφδιανῆς (Curt. VII, 2, 14).

Ξενόδαμος, 1) υἱὸς τοῦ Μενελάου καὶ τῆς νέμφης Κνωσσίας (Ἀπολλόδ. Γ, 2, 1). — 2) Λυρικὸς ποιητὴς ἐκ Κυθήρων, γράψας Ὑπορχήματα, ἢ, κατ' ἄλλους, Παιῖνας (Fabr. Ἑλλ. Βιβλ.).

Ξενοδίκη, 1) θυγάτηρ τοῦ Σουλῆως, βιάζουσα τοὺς ξένους νὰ ἐργάζωνται εἰς τὰς ἀμπέλους αὐτῆς δι' ὃ Ὁ Ἡρακλῆς τὴν ἐφόνευσεν ὁμοῦ μετὰ τοῦ πατρός της (Ἀπολλόδ. Β, 6, 3). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Μίνωρος καὶ τῆς Πασεράης (Ἀπολλόδ. Γ, 1, 2). — 3) Γυνὴ ἐκ Τροίας, μετ' ἄλλων αἰχμαλωτισθεῖσα ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων (Παυσ. Φωκ. 26).

Ξενοδοχεῖον ἢ Ξενοδοχεῖον, κατάλυμα τῶν ξένων, ἰδίως τῶν ὁδοιπόρων, ἐπὶ μισθῷ, ἦν ἄγνωστον ἐν ταῖς Ὀμηρικοῖς χρόνοις, διότι οἱ σχετικῶς τότε ὀλίγοι ὁδοιποροῦντες κατέλυον εἰς ἰδιωτικὰς οἰκίας φιλοξενοῦμενοι (ἴδ. Ἡρόδ. ΣΤ, 35). Ἀλλὰ μετὰ τὴν αὔξησιν τῆς τοῦ ἐπιχωρίου καὶ τῆς ξένης συγκινητικῆς, ὅτε πόλεις ὡς αἱ Ἀθήναι καὶ ἡ Κόρινθος ἦσαν συνήθως πλήρεις ξένων, ἐπαισθητὴ κατέστη ἡ ἀνάγκη καταστημάτων πρὸς κατάλυσιν αὐτῶν, κατὰ τῶν γυναικῶν ἢ πανδοκείων καὶ διὰ τοὺς τῆς ἀνωτέρως τάξεως ξένους. Ὡς τοιαῦτα καταγῶγια ἰδρύοντο δημοσίᾳ δαπάνῃ προσωρινῶς σκηναίαις τόποις δημοσίων πανηγύρεων ἢ πλησίον ἐπισήμων ἐορταζόντων ναῶν, ὡς εἰς τὴν Ὀλυμπίαν, εἰς Κνίδον παρὰ τὸν ναὸν τῆς Ἀφροδίτης, παρὰ τῷ Ἡραίῳ τῶν Πλαταιῶν (Θουκ. Η, 68). Τροφή δὲ δὲν προσεφέρετο ἐν αὐτοῖς εἰς τοὺς ξένους, καὶ ὠφείλον αὐτοὶ περὶ ἑαυτῶν νὰ φροντίζωσιν. Ὑπῆρχον δὲ, πλὴν τῶν δημοσίων τούτων, καὶ ἰδιωτικὰ ξενοδοχεῖα. Ὅτι δὲ πᾶσα τάξις ἀνθρώπων, καὶ οἱ ἐπισημότεροι εἰς τοιαῦτα κατέλυον, ἀποδείκνυται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι οἱ πρὸς τὸν Φίλιππον τῆς Μακεδονίας πεμφθέντες

πρέσβεις τῶν Ἀθηναίων «ἐν πανδοκείῳ» κατώκησαν (Αἰσχ. Πρὸς Β. σ. 272. — Ἰβ. εἰς Ἀριστ. Βάτρ. 112). Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ξενοδόχου δὲν ἐτιμᾶτο ἐν Ἑλλάδι. Μόνον δ' ἐπὶ πολέμου εἶχον οἱ ξένοι ἀνάγκην, ἵνα γίνωσι δεκτοὶ εἰς τὴν χώραν καὶ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, διαβατηρίου, ὅπερ ἐλέγετο σύγγραφοι ἢ σύγγραφοι, ἢ καὶ σφραγίδες, διότι ἔφερον τὴν δημόσιον σφραγίδα τῆς πόλεως· ἄλλ' ἐδύνατο ν' ἀρκέσῃ καὶ τὰ σύμβολα, ἢ αἱ ἰδιαιτέρας σφραγίδες τῶν οἰκογενειῶν.

Ξενοίτας, ἐξ Ἀχαιῶν, στρατηγὸς Ἀντιόχου τοῦ μεγάλου, βασιλέως τῆς Συρίας, ἐξεπέμφθη τῷ 221 π. Χ. κατὰ Μόλωνος, τοῦ ἐπαναστατήσαντος σατράπου τῆς Μηδίας, ὅστις ἐπιπεσὼν κατ' αὐτοῦ παρὰ τῷ Τίγριδι, ἐφόνευσεν αὐτὸν καὶ κατέστρεψε τὸ πλεῖστον τοῦ στρατοῦ του (Πολύβ. Ε, 45).

Ξενοκλεία, ἱέρεια καὶ μάντις τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Δελφοῖς, ἦν ὁ Ἡρακλῆς, ὅτε ἐφόνευσεν τὸν Ἴφιτον, ἠνάγκασε διὰ βίας ν' ἀποκριθῇ εἰς τὰς ἐρωτήσεις του (Παυσ. Φωκ. 13).

Ξενοκλείδης, 1) ναύαρχος τῶν Κορινθίων (Θουκ. Α, 46). — 2) Ἑλλήν ποιητὴς (Διόδ.).

Ξενοκλῆς, 1) Ὁ υἱὸς τοῦ Σοφοκλέους. — 2) Ἀθηναῖος, ποιητὴς τραγικῶς, πατὴρ τοῦ Κρατίνου, νικήσας τὸν Εὐριπίδην εἰς δραματικὸν ἀγῶνα ἐν Ὀλ. 91 (Αἰλ. Π. Γ, 8. — 3) Ὁ νεώτατος τῶν υἱῶν τοῦ Κρατίνου, τραγικὸς ποιητὴς καὶ αὐτὸς, πολλὰς χλευαζόμενος ὑπὸ τῶν κωμικῶν (Ἀριστ. Βάτρ. 86. Θεοφ. 175) ὡς ἀθηναῖος, καὶ ὡς μικροῦ λόγου ἄξιος ποιητὴς. — 4) Στρατηγὸς Λακεδαιμόνιος, ὃν μεγάλως ἐξετίμα ὁ Ἀγησίλαος (Ξενφ. Ἑλλ. Γ, 4.20. — Πλούτ. Ἀγιστ.). — 5) Ἀθηναῖος, Χολαργεὺς τὸν δῆμον, ἀρχιτέκτων, συμπληρώσας τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ἐν Ἐλευσίνι Ἀνακτοροῦ ἢ ναοῦ τῆς Δήμητρος, ἐπὶ Περικλέους (Πλούτ. Περικλ. 18). — 6) Ταμίης Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου, παρ' οὗ ἔλαβεν ὁ Πατροκλῆς (ἴδ.) τὴν περιγρα-

φῆν τῶν χωρῶν δι' ὧν διηλθεν ὁ Ἀλέξανδρος (Στράβ. Β, 69). — 7) Ἀξιόλογος γραμματικός, μεθ' οὗ ὁ Κικέρων εἰς συνεχεῖς διατέλει σχέσεις ὅτε διέμενον ἐν Ἀσίᾳ, τῷ 78 π. Χ. (Πλούτ. Κικ. Δ. — Cis. Brut. XCI, 316).

Ξενοκράτης, 1) γεννηθεὶς ἐν Χαλκιδόνι τῷ 396 π. Χ., περίφημος φιλόσοφος τῆς ἀρχαίας Ἀκαδημίας, ἥς ἐπὶ 25 ἔτη (339—314) ἐξηκολούθησε προστάμενος, τὴν θέσιν ταύτην ἀντὶ τοῦ ἀσθενούντος Στευσίππου, καὶ κατὰ παράκλησιν αὐτοῦ ἀναδεχθεὶς. Ἀνεκάλυπτο προσηλωθὴν τῷ Πλάτῳ, καὶ παρηκολούθησε μετὰ ταῦτα αὐτὸν καὶ εἰς τὴν Σικελίαν μετὰ τὸν θάνατον δ' αὐτοῦ ἐγκατέλιπεν ἐπὶ τινα χρόνον τὰς Ἀθήνας. Κατὰ τὴν μεγαλοφυΐαν ἐλαττούμενος τοῦ Ἀριστοτέλους, ἀνεπλήρου δι' ἐπιμελείας εἶ τι τῷ ἔλειπεν ὡς πρὸς τῆς ἀντιλήψεως τὴν ὁξυτέτα. Εἰς τὴν ἔκφρασιν καὶ τοὺς τρόπους τοῦ εἰχέ τι τὸ ἀπότομον καὶ μεμψίμορον, δι' ὃ ὁ Πλάτων λέγεται συμβουλευσας ποτὲ αὐτῷ: «Θύε ταῖς Χάρσιν». Ἀλλ' ἡ εὐθύτης, τὸ ἀνιδιοτελὲς καὶ ἀδωροδόκητον τοῦ χαρακτηρὸς τοῦ τῷ περιποίησαν τὴν γενικὴν τῶν Ἀθηναίων ὑπόληψιν (Διογ. Λαέρτ. Δ. 7. — Πλούτ. Ἀλέξ. Η. — Cic. ad Att. I, 16, 1. Tuscul. V, 32. — Val. Max. II, 10, 2. IV. 3. ext. 3). Καίτοι μὴ πολίτης Ἀθηναῖος, ἐπέμφθη ὁμοῦς πολλάκις ὡς πρέσβυς, ἐπὶ λίαν δυσχερῶν περιστάσεων, εἰς Φίλιππον τὸν Μακεδόνα, καὶ εἰς τὸν Ἀντίπατρον ἐπὶ τοῦ Λαμιακοῦ πολέμου, καὶ ἐπέτυχεν εἰς τὰς διαπραγματεύσεις τὸν. Ἀλλ' ἀγνωμοσύνη ἀντήμειψε τὰς ἐκδουλεύσεις τοῦ ταύτας (Διογ. Λαέρτ. Δ, 14. — Πλούτ. Φλαμ. IB. Φωκ. ΚΘ). Ἀπέθανε δ' εἰς ἡλικίαν 82 ἐτῶν τῷ 314 π. Χ. Ἐκ τῶν πολυπληθῶν δὲ καὶ ποιητικῶν καὶ πεζῶν συγγραμμάτων τοῦ διεσώθησαν ἐλάχιστα ἀποσπάσματα μόνον. Ὁ Κικέρων τάττει αὐτὸν μετὰ τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους ἐνεκα τῶν αὐστηρῶν ἠθικῶν τοῦ ἀρχῶν, αἵτινες ἐν γένει ταυτίζονται μετὰ τοῦ τύπου ὃν μεταγενεστέρως ἔλαβεν ἡ Πλατωνική φιλοσοφία, προσλαβοῦσαι ὁμοῦς καὶ ξένα τινὰ στοιχεῖα, καὶ κατὰ τὴν μέθοδον αὐτῶν διαφέρουσαι, ὥστε τινὲς τὰς ἐξέλαβον ὡς παραφθορὰν τῆς Πλατωνικῆς θεωρίας. Ὁ Ξενοκράτης παρεσήγαγε τὴν ἰδίαν ἐκτὸς εἰς τὸν Πυθαγόρειον μυστικισμόν, τὸν συμπλέκοντα τὴν ἰδεολογίαν μετὰ τῆς μαθηματικῆς, καὶ συμφύρων ἰδέας καὶ ἀριθμούς, παρεδέχθη ὡς μέσσην βαθμίδα μετὰ τῆς καθαρᾶς θεότητος καὶ τῶν ἀνθρώπων τοὺς δαίμονας, οὓς λέγει ἀριθμούς συμπεπλεγμένους μετ' ἰδεῶν, καὶ οἱς ἀποδίδωσι καὶ ἐνεργεῖαν τινα πλαστικήν. Πλὴν τούτων δὲ εἰσήγαγε καὶ τὴν αὐστηρὰν διαίρεσιν τῆς φιλοσοφίας εἰς λογικὴν, φυσικὴν καὶ ἠθικὴν, ὡς καὶ αὐστηρὰν διάκρισιν μετὰ τῶν ἀντιλήψεων τῶν αἰσθήσεων, τῆς γνώμης καὶ τῆς σκέψεως. — 2) Υἱὸς τοῦ Αἰνυσιδώρου, ἀδελφεὸς Θύρωνος, τοῦ τυράννου τῶν Ἀκραγαντίνων, υἱὸν ἔχων Θρασύβουλον, πολλάκις εἰς τὰ Ἰσθμικὰ νικῆσας καὶ ὑπὸ τοῦ φίλου τοῦ Πινδάρου ἐν τῇ ΣΤ' ᾠδῇ τῶν Πυθίων καὶ τῇ Β' τῶν Ἰσθμίων ὕμνηθείς. — 3) Πατὴρ ἐξ Ἀφροδισίας, τῆς τελευταίας π. Χ. ἑκατονταετηρίδος. Ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ διεσώθη ἐν μόνον ἀπόσπασμα «περὶ τῆς ἀπὸ ἐνύδρων τροφῆς» (Fabric. Ἑλλ. Βιβλ. III).

Ξενοκρίτος, λυρικός ποιητὴς ἐκ Λοκρῶν ἐν Ἰταλίᾳ, σύγχρονος τοῦ Στρεψιχόρου, ἐπενόησε τὴν «Δόκριν ἀρμονίαν» (Διογ. Λαέρτ. — Πλούταρχ.).

Ξένος. Διάφορος ἦν κατὰ πόλεις ἡ πρὸς τοὺς πολίτας σχέσις τῶν ξένων, ἥτοι τῶν ἐλευθέρων μὴ πολιτῶν. Οὕτως ἐν Σπάρτῃ δὲν ἐπετρέπετο ἡ ἐπὶ μακρὸν διαμονή, ἢ κἂν ἡ ἐγκατάστασις τῶν ξένων (ἴδ. Ξενηλασία). ἐν ᾧ ἀλλαχοῦ, οἷον ἐν Ἀθήναις, παρεχωρεῖντο αὐτοῖς οὐ μικρὰ δικαίωματα τῆς ἐλευθερίας. Πᾶς ξένος παρεπίδημος, οὐχὶ «πρὸς ὀλίγον», ἀλλ' ἐφ' ὠρισμένον χρόνον (Ἀρπκρ. λ. μέτοικος) ἐν Ἀθήναις διαμένων, ἐθεωρεῖτο ὡς μετριοκός, καὶ ἡ ἰδιότης αὐτῆς ἦν τοσοῦτον ἐπιζήτητος διὰ τοὺς ξένους ἐν Ἀθήναις, τῷ κέντρῳ

ἐκείνῳ τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ὥστε τῇ 309 π. Χ. εἰς 10,000 ἡριθμοῦντο ἐκεῖ οἱ μέτοικοι, ἐν δὲ πάσῃ τῇ Ἀττικῇ εἰς 45,000. "Ὡφείλε δ' ἕκαστος αὐτῶν νὰ ἐκλέγῃ ἓνα τῶν πολιτῶν ὡς προστάτην, ὃν οὐ ν' ἀντιπροσωπεύηται εἰς πάσας τὰς δημοσίας ἢ ἰδιωτικές αὐτοῦ ὑποθέσεις, οἷον ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων· κατὰ δὲ τοῦ παραμελήσαντος τὸ καθήκον τοῦτο ἐκινεῖτο γραφὴ ἀποστασίου. Διὰ τὴν προστασίαν δὲ ταύτην ἦν ἐχορήγει αὐτοῖς ἡ πόλις ὠφείλειν ἕκαστος μέτοικος, πλὴν τῶν λειτουργιῶν, νὰ πληρῶνῃ διὰ τοῦ προστάτου καὶ μικρὸν τινα φόρον, τὸ μετοίκιον, συνιστάμενον εἰς 12 δραχμὰς κατ' ἔτος, διὰ δὲ τὰς χήρας εἰς μόνας 6. Ὁ δὲ τοῦτο παραμελήσας ὑπῆγετο εἰς μετοικίου ἀπαγωγὴν (φυλάκισιν ἕνεκα μετοικίου). Πολίτης δ' Ἀθηναῖος δὲν ἠδύνατο νὰ καταστῇ εἰμὴ ὁ ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι εἰς ἀειφυγίαν καταδικασμένος, ἢ ὁ πανεστίως εἰς Ἀθήνας μετοικήσας (Πλούτ. Σόλ. ΚΔ). Ὁ δικαιώματα πολίτου παρανόμως ἀντιποιηθεὶς, κατεδικάσθητο διὰ γραφῆς ξενίας καὶ ἠδύνατο ὡς δοῦλος νὰ πωληθῇ. Εἰς δημοσίας πομπὰς ὦφειλον νὰ ὑπηρετῶσιν οἱ μέτοικοι ὡς ὑδροφόροι, σκαφηφόροι καὶ σκιαδοφόροι. Ἐγκλησεις, ἥτοι ἀπόκτησις κτήματος ἀκινήτου, δὲν τοῖς ἐπετρέπετο. Ὑπεχρεοῦντο ὅμως εἰς στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ εἰς τὰς ἐκτάκτους συνεισφοράς, τὰς λειτουργίας, κτλ. Πᾶσα βιομηχανία τοῖς ἦτο ἐπιτετραμμένη, καθ' ὅτι ἡ πόλις ἐκέρδιζε δι' αὐτῶν κεφάλαια καὶ παραγωγικὰς δυνάμεις. Ἀπέτινον ὅμως πρὸς τοῦτο φόρον τινα, οὗ ὁ πολίτης ἦν ἀπηλλαγμένος. Τινὲς, δι' ὑπηρεσίας ἃς προσέφερον εἰς τὴν πόλιν, ἀνεδείκνυντο ἰσοτελεῖς, ἥτοι ἀπηλλαγμένοι τοῦ μετοικίου· πολιτικῶν ὅμως δικαιωμάτων, ἥτοι τῶν τῆς μετοχῆς εἰς τὰς ἀρχάς, τὰς ἐκλογάς, τὰ δικαστήρια, ἔμενον καὶ οὗτοι ἐστερημένοι· ἀλλ' ἡ ἔγκλησις τοῖς ἐπετρέπετο, καὶ δι' αὐτοὺς δὲν ἀπητεῖτο προστατίας. Ὁ ξένος ἀπεκλείετο καὶ τῆς ἐπιγαμίας, δηλαδὴ τοῦ δικαιώματος, ἂν

ἐνυμφετο ἀσπὴν, νὰ μεταβιβάξῃ τὸ ἀστικὸν δικαίωμα εἰς τὰ τέκνα του, ἐκτὸς ἂν, δι' ἐκδουλεύσεις ὁμοίως, ἐλάβαντο τοῦτο ὡς δωρεὰν παρὰ τῆς πόλεως. Ἡ ἰσοπολίτεία ἦν διπλωματικὴ σύμβασις μεταξὺ δύο πόλεων, καθ' ἣν οἱ πολῖται ἑκατέρας ἐθεωροῦντο συγχρόνως ὡς καὶ τῆς ἐτέρας πολῖται. Οἱ ἐπὶ τῶν πόλεων ἐγκαθιστάμενοι Πρόξενοι ἦσαν πολῖται ἐτέρας πόλεως, οἷς ἀντιτίθετο ἡ προστασία τῶν ἐκεῖ ἐπιδημούντων πολιτῶν τῆς πόλεως ἣτις ἐχορήγει αὐτοῖς τὸν τίτλον τοῦτον, θεωρούμενον ὡς τιμὴν ἑκτακτον. Οὕτω φερ' εἰπεῖν αἱ Ἀθηναὶ ἐψήφισον Κορινθίον τινα ὡς ἴδιον πρόξενον ἐν Κορίνθῳ, οἱ Κορινθιοὶ ἐναλλὰξ ἐδίδον εἰς Ἀθηναῖον τινα ἐν Ἀθήναις τὴν προξενίαν. Τῷ προξένῳ δὲ προσεχορηγοῦντο καὶ ἕτερα δικαιώματα, ὀριζόμενα ὅμως εἰδικῶς ἐκάστοτε διὰ ψήφισματος· συνήθως ὅμως τὸ τῆς ἐγκτήσεως, τῆς (ἄνευ προστάτου) προσόδου (παρουσιάσεως δι' ὑποθέσεις) εἰς τὴν Βουλὴν καὶ εἰς τὸν δῆμον, καὶ σπανίως καὶ κατ' ἐξαιρέσιν τὸ πλῆρες τῆς πολιτείας δικαίωμα. Ἦν δ' ἡ ἱερότης τοῦ τῆς ξενίας δικαιώματος οὕτω βαθέως ἐγκεχαραγμένη εἰς τὰ ἑλληνικὰ ἦθη, ὥστε αὐτὸς ὁ αἰχμάλωτος, ὅταν ἐξηγόραζε τὴν ἐλευθερίαν του, ἦν δορυξένος.

Ξενοφάνης, 1) ἐκ Κολοφῶνος, υἱὸς Δεξίου, ζήσας περὶ τὰ 90 ἔτη μεταξὺ τῶν 580 καὶ 480 π. Χ. Ἐν τῇ πρώτῃ νεότητι ἐκβλήθεις τῆς πατρίδος του, περιεφέρετο ἐπὶ πολὺ εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν Σικελίαν καὶ μάλιστα τὴν κάτω Ἰταλίαν, ἐνθα συνέπραξεν εἰς τὴν Ἰθρυσιν τῆς ἀποικίας Ἐλέας, καὶ φαίνεται ὅτι καὶ κατόκησε καὶ ἐδίδαξε μικρὸν χρόνον. Δι' ὅλου τοῦ μακροῦ βίου του ἡσχολήθη ὁ Ξενοφάνης εἰς τὸ νὰ πολεμήσῃ τὰς δημῳδούς δοξασίας καὶ νὰ εἰσαγάγῃ πίστιν καθαρωτέραν. Πρὸς τοῦτο δ' ἔγραψε ποιήματα κατὰ τὸν τρόπον τῶν ἐπικῶν, καὶ ὁμοίως ὡς οἱ ἀρχαῖοι ραψῳδοὶ ἀπηγγέλλεν αὐτὰ ὁ ἴδιος. Ἐπρόσπαθει δὲ δι' αὐτῶν ν' ἀνατρέψῃ

τοῦ Ὀμήρου καὶ Ἡσιόδου τὴν θεολογίαν, καὶ ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν ἰδίαν ἑαυτοῦ. Ἦσαν δ' αἱ ἰδία ἑαυτοῦ θεωρίαι, κυρίως πανθεϊστικαί. Καί τι δὲ τῆς πρακτικῆς τάσεως εἶχε κληρονομήσει παρὰ τῶν προηγηθέντων αὐτοῦ ἐπὶ σοφῶν. Ἡ εὐφυΐα του, αἱ ποικίλαι γνώσεις, ἡ ποικίλη του μόρφωσις ὕψουν αὐτὸν ὑπεράνω τῶν ξηρῶν σχολαστικῶν διδαγμάτων. Τὰ σωζόμενα λείψανα τῶν ποιημάτων του εἰσὶ καὶ ὡς πρὸς τὸν ἐξωτερικὸν αὐτῶν τύπον περιεργότατα· διότι, καίτοι τὴν ἐπικὴν γλῶσσαν διατηροῦντα, ἀλλὰ προφανῶς πλησιάζουσιν εἰς τὸν πεζὸν λόγον. Ἡ διάλεκτος αὐτῶν ἐστὶν ὡς κεκαλλιεργημένη Ἰωνικὴ, δωρισμοὺς ἔχουσα ἐγκατεσπαρμένους. Ἰδρυσεν δ' ἰδιαίτεράν σχολήν, τὴν Ἑλεατικὴν. Τὸ σύστημα δ' αὐτοῦ, ἐπιδιδῶκεν τὴν ἐν τοῖς ἀλλοιοιμένοις φαινομένοις εὗρεσιν τοῦ σταθεροῦ καὶ μονίμου, τὸν περιέστησεν εἰς τὸ ἀπαράδεκτον τοῦ γίνεσθαι ὡς ἀποδείξεως τοῦ εἶναι, διότι ἐξ οὐδενὸς οὐδὲν προέρχεται. Τὴν ἀναρχὸν λοιπὸν καὶ ἀτελεύτητον ὑπαρξίν ὡς ἴσῃν παραδεχόμενος τῇ θείᾳ φύσει, ἀπέδιδε ταύτην, ὡς ἐντελεστέρα καὶ ὅλως ἑαυτῇ ἴσῃ καὶ ἐνταίῃ ὄντι, νοῦν καὶ δρᾶσιν τὰ πάντα ὑπερνικῶσαν, ἀποκλείων αὐτοῦ τὰς ἀντιθέτους ἐνταυτῇ ιδιότητας τοῦ πεπερασμένου καὶ τοῦ ἀπεράντου, τοῦ κινήτου καὶ τοῦ ἀκινήτου. Περὶ τοῦ πῶς ὁμῶς συνέχεται ἡ ποικιλία τῶν μεταβλητῶν ὄντων πρὸς τὴν ἐνότητα ταύτην τοῦ θείου ὄντος, περὶ τούτου οὐχὶ βέβαιαι ἀναπτύξεις, ἀλλὰ σκεπτικαί τινες ἐκφράσεις ἀπαντῶνται ἐν τοῖς σωζόμενοις ἀποσπάσμασι τοῦ «περὶ φύσεως» συγγράμματός του (Συλλ. Mullach, Fragm. phil. Græc. I). Περὶ τῆς θείας ἐνότητος λέγει ὅτι ἡ παρὰ τοῖς ἀνθρώποις ἔρασις, ἀκοή καὶ σκέψις, ἐνείσι τῷ Θεῷ, ὡς ἐν σύνολον, καὶ ἀπόνως διοικεῖ τὸ πᾶν ὁ Θεός. Ἡ ἰδιολογικὴ αὕτη τάσις πρὸς μίαν καὶ ὑπεράττην ἐνότητα καθίστησι τὸν Ξενοφάνην πολέμιον τῇ Ἑλληνικῇ θεολογίᾳ καὶ τῇ μυθολογίᾳ τῆς ὁμηρικῆς ποιήσεως, ἀποστρεφόμενον τὴν ἐν αὐτῇ ἑξάν-

θρώπισιν τῆς θεότητος καὶ τὰς συμφωνίας πρὸς τὰ ἀνθρώπινα πάθη τοῖς θεοῖς ἀποδιδόμενας ὑπ' αὐτῆς ποικίλας ἐνεργείας. Ὁ Κικέρων (Acad. IV, 23) κρίνει αὐτὸν ὡς μέτριον ποιητὴν, τὰ ἔπη αὐτοῦ πιθανῶς αἰνιττόμενος. Σώζονται δ' αὐτοῦ δύο ἐλεγεία, εἰς ἃ ἡ κρίσις ἐκείνη οὐδαμῶς ἐφαρμόζεται, διότι δύνανται νὰ συγκαταριθμηθῶσι μετὰ τῶν ἀρίστων ἔργων τῶν ἐλεγεσιακῶν ποιητῶν. — 2) Ἀθηναῖος, πατὴρ τοῦ Λαμάχου (Θουκ.). — 3) Υἱὸς τοῦ Ἀθηναίου Κλειτομάχου, ὡς πρέσβους Φιλίππου Γ', συνωμολόγησε συμμαχίαν μετὰ τοῦ Ἀννίβα (Liv. XXIII, 33, 38).

Ξενοφαντίδας, Λακεδαιμόνιος, παρὰ Θουκυδίδῃ (II, 55).

Ξενοφάντος, 1) Ἀθηναῖος, ποιητῆς διθυραμβοποιῶς, πατὴρ τοῦ τραγικοῦ Ἰερωνύμου (Ἀριστ. Νεφ. 344). — 2) Διάσημος αὐλητῆς, τὸν Ἀλέξανδρον ἔτι μᾶλλον ἐνθουσιάζας εἰς τὴν κατὰ τῶν Περσῶν ἐκστρατείαν (Πλούτ. Δημήτηρ Sen. de ira, II, 7). — 3) Υἱὸς Χάρητος ἐκ Θάσου, καλλιτέχνης, κατασκευάσας χαλκοῦν ἄγαλμα τοῦ Ἀδριανοῦ διὰ τοὺς Ἀθηναίους.

Ξενοφίλος, 1) φιλόσοφος Πυθαγορικὸς, διδάσκαλος τοῦ Ἀριστοξένου, πιθανῶς ὁ κατὰ Λουκιανὸν (Μακροβ. IH) ἐκ Χαλκίδος τῆς Θράκης καταγόμενος, σύγχρονος Διονυσίου τοῦ τυράννου. τὴν μουσικὴν συγχρόνως ἀσχῶν, καὶ ἔτη ζήσας 105. — 2) Συγγραφεὺς βιβλίου ἐπιγραφομένου «Λυδικαὶ ἱστορίαι». — 3) Φρούραρχος τοῦ φρουρίου τῶν Σούσων, μετὰ μακρὰν καὶ ἀνδρείαν ἀντίστασιν παραδούς τῷ Σελεύκῳ, διοικητῇ τῆς Σουσιανῆς, τοὺς ἐκεῖ ἐγκατατεθειμένους θησαυροὺς, τῷ 316 π. Χ., καὶ μετ' αὐτοῦ ἐνωθεὶς (Διοδ. ΙΘ, 17, 48).

Ξενοφρών, υἱὸς Φαιδίου, Ἀθηναῖος (Δημοσθ.).

Ξενοφῶν, 1) Κορίνθιος, υἱὸς Θεσσαλοῦ, ὀλυμπιονίκης τῷ 464 π. Χ., δν δὲ Πίνδαρος ἐξυμνεῖ (Ὀλ. ΙΓ). — 2) Υἱὸς τοῦ ποιητοῦ

Εὐριπίδου, ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, τῷ 429 π. Χ., εἰς τῶν ἐν Ποτιδαίᾳ Ἀθηναίων στρατηγῶν (Θουκ. Β, 70, 79). — 3) Υἱὸς Γρύλλου, ἐκ τοῦ Ἀττικοῦ δήμου τῶν Ἐρχιέων τῆς Αἰγίδος φυλῆς, γεννηθεὶς, ὡς κοινῶς ἐκλαμβάνεται, τῷ 445 π. Χ., ἴσως ὅμως ὀρθότερον οὐχὶ πρὸ τοῦ 431, διότι ἐν τῇ Ἀναβάσει τάττει ἑαυτὸν μετὰ τῶν νεωτέρων. Συγκατηριθμεῖτο δὲ μετὰ τῶν πιστοτάτων μαθητῶν καὶ φίλων τοῦ Σωκράτους, σύγχρονος ὢν τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀλκιβιάδου. Ἡ δὲ μετὰ τοῦ Σωκράτους γνωριμία του συνέβη ὅλως τυχαίως· ἀπήντησε δηλαδὴ αὐτὸν ποτε ὁ Σωκράτης εἰς στενὴν ὁδὸν, καὶ διὰ τῆς ράβδου του φράξας αὐτήν, τὸν ἠρώτησε ποῦ πωλοῦνται ζωοτροφίαι τινές. Ἀποκριθέντος δὲ τοῦ Ξενοφάντος, τὸν ἠρώτησε πάλιν ποῦ μορφοῦνται δίκαιοι ἄνθρωποι. Εἰς τοῦτο ὁμῶς δὲν ἤξευρε τί ν' ἀπαντήσῃ ἐκεῖνος. «Ἀκολούθησόν με λοιπόν, τῷ εἶπεν ὁ Σωκράτης, ἵνα τὸ μάθῃς. «Ἀπ' ἐκείνης δὲ τῆς ἡμέρας ἔμεινεν ὁ Ξενοφὼν πιστῶς πρὸς τὸν Σωκράτην προσηρτημένος. Καὶ ἐρρέθη μὲν ὅτι παρευρέθη εἰς τὴν ἐν Δηλίῳ μάχην, ἀλλὰ φαίνεται μᾶλλον ὅτι τοῦτο πρέπει ν' ἀποδοθῇ εἰς μεταγενεστέραν ἐπίνοιαν, καὶ ἐν γένει οὐδεμίαν μνεία γίνεται περὶ συμμετοχῆς του εἰς τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον. Κατὰ πάντα τοῦτον τὸν χρόνον ἐπεδόθη πιθανώτερον ὁ Ξενοφὼν εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν μόρφωσίν του. Καὶ τὴν ῥητορικὴν δ' ἐσπούδασε παρὰ τῷ σοφιστῇ Προδίκῳ, καὶ εἰς τὴν ἱστοριογραφίαν ἐνεψύχωσεν αὐτὸν ὁ Σωκράτης. Μετὰ δὲ τὸν πελοπον. πόλεμον προσεκάλεσεν αὐτὸν ὁ φίλος του Πρόξενος εἰς Σάρδεῖς, ἵνα τὸν εἰσαγάγῃ παρὰ Κύρῳ τῷ νεωτέρῳ· καὶ ἐπειδὴ ἢ ἐν Ἀθήναις τότε κατάστασις τῶν πραγμάτων τῷ ἀπήρσεκε, δραστήριον βίον ἐπιδιώκων, ἐδέχθη τὴν πρότασιν (Ἀνθ. Γ, 1, 4), καὶ ταχέως ἐσχέτισθον μετὰ τοῦ Κύρου, παρακολουθήσας αὐτὸν εἰς τὴν κατ' Ἀριαξέρξου τοῦ Μνήμονος ἐκστρατεῖαν, ἄνευ βαθμοῦ στρατιωτικοῦ. Μετὰ δὲ τὴν ἐν Κουναξοῖς μά-

χην ἐξελέγη μετ' ἄλλων τεσσάρων ἀρχηγὸς διὰ τὴν ἐπάνοδον, καὶ τοιαύτης φρονήσεως, ἀνδρείας καὶ καρτερίας ἐδῶκε τότε δείγματα, τοσοῦτον ἐφάνη συγκαταβατικὸς πρὸς τοὺς συστρατῆγους του καὶ μεγαλοφρόνως ἀνιδιοτελεῖς ὅτε τῷ ἐπροτάθη ν' ἀνυπότακτον ὑπερτάτην ἀρχηγίαν, ὥστε, εἰ καὶ θριάμβων δὲν τῷ ἐδόθησαν περιστάσεις, τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὁμῶς κατέστη ἐνδοξὸν μεταξὺ τῶν ἐν πολέμοις διαπρεφάντων. «Ὅτε δ' ὁ στρατὸς ἀφίκετο ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του εἰς Βυζάντιον, εἰσῆλθε μετ' αὐτοῦ ὁ Ξενοφὼν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ βασιλέως τῆς Θράκης Σεύθου, ὅστις ἤθελε ν' ἀνακτήσῃ τοῦ πατρὸς του τὸν θρόνον. Καὶ τούτου δ' ἐπιτυχόντος, τὸν προσεκάλεσαν οἱ Σπαρτιᾶται μετὰ τοῦ στρατοῦ του νὰ συνασπισθῇ μετ' αὐτῶν, τοῦ στρατηγοῦ των Θίβρωνος προτιθεμένου νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῶν Περσῶν σατραπῶν, τοῦ Τίσσαφέρνους καὶ τοῦ Φαρναβάζου. Τότε ὠδηγήσας τὸ σῶμα οὗ ἐστρατήγησε εἰς Πέργαμον, παρέδωκε τὴν ἀρχηγίαν αὐτῷ τῷ Θίβρωνι. Ἀλλὰ τοῦτο, ὡς καὶ τὸ ὅτι συνέπραξε μετὰ τοῦ Κύρου, δυσηρέστησαν τοὺς Ἀθηναίους, οἵτινες καὶ τὸν ἐξώρισαν. Ἐξηκολούθησε δ' ὑπηρετῶν εἰς τὸν στρατὸν, οὗ τὴν ἀρχηγίαν εἶχεν ὁ Σπαρτιάτης Δερκυλλίδας, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν Ἀσίᾳ, ὑπὸ τὸν Ἀγησίλαον, μεθ' οὗ καὶ διὰ φιλικωτάτων συνδέσθῃ σχέσεων. Καὶ ὅτε οὗτος ἐκλήθη εἰς βοήθειαν τῆς ἀπειλουμένης πατρίδος του, τὸν συνώδευσεν ὁ Ξενοφὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ συνεπολέμησε μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἐν Κορωνείᾳ μάχην (394 π. Χ.) κατὰ τῶν Θηβαίων καὶ Ἀθηναίων. Εἶτα δ' εἰς Σπάρτην ἀπελθὼν, ἔλαβε παρὰ τῶν Σπαρτιατῶν ὡς δῶρον ἔπαυλιν τινα ἐν Συλλοῦντι, παρὰ τῇ Ὀλυμπίᾳ, ἐν τῇ χώρᾳ ἣν εἶχον κατακτήσει ἐπὶ τῶν Ἡλείων, καὶ ἐκεῖ ἐπεδόθη εἰς τὰς ἀσχολίας αἰς ἡγάπα, τὴν γεωργίαν, τὴν θήραν, τὴν ἵπποτροφίαν. Ἐκεῖ συντάξε καὶ τὰ πλεῖστα τῶν συγγραμμάτων του. «Ὅτε δ' οἱ Ἀθηναῖοι ἀπεσπᾶσθον τῆς μετὰ τῶν Θηβαίων συμμα-

χίας, καὶ μετ' οὐ πολὺ καὶ συνεμάχησαν μετὰ τῆς Σπάρτης, ἐπεμψεν ὁ Ξενοφῶν τοὺς δύο υἱοὺς του, Διόδωρον καὶ Γρύλλον εἰς Ἀθήνας, ἵνα καταταχθῶσιν εἰς τὸν ἀττικὸν στρατὸν, τὸν τῇ Σπάρτῃ ἐπικουρικόν. Καὶ ὁ μὲν Διόδωρος ἐπέστρεψε μετὰ τὴν ἐκστρατείαν, ὁ δὲ Γρύλλος ἔπαιον ἐν Μαντινείᾳ. Τὴν Ὀλιβεράν ἀγγελίαν ἔλαβεν ὁ Ξενοφῶν καθ' ἣν στιγμὴν ἔτυχε θύων, καὶ εὐθὺς ἀφῆρσεν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς του ὁ ἔφερε στέμμα· ἄλλ' ὅτε τῷ εἶπον ὅτι ὁ υἱὸς του ἀνδρείως ἐπολέμησεν, ἐπέθηκε πάλιν τὸ στέμμα, εἰπὼν τοὺς ἐν πάσῃ τῇ ἀρχαιότητι περιφήμους μείναντας λόγους: «Ἦξευρον ὅτι εἶχον υἱὸν ὀνητόν». Φαίνεται δ' ὅτι τότε (τῷ 369 π. Χ.), ἐνεργεῖα τοῦ Εὐδόλου, ἀνεκλήθη καὶ τὸ ψήφισμα τῆς ἐξορίας αὐτοῦ· ἄγνοεῖται ὅμως ἂν, ὅτε ἐξεδόθη ἐκ Συλλογῶντος ὑπὸ τῶν Ἡλείων, ἐπανήλθεν ἐπὶ τινὰ χρόνον εἰς Ἀθήνας. Ἀπεβίωσε δ' ἐν Κορίνθῳ τῷ 354 ἢ 353 π. Χ. — Ὁ Ξενοφῶν, εἰ καὶ μὴ καταριθμούμενος μεταξὺ τῶν ἐπὶ δημοσίᾳ ἐνεργεῖα καὶ εὐφυΐα μᾶλλον διακεκριμένων ἀνδρῶν, διεκρίνεται ὅμως ὡς εἰς τῶν ἐν τῇ ἀρχαιότητι διασημοτάτων διὰ τὴν τοῦ χαρακτῆρος εὐθύτητα, καὶ ἐντελεσπάτην ἔχων τὴν τε τῆς ψυχῆς καὶ τὴν τοῦ σώματος μόρφωσιν, ὅπερ ἦν παρ' Ἑλλήσι τὸ πρότυπον τῆς ἀνθρωπίνης ἐντελείας. Τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ, τοῦ Σωκράτους, εἶχεν ἐντελῶς οἰκισοποιηθῆ τὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι καὶ τοῦ πράττειν, καὶ ἐκείνου πολλάκις τὰς λέξεις καὶ φράσεις ἐπανελάμβανεν. Ἐκ τῆς διδασκαλίας δ' ἐκείνου ἐπήγαγε καὶ ἡ ἔμφρων καὶ πρακτικὴ τάσις ἣτις ἐπικρατεῖ εἰς πάντα τοὺς συγγράμματα, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ εὐσέβεια, ἡ διηνεχὴς προσπάθειά του πρὸς ἐξιχνίασιν τῶν θείων βουλῶν, καὶ ἡ εὐσυνειδητός του προσήλωσις εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἱερῶν καθήκοντων. Διέφερεν ἐπομένως σπουδαίως ἡ πρακτικὴ αὐτοῦ τάσις τῆς ἰδεολογικῆς τοῦ Πλάτωνος· ἄλλ' ὅτι, ὡς μεταγενεστέρως ἐρεθῆ, διέκειντο ἐχθρικῶς πρὸς ἀλλήλους, ἐστὶν ἐντελῶς ἀνυπόστατον. Φιλολογικὰ ἔργα αὐ-

τοῦ ἦσαν α) «τὰ ἀπομνημονεύματα Σωκράτους» εἰς 4 βιβλία, ἀφορῶντα κυρίως εἰς τὸ νὰ ὑπερασπίσῃ τὸν διδάσκαλόν του κατὰ τῆς μορφῆς ἐπ' ἀσεβείᾳ καὶ ἐπὶ διαφθορᾷ τῆς νεολαίας. Δίδωσι δ' ἐν αὐτοῖς εἰκόνα πιστοτέραν τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Σωκράτους ἢ οἱ διάλογοι τοῦ Πλάτωνος, καθ' ὅσον οὗτος μὲν αἱρεται ὑπὲρ τὴν ἀφελῆ θεωρίαν τοῦ διδασκάλου του εἰς τὰ ὕψη τῶν ἰδεῶν, ὁ δὲ Ξενοφῶν ἐνδιατρίβει εἰς τὴν πραγματικότητα ἐν τῶν, μετ' εὐθύτητος καὶ εὐθυκρισίας. Διαφόρου δ' οὐσης τῆς διευθύνσεως ἐκατέρου, ἐκόμενον ἐστὶν ὅτι καὶ διαφόρως εἰκονίζουσι τὸν διδάσκαλον αὐτῶν, ὅπερ ὅμως οὐδόλως χαρακτηρίζει ἐχθρότητα μεταξὺ αὐτῶν (Ἐκδ. Κοραῆ, 182 μ). — β) «Ἀπολογία Σωκράτους», ἡττον σπουδαία καθ' ἑαυτήν, καὶ κατὰ τινας, οὐχὶ γνησία. Ἀναπτύσσει δὲ τοὺς λόγους δι' οὓς ὁ Σωκράτης προτιμᾷ ν' ἀποθάνῃ μᾶλλον ἢ νὰ παρακαλέσῃ ὑπὲρ τῆς ζωῆς του. — γ) τὸ «συμπόσιον φιλοσόφων», καθ' ὃ ὁ Σωκράτης, ἐν τῇ εὐωχίᾳ, χαριστάτους ἐκφέρει λόγους περὶ κάλλους καὶ ἔρωτος. — δ) ὁ «οἰκονομικὸς λόγος», ἢ «περὶ οἰκονομίας», διάλογος περὶ τῆς τοῦ οἴκου διαχειρίσεως καὶ τῆς γεωργίας. Καὶ ἐνταῦθα δ' ὁ Σωκράτης ἐστὶ τὸ πρῶτιστον διαλεγόμενον πρόσωπον. Καὶ ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ δὲ χαρακτῆρος τοῦ Ξενοφῶντος ἐπενήργησε καὶ διαμόρφωσεν αὐτὸν ἢ μετὰ τοῦ Σωκράτους σχέσις· ὡς δ' ὁ Σωκράτης φρονήματος κοσμοπολιτικοῦ, δὲν συνεβιάζετο μετὰ τῆς πολιτείας τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων παρὰ τοῦ διδασκάλου του δ' ἐκληρονόμησε καὶ ὁ Ξενοφῶν τὴν μὴ μεγάλην συμπάθειαν πρὸς τὴν ἔξουσίαν τοῦ ὄχλου. Ἐπὶ τῆς ἐν Ἀσίᾳ διατριβῆς του εἶδε παρὰ τῷ Κύρῳ καὶ τῷ Ἀγησιλάῳ, μεθ' ὧν συνεδῆθη διὰ φιλίας στενῆς, τί δύναται ἀνὴρ ὀρθῶς φρονῶν καὶ τὰ ὠφέλιμα ἐπιδιώκων, ἂν ἔχῃ ἀπεριόριστον ἐξουσίαν. Διὰ τοῦτο τὴν μοναρχίαν ἐθεώρει ὡς τῶν πολιτευμάτων τὸ ἄριστον, διακρίνων ὅμως αὐτὴν ἀπὸ τῆς τυραννίας· εἰ) ὁ «Ἰέρων» αὐτοῦ ἐστὶ

διάλογος μεταξύ τοῦ Ἰέρωνος καὶ τοῦ Σιμωνίδου, ἐν ᾧ ἐκτιθενται αἱ στερήσεις καὶ τὰ βάσανα οἷς ἐστὶν ἐκτεθειμένη ἡ τυραννίς, καὶ οἱ τρόποι δι' ὧν εἰς ἡγεμονίαν δύναται νὰ προαγάγῃ τὴν εὐημερίαν τῶν διοικουμένων. Πῶς δ' ὀφείλει νὰ ἀρχῇ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ προορισμοῦ του, καὶ τῶν ἡττωμένων λαῶν ν' ἀναδείκνυται πατήρ καὶ οὐχὶ κατακτητὴς, διδάσκει τὸ πολιτικὸν αὐτοῦ μυθιστόρημα, στ') «ἡ Κύρου παιδεία», εἰς βιβλία 8. Παρίστησι δ' αὐτὴ τὴν ἀγωγὴν καὶ τὸν χαρακτῆρα ἐντελοῦς ἡγεμόνος κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Σωκράτους, τὴν ὑπόθεσιν ἀρυσμένη ἐκ τῆς ἱστορίας Κύρου τοῦ πρεσβυτέρου, ἐπὶ τὸ ἰδανικώτερον διαπεπλασμένην. Ἡ δ' ἱστοριογραφία τοῦ Ξενοφῶντος ἔχει κυρίως χρονολογικὸν τὸν χαρακτῆρα, καὶ ἀφορᾷ εἰς τὰ πρακτικῶς περίεργα, χωρὶς νὰ ἐπικρατῇ αὐτῆς ἀνωτέρα τις ἰδανικὴ ἰδέα. Καὶ παραδέχεται μὲν τὴν ἀνωτάτην ἐπιρροὴν τῆς τῶν θεῶν βουλῆς εἰς τὰ ἀνθρώπινα, ἀλλὰ δὲν στηρίζει τὰς παραστάσεις του ἐπ' αὐτῆς ὡς πηγῆς καὶ αἰτίας, ἢ καὶ ὅπου εἰς αὐτὴν ἀναφέρεται, συνταράττει μᾶλλον ἢ ὅτι δικαιολογεῖ δι' αὐτῆς τὰς ἐκθέσεις του. Ἡ ἐλληνικὴ αὐτοῦ ἱστορία, ζ') «τὰ Ἑλληνικά», διαιρουμένη εἰς δύο μέρη τὸ πρῶτον, συγχεόμενον ἐκ δύο βιβλίων, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐξακολούθησις τῆς ἱστορίας τοῦ Θουκυδίδου, μέχρι τοῦ τέλους τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου· τὰ δ' ἕτερα πέντε βιβλία πραγματεύονται περὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ χρόνων μέχρι τῆς μάχης τῆς Μαντινείας. Τὰ δύο ταῦτα μέρη ἐξέλαβόν τινες (ὡς ὁ Niebuhr), ὡς ἀποτελοῦντα δύο διάφορα συγγράμματα, ἀλλ' ἄνευ ἀποχωρῶντος λόγου. Ἴσως μόνον δύναται νὰ ὑποβληθῇ ὅτι ἐγράφησαν κατὰ διαφόρους χρόνους. Κατὰ προτίμησιν δ' ἐξιστορεῖ ὁ Ξενοφὼν ἐν τῷ συγγράμματι τούτῳ τὰ περὶ Σπάρτης καὶ Δωριέων, οὕτως ὥστε περὶ Ἀλκιβιάδου, Κόνωνος, Τιμοθέου, Ἰπικράτους, Πελοπίδα, Ἐπαμινώνδα, ἢ οὐδεμίαν ἢ ψυχρὰν μόνον μνηεῖαν πειεῖται. — η') Ἡ «Κύρου Ἀνάβασις», εἰς βιβλία 7, πληροῖ

μέχρι τινὸς τὸ μεταίχμιον μεταξύ τῶν δύο μερῶν τῶν Ἑλληνικῶν, περιγράφουσα τὴν ἐκ τῆς ἔνδον Ἀσίας ἐπάνοδον τῶν μυριῶν Ἑλλήνων λεπτομερέστατα, καὶ συνετάχθη μὲν 18 ἢ 20 ἔτη μετὰ ταῦτα, ἀλλὰ βεβαίως κατὰ σημειώσεις συγχρόνους τῶν συμβάντων. Ὁ Ξενοφὼν μνημονεύει ἑαυτοῦ ἐν τῷ συγγράμματι τούτῳ πάντοτε εἰς τρίτον πρόσωπον, δι' ὃ καὶ τινες ἐνόμισαν ὅτι, κατὰ Ἑλλην. Γ', 1, 2, ἔπρεπε νὰ τὸ ἀποδώσωσιν εἰς τὸν Θεμιστογένην. Ἀλλὰ λόγος ἀποχρῶν πρὸς τοῦτο δὲν ὑπάρχει, οὐδ' ὑπόκειται εἰς τὴν ἐλαχίστην ἀμφιβολίαν ἡ γνησιότης τῆς Ἀναβάσεως. Ὡς παράρτημα τῶν Ἑλληνικῶν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ θ') «πανηγυρικὸς τοῦ Ἀγησιλάου», ὅστις χαρακτηριστικώτεράς ἐστιν ὑφῆς, ἀλλ' οὐ ἡ γνησιότης ἐπίσης ἠμφισβητήθη. — Ἐπίσης ἀμφιβάλλεται ὑπὸ τινων ἡ γνησιότης δύο ἄλλων συγγραμμάτων, ὧν τὸ μὲν, ι') ἡ «Λακεδαιμονίων πολιτεία», τὸ δὲ ια') ἡ «Ἀθηναίων πολιτεία». Τοῦτο ὑπὸ τινων, ἴσως ὑπὲρ τὸ θεῶν ἀκριβολόγων, νέων κριτικῶν, ἐξελέχθη ὡς τὸ ἀρχαιότατον ἴσως εἰς ἀττικὸν πεζὸν λόγον καὶ οὐχὶ μετὰ τὸ 424, γραφέν.— ιβ') Τὸ ἐπιγραφόμενον «Πόροι» ἢ «περὶ προσόδων», πραγματεύεται περὶ αὐξήσεως τῶν δημοσίων πόρων.— ιγ') ὁ «ἱππάρχικος», ιδ') ὁ «περὶ ἱππικῆς», καὶ ιε') ὁ «κύνηγετικός», εἰσὶν ἔργα ἀνδρὸς ἐμπείρου περὶ τὰς τέχνας περὶ ὧν πραγματεύεται. Καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἤδη ἐξέτιμάτο ἡ φιλολογικὴ δραστηριότης τοῦ Ξενοφῶντος. Τῆς γλώσσης αὐτοῦ τὸ εὐχρον, τὸ καθαρὸν καὶ τὸ εὐχαρι, τοῦ γραφικοῦ χαρακτήρος του ἡ ἀφέλεια καὶ τὸ εὐληπτον, ἀπηλλαγμένον στόμφου ῥητορικοῦ, ἀνεγνωρίζετο ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε τῷ ἀπεδίδετο κοινῶς τὸ ἐπωνύμιον ἀττικῆς μελίσσης καὶ μούσης. Ἀλλ' ἂν ἐτέρου ἦν τὸ ὕψος αὐτοῦ ἰσχύον πῶς παραβαλλόμενον πρὸς ἄλλων, τῶν ἐπισημοτέρων ἀρχαίων συγγραφέων, καὶ μὴ ἱκανῶς ἐντεχνον καὶ περιγραφικόν, ἱκανὸν ὅμως ὅπως δῆποτε ἵνα θέλῃ γῇ καὶ πείθῃ (Quinet, X, I, 82). Τὰ ἐπι-

μελέστερον ἐξειργασμένα ἔργα αὐτοῦ εἰσὶν ἡ Κύρου Παιδεία, τὸ Συμπόσιον καὶ ὁ Οἰκονομικός. Ἐνίοτε δὲ βλάπτουσι τῆς γλώσσης τὴν καθαρότητα παρεννεύμεναι ἐκφράσεις ποιητικαὶ ἢ ἀρχαϊκαί, ἢ καὶ τινες διαλεκτικαί. — 4) Γλύπτης, μετὰ Κηφισοδότου, τοῦ γυναικαδέλφου τοῦ Φωκίωνος διὰ τοὺς Μεγαλοπολίτας τρία χαλκᾶ ἀγαλμάτια ἐργασθεῖς, Διὸς εὐθρόνου, Ἀρτέμιδος Σωτείρας καὶ Μεγάλης Πόλεως (προσωποποιήσεως τῆς πόλεως (Παυσ. Α, 30, 5). — 5) Κῶος, ἱατρός τοῦ αὐτοκράτορος Κλαυδίου, δηλητηριάσας αὐτὸν τῇ προτροπῇ τῆς Ἀγριππίνης (Tac. Ann. XII, 61, 67). — 6) Ἐφέσιος, γράψας, πιθανῶς τῇ ε' ἑκατονταετηρίδι μ. Χ., μυθιστόρημα ἐρωτικόν, ἐπιγραφόμενον «Ἐφεσιακά· τὰ κατ' Ἀνθίαν καὶ Ἀδρόκωμην». Τὸ ὕφος αὐτοῦ ἐστὶν ἀφελές καὶ σαφές.

Ξένων, 1) Θηβαῖος στρατηγὸς ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, τῷ 413 π. Χ. μετὰ τοῦ Νικωνος ἐπὶ κεφαλῇς 300 ὀπλιτῶν εἰς Σικελίαν πεμφθεὶς (Θουκ. Ζ, 19). — 2) Ποιητὴς τῆς νέας κωμωδίας. — 3) Τύραννος τῆς ἐν Ἀργολίδι Ἐρμιόνης, ὅστις, προτροπῇ τοῦ Ἀράτου, τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ καταθίς, προσῆλθεν εἰς τὸν Ἀχαϊκὸν δεσμὸν. — 4) Ἐπίσημος Ἀχαιὸς, εἰς ἐκ τῶν τῷ 167 π. Χ. εἰς Ῥώμην ὡς ὁμήρων σταλέντων (Πλούτ. Ἀρατ. ΛΔ). — 5) Ἄλλος Ἀχαιὸς μεσιτεύσας ἐν Ῥώμῃ ὑπὲρ τῆς ἀπολύσεως τῶν ὁμήρων τούτων. — 6) Ἐπικούριος φιλόσοφος Ἀθηναῖος, οὗ εὐφώνως μνημονεύει ὁ Κικέρων (Ad. Att. V, 10, 5, 30, 6. VII, I, 1. XIII, 37. XIV, 16, 4).

Ξενών, τὸ ξενοδοχεῖον, καὶ τὸ δωμάτιον τοῦ οἴκου τὸ προσδιορισμένον εἰς ὑποδοχὴν τῶν ξένων.

Ξένυλλα, ὄνομα γυναικὸς παρ' Ἀριστοφάνει (Θεομοφ. 681).

Ξέρξης, ἐλληνιστὶ τὸ περσικὸν ὄνομα Κσχάχάρσα (Kshkharjarscha). 1) Βασιλεὺς τῆς Περσίας, υἱὸς τοῦ Δαρείου καὶ τῆς Ἀτόσσης, θυγατρὸς Κύρου τοῦ πρεσβυτέρου,

ἤρισεν, ἐπὶ ζωῆς ἔτι τοῦ πατρὸς του, πρὸς τὸν ἐκ προγενεστέρως γυναικὸς ἀδελφόν του Ἀρταβάζανην, περὶ τοῦ θρόνου, καί, διὰ τῆς ἐπιρροῆς, ὡς λέγεται, καὶ τοῦ Δημαράτου, καθ' ὃ πορφυρογέννητος ὑπερισχύσας, διεδέχθη ἀκωλύτως τὸν Δαρείον, τῷ 485 π. Χ. (Ἡρότ. Ζ, 2). Ὑποτάξας τὰς ἀποστάσας ἐπαρχίας, τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν Βαβυλωνίαν, ἤρξατο ὀπλιζόμενος κατὰ τῆς Ἑλλάδος, τῇ προτροπῇ τοῦ κηδεστοῦ αὐτοῦ Μαρδονίου, ἐπικλήσει καὶ διαφόρων οἰκγενεσιῶν ἐξωσθέντων τυράννων, καὶ προσέτι καὶ ὑπὸ χρησμῶν καὶ ὀνείρων παρακινούμενος, ἐναντίον δὲ τῶν συμβουλῶν τοῦ θεοῦ τοῦ Ἀρταβάνου. Αἱ προπαρασκευαὶ αὐταὶ διήρκεσαν πολλὰ ἔτη (Ἡρότ. Ζ, 11, κλ.). Πανταχόθεν τοῦ κράτους συνελέγοντο στρατεύματα, καὶ κατὰ τὸν Κτησίαν, συνίστατο ὁ ἐν Ἀσίᾳ συνελθὼν κατὰ ξηρὰν στρατὸς ἐξ 800,000 ἀνδρῶν, ὁ δὲ στόλος συνέκειτο ἐκ 1200 πλοίων πολεμικῶν ὁ δ' Ἡρόδοτος, καθ' ὑπολογισμοὺς οὐχὶ ἀκριβεῖς, λέγει τοῦ στρατοῦ ὁμοῦ καὶ τοῦ στόλου τὴν δύναμιν περὶ τὰ τρία ἑκατομμύρια, ἐκτὸς τῶν σκευοφόρων. Καὶ τόπος μὲν συναγωγῆς ὠρίσθη ἡ πόλις Κρίταλλα τῆς Καππαδοκίας· ἐκεῖθεν δὲ μετέβη ὁ στρατὸς εἰς Σάρδεϊς, ὅθεν, κατὰ τὸ ἔρ τοῦ ἔτους 480, ἡ κατὰ ξηρὰν δύναμις μετέβη εἰς Εὐρώπην ἐπὶ τῶν πορφυρῶν αἵτινες πρὸς τοῦτο εἶχον παρασκευασθῆ (Ἡρότ. Ζ, 34). Συνώδευε δὲ τὸ στρατεύμα καὶ ὁ Ξέρξης, καὶ παρέστη εἰς τὴν ἐν Σαλαμῖνι καταστροφὴν τοῦ στόλου του, ἐπὶ θρόνου καθήμενος εἰς παράλιον τι ὕψωμα, τὸ καλούμενον ἢ τότε κληθὲν Κέρτα. Φυγῶν δ' ἐκεῖθεν, ἐφθασε μετὰ 45 ἡμέρας εἰς Ἀβύδον, καὶ ἐκεῖθεν ἐπανάκαμψεν εἰς Σάρδεϊς. Ὅτε δὲ, μετὰ τὴν διπλὴν ἥτταν ἐν Πλαταιαῖς καὶ ἐν Μυκάλῃ σύνοιδεν ὅτι ὤφειλε νὰ ἐγκαταλείψῃ πᾶσαν ἐλπίδα κατακτήσεως τῆς Ἑλλάδος, φαίνεται ὅτι ἐπέστρεψεν εἰς Σούσα (Δίσχλ. Πέρσ.), καὶ ἐκεῖ πιθανόν ἐστιν ὅτι εἰς τὰ μέγαρα αὐτοῦ ἀποσυρθεὶς, παρεδόθη εἰς πλὴρην ἀδράνειαν, καὶ μόνον πλέον τῆς τρυ-

φυλῆς καὶ ἐκδεδητημένης αὐτοῦ διαίτης καὶ τῶν ὁμοτήτων ἃς ἤσκει γίνεται μνεία. Ἐδο-
λοφονήθη δὲ τῷ 465 ὑπὸ τοῦ Ὑρκανίου Ἀρ-
ταδάνου, συμπράξαντος τῷ εὐνούχῳ Μιθριδά-
τῃ πρὸς ἀνατροπὴν τοῦ βασιλικοῦ οἴκου. Ἐ-
φένευσεν δ' ὁ Ἀρτάδανος καὶ ἐκ τῶν τριῶν
υἱῶν του, τοῦ Δαρείου, τοῦ Ἀρταξέρξου καὶ
τοῦ Ὑστάσπου, τὸν πρεσβύτερον. Ἀλλ' ὁ
Ἀρταξέρξης, καταβαλὼν αὐτόν, διεδέχθη τὸν
θρόνον (Διόδ. ΙΑ, 69). — 2) Ξέρξης Β', ὁ
μόνος γνήσιος υἱὸς Ἀρταξέρξου τοῦ Α', ἐβα-
σίλευσε τῷ 424, ἀλλὰ μετὰ 45 ἡμέ-
ρας ἐθανατώθη ὑπὸ τοῦ Σογδιανοῦ (Διόδ.
ΙΒ, 64).

Ξέστης, μέτρον χωρητικότητος διὰ τε
στερεὰ καὶ ὑγρά, 2 κοτύλας ἢ 12 κυάθους
περιλαμβάνον, τὸ $\frac{1}{2}$ τοῦ χοίνικος καὶ $\frac{1}{96}$
τοῦ μεδίμνου διὰ τὰ στερεὰ, διὰ δὲ τὰ ὑγρά
 $1 \frac{1}{6}$ τοῦ χοῦς καὶ $1 \frac{1}{72}$ τοῦ ἀττικοῦ ἀμφο-
ρέως· ἐν δὲ Ῥώμῃ ἴσων 20 οὔγγιαις.

Ξήριον, ἦν τὸ ξηρὸν φάρμακον, ἡ κό-
νις πρὸς ἐπίπασιν (Παῦλ. Αἰγιν. Ζ, 13).

Ἀνάγνωστον στ. Ἀντών.

Ξίφη (ἡ), τὸ σιδη-
ρον τοῦ ροκάνου (Ἡσχ.
λ. Ῥυκάνη ἦν ἰδ.).

Ξιφυριάχαιρα,
ὄπλον, εἶδος ξίφους ἔ-
χοντος σχῆμα μαχαί-
ρας, ἥτοι καμπύλον
(Θεόπ. παρ. Πολδ.).

Ξίφος ἐπικαμπές
(Φιλόξ. γλωσσ.), ἐν χρήσει ἰδίως παρὰ τοῖς

Θραξὶ καὶ τοῖς βαρβάροις (Αἰσχ. Πέρσ. 56)

ἐν Ῥώμῃ δὲ μᾶλλον ὡς τοῖς λησταῖς ἴδιον
θεωρούμενον.

Ξίφος, παρὰ τοῖς ποιηταῖς καὶ φάσκα-
νον καλούμενον ὄπλον, χαλκοῦν ἐφ' Ὀμήρου,
εἶτα σιδηροῦν, εὐθυτενές, ἄμφοτερές, ἥτοι
ἐκατέρωθεν τέμνον, εἰς ὅξεϊσιν δὲ λῆγον αἰχ-

μήν, ἐνίστο τορευτὸν, ὅτε ἦτο πολυτελές, ὡς
τὰ εὐρεθέντα ἐν τοῖς τάφοις τῶν Μυκηνηῶν.
Ἡ λαβὴ αὐτοῦ, ἡ κόπη, ἔχουσα βραχέϊαν

ἐγκάρσιον μεταλλίνην ῥάβδον ὑπὲρ τὴν λεπίδα ἢ σπάθην, ἐκοσμεῖτο πολλάκις δι' ἐλέφαντος, ἢ ἦν ἀργυρόηλος ('Ομ. Ίλ. Α, 219)· καὶ ἡ λεπίς δὲ, ἐν τοῖς ἀρχαιοτέροις χρόνοις, ὡς αἱ τῶν ἐν Μυκῆναις εὐρεθέντων, μάλιστα αἱ τῶν ἐγχειριδίων, τῶν βραχέων ξιφῶν, εἶχε πολλάκις ἐνεργασμένα κοσμήματα ἀργυρᾶ. Τὸ ἐλληνικὸν ξίφος κατ' ἀρχὰς δὲν ἦν μακρότερον τοῦ ἡ-

μίσεως μέτρου· τῷ δὲ 400 π. Χ. ὁ Ἰφικράτης τὸ ἐδιπλασίασε (Διόδ. ΙΕ, 41), καὶ ἐν ἀττικῷ τάφῳ εὐρέθη ξίφος ἔχον, μετὰ τῆς κόπης, μήκος 12' 5». Οἱ Ῥωμαῖοι δ' ἐπ' Ἀννίβα, ἐδέχθησαν τὸ κελτιδικὸν ξίφος, μακρότερον καὶ βαρύτερον τοῦ Ἑλληνικοῦ, καὶ κοπτερόν μόνον κατὰ τὴν μίαν πλευράν. Τὸ ξίφος ἐνετίθετο εἰς κολόν, θήκην, ἢ μεταλλίνην, ἢ δερματίνην μετὰ μεταλλίων πετάλων,

εἰς τὴν πολλάκις προσετίθετο καὶ μικρὰ μάχαιρα, οὐχὶ ὡς ὄπλον, ἀλλὰ δι' ἄλλας ἀνάγκας τοῦ στρατιώτου, πλὴν παρὰ Λακεδαιμονίους, παρ' οἷς ὄπλον ἦν καὶ ἡ μάχαιρα (Ἰδ. Ξυθλ η).

Ὁ κολεὺς δ' ἐκρέματο ἐκ τελαμῶνος ἢ ἄορτῆρος, φερομένου ἐκ τοῦ δεξιοῦ ὤμου πρὸς τὴν ἀριστεράν ὁσφύν, ἐνίοτε καὶ τ' ἀνάπαλιν, καὶ πολλάκις μόνον ἐκ τῆς ζώνης.

Ξεφωνεία, πόλις κατὰ τὴν ἀνατολικήν

παραλίαν τῆς Σικελίας, ἐπὶ ὁμωνύμου ἀκρωτηρίου, λιμένα ἔχουσα (Στρώ. ΣΤ.—Σκύλ.). Νῦν Cavo Ste Croce.

Ξόανον, ξύλινον ἄγαλμα, οἷα κατασκευάζοντο εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς τέχνης, μετ' εὐλαθείας διατηρούμενα καὶ ἐν τοῖς ἔπειτα χρόνοις, ὡς φέρ' εἰπεῖν ξύλινον «ἐξ ἀχράδος» ἦν τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀργείας Ἥρας (Παυσ. Β, 17). Τοιαῦτα ἀνευρέθησαν καλῶς διατηρούμενα ἐν Αἰγύπτῳ. Κατ' ὀλίγον ἤρξαντο τὰ ἄκρα αὐτῶν μετὰ ταῦτα ἐκ λίθων κατασκευαζόμενα, καὶ τὰ ἀκρόλιθα ταῦτα ξόανα προωδοποίησαν τὴν τέχνην τῶν λιθίνων ἀγαλμάτων, ἢ δ' ἐπ' αὐτῶν ἐπικόλλησις. ἐλέφαντος καὶ μεταλλίων ἐλασμάτων, τὴν τῶν χρυσελεφαντίνων.

Ξοῦς, ἐργαλεῖον πρὸς γλυφὴν τοῦ λίθου, ἢ ἄλλως σμίλη.

Ξόξ, πόλις ἐν τῷ Δέλτα τῆς Αἰγύπτου, ἐπὶ τοῦ Σαβηνυτικοῦ στομίου τοῦ Νεῖλου (Στρώ.). Νῦν Μεχαλλετέλ Κοδούρ.

Ξοῦθος, υἱὸς τοῦ Ἑλλήνος καὶ τῆς νύμφης Ὀρσηίδος ἀδελφὸς τοῦ Αἰόλου καὶ τοῦ Δώρου, ὅφ' ὧν ἐξωσθεῖς ἐκ Θεσσαλίας, ἦλθεν εἰς Ἀττικὴν, καὶ ἐνυμφεῖσθαι Κρέουσιν, τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Ἐρεχθέως· ἔσχε δ' ἐξ αὐτῆς υἱοὺς τὸν Ἀχαιὸν καὶ τὸν Ἴωνα, τοὺς γενάρχας τῶν Ἀχαιῶν καὶ Ἰωνῶν (Ἀπολλ. Α, 1, 3). Τοῦτου ἕνεκα κατῴκει, κατὰ τὴν παράδοσιν, ἐν Αἰγιάλῳ, τῇ ἑδρᾷ τῶν Ἰωνῶν, καὶ εἶτα τῶν Ἀχαιῶν. Ἐλέγετο δ' ὅτι ἐφυγεν ἐκεῖ, διωχθεὶς ὑπὸ τῶν υἱῶν τοῦ Ἐρεχθέως, διότι τὸν διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Ἐρεχθέως κενωθέντα θρόνον τῶν Ἀθηναίων ἀπένειμεν εἰς τὸν Κέκροπα (Ἰδ. Ἡρδ. Ζ, 94). Καὶ ὁ μὲν Ἀχαιὸς ἐξ Αἰγιάλου ἐπέστρεψεν εἰς Θεσσαλίαν, καὶ ἤρξεν ἐκεῖ μετὰ τοῦ Αἰόλου τὸν θάνατον, ὥστε ἐξ αὐτοῦ ἐλέγετο ἐπονομασθεῖσα φυλὴ τις τῆς ἀνατολικῆς Φθιώτιδος. Τὰ δὲ κατὰ τὸν Ἴωνα ἐδωκαν ἀφορμὴν εἰς τραγωδίας ὕλην. Κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου γραφεῖσαν, ἦν ὁ Ἴων υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς νύμφης Κρεοῦσης.

ἐκτεθέντα δ' ὑπὸ τῆς μητρός του, τὸν ἔφερεν ὁ Ἑρμῆς εἰς Δελφούς, ἐνθα αἱ ἱέρειαι ὤρισαν αὐτὸν εἰς νεωκόρον. "Οτε δ' ἠϋξήθη εἰς νεανίαν, ἦλθον ὁ Εοῦθος καὶ ἡ Κρέουσα εἰς Δελφούς νὰ συμβουλευθῶσι τὸν χρησμὸν περὶ τῆς ἀτεκνίας των, καὶ ἐδόθη ὑπὸ τοῦ χρησμοῦ τῷ Εοῦθῳ ἡ ἐντολὴ νὰ υἱοθετήσῃ ἐκεῖνον ὃν ἤθελε πρῶτον ἀπαντήσῃ ἐξερχόμενος τοῦ ναοῦ. Οὕτως υἱοθετήσεν ὁ Εοῦθος τὸν Ἰῶνα· ἀλλ' ἡ Κρέουσα δὲν τὸν ἐδέχετο, καὶ ἤθελε νὰ τὸν δηλητηριάσῃ. Φωραθεῖσα ὁμως, καταφεύγει εἰς τὸν βωμὸν τοῦ θεοῦ, ὅθεν ὁ Ἰῶν θέλει νὰ τὴν ἀποσπάσῃ καὶ νὰ τὴν φονεύσῃ. Τότε δὲ τῇ φέρει ἡ ἱέρεια τὴν κίστην εἰς ἣν εἶχεν εὑρεθῇ ὁ Ἰῶν ἐκτεθειμένος, καὶ ἰδούσα αὐτήν, ἀναγνώριζει ἡ Κρέουσα τὸν υἱὸν τῆς. Κατ' ἄλλην δὲ παράδοσιν ἐνυμφεῖται ὁ Ἰῶν τὴν Ἑλίκην, θυγατέρα τοῦ Σελينوῦ, βασιλέως τῆς Αἰγιαλείας, καὶ μετὰ τούτου τὸν θάνατον ἐβασίλευσεν ἐκεῖ, καὶ εἰς τοὺς Αἰγιαλεῖς ἔδωκε τὴν ἐπωνυμίαν Ἰώνων. Εἶτα δὲ, τῶν Ἀθηναίων ἐπικαλεσαμένων τὴν ἐπικουρίαν του κατὰ τῶν Ἑλευσινίων, ἐνίκησε τὸν Εὐμόλοπον, καὶ βασιλεύσας ἐν Ἀθήναις, ἔσχεν υἱοὺς τὸν Ὀπλὴν, Γελεῶνα, Αἰγικόρην, καὶ Ἀργάδην, τοὺς γενάρχας τῶν τεσσάρων Ἰωνικῶν φυλῶν. Ἦν δ' ὁ τάφος του ἐν τῷ δήμῳ Ποταμοῖς τοῖς Ἀττικῆς (Ἡρδ. Ε, 66).

Ευήλη, ξυλουργικὴ γλυφίς, ἐργαλεῖον πρὸς κατεργασίαν τοῦ ξύλου καὶ κνηστὶς λεγομένη (Ξενφ. Κυρουπ. ΣΤ, 2, 32). Οὕτω δ' ὠνομάζετο καὶ ἡ κυρτὴ καὶ ὀρεπανοειδὴς μάχαιρα ἣν ἀντὶ ξίφους εἶχον οἱ Λακεδαιμόνιοι (Ξενφ. Ἀνάδ. Δ, 6, 16, 8, 25).

Ευλένη, χωρίον ἐν Πισιδίᾳ, μετὰ τὸν Τερμισοῦ καὶ Κορβασῶν (Λίν. XXXVIII, 15).

Ευλοκοπία, παρὰ Ῥωμαίοις ποινὴ τῶν ὀραπετιῶν, ἡ ὑπὸ τῶν ἄλλων στρατιωτῶν μέχρι θανάτου διὰ ξύλων καταμαστίγωσις αὐτῶν.

Εὔλον, 1) ὄργανον ποινῆς τῶν δούλων, ἡ ποδοκάνη, εἰς ἣν ἔδενον τοὺς πόδας ἢ τὸν τράχηλον αὐτῶν (Ἀρστω. Λυσ. 680. Ἰπκ.

367). Εἰς τοιοῦτο δ' ἔδενον καὶ τοὺς φρενήτιδνας (Ἡρδ. ΣΤ, 75).—2) Ἡ σειρὰ τῶν ἐδρῶν εἰς τὸ Θέατρον. Πρῶτον ξύλον ἐλέγετο ἡ πρώτη παρὰ τὴν σκηνὴν ἔδρα τῶν ἀρχόντων καὶ τῶν πρυτάνεων, εἰ καὶ μόνον κατ' ἀρχὰς (ἐπὶ Θεσπίδος), ἦν ξυλίνη, εἶτα δὲ πᾶσαι αἱ ἔδραι ἦσαν λίθιναι (Ἀρστω. Πολ. 90).

—3) Μέτρον μήκους ἴσον πρὸς τρεῖς πηχέας.

Ευλοπέδη, ταῦτο τῷ ξύλῳ.

Ευνία, πόλις τῆς Θεσσαλίας, ἀνατολικοῦς τῆς Ευνιάδος λίμνης (ν. Νεζερό). Παρά τῃ Ὑπάτῃ (Πολβ. Θ, 3. — Λίν. XXXII, 13, XXXIII, 3. XXXIX, 26).

Ευνοίικια, πανήγυρις ἐν Ἀθήναις, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ συνοικισμοῦ τοῦ πρὶν εἰς χωρίον καὶ κώμας διεσπαρμένου λαοῦ (Θουκ. Β, 15).

Ευπέτη, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀνήκειν τῇ Κεκροπίδι φυλῇ.

Ευρόν, τὸ ξυράφιον ὃ μετεχειρίζοντο οἱ κουρεῖς.

Ευστίς (ἄττ. Εὐστίς), ἐπίβλημα γυμναστικῶν ποδῶν, ἄνωθεν μέχρι τῆς μέσης πρὸς τὰ ἔξω διπλούμενον, ὑπὲρ τοὺς ὤμους πορπούμενον, πᾶν τὸ σῶμα περιβάλλον καὶ

πρὸς τὴν μίαν πλευρὰν, τὴν δεξιάν, ἀνοικτὴν σύνηθες δ' εἰς τὰ δράματα (Πλάτ. Πολ. Ζ, 2).

Ευστόν, 1) τὸ ξύλον τοῦ δόρατος (Ἰλ. Δ, 469. — Α, 260. — Ἡρδ. Α, 52). — 2) Καὶ ἄλλα ἐργαλεῖα οὕτως ἐκαλοῦντο, ἰδίως τὸ τῶν τοιχοδόμων, δι' οὗ ἀπέφερον ἢ ἐπήλαιον τὸν πηλόν (Ἡσύχ. — Σουῖδ. — Πολυδ. Ζ, 125).

Ευστός, ἐν τοῖς γυμνασίοις στοὰ ἐστὶ

γασμένη, ἐνθα ἤσκειντο οἱ ἀθληταὶ ἢ οἱ νέοι τὸν χειμῶνα, ἄλλως δ' ἐχρησίμευε καὶ εἰς περίπατον (Ξενοφ. Οἶκον. ΙΑ, 15.—Παυσ. ΣΤ, 23).—Παρά Ῥωμαίοις ἀστεγος καὶ ἀν-

θοστολίστος διάδρομος ἐν ταῖς οἰκίαις (Cic. Acad. II, 8.—Plin. Ep.).

Ξύστρα, Ξύστρις καὶ Ξύστρον, τὸ αὐτὸ τῇ ξυστίδι, ὡς τεκτονικὸν ἐργαλεῖον.

Ο

”Οα ἢ **”Οη**, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀνίκων εἰς τὴν Πανδιονίδα φυλὴν (Στ. Βυζ.). **”Ο** δημότης **”Οαθεν** καὶ **”Οαεύς**. Πιθκνῶς ν. Βαλανιδέζα, κατ' ἐκεῖ εὑρεθείσας ἐπιγραφάς.

”Οανοῦ, λαὸς οἰκῶν ἐν τῇ μεσογείῳ τῆς Ἰνδικῆς νήσου Ταπροβάνης (Πτολ.).

”Οαξος καὶ **Οἶαξος** (Ἀπολλ. Ῥόδ.), παρὰ δὲ Ἡρόδοτῳ Ἀξός, ἀρχαία πόλις τῆς Κρήτης, κτίσμα τοῦ υἱοῦ τοῦ Μίνως Ὁάξου, καὶ τῆς νύμφης Ἀκακαλλίδος (Στφ. Βυζ.).

”Οαρος, ποταμὸς, καθ' Ἡρόδοτον (Δ, 223), τῆς εὐρωπαϊκῆς Σκυθίας, παρὰ τοῖς Θυασσογέταις πηγάζων, ρέων ἀνατολικῶς τοῦ Τανάιδος, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὴν Μαιώτιδα λίμνην. Πιθανῶς ἦν οὗτος εἰς τὸν ἀνατολικῶν ὁμόρρων τοῦ Τανάιδος, ἵσως ὁ παρὰ Πλινίῳ (VI, 7, 7) καλούμενος Ὁφαρος.

”Οασίς, καθ' Ἡρόδοτον, ἡ Αὔασις, ἐν μέσῳ τῶν ἀμμωδῶν τῆς Λιβύας ἐρήμων ὡς νῆσος κείμενον χωρίον εὐφορον, ἔχον πηγὴν ὕδατος, κατάφυτον καὶ ἀμπελοτρόφον. Τρεῖς τοιαῦται Ὁάσεις μνημονεύονται ὑπὸ Στράβωνος (B. 130.12, 791, 813). Ἡ μετὰ τὴν Ὁάσιν, ἣν καὶ μόνην ἀναφέρει ὁ Ἡρόδοτος (Γ, 36) ὡς «πὸ λιν Ὁασιν» ἢ «νῆσον Μακάριον», ἔκειτο ἐν τῇ ἄνω Αἰγύπτῳ εἰς ἐπτά ἡμερῶν ἀπόστασιν πρὸς νότον ἀπὸ τῶν Αἰγυπτιακῶν Θηβῶν. Ἡ δευτέρα Ὁάσις ἦν, κατὰ Στράβωνα, οὐ μακρὰν τῆς Μοίριδος λίμνης, ἐν τῇ μέσῃ Αἰγύπτῳ, μίαν ἡμέραν πρὸς δυσμὰς ἀπέχουσα τῆς πόλεως Ὁξυρρίγχου (ν. Βάνασα ἐλ. Κασσάρ)· τρίτη δ' Ὁάσις, ἡ μικρά,

ἣν ἡ τοῦ Διὸς Ἀμμωνος (ν. Ἐλ Βαχίρ). Ὑπὸ πηγῶν δὲ καὶ ἄλλα ἐπίσης καρποφόρα χωρία ἐν τῇ Λιβυκῇ ἐρήμῳ γνωστὰ τοῖς ἀρχαίοις, ὡς ἡ Ἀγγίλα, ἡ Φαζανία, ἀλλὰ δὲν μνημονεύονται ὑπὸ τὸ ὄνομα Ὁάσεων. Ἐχρησίμευσαν δ' αἱ Ὁάσεις εἰς τοὺς Ῥωμαίους αὐτοκράτορας ὡς τόπος ἐξουσίας.

”Οδόνα, πόλις ἐν τῇ μεσογείῳ τῆς Ἀσσυρίας (Πτολεμ. ΣΤ, 1).

”Οβελίας, ἄρτος ἐπιμήκης ψηνόμενος περὶ ὀβελὸν (Πολύδ. Α, 248), ἵσως ὅμως οὕτω καλούμενος καὶ διότι ἐπωλεῖτο ἀντὶ ὀβελοῦ.

”Οβελισκόλυχνος, λύχνος φερόμενος εἰς τὸ ἄκρον ὀβελοῦ (Ἀρστ. π. Μαρ. Ζωὺ. Δ, 6.—Θεόπ. Κωμ. Ἀθ. σ. 700).

”Οβελίσκος, κυρίως μικρὸς ὀβελός, καὶ ἐντεῦθεν 1) ἡ ὀβελία αἰχμὴ ἀκοντίου. Οὕτω δὲ κυρίως ἐλέγετο παρὰ Ῥωμαίοις τὸ μικρότερον τῶν δύο ἀκοντίων ὃ ἔφερον οἱ πεζοὶ στρατιῶται παρ' αὐτοῖς. Εἶχε δὲ μῆκος ἡ αἰχμὴ αὐτοῦ 5 δακτύλων, τὸ δὲ ξύλον τριῶν ποδῶν καὶ ἡμίσεως.—

2) Αἰγυπτιακὴ μνημονευτικὴ στήλη, παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Αἰγυπτίοις **Μάειν** καλουμένη, ὅπερ αὐτὸ τοῦτο δηλοῖ, ἐλληνιστὶ δὲ κληθεῖσα δι' ἀντιφράσεως, ὡς κλοσσιανοῦ ὀβελοῦ σχῆμα ἔχουσα. Ἦν δὲ μονόλιθος, τετράπλευρος, ἰδρυμένη ἐπὶ τετραγώνου βάσεως ταπεινῆς, ἐν τῇ μέσῳ κοίτης, καὶ πόδας τινὰς προεχούσης περὶ τὴν στήλην· αὕτη δ' ἦν εἰσαμεινὸν ἀνιούσα, ἥτοι πρὸς τὰ ἄνω πυραμιδοειδῶς μειουμένη, κατὰ τὸ ἐν τρίτον τῆς

βάσεως, καὶ ἐπὶ τῆς κορυφῆς εἰς πυραμίδιον ἀπολήγουσα. Κυρίως ἰδρύοντο τοιοῦτοι ὀβελίσκοι ἐν τῇ μέσῃ Αἰγύπτῳ μέχρι τῆς Νουβίας, καὶ οἱ ἀρχαιότεροι ἀνέρχονται μέχρι τῆς ἑ-

ἐκατονταετηρίδος π. Χ. Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰσὶ κατεσκευασμένοι ἐκ γρανίτου πυρροποικίλου «αἰθιοπικοῦ ποικίλου» (Ἡρδ. Β, 127) ἢ Συηνίτου λίθου (Plin. XXXVI, 14) σπανιώτερον δ' ἐκ τιτανολίθου καὶ μαρμάρου λευκοῦ. Λατομεῖα ἀνευρέθησαν πρῶτα ἐν Συήνῃ. Τὸ ὕψος τῶν ὀβελίσκων, συνήθως δεκαπλάσιον τοῦ πλάτους, ἐστὶ διάφορον· ἀπὸ 50 μέχρι 150', ἔχουσι δὲ τὴν ἐπιφάνειαν εἴτε ὅλως λείαν, εἴτε δι' ἱερογλύφων ἐπικεχαρχμένην, εἴτε ἐν μέρει, εἴτε πανταχοῦ καὶ ἐπὶ τῶν τεσσάρων πλευρῶν. Τὰ γράμματα εἰσὶ συνήθως μέχρι βάθους δύο δακτύλων ἐγκεχαρχμένα, ἐνίοτε διὰ διαφορῶν βαφῶν ἐπικεχρισμένα καὶ κατὰ τμήματα διηρημένα. Ὑπῆρχον δὲ, πολυαριθμότατοι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, καὶ πολλῶν μνημονεύουσιν ὁ Ἡρόδοτος, ὁ Διόδωρος καὶ ὁ Πλίνιος. Κυρίως ἀνηγείροντο πρὸ τῶν ναῶν, πολλάκις εἰς μνημεῖα τῆς αὐτῶν ἀναθέσεως· κατὰ Πλίνιον δὲ (XXXIV, 14), ἦσαν τῷ Ἡλίῳ ἀφιερωμένοι, ἔχοντες δὴθεν καὶ τὸ σχῆμα τῶν ἀκτίνων αὐτοῦ. Οἱ μέγιστοι ὄγκοι τῶν λίθων αὐτῶν μεταφέροντο διὰ τοῦ Νείλου, καὶ ἐν μέρει δι' ἐλκλήρων, ὧν παράστασις ἀπαντᾷ ἐνίοτε εἰς ἀνάγλυφα. Μετὰ δὲ τὴν ἐπικράτησιν τῶν Περσῶν δὲν κατεσκευάσθησαν πλέον ὀβελίσκοι, καὶ οἱ Πτολεμαῖοι ἐκόσμησαν τὴν Ἀλεξάνδρειαν δι' ἀρχαίων, οὓς μετέφερον ἐκ τῶν ἐνδον χωρῶν. Ἐκ τῶν σωζομένων οὐδεὶς ἐστὶν ἀρχαιότερος τῆς δεκάτης ὀγδόης θυναστείας, κατὰ τὰ 1800 π. Χ. Οἱ Αἰγύπτιοι τοσοῦτον περὶ πολλοῦ ἐποιούντο τοὺς ὀβελίσκους, ὥστε διηγούντο καὶ ἐπ' αὐτοῖς τὸν μῦθον ὅτι ὁ Ῥαμσῆς, ὅτε ἀνήγειρεν ἕνα ἐξ αὐτῶν, ἔδωκεν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τὸν ἴδιον υἱὸν του, ἵνα καταστήσῃ προσεκτικὸς τοὺς ἐργάτας του εἰς τοῦ ἔργου τῶν τὴν ἐκτέλεσιν· καὶ προσέτι ὅτι ὁ

Καμβύσης, κατακτῆσας καὶ λεηλατῶν καὶ πολλῶν τὰς πόλεις τῆς Αἰγύπτου, διέταξε νὰ σὺνίσῃ τὴν πυρκαϊάν ἵνα μὴ καταστραφῇ τὸ ἀριστοτέχνημα τοῦτο· ὁ θαύμασεν, ἴσως αὐτοῦ τὴν ἱερογλυφικὴν ἐπιγραφὴν μετέφρασε εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὁ Ἑρμαπίων, καὶ τῆς μετάφράσεως μέρος διετήρησεν ὁ Ἀρμινανὸς Μαρκελῖνος. Φαίνεται δ' ὅτι αὐτὸς οὗτος ἐστὶν ἐπὶ Αὐγούστου εἰς Ῥώμην μετακομισθεὶς ὁ Ἡλιοπόλεως, ἔνθα εἶχεν ἀνεγερθῇ περὶ τὰ 1500 π. Χ. ὑπὸ Σεσώστριδος, ἢ Ῥαμέσου τοῦ μεγάλου, ἴσως ὁ οὗ μνημονεύει καὶ ὁ Διόδωρος (Α, 57) ὡς ἔχοντος ὕψος 125 πήχεων. Τῷ 1589 κατερριμμένος εὐρεθείς, καὶ ἀνασκαφθεὶς, ἀνηγέρθη καὶ ἵσταται παρὰ τὴν «Πύλιν τοῦ λαοῦ»· ἀλλὰ τὸ ὕψος αὐτοῦ ἐστὶ μόνον 110 ποδῶν. Οἱ δ' ἄλλοι σωζόμενοι εἰσὶν, αἱ ὁ ἐκ Θηβῶν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἐκεῖθεν ὑπὸ Κωνσταντίου Β' εἰς Ῥώμην μετενεχθεὶς εἰς τὴν πλατεῖαν ἱστάμενος τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ Λατεριανοῦ, 143 σπιθαμῶν (30') ὕψος καὶ ἐπιγεγραμμένον ἔχων τὸ ὄνομα τοῦ Θεοτομῆσιος (1783 π. Χ.). 6', Ὁ κατὰ Πλίνιον (XVII, 4), ὑπὸ Ψαμμητίχου στηθεὶς ἀνωτέρω τῆς Μέμφιδος κατὰ τὴν Ἡλιούπολιν, εἰς τοῦ Δέλτα τὴν κορυφὴν, ὑπ' Αὐγούστου δ' εἰς Ῥώμην μετακομισθεὶς, καὶ ὡς γνώμων ἡ ἡλιακὸν ὥρολόγιον εἰς τὸ Πεδίον τοῦ Ἀρεῶς· ὑπὸ δὲ τοῦ Πάππα Πίου ΣΤ', εἰς τὸ Κιτόριον λεγόμενον ὄρος ἀνεγερθεὶς, ὕψος δ' ἔχων 94 1/2 σπιθαμῶν. 7', Ὁ ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἄνω ἡκρωτηριασμένος, ἐπὶ βάσεως δ' ἰδρυμένος δηλοῦσης δι' ἀναγλύφων καὶ ἐπιγραφῶν ὅτι ἐστήθη ὑπὸ Θεοδοσίου. 8', Πρὸ τοῦ πυλῶνος λαμπρᾶς οἰκοδομῆς τοῦ Λουξὸρ ἐν Θήκαις ταῖς Αἰγυπτιακαῖς ἵσταντο δύο ἀνισοῦψεις, ἑξαισίου δὲ καλλονῆς, ὀβελίσκοι, ἔχοντες ἀμφοτέρω τριπλὴν κᾶθετον ἄνωθεν ἕως κάτω γραμμὴν ἱερογλύφων, ὧν τὰ μὲν τῆς μέσης γραμμῆς, βαθύτερον κεχαρχμένα, λέγουσι Ῥάμεσιν τὸν Β' ἰδρύσαντα, αἱ δὲ δύο ἄλλαι, τὸν υἱὸν ἐκείνου, Ῥάμεσιν Γ' περατώσαντα τὴν

οἰκοδομήν. Τὸν ἕτερον τούτων, 70' ὕψλόν, ἀπεκόμισαν οἱ Γάλλοι εἰς Παρισίους καὶ ἔστησαν εἰς τὴν Πλατεῖαν τῆς Ὀμονοίας, ε', Δύο ἕτεροι ἔκειντο κατὰ γῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Τὸν ἕνα αὐτῶν, γνωστὸν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὀβελίσκος τῆς Κλεοπάτρας», καὶ αὐτὸν ἔχοντα τριπλὴν ἱερογλύφων σειρὰν, ἀπεκόμισαν οἱ Ἄγγλοι εἰς τὸ Λονδῖνον· ὁ δ' ἕτερος πρὸ μικροῦ μετεκομίσθη εἰς Ἀμερικὴν (Ἡρδ. Α, 111. 170. — Plin. XXXVI, 8, 14).

Ὀβελὸς, ῥάβδος μεταλλίνη εἰς ὅξυ ἀπολήγουσα (σοῦβλα), εἶτε ὄπλον, εἶτε σκεῦος μαγειρικὸν (Ἡρδ. Β, 535), ὡς παρ' Ὀμήρῳ οἱ Ὀβελοί. Παρ' Ἡροδότῳ δὲ καὶ ταῦτ' τῷ Ὀβελίσκῳ (ἴδ.). — Οἱ δὲ γραμματικοὶ ὁβελὸν ἐκάλουν τὴν γραμμὴν δι' ἧς ἐσημειοῦν τῶν ἀρχαίων κειμένων τὰ ἀμφίβολα μέρη καὶ τὰ, ὡς νόθα, κατ' αὐτοὺς ἀφαιρετέα, «ἔσθ-βελιστέα», καὶ μάλιστα ὁβελὸν περιεστειγμένον τὸν ἔλεγον, διότι ἄνωθεν καὶ κάτωθεν προσέθετον στιγμὴν οὕτω: — (Διογ. Λαέρτ. δ, 66).

Ὀβιγεννή, χώρα τῆς Λυκαονίας (Pl. V, 32), ὅθεν καὶ ἡ λέξις Ὀβιγεννέων ἐν Ἡροδότῳ (Γ, 90) διωρθώθη ὑπὸ τινων (Wesseling) εἰς Ὀβιγενέων.

Ὀβιδίος, (Πούβλιος Νάσων), Ῥωμαῖος ποιητής, εἰς τῶν παραγωγιχωτέρων, γεννηθεὶς τῷ 13 π. Χ. εἰς φιλικὰς καὶ συγγενικὰς σχέσεις διατελέσας μετὰ τοῦ Αὐγούστου, καὶ ὑπ' αὐτοῦ, ἀγνοεῖται ἐπὶ τίνι αἰτίᾳ, ἐξορισθεὶς τῷ 9 μ. Χ. εἰς Τόμους (Κουστεντζέ) τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ἐνθα ἀπέβησε τριακοντούτης τῷ 17 μ. Χ. Ἐν Ῥώμῃ ἰδίως εἰς τὴν ῥητορικὴν τέχνην ἐκπαιδευθεὶς, ἀλλὰ πρὸς τὴν ποίησιν ἀκατάσχετον ἔχων κλίσιν, ἠρύσθη εἰς τὰς γνησίας αὐτῆς πηγὰς, ἐπιδημήσας εἰς Ἀθήνας καὶ εἰς Σικελίαν. Ζωηροτάτην ἔχων τὴν φαντασίαν, καὶ ἀριστοτέχνης περὶ τὴν λατινικὴν γλῶσσαν καὶ τὴν στιχουργίαν, ἔγραψε πολυπληθέστατα ποιήματα ἑνδεκα διαφόρων κατηγοριῶν. Ἐξ αὐτῶν αἱ «Μεταμορφώσεις», ἐν πεντεκαίδεκα βιβλίοις, καὶ ἐν ἑξα-

μέτροις γεγραμμένα, εἰσὶν αἱ μᾶλλον τὴν προσοχὴν ἐλκύουσαι, καθ' ὃ μέχρι καὶ σήμερον ἐτι πλούσαι οὖσαι πηγαὶ μυθολογικῶν πληροφοριῶν. Ἀφηγοῦνται δὲ πᾶσαι τὰς μυθευομένας μεταμορφώσεις ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, μέχρις αὐτοῦ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος τῆς εἰς ἀστέρα μεταμορφώσεως καὶ ἀρῶνται μὲν κατὰ πρῶτον λόγον ἐξ Ἑλληνικῶν παραδόσεων, ὧν πολλαὶ ἄλλως δὲν διεσώθησαν, ἀλλὰ καὶ οὐκ ὀλίγαι φαίνονται διαπλαττόμεναι καὶ πῶς ἐπιτετηθευμέναι κατ' ἐπίνοιαν αὐτοῦ τοῦ ποιητοῦ.

Ὀβόκα, ποταμὸς διαρρέων τὰ ἀνατολικά τῆς νήσου Ἰέρνης (τῆς Ἰρλανδίας) (Πτολ. Β, 2).

Ὀβολὸς, παρ' Ἀττικοῖς τὸ Ἰωνικὸν Ὀβελός (Ἀρσεν. ἐν Πολυδ. Θ, 77. — Πλούτ. Δυσ. ΙΖ. — Ἑτυμ. Μ.). Κατ' Εὐστάθιον «Ὀβολόν, σιδήρου τι ἔλασμα ἔλεγον, σχῆμα μὲν πῶς ἔχον ὁβελού, οὐ μὴν καὶ εἰς πάντῃ ὅξυ λήγον. Οὕτω μὲν ἄδρὸν ἦν τῇ παλαιότητι· ἐκεῖνο τὸ ἔλασμα τοῦ ὁβελού, ὥστε ὁβελοὶ ἐξ τῆν δράκμα ἐπλήρου, καὶ τοῦτο ἐλέγετο δραχμὴ, ὁβελῶν τοιούτων ἑξᾶς, ὅσον ἐπιδεδράχθαι δύναται χεῖρ». Ἐπὶ τῶν ἱστορικῶν χρόνων ὁμῶς ὁ ὁβελός ἔλαβε τὸ σχῆμα τῶν νομισμάτων, καὶ ἦν ἡ χαλκοῦς, ἡ μικρότατος ἀργυροῦς, τὴν ἀξίαν ἔχων τοῦ ἑκτου τῆς δραχμῆς, ἐπομένως μείζονα ὁ Αἰγίνατος τοῦ Ἀττικοῦ. Ἐσημειοῦντο δ' ἐν τῇ γραφῇ ὁ ὁβελός διὰ Ὁ, τὸ δ' ἡμιὁβελόν διὰ Ἡ (Ἡ εἰς τὰ χεῖλη τοῦ κηδευομένου νεκροῦ ἔθετον οἱ ἀρχαῖοι ἕνα ὁβελόν, ὡς μέλλοντα νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πορθμεῖα τῷ Χέρωνι. Σήμερον Ὀβολός παρ' ἡμῶν ἐκλήθη ἡ πεντάρα (πεντάλεπτον), διὸ ὁβελόν ἡ δεκάρα.

Ὀβολούκων, ἡ Ὀβούλων χωρίον τῆς Βαλτικῆς Ἰσπανίας, 300 στάδια ἀπέχον τῆς Κορδοῦνης, εἰς ἧς τὴν δικαιοδοσίαν ὑπῆγετο (Σισβ. Γ, 141. 160).

Ὀβούκολα, πόλις Ἰσπανικὴ ἐν τῇ Βαλτικῇ, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἀπὸ Ἰσπάλιδος εἰς Ἐμερίταν ἡ Κορδοῦνην (Cass. Β, Alex. LVII).

Ὁδριμοπάτρη, ἐπίθετον τῆς Ἀθηνᾶς, ὡς ἐχούσης πατέρα τὸν ἰσχυρότατον τῶν θεῶν (Ὁμ. Ἰλ. — Ἡσιόδ. Θεογ.).

Ὁδριμος, 1) εἰς τῶν πεντήκοντα υἱῶν τοῦ Αἰγύπτου (Hug. Fab. GLXX). — 2) Ἕλλην ῥήτωρ, πιθανώτατα χρόνων μεταγενεστέρων, οὗ τινος τεμάχια διετήρησεν ὁ Στοβαῖος.

Ὁγδοήκοντα, ἐν Ἀργεὶ ἀρχὴ τις παρὰ τῇ βουλῇ, πιθανῶς ὡς οἱ ἐν Ἀθήναις πρυτάνεις (Θουκ. Ε, 47).

Ὁγκας, ἐπωνυμία τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Βοιωτίᾳ, ἐκ χωρίου τινὸς Ὁγκας, ἐνθα εἶχεν ἱερόν. Ἐξ αὐτῆς καὶ αἱ νοτιανατολικαὶ πύλαι τῶν Θηβῶν ἐλέγοντο Ὁγκάτι (Αἰσχλ. Ἐπιτ. ἐπὶ Θ. 501). Ἐν ἔπειτα χρόνοις ἐπιστεύετο ὅτι τὴν λατρείαν ταύτην ἔφερεν ὁ Κῶντος ἐκ Φοινίκης.

Ὁγκας ἢ Ὁγκεῖον ἢ Ὁγκιον, χώρα τις ἐν Ἀρκαδίᾳ, ἐπώνυμος ἀρχαίου τινὸς ἐγχωρίου βασιλέως Ὁγκου (Παυσ.), ἄλλος δ' ἔχουσα τοῦ Ἀπόλλωνος.

Ὁγκῖνοι, σιδηρὰ ἄγκυστρα, προσηλωμένα εἰς τὰ πλευρὰ τοῦ βραχίονος ἐν Ἀθήναις, καὶ εἰς ἃ ἐσπαράττοντο οἱ εἰς αὐτὸ κρημνιζόμενοι (Σχλ. Ἀρσφ. Πλούτ. 431).

Ὁγκος, υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, βασιλεὺς τοῦ ἐν Ἀρκαδίᾳ Ὁγκίου, ἐνθα ἔτρεφεν ὠραίους ἵππους. Μεταξὺ δ' αὐτῶν καταφυγοῦσα ἡ Δήμητρα, διωκομένη ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος, καὶ εἰς ἵππον μεταμορφωθείσα, ἔτεκε τὸν Ἀρίονα (Παυσ. Η, 25).

Γραφή ἐκ Πομπηίας.

Ὁγκος ἢ Ὁγκέον, θήκη ἢ κάνιστρον εἰς ἐναπόθεσιν ὀξέων σιδηρῶν ἐργαλείων.

Ὁγκος, οὕτως ἐλέγετο, ὡς ὀγκώδης, μία τῶν τραγικῶν προσωπίδων, ἔχουσα μεγάλην φενάκην, καὶ ἐπ' αὐτῆς πῖλον ὑψηλὸν ὑπὲρ

τὸ μέτωπον, Λαβδόειδῃ, ὡς λέγει αὐτὸν

ὁ Πολυδεύκης (Δ. 133), καὶ πρὸς τὰ ὀπίσω ἐξέχοντα.

Ὁγμιος, ἐπωνυμιον τοῦ Ἡρακλέους παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Γάλλοις (Ἡρδ. Α. — Παυσ.).

Ὁγχησμος, παρὰ τοῖς μεταγενεστοῖς Ἀγχιασμός, πόλις μετὰ λιμένος εἰς τὴν Χαονίαν τῆς Ἠπείρου, κατέναντι τῆς Κερκύρας, ἔχουσα ναὸν τῆς Ἀφροδίτης. Ἐξ αὐτῆς ἔλεγον Ὁγχισμίτην τὸν ἐξ Ἠπείρου πρὸς τὴν Ἰταλίαν πνέοντα ἄνεμον (Cic. ad. Att. VII, 2. — Στράβ. Ζ, 322).

Ὁγχηστός, 1) ἀρχαιοτάτον, τῷ Ὀμήρῳ ἤδη γνωστὸν (Ἰλ. Β, 506), χωρίον τῆς Βοιωτίας πρὸς τῇ Ἀλιάρτῃ, κατὰ τὰ νοτιανατολικά τῆς λίμνης Κωπαίδος, ἔχον ἐπὶ λόφῳ περίφημον ἄλλος καὶ ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος, ὅστις ἐξ αὐτοῦ καὶ Ὁγχῆστιος ἐπελέγετο. Ἐδοξάετο δ' ὅτι ὑπῆρξεν Ὁγχηστός, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος, κτίσας τὴν πόλιν καὶ τὸν ναὸν, ἐξ οὗ καὶ ὠνομάσθησαν. Ἦν δ' ἐνταῦθα ἡ ἔδρα ἀρχαίας ἀμφικτυονίας καὶ πανηγυρικῶν ἱππικῶν ἀγώνων (Ὁμ. Ὑμν. εἰς Ἀπόλλ. Πύθ. 52. Ἰλ. Β, 506. — Παυσ. Θ, 26. — Ἀπολλ. Ῥόδ. — Στράβ.) — 2) Ποταμὸς ἐν τῇ Πελασγιῳτίδι τῆς Θεσσαλίας, ἐκ τοῦ Πηλίου ὄρους ρέων εἰς τὴν Βοιωτίδα λίμνην, διὰ τοῦ πεδίου τῆς μάχης τῶν Κυνὸς Κεφαλῶν (Πολύβ. ΙΗ, 3, 5. — Λιν. XXXIII, 6), πιθανῶς ἐν Ὀνόχωρον λέγει ὁ Ἡρόδοτος (Ζ, 129. 196).

Ὁγχηστός, 1) Ὁ υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος (Ἰδ. ἀνωτέρω). — 2) Εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Ἀγρίου, ἐλθὼν εἰς Πελοπόννησον, καὶ φονεύσας ἐκεῖ τὸν Οἶνέα (Ἰδ.).

Ὁδενάτος. Ἰδ. Ζηνοβία.

Ὁδησσός, 1) Πόλις Ἑλληνική, ἀποικία τῶν Μιλησίων, ἐν Θράκῃ, ἐπὶ τῆς δυτικῆς ἀκτῆς τοῦ Εὐξείνου Πόντου, εἰς 300 σταδίων ἀπόστασιν πρὸς βορρᾶν ὑπὲρ τοὺς πρόποδας τοῦ Αἴμου (ν. Βάρνα) (Στράβ. Ζ, 319. — Ον. Troit. I, 7, 39). — 2) Πόλις παραθαλασσία εἰς τὴν βόρειον ἀκτὴν τοῦ Εὐ-

Ξείνου Πόντου, εἰς τὸν Σαγγάρειον κόλπον, δυτικῶς τῶν ἐκβολῶν τοῦ Βορυσθένου καὶ

τῆς πόλεως Ὀλδίας, εἰς ἀπόστασιν δέ τινα βορειοδυτικῶς τῆς νῦν Ὀδησσού καλουμένης.

Ὀδῖος. 1) ἀρχηγὸς τῶν Ἀλιζόνων ἐν Τροίᾳ ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος φονευθεὶς, (Ὀμ. Ἰλ. Ε, 38).—2) Κήρυξ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ στρατοπέδῳ πρὸ τοῦ Ἰλίου (Ὀμ. Ἰλ. Ι, 470).

Ὀδοάκρος. Ἐρμούλας τὸ γένος, μετέβη ἐν τῇ πρώτῃ νεότητί του παρὰ τὸν Δούναδιν, ὅθεν ἐκ προφητείας μαγίσσης, ἧτις μέγα μέλλον τῷ προεῖπε, παρακινήθεισ, ἀπῆλθεν εἰς Ῥώμην καὶ κατετάχθη εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν σωματοφυλακίην. Ἀρχηγὸς δ' ἀνάδειχθεὶς ἐπαναστάσεως τῶν μισθωτῶν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ στρατοῦ, ἐξεθρόνισε (τῷ 476 μ. Χ.) τὸν αὐτοκράτορα Δύγουστινον, φονεύσας τὸν πατέρα αὐτοῦ Ὀρέστην, καὶ ἀνηγорεύθη βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας, τὸ τρίτον τῆς χώρας εἰς τοὺς στρατιώτας του διανείμας, τοὺς δ' ἀρχαίους θεσμοὺς οὐδόλως μετατρέψας. Ἀλλ' εἰς τρεῖς μάχας ἡττηθεὶς ὑπὸ Θεοδορίου, τοῦ βασιλέως τῶν Ὀστρογόθων καὶ ἐπὶ τέσσαρα ἔτη ὑπ' αὐτοῦ ἐν Ῥαβέννα πολιορκηθεὶς, παρεδόθη τέλος τῷ 493 καὶ μετὰ τινα χρόνον, ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι νέαν ἐπανάστασιν ἐμελέτα, ἐθανατώθη (Προκόπ. Γοτθ. Πόλ. Α, 1).

Ὀδοῦμαντες ἢ Ὀδοῦμαντοι, λαὸς Θρακικὸς, βορειανατολικῶς τῆς Μακεδονίας οἰκῶν, κατὰ τὸ ὄρος Ὀρθηλον, μετὰ τῶν ποταμῶν Στρυμόνος καὶ Νέστου (Ἡρδ. Ζ, 113.—Θουκ. Β, 101. Ε, 6).

Ὀδοντογλυφίς, ἐργαλεῖον πρὸς ξέσιν καὶ καθάρισιν τῶν ὀδόντων. Τὰ ἄριστα ἦσαν ἐκ τρυφερῶν κλάδων σχοίνου, τὰ δευ-

τερεύοντα ἐκ πετροῦ (Μαρτ. XIV, 22. III, 82. VI, 24. VII, 53).

Ὀδοποιοί, ἐν Ἀθήναις ἄρχοντες ἐπιμελῆται τῶν ὁδῶν (Πλούτ. Πολ. παραγγ. 15.—Φώτ. ἐν λ.).—Μετὰ ταῦτα ἡ ἐπιμέλεια αὕτη ἀνετέθη τοῖς ἐπὶ τὰ θεωρικά χειροτονημένοις (Αἰσχ. κ. Κτησιφ. 419, 432).

Ὀδρύσαι, ὁ ἰσχυρότατος τῶν λαῶν τῆς Θράκης, οὐχὶ Ἑλληνικῆς καταγωγῆς, κατοικῶν, καθ' Ἡρόδοτον (Δ, 92), ἐκατέρωθεν τοῦ ποταμοῦ Ἀρτίσκου, τοῦ ἐκβάλλοντος εἰς τὸν Ἑβρον. Ἀλλ' ἐξετείνοντο καὶ πολὺ μᾶλλον ἐπέκεινα πρὸς δυσμὰς. Εἶχον δ' ἀρίστους ἵππους, καὶ ἦσαν ὡς ἱππεῖς λίαν διακεκριμένοι (Θουκ. Β, 96.—Πολύβ. ΚΔ, 61.—Λίν. XLIV, 42). Ὅτε ὁ Δαρεῖος ἐξεστράτευσεν κατὰ τῶν Σκυθῶν, δὲν κατώρθωσε νὰ τοὺς ὑποτάξῃ ὁ Τῆρας ὅμως, ὁ τῶν Ὀδρυσῶν βασιλεὺς (Θουκ. Β, 29), ὅστις ἐφθασεν εἰς τὸ 92ον ἔτος τῆς ἡλικίας, κατέβαλε τοὺς τῇ χώρᾳ αὐτοῦ προσεχεστέρους, καὶ ἐξέτεινε τὸ κράτος του μέχρι τοῦ Πόντου. Ἀλλ' ἐκεῖ ἐνίκησαν αὐτὸν οἱ Θύναι (Ξενφ. Ἀνάβ. Ζ, 2, 12), ὁ δ' υἱὸς του Σιτάλκης ἐξέτεινεν ἔτι περαιτέρω τὴν ἐξουσίαν του (Θουκ. Β, 96.—Ξενφ. Ἀνάβ. Ζ, 2, 18). Τῷ 421 π. Χ. κατώρθωσαν οἱ Ἀθηναῖοι νὰ ἐλκύσωσιν εἰς τὴν συμμαχίαν των τὸν Σιτάλκην, ὅστις διὰ τοῦτο μέγαν ὥπλισεν στρατὸν κατὰ τοῦ Περδίκκου τῆς Μακεδονίας. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ Ἀθηναῖοι δὲν τῇ ἐπεμφαν τὴν ὑποσχεθεῖσαν ἐπικουρίαν, συνειδέσθη μετὰ τοῦ ἀντιπάλου του, καὶ ἔλυσε τὴν μετ' αὐτῶν συμμαχίαν. Τὸν Σιτάλκην διεδέχθη τῷ 424 Σέυθης ὁ Α' τοῦτον ὁ Μέδοκος, καὶ τοῦτον ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Μεσάδης. Τοῦτου δὲ τὸν υἱὸν Σέυθην ἐδοήθησεν ὁ Ξενοφῶν, ἐπὶ τῆς ἐπιστροφῆς του μετὰ τῶν μυρίων, ν' ἀνακτήσῃ τὸν πατρικὸν θρόνον ἐν εἶχεν ἀπολέσει Ὁ Κόβτις ἐσχάτως τοὺς Ὀδρύσας μᾶλλον μετὰ τῆς Ἑλλάδος τὸν θάνατον δ' αὐτοῦ (358) παρηκολούθησαν ἐρι-

δες περὶ κληρονομίας, ὥς ἐπωφελήθησαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ Φίλιππος ὁ Μακεδών.

Ὀδυσσεὺς, βοσιλεύς τῆς Ἰθάκης. Πατήρ αὐτοῦ ἦν Λαέρτης ὁ Ἀρκισίου, καὶ μήτηρ Ἀντίκλεια, ἡ θυγάτηρ τοῦ νουνεχοῦς Αὐτολύκου. Ἐνυμφεύθη δὲ Πηνελόπην ἡ Πηνελόπειαν, τὴν θυγατέρα Ἰκαρίου καὶ Περιβοίας ἡ Πολυκάστης ("Ιδ. Ἰπποκράτους). Οἱ μεθ' Ὀμηρον τὸν εἶπον νόθον υἱὸν τῆς Ἀντικλείας καὶ τοῦ Σισύφου, ὡς συγγενὲς ἐκείνῃ ἔχοντα τὸ πνεῦμα καὶ ὄντα ὡς ἐκείνῳ «πολύτροπον» (Σοφοκλ. Φιλοκλ. 427.—Ον. Μετ. XIII, 32). Ἐπὶ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ ἐλθὼν ὁ Αὐτόλυκος ἐκ Παρνασσοῦ εἰς Ἰθάκην πρὸς ἐπίσκεψιν, ἐκάλεσεν αὐτὸν Ὀδυσσεά, τὸν ὀργίλον, ἐκ τοῦ ὀδύω (παροργίζω) «πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος (λυπήσας) τόδ' ἰκάω» (Ὀμ. Ὀδύσ. Τ, 406), καὶ αἰνιττόμενος πιθανῶς, ὡς πρὸς ἑαυτὸν μὲν ὅτι πολλοὺς παρώργισε τῶν συγγενῶν του ἐν Παρνασσῷ, τὰ κτήματά του ἀποφασίσας νὰ κληροδοτήσῃ εἰς τὸν Ὀδυσσεά, ὡς πρὸς τοῦτον δὲ τὴν ὀργὴν ἣν ἐμελλέποτε νὰ αἰσθάνῃ κατὰ τῶν μνηστήρων. Ἐν δὲ Ὀδυσσεΐας Α, 60, τὸ ὄνομα ἔχει παθητικὴν σημασίαν, καὶ φαίνεται σχετιζόμενον μετὰ τῆς κατὰ τοῦ Ὀδυσσεῦς ὀργῆς τοῦ Διός. Ἐπὶ τῆς πρώτης νεότητός του μνημονεύει ὁ Ὀμηρος ἐπίσκεψιν αὐτοῦ παρὰ τῷ πάππῳ του Αὐτολύκῳ, ὅτε καὶ εἰς τὴν θήραν ὑπὸ κάπρου ἐτρώθη (Ὀδ. Τ, 413), εἶτα δ' ὅτε ὁ Λαέρτης ἐπεμφεν αὐτὸν εἰς Μεσσηνίαν νὰ ζητήσῃ ἀποζημιώσεις διὰ ποίμνια ἃ εἶχον κλέψει Μεσσηνίαι ἐξ Ἰθάκης (Ὀδ. Φ, 18). Ἐκεῖ δ' ἀπῆλθεν τὸν Ἰφίτον εἰς ἀναζήτησιν ὄντα τῶν ἵππων του, καὶ παρ' αὐτοῦ ἔλαβεν εἰς ξένια τὸ ἰσχυρὸν τόξον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Εὐρύτου, δοὺς εἰς ἀντίδωρον ξίφος καὶ λόγχην ("Ιδ. καὶ Ὀδ. Α, 268 κλ.). Κατὰ μεταγενεστέρως διηγῆσεις ἔλαβε τὴν Πηνελόπην εἰς γυναῖκα ὡς ἄλλον δρομικοῦ ἀγῶνος, ἡ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Τυνδάρεω ζητήσαντος αὐτὴν παρὰ τοῦ Ἰκαρίου ὑπὲρ τοῦ Ὀδυσσεῦς, διότι τῷ

ἔδωκε τὴν φρόνιμον συμβουλὴν ν' ἀπαιτήσῃ παρὰ τῶν μνηστήρων τῆς Ἑλένης τὸν ἕρκον ὅτι θέλουσιν ὑπερασπίσει κατὰ πάσης προσβολῆς τὸν ἐν αὐτῇ ἦβεν ἐκλέξει. Νήπιον ἦν ἔτι ὁ Τηλέμαχος, υἱὸς τοῦ Ὀδυσσεῦς, ὅτε μετὰ δυσκολίας ἔπεισε τοῦτον ὁ Ἀγαμέμνων νὰ μετάρχη τῆς Τρωϊκῆς ἐκστρατείας (Ὀδ. Α, 447. Ω, 116). Ἐφερὲ δὲ τότε τοὺς Κεφαλλήνας, τοὺς Ἰθακησίους καὶ τοὺς ἐκ Νηρίτου τοῦ πολυδένδρου, ἐκ Κροκυλείας καὶ τῆς τραχείας Αἰγίλοπος, τοὺς Ζακυνθίους καὶ τοὺς οἰκοῦντας περὶ τὸ ὄρος Σάμον καὶ τὴν ἀντιπέραν Ἠπειρον, ἐπὶ δώδεκα πλοίων (Ὀμ. Ἰλ. Β, 631). Διεκρίθη δ' ἐν Τροίᾳ ἐπὶ ἀνδρεία, ἐπιμῶν τόλμῃ (Ὀμ. Ἰλ. Η, 168. Α, 396. Δ, 494. Ε, 677. Β, 173 κλ.), ἐπὶ θάρρει καὶ εὐγλωττίᾳ, πονηρίᾳ καὶ δεξιότητι, δι' ὃ καὶ ἦν ἐπιτηδεύς πρὸς κατασκοπεύσεις καὶ διαπραγματεύσεις, ὡς ἐν Ἰλ. Α, 311. Ι, 169. 225. Τ, 154. 238 κλ. Κ, 254 κλ. Ὀδ. Δ, 242 κλ. 262 κλ. Α, 508. Μετὰ τοῦ Ἀχιλλέως τὸν θάνατον ἐκέρδησε τὰ ὄπλα αὐτοῦ, διαγωνισθεὶς πρὸς Αἶαντα τὸν Τελαμώνιον (Ὀδ. Α, 545.—Ον. Μετ. XIII, 4. κλ.), καὶ διὰ τῶν ἐμφρόνων αὐτοῦ συμβουλῶν καὶ τῆς ἀκαμάτου αὐτοῦ δραστηριότητος ἐπῆλθε τέλος τῆς Τροίας ἡ ἄλωσις. "Οτε δὲ μετ' αὐτὴν συναπέπλευσε μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων (Ὀδ. Γ, 153), ἐπλανήθη εἰς Ἰσμαρον, τὴν πόλιν τῶν Κικόνων ἐν Θράκῃ, καὶ ἄφ' οὗ ἐλεηλάτησεν αὐτὴν, προσδελθθεὶς διὰ νυκτός, ἀπώλεσεν 72 τῶν ὁπαδῶν του (Ὀδ. Ι, 39 κλ.). "Οτε δ' ἐξακολούθησας τὸν πλοῦν, ἠθέλῃσεν νὰ περιπλεύσῃ τὸν Μαλέαν, παρεσύρθη ὑπὸ τρικυμίας, καὶ μετὰ 9 ἡμέρας ἔφθασεν εἰς τὴν χώραν τῶν Λωτοφάγων κατὰ τὴν Λιβυκὴν ἀκτὴν (Ι, 82 κλ.). Ἐκεῖ, τρεῖς τῶν ὁπαδῶν αὐτοῦ, ἐκπεμφθέντες ἵνα ἐρευνήσωσι τὰ κατὰ τὴν χώραν, ἔλαβον παρὰ τῶν ἐγχωρίων τὸν γλυκὺν λωτὸν εἰς τροφήν, καὶ τοσοῦτο κατεβλήθησαν, ὥστε ἠθέλησαν νὰ ἐγκαταστηθῶσιν ἐκεῖ, καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς διὰ βλάβεισμάων τοὺς ἐπανάφερεν εἰς τὰ πλοῖα. Ἐ-

καίθην δ' αἱ πλανήσεις τοῦ Ὀδυσσεύς δὲν ἀφορώσι πλέον χώρας ἱστορικάς, ἀλλὰ φανταστάς καὶ μυθικάς, πρὸς δυσμάς θήθεν κειμένας, καὶ ὧν οὐδὲ ἴσημεῖον δύναται γεωγραφικῶς νὰ ὀρισθῇ. Κατ' ἀρχὰς ἦλθεν εἰς τὴν γῆν τῶν Κυκλάων, καὶ μετὰ 12 τῶν ὀπαδῶν τοῦ εἰσεχώρησεν εἰς τὸ ἄντρον τοῦ Πολυφήμου, υἱοῦ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς νύμφης Θούσσης. Κλείσας δ' ὁ Πολύφημος διὰ βράχου τὴν ἐξοδὸν τοῦ σπηλαίου, κατέφαγεν ἕκ τῶν συντρόφων τοῦ Ὀδυσσεύς· εἶτα δ' ὁ Ὀδυσσεὺς, μεθύσας αὐτὸν, τὸν ἐτύφλωσε καὶ ἐσώθη μετὰ τῶν λοιπῶν ὀπαδῶν του, δεθείς καὶ δέσας αὐτοὺς ὑπὸ τὰ ἐξερχόμενα πρόβατα. Ἐπικαλεσαμένου δὲ τοῦ Κύκλωπος τὴν ἐκδίκησιν τοῦ πατρός του, καταδιώκει ἕκτοτε ὁ Ποσειδῶν τὸν πλανώμενον Ὀδυσσεά, καὶ κωλύει τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπιστροφὴν του (I, 106 κλπ.). Εἶτα δ' ἀφίχθη ὁ Ὀδυσσεὺς εἰς τὴν νῆσον τοῦ Αἰόλου (Ὁδ. Κ, 1), καὶ μετ' αὐτὴν εἰς τὴν χώραν τῶν ἀνθρωποφάγων Λαιστρυγόνων (ἱδ.), ὅθεν μεθ' ἑνὸς μόνου πλοίου ἀπηλλάγη (Κ, 80 κλπ.). Ἐπὶ τῆς νήσου Αἰαίης, ἡ γόησσα Κίρκη, θυγάτηρ τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς Πέρσης, ἀδελφὴ δὲ τοῦ Αἰήτου καὶ τῆς Ἑκάτης, μετεμόρφωσέ τινας τῶν ὀπαδῶν του εἰς χοίρους, ἀλλ' ἐπέισθη ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεύς νὰ τοῖς ἀποδώσῃ πάλιν τὴν ἀνθρωπίνην μορφήν (Κ, 135 κλπ.). Διέμειναν δ' ὅλον ἔτος ἐκεῖ ἐν χαράϊς καὶ εὐθυμίαις, μέχρις οὗ οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Ὀδυσσεύς ἀπήτησαν τὴν εἰς τὴν πατρίδα ἐπιστροφὴν των (Κ, 466). Ἀλλ' ἡ Κίρκη τοῦ παρήγγειλε νὰ πλεύσῃ πρῶτον ὑπὲρ τὸν Ὠκεανὸν πρὸς τὰς ἀπωτάτας δυσμάς, ἵνα εἰς τὴν ἀντιπέραν ἀκτὴν, εἰς τὰ τεμένη τῆς Περσεφόνης, εἰς τοῦ Ἄδου τὰ πρόφυλα, εὕρῃ τὴν ψυχὴν τοῦ Τειρεσίου, καὶ ἐρωτήσῃ αὐτὴν πῶς νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς τὴν πατρίδα του. Οὕτω δὲ καὶ πράξας ὁ Ὀδυσσεὺς, ἔθυσε τὰς παραγγελομένας θυσίας, καὶ τότε ἤνῃλθεν πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ βαθέος ἑρέβους ἡ τε ψυχὴ τοῦ Τειρεσίου καὶ αἱ σκιαὶ πολλῶν ἡρώων, καὶ αὐ-

τῆς τῆς μητρός της Ἀντικλείας. Τῷ εἶπε δ' ὁ Τειρεσίας ὅτι ἡ ὀργὴ τοῦ Ποσειδῶνος

Παρὰ Τειρεσίᾳ. Ἀγγ. μετέλλων.

τῷ ἐδυσχέρανε τὸν νόστον, ὅτι ὅμως θὰ ἐπετύγχανεν αὐτὸν ἂν ἐπὶ τῆς νήσου Τρινακρίας ἄφινεν ἀβλαβῇ τὰ ποίμνια καὶ τὰς ἀγέλας τοῦ Ἥλιου ἃ ἤθελεν ἐκεῖ ἀπαντῆσαι. Ταῦτα μαθὼν, ἐπέστρεψε πρὸς τὴν Κίρκην, ἥτις τὸν ἐδίδαξε περὶ τοῦ περαιτέρω πλοῦ καὶ τῶν τρόπων τῆς σωτηρίας, καὶ τῷ παρέσχεον οὐρίον ἄνεμον (Ὁδ. Μ, 1 κλπ.). Τότε δ' ἐπλεύσε πρὸς τὰς νήσους τῶν Σειρήνων (ἱδ.), ἐνθα ἔθυσσε διὰ κηροῦ τὰ ὄτα τῶν ἐταίρων του ἵνα μὴ παρασυρθῶσιν ὑπὸ τῶν θελκτικῶν ἁσμάτων τῶν ἐπικινδύνων τεράτων, καὶ αὐτὸς προσεδέθη εἰς τὸν ἱστὸν τοῦ πλοίου. Περαιτέρω δ' ἐπλεύσε πρὸς τὰς πλαγυὰς νήσους (Μ, 210), αἵτινες ἐκί-

Ἀγγ. Πρεττ. Μουσείου.

νοῦντο καπνὸν ἐκπέμπουσαι καὶ ζέοντα ἄτμόν, ἦσαν δ' ἄλλαι τῶν Συμπληγάδων (Μ, 166)· διαβάς δὲ μεταξὺ τῆς Σκύλλης (ἱδ.) καὶ τῆς Χάρυβδος, ἦλθεν εἰς τὴν νῆσον Τρινακρίαν, ἐνθα ἔδοσκον αἱ τοῦ Ἥλιου ἀγέλαι (Μ, 260). Βιασθεὶς δ' ὑπὸ τῶν ἐταίρων του ὁ Ὀδυσσεὺς ν' ἀποδῇ εἰς αὐτὴν,

τοῖς ἐπέβαλεν ὄρκιον ὅτι οὐδὲ βούν οὐδ' ἄρνιον θά' ἔσφαζεν. Ἀλλ' αὐτοί, ὑπὸ τῆς πείνης πιεζόμενοι, ἔσφαξαν, ἐνῶ ἐκοιμᾶτο ὁ Ὀδυσσεύς, τοὺς ὠρκιοτέρους βόας. Διὰ τοῦτο, ἐπὶ τῇ παρὰ κλήσει τοῦ Ἥλιου, ὅτε πάλιν ἀπέπλευσε, κατεκεραύνωσε τὸ πλοῖον αὐτῶν ὁ Ζεὺς, καὶ ἐπνίγησαν πάντες πλὴν τοῦ Ὀδυσσεύς, σωθέντος ἐπὶ τῶν ναυαγίων εἰς Ὀγυγίαν, τὴν νῆσον τῆς νόμφης Καλυψοῦς, θυγατρὸς τοῦ Ἀτλαντος (M, 403 — 453). "Εμείνει δ' ἐπὶ τὰ ὅλα ἔτη ὁ Ὀδυσσεύς παρὰ τῇ ὠραίᾳ νόμφῃ, ἣτις ἤθελε νὰ τὸν νυμφευθῇ καὶ νὰ τὸν κρατήσῃ διαρκῶς παρ' αὐτῇ, ὑποσχομένη αὐτῷ ἀθανασίαν καὶ αἰώνιαν νεότητα. Ἀλλ' οἱ γλυκεῖς αὐτῆς λόγοι δὲν ἀποσθεννύουσιν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἥρωος τὸν πόθον τῆς πατρίδος καὶ τῆς ἀγαπητῆς του συζύγου. Τέλος δ' εὐσπλαγχνισθεῖσα αὐτὸν ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ θεῖα προστάτις αὐτοῦ, ἐν ἄγορᾳ τῶν θεῶν, ἀπόντος τοῦ Ποσειδῶνος, πείθει τὸν Δία ν' ἀποφασίσῃ τὴν ἐπάνοδόν του καὶ νὰ πέμψῃ τὸν Ἑρμῆν πρὸς τὴν Καλυψώ, φέροντα αὐτῇ τὴν διαταγὴν νὰ τὸν ἀφήσῃ ἐλεύθερον ('Οδ. A, 13. 44 κλπ. Δ, 555 κλ. E, 1 κλ. H, 244 κλ.). Τότε ναυπηγήσας πλοῖον δι' ἰδίων χειρῶν, ἔφθασε μετὰ 18 ἡμερῶν πλοῦν πλησίον τῆς τῶν Φαιάκων Σχερίας. Ἐκεῖ δὲ ἰδὼν αὐτὸν ὁ Ποσειδῶν, ἔθραυσε τὴν σχεδίαν του· ἀλλ' ἡ Ἰνώ Λευκοθέα τὸν ἔσωσεν ἐκ τῶν κυμάτων εἰς τὴν ἄκτὴν τοῦ ναυτικοῦ λαοῦ τῶν Φαιάκων (E, 278). Ἀπαντήσασα δ' αὐτὸν Ναυσικάα, ἡ θυγάτηρ τοῦ βασιλέως, τὸν ἔφερεν εἰς τὴν πόλιν πρὸς τοὺς γονεῖς τῆς Ἀλκίνοον καὶ Ἀρήτην, οἵτινες φιλικώτατα ὑποδεχθέντες αὐτὸν ('Οδ. Z), καὶ πλούσια δῶρα δόντες αὐτῷ, τὸν ἐξέπεμψαν τέλος εἰς τὴν πατρίδα του ('Οδ. N). Ἐφθασε δὲ μετ' εἰκοσαετῇ ἀπουσίᾳ, καὶ ἀπεβιδάσθη κοιμώμενος εἰς τὴν παραλίαν τοῦ Φόρκυος κόλπου μετὰ τῶν θησαυρῶν του. Εἶχον δὲ τὰ κατὰ τὸν οἶκόν του κακῶς πρὸ τριῶν ἡδὴ ἔτων· καὶ ὁ μὲν Λαέρτης ἔζη μονήρης θλιβεράς ἡμέρας εἰς τὴν ἐξοχὴν, τὴν δὲ καλὴν,

ἔμφρονά καὶ πιστὴν σύζυγον τοῦ Ὀδυσσεύς, τὴν Πηνελόπην, περιεστοίχιζον ὡς μνηστήρας περὶ τοὺς τριάκοντα εὐγενεῖς νέοι ἐξ Ἰθάκης, Σάμης, Δουλυχίου καὶ Ζακύνθου, πιυτεύοντες θανόντα τὸν Ὀδυσσεύ, καὶ κατασπατάλων τὴν περιουσίαν του ('Οδ. A, 245. N, 371). Ἐκείνη ὁμῶς δι' ἔμφρονος δόλου εἶχε κατορθώσει νὰ τοὺς μακρόνῃ αὐτῆς, ζητήσασα νὰ μὴ δεχθῇ τὰς προτάσεις τῶν πρὶν ἢ ἐντελῶς ἐξυφάνῃ σάβανον ὁ παρεσκεύαζε διὰ τὸν πενθερόν της· ἀλλὰ τὴν ἡμέραν ὑφαίνουσα, τὴν νύκτα διέλυε πάλιν τὸ ὑφανθέν. Μόλις δὲ τὸ τέταρτον ἔτος ἐπρόδωκεν αὐτὴν μία τῶν ὑπηρετριῶν εἰς τοὺς μνηστήρας, οἵτινες τὴν ἐβίασαν νὰ τὸ ἀποπερατώσῃ (B, 88). Οὕτως ἀναγκασθεῖσα νὰ ἐκλέξῃ τέλος ὀριστικῶς, ὑπεσχέθη νὰ λάβῃ ἑκείνον ὅστις θὰ ἐτόξευε μακρότερον διὰ τοῦ ἐν Ἰθάκῃ μένοντος τόξου τοῦ Ὀδυσσεύς, διότι ἤλπιζεν ὅτι οὐδεὶς ἤθελε κατορθώσει νὰ τὸ ἐντείνῃ. Ἐφθασε δ' ὁ Ὀδυσσεύς εἰς τὸν οἶκόν του τὴν προτεραίαν τοῦ διαγωνισμοῦ. Ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς εἰς ἐπαίτην μεταμορφωθείς, μετέβη ἀπὸ τοῦ Φόρκυος κόλπου εἰς τὸ ἀγροκήπιον ἐνθα ὤκει ὁ ἀρχαῖος πιστὸς ὑπηρέτης του Εὐμαῖος, ὃν «δῖον ὑφορβον», ἥτοι χοιρεβοσκὸν λέγει ὁ Ὀμηρὸς ('Οδ. E). Παρ' αὐτῷ συννητήθη μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Τηλεμάχου ἄρτι ἐπιστρέψαντος ἐκ Πύλου καὶ Σπάρτης, ὅπου εἶχεν ἀπέλθει ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τοῦ νὰ λάβῃ πληροφορίαν περὶ τοῦ πατρὸς του, καὶ μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του μόλις διαφυγόντος τὰς καταδρομὰς τῶν μνηστήρων. Εἰς ἀνδρικὴν ἡλικίαν ἦδὴ αὐξήσας, καὶ παρὰ τῆς Ἀθηνᾶς τὰ δῶρα τῆς ἀνδρείας καὶ τοῦ θάρρους λαβὼν, ἠθέλησε ν' ἀντιταχθῇ εἰς τὴν ἐν τῷ πατρικῷ οἴκῳ διαγωγὴν τῶν μνηστήρων, δι' ὅ οὔτοι εἶχον ἀποφασίσει ν' ἀπαλλαγῶσιν αὐτοῦ ('Οδ. A — Δ). Συνεσχέθη λοιπὸν ὁ Ὀδυσσεύς μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ παρὰ τῷ Εὐμαίῳ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνδικήσεως, καὶ ὑπὸ σχῆμα ἐπαίτου ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ

εἰς τὴν οἰκίαν του, καὶ πολλὰ ὑπέφερεν ἐκ τῆς προπετοῦς τῶν μνηστήρων ὑπεροψίας (Ὀδ. Ρ, 18). Τῇ ἐπιούσῃ, ἐορτῇ τοῦ «ἐκηρόλου» Ἀπόλλωνος, ἐτελέσθη ὁ ἀγὼν τοῦ τοξομαχίας διὰ τῶν ὁπῶν δωδεκα πελέκεων, ὡς εἶχον προτείνειαι μνηστήρες· οὐδεὶς δ' αὐτῶν ἠδυνήθη νὰ ἐντείνῃ τὸ τόξον τοῦ Ὀδυσσεύς, τὸ ἄλλοτε αὐτῷ δωρηθὲν ὑπὸ τοῦ Ἰφίτου, ἐνέτεινε δ' αὐτὸ μόνος ὁ ἐπαίτης, ὁ Ὀδυσσεύς, καὶ ἄφ' οὐ ἐνίκησεν εἰς τὸν ἀγῶνα, διήρθευσε τὰ βέλη αὐτοῦ κατὰ τῶν μνηστήρων, καὶ, ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς βοηθοῦμενος, συνεργεῖα δὲ καὶ τοῦ Τηλεμάχου καὶ τινῶν τῶν πιστῶν αὐτοῦ ἀρχαίων ὑπηρετῶν, τοὺς ἐθανάτωσε πάντας (Ὀδ. Φ, Χ.). Εἶτα δ' ἀπεκαλύφθη τῇ γυναικί του καὶ ἀνεζήτησε τὸν πατέρα του. Ἐν τούτοις δὲ, μαθόντες οἱ συγγενεῖς τῶν μνηστήρων τὸν φόνον αὐτῶν, ὠπλίσθησαν· ἀλλ' ἡ Ἀθηνᾶ, τὴν μορφήν περιβληθεῖσα τοῦ Μέντορος, διήλλαξε τὸν λαὸν μετὰ τοῦ βασιλέως του (Ὀδ. Ψ, Ω). Περὶ τῆς οἰκονομίας τῆς διηγήσεως ταύτης ἐν τῇ Ὀδυσσεΐα, ἴδ. Ὀμ. ρ ας. Τὸν Ὀδυσσεῦ παρίστανει ὁ ποιητὴς ὡς ἄνδρα ἐπιτήδειον, ἐξυπνον καὶ ἐφευρετικόν, εὐγλωττον δὲ συγχρόνως, ἔμπρονα καὶ σοφόν, εὐτολμον, γενναῖον ἐν μάχαις, ἐν δυσπραχίαις δὲ καρτερικόν. Παρὰ δὲ τοῖς μεταγενεστέροις, τοῖς Λατίνοις ποιηταῖς μάλιστα (Βιργ. Αἲ. II, 164.—Ον. Μετ. XIII, 6 κλ.), μεταποιεῖται εἰς ἄνανδρον, δολοπλόκον καὶ πονηρόν. Ὡς πρὸς τὸ τέλος δ' αὐτοῦ, τῷ εἶχε προειπεῖ ὁ Τειρεσίας (Ὀδ. Δ, 134), ὅτι θέλει τῷ ἐπέλθῃ θάνατος ἥσυχος (ὀδληχρὸς) «ἐξ ἄλλος», εἰς τὸ βαθὺ γῆρας του, εὐτυχόντων τῶν λαῶν αὐτοῦ. Οἱ μεταγενεστέροι, μὴ ἐννοήσαντες ὅτι τὸ «ἐξ ἄλλος» ἦν «ἐξ ἄλλος», ἔπλασαν ὅτι ἡ Κίρκη ἐξέπεμψε Τηλέγονον, τὸν υἱὸν αὐτῆς καὶ τοῦ Ὀδυσσεύς, εἰς ἀναζήτησιν τοῦ πατρὸς του· ναυαγῆσας δ' εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς Ἰθάκης, καὶ ζωοτροφίης διὰ βίας ἀρπάσας, προσεβλήθη ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεύς καὶ τοῦ Ἰηλεμάχου, καὶ ἐφόνευσε τὸν πατέρα του χωρὶς νὰ τὸν γνωρίζῃ.

τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ ἔφερεν εἰς Αἰαίαν. Τούτου ἕνεκεν ἐπονομάζει «πατροκτόνον» τὸν Τηλέγονον ὁ Ὀράτιος (Od. III, 29, 8). Εἶχε δὲ τὸ ἔγχος, δι' οὗ ἐφανεύθη, ὡς αἰχμὴν τὸ ρύγχος ξιφίου, ὅθεν καὶ «ἐξ ἄλλος» ἐφανεύθη. Καὶ τινὲς μὲν διηγοῦντο ὅτι ἀνεζωογόνησε τὸν νεκρὸν ἡ Κίρκη, τινὲς δ' ὅτι κομισθεὶς ἐκὰν εἰς τὸ ὄρος Πέργην τῆς Τυρρηνίας. Προστίθεται δ' ἐπὶ τῶν χρόνων καθ' οὓς οἱ Ἕλληνας καὶ μῦθοι παρεποιοῦντο, μᾶλλον ἀπειροκάλως, καὶ ἰδίως ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, ὅτι ἡ Πηνελόπη, συνοδεύσασα τὸ σῶμα τοῦ Ὀδυσσεύς εἰς Αἰαίαν, ἐνυμφεύθη ἐκεῖ τὸν Τηλέγονον, ἐξ οὗ ἔσχεν υἱὸν τὸν Ἰταλόν, καὶ ὅστις καὶ τὸ Τουσκούλον θῆκεν Ἰδρυσεν ἐν Πραϊνέστῃ (Ον. Fast. III, 92.—Hor. Αὐτ.)· ὁ δὲ Τηλέμαχος ὅτι ἐνυμφεύθη τὴν Κίρκην, ἐξ ἧς ἔσχε τὸν Λατῖνον, ἡ ἐνυμφεύθη Κασσιφόνην, τὴν θυγατέρα τῆς Κίρκης, ὅτι ἐφόνευσεν τὴν Κίρκην, δι' ἧς καὶ ἐφανεύθη ὑπὸ τῆς Κασσιφόνης, Πλάττουσι δὲ καὶ ὅτι εἶχε θυγατέρα κληθεῖσαν Ῥώμην καὶ νυμφευθεῖσαν τὸν Αἰνείαν. Ἐκ Πολυκάστῃς δὲ, τῆς θυγατρὸς τοῦ Νέστορος, ἡ ἐκ Ναυσικάας, τῆς τοῦ Ἀλκινόου, ἔσχε τὸν Περσέπτολιν. Καθ' Ἡσίοδον δὲ (Θεογ. 1011 κλ.), ὁ Ὀδυσσεύς ἔσχεν ἐκ τῆς Κίρκης πλὴν τοῦ Τηλεγόπου καὶ τὸν Ἀγρίον καὶ τὸν Λατῖνον, ἐκ δὲ τῆς Καλυψοῦς τὸν Ναυσίθοον καὶ τὸν Ναυσίνοον.

Ὀξόλαι, Λοκροὶ (Ἰδ.), λαὸς μέρους τῆς Λοκρίδος, οὕτω κληθεῖς ἐκ τινος ἐκεῖ κειμένης λίμνης ὕδατος μεταλλούχου (Στρεβ.).

Ὀή, θῆμος τῆς Οἰνιφίδος φυλῆς ἐν Ἀττικῇ, ἄλλος τοῦ Ὀα (Στρεβλ. Οἰδ. Κολ. 1061.—Στρεβ.).

Ὀθόνη, λευκὸν λεπτὸν ὕφασμα, παρ' Ὀμήρῳ (π. χ. Γ, 141) πάντοτε πληθυντικῶς, τὰ ὕφασματα σημαίνει τὰ χρησιμεύοντα εἰς ἐνδυσιν τῶν γυναικῶν, μεταγενεστέρως καὶ τὰ ἱστοῖα τῶν πλοίων (Θουκ. Δ, σ. 297), καὶ τὸ τραπεζομάνδυλον.

Ὀθύννα, φυτὸν τι τῆς Συρίας ἢ Ἀραβίας ἔχον ἰαματικὰς ιδιότητας (Διοσκ. Β, 213).

᾽Οθραῖς, νύμφη γεννήσασα ἐκ τοῦ ᾽Απόλλωνος τὸν Φάγρον, ἐκ δὲ τοῦ Διὸς τὸν Μελιτέα (Ἄντ. Λιβ. ΙΓ).

᾽Οθρυάδης ἢ **᾽Οθρυάδης**, γενναῖος Σπαρτιάτης. Καθ' Ἡρόδοτον (Α, 82), ἔριδος προκειμένης μεταξὺ Σπάρτης καὶ ᾽Αργούς (τῷ 669 π. Χ.) περὶ τῶν ὁρίων τῆς Κυνουρικῆς Θυρέας, ὑπῆρξεν εἰς τῶν ὑπὸ τῆς πόλεως ἐκλεγέντων ἕνα ἀνταγωνισθῶσι πρὸς ἰσαριθμούς ᾽Αργεῖους, καὶ ὁ μόνος σωθεὶς ἐκ τῶν Σπαρτιατῶν, ἐν ᾧ ᾽Αργεῖοι ἐσώθησαν δύο, ὁ Χρῶμος καὶ ὁ Ἀλκάλης, οἵτινες καὶ ἔσπευσαν εἰς ᾽Αργος ν' ἀναγγείλωσι τὴν νίκην των. Ἀλλ' ὅμως ὁ ᾽Οθρυάδης ἔμεινεν εἰς τὸ πεδῖον τῆς μονομαχίας ὡς νικητῆς, καὶ δὲν ὑπεχώρησε μέχρι τῆς ἐπαύριον, ὅτε ἀνενεώθη ἡ πάλη καὶ ἀπέβη ὑπὲρ τῆς Σπάρτης· διὸ καὶ ὡς ἥρωος ὑμνεῖτο ἕκτοτε ἐν τοῖς γυμνοπαιδικοῖς.

᾽Οθρυονεύς, ἐκ Καθησοῦ, σύμμαχος τοῦ Πριάμου, τὴν Κασσάνδραν ζητήσας εἰς γάμον, φονευθεὶς δ' ὑπὸ Ἰδομενέως (Ὀμ. Ἰλ. Ο, 363).

᾽Οθρυς (ἡ), χώρα ὄρεινή, δασώδης καὶ πεδιάδας περιέχουσα ἐν Φθιώτιδι τῆς Θεσσαλίας, χωρίζουσα τὸν ροῦν τοῦ Σπερχεῖος ἀπὸ τοῦ Πηνειοῦ, ἐκτεινομένη δ' ἀπὸ τοῦ Τυμφρηστοῦ πρὸς ἀνατολάς, μέχρι βορείως τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου παρὰ τὴν παραλίαν, τοὺς βορειοτάτους δὲ λόφους αὐτῆς ἐκτείνουσα μέχρι τῆς πεδιάδος τῶν Φαρσάλων. Τὸ ἀνώτατον αὐτῆς ὕψος πρὸς ἀνατολάς ἐστὶ 1700 μέτρων (τὰ διάφορα αὐτῆς μέρη νῦν Γέρακα, Γούρα, Βαρυβάδι (Ἡσιόδ. Θεογ. 632. — Ἡρδ. Ζ, 129. — Virg. Αἶ, VII, 675).

Οἶα, χωρίον ἐν Αἰγίνῃ εἰς 20 σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς πόλεως (Ἡρδ. Ε, 83).

Οἶαγρος, 1) βασιλεὺς ἀρχαιότατος τῆς Θράκης, πατὴρ τοῦ ᾽Ορφέως (Ἰδ.) ἐκ τῆς Μούσης Καλλιόπης, ἡ καὶ πατὴρ τοῦ Μαρσίου (Ἀπολλδ. Α, 3, 2. — Ὀρφ. Ἀργ. 73. — Ὑγιν. Μυθ. 165). Καὶ Οἶα γρίδες ἐλέ-

γοντο αἱ ἀδελφαὶ τοῦ ᾽Ορφέως ἡ καὶ αἱ Μοῦσαι (Μοσχ. Γ, 47). — 2) ᾽Επίσημος τραγικὸς ὑποκριτὴς ἐπὶ ᾽Αριστοφάνους (Ἀρσopf. Σφ. 599).

Οἰάνθεια ἢ Οἰάνθη, πόλις τῆς Ὀζολαίας Λοκρίδος παραθαλασσία, ἐπὶ τοῦ Κρυσσαίου κόλπου (Πολύβ. — Στ. Βυζ.). Νῦν Γαλαξίδι.

Οἶαξ, υἱὸς τοῦ Ναυπλίου καὶ τῆς Κλυμένης, ἀδελφεὸς τοῦ Παλαμήδου (Εὐριπ. Ὀρεστ. 432. — Ἀπλλ. Γ, 2).

Οἶαξ, τὸ ἄνω μέρος, ἡ λαβὴ τοῦ πηδαλίου, καὶ σήμερον παρὰ τοῖς ναύταις (δ)οιάκιον λεγομένη, ἐκινεῖτο ὑφ' ἐνὸς πηδαλιούχου (Πλάτ. Πολιτ. 16. — Ἀριστοτ. Μηχαν. ΣΤ), διὰ τῶν δύο χειρῶν, ὡς ἐπὶ τῆς εἰκόνας, πρὸς δεξιᾶ, ἐκ τῆς στήλης τοῦ Τραϊανοῦ. Εἰς δὲ τὰ μεγάλα πλοῖα προσετίθετο καὶ ἄλλο ἐγκάρσιον ξύλον κατὰ τὸ μέσον τοῦ οἶακος, εἰς τὸν λεγόμενον αὐχένον (Πολύαιν. Γ, 11. Δ, 2), ὥστε ὁ πηδαλιούχος ἐκίνηι τὸν οἶακα, τὴν μίαν χεῖρα ἔχων ἐπ' αὐτοῦ (ὡς εἰς τὸ Α τοῦ ἀριστεροῦ σχήματος τῆς εἰκόνας, ληφθέντος ἐκ τοιοχογραφίας τῆς Πομπηίας), τὴν δὲ ἄλλην ἐπὶ τοῦ αὐχένου, κατὰ τὸ Β.

Οἶαξις, ἡ ἐκ τῆς πόλεως ᾽Οἶαξος τῆς Κρήτης (Ἀπολλοδ. Ρόδ.).

Οἶδαλος, 1) υἱὸς τοῦ Κυνόρτα, ἔσχεν ἐκ τῆς Γοργοφόνης τέκνα τὸν Τυνδάρεων, τὴν Πειρήνην καὶ τὴν Ἀρήνην. Ἦν ἀρχαιότατος βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, ἐνθα καὶ ἡρώων ἦν αὐτῷ ἱδρυμένοι. Κατ' ἄλλους υἱὸς τοῦ Περιήρους καὶ ἑγγονος τοῦ Κυνόρτα, ἔσχεν ἐκ τῆς νύμφης Βατείας υἱοὺς τὸν Τυνδάρεων, Ἴπποκρόντα καὶ Ἰκάριον· δι' ὃ καὶ οἱ Λατῖνοι ποιηταὶ τοὺς Διοσκούρους Οἶδαλίδα καὶ τὴν Ἑλένην Οἶδαλίαν ἐταίρα λέγουσι (Ovid. Rzm. am. 480). — 2) Ἐν

Βιργιλίῳ (Æ, VII, 734), υἱὸς νόμφης τινὸς τοῦ ποταμοῦ Σεθέθου παρὰ τῇ Νεαπόλει, ἐκ Τηλῶνος, τοῦ βασιλέως τῶν Τηλεβοῶν, τοῦ ἐκ Τάφου, μῖας τῶν Ἑχινάδων εἰς Καπρέαν ἐλθόντος. Ὁ δ' Οἰδαλὸς ἀποκατέστη εἰς Καμπανίαν.

Οἰδάρης, 1) ὁ ἀρχιῖποκόμος τοῦ Δαρείου, υἱὸς τοῦ Μεγαβύζου (Ἡρδ. Γ, 83. — Αἰσχλ. Πέρσ. 980). — 2) Σατράπης τῆς ἐν Βιθυνίᾳ Δασκυλίτιδος χώρας (Ἡρδ. ΣΤ, 33).

Οἰδωτός, υἱὸς Οἰνίου, ἐκ Δύμης τῆς Ἀχαΐας, πρῶτος Ἀχαιὸς Ὀλυμπιονίκης (753 π. Χ.) ὅστις, μὴ τιμηθεὶς ὑπὸ τῶν συμπατριωτῶν του ἀναλόγως τοῦ κατορθώματός του, κατηράσθη αὐτῶν, οὐδεὶς Ἀχαιὸς νὰ νικήσῃ τούντεῦθεν εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας, ὃ καὶ ἐγένετο, μέχρις οὐ κατ' ἐντολὴν τοῦ χρησμοῦ, ἐγείραντες αὐτῷ ἀνδριάντα ἐν Ὀλυμπίᾳ (457 π. Χ.), ἤρχισαν ἔκτοτε πάλιν νὰ διακρίνονται μεταξὺ τῶν νικητῶν (Παυσ. Ἡλ. Γ).

Οἰδίπους, υἱὸς Λαίῳ, τοῦ βασιλέως τῶν Θηβῶν καὶ Ἐπικάστης. Καθ' Ὁμηρον (Ὀδ. Λ, 271 κλ.), ἴσως ἀκολουθοῦντα παραδόσεις ἀρχαιοτέρων ἐποποιῶν, ἐφόνευσε τὸν πατέρα καὶ ἐνυμφεῦθη τὴν μητέρα του χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ἀμφοτέρους· ὅτε δ' οἱ θεοὶ ἀπεκάλυψαν τὸ κακούργημα, ἀπηγγονίσθη ἡ Ἐπικάστη, ἐκεῖνος δ' ἐξηκολούθησεν ἄρχων ἐν Θήβαις, βαθέως ἐκ θλίψεως καταβεβλημένος, καὶ ὑπὸ τῶν Ἐρινύων τῆς μητρός του καταδικωμένος· ἐπὶ δὲ τοῦ τάφου του ἐτέλουν οἱ Θηβαῖοι ἐπιταφίους ἀγῶνας. Λεπτομερέστερον δ' ἀφηγοῦνται τὰ κατὰ τὸν Οἰδίπουν οἱ τραγικοί, καὶ ἄλλοι ἄλλως, ἴσως πολλὰ κατ' ἰδίαν ἐπίνοιαν. Κατὰ Σοφοκλῆν, ἐν Οἰδίποδι τυράννῳ, εἰς τὸν Λαίον, υἱὸν τοῦ Λαβδάκου (Ἰδ. Ἀμφίων), ἐγγονον τοῦ Πολυδώρου, δισέγγονον τοῦ Κάδμου, βασιλέως τῶν Θηβῶν, εἶχε χρημοδοτήσει ὁ Ἀπόλλων ὅτι θὰ ἐφρονεῖτο ἐξ υἱοῦ ὃν θὰ εἶχεν ἐκ τῆς γυναικὸς του Ἰοκάστης (Ἐπικάστης, καθ' Ὁμηρον), θυγατρὸς τοῦ Μενεικῆως, ἀδελφῆς δὲ τοῦ Κρέοντος.

Ὅτε λοιπὸν ἐγεννήθη αὐτῷ υἱὸς, τρυπῆσας καὶ δέσας τοὺς πόδας τοῦ βρέφους, τὸ ἔδωκεν εἰς δοῦλον νὰ τὸ ἐκθέσῃ, κρεμῶν αὐτὸ εἰς δένδρον ἐπὶ τοῦ Κιθαιρώνας, τοῦ ὅρου τῶν διὰ παντὸς τοῦ βίου καταδικωουσῶν αὐτὸν Ἐρινύων. Ἀλλ' ὁ δοῦλος τὸ ἔδωκεν εἰς Κορίνθιον ποιμένα ὃν ἀπῆντησεν ἐπὶ τοῦ ὅρου, καὶ ὅστις τὸ ἔφερεν εἰς τὸν ἄπαιδα βασιλέα του Πόλυβον καὶ εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ Μερόπην, (ἢ Μένουσαν, ἢ Περιβοίαν). Οὗτοι δὲ, ἀνατρέψαντες αὐτὸ ὡς υἱὸν τῶν, τὸ ὠνόμασαν Οἰδίπουν (πρησκοπόδην). Ὅτε δ' ἐφθασεν εἰς ἐφηβικὴν ἡλικίαν, ἀκούσας ποτὲ Κορινθίου τινὸς προσάπτοντος αὐτῷ ὅτι ἦτο νόθος καὶ ὑποβολιμαῖος υἱὸς, ἀπῆλθεν, ἐν ἀγνοίᾳ τῶν γονέων του, εἰς Δελφοὺς, νὰ ἐρωτήσῃ τὸν θεὸν περὶ τῆς καταγωγῆς του. Τῷ ἀπεκρίθη δ' ὁ χρησμός ὅτι θὰ ἐγίνετο πατροκτόνος, θὰ ἐνυμφεῖτο τὴν μητέρα του, καὶ θ' ἀπέκτα ἀπογόνους ἀπαισίους καὶ μισητοὺς τοῖς ἀνθρώποις. Διὰ τοῦτο, ἀποφασίσας νὰ μὴ ἐπανεέλθῃ πλέον εἰς Κόρινθον, ἐστράφη πρὸς τὰς Θήβας. Καθ' ὃ μέρος δ' ἐκ τῆς ἀπὸ Δελφῶν πρὸς Δαυλίδαν ὁδοῦ διακλαδεύεται ἡ πρὸς τὰς Θήβας, ἐνθα καὶ Σχιστὴ ὁδὸς (Ἰδ.) καλεῖται, ἀπῆντησεν ἄρμα, πρὸς τοὺς Δελφοὺς διευθυνόμενον, ἐν ᾧ ὡχεῖτο ἀνὴρ πρεσβύτης, καὶ οὐ προηγείτο κήρυξ. Θυμωθεὶς δ' ὁ Οἰδίπους διότι οὗτος τὸν διέταξε νὰ ἐξέλθῃ τῆς ὁδοῦ, τὸν ἐκτόπησεν· ὅπερ ἰδὼν ὁ γέρον, ὅτε ἤλανε ἐμπρὸς τοῦ κατέφερε πληγὴν κατὰ κεφαλῆς. Τότε ἐπιπεσὼν, ἐφόνευσεν ὁ Οἰδίπους τὸν γέροντα, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἦν αὐτὸς ὁ Λαῖος, ὁ πατὴρ του, καὶ πάντας τοὺς ὁπαδοὺς του, σωθέντος μόνον ἐνός. Πλησίον δ' ἐλθὼν τῶν Θηβῶν, εὗρεν ἐκεῖ ἐπὶ βράχου καθημένην τὴν Σφίγγα (Ἰδ.), καὶ φονεύουσιν πάντας τοὺς παρερχομένους, οἵτινες δὲν ἔλυον τὸ αἶνιγμα, ὃ τοῖς ἐπρότεινε. Ἐλύσε δ' αὐτὸ ὁ Οἰδίπους, καὶ τότε τὸ τέρας, κρημνισθὲν ἐκ τοῦ βράχου του, ἐφρονεῦθη, καὶ ἡ πόλις ἀπηλλάγη αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ἐν εὐγνωμοσύνῃ, ἢ τε σωθεῖσα πόλις, καὶ ὁ ἡγεμονεύων

αὐτῆς Κρέων τῷ ἔδωκεν τὴν βασιλείαν, καὶ εἰς γάμον τὴν χήραν βασίλισσαν, ἥτις, ἐν ἀγνοίᾳ πάντων, ἦν αὐτὴ ἡ μήτηρ του. "Ἐσχε δ' ἐξ αὐτῆς υἱοὺς μὲν τὸν Ἑτεοκλέα καὶ τὸν Πολυνείκην, θυγατέρας δὲ τὴν Ἀντιγόνην καὶ τὴν Ἰσμήνην, ἐν ᾧ ἡ ἀρχαία ἐπικὴ ποιήσας ἀπογόνων τοῦ γάμου τούτου δὲν μνημονεύει, τὰ δὲ τέκνα ταῦτα λέγει τοῦ Οἰδέπου καὶ τῆς Εὐρυγκείας, θυγατρὸς τοῦ Ὑπέρφαντος, ἣν ἐνουμφεύθη μετὰ τὴν Ἐπικάστην. Καὶ ἐπὶ μακρὸν μὲν εὐωδοῦντο τὰ κατὰ τὸν Οἰδέπου. Ἀλλὰ μετὰ πολλὰ ἔτη ἐπῆλθε ξηρασία καὶ λιμός· ὁ δὲ χρησιμὸς, ἐρωτηθεὶς, ἀπεφάνητο ὅτι ἵνα ἡ πόλις σωθῇ, ἔπρεπε νὰ ἐξωσθῇ τῆς χώρας ἢ νὰ θανατωθῇ ὁ ἐν αὐτῇ ζῶν υἱὸς τοῦ Λαίου, ὁ τὸν πατέρα του φονεύσας καὶ τὴν μητέρα του νυμφευθείς. Τότε ἐξ ἀπελπισίας ἀπηγγονίσθη ἡ Ἰοκάστη, ὁ δὲ Οἰδέπους ἐτυφλώθη· καὶ ἐνταῦθα λήγει τοῦ Σοφοκλέους τὸ δράμα. Κατ' ἄλλους ἀνετράφη ὁ Οἰδέπους ὑπὸ ποιμένων, εὐρόντων αὐτὸν ἐπὶ τοῦ Κιθαιρώνας, ἢ διήγεν ἐπὶ τῆς παιδικῆς ἡλικίας του ἐν Σικυωνί, ἥτις ἦν μία τῶν πρωτίστων ἐδρῶν τῆς λατρείας τῶν Ἑρινύων· καὶ παρὰ τῇ Σχιστῇ ὁδῷ δὲ, ἐνθα ἐφόνευσε τὸν πατέρα του, ἐκεῖτο τὸ χωρίον Πότνια, καὶ αὐτὸ τῶν Ἑρινύων ἐπίνομον. — Καὶ περὶ τῶν τελευταίων περιπετειῶν τοῦ Οἰδέπου διάφοροι ὑπῆρχον παραδόσεις. Οἱ ἀρχαιότεροι διηγοῦντο ὅτι καὶ μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν ἀκουσίων ἀθεμιτουργημάτων του ἐξηκολούθησε βασιλεύων ἐν Θήβαις, καὶ ἐκεῖ ἀπέθανε, ταφείς ἢ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει ἢ ἐν Ἑτειωνῷ, εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Δήμητρος (Ἑρινύος). Κατὰ δέ τινας τῶν τραγικῶν ἀπεβλήθη ἀμέσως τῆς χώρας ὑπὸ τῶν υἱῶν του καὶ τοῦ Κρέοντος, ἀναλαμβάνοντες τὴν κυβέρνησιν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἐξορίαν μετὰ τῆς Ἀντιγόνης· κατ' ἄλλους δὲ ἐνεκλείσθη καὶ ἐφυλακίσθη ὑπὸ τῶν υἱῶν του, ἵνα μὴ γνωσθῇ τῆς οἰκίας τὸ αἷσχος. Διὰ τοῦτο τοὺς κατηράσθη, καὶ συνέπειά τῆς κατάρτας ταύτης ἐδιχονόησαν διὰ τὴν τοῦ θρόνου κατάληψιν καὶ ἐσφάγησαν ἀμοιβαίως. ("Ιδ.

Ἀδραστος). Ἐν δὲ τῇ Θηβαϊδί λέγεται ἐν τὴν πατρικὴν κατάραν προῦκάλεσεν ὁ Πολυνείκης, παραθεὶς τῷ Οἰδίποδι ἀργυρᾶν τράπεζαν καὶ χρυσοῦν κύπελλον, ἃ ἐγγίσας οὐτὸ ἐνεθυμήθη τοῦ πατρὸς του τὸν φόνον. Κατηράσθη δὲ καὶ ἐκ δευτέρου τοὺς υἱοὺς του εὐερέθιστος γέρων, ὅτε, μετὰ θυσιᾶν τελεσθεῖσαν ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ, τῷ ἔπειψαν ἀντὶ τῶν ἀρίστων, τὰ χερίστα τῶν κρεῶν τοῦ ἱεροῦ. Κατὰ δὲ τὸν Οἰδέπου ἐν Κολωνῷ τοῦ Σοφοκλέους, μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῶν ἐγκλημάτων του, ἔρχεται ἐξόριστος ὁ Οἰδέπους, ἀθηγούμενος ὑπὸ τῆς Ἀντιγόνης, εἰς τὸν Ἀττικῇ Κολωνὸν (ν. Σεπόλια), καὶ ἐκεῖ τῷ ἱερῷ τῶν ἤδη ἐξιλεωθεισῶν Ἑρινύων εὐρίσκει μυστηριωδῶς τέλος τὸν θάνατον καὶ τὴν ἀνάπαυσιν. Αἱ συμφοραὶ του τὸν ἐξήγγισαν, καὶ ὁ τάφος του ἐστὶν ἄσυλον ἐν τῇ Ἀττικῇ. Καὶ ἐν Ἀθήναις μεταξὺ τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῆς Ἀκροπόλεως, κατὰ τὸ ἱερὸν τῶν Εὐμενίδων, ὑπῆρχε τάφος τοῦ Οἰδέπου.

Οἶη. 1) κώμη τῆς νήσου Αἰγίνης (Ἡρόδ. Ε, 83). — 2) "Ιδ. "Οη.

Οἰκέτης, ἴδ. Δοῦλος.

Οἰκέυς, ἐν Κρήτῃ ὁ δούλος ὁ κατ' ἐπὶ τὸν ὑπηρετῶν ("Ἐφορ. ἐν Ἀθην. ΣΤ, 263).

Οἰκλῆς ἢ Ὀϊκλῆς, υἱὸς τοῦ Ἀντιφάτου, ἔγγονος τοῦ μάντεως Μελάμποδος· πατήρ τοῦ μάντεως Ἀμφιαράου ἐξ Ἀργαυῆ ("Ομ. Ὀδ. Ο, 241). Ἐφονεύθη ἐν τῇ Τροίᾳ ὅτε ὁ Ἡρακλῆς ἐξεστράτευσεν κατὰ τοῦ Λαομέδοντος· κατ' ἄλλην δὲ παράδοσιν, ἐπεστρεψεν ἐκ Τροίας καὶ κατῴκει ἐν Ἀρχαδίᾳ, ἐνθα ἐδείκνυτο καὶ ὁ τάφος του (Παυσ. Η, 36, 6).

Οἰκονομικά, ἴδ. πολιτικὴ οἰκονομικά.

Οἶκος. Ὁ καθορισμὸς τοῦ σχεδίου τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς οἰκίας ὑπόκειται εἰς μεγάλην δυσκολίαν, διότι ἐρείπια τοιούτων ὁπποῦν καὶ ἄρτια δὲν ὑφίστανται· τὰ δὲ σωζόμενα ἀποσπασμάτια συγγραφέων τὰ εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἀναφερόμενα εἰσὶν ἀτελῆ.

καὶ συγκεχυμένα, μὴ διακρίνοντα τοὺς οἰκοδομικοὺς ρυθμοὺς κατὰ τὰς διαφόρους ἐποχάς, καὶ ἔνεκα τούτου πολλάκις ἄσχετα μετ' ἀλλήλων συνδέοντα. Ὁ Βιτρούβιος ἐστὶ τῶν περγῶν ἡ ἀρίστη· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς δὲν διδίδει περιγραφὴν καθαρὰν. Περὶ τοῦ οἴκου ἐπὶ τῶν Ὀμηρικῶν χρόνων, οὗ ἡ γνώσις ἐστὶν ἀναγκαιοτάτη διὰ τὴν κατάληψιν τῶν Ὀμηρικῶν, συνάμειθα ἐξ αὐτῶν τούτων ἢ ἀρυσθῶμεν τὰ ἐπόμενα. Περὶ τῆς κατοικίας τοῦ Ὀδυσσεύς συνεχῶς γίνεται μνεία ἐν τῇ Ὀδυσσειᾷ, καὶ ἐκ τῶν περὶ αὐτῆς λεπτομερειῶν δύναται ἴσως μέχρι τινὸς νὰ καταρτισθῇ πᾶν αὐτῆς τὸ σχέδιον. Τοῦτο πιθανολογεῖται, ἢ μᾶλλον ἐκ τῶν ἀξιολόγων ἀνασκαφῶν τοῦ κ. Σηλίσμαν ἐν Τύρινθι καὶ Μυκῆναις βέβαιον φαίνεται, ὅτι ὅμοιον ἢ ἀνάλογον ἦν τὸ σχέδιον πάντων τῶν βασιλικῶν μεγάρων, ἂν οὐχὶ καὶ τῶν ἰδιωτικῶν οἰκῶν, ὧν ἐλάσσονες ἦσαν αἱ διαστάσεις. Ἡ ὅλη οἰκοδομὴ ἐκαλεῖτο Οἶκος ἢ Ὀότκος, ὡς δεικνύουσιν αἱ χάσμιφται, οἶον ἐν Ὀμ. Ὀδ. Α, 380, καὶ ὅθεν τὸ λατινικὸν Vicius. Συνέκειτο δὲ κυρίως ἐκ τριῶν μερῶν, τοῦ θ α λ ἄ μ ο υ τῶν γυναικῶν, τοῦ μ ε γ ἄ ρ ο υ τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῆς α ὕ λ η ς. Τὰ δύο πρῶτα μέρη, ὑπόστεγα, ἀπετέλουν τὴν κυρίως κατοικίαν, ἣτις καὶ δ ὀ μ ο ς ἢ δ ὠ μ α, ἢ καὶ πληθυντικῶς δ ὀ μ ο ι ἢ δ ὠ μ α τ α, προσέει μ ε γ α ρ α ἢ μ ε γ α ρ ο ν ἐλέγετο. Ὁικοδομοῦντο δ' ὑψηλὰ, ἔχοντα ὀλίγας ὀπὰς διὰ τὸν ἄερα, μόνον δὲ κατὰ τὸ μέσον τῆς ὀροφῆς ὁ π α ῖ ο ν, δι' οὗ ἐξήρχετο ὁ καπνός. Συνεῖχοντο δὲ τὰ διάφορα μέρη, καὶ περιέβαλλεν αὐτὰ πάντα κοινὸς τοίχος, τὸ ἔ ρ κ ο ς. Πρὸς τὸν τοίχον δὲ τοῦτον ἔφερεν ἐκ τῆς ὁδοῦ εἰς τὴν αὐλὴν μακρὸς διάδρομος (πρόθυρα), διερχόμενος διὰ πύλης ἢ θυρῶν ὑψηλῶν, ἰσχυρῶν (εὐ ἐ ρ κ έ ς), καὶ διπλῶν (δι κ λ ι δ ε ς). Ἦσαν δ' αὗται ἀνοικταὶ διὰ πάσης τῆς ἡμέρας, ὡς ἐν γένει πᾶσαι αἱ θύραι, πλὴν μόνον τῶν ὅσαι ἐκλείον τοὺς θησαυρούς· καὶ ἠνοίγοντο πρὸς τὰ ἔσω, ἴσταντο ἐπὶ γόμφων, καὶ ἐκλείοντο δι' ὀ χ έ ω ν ἢ σαρτῶν. Τὸ

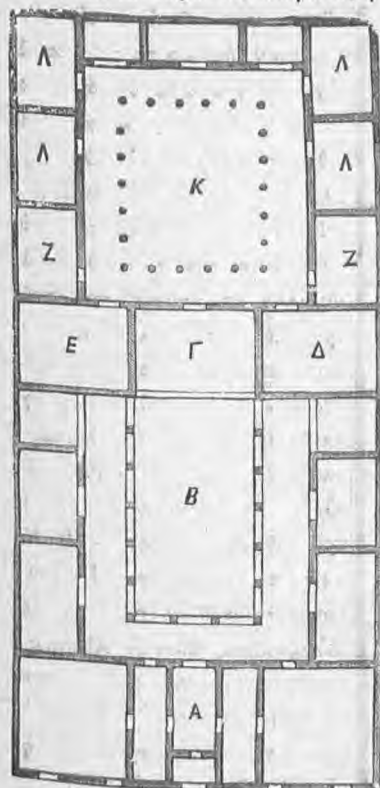
μεταξὺ τοῦ ἐξωτερικοῦ, κατὰ τὴν ὁδόν, περιδύλου, καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ, τοῦ περὶ τὴν αὐλὴν, ἐχρησίμευεν εἰς φύλαξιν βοῶν, ἡμιόνων, ἵππων, καὶ εἰς τῆς κόπρου τὴν ἐναπόθεσιν. Ἐνταῦθα ἔμενεν ὁ πιστὸς κύων Ἄργος, ὁ τὸν Ὀδυσσεῖα μετὰ τὸσαῦτα ἔτη ἀναγνωρίσας. Εἰς τὰ πρόθυρα ταῦτα εἰσῆλθον οἱ ξένοι ἐφ' ἀμάξης, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀπήρχοντο. Ἐμενον δ' ἐκεῖ καὶ αἱ ἀπευχευμέναι ἄμαραι. Περὶ τούτων δὲ τῶν θυρῶν πρόκειται ὅτε ὁ Ὀδυσσεὺς διατάττει νὰ κλείσῃ τὰς θύρας αὐλῆς (Ὀδ. Φ, 240. 389. Ἰδ. καὶ Ψ, 135), ἢ ὅτε λέγεται ὅτι οἱ φονευθέντες μνηστῆρες ἔκειντο «ἐπ' αὐ λ εῖ η σ ι θύ ρ η σ ι», ἥτοι ἐν τὸς τούτου τοῦ προαυλίου, πρὸς τῇ θύρᾳ, ἐνθα ὁ Ὀδυσσεὺς εἶχε θέσει τὸν ἡττηθέντα Ἴκρον. Ἡ θύρα αὕτη λέγεται, ἐν Ὀδ. Σ, 101, «αἰ θ ο ὕ σ η ς θύ ρ α», διότι ἡ αὐλὴ, ἐμπρὸς καὶ παρὰ τῇ θύρᾳ, εἶχε μέρος ὑπόστεγον καὶ περίστυλον, λεγόμενον «αἰ θ ο ὕ σ α αὐ λ ῆ ς» καὶ ὁμοίαν «αἰ θ ο ὕ σ α ν δ ὠ μ α τ ο ς» εἰς τὸν ἀπέναντι τοίχον τῆς οἰκίας, πρὸς ὑπεράσπισιν κατὰ τῶν ἀκτίων τοῦ ἡλίου. Τὸ δὲ μεταξὺ αὐτῶν ἦν ὑπαίθρον, καὶ ὠνομάζετο ἔ ρ κ ο ς, περιέχον βωμὸν τοῦ Διὸς Ἐρκεῖου (Ὀδ. Χ, 333). Ἐνταῦθα συνήρχοντο συνήθως οἱ μνηστῆρες, ἐκτὸς ὅτε διὰ γέμματα καὶ ἐορτὰς κατελάμβανον τὰ ἐντὸς δωμάτια. Εἰς τοὺς πλαγίους τοίχους πρέπει νὰ ἦσαν ἀνοικταὶ θυρίδες, διότι οἱ μνηστῆρες εἶδον ἐκεῖθεν τὸ πλοῖον τοῦ Ἀντινοῦ (Ὀδ. Π, 343. Ἰδ. καὶ 105). Εἰς τὴν αἰ θ ο ὕ σ α ν δ ὠ μ α τ ο ς ἡσχολοῦντο αἱ ὑπηρετρίαι καθαίρουσαι, πρὶν ἢ ἔλθωσιν οἱ μνηστῆρες, ὅσα ἀντικείμενα εἶχον χρησιμεύσει τὴν προτεραιάν, καὶ ἐλάμβανον πρὸς τοῦτο τὰ ἐργαλεῖα τὰ κατατεθειμένα ἐν τῇ θ ὀ λ η ρ, τῇ θολωτῇ ἀποθήκῃ, κειμένη ἐπομένως ἐπίσης ἐν τῇ αὐλῇ· διότι ἡ αὐλὴ, μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ, ἦν ὁ π ρ ὀ δ α μ ο ς, τὸ ἀντίθετον τοῦ ἔ ν τ ο σ θ ι δ ὀ μ ο υ (Ὀδυσ. Α, 126. Σ, 237. Ἰδ. Χ, 203). Τὸ ἔδαφος ἦτο τεχνητὸν (δ ἄ π ε δ ο ν τ υ κ τ ὶ ο ν), ἴσως λιθόστρωτον. Εἰς τὴν αὐλὴν,

παρὰ τῇ αἰθούσῃ θώματος, ἐπομένως ἐκτός ἐστι τῆς κυρίας οἰκίας, ἔκειτο ἄφ' ἐνὸς μὲν ὁ οἶκος (δωμάτιον), ἐν ᾧ δώδεκα θεράπαινοι, ἐκάστη δι' ἐνὸς χειρομύλου, ἤλεθον τὸν σῖτον διὰ τὴν οἰκιακὴν κατανάλωσιν, ἄφ' ἐτέρου δὲ ἡ θόλος, μαγειρεῖν ἐν ᾧ διετηροῦντο καὶ πάντα τὰ τραπεζικὰ σκεύη. Ἀμφότερα δὲ τὰ δωμάτια ταῦτα ἠνοίγοντο πρὸς τὴν αὐλὴν. Ἀπὸ τῆς αὐλῆς διπλοῦν κατώφλιον, εἰς τὴν ἀρχήν, ἐμπρὸς, καὶ εἰς τὸ τέλος (μέγας οὐδὸς) τοσοῦτον εὐρύ, ὥστε ἐπ' αὐτοῦ συγχρόνως ἐκάθοντο καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁ Ἴρος, καὶ πλάγιας θύραι (σανίδες κολληταί, εὐάραρυται) ἐπὶ τῶν ἐκατέρωθεν λευκῶν τοίχων (ἐνώπιον αὐτῶν εἰσέρχονται: Ὀδ. X, 120), ἔφερον εἰς ὑπώστεγον μεγάλην αἴθουσαν, τὸ κυρίως μέγαρον (εὐσταθὲς μέγαρον αἶον). Ἐκ τῶν δύο κατωφλίων τὸ πρὸς τὴν αὐλὴν ἦν ἐκ ξύλου βρυός (οὐδὸς μέλινος), μετὰ παραστάδων, ἥ «σταθμῶν κυπαρισσίνων» (Ὀδ. P, 340 κλ.). ὁ δ' ἐνδότερος οὐδὸς ἦν λίθινος (λάϊνος). Ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ, εἰς τῶν ὑψηλῶν στύλων (κίονες μακράι) τῶν στηριζόντων τὴν ὀραφὴν ἐκρησάμευεν ὡς θουροδόκη, μέρος ἐνθα ἀπέθετον τὰ δόρατα καὶ ἄλλα ὅπλα οἱ εἰσερχόμενοι πρὶν ἢ ἐμβῶσιν εἰς τὸ ἐστιατόριον. Καὶ ἐντός δὲ τοῦ μεγάρου ἐκρέμαντο εἰς τοὺς «ἐὐδμήτους τοίχους», ἢ ἔμμενον ἐναποτεθειμένα παρ' αὐτοῖς μεταξὺ τῶν κίωνων, ὅπλα τοῦ οἰκοδεσπότου (τοῦ Ὀδυσσεως), δι' ὃ καὶ, ὅτε ὁ Ὀδυσσεὺς ἐπανήλθεν, ἦσαν ἥδη ἐκ τοῦ καπνοῦ κατάμαυρα. Παράθυρα εἰς τὰ μέγαρά δὲν μνημονεύονται, δι' ὃ καὶ σκιόεντα αὐτὰ λέγονται (Ἰδ. καὶ Ὀπότ' ἄνσε δόμοι κεκύθωσι [κρύπτωσι], Ὀδ. Z, 302), φωτιζόμενα πιθανῶς μόνον διὰ τῶν θαλάμων καὶ τῆς πυρᾶς τῆς ἐστίας, δι' ὃ καὶ ὡς αἰθάλοντα ἐνίοτε χαρακτηρίζονται. Ὅταν τὸ ἔδαφος ἦν οὐχὶ λιθόστρωτον, ἀλλὰ συνέκειτο ἐκ συμπεπιλημένης γῆς (κραταίπεδον οὐδας), ἐδύναντο νὰ σκάπτονται τρύπαι εἰς αὐτὸ, ὡς αἰάνοι γαῖσαι διὰ τὴν ἐμπηξιν τῶν πελέκεων ἐπὶ τοῦ

ἀγῶνος διὰ τοῦ τόξου τοῦ Ὀδυσσεως, καὶ τὸ αἷμα τῶν τότε φονευθέντων, μετὰ τῆς κόνεως συμμιγὲν, ἀπεκομίσθη ἀποσαρωθέν. Ἡ ἐστία (ἐσχάρα) ἦν τινες ἐκλαμβάνουσιν ὡς οὐκ στερεῶς ὑποδοξημένην, ἀλλ' ὡς μετακινήτην, ἣν συγχρόνως καὶ βωμὸς θυσίων, ὅθεν ἡ κνίσσα διεχεῖτο δι' ὅλου τοῦ οἴκου. Ὅπισθεν αὐτῆς, εἰς τὸν μυχὸν μεγάρου, κάθηται ἐπὶ ἔδρας ἡ Ἀρήτη, καὶ ὁμοίως καὶ ἡ Πηνελόπη, ὅτε θέλει νὰ δοκιμάσῃ τὸν Ὀδυσσεῆα, αὐτὴ δ' ἀπέναντι, εἰς τὸν ἄλλον τοίχον, χωριζόμενος αὐτῆς διὰ τῆς θύρας ἣτις ἔφερον εἰς τὸν θάλαμον, ἵσταται ὁ Ὀδυσσεὺς πλησίον κίονος. Ἡ ἐστία δὲν ἦν ἐπομένως μακρυσμένη τῆς θύρας τῆς ἀγούσης εἰς τὸν γυναικωνίτην. Ἐνταῦθα, παρὰ τὴν ἐστίαν, ἀπελάμβανον οἱ ξένοι τοῦ δικαίωματος τῆς φιλοξενίας (Ὀδ. H, 153). Παράλληλως δὲ μετὰ τοῦ ὀπίσω τῆς ἐστίας ἐκτεινομένου τοίχου ἔθεε κίωνων στοὰ (Ὀδ. Z, 307. Φ, 90), ἐφ' ἧς ἐπεκάθητο προέχων ἐξώστης (μέλαθρον. Ὀδ. Σ, 150. Προύχον, Υ, 544), φέρων μὲν τὰς δοκοὺς τῆς στέγης, συγχρόνως δ' αὐτὸς ὢν ὑψηλὸς κατάκοσμος διάδρομος (καλὴ μεσόδμη), ἀπὸ τοῦ ὀπίσθιου τοίχου μέχρι τῶν κίωνων χωρῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου αὐτῶν ἐπικαθήμενος. Ἡ το δ' ἡ μεσόδμη κυρίως ἢ ἀπὸ τοίχου εἰς τοίχον χωροῦσα δοκὸς, ὥστε καὶ ἐν τῇς πλοαῖς ἢ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς πλευροῦ εἰς τὸ ἀπέναντι παρατεινομένη, εἰς ἣν ἐνεπήγνυτο ὁ ἵστος (Ὀδ. I, 37. Υ, 354. O, 289). Καὶ ὁ κρατὴρ δ' ἐνταῦθα ἦν κατετεθειμένος, εἰς τὸ βάθος τοῦ δωματίου, παρὰ τῇ ἐστίᾳ (Ὀδ. Φ, 146). Ἐκλαμβάνεται δὲ συνήθως ὅτι ἔκειτο πρὸς τῇ δεξιᾷ γωνίᾳ. Ἐκ τοῦ μεγάρου δὲ τούτου διπλὴ θύρα κατὰ τὰς πλευράς, λίθινον ἔχουσα τὸν οὐδὸν, ἔφερον ὀπίσω εἰς τὸν διώροφον θάλαμον, καταικίαν τῶν γυναικῶν, ἣτις καὶ αὐτὴ πολλάκις μέγαρον λέγεται. Δι' ὑψηλῆς δὲ τινος θύρας (ὁρσοθύρη, Ὀδ. X, 106. 132. 333) εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ δωματίου, εἰς ἣν ἔφερε κλῆμαξ, ἐδύναντο

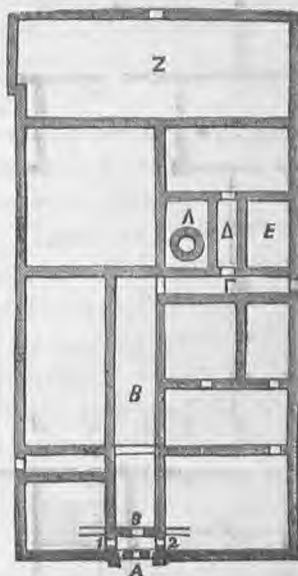
τις ν' ἀναβῇ μέχρι τοῦ ὀρόφου, καὶ εἴτα διὰ διαδρομῶν (λαύρας) νὰ καταβῇ πάλιν ἐκτὸς τοῦ οἴκου, εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ ἀνδρῶνος μέχρι

ἐκοιμᾶτο καὶ αὐτὴ καὶ πᾶσαι αἱ γυναῖκες τοῦ οἴκου. Τὸ τακτικὸν ὅμως δωμάτιον καὶ αὐτῆς καὶ τοῦ οἰκοδεσπότου ἦν κάτω εἰς τὰ ἐνδότερα τοῦ οἴκου, ὅπου ὁ Ὀδυσσεὺς ἐστήσε τὴν

Μικρὰ οἰκία

τῆς στοᾶς τῆς πρὸ τῆς εἰσόδου, καὶ τῆς θύρας τῆς ὑπ' αὐτὴν ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τὴν ἀντικειμένην πλευρὰν, παρὰ τὸν τοῖχον τοῦ ὀπίσω τοῦ ἀνδρῶνος κειμένου γυναικωνίτου, μέχρι τῶν ὀπισθίων δωματίων τῆς οἰκίας, ἐνθα ὑπῆρχε καὶ ἡ ἀποθήκη τῶν ὅπλων. Διὰ τῆς ὀρσοθύρας διέβη ὁ αἰπόλος Μελάνθιος, ἵνα ἐκ τῆς ὀπλοθήκης φέρῃ ὅπλα εἰς τοὺς μνηστήρας. Ὁ γυναικωνίτης εἶχε δύο ὀρόφους. Εἰς τὸ πρόσγειον αὐτοῦ δωματίον διέμενε μετὰ τῶν ὑπηρετίδων αὐτῆς ἐργαζομένη ἡ οἰκοδέσποινα ἄλλ' ἢ Πηνελόπη ἀπεσύρετο πολ- λάκις μετὰ τῶν πιστοτέρων θεραπεινίδων εἰς τὸ ὑπερφῶν, ἵνα μένῃ μακρὰν τοῦ θορύβου τῶν μνηστῆρων, καὶ ἐκεῖ ὕφαινε καὶ τὸν περίφημον ἱστὸν, ὃν διέλυεν εἴτα τὴν νύκτα. Ἐκεῖ δὲ ἄνω, ἐπὶ τῆς ἀπουσίας τοῦ συζύγου τῆς,

Ὑπερφῶν.

κλίνην τοῦ ἐπὶ κορμοῦ χλωρᾶς ἐλαίας (Ὀδ. X, 192 κλ.). Ὅλως ὀπίσω τῆς οἰκίας, εἰς τὸν πρόσγειον ὀροφον καὶ βαθύτερον τοῦ ἐπιπέδου αὐτοῦ, ἦν ἡ καλῶς κεκλεισμένη ἀπο-

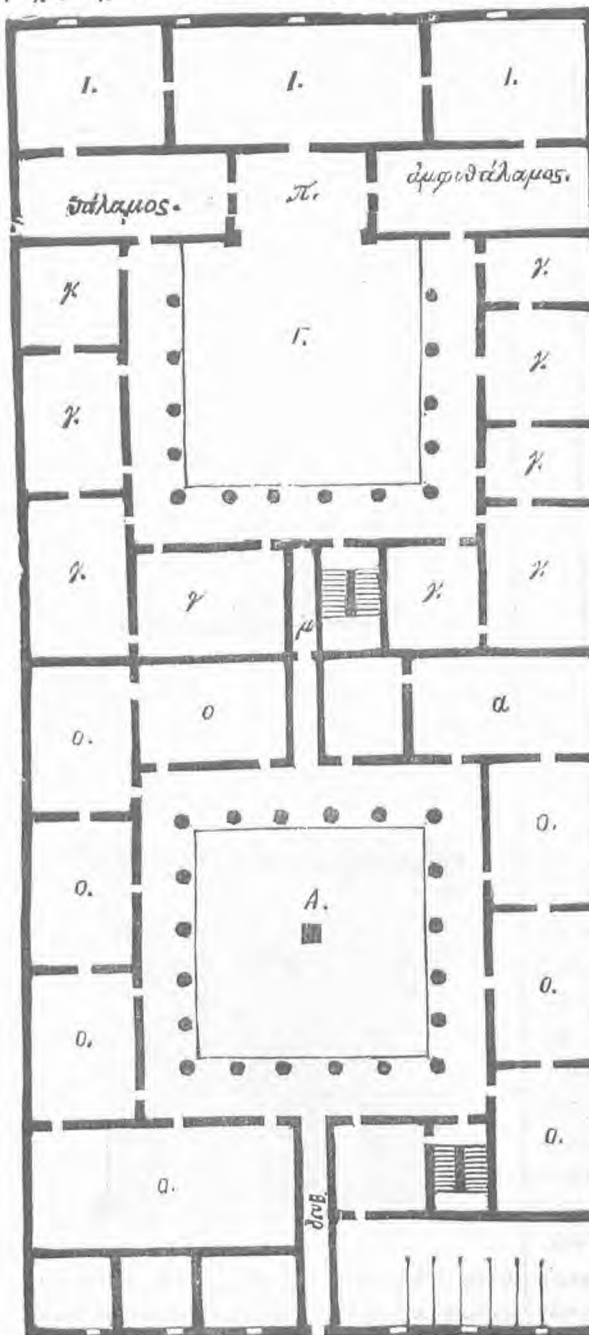

Πρόθυρα.

θήκη (ὁ θησαυρὸς), ἐν ᾗ μετὰ πλείστων σκευῶν καὶ πολυτίμων ἀντικειμένων ἦν ἐναποτεθειμένος καὶ τὸ περίφημον τόξον τοῦ Ὀδυσσεως. Ἄν ἡ αὐτὴ ἦν καὶ ὀπλοθήκη, ἥτις ἐπίσης εἰς τὰ ὀπίσθια τοῦ οἴκου ἔκειτο, ἀγνοεῖ-

ται, ἀλλὰ δὲν φαίνεται πιθανόν. Ὁ Τηλέμαχος εἶχε τὸν κοιτῶνά του παρὰ τῇ αὐλῇ,

ἡδύνατο νὰ ἐπιβλέπῃ μακρὰν τὴν νῆσον διὰ τῶν ὁπῶν τῶν ἐν τῷ περιτειχίσματι, ἢ ὑπὲρ

αὐτό. Ξένοι ἐκοιμῶντο εἰς τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τοῦ οἴκου, εἰς τὴν αἴθουσαν δώματος, πιθανῶς δ' οὐχὶ εἰς ἰδιαίτερα δωμάτια οἷον ἦν τὸ τοῦ Τηλεμάχου, εἰ καὶ τοιαῦτα πιθανῶς ὑπῆρχον καὶ ἄλλα εἰς τοὺς πλαγίους τοίχους. Τὸ δεῖπνον παρετίθετο εἰς τὸ μέγαρον τῶν ἀνδρῶν, καὶ ἐκάστην πρωΐαν αἱ θεραπευνίδες ὤφειλον νὰ καθαρίζωσιν ἐκεῖ τὰς τραπέζας καὶ τὰ καθίσματα, τὰ δὲ λοιπὰ σκευὴ νὰ μεταφέρωσι καὶ ἀποθέτωσιν εἰς τὴν θόλον. Διὰ τὴν δισκοβολίαν δὲ καὶ τὰς λοιπὰς διασκεδάσεις, πρὸ τοῦ δεῖπνου καὶ μετ' αὐτὸν, ἦν ὠρισμένη ἡ αὐλὴ καὶ ὁ πρὸ τοῦ οἴκου χώρος. — Ἐν δὲ τοῖς μετέπειτα χρόνοις, ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου καὶ μέχρις Ἀλεξάνδρου, ἰδίως ἐν Ἀθήναις, διετηρεῖτο ἔτι ἀμιγῆς, καὶ μὴ ὑποστᾶσα ξένας ἐπιρροὰς ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ τῶν οἰκῶν ἀρχιτεκτονικὴ, καὶ τῶν ἰδιωτῶν, καὶ αὐτῶν τῶν εὐπορωτέρων, αἱ κατοικίαι ἦσαν εὐτελεῖς, καὶ ἀπετέλουν ἀντίθεσιν πρὸς τὴν πολυτελείαν καὶ μεγαλοπρέπειαν τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων. Εἰς τὴν χώραν ὅμως φαίνεται ὅτι εἶχον οἱ Ἀθηναῖοι, κατὰ τὰς ἀγροικίας των, πολυτελεστέρας οἰκοδομὰς, ὡς ἐξάγεται καὶ ἐκ τῆς δυσαρεσκείας μεθ' ἧς κατὰ Θουκυδίδην (B, 16. "Id. B, 65) ἐδέχθησαν νὰ συνοικισθῶσιν ἐν τῇ πόλει. Συνήθως ἦσαν αἱ οἰκίαι τῆς πόλεως μονώροφοι, διαιρούμεναι δίχα, εἰς τὸν πρὸς τὴν ὁδὸν ἀνδρῶν ἢ ἀνδρῶνα, (Σελ. 606) καὶ τὸν πρὸς τὰ ἔνδον «γυναικωνίτην»

πιθανῶς κατὰ τὸν πλάγιον τοῖχον, ὥστε ἐν-
τεῦθεν, διὰ τὴν ὑψηλὴν θέσιν τοῦ μεγάρου,

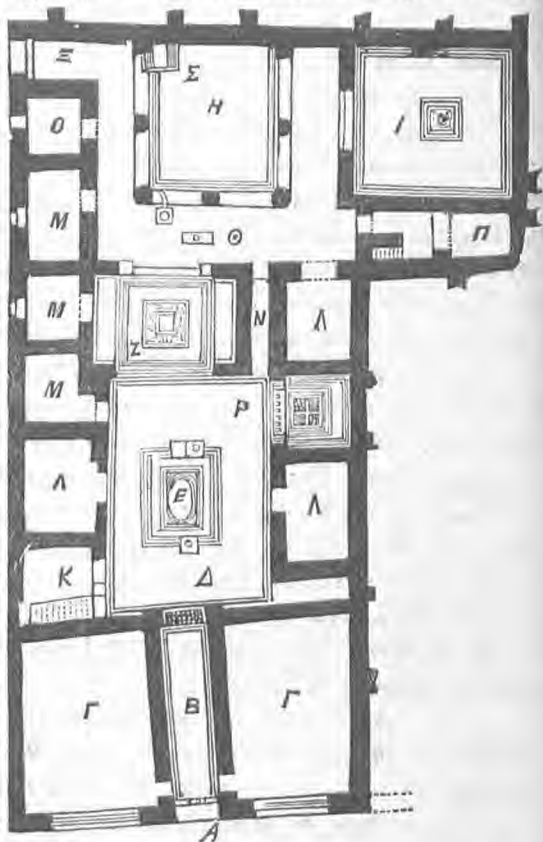
γυναικωνίτην ἢ γυναικείον, Κ, ὃν τοῦ-
το ἐνίοτε καὶ διήρξας, ἦτοι ἔχον ὑπε-

ρῶν (Σελ. 805). Ἐκεῖ ἦσαν καὶ δωμάτια διὰ δούλους καὶ διὰ ξένους. Ἐν τῇ ὁδῷ καὶ πρὸ τῆς οἰκίας, εἰς αὐτὴν δ' ἀνήκων, ἰδρυτο συνήθως βωμὸς τοῦ Ἀγυιεῦς Ἀπόλλωνος, ἡ τοῦτον παριστῶν κίων, Ἀγυιεὺς λεγόμενος κιονοειδής. Εἰς τὴν αὐλειον, αὐλιον, αὐλεῖαν ἢ αὐλίαν θύραν ἔφερον, ὡς φαίνεται, ἐνίοτε ἀναβαθμοί. Ἡ θύρα ἠνοίγετο ἢ ἐπὶ τοῦ τοίχου αὐτοῦ τοῦ μετώπου, ἢ ὀλίγον ἐσωτέρω, ὥστε ἐμπρὸς αὐτῆς ἔμενε χώρὸς τις πρὸ θυρῶν ἢ προπύλαιον λεγόμενον, (Σελ. 805) ἂν τοῦτο δὲν ἦν μᾶλλον χώρὸς τις, ἴσως ὑπόστυλος, ἐκτὸς τοῦ τοίχου καὶ πρὸ τῆς θύρας. Ὁ ἔνδον δὲ διάδρομος, ὁ μετὰ τὴν θύραν, ἐλέγετο θυρῶν ἢ θυρωρεῖον (ἴδ. τὸ ἐν σελ. 806 σχῆδιον), ἔχων ἄφ' ἑνὸς (ἐν τῷ σχεδίῳ ἀριστερῶς) τὴν κατοικίαν τοῦ θυρωροῦ, ἄφ' ἑτέρου τὰ ἵπποστάσια καὶ ἄλλα καταστήματα τῆς οἰκονομίας. Ἐφερε δὲ τὸ θυρωρεῖον εἰς τὴν (ἐσωτερικὴν) αὐλὴν τοῦ ἀνδρῶνος (Α), ἡ περὶ στυλίων, διότι κατὰ τὰς τέσσαρας πλευρὰς εἶχε στυλοὺς, ἀποτελοῦντας στοὰν ὑπόστεγον, ἣτις, ὡς φαίνεται, καὶ πρὸ στοᾶ ἐλέγετο, πλὴν ἂν τὸ ὄνομα τοῦτο δὲν ἀνήκε μᾶλλον εἰς τὴν ἐκτὸς τῆς θύρας στοὰν, ὅταν ὑπῆρχε τοιαύτη. Περὶ τὴν ὑπαιθρον δ' αὐλὴν ἔκειντο οἱ ἀνδρῶνες, ὁ κυρίως οἶκος καὶ ἐν αὐτοῖς καὶ ἐν δωμάτιον ἐπισκέψεως, ἔχον ἐξέδρας προσέτι δὲ καὶ ἄλλα μικρὰ δωμάτια ἢ οἰκήματα, ἐνίοτε καὶ ἀποθήκαι. Ἐντὸς δὲ τῆς αὐλῆς ἦν συνήθως ἰδρυμένος ὁ βωμὸς τοῦ Ἑρκείου Διός. Ἀπέναντι δὲ τοῦ διαδρόμου τοῦ θυρῶνος, ἐν τῇ μέσῃ τοῦ καταντικρῦ προστοίου, ἦν ἡ μέταυλος ἢ μέσσαυλος θύρα, δι' ἧς μετέβαινον εἰς τὴν, ἐν ταῖς μικραῖς οἰκίαις ἐλλείπουσαν, αὐλὴν τῆς γυναικωνίτιδος (Γ). Ἐλέγετο δὲ μέταυλος διότι ἦν εἰς τὰ ὀπίσθια τῆς κυρίως αὐλῆς (τοῦ ἀνδρῶνος), μέσσαυλος δὲ εἰς τὰς οἰκίας ἔνθα ὑπῆρχον δύο αὐλαί, καὶ τῆς γυναικωνίτιδος

οὔσης ἐπίσης προσγαῖου. Ὁ δὲ διάδρομος, ὁ φέρων ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην αὐλὴν, καὶ εἰς οὗ τὸ μέσον ἔκειτο ἡ μέσσαυλος θύρα, ἐλέγετο μέσσαυλος καὶ αὐτός. Ἡ δ' ὀπισθία αὐλὴ ἦν ὑπόστυλος κατὰ τὰς τρεῖς αὐτῆς πλευρὰς ἢ δὲ τῇ μεσαύλῃ ἀντικειμένη ἦν ἄστυλος, καὶ ἐν τῷ τοίχῳ δύο παραστάδες (antae, Vitruv.) ὠρίζον χώρον πρὸς τὴν αὐλὴν ἀνοικτὸν, βράθος δ' ἔχοντα τὰ δύο τρίτα τοῦ πλάτους ἢ τῆς τῶν παραστάδων ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεως, ὅστις δὲ καὶ αὐτὸς ἐκαλεῖτο παραστάς ἢ μᾶλλον προστάς (Π). Εἰς τὴν μίαν δὲ πλευρὰν αὐτοῦ ἔκειτο ὁ συζυγικὸς θαλάμος, εἰς δὲ τὴν ἑτέραν ὁ ἀμφιθαλάμος, ὅστις ὑποτίθεται ὅτι ἦν ὁ κοιτῶν τῶν θυγατέρων. Εἰς δὲ τὰς τρεῖς ἄλλας πλευρὰς τοῦ περιστυλίου τούτου ἦσαν τὰ τῇ οἰκονομίᾳ ἀναγκαῖα δωμάτια (γ), καὶ τὰ οἰκιακὰ ἐστιατόρια, πλὴν τῶν συμποσίων, παρ' οἷς ἐκαλοῦντο ξένοι εἰς ἐστίασιν, κειμένων ἐν τῇ ἀνδρωνίτῃ. Εἰς δὲ τὴν τετάρτην πλευρὰν, ὀπίσω τῆς προστάδος, τοῦ θαλάμου καὶ τοῦ ἀμφιθαλάμου ἦσαν οἱ ἱστοῦνες (Ι), διὰ τοὺς ὑφαντικούς ἱστοὺς καὶ ἄλλας γυναικείας ἐργασίας. Ἀπέναντι δὲ τῆς μέσσαυλου θύρας, εἰς τὸ μέσον τοῦ τελευταίου τοίχου τῆς οἰκίας, ἠνοίγετο ἡ κηπαία θύρα (τ), φέρουσα, ὡς φαίνεται, ἐκ τῶν ἱστονῶν εἰς τὸν κῆπον, ὅστις ὑπῆρχεν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰς οἰκίας. Τὸ ὑπερῶν, ἔνθα ὑπῆρχε, δὲν ἐξετείνετο συνήθως ὑπὲρ πᾶσαν τὴν οἰκίαν, καὶ ἐχρησίμευε τὸ πλεῖστον ὡς κατοικία τῶν δούλων καὶ τῶν ξένων. Σπάνιος δὲ ἦν ἰδιαίτερος προσφυκοδομημένος ξενῶν (Hospitium, Vitruv.) ὅθεν τὸ γυν σπητι). Οὕτω παρὰ τῇ πλουσίῳ Καλλιᾷ οἱ πλεῖστοι αὐτοῦ ξένοι δὲν κατέλυον εἰς ἰδιαίτερον οἶκημα, ἀλλὰ παρ' αὐτῇ τῇ οἰκοδεσπότῃ, διευθετοῦντι δωμάτια πρὸς ὑποδοχὴν αὐτῶν (Πλάτ. Πρωταγ. σ. 315 Δ). Ἦν δ' ἡ κόσμησις τῶν οἰκῶν ἐν ταῖς ἀρχαιοτέροις καιροῖς ἀφελής· τὸ ἔδαφος ἦν ἐκ χώματος συμπεκατημένου, καὶ μεταγενεστέρως μόνον πλακόστρωτον, οἱ δὲ

τοῖχοι λευκοί. Αἱ στέγαι ἦσαν ὀριζόντιαι (δώματα) ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον. Ὑπῆρχον ὅμως καὶ ὑψηλαὶ ἢ προσκλινεῖς. Τὰς ἐντὸς τοῦ οἴκου θύρας ἀντικαθίσταν ἑνίοτε παρὰ πετάσματα ἡνοίγοντο δ' αἱ τῆς οἰκίας θύραι πρὸς τὰ ἔσω, ὥστε καὶ ἐνδοῦναι ἐλέγετο ὡς πρὸς τὸν εἰσερχόμενον ὅστις ἡνοίγε τὴν θύραν, ἐπισπάσασθαι δὲ ἡέφε λ κύσασθαι ὡς πρὸς τὸν ἐξερχόμενον ὅστις τὴν ἐκλείει· φόρον δ' ἐπέβαλλεν ὁ τύραννος Ἰππίας εἰς τὰς πρὸς τὰ ἔξω ἀνοίγομενας. Ὁ θέλων νὰ εἰσέλθῃ ἐκρούε τὴν θύραν, δι' ὃ καὶ ῥῶπτρα ὑπῆρχον εἰς αὐτὰς πολλάκις, καὶ ὁ θυρωρὸς ἡνοίγε καὶ ἀνήγγελλε τὴν ἐπίσκεψιν. Καὶ ὑπῆρχον μὲν καὶ μικραὶ θυρίδες (παράθυρα) πολλάκις βεβαίως· ἀλλὰ τὸ πλεῖστον φῶς ἐλάμβανον τὰ δωμάτια ἐκ τῶν θυρῶν αἵτινες ἡνοίγοντο ἐπὶ τοῦ ἐπιστυλίου. Τὰ δωμάτια ἐθέρμαινον αἱ ἐστῖαι (θερμάστραι, καμίνια), ἐνφοδομημένα ἢ κινηταὶ (ἐσχάρα, ἐσχάριδες), ἢ ἀνθράκια, πύραυλα, (μαγγάλια). Οἰκίαι ἐλέγοντο αἱ ὑπὸ τοῦ οἰκοδεσπότου καὶ τῆς οἰκογενεῖας αὐτοῦ κατοικοῦμεναι, συνοικία δὲ αἱ μεγάλας, εἰς ἐνοικίαισιν προσδιωρισμέναι. — Καὶ ταῦτα μὲν ἐν γένει κατὰ Βιτρούδιον. Ἐννοεῖται δ' ὅτι ἐν τῇ πράξει καὶ πολλαὶ ὑπῆρχον αὐτῶν παρεκβάσεις. Ἐν Δῆλῳ εὐρέθησαν ἐρείπια ἰδιωτικῆς οἰκίας ἣτις εἶχε καὶ δεξαμενὴν. Αἱ μικρότεραι οἰκίαι, αἱ ἔχουσαι μίαν μόνον αὐλήν, εἶχον πιθανῶς τὸ σχῆμα ἐν Σελ. 805 τοῦ ἡμίσεως (Γ), μετὰ τῆς προστάδος (Π), μετὰ τοῦ βωμοῦ τῆς Ἑστίας, καὶ τοῦ θαλάμου καὶ ἀμφιθαλάμου (Δ. Ε). Ὅπισω δ' αὐτῶν ὑπῆρχον μεγάλα δωμάτια διὰ τὰς ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς οἰκοδεσποίνης ἐργαζομένης θεραπαινίδας. Ἐπὶ τῶν τριῶν δὲ στοῶν ὑπῆρχον κοιτῶνες τῶν ἀνδρῶν (Ζ), ἄλλοι δ' ὑπῆρχον, διὰ ξένους, ἀποθηκαί, ἐστιατόρια (Λ). Εἰς δὲ τὴν προστάδα συνήρχετο ἡ οἰκογένεια διὰ τὰς ἐστιάσεις, τὰς θυσίας εἰς τὴν Ἑστίαν, κτλ. Οὐ σπανίως ὅμως

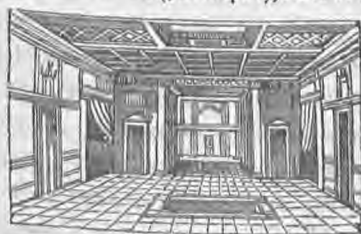
καὶ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ἡκοδομοῦντο κατ' ἐξαίρεσιν οἰκίαι πολυτελεῖς. Οὕτως ὁ Ἀριστοφάνης ἀναφέρει (Νεφ. 843. Τῷ 425 π. Χ.) τοὺς τοῦ πλουσίου Μεγακλέους κίονας, τοὺς τῆς περιστύλου αὐλῆς βεβαίως, καὶ ἀλλαχοῦ (Σφ. 1215) ὁμιλεῖ περὶ ἀξίων θυμιασμοῦ κοσμημάτων τῆς ὀροφῆς· ὁ Ξενοφῶν ('Αθ. Πολ. Β, 10, — "Ιδ. καὶ Θεόφρ. Χαρ. Ε) μνημονεύει οἰκιδῶν ἐν Ἀθήναις αἵτινες εἶχον παλαιστρας, σφαιριστήρια καὶ λουτρά. Μεγάλη ἦν ἡ οἰκία τοῦ Κόωνος ('Αθῆν. ΙΒ, 548), καὶ ἡ τοῦ ἀστρονόμου Μένωνος ἦν ὅλη συνοικία (Αἰλ. ΙΓ. 12).

Οἶκος Πομπηίας.

Ὁ δὲ Δημοσθένης λέγει ('Ολυνθ. Γ, σελ. 35. Π. Ἀρστρ. σ. 689) ὅτι ἐν φ' αἱ οἰκίαι τοῦ Θεμιστοκλέους καὶ τοῦ Μιλτιάδου δὲν ἦσαν ἐπιφανέστεραι τῶν οἰκιῶν τῶν κοινῶν πολιτῶν, ἐπ' αὐτοῦ πολλοὶ τῶν πολιτευομένων

Εἶχον πολυτελεστέρας τῶν μεγάλων δημοσίων οἰκοδομημάτων, ὡς ἐν ἄλλοις ὁ Μηθίας (Κ. Μηθ., 68), ὁ δ' Ἀλκιβιάδης καὶ καθῆρξε παρ' ἐκείνῳ τὸν Ἀγάθαρχον, ἵνα κοσμήσῃ τὴν οἰκίαν του διὰ τοιχογραφίων (Πλούτ., Ἀλκ. ΙΣΤ.—Ἀνδοκ., Ἀλκ. 27).—Αἱ Ῥωμαϊκαὶ οἰκίαι, ὧν, ἐπὶ Ῥωμαίων, ὁ ρυθμὸς ἐπεκράτησε καὶ ἐν Ἑλλάδι, κατήγοντο ὡς πρὸς τὴν διάθεσιν κυρίως ἐκ τῶν τυρρηνικῶν, αἵτινες καὶ αὐταὶ ἦσαν ἄλλως τε μεταπλάσις μόνον τῶν Ἑλληνικῶν. Εἰς παράδειγμα παρατίθεται ἐνταῦθα τὸ σχέδιον μιᾶς ἐξ αὐτῶν, ἐν Πομπηΐ τοῦ τραγικοῦ ποιητοῦ, ἀνασκαφείσης τῷ 1824 1825. Καὶ ὡς ἐκ ταύτης (Σελ. 808) φαίνεται, καὶ ὡς ἐν γένει ἐστὶ γνωστὸν, πολυπλοκοὶ καὶ ἐκτεταμέναι καὶ αἱ Ῥωμαϊκαὶ οἰκίαι κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦσαν κατὰ τὴν θέλησιν καὶ τὴν περιουσίαν τοῦ ιδιοκτῆτου, εἶχον ὅμως τὴν γενικὴν διάταξιν, ὅτι περιεκύκλουν καὶ αὐταὶ τὴν ἐσωτερικὴν αὐλὴν, τὸ Atrium λεγόμενον (Α), ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ αἴθριον (τὸ ὑπαίθρον), ἔχον ἐν τῷ μέσῳ τὸ compluvium (Β), δεξαμενὴν εἰς ἣν ὑδρορροαὶ ἔφερον τὰ ἐκ τῶν στεγῶν ὕδατα. Τινὲς δὲ θέλουσιν ὅτι ἡ λέξις Atrium ἐστὶν ἡ λατινικὴ, δηλοῦσα τὸ μέλαν ὃν ἡ σκοτεινὸν (μέλαθρον), διότι τὸ ἀφελές

Ἀτρίον Τουσκανικόν.

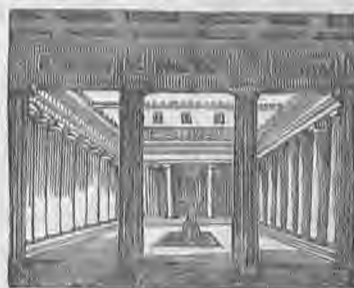
στερον Atrium τὸ Tusculanum λεγόμενον, ὡς ἐκ Τυρρηνίας προσελθὼν, ἦν δῆθεν ὑπόστεγον, καὶ ἔχον ὅπαιον μόνον ἐν τῷ μέσῳ· εἶτα, τὴν Ἑλληνικὴν μιμηθέντες διάταξιν, παρεδέχθησαν οἱ Ῥωμαῖοι τὸ κληθὲν Tetrastylum, οὕτω κληθὲν διότι τέσσαρες κίονες ἐν τῷ μέσῳ ἔφερον τὴν ὑπὲρ τὴν δεξαμενὴν (Impluvium) ἀνοικτὴν στέγην, ὡς δεικνύει τὸ ἐν τῇ εἰκόνι εἰρείπιον οἰκίας ἀνασκαφείσης ἐν Πομπηΐ.

Εἶτα δὲ, τελειοποιηθεῖσα ἡ ἐσωτερικὴ αὕτη αὐλὴ διὰ πλήρους περιστυλίου εἰς τὰς τέσσαρας αὐτῆς πλευρὰς, κατὰ τὸν Ἑλληνικὸν ρυθ-

Ἀτρίον τετραστόλιον.

μὸν τῶν μεγάλων ναῶν, μετωνομάσθη atrium Corinthiacum. Ὅταν ἡ οἰκία συνέκειτο ἐκ τριῶν πλευρῶν, ὧν ἡ μέση εἰσέχουσα αἱ δὲ πλάγαι προέχουσαι, τὸ μεταξὺ κενὸν διάστημα ἐλέγετο Vestibulum (πρόθυρον), ὡς καὶ ἂν εἶχε μίαν μὲν πλευράν, ἄλλ' ἢ θύρα εἰσεῖχε, τὸ πρὸ αὐτῆς μέρος τὸ ἔξω τοῦ τοί-

Ἀτρίον Κορινθιακόν.

χου (Α). Ἐπὶ δὲ τῶν αὐτοκρατόρων ἔταττον καὶ κίονων στοὰν πρὸ αὐτῆς. Ἡ θύρα, ξυλλινῇ ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων, ἐποικίλλετο πολυλάκις διὰ χρυσελεφαντίνων κοσμημάτων. Καὶ ἡ μὲν τῶν ιδιωτικῶν οἰκοδομημάτων ἡνοίγετο πάντοτε, ὡς ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἐποχῆς, πρὸς τὰ ἔσω, ἐπὶ τῶν δημοσίων ὅμως ἡνοίγετο πρὸς τὰ ἔξω. Δὲν ἐστηρίζετο δ' εἰς στρόφιγγας, ἀλλὰ διὰ σφηνοειδῶν σιδήρων εἰσῆρχετο εἰς τὸ ἀνώφλιον καὶ τὸ κατώφλιον. Ἐκλείετο δὲ διὰ ξυλίνου ὀρίζοντιου μοχλοῦ, ἢ διὰ σιδηρῶν ράβδων, αἵτινες ἀπαντῶμεναι συνεδέοντο, ἢ ὠθοῦντο ἐμπρὸς ἢ ὀπίσω διὰ κλειδίου. Διὰ τῶν δύο πρώτων τρόπων ἐκλείον ἐνδοθεν,

διὰ δὲ τοῦ τρίτου ἤδυναντο νὰ κλείωσιν ἐπίσης καὶ ἔξωθεν. Προσέτι δὲ εἰς τὰ θυρώματα καὶ τὰς καταπακτάς εἶχον καὶ ὀχεῖς ἢ βαλάνους οἵτινες ὠθοῦντο πρὸς τὰ ἄνω καὶ κάτω, ἢ εἰς τὴν μέσσην τοῦ θυρώματος. Ὅπισω δὲ τῆς θύρας ἦν ὁ διάδρομος τῆς εἰσόδου, τὸ Ostium (B), ἣτις λέξις ὁμῶς καὶ πᾶσαν τὴν εἰσόδον ἐσήμαινε, καὶ αὐτῆς τῆς θύρας ἐμπεριλαμβανομένης. Ἐνταῦθα, ἐντὸς τῆς θύρας μετὰ τὸν διάδρομον, εἶχε μικρὸν δωμάτιον (cella) ὁ θυρωρὸς (K), ἔνθα συνηθέστατα ὑπῆρχε καὶ κῶν οἰκοφύλαξ. Ἐφερε δ' ὁ διάδρομος εἰς τὴν ἔνδον αὐλήν, τὸ atrium, τὸ κεντρικὸν μέρος τῆς οἰκιακῆς διαίτης, ἔνθα ὑπῆρχε καὶ ἐστία πρὸς χρῆσιν τῆς οἰκίας διὰ θρησκευτικὰς σκοποῦς. Ἐνταῦθα ἤρχοντο καὶ οἱ ἐπισκεπτόμενοι ξένοι, καὶ διέτριβεν ἡ οἰκοδεσποινα μετὰ τῶν ἐργατικῶν τῆς θεραπαινίδων, καὶ περὶ αὐτὸ ἦν ὁ νυμφικὸς θάλαμος καὶ τὸ ταμεῖον τοῦ οἰκοδεσπότου· ἐνταῦθα ἐξετίθεντο ἐπὶ κλίνης οἱ νεκροί, καὶ ἀνηρτῶντο τὰ αὐτῶν ἐνθυμήματα, ὡς αἱ προτομαὶ ἢ εἰκόνες τῶν προγόνων. Ὅτε δὲ τὰ ἦθῃ ἀπώλεσαν τὴν πρώτην αὐτῶν ἀφέλειαν, καὶ ἤρξαντο παρατιθέμενα μεγάλα συμπόσια, καὶ καθ' ἐκάστην συνήρχοντο πολυάριθμοι ξένοι εἰς ἐπισκέψεις, τότε ἡ οἰκογενειακὴ ἐστία, οἱ ἐφέστιοι θεοί, αἱ θεραπαινίδες, ὁ θάλαμος, ἐμακρύνθησαν τοῦ ἀτρίου εὐρυθéntος καὶ κοσμηθέντος εἰς κορινθιακὴν στοάν μετὰ τῆς δεξαμενῆς, παρ' ἣ συνήθως ὑπῆρχε καὶ ἀναδρυτήριον. Μετὰ δὲ τὸ ἄτριον, ἀπέναντι τῆς εἰσόδου, εἶπετο τότε ἀνοικτὴ αἴθουσα, τὸ Tablinum (I), γραφεῖον τοῦ οἰκοδεσπότου καὶ ἀρχεῖον τῆς οἰκογενείας, ἐξ οὗ εἰς ἣ δύο διάδρομοι (fauces) (N) ἔφερον εἰς τὴν ὀπίσω περίστυλον μεγάλην, τοῦ ἀτρίου μεγαλητέραν, αὐλήν (Θ), ἔχουσαν ὑποστύλους ἐστεγασμένας στοάς, δι' ὃ καὶ peristylum ἢ lavaedium ἐλέγετο, καὶ εἰς οὐδεμίαν οἰκίαν ἔλειπεν. Ἐνέκλειε δὲ καὶ αὐτὴ δεξαμενὴν ἔχουσαν περίξ ἀνθοφύτους ἐκτάσεις (Viridarium, H), καὶ προσέτι καὶ βρύσιν. Περὶ ἐκατέραν δὲ τῶν

δύο αὐλῶν διέθετεν ὁ οἰκοδεσπότης κατὰ θέλησιν ἢ κατὰ δύναμιν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πολλὰ δωμάτια τῆς οἰκιακῆς ἀνάγκης ἢ τῆς πολυτελείας, οἷον πρὸς ἐνοίκησιν, εἰς κοιτῶνας (Λ.Μ.) εἰς ἐστιατόρια (τρικλίνια), πολυτελεῖς αἰθούσας διὰ συμπόσια, ἐξέδρας πρὸς συναναστροφάς, εἰκονοστάσιον (sacragium ἢ lararium) διὰ τὴν λατρείαν, πινακοθήκην, βιβλιοθήκην, σπουδαστήριον (O), λουτρῶνα (balineum), δούλων οἰκήματα, εἴτε ἐν τῇ ὑπερφῶν εἴτε εἰς τὰ πρὸς τὰ ὀπίσω μέρη τὰ μᾶλλον μεμακρυσμένα, τὸ μαγειρεῖον (Π), τὰς ἀποθήκας τῶν ζωοτροφῶν (cellae penariae) μετὰ τοῦ μύλωνος, τὰ ἐργαστήρια δι' ἐκθεσιν καὶ πώλησιν ὀνίων (Tabernae) (C), καὶ ἐκεῖ ὑπῆρχε καὶ ὀπισθία θύρα τῆς οἰκίας (Ξ). Ὁ πρόσγαυος ὀροφος ἦν ἡ κυρίως κατοικία, καὶ μόνον μέρη τινὰ τῆς οἰκίας εἶχον καὶ ὑπερῶν (ceenaculum), πρὸς ὃ ἔφερον στεναὶ καὶ ἀνάντις κλίμακες. Αἱ δὲ στέγαι ἦσαν συνήθως ἐτι ἐπίπεδοι, καὶ κοσμοῦμεναι ὑπὸ κλημάτων καὶ ἀνθέων, ἀπετέλουν ὑπερφῶς κήπους, οἵτινες ἐλέγοντο solaria. Εἶχον δὲ πολλαχοῦ ἐξώστας (pergulae) τὰ ἄνω δώματα, ἐπίσης ἀνθοστολιστοῦς. Τὸ ἔδαφος ἐν ταῖς οἰκίαις δὲν ἦτο σκιωδῶν, ἀλλ' εἴτε ἐκ πεπατημένου χώματος (pavimentum, ruderalio), πολλάκις μετὰ τεμαχίων κεράμων (opus testaceum), ἢ ψηφιδωτῶν διὰ τμημάτων μαρμάρου (pav. marmoreum) ἢ διὰ ψήφων μικρῶν, ποικίλης ὕλης καὶ ποικίλων χρωμάτων (pav. texellatum ἢ musivum), δι' ὧν ζωγραφικὰ ἐξετελοῦντο καλλιτεχνήματα. Οἱ τοῖχοι καὶ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ὡς καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλησι κατ' ἀρχὰς λευκοὶ (dealbati), ἐπεκαλύπτοντο ἐν μετὰ ταῦτα χρόνοις διὰ πλακῶν μαρμάρου, ἢ διὰ τεχνικῆς μαρμαρώσεως, καὶ συνεχέστατα ἐκαλύπτοντο γραφαῖς, ὑδρογραφίαις ἐκτελουμέναις ἐπὶ ὑγροῦ μᾶλλον ἀσθέστου (fresco) ἢ ἐπὶ ξηροῦ (a tempera). Συνήθως ἐχώριζον ἀπὸ τοῦ θριγκοῦ καὶ τοῦ βάθρου τὸν λοιπὸν τοῖχον, καὶ ἐπ' αὐτοῦ κατῶρθον ἰσχυρὰς ἐντυπώσεις δι' ἀντιθέσεως τῶν φωτεινοτέρων χρω-

μάτων πρὸς τὰ σκοτεινότερα, παριστῶντες ἢ ἀρχιτεκτονικά κοσμήματα, ἢ ὑποθέσεις μυθολογικᾶς, ἱστορικᾶς, ἢ τοπιογραφίας, καὶ οὐχ ἥττον ἐνίοτε καὶ ῥωπογραφίας (genre). Τὰς ὁροφὰς ὑποδόρουν τὸ πλεῖστον διὰ διασταυρουμένων δοκῶν, καταλείπουσιν μεταξύ των τετράγωνα φατνώματα, ὡς ἐν τῇ ἐλληνικῇ νεωδομίᾳ, κοσμούμενα διὰ γραφῶν καὶ πολυλάκις δι' ἐπιχρυσώσεως. Παράθυρα (Fenestras, ἐκ τοῦ φαίνω) ἦσαν σπάνια καὶ μικρὰ εἰς τὸν πρόσγειον ὄροφον, καὶ ἐφωτίζοντο τὰ δώματα αὐτοῦ μόνον ἐκ τῶν θυρῶν αἵτινες ἠνοίγοντο εὐρεῖαι εἰς τὰς ἐξωτερικὰς αὐλὰς. Οἱ δ' ἄλλοι ὄροφοι εἶχον πάντοτε παράθυρα, ἀλλὰ μικρὰ, πολυλάκις πρὸς τὴν ὁδόν. Ἐκλείοντο δὲ ταῦτα ἐν τῇ ἀπωτέρᾳ ἀρχαιότητι διὰ ξυλίνων παραθυροφύλλων ἢ διὰ παραπετασμάτων ἐν μεταγενεστέροις δὲ χρόνοις διὰ ψευγίτου (ἢ μαγνήτου) λίθου, τοῦ διαφανοῦς (Iapis specularis), ἢ καὶ δι' ὑελίου. — Διὰ τὴν θερμᾶσιν ὑπῆρχον ὡς καὶ πρὶν ἐστία· ἢ κάμιναι, ἢ κινηταὶ ἐσχάραι καὶ πύραυλα κατὰ κοσμο, ὧν πολλὰ εὐρέθησαν ἐν Πομπηίᾳ. Εἰς τὰ βορειότερα κλίματα, ὡς ἐν τῇ ἄνω Ἰταλίᾳ, τῇ Γαλλίᾳ, τῇ Γερμανίᾳ, μετεχειρίζοντο οἱ Ῥωμαῖοι ὑπόκαυστα, ἤτοι ὑπόγεια δωμάτια θερμαινόμενα ὡς κλιβάνους καὶ θερμαίνοντα τὸ ἔδαφος, ἢ ἐξ ὧν σωλῆνες ἐξήρχοντο, καὶ διὰ τῶν τοίχων διαβαίνοντες ἐθέρμαινον διὰ τοῦ ἀτμοῦ τὰ κατοικούμενα δωμάτια. Καπνοδόχοι δὲν ὑπῆρχον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ἀλλ' ἐξήρχετο ὁ καπνὸς διὰ τῶν θυρῶν, τῶν παραθυρῶν ἢ τῶν ὀπαίων ἐνθα τοιαῦτα εἶχεν ἢ στέγη. Ἐπὶ τῶν χρόνων ὁμοῦς τῆς πολυτελείας εἰσῆχθησαν καὶ αὐταί, ἀλλ' ὀλίγαι εἰς τὴν κάτω Ἰταλίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα, διότι ἐκεῖ πολλῆς θερμάνσεως δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη. Οἱ κυριώτεροι χαρακτῆρες τῶν οἰκιῶν ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων ἦσαν, ὅτι ἐξώθεν ὀλίγον ἐπιφανεῖς καὶ κατὰ κοσμο, δὲν ἠγείροντο εἰς ὕψος. Κατ' ἀρχὰς πᾶς ὁ κόσμος αὐτῶν συνίστατο εἰς πλίνθους ἄεθροὺς καὶ κιτρίνους ἐναλλάξ, ἢ κατὰ γραμμὰς ἐντειχιζομέ-

νας. Κίονες δὲ καὶ ἀγάλματα προσετέθησαν μόνον ἐν τοῖς χρόνοις τῆς ἀσωτίας ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων. Τὰ δὲ δωμάτια, τὰ εἰς χρῆσιν τῶν ἐνοίκων προσδιωρισμένα, ἦσαν μικρὰ καὶ ἀφανῆ, εἰς τὰς ἐσωτερικὰς αὐλὰς ἀνοιγόμενα, δι' ὃ καὶ δὲν προσεβάλλοντο ὑπὸ τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ ἀνέμου. Αἱ ἐσωτερικαὶ δὲ αἵθουσαι, τὸ ἄτριον, τὸ περιστύλιον, ἦσαν μεγάλαι, καὶ δι' αὐτῶν ἦν ἡ κοινωνία τῶν δωματίων, καὶ μεγάλη ἦν βεβαίως ἡ ἐντύπωσις ἣν προῤῥέπει ἡ θέα τοῦ ἐντὸς μέρους τῶν πλουσίων ῥωμαίων οἰκιῶν.

Οἰκοτροπὴς, Οἰκότροφος (Διλ. Π. I. IB, 43), ἴδ. δ. ο. ὁ λ. ο. ς.

Οἴλεις, 1) υἱὸς τοῦ Ὀδοιδόχου ἢ Λεωδάχου, ἐγγονὸς τοῦ Κύνου, εἰσεγγονὸς τοῦ Ὀπούντος, βασιλέως τῶν Λοκρῶν, ἀργοναύτης. Ἔσχεν ἐκ τῆς Εὐρύπιδος υἱὸν τὸν Αἴαντα τὸν Λοκρὸν, ἐκ δὲ τῆς Ῥήνης τὸν Μέδοντα (Ὀμ. Ἰλ. B, 527. 728. N, 693. 712. — Ὀρφ. Ἀργον. 191). — 2) Τρῶς, ἡνίοχος τοῦ Βιάνορος, ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος φονευθεὶς (Ὀμ. Ἰλ. A, 93).

Οἴμη, 1) μία τῶν πεντήκοντα θυγατέρων τοῦ Δαναοῦ (Ἀπολλόδ. B, 1).

Οἶνειάδα (αἱ), πόλις τῆς Φθιώτιδος ἐν Θεσσαλίᾳ (Στρεβ.).

Οἶνευς, 1) υἱὸς τοῦ Πορθέως ἢ Πορθάονος καὶ τῆς Εὐρύτης, θυγατρὸς τοῦ Ἰπποδάμαντος, βασιλεὺς τῆς Καλυδῶνος ἐν Αἰτωλίᾳ (Ἀπολλόδ. A, 8, 1), πρῶτος διδασχθεὶς ὑπὸ τοῦ Βάκχου τὴν εἰσοποιᾶν καὶ καλλιεργήσας τὴν ἄμπελον (Ῥγίν. Μυθ. 129). Ἐξ Ἀλθαίας, τῆς θυγατρὸς τοῦ Θεστίου, ἔσχεν υἱοὺς τὸν Μελέαγρον, Μελάνιππον, Κλύμενον, καὶ θυγατέρα τὴν Γόργην, συζευχθεῖσαν τὸν Ἀνδραίμονα ἐκ δὲ τῆς Περιβοίας, θυγατρὸς τοῦ Ἰππονόου, τὸν Τυδέα (Ὀμ. Ἰλ. E, 813, 1. 529. κλ. E, 145). Καὶ ἑτέρα δὲ τέκνα αὐτοῦ μνημονεύονται, ὁ Θυρεὺς, ὁ Περίφας, ὁ Ἀγέλαος, ἡ Εὐρυμέδνη, ἡ Μελανίππη, ἡ Μοθώνη καὶ ἡ Δριάννη (Ἀπολλόδ. A, 8, 1). Τελῶν ποτε θυ-

σίαν εἰς τοὺς θεοὺς, ἐπειδὴ παρέλιπε τὴν Ἄρτεμιν, ὀργισθεῖσα ἡ θεὰ, ἐπειμψεν εἰς τὴν χώραν, ὡς φασεῖν πλεῖστον τὸν Καλυδόνιον Κάπρον, εἰς οὗ τὴν θῆραν ὁ υἱὸς τοῦ Μελέαγρος (Ἰδ.) συνεκάλεσε πάντας τοὺς τότε νέους ἡρώας (Ὁμ. Ἰλ. Ξ, 115. — Ἀπολλόδ. Αὐτ.). Εἶχε δ' ὁ Οἶνευς δύο ἀδελφοὺς, τὸν Ἄγριον καὶ τὸν Μέλαναν, ὃν ὁ πρῶτος, συλλαβὼν καὶ καθεῖρας αὐτὸν μετὰ τῶν υἱῶν του, κατέλαβεν αὐτὸς τὴν ἐξουσίαν. Ἀλλὰ Διομήδης (Ἰδ.), ὁ ἐγγονὸς τοῦ Οἶνεως, ἐφόνευσεν τὸν Ἄγριον καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ἐνθρονίσας τὸν Ἀνδραίμονα, γαμβρὸν τοῦ πάππου του. Τοῦτον δέ, ὡς ὑπεργήρων ἦδη ὄντα, συμπαρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τὴν Πελοπόννησον. Ἐκεῖ ὅμως τὸν ἐφόνευσαν δύο ἄλλοι τῶν υἱῶν τοῦ Ἀγρίου, οἱ διαφυγόντες τὴν τιμωρίαν. Κατὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον ἔφερε τοὺς Αἰτωλοὺς κατὰ τῆς Ἰωάννης Θόας, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀνδραίμονος (Ὁμ. Ἰλ. Β, 638 κλ.). — 2) Υἱὸς Πανδίωνος, ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ὡς εἰς τῶν ἀρχαίων αὐτῶν ἡρώων ἀναγνωρίζομενος, ἐπώνυμος τῆς Οἰνίβδος φυλῆς (Παυσ.). — 3) Εἰς τῶν πεντήκοντα υἱῶν τοῦ Αἰγύπτου καὶ τῆς Γοργόνης (Ἀπολλόδ. Β, 1, 4).

Οἶνεων, πόλις τῶν Ὀζόλων Λοκρῶν παραθαλάσσιος μετὰ λιμένος, ἀνατολικῶς τῆς Ναυπάκτου (Θουκ. Γ, 96. 102).

Οἶνεων, ὑπόγειος ἀποθήκη ἐνθα ἐφυλάττετο ὁ οἶνος ἐντὸς ἀμφορέων (Γεωπον.

Z, 7, 6), ὡς ἐν τῷ ἀναγλύφῳ εὐρεθῆντι τῷ 1601 ἐν Αὐγούστη τῆς Γερμανίας. Ὡνομάζετο δὲ οἶνεων ἢ οἶνω (Ξενοφ.) καὶ τὸ καπηλεῖον ἢ οἶνοπωλεῖον.

Οἶνη (Ἰδ. Ὀνοσ 4).

Οἶνιάδαι (οἶ), πόλις παραθαλάσσια τῆς Ἀκαρνανίας, κειμένη δεξιῶς τῶν ἐκό-

λῶν τοῦ Ἀχελώου, πλημμυροῦντος περίξ αὐτῆς τὸν χειμῶνα καὶ καθιστῶντος τότε τὴν πολιορκίαν αὐτῆς ἀδύνατον (Θουκ. Β, 102). Ἐκαλεῖτο πρὶν Ἐρυσίνη (Σοφ. Τραχ. 509) ν. Ἀνατολικόν. Ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ ἀνῆκε κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν Σπαρτιατικὴν συμμαχίαν (Θουκ. Β, 82. 114), ἐδιδόθη

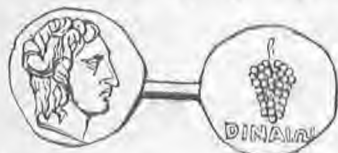

ὅμως μετὰ ταῦτα ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων γὰρ συνταχθῆ μετ' αὐτῶν (Θουκ. Δ, 77), καὶ ἀνῆκεν αὐτοῖς μέχρις οὗ ἐπὶ τῶν Μακεδονικῶν χρόνων κατέλαβον αὐτὴν οἱ Αἰτωλοὶ (Διόδ. ΙΗ, 8. — Πλούτ. Ἀλέξ. ΜΘ). Φίλιππος ὁ Γ' ὠχύρωσεν αὐτὴν ἰσχυρῶς. Ἐκτοτε δὲ μνεῖα αὐτῆς δὲν γίνεται, διότι δὲν ἔκειτο ἐπὶ τῆς μεγάλης στρατιωτικῆς ὁδοῦ τῶν Ῥωμαίων. Παρ' αὐτῇ δ' ἔκειτο τὸ φρούριον Νῆσος ἢ Νάσος (Πολύθ. Θ, 39. — Liv. XXVI, 25). Διατηροῦνται δ' ἐρείπια τῶν τειχῶν καὶ τοῦ θεάτρου αὐτῆς.

Οἶνιστήρια, εορτὴ ἐν Ἀθῆναις, καθ' ἣν οἱ πατέρες, πρὶν ἢ ἐγγράψωσι τοὺς υἱοὺς τῶν εἰς τοὺς ἐφήρους καὶ κείρωσι τὴν κόμην αὐτῶν, προσέφερον τῷ Ἡρακλεῖ ἓνα μετρητὴν οἶνου, καὶ προσέπινον ἐξ αὐτοῦ διὰ τῆς οἰνιστηρίας κύλικος εἰς ὑγίαν τῶν φρατρίων (Πολύθ. Γ, 52. — Ἀθῆν. Η, σ. 404. — Ἡσύχ.).

Οἶνῳ, 1) δῆμος τῆς Ἀττικῆς, τῆς Ἰπποθωντιδὸς φυλῆς, φρούριον ὄχυρόν παρὰ ταῖς Ἐλευθεραῖς, εἰς τὰ μεθόρια τῆς Βοιωτίας, μνημονευομένη ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου (Θουκ. Β, 18. Η, 98. — Ἡρόδ. Ε, 74). — 2) Ἄτερος δῆμος ἀττικὸς τῆς Διαντιδὸς φυλῆς, πρὸς τῷ Μαραθῶνι (Λουκ. Ἰκαρομένει. — Στράβ. — 3) Πόλις ὄχυρὰ τῆς Κορινθίας ἐπὶ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου παρὰ ταῖς Πηγαῖς (Ξεν. Ἑλλ. Δ, 5, 5. 19). — 4) Χωρίον ἐν Ἀργολίδι καὶ Οἶνη λεγόμενον

(Στεφ. Βυζ.), πρὸς τῇ Ἀρκαδίᾳ, εἰς τὰς ὑπαρ-
 ρείας τοῦ Ἀρτεμισίου καὶ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὁχθῆς
 τοῦ Ἰνάχου, ν. Κάτω Δήλιστα. Τὴν ἐπωνυμίαν ἐ-
 λέγεται ἔχουσιν ἐξ Οἰνώως, τοῦ βασιλέως τῆς
 Καλυδωνος. Εἶχε δὲ ναὸν τῆς Ἀρτεμίδος, καὶ
 ἐκεῖθεν λέγεται ὁρμηθεὶς ὁ Ἡρακλῆς εἰς τὴν
 θήραν τῆς χρυσοκέρου ἐλάφου τῆς θεᾶς (Ἀπολ-
 λόδ. Α. 8, 6. — Πaus. Β, 28). — 5) Χωρίον ἐν

Ἡλίδι, 2 ὥρας ἀπὸ τῆς Πύλου πρὸς νότον, κατὰ
 τὸ δουρικὸν χεῖλος τοῦ Λάδωνος (Στράβ. Η, 338).

Οἰνόη, νύμφη περὶ ἧς ἐπρέσβευον οἱ Ἀρχά-
 δες ὅτι ἔθρεψε παρ' αὐτῇ τὸν Δία (Paus.
 Η, 47).

Οἰνόμαος, 1) ἀρχαιότατος βασιλεὺς
 τῆς Ἡλίδος, υἱὸς τοῦ Ἀρεως καὶ τῆς Στε-
 ρόπης (ἢ Ἀστερόπης), μῖς τῶν Πλειάδων
 (Ἀπολλόδ. Γ, 10, 1). Νυμφευθεὶς Εὐαρέτην,
 τὴν θυγατέρα τοῦ Ἀκρίστου, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς
 υἱὸν τὸν Λεύκιππον, θυγατέρα δὲ τὴν Ἰπο-
 δάμειαν. Προειπόντος δὲ τοῦ χρησμοῦ ὅτι θά-
 τὸν ἐφόνευεν ὁ γαμβρὸς του, ἐκήρυξεν ὅτι θά-
 τὴν ἐδίδεν εἰς γάμον μόνον εἰς τὸν ὅστις θά-
 τὸν ἐνίκα εἰς τὴν διφρηλασίαν, καὶ θά ἐφό-
 νευε τοὺς ἡττωμένους. Μόνος δ' ὁ Πέλοψ,
 δωροδοκήσας τὸν ἡνίοχον αὐτοῦ Μυρτίλλον,
 ὅστις παρέλυσεν τοὺς τροχούς τοῦ ἄρματος,
 ἐνίκησε τὸν Οἰνόμαον, πεσόντα καὶ φονευθέν-
 τα (Πίνδ. — Ἀπολλόδ. Γ, 10, 1. — 2) Ἑλλην
 πρὸ τῆς Τρωάδος φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἑκτορος
 (Ὀμ. Ἰλ. Ε, 706). — 3) Φιλόσοφος κυνικὸς
 ἐκ Γαδάρων τῆς Συρίας, ἐπὶ αὐτοκράτορος Ἀ-
 δριανοῦ. Ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ οὐδὲν
 διεσώθη (Σουΐδ.). — 4) Οἰνόμαον Κοθω-
 κίδην λέγει ὁ Δημοσθένης (π. Στεφ. σ. 268)
 ἐπνομαζόμενον τὸν Αἰσχίνην ἀφ' οὗτο ἰπὸ σκη-
 νῆς παρέστησε τοῦ Οἰνομάου (1) τὸ πρό-
 σωπον.

Οἰνόπη, θυγάτηρ τοῦ Ἐποπέως, μή-

τηρ τοῦ Μεγάρου ἐκ τοῦ Προσειδῶνος (Ἰγν.
 Μυθ. 157).

Οἰνοπέα, τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς νήσου
 Αἰγίνης (Πίνδ. Ἰσθμ. Η, 43).

Οἰνοπέδης, μαθηματικὸς ἐκ Χίου,
 σύγχρονος τοῦ Ἀναξαγόρου. Εἰς αὐτὸν ἀποδί-
 δεται ἡ εὑρεσις τῆς ἐκλειπτικῆς γραμμῆς
 (Πλάτ. — Αἰλ. Π. Ι. Κ, 7).

Οἰνοπίων, υἱὸς τοῦ Διονύσου (ἢ τοῦ
 Ῥαδαμάνθους), καὶ τῆς Ἀριάδνης, εἶχε τέκνα
 ἐκ τῆς νύμφης Ἐλικῆς τὸν Τάλων, Εὐάνθην,
 Μέλανα, Σέλαγον, Ἀθάμαντα, καὶ τὴν Με-
 ρόπην, ἢ Αἰρώ, ἢ Ἀερόπην. Παρὰ τοῦ Ῥα-
 δαμάνθους τὴν νῆσον Χίον εἰς δῶρον λαβὼν,
 μετόχησεν ἐκεῖ ἐκ Κρήτης, καὶ διέδωκε
 τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου καὶ τὴν οἰ-
 νοποιίαν, ἣν ἐδιδάχθη παρὰ τοῦ Διονύσου
 (Διόδ. Ε, 80). Τὸν γίγαντα Ὠρίωνα, ὅστις
 ἐπέφερε βίαν κατὰ τῆς θυγατρὸς του Μερό-
 πης, ἐτύφλωσεν (Ἀπολλόδ. Ῥόδ. Α, 4, 2).
 "Οτε δ' οὗτος, ὑπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων θε-
 ραυθεὶς, ἀνέβλεψεν ἐκδίκησιν πνέων, ἐκρυ-
 ψαν τὸν Οἰνοπίωνα οἱ συγγενεῖς του εἰς δεξα-
 μενὴν, καὶ ὁ τάφος του ἐδείκνυτο ἐν Χίῳ
 (Διόδ. Ζ, 4, 8, 5, 13. — Ἀπολλόδ.
 Α, 4, 5).

Οἰνοπόλιον, τὸ αὐτὸ τῷ οἶνω νε-
 ῖ ἢ οἶνω νε, καπηλεῖον ἐνθα ἐπωλεῖτο ὁ οἶνος,
 οὕτω καλούμενον καὶ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων
 (Plaut. As. Ι. 3, 48).

Οἶνος. Ἡ ἀμπελος φαίνεται αὐτοφυῆς
 οὔσα καὶ ἐν Ἑλλάδι, ἐνθα καὶ νῦν ἐτι ἄγρια
 κλήματα ἐντὸς τῶν θασσῶν ἀπαντῶνται. Ἡ
 καλλιέργεια ὅμως αὐτῆς καὶ ἡ ἀπ' αὐτῆς οἰ-
 νοποιία ἐπιστεύετο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων προελ-
 θῆσα ἐξ Ἀσίας, ὅθεν οἱ μῦθοι ἔφερον τὸν
 Διόνυσον· τοῦτο δὲ ἐν χρόνοις παναρχαίοις
 καὶ προομηρικαῖς, διότι ὁ Ὀμηρὸς συνεχε-
 στάτην ποιεῖται μνησίαν τῆς χρήσεως τοῦ οἶ-
 νου. Οὐδέποτε δ' ἐπίνετο ὁ οἶνος ἀκρατος
 ὑπὸ τῶν ἀρχαίων, καὶ ἂν τοῦτο ποτε συνέβαι-
 νε θὰ ἐθεωρεῖτο ὡς ἀσωτία. Ἦν δὲ πάντοτε
 συγκεκρασμένος μετὰ πλείονος τοῦ ἡμίσεως,

μετὰ δύο τρίτων ὕδατος, ἐξ οὗ καὶ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ γλώττῃ τοῦ λαοῦ παρ' ἡμῖν παρέμει-

νεν ἡ λέξις κ ρ α σί. Τὸν ἔπινον δ' ἄλλοτε μὲν θερμὸν, τὸν χειμῶνα, ἄλλοτε δὲ, τὸ θέρους, ψυχραίνόμενον εἰς χιόνα καὶ πάγον, πρὸς ὃ εἶχον καὶ πάγου ἀποθήκας, ἧ, ἐπὶ Ῥωμαίων καὶ, περιέχον δι' αὐτοῦ σάκκον ἢ ἀσκὸν πλήρη χιόνος (sacus nivarius). Τὰ περὶ τῆς οἴνοποιίας μνημονεύονται συνεχέ-

στερον καὶ ἐκτενέστερον ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων συγγραφέων, ἀλλ' ἐφαρμόζονται ἐπίσης καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, διότι ἐξ αὐτῆς μετεβιβάσθη καὶ διεδόθη εἰς τὴν Ἱταλίαν καὶ τῆς ἀμπέλου ἢ καλλιέργεια καὶ τοῦ οἴνου ἢ κατασκευῇ καὶ μνημονεύεται μὲν ὁ οἶνος ἐν τοῖς ἸΒ νόμοις ἀλλ' ἦν κατ' ἀρχὰς λίαν σπάνιος εἰς τὴν Ἱταλίαν, καὶ ἀπηγορευμένος ταῖς γυναῖξιν· καὶ ἐν ᾧ ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ Δημοσθένους ὁ μετρητὴς οἴνου (40 λίτραι) ἐπωλεῖτο 4 δραχμῶν καὶ ἐν ἄλλοις χρόνοις πολὺ ὀλιγώτερον (Δημοσθ. π. λίαν Λαέρτ. σ. 926), ἐν Ῥώμῃ πολὺ μεταγενεστέρως ἦν ἔτι βαρύτερος, μάλιστα ὁ Ἑλληνικὸς, καθ' ὃ ἀνώτερος τοῦ Ἱταλικοῦ. Ἡ μέθοδος τῆς οἴνοποιίας ἦν ἡ αὐτὴ καὶ ἐν Ῥώμῃ καὶ ἐν Ἑλλάδι. Αἱ σταφυλαί, ὠριμαί τρυγώμεναι, ἀπετίθεντο εἰς τὸν ληνὸν (ἴδ.), καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν προγεόμενον γλεῦκος (μοῦστος) ἐλέγετο π ρ ὁ χ υ μ α (Γεωπ. ΣΤ, 16) ἢ π ρ ὁ δ ρ ο μ ο ς ἢ π ρ ὁ τ ρ ο π ο ν, ἐξ οὗ κατασκευάζετο εἶδος παχέος τινὸς οἴνου τοῦ

αὐτοῦ ὀνόματος (Ἀθῆν. Α, 30. Β, 45. — Pl. XIV, 11). Εἴτα δ' ἐπατοῦντο διὰ γυμνῶν ποδῶν, καὶ ἐκ τοῦ τότε ἐκρέοντος γλεῦκος κατασκευάζετο ὁ συνήθης οἶνος, μεθ' ὃ τοὶ στέμφυλα ἐτίθετο ὑπὸ πιεστήριον, καὶ τὸ γλεῦκος αὐτῶν παρήγεν οἶνον κατωτέρας ποιότητος. Τὸ γλεῦκος ἐνίοτε καὶ ἐπίνετο, ἀφ' οὗ ἐνεχεῖτο εἰς αὐτὸ ὀξύδιον ὑπόγλυκυ (Γεωπ. ΣΤ, 15). "Οταν δ' ἤθελον νὰ διατηρήσωσιν

Ἐν Σταφύλῃ.

τὸ γλεῦκος, τὸ ἐνέκλειον στερεῶς εἰς ἀγγεῖον ἐντὸς καὶ ἐκτὸς πεπισσωμένον, ὃ ἐνέβαπτον εἰς ὕδωρ ψυχρὸν ἢ ἔθαπτον μέχρι τοῦ χεῖλους εἰς ἄμμιον ὑγρὰν ἐπὶ δύο μῆνας περίπου, καὶ οὕτω τὸ περιεχόμενον διατηρεῖτο ἀφθαρτον ἐπὶ ὅλον ἔτος, δι' ὃ καὶ ἐκαλεῖτο « α ε ι γ λ ε ὤ κ ο ς » (Πλούτ. Αἰτ. Φυσ. 23. — Γεωπον. Αὐτ.) Μέρος τοῦ γλεῦκος ἐβράζετο δι' ἐλαφροῦ πυρὸς φρυγάνων εἰς μολύβδινον λέβητα, πρὸς ἀποφυγὴν δυσαρέστου γέυσεως ἣν θὰ ἐλάμβανεν ἐκ σιδήρου ἢ χαλκοῦ, ἐν ἀσελήνῃ νυκτί (Plin. XVIII, 14), καὶ διὰ φύλλων ἐξαφριζόμενον, καὶ διαρκῶς ἀναθευόμενον (Plin. XVIII, 2. — Gato R. R. 2), ἀπετέλει τὴν λεγομένην γ λ ὕ ξ ι ν ἢ ἔ ψ η μ α (Ἀθῆν. Α, 31), χρησιμεύον εἰς μίξιν μετὰ διαφόρων ποτῶν, καὶ ἰδίως εἰς πάχυνσιν οἴνων ἀσθενῶν καὶ λεπτῶν. Τὸ πλεῖστον δὲ γλεῦκος μετεκομίζετο εἰς τὸν οἶνωνα ἢ πυθεῶνα (Γεωπον. ΣΤ, 2, 12), κείμενον ὀλίγον τι βαθύτερον τοῦ ἐδάφους, εἰς θέσιν εὐκραῶς διαπνεομένην, πρὸς βορρᾶν κειμένην, ἀπέχουσαν δ' ἰσποστασίων καὶ παντὸς δυσώδους μέρους (Varro R. R. I, 13. — Γεωπον. ΣΤ, 2, 3, 4), καὶ ἐκεῖ ἐνεχεῖτο

εἰς κεραμίους πίθους πεπαλαιωμένους, οἵτινες, ἂν μὲν ὁ οἶνος ᾖ παχύς καὶ ἰσχυρὸς, ἐνεθάπτοντο κατὰ τὸ ἥμισυ, ἂν δ' ἁσθενὴς καὶ ἰσχνὸς κατὰ τὰ δύο τρίτα. "Εθετον δὲ προσέτι ὑπ' αὐτοὺς ἄμμον ξηρὰν, τοὺς κατέβρεχον καὶ ἐσπύγριζον δι' ἄλμης, τοὺς ἐθυμίζον διὰ λιθάνου καὶ ἄλλων ἀρωματικῶν φυτῶν, καὶ τοὺς ἔτριβον διὰ τῆς τέφρας αὐτῶν. Τοὺς πίθους δὲν ἐπλήρουν μέχρι τοῦ χείλους, ἵνα ἐπὶ τῆς ζυμώσεως, ἥτις διήρκει περὶ τὰς 9 ἡμέρας, ἐπιπλήρῃ ὁ ἀφρὸς ὢν ἀφῆρουν. "Αμα δὲ γενομένου τοῦ οἶνου, ἐπέθετον τὰ πώματα, σφραγίζοντες αὐτὰ διὰ συνθέσεως ἐφήματος κρόκου, πίσης, μαστίχης καὶ κώνων πεύκης (Γεωπον. ΣΤ, 12. — Varro I, 65. — Cato R. R. 107). Ἀφῆρετο δὲ τὸ πῶμα κατὰ 36 ἡμέρας, ἢ ἐν θερμῷ καιρῷ καὶ συχνότερον, ἵνα ἀερίζηται ὁ οἶνος, καθαρίζεται καὶ προστίθεται εἴ τι ᾖ ἀναγκαῖον πρὸς διατήρησιν αὐτοῦ. Παρατήρουν δὲ τότε ἐπιμελῶς καὶ τὸν πολυλάκις ἐπιπλέοντα ὀλίγον ἀφρὸν, ὃν ἔλεγον ἄνθος οἶνου, καὶ ἐκ τοῦ χρώματος καὶ τῆς φύσεως αὐτοῦ ἐσυμπέραινον ἂν καὶ κατὰ πόσον ὁ οἶνος ἐπέτυχεν. "Οτε δὲ πάλιν ἐπέθετον τὰ πώματα, ἔτριβον αὐτὰ διὰ κώνων πίτους (Γεωπ. Ζ, 15. — Colum. XIII, 38), ὥστε ὁ οἶνος ἀπέβαινε οὕτως ἐλαφρῶς ῥητινίτης. Οἶνος ἐκ πίθου (vinum de eura) ἐλέγετο παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις τὸ πινόμενον ἀμέσως ὅπως κατεσκευάσθη (Varro ap. non c. II, 118. — Dig. XLVII. — T. L. VI, 1, § 4), ὅπερ συνέβαινε μόνον διὰ τὸν κοινότερον οἶνον· οἱ δ' ἐκλεκτότεροι μετηγγίζοντο εἰς λαγήνους διαφόρων διαστάσεων μετὰ πολλῶν προφυλάξεων (Γεωπον. Ζ, 5, 6. — Pl. XIV, 27), ἢ εἰς ἀμφορεῖς κεραμίους, ἢ, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ μετακομισθῶσι δι' ἱππων ἢ ἁμαξῶν, εἰς ἀσκούς ἐπιπεπισσωμένους. Ῥωματίζοντο δὲ στεγανῶς τὰ ἀγγεῖα καὶ εἰς τὰς λαδίδας αὐτῶν ἐνετυπύτο τὸ ὄνομα τοῦ οἴνοποιου, καὶ πολλάκις καὶ τοῦ τόπου τῆς παραγωγῆς, ἢ καὶ τοῦ ἀρχαντος· ἐν Ῥώμῃ δὲ προσέτι καὶ τίς ὁ χρόνος τοῦ τρυγητοῦ,

ἐνίοτε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ὑπατεύοντος. Ἐν μεταγενεστέροις δὲ χρόνοις ἐτίθετο ὁ οἶνος καὶ εἰς ὑάλινα ἀγγεῖα, καὶ τότε ἡ ἐπιγραφή ἐχαράττετο εἰς μικρὰ ἐπιχρεμάμενα πινάκια (pittacia). Πρὸς καθαρισμόν δὲ τοῦ οἶνου ἀπὸ εἰς τῆς τρυγὸς ἀνεκῶν ἐνίοτε λεκύθους (κρόκου) ὠπν, ἢ λευκῶμα αὐτῶν μεθ' ἁλματος, καὶ εἴτα ἐπέρων αὐτὸν διὰ σάκκου, ὅτε καὶ σακκίας ἐλέγετο (Πολυδ. ΣΤ, 19, 1. 75. — Martial. VIII, 45). Ἀλλὰ διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ ἀρώματος ἐποτιμᾶτο ἡ διήθησις διὰ χαλκοῦ ἢ ἀργυροῦ κατατρύτου ἀγγείου, ὅπερ ἐλέγετο ὑλιστήρ, τρύγοιπον ἢ ἡθμός (Γεωπον. Ζ, 37). Τὰ στέμφυλα, ἀφ' οὗ ἐξεπιέζοντο ἐντελῶς, ἐτίθεντο καὶ ἔμμενον ἐπὶ τινα χρόνον ἐντὸς ὕδατος, μεθ' ὃ, ἐκ νέου θλιβόμενα παρήγον τὸν δευτέρου ἢ θάμναν λεγόμενον οἶνον, ἀσθενῆ καὶ δευτέρας ποιότητος. Κατεσκευάζετο δ' αἶνος καὶ ἐκ σταφίδων, πολλάκις ἐμβαπτομένων καὶ εἰς ζέον ἔλαιον, καὶ τὸ προϊόν τοῦτο οἱ Ῥωμαῖοι ὠνόμαζον πάσσον (Ἀθην. I, 440). Οὐδὲ τὴν τρύγα δὲ, ἢ ὑποστάθμην τοῦ γλεῦκος, παρημέλουν, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν ἐγχεόντες ἐν τρίτῳ ὕδατος, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐν δέκατον, μετὰ τῶν ἀπαφρισμάτων τοῦ ἐφήματος, κατεσκευάζον τὸν τρυγίαν λεγόμενον οἶνον, ποιότητος ἐντελῶς ὑποδεστέρας. Ὁ δ' ὀμφακίας ἦν ὁ ἐξ ἡμιωρίμων σταφυλῶν κατασκευαζόμενος, ποιότητος εὐτελοῦς, εἰς χρῆσιν τῶν τρυγητῶν (Γεωπον. ΣΤ, 13). Γλυκύν κατεσκευάζον τὸν οἶνον ἠλιαζόντες τὰς σταφυλὰς ἐπὶ τινας ἡμέρας, καὶ ἀφίνοντας νὰ εἰσπνῇ ὁ ἀήρ κατὰ χρόνον ἐπὶ μᾶλλον ἢ ἥττον μακρὸν εἰς τὸ ζυμούμενον γλεῦκος (Γεωπ. Ζ, 19). Κατὰ τὰ χρώματα οἱ Ἑλληνας διέκρινον τὸν οἶνον εἰς τέσσαρα, τὸν λευκόν, τὸν κίρρον, τὸν ἐρυθρόν καὶ τὸν μέλανα (Ἀθην. Α, 3), καὶ τὸν τρίτον τοῦτον ἔννοσι ὁ Ὅμηρος ὅταν λέγῃ τὸν πόντον οἶνον. Πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ οἰζυδώσεως, καὶ ἵνα εἰς τὸν οἶνον δοθῇ εὐωδία, ἐνέβαλλον οἱ ἀρχαῖοι εἰς τοὺς πίθους

διαφόρους προφυλακτικὰς οὐσίας, ἢ τὴν γεῦ-
σιν ἀλλοιούσας ἢ ἀρωματικὰς, οἶον θαλάσ-
σιον ὕδωρ, ἄλλας τηγανιτὸν, ῥητίνην, τερέβιν-
θον, γύψον, γλεῦκος ἐψημένον, χόρτα εὐώ-
δη, κτλ. Ἡ ῥητίνη ἢ ἡ πίσσα, εἰς τὸ γλεῦ-
κος μίγνυμένη, παρεκώλυεν, ὡς ἐπιστεύετο,
τὴν σφοδρὰν αὐτοῦ ζύμωσιν· ἀλλ' ὁ τοιοῦτος
ῥητινίτης οἶνος, ὅτε ἦν νέος, ἐνομιζέτο κε-
φαλαλγίας πρόξενος καὶ ἐπίνετο μόνον ὑπὸ
τῶν οἰνοφλύγων, δι' ὃ καὶ παρὰ τοῖς Ῥω-
μαῖων ἐλέγετο *capula* (κραιπάλη). Δι' εὐω-
δίας δ' ἐνέθετον τὸ λεγόμενον *τριμμα*, κατα-
σκευαζόμενον ἐξ ἀρωμάτων ('Αθὴν. Α, 34.
— Πολυδ. ΣΤ, 12). Καὶ ὕγεινοι δ' οἶνοι
παρεσκευάζοντο, ἐμβαπτομένων αὐτοῖς διαφό-
ρων φαρμάκων, ὡς ὁ *πράσιος* λεγόμενος
διὰ τὸν βῆχρα, ὁ *σκιλλιτικὸς*, διὰ τὸν
στόμαχον, ὁ *ψιθίτης*, ὁ *μυρτίτης*
καὶ πλεῖστα ἄλλα εἶδη *ποιετῶν* οἶνων.
'Αλλ' οἱ μὲν Ἕλληνες οἰνοποιοὶ ἐνεκρέμων
μόνον εἰς τὸν οἶνον ἐπὶ τινα χρόνον ἐντὸς δε-
ματος τὴν ξένην οὐσίαν, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἐμί-
γνυν αὐτὴν, βράσαντες μετὰ γλεύκους (Γεωπ.
Η, 1. 34.—Plin. II. N. XIV, 19). Καὶ ὅτε
δ' ἐπινον τὸν οἶνον, ἐμίγνυν μετ' αὐτοῦ διά-
φορα, ὡς τυρὸν, ἄλευρον ('Ορμ. Ἰλ. Α, 630.
— 'Αθὴν. Α, 432). Ἰδ. καὶ Πλάτ. Συμπ.
Α, 4). Ἐκ τῆς μετὰ μέλιτος μίξεως κατε-
σκευάζετο τὸ *οἶνόμει*, ἐφευρεθὲν, ὡς
ἐπιστεύετο, ὑπὸ τοῦ μελισσοουργοῦ Ἀρισταίου
(Pl. XIV, 4), καὶ περιέχον ἐν μέρος μέλι-
τος ἐπὶ τεσσάρων οἴνου, ἢ γλεῦκος κατὰ τὸ
ἡμισυ ἐξατμισθὲν διὰ ζέσεως, μεθ' ἐνὸς δε-
κάτου μέλιτος (Διοσκρ. Ε, 16.—Γεωπον.
Η, 26.—Hor. Sat. II, 4, 24.—Macroh. Sat.
VII, 12.—Senec. Ep. 122). Ὁ παλαιὸς οἶ-
νος ἐξετιμᾶτο καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὡς ἡ-
δύτερος καὶ τονικώτερος ('Αθὴν. Α, 26. Β,
36.—Plin. VII, 3). Ὁ Νέστωρ ἐπινεν οἶνον
ἐνδεκάετη ('Ορμ. Οδ. Γ, 391), καὶ ὁ Ἀθή-
ναιος (ΙΓ, 584) μνημονεύει οἴνου 16 ἐτῶν.
'Επὶ δὲ τῶν Ῥωμαίων ὑπάρχον οἶνοι μὴ θεω-
ρούμενοι πόσιμοι πρὸ τῆς ἡλικίας τοῦ εἰκο-

στοῦ ἢ εἰκοστοῦ πέμπτου ἔτους ('Αθὴν. Α
27.—Hor. Carm. I, 9, 7), καὶ τούτους ἡ-
ταχύτερον φέρωσιν εἰς ὠρίμανσιν, ἐθερμάνον-
τὸ γλεῦκος (Πλούτ. Συμπ. Ε, 3), ἐκτιθέντε
αὐτὸ εἰς τὸν ἥλιον ἢ τὸν καπνὸν τῶν ὑπο-
καύστων (Colum. I, 6.—Hor. Carm. III, 9.
—Tibul. II, 4), ἢ ἐδόθειζον τὰ περιέχον αὐ-
τὰ ἄγγεον εἰς τὴν θαλάσσαν, ὅτε καὶ ὁ
αὐτοῦ οἶνος ἐλέγετο *θαλασσίτης*. Ὁ
δὲ Πλίνιος μνημονεύει καὶ οἴνου ὑπερδιακο-
σίων ἐτῶν, ὃν καλεῖ Ὁ *πιμινανόν*
κατὰ τὸν ὕπατον τοῦ ἔτους 121 π. Χ.
ὅστις εἶχε γίνεσθαι πηκτός, καὶ μόνον εἰς ὕδωρ
εἰς νέον οἶνον ἀραιούμενος ἐπίνετο.—Ὁ Ὀ-
μηρος ('Οδ. I, 303) ἐκθειάζει τὸν ἐρυθρὸν
οἶνον ὃν ὁ Μάρων, ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν
Ἰσμάρῳ τῆς Θράκης προσέφερεν εἰς τὸν Ὀ-
δυσσεά. Καὶ *πρηνίου* οἴνου μνημο-
νεύει ὁ ποιητής (Ἰλ. Δ, 638. 'Οδ. Κ, 234),
παραγομένου καὶ ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις
ἐν τῇ νήσῳ Ἰκορίᾳ, περὶ τὴν Ἐφεσον, τὴν
Σμύρνην, ἐν Λέσβῳ καὶ ἀλλαχοῦ. Ὁ αὐτὸς
δὲ καὶ *ψιθίος* ἐλέγετο, καὶ ἦν σκληρὸς
κατ' ἐπαρχίδα ('Αθὴν. Α, 28 κλ.), καὶ οὐχί
ἡδύς. Ὁ *καπνίος* εἶχε τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ
καπνώδους χρώματος τῆς σταφυλῆς αὐτοῦ ('Α-
θὴν. Α, 31.—'Αρστ. Ζ. γενν. Δ, 4.—
Θεόφρ. Φ. Ἰστ. Β, 3, 2). Ὁ δὲ *σαπρίος*
λέγεται ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ Ἀρμιπιδίου ἴσος τῇ
Νέκταρι ('Αθὴν. Α, 29). Ὁ *ἀνθοσμία*
δὲ κατεσκευάζετο ἐξ ὀμφάκων ('Αθὴν. Α,
32. ΙΑ, 462), ἢ ἐκ σταφυλῶν νέων ἀμπέ-
λων (Σουῖδ.—'ΗΣύχ. ἐν λ.). Οἱ δὲ μᾶλλον
ἐπιζητήτοι ἐν Ἑλλάδι οἶνοι ἦσαν ὑπὲρ πάντας
οἱ τῆς Χίου, οἵτινες καὶ ἐπωλοῦντο μνᾶς (100
δραχμῶν) ὁ μετρητής (Πλούτ. π. Εὐθυμ.
10), καὶ τῆς Θάσου, Λέσβου, Κῶ, τῆς ἀν-
τιπέραν μικρασιανῆς παραλίας (Στρεβ. ΙΔ,
651) κατὰ τὸ ὄρος Τρωῶλον, τὰ μεταξὺ Ἐρ-
μου καὶ Καῦστρου (Στρεβ. ΙΔ, 650) πρὸς τῇ
Μαιάνδρῳ εἰς τὴν Κατακεκαυμένην χώραν,
εἰς τὴν Ἐφεσον (Διοσκρ. Ε, 12), τὴν Κνί-
δον, τὴν Μίλητον ('Αθὴν. Α, 29), τὰς Κλα-

ζομενάς (Plin. XIV, 9). Ἐξαιρέτους δ' οἶνους παρήγον πλὴν τούτων καὶ ἡ Λάμψακος ἐν Ἑλλησπόντῳ, διάφορα μέρη τοῦ Πόντου, τῆς Βιθυνίας, τῆς Παφλαγονίας, ἡ Κύπρος, ἡ Τελμησσός τῆς Καρίας, ἡ Τρίπολις, ἡ Βηρυτιός καὶ ἡ Τύρος. Ὁ δὲ Μέγας βασιλεὺς προσέκρινε καὶ ἔπινε μόνον τὸν Χαλυβώνιον οἶνον τῆς Βεροίας, ὅστις ὕστερον παρήγετο καὶ ἐν Δαμασκῷ ('Αθῆν. Α, 28. — Γεωπον. Ε, 2. — Plin. XIV, 9). Ἐξετιμᾶτο δὲ πολὺ καὶ ὁ Βαβυλώνιος, καὶ ὁ βίβλιος τῆς Φοινίκης ('Αθῆν. Α, 29). Καὶ ἐν Αἰγύπτῳ δὲ, ἔνθα καὶ τὴν πρώτην καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου παραδέχεται ὁ Ἑλλάνικος, παρήγοντο παντοῖαι οἶνοι, ἐξ ὧν ἐπαινῶνται ὁ μαρινίτης προϊόν τῆς περὶ τὴν Ἀλεξανδρείαν χώρας, ὁ ταϊνιωτικός, οὕτω κληθεὶς ἀπὸ τῆς παραγούσης αὐτὸν ταινίας γῆς κατὰ τὰ αὐτὰ μέρη ('Αθῆν. Α, 33). ὁ Ἀντύλλης, ἐκ πόλεως ὀλίγον ἀπεχούσης τῆς Ἀλεξανδρείας, ὁ σεθεννυτικός δ' προσέτι ὁ τῆς Κοπτοῦ ἐν Θηβαΐδι, ὁ τῆς Μερόης (Lucan X, 161. — Γαλῆν. Α, 9, 1Β, 4. — Πολυδ. ΣΤ, κλ. — Ἀθῆν. Α. Ι. — Γεωπον. Γ — Ζ. — Virg Georg. II — Plin. H. N. XIV, XXIII, 1-30. — Columella XII).

Οἰνοτρόποι, αἱ τρεῖς θυγατέρες Ἀνίου, τοῦ βασιλέως τῆς Δήλου, οὕτω κληθεῖσαι διότι ἠδύναντο νὰ μεταβάλλωσι τὸ ὕδωρ εἰς οἶνον, ὡς καὶ παντοῖα ἄλλα ἀντικείμενα εἰς σῆτον, ἐλαίαις κτλ. (Τζέτζ. εἰς Λυκόφρ. — Δύκτις, Γ, 29). Κατ' Ὁβίδιον (Met. XIII, 650) ἠθέλησεν ὁ Ἀγαμέμνων νὰ τὰς ἀρπάσῃ ἀπὸ τοῦ πατρὸς των, καὶ τότε ὁ Διόνυσος τὰς μετεμόρφωσεν εἰς περιστράας.

Οἰνοῦς, 1) Ποταμὸς ἐν Λακωνίᾳ, πηγάζων βορειανατολικῶς ἐκ τῶν ὄρεων τῆς Ἀργολίδος, ῥέει πρὸς τὰ νοτιανατολικά πρὸ τῆς Σελλασίας, μεταξὺ τῶν ὄρεων Ὀλύμπου καὶ Εὐάντος, καὶ ἐκβάλλει εἰς τὸν Εὐρώταν ὑπεράνω τῆς Σπάρτης. Ν. Κελεφίνα (Πολδ. Β, 65, 66. — Liv. XXXIV, 28). —

ΑΡΧ. ΔΕΞ. Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ (ΤΟΜ. Β').

2) Χωρίον ἐν τῇ Λακωνικῇ ἐπὶ τοῦ ὁμωνύμου ποταμοῦ (Στέφ. Βυζ.).

Οἰνούσα(σ)αι, 1) πέντε νῆσοι μεταξὺ Χίου καὶ τῆς ἀντιπέραν ξηρᾶς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ('Ηρδ. Α, 105. — Θουκ. Η, 24), διατηροῦσαι τὸ ἀρχαῖον ὄνομα. — 2) Τρία νησιὰ πρὸ τῆς Πελοποννήσου, πρὸς τῇ νοτίῳ ἀκρωτηρίῳ τῆς Μεσσηνίας, ἀπέναντι τοῦ κόλπου Φοινικοῦντος (Παυσ. Δ, 34), Ν. ἡ μέζων Σανιότσα ἡ δευτέρα Καθρέρα.

Οἰνούττα, πλακοὺς ζυμώμενος μετ' οἶνου καὶ μέλιτος. Τὸ αὐτὸ ὄνομα ἀπεδίδετο καὶ εἰς τι φυτὸν (Αἰλ. π. ι. Β, 40. — Ἀθῆν. ι', σ. 429).

Οἰνοφορεῖον, οἰνοφόριον, κάλαθος ἐν ᾧ ἔφερον μικρὰ ἀγγεῖα οἶνου, ἰδίως εἰς ὀδοιπορίας.

Οἰνοφόρος, ὁ δοῦλος ὁ φέρων τὸ οἰνοφορεῖον. Ὁ Πραξιτέλης ἐγλύψε περίφημον ἄγαλμα τοιοῦτου οἰνοφόρου (Plin. 16, Ν. XXXV, 19, 10).

Οἰνόφυτα, χωρίον ἐν τοῖς νοτίοις τῆς Βαιωτίας, πιθανῶς ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Ἀσωποῦ, πρὸς ἀνατολὰς τῆς Τανάγρας, περίφημον διὰ τὴν κατὰ τὰ 456 π. Χ. νίκην τῶν Ἀθηναίων κατὰ τῶν Βαιωτῶν (Θουκ. Α, 108, Δ, 95. — Πλάτ. Μενέξ. 242 Β).

Οἰνοχόη, τὸ ἀγγεῖον ὃ ἐπληροῦτο ἐκ τῶν ἀμφορέων, καὶ ἐξ οὗ ἔχυνον εἰς τὰ κύπελλα ('Ησιόδ. Ἔργ. κ. Ἡμ. 746). Μεταγενεστέρως δ' ἐλέγετο οὕτω πᾶν τὸ κυλικεῖον μετὰ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἀγγείων.

Οἰνοχόος, νέος, ἐκ τῶν εὐειδестέρων καὶ καλῶς ἐσταλμένος, τὸ καθῆκον δ' ἔχων εἰς τὰ συμπίσια νὰ ἐγχέῃ τὸν οἶνον εἰς τὰ ποτήρια τῶν συνδαιτυμόνων. Ἐν Ὀλύμπῳ, τοῦ Διὸς οἰ-

Οἰνοχόη.

νοχόος ἦν ὁ Γανυμήδης καὶ τῶν θεῶν ἐν γένει ἡ "Ἥρα.

Οἶνοψ, 1) πατήρ τοῦ Λειώδους, ἐνὸς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης ('Ομ. Ὀδ. Φ, 144). — 2) πατήρ τοῦ Θηβαίου ἥρωος Ὑπερβίου (Λίσχλ. Ἑπτ. ἐπ. Θ, 505). — 3) Ἐπίθετον ὁ ὁ "Ομηρος ἀποδίδει εἰς τὴν θάλασσαν, ἐννοῶν τὴν μελανὴν αὐτῆς ὄψιν (Ἰλ. Ψ, 316. Ὀδ. Β, 424. Ε, 132 κλ.).

Οἰνώνη, 1) τὸ ἀρχαιότερον ὄνομα τῆς νῆσου Αἰγίνης (Πίνδ. Ἰσθμ. Δ. — Ἡρδ. Η, 48). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Κεῖρῆρος, θεοῦ ποταμίου, γυνὴ τοῦ Πάριδος, ἐξ οὗ, πρὶν ἢ αὐτὸς ἀρπάσῃ τὴν Ἑλένην, ἔσχεν υἱὸν τὸν Κόρυθον. "Ὅτε δ' ὁ Πάρις ἐπληγώθη ὑπὸ τοῦ ἰσθόλου βέλους τοῦ Φιλοκτήτου, ἤρνηθη κατ' ἀρχὰς νὰ τὸν θεραπεύσῃ· εἶτα δὲ, ὅτε εἶδεν αὐτὸν νεκρὸν, μετενόησε, καὶ ἠτύοκτόνησε κρεμασθεῖσα ('Απολλόδ. Γ, 12, 6. — Παρθ. Ἐρωτ. 4, 34).

Οἰνωτρία, κατ' ἀρχὰς τὸ νοτιοδυτικὸν πέρασ τῆς Ἰταλίας, κατὰ τὸν οἰκιστὴν αὐτῆς, τὸν ἐξ Ἀρκαδίας Οἰνωτρὸν, ἢ ὡς οἶνου παραγωγικὴ· εἶτα δ' ἐξετάθη ἡ ἐπωνυμία καὶ εἰς πᾶσαν τὴν Ἰταλίαν ('Ηρδ. Α, 167. — Στρώ.).

Οἰνωτροί, Πελασγοὶ μετὰ τοῦ Οἰνωτροῦ ἐξ Ἀρκαδίας ἐλθόντες κατὰ τὴν δεκάτην ἑκατονταετηρίδα π. Χ. καὶ τὰ νοτιοδυτικὰ τῆς Ἰταλίας οἰκήσαντες (Διον. Ἀλικ.).

Οἰνωτρός, ὁ νεώτατος υἱὸς τοῦ Λυκάονος, βασιλεὺς τῆς Ἀρκαδίας, μεταδὰς μετ' ἀποικίας Πελασγῶν Ἀρκάδων εἰς Ἰταλίαν, ἣς τὸ νοτιοδυτικὸν κατ' αὐτὸν ὠνομάσθη Οἰνωτρία· μέρος δ' αὐτῆς ἐκλήθη Πευκετρία κατὰ τὸν συνοδεύοντα αὐτὸν ἀδελφόν του Πευκέτιον (Διον. Ἀλικ. Α, 11. Β, 1).

Οἰόδαζος, ὄνομα Πέρσου παρ' Ἡροδότῃ (Δ, 83).

Οὔακλος, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀσκληρ, κτίστης τῆς ὁμωνύμου τῇ μητρὶ αὐτοῦ Βοιωτικῆς πόλεως (Πaus. Θ, 29).

Οἰόλυκος, υἱὸς τοῦ Θήρα, ἐγκαταλειφθεὶς ἐκθετος εἰς τοὺς λύκους ἐν Σπάρτῃ, ὅτε ὁ πατήρ του ἦλθεν ἐκ Σπάρτης μετ' ἀποίκων εἰς τὴν ὁμωνύμον αὐτῷ νῆσον.

Οἶον. Δύο δῆμοι τῆς Ἀττικῆς ἔφερον τὸ ὄνομα τοῦτο, διακρινόμενοι διὰ τῶν τοπικῶν αὐτῶν ἐπιθέτων. Ὁ μὲν ἐλέγετο Οἶον τὸ Κεραμεῖκόν, ἀνήκων τῇ Λεοντίδι φυλῇ, καὶ κείμενος πιθανώτατα βορείως τοῦ ἑξοικεραμεικοῦ, ὡς ὑπὸ τινων ὑπετέθη περὶ τῇ «Κάτω Βάθεια»· ὁ δὲ ἐκαλεῖτο Οἶον τὸ Δεκελεϊκόν, ἀνήκων εἰς τὴν Ἴπποθωννίδα φυλὴν, καὶ ἔκειτο νοτίως τῆς Δεκελείας (Τατοίου), διότι τὰ βορειότερα χωρίζονται αὐτῆς δι' ὄρεων, ἴσως κατὰ τὸ «Λιόπεσι». Ἡ δημοτικὴ δ' ἐπικλήσις τῶν κατοίκων ἦν ἑξ Οἶου.

Οἰοπόλος, ποιμὴν πρόβατα βόσκων

Ἐκ χειρὸς Περρῆλ.

εἰς μεμονωμένα καὶ ἀκατοίκητα μέρη ('Ομ. Ὑμν. εἰς Ἑρμ. 314. — Πίνδ.).

Οἰόρπατα, παρὰ Σκύθαις αἱ Ἀμαζόνες, τοῦ ὀνόματος δηλοῦντος τὰς ἀνδροκτόνους ('Ηρδ. Δ, 110).

Οἰοχέτων, ὁ ἓνα μόνον, ἢ ὁ ἐκ προβατίνου δέρματος χιτῶνα φορῶν. Οὕτω καλεῖτοὺς μοναχοὺς Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός (Τόμ. Β, 218 Β).

Ὀῖστός (ὁ καὶ ἡ), βέλος, ἔχον ὀπίσω πτερὸν ('Ομ. Ἰλ. Ε, 171 κλ.), ἐμπρὸς δὲ μεταλλίνην αἰχμὴν (Ἰλ. Ν, 650), ὡσεὶ δὴ.

ἐνίοτε δὲ τριγλώχιν ('Ομ. Ἰλ. Ε, 393), ἥτοι τρεῖς ἔχουσα γλυφὰς ἢ ἀκίδας. Τῶν δὲ

Ἀσιανῶν καὶ τῶν ὑπερβορείων βαρδάρων ἢ συνήθως ἡ αἰχμὴ τοῦ ὀιστοῦ ἀγκιστροειδῆς.

Οἰστράδλης, υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Ἡσυχίας, θυγατρὸς τοῦ Θεσπίου (Ἀπολλ. Β, 7, 8).

Οἰσύμης, παρ' Ὀμήρῳ δὲ (Ἰλ. 8, 304) Ἀἰσὺμης, πόλις ἐν Θράκῃ, μεταξὺ τῶν ποταμῶν Σρυμῆος καὶ Νέστου, ἀποικία τῶν Θασίων (Θουκ. Δ, 107. — Πλιν IV, Ν, 18).

Οἴτη, σειρά ὄρεων ἀπὸ τοῦ Πίνδου ἢ τῆς νοτίας ἄκρας αὐτοῦ, τοῦ Τυμφρηστοῦ, ἀρ-
χομένη, καὶ πρὸς ἀνατολὰς ἐκτεινομένη, παραλλήλως τῇ Ὀθρυί, ἀφ' ἧς χωρίζει αὐ-
τὴν ὁ Σπερχεῖς, μέχρι τοῦ Μαλιακοῦ κόλ-
που, παρ' ᾧ ἀποτελεῖ τὸ στενὸν τῶν Θερμο-
πυλῶν, καὶ νοτιανατολικῶς παρεκτάσεις ἔχει
παρὰ τὴν ἀκτὴν τὸν Καλλιῶρομον, τὴν Κνη-
μίδα κλ. Ὅρος ἐν γένει τραχὺ, ἐγείρεται
παρὰ τὰ βορειανατολικά εἰς κορυφὴν ἀπότο-
μον 2150 μέτρων, ἐφ' ἧς ἐπιστεύετο ὅτι ἐ-
κάη ὁ Ἡρακλῆς, δι' ὃ καὶ Πυρὰ καὶ Φρυ-
γία ἐλέγετο (Λιν. XXXVI, 20), ἔχουσα καὶ
τειχίου λείψανα. Διήρει δ' ἡ σειρά αὕτη τὴν
Θεσσαλίαν ἀπὸ τῆς νοτιωτέρας Ἑλλάδος, καὶ
ἡ ὑπὲρ αὐτὴν θεσσαλικὴ χώρα ἐκαλεῖτο ἀπ'
αὐτῆς Οἰτῆς, οἱ δὲ κάτοικοι Οἰτῆται
ἢ Οἰτῆται (Ἡρδ. Ζ, 117. — Θουκ. Γ, 92, Η, 3. — Στρώ. Θ, 130).

Οἰτάλινος, ἄσμα πένθιμον, ψαλλό-
μενον εἰς ἀνάμνησιν τοῦ θανάτου τοῦ Αἰνίου
(Παυσ.).

Οἰτάουρος, παρὰ τοῖς Σκύθαις ἐπί-
θετον τοῦ Ἀπόλλωνος (Ἡρδ. Δ, 59).

Οἰτύλος (ὁ), πόλις Λακωνική, ἧς
μνημονεύει ἤδη ὁ Ὅμηρος (Ἰλ. Β, 585),
ἐπὶ τοῦ Μεσσηνιακοῦ κόλπου, ἔχουσα λιμένα
καὶ ναὸν τοῦ Σεράπιδος (Παυσ. Γ, 21, Ζ,
25, 1). (Ν. Μαραθονήσι).

Οἰχαλία. Τὸ ὄνομα τοῦτο ἔφερον διά-
φοροι ἀρχαῖοτάται πόλεις τῆς Ἑλλάδος, αἱ-
τινες πᾶσαι ἠξίουσαν ὅτι ἦσαν ἡ ἀρχικὴ καθε-
δρὰ τοῦ Εὐρύτου. 1) Πόλις ἐν Θεσσαλίᾳ,

κειμένη ἐπὶ τοῦ Πηνειοῦ ποταμοῦ, κατεδα-
φισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους διότι ὁ Εὐρύ-
τος δὲν ἠθέλησε νὰ τῷ δώσῃ τὴν θυγατέρα
τοῦ Ἰόλην εἰς γάμον (Ὀμ. Ἰλ. Β, 596.
730. Ὀδ. Φ, 13. — Στρώ. Η). — 2) Ἐν
τῇ νήσῳ Εὐβοίᾳ παρὰ τῇ Βρετρίᾳ, ἣ ἦν οἱ
μεταγενέστεροι ποιηταὶ μνημονεύουσιν ὡς τὴν
παρὰ τοῦ Ἡρακλέους καταστραφεῖσαν (Σοφκλ.
Τραχ. 75. — Εὐρύπ. Ἡρ. μαιν. — Ἀπολλιν.
Ῥόδ. — Ἀπολλιδ.). — 3) Ἀρχαιοτάτη καὶ ἐπί-
σημος πόλις τῆς Μεσσηνίας πρὸς τὰ μεθό-
ρια τῆς Ἀρκαδίας, κτίσμα Μελανέως, εἴτα
δὲ Ἀνδανία κληθεῖσα, καὶ ἦν ὁ Σράθων ἐκ-
λαμβάνει ὡς τὴν ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου μνημο-
νευομένην. — 4) Πόλις ἐν Τραχύνι. — 5) Πό-
λις ἐν Αἰτωλίᾳ (Στρώ. Θ, 438).

Οἰχόρυξ, ποταμὸς τῆς Σηρικῆς ἐν
Ἀσίᾳ (Πτολ. ΣΤ, 16). Ν. Σελέγγας.

Οἰώνυχος, Ἀθηναῖος τις ἄσματος καὶ
ἐκδεδιτηγμένος (Ἀρσφ. Ἰππ. 1281).

Οἰωνός, υἱὸς Λευκυμνίου, ἀδελφὸς τῆς
Ἀλκμήνης, ἐκ Μιδέας, πόλεως τῆς Ἀργο-
λίδος, σύντροφος τοῦ Ἡρακλέους, πρῶτος
Ὀλυμπιονίκης εἰς τὸ στάδιον (Πινδ. Ὀλ. ΙΑ,
64), συνεξεστράτευσεν μετὰ τοῦ Ἡρακλέους
εἰς Σπάρτην, καὶ ἐφρονεύθη ἐκεῖ ὑπὸ τῶν υἱῶν
τοῦ Ἰπποκόοντος (Πινδ. Ὀλ. ΙΑ, 86. —
Ἀπολλιδ. Β, 7, 3), δι' ὃ τῷ ἀνηγέρθη ἐκεῖ
μετὰ ταῦτα μνημεῖον σὺν τῷ τοῦ Ἡρακλέους.

Οἰωνός, τὸ πτηνόν, ἰδίως τὸ σαρκοφά-
γον, τὸ μόνον ἐκ τῶν ἰπταμένων, εἰς οὗ τὴν
πτῆσιν καὶ τὴν φωνὴν ἀπέδλεπον οἱ ἀρχαῖοι
ὡς τὸ μέλλον προλέγουσαν· ἐξ οὗ οἰωνός
καὶ αὕτη τὴν τοῦ μέλλοντος προδηλώσιν
ἐσήμαινε, καὶ οἱ οἰωνοσκό-
ποι ἦσαν οἱ ἱερεῖς καὶ μάν-
τιες οἱ τοὺς οἰωνοὺς παρατη-
ροῦντες, καὶ κατ' αὐτοὺς τὸ
μέλλον προλέγοντες. Παρὰ τοῖς
Ῥωμαίοις ἀπετέλουν ὅλην συν-
τεχνίαν, καὶ διεκρίνοντο ἔχον-
τες ὡς σύμβολον εἰς τὰς χεῖρας
ράβδον κυρτὴν (Ἰδ. Μαντικῇ).

Οἰωτός, χιτῶν ἐξ ἐρίων κατεσκευασμένος, καθ' Ἠσύχιον.

Ὁκελλος ὁ Λευκανός, φιλόσοφος Πυθαγόρειος ἐποχῆς ἀμφιβαλλομένης. Εἰς αὐτὸν ἀποδίδεται σύγγραμμα «περὶ τῆς τοῦ παντὸς φύσεως», πραγματευόμενον ἰδίως περὶ τῆς τοῦ κόσμου αἰωνιότητος. Ἄλλ' ὑπὸ πολλῶν ἀμφισβητεῖται ἡ γνησιότης αὐτοῦ, καὶ ὑποτίθεται γραφὴν κατὰ τὴν πρώτην π. Χ. ἐκαστονταετηρίδα.

Ὁκητὶς καὶ Σελύτις, νῆσος Βρετανικῇ, κειμένη ἀπέναντι τῆς βορείας ἄκρας τῆς Σκωτίας (Πτολ. Δ, 30) Ν. South-Ronaldsha.

Ὁκκαδος, κύκλος ἐν γένει, καὶ ἰδίως τὸ ψέλλιον, βραχιόλιον (Ἠσύχ. — Ἑτυμολ. Μέγ.).

Ὁκλαδιάς, δίφρος συμπτυσσόμενος καὶ ὃν ἔφερον οἱ δούλοι ἀκολουθοῦντες τοὺς κυρίους των εἰς τὴν ἀγορὰν, εἰς τὰς πομπὰς κλ. Τοῦτον ἐλέγετο ἐφευρών ὁ Δαίδαλιος (ἴδ.).

Ὁκρικος, καὶ **Ὁκρέκυλα**, πόλις τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Ὀμβρικῆς, ἣν διέρρει ὁ Τίβερις (Στρεβ. — Στεφ. Βυζ.). Ν. Otricoli.

Ὁκνος, υἱὸς τοῦ Τίβεριος καὶ τῆς Μαντοῦς, θυγατρὸς τοῦ Τειρεσίου, ἡ μάντιδος τινος, θυγατρὸς τοῦ Ἡρακλέους, κτίστης τῆς Μαντινῆς, ἣν ὠνόμασε κατὰ τὴν μητέρα του (Virg. Aen. 168). Ὑπὸ τινων δὲ λέγεται καὶ υἱὸς ἢ ἀδελφὸς τοῦ Αὐλῆτου, κτίστου τῆς Περουσίας, οἰκίσας καὶ αὐτὸς τὴν Φελσίαν, τὴν εἶτα Βονωνίαν μετονομασθεῖσαν.

Ὁκνος, συμβολικὸν πρόσωπον τῆς ἐκνηρίας, παριστάτο ἐν τῇ ἀρχαίᾳ γλυπτικῇ καὶ ζωγραφικῇ ὡς ἄνθρωπος πλέκων ἀχύρινον σχοινίον, οὗ ὅμως τὴν ἄκραν παρορᾷ ὑπὸ ὄνῳ τρωγομένην. Τοιαύτη ὑπῆρχε περίφημος εἰκὼν τοῦ Νικηφόρου, μαθητοῦ τοῦ Πανσίου (Παυσ. I, 29. — Plin. XXXV, 13, 7).

Ὁκρίδας, 1) Τρίπους βάσις ἐφ' ἧς οἱ

ζωγράφοι εἰργάζοντο τὰς εἰκόνας των. —

Τὸ λογεῖον τοῦ θεάτρου, ἀφ' οὗ ἀπήγγελλον οἱ ὑποκριταὶ (Φιλόστρ. Β. Σοφ. Α, 7, 9. — Θεμιστ. Λογ. 26).

Ὁκταβία, 1) ἀδελφὴ τοῦ αὐτοκράτορος Ὀκταβιανοῦ (τοῦ Αὐγούστου), γυνὴ τοῦ Γ. Μαρκελλοῦ, ὑπάτου τῷ 50 π. Χ. εἶτα δὲ τοῦ Ἀντωνίου, ὅστις τὴν ἐγκατέλιπε διὰ τὴν Κλεοπάτραν. Ἀπέθανε δὲ τῷ 11 π. Χ.

Τὸν ἐκ τοῦ Μαρκελλοῦ υἱὸν αὐτῆς υἰοθέτησεν ὁ Αὐγούστος. Εἰς δὲ τοὺς ἀπογόνους τῶν δύο ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς θυγατέρων περιήλθεν εἶτα ὁ θρόνος τῆς Ρώμης. — 2) Θυγάτηρ τοῦ αὐτοκράτορος Κλαυδίου καὶ τῆς Μεσ

σαλίνης, σύζυγος τοῦ Νέρωνος, ὅστις ἀποπέμψας αὐτήν, ἐνυμφεῖσθαι τὴν ἐρωμένην του Ποππαίαν, καὶ μετὰ ταῦτα (τῷ 62 μ. Χ.) τὴν ἐθανάτωσε.

Ὁκταδιανὸς ἢ Ὁκτάδιος, ἐκ τοῦ ἐν Ρώμῃ γένους τῶν Ὁκταβίων, γεννηθεὶς τῇ 23 Σεπτεμβρίου, 63 π. Χ., ἐργονος ἀδελφῆς τοῦ Καίσαρος, ὅφ' οὗ καὶ υἱοθετήθη ἐν ἀγνοίᾳ του. Μετὰ δὲ τὴν δολοφονίαν τοῦ Καίσαρος, ἔσπευσεν εἰς Ρώμην, καὶ ὡς διάδοχος τοῦ θρόνου ἀνηγορεύθη Καῖσαρ, ὑπὸ τὰ ὀνόματα Γάιος Ἰούλιος Ὁκταδιανός. Εἰς τὴν τριανδρίαν μετὰ τοῦ Ἀντωνίου καὶ Λεπίδου ἐκλεχθεὶς, ἤρξε μετ' αὐτῶν τυραννικῶς, καὶ ὁ Κικέρων ἔπεσεν ἐν τῶν θυμάτων των. Εἶτα δ' ἐξεστράτευσεν μετὰ τοῦ Ἀντωνίου εἰς Φιλίππους τῆς Μακεδονίας κατὰ τῶν φονέων τοῦ Καίσαρος, καὶ ἐκεῖ ἤτ

τηθέντες ἡτοκτόνησαν ὁ τε Κάσιος καὶ ὁ Βρούτος. Κατὰ τὰ 40 π. Χ. ἐνυμφεύθη ὁ Ἀντώνιος τὴν ἀδελφὴν τοῦ Ὀκταβίου, Ὁκταβίαν, καὶ διενεμήθησαν οἱ δύο τὸ κράτος, ἔχοντες τὴν μὲν Ἰταλίαν ἀπὸ κοινοῦ, ἄλλως δὲ ὁ μὲν Ἀντώνιος ἐν Ἰλλυρία τὰ πρὸς ἀνατολάς, ὁ δ' Ὀκτάβιος τὰ πρὸς δυσμας τῆς Σκόδρας. Τὸν Πομπήϊον δὲ, ἀξιοῦντα νὰ τῷ δοθῇ ἡ Κορσική καὶ ἡ Σαρδινία, ἐνίκησε ναυμαχῶν ἐν Μύλαις, πρὸς τὰ βόρεια τῆς Σικελίας, καὶ φυγὼν αὐτὸς εἰς Μικρὰν Ἀσίαν, ἐδολοφονήθη ἐν Μιλήτῳ. Πολεμήσας δὲ καὶ νικήσας καὶ τὸν Λέπιδον, ἐξέβαλεν αὐτὸν τῆς τριανδρίας. Ὅτε δ' ὁ Ἀντώνιος διεξέχθη τὴν Ὁκταβίαν τῷ 32 π. Χ., συζῶν μετὰ τῆς Κλεοπάτρας, ἐκήρυξεν ὁ Ὀκτάβιος κατ' αὐτῆς τὸν πόλεμον, καὶ συνοδευμένην ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίου τὴν ἐνίκησε κατὰ κράτος ἐν ναυμαχίᾳ εἰς τὸ Ἄκτιον τῆς Ἡπείρου, μεθ' ὃ ἐξεστράτευσεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Τότε ἡτοκτόνησεν ὁ Ἀντώνιος, καὶ ἡ Κλεοπάτρα, μὴ ἐπιτυχοῦσα, ὡς ἤλπισε, νὰ κερδίσῃ τὸν Ὀκτάβιον διὰ τῶν θελγῆτρων τῆς, ἐπραξε τὸ αὐτό. Ἐκτοτε, ἀπὸ τοῦ 29 π. Χ., ἀνεκηρύχθη ὁ Ὀκτάβιος αὐτοκράτωρ, καὶ μετὰ μεγαλοπρεπέστατον θρίαμβον ἐν ἐπανηγύρισεν, ἡ Βουλὴ τῆς Ῥώμης τὸν κατέταξε μεταξὺ τῶν θεῶν, αὐτὸς δ' ἐκλείσει τὸν ναὸν τοῦ Ἰαννοῦ, ὡς δείγμα ὅτι πᾶς πόλεμος ἔπαυσε. Τῷ δ' ἔτει 27 (17 Ἰανουαρίου), τῷ ἀπενεμήθη ὁ τίτλος Σεβαστὸς (Αὐγούστος), ὅστις μετεδιβάσθη καὶ εἰς τοὺς διαδόχους του. Συμβούλους εἶχε τὸν Ἀγρίππαν καὶ τὸν Μαικήναν, καὶ εἰς χεῖράς του ἔλαβε πᾶσαν τὴν ἐξουσίαν, εἰ καὶ διετήρει ἐπιτηδεῖως τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους τῆς ἐλευθερίας. Ἐκόσμησε δὲ τὴν Ῥώμην διὰ λαμπρῶν οἰκοδομημάτων, ὧν τὸ ἐπισημώτατον ἦν τὸ Πάνθεον. Μετὰ πολλὰς, οὐχὶ δὲ πάντοτε εὐτυχεῖς ἐπιχειρήσεις εἰς Γερμανίαν, ἀπέθανεν ὁ Ὀκτάβιος τῇ 19ῃ Αὐγούστου, 14 μ. Χ.,

εἰς ἡλικίαν 66 ἐτῶν, βασιλεύσας 44 ἔτη. Μετὰ μεγίστων δὲ πομπῶν ἐκίνη τὸ σῶμά του ἐν Ῥώμῃ, καὶ ἡ δουλόφρων βουλὴ τὸν ἐκήρυξεν αὐθις θεὸν καὶ τῷ ἔδωκεν ἐνιερεῖς. Ναοὺς αὐτοῦ καὶ συγχρόνως τῆς θ. ε. α. Ῥώμης, ἡγείραν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, ἀπέναντι τῆς εἰσόδου τοῦ Παρθενῶνος.

Ὀκταετηρίς, ἴδ. Ἐννεαετηρίς.

Ὀκτάπους, παρὰ Σκύθαις ὁ κεκτημένος δύο βόας καὶ ἄμαξαν (Λουκ. Σκ60.1).

Ὀκτάστυλος, ὁ π. ναὸς ὅστις ἔχων ἑπτὰ

κίονας πρὸ τῆς μικρᾶς του πλευρᾶς (Vit. III, 3, 7).

Ὀκτομασάδης, Σκύθης, ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως Σκύλου (Ἡρδ. Δ, 80).

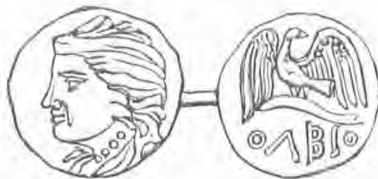
Ὀκτώφορον ἢ **Ὀκτώφορον**.
διασκευὴ δι' ἧς ὀκτώ ἄνδρες ὁμοῦ ἔφερον

μέγα τι βάρος, ὡς τὸ βαρέλιον οἶνου ἐπὶ τῆς εἰκόνος, ληφθείσης ἐξ ἀρχαίου λύχνου (Cic. Suet. — Mar.).

Ὀλαί, κριθαὶ ἡμιαλεσμέναι καὶ μεθ' ἄλλας μεμιγμέναι, αἵτινες ἐχύνοντο ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἱερέως πρὶν ἢ σφαγῇ.

Ὀλβία, 1) προύριον ὀχυρὸν εἰς τὸν μυχὸν τοῦ Παμφυλιακοῦ κόλπου, οὐ μακρὰν τοῦ ποταμοῦ Καταρράκτου (Στράβ. ΙΔ, 666). — 2) Πόλις ἀνθοῦσα καὶ ἐμπορικὴ μετὰ ναῶν μεγαλοπρεπῶν, κατὰ τὴν συμβολὴν τοῦ Βορυσθένου καὶ τοῦ Ὑπάνιος, εἰς ἀπέστασιν 240 σταδίων ἀπὸ τῆς ἐκβολῆς αὐτῶν, τῷ 650 π.Χ. ὑπὸ Μιλησίων ἰδρυθεῖσα· ἐκαλεῖτο καὶ Ὀλβιόπολις καὶ Βορυσθένης, οἱ δὲ πολῖται Ὀλβιοπολῖται καὶ Βορυσθενεῖται. Τῷ 56 π.Χ. ἡρμώθη ὑπὸ τῶν Γετῶν· εἶτα δ' ἀνοικοδομηθεῖσα, ἀνεκηρύχθη ἐλευθέρᾳ ὑπὸ τοῦ Τραϊανοῦ· τῷ δὲ 250 μ. Χ. ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Γότθων, καὶ τότε κατηρᾶφισθη ἐξ ὀλοκλήρου. Ἐρείπια δ' αὐτῆς σώζονται ἐν Νικο-

λαίφ (Ἡρόδ. Δ, 18). — 3) Ὀλβία, πρὶν Ἀστανὸς, πόλις τῆς Βιθυνίας, εἰς τὸν Ὀλβιανὸν κόλπον, νῦν κόλπον Ἰσμιδ. — 4) Ἀποικία Μασσαλιωτικὴ ἐν τῇ Ναρθωνίτιδι Γαλλίᾳ κατὰ τὸ Ὀλβιανὸν ὄρος, πλησίον τῆς Ἀθηνοπόλεως, ἄλλης ἀποικίας Μασσα-

λιωτικῆς, πρὸς τῇ ν. Τουλῶνι (Στράβ. Δ, 160. 184. Στράβ. Βυζ.). — 5) Πόλις Ἑλληνικὴ ἀποικία ἐν τῇ ἀνατολικῇ παραλίᾳ τῆς Σαρδινίας, μετὰ καλοῦ λιμένος, οὗ πολλὰ ἐγένετο χρήσις παρὰ Ῥωμαίοις· νῦν Τερρα νόβα (Παυσ. Ι, 17. | Πτολ. Γ, 3. — Cic. ad fam. 6, 8).

Ὀλβιάδης, ζωγράφος ἐν Ἀθήναις (Παυσ.).

Ὀλίετος, υἱὸς τοῦ Ἰβανώλιος, ἡγούμενος εἰς Μύλασσα τῆς Καρίας (Ἡρόδ. Ε, 37).

Ὀλίγαίθος, Κορίνθιος ἐπίσημος, ἐπὶ πολὺ ἐσώζετο ἡ γενεὰ, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ὀλιγαίθιδαι γνωστὴ (Πίνδ. Ὀλ. Π, 137).

Ὀλιγαρχία, ἴδ. Πολιτεῦμα.

Ὀλίγυρτος, ὄρος μετὰ φρουρίου εἰς τὰ βορειοανατολικά τῆς Ἀρκαδίας, μετὰ τὴν Καρυῶν καὶ τῆς Στυμφαλίδος λίμνης (Πολύβ. Δ, 11. — Πλούτ. Κλεομ. ΚΣΤ).

Ὀλιζών, πόλις παραλία τῆς Μαγνησίας ἐν Θεσσαλίᾳ, ἐπὶ τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου, ἀπέναντι τοῦ Ἐβροϊκοῦ ἀκρωτηρίου Ἀρτεμισίου, ἐπὶ Στράβωνος χωρίον τῆς Δημητριάδος (Ὀμ. Ἰλ. Β, 717. — Στράβ. Θ, 436).

Ὀλβιόπων ἢ Ὀλβισίων, πόλις τῆς Λυσιτανίας ἐν Ἰσπανίᾳ, ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὀχθῆς τοῦ Τάγου ποταμοῦ. Ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων Felicitas Julia μετακληθεῖσα, διετήρησεν ὁμῶς διὰ τῶν αἰώνων τὸ ἀρχαῖον τῆς ὀνόμας ὑπὸ τὸν τύπον Λισαβών, πρωτεύουσα τῆς Πορτογαλίας. (Στράβ. Γ, 151. — Πτολεμ. — Στ. Βυζ.).

Ὀλκάδες, λαὸς μάχιμος ἐν τῇ Ταρρακωνικῇ τῆς Ἰσπανίας, ἔχων πόλεις Ἀλθαίαν (Πολύβ. Γ, 14, 23) καὶ Καρτεϊαν (Λιν. XXV, 4), ἡ ἀμφοτέρως μίαν καὶ τὴν αὐτήν. Μέρος αὐτῶν μετ' ἄλλων Ἰσπανῶν μετακίσιν ὁ Ἀννίβας εἰς Ἀφρικὴν (Στέφ. Βυζ.).

Ὀλκὰς, πλοῖον φορτηγόν, οὐχὶ μέγα, ὥστε εὐκόλως νὰ ῥυμουλκῇται.

Ὀλκίνιον, πόλις Ἰλλυρικῆ, κυριευθεῖσα ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων τῷ 167 π. Χ. Νῦν Δουλκίνιον.

Ὀλμειὸς, ποταμὸς τῆς Βοιωτίας, ἐκλούμενος μετὰ τοῦ Περιησσοῦ, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὴν Κωπαῖδα λίμνην (Ἡσιόδ. Ἑορ. 6).

Ὀλμιαί, ἀκρωτήριον τῆς Ἀχαΐας ἐν Πελοποννήσῳ, χωρίζον τὸν Κορινθιακὸν κόλπον ἀπὸ τῆς Ἀλκυονικῆς θαλάσσης (Στράβ.).

Ὀλμος, 1) ἰγδίον (γουδί), ἐν ᾧ ἐκποπνίζον, καὶ ἦν ξύλινον (Ἡσιόδ. Ἑργ. 425), ἢ λίθινον ἢ μεταλλινόν (Ἡρόδ. Α. 200). —

2) Ὁ μετὰ τοῦ ἐπικαλύμματος αὐτοῦ σφαιροειδὲς λέθος ὃ ἐπιτιθέμενος εἰς τὸν τρίπουν, καὶ εἰς ὃν παριστᾶται ἐνίοτε ἐπικαθημένη ἡ Πυθία, ἢ καὶ αἱ μαντικαὶ θεότητες, αὐτὸς ὁ Ἀπόλλων.

Ὀλμωνες, κώμη τῆς Βοιωτίας παρὰ τῇ Κωπαΐδι λίμνῃ (Παυσ.).

Ὀλύτροχος (λίθος), ὁ ὀλοστρόγγυλος, ὡς οἱ οὗς οἱ πολιιοκούμενοι ἐσφενδύοντες κατὰ τῶν μηχανῶν τῶν πολιορκητῶν (Ἡρόδ. Θ. 52. — Ξενοφ. Ἀνάβ. Δ. 2, 1).

Ὀλοκάρπωμα, θυσία τοῖς θεοῖς, ἢ συνισταμένη ἐκ μόνων καρπῶν.

Ὀλοκαύτωμα, θυσία καθ' ἣν ἐκαίετο πᾶν τὸ ἱερεῖον, καὶ οὐχὶ ὡς συνήθως μέρη μόνον τινὰ αὐτοῦ.

Ὀλοοσών, ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Περραιβίας, παραρρεομένη ὑπὸ τοῦ Θεσσαλικοῦ Εὐρώτα ποταμοῦ (Ὀμ. Ἰλ. Θ. 739).

Ὀλορος, 1) βασιλεὺς τῆς Θράκης, πενθερὸς τοῦ Ἀθηναίου στρατηγοῦ Μιλτιάδου (Ἡρόδ. ΣΤ. 39). — 2) Ἐκ Θράκης, πατήρ τοῦ ἱστορικοῦ Θουκυδίδου.

Ὀλόσχοινοις, τὸ στυππῖον ἐξ οὐβρεογμῆμενου ἢ ἀδρόχου, κατεσκευάζοντο τὰ διάφορα εἶδη σχοινίου (Δισχίν. Νομ. Σ, 206. — Δίλ. Ζ. ἱστ. IB, 43).

Ὀλουρος, 1) Ὀρεῖνὸν φρούριον ἐν Ἀχαΐᾳ, πρὸς τῇ Πελλήνῃ, ἐν τῇ στενῇ κοιλάδι ἣν διαρρέει ὁ Σύθας, χωρίζον τὴν Ἀχαϊάν τῆς Σικυωνίας (Ξεν. Ἑλ. Ζ. 4, 17). Νῦν Ξυλόκαστρον. — 2) Ὀλουρος καὶ Ὀλουρίες καὶ Δώριον (Ὀμ. Ἰλ. Β. 594), ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Μεσσηνίας, νοτίως τοῦ ποταμοῦ Νέδα, ἐπὶ τῶν συνόρων τῆς Ἠλίδος (Στράβ. Η. 350).

Ὀλόφυξος, Θρακικὴ πόλις ἐπὶ τῆς Χερσονήσου τοῦ Ἀθωνος, κατοικοῦμένη ἐπὶ Θουκυδίδου (Δ. 109) ὑπὸ Θρακῶν, Πελασγῶν καὶ Ἑλλήνων (Ἡρόδ. Ζ. 22. — Στράβ. Ζ. 331).

Ὀλπαὶ καὶ **Ὀλπη**, φρούριον ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς ἀκτῆς τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου ἐν Ἠπείρῳ, εἰς 25 σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Ἀμφιλοχικοῦ Ἀργους. Ἐκεῖ ἦν τὸ καὶνὸν δικαστήριον τῆς Ἀκαρνανίας (Θουκ. Δ. 107. 111. 113. Γ. 105).

Ὀλπαῖοι, κάτοικοι μέρους τινὸς τῆς Λοκρίδος (Θουκ. Γ. 101).

Ὀλπη ἢ Ὀλπίς, λήκυθος ἢ λάγηνος θερματίνη, κυρίως διὰ τὸ ἔλαιον τὸ εἰς τὰ γυμνάσια ἀναγκαῖον (Θεόφρ. Β. 156. — ΠΗ. 45).

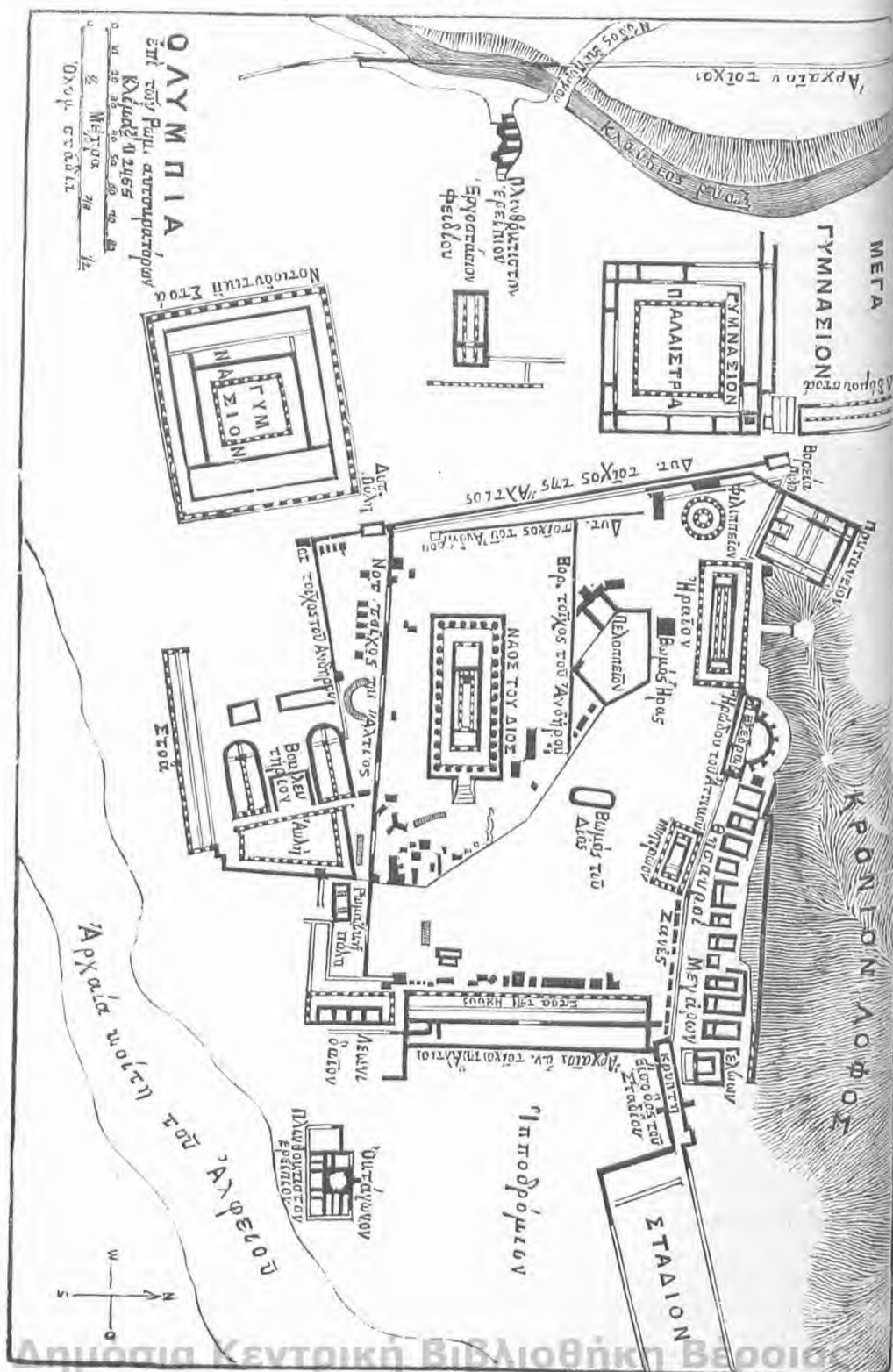

Ὀλπια (τὰ), ὅρη τὰ μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἰταλίας, αὐτὰ τὰ καὶ Ἀλπεις καλούμενα.

Ὀλπις, ὄνομα ἀλιέως παρὰ Θεοκρίτῳ.

Ὀλυμπηνή, χώρα τῆς Μυσίας, ἢ περὶ τὸν ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ Ὀλυμπον (Στράβ.).

Ὀλυμπία, τέμενος ἱερὸν, ἰδίως τῇ Ὀλυμπίῳ Διὶ καθιερωμένον, πρὸ τῶν πυλῶν τῆς ἐν τῇ Ἠλίδι τῆς Πελοποννήσου πόλεως Πίσσης, ἐνθα ὁ Κλάδεος δεξιῶς εἰσβάλλει εἰς τὸν Ἀλφειὸν. Ὅτε δὲ, τῷ 644 π. Χ., κατηδαρίσθη ἡ Πίσσα, δὲν ἀνφοδόμησαν ἄλλην πόλιν ἐκεῖ οἱ Ἡεῖοι, θελήσαντες γὰρ διατηρήσωσιν εἰς τὴν πρωτεύουσαν αὐτῶν τὴν

ἐπὶ τοῦ τεμένους κυριαρχίαν, καὶ ἐξησφάλισαν αὐτῷ, ἔνεκα τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ χαρακτῆρος, αἰωνίαν ἐκχειρίαν, οὐδενὸς ἐνόπλου ἄδειαν ἔχοντος νὰ ἐπιβῇ τῆς χώρας τῆς "Ηλίδος. Ἐκεῖτο δ' ἡ Ὀλυμπία εἰς ἀπόστασιν 300 σταδίων ἀπὸ τῆς "Ηλίδος, 1485 δὲ σταδίων ἀπ' Ἀθηνῶν (Ἡρδ. Β. 7), εἰς τοὺς νοτίους πρόποδας τῶν λόφων Ὀλύμπου καὶ Κρανίου. Τὸ ἱερὸν ἅλσος τοῦ τεμένου, τὸ κατὰ τὴν ἐπιχώριον διάλεκτον Ἀ λ τ ι ε λεγόμενον, περιεῖχεν ἐν τῇ κέντρῳ τὸν ἐπίσημον ναὸν τοῦ Διὸς, οὗ μικρὰ μέρη εἶχεν ἀνασκάψει ὁ ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος ἐκείτ' σταθμεύων Γαλλικὸς στρατὸς, καὶ τινες τῶν γλυπτικῶν αὐτοῦ κόσμων ἀποκομίσαι εἰς Παρίσιους. Μετὰ ταῦτα δὲ, τῷ 1875, ἀδεία τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, ἀνέσκαψαν οἱ Πρώσοι, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ε. Κουρτίου, πᾶσαν τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Ὀλυμπίας, καὶ τὰ λαμπρὰ τῆς ἐργασίας ἐκείνης ἀποτελέσματα διέχυσαν ὥς ἐπὶ τὴν τοπογραφίαν τοῦ ἱστορικοῦ ἐκείνου χώρου καὶ ἐπλούτισαν ἐν γένει τὴν ἀρχαιολογίαν. Ὁ περίβολος τῆς Ἀλτίας ἐλέγετο ἰδρυθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους καὶ πρὸς βορρᾶν ὑποκείμενος τῷ Κρανίῳ, ἐξετείνετο πρὸς δυσμὰς μὲν παρὰ τὸν ὑπὸ πλατάνους ρέοντα Κλάδεον, πρὸς νότον δὲ παρὰ τὸν Ἀλφειὸν, καὶ πρὸς ἀνατολὰς μέχρι τοῦ σταδίου, κειμένου ἐντὸς αὐτοῦ. Πύλας εἶχε πολλὰς, μία δὲ πρόστυλος καὶ μεγαλοπρεπὴς ἦν ἡ ἐπίσημος εἴσοδος τῶν πομπῶν. Ἐντὸς δ' αὐτῆς, πρὸς τὰ δεξιὰ, ἔθαλλεν ἱερὰ ἀγριελαιά, ἡ κ α λ λ ι σ τ ε φ α ν ο ς ἐ λ α ί α καλουμένη, ἐξ ἧς παῖς, οὗ οἱ γονεῖς ἔζων ἀμφότεροι, ἔκοπτε διὰ χρυσῆς μαχαίρας τοὺς κλάδους ἐξ ὧν ἐπλέκοντο οἱ στέφανοι τῶν νικητῶν. Παρ' αὐτῷ δ' ἦν βωμὸς τῶν θ ρ ο σ ο φ ὄ ρ ω ν Ν υ μ φ ὶ ν, καὶ τὸ μέρος τοῦτο ὑπὸ νεωτέρων, ὡς φαίνεται ἐσφαλμένως, καλεῖται Πανθεῖον. Ἐπέκεινα δὲ τοῦ δένδρου ἡγεῖρετο ἐπὶ μεγάλου ἀνδῆρου, κοσμουμένου πιθανῶς ὑπ' ἀγαλμάτων κατὰ τὰς τέσσαρας αὐτοῦ πλευρὰς, ὁ μέγας

καὶ περίφημος ναὸς τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς, οὗ ἤρξατο ἡ οἰκοδομὴ ἐν Ὀλ. 52 ὑπὸ τοῦ Ἡλείου Λίδωνος, ἐπερατώθη δὲ μόνον ἐν Ὀλ. 85-86 ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Φειδίου. Ἀνευρέθησαν δ' ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς καὶ τὸ ἔδαφος αὐτοῦ, καὶ οἱ κίονες, καὶ τὰ γλυπτικὰ κοσμήματα, καὶ κατεδείχθη ὅτι ἦν ναὸς Δωρίου ρυθμοῦ, περίτερος, ἐξάστυλος, ἔχων 13 κίονας κατὰ τὰς μακρὰς πλευρὰς, ὑπαιθρος δὲ, 22 μέτρων ὕψος, 27 πλάτους καὶ 64 μήκος ἔχων, καὶ ὠκοδομημένος ἐξ ἐπιτεχισμένου πώρου τῶν οὐ μακρὰν κειμένων λατομείων· ἡ δὲ βάσις αὐτοῦ ἐστὶν ἐκ τιτανολίθου, καὶ οἱ κέραμοι ἐκ λίθου πεντελησίου. Ἐνέκλειε δὲ τὸ ἀριστούργημα τῆς ἀρχαίας γλυπτικῆς, τὸν χρυσελεφάντινον Δία τοῦ Φειδίου, παραστήσαντος τὸν θεὸν κατὰ τὴν περιγραφὴν τοῦ Ὀμήρου (Ἰλ. Α, 528). Τὸ βάθρον τοῦ ἀγάλματος, ἔχον 6,50 μέτρων πλάτος, 9,50 βάθος, καὶ 4 μέτρων ὕψος, ἐκοσμεῖτο, κατὰ τὸ μέτωπον τοῦλάχιστον, διὰ γλυφῶν αἵτινες παρίστων διαφόρους θεότητας, καὶ κατὰ τὰ ἄλλα, εἰς τὸ μὲν τὸν Ἀπόλλωνα ἐπὶ δίφρου, εἰς τὸ δὲ τὴν Σελήνην ἐφ' ἵππου. Ἐπ' αὐτοῦ δ' ἱδρυτο ὁ θρόνος, ἐκ χρυσοῦ, ἐλέφαντος, ἐβένου καὶ πολυτίμων λίθων, κατὰ γλυφῶς καὶ κατάγραφας μετὰ χρυσῶν ἀγαλμάτων. Ἐπὶ τοῦ θρόνου δ' ἐκάθητο ὁ θεὸς, πρὸς τὴν ἐκφρασιν, ἐμβριθὴς καὶ μεγαλοπρεπής, τὸ ἄνω γυμνὸν μέρος τοῦ σώματος ἐξ ἐλέφαντος κατασκευασμένον, ἐκ χρυσοῦ δὲ τὸν βαθὺν πώγωνα καὶ τὴν χαίτην, ἧς ἕκαστος βόστρυχος εἶχεν ἐξ ἑνὸς χρυσοῦ· ἐκ χρυσοῦ δ' ἐπίσης ζώδια καὶ ἄνθη ἔχων ἐπειρασμένα, ἣν ὁ ἐπὶ τῶν γονάτων ἐρριμμένος μανθῶας. Καὶ εἰς μὲν τὴν ἀριστερὰν χεῖρα εἶχε χρυσοῦν πολυποίκιλον σκήπτρον, ἐφ' οὗ ἐκάθητο ὁ αἶστος, εἰς δὲ τὴν δεξιάν, τεταμένην, ἵστατο ἡ Νίκη χρυσελεφαντίνη, ταινίαν ἔχουσα εἰς τὰς χεῖρας, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐστραμμένη. Ἦν δὲ τὸ ἀγαλμα τόσον κολοσσιαῖον, ὥστε οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον ὅτι, ἂν ἡγεῖρετο θὰ ἔθραυε τὴν ὑπὲρ αὐτὸ ἐκτεινομένην ὁροφὴν (Παυσ. Ε,

(II, 1. - Στρεβ. II, 171). Τὰ ἀγάλματα τοῦ ἀνατολικοῦ αἵτου, ἔργα τοῦ Παιωνίου (Ἰδ.), παρίστων τὴν προπαρασκευὴν τῆς ἀρματοδρομίας ἣν διηγωνίσθησαν ὁ Οἰνόμαχος καὶ ὁ Πέλοψ (Ἰδ.). τὰ δὲ τοῦ δυτικοῦ, ἔργα τοῦ Ἀθηναίου Ἀλκαμένους, τὴν πάλην τῶν Ἀπαίων καὶ τῶν Κενταύρων· αἱ δὲ μετόποι ἦσαν παραστάσεις τῶν 12 ἄθλων τοῦ Ἡρακλέους. Ἐκ τούτων μέρη εἶχον ἀποκομισθῆ εἰς Γαλλίαν, αἱ πλεῖστοι δ' ἀνευρέθησαν ἐν ταῖς τελευταίαις ἀνασκαφαῖς. — Ἀνατολικῶς τοῦ ναοῦ, ἐπὶ τῆς πρὸς αὐτὸν ἀνιούσης ὁδοῦ, ἦν εἰς βωμός· δυτικῶς δὲ, τὸ Ἰπποδάμειον, καὶ βορείως τὸ ἱερὸν τοῦ Πέλοπος, ἀνευρέθη ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς, ὡς καὶ ὁ ἐτι βορείότερον ἐλίγρον ἀπέχων ναὸς τῆς Ἥρας, θώριος περίστυλος, ἐν ᾧ διατηροῦντο πολυτιμώτατοι θησαυροὶ καὶ σκεύη. Εἰς 15 δὲ μέτρων ἀπέστασιν δυτικώτερον πρὸς τὸν Κλάδεον ἀνευρέθησαν τὰ θεμέλια τοῦ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνα μετὰ τὴν ἐν Χαίρωνείᾳ νίκην. Ἦν δὲ στρογγύλον οἰκοδόμημα, ἐπὶ τριῶν βαθμίδων ἱστάμενον, καὶ ἔχον περίξ στοᾶν 18 ἰωνικῶν κίονων. Καὶ οὗτοι μὲν ἦσαν μαρμαρίνοι, ὁ δὲ στρογγύλος τοῖχος, ἐκ πώρου, ἐνέκλειεν ἀναθήματα τοῦ βασιλέως. Ἔστι προσέτι κατὰ τοῦτο περίεργον τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο, ὅτι ἄλλο τοιοῦτου σχήματος πρὸ τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων δὲν ἀπαντᾷται. Ἔτι δὲ δυτικώτερον καὶ βορείότερον ἔκειντο τὸ Πρυτανεῖον καὶ ὁ Νάος τῆς Ἑστίας, καὶ προσέτι τὸ ἐπίσημον ἐστιατόριον, οὗ ἐπίσης εὐρέθησαν τὰ ἱερεῖα. Ἀνατολικῶς δὲ τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς ἦν ὁ μέγας βωμὸς τοῦ θεοῦ, ὅστις ἦν καὶ ὡς ἐκ τῆς τοπικῆς θέσεως καὶ ὡς ἐκ τῆς ὀρησκευτικῆς αὐτοῦ σημασίας τὸ κέντρον τῆς Ἀλτίας. Ἰστατὸ δ' ἐπὶ βάσει λιθίνῃ 125' περιφέρειαν ἔχουσας, τῆς λεγομένης προθύσεως, ἐφ' ἧς τὰ ἱερεῖα ἐσφάζοντο· αὐτὸς δὲ ἦν ἐκ τέφρας τῶν ἱερῶν, συμπηγνυμένης δι' ὕδατος τοῦ Ἀλφειοῦ. Μεταξὺ δ' αὐτοῦ καὶ

τοῦ ναοῦ ὄροφῇ ἐπὶ τεσσάρων κίωνων στηριζομένη, ἐστέγαζε ξύλινον κίονα, ὅστις ἐθωρεῖτο ὡς λείψανον τοῦ οἴκου τοῦ Οἰνομάρου. Νοτίως τῆς Ἀλτίας τέλος ἦν τὸ Βοῦλαιν τῆς τῶν Ἡλείων, ὅπερ ἀνασκαφὴν εὐρέθη συγκείμενον ἐξ ἐνὸς τετραγώνου ἐν τῷ μέσῳ, καὶ δύο ὀρθογωνίων πλευρῶν ἑκατέρωθεν. Πρὸς βορρᾶν δὲ, ὑπὸ τὴν προέχουσαν ὑπώρειαν τοῦ Κρανίου, ἐπὶ ἀνδρῶν 17 διαφόρων πύλων ὁ ἑσάρων ἀνευρέθησαν αἱ βάσεις, διασχιζόμεναι ὑπὸ δύο στενῶν ὁδῶν, αἵτινες ἔφερον εἰς τοὺς ἐτι βορείότερον κειμένους ναοὺς τῆς Εἰλεῖθιαις καὶ τῆς οὐρανίας Ἀφροδίτης. Ὁ περιεργότατος δὲ τῶν θησαυρῶν τούτων ἐστὶν ὁ τῶν Μεγαρέων, σχῆμα ἔχων ἀρχαίου δωρίου ναοῦ ἐν παραστάσι, μετ' ἀετώματος οὗ τὸ γλυπτικὸν σύμπλεγμα παρίστησι γιγαντομαχίαν. Τούτων δ' ἀπέναντι ἀνευρέθησαν τὰ βάθρα ἐφ' ὧν ἴσταντο χαλκοὶ Ζᾶνες (Διὸς ἀγάλματα, ἰδρυθέντα ἐκ χρημάτων τῶν προστίμων τῶν ἀθλητῶν). Μετὰ δὲ τὰς βάσεις ταύτας, δυτικῶς, εὐρέθη τὸ Μητροῶν, ναὸς περίπτερος θώριος· καὶ μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ Ἡραίου ἡ Ἑξέδρα Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ, πολυτελῶς ὀικοδομημένη πηγὴ ἐν σχήματι ἡμικυκλικῷ καὶ κατὰ ρυθμὸν Ῥωμαϊκόν. Ἦν δ' αὕτη κατὰ γλυφας, καὶ παρὰ τῇ δεξιᾷ μενῇ, εἰς ἣν τὸ ὕδωρ ἐξεχεῖτο ἐκ στόματος μαρμαρίνου ταύρου, ὑπῆρχον δύο στρογγύλαι στοαί, ὧν ἐκάστη εἶχεν ἀνὰ 8 κορινθιακοὺς κίονας. Ἀνατολικῶς δὲ τῶν θησαυρῶν καὶ τῶν βάθρων ἐφ' ὧν ἴσταντο οἱ Ζᾶνες, ἔκειντο ἀλλήλοις παράλληλα, καὶ ἐκ θυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς χωροῦντα, τὸ Στάδιον, καὶ τὸ σχεδὸν διπλάσιον κατὰ τὸ μῆκος ἱπποδρόμιον· παρ' αὐτοῖς δ' ἦν καὶ ὁ ναὸς τῆς Δήμητρος, οὗ ἡ ἱερεῖα ἦν ἡ μόνη νευμφευμένη γυνὴ ἥτις εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ παρακάθεται εἰς τοὺς ἀγῶνας ἀπέναντι τῶν δικαστῶν. Ἔτι περαιτέρω τὸ θεῖον προσηρεῖδeto εἰς τὸν λόφον Κρόνιον. Ἐκ τῆς κορυφῆς τούτου ἡ ὄρασις ἐξετελεί-

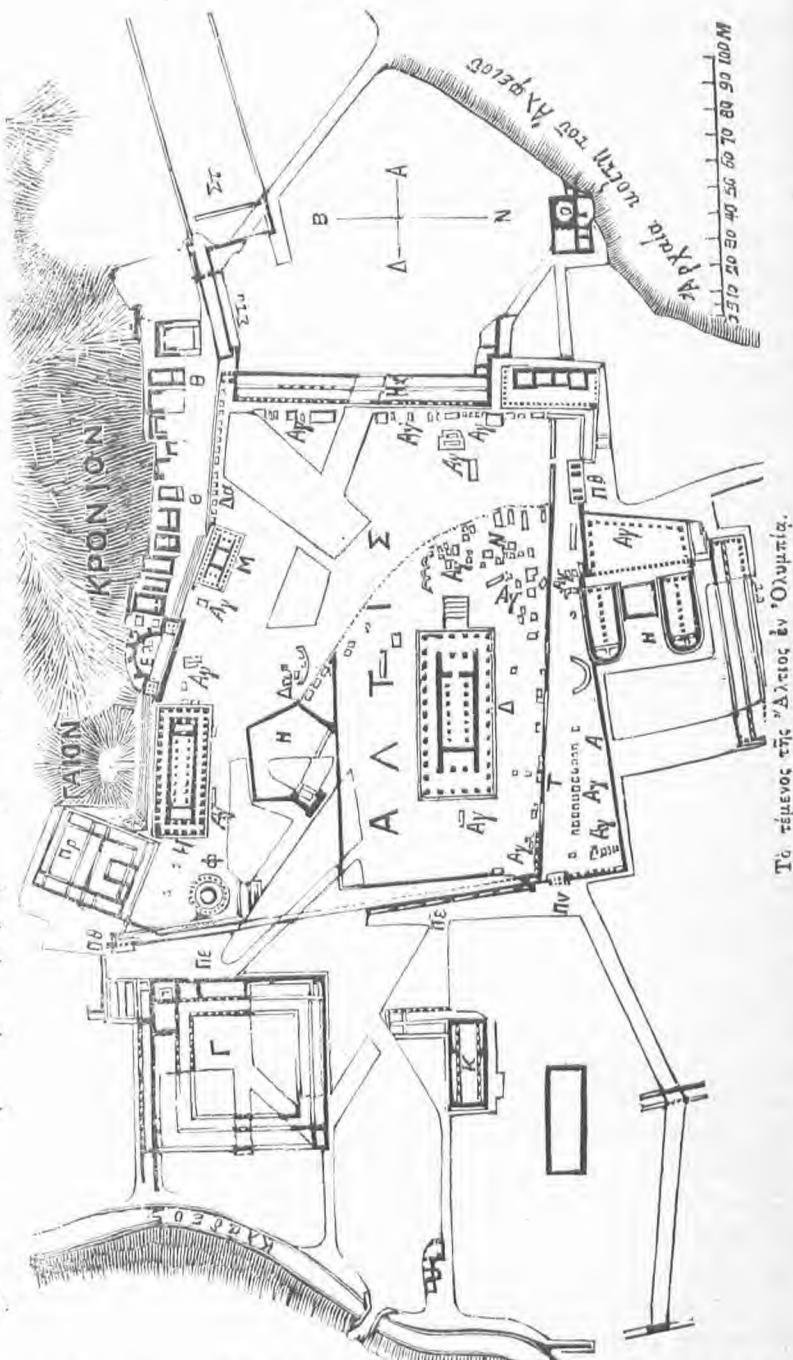
νετο ἐπὶ τῶν ἀπειραρίθμων ἀγαλμάτων καὶ ἀναθημάτων, τῶν ἀνδριάντων τῶν Ὀλυμπιονικῶν, τῶν μνημείων πάντων τῶν ἐπισημοτέρων συμβάντων· διότι ἡ Ἀλτις ἦν ὡς λίθινον καὶ χαλκῶν ἀρχεῖον τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας. Ὅτε δὲ, τῶν μνημείων πολλὰ πλασισαζομένων, δὲν ἐπῆρκει πλέον αὐτοῖς τὸ ἐμβαδὸν τῆς Ἀλτις, ἤρξαντο θέτοντες τὰ ἀγάλματα καὶ ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ περιβάλλου.

— Καὶ ἐκτὸς δὲ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀλτις ὑπῆρχον ἐπίσημά τινα οἰκοδομήματα. Ἐκτὸς τῆς νοτιανατολικῆς αὐτῆς γωνίας εὐρέθη τὸ Λεωνιδεῖον, περιπτέρου ναοῦ σχῆμα ἔχον, καὶ ἐπὶ Ῥωμαίων εἰς ἀπόθεσιν ἀγαλμάτων ἐπισήμων Ῥωμαίων χρησιμεῖον. Ἐκεῖ που ἦν καὶ ἡ στοὰ τῆς Ἑλικῆς, ἔχουσα μῆκος 100 μέτρων. Πρὸς δυσμὰς δὲ, μεταξὺ τῆς Ἀλτις καὶ τοῦ Κλαδέου, εἰς ὁδὸν εὐρεῖαν, ἔξωθεν τὸ τεῖχος τοῦ περιβάλλου παρακολουθοῦσαν, ἐφ' οὗ δύο πύλαι ἠνοίγοντο, τὸ βολιότερον οἰκοδόμημα ἦν ἡ Παλαίστρα· κατωτέρω δ' εἶπετο τὸ ἐργαστάσιον τοῦ Φειδέιου, εἰς οὗ τὰ θεμέλια εὐρέθησαν ἐρείπια βυζαντινῆς ἐκκλησίας, ἐκ τοῦ ὕλικου αὐτοῦ οἰκοδομηθείσης, εἰς 47 μέτρων ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ τείχους τῆς Ἀλτις. Νοτίως δὲ τούτου ἀνεσκάφη οἰκοδόμημα μεγαλοπρεπές, τετράγωνον, ἔχον ἐκάστην πλευρὰν 80 μέτρων περίπου, μετ' ἰωνικοῦ περιστυλίου ἔξωθεν, αὐλῆς δ' ἐντὸς περιβαλλομένης ὑπὸ λαμπρᾶς θωρικῆς στοᾶς, καὶ πολυπληθῶν μικρῶν διαιρέσεων. Τὸ ἐρείπιον τοῦτο ὑπετέθη ἀνήκον εἰς γυναικείον.

Ὀλύμπια. Ἐπὶ τῶν πρώτων Πελασγῶν κατοίκων τῆς Ἡλίδος, ἐβασίλευε, κατὰ τὴν παράδοσιν, ἐν Πίσῃ ὁ Οἰνόμαος. Συνεμίγησαν δὲ μετὰ τῶν Πελασγῶν ἑπειτα καὶ ἄλλαι Ἀχαικαὶ φυλαί, τὴν καταγωγὴν αὐτῶν ἀναφέρουσαι εἰς τὸν Πέλοπα· δι' ὃ καὶ τῇ Πέλοπι ἐτελοῦντο κατὰ τὰς ὅχθας τοῦ Ἀλφειοῦ ἐπικῆδαι ἀγῶνες, ἐν ᾗ ἐκεῖ ἐλατρεύετο καὶ ὁ Πελασγικὸς Ζεὺς. Ἐξηκολούθησαν δὲ ταῦτα καὶ ἄφ' οὗ παρεν-

έβη ὁ Ἡρακλῆς, οὗ τὸ ὄνομα καὶ οἱ ἄλλοι μυθικῶς ἐξέφραζον τῶν θωρικῶν πολιτειῶν τὴν ἐπιρροήν. Οὗτος διετάξε τὰ κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας, ἀνενέωσε τοὺς ἐπὶ Πέλοπος καὶ εἰσήγαγε τοὺς θεσμοὺς ἐκείνους δι' ὃν ἡ Ὀλυμπία κατέστη τῆς Πελοποννήσου καὶ πάσης τῆς Ἑλλάδος τὸ κέντρον. Κατὰ τὴν ἱστορίαν τοὺς ἀγῶνας ἱδρυσαν κυρίως ὁ Λυκούργος ἐκ Σπάρτης καὶ ὁ Ἰφίτος ἐξ Ἡλίδος, συνάψαντες ἱερὸν δεσμὸν, οὗ τὸ κείμενον, ἐντὸς χαλκοῦ κύκλου κεχαραγμένον ἐδείκνυτο ἀκόμη 200 ἔτη μ. Χ. Μικρὸν μετὰ ταῦτα, ὅτε ὁ Κόροιβος ἐνίκησε σταδίου δρομῶν, τῷ 776 π. Χ., παρεδέχθησαν ἀπὸ τοῦ 777 ἐν πάσῃ τῇ Ἑλλάδι τὰς Ὀλυμπιάδας, ἥτοι Ὀλυμπιακὰς τετραετηρίδας, ὡς χρονολογικὴν, τὸ δὲ στάδιον ὡς μήκους μετρικὴν μονάδα. Ἀπὸ τῆς 15ης Ὀλυμπιάδος ἔξεται ἡ εἰς τὰ Ὀλύμπια μετοχὴ ἐπέκεινα τῆς Ἡλίδος, ἀπὸ τῆς 30 ἐφ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἀπὸ τῆς 40 καὶ ἐπὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀσίας, τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος, τῆς Σικελίας. Οὐδ' αἱ Μακεδονικαὶ εἰσβολαί, οὐδ' αἱ περιπλοκαὶ ἐπὶ τοῦ Ἀχαικοῦ δεσμοῦ, οὐδ' ἡ ἐπικράτησις τῶν Ῥωμαίων ἐπέφεραν συντάραξιν εἰς τὴν τῶν Ὀλυμπίων ἐξάσκησιν· ἐξ ἐναντίας μάλιστα καὶ ὁ Τιβέριος καὶ ὁ Νέρων κατηριθμῆθησαν μετὰ τῶν Ὀλυμπιονικῶν. Κατὰ τὸ 10ον ὅμως ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Θεοδοσίου, τῷ 394 μ. Χ., ἐπὶ τῆς 293ης Ὀλυμπιάδος ἀπὸ Κοροΐβου, κατηργήθησαν διὰ παντὸς τὰ Ὀλύμπια. — Κατὰ τὰς πρώτας Ὀλυμπιάδας ὁ ἀγὼν ἦν μόνον δρόμου. Τῇ 14ῃ Ὀλυμπιάδι προσετέθη ὁ δίαυλος, ἥτοι δρόμος διπλοῦς· τῇ 15ῃ ὁ δόλιχος, ἥτοι μακρὸς δρόμος, ὃν τινες λέγουσιν 7, ἄλλοι ἀναριθμοῦσι μέχρις 24 σταδίων, ἥτοι ὑπὲρ τὴν ὥραν. Τῇ 18ῃ Ὀλ. εἰσῆχθη τὸ πένταθλον (περιλαμβάνον τὸ ἄρμα, τὸν δίσκον, τὸν δρόμον, τὴν πάλην καὶ τὴν ἀκόντισιν), καὶ τῇ 23ῃ προσετέθη εἰς ταῦτα καὶ ἡ πυγμαχία. Τῇ 25ῃ Ὀλυμπιάδι ἤρξατο ἡ ἄρματοδρομία διὰ τεθρίππων,

- ΑΓ' Ἀγάλματα.
 ΒΗ Βουλευτή-
 ριον Ἡλείων.
 Γ Γυμνάσιον.
 ΕΒ Ἐκκλησία
 Βυζαντινή.
 Δ Διὸς ναός.
 Δα Διὸς ἀγάλ-
 ματα.
 ΕΞ Ἐξέδρα Ἡ-
 ρώδου.
 Η Ἡραῖον.
 ΗΧ Ἡχοῦς ναός.
 Θ Θησαυρός.
 Θλ Θολωτὴ δι-
 οδος.
 Λ Λεωνίδειον.
 Μ Μητρῶον.
 Ν Νίκη.
 Ο Ὀκτάγων
 κτίριον.
 Πρ Περίβολος.
 Πρ Πρυτανεῖον.
 Πβ Πύλη βο-
 ρεῖα.
 Πγ Πύλη νο-
 τία.
 Πδ Πύλη ὀρι-
 αμβευτική.
 Στ Στάδιον.
 Στ Στοά.
 Τ Ἀνδρῶν.
 Φ Φιλίππειον.

Τὸ τέμενος τῆς Ὀλύμπιας.

τῇ δὲ 33ῃ ἡ ἵπποδρομία, καθ' ἣν ὁ ἀγωνιζόμενος ἵππος ἐλέγετο κέλης, καὶ τὸ παγκράτιον, ἥτις πάλη μετὰ πυγμῆς. Τῇ 37ῃ Ὀλυμπιάδι ἤρξαντο καὶ παί-

διωνάγῳνες, τῇ δὲ 65ῃ αἱ ὀπλιτοδρομίαι, τῇ 70ῇ ἵπποδρομίας δι' ἡμιόνων, αἵτινες ὅμως ταχέως ἐγκατελείφθησαν, τῇ 93ῃ ἄρματοδρομίας δι' ἐνὸς ζεύγους, καὶ μετὰ

ταῦτα καὶ ἄλλοι ἀγῶνες. Ἀφ' οὗτου δ' ἡὔξη-
σε τῶν ἀγῶνων ὁ ἀριθμὸς, διήρκει ἡ πανή-
γυρις πέντε ἡμέρας, ἀπὸ τῆς 11 μέχρι τῆς
16 τοῦ ἱεροῦ μηνὸς τῆς Θερινῆς τροπῆς, καὶ
ἐτελείωνε κατὰ τὴν πανσέληνον. Ἐν γένει
δύναται ἡ 19 Ἰουνίου (1 Ἰουλίου γ.) νὰ θεω-
ρηθῇ ὡς ἡ ἀρχὴ τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ἔτους. Δε-
κτοὶ δ' ἦσαν εἰς τοὺς ἀγῶνας μόνον ἐλεύθε-
ροι Ἕλληνες· ἐξερρόντο δὲ, ἐννοεῖται, καὶ
τούτων οἱ ἄ τι μοι, ἄ σε β εῖς, ἐ ν α γ εῖς.
Νόμοι δ' ὑπῆρχον Ὀλυμπιακοὶ πάντα καθο-
ρίζοντες τὰ κατὰ τὴν ἐορτὴν. Οἱ κριταὶ τῶν
ἀγῶνων ἐκαλοῦντο Ἐ λ λ α ν ο δ ί κ α ι, καὶ
ἦσαν τὸ πρῶτον 1, μετὰ ταῦτα 2, καὶ εἴτα
μνημονεύονται 9 (κατ' ἄλλους δὲ 8, 10,
12), ἔφερον πορφυρᾶν ἀναβολὴν, καὶ ἤδρευον
παρὰ τῇ Σταδίῳ καὶ τῇ χαλκῇ τοῦ Διὸς
ἀγάλατι. Εἰς τὴν νικητὴν ἐδίδο- ἀμέσως
μετὰ τὴν νίκην, κλάδος φοῖνικος, κατὰ δὲ
τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς τελετῆς καὶ στέ-
φανος ἐκ κλάδου τῆς ἱερᾶς ἐλαίας, ἀνεκη-
ρύττετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, τοῦ πατρὸς καὶ τῆς
πατρίδος του, καὶ πρὸς τούτῳ τῷ ἐχορηγεῖτο
τὸ δικαίωμα νὰ στήσῃ εἰς τὴν Ἀλτιν Ἰδιον
ἑαυτοῦ ἀνδριάντα. Εἰς τὰς ἐστιάσεις δ' ἐφάλ-
λοντο ὕμνοι ποιητῶν ἐπισήμων. Ὅτε δ' ἐπέ-
στρεφεν ὁ νικῆσας εἰς τὴν πατρίδα του, εἰ-
σῆρχετο ἐν πομπῇ, καὶ αἱ αὐταὶ τιμαὶ καὶ
ἐκεῖ τῷ ἐπανελαμβάνοντο. Πανταχοῦ δ' ἦσαν
οἱ Ὀλυμπιονίκαί ἀπηλλαγμένοι δημοσίων
λειτουργιῶν, καὶ εἶχον ἐπιτίμους ἔδρας εἰς
πάσας τὰς ἐορτάς. Ἀπὸ τῆς 80ης Ὀλυμ-
πιάδος περίπου ἐπεκράτησε προσέτι τὸ ἔθος
δημοσίων ἀναγνωσμάτων πρὸ τοῦ λαοῦ, ῥη-
τορικῶν ἐ π ι δ εῖ ξ ε ω ν καὶ ποιητικῶν ἀ-
παγγελιῶν. Οὕτω μνημνεύεται ὅτι ὁ Ἡ-
ρόδοτος ἀνέγνω ἐκεῖ τὴν ἱστορίαν του περὶ
τῶν Περσικῶν πολέμων, ἡ καὶ μέρους αὐ-
τῆς. Προσέτι δ' ἀνεγινώσκοντο ὑπὸ κήρυκος
εἰς ἐπήκοον πάντων ψηφίσματα χορηγοῦντα
τιμᾶς, ἐπαίνους κτλ. ὥστε ταχέως ἐγίνοντο
γνωστὰ ἅνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα· καὶ εἰς στή-
λας ἐπεχαράττοντο συνθῆκαι καὶ ἄλλαι δη-

μόσαι πράξεις (Θουκ. Ε, 18). Οἱ θεαταὶ
ἦσαν μόνον ἄνδρες, τοῦλάχιστον οὐχὶ ἐγγα-
μοὶ γυναῖκες· κατὰ Πausanίαν δ' ἐπατρέπε-
το ἡ παρουσία παρθένων, ὡς ὅμως εἰκάζεται,
μόνον Σπαρτιατῶν ἢ τῶν ἐξ Ἠλείας. —
Ὑπῆρχε δὲ καὶ ἀγορὰ ἐπὶ τῆς ἐορτῆς. Τῶν
νικητῶν συνετάττετο κατάλογος, καὶ ἰδίως
ὁ σταδιονίκης μνημονεύεται ὑπὸ τῶν συγγρα-
φῶν, ἰδίως ὑπὸ τοῦ Διοδώρου, ὡς τῆς Ὀ-
λυμπιάδος ἐπώνυμος. — Τὰ Ὀλύμπια ἀπε-
μιμήθησαν μετὰ ταῦτα, μάλιστα ἐπὶ τῶν
Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων, καὶ πολλαὶ ἐλλη-
νικαὶ πόλεις, ἰδίως ἐκ τῶν ἐν Ἀσίᾳ, καὶ 27
τοιούτοι ἀγῶνες εἰςὶ σήμερον γνωστοὶ δι' ἐπι-
γραφῶν καὶ διὰ νομισμάτων. Περιγράφει δὲ
τὴν Ὀλυμπίαν ἐμπεριστατωμένως ἐκ τῶν ἀρ-
χαίων ὁ Στράβων (Η, 353. — Πaus. Ε, 7, ΣΤ.
21. — Ἰδ. τὸν πίνακα). — Ἰδίως δ' οἱ εἰς τοὺς
ἀγῶνας τοὺς ἀπαιτοῦντας σωματικὴν δύναμιν,
ὡς τὴν πυγμὴν καὶ τὸ παγκράτιον, εἶτε ἐν
Ὀλυμπίᾳ, εἶτε ἄλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἐλέ-
γοντο ἁ θ λ η τ α ι, καὶ ἐνεκα τῶν χορη-
γουμένων αὐτοῖς ἀμοιβῶν καὶ τιμῶν, πολλοὶ
ἀφιέρουν πάντα τὸν βίον αὐτῶν εἰς τὴν ἀθλη-
τικὴν ἀναπτυχθεῖσαν ὡς τέχνην ἰδίαν. Ἀ-
θ λ ο θ ε τ α ι δὲ, ἡ καὶ ἁ γ υ ν ο θ ε τ α ι, ἀρ-
χαιότατα μὲν ἦσαν οἱ ἀγῶνας ἐπ' ἄλλοις ὀ-
ρίζοντες, ὡς ὁ Ἀχιλλεὺς κατὰ τὴν κηδεῖαν
τοῦ Πατρόκλου (Ὀμ. Ψ, 258). Ἀλλ' ἀφ'
οὗτου ἐπεκράτησαν καὶ ἐκανονίσθησαν τὰ Ὀ-
λύμπια καὶ μετὰ ταῦτα οἱ τέσσαρες μεγάλοι
ἀγῶνες, ἦσαν οἱ ἀθλοθέται οἱ ἐπ' αὐτῶν δι-
κασταί, μετονομασθέντες ὅμως εἰς τὰ Ὀ-
λύμπια Ἐ λ λ α ν ο δ ί κ α ι ἢ Ἐ λ λ η ν ο -
δ ί κ α ι, καὶ διὰ τοὺς τρεῖς ἄλλους, τὰ Ἴσθ-
μια, Πύθια καὶ Νέμεα Ἀ γ υ ν ο θ ε τ α ι,
καὶ διωρίζοντο ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς χώρας
ἐν ἣ οἱ ἀγῶνες ἐτελοῦντο, ἐπομένως διὰ τὰ
Ἴσθμια ὑπὸ τῶν Κορινθίων, ἀλλὰ διὰ τὰ
Νέμεα ὑπὸ τούτων μετὰ τῶν Ἀργείων καὶ
τῶν Κλεωναίων, καὶ διὰ τὰ Πύθια ὑπὸ τῶν
Ἀμφικτυόνων. Ἐλέγοντο δὲ καὶ ῥ α β δ ο ὕ χ ο ι
ἢ ῥ α β δ ο ν ό μοι, διότι ὡς σύμβολον τῆς

ἐξουσίας των εἶχον ράβδον εἰς τὰς χεῖρας, ὡς ράβδοιχοι ἐλέγοντο καὶ οἱ ὑπερέται αὐτῶν οἱ ἐντολὴν ἔχοντες νὰ τιμωρῶσι διὰ ράβδου τοὺς ἀτακτοῦντας. Ἐν Ὀλυμπίᾳ δ' εἶχε τὴν προεδρείαν καὶ τὸν διορισμὸν τῶν ἀθλοθετῶν ἢ Ἑλληνοδικῶν ἢ πόλις Ἥλις. Καὶ ἀρχαῖο-
τατα μὲν ἦν εἰς τὸ δικαστῆς, βαθυμῆδον δ' ἡϋ-
ξησεν ὁ ἀριθμὸς εἰς 2, 8, 9, 10, 12. Στο-
λὴν δ' ἔφερον πορφύραν καὶ στέφανον εἰς τὴν κεφαλὴν. Ἐξελέγοντο δὲ 10 μῆνας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀγῶνος, καὶ μέχρις αὐτῆς ἐδι-
δάσκοντο τὰ διάφορα καθήκοντά των καὶ ἐνη-
σκούντο εἰς αὐτὰ, δι' ἐπιστήμου ὅρκου εἰς ἐν-
τελὴ ἀμεροληψίαν ὑποχρεούμενοι. Αὐτοῖς δ' ἐναπέκειτο τὰ πάντα νὰ διατάξωσι καὶ ρυθ-
μίσωσι διὰ τῆς ἐροτῆς τὴν ἀξιοπρέπειαν, καὶ ἐπὶ τῆς τελεσεως τῶν ἀγώνων αὐτοὶ ἦσαν ἢ ἐπὶ τούτων ἀνωτάτῃ ἀρχῇ. Αὐτοῖς ἐναπέκει-
το νὰ ἐξακριβῶσιν ἂν οἱ παρουσιαζόμενοι ἵνα ἀγωνισθῶσιν εἰς τὰ Ὀλύμπια ἢ ἀλλαγῶ
ἦσαν ἀληθῶς Ἑλλῆνες καὶ εἰς οὐδεμίαν ἀ-
τιμίαν ὑποκείμενοι. Τριάκοντα ἡμέρας πρὸ
τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀγώνων ἐκλείοντο ἐν Ἥ-
λιδι οἱ κατάλογοι τῶν ἐγγεγραμμένων, καὶ
μετὰ τοῦτο ἐτελούντο ἐκεῖ προγυμνάσεις αὐ-
τῶν, καθ' ὅς εἰ τις ἀπεδείκνυτο μὴ κατάλ-
ληλος ἢ ἱκανῶς παρεσκευασμένος, διεγρά-
φετο τοῦ καταλόγου. Τότε δ' οἱ Ἑλληνοδί-
και ἐκήρυττον τὴν ἔναρξιν τοῦ ἀγῶνος, διὰ
τοῦ κήρυκος δηλοῦντες πρὸ παντὸς τοῦ λαοῦ
τὰ ὀνόματα τῶν ἀγωνισθησομένων καὶ τὴν
καταγωγὴν αὐτῶν καὶ ἂν οὐδεμία οὐδαμῶθεν
ἡγείρετο ἐνστάσις, ἀπεφάσιζε τότε ὁ κλῆρος
τὴν σειρὰν τῶν ἀγώνων καὶ τὰς θέσεις τῶν
ἀγωνιστῶν. Ἐῖτα δὲ ἀνεμίμνησκον τοῖς ἀ-
θληταῖς τοὺς ὅρους καὶ τὰς ὑποχρεώσεις, καὶ
ἔδιδον τὸ σημεῖον εἰς τῶν ἀγώνων τὴν ἔναρ-
ξιν. Ἐπὶ τῆς διαρκείας δ' αὐτῶν ἐπηγρύπνου
ἐπὶ τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως τῶν κειμένων νό-
μων, καὶ δικάσαντες τίνι ἀνήκεν ἡ νίκη, ἔ-
διδον αὐτῷ τὸν στέφανον ἐν τῷ ναῷ τοῦ Διός.
Μετὰ τοῦτο συνέταττον καὶ ὑπέγραφον ἐπί-
σημον πρᾶξιν μνημονεύουσαν τῶν ὀνομάτων

τῶν νικητῶν, καὶ τούτου γενομένου ἔληγεν ἡ
χρῆ των. Ὡς αὐτοὶ δὲ, ἦσαν καὶ ἐν Ἀθήναις
10, ἀνὰ εἰς ἐκ φυλῆς ἐκάστης, οἱ ἀθλοθέται,
ἐπὶ ἡ ἔτη ἐκλεγόμενοι, καὶ προϊστάμενοι τῶν
Παναθηναίων.

Ὀλυμπιάς, ἡ πρὶν Μύρταλις
καλουμένη (Just. IX, 7), θυγάτηρ Νεοπτο-
λέμου, τοῦ βασιλέως τῆς Ἑπείρου, ἀνετράφη
ὑπὸ τοῦ θεοῦ αὐτῆς Ἀρύβα, καὶ ἐν ἔτει 358
ἢ 357 π. Χ. ἐνυμφεῦθη Φίλιππον, τὸν βασι-
λέα τῆς Μακεδονίας, ὅστις κατὰ τινες (Πλούτ.
'Αλέξ. Α. Β) τὴν ἐγνώρισεν ἐν Σαμοθράκῃ.
Τῷ δὲ 356 ἔτεκε τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ μετα-
γενεστέρως τὴν Κλεοπάτραν. Καὶ ἐπὶ πολὺ
μὲν ἦσαν, ἂν οὐχὶ περιπαθεῖς, ἀλλ' εἰρηνι-
καὶ τῶν δύο συζύγων αἱ σχέσεις. Τῆς Ὀλυμ-
πιάδος ὅμως ἦν βίαιος ὁ χαρακτήρ, καὶ περὶ
τὸ ἔτος 340 ἐπῆλθε διάστασις μεταξὺ αὐτῶν.
Καὶ ὁ μὲν Φίλιππος ἐνυμφεῦθη εἰς δεῦτερον
γάμον Κλεοπάτραν τὴν ἐκ Μακεδονίας, ἡ δ'
Ὀλυμπιάς ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἑπείρον, συμ-
παραλαβοῦσα καὶ τὸν Ἀλέξανδρον, ὅστις ὅμως
ταχέως ἐπανῆλθεν εἰς τὸν πατέρα του. Ὅτε
δ' ἐδόλοφονήθη ὁ Φίλιππος, σπουδαῖαι ὑπό-
νοιαι ἡγέρθησαν κατ' αὐτῆς ὅτι συνήργησεν
εἰς τὸ ἐγκλημα, τὸσω μᾶλλον καθ' ὅσον αὐτὴ
τιμὰς ἀπέδωκεν εἰς τοὺς φόνεις, καὶ ὡμῶς
ἐξεδικήθη κατὰ τῆς Κλεοπάτρας (Πλούτ.
'Αλέξ. I. — Just. IX, 7). Ὁ Ἀλέξανδρος ἡ-
γάπα περιπαθῶς τὴν μητέρα του, ἀλλ' οὐχ
ἤττον τῇ ἡρνήθη ἐπιμόνως ἦν ἐπεζήτει ἀντι-
βασιλείαν ἐπὶ τῆς ἀπουσίας του. Ἐκείνη ὅμως
ἐπροσπάθει νὰ ἐπεμδαίνῃ εἰς τὰ δημόσια
(Πλούτ. 'Αλέξ. Α. — Ἀρριαν. Ζ, 112).
Τούτου ἕνεκα διέστη καὶ πρὸς τὸν Ἀντίπα-
τρον' ἐπιρροὴν δ' ἐν Ἑπείρῳ ἐπιζητοῦσα
(Πλούτ. 'Αλέξ. ΕΗ), κατέφυγεν ἐκεῖ ἐπὶ
τινα χρόνον μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν θά-
νατον. Τῷ 319 ἀνακαλέσασα τὸν Πολυσπέρ-
χοντα, ἐνεπιστεύθη αὐτῷ τὴν ἀνατροφὴν τοῦ
ἐγγόνου τῆς Ἀλεξάνδρου. Ἐμπαθὴς δὲ καὶ
φιλέκδικος, εἰσέβαλεν εἰς τὴν Μακεδονίαν
μετὰ στρατοῦ Μολοσσῶν ὑπὸ τὸν Αἰακίδην,

καὶ συλλαβοῦσα τὸν Ἀρρίθον καὶ τὴν Εὐρυδίην ἐν ἔτει 317 π.Χ. ἐθανάτωσαν αὐτοὺς, ὡς καὶ περὶ τοὺς ἑκατὸν ἄλλους ἐπισήμους Μακεδόνας τῆς μερίδος τοῦ Ἀντιπάτρου (Just. XIV, 5). Ἀλλ' ἡ ὁμότης τῆς τῇ ἀπηλλοτριώσεως τοῦ λαοῦ τὴν ἀγάπην. Ἐπελθὼν δ' ὁ Κάσσανδρος ἐκ Πελοποννήσου, τὴν ἐνέκλεισεν ἐν Πύδνῃ, καὶ μετὰ μακρὰν πολιορκίαν, ἐφ' ἧς ἡ φρουρά τὰ πάνδενα ὑπέστη καὶ σχεδὸν κατεστράφη, παρεδόθη ἡ Ὀλυμπιάς, ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει ἀσφαλείας τῆς ζωῆς αὐτῆς. Ἐπιτορκῶν ὅμως ὁ Κάσσανδρος, προὐκάλωσε καταγγελίας τῶν συγγενῶν τῶν ὑπ' αὐτῆς φονευθέντων, καὶ συνέλευσις Μακεδόνων κατεψήφισεν αὐτῆς θάνατον, καὶ ἀπεσταλμένοι τοῦ Κάσσανδρου, καθ' ὧν μόνῃ ἀντεξάνεστη ἀνδρικῶς καὶ γενναίως, τὴν ἐθανάτωσαν τῷ 315 π.Χ. (Just. XIV, 6).

Ὀλυμπιάς, χρονολογικὴ μονὰς ἐκ τεσσάρων ἐτῶν, τὸ ὄνομα λαβοῦσα ἐκ τῶν κατὰ τὸ πρῶτον ἐκάστης τελουμένων καὶ πανελλήνιον ἐχόντων ἐπιστημότητα Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων. Ἡρξάντο δ' ἀπὸ τῆς εἰς τὸ στάδιον νίκης τοῦ Κοροίβου, ἣν ὁ Πετοίος τίθησιν εἰς τὸ ἔτος 777 π. Χ. Μεταγενέστεροι ὅμως παραδέχονται ὡς ἀκριβέστερον τὸ ἔτος 776. "Ἵνα τις ἀναγάγῃ ἐπομένως π.Χ. τινὰ ἡμερομηνίαν εἰς Ὀλυμπιακὴν, ἀν παραδέχεται τὴν ἐναρξιν τῶν Ὀλυμπιάδων ἀπὸ τοῦ ἔτους 777 πρέπει, ἀφαιρέσας αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 777, νὰ διαιρῇ τὴν διαφορὰν διὰ 4, καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἔσται ὁ ἀριθμὸς τῶν Ὀλυμπιάδων οἷον διὰ τὸ ἔτος 750 π. Χ. ἔσται $(777 - 750) = 27/4 = 6,3$, ἥτοι Ὀλ. 6+1, γ=7, γ' διὰ τὸ ἔτος 685, ἔσται $(777 - 685) = 92/4 = 23$, δ' (διότι δὲν ὑπάρχει κλάσμα. Πρὸς ἀναγωγὴν δ' εἰς ἐναντίας Ὀλυμπιακῆς χρονολογίας εἰς τὴν κοινὴν, λαπλασιάζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν Ὀλυμπιάδων διὰ 4, καὶ προστιθεμένων τῶν ἐτῶν τῆς τελευταίας Ὀλυμπιάδος, ἀφαιρουμένων δὲ 4, τὸ ὑπόλοιπον ἀφαιρεῖται ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 777 οἷον Ὀλ. 31. $\delta = (31 \times 4 + 2 - 4) = 655$. Εἰς

τὰ δημόσια ἄρχεῖα διετηροῦντο ἐπίσημοι πίνακες τῶν ἀπανταχοῦ Ὀλυμπιονικῶν μετ' ἀναγραφῆς, ἐν μὲν Ἀθῆναις τοῦ ἐπωνύμου ἄρχοντος, ἐν Σπάρτῃ τοῦ Ἐφόρου, ἐν Ἀργεὶ τῆς ἱερείας τῆς Ἥρας, ἐν Δελφοῖς τῆς Πυθίας τοῦ ἔτους καθ' ἡ ὅν νίκη ἐγένετο. Οἱ ἀρχαιότεροι τῶν ἱστορικῶν δὲν μετεχειρίζοντο τὰς Ὀλυμπιάδας ὡς μέτρον χρονολογικόν· πρῶτος δ' ὁ Σικελὸς Τίμαιος ἐποίησατο τῷ 264 π. Χ. (Ὀλ. 130, α) τακτικὴν αὐτῆς χρῆσιν, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Πολύβιος, Διόδωρος ὁ Σικελιώτης, Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασεύς κλ. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες ἐτελοῦντο ἐν μέσῳ τῷ θέρει, ὅτε περίπου ἐν ἤρχετο καὶ τὸ ἀττικὸν ἔτος, τὰ συμβάντα τοῦ φθινοπώρου καὶ τοῦ πρώτου ἡμίσειος τοῦ χειμῶνος κατηριθμοῦντο ἀναγκαιῶς εἰς τὸ ἐπόμενον ἔτος. Οὕτως ὁ Σουκράτης, καταδικασθεὶς ἐν Ὀλ. 55, α', ἐπὶ τὸ κώνειον κατὰ τὸν 11ον μῆνα τοῦ ἔτους κατὰ τὴν κοινὴν χρονολογίαν, ἄρα ἐν ἔτει 399.

Ὀλυμπιεζόν ἢ Ὀλυμπίειον, ἢ Ὀλύμπιον. 1) νῶς τοῦ Ὀλυμπίου ἢ Πανελληνίου Διὸς, ὁ μέγιστος καὶ πολυτελέστατος ἐν Ἀθῆναις, οὗ ἡ ἔδρασις ἤρξατο ἐπὶ Πεισιστρατιδῶν, ἡ οἰκοδομὴ δ' ἐπιρατιώθη καὶ ἀνετέθη ἐπὶ Ἀδριανοῦ. Ἡ περιοχὴ αὐτοῦ ἦν 4 σταδίων. Ἦν δὲ ρυθμοῦ Κορινθιακοῦ, ὀκτάστυλος (οὐχὶ ὡς πρὶν ὑπετίθετο δεκάστυλος) καὶ ἐντὸς εἶχε κίονας 120 ἐκ πολυτίμου Φρυγίου μαρμάρου. Ἐκ τοῦ περιστευλίου σώζονται σήμερον τινὲς κολοσσαῖοι κίονες ὀρθοί, καὶ εἰς πρό τινων ἐτῶν ὑπὸ καταιγίδος καταρριφθεὶς (Παυσ. II, 60. — Πλάτ. Φαῖδρ. 227. — Στράβ.). — 2) Πολύγυνος εἰς 1500 βημάτων ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν Συρακουσῶν, νοτίως, παρὰ ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ Ἀνάπου (Θουκ. ΣΤ. 76. Ζ, 5. — Διόδ. II, 6. — Liv. XXIV, 33).

Ὀλυμπιόδωρος, 1) υἱὸς τοῦ Λάμπωνος, Ἀθηναῖος στρατηγὸς ἐπὶ τῶν Περσικῶν (Ἡρόδ. Θ, 21). — 2) Αὐλητῆς, τὸ αὐλῆν διδάξας τῷ Ἐπαμεινώνῃ (Nep. Epam.

Π).—3) Ἀθηναῖος στρατηγὸς πεμφθεὶς κατὰ Κασσάνδρου, τῷ 304 π.Χ. καὶ κατὰ Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ, τῷ 287. Ἐγρημάτισε καὶ ἐπώνυμος ἄρχων τῶν Ἀθηναίων. — 4) Φιλίστορας ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐπὶ Ἰουστινιανού. Πάντα τὰ σωζόμενα ἢ γνωστὰ αὐτοῦ συγγράμματα εἰσὶν ἐρμηνεῖαι τοῦ Πλάτωνος, ἀλλ' ἄγνωστον ἂν ἐσχολιάσῃ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. Ὑπάρχουσι δ' αὐτοῦ σχολία εἰς τὸν Γοργίαν, τὸν Φίληδον, τὸν Φαίδωνα καὶ Ἀλκιβιάδην τὸν πρῶτον προσέτι δὲ καὶ βιογραφία τοῦ Πλάτωνος, ἥτις ὅμως ἐστὶν ὡς εἰσαγωγή τῶν σχολίων τοῦ πρώτου Ἀλκιβιάδου. Πάντα τὰ χειρόγραφα αὐτοῦ δὲν ἐξετυπώθησαν· φαίνεται δ' ὅτι εἰσι μᾶλλον σημειώσεις τῶν μαθητῶν τοῦ κατὰ τὰς προφορικὰς αὐτοῦ παραδόσεις. Εἰσὶ δ' ἐκθέσεις αὐτοτελεῖς θεωριῶν νεοπλατωνικῶν, καὶ ἔχουσι πολλήν τὴν διαλεκτικὴν ἐξύττητα, πολλὰς δ' ἀποδεικνύουσι γνώσεις τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας, καὶ ἀξιόλογον τάσιν εἰς καθαρότητα καὶ ἀκρίβειαν τῆς ἐκφράσεως. — 5) Ἀλεξανδρινὸς γραμματικὸς καὶ ἐρμηνευτὴς τοῦ Ἀριστοτέλους, ζῶν κατὰ τὴν ἔκτην μ. Χ. ἑκατονταετηρίδα. Αὐτοῦ σώζεται σχολιον εἰς τοῦ Ἀριστοτέλους τὰ μετewρολογικὰ, διαιρούμενον εἰς 51 πρῶτα κεφάλαια. — 6) Θηβαῖος ιστοριογράφος ἐν Θηβῶν τῆς Αἰγύπτου. Διατρίβων ἐν Βυζαντίῳ, καὶ συντάξας σύγγραμμα εἰς 22 βιβλία, ἰστορικὸν ἐπιγραφόμενον, ἱστορίαν τοῦ βυτικῷ Ῥωμαϊκοῦ κράτους ἀπὸ 407 - 425 μ. Χ., ἀλλὰ μᾶλλον ὕλης συλλογὴν ἢ ιστοριογραφίαν. Ὁ Φώτιος διετήρησεν αὐτοῦ περίληψιν. Τῷ 412 ἐπέμφθη εἰς Οὐγγαρίαν ὡς πρέσβυς τῶν Οὐννων (Ἐκδ. Ἀποσπ. Müller, fragm. Hist. Gr.).

Ὀλύμπιος, ἐπίθετον διαφόρων θεῶν καὶ θεαινῶν, τοῦ Διὸς (Ὀμ. Ἰλ. Α, 358), τοῦ Ἡρακλέους (Ἡρδ. Β, 44), τῆς Ἥρας, τῆς Εἰλεθυίας ἐν Ὀλυμπίᾳ, τῆς Γῆς ἐν Ἀθήναις, τῶν Μουσῶν (Ὀμ. Ἰλ. Β, 484), κτλ., καὶ προσέτι πάντων τῶν τὸν Ὀλυμ-

πον οἰκούντων θεῶν (Ὀμ. Ἰλ. Α, 399). Ὀ λ ύ μ π ι ο ς ὡ μ α τ α, ὁ οὐρανός.

Ὀλυμπος, 1) ὁ νότιος κλάδος τοῦ ὄρους τοῦ διαιρουντος τὴν Μακεδονίαν ἀπὸ τῆς Θησαυρίας (Ἡρδ. Ζ, 129, 172). Συνήθως δ' ἐδίδετο τὸ ὄνομα εἰς τὸ μέρος τοῦ ὄρους τὸ παραλλήλως κείμενον τῇ ἀκτῇ τῆς Περίας, ἀπὸ τῆς πόλεως Δίου μέχρι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Πηνειοῦ, ἐνθα ἡ καὶ τῶν Τεμπῶν χωρίζει αὐτὸν ἀπὸ τῆς Ὀσσης (Ἡρδ. Α, 56. Ζ, 129. — Θουκ. Δ, 78). Ἡ κορυφή αὐτοῦ, πάντοτε χιονοσκεπής, αἵρεται εἰς ὕψος 2986 μέτρων· ὥστε ὁ Ξερότης τὸν ἔβλεπε καθαρῶτα ἐκ Θέρμης, 15 γεωγραφικὰ μίλια ἀπεχούσης. Τὴν κορυφὴν ἐξώονον κάτωθεν σκοτεινὰ δάση ἐλάτων, καὶ ἐτι κατωτέρω πυκνὰ ἄλλα πλατυφύλλων δένδρων, διασχιζόμενα ἐνίστε ὑπὸ βράχων καὶ κρημνῶν ἀποτόμων. Ἐθεωρεῖτο δ' αὕτη ὡς τὸ κέντρον τῆς Ἑλλάδος καὶ πάσης τῆς οἰκουμένης, καὶ ἡ κατοικία τοῦ Διὸς καὶ πάντων τῶν ἐπουρανίων θεῶν, καὶ ὑπελαμβάνετο ὑπὸ τῶν ποιητῶν ὡς στηριζομένη ἄνωθεν ὑπὸ θόλου χαλκοῦ ἐκτεινομένου ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν καὶ βαίνοντος ἐπὶ κίωνων οἵτινες ἦσαν τοῦ ὄρους αἱ κατώτεραι κορυφαί. Εἰς αὐτὰς κατῴκουν οἱ ἄλλοι θεοὶ (Ὀμ. Ὀδ. Ζ, 448. Α, 76. Τ. 5) καὶ συνήρχοντο παρὰ τῷ Διὶ εἰς συμβούλιον ἢ εἰς ἐστιάσεις. Τῆς οὐρανίας δὲ ταύτης κατοικίας ἡ πύλη ἦν νεφέλη πυκνὴ (Ὀμ. Ἰλ. Α, 494, Ε, 751). Ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ὅτε ἐπεκράτησεν ἡ πίστις ὅτι οἱ θεοὶ κατῴκουν τὸν οὐρανόν, ταῦτον ἐνέφαινε τὸ ὄνομα Ὀλυμπος. — 2) Ὀ λ υ μ π ο ς ὁ Μ υ σ ὁ ς (Ἡρδ. Α, 36), ἐν τῇ Μικρᾷ Μυσίᾳ τῆς μικρᾶς Ἀσίας, ἐκτεινόμενος ἀπὸ τοῦ Ἑρμου ποταμοῦ μέχρι τῆς Βιθυνίας, ἄνω τῆς Προύσης, συνήθως τὸ πάλαι κατοικία ληστῶν. — 3) Ὀρος ἡφαίστειον ἐν Λυκίᾳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, νοτίως τῆς Φασηλίδος, μετὰ πόλεως ὁμώνυμου (Στράβ. ΙΒ, 574. — Στ. Βυζ. — 4) Ὀρος τῆς Λακωνίας, κατὰ τὰ σύνορα τῆς Ἀρκαδίας, πλησίον τῆς

Σελασίας (Πολθ. Β, 65). — 5) Ὀρος πλησίον τῆς Ὀλυμπίας. — 6) Ὀρος. τὸ ὑψηλότερον, τῆς νήσου Κύπρου, πρὸς τὰ νότια αὐτῆς, νῦν Σταυρὸς, καὶ ἀκρωτήριο αὐτόθι κατὰ τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν, ἐφ' οὗ ἦν ναὸς τῆς Ἀφροδίτης (Στρβ.).

Ὀλυμπος, 1) μυθολογούμενος ψάλλτης καὶ μουσικὸς, κατὰ τινὰς φίλος καὶ μαθητὴς τοῦ Μαρσύου, κατ' ἄλλους (Ἀπολλῶδ. Α, 4, 2) τοῦτοῦ πατρός, ἀνήκων ὡς ὁ Μαρσύας καὶ ὁ Ὑάγνις, εἰς τὴν λατρίαν τῆς μητρὸς τῶν θεῶν καὶ τῶν Κορυθαίντων, καὶ ἰδίως τὴν τέχνην τοῦ αὐλεῖν τελειοποιήσας. Ὑπῆρχε δ' ἐν Φρυγίᾳ φυλὴ, πιθανῶς τῇ λατρίᾳ τῆς Μητρὸς τῶν θεῶν ἀφωσιωμένη, καὶ εἰς αὐτὴν ἀνάγουσα τὴν καταγωγὴν της. Κατὰ Πλούταρχον αὐτὸς πρῶτος εἰσήγαγε παρὰ τοῖς Ἑλλήσι τοὺς ὕμνους πρὸς τοὺς θεοὺς, κατὰ δὲ Κλήμεντα ἐφευρε τὸν Λύδιον ῥυθμόν. Ἐπιστεύετο δ' ὑπ' ἄλλων ὅτι εἰς αὐτὸν ἔδωκεν ὁ Ἀπόλλων τὸν Μαρσύαν, ἀφ' οὗ τὸν ἐξέδειρεν, ἵνα τὸν ἐνταφιάσῃ (Ἀριστ. Ἰππ. 9, — Πλάτ. Συμπ. Σ. 215). — 2) Ὀλυμπος ὁ νεώτερος, πρόσωπον ἱστορικόν, διδάξας ἐν Ἑλλάδι τὴν μουσικὴν, ἰδίως τὸν αὐλόν, ὃν, πρὶν περιφρονούμενον, κατέστησεν ἱστίμῳ τῇ λύρᾳ, καὶ οὕτως ἐτελειοποίησε τὴν Ἑλληνικὴν μουσικὴν. — 3) Ὁ πρῶτος τροφὸς τοῦ Διονύσου, καὶ διδάσκαλος αὐτοῦ εἰς πᾶσαν ἐπιστήμην καὶ ἀρετὴν (Διόδ. Γ, 75). — 4) Υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Εὐδοίας, θυγατρὸς τοῦ Θεσπίου (Ἀπολλῶδ. Β, 7, 8). — 5) Εἰς φιλόσοφος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ (Φαέρ. Ἑλλ. Βιβλ. Ι, σ. 134).

Ὀλύμπουσα, θυγάτηρ τοῦ Θεσπίου, ἐκ τοῦ Ἡρακλέους μήτηρ τοῦ Ἀλοκράτους (Ἀπολλῶδ. Β, 7, 3).

Ὀλυνθος, πόλις Ἑλληνικὴ ἐπίσημος κατὰ τὸν μυχόν τοῦ Ὀρωναίου κόλπου, μεταξὺ τῶν χερσονήσων Πελλήνης καὶ Σιδωνίας, 60 στάδια τῆς Ποτιδαίας ἀπέχουσα πρὸς βορρᾶν (Ἡρδ. Ζ, 122. — Θουκ. Α, 63. — Ξεν. Ἑλλ. Ε, 2, 12. — Στραβ. Ζ, 330).

ΑΡΧ. ΛΕΞ. Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ (ΤΟΜ. Β΄.)

Κυριευθεῖσα ὑπὸ τοῦ στρατοῦ τοῦ Ξέρξου, συνωκίσθη ἔπειτα πάλιν ὑπὸ Χαλκιδίων ἐκ Ὀρωνης (Ἡρδ. Ζ, 127. — Θουκ. Δ, 122). Κατηριθμεῖτο εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἐνίστο δὲ καὶ εἰς τὴν Θράκην, καὶ ἰδίως ἠΰξησεν ὅτε, ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, κάτοικοι πολλῶν ἄλλων μικροτέρων πολυχνίων ἐλθόντες προστετέθησαν εἰς αὐτήν. Οὕτως ἀπέκτησε δύναμιν αὐτοτελῆ, καὶ ἡδυνήθη ἐπὶ μακρὸν ν' ἀντιστῇ καὶ εἰς τοὺς Ἀθηναίους καὶ εἰς τοὺς Μακεδόνας (Θουκ. Α, 72. Β, 70. 89. Ε, 18, 39. — Ξενφ. Ἑλλ. Ε, 2, 11). Συμπεριέλαβε δὲ βαθμηδὸν καὶ πολλὰς ἄλλας Χαλκιδικὰς καὶ Μακεδονικὰς πόλεις εἰς τὸν δεσμόν της, καὶ τότε οἱ Σπαρτιάται, συνεννοηθέντες μετ' Ἀμύντου, τοῦ βασιλέως, τῆς Μακεδονίας, ἐπεμφαν στρατὸν, καὶ τὴν ἐβίασαν, τῷ 379 π. Χ., νὰ προστεθῇ εἰς τῆς Σπάρτης τὴν συμμαχίαν (Ξενφ. Ἑλλ. Ε, 3, 26). Ἐμνε δ' οὐχ ἥττον πάντοτε ἡ ἰσχυροτάτη πόλις τῆς Χαλκιδικῆς χερσονήσου, καὶ ἐνισχύθη ἔτι μάλλον ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνα, προσθέντος αὐτῇ τὴν Ποτιδαίαν. Μετὰ ταῦτα ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἀποφασίσας νὰ ἰδρῶσῃ ἰδίαν ναυτικὴν δύναμιν, ἠθέλησε νὰ κυριεύσῃ πᾶσας τὰς παραλίους πόλεις τῆς Θράκης καὶ Μακεδονίας· ἡ δ' Ὀλυνθος ἀντέστη πεισματωδῶς, καὶ ὁ Δημοσθένης μετ' ἐνθουσιῶδους εὐγλωττίας προέτρπε τοὺς Ἀθηναίους νὰ σπεύσωσιν εἰς βοήθειάν της. Ἀλλ' ὁ δῆμος ἔμνεεν ἀναποφάσιτος καὶ ἐδράδυνε, μέχρις οὗ, προδοθεῖσα ὑπὸ τοῦ Λασθέου καὶ τοῦ Εὐθυκράτους, ἐκυριεύθη ὑπὸ τοῦ Φιλίππου, κατεστράφη πυρποληθεῖσα, οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἐπωλήθησαν δοῦλοι, καὶ ποτὲ δὲν ἀνέκυψε πλέον. Ἡ θύσις αὐτῆς εἰκάζεται οὕσα εἰς τὸν νῦν Ἄγιον Μάμαντα.

Ὀλυνθος, 1) υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Βολίας, καθ' ὃν Ὀλυνθος ἐκλήθη καὶ εἰς ποταμὸς τῆς Χαλκιδικῆς (Ἀθην. Π 3). — 2) Ἄλλος υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους, οὗ ἐπώνυμος ἦν ἡ πόλις Ὀλυνθος (Στρ. Βυζ.). — 3) Υἱὸς

Στρυμόνος, βασιλείως τῆς Θράκης, σπαράχθεις εἰς τὴν θήραν ὑπὸ λέοντος (Ἄθην. Η! 3).

Ὅμανται, λαὸς τῆς Εὐδαίμονος Ἀραβίας, πρὸς τῷ Περσικῷ κόλπῳ, ἔχων μεσογείως πόλιν Ὅμανον ἐμπορίαν καλουμένην (Πτολεμ.).

Ὅμαγύριος ἢ Ὅμαριος, ἐπίθετον τοῦ Διὸς, ὡς προϊσταμένου τῆς τῶν Ἀχαιῶν ὁμηγύρεως. Εἶχεν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο ναὸν ἐν Αἰγίῳ τῆς Ἀχαΐας, ὅστις ἐλέγετο ἰδρυθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος (Παυσ. Ζ, 24. — Πολύδ. Γ. 93). Παρὰ Στράβωνι δὲ (Η. 7, 3, 5), ἡ θέσις τῶν συνελεύσεων ἦν ἄλλος τι ἐκεῖ καλούμενον Ἀρμαρίον ἢ Ἀννάριον, πιθανῶς Ὅμαριον.

Ὅμαλιστήρ, ξύλον ἢ σανὶς δι' ἧς ὠμάλυνον τὴν ἄνω ἐπιφάνειαν τοῦ σίτου ἢ ἄλλων ἀσπρίων τῶν περιεχομένων ἐντὸς μεδίμου ἢ ἄλλου μέτρου, ἵνα μὴ ὑπερέχη αὐτοῦ.

Ὅμαριος, ἴδ. Ὅμαγύριος.

Ὅμβος, ἡ τελευταία μεγάλη πόλις τῆς Ἀνω Αἰγύπτου, εἰς τὸ ἀνατολικὸν χεῖλος τοῦ Νεῖλου, ὅ νομὸς ἐν ᾧ ἔκειτο ἑκαλεῖτο Ὅμβιτης, καὶ ἐκεῖ ἐπεκράτει ἡ λατρεία τοῦ Κροκοδείλου (Juv. Sat. XV).

Ὅμβρεα, πόλις τῆς Μεσοποταμίας, πλησίον καὶ ἀνατολικῶς τῆς Ἐδέσσης (Πτολεμ.).

Ὅμβρικὴ, μέρος τῆς Ἰταλίας, χωριζόμενον πρὸς ἄρκτον διὰ τοῦ ποταμοῦ Ρουβίκωνος ἀπὸ τῆς ἐντεῦθεν τῶν Ἀλπεων Γαλλίας, πρὸς δυσμὰς διὰ τοῦ Τιβέριος ἀπὸ τῆς Τυρρηνίας, πρὸς ἀνατολὰς δὲ καὶ νότον διὰ τοῦ Αἰσίδος ἀπὸ τοῦ Πικήνου, πρὸς νότον διὰ τοῦ Νάρου ἀπὸ τῆς χώρας τῶν Σαβίνων. Βορειανατολικῶς δὲ κατήρχετο μέχρι τῆς Ἀδριατικῆς. Τὰ Ἀπένινα ὄρη ἐδιχοτόμουν τὴν Ὅμβρικὴν ἀπὸ ἄρκτου πρὸς μεσημβρίαν· τὸ δὲ παραθαλάσσιον αὐτῆς μέρος ὠνομάζετο καὶ Ἀγρὸς Γαλλικὸς (Cic. Brut. XIV. — Suet. IV. — Liv. XXXIX, 44). Πρὸς δυσμὰς ἡ χώρα ἦν ἐν

μέρει ὄρεινῃ· ἀλλὰ τὰ ἐπίπεδα αὐτῆς μέρη ἦσαν εὐφορα καὶ πρόσφορα εἰς βοσκήν ἀγελῶν. Οἱ κάτοικοι, Ὅμβρικοὶ (Ἡρδ. Α, 94. Δ, 49), ἢ Ὅμβροι (Πολύδ.) ἦσαν ἀρχαιότατοι ἐν τῇ χώρᾳ, τὴν καταγωγὴν τοῖς Ἕλλησι συγγενεῖς, καὶ ἐπὶ πολὺ διετέλεσαν ἰσχυροὶ ἐν Ἰταλίᾳ, μέχρις οὗ ἡ ναγκάσθησαν νὰ ὑποχωρήσωσι τοῖς Τυρρηνοῖς. Ἐπιγραφαὶ εἰς τὴν ἐπιχώριον γλῶσσαν κεχαραγμέναι ἀνευρέθησαν (Aufrecht, Kirchhoff, Buschke). Μεταξὺ τῶν πόλεων αὐτῶν ἦν τὸ Ἀρίμιον (ν. Ρίμινι), Σένα ἢ Γαλλικὴ (ν. Σινιγάλια) κτλ. (Στράβ. Ε, 217, 227).

Ὅμβρικοὶ, πλὴν τῶν κατοίκων τῆς Ὀμβρίας καὶ ἑτερος λαὸς κατοικῶν παρὰ τῇ Ἰλλυρίᾳ (Ἡρδ. Δ, 49).

Ὅμβριος, ὁ φέρων τὴν βροχὴν, ἐπίθετον ὑφ' ὃ ὁ Ζεὺς εἶχε ναὸν ἐπὶ τοῦ Ὑμητοῦ (Παυσ. Α, 32).

Ὅμβρίονες, ἔθνος τῆς ἐν Εὐρώπῃ Σαρματίας, κατοικοῦν νοτιανατολικῶς τοῦ ποταμοῦ Οὐίστοῦλα (Πτολ.).

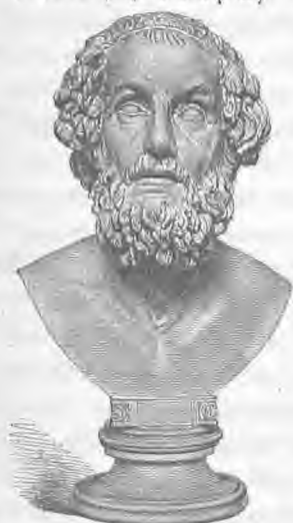
Ὅμηρειον, ἐν Σμύρνῃ ναὸς τοῦ Ὁμήρου (Στράβ.).

Ὅμηρίδαι, σωματεῖον ἐν Χίῳ, ἀξιούν ὅτι κατήγετο γενεαλογικῶς ἐκ τοῦ Ὁμήρου, καὶ ἰδίως ποιήματα ἐκείνου περισυνάγον, διατηροῦν καὶ κατὰ τεμάχια ψάλλον.

Ὅμηρόκεντρα ἢ Ὅμηροκέντροι, ποιήματα ἃ τινες τῶν ἀρχαίων Ἀλεξανδρινῶν ἐτεχνάζοντο διὰ συρραφῆς διαφόρων στίχων ὁμηρικῶν.

Ὅμηρος. Αἱ περὶ τῆς ἐποχῆς, τοῦ βίου τοῦ Ὁμήρου, καὶ τὰς λοιπὰς περιστάσεις τοῦ μεγάλου ποιητοῦ ἀφορῶσαι διηγήσεις τῶν ἀρχαίων εἰσὶν αἱ πλεῖσται ἀπλαῖ ὑποθέσεις καὶ ἀναπόδεικτοι παραδόσεις, ἡ καὶ μεταγενέστερα πλάσματα, ἐξ ὧν ἡ ἱστορία ὀλίγα δύναται ν' ἀρυσθῇ διδόμενα βέβαια. Καὶ αὐτὸ αὐτοῦ τὸ κύριον ὄνομα πολὺ ἡσχόλησε τοὺς ἀρχαίους. Ὁ Ἐφορος ἡρμήνευσεν αὐτὸ, συμφώνως τῇ παραδόσει, ὡς δηλοῦν τὸν

τυφλὸν (Ὅμηρος = ὁ μ ἡ ὁ ρ ὦ ν δὴθεν). Ἐκ τῶν μεταγενεστέρων οἱ μὲν ἐρμηνεύουσιν αὐτὸ ὡς ἐμφαίνον τὸν συναρμολογήσαντα τὰς ἐπικάς ὑποθέσεις ἢ ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξάρτητα ἄσματα (ὁ μ ο ὕ ἄ ρ ω)· ἄλλοι τὸ

Ὅμηρος.

ἀναφέρουσιν εἰς στενὴν ὁμήγουριν ποιητικῆς συντεχνίας, τὸ Ὅμηρος ἐξηγοῦντες ὡς ὁ μ ὅ τ ε χ ν ο ς, καὶ τὸ ὄνομα ἀποδίδοντες εἰς τὸν ἀρχαιότατον καὶ πρῶτον αὐτῆς ἰδρυτὴν. Ἐτεροὶ πάλιν ταυτίζουσιν αὐτὸ μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀρχαιοτάτου Θρακικοῦ αἰδοῦ, ὅστις ἐκαλεῖτο Θ ἄ μ υ ρ ι ς, καὶ ἐκλαμβάνουσιν αὐτὸ ὡς ἐν γένει ἐμφαίνον τὸν ποιητὴν. Καὶ περὶ τῆς ἡλικίας δ' αὐτοῦ διαφωνοῦσιν ἐπίσης. Κατὰ Κράτην τὸν Περγαμηνὸν ἔζη πρὸ τῆς εἰσβολῆς τῶν Ἑρακλειδῶν, κατὰ Θεόπομπον δὲ καὶ Εὐφορίωνα 300 ὅλα ἔτη μετὰ τὰ Τρωϊκά, ὥστε κατὰ 460 ἔτη ἀφίστανται αἱ δύο αὐτῶ ἀποδιδόμεναι ἐποχαὶ ἀπ' ἀλλήλων. Ἡ πιθανωτέρα ὁμῶς ὑπόθεσις φαίνεται ἡ τοῦ Προδότου (B, 53), ὅτι ὁ Ὅμηρος ἤμαρ 400 ἔτη πρὸ αὐτοῦ, ἥτοι περὶ τὰ 854 π. Χ. Οὐχ ἥττον παντοῖαι ὑπάρχουσιν ὑποθέσεις καὶ περὶ τῆς πατρίδος αὐτοῦ, καὶ συνήθως ἢ μνημονεύονται διάφοροι πόλεις ἀντιποιοῦμεναι τὴν τιμὴν τῆς γεννησιᾶς του. Ἐν ἐπίγραμμα (Geil. III, 11), ὀνομάζει ὡς τοι-

αύτας τὴν Σμύρνην, τὴν Ῥέδον, τὴν Κολοφῶνα, τὴν Σαλαμίνα τὴν Κύπρου, τὴν Ἴον, τὸ Ἄργος καὶ τὰς Ἀθήνας. Ἀλλὰ δὲ γραφαὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιγράμματος μνημονεύουσι τῆς Κύμης, τῆς Χίου, τῆς Πύλου καὶ τῆς Ἰθάκης. Τινὲς τῶν πόλεων τούτων ἤξιον ὅτι ἦσαν πατρίδες τοῦ Ὀμήρου ἔνεκα λόγων ἀποικιακῶν, ἄλλαι, διότι τὰ ὁμηρικὰ ἔπη ἰδίως ἐν αὐταῖς ἐδιδάσκοντο· αἱ ἀρχαιότεραι δὲ μαρτυρίαι ἀναφέρονται εἰς τῆς Μικρασίας τὰς Ἰωνικὰς παραλίας καὶ τὰς παρακειμένας νήσους, τὴν Σμύρνην, τὴν Ἴον, τὴν Χίον, τὴν Κολοφῶνα. Ἡ Σμύρνη ἰδίως ἐφαίνετο χώρα καταλληλοτάτη διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐπικῆς ποιήσεως, καὶ ἐκρίνετο ὅτι πιθανώτατα ἠδύνατο νὰ ἀνθήσῃ ὁ Ὅμηρος ἐν αὐτῇ, τόσῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἡ ποίησις αὐτοῦ πολλὰ ἔχει τὰ φέροντα τὸν ἰωνικὸν χαρακτήρα (Περὶ τῆς πρὸ τοῦ Ὀμήρου ἐπικῆς ποιήσεως ἴδ. Ἐ π ο ς). Κατὰ ταῦτο δὲ ὑπερέβη ὁ Ὅμηρος πάντας τοὺς πρὸ αὐτοῦ ποιητὰς, ὅτι, ἐν ᾧ ἐκείνοι εἰς βραχεῖα ποιήματα συνέταττον ἀποσπάσματα μόνον καὶ εἰδικὰς περιστάσεις τῶν μεγάλων ἱστορικῶν ἢ ἠθικῶν περιστάσεων, ὁ Ὅμηρος συνηρμολόγει ταῦτα εἰς πλήρεις καὶ ἐντέχνους διηγήσεις συμπλεκόμενος κατὰ τοὺς νόμους τῆς ποιητικῆς ἐνότητος. Ἦν δ' ὁ ἱστορικὸς κύκλος ἐξ οὗ ἠρύσατο τὰς ὑποθέσεις τῶν δύο μεγάλων ἐπῶν του, τῆς Ἰ λ ι ἄ δ ο ς καὶ τῆς Ὀ δ υ σ σ ε ῖ α ς, ὁ τῶν Τρωϊκῶν. — Ἡ Ἰλίας πραγματεύεται μικρὸν χρονικὸν διάστημα 51 ἡμερῶν ἐπὶ τοῦ δεκαετοῦς τρωϊκοῦ πολέμου, καὶ περιστρέφεται εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ Ἀχιλλεύου, καὶ τὰς συνεπείας αὐτῆς μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Ἑκτορος. Ὁ Ἀχιλλεύς, κατὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀγανακτῶν διότι τῇ ἥρπασε τὴν Βρῆσιθρα, καὶ ἔνεκα τούτου κωχολωμένος κατὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων, ἀπέσχε τῶν μαχῶν. Ἀλλ' ἐν μέρει καμφθεὶς ἐκ τῶν συμφορῶν τῶν Ἑλλήνων, ἐπέτρεψεν εἰς τὸν φίλτατον ἐταῖρόν του Πάτροκλον νὰ ἐνδύθῃ τὴν πανοπλίαν του καὶ κατέλθῃ εἰς

τὴν μάχην ἐπὶ κεφαλῇς τῶν Μυρμιδόνων. Ἐξονεύθη δ' ὁ Πάτροκλος ὑπὸ τοῦ Ἑκτορος, καὶ τοῦτο ἐστὶ τὸ κεντρικὸν σημεῖον καὶ ἡ κυρίως θέσις τοῦ ὅλου ἔπους, ἣν ἐντεχνότατα φέρει ὁ ποιητής. Ἀμέσως κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ποιήματος ἐκτίθησι τὴν ἀφορμὴν τῆς ἀρχῆς, μεθ' ἣν διηγείται τὰς μάχας, καὶ ἐπ' αὐτῶν, ἐν ᾧ ὁ Ἀχιλλεὺς μένει κοτῶν ὑπὸ τὴν σκηνὴν του, εὐρίσκει ἀφορμὴν νὰ παραστήσῃ τοὺς πρωτίστους τῶν Ἑλλήνων ἡρώων, πρὸ πάντων δ' ἐν τῇ πέμπτῃ ῥαψῳδίᾳ τὸν Διομήδην. Ἀλλὰ ματαιὰ πᾶσα ἀνδρεία καὶ πᾶσα ἡρωϊκὴ ἀφασίωσις, καὶ ἀνυπομόνως ὁ ἀναγνώστης περιμένει τὴν εἰς τὸν πόλεμον ἐκ νέου τοῦ Ἀχιλλέως ἐμφάνισιν. Οὕτως ἐκθειάζομενος ὁ ἥρωας καὶ ἐπὶ τῆς ἀποχῆς του, τέλος παρεμβαίνει, καὶ ὁ παρωργισμένος ἐχθρὸς τῶν Ἑλλήνων ἐξιλειωθείς, ἀναδείκνυται φοβερός τῶν Τρώων πολέμιος, καὶ μετ' ἀκαταμαχίτου ἀνδρείας ἐπιφέρει τὴν πολυμένην τροπὴν τῆς τύχης τῶν μαχῶν, καὶ ἐκδικεῖ τὸν θάνατον τοῦ φίλου του, φονεύων τὸν Ἑκτορα. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον μέρος τῆς Ἰλιάδος χωρεῖ βραδέως καὶ ὡς διαστακτικῶς τὸ δεύτερον ὁμῶς σπεύδει πρὸς τὴν λύσιν ταχέως. Αὕτη δ' ἐστὶν οὐχὶ ὁ φόνος τοῦ Ἑκτορος, ἀλλ' ἡ ἀπόδοσις καὶ ὁ ἐνταφιασμός τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ, καὶ ἡ μετατροπὴ τοῦ ἀγρίου θυμοῦ τοῦ Ἀχιλλέως εἰς πραεῖαν καὶ ἡμέρον δυσθυμίαν. — Ἡ δ' Ὀδύσεια πραγματεύεται τὰ συμβάντα τεσσαράκοντα μόνον ἡμερῶν ἐκ τῆς ἀπὸ τῆς Τροίας εἰς τὴν Ἰθάκην παλινოსτίας τοῦ Ὀδυσσεως, περιέχουσα ὅμως, ὡς καὶ ἡ Ἰλιάς, ἐν τῷ βραχυτάτῳ τούτῳ διαστήματι, τὴν περιγραφὴν πλείστων περιπετειῶν ὥστε αἱ δύο ῥαψῳδαὶ ὁμοῦ περιλαμβάνουσι πλήρη παράστασιν πασῶν τῶν ἀρχαίων παραδόσεων περὶ τῶν Τρωϊκῶν συμβάντων καὶ χρόνων. Ἡ Ὀδύσεια διαιρεῖται εἰς τέσσαρα κυρίως μέρη. Τὸ πρῶτον, τὸ κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Ὀδυσσεως, περιέχον τὰς ῥαψῳδίας Α-Δ, ἀφηγεῖται πῶς, ἐν ᾧ ὁ Ὀδυσσεὺς, ἐν ἀπωτάταις χώραις διέμενεν εἰς

τὴν νῆσον Ὠγυγίαν παρὰ τῇ νόμφῃ Καλυψοῖ, αἱ μνηστήρες τῆς γυναικὸς του Πηνελόπης, ἐν τῷ οἴκῳ του ἠπειλοῦν νὰ καταστρέψωσιν ἐν ἐκδιαιτήσῃ πᾶσάν του τὴν περιουσίαν ὁ δ' υἱὸς του Τηλέμαχος, ἤδη εἰς ὠριμὸν ἡλικίαν προβαίνων, ἀνέλαβε ν' ἀποκρούσῃ αὐτοὺς, καὶ συμβουλαῖς τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς, ἀπῆλθεν εἰς Πύλον καὶ Σπάρτην, ἵνα ζητήσῃ πληροφορίας περὶ τοῦ πατρὸς του. Τὸ δεύτερον μέρος, περιέχον τὰς ῥαψῳδίας Ε-Ν, στ. 92, περιστρέφεται εἰς τὰ περὶ τῆς ἐπανόδου τοῦ Ὀδυσσεως, ὅστις ἐξ Ὠγυγίας ἀφίχθεις εἰς τὴν γῆν τῶν Φαιάκων, διηγείται αὐτοῖς τὰς μέχρις ἐκεῖνου πλανήσεις καὶ τὰ παντοῖα συμβάντα, καὶ ἐκείθεν μεταβαίνει εἰς τὴν Ἰθάκην. Ἐν τῷ τρίτῳ μέρει, ταῖς ῥαψῳδαίς Ν, στ. 93—Τ, περιγράφονται τὰ περὶ ἐκδικήσεως κατὰ τῶν μνηστήρων σχέδια ἃ μελετᾷ ὁ Ὀδυσσεὺς μετὰ τοῦ ἐπιστρέψαντος υἱοῦ του παρὰ τῷ πιστῷ αὐτοῦ ἀρχαίῳ ὑπρέτῃ, τῷ συδῶτῃ Εὐμαίῳ, καὶ ἃ ἐκτελεῖ ἐν τῷ τετάρτῳ μέρει, τῷ περιλαμβάνοντι τὰς ῥαψῳδίας Υ-Ω. Ἐστὶ δὲ καὶ ἡ Ὀδύσεια, ὡς καὶ ἡ Ἰλιάς, σύνολον κατ' ἐντεχνον σχέδιον συνειρμολογημένον, οὗ πάντα τὰ μέρη πρὸς ἓνα κοινὸν σκοπὸν ἀποβλέπουσι, τὴν παλινოსτίαν καὶ τὴν ἐκδίκησιν τοῦ Ὀδυσσεως, καὶ πρὸς ταύτην τὴν λύσιν τείνει πᾶν τὸ ἐνδιαφέρον. Ἡ δ' οἰκονομία πᾶσα ἐστὶ τόσῳ μᾶλλον ἐντεχνος, καθ' ὅσον εἰς τὴν ἀρχικὴν ὑπόθεσιν, τὴν τῆς ἐπανόδου τοῦ Ὀδυσσεως, ἐμπλέκεται, χωρὶς οὐδαμῶς αὐτὴν νὰ ἐξασθενῇ, ἐκ τοῦ ἐναντίου μάλιστα ἐκτείνουσα τὸ ἐνδιαφέρον αὐτῆς, ἄλλη δευτερεύουσα, ἡ τῆς ὁδοιπορίας τοῦ Τηλεμάχου καὶ ἡ τῆς ἐπεμβάσεως καὶ αὐτοῦ κατὰ τῶν μνηστήρων. Οὕτως ἐπὶ διαφορῶν σκηνῶν διάφορα συμβάντα συνδέονται μετ' ἀλλήλων, καὶ ἐνῶ ἅψ' ἐνὸς περιγράφει ὁ ποιητής χώρας ἀπωτάτας καὶ μυθώδεις, ἅψ' ἐτέρου ἐκτίθησι τὴν ἐσωτερικὴν κοινωνικὴν ἀποσύνθεσιν τῆς Ἰθάκης, συγχρόνως δὲ καὶ τὰς εἰρηνικὰς καὶ ὁμαλὰς περιστάσεις ἄλλων

χωρῶν, ὧν οἱ ἡγεμόνες νικηφόρως ἐπέστρεψαν ἐκ Τρωάδος. — Κατὰ τὴν γλῶσσαν, τὸ ὄρος καὶ τὴν στιχουργίαν ὑφίσταται ἀπόλυτος ἐνότης μεταξὺ Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσεΐας. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Ὀδυσσεΐα ἀπεικονίζει κοινωνικὴν, θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν κατάστασιν ὁμολωτέραν ἢ ἡ Ἰλιάς, διὰ τοῦτο ὑπῆρξαν καὶ μεταξὺ τῶν ἀρχαίων γραμματικῶν οἱ λεγόμενοι Χωρίδες, ὡς ὁ Ξένων, ὁ Ἐλάνικος καὶ ἄλλοι, καὶ μεταξὺ τῶν νεωτέρων κριτικῶν τινες ἐκείνων τὴν γνώμην παραδεχόμενοι, καὶ προσθεύοντες ὅτι τὰ δύο ἔπη ἐγράφησαν ὑπὸ δύο διαφόρων ποιητῶν, κατὰ πολλὰ ἔτη, καθ' ὅλην ἑκατονταετηρίδα ἀπ' ἀλλήλων ἀφεστώτων. Ἀλλ' ἡ οὐχὶ λίαν μεγάλη ἐκείνη διαφορά δύναται πολὺ μᾶλλον ἢ ἀποδοθῆ εἰς τὴν τῆς ὑποθέσεως τῶν δύο ἐπῶν, τοῦ μὲν περιγράφοντος τὴν πολεμικὴν τῆς Ἰλιάδος κατάστασιν, τοῦ δὲ τὰ κατ' αὐτὴν μετὰ τὴν ἐπικράτησιν τῆς εἰρήνης· προσεῖτε δὲ καὶ εἰς τὴν διαφορὰν τῶν διαθέσεων καὶ ἐκδόσεων τοῦ ποιητοῦ, γράψαντος τὰ δύο αὐτοῦ ποιήματα εἰς διαφόρους ἡλικίας. Ἐκ τῶν τὴν ὑπαρξιν τοῦ Ὀμήρου μὴ θελόντων νὰ παραδεχθῶσι, τινὲς διατείνονται ὅτι ὑπῆρχε σχολὴ ἢ ἐταιρία ἀοιδῶν, Ὁμηρίδαι λεγόμενῃ, καὶ πλάττουσιν ὑποτιθέμενόν τινα ἀρχηγὸν ἐξ οὗ οὗτοι ἤξισον ὅτι κατήγοντο, καὶ ἐν Ὀμηρῳ ἐκάλουν ὡς τῆς ὁμηγύρεως αὐτῶν ἐπώνυμον. Τούτων δ' ἄλλοι ἄλλα δῆθεν ἐποιοῦν, ἃ μετὰ ταῦτα συνέδεσαν εἰς ἓν ὅλον. Ἄλλοι διατείνονται ὅτι παντοῖα ἄσμάτια, ἄλλα ὑπ' ἄλλων καὶ κατὰ διαφόρους χρόνους ποιηθέντα, συνεδέθησαν καὶ συνηρμολογήθησαν ἔπειτα, ἰδίως ἐπὶ Πεισιστράτου, καὶ ἀπῆρτισαν τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδυσσεΐαν. Ἀλλ' ἀμφοτέρως τὰς ὑποθέσεις ταύτας ἀναίρουσιν αὐτὰ τὰ Ὀμηρικὰ ἔπη, ὄντα ἀριστοτεχνήματα ἐπικῆς οἰκονομίας καὶ ἐνότητος. Ἡ ἀπροκατάληπτος αὐτῶν ἀνάγνωσις τίθησιν ὑπεράνω πάσης ἀντιλογίας, ὅτι ἀμφοτέρω εἰσὶν ἀπαράμιλλα ἀριστουργήματα ἐνδὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ μουσοπνεύστου ποιητοῦ. Ἄν ἐπὶ

Ὀμήρου ἡ γραφὴ ἦν ἀγνωστος ἐτι, ὡς τινὲς τῶν φιλολόγων ἐξέλαβον, θὰ ἦν βεβαίως δύσκολον νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι δύο ποιητικὰ ἔργα τοιαύτης ἐκτάσεως ἠδυνήθησαν νὰ διατηρηθῶσιν, εἰ καὶ ἐπὶ Σωκράτους μνημονεύονται ἄνδρες ἡξεύροντες ἐκ στήθους πᾶσαν τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδυσσεΐαν. Εἰς αὐτὸν τὸν ποιητὴν θὰ ἦν σχεδὸν ἀδύνατον οὐ μόνον εἰς ἄλλων, ἀλλ' οὐδ' εἰς τὴν ἰδίαν ἑαυτοῦ μνήμην νὰ ἐγχαράττῃ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ὅσα ἐποίησε. Ἀλλ' ἡ βᾶσις ἐφ' ἧς ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις στηρίζεται ἐστὶν ὅλως σφαλερὰ. Ἡ γραφὴ, ἡ ἐν ἀπωτάτῃ ἀρχαιότητι ἡδὴ ὑπάρχουσα ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Ἀσίᾳ, ἀδύνατον ἐστὶ νὰ ἔμμενεν ἀγνωστος ἐν Ἑλλάδι. Ἐπ' ἐσχάτων ἐκ διαφόρων ὕλικῶν ἀποδείξεων προέκυψεν ὅτι ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῶν Ὀλυμπιάδων ἦν ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Ἑλλησιν, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ὀμήρῳ (Ἰλ. Ζ. 169) ὁ Πρωτοῦς δίδει εἰς τὸν Βελλεροφόντην ἐπιστολὴν περιέχουσαν συμβολικά, ἢ ἄλλα, ἀδιάφορον τίνος εἶδους, γράμματα (σ ἡ μ α τ α λ υ γ ρ ά). Κοινὴ δὲ, ὡς μετέπειτα, δὲν ἦν ἀναμφιβόλως ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις· διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ὑποθεθῇ ὅτι ἔγραψε μὲν ὁ ποιητὴς τὰ ἔπη του, ἀλλὰ διεδίδεν αὐτὰ ψάλλον, καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἄλλοι ἄλλα τεμάχια ἐμάνθανον καὶ διεδίδον. Ὅτι ὑπῆρξεν ἀρχικῶς σύλλογος Ὁμηρίδων ἐστὶ νεωτέρων ὑποθέσεις ἐσφαλμένη. Ὁμηρίδαι μνημονεύονται μόνον ἐν Χίῳ, ὡς γένος ἀξιοῦν ὅτι κατήγετο ἐξ αὐτοῦ τοῦ Ὀμήρου, διότι ἡ Χίος ἀντεποιεῖτο τὴν τιμὴν τῆς ἐκεῖ γεννήσεως τοῦ ποιητοῦ. Ἐνέφανε δὲ γενικῶς ἡ λέξις πάντας τοὺς περὶ τὰ ὁμηρικὰ ἔπη ἀσχολομένους καὶ τεμάχια ἐξ αὐτῶν ψάλλοντας ρ α ψ η δ ο υ ς, ὡς ἐκαλοῦντο οἱ εἰς πανηγύρεις καὶ τελετὰς ἐπικά ἐν γένει ἄσματα, εἴτε ἴδια, εἴτε ἄλλων ποιητῶν, καὶ ἀναμφιβόλως συνεχέστατα καὶ κατὰ προτίμησιν τὰ ὁμηρικὰ, ἀπαγγέλλοντες κατὰ τεμάχια ἐκ μνήμης ἀπεσπασμένα καὶ ἀσυνάρτητα (σ π ο ρ ά δ η ν ἁ ε ἰ θ ε ι ν μετ' αὐθαρέτων μεταρ-

ρυθμίσεων πρὸς συμπλήρωσιν ἢ συνδυασμὸν τῶν ἀποσπασμάτων, ἢ καὶ γλωσσικῶν προσέτι, κατὰ τὰς ἐπιχωρίους ἐκασταχοῦ διαλέκτους τοῦ ῥαψωδοῦ ἢ τῶν ἀκροατῶν του, ὅθεν βύνανται νὰ ἐξηγηθῶσι καὶ αἱ πολλάκις πολλαχοῦ τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσεΐας ἀπαντῶμεναι ποικίλαι διαφοραὶ καὶ ἀντιφάσεις ἐνόστε. Ἰκεῖθεν δὲ βεβαίως διετηρήθησαν καὶ αἱ διαφοραὶ ἐπανομιάζονται διαφόρων μερῶν τῶν δύο ἐπῶν, αἱ ἀπαντῶμεναι παρ' Ἡρόδοτου, Πλάτωνι καὶ ἄλλοις ἐκ τῶν ἀρχαίων. Πρὸς ἀποφυγὴν λοιπὸν τῶν τοιούτων καταστροφῶν τῶν ἀθανάτων ᾠσμάτων, διέταξεν ὁ Σόλων τὰ ὁμηρικὰ ἐπὶ ν' ἀπαγγέλλωνται (ἢ ἀδιδονται) ἐν Ἀθήναις οὐχὶ ἄλλως ἢ ἐξ ὑποβόλης, ἥτοι κατὰ γραπτὰ, καὶ ἐπομένως ἀσφαλῆ καὶ οὐχὶ αὐθαίρετως μεταβαλλόμενα κείμενα. Πρῶτος δ' ὁ Πεισίστρατος ἐπεχείρησε μετὰ τοῦ Ὀρφικοῦ Ἀθηναίου Ὀνομακρίτου καὶ τριῶν ἄλλων ποιητῶν, τὸ εὐγενές, οὐχὶ δὲ εὐχερὲς ἔργον τοῦ νὰ περισυναΐξῃ, καὶ καθαρίσας, καὶ εἰς ὀργανικὸν σύνολον συνδύσας τὰ διεσπαρμένα τεμάχια, ἴσως, καὶ ὡς πιστεύεται, μετὰ μικρῶν τινῶν μεταρρυθμίσεων πρὸς ἔπαινον καὶ δόξαν τῶν Ἀθηναίων, ν' ἀποκαταστήσῃ τὴν ἀρχικὴν ἐνότητα τῆς Ἰλιάδος καὶ τῆς Ὀδυσσεΐας. Τούτου δὲ κατορθωθέντος, διέταξεν, ἢ αὐτὸς, ἢ κατὰ τινος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἰππάρχος, ν' ἀπαγγελοῦσιν εἰς τὰ Παναθήναια ὑπὸ ῥαψωδῶν ἐξ ὑποβόλης, ἥτοι ἀντικαθιστῶντων ἀλλήλους, τὰ δύο οὕτως εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν ἐνότητα ἀποδοθέντα ποιήματα (Πλάτ. Ἰππαρχ. σ. 228 B). Πιθανῶς ἐχρησίμευσεν ἢ ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ Πεισιστράτου συνταξίς αὕτη τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν ὡς βάσις πασῶν τῶν ἔκτοτε πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος γενομένων ἄλλων. αἵτινες ἐν πρωτοτύποις ἢ ἀντιγράφοις κατετίθησαν μετὰ ταῦτα εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῆς Ἀλεξανδρείας. Ἀπὸ Πεισιστράτου ὅμως μέχρι τῶν χρόνων ἐκείνων οὐκ ὀλίγαι ἐγένοντο ὑπ' ἀκρίτων ἀντιγραφῶν καὶ ἄλλων διόσκου αἰσῶν, μεταγραφαὶ

καὶ παρεμβολαὶ εἰς τὰ ὁμηρικὰ κείμενα, αἱ οἱ πεπαιδευμένοι Ἀλεξανδρινοὶ κριτικοὶ ἐπεμελήθησαν ν' ἀπαλλάξωσι τῶν τοιούτων νόθων μεταρρυθμίσεων, καὶ νὰ ἐπαναγάγωσιν εἰς τὴν γνησιότητα τῆς ἐπὶ Πεισιστράτου συντάξεως, μετ' ἐξόχου πολυμαθείας ἐγκύφαντες εἰς τῶν ὁμηρικῶν κειμένων τὴν διασάφησιν καὶ ἐξέλεγχσιν. Μεταξὺ δὲ τῶν ἐπιφανεστάτων ἐξ αὐτῶν ἦν ὁ Ἐφῆσιος Ζηνοδότος, εἰς ὃν ἀποδίδεται ἢ εἰς 24 ῥαψωδίας διαίσεις ἐκαστοῦ τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Βυζάντιος Ἀριστοφάνης, ὁ μαθητὴς αὐτοῦ Κάλλίστρατος ὁ ἐκ Σαμοθράκης Ἀρίσταρχος (περί τὰ 160 π. X.), καὶ οὗτος μαθητὴς τοῦ Ἀριστοφάνους, ὁ μᾶλλον πεπαιδευμένος τῶν περὶ τῶν Ὀμηρῶν ἀσχοληθέντων γραμματικῶν τῶν χρόνων ἐκείνων. Εἰς τούτων καὶ ἄλλων ἀξιολόγους σημειώσεις καὶ ἐρμηνείας στηρίζονται τὰ σωζόμενα σχόλια εἰς Ὀμηρον (ἐκδ. Villosion, 1788. Dindorf, 1875).

—Τὰ ὁμηρικὰ ἐπὶ ἐχρησίμευσεν ὡς ἡ βάσις τῆς ἀγωγῆς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ἦσαν τὸ πρῶτον βιβλίον ὃ ἐδίδετο εἰς τὰ διδασκόμενα παιδιὰ, καὶ ἐξ οὗ ἡ νεολαία ἐμμεῖτο εἰς τὰ τῆς τέχνης καὶ ἐπιστήμης. Καθ' Ἡρόδοτον (B, 53) ἦσαν ὁ Ὀμηρος καὶ ὁ Ἡσίοδος οἱ «ποιήσαντες θεογονίαν ταῖς Ἑλλήσιν», ἥτοι αἱ θρησκευτικαὶ ἀντιλήψεις αἱ οὗτοι διτύπωσαν ἦσαν καὶ αἱ μετὰ ταῦτα ἐπικρατούσαι καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα. Προσέτι δ' ἐπέδρασε καὶ δι' αὐτῶν τῶν ἡττον ποιητικῶν μερῶν τῶν ἐπῶν του, ὡς διὰ τοῦ τῶν «νηῶν καταλόγου» τῆς Ἰλιάδος, εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ κοινωνικὴν τοῦ ἔθνους διαρρύθμισιν. Τούτου ἕνεκα εὐνόητον ἐστὶν ὅτι ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ὡς ἡρως πολλαχοῦ θεωρεῖτο, καὶ διὰ βιωμῶν καὶ ναῶν ἐτιμᾶτο, καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἐτι ἐπιβάλλεται ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ ἐξόχου ποιητοῦ, καὶ τ' ἀθάνατα αὐτοῦ ἔργα θεωροῦνται ὡς ὁ ἐν τῇ ποιήσει ὑπέρτατος τύπος τοῦ ὑψηλοῦ καὶ καλοῦ. Ὁ πλοῦτος τῶν παραστάσεων αὐτοῦ ἐστὶν ἀνεξάντλητος. Ἀ-

φελῆς, φυσικὸς, ἀληθής, δὲν ἐπιδιώκει ὁ Ὅμηρος ἐντυπώσεις ἐξ ἐκπληκτικῶν καὶ ἀπροσδοκῆτων συμβάντων, ἀλλὰ παρίστησι πάντοτε ζωηρῶς τὸν περὶ αὐτὸν πράττοντα κόσμον, ὅπως αὐτοῦ ὁ ἴδιος μετριοφρόνως κρυπτόμενος. Θαυμασία ἐστὶν ἡ ποικιλία τῶν χαρακτήρων, τῶν ἡρώων αὐτοῦ· καὶ ἐν ᾧ πάντες ἔχουσι κοινὸν τὸν ἡρωϊσμόν, διακρίνονται ὅμως ἄλλοι δι' ἄλλων ἡθικῶν ιδιοτήτων, τῆς μεγαλοψυχίας, τῆς φρονήσεως, τῆς ὑπόβουλου θεσιότητος, τῆς ὑπερφανείας, τοῦ ἀγερῶχου ἥθους, τῆς μετριοφροσύνης, κτλ. Τὴν αὐτὴν δὲ ποικιλίαν τῶν ἡθῶν καὶ τρόπων περιγράφει καὶ παρὰ τοῖς θεοῖς ἐν Ὀλύμπῳ. Καὶ αἱ ὑλικώτεροι δ' αὐτοῦ περιγραφαί, αἱ ἐνίοτε εἰς τὸ τραχύτερον παρεκκλίνουσαι, κοσμοῦνται καὶ μετριάζονται πάντοτε δι' ἡθικῶν ἡμέρου πνεύματος ἐπικεχυμένου ἐπὶ πασῶν αὐτοῦ τῶν συνθέσεων. Ἡ γλῶσσα αὐτοῦ ἐστὶ πάντοτε ἀβίαστος, ὁμαλῶς ρέουσα, ἀφελής, εὐφωνος καὶ χάριτος πλήρης, εἰς ὑπόδειγμα μέινασα πᾶσι τοῖς μεταγενεστέροις ἐποποιῶς, καὶ προσέτι ὡς βάσις καὶ αὐτῆς τῆς γλώσσης τῆς λυρικῆς καὶ τῆς δραματικῆς ποιήσεως, ὡς προσέτι καὶ τοῦ πεζοῦ λόγου. — Πλὴν δὲ τῆς Ἰλιάδος καὶ τῆς Ὀδυσσεύς ἀπεδίδοντο εἰς τὸν Ὅμηρον ὑπὸ τῶν ἀρχαίων προσέτι οἱ λεγόμενοι ὁμηρικὸι ὕμνοι, οἵτινες ὅμως, διάφοροι ἀλλήλων κατὰ τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν ποιητικὴν ἁξίαν, εἰσὶ προφανῶς χρόνων μεταγενεστέρων καὶ ἐποχῶν διαφόρων, ἔργα ἐν μέρει ραψωδῶν, γεγραμμένα εἰς προοίμια τῶν ὧν ἀπήγγελλον ποιημάτων. Οἱ δ' ἐκτενέστεροι, ὡς ὁ εἰς τὸν Δῆλιον Ἀπόλλωνα, εἰς τὸν Πύθιον Ἀπόλλωνα, εἰς Ἑρμῆν, εἰς Δῆμητραν, εἰς Ἀφροδίτην, οἱ καὶ εἰς παραδόσεις ἐπιτοπίου χαρακτήρος μετὰ πλείστης χάριτος καὶ ἀρχαϊκῆς ἐπικῆς ἀφελείας περιστρεφόμενοι, ὑπετέθη μετὰ πιθανότητος ὅτι ἦσαν εἰσαγωγικοὶ ποιητικῶν ἀγώνων κατὰ τὰς πανηγύρεις τῶν θεῶν ὧν εἰσὶν ἐπώνυμοι. Σώζονται δὲ προσέτι καὶ 16 μικρὰ ἐπιγράμματα, ἀ-

τόπως ἀποδιδόμενα εἰς τὸν Ὅμηρον, ὡς καὶ τινὰ ποιημάτια, ὧν τὰ ὠραιότερα εἰσὶν ἡ κάμινος καὶ ἡ Εἰρεσιώνη. Ὅμηρικὸν δ' ἔργον ἐλέγετο καὶ ἡ βατραχομουσική, ἐπιτομος παρωδία τῆς Ἰλιάδος, ἣν οἱ πιθανώτερα λέγοντες ἀποδίδουσιν εἰς τὴν ε'. π. Χ. ἐκατονταετηρίδα, καὶ ὡς ποιητὴν αὐτῆς ἐκλαμβάνουσι Πίγερην τὸν Ἀλικαρνασσεῖα. Ταύτην πρῶτος ἐξέδωκε Δημήτριος ὁ Χαλκοκονδύλης, τῷ 1488 μ.Χ. Ἀλλ' ἐκτοτε αἱ θεωρίαι περὶ τῶν Ὅμηρικῶν ἐπῶν πολὺ ἀπέχουσι τοῦ ν' ἀναγνωρίζωνται ὡς ὄρθαι ὑπὸ πάντων τῶν πανταχοῦ φιλολόγων. Πρὸ ἐκατὸν ἐπῶν καὶ ἐπέκεινα ὑφίσταται εἰς ἐναντίας διαφωνία μεταξύ αὐτῶν. οὐδὲ φαίνεται προσεχῆς τῶν διαφωνούντων ὁ συμβιβασμός. Τῆς γνώμης ὅτι, κατὰ τοὺς χρόνους εἰς οὓς ἀποδίδονται τὰ ὁμηρικὰ ἐπῆ ἡ γραφή δὲν ἦν εἰσηγμένη εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ὅτι ἐπομῶς αὐτὰ εἰσὶ δημῶδη ἄσματα μακρῶν περιόδων, συναρμολογηθέντα τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Πεισιστράτου, ὑπερεμάχησε πρὸ πάντων ὁ Βόλφιος. Ὁ Ἑρμᾶννος ἐπρέσθευσεν ὅτι τὴν μῆνιν τοῦ Ἀχιλλέως καὶ τὴν ἐπάνοδον τοῦ Ὀδυσσεὺς ἐφαλλε ποιητῆς τις διὰ βραχείων, καὶ μετὰ ταῦτα ὅτι ἄλλοι βαθμηδὸν προσέθηκαν τὰ λοιπὰ ἐπεισόδια. Κατὰ Λαχμάννον συνέστη ἡ Ἰλιάς ἐκ διαφόρων δημοτικῶν αὐτοτελῶν ἁσμάτων ἄλλων καὶ ἄλλων ποιητῶν, ἅτινα ἔπειτα συνερράφησαν. Τὰ αὐτὰ καὶ ὁ Κοίχλως παραδεχόμενος, ἠθέλησε ν' ἀποκόψη τῆς Ἰλιάδος ὅσα ὑπὸ τὴν ἐποψὶν ταύτην ἐξελάβανεν ὡς ξένα εἰς τὴν πρώτην αὐτῆς συναρμολογίαν καὶ μεταγενέστερα, καὶ παρεδέχετο μόνον 16 ραψωδίας γνησίας. Ὁ Ἑρμᾶννος καὶ ἄλλοι ἤθελον ἐκ γλωσσικῶν καὶ στιχοργικῶν δῆθεν διαφορῶν νὰ διακρίνωσι μεταξύ τῆς καταγωγῆς διαφόρων μερῶν. Ὁ δὲ Κιρχόφ προσέβαλε τὴν Ὀδυσσειαν, κηρύττων ὡς μεταπλασθεῖσαν τὴν ἀρχικὴν αὐτῆς σύνθεσιν· ἄλλοι δὲ κατὰ διαφόρους βαθμοὺς καὶ περιορισμοὺς παραδέχονται τὴν ἐνότητά. καὶ αὐτὸς ὁ περίφημος Ἀγγλος

ιστοριογράφος Γρόττε θέλει ὅτι ἡ Ἰλιάς συνέ-
κειτο ἐκ δύο ποιημάτων, μιᾶς Ἰλιάδος καὶ
μιᾶς Ἀχιλλεύιδος! Ὑπάρχουσιν ὅμως πολ-
λοὶ, οἵτινες εἰς τὸ πνεῦμα τῶν δύο ποιητι-
κῶν ἀριστουργημάτων ἐμβριθῶς ἐμβλέποντες,
ἀναγνωρίζουσιν αὐτῶν τὴν ἑντελεχὴν καὶ ἀμ-
πισθότησιν ἀνωτέραν ἐνότητα.

"Ομοιοι, καὶ Ὁμοιοικατὰ Ξε-
νοφῶντα (Κύρ. Παιδ. Β, 1, 2), τάξις πο-
λιτῶν ἐν Σπάρτῃ προνομιοῦχος. Οἱ δ' εἰς
αὐτὴν μὴ ὑπαγόμενοι πολῖται ἐλέγοντο Ὑ-
πομοιοι. Ἐπειδὴ ὁ Ξενοφῶν πρῶ-
τος μνημονεύει αὐτῆς (Λακ. Πολ. Ι. 3, 5,
6, 7. ΙΙ. 1), ὑποτίθεται ὅτι συνέστη αὐ-
τὴ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὅφ'
οὗτο, ἐπιτραπείσης τῆς πωλήσεως ἢ ἄλλως
ἀποξενώσεως τῶν ἀκινήτων κτημάτων, ἐπε-
κράτησε διαφορὰ περιουσιῶν παρὰ ταῖς Σπαρ-
τιάταις, δι' ἃ καὶ εἰς τὸν Ἀριστοτέλην (Πο-
λιτ. Ε, 6, 1), λέγονται ὅτι οἱ Παρθενῖαι
ἦσαν «ἐκ τῶν Ὁμοιωῶν», ἀποδίδουσιν
ἀνακρίβειαν καὶ ἀναχρονισμόν. Ὅπως δὴ-
ποτε, Ὁμοιοι ἦσαν οἱ πάντων τῶν πο-
λιτικῶν δικαιωμάτων ἀπολαμβάνοντες Δω-
ριεῖς πολῖται· Ὑπομοιοι δὲ πιθα-
νῶς οἱ εἴτε δι' ἀπελευθερώσεως πολῖται γε-
νόμενοι, καὶ τούτου ἕνεκα τῶν ἄλλων ἐλατ-
τούμενοι, εἴτε διὰ παραμέλησιν τῶν δημοσίων
καθηκόντων ἢ δι' ἄλλον δὴποτε λόγον τινὰ τῶν
πολιτικῶν δικαιωμάτων αὐτῶν ἀπολέσαντες.
Οἱ βασιλεῖς τῆς Σπάρτης εἶχον ἐν ταῖς ἐκ-
στρατείαις, πλὴν τῶν πολεμάρχων, καὶ τρεῖς
Ὁμοίους συσκήρους. Καὶ οἱ εἰς τὴν Γερουσίαν
δὲ μόνον ἐκ τῶν Ὁμοίων ἐξελέγοντο (Δμσθ.
π, Λεπτ. 47).

Ὁμόκαποι, ἐν Κρήτῃ οἱ νεώτεροι ἄ-
δελφοί, οἵτινες ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου, ὡς μό-
νου κληρονομοῦντος, ἐτρέφοντο (Ἀρσττ. Πο-
λιτ. Α, 1, 6). Οἱ αὐτοὶ καὶ Ὁμοσι-
πυοι.

Ὁμόλη ἢ Ὁμόλιον, τὸ βορειό-
τατον μέρος τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ χερσονήσου
Μαγνησίας. προβολὴ τοῦ ὅρους Ὁσσης ὑπὸ

ρύακων διαβρεχομένη καὶ εὐκαρπος, πρὸς
ταῖς Θερμοπύλαις, μεθ' ὁμωνύμου πόλεως.
Ἐπὶ τοῦ ὅρους τούτου ἐτιμάτο ἰδίως ὁ Πᾶν,
(Εὐριπ. Ἡρακλ. μαιν. 363. — Θεόκρ. Εἰδ. Ζ,
103. — Ἀπολλόδ. Ρόδ. — Στράβ. Θ, 413. —
Παυσ. Θ, 8, 6. — Λιν. ΧΛΠ, 38).

Ὁμόλιππος, υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους
καὶ Ξανθίδος, τῆς θυγατρὸς τοῦ Θησέως
(Ἀπλλδ. Β, 7, 8).

Ὁμολωῶδες πύλαι, μία τῶν πυλῶν
τῶν Θηβῶν, οὕτω κληθεῖσα εἴτε καθ' Ὁ-
μολωῖδα, μίαν τῶν θυγατέρων τῆς Νιόβης,
εἴτε κατὰ τὸ ὄρος Ὁμόλην, ἐξ οὗ ἐλέγοντο
ὁρμηθέντες οἱ Καδμεῖοι καὶ εἰσελάσαντες εἰς
τὴν πόλιν διὰ τῆς πύλης ἐκείνης (Εὐριπ.
Φοῖν. 1125 καὶ Σχολ.).

Ὁμπνια, ἐπιθετον τῆς Δήμητρος ὡς
θεᾶς τῶν καρπῶν καὶ τῆς εὐφορίας (Νοῖς.
Δ, 488).

Ὁμοσιπυοι, ἴδ. Ὁμόκαποι.

Ὁμότιμοι, ἴδ. Ὁμοιοι.

Ὁμφάλη, θυγάτηρ Ἰαρθάνου, τοῦ βα-
σιλέως τῶν Λυδῶν, καὶ γυνὴ τοῦ Τρωῶλου,
μεθ' οὗ τὸν θάνατον μόνῃ ἐδασίλευσεν ἐν Λυ-
δίᾳ. Εἰς αὐτὴν ὁ Ἡ-
ρακλῆς μετὰ τὸν φό-
νον τοῦ Εὐρύτου (ἴδ.)
ἐπωλήθη ὡς δούλος,
καὶ ἐπὶ μακρὸν παρέ-
μεινεν, εἰς τὰ νεύ-
ματα αὐτῆς εὐπει-
θῆς, πολλάκις γυ-
ναικεῖαν ἐσθλὴτα ἐν-
δεδυμένος, οἰκιστὴς
ὕπηρεσις ἐκτελῶν,

καὶ νήθων ὡς γυνὴ Σύμπλεγμα ἰκ μουσ. Νεαπόλεως
(Σοφκλ. Τραχ. 253). Ἐξ αὐτῆς ἐσχεν ὁ
Ἡρακλῆς υἱὸν τὸν Ἀγέλαον (Ἀπολλόδ. Β,
7, 3). ἢ τὸν Λάμον (Διόδ. Δ, 31), ἐξ οὗ
κατήγοντο οἱ μετέπειτα βασιλεῖς τῆς Λυδίας
μέχρι τοῦ Κανδαύλου (Ἡρόδ. — Ἀπολλόδ.).

Ὁμφάλιον πεδῖον, ἐν Κρήτῃ, μεθ'
ὁμωνύμου πολίχνης, τὸ ὄνομα ἔχον, ὡς ἐπι-

στεύετο ἐκ τοῦ ὅτι πρῶτον ἐκεῖ ἔκοψαν τὸν ὀμφαλὸν τοῦ Διὸς (Καλλίμ., εἰς Δία, 45. Στεφ. Βυζ.).

Ὀμφαλὸς, 1) κατὰ μετωνυμίαν ἐκ τοῦ ἀνθρώπου, τὸ προσέχον κέντρον τῆς στρογγύλης ἀσπίδος, ἀποκροῦον τὰ ἐκεῖ προσβάλλοντα βέλη, ἢ, ὅτε ἦτο ὀξύ, ὡς εἰς τὰς μεταγενεστέρας καὶ μάλιστα τὰς Ῥωμαϊκὰς ἀσπίδας, χρησιμεῖον προσέτι καὶ εἰς προσβολήν, — 2) Ὀμφαλὸς ἦτο κέντρον τῆς γῆς ἐλέγαντο ὑπὸ τῶν ποιητῶν οἱ Δελφοί, κατὰ

τὸν μῦθον ὅτι ὁ Ζεὺς ἐξέπεμψε συγχρόνως δύο ἀετοὺς, ἕνα πρὸς ἀνατολὰς, ἄλλον πρὸς δυσμὰς, καὶ ἀμφότεροι συνηγήθησαν ἐν Δελφοῖς, ὅπερ ἀποδεικνύει τὴν πεποίησιν περὶ τοῦ σφαιροειδοῦς τῆς γῆς. Τούτου ἕνεκα ἵστατο ἐν τῇ ναφῇ τοῦ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνος λιθίνη στήλη, τὸν ὀμφαλὸν τῆς γῆς ἐμφαίνουσα, καὶ παρ' αὐτῇ δύο χρυσοὶ ἀετοί. οὗς μετὰ ταῦτα ἀπεκόμισεν ὁ Φωκεὺς στρατηγὸς Φιλόμηλος. Μεταγενεστέρως δὲ καὶ ἄλλα μέρη ἐθεωρήθησαν ὡς ὀμφαλοὶ τῆς γῆς, οἷον ἡ Ἐννη ἐν Σικελίᾳ (Cic. Verr. IV, 48, 106). — 3) Ἦλος προέχων ἐπὶ τῆς ῥάβδου ἐφ' ἧς βιβλία ἐτυλίσσοντο.

Ὀμωμοκότες, ἐν Ἀθήναις 6000 πόλινται ἐκλεγόμενοι καὶ ὁμνύοντες, ἐξ ὧν ἐλαμβάνοντο οἱ νομοθέται, ἄλλοτε κατ' ἄλλον ἀριθμὸν ἐκλεγόμενοι. Ἰδ. Νομοθεσία.

Ὀναγρος, 1) ζῶων γένος, ἄγριος ὄνος (Δίων. Κασσ. Οὔστ., 1. — Cic. an Att. VI, 1, 25. — Mart. XIII, 100). — 2) Μηχανή τις πρὸς ἐκσφενδόνισιν βαρέων σωμάτων.

Ὀναρος, ἱερεὺς τοῦ Διονύσου ἐν Νάξῳ, νομπευθεὶς Ἀριάδην τὴν θυγατέρα τοῦ Μίνως, ὅτε ὁ Θησεὺς ἐγκατέλιπεν αὐτὴν ἐν τῇ νήσῳ (Πλούτ. Θησ.).

Ὀνατᾶς, Μίκωνος, Αἰγινήτης, διάσημος καλλιτέχνης, ἀκμάσας ἐπὶ τῆς ἀνεξαρτησίας ἐπὶ τῆς Αἰγίνης, ἣν οἱ Ἀθηναῖοι ὑπέταξαν ἐν Ὀλ., 80, γ'. Ὁ Πausanias λέγει αὐτὸν ἐργαζόμενον κατὰ τὸν ἀρχαῖον ἀττι-

κὸν ρυθμὸν, καὶ «οὐδενὸς ὕστερον τῶν ἀπὸ Δαιδάλου καὶ ἐργαστηρίου τοῦ Ἀττικοῦ» (E, 25). Πλεῖστα αὐτοῦ ἀγάλματα, μάλιστα χαλκᾶ, μνημονεύονται ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀνατεθειμένα, ὡς τὸ ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν ἀφιερῶθεν σύμπλεγμα, τὸ δέκα ἡρώας ὁμηρικὸς παριστῶν «δῶρασί τε καὶ ἀσπίσιν ὠπλισμένους», καὶ κλήρους ρίπτοντας τίς νὰ μονομαχήσῃ μετὰ τοῦ Ἑκτορος ἕτερον τῆς νίκης τῶν Ταραντίνων κατὰ τῶν Πευκετίων (Πaus.). Ἡρακλῆς κολοσσαῖος, δεκάπηχυς, ἀνάθημα τῶν Θασίων κρानοφόρος καὶ κριοφόρος Ἑρμῆς, ἀνάθημα τῶν Φενέστων. Ἰερῶν ἐν τεθρίπτῳ (Ὀλ., 78, 6). Ἐν Φιγαλίᾳ πυρποληθέντος τοῦ ἀρχαίου τερατώδους ἑσάου τῆς Μελαίνης Δήμητρος, τοῦ ἔχοντος ἵππου κεφαλὴν καὶ χαίτην, καὶ ὄφεις καὶ θηρία ἐκ τῆς κεφαλῆς προερχόμενα, κατεσκευάσεν αὐτὸς χαλκοῦν κατὰ διατηρηθὲν ἀπ' αὐτοῦ ἰχνογράφημα, καὶ κατ' ὅπτασίαν ἐν ἐνείρῳ (Πaus. H, 42). Πιθανῶς κατ' αὐτοῦ σχέδια ἐγλύφθησαν καὶ τὰ σωζόμενα ἀγάλματα τῶν ἀετωμάτων τοῦ ἐν Αἰγίνῃ ναοῦ. Καὶ ὡς ζωγράφος δὲ λέγεται διαπρέψας ὁ Ὀνατᾶς, καὶ εἰς αὐτὸν ἀποδίδεται τοιχογραφία ἐν τῇ ναφῇ τῆς Ἀρείας Ἀθηνᾶς ἐν Πλαταιαῖς, παριστῶσα τὴν ἀλληλοκτονίαν τῶν υἱῶν τοῦ Οἰῆπου.

Ὀνεᾶται, μία τῶν ἐν Σικωδίᾳ γενεῶν, πιθανῶς ἡ εὐτελεστέρα, οὕτω κληθεῖσα περὶ φρονητικῶς ὑπὸ τοῦ Κλεισθέους, ἐκ τοῦ ὄνος (Ἡρδ. E, 68).

Ὀνειά ὄρη καὶ Ὀνεῖα, τὰ βορείω-δυτικῶς ἐκ τῶν Μεγάρων μέχρι τοῦ Κορινθιακοῦ Ἰσθμοῦ, καὶ ὑπὲρ αὐτὸν ἐκ Κεχεραῶν μέχρις ἀνατολικῶς τῆς Κορίνθου ἐκτεινόμενα, καὶ ἐκεῖ ὕψος ὡς 600 μέτρων ἔχοντα. Καθ' ὃ τὴν εἴσοδον εἰς τὴν Πελοπόννησον κλείοντα, ἦσαν στρατηγικῶς μεγάλῃς σημασίας, καὶ διὰ τοῦτο ἐδίδον ἀφορμὴν εἰς συχρὰς διαμάχας (Θουκ. Δ, 42, 44. — Ξενοφ. Ἑλλ. ΣΤ, 5, 51. E, 1, 15, 41. — Πολύβ. B, 52. — Πλούτ. Κλεομ. K.).

"Ονειρος. Ἐν τῇ ἐλληνικῇ μυθολογίᾳ θεὸς ἰδίως τῶν ὀνείρων δὲν ὑπῆρχεν· οὐχ ἦττον ὅμως ἐπροσωποποιεῖ τὰ ὄνειρα διαφόρως ἢ ποίησας, ὥς ὅτε παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλ. Β. 8) ὁ Ζεὺς πέμπει τὸν «οὐλον ὄνειρον» πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ ὅτε θέτη τὴν κατοικίαν τῶν ὀνείρων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Ἄδου (Ὀδ. Ω, 12), ἐπίσης δὲ καὶ ὅτε πλάττει ὅτι τὰ μὲν ψευδῆ ὄνειρα προσέρχονται ἡμῖν δι' ἐλεφαντίνης, τὰ δ' ἀληθῆ διὰ κερατίνης πύλης. Καθ' Ἡσίοδον (Θεογ. 212) ἦσαν οἱ ὄνειροι τέκνα τῆς Νυκτός, κατ' Εὐρύπιδην (Ἑκάθ. 21), τῆς Γῆς, μελανόπτερα πνεύματα. Ὁ δ' Ὀβίδιος λέγει αὐτοὺς (Met. XI, 633) υἱοὺς τοῦ Ἵπνου, καὶ ἐν τοῦ ἀπείρου ἀριθμοῦ αὐτῶν μνημονεύει τριῶν, τῶν ἐπισημοτάτων, τοῦ Μορφέως, τοῦ Φινέλου καὶ τοῦ Φοβήτορος.

"Ιθνεύτης, υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Δηϊανείρας, ἀδελφὸς τοῦ Ἰλλου (Ἀπολλοδ. Β, 7, 8).

"Ονηλάτης, χωρικός ἐλαύνων ὄνον,

ὡς ἐν τῇ εἰκόνι ταύτῃ ἐξ ἀναγλύφου ἐπὶ ἀρχαίου λύχνου.

"Ονήσανδρος ἢ Ὀνόσανδρος, πλατωνικὸς φιλόσοφος, ζήσας περὶ τὰ 40 μ. Χ., ἔγραψε σχόλια εἰς τὴν πολιτείαν τοῦ Πλάτωνος, καὶ τὸν σωζόμενον «στρατηγικὸν», ἢ, κατὰ Σούδαν, «τακτικὰ περὶ στρατηγημάτων», πραγματευόμενον περὶ τῆς πολεμικῆς τέχνης, πρὸ πάντων ὡς ἡσκέτο ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, καὶ προσπαθῶν, ἀλλὰ μὴ πάντοτε κατορθῶν, νὰ βαδίξῃ ἐπὶ τὰ ἔγχη τοῦ Ξενοφώντος.

"Ονησίκριτος, ἢ καὶ Ὀνησικρά-

της, 1) ἐξ Ἀστυπαλαίας ἢ Αἰγίνης, μαθητῆς τοῦ κυνικοῦ Διογένητος, ὅτε ἦν ἤδη ἡλικίας ὠρίμου. Μετὰ ταῦτα συνώδευσε τὸν Ἀλέξανδρον εἰς Ἀσίαν ὡς κυβερνήτης τῆς θαλαμηγοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐπέμφθη ὑπ' αὐτοῦ εἰς πρεσβείαν πρὸς τοὺς ἐν Ἰνδία γυμνασσοφιστάς (Στρ. ΙΕ, 714). Εἴτα δ' ὡς ἀνώτατος κυβερνήτης τοῦ στόλου, συνώδευσε τὸν Νέαρχον περιπλεύσαντα τὰς δυτικὰς παραλίας τῆς Ἀσίας (Ἀρρ. ΣΤ, 2, 3. Ζ, 5, 6). Ἐγραψε δ' ἱστορίαν, ἢ μᾶλλον πανηγυρικὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὅστις ὅμως, ὡς καὶ ὁ Λυσίμαχος καὶ ἄλλοι τῶν τότε συγγραφέων, δὲν ἀνέγνωρizen ὡς πιστὰς καὶ τῇ ἀληθείᾳ συμφώνους πάσας αὐτοῦ τὰς ἐκθέσεις, πολλὰ διαλαμβάνουσας καὶ περὶ Ἰνδιῶν (Πλούτ. Ἀλεξ. ΜΣΤ.—Gell. ΙΧ, 4). Καὶ ὁ Στράβων δὲ, εἰ καὶ τινὰς τῶν περὶ Ἰνδιῶν εἰδήσεις παρ' αὐτοῦ θανείσθεις, τὸν κατέκρινεν ὅμως ἐπ' ἐλλείψει ἀκριθείας (ΙΕ, 689). Ὀλίγα δὲ διεσώθησαν αὐτοῦ ἀποσπάσματα, συλλεγένητα ὑπὸ Müller, script. hist. Alex.—2) Ἑλληνοδιδάσκαλος τοῦ Κομμόδου (Lamprid. Comm. 1).

"Ονήσελος, υἱὸς Χέρτιος, ἀδελφὸς Γόργου, τοῦ βασιλέως τῆς ἐν Κύπρῳ Σαλαμῖνος, (Ἡρδ. Ε. 104).

"Ονήσιππος, υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Χρυσῆδος, θυγατρὸς τοῦ Θεσπίου (Ἀπολλοδ. Β, 7, 8).

"Ονήτης, Καρύστιος, εἰς δὲν ἀπεδίδετο ὅτι ἐπρόδωκεν εἰς τὸν Εἰρῆνην τὴν πρὸς τὰς Θερμοπύλας διὰ τῶν ὀρέων διάβασιν (Ἡρδ. Ζ, 214).

"Ονήτωρ, 1) ἱερεὺς τοῦ Διὸς ἐπὶ τῆς τρωϊκῆς Ἰδῆς, καὶ αὐτὸς θεῶν ἀπολαμβάνων τιμῶν. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Λαόγονος ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Μηριόνου (Ὀμ. Ἰλ. Π, 605.—2) Ἀθηναῖος τις παρὰ Δημοσθένει.

"Ονομα. Οἱ Ἕλληνες δὲν εἶχον πολλὰ ὀνόματα. ὡς οἱ Ῥωμαῖοι, ἀλλὰ μόνον ἓν, ὃ ὁ πατήρ ἐδίδεν, ἢ ἐνίοτε καὶ ἡ μήτηρ (Εὐριπ. Φοίνισ. 58), καὶ κατ' Ἀριστοφάνην (Νεφ.

60) συνέβαινε νὰ ἐπέρχωνται ὡς πρὸς τοῦτο καὶ διαφωνοῖαι μεταξὺ τῶν γονέων. Ἐβίβητο δὲ τὸ ὄνομα τὴν πέμπτην ἢ ἐβδόμην ἡμέραν μετὰ τὴν γέννησιν· ἀλλὰ τὴν δεκάτην ἐκυροῦτο ἡ ὀνοματοθεσία πανηγυρικῶς διὰ θυσίας καὶ ἐστιάσεως, ὅπερ ἐλέγετο «δε κατὰ τὴν θύειν» ἢ «ἐστὶ ἄν» (Ἀριστ. Ὀρν. 922. — Δμοθ. πρ. Βοιωτ. π. τοῦ ὀνόμ. 1001, Πρ. Βοιωτ. π. προικ. 1017. — Ἰσακ. π. Πύρ. κλ. Σ. 60). Ἡ δὲ κατάθεσις πρὸ δι-
καστηρίου ὅτι ἐτελέσθη ἡ τοιαύτη τελετὴ ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι ἡ γνησιότης τοῦ τέκνου ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ πατρός. Εἰς τὸν πρωτότοκον υἱὸν συνηθέστατα ἐβίβητο τὸ ὄνομα τοῦ πρὸς πατρός πάππου, εἰς τοὺς δὲ μετ' ἐκείνου τὸ τοῦ πρὸς μητρός καὶ ἄλλων πλησίον συγγενῶν, μάλιστα ἀνιόντων (Δμοθ. πρ. Λαέρτ. 1075. — Εὐστθ. καὶ Ἰλ. Ε. 546). Ἔστιν ὅτε ὁμοῦς ἐβίβητο εἰς τὸν υἱὸν αὐτοῦ τοῦ πατρός τὸ ὄνομα, («πατρώθεν ὀνομάζεσθαι» Ξεν. Οἶκον. Ζ, 3. — Πaus. Ζ. 7, 4), ὅπερ ἐν μεταγενεστέροις ἐπιγραφαῖς δηλοῦται διὰ τοῦ γράμματος Β. ὅλον Δημοσθένους Β=Δημοσθένης Δημοσθένης. Ἀνδ' ἀπὸ τοῦ πάππου μετεβίβητο εἰς τὸν πατέρα καὶ τὸν ἑγγονον, τότε προσεγράφετο τὸ γράμμα Γ. Ὅλον Διόδωτος Γ δηλοῖ Διόδωτος Διοδότου τοῦ Διοδότου, ἄλλοτε δὲ ὀνομάζετο ὁ υἱὸς οὐχὶ ἀκριβῶς ὡς ὁ πατήρ, ἀλλὰ κατὰ συγγενῆς τῷ ἐκείνου ὄνομα, ὅλον «Καλλίστρατος Καλλικράτους». Πρὸς διάκρισιν δὲ τῶν ταυτωνόμων προσετίθετο συνήθως τῷ ὀνόματι καὶ τὸ πατριωνυμικόν, τὸ δημοτικὸν ἢ τὸ ἐθνικόν, ἢ τὸ τοῦ ἐπαγγέλματος, ἢ εἴ τι ἰδιαιτέρον ὑπῆρχε τι ἐπιθετον (Ἀθην. ΣΤ, 242).

Ὄνομακλῆς, 1) στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου (Θουκ. Η, 25). Ἴσως ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τῶν Τριάκοντα (Ξενοφ.). — 2) Ἐν Σπάρτῃ εἰς τῶν ἑφθῶν (Ξενοφ.).

Ὄνομάκριτος, Ἀθηναῖος σύγχρονος τοῦ Πεισιστράτου, ὅστις μετὰ τῶν ἄλλων

καὶ εἰς αὐτὸν ἐνεπιστεύθη τὴν σύνταξιν καὶ συναρμολόγησιν τῶν Ὀμηρικῶν ποιημάτων. Τῷ προσάπτεται ὁμοῦς ὅτι παρεποίει πολυλάκις αὐτὰ, παρεμβάλλων καὶ ξένας προσθήκας. Καθ' Ἡρόδοτον δὲ (Ζ, 6) ἦν «χρησμολόγος» καὶ «διὰ θέτης χρησμοῶν τοῦ Μουσαίου». Ἀλλὰ κατηγορηθεὶς ὅτι καὶ τούτους παρεποίησεν, ἐξεβλήθη ἐξ Ἀθηνῶν ὑπὸ τοῦ ἱππάρχου, οὗ ἦν πρότερον εἰς τῶν ἐμπεπιστευμένων. Εἶτα δὲ, πάλιν συνδιαλλαγείς μετὰ τῶν Πεισιστρατιδῶν, συναπῆλθεν εἰς Σούσα, καὶ δι' ἐπιδείξεως καὶ ἐρμηνείας χρησμοῶν, ἔπεισε τὸν Ξέρξην εἰς τὴν κατὰ τῶν Ἀθηνῶν ἐκστρατείαν. Καὶ τὰς Ὀρφικὰς δὲ προφητείας ἐλέγετο παραποιήσας καὶ αὐξήσας διὰ προσθηκῶν αὐθαιρέτων.

Ὄνομάντιος, εἰς τῶν ἑφθῶν ἐν Σπάρτῃ (Ξενοφ.).

Ὄνόμαρχος, υἱὸς Εὐθυκράτους (Ἀριστοτ. Πολιτ. Ε, 3, 4), ἀδελφὸς Φιλομήλου (Διόδ. ΙΣΤ, 61), μεθ' οὗ τὸν θάνατον διαδεχθεὶς αὐτὸν ὡς στρατηγὸς τῶν Φωκίων τῷ 354 π. Χ., συγσεωμάτωσε τὸν διασπαρῆντα στρατὸν, καὶ ἐλεηλάτησε τοὺς ἐναπομείναντας θησαυροὺς τῶν Δελφῶν πρὸς συμπλήρωσιν τῶν στρατιωτικῶν του παρασκευῶν. Εἰσβαλὼν δ' εἰς Λοκρίδα, Δωρίδα καὶ Βοιωτίαν, καὶ τὸν ἐκ Φερῶν Λυκάρωνα ὡς σύμμαχον προσλαβὼν, ἐνίκησε τὸν Φίλιππον εἰς δύο μάχας ἐν Θεσσαλίᾳ, καὶ ἐκυρίευσεν τὴν Βοιωτικὴν Κορώνειαν. Εἰσβαλὼν ὁμοῦς καὶ αὐθὺς εἰς Θεσσαλίαν, ἡττήθη ὑπὸ τοῦ Φιλίππου, τῷ 352 π. Χ., καὶ ἡ ἔπειτα εἰς τὴν μάχην, ἣ ἐθανατώθη ἐπὶ τῆς φυγῆς ὑπὸ τῶν ἰδίων στρατιωτῶν (Διόδ. ΙΣΤ, 31), ἢ κατ' ἄλλους συλληφθεὶς ἐσταυρώθη.

Ὄνομαστός, υἱὸς Αἰγαίου, Ἠλεῖος, εἰς τῶν εἰς Σικυῶνα ἐλθόντων ὡς μνηστήρων τῆς θυγατρὸς τοῦ Κλεισθένης (Ἡρόδ. ΣΤ, 127).

Ὄνόριος (Φλαύιος), υἱὸς Θεοδοσίου Α, γεννηθεὶς τῷ 384 μ. Χ., τῷ 395 δὲ Ἀβ-

γούστος ἀνακηρυχθεῖς, καὶ μετὰ δύο ἔτη τὸν πατέρα του εἰς τὸ δυτικὸν Ῥωμαϊκὸν κράτος διαδεχθεῖς, ἐπιτροπεύοντος τοῦ Βανδάλου Στελίχωνος, νυμφεύσαντος τὴν θυγατέρα του μετ' αὐτοῦ. Ἀλλὰ τῷ 408 ἐθανάτωσεν ὁ Ὀνόριος τὸν ἱκανὸν καὶ ρέκτην Στελίχωνα, καὶ ἔκτοτε τὸ κράτος του ἐγένετο ἔρμαιον Γερμανικῶν εἰσβολῶν, μέχρις οὗ ἡ νாகλᾶσθη νὰ συμμερισθῇ τὴν ἀρχὴν μετὰ τοῦ στρατηγοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου, τῷ 421, καὶ ἀπέθανε τὸν Αὐγούστου τοῦ 423 (Ζωσ. Ε, 26, ΣΤ, 2).

Ὀνος. Κατὰ τὸ ζῶον, ὡς ἀχθοφόρον, ὠνομάζετο οὕτω 1) καὶ ἡ ξυλίνη μηχανὴ ἡ βαρέα σώματα ἔλκουσα, ὁ ἐ ρ γ ἄ τ η ς, ὡς ἡ δι' ἧς ἀνείλκετο ἡ ἄγκυρα κτλ. (Ἡρόδ. Η, 36). — 2) Ἀ λ ἔ τ η ς Ὀ ν ο ς ἐλέγετο ἡ ἄνω-τέρᾳ τῶν δύο πετρῶν τοῦ χειρομύλου (Ξενφ.

Ἐν Πομπηεῖ σιζόμενος.

Ἀνάβ. Α, 5, 5. — Ἀρσττ. Προβλ. ΑΕ, 3. — Πολλ. Ζ, 19. — Ἡσύχ. Β, σ. 763). Μεταγενεστέρως καὶ ἐπὶ Ῥωμαίων, ὑπῆρχον μύλοι, ὧν ὁ Ὀ ν ο ς ἦν ἐντὸς κοῖλος, στρεφόμενος περὶ λίθινον κῶνον. — 3) Ἀγγεῖον δι' οἶνον (Ἀρστφ.). — 4) Εἰς τοὺς κύβους ἡ πλευρὰ ἐφ' ἧς ἦν μία μονὰς ἐπιγεγραμμένη. Ἐκαλεῖτο δ' αὕτη καὶ Οἶ ν η.

Ὀνουγνάθος, ἀκρωτήριον τῆς Λακωνίας παρὰ τὸν Μαλέαν, μεθ' οὗ ἀποτελεῖ μακρὸν κόλπον πλήρη σκοπέλων (Στρεβ.).

Ὀνουφεις, πόλις τῆς Κάτω Αἰγύπτου πρὸς νότον τῆς Βουσίριδος. πρωτεύουσα τοῦ Ὀνουφίτου νομοῦ, πιθανῶς περὶ τὴν δυτικὴν ὄχθην τοῦ Σεδεννυτικοῦ στόματος τοῦ Νείλου. Ὀνομάζετο δὲ καθ' ἓνα τῶν τριῶν ἱερῶν ταύρων (τὸν Ὀνουφιν), οἵτινες ἐν τῇ λα-

τρεῖς τῶν Αἰγυπτίων παρίσταν εἰκονικῶς τὸν ἥλιον ἐν τῷ ναφί τῷ κατὰ τὴν πόλιν Ἐρμουνθιν (Ἡρόδ. Β, 116. — Αἰλαν. Ζ, ἱστ. ΙΒ, 11).

Ὀνόχωνος, ποταμὸς τῆς Θεσσαλίας ὁμόρρους τῷ Πηνειῷ (Ἡρόδ. Ζ, 129).

Ὀνουξ, λίθος πολύτιμος καὶ στιλπνός, τὸ ὄνομα ἔχων ἐκ τοῦ τῷ ὄνυχι ὁμοίου χρώματος, ἐνίοτε δὲ καὶ ὑπέρυθρος ἢ ὑπομέλας μετὰ λευκῶν φλεβῶν, ἐχρησίμευε τοῖς ἀρχαίοις εἰς γλυφὴν ὠραίων δακτυλιοθήων, ὧν πλεῖστοι σώζονται τὴν ἐργασίαν ἐξαίρετοι. Κατεσκευάζοντο δ' ἐξ αὐτοῦ καὶ μικραὶ πυξίδες μυροφόροι, ἐνίοτε κατὰ γλυφοὺς εἰς αἷς ἐπίσης πρὸ ὀνομαδίδεται. Τὴν τούτων περιφημοτέραν, εὑρεθεῖσαν ἐν Μαντούῃ, κέκτηται τὸ μουσεῖον τοῦ Δουκὸς τῆς Βρυσηνίας.

Ὀξάθρης, ἀδελφὸς Δαρείου τοῦ Κοδομάνου, ἐν Ἰσοφῷ ἀνδρείως κατὰ τῶν Μακεδόνων ἀγωνισθεὶς, εἶτα ὅμως τῷ Ἀλεξάνδρῳ ὑποταγείς. Ἐν Ἀρριανῷ δὲ (Ζ, 4) λέγεται, ἴσως κατὰ σύγχυσιν γραφῆς, Ὀξυάρτης (Curt. VII, 5).

Ὀξεῖαι, βράχοι θαλάσσιοι πρὸ τῆς παραλίας τῆς Ἀκαρνανίας (Στρεβ.). Παρ' Ὀμήρῳ λέγονται Ὀ ρ α ῖ, καὶ τίθενται μεταξὺ τῶν ἐκεῖ κειμένων Ἐχινάδων νήσων.

Ὀξος καὶ Ὠ ξ ο ς, ποταμὸς ἐπίσημος τῆς Ἰνδῶν Ἀσίας, πηγάζων ἐκ τοῦ Ἰνδικοῦ Καυκάσου ἢ Παραπαμισοῦ, ἀριστερῶς τοῦ Ἰαξάρτου, καὶ εἰς ἀπόστασιν 6-7 σταδίων παραλλήλως αὐτῷ κατ' ἀρχὰς πρὸς βορρᾶν ρέων, εἶτα δὲ βορείως τὴν Βακτριανὴν καὶ Μαργιανὴν ἀπὸ τῆς Σογδιανῆς διαιρῶν, καὶ πολλοὺς, ἀριστερῶς μάλιστα, ὁμόρρους δεχόμενος, ἐκβάλλει εἰς τὴν Κασπίαν (Ἀρρ. Γ, 25, 2. — Curt. VII, 10, 13). Νῦν Γιχὼν ἢ Ἀμού, εἰσρέων εἰς τὴν λίμνην Ἀράλ, τοῦ πρὸς τὴν Κασπίαν βραχίονος συγχωσθέντος.

Ὀξυάθρης, ὄνομα Πέρσου τινὸς παρ' Ἀρριανῷ.

Ὀξυάρτης, 1) μεγιστὰν ἐκ Βακ-

τρίας, ἀνδρείως ἀντιστάς ἐν τῷ ὀρεινῷ αὐ-
τοῦ φρουρίῳ εἰς τὸν Ἀλέξανδρον, ὅστις μετὰ
ταῦτα ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα του Ῥωξάνην
(Ἀρρ. Δ, 20), καὶ αὐτὸν ἐγκατέστησε σα-
τράπην τῆς Παραπαμισίας χώρας (Ἀρρ. ΣΤ, 15). Ἐκεῖ δὲ, μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν
θάνατον, διέμεινεν ὡς ἀνεξάρτητος ἡγεμὼν
(Curt. VIII, 4). — 2) Ἰδ. Ὁ ξ ὰ ὁ ρ η ς.

Ὁξύδαφον, 1) ἀγγεῖον ἐκ γῆς ὀπτήης
ἢ καὶ μετάλλου, χρησιμεύον, ὡς ἐκ τοῦ ὀ-
νόματος φαίνεται, διὰ τὸ εἰς τὰς τραπέζας
παρτιθέμενον ὄξος, εἰς δ' ἐνέβαπτον τὰ τοῦτο

ἐπιθεχόμενα ἐδέσματα. Πρὸς τοῦτο δ' εἶχεν εὐρύ
τόσπῳ, ὡς ἐν τῇ εἰκόνι, τῇ ἐξ ἀγγείου ἐν τῷ
μουσεῖῳ τῆς Νεαπόλεως κατατεθειμένου, πη-
λίνου, καὶ εἰς τὴν βᾶσιν φέρουτος τὴν ἐπι-
γραφὴν ΟΞΥΔΑΦΟΝ. — 2) Μέτρον ρευστῶν
τὸ 1/4 τῆς κοτύλης, ἥτοι 24 δραχμας περι-
λαμβάνον (Ἀρσεν. Ὀρν. 361, — Ἀθῆν. ΣΤ, 230, 1Α, 491. — Quinct. VIII, 6).

Ὁξύδοι, λαὸς κατὰ τὴν ἄνω Ἰτα-
λίαν ἐν τῇ Λυγιστικῇ, εἰς τῶν Ἀλπεων τὴν
δυτικὴν πλευρὰν οἰκῶν (Πολύβ.).

Ὁξυδερχῶ, ἐπίθετον ὅφ' δ' ἐλέγετο
ὁ Διομήδης ἐγείρας ἐν Κορίνθῳ ναὸν τῇ Ἀ-
θηνᾷ, διότι ὠδήγησεν αὐτὸν ἐν βαθείᾳ νυκτὶ
πρὸ τῶν τειχῶν τοῦ Ἰλίου (Παυσ. Β, 24).

Ὁξυδράκαι, ἔθνος Ἰνδικὸν, μάχιμον,
μεταξὺ τοῦ Ὑφάσιος καὶ τοῦ Γάγγου οἰκοῦν
(Ἀρριαν. — Στράβ.).

Ὁξυλος, 1) Υἱὸς τοῦ Ἀρεως καὶ τῆς
Πρωτογενείας, θυγατὶς τοῦ Καλυδῶνος (Ἀ-
πολλόδ. Α, 7, 7). — 2) Υἱὸς τοῦ Ἀμμου-

νος, ἑγγονος τοῦ Ἀνδραίμονος, ἀπόγονος τοῦ
Θόαντος, ἔφυγεν ἐκ τῆς πατρίδος του Αἰτω-
λίας, καὶ τοὺς Ἡρακλείδας εἰς τὴν Πελο-
πόννησον ὁδηγήσας, ἔλαβε παρ' αὐτῶν ὡς ἀ-
μοιβὴν τὸ βασίλειον τῆς Ἠλείας (Ἀπολλόδ.
Β, 8, 3).

Ὁξυνεία, πόλις Θεσσαλική, ἐν τῇ Ἐ-
στιαϊώτιδι, παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Τι-
τάρου (Στράβ. Θ).

Ὁξύνιος, υἱὸς τοῦ Ἐκτορος· ἐλθὼν
μετὰ τῆς Τροίας τὴν ἄλωσιν εἰς Λυδίαν μετὰ
τοῦ ἀδελφοῦ του Σκαμάνδρου, ἀνεκλήσατο
πάλιν ἐκεῖθεν τὸ τρωϊκὸν βασίλειον (Κον.
46).

Ὁξύπορος, υἱὸς τοῦ Κινύρα καὶ τῆς
Μεθάρμης, ἀδελφὸς τοῦ Ἀδωνίδος (Ἀπολλόδ.
Γ, 14, 3).

Ὁξύρυγχος, πόλις τῆς μέσης Αἰ-
γύπτου, ἐνθα ἐπεκράτει ἡ λατρεία τοῦ ὀμω-
νόμου ἰχθύος τοῦ Νείλου, εἰδους ξιφίου
(Πλούταρχ.).

Ὁπαῖον, τὸ εἰς οἰκοδομὰς, εἰς μὴ
ὑπαίθρους ναοὺς ἐν τῷ μέσῳ τῆς στέγης ἀ-
νοιγμα ἢ φεγγίτης, δι' οὗ εἰσέρχεται τὸ
φῶς (Πλούτ. Περικλ. ΙΓ). «Τὸ ὀπαῖον
ἐκορύφωσεν ὁ θεῖνα» (Ἑπιγρ. Ἐρεχθεῖου,
Ant. Dul. Hell. I...).

Ὁπεας (τὸ), ἡ βελὸν ὅπως ὑποδημα-
τοποιῶν (Πολύδ. Ι, 141), ὡς ἡ παρτιθε-
μένη εἰκὼν ἐξ ἀναγλύφου
ἐπικηδεῖου, εὐρεθέντος παρὰ
τῇ Ῥώμῃ, καὶ οὗ ἡ ἐπι-
γραφὴ μνημονεύει ὅτι ἡ τεθαμμένη ἦν γυνὴ
ὑποδηματοποιῶ.

Ὁπικοί, λαὸς ἀρχαῖος τῆς κάτω Ἰτα-
λίας ἐν Καμπανίᾳ, οἱ καὶ Ὁ σ κ ο ι λεγό-
μενοι, κατὰ τινὰς οἱ αὐτοὶ καὶ Ἀ ὕ σ ω ν ε ς,
οὗς ὅμως ὁ Πολύβιος διακρίνει τῶν Ὁπικῶν
(Θουκ. ΣΤ, 4. — Στράβ. Β).

Ὁπισθόγραφον, τὸ εἰς τὸ ὀπίσθιον
τῆς σελίδος γεγραμμένον, ὅπερ ἐν τοῖς ἀρ-
χαιοτέροις χρόνοις σπανίως ἀπηντᾶτο, πλὴν
ἐξ οἰκονομίας τόπου, ἐπὶ σχεδίων ἃ ἐπρόκει-

το νὰ μεταγραφῶσιν ἀκολούθως εἰς τὸ καθαρὸν (Plin. Epist. III 5, 7).

Ὁπισθόδομος, ἡ ὀπίσω (συνήθως πρὸς δυσμᾶς) πρόστασις τοῦ ναοῦ, ἀντίστοιχος τοῦ κατὰ τὸ ἐμπρόσθιον μέρος προνάου. Εἰς τοὺς μεγάλους ναοὺς ἦν διπλῇ, ἡ πρὸ τοῦ ὀπισθοδόμου ἐξωτερικὴ τῶν κιόνων σειρὰ, καὶ τότε ἡ πρὸς τῷ τοίχῳ ἐνδοτέρα πολλάκις ἐκλείετο διὰ κιγκλίδων. Εἰς τινας ὅμως τῶν ἐπισημοτέρων ναῶν ὁ ὀπισθόδομος, πλήν τῆς προστάσεως, περιεῖχε καὶ εὐρὺ δωμάτιον, οἶκον (Ἀρποκρ. Λ. Ὁπισθόδ.), τὴν ὀπίσθιαν διαίρεισιν τοῦ ναοῦ, διὰ τοίχου ἀπὸ τοῦ σηκοῦ χωριζομένην. Εἰς τὸν Παρθενῶνα, κατὰ τὰ σωζόμενα λείψανα, ὁ τοιοῦτος ὀπισθόδομος εἶχε βάθος σχεδὸν ἴσον πρὸς τὸ πλάτος τοῦ ναοῦ, ἠνοίγετο διὰ μεγάλης θύρας ἐπὶ τῆς ὀπισθίας στοᾶς (Μέγ. ἐτυμολ.), καὶ ὡς ἐξ ἀμυδρῶν σωζόμενων ἰχνῶν φαίνεται, ἐκοινῶναι μετὰ τοῦ σηκοῦ διὰ δύο θυρίδων πρὸς ταῖς ἐκατέρωθεν πλευραῖς τοῦ ναοῦ. Ἐν ᾧ δ' ὁ σηκὸς ἦν ὑπαιθρος, ὁ ὀπισθόδομος εἶχε στέγην, ἐπὶ τεσσάρων στηριζομένην μεγάλων κιόνων, ὧν τὰ ἴχνη εἰσὶν ὁρατὰ, καὶ δὴ ξυλίνην, ὡς ἀποδείκνυται ἐκ τοῦ ὅτι ἐπυρπολήθη (Δημσθ. κ. Τιμοκρ. 136). Ἐχρησίμευε δὲ τὸ δωμάτιον τοῦτο εἰς ταμεῖον καὶ ἀποθήκην τῶν χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν κοσμημάτων, καὶ ἐν γένει τῶν θησαυρῶν τοῦ ναοῦ, καὶ ἦν τοσοῦτον εὐρύχωρον καὶ μεγαλοπρεπές, ὥστε οἱ Ἀθηναῖοι ἐξέκτισαν ἐν αὐτῷ Δημήτριον τὸν Πολιορκητὴν, ὅτε μετὰ δουλοπρεποῦς κολακείας ἔλεγον αὐτὸν ἀδελφὸν τῆς Ἀθηνᾶς.

Ὁπιτέργιον, πόλις ἐν τῇ Βενετικῇ χώρᾳ, ῥωμαϊκῇ ἀποικία, πρὸς τῷ ποταμῷ Λικουεντίᾳ, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς μεταξὺ Βερβίνης καὶ Ἀκουιλίας (ν. Ὁδέρσον). Βορείως αὐτῆς ἦσαν τὰ Ὁστέργια ὄρη (Tac. Hist. III 6).

Ὀπλα. Καθ' ἅπασαν τὴν ἑλληνικὴν ἐποχὴν ὁ ὀπλισμὸς ἐξηκολούθησεν ὧν, εἰ οὐχὶ πάντοτε ἐντελῶς ὁ αὐτός, ἀλλ' ὁ τῶν

ὀπλιτῶν προσόμοιος τῷ ἐπὶ τῶν Τρωϊκῶν εἰς τὰ ὁμηρικὰ ἔπη περιγραφόμενῳ (Ἰλ. Γ, 228, 339. Δ, 132 κλ. Λ, 95 κλ. Π, 130 κλ. Τ, 361 κλ.) καὶ εἰς τὸ αὐτὸ σύστημα στηριζόμενος. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ βάρος τοῦ ὀπλου καθίστα τὸν στρατιώτην δυσκίνητον, διὰ τοῦτο, ἀπὸ τῶν Περσικῶν μάλιστα, ἐπεδιώχθησαν μεταρρυθμίσεις, ἰδίως τῶν τῆς βολῆς. Εἰς τοῦτο δ' ἐβοήθησεν ἡ πρόοδος τῆς μεταλλουργίας, καὶ προσέτι ἤρχισαν ἀντὶ μετὰλλου πολλάκις ἐλαφρότερον μεταχειριζόμενοι τὸ ὑλικόν, οἷον δέρματα, ἐξ οὗ προέκυψεν ὁ εἰς τὸν Ἰφικράτην ἀποδιδόμενος (C. Nep. epist. I), ὀργανισμὸς τῶν π ε λ τ α σ τ ῶ ν.

Ὀπλίτης.

ὅστις ὅμως δὲν καθήργησε τοὺς ὀπλίτας, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξηκολούθει ἐξαρτωμένη κυρίως πάντοτε τῆς μάχης ἡ ἐκδασίς. Ἦσαν δ' οἱ πελτασταὶ τῶν ὀπλιτῶν μὲν ἐλαφρότεροι, ἀλλὰ διεκρίνοντο τῶν φιλῶν ταχυμάτων κατὰ τοῦτο, ὅτι εἶχον ἀσπίδας (τὰς πέλτας), καὶ ὅτι πολλάκις ἐχρησίμευον καὶ εἰς τὰς ἀσφιμαχίας. Ἡ πανοπλία ἦν τὸ σύνολον τῶν ὀπλῶν ᾧ ἔφερον εἰς μαχητῆς. Καὶ παντοῖα μὲν ἀπαντῶνται αὐτῶν σχήματα, ὧν ἀγνο-

οὐνται τὰ ὀνόματα, πολλὰ δ' ὀνόματα παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις, ὡς ἄγνωστος ἡ ἐφαρμογή. Τὰ πρώτιστα δὲ, παριστώμενα εἰς τὸ ἐν ἀναγλύφῳ ἐργαστάσιον τοῦ Ἡφαίστου ἐκ τοῦ ἐν Παρισίοις Μουσείου εἰσὶ τὰ ἀκόλουθα: Ἄ μ υ ν τ ῆ ρ ι α ἦσαν ἡ περικεφαλαία, ὁ θώραξ, αἱ κνημίδες καὶ ἡ ἀσπίς. Ἡ περικεφαλαία, ἀρχαῖοτατα χαλκῇ, ἐλέγετο παρ' Ὀμήρῳ κ ὀ ρ υ ς, π ῆ λ η ξ, καὶ καταχρηστικῶς κ υ ν ῆ η ('Ἰλ. Ε, 845). Οὕτω δὲ, καὶ προσέτι κ α τ α ἱ - τ υ ξ ἐκαλεῖτο, ὅτε ἦν ἀπλῶς δερματίνη καὶ ὅλως ἀκόσμητος ('Ἰδ Σελ. 848), (6), διαδε-

(6, καὶ ὁ λόφος ἐν ι), ἐνίοτε καὶ πολλοὶ μέχρι 4, (τ ε τ ρ ά φ α λ ο ς, τ ε τ ρ α φ ά λ α - ρ ο ς), ἡ ἐξοχὴ τις δῆξις, ὁ κύμβακρος ('Ἰλ. Ο, 536), καὶ ἐκεῖ προσηρτάτο συνήθως ἱ π π ο υ ρ ι ς (κ, λ), ἡ γλυπτικόν τι κόσμημα (μ). Ἐνίοτε ἡ κ ὀ ρ υ ς λέγεται παρ' Ὀμήρῳ καὶ Τρυφά λ ε ι α, ἴσως διὰ τὴν τρύπαν εἰς τὴν ὁ λόφος ἐναπύγνυτο. Εἰς μεταγενεστέρους δὲ χρόνους μόνον ἀντικαθίστων αὐτὸν ἐνίοτε πετρά (λ). Τοῦ Ἀχιλλέως τὴν περικεφαλαίαν ἐκόσμηι χρυσοῦς λόφος, ἔργον τοῦ Ἡφαίστου ('Ἰλ. Σ, 612. Τ, 383.

Ἴνα δὲ μὴ πιέζῃ τὴν κεφαλὴν, ἦν τὸ κράνος ἐντὸς ἐνδεδυμένον διὰ δερματός ἢ ὑφάσματος, καὶ τὸ βάρος αὐτοῦ ἦν περίπου 2 χιλιογράμμων. — Ὁ θ ῶ ρ α ξ δὲ, μετάλλινος, 8-9 χιλιογράμμων βάρος ἔχων, συνέκειτο ἐκ δύο γυά λ ω ν (πλακῶν), τῆς ἐμπροσθίας καὶ τῆς ὀπισθίας ('Ἰλ. Ε, 99. Ο, 530), συνδεομένων πιθανῶς διὰ τῶν ὧ μ ω ν ἢ

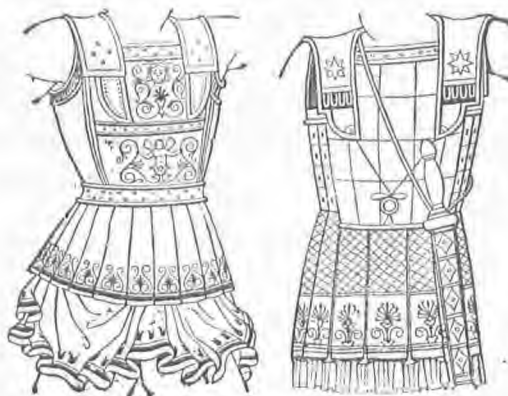
χοῖς τὴν τῶν ζώων κεφαλὴν (α) ὡς τὴν τοῦ Ἡρακλέους, χρήσιμος δὲ ἰδ ὡς εἰς ἐνέδρας καὶ νυκτερινὰς ἐπιδρομὰς, ἵνα μὴ προδιδῇται λάμπουσα ('Ὀδ. Ω, 231. Ἰλ. Κ, 257). Ἡ δὲ χαλκῇ (κ υ ν ῆ η, π ά γ χ α λ κ ο ς, καὶ κ ὀ ρ υ ς) εἶχε μέρη κυριώτερα, τὸ καλύπτον τὴν κεφαλὴν κ ρ ά ν ο ς. Τούτῳ βαθμῶν προσετέθη τὸ προμετώπιον, χωροῦν ἔπειτα καὶ ὑπὲρ τὴν ῥίνα (ε), αἱ παραγναβίδες (ς) ἐκ κινητῶν φαλάρων ('Ἰλ. Π, 106), καὶ τὸ ὀπίσθιον, τὸν τράχηλον καλύπτον μέρους (δ), μετὰ βοείων ἱ μ ά ν τ ω ν ὑπὸ τὸν πώγωνα ('Ἰλ. Γ, 371). Τινὲς εὐρέθησαν καλύπτουσαι ὁμοῦ κεφαλὴν, πρόσωπον, καὶ τράχηλον, πλὴν τῶν ὀφθαλμῶν, τοῦ στόματος καὶ τοῦ πώγωνος (ζ). καὶ ἄλλας ὧν ἡ προσωπίς ἡγείρετο, ἡ αὐ λ ὠ π ι ς (η). Πολλὰκις τὸ ἐμπρόσθιον μέρος εἶχε μόνον σ τ ε - φ ά ν η ν εἰς τὸ μέτωπον (θ). Ὑπὲρ τὸ κράνος, πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς κεφαλῆς, ἐτέθη ὁ λόφος, ἥτοι ὁ φ ά λ ο ς εἰς τὴν κορυφὴν τῆς κ υ ν ῆ η ς, ἥτις καθ' ἑαυτὴν ἦν ἄ φ α λ ο ς

ἐπωμίδων, ἃς συνέτχον μετὰ τῶν γυάλων ἱμάντες. περόναι ἢ ἀλύσσεις. Κάτω δ' εἶχε ζωστήρα ἢ ζ ὶ ω ν η ν ('Ἰλ. Ε, 539, 615). Ὑπὸ τὸν θώρακα δ' ἐξήρχετο τὸ ζ ὶ μ α ('Ἰλ. Δ, 187), χιτῶν δερματίνος ἢ ἐξ ὑφάσματος, κατερχόμενος μέχρι μέσου τοῦ σκέλους, καὶ ἀπ' αὐτὸ κατήρχοντο αἱ πτέρυγες, ταινιοειδεῖς παρεκτάσεις τοῦ θώρακος ἐμπρὸς καὶ κατὰ τὰ πλάγια, ὑπὸ μὴ συνεχῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων καλυπτόμεναι. Ἐνίοτε δὲ, πρὸς μείζονα ἐξασφάλισιν, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς εἰς τὸ σῶμα προστριβῆς τοῦ θώρακος, περιδεῖτο ὁ ὀπλίτης, ὑπ' αὐτὸν καὶ ἐπὶ τοῦ

γυμνοῦ σώματος, τὴν μ (τ ρ α ν, ζώνην μεταλλίνην δι' ἐρίων ἢ ὑφάσματος περιεκαλύμμενην («ἐρυμα χροῶς, ἔρκος ἀκόντων», Ἰλ. Δ, 135. 187. Ε, 857). Ἐνίοτε ὁμοῦς ('Ἰλ. Γ, 251) λέγονται οἱ μαχηταὶ «χ α λ κ ο χ ι -

τω νε ε», ὅταν ἐπὶ τοῦ χιτῶνος δὲν ἔφερον
θώρακα (Τλ. Α, 100, Φ, 31), ἀλλὰ μόνον
χαλκοῦν τι ἔλασμα ἐπὶ τῆς καρδίας, τὸ
καρδιοφύλαξ καλούμενον, ἔλέγετο δὲ

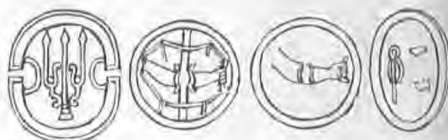

καὶ στολὰς ὁ τοιοῦτος χιτῶν (Ξενφ, Ἀνθ.
Γ, 3, 20. Δ, 1, 18), καὶ πιθανῶς ἦν αὐ-
τὸς ὁ καὶ λινοθώραξ, οἷον ἔφερον Λίαις

ὁ Λοκρὸς (Τλ. Β, 529. 830). Ὑπῆρχε δὲ καὶ
ἔξ ἀλύσσεων συγκείμενος, ὁ ἀλυσιδω-
τός. — Αἰκινημίδες ἦσαν ἐλάσματα χαλ-
κοῦ, καλύπτοντα τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τῆς
κνήμης, ἀπὸ τοῦ ἀστραγάλου μέχρις ἄνω τοῦ
γόνατος, εἶχον πόρπας αἵτινες τὰς ἐστερέουν
ἢ ἐπισφύρια, ἐκτὸς ἂν ταῦτα ἦσαν πρὸς
κάλυψιν καὶ ὑπεράσπισιν τῆς πτέρνης. — Ἡ
ἀσπίς ἦν συνήθως ὠρειδῆς, καὶ ἔλέγετο
παρ' Ὀμήρου καὶ σάκος (Τλ. Ε, 612), ἢ
καὶ βοεΐη, ὡς ἐκ δέρματος βοδὸς κατασκευα-
σμένη. Ἀπεδίδοντο δ' αὐτῇ καὶ τὰ ἐπίθετα

ἀμφιβρότη (Τλ. Υ, 281), ὡς τὸν ἄνθρωπον
(βροτὸν) ἐκατέρωθεν καλύπτουσα, καὶ πο-
δηνεκής, καὶ ἦν περὶ 0,7 μέτρου εὐρεῖα
καὶ 1,4 μ. μακρὰ, ὥστε ἐκάλυπτε τὸν ὀπλί-
την μέχρι τῶν ποδῶν. Ἐκρεμάτο δ' ἐν
τοῦ τραχήλου καὶ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου δι'
ἱμάντος(η)τελαμῶνος (Τλ. Ε, 796),
καὶ εἶχεν ἐντὸς πόρπακα ἢ λαβὴν
διὰ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα. Ἦν δὲ τὸ
ὅλον βάρος αὐτῆς 14-15 χιλιογράμμων.

Ἄλλη ἀσπίς ἦν στρογγύλη, εὐκυκλος,
πάντοσ' εἴς ἡ (Τλ. Μ, 294). Αὕτη δὲ
(α, β, ε, ζ) μετέπειτα καὶ Ἀργεῖα ἢ Δω-
ρῖα ἔλέγετο, ὡς Βοιω-
τῶν ἐλέγοντο αἰ ὠρειδεῖς,
αἱ ἔχουσαι ἐντομάς εἰς τὰ
πλάγια (γδ). Δὲν ἐκρεμάτο
δ' αὕτη ἀλλ' εἶχεν ἐσωτερι-
κῶς λαβὴν (πόρπακα),
μεταγενεστέρως δύο λαβὰς,
ὅχ' α' ν' α', δι' ὧν διήρχετο ὁ
βραχίον, ἢ ἐνα κινήτων κα-
νόνα (ε), χωροῦντα διὰ
πάσης τῆς διαμέτρου τῆς
ἀσπίδος, καὶ στερεοῦντα αὐ-
τὴν εἰς τὸν βραχίονα, ἐν ᾧ
ἢ χεῖρ ἀντείχετο μιᾶς τῶν
κατὰ τὴν ἔσω περιφέρειαν
λαβίδων, καὶ ὅταν ἤλλασεν
αὐτὰς, ἔστρεφε τὴν ἀσπίδα
κατὰ βούλησιν. Ἦν δ' ἢ

στρογγύλη άσπίς κυρτή προς τὰ έξω, πολλάκις άπ' αὐτῆς έκρέματο δέρμα ἢ πλεκτὸν ύφασμα (6) προς κάλυψιν τοῦ κάτω μέρους τοῦ σώματος (λαϊκή τία, κάτω μέρεα). Τὸ ὄπλον τῶν Ἀμαζόνων οὐ μνημονεύει καὶ ὁ Ξενοφών (Ἀνθ. Δ. 4, 16), ἣν ἡ καλουμένη πέλιτη μηχανοειδής (9), ἥς χρήσις ἐγένετο μετὰ ταῦτα παρὰ τοῖς πελτασταῖς. Τὸ κέντρον τῆς άσπίδος ἐλέγετο Ὀμφαλός, καὶ οἱ Κᾶρες πρώτοι ἐπεχάρατον σύμβολα εἰς αὐτὸν (Ἡρόδ. Α, 171), παρ' αὐτῶν δ' ἐμυμήθησαν τὸ ἔθος τοῦτο καὶ οἱ Ἕλληνες, καὶ οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι ἐπειργάζοντο ὡς σύμβολον τὸ Λ, οἱ δὲ Σικυώνιοι τὸ Σ, οἱ Θηβαῖοι ρόπαλον ἢ Σφίγγα, οἱ Ἀθηναῖοι γλαυκά, καὶ ἄλλοι ἄλλα. (δ) Εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς άσπίδος ἦν μετάγλυφος κύκλος, ἄντυξ, (α), δι' ἣλων προσηλωμένως. — Τὰ δ' ἐπιθετικὰ ὄπλα ἦσαν διὰ τοὺς ὀπλίτας τὸ εἶτα δόρυ λεγόμενον, παρ' Ὁμήρῳ δ' ἔγχος, ἐγχείη, ξυστόν, οὐ μέρη ἦσαν τὸ ξύλον, στύραξ, συνήθως ἐκ μελίας, μελίλινον ἢ μεταλλίνη δέξια αἰχμή ἢ ἀκωνή, ἐφηρμόζετο διὰ τοῦ κοίλου αὐτῆς μέρους, (αὐλοῦ ἢ οὐρίάχου Ἰλ. Π, 612) καὶ προσηλοῦτο διὰ πόρπης εἰς τὸ δόρυ διάφορα ἔχουσα σχήματα, καὶ τέμνουσα ἐκατέρωθεν ἔτι καὶ κάτωθεν (α). Ἦν δ' αὕτη ἀρχαιοτάτα χαλκῇ, εἶτα δὲ σιδηρᾷ. Τὸ κάτω μέρος τοῦ στύρακος, ὁ σαυρωτήρ (Ἰλ. Κ, 153), ἦν καὶ αὐτὸ ἐνίοτε ὀξύ ἐκ μετάλλου, ἵνα τὸ δόρυ ἐμπήγνυται εἰς τὴν γῆν ἐπὶ ἀναπαύσεως (ζ. η). Διὰ τοῦτο τὸ ἔγχος ἐλέγετο ἀμφίγυον τότε, καὶ ὅτε ἐθραύετο ἡ κυρίως αἰχμή, ἠδύνατο νά γίνηται προσωρινῇ χρήσις καὶ τοῦ ὀξέος τούτου πέρατος. Ἐχρησίμευε δὲ τὸ ὄπλον τοῦτο προς κέντησιν μόνον, καὶ τὸ βάρος αὐτοῦ ἦν 2 χιλιγράμμων. Τὸ μακεδονικὸν δόρυ ἐκαλεῖτο σάρισσα, διακρινόμενον τοῦ Ἑλληνικοῦ διὰ τοῦ μήκους αὐτοῦ, ὄντος πηλινῶς 15—16 ποδῶν, οὐχὶ δὲ 24, ὡς πολλάκις μαρτυρεῖται. — Ἄλλο ὄπλον ἦν τὸ εὐθὺ ξίφος, λεγόμε-

νον δ' ἐγχειρίδιον τὸ μικρόν, καὶ ἀμφίγυον, ἀμφήκας ὅτε ἦν ἐκατέρωθεν κοπερόν (α. δ.). Ἡ δὲ θήκη (κολεός (δ.ε.) μεταλλίνη, ἢ ἐκ δέρματος διὰ μεταλλικῶν ἐλασμάτων κεκαλυμμένη, εἰς ἀορτήρα ἐφαρ-

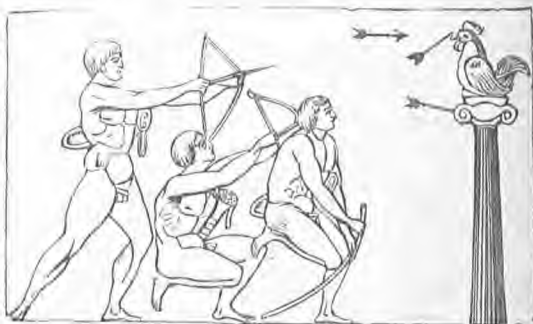
μοζομένη (α), ἐκρέματο εἰς τελαμῶνα ἐν τοῦ δεξιοῦ ὤμου (Ἰλ. Η. 304), συνήθως εἰς τὴν ἀριστεράν, ἐνίοτε ὅμως καὶ εἰς τὴν δεξιάν πλευράν. Ἐπὶ τοῦ κολεοῦ δ' ὑπῆρχε πολλάκις καὶ μικρά τις μάχαιρα (Ἰλ. Γ, 272), ἥτις ὅμως δὲν ἦν ὄπλον, ἀλλ' ἐχρησίμευεν εἰς ἄλλας ἐργασίας. Τὸ δὲ κυρτὸν ξίφος, τὸ καὶ ἄορ, ξυήλη καὶ ἐπίσης μάχαιρα λεγόμενον (γ), ἦν ἐν χρήσει ἰδίως παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις. — Τὸ μήκος τοῦ ξίφους ἦν 0,47-0,52μ, αὐξηθὲν ὑπ' Ἰπικράτους εἰς σχεδὸν 0,78. Τὸ δὲ πλάτος 0,05—0,07. — Οἱ δ' ἐλαφρῶς ὀπλισμένοι, οἱ ψιλοὶ, γυμνήτες, γυμνοὶ, μετὰ τὰ Περσικὰ τὸ πρῶτον προκύφαντες, καὶ ἀπὸ τῆς ἀναβάσεως τοῦ Ξενοφώντος ἀναγκαῖον μέρος τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ καταστάντες, δὲν εἶχον οὐδ' άσπίδα οὐδ' ἄλλο τι ὄπλον ἀμυντικόν, καὶ ὁ προσδιορισμὸς αὐτῶν ἦν ἄπωθεν νά προσβάλλωσι. Τὴν κεφαλὴν ἐκάλυπτον διὰ θερματίνου πέλου, κατὰ δὲ τὰ ὄπλα ἃ ἔφερον ἐπὶ σκοπῷ προσβολῆς, διεκρίνοντα εἰς ἀκοντιστάς, τοξότας καὶ σφενδονήτας. Τῶν πρώτων τὸ ὄπλον ἦν κατὰ μήκος καὶ βάρος διάφορον. Τὸ βαρύτερον, ὁ ἀκων ἢ ἀκέν-

τιον, 5-6 πόδας μακρόν, εἶχεν 1 1/2 χιλιογράμμων βάρος, καὶ ἐμπρὸς ὄξειαν ἀκωνήν· τὸ δ' ἑλαφρότερον, γρόσφος (λ), δίπηχυ τὸ μήκος, αἰχμήν ὄξυτάτην, λεπτήν καὶ σπιθαμιαίαν. Ἀκόντια μέσων διαστάσεων, 3-4 ποδῶν τὸ μήκος καὶ ἑνὸς δακτύλου τὸ πάχος, ἠδύνατο νὰ φέρη ἕως ἑξ ἑκαστος στρατιώτης. — Οἱ τοξόται ἔφερον τόξον (Ἰλ. Δ, 105) ἔχον 1 1/2 χιλιογράμμων βάρος, Λυτοῦ τὰ δύο ἄκρα, κέρατα, εἶχον μετάλλινον περικάλυμμα κορώνην (Ἰλ. Δ, 111)· κατὰ δὲ τὸ μέσον τοῦ τόξου ἦν ὁ πήχυς (Ἰλ. Α, 375), μετάλλινον πέταλον διὰ τὸ βέλος. Ἀπὸ κέρατος δ' εἰς κέρας, ἢ ἀπὸ κορώνης εἰς κορώνην ἐταίνετο ἡ χορδή, νεύρη (Ἰλ. Δ, 118). Τὸ βέλος, ὅστις, ἢ, ποιητικῶς, ἰδς, 1/4 χιλιογράμμου βαρὺς, οὐ μέρη ἦσαν ὁ καλάμος ὁ νὰ εἰς διποδιαῖος τὸ μήκος ἢ μεταλλινὴ ἀκίς, ἥτις πολλάκις ἦν διπλὴ ἢ τριπλὴ, εἶχε δύο ἢ πλείονας ὀγκοὺς (Ἰλ. Δ, 151), ὥστε ὑπῆρχον ἀέστοι τριγλώχिनος (Ἰλ. Ε, 393), καὶ τὴν ἀκίδα ταύτην προσέδει καὶ ἑσπερεύς εἰς τὸν καλάμον χορδῇ, νεῦρον (Ἰλ. Δ, 151). Εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ καλάμου ἦν ἡ ἐντομή, γλυφίς (Ἰλ. Δ, 122), ἥτις ἐφηρμόζετο εἰς τὴν χορδὴν. Δώδεκα δὲ ὡς εἴκοσι βέλη ἐνετίθεντο εἰς μίαν φαρέτραν ἢ τοξοθήκην, ἐγκλείουσιν καὶ τὸ τόξον. Ἦν δ' αὐτὴ ἐκ δερματος ἢ πλεκτῶν καλάμων κατεσκευασμένη, καὶ εἶχεν ἐν πῶμα (Ἰλ. Δ, 116) καὶ τοὺς πρὸς ἀνάρτησιν εἰς τὸν ἀριστέρων ὤμον ἱμάντας. Ἦν δὲ τὸ βάρος αὐτῆς ἐν ὅλοις 5-6 χιλιογράμμων. Οἱ περιφημότεροι τῶν τοξοτῶν ἦσαν οἱ Κρήτες· ἀλλὰ τῶν Περσῶν τὰ βέλη ἦσαν ἐντελέστερα (Ξενοφ. Ἀνθ. Γ, 3, 1, 15, Δ, 2, 28). Ὁ τοξότης πολλάκις ἐγονάτιζεν ἵνα

αἰρῶσιν αὐτὸ εἰς τὴν μάχην, νὰ προσβάλῃ αὐτοῦ μεθ' ὀρμῆς καὶ εὐστόχως, καὶ ὅτε ἔπαυεν ἡ προσβολή ἢ ὁ δρόμος νὰ καταθέτωσιν αὐτὸ παρὰ τὸν δεξιὸν πόδα. Ἐπίσης ἤσκούντο καὶ οἱ ψιλοί. Οἱ σφενδονῆται ἤσκουντο κατὰ τὸν ἐπόμενον τρόπον· τὴν σφενδόνην στρέφοντες ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν τῶν, ἀφοῦ καλῶς ἐσκόπευον, ὥφειλον ν' ἀφίνωσι τὸ ἐν σχοινίον τῆς σφενδόνης ἵνα διὰ τοῦ διαλείμματος φθάσῃ ἡ σφαῖρα κατ' εὐθείαν εἰς τὸν σκοπὸν. Οἱ δὲ πελτασταί, καὶ ἀκοντισταί λεγόμενοι (Ξενοφ. Ἀνθ.

ῥηθότερον σκοπεύσῃ, καὶ πρὸς μείζονα ἀσφάλειαν. Ἐγυμνάζοντο δ' οὐ σπανίως πρὸς δεξιὸν ἀλέκτορα σκοπεύοντες. ("Ορα σχ. κατωτέρω). — Σφενδόνης ἀπαξ μόνον ποιεῖται μνεία ὁ Ὅμηρος, ὡς ἐχοῦσες σχοινία ἐκ συνεστραμμένου ἐρίου («εὐστρόφω οἶδς ἁώτῳ», Ἰλ. Ν, 599). Ἐν δερματίνῳ δὲ σάκκῳ, διφθέρα, ἐνεκλείοντο 10-12 χειροπληθεῖς λίθοι, ἢ σφαῖραι μολύβδιναι, πρὸς σφενδόνισιν. Ἐκ μεταγενεστέρων χρόνων, τῶν τῆς Περσικῆς εἰσβολῆς, εὐρέθησαν καὶ εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Μαρθωνος καὶ ἐν Σικελίᾳ πολλαὶ τοιαῦται μολύβδιναι σφαῖραι ὡσείδεις, ὡς μεγάλα ἀμύγδαλα, μεθ' Ἑλληνικῶν ἐπιτετυπωμένων ἐπιγραφῶν. Εἰς τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους διεκρίνοντο πρὸ πάντων οἱ Ῥόδιοι ὡς ἐπιδέξιοι σφενδονῆται καὶ ὡς μακρότατα βίπτοντες, εἰς ἀπόστασιν μέχρις 100 βημάτων. — Εἰς τὰς ὀπλασκίας ἐγυμνάζοντο εἰς τὸ νὰ φέρωσιν εὐκόλως καὶ ἀδιάστως τὸ ἀκόντιον κατὰ τὰς πορείας εἰς τὸν δεξιὸν ὤμον, νὰ

αἰρῶσιν αὐτὸ εἰς τὴν μάχην, νὰ προσβάλῃ αὐτοῦ μεθ' ὀρμῆς καὶ εὐστόχως, καὶ ὅτε ἔπαυεν ἡ προσβολή ἢ ὁ δρόμος νὰ καταθέτωσιν αὐτὸ παρὰ τὸν δεξιὸν πόδα. Ἐπίσης ἤσκούντο καὶ οἱ ψιλοί. Οἱ σφενδονῆται ἤσκουντο κατὰ τὸν ἐπόμενον τρόπον· τὴν σφενδόνην στρέφοντες ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν τῶν, ἀφοῦ καλῶς ἐσκόπευον, ὥφειλον ν' ἀφίνωσι τὸ ἐν σχοινίον τῆς σφενδόνης ἵνα διὰ τοῦ διαλείμματος φθάσῃ ἡ σφαῖρα κατ' εὐθείαν εἰς τὸν σκοπὸν. Οἱ δὲ πελτασταί, καὶ ἀκοντισταί λεγόμενοι (Ξενοφ. Ἀνθ.

Γ', 3, 7) ἔνεκα τοῦ ὅπλου δι' οὗ πρὸ πάντων προσέβαλλον, ἔφερον τὴν μηχανοειδή μικράν ἀσπίδα ὡς τὴν τῶν Ἀμαζόνων, τὴν πέλιττον λεγομένην, περὶ ἧς ἀνωτέρω. Ἦν δ' αὕτη ξυλίνη, ὡς εἰκάζεται, δέρματι κεκαλυμμένη, λίαν ἑλαφρά, μόλις 3 χιλιογράμμων. Ὡς ὅπλα δὲ προσβολῆς ἔφερον τὰ ἀκόντια καὶ μακρὸν ξίφος, προσέτι καὶ λόγχην 12' μακρὰν, ἣτις τοῖς ἐχρησίμευε καὶ εἰς τὰς ἐκ τοῦ σύνεγγυς συμπλοκάς, καὶ εἶχεν ἐν τῷ μέσῳ, κατὰ τὸ κέντρον τῆς βαρύτητος, ἐπὶ Ξενοφώντος, δερματίνην τὴν λαβὴν, ἀγκύλην λεγομένην,

εἰς ἣν ἐθέτον τοὺς δακτύλους πιθωνῶς τῆς ἀριστερᾶς (ἦσαν διηγεύωνται μὲν οἱ) ὅτε παρετάττοντο. Περὶ τὸν τράχηλον δ' εἶχον περιδεσμὸν τινα ἐξ ὑφάσματος (C. Nep. Iphicr. I), καὶ ἀντὶ κνημνίδων ἔφερον τὰς λεγομένας Ἰφικρατίδας ἐκ δέρματος, αἵτινες μᾶλλον ὁμοιάζον τὰ υποδήματα, καὶ εἰς αὐτὰς οὐ πολὺ προσετέθησαν πέλματα. Ἐπὶ Ὁμήρου ἦν καὶ ἡ ἀξίνη ἢ βοῦ-

πλήξ ἐν χρήσει (Ὁμ. Ἰλ. N. 611). Αὕτη ἀπαντᾷ διπλῇ ὑπὸ τὸ

σχῆμα εἰς τὰ νομίσματα τῆς Τενέδου, καὶ ὑπὸ τὸ αὐτὸ καὶ ἄλλ' αὖτις (α-4) εἰς τὰς γλυπτικὰς παραστάσεις τῶν Ἀμαζόνων. Ἐπὶ Ἀλεξάνδρου ἐποιοῦντο χρῆσιν τοῦ ὅπλου τούτου οἱ Βερκανοὶ ἱππεῖς τοῦ Περσικοῦ στρατοῦ. — Ἐπὶ Ῥωμαίων δ' ὁ ὅπλισμός ἐκανονίσθη τὸ πρῶτον ἐπὶ Σεβρίου Τουλλίου κατὰ τὴν ἀρχὴν ἐπὶ, ὁ μείζονα ἔχων περιουσίαν καὶ πλείονα ν' ἀπολέσῃ ὤφειλε καὶ ἀνωτέρας καταβολὰς πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς πατρίδος, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ἐδικαιούτο νὰ

φέρῃ περισσότερα ὅπλα ἀμυντικά. Ἐπομένως ἡ μὲν πρώτη τῶν πέντε μαχίμων κλάσεων εἶχε μικράν στρογγύλην ἀσπίδα, θώρακα, κνημίδας, περικεφαλαιὰν ἢ μεταλλίνην (cuassis), ἢ δερματίνην, ἐκ δέρματος λύκου (galea), διὰ μετάλλου κεκαλυμμένην, πρὸς τὰ ἐμπρὸς παρεκτεινομένην, ἀλλὰ κατὰ τὸ τέλος ὀλίγον στρεφόμενην πρὸς τὰ ἔσω ἵνα μὴ κωλύῃ τὴν ὄρασιν· τὸ λοιπὸν πρόσωπον ἔμενεν ἀνοικτὸν, πλην ὅτε δερματίναι ὑπὸ μεταλλίνων πετάλων κεκαλυμμέναι παραγναθίδες, ὑπερασπίζουσαι τὰς γνάθους, ἔδενον καὶ τὸ κράνος ὑπὸ τὸν πώγωννα. Ὁ δὲ λόφος (crista) συνέκειτο ἐκ τριῶν πηχυαίων καὶ ὀρθῶν πτερῶν, ἐρυθρῶν ἢ μελανῶν (Πολυβ. ΣΤ', 23)· ἐνίοτε ὁμως εἶχον καὶ τὴν ἵππουριν. Ἐκάστη δὲ τῶν ἐπομένων κλάσεων εἶχεν ἀνὰ ἓν ὀλιγώτερον ἐκ τῶν ἀμυντικῶν ὅπλων, καὶ ἡ πέμπτη εἶχε μόνον τὴν ἀσπίδα καὶ τὴν σφενδόνην. Ἐπὶ τῆς δημοκρατίας εἰσῆχθη ὡς ἀσπίς clypeus τὸ scutium, δερματίνη ὑπόξυλος, μετὰ μεταλλίνου ὀμφαλοῦ (umbo) εἰς τὸ κέντρον. Μεταγενέστερως ὁ ὅπλισμός ἐπαυσεν ὦν κατὰ περιουσίας, καὶ ἐπρομηθεύετο ἐκ κρατήσεων ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, διαιρούμενος, ὁ τῶν πεζῶν, εἰς τὸν τῶν ὀπλιτῶν καὶ τῶν ψιλῶν. Τῶν πρώτων ὁ θώραξ, χαλκοῦς, ἐκάλυπτε μόνον τὸ στήθος· κνημίδα δ' ἐπεκράτησε κατόπιν νὰ φέρωσι μόνον εἰς τὴν δεξιάν κνήμην, ἣτις προὔτιθετο, καὶ ἦν ἐκτεθειμένη εἰς τὰς παρατάξεις. Οἱ πλουσιώτεροι ἐπρωτίμων λεπίδιωτοὺς θώρακας ὡς ἑλαφροτέρους καὶ εὐχρηστοτέρους εἰς τὰς κινήσεις. Ἐπὶ μεταγενέστερως ἐγίνετο χρῆσις καὶ δερματίνων μόνον θωράκων, προσδεσμένων καὶ ἐνδυναμωμένων δι' ἱμάντων καὶ πορπῶν. Τὸ ξίφος ἔφερον οἱ στρατιῶται δεξιῶς, ἵνα μὴ παρακωλύῃ τὴν διὰ τῆς ἀριστερᾶς χρῆσιν τῆς ἀσπίδος· οἱ λοχαγοὶ ὁμως καὶ σωματάρχαι, καθ' ὃ μικρὰν ἔχοντες ἀσπίδα, ἔφερον αὐτὴν ἀριστερῶς, κρεμᾶμενον, ὡς καὶ παρ' Ἑλλήσιν ἢ ἐκ τελευτῆς μῶνος ὑπὲρ τὸν ὦμον, ἢ ἐκ ζώνης. Τὴν δὲ

μακρὰν λόγχην (ὅς σ' ὄν, pilum), ἥς ἡ αἰχμή ἦν δι' ἡλὼν προσηλωμένη καὶ εἶχεν ἀκίδα πρὸς τὰ ὀπίσω ἐστραμμένης, ὥστε δυσκόως ἐξήρχετο τῆς πληγῆς, ἔφερον τὸ πρῶτον οἱ τοῦ τρίτου ὀπισθίου στίχου στρατιῶται. Μεταγενεστέρως δ' ἔφερον αὐτὴν οἱ τῶν δύο ἐμπροσθίων στίχων, ὃ δὲ τοῦ τρίτου τὴν Hastam. τὸ μακρὸν δόρυ τῶν Ἑλλήνων. Τὰ ἀκόντια εἶχον τὴν αἰχμὴν ὀξεῖαν καὶ τοσοῦτον λεπτήν, ὥστε προσβάλλουσα ἐλυγίζετο, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ μεταχειρισθῇ καὶ ῥίψη ὀπίσω τὸ ἀκόντιον ὁ ἐχθρὸς καθ' οὗ ἐτοξεύθη. Τῶν φαρετρῶν αἱ βολίδες εἶχον καὶ αὐταὶ πολλάκις αἰχμὴν (glan-fas). Τὸ π' αἰχμὴν μεταχειρίζετο καὶ μηχανὰς

πρὸς ἐκτόξευσιν, ἃς ὑπηρετοῦν οἱ tragulini καὶ balistarii (βαλισταί). Οἱ ἵππεῖς ἐπέβαινον κατ' ἀρχὰς ἄνευ ἀμυντικῶν ὀπλῶν ἐπὶ γυμνῶν τῶν ἵππων. Βαθμηδὸν ὅμως παρεδέχθησαν τὰ ἐφίππια, καὶ οἱ στρατιῶται εἶχον τὸν αὐτὸν ὀπλισμὸν ὡς οἱ πεζοί, τὰ ξίφη ὅμως μακρότερα. Πολλάκις, ὡς ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων, ἔφερον λεπιδωτοὺς τοὺς θώρακας, καὶ διὰ τοιοῦτων ὀπλίζον καὶ τῶν ἵππων τὸ στήθος καὶ τὴν κεφαλὴν.

"Όπλεὺς, 1) Εἷς τῶν Λαπίθων, διακριθεὶς εἰς τὸν κατὰ τῶν Κενταύρων ἀγῶνα ('Ήρδ. Ἀσπ. 298). — 2) Υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Κανάκης ('Απολλ. δ. Α, 7, 4). — 3) Υἱὸς Λυκάονος, τοῦ παναρχαίου βασιλέως τῆς Ἀρκαδίας (Αὐτ. Γ, 8, 1).

"Όπλης, εἷς τῶν τεσσάρων υἱῶν τοῦ Ἰωνος, πενθερὸς τοῦ Αἰγέως, καθ' ὃν ἐλέγετο ὅτι ὠνομάσθησαν οἱ "Όπλητες, μία τῶν ὑποδιαίρέσεων τοῦ ἀττικοῦ λαοῦ ('Ήρδ. — 'Απολλ. δ. Γ, 15, 6).

"Όπλητες, μία τῶν ἀρχαιοτάτων τεσσάρων Ἰωνικῶν φυλῶν ἐν Ἀττικῇ, ἐπώνυμος δὴθεν τοῦ "Όπλητος (ἴδ.) ('Ήρδ. Ε, 60.

— Πολυδ. Ὀνομ. Η, 109) ἀλλὰ προφανῶς, καὶ κατὰ Πλούταρχον (Σόλ. ΚΓ), ἦν ἡ τάξις τῶν "Όπλιτῶν αἱ δὲ τρεῖς ἄλλαι ἦσαν οἱ Γεδέοντες, ἢ Γελέοντες (ἄριστοι), οἱ αἰγικορεῖς (ποιμένες) καὶ οἱ ἀργάδεις (ἐργατικοί).

"Όπλιτοδρόμος, εἷς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας ὁ τρέχων τὸν ὁπλίτην

δρόμον, καθ' ὃν οἱ σταδιοδρόμοι ἔφερον περικεφαλαίαν, ἀσπίδα καὶ περικνημίδας, μετὰ ταῦτα δὲ μόνον ἀσπίδα.

"Όπλόδαμος, εἷς τῶν Γιγάντων, βοηθῆσας τὴν Ῥέαν ὅτε ἔτεκε τὸν Δία ἐπὶ τοῦ Λυκαίου ὄρους τῆς Ἀρκαδίας, κατὰ τοῦ Κρόνου ὅπως μὴ τὸν καταθροχθήσῃ (Παυσ. Η, 36).

"Όπλομάχος, ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς χρόνοις ἀγωνιστὴς μονομάχος πλήρῃ φέρων πανοπλίαν, ἰδίως τὴν τῶν Σαμνιτῶν, ἥτοι κράνος περὶ ἐκατέρωθεν ἔχον, θώρακα πρὸ τοῦ στήθους, μικρὰν ἀσπίδα εἰς τὴν ἀριστερὰν, τὸν δεξιὸν βραχίονα περιτετυλιγμένον πρὸς ἄμυναν, ὁμοίως καὶ εἰς τὸν δεξιὸν πόδα ἔχων κνημίδα. Ἡ εἰκὼν ἐξ ἀναγλύφου τῆς Πομπηίας, ἀπωλέσθη, καὶ πιθανῶς ἀνακριβὴς ἐστὶν ἢ εἰς τὸ ἀριστερὸν σκέλος παράστασις κνημίδος.

"Όπλίεις, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Πρωτογενείας, θυγατρὸς τοῦ Δευκαλίωνος, βασιλεὺς τῶν Ἑπειῶν ἐν Ἠλίδι τῆς Πελοπον-

νήσου, φημιζόμενος ἐπὶ φιλοξενίᾳ καὶ φιλανθρωπίᾳ (Πινδ. Ὀλ. Θ, 8).

Ὅποιή, γυνὴ Σκύλου, τοῦ βασιλέως τῶν Σκυθῶν (Ἡρότ.).

Ὅπους, 1) πρωτεύουσα τῶν κατ' αὐτὴν καλουμένων Ὀπουντίων Λακῶν, 60 σταδίους ἀπέχουσα τοῦ Ὀπουντίου κόλπου, ἐφ' οὗ εἶχε λιμένα τὴν Κύνον, παρ' εὐφορον πεδιάδα. Εἶχε φρούριον (Liv. XXXII 32), οὐ σώζονται τὰ εἰρεῖσια ἐπὶ βράχου, κατὰ τὸ νῦν χωρίον Γαρδίνισσα. Εἰς αὐτὴν ἐλέγετο γεννηθεὶς ὁ Πάτροκλος. Ὑπῆρχε δ' ἐν αὐτῇ βωμὸς Αἰάντος, τοῦ υἱοῦ Ὀϊλέως, ἐνθα ἐπανηγυρίζοντο ἄγῳνες, τὰ Αἰάντεια. Μνημονεύονται δ' ἐν τῇ αὐτῇ πόλει καὶ τὲ μ ε ν ρ ε Α ἰ ἄ ν ε ι ο ν καὶ κ ρ ῆ ν η Α ἰ α ν ἰ ς, βεβαίως κατὰ τὸν αὐτὸν ἥρωα (Ὀμ. Τλ. Β, 532, Σ, 326, Ψ, 85. — Θουκ. Β, 32, Γ, 89. — Στράβ. Θ, 425). — 2) Μικρὰ πόλις τῆς Ἠλίδος ἐν Πελοποννήσῳ, βορείως τῆς Ὀλυμπίας (Στράβ.).

Ὀππιανός, ἐκ Κιλικίας, ποιητὴς Ἑλληνικήν ἐπὶ Μάρκου Αὐρηλίου καὶ Κομμόδου, ἔγραψεν εἰς 5 βιβλία ἔπος διδακτικὸν σωζόμενον, ὃ ἐπέγραψεν ἁ λ ι ε υ τ ι κ ἄ, πραγματευόμενον περὶ τῶν ἰχθύων, τῶν μερῶν τῆς διαμονῆς, τῶν ιδιοτήτων, τοῦ τρόπου τοῦ ζῆν, καὶ τῆς ἀλείας αὐτῶν. Τὸ ὕψος αὐτοῦ ἐστὶν εὐγενὲς καὶ ἡ στιχοιργία εὐήχος καὶ ἐπιμελεημένη· ἀλλ' ὑπερβολικὴ μᾶλλον ἢ τῶν λέξεων ἐπισώσεις. Μετ' αὐτοῦ πολλάκις συγχεῖται, εἰ καὶ βεβαίως ἄλλος αὐτοῦ, ἕτερος Ὀππιανός, γράψας εἰς 4 βιβλία ποίημα διδακτικὸν καὶ ἐκεῖνο, τὰ Κ υ ν η γ ε τ ι κ ἄ. Αὐτὸς γράφει περὶ ἑαυτοῦ ὅτι ἦν Σύρος, ζῶν ἐπὶ Καρακάλλᾳ· τὸ δὲ ποίημα αὐτοῦ ἐστὶν ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν πολὺ κατώτερον τῶν Ἀλίουτικῶν. Εἰς Ἀππιανὸν δ' ἀπεδίδετο καὶ ἕτερον ποίημα, τὰ Ἰ ξ ε υ τ ι κ ἄ, περὶ τῆς δι' ἰξῶν θήρας τῶν πτηνῶν, οὐ πεζὴ μόνον παράφρασις σώζεται, ἔργον Εὐτεκνίου τίνος.

Ὀπτήρια, τὰ δῶρα ἃ ἐδίδεν ὁ νυμφίος τῇ νύμφῃ ὅτε πρῶτον τὴν ἐβλεπεν ἄνευ καλύμματος· τὰ αὐτὰ καὶ ἁ π ο κ α λ υ π τ ῆ ς

ρ ι α καὶ θ ε ῶ ρ η τ ρ α λεγόμενα (Εὐριπ. Ἴων, 1127. — Καλλίμ. εἰς Ἀρτεμ. 74).

Ὀπτιλέτις, ἐπιθετὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Σπάρτῃ, ἀποδοθὲν αὐτῇ ὅτε, ἐν στάσει, ὃ Ἀλκανδρος ἀπέκοψε τὸν ὀφθαλμὸν τοῦ Λουκούργου (Πλούτ., Λυκ. ΙΑ').

Ὀπώρα, θεότης παρ' Ἀριστφ. (Εἰρ. 522), προσωποποίησις τῆς εὐφορίας.

Ὀπωροθύκη, παρὰ Ῥωμαίοις ἀποθήκη πρὸς διατήρησιν ὀπωρῶν (Caius, II, R, 1, 2, 10, 59 2).

Ὀράτιος Φλάκκος, Ῥωμαῖος, υἱὸς ἀπελευθέρου, γεννηθεὶς τῷ 65 π. Χ. ἐν Βενουσίᾳ, μεταξὺ Ἀπουλίας καὶ Λουκανίας. Εἰς Ἀθήνας φοιτήσας, ἐσπούδασεν ἐκεῖ ὑπὸ τὸν Ἀκαδημαϊκὸν Θεόμνηστον, τὸν Περιπατητικὸν Κράτιππον καὶ τὸν Ἐπικούρειον Φιλόδημον. Ἐν Φιλίπποις ἐπολέμησεν ὑπὸ τὸν Βρούτον· εἴτα δὲ προσηλώθη εἰς τὸν Ἀδριανόν, ὡς ὁπαδὸς αὐτοῦ, καὶ ὡς εἰς τῶν ἐξοχωτέρων Λατίνων ποιητῶν ἀναγνωρισθεὶς, κατηριθμήθη μετὰ τῶν φίλων τοῦ Μαικήνα. Αἱ ποιήσεις αὐτοῦ, σωζόμεναι καὶ θαυμαζόμεναι δι' ὅλων τῶν αἰώνων, εἰσὶν ὦδαί, ἐπιστολαὶ, σάτυραι, καὶ ἐν διδακτικὸν ποίημα περὶ ποιητικῆς τέχνης.

Ὀρδαλισσηνή, τὸ βόρειον τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας ἐν Ἀσίᾳ (Πτολεμ. Α, 7).

Ὀρῆηλός, ὅρος διαιροῦν πρὸς βορρᾶν τὴν Μακεδονίαν ἀπὸ τῆς Θράκης.

Ὀργανον, 1) πᾶν τὸ συντελοῦν ὡς βοηθητικὸν τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων βιομηχανικῶν. Τὰ μᾶλλον πολὺπλοκα ἦσαν αἱ μηχαναί. — 2) Ἰδίως μουσικὸν τι κατασκευάσμα δι' ὕδατος ἐνεργοῦν. Ἰδ. Ὑ δ ρ α ὕ λ η ς.

Ὀργαποι, ἔθνος σκυθικὸν ἐν Ἀσίᾳ κατοικοῦν τὸ Ἰμαῖον ὄρος (Πτολ. ΣΤ, 14).

Ὀργεῶνες, οἱ καὶ Γ ἐ ν ῆ τ α ι καλούμενοι ἐν Ἀθῆναις, ἐταίριαι, πιθανῶς ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἀρχικῶς καταγόμεναι καὶ κοινὴν λατρείαν καὶ ἐπιμέλειαν ἱεροῦ τίνος ἔχουσαι (Πολύδ. Η, 107).

Ὀργῆς, Θασίος, πατήρ τοῦ Ἀντιπάτρου (Ἡρδ., Ζ, 118).

Ὀργία, πιθανῶς ἐκ τοῦ ὀργάω, τέλεισις μετ' ἐνθουσιώδους παραφορᾶς ὀρησκειντικῶν τινων μυστηρίων ὧν μόνον οἱ μεμνημένοι μετεῖχον, ἢ ἐνίοτε καὶ ἀμύητοι, χωρὶς ὁμῶς εἰς τούτους νὰ ἐξηγητῇ ἡ σημασία τῆς τελετῆς. "Ἡδὴ ἀρχαιότατα ἐν χρήσει διὰ τὰς ἑορτὰς τῆς Δήμητρος (Ὀμ. Ὑμν. εἰς Δήμ. 274. 476. — Ἡρδ. Β, 51. Ε, 61) μετὰ ταῦτα δὲ, καὶ κυρίως, εἰς τὰς βακχικὰς ἑορτὰς. "Ιδ. Μυστήρια.

Ὀργυιὰ, ἡ ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῶν τεταμένων χειρῶν ἔντασις (Ὀμ. Ἰλ. Ψ, 327. Ὀδ. Ι, 325. Κ, 167). Ὡς μέτρον δὲ περιελάμβανε 4 πήχεις ἢ 6 πόδας, καὶ 100 ὀργυιὰ ἀπετέλουν ἓν στάδιον.

Ὀρδησσός, ποταμὸς τῆς Σκυθίας, ῥέων βορειοδυτικῶς τοῦ Εὐξείνου πόντου καὶ εἰσβάλλων εἰς τὸν Ἰστρον. Νῦν Σαρέτης ἐν Ῥωμανίᾳ (Ἡρδ. Δ, 48).

Ὀρδουῦκες, λαὸς τῆς Βρεττανίας ἐπὶ Ῥωμαίων, κατὰ τὴν δυτικὴν παραλίαν τῆς νήσου, ἀπέναντι τῆς νήσου Μόνας (Anglesæ), ἔχων πόλιν καλουμένην Μεδιολάνιον (Ἠτολ. Β, 3. — Tac. Ann. XII. 33. Agr. XVIII).

Ὀρειάδες, αἱ νύμφαι τῶν ὀρέων καὶ τῶν κοιλάδων.

Ὀρειθᾶσιος, ἱατρὸς περίφημος καὶ πολυμαθὴς ἐκ Περγάμου ἢ ἐκ Σάρδεων, μαθητὴς τοῦ Κυπρίου Ζήνωνος, ἐμπεπιστευμένος Ἰουλιανοῦ τοῦ Ἀποστάτου, δι' οὗ οἱ τούτου διάδοχοι Οὐάλης καὶ Οὐαλεντινιανὸς τὸν ἐξώρισαν. Ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τῶν βαρβάρων, πρὸς οὓς ἀπῆλθεν, ἀπέκτησε μεγάλην φήμην, ἥς ἔνεκα, πεισθέντες οἱ αὐτοκράτορες, τὸν ἀνέκάλεισαν καὶ τὸν ἀπεζημίωσαν. Ἐκτοτε δὲ διέμεινεν ἐν τῇ πατρίδι τοῦ ὑπὸ πάντων τιμώμενος. Φαίνεται ὅτι ἐφθασεν εἰς γῆρας βαθύ, καὶ ἀπέθανε μόνον κατὰ τὸν ε' αἰῶνα μ. Χ. Ἐντολῇ τοῦ Ἰουλιανοῦ εἶχε συντάξει εἰς 72 βιβλία εἶδος ἱατρικῆς ἐγκυκλοπαιδείας ἐξ ἀποσπασμάτων τοῦ Γαληνοῦ καὶ ἄλλων

σοφῶν ἱατρῶν. Αὐτῆς δὲ συνήρμωσε μετὰ ταῦτα Σύνοψιν εἰς βιβλία 9 διὰ τὸν υἱὸν τοῦ Εὐστάθιου. Ἐκ τοῦ μεγάλου συγγράμματος σώζονται ἔτι 17 βιβλία εἰς λατινικὴν μετάφρασιν τοῦ Ῥασαρίου, ἐξ ὧν καταφαίνεται ὅτι ὁ Ὀρειθᾶσιος δὲν ἦν ἀπλοῦς καὶ ξηρὸς ἀντιγραφῆς.

Ὀρεῖη, θυγάτηρ τοῦ Θεσπίου, μήτηρ τοῦ Λαομέδους ἐκ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλλδ. Β, 7, 8).

Ὀρεῖ αλκος, ἰδ. Ὀρίχαλκος.

Ὀρεοκύμος, ὁ περιποιούμενος καὶ ἐνοικιάζων ἡμίονους.

Ὀρεός, ἰδ. Ὠρεός.

Ὀρέσθιος, πλούσιός τις ἐκ τῆς πόλεως Ὑλῆς τῆς Βοιωτίας, φανευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἐκτορος ἐν τῇ μάχῃ (Ὀμ. Ἰλ. Ε, 707).

Ὀρεσθάσιον, πόλις ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, εἰς τὰ μεσημβρινὰ τῆς Ἀρκαδίας κειμένη (Πaus. Ε, 44. — Θουκ. Ε, 64). Κατὰ τινας ἡ αὐτὴ καὶ Ὀρεστειον ἢ Ὀρεσσειον.

Ὀρεσθεὺς, 1) υἱὸς Λυκάονος, ὁ κτίστης τῆς Ἀρκαδικῆς πόλεως Ὀρεσθασίου (Στεφ. Βυζ. — Paus.). — 2) Υἱὸς τοῦ Δευκαλίωνος, βασιλεὺς τῶν Ὀζόλων Λοκρῶν (Paus. Ι, 36. — Ἀθήν.).

Ὀρεσθίς, χώρα τῆς Ἀρκαδίας περὶ τὴν πόλιν Ὀρεσθάσιον (Θουκ. Δ, 134).

Ὀρέσται, λαὸς Ἡπειρωτικὸς ἐν τῇ Μολοσσίδι, ἐν τῇ μεταξύ τῶν ποταμῶν Ἀφίου καὶ Ἀλιάκμονος χώρα, ἥτις κατ' αὐτὴν ἐκαλεῖτο Ὀρεστίς ἢ Ὀρεστιάς. Ἀνεξάρτητοι τὸ πρὶν, ὑπετάγησαν ἔπειτα εἰς τοὺς Μακεδόνας· ἀλλ' οἱ Ῥωμαῖοι τοῖς ἀπέδωκαν τὴν ἐλευθερίαν. Ἐλέγοντο δὲ τὴν ἐπωνυμίαν λαβόντες ἐκ τοῦ Ὀρέστου, καταφυγόντος παρ' αὐτοῖς ἀφ' οὗ ἐφόνευσε τὴν μητέρα του (Θουκ. Β, 80. — Στράβ. Ζ, 326. — Liv. XXVII, 33. XXXIII, 34. — Curt. IV, 13, 28).

Ὀρέστειον, πόλις ἀρχαιοτάτη τῆς Ἀρκαδίας, ἣν τινες ταυτίζουσι μετὰ τοῦ Ὀρεσθασίου. Ἐπώνυμος Ὀρέστου τοῦ Ἀγαμέ-

μόνος, ἔκειτο ἔνθα μεταγενεστέρως ἐκτίσθη ἡ Μεγαλόπολις (Εὐριπ. Ὀρεστ. 1643, — Ἡρόδ. Θ 11. — Θουκ. Ε, 64), Εἶχε ναὸν τῆς ἱερείας Ἀρτέμιδος, οὗ ἱσως ἐρείπια εἰσὶ τὰ μεταξὺ Μεγαλοπόλεως καὶ Τεγέας σωζόμενα.

Ὀρέστης, 1) ὁ μόνος υἱὸς τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, τῶν τέκνων αὐτῶν τὸ νεώτερον (Ὀμ. Ἰλ. Ι, 142). Μετὰ τὸν φόνον τοῦ πατρὸς του, ἡ ἀδελφὴ του Ἠλέκτρα, φοβούμενη μὴ καὶ αὐτὸν θανατώσασιν ἡ μήτηρ των καὶ ὁ Αἰγισθος, τὸν ἐξαπέστειλεν εἰς τὴν πόλιν Φανότην τῆς Φωκίδος ὑπὸ τὸν Παρνασσόν, πρὸς τὸν βασιλέα Στρώφιον, ὅστις, υἱὸς τοῦ Κρίσσου καὶ τῆς Ἀντιφατείας, εἶχε νυμφευθῇ Ἀναξιβίαν, τὴν ἀδελφὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος. Ἐκεῖ, μετὰ Πυλάδου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Στρώφιου συνανατραφεῖς καὶ διὰ τρυφερᾶς φιλίας συνδεθεῖς, ἐπέστρεψε μετ' αὐτοῦ, ὡς ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ

κόμηνος ὑπὸ τῶν Ἑρινύων. Μετὰ μακρὰς δὲ πλανήσεις, συμβουλῇ τοῦ Ἀπόλλωνος, κατέφυγεν ἐν Ἀθήναις εἰς τὴν Ἀθηνᾶν, ἣτις συνεκάλεσεν, ἵνα τὸν δικάσῃ, τὸν Ἀρεῖον Πάγον, καὶ πρὸ αὐτοῦ ὁ Ἀπόλλων τὸν ὑπερήσπισεν. Ἐπὶ δὲ τῆς ψηφοφορίας ἔρριψε καὶ ἡ Ἀθηνᾶ λευκὴν ψῆφον, ἣτις, εἰ καὶ ἦν ἰσοψηφία, ἐθεωρήθη ὡς ἐνίκησασα (Δίσχλ. Εὐμην.). καὶ ἐν τοῖς ἔπειτα χρόνοις εἰς ἐγκληματικὰς δίκας ἡ ἰσοψηφία ἦν ἀθωωτική, διότι ἐλέγετο ὅτι προσετίθετο ἡ ψῆφος τῆς Ἀθηνᾶς. Κατὰ τοὺς Πελοποννησίους, ἐπὶ τῆς φυγῆς καὶ πλανήσεώς του εἶχε μεταβῇ ὁ Ὀρέστης εἰς Ἀρκαδίαν, καὶ ἐκεῖ παρὰ τῇ Μεγαλοπόλει ἐδείκνυτο ἱερὸν ἰδρυμένον εἰς τὰς Μανίας, ἢ Ἑρινύας, τὰς εἰς τοιαύτην παραφροσύνην τὸν Ὀρέστην ἐμβαλοῦσας, ὥστε διὰ τῶν ὀδόντων ἀπέκοψεν ἓνα τῶν δακτύλων του. Οὐ μακρὰν δ' αὐτοῦ ἦν ἕτερος τόπος Ἀλφειοῦ καλούμενος, ἥτοι θέραια, ἔνθα ἐλέγε-

Ἀνάγνωστον ἐκ Ῥώμης.

πατρός του, εἰς Μυκήνας, καὶ τὸν πατέρα του ἐκδικῶν εἰσηγγήσει αὐτοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐφόνευσεν τὸν Αἰγισθον, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ τὴν μητέρα του Κλυταιμνήστραν (Ὀμ. Ὀδ. Γ, 306 κλ. Α, 30. 298. Δ, 546. — Δίσχλ. Χοηφ. — Σοφ. Ἠλεκτρ. — Εὐριπ. Ἠλεκτρ.). Μετὰ τὸ φοβερὸν δὲ τοῦτο ἐγκλημα τῆς μητροκτονίας κατελήφθη ὑπὸ μανίας, καταδιω-

τό ὅτι ἐνεφανίσθησαν αὐταὶ λευκαὶ εἰς τὸν Ὀρέστην (Παυσ. Η, 34. 1). Κατ' Εὐριπίδην (Ἰφγ. Ταύρ.), ἐνετείλατο ὁ Ἀπόλλων τῇ Ὀρέστη, ἵνα ἀπαλλαγῇ τῆς παραφροσύνης του, ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν Ταυρικὴν Χερσόνησον, καὶ λαβὼν ἐκεῖθεν φέρῃ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος. Ὅτε δ' ἔφθασεν εἰς τὴν Ταυρικὴν, ἔνθα ἐβασίλευε Θάας ὁ Βορυσθένης,

συνελήφθη, καὶ ἐμελλε, κατὰ τὸ ἐπιχώριον ἔθιμον, νὰ θυσιάσθῃ εἰς τὴν Ἀρτεμιν. Ἀλλ' ἡ ἀδελφὴ τοῦ Ἰφιδάμαντος, ἰέρεια οὖσα ἐκεῖ τῆς θεᾶς, ὅτε ἐμελλε νὰ τὸν θυσιάσῃ, τὸν ἀνέγνωσε, καὶ σώσασα αὐτὸν, ἐδραπέτευσε μετ' αὐτοῦ, ἀρπάσαντος καὶ τὸ ἄγαλμα. Ἐπανεληθὼν δ' εἰς τὴν Ἑλλάδα, διεδέχθη ὁ Ὁρέστης τοῦ πατρὸς τοῦ τὴν βασιλείαν ἐν Μυκῆναις, φονεύσας Ἀλκίτην, τὸν υἱὸν τοῦ Αἰγίσθου, καὶ εἰς αὐτὴν προσέθηκεν ἔτι καὶ τὴν τοῦ Ἀργεῦος καὶ τῆς Σπάρτης. Νυμφευθεὶς δὲ Ἐρμιόνην, τὴν θυγατέρα τοῦ Μενελάου, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς τὸν Τισσαμενόν· ἐκ δὲ Ἐριγόνης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Αἰγίσθου καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, τὸν Πάνθιλον, ὅστις ἐλέγχετο ἀποικίαν ἀγαγὼν εἰς τὴν Λέσβον. Τὴν δ' ἀδελφὴν αὐτοῦ Ἥλέκτραν ἐνυμφεύθη ὁ Πυλάδης, καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς υἱὸν τὸν Στρώφιον. Ἐκ Σπάρτης ὁ Ὁρέστης ἔφερεν ἀποικίας εἰς Αἰολίδα καὶ κατὰ τινας ἐπ' αὐτοῦ εἰσέλασαν μετὰ τοῦ Ὑλλου οἱ Δωριεῖς εἰς τὴν Πελοπόννησον. Ἀπέθανε δ' ἐν Ἀρκαδίᾳ, δηχθεὶς ὑπὸ ὄφρα, καὶ τὰ ὅσα αὐτοῦ, κατὰ χρησμόν, μετηνέχθησαν ἐκ Τεγέας εἰς Σπάρτην, καὶ ἐκεῖ ἐτάφησαν (Ἡρδ. Α, 67). — 2) Ἑλλήν φονεὺς ὑπὸ τοῦ Ἑκτορος πρὸ τῶν τειχῶν τῆς Τρωάδος (Ὀμ. Ἰλ. Ε, 705). — 3) Τρῶς φονεὺς πρὸ τῆς Τρωάδος ὑπὸ τοῦ Λεοντέως (Ἰλ. Μ, 189, 193). — 4) Ὑῖος τοῦ Ἀχελφύου καὶ τῆς Περιμήδης. — 5) Ἡγεμὼν τῆς Φαρσάλου, ἐξωσθεὶς, καὶ εἰς τὴν ἐξορίαν ἀποθανὼν (Θουκ. Α, 111).

Ὁρεστιάς, ἐκλαμβανομένη ὡς ἡ αὐτὴ τῇ Ὁρεσθίδι, χώρα τῆς Ἀρκαδίας παρὰ τῇ Μεγαλοπόλει.

Ὁρεστίς, ἡ μεταξὺ Ἰλλυρίας καὶ Ἡπείρου χώρα, ἣν κατοικοῦν οἱ Ὁρεσταί (Ἰδ.).

Ὁρέται, ἔθνος Σαρματικὸν ἐν Ἀσίᾳ (Διον. περιηγ. 6, 2), ὑποτίθενται ὄντες οἱ αὐτοὶ τοῖς ὑπ' ἄλλων Ὁρεταί λεγομένοις.

Ὁρθαγόρως, 1) Σικυώνιος, καταγωγῆς εὐτελοῦς, τῷ 670 π. Χ. βοηθεῖα τοῦ ἔχλου τύραννος τῆς Σικυῶνος ἀναδειχθεὶς,

διὰ συνέσεως δὲ καὶ μετριπαθείας τὴν ἀρχὴν διατηρήσας καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους αὐτοῦ διαβιβάσας (Ἀριστ. Πολ. Ε, 9). — 2) Αὐλητὴς Θηβαῖος, ἄλλως ἄγνωστος (Πλατ.).

Ὁρθαγορία, τὸ ἀρχαιότερον ὄνομα τῶν ἐν Μακεδονίᾳ Σταγείρων, ὅφ' ὃ σώζονται τῆς πόλεως ταύτης νομίσματα.

Ὁρθαγορίσκει, εἰς τὰ Σπαρτιατικὰ συστάσια τὰ τεμάχια τοῦ παρατιθεμένου χοίρειου κρέατος (Ἡσυχ.).

Ὁρθαῖα, μία τῶν θυγατέρων τοῦ Ὑακίνθου, ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Κύκλωπος Γεραίστου θυσιάσθαι (Ἀπολλοδ. Γ, 15, 8).

Ὁρθάνης ἢ **Ὁρθάγης**, θεότης ἐν Ἀθήναις, ἀνάλογος τῷ Πριάπῳ, τιμωμένη μετὰ τῆς Ἀφροδίτης (Στράβ. Η. — Ἡσυχ. — Τζέτζ. εἰς Λυκούργ. 538).

Ὁρθή, πόλις Θεσσαλική, τῆς Περραιβίας, γειτονεύουσα τῇ Φαλάννῃ (Ὀμ. Ἰλ. Β, 739).

Ὁρθία, ἐπίθετον τῆς Ἀρτέμιδος, ἥς τὸ ἄγαλμα, κομισθὲν, ὡς ἐπιστεύετο, ὑπὸ τοῦ Ὁρέστου ἐκ τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου, ἔκειτο ἐν Ἀίμναις τῆς Λακωνικῆς. Εἰς τὸν ναὸν δ' αὐτῆς ἐμαστιγοῦντο, κατὰ τοῦ Λυκούργου τὰς διατάξεις, οἱ παῖδες τῶν Σπαρτιατῶν (Ξενφ. Λακ. Πολ. Β, 10). Καθ' Ἡσυχίον δὲ, τῇ ἐδόθη ἡ ἐπωνυμία ἐξ ὁμωνύμου ἄρους ἐν Ἀρκαδίᾳ, ἐφ' οὗ ἐπίσης ἐπικράτει ἡ λατρεία αὐτῆς (Τζέτζ. Λυκίλ. Ι, 332).

Ὁρθιανή, πόλις τῆς ἐν Ἀσίᾳ Ἀριανῆς (Πτολ. ΣΤ, 17).

Ὁρθίαξ, τὸ κατώτερον μέρος τοῦ ἱστοῦ (Πολυβ. Ι, 134).

Ὁρθιος, ἴδ. ἱσ τός.

Ὁρθογραφία, ἡ ἀντοπὴς ἢ κατὰ πρόσωπον ἀντιγραφὴ καὶ σχεδίασις οἰκοδομημάτων, κατ' ἀντίθεσιν τῆς ἰχνογραφίας.

Ὁρθοκορυδάντιοι, λαὸς Μηδικῆς, πρὸς τὰ σύνορα τῆς Περσίας, ἢ καὶ ὑπέκειντο (Ἡρδ. Γ', 92).

Ὁρθοσταδίας, ἢ ὀρθοσταδίου, ταῦτον τῷ σταδίου καὶ σταδίου, χιτῶν

ἄνωθεν ἕως κάτω συνεχῶς ὑφασμένους, κατὰ τρόπον ὥστε ζώοντες ἀνάγκη δέν εἶχε, καὶ ἐπιπτε κατὰ πτυχάς, ὡς ἔφερον αὐτὸν πολλάνης οἰκιστοῖς (Δίων. Κάσσ. ΕΓ', 17. 22. σ. 998. — Πολδ. Ζ', 48), καὶ ἐνίστε καὶ ἡ Δήμητρα (Plin. II, N. VIII, 74. — Isid.

Orig. XX, 22, 18. — Festus λ.).

Ὁρθοστάτης, 1) τοῖχος εἰς σχῆμα ὀρθογωνίου κίονος ὑψούμενος (Εὐριπ. Ἴων, 1234. — Vitruv. II, 8). Ὁρθοστάτης δὲ κλίμαξ ἐλέγετο ἢ κατ' εὐθείαν, οὐχὶ ἐλικοειδῶς πρὸς τὰ ἄνω αἰρουμένη (Εὐριπ. Ἰκέτ. 497). — 2) ἢ ὀρθοστάς, εἶδος πλακοῦντος εἰς τὰς θύλας παρατιθεμένου (Εὐριπ. Ἑλ. 554).

Ὁρθουρ, πόλις κατὰ τὴν παραλίαν τῆς Ἰνδικῆς, τὴν ἐντὸς τοῦ Γάγγου (Πτολμ.).

Ὁρθρος, κύων δικέφαλος, τέκνον τοῦ Τυφῶνος καὶ τῆς Ἐχιδνῆς, φρουρῶν τὰς ἀγέλας τοῦ Γηρυόνου, καὶ φονεβεῖς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείους, ἐλθόντος ν' ἀρπάσῃ αὐτάς (Ἡσιόδ. Θεογ. 293. — Ἀπολλόδ. Β', 5, 10).

Ὁρθων, Συρακούσιος τις παρὰ Θεοκρίτῳ.

Ὁρθωσία, 1) πόλις τῆς Καρίας, ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὁχθῆς τοῦ Μαιάνδρου (ν. Ὁρτώση). (Πολύδ. — Στράβ. ΙΔ). — 2) Ἐπίθετον τῆς Ἀρτέμιδος ἄλλως Ὁρθία (Ἰδ.) (Πίνδ.).

Ὁρθωσις, πόλις τῆς Φοινίκης, ἢ καὶ Ἀντάρδος καλουμένη, κειμένη δὲ νοτίως τοῦ ποταμοῦ Ἐλευθέρου (Πτολεμ. Ε', 25. — Δίων. Περ. 914).

Ὁρίκαδμος, ἄσλητής τις παρ' Ἀλκιωνῶ (Π. Ἰστ. ΙΑ, 1).

Ὀρικός, υἱὸς Ἀρεῖαπειθους βασιλεὺς τῶν Σκυθῶν (Ἡρδ. Δ', 78).

Ὀρέχαλκος ἢ Ὀρείχαλκος, αὐτοφυὲς τι μέταλλον, χαλκὸς ὑποχρυσίζων. Ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις κατασκευάζετο τεχνητῶς. Τινὲς δὲ τῶν Ῥωμαίων συγγραφέων, ὡς ὁ Πλαῦτος, λέγουσιν αὐτὸ μέταλλον πολυτελές, ἀπατῶμενοι πιθανῶς ἐκ τῆς ἐσφαλμένης γραφῆς aurichalcum, δι' ἣν ἐκλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς δῆθεν χρυσόχαλκον.

Ὀρκάδες νῆσοι, σύμπλεγμα κατὰ μέρος ἀκατοικητῶν νησιδίων, ἀπέναντι τοῦ βορείου ἀκρωτηρίου τῆς βαρβάρου Βρετανίας, τοῖς Ῥωμαίοις γνωσθεῖσαι τὸ πρῶτον ὅτε ὁ Ἀγρικόλας περιέπλευσε τὴν Βρετανίαν (Μελ. III, 6. 7. 2. — Tac. Agric. X). Νῦν Ὀρκνέϊ κλ.

Ὀρκος. Ὁ ὄρκος ἦν ἐπίκλησις ἀνωτάτη, ἢ ἰσχυρὰς τινας δυνάμειως εἰς μαρτυρίαν τῶν λεγομένων καὶ εἰς τιμωρίαν ἐν περιπτώσει τῆς αὐτῶν ἀθετήσεως, ἢ προσφιλοῦς τινας ὄντος πρὸς ὁ ἀσέβεια ἢ ἐπὶ ἀρχία. Ὁ κυριώτατος δὲ τῶν θεῶν εἰς ὃν οἱ ὄρκοι ἐγίνοντο, ἦν ὁ ἰσχυρώτατος πάντων, ὁ Ζεὺς, δι' ὃ καὶ ὁρκίος ἐλέγετο, ὡς ὁρκία ἢ Θέμις, καθ' ὃ θεὰ τοῦ δικαίου καὶ ἀληθοῦς, ἥτις ἔπρεπε νὰ προστατεύῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δικαστικῶν ὀρκῶν. Ὡς προσωποποιήσιν λέγει ὁ Ἡσίοδος τὸν ὄρκον (Θεογ. 804) υἱὸν τῆς Ἐριδος, ὁ δὲ Σοφοκλῆς (Οἰδ. Κ. 1767) ὑπῆρέτην τοῦ Διὸς αὐτῷ παριστάμενον. Ὡς μὲν οἱ θεοὶ εἰς τὴν Στύγα, καὶ εἰς τὴν ἰσχὺν τοῦ θανάτου (Ὀμ. Ἰλ. Β', 765. Ὀδ. Ε', 184). Ἐν Ὀμήρῳ ὁμνυε ὁ Ἀχιλλεὺς εἰς τὸ σκηπτρὸν τοῦ, ὁ Ὀδυσσεὺς εἰς τῆς οἰκίας τοῦ τὴν ἐστίαν. Οἱ ἥλιασται (δικασταὶ) ἐν Ἀθῆναις ὁμνυσιν εἰς τὸν πατρῶν Ἀπόλλωνα (ἢ Ποσειδῶνα), τὴν Δήμητραν καὶ τὸν Δία. Ἐν τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ, εἰς τὰς φονικὰς δίκας ἀπατεῖνετο ὁ ὄρκος καὶ εἰς τὰς ὑπὸ τὸν λόφον τοῦ φοβεροῦ δικαστη-

ρίου λατρευόμενος Ἰριγνύας. Οἱ ἔφηβοι ἐπὶ τῆς ἐγγραφῆς αὐτῶν εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον ὤμνουν ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀγραύλου τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων τοῦ πολίτου, ἐπικαλούμενοι τοῦλάχιστον ἐξ θεότητος (Στρώβ. ΜΑ, 243). Καὶ ἐν τῷ συνήθει βίῳ ἄλλος εἰς ἄλλον ὤμνε θεὸν ἢ ἥρωα. Ἐπειδὴ δὲ ἡ κατάχρησις διεκινδύνευε τὸν ἱερὸν χαρακτήρα τοῦ ὅρκου, οἱ μετέπειτα, ἐν οἷς αὐτὸς ὁ Σωκράτης, ἤθελον, ἵνα μὴ ἄνευ ἀνάγκης βεβηλωθῶνται τῶν θεῶν τὰ ὀνόματα, νὰ ὀμνύσιν, ἐπὶ τῶν συνήθων περιστάσεων, εἰς τὰ πρῶτα τυχόντα ἀντικείμενα, εἰς τὸν κύνα, εἰς τὸν χῆνα, εἰς τὴν χεῖρα, εἰς τὴν πλαταγόν, κλ. Ὁ Πυθαγόρας ὤμνουν εἰς τὸν ἀριθμὸν τεσσαρά. Ὁ ὀμνύων ὅρκον σπονδαῖον, ἤρε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανόν. Τὸν ὅρκον δὲ πολλάκις συνώδευον σπονδαί, ἐξ οὗ καὶ σπονδαί ἐλέγοντο πολλάκις αἱ ἐπίσμηαι συνομολογήσεις, καὶ σπενδεσθαὶ τὸ αὐτὰς ὀμνύειν καὶ θυσίαι δ' ἐτελοῦντο ἐνίοτε ἐπ' αὐτῶν, ὅτε ὅρκια ἐλέγοντο, καὶ ὅρκια τέμνειν τὸ μετὰ θυσίας ὀμνύειν καὶ τότε πολλάκις οἱ ὀρκίζοντες ἐνέβαφον τὰ ὄπλα ἢ καὶ τὰς χεῖρας των εἰς τὸ αἶμα τῶν θυμάτων, ὡς ἐπικαλούμενοι ἐφ' ἑαυτῶν τὴν ἐκείνων τύχην ἐν περιπτώσει ἐπιτοκίας (Ὀμ. Ἰλ. Γ, 245 κλ. Τ, 250 κλ.). Καὶ κατομνύει μὲν ἢ ἐπομνύει ἐλέγον τὸ καταφατικῶς ὀρκίζεσθαι διὰ νῆ ἢ ναὶ μά, τὸ δ' ἀποφατικῶς ἀπομνύει διὰ μόνου τοῦ μά. Ἐξελέγοντο δὲ πολλάκις ὡς τόποι εἰς οὓς ὁ ὅρκος ἐδίδετο ἱεροὶ τινες, εἰς οὓς ὑπετίθετο ἢ καὶ δι' ἀγάλματος κυρουμένη παρουσία τοῦ ἐπικαλούμενου θεοῦ, καὶ ἀπεδίδετο ἢ δύναμις τιμωρίας ἀναποφύκτου, καὶ ἐπεβάλλετο αὕτη μόνον διὰ τῆς συνειδήσεως καὶ διὰ θείας δυνάμεως, οὐχὶ δὲ δι' ἀνθρωπίνων νόμων, οὐδὲ μνημονεύεται ἐν αὐταῖς γραφαῖς ἐπιτοκίας. Ἡ δὲ δίχη ψευδορκίας ἀπέβλεπε μόνον τὰς ἀποζημιώσεις τοῦ ἀδικηθέντος. Οἱ ὅρκοι ἀπέβλεπον οὐ μόνον τὸ παρελ-

θόν, ἀλλὰ καὶ τὰς διὰ τὸ μέλλον ὑποσχέσεις, ὡς διὰ τὴν τῶν καθηκόντων ἐκπλήρωσιν τῶν ἐφῆδων καὶ πάντων τῶν δημόσια ἀναλαμβανόντων καθήκοντα. Οὕτω καὶ οἱ βασιλεῖς ὤμνουν ἐν Σπάρτῃ νὰ σεβασθῶσι τοὺς νόμους, οἱ ἔφοροι (πιθανῶς ἀφ' οὗ τοῦ ἠϋξήσαν αὐτῶν ἡ σημασία καὶ δύναμις) ὅτι δὲν θέλουσιν ἀρριστηθῆσαι ἐκείνων τὴν ἐξουσίαν. Οὕτως ὠρμίζοντο καὶ οἱ δικασταὶ ἐν Ἀθήναις, ἐξ οὗ καὶ ὁ μ. μ. ο. κ. ο. τ. ε. ἐλέγοντο (Δμοθ. κ. Τιμοκρ. 746), οἱ βουλευταί, οἱ πολῖται, οἱ ἀγωνοδίκαι, οἱ εἰς τὰς φρατρίας τὰ τέκνα αὐτῶν ἐγγράφοντες πατέρες περὶ τῆς γνησιότητος τῆς αὐτῶν καταγωγῆς. Καὶ εἰς τὰ δικαστήρια δ' ὤμνουν οἱ δικασταὶ δικαίως καὶ ἀμερόληπτως νὰ κρίνωσι, καὶ προσέτι καὶ οἱ δικαζόμενοι, ὅτε ἐνάγων καὶ ὁ ἐναγόμενος, ὅτι διίσχυρίζονται ὑπὲρ τοῦ δικαίου καὶ ἀληθοῦς, καὶ ὁ διπλοῦς οὗτος ὅρκος ἐλέγετο ἀμφοτέρω καὶ ἡ ἀὐτωμοσία. Καὶ ἐπὶ νομοθετικῶν δ' ἐργασιῶν ὁ προτεινόμενος ἢ κυρωθέντα τινὰ νέον νόμον ὡς παράνομον καταγγέλλων, ὥφειλε νὰ ὁμώσῃ ὅτι ἂν ἀπερίπτωτο ἢ καταγγεῖλια του, ἢ ἀπέκλυτεν εἰς τὰς ποινικὰς συνεπειάς. Ὁ τοιοῦτος δ' ὅρκος ἐλέγετο ὑπωμοσία, καὶ τότε ἀνσετέλλετο τοῦ νέου νόμου, καὶ ἂν εἶχεν ἐγκριθῇ, ἢ ἐνέργεια (Δμοθ. κ. Εὐέργ. 1149, Πολδ. Η, 56). — Καὶ παρὰ Ῥωμαίους δὲ, εἰ καὶ τὸ ὀμνύειν ἄνευ ἀνάγκης ἐπιτομὴν ἐθεωρεῖτο καὶ ἀπεφεύγετο, ἀλλ' ὑπῆρχεν ὁ εἰς ὠρισμένας περιστάσεις ἐπιβαλλόμενος ὅρκος (jus iurandum), εἰς τὰς ἀρχάς, ἀναλαμβανούσας τὴν ἐξουσίαν, ὅτι θέλουσιν ἐξασκήσαι αὐτὴν κατὰ τοὺς νόμους, ἢ ἀξιούσας ὅτι τοῦτο ἔπραξαν, εἰς τὰς συμβάσεις καὶ συνθήκας, εἰς τοὺς ἰδιώτας πρὸ τῶν δικαστηρίων, καὶ ὁ στρατιωτικὸς ὅρκος (sacramentum).

Ὀρμένειον ἢ Ὀρμένειον, πόλις τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Μαγνησίας, ἐπὶ τοῦ Παγασσαίου κόλπου, ἀρχαιότατα ἔδρα Αἰολέων, κτισθεῖσα ὑπὸ ἐγγόνου τινὸς Αἰόλου τοῦ δευτέρου. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς μετὰ ταῦτα, ὁμοῦ

μετ’ ἄλλων Θεσσαλῶν, μεταστάντες ἄλλα-
γοῦ, ἔδρυσαν τὴν πόλιν Δημητριάδα, καὶ τὸ
Ὀρμενιον διετηρεῖτο ὡς κώμη (Ὀρμ. Ἰλ.
B, 738).

“Ορμενος, 1) υἱὸς Κερκάφου, ἐκγο-
νὸς Αἰέλου τοῦ δευτέρου, πατὴρ τοῦ Ἀμύν-
τορος, ὁ κτίστης τοῦ Ὀρμενίου (Στράβ.). — 2)
Τρώς ἐκ τῶν ἐπισήμων, φανευθεὶς ὑπὸ τοῦ
Πολυπίτου (Ὀρμ. Ἰλ. M. 187).

“Ορμιὰ, τὸ

ἐξ ἰππέων τριχῶν
καὶ κανάβεως λε-
πτὸν σχοινίον τῶν
ἀλιέων, ἢ κοινῶς
βόλτα.

“Ορμιαί, ἰδ. Φορμιαί.

“Ορμος, 1)

ἀκτὴ κατάλληλος
πρὸς καταφυγὴν
τῶν πλοίων εἰς

Ἰαχθὺρ Παρπηέας.

τριχυμίαν, προσέτι δὲ καὶ μυχὸς, ἢ μικρὸς ἐσω-
τερικὸς λιμὴν (ἰδ.), εἰς τὰ ἐνδότερα μεγάλου
λιμένους ἀνασκαπτόμενος. — 2) Ἰδ. Περ-
σέραςιο.

“Ορνεαί, 1) πόλις ἀρχαιστάτη κατὰ
τὸ βορειοδυτικὸν τῆς Ἀργολίδος πρὸς τῇ
Φλυοντὶ ὑπὸ τὸ Λύκειον ὄρος, κατ’ ἀρχὰς ταῖς
Μυκῆναις ὑποκειμένη, κτισθεῖσα δὲ, ὡς ἐπι-
στεύετο, ὑπὸ Ὀρνέως τοῦ Ἐρεχθίδος, καὶ
τὸ πρῶτον ὑπὸ Κυνουρίων κατοικοῦμένη. Ἐπὶ
τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου (465 π. X.)
εἶχε ναὸν τοῦ Πριάπου, καὶ ἐπὶ Στράβωνος
ἔκειτο ἐν ἐρείπιοις (Ὀρμ. Ἰλ. B, 571. —
Ἡρόδ. H, 72. — Ἀριστφ. Ὀρ. 399. — Θουκ.
E, 72, 74. ΣΤ, 7. — Στράβ.). Ἐρείπια δ’
αὐτῆς σώζονται ἔτι κατὰ τὴν θέσιν Παλαιῶ
Λεόντι. — 2) Κατὰ Στράβωνα (H, 376. 382.
ΠΓ, 587) ὑπῆρχε καὶ ἄλλη ὁμώνυμος πό-
λις μεταξὺ Κορίνθου καὶ Σικυῶνος ἐπὶ τοῦ
ποταμοῦ Ὀρνέατου.

“Ορνεᾶται, οἱ κάτοικοι τῶν Ὀρνέων,
κατὰ Θουκυδίδην (E, 67) «σύμμαχοι» τῶν

Ἀργείων ὁ δ’ Ἡρόδοτος (H, 73) μνημο-
νεύει αὐτῶν μετὰ τῶν περιοίκων «Ὀρνεᾶ-
ται καὶ περὶ οἰκίαι», ὡς ἂν ἦτολκε νὰ ἐμ-
ψάνη δι’ αὐτῶν τοὺς συμμάχους.

“Ορνέος, εἰς τῶν Κενταύρων (Ὀν. Μετ.
XII, 302).

“Ορνέως, υἱὸς τοῦ Ἐρεχθίδος, καθ’ ὃν
ἐπιστεύοντο ὀνομασθεῖσαι αἱ Ὀρνεαί (Παυσ.
B, 25, 5). Υἱὸς αὐτοῦ ἦν ὁ Πετῆς, πατὴρ
τοῦ Μενεσθέως, ὁ συναπελθὼν εἰς τὴν κατὰ
τῆς Τρωάδος ἐκστρατείαν.

“Ορνέων ἄκρα, ἀκρωτήριον τῆς δυ-
τικῆς παραλίας τῆς Ταπροβάνης νήσου ἐν τῇ
Ἰνδικῇ θαλάσῃ. Νῦν Καρατίβα. Ὀρνεῶν
δὲ νῆσος ἐλέγετο νησίον ἀπέναντι τοῦ ἀ-
κρωτηρίου ἐκείνου κείμενον (Πτολ. Z, 4).

“Ορνιθευτὴς ἢ ὀρ-
νιθοθήρας, παρὰ τοῖς
Ῥωμαίοις ἰδίως δοῦλος ἐντο-
λὴν ἔχων νὰ θηρεύῃ καὶ πω-
λῇ τὸ προϊόν τῆς θήρας εἰς
ὄφελος τοῦ κυρίου του (Λατίν.
Luceps).

“Ορνιθῶν, εἰς τὰς ἐ-
παύλεις ὁ οἰκίσκος ἐνθα διη-
τῶντο τὰ κατοικίδια καὶ τὰ ἐξημερούμενα
πτηνὰ, ἐπὶ Ῥωμαίων πολυτελὲς διασκευα-
σμένος (Varro R. R, III 3. — Colum, VIII, 3).

“Ορνυτίων, υἱὸς τοῦ Σισύφου, πατὴρ
τοῦ Φώκου (Παυσ. B, 4).

“Ορνυτος, 1) πατὴρ τοῦ Ναυδόλου
(Ἀπλδ. Ῥόδ.). — 2) Ἐκ Τευθίδος, δι’ ὃ καὶ
Τευθίς, κατὰ τινὰς ἐπεκαλεῖτο. Ἐρίσας ἐν
Αὐλίδι πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα, ἠρνήθη ν’ ἀ-
κολουθήσῃ αὐτὸν εἰς τὴν Τροίαν, καὶ ἐπέ-
στρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του. Ἀλλὰ τότε
κατελήφθη ὑπὸ βαρείας ἀσθενείας, ἧς ἀπηλ-
λάγη μόνον ἀναθεὶς, κατ’ ἐντολὴν τοῦ μαν-
τείου, εἰς Ἀθήνας ἄγαλμα παριστῶν αὐτὸν
ἔχοντα τὸν μηρὸν τετρωμένον (Παυσ. H,
28). — 3) Εἰς τῶν ἐν Βιθυνίᾳ Βερβύκων
(Ἀπολλοδ. Ῥόδ. B, 65).

“Ορουάτης, ποταμὸς τῆς ἐν Περσίᾳ

Σουσιανῆς, τὸ ὅριον αὐτῆς ἀποτελοῦν, ἐκ τῶν Οὐξίων ὁρίων πηγάζων, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον (Στρβ. ΙΕ. — Πτολ. ΣΤ. 3), ὁ νῦν Τάβ.

Ὀρόβη πόλις τῆς Ἀσσυρίας ἐπὶ τοῦ Τίγριδος ποταμοῦ (Πτολ.).

Ὀρόβατις, πόλις τῆς Ἰνδικῆς (Ἀρριαν. Ἀναβ.).

Ὀροβίας, μικρὰ πόλις τῆς Εὐβοίας παρὰ ταῖς Αἰγαῖς, ἔχουσα ἀρχαῖον μαντεῖον (Θουκ. Γ. 89. — Στρβ.).

Ὀροβις (Πτολ.) καὶ Ὀβρις (Στρβ.) ποταμοὶ τῆς Ναρβωνιτιδος Γαλλίας, πηγάζων ἐκ τῶν Σαδένων ὁρίων, καὶ ῥέων παραλλήλως τῇ θαλάσῃ. Νῦν Orba.

Ὀροιδάντιος, ἀρχαῖος ποιητὴς ἐκ Τροιζήνης, ὅστις ἐλέγετο ἀρχαιότερος τοῦ Ὀμήρου (Αἰλ. Π. Ι. ΙΑ, 2).

Ὀροιδος, βασιλεὺς τῶν ἐν Ἠπείρῳ Παρναίων (Θουκ. Β. 80).

Ὀροίτης, Πέρσης, σατράπης τῶν Σάρδεων ἐν Λυδία. Οὗτος συλλαβὼν Πολυκράτην, τὸν τύραννον τῆς Σάμου, ἐθανάτωσεν ἀπανθρώπως βασανίσας αὐτὸν (Ἡρόδ. Γ. 120. — Λουκ. Ἐπισκ. ΙΔ). Ὁ αὐτὸς ὑπ' ἄλλων λέγεται Ὀρόντης.

Ὀρόντας ἢ Ὀρόντης, 1) Πέρσης ἡγεμὼν ἐκ βασιλικῆς οἰκογενείας, ἠκολούθησε Κύρον τὸν νεώτερον εἰς τὴν κατ' Ἀρταξέρξου ἐκστρατείαν, ἀλλ' ἐπὶ προδοσίᾳ καὶ ἐπιβουλῇ φωραθεὶς, ἐθανατώθη ὑπὸ Κύρου (Ξενοφ. Κ. Ἀνάβ. Α. 6). — 2) Γαμβρός Ἀρταξέρξου Β, τοῦ Μνήμονος, ἦν ἀρχηγὸς στρατιωτικοῦ σώματος εἰς τὴν κατ' Εὐαγόρου τοῦ βασιλέως τῆς Κύπρου ἐκστρατείαν, ἀλλὰ διὰ τῆς πολυπράγμονος καὶ δολίως διαγωγῆς του τὴν πρόδον τοῦ πολέμου συνταράξας, ὑπέπεσεν εἰς δυσμένειαν τοῦ βασιλέως (Διόδ. ΙΕ, 11). — 3) Σατράπης τῆς Ἀρμενίας (Ξενοφ. Ἀνάβ. Γ. 5, 17. — Δμοσθ.).

Ὀρόντης, 1) ὁ κυριώτερος ποταμὸς τῆς Συρίας, πηγάζων ἐκ τοῦ Ἀντιλιβάνου, οὗ μακρὰν τῆς Ἠλιουπόλεως, καὶ ἐπὶ τι διά-

στημα ὑπογείως ῥέων, εἶτα δ' ἀναφανόμενος παρὰ τῇ Ἀπαμείᾳ, καὶ τὸν Μερῶαν δεχόμενος εἰς ἀνατολῶν, ἀποτελεῖ μετ' αὐτοῦ λίμνην. Μέχρι δ' Ἀντιοχείας πρὸς βορρᾶν διευθυνθεὶς, ῥεῖ ἐκτοτε νοτιοδυτικῶς, καὶ εἰς πλευστὸν εὐρονόμενος βορείως τοῦ Κασίου ὄρους, ἐκβάλλει εἰς τὸ Φοινικικὸν πέλαγος. Ἀρχαιότερον ἐκαλεῖτο Τυφὼν (Στρβ. ΣΤ. 275, ΙΣΤ. 750). Νῦν Νάρ-ἐλ-Ἀσίν. — 2) Ὀρος κατὰ τὴν νοτίαν παραλίαν τῆς Κασπίας θαλάσσης, ἐκτεινόμενον νοτιανατολικῶς μετὰ ξὺ Ὑρκανίας, Παρθίας καὶ Μηθίας, νότιος κλάδος τοῦ ὄρους τοῦ νῦν καλουμένου Ἐλβούρ ἢ Περσιστὶ Ἐλβένδ ἢ Ἐρβένδ.

Ὀροντοδάτης, ἡγεμὼν τῆς Καρίας, ἀντέστη ἐπὶ μακρὸν καὶ ἐπιμόνως, κατὰ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, καὶ ὑπετάγη τέλος ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ αὐτοῦ Πτολεμαίου τῷ 333 π. Χ. (Ἀρρ. Β, 5).

Ὀρος, υἱὸς τοῦ Λυκάονος (Ἀπολλοδ. Γ. 8. 1).

Ὀρος, τὸ πύονρον δύο ἀγρῶν κλ. καὶ ἡ ἐμφαίνουσα αὐτὸ στήλη, ἥτις καὶ τὴν περὶ τούτου ἐπιγραφὴν συνήθως ἔφερεν. Ἐτίθεντο δὲ τοιοῦτοι ὄροι καὶ εἰς τὰ πέρατα ἐνυποθήκων γαιῶν, καὶ ἐμνημονεύετο ἐν αὐτοῖς καὶ τὸ ποσὸν δι' ὃ ἦν ἡ ὑποθήκη, καὶ ὁ ἐπώνυμος ἄρχων ἐφ' οὗ ὁ ὄρος ἐτέθη.

Ὀρὸς στρογγύλον ξύλον δ' ἐτίθετο ἐπὶ τῶν ἐλαιῶν, καὶ τῶν πεπατημένων σταφυλῶν, ἵνα καθιστᾷ ἴσην τὴν ἐπ' αὐτῶν πίεσιν τοῦ πιεστηρίου.

Ὀροφέρνης καὶ Ὀρροφέρνης, κατ' Ἀππιανὸν δὲ Ὀλοφέρνης, νόθος υἱὸς τοῦ Ἀριαράθου, πέμπτου βασιλέως τῆς Καππαδοκίας. Βοηθεὶα Δημητρίου τοῦ Σωτήρος ἐξέβαλε τὸν ἀδελφόν του, Ἀριαράθην τὸν ἔκτον, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἐξεδιώχθη ὑπὸ Ἀντάλου, τοῦ βασιλέως τῆς Περγᾶμου (Πολύβ. — Αἰλ. Π. Ι. Ε, 41).

Ὀρσεδίκη, θυγάτηρ τοῦ Κινύρα καὶ τῆς Μεθάρμης (Ἀπολλοδ. Γ. 14).

Ὀρηῆς, νόμφη, ἐξ ἧς ὁ Ἑλληγὼν ἔσχεν

υἱὸς τὸν Δῶρον, Εὐθρον καὶ Αἰόλον ('Απολλ. Δ, 7, 2).

Ὀρσηνῇ, χώρα τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας ἐν Ἀσίᾳ, πρὸς νότον κειμένη τῆς Ὀρβαλινῆς (Πτολ. Ε, 7).

Ὀρσίλοχος, 1) υἱὸς τοῦ Ἀλφειοῦ, πατήρ τοῦ Διοκλέους. Παρ' αὐτῷ ξενισθεῖς ὁ Ὀδυσσεύς, ἐγνωρίσθη μετὰ τοῦ Ἰφίτου ('Ὀμ. Ἰλ, Ε, 547. Ὀδ Φ, 15). — 2) Υἱὸς τοῦ Διοκλέους, ἐστρατήγει τῶν Μεσσηνίων πρὸ τῆς Τρωάδος, καὶ ἐθανατώθη ἐκεῖ, μετὰ τοῦ Κρήθωνος, ὑπὸ τοῦ Αἰνείου (Ἰλ, Ε, 542). — 3) Υἱὸς τοῦ Ἰδομενέως, περίφημος διὰ τὴν ὠκυποδιαν αὐτοῦ ('Ὀμ. Ὀδ. Ν, 260). — 4) Ἀθηναῖος τις μαστροπὸς ('Αρσφ. Λυκ. 726).

Ὀρσινόμη, θυγάτηρ τοῦ Εὐρυνόμου, γυνὴ τοῦ Λαπίθου, καὶ μήτηρ τοῦ Φόρβαντος καὶ Περιφάντος (Διόδ. Δ, 71).

Ὀρσιππος, Λακεδαιμόνιος τις (Ξενοφ. Ἑλλην.). Καὶ Ὀρτιππος (Παυσ.).

Ὀρτόσπανα, πόλις ἐν Παροπαισιᾷ καὶ τῆς Περσίας, ἡ παρὰ Πτολεμαίῳ καὶ Κάφουρᾳ Ὀρτάπανα καλουμένη (Στράβ.).

Ὀρτυγία, 1) ἀρχαῖον ὄνομα τῆς νήσου Δήλου, ἡ κατ' ἄλλους τοῦ παρ' αὐτῇ νησιδίου Ῥηνείας. Τὸ ὄνομα τοῦτο ἐδίδετο καὶ ὡς ἐπίθετον τῇ Ἀρτέμιδι, καθ' ὃ ἐπὶ τῆς Δήλου γεννηθείσης, καὶ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὀρτύγιοι βόες ἐλέγοντο ὑπὸ τῶν ποιητῶν οἱ τοῦ Ἀπόλλωνος ('Ὀμ. Ὀδ. Ε, 123. Ὑμν. εἰς Ἀπόλλ. Ν. — Ἀπολλ. Α, 4, 3, — Καλλίμ. εἰς Δήλ. 57). — 2) Μικρὰ νήσος (καὶ Νῆσος λεγομένη) παρὰ Σικελίᾳ πρὸ τῶν Συρακουσῶν, ἐφ' ἧς καὶ μέρος τῆς πόλεως ἐξετείνετο (Πίνδ. Νεμ. Α, 11 κλ.). — 3) Ἄλσος παρὰ τὴν Ἐφεσον, εἰς ὃ οἱ Ἐφέσιοι ἠξίουσαν ὅτι ἐγεννήθησαν ὁ Ἀπόλλων καὶ ἡ Ἀρτεμις. Εἰς αὐτοῦ καὶ ὁ παραρρέων ποταμὸς Κάυστρος ἐπελέγετο Ὀρτύγιος (Θουκ. Ζ, 22).

Ὀρτυγοκοπία ἡ ὀρτυγομαγία,

εἶδος παιγνίου, εἰς ὃ ὀρτυγες ἢ ἀλέκτορες ἀνατρέφοντο ὑπὸ ὀρτυγοθηρῶν καὶ ὀρτυγοτρόφων, καὶ ἐξετίθεντο εἰς συμπλοκάς. Ἐν Ἀθήναις μάλιστα αἱ τισαυταί πτηνομαχίαι ἐξετελοῦντο ἅπαξ κατ' ἔτος καὶ δημοσίᾳ ἐν τῷ θεάτρῳ, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Περσικῶν, ὅτε ὁ Θεμιστοκλῆς, δεῖξας τοῖς συμπολίταις τοῦ ἀλέκτορος ἀνδρείως μαχομένους, τοῖς παρέστησε πόσον ἀνδρείοτερον ὄφειλον νὰ πολεμήσωσιν αὐτοί, ἔχοντες νὰ ὑπερασπίσωσι τὰς ἐστίας καὶ τὴν πατρίδα τῶν (Λίλ. Π. Γ, Β, 28).

Ὀρτων, πόλις παραθαλασσία ἐν Ἰταλίᾳ, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Φρεντανῶν (Στράβ.).

Ὀρύγμα, τὸ καὶ βάραθρον ἐν Ἀθήναις, εἰς ὃ ἐρρίπτοντο οἱ εἰς τὴν φοβερὰν αὐτὴν ποινὴν καταδικαζόμενοι. Ὁ ἐκτελεστής αὐτῆς ἐλέγετο «Ὁ ἐπ' ὀρύγματι» καὶ ἦν ὑπηρέτης τῶν Ἐνδεκα. Ἐλέγετο δὲ καὶ δῆμιος, δημόκοινος, ἀνδραγχιος, καὶ ἦν ἄτιμος (Στράβ. ΣΤ, 397 Α. — Λίσχ. Πρπρσθ. 35. — Ἀντιφ. π. Φαρμ. 20. — Ἡσύχ.).

Ὀρύκτης, ὁ δι' ὀξεῖας σκαπάνης ἐν λατομείοις, χρυσοφυρξίοις κτλ. τὴν γῆν ἐξορύττων, ὡς ἐν τῇ εἰκόνι, ληφθεῖσα ἐκ τοιχογραφίας ἐν Ῥώμῃ καὶ παριστάσεως ἐξερυξιν κατακόμβης τῶν χριστιανικῶν χρόνων. Ὁ παρακρεμάμενος λύχνος ἐμφαίνει τὴν ὑπόγειον ἐργασίαν.

Ὀρυξ, πόλις κειμένη κατὰ τὰ βόρεια τῆς Ἀρχαδίας (Παυσ. Η, 25).

Ὀρφανοὶ. Τὰ πατρὸς ὀρφανὰ τέκνα ἐν Ἀθήναις ἐπετροπεύοντο ὑφ' ἐνὸς ἢ πλείονων ἐπιτρόπων, ἐγκαθισταμένων ἢ ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ἢ, μετὰ θάνατον αὐτοῦ, ὑπὸ τοῦ Ἐπωνύμου ἄρχοντος, ἀποκλεισμένων τῶν εἰς οὗς ἡ περιουσία θὰ περιήρχετο ἐν περιπτώσει θανάτου τῶν ἐπιτροπευομένων, καὶ ἀποκλεισμένου καὶ τοῦ δευτέρου συζύγου τῆς μητρὸς

(Διογ. Λ.Λ., 56)· ἄλλ' ἢ διάταξις αὕτη περιέ-
πυσεν εἰς ἀχρηστίαν, ὥς δεικνύει τὸ παράδειγμα
τοῦ Δημοσθένους αὐτοῦ (Υποδ. Δημοσ. κ. Ἀφρόδ.).
Ἡ κακὴ διαχείρισις τῶν ἐπιτρόπων ἐδίδε
πολλάκις ἀφορμὴν εἰς ὀργανικὰς δίκας.

Ὅρφεύς, ἀρχαῖος καὶ μυθικός ἀνι-
στος τῶν Ἑλλήνων, ἢ μάλλον, ὥς ἐπιστεύετο,
τῶν Θρακῶν τῶν οἰκούντων εἰς τὴν νότιον
παράλιον τῆς Θράκης, ἢ εἰς τὴν Πιερίαν πρὸς
τῷ Ὀλύμπῳ, εἰς τὴν Φωκίδα κατὰ τὸν Παρ-
νασσὸν καὶ τὴν Βοιωτίαν κατὰ τὸν Ἑλικῶνα,
ἥρως πανάρχαιος, τῶν Μουσῶν τὴν λατρείαν
προσωποποιῶν ἐξελαμβάνετο υἱὸς τοῦ Ἀπόλ-
λωνος ἢ τοῦ βασιλέως τῆς Θράκης Οἰάγρου
καὶ τῆς Μούσης Καλλιόπης, σύζυγος δὲ τῆς
νύμφης Εὐρυδίκης· καὶ ἦσαν τὰ κυριώτερα

τῆς λύρας καὶ τῶν μελῶν αὐτοῦ, ὥστε δι' αὐ-
τῶν ἀπεκρίμισε τὸν φρουροῦντα τὸ χρυσοῦν
θεῖρας φοδερὸν δράκοντα. Ὅτε δ' ὑπ' ὀφείας
δηχθεῖσα ἡ Εὐρυδίκη ἀπέθανε, καταδάς εἰς
τὸν Ἄδην, ἔθηκε διὰ τῆς ἀρμονίας τοῦ τῆν
Περσεφόνην, καὶ τὴν ἔπεισε νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ
νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν γῆν τὴν φίλην του σύ-
ζυγον, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ τῷ ὅρῳ ὅτι δὲν θέ-
λει στραφῇ νὰ ἰδῇ αὐτήν, ἥτις τὸν ἠκολού-
θει. Καὶ ὑπεσχέθη μὲν τοῦτο, ἀλλὰ δὲν ἠδου-
νήθη νὰ τηρήσῃ τὴν ὑπόσχεσιν, καὶ ἡ Εὐρυ-
δίκη ἐπανέκαμψεν εἰς τὸν Ἄδην (Virg. G,
IV, 5, 4.—Ov. Met. X, 1). Τῆς παραδόσεως
ταύτης παράστασις ἐστὶν ἡ ἀπέναντι εἰκὼν,
ἀνάγλυφον ἐκ Ρώμης (Ἀγροκ. Ἀλσάνη),
παριστῶν τὸν Ὅρφεα στραφέντα πρὸς τὴν

Εὐρυδίκην, καὶ τὸν Ἑρμῆν
ἀπάγοντα τότε αὐτήν. Ἐφημί-
ζετο δ' ὅτι ἀπέθανε σπαραχθεῖς
ὑπὸ γυναικῶν τῆς Σπάρτης, εἴτε
διότι ἀντέστη εἰς τὰ ἐκεῖ τε-
λούμενα ὄργια, εἴτε διότι μετὰ
τὸν θάνατον τῆς συζύγου του
ἐμίσει πάσας τὰς γυναῖκας. Τὴν
λύραν καὶ τὴν κεφαλὴν του,
μετέφερεν ἡ θάλασσα εἰς τὴν
νῆσον Λέσβον, ἐνθα ἐτάφησαν, ἢ
ἡ λύρα μετετέθη εἰς τὸν οὐρανὸν
ὡς ἀστερισμός. Προσέτι δ' ὑπετί-
θετο ὡνὸ τάφος αὐτοῦ εἰς τὸ Δῖον
ἐν Πιερίᾳ, ἢ εἰς Λεϊδίθρον τῆς
Μακεδονίας (Παυσ. Z, 9, Θ,
30). Ὁ Ὅμηρος, εἰ καὶ γνω-
ρίζων τὸν ἀρχαῖον Θράκα ἀοιδὸν
Θάμυριν (Ἰλ. B, 595), τοῦ Ὅρ-
φέως οὐδεμίαν ποιεῖται μνείαν.

κέντρα τῶν περὶ αὐτοῦ παραδόσεων ἡ Πιερία
καὶ ἡ ἐν Θράκῃ κοιλάς τοῦ Ἑβρου, ὥστε
προσέει καὶ ὡς υἱὸς μιᾶς τῶν θυγατέρων τοῦ
Πιέρου ἐξελαμβάνετο (Παυσ. Θ, 30). Ἐλέγετο
πολλὰ μέρη τοῦ ἀρχαίου κόσμου περιελθὼν,
καὶ συνεκπλεύσας μετὰ τῶν Ἀργοναυτῶν.
Τοσαύτη δ' ἦν ἡ δύναμις καὶ τὸ θέλημα

Αἱ περὶ Ὅρφεως εἰδήσεις μεγάλῃν ἔχουσι
σχέσιν μετὰ τῶν περὶ Λίνου (Ἰδ.). Ἀμφό-
τεροι εἰσὶ νεανίαι ὠραῖοι, προῶτως σπαρα-
χθέντες καὶ ἀποθανόντες, δι' οὓς ὀργῆνοι
ἐψάλλοντο· ἐξ ἄδομένων δὲ παρῆστησαν αὐ-
τοῖς οἱ ἴδιοι καὶ περιφημοὶ ἀοῖδοι εἰς τὴν ἀντί-
ληψιν τῶν μεταγενεστέρων, — Μετὰ ταῦτα

δὲ, ἰδίως ἀπὸ Πεισιστράτου, ἐθεωρεῖτο ὁ Ὅρ-
φειδὴς ὡς λειτουργὸς τῆς ἱλαστήριος, ἄλλος
τοῦ αἰδοῦ, ὡς ὁ αἰρεσιάρχης μυστηριώδους
τῆς δόγματος, ὁ εἶχεν ἰδρύσει πρὸ 600 περί-
που ἐτῶν (ἴδ. Μυστήρια), Διόνυσον
τὸν Ζαγρέα ὡς κέντρον ἔχοντας, ἀσκη-
τικόν, τὸν λεγόμενον ὀρφικόν, βίον ἐπι-
διώκοντος, καὶ εἰς τὴν Ὀμηρικὴν καὶ δε-
μώδη μονοθεϊστικὴν (ἐν τῷ Διῷ) πίστιν παν-
θεϊστικὰς, καὶ περὶ τῆς μετὰ θάνατον θέσεως
τῆς ψυχῆς ἀντικειμένης θεωρίας ἀντιτάτ-
τοντος. Ἡ θρησκευτικὴ αὕτη αἵρεσις ἀπέ-
διδεν εἰς τὸν Ὀρφέα πλεῖστα ἱλαστήρια ἐθι-
μα πρὸς κάθαρσιν καὶ ἐξαγνισμόν, χρησμούς,
μυστηριώδεις γραφάς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, τὰ
πλεῖστα προκόντα μεταγενέστερα τῶν ὁπα-
δῶν τῆς τοιαύτης αἰρέσεως. Περὶ τούτου τοῦ
Ὀρφέως διετίνετο ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι οὐδέ-
ποτε εἶχεν ὑπάρξει (Cic. N. D. I, 38, 107).

Ὅρφικὰ, ἑλληνικὰ ποιήματα, εἰς ἐξα-
μέτρους, ἄνευ λόγου εἰς τὸν Ὀρφέα ἀποδιδο-
μένα, ὑπὸ τῶν σπουδαιωτέρων δὲ κριτικῶν ὡς
μεταγενέστερα τῆς χριστιανικῆς ἐποχῆς ἐκτι-
μώμενα. Ταῦτα δ' εἰσὶ ἅ τὰ Ἀργοναυτι-
κὰ, ἐκ 1384 ἐξαμέτων συγκείμενα, τὸν ἀρ-

Ὅρφην, κατ' Ὀβίδιον (Met. V, 579)
ὑποχθόνιος Νύμφη, ἐκ τοῦ Ἀχέρωντος τε-
κούσα τὸν Ἀσκάλαφον.

Ὅρχημος, βασιλεὺς Ἀχαιμενίδης,
(κατ' Ὀβίδιον, Met. IV, 208) σύζυγος τῆς
Εὐρυνομῆς, καὶ πατὴρ τῆς Ὠραίας Λευκο-
θείας, ἣν ἡγάπησεν ὁ Ἀπόλλων, καὶ ὁ μὲν
πατὴρ αὐτῆς τὴν ἐνεταφίασε ζῶσαν, ὁ δὲ
Ἀπόλλων τὴν μετεμόρφωσεν εἰς Θυμίαμα.

Ὅρχησις, ὀρχηστικὴ, καὶ Ὀρ-
χηστὺς κατ' Ὀμηρον, ὅστις συνδέει αὐτὴν
πάντοτε μετὰ τῆς κιθάρας καὶ τοῦ ἄσματος,
τὸ ὅλον λέγων μουσικήν. Καὶ συνήθως μὲν
οἱ ὀρχούμενοι ἦσαν οἱ αὐτοὶ καὶ ἄδοντες, ἡ
δὲ κιθάρα ἢ ὁ αὐλὸς συνώδευσεν τὴν ὀρχησιν.
Περιεῖχε δ' αὕτη συνήθως καὶ μιμικὰς παρα-
στάσεις, ἢ μᾶλλον κατ' ἀρχὰς ἦν μιμικὴ
κυρίως τέχνη, ἀντιλήψεις τὸ πρῶτον ἢ αἰ-
σθήματα ἐκφράζουσα, καὶ συντελέσασα εἰς
ἐξαγνισμόν καὶ τὴν ἁρμονίαν τῆς σωματικῆς
ἀναπτύξεως παρὰ τοῖς Ἕλλησιν. Ἦν ἐπομέ-
νως μόνον ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς παραστά-
σεως τέχνη διάφορος τῆς ποιήσεως καὶ τῆς
μουσικῆς, συναπαρτιζούσα μετ' ἀμφοτέρων
τὴν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐξόχως καλλιεργη-

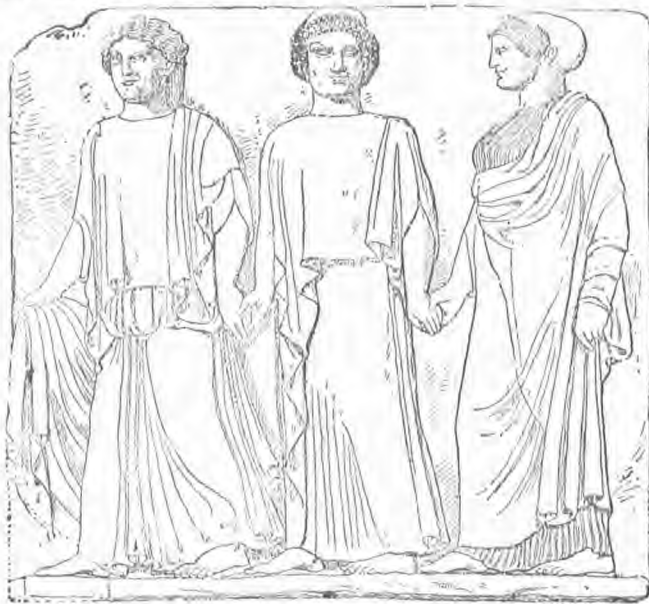

γοναυτικὸν πλοῦν ἀφηγούμενα, μικρὰς ἀξίας
καὶ ὡς φαίνεται, προῖον τῆς 2 μέχρι τῆς 4ης
ἐκατονταετηρίδος μ.Χ. 6') Ὑμνοὶ (τελευταί)
87 τῶν ἀριθμῶν, ἄνευ ἀξίας οὔτε κατὰ τὴν
μορφήν οὔτε κατὰ τὴν ἔννοιαν, καὶ ὡς φαί-
νεται, βυζαντινῶν χρόνων. καὶ ἴσως ὑπὸ δια-
φόρων πονηθέντες γ') Λίθικα, περὶ τῆς
μαγικῆς τῶν λίθων δυνάμεως, ἐκ τῶν χρό-
νων, ὡς φαίνεται, τῶν αὐτοκρατόρων Κων-
σταντίου καὶ Οὐάλεντος, μετὰ τινος ἐπιτη-
δείτητος καὶ φιλοκαλίας γεγραμμένα.

θεῖσαν τέχνην τῶν Μουσῶν, συγγενεστάτῃ
τῇ γυμναστικῇ, διεκρίνετο ὁμοῦς αὐτῆς κατὰ
τοῦτο, ὅτι οὐ μόνον τὴν ἐνίσχυσιν καὶ ἐξάσκη-
σιν τῶν σωματικῶν δυνάμεων ἐπεδίωκεν, ἀλλὰ
ταύτην προὑποθέτουσα, ὑπέταττεν αὐτὴν ἐν-
τέχνως εἰς τοῦ κάλλους καὶ τῆς χάριτος τὴν
ἀνάπτυξιν. Αἱ κινήσεις τοῦ σώματος, ἰδίως
τῶν ποδῶν καὶ χειρῶν, ὀδηγούμεναι, ἀπετέ-
λουν τὴν βάσιν τῆς ὀρχηστικῆς. Ἀπὸ τῶν
ἀπωτάτων δὲ χρόνων ἐκαλλιεργεῖτο ἐν Ἑλ-
λάδι, καὶ συνεχέστατα μνημονεύεται ὑπὸ το

Ὁμήρου ἡ ὄρχησις (Ὀδ. Α, 153. Ζ, 65. Θ, 261. Ρ, 605. Ίλ. Ν, 637. Σ, 569, 590). Βαθμηδὸν δ' ἀνέπτύχθη μετὰ ταῦτα ὡς τέχνη, καὶ τοῦτο ῥητῶς μαρτυρεῖ καὶ ἐκτίθησιν ὁ Λουκιανὸς (π. Ὀρχ. 25. 34). Αἱ ὑποθέσεις τῶν παραστάσεων ἦσαν τὸ πλεῖστον μυθολογικαί (Αὐτ. 37 — 61. 63. 67. 80. 83), ἀναρίθμητοι δ' οἱ παντοῖοι τῆς ὀρχήσεως

ὑπῆρχε προκατάληψις κατὰ τούτου, οὐδ' ἦν ἡ ὄρχησις ἐκ τῶν συνήθων διασκηδάσεων τοῦ λαοῦ, καὶ ἐν γένει ὁ τὴν ὄρχησιν ἐπιδιώκων ἐθεωρεῖτο ὡς μὴ ἐντελὲς νήφων (Ἠρδ. ΣΤ, 129. — Ξενφ. Ἑλλ. ΣΤ, 2). Ἄνδρες συνεχόρευον μετὰ γυναικῶν ἄνω τῆς παιδικῆς ἡλικίας. Τοῦτο ἀπεκρούετο ὑπὸ τῶν ἡθῶν, καὶ ἐθεωρεῖτο ὡς ἀνάξιον τῶν ἀνδρῶν.

Ἀλλὰ τελεταὶ καὶ ἐορταὶ συνωθεύοντο σχεδὸν πάντοτε ὑπ' ὀρχήσεων, αἵτινες εἰχόν τι τὸ ἐπίσημον καὶ τὸ ἀξιοπρεπές, καὶ πλήν τῶν ἱερῶν προσώπων, καὶ οἱ ἐπισημότεροι εἴτε ἄνδρες εἴτε γυναῖκες. δὲν ἀπηξίου, ἱερὸν καθήκον μάλιστα ἐθεώρουν, νὰ μετέχωσιν αὐτῶν. Ἐκ τῶν χειρῶν κρατούμενοι ἔβαινον εὐρύθμῳ τῷ βήματι κύκλῳ περὶ τὸν βωμὸν ὡς ἐν τῇ ἐξ ἀναγλύφου παρατιθεμένη εἰκόνι. Ὁ τοιοῦτος ἔγκυκλος χορὸς ἐκαλεῖτο ἐν Δήλῳ γέρων

τρόποι, οὓς ἐν μέρει ἀπαριθμεῖ ὁ Πολυδεύκης (Δ, 99-105). Ἐν γένει δὲ διεκρίνοντο εἰς ἀνδρείους ἢ γυναικείους, πολεμικοὺς ἢ εἰρηνικοὺς, καὶ μεγίστη ἦν ἡ κατὰ τόπους καὶ κατὰ τὰς θέσεις ποικιλία αὐτῶν. Ὁ Ἀριστόφανες ἐν Ἀθηναίῳ (Α, σελ. 23 Β) ἀπαριθμεῖ λακωνικάς, τριζηνικάς, ἐπιζεφυρίους, κρητικάς, ἰωνικάς, μαντινειακάς ὀρχήσεις· καὶ τούτων πασῶν ὑπῆρχον φυσικῶ τῷ λόγῳ διάφορα εἶδη. Εἰς τὴν νεολαίαν ἐδιδάσκετο ἡ ὄρχησις ὡς ἀναγκαῖον γύμνασμα, ὥστε ὁ Λουκιανὸς λέγει (π. Ὀρχ. 40) ὅτι οἱ νέοι «ὁ μὲν ἔστιν ὁ ὀρχεῖσθαι ἢ ὁ πλεομαχεῖν μακροῦ ἀνοουσι». Εἰς τὰς ἐστιάσεις ἦν συνήθως ἡ ὄρχησις, ἀλλ' ἐχόρευον ἐκεῖ μισθωτοὶ ὀρχισταὶ καὶ ὀρχήστριαι, οὐχὶ δ' οἱ συνδαιτημένους αὐτοὶ ἐξ ἐναντίας

ν ο ς, καὶ ἐπιστεύετο ὅτι πρῶτος ὁ Θησεύς ἐκεῖ τὸν ἐχόρευσε περὶ τὸν κερὰ τινος βωμοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἵσως μετὰ ποικίλων στροφῶν, διότι ἐπρόκειτο δῆθεν δι' αὐτοῦ νὰ παραστήσῃ τοῦ Λαβυρίνθου τοὺς ἐλιγμούς (Πλουτ. Θησ. ΚΘ). Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἱερᾶς ὀρχήσεως διέμεινεν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐκκλησίᾳ κατὰ τὴν ἱεροτελεστείαν τοῦ γάμου, καὶ διγωνίσθη, ὡς ὁ ἐθνικὸς χορὸς τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, ὁ συρτὸς λεγόμενος. Εἰς τινα δὲ τοιχογραφίαν τῆς Πομπηίας αἱ ὀρχούμεναι παρίστανται τὰς χεῖρας ἔχουσαι ἐναλλάξ συμπεπλεγμένας, ἀκριβῶς ὡς εἰς τὴν ἐν Μεγάρῳ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος λεγομένην τράταν. Ἐν Σπάρτῃ εἰς κυκλικὰς τοιαύτας ὀρχήσεις μετὰ τῶν ἐφήδων ὠρχοῦντο καὶ νεάνιδες ἐκαλοῦντο

Ὀρμος (Λουκ. π. Ὀρχ. 112). Ἄλλο δὲ εἶδος Σπαρτιατικῆς ὀρχήσεως, ἣν ἡ βίβλος, ἥς ἐπὶ τῇ μετεῖχον παῖδες καὶ κόραι, καὶ ἐπὶ τῷ οὕτως, ὥστε νὰ φαῖται τὰ ὀπίσθια διὰ τῶν ποδῶν, οἱ δὲ θεαταὶ ἡρῶν μουν τὰ πηδήματα (Πολυδ. Δ, 102). Τὰς εἰρηνικὰς ταύτας ὀρχήσεις καλεῖ ὁ Πλάτων (Νομ. Ζ, 816. Β. Γ) ἐν γένει ἐμμελῆς, καὶ ὁ Πολυδεύκης (Δ, 99. 105) καὶ ὁ Ἀθήναιος (Α, 20 Ε. ΙΔ, 631 Α) ἀπαριθμοῦσι τὰ διάφορα εἶδη αὐτῆς (Ἰδ. κα. Ἡρδ. ΣΤ, 128, — Λουκ. π. Ὀρχ. 22. 26. — Ἀθῆν. ΙΔ, 629 Δ). Ὁ δ' ἐπὶ λήνιος ἦτο ὀρχησῆς Διονυσιακὴ ἐπὶ τῆς οἰνοποιίας, καὶ ἄλλαι ὑπῆρχον ἀγροτικαὶ διαφόρων εἰδῶν. — Αἱ δὲ γυμναστικαὶ ὀρχήσεις, πρὸ πάντων παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν ἐν χρῆσει, ἐν Σπάρτῃ ἰδίως κατὰ τὴν εὐρύτεν τῶν Γυμνοπαιδῶν, ἦσαν ζωηρότεραι τὰς κινήσεις, καὶ δι' ὅπλων ἐκτελουμένη ἐκαλεῖτο πυρρί-

Ἐκ ζωογράφου ἐν Ῥώμῃ.

χη (Ἰδ.). Εἰς ταύτην δὲ τὴν κατηγορίαν ὑπῆρχετο καὶ ἡ ἰδίως ἐν Κρήτῃ καὶ ἐν Φρυγίᾳ συνήθης ὀρχησῆς τῶν Κορυθάντων, καὶ ἦν οἱ ὀρχησται διὰ τῶν ξιφῶν ἐκτύπων ἃς ἔφερον ἀσπίδας (ὡς ἐν τῇ εἰκόνι), εἰς παράστασιν τῶν Κορυθάντων, οἵτινες διὰ τοῦ κρότου τούτου ἐκώλυνον τὰ ἀκούονται οἱ κλαυθμοὶ τοῦ Διὸς βρέφους. — Μιμικαὶ δ' ὀρχήσεις ἐξετελοῦντο μετ' ἐντέχνων βημάτων καὶ μετὰ μιμικῆς τέχνης εἰς συμπόσια καὶ εἰς πανηγύρεις ὑπὸ ὀρχηστῶν καὶ ὀρχηστριδων ἐξ ἐπαγγέλματος, καὶ ὁμοίως ἀπὸ σκηνῆς, σοβαρώτεραι μὲν καὶ παθητικώτεραι διὰ τὴν

τραγωδίαν, τολμηρότεραι δὲ διὰ τὴν κωμῶδιαν, ὡς διὰ μὲν τὸ πρῶτον εἶδος ἐπὶ Αὐγούστου ἐφημιζέτο ὁ Πυλάδης, ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου ὁ Βαθύλλος. — Ἀπὸ Ἀλεξάνδρου ἡ

Τοιχογραφία Παμπηγίας.

Ἑλληνικὴ ὀρχηστική ἐξετάθη καὶ ἐπὶ τὴν Ἀσίαν καὶ Αἴγυπτον. Ἐν δὲ Ῥώμῃ οἱ ἑαυτοὺς σεβόμενοι ἰδιῶται ἀπέιχον τῆς ὀρχήσεως ἐτι μᾶλλον ἢ ἐν Ἑλλάδι· ἀλλ' οἱ αὐτὴν ἐξ ἐπαγγέλματος ἀσχοῦντες ἀμφοτέρων τῶν φύλων πολὺ ὀλιγώτερον ἐσέβοντο τῆς εὐπρεπείας τὰ ὅρια.

Ὀρχήστρα, Ἰδ. Θεάτρον.

Ὀρχόη, πόλις τῆς Βαβυλωνίας, συτικῶς τοῦ Τίγριδος, ὑπὸ Χαλδαίων κατοικουμένη (Πτλμ. Ε. 20).

Ὀρχομενός, 1) υἱὸς τοῦ Λυκάονος, ὁ ἐν Ἀρκαδίᾳ κτίστης τοῦ Ὀρχομενοῦ καὶ τοῦ Μεθυδρίου. — 2) Υἱὸς τοῦ Ἀθάμαντος καὶ τῆς Θεμιστοῦς (Ἰδ. Θεμιστώ). — 3) Υἱὸς τοῦ Διὸς, ἡ τοῦ Ἑπεοκλέους καὶ τῆς Ἥαιδνης, θυγατρὸς τοῦ Δαναοῦ, πατὴρ τοῦ Μινύου, καὶ κτίστης τοῦ Βοιωτικῦ Ὀρχομενοῦ. — 4) Υἱὸς τοῦ Μινύου, πατὴρ τοῦ Ἀθάμαντος καὶ τοῦ Διοχθόνδα.

Ὀρχομενός, (Αἰολιστὶ Ἐρχομενός). 1) Πόλις εἰς τὴν ἀνατολικὰ τῆς Ἀρκαδίας κειμένη, βορείως τῆς Μαντινείας, ὁ Ἀρκαδὶκὸς ἐπιλεγόμενος ὑπὸ τοῦ Θεουκυδίδου (Ε, 61), ὡς πολὺ μὲν ἡλός δὲ (δηλαδὴ εἰς πρόβατα πλούσιος) χαρακτηριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου (Ἰλ. Β, 605). Ἐπὶ κλιτύας ὄρους κειμένη, ἐδέσποζε τῆς ὑπ' αὐτὴν κοιλάδος, καὶ εἶχε κατακτηθεῖ καὶ μέρος τῆς λοιπῆς Ἀρκαδίας. Ἐν Θερμοπύλαις

καὶ Πλαταιαῖς οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἠγωνίσθησαν ἀνδρείως κατὰ τῶν Περσῶν (Παυσ. Η,

δῶνος καὶ τῆς Ἀφροδίτης (Παυσ. Η. 13, 6

Ὀρχομ. Μινύειος.

12.—Ἦρδ. Ζ, 202, Θ, 28). Ἐπὶ δὲ τῶν μακεδονικῶν πολέμων, μετὰ παντοίας περι-

Ὀρχομ. Μινύειος.

πετείας, προσεχώρησεν ὁ Ὀρχομενὸς εἰς τὸν ἀρχαῖον δεσμὸν (Γίν. XXXII, 5): ἀλλ' ἔκτοτε ἤρξατο, ὡς φαίνεται, παρακμάζων. Κατωτέρω δὲ τῆς ἀρχαίας πόλεως ἐκτίσθη νέα, ἔχουσα ἀξιόλογα ἱερὰ τοῦ Ποσει-

—2) Μία τῶν ἀρχαιοτάτων καὶ ἐπισημίων πόλεων τῆς Βοιωτίας, κατὰ τοὺς τείκους αὐτῆς Μινύας, ἢ κατὰ τὸν βασιλῆα Μινύαν καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ὀρχομενόν, Ὀρχομενὸς Μινύειος καλουμένη (

Τλ. Β, 511. — Θουκ. Δ, 76. — Στράβ. Θ, 15), πρωτεύουσα κράτους ισχυροῦ, ἴδιον ἔχοντος βασιλέα, πρὸ τῶν τρωϊκῶν ἤδη χρόνων πᾶσαν τὴν δυτικὴν Βοιωτίαν, ἤτοι τὴν Κορώνειαν, Χαιρώνειαν, Ἀλιάρτον, Λεβάδειαν περιλαμβάνον, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ὑπὸ τῶν Θηβαίων ἡττηθὲν, καὶ ἐπὶ τῶν τρωϊκῶν ἤδη ἐν παρακμῇ διατελοῦν. Οὐχ ἥττον ὁμοῦς ἐξέπειμψεν ὁ Ὀρχομενὸς τριάκοντα νῆας κατὰ τῆς Τρωάδος (Θουκ. Τλ. Β, 511). "Ἐκεῖτο δὲ ἐν καρποφόρῳ κοιλάδι, κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Κηφισοῦ εἰς τὴν Κωπαΐδα· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα, διὰ τὸ ἐλῶδες τοῦ τόπου, μετηνέχθη βορειοδυτικώτερον, εἰς τὴν κλιτὺν τοῦ Ἀκοντίου ὄρους, οὗ ἡ κορυφή ὠχυρώθη εἰς ἀκρόπολιν. Ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ἦν μία τῶν πόλεων τοῦ βοιωτικοῦ δεσμοῦ (Θουκ. Γ, 93)· τῷ δὲ 367 ἢ 364 π. Χ. κατέστρεψαν αὐτὴν ἐντελῶς οἱ Θηβαῖοι, τοὺς ἀνδρας θανατώσαντες, καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παῖδια ἐξανδραποδίσαντες. Καὶ ἀνήγειρε μὲν αὐτὴν αὖθις ὁ Φίλιππος Β, ἢ ὁ Ἀλέξανδρος, ἀλλ' εἰς ἀκμὴν ἔκτοτε πλέον δὲν ἔφθασεν. Ἐκεῖ διετηρήθη περιεργότατον ἐρείπιον οἰκοδομήματος παναρχαίου, τοῦ τοῖς ἀρχαίοις γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα Θησσαυρὸς τοῦ Μινυοῦ (Παυσ. Θ, 35), ὃ ἐπ' ἐσχάτων ἀνέσκαψεν ὁ κ. Σχλίσμαν. Ἐπίσης δὲ σώζονται καὶ λείψανα τῆς Ἀκροπόλεως, παρὰ τῷ χωρίῳ Σκριποῦ. Περὶ τοῦ Ὀρχομενοῦ τούτου καὶ τῶν Μινυῶν ἔγραψε περίφημον μονογραφίαν ὁ σοφὸς Γερμανὸς Ὁ. Μύλλερ.

Ὀρώδης, ἴδ. Παρθία.

Ὀσικα, πόλις τῆς ἐν Ἀσίᾳ Ἀλδανίας, ἐπὶ τοῦ Ἀλιζῶνος ποταμοῦ (Πτλμ.).

Ὀσιρις (ὁ), θεὸς τῆς Αἰγύπτου, ὃ ἐν Αἰγύπτῳ γενικωτέρας ἀπολαύων λατρείας (Ἡρόδ. Β, 42) μετὰ τῆς ἀδελφῆς ἢ γυναικὸς αὐτοῦ Ἰσιδος, ἐξ ἧς ἔσχευ υἱὸν τὸν Ὡρον. Ὁ Ὀσιρις ἐδίδαξε τοῖς Αἰγυπτίοις, καὶ ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἄλλοις λαοῖς τῆς γῆς, τὴν καλλιέργειαν, τὸν πολιτισμὸν, τὴν ἡθι-

κὴν ἀνάπτυξιν, τὴν θρησκευτικὴν εὐλάβειαν. Κατὰ τοὺς αἰγυπτιακοὺς μύθους, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Τυφὼν, δολίως συλλαβὼν αὐτὸν, τὸν ἐνέκλεισεν εἰς κύστιν, βύσας διὰ μολύβδου πάσας αὐτῆς τὰς ὀπὰς, καὶ τὸν ἔρριψεν εἰς τὸν Νεῖλον. Ἡ Ἰσις δ' ἀναζητήσασα καὶ εὗροῦσα τὴν κύστιν ἐν Βούλῳ, ἐνθα τὸ ὕδωρ τὴν ἐξέθρασε, τὴν ἀπέκρυψεν· ἀλλ' ὁ Τυφὼν εὗρε τὸ σῶμα διὰ νυκτὸς, καὶ τὸ κατέταμεν εἰς 14 τεμάχια, ὃ ὁμοῦς πάλιν συνέλεξεν ἡ Ἰσις καὶ ἐνεταφίασεν αὐτὰ εἰς Φυλὰς ἢ εἰς Ἀδυδον. Ἐπεφάνη δὲ μετὰ ταῦτα ὁ Ὀσιρις εἰς τὸν Ὡρον, καὶ τὸν ὠδήγησε πῶς γὰρ καταβάλλῃ τὸν Τυφῶνα, ὃ καὶ οὗτος, μετὰ μακρὰν πάλην κατώρρωσε. Πᾶς οὗτος ὁ μῦθος ἐστὶ προφανῶς ἀλληγορικὸς, καὶ ὁ μὲν Ὀσιρις ἐμφαίνει τὸν τῆς εὐφορίας πάροχον θεὸν τοῦ Νεῖλου, ἢ καὶ γενικώτερον τὴν ἡλιακὴν θερμότητα ἣτις τὴν γῆν γονιμοποιεῖ, ἡ δὲ Ἰσις ἦν ἡ χώρα τοῦ Νεῖλου, ἢ ἡ γῆ γενικώτερον· ὁ δὲ κατὰ τοῦ Τυφῶνος ἄγων ἐμφαίνει τὴν ἐν τῇ φύσει πάλην μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου, παραγωγῆς καὶ φθίσεως, τῆς πρώτης ἀναφανισμένης αὐθις μετὰ τοῦ Ὡρου, ὅτε τῆς δευτέρας ἄρχουσιν ὁ Ὀσιρις καὶ ἡ Ἰσις ἐν τῷ Ἀδῇ. Τοῖν Αἰγυπτίων τούτων θεοτήτων ἡ λατρεία ἐξετάθη καὶ ἐκτὸς τῆς Αἰγύπτου, καὶ εἰσῆχθη καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐνθα ὑπελαμβάνετο ὁ Ὀσιρις υἱὸς τοῦ Κρόνου, ἢ τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς Ρέας (Ἡρόδ. Β, 144. — Διόδ. Α, 13. — Πλούτ. Ἰσ. κ. Ὀσ. — Παυσ. Α, 18). Ὁ κυριώτερος δὲ ναὸς τοῦ Ὀσιρίδος ἐν Αἰγύπτῳ ἦν ἐν Θήβαις, ὧν καὶ κτίστης ὑπελαμβάνετο ὁ θεὸς οὗτος (Διόδ. Α, 14. — 5. — Πλούτ. Ἰσ. Ὀσ. 15).

Ὀσικος, ποταμὸς τῆς Θράκης ἐκ τῆς Ροδόπης πηγάζων (Θουκ. Β, 96), ἵσως ὁ Oescus τοῦ Πλινίου· παρὰ Ὀθωμ. Ἰσχροῦ.

Ὀσκοί, ἀρχαιότατος λαὸς τῆς μέσης Ἰταλίας (ἴδ.), ὅστις αἶτα μετέωκχε νοτίως εἰς τὴν Καμπανίαν, καὶ ἐκεῖ βαλμηδὸν ἐξηφανίσθη συγχωνευθεὶς μετ' ἄλλων ἰταλικῶν λαῶν (Στράβ. Ε).

Ὁσροηνή, χώρα τῆς Μεσοποταμίας, πρὸς δυσμὰς τοῦ Εὐφράτου, ἥς πρωτεύουσα ἦν ἡ Ἰβδεσσα (Στεφ. Βυζ. — Προκλόπ. Περσ. Λ. 17).

Ὁσρόης, ἡγεμὼν Ἀραψ, κυριεύσας τὸ δυτικὸν τῆς Μεσοποταμίας, ὃ ἐξ αὐτοῦ ὠνομάσθη Ὁσροηνή. Οἱ Ἕλληνες τὸν ἔγραφον Ὁ ξ υ ρ ὁ ης (Λουκιαν.).

Ὁσσα, ὄρος τῆς ἐν Θερσαλίας Μαγνησίας, διὰ τοῦ βορείως αὐτοῦ ῥέοντος Πηνειοῦ καὶ διὰ τῶν Τερμῶν ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου χωριζόμενον, πρὸς τὰ νοτιανατολικά δὲ συνδεόμενον μετὰ τοῦ Πηλίου, καὶ μετ' αὐτοῦ τὴν ἀνατολικὴν ἀκτὴν τῆς Θερσαλίας ἀποτελοῦν. Ἡ ὑψηλότης αὐτοῦ κορυφῇ αἵρεται εἰς 1950 μέτρα. Ἐκεῖ δ' ἐτίθετο τῶν Κενταύρων ἡ κατοικία (Ὀμ. Ὀδ. Λ. 315). Νῦν Κίσαδος.

Ὁσσα, ἡ ἀόριστος φῆμη, ἐλέγετο «Δ ι ὁ ς ἄ γ γ ε λ ο ς» (Ὀμ. Ἰλ. Β, 93. Ὀδ. Ω, 413). Παρὰ Σοφοκλεῖ (Οἰδ. Τ. 158) λέγεται Φάμα, θυγάτηρ τῆς Ἑλπιδος, καὶ ἐν Ἀθήναις εἶχε βωμόν.

Ὁσσαίδιοι, μικρὸς Ἰνδικὸς λαὸς, εἰς τὴν βορείαν ἔχον τὸ Ἀλεξάνδρου ποταμοῦ, κυριευσθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου (Ἀρρ. Ἀνθ. ΣΤ, 15).

Ὁστία, λιμὴν τῆς Τρώης, κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἰθέρριος, συγχωσθεὶς μεταγενεστέρως (Στράβ. Ε. — Juul. Claud. ΧΧ).

Ὁστράκιννα (τά), ὄρος τῆς Ἀρκαδίας, συνέχεια τοῦ Μαινάλου, μεταξὺ ἐκτεταμένη Μαντινείας καὶ Μεγαλοπόλεως (Παυσ. Η. 12).

Ὁστρακίνη, πόλις τῆς κάτω Αἰγύπτου, ἐπὶ ἀκρωτηρίου, βορειανατολικῶς τῆς Σιρβωνίδος λίμνης (Παυλ. Δ, 12).

Ὁστρακισμός, ἐν Ἀθήναις καὶ ἄλλαις δημοκρατουμέναις πόλεσι τῆς Ἑλλάδος, ἡ γενικὴ ψηφοφορία δι' ἧς πολίτης τις ἐξεβάλλετο τῆς πόλεως ἐπὶ ὠρισμένῳ χρόνῳ, οὐχὶ ὡς ἐγκληματίας, ἀλλ' ὡς ἐπικίνδυνος θεωρούμενος, τοῦλάχιστον ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν του. Τὸν ὀστρακισμόν ἡ ἐξοστρακισμόν

ὃν ὁ Πλούταρχος (Ἀριστ. Ι) χαρακτηρίζει ὡς «φθόνου παρηγορίαν φιλάνθρωπον», πρῶτος εἰσαγαγὼν λέγεται, ὁ Κλεισθένης μετὰ τὴν ἐξώσιν τῶν Πεισιστρατιδῶν. Εἰς τὴν ἀγορὰν, ἐπιτήδεις διὰ τὴν ψηφοφορίαν ταύτην περιφραττομένην, ἀφίοντο δέκα εἰσοδοί, καὶ δι' ἐκάστης αὐτῶν οἱ φυλάται ἐκάστης φυλῆς εἰσερχόμενοι, ἔφερον ἕκαστος ὄστρακον ἢ κεράμιον ἐφ' οὗ ἐπέγραψε τὸ ὄνομα τοῦ πολίτου οὗ ἐνόμιζε τὴν ἀπομάκρυνσιν ἀναγκαίαν, καὶ, παρουσία τῆς βουλῆς καὶ τῶν ἐννέα ἀρχόντων συνέρριπτον αὐτὰ εἰς σωρὸν, ὅστις ἔπρεπε τοῦλάχιστον νὰ συμποσῶθῃ εἰς 6000 ὄστρακα (Πλούτ. Ἀριστ. Ε), καὶ τότε ὁ καθ' οὗ ἦσαν αἱ πλείονες ψῆφοι ὑπεχρεοῦτο ν' ἀπέλθῃ τῆς πόλεως ἐντὸς 10 ἡμερῶν, ἐπὶ 10 ἔτη, ἂν πρὶν δὲν ἀνεκαλεῖτο. Περὶ τῆς ἀνάγκης ὀστρακισμοῦ προαπειφάνετο ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος ἐν τῇ ἑκτῇ πρυτανείᾳ τοῦ ἔτους, καὶ ἀπεφάσιζε τὴν ἡμέραν τῆς ἐκτελέσεως. Ὁ τελευταῖος ἐξοστρακισθεὶς ἐξ Ἀθηναίων ἦν ὁ Ὑπέρβολος, μεθ' ὃν θεωρηθὲν τὸ μέτρον τοῦτο ὅτι λίαν ἐξέπεσε δὲν ἐφηρμόσθη πλέον (Πλούτ. Νικ. ΙΑ. Ἀλκ. Π. Ἀριστ. ΙΖ. — Θουκ. Η, 73). Οἱ Συρακούσιοι ἐκάλουν τὸν παρ' ἑαυτοῖς ὀστρακισμόν π ε τ α λ ι σ μ ὸ ν, διότι ἔγραφον τὰ ὀνόματα εἰς π ε τ α λ α (φύλλα) ἐλαίας, καὶ διήρκει ἐπὶ μόνον πέντε ἔτη (Διόδ. ΙΚ, 87).

Ὁστρεα, τὰ στρεῖδια, ἔδσμα λίαν περιζήτητον, ἰδίως ἐπὶ Ῥωμαίων, ὥστε καὶ ὁ Πλίνιος «τὴν δάφνην τῶν πλουσίων τραπεζῶν» τὰ ἐνομάζει. Τὰ ἐκόμεζον δ' ἐκ Βρινθησίου, ἐκ Τάραντος, ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τὰ ἔτρεφον καὶ τὰ ἐπάχυνον ἐντὸς λιμνῶν, καὶ τὰ ἔτρωγον εἴτε νωπὰ εἴτε παρσκευασμένα.

Ὁσχοφύρια ἢ ὠσχοφύρια, ἑορτὴ τοῦ τρυγητοῦ, ἰδρυθεῖσα, ὡς ἐπιστεύετο, ὑπὸ τοῦ Θησέως, εἰς τιμὴν τοῦ Διονύσου, ἡ κατὰ τινας τῆς Ἀθηνᾶς, κατ' ἄλλους τῆς Ἀριάδνης. Ἐπ' αὐτῆς, δύο νεανίαι ἐκ τῶν ἐπιφανεστέρων οἰκογενειῶν, ζῶντας ἔχοντες

ἀμφοτέρους αὐτῶν τοὺς γονεῖς, καὶ εἰς γυναικας μετημφισμένοι, ἔφερον ἕκαστος ἀνά ἓνα ὄσχο ν ἢ ὠσχον (κλήμα φέρον ὠρίμους βότρυας), ἀπὸ τοῦ Διονυσίου, τοῦ ὑπὸ τὴν νοτίαν πλευρὰν τῆς Ἀκροπόλεως, εἰς τὸν ἐν Πειραιεῖ ναὸν τῆς Σκυράδος Ἀθηνᾶς. Παρηκολούθει δ' αὐτοὺς χορὸς ᾄδων, καὶ πλήθος κλήματα φέρων, καὶ ἄγων ὁρόμου ἐτελεῖτο ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕτερον ἱερὸν, τῶν ὁρομέων φερόντων ἐπίσης κλήματα ἀνὰ χεῖρας· ὁ δὲ νικητὴς ἐλάμβανεν ὡς ἄθλον κύλικα πενταπλῆαν (πενταπλὴν) καλουμένην, καὶ πεπληρωμένην τοῦ συγκειμένου ἐξ οἴνου, μέλιτος, ἀλεύρου, τυροῦ καὶ ἐλίγου ἐλαίου ('Αθῆν. ΙΑ, 495. 'Ιδ. καὶ Πλούτ. Θησ. ΣΤ, 23. — Φωτ. Ἀπογραφ. 239. — 'Ησύχ. λ. — 'Ετυμ. Μ. λ. Ὤσχ. — Σουῖδ.).

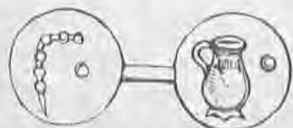
Ὀτάσπης, στρατηγὸς τῶν Χαλδαίων ὑπὸ τὸν Ξέρξην ἐπὶ τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκστρατείας ('Ηρδ.).

Ὀτρεὺς, βασιλεὺς τῶν Φρυγῶν, βοηθῆσας τὸν Πρίαμον κατὰ τῶν Ἀμαζόνων. Ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Καλυκοπίς ἐλέγετο οὕσα ἢ ἀληθὴς μήτηρ τοῦ Αἰνείου ('Ομ. Ἰλ. Γ, 186. 'Υμν. Ἀφρδ. 111).

Ὀτρυόρη, βασίλισσα τῶν Ἀμαζόνων, εἰς ἣν ἀποδίδεται ἡ πρώτη ἰδρυσις τοῦ ἐν Ἐφέσῳ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος. Ἐκ τοῦ Ἀρσίου ἔσχε θυγατέρα τὴν Ἰπποδάμειαν, ('Απλιν. Ρδδ. Γ, 387. — 'Υγίν. Μύθ. 225).

Ὀτρυντεὺς, ἀνδρεῖός τις ἐξ Ὑδης τῆς Λυδίας, ἐκ Ναϊάδος πατὴρ τοῦ Ἰφιτώνος ('Ομ. Ἰλ. Υ', 384).

Ὀτυς, βασιλεὺς τῶν Παφλαγόνων ('Ξενφ. Ἑλλ. Δ, 1. 3).

Οὐγγία, παρὰ Ῥωμαίοις, τὸ δωδέκα-

τον τοῦ ἅς (εἰς ἡ νομισματικὴ μονάς), ἔφερεν ἐπὶ τοῦ νομίσματος ὡς γνώρισμα, κατὰ τὴν εἰκόνα, μικρὰν σφαιροειδῆ ἐξοχὴν ἐκατέρωθεν.

Οὐδῶν, εἶδος ὑποδέσεως τριχλωτῆς (Πολδ. Ι, 50).

Οὐεσοῦιον καὶ Βεσσοβιον, ἡ φαίστιον τῆς Καμπανίας ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ πρὸς τῇ Νεαπόλει νοτιοδυτικῶς, ὕψος ἔχον 4000'. Ἐξ αὐτοῦ ἐπιστεύοντο ἐξορμήσαντες οἱ γίγαντες κατὰ τοῦ Οὐρανοῦ (Διόδ. Δ, 21). Ἡ πρώτη μνημονευμένη αὐτοῦ ἐκρηξίς ἐστὶν ἡ ἐπὶ Τίτου, τῷ 79 μ. Χ. ὅτε συνέχωσε τὴν Πομπηίαν, τὸ Ἡράκλειον καὶ τὰς Σταβίας (Δίων. Κασσ. ΕΣΤ, 22, 23. — Plin. Jun. Epist.).

Οὐεργίλιος (ἢ Βιργίλιος, λατ. Vir(Ver)gilius, Πούβλιος Μάρων, γεννηθεὶς εἰς τὴν κώμην Ἀνδες παρὰ τῇ Μαντούῃ, ἐν Ὀκτωβρίῳ 70 π. Χ. καὶ ζήσας μέχρι τοῦ 19 μ. Χ., ἀγαπώμενος καὶ τιμώμενος ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου. Ἐγραψε δὲ λατινιστὶ, κατὰ ζῆλον μὲν τοῦ Θεοκρίτου, βουκολικά, καὶ προσέτι καὶ Γεωργικά, κατὰ μίμησιν δὲ καὶ ἔμπνευσιν τοῦ Ὀμήρου, τὸ ἐγκόσμημα τῆς Λατινικῆς ποιήσεως, τὴν ἐποποιίαν Αἰνείαδα περὶ τῆς εἰς Ἴταλίαν ἐγκαταστάσεως τοῦ Αἰνείου, εἰς 12 βιβλίοις, ἐν ἐξαμέτροις. Ταύτης ἔχομεν εἰς ἀρχαίαν ὁμηρικὴν γλῶσσαν μεταφρασιν τοῦ ἡμετέρου Θεοτόκη, εἰς δὲ τὴν καθ' ἡμᾶς, κατὰ τὸ μέτρον τοῦ πρωτοτύπου, τὴν τοῦ Ι. Ρ. Παγκαβῆ.

Οὐκαλέγων, Τρῶς ἡγεμὼν, ἐπαινούμενος ἐπὶ συνέσει καὶ πείρᾳ ('Ομ. Ἰλ. Γ, 37).

Οὐλαμὸς, ἴδ. Στρατός.

Οὐλοχῦται (αἱ), αἱ χονδρῶς ἀλεθόμεναι κριθαὶ ἅς ἔχουν ἐπὶ τοῦ ἱερείου πρὶν ἢ τὸ θυσιάσασθαι καὶ αὐτὴ ἡ πράξις τῆς ἐπιχύσεως. Οὐλοχόιον δὲ ἦν τὸ ἄγγειον δι' οὗ ἡ ἐπίχυσις ἐτελεῖτο.

Οὐλπιανὸς, 1) Δομίτιος Ῥωμαῖος νομομαθὴς, ἐπὶ Ἀλεξάνδρου Σεβήρου πολλὰ

καὶ σπουδαῖα σωζόμενα νομικὰ συγγράμματα ἐκδοῦς. Ἐφρονεῦθη τῷ 228 μ. Χ. ὑπὸ τῶν Πραιτοριανῶν, ὧν ἀρχηγὸς εἶχε διορισθῆ, καὶ οὗς δυσηρέσκει ἡ αὐστηρότης του. — 2) Ἐξ Ἑμέσης τῆς Συρίας, ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, ἔγραψε λατινιστὶ ρήτορικὰ σχόλια εἰς τὸν Δημοσθένην.

Οὐολατέρραι, πόλις τῆς Τυρρηνίας ἐν Ἰταλίᾳ, εἰς μιλίων τινῶν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς παραλίας, εἰς ἀπότομον ὕψος κειμένη, ἐνθα στενὴ καὶ δύσβατος ἦγεν ὁδὸς. Εἶχε δύο ὠρῶν περίμετρον καὶ ὀχυρότατα τείχη, κατὰ μέγα μέρος διατηρούμενα, ὡς διατηρεῖται καὶ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα. Ἦν δὲ ἡ μεγίστη τῶν 12 Τυρρηνικῶν πόλεων ἐν Ἰταλίᾳ (Στράβ. Β, 222).

Οὐόλκκι, ἰσχυρὸς κελτικὸς λαὸς εἰς τὴν Νορβωνικὴν Γαλλίαν, μέχρι τοῦ Ροδανοῦ καὶ τῆς Ἀκουϊτανίας. Ἐν ἀρχαίοις ἡδὴ χρόνοις ἐξεστράτευσεν εἰς Γερμανίαν καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Οἱ ἀμέσως ὑπὸ τὰ Πυρρηναῖα οἰκούντες ἐλέγοντο Τεκτόπυγες, καὶ ἦσαν οἱ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν μεταδάντες. Πρωτεύουσα δ' αὐτῶν ἦν ἡ Τολώσα, διατηροῦσα τὸ ἀρχαῖον ὄνομα. Οἱ δ' ἀνατολικῶς αὐτῶν οἰκούντες ἐλέγοντο Ἀρεσκομικοί, καὶ πρωτεύουσα αὐτῶν ἦν ἡ Νεμαιοσίς (νῦν Nismes).

Οὐόλκοι, πόλις τῆς Τυρρηνίας, κατ' ἀρχὰς ἱκανῶς ἐπίσημος, βορείως τῆς Ταρκωνίας. Ἐν τῷ νεκροταφείῳ αὐτῆς (νῦν Vulci) εὐρέθησαν πλεῖστα ἀρχαιοτήτες.

Οὐόλσκοι ἢ Οὐολοῦσκοι, ἀρχαῖοι Ἰταλιῶται περὶ τὸν Αἰριν ποταμὸν μέχρι τοῦ Τυρρηνικοῦ κόλπου. Ἐπὶ μακρὸν πεισματωδῶς πολέμησαντες κατὰ τῶν Ρωμαίων, ὑπετάγησαν ὑπ' αὐτῶν τῷ 358 π.Χ. καὶ ἔκτοτε πλέον λόγος αὐτῶν δὲν γίνεται (Στράβ. Β, 228, 231. — Λίν. Ι, 53. II, 9, 22. III, 22. IV, 59 κλ.).

Οὐολσένιοι, ἐπίσημος πόλις τοῦ Τυρρηνικοῦ δεσμοῦ, κατὰ τὴν νοτιὰν ἀκτὴν τῆς Οὐολσινίας λίμνης, μετὰ δύο νήσων ἐπ' αὐ-

τῆς. Ἡ πόλις ἦν πλουσία· καταστραφεῖσαν δ' ὑπὸ τῶν Ρωμαίων, ἀνωκοδόμησαν αὐτὴν οἱ κάτοικοι εἰς τῆς λίμνης τὰ βορειοανατολικά, ὅπου ἡ νῦν Βολσίνα. Καὶ ἡ δευτέρα αὕτη πόλις ἀνεπτύχθη εἰς ἀκμὴν (Λίν. Χ, 37).

Οὔπις καὶ **Ἔπις** (ἡ), 1) ἐπιθετον τῆς Ἀρτέμιδος, ὡς προστάτιδος τῶν ἐπιτόκων γυναικῶν (Καλλίμ. εἰς Δμτρ. 206). — 2) Ἐπιθετον ὅφ' ἡ Νέμεσις ἐλατρεύετο ἐν Ῥαμνούντι τῆς Ἀττικῆς (Ἀνθολγ.). — 3) Μία τῶν Ὑπερβορείων παρθένων ἥτις μετὰ τῆς Ἀργῆς ἦλθεν εἰς Δῆλον ἵνα προσφέρῃ θυσίας εἰς τὴν Εἰλείθυιαν (Ἡρόδ. Δ, 35. — Ἀρατ.).

Οὔραγος, ἴδ. Στρατός.

Οὔρανία, 1) μία τῶν Μουσῶν, ἡ τῆς ἀστρονομίας. Αὕτη ἐλέγετο καὶ μήτηρ τοῦ Αἰγίου, ἐκ τοῦ Διός. — 2) Ἐπιθετον τῆς Ἀφροδίτης, διακρίνον αὐτὴν ἀπὸ τῆς Πανδῆς μ. ο. υ. Ὑπὸ ταύτην τὴν ἐπικλήσιν εἶχεν ἡ θεὰ ναὸν εἰς τοὺς Κήπους καὶ εἰς τοὺς νοτιοδυτικούς πρόποδας τῆς Ἀκροπόλεως ἐν Ἀθήναις. Ὁ δ' ἀρχαιότερος αὐτῆς ναὸς ἦν εἰς τὴν Ἀσκάλωνα τῆς Συρίας (Ἡρόδ. Α, 505). Κατὰ δὲ Πλάτωνα (Συμπ. σελ. 180) ἦν ἀμήτηρ θυγάτηρ τοῦ Κρόνου. — 3) Νύμφη, θυγάτηρ τοῦ Ὀκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος (Ὅμ. Ὑμν. Δμτρ. 423. — Ἡσδ. Θεογ. 350). — 4) Εἶδος παιγνίου διὰ τῆς σφαίρας ῥιπτομένης ὑψηλὰ πρὸς τὸν οὐρανὸν (Ἡσύχ. — Φώτ.).

Οὔρανιῶνες, οἱ Τιταῖνες, ὡς υἱοὶ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς (Ὅμ. Ἰλ. Ε, 898. — Ἡσδ. Θεογ. 461), ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ θεοὶ, οἱ εἰς τὸν οὐρανὸν κατοικοῦντες (Ὅμ. Ἰλ. Α, 570).

Οὔρανός, υἱὸς τοῦ Ἐρέβου καὶ τῆς Γῆς, ἐξ αὐτῆς τῆς Γῆς πατὴρ τῶν Γιγάντων, τῶν Κυκλώπων καὶ τῶν Τιτάνων (ἴδ.) (Ὅμ. Ὑμν. Α, 17. — Ἡσδ. Θεογ. 125. — Ἀπλδ. Α, 3). Οἱ δ' ἐπιζητοῦντες ἱστορικὰς τῶν μύθων ἐξηγήσεις, ἔλεγον τὸν Οὐρανὸν ἀρχαιότατον βασιλεῖα τῶν Ἀτλαντέων

πρῶτον διαπλάσαντα καὶ ἐξημερώσαντα τὰ ἦθη τῶν ὑπηκόων του (Διδδ. Γ, 56).

Οὐρείον, πόλις Ἰταλική ἐν Ἀπουλίας (Στρώβ.), νῦν Torre d' oro.

Οὐρείος, κένταυρος, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους (Ἡσδ. Ἀσπ. 187).

Οὐρανοσκοπία. Οἱ Ἑφοροὶ ἀνὰ πᾶσαν ἐννεατηρίδα παρατήρουν καθ' ὥρισμένην νύκτα τὸν οὐρανὸν, καὶ ἂν ἐδίδεπον ἐν αὐτῷ ἀστέρα διάττοντα, ἐθεώρουν τοὺς βασιλεῖς ὑπόπτους ἀμαρτήματος, καὶ ἠδύναντο νὰ τοὺς παύσῃ μέχρις οὗ ἀποφανθῇ ὁ χρησμὸς (Πλούτ. Ἀγ. ΙΑ).

Οὐρία, 1) λίμνη ἐν Αἰτωλίᾳ, πλησίον τῶν Οἰνιάδων νήσων, μετὰ τοῦ ποταμοῦ Εὐήνου καὶ τῆς λίμνης Κυνίας (Στρώβ.). Νῦν λίμνη τοῦ Μεσολογγίου. — 2) ἡ Ὑρίη, ἀρχαία μητρόπολις τῆς Ἰαπυγίας εἰς τὴν κάτω Ἰταλίαν. Νῦν Ὀρία.

Οὐρίαχος, τὸ κάτω, μετάλλω κεκαλυμμένον ὀξύ ἄκρον τῆς λόγχης, τὸ ἐμπηγνύμενον εἰς τὴν γῆν (Ὀμ. Ἰλ. Ν, 443, Π, 612. Ρ, 528).

Οὐς, 1) τὸ αὐτίον, ἣν προσέτι καὶ ἡ λαβὴ τῶν ἀγγείων, ὅθεν καὶ ὀίωτον, τὸ ἔχον δύο λαβὰς. — 2) Τὸ πρόσχον κόσμημα τοῦ ὑπερθύρου (ἐπιγρ.), τὸ καὶ παρωτίς λεγόμενον (Vitr. IV, 6, 4).

Οὔτις, (δηλαδή Οὐτίς, οὐδεὶς), τὸ ὄνομα δι' οὗ ὁ Ὀδυσσεὺς ἠπάτησε καὶ διέφυγε τὸν Κύκλωπα Πολύφημον (Ὀμ. Ὀδ. I, 369 κλ.).

Όφελέστης, εἰς τῶν ἐπιστῆμων Τρώων, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Τεύχρου (Ὀμήρου Ἰλ. Θ, 274).

Όφέλλας, στρατηγὸς τοῦ Πτολεμαίου Α, ἐκυρίευσεν τὴν Κυρήνην τῷ 322 π. Χ. καὶ ἐγκατέστη αὐτόθι διοικητὴς. Καταβαλὼν ἐπανάστασιν κατ' αὐτοῦ ἐξεγερθεῖσαν, ἀνεκρήρυθη ἀνεξάρτητος καὶ συνεμάχησε μετὰ τοῦ ἐν Συρακούσαις Ἀγαθοκλέους ἵνα πο-

λεμήσῃ κατὰ τῶν Καρχηδονίων· ἀλλὰ πρὸ τούτου ἀπέθανε, τῷ 308 π. Χ.

Όφέλτης, ἴδ. Ἄδραστος.

Όφέλτιος, 1) ἐπίσημος Τρώς, φονευθεὶς ὑπὸ Εὐρυάλου (Ὀμ. Ἰλ. Ζ, 20).

— 2) Ἑλλήν ἀρχηγὸς, φονευθεὶς πρὸ τῆς Τροίας ὑπὸ Ἑκτορος (Ὀλ. Ἰλ. Α, 302).

Όφθαλμητις, ἐπίθετον ὑφ' ὃ ὁ Λυκούργος, ὅτε ἀπεκόπη τὴν ἑνα τῶν ὀφθαλμῶν του, ἤγειρεν ἐν Σπάρτῃ ναὺν εἰς τὴν Ἀθηναίων (Παυσ. Γ, 18).

Όφιονεῖς, Αἰτωλοὶ οἰκοῦντες ἐπὶ τοῦ ὄρους Κόρακος μέχρι τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου, καὶ περιλαμβάνοντες προσέτι τοὺς παρὰ τὴν Οἶτην Καλλιεῖς καὶ τοὺς περὶ τὸν Εὐήνον ποταμὸν Βωμιεῖς (Θουκ. Γ, 94).

Όφιοῦσα, 1) νῆσος ἐν τῇ Μεσογείῳ, μία τῶν Πιτυουσσῶν (Στρώβ.). Νῦν Φορμαντέρα. — 2) Πόλις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Σκυθίας ἐπὶ τοῦ Τύρα (Νίστρου) ποταμοῦ (Στρώβ.).

Όφεις, ποταμὸς τῆς Ἀρχαδίας, ρέων παρὰ τῇ Μαντινείᾳ καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Ἀλφειὸν (Ξνφ. Ἑλλ. Ε, 2, 4. — Παυσ. Η, 8, 4, 7).

Όφίων, 1) Εἰς τῶν ἀρχαιοτάτων Τιτάνων, σύζυγον ἔχων Εὐρυνόμην, τὴν θυγατέρα τοῦ Ὠκεανοῦ, ἤρχεν ἐν τῇ οὐρανῇ πρὸ τοῦ Κρόνου, ἐξεδιώχθη δ' ὑπὸ τούτου καὶ ἐβυθίσθη εἰς τὸν Τάρταρον ἢ εἰς τὸν Ὠκεανόν (Ἀπλλδ. Ρόδ. Α, 503). — 2) Εἰς τῶν Γιγάντων. — 3) Πατὴρ τοῦ Γίγαντος Ἀρύκου (Ὀν. Μετ. XII, 245).

Όφρύνιον, ἡ Ὀφρύνησιον (Ἡρόδ. Ζ, 43), πόλις τῆς Τρωάδος ἐν τῇ λίμνῃ Πτελεῶ, μετὰ τοῦ Δαρδάνου καὶ Ροιτείου. Τῇρχε δ' ἐκεῖ ἱερὸν τοῦ Ἑκτορος (Ἡρόδ. Ζ, 42. 43. — Ξνφ. Ἀνδ. Ζ, 8, 5. — Στρώβ. ΠΓ, 595). Νῦν Φρέν-κιοί.

Όχη, ὄρος εἰς τὰ νότια τῆς νήσου Εὐβοίας, 1404 μέτρα ὑψηλόν, ἔχον λατομεῖα σχιστολίθου. Εἰς μίαν τῶν κοιλάδων αὐτοῦ σώζεται σχεδὸν ἀκέραιον πανάρχαιον

ἐρείπων, ἀποδιδόμενον εἰς νάιν τῆς Ἡρας, λίαν περίεργον διὰ τὴν κυρτὴν αὐτοῦ στέγην ἐκ

λίθων ἐπαλλήλων προεχόντων. — Καὶ πᾶσα

ἡ νῆσος ὧνομάζετο κατ' ἀρχὰς Ὀχνη (Στρεβ. I, 445).

Ὀχάνη, λαβὴ ἐντὸς τῆς ἀσπίδος, εἰς ἣν ἐνεῖρετο ἡ ἀριστερὰ χεὶρ, ἐν χρήσει ἐν Καρίᾳ καὶ πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος, εἰς Σπάρτην δ' εἰσαχθεῖσα ὑπὸ Κλεομένους Γ' ἀντὶ τοῦ τελαμῶνος (Πλούτ. Λυκ. KB).

Ὀχυρος, υἱὸς τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Ῥόδου, πατήρ Κυδίππης καὶ Ἥγητορίας (Διόδ. E, 56).

Ὀχλοκρατία, ἴδ. Πολιτεύματα.

Ὀχνη, θυγάτηρ Κολωνοῦ καὶ Τανάγρας, ψευδῶς διαβαλοῦσα τὸν Ἐϋνοστον ὅτι προσέβαλε τὴν τιμὴν τῆς δι' ὃ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῆς τὸν ἐφόνευσαν. Ἐῖτα δὲ μετανόησασα, ἐρρίφθη ἐκ βράχου καὶ ἠτύοκτόνησε (Πλούτ. Ἑσλ. Ζητ. 40).

Ὀχος, πταμέρις τῆς μεγάλης Ἀσίας πηγάζων, κατὰ Στράβωνα (ΙΑ, 509), ἐκ τοῦ Παροπαμιστοῦ, ῥέει διὰ τῆς Ὑρκανίας εἰς τὴν Κασπίαν θάλασσαν κατὰ Πτολε-

μαῖον δὲ ὀρίζει δυτικῶς τὴν Βακτρίαν, καὶ ἐκβάλλει εἰς τὸν Ὠξόν. Ἰσως δ' ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ συνέπιπτον εἰς τοὺς αὐτοὺς ὁμώνυμοι ποταμοί, καὶ ἔρρεον ὁμοῦ εἰς τὴν Κασπίαν.

Ὀψεγαμίου δίκη ἐκινεῖτο ἐν Σπάρτῃ κατὰ τῶν νομφευσμένων πολὺ μετὰ τὴν ὠρισμένην ἡλικίαν, ἥτις ἦν ἡ τῶν 30 ἐτῶν (διὰ τὰς νέας 16—20). Οὐχ ἦττον ὁμῶς τοῦτο πᾶσι συνέβαινε (Πλούτ. Λύσ. Α, Λυκ. ΙΕ. — Κλημ. Στρεμ. Β, 423. — Ξενφ. Λκδ. Πολ. Α, 7).

Ὀψον, πᾶν τὸ, πλὴν τοῦ ἄρτου, ὅστις ἦν ἡ κυριωτέρα τροφή, εἰς ἄρτους αὐτοῦ χρησιμεύον ἐδώδιμον, οἷον τὰ φυτικά, ὡς αἱ ἐλαῖαι, εἴτε νωπαὶ εἴτε εἰς ἄλλας παρασκευασμέναι (ἀλμυράδες, Ἀθήν.), τὰ ραδίκια, τὸ σήσαμον, κτλ. (Πλάτ. Πολιτ. Β, 85. — Ξενφ. Οἶκον. Α, 9), ἢ τὰ ζωικά, ὡς αἱ ἰχθύς, οἵτινες λίαν ἠγαπῶντο ὑπὸ τῶν λίχνων καὶ τῇ γαστρὶ χαριζομένων (Ἀθήν. Θ, 24—37), καὶ βαθυμηδὸν κατήντησαν ἐν τοῖς ἔπειτα χρόνοις αὐτοὶ κυρίως νὰ καλῶνται ὀψάρια, μάλιστα οἱ ταριχευτοί. Τῆς ἰχθυοπώλης δὲ ἐν Ἀθηναῖς ἀγορᾷ ἡ ἀνοικτὴ ἡ γῆγλετο τοῖς φίλοις τοῦ ὄψου τούτου διὰ κωδωνοκρουσίας (Στρεβ. ΙΔ, 1, 21. — Πλούτ. Συμπ. Προβλ. Σλ. 1187). Προσφιλέστατον ὄψον ἦσαν ἰδίως καὶ τὰ ταριχευτὰ ὡς τῶν ἰχθύων (αὐγοτάριχον), ἐξ ὧς παρασκευαζόμενα πρὸ πάντων ἐν Μυοῦντι τῆς Ἰωνίας, τῆς πόλεως ἦν ὁ βασιλεὺς τῆς Περσίας ἐδώρησε τῷ Θεμιστοκλεῖ (Θουκ. Α, 138. — Διόδ. ΙΑ, 57. — C. Nep. Them. X, 3). Ἐν Πομπήᾳ δ' εὐρέθη λάγνηος περιέχουσα ταριχευτὰ θύννου ὡς (χαθάριον). Κυρίως δ' ἐπρωμεθεύοντο οἱ Ἕλληνες τὰ ταρίχη ἐξ Ἑλλησπόντου (Ἀθην. Α, 49, Σλ. 27), Βυζαντίου καὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, μάλιστα τῆς Σινώπης καὶ τοῦ Παντικαπαίου. Καὶ ὧν δ' ὀρνίθων ἀλατιζομένων μνημονεύει ὁ Πλάτων (Συμπ. 404). Εἰς τὴν ἀγορὰν, ἔνθα καὶ διάφορα ὑπῆρχον ὄψοπωλεῖα, ἐπορεύοντο οἱ Ἀθηναῖοι ἄστοι ἵνα προμηθεύωνται ὄψα, «εἰς

τοῦψον», ἢ ἀόψωνεῖν» (Θερ. Χαρ. 28). Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι εἶχον δεύλους ὀψῶνας (Oprona-
tor), οἷς ἦν ἀνατεθειμένη ἡ φροντίς τοῦ ἀγο-
ράζειν τὰ ὄψα.

Ὀψονόμος, ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐν Ἀθήναις

ἐξελέγοντο ἐτησίως δύο τὸ ὄνομα τοῦτο φέ-
ροντες ἐπιμεληταί, οἷς ἦν ἐπιτετραμμένη ἡ
ἐπιτήρησις τῆς ποσότητος τῶν ὄψων καὶ τῶν
κατὰ τὴν πώλησιν αὐτῶν (Λοκ. ΣΤ, 238).

Π

Πάβιοι, λαὸς Ἀσιανὸς, οἰκῶν ἐν τῇ
χωρᾷ τῶν Παροπαμισάδων.

Παγαὶ καὶ Π η γ α ῖ, πόλις ἐμπορικὴ
καὶ σπουδαία τῆς Μεγαρίδος, ἐπὶ τοῦ Ἀλ-
κυονίου κόλπου κειμένη, ἀνατελικῶς τοῦ ἀ-
κρωτηρίου τῶν Ὀλμιῶν, εἰς 120 σταδίων
ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν Μεγάρων (Θουκ. Α, 103, 107, 111, 115, Δ, 21, 26. —
Πλούτ. Ἀρατ. ΜΔ, — Στράβ. Η, 380).

Παγασαί, παράλιος πόλις τῆς Θεσ-
σαλικῆς Μαγνησίας, ἐπὶ τοῦ Παγασαίου οὐ-
κόλπου (νῦν κόλπου τοῦ Βόλου). Ἐκεῖθεν
ἐλέγοντο ἐκπλεῦσαντες οἱ Ἀργοναῦται, δι'
ὃ καὶ, κατὰ Στράβωνα (Θ, 436), τὸ
ὄνομα ἐλέγετο δοθέν αὐτῇ ἐκ τῆς ναυπηγίας
τῆς Ἀργεῦς. Οἱ κάτοικοι δ' αὐτῆς μετὰ
ταῦτα μετόκησαν οὐ μακρὰν, καὶ ἔκτισαν
ἄλλην πόλιν, τὴν Δημητριάδα (Ἡρόδ. Ζ, 193. — Πλούτ. Θεμιστ. Κ).

Παγγαῖος ἢ **Παγγαῖον ὄρος**,
ἐν Μακεδονίᾳ κατὰ τὰ σύνορα τῆς Θράκης,
ὑπὲρ τὸν Νέστον ποταμὸν, ἔχον μεταλλεῖα
χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ἐν τῇ ἀρχαιότητι (Πίνδ.
— Ἡρόδ. Ε, 16).

Πάγη καὶ **παγίς**, μηχανὴ ἣτις ἐ-
στήνετο πρὸς σύλληψιν ζώων ἢ πτηνῶν
(Ἡρόδ. Β, 121, 5. Ξενφ. Κυρπ. Α, 6, 39).

Παγκάστη ἢ **Πακάτη**, Θεσσαλὶς
εἰσάρα, φίλη τοῦ Ἀλεξάνδρου, καθ' ἣν ἐλέ-
γετο ὅτι ὁ Ἀπελλῆς ἐξωγράφησε μίαν Ἀ-

φροδίτην τοῦ (Λουκ. Εἰκ. Ζ. — Αἰολ. π. ι-
ΙΕ, 34).

Παγκράτης, 1) ἐπιγραμματογράφος
ἐν τῇ Ἀνθολογίᾳ. — 2) Ποιητὴς τις Ἀλιευτι-
κῶν καὶ ἐλεγειακοῦ τινος ποιήματος, ἐπι-
γραφομένου «Θαλάσσια ἔργα». — 3)
Ποιητὴς Ἀλεξανδρινὸς ἐπὶ Ἀδριανῷ, δε-
κτὸς γενόμενος εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Ἀλε-
ξανδρείας, διότι συνέγραψε ποίημα εἰς τὸν
αὐτοκράτορα καὶ τὸν Ἀντίνοον. — 4) Κυρι-
κὸς τις φιλόσοφος. — 5) Αἰγύπτιος μάγος
(Λουκ. Φιλοφ. 36).

Παγκράτιον, ἦν ἀγὼν σύνθετος ἐκ
πάλης καὶ πυγμῆς, ἄνευ ἱμάντων (ἴδ.). Ὁ
Ὅμηρος οὐδαμῷ ἀναφέρει αὐτὸν, εἰ καὶ μυ-
θογράφοι λέγουσι τὸν Ἡρακλῆν νικήσαντα
παγκράτιον (Παυσ. Η, 8, 1. — Hygin, Fab.

273), καὶ τὸν Θησέα διὰ παγκρατίου κατα-
βάλλοντα τὸν Μινώταυρον (Πίνδ. Νεμ. Ε, 89). Ἀλλ' εἰς τὰ Ὀλύμπια εἰσῆχθη μόνον
τῇ 33ῃ Ὀλυμπιάδι (Παυσ. Ε, 8, 3), καὶ
ἐκτοτε βαθμηδὸν εἰς πάντας τοὺς ἀγῶνας.

Τῇ δὲ 145ῃ Ὀλυμπιάδι καθιερώθη τὸ πρῶτον καὶ παγκράτιον παιδῶν. Οἱ Σπαρτιῖται ὅμως ἀπέκλειον αὐτὸ τῶν γυμνασμάτων τῶν, διότι τὸ ἐθελώρουν ὑπερβαίνειν τὸν σκοπὸν τῆς ἀναπτύξεως τῶν δυνάμεων τῆς νεολαίας, καθ' ὅσον τὸ ἀποτέλεσμα ἦν ἐνίοτε καὶ αὐτὸς ὁ θάνατος τοῦ ἐνὸς τῶν ἀντιπάλων (Παυσ. Η. 40, 1). Καὶ ἂν ἐρρίπτετο ὁ εἰς κατὰ γῆς, ἡδύνατο νὰ ἐξακολουθῇ τὴν πάλην, ἥτις τότε ἐλέγετο ἀνακλινὸς πάλη, μέχρις οὗ ὁ ἀναγνωρίζων ἑαυτὸν ἡττημένον ἀνέτεινε τὸν δάκτυλον.

Πάγραι, πόλις τῆς ἐν Συρίᾳ Πιερίας, πρὸς τοὺς ὁρίους τῆς Κιλικίας, βορείως δὲ ταύτης (Πτολ. Ε, 15).

Πάγρασα, πόλις Ἰνδική, πέραν τοῦ Γάγγου, ἐπὶ τῆς χώρας τῆς λεγομένης τῶν ληστῶν (Πτολ. Ζ, 2).

Παγγαία, νῆσος περιγραφομένη ὡς κειμένη ἐν τῷ νοτίῳ Ὠκεανῷ, ἀπέναντι τῆς Εὐδαίμονος Ἀραβίας, καὶ ἔχουσα λαμπρὸν κλίμα καὶ ἐξοχὸν εὐφορίαν. Ὁ Διόδωρος (Ε, 41 - 46) ἐκθέτει αὐτὴν λεπτομερῶς κατὰ τὸν Εὐήμερον. Ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας αὐτοῦ καὶ τῶν ποιητῶν, τινες τῶν ἀρχαίων, ὡς καὶ πολλοὶ τῶν νεωτέρων ἐκλαμβάνουσιν ὡς μυθώδη τὴν περιγραφὴν, ἐν ᾧ ἐξ ἐναντίας ἄλλοι τὴν παραδέχονται ὡς γνησίαν (Vieg. G. III, 139 IV, 379. — Ον. Μετ. X, 309).

Παδαῖχοι, φυλὴ Ἰνδική, νομάδες οἰκοῦντες εἰς τὰ ὄρη κατὰ τὰ βορειοδυτικὰ τοῦ Ἰνδοῦ, τραχεῖς καὶ ὠμορᾶγοι, τρώγοντες καὶ αὐτοὺς τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τοὺς γέροντας τῶν (Ἡρδ. Γ, 98. 102).

Παδαίρουης, ποταμὸς τῆς Περσίας (Νεαρχ. Α, 33).

Παδόης, βραχίον τοῦ Πάδου ποταμοῦ ἐν Ἰταλίᾳ, ῥέων πρὸς βορρᾶν (Πολβ. Β, 16).

Πάδος, ὁ μέγιστος τῶν ποταμῶν τῆς Ἰταλίας, τὸ ὄνομα πιθανῶς ὀφείλων εἰς τὰς περὶ τὰς ὄχθας αὐτοῦ πολλὰς φουμένας πίτους, αἵτινες πάθοι ἐλέγοντο κελτιστί. Οἱ Ῥωμαῖοι ἐγνώρισαν αὐτὸν ἀπὸ τῶν Γαλατι-

κῶν πολέμων· πρὶν δὲ, ἐκαλεῖτο Ἐριδανὸς (ἴδ.) καὶ ἐξελαμβάνετο ὡς ὁ τὸ ἤλεκτρον παράγων ποταμὸς, ὃν ὅμως ὁ Ἡρόδοτος (Γ, 115) θεωρεῖ ὡς ἐπίνοιον ποιητῶν. Προῆλθε δὲ τοῦτο πιθανῶς ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τοὺς κατὰ τὸ στόμιον αὐτοῦ λιμένας τὰ Φοινικικὰ πλοῖα ἐπρομηθεύοντο τὸ ἐκ τῶν ὑπερβορείων μερῶν ἐκεῖ διὰ τοῦ ἐμπορίου κομιζόμενον ἤλεκτρον. Πηγάζει δ' αὐτὸς ἐκ τῶν Ἀλπεων, καὶ ῥεεῖ πρὸς νότον, εἴτα δὲ πρὸς ἀνατολὰς, δεχόμενος πολλὰ παραποτάμια. Πλευστὸς ἦτο μέχρι τῶν εἰς αὐτὸν ἐκβολῶν τοῦ Τεκίνου, καὶ ἐπὶ τῆς ἀναλύσεως τῶν χιόνων τῶν Ἀλπεων πολλάκις ἐπλημμύρει. Κατὰ Πολύβιον διηρεῖτο κατὰ τὸ χωρίον Τριγόβυλι (τὴν νῦν Φερράραν) εἰς δύο βραχίονας, τὸν τῆς Παδόνης πρὸς βορρᾶν, καὶ τὸν τῆς Ὀλάνης ἢ Βολάνου νοτίως. Εἴτα δ' ἠμύξθησαν αὐτοὶ εἰς ἐπτὰ, ὧν τινες τεχνητῶς ἀνεσκάφησαν (Πολβ. Β, 17. 34. ΑΒ, 2. 3. Μ, 5. — Στράβ. Ε, 212. — Cæs. B G, V, 24. — Hor. Epist. XVI, 28).

Παδύονθος, πόλις τῆς Καταονίας ἐν Καππαδοκίᾳ (Πτλμ.) καὶ νῦν Παδάνδον.

Παθεῖν ἢ ἀποτεῖσαι, ἴδ. Δίκτη.

Παιάν, Παιών, Παιήων, 1) τὸ πρῶτον παρ' Ὀμήρῳ μάλιστα κατὰ τοὺς δύο τελευταίους τύπους (Ἰλ. Ε, 401. 445, 899. — Ὀδ. Δ, 232), ὁ ἰατρὸς τῶν θεῶν, ὥς ἐκ τοῦ πᾶω (παύω τὰς νόσους. Ἑτμ. Μ. ἢ τρέφω, βοηθῶ). Εἴτα δ' ἐδόθη εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, ὡς ἀλεξιτήριον, καὶ τότε ἐρρέθη ὅτι παράγεται ἐκ τοῦ παίω, διότι ὁ θεὸς ἐπαίσει τὸν Πύθωνα, τὸ σύμβολον τοῦ κακοῦ· καὶ μετεδιδάσθη καὶ εἰς ἄλλας ἱαματικὰς ἢ ἀγαθοποιούς θεότητας ὡς ἐπίθετον, ὅσον εἰς τὸν Ἀσκληπιόν, εἰς αὐτὴν τὴν Ἀθηνᾶν, ἐπὶ λεγομένην ἐνίοτε Παιωνίαν, καὶ ἐν γένει εἰς τοὺς ἰατροὺς (Ὀμ. Ἰλ. Ε, 401. 899. Ὀδ. 232. Ἰγμν. Ἀπλλ. 272. — Αἰσχλ. Ἀγμ. 152. — Θοκρ. Ζ, 1. — Καλλ. Ἰγμν. εἰς Ἀπλλ. 100). — 2) Ὁ εἰς τοὺς σωτήρας

θεοὺς φαλλόμενος ὕμνος ἐκλήθη Παιάν καὶ αὐτός, καὶ ἐπεκράτησε δηλοῦσα ἡ λέξις πάντα ὑπὸ πολλῶν φαλλόμενον ὕμνον λαμπρόν, ἐξεργητικόν, εὐχαριστήριον, εὐφημητικόν ἢ πολεμιστήριον (Ὀμ. Ἰλ. Α, 173. X, 391. — Σοφ. Ο. Τ. 187. — Ξεν. Ἑλλ. Β, 4. 10.) "Ιδ. Λυρική ποίησις.

Παιονία, δῆμος ἐν Ἀττικῇ, τῆς Πανδιονίδος φυλῆς, διαιρούμενος εἰς καθ' ὅσον περὶ ἐν καὶ ὑπὲρ ἑν, εἰς τὰ Μεσόγαῖα, ὑπὸ τὸν Ὑμητὸν, πατρίς τοῦ Δημοσθένους.

Παιάνειον, πόλις τῆς Ἀκαρνανίας ἐπὶ τοῦ Ἀχελώου ποταμοῦ (Πολβ.).

Παιάνεος, Ἕλλην σοφιστής, μεταφράσας περὶ τὰ 380 μ. X. τὴν Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν τοῦ Εὐτροπίου.

Παίγνια, ἀθύρματα τῶν ἀρχαίων ἢ διασκεδάσεις. Κατ' εἶκον μάλιστα ἢ εἰς τὰς ἐστιάσεις, ἦσαν παντοίων εἰδῶν ὁ Πολυδεύκης ἀπαριθμεῖ ὑπὲρ τὰ πενήτηκοντα, τὸ πλεῖστον παιδίων ἀθύρματα. Αἱ νύμφαι ἢ κόραι (κοῦκλαι), ἐκ πηλοῦ, ὧν οἱ κατασκευαζομένης κοροπλάσται καὶ κοροπλάτοι ἐλέγοντο, καὶ αἵτινες παντοῖα, καὶ πολλάκις καὶ μυθολογικά σήματα εἶχον, ἦσαν κοινάταται, καὶ ἐπωλοῦντο καὶ εἰς τὴν ἀγοράν. Κοινὸς δ' ἦτο καὶ ὁ τροχὸς, καὶ ὁ ῥόμβος ἢ στρόβιλος (τὸ σφιντιρόνι). Ἐπαίζοντες καὶ τὴν χαλκὴν μύραν (τὴν παρ' ἡμῶν τυφλομύραν), καὶ καλάμους ὡς ἵππους διεσκελίζον (Πλούτ. Ἀγρ. ΚΕ), κτλ. — Τῶν δ' ἀνδρῶν τὰ συνήθη παίγνια ἦσαν 1) Ἡ κυβεῖα, παίγνιον τυχερόν. Οἱ κύβοι εἶχον ὡς οἱ σημερινοί, μικροί, ἐξ ἐλέφαντος, ὁστού ἢ ξύλου, ἐπὶ τῶν ἐπιφανείων αὐτῶν δια-

ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας, ὡς ἡ ἐπιτυχαστέρα δὲ ὅτε καὶ οἱ τρεῖς παρίστων ἀριθμοὶ διάφορον. Ἐπαίζοντο δ' οἱ κύβοι συνήθως ἐπὶ κέρδει εἰς καταστήματα καλούμενα κυβεῖα ἢ σκιραφεῖα. — 2) Ὁ ἀστραγαλισμὸς, οἱ ἀστράγαλοι, ἦσαν ἄλλο εἶδος κυβείας, καθ' ὃ ἀντὶ κύβων μετεχειρίζοντο ἀστραγάλους, εἴτε φυσικοὺς, εἴτε χαλκοὺς. Οὗτοι εἶχον ἐπιγεγραμμένους μόνον τοὺς ἀριθμοὺς 1, 3, 4, 6 εἰς τὰς τέσσαρας πλευράς αὐτῶν. Ἐλείπον δ' οἱ ἀριθμοὶ 2 καὶ 5 ἀπὸ τῶν πλαγίων στρογγύλων πλευρῶν, εἰς ἃς ὁ ἀστράγαλος δὲν ἠδύνατο νὰ σταθῇ. Οὗτοι δ' ἐνε-

τίθεντο εἰς τὴν κηθίδα ἀνὰ 4. Ὁ ἀστράγαλος δ' ἐχρησίμευε καὶ εἰς ἄλλο ἀπλούστερον παίγνιον, καθ' ὃ ῥιπτόμενος εἰς τὸν ἄερα, ἐπιπτεν ἔπειτα ἐπὶ τῆς ὑπτίας χειρός. — 3) Παίγνιον ἔντεχνον, τοῦτοις συγγενές, ἀλλὰ σκέψιν καὶ ἐπιδεξιότητα ἀπαιτοῦν, ἦσαν οἱ πεσσοὶ (Ἰδ.). — 4) Τὸ ἀρτιάζεις ἦν παίγνιον τυχερόν, καθ' ὃ ἐπρόκειτο νὰ μαντεύσῃ τις ἂν ὁ ἀντίπαλος ἐνέκλειεν εἰς τὴν χεῖρά του ἀριθμὸν ἄρτιον ἢ περιττόν νομισμάτων ἢ ἄλλων ἀντικειμένων (ζυγὰ ἢ μονά). — 5) Ἡ σφαιριστική ἦν ἀρχαϊότατα ἐν χρήσει, καὶ ἀπαντάται ἤδη ἐν Ὀμήρῳ ἢ Ναυσικάα εἰς αὐτὴν ἐπιδιδόμενη. Συνίσταντο δ' αὐτὴν ὡς ὑγιεινὸν γύμνασμα οἱ ἱατροί, καὶ εἰς τὰ γυμνάσια ὑπῆρχεν ἰδιαίτερον σφαιριστήριον, εἰς ὃ ἐνησκούντο παῖδες καὶ νεανίαί, καὶ ἐδίδασκεν ὁ λεγόμενος σφαιριστικός. Ἡ σφαῖρα (ἢ σφαῖρον) ἦν δερματίνῃ πεπληρωμένη δι' ἐρίου ἢ ἄλλης τι-

νὸς ἐλασρῆς ὕλης. Ἀπὸ ρραξίς ἐλέγετο τὸ παίγνιον, ὅτε δύο ἦσαν οἱ παίζοντες, καὶ

στιγμῶν ἐγκυχαράξιμένους τοὺς ἀριθμοὺς 1-6. Τρεῖς τοιοῦτοι κύβοι ἐτίθεντο εἰς τὴν κηθίδα, τὰ ἀγγεῖα δὲ καλεῖτο πύργος παρὰ Ῥωμαίοις, καὶ κινούμενοι ἐρρίπτοντο εἰς τὴν τηλίαν (σανίδα). Ὡς ἀτυχαστέρα πασῶν τῶν βολῶν ἐθεωρεῖτο ὅτε καὶ οἱ τρεῖς παρίστων τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν, μάλιστα τὸν ἀριθμὸν 1

ἐσφενδόνιζε τὴν μικρὰν σφαῖραν ὁ εἰς εἰς τὴν γῆν, ὥστε ἀνεπῆδα πάλιν, καὶ ὅσω πλείονα ἦσαν τ' ἀναπηδήματα, τόσω ἐπιτυχέστερα ἐθωρεῖτο ἡ βολή· ὁ δ' ἄλλος ὤφειλε νὰ τὴν συλλάβῃ διὰ τεταμένης τῆς χειρὸς, χωρὶς νὰ μετατοπισθῇ, καὶ νὰ τὴν ῥίψῃ πάλιν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὀπίσω. — Οὐρανία δ' ἐλέγετο ἡ ὅσον τὸ δυνατόν ὑψηλοτέρα βολὴ τῆς σφαίρας, ἣν εἶχε νὰ συλλάβῃ ὁ συμπαίκτης. — Ἐπίσκυρος ἡ ἐφηβική ἦν εἶδος σφαιριστικῆς ἐν Σπάρτῃ παιζόμενον, καθ' ὃ ὁ ὁμιλος τῶν παιζόντων διηρεῖτο δίχα, καὶ ἤγετο γραμμὴ, λεγομένη σκυῖρον

καὶ χωρίζουσα τὰς δύο μερίδας, ὡς καὶ ἀνὰ μία ὀπίσω ἐκάστης μερίδος, ἐμφαίνουσα μέχρι ποῦ ἐπετρέπετο εἰς τοὺς παίζοντας νὰ ὀπισθοδρομώσιν· νὰ συλλάβωσιν ὀπίσω τὴν σφενδονισθεῖσαν σφαῖραν. Ἐπερατοῦτο δὲ τὸ παίγνιον ἅμα ἡ μία μερίς ἠναγκάζετο νὰ ὑπεβῇ τὸ διαγεγραμμένον ὅριον. — Φαινίνα δ' ἐπαίξετο, φαίνεται, διὰ κοίλων σφαιρῶν,

καὶ ὁ παίζων, ἐν ᾧ ἐφαίνετο ὅτι ῥίπτει τὴν σφαῖραν πρὸς ἓνα τῶν ἀντιπάλων, τὴν ἐσφενδόνιζε πρὸς ἄλλον. — Εἰς δὲ τὴν Κορυμβολίαν ἐκρέματο, ἀπὸ τῆς ὀροφῆς τοῦ δωματίου, μέχρι τῆς ὀσφύος τῶν παιζόντων, σφαῖρα πλήρης ἐλαφρῶν ὑλῶν, καὶ ἐπρόκειτο διὰ τοῦσθήους ἢ καὶ διὰ τῶν χειρῶν νὰ τῇ

δοθῇ ὅσον οἶόν τε μείζων κίνησις. — Παρὰ δὲ τοῖς Ῥωμαίοις ὑπῆρχον καὶ σφαιρισταὶ οἵτινες εἶχον τὴν δεξιότητα πολλὰς σφαίρας νὰ ῥίπτωσιν ἐνταυτῷ διὰ πολλῶν τοῦ σώματος μελῶν (Pilarius Quinch, V, 7, 41). ἄλλο δὲ παρ' αὐτοῖς ἐν χρήσει ἦν μεγάλη τις σφαῖρα (pilollis, Mart., XV, 47) ἢ κύστις (φούσκα), πλήρης ἀέρος, ἣν ἐκτύπων διὰ τοῦ βραχίονος, φέροντες εἶδος χειρίδος, καὶ οὕτω τὴν ἐσφενδόνιζον ἀπὸ τοῦ ἐνὸς εἰς τὸν ἄλλον. — Ὁ κότταθος ἐπαίξετο συνήθως μετὰ τὰς ἐστιάσεις (ἴδ.).

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΑ. Ὡς πρὸς πᾶσαν τὴν ἠθικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀνάπτυξιν, οὕτω καὶ ὡς πρὸς τὴν μόρφωσιν τῆς νεολαίας ὑφίστατο σπουδαία διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο κυριωτέρων φυλῶν τῆς Ἑλλάδος, τῶν Δωριέων, οὓς ὑπερτάτως ἀντεπροσώπευεν ἡ Σπάρτη, καὶ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων, ὧν, ὡς πρὸς τὸν πολιτισμὸν, προΐσταντο αἱ Ἀθηναίαι. Καὶ ἀπέβλεπον μὲν πᾶσαι αἱ Ἑλληνικαὶ πολιτεῖαι εἰς τὴν διάπλασιν ἀγαθῶν πολιτῶν· ἀλλ' ὑπὸ μὲν τὸν αὐστηρὸν τῆς Σπάρτης ὀργανισμὸν ἀνελάμβανε τοῦτο αὐτὴ ἡ πόλις, ὑπὸ δὲ τὸν ἀνετώτερον τῶν Ἀθηναίων παρεχωρεῖτο πλείων ἐλευθερία εἰς τὴν παιδαγωγίαν, τοῖς πολίταις ἐπαφιεμένων νὰ διαμορφώσι τὰ τέκνα τῶν ἀξίως ἀνδρῶν ἐλευθέρων καὶ ὀφειλόντων νὰ καταστῶσι ποτε εἰς τὴν πατρίδα τῶν χρήσιμοι (ἴδ. Λόγου Περικλέους παρὰ Θουκ. Β, 35). — Α. Περὶ τῆς παιδαγωγίας κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους, τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους, μόναι μαρτυρίαι ὑπάρχουσιν αἱ τοῦ Ὀμήρου, καὶ αὗται περὶ μόνων τῶν ἐπισήμων τάξεων, τῶν ἀνάκτων καὶ ἀμέσων συγγενῶν αὐτῶν, διότι ὁ λοιπὸς λαὸς τότε, εἰ καὶ μὴ στερούμενος πολιτικῶν δικαιωμάτων, ἐστερεῖτο ὁμῶς μορφώσεως καὶ πολιτισμοῦ. Τὴν πρώτην ἀγωγὴν ἐλάμβανε τὸ παιδίον παρὰ τῆς τροφῆς καὶ παρὰ τῆς μητρός. Ἄν εἰς μόνος ὑπῆρχεν υἱὸς, ἢ μία μόνη θυγάτηρ, τοῖς ἐδίδοτο συνήθως καὶ σύντροφος, ὡς ὁ Φοῖνιξ καὶ ὁ Πάτροκλος εἰς

τὸν Ἀχιλλέα, ὁ Εὐμαιὸς εἰς τὴν Κτημέ-
νην. Ἀνάγνωσις καὶ γραφή, καὶ ἂν ὑπῆρχε
τότε, δὲν ἐδιδάσκετο γενικῶς ἀλλ' αἱ νεά-
νιδες ἐμάνθανον νὰ ὑφαίνουσιν καὶ νὰ νήθωσιν, οἱ
δὲ νέοι βεβαίως ἐμορφούντο εἰς ἀγώνων γυμνά-
σια (18. Ὁμ., Ἰλ. Ψ', 206). Ὁ τοῦ παιδαγω-
γοῦ ἐπὶ νῶν ἡρωϊκῶν χρόνων κυριώτερος
παραστάτης ἐστὶν ὁ Χείρων, ὁ τὸν Ἰάσωνα
ἀναθρέψας καὶ τὸν Ἀχιλλέα καὶ ἄλλους νέους
ἡρώας. Τοῖς ἐδίδασκε δὲ τὴν θήραν, τὴν
ὀπλασκίαν, τὴν ἱατρικὴν, τὴν φαρμακευτι-
κὴν, τὴν μουσικὴν, ὀργανικὴν καὶ φωνητι-
κὴν, τὴν μαντικὴν, τὴν δικαιοσύνην, καὶ τοὺς
ἀνέτρεφεν εἰς σέβας πρὸς τοῦ ὅρκου τὴν ἱε-
ρότητα, εἰς εὐλάβειαν πρὸς τοὺς θεοὺς, καὶ
εἰς φόβον τῆς ὀργῆς αὐτῶν. — Ἐπὶ δὲ τῶν
ἱστορικῶν χρόνων ἡ παιδαγωγία, εἰ καὶ
πανταχοῦ ἐκ τούτων τῶν ἀρχῶν ὀρμηθεῖσα,
ἀνεπτύχθη ὅμως διαφόρως κατὰ φυλὰς, σύ-
τως ὥστε, ἐν ᾧ ἐν Σπάρτῃ συνανετρέφοντο
ὑπὸ τῆς πόλεως παῖδες καὶ κοράσια, ἐν Ἀ-
θήναις ταῦτα ἔμενον κατ' οἶκον ὑπὸ τὴν ἀπο-
κλειστικὴν τῆς μητρὸς ἐπαγρύπνησιν, καὶ
ἐδιδάσκοντο σχεδὸν ἀνέξαιρέτως μόνον τὰς
οἰκιακὰς ἐργασίας καὶ τῶν παιδίων δ' ἡ ἀ-
γωγὴ ἦν ὅλως ἰδιωτικὴ, ἡ δὲ πόλις οὐδὲ
σχολεῖα τοῖς ἴδρυσεν, οὐδὲ διδασκάλους τοῖς
ἐδίδεν, οὐδ' ἦσαν αἱ παλαιστραὶ καὶ τὰ γυ-
μνάσια καταστήματα προσδιωρισμένα διὰ τὰ
παιδιά καὶ μόνον. Ἰδιωτικὴ δ' οὖσα ἡ διδασκα-
λία, περιελάμβανε τὴν γυμναστικὴν, τὴν
μουσικὴν καὶ τὴν γραμματικὴν. Οἱ ἄποροι
ἐπεμπον πρῶτῶς τὰ τέκνα τῶν εἰς βιοπο-
ριστικὰς ἐργασίας, οἱ δὲ λοιποὶ ἐξηκολούθουν
διδασκόμενοι μέχρι τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας
ὅτε δὲ μετὰ ταῦτα ἀνεπτύχθησαν καὶ ἐπι-
στημονικαὶ γνώσεις, πολλοὶ ἠκολούθουν τῶν
σοφιστῶν καὶ τῶν ῥητόρων τὰς διδασκὰς καὶ
εἰς πολὺ μᾶλλον προέβηκυιαν ἡλικίαν, διότι
ἐπρέσβευον ὅτι παρὰ τοῦ ἀξιούντος νὰ πράξῃ
καὶ διευθύγῃ τὰ τῆς πόλιτείας, ἀπητεῖτο ἐπι-
μελὲς προπαρασκευὴ καὶ πνεύματος ὠρμό-
της, ἀπεδοκιμάζετο δ' ἡ εἰς τὰ δημόσια πρό-

ωρος ἀνάμιξις τῶν πείρας ἐστερημένων, καὶ
καλῶς ἀνατεθραμμένοι νεανίαι δὲν ἐνεφανί-
ζοντο εἰς τὰς ἀγορὰς καὶ εἰς τὰ δικαστήρια.
— Β) Ἐν Ἀθήναις τὸ νεογνὸν βρέφος ἀφ' οὗ
τὸ πρῶτον ἐλούετο, ἐνεκλίσσεται ἐπειτα εἰς
σπάργανον, τῇ δὲ πέμπτῃ, ἑβδόμῃ ἢ δεκάτῃ
ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του εἰσήγετο ἐπι-
σήμεως εἰς τὴν οἰκογένειαν διὰ τῆς πανη-
γύρεως τῶν Ἀμφιδρομίων (13.). Αἱ
εὐποροὶ μητέρες σπανίως ἐγαλακτοῦχουν αἱ
ἴδιαι τὰ παιδιά των. Αἱ τιτθαί ἢ τιθη-
ναι (παραμάναι) ἦσαν τὸ πλεῖστον δούλαι,
ἐνίοτε ὅμως καὶ πτωχαὶ Ἀθηναῖαι, ἡ καὶ
Λακεδαιμόνιαι, αἵτινες μάλιστα ἐπροτιμῶντο.
Μετὰ ταῦτα δὲ παρεδίδοτο τὸ παιδίον εἰς τὴν
τροφὸν, ἥτις τὸ ἔφερεν εἰς τὰς ἀγκάλας
τῆς καὶ τὸ ἀπεκοίμιζε, διότι τὰ ἐυκίνητα
κλινίδια, τὰ λίκνα (αἱ κούνιαι) ἐξώ-
ρας μόνον ἐφευρέθησαν. Αὗται δὲ ἔχον καὶ
κόραες καὶ ἄλλα παιγνίδια πρὸς διασκέδα-
σίν του, καὶ πολλάκις ἐδίδον συμβουλὰς, ἄλ-
λοτε δὲ καὶ ἔδαιρον ἢ ἐφόδιον τὰ βρέφη διὰ
παντοίων μορμολυκείων καὶ βρεκί-
λων (βουρκολάκων), (13. Ἐμποιουσα), ἡ
καὶ διὰ διηγῆσεων μύθων ἤρχιζον τὴν πρῶ-
την πνευματικὴν αὐτῶν μόρφωσιν. — Ἀπὸ δὲ
τοῦ ἔκτου ἔτους μέχρι τῆς ἡβῆς ἐνεπιστεύον-
το τὰ παιδιά εἰς τὸν παιδαγωγόν, ὅστις
ἦν τὸ πλεῖστον δούλος, καὶ συνεχέστατα οὐχὶ
ἐκ τῶν λίαν μεμορφωμένων. Ἦν δὲ κυρίως
τὸ ἔργον του νὰ συνοδεύῃ πανταχοῦ τὸ παι-
δίον, καὶ μάλιστα εἰς τὸ σχολεῖον καὶ τὴν
παλαίστραν, ὡν αὐτὸς οὐχὶ διδάσκαλος, ἀλλὰ
μόνον τὴν ἠθικὴν ἀνατροφὴν ἐπιτηρῶν καὶ
καθοδηγῶν. Τὸ γράμματά διδάσκειν
ἦν ἔργον τοῦ γραμματιστοῦ, διδάσκον-
τες τὴν ἀνάγνωσιν, τὴν γραφὴν, καὶ τὴν τῆς
προφορᾶς καθαρότητα. Τὰ σχολεῖα ἦσαν
καταστήματα ἰδιωτικά, καὶ ὑπὸ τῆς πόλεως
ἡ ἐκπαίδευσις οὐδέποτε ἦ κατ' ἐλάχιστον ἐπε-
τηρεῖτο, ἐξ οὗ καὶ, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς
ἐλλεοῦέτους πεπαιδευμένους, οἱ
πενέστεροι ἐπεδίδοντο ἐνωρίς εἰς βιομηχανί-

κὰς ἐργασίας, καὶ ἐνίοτε, εἰ καὶ τοῦτο σπανίως, ἀπηντῶντο καὶ παῖδια οὐδεμιᾶς μετασχόντα ἐκπαιδεύσεως· μόνον δὲ τὴν ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν ἐπὶ τῶν παιδαγωγείων ἐπιφυλάττετο ἡ πολιτεία. Μικρὰς δ' ὑπολήψεως ἀπελάμβανον συνήθως οἱ γραμματοδιδάσκαλοι, διότι, ἐκτὸς σπανίων ἐξαιρέσεων, οἱ πλεῖστοι, ἄνευ πολλῶν γνώσεων ἐπεδίδοντο εἰς τὸ ἔργον τῶν μόνον χάριν τοῦ μισθοῦ, ὅστις ἐλάχιστος ἦν καὶ αὐτός, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀνάλογος πρὸς τὴν πεποίθησιν ἣν ἕκαστος ἐνέπνεε περὶ τῆς ἱκανότητός του. Ἡ διδασκαλία διήρκει ἀπὸ τῆς αὐγῆς μέχρι τῆς δεξιότητος· νόμος δὲ (Λίσχ. κ. Τιμρχ. σ. 35) ὥριζεν ὅτι οὐδὲν γραματοδιδασκαλεῖον ἢ γυμνάσιον ἔπρεπε ν' ἀνοίγηται πρὸ τῆς ἀνατολῆς, ἢ νὰ μένῃ ἀνοικτὸν μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. Μετὰ τῆς ἀναγνώσεως δὲ καὶ τῆς γραφῆς συνεδιδάσκετο ἐν τοῖς διδασκαλείοις καὶ ἡ ἀριθμητικὴ. — Μετὰ δὲ τὴν στοιχειώδη ταύτην διδασκαλίαν προέβαιναν οἱ γραμματικὸς εἰς ἄλλην ἀνωτέραν, τὴν τῆς ἀναγνώσεως, ἀπαγγελίας καὶ ἀποστηθίσεως ποιητῶν, εἴτε ἡθικολόγων, εἴτε μυθολόγων, ἀλλὰ πρὸ πάντων τοῦ Ὀμήρου, ἐν ματαίῳς ἠθελήσαν ν' ἀποβάλλωσι τῶν σχολείων, οἱ προσάπτοντες αὐτῷ θεωρίας ἀνευλαβεῖς πρὸς τοὺς θεοὺς. "Εμεινε δ' ὁ Ὀμηρὸς διαρκῶς ἡ πηγὴ καὶ τὸ κέντρον τῆς διανοητικῆς μορφώσεως τῶν Ἑλλήνων. "Όσα τῶν παιδίων δὲν ἠδύναντο νὰ προμηθευθῶσι βιβλία, τούτου ἐμάνθανον ἐκ στήθους ἐκτεταμένα χωρία, καὶ ἀπὸ τοῦ Ὀμήρου μετέπειτα μετέβαινον εἰς τοὺς ἄλλους ποιητάς. — Περὶ δὲ τὸ 13ον ἔτος τῆς ἡλικίας, εἰς τὴν γραμματικὴν προσετίθετο ἡ μουσικὴ ἐκπαίδευσις, οὐ μόνον πρὸς τέρψιν, ἀλλ' ὡς ἔλεγεν ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ «πρὸς τὸ καλῶς σχολάζειν», ἥτοι ὅπως κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀργίας καὶ ἰδίως τὰς τῶν ἑορτῶν, ἔχωσι καὶ τότε εὐγενῆ τινα καὶ ὠφέλιμον ἐνασχόλησιν· καὶ ἡ ἠθικὴ τῆς μουσικῆς σπουδαιότης ἐξετιμᾶτο παρὰ τοῖς Ἑλλήσι πολὺ μᾶλλον ἢ παρὰ τοῖς νεωτέ-

ροις. Τὰ κυριώτερα τῶν μουσικῶν ὀργάνων ἦσαν ἐν Ἀθήναις ἡ κιθάρᾳ καὶ ἡ λύρα· ὁ δ' αὐλὸς ὀλιγώτερον ἐξετιμᾶτο, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ συνοδεύηται ὑπὸ ἄσματος, καὶ ἐθεωρεῖτο ὡς συνταράττων πῶς τὴν ψυχικὴν ἡρεμίαν. Ἡ δὲ ζωγραφικὴ μόνον ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ δ' αἰῶνος π. Χ. εἰσῆλθον εἰς τὰ σχολεῖα ὡς ἀντικείμενον γενικῆς διδασκαλίας. Τὰ μαθηματικὰ δ' ἐδιδάσκοντο εἰς τοὺς νεανίας καὶ εἰς τοὺς ἄνδρας ὑπὸ τῶν φιλοσόφων καὶ τῶν σοφιστῶν, καὶ ὡς γενικὸν παιδαγωγίας ἀντικείμενον ἤρξαντο θεωρούμενα ἤδη ἀπὸ τοῦ ε' αἰῶνος π. Χ. — Σπουδαῖον μέρος τῆς ἐκπαιδεύσεως ἦν καὶ ἡ γυμναστικὴ, ἣν ἐδιδάσκοντο ἐν τοῖς γυμνασίοις καὶ ταῖς παλαιστραῖς οἱ παῖδες βεβαίως οὐχὶ πρὸ τοῦ ἐβδόμου ἔτους τῆς ἡλικίας, καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν τὰς ἐλαφροτέρας, τὰς ταῖς παιδικαῖς γυμνάσεσι μᾶλλον ἀναλογοῦσας ἀσκήσεις τοῦ σφαιρίζειν, τοῦ δρόμου, τοῦ ἄλματος, καὶ εἴτα βαθμὴν καὶ τὰς δυσχερεστέρας, τὰς τῆς πάλης, τῆς πυγμῆς καὶ τοῦ παγκρατίου. Μετὰ τούτων δὲ συνεῖχοντα καὶ ἡ κολυμβητικὴ καὶ ἡ ὄρχηστικὴ. Οἱ ἔφηβοι, εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν παρασκευαζόμενοι, ἐδιδάσκοντο τὴν ὀπλοσχεσίαν καὶ τὴν ἱππευτικὴν. Τῆς γυμναστικῆς τὴν διδασκαλίαν διηύθυνον οἱ παιδοτρίβαι· οἱ ἀλεῖπται ἦσαν οἱ δι' ἐλαίου ἀλείφοντες τοὺς παλαιστὰς καὶ τὴν ὑγίεινὴν διαίταν ἐπιτηροῦντες, καὶ οἱ σωφρονισταὶ οἱ ἐπιμελούμενοι τῆς εὐταξίας, τῆς κοσμιότητος καὶ αἰδοῦς, εἰς ἣν μεγάλη ἐδίδοτο προσοχή. — Συνεπλήρουν δὲ τὴν πνευματικὴν παιδαγωγίαν οἱ σοφισταί, οἱ ἦσαν ὁ Γοργίας, ὁ Πρωταγόρας καὶ ἄλλοι, καὶ οἱ ῥήτορες, ὡς ὁ Ἰσοκράτης, διδάσκοντες ἰδίως τὴν φιλοσοφίαν, τὴν πολιτικὴν τέχνην καὶ τὴν ῥητορικὴν. Ἀλλ' ἡ ἀνωτάτη αὕτη διδασκαλία εἰς πλουσίους μόνον ἦν προσιτή, διότι τὰ δι' αὐτὴν διδάκτρα ὑπερέβαινον τὰς δυνάμεις τῶν ἄλλων. Οὕτως ὁ Ἰσοκράτης καὶ ὁ Ἀρίστιππος ἐλάμβανον ἀνὰ 1000 δραχμὰς παρ' ἑκά-

στου μαθητοῦ, ὁ δὲ Πρωταγόρας ὥς καὶ 100 μῶς (10,000 δραχμαί), καὶ ἀπητοῦντο αὐστηρῶς τὰ διδαντὰ ταῦτα, καὶ ἐλαμβάνοντο ἄνευ συγκαταβάσεως. Ἀλλὰ τῶν σοφιστῶν τὰ σχολεῖα ἤνθουν κυρίως μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὅτε, χαλαρωθέντων τῶν ἀρχαίων ἠθῶν, ἡλαττώθη καὶ ἡ αὐστηρότης περὶ τὴν παιδαγωγίαν, καὶ ἐκδιαιτήσας, καὶ προπέτεια ἀντικατέστησαν τὴν ἀρχαίαν μετριοφροσύνην καὶ τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν ἡλικίαν. Τὴν ἠθικὴν ταύτην κατὰπτωσιν πικρῶς κατακρίνει ὁ Ἀριστοφάνης. Ἀλλὰ τῆς ὑψηλοτέρας ταύτης παιδεύσεως ἡ ἀνάγκη παρέστη ἀφ' οὗτο παραλυθεῖσα ἐξέλιπεν ἡ ἀξέλιξις τῶν παλαιῶν σχέσεων, ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις εἰς πολλὰ διεκλαδώθη, καὶ ἡ ἱκανότης καὶ ἐμπειρία ἦν ὁ πολίτης ἤρθετο ἐκ τῶν ἰδιωτικῶν περιπετειῶν τοῦ πρακτικοῦ βίου καὶ ἐκ τῆς μετοχῆς εἰς τὴν τῶν δημοσίων διευθνήσιν δὲν ἐξήρκει πλέον, ἄνευ θεωρητικῆς ἀναπτύξεως, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν εὐρυνοθέντων καὶ περιπλεχθέντων συμφερόντων τῆς ἀνωτέρας πολιτικῆς. — Τῶν δὲ γυναικῶν ἡ ἐκπαίδευσις ἦν οἰκιακὴ, καὶ ταύτης κυρίως ἐπεμελοῦντο αἱ μητέρες καὶ αἱ τροφεῖς, ἐξ οὗ τὸ σπουδαῖον ἐλάττωμα τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, ὅτι ἡ διανοητικὴ τῶν γυναικῶν ἀνάπτυξις σχεδὸν πάντοτε συνέχεται μετ' ἠθικῆς ἐκδιαιτήσεως, καὶ ἀπαντᾷται μάλιστα παρὰ μόναις ἐταίραις. Ἡ οἰκογένεια ἦν ἡ ἔδρα τῆς κοσμιότητος καὶ σωφροσύνης, οὐχὶ ὅμως καὶ τῆς διανοητικῆς καλλιέργειας, ἥτις, τοῦτο ἔνεκεν, οὐχὶ πάντοτε ὅσον ἔδει καλοὺς ἔφερε τοὺς καρπούς. — Ἐν Σπάρτῃ δὲ, τῇ κυριωτέρῳ κέντρῳ τῆς δωρικῆς διαίτης, ἡ παιδαγωγία ἔτεινε πρὸ πάντων εἰς τὸ νὰ διαπλάτῃ τὸν ἰδιώτην εἰς μέλος καὶ ὑπηρετὴν τοῦ δημοσίου οἴκογενειακὸς δὲ βίος δὲν ὑπῆρχε σχεδὸν παντάπασιν. Ἀμέσως μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ βρέφους ἀπεφάσιζον οἱ προσετώτες τῆς φυλῆς περὶ τῆς ζωῆς αὐτοῦ, καὶ ἂν μὲν ἦν ἀσθενικὸν ἢ δύσμορφον, ἐρρίπτετο εἰς τοὺς ἀπο-

θέτας, τοῦ Ταύγету το βάραθρον ἂν δ' ἐκρίνετο ζωῆς ἄξιον, ἔμενε μέχρι τοῦ ἐβδόμου ἔτους τῆς ἡλικίας εἰς τὴν οἰκογένειαν. Ἐκτοτε δ' ἀνήκεν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀνετρέφετο δημοσίως. Ἀντικείμενα δὲ τῆς ἐκπαίδευσίσεως αὐτοῦ ἦσαν ἡ γυμναστικὴ, πρὸς σκληραγωγίαν καὶ αὐξήσιν τῶν σωματικῶν δυνάμεων, καὶ κατὰ δευτέρον λόγον μόνον τ' ἀφορῶντα τὴν πνευματικὴν καλλιέργειαν, ὡς ἡ ἀνάγνωσις, ἡ γραφὴ (διὰ πολλοὺς, οὐχὶ δι' ὅλους), ἡ γνώσις τοῦ Ὁμήρου, ἥτις καὶ ἐν Σπάρτῃ ἐπεδιώκετο, καὶ ἡ μουσικὴ ἄλλα ταῦτα πάντα ἀφελῶς, καὶ μετ' ἀποφυγῆς παντὸς νεωτερισμοῦ. Ἡ πλήρης αὕτη ἀγωγή ἐδίδοτο εἰς τοὺς πολίτας, εἰς τοὺς Μωθακας (ἰδ. Ἐλλωτες), καὶ ἴσως μετὰ τινῶν περιορισμῶν καὶ εἰς τοὺς νόθους (πολίτας). — Ἀπὸ τοῦ ἐβδόμου δ' ἔτους ἐλέγοντο τὰ παιδία μετ' ὕληα, καὶ ἀπὸ τοῦ δωδεκάτου ἤρχιζεν αὐστηροτέρα καὶ σκληροτέρα διαίτα. Τὰ παιδία ἔφερον ἑκτοτε ἐν ἐπίβλημα μόνον, ἄνευ χιτῶνος καὶ ἄνευ πεδίλων, καὶ ἐστεροῦντο πασῶν τῶν τοῦ βίου ἀνέσεων. Κατετάττοντο δ' ἕκαστον εἰς μίαν βούαν παιδῶν, ἥτις ὑποδιηρεῖτο εἰς ἴλας. Περί τὸ 16ον ἔτος ἐκαλοῦντο σιδεῦναι, καὶ οἱ πρεσβύτεροι τούτων μελλεῖν εἰναι. Οἱ δὲ πρὸ δύο ἔτων τὴν παιδικὴν ἡλικίαν ὑπερβάντες, ἐλέγοντο εἰρίνας, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξελέγοντο οἱ ἐπιστάται τῶν ἰλῶν τῶν παιδῶν. Τὴν ὑπερτάτην διεύθυνσιν τῆς παιδαγωγίας εἶχον ὁ παιδονόμος, ἔχων καὶ μαστιγοφόρους πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἐπιβαλλομένων ποινῶν, καὶ 5 βίβαιοι ἐπιβλέποντες καὶ διευθύνοντες τὰς γυμναστικὰς ἀσκήσεις καὶ τὰς σταδιοδρομίας. Μέρος δ' ἐπίσημον τῶν γυμνοπαιδῶν ἦν καὶ ἡ ὀρχηστικὴ. Πρὸς ἐνάσκησιν δὲ τῆς ἐπιθεξιότητος καὶ πρὸς ἐπίτασιν τῆς σκληραγωγίας ἦν καθιερωμένη καὶ ἡ κρυπτεῖα (ἰδ.), ὡς καὶ ἡ ἄδεια τοῦ κλέπτειν τὰς ζωοτροφίας ἐκ μερῶν ἐνθα πρὸς τοῦτο ἐναπετίθεντο ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν πορείων. Ὡς δ' οἱ παῖ-

δες, οὕτως, ὅλως ἀντιθέτως ἢ εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐνησκούντο καὶ τὰ κοράσια εἰς τὴν γυμναστικήν, ἀλλ' εἰς μέρη ἰδιαίτερα· ὅθεν προήρχετο καὶ ὁ σχεδὸν ἀνδρικός χαρακτήρ καὶ τις τραχύτης περὶ τοὺς τρόπους τῶν Σπαρτιατῶν. Πρὸς τὴν γυμναστικὴν δ' ἐδιδάσκετο ταῖς παρθένους καὶ ἡ μουσική, ἀλλὰ πάντοτε κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον τῆς ἀφελείας καὶ τῆς ἀποφυγῆς τῶν καινοτομιῶν. Ἡ τετραχόρδος φάρμιγξ ἦν καὶ ἔμενε τὸ κύριον αὐτῶν ὄργανον, τὸ συνοδεύον τοὺς χορούς καὶ τοὺς παιᾶνάς των. Εἰ δὲ καὶ ἡ παιδεία εἰς τὰ γράμματα κυρίως περιωρίζετο, ἀλλ' ὅμως ἀμόρφωτοι δὲν ἦσαν οἱ Σπαρτιάται· διότι ἡ συνδιαίτησις πρὸς σκοπὸν μεγαλεπήβολον συμπράξεως πολιτικῆς ἀνέπτυσε παρ' αὐτοῖς πνεύματος ὀξύτητα καὶ ἐπιτηδειότητα, ἥτις ἐπεφαίνετο ἐν τῇ περιφώμῳ αὐτῶν βραχυλόγῳ, τῇ ἐν ὀλίγαις λέξεσι πολλὴν ἐγκλειούσῃ ἔννοιαν. "Οτι δ' ἐπίσημοι ἄνδρες ἤξευρον μετ' ὀξυδερκείας καὶ ἀγχινοίας νὰ διαδλέπωσι τὰς πολιτικὰς περιπετείας, ἀποδεικνύουσι καὶ αὐτὴ ἡ ἱστορία καὶ αἱ δημηγορίαι ἃς ὁ Θουκυδίδης ἀποδίδωσιν εἰς τῆς Σπάρτης τοὺς πολιτικούς ἄνδρας καὶ τοὺς στρατηγούς. — Ἡ πολιτικὴ παρακμὴ τῶν Ἑλλήνων δὲν ἐπέφερε πανταχοῦ τὰ αὐτὰ ὡς πρὸς τὴν παιδείαν ἀποτελέσματα. Καὶ ἐν γένει μὲν ἡ λαττωσὴ αὐτῆς ἢ πρωτοτυπία καὶ ζωηρότης, ἀλλ' ἐκταθεῖσα αὕτη, ἐγένετο συστηματικώτερα. Αἱ ἐπιστῆμαι διεκρίθησαν, συμφώνως πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν καὶ εἰς τὰ κέντρα τῆς παιδείας, τὰς Ἀθήνας, τὴν Ἀλεξάνδρειαν, τὴν Ρόδον, τὴν Ταρσόν, ἀνεπτύχθη ἢ ἐγκύκλιος παιδεία, περιλαμβάνουσα τὴν γραμματικὴν, τὴν ῥητορικὴν, τὴν φιλοσοφίαν ἢ διαλεκτικὴν, τὴν ἀριθμητικὴν, τὴν μουσικὴν, τὴν γεωμετρίαν μετὰ τῆς γεωγραφίας, καὶ τὴν ἀστρονομίαν. Οὕτως ἡ Ἑλληνικὴ παιδεία ἐξηκολούθησεν ἐπικρατούσα καὶ ἐπιβαλλομένη καὶ πολὺ ἄφ' οὗ ἀπεσβέσθη ὁ Ἑλληνικὸς πολιτικὸς βίος, καὶ αὐ-

τοὶ οἱ νικηταὶ Ῥωμαῖοι ἐβιάζοντο, καίτοι δυσανάσχετοῦντες πρὸς τοῦτο, νὰ δανείζωνται παρὰ τοῦ ἡττηθέντος καὶ παντοίως συντριβέντος λαοῦ πᾶσαν τὴν τε ἐξωτερικὴν καὶ ἐσωτερικὴν αὐτοῦ μόρφωσιν. — Τῶν Ῥωμαίων τὸ πνεῦμα ἔτεινε πρὸς τὸ πρακτικώτερον. Γεωπόνου μάλιστα ὄντος, ἀπέβλεπον πρὸς τὴν κτῆσιν, ἄρα καὶ πρὸς τὴν κατὰκτησιν, καὶ πρὸς τὸ δίκαιον τὸ ἐξασφαλίζον αὐτήν. Προσέτι δὲ καὶ ἡ γυνὴ ἐπέτρεπε παρ' αὐτοῖς σπουδαιοτέραν θέσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ ἐν τῇ οἰκογενείᾳ, ἐν ἣ ὑπερτάτου σεβασμοῦ ἀπελάμβανεν ἡ mater familiae, καὶ ἦν ἐκείνη ἡ πρώτη παιδαγωγοῦσα καὶ υἱοὺς καὶ θυγατέρας. Τὸ νοσγὸν ἐφέρετο ἀμέσως πρὸς τοῦ πατρὸς, ὅστις εἰς σύμβολον ἀναγνωρίσεως τὸ ἐκράτει οὕτως, ὥστε νὰ ἐγγίσῃ τὴν γῆν διὰ τῶν ποδῶν καὶ διὰ μὲν τὸν υἱὸν τῇ 9ῃ, διὰ δὲ τὴν θυγατέρα τῇ 8ῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὴν γέννησιν, ἐτελείτο καθάρσιον θυσία κατ' οἶκον, καὶ τοῖς ἐδίδετο τὸ ὄνομα. Εἴτα δ' ἐνεγράφετο τὸ παιδίον εἰς τὸ ληξιαρχικὸν βιβλίον ἐν τῷ ναῷ τῆς Λουκίνας, κατατιθεμένου καὶ ἐνὸς νομίσματος. Μέχρι τῆς ἐνηλικιότητος τῶν υἱῶν ὁ πατήρ εἶχε πᾶσαν ἐξουσίαν ἐπ' αὐτῶν, καὶ τὴν τῆς ζωῆς καὶ θανάτου, καὶ μετὰ ταῦτα ἔτι, καὶ δημοσίαν λειτουργίαν ἂν ὁ υἱὸς ἐξέσκει, ἡ πατρικὴ ἐξουσία ὑπερίσχυεν ἐπ' αὐτοῦ τῆς τοῦ δημοσίου. Βρέφη ἐξετίθεντο ἐν Ῥώμῃ πολλάνκις, τὰ δύσμορφα, εἰς τὴν ἀγορὰν, παρὰ τῇ λεγομένῃ στήλῃ τοῦ γάλατος (lactaria), διότι εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν τῶν παρερχομένων ἐναπέκειτο νὰ δίδωσιν αὐτοῖς γάλα. Ἐπὶ τῆς δημοκρατίας ἡ πρώτη ἀγωγή ἐναπέκειτο τῇ ἐπαγρυπνήσει τῆς μητρὸς ἥτις ἐμερίμνα κακὰ καὶ ἀπρεπεῖς ἐκφράσεις τῶν δούλων νὰ μὴ διαφείρῃσι τὰ παιδιά, καὶ ὅπως ταῦτα ἀνατρέφονται εἰς ἡθὺν αὐστηρότητα. Κατὰ τὸ τέλος δὲ τοῦ 15, ἢ ἴσως πρὶν τοῦ 16 ἔτους, ἐνεθύνοντο (τῇ 17ῃ Μαρτίου) τὸν ἀνδρικὸν χιτῶνα (toga virilis), κείροντες καὶ τὴν κόμην τῶν, καὶ ἐνεγράφοντο εἰς τὰ βιβλία τῶν

νεανιῶν (libros juniorum). Εἶτα δ' εἴπετο ἐν ἑτοῦς δοκιμασίας, μεθ' ὧν, κατὰ τὸ 17ον ἔτος, ὁ νέος Ῥωμαῖος κατετάττετο εἰς τὸν στρατόν. Τότε δ' ἔπαυε καὶ ἡ ὑπηρεσία τῶν παιδαγωγῶν, οἵτινες ἦσαν δοῦλοι, καὶ μόνον αἱ πλούσιοι οἰκογένειαι εἶχον τοιοῦτους κατὰ ζήλον τῶν Ἑλλήνων, μικρὰν τρέφουσαι πρὸς αὐτοὺς ἐμπιστοσύνην. Ἀλλ' ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων τὸ ἔθος ἐξετάθη, καὶ οἱ παιδαγωγοὶ οὐ μόνον συνώδευον τὰ παιδία εἰς τὰ σχολεῖα, εἰς δημόσια μέρη, εἰς τὰ θέατρα, ἐνθα ὁ Αὐγουστος καὶ ἑσείεις δι' αὐτοὺς προσδιώρισε πλησίον τῶν τροφίμων των, ἀλλὰ καὶ μέρος τῆς διδασκαλίας ἀνελάμβανον. Τὸ πρῶτον σχολεῖον ἰδρύθη ὑπὸ τινος Σπ. Καρβιλίου μεταξὺ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου Καρχηδονικοῦ πολέμου. Τὰ διδαντρά κατεβάλλοντο μηνιαίως, πλὴν ἀπὸ Ἰουλίου μέχρι Ὀκτωβρίου, ὅτε διεκόπτοντο, ὡς καὶ ἡ διδασκαλία· ἡ δὲ στοιχειώδης διδασκαλία περιελάμβανε τὴν ἀνάγνωσιν, τὴν γραφὴν καὶ ἀριθμητικὴν, δι' ἣν κατόπιν προσετέθη εἰς τοιαύτης ἀριθμητικῆς (calculator) διὰ τοὺς μέζονας παῖδας. Ἀπὸ δὲ τοῦ δευτέρου Καρχηδονικοῦ πολέμου προσετέθη εἰς γ ρ α μ α τ ι κ ὸς (grammaticus), ἐξηγῶν τοὺς Ἑλλήνας καὶ Λατίνους ποιητάς καὶ λογογράφους. Κατὰ τὸν τελευταῖον δ' αἰῶνα τῆς δημοκρατίας συνέστησαν τὰ ρήτορικὰ σχολεῖα, δι' ὧν βαθμυδὸν ἡ παιδαγωγία ὑπεχώρησεν εἰς τὴν καθαρὰν διδασκαλίαν. Κράτης ὁ ἐκ Μαλλοῦ τῆς Κιλικίας ἦν ὁ πρῶτος Ἑλληνιστὶ ὁμιλῶν γραμματοδιδάσκαλος ἐν Ῥώμῃ· τὴν ρητορικὴν δ' ἐδίδαξε μετ' αὐτὸν λατινιστὶ ὁ Πλόττος, Γάλλος, καὶ εἶχε πολλοὺς ἀκροατάς, εἰ καὶ πλείονες ἐποπτικῶν τὴν ἑλληνικὴν διδασκαλίαν. Μετὰ τῆς ρητορικῆς δὲ συνείχετο καὶ ἡ φιλοσοφία. Τὰ σχολεῖα ὅμως ταῦτα ἐξώκειλαν εἰς καταγῶγια κακοηθείας, καὶ τῷ 161 π. Χ. ἀπηγορεύθη εἰς τοὺς φιλοσόφους καὶ ρήτορας ἡ ἐν τῇ χώρᾳ διαμονή. Ἀλλ' ὀλίγον μετὰ ταῦτα ἀπαντῶνται ὁ Καρνεάδης, ὁ Κριτόλαος, ὁ

Διογένης, διδάσκοντες ἐν Ῥώμῃ ἐπιτυχῶς κατὰ διάφορα συστήματα φιλοσοφικά, ὥστε φαίνεται ὅτι οὐχὶ τὴν χρῆσιν ἀλλὰ τὴν κατὰ χρῆσιν κατεδίδωξεν ἐκείνη ἡ ἀπαγόρευσις, καὶ οὐχὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς φιλοσοφίας, ἀλλὰ τὴν ἐκδιαιτήσιν εἰς ἣν αὕτη ὡς πρόφασις μόνον ἐχρησίμευεν. Ἑλληνες ρήτορες ἐπρέσβευον καὶ διέδιδον προπετιῶς παντοίας ἀρχὰς ἀνατρεπτικὰς, καθ' ὧν αὐστηρῶς ἐξανίστατο ὁ Κάτων, ὡς κινδυνωδεστάτων, καὶ ἐπέμεινε ν' ἀπαγορευθῇ ἡ εἰς αὐτοὺς προσέλευσις τῶν νέων Ῥωμαίων, οἵτινες μόνον εἰς τὸν νόμον ὠφειλον νὰ ὑπακούωσι καὶ εἰς τὰς ἀρχάς. Τῷ 92 π. Χ. ἐξεδόθη ψήφισμα αὐστηρῶς αὐτῶν ἀποδοκιμασίας ὑπὸ τῶν Κηνησώρων Αἰνοβάθρου καὶ Κράσσου. Ἀλλ' ὁ Καῖσαρ ἐδείξεν ἀνοχὴν πρὸς αὐτοὺς, καὶ παρέσχεν αὐτοῖς, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἱατροὺς, οἵτινες ἦσαν τέως δοῦλοι, καὶ εἰς τῶν ἐλευθερίων τεχνῶν τοὺς διδασκάλους, τὴν πολιτογράφειαν, καὶ οὕτως ἔπαυσε πᾶσα κατ' αὐτῶν καταδίωξις, ἐν ᾗ κατὰ τῶν φιλοσόφων ἐξηκολούθησεν αὕτη πολλάκις, καὶ ἐπὶ Οὐεσπασιανοῦ (τῷ 74 μ. Χ.), καὶ ἐπὶ Δομιτιανοῦ (τῷ 94) κτλ. Ὁ Αὐγουστος ἔδωκεν εἰς τοὺς ἐγγόνους τοῦ διδασκάλου τὸν Γραμματικὸν Οὐέρριον Φλάκκον, ὅστις ἐπροκάλει διαγωνισμοὺς μεταξὺ τῶν μαθητῶν του, καὶ τοὺς μᾶλλον ἐπιτυχάνοντας ἐβράβευσεν διὰ δώρων σπανίων βιβλίων. Ὁ Αὐγουστος τῷ ἔδωκεν ὡς κατὰ στήμα σχολείου τὴν οἰκίαν τοῦ Κατιλίνα ἐπὶ τοῦ Παλατίνου λόφου, καὶ ἐτήσιον μισθὸν 100,000 σεστερτίων (περίπου 22,000 δραχμῶν). Μεγάλῃ δὲ πρόδοσις ὑπῆρξε διὰ τοὺς Ῥωμαίους, ὅτε ὁ Κικέρων πρῶτος ἐπεχείρησε λατινιστὶ νὰ διαπραγματευθῇ ζητήματα φιλοσοφικά· διότι αἱ ἐντεχνιοὶ καὶ ἀξιόλογοι ἐκθέσεις του περὶ τῶν ὑψηλοτάτων τὴν ἀνθρωπίνην ὑπαρξίν ἀφορῶντων ἀντικειμένων εἰ καὶ μὴ ἐντελῶς λύουσιν τὰς περὶ αὐτῶν ἀπορίας, ἀλλ' εἴλικον ἰσχυρῶς τὴν προσοχὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον πάντων τῶν διὰ παιδαγωγίας μεμορφωμένων καὶ τὸν νοῦν ἡσυχ-

μένον ἐχόντων Ῥωμαίων (ἴδ. καὶ Σχο-
λ. α').

Παιδαγωγός, ἴδ. Παιδαγωγία.

Παιδάρετος, υἱὸς Λέοντος, στρατη-
γοῦ Λακεδαιμονίου (Θουκ. Η', 33). Καὶ
Παιδάρετος (Πλούτ. Λυκ.).

Παιδεραστία, ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς
παῖδας, ἐπικρατοῦσα εἰς τὰ δοικτικά ἦθη, καὶ
ἐπιβαλλομένη ὑπὸ τῶν νόμων τῆς Κρήτης
καὶ τῶν τοῦ Λυκούργου, πρὸς τὸν σκοπὸν
τῆς διὰ τῶν ἀνδρῶν παιδεύσεως καὶ μορφώ-
σεως τῶν παιδίων. Πᾶν παιδίον ἀμέμπτου
διαγωγῆς ὀφείλει νὰ τρέφῃ ἀγάπην πρὸς ἕνα
ἄνδρα ἔντιμον, ἕνα ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν αὐτοῦ
ἀνατρέφεται εἰς ἀρετὴν καὶ εἰς τῶν καθη-
κόντων του τὴν ἐκτέλεσιν· ὥς καὶ ἕκαστος
ἄνθρωπος εἶχε καθήκον νὰ ἐκλέγῃ ἐν παιδίον πρὸς
τὸν σκοπὸν τοῦτον. Καὶ ὁ μὲν ἄνθρωπος ὁ θεωρούμε-
νος ὡς ἑραστής ἐλέγετο εἰσπνήλας (δηλα-
δὴ ὁ ἐμπνεύων εἰς τὸ παιδίον τὰ ὀρθὰ φρονήμα-
τα), ὁ δὲ παῖς, ὁ ἐρώμενος ἐλέγετο ἀίτας, πι-
θανῶς ὁ ἐννοῶν, παραδεχόμενος τὰ διδόμενα
αὐτῷ διδάγματα. Κατὰ κανόνα ἐξελέγετο ὁ
εἰσπνήλας τὸν αἵταν· ἐνίοτε ὅμως συνέβαινε
καὶ τὸ ἐναντίον, ὁ παῖς νὰ ἐκλέγῃ τὸν ἄνδρα
εἰς ὃν ἀφωσιούτο. Ἦν δ' ἡ σχέσις αὕτη συμ-
παθὲς δεσμός ἐγκάρδιος, ὑπὸ τῆς κοινωνίας
ἐντελῶς ἀναγνωρίζομενος. Ἐν πᾶσιν ἦν ὁ
ἄνθρωπος τὸ πρότυπον καὶ ὁ ὑπογραμμός διὰ τὸν
νεανίαν, εἰς τὴν μάχην τὸν εἶχε παρὰ τὸ
πλευρὸν αὐτοῦ, εἰς τὴν ἀγορὰν τοῦ λαοῦ τὸν
ἀντεπροσώπευε, καὶ ἡ ἀμοιβαία πίστις καὶ ἀ-
γάπη ἐδείκνυτο πολλάκις μέχρι θανάτου. Ἐν
Κρήτῃ, ἥτις ἐνίοτε λέγεται ἡ μήτηρ τῆς
παιδεραστίας, ἦν ὕbris διὰ τὸν παῖδα τὸ νὰ
στερηθῇ φιλήτορος, ὥς ἐκεῖ ἐλέγετο
ὁ ἑραστής· ὁ δ' ἐρώμενος παῖς ἐλέγετο κλει-
νὸς (ὁ ἐπαινετός). Ὡς δ' αἱ νόμοι ἐν
Σπάρτῃ, οὕτως ἐν Κρήτῃ οἱ παῖδες ἠρπά-
ζοντο. Τοῦτο προηγγέλλετο εἰς τοὺς οἰκείους
τοῦ παιδὸς πρὸ τριῶν ἡμερῶν· οὗτοι δὲ τότε
μόνον σπουδαίως ἀνθίσταντο, ὅτε ὁ φιλήτωρ
ἐκρίνετο ἄνθρωπος ἀνάξιος τῆς ἐμπιστοσύνης των.

Μετὰ δύο δὲ μῆνας, οὗς συνήθως κατέτριβον
εἰς τὴν θήραν, ὁ παῖς, πλούσια λαβὼν δῶρα,
ἀπεδίδοτο εἰς τὴν ἐλευθερίαν. Ἄν δὲ τότε
ἡσθάνετο κλίσιν πρὸς τὸν ἠρπάσαντα αὐτὸν,
ἐγίνετο συμπολεμιστὴς αὐτοῦ, καὶ ἐν ταῖς
μάχαις παρετάττετο παραπλευρῶς αὐτῷ. Ἐν-
τεῦθεν δὲ προέκυπτε σχέσις εὐγενῆς καὶ συμ-
παθεστάτης, ἥς πολλαὶ καὶ συγκινητικώταται
ἐδίδοντο ἀποδείξεις. Ἀλλὰ, πλὴν τῶν διανοη-
τικῶν πλεονεκτημάτων, ἡ ἀγάπη αὕτη ἐστή-
ριζετο καὶ εἰς φυσικὰ προτερήματα, τὴν νεότη-
τητα, τὸ κάλλος, τὴν ἀρτίαν τοῦ σώματος
μόρφωσιν. Πᾶσαν δ' οἶαν δῆποτε κατάχρησιν
τῆς φιλικῆς ταύτης σχέσεως ἡδύνατο ὁ ἐρώμε-
νος νὰ καταδιώξῃ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων,
καὶ ὁ ἐνοχλὸς ἐτιμωρεῖτο δι' ἀτιμίας, ἐξορίας
ἢ καὶ θανάτου. Ἐπὶ τῶν λαμπρῶν ἡμερῶν
τῆς τῶν Θηβῶν ἱστορίας ὑπῆρχε φαίνεται καὶ
ἐκεῖ ἀνάλογος τις δεσμός, ὅστις ἦν ἡ βάσις
τῶν πολιτικῶν ἐταιρειῶν, καὶ οὗ ἐνδοξον ἀπό-
δειξιν δίδωσιν ὁ ἡρωϊκὸς ὑπὲρ ἀλλήλων θάνα-
τος τῶν 300 τοῦ ἱεροῦ λόχου ἐν Χαιρωνείᾳ.
Παρ' Ὀμήρῳ δ' ἔγνη μόνον καὶ ἀσθενῆ
προανακρούσματα τοιούτων φιλικῶν δεσμῶν
καὶ τοιαύτης ἀδελφώσεως ἐν τοῖς ὅπλοις δια-
φαίνονται μεταξύ τῶν Ἀχαιῶν. Πρωιμώτα-
τα ὅμως οἱ λυρικοὶ ποιηταὶ ἐντετέροντο ψάλ-
λοντες ἐν παιδικοῖς ὕμνοις τὸν τοιοῦτον
ἀγνόν ἔρωτα πρὸς τοὺς νέους. — Οἱ Λυδοὶ δὲ
φαίνεται, πρῶτοι ἐξηχρεώσαν τὴν τοιαύτην
ἀγνὴν σχέσιν εἰς ἐγκλημα, ὃ κατ' ἀρχὰς αὐ-
στηρῶς ἀπέκρουον καὶ ἀπηνῶς ἐτιμώρουν οἱ
Ἕλληνες. Παρ' αὐτοῖς ὁ τοιοῦτον αἵσχος
ἐξυπηρετῶν ἀπεκλείετο δημοσίῳ τιμῶν καὶ
ἀρχῶν καὶ τῆς προσόδου εἰς τοὺς ναοὺς καὶ
τὰς τελετάς. Καὶ ἐν τῇ πρώτῃ μὲν ἀρχαί-
τητι τοιοῦτον ἐγκλημα ἦν σπανιωτάτη ἐξαί-
ρεσις· ἀλλὰ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πό-
λεμον, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν μακεδονικῶν
χρόνων, εἰσέφρηνεν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἡ
μυσαρὰ ἐξαχρεώσις (τὰ παιδικά). Ἡ αἰσ-
χρότης δ' αὕτη ἐπεκράτει καὶ ἐπὶ Ῥωμαίων,
μάλιστα ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων. Ὁ δ' ἀγνός

καὶ εὐγενὴς ἐκεῖνος ἔρως τῶν Δωριέων ἦν αὐτοῖς ἐντελὲς ξένος.

Παιδονόμοι, οἱ ἡγούμενοι τῶν βουῶν (ἴδ.) ἐν Σπάρτῃ, ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων ἀνδρῶν· οἱ προϊστάμενοι δὲ τῶν συσσιτίων ἐν Κρήτῃ, πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν παρακαθήμενων παιδίων (Ψούγ. — Στράβ. I, 403. — Ἡρκλ. Ποντιθ. — Νικ. Δμλκ. 158. — Cic. Tusc. II 14).

Παιδοτρέφης, ἴδ. Γυμνάσιον. Παιδαγωγία.

Παιήων, ἴδ. Παιάν.

Παιονία, Παιόνες, ἴδ. Μακεδονία. Θράκη.

Παιονική, εὐρὺ πεδῖον ἐν Ἀνθεμούντι πλησίον τῶν Σταγείρων. (Ἡρδ. Z, 125).

Παιόνιος, 1) ἀρχιτέκτων Μιλήσιος, κατὰ Ὀλ. 80, συνφοκοδόμησε μετὰ τοῦ Δάφνιδος τὸ ἐν Μιλήτῳ Διδυμαῖον, ἀρχαιότατον ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, κατασκαφέντα ἐν Ὀλ. 71 (496 π. X.). — 2) Γλύπτης ἐκ Μένδης τῆς Θράκης, τῆς ἐπὶ τοῦ Ἑβρου ἰωνικῆς ἀποικίας, συνεργάτης τοῦ Ἀλκαμένους, κατεσκεύασεν, ἐν Ὀλ. 86 (435 π. X.), τὸ σύμπλεγμα τοῦ ἐμπροσθίου (ἀνατολικοῦ) αὐτοῦ τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ ναοῦ τοῦ Δίδος, περιστεῶν τὰ πρόσωπα τῆς πάλης τοῦ Πέλοπος πρὸς τὸν Οἰνόμαον (Παυσ. E, 20, 6), ἥτις ἐν ταῖς προσφατοῖς ἀνασκαφαῖς ἀνευρέθη σχεδὸν ὁλόκληρος. Καὶ Νίκης ἄγαλμα εἰργάσθη ὁ αὐτός, ὁ οἱ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων εἰς Ναύπακτον μετοικισθέντες Μεσσηνιοὶ εἰς Ὀλυμπίαν ἀνέθηκαν (Παυσ. Αὐτ. 1). ἐπίσης καὶ αὐτὸ ἐκεῖ ἀνευρέθην, καὶ ἐξόχου ἐν ωραιότητος.

Παιόπλαι, λαὸς τις Παιόνων, κατοικῶν ἐπὶ τοῦ Παγγαίου ὄρους, τοῦ μετὰ Μακεδονίας καὶ Θράκης (Ἡρδ. Z, 113).

Παῖος (ή), πόλις τῆς Ἀρκαδίας παρὰ τὸν ποταμὸν Λάδωνα, πλησίον τῆς Κενδυλίας (Ἡρδ. 6, 127). Κατὰ Πausανίαν (H, 23), Πάος.

Παισιναί, λαὸς Περσικὸς, μετὰ ὤξου καὶ Ἰαξάρτου (Ἡρδ. Γ, 92).

Παισὺς, καὶ Ἀπαισὺς παρ' Ὀμήρῳ, πόλις τῆς Μυσίας ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, μετὰ Λαμψάκου καὶ Παρίου, ἔρημος ἐπὶ Στράβωνος (Ὀμ. Ἰλ. E, 612. — Ἡρδ.).

Παῖτοι, λαὸς οἰκῶν ἐν τῇ Παιτικῇ τῆς Θράκης παρὰ τῷ Ἑβρῷ (Ἡρδ. Z, 110. — Ἀρσφ. Ἑκκλ. 979. — Ἀρρ. A, 11, 1).

Παίων, 1) υἱὸς τοῦ Ἐνδυμίωνος, εἰς Ἡλιδος ἐλθὼν εἰς Μακεδονίαν. Ἐπιόνυμος αὐτοῦ ἦν ἡ Παιονία (Παυσ. E, 1). — 2) Υἱὸς τοῦ Ἀντιλόχου, καθ' ὃν ἐκλήθησαν οἱ ἐν Ἀθήναις Παιονίδαι (Παυσ. B, 18).

Πακάτη, ἴδ. Παγκάστη.

Πάκορος, 1) βασιλεὺς τῶν Πάρθων ἐκ τῶν Ἀρσακιδῶν, υἱὸς τοῦ Ὀρόδου, πρεσβύτερος ἀδελφὸς τοῦ Φραάτου, γεννηθεὶς τῷ 98 π. X., ἀρίστης τυχὸν ἀγωγῆς, ἐμπειρος τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας, καὶ διὰ παντοίων προτερημάτων πεπρωκισμένος. Ἦν ἐπικίνδυνος ἐχθρὸς τῶν Ῥωμαίων. Ζῶντος ἔτι τοῦ πατρὸς του, εἶχεν ἀνακηρυχθῆ τοῦ θρόνου διάδοχος. Ὅτε δ' ὁ πατήρ του συνέμαχῃ μετὰ τοῦ Ὀκταβίου κατὰ τοῦ Ἀντωνίου, προσέβη αὐτὸς διὰ τῆς Συρίας μέχρι τῆς Ἰωνίας· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ὁ Π. Οὐεντίδιος Βάσσεος τῷ ἀφῆρσε πάλιν πάσας τὰς κατακτήσεις του. Ἐν νέᾳ ἐκστρατεῖᾳ προέβη, τῷ 39 π. X. μέχρι τῆς Μεσογαίου· τὸ ἐπόμενον ἔτος ὁμῶς διὰ δόλου ἐνίκηθη ὑπὸ τοῦ Βάσσου, καὶ μετ' ἐλίγην ἀπέθανε (Πλούτ. Ἀντ. A). Καθ' Ὀράτιον (III, 6, 9), οἱ Ῥωμαῖοι ἦσαν ἀτυχεῖς εἰς τοὺς κατ' αὐτοῦ πολέμους, διότι τοὺς ἐπεχείρησαν μὴ συμβουλευθέντες τοὺς θεοὺς. — 2) Υἱὸς τοῦ Πάρθου βασιλέως Βονάκου, ἀποθανόντος τῷ 50 μ. X., ὁ μέσος ἐκ τριῶν ἀδελφῶν. Εἰς αὐτὸν ἐδόθη ἡ Μηδία. Καίτοι δὲ διαφωνήσας πρὸς τὸν νεώτερον ἀδελφόν του Τιριδάτην, βασιλεῖα τῆς Ἀρμενίας, ὑπεστήριξεν ὁμῶς αὐτὸν ὅτε οἱ Ῥωμαῖοι προσέβαλον καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν τοῦ κράτους του (Tac. Ann. XIV, 20).

Μετὰ ταῦτα δὲ, προσβληθεὶς ὑπὸ τῶν Σκυθῶν Ἀλάνων, ἔφυγεν εἰς τὰ ὄρη.

Πάκτυες, λαὸς Ἰνδικὸς, οἰκῶν τὴν Πακτυκὴν εἰς τὰ βορειοδυτικὰ τῆς Ἰνδικῆς, ἐπὶ τοῦ Ἰνδοῦ, πρὸς τ' ἀνατολικά τοῦ Ἀφγανιστάν (Ἡρδ. Γ, 93, 102. Δ, 44, Ζ, 75) καὶ νῦν ἐστὶ Πουκτοὺν καλούμενος. Μνημονεύεται ὡς ἐνδεδυσμένος αἰγῶν δέρματα, καὶ ἔχων ἰδιόσχημα τόξα καὶ ἐγχυρίδια.

Πακτύη, πόλις τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου κατὰ τὴν Προποντίδα, ἐνθα ἀπῆλθεν ὁ Ἀλκιβιάδης τῷ 408 π. Χ., ὅτε οἱ Ἀθηναῖοι τῷ ἀφῆρεσαν ἐκ νέου τὴν ἀρχηγίαν (Ἡρδ. ΣΤ, 36. — Διδ. Π, 74. — C. Nep. Alc. VII). Νῦν Ἀγίος Γεώργιος.

Πακτύης, 1) Λυδὸς εἰς ὃν ὁ Κύρος, ὅτε ἐνίκησε τὸν Κροῖσον, ἐνεπιστεύθη τὴν φύλαξιν τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ· ἀλλ' ὅτε ὁ Κύρος ἀπῆλθε, διήγειρεν ὁ Πακτύης στάσιν κατὰ τοῦ διοικητοῦ Ταβάλου, καὶ ὅτε Περσικὸς στρατὸς ἐστάλη κατ' αὐτοῦ, ἔφυγεν εἰς Κύμην, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Λέσβον, καὶ ἐπειτα εἰς Χίον, εἰς τὸ ἱερὸν τῆς πολιούχου Ἀθηνᾶς. Ἀλλ' οἱ Χῖοι, διωροδοκηθέντες, τὸν ἀπέσπασαν ἐκεῖθεν ἱεροσύλως καὶ τὸν παρέδωσαν εἰς τοὺς Πέρσας (Ἡρδ. Α, 153). — 2) Ὅρος τῆς Ἰωνίας ὑπὲρ τὴν Μαγνησίαν (Στρώ.).

Πακτωλὸς, μικρὸς ποταμὸς πηγάζων ἐκ τοῦ Τρωῶλου τῆς Λυδίας, ῥέων πρὸ τῶν Σάρδεων καὶ ἐκδάλλων εἰς τὸν Ἑρμῶν. Κατὰ τοὺς ἀρχαίους περιεῖχε πολὺν χρυσὸν εἰς τὴν ἄμμον του, δι' ὃ καὶ χρυσορροῶς ἐλέγετο, καὶ ὑπετίθετο ὅτι ἐκεῖθεν ἦσαν καὶ τὰ μεγάλα πλοῦτη τοῦ Κροίσου (Ἡρδ. Β, 103. — Ξεν. Κυρπ. ΣΤ, 2, 11. — Στρώ. ΙΒ, 554. — Virg. Ε, X, 142. — Hor. Epod. V, 20. — Ov. Met. VI, XI, 85). Μεταγενεστέρως ὁμοῦς ὀλίγα ἔσωξεν ἔχνη χρυσοῦ· καὶ νῦν Σαραβάτ καλούμενος, μόλις ἔχει 10 ποδῶν πλάτος καὶ ἐνὸς βάθος.

Πάκτων, πλοιάριον οὗ τὰ μέρη ἐχωρίζοντο πρὸς τὴν διὰ ξηρᾶς διαμετακόμισιν (Στρώ. ΙΣΤ, Σελ. 1173).

Παλκιάπολις, ἴδ. Νεάπολις.

Παλαγγάμβριον, πόλις τῆς Αἰολίδος ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ (Ξεν. Ἑλλ. Γ, 1, 6).

Παλαμίνους, υἱὸς τοῦ Ἡφαίστου, ἡ Λέρνου, ἐξ Ὡλένου τῆς Αἰτωλίας, Ἀργοναύτης, χωλὸς τοὺς δύο πόδας (Ἀπολλ. Τέτ. Α, 202).

Παλαίμων, ἦτοι ὁ παλαιστῆς, 1) ὁ πρὶν Μελικέρτης, υἱὸς τοῦ Ἀθάμαντος (ἴδ.) καὶ τῆς Ἰνοῦς, εἰς τὴν θάλασσαν κρημνισθεὶς μετὰ τῆς μητρός του. Τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐκβράσθεν εἰς τὸν ἰσθμὸν τῆς Κορίνθου, ἐτάφη ἐκεῖ ὑπὸ τοῦ Σισύφου, καὶ εἰς τιμὴν αὐτοῦ ἱδρύθησαν τὰ Ἴσθμια, ὅτε καὶ ἐπωνομάσθη Παλαίμων, λατρεύμενος ὡς θαλάσσιος θεὸς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι τὸν ἐταυτίζον μετὰ τοῦ παρ' αὐτοῖς Πορτοῦμνου (Εὐρπ. Ἰφ. Ταυρ. 261. — Πaus. Α, Β, 2). — 2) Ἀργοναύτης, υἱὸς τοῦ Ἡφαίστου, τοῦ Αἰτωλοῦ ἢ τοῦ Λέρνου. — 3) Υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Αὐτονόης. — 4) Υἱὸς τοῦ Πριάμου. — 5) Ἐπωνύμιον τοῦ Ἡρακλέους.

Παλκίπαφος, πόλις τῆς Πάφου (ἴδ.).

Πάλλειρος, ἐπὶ νομισμάτων δὲ Πάλλειρος, πόλις παραθαλασσία τῆς Ἀκαρνανίας παρὰ τῇ Λευκάδι. Ὁ Θουκυδίδης (Β, 30) μνημονεύει τῶν κατοίκων αὐτῆς, ἧς καὶ ἱκανὰ ἐρείπια σώζονται (Στρώ. Ι, 450, 459).

Παλαιστῆ, ἡ βορειοτάτη παραθαλασσίος πόλις τῆς Χαονίας ἐν Ἡπείρῳ (Caus. Β, G. III, 6. App. Β, G. II, 54).

Παλαιστίνη, ἦν κατ' ἀρχὰς ὁ τόπος τῶν Φιλισταίων, τὸ νοτιοδυτικὸν μέρος τῆς Χαναάν, ἧτις ἐν τῇ Παλαιᾷ γραφῇ ἦν ἡ μεταξὺ τοῦ Ἰορδάνου καὶ τῆς Μεσογαίου χώρᾳ· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ὠνομάσθη οὕτω πᾶσα ἡ ἑκτασις ἡ ἀπὸ τοῦ Λιβάνου μέχρι τῆς Χερσονήσου τοῦ Σιναι. Ἰουδαία δ' ἐκλήθη ὁ μόνον

μετὰ τὴν ἐν Βαβυλωνίαι ἀιχμαλωσίαν, διότι τῶν φυλῶν προήρχεν ἡ τοῦ Ἰούδα. Ὁ δὲ Πτολεμαῖος τὴν ὀνομάζει Παλαιστίνην Ἰουδαίαν. Τὰ ὅρια αὐτῆς ἦσαν πρὸς δυσμὰς ἡ Μεσόγειος, καὶ μᾶλλον πρὸς βορρᾶν ἡ Φοινίκη, βορείως δ' ἐπίσης ἡ Φοινίκη μετὰ τῆς Συρίας (ὁ Λίβανος καὶ ὁ Ἀντιλίβανος) πρὸς ἀνατολὰς ἡ συρικὴ ἔρημος, ἰδίως ἡ χώρα τῶν Ἀμμωνιτῶν καὶ πρὸς νότον ἡ Ἀραβία, ἰδίως ἡ χώρα τῶν Ἀραβιτικῶν, τῶν Ἑδωμιτῶν καὶ τῶν Μωαβιτῶν. Ὁ Δαυὶδ ὑπέταξε καὶ τὴν Συρίαν τοῦ Σολομῶντος τὸ κράτος ἐξετείνετο ἐκ Θαψάνου ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου μέχρι τῆς Γάζης καὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Τὸ μῆκος μὴκος ἐκ βορρᾶ πρὸς νότον ἦν 35-40 μιλίων, τὸ δὲ μῆκος πλάτος περὶ τὰ 20, ἡ δ' ἐπιφάνεια περίπου 500 τετραγ. μιλίων. Ἐκ τῶν δύο σειρῶν τοῦ Λιβάνου εἰς τὰ βόρεια τῆς χώρας ἐξετείνοντο διὰ τῆς χώρας διακλαδώσεις ὑπὸ παντοῖα ὀνόματα, Ναφθαλί, Κάρμηλος, Γιλδὰ, Θαδὸρ, Εὐφραῖμ, Ἑβὰλ, Γαριζὶμ, Ἰούδα, μετὰ τῶν λόφων τῆς Ἱερουσαλὴμ, Σιών, κτλ. Πέραν δὲ τοῦ Ἰορδάνου ὑφούντο ὁ Ἑρμων καὶ τὰ Ἀδάριμ. Ὁ πρῶτος ποταμὸς τῆς χώρας ἦν ὁ Ἰορδάνης (νῦν παρ' Ὀθωμανοῖς Σχεριὰτ ἐλ Κεβέρ), πορρέων διὰ διὰ πόρων πηγῶν ἐκ τοῦ Ἀντιλίβανου καὶ ἐκ τοῦ Ἑρμωνος. Διαρρέει δὲ διὰ πολλῶν λιμνῶν, τῆς Μερὸμ ἢ Σαμαχωνίτιδος (Τουρκ. ἔλ Χουλῆ), τῆς Γενηζαρέθ ἢ Τιβερίαδος, ἥτις καὶ Γαλιλαία ὁ ἀλῆσασα ἐλέγετο (Τουρκ. Βάρ ἐλ Ταβαριέ) ἐκρέει δ' εἰς τὴν νεκρὰν θάλασσαν ἢ Ἀσφαλτίτιδα λίμνην, ἥτις, 11 μίλια μακρὰ, 3 μίλια εὐρεῖα, καίται εἰς ὕψος 394 μέτρων ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Μεσογείου, καὶ ἀντικατέστησε τὴν ποτὶ κοιλά-

Σιτιμ. Οἱ ἐκ θυσμῶν ὁμόρροες τοῦ Ἰορδάνου εἰσὶν ὁ Κερίθ, ὁ Κέδρων (Τουρκ. Βαδὶ ἔλ Ραῆβ), ῥέων εἰς τὴν νεκρὰν θάλασσαν - ἐξ ἀνατολῶν δ' ὁ Ἱερομιάξ (τουρκ. Σχεριὰτ ἐλ Μανδούρ) ὁ Ἰαβὼν (τουρκ.

Ζεῦκα) ὁ Ἄρκων (τουρκ. Βαϊδὶ Μοδ-σχέβ), ἐκβάλλων εἰς τὴν Νεκρὰν θάλασσαν Ἐν τῇ περιορισμένῃ αὐτῆς ἐκτάσει ἐγκλείει ἡ Παλαιστίνη ἐν μικροῖς σχεδὸν πάσας τὰς μορφώσεις τῆς γῆς, καὶ ὁμοίως καὶ πάντα τὰ κλίματα, ἀπὸ τῆς τροπικῆς θερμότητος εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Ἰορδάνου καὶ τὴν λίμνην Γενιζαρέθ, μέχρι τοῦ θριμῆος ψυχους εἰς τὰς κορυφὰς τοῦ Λιβάνου. Καὶ τὰ προϊόντα ἐπίσης εἰσὶν ἀνάλογα, ἀπὸ τῶν φυομένων εἰς τὰ υπερβόρεια, μέχρι τῶν φοινίκων καὶ ἄλλων καρπῶν οὓς αἱ νῦνται ζῶναι παράγουσιν. Εὐφοροὶ πεδιάδες, ἀμπελοὶ, ἐλαιῶνες, μεταξουργεῖα, εἰσὶ πηγὰι πλούτου διὰ τὸν τόπον τὰ δάση παράγουσι κέδρους, κυπαρίσσους, ὄρυς καὶ φοινίκας, καὶ ἡ Νεκρὰ θάλασσα ἄλας. Αἱ ἀκρίδες ὅμως ἦσαν μία τῶν ἐπιτοπιῶν πληγῶν. Κατ' ἀρχὰς φύκουν τὴν χώραν οἱ Χαναανῖται, οἵτινες, κατὰ τὴν Γραφήν, ἐξωλοθρεύθησαν ἢ κατὰ μέρος ὑπέταγησαν ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐπελθόντων Ἰσραηλιτῶν. Ἐκ τῶν δώδεκα φυλῶν, τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ Ἰορδάνου κατεῖχον ἐκ βορρᾶ πρὸς νότον ἡ Ναφθαλί, Ἀσχερ, Ζαβουλὼν, Ἰσασχάρ, ἡ ἡμίσεια Μανασσῆ, Ἑφραῖμ, Βενιαμὴν, Δάν, Ἰούδα, Σιμεὼν. Ἡ δὲ Γὰδ, καὶ ἡ ἡμίσεια Μανασσῆ, ἦσαν εἰς τοῦ ποταμοῦ τ' ἀνατολικά. Μετὰ τὸν Σολομῶντα ἡ χώρα διηρέθη εἰς τὰ δύο κράτη, τὸ τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τὸ τοῦ Ἰούδα. Ἐπὶ Χριστοῦ ἦσαν ἐντεῦθεν τοῦ Ἰορδάνου ἡ Ἰουδαία, ἡ Σαμάρεια, ἡ Γαλιλαία ἐκείθεν δὲ, ἡ Περαιά. Αἱ ἐπισημότεραι πόλεις τῆς Ἰουδαίας ἦσαν, ἡ πρωτεύουσα τὰ Ἱεροσόλυμα, ἡ Ἱεριχὼ, ἡ Ἑβρων, ὁ Ἑμμαὸς, ἡ Λύδδα, ἡ Καισάρεια, ἔδρα τοῦ Ῥωμαίου διοικητοῦ, ἡ Βερσέβα, ἡ Βηθλεὲμ, ἡ Ἀριμάθεια· εἰς τὴν παραλίαν δὲ, ἡ Ἰόππη, ἡ Ἀζωτος, ἡ Ἀσκαλὼν, ἡ Γάζα. Ἐν Σαμαρείᾳ ἦσαν ἡ Σαμάρεια (Σχομερὸν), ἡ Ἰσραήλ, ἡ Σιγχέμ, ἡ Σιλών. Ἐν Γαλιλαίᾳ δὲ, ἡ Δάν, ἡ Καπερναοὺμ, ἡ Τιβερίας, ἡ Ναζαρέθ, ἡ Μεγίδδων, ἡ Κανά. Εἰς τὴν Πε-

Ράϊαν τέλος, ἡ Καισάρεια Πανέας, τὰ Γά-
δαρα, ἡ Βόσρα, τὰ Γέρασα, ἡ Ψαβδὰθ Ἀμ-
μών, ἡ Ἐσδων κλ. — Τὰ σπουδαιότερα δ'
ὕπὸ τῆς ἱστορίας ἐκεῖ μνημονεύμενα συμ-
βάντα εἰσὶν, ἡ ἔλευσις τοῦ Ἀδραάμ εἰς τὴν
Χαναάν περὶ τὰ 2000 π. Χ., ἡ ἐκδρομὴ
τῶν Ἰσραηλιτῶν εἰς Αἴγυπτον, 1800· ἡ
ἐπάνοδος ὑπὸ τὸν Μωϋσέα καὶ ἡ νομοθεσία
αὐτοῦ, 1500· ἡ κατακυριεύσις τῆς Χαναάν
ὕπὸ τοῦ Ἰησοῦ (τοῦ Ναυῆ), 1460· Θεοκρα-
τικὸς ὀργανισμὸς· Βασιλεία ἐπὶ Σαούλ, 1100·
ἀκμὴ αὐτῆς ἐπὶ Δαβὶδ καὶ Σολομῶντος· γω-
ρισμὸς εἰς δύο βασιλεία, τὸ τοῦ Ἰούδα καὶ
τοῦ Ἰσραήλ, 975. Ἐξ αὐτῶν τὸ δευτε-
ρος κατεστράφη ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων τῷ 722,
τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν Βαβυλωνίων τῷ 586·
ἀποκατάστασις τοῦ Ἰουδαϊκοῦ κράτους ὑπὸ
περσικὴν κυριαρχίαν, 536· ἐπικράτησις τῶν
ἐξ Αἰγύπτου Πτολεμαίων, 238-176· ἀπε-
λευθέρωσις διὰ τῶν Μακκαβαίων, 167· κατὰ-
κτησις τῶν Ῥωμαίων, 63, ὅφ' οὗς ἐξηκολού-
θουν κυβερνῶντες βασιλεῖς τῆς δυναστείας
τῶν Ἰδουμαίων μέχρι 70 μ. Χ.· καταστρο-
φὴ τῆς Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ Τίτου, 70, ὅτε ἡ
Ἰουδαία μετὰ τῆς Συρίας γίνεται Ῥωμαϊκὴ
ἐπαρχία (Στρβ. ΙΣΤ, 760. — Ρhιn. V, 13).

Παλαιστινός, υἱὸς τοῦ Προειδῶνος,
βασιλεὺς τῶν Θαραῶν, ὅστις ἡττηθεὶς ὑπὸ
τῶν ἐχθρῶν του, ἐρρίφη εἰς τὸν Στρυμόνα
ποταμὸν καὶ ἐπνίγη, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα αὐ-
τοῦ ἔφερε πρὶν οὗτος ὁ ποταμὸς (Πλούτρχ.).

Παλαίστρα, ἴδ. Πάλη, Γυμνά-
σιον.

Παλαίτιυρος, ἴδ. Τύρος.

Παλαίφατος, 1) ἐξ Ἀδύδου, φίλος
τοῦ Ἀριστοτέλους, ἱστοριογράφος, ἔγραψε
Κυπριακὰ, Δηλιακὰ, Ἀττικὰ, Ἀ-
ραβικὰ, ἴσως καὶ Τρωϊκὰ, εἰς 9 βιβλία
τούλaxιστον (Συλλογὴ ἀποσπασμ. Müller,
Fragm. Istr. Grec. II, σελ. 338). — 2) Αἰ-
γύπτιος ἢ Ἀθηναῖος γραμματικὸς. Ὁ τί-
τλος τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ ἦν «Αἰγυ-
πτικὴ ἢ θεολογία, μυθικῶν βιβλίων»

ἀ. λύσεις τῶν μυθικῶς εἰρημένων
ὑποθέσεις εἰς Σιμωνίδην». Καὶ ἐτέ-
ρου δὲ «ἱστορία ἰδία». Τούτου, ἢ τοῦ προ-
μνημονευθέντος ὁμωνύμου αὐτοῦ συγγράμμα-
τος καὶ τὸ ἐπιγραφόμενον «περὶ ἀπίστων»,
περιωθέν μιν, ἀλλ' οὐχὶ ὁλόκληρον, οὐδὲ
κατὰ τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ σύνταξιν, ἀλλὰ
μετὰ πλείστων παρεμβολῶν. Περιέχει δ' αὐτὸ
ἀφελῶς, καὶ οὐχὶ δι' ὕψους ἐπιτετηδευμένου,
τὰς ἀλληγορικὰς ἢ ἱστορικὰς ἐξηγήσεις πλεί-
στων μύθων, καὶ ἦν ἄλλοτε σύνθησις διδα-
κτικὸν βιβλίον εἰς τὰ σχολεῖα.

Παλαμήδης, υἱὸς τοῦ Ναυπλίου καὶ
τῆς Κλυμένης, θυγατρὸς τοῦ Ἀτρέως ἢ
τοῦ Κατρέως ἢ τῆς Ἡσιόνης, ἀδελφὸς τοῦ
Οἴκαρος, ἦρως ἐπὶ τῶν Τρωϊκῶν, ξφημιζόμε-
νος ἐπὶ συνέσει καὶ νοημοσύνῃ. Τὸν Ὀδυσ-
σεύς, μὴ θέλοντα νὰ συνεκστρατεύσῃ εἰς
Τροίαν, καὶ ἐν Ἰθάκῃ προσποιηθέντα τὸν
παράφροντα, ἀπενάκλυψε διὰ πανουργίας, καὶ
τὸν ἐβίασε νὰ μετάρχη τοῦ κοινοῦ ἐπιχειρή-
ματος. Τούτου ἕνεκα, κατὰ τὰς μεταγενε-
στέρας παραδόσεις (Hygin. Fab. 105. — Ον.
Met. XIII, 56. — Σχλ. Εὐρπ. Ὀρστ. 432),
μισῶν αὐτὸν ὁ Ὀδυσσεύς, καὶ κατ' αὐτοῦ
μετὰ τῶν φθονούντων αὐτὸν Διομήδους καὶ
Ἀγαμέμνονος συμπράξας, ἔκρυπεν εἰς τὴν
σκηνὴν τοῦ Παλαμήδου χρυσὸν καὶ πλαστὴν
ἐπιστολὴν τοῦ Πριάμου, καὶ τὸν ἐσυκοφάντη-
σεν ὡς δωροδοκηθέντα. οἱ δ' καὶ τὸ πλῆθος
ἐξαναστὰν τὸν ἐλιθοβόλησαν. Ἀποθνήσκων
δ' ὁ Παλαμήδης ἀνεφώνησεν: «ὦ ἀλήθεια,
σὲ ἐλεεινολογῶ, διότι καὶ πρὸ ἐμοῦ σὺ ἀπέ-
θανες». Κατ' ἄλλους μύθους τὸν ἐπνίξαν ὁ
Ὀδυσσεύς καὶ ὁ Διομήδης ἐπὶ ἀλυσίας, ἢ
τὸν κατεβίβασαν εἰς φρέαρ ἐν ᾧ ἔλεγον ὅτι
ἐκρύπτετο θησαυρὸς, καὶ ἐκεῖ τὸν κατελιθο-
βόλησαν. Εἰς αὐτὸν οἱ τραγικοὶ καὶ οἱ σοφι-
σταὶ ἀπέδιδον τὴν εὐρεσίαν τῶν Ἑλληνικῶν
γραμματικῶν ζ, π, φ, χ, (Εὐριπ. Ἰφγ. Αὐλ.
195. — Ἀπλκδ. Γ, 243), καὶ προσέτι τῶν
μέτρων καὶ σταθμῶν, τῶν πεττῶν καὶ τῶν
χύδων, τῶν στρατιωτικῶν παρατάξεων, τῶν

φάρων, κτλ. Καὶ ποιητὴς δὲ, καὶ ἀστρονόμος καὶ ἰατρός ἐλέγετο περιφανής, τῶν συγγραμμάτων του ἐῖπεν καταστραφέντων ἐβουλάκως ὑπὸ τῶν ἀπογόνων τοῦ Ἀγαμέμνονος (Σουῖδ.). Εἶχε δ' ἐν Αἰολίᾳ, τῆς Λέσβου ἀπέναντι, ἱερὸν καὶ ἀνδριάντα. Ὡς δ' ἡ Ἀργολικὴ πόλις τοῦ Ναυπλίου ἦν ἐπώνυμος τοῦ πατρὸς του, εἶχε βεβαίως ἐν τῇ ἀρχαιότητι καὶ ἡ ἄκρα αὐτῆς τὸ ὄνομα αὐτοῦ Παλαμήδιον, ὃ διετήρησε μέχρι τοῦδε διατῶν αἰώνων. Κατ' αὐτὸν ὁ φιλόσοφος Ζήνων ὁ Ἐλεάτης (ἰδ.) ἐπωνομάζετο Παλαμήδης ὁ Ἐλεάτης (Πλτ. Φαῖδρ. 261).

Παλάνδας, ἰνδικὸς ποταμὸς πέραν τοῦ Ἰάγγου (Πτολ.). Νῦν Φάλας.

Πάλαντα, πόλις μεσόγειος τῆς νήσου Κύρνου (Κορσικῆς) (Πτολ. Ε, 2). Νῦν Βαλλάγη.

Παλάτιον, εἰς τῶν ἐπτὰ λόφων ἐφ' ὧν ἦν ἰδρυμένη ἡ Ῥώμη, ὃ φέρων τὸ ὑπ' Αὐγούστου οἰκοδομηθὲν αὐτοκρατορικὸν ἀνάκτορον, παλάτιον ἐξ αὐτοῦ κληθέν. Κατὰ Στράβωνα Παλλάντιος λόφος. Ἐλέγετο δ' ἐπώνυμος τῆς πόλεως Παλλαντίου, ἣν ὁ Εὐάνδρος ἰδρύσεν, ἀποικήσας ἐν τῇ ἐν Ἀρχαδίᾳ πόλει Παλλαντίου.

Παλευτής, τὸ πτηνὸν ὃ καθειργμένον εἰς τὸν κλωδόν, εἶλκε διὰ τοῦ κελαδῆματός του ἄλλα πτηνὰ εἰς τοὺς ἰξοὺς. Ὁ νῦν κράκτης.

Πάλη, πάλισμα, παλαισμός (Ὁμ. Ἰλ. Ψ', 701. — Ὀδ. Θ, 103. 126), εἰς ἐκ τῶν ἀρχαίων γυμνικῶν ἀγώνων. Τούτων, ἐπομένως καὶ τῆς πάλης, προΐστατο ὁ Ἑρμῆς, καὶ μία τῶν θυγατέρων αὐτοῦ ὀνομάζεται Παλαίστρα (Ἀπλλδ. Β, 1, 9). Ἄλλοι δὲ λέγουσιν εἰσαγαγόντας τὴν πάλην εἰς τοὺς ἀγῶνας τὸν Ἀνταῖον καὶ τὸν Κερκύωνα (Πλάτ. Νομ. Ζ, 796), τὸν Ἀθηναῖον Φόρβαντα ἢ τὸν Θησέα (Παυσ. Α, 14, 1. — Σχλ. Πινδ. Νομ. 49). Ἐξοχος παλαιστῆς ἐλέγετο ὁ Ἡρακλῆς, καὶ ἡ ἀσκήσις αὕτη ἐπεκράτει ἐπὶ Ὀμηρικῶν χρόνων

(Ὁμ. Ἀνωτ. — Ἦσδ. Ἀσπ. 302). Ἐπαλαιοὶ δὲ τότε περίζωμα μόνον φέροντες περὶ τὴν ὀσφύν (Ὁμ. Ἰλ. Ψ', 700) ἀπὸ δὲ

Ἀναγλυφὸς ἐν Ῥώμῃ.

τῆς 15ης Ὀλυμπιάδος ἐντελῶς γυμνοὶ (Θουκ. Α, 6, καὶ Σχλ. — Διονύσιος Ζ, 72. — Παυσ.), ἀφ' οὗτου καὶ ἐπεκράτησε, κατ' ἀρχὰς παρὰ τοῖς Κρησὶ καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις (Πλάτ. Πολιτ. Ε, 452. — Θουκ. Ἀνωτ.), καὶ εἴτα γενικῶς, γὰρ χρίωνται καὶ ἐπιπάσσωνται κόνει τὸ σῶμα. Τὰ τῆς πάλης ἐκανονίζοντο διὰ νόμου (Πλούτ. Νομ. Η, 834. — Λουκ. Ἀναχ. Α, 21. — Αἰλ. π. 1. ΙΑ. 1. — Cic. Or. LVXIII). Οὕτως ἀπηγορεύετο μὲν τὸ νὰ κυτπῶσιν, ἀλλ' ἐπετρέπετο τὸ νὰ ὠθῶσιν ἀλλήλους οἱ παλαισταί (Πλούτ. Συμπ. Β, 5. — Λουκ. Ἀρχ. Α, 24), καὶ ὁ Πλούταρχος (Συμπ. Β, 4) ἀποκαλεῖ τὴν πάλην «τεχνικώτατον καὶ περιεργότατον τῶν ἀθλημάτων».

Χειρόγραφ. Περσικόν.

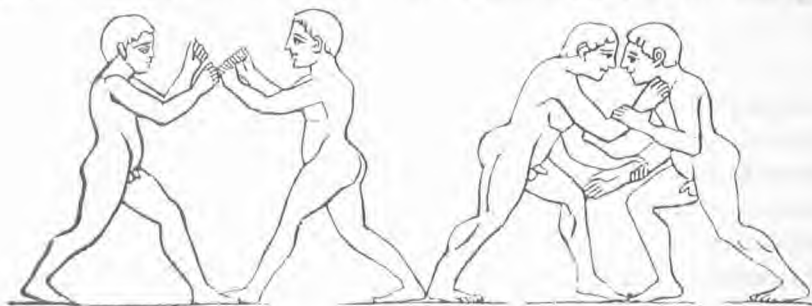
των». Οὐ μόνον δ' εἰς τὴν μετὰ δυνάμειος, τέχνης καὶ θόλου ὑπερίσχυσιν κατὰ τοῦ ἀντιπάλου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν ὅσης οἶόν τε πλείστης σωματικῆς εὐκαμψίας καὶ χάριτος ἀπέβλεπε συγχρόνως ὁ ἀθλητής. Ἐπὶ Ὀμήρου ἡ πάλη φαίνεται ὅτι ἦτο μόνον ὀρθή (ὀρθία, ὀρθοστάδην παλαίειν)· ἀλλ' εἴτα ἐπεκράτησε καὶ ἡ ἀλίνθησις ἢ κύλισις, καθ' ἣν ὁ ἀγὼν ἐξηκολούθει καὶ κατὰ γῆς, μέχρις οὗ καταρ-

ριφθείς, καὶ μὴ δυνάμενος πλέον νὰ ἐγερθῇ, ὠμολόγει ἑαυτὸν ἡττημένον, ἢ ἐγερθεὶς ἐξηκολούθει τὸν ἀγῶνα, καὶ τοῦτο μόνον τρίς (Πλτ. Νρ. Ζ, 296. — Λουκ. Λεξιφ. ε'. — G. Nep. Epam. II). Ἡ κονίστρα ἐνθα ἐπάλειον ἐστρώννυτο δι' ἄμμου· τρυφηλοὶ δὲ τινες ἐπέθετον καὶ τάπητας (Ξνφ. Ἀνθ. Δ, 8, 26. — Λουκ. Ἀνχ. δ' — Ἀθην. IB, 539). Τῇ 37ῃ Ὀλυμπιάδι εἰσῆχθη εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας, καὶ μετὰ ταῦτα καὶ εἰς τὰ ἐν Ἀθήναις Ἐλευσίαι καὶ Θήσεϊα, καὶ πάλῃ παίδων (Πaus. Γ, 11, 6, E, 8, 3. — Πινδ. Ὀλυμπ. Η, 68. — Πλούτ. Συμπ. Β, 5. — Gell. XV, 20). Ἐπισημότερος παλαιστής ἦν Μίλων ὁ Κροτωνιάτης (Ἡρδ. Γ,

Παλική, πόλις τῆς Σικελίας ἐπὶ τῆς θειούχου ἱερᾶς λίμνης τῶν Παλικῶν (Διόδ. — Στρ. Βυζ.).

Παλικοὶ, ἐγγώριοι δαίμονες τῶν Σικελῶν, παῖδες τοῦ Διὸς καὶ τῆς νύμφης Θαιλίας, θυγατρὸς τοῦ Ἡφαίστου καὶ τῆς Αἴτνης· εἶχον νὰν καὶ μαντεῖον πλησίον τῆς πόλεως Παλίκης.

Παλίλια, ποιμενικὴ ἐορτὴ παρὰ Ῥωμαίοις, πανηγυριζομένη τῇ 21 Ἀπριλίου, καθ' ἣν ἐπεκαλεῖτο ἡ θεότης Πάλης εἰς βοήθειαν καὶ κάθαρσιν, ἐπήδων δὲ τὰ ποίμνια, καὶ τρίς καὶ αὐτοὶ οἱ ποιμένες ὑπὲρ πυρὰν ἀχύνων. Πάλης δὲ λέγεται ὑπὸ τινῶν τῶν Ῥωμαίων συγγραφέων θεὰ, ἀναλογουσα πρὸς

137. — Στρβ. ΣΤ, 262. — Διόδ. IB, 9). Πλὴν δὲ τῶν γυμνασίων, ἐνθα ἐτελοῦντο καὶ οἱ ἀγῶνες τῆς πάλης, ὑπῆρχον καὶ ἰδιαιτέραι Παλαίστραι, ὡς ἐν Ἀθήναις ἡ τοῦ Ταυρέου (Πλτ. Χαρμ. ἀρχῇ), ἐν αἷς φαίνεται ὅτι ἐδιδάσκοντο καὶ ἡσχοῦντο οἱ παλαισταί.

Πάλη, μία τῶν τεσσάρων πόλεων τῆς νήσου Κεφαλληνίας, ἐπώνυμος Παλέως (Πηλέως), υἱοῦ τοῦ Κεφάλου, ἐπὶ ὑψώματος κειμένη ἀπέναντι τῆς Ζακύνθου, εἰς τὸ στενότερον μέρος τῆς νήσου. Οἱ κάτοικοι Παλεῖς (Ἡρδ. Θ, 28. — Θουκ. Α, 27, 30. — Στρβ. I, 455). Τὸ νῦν Ληξοῦρι καλεῖται πλησίον αὐτῆς.

Πάλης, ἴδ. Παλίλια.

Παλίδοθρα, ἴδ. Παλίμδοθρα.

Παλιγκάπηλος, Παλίμπωλος ὁ μεταπράτης, ὁ ἐκ καπήλου (μεταπράτου) ἀγοράζων πρὸς μεταπώλησιν.

τὴν Ἑστίαν, ἢ τὴν θεῶν μητέρα, ὑπ' ἄλλων δὲ λέγεται θεὰ, συνεχομένη μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Παλατίου λόφου, οἴκουμένου ἐν ἀπωτάτῃ ἀρχαιότητι ὑπὸ ποιμένων (Ovid. Fast. IV, 724. — Tibull. II, 5, 87 — Propert. IV, 4, 73).

Παλίμψηστον, χειρόγραφον δ' ἐπιμελῶς ἀπέπλυνον, ἵνα γράψωσιν ἐπ' αὐτοῦ νέον κείμενον (Λατινιστὶ codex rescriptus). Τοῦτο ἐγένετο καὶ ἐπὶ τῆς ἀρχαιότητος. Κατὰ δὲ τὸν μεσαίωνα ἐπέγραψον πολλάκις κείμενα ἐκκλησιαστικά, ἰδίως τὰ χρήσιμα διὰ τὰ σχολεῖα, ἐπὶ μεμβρανῶν ἐφ' ὧν ὠχρίασσαι εἶχον σχεδὸν ἐξαλειφθῇ αἱ γραφαὶ ἀρχαίων κλασικῶν συγγραμμάτων. Τεχνηταὶ δ' ἔκτοτε ἐφευρέθησαν διασκευαί, δι' ὧν τὰ ἀρχαῖα γράμματα ἀναφαίνονται ζωηρότερα, καὶ οὕτως ἀνευρέθησαν τινὰ ἀπολεσθέντα

κειμένα, ὡς τοῦ Κικέρωνος *de re publica* τοῦ Φρόντωνος *orationes et epistolae*, τοῦ Γαίου *institutiones* κτλ.

Παλινδικία, ἴδ. Δίκη.

Παλίνουρον, ἀκρωτήριον τῆς Λευκανίας ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ, ὅπου ἐλέγετο πνιγεῖς Παλίνουρος, ὁ κυβερνήτης τῆς νηὸς τοῦ Αἰνείου (Στράβ.). Νῦν Ἀκρ. Παλέμιδον.

Παλινωδία, κατ' ἀρχὰς ὥδῃ τις ἀναιρούσα τὰ ἐν ἄλλῃ προγενεστέρα. Ἐλέγετο ὅτι ὁ Στρησίχορος (ἴδ.), ποιήσας ὥδῃν κατὰ τῆς Ἑλένης, ἐτιμωρήθη διὰ τυφλότητος δι' ὃ γράφας ἐτέραν ὡς ἐκείνης ἀναιρέσιν, παλινωδίαν, ἀνέβλεψεν αὐτῇς. Μετὰ ταῦτα ἐπεκράτησεν ἡ λέξις ἐπὶ πάσης ἀναιρέσεως τῶν πρὶν γεγραμμένων.

Παλλαδῆς, γραμματικὸς καὶ ἐπιγραμματογράφος ἐκ Χαλκίδος ἢ ἐξ Ἀλεξανδρείας, οὗ σώζονται διάφορα ἐπιγράμματα ἐν τῇ Ἀνθολογίᾳ.

Παλλάδιον, 1) πανάρχαιον ἔσανον τῆς Ἀθηνᾶς, εἰς ὃ ἀπεδίδετο ἡ ἰδιότης τοῦ νὰ προφυλάττῃ παντὸς κακοῦ τὴν πόλιν ἐν ἡ Ἰδρυτο. Ἰδρυτο δ' ἐν τῇ ἀκροπόλει τῆς Τροίας, τρίπηχυν τὸ ὕψος, ἀρχαίῳς κεκλεισμένους ἔχον τοὺς πόδας, καὶ εἶχεν ἐν μέν τῇ δεξιᾷ προτεταμένον δόρυ, εἰς δὲ τὴν ἀριστεράν, ἀσπίδα, ἢ ἡλακάτην καὶ ἄτρακτον, τὰ σύμβολα ἢ τῆς πολεμικῆς ἐπιτυχίας ἢ τῆς ἐν εἰρήνῃ προόδου καὶ εὐημερίας. Ὁ Ζεὺς ἐξ οὐρανοῦ τὸ ἔρριψε πρὸς τὸν Ἴλιον, ὅτε ἰδρυσεν τὸ Ἴλιον, ὡς ἐχέγγυνον τῆς εὐτυχίας τῆς νέας πόλεως· ἐπρέσβευον δὲ τινες ὅτι κατεσκευάσεν αὐτὸ ἡ Ἀθηνᾶ, εἰς ἐνθύμησιν τῆς ἀγαπητῆς αὐτῇ Παλλάδος, ἣν λέγουσι θυγατέρα τοῦ Τρίτωνος, καὶ ἦν ἐξ ἀπροσεξίας ἐφόνευσεν. Κατ' ἄλλους δὲ, ἔλαβεν αὐτὸ ὁ Δάρδανος παρὰ τοῦ Διὸς, ἢ ἦτο ἀφιέρωμα τῆς Ἥλέκτρας. Τὸ ἦρπασαν δ' ἐκ Τρωάδος ὁ Ὀδυσσεύς καὶ ὁ Διομήδης, διότι ἡ πόλις δὲν ἦν δυνατόν νὰ ἐκπολιορκηθῇ ἐν ὧσιν ἐνέγκλειεν αὐτὸ, καὶ ὁ Διομήδης τὸ ἐφείρεν εἰς τὸ Ἀργος. Κατὰ τὰς ἀττικὰς διη-

γήσεις, Δημοφῶν, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀττικῆς, ἐκέρδῃσεν τὸ ἄγαλμα παρὰ τοῦ Διομήδους· κατ' ἄλλας δὲ παραδόσεις ὑπῆρχον ἐν Τρωάδι δύο Παλλάδια, ἃ ἡ Χρῦση εἶχε φέρει ὡς προῖκα εἰς τὸν Δάρδανον, καὶ τὸ μὲν ἐν ἦρπασεν ὁ Ὀδυσσεύς, τὸ δ' ἄλλο ἔφερεν ὁ Λίβειος εἰς Ἰταλίαν, κατατεθεὶς εἰς Ῥώμην, ἢ Λαβίνιον, ἢ Λουκρίαν κτλ. (Ὁν. Fast. VI, 421). Καὶ εἰς ἄλλας δὲ πόλεις ὑπῆρχον Παλλάδια, καὶ τοιαῦτα, ἀρχαῖα ἢ ὄρθια, ἐνοπλᾶ ἀπαντῶνται πολλακίς ἐν ἀναγλύφοις.

Παλλάδιος, ἱατρὸς ἐξ Ἀλεξανδρείας, μεταγενέστερος τοῦ Γαληνοῦ, γράψας ἐρμηνείας εἰς τινὰ τῶν τοῦ Ἱπποκράτους (Fabr. III, 68).

Παλλακὴ καὶ παλλακίς, γυνὴ μετ' ἀνδρὸς συνοικοῦσα, οὐχὶ ἐν κοινωνίᾳ νομίμου γάμου, ἀλλὰ μᾶλλον ἐν εἰδῇ θεραπευτίνῃς· ὥστε καὶ πᾶσα βία ἐπ' αὐτῆς αὐστηρότατα ἐτιμωρεῖτο· ἕξεν δ' ἐπ' αὐτοφώρῳ μετ' αὐτῆς τυχὸν συλλαμβανόμενον ἐδικαιούτο ὁ ἀνὴρ καὶ νὰ θανατωθῇ (Δμοθ. κ. Νεαίρ. 1886.—Λυσ. κ. Ἐρατοσθ. φ. Σφ. 95).

Παλλακώπας, διῶρυξ τοῦ Εὐφράτου, ἀρχομένη 800 στάδια μεσημβρινῶς τῆς Βαβυλωνίως καὶ λήγουσα εἰς τὰ ὑπ' αὐτοῦ σχηματιζόμενα ἔλη πρὸς τοῖς ὁρίοις τῆς Ἀραβίας (App. E, 21, 1).

Παλλαντία, 1) θυγάτηρ τοῦ Εὐάνδρου ταφεῖσα εἰς τὸν κατ' αὐτὴν θῆθεν κληθέντα Παλλάντιον ἢ Παλάτιον λόφον ἐν Ῥώμῃ.—2) Ἐπίσημος πόλις τῶν Βακκίων ἐν Ἰσπανίᾳ ἐπὶ ὁμόρου τινὸς τοῦ Δουρίου (Στράβ. Γ', 162.—App. Hist. LV, 80).

Παλλάντιον, ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Ἀρκαδίας, πρὸς ὁσμᾶς τῆς Τεγέας, ὅθεν ἐπιστεύετο ὅτι ὁ Εὐάνδρος ἐφύκτισεν τὴν Ἰταλίαν (Liv. I, 5.—Ju. I, XLIII, 1). Ἐν μετέπειτα χρόνοις, ὅτε οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἔκτισαν τὴν Μεγαλόπολιν, τότε ἐξέπεσε καὶ ἡρμώθη. Εἰς τὴν θέσιν δ' αὐτῆς ἱδρυταὶ ἡ νῦν Τρίπολις (Strab. VIII, 5, 5.—Παυσ. H, 3, 1. ΜΓ, 1.—Liv. XLV, 28).

Πάλλας. 1) υἱὸς τοῦ Κρίου καὶ τῆς Ἰδρυβίας, εἰς τῶν Τιτάνων, ἀδελφὸς τοῦ Ἀστραίου καὶ τοῦ Πέρσου, ἔσχεν ἐκ τῆς Στυγὸς τέκνα τὸν Ζῆλον, τὴν Νίκην, τὸ Κράτος καὶ τὴν Βίαν (Ἡσιόδ. Θεογ. 375, 383). — 2) Υἱὸς τοῦ Μεγαμήδου, πατὴρ τῆς Σιλήνης (Ὀμ. Ὑμν. εἰς Ἑρμ. 100. — 3) Εἷς τῶν Γιγάντων. — 4) Ἴδ. Εὐανθρος. — 5) Υἱὸς τοῦ Πανδίωνος, ἀδελφὸς τοῦ Λιγέως, γενάρχης τῆς ἐπισήμου γενεᾶς τῶν Παλλαντιδῶν ἐν Ἀθῆναις, φονεὺς ὑπὸ τοῦ Θησέως (Ἀπολλ. Γ. 15, 9). — 6) Δούλος καὶ εἷτα ἀπελεύθερος Ἀντωνίας, τῆς μητρὸς τοῦ Κλαυδίου, ὅστις τῷ ἐνεπιστεύθη τὴν διοικῆσιν τῶν οἰκονομικῶν τῆς Ῥώμης, καὶ ἐπέσθη ὑπ' αὐτοῦ μετὰ τὸν θάνατον τῆς Μεσσαλίνης νὰ νυμφευθῇ τὴν Ἀγριππίναν, καὶ παραγκωνίσας τὸν υἱὸν τοῦ Βρεττανικῶν, νὰ υἱοθετήσῃ τὸν Νέρωνα. Καὶ ἡ δουλικὴ δὲ γερουσία τῷ ἐπεδαψίλευσε τιμὰς καὶ πλοῦτή. Ἐπὶ Νέρωνος ἀπεβλήθη τῆς ἐπισήμου τοῦ θέσεως καὶ ἔζη ἰδιωτεύων τῷ δὲ 50 μ. Χ. ἐφονεύθη, εἰσηγήσει, ὡς φαίνεται, τοῦ Νέρωνος, ἐποφθαλμιῶντος εἰς τοὺς θησαυροὺς τοῦ (Tac. Ann. XII, 53, XIII, 14, XIV, 65. — Suet. Vit. II. — Iuv. I, 108).

Παλλὰς Ἀθηνῆ (Ἀθηνᾶ), ἡ ἄνευ μητρὸς θεογὰτρη τοῦ Διὸς, ἐξ οὗ καὶ ὁ ἑριμοπάτρη (κόρη πατρὸς ἰσχυροῦ) ἐπιλέγεται ὑπὸ τῶν ποιητῶν (Ὀμ. Ὀδ. Α, 101) καθ' Ἡσιόδον δὲ (Θεογ. 886. Ἴδ. καὶ Ὀμ. Ὑμν. εἰς Ἀθην. 58) γεννηθεῖσα ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς, ὅστις κατὰ συμβουλήν τῆς Γαίας, εἶχε καταπίει τὴν πρώτην τοῦ σύζυγον Μητιν (τὴν φρόνησιν). Μεταγενεστέρως ἐλέγεται ὅτι ὁ Ἥφαιστος, κατὰ τινὰς ὁ Προμηθεὺς, ἔσχισε διὰ τοῦ πελέκειος τὴν κεφαλὴν τοῦ Διὸς καὶ ἐξέπηδῆσεν ἡ Ἀθηνᾶ ἔνοπλος καὶ ἐν νεαρᾷ Ῥώμῃ (Πίνδ. Ὀλ. Ζ, 35). Διὰ τοῦτο ἡ Ἀθηνᾶ ἦν ἡ παράστασις τῆς φρονήσεως τοῦ Διὸς, ἐν γένει θεὰ τῆς φρονήσεως καὶ τῆς δυνάμεως. Καθ' ὃ δὲ ἀμήτωρ καὶ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς προελθοῦσα, εἶχε

τὸν χαρακτῆρα σχεδὸν ἀνδρικόως ἐμδριθῆ, καὶ ἦν μεταξὺ τῶν θεαινῶν ἡ αὐστηρότης καὶ κυρίως παρθένος. Ἦν δὲ καὶ τῶν πόλεων καὶ πολιτειῶν, ἐν τε πολέμῳ καὶ ἐν εἰρήνῃ, ἡ συνετὴ καὶ ἰσχυρὰ ἰθύντρια καὶ προστατίς, καὶ ἐπιδεδίως πρὸς πᾶσαν εἴτε ἀνδρικήν εἴτε γυναικεῖαν ἐργασίαν. Οὕτως ἐν τῇ Ὀδυσσεΐα αὐτὴ πρὸ πάντων ἐστίν ἡ φίλη καὶ βοηθὸς τοῦ Ὀδυσσεύς καὶ τοῦ οἴκου του, τῆς φιλεργοῦ Πηνελόπης, καὶ τοῦ ἔμφρονος Τηλεμάχου. Δι' αὐτῆς ἐπαλινώσθητε τέλος ὁ Ὀδυσσεύς· αὐτὴ ἐνεφύσησεν εἰς τὸν Τηλέμαχον θάρρος καὶ ἀνδρείαν, καὶ ἐβοήθησε πατέρα καὶ υἱὸν εἰς τὴν δυσχερῆ πάλην κατὰ τῶν μνηστήρων. Ἐν τῇ Ὀδυσσεΐα ὁμοφωνεῖ πάντοτε μετὰ τοῦ Διὸς, ὅστις ἀγαπᾷ αὐτὴν ὡς ἰδιότροπον θυγατέρα, οὖσαν τὴν προσωποποίησιν τοῦ ἰδίου τοῦ πνεύματος. Ἀλλ' ἄλλαχού, ὡς ἔχουσα ἰδίαν ἀτομικότητα, ἀντιτάττεται ἐνίοτε καὶ πολεμῶς αὐτῷ. Οὕτως ἐν τῇ ἀντιθέσει ταύτῃ κατὰ τοῦ Διὸς ἐμφανίζεται οὐ σπανίως ἐν τῇ Ἰλιάδι, καὶ ὁ Ζεὺς ἐν τῇ πρὸς αὐτὴν ἀγάπῃ, τῇ ἐπιτρέπει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν νίκην (Ὀμ. Ἰλ. Θ. 29, X, 183). — Ὡς πολιοῦχος ἡ Ἀθηνᾶ προστατεύει πᾶν τὸ συντελοῦν εἰς τὴν τοῦ λαοῦ εὐτυχίαν, τὴν γεωργίαν, τὴν βιομηχανίαν. Ὡς γόνιμον ἔχουσα τὴν φρένα, ὠφέλιμα ἐφευρε πολλά, τὸ ἄροτρον, τῶν ἵππων τοὺς χαλινούς, τὴν διφρηλασίαν, τὴν ναυτιλίαν, τὸ ἐναυσμα τοῦ πυρὸς κτλ., καὶ ἀσκεῖ καὶ διδάσκει πᾶσαν γυναικεῖαν ἐργασίαν, ὡς Ἐργάνη, καὶ ἦν ἐν γένει θεὰ πάσης σοφίας καὶ ἐπιστήμης. Προΐσταται δὲ καὶ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ νομίμου, τῶν δικαστηρίων, πολιτικῶν ἀγορῶν καὶ βουλευτηρίων, ὡς βουλαία καὶ ἀγοραία. Ὡς τὰ πάντα δὲ διορῶσα καὶ ἐπινόουσα, λέγεται ὁ ξυδερχῆς καὶ παριστάται γλαυκῶπις. Ἔστι δὲ τῶν πόλεων προστατίς καὶ κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἡ θεότης οὖσα τῆς ἔμφρονος καὶ τακτικῆς πολεμικῆς τέχνης, ἐν ᾗ ὁ Ἄρης ἦν ὁ τῶν αἵματηρῶν καὶ ἀγρίων πολέμων. Τὰ πείχη, αἱ ἀκροπόλεις, αἱ

λιμένες ἦσαν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς. Ἐν-
 τευθεν τὰ ἐπίθετα αὐτῆς Ἀλαλκομενίτις
 (ἡ βοηθὸς κατὰ τοῦ κινδύνου), Πολιούχος,
 Πολιάς, Ἀκραία, Ἀκρία, Πυλαΐ-
 τισ, Κλειδοῦχος, Πρόμαχος, Λαο-
 σός, Ἀτρυτώνη (ἡ ἀδάμαστος), Νί-
 κη, Ἀγελαία (ἡ τῶν στρατιωτικῶν σω-
 μάτων), Ληΐτις καὶ Λαφρία (ἡ τῶν
 λαφύρων), Προμαχώρμα (ἡ προμαχούσα
 τῶν ὁρμῶν καὶ λιμένων). Ὡς θεὰ πολεμική
 ἐφεύρε καὶ τὴν σάλπιγγα καὶ τὸν αὐλόν, δι'
 ὃ καὶ Σάλπιγξ ἐνιαχοῦ προσελέγετο. Τὸ
 τὰς πόλεις σῶζον ἄγαλμα αὐτῆς ἦν τὸ Παλ-
 λάδιον (ἴδ.), ὃ εἰς πολλὰς πόλεις ὑπῆρχεν.
 Ἐπελέγετο δὲ καὶ Ὑγία καὶ Πατω-
 νία, ὡς θεὰ ἀπὸ νόσων σώζουσα, καὶ ἐν
 γένει Σώτειρα. Οὕτως ἐλατρεῖτο ἐπὶ Ὀ-
 μήρου καὶ μετ' αὐτὸν ἐν πάσῃ τῇ Ἑλλάδι.
 Ἐν δὲ τοῖς προμηρηκοῖς χρόνοις, ἦν, ὡς αἱ
 πλεῖσται θεότητες, θεοποίησις φυσικῆς θυ-
 νάμεως, καὶ αἱ ἀρχαιόταται ἑδραὶ τῆς λα-
 τρείας αὐτῆς ἦσαν ἡ Θεσσαλία, αἱ Ἀθῆναι
 καὶ ἡ Βοιωτία, ἐνταῦθα δὲ μάλιστα ἡ λίμνη
 Κωπαῖς, ἐνθα ὁ ποταμὸς Τρίτων εἰσβάλλ-
 λει εἰς αὐτήν, καὶ ἐνθα ἐλέγετο ὅτι τὸ πά-
 λαι ἔκειτο πόλις τις καταποντισθεῖσα, ἥτις
 Ἀθῆναι ἐκαλεῖτο. Ἐκεῖθεν δ' εἶχε τὰ ἐπί-
 θετα τριτῶ, τριτωνίς, τριτογένεια,
 τριτογενής. Καὶ πανταχοῦ ὅπου ὑπῆρχε τὸ
 ὄνομα Τρίτων, ἦν καὶ τῆς Ἀθηνᾶς ἡ λα-
 τρεία, ὡς καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Λιβύῃ κατὰ τὴν
 Τριτωνίδα λίμνην (Ἡρδ. Δ, 180), ἐνθα
 Μινύαι ἐκόμισαν αὐτήν ἐξ Ἑλλάδος, καὶ οὐχὶ
 τὸ ἐναντίον, ὡς ἐπιστεύθη ὑπὸ τινῶν. Εἰς τὴν
 Τριτωνίδα λίμνην συνέιχετο ἡ Ἀθηνᾶ μετὰ
 τοῦ Ποσειδῶνος, ὅστις ἐκεῖ καὶ πατὴρ αὐτῆς
 ἐλέγετο, καὶ ἐν γένει εἰς πολλὰ τῆς Ἑλλά-
 δος μέρη ἀπαντᾷται συνηγμένη ἡ λατρεία
 τῶν δύο θεῶν, καὶ ἡ σχέσις τῆς Ἀθηνᾶς
 μετὰ τῶν Τριτωνῶν. Ἡ ἄττικὴ χώρα κυ-
 ρίως ἐθεωρεῖτο ὡς κτήμα τῆς Ἀθηνᾶς, καί
 πᾶς ὁ ἰδιωτικὸς καὶ δημόσιος βίος, ἡ τῆς γῆς
 καλλιέργεια, αἱ πολιτικαὶ διατάξεις, ἡ μυ-

θολογία τῆς χώρας πᾶσα, στενὴν εἶχον μετ'
 αὐτῆς τὴν συνάφειαν. Ἡ πόλις (ἀκρόπολις)
 ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ κατοικία αὐτῆς ἦν ἡ προ-
 στάτις τῆς γεωργίας καὶ τῆς ἐλαιουργίας·
 πρώτη ἐχαλίνωσεν ἵππους (δι' ὃ καὶ Ἱπ-
 πία προσετί ἐπεκαλεῖτο), καὶ ἐδίδαξε τὸ
 βόας ζευγνύειν εἰσήγαγε νόμους καὶ τάξιν·
 ἱδρύσει τὸν Ἀρειὸν Πάγον, καὶ προίστατο
 (ὡς Φρατρία) ταῖς φρατρίαις καὶ ταῖς φυ-
 λαῖς, αἵτινες ἦσαν ὁ πρῶτος καὶ θεμέλιος
 ὀργανισμὸς τοῦ ἄττικοῦ λαοῦ. Πρὸς τιμὴν
 αὐτῆς ἐτελοῦντο αἱ ἐπισημότεραι τῶν ἐορτῶν,
 ὡς τὰ μεγάλα καὶ μικρὰ Παναθήναια, τὰ

Ἐν Τόμῃ, εἰς Ἀλβανίᾳ ἐσκαυμένη.

Ἐρρηφόρια. Ἐξ Ἀθηνῶν δ' ἐξετάθη τῆς Ἀ-
 θηνᾶς ἡ λατρεία εἰς τὴν Ἰωνίαν, εἰς δὲ
 τὴν Αἰολίδα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἤλθε πιθα-
 νῶς ἐκ Βοιωτίας. Ἐπεκράτει δὲ καὶ πολλὰ-

χοῦ τῆς Πελοποννήσου, ἐν Ἀργολίδι, Ἀ-
χαΐα, Λακεδαίμονι, κτλ. Ἀλλὰ παρὰ τοῖς
Πελοποννησίοις Δωριεῦσιν ἐπεκράτει πρὸ πάν-
των ὁ πολεμικὸς τῶν θεῶν χαρακτήρ, καὶ
οἱ Σπαρτιᾶται, ὅτε ἐκστρατεύοντες ὑπερέβαι-
νον τῆς χώρας τὰ ὅρια, ἔθουν τὰ διαβα-
τήρια καὶ εἰς αὐτήν, ὁμοῦ μετὰ τοῦ Διὸς
τοῦ Ἀγῆτορος καὶ συνεδέετο προσέτι μετὰ
τῶν νέων καὶ ἡρώκων Διοσκύρων. Ὡς πο-
λιοῦχος, εἶχεν ἐν Σπάρτῃ ναὸν οὐ ἐπεστρω-

Ἡ Μουσική τῶν Παρτιανῶν

μένοι διὰ χαλκῶν ἐλασμάτων ἦσαν οἱ τοῖ-
χοι, κατὰ τὸν ἀρχαιότατον τρόπον τῆς ἀρχι-
τεκτονικῆς. Ἐξ οὗ καὶ Χαλκίοιχος ἐκεῖ
ὠνομάζετο, καὶ χαλκοῦν ἦν αὐτῆς τὸ ἄγαλ-
μα. Ἐν Κορίνθῳ ἐπελέγετο Ἑλλωτίς ἢ
Ἑλλωτία, καὶ ἐτελεῖτο αὐτῇ ἐκεῖ ἐορτὴ
τὰ Ἑλλωτία μετ' ἀγῶνος λαμπαδουχίας.
Ἐῖχε δὲ καὶ διάφορα ἄλλα ἐπιώνυμια πλλα-
χοῦ, ὡς Ἀγραύλη ἢ Ἀγραυλός (ἢ ἐν
τοῖς ἀγροῖς). Ἀλέα Ὁ γκα ἐν Θήβαις.
Πρυναία καὶ Πρόνοια ἐν Δελφοῖς.
Τελχινία, ἐν Βοιωτίᾳ. Ἀσία, ἐν Λακε-
δαίμονι, κατὰ τὴν ὁμώνυμον πόλιν. Ἰλιάς
ἐν Ἰλίῳ. Ἰτωνίς ἢ Ἰτωνία, ἐκ τῆς πό-
λεως Ἰτωνίς τῆς Θεσσαλίας. Ἀχαία καὶ
Παναχαϊὶς ἐν Ἀχαΐᾳ. — Τὸ περιφημότα-
τον τῆς Ἀθηνᾶς ἄγαλμα ἦν τὸ ἐν τῷ Παρ-

θεῶν ἐν Ἀθήναις τῆς Παλλάδος ἢ τῆς
Παρθένου, ἀριστουργημα τοῦ Φειδίου (ἴδ.
Ἀττικὴ, Φειδίας). Ὁ κυριώτερος χα-
ρακτηρισμὸς εἰς τὰς καλλιτεχνικάς τῆς θεᾶς
παραστάσεις ἐστὶν ἡρεμὸς ἐμβρόθεια, πνεύμα-
τος διαύγεια καὶ δύναμις. Ἡ κεφαλὴ καὶ
τὸ βλέμμα ἐλαφρῶς κλίνουναι πρὸς τὴν γῆν,
ὡς ἐκ σκέψεως, τὸ μέτωπον ἐστὶν αἰθριον
καὶ καθαρόν, τὰ χεῖλη σοβαρῶς κεκλεισμένα,
τὸ πρόσωπον δ' ἀναλόγως μικρὸν, καὶ ἡ κό-
μη ἀνεπιτηδεύτως χωρίζομένη ἐπὶ τοῦ με-
τώπου, πίπτει ἐλευθέρα ὀπίσω εἰς τὸν τρά-
χηλον καὶ τοὺς ὤμους. Τὸ ὅλον σῶμα ἐν
γένει ἔχει τι τὸ ἀνδρικὸν μᾶλλον ἢ τὸ γυ-
ναικείως τρυφερόν. Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἔφερε
τὸ κράνος, ἐπὶ τοῦ στήθους τὴν αἰγίδα (ἴδ.),
ἔχουσαν ὄφεις πέριξ, καὶ κεφαλὴν Γοργό-
νος ἐν τῷ μέσῳ. Πλὴν δὲ τούτων ἄλλασύμ-
βολα αὐτῆς εἰσὶν ἡ στρογγύλη ἀσπίς, μετὰ
κεφαλῆς Μεδούσης, ἡ παραστάσεων γιγαντο-
μαχίας ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς, τὸ δόρυ
ἢ γλαυῆς, ἢ ἐλαία, ὁ ὄφις, ὁ ἀλέκτωρ. —
Παρὰ Ῥωμαίοις δὲ ἡ Παλλὰς Ἀθηνᾶ ἐκα-
λεῖτο Minerva, παράγωγον τοῦ minervare ἐκ
τοῦ mens (ὁ νοῦς). Συνελατρεύετο δ' ἐπὶ
τοῦ Καπιτωλίου μετὰ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἡ-
ρας, ὑπὸ τὰς εἰρηνικάς μᾶλλον αὐτῆς ιδιότη-
τας, ὡς τις Ἑργάνη, προστάτις τῶν τε-
χνητῶν, τῶν ἱατρῶν (medica), διδασκάλων,
καλλιτεχνῶν, ποιητῶν, μάλιστα τῶν μουσι-
κῶν, καὶ πασῶν τῶν γυναικείων ἐργασιῶν.
Ἡ κυριώτερά αὐτῆς ἐορτὴ, ἀπὸ τῆς 19ης
Μαρτίου ἀρχομένη, ἦν πενταήμερος (Quin-
quatria καλουμένη), καὶ ἐτελεῖτο μάλιστα ὑπὸ
τῶν βιομηχάνων καὶ τεχνητῶν, καὶ τῆς νεο-
λαίας τῶν σχολείων, ὅτε καὶ οἱ μαθηταὶ ἀπέ-
τινον τοῖς διδασκάλοις τὰ δίδακτρα. Κατ' αὐ-
τήν, καὶ εἰς ἄλλην μικρὰν ὁμώνυμον τριή-
μερον ἐορτὴν τῆς 13 Ἰουνίου, καθιεροῦντο
αἱ σάλπιγγες, αἵτινες, ὡς καὶ ἡ συντεχνία
τῶν σαλπικητῶν, ἦσαν ἐν Ῥώμῃ ἰδίως ὑπὸ
τὴν προστασίαν τῆς. Ἀλλὰ καὶ ὡς πολεμι-
κῇ θεᾷ προσέτι ἐλατρεύετο, πιθανῶς καθ'

Ἑλληνικὴν ἐπιρροήν, δι' ἣν καὶ οἱ ὀπλομά-
χοι ἀγωνίσταντο διετέλουν ὑπὸ τὴν προστα-
σίαν αὐτῆς.

Παλλατίς, ἡ τῇ Παλλάδι ἀνήκουσα.
Παλλατίδες πέτραι μέρος τοῦ ὄρους
Κρείου πλησίον τοῦ Ἀργους (Καλλμ. εἰς
Παλλδ. 42).

Παλλήνη, 1) Χερσόνησος τῆς Μακε-
δονίας, μεταξύ τοῦ Θερμαϊκοῦ καὶ τοῦ Τορω-
ναίου κόλπου, ἥ καὶ Φλέγρα λεγομένη. Ἐπ'
αὐτῆς ἔθετον οἱ ποιηταὶ τὴν μάχην τῶν Γι-
γάντων κατὰ τῶν θεῶν (Ἡρδ. Ζ, 123. —
Θουκ. Δ, 120). Ὀμώνυμος δ' αὐτῇ ἦν καὶ
ὁ ἰσθμὸς δι' οὗ συνέχετο μετὰ τῆς στερεᾶς
(Θουκ.). — Ἐῖχε δὲ καὶ πόλιν τοῦ αὐτοῦ ὀνό-
ματος (Στρ. Βυζ.). νῦν Κασσάνδραν. — 2)
Κώμη καὶ δῆμος τῆς Ἀττικῆς, μεταξύ Ὑ-
μητοῦ καὶ Πεντελικοῦ, ἐπὶ τῆς εἰς Μαρα-
θῶνα ἀγούσης ὁδοῦ (Ἡρδ. Α, 62. — Πλούτ.
Θησ. ΙΓ.), ἐνθα καὶ νῦν ἐστὶ ἀπὸ τοῦ Ὑμη-
τοῦ καταρρέον ῥυάκιον Παλλάνα καλεῖται.

Πάλμυρος, ἡ ἐν τῇ παλαιᾷ Γραφῇ
Ταδμὸρ (Α. Βασιλ. 9, 18), ἡ φοινικόπο-
λις, ἐκτίσθη ἐν ἀρχαιοτάτοις χρόνοις ὑπὸ
Σολομῶντος, τοῦ βασιλέως τῶν Ἰουδαίων,
ὡς ἐμπορικὸς σταθμὸς ἐν τῇ συρικῇ ἐρήμῳ,
ἐπὶ Ὁάσιος, μεταξύ Ἀντιλιβάνου καὶ τοῦ
Εὐφράτου. Ὡς ἐκ τῆς θέσεως δ' αὐτῆς πολλὰ
ὑπέστη ἐπὶ Ῥωμαίων, ὑπὸ τε τούτων καὶ τῶν
Πάρθων κατὰ τοὺς μεταξὺ τῶν δύο πολέμους
μέχρι τῶν χρόνων τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρα-
τόρων ἔθαλλε διὰ τοῦ ἐμπορίου, καθ' ὃ χρη-
σιμεύουσα εἰς τὴν κοινωνίαν μεταξύ δύσεως
καὶ ἀνατολῆς· ἀλλ' εἰς ἀνωτέραν περιωπὴν
ἤχθη μόνον κατὰ τὴν ἑκατονταετηρίδα μ.Χ.
ὅτε, ἐπὶ τῶν τότε περιπλοκῶν τοῦ Ῥωμαϊ-
κοῦ κράτους, ὁ Ὀδενάτος (261 μ. Χ.) κατε-
κόσμησε τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ἤγειρεν αὐτὴν
εἰς πρωτεύουσαν τοῦ νέου κράτους, ὃ ἵδρυσεν καὶ
δ, μετὰ θάνατον αὐτοῦ, ἡ χήρα του Ζη-
νοβία ἐξέτεινε καὶ ἐπὶ τῆς δυτικῆς Ἀ-
σίας καὶ ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου. Ἀλλ' ἐπὶ μα-
κρὸν δὲν διήρκεσε τὸ νεοσύστατον τοῦτο κρά-

τος, καὶ τῷ 273 ἀνέτρεψεν αὐτὸ ὁ αὐτοκρά-
τωρ Ἀὐρηλιανός. Ἡ πόλις, λεηλατηθεῖσα,
σχεδὸν ἐντελῶς κατεστράφη· καὶ ἀνωρθώθη
μὲν αὖθις ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἀλλ' εἰ καὶ ἐ-
μεινε σπουδαῖον φρούριον τῶν μεθωρίων, δὲν
ἀνέλαβεν ὅμως πλέον. Τὴν σήμερον, ὑπ'
Ἀράβων κατοικουμένη ἡ θέσις ἐκείνη, δι-
τήρησε τὸ ἀρχικὸν αὐτῆς ὄνομα Τεδμὸρ,
καὶ τῷ 1691 ἀνεκαλύφθησαν ἐκεῖ θαυμάσια
ἐρείπια ἀρχαίων στοῶν καὶ ναῶν, ἐν ἄλλοις
μεγάλου ναοῦ τοῦ Ἡλίου, τοῦ μάλιστα ἐν
Παλμύρᾳ λατρευομένου, μαρτυροῦντα περὶ
τῆς ἀρχαίας αὐτῆς εὐπορίας καὶ λαμπρό-
τητος.

Πάλμυς, Τρώς ἐκ τῶν ἐπισήμων,
υἱὸς Ἰπποτίωνος (Ὀμ. Ἰλ. Ν, 792).

Πάλτος, πόλις τῆς Κασσιώτιδος ἐν
Συρίᾳ (Στρβ. ΠΕ), Σώζονται αὐτῆς τὸ ὄνο-
μα καὶ ἐρείπια.

Παρδοιώτια, πανήγυρις ἐν Βοιω-
τίᾳ, εἰς τιμὴν τῆς Ἰτωνίας Ἀθηνᾶς, παρὰ
τῇ Κορωνεῖᾳ, συνδεδεμένη, ὡς οἱ μεγάλοι
ἀγῶνες ἐν Ἑλλάδι, μετ' ἐκ χειρίας (Στρβ.
Θ, 411. — Πaus. Θ, 34, 1. — Πολύβ. Δ,
3, Θ, 34).

Παρδῶτις λίμνη, ἐν Ἡπείρῳ. Εἰς
τάς ὄχθας αὐτῆς, παρὰ τῇ Δωδώνῃ, ἐλέγε-
το οἰκῆσας ὁ Νεοπτόλεμος, υἱὸς τοῦ Ἀχιλ-
λέως μετὰ τῶν Θεσσαλῶν ὁπαδῶν του. Νῦν
λίμνη τῶν Ἰωαννίνων.

Πάμισος, 1) νότιος ὁμόρρους τοῦ
Πηνειοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ (Ἡρδ. Ζ, 129). Ν.
Λαπάρδα. — 2) Ποταμὸς ἐν Μεσσηνίᾳ, πη-
γάζων ἐκ τῶν συνόρων τῆς Ἀρκαδίας, καὶ
ἐκβάλλων εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν κόλπον
(Στρβ.). — 3) Μικρὸς ποταμὸς τῆς Λακω-
νίας, ὀρίζων αὐτὴν πρὸς τὴν Μεσσηνίαν, καὶ
ἐκβάλλων παρὰ τοῖς Λεύκτροις (Στρβ. Η,
361). — 4) Ποτάμιον τῆς Ἠλίδος πρὸς τῇ
Πύλῳ.

Παρμάχιον, ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς
χρόνοις ἄλλη λέξις διὰ τὸ παγκράτιον. 18.
(Hys. Fab. 273).

Παμμένης, νέος εὐγενὴς Θηβαῖος ἐπὶ Ἐπαμεινώνδου, φαίνεται μετασχὼν εἰς τὴν σύστασιν τοῦ Ἱεροῦ Λόχου (Πλούτ. Πελοπ. ΙΗ), ἐπέμφθη δὲ μετὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην εἰς Ἀρκαδίαν μετὰ 1000 ἀνδρῶν, ἵνα βοηθήσῃ εἰς τὴν ἰδρύσιν τῆς Μεγαλοπόλεως. Εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διέμενεν, ὅτε ἦν νέος, ὁ Φίλιππος ὁ Μακεδὼν (Πλούτ. Πελοπ. ΚΣΤ'). Ὅτε δ' ἐκ δευτέρου εἰσέβαλον οἱ Θηβαῖοι εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἐκυρίευσεν ὁ Παμμένης τὸν λιμένα τῆς Σικυωνίας, καὶ μνημονεύεται ὡς εἰσβαλὼν καὶ εἰς τὴν Φωκίδα. Καθ' ὅσον δὲ γνωστὸν, ἦν ὁ μόνος ἐπίσημος Θηβαῖος, ὁ ἐπιζήσας εἰς τὴν μάχην τῆς Μαντινείας. Ἐπέμφθη δὲ καὶ ἐκ δευτέρου εἰς Μεγαλόπολιν, καὶ τῷ 353 π.Χ. ἔφερεν ἐπικουρίαν 5000 ἀνδρῶν εἰς τὸν ἐξωσθέντα σατράπην Ἀρτάβαζον, ἐνίκησε δις τοὺς στρατοὺς τοῦ μεγάλου Βασιλέως καὶ ἐκτῆσατο μεγάλην φήμην πολεμικὴν (Διόδ. ΙΔ, 34).

Πριήνης ἐν Ἰωνίᾳ, πέμψας δῶρον εἰς τὸν Δαρεῖον ἄμαξαν μεστήν ἀργύρου (Αἰλ. Π. Ι. Δ. 27).

Πάμφια, πόλις τῆς Αἰτωλίας, κειμένη κατὰ τὸ ἀνατολικὸν χεῖλος τῆς Τριχωνίδος λίμνης (Πολύβ. Ε, 7).

Πάμφιλος, 1) Εἰς τῶν ὑπὸ τῶν Δαναῶν φανευθέντων υἱῶν τοῦ Αἰγύπτου (Hygin. Fab. CLXX). — 2) Στρατηγὸς Ἀθηναῖος, σταλείς τῷ 389 κατὰ τῆς ἀποστάσεως καὶ ὑπὸ τῆς Σπάρτης ὑποστηρίχμενης Αἰγίνης, ἐπολιόρκησε τὴν νῆσον, ἀλλ' ὁστὸς ἀπεδιώχθη, καὶ μόνον μετὰ 5 μῆνας ἐλήφθη ὀπίσω ὁ ἐκεῖ ἀπεβάς στρατὸς (Ξνοφ. Ἑλλ. Ε, 1, 1). Ἰσως δ' ἐστὶν αὐτὸς ὁ περὶ τοὺς αὐτοὺς χρόνους διὰ κατάχρησιν δημοσίων χρημάτων καταδικασθεὶς Πάμφιλος (Ἀριστ. Πλούτ. 114, καὶ Σχλ.), καθ' ὅσον εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἡδύνατο νὰ προκύψῃ κατ' αὐτοῦ διοδοκίας ὑπόνοια. — 3) Μαθητὴς τοῦ Πλάτωνος καὶ δι-

Ἰδ. Πάμισος.

Πάμφιλος, Μεγαρεὺς, κτίστης τῆς Σελινούντος ἐν Σικελίᾳ (Θουκ. ΣΤ, 4).

Πάμμων, 1) υἱὸς τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Ἑκάθης (Ὀμ. Ἰλ. Ω, 250). — 2) Πολίτης τις τῆς νήσου Σκύρου (Ἡρόδ.).

Παμπανὴς, μικρὰ πόλις τῆς ἄνω Αἰγύπτου, δυτικῶς τῆς Τεντύρας κειμένη.

Παμφάης, 1) Ἀργεῖος, περὶ οὗ ἐλέγετο ὅτι ὑπεδέξατο εἰς τὴν οἰκίαν του τοὺς Διοσκόρους (Πίνδ.). — 2) Κάτοικος τῆς

δάσκαλος τοῦ Ἐπικούρου. — 4) Ζωγράφος ἐξ Ἀμφιπόλεως, μαθητὴς τοῦ Εὐδόμου, διδάσκαλος τοῦ Ἀπελλοῦ, περὶ τὸ 360 π.Χ. σχολήν ζωγραφικῆς ιδρύσας ἐν Σικυῶνι. Κατὰ τὸν χαρακτῆρα τῆς Πελοποννησιακῆς σχολῆς, ἥς ἀνώτατος ἀντιπρόσωπος ἦν ὁ Πολύκλειτος, ἀπέβλεπε κυρίως εἰς τὴν ἀκριβείαν τῶν ἀναλογιῶν, καὶ ἀπῆτει τούτου ἐνεκα παρὰ τῶν μαθητῶν του τὴν σπουδὴν τῆς γεωμετρίας. Ἐνήργησε δὲ καὶ ἐπέτυχε τὴν

εἰσαγωγὴν τῆς ζωγραφικῆς εἰς τὰ σχολεῖα, καὶ ἵνα, ἐξευγενιζομένη, παύσῃ οὕσα βιομηχανία χειρωνακτικῇ, τὴν ἀπαγόμεναι τῆς ἀσκήσεως αὐτῆς εἰς τοὺς δούλους. Ἐδίδασκε δ' αὐτὴν ἐπὶ μισθῷ, ἐν τάλαντον λαμβάνων διὰ διδασκαλίαν δώδεκα ἐτών. Μνημονεύονται δ' αὐτοῦ δύο εἰκόνες, ἡ ἐν Φλιούντι γινώσκων τῶν Ἀθηναίων, ἐν Ὀλ. 103, γ', καὶ Ὀδυσσεύς ἐπὶ σχεδίας (Ρημ. XXXV, 36, 8). Καὶ συνέγραψε δ' οὗτος περὶ ζωγραφικῆς καὶ περὶ ζωγράφων.

Παμφυλία, ἀρχαιότατα Μόψου ἐστία, ἣν κατ' ἀρχὰς ἡ στενὴ καὶ μᾶλλον ἀκαρπὸς παράλιος ταινία γῆς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἡ μεταξὺ Κιλικίας καὶ Λυκίας, χωριζομένη ἀπὸ ταύτης μὲν διὰ τοῦ ὅρους Κλίμακος, ἀπ' ἐκείνης δὲ διὰ τοῦ ποταμοῦ Μέλαντος. Τὸ βόρειον αὐτῆς ὄριον ἦν ἡ Πισιδία μετὰ τοῦ ὅρους Ταύρου, πρὸς νότον δ' ἐξτείνετο τὸ Παμφύλιον πέλαγος. Τὸ κυριώτερον αὐτῆς ἀκρωτήριον ἐκαλεῖτο Λευκοθεῖον ἢ Λευκολλὰ (ἐκτὸς ἂν τοῦτο ἦν τὸ ἀπέναντι ἀκρωτήριον τῆς Κύπρου), πρὸς τὴ πόλιν Σίδην. Πρὸς ἀνατολὰς ποταμοὶ αὐτῆς ἦσαν ὁ Καταρράκτης, ὅστις δις ὑπὸ τὴν γῆν βυθίζμενος, ἐκβάλλει τέλος ἀνατολικῶς τῆς Ἀτταλείας (Nün Doudenou). Ὁ Κέστρος (ν. Ἀκσού) ὁ Εὐρυμέδων (ἰδ.) (ν. Κέπρου σού) ὁ Μέλας (ν. Μιανυγάτ σού). Οἱ κάτοικοι Πάμφυλοι ἦσαν μέρος μὲν αὐτόχθονες, μέρος δὲ Κίλικες καὶ Ἑλληνες, καὶ μέχρις Ἀντιόχου εἶχον τὰς αὐτὰς περιπετείας μετὰ τῶν γειτόνων των. Ἐῖτα δ' ἐξηρτήθη ἡ Παμφυλία ἐκ τοῦ Περγαμηνοῦ κράτους, καὶ βραδύτερον μετ' αὐτοῦ ὑπετάγη εἰς τὴν Ρώμην. Οἱ κάτοικοι ἦσαν ἐπιδεδομένοι εἰς τὴν ναυτιλίαν, καὶ προσέτι καὶ εἰς τὴν πειρατείαν. Πόλεις δ' ἦσαν αἱ κυριώτεραι, ἡ λιμένα ἔχουσα Κόρυκος, πιθανῶς αὕτη ἡ εῖτα κληθεῖσα Ἀττάλεια ἢ Πέργη ἐπὶ τοῦ Κέστρου μετὰ περιφήμου ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος. Εἰς αὐτὴν ἀπέβη ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἡ Ἀσπενδος ἐπὶ

τοῦ Εὐρυμέδοντος, εἰς ἀπότομον ὄρος, πλουσίους ἔχουσα ἐλαιῶνας· τὸ Σύλλειον ἐπὶ ὄρους εἰς 40 σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ ὄχυρόν· ἡ Σίδη, ἀποικία αἰολικῇ, μετὰ καλοῦ λιμένος. Εἰς αὐτὴν ἐλατρεύετο ἡ Ἀθηνᾶ, καὶ ἐτελοῦντο ἀγῶνες Ὀλυμπιακοί· τὰ Κίβυρα, κ. ἄ. (Στρεβ. ΙΔ, 667. — Μετ. Ι, 14).

Παμφυλικόν, μέρος τῆς πόλεως τοῦ Ἀργους, κατὰ τὴν Παμφυλίδα φυλὴν κληθεῖν (Πλούτ. π. γυν. ἀρ. τμ. Ζ, 11). Ἰδ. Πάμφυλοι.

Παμφύλιον πέλαγος, ὁ μέγας κόλπος νοτίως τῆς Παμφυλίας· Κιλικίας καὶ Λυκίας (Στρεβ. Β, 121, 125. — Λίν. XXVII, 23.).

Πάμφυλοι, 1) οἱ κάτοικοι τῆς Παμφυλίας. — 2) Φυλὴ τις δωρικὴ ἐν Πελοποννήσῳ, ἐπώνυμος τοῦ υἱοῦ τοῦ Αἰγυμίου (Ἡρόδ. Ε, 68). Ἰδ. Φυλῆ.

Πάμφυλος, υἱὸς τοῦ Αἰγυμίου, βασιλεὺς τῶν Δωριέων ἐπὶ τοῦ ὅρους Πίνδου, συνεστρατεύσας μετὰ τῶν Ἡρακλειδῶν εἰς Πελοπόννησον, καὶ τὸ ὄνομά του δοῦς εἰς μίαν τῶν δωρικῶν φυλῶν (Πίνδ. Πυθ. Α, 12. — Ἀπλλδ. Γ, 8, 3).

Πάμφως, πανάρχαιος λεγόμενος ποιητὴς Ἀθηναῖος, ταπτόμενος μετὰ τοῦ Ὀρφέως, τοῦ Λίνου καὶ τοῦ Μουσαίου ὡς γράψας ὕμνους διὰ τὰ Ἑλευσίνα καὶ τὰ Διονύσια. Ὁ Πausanias λέγει αὐτὸν νεώτερον τοῦ Ὀμήρου καὶ ἀρχαιότερον τοῦ Ὀμήρου, καὶ ὅτι τοὺς πλείστους τῶν ὕμνων αὐτοῦ ἔγραψε διὰ τοὺς Ἀθηναίους, εἰς τὴν Δήμητραν, τὴν Ἀρτεμιν, τὸν Ποσειδῶνα, τὰς Χάριτας, καὶ τὸν ἀρχαιότατον Οἰτόλινον (ἰδ.) διὰ τὸν τάφον τοῦ Λίνου. Κατὰ Φιλόστρατον δ' ἔγραψε καὶ ὕμνον εἰς Δία, ἐν ἀπειμνήθη ὁ Ὀμηρος.

Πάν, υἱὸς τοῦ Ἑρμοῦ καὶ μιᾶς ἐκ τῶν θυγατέρων τοῦ Δρύοπος (Ὀμ. Ὑμν. ΙΘ, 34), ἡ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀρκαδικῆς νύμφης Καλλιστοῦς, ἡ τοῦ Διὸς (ἢ Ἑρμοῦ) καὶ

τῆς Πηνελόπης (Ἡρδ. Γ, 145), ἐγεννήθη ἐπὶ τοῦ Λυκαίου ὄρους τῆς Ἀρκαδίας, καὶ ἀνετράφη ὑπὸ τῶν Ἀρκαδικῶν νυμφῶν (Παυσ. Η, 30). Θεὸς τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ δρυμῶν καὶ τῶν ποιμένων, οὐ καὶ τὸ ὄνομα ἴσως ἐστὶ παράγωγον τοῦ πᾶω (βόσκω), ὦν ἐκ γενετῆς κεραὸς, τραγόπους, γενειῶν, σιμῶς, δασύς καὶ ἔχων οὐράν, ὥστε καὶ ἡ μήτηρ του ἔντρομος τὸν ἐγκατέλειπεν· ἄλλ' ὁ Ἑρμῆς λαβὼν αὐτὸν, τὸν ἔφερεν εἰς τὸν Ὀλυμπον, ἔνθα πάντες οἱ θεοί, ἐξ οὗ δῆθεν καὶ Πάν ὠνομάσθη, ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ θείᾳ τοῦ παραδόξου βρέφους (Ὀρμ. Ὑμν. 16, 47). Εἰς ὄρη καὶ εἰς δάση δικιτῶμενος ἔκτοτε, περιάγει εἰς τὰς βοσκὰς, περιποιεῖται καὶ εὐλογεῖ τὰ ποίμνια, ὡς νόμιος, ἐπιμελεῖται τῶν τῆς θήρας ὡς ἀγρῶτος, προστατεύει τὴν μελισσοσουργίαν καὶ τὴν ἀλυσίαν, περιφέρεται μετὰ τῶν νυμφῶν, ἐπιδίδεται μετ' αὐτῶν εἰς εὐθύμους ὀρχήσεις, καὶ παίζει αὐταῖς τὴν σύριγγα, μουσικὸν ὄργανον τῆς ἐφευρέσεώς του. Ὡς θεὸς ὅμως τὴν ἐρημίαν φιλῶν, ἐμβάλλει καὶ φόβον μέγαν (τὸν πανικόν), δι' ὃ καὶ ἡ φοβερά του φωνὴ ἐθεωρεῖτο ὡς στρατούς τρέπουσα εἰς φυγὴν, καὶ «ὦ Πάνες!» ἐξεφωνεῖτο ἐπὶ θεάματός τινος φοβεροῦ ἢ ἀπροσδοκήτου (Ἀρσφ. Ἐκκλ. 1001). Οἱ Ἀθηναῖοι ἐπίστευον ὅτι τοὺς ἐβοήθησεν εἰς τὴν μάχην τοῦ Μαραθῶνος, δι' ὃ καὶ ἔκτοτε ἦν αὐτῷ ἐν Ἀθήναις ἱερὸν ἐν τῶν ὑπὸ τὴν βουλευτικὴν γωνίαν τῆς Ἀκροπόλεως σπηλαίων, ὡς καὶ ἕτερον εἰς τὸν Πάρνηθα, ὑπὸ τὴν Φυλὴν, ἔνθα καὶ ἀνάγλυφα εὐρέθησαν ἀναθήματα· καὶ ἐν Μαραθῶνι εἰς σπήλαιον, καὶ ἐν Σαλαμῖνι ἰδρύθησαν αὐτοῦ ἀγάλματα. Ἐλάτρευον δ' αὐτὸν οἱ Ἀθηναῖοι δι' ἐτησίας λαμπαδοφορίας (Ἡρδ. ΣΤ, 105). Ὡς δὲ καὶ ἕτεροι θεοὶ τῶν δασῶν, οὕτως ἦν καὶ ὁ Πάν ἔμπειρος εἰς τὴν μαντικὴν, καὶ εἰς αὐτὸν ἀπεδίδετο μάλιστα ὅτι ἐδίδαξε τὸν Ἀπόλλωνα. Ὡς πρὸς τὴν σύριγγα δὲ, ἐπλάσθη ὁ μῦθος, ὅτι ἦν νύμφη αὐτῇ, ἣν ὁ Πάν ἐπεδίωξε μέχρι τοῦ Λαδωνος ποταμοῦ ἐν

Μεσσηνίᾳ· ἐκεῖ δ' αὐτῇ ὅτι βοηθεῖα τῶν θεῶν μετεμορφώθη εἰς καλάμους, ἐξ ὧν ὁ Πάν κατεσκεύασε τοὺς σωλήνας τῆς σύριγγος (Ὀν. Μει. Ι, 691). Ἐνίοτε ὅμως παριστᾶται καὶ ἄλλο τι παίζων μουσικὸν ὄργανον. Καὶ τὴν Ἥχῳ δ' ἠγάπησε, καὶ ἐξ αὐτῆς ἔσχεν οὖν τὸν Ὑγκα. Ὡς φίλος δὲ τῆς κωμωδίας καὶ τοῦ χοροῦ, ἠγάπα καὶ τὴν Χάριν Πειθῶ.

Ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις, παρεξηγήσει τοῦ ὀνόματος, ἐθεωροῦσαν τινες τὸν θεὸν τῶν ἀρκαδικῶν δασῶν ὡς σύμβολον τοῦ

Νυμφὸν ἠγάπησεν. Ἐν Πομπηίας.

παντός, καὶ ἡ σύριγξ αὐτοῦ ἠνίττετο δῆθεν τὴν τῶν πάντων ἀρμονίαν. Καθ' ὃ θεὸς τῶν νυμφῶν, ἐθεωρεῖτο ὡς ἀπαδὸς καὶ τοῦ Διονύσου, εὐθυμος, εἰς ὀρχήσεις ἐπιδιδόμενος, τὰς νύμφας ἐρωτεύμενος. Καὶ πρὸς αὖξησιν τῆς συνοδείας τοῦ Βάνχου ἐπενοήθησαν κατόπιν πολλοὶ Πάνες, καὶ μικροὶ Πανίσχοι. Ἐπειρὶ ἦσαν αὐτῷ ἢ πίτυς, ἢ ὄρυς· εἰς θυσίαν δὲ τῷ προσφέροντο ἀγελάδες, κριοί, πρόβατα, γάλα, μέλι, γλεῦκος. Ἐκ τῶν τόπων δὲ ἔνθα κυρίως ἐλατρεύετο, ἐπωνομάζετο Λυκαῖος, Τεγαίεος, Μαρινάλιος. Ἐν Ἀρκαδίᾳ εἶχε τὰ πλεῖστα ἱερά, προσέτι δὲ καὶ ἐν Τροιζήνι, Σικυῶνι, Ὀρωπῷ. Κατὰ δὲ τοὺς Ῥωμαίους ὁ Faunus καὶ ὁ Ianus παρ' αὐτοῖς ἦν ὁ αὐτὸς τῷ Πανί. Ἐν Αἰγύπτῳ δ' ὁ τραγόμορφος Μένδης ἐξελαμβάνετο ὡς ὁ Ἑλληνικὸς Πάν, δι' ὃ καὶ ἡ πόλις Χέμμις, εἰς ἣν ἐκείνος ἐλατρεύετο, μετεφράζετο Πανόπολις (Ἡρδ. Β, 46, 115. Στφ. Βυζ.).

Παναθήναια, ἡ ἐπισημοτάτη τῶν ἐν Ἀθήναις ἑορτῶν εἰς τιμὴν τῆς πολιούχου ἢ πολιᾶδος Ἀθηνᾶς. Ἡ πρώτη αὐτῆς σύστασις, ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀθηναια, ἀπεδίδετο εἰς τὸν Ἐριχθόνιον (Ἀρπκρ. — Παρ. Χρον.)· εἶτα δ' ὁ Θησεύς, ὅτε εἰς ἐν συνέδρεσε τοὺς πρὶν ἀπ' ἀλλήλων κεχωρισμένους δήμους τῆς Ἀττικῆς, καὶ τὰς Ἀθῆνας συγκόμισεν, ἀπε-

ἀπεκάλεσεν αὐτὰ Παναθήναια, ὡς ὑπὸ πάντων τῶν Ἀθηναίων εἰς ἓν συνημμένον πανηγυριζόμενα (Παυσ. Η, 2, 1. — Πλούτ. Θησ. 24. — Ἀππλδ. Γ. 14, 6. — Σουίδ. λ. — Hgin. Astron. II 13). Εἰς τοῦ συνοικισμού δὲ τὴν μνήμην ἐσύστησεν ὁ Πεισίστρατος ἐορτὴν τὰ συνοικια ἢ συνοικέσια, τελουμένην τὴν 16ην ἑκατομβαιῶνος ἐτησίως. Ἦσαν δὲ τὰ Παναθήναια δύο κατηγοριῶν, τὰ μεγάλα Παναθήναια, ἢ ἀπλῶς Παναθήναια λεγόμενα, καὶ τὰ μικρά. Ταῦτα ἦσαν ἐτήσια, ὡς ὑπὸ τῶν ἀρχαίων μαρτυρεῖται, οὐχὶ τριετηρικά, ὡς λέγει μόνος ὁ Λιδάσιος, πιθανῶς ἀντὶ τὸ εἰπῆ ὅτι ἐπανελαμβάνοντο ἐπὶ τρία ἔτη, καὶ τὸ τέταρτον διεκόπτοντο διότι ἀντικαθίσταντο ὑπὸ τῶν μεγάλων (Υἱοθ. Δμσθ. κ. Μηδ.). Ἐτελοῦντο δὲ μετὰ τὰ Βενδίδια (20 Θαργηλ. Ἰούν.) (Πρόκλ. εἰς Πλάτ. Τίμ. Σλ. 26), πρὸ τῆς 20ης τοῦ ἑκατομβαιῶνος (Ἰούλ. Αὔγ.) (Δμσθ. κ. Τιμκρ. Σλ. 808). Τὰ δὲ Μεγάλα Παναθήναια ἦσαν τετραετηρικά, τελούμενα κατὰ τὸ τρίτον ἔτος ἐκάστης Ὀλυμπιάδος, τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Ἐλυμπίδος. Ἡ κυριωτέρα αὐτῶν ἐορτὴ συνί-

καὶ προσεφέρετο τῇ θεᾷ, ἀντικαθιστῶν τὸν ἀρχαῖον. Ἡ πομπὴ παρσκευάζετο ἐν τῷ ἔξω Κεραμεικῷ, εἰσῆρχετο διὰ τοῦ Διπύλου, ὁ πέπλος ἀνηρτάτο, ἵνα τοῖς πᾶσι γίνηται ὄρατος, ὡς ἰστίον, εἰς πλοῦτον διὰ τροχῶν καὶ μηχανισμοῦ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς διὰ κωπίων δῆθεν (Χιλία κώπη. Φιλόστρ. εἰς Ἡρώδ. Ε, 550) κινούμενον, ὃ ἦν δεδμενὸν καὶ ὡς ἡγκυροβολημένον εἰς τὸν Ἀρειον Πάγον. Ἐκείθεν τὴν ναῦν παραλαμβάνοντες οἱ ἐπιφανέστεροι τῶν πολιτῶν, θαλάφοροι, ἤτοι κλάδους ἐλαίας διὰ χειρῶν ἔχοντες, ἄλλοι κανηφόροι, ἐπὶ τῶν κεφαλῶν φέροντες τῶν θυσιῶν τὰ κανᾶ, οἱ νεώτεροι ἐφιπποι, αἱ γυναῖκες καὶ κόραι τῶν ἐλευθέρων φέρουσαι τὰς εἰς τὴν τελετὴν ἀναγκαῖας ὑδρίας καὶ σκάφας (ὕδριαφοροι, σκαφηφόροι, καὶ παρακολουθούμεναι ὑπὸ τῶν γυναικῶν τῶν μετοίκων, αἵτινες ἔφερον δι' αὐτὰς τὰ σκιαδία καὶ τοὺς δίφρους (σκιαδηφόροι, διφροφόροι), πᾶς ὁ πομπέων λαὸς διέτρεχε τὴν πόλιν ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς μέχρι τοῦ Ἐλευσινίου, περὶ τὴν νῦν Μητρόπολιν, ἐστρέφετο εἴτα πρὸς δυσμὰς ὑπὸ τοὺς βορείους πρόποδας τῆς Ἀκροπόλεως,

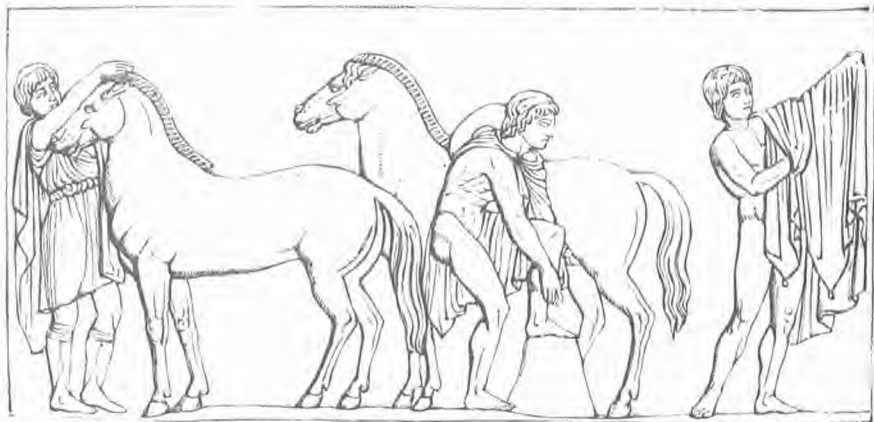
στατο εἰς τὴν πομπὴν μεθ' ἧς νέος πέπλος κραυγῶς καὶ κατάστικτος, ὃν ὕφαινον ἐπὶ ἐννέα μῆνας παρθένοι ἐκ τῶν ἐπισημοτάτων, δύο ἑρρηγῆφοι τὸ πρῶτον, καὶ εἴτα αἱ ἐργαστίαι (ἴδ.). ἀνεβιβάζετο εἰς τὴν ἀκρόπολιν (ΑΡΧ. ΔΕΞ. Λ. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ ΤΟΜ. Β').

κατέλειπεν αὐθις τὴν ναῦν εἰς τὸν Ἀρειον Πάγον ὅθεν τὴν εἶχε λάβει, καὶ ἄνεργόμενος εἰς τὴν ἀκρόπολιν, παρέδιδε τὸν πέπλον εἰς τὸν ἱερέα τῆς Ἀθηνᾶς. Τὴν πομπὴν ταύτην παριστᾶσι τὰ ἀνάγλυφα τῆς ζωοφόρου τοῦ

Παρθενῶνος, ἧς σώζεται μέγα μέρος. Κατὰ δὲ τὰς πρὸ τῆς πομπῆς καὶ μετ' αὐτὴν ἡμέρας ἐτελοῦντο γυμνικοὶ ἀγῶνες, οὓς ἐκάνονισσε μάλιστα ὁ Πεισίστρατος ἐπὶ Ἰπποκλείδου ἄρχοντος (565 π. Χ.). Ἐπὶ Σόλωνος προσετέθησαν καὶ ῥαψωδῶν ἀγῶνες, ψαλλόντων ἔπη ὁμηρικὰ, καὶ οὗτοι ἀνεπτύχθησαν καὶ ἐξετάθησαν ὑπὸ Περικλέους (446 π. Χ.) εἰς μουσικοὺς ἀγῶνας ᾧδῆς, αὐλοῦ καὶ κιθάρης ἐν τῷ Ἰλδείοῳ (Πλούτ. Περ. II'). Καὶ

Παναῖος, λαὸς τῆς Θράκης περὶ τὴν Ἀμφίπολιν (Θουκ. Β, 101).

Παναίτιος, 1) Τήνιος, υἱὸς Σωσιμένης, τριήραρχος, αὐτομολήσας πρὸς τοὺς Ἑλληνας κατὰ τὴν ναυμαχίαν τῆς Σαλαμῖνος (Ἡρόδ. II, 82). — 2) υἱὸς Νικαγόρου, Πέδιος, γεννηθεὶς περὶ τὰ 180 π. Χ., σπουδάζας ἐν Ἀθήναις τὴν φιλοσοφίαν ὑπὸ Διογένην τὸν Βαβυλώνιον καὶ τὸν μαθητὴν αὐτοῦ Ἀντίπατρον τὸν ἐκ Ταρσοῦ. Εἶτα δὲ, μετὰ

κύκλιοι δὲ χοροὶ ἐψάλλοντο, καὶ ὀρχήσεις ἐτελοῦντο καὶ λαμπαδηδρομίαι, καὶ ἀγῶνες ναυτικοὶ τῶν τριήρεων. Ἡ δὲ πᾶσα ἑορτὴ διήρκει ἀπὸ τῆς 21 ἢ 24 μέχρι τῆς 29 τοῦ ἑκατομβαιῶνος. Ἐξελέγοντο δὲ 10 ἄθλο-οἱ, εἰς ἑκάστην ἐκάστης, καὶ τὸ ἄθλον ἦν, διὰ τοὺς γυμνικοὺς καὶ ἀγῶνας, στέφανος ἐκ κλάδου τῆς ἱερᾶς ἐλαίας, καὶ πῆλινος ἀμφορεὺς ἐλαίου ἐκ τοῦ αὐτοῦ δένδρου (Πινδ. Νεμ. I, 34). Μετὰ δὲ τοὺς ἀγῶνας ἐπεράτου τὴν ἑορτὴν θυσία ἐκατόμβης καὶ γενικὴ ἐστίασις. — Καὶ ἀλλαγὴ δ' ἐτελοῦντο Παναθήναια, οἷον ἐν Μαγνησίᾳ, εἰσαχθέντα ὑπὸ Θεμιστοκλέους, ἐν Τέφῳ, ἐν Ῥόδῳ.

Πάναινος, Ἀθηναῖος, ἀδελφὸς τοῦ Φειδίου, ζωγράφος ἐπίσημος, μετὰ τοῦ Πολυγνώτου καὶ Μίκωνος ἐν τῇ Ποικίλῃ Στοᾷ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην παραστήσας, καὶ ἐν τῷ ναῷ τοῦ Διὸς ἐν Ὀλυμπίᾳ διάφορα ἀξιόλογα ἔργα ἐκτελέσας (Παυσ. Ἑλλ. — ΡΙ.).

βάς εἰς Ῥώμην, ἐσχέτισθη μετὰ Λαιλίου καὶ τοῦ νεωτέρου Ἀφρικανοῦ, καὶ συνώδευσεν αὐτὸν εἰς τὴν πρεσβείαν αὐτοῦ διὰ τῆς Ἀσίας εἰς Ἀίγυπτον πρὸς Πτολεμαῖον τὸν Φύσκωνα τῷ 143 π. Χ. Ἐδίδαξε δ' ἐν Ῥώμῃ τὴν Στωϊκὴν φιλοσοφίαν, καὶ μεγάλως συνετέλεσεν εἰς αὐτῆς τὴν διάδοσιν, πολλοὺς ἀξίους μαθητὰς ἀναδείξας (Cic. d. Or. III, 21, 23. Tusc. IV, 2. Or. II, 2). Εἶτα δ' ἐπανελθὼν εἰς Ἀθήνας, διεδέχθη τὸν διδάσκαλόν του Ἀντίπατρον εἰς τὴν διέθουναι τῆς Στωϊκῆς σχολῆς, καὶ μαθητὰς ἔσχεν τὸν Ἀπολλόδοτον ἐκ Νύσσης τῆς Καρίας, τὸν Μνήσαρχον, Ἐκάτωνα τὸν Ῥόδιον, τὸν ἐξ Ἀπαμείας τῆς Συρίας Ποσειδώνιον. Ἀπεβίωσε δ' ἐν βαθείᾳ γήρατι εἰς Ἀθήνας, καὶ ἐκεῖ διετηρήθη εἰς μνήμην του ἐταιρία ὁμοτραπέζων, καλουμένη Παναίτιαστων. Ἐγραψε «Περὶ αἰρέσεων, περὶ προνοίας, περὶ εὐθυμίας» (Cic. Fin. IV, 9)· τὸ δὲ κυριώ-

τερον σύγγραμμά του ἦν τὸ «περὶ καθήκοντος» εἰς βιβλία τρία, καὶ τοῦτο, ὡς λῖαν δημοτικόν, ἐλαθεν ὁ Κικέρων ὡς ὑπόδειγμα τῶν δύο πρώτων βιβλίων τοῦ de officiis συγγράμματός του (Cic. Off. II, 17, III, 2. Ad. Ali. XVI, 41). Σώζονται δ' ἐλάχιστα τῶν ἔργων αὐτοῦ ἀποσπάσματα. Καὶ εἰς μὲν τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς σχολῆς ἐνέμεινε πάντοτε· ἀλλ' οὐ σπανίως ἐμέτρελλε τῶν δογματῶν αὐτῆς τὴν αὐστηρότητα. μᾶλλον προσεγγίζων τοῖς περιπατητικαῖς. Καὶ ὡς πρὸς τὴν μαντικὴν ἐπὶ ἔτρεφε δισταγμούς· τὸ δὲ περὶ καθήκοντος σύγγραμμά του ἦν ὠρισμένον μόνον διὰ τοὺς εἰς σοφίαν προκόποντας. Ὡς ἓνα δὲ τῶν ἀξιολογωτέρων διδασκάλων τῆς στοικῆς διδασκαλίας θεωρεῖ αὐτὸν ὁ Κικέρων (Διογ. Λ.—Πλούτ.). —3) Μαθηματικὸς, γράψας «περὶ τῶν κατὰ γεωμετρικῶν καὶ μουσικῶν λόγων καὶ διαστημάτων». —4) Τύραννος τῶν Λεοντίνων ἐν Σικελίᾳ.

Πανατωλικόν, ἡ γενικὴ τῶν Αἰτωλῶν συνέλευσις, συνερχομένη ἀπαξ κατ' ἔτος, τὸ φθινόπωρον, ἐν Θέρμας, ἢ ἐνίοτε καὶ ἐν Ναυπάκτῳ. Σκοπὸς κύριος αὐτῆς ἦν ἐν τοῖς ἑπειτα χρόνοις ἡ ἀντίστασις εἰς τὴν Μακεδονίαν. Εἰς τῶν στρατηγῶν τῆς χώρας ἐξελέγετο αὐτῆς πρόεδρος· ἡ δὲ ἐναρξίς αὐτῆς ἐτελεῖτο ἐπισήμως καὶ μετ' ἀγώνων (Θουκ. Γ, 94-102. —Πολύβ. Β, 2).

Πανάκεια, θυγάτηρ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, συλλατρευομένη μετ' αὐτοῦ ἐν Ἐρωπῇ (Ἀρσφ. Πλούτ. 702. —Παυσ. Α, 34).

Πάνακρος, ὄρος τῆς Κρήτης, μετὰ τῆς Ἰῶης συνεχόμενον (Καλλιμ. εἰς Δ. 1. 50).

Πάνακτον, φρούριον μεταξὺ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, πολλὰκις μεταδὸν ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην, καὶ τέλος μέιναν εἰς τὴν Ἀττικὴν (Θουκ. Ε, 3. 42). Λεῖψανον αὐτοῦ ἐστὶ πύργος σωζόμενος ὑπὲρ τὸ χωρίον Σάλεσι.

Πανάρετις, φιλόσοφος Ἀκαδημαϊκός, μαθητὴς τοῦ Ἀρχεσιλάου (Αἰλ.).

Παναχαιοί, καθ' Ὁμηρον (Ἰλ. Β, 404. Η, 73. 159) πάντες ὁμοῦ οἱ Ἑλληνας, οἱ πανέλληνες. — Μετὰ ταῦτα Παναχαιεὺς ἦν πᾶσα ἡ Ἀχαιΐα, ὅθεν καὶ ἐπῄθον ἐκεῖ τῆς Ἀθηνᾶς (Παυσ. Ζ, 20), ὡς καὶ Παναχαιΐα, τῆς Δήμητρος ἐν Αἰγίῳ τῆς Ἀχαιΐας.

Πανδάρους, 1) Ἐφέσιος, ζῶν ἐν τοῖς ἀγροῖς, ᾧ ἡ Δήμητρα ἔδωκε τὸ δῶρον νὰ τρώγῃ ὅσον θέλει χωρὶς νὰ ἐνοχλῇται. Θυγάτηρ αὐτοῦ ἦν ἡ Ἀηδών, γυνὴ τοῦ Πολυτέχνου (Ἀντ. Λιβ. 11). —2) Μιλήσιος, υἱὸς τοῦ Μέρποπος, κλέψας ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς ἐν Κρήτῃ χρυσοὺν κῦνα, καὶ δούς αὐτὸν τῷ Ταντάλῳ εἰς φύλαξιν. Ὅτε ὁμως ὁ Ζεὺς ἐζήτησε τὴν ἀπόδοσιν αὐτοῦ, ἔφυγεν εἰς Ἀθήνας καὶ ἐκεῖθεν εἰς Σικελίαν, ἐνθα ἀπέθανε μετὰ τῆς γυναικὸς τοῦ Ἀρμυθῆος. Ἡ μία τῶν θυγατέρων του, κατὰ σύγχυσιν μετὰ τῆς προμνημονευθείσης, ὠνομάζετο Ἀηδών (Ἰδ.). Περὶ δὲ τῶν δύο ἄλλων Μερόπης καὶ Κλεοδώρας, ἡ Καμείρας καὶ Κλυτίας, διηγεῖται ὁ Ὅμηρος, ὅτι ἐν μικρᾷ ἡλικίᾳ μείναςαι ὀρφαναί, ἐπροστατεύθησαν ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης, τῆς Ἥρας, τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ ἔλαβον ὡς δωρεὰν τὴν καλλονὴν καὶ τὴν ἰκανότητα εἰς τὰς τέχνας. Ὅτε ὁμως ἡ Ἀφροδίτη, κατ' ἐντολὴν τοῦ Διὸς, ἤλθε νὰ ταῖς ἀναγγεῖλῃ εὐτυχὴ γάμον, ἀνῆρπασαν αὐτὰς αἱ Ἀρπυιαι, καὶ τὰς παρέδωκαν δούλας εἰς τὰς Ἐρινύας (Ὅμ. Ὀδ. Υ', 66).

Πάνδαρος, 1) Υἱὸς τοῦ Λυκάονος, ἀρχηγὸς τῶν ἐν Ζελεΐᾳ Λυκίων εἰς τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον, τοξότης ἐπιδειξιώτατος, εἰς ὃν αὐτὸς ὁ Ἀπόλλων εἶχε δωρῆσαι τὸ τόξον του. Πληγώσας τὸν Μενέλαον, παρέκώλυσε τὴν εἰρήνην ἣτις ἐπρόκειτο νὰ κλεισθῇ. Μετὰ ταῦτα δ' ἐφρονεῖτο ὑπὸ τοῦ Διομήδους (Ὅμ. Ἰλ, Β, 824. Δ, 88. Ε, 290). —2) Υἱὸς τοῦ Ἀλκάνορος, δίδυμος ἀδελφὸς τοῦ Βιτύου, σύντροφος τοῦ Αἰνείου, φονευθεὶς ὑπὸ Τούρρου (Virg. A. IX, 672. 755).

Πανδαταρία, νήσος τοῦ Τυρρηνικοῦ πελάγους ἀπέναντι τῆς Καμπανίας. Ν. Βαν-δουτιέν. Εἰς αὐτὴν κυρίως ἐξωρίζοντο αἱ γυναῖκες τῶν αὐτοκρατορικῶν οἰκογενειῶν τῶν Ῥωμαίων (Στρβ. Ε, 233.—Suet. Tib. LIII.—Tac. Ann. I, 53 XIV, 63).

Πανδέλετος, συκοφάντης τις ἐν Ἀθήναις (Ἀρσεν. Νφ. 920).

Πάνδημος, ἐπίθετον τῆς Ἀφροδίτης, κατ' ἀντίθεσιν τῆς Οὐρανίας (Πλτ. Συμμ. 185). Ἐν Ἀθήναις εἶχε ναὸν ἐν τῇ ἀγορᾷ, οὗ ἡ ἱερὺς ἀπεδίδοτο εἰς τὸν Θησέα, ὅτε συνώκησε τοὺς δῆμους τῆς Ἀττικῆς εἰς τὴν πόλιν (Παυσ. Α, 2, 2), Ἐλατρεῦθη δ' ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα καὶ ἐν Θήβαις (Παυσ. Ο, 16).

Πανδία, ἑορτὴ ἐν Ἀθήναις ἀρχαιοτάτη, πιθανῶς τῇ Διὶ τελομένη ὑπὸ πάντων τῶν Ἀθηναίων, ὡς τὰ Παναθήναια τῇ Ἀθηνᾷ. Ἀπεδίδοτο δὲ, ἕνεκα τοῦ ὀνόματος, ἡ εἰσαγωγή τῆς ἑορτῆς ταύτης εἰς τὸν πανάρχαιον βασιλεῖα τῶν Ἀθηνῶν Πανδίων, ἡ κατ' ἄλλους (Μ. Ἐτυμ. λ.—Φωτ. λ.) εἰς τὴν Πανδῆν. Ἡ ἐποχὴ τῆς αὐτῶν τελέσεως ἦν εὐθὺς μετὰ τὰ Διονύσια (Δμοθ. κ. Μειδ. Σλ. 517).

Πανδέη, θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Σελήνης (Ὀμ. Ὑμν. ΑΒ, 15).

Πανδιονῆς, φυλὴ, μία τῶν δέκα ἀττικῶν, κληθεῖσα κατὰ τὸν βασιλεῖα Πανδίων.

Πανδίων, 1) ὁ πρῶτος, ἐν Ἀθήναις, υἱὸς τοῦ Ἐριχθονίου, βασιλεύσας περὶ τὰ 1463 π. Χ. ἐπὶ 40 ἔτη, πατὴρ τοῦ διαδεχθέντος αὐτὸν Ἐρεχθίδος, τῆς Πρόκνης καὶ τῆς Φιλομήλης. Ἐπ' αὐτοῦ ἐπιστεῦοντο ἐπισκεφθέντες τὴν Ἀττικὴν ὁ Διόνυσος καὶ ἡ Δήμητρα, καὶ εἰσαγαγόντες τὴν ἀμπελοργίαν καὶ τὴν γεωργίαν. Κατὰ τοῦ Λαβδάκου, βασιλέως τῶν Βοιωτῶν, ἐκάλεσεν εἰς ἐπικουρίαν τὸν Θρᾶκα βασιλεῖα Τηρέα, εἰς ὃν ἔδωκεν εἰς γυναῖκα τὴν θυγατέρα του Πρόκην. — 2) Υἱὸς τοῦ Κέκροπος καὶ τῆς Μητιάδουσης, δευτέρως τοῦ ὀνόματος βασιλεὺς

τῶν Ἀθηνῶν, ὑπὸ τῶν Μητιονιδῶν ἐκδιωχθεὶς εἰς Μέγαρα, ἔνθα ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Πύλαντος, καὶ διέβηθ' αὐτόν. Ἦν πατὴρ τοῦ Αἰγέως, τοῦ Πάλλαντος, τοῦ Νίσου, τοῦ Λύκου καὶ τοῦ Οἰνέως· καὶ αὐτοῦ ἡρώων καὶ ὁ τάφος ἐδεδίκνυντο ἐν Μεγάρῳ. Ἐν Ἀθήναις δ' ἱερὺς ἀνδριάς αὐτῷ πρὸς τοῖς τῶν Ἑπωνύμων, καὶ ἄλλος ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως. Μετὰ θάνατον αὐτοῦ οἱ υἱοὶ του (Πανδιονίδαι), ἐπανελθόντες εἰς Ἀθήνας, ἐξέβαλον τοὺς Μητιονίδας καὶ ὁ μὲν Αἰγεὺς ἔλαβε τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν, ὁ Λύκος τὴν ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς Πάλλας τὴν ἐπὶ τῆς νοτίας ἀκτῆς τῆς Ἀττικῆς, καὶ ὁ Νίσος τὴν ἐπὶ τῆς Μεγαριδῆς (Παυσ. Α, 5, 3. 1, 10, 1).

Πανδοκεῖον, ξενοδοκεῖον, κατὰ γόγιον, τὰ ξενοδοκεῖα πρὸς κατάλυσιν ξένων, τὸ πρῶτον σπάνια ἐν Ἑλλάδι, ὅτε οἱ ἄλλοδαποὶ παρὰ τοῖς φίλοις (ξένοις) αὐτῶν κατέλυον. Ἀλλὰ μετὰ ταῦτα αἱ μεγάλαι πανηγύρεις, ἡ αὐξήσις τῆς ἐμπορικῆς συγκοινωνίας, κατέστησαν αὐτὰ ἀφεικτα εἰς τὰ μεγάλα κέντρα τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τὰς εἰς αὐτὰ ἀγούσας ὁδοὺς, καὶ οἱ πρέσβεις εἰς τοιαῦτα πολλάκις κατέλυον, καθ' ὃ μὴ ἔχοντες φίλους παρ' οἷς νὰ γίνωσι δεκτοὶ (Αἰσχ. π. Περσέ. 273). Εἰς τὴν θέσιν τῶν Πλαταιῶν, ἅφ' οὗ τὰς κατέστρεψαν, ἀνήγειραν οἱ Σπαρτιάται μέγα τοιοῦτο Πανδοκεῖον ἡ καταγόγιον (Θουκ. Γ, 63).

Πανδοσία, 1) πόλις τῆς Θεσπρωτίας ἐν Ἡπειρῷ ἐπὶ τοῦ Ἀχέροντος, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνα εἰς Ἀλέξανδρον, τὸν βασιλεῖα τῶν Μολοσσῶν (Δημ. Ἀλ. Liv. VIII, 28.—Just. XII, 2). — 2) Πόλις ὀχυρὰ τῶν Βρουτιῶν εἰς τὰ μεθόρια τῆς

Λευκανίας (Στρβ. Β.—Liv. VIII, 24), κατὰ μὲν καὶ αὐτὴ παρὰ ποταμῷ ὅστις ἐπίσθη

ἐκαλεῖτο Ἀχέρων, ἀποικία τῶν Κροτωνι-
τῶν. Εἰς ταύτην ἐφρονέθη ὁ βασιλεὺς τῆς
Ἡπείρου Ἀλεξάνδρος. Κατὰ Πλούταρχον
(Πύρρ.) ἔκειτο μετὰ τῷ Ἡρακλείᾳ καὶ τοῦ
ποταμοῦ Στίριδος. Νῦν Ἀγγλῶνα.

Πανδοῦρα, μουσικὸν ὄργανον, κατὰ
μὲν Ἡσύχιον, ἡ σύριγξ τοῦ Πανός· ἀλλ'
ὀρθότερον, ὡς φαίνεται, κατὰ Πολυδεύκην
(Δ, 60), ἐντατὸν ὄργανον τρίχορδον.

Πάνδρουσος, θυγάτηρ τοῦ βασιλέως
τῶν Ἀθηναίων Κέκροπος, ἀδελφὴ τῆς Ἑρσης
καὶ τῆς Ἀγραύλου. Ὁ Ἑρμῆς ἔσχεν ἐξ αὐ-
τῆς τὸν Κήρυκα. Φιλτάτῃ τῇ Ἀθηνᾷ, συν-
ελατρεύετο μετ' αὐτῆς ἐν τῷ ναῷ τῷ Ἑρ-
μείῳ, καὶ Πανδρόσιον ἰδίως ἐλέγετο ἡ
δυτικὴ αὐτοῦ διαίρεσις, ἐν ᾗ φαίνεται ὅτι ἔ-
θαλλε καὶ ἡ ἱερὰ ἐλαία. (Πολυδ. Η, 9. —
Παυσ. Α, 27. — Rang. lib. d. Erechtth.)

Πανδώρα, ἡ πρώτη γυνὴ ἦν, κατὰ
τινας μύθους, διέταξε τὸν Ἡραϊστον νὰ πλά-
σῃ, καὶ ἐπεμψεν εἰς τὴν γῆν ὁ Ζεὺς, πρὸς
ἐμψυκτικὴν τῶν ἀνθρώπων δεχθέντων τὸ πῦρ
ᾧ εἶχε κλέψει ὁ Προμηθεὺς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.
Καὶ ἡ μὲν Ἀφροδίτῃ ἔδωκεν αὐτῇ ἐξαιρετον
κάλλος, ἡ δ' Ἀθηνᾷ τὴν εἰς τὰς τέχνας ἐπι-
δεξιότητα, αἱ Ὡραι πᾶν θέλγητρον καὶ πᾶσαν
χάριν. Τῇ ἐδόθη ὁμῶς συγχρόνως νὰ φέρῃ
καὶ κιβώτιον πάντων τῶν κακῶν περιεκτικόν.
Οὕτως ἐφωδιασμένην τὴν ἐπεμψεν ὁ Ζεὺς διὰ
τοῦ Ἑρμοῦ πρὸς τὸν Ἐπιμηθέα, ὅστις,
παρὰ τὰς συμβουλὰς τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Προ-
μηθέως, τὴν ἐνυμφεύθη, καὶ τότε, ἐκ τῆς κύ-
στεως ἀνοιχθείσης ἐξώρμησαν πάντα τὰ δει-
νὰ ὅσα ἔκτοτε βασανίζουσι τὸ ἀνθρώπινον
γένος (Ἡσδ. Θεογ. 571. Ἑργ. κ. Ἡμ. 81.
— Ἀπλλδ. Α, 7, 2). — Ἄλλως, σύντροφος
τῆς Ἑκάτης καὶ τῶν Ἑρινύων, σιδηροῦν τὸ
σῶμα ἔχουσα, καὶ βασάνους ἐπιβάλλουσα
τοῖς ἀνθρώποις (Ὀρφ. Ἀργ. 973).

Πάνδωρος, υἱὸς τοῦ Ἑρεχθέως, βα-
σιλέως τῶν Ἀθηναίων καὶ τῆς Διογενείας,
ἀδελφὸς Πανδίωνος τοῦ Β (Ἀπλδ. Γ, 15, 1).

Πανεῖα (δείματα), ἡ πανικὸ ἰό-

βοι (Ἰδ. Πάν), οἱ αἰφνιδίως καὶ ἀναιτίως
ἐμπίπτοντες εἰς πλῆθη, ἐκ τοῦ Πανός, ὡς
ὀπαδοῦ τοῦ Διονύσου, ἐμβαλόντος εἰς τούτους
τούς Ἰνδοὺς διὰ τῆς ἡχῆσεως τῶν μουσικῶν
ὀργάνων ᾗ εἶχεν ἐξεύρει (Λουκ. Βαυχ. 4),
ἢ τοὺς Πέρσας ἐν Μαραθῶνι (Ἡρδ. ΣΤ, 105).

Πανελλήνιος, ἐπίθετον ὑφ' ὃ ὁ Ζεὺς
ἀρχαιότατα ἐλατρεύετο ἐν Δωδώνῃ· καὶ ἐν
Αἰγίνῃ δ' ὑπῆρχε βωμὸς αὐτοῦ, ἰδρυθεὶς, ὡς
ἐλέγετο, ὑπὸ τοῦ Αἰακοῦ τῷ Διὶ, ὡς σώ-
σαντι τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ ἀνομβρίας, ἐπὶ τῆς
κορυφῆς τοῦ ὕψηλοῦ ὄρους τῆς νήσου, ὅπερ
καὶ αὐτὸ ἐξ αὐτοῦ Πανελλήνιον ἐκλήθη (Ἡρδ.
Θ, 7. — Πίνδ. Νεμ. Ε, 10. — Παυσ. Β,
30, 4). Καὶ ἐν Ἀθήναις εἰς τὸν Πανελλή-
νιον Δία ὠκοδομήθη ὁ ἀνατολικὸς ὑπὸ τὴν
Ἀκρόπολιν ὑπὸ τοῦ Πεισιστράτου θεμελιω-
θεὶς, ὑπὸ Ἀδριανοῦ δὲ περατωθεὶς μέγας ναός,
οὗ λείψανα ἀξιόλογα σώζονται. Εἰς τὸ ἐν Αἰ-
γίνῃ δ' ἱερὸν ἐτελεῖτο καὶ ἐορτὴ τὰ Παν-
ελλήνια.

Πανηγυρικὸς, λόγος ὃν εἰς πανη-
γύρεις ἐπρόφερον ῥήτορες, φιλοτιμούμενοι δι'
εὐγλωττίας, ἐντέχνου ἀπαγγελίας καὶ ἐν-
διαφερούσης ὑποθέσεως νὰ ἐλκύσωσι τὴν
κοινὴν ἐπευφημίαν. Ὡς ἀντικείμενον δὲ τοῦ
λόγου τῶν ἐλάμβανον ἢ τὴν ἐορτὴν αὐτὴν,
ἢ τὸν τελούντα αὐτὴν λαόν, τὰς ἀρετὰς καὶ
τὰ κατορθώματα αὐτοῦ ἐξαίροντες, καὶ τὸν
πατριωτισμὸν τοῦ ἐκκαίοντες (Quinct. Π,
10, 14). Μεταγενεστέρως δ' ἤρξαντο καὶ
ὑπὲρ ἀτόμων προσφέροντες τὰς αὐτὰς δημη-
γορίας, ἀποβάσας ὅλως ἐπαινετικὰς. Τοιοῦ-
τοι ἦσαν ὁ Ὀλυμπιακὸς καὶ Πυθι-
κὸς τοῦ Γοργίου, ὁ Ὀλυμπιακὸς καὶ
οἱ Πανηγυρικοὶ τοῦ Λυσίου, ὁ Πανη-
γυρικὸς τοῦ Ἰσοκράτους, ὁ Παναθη-
ναϊκὸς τοῦ Ἀριστείδου. — Τοὺς ἐλληνικοὺς
πανηγυρικοὺς ἐμιμήθησαν καὶ οἱ Ῥωμαῖοι.
Ὁ ἀξιολογώτερος αὐτῶν ἦν ὁ Πλινίου τοῦ
νεωτέρου εἰς τὸν αὐτοκράτορα Τραϊανόν, ἐ-
χων καὶ οὐ μικρὰν ἱστορικὴν ἀξίαν. Μετα-
γενεστέρως δ' ἐξέπεσαν εἰς ταπεινὴν κολα-

κείαν καὶ ἐπαίνων ὑπερβολὰς, οἳοί εἰσιν οἱ μετὰ 200 περίπου ἔτη ὑπὸ Εὐμηνίου καὶ ἄλλων συνταχθέντες καὶ τοὺς αὐτοκράτορας ἐξυμνούντες κατ' ἐντολήν τῶν Παλατικῶν πόλεων.

Πανήγυρις, συνάθροισις τοῦ λαοῦ ἰδίως πρὸς τέλεσιν μεγάλων θρησκευτικῶν τελετῶν, ἃς καὶ γυμνικοὶ ἀγῶνες συνήθως συνώδευον, καὶ εἰς κοινὸν ἐπήκοον ἀναγνώσεις λόγων τῶν πανηγυρικῶν, ὅτε καὶ κίνησις ἦν πολλὴ ἀγοραπωλησιῶν, καὶ ἐνίοτε καὶ πολιτικά τινα ζητήματα ἐρρυθμίζοντο ἐπὶ τῇ περιστάσει τῆς συναθροίσεως. Τοιαῦται μετὰ γὰρ συνώδευον τὰς ἐορτάς τῶν πρωτίστων θεοτήτων ἐκάστης χώρας, ὡς τὰ Παναθήναια ἐν Ἀττικῇ, τὰ Κάρνεια ἐν Λακεδαιμόνι. Ἐν Σπάρτῃ εἰς ἐπισήμους πανηγύρεις ὑπῆρχον καὶ Πανηγυριάρχαι.

Πάνθεα, 1) ἡ ὠραιότατὴ σύζυγος τοῦ Πέρσου ἡγεμόνος Ἀδραδάτου (Ξηφ. Κυρπ.). — 2) Ἡ δευτέρα σύζυγος τοῦ αὐτοκράτορος Μάρκου Ἀντωνίου, τοῦ φιλοσόφου (Λουκ.).

Πάνθεον, ἐν Ῥώμῃ ναὸς πᾶσι τοῖς θεοῖς ἀφιερωμένος, στρογγύλος, μετὰ προστασίσεως, καὶ ἐπὶ τοῦ τοίχου ἐξωθεν δύο ἀπαλλήλων σειρῶν ἡμικύκλιων ρωμαϊκοῦ ὀθροῦ, σωζόμενος ἔτι, καὶ σήμερον χρησιμεύων ὡς ἐκκλησία.

Πανθήρης, δίχτυον, δι' οὗ ἐθηρεύετο οὐχὶ εἰδικῶς ἐν, ἀλλὰ πᾶν εἶδος ἄγρως.

Πανθία — **λαῖα**, ἀρχαία

φυλὴ γεωργικὴ ἐν Περσίᾳ (Ἡρδ. Α, 125).

Πάνθοος, (Πάνθους), υἱὸς τοῦ Ὀρθύα, νέος ἱερεὺς τοῦ ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνος, καλ-

λοντῆς σπανίας, δι' ἣν ἀρπάσας ἐκόμισεν αὐτὸν εἰς Τροίαν ὁ υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος, ὁ δὲ Πρίαμος ἐγκατέστησεν αὐτὸν αὐθις ἱερέα τοῦ ἐκεῖ Ἀπόλλωνος. Υἱοὶ δ' αὐτοῦ ἦσαν ὁ Πολυδάμας, ὁ Ὑπερήνωρ καὶ ὁ Εὐφορβος (Ὁμ. Ἰλ. Γ, 146. Ξ, 150. Ρ, 9. 24. 40. 81. — Λουκ. Ἀλεξ. 27. — Λγρ II, 319).

Πανέσκος, μικρὸς Πᾶν, εἰς παιδικὴν ἡλικίαν, ἐκ τῶν ὀπαδῶν τοῦ Διονύσου. Ἰδ. Π ἄ ν.

Πανέτης, Μεσσήνιος, ὁ συμβουλευσας τοὺς Σπαρτιάτας περὶ ἐκλογῆς βασιλείας μεταξὺ τῶν δύο διδύμων τοῦ Ἀριστοδήμου υἱῶν, τοῦ Εὐρυσθένης καὶ τοῦ Προκλέους (Ἡρδ. ΣΤ', 52).

Πανιώνιον, ἱερὸν ἄλλος μετὰ ναοῦ τοῦ Ἑλικωνίου Ποσειδῶνος ἐπὶ τῆς ἐν Ἰωνίᾳ ἄκρας τῆς Μυκάλης, ἐνθα συνήρχετο τὸ συνέδριον τῶν πληρεξουσίων τῶν 12 Ἰωνικῶν πόλεων, καὶ ἐτελεῖτο ἀπὸ τοῦ ἔτους πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν Ὀλυμπιάδων ὡς εἰκάζεται, ἡ κοινὴ τῶν Ἰώνων πανήγυρις, τὰ Πανιώνια, μετὰ γυμνικῶν ἀγῶνων. Οἱ ἱερεῖς ἢ θύται κατὰ τὴν πανηγυριν ταύτην

ἐξελέγοντο ἐκ τῶν πολιτῶν τῆς Πριήνης, εἰς ἧς τὴν περιοχὴν ὁ ναὸς ἀνῆκε, καὶ ἐλέγοντο βασιλεῖς (Ἡρδ. Α, 148. — Στράβ. Η, 384. — Διόδ. ΙΕ, 49). — Καὶ ἐν Σμύρνῃ δὲ μνημονεύονται τελοῦμενα μικρὰ Πανιώνια.

Παννονία, χώρα βορειανὰ

τολικῶς τῆς Ἰταλίας ἀπὸ τοῦ Νωρικοῦ μέχρι τοῦ Δουνάβεως ἐκτετατομένη (Πτλμ. Β, 15. 16), ἐνθα νῦν ἡ Στυρία, ἄνω Αὐστρία, κάτω Οὐγ-

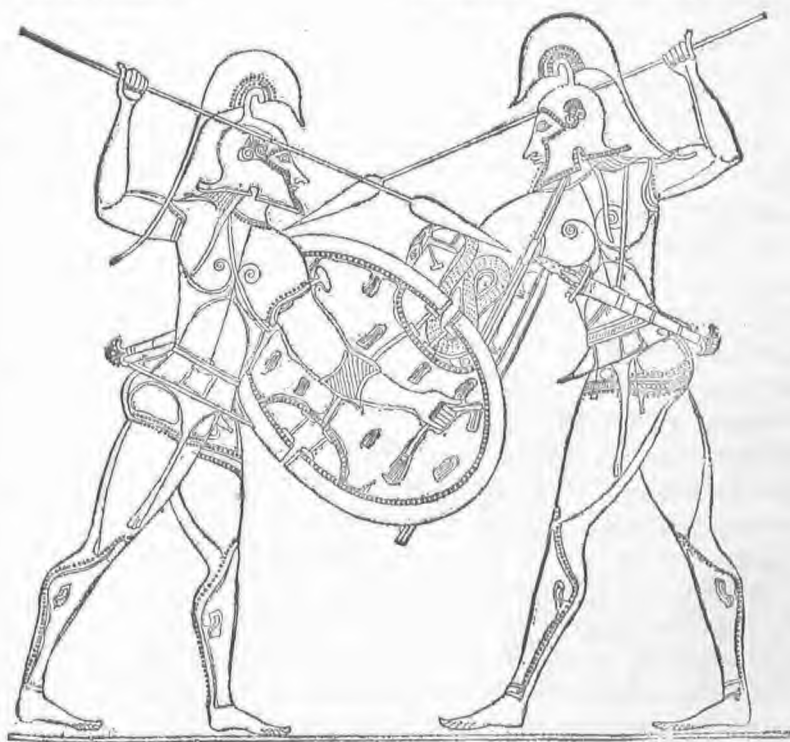

Πάνθειον

γαρία καὶ μέρος τῆς Βοσνίας. Ὁ λαὸς, Ἰλλυρικῆς, ἴσως ἐν μέρει καὶ Κελτικῆς καταγωγῆς, ἦν μάχιμος. Ἐπὶ Αὐγούστου (33 π. Χ.) ὑπετάγησαν τοῖς Ῥωμαίοις· ἀλλὰ μετὰ 40 ἔτη συναπεστάτησαν μετὰ τῶν λοιπῶν Ἰλλυριῶν, καὶ μόνον μετὰ τριετῆ γενναίαν ἀντίστασιν κατεκτήθησαν ὑπὸ τοῦ Τιβερίου, καὶ διηρέθησαν εἰς δύο ἐπαρχίας, τὴν ἄνω πρὸς δυσμὰς, καὶ τὴν κάτω Παννονίαν, πρὸς ἀνατολὰς (Pl. III, 25, 28).

Παννυχίς, 1) ἡ διανυκτέρευσις (ὅλονυκτία), ἑορτὴ τελουμένη κατὰ πᾶν τὸ διάστημα τῆς νυκτός. « Παννυχίδα στήσω » (Ἡρδ. Δ, 76. 2.—Σφιλ. Ἐλ. 92).—2) Ὄνομα ἐταίρας (Λουκ.).

520, P, 307. Ὁδ. M, 581), τῇ Φωκίδι ἀνήκουσα, ἐπὶ τοῦ Κηρισσοῦ δὲ κειμένη, κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Βοιωτίας, 20 μόνον στάδια πρὸς νότον τῆς Χαιρωνείας. Μετωνομάσθη δὲ μετὰ ταῦτα Φανοτεῦς (Στράβ. Θ, 429). Σπουδαία διὰ τὴν γειτνίασιν αὐτῆς εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἐπυρπολήθη ὑπὸ τοῦ στρατοῦ τοῦ Ξέρξου (Ἡρδ. H, 35). Ὁ Θουκυδίδης μνημονεύει αὐτῆς μετὰ τῆς ἐξ αὐτῆς ἐξαρτωμένης περιχώρου (Δ, 74, 39). Ἐπὶ τοῦ Φωκικοῦ πολέμου μεγάλας ὑπέστη καταστροφάς· ἀναλαβοῦσα δὲ πάλιν, κατηδαφίσθη τὸ 86 π. Χ. ὑπὸ Ταξίλου, τοῦ στρατηγοῦ τοῦ Μιθριδάτου (Πλούτ. Σύλλ. ΙΣΤ.). Ὁ Πausanίας δ' εὔρει καλύδας μόνον τινὰς, ὧν οἱ

Πανοπλία, ἱδ. σελ. 904.

Πανομφαῖος, ἐπίθετον τοῦ Διὸς, ὡς ἀρχηγοῦ καὶ πηγῆς πάσης ὁ μ. φ. ἡς· προρρήσεως καὶ μαντείας (Ὀμ. Ἰλ. Θ, 250).

Πανοπίας ἢ **Πανοπεύς**, πόλις ἀρχαιοτάτη, ἐπίσημος ἐπὶ Ὀμήρου (Ἰλ. B.

κάτοικοι διεξεδίδουν τῆς πόλεως τὰ δίκαια καὶ τὸ ὄνομα Πανοπεῖς φέροντες (I, 4, 1).

Πανοπεύς, υἱὸς τοῦ Φώκου καὶ τῆς Ἀστεροπείας, πατὴρ τοῦ Ἐπειοῦ, εἰς τῶν θηρευτῶν τοῦ Καλυδωνίου κάπρου, καὶ τῶν

ὁπαδῶν τοῦ Ἀμφιτρώωνος κατὰ τὸν Τηλεβόων ('Απολλ. Β, 4, 7).

Πανόπη, μία τῶν θυγατέρων τοῦ Νηρείως καὶ τῆς Δωρίδος ('Ομ. Ίλ. Σ, 49. — 'Ησίοδ. Θεογ. 250). 2) Θυγάτηρ τοῦ 'Ησπίου, μήτηρ τῆς Θρεψίππης ἐκ τοῦ 'Ηρακλέους ('Απλλδ. Β, 7, 8).

Πανοπλία, πᾶσα ὁμοῦ ἡ στρατιωτικὴ ἐνδουμασία τοῦ βαρέως ὀπλισμένου μαχητοῦ, ὁ θώραξ, ἡ ἀσπίς, τὸ κράνος, αἱ περικνημίδες, τὰ ἃ ἔφερον ὅπλα ('Ιδ.) προσβολῆς, οἷον ξίφος, ἀκόντιον κτλ.

Πανόπολις, ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς ἀνω Αἰγύπτου κατὰ τὰ βόρεια αὐτῆς ἐπὶ τοῦ δεξιῦ χειλὸς τοῦ Νεῖλου, πρωτεύουσα νομοῦ, πιθανῶς ἡ ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων Χέμφρις λεγομένη. Κατοικεῖτο ἰδίως ὑπὸ λιθοξόνων καὶ ὀφαντῶν, εἶχε λαμπρὸν ναὸν τοῦ Περσείως, καὶ ἦν ἡ πατρίς Νόννου τοῦ ποιητοῦ. ('Ηρδ. Β, 91. 145. — Στρώ. ΠΕ, 813). Νῦν Ἀχμούρ.

Πανόπτης, ἐπίθετον τοῦ Ἄργου, ὡς ἔχοντος ἑκατὸν ὀφθαλμούς.

Πάνορμος, 1) ἀρχαιοτάτη καὶ ἐπίσημος πόλις κατὰ τὰ δυτικὰ τῆς βορείας ἀκτῆς τῆς Σικελίας, παρὰ τῷ ποταμῷ Ὀρήθω, κατ' ἀρχὰς κτίσμα Φοινίκων (Θουκ. ΣΤ, 2. — Πολδ. Α, 38). Εἶτα περιήλθεν εἰς τὴν κυριαρχίαν τῶν Καρχηδονίων, καὶ οἱ Ρωμαῖοι κατακτήσαντες αὐτὴν τῷ 254 π. Χ., τῇ ἑδωκαν ἀτέλειαν, καὶ τὴν ἀνε-

γνώρισαν μετὰ ταῦτα ὡς ἀπαικίαν. Νῦν Παλέρμον. — 2) Ἐπίσημος λιμὴν κατὰ τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τῆς Ἀττικῆς πρὸς ταῖς Πρασιαῖς. Νῦν Πόρτο-Γράφι. — 3) Λιμὴν εἰς τὸ ἀκρωτήριον Πόνου ἐν Ἀχαΐᾳ (Θουκ. Β, 86). Νῦν Τεκιέ. — 4) Μέγας λιμὴν ἐν Ἠπειρῷ, νοτίως τοῦ Ὀρίκου (Στρώ. Ζ,

324). Νῦν Παλέριγκο. — 5) Πόλις μετὰ λιμένος παρὰ τῇ Ἐφέσῳ ('Ηρδ. Α, 157). — 6) Πόλις ἐν Σάμῳ (Liv. XXXVII, 10). — Καὶ ἄλλαι εὐλόμεναι πόλεις ἐν Κρήτῃ, Χαλκιδικῇ, τῇ ἐν Λιβύῃ Μαρμαρικῇ.

Πανὸς ὄρος, τῷ ἐν Μαραθῶνι τῆς Ἀττικῆς, ἔχον Πανὸς ἱερὸν (Παυσ.) 'Ιδ. Πά ν.

Πανὸς πόλις, καὶ **Πανῶν πόλις**, (Στρώ.). Ἡ αὐτὴ καὶ Πανόπολις ('Ιδ.).

Παντάγνωτος, ἀδελφὸς τοῦ Πολυκράτους, τυράννου τῶν Σαμίων ('Ηρδ.).

Παντακίας, ποταμὸς τῆς Σικελίας, ῥέων μεταξὺ Συρακουσῶν καὶ Μεγάρων (Θουκ. ΣΤ, 4).

Πανταλέων, 1) ἀνεδείχθη τῷ 644, π. Χ. τύρρανος τῆς Πίσσης ἐν τῇ Ἠλείᾳ, καὶ ἀφῆρσεν ἀπὸ τῶν Ἠλείων τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας. Ἦρχε δ' αὐθαίρετως καὶ βιαίως οἱ δὲ υἱοὶ τοῦ Δαμοφῶν καὶ Πύρρος ἐξηκολούθησαν τὸν κατὰ τῆς Ἠλίδος πόλεμον, ἀλλ' ἀνεπιτυχῶς. Τῷ 570 δὲ, βοηθείᾳ τῆς Σπάρτης, κατέστρεψαν οἱ Ἠλεῖοι τὴν Πίσσαν, καὶ τὴν κατέστησαν ὑποχείριον (Παυσ. ΣΤ, 21, 22). — 2) Υἱὸς Ἀλυάττου τοῦ βασιλέως τῶν Λυδῶν καὶ ἀδελφὸς τοῦ Κροίσου ('Ηρδ. Α, 92).

Παντάρης, πατὴρ τοῦ Ἱπποκράτους, τυράννου τῶν Γελῶν ἐν Σικελίᾳ. ('Ηρδ.).

Παντεὺς, Σπαρτιάτης, φίλος Κλεομένους τοῦ Γ', διεκρίθη ἐπὶ τῆς ἀλώσεως τῆς Μεγαλοπόλεως, τῷ 221 π. Χ., μετὰ δὲ τὴν ἐν Σελασίᾳ μάχην συνώδευσε τὸν βασιλέα εἰς Αἴγυπτον, καὶ ὅτε ἀπέτυχεν ἡ προσπάθεια τῆς ἐξεγέρσεως τῶν κατοίκων τῆς Ἀλεξανδρείας, ἠτοκτόνησεν, ὡς τελευταῖος τοῦ Κλεομένους ἐταῖρος. Μετ' ἴσης δὲ γενναϊότητος ὑπέστη μικρὸν μετ' αὐτὸν τὸν θάνατον καὶ ἡ νέα καὶ ὠραία του σύζυγος (Πλουτ. Κλεομ. ΚΓ, ΑΖ, ΑΗ).

Παντικάπαιον, πόλις ἐν τῇ Ταυ-

ρικῇ χειρσπότησιν κατὰ τὴν ἐξοδὸν τῆς Μαι-
ώτιδος ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Παντικαίου (Ἡρδ.
Δ, 54. ΣΤ, 18), εἰς λόφον κειμένη μετ'
ἀκροπόλεως ἐπὶ τῆς κορυφῆς καὶ ἀξιολόγου

λιμένος, περὶ τὰ 530 π. Χ. ὑπὸ Μιλησίων
ἰδρυθεῖσα, δραστηρίως ἐμπορευομένη μετὰ
τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἡ-
γεμονίας τοῦ Βοσπόρου πρωτεύουσα μέχρι
οὐ ὑπέκυψεν εἰς τὸν Μιθριδάτην (Στρώβ. Ζ,
309. 475), Νῦν Κέρτες.

Παντέμαθος, λαὸς τῆς Ἀσίας, ὑπο-
τελὴς τοῖς Πέρσiais, οἰκῶν πρὸς τῷ Ὠξω
ποταμῷ (Ἡρδ. Γ, 92).

Παντομάντειρα, ἐπιθετόν τῶν Μοι-
ρῶν, αἵτινες τὰ πάντα ἐμάντευον (Ὀμ. Τρην.
Ἑρμ. 549. — Γούζ. λ).

Παντέτης, ὁ μόνος ἐκ τῶν τριακοσίων
Σπαρτιατῶν τῶν μετὰ τοῦ Λεωνίδου ἐκ τῆς
ἐν Θερμοπύλαις μάχης διασωθεὶς (Ἡρδ.
Ζ, 232).

Παντόμιμος. Ἡ παντομιμικὴ παρά-
στασις ἐπὶ τῆς σκηνῆς, καθ' ἣν ὁ ἡθοποιός,
οὐχὶ διὰ τῆς φωνῆς ἀλλὰ διὰ τῶν σχημά-
των μόνον, παρίστησιν ὅ,τι θέλει νὰ ἐκφράσῃ
ἐστὶ μία τῶν βαθμίδων τῆς ἐκπώσεως τοῦ
ἀρχαίου δράματος, παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις πρῶ-
τοις, ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Αὐγούστου εἰσα-
χθεῖσα, ἀλλὰ μάλιστα ὑπ' Ἑλλήνων, ὡς
δεξιωτέρων, ἀσκουμένη. Ὁ ἐξοχώτατος τότε
τραγικὸς Παντόμιμος ἦν τις Πυλάδης κα-
λούμενος, ὁ δὲ κωμικὸς Βαθύλλος. Καὶ ὁ
μὲν Αὐγούστος καὶ ὁ Τιβέριος, φοβούμενοι
τὰς συνεπείας τῆς τοιαύτης ἐξαχρειώσεως
τῆς τέχνης, ἠθέλησαν νὰ τὴν περιστείλω-
σιν· ἀλλ' ὁ Νέρων τόσοι δι' αὐτὴν εἶχεν
ἐνθουσιασμόν, ὥστε καὶ αὐτὸς ὡς παντόμιμος
ἀνέβη εἰς τὴν σκηνὴν (Juet. Oct. XLV. Ner.
XXVI. — Tac. Ann. X. 24, 25. — Plin. Paneg.
46). Ὁ Λουκιανὸς (π. Ὀρχ. 64. 81) πε-

ριγράφει σκηνὰς τινὰς παντομιμικάς. Πλὴν
τῶν δύο δὲ προμνησθέντων, περίφημοι παντό-
μιμοι μνημονεύονται καὶ ὁ Ὑλλας ἐπὶ Αὐγού-
στου, ὁ Π. Μνηστήρ ἐπὶ Καλιγούλα, ὁ Πάρις
ἐπὶ Νέρωνος, ὁ Λατίνος ἐπὶ Δομιτιανοῦ. Ἀνα-
φέρονται δ' ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων ὁ Ἀμ-
βρόσιος Σίλων καὶ ὁ Λουκιανὸς, γράφοντες
ὑποθέσεις διὰ παντομίμας. Τινὲς ἐκλαμβάνου-
σιν ὅτι οἱ ὀρχησταὶ καὶ αἱ ὀρχηστίδες εἰς τὰς
χαριστάτας τοιχογραφίας τῆς Πομπηίας
παριστῶσι παντομίμους· ἀλλὰ τοῦτο φαίνεται
τόσση ὀλιγώτερον πιθανόν, καθ' ὅσον ὁ παν-
τόμιμος εἰκάζεται, κατὰ Ῥωμαϊκὰς μαρτυρίας,
ὅτι ἦν κυρίως εἰς, ἐκφράζων διὰ σχημάτων
ὅ,τι συγχρόνως ἐπαλλεν εἰς χορὸς.

Παντοπώλης, ὁ πωλητὴς παντοίων
μικρῶν εἰδῶν λειανικῶς, ὁ μεταπράτης, βα-
κάλης (Πλτ. Πολτ. Α. — Δ. Κάσσ. 53. —
Αἰν. Τακ. 30).

Πανύασεις, ἐπικὸς ποιητὴς ἐξ Ἀλι-
καρνασσῶ (κατ' ἄλλους ἐκ Σάμου), ζῶν
κατὰ τὸ 468 π. Χ., θεὸς ἢ τοῦλάχιστον
συγγενὴς τοῦ Προδότου, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ
τυράννου Λυγδάμιδος. Ποιήματα αὐτοῦ μνη-
μονεύονται «ἡ Ἡρά κ' λεια», ἔπος εἰς 14
ράψωδίας, καὶ τὰ Ἰωνικά, εἰς μέτρον ἐλε-
γειακόν, περιγράφοντα τὰ κατὰ τὴν ἐποικε-
σίαν τῶν Ἰωνῶν. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ, εἰς
τὴν ἐπικὴν ποίησιν ὀλίγη κλίσις ὑπῆρχε, δι'
ὃ καὶ ὀλίγην εὖρε συμπάθειαν παρὰ τοῖς συγ-
χρονοῖς του· ἀλλ' οἱ μεταγενέστεροι κριτικοὶ
τὸν συμπεριέλαβον εἰς τὸν «ἐπικὸν κανό-
να», καὶ τὸν κατέταξαν ἀναλόγως τῆς ἐκτιμή-
σεως αὐτῶν, ἄλλοτε μὲν ἀμέσως μετὰ τὸν Ὀ-
μηρον, ἄλλοτε δὲ μετὰ τὸν Ἡσίοδον καὶ Ἀν-
τίμαχον. Ἐθεωρεῖτο δ' ὡς συνενδὼν ἐν ἑαυτῷ
τὰ ποιητικὰ προτερήματα τῶν δύο τούτων,
καὶ κατὰ μὲν τὴν ἐκλογὴν καὶ τὴν χρῆσιν
τῆς ὕλης ἐλέγετο τὸν Ἡσίοδον, κατὰ δὲ τὴν
ἔντεχον αὐτῆς διαρρύθμισιν τὸν Ἀντίμαχον
ὑπερβὰς (Quinct. X, 1, 54). Ἐλάχιστα αὐτοῦ
σωζόμενα ἀποσπάσματα (συλλεγόμενα ὑπὸ
Tzschirmer 1842 καὶ Kinkel, Ep. Gr. Fragm.

1. 1 σ. 253) διαπρέπουσιν ἐπ' εὐφωνίᾳ, χάριτι, καὶ κάλλει τῆς φράσεως, καὶ τῶν λέξεων ἐκλογῇ (Ἀθῆν. Β. 2. — Ἀπολλ. Δ. 5. 2. — Πaus. I. 8).

Πάνυσος, ποταμὸς τῆς κάτω Μοισίας ἐν Εὐρώπῃ (Πτλμ.).

Παξιμαῖς, παξιμαδίον, παρὰ Βυζαντινοῖς τὸ παξιμάδιον (ὁ δίπυρος) (Σουλδ.).

Παξοί, δύο μικραὶ νῆσοι τοῦ Ἰονίου πελάγους μεταξὺ Κερκύρας καὶ Λευκάδος, ὁ Παξὸς καὶ Ἀντίπαξος (Πολδ. Β. 10. — Δ. Κάσσ. Ν. 12. — Plin. IV, 42, 52).

Παπαῖος, ἐπώνυμον τοῦ Δίδος παρὰ Βιθυνοῖς καὶ Σκύθαις (Ἡρδ. Δ. 80).

Παπειρήνη, νῆσος τοῦ Ἀραβικοῦ κόλπου, ἀπέναντι τῆς Αἰγύπτου (Πτλμ. Δ. 6).

Πάππος, φιλόσοφος Ἀλεξανδρινὸς ἐπὶ Θεοδοσίῳ τοῦ πρεσβυτέρου, 379-393 μ. Χ. γράψας «χωρογραφίαν οἰκουμένης», σχόλια εἰς τοῦ Πτολεμαίου τὴν «μεγάλην σύνταξιν», περὶ τῶν ποταμῶν τῆς Λυδίας, ὁ νεοκρίτικα, καὶ μαθηματικὰς συναγωγὰς, ἐξαχθεῖσας ἐκ διαφόρων μαθηματικῶν συγγραμμάτων, καὶ σπουδαίας διὰ τὴν ἐπιστήμην. Τούτων σώζονται ὀκτὼ βιβλία.

Πάπρημος, πόλις τοῦ Δέλτα τῆς Αἰγύπτου, κατὰ τὰ δυτικὰ αὐτοῦ, πρωτεύουσα τοῦ Παπρημίτου νομοῦ, ὥστε ἡ παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις Χοῖς (Ἡρδ. Α. 59. 63. 71).

Πάπυρος, ἴδ. βίβλος.

Παράδασις, ἴδ. Κωμωδία.

Παραδάτης, καὶ παραιδάτης, ὁ εἰς τὸ ἄρμα παρὰ τῇ ἡνίοχῳ ἰστάμενος πολεμιστής.

Παράβολον, (Ἀριστ.), ἡ Παραβόλιον (Πολδ. II, 63), ἡ προκαταβαλλομένη χρηματικὴ ποσότης ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος δικαστικὴν ἀπόφασιν ἐπ' ἐφέσει εἰς ἀνώτερον δικαστήριον.

Παράδυστον, δικαστήριον ἐν Ἀθή-

ναις, «ἐν ἀφανεί τῆς πόλεως» (Πaus. Α. 28), ἐνθα οἱ «ἐνδεκα» ἐδίκαζον.

Παραγγέλλοντες, ἐν Ἀθήναις οἱ ἐπιδιῶκοντες ἐκλογὴν εἰς ἀρχὴν τινα (Πλούτ. — Διον. Ἀλικ.).

Παραγγέλσεις, ἐν Σπάρτῃ αἱ ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ μεγαλοφώνως διδόμεναι διαταγαί, αἵτινες ὁμοίως διεβιβάζοντο μέχρι τῶν στρατιωτῶν.

Παραγναθίς, τὸ μέρος τῆς περικεφαλαίας τὸ καλύπτον τὴν γνάθον ἢ παρεῖαν (Στρβ. Δ. 326).

Παραγραφὴ, ἐν-στρασις προδικαστικὴ, περὶ τοῦ μὴ εἰσαγωγίμου τῆς δίκης, εἴτε ἐνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ νομίμου χρόνου (προθεσμία), εἴτε ἐνεκα τῆς μὴ δικαιοδοσίας τοῦ δικαστηρίου, κτλ. (Πολτ. II, 59. — Δμσθ. ὑπ' Φορμ. 952. 953. — Τισκρ. Ἀρχιδ. 26. — Πλτ. π. Νομ. IB, 954).

Παραγωγή, ὁ ἐξελιγμὸς ἢ ἡ μεταβολὴ τῆς στρατιωτικῆς παρατάξεως.

Παράδεισος, μεγάλη, κατὰφυτος, διαρρεομένη καὶ περιτεταγμένη ἔκτασις ἢ κῆπος περὶ τὰς ἀγροικίας τῶν Ἀσιανῶν, καὶ ἰδίως τῶν Περσῶν βασιλέων καὶ μεγιστάνων, ἐνθα καὶ ζῶα πρὸς θήραν διητῶντο. Κατὰ Πολυδεύκην (Θ. 13. — Φωτ. λ. Φαρδαιθί), τὸ ὄνομα ἦν Περσικόν, κατ' ἄλλους Σανσκριτικόν, δηλοῦν τὴν ξένην, πρόσκτητον γῆν (Ξνφ. Κυρ. π. Α. 3, 14. 4, 5. Ἑλλν. Δ. 1, 14. Ἀδ. Β. 7. Οἶκον. Δ. 13. 21).

Παρά δόρυ, στρόφη τοῦ στρατιώτου, ἢ πρὸς τὰ δεξιὰ, ὡς παρ' ἀσπίδα ἢ πρὸς τ' ἀριστερά.

Παραζώνιον, ξιφίδιον ἐξαρτώμενον ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ μέρους τῆς ζώνης, καὶ μάλιστα ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς χρόνοις παρὰ τοῖς ἀξιωματικοῖς τοῦ στρατοῦ ἀντικα-

μιστῶν τὸ ξίφος, εἰς ἐνδειξιν μᾶλλον τοῦ ἀξιωματος αὐτῶν ἢ εἰς χρῆσιν.

Παραιδάτης, 1) "Ιδ. Παραβάτης.—2) "Ελλην φιλόσοφος τῆς νεωτέρας Κυρηναϊκῆς σχολῆς, τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀντιπάτρου ἰδρυθείσης.—3) Σπαρτιάτης ἐλθὼν εἰς Σικελίαν μετὰ τοῦ Δωριέως, καὶ θανατωθεὶς ἐν μάχῃ κατὰ τῶν Ἑγεσταίων (Ἡρόδ. Ε, 46).

Παραίδιος, Θράξ, κόψας ἱερὰν δρῦν, κατεδικάσθη ὑπὸ τῆς προστατευούσης αὐτὴν Ἀμαδρυάδος εἰς αἰωνίαν πείναν, μέχρις οὗ κατὰ συμβουλήν τοῦ φίλου τοῦ Φινέως, βασιλέως τῆς Θράκης, ἤγειρεν αὐτῇ βωμὸν (Ἀπλλν. Ρ. Β. 458 καὶ Σχλ.).

Παραιτακηνή, ἐπαρχία τῆς Μηδίας εὐφωρὸς καὶ χαρίεσσα, πρὸς τὰ βόρεια, συνορεύουσα μετὰ τῆς Περσίας. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς Παραιτακηνοὶ (Παραιτάκαι, παρὰ Ἀρριαν.) ἦσαν τὸ πλεῖστον νομάδες (Ἡρόδ. Α, 101 Στράβ.—Πτλμ.).

Παραιτόνιον ἢ Ἀμμωνία, πόλις ἐπίσημος, ὄχυρά καὶ ἐυλίμενος τῆς Μαρμαρικῆς παρὰ τοῖς Αἰγυπτιακοῖς μεθορίαις. ἔχουσα 40 σταδίων περιφέρειαν, ἔδρα τῆς λατρείας τῆς Ἰσιδος. Ἐκεῖ κατέφυγον ὁ Ἀντώνιος καὶ ἡ Κλεοπάτρα μετὰ τὴν ἐν Ἀκτίῳ ναυμαχίαν. Ἐκπεσοῦσαν μετὰ ταῦτα, τὴν ἀνήγειρε πάλιν ὁ Ἰουστινιανὸς (Στράβ. ΙΖ, 799). Διετήρησε δὲ πάντοτε τὸ ὄνομά της, καὶ ἐσχάτως, τῷ 1820, κατεστράφη ὑπὸ πλημμύρας.

Παρακαταβολή, ἐν Ἀθήναις ἡ ποσότης ἣν ὤφειλε νὰ καταβάλῃ πρὸ τῆς δίκης ὁ διεκδικῶν κληρονομικὰ ἢ δημευθέντα κτήματα (Δμοθ. κ. Μηρτ. 1051), οὕσα, ἐπὶ κληρονομίας ἴση τῷ δεκάτῳ ἐπὶ δὲ δημευθέντων, τῷ πέμπτῳ τῆς ἀξίας τῶν ἀμφισβητουμένων κτημάτων, πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν κληρονόμων καὶ τοῦ δημοσίου κατὰ παραλόγων ἀξιώσεων, διότι ἡττηθεὶς ὁ ἐνάγων, ἐστρεφεῖτο τῆς παρακαταβολῆς (Πολδ. Η, 39.—Ἀρπ. 232.—Σουῖδ. λ. Ἐνεπίσκημα).

Παρακαταθήκη, Οἱ πλούσιοι πολ-

λάκις παρακατέθετον τὰ χρήματα αὐτῶν πρὸς φύλαξιν ἢ εἰς θησαυροὺς ναῶν, ὡς τοῦ ἐν Δελφοῖς, τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἢ εἰς τραπεζίτας καὶ δίκην παρακαταθήκης ἐκινεῖτο κατὰ τοῦ ἀρνούμενου τὴν ἀπόδοσιν τοῦ εἰς αὐτὸν παρακατατεθέντος (Ἰσοκρ. Τραπεζ.—Πολυδ. ΣΤ, 154).

Παρακατάστασις, Ἐαὐτὸ τὸ παράστασις. "Ιδ.

Παρακυπαρίσαιοι, Ἀχαιοὶ οἱ παρὰ τῇ Κυπαρισσίᾳ (Στράβ. Δ, 3).

Παραλάται, ἔθνος Σκυθικόν, οἱ παρ' Ἡροδότῳ (Δ, 6) βασιλείοι λεγόμενοι Σκύθαι, ὡς ὑποτίθεται.

Παραλία, Ἐπὶ Πεισιστράτου ἡ Ἀττικὴ πᾶσα διηρεῖτο εἰς τρία μέρη, καὶ ὁ λαὸς αὐτῆς εἰς τρεῖς πολιτικὰς μερίδας, τὴν Διακρίαν (τοὺς Διακρίους), ἥτις τὴν ὀρεινὴν χώραν, τὸ Πεδίοον (τοὺς Πεδιεῖς) δηλ. τὴν περὶ τὰς Ἀθήνας πεδιάδα, καὶ τὴν Παραλίαν (τοὺς Παράλους), δηλ. τὴν νοτιὰν ἀκτὴν, ἀπὸ τῶν Αἰξιωνίδων Ἀλῶν μέχρι τῶν Πρασιῶν (Θουκ. Β, 58, Γ, 92).

Πάραλος, 1) "Ιδ. Παραλία.—2) Χώρα παραθαλασσία τῆς Μελίδος ἐν Θεσσαλίᾳ, ἥς οἱ κάτοικοι Παράλιοι ἐλέγοντο (Θουκ. Γ, 92).—3) Πάραλος, ἐν ἐπιγραφαῖς καὶ Παράλια, τριτῆρης ὠρισμένη κυρίως εἰς θεωρίας ("Ιδ.), καὶ ἄλλας ἱερὰς ἐνίοτε καὶ δημοσίας κατεπειγούσας ἀποστολάς, τὸ ὄνομα δ' ἔχουσα ἐκ τοῦ ὅτι ἦν συνήθως ἡγυροβολημένη εἰς τὴν Παραλίαν χώραν παρὰ τῷ Σουνίῳ. Εἰς αὐτὴν δ' ἔπειτα προσετέθη καὶ ἄλλη δευτέρα τριτῆρης, ὁμοίους ὑπηρετοῦσα σκοποὺς, καὶ Σαλαμινία λεγομένη, διότι ἐστάθμευεν ἐν Σαλαμῖνι, ἡ Θεωρία ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας της, ἢ καὶ Δηλιάς διότι ἔφερε τὰς Θεωρίας εἰς Δῆλον. Εἰς μετὰ ταῦτα δὲ χρόνους προσετέθησαν αὐταῖς καὶ ἄλλαι, ἡ Δηλιάς, καὶ εἴτα ἡ Ἀμμωνία, ἡ Ἀντιγονία, ἡ Δημητριάς. Οἱ ἐπιβάται τῆς Παράλου ἐλέγοντο πάραλοι καὶ αὐτοὶ ἢ Παραλίται, ἦσαν πολῖται Ἀθηναῖοι,

καὶ ὁ Θουκυδίδης (II, 72) τοὺς λέγει λίαν δημοκρατικῶς διατεθειμένους.

Παρανομίας γραφή, ἡ κινουμένη ὑπὸ κληρονόμων ἢ συγγενῶν κατὰ τοῦ, ὡς ἐκ τῆς διανοητικῆς αὐτοῦ καταστάσεως ἀνικάνου θεωρουμένου νὰ διευθύνῃ τὰ τῆς περιουσίας του. Ἀποδειχθείσης τῆς κατηγορίας, παρδίδετο ἡ περιουσία εἰς τοὺς κληρονόμους, βεβαίως ὑπὸ ἐπιτροπείαν, ἂν οὗτοι ἦσαν ἀνήλικοι (Δισχ. κ. Κτησ. 39. — Ἀρσφ. Νεφ. 814. — Ξεν. Ἀπμν. Δ, 2, 49. — Σουλδ. λ.). Λέγεται ὅτι κατὰ τοῦ Σοφοκλέους ἐκίνησε ταιαύτην δίκην ὁ υἱὸς τοῦ Ἰσφῶν, καθ' ὃν ἦθεν εἰς τὰ τέλη τοῦ βίου τοῦ παραφρονήσαντος διότι ἀδιαλείπτως ἐπεδίδεδετο εἰς τὴν ποίησιν· ἀλλ' ὅτε ὁ Σοφοκλῆς, ἀναγνούς ἐνώπιον τῶν δικαστῶν (οὐχὶ τῶν φρατέρων, ὡς ἀνακριδῶς λέγει ὁ ἀνώνυμος βιογράφος του) τὸν ἐν Κολωνῷ Οἰδίπουν του, ἀπέδειξε τοῦ πνέματός του τὴν ἀχμαιοτήτα καὶ ἐνίκησε (Ἀρσφ. Βάτρ. 78. Εἰρ. 6, 7. — Cic. de senect. VII. — Πολδ. II, 89).

Παρανόμων γραφή, ἡ κατὰ τοῦ πολίτου τοῦ προτείνοντος τὴν παραδοχὴν νέου νόμου ἢ ψηφίσματος ἀντιβαίνοντος εἰς τὸ δημόσιον συμφέρον ἢ εἰς τὰ περὶ νομοθετήσεως ὀρισμένα· οὕτω φέρ' εἰπεῖν, ἂν ἀντέβαινεν εἰς κείμενον νόμον μὴ προκακυθέντα, ἂν ἐπροτείνετο διὰ τὸ νέον μέτρον δύναμις ὀπισθενεργός, ἂν ἐστηρίζετο ἐπὶ ψευδῶν δεδομένων, ἂν ἐπρότεινε τὴν ἀνάκλησιν ἐξορίστων, ἢ ἄρσειν ἀτιμίας. ἂν ἐψηφίσεως ἐξακισχιλίων πολιτῶν, ἢ οἷον δὴποτε ἐπρότεινε μέτρον ὃ ὁ κατήγορος θεωρεῖ ὡς ἐπιβλαβὲς ἢ ὡς ἀχρηστον. Προσέτι δὲ, ἂν, παρὰ τὰ παραδεξιμένα, ἐπροτείνετο οὐχὶ εἰς τοὺς νομοθέτας, ἀλλὰ κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου, ἢ εἰσήγετο ἀπροβούλευτον, ἢ χωρὶς νὰ προαναγραφῇ παρὰ τοῖς ἐπώνυμοις, ἢ οὐχὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους. Ἡ γραφή αὕτη θεωρεῖτο σπουδαιοτάτη διὰ τὴν πολιτείαν (Διογ. κ. Τιμοκρ. 348), καθόσον διὰ τῆς τιμωρίας τοῦ προτείνοντος ἐπρολάμβανε

καὶ παρεκώλυε τὰς παρανόμους καὶ ἐπιβλαβεῖς προτάσεις πρὶν ἢ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν πανίσχυρον αὐθαιρέσιαν τοῦ δήμου. Ἀλλὰ καὶ μετὰξὺ συζητουμένης ἢ καὶ ἤδη κυρωθείσης προτάσεως τινος, μέχρις ὅλου ἔτους ἢ γραφῇ παρανόμων διέκοπτεν αὐτῆς τὴν ἐνέργειαν. Ὡς δ' ὁ ἐνάγων τὴν ὑπὸ μυσίαν, ἦτοι τὴν ὑποχρέωσιν, ἂν ἐνικάτο, νὰ ὑποβληθῇ εἰς πάσας τὰς νομικὰς συνεπείας, ὥριζε τὴν ποινὴν ἢς ἐνόμιζε τὸν ἐναγόμενον ἄξιον, χρηματικὸν πρόστιμον (Δμσθ. κ. Μειδ' 573), κάθειρξιν, καὶ ἐνίοτε ὡς καὶ θάνατον. Ἄν ἡ καταγγελία ἐνίκα, ἔπαυεν ἡ συζήτησις τοῦ προταθέντος μέτρου, ἢ καὶ ὡς νόμος ἂν εἶχεν ἤδη κυρωθῇ, κατηργεῖτο. Ὁ δὲ τρις παρανόμων ἀλούς, ἦτοι καταδικασθεὶς ὡς παράνομος προτείνας καὶ ἐπιβλαβὴ, ἐπιπτεν εἰς ἀτιμίαν, καὶ οὐδέποτε ἠδύνατο πλέον ἄλλην νὰ ὑποβάλῃ πρότασιν (Δισχ. κ. Κτησφ. — Δμσθ. κ. Ἀνδρστ. κ. Ἀρσφ. κ. Τιμοκρ. — Λυσ. κ. Πολιούχου).

Παρανόμους, ἴδ. Γάμος.

Παραπέτασμα, καταπέτασμα ἢ αὐλαία. Εἰς τὰς ἀρχαίας οἰκίας ὑπῆρχον παραπετάσματα εἰς τε τὴν αὐλαίαν πύλην πρὸς συγκάλυψιν αὐτῆς ὅταν ἡνοίγοντο τὰ θυρώματα, καὶ εἰς τὰς ἐσωτερικὰς θύρας συνεχέστατα, ὡς εἰς τὰς παρ' ἡμῖν οἰκίας καὶ εἰς τὴν εἰκόνα, παριστῶσαν τὴν εἴσοδον τῆς οἰκίας τῆς Διδούς, κατὰ τὸ χειρόγραφον τοῦ Βιργιλίου, ἢ καὶ εἰς δίχα διαίρεσιν μεγάλης τινὸς αἰθούσης (Πλτ. Πολτ. 294. — Θφρ. Χρητ. Ε. — Ἀθν. Ε, 1, 6. — Πλδ. Δ, 122. — Συνέσ. Ἐπστ. Δ. — Μτθ. ΚΖ, 51. — Suet. Claud. X. — Juv. IV, 228). Καὶ ἐν τοῖς ναοῖς δὲ πολλάκις παραπετάσματα ἐκάλυπτον πολύτιμα ἀγάλματα τῶν θεῶν, ἀναστροφόμενα ὅτε ἐπρόκειτο τὸ ἄγαλμα ν' ἀποκαλυφθῇ (allevare vellum. Sen. Ep. LXXX. — Arlj. Med. X. σλ. 127). Οὕτως ἀνείλκετο

τὸ τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀντιόχου ὁμῶς τῶ ἐν Ὀλυμπίᾳ Διὶ προσενεχθὲν πολυτελέστατον παραπέτασμα ἐχαλᾶτο εἰς τὴν γῆν (Παυσ. Ε, 12), ἴσως κατὰ νεωτερισμόν. Ἐν ἀρχαιοτάτοις χρόνοις καὶ ἀπλᾷ κίονες, ὡς ἡ ἐν Σικυδίῃ Ἀρτεμις (Παυσ. Β, 9), ὡς ἐν Θήβαις Διώνυσος (Κλημ. Στρωμ. Α, 348), ὅτε ἴσταντο θεότητος ἀντιπροσωπεύοντες καὶ ὡς ἱεροὶ θεωρούμενοι, ἐκαλύπτοντο βεβαίως ὑπὸ τοιούτων παραπετασμάτων, ἃ ἀνελίσσόμενα, καὶ διὰ μιᾶς πόρτης ἢ διὰ περισσοτέρων ἀναδεόμενα, ἔδωσαν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸν πρῶτον τύπον τοῦ Ἰωνικοῦ κιονοκράνου. Ἰδ. Κίων.

Παραποτάμιοι, πόλις ἀρχαία καὶ ὀχυρά τῆς Φωκίδος, ἐπὶ τοῦ Κηφισοῦ ποταμοῦ εἰς τὰ βορειοδυτικὰ τοῦ Ὀρχομενοῦ (Ἡρόδ. Η, 33. — Στράβ.).

Παραπρεσβείας γραφὴ, ἡ ἐναντίον πρέσβειας μὴ ἀκριβῶς ἐκτελέσαντος τὰ καθήκοντά του, ἐξ ἀμελείας, ἀπερισκεψίας, δωροδοκίας ἢ προδοσίας, ὡς εἰς τοιαύτην περιστρέφεται ὁ κατὰ τοῦ Αἰσχίνου περὶ παραπρεσβείας λόγος τοῦ Δημοσθένους, καὶ ἡ ἐκείνου ἀπολογία. Οἱ πρέσβεις συνήθως ἐξελέγοντο ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου, καὶ ὅταν δὲν τοῖς ἐδίδοντο ῥηταὶ ὁδηγίαι, ἐλέγοντο αὐτοκράτορες. Ἐπαινόντες δὲ ὠφείλον νὰ διδῶσιν εἰς τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον λόγον τῶν πεπραγμένων (ἀπαγγέλλειν τὴν πρεσβειαν), ἔτι δὲ καὶ παράλογισαῖς, τῶν χρημάτων ἃ τυχόν διεχειρίσθησαν. Ἦν δ' ὁ ἀγὼν τιμητὸς, ἥτοι ὁ ἐνάγων ὥριζε τὸ πρόστιμόν εἰς τὸ κατηγορούμενος ἔπρεπε νὰ ἐπιβληθῇ ἂν ἡ ἐνοχὴ τοῦ ἀνεγνωρίζετο. Μόνον δὲ δι' ἐκουσίας φυγῆς ἠδύνατο ν' ἀποφύγῃ τὰς ἄλλας ποινάς. (Δμοθ. π. Πρπρσβ. Κ. κ. Κτησφ. 62. — Θουκ. Ε, 45).

Παρασάγγης, λέξις Περσικὴ (περσιστὶ νῦν ἔτι φερσέγ, ἀραβιστὶ φαρσάχ), δηλοῦσα, ὡς φαίνεται, λίθον ὀρίου ἢ ὀρόλιον. Καθ' Ἡρόδοτον (Β, 6, Ε,

53. ΣΤ, 42) ὁ παρασάγγης ἦν ἴσος πρὸς ἡμισυνσχόνον, οὗ τὸ μήκος ἦν 60 σταδίον Ἑλληνικὸν, καὶ τοῦτο περίπου τὸ μήκος ἀποδίδωσιν αὐτῷ καὶ ὁ Ξενοφῶν, λέγων (Ἀνψ. Β, 2, 6) «παρασάγγαι πέντε καὶ τριάκοντα καὶ πέντακόσιοι, στάδιοι πενήκοντα καὶ ἑξακισχίλιοι καὶ μύριοι», ὅπερ ὀρίζει εἰς 32 στάδια σχεδὸν ἕναστον παρασάγγην. Ἀλλ' ὁ Στράβων λέγει (ΙΑ, 518) ἀμφίβολον τὸ μήκος τοῦ παρασάγγου, κατὰ τοὺς μὲν 60, κατ' ἄλλους 40 ἢ 30 σταδίων, ὁ Πλίνιος (VI, 24), ὅτι καὶ κατ' αὐτοὺς τοὺς Πέρσας ἦν διάφορον, ὁ δὲ Ἀγαθίας (Β, 24) ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του (550 μ. Χ.) εἶχε μειωθῇ εἰς 21 στάδια ὥστε φαίνεται ὅτι κυρίως ἦν ἡ μεταξὺ δύο ὁδοδεικτικῶν στηλῶν ἀπόστασις, κατὰ καιροὺς μεταβαλλομένη.

Παράσημον, ἡ ἐπίσημον, γλυπτικὴ τις παράστασις τιθεμένη εἰς τὴν πρῶραν τῶν πλοίων, καὶ καθ' ἣν συνήθως καὶ

τὸ ὄνομα ἐδίδετο. Τὸ ἐν τῇ εἰκόνι ἐστὶ πρίστις (θαλάσσιον τέρας), καθ' ὃ καὶ ἡ ναῦς ἡ φέρουσα αὐτὸ Πρίστις ἐλέγετο (χειρόγρ. Βιργιλ. ΑΒ, V, 116).

Παράσιτος, ὁ ἐπιζήτων νὰ σιτῆται παρ' ἄλλοις. Κατ' ἀρχὰς «τὸ ὄνομα πάλαι μὲν ἦν σεμνὸν καὶ ἱερὸν» (Ἀθην. ΣΤ, 234), δηλοῦν τοὺς αἰρουμένους ὡς βοηθοὺς ἱερέων καὶ τῶν ἀνωτάτων ἀρχόντων εἰς τῶν καθηκόντων αὐτῶν τὴν ἐκτέλεσιν, ἰδίως, ὡς φαίνεται, τοὺς ἐπιμελουμένους τῶν παρσιτίων ἀποθηκῶν, εἰς ἃς κατετίθεντο τὰ τοῖς ναοῖς προσφερόμενα γεννήματα καὶ ἄλλα σιτία, τῶν δημοσίων σιτεύσεων κτλ. ὥστε καὶ «παρασιτεῖν» ἐλέγετο ἐν τοῖς νόμοις τοῦ Σόλωνος τὸ

ἑστῆν ξένους πρέσβεις ('Αθν. ΣΤ, 235). Ἰδλάμβανον δ' οἱ παράσιτοι οὗτοι τὸ τρίτον τῶν θυομένων ἱερείων, καὶ ἐκτέα κριθῶν. Οὐχ ἤττον ἢ ὑπηρεσία αὐτῇ ἐθεωρεῖτο ὡς ὀχληρά, οὐδέ τις δις εἰς αὐτὴν ὑπεβάλλετο. Διέμενε δ' ἡ διάταξις, ὡς ὁ μαθητὴς τοῦ Ἀριστοτέλους Κλέαρχος, κατ' Ἀθῆναιον μαρτυρεῖ καὶ μέχρι τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ. — Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ὅμως τῆς μέσης καὶ νέας ἀττικῆς κωμωδίας, τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Ἀλέξιδος ἐν Σικελίᾳ καὶ ὑπὸ τοῦ Διφίλου (ἴδ.), τὸ ὄνομα ἀπεδόθη εἰς τοὺς διὰ χαμερπῶν τρόπων καὶ κολακειῶν ἐπιζητοῦντας νὰ προσκαλῶνται καὶ παρακάθηνται εἰς ξένας τραπέζας, οἷος περιγράφεται ὁ Φίλιππος παρὰ Ξενοφῶντι (Συμπ.), καὶ οἵτινες εἰς παντοίας ταπεινώσεις ὑπεβάλλοντο, ἀντικείμενα σαρκασμῶν προθύμως ἐγίνοντο, καὶ ἔπαιζον τοὺς γελωτοποιούς. Ἰδίως δ' ἐπεκράτησαν οἱ παράσιτοι ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων, ὅτε καὶ ὁ ἰδιωτικὸς πλοῦτος ἦν μεῖζων, καὶ αἱ ἐσιτιάσεις πολυτελέστεραι. Τοιοῦτους περιγράφουσι συνεχῶς οἱ κωμικοὶ ποιηταὶ Πλαῦτος καὶ Τερέντιος. Ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων ὁ παράσιτος, ὡς πρόσωπον συντελοῦν εἰς τὴν εὐθυρίαν, σχεδὸν οὐδέποτε ἔλειπεν ἀπὸ τῶν τραπεζῶν τῶν πλουσιῶν (Λουκ. Παράσ. 58). Οἱ δὲ τῶν αὐτοκρατόρων ἰδίως ἦσαν γελωτοποιοί, πολλάνκις ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦτο ἀληθείας λέγοντες, αἵτινες ἐκρίνοντο ἄξια καὶ νὰ διατηρῶνται καὶ ἀπομνημονεύωνται ὑπὸ τὰ ἐνόματα ἀπομνημονεύματα, ἀποφθεγμματα, γελοῖα.

Παρασκήνιον, ἴδ. Θέατρον.

Παραστάς, τὰ ἐκατέρωθεν τῆς θύρας καθέτως προέχοντα ἢ εἰς τὸ τέλος τοῦ τοίχου κατὰ τὰς γωνίας, ἢ τοῦ τοίχου, μέρος. Ὁ δ' ἐν παραστασίναος ἦν ὁ μὴ ἔχων πρὸ τῆς εἰσόδου αὐτοῦ προστύλιον, ἀλλὰ μόνον δύο χίονας μετὰ τὸν προεκτεινομένον δύο παραστάδων τοῦ τοίχου.

Παράστασις, ἐν Ἀθῆναις, μία δραχμὴ καταβαλλομένη ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος καὶ μία ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ὅταν ἐκ κοινῆς συναινέσεως ὑπεβάλλον τὴν δίκην των εἰς τοὺς αἰρετοὺς διαιτητάς. Ὁμοίως καὶ ἡ ἐν τοῖς γραφαῖς ἐνάγοντες μόνον, πιθανῶς ἐπίσης μία δραχμὴ.

Ἰδ. Παραστάς.

Παρασάται τῶν Ἐνδεκα, ἐλέγοντο ἐν Ἀθῆναις οἱ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ποινῶν ὑπηρετοῦντες αὐτοῖς δεσμοφύλακες, δῆμιοι, βασανισταὶ κτλ. (Bekk. Ἀνέκδ. σλ. 236, 32).

Παρασωπία, μικρά τις χώρα παρὰ τῇ Ἀσωπῷ τῆς Βοιωτίας καὶ Παρασωπιοὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς (Στράβ.).

Παρασωπιάς, μέρος τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Φθιώτιδος, πρὸς τῇ Ἀσωπῷ ποταμῷ βορείως τῆς Λιλαίας (Στράβ.).

Παράταξις, ἴδ. Τάξις.

Παρατίλτρια, δούλη ἔργον ἔχουσα νὰ τίλλῃ (χνουδίξῃ) τὸ σῶμα τῆς κυρίας τῆς. Ὑπῆρχον καὶ ἄνδρες τὸ αὐτὸ ἐπάγγελμα ἔχοντες εἰς τοὺς λουτρώνας (Φιλόστρ. καὶ Κραυν. παρ' Ἀθην. Σλ. 638).

Παραναία, χώρα παρὰ τὸν Ἀῶν ποταμὸν ἐν Θεσπρωτίᾳ τῆς Ἠπείρου ('Αρρ. Ἀνθ. Α, 7, 1). Οἱ κάτοικοι Παραναῖοι (Θουκ. Β, 80).

Παράφερνα, ἰδ. Προξ.

Παραχελωῖτις, ἰδ. Ἀχελῷος

Παραχύτης, ἰδ. Βαλανεῖον.

Παρέγγραπτος, ἰδ. Δημος.

Πάρεδρος, ἕκαστος τῶν τριῶν πρώτων ἐκ τῶν ἐννέα ἀρχόντων τῶν Ἀθηναίων ἠδύνατο νὰ προσλάβῃ, ἵνα τὸν βοηθῶσι, καὶ ἀνά δύο παρέδρους τῆς ἐκλογῆς του, πολλὰκις συγγενεῖς ἢ οἰκίους του, οἵτινες ὁμῶς προϋφίσταντο τὴν νεομισμένην δοκιμασίαν πρὸ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δικαστηρίου, καὶ ὑπέκλειντο εἰς εὐθύνας ὡς καὶ οἱ ἄρχοντες (Δμοθ. κ. Νεαίρ. 1363, Θεοκ. 1332 K. Μενδ. 572). Πολλὰκις δὲ ἦσαν καὶ ἱκανώτεροι καὶ ἐμπειρότεροι τῶν ἀρχόντων, ὧν τινες κληρωτῶν (Δμοθ. κ. Νεαίρ. 1372). Ἐνίοτε προσελάμβανον παρέδρους καὶ οἱ θεσμοθέται (Δμοθ. κ. Θεοκ. 1330), καὶ οἱ 10 ἐθυνοί.

Πάρεια, νόμῳ, μῆτηρ τοῦ Εὐρυμέδοντος, Νεφαλίωνος, Χρύσου καὶ Φιλολάου, ἐκ τοῦ Μίνωος (Ἀπλιδ. Γ', 1, 2).

Παρεισάδης, Παρισάδης ἢ Παρισάδης, τύραννος τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου (Δμοθ. Φορμ. 904. — Διόδ. — Στράβ.).

Παρεισαγραφῆ, ἡ διὰ δόλου ἐγγραφή ξένου εἰς δῆμον τινὰ, καθ' ἣς ἐκινεῖτο ἡ ξενία εἰς γραφή. Ἐδύναντο δὲ καὶ διὰ δόλου φέρεσθαι ν' ἀποβάλωσιν οἱ δημόται πάντα ὃν θεωροῦν ὡς ξένον, ἀλλ' εἰς αὐτὸν ἐπεφυλάττετο ἡ προσφυγὴ εἰς τὰ δικαστήρια (Αἰσχ. π. Πρπρσβ. 38, 51).

Παῖορος, παρὰσειρος ἢ σεῖρα φῶρος ἐλέγετο ὁ ἵππος ὁ πλὴν τῶν δύο ζυγίων ἢ μεσάων εἰς τὰς ἀμάξας δεξιῶς προσέτι διὰ σχοινίων ζευγνύμενος. Εἰς δὲ τὰ τέθριππα προσετίθεντο ἀνά εἰς ἑκατέρωθεν, καὶ ὁ πρὸς δεξιᾷ, δεξιὸς ὁ σεῖρος καλούμενος, ἦν ὁ ἰσχυρώτερος, διότι εἰς τὰς σταδίας οὗτος εἶχε τὸν πλεῖστον δρόμον νὰ διανύσῃ (Ὀρμ. Τλ. Β, 471, 474).

Παρθηνὸς, λαὸς τῆς ἐν Μακεδονίᾳ

Τηλυρίας, πρὸς τοῖς ὁρίοις τῆς Δαλματίας (Πολβ. — Στράβ. — Στφ. Βυλ.).

Παρθενία, 1) ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Σάμου, ἐκ Παρθενίας γυναικὸς τοῦ Σάμου (Ἀπλιδ. Ῥόδ. Α, 188. — Καλλμ. εἰς Δηλ. 49. — Στράβ.). — 2) Ἐπίθετον τῆς Ἥρας, ἐκ τοῦ Παρθενίου ὄρους τῆς Ἀρκαδίας (Πινδ.).

Παρθένια, ἰδ. Λυρικὴ ποίησις.

Παρθενίαι, Ἐπὶ τοῦ 19 ἔτη διαρκέσαντος Μεσσηνιακοῦ πολέμου, οἱ Σπαρτιαταὶ ἐπεμφαν, μετὰ δεκαετίαν, ὅπισω τινὰς τῶν συνεκστρατευόντων νέων, καὶ οἱ ἐκ τούτων γεννηθέντες, ὡς μὴ ἐκ νομίμων γάμων, ἐκλήθησαν Παρθενίαι. Οἱ Σπαρτιαταὶ δ' ἡρνήθησαν αὐτοῖς ἔπειτα τὰ ἴσα τοῖς πολίταις δικαιώματα, δι' ὅ οὗτοι διενοήθησαν ν' ἀποστατήσωσιν ἄλλὰ φωραθέντες, ἀπῆλθον εἰς τὴν νοτίαν Ἰταλίαν ὑπὸ τὸν Φάληθον, ἠνώθησαν μετὰ τῶν ἐκεῖ Ἀχαιῶν, καὶ ἔκτισαν τὸν Τάραντα τῷ 707 π.Χ. (Ἐφορ. ἐν Στράβ. ΣΤ, 279). Κατ' ἄλλους (Ἀντίοχ. Αὐτ. 278), ἦσαν υἱοὶ τῶν μὴ εἰς τὸν Μεσσηνιακὸν πόλεμον συνεκστρατευσάντων Σπαρτιατῶν, οἵτινες ἰὰ τοῦτο κατετάχθησαν μετὰ τῶν Εἰλωτῶν, οἱ γάμοι αὐτῶν ἐθεωρήθησαν ὡς ἄκυροι, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν ὡς ἄτιμοι ἢ κατ' ἐτι ἄλλους (Ἡσύχ.) ἦσαν υἱοὶ Σπαρτιατῶν καὶ θεραπαινίδων.

Παρθενίας, ποταμὸς τῆς Ἠλίδος ἐν Πελοποννήσῳ, παρραρέων τὴν πόλιν Ἀρσίνην (Στράβ.).

Παρθένιον, 1) Πόλις τῆς Μυσίας ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, νοτίως κειμένη τῆς Περγᾶμου καὶ πρὸς τῇ Ἀπολλωνίᾳ (Ξεν. Ἀνθ. Ζ, 8, 15, 21). — 2) Πόλις καὶ ἀκρωτήριον τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου, κατὰ τὸ στενότερον τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου, νῆδον ἔχουσα τῆς Ἀρτέμιδος, εἰς ἣν οἱ ἐγχώριοι προσέφερον εἰς θυσίαν τοὺς ξένους. — 3) Ὄρος μεταξὺ Ἀργολίδος καὶ Ἀρκαδίας, διατηροῦν τὸ ἀρχαῖον τοῦ ὀνόματος. Ἐνταῦθα ἦν ἱερὸν τοῦ Παρθένου, ἐπιφανέντος εἰς Φειδιππίδην τὸν Ἀθηναῖον πρὸ τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης (Ἡρόδ. ΣΤ, 105).

Παρθένιος, 1) ποταμός τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, πηγάζων ἐκ τοῦ ὄρους Ὀλγάστους, χωρίζων τὴν Παφλαγονίαν ἀπὸ τῆς Βιθυνίας, καὶ εἰς τὸν Εὐξείνιον ἐκβάλλων δυτικῶς τῆς Ἀρμάστρου. Ἔχει δὲ τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ ὅτι εἰς αὐτὸν ἐλέγετο λουομένη ἡ Ἀρτεμις (Ὁμ. Ἰλ. Β, 854. — Ἡσιόδ. Θεογ. 344. — Ἡρδ. Β, 104. — Ξεν. Ἀνθ. Ε, 6, 9. ΣΤ, 2, 1. — Σπέρ. ΙΒ, 542). — 2) Υἱὸς Ἡρακλείδου καὶ Εὐδώρας ἐκ Νικαίας τῆς Βιθυνίας, ἐκοιμήθη ἐπὶ τοῦ Μιθριδατικοῦ πολέμου ὡς αἰχμάλωτος εἰς Ῥώμην· ἀπελευθερωθεὶς δὲ, διέτριψεν ἐπὶ τινα χρόνον εἰς Νεάπολιν, ἔνθα ἐδίδασκε τῷ Βιργιλίῳ τὰ Ἑλληνικά· ἐν Ῥώμῃ δὲ μετὰ ταῦτα ἠγνώθη ὑπὸ τοῦ Τιβερίου (Suet. Tib. LXX) καὶ συνέδεσε φίλιαν μετὰ τοῦ ἐλεγειοτικοῦ ποιητοῦ Κ. Γάλλου. Ὁ Σουΐδας τὸν λέγει «ἐλεγειοποιὸν καὶ μέτρων διαφόρων ποιητὴν», καὶ ἐλεγεῖται ἐνδεικνύουσιν οἱ τίτλοι τῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτοῦ μνημονευομένων συγγραμμάτων, ὡς Ἀρήτης (τῆς συζύγου του) ἐπικηδείων, εἰς 3 βιβλία· ἐπικηδείων εἰς Ἀὐξίθεμιν καὶ ἄλλο εἰς Ἀρχελαΐδα· Ἀφροδίτη· Βίαις· Δῆλος· Κριναγόρας· Λευκάδιοι· Ἀνθίππη· Ἰφικλος· Ἡράκλῆς· Προπεμπτικὸν, καὶ ἄλλο τι ποίημα, ὃ λέγεται μιμηθεὶς ὁ Βιργίλιος ἐν τῷ Moretum. Τῷ ἀποδίδονται δὲ καὶ Μεταμορφώσεις, ἀλλ' οὐχὶ μετὰ βεβαιότητος. Περιεσώθη δ' ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν σύγγραμμα ἐπιγραφόμενον ἐρωτικὰ ἢ περὶ ἐρωτικῶν παθημάτων, περιέχον 36 διηγήσεις εἰς τὸ πεζὸν ἐρώτων δυστυχῶς ἀποθάντων, δι' οὗ ἤθελε νὰ χρηγήσῃ τῷ Κορνηλίῳ Γάλλῳ ὕλην δι' ἐπικά καὶ ἐλεγειακά διηγήματα. Ἐπειδὴ δ' ἀκριβῶς μνημονεύει πάντοτε τῶν πηγῶν ἐξ ὧν ἀρύεται, διὰ τοῦτο τὰ ἔργα αὐτοῦ εἰσὶ πολὺτιμος συμβουλὴ διὰ τὴν γνῶσιν τῶν Ἀλεξανδρινῶν ποιητῶν καὶ γραμματικῶν, καὶ περιέχουσι πολλοῦ λόγου ἄξια ἐκείνων ἀποσπάσματα. Μετ' αὐτῶν καταταττόμενος ὡς εἰς τῶν νεωτάτων,

σύμφωνος δὲ πρὸς αὐτῶν τὸ πνεῦμα, ἀναζητεῖ τοὺς ἀπωτάτους τῶν μύθων, παρέχοντας αὐτῇ ἀφορμὴν εἰς πολυμαθείας ἐπίδειξιν. — 3) Παρθένιος Γραμματικὸς ἦν, κατὰ Σουΐδαν, μαθητὴς τοῦ Διονυσίου τοῦ ἐξ Ἀλεξανδρείας· ἔζη ἐπομένως ἐν τῇ α' ἑκατονταετηρίδι μ. Χ. Ὁ Ἀθήναιος μνημονεύει πολλάκις συγγραμματος αὐτοῦ ἐπιγραφομένου Περὶ τῶν παρὰ τοῖς ποιηταῖς λέξεων ζητούμενα. — 4) Ἐπικὸν ποιητὴν τοῦ ὀνόματος τούτου ἐκ Χίου ἀναφέρει ὁ Σουΐδας, λέγων αὐτὸν ἀπόγονον τοῦ Ὀμήρου, καὶ προσθεῖται ὅτι ἐπελέγετο Χάρος, κατὰ λογοπαίγνιον πάντως, καὶ ἴσως διὰ τὸ συγκεχυμένον καὶ ἀσαφές τοῦ ὄρους του. — 5) Αὐλικὸς καὶ εὐνοούμενος τοῦ αυτοκράτορος Δομιτιανοῦ, ἀλλὰ συμμετασχὼν τῆς συνωμοσίας ἣτις ἐπέφερε τὸν θάνατον τοῦ αυτοκράτορος (Suet. Dom. XVI). Συνετέλεσεν εἰς τοῦ Νέρωνος τὸν ἐνθρονισμόν, ἀλλ' ἐφρονέθη ὑπ' αὐτοῦ ὅτε συνέβη ἐπανάστασις τῶν στρατιωτῶν πρὸς τιμωρίαν τῶν φονέων τοῦ Δομιτιανοῦ (Extn. VIII, 1).

Παρθένιοι, αἱ θυγατέρες τοῦ Ἑρεχθίδος, αἱ τοῦ Ἰακίνθου καὶ αἱ τοῦ Λέω, αἵτινες, παρθένοι ἔτι, προσέφερον ἑαυτὰς ἐκουσίως εἰς θυσίαν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος (Δημ. Θ. Ἐπιτάφ. — Σουΐδ.).

Παρθενοπαῖος, 1) Υἱὸς τοῦ Ἀρεως ἢ τοῦ Μελανίωνος, ἢ τοῦ Μελεάγρου καὶ τῆς Ἀταλάντης, ἐξ Ἀραδίας, εἰς τῶν ἐπτὰ ἐπὶ Θήβας, φονευθεὶς ὑπὸ Περικλυμένου (Ἀπ. λδ. Γ, 6, 3. 7). Ἐκ τῆς νύμφης Κλυμένης ἔσχεν υἱὸν τὸν μετὰ τῶν Ἐπιγόνων εἰς Θήβας ἐκστρατεύσαντα Πρόμαχον (ἢ Στρατόλαον, Θησιμένην, Τλησιμένην). — 2) Υἱὸς τοῦ Ταλαοῦ καὶ τῆς Λυσιμάχης, ἀδελφὸς τοῦ Ἀδράστου, συνεχῶς συγγεόμενος μετὰ τοῦ ἀνωτέρω (Ἀπολλδ. Α, 9, 13).

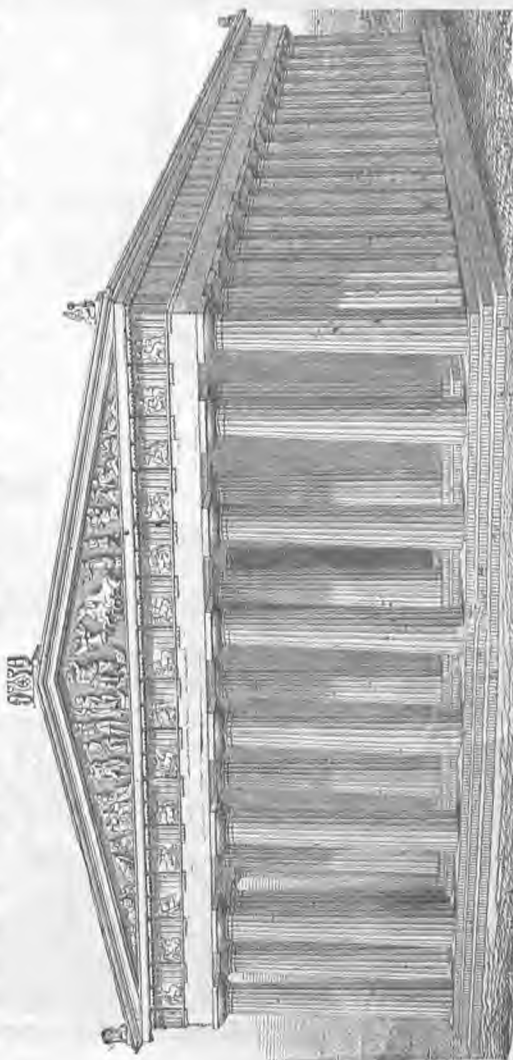
Παρθενόπη, 1) ἑγγονος τοῦ Ἀρκάδος, θυγάτηρ τοῦ Στυμφάλου, μήτηρ τοῦ Εὐήρου ἐκ τοῦ Ἡρακλείου (Θαυσ. Η, 4. — Ἀπολλδ. Β, 7, 8). — 2) Θυγάτηρ τοῦ

Ἀρχαίου, μήτηρ τοῦ Λυκομήδους ἐκ τοῦ Ἀ-
πόλλωνος (Παυσ. Δ, 7).

Παρθένος, 1) Ἐπίθετον τῆς Ἀθηνᾶς, ὑπ' αὐτὸ λατρευομένης ἐν τῷ Παρθενῶνι ἐν Ἀθήναις. — 2) Θυγάτηρ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Χρυσοθέμιδος, ἀπὸ τοῦ πατρὸς της εἰς τὸν οὐρανὸν μετὰ τῶν ἀστέρων ταχθεῖσα.

Παρθενών, ὁ περίφημος, καὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς ναοὺς τῆς ἀρχαιότητος ὡραίος καὶ πολυτελὴς ναὸς τῆς Παρθένου Ἀθηνᾶς, ὁ πρωτοβουλία τοῦ Περικλέους εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηναίων μετὰ τὴν πυρπόλησιν ὑπὸ τῶν Περσῶν τοῦ ἀρχαίου ναοῦ τῆς Παλλᾶδος, ἐπιμελεία τοῦ Φειδίου ἀνεγερθεὶς ὑπὸ τῶν ἀρχιτεκτόνων Ἰκτίνου καὶ Καλλικράτους κατὰ τὴν 86 Ὀλυμπ. (434 π. Χ.). Κατὰ τὸ μεγαλοπρεπὲς σωζόμενον αὐτοῦ ἐρεπίσιον, εἶχεν ὁ ναὸς, κατὰ τὸν στερεοβάτην, μῆκος μὲν 228', πλάτος δὲ 101', καὶ ἐπὶ 3 βαθμίδων ὑψούμενος, ἦν ὅλος ἐκ πεντελικοῦ μαρμάρου ἀκροδομημένος, ὀκτάστυλος περίπτερος, δωρίου ρυθμοῦ, ἔχων κίονας 5 1/2 διαμέτρου, μετὰ διπλῆς στοᾶς εἰς τὰς μικρὰς πλευράς, (B. B.) ὕψος δ' εἶχε 66' ἀπὸ τοῦ στερεοβάτου. Ὁ ὅλος σηκὸς διηρεῖτο εἰς δύο μέρη, ὧν τὸ ἀνατολικὸν τὴν εἴσοδον ἔχον ἐξ ἀνατολῶν, ἐλέγετο ἰδίως Ἐκατόμπεδον (Γ), διότι τὸ ἐμβαδὸν αὐτοῦ εἶχε μῆκος περίπου 100'. Ἐνταῦθα, κατὰ τὸ δυτικὸν αὐτοῦ πέρας (α), ἐπὶ μεγίστου βάθρου, 10' ὑψηλοῦ καὶ ἐν γλυφαῖς περιστεῶντος τὴν παρὰ τοῖς θεοῖς εἰσαγωγὴν τῆς Πανδώρας (Παυσ. Α, 24. — Θεμιστ. Λογ. ΚΕ. — ΡΙ. XXVI, 4, 4), ἵστατο τὸ ἐξαισιώτατον τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ Φειδίου, τὸ χυσελεφάντινον ἄγαλμα τῆς θεᾶς, ἐκ πολυτίμων λίθων ἔχον τοὺς ὀφθαλμοὺς (Πλτ. Ἰππ. Μεῖζ. σλ. 290), καὶ 39' ὑψηλὸν ὑπὲρ τὴν βάσιν (ΡΙ. XXXVI,

44). Τὸ μέρος τοῦτο τοῦ ναοῦ, ἐλέγετο κυρίως Παρθενών, καὶ ἐχωρίζετο διὰ κιγκλίδων ἀπὸ τοῦ ἄλλου Ἐκατομπέδου. Εἶχε δὲ τὸ Ἐκατόμπεδον εἰς ἀπόστασιν 12' ἀπὸ τῶν τοίχων ἐσωτερικὴν στοᾶν 16 μί-

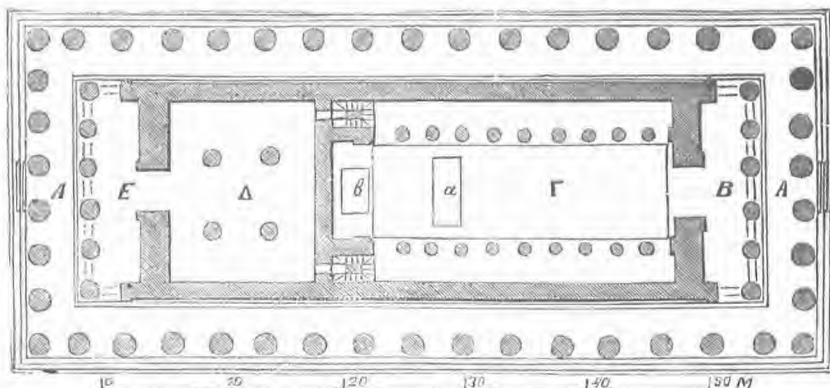

κρῶν δωρίων κίωνων, ἐχόντων μόνον 3' τὴν διάμετρον, ἐπομένως μὴ ἀνιόντων μέχρι τῆς ὀροφῆς, καὶ φερόντων πιθανῶς ὑψηλὴν πάροδον καὶ δευτέραν στοᾶν ἰσῶς κίωνων ἰωνικῶν. Ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ταύτης στοᾶς, καὶ ἐπὶ τοῦ ἀγάλματος, παρ' ᾧ ἰσῶς ἵσταντο δύο

(ΑΡΧ. ΔΕΔ. Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ ΤΟΜ. Β')

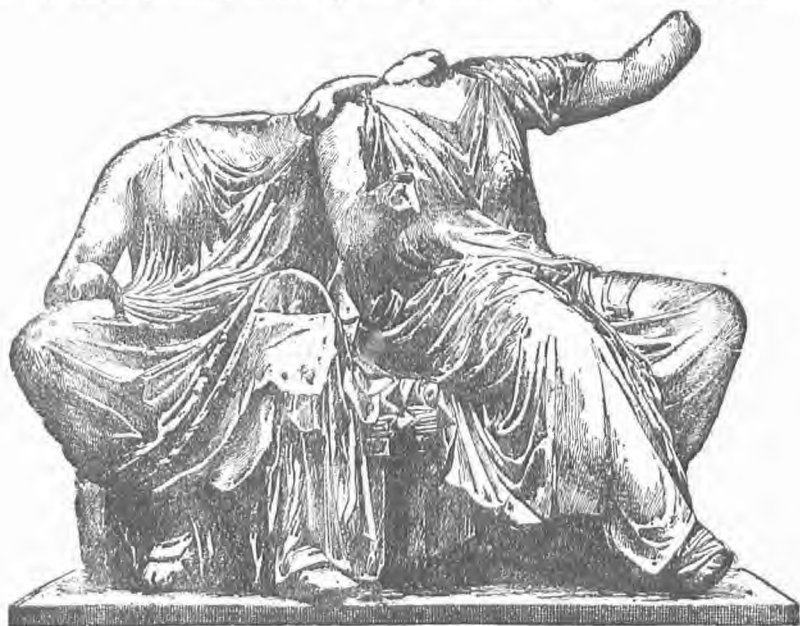
παραστάδες ἢ μεγάλοι κίονες ὡς τοὺς ἐξωτε-
ρικούς, ἐξετείνετο στέγη, ἣ καὶ τὰ ἐξω περι-
στύλια καλύπτουσα· τὸ δὲ λοιπὸν ἐμβάδον,

μετὰ ταῦτα ἐπυρπολήθη. Ἐχρησίμευε δ' ὁ
ὀπισθόδομος ὡς θησαυροφυλάκιον τοῦ ναοῦ,
καὶ ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις ἠθικῆς πα-

ἀπὸ τοῦ ἀγάλματος μέχρι τοῦ προνάου καὶ τῆς
εἰσόδου, ἔμενεν ὑπαιθρον. Ἡ ἀνατολικὴ δὲ
διαίρεσις τὴν μεγάλην αὐτῆς εἴσοδον ἔχουσα

ρακμῆς ἔδωκαν αὐτὸν οἱ Ἀθηναῖοι εἰς κατοί-
κιαν Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ, ἐν ἐκτῇ
ρυττον ἀδελφὸν τῆς Ἀθηνᾶς (Πλουτ. Δμτρ.

πρὸς δυσμὰς (Ε), κοινωνοῦσα δὲ μετὰ τοῦ
Παρθενῶνος πιθανῶς διὰ δύο πυλιδίων παρὰ
τοὺς τοίχους τοῦ σηκοῦ, ὡς ἔκ τινων ἰχνῶν
εἰκάζεται, ἦν ὁ ὀπισθόδομος (Α), 43' 10'
μῆκος ἔχων, ὑπόστεγος ὅλος, τῆς στέγης
οὔσης ξυλίνης, ὡς ἀποδείκνυται ἐκ τοῦ ὅτι

ΚΓ). Διεκοσμεῖτο δ' ἐξωτερικῶς ὁ ναὸς δι'
ἀπαρμιλλῶν γλυφῶν, αἵτινες κατὰ τὰς με-
τόπας ἀναγλύφως παρίστων γιγαντομαχίας
καὶ ἄλλας μυθολογικὰς σκηνὰς, κατὰ τὴν ἐπί-
τοῦ τοίχου τοῦ σηκοῦ καὶ τῶν ἐκατέρωθεν προ-
στάσεων τῶν μικρῶν πλευρῶν (ΑΑ) ζωοφόρον,

τὴν πομπὴν τῶν Παναθηναίων, εἰς δὲ τοὺς αἰ-
τούς, διὰ περιαιρετῶν ἀγαλμάτων διαστάσεων
ὑπερφυσικῶν, πρὸς ἀνατολὰς τὴν γέννησιν καί

θένου Ἀθηνᾶς μετεποιήθη εἰς ἐκκλησίαν τῆς
Παρθένου Μαρίας, καὶ οἱ τοῖχοι αὐτοῦ ἐκαλύ-
φθησαν ἔνδον ὑπὸ χριστιανικῶν γραφῶν, ὧν τι-
νες ἔτι σώζονται· μετεσκευάσθη δὲ καὶ τὸ ἐσω-
τερικὸν πρὸς τὴν νέαν χρῆσιν αὐτοῦ, τῆς πρὶν

Μετόπη.

Ἐκ τῶν Ἀιτῶν.

εἰς τὸν Ὀλυμπον παρουσίας τῆς Ἀθηνᾶς,
πρὸς δυσμὰς δὲ τὴν περὶ τῆς κυριαρχίας τῆς
Ἀττικῆς ἔριν τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοῦ Ποσειδῶ-
νος. Πάντα ταῦτα τὰ ἔργα ἦσαν τῆς σχολῆς
τοῦ Φειδίου, καὶ τινὰ τῶν μεγίστων καὶ τῶν

στοᾶς ἀντικαταστάσης δι' ἄλλης ἐξ 22 κίωνων
κορινθιακῶν, μετ' ἄλλης ἀνωτέρας ἐξ 23, καὶ
ἀνοιχθείσης μεγάλης μεσαίας πύλης μεταξὺ
τοῦ πρὶν ἑκατομπέδου καὶ τοῦ ὀπισθοδρόμου.
Τῷ δὲ 1019 μ. Χ. ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας ὁ

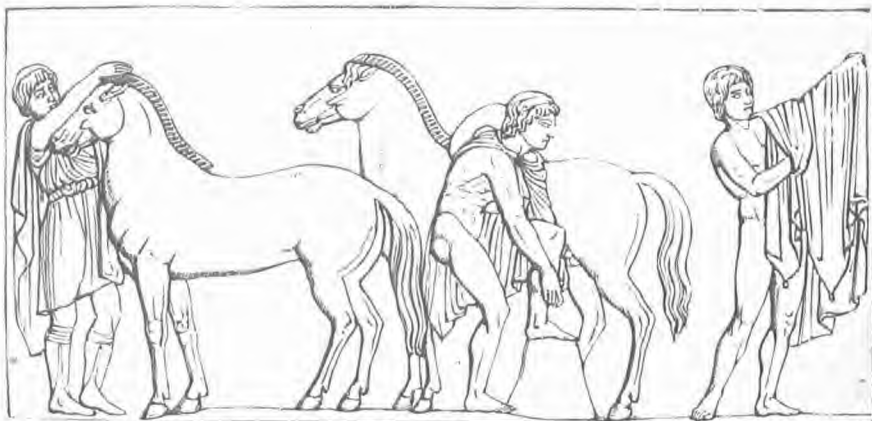
Τῆς Ζυγοφόρου.

ἀρίστων ἴσως τῆς γλυφίδος αὐτοῦ. Πολλὰ ἐξ
αὐτῶν κατεστράφησαν, ἐκ δὲ τῶν διασωθέντων
τινὰ μὲν διατηροῦνται ἐν Ἀθήναις, ἄλλα δ'
εἶχον τῷ 1811 ἀποκομισθῆ εἰς τὸ Βρεττανι-
κὸν Μουσεῖον ὑπὸ τοῦ Λ. Ἐλγινος, τότε πρέ-
σβευς τῆς Ἀγγλίας ἐν Κωνσταντινουπόλει.
Τῇ ε' ἑκατονταετηρίδι μ. Χ. ὁ ναὸς τῆς Παρ-

Αὐτοκράτωρ Βασίλειος, προσέθηκε νέα κο-
σμήματα εἰς τὴν μεγαλοπρεπεῖα ἐκκλησίαν
(Κεδρ.). Μετὰ τὴν ἐν ἔτει 1456 ἄλωσιν τῶν
Ἀθηνῶν ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν, ἡ ἐκκλησία
μετεποιήθη εἰς προσκυνητήριον τοῦ Μωάμεθ,
καὶ τότε εἰς τὴν νοτιοδυτικὴν αὐτοῦ γωνίαν
προστέθη ὁ σωζόμενος πύργος μεθ' ἐλικο-

ειδοῦς ἀναβάθρας. Τῷ δὲ 1682 (τῇ 23 Σεπτεμβρίου), ὅτε ὁ Ἑνετὸς Μοροζίνης ἐπολιόρκει τὴν Ἀκρόπολιν, οἱ Τούρκοι εἶχον προσωρινῶς προσδιορίσει τὸν ναὸν εἰς

θανῶς μέρος (Ἡρδ. Γ, 93), πρὸς ἀνατολὰ μετὰ τῆς Ἀριανῆς καὶ Μαργιανῆς, πρὸς νότον μετὰ τῆς ἐρήμου τῆς Καραμανίας, πρὸς δυσμὰς μετὰ τῆς Μηδίας· ἦν κατὰ τὸ πλεῖστον

Ἐκ τῆς Ζωογράφου.

पुरिताποθήκην· ἐνσκήψασα δ' εἰς αὐτὸν βόμβα ἦν ἐσφενδόνισεν ὃ ἐν τῷ ἐνετικῷ στρατῷ ὑπηρετῶν Σουηδὸς στρατηγὸς Κοινησμάρκ, ἐπέφερε φοβερὰν ἔκρηξιν, καταρρί-

τὸ νῦν Κορασάν. Οἱ Πάρθοι, κυρίως λαὸς νομαδικὸς, ὑπέκειντο τὸ πρῶτον τοῖς Ἀσσυρίοις· εἶτα, μετ' αὐτῶν, τοῖς Μήδοις καὶ τοῖς Πέρσαις· εἶτα δ' ὑπετάγησαν τῷ Ἀλεξάνδρῳ

Ἐκ τῆς Ζωογράφου.

ψασαν τὸν Παρθενῶνα εἰς ἐρείπια. Ἐντὸς δ' αὐτοῦ ἤγειραν οἱ Ὀθωμανοὶ μικρὸν προσκυνητήριον, ἐπ' ἐσχάτων καταρριφθὲν ὑπὸ τρικυμίας.

Παρθία, καὶ Παρθυαία, Παρθυηνή, χώρα τῆς Ἀσίας νοτιοδυτικῶς τῶν Κασπίων πυλῶν, συνορεύουσα μετὰ τῆς πρὸς βορρᾶν Ὑρκανίας, ἥς κατ' ἀρχὰς ἀπετέλει πι-

(Πλούτ. Ἀλξ. ΜΕ. — Ἀρρ. ΣΤ, 29. — Just. XII, 3, 1). Ἐπὶ τῶν Διαδόχων συνετάχθησαν κατ' ἀρχὰς μετὰ τοῦ Εὐμένους· κατόπιν μετὰ τοῦ Ἀντιγόνου καὶ τέλος ὑπέκυψαν τῷ Σελεύκῳ, ὅστις καὶ πόλεις ἱδρύσας παρ' αὐτοῖς. Τῷ δὲ 256 π. Χ., ὑπὸ ἀρχηγὸν τὸν Ἀρσάκην, ἀπετέλεσαν ἴδιον κράτος, ταχέως αὐξηθὲν ὑπὸ ἡγεμόνας τού-

Ἀρσανίδας εἰς δύναμιν καὶ εἰς ἔκτασιν, ἰδίως πρὸς ἀνατολὰς, μέχρις αὐτοῦ τοῦ Ἰνδοῦ. Οἱ Πάρθοι ἦσαν φιλοπόλεμοι, ἑξοχοὶ ἱππεῖς, καὶ ἡ τακτικὴ αὐτῶν συνίστατο εἰς τὸ νὰ ὀρμῶσιν ἐπιπτοι, καὶ, ἅμα τοξεύσαντες, νὰ φεύγῃσι ὁρμαῖοι· ἀλλ' εἶχον τὴν δεξιότητά καὶ φεύγοντες νὰ στρέφονται καὶ νὰ τοξεύωσι πάλιν ἐπιτυχέστατα, ὥστε καὶ παρμακῶς τοῦτο ἐλέγετο. Ἡ θρησκεία αὐτῶν ἦν λατρεία τοῦ Ἡλίου καὶ τῶν ἀστέρων, δι' ἣν συμπάθειαν καὶ ὑποστήριξιν εὖρον παρὰ τοῖς μάχαις. "Οτε δ' ἠϋξήθησαν, διηρεῖτο ἡ Παρθία εἰς πέντε μεγάλας ἐπαρχίας, τὴν Κομισσηνὴν, τὴν Παρθυηνήν, τὴν Χωροανήν ἢ Χωρηνὴν, τὴν Ἀρτικηνήν καὶ τὴν Ταβιηνήν. Ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων δὲ πόλεων αὐτῶν πρὸς τὰ δυτικὰ ἦσαν αἱ Ῥαγαί, τὰ Ἐκδάτανα, ἡ Σελεύκεια καὶ ἡ παρ' αὐτῇ Κτησιφών. Τὸν Ἀρσάκην διεδέχθη τῷ 253 π. Χ., ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Τριδάτης (Ἀρσάκης Β), ἀποθανὼν τῷ 216. Ἐπίσημος δ' ἀνεδείχθη καὶ Μιθριδάτης ὁ Α' (Ἀρσάκης Δ, 144—136), ὁ μάλιστα τὸ κράτος αὐτοῦ εὐρύνας, πολεμήσας κατὰ Δημητρίου τοῦ βασιλέως τῆς Συρίας, ἰσχυρῶς δ' ἀποκλίνων πρὸς τὸν Ἑλληνισμόν. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ, Φραάρτης Β (Ἀρσάκης Ζ) (130 π. Χ.), ἐπολέμησε κατὰ τῶν ἡγεμόνων τῆς Συρίας, Ἀρμενίας καὶ Βακτρίας, ὡς καὶ οἱ διάδοχοι αὐτοῦ. Ὁ δὲ μέγας Μιθριδάτης Β (Ἀρσάκης Θ), ἐξέτεινε πρὸ πάντων καὶ ὕψωσε τὸ κράτος του (Just. XXXVIII, 3). Ἐπωφεληθέντες δὲ μετ' ὀλίγον ἐμφυλίου διαιρέσεις ἐπελθούσας εἰς τὴν χώραν, ἀφῆρσαν Ἰνδοσκυθικοὶ λαοὶ διάφορα τῶν ἀνατολικῶν αὐτῆς μερῶν. Ἡρξάντο δὲ τότε καὶ οἱ μετὰ τῶν Ῥωμαίων πόλεμοι, ὅτε Φραάρτης ὁ Γ' (Ἀρσάκης ΙΒ), ἡγείρεν ἀξιώσεις ἐπὶ τῆς μέχρι τοῦ Εὐφράτου χώρας, καὶ ὁ Ὀρώδης (Ἀρσάκης ΙΔ) κατέστρεψε τὸν Ῥωμαϊκὸν στρατὸν ἐν Καρραῖς (Virg. Aë, VII, 606. — On. Fast. VI, 480. — Hor. Od. III, 5, 4). εἴτα ὁμοῦ, τῷ 37 π. Χ., ἠττήθη ὑπὸ τοῦ Βεντιδίου

(Cic. ad. Fam. II, 10, 17. — Caes. B. G. III, 34) — Suet. Caes. XLIV. — Just. XLII, 4, 5). Ἀλλὰ Φραάρτης ὁ Δ' κατενίκησε τὸν Ἀντώνιον (36 π. Χ.), καὶ μόνον 16 ἔτη μετὰ ταῦτα τὸν ἐδίασεν ὁ Αὐγουστος ν' ἀποδώσῃ τὰς κυριευθείσας σημαίας. Ἐκτοτε ἡ Παρθία ἤρξατο παρακαμάζουσα καὶ ὑπὸ φατριῶν σπαρattoμένη. Ἀρτάβανος ὁ Γ' ἐκινῆθη κατὰ τοῦ Τιβερίου, ἀλλ' ἐκδιωχθεὶς τοῦ θρόνου του, κατέφυγεν εἰς τοὺς πρὸς ἀνατολὰς βαρβάρους, καὶ βοηθεῖα τούτων ἀνεκτήσατο τὴν ἀρχὴν, καὶ ἀπέθανε τῷ 44 μ. Χ. Οἱ Ῥωμαῖοι ὑπέβαλλον τὰς διαιρέσεις. Βολογέσης ὁ Α', κατ' ἀρχὰς ἐχθρικῶς, κινήσεις κατὰ τοῦ Νέρωνος, συνωμολόγησεν εἰτα εἰρήνην, διαρκέσασαν μέχρι τοῦ Οὐεσπασιανοῦ (Tac. Hist. II, 82. Ann. XVI, 23). Περὶ τὰ 115 δὲ, Χοσρόης ὁ Α' ἐκηρύχθη, ἔνεκα τῆς Ἀρμενίας, πολέμιος τῷ Τραϊανῷ, καὶ τότε ἡ πρωτεύουσα αὐτοῦ Κτησιφών κατελήφθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων. Βολογέσης ὁ Γ' ἐπολέμησε κατὰ Μάρκου Αὐρηλίου, τὸ πρῶτον ἐπιτυχῶς, ἀλλ' ἔπειτα ἠττήθη ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ αὐτοῦ Κασσίου. Καὶ ὁ Σεπτίμιος Σεβήρος, (τῷ 208) κατετρόπωσε τοὺς Πάρθους, θελήσαντας ἵνα ὑποστηρίξωσιν ἅς εἰς τὸν Ῥωμαϊκὸν θρόνον ἡγείρεν ἀξιώσεις ὁ Περσικὸς Νίγερ, καὶ ἐκυρίευσεν τὸν Κτησιφῶνα. Ἐξηκολούθει δ' ὁ πόλεμος κατ' αὐτῶν καὶ ἐπὶ τοῦ Καρακάλλα, καὶ τῷ 219, ἠττηθέντες ὑπὸ Ἀρταξέρξου Α', τοῦ ἱδρυτοῦ τοῦ κράτους τῆς Νέας Περσίας, ὑπέκυψαν τέλος εἰς αὐτὴν τῷ 226 μ. Χ.

Παρθενοὶ καὶ **Πάρθεινοι**, λαὸς Ἰλλυρικὸς πρὸς τῷ Δυρραχίῳ (Πολυβ. Β, II, 11. — Liv. XXIX, 42, XXXIII, 34. XLIV, 30. — Cic. Pis. XL). Ἡ πρωτεύουσα αὐτοῦ Πάρθος, ἀνατολικῶς τῆς Ἐπιδάρου.

Πάρια μάρμαρα, ἐπιγραφὴ ἐπὶ μαρμάρου ἐν Πάρῳ εὑρεθεῖσα τῷ 1627, ἡγοράσθη ὑπὸ τοῦ Ἀγγλοῦ Λόρδου Θωμᾶ Ἀρουνδέλου (Arundel), ὅθεν καὶ Ἀρουνδέλιον μάρμαρον ἐπωνομάσθη, καὶ εἰς

Λαονδίνον μετακομισθεῖσα, κατετίθη εἰς τὸν κήπον αὐτοῦ, εἶτα ἀπωλέσθη ἐπὶ τῶν ἐμφυλίων ταραχῶν, καὶ τὸ ἥμισυ αὐτῆς εἶχεν ἐντειχισθῇ εἰς ἐστίαν τῆς οἰκίας· τὸ δ' ἔταρον, ὅτε ἀνευρέθη σπουδαίως βεβλαμμένον, προσηνήχθη ὑπὸ τοῦ ἐγγόνου τοῦ Λόρδου Ἀρουνδέλου, τοῦ Ἑρρίκου Ὁδάρδου Ἀρουνδέλου, τῷ 1667, εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Ὁξωνίας, ἐνθα εἰσέτι φυλάττεται, γνωστὸν ἤδη ἐπίσης καὶ διὰ τῆς ἐπωνυμίας Ὁ ξ ω ν ί ο υ μ α ρ μ ά ρ ο υ. Ἔχει δ' ὁ λίθος πλάτος μὲν 2' 1", μῆκος δὲ, πρὸς μὲν τὰ δεξιὰ 3' 7", πρὸς δὲ τ' ἀριστερά, ὡς ὦν τεθλασμένος, 2' 11", καὶ περιέχει 93 στίχους, οὐχὶ πάντας ἀρτίως διατηρουμένους, εἰς γλῶσσαν ἀττικαῖσινικὴν. Ἔστι δὲ πίναξ χρονολογικὴς τῶν κυριωτέρων συμβάντων τῆς πολιτικῆς καὶ φιλολογικῆς ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ Κέλκωπος μέχρι τοῦ ἐν Ἀθῆναις ἐπωνύμου ἀρχοντος Διογνήτου, (τοῦ ἐν Πάρῳ ἀρχοντος Ἀστυάνακτος ἢ Εὐρυάνακτος), τῷ 264. Τὸ σωζόμενον μέρος φθάνει μόνον μέχρι 354 π. Χ. ἀλλ' εὐτυχῶς τὸ ὅλον εἶχεν ἤδη ἀντιγραφῇ ὑπὸ Ι. Σελδώνου τῷ 1628, πρὶν ἢ ἀκρωτηριασθῇ, δι' ὃ γινώσκεται σχεδὸν πᾶσα ἢ ἐπιγραφῇ. Πολλὰ σπουδαῖα συμβάντα, ὀνόματα καὶ χρονολογίαι ἐλλείπουσιν, ὡς τοῦ πλοῦ τῶν Ἀργοναυτῶν, τῶν Μεσσηνιακῶν πολέμων, τοῦ Πελοποννησιακοῦ, τὰ ὀνόματα τοῦ Λυκούργου, τοῦ Πινδάρου, ἐξ οὗ ὑπέτεθη ὅτι ἡ ἀναγραφὴ αὕτη ἐγένετο ὑπὸ ἰδιώτου εἰς ἰδίαν αὐτοῦ χρῆσιν (ἴδ. Πολβ. Ε, 33), καὶ ἰδίως δι' ἀπομνημονεύσεις φιλολογικὰς. Αἱ χρονολογίαι δὲν ὀρίζονται κατ' Ὀλυμπιάδας, ἀλλὰ κατ' Ἀθηναίους βασιλεῖς καὶ ἀρχοντας. Ἡ γνησιότης τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης εἰς οὐδεμίαν ὑπόκειται ἀμφιβολίαν.

Παρικάνιοι. 1) Σκυῖται κατοικοῦντες πρὸς τῇ Κολχικῇ, καὶ τοῖς Πέρσαις ὑποκείμενοι (Ἡρδ. Ζ, 60). — 2) Κάτοικοι ἐν Περσίᾳ τῆς πόλεως Παρικάνης, ὁμόρου τῇ Μηδίᾳ (Ἡρδ. Γ, 92. Ζ, 88. — Στφ. Βυζ.).

Πάριον, πόλις τῆς Μυσίας ἐν Μικρᾷ

Ἀσίᾳ, ἐπὶ τῆς Προποντίδος, κτίσμα Μιλησίων, μεταξὺ Λαμφάκου καὶ Ἀδραστειλας κειμένη, μετ' ἀρίστου λιμένος· ἐπὶ Αὐγούστου Ῥωμαϊκῇ ἀποικία. Νῦν Καμάραι. Ἐν

αὐτῇ μνημονεύει ὁ Στράβων (ΙΓ, 388) ὅτι ὑπῆρχε γένος τι καλούμενον ὁ φιο γ εν εῖ, οὗ τὰ μέλη εἶχον τὴν ιδιότητα νά θεραπεύωσι διὰ τῆς ἀπλῆς ἀφῆς τὸ δῆγμα τῶν ὄφρων (Ἡρδ. Ε, 117. — Ἐνφ. Ἀνθ. Ζ, 2, 7).

Πάρις, ὁ καὶ Ἀ λ έ ξ α ν δ ρ ο ς, δευτερος υἱὸς τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Ἑκάτης, ἥτις ἐπὶ τοῦ τοκετοῦ ὠνειρεύθη ὅτι ἔτεκε πυρκαϊάν. Ἐπειδὴ δὲ τοῦτο ἡρμηνεύθη ὡς δηλοῦν ὅτι τὸ γεννώμενον παιδίον ἐμελλενά ἐπιφέρει τῆς πατρίδος του τὴν καταστροφὴν, ἔδωκεν αὐτό, ἅμα γεννηθὲν, ὁ Πριάμος εἰς ποιμένα τινά, Ἀγέλων καλούμενον, ἵνα ἐχθέσῃ αὐτὸ εἰς τὸ ὄρος Ἴδην. Ἐκεῖ ἄρκτος τὸ ἀνέλαβε καὶ τὸ ἐγαλακτοῦχε· ὁ δὲ ποιμὴν, εὐρὼν αὐτὸ καλῶς ἔχον μετὰ πέντε ἡμέρας, τὸ ἔφερεν εἰς τὴν καλύβην του, τὸ συνανέθρεψε μετὰ τοῦ υἱοῦ του, καὶ τὸ ἐκάλεσε Πάριν. Ἀνδρείος δὲ καὶ ἀτρόμητος γενόμενος νεανίας, ὑπερηγωνίζετο γενναίως τῶν ποιμνίων καὶ τῶν ποιμένων, δι' ὃ ἐπωνομάσθη ὑπ' αὐτῶν Ἀ λ έ ξ α ν δ ρ ο ς (ὁ ἀλέκων, βοηθῶν τοὺς ἄνδρας). Ἐπὶ τῆς Ἰδῆς ἐνουμφεύθη τὴν νέαν μάντιδα Οἰ ν ώ ν η ν, θυγατέρα τοῦ ποταμοῦ Κεδρήνος. Ἐπὶ τοῦ γάμου τοῦ Πηλέως, αἱ τρεῖς θεαί, Ἥρα, Ἀθηνᾶ καὶ Ἀφροδίτη, ἐρίσασαι πρὸς ἀλλήλας εἰς τίνα ἀνῆκε τὸ μῆλον ὃ ἡ Ἐρις κακοδούλως εἶχε· ῥίψει μεταξὺ των μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς «Ἡ καλὴ λαβέτω», ὠδηγήθησαν, διαταγῇ τοῦ Διὸς, ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ εἰς τὸν Γάργαρον, μέρος τῆς Ἰδῆς, καὶ ἐκεῖ ἀνέθηκαν τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸν μετὰ τῶν ποιμένων ἔτι διατῶμενον Πάριν. Ἡ Ἥρα τῷ ὑπεσχέθη ἰσχὺν καὶ πλοῦτον, ἡ Ἀθηνᾶ φρόνησιν καὶ δόξαν.

ή δ' Ἀφροδίτη τὴν ὥραιότατην τῶν γυναικῶν, καὶ τότε αὐτῇ ἔδωκεν ἐκείνος τὸ μῆλον, ἐξοῦ καὶ αἱ δύο ἄλλαι ἔτρεφον ἄσθεστον ὄρην κατὰ τῆς Τρωάδος (Ὀμ. Ἰλ. Ω, 28. — Εὐρπ. Ἰφιγ. Αὐλ. 1289. Τρωάδ. 925. Ἀνδρμ. 284. Ἐλ. 23). Μετ' οὐ πολὺ, ταύρον ὁδηγῶν εἰς τὸ Ἰλιον πρὸς θυσίαν, ἀνεγνώρισθη ὑπὸ τῶν γυνέων του καὶ ἔμεινε παρ' αὐτοῖς. Περφθὲς δ' εἰς τὴν Ἑλλάδα ἵνα ἀπαιτήσῃ τὴν ἀπόδοσιν Ἡσιόνης, τῆς ἀδελφῆς τοῦ Πριάμου, ἀρπαγείσης ὑπὸ τοῦ Λαομέδοντος, κατέλυσεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης Μενελάου, καὶ ἐκεῖθεν, βοηθεῖα τῆς Ἀφροδίτης, ἤρπασε τὴν

πρωταίτιος τοῦ πολέμου. Ὁ Ὀμηρος ὕμνει τὸ κάλλος του (Ἰλ. Γ, 16. Ζ, 313. 503. Λ, 369. 505. 581). Ἀφ' οὗ δὲ, βοηθεῖα τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐφόνευσε τὸν Ἀχιλλέα, ἐτρώθη καὶ αὐτὸς μικρὸν πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Τρωάδος, ὑπὸ τοῦ Φιλοκτήτου διὰ τοῦ δηλητηριώδους βέλους τοῦ Ἡρακλέους (Σφιλ. Φιλκτ. 1476), καὶ ἔσπευσε τότε εἰς τὴν Ἰθύν, πρὸς τὴν σύζυγόν του Οἰνώνην, ἣτις μάτην εἶχε προσπαθήσει νὰ τὸν ἀποτρέψῃ ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἣτις δ' εἶχεν ὑποσχεθῇ, καὶ μόνη ἠδύνατο νὰ τὸν θεραπεύσῃ. Ἀλλὰ τότε, παρωργισμένη διὰ τὴν ἀπιστίαν του, τῇ ἠρνήθῃ πᾶσαν βοήθειαν, καὶ οὕτω ἐπέ-

Λαομασίως ὥραιαν γυναῖκα αὐτοῦ Ἑλένην, μετὰ καὶ τῶν δούλων καὶ τῶν θησαυρῶν αὐτῆς, καὶ διὰ τῆς Φοινίκης ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Τρωάδα (Ὀμ. Ἰλ. Ζ, 290. Μεταγενέστεροι δὲ μῦθοι ἔλεγον ὅτι ἡ Ἑλένη οὐδ' ἦλθεν εἰς τὴν Τρωάδα ποτὲ, ἀλλ' ἔμεινε ἐν Αἰγύπτῳ παρὰ τῷ Πρωτέϊ, ὃ δὲ Ζεὺς, ἢ ἢ Ἡρα ὅτι ἔδωκεν εἰς τὸν Πάριν ψευδὲς μόνον ἰνδαλμα αὐτῆς (Εὐρπ. Ἡλκ. 1280. Ἐλ. 33. 243. 584. — Ἡρδ. Β, 118. 120). Ἡ ἀρπαγὴ αὕτη ἐπέφερε τὸν δεκάετην τρωϊκὸν πόλεμον καὶ τῆς Τροίας τὴν καταστροφὴν. Ἐπὶ τοῦ πολέμου ὁ Πάρις δι' ἐξόχου ἀνδρείας δὲν διακρίνεται· ἐστὶν ὁμῶς ἔμπειρος τὰ πολεμικὰ καὶ ἀγαθὸς τοξότης, χαρκτηρὸς δ' ἀσταθοῦς, ὅτε μὲν πολυμήρως καὶ τὸν ἀντίπαλον προκαλῶν, ὅτε δὲ δειλὸς καὶ ἄδρανής, προτιμῶν τὰς γυναῖκας καὶ τὰς κιθάρας παρὰ τῆς μάχης τὰ κατορθώματα. Ἐμισεῖτο δὲ καὶ ὑπὸ τῶν Τρώων ὡς

στρεφέν εἰς τὴν Τρωάδα, καὶ ἀπέθανεν ἡ δ' Οἰνώνη, μεταμειληθεῖσα, καὶ σπεύσασα κατόπιν του, ἐφθασε μετὰ τὸν θάνατόν του, καὶ ἐν ἀπελπισίᾳ ἀπηγγονίσθη. Ἐκ τῆς Ἑλένης ἔσχεν υἱοὺς τὸν Βούνικον, Κέρυβον, Ἀγαυὸν, Ἰδαῖον, καὶ μίαν θυγατέρα, Ἑλένην. Λέγεται, δ' ὑπ' ἄλλων ὁ Κόρυθος τῆς Οἰνώνης υἱός. Ἐν τῇ τέχνῃ παριστᾶται ὁ Πάρις ὡς ὥραιος, ἀγένειος νεανίας, φρυγικὸν πῖλον φορῶν.

Παρίσιοι, λαὸς μέγας τῆς Λουγδονικῆς Γαλλίας, παρὰ τῇ Σηκουάνᾳ ποταμῷ οἰκῶν, καὶ μητροπόλιν ἔχων τὴν Λουκοτεκίαν, τὴν κατ' αὐτὸν νῦν Παρίσια καλουμένην.

Πάρμα, ἐν Ἰταλίᾳ, πόλις τῶν Βοιών,

μεταξὺ Πλακεντίας καὶ Μυτινῆς, ἀπὸ τοῦ 183 π. Χ. Ρωμαϊκῇ ἀποικίᾳ (Liv. XXXIX, 55).

Παρμενίδης, ἐξ ἐπιφανοῦς καὶ πλουσίας οἰκογενείας τῆς Ἐλαίας, περὶ τὰ 500 π. Χ., μαθητῆς Ξενοφάνους, κατὰ τινες ἀκροασάμενος καὶ τοῦ Ἀναξίμανδρου, ἀπῆλθεν, ὡς εἰκάζεται, μετὰ τοῦ νεωτέρου αὐτοῦ ἀδελφοῦ Ζήνωνος εἰς Ἀθήνας, καὶ ἐγνωρίσθη μετὰ τοῦ Σωκράτους ὅστις ἐν τῷ διαλόγῳ τοῦ Πλάτωνος τῷ ἐπιγραφομένῳ Παρμενίδῃ εἰσάγεται συνδιαλεγόμενος μετ' αὐτοῦ, καὶ λέγων αὐτὸν καθ' Ὁμήρον «αἰδοῖόν τε ἅμα θεῖόν τε». Ἡ εἰς Ἀθήνας ὁδοπορία του ἐκείνη ἐγένετο πιθανῶς περὶ τὰ 458 π. Χ. Ἀλλ' οὐδὲ περὶ αὐτῆς οὐδὲ περὶ τῶν ἄλλων τοῦ βίου του περιπετειῶν ἐστὶ τι περαιτέρω βεβαίως γνωστόν. Εἰς τὴν πατρίδα του μεγάλως ἐξετιμᾶτο, καὶ ἔδωκεν αὐτῇ νόμους σοφοῦς, συντελέσαντας εἰς τὴν εὐημερίαν τῆς, καὶ διὰ τῆς αὐστηρότητος τῶν ἡθῶν του ἐθεωρεῖτο ὡς ὤν παράδειγμα παρ' αὐτῇ. Τὰς φιλοσοφικὰς αὐτοῦ θεωρίας ἔγραψεν ἐμμέτρως, καὶ ἀποσπάσματα αὐτῶν διητηρήθησαν παρὰ Σήξτῳ τῷ Ἐμπειρικῷ καὶ Σιμπλικίῳ. Τὸ πρῶτον καὶ μέγιστον αὐτῶν ἐστὶν εἰσαγωγὴ ἔπους δοκτυλικῆς «περὶ φύσεως», πολὺ ἔχον τὸ ὕψος· τὸ δ' ἐπίλοιπον φαίνεται ὅτι ἦν ἀφελέστερον καὶ οὐχὶ ἐπίσης ποιητικῶς κεκοσμημένον (Cic. Acad. Pr. XXIII, 74). Διέκρινε δὲ δύο διαφορὰς ἐπιστήμας, τὴν τῆς σκέψεως ἢ τῆς ἀληθείας, καὶ τὴν τῆς ἀνθρωπίνης γνώμης. Αἰσθάνεσθαι καὶ νοεῖν ἦν κατ' αὐτὸν τὸ αὐτὸ, καὶ ἐκ συνδυασμοῦ τούτων ἐπρέσβευεν ὅτι ἐπήγαγεν ἡ μνήμη καὶ ἡ λήθη. Πρὸ πάντων ἐνέκυπτεν εἰς τὴν ἀντίθεσιν τοῦ εἶναι καὶ μὴ εἶναι, καὶ ὡς ἀνάγκην ἀνεγνώριζε ν' ἀνήκη τὸ λέγειν καὶ τὸ νοεῖν εἰς τὸ εἶναι, διότι τὸ ὄν, ἦν, τὸ δὲ μὴδὲν οὐκ ἦν. Πλὴν δὲ τοῦ ἐνὸς ὄντος οὐδὲν ἦν, καὶ τοῦτο οὐδὲ παρήχθη ποτὲ, οὐδὲ παρέργεται, ἀλλ' ἐστὶν ἀδιαίρετον, αὐτοσυντήρητον καὶ ἄλλου μὴ δεόμενον. Ὁ κόσμος τῶν φαινομένων ἐστὶν ἀνεπίδεκτος ἐπιγνώ-

σεως· μόνον δὲ τὸ περὶ τοῦ ὄντος νοεῖν περιλαμβάνει ἀλήθειαν, τὸ δὲ ὄν τὸ εἰς νόησιν μὴ ὑποπίπτον δὲν δύναται ν' ἀναγνωρισθῇ. «Ταῦτόν ἐστι νοεῖν τε καὶ οὐνεκὲν ἐστὶ νόημα· οὐ γὰρ ἄνευ τοῦ ἐόντος, ἐν ᾧ πεφασισμένον ἐστίν, εὐρήσεις τὸ νοεῖν· οὐδὲν γὰρ ἢ ἐστὶν ἢ ἔσται ἄλλο παρὰ τὸ τοῦ ἐόντος». Ἠκολούθησαν δὲ καὶ ἀνέπτυξαν τὰς ἀρχὰς ταύτας ὁ Ζήνων καὶ οἱ ἄλλοι Ἐλεᾶται. Αὐτοῦ ὡς καὶ τῶν ἄλλων Ἐλεατῶν τ' ἀποσπάσματα συλλέξας ἐξέδωκεν ὁ Βράνδης (Comment. Eleat. 1813), καὶ μετ' ἐκείνον καὶ ἄλλοι.

Παρμενίσκος, 1) φιλόσοφος Πυθαγόρειος ἐκ Μεταποντίου. — 2) Γραμματικὸς, ἐξηγητῆς τοῦ Ὁμήρου, τῶν τραγικῶν καὶ τοῦ Ἀράτου, μνημονευόμενος μετὰ τοῦ γραμματικῶ Ἀριστοφάνους καὶ τοῦ Ἀριστάρχου, πιθανῶς δὲ τούτου σύγχρονος καὶ μαθητῆς.

Παρμενίων, 1) Μακεδὼν, ἐξ εὐγενοῦς καταγωγῆς, στρατηγὸς διακεκριμένος ἤδη ἐπὶ Φιλίππου, ὅτε τῷ 356 π. Χ. ἐνίκησε τοὺς Ἰλλυριοὺς, τῷ 347 ἐπολιόρηκε τὴν Ἄλωνα ἐν Φθιώτιδι, διεπραγματεύθη περὶ εἰρήνης μετὰ τῶν Ἀθηναίων, καὶ τῷ 342 ἐπέμφθη εἰς Εὐβοίαν, ἵνα ὑπερασπίσῃ ἐκεῖ τὰ μακεδονικὰ συμφέροντα. Τῷ δὲ 337 ἐπέμφθη μετὰ τοῦ Ἀττάλου καὶ τοῦ Ἀμύντου εἰς τὴν Ἀσίαν ἵνα προπαρασκευάσῃ τὴν κατὰ τῶν Περσῶν ἐκστρατείαν, ἀπελευθερῶν τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις (Just. IX, 5). Κατὰ τὴν μετάβασιν δὲ τοῦ Ἀλέξανδρου εἰς τὴν Ἀσίαν, ἣν αὐτὸς ἀρχηγὸς τῆς πεζικῆς τῶν Μακεδόνων δυνάμεως, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Φιλώτας τοῦ ἱππικοῦ. Κατ' ἀρχὰς ἐξέφρασε γνώμην κατὰ τῆς μάχης τῆς ἐν Γρανικῷ· εἶτα δὲ, κατακτῆσας τὴν Φρυγίαν, ἤλθεν αὐτοῖς πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ἐν Γρανικῷ. Εἰς μετριοπάθειαν δὲ πάντοτε καὶ εἰς περισκεψὶν παραινῶν, ἐσυμβούλευσε τὸν Ἀλέξανδρον νὰ δυσπιστῇ πρὸς τὸν ἱατρὸν τοῦ Φίλιππου, καὶ τὸν πρόετρεπε νὰ δεχθῇ τὰς περὶ εἰρήνης προτάσεις τῶν Περσῶν (Πλουτ. Ἀλέξ. ΚΘ. ΛΒ). Ἐν Ἀρβήλοις ἐσυμβούλευσε τὴν νυ-

κτερινήν προσβολήν, καὶ ἐν τῇ μάχῃ ὁδηγῶν τὸ ἀριστερόν κέρας, φαίνεται ὅτι δὲν ἀνταπεκρίθη ἐντελῶς εἰς τὰς προσδοκίας τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὅστις τῷ προσέφερε μὲν τὴν πλουσίαν οἰκίαν τοῦ Βαγία, ἀλλὰ δὲν τὸν συμπεριέλαβεν εἰς τὴν περαιτέρω πορείαν του, ἀφίς αὐτὸν διοικητὴν τῶν Ἐκβατάνων (Πλούτ. Ἀλξ. ΑΓ). Καίτοι κατακρίνων τὸν υἱὸν τοῦ Φιλώταν ὡς ὑπεροψίαν καὶ ὀλίγον σεβασμὸν δεικνύοντα πρὸς τὸν βασιλέα, οὐχ ἥττον φαίνεται ὅτι συνεμερίζετο τῶν πλείστων ἐπισήμων Μακεδόνων τὴν δυσαρέσκειαν κατὰ τῆς διαγωγῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου. Θανατώσας ἐπομένως ὁ Ἀλέξανδρος τὸν Φιλώταν, ἐνόμισεν ὅτι δὲν ἠδύνατο ἔκτοτε νὰ ἐμπιστεύται πλέον εἰς τὸν πατέρα, καὶ διενήργησε καὶ αὐτοῦ τὴν δολοφονίαν (Πλούτ. Ἀλξ. Μ.—Just. XII, 5). — 2) Ἑλλήν ἐπιγραμματογράφος ἐκ Μακεδονίας, οὗ τινὰ τῶν ἐπιγραμμάτων περιλαμβάνονται εἰς τὴν Ἀνθολογίαν. Ἐξῆς δὲ πιθανῶς ἐπ' Αὐγούστου. — 3) Ἀρχιτέκτων ὑπὸ τὸν Ἀλέξανδρον εἰς τὴν κτίσιν τῆς Ἀλεξανδρείας ἐργασθεὶς, καὶ ὅστις ἐλέγετο οἰκοδόμησας τὸ Σεράπειον.

Παρμένων, 1) Ἑλλήν ἱαμβογράφος. Ἐκ τῶν ποιημάτων αὐτοῦ σώζεται ἐν ἀποσπασμα (Ἐκδ. Meinecke, Poet. Choliamb. σ. 145). — 2) Ρόδιος, γράφας «μαγειρικὴν διδασκαλίαν». — 3) Γραμματικὸς, συγγραφέας «περὶ διαλέκτων».

Πάρμη, μικρὰ στρογγύλη ἐλαφρὰ

ἀσπίς ἐκ σιδηροῦ ἐλάσματος, διαμέτρου τριῶν περίπου ποδῶν, ἣν ἔφερον πολλάκις οἱ ἱππεῖς, ἐνίοτε δὲ καὶ οἱ ψιλοὶ τῶν πεζῶν, καὶ

παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις καὶ οἱ ἐν ταῖς παλαίστραις ἀγωνιζόμενοι (Πολύ. — Varro ap. Non.—Liv. II, 20. XXXI. 35).

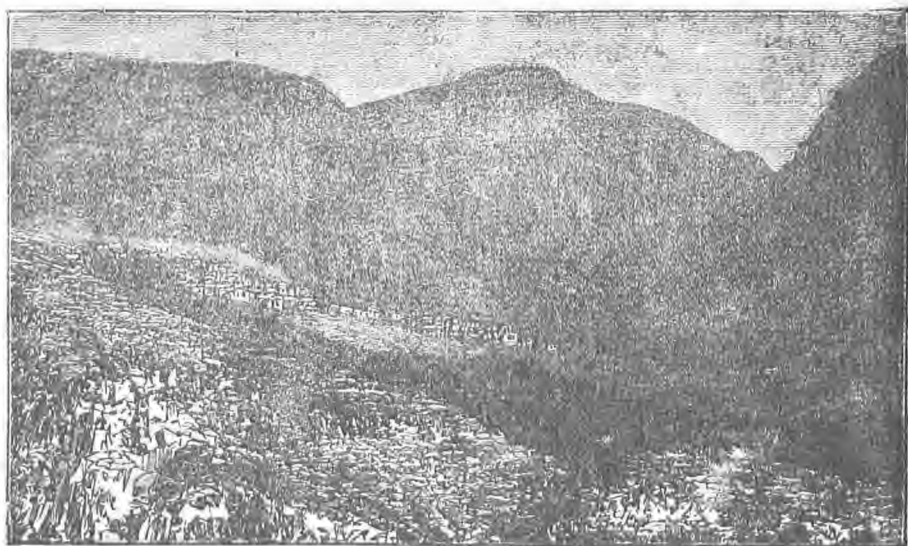

Πάρμυς, θυγάτηρ τοῦ Σμέρδιος, γυνὴ Δαρείου, τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν (Ἡρόδ. Δ, 88).

Παρνασσός καὶ **Παρναξ**, τὸ ὄρος τὸ ἀπὸ τῆς Οἴτης διὰ τῆς Δωριδος καὶ Φωκίδος ἐκτεινόμενον, καὶ μεταξὺ Κίρρας καὶ Ἀντικίρρας ὑπὸ τὸ ὄνομα Κίρρις (νῦν Στίβα, πρὸς τῷ Διστόμῳ) εἰς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον ἀπολήγον. Ἦν καθιερωμένον τῷ Ἀπόλλωνι, ταῖς Μούσαις καὶ τῷ Διονύσῳ, καὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἐλέγετο ὁ «γῆς ὀμφαλὸς» (Πινδ. Πυθ. Δ, 74. ΣΤ, 3). Ἰδιαιτέρως ὁμως Παρνασσὸς ἐλέγετο τὸ ὑψηλότερον μέρος τοῦ ὄρους (2460 μέτρα ὑψηλὸν), τὸ ἔχον τὰς δύο κορυφάς, τὴν Τιθορέαν (Ἡρόδ. Η, 32) κατὰ τὰ βορειοδυτικὰ, κατὰ δὲ τὰ νοτιοανατολικά τὴν Λυκώρειαν, ἥς τὸ ὄνομα διατηρεῖται παρὰ τῷ λαῷ (Λιάκουρα), εἰς πᾶν τὸ ὄρος ἐκτεινόμενον. Ἐνεκα αὐτῶν ἐλέγετο πολλάκις τὸ ὄρος καὶ δικέφαλον, δικόρυφον ἢ δικόρυμβον (Λουκ.—Ον. Μετ. I, 3, 6. II, 221). Ὑπὸ τὴν τελευταίαν ἦσαν οἱ Δελφοὶ μετὰ τῆς πηγῆς Καστελίας καὶ τοῦ Κωρυκίου ἄντρου. Ὑπὲρ τοῦς Δελφοὺς 228 μέτρα, 572 δὲ ὑπὲρ τὴν θάλασσαν, ὑψοῦντο αἱ Φαιδριάδες πέτραι, ἀφ' ὧν κατεκρημνίζοντο οἱ ἱερόσυλοι καὶ οἱ βλάσφημοι. Ὑπὸ τὰς κορυφάς τοῦ ὄρους, τὸ πλεῖστον χιονοσκεπεῖς, ἐξετείνοντο δάση ἐλάτων, καὶ πρὸς τοῖς Δελφοῖς δάφναι, μύρτοι καὶ ἐλαταί. Ἡ Κασταλία ἐκρέει ἐκ σχάσματος σχιστοῦ ἐν τοῖς κρημνοῖς, πλησιέστατα τῶν Δελφῶν, μεταξὺ δύο κρημῶν, τῆς Ναυ-

πλίας καὶ Ὑαμπίας (Ἡρδ. Η, 39), ἃς
τινὲς μετ' αὐτῶν τῶν κορυφῶν τοῦ ὄρους
συγχέουσι. Ἦν, κυρίως δὲ Παρνασσὸν διαιρεῖ
ἀπὸ τοῦ πρὸς νότον Κίρφειος στενὴ καὶ βα-
θεῖα κοιλάς, δι' ἧς ῥέει ὁ Πλεῖστος, καὶ

γαλμα τοῦ Παρθενίου Διὸς, καὶ εἰς ἐτέ-
ραν βορειοτέραν, Ἄρμα καλούμενην, βω-
μὸς τοῦ Σημ.αλείου Διὸς, οὕτω κληθέν-
τος διότι ἡ θεὸς ἐκείνη ἐξελαμβάνετο, καθ'
ὅσον ἦν συννεφώδης ἡ αἰθρία, ὡς τὰς μετα-

παρ' αὐτὸν ἔφερει ἡ ὁδὸς πρὸς τὴν Δαυλίδα
καὶ τὴν Στίριδα. Ἀνατολικῶς δὲ ἡ ἐκ Δελ-
φῶν στενωπὸς, ἐνθα ἐδιχάζετο πρὸς βορρᾶν
εἰς τὴν Φωκίδα καὶ πρὸς ἀνατολὰς εἰς
τὴν Βοιωτίαν, ἐλέγετο σχιστὴ ὁδὸς, καὶ
ἐκεῖ ἀπαντήσας ἐφόνευσεν ὁ Οἰδίπους τὸν πα-
τέρα τοῦ Λαῖον, χωρὶς νὰ τὸν γνωρίξῃ
(Σφκλ. Οἰδ. Τ, 716. 800. — Πaus. Θ, 3,
3. 1, 5, 2).

Πάρνης (ὁ. Γεν. — ἦθος), ὄρος τῆς
Ἀττικῆς, πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ, μεταξὺ αὐ-
τῆς καὶ τῆς Βοιωτίας ἐκτεινόμενον, καὶ συνε-
χόμενον μετὰ τοῦ Κιθαιρώνος κατὰ τὴν Ῥα-
μνοῦντα. Ἡ κορυφή αὐτοῦ ἦρετο μέχρι 1410
μέτρ. ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης.
Ἦν δ' ὄρος διασῶδες καὶ πλούσιον εἰς θή-
ραν. Πρὸς δυσμὰς καὶ τὴν Βοιωτίαν ἔφερει
ἐπ' αὐτοῦ στενωπὸς ὠχυρωμένη παρὰ τοῖς
ἀρχαίοις διὰ τειχιῶν, ὧν λείψανα σώζονται.
Εἰς τὴν κορυφὴν αὐτοῦ ἵστατο χαλκοῦν ἄ-

βολὰς τῆς ἀτμοσφαίρας προμηνύουσα (Νῦν
παρὰ τῷ λαῷ Ὀξιάς). (Ἀροφ. Νηλ. 320.
— Στράβ. Θ. 404. — Πaus. Α, 32, 1. —
Λκν. Ἰκαρμυπ. 97. — Στφ. Βυζ. — Μ.
Ἑτυμ.).

Παρνησσός, ὄρος τῆς Μηδίας, ὑφ' ὃ
κατέκουν οἱ Βάντριοι (Δνσ. Περιηγ. Ζ,
3, 7).

Παρνόπιος, ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλω-
νος ἐν Ἀθήναις, ἐνθα ὁ Φειδίας εἰργάσθη
χαλκοῦν αὐτοῦ ἄγαλμα (Πaus. Α, 24).

Πάρνων, ὄρος πρὸς μεσημβρίαν τοῦ
Παρθενίου ἐν Πελοποννήσῳ, διαιροῦν τὴν
Λακωνικὴν ἀπὸ τῆς Θυρεάτιδος καὶ τῆς Τε-
γεάτιδος, ὕψος δ' ἔχον περὶ τὰ δισχίλια
μέτρα (Νῦν Μαλεβό). Ἐκτείνει δὲ πρὸς νό-
τον εἰς τὴν θάλασσαν τὸ ἀκρωτήριον Μα-
λέαν.

Πάρροδος, ἰδ. Θεάτρον. Χορός.

Παροιμίαι. Αἱ παροιμίαι, ἡ σπου-

δαίον ἢ ἀστείον ἔχουσαι χαρακτῆρας, εἰσὶν ἢ ἀφελῆς ἐκφρασις τῆς τοῦ λαοῦ σοφίας, εἰς τὸν πρακτικὸν βίον ἐφαρμοζόμεναι. Τοιαῦτα ἦσαν ἐν Ἑλλάδι καὶ τὰ γινώμικα τῶν ἐπὶ τὰ σοφῶν. Πρῶτος εἰς ἴδιον σύγγραμμα συλλέξας Ἑλληνικὰς παροιμίας ἦν ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ τοῦτο ἐξηκολούθησαν καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Θεόφραστος καὶ Κλέαρχος, καὶ ἕτεροι, ὧν ἤμεις πάντων τὰ συγγράμματα ἀπωλέσθησαν. Σώζονται ὅμως ἐπιτομαὶ αὐτῶν ὑπὸ μεταγενεστέρων, τοῦ Ζηνοδότου ἢ Ζηνοβίου ἐπὶ Ἀδριανοῦ (555 παροιμ.), τοῦ Διογενιανοῦ, τῆς αὐτῆς ἐποχῆς (775 παροιμ.), τοῦ Ἀποστολίου τῷ 453, (2027 παροιμ.), καὶ ἐξ αὐτῶν, καὶ πάσης τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας ἡρανίστατο καὶ ἐξεδύκεν ὁ Ἑρασμος 4000 παροιμίας (adagiones), ἡ μᾶλλον γνώμας πιθανῶς ἐκ παροιμιῶν εἰλημμένας. Κατὰ τὴν τάσιν αὐτῶν δύνανται εἰς διαφόρους κατηγορίας νὰ ὑπαχθῶσιν. Οὕτως ὡς ἐν παραδείγματι ἐπὶ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὰς θεότητας «Θεοὺ δῶρον ἐστὶν εὐτυχεῖν βροτούς». — «Θεῶν ἐν γούνασιν», ὁμηρικόν. — «Θεοῦ θέλοντος καὶ ἐπὶ ριπὸς πλέσις». — «Θεῶ μάχεσθαι δεινόν». — «ἔπου Θεῶ», ἰσοδύναμον, κατὰ Πλούταρχον, τῷ «νῶ πείθου». Ἐπὶ κανόνων τοῦ βίου, «γινῶθι σαυτόν». — «Μηδὲν ἄγαν». — «Πᾶν μέτρον ἄριστον», χαρακτηρίζον ἰδίως τὴν τάσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. — «Τὴν μέσσην ναίειν» ἢ «ἡ μέση ὁδὸς ἀρίστη». — «Ἄν μὴ κρέα παρῇ, στερεκτέον τῷ ταρίχῳ». — «Ἀνάγκη οὐδὲ θεοὶ μάχονται». — «Μὴ παροχομένοις κακοῖς τρύχου νέον ἦτορ». — Καὶ τὰ πρακτικώτερα: «Λίαν φίλων σεαυτὸν, οὐκ ἄξιος φίλου». — «Δεῖ φίλῃν ὥσπερ μισήσοντα καὶ μισεῖν ὥσπερ φιλήσοντα». — «Ἄφρον τοῦ πρὸς κρείσσονας ἀντιφέρεσθαι». — «Ἀρχὴν ἰᾶσθαι λώϊον ἢ εἰς τελευτὴν», ἥτοι θεράπευε εἰς τὴν ἀρχὴν, ὅχι εἰς τὸ τέλος. — «Κύνολος τὰ ἀνθρώπινα». — «Τίττει κόρος ὕδριν». — «Μοῖραν θεῶν οὐ πως ἐστὶν ἀλέασθαι». — «Ὅν τύχη μέλανα

γράψῃ, τοῦτον πᾶς ὁ χρόνος οὐ δύναται λευκάναι». — «Ὁ πῆλός ἂν μὴ θάρῃ, κέραμος οὐ γίνεταί» καὶ ταύτη συγγενής, «ὁ μὴ θάρεις ἄνθρωπος οὐ παιδεύεταί». — «Ὅν οὐ τύπτει λόγος, τύπτει ράβδος» καὶ ταύτης ἐυγενεστέρα μετατροπὴ, «Ὅν οὐ τύπτει λόγος, τοῦτον οὐδὲ ράβδος». — «Κοινὰ τὰ τῶν φίλων». — «Ἀγαθοὶ ἐριδάκρυες ἄνδρες». — Ὡς πρὸς τὸ ἐρωτικὸν αἶσθημα: «Ὅ, τι καλὸν φίλον ἀεὶ». — «Εὐναικὸς ὄμμα τοῖς ἀκμάζουσι βέλος». — «Οὐδεὶς ἐραστῆς ὅστις οὐκ ἀεὶ φιλεῖ» καὶ ἐπὶ τὸ χλευαστικώτερον: «Ἀφροδίτης ὄρκος οὐκ ἐμπούνεμας». — «Τοὺς ἐν ἔρωτι ὄρκους μὴ δύνειν οὐατ' εἰς ἀθανάτων». — Περὶ φιλίας ὁμοίον: «Ὅμοιον ὁμοίῳ φίλον». — «Ἀεὶ κολοῖς ποτὶ κολοῖον ἱζάνει». — «Τέττιξ τέττιγι φίλος, μύρμακι μύρμαξ». — «Ἐγὼν δεφῶρ τε φῶρα καὶ λύκος λύκον». — Ἐπὶ ἀνεφίκτων ἐπιχειρήσεων: «Θάλασσαν ἀντλεῖς». — «Δικτύῳ ἀνεμὸν θηρᾶς». — «Κατὰ πετρῶν σπεῖρεις». — «Ἀνέμους γεωργεῖς». — «Λίθον εἴσεις». — «Εἰς οὐρανὸν τοξεύεις». — «Ἰματίῳ τὸ πῦρ περιστέλλειν». — «Ἐκ ψάμμου σχοινίον πλέκειν». — «Πρὶν κεν λύκος εἶν ὕμναιτοῖ». — «Πρότερον χελῶνῃ παραδραμεῖται δασύποδα». — Παροιμίας τινὲς ἡρόντο ἐκ φυσικῶν γνώσεων ἢ προλήψεων, ὡς «Βάτραχος ἐκ Σερίφου», ἐπὶ ἀποστομωθέντος, διότι ὑπετίθετο ὅτι οἱ βάτραχοι ἦσαν ἄφρωνι ἐν Σερίφῳ. — «Γέρανοι ἰλίου καταπεπωκυῖται», ἐπ' ἀνθρώπων προνοητικῶν, διότι ἐπιστεβέτο ὅτι οἱ γέρανοι, εἰς μακρὰν ἀπερχόμενοι πτήσιν, κατέπινον λίθους, ἵνα ρίπτοντες αὐτοὺς ὅταν ἐπέτω ὑψηλὰ, μανθάνωσιν ἂν διηρχοντο θάλασσαν, ἢ ξηρὰν ἐφ' ἧς ν' ἀναπαυθῶσι. — «Πτωχότερος κίγκλου» (ἢ «λεθερίδος»), διότι ἐνομίζετο ὅτι τὰ πτηνὰ ταῦτα φωλεᾶς δὲν εἶχον. — «Ἀντιπελαργεῖν», ἢ ἀγαθὸν ἀντ' ἀγαθοῦ ἀποδιδόναι, ὡς οἱ πελαργοὶ τρέφουσι γέροντας τοὺς πατέρας των». — «Ἐξετρίβετο πεύκης τρόπον» (ἢ πεύκης δίκην), ὁ καταστραφεὶς ἀνεπιστρεπτεῖ, ὡς ἡ πεύκη,

ἥτις κοπεῖσα δὲν ἀνεφύετο. — "Ἄλλαι παροιμίες ἐστηρίζοντο εἰς πιστευομένους μύθους, παραδόσεις ἢ ἱστορικά συμβάντα. Οὕτω «Ψάφωτος ὄρνιθες» ἦσαν οἱ ἐπ' ἀμοιβῇ ἐπαινοῦς τινὸς κηρύττοντες, ὡς ἐπιστεύετο ὅτι Ψάφω τις ἐν Λυβία ἐδίδασκεν ὄρνιθας (πιθανῶς ψιττακοῦς), πετῶντες νὰ λέγωσι «Μέγας θεὸς Ψάφω», καὶ οὕτως ἐλατρεῦθη ὑπὸ τοῦ λαοῦ. — «Λευκῶνης ζηλοτυπία», ἡ ὑπερβολικὴ, ὡς ἡ τῆς Λευκῶνης, ἥτις παραμυεύσασα ἐν τοῖς θάμνοις τὸν ἄνδρα τῆς Κυάνιπτον, ὃν ἐξήλευεν, ἐσπαράχθη ὑπὸ τῶν κυνῶν αὐτοῦ. — Περὶ ἀνθρώπου εὐήθους ἐλέγχετο «ἡλιθιώτερος Κοροΐδου», ἀνθρώπου τοσοῦτον ἡλιθίου κατὰ τοὺς Τρωϊκοὺς χρόνους, ὥστε παρήρχετο τὸν καιρὸν τοῦ μετρῶν τὰ κύματα τῆς θαλάσσης. — Ὁμοίως «Βοῦθος περιφοιτᾷ». Ἦν δὲ ὁ Βοῦθος ἀθλητὴς ἡλίθιος. — «Ἄει τις ἐν Κύδωνος» ἠνίττετο μεγάλην φιλοξενίαν, διότι ὁ Κύδων ἦν φιλοξενωτάτος τις Κορίνθιος. — «Βούνας δικάζει» ἐλέγχετο ἐπὶ παρατεινομένης δίκης, διότι ἡ διαφορὰν δικάσας μεταξὺ Ἡλείων καὶ Καλυδονίων Βούνας (ἢ Βουλίας) ἀνέβαλε τὴν ἐκδοσὶν τῆς ἀποράσεως μέχρι τοῦ θανάτου του. — «Ἀκεσίας ἰάσατο» δηλοῖ τὴν ἐπὶ τὰ χεῖρω πρόσδον τῆς ἀσθενείας, διότι ὁ Ἀκεσίας ἦν ἀνίκανος ἰατρὸς, ὃν κωμωδεῖ καὶ ὁ Ἀριστοφάνης. — Εἰς τὸν χαρακτήρα τῶν Ἀθηναίων ἀναφέρονται αἱ παροιμίες «Ἀττικὸν βλέπος», τὸ θρασὺ καὶ ἀναιδές. — «Ἀττικὸς ὑπέχει τὴν χεῖρα κ' ἀποθνήσκων», ἐπὶ φιλοχρηματίᾳ. — ἄλλὰ «ἄττικὴ πίστις» «ἄττικὸς μάρτυς», πρὸς ἔπαινον καὶ ἀναγνώρισιν τοῦ ἀξιοπίστου. ἐνῷ ἐξ ἐναντίας — «Θρᾶκες ὄρκια οὐκ ἐπίστανται». — «Δεινοὶ πλέκειν τὰς μηχανὰς Αἰγύπτιοι». — «Πρὸς Κρήτα κρητίζεις», ἥτοι ψεύδουσαι πρὸς ψεύστην, ἐκ τοῦ «Κρήτες ἀεὶ ψεύσται». — Περὶ τῶν Βοιωτῶν, ὡς εὐήθων θεωρουμένων, ἐλέγχετο «Ἦς Βοιωτία», «Βοιωτικὸν οὖς», «Βοιωτικὸς νοῦς». — Περὶ ἀμούσου ἐλέγχετο «Ἀμουσώτερος Λειβηθρίων» (ἐθνους

Θρακικοῦ, φανεύσαντος τὸν Ὀρφέα). — Περὶ ἀγροίκου καὶ ἀνοήτου, «Κέσκον οἰκεῖ» (πόλιν τῆς Κιλικίας). — Ἡ ἀγριότης τῶν ἡθῶν ἐλέγχετο «Κιλικίος ὄλεθρος», καὶ «Κιλικίους» ἔλεγον οἱ Ἀθηναῖοι τὰς ἀπανθρώπους ποινάς. — Κυρίως ἱστορικαὶ εἰσι φέρειν ὡς ἡ «εἰς τὸ δέον», περὶ ἀναλώσεως μὴ δικαιολογουμένης, ὡς ἐχαρακτήρισεν ὁ Περικλῆς εἰς τὸν ἀπολογισμὸν του, τὴν δαπάνην 10 ταλάντων, δεκτὴν γενομένην (Πλούτ. Πρὸκλ.). — «Ἡ τέθνηκεν ἡ διδάσκει γράμματα», ἐπὶ ἀπόντων, ὧν ἠγνοεῖτο ἡ διαμονή, κατὰ τοὺς ἐν Σικελίᾳ αἰχμαλώτους Ἀθηναίους, ὧν οἱ ἐπιζήσαντες ἔζων ἐκ διδασκαλίας. — «Ὁ Καρπάθιος τὸν λαγῶν», διὰ τὸν ἐξ ἰδίου σφάλματος περιελθόντα εἰς δυσκόλον θέσιν, ὡς οἱ Καρπάθιοι, οἵτινες κομίσαντες λαγούς εἰς τὴν στερουμένην αὐτῶν νῆσόν των, εἶδον μετ' ὀλίγον καταστρεφόμενα ὑπ' αὐτῶν, ὑπερμέτρως αὐξηθέντων, πάντα τὰ προϊόντα των. — «Ἀληθέστερα τῶν ἐπὶ Σάγγρα», προήλθεν ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τὴν Σπάρτην, ἀπαντήσασαν εἰρωνικῶς εἰς τοὺς Λοκροὺς, ζητήσαντας βοήθειαν κατὰ Κρότωνος, ὅτι θὰ τοῖς πέμψη βοηθοὺς τοὺς Διοσκοῦρους, διεδόθη, ἄγνωστον πῶς καὶ πόθεν, ἡ φήμη ὅτι ἐνίκησαν οἱ Λοκοί. Καὶ τῷ ὄντι μετ' ὀλίγον ἐλθόντες ἄγγελοι ἐδήλωσαν ὅτι ἀληθῶς ἐνίκησαν ἐν Σάγγρα. — «Ἄξιος τῆς ἐν Ἀργεὶ ἀσπίδος» ἦν μέγας ἔπαινος, διότι ἐν Ἀργεὶ εἰς τοὺς εὐγενεστέρους νεανίας ἐδίδετο ἀσπίς διὰ τὰς ἐτησίας μεγάλας πομπάς. — «Ἀράβιος αὐλητής» ἦν ὁ ἀκαταπαύστως ὀμιλῶν. — Περὶ ὀχληροῦ αὐλητοῦ ἐρρέθη «Δραχμῆς μὲν αὐλεῖ, τεττάρων δὲ παύεται». — «Κόθορνος», ἐκλήθη ὁ Θηραμένης διὰ τὸ ἀποδιδόμενον αὐτῷ ἀγχίστροφον τῆς πολιτικῆς ἐνεργείας, ὡς ὁ κόθορνος ἐφηρμόζετο εἰς ἐκάτερον τῶν ποδῶν. — «Τὰ τρία τῶν εἰς θάνατον» ἐδήλου τὸν βέβαιον θάνατον, διότι τοῖς εἰς θανατικὴν ποινὴν καταδικασμένοις ἐπετρέπετο τρία τινὰ νὰ εἰπωσι μετὰ πάσης παρρησίας, μεθ' ὃ τοῖς

ἔδενον τὸ στόμα. — «Εὐδοντι κύρτος αἰρεῖ» ἔλεγον διὰ τὸν ἀνελπίστως τι ἐπιτυχάνοντα (Κύρτος ἦν τὸ μικρὸν ἀγγεῖον δι' οὗ ἐρρίπτοντο οἱ κύβοι). — «Ἡ τρεῖς ἐξ ἧς τρεῖς κύβοι» ἐσήμαινον ἢ ὅλα νὰ κερδῇσιν ἢ ὅλα νὰ χάσῃ, διότι «τρεῖς ἐξ» ἦν ἡ μελλῶν τῶν κύβων βολή, «τρεῖς κύβοι» δὲ ἡ ἐλάσσων. — «Ἄττικὸς εἰς λιμένα» ἠνίττετο τὸν ἀκινδύνως μεγαλαυχούντα.

Παροπάμισσος ἡ Παροπάμισσος, ὁ καὶ Ἰνδοὶ καὶ Κασσιόπαις λεγόμενος (νῦν Ἰνδοῦ — Κούς), τὸ κυριώτερον ὅρος τῆς κεντρικῆς Ἀσίας (Ἀρρ. Ε, 3, 3, 8, 3). Αἰσχροφαί αὐτοῦ ὑψοῦνται μέχρις 7000 μέτρ. καὶ ἐξ αὐτοῦ πηγάζουσιν ὁ Ὠξος καὶ ὁ Ἰνδός. Οἱ περίοικοι αὐτοῦ ἐλέγοντο Παροπαμισάδες. Διὰ τῆς χώρας αὐτῶν (τῆς νῦν Καβουλίας) διήρχετο ἡ ἐμπορικὴ ὁδὸς δι' ἧς ἐκινῶνται ἡ Περσία μετὰ τῆς Ἰνδικῆς (Ἀρρ. Δ, 22, 4, Ε, 3, 2, ΣΤ, 26, 1).

Πάρος, νῆσος, μία τῶν μεγαλητέρων ἐκ τῶν Κυκλάδων, κειμένη μετὰξὺ Νάξου, Ὀλίρου, Δήλου καὶ Ἴου, ἐπιφάνειαν ἔχουσα 5 τετραγ. μιλίων περίπου. Ἡ πρωτεύουσα αὐτῆς (νῦν Παροικία) ἦν πατρὶς τοῦ ἱαμβογράφου Ἀρχιλόχου (Ηοι. Ερ. Ι, 1, 7, 23). ἔχει δὲ καὶ ποτάμιον καλούμενον Ἀσωπὸν καὶ πηγάζον ἐκ τοῦ ὄρους Μαρπίσσης, οὗ περίφημα ἦσαν τὰ λευκὰ καὶ διὰ τὴν γλυπτικὴν πολύτιμα μάρμαρα (Ηοι. Οδ. Ι, 19, 6). Τὸ πρῶτον κατοικήθη ὑπὸ Κρητῶν καὶ Ἀρκάδων, εἶτα δ' ὑπ' Ἰωνῶν ἀνεπύχθη δὲ

ταχέως ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε αὐτὴ ἐπεμφεν ἀποικίας εἰς Θάσον (Θουκ. Α, 104), Πάρον, Φάρον ἐν τῇ Προποντίδι (Στράβ. Ι, 487). Ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Ἰωνῶν διετέλει ἡ Πάρος ὑπὸ τὴν Νάξον (Ἡρόδ. ΣΤ, 31).

εἶτα δὲ πάλιν ἀνεξάρτητος μένασα, ἀντέστη εἰς τὸν Μιλτιάδην, θελήσαντα νὰ τὴν τιμωρῇ ὡς συνταχθεῖσαν μετὰ τῶν Περσῶν (Ἡρόδ. ΣΤ, 131. — Νερ. Μιλ. VII)· κατόπιν δ' ἐγένετο φόρου ὑποτελῆς τῶν Ἀθηναίων, ἀλλὰ μετὰ Ὀλ. 86 (436 π. Χ.), διότι δὲν μνημονεύεται ἐν τοῖς μέχρι τοῦ ἔτους ἐκείνου καταλόγοις τῶν φορολογουμένων (Rang. Ant. Hell. I. N. 131. — 248. σελ. 310). Κατὰ τὴν διατίμησιν τῶν 425 π. Χ. ὁ ἐπιβληθεὶς αὐτῇ φόρος ἦν 30 ταλάντων (180,000 δραχμῶν) ἑτησίως, ὅπερ ἀποδεικνύει τὴν εὐπορίαν αὐτῆς. Ἀξιόλογον ἐν αὐτῇ εὐρεθὲν μνημεῖον τῆς ἀρχαιότητος ἐστὶ τὸ Πάριον ἢ Ἀρουνδέλιον μάρμαρον (ἴδ.).

Πάροχος, 1) ἴδ. Γάμος. — 2) Ὁ παρὰ τῷ ἡνιόχῳ ὀχούμενος, ἡ συνεπιβάτης τοῦ δίφρου. — 3) Ὁ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐπιτετραμμένος ἵνα παρέχῃ τοῖς ὁδοιπόροις, ἢ τοῖς στρατιώταις, πρὸ πάντων τοῖς πρέσβει καὶ ἄλλοις ἐπισήμοις ξένοις, κατάλυμα, τροφήν, κτλ. Ἐπίσημος ξενοδόχος, μάλιστα ἐπὶ Ῥωμαίων.

Παροψῆς, μικρὸν πινάκιον ἐφ' οὗ εἰς τὰς τραπέζας παρετίθετο ἕδισμά τι ἰδίως ἐκ τῶν παρέργων, οὐχὶ πρὸς τροφήν καὶ χορτασμόν· καὶ αὐτὸ τὸ ἕδισμα (Ἐνφ. Κυρ. π. Α, 3, 4. — Ἀθῆν. Θ, 367. — Πολύδ. ΣΤ, 56. — Ἡσύχ.).

Παρράσια, ἐπὶ Ὀμήρου (Τλ. Β, 608) πόλις ἐν Ἀρκαδίᾳ, εἶτα δὲ χώρα αὐτόθι εἰς τῆς Ἀρκαδίας τὰ νότια, περιλαμβάνουσα 8 πόλεις, ὧν γνωστοτάτη ἦν ἡ Λυκόσουρα (Θουκ. Ε, 33. — Ἐνφ. Ἑλλ. Ζ, 1, 28. — Στράβ. Η, 388. — Πaus. Α, 27, 4). Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐκυριεβήθη ὑπὸ τῶν Μαντινέων, εἶτα δ' ἀπεδόθη αὐτῇ ἡ ἀνεξαρτησία ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων (Θουκ. Ε, 33).

Παρράσιος, 1) Ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος ἐκ τῆς Ἀρκαδικῆς πόλεως (Paus. Η, 38). — 2) Υἱὸς τοῦ Λυκάονος, κτίστης τῆς πόλεως ἐκείνης (Αὐτ.). — 3) Εἰς τῶν

περιφημοτάτων ζωγράφων τῆς Ἑλλάδος, οὗτος Ἰσθμιορως, Ἰφέσιος, τοῦ Ζεῦξιδος σύγχρονος καὶ ἀντίζηλος, κατὰ τινὰς καὶ τοῦ Φειδίου σύγχρονος, βεβαίως δ' ἀκμάσας ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, 400 — 380 π.Χ. Καλλιτέχνης παραγωγικώτατος εἰς παραστάσεις θεῶν καὶ ἡρώων, προήγαγε κατὰ Πλίνιον (XXV, 36, 5) εἰς ἐντέλειαν τὸ διάγραμμα τῶν μελῶν, τὴν ἐκφρασιν τοῦ στόματος, τὴν χάριν τῆς κόμης, καὶ τὴν ἐν γένει τῶν παραστάσεων συμμετρίαν. ὥστε καὶ ὡς νομοθέτης τῆς τέχνης ἐξετιμᾶτο. Ἐλέγεται δὲ ὅτι διὰ τὴν περὶ ταῦτα ἐπιμέλειαν καὶ ἀκρίθειαν, ἄριστα ἐπετύγχανεν εἰς τὴν τῆς φύσεως μίμησιν, ὥστε μνημονεύεται ὅτι ἐν διαγωνισμῷ πρὸς τὸν Ζεῦξιν, οὗτος μὲν δι' εἰκόνας παριστάσας κάλαθον σταφυλῶν, ἡπάτησε τὰ πηνῆα καταπετώμενα νὰ κεντήσωσιν αὐτὰς ἄλλ', ὁ Παρράσιος, παραπέτασμα γράψας, ἡπάτησεν αὐτὸν τὸν Ζεῦξιν, εἰπόντα αὐτῷ ν' ἀποσύρῃ τὸ παραπέτασμα καὶ δεῖξῃ καὶ αὐτὸς τὴν εἰκόνα του (Pl. XXXV, 36, 4). Ἐκ τῶν Θεῶν τὸν Ἑρμῆν ἔγραψε κατ' ἴδιον ἑαυτοῦ ὁμοίωμα (Θυστ. ΙΔ), τὸν δ' Ἑρακλῆν ἔλεγε, ὅτι ὡς εἶδεν αὐτὸν κατ' ὄναρ ('Αθ. IB, 5, 3. 7. — Πλ. Αὐτ.). Ἦσαν δὲ τὰ ἔργα αὐτοῦ τοσοῦτον περίφημα, ὥστε πολλὰ, ἐνίοτε καὶ φαντασιώδη, περὶ αὐτῶν λέγονται καὶ ἐν ἀνεκδότοις καὶ ἐν ἐπιγράμμασιν. Οὕτως ἐλέγεται ὅτι ἵνα παραστήσῃ τὸν Προμηθεά σπαρattόμενον ὑπὸ τοῦ γυπὸς, ἔλαβε παρὰ τοῦ Φιλίππου αἰχμάλωτον Ὀλύμπιον καὶ τὸν ἐφόρνευσεν ἐν βασάνοις (Senec. Controv. V, 10). Ἀλλ' ἐπὶ Φιλίππου καὶ τῆς ἀλώσεως τῆς Ὀλύμπου ('Ολ. 108, 6) ὁ σύγχρονος τοῦ Φειδίου Παρράσιος δὲν ἦν δυνατὸν νὰ ζῇ. Τὸν περὶ τῶν ὅπλων ἀγῶνα τοῦ Αἴαντος γράψας ἐν διαγωνισμῷ πρὸς τὸν Τιμάνθη, ἠττήθη, ὅτε καὶ εἶπεν ὅτι ἔλυπετο οὐχὶ δι' ἑαυτὸν, ἀλλὰ διὰ τὸν Αἴαντα καὶ δευτερον ἠττηθέντα (Αἴλ. Π. I. IB, 11. — Ἀθ. IB, 513. — Πλ. Αὐτ.). Ἀποδείξεις τῆς ἱκανότητος αὐτοῦ περὶ τὴν παράστα-

σιν τοῦ ἥθους μνημονεύεται ἡ εἰκὼν τοῦ Δήμου τῶν Ἀθηναίων, ἐκφράζουσα παντοίους καὶ τοὺς ἀλλήλους μᾶλλον ἀντιθέτους χαρακτηριστῆρας. Ἦν δ' ὁ καλλιτέχνης οὗτος πλήρης κόμπου καὶ στόμφου, ἐκαυχᾶτο, ἔνεκα τοῦ ὀνόματός του, ὅτι κατήγετο ἐκ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐπεγράφετο ἐπὶ τῶν εἰκόνων του ἄβροδίαιτος, ὁ τις παρωδῶν μετέγραφεν εἰς ῥαβδοδίαίτος, αἰνιττόμενος τὴν ῥάβδον ἧς ὁ ζωγράφος ποιεῖται χρῆσιν καὶ δι' αὐτὴν ὅτι εὗρε τῆς τέχνης τὰ «ἔσχατα τέρματα», καὶ ὅτι ἦν ὁ τὰ «πρῶτα φέρων» ἐν αὐτῇ (Πaus. Θ, 38. — Ἀθ. IB, 543. IE, 687. — Pl. XXXV, 36, 5).

Παρυάδρης, ὅρος τῆς Ἀσίας, ἀπὸ τοῦ Φάσιδος, κατὰ τὰ Μόσχια ὄρη, πρὸς τὰ νοτιοδυτικὰ ἐκτεινόμενον, περιβάλλει τὸν Πόντον πρὸς ἀνατολὰς, καὶ ὀρίζει τὴν Ἀρμενίαν πρὸς τὴν Καππαδοκίαν (Στράβ. ΙΑ, 497. 527. — Pl. V, 27, 27 κλπ.).

Παρύσατις, θυγάτηρ Ἀρταξέρξου τοῦ μακρόχειρος, βασιλέως τῆς Περσίας, νυμφευθεῖσα τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς Δαρεῖον τὸν Ὡχον, ἐξ οὗ ἔσχε δύο υἱούς, τὸν Ἀρταξέρξην (τὸν Μνήμονα) καὶ τὸν Κύρον, ὃν μᾶλλον ἀγαπῶσα, ὑπεστήριξε κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του εἰς τὴν ἐπανάστασιν καθ' ἣν ἐβοήθησαν αὐτὸν, ἀλλ' ἀνεπιτυχῶς, καὶ οἱ Ἑλληνες, ἐν οἷς καὶ ὁ Ξενοφὼν. Ἡ Παρύσατις ἐδηλητηρίασε τὴν Στάτειραν, γυναῖκα τοῦ Ἀρταξέρξου, καὶ ἐπεισε τὸν Ἀρταξέρξην νὰ θανατώσῃ τὸν Ἀρταξέρξην, ὃν αὐτὴ ἐμίσει, διότι ἦν ὁ πρῶτος καταγείλας τὰς στασιαστικὰς προθέσεις τοῦ Κυρίου (Πλούτ. Ἀρξ.).

Παρυφή, ἡ εἰς τὸ ἄκρον ὑφάσματος ἐνυφαινομένη ἄλλου χρώματος, ἢ ποικίλους ταινία, πρὸς κόσμησιν τῶν ἄκρων τῶν τε γυναικείων καὶ τῶν ἀνδρικῶν ἱνδυνά-

των: Ἐν Ἑλλάδι ἦν λίαν ἐν χρήσει, ὥς δεικνύουσι παμπληθεῖς ἐπὶ τῶν ἀγγείων γραφαί, οἷα καὶ ἡ ἀπέναντι, καὶ προσέτι καὶ τὰ ἴχνη χρωμάτων διατηροῦντα ἀγάλματα, οἷα τὰ ἐν Ἀθήναις εὑρεθέντα ἀρχαῖκά.

Παρωδία, ἡ μεταποίησις στίχων ἐκ τῶν γνωστοτέρων καὶ διασημοτέρων ποιημάτων, δι' ἀλλαγῶν τινων περὶ τὰς λέξεις, οὕτως ὥστε τὸ ἐπίσημον καὶ ὑψηλὸν τῆς ποιήσεως νὰ μεταβάλληται εἰς ἀστεῖον καὶ κωμικόν. Συνήθως τὰ δημοτικώτερα καὶ ὑψηλότερα χωρία τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν παρωδοῦντο οὕτως εἰς μικρολόγους καὶ χυδαίας συνθέσεις. Τὸ ἀρχαιότατον γνωστὸν παράδειγμα ποιήσεως τοιαύτης εἰς παρωδίαν προσεγγιζούσης ἐστὶ τεμάχιον τοῦ Ἀππίου ἐν Ἀθηναίῳ σωζόμενον (Γ', 125), καὶ εἰς ἐλεγειακὸν μέτρον μεταπεποιημένον. Ἄλλ' ὁ κυρίως

τοῦ Ἀππίου καὶ τοῦ Ἰππώνακτος. Ἡ ἀττικὴ κωμωδία ὑπέβαλλε συνεχέστατα τὰ διάφορα εἶδη τῆς ποιήσεως εἰς τὴν παρωδίαν. Οὕτως ἐν Ἀριστοφάνει πλεῖστοι εὐφυέστατοι ἀπαντῶνται παρωδαὶ στίχων τοῦ Εὐριπίδου, τοῦ Αἰσχύλου, τῶν Διθυραμβογράφων, κτλ. Ἐν Ῥώμῃ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ποιήσεως σπανίως ἀπαντᾷται.

Πάρωπος, πόλις τῆς Σικελίας, νοτίως κειμένη τοῦ Πανόρμου, θέατρον θριάμβου τοῦ Ἀρίλκα κατὰ τῶν Ῥωμαίων (Πολβ. Α, 24, 3).

Παρωρεῖται, οἱ ἀρχαιότατοι κάτοικοι τῶν νοτίων τῆς Ἡλίδος, μεταξὺ τῶν ποταμῶν Ἀλφειοῦ καὶ Νέδας, ἐκ τῶν ἀρχαδικῶν ὁρέων ἐκεῖ μεταδάντες, ἐκδιωχθέντες δ' ὑπὸ τῶν Μινυῶν, ὅτε τούτους οἱ Σπαρτιαῖται ἐξέβαλον (Ἡρόδ. Δ, 148. — Στράβ. II, 336. — Στφ. Βυζ.).

Ὁ ἐν Παρωρεαῖς τάφος τοῦ Κόρυμβου (Στλ. 928).

ποιητῆς παρωδιῶν ἐστὶν ὁ Ἰππώναξ, ὅστις φαίνεται ὅτι καὶ ὅλας καὶ αὐτοτελεῖς παρωδίας ἐποίησεν. Ἡ μετὰ τῶν ὁμηρικῶν ἔργων καταταττομένη Βατραχομουμαχία, ἐγγράφη πιθανώτατα κατὰ τὴν ε' π. Χ. ἐκατονταετηρίδα, οὐδόλως δ' ἔχει τὴν σατυρικὴν τάσιν

Παρώρεια, 1) χώρα μικρὰ τῆς Ἡπείρου πρὸς τῇ Μακεδονίᾳ κατὰ τὸ ὄρος Στύμφην ἴσως ἡ Παραναία ἐν Στράβωνι. Ὁ Αἰβίος (XXXIX, 27. XLII, 51) θέτει τὴν αὐτὴν βεβαίως ἐν Θράκῃ πρὸς τῇ Μακεδονίᾳ. Οἱ κάτοικοι Παρωρεῖται. — 2)

Πόλις κατὰ τὰ νότια τῆς Ἀρκαδίας, ἐγκαταλειφθεῖσα ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Μεγαλοπόλεως.

Παρωτίς, καὶ οὕς τῷ ὑπερθύρῳ, τὸ ἐκατέρωθεν τοῦ ὑπερθύρου προέχον κό-

σμημα εἰς μεγάλας καὶ πολυτελεῖς οἰκοδομὰς, ὡς εἰς τὴν θύραν τῆς λαμπρᾶς βορειοδυτικῆς προστάσεως τοῦ Ἐρεχθίδου.

Πασαργάδαι (αἱ), ἢ Πασαργάδα, δηλοῦν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ γλώσσῃ τῶν Περσῶν τὸ στρατοπέδον ἢ τὸν θησαυρὸν, ἣν ἡ ἀρχαιοτάτη πρωτεύουσα τῆς Περσίας, ἐκτίσθη, ὡς ἐλέγετο, ὑπὸ τοῦ Κύρου εἰς ἀνάμνησιν τῆς νίκης του κατὰ τῶν Μήδων καὶ τοῦ Ἀστυάγου, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Κύρου, ἐν τῇ Κοίλῃ Περσίᾳ, κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Καρμανίας, νοτίῳ ἢ κατ' ἄλλους βορειονατολικῶς τῆς αὐτῆς διαδεχθείσης Περσепόλεως, καὶ διετήρει ἐντὸς ωραίου παραδείσου ἔτι σωζόμενον ἐπίσημον τάφον τοῦ ἰδρυτοῦ αὐτῆς (Στρεβ. 1Ε, 730. — Curt. V, 6, 10). "Ιδ.σελ. 927. Κατωκίετο δ' ὑπὸ τῶν εὐγενεστέρων τῆς Περσίας οἰκογενειῶν, αἵτινες τὸ αὐτὸ ἔφερον ὄνομα, καὶ εἰς αὐτὸ ἀνάγονται οἱ Ἀχαιμανίδαι (Ἡρόδ. Α, 125. Διον. Περικ. 1069).

Πασιάς, τοκιστὴς τις ἐν Ἀθήναις. (Ἀρσφ. Νφλ. 21).

Πασιθέα, 1) μία τῶν Χαρίτων ἐρωμένη τοῦ Ὑπνου (Ὅμ. Ἰλ. Ξ, 268). — 2) θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος (Ἡσδ. Θγν. 247). — 3) μία τῶν Ναϊάδων, γυνὴ τοῦ Ἐριχθονίου, βασιλέως τῆς Ἀττικῆς, μήτηρ Πανδίωνος τοῦ πρώτου (Ἀπλδ. Γ, 14, 6). Κατ' ἄλλους Πραξιθέα.

Πασιθύη, θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος (Ἡσδ. Θγν. 35, 2).

Πασικλῆς, 1) φίλος καὶ ὁπαδὸς Πινδάρου, τοῦ τυράννου τῆς Ἐφέσου (Αἰλιαν.

Π. Γ.). — 2) Ἀθηναῖος, πατὴρ τοῦ Φιλίστου (Ἡρόδ. Θ, 11).

Πασικράτης, ἡγεμὼν τῶν Σόλων ἐν Κύπρῳ, ὑπετάγη εἰς τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον, καὶ ἀνθημιλλᾶτο πρὸς Νικοκρέοντα, τὸν ἡγεμόνα τῆς ἐν Κύπρῳ Σαλαμῖνος διὰ τὴν λαμπρότητα τῆς ὑποδοχῆς τοῦ κατακτητοῦ ἐπιστρέφοντος ἐξ Αἰγύπτου (Πλουτ. Ἀλέξ. ΚΘ.).

Πασικπιδας, στρατηγὸς τῶν Λακεδαιμονίων (Ξνφ.).

Πασιτέλης, γλύπτης Ἑλλήν, κατὰ τὴν α' ἑκατονταετηρίδα π. Χ. ἐν Ῥώμῃ ἀξιολόγους ἀπομιμήσεις τῶν ἐλληνικῶν γλυπτῶν ἐργαζόμενος (Ἰδ. Γλυπτικῇ).

Πασιτελίδης, υἱὸς τοῦ Ἡγησάνδρου, στρατηγὸς τῆς Σπάρτης ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἐπέμφθη ἀρμοστής εἰς Τορώνην, καὶ περιῆλθεν εἰς αἰχμαλωσίαν τῶν Ἀθηναίων ὅτε ἐκυρίευσαν τὴν πόλιν ἐκείνην (Θουκ. Δ, 132. Ε, 3).

Πασιτίγρις, καὶ Πασιτίγρης, ποταμὸς τῆς Σοσιανῆς ἐν Περσίᾳ, εἰσέρρειν εἰς τὸν Εὐλαῖον καὶ μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον (Ἀρριαν. Πτλμ.).

Πασιφάη, θυγάτηρ τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς Περσιίδος, γυνὴ τοῦ Μίνωος καὶ μήτηρ τοῦ Ἀνδρόγεω, τῆς Ἀριάδνης, τῆς Φαίδρας, τοῦ Κατρέως, Γλαύκου, Δευκαλίωνος καὶ τοῦ Μινωταύρου (Ἀπλδ. Γ, 1, 2, 7, 4. — Διόδ. Δ, 79.).

Πασίων, 1) μέτοικος ἐν Ἀθήναις ἀργυραμοιβὸς ἐπίσημος καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα διὰ τὰς ἀρετὰς καὶ τὸ ἐντιμον τοῦ χαρακτῆρός του, δι' ὃ καὶ ἐπολιτογραφῆθη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἀπέθανε δὲ τῷ 370 π. Χ. — 2) Μεγαρεὺς, στρατηγὸς, εἰς τῶν μετὰ τοῦ Κύρου κατὰ τοῦ Ἀρταξέρξου ἐκστρατευσάντων (Ξνφ. Ἀνθ.).

Πασσάδαι, Ἰνδοὶ οἰκοῦντες πέραν τοῦ Γάγγου μεταξὺ τῶν ὁρέων Ἰμάρου καὶ Βοσπόρου (Πτλμ.).

Πάσσαλον, μικρὰ πόλις τῆς Θηβαίας

δος ἐν Αἰγύπτῳ, μεταξὺ Ἀνταίουπολεως καὶ Πανοπόλεως (Πτλμ. Δ, 5.)

Πάσσαλος, ξύλον ἔχον ὀξεῖαν τὴν μίαν ἄκραν ἵνα ἐμπήγνυται ἢ εἰς τὸν τοῖχον πρὸς ἀνάρτησιν ἐνδυμάτων, ὀπλων, μουσικῶν ὀργάνων (Ὁμ. Ἰλ. Ω, 268), ἢ εἰς τὴν γῆν πρὸς πρόσδεσιν ἵππων (Ἡρδ. Δ, 72).

Πασσαρών, μεγάλη πόλις τῆς Ἡπείρου, ἐνθα ἐστέφοντο αὐτῆς οἱ βασιλεῖς, κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τῆς Μολοσσίδος. Εἰς τοὺς Ῥωμαίους ὑπετάγη τῷ 169 π. Χ. (Πλούτ. Πύρρ. Ε.—Λίν. XL, 26, 32).

Παστάς, ἴδ. Γάμος.

Παστοφόροι, ἱερεῖς τινες, μάλιστα Αἰγύπτιοι, οἵτινες περιέφερον θεῶν ἀγαλμάτια ἐντέδες παστῶν, ἥτοι φορητῶν ναίσκων, ἵσταντο συνεχῶς ἐν ταῖς ὁδοῖς, καὶ γονατίζοντες ἀπεκάλυπτον αὐτὰ εἰς κοινὴν προσκύνησιν, καὶ ἐλάμβανον διὰ τοῦτο ἐλεῆ χρηματικά (Διόδ. Α, 29.—Κλημ. Ἀλεξ. Ρ 2, 2.—Pl. H. N. VIII, 71.—Apul. Met. IX, 250, 260, 262).

Παταγεῖον, ἐν γένει καρφίον ἢ κομβίον. ἰδίως δὲ κόσμημα πορφύρου ἢ χρυσοῦν ὃ αἱ πλούσιαι γυναῖκες ἔφερον εἰς τὴν ζώνην κατὰ τοὺς Ῥωμαϊκοὺς χρόνους.

Πάταικοι ἢ **Παταῖκοι**, θεότητες Φοινικικαί, ὧν τὸ ὄνομα ἐδόηλου, ὡς φαίνεται, «προστατίδες θεότητες», καὶ ὧν τὰ ἀγάλματα, ναννώδη ἔχοντα τὴν μορφήν, ἔθετον οἱ Φοίνικες εἰς τὴν πρῶραν ἢ τὴν πρύμνην τῶν πλοίων των (Ἡρδ. Γ, 37).

Παταϊκὸς, Σικελὸς, πατὴρ τοῦ Αἰνησιδήμου (Ἡρδ. Ζ, 154).

Πάτταλα (τὰ), καὶ Παττάλη, ἢ Πατταλική (χώρα), νῆσος σχηματίζο-
(ΑΡΧ. ΛΕΞ. Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ ΤΟΜ. Β')

μένη ὑπὸ δύο βραχιόνων τοῦ Ἰγδοῦ, ὥστε καὶ Νῆσος καὶ Δέλτα ἐκαλεῖτο, λίαν εὐφορος, καὶ ὁμώνυμον ἔχουσα πόλιν (Ἀρριαν. ΣΤ, 17.—Στρβ.—Διον. Περ. 1095.—Στφ. Βυζ.).

Παταούζιον, πόλις ἐπίσημος, ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανικὴ τῆς ἄνω Ἰταλίας εἰς τὴν χώραν τῶν Βενέτων. Ἐλέγετο κτίσμα τοῦ Ἀντήνορος, ἐλθόντος ἐκ Τροίας. Ἦτο δὲ καὶ στρατιωτικῶς ἰσχυρὰ, δυναμένη νὰ παρατάξῃ περὶ τοὺς 20,000 μαχητάς. Ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων αὐτοκρατόρων ἦν μετὰ τὴν Ῥώμην ἡ πλουσιωτέρα πόλις τῆς ἄνω Ἰταλίας, καὶ κατέστη Ῥωμαϊκὴ ἀποικία. Οἱ Λογγοβάρδοι τὴν ἐλεηλάτησαν. Ἐν αὐτῇ ἐγεννήθη ὁ ἱστοριογράφος Τ. Λίβιος. Νῦν Πάδουα.

Πάταρα, ἐπίσημος πόλις τῆς Λυκίας ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἐπὶ ἀκρωτηρίου εἰς ἀπέσταςιν 60 σταδίων ἀνατολικῶς τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ξάνθου. Εἶχε γνωστότατον ναὸν καὶ μαντεῖον Ἀπόλλωνος τοῦ Παταρείως, χρησιμοδοτοῦν μόνον κατὰ τοὺς ἑξέ μηνας τοῦ χειμῶνος (Ἀρριαν. Α, 24, 1.—Στρβ. ΙΔ, 666.—Hor. Od. XIV, 64.—Λίν. XXXVII, 15, 17). Ἐρείπια αὐτῆς σώζονται ἐν θέσει Φουρνάς.

Πάταρος, υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Λυκίας, θυγατρός τοῦ Ξάνθου, καθ' ὃν δῆθεν ὠνομάσθη ἡ πόλις Πάταρα (Στφ. Βυζ.).

Πατὴρ πατρίδος, τίτλος ὅστις ἐν Ῥώμῃ τὸ πρῶτον τῷ Κικέρωνι ἀπονειμήθει, ἐδίδετο μετὰ ταῦτα ἀνεξαιρέτως εἰς πάντας τοὺς αὐτοκράτορας· ἀλλὰ τινὲς ἤρουντο νὰ τὸν δεχθῶσιν, ὡς ὁ Τιβέριος (Tac. An. XI, 25).

Πατησιάδης, ἑφορὰς τις ἐν Σπάρτῃ (Ξνφ. Ἑλλ. Β, 3).

Πατεξάνθης, ἀδελφὸς τοῦ Ψευδοσμέρδιος, Πέρσης μάγος (Ἡρδ. Γ, 61).

Πατεράμφης, Πέρσης, ἡνίοχος τοῦ Ξέρξου (Ἡρδ. Ζ, 40).

Πάτμος, μία τῶν Σποράδιων, πρὸς

νότον τῆς Σάμου, παρὰ τῇ ἀκτὴ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, μετὰ λιμένος καὶ πόλεως ὁμωνύμου εἰς τὴν ἀνατολικὴν αὐτῆς παραλίαν (Θουκ. Γ', 53. — Στρώβ. Ι', 488. — Πλιν. Δ', 12, 23). Σώζεται δ' ἔτι τὸ σπήλαιον ἐν ᾧ διητᾶτο ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὅτε ἔγραψε τὰς ἀποκαλύψεις του.

Πάτουμνος, πόλις τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ Ἀραβικοῦ λεγομένου νομοῦ, ἡ κατὰ τοὺς Ἑβδόμηκοντα «Ἡρώων πόλις» (Ἡρδ. Β', 153). Νῦν Βελβεΐς.

Πάτρα, πολλαχού, ὡς ἐν Αἰγίνῃ, ἐν Κορίνθῳ, παρὰ τοῖς Ἰωσὶ τῆς Ἀσίας, τὸ γένος, ἡ ὑποδιαίρεσις τῆς φρατρίας ἢ ὠδῆς.

Πάτραι, πόλις τῆς Πελοποννήσου, ἐπὶ τῆς εἰσόδου εἰς τὸν πορθμὸν τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου καὶ ἐπὶ τοῦ Μιλιχίου ποταμίου κειμένη, κατ' ἀρχὰς ὑπὸ Ἰώνων κατοικηθεῖσα καὶ καλουμένη Ἀρόη, εἴτα δ' ὑπὸ τινος ἐγγχωρίου ἥρωος. Πατρώως δὲ θέν κα-

λουμένου, ὀχυρωθεῖσα, διὰ περιόρων εἰς μεγάλην πόλιν συνοικισθεῖσα, καὶ τὸ ὄνομα Πάτραι λαβοῦσα. Ἐπὶ τῶν ἱστορικῶν χρόνων ἦν μία τῶν πόλεων τῆς Ἀχαϊκῆς δωδεκαπόλεως, ἐμπορικωτάτῃ ἐνεκα τῆς θέσεώς της, καὶ ἀρχαιότατον ὁρμητήριον τῶν Πελοποννησίων κατὰ τῶν Αἰτωλῶν (Θουκ. Β', 83, Ε', 58. — Πλουτ. Ἀλκ. ΙΕ.). Ὅτε ὁ Πύρρος ἐξεστράτευσεν εἰς Ἰταλίαν, συνεμάχησαν τότε αἱ Πάτραι μετὰ τριῶν ἄλλων Ἀχαϊκῶν πόλεων, τῶν Φερῶν, τῆς Δύμης καὶ τῆς Τριταίας, πρὸς ἀντίστασιν κατὰ τῶν μακεδονικῶν ἐπιχειρήσεων, καὶ αὕτη ἦν ἡ πρώτη ἀφετηρία τοῦ μετέπειτα συγκροτηθέντος ἀχαϊκοῦ δεσμοῦ. Μετὰ ταῦτα δὲ, ὅτε ἐπὶ τῶν πολέμων τοῦ δεσμοῦ τούτου πρὸς τὴν Ρώμην, φεύγοντες μετὰ τὴν ἐν Σκαρφεΐᾳ ἦτταν πάντες οἱ Πατραῖοι, ἐξωλοθρεύθησαν ὑπὸ τοῦ Μετέλλου, τότε καὶ οἱ ἐνα-

πομείναντες ἐγκατέλιπον τὴν πόλιν οἱ πλεῖστοι καὶ διεσπάρησαν (Πολβ. Μ', 3, 6). Οὐχ ἦττον ὅμως, ἐνεκα τοῦ λιμένος αὐτῶν καὶ τῆς εἰς αὐτὸν προσορμίσσεως τῶν στόλων, ἀνέλαβον μετέπειτα πάλιν αἱ Πάτραι μέχρ' ἑκατὸν (Πολβ. Δ', 6, Ε', 2, 3, 28. — Λιν. XXXVI, 24). Ὁ δ' Αὐγουστος ἐκήρυξεν αὐτὴν Ῥωμαϊκὴν ἀποικίαν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Colonia Augusta Aroë Patrensis, καὶ πολλὰς τῇ ἐπεδαψίλευσεν εὐεργεσίας, ἐξ ὧν αὐθις ἀνέθαλεν εἰς ὕλικήν τινα ἀκμὴν.

Πατροκλεία, παρ' ἀρχαίοις κριτικοῖς ἡ ραψωδία Π τῆς Ἰλιάδος, καθ' ἣν πραγματευομένη τὸν θάνατον τοῦ Πατρόκλου (Αἴλ. Π. Γ', 1Γ, 14).

Πατροκλείδης, δημαγωγὸς ἐν Ἀθήναις, ὃν ὁ Ἀριστοφάνης (Ὀρν. 790) περιγράφει ὡς κακοήθην καὶ φαυλόδιον.

Πατροκλῆς, 1) Ἀθηναῖος πλούσιος ἀλλὰ φιλάργυρος, δι' ὃ ἐπέβαλεν εἰς ἑαυτὸν τὴν δαίταν τῶν Σπαρτιατῶν (Ἀριστ. Πλουτ. 84). — 2) Υἱὸς ἀδελφοῦ τοῦ Σωκράτους (Πλάτ. Εὐθύδ.). — 3) Φίλος ἐπιστήθιος Σελεύκου, τοῦ βασιλέως τῆς Συρίας, καὶ ναύαρχος αὐτοῦ κατὰ τὴν Κασπίαν. Ἀνὴρ δ' ὢν συνετὸς καὶ φιλομαθὴς, ἐσπούδασε τὰ κατὰ τὰς χώρας ὅσα ὑπείγοντο εἰς τὴν δικαιοσύνην του, καὶ ἔγραψε σπουδαῖα περὶ αὐτῶν συγγράμματα (Πλουτ. Δημ. ΜΖ. — Στρώβ. Β', 63. — Πaus.).

Πάτροκλος, 1) Υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ Πυρίππης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Θεσπίου (Ἀπλ. Β', 7, 8). — 2) Υἱὸς τοῦ Μεστίου καὶ τῆς Φιλομήλης ἢ Σθενέλης, γεννηθεὶς ἐν Ὀπούντι τῆς Λοκρίδος. Φονεὺς αὐ-

εἰς ἀγῶνά τινα τὸν υἱὸν τοῦ Ἀμφιδάμαντος ἐφυγεν εἰς Φθίαν πρὸς τὸν Πηλεῆα, καὶ διὰ στενῆς φιλίας συνδεθεὶς μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐ-

τοῦ Ἀχιλλέως, παρηκολούθησε τοῦτον εἰς τὴν Τρωάδα, ἐνθα διεκρίθη ἐν τοῖς πρώτοις δι' ἀνδρείας καὶ γενναιότητος, πολλοὺς φονεύσας τῶν ἐπισήμων Τρώων. Ὅτε δ' ἐπὶ τῆς μῆνης τοῦ Ἀχιλλέως, ἐνδυθεὶς τὰ ὅπλα αὐτοῦ, κατήλθεν εἰς τὴν μάχην, ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἑκτορος, καὶ εἰς μνήμην αὐτοῦ μεγάλους τελέσας ἀγῶνας ὁ Ἀχιλλεύς, ἀπεφάσισε τότε πρῶτον, ἀποσχῶν τῆς ὁργῆς του κατὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος, νὰ μετάσχη καὶ αὐτὸς τῶν μαχῶν (Ὁμ. Ἰλ. Π. Ψ', 84. — Ἀπλδ. Γ, 13, 8).

Πατρόκλου νῆσος, νησίδιον ἀπέναντι τοῦ Σουνίου, ἀκρωτηρίου τῆς Ἀττικῆς (Πaus.). Νῦν Γαῖδουρονήσι.

Πατρονόμος, ἀρχὴ τις ἐν Σπάρτῃ, τὸ πρῶτον μνημονευομένη ἐπὶ Κλεομένους, ὅστις, ἀντικατέστησεν αὐτὴν ἀντὶ τῶν Ἐφόρων καὶ τῶν Γερουσιαστῶν οὓς κατήργησεν (Πaus. Γ, 11, 2). Ἐν μετέπειτα δὲ χρόνοις, καὶ μετὰ τὴν ἐκ νέου ἐγκατάστασιν τῶν Ἐφόρων καὶ τῆς Γερουσίας, ἐξηκολούθησεν ἡ τῶν Πατρονόμων ἀρχή, ἰσχυρὰ μάλιστα καὶ ἐπίσημος, διότι κατ' ἐπιγραφὴν, πατρονόμος ἦν ὁ τοῦ ἔτους ἐπώνυμος.

Πατρούχος, ἐν Σπάρτῃ καὶ Κρήτῃ ἡ ἐπὶ κληρὸς κόρη, ἡ ἀδελφὸν μὴ ἔχουσα καὶ διὰ τοῦτο τὸν πατέρα κληρονομοῦσα.

Πατρώ, θυγάτηρ τοῦ Θεσπίου, μήτηρ τοῦ Ἀρχιμάχου ἐκ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπολλδ. Β, 7, 8).

Πατῤῥοι θεοί, οἱ τῶν προπατόρων, οἱ ἀνέκαθεν ἐν τινὶ χώρᾳ λατρευόμενοι, ὡς ὁ Ἀπόλλων ἐν Ἀθήναις, ἡ Ἀρτεμις ἐν Σικυῶνι, κτλ.

Πάτταλα, χώρα Παταληνῇ, τὸ διὰ δύο βραχίωνων τοῦ Ἰνδοῦ κατὰ τὰς ἐκδοὰς αὐτοῦ σχηματιζόμενον Δέλτα. Ὑπῆρχεν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ὁμώνυμος πόλις· οἱ δὲ κάτοικοι ἐλέγοντο Πατταλαῖς. Τὸ ὄνομα δηλοῖ εἰς τὴν Ἰνδικὴν τὸν κάτω κόσμον, τὸν Ἀθην (Ἀpp. Ε, 4, 1).

Παῦλος, 1) Αἰγινίτης, ἱατρὸς διάσημος, συγγράψας περὶ ἱατρικῆς βιβλία ἐπτά.

— 2) Ὁ Ἀπόστολος. — 3) Ἀστρονόμος, ζῶν περὶ τὰ 375 μ. Χ., διάφορα συγγράψας, ἐξ ὧν σώζεται ἡ «εἰσαγωγή εἰς τὰ ἀποτελέσματα», ἥτοι πραγματεία περὶ τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἐνεργείας τῶν ἀστέρων (Σουδ.—Fabric. Bibl. IV, 139). — Πολλοὶ ἐπίσημοι Ῥωμαῖοι ἔφερον τοῦτο τὸ ὄνομα. Ἐξ αὐτῶν οἱ μάλιστα εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ἐπιδράσαντες, 4) Αἰμύλιος Π. κατεναυμάχησε τὸν Δημήτριον καὶ τοὺς Ἰλλυριοὺς ἐν τῇ Ἀθριατικῇ· εἶτα δ' ἔπесεν ἐν τῇ ἐν Καναῖς μάχῃ κατὰ τῶν Καρχηδονίων. — 5) Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Αἰμ. Παῦλος, ὁ ἐπικληθεὶς Μακεδονικός. Ἀφ' οὗ κατετρόπωσε τοὺς πειρατὰς τῆς Λιγυρίας, ἐξηκοντούτης περίπου ἑξεστράτευσεν κατὰ Περσέως, τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, καὶ ἐν αἵματηρᾷ μάχῃ εἰς Πύδναν, τῇ 22 Ἰουνίου 168 π. Χ. (Lιν. XLIV, 40), κατετρόπωσεν αὐτὸν, βιασθέντα νὰ ἐγκαταλεῖψῃ τὴν Μακεδονίαν· ὁ δὲ Αἰμύλιος Παῦλος διέτρεξε τότε τὴν Ἑλλάδα, ἐπιμώρησεν αὐστηρῶς τοὺς ὁπαδοὺς τῶν ἐχθρῶν του ἐν Ἠπείρῳ, κατὰ διαταγὴν τῆς συγκλήτου, ἡλεληθήσας 70 πόλεις· ἀλλὰ πλὴν τούτων ὠργάνωσε τὸν τόπον διὰ συνεισῶν νόμων καὶ πολιτικῶν διατάξεων, καὶ ἔδωκεν ἑορτὰς πολυτελεστάτας (Lιν. XV, 29), ἀπήγαγεν ὅμως καὶ πλουσιώτατα λάφυρα. Ἦν λίαν ἔμπειρος τῆς Ἑλληνικῆς, καὶ διακρινόμενος ἐπὶ εὐγλωττίᾳ (Cic. Brut. XX). Ἀπέθανε δὲ τῇ 160 π. Χ.

Πausανίας, 1) Σπαρτιάτης, υἱὸς τοῦ Κλεομβρότου, ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως Λεωνίδου, μεθ' οὗ τὸν ἡρωϊκὸν θάνατον ἐν Θερμοπύλαις, διετέλεσεν ἐπίτροπος τοῦ ἀνγλικοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Πλειστάρχου. Τῇ 479 π. Χ. στρατηγῶν 5000 Σπαρτιατῶν, 5000 Λακεδαιμονίων καὶ 35,000 εἰλωτῶν, ἐξεστράτευσεν κατὰ τῶν ἐκ νέου εἰσβαλόντων Περσῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ ἰσθμοῦ συμπαραλαβὼν καὶ τοὺς ἄλλους Πελοποννησίους, παρὰ τῇ Σαλαμῖνι

δὲ καὶ τοὺς Ἀθηναίους, ἐστρατοπέδευσεν, ἐπὶ κεφαλῇ 38.700 ἐπιτιτῶν καὶ 69.500 ψιλῶν, εἰς τοῦ Κιθαιρώνος τοὺς πρόποδας (Ἡρόδ. Η', 10. — Πλούτ. Ἀρστ. ΙΑ). Μετὰ παντοίας δὲ περιπετείας συνεκροτήθη ἡ μάχη εἰς Πλαταιάς, καθ' ἣν ἔπεισεν ὁ Μαρδόνιος καὶ κατεστράφη ὁ Περσικὸς στρατὸς, κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 479. Οἱ συναγωνισάμενοι ἤρξαντο ἐρίζοντες περὶ τῶν ἀριστείων· ἀλλ' ὁ Παυσανίας ἐπανεφέρε τὴν σύμπνοϊαν, ἀποδούς αὐτὰ εἰς τοὺς Πλαταιεῖς. Διανεμηθέντων δὲ τῶν λαφύρων, καὶ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης συνομολογηθείσης συμμαχίας καὶ ἐπιμαχίας τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων (Θουκ. Β, 71. Γ, 68), ἐστράφη ὁ Παυσανίας κατὰ τῶν Θηβῶν, καὶ ἐδίασεν αὐτάς νά ἐκδώσι πρὸς τιμωρίαν τοὺς εἰσηγητὰς τῆς μετὰ τῶν Περσῶν συμμαχίας. Τὸ δ' ἐπόμενον ἔτος ἐξέπλευσε μετὰ τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων στόλου, ἵνα ἐκδώσῃ ἐντελῶς τοὺς Πέρσας, ὑπέταξε τὴν Κύπρον (Θουκ. Α, 94), καὶ μετὰ μακρὰν πολιορκίαν τὸ Βυζάντιον, ὃ κατέστησεν ἔδραν ἰδιαιτέρας ἡγεμονίας (Just. IX, 4, 2, 15). Ἀλλ' ἐκεῖ ἐγνώρισε τὴν Περσικὴν πολυτέλειαν καὶ μεγαλοπρέπειαν, καὶ ἔκτοτε, τοῦ πολέμου ἀφιστάμενος, ἤρξατο ζῶν τοσοῦτον ἐπιδεικτικῶς, παρὰ τὰ Ἑλληνικὰ ἦθι, καὶ εἰς βιαιοπραγίας ἐπιδιδόμενος, ὥστε κοινὴν ἐξηγίρει δυσαρέσκειαν, καὶ οἱ σύμμαχοι ἀπέκλιναν πρὸς τῶν Ἀθηναίων τὴν ἡγεμονίαν (Ἡρόδ. Η, 3. — Πλούτ. Ἀρστ. ΚΙ). Δι' αἰχμαλώτων ἐκ τοῦ Περσικοῦ στρατοῦ, οἷος ἦν ὁ ἐξόριστος Ἑρετριεὺς Γοργύλος, καὶ διὰ τοῦ Ἀρταβάξου ἦλθεν εἰς σχέσεις μετὰ τοῦ Ξέρξου· ἀνακληθεῖς δὲ, ἵνα ἀπολογηθῇ ἐπὶ διαφόρων κατ' αὐτοῦ κατηγοριῶν, διεῖλε διὰ τῆς Θράκης ὡς τις σατράπης Ἀσιανὸς, καὶ ἔφερε τότε ὀπίσω εἰς Σπάρτην καὶ τὰ ὅσα τοῦ Λεωνίδου, πιθανῶς κατὰ τὸ ἔτος 172 (Παυσ. Γ, 14. 1. — Just. IX, 4. — Θουκ. Α, 128). Καὶ ἐτιμωρήθη μὲν διὰ τινος προσωπικὰς ὑβρεῖς, ἀλλ' ἠθωώθη ὡς πρὸς τὴν γενικὴν κατηγορίαν

ἀρχηγία στρατοῦ ὅμως πλέον δὲν τῷ ἐνεπέστεύθη. Οὐχ ἦτον μετὰ τινος χρόνον ἐπέστρεψεν εἰς Βυζάντιον, ἵνα ἐκεῖθεν ἐξακολουθήσῃ τὰς διαπραγματεύσεις μετὰ τοῦ τῶν Περσῶν βασιλέως. Ἐκβλήθεις δ' ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ἀπῆλθεν εἰς Κλεωνὰς ἐν τῇ Τρωϊκῇ, καὶ ἐκεῖ κήρυξ φέρων τῶν Ἐφόρων σκυτάλην, τὸν ἀνεκάλεσεν αὖθις εἰς Σπάρτην. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν τὸν ἐφυλάκισαν, εἴτα δὲ πάλιν τὸν ἀφῆκαν ἐλεούσῃ, εἰ καὶ εἶχον βεβαίαις ἐνδείξεις προδοτικῶν σχεδίων αὐτοῦ, καὶ προσπαθειῶν πρὸς ὑποκίνησιν τῶν Εἰλωτῶν εἰς στάσιν. Ὅτε δὲ τέλος κατάρθρωσαν διὰ τινος πρῶην ἐμπειπιστευμένου αὐτοῦ, ἀνθρώπου τινὸς ἐξ Ἀργίλου, νὰ λάβωσιν ἐξ αὐτοῦ τοῦ στόματος τοῦ Παυσανίου ἀποδείξεις τῆς ἐνοχῆς του, καὶ ἤθελαν νὰ τὸν συλλάβωσιν, ἔφυγεν ὁ Παυσανίας εἰς τὸν ναὸν τῆς Χαλκιοίκου Ἀθηνᾶς, καὶ τότε οἱ Σπαρτιάται ἀποστεγάσαντες τὸν ναὸν, ἵνα μὴ βεβηλωθῇ, καὶ τὰς θύρας τειχίσαντες, τοῦ πρώτου λίθου τεθέντος, ὡς ἐλέγετο, ὑπ' αὐτῆς τῆς μητρὸς τοῦ προδότου, τὸν ἀφῆκαν ἐκεῖ ν' ἀποθάνῃ τῆς πείνης, τῷ 467. Ὁ χρησμὸς ὅμως διέταξε μετὰ ταῦτα ἱλασμοὺς διὰ τῇ βιαιοπραγίαν ταύτην. Τὰ περὶ τῆς συνομολογίας ταύτης μετὰ τῶν Περσῶν στηρίζονται ἰδίως ἐπὶ τῆς μαρτυρίας τοῦ Θουκυδίδου, καθ' ὃν ἐσχεδίαζεν ὁ Παυσανίας ν' ἀνατρέψῃ δι' αὐτῆς τὴν ἀριστοκρατίαν τῆς Σπάρτης, καὶ νὰ προδῇ εἰς πάσης τῆς Ἑλλάδος τὴν κατ' ὀυπόταξιν. Ἀλλ' ἄλλοι ἐκ τῶν ἀρχαίων (Ἡρόδ. Ε, 32. — Ἀρστ. Πολ. Ε, 4. ΣΤ', 7, 13) ἀφίνουσι ταῦτα ἐν ἀμφιβόλῳ, ἀμφιστήθηθέντα ὑπὸ νεωτέρων ἱστορικῶν (Niebuhr, Kortüm.) οἷτινες ἐθεώρησαν αὐτὰ ὡς τῶν Ἐφόρων ἐφευρέσεις καὶ διαβολάς. — 2) Ἐγγονοστοῦ ἀνωτέρω, ἔτι ἀνήλικος ἐνθρονισθεῖς, ἀντί τοῦ ἐξορίστου πατρὸς του Πλειστοάνακτος (444-426 π. Χ), ὃν καὶ διεδέχθη θανόντα (408-394). Ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος τοῦ Θρακυδούλου κατὰ τῶν Τριάκοντα, ἐπέμφθη εἰς Ἀθήνας πρὸς ὑποστήρηξιν τούτων, καὶ ἐνίκησε μὲν

τοὺς περὶ τὸν Θρασύβουλον ἐν Πειραιεῖ, ἀλλὰ συνήνεσεν εἰς τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς δημοκρατίας, εἴτε ἐκ ζηλοτυπίας πρὸς τὸν Λύσανδρον, εἴτε ἐξ ἀρχῶν φιλελευθέρων ὁρμώμενος (Εὐφ. Ἑλλ. Β, 4, 29). Καὶ τότε κατηγορήθη μὲν ἀλλ' ἀπελύθη (Πανσ. Γ, 5, 2), κατηγορήθη δ' αὖθις τῷ 394, ὡς παραμελήσας τὰ τῆς πατρίδος συμφέροντα καὶ ὡς αἴτιος γενόμενος τῆς ἥττης καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Λυσάνδρου διότι ἐδράδυνε νὰ σπεύσῃ εἰς βοήθειάν του ἐν Ἀλιάρτῳ (Πλουτ. Λυσδρ. ΚΗ. — Εὐφ. Ἑλλ. Γ, 5, 17. — Just. VI, 4), καὶ ἐσώθη μόνον διὰ φυγῆς εἰς Τεγέαν, ἔνθα καὶ ἀπέθανε τῷ 385. — 3) Εἰς ἀντίπαλος Περδίκκου τοῦ Β ἐν Μακεδονίᾳ, τῷ 450 π. Χ. (Θουκ. Α, 61). — 4) Ὁ προκατόχος Ἀμύντου τοῦ Β, (αὐτόθι) τῷ 394-393. — 5) Ὁ πιθανῶς ἐκ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας τὸν μακεδονικὸν θρόνον καταλαβὼν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀμύντου, καὶ ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ἐκδληθεῖς. — 6) Ὁ φονεὺς Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος, οὗ ἦν σωματοφύλαξ. Ὁρμήθη δὲ πιθανῶς εἰς τὴν βασιλοκτονίαν ἐκ λόγων ἀτομικῆς ἐκδικήσεως· ἀλλὰ πιθανὸν φαίνεται ὅτι καὶ ἐπίσημοι Μακεδόνες, ἴσως καὶ αὐτὴ ἡ Ὀλυμπιάς, δὲν ἤσαν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἐγκλήματος. Ἐτραπήν δ' εἰς φυγὴν, ἀλλὰ συλληφθεὶς ἐσταυρώθη (Πλουτ. Ἀλέξ. Θ. — Just. IX, 6). — 7) Ὁ Περιγηγητής, κατὰ τινες Καππαδόκης, ἀλλὰ πιθανώτερον Λυδὸς τὴν καταγωγὴν, ζῶν ἐπὶ Ἀδριανοῦ καὶ τῶν Ἀντωνίων. Αὐτοῦ σώζεται ἡ «Περιγηγησις τῆς Ἑλλάδος», εἰς βιβλία δέκα, ἐν Ῥώμῃ συγγραφείσα, καὶ περιλαμβάνουσα τὰς περιηγήσεις αὐτοῦ εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ Μεγαρίδα, τὴν Κορινθίαν καὶ Σικυωνίαν, τὴν Φλιουντα, τὴν Ἀργολίδα, τὴν Αἰγίνα καὶ τὰς περὶ αὐτὴν νήσους, τὴν Λακωνίαν, τὴν Μεσσηνίαν, τὴν Ἡλιδα (εἰς 2 βιβλία), τὴν Ἀχαΐαν, τὴν Ἀρκαδίαν, τὴν Βοιωτίαν, τὴν Φωκίδα μετὰ τῆς Ὀζωλαίας Λοκρίδος. Τὰ διάφορα μέρη τοῦ συγγράμματος τούτου ἐγράψαν εἰς ἀπεχούσας ἀπ' ἀλ-

λήλων ἐποχάς, ὅτε ὁ περιηγητὴς ἐπεσκεπτετο ἕκαστον τῶν μερῶν ἃ περιέγραψεν, οὐχὶ δὲ μετὰ τὸ τέλος τῆς ὅλης περιηγήσεως. Κυρίως δὲ περιστρέφονται αἱ ἀφηγήσεις αὐτοῦ εἰς τὰ θρησκευτικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ περίεργα ἑκάστης χώρας, ἀλλὰ καὶ μετὰ τινων πολλάνικς, ἐν δευτέρῳ μέρει τιθεμένων, γεωγραφικῶν, ἱστορικῶν, ἢ καὶ φυσικοῖστορικῶν σημειώσεων. Ἔστιν ὅτε ἀναφέρει καὶ ἄλλων χωρῶν ὅμοια περίεργα, πρὸς ἀντιπαράθεσιν. Ὑπὸ περιηγητοῦ καὶ διὰ περιηγητὰς συντεταγμένον, ἀπαριθμεῖ τὰ κυριώτερα θρησκευτικὰ ἢ ἄλλα μνημεῖα, καὶ αἱ γεωγραφικαὶ καὶ ἱστορικαὶ εἰδήσεις προστίθενται, οὐχὶ καθ' ὥρισμένον τι σχέδιον, ἀλλὰ μόνον πρὸς διασάφησιν ἐκείνων, καὶ ἐνίοτε οὐχὶ λίαν συναφῶς. Καὶ ἡ καλλιτεχνικὴ δ' ἐποψὶς τῶν μνημείων ἐστὶ συμπλήρωμα μόνον τῆς θρησκευτικῆς, ἥτις ἐστὶν ὁ πρωτεύων αὐτοῦ σκοπός. Ὡς δὲ πρὸς τὸ ἀξιόπιστον τῶν περιγραφῶν καὶ τῶν μαρτυριῶν του ἀναμφισβήτητος ἐστὶν αὐτοῦ ἡ ἀγαθὴ προαίρεσις καὶ ἡ φιλαλήθεια· ἀλλ' αἱ ἐντυπώσεις ἐπενεργούσιν ἰσχυρῶς ἐπ' αὐτοῦ, ὅθεν προκύπτουσιν οὐ σπανίως ἱστορικαὶ ἀντιφάσεις καὶ κρίσεις οὐχὶ πάντοτε ἀσφαλῆς. Ἐν εὐσεβείᾳ τοῖς μύθοις πιστεύων, ἀφηγεῖται αὐτοὺς ὡς πραγματικὴν ἱστορίαν· ἂν δὲ ποτε ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς ἀληθείας τινὸς παραδόσεως, ὑποδεικνύει ὅτι τὰ διηγούμενα κατ' ἄλλους ἐκτίθησιν. Ἡ γλῶσσά του δὲν διακρίνεται δι' ἀκριβείας, οὐδ' ἐστὶ πάντοτε ἐκφραστικὴ, ζωηρά, εὐγενὴς καὶ εὐάρεστος. Πολλάνικς μεταχειρίζεται δημώδεις ἐκφράσεις, καὶ σπανίως τὰς λέξεις ἢ τὰς εἰκόνας τὰς ἀκριβῶς τὴν ἰδέαν ὀριζούσας. Καὶ ἡ ἔξεργασία δὲ τοῦ ὅλου συγγράμματος στερεῖται ἰσορρυθμοῦ ἐνότητος, μάλιστα ἐν τοῖς πρώτοις βιβλίοις, τοῖς ἀφορῶσι τὴν Ἀττικὴν, ἐν ᾧ ἐν τοῖς λοιποῖς παρατηρεῖται μεῖζων εὐχέρεια καὶ εὐκαμψία περὶ τὴν ἐκθεσιν. — 8) Ἐκ Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας, σοφιστῆς τῆς 6' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ., μαθητῆς Ἡρώ-

δου τοῦ Ἀττικοῦ, καὶ διδάξας τὴν ῥητορικὴν πρῶτον ἐν Ἀθήναις, ἔπειτα δ' ἐν Ῥώμῃ. Ἐγγράψε Περὶ συντάξεως, καὶ Προβλήματα. — 9) Ἐκ Δαμασκοῦ, γράψας σύγγραμμα περὶ Συρίας, συγκεῖμενον τοῦλάχιστον ἐκ βιβλίων ἑξ, καὶ οὐ ἀποσπάσματα σώζονται (Συλλ. Müller, Frgm. Hist. Gr. IV). — 10) Ἐκ Λακεδαιμόνος, ἱστορικὸς ἐποχῆς ἀγνώστου, ἔγραψε Περὶ Ἑλληνισμοῦ, Ἑλληνικῶν, κλπ. — 11) Ὁ ἐπιλεγόμενος Ἡρακλείτις τῆς σχολιαστῆς τοῦ φιλοσόφου Ἡρακλείτου. — 12) Χαλκουργὸς ἔξ Ἀπολλωνίας, σύγχρονος τῶν μαθητῶν τοῦ Πολυκλείτου (περὶ 300 π. Χ.), μετ' Ἀντιφάνους τοῦ Ἀργείου, τοῦ Σικυωνίου Δαιδάλου καὶ τοῦ Ἀρκάδος Σαρύλλα ποιήσας Ἀπόλλωνας, Νίκην καὶ Ἡρώας Τεγεάτας, πιθανῶς διὰ τὴν νίκην τῶν Τεγεατῶν ἐν Ὀλ. 102, δ'. (Διόδ. ΙΕ, 62. — Πaus. I, 9, 6). — 13) Ζωγράφος (Ἀθην. ΙΓ, Σλ. 567). Ἰσως Παυσίας ἴδ.

Παυσίας, υἱὸς Βριήτου, Σικυώνιος, ζωγράφος ἐπίσημος, μαθητὴς τοῦ Παμφίλου, ἀκμάσας ἐπὶ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνα, ἰδίως διαπρέψας ἐν τῇ ἐγκαυστικῇ (Pl. XXXV, 40. XL, 24). Ἐξωγράφει κατὰ προτίμησιν εἰκόνας παιδίων, καὶ ἐν γένει μικρὰ πινάκια, καὶ ἔφερεν εἰς ἐντέλειαν τὴν ζωγραφίαν τῶν φατνωμάτων τῶν οἰκοδομῶν. Κατακρινόμενος ὡς βραδυγράφος ἐξωγράφησεν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ παῖδα, ὅστις θαυμασθεὶς ἐπωνομάσθη ἡμερήσιος. Ἐνέκυψε δ' ἐπιμελέστατα καὶ περὶ τὴν δίωψιν, ὥστε καὶ πρῶτος ἐν μεγάλῃ εἰκόνι ἔγραψεν ἄνθρωπον μέγαν ταῦρον λίαν θαυμασθέντα (Plin. XXXV, 40). Μνημονεύονται δὲ καὶ διάφορα παραδείγματα τῆς χάριτος αὐτοῦ περὶ τὴν τέχνην. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἐξέπιπτε καὶ εἰς ἀσέμνους παραστάσεις (Front. Epist. σελ. 170), δι' ὃ καὶ ὑποτίθεται ὅτι ἐστὶν ὁ αὐτὸς τῷ Παυσανίᾳ, οὗ ὡς ἄσεμνα γράφοντος μνημονεύει ὁ Πολέμων ἐν Ἀθηναίῳ (ΙΓ, σ. 567).

Παυσίλυπον, ὠραιότατῃ ἑπαυλὶς ἐν

Καμπανίᾳ παρὰ τῇ Νεαπόλει, ἣν ὁ Πολύων ἐδωρήσατο τῷ Αὐγούστῳ (Στράβ. Εἰ. 246. — Senec. Ep. 57). Νῦν μετετέθη τὸ ὄνομα εἰς σπήλαιον ὃ ἠνέωξεν ὁ Ἀγρίππας εἰς λόφον τινὰ παρὰ τῇ Νεαπόλει, καὶ εἰς τὴν εἴσοδον αὐτοῦ δεῖκνυται ὑποτιθέμενος τάφος τοῦ Βιργιλίου.

Παύσερις, υἱὸς τοῦ Ἀμυρταίου, βασιλέως τῆς Αἰγύπτου (Ἡρόδ. Γ, 15).

Παύσων, Ἀθηναῖος ζωγράφος, ζῶν μετὰ τὴν ἄλωσιν τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ τῆς Σπάρτης (397-377 π. Χ.), ἀφιστάμενος ἀπὸ τῆς θείας τοῦ καλοῦ, τ' ἀντικείμενα χεῖρωνα ἢ κατὰ φύσιν παριστῶν, καὶ εἰς μικρολόγα τεχνήματα ἐνδιατρίβων. Ὁ Ἀριστοτέλης ἀποτρέπει τῆς αὐτοῦ μιμήσεως. Ὁ δὲ Ἀριστοφάνης χλευάζει αὐτὸν (Ἀροστ. Ποιητ. Β. Ἀροστ. Πλτ. 602. Ἀχρν. 854. Ἰσμοφ. 949. — Σχλ.).

Παφλαγονία, χώρα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, εἰς τ' ἀνατολικά κειμένη τῆς Βιθυνίας, πρὸς ἣν ὠρίζεν αὐτὴν ὁ ποταμὸς Παρθένιος. Πρὸς νότον ἐχώριζεν αὐτὴν τὸ ὄρος Ὀρμίνιον ἀπὸ τῆς Γαλατίας, πρὸς ἀνατολὰς ὁ ποταμὸς Ἀλυσ ἀπὸ τοῦ Πόντου, πρὸς βορρᾶν δὲ κατέληγεν εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον, καὶ ἡ παραθαλασσία αὐτῆς ἐξετείνετο ἐπὶ 40 μίλια. Τὰ μεσημέρινά αὐτῆς εἰσὶ μαῶλον ὄρεινά· αἱ δὲ βόρειοι πεδιάδες οὐχ ἥτερον εὐκαρποὶ ἢ πᾶσαι αἱ λοιπαὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Τὸ ὄρος Ὀλγασσος (ὃ) ἐκτείνεται ἀπὸ τοῦ Ἀλυσος νοτιοδυτικῶς πρὸς τὸ Ὀρμίνιον, καὶ μετ' αὐτοῦ συνέχονται ὁ Σχορόδας, ὅστις ἐπὶ Μιθριδάτου ἦν τὸ ὄριον τοῦ Ποντικοῦ βασιλείου πρὸς τὴν Βιθυνίαν, καὶ ὁ σύνδενδρος Κίτωρος μετὰ τῆς ὁμωνύμου παραλίης πόλεως. Ἀκρωτήρια δ' αὐτῆς ἦσαν ὁ Κόρομβις καὶ ὁ Σούρτας ἢ Λεπτὴ (ἄκρα), ἡ μᾶλλον εἰς τὸν Εὐξείνιον προέχουσα ἄκρα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ποταμίσκοι ρέοντες διὰ τῆς χώρας, ὁ Σέσαμος ἢ Ἀμαστρίς, ὁ Ὀχοπβάνας, ὁ Ζάλεκος, ἄσχημοι πάντες, πηγάζοντες οὐ μακρὰν τῆς ἀκτῆς.

Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ μεγαλήτερος ἦν ὁ Ἀμνίας, ὁμόρρους τοῦ "Ἄλυος, παρ' ᾧ ὁ Μιθριδάτης ἐνίκησε τῷ 89 π. Χ. τὸν Νικομήδην, τὸν ἐκ Βιθυνίας, ὁ δὲ Πομπηϊὸς ἔδρυσεν πόλιν αὐτῷ ὁμώνυμον. — Οἱ Παφλαγόνες ἦσαν ἤδη ἐπὶ Ὀμήρου γνωστοί (Τλ. Α, 851), συρικῆς δὲ καταγωγῆς (Ἡρδ. Β, 104), καὶ διεκρίνοντο ὡς πολεμισταί, μάλιστα δ' ὡς ἱππεῖς. Κατὰ τὰ ἄλλα ὅμως ἐθεωροῦντο ὡς ἄνθρωποι τραχεῖς, ἀφυσεῖς καὶ προληπτικοί. Κατ' ἀρχὰς ἦσαν αὐτόνομοι, ἔπειτα δ' ὑπέταξεν αὐτοὺς ὁ Κροῖσος (Ἡρδ. Α, 28), καὶ ἡ θέσις των αὐτῇ δὲν μετεβλήθη ἐπὶ τῶν μακεδονικῶν χρόνων, διότι ὁ Ἀλέξανδρος δὲν διήλθε διὰ τῆς χώρας αὐτῶν. Ἐπὶ μικρὸν μόνον ὑπέκυψαν εἰς τὸν Εὐμένην (Just. XXXVII, 1)· ἀλλὰ τέλος ὁ Μιθριδάτης τοὺς καθυπέταξε, καὶ μέρος τῆς χώρας παρεχώρησεν εἰς τὸν γείτονά του, τὸν Νικομήδην, τὸν ἡγεμόνα τῆς Βιθυνίας. Ἐπὶ Ῥωμαίων εἶχε κατ' ἀρχὰς ἡ Παφλαγονία ἡγεμόνας φόρου ὑποτελεῖς· εἶτα δὲ κατέστη μέρος τῆς ἐπαρχίας Γαλατίας. — Ἐκ τῶν παραθαλασσίων αὐτῆς πόλεων μνείας ἀξίαι εἰσὶν, ἐκ δυσμῶν αἱ Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι Σέσαμος ἢ Ἀμαστρίς, οἱ Ἑρυθινοί, ἡ Κρόμνα, ἡ Κύτορος, ἡ Αἰγίαλος, ἡ Σινώπη, πλουσία πόλις ἐμπορικῇ, πατρίς τοῦ Μιθριδάτου ΣΤ, καὶ τοῦ κυνικοῦ φιλοσόφου Διογένης· ἡ Κάρουσα· ἐν δὲ τῷ ἐσωτερικῷ, διαιρουμένῃ εἰς ἐννέα τμήματα, ἡ Πομπηϊόπολις, καὶ ἡ Γάγρα, ἡ μετονομασθεῖσα εἶτα Γερμανικόπολις, διατηροῦσα δ' ἐτι τὸ πρῶτόν της ὄνομα (Στράβ. ΙΒ, 544, 562. κλπ.).

Πάφος, πόλις εἰς τὰ δυτικὰ τῆς νήσου Κύπρου, εἰς 10 σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἐπὶ λόφῳ κειμένη, κατὰ τὸ ἀκρωτήριον Ζεφύριον καὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Βοκάρου (ἐνθα σήμερον τὸ χωρίον Κουκλία), ἦν φοινικινὴ ἀποικία, καὶ ἐκεῖ τῆς θαλάσσης ἀναδύσα ἡ Ἀφροδίτη, εἶχε τῆς ἐκλογῆς της τὴν διαμονήν, ἐξ οὗ καὶ Πάφια ἐπεκαλεῖτο, καὶ ναὸν πλουσιώτατον, οὗ

ὁ ἱερεὺς ἐξήσκει ἀνωτέραν ἐξουσίαν ἐπὶ πάσης τῆς νήσου, καὶ ἐν αὐτῷ εἶχε καὶ μαντεῖον (Ὅμ. Ὀδ. Η, 362. — Hor. Od. I, 30, 4. — Πλ, 28, 14. — Tac. Hist. II, 3). Μεταγενεστέρως δ' ἐκτίσθη εἰς ἀπόστασιν 60 σταδίων, ἢ 3 ὥρων ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ἄλλη νέα Πάφος, ἥτις ἐκτοτε καὶ κυρίως Πάφος ἐλέγετο, ἐνῷ ἡ παλαιὰ ἐκαλεῖτο Παλαίπαφος. Ὑπὸ σεισμῶν δὲ πολλάκις βλαπτομένη αὕτη, ἐπὶ Αὐγούστου κατέπεσεν ἐντελῶς, ἀλλ' ἀνωκοδομήθη πάλιν, μετονομασθεῖσα Σεβαστή, χωρὶς ὅμως ν' ἀπολέσῃ καὶ τὸ παλαιὸν ὄνομά της. Ἡ δὲ (νέα) Πάφος ἦν πόλις λίαν ἐμπορικῇ, καὶ εἶχε πολλοὺς ναοὺς καὶ αὐτῇ. Σώζονται δ' ἀμφοτέρων ἐρείπια καὶ μάλιστα τῶν νεῶν αὐτῶν.

Πάχης, στρατηγὸς Ἀθηναῖος, ἐκπεμφθεὶς κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 438 π. Χ. κατὰ τῆς Μιτωλήνης, ἥτις εἶχεν ἀποστατήσῃ, ἐπολιόρχησε τὴν πόλιν, καὶ τὴν ἐβίασεν νὰ παραδοθῇ ἄνευ ὅρων. Εἶτα δὲ περιέπλευσε τὴν παραθαλασσίαν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας πρὸς ἀντίκρουσιν τοῦ Σπαρτιατικοῦ στόλου, ἐκυρίευσεν τὸ Νότιον διὰ δόλου, καὶ εἰς τὴν Λέσβον ἐπανελθὼν, ἐπεμφεν εἰς Ἀθήνας πολλοὺς αἰχμαλώτους ἐκεῖθεν, μὴ ἐκτελέσας τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ διαταγὴν τοῦ νὰ φονεύσῃ πάντας τοὺς Μιτυληναῖους, ἥτις καὶ ἡκυρώθη (Θουκ. Γ, 27). Κατόπιν δ' εὐθὺς διδων τῆς στρατηγίας του εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ κινδυνεύων νὰ καταδικασθῇ, ἔσυρε τὸ ξίφος του καὶ ἠτόκτονησε πρὸ τῶν δικαστῶν.

Παχναροῦνις (ἢ), πόλις ἐν Αἰγύπτῳ, παραθαλασσία, πρὸς δυσμὰς κειμένη τῆς Μένδητος, πρωτεύουσα τοῦ Σεδεννυτικοῦ νομοῦ (Ἱεροκλ.).

Πάχυνος (ὁ καὶ ἦ), τὸ νοτιοανατολικὸν ἀκρωτήριον τῆς Σικελίας, μία τῶν τριῶν γωνιῶν τῆς τριγώνου νήσου (Τρινακρίας) (Οἰν. Μετ. XIII, 725). Νῦν Πάσσαρον. Ἐχει δὲ παρακείμενον καλὸν ὄρμον, ὅστις λιμὴν Παχύνου ἐλέγετο (Cic. Varr. V, 34), νῦν Πάλον.

Πρώτης, ἐν Σπάρτῃ ὁ μὴ πρωτότοκος, ἐπομένως μὴ κληρονομῶν, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ κληρονόμου ἀδελφοῦ του τρεφόμενος ('Ησύχ.).

Πέδη, 1) δεσμός τῶν ποδῶν, καὶ ἡ παγίς ἦν ἐπὶ τῆς θήρας ἑστηνον τοῖς θηρίοις. — 2) Γύμνασμά τι τῶν ἵππων, ἵνα στρέφονται πρὸς δεξιὰ ἢ ἀριστερά (Ξεν. Ἰππ. Γ. 5, Ζ, 13, 14).

Πεδιάζοι, Πεδιάσιοι ἢ Πεδιεῖς, οἱ κάτοικοι τοῦ δυτικοῦ πεδίου τῆς Ἀττικῆς, ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, ὅτε ἡ ὅλη χώρα διηγεῖτο εἰς Πεδίον, μετὰ τῆς Ἀκτῆς, Διακρίας καὶ Παραλίας (Θουκ. Β, 55). Ἰδ. Πολιτικὴ διαίρεσις.

Πεδιᾶζος, μικρὸς ποταμὸς τῆς Κύπρου, ἐκβάλλων νοτιοδυτικῶς τῆς πόλεως Σαλαμῖνος.

Πεδιάς, κατὰ τοὺς μύθους θυγάτηρ τοῦ Μίνως καὶ τῆς Λακεδαιμόνος, σύζυγος Κραναοῦ, τοῦ βασιλέως τῆς Ἀττικῆς, καὶ μήτηρ τῆς Κρανάης, Κραναίχμης καὶ Ἀθιδος, προσωποποιήσις, ἐννοεῖται, τῆς ἐν τῇ Ἀττικῇ πεδιάδος, τῆς βορειοδυτικῆς τῶν Ἀθηνῶν ἐκτεινομένης ('Απλ. Γ, 14, 5).

Πεδιεὺς, πόλις ἐν Φωκίᾳ, ἐπὶ τοῦ Κηφισοῦ, μεταξὺ Νέωνος καὶ Τριτανίας ('Ηρδ. Η, 33).

Πέδιλα (τὰ), πᾶν εἶδος ὑποδημάτων ('Ηρδ. Ζ, 67, 75), ἰδίως ὅμως τὰ ἀπλού-

στερα συνιστάμενα εἰς πέλμα μόνον προσδεόμενον εἰς τὸν πόδα (τσαρούχι). Τὰ τοῦ Ἑρμοῦ, ὡς ἀγγέλου

καὶ ὑπηρετοῦ τῶν θεῶν, εἶχον, ὡς καὶ ὁ πῖλος αὐτοῦ, περὰ, φέροντα αὐτὸν διὰ τῶν ἀέρων ('Ομ. Ἰλ. Ω, 341. Ὁδ. Α, 97. Ε, 45).

Πεζέταυροι, παρὰ Μακεδόσιν ἐκλεκτὸν σῶμα πεζῶν σωματοφυλάκων τοῦ βασιλέως (Δμοθ. Ὀλνθ. Β, — Φώτ. Γ. Κατὰ τινες (Οὔλπ. εἰς Δμοθ. αὐτθ.) οὗτοι ἦσαν πε-

ζοί, ἔχοντες τὸν ἕτερον πόδα μόνον ὥπλισμένον, ὅπερ μόνον ἀποδεικνύει τὴν προφορὰν τοῦ αἰ ὡς εἰ ὅτε τοῦτο ἐγράφετο.

Πειθαγόρας, τύραννος τῆς πόλεως Σελινοῦντος ἐν Σικελίᾳ ('Ηρδ. Ε, 46).

Πειθαρχία. Ἡ στρατιωτικὴ πειθαρχία συνείχετο παρὰ τοῖς Ἑλλήσι μετὰ τοῦ πολιτεύματος καὶ μετὰ τοῦ χαρακτῆρος ἐκάστου λαοῦ. Ὁ Σπαρτιάτης ἦν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ τὸ πρέτυπον τῆς τάξεως καὶ τῆς νομιμότητος, ὥστε ἰδίως ἐπιβαλλομένη πειθαρχία κατὰ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἦν περιττὴ δι' αὐτόν. Οἱ δύο βασιλεῖς ἦσαν πανίσχυροι αὐτοκράτορες ('Αριστ. Πολιτ. Γ, Θ, 2), ἀλλ' ἐξ ἀρχαίων ἤδη χρόνων ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ἐξουσίας τῶν ὑπὸ τῶν ἐφόρων ἐπιτηρούμενοι (Ξεν. Λακ. πολ. 13. — Nep. Pers. III)· ἐπὶ ἀνυπακοῆς δὲ βασιλείᾳ ἀντικαθίστα αὐτὸν ὁ ἐπίτροπος αὐτοῦ. Ἀφ' οὗτου δὲ, μικρὸν πρὸ τῶν Περσικῶν, ὁ Δημάρατος, ἐκστρατεύων κατὰ τῶν Ἀθηνῶν, ἤρισε ἐν ζηλοτυπίᾳ πρὸς τὸν ἕτερον βασιλέα, τὸν Κλεομένην, ἐπεκράτησε νὰ ἐκστρατεύῃ μόνον ὁ εἰς. Ὁ πόλεμος ἦν διὰ τοὺς Σπαρτιάτας ἡ ἐνδειξις τῆς ἀγωγῆς, καὶ ἐξακολούθησις τῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ διαίτης αὐτῶν· ἡ μάχη καὶ ὁ ἐν αὐτῇ θάνατος ἦν τιμὴ καὶ χαρά. Διὰ τοῦτο ἐκοσμοῦντο κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς μάχης ὡς πρὸς ἐορτήν, καὶ τὴν νίκην ἐξελάμβανον ὡς τι αὐτοῖς ὀφειλόμενον. — Τοῦτοις ἀντίθεσιν ἀπετέλει παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις τὸ εὐκίνητον τοῦ ἰωνικοῦ χαρακτῆρος. Τοῦτων ἡ ἐπιδέξις ζωηρότης ἐπωφελεῖτο ἐκ πάσης στιγμῆς καὶ παντὸς συμβάντος τῆς μάχης πρὸς ἐπίτευξιν τῆς νίκης διὰ προσβολῶν αἰφνιδίων, ἐν ᾧ οἱ Σπαρτιάται, εἰς τὴν ἄκαμπτον τάξιν ἐκ χαρακτῆρος δεδουλευμένοι, δὲν ἐπετρέπετο οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον ν' ἀποστῶσιν αὐτῆς. Οὕτω φέρ' εἰπεῖν ὁ στρατηγὸς Ἰσάδας, καὶ νικήσας, κατεδικάσθη ὑπὸ τῶν Ἐφόρων εἰς 1000 δραχμῶν πρόστιμον, διότι κατήλθεν εἰς τὴν μάχην μὴ φέρων τὴν πλήρη στρατιωτικὴν πανοπλίαν ἣν ἡ

στρατιωτική τάξις ἀπῆται (Πλούτ. Ἀγῆσ. Α. — Ξεν. Α. Π. Θ. 5). Καὶ παρ' Ἀθηναίοις ὁ ὑπὲρ πατρίδος θάνατος θεωρεῖτο ὡς ἐνδοξός· ἀλλὰ περὶ αὐτοῦ ἐξεφώνουν λόγους ἐπιταφίους καὶ ὕμνους ἐποίουν, ἐν ᾧ οἱ Σπαρτιῶται ἐθεώρουν αὐτὸν μένον ὡς ἐκπλήρωσιν καθήκοντος. Αὐστηρὰ πειθαρχία δυσκόλως ἡδύνατο ν' ἀπαιτηθῇ παρὰ τοῦ Ἀθηναίου πολίτου, ἐμπνεομένου ὑπὸ τοῦ αἰσθήματος τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας, καὶ ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ ἀξίᾳ καὶ τοῖς πολιτικοῖς αὐτοῦ δικαιώμασι μέγα φρονούντος· ὥστε καὶ ὁ Θουκυδίδης λέγει αὐτοῖς (Ζ, 14). «Χαλεπαὶ γὰρ αἱ ὑμέτεραι φύσεις ἄρξαι». Τοῦτο δ' ἐφαίνετο πρὸ πάντων μετὰ συμβᾶσαν ἦσαν, ὅτε πᾶσα πειθαρχία παρελύετο. Τὸ στοιχεῖον ὅμως τοῦτο τῆς διαλύσεως πάσης τάξεως στρατιωτικῆς ἡλᾶττου καὶ ἐξυυπετέρου ἀφ' ἑτέρου ἢ γενικῆ συναίσθησις τοῦ καθήκοντος, ὁ πατριωτισμός, καὶ ἡ προσδοκία ἄλλων ὠφελιμάτων, ὅσον λαφύρων, τιμῆς καὶ δόξης, ἀνδριάντων καὶ κληρουχιῶν, ὡς καὶ οἱ ὅρισμοι ποινῶν διὰ μὴ ἐντιμον διαγωγὴν ἐπὶ τοῦ πολέμου, ἃς ἡδύνατο νὰ ἐπιβάλλωσι τὰ ὑπὸ τῶν στρατηγῶν προεδρευόμενα δικαστήρια, ἢ καὶ ὁ στρατηγὸς αὐτὸς, ὡς αἰεὶ ἦν αὐτοκράτωρ, ἀλλ' αὐταὶ δυνάμεναι νὰ ἐφεισβληθῶσιν ἐνώπιον τοῦ δήμου ὅτε ἔπαυεν ἡ δικαιοδοσία τοῦ στρατηγοῦ. — Ἐπὶ δὲ Μακεδόνων ἐπεκράτησε τὸ σύστημα τῶν μισθωτῶν, παρ' οἷς ἡ πειθαρχία ἦν κατὰ μέρος μὲν λίαν αὐστηρὰ, κατὰ μέρος δὲ χαλαρά. Οἱ κυρίως Μακεδόνες στρατιῶται, καὶ τοὶ λίαν ὑποκείμενοι εἰς τὴν πειθαρχίαν, ἐκέκνητο ὅμως δικαιώματά τινα καὶ προνόμια, ἃ οὐδ' αὐτὸς ὁ Ἀλέξανδρος ἡδύνατο νὰ παραγνωρίσῃ. — Παρὰ δὲ Ῥωμαίοις ἡ αὐστηρὰ πειθαρχία ἦν τὸ θεμέλιον τοῦ μεγάλου αὐτοῦ. Ἄν ἐπὶ χίλια ἔτη ἐδέσποσε τοῦ τότε κόσμου ἡ Ῥώμη, ὡφείλε τοῦτο εἰς τὴν ἀπόλυτον εἰς τοὺς ἀνωτέρους ὑποταγήν. Τοῦτο δ' ἀποδοτέον οὐχὶ εἰς ἡθικὴν τινα ἀρχήν, ἀλλ' εἰς τὸ ὅτι ὁ πατριωτισμός καὶ ἡ

τάξις ἐνίσχυνε τὸ αἰσθημα τῆς τιμῆς τοῦ στρατιώτου, καὶ τόσῳ μᾶλλον ὅσον δυσχερέστεραι ἦσαν αἱ περιστάσεις. Καὶ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις καὶ παρὰ τοῖς Σπαρτιάταις ὁ ἐν τῷ στρατοπέδῳ βίος ἦν ἐξακολουθήσις τοῦ ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐνταῦθα μάλιστα ἐπιβλητικώτερον, καθ' ὅσον ὁ στρατηγὸς εἶχε κατὰ τῶν παραβατῶν ἐξουσίαν ζώῃς ἢ θανάτου (Cic. Leg. III, 3). Παραδείγματα οὐ σπάνια ὑπῆρξαν πατρὸς ὅστις ὡς στρατηγὸς κατεδίκασεν εἰς θάνατον τὸν υἱὸν τοῦ (Liv. VIII, 7, 30. — Val. Max. II, 17). Μετὰ τὴν ἐπελθοῦσαν παραλυσίαν ἐπὶ τῆς δημοκρατίας, ὁ Λύγουστος, ἵνα ἐπαναφέρῃ τὴν πειθαρχίαν, καὶ κωλύσῃ τὰς παρεκτροπὰς ἃς εἰς τὸν μόνιμον στρατὸν ἐπέφερεν ἡ ἀργία, ἐπέβαλεν αὐτῷ θεμύσια ἔργα ὁδοποιίας, κατασκευῆς ὑδραγωγείων, οἰκοδομῆς ἀμφιθεάτρων κτλ. (Tac. Ann. XI, 18, XV, 35). Προσέτι δ' ἐπέβαλε καὶ τὴν ὀπλαστικὴν καὶ τὴν γυμναστικὴν, ἣν ἐδίδασκον οἱ ἀρχαιότεροι στρατιῶται ἐπὶ διπλάσιῳ σιτηρεσίῳ (Cic. Tusc. II, 16). Τὰ στρατόπεδα ἐτείχιζον ἐμπρὸς καὶ ὀπίσω οἱ στρατιῶται, κατὰ δὲ τὰ πλευρὰ οἱ σύμμαχοι, εἴτα πάντες ὠρκίζοντο ὅτι οὐδὲν θὰ κλέπτωσιν, ὅτι δ' ἐύρισκousi θὰ τὸ ἀποδίδωσι τῷ ἰδιοκτῆτῃ αὐτοῦ ἢ τοῖς ἀξιωματικοῖς (Πολύβ. ΣΤ, 33). Ἦσαν δὲ, κατὰ τὴν περιγραφὴν τοῦ Πολυβίου, κανονικῶς ὠρισμένα τὰ σώματα τῆς φρουρᾶς καὶ λοιπῆς ὑπηρεσίας τῶν στρατοπέδων, κατὰ τε τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα, ὅτε διεδέχοντο ἀλλήλα κατὰ τρεῖς ὥρας ὀριζομένας διὰ κλεψύδρας· ἐκτὸς δὲ τοῦ στρατοπέδου ἐφρούρου διὰ νυκτὸς πρὸ ἐκάστης πύλης ἀνὰ εἰς λόχος πεζῶν, εἰς ἵππεων καὶ προσέτι ψιλοί. Τὸ σύνθημα ἐδίδετο ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ εἰς τοὺς ἀνωτέρους, καὶ ὑπ' αὐτῶν εἰς τοὺς κατωτέρους ἀρχηγούς σωμάτων, μετὰ πινακίων περιεχόντων τὰ ἀρχικά αὐτοῦ γράμματα, καὶ τὰ πινακία ταῦτα ὑπὸ πάντων τούτων ὑπογραφέντα, ἐπανήρχοντο εἰς τὸν στρατηγόν. Ἐπὶ Πολυβίου ἀνὰ ἑκάστης ἐξ ἐκάστης λεγούσης ἐπεθεώρουν τοῦ

φρουρούς καὶ λοιποὺς ἐν ὑπηρεσίᾳ. Διὰ τοὺς πικραβάντας προσήγοντο μάρτυρες, καὶ αὐστηρόταται ἦσαν αἱ τιμωρίαι. Ἐπὶ Αὐγούστου ὁμοῦς ἀφηρέθη τοῖς στρατηγοῖς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν θάνατον εἰς ἀνωτέρους ἀξιωματικούς (Δ. Κάσσ. NB, 22. — Suet. Tib. XXX). Κατὰ τὰς δύο πρώτας χριστιανικὰς ἑκατονταετηρίδας ἐδόθη εἰς ἑκάστην λεγεῶνα καὶ εἰς στρτοπεδάρχης (praefectus castrorum), ὁ ἐπιμελούμενος ἐν γένει τῆς σταθμεύσεως αὐτῆς (ἐπικαταλυματίας). Διὰ παράβασιν πειθαρχίας κατεγινώσκετο θάνατος, ἢ ὁ καταρραβδισμὸς, καθ' ὃν ὁ ἀρχηγὸς ἔθιγε διὰ ῥάβδου τὸν καταδικασθέντα, οἱ δὲ στρατιῶται ἐπέπιπτον κατ' αὐτοῦ διὰ ῥάβδων καὶ λίθων μέχρις οὗ πολλάκις ἐξέπνεεν. Αὕτη ἦν ἡ ποινὴ τῶν τῆν φρουρὰν παραμελησάντων, κλεπτῶν ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ψευδομαρτύρων, λιποτακτῶν, οἷοι ἦσαν καὶ οἱ ἐξ ἀδείας μὴ ἐγκαίρως ἐπανερχόμενοι, καὶ οἱ ἀπουσιάζοντες ὅταν ἦγχι ἡ σάλπιγξ. Παρ' Ἑλληνιστῶν δὲ ὁ λιποτάκτης καταδικάζετο ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, πρὸς ὄνειδος, νὰ κάθηται εἰς τὴν ἀγορὰν γυναικεῖα φορέματα ἐνδεδυμένος. — Ἄν ὅλον σῶμα ὑπέπιπτεν εἰς τοιαύτην ποινήν, σπανίως ἐπεβάλλετο αὕτη εἰς πάντας, ὥς ἐγένετο εἰς ὀλόκληρον λεγεῶνα κατὰ τὸ Ῥήγιον, εἰς τὸν κατὰ τοῦ Πύρρου πόλεμον (271 π. X.)· ἀλλὰ τὸ σῶμα ἐδεκατίζετο μόνον· ἐπὶ δὲ τῶν αὐτοκρατόρων, ἐπὶ τὸ ἡπιώτερον καταδικάζετο μόνον εἰς στρατιώτης ἐπὶ 20 ἢ καὶ ἐπὶ 100· οἱ ἀξιωματικοὶ ὁμοῦς ἐστιγματίζοντο καὶ ἀπεκεφαλίζοντο. Ἐπεβάλλοντο δὲ καὶ δι' ἐλάσσονας παραβάσεις ἐλαφρότεροι ποιναί, ὥς προσωρινὴ στέρησις τῶν ὀπλῶν, ὑποδίστασις ἀπὸ τοῦ ἵππου εἰς τὸ πεζικόν, ἀπὸ τούτου εἰς τοὺς ψιλοὺς, ἐλάττωσις τοῦ μισθοῦ, χορηγία ἄρτου κατωτέρας ποιότητος, ἢ καὶ ἀποβολή, πολλάκις καὶ εἰς ὅλα σώματα ἐπιβαλλομένη.

Πειθεύς, δημαγωγὸς ἐν Κορίνθῳ (Θουκ. Γ, 70).

Πειθώ, 1) θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος (Ἡσδ. Θεογ. 309). — 2) Προσωποποιήσις τῆς πειστικῆς δυνάμεως, ὅπως τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῶν Χαρίτων, καὶ προσέτι καὶ τοῦ διὰ τῆς εὐγλωττίας τοῦ πειθοντος Ἑρμοῦ. Ἐν Σικυῶνι εἶχε ναὸν ἐν τῇ ἀγορᾷ· προσέτι καὶ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Ἀργεῖ (Αἰσχλ. Τέκτ. 539. — Ἡρδ. Η, 111). Ἦν δὲ καὶ ἐπίθετον θεαινῶν τὸ ὄνομα, ὡς τῆς Ἀφροδίτης καὶ τῆς Ἀρτέμιδος. Καὶ μίαν δὲ τῶν Χαρίτων καλεῖ Πειθώ ὁ Ἑρμιάνης. Οἱ Ῥωμαῖοι εἶχον καὶ αὐτοὶ θεὰν, ἥτις κατὰ μετάφρασιν ἐκαλεῖτο *Suada*, *Suadela* (Hor. Ep. I, 6, 38. — Cic. Brut. XV, 59).

Πειραιεύς, ὁ λιμὴν τῶν Ἀθηνῶν, 40 στάδια ἀπέχων αὐτῶν, οὕτω δὲ καλούμενος· εἶτε διότι ἔκειτο πέραν τῶν ἐλῶν ἅτινα ἐχώριζον αὐτὸν ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν, εἶτε διότι ἀρχαιότατα, ἔνεκα τῶν ἐλῶν τούτων, εἰς αὐτὸν διὰ θαλάσσης ἐπεραιοῦντο ἐκ τοῦ Φαλήρου, ὅστις ἦν κατ' ἀρχὰς ὁ λιμὴν τῆς πόλεως. Πρὸς τὰ ἔξω, νοτιοδυτικῶς, ἐπερατοῦτο εἰς δύο ἀκρωτήρια τὸν Ἀλκιμον, δεξιῶς τῷ εἰσπλέοντι, καὶ τὴν Ἡετιώγειαν, ἀριστερῶς. Ἐνέκλειε δὲ καὶ δύο μικροὺς κόλπους ἢ λιμενίσκους, τὸν Κάνθαρον πρὸς τὰ δεξιὰ, καὶ τὸν Κωφὸν ἐν λιμένει πρὸς τὸ ἀριστερὰ ἐν τῷ μυχῷ. Πειραιεὺς δ' ὠνομάζετο καὶ πᾶν τὸ πρὸς νότον καὶ ἀνατολὰς τοῦ λιμένος προέχον ὄρεινόν ἀκρωτήριο, ἔχον εἰς τὰ νοτιανατολικά αὐτοῦ καὶ ἕτερον λιμένα, τὴν Ζεῶνα, ἔτι δ' ἀνατολικώτερον, ἕτερον λιμενίσκον, τὴν Μοουνυχίαν, μεθ' ὑπερκειμένου ὁμωνύμου λόφου. Εἰς τὰ βορειανατολικά τοῦ μεγάλου λιμένος ἔκειτο ἡ πόλις, Πειραιεὺς καὶ αὕτη καλουμένη, καὶ ῥυμοτομηθεῖσα κατὰ σχέδιον τοῦ ἐπὶ Περικλέους περιφήμου ἀρχιτέκτονος Ἱπποδάμου. Μεταξὺ τῶν ναῶν τῆς πόλεως ἐπισημότερον ἦν τὸ Ἀφροδίσιον, ἀνεγερθὲν ὑπὸ Κόνωνα μετὰ τὴν ἐν Εὐρυμέδοντι ναυμαχίαν. Οἱ Πειραιεῖς ἀπετέλουν δῆμον ἀνήκοντα εἰς τὴν Ἱπποθωνογίδα φυλὴν. Ἦν δ' ὁ λιμὴν, ἀρ

οὗτο ἄντικατέστησε τὸν Φαληρικὸν, εἰς τῶν
 ἐμπορικωτέρων τῆς Ἑλλάδος, καὶ προσέτι
 πολεμικῆς, ἔχων νεωσοίκους τῶν τριήρεων
 εἰς τὸν Κάνθαρον, τὴν Ζέαν καὶ τὴν Μου-
 νυχίαν. Μετὰ τῶν Ἀθηνῶν συνέδεσεν ὀχυ-
 ρωματικῶς τοὺς λιμένας ὁ Κίμων διὰ δύο
 μακρῶν τειχῶν, τὸ μὲν περατούμενον εἰς τὸν
 Πειραιᾶ, τὸ δυτικὸν μέρος τοῦ πορθομοῦ αὐ-
 τοῦ, τὸ δὲ εἰς τὸ Φάληρον. Εἶτα δ' ὁ Πε-
 ρικλῆς ἔκτισε μεταξύ τῶν δύο τὸ Διὰ μέ-
 σου τεῖχος ὀνομασθῆν, καὶ ἀπολλῆγον εἰς

ραιῶς ὁδὸς (Ἐπὶ Τούρκων II. τοῦ Δράκου).

Πειραϊκός, ζωγράφος, πιθανώς ἐπὶ Ἀ-
λεξανδρινῶν, γράφων μικροῦ λόγου ἄξια ἀντι-
κείμενα, ὡς ὄνους, ὀψώνια, κουρεῖον κτλ. καὶ διὰ
τοῦτο ρυπαρογράφος κληθεῖς (Plin. XXV, 37),
ἴσως χλευαστικῶς, ἢ κατὰ λάθος, ἀντὶ ῥωπο-
γράφος.

Πείραιον, λιμὴν τῆς Κορίνθου μετὰ
φρουρίου ἐπὶ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου (Ξφ.
Ἑλλ. Δ, 5, 43).¹

Πειραιῶς, ἔρημος λιμὴν τῆς Κοριν-

τ' ἀνατολικά τοῦ Πειραιῶκος πορθμοῦ (Θουκ.
B, 13. — Διόδ. Π. — Πaus. A). Ἐπὶ τουρ-
κοκρατίας ὁ Πειραιεύς ἐλέγετο Δράκος, δι'
ἀρχαίον λίθινον λέοντα ἰδρυμένον κατὰ τὴν
εἰσόδον καὶ φέροντα μεταγενεστέραν Ῥουνικήν
ἐπιγραφὴν, ὅστις δὲ μετετέθη εἰς Βενετίαν.

Πειραϊκή. 1) ἡ περὶ τὸν Ὁρωπὸν τῆς Βοιωτίας χώρα (Θουκ. Β, 23. Γ, 91), διότι εἰς αὐτὴν ἐπεραιοῦντο ἐκ τῆς ἀντιπέραν. Κατ' ἄλλους δ' ἦν λελανθασμένη γραφὴ ἀντὶ Γραϊκή (Στφ. Βυζ.), διότι Γραῖα ἦν τὸ παλαιὸν ὄνομα τῆς Τανάγρας, καὶ χωρίον παρὰ τῷ Ὁρωπῷ (Ὁμ. Ἰλ. Β, 498.) — 2) Πειραϊκαὶ πύλαι ἐν Ἀθήναις, αἱ εἰς ἃς ἀπέληγεν ἡ ἀπὸ Πει-

θίας ἐν τῷ Σαρωνικῷ κόλπῳ, πρὸς τῇ Ἐ-
πιδευρία (Θουκ. Η, 10),

Πείρανθος, υἱὸς τοῦ Ἀργου καὶ τῆς
Εὐάδνης, σύζυγος τῆς Καλιρρόης, πατὴρ τοῦ
Ἀριστορίδου καὶ Τριόπα (Ἀπλλδ. Β, 1, 2.
— Σχλ. Εὐρπ. Ὀρστ. 932).

Πειρασία, πόλις τῆς Μαγνησίας ἐν
Θεσσαλίᾳ, ἐπὶ τοῦ Φιλληίου ὄρους (Στφ. Βυζ.).

Πείρασος, υἱὸς Ἀργου ἐκ Τίρυνθος, γλύπτης, κατασκευάσας τὸ ἀρχαιότατον ξά-
νον τῆς Ἀργείας Ἡρας «ἐξ ἀχράδος»
(Πανσ. Β, 17).

Πειραταί. Ἡ πειρατεία ἤσκειτο ἐν τῷ Αἰγαίῳ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων (Ἰώδ, ΚΕ. 3. — Εὐρπ. Ἐκθ. 933). Αἱ δὲ

κατοικίαι τῶν πειρατῶν, οἱ λιμένες ὅθεν ὠρ-
μῶντο, ἐλέγοντο πειρατήρια (Ἡρδ. Η),

Πειρήν, 1) πατήρ τῆς Ἰούς (Ἀπλλδ.
Β, 1, 2). Κατ' ἄλλους ὁ Ἰναχος. — 2)
Υἱὸς τοῦ Γλαύκου, ἀδελφὸς τοῦ Βελ-
λεροφόντου (Ἀπλλδ. Δ, 3, 1).

Πειρήν, ὁ πατήρ τῆς Ἰούς.

Τὰ κυριώτερα τούτων ἦσαν ἐν Ἰλλυρία, Κι-
λικία, Ἰσχυρία. Ὅτι συλλαμβανόμενοι ὑπὸ

Πειρήν, 1) κρήνη πηγάζου-
σα ἐκ τοῦ Ἀκροκορίνθου, ἐπώνυμος
θυγατρὸς τοῦ Ἀχελφῶς ἢ Ἀσω-
ποῦ, μεταμορφωθείσης εἰς κρήνην
ὅτε ἡ Ἀρτεμις ἐξ ἀπροσεξίας ἐφύ-
νευσε τὸν ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος υἱὸν
αὐτῆς Κεγχρίαν. Τὸ ὕδωρ αὐτῆς ἦν
διαυγέστατον καὶ ψυχρότατον, καὶ δι'
ὑπογείων ὑπονέμων ἐφέρετο εἰς τὴν
πόλιν τῆς Κορίνθου (Plin. IV 4, 5).
Παρ' αὐτῇ ὁ Βελλεροφόντης εὗρε τὸν
ὑπὸ πτερον ἵππον Πήγασον (Εὐρπ.
Μήδ. 69. — Ἡρδ. — Ἀθῆν. Β, 6).
Κατ' αὐτὴν καὶ ὁ Ἀκροκόρινθος ἐνί-
στε Πειρήνη ἐλέγετο (Πινδ. Ὀλ.
II, 86). — 2) Μία τῶν Δαναίδων
φονεύσασα τὸν μνηστῆρα αὐτῆς Ἀ-
γαπτόλεμον (Ἀπλλδ. Β, 1, 4).

Πειρέθους ἢ Πειρέθους·
υἱὸς τοῦ Δίδος ἢ τοῦ Ἰξίωνος καὶ τῆς
Δίας, θυγατρὸς τοῦ Διόνειως, βασι-
λεὺς τῶν Λαπίθων ἐν Λαρίση τῆς
Θεσσαλίας (Ὀμ. Ἰλ. Β, 741. Ρ.

317. — Πaus. Ε, 10. — Ἀπολλδ. Α, 8.
2). Μετέσχε καὶ αὐτὸς τῆς θήρας τοῦ Κας-
τιοῦ.

τῶν Ῥωμαίων πειραταὶ ἀπεκεφαλίζοντο ἢ
ἐσταυροῦντο (Cic. Verr. V, 27).

λυδονίου κάπρου. Εἰσβαλὼν δ' εἰς τὴν Ἀτ-
τικήν, καὶ συναντηθεὶς μετὰ τοῦ Θησέως.

ταύτον ἐθαύμασεν αὐτὸν, ὥστε διὰ στενω-
τάτης φιλίας μετ' αὐτοῦ συνεδέθη. Νυμφευ-
μενος Ἴπποδάμειαν, τὴν κόρην τοῦ Λαπίθου

Ἀτράκος, προσεχάλεσεν εἰς τοὺς γάμους
τοὺς ἐπισημότερους τῶν τότε νέων
ἡρώων. Ἐπειδὴ δ' ἐκεῖ, μεθυσθέντες αἱ Κέν-

ταυροὶ, ἐπέπεσαν κατὰ τῶν παρισταμένων
γυναικῶν, καὶ εἰς ἐξ αὐτῶν, ὁ Εὐρυτίων, ἤθε-
λησε ν' ἀρπάσῃ τὴν νύμφην, προσέκυψε φο-
βερὰ καὶ φοβικὴ συμπλοκὴ μετὰ Κενταύ-
ρων καὶ Λαπίθων, ἡ Κενταυρομαχία, ἣτις
κατέστη προσφιλές τῆς γλυπτικῆς ἀντικεί-
μενον. Ὁ Πειρίθους μετέπειτα ἐβοήθησε τὸν
Θησέα εἰς τὴν ἀρπαγὴν τῆς Ἑλένης. Δια-
νοηθεὶς δὲ καὶ αὐτὸς ν' ἀρπάσῃ τὴν Περσε-
φόνην, συνωδεύθη εἰς τὸν Ἄδην ὑπὸ τοῦ

Θησέως· ἀλλ' ἀμφότεροι, συλλιγθέντες προσ-
εδέθησαν εἰς βράχον, ὅθεν κατῆπιν ὁ Ἡρα-
κλῆς ἡλευθέρωσε τὸν Θησέα. Ἦν δ' ὁ Πει-
ρίθους καὶ πατὴρ τοῦ Πολυποίτου (Ὅμ.
Ἰλ. Α, 263. Β, 540. Η, 318. Ὀδ. Α,
640. Φ, 295. — Ον. Μετ. XII, 210).

Πείρουος, υἱὸς τοῦ Ἱμβρίσου, ἐξ
Αἴνου τῆς Θράκης, κομίσας Θράκας ἐπι-
κούρους εἰς τοὺς Τρῶας, καὶ φονευθεὶς
ὑπὸ Θόαντος (Ὅμ., Ἰλ. Β, 844. Υ, 484).

Πεῖρος, ὁ μέγιστος τῶν ποταμῶν
τῆς Ἀχαιᾶς ἐν Πελοποννήσῳ, πηγάζ-
ων ἐξ Ἀρκαδίας ἐκβάλλων δ' εἰς τὴν
θάλασσαν πρὸς τὴ πόλιν Ὠλένην (Ἡρδ.
Α, 145. — Στρεβ. Η).

Πειροῦσται, λαὸς Ἰλλυρικὸς
(Στρεβ.).

Πείσανδρος, 1) υἱὸς τοῦ Μαιμάλου,
ἡγεμὼν τῶν Μυρμιδόνων, ὁπαδὸς τοῦ Ἀ-
χιλλέως (Ὅμ., Ἰλ. Π, 293). — 2) Υἱὸς

Ἀντιμάχου ἐκ Τροίας, ἐν τῇ μάχῃ φo-
νευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος (Ὅμ., Ἰλ.
Α, 122). — 3) Υἱὸς τοῦ Πολύκτορος, εἰς
τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης (Ὅμ.
Ὀδ. Σ, 399. Κ, 268). — 4) Ἀθηναῖος
ἀρχηγὸς τῆς στάσεως τῶν Υ, τῷ 412
π. Χ. — 5) Δημοαγωγὸς ἐν Ἀθῆναις,
ὑπερόπτης καὶ δωροδόκος κατ' Ἀριστο-
φάνην (Εἰρ. 204. Ὅρν. 1559). — 6)
Ἐκ Καμείρου, πόλεως τῆς Ρόδου, ἐπι-
κὸς ποιητῆς, περὶ τὰ 648 π. Χ. ἢ ὀλί-
γον βραδύτερον ἀκμάσας, καὶ ὑπὸ Ἀλε-
ξανδρινῶν ἐν τῷ κανόνι ἀμέσως μετὰ τὸν

Ὀμηρον καὶ τὸν Ἡσιόδον ταττόμενος. Ἡ-
γραψεν «Ἡράκλειαν», πιθανῶς τοὺς ἐδ'
ᾄλους περιέχουσαν, ἐν ᾗ ὁ Ἡρακλῆς περιε-
γράφεται κατὰ θηρίων καὶ γιγάντων εὐχὴ διὰ
τῶν συνήθων ὅπλων τῶν ἡρώων ἀγωνιζόμενος,
ἀλλὰ μόνον διὰ τοῦ ῥοπαλοῦ, καὶ ὡς ἀρμυτικὸν
ὅπλον ἔχων τὴν λεοντήν ὡς ἔκτοτε παρίστα αὐ-
τὸν ἡ τέχνη, οἷον ἐστὶ τὸ ἀγαλμα τοῦ Γλύ-
κωνος, τὸ Φαρνέσιον λεγόμενον. Ἐλάχιστα
ἀποσπάσματα αὐτοῦ σώζονται (Συλλ. Kim-

Ὁ Φαρνέσιος ἐν Νεαπόλει.

ket, Ep. Greec. fragm. 1) (Θεόκρ.—Παυσ. E, 37.—'Απλλδ. A, 8, 5),—7) 'Εκ Λα-
 ράνδων τῆς Λυκαονίας, ἐπικός ποιητής καὶ
 αὐτὸς ἐπὶ 'Αλεξάνδρου Σεβήρου. Τῷ 222—
 235 μ. Χ. γράφας κυκλικὸν ποίημα «'Η-
 ρωϊκάς Θεογαμίας» ἐπιγραφόμενον,
 δηλαδή πιθανῶς περὶ τῶν ἡρώων ὅσοι θεῶς
 ἐνυμφεύθησαν (Στφ. Βυζ.).

Πεισιάνναξ. Ἀθηναῖος, γαμβρὸς τοῦ Κίμωνος, οἰκοδομήσας ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν Ἀθηναίων τήνκατ' αὐτὸν Πεισιανάκτιον κληθεῖσαν στοάν, ἣτις μετωνομάσθη Ποικίλη ὅτε ὁ Κίμων κατεκόσμησεν αὐτὴν διὰ ζωγραφῶν.

Πεισίστρατος. 1) ὁ νεώτατος τῶν υἱῶν τοῦ Νέστορος καὶ τῆς Ἀναξιδίης, ὑποδεχθεὶς τὸν Τηλέμαχον ἐν Πύλῳ, καὶ ὁδηγήσας αὐτὸν εἰς Σπάρτην πρὸς τὸν Μενέλαον (Ὁμ. Ὀδ. Γ, 481. — Ἀπλλδ. Α, 9, 4). — 2) Υἱὸς τοῦ Ἰπποκράτους, τύραννος τῶν Ἀθηναίων, ἐκ τοῦ ἐπιστήμου οἴκου τῶν Φιλαίδων καταγόμενος, μητρόθεν δὲ τοῦ Σόλωνος συγγενῆς, οὗ ἦν κατὰ 30 ἔτη νεώτερος. Πλὴν δὲ τῶν πλεονεκτημάτων τῆς καταγωγῆς καὶ τοῦ πατρικοῦ πλοῦτος, εἶχε καὶ άτομικὰ ἄλλα, τῆς νοημοσύνης, καὶ εὐγλωττίας ἐξόχου. Ταχέως ὅμως ἀνεπτύχθη ἐν αὐτῷ τάσις καὶ διαθέσις φίλαρχος. Ἐπὶ τῆς νεότητός του ἐτάρακτον τὰς Ἀθήνας αἱ περιπέτειαι αἰτίνες προκάλεσαν τὴν νομοθεσίαν τοῦ Σόλωνος. Ὅτε δὲ τῷ 571 π.Χ. ὁ Σόλων ἀπέλθε τῶν Ἀθηναίων, λαβὼν τὴν δι' ὅρκου ὑπόσχεσιν τῆς ἐπὶ 10 ἔτη τηρήσεως τῶν νόμων του, τότε πρῶτον προήλθεν ὁ Πεισίστρατος δημοσίως, καὶ ὅτε ἐξερράγησαν αἱ διχόνοιαι μεταξὺ τῶν φατριῶν, ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Διακρίων, ὅτε ἀρχηγὸς τῶν Πεδαιῶν (τῶν εὐγενῶν) ἀνεδείχθη ὁ Λυκούργος, υἱὸς τοῦ Ἀριστολαΐδου, τῶν δὲ Παραλίων ὁ Ἀλκμαιονίδης Μεγακλῆς (ἴδ.). Μέχρις ὅμως τῆς τοῦ Σόλωνος ἐπιστροφῆς ἔμειναν τὰ πάντα ἀμετάβολα. Ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἀπουσίας του ἐσθέσθη ἡ ἐπιρροή του, καὶ εἰς τὴν εὐνοίαν τοῦ λαοῦ διεδέχθη αὐτὸν ὁ Πεισίστρατος, κατορθώσας διὰ φρονήσεως, ἐλευθεριότητος καὶ εὐπροσηγορίας νὰ ἐξασφαλίσῃ ἑαυτῷ τὴν θέσιν ταύτην. Ἀθροῦς ἰσχυρὰν ἑαυτῷ οἰκειωθείς μερίδα, οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἀπετράπη ἀπὸ τοῦ σκοποῦ ἐν ἐπεδίωκε, καὶ ἐπιδεξιῶς ἐξελέξατο τὸν χρόνον τῆς ἐνεργείας, ὅτε αἱ περιστάσεις τῷ ἐφάνησαν εὐνοεῖς, καὶ ἤξευρεν ὅτι ἰσχυρὰ ὑπῆρχεν ἡ

εἰς αὐτὸν πεποίθησις. Ὅπως δ' ἐξεγείρη ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸ κοινὸν πνεῦμα, παρουσιάσθη εἰς τὴν ἀγορὰν αἰματόφυρτος αὐτὸς καὶ οἱ ἵπποι του, καὶ ὑπὸ τραυμάτων κεκαλυμμένος, ὡς ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων του προσβληθείς, καὶ παρεκάλεσε τὸν λαὸν νὰ τὸν προστατεύσῃ ὁ δὲ λαὸς, μὴ προσέχων εἰς τὰς συμβουλὰς τοῦ Σόλωνος, ἐξηπατήθη καὶ τῷ ἔδωκε σωματοφυλακίην 50 ἀνδρῶν κορυνηφόρων (ἦτοι ῥοπαλοφόρων), καὶ χωρὼν καὶ ὑπὲρ αὐτὰς τὰς ἀξιώσεις του, προσέειπε καὶ τὴν ἄδειαν τοῦ ν' αὐξήσῃ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν κατὰ βούλησιν. Οὕτω κατέλαβε τὴν Ἀκρόπολιν, καὶ τότε εὐθὺς καὶ τὴν τυραννίαν, τῷ 560 π. Χ. (Πλούτ. Σολ. ΚΘ. — Ἡρόδ. Α, 59). Ὁ Σόλων ἀπεσύρθη τῶν δημοσίων, μὴ δυνηθέντος ἢ μὴ θελήσαντος τοῦ Πεισιστράτου νὰ τὸν ἐμποδίσῃ, οἱ δὲ Ἀλκμαιονίδαι ἐγκατέλιπον τὴν πόλιν, διατηροῦντες ὅμως πάντοτε μυστικὰς σχέσεις μετὰ τῆς φατρίας τοῦ Λυκούργου, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ ν' ἀνατρέψωσι τὸν Πεισίστρατον. Καὶ ὁ σκοπὸς τῶν τῷ ὄντι ἐπέτυχεν. Ὁ Πεισίστρατος ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ, καὶ νὰ μείνῃ 5 ἔτη ἐξόριστος, δημοφιλῶν καὶ τῶν κτημάτων του. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον διεφώνησαν αἱ δύο φατρίαι, καὶ ὁ Μεγακλῆς, βλέπων ἑαυτὸν ἐλαττούμενον, προσῆλθεν αὐθις πρὸς τὸν Πεισίστρατον, καὶ τῷ προσέφερε νὰ τὸν βοηθήσῃ ὅπως ἐπαναλάβῃ τὴν τυραννίδα, ἃν συνήει νὰ νυμφευθῇ τὴν θυγατέρα του Κοισύραν. Οὕτως εἰσήλασεν αὐθις ὡς τύραννος ὑπερηφάνως καὶ πανηγυρικῶς εἰς τὴν πόλιν, ἔχων παρ' ἑαυτῷ ὥραιαν καὶ νέαν Ἀθηναίαν, τὴν Φύην, παριστώσαν τὴν Ἀθηναῖαν (Ἡρόδ. Α, 60), καὶ νυμφευθεῖσαν μετὰ ταῦτα τὸν υἱὸν τοῦ Ἰππαρχου. Ἐπὶ τῷ λόγῳ δὲ δῆθεν ὅτι ἡ νέα του σύζυγος, ἣτις ἔμενεν ἄτεκνος, παρῆπονεῖτο ὡς περιφρονουμένη ὑπὸ τοῦ Πεισιστράτου, ὧς ἀφισιωμένου εἰς τοὺς ἐκ τοῦ πρώτου γάμου υἱοὺς του, ὁ Μεγακλῆς ἤρξατο αὐθις ἀντιπράττων κατ' αὐτοῦ, καὶ ὁ Πεισίστρατος ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσῃ ἐν νέου, καὶ ἔμει-

γεν ἑννέα ὅλα ἔτη (μέχρι 552) φυγὰς ἐν Ἐρετρίᾳ. Ἀλλὰ τέλος κατώρθωσε καὶ ἐκ δευτέρου, βοηθεία τῶν Θηβαίων, τῶν Ἀργείων καὶ τοῦ Ναξίου Λυγδάμιδος, νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἀρχὴν, ἀποδὰς εἰς Μαραθῶνα, καὶ νικήσας ἐν Παλλήνῃ, τὴν κατ' αὐτοῦ ἐκπεμφθεῖσαν δύναμιν. Οὕτως ἐντὸς 33 ἐτῶν, μέχρι τοῦ θανάτου του, συμβάντος τῷ 527, διετέλεσε 16 μὲν ἔτη ἐξόριστος, 17 δὲ τυραννος. Ἐπὶ τῆς τρίτης ταύτης περιόδου τῆς ἀρχῆς του ἐδείχθη πως αὐστηρότερος ἢ κατὰ τὰς ἄλλας δύο, καὶ μέρος τῶν προσόδων αὐτοῦ ἐπορίζετο ἐκ τῶν Λαυριακῶν ἀργυρείων μεταχειρίζετο εἰς αὐξάνειν τῆς μισθωτῆς του φρουρᾶς καὶ παρὰ τῶν ἐπισημοτέρων οἰκογενειῶν ὁμήρους λαβῶν, ἐπεμψεν αὐτοὺς εἰς Νάξον. ἢν κυριεύσας εἶχε παραδώσει εἰς τὸν Λύγδαμιν ἐνίσχυσε δὲ τὴν ἐξουσίαν του καὶ διὰ κατακτήσεως τοῦ κατὰ τὴν Τρωάδα Σιγείου, τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὴν Μιτυλήνην. Οὐχ ἤτον ὅμως εἶχεν ἡ διοίκησις αὐτοῦ χαρακτηρηθῆναι καὶ διαλλακτικὸν, προσέτι δὲ φιλόνομον καὶ προνοητικὸν ὑπὲρ τοῦ δημοσίου συμφέροντος. Τὸ Σολώνιον πολίτευμα παρέμεινεν ἐν τοῖς κυριωτέροις ἐν ἰσχύϊ, ἐκτὸς ὅτι ἀπ' αὐτοῦ καὶ μόνου ἐξηρτᾶτο πᾶσα ἡ τῶν δημοσίων διεύθυνσις. Τοῖς πλουσίοις ἐπέβαλε φόρον μόνον τὸ εἰκοστὸν ($\frac{1}{20}$) τῆς κτηματικῆς αὐτῶν προσόδου ὑπὲρ δὲ τῶν πτωχῶν ἐξαίρετως ἐμερίμνα, καὶ παρεῖχεν αὐτοῖς πόρους ὑπάρξεως διὰ τῆς ἀνεγέρσεως λαμπρῶν οἰκοδομημάτων καὶ τῆς καλλιεργείας τῶν σιτοφόρων πεδίων καὶ τῶν ἐλαιῶνων. Ἐμερίμνα δὲ μετὰ πλείστου ζήλου καὶ ὑπὲρ τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπιστήμης. Πρῶτος ἤρξατο τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Ὀλυμπίου, τοῦ Πυθίου, τοῦ Λυκαίου, διεσκεύασε τὴν πηγὴν Καλλιρρόην εἰς τὴν ὡραίαν Ἐννεάκρουνον, συνέστησε βιβλιοθήκην, καὶ ἀθάνατον ἐκτίσαστο δόξαν συλλέξας, βοηθεία καὶ τοῦ Ὀνομακρίτου καὶ ἄλλων, καὶ μετὰ τῶν καταλλήλων διορθώσεων συναρμολογήσας τὰ ὁμηρικὰ κείμενα. — Οἱ δ' ἐκ τοῦ πρώτου γάμου

υἱοὶ του ἦσαν ὁ Ἰππίας, ὅστις καὶ ὡς πρῶτος, τὸν διεδέχθη εἰς τὴν ἀρχὴν, ὁ Ἰππαρχος καὶ ὁ Θεσσαλός. Ἐνυμφεῖσθαι δὲ καὶ ἐκ τρίτου, τὴν Ἀργεῖαν Τιμώνασαν, καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς υἱὸν, Τιμοφῶνα.

Πεῖσος, υἱὸς τοῦ Ἀφάρειος καὶ τῆς Κρήνης, ἀδελφὸς τοῦ Λυγκέως (Ἀπλ. δ. Γ', 10, 3).

Πεῖσων, εἰς τῶν Τριάκοντα τυράννων ἐν Ἀθήναις (Ξεν. Ἑλλ.).

Πελάγιορ, τὸ σπαρτιατικὸν νόμισμα ἐκ σιδήρου εἰς ὅσος σβεστοῦ, ὥστε εἰς οὐδὲν ἕτερον ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ. Ἦν δὲ κυκλωτέρης καὶ μέγας, εἰς σχῆμα πλακοῦντος, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα (Πσύχ.). Εἶχε δὲ βάρος μὲν μνᾶς (100 ὄρ.) (αἰγιναιῶν) ἄξιαν δὲ 4 χαλκῶν ἢ 1)2 ὀβολοῦ (Πλάτ. Λακ. ἀποθ. σλ. 220). Δέκα μναὶ ἀπῆλθον ὅλον ζεῦγος ἵνα τὰς σύρη, καὶ ὁλόκληρον ἀποθήκην εἰς ἐναπόθεσιν (Πλούτ. Λυκ. Θ).

Πελαγονίαι, λαὸς Πελασγικῆς καταγωγῆς, ἐν Μακεδονίᾳ οἰκῶν, καὶ κατ' ἀρχαίαν ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Ἀξίου (Ὁμ. Ἰλ. Φ, 154). Μεταγενεστέρως δὲ μετέβησαν δυτικώτερον πρὸς τὸν Ἐριγῶνα, καὶ ἐκτοτὲς ἡ περὶ αὐτὸν χώρα ἐκλήθη Πελαγονία. Ἐκεῖ δὲ ἐγένοντο γείτονες τῶν Λυγκαστίων. Καὶ ἡ ἐκεῖ δὲ πρωτεύουσα ἐπίσης Πελαγονία ἐκλήθη τὰ νῦν Βιτώλια, ἢ Μοναστήριον. Μνημονοῦσι δ' ὁ Λίβιος (XLII, 53 XLIV, 2. XLV, 29.) καὶ Πλατωνικῆς Τριπόλεως, ἣν ἀπετέλουν αἱ πόλεις Ἀζερων Πύθιον καὶ Δολίχην, κείμεναι νοτιώτερον, δυτικῶς τοῦ Ὀλύμπου, εἰς τὴν αὐτὴν κοιλάδα τοῦ Τιταρησίου.

Πελάγων, 1) ἐκ Πύλου, ὁπαδὸς τοῦ Νέστορος (Υἱὸς τοῦ Ἀρχιδάμαντος ἐκ Φωκίδος. Ἐκ τῆς ἀγέλης αὐτοῦ ἦν ἡ δάμαλις ἣν ἠκολούθησεν ὁ Κάδμος ἵνα κτίσῃ τὴν πόλιν τῶν Θηβῶν (Παυσ. Θ, 12. — Ἀπλ. δ. Γ', 3, 1). — 4) Υἱὸς τοῦ Ἀσωποῦ καὶ τῆς Μερόπης (Ἀπολλ. δ. Γ, 12, 6).

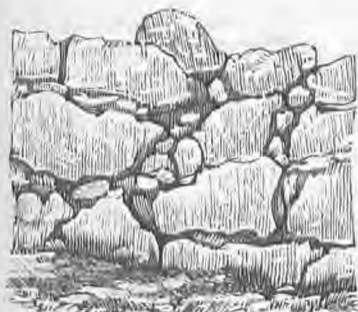
Πελάργη, θυγάτηρ τοῦ Ποτεινέως

γυνή τοῦ Ἰσθμίου, εἰς ἣν ἀπεδίδετο ἡ εἰσαγωγὴ τῶν μυστηρίων τῶν Καβείρων, δι' ὃ καί, κατὰ χρησμόν δελφικόν, ἐτιμᾶτο διὰ θυσίων (Παυσ. Θ, 25).

Πελαργοί. Τοὺς ἀρχαίους Πελασγούς οὕτω μετέπλασε κωμικῶς ὁ Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς Ὀρνείς του (832), καὶ τινες (Στρβ.) ἐξέλαβον τοῦτο ὡς σπουδαίαν μεταλλαγὴν τοῦ ὀνόματος.

Πελασγία, ἐπίθετον, ὡς ὑπὸ Πελασγῶν οἰκουμένη, 1) πᾶσα ἡ Ἑλλὰς (Ἡρδ. Β, 56). — 2) Ἰδίως ἡ Πελοπόννησος (Εὐρπ. Ἰφγ. Αὐλ. 1475). ἢ μόνον ἐξαιρέσει τοῦ Ἄργους (Εὐρπ. Ὀρθ. 958) ἢ προσέτι καὶ τῆς Ἀρχαδίας (Καλλιμ.). — 3) Ἀρχαιότατα ἡ νῆσος Λέσβος (Στρβ.).

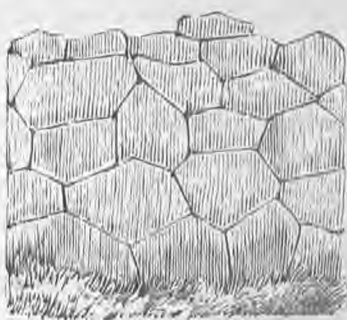
Πελασγικόν, 1) Μέρος ἀργὸν ἀκατοίκητον καὶ ἀγεώργητον, ὑπὸ τοὺς βορείους πρόποδας τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηναίων (Θουκ. Β, 17. — Στρβ.). — 2) Πελασγικόν.

κὸν τεῖχος ἡ κυκλώπιον ἐλέγετο τὸ εἶδος τῆς ἀρχαιοτάτης εἰς τοὺς Πελασγούς ἢ εἰς τοὺς Κύκλωπας ἀποδιδωμένης τειχοδομίας, καθ' ἣν οἱ λίθοι συνηρμοζοῦντο ἐν πολυγωνίῳ σχήματι, οἱ κυκλώπιοι δὲ καὶ διὰ παρενθέσεως μικροτέρων λιθαρίων, ὡς εἰσὶ τὰ ἐν Τίρυνθι (1), τὸ δ' ἕτερον εἶδος (2) ὡς ἐν Μυκῆναις. — 3) Πελασγικόν, τεῖχος, ἰδίως τὸ βόρειον τῆς Ἀκροπόλεως, τὸ ὑπὲρ τὸ Πελασγικόν, δὲ ἐλέγοντο κτίσαντες πρῶτοι οἱ ἐν Ἀθήναις ἀρχαιότατα οἰκοῦντες Πελασγοί (Θουκ. αὐτ.). — 4)

(ΑΡΧ. ΔΕΞ. Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ ΤΟΜ. Β΄.)

Πελασγικά πεδία, ἐν Θεσσαλίᾳ, τὰ ἐκτεινόμενα ἀπὸ τῆς νοτίου ὑπορείας τῆς Οἴτης μέχρι τῆς πόλεως Φερῶν (Στρβ.).

Πελασγεῶτις, ἐπαρχία νοτιανατολική καὶ ἐρεινὴ τῆς Θεσσαλίας, μεταξὺ τοῦ Ὀλύμπου, τοῦ Αἰγαίου πελάγους, τῆς Φθιώτιδος καὶ τῆς Ἑσθιαιωτίδος, ἀρχαιότατα κατοικουμένη ὑπὸ Πελασγῶν (Ἀπολλδ. Β, 4. — Στρβ.), ὧν τὸ ὄνομα διετήρησε.

Πελασγοί, πανάρχαιος ἐν Ἑλλάδι φυλὴ, ἐνιαχοῦ μὲν, οἷον ἐν Ἀρχαδίᾳ, ὡς αὐτόχθων καὶ γηγενὴς θεωρουμένη (Ἄσιος ἐν Παυσ. Η, 1), ἀλλὰ καὶ ὡς ἐκ βορρᾶ ἢ ὡς ἐκ νότου ἐπιδραμούσα, καὶ ὑπὸ τινων (Ἡρδ. Α, 57, 58. — Ἐκατ. ἐν Στρβ. Ζ, 7, 1. — Σχλ. Ἀπλιν. Ῥόδ. Α, 580) ὡς βαρβάρου ἐκλαμβανομένη καταγωγῆς. Ἀλλὰ κατὰ τὰς γενικωτέρας καὶ μᾶλλον ἀξιοπιστοὺς μαρτυρίας, ἦσαν, φαίνεται, ἀρχαιότατοι Ἕλληνες, ἐν μεταναστεύσει ἀπὸ βορρᾶ πρὸς νότον, καὶ ἐκεῖθεν ἄλλοτε πάλιν πρὸς βορρᾶν μεταβαίνοντες. Ἕλληνας λέγει αὐτοὺς καὶ ὁ Αἰσχύλος (Τχέτ. 90) καὶ ὁ Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς (Α, 19). Ὁ δὲ Στράβων (ΙΔ, 4, 26) λέγει τοὺς Αἰολεῖς καὶ τοὺς Δωριεῖς τῆς αὐτῆς φυλῆς, ἐν ᾧ ὁ Ἡρόδοτος διακρίνει τοὺς Αἰολεῖς ἀπὸ τῶν Δωριέων, ἐκείνους μὲν λέγων Πελασγούς, Ἕλληνας δὲ τοὺς τοὺς ὑπὸ πάντων καὶ ὑφ' ἑαυτῶν ὡς κυρίως Πελασγούς θεωρουμένους. Καὶ τοὺς Ἴωνας δὲ καλεῖ ὁ Ἡρόδοτος Πελασγικὸν γένος (Α, 56. — Ζ, 94). Οἱ

δ' Ἀχαιοὶ ἦσαν ὑποδιαίρεσις τῶν Αἰτωλῶν, ἄρα Πελασγοὶ καὶ αὐτοί. "Ὡστε Πελασγοὶ ἦσαν οἱ πανάρχαιοι Ἕλληνες, ὧν τὰ ἔχνη ἀπαντῶντες πανταχοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ οἱ μεταγενέστεροι, ἐξέλαβον αὐτοὺς ὡς ἐπήλυδας «ἐπιπολάσαντας κατὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα» (Θουκ. Α, 3). Ἀρχαιότατα ἐλέγοντο κατοικοῦντες Πελασγοὶ τὴν Ἡπειρον καὶ Θεσσαλίαν (Ὁμ. Ἰλ. Β, 684. Π, 234. — Καλλίμ. εἰς Δηλ. 284). Παρὰ τῇ Τρωάδι ὄκησαν τὴν Λάριссαν, ὅθεν ἦλθον ἐπίκουροι τῶν Τρώων (Ὁμ. Ἰλ. Ε, 480. Κ. 429). Μνημονεύονται δὲ καὶ ἐν Κρήτῃ (Ὁμ. Ὀδ. Γ, 177). Ἐν Ἀρκαδίᾳ ἀνεγνωρίζοντο ὡς ἰθαγενεῖς. Καὶ εἰς Ἰταλίαν μετέβησαν (Διον. Ἀλικ. Α. — Σχλ. Ἀπλιν Ρόδ. Γ, 1089).

Πελασγὸς, ὁ μυθικὸς γενάρχης τῶν Πελασγῶν. 1) Αὐτόχθων Ἀρκὰς, ἡ υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Νιόβης, πατὴρ τοῦ Λυκάονος (Ἀπλλδ. Β, 1, 1). — 2) Υἱὸς τοῦ Ἀρέστορος, ἔγγονος τοῦ Ἰάσου, κτίστης τῆς ἐν Ἀρκαδίᾳ Παρρασίας, τὴν κατασκευὴν οἰκῶν καὶ τὸν ἄλλον πολιτισμὸν εἰς τὴν χώραν εἰσαγαγὼν (Στφ. Βυζ.). — 3) Υἱὸς τοῦ Τριόπα ἢ τοῦ Ἀγήνορος, ἢ τοῦ Φορονέως, ἱδρυτῆς τοῦ Ἀργους ἐν Πελοποννήσῳ, ἐνθα καὶ ὁ τάφος αὐτοῦ ἐδείκνυτο ὑπεδέξατο ἐν Ἀργεὶ τὴν πλανωμένην Δήμητραν, καὶ εἰσαγαγὼν προήγαγε τὴν γεωργίαν. — 4) ὁ ἱδρυτῆς τοῦ Θεσσαλικοῦ Ἀργους, τοῦ Πελασγικοῦ, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος ἢ τοῦ Αἰμονος καὶ τῆς Λαρίσσης, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Ἀχαιοῦ καὶ τοῦ Φθίου, ἢ κατ' ἄλλους, πατὴρ τοῦ Ἀμμῶνος, καὶ πάππος τοῦ Θεσσαλοῦ. — 5) Ἰδ. Γε λ ἄ ν ω ρ.

Πελάται, οἱ ἔνεκα πενίας ἄλλους δουλεύοντες ἐλεύθεροι, κατὰ διάκρισιν πρὸς τοὺς δούλους πενέστας καὶ εἴλωτας (Ἀρσττ. παρὰ Φωτ. ἐν λ. — Τίμ. Λεξ. Πλατ. ἐν λ.). Οἱ Ἰλλυριεῖς Ἀρδιαῖοι εἶχον 300,000 προσπελάτας (Ἀθν. Ι, 443), οὗς ὁ Θεόπομπος (Αὐτ. ΣΤ, 271)

παραβάλλει πρὸς τοὺς Εἴλωτας· καὶ ὁ Πλούταρχος (Ἀγ. ΣΤ) καταχρηστικῶς πελάτας λέγει τοὺς Εἴλωτας.

Πελεθρόνιον, πόλις Θεσσαλική, κατὰ τινὰ Πελεθρόνιον, βασιλεῖα τῶν Λαπίθων (Hygin. Fab. 274).

Πελεϊάδες, αἱ περιστεραι. Οὗτως ἐλέγοντο αἱ μάντιδες τοῦ Δωδωναίου μαντείου τοῦ Διὸς, ὡς βαρβαρόφωνοι δῆθεν (Σφκλ. Τραχ. 172. — Νονν. Διον. Γ, 286. — Ἡρόδ. Β, 57).

Πελλεκῆνος — ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ, συναρμογὴ ξύλων τοιαύτη, ὥστε ἡ ὀπὴ τοῦ ἐνός καὶ ἡ τομὴ τοῦ εἰς αὐτὸ εἰσβιάζομένου νὰ ἔχωσι σχῆμα πελέκως, ἥτοι τραπεζοειδῶς εὐρύτερον εἰς τὴν μίαν πλευρὰν ἢ εἰς τὴν ἀντιπέραν (Vitruv. IV, 7, 4. X, 11, 8).

Πέλεκυς, τὸ ξυλουργικὸν ἐργαλεῖον, οὗ καὶ ὡς ὅπλου ἐγίνετο χρήσις, μάλιστα παρὰ Ῥωμαίοις, παρ' οὗ κυρίως αὐτὸ ἔφερον αἱ

εἰς τοὺς ἄρχοντας προπορευόμενοι φρουροί, οἱ πελέκηφοροι ἢ ῥάβδοϋχοι λεγόμενοι.

(lictiores), καὶ πέλεκυν ἔχοντες ἐντὸς τῆς δέσμης ῥάβδων ἣν ἐκράτουν ἐπ' ὤμου.

Πελέα ἢ **Πυλία**, θυγάτηρ τοῦ Μεγαρέως Πόλαντος, γυνὴ τοῦ Πανδίωνος, βασιλέως τῶν Ἀθηναίων (Ἀπλλδ. Γ, 15, 5).

Πελλιάδες, (Εὐρπ. Μήδ. 9) ἴδ. Πελλιάς.

Πελλίας, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος, ἡ τοῦ Κρηθέως καὶ τῆς Τυροῦς, θυγατρός τοῦ Σαλμονέως, ἐκδιώξας τοὺς ἀδελφούς του Νηλέα, Αἴσωνα, Φέρην καὶ Ἀμυθάονα, καὶ καταλαβὼν αὐτὸς τὸν θρόνον τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Ἰωλκοῦ (Ὅμ. Ὀδ. Α, 234. — Ἀπλλδ. Α, 9, 9). Νυμφευθεὶς Ἀναξιβίαν, τὴν θυγατέρα τοῦ Βιάντος, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς τέκνα τὸν Ἀκαστον, τὴν Πεισιδίην, τὴν Πελοπίαν, τὴν Ἰπποθόην καὶ τὴν Ἀλκηστιν, τὰς Πελλιάδας κληθίσας. Τοῦ ἀδελφοῦ του Αἴσωνος τὸν υἱὸν φοβούμενος, ἐξέπεμψεν αὐτὸν εἰς τὴν Κολχίδα ἵνα ἀρπάσῃ τὸ χρυσοῦν δέρας. Παρὰ τὰς προσδοκίας του δ' ἐπιτυχὼν ὁ Ἰάσων καὶ ἐπανελθὼν, ἔπεισε διὰ τῆς Μηδείας τὰς θυγατέρας τοῦ Πελλίου αὐταὶ αἱ ἴδιαι νὰ καταμελίσωσι τὸν πατέρα των, ἐπὶ τῇ δοθείσῃ αὐταῖς ἐλπίδι ὅτι οὕτω θ' ἀνεβίῃ νεώτερος. Μετὰ τὸν θάνατόν του ὁμῶς τὸν διεδέχθη ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀκαστος, καὶ ἐξεδίωξε τὸν Ἰάσωνα καὶ τὴν Μηδεῖαν (Διόδ. Δ, 51). Ἴδ. Ἀργοναῦται.

Πελλίκη, μεγάλη, βαθεῖα, συνήθως ξυλίνη λεκάνη, ὡς ποδονιπτήρ.

Πελλινάζον ἢ **Πελληναζον**, ὄρος ὑψηλὸν τῆς Χίου, ἔχον λατομεῖον

μαρμάρου καὶ ἐπίσημον ναὸν τοῦ Διὸς (Διον. Περ. 535).

Πέλλιννα ἢ **Πελλινναζον**, πόλις ἐχυρὰ ἐπὶ τοῦ Πηνειοῦ ποταμοῦ, ἐν τῇ Ἑστιάτωτιδι τῆς Θεσσαλίας ἀνατολικῶς τῆς Τρίκκης (Πινδ. Πύθ. Ι, 50. — Ἀρρ. Α, 7. — Στρεβ. Θ, 437. — Στρεβ. Βυζ.).

Πέλλα, 1) ἀρχαία πόλις ἐν τῇ Βοτταίᾳ τῆς Μακεδονίας, ἐπὶ τοῦ Λουδίου ποταμοῦ, εἰς ἀπόστασιν 120 σταδίων ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ (Ἡρδ. Η, 124). Νῦν ἐρεί-

πια εἰς Πίλαν. Εἰς αὐτὴν γεννηθεὶς Φίλιππος ὁ Μακεδὼν, κατέστησεν αὐτὴν πρωτεύουσαν, καὶ ἔκτοτε ἡ πόλις προώδευεν ἀνθοῦσα καὶ συνεχῶς μνημονεύεται (Λίν. ΧΙΙΙ, 46). — 2) Ἡ νοτιωτάτη πόλις τῆς Περαίας

ἐν Παλαιστίνῃ, κυριευθεῖσα ὑπ' Ἀντιόχου τοῦ μεγάλου, καταστραφεῖσα δὲ μετέπειτα ὑπ' Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἰανναίου, διότι οἱ κάτοικοι αὐτῆς, ἄποικοι ἐκ Μακεδονίας, ἤρνοῦντο νὰ δεχθῶσι τὴν Ἰουδαϊκὴν θρησκείαν, ὑπὸ Πομπηίου δ' αὐτὴς παλινρθωθεῖσα, καὶ εἰτα Ἀπάμεια μετονομασθεῖσα (Στρεβ.).

Πέλλην, υἱὸς τοῦ Φόρβαντος καὶ ἔγγονος τοῦ Τριόπα, καθ' ὃν ὠνομάσθη ἡ ἐν Ἀχαΐᾳ Πελλήνη (Παυσ. Ζ, 28).

Πελληναζον, ἴδ. Πελλινάζον.

Πελλήνη (Πελλάνα), ἡ ἀνατολικότερα τῶν δώδεκα ἀρχαίων πόλεων, ἐπὶ ὑψηλοῦ λόφου ὠχυρωμένη εἰς 60 σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ λιμένα ἔχουσα ὅστις Ἀριστοναῦται (κατὰ τινὰ ὑπόθεσιν Ἀργοναῦται) ἐκαλεῖτο (Ἡρδ. Α, 145). Ἐπὶ τοῦ

Πελοποννησιακοῦ πολέμου οἱ κάτοικοι αὐτῆς συνεμάχουν μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων (Θουκ. Β, 9, Η, 3). Ἐπὶ τοῦ Κορινθιακοῦ πολέμου διεκρίθη ἰδίως ὁ Παλληγεὺς Πρόμαχος ἐπὶ δὲ τῶν ἀρχαίων καὶ αἰτωλικῶν πολέμων παντοίως ἐβλάβη ἡ πόλις προσβληθεῖσα καὶ κυριευθεῖσα (Στρεβ. Η, 385). Ἡ θέσις ἐνθα σώζονται ἐρείπια αὐτῆς, καλεῖται νῦν Ζούγγρα.

Πέλλης, πατὴρ τοῦ Ὑπηρεσίου, πάππος τοῦ Ἀστερίου καὶ τοῦ Ἀμφίνορος, ὁ κτίστης τῆς Ἀχαΐκῃς πόλεως Πελλήνης (Ἀπλλ. Ρέδ. Α, 177).

Πελλόπεια, μία τῶν θυγατέρων τοῦ Πιπλίου, βασιλέως τῆς Ἰωλκοῦ ('Απλλν. Ρδδ Α, 326).

Πελοπία, 1) μήτηρ τοῦ Κύνου ἐκ τοῦ Ἀρεως ('Απλλδ. Β, 7, 7). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Ἀμφίωνος καὶ τῆς Νιόβης, κατατοξευθεῖσα καὶ αὐτὴ μετὰ τῶν ἀδελφῶν τῆς ('Απλλδ. Β, 5, 9). — 3) Μήτηρ τοῦ Αἰγίσθου ἐκ τοῦ Θυέστου, αυτοκτονήσασα ὅτε ἀνεκάλυψεν ὅτι ὁ Θυέστης ἦν πατὴρ τῆς (Διλ. Π. Γ. ΙΒ. 42).

Πελοπίδας, υἱὸς Ἰπποκλέους, ἐξ ἐπισήμου καὶ πλουσίας οἰκογενείας τῶν Θηβῶν, στενὸς φίλος τοῦ Ἐπαμεινώνδου. Χαρακτῆρος εὐγενοῦς καὶ ὑπὸ αἰσθημάτων πατριωτικῶν ἐμπνεόμενος, ἔφυγε μετὰ περίπου 400 ὁμοφρόνων του εἰς Ἀθήνας, ὅτε, τῷ 382 π. Χ., βοηθεῖα τῶν Σπαρτιατῶν ἐπεκράτησαν ἐν Θήβαις οἱ ὀλιγάρχαι. Καίτοι εἰς τῶν νεωτέρων, ἀνέλαβεν ὅμως τὴν ἀρχηγίαν τῶν πατριωτῶν ὅτε ὁ Ἀνδροκλείδας ἀπέθανε, καὶ ἅψ' οὗ διενηργήθη καὶ ὠρίμασεν ἐν Θήβαις ἡ συνωμοσία, μετὰ 12 ἐκ τῶν φυγάδων, εἰσηλθεὶς διὰ τῆς Θρίας κρυφίως εἰς τὴν πόλιν, βοηθεῖα τῶν ἐκεῖ ὁμοφρόνων του ἐφόνευσε τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν ὀλιγαρχῶν, ὅτε καὶ αὐτὸς ἐπληρώθη, ἀλλ' ἀποκατέστησεν αὖθις τὴν δημοκρατίαν, κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 379 (Πλούτ. Πελοπ. Η. — Ξενφ. Ἑλλην. Ε, 4). Μετὰ τοῦ Χάρωνος καὶ τοῦ Μέλλωνος ἐξελέγη τότε Βοιωτάρχης, καὶ ἔκτοτε ἀνὰ πᾶν ἔτος τῷ ἀντιτίθετο μία τῶν ἀνωτάτων ἀρχῶν τῆς πόλεως. Ὑποκινήσας τὸν Σπαρτιάτην Σφοδρίαν νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ νὰ καταλάβῃ τὸν Πειραιᾶ, διέθεσε διὰ τούτου τοὺς Ἀθηναίους κατὰ τῆς Σπάρτης καὶ ἐκέρδησεν αὐτοὺς ὑπὲρ τῆς πατρίδος του· εἴτα δ' ἐπεχείρησε νὰ συνάψῃ πάσας τὰς Βοιωτικὰς πόλεις εἰς κοινὴν συμπολιτείαν, καὶ μεγάλην ἐκέρδησε νίκην ἐν Τεγύρῃ κατὰ δύο σπαρτιατικῶν μορῶν, αἵτινες ἐπέστρεφον ἐκ Λοκρίδος κατὰ τὸ ἔτος 376 ἢ 375 (Πλούτ. Πελοπ. ΙΣΤ.). Ὁρ-

γάνωσε δὲ καὶ τὸν ἱερὸν λόγον 300 νέων ἀνδρείων, ὁμοσάντων νὰ συναποθάνουσιν ὑπὲρ τῆς πατρίδος, καὶ μετ' αὐτῶν ἐνίκησεν αὐτοὺς ἐν Λεύκτροις (371). εἴτα δὲ (370 — 369) εἰσέβαλε μετὰ τοῦ Ἐπαμεινώνδου εἰς τὴν Πελοπόννησον· εἰς τὴν ἐπιστροφὴν του δὲ κατηγορήθη ὅτι διέμεινεν εἰς τὴν βοιωτάρχίαν τέσσαρας μῆνας ὑπὲρ τὸν νόμιμον χρόνον, ἀλλ' ἠθωώθη ἐντίμως, διότι εἰς τοῦτο εἶχε βιασθῇ ἐκ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἐνδόξων στρατιωτικῶν καθηκόντων του. Μετὰ ταῦτα δὲ (369) ἐστράφη πρὸς τὰ βόρεια, καὶ ὅτε οἱ Θεσσαλοὶ ἐζήτησαν τὴν βοήθειαν τῶν Βοιωτῶν κατ' Ἀλεξάνδρου τοῦ Φεραίου, εἰσέβαλεν ἐκεῖ μετὰ στρατιᾶς καὶ ἐβίασε τὸν Ἀλεξάνδρον εἰς συμβιβασμὸν, ἐξασφαλίζοντα βεβαίως εἰς τὰς πόλεις τὴν αὐτονομίαν. Λαβὼν δὲ τὴν ἐντολὴν νὰ δικάσῃ ἐν Μακεδονίᾳ μεταξὺ Ἀλεξάνδρου καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Φιλίππου, ἀπεφάνθη ὑπὲρ τοῦ πρώτου, καὶ παρέλαβε τὸν Φίλιππον ὡς ὁμηρον μετ' ἑαυτοῦ. Ἀλλ' ἐπὶ πολὺ δὲν ἔμειναν τὰ πράγματα ὡς τὰ ἐκανόνισε, διότι τὸν Μακεδὸνα Ἀλεξάνδρον ἐφόνευσε Πτολεμαῖος ὁ ἐξ Ἀλόρου, καὶ αἱ Θεσσαλικάι πόλεις ἐπέβησαν αὖθις. Ὁ Πελοπίδας τούτου ἕνεκα ἐπέστρεψεν αὖθις εἰς τὴν Μακεδονίαν· ἀλλ' ἐγκαταλειφθεὶς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν του, ἤναγκάσθη νὰ συγκατατεθῇ εἰς συμβιβασμὸν καθ' ὃν τὸ κράτος διενεμήθη μεταξὺ τοῦ Πτολεμαίου καὶ τοῦ Περδίκκα (368). Κατόπιν πεμφθεὶς μετὰ τοῦ Ἰσμηνίου πρέσβους εἰς Θεσσαλίαν, συνελήφθη καὶ ἐφυλακίσθη ὑπὸ τοῦ τυράννου παρὰ τὰ δίκαια τῶν ἐθνῶν· ἀλλ' ἐπελθούσης ἐπικουρίας ἐκ Βοιωτίας, ἀπεδόθη πάλιν εἰς τὴν ἐλευθερίαν. Ἀμέσως δὲ μετὰ ταῦτα ἐπέμφθη πρέσβυς εἰς Σούσα, καὶ ἔτυχε λίαν ἐντίμου ὑποδοχῆς· ἀλλ' οἱ ὅροι ἐφ' ὧν ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν ἤξιον νὰ στηρίξῃ τὴν εἰρήνην ἀπέτυχον, εἰ καὶ ἔκτοτε ἔπαυσεν ἡ εἰρήνη τοῦ Ἀνταλκίδου καγονίζουσα τὰς Ἑλληνικὰς σχέσεις (Ξενφ. Ἑλλ. Ζ, 1). Τῷ 364 ἐξεστράτευσεν ἐκ τρίτου εἰς

βοήθειαν τῶν Θεσσαλῶν· ἀλλὰ τότε ἡλικίᾳ ἐκλειψίς (τῇ 13 Τουνίου 364) ἐγένετο αἰτία τὸ πλεῖστον τοῦ στρατοῦ νὰ μείνῃ ὀπίσω, καὶ μετὰ μόνον 300 ἱππέων προσέβη, πεποιθὼς εἰς τὴν σύγχυσιν καὶ ἀνωμαλίαν τῶν τοῦ τυράννου πραγμάτων. Κατὰ τὰς Κυνὸς Κεφαλὰς προσέβαλε τὴν πολὺ ἀνωτέραν ἐκείνου δύναμιν. Ἄλλ' ἐν ᾧ ὄρμα ἀκατασχέτως κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐφονεύθη ὑπὸ τῆς σωματοφυλακῆς αὐτοῦ. Οἱ Θηβαῖοι οὐχ ἤττον ἐτιμᾶλλον εἰς τὴν θῆαν ταύτην ἐξερεθισθέντες, ἐνίκησαν κατὰ κράτος (Πλουτ. Πελ. ΑΑ κλ. — Διόδ. ΙΕ, 80). Ἐκτοτε ὁμως ἐπαυσαν πλέον τὰς πρὸς βορρᾶν ἐπιχειρήσεις των.

Πελοπόννησος. ἡ πρὸς μεσημβρίαν προέχουσα μεγάλη Χερσόνησος τῆς Ἑλλάδος, ἡ μετὰ τῆς λοιπῆς χώρας διὰ τοῦ σήμερον τεμνομένου Κορινθιακοῦ Ἰσθμοῦ συνεχόμενη, καὶ ὀριζομένη βορείως μὲν ὑπὸ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, ἀνατολικῶς δ' ὑπὸ τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου καὶ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, νοτίως ὑπὸ τούτου, καὶ δυτικῶς ὑπὸ τοῦ Αἰγαίου καὶ τοῦ Ἰονίου πελάγους· εἶχε, κατὰ Πολύβιον, περιφέρειαν 4,000 σταδίων. Αἱ ἀρχαῖαι αὐτῆς ἐπωνυμίαι ἦσαν Αἰγιάλεια, Ἀπία, Ἰναχία, Πελασγία, Ἄργος. Πελοπόννησος ἐκλήθη κατὰ Πέλοπα, υἱὸν τοῦ Ταντάλου, ὅστις ἐλέγετο, τρεῖς γενεάς πρὸ τῶν Τρωϊκῶν, ἐλθὼν ἐνταῦθα μετ' ἀποίκων, καὶ εἰς τῆς χώρας τὴν ἀνάπτυξιν συντελέσας (Ἡρόδ. Η, 73. — Θουκ. Ε. — Πολύβ.). Ἡ ὅλη Χερσόνησος ἔχει σχῆμα φύλλου πλατάνου, μετὰ βαθέων κόλπων, τοῦ Ἀργολικοῦ πρὸς τὰ νοτιανατολικά, μεταξὺ τῆς Ἑρμιονίδος καὶ τῆς Λακωνίας, τοῦ Λακωνικοῦ, μεταξὺ τῶν ἀκρωτηρίων Μαλέα καὶ Ταϊνάρου, τοῦ Μεσσηνιακοῦ ἀπὸ τούτου τοῦ ἀκρωτηρίου ἕχρι τοῦ Ἀκρίτα, καὶ πρὸς δυσμὰς τοῦ Κυπαρισσίου, πρὸς βορρᾶν δὲ τοῦ Κορινθιακοῦ, ἀρχομένου ἀπὸ τῶν ἀκρωτηρίων Ρίου καὶ Ἀντιρρίου τῆς Λοκίδος καὶ περατουμένου εἰς τὸν ἰσθμόν. Πᾶσα ἡ Πελοπόννησος διη-

ρεῖτο εἰς τὰς ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξαρτήτους πολιτείας, ἐν ἀρχαιοτάτοις χρόνοις ἐνιαχοῦ ὑποδιαιρουμένας καὶ εἰς μικρὰ βασίλεια, τὴν Κορινθίαν, τὴν Ἀργολίδα, Λακωνίαν, Μεσσηνίαν, Ἀρκαδίαν, Ἠλιδα, Ἀχαΐαν, Σικυωνίαν, καὶ ὡς ἀρχαιοτάτοις αὐτῆς κάτοικοι ἐθεωροῦντο οἱ αὐτόχθονες (προέλληνες), ἰσως προέλληνες) Πελασγοὶ Ἀρκάδες, «ἄνδρες βαλανηφάγοι», καὶ οἱ Καυκωνες Λέλεγες (Ἡρόδ. Η, 73. — Ἑκατ. ἐν Στρεβ.), οἷς προσετέθησαν οἱ Δαναοί, λεγόμενοι ὅτι ἦλθον μετὰ τοῦ Δαναοῦ ἐξ Αἰγύπτου, οἱ Ἀχαιοί, καὶ εἶτα οἱ Δωριεῖς καὶ οἱ Αἰτωλοί, ἐκ τῆς στερεᾶς Ἑλλάδος ἐπιδραμόντες. Ἐν γένει ἐστὶ χώρα ὀρεινὴ, μάλιστα κατὰ τὸ κέντρον, ἐν Ἀρκαδίᾳ. Ἦσαν δὲ τὰ κυριώτερα αὐτῆς ὄρη ἡ Κυλλήνη, τὰ Ἀροάνια, ὅθεν ἐπήγαγεν ἡ Στύξ, τὸ Παναχαικὸν, ὁ Ἐρύμανθος, τὸ Παρθένιον, ὁ Ταύγετος, τὰ Νόμια. Ποταμῶν δ' οἱ ἐπισημότατοι ὁ Ἀλφειὸς, ὁ Εὐρώτας, ὁ Ἰναχος. Εἶχε δὲ καὶ δύο λίμνας, τὴν Στύμφαλον καὶ τὴν Φεινέον, ἐκρεοῦσας διὰ καταβορῶν εἰς τὴν θάλασσαν. Τῶν δὲ παμπληθῶν πόλεων αὐτῆς αἱ ἐνδοξόταται ἦσαν ἡ Κόρινθος, ἀρχαιοτάτα αἱ Μυκῆναι καὶ ἡ Τύρις, τὸ Ἄργος, ἡ Ἐπίδαυρος, ἡ Σπάρτη, ἡ Πύλος, αἱ Πάτραι, τὸ Ἀίγιον, ἡ Μαντίνεια, ἡ Μεγαλόπολις, κτλ. (ἴδ. Ἑλλάς).— Ἐν τῇ Μεσαίῳ, ὑπὸ τῶν Φράγκων ἰδίως, ἡ Πελοπόννησος ἐκλήθη Μωρέας.

Πελοποννησιακός πόλεμος. (431—404 π. Χ.). ὑπῆρξεν οὐχὶ τυχαίων περιπετειῶν προίον, ἀλλὰ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξαρτήτων ἑλληνικῶν φυλῶν καὶ πολιτειῶν· διότι, μετὰ τοὺς Περσικοὺς πολέμους, καθ' οὓς ὁ κοινὸς κίνδυνος εἶχεν εἰς ἓν συνασπίσει σχεδὸν πάντας τοὺς Ἕλληνας, ἀνεφάνη πάλιν ἀντίθεσις μεταξὺ Ἰωνίων καὶ Δωριέων, καὶ ἐπέφερε ρήξεις μεταξὺ τῶν κυριωτέρων αὐτῶν πόλεων, μετα-

ξὺ τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Σπάρτης. Ἐπὶ τῆς διοικήσεως τοῦ Περικλέους ἐπεδίωκον αἱ Ἀθῆναι τὴν ἡγεμονίαν ἐπὶ τῶν ναυτικῶν πόλεων· αἱ δ' ἀνυπότακτοι, ἐν αἷς μάλιστα ἡ Κόρινθος, ἀπέβλεπον ζηλοτύπως καὶ ἀνυσύχως εἰς τὴν ὑπέροχον θέσιν τῶν Ἀθηνῶν (Θουκ. Α, 44), καὶ, πρὸς διατήρησιν τῆς ἀνεξαρτησίας των, κατήρτισαν θωρηκὴν συμμάχίαν περὶ τὴν Σπάρτην, ἣτις ὁμως δὲν ἦν ἐπιχειρηματικὴ ὅσον ἀπήτην τὰ συμφέροντα τοῦ θεσμοῦ. — Ἡ πρώτη δ' ἄμεσος τοῦ πολέμου ἀφορμὴ ἐδόθη μακρόθεν. Ἐν Ἐπίδαμνῳ ὁ λαὸς, τῷ 436 π. Χ., ἐξεδίωξε τοὺς ἀριστοκράτας, οἵτινες, ἐπικουρίᾳ τῶν γειτόνων Ταυλαντίων, ἐπετέθησαν κατὰ τῆς πόλεως. Τότε οἱ Ἐπιδάμνιοι ἐζήτησαν βοήθειαν παρὰ τῶν Κερκυραίων, ὧν ἦσαν ἄποικοι, καὶ ἀποτυχόντες ἐκεῖ, ἐστράφησαν πρὸς τὴν Κόρινθον, ἣτις καὶ ἐξέπεμψε στόλον· ἀλλ' οἱ Κερκυραῖοι ἀντεξέπλευσαν κατὰ τοῦ στόλου τούτου, κατεναυμάχησαν αὐτὸν πρὸ τοῦ Ἀκτίου, καὶ αὐθιμερὸν ἐκυρίευσαν καὶ τὴν Ἐπίδαμνον (435, ἢ κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 434) (Θουκ. Α, 34—31). Τὸ ἐπὶ δ' ἔτος ἐξωπλίσθη αὖθις ἡ Κόρινθος, μείζονα ἀριθμὸν θωρηκῶν πόλεων περὶ αὐτὴν συνασπίσασα, ἡ δὲ Κέρκυρα τότε ἀπετάθη εἰς τοὺς Ἀθηναίους, οἵτινες, μετὰ μακρὰς συζητήσεως, παρεδέχθησαν τὴν μετὰ τῶν Κερκυραίων ἐπιμαχίαν. "Οτε λοιπὸν ὁ Κορινθιακὸς στόλος ἐκ νέου προσέβαλε τὸν Κερκυραϊκόν, ἔσπευσεν εἰς βοήθειαν τούτου ἐκπεμφθεὶς ὁ τῶν Ἀθηναίων, καὶ οἱ Κορίνθιοι ἠναγκάσθησαν νὰ μείνωσιν ἄπρακτοι εἰς τὰς νήσους τὰ Σύβοτα (Θουκ. Α, 56 κλ.—Πλούτ. Περ. ΚΘ). Συνεκλήθη δὲ τότε καὶ σύνοδος τοῦ θεσμοῦ ἐν Σπάρτῃ, ἐν ἣ κατηγορίαι ἀπηγγέλλθησαν κατὰ τῶν Ἀθηνῶν, καὶ εἰς ἣν καὶ Μεγαρεῖς παρουσιάσθησαν κατὰ τῶν Ἀθηναίων παραπονοῦμενοι, καὶ οἱ Αἰγινῆται μυστικοὺς ἐπεμψαν ἀποστόλους (Θουκ. Α, 118). Καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς τῆς Σπάρτης Ἀρχίδαμος ἐσυμβούλευσε περίσκεψιν, καὶ ἀποχὴν ἐπισπεύσεως

ἀλλ' οὐχ ἤττον ἀπεφασίσθη νὰ προταθῶσιν εἰς τὰς Ἀθῆνας οἱ ἐπόμενοι ὅροι· «ἡ ἀπόδοσις τῆς ἀνεξαρτησίας εἰς τὴν Αἰγίαν καὶ εἰς τὴν Ποτίδαιαν καὶ ἡ ἀκύρωσις τῶν ψηφισμάτων κατὰ τῶν Μεγάρων, καὶ προσέτι ἡ ἀπόδοσις τῆς ἐλευθερίας εἰς πάσας τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις» ἐν περιπτώσει δὲ μὴ παραδοχῆς τῶν ὅρων τούτων ἡ κήρυξις τοῦ πολέμου. Κατὰ προτροπὴν τοῦ Περικλέους ἀπεπέμφθησαν οἱ τὰς προτάσεις ταύτας φέροντες πρέσβεις, καὶ οὕτως ἀπεφασίσθη ὁ πόλεμος, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 431 (Θουκ. Α, 140—145). Πρὶν τῆς ἐκείνου ἐκείνου. Ὁ Ἀρχίδαμος ἐπὶ πόλεμος (431—421). Αἱ Ἀθῆναι εἶχον μεθ' ἑαυτῶν συνησπισμένας πολλὰς πόλεις ὑποτελεῖς, ἃς, κατὰ ποιητικὴν πάντως ὑπερβολὴν, χιλίας λέγει ὁ Ἀριστοφάνης (Σφ. 707), καὶ τινὰς πιστὰς συμμάχους ἀνεξαρτήτους, ὡς τὴν Χίον, τὴν Λέσβον, τὰς Πλαταιάς, τὴν Ναύπακτον· προσέτι καὶ τινὰς συμμάχους ἤττον βεβαίους, ὡς τὸν Μακεδόνα Περδίκκην, τὸν Θράκα Σιτάλκην, τὴν Κέρκυραν, κλ., καὶ ἡδύνατο νὰ παρατάξῃ περὶ τοῦ 30,000 ὀπλίτας καὶ 300 τριήρεις· εἶχον δ' ἐν τῇ Ἀκροπόλει κατατεθειμένα 6000 τάλαντα, καὶ τὰ ἐτήσια εἰσοδήματα συνεποσύντο εἰς 1000 τάλαντα. Οἱ φόρου ὑποτελεῖς ὁμως σύμμαχοι καθ' ὃ βαρέως πιεζόμενοι, δὲν ἡδύνατο νὰ θεωρῶνται ὡς ἀσφαλεῖς. Περὶ δὲ τὴν Σπάρτην συνηνοῦτο εἰς ἐλευθέραν συμμάχίαν σχεδὸν πᾶσα ἡ Πελοπόννησος, καὶ τὰ Μέγαρα, ἡ Βοιωτία, ἡ Λοκρίς, ἡ Φωκίς, καὶ ἡ συμμάχια ἡδύνατο νὰ παρατάξῃ 60,000 ὀπλίτας, οὐχὶ πάντας ἐξ ἴσου ἀξιωμαχοὺς, καὶ ἑσπερεῖο ἐπαρκεῖς στόλου καὶ ἐπαρκῶν πόρων χρηματικῶν, ὃ ἐγνώριζε, καὶ ἐφ' οὗ κυρίως ἐστηρίζετο ὁ Περικλῆς. — Τὸ πρῶτον κίνημα τοῦ πολέμου ἐγένετο ὑπὸ τῶν Θηβαίων, ὅτε κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 431 ἐπεχείρησαν διὰ νυκτὸς τὴν ἀνεπιτυχῆ προσβολὴν κατὰ τῶν Πλαταίων (Θουκ. Β, 2). Ἐκτετε ὁ βασιλεὺς Ἀρχίδαμος εἰσέβαλεν εἰς τὴν

Ἀττικὴν, λεηλασίας φέρων καὶ καταστροφάς, καὶ ἐπὶ δέκα ἔτη ἐπανελάμβανε τὰς εἰσδρομὰς ταύτας κατ' ἔτος, πλὴν τοῦ γ'· καὶ τοῦ ε'. Τοῦτο ἦν τὸ ἀσθενὲς μέρος τῶν Ἀθηναίων, οἵτινες, καίτοι ὀχυρώσαντες τινὰ μέρη τῆς χώρας, ἀπεσφύρθησαν ὅμως πανταχόθεν εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων· ἀλλὰ διὰ τοῦ στόλου ἐλεηλάτουσαν καὶ αὐτοὶ τὰς ἀκτὰς τῆς Πελοποννήσου, ἐξεδίωξαν τοὺς Αἰγινήτας, φυγόντας εἰς Θυρέαν τῆς Λακωνίας, καὶ κατεκληρούχησαν τὴν νῆσον εἰς Ἀθηναίους. Ἀπεφάσιον δὲ συγχρόνως πάντα τὰ δημόσια εἰσοδήματα νὰ δαπανήσωσιν εἰς τὸν πόλεμον, πλὴν μόνον 1000 ταλάντων, ἃ νὰ φυλάξωσι δι' ἐκτάκτους ἀνάγκας. Κατὰ τὸ τέλος δὲ τοῦ πρώτου ἔτους ἀπήγγειλεν ὁ Περικλῆς τὸν ἐπιτάφιον λόγον τῶν ἐπὶ τοῦ πολέμου πεσόντων (Θουκ. Β, 10). Τῷ 430 ἡ μεγάλη συσφύρευσις ἐν Ἀθήναις ἐπέφερε τὸν ὀλέθριον λοιμὸν, ὃν φοβηθέντες καὶ αὐτοὶ οἱ Σπαρτιάται, ἐπέστρεψαν ἐκ τῆς ἐπιδρομῆς αὐτῶν. Καὶ οἱ Ἀθηναῖοι δ' ἐπεμψαν πρεσβείαν ἵνα προτείνῃ εἰρήνην· ἀλλ' οἱ Σπαρτιάται, ἄρξάμενοι διαπραγματεύσεων μετὰ τῶν Περσῶν, ἀπέκρουσαν αὐτήν, καὶ τότε ὁ Περικλῆς διὰ τοῦ λόγου καὶ τοῦ παραδείγματος ἐνεθάρρυνε τὸν λαόν (Θουκ. Β, 46-70). Ἐν ἀρχῇ τοῦ 429 παρεδόθη ἡ Ποτιδαία, οἱ Σπαρτιάται ἐξεστράτευσαν κατὰ τῶν Πλαταιῶν, ὁ Ἀθηναῖος Φορμίων ἐνίκησεν εἰς τὰς δυτικὰς θαλάσσας· ἀλλ' ἡ πληγὴ τοῦ λοιμοῦ ἐξηκολούθει ἐπινεμομένη τὰς Ἀθήνας, τοὺς ἀρίστους τῶν πολιτῶν ἀναρπάκουσα, καὶ τέλος καὶ αὐτὸν τὸν Περικλῆν, ὅστις ἦν τῆς πόλεως ὁ νοῦς καὶ ἡ δύναμις (Θουκ. Δ, 87. — Πλούτ. Περ. ΛΘ. — Διόδ. ΙΒ, 58). Μετ' αὐτὸν ἔπεται γενεὰ παρακμάσασα, ἣν διηύθυνον ἀρχηγοὶ κοῦφοι καὶ ἰδιοτελεῖς, τὸ πρῶτον ὁ Εὐκράτης καὶ Λυσικλῆς, καὶ μετ' αὐτοὺς ὁ δημαγωγὸς Κλέων, καθ' οὗ σπανίως ὑπερίσχυεν ὁ Νικίας, ἀρχηγὸς τῆς μερίδος τῶν μάλλον εὐπορούντων καὶ μετριοπαθεστέρων (Θουκ. Β, 70-100).

Συμφοραὶ ἐπέρχονται ἐπὶ τῶν Ἀθηναίων ἐν ἄλλοις ἀφίσταται αὐτῶν ἡ Λέσβος, πλὴν τῆς πόλεως Μηθύμνης· καὶ πρὸς νέους ὀπλισμοὺς, ἀναγκάζονται τῷ 428 αἱ Ἀθηναῖοι ν' αὐξήσωσι τὰς ἀπὸ τῶν κτημάτων ἀποφοράς καὶ τοὺς συμμαχικοὺς φόρους (Θουκ. Γ, 1-19). Τῷ 427 ἐβίασεν ὁ Πάχης τὴν Μυτιλήνην νὰ παραδοθῇ εἰς τῶν Ἀθηναίων τὴν διάκρισιν, καὶ ὁ Κλέων προὔκალεσε ψήφισμα σφαγῆς κατὰ τῶν πολιτῶν αὐτῆς, ὁ, καίτοι μετριάσθην ὑπὸ τοῦ Διοδότου, ἐπέφερε τὴν εἰς θάνατον καταδίκην 1000 πολιτῶν, τὴν ὑποταγὴν τῶν λοιπῶν ὡς ὑπηκόων ὑποτελῶν, καὶ τῆς αὐτῶν γῆς τὴν κατακληρούχησιν. Οὐχ ἦττον βαρδάρως προσηνέχθησαν καὶ οἱ Θηβαῖοι καὶ Σπαρτιάται κατὰ τῆς τέλους κυριευθείσης πόλεως τῶν Πλαταιῶν· ἐν δὲ Κερκύρα ἀγρίως ἀντεμάχοντο (427-424) δημοκράται καὶ ἀριστοκράται. Ἐκ Σικελίας δὲ πρέσβειος ἐλθόντος τοῦ Λεοντίνου Γοργίου ἵνα ζητήσῃ τὴν ὑπὲρ τῶν ἰωνικῶν τῆς νήσου πόλεων καὶ τῶν τῆς νοτίας Ἰταλίας προστασίαν τῶν Ἀθηναίων, ἐπεμψαν οἱ Ἀθηναῖοι ἐκεῖ στόλον ὑπὸ ναυάρχους τὸν Λάχην καὶ Χαροιάδην, οἵτινες κατέλαβον τὸ Ρήγιον, τῷ 427, καὶ κατεῖχον αὐτὸ ἐπὶ πολλὰ ἔτη (Θουκ. Γ, 20-86. — Διόδ. ΙΒ, 48). Σεισμοὶ σφοδρότατοι ἐπελθόντες, παρεκώλυσαν τὰς εἰσβολὰς τῶν Σπαρτιατῶν. Ἐξεπέμφθη δὲ μετὰ στόλου ἐξ Ἀθηναίων ὁ στρατηγὸς Δημοσθένης πρὸς τὰς δυτικὰς θαλάσσας, καὶ ἡττήθη μὲν ἐν Αἰγυτίῳ ὑπὸ τῶν Αἰτωλῶν, ἀλλ' ἀπήλλαξεν ἀποκλεισμοῦ τὴν ἀπειλουμένην Ναύπακτον, καὶ ἐν Ὀλπαῖς τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου κατεναυμάχησε τοὺς ὑπὸ τὸν Εὐρύλοχον Ἀμβρακιώτας καὶ Πελοποννησίους, τῷ 426 (Θουκ. Γ, 87-114). Τὸ ἐπὶ τὸν δ' ἔτος ὁ αὐτός, μὴ ἐνδοὺς εἰς τὰς ἀντιπαρατηρήσεις τῶν συστρατῆγων του, ἐν ᾧ ἔπλεε πρὸς τὴν Σικελίαν καὶ πρὸς τὴν Κέρκυραν, ὑπὸ νηνεμίας ἀναχαιτισθεὶς, κατέλαβε τὴν Πύλον καὶ τὴν ὠχύρωσε. Συνορῶντες δ' οἱ Σπαρτιάται τὸ δι' αὐτοὺς κιν-

δυνάμεις τῆς θέσεως, προσέβαλον αὐτὴν διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, ἀλλ' ἡττηθέντες, ἐνεκλείσθησαν εἰς τὴν νῆσον Σφακτηρίαν. Καὶ ἐγένοντο μὲν προτάσεις εἰρήνης πρὸς ἀπελευθέρωσιν αὐτῶν, ἀλλὰ ταύτας ἐματαίωσαν αἱ ἐνέργειαι τοῦ Κλέωνος, καὶ μετὰ μακροχρόνιον ἀποκλεισμόν ἡχμαλῶτευσεν αὐτοὺς καὶ ὁ Δημοσθένης τοὺς ἐτι ἐπιζῶντας ἐκεῖ 292 Σπαρτιάτας. Καὶ τότε παρημέλησαν πάλιν αἱ Ἀθηναίαι τὴν κατάλληλον πρὸς εἰρήνην στιγμήν. Ἐν Κερκύρα δὲ δι' αἰσχυρὰς προδοσίας συλληφθέντες οἱ ὀλιγάρχαι, ἀπεσφάγησαν, τῷ 424 (Θουκ. Δ, 1-48. — Πλούτ. Νικ. Ζ. Η). Ὁ Νικίας, κυριεύσας τὰ Κύθηρα καὶ τὴν Θυρέαν, ἐπροσπάθησε, διὰ προσβολῆς τῶν Μεγάρων καὶ τῆς Βοιωτίας, νὰ διασπᾷ τὴν Δωρικὴν συμμαχίαν· ἀλλ' ὁ Βρασίδης ἐματαίωσε τὴν κατὰ τῶν Μεγάρων ἐπιχείρησιν, καὶ ἐν Βοιωτίᾳ ἡττήθησαν οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὸ Δῆλιον. Τέλος συνιδόντες οἱ Σπαρτιάται ὅτι διὰ τῶν ἐπιδρομῶν τῆς Ἀττικῆς μικρὰ κατορθοῦσι, μετέβαλον σχέδιον, καὶ ἐννοήσαντες τὸ τρωτὸν μέρος τῶν Ἀθηναίων, ἐξέπεμψαν τὸν ἀνδρεῖον Βρασίδαν μετὰ στρατοῦ εἰς Θράκην, ἵνα ὑποσχεθῇ εἰς τοὺς ἐκεῖ Ἑλληνας τὴν ἐλευθερίαν. Οὕτω κατέλαβεν οὗτος πολλὰς τῶν ἐκεῖ πόλεων τὸ ἦν ὅμως ἔσωσεν ὁ Θουκυδίδης, τῷ 423 (Θουκ. Δ, 54-116). Ἐν τούτοις ἡ Σπάρτη, στάσιν τῶν Εἰλωτῶν φοβουμένη, καὶ ὑπὲρ τῶν ἐν Ἀθήναις αἰχμαλῶτων αὐτῆς μεριμνῶσα, συνωμολόγησεν ἀνακωχὴν, καὶ μόνον ἐν Θράκῃ ἐξηκολούθει ὁ πόλεμος (Θουκ. Δ, 122). Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ, πεσόντων ἐν τῇ μάχῃ τῆς Ἀμφιπόλεως (422) ἅφ' ἑνὸς τοῦ Κλέωνος, ἅφ' ἐτέρου τοῦ νικηφόρου Βρασίδα (Θουκ. Ε, 6-10), συνωμολογήθη μετὰ Νικίου καὶ Πλειστοάναντος ἡ κληθεῖσα Νικίσιος εἰρήνη (τῇ 91 Ἀπριλίου, 421), ὑπὸ ὅρον ἀποδόσεως πασῶν τῶν ἀμοιβαίων κατακτήσεων καὶ πάντων τῶν αἰχμαλῶτων. Περὶ δὲ τῶν Ἀθηναίων συμμάχων ἐπέβαλεν ἡ Σπάρτη τὸν ὅρον τοῦ ν' ἀποτίνασι μόνον τὸν

ὑπὸ τοῦ Ἀριστείδου ἐπιβληθέντα φόρον, ἄλλως δὲ νὰ ὦσιν ἐλεύθεροι (Θουκ. Ε, 18). Δεύτερα περὶ ὁδοῦ, ἐπὶ τῆς ὑποτιθεμένης εἰρήνης (421-413). Ἡ εἰρήνην ἐπέφερε τὴν διάλυσιν τῆς Δωρικῆς συμμαχίας· προῦκῆρυξε δὲ νέαν τοιαύτην τὸ Ἄργος, εἰς ἣν προσῆλθον ἡ Μαντινεία, ἡ Κόρινθος καὶ ἡ Ἠλις (Θουκ. Ε, 27-29). Ἀλλὰ μετὰ Σπάρτης καὶ Ἀθηναίων ἐξηκολούθει ψυχρότης, καὶ οἱ ὅροι τῆς συνθήκης ἀκριβῶς δὲν ἐξεπληρώθησαν. Ἐν τούτοις ἐπιρροὴν εἶχεν ἀποκτήσει ὁ Ἀλκιβιάδης, καὶ ἐπροσπάθησε νὰ ἐλκύσῃ πρὸς τὰς Ἀθήνας τὸ Ἄργος μετὰ τῆς Ἠλίδος καὶ τῆς Μαντινείας· ἡ Κόρινθος ὅμως ἀπέσχε τοιούτων διαπραγματεύσεων, καὶ ἡ Βοιωτία ἀπέβλεπεν εἰς ἰδίαν ἀνεξαρτησίαν. Τῷ 418, σπουδαία μάχη συνεκροτήθη ἐν Μαντινείᾳ μετὰ Σπάρτης καὶ τῶν Ἀρκάδων συμμάχων αὐτῆς ἅφ' ἑνὸς, καὶ Ἄργους, Μαντινείας καὶ Ἀθηναίων ἅφ' ἐτέρου. Καὶ ἐνίκησαν μὲν οἱ Σπαρτιάται, ἀλλὰ δὲν ἡδυνήθησαν νὰ κωλύσωσι τὸν δεσμὸν μετὰ Ἄργους καὶ Ἀθηναίων. Συνέειδον ὅμως ταχέως οἱ Πελοποννήσιοι ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἐπεδίωκον αὐτῶν τὴν ἐλευθερίαν, καὶ ἡ Δωρικὴ συμμαχία κατηρτίσθη ἐκ νέου, ματαιωθέντων τῶν ἐπὶ τῆς Πελοποννήσου σχεδίων τῶν Ἀθηναίων. Τὸ δ' Ἄργος, ἀποκαταστάσης αὐτῆς τῆς δημοκρατίας, ἐπανεκάμψεν ἐκ νέου πρὸς τὰς Ἀθήνας· αὐταὶ δὲ τῷ 416 κυριεύσασαι διὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου τὴν νῆσον Μήλον, προσηνέχθησαν ὠμότατα πρὸς αὐτὴν (Θουκ. Ε, 43, κλ. 105). Μικρὸν μετὰ ταῦτα συνέλαβον οἱ ἐν Ἀθήναις πολίτευόμενοι μέγα ἀλλὰ φαντασιώδες σχέδιον, νὰ καταστρέψωσιν ἐμμέσως τὴν Σπάρτην κατακτώντες τὴν Σικελίαν καὶ τὴν νότιον Ἰταλίαν. Κληθέντες ὑπὸ τῶν Ἑγεσταίων εἰς βοήθειαν κατὰ τῶν Σπαρτιατῶν καὶ Συρακουσίων, ἐπεμψαν τῷ 415 εἰς Σικελίαν στόλον 134 τριήρων καὶ πολυάριθμον στρατὸν ὑπὸ τὸν Ἀλκιβιάδην, τὸν Νικίαν καὶ τὸν Λάμαχον (ἴδ. Ἀλκιβιάδης)· καὶ ἐκυ-

ρίευσαν μὲν τὴν Κατάνην, καὶ ὁ Νικίας ἐνέ-
κισε πρὸ τῶν τειχῶν τῶν Συρακουσῶν, καὶ
σχεδὸν ἔφερε τὴν πόλιν εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ
να παραδοθῇ, ὅτε, ἐκ Σπάρτης πεμπόμενος,
ἐνεφανίσθη ὁ Γύλιππος (ῥδ.) μετὰ πλοίων
καρινθιακῶν πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀπειλου-
μένης πόλεως, καὶ τότε σχεδὸν πᾶσαι αἱ
Ἑλληνικαὶ πόλεις τῆς Σικελίας ἐκηρύχθη-
σαν ὑπὲρ τῶν Συρακουσῶν. Εἰς τὸν Νικίαν
ἐπέμφθη ἐπικουρία ὑπὸ τὸν Εὐρυμέδοντα καὶ
τὸν Δημοσθένην· ἀλλ' αὐτὴ δὲν ἤρκει πλέον.
Ὁ ἄττικος στόλος ἡττηθεὶς, ἐνεκλείσθη εἰς
τὸν λιμένα, ἡ δὲ ναυτικὴ δύναμις, ἐπιχειρή-
σασα ὑποχώρησιν διὰ ξηρᾶς, ἡχμαλωτίσθη,
ὁ Νικίας καὶ ὁ Δημοσθένης ἐθανατώθησαν,
οἱ δ' αἰχμαλῶται ἐρρίφθησαν εἰς τὰ λατομεῖα,
ἢ ἀπὸ τῆς θάλασσας δουλοὶ. Ἡ ἡττα ἦν ἐντελής·
τὸ ἄνθος τῆς ἄττικῆς νεολαίας εἶχε πέσει,
καὶ ἡ πόλις ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς
ἐκκρυψία μέσα ἵνα πορισθῇ νέους πολίτας.
Κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 413 ἔφθασεν ἡ λυ-
πηρὰ ἀγγελία εἰς Ἀθήνας· ἀλλὰ πρὸ τοῦ-
του ἤδη, ἀπὸ τοῦ ἔαρος, εἶχεν ἐκραγῇ ἐκ νέου
ἐν Ἑλλάδι ὁ πόλεμος (Θουκ. ΣΤ, 8 κλ.
Ζ, 1 κλ.). Τῷ 417 ἄττικαὶ τριηρεῖς εἶχον
ἤδη λεηλατήσει λακωνικὰς παραλίας· οἱ δὲ
Σπαρτιάται, συμβουλῇ τοῦ εἰς αὐτοὺς κατα-
φυγόντος Ἀλκιβιάδου, κατέλαβον, κατὰ τὸ
ἔαρ τοῦ 413, καὶ ὠχύρωσαν τὴν Δεκέλειαν
(Θουκ. ΣΤ, 93, Ζ, 19), καὶ οὕτως ἤρξατο
ἡ τρίτη περίοδος τοῦ πολέμου, ὁ Δε-
κελικὸς κληθεὶς πόλεμος (413—404).
Οἱ Σπαρτιάται, ἀποσπάσαντες τοὺς Πέρσας
ἀπὸ τῆς συμμαχίας τῶν Ἀθηναίων, ἐσυν-
θηκολόγησαν μετὰ τοῦ Τισσαφέρους. Οἱ δ'
Ἀθηναῖοι, ὕψος φρονήματος δεῖξαντες κατὰ
τὴν περίστασιν ταύτην, περιώρισαν τοὺς δη-
μοκρατικούς θεσμούς (ῥδ. Πρόβουλοι),
μετεχειρίσθησαν τὰ ἐναπολειπόμενα αὐτοῖς
1000 τάλαντα εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ πολέ-
μου, καὶ ἐνίκησαν τὸν στόλον τῶν Δωριέων.
Καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης, ἀναγκασθεὶς νὰ μακρυνθῇ
τῆς Σπάρτης, ἀπῆλθε πρὸς τὸν Τισσαφέρην,

καὶ ἀπέτρεψεν αὐτὸν ἰσχυρᾶς ὑποστηρίξει-
ται τῶν Σπαρτιατῶν· συνέδεσε δ' ἐνταυτῷ σχέ-
σεις μετὰ τῶν ἀρχηγῶν τοῦ ἐν Σάμῳ στό-
λου τῶν Ἀθηναίων, τῷ 411 (Θουκ. Η, 1-
58). Ἐν Ἀθήναις, ὑπερισχύσασα αἱ ὀλιγαρ-
χικαὶ ἐταιρίαι, ἐγκατέστησαν ὀλιγαρχικὴν
βουλὴν, τοὺς Τετρακοσίους, καταργη-
θεῖσαν ὁμῶς μετὰ μικρὸν, διότι ὁ ἐν Σάμῳ
στόλος ἐκηρύχθη κατ' αὐτῆς. Ἐν τούτοις
ἀνεκλήθη ὁ Ἀλκιβιάδης, καὶ αὐτῷ, μετὰ τοῦ
Θρασυβούλου καὶ τοῦ Θρασύλλου, ἀνετέθη ἡ
ὑπεράτης ἀρχή. Καὶ τὴν μὲν Εὐβοίαν ἀπώ-
λεσαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἀλλ' ἐνίκησαν παρὰ τῇ
Ἀβύδῳ (Θουκ. Η 81—109), καὶ τῷ 410
κατέστρεψαν τὸν ὑπὸ τοῦ Μινδάρου ναυαρ-
χούμενον στόλον τῶν Πελοποννησίων, πρῶ-
τον πρὸ τῆς Δαρδάνου, καὶ ἔπειτα πρὸ τῆς
Κυζίκου (Ξν. Ἑλλ. Α, 1, 12. — Πλούτ.
Ἀλκ.ΚΗ). Ὁ Ξενοφὼν ἀρνεῖται τὸ ὑπ' ἄλ-
λων πιστευόμενον, ὅτι ἐγένοντο τότε εἰρήνης
προτάσεις. Οἱ Σπαρτιάται ἀνεκτήσαντο πάλιν
τὴν Πύλον· ἀλλὰ κατὰ θάλασσαν μάλ-
λον ἐπιτυχῆς ὁ Ἀλκιβιάδης, κατέκτησε τὴν
Χαλκηδόναν, τὴν Σηλυβρίαν, τὸ Βυζάντιον,
δι' ὃ καὶ τῷ 409—408, ἐγένετο δεκτὸς ἐν
Ἀθήναις μετὰ μεγάλων τιμῶν, καὶ διορί-
σθη ἀρχιστράτηγος μετ' ἐντελοῦς πληρεξου-
σιότητος (Ξνφ. Ἑλλ. Α, 2 — 4). Τῷ δὲ
407 ἐθεντο οἱ Σπαρτιάται ἓνα τῶν ἱκανωτέ-
ρων ἀνδρῶν, τὸν ναύαρχον αὐτῶν Λύσανδρον,
εἰς τὴν ἀνωτάτην διοκῆσιν τῶν στρατιωτι-
κῶν, καὶ τότε ὑπεστηρίχθησαν ἐντονώτερον
καὶ ὑπὸ τῶν Περσῶν. Ὁ Ἀλκιβιάδης ἐξέ-
πλευσεν ἐπὶ κεφαλῇς τοῦ στόλου, ἀλλ' αἱ
φατρίαι ἐν Ἀθήναις ἐνῆργουν κατ' αὐτοῦ·
καὶ ὅτε ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ὁ Ἀντίοχος, ναυμα-
χῆσας παρὰ τὴν διαταγὴν τοῦ, πρὸ τῆς Ἐ-
φέσου, ἡττήθη, τότε, ἵνα ἀποφύγῃ νέους
καταδιωγμούς καὶ κατηγορίας, ἠναγκάσθη
νὰ φύγῃ εἰς Θράκην (Ξνφ. Ἑλλ. Α, 5, 1).
Οἱ δέκα νεωστὶ ἐκλεχθέντες στρατηγοὶ ἐνί-
κησαν τῷ 406 κατὰ τὰς Ἀργινούσας νήσους
τὸν διάδοχον τοῦ Λυσάνδρου Καλλικρατίδαν,

ἄνδρα σπαρτιατικῶν ἀρετῶν τῶν ἀρχαίων ἡμερῶν, ὀλίγον ὅμως πλέον χρησίμων κατ'ἐκείνους τοὺς χρόνους. Οἱ Σπαρτιάται ἐπρότειναν τότε εἰρήνην, ἀλλ' ἡ πρότασις αὐτῶν ἀπεχρόσθη· ἡ δὲ κουφότης καὶ ἡ ὑπεροψία τοῦ ὑπὸ δημαγωγῶν καὶ συκοφαντῶν ἀγομέ-νου τότε καὶ φερομένου δήμου τῶν Ἀθηναίων σαφῶς καταφαίνεται καὶ ἐκ τῆς εἰς θάνατον καταδίκης τῶν νικησάντων στρατηγῶν, διότι δὲν εἶχον κατορθώσει νὰ περισυλλέξωσι καὶ ἐνταφιάσωσι τοὺς ἐν τῇ τρικυμίᾳ ἐπὶ τῆς ναυμαχίας ναυαγῆσαντας (Ἐνφ. Ἑλλ. Α, 7, 15). Ὁ Λύσανδρος δὲ, δοθεὶς εἰς τὸν Σπαρτιάτην ναύαρχον Ἀρακὸν ὡς βοηθός (Ἐπιστολεύς), αὐτὸς ὁ ἄληθῶς ναυαρχῶν, ἀναδιωργάνωσε τὸν στόλον, ἐκυρίευσεν τὴν Λάμψακον καὶ ἄλλας παραλίους πόλεις, καὶ, τέλος ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς κατώρθωσε, κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 405, νὰ ἐπιέσῃ εἰς τὸν στόλον τῶν Ἀθηναίων, ἀρνηθέντων ν' ἀκούσωσι τοῦ Ἀλκιβιάδου τὰς συμβουλὰς, καί, παρὰ πάσας τὰς προσπάθειάς τοῦ Κόνωνος, νὰ καταστρέψῃ αὐτόν. Θανατώσας δὲ τρισχιλίους αἰχμαλώτους, ἔσπευσε μετὰ τοῦ στόλου εἰς Ἀθήνας, ἐν ᾧ ὁ Ἅγις προὔχῳρει πρὸς τὴν Δεκέλειαν (Ἐνφ. Ἑλλ. Β, 2, 2. — Πλούτ. Λύσ. ΙΔ). Μετὰ τετράμηνον πολιορκίαν ἀνέτεθῃ εἰς τὸν Θηραμένην ἡ περὶ εἰρήνης συνθηκολογία, καὶ τέλος παρεδόθη ἡ πόλις κατὰ Μάρτιον, 404, ὑπὸ ὅρους ἦτον τραχεῖς ἐκείνων οὓς οἱ Κορίνθιοι καὶ οἱ Θηβαῖοι ᾔθελον νὰ ἐπιβάλωσι. Τὰ Μακρὰ Τεῖχη ἔπρεπε νὰ καταδοθῶσιν, αἱ τριήρεις, πλὴν 12, νὰ παραδοθῶσιν, οἱ ἐξόριστοι ὀλιγάρχοι ν' ἀνακληθῶσι, τὸ πολίτευμα νὰ μετατραπῇ, αἱ Ἀθῆναι νὰ στερηθῶσι πασῶν τῶν ἀποικιακῶν κτήσεων, καὶ νὰ ἔπωνται ταῖς Σπαρτιάταις ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν πολέμῳ (Ἐνφ. Ἑλλ. Β, 3. — Πλούτ. Λυσ. ΙΕ).

Πελοῦς, νῆσος τοῦ Αἰγαίου, παρὰ τῇ Χίῳ.

Πέλοψ, ἐγγονος τοῦ Διὸς, υἱὸς τοῦ Ταντάλου (Ἰδ.), βασιλέως τῆς Σιπύλου ἐν

Μικρᾷ Ἀσίᾳ, καὶ τῆς Διῶνης, θυγατὸς τοῦ Ἀτλαντος. Παῖδα ἔτι, ὁ πατήρ του τὸν ἐφάνευσε, τὸν κατέταμεν εἰς τεμάχια, τὸν ἐμάγειρευσεν καὶ τὸν παρέθηκεν εἰς ἐστίασιν ᾗν ἔδιδε ταῖς θεαῖς. Ἀλλ' οἱ θεοὶ διαδόντες τὸ ἔγκλημα καὶ τὸν δόλον, δὲν ἤγγισαν τὸ ἀπαίσιον ἔδεσμα, πλὴν μόνος τῆς Δήμητρος, ἥτις, εἰς θλίψιν βεθυομένη διὰ τῆς θυγατρὸς τῆς τὴν ἀρπαγὴν, ἐν ἀπροσεξίᾳ ἔφαγε τὸν ἕνα ὦμον. Κατὰ παραγγελίαν τῶν θεῶν ὁ Ἑρμῆς ἐνέκλεισε καὶ ἔδρασεν εἰς λείβητα τὰ τετμημένα μέλη, καὶ νέα ζωὴ ἐδόθη εἰς αὐτὰ, ὡς καὶ ἡ ἀρχαία μορφή, πλὴν ὅτι εἰς τὸν ἐκλιπόντα ὦμον ἀντικατεστήθη ἄλλος ἐλεφάντινος (Πίνδ. Ὀλ. Α, 25. — Virg. G. III, 7. — Ov. Met. VI, 404). Ὡς νεανίας μέτεβῃ ὁ Πέλοψ εἰς Πίσαν τῆς Ἡλείας, ὡς μνηστὴρ τῆς Ἰπποδαμείας, θυγατρὸς τοῦ ἐκεῖ βασιλέως Οἰνομάου (υἱοῦ τοῦ Ἀρεως καὶ τῆς Ἀρπίνης, θυγατρὸς τοῦ Ἀσωποῦ) καὶ τῆς Πλειάδος Στερόπης. Ἐπειδὴ χρησμός εἶχε προαγγεῖλει εἰς τὸν Οἰνόμαον ὅτι ὁ ἀπέθνησκεν ὅτε ἡ θυγάτηρ του θὰ ἐνυμφετο, διὰ τοῦτο εἶχεν ἐπιβάλλει εἰς τοὺς μνηστῆρας τὸν ὅρον διαγωνισμοῦ διφροδρομίας ἀπὸ τῆς Πίσσης μέχρι τοῦ βωμοῦ τοῦ Ποσειδῶνος ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ, καὶ ὃν τινα κατέφθανε νὰ τὸν φονεῦν ἐκ τῶν νώτων διὰ τῆς

λόγχης. Οὕτω πολλοὶ νέοι εἶχον ἤδη θανατωθῇ, ὅτε ὁ Πέλοψ, ἀγαπητὸς τῇ Ἰππιδῇ Ποσειδῶνι, δωροδοκῆσας Μυρτίλον, τὸν ἱπποκόμον τοῦ Οἰνομάου, υἱὸν τοῦ Ἑρμοῦ, τὸν

ἔπεισε ν' ἀφαιρέσῃ τοὺς ἥλους ἀπὸ τῶν τρο-
χῶν τοῦ δίφρου τοῦ Οἰνομάου, καὶ οὕτω τοῦ
δίφρου ἀνατραπέντος, ἔπεσεν οὗτος καὶ ἐφο-
νεύθη· ἢ, κατ' ἄλλους, ἤττηθεις ὁ Οἰνόμαος,
ἠτύοντόνησε. Κατὰ Πίνδαρον (Ὀλ. Α, 87)
ἐνίκησεν ὁ Πέλοψ οὐχὶ διὰ δόλου, ἀλλὰ διὰ
τῆς ταχύτητος τῶν ἵππων του, οὓς εἶχε λά-
βει παρὰ τοῦ Ποσειδῶνος. Εἰς τὸν Μυρτίλον
εἶχεν ὑποσχεθῆ ὁ Πέλοψ τὸ ἥμισυ τῆς ἐπι-
κρατείας ἣν ἔλαβε μετὰ τῆς Ἱπποδαμείας,
ἀλλ' ἵνα ἀποφύγῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑποσχέ-
σεώς του, ἐκρήμνισεν αὐτὸν εἰς τὴν θάλασ-
σαν, καὶ τότε ὁ Μυρτίλος τὸν κατηράσθη,
αὐτὸν καὶ τὴν γενεάν του, ἥ δ' ἄρ' αὕτη
καὶ ἡ ὀργὴ τοῦ Ἑρμοῦ μεγάλας ἐπέφερε βλά-
δας εἰς τοὺς ἀπογόνους τοῦ Πέλοπος. Εἰς
τὴν Πίσαν προσέθηκε καὶ τὴν Ὀλυμπίαν, καὶ
ἐκεῖ λαμπρῶς ἀναδιωργάνωσε τοὺς ἀγῶνας.
Ἀνεδείχθη δὲ ἡγεμὼν ἰσχυρότατος διὰ πά-
σης τῆς χώρας, ἥτις κατ' αὐτὸν Πελοπόν-
ησος ὠνομάσθη. Ἐν Ὀλυμπίᾳ ἐτιμᾶτο, δι'
αἵματηρῶν θυσιῶν ἐπὶ τοῦ τάφου του, ὡς
ἦρωος καὶ ἰδρυτῆς τῶν ἀγῶνων (Πίνδ. Ὀλ.
Α, 90). Ἐκ τῆς Ἱπποδαμείας ἔσχεν ὁ Πέ-
λοψ τὸν Ἀτρέα, τὸν Θυέστην, τὸν Δῖον, τὸν
Κυνόσουρον, τὸν Κορίνθιον, τὸν Ἱππάλημον,
τὸν Ἴππασον, τὸν Κλέωνα, τὸν Ἀργεῖον,
τὸν Ἀλκιάθοον, τὸν Αἴλιον, τὸν Πιτθέα, τὸν
Τροίλῃνα, τὴν Νικίπτην καὶ τὴν Λυσιδίκην·
ἀλλὰ, κατὰ Πίνδαρον, μόνον ἐξ υἱοῦς. Ἐκ
δὲ τῆς Ἀξιόχης, ἣ Δαναΐδος, ἔσχε τὸν Χρύ-
σιππον, ὃν ἡγάπα ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους,
δι' ὃ οὗτοι τὸν ἐμίσουν, καὶ ὁ Ἀτρεὺς καὶ
ὁ Θυέστης, ὑποκινήσει τῆς Ἱπποδαμείας, τὸν
ἐθανάτωσαν. Ὁ Πέλοψ ἐξεδίωξε τότε τοὺς
υἱοὺς του, διασπαρέντας ἀνὰ πᾶσαν τὴν Πε-
λοπόννησον. Ὁ Ἀτρεὺς (ἴδ.) καὶ ὁ Θυέστης
ἔφυγον εἰς τὴν Ἀργολίδα. Ὁμοίως καὶ ἡ Ἱπ-
ποδάμεια. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτῆς ἔφε-
ρεν ὁ Πέλοψ τὰ ὀστέα της εἰς τὴν Ὀλυμ-
πίαν.

Πέλται, πόλις ἀρχαία καὶ ἐπίσημος
τῆς Φρυγίας, πρὸς τὰ βορειανατολικά της

Ἀπαμίας. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς Πεληνηνοὶ
(Ξενφ. Ἀνθ. Δ, 2, 10 — Εὐρπ. Δ, 3. —
Σάρβ. IB).

Πέλτη, ἀσπίς μικρὰ καὶ ἐλαφροτάτη,
ἐξ αἰγείου δέρματος συνισταμένη (Τίμ. Λξ.
Πλατ. — Σχλ. Πλτ. Νμ. Ζ), τὸ πλεῖστον
ἡμισελήνοειδὲς, καὶ ἰδίως ἐν χρήσει παρὰ

τοῖς Θωραξί. Παρίστα ἡ τέχνη καὶ τὰς Ἀμα-
ζόννας αὐτὴν τὸ πλεῖστον φερούσας. Ὁ δ'
Ἀθηναῖος Ἱφικράτης (460 — 350 π. Χ.)
εἰσήγαγε τὸ ἀμυντικὸν τοῦτο ὅπλον καὶ εἰς
τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν, ὀργανώσας λόχους
τὸν μέσον ἐπέχοντας ὅρον μεταξὺ τῶν ὀπλι-
τῶν καὶ μεταξὺ τῶν ψιλῶν, καὶ ὃν ὁ ὀπλι-
σμὸς συνέκειτο εἰς ξίφος, ἀκόντιον, καὶ τὴν
πέλτην (Ξενφ. Ἑλλ. Δ, Ε, 12).

Πέλωρ, εἰς ἐκ τῶν Σπαρτιῶν, τῶν φυέν-
των ἐκ τῆς γῆς ὅτε ὁ Κάδμος (ἴδ.) ἔσπειρε
τοὺς ὀδόντας τοῦ δράκοντος ὃν ἐφόνευσεν ἐν
Θήβαις (Ἀπλλδ. Γ, 4, 1).

Πελορις, (Θουκ. Δ, 25. — Cicer.
Verr. V, 3), ἡ Πελορις τὸ βορειανα-
τολικὸν ἀκρωτήριον τῆς Σικελίας, βορειανα-
τολικῶς τῆς Μεσσήνης, εἰς τὸν Ἰταλοσικε-
λικὸν πορθμὸν, περὶ οὗ ἐλέγετο ὅτι οὕτως
ὠνομάσθη κατὰ τὸν ναύκληρον τοῦ Ἀννίδα,

ὃν οὗτος θῆθεν ἐν ὄργῃ ἐνταῦθα ἐφόνευσε καὶ ἐνεταφίασε. Πιθανῶς ἡ λέξις ἤν ἀπλῶς Ἑλληνικὴ «πελωρία ἄκρα». Ἐπὶ τῆς ἄκρας ὑπῆρχε ναὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ φάρος, ἐξ οὗ καὶ νῦν ἐτι καλεῖται Capo di Faro (Στράβ. Γ', 171. — Διόδ. Δ, 83).

Πέλωρος, ἰδ. Πελωρίς.

καὶ τῆς Ὀτρέφρας, βασιλείσσης τῶν Ἀμαζόνων ἦλθεν ἐπὶ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου εἰς ἐπικουρίαν τῶν Τρώων καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως, κατακυριευθέντος ὑπ' ἔρωτος πρὸς τὴν νέαν καὶ ὡραίαν ἡρώϊδα ὅτε εἶδεν αὐτὴν ἐκπνέουσαν (Lucret. Smyrn. I. — Iust. II, 4. — Ov. Her. XXI, 418. — Virg. *Æ.* I.

Πενέσται, ἐν Θεσσαλίᾳ, οἱ μετὰ τὴν ὑπὸ ξένων κατακτήσιν τῆς χώρας ἐμπαρμεύσαντες ὑπὸ ὄρους τινάς, ὡς οἱ Εἰλωτες ἐν Λακωνίᾳ, ἀρχαῖοι τῆς χώρας κάταικοι, ὅθεν λέγεται ὅτι τὸ πρῶτον **Μενέσται** ἐλέγοντο, καὶ εἶτα ἡ λέξις εἰς Πενέσται μετετέραπτο (Ἀρχίμχ. ἐν Ἀθην. ΣΤ, 264), ἐκ τοῦ **πένεσθαι**, ἢ τοῦ **πονεῖν** (ἐργάζεσθαι), διότι οὗτοι ἦσαν οἱ ἐπὶ φόρῳ τοὺς κλήρους τῶν κατακτητῶν ἐργαζόμενοι, καὶ πολλοὶ ἐγίνοντο καὶ ἐκείνων πλουσιώτεροι (Ἰδ. καὶ Θουκ. Α, 12. — Ἡρόδ. Ζ, 132). Ἐνίστατο δὲ, ὡς καὶ οἱ Εἰλωτες, συνάδουον τοὺς κυρίους αὐτῶν καὶ εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ἐμάχοντο ἐφιπποὶ (Δμοθ. κ. Ἀρστέγ. 687). Ἐκαλοῦντο δὲ καὶ **λάτρες**, καὶ **Θεσσαλοί** κέται.

Πενθεσίλεια, θυγάτηρ τοῦ Ἄρεως

490). Ἡ εἰκὼν, παριστῶσα τὸν Ἀχιλλεῖα θέλοντα ν' ἀνεγείρῃ καὶ ὑποστηρίξῃ τὴν τρωθεῖσαν Πενθεσίλειαν, ἐστὶν ἐξ ἀναγλύφου σαρκοφάγου ἐκ Θεσσαλονίκης, ἥδη ἐν τῷ μουσεῖῳ τῶν Παρισίων.

Πενθεύς, υἱὸς τοῦ Ἐχίωνος καὶ τῆς Ἀγαύης, θυγατρὸς τοῦ Κάδμου, διάδοχος τοῦ πενθεροῦ τοῦ εἰς τὸν θρόνον τῶν Θηβῶν. Ἡθέλησε ν' ἀπαγορεύσῃ εἰς τὰς γυναῖκας τοῦ κράτους τοῦ τὴν λατρείαν τοῦ Διονύσου· ἀλλ' ἀπαντήσαντα ποτὲ εἰς τὰ ὄρη θίασον Μαινάδων, ἡ μήτηρ τοῦ Ἀγαυῆ, μετ' αὐτῶν συγκαταριθμουμένη, καὶ ἐν τῇ ἐκβαχέσει τῆς ἐκλαβούσα αὐτὸν ὡς θηρίον ἢ ἔλαφον, τὸν ἐφόνευσε καὶ τὸν κατεσπάραξε μετὰ τῶν ἄλλων Μαινάδων, ἰδίως τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἰνώς καὶ Αὐτόνοης (Εὐρπ. Βάνχ. 1142. — Ov. Met. III, 513).

Πενθέλιος, υἱὸς τοῦ Ὁρέστου καὶ Ἑριγόνης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Αἰγίσθου, ἐγκαταλείψας τὸν πατρικὸν θρόνον ἐπὶ τῆς εἰσβολῆς τῶν Δωριέων εἰς Πελοπόννησον, καὶ ὀδηγήσας ἀποικίαν Αἰολέων εἰς Θράκην (Στρβ. ΙΓ.—Παυσ. Γ, 18).

Πενία, προσωποποίησις τῆς πτωχείας. Κατ' Ἀριστοφάνην (Πλουτ. 415), ἡ ἀντιπρόσωπος κοινωνικῆς τάξεως μέσης, ἀπὸρου, ἀλλ' ἰσχυρᾶς καὶ εὐρώστου· κατὰ μῦθον δὲ τίνα παρὰ Πλάτωνα (Συμπ. σ. 203), ἔτεκε, κατὰ τὴν γενέθλιον ἡμέραν τῆς Ἀφροδίτης, ἐκ τοῦ Πόρου, θεοῦ τῆς εὐπορίας, καὶ υἱοῦ τῆς Μήτιος, τὸν Ἑρώτα. Ἐλέγετο καὶ ἐφευρέτις τῶν τεχνῶν καὶ τῆς βιομηχανίας (Θεόκρ. ΚΑ, 1. — Plaut. Stich. I, 3, 23).

Πενταετηρίς, τὸ ἥμισυ τῆς ἐννεαετηρίδος (18.), ἣτις ἦν ἡ ἀρχαιοτάτη χρονολογικὴ μονάς· ἔκτασις χρονικὴ περιλαμβάνουσα τέσσαρα ἔτη, δι' ὃ καὶ τετραετηρίς προσέτι ἐλέγετο.

Πένταθλον, ἀγὼν οὗ ἡ ἐπίνοια ἀπεδίδοτο εἰς τὸν Πηλέα (Σχλ. Πινδ. Νεμ. Ζ, 9), καὶ εἰς δὴν ὁ Περσεὺς ἐλέγετο φονεύσας τὸν Ἀκρίσιον (Ἀππλδ. Β, 4, 4)· ἀλλ' ἄλλῃ οὕτως μεταγενεστέρως προστεθὲν, ἐθεωρεῖτο ὡς τὸ πληρέστερον τῶν ἀγωνισμάτων (Ἡρδ. Θ, 33. — Παυσ. Γ, 116). Περιελάμβανε δ' ὁμοῦ τὸ ἄλμα, τὸν δρόμον (στάδιον ἢ δίαυλον), τὸν δίσκον, τὸ ἀκόντιον καὶ τὴν πάλην (Σχλ. Πλτ. Ἀντερ. 135. — Σίμωνδ. ἐν Ἀνθλ. Τ. Β. Σ. 626), ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἀσκούμενα, καὶ ὁ εἰς πάντα ἀνεξαιρέτως νικήσας ἦν ὁ νικητής. Εἰσῆχθη δ' ὁ σύνθετος οὗτος ἀγὼν εἰς τὰ Ὀλύμπια τῇ 18 Ὀλυμπιάδι. Τῇ 38 Ὀλυμπιάδι ἐτελέσθη ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ πένταθλον παίδων, ἀλλὰ μόνον ἄπαξ (Παυσ. Ε, 911).

Πένταθλος, ὁ πένταθλον ἀγωνιζόμενος, ἢ ὁ εἰς αὐτὸ νικητής.

Πεντακοσιομέδιμνοι, κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Σόλωνα ἡ ἀνωτάτη τάξις

τῶν πολιτῶν ἐν Ἀθήναις, ὑπὸ οἰκονομικὴν καὶ φορολογικὴν ἔποψιν, ἡ τῶν τοῦλάχιστον 500 μεδίωνων ξηρῶν, ἢ 500 μετρητᾶς ὕγρῶν προϊόντων ἐκ τῶν κτημάτων αὐτῶν καρπομένων (Πλουτ. Σόλ. ΚΓ.).

Πεντάλιθοι, τὸ παίγιον οἱ ἀστράγαλοι, διότι διὰ πέντε ἀστραγάλων ἢ λιθαρίων ἐπαίζετο (Πολδ. Θ, 7), ὡς τὸ παρ' ἡμῖν πεντώβολον, ὃ ἴσως ἦν αὐτὸ τὸ πενταλιθίζειν, καθ' ὅσον εἰς αὐτὰς τὰς βαθμίδας τοῦ Παρθενῶνος εὐρέθησαν κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν αὐτοῦ ἐγγεγλυμμένα τοιαῦτα σχήματα πεντώβλων, βεβαίως καὶ ἀρχαιότερα τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ὁ ναὸς περιῆλθεν εἰς ξένην κυριαρχίαν.

Πεντάπολις. Διάφοροι ὑπῆρχον ἐν τῇ ἀρχαιότητι πενταπόλεις, ἧτοι συστήματα ἐκ πέντε πόλεων πολιτικῶς ἡνωμένων, ὡς 1) ἡ Κυρηναϊκὴ ἐν Λιβύῃ, περιέχουσα τὴν Κυρήνην, τὴν Βερενίκην, τὴν Ἀρσινόην, τὴν Πτολεμαίδα καὶ τὴν Ἀπολλωνίαν.—2) Ἡ ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ χώρα τῶν Δωριέων, ἧς αἱ πόλεις ἦσαν ἡ Αἰνίδος, Ἰάλυσος, Κάμιρος, Κῶς, Κνίδος. Πρὶν Ἐξάπολις (Ἡρδ. Α, 144).—3) Ἡ τοῦ Ἰερδάνου ἐν Παλαιστίνῃ, περιέχουσα τὰ Σόδομα, τὰ Γόμορα, τὴν Ἀδαίμ, τὴν Ζεβαίμ, τὴν Ζοάρ, ἐξ ὧν αἱ τέσσαρες πρῶται ἀπετεφρώθησαν, ἡ δὲ τελευταία διετηρήθη χάριν τοῦ Λῶτ.

Πεντάσπαστος, τροχαλία ἔχουσα πέντε κυλίνδρους πρὸς ὕψωσιν βαρέων σωμάτων, ὡς ὑπῆρχε καὶ μικροτέρα, ἡ τρίςπαστος, κατὰ τὴν εἰκόνα.

Πεντέλεια, ὄρος ἐν Ἀρχαδίᾳ, ἢ πρὸς νότον ἐπέκτασις τῶν Ἀροανίων ὄρεων, ἐξ οὗ, πρὸς δυσμὰς, πηγάζει ὁ Λάδων. Πρὸς βορρᾶν, παρὰ τῷ Φενεῳ, εἶχε χωρίον ὄχυρόν, καλούμενον Πεντέλειον.

Πεντέλη, ἐν Ἀττικῇ δῆμος τῆς Ἀντιοχίδος φυλῆς (Στφ. Βυζ.), ἐπὶ τοῦ ὄρους Βρυλησσού, τοῦ κατ' αὐτὸν μετονομασθέν-

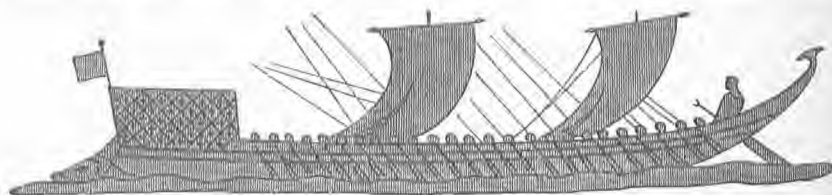
τος (Παυσ. Α, 32) καὶ ἔτι καλουμένου Πεντελικού, εἰς τὴν θέσιν τοῦ νῦν μοναστηρίου, οὐ μακρὰν τῶν πλουσίων λατομείων μαρμαρέου.

Πεντηκόνταρχος, ὁ πλοίαρχος πεντηκοντόρου (ἴδ.), καὶ ὁ ἀρχηγὸς σώματος πεντήκοντα στρατιωτῶν (Πολδ. Α, 2. — Πολδ. Α, 119. — Ξενφ. — Ἀθην.).

Πεντηκόντορος, ναὺς μακρὰ φορηγὸς μάλιστα, ἣ ὀλκὰς ἔχουσα πεντήκοντα

ροῖς χρόνοις, καὶ παρὰ Ῥωμαίοις ἰδίως ἐπὶ τοῦ δευτέρου καρχηδονικοῦ πολέμου.

Πεπαρήθος, μία τῶν Κυκλάδων πρὸς τῇ Θεσσαλίᾳ, ἀνατολικῶς τῆς νήσου Σκιᾶθου, μετὰ μιᾶς ὁμωνύμου καὶ δύο ἄλλων πόλεων, τῆς Πανόρμου καὶ τῆς Σελινοῦντος, παράγουσα ἄφθονον καὶ ἄριστον οἶνον. Τῷ 342 π. Χ., οἱ Πεπαρήθιοι, προτροπῇ τῶν Ἀθηναίων, προσέβαλον τὴν Ἀλβ-

ἐρέτας ἢ κωπηλάτας (Εὐρπ. Ἑλ. 1548).

Πεντηκοστή, φόρος ἐκ 2 0/0, ἐπιβαλλόμενος ἐν Ἀθήναις εἰς τὰ εἰσαγόμενα καὶ ἐξαγόμενα ἐμπορεύματα, εἰσπραττόμενος δὲ ὑπὸ τῶν πεντηκοντολόγων, οἵτινες καὶ ἀπογραφὴν ἐτήρουν τῶν εἰσπραττόμενων. Τὸ καταβάλλειν τὸν φόρον τοῦτον ἐλέγετο πεντηκοστεύεσθαι. Παρὰ τῶν ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν τῆς βουλῆς διατελούντων ὠνητῶν ἡγόραζον τὴν πεντηκοστήν οἱ πλειοδοτοῦντες τελῶναι λεγόμενοι, πολλάκις συνεταιριζόμενοι ὑπὸ ἑνα ἄρχιτελώνην ἢ ἀρχώνην, ὅστις καὶ ἐγγύησιν ὤφειλε νὰ δίδῃ (Δμοθ. κ. Τιμκρ. 713, Κ. Μηδ. 538, κ. Λακρ. 932, π. Φορμ. 909. — Ἀνδκ. π. Μυστ. 12). Τοῦ δὲ σίτου ἡ πεντηκοστή (διότι ἐξαγωγή αὐτοῦ δὲν ἐπετρέπετο) ἐξεμισθοῦτο ἰδιαιτέρως (Δμοθ. κ. Νεαίρ. 1353, π. Λάκρ. 941), ὡς ἴσως καὶ ἄλλα τέλη (Αἰσχ. κ. Τμρχ. 16).

Πεντηκοστήρ, ἐν Σπάρτῃ ὁ διοικῶν Πεντηκοστὺν, τὸ ἥμισυ τοῦ λόχου, διαιρουμένην εἰς 2 ἐνωμοτίας (Ξενφ. Ἑλλ. ΣΤ, 1, 1).

Πεντήρης, πλοῖον πολεμικὸν, μεῖζον τῆς τριήρους, πέντε ἔχον ἐπαλλήλους σειρὰς κωπῶν, ἐν χρήσει μᾶλλον ἐν μεταγενεστέ-

νησον· τότε δὲ Φίλιππος ὁ Μακεδὼν, πρὸς τιμωρίαν αὐτῶν ἐπιπεσὼν, ἐλεηλάτησε τὴν νήσόν των (Ὅμ. Ὑμν. Α, 39. — Δμοθ. π. Στφ. 248). Νῦν Σκόπελος.

Πέπλος, ὕφασμα κατὰ τὸ μᾶλλον ἡ ἥτονον εὐρύ, ὃ αἱ γυναῖκες κυρίως ἔφερον ὑπὲρ τὴν λοιπὴν ἐνδυμασίαν, συνήθως ὑπὲρ τὸν ἀριστερόν ὤμον ἐμπορπῶσαι αὐτὸ οὕτως, ὥστε νὰ μένῃ γυμνὸς ὁ δεξιὸς ὤμος μετὰ τοῦ δεξιοῦ βραχίονος (Εὐσθ. εἰς Ὅμ. Ὀδ. Σ, σελ. 1847). μακρὸς δὲ παρὰ ταῖς ἐπισήμοις καὶ εὐπόροις γυναῖξιν, ἃς ἐλκεσιπέπλους καὶ πανυπέπλους λέγει ὁ Ὅμηρος (Ἰλ. Ζ, 442. Ὀδ. Δ, 305). Πέπλον δ' ἔφερον ἐπίσης καὶ αἱ θεαί, παντοίων χρωμάτων καὶ καταποικιλτον, ὡς κροκόπεπλος ἦν ἡ Ἥρα (Ὅμ. Ἰλ. Θ, 1. Ψ, 227), μελάμπεπλος ἦν ἡ Νύξ (Εὐρπ. Ἰων, 1150), καὶ παντοίας εἶχε παραστάσεις ἐμπεποικιλμένας ὁ πέπλος δὲ ἐν Ἀθήναις αἱ Ἐργαστίναι ἐξείργάζοντο καὶ κατ' ἔτος νέον προσέφερον εἰς τὴν παρθένον Ἀθηναῖν (ἴδ. καὶ Εὐρπ. Ἰων.

1141, -1162). Ἐν Ἀσίᾳ καὶ οἱ ἄνδρες μνημονεύονται ὡς πέπλον φέροντες (Αἰσχλ. Πέρσ., 182. 474. 1030. 1064)· ἐνίοτε δὲ

λόπολιν. Κατὰ Πausανίαν (H, 3) Ἀπεραθίς.

Πέραιθος, υἱὸς τοῦ Λυκάονος, δούς τὸ

*Εκ ζωογράφου τοῦ Παρθένου.

καὶ ἐν Ἑλλάδι (Εὐρπ. Ἰων, 1033. — Θεόκρ. Ζ, 17). Παρ' Ὀμήρῳ δ' ἐν γένει πέπλος ἐστὶ καὶ πᾶν ὕφασμα εὐρὺ χρησιμεῖον εἰς οἶαν δῆποτε ἐπικάλυψιν, οἷον θρόνων, ἐπίπλων, κτλ. (Τλ. Ε, 194. Ὀδ. Η, 96).

Περαία, χώρα κειμένη πέραν ὕδατος, ὡς ἦν ἡ Περαιὰ τῶν Ῥοδίων, ἀκτὴ τῆς Καρίας, 1500 σταδίων ἔκτασιν ἔχουσα, καὶ ἐν ἀρχαίοις ἤδη χρόνοις ὑπὸ τῶν Ῥοδίων καταληφθεῖσα ἀπέναντι τῆς νήσου των (Στράβ. ΙΑ, 490). — 2) Ἡ Περαιὰ Τενεδίων, ἀκτὴ τῆς Μυσίας, ἀπέναντι τῆς νήσου Τενέδου, μετὰ Σιγείου καὶ Ἀλεξανδρείας Τρωάδος (Στράβ. ΙΓ, 596). — 3) Πόλις τῶν Μιτυληναίων, κατὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Μυσίας, παρὰ τῷ Ἀδριαμυτιῷ (Λιν. XXXVII 22). — 4) Ἡ πέραν τοῦ Ἰορδάνου Παλαιστίνη, ἰδίως τὸ μετὰ τῷ Ἰορδάνου πρὸς δυσμὰς, Πήλλας πρὸς βορρᾶν, τῆς Φιλαδελφίας καὶ Πετραίας Ἀραβίας πρὸς ἀνατολὰς, καὶ τῶν Μωαβιτῶν πρὸς νότον.

Περαιεθῆς, μία τῶν κωμῶν τῆς Ἀρχαδίας, ὧν οἱ κάτοικοι μετέφησαν εἰς Μεγα-

ῶνομα εἰς τὴν κώμην Περαιθηίδα (Πaus. Η, 3).

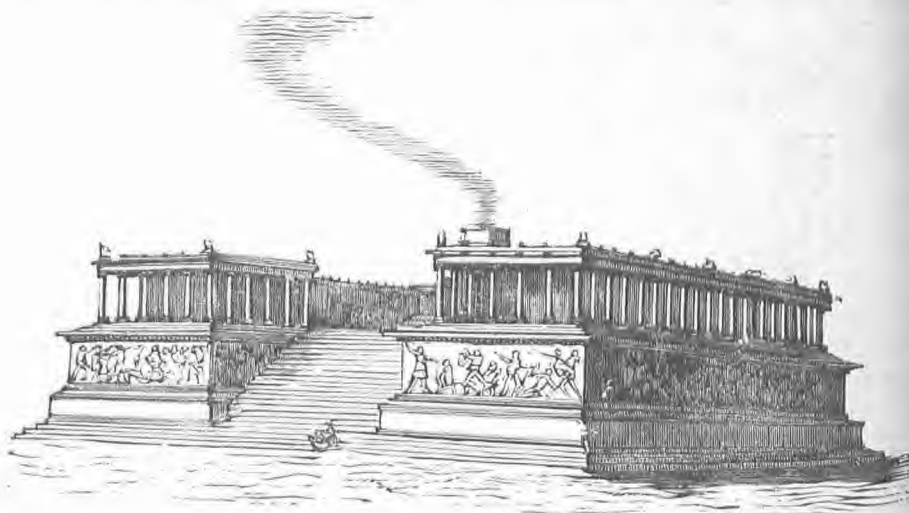
Πέρατος, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Καλχινίας, θυγατρὸς τοῦ Λευκίππου, πατήρ δὲ τοῦ Πλημναίου, διαδεχθεὶς τὸν Λευκίππον εἰς τὸν θρόνον τῆς Σικυῶνος (Πaus. Β, 5).

Περγαμηνή (μεμβράνα ἢ διφθέρα), δέρμα προβάτειον, εἰς λεπτὸν ἐξεσμένον, καὶ ἐφ' οὗ ἔγραφον. Καθ' Ἡρόδοτον (Ε) ἡ διφθέρα ἐχρησίμευεν ὡς γραφικὴ ὕλη πρὸ τῆς ἐφευρέσεως τοῦ χάρτου· ἀλλὰ καὶ μετὰ ταύτην ἐξηκολούθησεν οὕσα ἐν χρήσει, καὶ ἐτελειοποιήθη ἰδίως ἐν Περγᾶμῳ ὑπὸ τῶν Ἀταλιδῶν. Ἀποδίδεται δ' ἡ ἐκ νέου εἰσαγωγὴ αὐτῆς εἰς τὸν γραμματικὸν Κράτητα τὸν ἐκ Μαλλοῦ.

Πέργαμον, 1) Ἰδ. Πέργαμος. — 2) Πόλις τῆς Μυσίας, ἐν τῇ χώρᾳ Τευθρασίᾳ παρὰ τῷ ποταμῷ Καίκῳ εἰς 20 σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς θαλάσσης (Ξενφ. Ἀνθ. Ζ, 8, 8. — Στράβ. ΙΓ, 623. — Λιν. XXXVII, 18), δεχομένη ἐκεῖ καὶ τοὺς ὁμόρους Σελινοῦντα καὶ Κήτηιον, εἰς κλίμα λαμπρὸν καὶ

θέσιν κατάρρυτον. Ὑπὲρ τὴν πόλιν, εἰς κορυφὴν ἀπότομον, ὑπὲρ τὰ 300 μέτρα ὕψους ὑπὲρ τὴν θάλασσαν, ἔκειτο ἡ Ἀκρόπολις. Οἱ Περγαμηνοὶ ἐθεωροῦντο ἀρχαδι-

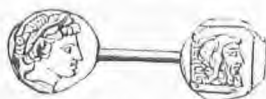
μην. Οἱ Ἀτταλίδαι εἶχον κατακοσμήσει αὐτὴν διὰ λαμπρῶν μνημείων. Ἰδίως θαυμάσιον ἔργον ἦν μέγιστος βωμὸς ἀνευρεθεὶς ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, καὶ περίξ ἔχων εἰς ὑπερ-

κῆς καταγωγῆς. Ἦρξατο δὲ μάλιστα ἀνθοῦσα ἡ πόλις ἐπὶ τῶν διαδόχων τοῦ Λυσιμάχου καὶ τοῦ Φιλιταίρου (283 π. Χ.), τοῦ ιδρύσαντος ἰδιαίτερον Περγαμηνὸν κράτος,

σπουδαίως εἴτα αὐξηθὲν διὰ τῆς ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων εἰς τὸν Εὐμένην δωρεᾶς πολλῶν χωρῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ὁ Εὐμένης ἐξέτεινε τὴν πόλιν, καὶ συνέλεξεν ἐκεῖ σπουδαίαν βιβλιοθήκην, παρ' ἧς συνέστη καὶ ἰδία γραμματικῶν σχολή, ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ περιφήμου γραμματικοῦ Κράτητος τοῦ ἐκ Μαλ-

λοῦ (Ἰδ.). Πόλις ἀξιόλογος ἔμεινε τὸ Πέργαμον καὶ ἄφ' οὗ τῷ 133, μετὰ τὸν θάνατον Ἀττάλου τοῦ Γ', μετέβη ὑπὸ τὴν Ῥώ-

ανδρομήκη ἐξαίρετα ἀγάλματα περιγεγλυμμένην μεγίστην ζωοφόρον, παριστῶσαν Ἀμαζονομαχίαν, καὶ ἀπὸ τοῦ 1875 μετενεχθεῖσαν εἰς τὸ μουσεῖον τοῦ Βερολίνου. Ὑπῆρχε δ' ἐκεῖ καὶ ναὸς τοῦ Αὐγούστου, ῥυθμοῦ Κορινθιακοῦ, καὶ θέατρον, ἀμφιθέατρον, στάδιον, βασιλικὴ στοὰ, μεγαλοπρεπεῖς τάφοι κωνοειδεῖς. — Τὸ Πέργαμον ἐστὶ μία τῶν 7 ἐκκλησιῶν τῆς Ἀσίας, εἰς ἧς ἡ Ἀποκάλυψις ἀπευθύνεται. Ἐκεῖ δ' ἐγεννήθησαν ὁ Ἀπολλιδωρος, ὁ Γαληνὸς καὶ ὁ Ὀριβάσιος (Pl. V, 30, 33).

Πέργαμος (ἡ), 1) ἀκρόπολις τοῦ Ἰλίου ἐν τῇ Τρωϊκῇ, μετὰ μεγαλοπρεποῦς ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος (Ὁμ. Ἰλ. Δ, 508. Ε, 446). Μεταγενεστέρως Πέργαμον καὶ Πέργαμα (τὰ) (Ἡρδ. Ζ, 43. — Σφκλ. — Ββριπ. Ἰφγ. Αὐλ. 552). — 2) Φρούριον τῆς Πιερίας ἐν Μακεδονίᾳ, ἐπὶ τοῦ Στρυμονικοῦ κόλπου (Ἡρδ. Ζ, 112). — 3) Πόλις τῆς Κρήτης πρὸς τὰ δυτικὰ καὶ τὴν Κυθωνίαν, ἔνθα ἀπεβίωσεν ὁ νομοθέτης τῆς Σπάρτης Λυκοῦργος (Πλούτ. Λυκ. ΑΒ). — 4) Ὑψὸς

τοῦ Πύρρου, υἱοῦ τοῦ Ἀχιλλέως καὶ τῆς Ἀνδρομάχης, ἐξ Ἡπείρου μεταβάς εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, καὶ οἰκοδομήσας ἐκεῖ τὴν πόλιν Πέργαμον (Παυσ. Α, 11).

Περγασή, θῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀνῆκωντῇ Ἐρεχθίδει φυλῇ. Διηρῆται εἰς καθύπερθε καὶ ὑπένερθε, καὶ ἔκειτο οὐ μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν (Ἀριστ. Ἰππ. 321).

Πέργασος, πατήρ τοῦ Δημοκόοντος (Ὀμ. Ἰλ. Ε, 535).

Πέργη, ἐπίσημος πόλις τῆς Παμφυλίας ἐν Μικρῇ Ἀσίᾳ, κατὰ τὴν δεξιάν ὄχθην τοῦ Κέστρου ποταμοῦ, εἰς ἀπόστασιν 60 σταδίων ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ, ὄντος μέχρις αὐτῆς πλωίμου. Τούτου ἕνεκα ἦν καὶ πόλις ἐμπορικῇ. Ἦν πατρίς τοῦ μεγάλου μαθηματικοῦ Ἀπολλωνίου. Ἐνταῦθα ὁ Ἀπόστολος Πέτρος τὸ πρῶτον ἀπέδη εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἐκεῖτο δὲ πλησίον τῆς πόλεως περίφημος νῆος τῆς Ἀρτέμιδος (Στρώ. ΙΔ, 667). Σώζονται δ' ἐπιφανῆ τοῖς ἀρχαίαις πόλεως εἰρεῖα εἰς ἀπόστασιν 3 μιλίων βορειοδυτικῶς τῆς Ἀτταλείας.

Περδίκκας. Διάφοροι βασιλεῖς τῆς Μακεδονίας ἔφερον τὸ ὄνομα τοῦτο. 1) Περδίκκας Α, ὁ ἰδρυτὴς τοῦ κράτους, ἐκ τῆς ἀρχαίας φυλῆς τῶν Τεμενιδῶν καταγόμενος (Ἡρόδ. Η, 137-139), μετὰ δύο δ' εἰς Ἰλλυρίαν καταφυγόντων ἀδελφῶν του ἔλθων εἰς Μακεδονίαν, καὶ ἐκεῖ ἀναλαβὼν τὴν ἀρχὴν περὶ τὰ 700 π. Χ. Κατ' ἄλλους δὲ, διεδέχθη μόνον τὸν ἰδρυτὴν τοῦ βασιλείου, ὅστις ἐλέγετο Κόρανος (Just. VII, 2). — 2) Περδίκκας Β, υἱὸς τοῦ Ἑλληνοφίλου Ἀλεξάνδρου, διαδεχθεὶς αὐτὸν ἀποθανόντα, τῷ 454, κατ' ἀρχὰς μὲν πιθανῶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν του Ἀλέτα καὶ Φιλίππου, εἴτα δὲ μόνος (436-413). Πολλοὶ τοῦ θρόνου ἀπαιτηταί, καὶ αἱ κατὰ τὴν παραλίαν κατακτήσεις τῶν Ἀθηναίων ἐδυσχέραναν τὴν κυβέρνησίν του· ἀλλὰ οἱ ἐπιδείξαι καὶ ἄλλοπροσάλλου πρὸς τὰς τὰς φαντρίας συμπεριφορὰς κατάρθρωσε νὰ σώσῃ τὴν ἰσχύν του καὶ ἐξασφαλίσῃ αὐτήν. ΑΡΧ. ΛΕΞ. Λ. Ρ. ΡΑΓΚΑΝΗ (ΤΟΜ. Β').

Καὶ διενήργησε μὲν ν' ἀποσπασθῇ ἡ Πετρία ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλ' οὐχ ἤττον ἠναγκάσθη νὰ συνομολογήσῃ συμμαχίαν μετὰ τῶν Ἀθηναίων (Θουκ. Β, 20). Μετ' οὐ πολὺ πάλιν ὅμως κατάρθρωσε νὰ τοὺς καταρραδισουργήσῃ, καὶ ν' ἀποσπάσῃ ἀπ' αὐτῶν τὸν Σιτάλκην (Θουκ. Β, 95-100). Τῷ δὲ 424 ἐκηρύχθη ἀναφανδὸν ὑπὲρ τῆς Σπάρτης, καὶ ὑπεστήριξε τὸν Βρασίδαν. Ἀλλὰ καὶ τούτου πιστὸς σύμμαχος δὲν ἐδείχθη, καὶ ἔκτοτε συνεχῶς πάλιν μετέπεσεν ἀπὸ κόμματος εἰς κόμμα (Θουκ. Δ, 78. Ζ, 9). — 3) Περδίκκας Γ', υἱὸς Ἀμύντα Β', πρεσβύτερος ἀδελφὸς τοῦ Φιλίππου, φονεύσας Πτολεμαῖον τὸν Ἀλωρίτην, ἀνέλαβε τὴν κυβέρνησιν 365-360 π. Χ., καὶ ἐπείσε μαχόμενος κατὰ τῶν Ἰλλυριῶν (Just. VII, 5). — 4) Εἰς τῶν διαδοχῶν, ἐκ τῆς Ὀρεστίδος χώρας καταγόμενος, ἀλλὰ συγγενὴς τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας. Διεκρίθη τὸ πρῶτον εἰς τῶν Θηβῶν τὴν κατάκτησιν, παρηκολούθησεν ἔπειτα Ἀλέξανδρον τὸν Μέγαν ὡς σωματοφύλαξ αὐτοῦ, καὶ συνεπολέμησεν ἐν Γρανικῷ, Ἰσοσῶ καὶ Γαυγαμήλοις (Ἀρρ. Α, 14. Β, 8. Γ, 11. ΣΤ, 6)· ἐπὶ δὲ τῆς ἐκστρατείας κατὰ τῶν Ἰνδιῶν διώκει τμήμα τῆς φάλαγγος καὶ ἐδείχθη ἀνδρείος, ὅπως τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἀφωσιωμένος, καὶ ἐν πᾶσι πιστὸς εἰς αὐτόν. Ἀποθνήσκων δ' ὁ Ἀλέξανδρος, τῷ ἔδωκε τὸν δακτύλιόν του, εἰς δεῖγμα τῆς ἐμπιστοσύνης ἣν ἔτρεφε πρὸς αὐτὸν (Just. ΙΒ, 15.—Curt. X, 4). Οἱ διοικηταὶ τοῦ στρατοῦ, συνεννοηθέντες τότε μετὰ τῆς φάλαγγος ἦν ὁ Μελέαγρος καὶ ἄλλοι ἀρχηγοὶ εἶχον ἐξερθεῖσαι κατὰ τοῦ ἐξ εὐγενῶν συγκειμένου ἱππικοῦ, καὶ ἀποφασίσαντες ν' ἀνακηρυχθῶσι βασιλεῖς ὁ Ἀρριδαῖος, καὶ ὁ εἰσέτι ἀγέννητος υἱὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐκ τῆς Ῥωξάνης, κατέστησαν τὸν Περδίκκην ἐπιμελητὴν τῆς βασιλείας, καὶ διένειμαν τὰς ἐπαρχίας τοῦ κράτους εἰς τοὺς διαφόρους τοῦ Ἀλεξάνδρου στρατηγούς, ὅπως ὑπ' αὐτῶν διοικῶνται. Τότε δ' ὁ Περδίκκας, τὸν Ἀρ-

ριδαῖον συλλαβών, ἐθανάτωσεν αὐτὸν μετὰ τριακοσίων ὁπαδῶν του, καὶ ἐπροσπάθησε νὰ ἐξασφαλίσῃ ἑαυτῷ πάντα τὰ δικαιώματα ἃ τῷ παρέιχεν ἡ νέα του θέσις, καὶ ἐγκατέστησε τὸν Σέλευκον ὡς χιλιάρχον. Τὰ μεγάλα σχέδια τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐγκαταλείψας, περιωρίσθη εἰς τὸ νὰ καταπνίξῃ διὰ τοῦ Πύθωνος τὴν ἐπανάστασιν τῶν κατὰ τὴν ἄνω Ἀσίαν Ἑλληνικῶν ἀποικιῶν. Νυμφευθεὶς δὲ Νικαίαν, τὴν θυγατέρα τοῦ Ἀντιπάτρου, πρωτίστην μέριμναν εἶχε νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ὑπερτάτην ἀρχὴν του. Ἀλλ' αἱ λοιποὶ ἀρχηγοὶ ἀντέπραπτον αὐτῷ, ἀφωρῶντες εἰς ἀνεξαρτησίαν. Μόνος ὁ Εὐμένης ἔμεινε πιστὸς εἰς αὐτὸν καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἀλεξάνδρου, δι' ὃ καὶ ὁ Περδίκκας διέταξε τὸν Ἀντίγονον νὰ κατακτήσῃ ὑπὲρ τοῦ Εὐμένους τὴν Καππαδοκίαν καὶ τὴν Παφλαγονίαν. Ἀλλ' ὁ Ἀντίγονος παρήκουσε, καὶ ὁ Περδίκκας ἐδιόσθη νὰ ἐπιχειρήσῃ ὁ ἴδιος τὴν κατάκτησιν (Πλουτ. Εὐμ. Γ. — Just. XIII 6). — Προσεκλήθη ἐπομένως ὁ Ἀντίγονος πρὸ μακεδονικοῦ δικαστηρίου διὰ τὴν ἀπειθείαν του, δὲν προσήλθεν ὅμως ἀλλ' ἔφυγεν εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ ἐκεῖ συνεμάχησε κατὰ τοῦ Περδίκκου μετὰ τοῦ Κρατεροῦ καὶ τοῦ Ἀντιπάτρου, οἷς συνέπραξε καὶ ὁ Πτολεμαῖος. Τότε ὁ Περδίκκας, διαξυυχοῖς τὴν Νικαίαν, ἐνυμφεύθη τὴν Κλεοπάτραν, θυγατέρα τοῦ Φιλίππου, ἥτις ὅμως ἔσθασε μόνον μετὰ τὴν ἐν Ἀσίᾳ καταστροφὴν του. Ἀναθεὶς δὲ τὸν ἐν Ἀσίᾳ πόλεμον εἰς τὸν Εὐμένην, αὐτὸς ἐστράφη κατὰ τοῦ Πτολεμαίου, ὅστις εἶχε διὰ συνέσεως καὶ πραότητος ἤδη στερεωθῇ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ κερδήσει τὰς συμπαθείας πολλοῦ μέρους τοῦ μακεδονικοῦ στρατοῦ, ἐν ᾧ ἔξ ἐναντίας τοῦ Περδίκκου ἡ ὑπερφία καὶ ἡ ὑπερβολικὴ αὐστηρότης τὴν δυσἀρεσκίαν ἐξήγειρον κατ' αὐτοῦ. Ἐκ Δαμασκού μετέβη μετὰ τῶν δύο συμμάχων του βασιλείων εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐστρατοπέδευσε εἰς Πηλούσιον. Ἀποτυχὼν δὲ νὰ ἐκδιάσῃ διὰ τῶν ὀπλῶν τὴν ὑπέρβασιν τοῦ Νείλου,

κατάρθωσε μόνον παρὰ τῇ Μέμφιδι νὰ διαβῇ μετὰ μέρους τοῦ στρατοῦ του ἐν τῶν ἀδελφῶν βραχύνων τοῦ ποταμοῦ. ἄλλ' ἡ ἄμμος μετακινήθη διὰ τῆς συμπαθείας, ἐδάθυε τὴν κοίτην, καὶ ἄνδρες περὶ τοὺς δισχιλίους ἐπνίγησαν. Ἦναγκάσθη ἐπομένως ν' ἀποστῇ τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ν' ἀποσυρθῇ. Τότε στάσις ἐξερράγη ἐν τῷ στρατῷ, δυσηρεστημένῳ ἐκ τῶν τοσούτων κακοπαθειῶν, καὶ πολλοὶ τῶν ἀρχηγῶν, ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Πύθωνος, τὸν ἐγκατέλιπον, εἰ δὲ μᾶλλον ἐξηρεθισμένοι εἰσώρμησαν εἰς τὴν σικηνὴν του καὶ τὸν ἐφόνευσαν, τῷ 321 (Διόδ. ΙΗ, 36). Ἀφ' οὗ δ' ἐματαιώθησαν καὶ αἱ περὶ κανονισμοῦ τῆς ἀντιβασιλείας διαπραγματεύσεις μετὰ τοῦ Πτολεμαίου, ὁ στρατὸς ἀπεσύρθη ὀπίσω εἰς τὴν Ἀσίαν (Διόδ. ΙΖ, 17. ΙΗ, 4).

Πέρδιξ, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Δαιδάλου, μήτηρ τοῦ Τάλου (Ἀπλδ. Γ, 15, 9). — Ὁ Ὀδίδιος (Met. VIII, 241) συγγέων, ἀποδίδει τὸ ὄνομα εἰς τὸν Τάλων.

Περειργένος Πρωτεύς, κυνικός φιλόσοφος τῆς 6' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδος, ἐκ Παρίου τῆς Μυσίας, κατὰ τοῦ Ἑλλησπόντου τὴν εἴσοδον. Πλάνητα βίον ἄγων, μετέβη καὶ εἰς Παλαιστίνην πρὸς τοὺς Χριστιανούς, καὶ εἰς παντοίους διωγμοὺς ἐξετέθη. Τέλος δ' ἀποκατέστη εἰς Ἀθήνας, ἐνθα καὶ τὸν Αὐλὸν Γέλλιον, τὸν συγγραφεὰ τῶν Ἀττικῶν νυκτῶν, εἶχε μεταξὺ τῶν ἀκροατῶν του. Ἰνα δ' ἐφελκύσῃ τὴν κοινὴν προσοχὴν, ἥ ἴσως ἐκ ζήλου πρὸς τὰς χριστιανικὰς ἀρχὰς ἃς ἐπρέσβευε, καὶ αἵτινες τότε ἔτι δὲν ἐννοοῦντο ἐν Ἀθήναις, κατεφέρετο κατὰ τοῦ τὰς Ἀθηνᾶς εὐεργετοῦντος καὶ ὑπὸ πάντων ἀγαπωμένου Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ (Αἰ. Cell. XII, 11). Εἰς τὰ Ὀλύμπια, τῷ 163 μ. Χ., εἴτε ἐν ἐπιδείξει γοητειῶν, εἴτε ἀφρόνως ἐπιδιώκων γενικὸν θαυμασμόν, ἡ ἴσως καὶ ἐξ ἀπελπισίας διὰ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἀποτυχίαν τῶν διδασκῶν του, ἐρίφθη εἰς τὰς φλόγας καὶ κατεκίχθη. Ὁ σύγχρονός του Λου-

κιανὸς ἔγραψε διάλογον ἐπιγραφόμενον «περί τῆς Περειγρίνου τελευτῆς», ἐν ᾧ παριστᾷ αὐτὸν ὡς ψευδοφιλόσοφον, γόητα καὶ δεισιδαίμονα χριστιανόν. Αὐτοῦ λέγεται ὅν ἐν ἔργον φέρον ἐπιγραφὴν «ἐγκώμιον Πρωτέως τοῦ κυνός», ἀλλὰ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀποκρίτως ἀποδιδόμενον εἰς αὐτόν.

Περεὺς, υἱὸς τοῦ Ἐλάτου καὶ τῆς Λαοδίκης, θυγατρὸς τοῦ Κινύρα, ἀδελφὸς τοῦ Στυμφάλου (Παυσ. — Ἀπολλ. Δ, 9, 1).

Περίακτος, μηχανὴ θεατρικὴ, σχῆμα ἔχουσα πρίσματος τριγωνικοῦ, ἐφ' ἧς ἑκαστῆς δὲ πλευρᾶς ἄλλην ἔχουσα ἐπιγεγραμμένην παράστασιν· ὥστε δύο τοιαῦται ἐκαστέρωθεν τῆς σκηνῆς ἐστήμεναι, ὅταν ἐστρέφοντο, παρίστων μεταβολὴν τῆς σκηνογραφίας (Πολδ. Α, 126. — Vit. V, 7). "Ιδ. Θέατρον.

Περιάνδρος, 1) Ἡρακλείδης, υἱὸς Κυψέλου, γεννηθεὶς τῷ 668 π. Χ. τύραννος τῆς Κορίνθου, διαδεχθεὶς τὸν πατέρα του τῷ 628, καὶ ἀποθανὼν τῷ 584, εἰς ἡλικίαν ἐτῶν 84, ἀφ' οὗ ἐτυράννησεν ἐπὶ 44 ἔτη, εἰ καὶ ὑπάρχουσι χρονολογικαὶ τινεὶ ἀντιφάσεις ὡς πρὸς αὐτόν. Εἶχεν, ὡς περιγράφεται, εὐρὺ τὸ πνεῦμα καὶ ὑψηλὴν τὴν διάνοιαν, ἣν ἀνδρείος ἐν πολέμοις καὶ συνετὸς ἐν τῇ διοικήσει, ἀλλ' ἐνταυτῷ φίλαρχος, ὑπὲρ τὸ συμφέρον τῆς πόλεως τὸ τῆς ἰδίας ἑαυτοῦ τυραννίδος τιθέμενος, δύσπιστος, καὶ εἰς μέτρα ἐνίοτε ἐκτρεπόμενος οὐχὶ πάντοτε ἴδια ἀνδρὸς μεγαλόφρονος. Φίλος τῶν φῶτων καὶ τῶν τεχνῶν, περιγράφεται ὡς πάσης δεισιδαιμονίας ἀπηλλαγμένος, ὀλίγον ὑποκύπτων καὶ οὐχὶ λίαν πειθήνιος εἰς τὸν χαλινὸν τῆς συνεσιώσεως, οὐδ' ἐπίσης λίαν εὐαίσθητος εἰς τῆς ὀρησκείας τὸν χαλινόν. Κατ' ἀρχὰς ἤρξεν ἡπιώτερον τοῦ πατρὸς του. Εἶτα ὅμως, εἰς τὰς συμβουλάς Θρασυβούλου τοῦ τυράννου τῆς Μιλήτου πεπεισθεὶς, ἠθέλησε ν' ἀπαλλαγῇ τῶν πρώτων ἀνδρῶν ἐν τῇ χώρᾳ, καὶ κατέστη τραχὺς καὶ βίαιος, καὶ ἵνα ἐξαφανίσῃ τὰ ἐπίσταντα

θωρικά ἤθη καὶ νόμιμα, ἀπηγόρευσε τὰ συσσίτια καὶ ἄλλα τῆς ἀρχαίας ἀγωγῆς. Προσέτι δὲ, παρὰ τὰς δημοκρατικὰς τοῦ πατρὸς του ἀρχὰς, ἐξέβαλε τὸν λαὸν ἐκ τῆς πόλεως ἄλλ' ἐνομοθέτησεν ἀφ' ἐτέρου διάφορα κατὰ τῆς ἀσωτίας καὶ τῆς πολυτελείας. Ὁ χαρακτήρ του βαθμηδὸν ἐτραχύνθη μέχρις ἐσχάτης ὁμότητος, καὶ παρεδόθη εἰς μέθην, οὐδ' ἔμεινεν ὑγιὲς τὰς φρένας. Πρὸς τὴν σύζυγόν του Μελίσσαν (ἢ Λυσιδην), θυγατέρα Προκλέους

τοῦ τυράννου τῆς Ἐπιδαύρου, προσηγάθη τραχύτατα, καὶ ἐγένετο αἴτιος τοῦ θανάτου αὐτῆς. Προσκαλέσας δ' εἶτα εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Ἥρας τὰς ἐπισημοτέρας γυναῖκας τῆς Κορίνθου, ἐγύμνωσεν αὐτάς καὶ κατέκαυσε πρὸς ἐξιλέωσιν τὰ ἐνδύματα καὶ εἴ τι πολυτιμον εἶχον. Περιεστοιχίζετο δ' ὑπὸ 600 σωματωφυλάκων, καὶ εἶχε τριήρεις, ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν θαλασσῶν. Καὶ ἡγάπα μὲν τὰς στρατιωτικὰς ἐπιδείξεις, ἀλλὰ πόλεμον φαίνεται ὅτι διεξήγαγε πρὸς μόνον τὸν πενθερόν του Προκλῆν, ὡς γεγνημένος αἴτιος τοῦ θανάτου τῆς θυγατρὸς του. Ἐκ τῆς Μελίσσης εἶχε δύο υἱούς, τὸν Κύψελον καὶ τὸν Λυκόφροναν. Τούτους καλέσας παρ' ἑαυτοῦ ὁ Προκλῆς, καὶ φιλοφρόνως ὑποδεξάμενος, τοῖς ὑπέδειξεν ὅτι ὁ φονεὺς τῆς μητρὸς τῶν ἦν ὁ πατὴρ τῶν αὐτῶν. Καὶ ὁ μὲν Κύψελος ἦν ἡττον νοήμων· ἀλλ' ὁ Λυκόφρων ἐδωκεν ὀργῆς ζωηρότατα δείγματα, δι' ὃ ὁ Περιάνδρος τὸν ἀπέβαλε τῆς οἰκίας, καὶ ἀνεκήρυξεν

αυστηροτάτην ποινήν κατὰ παντὸς ὅστις ἤθελε τὸν ὑπεδεχθῆ εἰς τὸν οἶκόν του ἢ τὸν προσμιλήσει. Οὕτως ὑπὸ πάντων ἀπωθούμενος, κατεσχένητο πλάνης ὁ Λυκόφρων καὶ ἐγκαταλείψας εἰς τὰς στοάς. Τοῦτο ἐλύπησε τὸν πατέρα, δι' ὃ, προσελθὼν, τὸν προσεκάλεσε νὰ ἐπανέλθῃ πάλιν πλησίον του, ἀλλ' ἐκεῖνος τῷ ἀπήντησε μόνον ὅτι αὐστηρῶς θὰ τιμωρηθῇ διότι προσωμίλησε τὸν Λυκόφωνα. Ὁ πατὴρ λοιπὸν τὸν ἀπέπεμψε εἰς Κέρκυραν, ἣτις τότε διετέλει ὑπὸ τὴν Κόρινθον, καὶ ἐκεῖ τὸν ἀφῆκεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη· τὸν δὲ Προκλήν ἐνίκησε καὶ ἐξώγησε. Μετὰ ἔτη ὅμως, γέρον ἤδη, καὶ βλεπόντων ἡρμωμένων τὸν οἶκόν του καὶ ἑαυτὸν διαδόχου ἐστερημένον, ἐπεμψε τὴν θυγατέρα του πρὸς αὐτὸν, ἵνα τὸν πείσῃ νὰ ἐπιστρέψῃ. Ἀλλ' ὁ Λυκόφρων ἡρνήθη νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Κόρινθον ἐν ὅσῳ ἦν ἐκεῖ ὁ φονεὺς τῆς μητρός του. Τότε ἐκήρυξεν ὁ Περίανδρος ὅτι καταλείπει τὸν θρόνον εἰς τὸν Λυκόφωνα, αὐτὸς δ' ἀποσύρεται εἰς τὴν Κέρκυραν. Οἱ Κερκυραῖοι ὅμως, ἐκ φόβου μὴ ἔλθῃ πρὸς αὐτοὺς, ἐδολοφόνησαν τὸν υἱόν. Ἀντεκδικούμενος δ' ὁ Περίανδρος, ἐπεμψε τριακοσίους παῖδας τῶν ἐπισημοτέρων οἰκίων τῆς Κερκύρας εἰς Ἀλυάττην, τὸν βασιλεῖα τῆς Λυδίας, ἵνα κατὰ τὸ ἀνατολικὸν ἔθνος ἀποτμηθῶσι. Καὶ τούτους μὲν ἔσωσαν οἱ Σάμιοι καὶ ἀπέδωκαν εἰς τὴν πατρίδα των· ὁ δὲ βασιλεὺς, ὃν ὡς τὸν πλουσιώτατον, σοφώτατον καὶ εὐδαιμονέστατον τῶν Ἑλλήνων ὕμνουσιν οἱ τότε σύγχρονοι ποιηταί, ἀπέθανε καταβεβλημένος ὑπὸ θλίψεως καὶ τύψεων τοῦ συνειδότος, καὶ μόνον ἐπ' ὀλίγα ἔτη διετήρησε μετ' αὐτὸν τὴν ἀρχὴν ὁ ἀνάξιος ἀνεψιὸς του Ψαμμήτιχος. Ἐπὶ τῶν τελευταίων ἔτι ἡμερῶν τῆς βασιλείας του οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Μιτυληναῖοι ἐξελέξαντο αὐτὸν ὡς διαιτητὴν ἐπὶ τῆς ἀμφισβήτησεως ἣν εἶχον περὶ τοῦ Σιγείου, καὶ παρεδέχθησαν τὴν ἀπόφασίν του, καθ' ἣν ἐκάτεροι ὥφειλον νὰ διατηρήσωσιν ὅ, τι κατεῖχον. Οἱ Κορίνθιοι ἐπέγραψαν εἰς τὸ μνημῆμα του

ἐπιτάφιον (Διογ. Λαέρτ. Α, 7), ἐν ᾧ ὕμνουσιν τὴν σοφίαν αὐτοῦ καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν. — Ὁ Περίανδρος πολλὰ καὶ μεγάλα ἐπραξε πρὸς ἐμφύχωσιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς θαλασσοπλοίας, ἐπεμψεν ἀποικίας, ἠνέωξε διώρυγας, καὶ τὸν ἰσθμὸν τῆς Κορίνθου ἐπεχείρησε νὰ διατμήῃ, ἀλλὰ τέλος ἀπέσχε τοῦ ἔργου. Ἐπροστάτευσεν δὲ καὶ τὰ ἔργα τῆς διανοίας καὶ τέχνης, καὶ εἰς ἱδρυσιν μεγάλων μνημείων ἔχαιρε, θεωρῶν αὐτὰ καὶ ὡς τρόπον τοῦ νὰ προμηθεύῃ ἐργασίαν εἰς τοὺς πτωχοὺς, καὶ νὰ φορολογῇ δὲ τοὺς πλουσίους. (Ἰδ. Ἀρ. 10). Ὑπὸ τῶν ἀρχαίων μνημονεύεται ὡς εἰς τῶν ἐπτὰ σοφῶν, οὐχὶ ὅμως ὑπὸ πάντων. Ὁ Πλάτων (Πρωτ. 343) οὐδόλως τὸν καταριθμεῖ μετ' αὐτῶν, ἄλλοι δ' ἄλλον ὁμώνυμόν του ἀντ' αὐτοῦ ἐκλαμβάνουσι (Ἰδ. Ἡρόδ. Α, 20. Γ, 48-51. Ε, 92, 6. 7). — 2) Τύραννος τῆς Ἀμβρακίας, πιθανῶς σύγχρονος τοῦ Κορίνθιου (Αἰλ. π. 1. ΙΒ, 35).

Περίαντις, θυγάτηρ τοῦ Φέρητος, μήτηρ τοῦ Πατρόκλου (Ἀπλ. Γ, 13, 8).

Περίβοια, 1) θυγάτηρ τοῦ Εὐρυμέδοντος, καὶ ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος μήτηρ τοῦ Ναυσιότου (Ὀμ. Ὀδ. Η, 56. — 2) θυγάτηρ τοῦ Ἀχαισάμενου, σύζυγος τοῦ Ἀξιοῦ, μήτηρ τοῦ Πελάγονος, ἡγεμόνος τῶν Πατιῶν (Ὀμ. Ἰλ. Φ, 141). — 3) θυγάτηρ Ἰππονόου, σύζυγος Οἰνέως, μήτηρ τοῦ Τυδέως (Διόδ. Δ, 35. — Ἀπλ. Α, 18, 4). — 4) θυγάτηρ τοῦ Ἀλκαθόου, ἑγγονος τοῦ Πέλοπος, γυνὴ τοῦ Τελαμῶνος, μήτηρ τοῦ Αἴαντος (Παυσ. — Ἀπλ. Γ, 12, 7). Παρὰ δὲ Πινδάρῳ καὶ Σοφοκλεῖ καλεῖται Ἐρίβοια, θυγάτηρ Πορθόωνος, — 5) γυνὴ Πολύδου, τοῦ βασιλέως τῆς Κορίνθου, ἡ ἀναθρέψασα τὸν ἀνευρεθέντα Οἰδίπουν, υἱὸν τοῦ Λαίου (Ἀπλ. Γ, 5, 7). — 6) μία τῶν Ναϊάδων, γυνὴ τοῦ Ἰκαρίου, μήτηρ τοῦ Θόαντος, Ἀλήτου, Δαμασίπου καὶ τῆς Πηνελόπης (Ἀπλ. Γ, 10, 6).

Περίβλημα, τὸ ἐνδυμα τῶν ἀνδρῶν

ὁ ἔφερον ὑπὲρ πάντα τὰ ἄλλα, ὡς αἱ γυναῖ-
κες τὸν πέπλον. Ἦν ἐξ ἐρίου, τετράγωνον
1. 2.

ἢ ἐπίμηχες, ἐπιπορπούμενον κατὰ τὸν τρά-
χηλον ἢ ὑπὲρ τὸν ὤμον, καὶ πτυσσόμενον
ὑπὲρ τὸ σῶμα, κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ φέρον-

τος καὶ τὴν κατάστασιν
τῆς ἀτμοσφαίρας, εἴτε 1) ἀπλῶς ἀπὸ τοῦ τραχήλου
κρεμάμενον ὑφ' ὅλον τὸ
σῶμα, εἴτε 2) ὑπὸ τὴν δε-
ξιὰν μάλην, εἴτε 3) ἀπὸ
τοῦ δεξιοῦ ὤμου εἰς τὸν
ἀριστερόν ριπτόμενον.

Περιδραχόνιον,
μέρος τοῦ ὀπλισμοῦ, καλύ-
πτον τὸν βραχίονα ἀπὸ τοῦ

ἀγκῶνος μέχρι τῆς χειρὸς, ἐν χρήσει μάλιστα
παρὰ τοῖς Πέρσαις (Ξενφ. Κρπ. ΣΤ, 4,
2), εἴτα δὲ καὶ παρὰ τοῖς
Ῥωμαίοις μονομάχοις. Τὸ
εἰκονιζόμενον εὐρέθη ἐν Πομ-
πήϊ. καὶ μετ' αὐτοῦ καὶ κρί-
ται πρὸς ἀνάδασιν αὐτοῦ.

Περιγόνη, θυγάτηρ τοῦ
ἁγίου Σίνιδος, ὃν ἐφόνευ-
σεν ὁ Θησεύς, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς υἱὸν τὸν Ἰα-
ξον, καὶ τὴν ἐνύμφευσεν ἔπειτα μετὰ Δηϊο-
νέως, τοῦ υἱοῦ τοῦ Εὐρύτου (Πλούτ. Θησ. Δ).

Περίδεςπνον, δείπνον παρατιθέμενον
μετὰ τὸν ἐνταφιασμόν εἰς τοὺς συγγενεῖς
τοῦ ἀποθανόντος ἐντὸς τῆς οἰκίας τοῦ ἐγγυ-

τέρου ἐξ αὐτῶν (Δμσθ. π. στφ. 288). Ἡ
εἰκὼν, ἀνάγλυφον ἐπιτύμβιον. Τὴν νεκρὰν
ἀντιπροσωπεύει ἡ πρὸς ἀριστερὰ καθήμενη.

Αἱ ἐπὶ τῆς ἄνω ταινίας γλυφαὶ παριστῶσιν,
ὡς κοσμητικὰ αὐτῆς ἀντικείμενα, τὰ συνήθως
ἐντιθέμενα εἰς τοὺς τάφους.

Περίδεραιον, τὸ περὶ τὸν λαιμὸν κό-
σμημα τῶν γυναικῶν.

Περίζωμα, ἡ ὀθὼνη ἣν κρεμῶσιν ἀπὸ
τῆς ὀσφύος εἰς τὸ ἔμπροσθεν μέρος τοῦ σώ-

ματος οἱ μάγειροι, οἱ χειρονακτικῶς ἐργαζό-
μενοι, εἰς προφύλαξιν τῶν ἐνδυμάτων, ἢ ἐμ-

προσθέλλα ('Αθην. Ζ. σ. 290), ὡς φέρου-
σιν ἐν τῇ εἰκόνι οἱ σιδηρουργοὶ τοῦ Ἡφαίστου.

Περιηγητής, ὁ τοὺς ξένους περιάγων
καὶ δεικνύων καὶ ἐξηγῶν αὐτοῖς τόπου τινοὺς
τὰ ἀξιόθεατα, ὁ παρὰ Σικελοῖς Μυστα-
γωγὸς λεγόμενος, πρὸ πάντων ὅτε ἡρμή-
νευε τὰ ἐγχώρια ἱερά. Περιηγητής δὲ ἦν
καὶ αὐτὸς ὁ περιηγούμενος καὶ τὰς παρατη-
σεις αὐτοῦ καταγράφων, ὡς ἦν ὁ Διονύ-
σιος κλπ.

Περικλῆς, 1) υἱὸς τοῦ Αἰδίου καὶ
τῆς Ἐναρέτης, ἧ τοῦ Κυνόρτα, βασιλέως
τῆς Μεσσηνίας, σύζυγος Γοργοφόνης, τῆς
θυγατρὸς τοῦ Περσέως, καὶ πατὴρ τοῦ Ἀ-
φάρειος καὶ τοῦ Λευκίππου ('Απολλδ. Α, 4, 5). — 2) Ἡνίοχος τοῦ Μενονίεως, βασι-
λέως τῶν Θηβῶν, ὁ τραυματίσας Κλύμενον,
τὸν βασιλεῖα τῆς Ὀγχηστῆς ('Απολλδ. Β. 4, 11). — 3) Πατὴρ τοῦ Βώρου ('Ομ. Ἰλ. Π. 177). — 4) Ἐκ Κύμης, κτίστης τῆς πόλεως
Ζάγκλης ἐν Σικελίᾳ (Θουκ. ΣΤ, 4).

Περικοῦροι, δῆμος ἀττικὸς τῆς Ἀ-
καμαντίδος φυλῆς, κληθεῖς κατὰ Πειρίθουν,
τὸν φίλον τοῦ Θησέως (Λουκ. — Στεφ. Βυζ.).

Περιϋόντες, δικασταὶ ἐν Ἀθήναις
κατ' ἔτος 30 κληρούμενοι, ἀπὸ δὲ τῶν Ἀ',
«μίσει τοῦ ἀριθμοῦ», 40, περιερχόμενοι
εἰς τοὺς δῆμους καὶ δικάζοντες τὰς μέχρι
10 δραχμῶν δίκας, καὶ τὰς μικρὰς ποινικάς
(Ἀρστ. Πολιτ. Δ, 13, 2. — Πολυδ. — Δμσθ.
Πνταίν. 976).

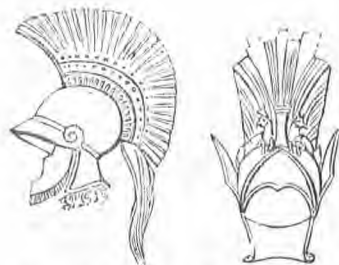
Περικάρπιον, κόσμημα τῶν γυναι-
κῶν περὶ τὸν καρπὸν τῆς χειρὸς. Ἰδ. Ψ' ἐλ-
λιν.

Περικεφαλαία, ἡ γενικὴ ἐπωνυμία

τοῦ ἀμυντικοῦ ὅπλου τοῦ προστατεύοντος τὴν
κεφαλὴν. Ἐπὶ τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων ἡ λε-

γομένη αὐλὼπις εἶχεν ὑπὸ τὸ κράνος
τὸ καλύπτον τὸ κρανίον προσωπίδα μετὰ δύο
ὀπῶν διὰ τοὺς ὀφθαλμούς, ἣτις καταδιβαζο-
μένη ἔκρυπτε πᾶν τὸ πρόσωπον. Ἐπὶ κορυ-

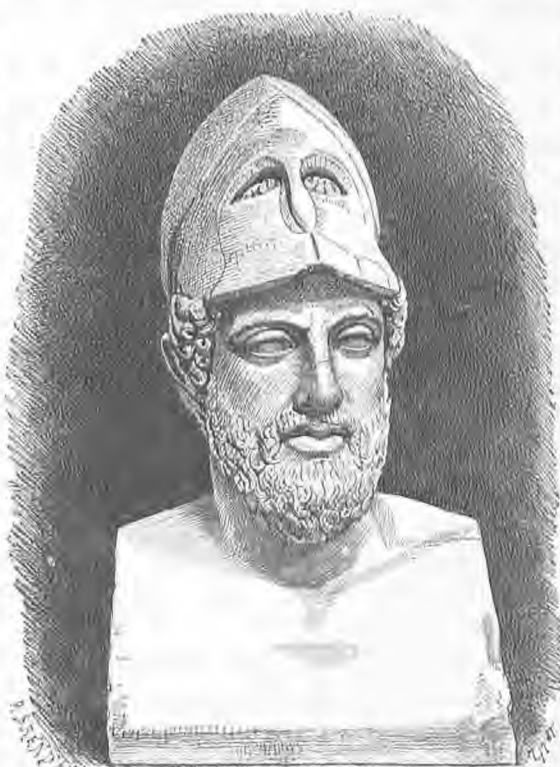
φῆς δὲ τὸ κράνος εἶχε τὸν λεγόμενον κῶ-
νον, εἰς ὃν προσηλοῦτο ὁ λόφος, ὃν ἀπετέ-
λουν ἵππουρις, μία ἢ καὶ πλείονες, μέχρι
τριῶν εἰς τὰ ἔμπροσθ προεῖχε τὸ γεῖσον,
καλύπτον τὸ μέτωπον, ἐκατέρωθεν τὰ παρα-
γναθίδια. Τὸ κράνος εἶχε συνήθως γλυ-
πτικόν τι κόσμημα, ὃ ἐκαλεῖτο φαλὸς, καὶ
ὅτε εἶχεν ἀνὰ ἐν ἐκατέρωθεν, ἐλέγετο ἁμ-
φίφαλον. Ἀπετέλει δ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
ὁ φαλὸς μέρος τοῦ λόφου ('Ομ. Ἰλ. Ν, 132.
614. Π, 216).

Περικλείδης, ὁ ὑπὸ τῶν Σπαρτια-
τῶν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους πεμφθεὶς ἵνα ζῇ-
τήσῃ τὴν ἐπικουρίαν κατὰ τῶν Εἰλωτῶν
(Ἀρστ. Λυσ. 1140. — Θουκ. Δ, 117).

Περικλῆς, Ἀθηναῖος, υἱὸς Ἐανθίπ-
που, τοῦ ἐν Μυκάλῃ νικήσαντος, καὶ Ἀγα-
ρίστης, τῆς ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἀλκμαϊονι-
δῶν, ἀνετράφη καὶ ἐδιδάχθη ἐν τῇ νεότητι
τοῦ ὑπὸ Ζήνωνος τοῦ Ἐλεάτου, ὑπὸ τοῦ
μουσικοῦ Δάμωνος, ὅστις ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ ἐγ-
κρατέστερος τῆς μουσικῆς θεωρίας κατὰ τοὺς
τότε καιροὺς, καὶ ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου Ἀνα-
ξαγόρου, φωτίσαντος τὸ πνεῦμα αὐτοῦ κατὰ
τῶν τοῦ ὄχλου δεισιδαμονίων καὶ εἰς τὴν
ἀληθῆ τῶν πραγμάτων ἐπίγνωσιν. Διακρι-
θεὶς κατ' ἀρχὰς εἰς διαφόρους ἐκστρατείας,
ἐν ἡλικίᾳ ὠριμωτέρᾳ, μετὰ τὴν ἐξορίαν τοῦ
Θεμιστοκλέους, καὶ ἄφ' οὗ ὁ Ἀριστείδης
ἀπεσύρθη τῶν δημοσίων, ἐστράφη πρὸς τὴν

πολιτικὴν, κατὰ τὸ ἔτος 469 π. Χ. Τότε τῶν Ἀθηνῶν προϊστάμενος ὁ Κίμων, ἡγωνίζετο ν' ἀποτρέψῃ τῶν συμπολιτῶν τοὺς φιλοπολέμους διαθέσεις εἰς πόλεμον κατὰ τῶν Περσῶν, σῶζων οὕτω τὴν μετὰ τῶν Ἑλλήνων ὁμόνοιαν, καὶ προλαμβάνων ἀνατροπὰς ἐσωτερικῆς. Εἰς τοῦτον ἀντετάχθη ὁ Περικλῆς. Καί τοι δ' ἐκ γενετῆς καὶ ἐκ διαθέσεως ἀριστοκράτης καὶ ὀλίγων ἐντερπόμενος εἰς συνομιλίαν μετὰ τῶν δημοτικῶν τάξεων, οὐχ ἥττον ἀντελήφθη τῆς δημοτικῆς μερίδος, καὶ χρηματικῆς χορηγίας εἰς τοὺς δήμους, ὡς τὴν τῆς διωδετίας εἰς τὰ Διόνυσια, προτείναν καὶ ἐπιτυχῶν, καὶ

καὶ ἡ ἀντιδημοκρατικὴ ἰσχὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου (Θουκ. Α, 102). Ἐκτοτε, καὶ μέχρι τοῦ θανάτου του, ἔμεινε διευθύνων τὰς ἐξωτερικὰς, ἰσχυρὸς τὸν λόγον καὶ τὴν ἐνέργειαν. Ὁ Κίμων, μετὰ τὴν ἀνάκλησίν του, ἐστρεψε τὴν ῥοσκόλην τοῦ μάλλον πρὸς τὸ ἐξωτερικόν. Ἰκανὸν καὶ ἐμπειρον ὁδηγὸν εἶχεν ἔτι ἡ ἀριστοκρατία τὸν Θουκυδίδην, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐξωρίσθη τῷ 443. Ὁ δὲ Περικλῆς, συμφῶνως πρὸς τὰς διαθέσεις τοῦ ὁδημοῦ, ἔτεινεν εἰς τὸ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὴν πατρίδα τοῦ τὴν κυριαρχίαν ἐπὶ πάσης τῆς Ἑλλάδος. Εἰς τῶν

τὴν συμμετοχὴν τῶν ἀπορωτέρων εἰς τὰ δημόσια διενεργήσας, προσεκλήσατο τῶν πολλῶν τὴν ἀγάπην (Πλούτ. Περ. Ζ, κλ.). Συνετάχθη δὲ κατὰ τοῦ Κίμωνος, ὅτε οὗτος, ἐπὶ τῆς κατακτήσεως τῆς Θάσου, κατηγόρηθ' ὡς δωροδοκηθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας (Πλούτ. Κίμ. ΙΔ)· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ ἰδρύου πρὸ πάντων ὅτι ἡ προτροπὴ τοῦ Κίμωνος, καὶ παρὰ τὰς συμβουλὰς τοῦ Περικλέους, τοῖς Σπαρτιάταις κατὰ τῶν Μεσσηνίων πεμφθεῖσα ἐπικουρία ἐπανεκάμψεν ἀπραγμῶς ἐπὶ προφάσει μηδαμινῇ (τῷ 461), καὶ διὰ τοῦτο ὁ Κίμων ἐξωστραχίσθη, τῷ 459, καὶ μικρὸν μετὰ ταῦτα, προτάσει τοῦ Ἐφιάλτου, κατηργήθη

ἐτησίαν στρατηγῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκλεγόμενος, ἦν συνήθως ἐπὶ κεφαλῆς πασῶν τῶν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων. Κατ' ἄρχας, — ὡς τινὲς παραδέχονται, — μετὰ τὴν 30ετὴ εἰρήνην (Πλούτ. Περ. ΙΖ) ἀπειράθη νὰ συνενώσῃ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα ὑπὸ τῶν Ἀθηνῶν τὴν ἡγεμονίαν, ἀλλ' ἀπέτυχε. Τότε ἐνέκυψεν εἰς τὸ νὰ συνδέσῃ διὰ συνθηκῶν καὶ διὰ τῶν δημοκρατικῶν ἀρχῶν ὅτι πλείστας Ἑλληνικὰς πόλεις μετὰ τῶν Ἀθηνῶν ἢ εἰς τὸ νὰ ὑποτάξῃ αὐτάς. Ἀλλὰ κατεσπευσμένως καὶ μεμακρυσμένως ἐπιχειρήσεις δὲν ἐνέκρινεν, ὡς τὴν ἐκστρατείαν εἰς Αἴγυπτον (455). Ἀμα ἐπελθούσης τῆς πρὸς τὴν Σπάρτην ῥήξεως, συνωμολογήθη

συμμαχία μετὰ τοῦ Ἀργεῖος καὶ τῆς Θεσσαλίας (Θουκ. Α, 102). ἐκυριεύθη ἡ Αἴγινα, καὶ τὰ Μέγαρα προσήλθον εἰς τὰς Ἀθῆνας (Θουκ. Α, 105). Ὁ κατὰ τῆς Σπάρτης πόλεμος εἶχεν ἤδη ἐκτραγῆ τῷ 457, ὅτε οἱ Σπαρτιῆται εἶχον ἐκστρατεύσει ὑπὸ τὸν Νικερμήδην κατὰ τῶν εἰς τὴν Δωρίδα εἰσβαλόντων Φωκίων, οἱ δ' Ἀθηναῖοι τοῖς ἀπέκωψαν τὴν ἐπιστροφὴν. Εἰς τὴν ἐν Τανάγρα μάχην (457) ἐπολέμησεν ὁ Περικλῆς γενναϊότατα, ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι ἡττήθησαν διὰ προδοσίας. Μετὰ ταῦτα ὁ πόλεμος ἐξηκολούθησεν ἐπιτυχέστερον δι' αὐτούς. Ἡ Βοιωτία, ἡ Φωκίς καὶ ἡ Λοκρὶς ἠναγκάσθησαν νὰ προσέλθωσιν εἰς τοὺς Ἀθηναίους, καὶ ὁ Περικλῆς ἐπιτυχῶς ἐξεστράτευσεν εἰς Σικυώνα, εἰς Ἀκαρνανίαν, καὶ ἴσως κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον τρόπον καὶ εἰς τὸν Πόντον (Πλούτ. Περ. Κ) τῷ δὲ 451 διεπράξατο ὁ Κίμων πενταετὴ ἀνακωχὴν. Διὰ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν συμμάχων τῶν αἱ Ἀθῆναι εἶχον καταστῆ ἡ σπουδαιότερα τῶν κατὰ ξηρὰν Ἑλληνικῶν δυνάμεων, ἀλλὰ δὲν διέμειναν εἰς τὴν θέσιν ταύτην ἐπὶ πολὺ. Ἐν Θήβαις ἐξανέστησαν οἱ ἐξόριστοι ἐλιγάρχει μετὰ τῆς φατρίας τῶν κατὰ τῶν δημοκρατῶν καὶ τῆς τῶν Ἀθηναίων κυριαρχίας, καὶ τῷ 447 ὁ Τολμίδης ἐνίκηθη κατὰ κράτος καὶ ἐφρονεῦθη εἰς τὴν ἐν Κορωνεῖα μάχην, τὴν συγκροτηθεῖσαν ἀπροπαρασκευάως, καὶ παρὰ τὴν γνώμην τοῦ Περικλέους. Τότε ἀπεσπάσθησαν καὶ ἡ Φωκίς καὶ ἡ Λοκρὶς, καὶ προσέει καὶ τὰ Μέγαρα καὶ ἡ Εὐβοία· οἱ δὲ Σπαρτιῆται ἐπέδραμον εἰς τὴν Ἀττικὴν. Καὶ κατὰρθωσεν μὲν ὁ Περικλῆς νὰ πείσῃ διὰ δωροδοκίας τὸν Πλειστοάνακτα καὶ τὸν Κλεάνεριν δαν ν' ἀποσυρθῶσι, καὶ ὑπέταξεν ἐκ νέου τὴν Εὐβοίαν· ἀλλ' ἀφ' ἐτέρου συνωμολογήθησαν κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους 445 σπονδαὶ τριακοντοῦταις, καθ' ἃς οἱ Ἀθηναῖοι ὑπεχρεοῦντο ν' ἀποστῶσι πασῶν τῶν ἐν Πελοποννήσῳ κτήσεων αὐτῶν, καὶ ν' ἀφήσωσι τὰ Μέγαρα, τὴν Βοιωτίαν, τὴν Λοκρί-

δα καὶ τὴν Φωκίδα ἐκτὸς τοῦ δεσμοῦ (Θουκ. Α, 114.—Πλούτ. Περ. ΙΙ). Οὕτως ἀποτυχούσαι αἱ Ἀθῆναι εἰς τὸ σχέδιον τοῦ νὰ καταστῶσι δυνάμεις τῆς στερεᾶς, ἠναγκάσθησαν νὰ στραφῶσι πάλιν πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ ὁ Περικλῆς δὲ κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως συνδέσῃ μετ' αὐτῶν ὅτι στενωτέρον τὰς ἐπιθαλασσίους πόλεις. Ὑπὸ τὴν διοίκησιν αὐτοῦ ἡ ἡγεμονία ἀπέβη βαθμηδὸν ἀρχὴ (Θουκ. Α, 97), οἱ ἐλευθεροὶ σύμμαχοι ἐγένοντο ὑπήκοοι, καὶ αἱ πολεμικαὶ συνεισφοραὶ αὐτῶν ἐγένοντο φόροι, ὁ Περικλῆς δ' ὑπεστήριξε τὴν ἀρχὴν ὅτι αἱ Ἀθῆναι ὀφείλιν βοήθειαν τοῖς συμμάχοις καὶ προστασίαν, καὶ οὗτοι ταῖς Ἀθῆναις ὑπακοὴν καὶ φόρον. Ἡδὲ ἐπὶ Κίμωνος ἀπητεῖτο παρ' αὐτῶν νὰ χορηγῶσι μόνον κενὰς τριήρεις καὶ χρήματα, δι' οὗ ἐντελῶς ἀφωπλίσθησαν, πλὴν μόνον τῆς Χίου τῆς Λέσβου καὶ τῆς Σάμου· τὸ δὲ συμμαχικὸν ταμεῖον, προτάσει τῶν Σαμίων, μετήνεχθη τῷ 460, ἀπὸ τῆς Δήλου, ἐνθα ἦν καταθεμιμένον, εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἐθεωρεῖτο ἕκτοτε ὡς ἰδιοκτησία τῶν Ἀθηναίων, ἧς ἐποιούντο χρήσιν καὶ κατὰ τῶν συμμάχων αὐτῶν (Πλούτ. Περ. ΙΒ). Μέχρις ἀρχῆς τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ὁμοῦς ὁ φόρος δὲν ἡῤῥήθη πολὺ. Ἀπὸ τῶν πλείστων συμμαχιδῶν πόλειον ἀφῆρέθη ἡ δικαστικὴ ἐξουσία, καὶ ἐδιόζοντο νὰ καταφεύγωσιν εἰς τὰ ἐν Ἀθῆναις δικαστήρια. Ἐπειμὸν δ' εἰς τὰς πόλεις οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ἐπιτηρητὰς καὶ μυστικούς κατασκόπους, τοὺς ἀπειθοῦντας ἠνάγκαζον διὰ βίας εἰς ὑποταγὴν, εἰ καὶ οὐχὶ μετὰ τῆς ὁμότητος ἐκείνης μεθ' ἧς προσηνέχθησαν ἐν μετέπειτα χρόνοις. Τοὺς ἀποστάντας Σαμίους, Εὐβοεῖς, Αἰγινήτας καὶ Ναξίους καθυπέταξεν αὐτοῖς ὁ Περικλῆς, καταναυμαχήσας τὸν στόλον τῆς Σάμου πρὸ τῆς Τραχίας, μικρᾶς νήσου παρὰ τῇ Σάμῳ, καὶ ἐπὶ δύο μῆνας τὴν νῆσον πολιορκήσας (Θουκ. Α, 115). Εἰς ἐξασφάλισιν τῶν ἀβεβαίων καὶ ἀποσικιρτώντων συμ-

μάχων συνετέλουν καὶ αἱ κληρουχίαι, ἐξ ὧν ὠφελοῦντο καὶ τῶν πολιτῶν οἱ ἥττον εὐποροί. Οὕτως ἐπεμψεν ὁ Περικλῆς 2000 κληροῦχους εἰς Εὐβοίαν, 1000 εἰς τὴν Χερσόνησον, 500 εἰς τὴν Νάξον, 250 εἰς τὴν Ἄνδρον, 1000 εἰς τὴν Θράκην. Ἐπέμψθησαν δὲ καὶ τῷ 443 ἄποικοι εἰς Θουρίους, καὶ τῷ 437 εἰς Ἀμφίπολιν· ἀλλ' οὗτοι ἦσαν ἄλλαι κατηγορίαι, διότι συνέκειντο ἐκ κατοίκων διαφόρων χωρῶν τῆς Ἑλλάδος (Πλούτ. Περ. ΙΑ). Ἐκ τῶν ἐννέα ἀρχόντων οὐδέποτε διετέλεσεν ὁ Περικλῆς, ἀλλ' ὡς στρατηγός, ὡς διευθύνων τὰ τῶν προσόδων καὶ τὰ τῶν δημοσίων οἰκοδομῶν, ἐξήσκει ὑπερτάτην ἐπιτροπὴν εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς πόλεως. Εἰς τὰ καθέκαστα ὁμως σπανίως ὁ ἴδιος ἀνεμειγνύετο, καὶ ἐνεπιστεύετο αὐτὰ εἰς τοὺς πολιτικούς φίλους του, τὸν Ἐφιάλτην, τὸν Χαρίνων, τὸν Μένιππον. Διὰ τὴν βαθύτην του σύνεσιν ὁμως καὶ τοῦ χαρακτήρος του τὴν ἀξιοπρέπειαν ἦν πάντοτε ἡ ψυχὴ καὶ ὁ ἀνώτατος ὁδηγὸς τῆς μερίδος εἰς ἣν ἀνήκεν. Οὐδέποτε ἀνείχετο νὰ τὸν παρασύρῃ τοῦ ὄχλου τὰ πάθη, ἐξ ἐναντίας διὰ πολιτικῆς φρονήσεως διηθύνειν αὐτὸν χωρὶς νὰ τὸν κολακεύῃ. Γενικῶς δ' ἀνεγνωρίζετο τὸ ἀδαρδοσκητὸν αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀκρίβεια καὶ εὐθύτης του περὶ τὴν διαχείρισιν τῶν δημοσίων χρημάτων (Θουκ. Β, 60, 65. — Ἀριστ. Νεφ. 835). Τὸ σύστημά του ἦν νὰ καταστήσῃ τὰ δημόσια πράγματα προσιτὰ εἰς πάντας τοὺς πολίτας, ζωογονῶν διὰ τοῦτου καὶ ἐνισχύων τὴν πολιτείαν. Ὑπεκκαίων ὁμως τὴν φιλαρχίαν τοῦ πλήθους, καὶ τὰ ὕλικά αὐτοῦ συμφέροντα καὶ τὰς ὀρέξεις ἐξυπηρετῶν, δὲν ἠδύνατο ν' ἀγνοῇ ὅτι ἀνέπτυσσε παρ' αὐτῷ δυνάμεις αἰτινὰς θ' ἀπέβαινον καταστρεπτικαὶ ἅμα ἐπαυον χαλιναγωγούμεναι ὑπ' ἰσχυρᾶς χειρὸς καὶ ὑπὸ φρονήσεως ἐπιβαλλομένης. Πᾶσαι αἱ τοῦ πολιτεύματος διατάξεις μετεβλήθησαν ἐπὶ τὸ δημοκρατικώτερον· τοῦ Ἀρείου Πάγου περιωρίσθη ἡ δικαιοδοσία· ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἀνετέθη κυρίως εἰς τὰ δημοτικὰ δικαστήρια· τὰ δημό-

σια βάρη ἐπερρίφθησαν διὰ τῶν λειτουργιῶν σχεδὸν ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς πλουσίους· ἀγνοεῖται δ' ἂν, ἢ κατὰ πόσον, εἰς τοὺς ἐπ' αὐτοῦ χρόνους πρέπει ν' ἀποδοθῇ ἡ καθιέρωσις τῆς κληρώσεως ἀντὶ τῆς ἐκλογῆς, ἢ διὰ τὰς τῶν νομοθετῶν, τῶν νομοφυλάκων, τῆς παρανόμων γραφῆς καὶ ἄλλων ἀναλόγων. Ἰνα δὲ καταστήσῃ εἰς πάντα τὸν λαὸν ἐφικτὴν τὴν δημόσιον ὑπηρεσίαν, προὔκάλεσε χρηματικὰς ἀμοιβὰς δι' αὐτήν, κατ' ἀρχὰς τὸν δικαστικὸν μισθὸν (τριώδωλον ἡλιαστικόν), ἴσως τῷ 459· εἶτα τὸ βουλευτικόν, τὸν στρατιωτικὸν μισθόν, καὶ τέλος τὸ θεωρικόν, διὰ τὴν εἰσόδον εἰς τὸ θέατρον· ἀλλὰ βεβαίως δὲν μαρτυρεῖται ὅτι πάντα ταῦτα εἰσῆχθησαν ἐπὶ τῆς διοικήσεως τοῦ Περικλέους. Οὕτω διὰ τῶν μισθῶν καὶ τῶν κληρουχιῶν καὶ τοὺς ἀπορωτέρους εἰς τὸν δημόσιον βίον εἰσαγαγὼν, ἐφρόντισε δι' ἄλλων ἐπιχειρήσεων νὰ θεραπεύσῃ, ἀνάγκας τοῦ λαοῦ καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν πόθον αὐτοῦ πρὸς ἀπολαύσεις, δι' ὧν ἐπροσπάθησε νὰ καλλιεργήσῃ τῶν πολλῶν τὴν φιλοκαλίαν, ὡς· καὶ τὴν ἐθνικὴν φιλοτιμίαν αὐτῶν. Καὶ πρῶτον μὲν συνεπλήρωσε τὴν ὑπὸ τοῦ Κίμωνος ἀρξαμένην οἰκοδομὴν τῶν μακρῶν τε ἰσχυῶν, δι' ὧν ὄχυρως συνεδέοντο μετὰ τῶν Ἀθησίων ὁ Πειραιεὺς καὶ τὸ Φάληρον (457), εἰς τὰ δύο προσθεῖς εἶτα καὶ ἄλλο τρίτον, τὸ διὰ μέσου, ἀντικαταστήσαν, ὡς λίαν μακροσπῆμον, τὸ Φαληρικόν (Θουκ. Α, 89. Πλούτ. Θεμ. ΙΒ). Εἶτα δ' ἐπεμελήθη τῆς κατακοσμήσεως τῆς πόλεως διὰ λαμπρῶν ναῶν, ἱερῶν ἀναθημάτων, καλλιτεχνημάτων καὶ τελετῶν. Ὁ Παρθενών, συμπράξει τοῦ Φειδίου, ἐπὶ τοῦ κέντρου τῆς Ἀκροπόλεως, καὶ τὸ Ὁδεῖον ὑπὸ τοὺς νοτιανατολικοὺς πρόποδας αὐτῆς ἐνηγέρθησαν ἀπὸ τῶν ἐτῶν 445-437, τὰ Προπύλαια τῷ 437-431. Πᾶσα δ' ἡ πόλις ἀνεδείχθη τότε ἔνδοξον κέντρον τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπιστήμης. — Καὶ ῥῆτωρ ἦν διακεκριμένος ὁ Περικλῆς, εἰ καὶ σπανίως ἀνῆρχετο εἰς τὸν ἄμωδον, καὶ συν-

τόμως ὁμῶς. Ὁ Κικέρων (Brut. XII, 28) θεωρεῖ τὴν εὐγλωττίαν τοῦ ὡς τὴν πρώτην λόγου ἀξίαν. Μετ' ἀκατασχέτου δυνάμεως ἐχάλιναγώγει τὰ πάθη τοῦ πλήθους· λαμπρὰ δ' αὐτῆς δείγματα ἔχουμεν τὰς δύο δημηγορίας αὐτοῦ, τὴν μετὰ τὸν Λαμιακὸν πόλεμον, καὶ τὴν τοῦ πρώτου ἔτους τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου (Θουκ. Α, 140. Β, 35. 60). Πρότυπον ὦν ἀνεπιλήπτου πολιλευμένου, ἐφιλοτιμήθη καὶ ὡς πρὸς τὰ οἰκονομικά, καὶ εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον νὰ διατελέσῃ πάντοτε ἀξιολύμητον παράδειγμα τοῖς συμπατριώταις του, καὶ μόνον τῶν ἀντιπάλων αὐτοῦ ἢ συκοφαντῖα καὶ ἡ τάσις πρὸς τὴν τῶν εὐγενεστερῶν διαστροφήν ὑπεργόρευσαν εἰς τινὰς τῶν κωμικῶν καὶ εἰς ἄλλους τὴν εἰς ἰδιωτελεῖς σκοποὺς ἀπόδοσιν τινῶν τῶν μεγαλειτέρων αὐτοῦ ἐπιχειρημάτων. Ἐν τῇ εἰκιακῇ του διαίτῃ ὅμως δὲν ἐδείχθη μομφῆς ἀνώτερος, διότι, ἀποβαλὼν τὴν σύζυγον του, ἐξ ἧς εἶχε δύο υἱούς, τὸν Ξάνθιππον καὶ τὸν Πάραλον, παρέλαβε παρ' ἑαυτοῦ, καὶ εἴτα ἐνυμφεῖσθαι τὴν ἐκ Μιλήτου Ἀσπασίαν, θαμβωθεὶς ἐκ τῶν διανοητικῶν προτερημάτων αὐτῆς. Ἀπὸ τοῦ 444 πολιτικὸν ἀντίζηλον δὲν εἶχεν ἐν Ἀθῆναις, καὶ ἡγωνίζετο παντὶ σθένει εἰς ἐξεύρεσιν τῶν τρόπων πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἐπικειμένου πολέμου, τοῦ μέλλοντος ν' ἀποφασίσῃ τῆς Ἑλλάδος τὴν τύχην, ὃν προσέβλεπε μὲν, ἡγωνίζετο ὅμως κατὰ δύναμιν ν' ἀναβάλῃ, δι' ὃ καί, ἐφ' ὅσον προΐστατο τῶν οἰκονομικῶν, ἔπειπε κατ' ἔτος ἀνὰ 10 τάλαντα εἰς Σπάρτην ἵνα ἀνταναργήσῃ κατὰ τῆς φιλοπολέμου φατρίας. Ὅτε δ' ἐξ Ἐπιδάμνου ἐξερράγη τέλος ὁ πόλεμος, θεωρῶν αὐτὸν ἀναπόφευκτον, συνεβούλευσε ν' ἀποδυσώσῃ αὐτὸν μετὰ θάρρους (Θουκ. Α, 140). Κατ' ἐκείνα ὅμως τοῦ χρόνου ἐπετάθη ἡ κατ' αὐτοῦ ἀντίπραξις τῆς φιλολακωνικῆς ὀλιγαρχικῆς μερίδος, ἥτις μὴ δυναμένη αὐτὸν κατ' εὐθείαν, προσέβαλε τῷ 433 ἢ 432, διὰ κατηγοριῶν τοὺς περὶ αὐτὸν, τὸν Ἀναξαγόραν, τὸν Φειδίαν, τὴν Ἀσπα-

σίαν (Πλούτ. Περ. ΑΒ), ὑπὲρ ἧς αὐτὸς ὁ ἴδιος συνηγόρησε μετὰ θακρῶν καὶ ἰσχυρῶς συγκινήσεως. Οὐχ ἥττον δὲ διετήρησε τὴν ὑπερόχον πολιτικὴν θέσιν του, καὶ διώκησε συνετῶς τὰ τῆς πόλεως κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ πολέμου, ἡσύχως μὲν ὑπομένων τῶν ἐχθρῶν του τὰς προσβολὰς, εἰς τὸν λαὸν δὲ θάρρος ἐμβάλλων κατὰ τῶν ἐπερχομένων κινδύνων καὶ κακουχιῶν. Ὅτε δὲ μόνον ἐκορυφώθησαν τὰ δεινὰ τοῦ πολέμου μετὰ τοῦ συνεπελθόντος λοιμοῦ, τότε πρῶτον, τῷ 430, ἐτόλμησαν οἱ ἐχθροὶ του, ὁ Κλέων, ὁ Σιμωνίας, ὁ Λακρτίδας, νὰ τὸν προσβάλωσιν ἐπὶ κακῇ διαχειρίσει τῶν δημοσίων χρημάτων, καὶ ἐπέτυχον καταδίκην αὐτοῦ εἰς πρόστιμον (Θουκ. Β, 65). Ἀλλὰ ταχέως πάλιν τῷ ἐπανῆλθε τοῦ λαοῦ ἡ ἐμπιστοσύνη, καὶ ὅτε οἱ δύο γνήσιοι υἱοὶ του ἀπέθανον, τῷ ἐπετράπη νὰ υιοθετήσῃ καὶ δεχθῇ εἰς τὴν οἰκίαν καὶ τὴν φρατρίαν του τὸν ἐκ τῆς Ἀσπασίας ὁμώνυμον αὐτοῦ (Πλούτ. Περ. ΑΖ). Ἐὶς τὸ προσεχές ὅμως ἔτος, καταληφθεὶς καὶ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ ὀλετήρους λοιμοῦ, ἀπεβίωσε.

Περικλυμένη, 1) θυγάτηρ τοῦ Μίνωρος, γυνὴ τοῦ Φέρητος, μήτηρ τοῦ Ἀδμήτου (Hgg. Fab. IV). Κατ' ἄλλους Κλυμένη, θυγάτηρ τοῦ Μινύου. — 2) θυγάτηρ τοῦ Μινύου, γυνὴ τοῦ Φύλακος, μήτηρ τοῦ Τηφίλου (Ἀπλιν. Ρόδ. Α, 230).

Περικλύμενος, 1) υἱὸς τοῦ Νηλέως καὶ τῆς Χλωρίδος, ἀδελφὸς τοῦ Νέστορος, ἀργοναύτης, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἐπὶ τῆς καταστροφῆς τῆς Πύλου, εἰ καὶ εἶχε λάβει παρὰ τοῦ Ποσειδῶνος μεγάλην ῥώμην καὶ τὸ δῶρον τῆς μεταμορφώσεως (Ὀμ. Ὀδ. Α, 288. — Ὀν. Met. XIII, 556). — 2) υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Χλωρίδος, θυγατρὸς τοῦ Τειρεσίου, Ὁμηδοῦ, κατὰ τὸν πρῶτον Ὀμηδικὸν πόλεμον φονευσθεὶς τὸν Παρθενόπαϊον, καὶ καταδιώξας τὸν Ἀμφίραον, ὅτε τοῦτον κατέπιεν αἰφνης ἡ γῆ (Εὐρπ. Φοίν. 1157. — Πινδ. Νεμ. Θ, 26).

Περικνημῆς, ἐνδυμα πρὸς προφύλαξιν

τῆς κνήμης, σπανίως φερόμενον ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, μᾶλλον δ' ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων, ὑπὸ στρατιωτῶν καὶ θηρευτῶν (Διον. Ἀλικρ.).

Περικτιόνη, σφῆ Ἑλληνίς τῆς Πυθαγορείου σχολῆς, γράψασα, κατ' Ἀριστοτελεην, βιβλίον περὶ σοφίας, οὗ ἀποσπά-

σματα διετήρησεν ὁ Στωδαῖος.

Περίλαος ἡ Πέριλλος, χαλκοπλάστης ἐξ Ἀκράγαντος. Περὶ αὐτοῦ διηγούνται ὅτι ἐπὶ ἄδρα ἁμοιβῇ κατεσκεύασε διὰ τὸν τύραννον Φάλαριν (Ἰδ.) ὡς βασανιστήριον, ταῦρον χαλκοῦν, εἰς ὃν ἐγκλειόμενος ἄνθρωπος ἐπυρπολεῖτο διὰ κάτωθεν ἀναπομένους πυρᾶς, αἱ δὲ κραυγαὶ αἷς ἐξέπεμπεν ἤχουν ὡς τοῦ ταύρου φωνή· ὁ Φάλαρις δὲ αὐτὸν πρῶτον ἐνέκλεισε καὶ ἐφόνευσε κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον (Δουκ. Φαλ. 11, 12. — Plin. XXXIV, 89. — Ον. Α. Α. I, 653).

Περιμήδη. 1) θυγάτηρ τοῦ Αἰόλου καὶ τῆς Ἐναρέτης, μήτηρ τοῦ Ἱπποδάμαντος καὶ τοῦ Ὀρέστου ἐκ τοῦ Ἀχελέου (Ἀπλλδ. Α. 7, 3). — 2) θυγάτηρ τοῦ Εὐρυθέως, φονευθεῖσα ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων (Ἀπλλδ. Β, 8, 1). — 3) Ἀδελφὴ τοῦ Ἀμφιτρώου, γυνὴ τοῦ Λικυμνίου, μήτηρ τοῦ Οἰωνοῦ (Ἀπλλδ. Α, 4, 6). — 4) θυγάτηρ τοῦ Οἰνέως, γυνὴ τοῦ Φοίνικος, μήτηρ τῆς Ἀστυκαλαίας καὶ τῆς Εὐρώπης (Παυσ. Η, 4).

Περιμήδης. 1) ἐταῖρος τοῦ Ὀδυσσεως, ἀκολουθήσας αὐτὸν ὅτε κατέβη εἰς τὸν Ἄδην (Ὀμ. Ὀδ. Α, 23). — 2) εἰς τῶν εἰς τοὺς γάμους τοῦ Πειρίθου παρευρεθέντων κενταύρων (Ἡσδ. Ἀσπ. 187).

Περιμήλη. 1) θυγάτηρ τοῦ Ἀμυθᾶνος, μήτηρ τοῦ Ἰξίονος ἐκ τοῦ Ἀντίονος (Διόδ. Δ, 71). — 2) θυγάτηρ τοῦ Ἀδμήτου, γυνὴ τοῦ Ἀργου, μήτηρ τοῦ Μάγνητος, καθ' ὃν ὠνομάσθη ἡ ἐν Θεσσαλίᾳ Μαγνησία (Ἀντ. Λιβ.).

Πέριμος. Ἰρῶς ἐκ τῶν ἐπισήμων,

υἱὸς τοῦ Μέγητος, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου (Ὀμ. Ἰλ. Π, 695).

Πέρινθος, ἐν Θράκῃ κατὰ τὴν Προποντίδα, Σαμίων εὐποροῦσα ἀποικία, ἔχουσα ὁμώνυμον κόλπον εἰς ὄρους πρόποδας. Ἀντέστη γενναίως τῷ 341 π. Χ. κατὰ Φιλίπ-

που τοῦ Μακεδόνος, ὅστις τὴν σπουδαίωτα αὐτῆς ἀναγνώρισας, ἠθέλησε νὰ τὴν κυριεύσῃ. Ἀπὸ τῆς δ' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ. προσωνομάσθη καὶ Ἡράκλεια (Πλούτ. Φωκ. 1Δ. — Διόδ. ΙΣΤ, 74).

Περίοικοι, οἱ μετὰ τὴν εἰσβολὴν τῶν Δωριέων ἀρχαῖοι κάτοικοι τῶν χωρῶν ὅσας οὗτοι κατέλαβον, οἷον οἱ Ἀχαιοὶ ἐν Λακωνίᾳ. Ἦσαν δὲ φαίνεται οἱ ἐκούσιως, ἴσως διὰ συνθήκης, ὑποταγέντες εἰς τοὺς εἰσελάσαντας, καὶ οἱς ἐδόθη ἰσονομία τὸ πρῶτον (Εφορ. ἐν Στρεβ. 364), ἐν ᾧ οἱ ἀντιστάντες καὶ διὰ τῶν ὅπλων κατατροπωθέντες ἦσαν, ὡς φαίνεται, οἱ εἰς Εἰλωτας (Ἰδ.) (ἐν Κρήτῃ Μνώτας, ἐν Ἀργεὶ Ὀρνεάτας, ἐν Θεσσαλίᾳ Πενέστας) ὑποδουλωθέντες. Μετ' οὐ πολὺ ὁμῶς, εἴτε ἐκ φιλαρχίας τῶν νικητῶν, εἴτε ἐκ τινος παραβόλου ἐπιχειρήσεως πρὸς ἀνεξαρτησίαν τῶν ἡττηθέντων, ἡ σχέσις αὐτῶν ἡλλοιώθη, καὶ οἱ περίοικοι κατέστησαν ὑπήκοοι, καὶ κατόικουν μὲν καὶ εἰς πόλεις, ἀλλὰ μικράς (Ἰσοκρ. Παναθ. σ. 307), καὶ τὰ κτήματα αὐτῶν δὲν τοῖς ἀφηρεθήσαν, ἀλλ' ὑπεβλήθησαν εἰς φορολογίαν (Ἀρσεν. Πολ. Β, 4, Ζ, 12) καὶ ἐστεροῦντο τῶν πλείστων δικαιωμάτων τῆς ἰσοπολιτείας, ὡς τοῦ τῆς μετὰ τῶν Δωριέων ἐπιγαμίας, τῆς ἐκλογῆς εἰς τὰς ἀνωτάτας πολιτικὰς ἀρχάς· ἀλλ' οὐχ ἥττον κατετάττοντο εἰς τὸν στρατὸν (Ἡρδ. Θ, 6), καὶ ὡς καὶ ναύαρχος ἀπαντάται περίοικος (Θουκ. Η, 22). Τὴν κτῆσιν ὁμῶς πληρεστέρων δικαιωμάτων ἐπιδιώκοντες,

ἀναφέρονται ἐνίοτε συνταττόμενοι μετὰ τῶν ἐπαναστατούντων Εἰλωτῶν ἢ μετὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς Σπάρτης (Θουκ. Α, 104 — Ξεν. Ελλ. Γ, 3, 6). Εἰς χεῖρας τῶν περιόικων ἦν σχεδὸν ἀποκλειστικῶς καὶ τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ τέχνη καὶ ἡ βιομηχανία, διότι τὰ ἔθνη τῶν Σπαρτιατῶν ἀπέτρεπον αὐτοὺς τοῦ νὰ ἐπιδίδωται εἰς ἄλλα πλὴν τῶν στρατιωτικῶν. Ὁ Ῥωμαῖος Κουίντιος Φλαμίνιος, ἀποσπᾶσας ἀπὸ τῆς Σπάρτης τοὺς κατὰ τὴν παραλίαν τῆς Λακωνίας περιόικους, ἐθάρμεν αὐτοὺς ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Ἀχαϊκῆς συμμαχίας (Liv. XXXIV, 29, 30, XXXVIII, 31). Ὁ δ' Αὐγούστος 24 πόλειων περιόικους κατὰ τ' ἀνατολικά τῆς Λακωνικῆς ἀπελευθερώσας ἀπὸ τῆς Σπάρτης, κατέστησεν αὐτοὺς αὐτονόμους, κληθέντας Ἑλευθερολάκωνας (Παυσ. Γ, 21).

Περιπατητικός, φιλόσοφος τῆς σχολῆς τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ Θεοφράστου (ἴδ.).

Περιπόλιον, φρούριον τῆς κάτω Ἰταλίας, πλησίον τοῦ Ῥηγίου, ἐπὶ τοῦ Ἀλφηῶν ποταμοῦ (Θουκ. Γ, 99).

Περίπολοι, οἱ νέοι Ἀθηναῖοι, κατὰ τὸ 18 ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν εἰς τὸν στρατὸν ταττόμενοι, ὥφειλον μέχρι τοῦ 20 ἔτους νὰ ὑπηρετῶσιν ὡς περίπολοι ἐν τοῖς μέρεσιν, ἦτοι εἰς τὰ ἐντὸς τῆς χώρας, οὐχὶ δ' εἰς ἐκστρατείας εἰς τὰ ἐξωτερικόν.

Περίπτερος ἦν ἡ οἰκοδομὴ ἡ ἔχουσα καὶ περὶ τὰς τέσσαρας πλευρὰς ἐξωθεν σειρὰν κιόνων, ὡς ἦν ὁ Παρθενών, τὸ Θησεῖον, κτλ. (ἴδ. Νάος).

Περίρραντήριον, θαλλὸς δι' οὗ, εἰς ὕδωρ ἐμβαπτομένου, ἐρράντιζον πρὸς θρησκευτικὴν κάθαρσιν τοὺς εἰς τὸν ναὸν ἢ εἰς θυσίαν προσερχομένους (Σωκρ. Σωζόμ. Ἑκκλ. ἱστ.). Ἡ εἰκὼν, κατὰ νόμισμα Ῥωμαϊκόν, παριστᾷ γυναῖκα τέμνουσαν πρὸς τοῦτο θαλλὸν ἐκ δένδρου, ἐν ᾧ ἄλλος ἀρύεται τὸ πρὸς ῥάντισιν ὕδωρ. Ἀντὶ θαλλοῦ

μετεχειρίζοντο καὶ ῥάβδους πρὸς τοῦτο παρσκευασμένας, ὡς ἐν τῇ ἐτέρᾳ εἰκόνι. Ἐπίσης

ἐκ νομίσματος. Οὕτω δ' ἐλέγετο καὶ τὸ ἀγγεῖον τὸ περιέχον τὸ πρὸς ῥάντισιν ὕδωρ (Ἡρδ. Α, 51).

Περισθένης, εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Αἰγύπτου, φονευθεὶς ὑπὸ τῆς γυναικὸς του, τῆς Δαναΐδος Ἡλέκτρας (Ἀπλλδ. Β, 1, 4).

Περισκελὶς, περισκελία (τὰ) κατὰ τοὺς λεξικογράφους (Ἡσύχ. Φῶτ. Ἑσιδ.), ἔνδυμα κατάσκαρον τοῦ κάτω μέρους τοῦ σώματος, ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ μέχρις ἂνω τῶν γονάτων, ἦτοι βραχὺ βραχιόν (ἴδ. καὶ Παλ. Γραφ. Ἑξέδ. ΚΗ, 42. ΛΘ, 28. Λευτ. ΙΣΤ, 4. — Hieron. Epist. ad Fabiol.)

Τοιαῦτα ἔφερον μάλιστα οἱ Ῥωμαῖοι στρατιῶται οἱ πεμπόμενοι εἰς βορείας χώρας, βαθμηδὸν μακρυνθέντα καὶ κάτω τοῦ γόνατος, κατὰ μίμησιν τῶν βαρβαρικῶν, ὡς ἐν τῇ εἰκόνι ἐκ τῆς στήλης τοῦ Τραϊανοῦ. Ἀλλὰ καθ' Ὁράτιον (Ep. I, 17, 56), ἢ μᾶλλον κατὰ τὸν σχολιαστὴν αὐτοῦ, ὑποτίθεται ἡ λέξις δηλοῦσα κόσμημα

τι περὶ τὸ σκέλος (περὶ τὴν κνήμεν λέγει ὁ σχολιαστὴς), οἷον ἦν τὸ περιδέραιον περὶ τὸν τράχηλον, τὸ περικάρπιον ἢ βραχιόνιον περὶ τὴν χεῖρα, ἄρα ὡς τὸ τῆς εἰκόνης ἐκ τοιχογραφίας τῆς Πομπηίας. Ἐκ τοῦ χωρίου τούτου, καὶ ἐτέρου τοῦ Πετρωνίου (Sat. LXVII), ἐν ᾧ γυνή

τις χλευάζεται ὡς φέρουσα τὰς περισκελίδας οὕτως ὥστε νὰ φαίνωνται ὑπὸ τὸ ἐνδυμὰ της,

ἐξήγαγόν τινες τὸ μὴ ὄρθον συμπέρασμα ὅτι ἦσαν αὐταὶ κοσμήματα ὑπὲρ τὴν πτέρναν, περὶ τοὺς ἀστραγάλους. (ἰδ. Περισφύριον).

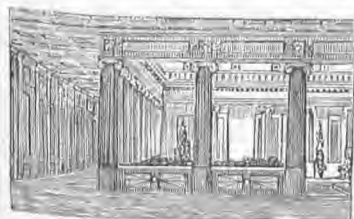
Περιστίαρχοι, ἐν Ἀθήναις δημόσιοι ὑπηρετοὶ οἵ τιν' ἀνατεθειμένον νὰ καθαρίζωσιν, ὡς ἐνομίζετο, τὸν ἀέρα τοῦ θεάτρου, ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἱερῶν, περιφέροντες ὀπτὰ χοιρίδια (Ἀρσφ. Ἑκκλ. 128. — Ἰστρ. Ἄττ. — Ἰστρ. Λεξ. λ. Κάθαρχμα).

Περίστρωμα, πολυτελὲς τάπη, μάλιστα ὁ ἐπιστρωγνύμενος καὶ περικρεμά-

μενος εἰς τὰς ἐξέδρας τῶν συμπόσιων, ἰδίως ἐν Ἀσίᾳ, Αἰγύπτῳ, καὶ Ἰνδίᾳ (Plaut Pseud. I, 2, 12. — Cic. Plin. II, 27, 67).

Περιστύλιον, ἔκτασις ὑπὸ στύλων (κίωνων) περικυκλουμένη, καὶ οἱ αὐτὴν περι-

βάλλοντες κίονες ἰδίως δὲ ἡ ἐντὸς περιβάλου τοιαύτη, ἐν ᾗ ἡ ἐξωτερικὴ στοὰ ἐλέγετο

μᾶλλον πτερὸν, καὶ τὸ τοιοῦτον ἔχον οἰκοδόμημα περίπτερον. Ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς ἀκμῆς τῆς Ῥώμης αἱ μεγάλαι καὶ πλούσιαι οἰκίαι εἶχον συνήθως περιστύλια κατὰ τὰς ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ οἴκου ὑπαίθρους καταλειπομένας αὐλάς.

Περισφύριον, κρῖκος μεταλλίνος ἢ ἄλλο τι κόσμημα ὃ πολλὰκις ἔφερον αἱ γυναῖκες περὶ τὰ σφυρὰ τοῦ ποδὸς (τοὺς ἀστραγάλους), ὡς τὰ ψέλια περὶ τὰς χεῖρας. (ἰδ. καὶ Ἡρδ. Δ, 176). Ἡ Ἀριάδνη τῆς εἰκόνης, ἐκ τοιχογραφίας τῆς Πομπηίας, φέρει καὶ ταῦτα καὶ ἐκεῖνα.

Περίφας, 1) αὐτόχθων ἐξ Ἀττικῆς, πρὸ τοῦ Κέρκωπος κτίσας ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐνεκα δὲ τῶν ἀρετῶν αὐτοῦ εἰς βασιλέα ἀνακηρυχθεὶς καὶ τιμώμενος ὡς θεός, δι' ὃ ὁ Ζεὺς ἠθέλησε νὰ τὸν καταστρέψῃ, ἀλλ' ἐπὶ τῇ παρακλήσει τοῦ Ἀπόλλωνος τὸν μετεμύρρωσεν εἰς αἰτὸν (Ov. Met. VII, 400). — 2) Εἷς τῶν Λαπιθῶν (Ov. Met. XII, 449). — 3) Αἰτωλός, υἱὸς τοῦ Ὀγχηστοῦ, ὑπὸ τοῦ Ἀρεως φονευθεὶς πρὸ τοῦ Ἰλίου (Ἰλ. E, 342). — 4) Υἱὸς τοῦ Αἰπότου, κήρυξ τοῦ Αἰνείου (Ὀμ. Ἰλ. P, 323). — 5) Υἱὸς τοῦ Αἰγύπτου, φονευθεὶς ὑπὸ τῆς γυναικὸς του, τῆς Δαναΐδος Ἀκταΐας (Ἀππλδ, B, 1, 4). — 6) Ἑλλήν ἐκ τῶν συμπραξάντων εἰς τὴν ἄλωσιν τῆς Τρωάδος (Virg. A. II, 476).

Περιφήτης, 1) ληστής περιβόητος, υἱὸς τοῦ Ἡφαίστου καὶ τῆς Ἀντικλείας, διατρέτων περὶ τὴν Ἐπίδαυρον τῆς Πελοποννήσου, καὶ κορυνήτης ἐπικληθεὶς, διότι διὰ τῆς κορύνης (τοῦ ῥοπάλου) του ἐφόνευε πάντας τοὺς διερχομένους, φονευθεὶς δ' ὑπὸ

του Θησέως ἀπερχομένου εἰς τὴν Ἀττικὴν πρὸς ζήτησιν τοῦ πατρὸς του (Παυσ.— Ἀπλ. 1, 16, 1).—2) Ἀπόγονος τοῦ Πέλοπος, υἱὸς τοῦ Κοπρέως ἐκ Μυκηναίων, πρὸς τῆς Τρωάδος ὑπὸ τοῦ Ἑκτορος φονευθεὶς (Ὅμ., Ἰλ. O, 639).

Πέρκαλος (ή), θυγάτηρ τοῦ Χεῖλωνος, γυνὴ τοῦ Δημαράτου, βασιλέως τῆς Σπάρτης (Ἡρόδ. ΣΤ, 65).

Περκώτη, ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Μυσίας ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, μετὰ Λαμψάκου καὶ Ἀθύδου (Ὅμ., Ἰλ. B, 835. A, 229.—Ἡρόδ. E, 117). Παρὰ μεταγενεστέροις (Ἐνφ., Ἑλλ. A, 1, 26) γράφεται Περκώπη. Ἐπὶ τοῦ Στράβωνος (IG, 585, 590) δὲν ἐσώζετο· πλησίον δὲ τοῦ Παρίου μνημονεύεται Παλαιπερκώτη.

Περμησός, Περμησός ἢ Τερμησός, ποταμὸς τῆς Βοιωτίας, πηγάζων ἐπὶ τοῦ Ἑλικῶνος, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὴν Κωπαΐδα, βορειανατολικῶς τῆς Ἀλιάρτου (Ἡρόδ., Θεογ. Γ, 66.—Στράβ. Θ, 407. Παυσ.).

Περώνη, καρφίς μακρά, ἐκ χρυσοῦ, ἀργύρου, ἐλέφαντος ἢ χαλκοῦ, ἣν ἐπέρων εἰς τὴν κόμην των αἱ γυναῖκες, ἥ πρὸς στερέωσιν τῶν ἐνδυμάτων. Ἰδ. πόρπη.

Περπέρεια, πόλις τῆς Μυσίας, πρὸς νότον τοῦ Ἀδραμιτίου.

Περραιβοὶ, Περραιβοί, ταυτόσημον, ὡς εἰκάζεται, τῷ Περραῖος, ἰσχυρὸς, φιλοπόλεμος, πολεμικὸς λαὸς, οἰκῶν ἐν τῇ Ἑσθιαίῳτιδι καὶ τῇ Πελασγιῳτιδί τῆς Θεσσαλίας, αἵτινες καὶ κατ' αὐτὸν Περραιβία ἐν μέρει ὠνομάσθησαν (Ὅμ., Ἰλ. B, 749.—Θουκ. Δ, 78.—Λιν. XXXI, 43, XXXIII, 15). Αὐτοῖς ἀνήκον αἱ πόλεις Κυρέτιαι, Μαλλαῖαι, Φαλάνια, Δολίγη, Ἀζωρος, καὶ τὰ ὀρεινὰ φρούρια Ὀλοσσῶν, Κόνδυλος, Γόννος ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου κτλ. (Στράβ.

Θ, 440). Μεταγενεστέρως ὠρίζετο ἡ Περραιβία ὑπὸ τῆς Μακεδονίας καὶ τῶν Καμβουνίων ὀρέων, τοῦ Πίνδου καὶ τῆς Ὀσσης πρὸς ἀνατολὰς. Οἱ Περραιβοὶ ἀπετέλουν μέρος τοῦ Ἀμφικτυονικοῦ δεσμοῦ (Στράβ. Θ).

Περραάνθης, ἀπότομος λόφος τοῦ ὄρους Κρανείας ἐν Ἠπειρῷ. Εἰς αὐτοῦ τὴν βόρειον κλιτὸν ἔκειτο ἡ πόλις Ἀμβρακία, ἣ νῦν Ἄρτα (Λιν. XXXVIII, 4).

Περσαῖος, 1) Δημητρίου, ἐκ Κιτίου, κατ' ἀρχὰς δοῦλος τοῦ Ζήνωνος, εἰτα διδαχθεὶς παρ' αὐτοῦ, καὶ φιλόσοφος γενόμενος. ἔζη ἐπὶ Ἀντιγόνου τοῦ Γονατᾶ, καὶ ἀπέθανε πιθανῶς τῷ 243 π. X. Συνδιητάτο δὲ μετ' Ἀράτου, Ἀλεξάνδρου τοῦ Αἰτωλοῦ καὶ ἄλλων πεκαυμένων εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἀντιγόνου, ὅστις καὶ στρατηγὸν τὸν ἀνέδειξε (Διογ. Λαέρτ. Ζ, 6, 13 κλ.—Πλούτ. Ἀρατ. IH. ΚΓ.—Cic. N, D, 1, 45, 38).—2) Πατὴρ τῆς Ἑκάτης (Ὅμ., Ὑμν. Δῆμ. 24).

Περσαέπολις καὶ Περσέπολις, πρωτεύουσα τῆς Περσίας, κειμένη εἰς ἀπόστασιν 20 σταδίων ἀπὸ τοῦ Ἀράξου ποταμοῦ, εἶχεν ἀκρόπολιν τριπλοῦν ἔχουσαν περιτείχισμα, τὸ μὲν 16, τὸ δὲ 48, καὶ τὸ τρίτον 6 πῆχυν ὕψος ἔχον. Ἐν αὐτῇ δ' ἦν τῶν βασιλέων τὸ ἀνάκτορον, ὃ θησαυρὸς καὶ αἱ τάφοι. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐλεηλάτησε καὶ ἐπυρπόλησε τὴν πόλιν, οὐχὶ ὅμως ἐντελῶς, διότι ἐπὶ τῆς ἐξ Ἰνδιῶν ἐπιστροφῆς του ἦλθε πάλιν εἰς αὐτήν, καὶ μεταγενέστεροι συγγραφεῖς τὴν ἀναφέρουσιν. Ἐν τῷ μεσαιῶνι ἔκαλεῖτο Ἰσταχάρ, νῦν δὲ σώζονται ὑπὸ τὸ ὄνομα Ταχτι-Τζεμαδ μεγαλοπρεπεῖς αὐτῆς εἰρεῖαι (Στράβ. IE, 729.—Ἀρρ. Γ, 8, 10. Ζ, 1, 1.—Curt. V, 7).

Περσέπολις, ἔγγονος τοῦ Ὀδυσσεώς, υἱὸς τοῦ Τηλεμάχου καὶ τῆς Πολυκάστης, θυγατὸς τοῦ Νέστορος, ἡ τῆς Ναυσικίας, θυγατὸς τοῦ Ἀλκινόου (Εὐσθ. εἰς Ὅμ. Ὀδ. Π, 120).

Περσεύς, 1) υἱὸς τοῦ Διὸς μεταμορ-

θόντος εἰς χρυσὴν βροχήν, καὶ τῆς Δανάης, ὁδόντα ὡς καὶ τὸν ὀφθαλμὸν αὐτῶν ἀφαιρέ-
 ῖλλον τοῦ Ἀκρίσιου καὶ δισέγγονος τοῦ
 Ἀδαντος, δι' ὃ καὶ Ἀδαντιάδης ἐπὶ λέγεται
 (ἴδ. Ἀκρίσιος). Ὅτε τὴν μητέρα αὐτοῦ

πῆραν καὶ τὸν πέτασσαν τοῦ Ἀδου τὸν καθι-

εἰς κίστην ἐγκλείσας ἔρριψεν ὁ Ἀκρίσιος εἰς
 τὴν θάλασσαν, ἐκρυσθεῖσαν τὴν κίστην εἰς
 τὴν ἀκτὴν τῆς νήσου Σεριφου, μιᾶς τῶν Κυ-
 κλάδων, περιέσωσεν ἐκ τῶν κυμάτων ὁ Δι-
 κτυς, καὶ ἔφερε πρὸς τὸν ἀδελφόν του Πολυ-
 δέκτην, τὸν βασιλέα τῆς νήσου, μετὰ τῆς
 Δανάης καὶ τοῦ παιδίου της. Ὅτε δ' ἤλι-
 κιώθη ὁ Περσεύς, ὁ Πολυδέκτης, ἵνα μακρύ-
 νη αὐτὸν τῆς Δανάης, ἣν ᾔθελε μόνος νὰ
 κατέχη, ἀνέθετο αὐτῷ νὰ τῷ φέρῃ τὴν κε-
 φαλὴν τῆς Γοργόνης. Τότε δ' ὁ Περσεύς ὑπὸ
 τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τῆς Ἀθηνᾶς ὑποστηριζόμε-
 νος, ἀπῆλθε πρὸς τὰς τρεῖς Γραίας, αἵτινες
 εἶχον ὁμοῦ ἓνα ὀφθαλμὸν καὶ ἓνα ὁδόντα, καὶ τὸν

στῶντα ἀράτον παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ δ' ἔλαβε
 δρέπανον, καὶ κάτοπτρον παρὰ τῆς Ἀθηνᾶς.
 Οὕτως ὀπλισμένος, ἀπῆλθεν εἰς Τάρτησιν
 κατὰ τὸν Ὠκεανὸν, καὶ εὗρεν ἐκεῖ κοιμωμένας
 τὰς Γοργόνας. Ἐπειδὴ δὲ ἡθεα αὐτῶν ἀπελί-
 θου, εἶδε τὴν Μεδουσαν διὰ τοῦ καθρέπτου τῆς
 Ἀθηνᾶς, ἵνα μὴ ἀπολιθωθῇ, τὴν ἀπεκεφά-
 λισε διὰ τοῦ δρεπάνου, καὶ τὴν κεφαλὴν ἔθηκεν
 εἰς τὴν πῆραν τῶν Νυμφῶν. Ἐκ τοῦ ἐκρέον-
 τος δ' αἵματος τῆς Μεδούσης ἀνέπηδησεν ὁ
 ἵππος Πήγασος καὶ ὁ Χρυσάωρ. Καταδιω-
 χθεῖς δ' ὑπὸ τῶν δύο ἄλλων Γοργόνων, ἔφυ-
 γεν, ἀφανὴς διὰ τοῦ πετάσσου τοῦ Ἀδου.
 Ἐλθὼν δ' εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς Αἰθιοπίας, ἔσω-

σεν ἐκεῖ ἀπὸ θαλασσίου θηρίου τὴν Ἀνδρομέδαν (ἰδ.). καὶ νυμφευθεὶς αὐτήν, τὴν ἔφε-
 ρεν εἰς Σέριφον, ἀπ' οὗ καὶ τὸν Ἀτλαντα
 εἰς ὄρος μετέβαλεν. Ἐκεῖ δὲ διὰ τῆς κεφα-
 λῆς τῆς Μεδούσης ἀπελίθωσε τὸν Πολυδέ-
 κτην, θέλοντα νὰ βιάσῃ εἰς γάμον τὴν μη-
 τέρα του, καὶ ἐγκαταστήσας βασιλεῖα τὸν Δι-
 κτυν, ἐπέστρεψεν εἰς
 Ἀργεὺς μετὰ τῆς
 Δανάης καὶ τῆς Ἀ-
 ριάδνης (ἰδ. Ἀ κ ρ ί-
 σι ο ς), δοὺς τὸν θρό-
 νον τοῦ Ἀργεὺς εἰς
 Μεγαπένθη, τὸν
 υἱὸν τοῦ Προῖτου,
 ἀδελφοῦ τοῦ Ἀκρι-
 σίου, λαδῶν δ' εἰς
 ἀντάλλαγμα τὴν
 Τίρυνθα, καὶ ἔδρυσεν
 τὴν Μίδειαν καὶ τὰς
 Μυκήνας. Τὴν κε-
 φαλήν δὲ τῆς Γορ-
 γόνος προσέφερεν εἰς
 τὴν Ἀθηνᾶν, ἥτις
 τὴν ἔφερεν ἐπὶ τοῦ
 θώρακος ἢ ἐπὶ τῆς
 ἀσπίδος της. Τὸν
 Ἀχρίσιον δ' ἐφόνευσε κατὰ λαῶς εἰς ἀγῶνα, διὰ
 τοῦ δίσκου. Ἐκ τῆς Ἀνδρομέδης ἔσχεν υἱὸν
 τὸν Ἀλκαῖον, πατέρα τοῦ Ἀμφιτρύωνος, τὸν
 Σθένελον, πατέρα τοῦ Εὐρυσθέως, καὶ τὸν
 Ἡλεῖον, τὸν Μήστορα, τὸν Ἡλεκτρώνα,
 πατέρα τῆς Ἀλκμήνης (ἰδ. Ἀ μ φ ι τ ρ ὺ ω ν),
 καὶ θυγατέρα τὴν Γοργοφόνην (Ὅμ. Ἰλ.
 Ε, 320. — Ἡσίοδ. Θεογ. 280. — Σοφκλ.
 Ἀντγ. 944. — Ον. Μετ. IV, 606). Ὁ Περ-
 σεὺς εἶχεν ἡρώα, ἐν τῷ μεταξὺ Ἀργεὺς καὶ
 Μυκηναίων, ἄλλο ἐν Σέριφῳ, ἄλλο ἐν Ἀθή-
 ναις, μετὰ βωμοῦ τοῦ Δίκτυος καὶ τῆς Κλυ-
 μένης, τῶν σωσάντων αὐτόν. Ὁρκιστοποίηθη-
 σαν δὲ τὸν μῦθον καὶ οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ διη-
 γοῦντο ὅτι ἡ Δανάη καὶ ὁ Περσεὺς ἐξε-
 βράσθησαν εἰς τὴν Ἰταλικὴν παραλίαν, καὶ

ὅτι ἐκεῖ ὁ βασιλεὺς Πιλοῦμνος ἐνυμφεύθη
 τὴν Δανάην, καὶ ἔδρυσεν τὴν πόλιν Ἀρδεάν.
 Οὕτως ἔλεγον τὸν ἡγεμόνα τῶν Ῥουτοῦ-
 λων Τούρνον, καταγόμενον ἐκ τοῦ Ἀκρισίου
 (Virg. A., VII, 372. 410). — 2) Περσεὺς
 ἢ Πέρσης, βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας, υἱὸς
 Φιλίππου Γ' γεννηθεὶς τῷ 212 π. Χ. ἐκ

μὴ νομίμου συζύ-
 γου, ἢ ἐκ δούλης
 (Liv. XXXIX, 53.
 ἰδ. XL, 4), ὑπο-
 δολιμαῖος (Πλούτ.
 Ἀ ρ α τ. Ν Δ).
 Ἡδὲ ἐπὶ τῆς πρώ-
 τῆς νεότητός του
 τὸν ἐπεμφεν ὁ πα-
 τὴρ του, ὑπὸ τὴν
 ὁδηγίαν ἀνδρῶν
 ἐμπείρων, τῷ 201,
 κατὰ τῶν Ἰλλυ-
 ριδῶν, οἵτινες συν-
 ετάττοντο τότε
 μετὰ τῶν Ῥω-
 μαίων (Liv. XXXI,
 29), ἀλλὰ μετὰ
 ταῦτα συνώδευσε
 τὸν πατέρα του

κατὰ τῶν Αἰτωλῶν, συμμαχοῦντα μετὰ τῶν
 Ῥωμαίων, ἐν τῷ πολέμῳ αὐτῶν κατὰ τοῦ Ἀν-
 τιόχου (Liv. XXXVIII, 5). Πρὸς συμβιβασμὸν
 μετὰ τῆς Ῥώμης ἐπεμφεν ἔπειτα ἐκεῖ ὁ Φίλιπ-

Περσεύς.

πρὸς τὸν ἄλλον υἱὸν τοῦ Δημήτριον (Liv. XXXIX
 27). Διατελέσας καὶ πρὶν ὀμηρὸς ὁ Περσεὺς ἐν
 Ῥώμῃ καὶ φίλους τότε ἐκεῖ προσκτησάμενος

κατώρθωσε δι' αὐτῶν νὰ διαθέσῃ τοὺς Ῥωμαίους ὑπὲρ τοῦ πατρὸς του· ἀλλὰ συγχρόνως διήγειρε διὰ τούτου καὶ διὰ τῆς ἐντίμου υποδοχῆς ἧς ἔτυχεν ἐν Ῥώμῃ τὰς ὑπονοίας τοῦ φιλυπόπτου γέροντος καὶ τὸ μῖσος τοῦ Περσέως, βλέποντος ἐν αὐτῷ ἀντίξηλον προτιμώμενον ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, δι' ὃ ἀμφότεροι ἐκ συνεννοήσεως τὸν ἐδολοφόνησαν, τῷ 181 (Liv. XL, 24. Id. καὶ XXXIX, 35. XL, 5.— Πλάτ. Παῦλ. Αἰμίλ. II). Ἐκ βαθείας δὲ τύψεως συνειδότης, καὶ συνορῶν ἤδη τοῦ Περσέως τὴν φιλαρχον τάσιν, ἀπέθανε καὶ ὁ Φίλιππος τῷ 179, καὶ διεδέχθη αὐτὸν ὁ Περσεύς. Κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας του ἐφήρμοσε μέτρα συνετὰ καὶ ἡπια, ἐν ἅλλοις τὴν τῶν φόρων ἐλάττωσιν, τὴν Ῥώμην ἐμίσει καὶ ἐδυσσοδόμει πόλεμον κατ' αὐτῆς, ἀλλ' ἵνα ἀκωλύτως παρασκευασθῇ, ἐπεδίωξε κατ' ἀρχὰς καὶ διετήρησεν ἐπὶ τινα ἔτη φιλίαν καὶ συμμαχίαν. Εἶχε δ' ἤδη καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ προεργασθῆς εἰς τὸν ἐξοπλισμὸν, αὐξήσας τὸν στρατὸν καὶ τῆς χώρας τὸν πληθυσμὸν, καὶ πλουσίας ἀποθήκας πληρώσας, καὶ θησαυρὸν παρακαταθείς. Συνεμάχησε δ' ὁ Περσεύς καὶ μετὰ Γέντιου, τοῦ βασιλέως τῆς Ἰλλυρίας, μετὰ Κότυος, τοῦ ἡγεμόνος τῶν Θρακῶν καὶ μετὰ τῶν Βαστάρνων. Ἐν Αἰτωλίᾳ καὶ Βοιωτίᾳ ἐκέρδησεν ὑπὲρ ἑαυτοῦ μίαν μερίδα, καὶ τὴν Συρίαν ἠθέλησε νὰ προσεταιρισθῇ διὰ συνοικισίου. Οἱ Ῥωμαῖοι δὲ, ὅτε ἤρχισαν καὶ αὐτοὶ στρατιωτικὰς παρασκευάς, εἰλκυσαν πρὸς ἑαυτοὺς Εὐμένην, τὸν βασιλέα τῆς Περγάμου, καὶ πολλὰ κράτη τῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς ἐπεισαν εἰς οὐδετερότητα. Ἡρξάτο δ' ὁ πόλεμος τῷ 191, ὅτε ὁ ἐμπειροπόλεμος μακεδονικὸς στρατὸς ἐνίκησεν εἰς Συκούριον, παρὰ τῇ Ὀσση ἐν Θεσσαλίᾳ, τοὺς τότε ἔτι ἀγυμνάστους Ῥωμαῖκοὺς λεγεῶνας· ἀλλ' ἀντὶ τὴν νίκην του νὰ ἐπωφεληθῇ, ἐζήτησεν εἰρήνην, καὶ ἔλαβε τὴν υπερήφανον ἀπάντησιν ὅτι ὤφειλε νὰ παραδοθῇ εἰς τῆς Ῥώμης τὴν διάκρισιν (Liv. XLII, 31) Μετὰ δευτέραν δὲ

μάχην ἀμφιβόλου ἐκτάσεως, ἀπεσύρθη ὁ Περσεύς ὀπίσω εἰς τὴν Μακεδονίαν, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι εἰσέβαλον εἰς τὴν Ἑλλάδα, βαρέως αὐτὴν πιέζοντες. Καὶ κατὰ τὸ προσεχές ὅμως ἔτος (170) δὲν ἐπέτυχον οἱ Ῥωμαῖοι, ὅτε καὶ τὸν στόλον αὐτῶν κατενίκησε κατὰ τοὺς Ὀρεοὺς τῆς Εὐβοίας (Liv. XLIII, 3), καὶ διὰ τῶν στρατηγῶν αὐτῶν τὴν ἀνικανότητα πολλάκις καὶ κατὰ ξηρὰν τοὺς κατέβαλεν, εἴτα δ' εἰς Θεσσαλίαν εἰσβαλὼν, κατετρόπωσε καὶ τοὺς συμμάχους αὐτῶν Δαρδάνους (Liv. XLIII, 3. XLIV, 18. XLV, 3), καὶ μείζονες θὰ ἦσαν αἱ ἐπιτυχίαι του ἂν ἀπεφασίζεν ἐλευθεριώτερον νὰ δαπανήσῃ πρὸς αὐξήσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μισθωτῶν του στρατιωτῶν. Τῷ 160, ἀπατήσαντες οἱ Ῥωμαῖοι αὐτὸν, εἰσέβαλον εἰς τὴν Μακεδονίαν, δι' ὃ κατεθορυβήθη οὕτως, ὥστε ὁ Ἀππιανὸς (Μακ. ΙΑ) λέγει αὐτὸν ὑπὸ τῶν θεῶν ἀποτυφλωθέντα. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον, ὅτε ἀπεσύρετο ὁ Ῥωμαϊκὸς στρατὸς, τὸν παρηκολούθησε, καὶ ἐνίκησεν αὐτὸν ἐπανειλημμένως ἐν Θεσσαλίᾳ (Liv. XLIV, 1—13). Ὑπὲρ αὐτοῦ ἐν τούτοις ἐμεσίτευον ἐν Ῥώμῃ θερμῶς ὁ Προυσίας, ὁ Εὐμένης καὶ οἱ σύμμαχοι τῶν Ῥωμαίων Ῥόδιοι (Liv. XLIV, 14. XLV, 3), ὁ δὲ Γέντιος ἐν Ἰλλυρίᾳ ἀναφανδὸν συνέπραττεν αὐτῷ, καὶ οἱ Βαστάρνοι τῷ ἐπεμψάν ἐπικουρίαν, ἣτις ὅμως τῷ ἐμεινεν ἄχρηστος, διότι ἐκ φειδωλίας ἡρνήθη τοῖς στρατιώταις αὐτῶν μισθὸν (Liv. XLIII, II. XLIV, 23). Τῷ 160 ἐπέμφθη κατ' αὐτοῦ ὁ ὑπατος Λ. Αἰμύλιος Παῦλος, ὅστις τὴν πειθαρχίαν καὶ ἐκγύμνασιν εἰς τὸν Ῥωμαϊκὸν στρατὸν ἐπαναγαγὼν, ἀπέκρουσε τὸν Περσέα ὀπίσω εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ τῇ 22 Ἰουνίου (κατὰ τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον), κατὰ δὲ Λίβιον (XLV, 1), τῇ 4 Σεπτεμβρίου, ἐνίκησεν αὐτὸν ἐν Πύδνᾳ (Just. XXVIII, 1, 1.— Prop. IV, 11, 39). Τότε μετὰ τῆς οἰκογενείας καὶ τῶν θησαυρῶν του ἔφυγεν ὁ Περσεύς εἰς Σαρμαθίαν, καὶ κατέφυγεν εἰς τὸν ναὸν τῶν Διόσκουρων. Ὅτε δ' ἐπῆλθον οἱ Ῥωμαῖοι,

παρεδόθη αὐτοῖς ἀνάνδρως καὶ ἀναξίως τῆς ὑπερφηφείας ἣν ἐπεδείκνυνεν ἐν ταῖς ἐπιτυχίαις, καὶ ἔτυχε μὲν ἐντίμου ὑποδοχῆς ὑπὸ τοῦ Ῥωμαίου στρατηγοῦ, ἀλλ' ἐβιάσθη νὰ παρακολουθήσῃ καὶ κοσμήσῃ αὐτοῦ τὸν θρίαμβον· εἶτα δ' ἐνεκλείσθη εἰς εἰρητὴν ἐν Ἀλβὰ Δουκεντίᾳ, ἐνθα μετὰ δύο ἔτη ἀπέθανεν, ἀφ' οὗ, μεσιτεία τοῦ νικητοῦ του, ἐμετριάσθη ὡπώσων ἡ κατ' αὐτοῦ αὐστηρότης. Ἡ Μακεδονία ὑπετάγη ἔκτοτε εἰς τὴν Ῥώμην. Αὐτῷ δ' ἐπέζησεν ἐπὶ μακρὸν ὁ νεώτερος τῶν υἱῶν του, Ἀλέξανδρος, καταντήσας νὰ μετέρχηται τὸ ἐπάγγελμα ἀπλοῦ γραφέως ἐν Ἀλβῇ, ἵνα ἀποζῇ (XLV, 49). Ὁ Περσεύς ἦν ἐν ταῖς μάχαις ἀνδρεῖος, ἐγκρατὴς καὶ ἀφελῆς ἐν τῷ ἰδιωτικῷ βίῳ, καὶ εὐσταθὲς καὶ ἐπίμονος εἰς τὰς πολιτικὰς ἀντιλήψεις του. Ὅτε ὅμως ἤρχετο ἡ τῆς ἐνεργείας στιγμή, κατεβάλλοντο αἱ δυνάμεις του, κατελαμβάνετο ὑπὸ δισταγμῶν, καὶ ἦν ἀνίκανος νὰ ἐκτελέσῃ ὅ,τι ἐπὶ ἔτη ὁλόκληρα ἐσχιδίαζεν. Αὕτη ἡ ἑλλειψὶς τῆς ἐπιμονῆς εἰς τὰς ἀποφάσεις του, καὶ προσέτι ἡ ἀγενῆς του φιλαργυρία, κατέρριψαν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ θρόνου, καὶ κατεκρήμνισαν τὴν πατρίδα του εἰς δουλείαν, τὴν δ' οἰκογενείαν του εἰς πληγρῆσιν ἀφάνειαν (Πολύτ. ΚΓ', ΚΣΤ', ΚΖ', ΚΘ', Λ').

Περσέφασσα, Περσέφαττα, ἰδ. Περσεφόνη.

Περσεφόνη (καὶ Περσεφόνεια, Περσέφασσα, Περσέφαττα, Περσέφαττα), θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δήμητρος (Ὅμ. Ἰλ. Ξ, 326. Ὀδ. Λ, 217), καὶ Κόρη κατ' ἐξοχὴν ἐπικαλουμένη, ἦν, καθ' Ὅμηρον, ἡ σεβαστὴ τοῦ Ἄδου σύζυγος, ἡ φοβερά τῶν σκιδῶν κυρίαρχος, ἡ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν της ἔχουσα τὰς ψυχὰς τῶν ἀποθανόντων (Ὅμ. Ὀδ. Λ, 213. 226. 385) καὶ τὰ ὑποχθόνια τέρατα (Ὀδ. Λ, 633), καὶ μετὰ τοῦ Ἄδου τὰς ἀράς τῶν ἀνθρώπων δεχομένη καὶ ἐκτελοῦσα (Ὅμ. Ἰλ. Ι, 457. 569). Καὶ κατὰ τοὺς μεθ' Ὅμηρον χρόνους ἄρχει ἐν τῷ ᾧδῃ ἡ Περσεφόνη μετὰ τοῦ αὐ-

στηροῦ αὐτῆς συζύγου, ἀλλ' αἱ πρὸς τὴν μητέρα σχέσεις αὐτῆς ἀναδεικνύουσι τὸν χαρκτηρὰ τῆς γλυκύτερον. Ὅτε ποτὲ ἡ νεαρὰ Κόρη Περσεφόνη, μακρὰν τῆς μητρὸς τῆς Δήμητρος συνέλεγε μετὰ τῶν συμπαικτηρίων τῆς ἀνθῆς εἰς τὰ πεδία τῆς Νύσσης (ἡ, κατὰ μεταγενεστέρους, περὶ τὴν Ἑνναν τῆς Σικελίας), ἠρπάγη, συγκαταθέσει τοῦ Διὸς,

ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος, ὅστις ἐπὶ τοῦ τεθρίσκου αὐτοῦ τὴν ἔφερεν εἰς τὸν Ἄδην. Ἀφ' οὗ δ' ἡ μήτηρ ἐπὶ μακρὸν ματαίως τὴν ἐζήτησε διὰ πάσης τῆς γῆς, τέλος δ' Ἐρμῆς, ἐπιταγὴ τοῦ Διὸς, ἐκόμισεν αὐτὴν ἐκ τοῦ ᾧδου εἰς τὴν Δήμητραν πάλιν. Πρὶν δ' ἢ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν γῆν, τῇ ἔδωκεν ὁ Πλούτων νὰ φάγῃ ἓνα καρπὸν ρείας (τὸ ἐμβλημα τοῦ γάμου), καὶ ὁ Ζεὺς ἀπεφάσισε νὰ μὲνῃ ἡ Περσεφόνη κατὰ τὰ τρία τέταρτα τοῦ ἔτους ἐπὶ τῆς γῆς παρὰ τῇ μητρὶ τῆς, κατὰ τὸ ἐν τέταρτον δὲ ὑπὸ τὴν γῆν παρὰ τῷ συζύγῳ τῆς (Ὅμ. Ὑμν. εἰς Δήμ. — Ὀν Fast. IV, 419. — Μετ. V, 385). Ἐκαλεῖτο δ' ἡ ἑορτὴ αὐτῆς Κόρηαια καὶ Κούρεια. (ἰδ. Πλούτ. Διών. ΝΣΤ'). Τοῦ μύθου τούτου οὐδὲν ὑπάρχει ἔχνος εἰς τοῦ Ὀμήρου τὰ ἔπη. Ἐστὶ δ' ἐν αὐτῷ προφανῶς ἡ Περσεφόνη τὸ σύμβολον τῆς φυτικῆς πλάσεως, καθ' ἣν τὸ σπέρμα ἐνθαπτόμενον, καὶ ἐπὶ τρεῖς μῆνας ὑπὸ γῆν μένον, ἀναφύεται εἶτα θάλλον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. Ἐντεῦθεν καὶ ἐν τοῖς μυστηρίοις τῆς Δήμητρος θεωρεῖται αὕτη ὡς ἐμβλημα αἰνιγματομενον τῆς ψυχῆς τὴν ἀθανασίαν. Ἡ Περσεφόνη τῶν μυστηρίων ἐτέθη εἰς σχέσιν μετὰ τοῦ αὐτοῖς ἐπίσης ἀνήκοντος Ἰάκχου (τοῦ ὕμνου

τῶν μυστηρίων), λεγομένου καὶ αὐτοῦ υἱοῦ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δήμητρος, ἐπομένως ἀδελφοῦ αὐτῆς, κατ' ἄλλους δὲ μνηστῆρος, ἢ κατ' ἄλλους υἱοῦ αὐτῆς. Παρὰ τοῖς μετέπειτα Ὀρφικοῖς ἐστὶ πανίσχυρος θεότης τῆς φύσεως, ἢ τὰ πάντα παράγουσα καὶ ἐξολοθρεύουσα, ὥστε καὶ μετ' ἄλλων συγγέεται μυστηριωδῶν θεοτήτων, οἷον τῆς Ἑκάτης, τῆς Γαίας, τῆς Πέρας, τῆς Ἰσιδος. Ὁμοῦ μετὰ τῆς μητρός της εἶχε καὶ τὴν ἐπωνυμίαν Δέσποινα καὶ Μεγάλη Θεά, καὶ πολλαχοῦ συνελατρεύοντο αἱ δύο θεαί, ὡς ἐν Ἐλευσίνι, ἐν Βοιωτίᾳ, ἐν Σικελίᾳ. Παρίστατο δ' ὑπὸ τῆς τέχνης εἶτε ὡς ἡ αὐστηρά τοῦ Ἄδου σύζυγος, ἀναλόγως τῇ Ἑρᾷ, ἢ ὡς ἡ Κόρη τῆς Δήμητρος, ἢ ἡ μνηστὴ τοῦ Ἰάκχου, νέον φέρουσα ἱστέμμα κισσοῦ, θαυλοῦς ἔχουσα εἰς τὰς χεῖρας, κλ. — Ἐν Ῥώμῃ οὐχὶ ἀρχαία Ἰταλικὴ θεότης, ἀλλ' ἐξ Ἑλλάδος ἐκεῖ μεταθυσία, εἶχε τὴν Ἑλληνικὸν ὄνομα εἰς Proserpina παραφθαρὲν, ὃ δὲ σύζυγος αὐτῆς Πλούτων ἐλέγετο καὶ Dis. Ἐκοπτε δὲ, κατὰ τοὺς Λατίνους ποιητὰς (Virg. Aen IV, 698), ἱουλὸν ἐκ τῆς κεφαλῆς τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἀφιέρου αὐτὸν εἰς τὸν θάνατον.

Περσέως σκοπιὰ, μέρος ἐν Αἰγύπτῳ, ἐν τῷ Βολιδιτικῷ στόματι τοῦ Νείλου (Ἡρδ. Β, 15), κατὰ τινὰς εἰς τὸ νῦν ἀκρωτήριον Ἀβουκίρ.

Πέρσης, 1) υἱὸς τοῦ Τιτᾶνος Κρίου καὶ τῆς Εὐρυβοίας, σύζυγος τῆς Ἀστερίας, πατὴρ τῆς Ἑκάτης (Ἡσιόδ. Θεογ. 377, 409). Ἐλέγετο Περσαῖος ὑπὸ τινων.

— 2) Ὁ ἐκ Περσίας (ἴδ.). — 3) Υἱὸς τοῦ Περσέως καὶ τῆς Ἀνδρομέδας, ὃ λεγόμενος γενάρχης τῶν Περσῶν (Ἡρδ. Ζ, 61).

— 4) Ἀδελφὸς τοῦ Πισιόδου, πρὸς ὃν οὗτος ἔγραψε τὸ ποίημα αὐτοῦ Ἐργα καὶ Ἡμέραι.

Περσίαι, συννηθέστερον Περσίς λεγόμενη παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, καὶ Περσικὴ, παρὰ τοῖς ἐγγχωρίοις Φαρσιστάν, ἦν τὸ

κεντρικὸν καὶ κυριώτερον μέρος τοῦ μετὰ ταῦτα εὐρυθεντός καὶ ἐπὶ πολὺ ἐκταθέντος περσικοῦ κράτους. Ὅρια εἶχε πρὸς ἀνατολὰς τὴν Καρμανίαν, πρὸς βορρᾶν τὴν Καρμανικὴν ἔρημον, τὴν Μηδίαν καὶ τὴν Παρθίαν, πρὸς δυσμὰς τὴν Σουσιανὴν, καὶ πρὸς νότον τὸν Περσικὸν κόλπον. Διὰ τοῦ πρὸς βορρᾶν ὑφουμένου ὄρους Παραχόαθρα ἔφερον πρὸς τὰ βόρεια τῆς Ἀσίας δύο στενωποὶ ἡ λεγομένη «Μεγάλη κλίμαξ», καὶ αἱ «Περσίδες πύλαι.» Παρὰ τῷ κόλπῳ δ' ἐγείρεται μεμονωμένον τὸ ὄρος Ὀχος. Ὁ μέγιστος τῶν ποταμῶν τῆς χώρας ἦν ὁ Ἀραξος, ὅστις, μετὰ τοῦ Μήδου συμβάλλων, ἐκρέει εἰς μεγάλην ἀλικτὴν. Καὶ παρὰ τὴν ἀκτὴν δὲ ρέουσι πολλὰ ποτάμια, ἐκβάλλοντα εἰς τὸν κόλπον. Τὸ κλίμα ἐστὶν ἐν μέρει τραχύ, ἀλλ' οὐχὶ κακὸν διὰ τὴν κτηνοτροφίαν καὶ ἡ μὲν παραλία ἐστὶν ἀφορήτως θερμὴ, ἀλλὰ τὸ μέσον τῆς χώρας εὐκαρπον, ἰδίως παραγωγὸν οἴνου λίαν ἐκτιμωμένου παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Οἱ κάτοικοι τῆς χώρας, οἱ Πέρσαι, διηροῦντο εἰς τρεῖς κατηγορίας. Οἱ εὐγενεῖς ἦσαν οἱ Πασαργάδαι, ἐξ ὧν ἦν καὶ ἡ βασιλικὴ γενεὰ τῶν Ἀχαιμενιδῶν, οἱ Μάσπιοι καὶ οἱ Μαράφιοι· οἱ Γεωργοὶ διηροῦντο εἰς τοὺς Πανθιαλαίους, τοὺς Δερουσιαίους καὶ τοὺς Γερμανίους· οἱ δὲ Νομάδες εἰς τοὺς Δάους, Μάρδους, Δροπικοὺς καὶ Σαγαρτίους. Προστέθη δὲ μετὰ ταῦτα τούτοις πᾶσι καὶ ἡ ἐκ Μηδίας φυλὴ τῶν Μάγων (ἴδ.). Ἡ χώρα πᾶσα διηρεῖτο εἰς νομούς· αἱ κυριώτεραι δὲ πόλεις αὐτῆς ἦσαν αἱ Πασαργάδαι (ἴδ.), ἡ Περσέπολις (ἴδ.), αἱ Γαβαί, ἡ Ταύκη, νῦν Βενδερ-Βουσίρ (Ἡρδ. Β, 125. — Στράβ. ΙΕ, 727 — Ἀρρ. Ἰνδ. ΔΗ).

Περσικαί, εἶδος σανδάλων γυναικείων, ἐν χρήσει καὶ ἐν Ἑλλάδι (Ἀρσφ. Ἐκκλ. 119).

Περσικὸς κόλπος, ὁ ἀπὸ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, μέρους τοῦ Ἰνδικοῦ πελάγους, μεταξὺ Ἀραβίας καὶ Περσίας πρὸς βορρᾶν

εἰσχωρῶν. Ὁ Ἡρόδοτος δὲν μνημονεύει αὐτοῦ παντάπασι· καὶ οἱ μεταγενέστεροι δὲ δὲν εἶχον ἀκριβῆ γνῶσιν τῆς ἐκτάσεως καὶ τοῦ σχήματος αὐτοῦ. Οὕτως ὁ Στράβων τὸν λέγει (ΙΣΤ', 765) σχεδὸν ἐπίσης μέγαν ὡς τὴν Κασπίαν, καὶ εἰς 20,000 στάδια ὀρίζει αὐτοῦ τὴν περίμετρον· ὁ δὲ Πλίνιος λέγει τὸ μήκος αὐτοῦ 1125 μιλίων, ὃν ἀληθῶς μόνον 140 μιλίων γεωγραφικῶν.

Περσικοὶ πόλεμοι. Ἀφ' οὗ οἱ Πέρσαι, ἐπὶ Κύρου τοῦ μεγάλου, ὑπερίσχυσαν τῶν Μήδων. ἡ ἰσχύς αὐτῶν ἐξετάθη μεγάλη ἐπὶ πάσης τῆς δυτικῆς Ἀσίας μέχρι τοῦ Ἰνδοῦ, καὶ προσέτι ὡς καὶ ἐπὶ εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ἀνατολικῶς τῆς Θεσσαλίας, καὶ ἂν οὐχὶ ὑπὸ τὴν ἑξουσίαν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτροπὴν αὐτῶν διετέλουν καὶ αἱ ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ πολλαὶ Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι, αἵτινες ἄλλως ἡυτονομούντο, καὶ αἱ πλεῖσται εἶχον ἰδίους τυράννους, ἕκαστον ἰδιαιτέραν γραμμὴν ἀκολουθοῦντα πολιτικὴν, πολλὰκις, εἴτε ἐκ διαθέσεως εἴτε ἐξ ἀνάγκης, φίλην τῇ Περσίᾳ. Ὅτε ὁ Ἰστιάριος (Ἰδ.), ὁ τῆς Μιλήτου τύραννος, ἐφρούρησε τοῦ Δουνάβεως τὴν γέφυραν, δι' ἧς ὁ Δαρεῖος ἐπέστρεψεν ἐκ Σκυθίας, ὁ βασιλεὺς ἐξ εὐγνωμοσύνης τῷ ἐδώρησε τὴν Μύρκινον, χώραν τῆς Ἡδωνίδος ἐν Ἠράκλῃ, καὶ προσέτι ξυλείαν πρὸς ναυπηγίαν, καὶ πλούσια μεταλλεῖα. Ἀλλ' οἱ Πέρσαι δὲν ἠγνόουν τὴν πρὸς ἀνεξαρτησίαν τάσιν τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὅτι ἐπ' αὐτῆς θὰ προσέκοπτον αἱ προσπάθειαι αὐτῶν πρὸς τὴν πανταχοῦ ἐπέκτασιν τῆς δυνάμεώς των, δι' ἣν καὶ ὑπόπτως τοὺς ἐπετήρουν. Συνεπεία τούτου, παρατηρήσας ὁ σατράπης Μεγάβαζος (Ἰδ.), ὅτε ἐπέμφθη εἰς Πανονίαν, ὑπόπτους, ὡς τῷ ἐφάνησαν, παρασκευὰς τοῦ Ἰστιαίου, κατήγγειλεν αὐτάς τῷ Δαρείῳ, καὶ αὐτός μετεκαλέσατο τὸν Ἰστιάιον εἰς Σάρδεεις, ὡς δέόμενος δῆθεν τῶν συμβουλῶν αὐτοῦ, καὶ συμπαρέλαθεν αὐτὸν εἰς τὰ Σοῦσα, εἰς τὴν αὐλὴν του. Τοῦ Ἰστιαίου γαμβρὸς καὶ ἐπίδοξος διάδοχος ἦν ὁ Ἀρισταγό-

ρας (Ἰδ.), ὅστις ἀποτυχὼν εἰς ἐκστρατεῖαν ἣν εἶχεν ἐπιχειρήσει κατὰ τῆς Νάξου, ὑπεκίνησε, μυστικῇ συνεννόησει μετὰ τοῦ πενθεροῦ του, ἐπανάστασιν τῶν Ἰωνικῶν πόλεων τῆς μικρᾶς Ἀσίας κατὰ τῶν Περσῶν, εἰς ἣν ὅμως ἐξ Ἀθηνῶν μόνον καὶ ἐξ Ἐρετρίας ἔλαβε μικρὰν ναυτικὴν ἐπικουρίαν, τῶν Σπαρτιατῶν (Ἰδ. Κλεομένης) ἀρνηθέντων πᾶσαν ἀνάμιξιν. Αἱ Σάρδεεις κυριευθεῖσαι, ἀνεφλέχθησαν καὶ ἐπυρπολήθησαν. Εὐθὺς ὅμως μετὰ ταῦτα ἠττήθησαν οἱ Ἴωνες καὶ κατὰ ξηρὰν, καὶ παρὰ τῇ νήσῳ Λάδῃ (Ἰδ.), ἀπέναντι τῆς Μιλήτου, κατὰ θάλασσαν. Τότε κατεστράφη ἡ Μίλητος, καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς καὶ πολλῶν νήσων μετοίκησθησαν εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀσίας, εἰς τὴν πόλιν Ἀρυσιν κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Τίγριδος. Διὰ ταύτην τῶν Ἑλλήνων τὴν μετοχὴν εἰς τὴν στάσιν τῆς Ἰωνίας, ὁ Δαρεῖος, προτραπείς καὶ ὑπὸ τῆς γυναικὸς του Ἀτόσσης, ἣν ἐπεισεν ὁ ἰατρὸς Δημοκρίδης (Ἡρδ. Γ. 133), ἀπεφάσισε νὰ πολεμήσῃ τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἡ ἐπιχείρησις ἀνετίθη εἰς Μαρδόνιον (Ἰδ.) τὸν σατράπην τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἠναγκάσθη ὅμως αὐτός ταχέως νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Ἀσίαν, διότι ὁ στόλος του, ἅφ' οὗ ἐκυρίευσεν τὴν νήσον Θάσον, ἐναυάγησεν εἰς τὸν Ἄθω, ὁ δὲ στρατός του, κυριεύσας τὴν Μακεδονίαν, ἠττήθη ἐν Θράκῃ. Ἐνεψύχωσαν ὅμως τὸν Δαρεῖον ὁ πρὸς αὐτὸν ἐξ Ἀθηνῶν καταφυγὼν Ἰππίας, ὁ Πεισιστρατείδης, καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης Δημάρατος (Ἰδ.), ὃν εἶχον ἐκθρονίσει ὁ Κλεομένης καὶ ὁ Λεωτυχίδας. Ἀπαιτήσας ἐπομένως παρὰ τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων νὰ ὑποταγῶσι, καὶ ἰδὼν τὸ διάδημα τοῦτο μεταιωθέν, ἐπεμφεν ἐκ δευτέρου κατὰ τῆς Ἑλλάδος τὸν στρατὸν του ὑπὸ τὸν Δαρείον (Ἰδ.) καὶ τὸν Ἀρταφέρνην (Ἰδ.). Ὁ μέγας αὐτῶν στόλος, προσπλεύσας εἰς Εὐβοίαν, καὶ τὴν Ἐρέτριαν κυριεύσας διὰ προδοσίας, ἐπλευσεν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Ἰππίου εἰς τὸν Μαρathon, ἐνθα 100.000 Πέρσαι

ἀφ' ἑνὸς, 9,000 δ' Ἀθηναῖοι καὶ 1000 Πλαταιεῖς ἀφ' ἑτέρου ἀντιπαρετάχθησαν, τῇ 12 Σεπτ. 490 π. Χ. Ἐνδοξος ὑπῆρξεν ὁ θρίαμβος τῶν Ἑλλήνων ὑπὸ τὸν Μιλτιάδην (ἰδ.). ὁ πατήρ δὲ τούτου Κίμων διενήργησε τὸ Ἰππίου τὴν δολοφονίαν. Μετὰ τὴν ἦταν ταύτην τῶν Περσῶν καθυπέταξαν πάλιν οἱ Ἀθηναῖοι τὰς πλείστας τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου, τὰς ἀπ' αὐτῶν ἐπὶ τοῦ πολέμου ἀποσπασθείσας. Ὁ Δαρεῖος διέταξε νέους ἑξοπλισμοὺς, ἀλλ' ἀπέθανε, τῷ 485, πρὶν ἢ τι αὐτὸς ἐπιχειρήσῃ. Ὁ διάδοχος αὐτοῦ Ξέρξης ἠναγκάσθη ν' ἀσκοληθῇ πρῶτον εἰς τὴν καθυπόταξιν τῆς ἐν τούτοις ἀποστάσης Αἰγύπτου (483), πρὶν ἢ πεισθῇ εἰς τὰς προτροπὰς τοῦ Μαρδονίου καὶ τῶν Ἑλλήνων φυγάδων, τῶν ὁπαδῶν τῶν Πεισιστρατιδῶν καὶ τῶν Θεσσαλῶν Ἀλευαδῶν. Εἰς συμβούλιον τῶν ἐπισημοτάτων Περσῶν, δ συνεκάλεσεν ἐπὶ τούτῳ, ὁ Ἀρτάβανος ἀπέτρεψεν ἐπιμόνως ἀπὸ τοῦ πολέμου (Ἡρδ. Ζ, 8—18). Ἀλλ' ὁ Ξέρξης, ἄλλως ἀποφασίσας, συνέλεξε τὰς δυνάμεις παντὸς τοῦ ἀπεράντου του κράτους, καὶ, κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 480, ἐκίνησε στρατὸς οἷον μέχρις ἐκείνων ἡ ἀρχαιότες εἰσέτι δὲν εἶχεν ἰδῆ, ἐξ 800,000 πεζῶν, 20,000 ἱππέων ἐκ Σάρδεων ὁ δὲ στόλος ἐκ 1200 τριήρων ἀπέπλευσεν ἐκ τῶν λιμένων τῆς Κύμης καὶ τῆς Φωκαίας, καὶ συνηγέθησαν ἐν Ἑλλησπόντῳ, ἐνθα ὁ κατὰ ξηρὰν στρατὸς ἐπὶ 7 ἡμέρας καὶ 7 νύκτας διέβη ἐπὶ τῶν δύο γεφυρῶν ἃς εὑρεν ἐκεῖ ἐκ τῶν προτέρων χρόνων ὠκοδομημένας. Ἐν τούτοις δὲ συνήλθον εἰς τὸν Ἰσθμὸν τῆς Κορίνθου καὶ οἱ Ἕλληνες (οἱ συνωμόται ὡς λέγουσιν οἱ ἱστορικοὶ) εἰς σύσκεψιν, καὶ ἐπ' αὐτῶν τὴν ἀνωτάτην ἤσκουν ἐπιρροὴν ὁ Θεμιστοκλῆς καὶ ὁ Τεγεατῆς Χίλος, τὰ πρὸς σωτηρίαν τῆς πατρίδος προτείνοντες. Συνέστη δ' ἐκεῖ δεσμός, τελεῖς, συναινέσει τῶν Ἀθηνῶν, ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Σπάρτης. Ὁ Σπαρτιάτης Εὐαίνετος καὶ ὁ Ἀθηναῖος Θεμιστοκλῆς ἀνέλαβον, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσαν

μετὰ 10,000 ἀνδρῶν νὰ κλείσωσι τὰς τρεῖς κυρίας στενωποὺς τῆς Θεσσαλίας, δι' ὃ οἱ Θεσσαλοὶ ἠναγκάσθησαν νὰ προσχωρήσωσι τοῖς Πέρσαις. Οἱ Κρήτες, οἱ Κερκυραῖοι, οἱ Ἀργεῖοι, οἱ Συρακούσιοι ἠρνήθησαν νὰ μετάσχῃσι τοῦ συνασπισμοῦ, ἡ δὲν ἐχορήγησαν τὴν ὑποσχεθεῖσαν ἐπικουρίαν. Εἰς τὰς βορείους ἀκτὰς τῆς Εὐβοίας ἐπέμφθη πρὸς ἐπιτήρησιν, ὑπὸ τὸν Σπαρτιάτην Εὐρυβιάδην, στόλος ἐκ 271 τριήρων, ὧν αἱ 127 ἦσαν τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἐξ 7 ἐλαφρῶν πλοίων εἰς τὰς Θερμοπύλας δ' ἐτάχθησαν 5500 ὁπλίται ὑπὸ τὸν Λεωνίδα (ἰδ.). Ὅτε ὅμως, δωροδοκηθεὶς ὁ Μαλιεύς Ἐφιάλτης, ἐπρόδωκε τοὺς συμπατριώτας του, καὶ κατέδειξε τοῖς Πέρσαις στενωπὸν δι' ἧς περικύκλωσαν τοὺς Ἕλληνας, τότε διετήρησεν ὁ Λεωνίδας παρ' ἑαυτῷ, μόνον οὓς εἶχε τριακοσίους Σπαρτιάτας, καὶ προσέτι 400 Θηβαίους, οὓς ᾔθελε νὰ τιμωρήσῃ διὰ τὰ φιλοπερσικά φρονήματα τῆς πατρίδος των. Παρέμειναν δὲ παρ' αὐτῷ ἐκουσίως καὶ 700 Θεσπιεῖς, καὶ τὸ μικρὸν τοῦτο σῶμα ἂν δὲν ἔσωσεν, ἐδόξασε τὴν Ἑλλάδα διὰ τοῦ ἡρωικοῦ του θανάτου. Ὁ Περσικὸς στόλος, εἰ καὶ 400 πλοῖα αὐτοῦ εἶχον συντριβῇ ὑπὸ τρικυμίας κατὰ τὸ ἀκρωτήριον Σηπιάδα, ἀπέναντι τῆς Εὐβοίας, εἶχεν ὅμως ἔτι 1207 πλοῖα, καὶ δι' αὐτῶν ἀπέκλεισε τὰς Ἀφέντας κατὰ τὸν Παγασαῖον κόλπον, καταπλεύσας ἐκεῖθεν εἰς Φάληρον. Ὁ δ' Ἕλληνικὸς, ἀφ' οὗ προσῆλθε καὶ ὁ τῶν συμμάχων ἐκ Τροιζήνος, εἰς Σαλαμίνα συγκεντρωθεὶς, εἶχε μόνον 366, κατ' ἄλλους 378 πλοῖα, ὧν 200 ἦσαν τῶν Ἀθηνῶν διὰ τοῦτο, περίφοβοι οἱ Πελοποννήσιοι, ἠθέλησαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν θέσιν ἐκείνην καὶ ν' ἀποσυρθῶσιν εἰς τὸν Ἰσθμὸν. Πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ σφάλματος τούτου κατέφυγεν εἰς τέχνασμα ὁ Θεμιστοκλῆς, καὶ ἔπεισε τοὺς Πέρσας νὰ προσβάλῃσι τὸν Ἕλληνικὸν στόλον πρὶν ἢ διαλυθῇ. Ἐθριάβευσαν δ' οἱ Ἕλληνες εἰς τὴν ἐνδοξὴν ναυμαχίαν (τῇ 20 Σεπτ. 480),

καὶ ὁ ἄχθρικός στόλος ἔφυγεν ὅσος δὲν κατεστράφη, τῶν Ἀθηναίων κυρίως προαγωνισμένων (Ἡρδ. Η, 74. — Δίσχλ. Περσ. 250 κλ.), καὶ μετὰ πλείστου ζήλου κατεδίωξαν αὐτὸν πρὸ πάντων οἱ Αἰγινήται. Διὰ νέου δόλου τοῦ Θεμιστοκλέους, πιστεύσας ὁ Ξέρξης ὅτι οἱ Ἕλληνες προϋτίθεντο νὰ διαρρήξωσι τοῦ Ἑλλησπόντου τὴν γέφυραν, ἔσπευσε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Περσίαν, ἀφίει στρατὸν 300,000 ἀνδρῶν εἰς Θεσσαλίαν. Τὰ δὲ λείψανα τοῦ στόλου του συνηλθον πάλιν εἰς Σάμον, περὶ τὰ 300 πλοῖα, Ἡ Ποτιδαία καὶ ἡ Ὀλυμβος ἀπεσπάρθησαν ἀπὸ τῶν Περσῶν, οἵτινες μάτην ἐπροσπάθησαν νὰ κερδήσωσιν αὐτὴς ὑπὲρ αὐτῶν τὴν πρῶτην τῶν δύο τούτων πόλεων, Πᾶσα ἡ Ἑλλάς, καὶ ῥητῶς καὶ ἡ Σπάρτη αὐτὴ, ἀνευρήμηναν τὸν θρίαμβον τοῦ Θεμιστοκλέους ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς κοινῆς πατρίδος· ἐκ δὲ τῶν λαφύρων λαμπρὰ δῶρα ἐπέμψθησαν εἰς τὸν Ἀπόλλωνα τῶν Δελφῶν. Κατὰ τὸ ἔαρ ὅμως τοῦ 479 προσέβη ἐκ νέου ὁ Μαρδόνιος πρὸς τὸ κέντρον τῆς Ἑλλάδος, ὅτε καὶ πάλιν οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν καταλιπόντες, μετέβησαν εἰς Σαλαμίνα ἐπὶ τῶν πλοίων των. Τὸν δ' Ἑλλησπόντιον Μουρυχίδην, πεμφθέντα ὑπὸ τοῦ Μαρδονίου πρὸς αὐτοὺς ἵνα τοὺς προσκαλέσῃ νὰ ὑποταγῶσιν, ἀπέπεμψαν, καὶ τὸν Λυκίδην, ὅστις προέτρεψε νὰ ἐνδῶσωσιν, ἐλιθοβόλησαν. Οἱ Σπαρτιάται, εἰ καὶ τὰ Ὑακίνθια πανηγυρίζοντες, δὲν ἀπετράπησαν ὅμως τῶν πολεμικῶν ἐργασιῶν, ὡχύρωσαν τὸν Ἴσθμον, καὶ ἐκείθεν μετὰ τῶν συμμάχων πορευθέντες εἰς Ἐλευσίνα, ἠνώθησαν μετὰ τῶν Ἀθηναίων. Ἐκεῖθεν δὲ, ὑπερβάντες τὸν Κιθαίρων, κατέλαβον τοὺς δυτικούς αὐτοῦ πρόποδας, ἀπέναντι τοῦ Μαρδονίου, στρατοπεδεύοντας πέραν τοῦ Ἀσωποῦ. Ἐστρατήγει δὲ τῶν Σπαρτιατῶν καὶ τῶν συμμάχων ὁ Πausanias (ἴδ.). Ὁ Μαρδόνιος δὲ ἀπεσύρθη τότε πρὸς τὰ ἐνδότερα τῆς Βοιωτίας, τὸ Θηβαϊκὸν πεδῖον θεωρῶν κατάλληλον διὰ τὸ ἱππικόν. Ἐν Πλαταιαῖς συνηντήθησαν εἰ

δύο στρατοί, οἱ μὲν Πέρσαι εἰς ἀριθμὸν 300,000, μετὰ 50,000 συμμάχων, οἱ δ' Ἕλληνες ἐν ἔλοις ὄντες 110,000, ἐξ ὧν 8,000 ἦσαν Ἀθηναῖοι ὁπλίται, ὑπὸ τὸν Ἀριστείδην, ὅστις εἶχεν ἐπιστρέψει ὀλίγον πρὸ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας. Ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἔμενον οἱ ἀντίπαλοι ἀντιπαρεταγμένοι, συνεχῶς ἀλλάσσοντες θέσεις τῇ δ' ἐνδεκάτῃ (Σεπτ. 479) συνεπλάκησαν. Ὁ Μαρδόνιος ἠττήθη καὶ ἐφονεύθη, ὥς καὶ τὸ πλεῖστον τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ, τὸ πλούσιον Περσικὸν στρατόπεδον ἐληλατήθη, καὶ αἱ Θῆβαι ἐπολιορκήθησαν. Πολλοὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀρχηγῶν τῆς μηδικῆς μερίδος συνελήφθησαν, καὶ, διαταγῇ τοῦ Πausanias, ἐθανατώθησαν ἐν Κορίνθῳ. Μόνον δὲ 40,000 Περσῶν ὑπεχώρησαν ἐντάξει ὑπὸ τὸν Ἀρτάβαζον πρὸς βορρᾶν (Ἡρδ. Η, 1 κλ. — Πλούτ. Ἀριστδ. ΙΑ, κλ.). Κατὰ τὴν αὐτὴν δ' ἡμέραν συνεκροτήθη ναυμαχία εἰς Μυκάλην τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ὁ Ἑλληνικὸς στόλος, ὑπὸ τὸν βασιλέα τῆς Σπάρτης Λεωτυχίδην καὶ τὸν Ἀθηναῖον Ξάνοπιππον, ἐξ 120 τριήρων, συνήλθε πρῶτον εἰς Αἴγιον, εἶτα εἰς Δῆλον· ἐπέκεινα δὲ δὲν ἐτόλμων νὰ πλεύσωσι, καὶ ἐπολιορχοῦντο ἐκεῖ ὑπὸ τῶν Περσῶν. Πεισθέντες ὅμως ὑπὸ τῶν Σαμίων, ἐπετέθησαν, καὶ τότε ἀμέσως ἔφυγον οἱ Πέρσαι πρὸς τῆς Μυκάλης τὸ ἀκρωτήριον, ὑπὸ τὴν προστασίαν 60,000 ἐκεῖ ἀναμενόντων πεζῶν. Οἱ Ἴωνες δ' ἀπέστησαν ἀπ' αὐτῶν, καὶ οἱ Ἕλληνες μεγάλην ἤρανον νίκην (Ἡρδ. Θ, 90), καταστρέψαντες τὸν στόλον καὶ τὸ στρατόπεδον, καὶ ὁ πόλεμος ἀπὸ ἀμυντικοῦ κατέστη προσδλητικὸς ἕκτοτε (ἴδ. Πausanias, 1. Κίμων). Τὴν ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου γέφυραν εἶχον ἤδη καταστρέψει αἱ τρυκίμια· καὶ ὁ μὲν Λεωτυχίδης ἐπέστρεψεν εἰς Σπάρτην μετὰ τῶν ὑπ' αὐτόν· ἄλλ' οἱ Ἀθηναῖοι, συμπαραλαβόντες καὶ τοὺς Ἴωνας, ἐπολιορκήσαν τὴν πόλιν Σηστὸν ἐπὶ τῆς Χερσονήσου, καὶ ἀποχωρησάντων τῶν Περσῶν, τὴν ἐκυρίευσαν.

σαν, κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους 478. Ἡ Σάμος, ἡ Χίος, ἡ Λέσβος, καὶ αἱ λοιπαὶ νῆσοι, ἐγένοντο πολιτεῖαι ἐλευθεραὶ, καὶ ἀπέτελσαν συμμαχίαν κατὰ τῶν Περσῶν, ἐξ ἧς οἱ Ἀθηναῖοι, τὸν ἀγῶνα ἐξακολούθησαν· οὐ μικρὰ ὠφελήθησαν. — Συγχρόνως δὲ μετὰ τῶν Ἑλληνικῶν τούτων πολέμων πρὸς ἀνατολὰς, ἐπολέμουν καὶ οἱ ἐν Σικελίᾳ Ἕλληνες κατὰ τῶν Καρχηδονίων. Ὁ Συρακούσιος Γέλων ἐνίκησεν ἰσχυρὸν Καρχηδόνιον στρατὸν ἐν Ἰμέρα, κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἐν Σαλαμῖνι μάχης, ὡς καὶ διεδίδετο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις (Διόδ. ΙΑ, 20). — Κέντρον τῆς συμμαχίας ὠρίσθη ἡ Ἀἴγλος· ὡς νῆσος ἰωνική, καὶ εἰς τὴν ἐκεῖ ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος κατετέθη τὸ συμμαχικὸν ταμεῖον· περιέχον ἐν ἀρχῇ 460 τάλαντα· πρῶτος δ' Ἑλληνοταμίας ἐξελέγη ὁ Ἀριστείδης, καὶ αἱ Ἀθηναὶ ἦσαν ἡ ἡγεμονεύουσα πόλις. Τοῦ Κίμωνος αἱ ἐπιτυχεῖς ἐκστρατεῖαι ἐξέτειναν τὴν συμμαχίαν. Μετὰ τὴν ὅλωση τοῦ Ἡίου ἐπὶ τοῦ Στρυμόνος, αἱ Πέρσαι ἐξεβλήθησαν ἐντελῶς τῆς Εὐρώπης, καὶ ὁ συμμαχικὸς στόλος ἤρχε τοῦ Αἰγαίου καὶ ἐπέβλεπεν αὐτὸ αὐστηρῶς. Μετὰ ταῦτα δὲ κατεδίωξεν ὁ Κίμων τοὺς Πέρσας καὶ εἰς τὰς ἰδίας αὐτῶν θαλάσσας, καὶ τοὺς κατενίκησε διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης πρὸς τῷ Εὐρυμέδοντι, κατὰ τὴν παραλίαν τῆς Παμφυλίας, τῷ 469 (Θουκ. Α, 100. — Πλούτ. Κίμ. ΙΒ, 13). Ὑπεστήριξαν δ' οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ σύμμαχοι τὴν κατὰ τῶν Περσῶν ἐπανάστασιν τοῦ Ἰνάρου καὶ ἔπειτα τοῦ Ἀμυρταίου ἐν Αἰγύπτῳ· παρὰ τὴν Μέμφιν ὁμως ὑπέστησαν ἡτταν σπουδαίαν. Ἐλθξαν δ' οἱ Περσικοὶ πόλεμοι τῷ 449, ὅτε ὁ Κίμων ἀπέθανεν, ἐκστρατεύων, πρὸ τοῦ Κιτίου ἐν Κύπρῳ. Ἀφ' οὗ δὲ καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του ἐνίκησαν οἱ Ἕλληνες εἰς ναυμαχίαν κατὰ τὴν Σαλαμῖνα τῆς Κύπρου (Θουκ. Α, 112. Πλούτ. Κίμ. ΙΗ, 19), ἔπαυσεν ὁ πόλεμος, εἰ καὶ ἀμφισβητεῖται ἂν ὑπεγράφη ὀριστικὴ εἰρήνη, ἢ Κιμώνιος κληθεῖσα (ἴδ. Κίμων).

Δι' Ἀθῆναι ἀπέστησαν πάσης ἀναμίξεως εἰς τὴν Αἰγύπτου καὶ τὴν Κύπρου, οὐδὲν περσικὸν πολεμικὸν εἶχεν ἄδειαν νὰ φανῇ εἰς τὸ Αἶγατον, καὶ αἱ ἑλληνικαὶ πόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἔπαυσαν οὐσαι φόρου ὑποτελεῖς εἰς τὰ Σούσα. Οἱ ὅροι οὗτοι, καὶ ῥητῶς ἂν δὲν συνωμολογήθησαν, ἦσαν οἱ οὗς ὁ Κίμων ἐπεδίωξε καὶ ἐπέβαλε, καὶ ἐν γένει ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς ἐξησφαλίσθη κατὰ τῆς ἐπιδράσεως τῆς Ἀσιανῆς βαρβαρότητος.

Περσίς, ἴδ. Περσία.

Περφερεῖς, πέντε θεοοὶ ἐκ τῶν υπερβερρείων πεμπόμενοι μεθ' ἱερῶν δώρων εἰς τὸν ἐν Δήλῳ ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος (Ἡρόδ. Δ, 33. — Ἡσύχ.).

Περσινούς, πόλις ἀρχαία καὶ ἐπισημοτάτη ἐν Γαλατίᾳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐπὶ τῆς νοτίας κλιτύος τοῦ Δινδυμαίου ὄρους κειμένη, ἐπὶ τῶν συνόρων τῆς Μεγάλης Φρυγίας, ἡ κυριωτάτη ἔδρα τῆς λατρείας τῆς Κυβέλης. Ἐν τῷ ναῷ αὐτῆς ὑπῆρχε ἔδρανον, κατὰ δὲ Λίβιον (XXI, 10, 11) λίθινον ἄγαλμα, ἐξ οὐρανοῦ πεσόν. Οἱ Ῥωμαῖοι ἀπήγαγον αὐτὸ εἰς τὴν Ῥώμην, διότι εἰς τοὺς χρησμοὺς τῆς Σιδύλλης εὗρον ὅτι ἐξ αὐτοῦ ἐξηρτᾶτο τῆς Ῥώμης ἡ τύχη (Στράβ. ΙΒ, 567). Νῦν Βαλα-Ἰσάαρ.

Πέσσιον, πόλις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Σαρματίας, εἰς τὴν χώραν τῶν Ἰαζύγων (ἐν Οὐγγαρίᾳ) (Πτλμ. Γ, 7).

Πεσσοῦ, ἴδ. Πεττεία.

Πεταλία, νῆσος (ἢ, κατὰ Πλίνιον, τέσσαρες νῆσοι) ἔρημος καὶ πετρώδης μεταξὺ Εὐβοίας καὶ Μαραθῶνος. Νῦν ἐστὶ Πεταλιοί.

Πεταλισμὸς, ὁ ἐξοστρακισμὸς ἐν Συρακούσαις, εἰσαχθεὶς περὶ τὰ μέσα τοῦ ε' αἰῶνος π. Χ., καὶ ἐπ' ὀλίγον μόνον διαρκήσας. Τὰ ὀνόματα τῶν ἐξοριστῶν πολιτῶν ἐγράφοντο εἰς πέτρας, φύλλα ἐλαίας, ἐρίπτοντο εἰς κάλπην καὶ ἠριθμοῦντο. Ἡ δ' ἐξορία ἦν διὰ πολλὰ ἔτη (Διόδ. ΙΑ, 87).

Πετάσματα, ἴδ. Οἶκος.

Πέτνσος, κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, ἐκ

πιλήματος, στρογγύλον ἄνω, τὰ δ' ἄκρα πέ-
ριξ ἔχον προέχοντα. κατὰ βρογχῆς καὶ ἡλίου,

δεόμενον δὲ ἢ ὑπὸ τὸν πώγωνα, ἢ ὀπίσω τῆς
κεφαλῆς. Τοιοῦτον ἔφερον πρὸ πάντων οἱ ὁδοί-

πόροι, καὶ προσέτι καὶ αἱ γυναῖκες, ἰδίως ἐν
τῇ τέχνῃ, ἢ Περσεφόνη, ὡς κατ' ἐξοχὴν

ὁδοιποροῦσα, καὶ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, ἀλλὰ
πετρωτὸν, ὃ Ἑρμῆς. Ὁ Θεσσαλικὸς πέτα-
σος εἶχε τὸν γύρον ἔτι πλατύτερον, καὶ
τοιοῦτον ἔφερον μάλιστα οἱ ἵππεις, ὡς παρι-
στῶνται καὶ εἰς τὴν ζωφόρον τοῦ Παρθε-
νῶνος. Τοιούτους ἐπίσης καὶ οἱ Σπαρτιάται.
Οἱ δὲ φίλοι αὐτῶν καὶ εἰς τὸν πόλεμον (Θουκ.
Δ, 34. — Πολδ. Α, 149). Πέτασος ἐρριμ-
μένος εἰς τοὺς ὤμους ἦν ἐν τῇ τέχνῃ τὸ ἔμ-
βλημα τοῦ ὁδοιπόρου.

Πέταυρον, ἡ σάνις ἐφ' ἧς κοιμῶνται
αἱ κατοικίδιοι ὄρνεις. Κατ' αὐτὴν ὠνομάζετο,
ἰδίως ἐπὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων, καὶ τὸ
ἐκρίωμα ἐφ' οὗ παρίσταντο καὶ ἤσκουν τὴν
τέχνην τῶν οἱ πεταυριστῶν λεγόμενοι
σχινοβάται, καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι θαυμαστοποιοί
(Μανέθ. Δ, 278. — Juv. XIX 265).

Πετεῶν, κώμη τῆς Βοιωτίας παρὰ τῇ
Ἀλιάρτῳ, ἀνατολικῶς τῆς λίμνης Ὑλίκης,
ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς μεταξὺ Θηβῶν καὶ Ἀνθη-
δόνης (Ὅμ. Ἰλ. Β, 500. — Στρεβ. Θ, 410).

Πετεῶς, υἱὸς τοῦ Ὀρνεοῦ, πατὴρ τοῦ
Μενεσθέως· ἐξ Ἀθηναίων ἐκβληθεὶς ὑπὸ τοῦ
Αἰγέως, ἔδρυσεν τὴν Στίριν ἐν Φωκίᾳ (Ὅμ.
Ἰλ. Β, 552).

Πετηλία, πόλις ἀρχαιοτάτη τῶν Βρε-
τιῶν ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ, ἧς ἡ ἔδρυσις ἀπε-
δίδετο τῷ Φιλοκτῆτῃ. Ἐκείτο εἰς 3 μιλίων
ἀπόστασιν βορείως τῆς Κρότωνος, ἐπὶ λόφου
ἀποτόμου. Τοὺς κατοίκους, γενναίως ἀντι-
στάντας κατὰ τῶν Καρχηδονίων, καὶ τοὺς
μὲν φονευθέντας, τοὺς δὲ φυγόντας, ἀντικα-
τέστησεν ὁ Ἀννίβας διὰ Βρεττιῶν. Ἐπα-
νήγαγον δ' ἔπειτα οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς περισω-
θέντας (Στρεβ. ΣΤ, 254. — Πολδ. Ζ, 1, 3.
— Liv. XXIII, 30. XXVII, 26). Νῦν ἴσως
Στράγγολι.

Πέτρα, 1) ἀρχαία πόλις τῆς Κοριν-
θίας πρὸς τῇ Ἀργολίδι, πατρίς Ἑτερίωνος,
τοῦ πατρὸς τοῦ Κυψέλου (Ἡρδ. Ε, 92). —
2) Πολίχνη πλησίον τῆς Ἡλίδος ἐν Πε-
λοποννήσῳ (Παυσ. ΣΤ, 25, 4). — 3) Πό-
λις ἐν Σικελίᾳ, νῦν Πετραλία καὶ Πετραία.

—4) Πόλις τῶν Μαϊδῶν ἐν Θράκῃ (Liv. XL, 22). — 5) Πόλις παραλία τῆς Ἰλλυρίας (Cass. B. G. III, 12). — 6) Πέτρα Σογδιανῆ, πόλις ἐπὶ βράχου ἐν τῇ Σογδιανῇ, πρὸς τῷ Ὠξῆ ποταμῷ (Curt. VII, 11). — 7) Πρωτεύουσα τῶν Ἰδουμαίων, εἴτα δὲ τῶν Ναβαταίων, ἐν τῇ Πετραίᾳ Ἀραβίᾳ, πρὸς ἀνατολικά τῆς ἐπαρχίας. Νῦν Βαδὶ Μουσα. Νοτίως τῆς Νεκρᾶς θαλάσσης κειμένη ἐν μέσῳ ἀμμόδους ἐρήμου, περιεβάλλετο πέριξ ὑπὸ βραχώδους περιτειχίσματος. Πρὸς αὐτὴν ἔφερε στενωπὸς, ἣν διέρρει ποτάμιον διαυγές, διακλαδῶν τεχνητῶς εἰς διώρυγας, πρὸς ἄρδουσιν τοῦ περὶ τοῦ πεδίου. Ὡς ἐκ τῆς θέσεως αὐτῆς ἡ πόλις αὕτη ἦν κέντρον ἐμπορικῆς διαμετακομίσεως μεταξὺ Συρίας καὶ Ἀραβίας, καὶ τῆς μεγάλης αὐτῆς ἀναπτύξεως ἀποδείξει σωζονται ἀξιόλογα εἰρηπια, ὅσαι εἰς τοὺς βράχους ἀνεσκαμμέναι, αἵτινες ἦσαν τάφοι, ναοὶ καὶ πιθανῶς καὶ κατοικίαι, προσέτι θεάτρων λείψανα καὶ ἄλλων οἰκοδομημάτων, κίονες, ἐπιγραφαὶ, ὧν πολλαὶ καὶ Ἑλληνικαὶ καὶ Λατινικαὶ, καὶ γλυπτικὰ κοσμήματα, οὐχὶ τέχνης πάντοτε ἐντελοῦς (Στρβ. ΙΣΤ, 767. 779).

Πετραία, 1) θυγάτηρ τοῦ Ὡκεανοῦ (Ἡσδ. Θεογ. 357. — 2) Π. Ἀραβία, τὸ μέρος τῆς Ἀραβίας οὗ πρωτεύουσα ἦν ἡ Πέτρα (Ἰδ.).

Πετραῖος, 1) Εἰς ἐκ τῶν Κενταύρων, εἰς τοὺς γάμους τοῦ Πειριθόου ὑπ' αὐτοῦ φονευθεὶς (Ἡσδ. Ἀσπ. Ἡρ. 185. — 2) Ἐπίθετον ὑφ' ὃ ἐλατρεῖτο ὁ Ποσειδῶν ἐν Θηεσσαλίᾳ, ὡς διασχίσας τοὺς βράχους τοὺς κωλύοντας τὸν ῥοὺν τοῦ ποταμοῦ (Πινδ.).

Πετρίγαλα, πόλις Ἰνδική, ἐντεῦθεν τοῦ Γάγγου (Πτολ. Ζ). Νῦν Βεδούρ.

Πετροδόλος, ὁ καταπέλτης (Ἰδ.) ὁ τοξεύων λίθους, καὶ οὐχὶ ἀκόντια ἢ βέλη.

Πετροκούριος, λαὸς Γαλατικὸς τῆς Ἀκουιτανίας, μεταξὺ τῶν ποταμῶν Αἰγῆρος καὶ Γαροῦμνα (Στρβ. Δ).

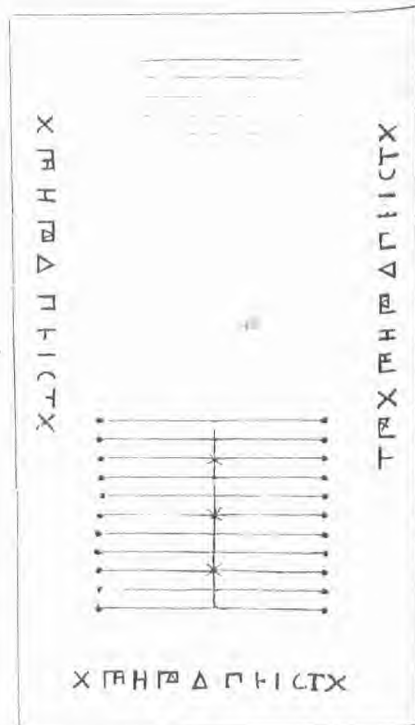
Πετρώνευς. Τὸ ὄνομα ἦν ὅλου γέ-

νους Ῥωμαϊκοῦ. 1) Ἐπὶ Νέρωνος ἀνθύπατος ἐν Βιθυνίᾳ, ἐπιλεγόμενος καὶ Arbitrator, φιλόδοξος, φίλος τοῦ αυτοκράτορος, αυτοκτονήσας τῷ 66 μ. Χ., διότι διεβλήθη ὡς μετασχὼν τῆς συνωμοσίας τοῦ Πίσωνος. Θεωρεῖται ὡς ὁ συγγραφεὺς τῶν Σατυρικῶν (Satyricōn libri), περιλαμβανόντων βιβλία 20, περιωθέντων ὅμως εἰς περίληψιν μόνον ἐν ἐνὶ βιβλίῳ, ἔργον ἀγχινοῦστατον, κατὰ μέρος πεζόν, κατὰ μέρος ἑμμετρον, περιγράφον πολλοὺς τῶν τότε χαρακτήρων, καὶ κατ' αὐτοὺς τὴν γλῶσσαν μεταχειριζόμενον, ὅτε μὲν χυδαίαν, ὅτε δὲ ὑψηλὴν, ἐπιτετηθευμένον, ἢ μετὰ λέξεων Ἑλληνικῶν ἀναμειγμένον, ὡς ὅταν ὁμιλῶσιν οἱ πεπαιδευμένοι Ἕλλην Ἐγκόλπιος, ἢ οἱ πεφουσημένοι καὶ δοκησισφορος Ἕλληνας ποιητῆς Εὐμολπος. — 2) Π. Πετρ., περὶ 24 π. Χ. διοικητὴς τῆς Αἰγύπτου, ἥς ἠῤῥησε τὴν εὐφορίαν, πολλοὺς ὀχετοὺς τοῦ Νείλου δι' αὐτῆς διορύξας. Κυριεύσας Νάπατα, τὴν πρωτεύουσάν τῆς Αἰθιοπίας, ἠνάγκασε, τῷ 21 π. Χ. τὴν βασιλίσσαν τῆς χώρας Κανδάκην, νὰ δεχθῇ τὴν εἰρήνην (Στρβ. ΙΖ, 819. — Δ. Κασσ. ΝΓ, 57). Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατέβαλεν ἐπανάστασιν, καὶ διέτελει εἰς λίαν φιλικὰς σχέσεις μετ' Ἡρώδου, τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας. — 3) Ἐπὶ Τιβερίου, διοικητὴς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, μετέβη, διαταγῇ τοῦ Καλλιγούλα, εἰς Συρίαν, καὶ ἐκεῖ ἀνεδείχθη προστάτης τῶν Ἰουδαίων, ὡς καὶ μετὰ ταῦτα ἐν Ῥώμῃ, ἔνθα διετέλεσεν ἰδιαίτερος φίλος τοῦ Κλαυδίου.

Πεττεία, πεσσοί, εἶδος παιδιᾶς, παιγνιδίου, παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Τινὲς συγχέουσιν αὐτὴν μετὰ τῶν κύβων (Εὐσθ. εἰς Ὀδ. Α, σλ. 1397. — Ἡσύχ. λ. Πεττεία). Ἀλλ' αὐτὸς ὁ Ἡσύχιος διακρίνει τὴν πεττείαν, καθ' ἣν κινεῖνται αἱ ψῆφοι ἐπὶ ἄβακος (Ἰδ.), τῆς κυβείας, καθ' ἣν ῥίπτονται εἰς αὐτὸν οἱ κύβοι καὶ ὁ Ἡρόδοτος λέγει ὅτι τοὺς κύβους ἐφεύρον οἱ Λυδοί, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς πεσσοὺς. Ὁ Πλάτων (Φαῖδ. σ. 274) τὴν πεττείαν λέγει ἐφευρε-

θείσαν ὑπὸ (-)έφθ. τοῦ Αἰγυπτίου Θεοῦ. Ἀλλ' ἐκείνη ἦν μᾶλλον πίναξ ἀστρονομικῶν υπολογισμῶν (Σχλ. ἀτ.—Εὐστθ. εἰς Ἰλ. Β). Συνήθως δ' ἀποδίδεται ἡ ἐφεύρεσις αὐτῆς εἰς Πηλαμῆδην (Εὐρπ. Ἰφγ. Αὐλ. 194. — Ἀλκδμ. εἰς Πλμδ. σ. 74. 77). Ἦτο δὲ γνωστὴ ἐπὶ Ὀμήρου, καὶ δι' αὐτῆς διεσκέδαζον οἱ μνηστῆρες τῆς Πηνελόπης (Ὀμ. Ὀδ. Α, 107). Ὡς εἶδη πεσσῶν ἐθεωροῦντο καὶ ἡ λεγομένη Πηνελόπη (Ἀθην. Α, 17), ἡ πόλις ἢ πόλεις καὶ ὁ διαγραμματισμὸς ἢ γραμμαί (Πλτ. Πολιτ. Δ. σλ. 423, 437. — Εὐρξ σλ. 395. Πολδ. Α, 84. Εὐστθ. Ἰλ. Ζ. — Πολδ. Θ, 98, 99). Τὴν κυρίως πεττείαν ὁμως ἀπετέλουν ἃ ὁ Σοφοκλῆς καλεῖ «πεντάγραμμα πεσσά» (Ναυπλίω Πυρκαεῖ, ἐν Ἑσυχ.). — Ταύτης, κατὰ τὴν περιγραφὴν τοῦ Πολυδεύκου (Θ, 97), εὐτυχῶς εὗρέθη τῷ 1845 ἐν Σαλαμῖνι ἡ ἀπέναντι πλάξ ἢ ἄβαξ ἐντελεστάτης διατηρήσεως (Α. R. Rang. Ant. Hell. II, Σλ. 580, 590 Ἀρ. 895). Εἰς τὴν παιδίαν ταύτην ἔπαιζον ἑκατέρωθεν οἱ ἀνταγωνισταὶ διὰ κινήτων φήφων ἐπὶ πέντε γραμμῶν, ὧν ἡ μέση ἐλέγετο ἱερά, καὶ ὁ ἐπ' αὐτῆς πεσσὸς ἐλέγετο βασιλεὺς, ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον μετακινούμενος, δι' ὃ καὶ τὸ «κινεῖν τὸν ἀφ' ἱεράς» εἶχεν ἀποδῆ εἰς παροιμίαν. Ὁ λίθος τῆς Σαλαμῖνος ἔχει ἑνδεκα γραμμάς, αἵτινες ἦσαν ἡ δύο συστήματα, ἑκαστον δι' ἑκάτερον τῶν παικτῶν, ἔχοντα ἐν τῷ μέσῳ τὴν ἱεράν ἑκάστου γραμμῆν, διακρινομένην διὰ σταυροῦ εἰς τὸ μέσον ἢ δὲ μέση, ἥτοι ἡ ἑκατέρωθεν ἑκτῇ γραμμῇ, ἐπίσης διὰ σταυροῦ διακρινομένη, ἣν ἴσως ἡ χωρίζουσα τὰ δύο ἀντίπαλα συστήματα. Ἡ, κατ' ἄλλην ὑπόθεσιν, αἱ γραμμαὶ ἀπετέλουν 3 συστήματα, ἔχοντα τρεῖς ἱεράς γραμμάς, διάφορα ἴσως κατὰ τὴν ἀξίαν, καὶ οἱ παίζοντες ἠδύναντο κατὰ βούλησιν ἐν ἐξ αὐτῶν νὰ ἐκλέγωσιν, ἔχοντες κοινὰς τὰς 5 γραμμάς, καὶ ἴσως διὰ τῆς ἐγκαρσίου γραμμῆς διαιρούμενοι. Αἱ ἄνω πέντε ἐλάσ-

σονες γραμμαὶ ἦσαν ἴσως ὁρισμέναι διὰ τρίτον παίκτην διαδεχόμενον τὸν ἡττηθέντα, ἢ δι' ὑπολογισμοὺς τοῦ παιγνίου. Οἱ κατὰ τὰς τρεῖς πλευράς χαρακτηρῆς ἐνέφαινον πι-

θανῶς τὴν ἀξίαν τοῦ παιγνίου δι' ἑκάστην γραμμῆν, ἀπὸ 1000 δραχμῶν, (ἢ, κατὰ τὴν δεξιάν γραμμῆν καὶ ἀπὸ ταλάντου) μέχρι τριχάλχου καὶ χαλκοῦ (τοῦ ὀγδόου τοῦ ὀβολοῦ). Εἰς τὰς πεττείας πολλάκις οὐ μικραὶ ποσότητες ἐπαίζοντο, ὥς ὁ Ἀρταξέρξης ἔπαιζε μετὰ τῆς μητρὸς του διὰ 20,000 δαρεικῶν (Πλουτ. Ἀρξ. ΙΖ). Λίθινοι ἄβακες πεττείας ὑπῆρχον εἰς τὰς πόλεις πολυλαχοῦ πρὸς κοινὴν χρῆσιν (Εὐστθ. Ὀδ. Α, Ἰλ. Β), ὥς καὶ ἐν ναοῖς, ὅθεν ὑπετίθετο κατὰ τὴν ἐπωνυμίαν λαβούσα ἡ Σκιράς (Ἰδ. Ἀθηνᾶ, διότι σκιράφια ἐλέγοντο τὰ κυβευτήρια (Εὐστθ. Ὀδ. Α, 107. — Ἀρστλ. — Ἀρπκρ. — Σουῖδ. — Ἑσυχ. — Στφ. Βυζ. λ. Σκίρος).

Πευκινεὺς, ἢ Πευκαλῆς ἔθνος Ἰνδικὸν παρὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν (Διον. Περγ. 1143).

Πεύκελα, πόλις Ἰνδική, ἐντεῦθεν τοῦ Γάγγου. Νῦν Πεχλελή. Ἡ περίεξ χώρα Πευκελιώτις (Ἀρρ. Ἀν. Δ. 22), ἢ Πευκολαίτις (Στρβ.).

Πευκέστης, στρατηγὸς Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου, σώσας τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἐν Ἰνδαίᾳ (Πλούτ. Ἀλέξ. ΕΓ. — Curt. IX, 5). δι' ὃ εὐγνωμονῶν ὁ βασιλεὺς τὸν ἐγκατέστησε διοικητὴν τῆς Περσίδος, ἐνθα τὰ ἤθη καὶ τὴν ἐνδυμασίαν τῶν ἐγγχωρίων παραδεξάμενος, καὶ τὴν γλῶσσαν αὐτῶν ἐκμαθὼν, εὐηρέστησε πολὺ τοὺς Πέρσας, τοὺς Μακεδόνας ὅμως καθ' ἑαυτοῦ διέθετο (Ἀρρ. ΣΤ, 30. Ζ, 6). Καὶ μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν θάνατον διετήρησε τὴν θέσιν του, καὶ συνεπολέμησε μετὰ τοῦ Εὐμένους κατὰ τοῦ Ἀντιγόνου. Ἐίχε δ' ἀξιῶσεις ἀρχιστρατηγίας, καίτοι μὴ πολὺ διαπρέπων εἰς τὴν πολεμικὴν τέχνην καὶ ἐμπειρίαν, ὥστε καὶ ἐγένετο αἴτιος τῆς ἥττης εἰς Γαδάμαρτα τῆς Μηδίας, τῷ 316 π. Χ. Μετὰ τοῦ Εὐμένους τὴν πτώσιν προσήλθεν εἰς τὸν Ἀντίγονον, ὅστις ὅμως τῷ ἀφῆρσε τὴν διοίκησιν (Πλούτ. Εὐμ. ΙΔ. ΙΣΤ).

Πευκετία, μέρος τῆς Ἀπουλίας, εἰς τὴν ἀνατολικὴν τῆς Ἰταλίας ἀκτὴν, ἀπὸ Βαρίου μέχρι Βρουνδουσίου, οὗ αἱ γνωστάται πόλεις ἦσαν τὸ Βάριον (νῦν Βάρι), ἢ Ἐγνατία, τὸ Σίλβιον, αἱ Ρουδιαί, τὸ Βουτοῦντον. Οἱ κάτοικοι, Πευκέτιοι, φαίνεται ὅτι κατήγοντο ἐξ Ἠπειροῦ, ἢ κατ' ἄλλους ἐξ Ἀρκαδίας. Ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις δὲν μνημονεύονται πλέον (Στρβ. Ε, 211. ΣΤ, 277. 281 κλ.).

Πευκέτιος, υἱὸς Λυκάνορος τοῦ βασιλέως τῆς Ἀρκαδίας, μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Οἰνώτρου μετὰ Πελασγῶν κατοικήσας τὴν κάτω Ἰταλίαν (Ἀπλλδ. Γ, 8).

Πεύκη, μεγάλη νῆσος τῆς Κάτω Μοισίας κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Δουνάβεως, μεταξὺ

τῶν δύο νοτιωτέρων βραχιόνων αὐτοῦ, ἐπ' αὐτῇ τῶν καλυπτόντων αὐτὴν δένδρων, τὸ σχῆμα τριγωνικὴ, πιθανῶς ἢ νῦν νῆσος τοῦ Ἀγ. Γεωργίου, μεταξὺ Ἰσμαίλιου καὶ Βαδᾶ. Καὶ τὸ Ἰερόν στομα εἰς μίαν τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ ἐφερε τὸ αὐτὸ ὄνομα. Ἐίχε δὲ πόλεις ἐν τῇ ἀρχαιότητι, καὶ οἱ κάτοικοι, Πευκίνοι, ἦσαν τῆς γερμανικῆς φυλῆς τῶν Βαστάρων (Στρβ. Ζ, 306. — Ἀπλλν. Ρόδ.).

Πευσίνιοι, ἢ Σπευσίνιοι, οἱ ἄλλως Σκύθαι λεγόμενοι, ἀστυνομικοὶ μισθωτοὶ φύλακες ἐν Ἀθήναις.

Πεφρηδῶ, μία τῶν Γραιῶν ἢ Φορκίδων, ἀδελφῶν τῶν Γοργόνων (Ἡσδ. Θεογ. 270).

Πηγαῖ, παραθαλασσία πόλις τῆς Μεγαρίδος μετὰ λιμένος (Θουκ. Α, 108). Ἰδ. Παγαί.

Πήγασος, ἵππος πηγῆς, ἵππος περὶ τῆς Πηγῆς, ὃν ὁ Ποσειδῶν ἔσχεν, ὡς καὶ τὸν Χρυσάορα, ἐκ τῆς Μεδούσης, κατὰ τὰς πηγὰς τοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ ὅστις ἀνεπήδησεν ἐκ τοῦ αἵματος τῆς Γοργόνης ταύτης ὅτε ὁ Περσεὺς (Ἰδ.) τὴν ἀπεκεφάλισεν. Ἀνέπηθ' ἀμέσως πρὸς τοὺς ἀθανάτους, καὶ παρέμεινε παρὰ τῷ Διὶ, φέρων αὐτοῦ τὰς ἀστραπὰς καὶ τὸν κεραυνόν (Ἡσδ. Θεογ. 278 κλ. — Ον. Μετ. IV, 784. 797. IV, 119), ὥστε ἦν ὁ κεραυνοφόρος ἵππος τοῦ Διὸς. Παρὰ μεταγενεστέροις ἦν ὁ ἵππος τῆς Ἥρας, καὶ κατετάχθη καὶ μεταξὺ τῶν ἀστέρων. Συνέλαβε δ' αὐτὸν ὁ Βελλεροφόντης (Ἰδ.) πίνοντα ἐκ τῆς Πειρήνης πηγῆς (Πινδ. Ὀλ. ΙΓ, 63 κλ.), ἢ ἔλαβεν αὐτὸν ἐξημερωθέντα καὶ χαλινθέντα ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς, ἢ ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος, καὶ ἐνίκησε δι' αὐτοῦ τὴν Χίμαιραν, τὰς Ἀμαζόννας καὶ τοὺς Σολύμους (Ἡσδ. Θεογ.

Νόμ. Κορίνθου.

Ἄργυ δακτυλίον.

325. — Πινδ. Ὀλ. ΙΓ', 86). Ἦν δ' ὁ Πήγασος καὶ τῶν Μουσῶν ἵππος καὶ εἰς τὸν Ἑλικῶνα ἐξ ἑνὸς κτυπήματος τοῦ ποδὸς αὐτοῦ ἐπήγασεν ἡ πηγὴ τῶν Μουσῶν Ἴπποκρήνη. Κατ' Ὀβίδιον (Met. V 256) δὲ, ἐκτύπησε, συμβουλῇ τοῦ Ποσειδῶνος, τὸν Ἑλικῶνα, φερόμενον πρὸς οὐρανὸν ἐξ ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὰ ἄσματα τῶν Μουσῶν, ἐμποδίσας οὕτως αὐτὸν νὰ ἀρθῇ ὑψηλότερον. Ὁμοίως ἐλέγετο ἀναβλύσασα καὶ ἡ Πιερίη ἐν Κορίνθῳ, καὶ ἄλλη Ἴπποκρήνη ἐν Τροιζηνίᾳ. Τῆς ποιητικῆς δ' ἐξάρσεως ἐμβλημα κατέστη ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις, συγχισθέντων τῶν μύθων τοῦ Βελλεροφόντου καὶ τῆς Ἴπποκρήνης. Εἰς τοὺς Ἑλληνας δ' ἦν ξένη ἡ ἔποψις αὕτη.

Πήγμα, πᾶν σανίδωμα, ἰδίως δὲ καὶ αἱ τῶν θυρῶν παραστάδες, καὶ ξύλιναι μηχαναὶ τοῦ θεάτρου, αὐξανόμεναι ἢ σμικρυνόμεναι κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς παραστάσεως (Ἱερῶν. — Senec. Ep. LXXXVIII. — Phaedr. V, 7, 7).

Πηγομαντεία, ἴδ. Μαντεία.

Πηδάλιον, μέρος τῆς Τρωάδος, οὗ ἡ θέσις δὲν ὀρίζεται (Εὐστθ. εἰς Ἰλ. N, 172).

Πηδαίος, υἱὸς τοῦ Ἀγήνορος καὶ δούλης, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Μέλητος πρὸ τῆς Τρωάδος (Ὀμ. Ἰλ. E, 69).

Πηδάλιον. Κατ' ἀρχὰς τὸ πηδάλιον πρὸς διοίκησιν τοῦ πλοίου ἦν εὐρεῖα μόνον κώπη προσδεομένη ἐξωθεν διὰ ζεύγους (Εὐρπ. Ἑλ. 1536) ἥτοι δεσμοῦ σχοινίου, ὡς ἐν τῇ εἰκόνι ὑπ' ἀριθ. 1, ληφθεῖσα ἐξ ἀναγλύφου τοῦ κίονος τοῦ Τραϊανοῦ. Εἰς τοῦ πλοίου τὴν πρύμνην ἦσαν, ἀνὰ ἑνὲς ἑκατέρωθεν, ἔχοντα εἰς μὲν τὰ μεγάλα πλοῖα ἕκαστον τὸν πηδαλιούχον του, εἰς δὲ τὰ μικρὰ ἓνα πηδαλιούχον ἀμφοτέρω. Μετὰ ταῦτα δ' ἐβεβλιώθη τὸ σύστημα κατὰ τοῦτο, ὅτι τὸ πηδάλιον διήρχετο δι' ὅπης τοῦ πλευροῦ τοῦ πλοίου, καὶ

τότε εἰς τὴν λαβὴν, A, (Σχ. 2) τοῦ πηδαλίου προσετέθη καὶ ῥάβδος ἐγκάρσιος, B,

2. 1.

μέρος τοῦ πηδαλίου, τὸ εἰς τὰ κύματα εἰσδι' ἧς ἐγίνετο ἡ πηδαλιουχία. Τὸ δὲ κάτω

χωροῦν, Γ, ἦν εὐρὺ ἔχον σχῆμα πτεροῦ, καὶ πτερόν ἐκαλεῖτο.

Πηδάσα, πόλις τῶν Λελέγων ἐν Καρίᾳ, μετὰ Μιλήτου, Ἀλικαρνασσοῦ, καὶ Στρατονικείας (Ἡρδ. E, 121. ΣΤ, 20, H. 104). Ὑπετάγη ἔπειτα εἰς τοὺς Ἀλικαρνασσεῖς, καὶ ἐπὶ Ῥωμαίων ἐξέλιπε (Στράβ. ΙΓ, 611), καὶ μόνον τὸ ὄνομα διετῆρει ἡ θέσις αὐτῆς.

Πηδάσον, πολίχνη τῆς Καρίας, εἰς τὴν θέσιν τῆς Μηλασσοῦ (Ἡρδ. E, 151. — Στράβ.).

Πηδάσος, 1) πόλις Λελέγων ἐν τῇ Τρωϊκῇ, ἐπὶ τοῦ Σατνιέντος ποταμοῦ, καθέδρα τοῦ βασιλέως Ἀλτου, κυριευθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως (Ὀμ. Ἰλ. Z. 34. Υ, 92. Φ. 87) κατὰ Στράβωνα (ΙΓ, 905), θέ-

σεως ἀγνώστου, κατὰ δὲ Πλίνιον ἡ ἐπειτα Ἀδραμύτιον μετονομασθεῖσα. — 2) Πόλις τῆς Μεσσηνίας (Ὁμ. Ἰλ. I, 152), ἡ εἴτα Μεθώνη μετακληθεῖσα (Στρβ.). — 3) Γῆς τοῦ Βουκολιῶνος, φονευθεῖς εἰς τὴν μάχην ἐν Τρωάδι ὑπὸ Εὐρυάλου (Ὁμ. Ἰλ. Z, 21). — 4) Εἰς τῶν ἱππῶν τοῦ Ἀχιλλέως οὗς ἤρπασεν οὗτος παρὰ τοῦ Ἡετίωνος (Ἰλ. Π. 152).

Πηλεγών, υἱὸς τοῦ ποταμοῦ Ἀξιοῦ καὶ τῆς νύμφης Περιβοίας, πατήρ τοῦ Ἀστεροπαίου (Ὁμ. Ἰλ. Φ, 141).

Πηλεὺς, υἱὸς τοῦ Αἰακοῦ καὶ τῆς Ἐνδηίδος, θυγατὶς τοῦ Χείρωνος. Μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Τελαμῶνος φονεύσας τὸν νεώτερον ἀδελφόν του Φῶκον, ἔφυγεν ἐκ τῆς πατρίδος του Αἰγίνης εἰς Φθίαν τῆς Θεσσαλίας, καὶ καθαρισθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐκεῖ βασιλέως Εὐρυτίωνος, ἔλαβεν εἰς γάμον τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Ἀντιγόνην, καὶ τὸ ἐν τρίτον τοῦ βασιλείου, εἰς ὃ ἔφερε καὶ Μυρμιδόνας ἐποίκους ἐξ Αἰγίνης (Διόδ. Δ, 72. — Πaus. B, 29). Εἰς τὴν θήραν τοῦ Καλυδονίου κάπρου παρעυρεθεῖς, ἐφόνευσεν ἐξ ἀπροσεξίας τὸν πενθερόν του, ἔφυγεν αὖθις καὶ ἐπλανᾶτο ἄνευ σκοποῦ, μέχρις οὗ τὸν ἐκαθάρισε πάλιν ὁ βασιλεὺς Ἀκαστος. Ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἐκινδύνευσεν νὰ φονευθῇ ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Πηλείου ὄρους, συκοφαντηθεὶς ὑπὸ τῆς γυναίκος τοῦ Ἀκάστου Ἀστυδαμείας. Ἀπῆλθε καὶ εἰς τὴν Κολχίδα μετὰ τῶν Ἀργοναυτῶν, καὶ εἴτα ἔλαβεν εἰς δευτέραν γυναῖκα τὴν Νηρηίδα Θέτιν, ἣτις μετεμορφοῦτο συνεχῶς ἵνα ἀποφύγῃ τὴν μετὰ θνητοῦ συζυγίαν της, ἀλλ' ἡς ὑπερίσχυσε διὰ συμβουλῶν τοῦ Χείρωνος καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς υἱὸν τὸν Ἀχιλλέα, ἀνατραφέντα ὑπὸ τοῦ πάππου του Χείρωνος. Τέλος δ' ἐπανάλθον εἰς Φθίαν, καὶ ἐξηκολούθησεν ἐκεῖ εἰρηνικῶς βασιλεύων, καὶ ἐπαι-

νούμενος διὰ τὸ ἐπιεικὲς τοῦ χαρακτήρος του ὅσον καὶ διὰ τὴν ἀνδρείαν του (Ὁμ. Ἰλ. Π, 15. 33. Ω, 534. — Ἡσδ. Θεογ. 1006. — Ἀπλλδ. Γ, 12, 6).

Πήλη, νησίδιον κατὰ τὰ παράλια τῆς Τωνίας ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἀπέναντι τῶν Κλαζομενῶν (Θουκ. Η, 31).

Πήληκες, χωρίον Ἀττικῆς ἀποτελοῦν τρικωρίαν μετὰ τῶν Κρωπιδῶν καὶ τῶν Εὐπυριδῶν, δῆμος ἀνήκων εἰς τὴν Λεοντιδα φυλὴν (Στρβ. Βυζ.).

Πήληξ, ταῦτὸ τῷ Κράνῳ (ἴδ.).

Πήλειον, ὄρος τῆς Μαγνησίας ἐν Θεσσαλίᾳ, νοτίως τῆς Ὀσσης, μετὰ τῆς Βοιδηίδος λίμνης καὶ τοῦ Παγασαίου κόλπου, εἰς ὃν ἐκτείνει τὰ δύο ἀκρωτήρια, Σηπιάδα καὶ Αἰάντιον. Ἦτο δασώδες μετ' ὀπωροφόρων ὠραίων κήπων. Ἐκ τῶν δύο αὐτοῦ κορυφῶν ἡ ὑψηλοτάτη ἀνῆρχετο εἰς 1630 μέτρα, καὶ ἔφερεν ἱερὸν τοῦ Διὸς, ἐπιτεγομένου Ἀχταίου. Τὸ Πήλιον, τὴν Ὀσσαν καὶ τὸν Ὀλυμπον ἐπεσώρευσαν οἱ Γίγαντες ἐπ' ἀλλήλων ἵνα ἀναβῶσιν εἰς τὸν οὐρανόν, ὅτε ἐπολέμουν κατὰ τῶν θεῶν. Παρὰ τῇ κορυφῇ δὲ τοῦ ὄρους, ἐφ' οὗ πολλὰ φύονται τὰ θεραπευτικὰ φυτὰ, εἶχε σπήλαιον ἐν ᾧ κατῴκει ὁ τῆς ἱατρικῆς ἔμπειρος Κένταυρος Χείρων (Ὁμ. Ἰλ. B, 743. Ὀδ. Δ, 311. — Πινδ. Πυθ. Η, 15. — Στρβ. Θ, 428. — Hor. Od. III, 4, 49). Νῦν Βουνὸν τῆς Ζαγοράς.

Πηλοῦσιον, πόλις τῆς Κάτω Αἰγύπτου, ἐπὶ τοῦ ἀνατολικοῦ, τοῦ κατ' αὐτὴν κληθέντος, νῦν δὲ κατακεχωσμένου στομίου τοῦ Νείλου πρὸς τῇ Ἀραβίᾳ, τῆς θαλάσσης 20 στάδια ἀπέχουσα, μετὰ δ' ἐλῶν πηλῶδων κειμένη, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα ἔλαβε (Στρβ. ΙΖ, 803). Ἐν τῇ Π. Γραφῇ ὀνομάζεται Σίν. Ὡς ἡ κλεῖς τῆς Αἰγύπτου ἐξ Ἀσίας θεωρουμένη, εἶχεν ἰσχυρὰς ὀχυρώσεις (Linn. XLV, 41 — Cæs. B. Afr. XXVII), καὶ ὑπέστη πολλὰς προσβολὰς. Ἐνταῦθα ὁ Σεθὼν ἀπέκρουσε τὸν Βαβυλώνιον στρατὸν τοῦ Σαγχερίβου (Ἡρδ. B, 141), καὶ τῷ 525 π. X.

Ἀχιλλεύου γέννησις.

ἐπολέμησεν ὁ Ψαμμήνιος κατὰ τοῦ Καμβύσου (Ἡρόδ. Γ, 10). Τῷ 374 ἐπολιερχήθη ἡ πόλις ὑπὸ τοῦ Φαρναδάου καὶ τοῦ Ίφικράτους, καὶ τῷ 309 ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Περσῶν (Διόδ. ΙΕ, 42, ΙΣΤ, 48). Μετὰ τὴν ἐν Φαρσάλοις ἦτταν ὁ Πομπήιος ἐνταῦθα ἀπέθανε· μετὰ τὴν ἐν Ἀκτίῳ δὲ ναυμαχίαν ἡ πόλις περιήλθεν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ὀκταβίου (Πλουτ. Ἀντν. ΟΔ).

Πηλῶδης λιμὴν, ἐν Ἠπείρῳ, πρὸς τῇ πόλει Βουθρωτῷ (Στρεβ.).

Πηνελόη, 1) Ὁ κυριώτερος ποταμὸς τῆς Θεσσαλίας, πηγάζων ἐκ τοῦ ὄρους Πίνδου, ῥέει τὸ πρῶτον διὰ στενῆς κοιλάδος, στρέφεται καμπύλως πρὸς νότον, καὶ μετὰ ταῦτα πρὸς τὰ βορειανατολικά, καὶ διαφόρους ὁμόρους διέρχεται, ὧν οἱ κυριώτεροι ἀριστερῶς ὁ Ληθαῖος καὶ ὁ Τιταρήσιος, δεξιῶς ὁ Ἐνιπεύς, διέρχεται διὰ τοῦ περιφήμου διὰ τὸ κάλλος τοῦ στενώματος τῶν Τεμπῶν, μεταξύ Ὀλύμπου καὶ Ὀσσης, καὶ ἐκβάλλει εἰς τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον. Οἱ ποιηταὶ πολλάκις ἔφαλλον τὴν ὥραιαν τοῦ θεῖου καὶ τοῦ διαυγέος αὐτοῦ ὕδαρ (Πινδ. Πυθ. Ι, 56. — Virg. G, IV, 317). — 2) Ποταμὸς τῆς Ἠλίδος ἐκ Πελοποννήσου, πηγάζει ἐκ τῶν νοτιοδυτικῶν προπόδων τοῦ ὄρους Ἐρυμάνθου, δέχεται, οὐ μακρὰν τῆς Πύλου, τὸν Λάδωνα, διαρρέει τὴν πόλιν Ἠλιν, καὶ ἐξέβαλλεν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ τῃ ἀνατολικῇ τοῦ ἀκρωτηρίου. Ἀλλ' αἱ ἐκβολαὶ τοῦ ἐπίπεδοι οὔσαι, προσεχώθησαν, καὶ μετετέθησαν κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους εἰς τὰ νοτιοανατολικά τοῦ ἀκρωτηρίου (Στρεβ. Η, 338). Νῦν ποταμὸς τῆς Γαστοῦνης, πρὸς ταῖς πηγὰς δὲ ποταμὸς τοῦ Δερβενίου.

Πηνελόως, υἱὸς τοῦ Λείτου, ἡ Ἰππαλαίμου καὶ τῆς Ἀστερόπης, πατὴρ τοῦ Ὀφέλου, Ἀργοναύτης, μνημονευόμενος καὶ ὡς μνηστήρ τῆς Ἑλένης, εἰς τῶν ἀρχηγῶν τῶν Βοιωτῶν εἰς τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον, εἰς ὃν ἦλθε μετὰ 50 πλοίων, φονευθεὶς, καθ' Ὁμήρον, ὑπὸ Εὐρυπύλου τοῦ υἱοῦ τοῦ Τηλέφου.

κατ' ἄλλους ὑπὸ Πολυδάμαντος, κατὰ τοὺς ἐπικηδεῖους ἀγῶνας τοῦ Πατρόκλου (Ὀμ. Ἰλ. Β, 494. Ξ, 487. Π, 341. Ρ, 597. — Ἀπλλδ. Α, 9, 16).

Πηνελόπη, θυγάτηρ τοῦ ἐκ Λακεδαιμόνωνος Ἰκαρίου καὶ τῆς Περιβοίας, σύζυγος τοῦ βασιλέως τῆς Ἰθάκης Ὀδυσσεύς, καὶ μῆτηρ τοῦ Τηλεμάχου. Ἀφ' οὗτο ὁ Ὀδυσσεὺς ἀπῆλθεν εἰς τὴν Τρωάδα, ἐπὶ εἴκοσιν ὅλα ἔτη, σῶφρων καὶ κῦτῳ ἀφωσιωμένη, ἀπέκρουσε πάσας τὰς προτάσεις πολυπληθῶν

Ἀνὰ λ. Πην. Μουσείου.

μνηστήρων ἐκ τῆς νήσου καὶ τῶν πέριξ χωρῶν, οἵτινες τὴν περιστοιχίζον καὶ τὴν ἐζητοῦν εἰς γάμον, δι' ἡσυχάζονται ὅτι ὁ Ὀδυσσεὺς δὲν θά ἐπιστρέφει πλέον· καὶ ὅτε οὗτοι ἐγένοντο βιαίτεροι, τοὺς ἐξηπάτα ὅτι θέλει ἐκλεῖξει ἓνα αὐτῶν ἅμα περατώσῃ ἐν ὑφαίνεν ἐπιτάφιον ἱστὸν τοῦ γέροντος Λαέρτου, τοῦ πατρὸς τοῦ Ὀδυσσεύς· ἀλλ' ὅσον ὑφαίνει τὴν ἡμέραν, τοῦτο διέλυε κρυφίως διὰ νυκτός, μέχρις οὗ τέλος ἐπροδόθη ὑπὸ μιᾶς τῶν θεραπεινίδων τῆς. Ἀλλὰ τότε μετ' οὐ πολὺ ἐπανῆλθε καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς, παρέστη εἰς τοὺς μνηστήρας ὑπὸ σχῆμα ἐπαίτου, καὶ μετὰ τοῦ Τηλεμάχου ἐφόνευσεν αὐτοὺς, καὶ ἀπῆλλαξεν ἀπ' αὐτῶν τὴν πιστὴν τοῦ σύζυγον (Ἰδ. Ὀδυσσεύς). Ἐξ αὐτῆς λέγεται ὅτι ἐσχεν ἔπειτα καὶ ἄλλων υἱὸν, τὸν Πτολιπόρθην (Παυσ. Η, 12). Τὴν ἀγνὴν καὶ ὥραιαν ταύτην διήγησιν διέφθειραν ἐν μετέπειτα χρόνοις τινὲς τῶν μυθογράφων, ἰδίως οἱ Ῥωμαῖοι, πλάττοντες ὅτι ἡ Πηνελόπη ἐσχεν ἐκ τοῦ Ἑρμοῦ, ἢ ἐκ τῶν μνηστήρων, υἱὸν

τὸν Πάνα, ὅτι, διωχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεύς, ἀπῆλθεν εἰς Σπάρτην καὶ εἶτα εἰς Μαντινείαν, καὶ ὅτι ἐνυμφεῖσθαι τὸν Τηλέγονον, υἱὸν τοῦ Ὀδυσσεύς καὶ τῆς Κίρκης, φρονέουσιν τὰ τὸν πατέρα του (Hyr. Fab. CXXVI. — Ov. Her. I — Cic. N. D. III, 22).

Πήρα, δερμάτινον σακκίον, εἰς ὃ, ἐκ τοῦ ὤμου εἰς τὴν πλευρὰν ἀντηρημένον, οἱ χωρικά καὶ οἱ ὁδοιπόροι ἔφερον τὰ τροφίμα αὐτῶν κατὰ μίμησιν δ' ἐκείνων καὶ οἱ κυνικοὶ φιλόσοφοι (Διογ. Λαέρτ. ΣΤ, 13).

ἮΡΑ Ἀναγλύφου.

Περίαι.

Πηρώ, 1) μήτηρ τοῦ Ἀσωποῦ ποταμοῦ ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος (Ἀπλλδ. Γ, 12, 6). — 2) θυγάτηρ τοῦ Νηλέως καὶ τῆς Χλωρίδος, ἐξόχου ὠραιότητος. Ὁ πατήρ αὐτῆς τὴν ἔδωκεν ὡς ἄθλον εἰς τὸν Μελάμποδα, διότι τῷ ἐκόμισε τὰς βοῦς τοῦ Ἰφίκλου, ἐκείνος δὲ τὴν ἐνύμφευσεν μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Βιάντος (Ὀμ. Ὀδ. Α, 267. — Ἀπλλδ. Α, 9, 9).

Πηχυσ, τὸ ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος μέχρι τοῦ καρποῦ τῆς χειρὸς μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, καθ' ὃ ἐκανονίσθη καὶ τὸ μέτρον μήκους τὸ φέρον τὸ αὐτὸ ὄνομα, ὃν δὲ τὸ τέταρτον τῆς ὀργάνης, ὀλίγον τι μεῖζον $1\frac{1}{2}$ ἀγγλικῶν ποδῶν, καὶ διαιρούμενον εἰς 2 σπιθαμὰς, εἰς 6 παλαιστάς, ἢ εἰς 24 δακτύλους.

Πιέροης, 1) ἐκ Παιονίας, πείσας μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Μιντύου τὸν Δαρεῖον νὰ μετακίση τοὺς Παίονας ἐξ Εὐρώπης εἰς Ἀσίαν (Ἡρδ. Ε, 12). — 2) γῆς Σελδόμου, ἡγεμῶν τοῦ Καρικοῦ στόλου εἰς τὴν ἐκστρατεῖαν τῶν Περσῶν κατὰ τῆς Ἑλλάδος (Ἡρδ. Ζ, 98). — 3) Ἐκ Καρίας, διερμηνεὺς Κύρου τοῦ νεωτέρου (Ξυφ. Ἀνθ.).

Πίδοκος, Ἀθηναῖος, πατήρ τοῦ Δημάρχου (Ξυφ. Ἑλλ. Α, 1, 29).

Πιδύτης, ἐπίσημος Τρῶς ἐκ Περσέτης, φρονεθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεύς (Ὀμ. Ἰλ. Ζ, 30).

Πιδωρὸς, μεσάγειος πόλις τῆς Χαλκιδικῆς ἐν Μακεδονίᾳ (Ἡρδ. Ζ, 112).

Πιέλως, υἱὸς τοῦ Πύρρου καὶ τῆς Ἀνδρομάχης, ὁ γενάρχης τῶν βασιλέων τῆς Ἠπείρου (Παυσ. Α, 11).

Πίερες, ἀρχαῖος λαὸς Θρακικὸς, οἰκῶν ἐν τῇ Πιερίᾳ, εἶτα δὲ ἐπὶ τοῦ Παγγαίου, πλησίον τῶν Ἀεθέρων (Ἡρδ. Ζ, 112. — Θουκ. Β, 99).

Πιερία, χώρα εἰς τὰ νοτιοδυτικὰ τῆς Μακεδονίας, κατὰ τὰ σύνορα τῆς Θεσσαλίας καὶ τὸν Ὀλύμπον, ἀποτελοῦσα τὴν παραλίαν μεταξὺ Ἀλιάκμονος καὶ Ἀξιῶ, πατρίς τοῦ Ὀρφέως, καὶ πρώτη λεγομένη τῶν Μουσῶν κατοικία (Ὀμ. Ἰλ. Ξ, 226. — Ἡσδ. — Εὐρπ. Βάκχ. 387). Ἐκείθεν ἐξωσθέντες οἱ Πίερες ὑπὸ τῶν Μακεδόνων τῇ ζ' ἐκατονταετηρίδι, μετέβησαν πρὸς ἀνατολὰς, καὶ κατέλαβον τὰ παρὰ τὸ ὄρος Πάγγαιον πέραν τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ, ἐνθα ἱδρυσαν πόλεις ἐν ἄλλαις τὴν Πέργαμον καὶ τὴν Φάγρην (Ἰδ. Πίερες). — 2) Χώρα βορείᾳ καὶ παράλιος τῆς Συρίας, κατὰ τὴν δεξιὰν ὁχθὴν τοῦ Ὀρόντου. — 3) Πόλις τῆς Θεσσαλίας, ἀγνώστου θέσεως, παρὰ τῇ παλαιᾷ Πιερίᾳ (Liv. XXXII, 15. XXXVI, 14).

Περικὸς κόλπος, ὁ ὑπὸ τὸ Πάγγαιον ὄρος, κατὰ τοὺς περὶ αὐτὸν κατοικήσαντας Πίερας (Θουκ. Β, 99).

Πιερὶς, Αἱ Μοῦσαι ἐπεκαλοῦντο Πιερὶς ἀπὸ τοῦ ὄρους Πιέρου τῆς Μακεδονίας ἐνθα ὑπετίθεντο κατ' ἀρχὰς λατρευόμεναι ἢ ἀπὸ τοῦ Μακεδόνος Πιέρου, ὅστις ἐλέγετο πρῶτος εἰσαγαγὼν τὴν λατρείαν αὐτῶν εἰς Θεσπιάς τῆς Βοιωτίας (Ἡσδ. Θεογ. 53. — Πινδ. Πυθ. ΣΤ, 49. — Παυσ. Θ, 29). Ἰδ. καὶ Πίερος, 3).

Πίερος, 1) ἀρχαῖος αὐτόχθων βασιλεὺς

τῆς Ἡμαθίας ἐν Μακεδονίᾳ, οὗ αἱ νέαι θυγατέρες, ἐρίσασαι πρὸς τὰς Μούσας ὡς πρὸς τὴν ψαλτικὴν, μετεμορφώθησαν ὑπ' αὐτῶν εἰς πτηνὰ ('Αστ. Λυβ. 9. — Ον.). — 2) Ὑῖς τοῦ Μάγνητος ἐκ Θράκης, ἀγαπηθεὶς ὑπὸ τῆς Μούσης Κλειοῦς, καὶ ἐξ αὐτῆς ἔχων υἱὸν τὸν Ὑάκινθον ('Απλλδ. Α, 3, 3). — 3) Μακεδὼν, ὁ πρῶτος εἰσαγαγὼν τὴν λατρείαν τῶν Μουσῶν εἰς τὰς Θεσπίας τῆς Βοιωτίας (Παυσ. Θ, 29). — 4) Ὅρος τῆς ἐν Μακεδονίᾳ Πιερίας, πρὸς τῇ βορειοδυτικῇ κλιτῷ τοῦ Ὀλύμπου, ἱερὸν ταῖς Μούσαις (Θουκ. Ε, 13). Νῦν Φλάμπουρο. — 5) Ποταμὸς ἐν Ἀχαΐᾳ, καὶ Πείρος λεγόμενος, ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων αυτοκρατόρων τὸ ὄριον τῶν χωρῶν Πατρῶν καὶ Δύμης (Παυσ. Ζ, 22, 1) Νῦν Καμενίτσα.

Πεθάνη, κεράμιος πίθος, πιθάριον μέγα, οὕτως ὥστε καὶ τὰς ὑπογείους κατοικουμένας τρώγλας πεθάνης λέγει ὁ Ἀριστοφάνης ('Ιππ. 792).

Πεθαύλης, ταῦτ' ὁ σκαύλης (ἴδ.).

Πεθηκοῦσαι, δύο νησίδες ἀπέναντι τῆς ἀκτῆς τῆς Καμπανίας ἐν Ἰταλίᾳ, Αἰναρία καὶ Προχύτη καλούμεναι, καὶ κατοικουμένα ὑπὸ Τυρρηγῶν Χαλκιδῆων καὶ ὑπὸ Συρακουσίων (Στρεβ.).

Πεθοίγεια (τὰ), ἑορτὴ τοῦ Διονύσου ἐν Ἀθήναις, μέρος τῶν Ἀθηναίων ἀποτελοῦσα, καὶ τῇ 11 ἀνθεστηριῶνος πανηγυριζομένη, ὅτε ἠνοίγοντο οἱ πίθοι τοῦ νέου οἴνου.

Πεθολέων, Ῥόδιος ποιητής, ζῶν ἐν Ῥώμῃ, γράφων ἀναμῖξ Ἑλληνιστὶ καὶ Λατινιστὶ (Hor. Sat. 1, 10, 22), ὥς ὅς κατὰ Σουητόνιον (Cass. LXXV) Πιθόλαος, ὁ γράψας λιθέλλους κατὰ τοῦ Καίσαρος.

Πέθων ἢ Πείθων, ἴδ. Πύθων.

Πικεντένη, ἐπαρχία τῆς μέσης Ἰταλίας παρὰ τὴν Ἀδριατικὴν, μητρόπολιν ἔχουσα τὴν Πικεντίαν, ἀνατολικῶς τοῦ νῦν Σαλέρνου, καὶ ἄλλην ἐπίσημον πόλιν τὴν

Ἀγκῶνα. Τοὺς κατοίκους, Πικεντίνους, μετόπισαν ἐκεῖ οἱ Ῥωμαῖοι ἐκ τῆς μέσης Ἰταλίας (Στρεβ. Ε).

Πῆλος, τὸ οὐχὶ δι' ὑφάνσεως, ἀλλὰ διὰ συμπυκνώσεως ἐρίων κατασκευασμα πρὸς ἔνδυσιν. Ἡ τέχνη αὕτη, ἥ πῆλησις, πιθανῶς προηγηθεῖσα τὴν ὑφαντικῆς, ἦν καὶ ἐπὶ Ἡσίοδου ('Εργα κ. Ἡμ. 542, 546) καὶ ἐπὶ Ὀμήρου (Ἰλ. Κ, 265) γνωστὴ, καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς ἐχρησίμευον κυρίως εἰς κατασκευὴν καλυμμάτων τῆς κεφαλῆς, ἅτινα διὰ τοῦτο μάλιστα πῆλοι ἐλέγοντο, διαφέροντες τοῦ πετάσου (ἴδ.) κατὰ τοῦτο, ὅτι δὲν εἶχον χεῖλη ἢ γύρον. Οἱ Ἕλληνες σπανίως ἔφερον πῆλον, πλὴν τῶν ἀσθενῶν, τῶν ἐργατῶν, τῶν ἐπαίτων, τῶν ναυτῶν, δι' ὃ καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς παρε-

στήθη, τὸ πρῶτον ὑπὸ Νικομάχου (Plin. HN. XXXVI 22), καὶ μετὰ ταῦτα σχεδὸν πάντοτε ἐν τῇ τέχνῃ φέρων πῆλον ἐπίσης δὲ καὶ ὁ Ἡρακλῆος καὶ ὁ Δαίδαλος ὡς ἐργάται. Ἦσαν δὲ διάφορα τοῦ πῆλου τὰ σχήματα ἐν Ἑλλάδι στρογγύλα, ἐφαρμοζόμενα

Α.

Β.

Γ.

ἀκριβῶς εἰς τὴν κεφαλὴν (Α), ἢ ὡσεὶ δι' ὅς τοῦ πῆλου τοῦ Ὀδυσσεύς (Γ)· ὁ Φρύγιος πῆλος ἦν κυρτὸς πρὸς τὰ ἐμπρὸς (Α), ὡς φέρει αὐτὸν ὁ Πάρις· ὁ δὲ Ἀσιανὸς ἦν κυλινδρικῶς ὑψηλὸς (Δ), ἢ Περσικὴ τιάρα. Ὑπῆρχον δὲ καὶ πιλίδια, καλύπτοντα μόνον τὴν κορυφὴν τῆς κεφαλῆς (Ε). Παρὰ Ῥωμαίοις ὁ ἀπελευθερούμενος δοῦλος ἐκείρετο, καὶ ἄντι τῆς κόμης ἔφερε πῆλον (Διόδ. Ἑκλ. πρὸς Β), ὥστε

Ε.

«εἰς πῖλον τινὰ καλεῖν» ἐδήλου ὑπόσχεσθαι αὐτῷ τὴν ἐλευθερίαν (Liv. XXIV, 32).

Πέμπλεια (ἡ), ἀρχαία κώμη τῆς Πιερίας ἐν Μακεδονίᾳ, λεγομένη κατοικία τοῦ Ὀρφέως καὶ ἔδρα τῆς λατρείας τῶν Μουσῶν, αἵτινες ἐνταῦθα Πέμπληιδες ἐπελέγοντο· καὶ ὅρος καὶ κρήνη ὁμώνυμος (Καλλμ. εἰς Δηλ. 7. — Στρβ. — Σχλ. εἰς Ἀπολλν. Ῥόδ. Α, 25). Κατὰ μεταγενεστέρους δὲ (Hor. Od. I, 26, 9. — Mart. XII, 11) ἦσαν ταῦτα πάντα εἰς τὸν Ἑλικῶνα ἐν Βοιωτίᾳ.

Πέναξ, πᾶν σκεῦος ἐντελὲς ἐπίπεδον, οἷον σανίδες ναυτικάι ('Ομ. Ὀδ. Μ. 67), ἡ ἢ μαγειρικὴ σανὶς ἐφ' ἧς ἐτέμνοντο ἡ ἐφέροντο εἰς τὴν τράπεζαν τὰ ὄψα καὶ οἱ

Τοῖχοι. Πομπηίαι.

Τοῖχοι. ἐν Ῥώμῃ.

καρποί, ἡ τὸ καὶ πινάκιον, πινακίδιον, πινάκισκος λεγόμενον ('Ομ. Ὀδ. Α, 141. II, 49).

ἐφ' οὗ παρετίθεντο ὄψα εἰς τοὺς συνδαιτημόνας, εἰ καὶ οὐχὶ ὅλως ἐπίπεδον, ἐν ταῖς ἐπειτα χρόνοις, ἀλλ' ἔχον χεῖλη, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν τὰ πινάκια, πολλάκις καὶ ἐκ πολυτίμων καὶ διὰ τῆς τέχνης κατακόσμων μεταλλῶν· ἡ τῶν λύχνων τὰ ἐπίπεδα καὶ πινάκων σχῆμα ἔχοντα μετάλλινα ἐπιθέματα ἢ, καὶ κατ' αὐτοὺς τοὺς ὁμηρικοὺς χρόνους, σανίδια, ἐφ' ὧν, πιθανῶς παρεσκευασμένων δι' ἐπιχρίσεως κηροῦ, ἔγραφον διὰ βελόνης, καὶ

ἄτινα συμπτυσσόμενα καὶ κλειόμενα («πίναξ πτυκτός», Ὀμ. Ἰλ. Ζ. 169) ἐχρησίμευον ὡς ἐπιστολαί· ἡ καὶ αἱ σανίδες ἐφ' ὧν ἔζωγράφουν οἱ καλλιτέχναι, καὶ ἐντεῦθεν καὶ αὐτὴ ἡ εἰκὼν, καὶ ἂν, ὡς μεταγενεστέρως πολλάκις, ἔζωγραφεῖτο ἐπὶ ὑφάσματος. Ἐντεῦθεν πινάκοις ἡ κη ἐλέγετο ἐπὶ Ῥωμαίων τὸ μέρος ἐνθα συλλεγόμεναι ἐναπετίθεντο ἐπισήμων ζωγράφων εἰκόνες πρὸς κοινὴν ἐπίσκεψιν, οἷα ἦν ἐν Ἀθήναις ἡ ἐν τοῖς Προπυλαίοις τοῖς Ἀκροπόλεως, κατὰ τὴν βορείαν αὐτῶν πλευρὰν ὑπὸ Πausanίου (Α, 22, 6) ὡς «οἶκημα ἔχον γραφάς» μνημονευομένη. Διὰ τὴν χρῆσιν ταύτην ἐξελέγοντο πάντοτε ἡ βορεία τῆς οἰκίας πλευρὰ, πρὸς προφύλαξιν τῶν χρωμάτων τῶν εἰκόνων κατὰ τοῦ ἡλίου. Οἱ ζωγραφικοὶ πίνακες ἐκρεμῶντο εἰς τοὺς τοίχους τῆς πινακοθήκης, ἡ ἐντετιχίζοντο. Πίνακες ἦσαν καὶ ἐλέγοντο καὶ οἱ ἐφ' ὧν ἐγράφοντο γεωγραφικὰ σχεδιάσματα ('Ηρδ. Ε, 49), ἡ ἀριθμητικοὶ ὑπολογισμοί, ὅθεν ὁ Πυθαγόρειος πέναξ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ. Πινάκιον δὲ προσέτι καὶ ὁ εἰς τὴν ἐκλογικὴν κάλπην ριπτόμενος χαλκοῦς κλῆρος (Φώτ. λ.).

Πέναρα, ἀρχαία καὶ ἐπίσημος πόλις τῆς Λυκίας, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Κράγου (Στρβ. — Στφ. Βυζ.).

Πέναρος, μικρὸς ποταμὸς τῆς Κιλικίας ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ῥέων παρὰ τῇ πόλει Ἰσδῶν.

Πένδαρος, 1) ὁ μέγιστος καὶ ἐξαισιώτερος λυρικὸς ποιητὴς ἐν τῇ ἀρχαιότητι, εὐπατρίδης ἐξ Αἰγιδῶν, γεννηθεὶς τῇ 65ῃ Ὀλ. (522 π. Χ.) ἐν Κυνὸς Κεφαλαῖς τῶν Θηβῶν, ἐκ πατρὸς μὲν Δαΐφάντου, μητρὸς δὲ Κλεοδίκης. Τὴν μουσικὴν ἐδιδάχθη πιθανῶς τὸ πρῶτον ἐν τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ, διότι εἰς αὐτὴν πατροπαράδοτος ἦν ἡ τέχνη τοῦ αὐλεῖν· μετέπειτα δ' ἐγυμνάσθη καὶ ἐξεπαιδεύθη ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ περιφήμου μουσικοῦ καὶ ποιητοῦ Λάσσου ἐξ Ἐρμιόνης, καὶ ἐν συναναστροφῇ πρὸς τὰς δύο ἐκ Βοιωτίας αἰοδούς, τὴν

Μύρτιδα καὶ τὴν Κόρινναν, πρὸς ἃς καὶ ἀν-
τηγωνίσθη ἐν τῇ ποιήσει. Τὸν πρῶτον του
ἐπινίκιον ὕμνον (Πύθ. Ι) ἐποίησε τῷ 502.
εἰκοσαετῆς ὢν, καὶ ἔψαλεν ἐν αὐτῷ τὸν
Θεσσαλὸν παῖδα, τὸν Ἀλευάδην Ἴπποκλέα.

Ἐκτοτε δ' ἐξηκολούθησεν ἀνευ διακοπῆς τὴν
ποίησιν ἀσκήων μέχρι τέλους τοῦ βίου του,
ἀποθανὼν, τῷ 442, ὀγδοηκοντούτης. Ἐπί-
σημα συμβάντα δὲν περιέχει ἡ βιογραφία του
Ἐξ ἡ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν πόλιν τῆς γεν-
νήσεώς του, καὶ ἀπῆρχετο τῶν Θηβῶν μό-
νον ἵνα παρευρίσκηται εἰς τοὺς ἀγῶνας ἐν
Ὀλυμπίᾳ, Δελφοῖς κτλ. ἢ ἵνα ἐπισκέπτη-
ται ἰδίους του φίλους ἐν Ἑλλάδι ἢ Σικελίᾳ,
καθ' ὅσον διὰ τὴν πασίγνωστον αὐτοῦ ἀρε-
τὴν καὶ εὐσέβειαν, διὰ τὴν εὐγένειαν καὶ τὸ
ὕψος τῆς διανοίας του, ὑπὸ πάντων ἐτιμᾶτο
καὶ ἡγαπᾶτο, οὐ μόνον ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν
του, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ξένων τυράννων καὶ βα-
σιλέων, καὶ συνεδέετο διὰ φιλίας μετὰ Ἰέ-
ρωνος, τοῦ βασιλέως τῶν Συρακουσῶν, καὶ
Θήρωνος τοῦ τυράννου τοῦ Ἀκράγαντος, καὶ
τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ Ἀλευαδῶν. Ὑπερτάτῃ δὲ
τιμῇ ἀπεδόθη αὐτῷ ἐν Δελφοῖς, ἔνθα, διατα-
γῇ τῆς Πυθίας, ἦν τακτικῶς κεκλημένος
εἰς τὰ Θεοξένια, ἥτοι τὸν ἱερὸν δεῖπνον
ἐπὶ τῶν Πυθίων, καὶ μετ' αὐτὸν, ὡς ἐπι-
στεύετο, καὶ αὐτοῦ οἱ ἀπόγονοι. Τὰ διασω-
θέντα ἐκ τῶν ποιημάτων του εἰσὶ, πλην ἀπο-
σπασμάτων παντοίων χορικῶν ᾠμάτων, ἱκα-

νὸς ἀριθμὸς ἐπινικίων ᾠδῶν, καὶ δὴ 14
Ὀλυμπιακαί, 12 Πυθιαί, 14 Νεμεακαί καὶ
7 Ἰσθμικαί, ὕμνοῦσαι τοὺς νικητὰς εἰς τοὺς
ἐθνικοὺς ἀγῶνας, ἰδίως εἰς τοὺς τέσσαρας
ἐκείνους, τοὺς μελίζοντας, καὶ ψαλλόμεναι
ὑπὸ χοροῦ εἴτε ἐν τῷ τόπῳ τῆς νίκης καὶ
ἀμέσως μετ' αὐτήν, εἴτε εἰς τὴν πατρίδα
τοῦ νικητοῦ, ὅτε ἐτέλει τὰ ἐπινίκια, διὰ θου-
σίας, διὰ πομπῆς ἢ δι' ἐστιάσεως. Αἱ ᾠδαὶ
αὗται οὐδαμῶς περιστρέφονται εἰς μακρὰς
τῆς νίκης περιγραφάς, ἥτις ἐστὶ μὲν ἡ βάση
αὐτῶν, ἀλλ' ἐλαφρῶς μόνον ψάβεται. Γενικῶς
τις ἰδέα, ἢ ἐκ τῆς νίκης ἢ ἐκ τῶν περιστά-
σεων τοῦ νικητοῦ λαμβανομένη, χρησιμεύει
ὡς κέντρον τῆς ὅλης συνθέσεως, ἐξ οὗ θεω-
ρεῖται καὶ ἀναπτύσσεται ὁ ὅλος βίος τοῦ νι-
κητοῦ, οὕτως ὥστε ἡ ψαλλομένη νίκη νὰ
φαίνεται ὡς τὸ εὐκλεέστατον συμβάν τοῦ βίου
αὐτοῦ, καὶ τὸ λαμπρότατον αὐτοῦ χαρακτή-
ριστικόν. Ἐπὶ πολὺ ἐπεκράτει ἡ θεωρία ὅτι
ὁ Πίνδαρος, παρασυρόμενος, ἀφίετο εἰς ἀκατα-
νίστους παρεκτροπὰς τῆς ἐμπνεύσεως. Ἀλλὰ
βαθυτέρα μελέτη κατέδειξεν ὅτι τὰ διάφορα
μέρη τῶν ᾠδῶν αὐτοῦ μετὰ πλείστης περι-
σκέψεως καὶ τέχνης συναρμολογοῦνται εἰς
τὸν τοῦ ὅλου καταρτισμὸν. Ἡ δυσχέρεια πρὸς
κατάληψιν τῶν ποιημάτων του προέρχεται
ἐκ τῆς ἀφρονίας καὶ τῆς ἐντέχνου πλοκῆς
τῶν ἰδεῶν, αἵτινες αἰφνιδίως φύονται καὶ
μετατρέπονται ἐντὸς τῆς πλουσιωτάτης αὐ-
τοῦ διανοίας, ἀλλ' οὐχ ἥττον μετ' εὐμεθε-
δου ἀλληλουχίας ἀναπτύσσουσι τὴν θεμελιώ-
δη ἰδέαν, ἀναφερόμεναι καὶ εἰς πολυπληθε-
στάτας σχέσεις καὶ περιστάσεις αἵτινες εἰσὶν
ἡμῖν ἄγνωστοι. Οὐδεὶς λυρικός ὑπερέβη τὸν
Πίνδαρον ὡς πρὸς τοῦ πνεύματος αὐτοῦ τὴν
γονιμότητα καὶ τὴν διαπλαστικὴν δύναμιν,
τὸ ἥθικον καὶ ὀρθοσκευτικὸν βάθος τοῦ αἰσθη-
ματος, τὸ ὕψος τῶν ἰδεῶν καὶ τὴν εὐρύτητα
τῶν γενικῶν αὐτοῦ ἀντιλήψεων. Συντελεῖ
δὲ βεβαίως οὐκ ὀλίγον εἰς τὴν ἐξέγερσιν καὶ
τὴν δύναμιν τῆς διανοίας αὐτοῦ καὶ ὁ ἐν γέ-
νει μέγας χαρακτήρ αὐτοῦ ἐπ' αὐτοῦ χρόνῳ.

διότι ἐπὶ τῆς πρώτης νεότητός του ἐξῆλθε πρὸ τῶν Περσικῶν, ὅτε ἐπεκράτει ἡ αἰολοδικρικὴ ἀγωγή, εἰς ἣν καὶ αὐτὸς ἐτράφη, καὶ εἰς ἣν τὸ ποιητικὸν αὐτοῦ πνεῦμα ἀνέβαλεν ὡς ἡ ὑπεράτης αὐτῆς ἔκφρασις· ἐπὶ δὲ τῆς ἀνδρικής ἡλικίας του καὶ τῆς ἀκμῆς τῆς ποιητικῆς του δυνάμεως, παρέστη εἰς τὰ ἐνδοξό-τερα συμβάντα τοῦ ἔθνους του καὶ μετέσχεν αὐτῶν, μάρτυς γενόμενος τοῦ μεγάλου ἱστορικῶ ἀγῶνις τῆς Ἑλλάδος κατὰ τῶν Περσῶν, τοῦ ἀναπτύξαντος ὅ, τι εὐγενέστερον ὑπῆρχεν ἐν τῷ Ἑλληνισμῷ. Τὸν ποιητὴν τοῦτον καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον «μεγαλοφρονότατον» (Διον. Ἀλκ.), διότι ἡ γλῶσσα αὐτοῦ ἐστὶν ἀνάλογος πρὸς τὸν πλοῦτον καὶ τὸ ὕψος τῶν ἰδεῶν του, κατὰκοσμος δι' εἰκότων αἰτίνας καταπλήττουσιν, ὅτε μὲν οὖσαι ὑπερῆφανοι, σπουδαῖαι καὶ ὑψηλαί, ὅτε δὲ φαιδραί, τρυφεραὶ καὶ ἀστεῖαι. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ῥυθμὸς αὐτοῦ ἔχει πλείστην τὴν ποιικιλίαν. Ἡ διάλεκτος αὐτοῦ στηρίζεται κυρίως ἐπὶ τῆς Ὀμηρικῆς, ἀλλὰ καὶ πολλοὺς μιγνύουσα αἰολισμούς, καὶ μάλιστα δωρισμούς. — 2) υἱὸς Σκοπελίνου καὶ Μυρτοῦς, πρόγονος, ὡς φαίνεται, τοῦ ποιητοῦ (Σουῖδ.).

Πενθῆνισσις, πόλις τῆς Κιλικίας εἰς τὸ ὄρος Ἀμανόν, ἣν ὁ Κικέρων ὡς ἀναπαύσεως ἐξεπολιόρκησε (Cic. ad Alii, V, 20, ad Fam. II, 10, XV, 4).

Πένδος (ὁ καὶ ἡ), 1) μέγα ὄρος πρὸς νότον χωροῦν καὶ τὴν Ἡπειρον διαιροῦν ἀπὸ τῆς Θεσσαλίας. Αἱ ὑψηλόταται αὐτοῦ κορυφαὶ ἐγείρονται μέχρι 2500 μέτρων, αἱ δὲ πλευραὶ αὐτοῦ εἰσὶ κατὰ μέρος δασυδεῖς. Τὸ βορειότερον αὐτοῦ μέρος ἀποτελεῖ ὁ Λάκμων. Ἀπ' αὐτοῦ ἐπήγαζον ὁ Πηνεῖος, ὁ Ἀχελῷος, ὁ Ἀραχθός, διαρρέων τὴν Ἡπειρον, κτλ. Ἦν δὲ τὸ ὄρος ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῶν Μουσῶν (Πινδ. — Ἡρδ. Α, 50, Ζ, 129. — Στρβ. Ζ, σ. 469 κλ.). — 2) (ὁ) ποταμὸς ἐν τῇ Δωρίδι, τῆς βορείας Ἑλλάδος (Στρβ.). — 3) (ἡ) πόλις τῆς Δωριδος

παρὰ τῷ ὁμωνύμῳ ποταμῷ, καὶ Ἀκύφας καλουμένη (Ἡρδ. Η, 43).

Πένειν, ἰδ. Ἑστίαις.

Πέννα, πόλις τῶν Σαμνιτῶν ἐν τῇ μέσῃ Ἰταλίᾳ, ἐπὶ τῆς Ἀδριατικῆς, εἰς τῶν Ἀπεννίνων τοὺς πρόποδας (Πτολ. Γ, 1).

Πεζῶδαρος, βασιλεὺς τῆς Καρίας, ἀδελφὸς τοῦ Ἑκατόμου καὶ τοῦ Ἰδρίως.

φονεύσας τούτου τὴν χήραν καὶ ἀδελφὴν Ἀδαν, καὶ διαδεχθεὶς αὐτήν (345-340 π. Χ.) (Διόδ. ΙΣΤ, 74. — Ἀρρ. Ἀν. Α, 23, 10).

Περοῦστα, λαὸς ληστρικὸς τῆς Ἰλ-λυρίας, ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἀτελῆς ἀφεθείς διότι προσεχώρησεν εἰς αὐτοὺς (Cass. Β, G. V, 1. — Liv. XLIII, 30 XLV, 26).

Πέρωμις, λέξις αἰγυπτιακή, δηλοῦσα τὸν «καλὸν κάγαθον» (Ἡρδ. Β, 143).

Πίσσα, 1) ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Πισσατίδος, ἐπαρχίας τῆς Ἡλίδος ἐν Πελοποννήσῳ, ὑπὸ τοῦ Πέλοπος κτισθεῖσα. Ἡ πόλις αὕτη ἡμφισβήτει τῇ Ἡλίδι τὴν τιμὴν τῆς προεδρείας τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων, καὶ ἔλαβε ταύτην τῇ 8ῃ Ὀλυμπιάδι, βοηθεῖα τοῦ Φειδῶνος, τυράννου τοῦ Ἀργεῶς, καὶ αὐθις τῇ 34ῃ Ὀλυμπιάδι, ὑπὸ τὸν ἴδιον αὐτῆς βασιλέα Πανταλέοντα. Τῇ δὲ 52ῃ Ὀλυμπιάδι (572 π. Χ.), οἱ Ἡλείοι κυριεύσαντες κατέστρεψαν αὐτήν, κειμένην πιθανῶς παρὰ τῇ Ὀλυμπίᾳ, ἐνθα ὁ Στράβων ἀναφέρει μόνον πηγὴν καλουμένην Βίσσαν. — 2) Πίσσα καὶ Πίσσαι, πόλις ἀρχαιοτάτη καὶ ἐπίσημος τῆς Τυρρηνίας, ἐπὶ τοῦ Ἀρνοῦ ποταμοῦ, μία τῶν πόλεων τῆς Τυρρηνικῆς δωδεκαπόλεως. Ἐλέγετο κτισθεῖσα ὑπὸ τῶν ὀπαδῶν τοῦ Νέστορος, κατοίκων τῆς ἐν Ἡλίδι Πίσσης, ἀρτίκομένων εἰς τὴν Ἰταλικὴν παραλίαν ὅτε ἐπέστρεφον ἐκ Γραιάδος· οἱ δὲ καὶ ὑπὸ Ῥωμαίων ποιητῶν Ἀλ-

φεία ἐπικαλεῖται, τῷ 180 π. Χ. ἐκέρχθη Ῥωμαϊκῇ ἀποικίᾳ. Ὁ λιμὴν αὐτῆς, κατὰ τὰς ἐκτελὰς τοῦ Ἀρνου, ἦτο ἐκ τῶν ἀρίστων. Ἔῤχε δὲ πρὸς βορρᾶν καὶ μεταλλικὰς πηγὰς (Στρεβ. I, 222).

Πισᾶτις, ἐπαρχία τῆς Ἠλιδος, ἥς πρωτεύουσα ἦ Πῖσα (ἴδ.).

Πισαύρον, ἀρχαία πόλις τῆς Ὀμβρίας ἐν Ἰταλίᾳ, ἐπὶ ὁμωνύμου ποταμοῦ (Caes. B. C. I, 11. — Liv. XXXIX, 44. — Cic. ad Fam. XVI, 12). Νῦν Πισάρον.

Πισιδία, εἴτα καὶ Πισιδικὴ, ἐπαρχία τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἔχουσα πρὸς νότον τὸ ὅρος Ταῦρον καὶ τὴν Παμφυλίαν, ἥς μέρος ἀπετέλει μέχρι τοῦ δ' αἰῶνος π. Χ., πρὸς ἀνατολὰς τὴν Λυκαονίαν, Ἰσαυρίαν, Κιλικίαν, πρὸς βορρᾶν τὴν Φρυγίαν, καὶ πρὸς δυσμὰς ταύτην καὶ τὴν Λυκίαν. Ἡ χώρα, ὄρεινὴ καὶ ἄδενδρος, διασχίζεται ὑπὸ διακλαδύσεων τοῦ Ταύρου, ἰδίως ὑπὸ τοῦ Σαρδημισοῦ καὶ τῆς Κλίμακος· οἱ τρεῖς δ' αὐτῆς ποταμοί, ὁ Καταρράκτης, ὁ Κέστρος καὶ ὁ Εὐρυμέδων διαρρέουσι καὶ τὴν Παμφυλίαν. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς Πισίδαι, κατὰ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Ξενοφῶντος μνημονεύονται, ἦσαν λαὸς μάχιμος, ληστρικὸς, τοῖς Πέρσiais, καὶ αὐτοῖς τοῖς Ῥωμαίοις μὴ εὐκόλως ὑποτασσόμενος, πιθανῶς δὲ συγγενὴς τῶν Ἰσαυρίων καὶ Κιλικίων, πρὶν καὶ Σουλῶμοι καλούμενοι. Αἱ κυριώτεραι αὐτῶν πόλεις ἦσαν ἡ Σαγαλασσὸς μετὰ φρουρίου, νῦν ἐρείπια Ἀγλασοῦν· ἡ Κρέμνα, νῦν Γίρμη· ἡ Πεδνελισσὸς, ἡ Σέληγη, ἐπὶ τοῦ Εὐρυμέδοντος, νῦν Σίρα· ἡ Τερμησσὸς, ἥς ἐρείπια ἐν Ἰστανῶ, ἐπὶ τοῦ Καταρράκτου (Ξεν. Ἀπμν. Κυρ. παιδ. — Πολβ. E, 73. — Διόδ. ΙΗ', 5. — Στρεβ. IB, 570. — Plin. V, 27, 24).

Πισίνδα, πόλις τῆς Πισιδίας (Πτλμ.), πιθανῶς ἡ παρὰ Στεφάνῳ Βυζαντίῳ Ἰσινδα.

Πισσοῦθνης, Πέρσης, υἱὸς τοῦ Ὑστάσπου, σατράπης τῆς Λυδίας τῷ 440 π. Χ. ὑπεστήριξε τοὺς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων

ἐκ Σάρμου ἐξωσθέντας ὀλιγάρχους, καὶ ταῖς Ἀθήναις δυσμενῶς διακειμένους, φαίνεται ἐπὶ τῷ 427 ἐβοήθησε τὴν Σπάρτην ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ. Τῷ 414 δὲ, ἐπανεστη κατὰ τοῦ μεγάλου βασιλέως, καὶ συληφθεῖς ὑπὸ Ἀρταφέρνης, ὅστις τῷ ὑπεσχέθη ἀσφαλὴ τὴν ζωὴν, οὐχ ἤττον διατάχθη Δαρείου Β, ἐθανατώθη (Θουκ. Γ, 31. — Πλούτ. Περ. ΚΕ).

Πίστιος (Ζεὺς). Iovis Fidius, παρὰ Ῥωμαίοις ὁ τῆς συμμαχικῆς καὶ τῆς συζυγικῆς πίστεως προστάμενος. Ὁ αὐτὸς καὶ Saneus, παράστασις τοῦ Οὐρανοῦ. Ἐωρτάζετο ἐν Ἰουνίῳ ἐπὶ τῆς νήσου τοῦ Τιβέριος.

Πίστις θρησκευτική. Ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις, τοῖς Πελασγικοῖς λεγομένοις χρόνοις, ἦν ἡ θρησκευτικὴ πίστις παρὰ τοῖς Ἑλλήσι φυσιολατρικὴ τις, οὐχὶ ὡς θεῖα ὄντα ἐκλαμβάνουσα καὶ τιμῶσα τὰ εἰς τὰς αἰσθήσεις ὑποπίπτοντα προϊόντα τῆς φύσεως· ἀλλ' αἱ εἰς τὴν φύσιν ἐνεργοῦσαι ζῶσαι δυνάμεις ἐπιστεύοντο ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ὡς οὐσαι πνευματικαὶ καὶ θεῖαι ἐπιδράσεις, καὶ ἐπροσωποποιούντο. Ὁ ἄνθρωπος ἐπίστευε τοὺς θεοὺς πεπλασμένους κατ' εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ σκεπτομένους καὶ πράττοντας ἀνθρωπίνως, καὶ μετὰ τῆς θερμῆς φαντασίας, ἥτις κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς κοινωνικῆς ἀναπτύξεως ζωηρότατα ἀναπτύσσεται καὶ παρὰ τοῖς ἀτόμοις καὶ παρὰ τοῖς λαοῖς, ἐξελάμβανε πάσας τὰς σχέσεις καὶ πάσας τὰς ἐνεργείας τοῦ περὶ αὐτὸν κόσμου ὡς πράξεις τῶν θεῶν αὐτοῦ. Οὕτως ἔλαβον σύστασιν οἱ πολυπληθεῖς εἰς τὸν Ἑλληνικὸν κόσμον πιστευόμενοι μῦθοι. Ἀλλὰ καθ' ὅσον ὁ λαὸς ἀνεπτύσσεται καὶ ὑψοῦτο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς πνευματικώτερον βίον, ἀπεσπῶντο καὶ οἱ τῶν φυσικῶν δυνάμεων παραστάται οὗτοι θεοὶ βαθμηδὸν ἀπὸ τῆς φύσεως, καὶ ἀντεπροσώπευον ἠθικὰς δυνάμεις, ἀπέβαινον ὄντα ἠθικά, πνευματικῶς ἀνεξάρτητα, μὴ μόνον τάξιν καὶ νόμον εἰς τὴν φύσιν πλάττοντα καὶ διατηροῦντα, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀνθρώπινον βίον

διέθετον καὶ διέταττον. Οὕτως ἡ Δήμητρα, ἡ «Γῆ μήτηρ», ἡ τὰ τῆς γῆς προϊόντα παράγουσα καὶ τὸν σῖτον τοῖς ἀνθρώποις χορηγούσα, ἀπέβη βαθυμῆδον, καθ' ὃ εὐρέτρια καὶ προστατίς τῆς γεωργίας, ἡ θεὰ τῶν μολίων εἰκῆσεων, τῶν γάμων, τῆς πολιτείας, ἡ τῆς ἠθικῆς τάξεως ἰδρυτής. Ἡ μετατροπὴ αὕτη τῆς θρησκευτικῆς θεωρίας καὶ πίστεως ἐξετελέσθη διὰ μακρῶν αἰώνων βεβαίως, καὶ συμπίπτει μετὰ τῶν χρόνων καθ' οὓς, μετὰ συνεχεῖς μεταναστεύσεις καὶ συγκρούσεις, τὴν ἀρχαίαν πατριαρχικὴν κατὰστασιν τῶν πελασγικῶν ἐποχῶν διεδέχθη πνεῦμα ἡρωϊκῶς φιλοπόλεμον, τὸ γνησίως Ἑλληνικόν. Ἐπὶ τῆς Δωρικῆς εἰσβολῆς ἡ μετατροπὴ αὕτη εἶχε συμπληρωθῇ, καὶ δύναται ἡ ἐποχὴ ἐκείνη νὰ θεωρηθῇ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν θρησκείαν, ὡς τὸ μεθόριον μεταξὺ τῆς Πελασγικῆς καὶ τῆς Ἑλληνικῆς πίστεως. Παρὰ τῷ Ὀμήρῳ, ὅστις ἵσταται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς νέας ταύτης Ἑλληνικῆς περιόδου, καὶ ὅστις βεβαίως ὑπὲρ πάντας τοὺς προκατόχους τοῦ ἐπενήργησε διὰ τῆς ποιήσεως ἐπὶ τῶν θρησκευτικῶν ἀντιλήψεων, οἱ θεοὶ παρίστανται ἤδη ὡς προσωπικότητες ἐντελῶς διαμεμορφωμένοι, ἠθικῶς ἐλεύθεροι, καὶ ὀλίγα μόνον εἰς ὑπολείπονται παρὰ τισι τῶν θεοτήτων ἰχνη τῆς ἀρχαίας συμβολικῆς τῆς φύσεως. Τὰ ὁμηρικὰ ἔπη εἰσὶν ἡ βάσις τῆς Ἑλληνικῆς μορφώσεως ὡς πρὸς πολλὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν πίστιν προσέτι. Αἱ περὶ θεῶν ἀντιλήψεις αὐτοῦ εἰσὶν αἱ αὐταὶ αἰτίνας ἐπικρατοῦσι διὰ πάσης τῆς κυρίως Ἑλληνικῆς ἐποχῆς, πλὴν μικρῶν τινῶν ἐνίοτε μεταβολῶν ὡς πρὸς τὸν χαρακτήρα τινῶν τῶν θεῶν, ἢ ἀρχαίων τινῶν ἰδιαιτέρων δογμάτων, ἅτινα διετηρήθησαν τοπικῶς. Διὰ τοῦ Ὀμήρου καὶ τῶν μετ' αὐτὸν καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτωμένων ποιητῶν, ἐν οἷς πρωτίστην θέσιν κατέχει ὁ Ἡσίοδος, διμορφώθη διὰ πάσης τῆς Ἑλλάδος γενικὴ καὶ ἐνιαία μυθολογικὴ πίστις, κατ' ἀντίθεσιν τῶν κατὰ τόπους εἰδικῶν θρησκευμάτων· διότι, εἰ καὶ ἡ βάσις τῆς Ἑλληνικῆς θρησκείας ἦν

μία καὶ ἡ αὕτη, ἀλλ' ἐκ τῆς διαφόρου φυλετικῆς καταγωγῆς, καὶ ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν θέσεων καὶ τῶν τύπων εἶχε προκύψει ἀνεκαθὲν μεγάλη ποικιλία θεοτήτων ἀπ' ἀλλήλων διακρινόμενων, ὥστε ἄλλος ἄλλαχοῦ θεὸς ἐλατρεύετο ὡς προέχων, καὶ δὲν ὑπῆρχε σύνθεσμος καὶ ἐνότης τῆς πίστεως. Τινὲς ἐξέλαβον ὅτι ἐκασταχοῦ μία μόνη θεότης ἐλατρεύετο κατ' ἀρχάς, καὶ ὅτι μετὰ ταῦτα ἐπεκτεινόμεναι καὶ ἄλλαχοῦ αἱ λατρεῖαι αὐταὶ ἐπολλαπλασιάσθησαν. Ὁ πολυθεϊσμός ἐστὶν ἐξ ἐναντίας ἐν τῇ φύσει τῶν θρησκευμάτων ὅσα ἐκ φυσιοκρατικῆς προκύπτουσι πίστεως. Κατ' ἄλλας θεωρίας, οἱ Ἑλληνες ἠρύσθησαν τὴν θρησκείαν αὐτῶν ἐξωθεν, ἐκ τῆς Ἀσίας ἢ τῆς Αἰγύπτου. Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ δίσχυρις ἐστὶν ἐσφαλμένος, διότι δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἦν ἀνεκαθὲν ἀνευ πίστεως οὐχ ἥττον βεβαίως σχέσεις ὑπῆρχον ἐν τοῖς ἀρχαιότατοις χρόνοις μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν γειτόνων αὐτῶν τῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς, καὶ πιθανώτατα καὶ κοινωνία διαφόρων θρησκευτικῶν δοξασιῶν. Τῷ ὄντι τινὲς τῶν θεοτήτων, ὡς ἡ Ἀφροδίτη φερ' εἰπεῖν, γνωστὸν ἐστὶν ὅτι ἐξ Ἀσίας προήλθον· ἀλλὰ τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα ἔδωκεν αὐταῖς τὸν τοπικὸν χαρακτήρα, ὥστε δύναται νὰ θεωρῶνται καὶ αὐταὶ ὡς οὐχ ἥττον Ἑλληνικαί. Ἐπὶ τῆς παρακμῆς μόνον τῆς Ἑλλάδος αἱ τοιαῦται ξένα παρείσαντο λατρεῖαι ἐμμενὸν ἀμετάβολοι.— Ἡ Τιτανομαχία δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἡ μυθικὴ παράστασις τῆς ἀντικατάστασεως τῶν Ἑλληνικῶν θεοτήτων ἀντὶ τῆς ἀρχαίας πίστεως, τῆς φυσιοκρατικῆς. Ἐπίστευσαν ὅτι πρὸ τῶν θεῶν οὓς ἐπὶ τῆς ἀκμῆς αὐτῶν ἐλάτρευον, ἦρχον ἄλλοι, ὁ Κρόνος μετὰ τῶν ἀγρίων Τιτάνων, ἀντιπροσώπων τῶν ἀγρίων καὶ ἀκανονίστων δυνάμεων τῆς φύσεως, ἀλλ' ὅτι οὗτοι πολέμησαντες κατεβλήθησαν ὑπὸ τῶν Ὀλυμπίων, τοῦ Διὸς καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ, τῶν θεῶν τῆς τάξεως, τοῦ δικαίου καὶ τοῦ νομίμου. Νικήσας δὲ, διενεί-

ματὸ ὁ Ζεὺς τὴν παγκόσμιον ἐξουσίαν μετὰ τῶν ἀδελφῶν του, τοῦ Ποσειδῶνος καὶ Ἄδου ἢ Αἰθωνέως, οἱ δὲ Τίτᾶνες ἐδεσμεύθησαν καὶ ἐρρίφθησαν εἰς τὸν Τάρταρον, πλὴν τῶν ὑποταγέντων εἰς τὸν Δία καὶ εἰς τὴν νέαν τάξιν τοῦ κόσμου. Ἐν ταύτῃ τῇ μεταβολῇ τινές τῶν φυσικῶν θεοτήτων, αἱ προσδεξιμέναι ἀναγκαστικῶς εἰς τὴν φύσιν, καὶ μὴ δυνατόν νὰ μεταβάλλωσι τὸν χαρακτήρα αὐτῶν, ὥς αἱ τῶν ποταμῶν, τῆς θαλάσσης κτλ. ἐμμένουσιν εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν σχέσιν πρὸς τὴν φύσιν· ἀλλὰ καὶ αὗται ὑπόκεινται εἰς ἀνωτέραν τάξιν, εἰς τοῦ Διὸς τὸν νόμον. Καθ' Ὅμηρον ἦν τὸ Ὀλύμπιον τοῦτο πολίτευμα τῶν θεῶν ὁργανισμένον ἐντελῶς καθ' ὁμοίωσιν τῶν τότε ἀνθρωπίνων πολιτευμάτων. Τῶν ὑπεργείων θεῶν προκράθητο ὡς βασιλεὺς ὁ Ζεὺς, ἔχων περὶ ἑαυτὸν τὴν τῶν ὑψίστων θεῶν βουλήν, ἥς τὰ δίκαια ὁ κυριάρχης ἀναγνωρίζει καὶ σέβεται. Μέλη δ' αὐτῆς, πλὴν τοῦ τὰς θαλάσσης κατοικοῦντος Ποσειδῶνος, εἰσὶν οἱ κυρίως Ὀλύμπιοι, οἱ παρὰ τῷ Διῷ ἐν Ὀλύμπῳ οἰκοῦντες θεοί, ὁ Ἀπόλλων, ὁ Ἄρης, ὁ Ἡφαίστος, ὁ Ἑρμῆς, ἡ Ἥρα, ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ Ἀρτεμις, ἡ Ἀφροδίτη. Ἐνίοτε δὲ συγκαλεῖ ὁ Ζεὺς καὶ ἄγοράν (Ὁμ. Ἰλ. Γ', 4 κλ.). ἡς μετέχουσι πάντες οἱ θεοί, καὶ αὐτοὶ οἱ ποτάμιοι, καὶ αἱ νύμφαι τῶν δασῶν καὶ ὀρέων. Οἱ Ὀλύμπιοι θεοὶ μεταγενεστέρως μόνον συνεπληρώθησαν εἰς 12, ἐμπεριληφθείσης καὶ τῆς Ἑστίης καὶ τῆς Δήμητρος, ὥς ὁ Ἐννιος ἀπαριθμεῖ αὐτοὺς διὰ τῶν λατινικῶν αὐτῶν ὀνομάτων. Οἱ δύο δ' ἀδελφοὶ τοῦ Διὸς, ὁ Ποσειδῶν καὶ ὁ Αἰθωνεύς ἦσαν ἐκάτερος ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ αὐτοῦ, πιστὰ ἀπεικονίσματα τοῦ Διὸς, ἄρχοντες ὁ μὲν εἰς τὰς θαλάσσας, ὁ δὲ ἐν τῷ Ἄδῃ, ὥς ὁ Ζεὺς εἰς τὸν Ὀλυμπον, ἀναγνωρίζοντες ὅμως τὴν ἀνωτέραν ἐξουσίαν τοῦ ισχυροτέρου καὶ, καθ' Ὅμηρον, πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ. Μετὰ τὴν τριχῇ διαιρέσιν τοῦ παντὸς εἰς τοὺς τρεῖς ἀδελφούς, δύναται καὶ τᾶσα τῶν θεῶν ἡ ὁμάς εἰς τρία νὰ διαιρε-

θῇ. 1) εἰς θεοὺς Ὀλυμπίους, τὸ κράτος τοῦ Διὸς, 2) εἰς θεοὺς θαλασσίους, τὸ κράτος τοῦ Ποσειδῶνος, 3) εἰς θεοὺς καταχθονίους, εἰς ὃν καταριθμητέοι καὶ πάντες οἱ χθόνιοι καὶ τὴν καλλιεργίαν ἐπιμελούμενοι, καθ' ὅς σχέσιν ἔχοντες μετὰ τῶν ὑπὸ τὴν γῆν. Εἰσὶ δ' οὗτοι εἰς ἐντελῇ ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς Ὀλυμπίους, καθ' ὅσον οὗτοι μὲν εἰσὶν οἱ ἐν τῷ φωτί, τῇ ζωῇ καὶ τῷ οὐρανῷ διατιθέμενοι, ἐκείνοι δ' οἱ ἐν τῷ σκότει, τῷ θανάτῳ καὶ τῇ γῇ, καὶ ἡ ἀντίθετος αὕτη περὶ αὐτῶν πίστις καταδείκνυται καὶ εἰς τὸν χαρακτήρα τῆς λατρείας αὐτῶν. Αἱ τρεῖς δ' ἐκείναι τάξεις τῶν θεῶν δύνανται πάλιν νὰ ὑποδιαιρεθῶσιν εἰς πρωτεύοντας καὶ εἰς δευτερεύοντας, τοὺς ἀντιπροσωπεύοντας συνήθως μέρη τινὰ μόνον τῆς εἰς τοὺς πρωτεύοντας πίστεως, ὥς αἱ Μοῖραι, ἡ Τύχη, ἡ Δίκη, αἱ Ὠραι, εἰσὶ μέρος μόνον τῆς τοῦ Διὸς δικαιοδοσίας. Τὴν αὐτὴν σχέσιν ἔχει ἡ Νίκη πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν, ἡ Ἥδη πρὸς πάντας τοὺς θεοὺς. Ἐνίοτε ὅμως τινές τῶν δευτερευουσῶν τούτων θεοτήτων εἰσὶ καὶ καθ' ἑαυτάς, ἰδίαν δικαιοδοσίαν ἔχουσαι καὶ ἰδίαν λατρείαν, ὥς αἱ Χάριτες καὶ αἱ Ὠραι, ἐνίοτε δὲ προσωποποιήσεις μόνον ἄνευ λατρείας. Ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις ἀπεδόθη ὅμως καὶ εἰς αὐτάς ἐνιαχοῦ λατρεία τις, κυρίως παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις. Οἱ Ὀμηρικοὶ θεοὶ ἦσαν οἱ γενικῶς ἐν Ἑλλάδι πιστευόμενοι καὶ τιμώμενοι· ἀλλ' ἡ λατρεία ἐκάστου ἦν μείζων ἢ ἐλάσσων κατὰ τόπους καὶ κατὰ φυλάς, ἀναλόγως τῆς ἐκασταχοῦ ἀρχαιότητος αὐτῆς. Συνήθως μία θεότης ἀπελάμβανεν ἐκασταχοῦ ἰδιαιτέρας καὶ ὑπερτέρας τῶν ἄλλων λατρείας, ὥς ἡ Ἀθηνᾶ ἐν Ἀθήναις, ἡ Ἥρα ἐν Ἀργεῖ, ὁ Ἀπόλλων ἐν Δελφοῖς. — Προϊόντος τοῦ χρόνου, καταληπτὰ ἐγένοντο βαθμηδὸν τὰ ἐλαττώματα περὶ τὴν ἀντίληψιν τῆς δημοτικῆς τῶν Ἑλλήνων θρησκείας, ὅτι εἶχε λίαν ἑξάνθρωπισθῇ, εἰς τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους περιόρισθῇ, καὶ δὲν ἐπῆρκει πλέον ἵνα ἐπιβάλλῃ τὴν πίστιν εἰς τὸν ἐρουνῶντα νοῦν καὶ ἵνα

ἐπαρκῆ εἰς τὰς ἀπαιτήσεις βαθύς Ὀρησκευτικού αἰσθηματος. Διὰ τοῦτο ἐγένετο ἡ Ὀρησκεία ἀντικείμενον προσβολῶν τῆς φιλοσοφίας, ἥτις ἤδη ἀπὸ τοῦ 600 π. Χ. εἶχεν ἀρχίσει ἀναφυομένη εἰς τὰς ἀποικίας. Ἀλλ' ἐν τῇ κυρίως Ἑλλάδι καὶ παρὰ τῷ λαῷ ἐπὶ πολὺ εἰσέτι ἡ φιλοσοφία δὲν ἐκλόνησε τὰς Ὀρησκευτικὰς πεποιθήσεις, καὶ ἐπὶ τῶν Περσικῶν καὶ ἐπὶ τῆς μετ' αὐτὰ ἀκμῆς τῆς Ἑλλάδος μετ' ἀκλονήτου πίστεως ἐλάτρευοντο αἱ ἐθνικοὶ θεοί, καὶ τὴν πίστιν μάλιστα ἠϋξήσεν ἔτι ἡ τῇ θαυματουργίᾳ ἐνεργεῖα τῶν θεῶν ἀποδοθεῖσα σωτηρία ἀπὸ τοῦ κινδύνου τοῦ ξένου ζυγοῦ. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ὅστις ἐγένετο καὶ ἡ ἀφ᾽ ἑτῆς τῆς πολιτικῆς καταπτώσεως τῆς Ἑλλάδος, ἤρξατο καὶ ἡ Ὀρησκευτικὴ καὶ ἡ ἠθικὴ αὐτῆς παρακμῇ. Οἱ δισταγμοὶ τῶν φιλοσόφων μετεδόθησαν εἰς τὸν λαόν, παρασύραντες αὐτὸν καὶ εἰς ἀπιστίαν καὶ εἰς περιφρόνησιν τῆς Ὀρησκείας· τὴν δ' ἀπιστίαν συνώδευσεν ἡ συνήθης αὐτῆς σύντροφος, ἡ δεισιδαιμονία, ὑποτροφομένη κυρίως ὑπὸ τῶν μυστηρίων καὶ τῆς εἰς μυστικισμόν στηριζομένης αἱρέσεως τῶν Ὀρφικῶν (Ἰδ. Μυστήρια. Μυθολογία). — Ἡ δὲ τῶν Ῥωμαίων πίστις ἦν ἀνέκαθεν συγγενὴς πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν, δι' ὃ καὶ μετὰ ταῦτα εὐλόγως συνεχωνεύθησαν τὰ δύο Ὀρησκεύματα. Ἡ ἀρχικὴ ταυτότης τοῦ Ὀρησκεύματος ὀφείλεται εἰς τὴν Πελασγικὴν καταγωγὴν τῶν Λατίνων· τοὺς δὲ Ὀρησκευτικούς τύπους καὶ τὰ ἔθιμα ἐδανείζοντο καὶ παρὰ τῶν πολλῶν ἐν Ἰταλίᾳ ἀποίκων Ἑλλήνων. Ἀλλὰ τὴν φαντασίαν ἤττον πλουσίαν καὶ δραστηρίαν ἔχοντες οἱ Ῥωμαῖοι, ἦσαν ἤττον τῶν Ἑλλήνων εἰς μύθους ἐφευρετικοί, καὶ διὰ τοῦτο ὀλιγώτερον ἐξηνθρόπιζον τοὺς θεοὺς των. Πρακτικώτεροι τὸ πνεῦμα ἐν γένει, ἐκαλλιεργοῦν καὶ τὴν Ὀρησκείαν ὑπὸ πρακτικὴν μᾶλλον ἔποψιν, καὶ οἱ σέβας ἐπιβάλλοντες σπουδαῖοι θεοὶ αὐτῶν ἐτιμῶντο ἐπιμελῶς καὶ εὐσυνειδητῶς, μετὰ πάσης ἀκριβείας ὡς πρὸς

πάντα τὰ ἔθιμα, τὰς τε εὐχὰς καὶ τὰς τελεουργίας. Οἱ προπάτορες τῶν Ῥωμαίων, οἱ πρῶτοι Λατῖνοι, ὡς λαὸς ἀγροτικὸς καὶ ἀφελής, ἐλάτρευον τοὺς θεοὺς τῶν ἀγρῶν (κατ' αὐτοὺς Faunus (ὁ Πᾶν), Verumpus, Saturnus, Ops) καὶ τοὺς οἰκιακοὺς (Lares, Penates), καὶ ἑορταῖ αὐτῶν ἐπανηγυρίζοντο καὶ μετὰ ταῦτα διὰ παντὸς μετ' ἀρχαϊκῶν ἐθίμων εἰς τὰς οἰκίας καὶ τοὺς ἀγρούς, τὰ Saturnalia, τὰ Lupercalia, κτλ. Πολιούχων θεῶν ἡ λατρεία εἰσεχώρησε μετέπειτα, καὶ ὑπερίσχυσε κατ' ὀλίγον. Ἐπὶ κεφαλῇ αὐτῶν ἦν ὁ ἰδρυτὴς τῆς Ῥώμης καὶ ἀνώτατος τῶν Ῥωμαίων προστάτης, ὁ Ζεὺς (Jupiter), παρ' αὐτῷ ὁ ὑπέρτατος πρόμαχος τοῦ κράτους Ἄρης (Mars), πατήρ τοῦ Ῥωμύλου καὶ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ λαοῦ, καὶ Κουῖρίνος (Quirinus), ὁ ἀποθεωθεὶς Ῥωμύλος. Συνεπροστάτευσεν δὲ τὴν Ῥώμην καὶ ἡ τριάς τοῦ Διὸς, μετὰ τῆς συζύγου του Ἡρας (Juno), καὶ τῆς θυγατρὸς του Ἀθηνᾶς (Minerva). Προσέτι δ' ἐτιμᾶτο μεγάλως καὶ ἡ Ἑστία (Vesta), ἡ θεὰ προστάτις τοῦ οἴκου, ἐφ' οὗ ἡ πολιτεία στηρίζεται. Τοῦ Ὀρησκεύματος τούτου, μάλιστα ὅσον ἀπέβλεπε τὴν πολιτικὴν τάξιν, ἰδρυτῆς καὶ ρυθμιστῆς ἐθεωρεῖτο ὁ βασιλεὺς Νουμάς. Ἐπίσης δὲ, εἰ καὶ εἰς κατώτερον βαθμὸν, ἐλάτρευοντο καὶ αἱ θεότητες ἀφηρημένων τινῶν, ἰδίως ἠθικῶν ἰδεῶν, ἡ Ἀρετὴ (Virtus), ἡ Πίστις (Fides), ἡ Εὐσέβεια (Pietas), καὶ πολλᾶκις ὑφ' οἷου δῆποτε ἐθεοποιούντο, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ, ἰδεῖν, σχέσεις καὶ παντοῖαι περιστάσεις, οἷον ἡ Ὀρθοπία, ἡ προφυλάττουσα ἀπὸ ὀρφανείας καὶ ἐν αὐτῇ παραμυθοῦσα ἡ Fessonia, ἡ βοηθοῦσα ἐν τῷ καμᾶτῳ Quia, ἡ Ἑσυχία Febris, ἡ κατὰ τοῦ πυρετοῦ προστατεύουσα. Μετὰ δὲ τὴν ἀνάμειξιν μετὰ τῶν Ἑλλήνων τῆς κάτω Ἰταλίας, προσέλαβον οἱ Ῥωμαῖοι, πλὴν τῶν τριῶν τούτων κατηγοριῶν τῶν φυσικῶν, πολιτικῶν καὶ ἠθικῶν θεοτήτων, καὶ ἄλλους Ἑλληνικοὺς θεοὺς. Τὸν μαντικὸν καὶ ἀλεξίκακον Ἀπόλλωνα τῶν Δελφῶν μεταξὺ τῶν πρῶ-

των ἀναγνωρίσαντες, ἤγειραν αὐτῶ ἐν Ῥώμῃ ναόν, τὸ πρῶτον τῷ 432 π. Χ., ὡς τὸν λοιμὸν ἀποτρέποντα τοῖς Διοσκούροις ἀφιέρωσαν ναὸν τῷ 304 π. Χ. τοῦ Ἀσκληπιοῦ τὴν λατρείαν παρεδέχθησαν ἐξ Ἐπιδαύρου τῷ 291. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν αἱ λατρεῖαι αὗται, καίτοι ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἀναγνωρίζομεναι, ἔμενον ὁμῶς ἀπὸ τοῦ ἐπισήμου ὀρησκειάτος ἀποκεχωρισμέναι· ἀλλ' ἀπὸ τοῦ δευτέρου Καρχηδονικοῦ πολέμου ἐπεκράτησεν ἐν Ῥώμῃ, ὡς ἐν τοῖς λοιποῖς, οὕτω καὶ ὡς πρὸς τὸ ὀρησκειμα ὁ Ἑλληνισμός. Καὶ παρέμειναν μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὰ ἀρχαῖα Ῥωμαϊκὰ τῶν θεῶν ὀνόματα καὶ τὰ ὀρησκειτικὰ ἔθιμα, ἀλλὰ τὰς Ῥωμαϊκὰς διεδέχθησαν Ἑλληνικῆς πίστεως ἀντιλήψεις, καὶ εἰς τὴν φιλολογίαν προσέτι, καθ' ὅσον ἀπέβλεπε ὀρησκειαν καὶ μύθους, ἐδόθη τύπος Ἑλληνικός, δυστυχῶς διὰ τὴν Ῥώμην καθ' ἣν ἐποχὴν ὀρησκειὰ καὶ ἥθη ἦσαν ἐν παρακμῇ ἥδη εἰς τὴν Ἑλλάδα. Οὕτως εἰσεχώρησεν ἐκεῖθεν εἰς αὐτὴν ἡ ἑλλειψὶς ἐδραίας πίστεως, ἡ ἐπιπυλαιότης, καὶ προσέτι αἱ ἐξ Ἀσίας καὶ Αἰγύπτου ἀπὸ τινος εἰσχωρήσασαι ξενικαὶ τελεταί, μετὰ τῶν δεισιδαιμονιῶν καὶ τῶν πολλάκις ἡμιστὰ ἡθικῶν ἔθιμων αὐτῶν. Ἡγωνίζετο δὲ μάτην ν' ἀποβάλῃ αὐτὰ τὸ δημοσίον, ὡς ἄτοπα, καὶ ὡς εἰς τὸ ἀρχαῖον ἐγγώριον σύστημα ἀντιστρατεύμενα. Ὁ Αὔγουστος ἠθέλησε, πρὸς ὑποστήριξιν αὐτοῦ, νὰ ἐπαναφέρῃ ἀρχαίας τινὰς ἐορτάς καὶ ὀρησκειτικὰ ἔθιμα, τὰ ξένα ἀπαγορεύων καὶ πολυτελεῖς ναοὺς ἀνεγείρων εἰς τὰς ἀνέκαθεν ἐγγωρίους θεότητας. Ἀλλ' οὐδ' αὐτοῦ, οὐδ' ἄλλων μεταγενεστέρων αὐτοκρατόρων προσπάθεια κατώρθωσαν νὰ παλινρθώσωσι τὴν ὀρησκειτικὴν πίσιν καὶ τὴν ἡθικὴν ἐν Ῥώμῃ. εἰς τὴν ὁδὸν εἰσελθούσῃ τῆς παρακμῆς.

Πίστις, ἴδ. Πρίστις.

Πίστυρος, πόλις τῆς Θράκης μεσόγειος ἐπὶ τοῦ Νέστου ποταμοῦ (Ἡρδ. Ζ, 109). Πίστιρος ἢ Βίστιρον (Στφ. Βυζ.). Πίστειρα (Σουῖδ.).

Πιστωρία, πόλις τῆς Τυρρηνίας, μεταξὺ Φλωρεντίας καὶ Λούκας, ἐνθα ἡγεθῆς ἐφονεύθη ὁ Κατιλίνας, τῷ 62 π. Χ. (Sall. Cat. LVII).

Πιτάνη, 1) ὀνομαστικὴ Πιτάννα, μία τῶν πέντε κωμῶν τῆς Λακωνικῆς, ἐπὶ τοῦ Εὐρώτα ποταμοῦ, παρὰ τῇ Σπάρτῃ· ἔχουσα ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος (Εὐρπ. Τρωάδ. 1101. — Καλλμ. εἰς Ἀρτμ. 172. — Πaus. Γ, 16). Κατ' αὐτὴν ὁ Πιτανάτης λόγος, διακρινόμενος ἐπ' ἀνδρεία, καὶ συνιστάμενος ἐκ 400 στρατιωτῶν. — 2) Θυγάτηρ τοῦ ποταμοῦ Εὐρώτα, μήτηρ τῆς Εὐάδνης ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος, δοῦσα τὸ ὄνομα εἰς τὴν Λακωνικὴν κώμην (Πινδ. Ὀλ. ΣΤ, 46). — 3) Πόλις μετὰ λιμένος ἐν Αἰολίδι κατὰ τὴν Μυσίαν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐπὶ τοῦ Καίκου ποταμοῦ, πατρίς τοῦ φιλοσόφου Ἀρκεσίλα (Ἡρδ. Λ, 149. — Στφ. ΙΓ, 581, 607).

Πιτθέως, υἱὸς τοῦ Πέλοπος, βασιλεὺς τῆς Τροιζήνης, θεοσεβὴς καὶ σοφός, τῶν χρησμῶν ἐρμηνευτής, προσέτι τὴν εὐγλωττίαν διδάσκων, καὶ Ἐπιδαύριος τις σύγγραμμά περὶ αὐτῆς ἐκδοὺς, δῖσχυρίζετο ὅτι ἦν τοῦ Πιτθέως. Ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Αἴθρα ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Θησέως. Τοῦ Πιτθέως τάφος ἐκ λίθου λευκοῦ ἐδείκνυτο ἐν τῇ ἀγορᾷ τῆς Τροιζήνης (Paus. Β, 31. — Ἀπλδ. Γ, 15, 7).

Πιτθος, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀνήκων τῇ Κεκροπίδι φυλῇ (Δμσθ.). Παρὰ τισιν (Στφ. Βυζ.) Πίθος, ὡς ἐκεῖ τὸ πρῶτον τοῦ πίθου ἐφευρεθέντος (Σχλ. εἰς Ἡσιοδ. Ἔργ. 2).

Πιθίας, εἰς τῶν ἐφόρων ἐν Σπάρτῃ (Ξνφ. Ἑλλ. Α, 6).

Πιττάκιον, λωρίς δέρματος, ἐπιτιθεμένη εἰς πληγὰς, ἢ ἐπιρραπτομένη εἰς παλαιὸν φέρεμα· πρὸ πάντων δὲ, ἐπὶ Ῥωμαίων, ἢ ἐφ' ἧς ἐγράφετο τις σημείωσις, καὶ ἰδίως ἐπικολλωμένη εἰς οἶνου φιάλας, καὶ δηλοῦσα τοῦ οἶνου τὴν καταγωγὴν, τὴν ἡλικίαν κλ. (Διογ. Λαέρτ. εἰς Κράτ. — Petr. Sat. XXXIV. LVI).

Πιττακός, εἰς τῶν ἐπὶ τὰ σφεῶν τῆς Ἑλλάδος, ἐν Μυτιλήνῃ τῆς Λέσβου γεννηθεὶς τῷ 648 π. Χ. Ἠλευθέρωσε τὴν πατρίδα του ἀπὸ τῆς τυραννίας τοῦ Μελάγχρου, βοηθεῖα τοῦ Ἀλκαίου (ἴδ.). Ἐῖτα ὁμῶς διεφύωνσε πρὸς αὐτὸν, καὶ ὅτε ὁ Ἀλκαῖος ἐπέλυθ' ἐπολιόρχησε τὴν Μυτιλήνην, ὁ Πιττακὸς ἐξελέγη αἰσυμνήτης (Πλούτ. Σόλ. ΙΔ). Διεκρίνετο ἐπὶ μετριοπαθείᾳ καὶ ἀνιδιοτελείᾳ, ἔδωκε σφεοὺς νόμους εἰς τὴν πατρίδα του, καὶ διηύθυνε τὰ κατὰ κατ' αὐτὴν μετὰ πάσης συνέσεως. Ἐν τῇ Σιγείῳ πολέμῳ στρατηγήσας, κατέβαλε δι' ἐπιδεξιότητος Φρύωνα, τὸν ἀρχηγὸν τῶν Ἀθηναίων, ῥίψας ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν του δίκτυον ὃ ἔκρυπτεν εἰς τὴν ἀσπίδα του. Τῆς διοικήσεως φθάνεται ἑκουσίως παραιτηθεὶς τῷ 580, καὶ ἀπέθανεν ἰδιωτεύων, κατὰ τοὺς μὲν ὑπὲρ τὰ 90, κατὰ τοὺς δὲ περὶ τὰ 100 ἔτη γενόμενος. Τὸ ἀγαπῆτον αὐτοῦ ἀπόφθεγμα ἦν «Καίρὸν γινῶθι.» Ὁ Κροῖσος τῷ ἔπεμψε πλουσιώτατα δῶρα, ἀλλ' ὁ Πιττακὸς τὰ ἐπέστρεψε, μνησάσας ὅτι ἔχει δις πλείονα τῶν ὅσα ἐχρειάζετο. Ἐγραψε βιβλία περὶ νόμων ἀπολεσθῆν, ὡς καὶ τὰ ἐλεγεία του. Διτηρήθη δὲ μόνον ἓν μικρὸν ποίημα, καὶ ἡ πρὸς τὸν Κροῖσον ἐπιστολή του (Ἀρσ. Πολτ. Β, 9, 9. — Πλάτ. Πρωτγ. σλ. 443 Α. — Στρεβ. ΙΓ, 600. — Πaus. Ι, 24, 1).

Πιτταλός, γνωστὸς ἰατρὸς ἐν Ἀθήναις (Ἀρσ. Ἀχρν. 1032. Σφ. 1432).

Πιτύα, καὶ **Πιτύσια**, 1) πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐπὶ τῆς Προποντίδος, μετὰ Πριάμου καὶ Παρίου (Ὁμ. Ἰλ. Β, 829. — Στρεβ. — Ἀπλ. Πόδ. Α, 933. — 2) Νῆσος τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης (Ἀπλ. Πόδ. Δ, 565).

Πιτύνεια, πόλις τῶν δυτικῶν παραλίων τῆς ἐντεῦθεν τοῦ Γάγγου Ἰνδικῆς (Πτλμ.).

Πιτυοκάμπτης, ὁ ληστής Σίνις, ὅστις ἐπὶ τῶν στενωμάτων μετὰ Μεγάρων καὶ Κορίνθου συλλαμβάνων τοὺς ὁδοιπόρους,

ἔδενε τοὺς δύο πόδας αὐτῶν εἰς τὰς κορυφὰς δύο δένδρων (πιτύων), ἃς ἔκαμπε διὰ τῶν χειρῶν του, καὶ εἶτα τοὺς ἐσπάρτεν ἀφίνων αὐτὰς ν' ἀνατιναχθῶσι. Τοῦτον τὸν φοβερὸν θάνατον ἐπέβαλε καὶ αὐτῷ ὁ Θησεύς ὅτε τὸν ἐνέκησε (Πaus. Α, 37. — Ἀπλ. Γ, 16, 2).

Πιτυοῦς, (ὁ), πόλις τῆς Κολχίδος, κατὰ τὸν βορειανατολικὸν μυχὸν τοῦ Εὐξείνου Πόντου (Στρεβ. — Plin. VI, 5).

Πιτυοῦσσα ἢ Πιτύσσα, 1) Νῆσος μικρὰ τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου πρὸ τῆς Ναυπλίας, νῦν Βούρζι. — 2) Ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Χίου, τῆς Λαμψάκου καὶ ἄλλων πόλεων (Στρεβ.).

Πιτυοῦσαι, δύο νῆσοι πρὸ τῆς νοτιανατολικῆς παραλίας τῆς Ἰσπανίας, εἰς ἀπόστασιν ἡμερησίου πλοῦ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς νοτιοδυτικῶς τῶν Βαλεαρίων. Ἡ μείζων ἐκαλεῖτο Ἐδουσσος (νῦν Ἰβίξα), ἡ ἐλάσσων Ὀφιοῦσσα ἢ Κολουδραρία (νῦν Φορμεντίρα) (Στρεβ. Β, 123, Γ, 167. — Διόδ. Ε, 16).

Πιτύς, νύμφη ἣν ὁ Βορέας, ἐκ ζηλοτυπίας διότι ἡγαπήθη ὑπὸ τοῦ Πανδός, συνέτριψεν εἰς ἓνα βράχον, ὅτε καὶ μετεμορφώθη εἰς τὸ ὁμώνυμον δένδρον (τὴν πεύκην). (Λουκ.).

Πλαγγών, κηρόπλαστον ἀγαλμάτιον, παίγιον τῶν παιδίων. Ἐνίοτε ἀνευρίσκονται ἐν τάφοις ἐκ γῆς ὁπτιῆς μετὰ προσθέτων ἄκρων καὶ κινητῶν.

Πλαγκταὶ πέτραι, δύο βραχώδεις νῆσοι ἐν τῇ Μεσογείῳ, παρὰ τῷ Σικελικῷ πορθμῷ (Ὁμ. Ὀδ. Μ, 60. — Ἀπλ. Δ, 924. — Ἀπλ. Δ, 9, 25). Ἐκλαμβάνονται ἀντὶ τῶν Λιπάρων.

Πλαγιάυλος, μουσικὸν ὄργανον, κατὰ τοῦτο ὅμοιον πρὸς τὸν σημερινὸν ἡμῶν αὐλὸν (τὸ φλάουτον), ὅτι ἐκρατεῖτο καὶ αὐτὸς πλαγίως, καὶ εἶχε τὴν δι' ἧς ἐφυσᾶτο ὁπὴν εἰς τὴν πλευράν, ἀλλὰ μετὰ μικροῦ σιελήνος εἰσαγομένου εἰς τὸ στόμα. Ὁ Μίδας ἐλέγετο ἐφευρὼν αὐτὸν, καὶ ἡ τέχνη ἀπέδιδεν αὐ-

τὸν μάλιστα εἰς τοὺς σατύρους καὶ τοὺς ὑπα-
δοὺς τοῦ Βάκχου ἐν γένει (Θεόφρ. Κ, 28. —
Αἰλιν. Ζ, Ἰστ. Β, 17. — Ρην. VII, 57).

■ ■ λ α κ έ α. 1) πόλις τῆς μικρᾶς Μυσίας
ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἐπὶ τῆς Προποντίδος, πρὸς
ἀνατολὰς τῆς Κυζίκου, πελασγική ἀποικία
(Ἡρδ. Α, 57). — 2) θυγάτηρ τοῦ Ἀτρείως,
ἡ τοῦ Λευκίππου, γυνὴ τοῦ Ἴλου, βασιλέως
τῆς Τρωάδος (Ἀπλλδ. Γ, 12, 3).

■ ■ λ ά κ ο ς (ἡ). ὄρος τῆς Μυσίας ἐν τῇ
Μικρᾷ Ἀσίᾳ, εἰς οὗ τοὺς πρόποδας ὁ Ὅμη-
ρος λέγει (Ἰλ. Ζ. 396, 425) κειμένην
τὴν πόλιν Θήβην, πατρίδα τῆς Ἀνδρομά-
χης. Ἐπὶ δὲ Στράβωνος (ΙΕ, 614) δὲν
ὑπῆρχε πλέον.

■ ■ λ α κ ο ῦ ς, ἔδωσμα ἐκ ζύμης, πολλὰ-
κις μετὰ κρέατος, μετὰ λαχάνων ἢ καὶ μετὰ
μέλιτος. Ὁ εἰς τοὺς γάμους (ἴδ.) παρατιθέ-
μενος ἦν ἐκ σπασάμου. Ἦν δὲ στρογγύλος
τὸ σχῆμα καὶ ἐπίπεδος, ὡς καὶ τὸ ὄνομα
ἐμφαίνει (εἶδος πίτας).

■ ■ λ α ν η σ έ α, μικρὰ νῆσος πρὸς τῇ
Ἰσπανίᾳ, ἀντικρὺ τοῦ ἀκρωτηρίου Διανίου.
Εἰς αὐτὴν ἐξώρισεν ὁ Αὐγουστος τὸν ἐγγονόν
τοῦ Ἀγρίππαν (Tac. Ann 1, 3. 6 II. 39).

■ ■ λ α ν η τ α ι. Ὡς πρὸς τὴν φαινομένην
περιοδικὴν κίνησιν τινῶν τῶν οὐρανίων σω-
μάτων ἀπέναντι τῶν ἐτέρων, τῶν ἀπλανῶν,
ὁ Ὅμηρος καὶ ὁ Ἡσίοδος ἀναφέρουσι μόνον
τὴν τοῦ Ἑωσφόρου καὶ τὴν τοῦ Ἑσπέ-
ρου, ἐκλαμβάνοντες τούτους ὡς δύο διαφώ-
ρους ἀστέρας (Ὅμ. Ἰλ. X, 317, Ψ, 296.
(Ὡδ. Ν, 93. — Ἡσδ. Θγ. 381). Κατὰ Φα-
βορίνον δὲ, ὁ Παρμενίδης (500 π. X.) ἀνε-
γνώρισε πρῶτος αὐτῶν τὴν ταυτότητα. Ἀλη-

θῶς ὁμως αὕτη ἦν ἤδη γνωστὴ τῷ ἀρχαιο-
τέρῳ αὐτοῦ Πυθαγόρᾳ. Ὁ Δημόκριτος, ἐπὶ
Σωκράτους, ἐγνώριζεν ἤδη πλείονας πλανή-
τας, καὶ ὁ Εὐδόξος, μαθητὴς τοῦ Πλάτω-
νος, ἔφερεν ἐξ Αἰγύπτου εἰς τὴν Ἑλλάδα
τὴν γνώσιν πέντε πλανητῶν, ὧν διπλᾶ
ἦσαν τὰ ὀνόματα ὡς ἔπεται: Ἑρμῆς ἢ
Στίλβων Ἀφροδίτη ἢ Φωσφόρος Ἀρης
ἢ Πυρρῆς Κρόνος ἢ Φαίνων Ζεὺς ἢ
Φαέθων, Κατόπιν δ' ἐκείθεν πάλιν προστε-
θησαν καὶ ἕτεροι δύο, ὁ Ἥλιος καὶ ἡ Σελήνη.
"Οἱ δ' ἔπειτα οἱ Ῥωμαῖοι ἔλαβον
παρὰ τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῆς ἐβδομάδος τὴν
διαίρεσιν, τότε εἰς τὰς ἡμέρας αὐτῆς ἔδωκαν
τῶν πλανητῶν τὰ ὀνόματα. Τὰ ἐμφαινόμενα
δ' αὐτοὺς σημεῖα ἦσαν οὐχὶ τὰ ἀρχαῖα γράμ-
ματα τῶν ὀνομάτων αὐτῶν, ἀλλὰ συμβολι-
κὰ, καὶ τὸ μὲν τοῦ Κρόνου ἐνέφαινε τὴν
ἀρπην, ἡ τὸ δρέπανον τοῦ θεοῦ τὸ δὲ τοῦ
Διὸς τὸν κεραυνόν, τὸ τοῦ Ἀρεως τὴν λόγ-
χην καὶ ἀσπίδα, τὸ τοῦ Ἥλιου τὸν ἡλια-
κόν δίσκον, τὸ τῆς σελήνης τὴν ἡμισέληνον,
τὸ τῆς Ἀφροδίτης τὸ κάτοπτρον τῆς θεᾶς
καὶ τὸ τοῦ Ἑρμοῦ τὸ κηρύκιον. Μεγάλην
ἐπιρροὴν ἀπέδιδον οἱ ἀρχαῖοι εἰς τοὺς πλανή-
τας ἐπὶ τῆς γήινης ἀτμοσφαίρας (Plin. XI,
39). Τὰ θεῖα δ' ὀνόματα τῶν πλανητῶν, καὶ
αἱ ὑποτιθέμεναι μείζονες ἢ ἐλάσσονες ἀπο-
στάσεις τινῶν ἐξ αὐτῶν ἀπὸ τῆς πηγῆς τῆς
θερμότητος καὶ τῆς ζωῆς, συνετέλεσαν εἰς
τὸν καταρτισμὸν τῶν ἀστρολογικῶν προλή-
ψεων. Ἰδ. Ἀστρονομία. (Πλούτ. π. τ.
ἀρσκ. Φιλοσ. Β, 14—16. — Διογ. Λαρτ.
H, 14, Θ, 23. — Στοβ. Ἑκλ. μουσ. Α, 21,
1. 25, 1. — Ἀλ. Τάτ. Εἰσαγ. εἰς Ἀρσκ.
Φαιν. 17. — Γεμιν. Εἰσαγ. καὶ τὰ φαιν. Α.
— Λυδός, π. μην. Ε. — Cic. d. N. D. II. 20.
— Pl. II, 6, 8. — Tac. V, 4. — Macroh. Somn.
Scip. IV).

■ ■ λ ά σ τ ι γ έ (ἡ) ἴδ. Σ τ α θ μ ό ς.

■ ■ λ α σ τ ι κ ή, τῶν εἰς τὰς ἀνθρωπίνους
ἀνάγκας ὑπηρετικῶν καὶ πανταχοῦ ἐκ τῶν
ἀπωτάτων χρόνων ἀσκουμένων χειρωνακτι-

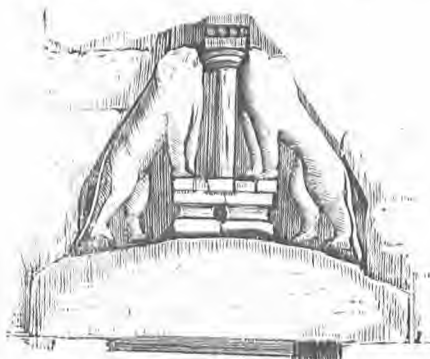
κῶν τεχνῶν, τῆς ξυλουργίας, τῆς λιθουργίας, τῆς κεραμεικῆς, συμπλήρωμα ἐστὶν ἡ πλαστική, τὴν εἰς καλλιτεχνίαν ἀνάπτουσαν τῆς βανασουργίας ἐπιδιώκουσα. Καὶ ἐστὶ μὲν πανταχοῦ ἐμφυτος ἡ πρὸς αὐτὴν τάσις, ἀλλ' ἡ ἀνάπτυξις αὐτῆς διαφέρει κατὰ τὸν βαθμὸν τοῦ πολιτισμοῦ τῶν ἐθνῶν καὶ τὴν ἐκάστη ἐμφυτον τάσιν πρὸς τὴν φιλοκαλίαν, ὥστε καὶ πολλαχοῦ αἱ πρόοδοι αὐτῆς διὰ μιμήσεως μεταδίδονται. Τὸ πρῶτον, προχειρότερον καὶ εὐεξ-εργαστότερον ἀντικείμενον τῆς ἀνθρωπίνης βίωσις ἦν φυσικῶς τῷ λόγῳ τὸ ξύλον, καὶ περὶ τῆς ἐξεργασίας αὐτοῦ καὶ τῆς κατασκευῆς σκευῶν ἐξ αὐτοῦ (τοῦ περὶ ἐκ τῆς καὶ τεκταίνειν) συνεχῆς γίνεται λόγος ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις Ἑλληνικοῖς ποιήμασι (Ὀμ. Ὀδ. Ε, 247). Τὰ ξυλουργήματα δὲ ταῦτα ἤρξαντο βαρβιμῆδον οἱ τεχνῆται νὰ ποικίλ-λῳσι διὰ μεταλλίνων, ἐλεφαντίνων ἢ ἄλλων κοσμημάτων (δαϊδάλων), καὶ τῆς τοιαύτης τέχνης, τοῦ πρώτου βήματος τῆς καλλιτεχνίας, προσωποποιήσεις ἦν ὁ Δαϊδάλος (Ἰδ.). Τὸ δεύτερον βῆμα πρόδου μετὰ τὴν ξυλουργίαν ἦν ἡ μεταλλουργία, ἥς προσωποποιήσεις ἦν ὁ Ἡφαιστος, ἥτις καὶ εἰς τοῦ ξύλου τὴν ἐπικόσμησιν διὰ τῆς ἐμ-παιστικῆς ('Αθῆν. ΙΑ, 288), καὶ διὰ τῆς ἐξεργασίας τῶν μετάλλων καθ' ἑαυτὰ, εἰς μεγάλην πολυτέλειαν ἀνεπτύχθη. Καὶ ἐκ πηλοῦ δὲ ἤρξαντο ἐν τῇ πρώτῃ ἀρχαιοτάτῃ παντοῖα κατασκευαζόμενα ἀγγεῖα καὶ σκεύη, διὰ τῆς πηλοπλαστικῆς ἢ κεραμεικῆς (Ὀμ. Ἰλ. Σ, 600), ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κοσμουμένης διὰ τῆς γραφικῆς, ἐνίοτε καὶ δι' ἀνεχουσῶν παραστάσεων. — Ἀπὸ τῶν ἀπλῶν κοσμημάτων ἐκ συνδυασμοῦ γραμμῶν, ὡς εἰς τὴν κεραμογραφίαν, ἡ τέχνη προέβη βαθμῆδον καὶ εἰς παράστασιν διαφόρων ἀντικειμένων, φυτῶν, ζώων καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ὡς καὶ θεῶν ὑπὸ μορφῇ ἀνθρωπίνῃ. Κατ' ἀρχάς, πρὶν ἢ προκύψῃ ἡ τέχνη, τοὺς θεοὺς παρίσταν φυσικὰ ἀκατέργαστα ἀντικείμενα, οἷον λίθοι καὶ ξύλινοι

κίονες (Παυσ. Β, Γ, 22, Ζ, 22, Θ, 24, 27, 32, Ι, 24. — Κλημ. Στρωμ. Α, 348. Εὐσέβ. Πρ. Εὐαγγ. 8. — Πλουτ. π. Φιλῶφ.). Αἱ δ' ἀρχαιοτάτα κατασκευασθεῖσαι ἐκ ξέστου ξύλου (ξύονα) ἢ ἐκ πηλοῦ ἢ καὶ λίθου ἀνθρώπων ὁμοιώσεις πρὸς παράστασιν

θεῶν, ἦσαν, ὡς ἦν ἐπόμενον εἰς ἔργα τέχνης νηπιαζούσης, ἀτελῆ ἐτι καὶ ἄμορφα, οὐδὲ τὰ μέλη δεόντως διαστέλλοντα, οὐδὲ τοῦ προσώπου ἔκφρασιν ἔχοντα (Διόδ. Α, 16). Ταῦτα, ἐκπλήττοντα τοὺς μετὰ ταῦτα Ἑλληνας, ἐθεωροῦντο ἐνίοτε ὡς Διῖπετῆ, ἐξ οὐρανοῦ πεσόντα, ὡς τὸ τῆς Πολιάδος Ἀθηνᾶς ἐν Ἀθῆναις (Α. 26. — Διόδ. Ἀποσπ. Β, σλ. 640. — Ἀπλῶδ. Γ, 12), ἢ ὡς ἐξ Αἰγύπτου προελθόντα (Παυσ. Α, 42. Β, 19. Δ, 22. Ε, 5), ἐν ᾧ ἐξ ἐναντίας οἱ Αἰγύπτιοι αὐτοὶ ἔλεγον τὰ ἴδια αὐτῶν ἀγάλματα κατὰ τὴν τέχνην τοῦ Δαϊδάλου κατασκευαζόμενα (Διόδ. Α, 97). — Τὴν ξυλοτεχνίαν παρηκολούθησε ταχέως ἡ λιθοτεχνία, ἥς τὰ ἔργα ἦσαν κατ' ἀρχὰς ἐπίσης καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν ρυθμὸν ἀτελῆ, ὡς πλεῖστα παραδείγματα διὰ πάσης τῆς Ἑλληνικῆς ἐποχῆς διατηρηθέντα, ἀνευρέθησαν καὶ σώζονται ἐτι μέχρι τοῦδε. Προϊούσης δὲ τῆς τέχνης ἐξελέγοντο διὰ τὰ ἔργα αὐτῆς οἱ ὠραιότεροι λίθοι, ἰδίως οἱ λευκοί, μάρμαρα ἐκ τοῦ μαρμαίρειν, ὧν τὰ κυριώτερα λατομεῖα ἦσαν ἐν Ἑλλάδι τὰ τοῦ Πεντελικοῦ

τῆς Ἀττικῆς καὶ τὰ τῆς Πάρου. Ἐπίσης ἀρχαιότατα ἤρξαντο ἐν Ἑλλάδι ἀσκουμένη καὶ ἡ μεταλλουργία ὡς καλλιτεχνία, καὶ ἐπὶ Ὀμήρου ἤδη θεῶν ἀγάλματα κατασκευάζοντο εἴτε ἐκ ξύλου (Παυσ. Α, 29. Γ, 16), εἴτε ἐκ λίθου ἢ μετάλλου (Ὀμ. Ἰλ Ζ, 303. — Παυσ. Β, 16. 19. 20. Γ, 42. Ζ, 19). Τὰ τειοῦτα ξύλινα καὶ ἄμορφα ἀγάλματα κατὰ θρησκευτικὸν καθῆκον πλυνόμενα, ἐνεδύοντο (Ὀμ. Ἰλ. Ζ, 303. — Παυσ. Δ, 24. ΣΤ, 25. — Ξεν. Ἑλλ. Δ, 4, 29), ἐξ οὗ ἐδόθη ἀφορμὴ εἰς τὴν πλαστικὴν. ὅτε ἐτελειοποιήθη, πρὸς παράστασιν τῶν καλλιπτύχων ἐνδυμάτων εἰς τὰ ἀγάλματα. Πλὴν δὲ θεῶν ἀγαλμάτων κατασκευάζοντο ἐπὶ Ὀμήρου ἤδη καὶ ἀνθρώπινα, πρὸς κόσμῳ τῶν μεγάρων (Ὀμ. Ὀδ. Η, 100), καὶ ἄλλαι παραστάσεις φυσικῶν ἀντικειμένων, ὡς ἡ τοῦ Δουρίου ἱπποῦ ἐν Τρωάδι, ἡ ἐτι σωζομένη τῶν λείοντων εἰς τὴν πύλην τῶν Μυκηνῶν (Παυσ. Β, 16). Καὶ εἰς ἐπικό-

σμησιν δ' ἐπιπέδων ἐπιφανειῶν ἤρξαντο πρῶτως κατασκευαζόμενα ἀνάγλυφα, ἅτινα, κατὰ τὴν ἐξοχὴν αὐτῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας δύνανται νὰ διαιρῶνται εἰς τρεῖς κατηγορίας, τὴν τῶν ἐκτύπων, τὴν τῶν ἡμιτύπων καὶ τῶν προστύπων. Ἦν δ' ἡ ἐργασία αὐτῶν γνωστὴ καὶ ἐπὶ Ἡσιόδου, γράψαντος τὴν «ἀσπίδα Ἡρακλέους», καὶ ἐπὶ Ὀμήρου, περιγράφαντος τὴν τοῦ Ἀχιλλέως (Ὀμ. Ἰλ. Ε, 478 κλ.). Καὶ τὰ μέταλλα δὲ κατασκευάζοντο, εἴτε ἀναγλύφως, δι' ἐγγύ-

σεως εἰς τύπους, εἴτε διὰ τῆς τορευτικῆς, ἥτοι τῆς ἐγχαράξεως δι' ὀξείας ἐργαλείου. — Οἱ ἀρχαιότατοι μνημονευόμενοι καλλιτέχναι τῆς πλαστικῆς εἰσὶν ὁ τῆς χαλκουργίας πρῶτος τῶν θεῶν Ἡφαιστος ὁ ἡ μεταλλουργικὴ συντεχνία τῶν Τελχινῶν ἐν Σικυῶνι, Κύπρῳ, Κρήτῃ. Ῥέδω (Διόδ. Α, 55. — Διόδ. ΝΕ, 5. — Στράβ. Δ, 653. Ι, 472. — Κλλμ. Ὑμν. εἰς Ἀπόλλ.) οἱ Ἰδαῖοι Δάκτυλοι ἐν Κρήτῃ (Στράβ. Ι, 473) οἱ ἐπὶ Θησέως δῆθεν ἀκμάσας Δαίδαλος, κατὰ τινος Ἀθηναῖος (Διόδ. Δ, 76. 78. — Παυσ. Ζ, 4. Η, 53), κατ' ἄλλους Κρής (Εὐσθ. εἰς Ἰλ. Σ, 592. — Λυσσ. Αὐτ. XII), σύμβολον τῆς τέχνης, μάλιστα τῆς ἀρχαίης (Παυσ. Θ, 3), εἰς δὲ καὶ πολλὰ τῶν ἀρχαιότατων ἔργων ἀποδίδονται (Παυσ. Η, 35. 46. Θ, 40. — Ἀρσεν. Θασμ. Ἀκ. 81. — Στφ. Βυζ. λ. Ἠλέκτ.) οἱ Δαίδαλιδαί, ἐν οἷς ὁ Τάλως, ἀνεψιὸς τοῦ Δαιδάλου (Παυσ. Α, 21). Ὁ δ' Εὐχέρις λεγόμενος συγγενὴς (Pl. VII, 57), ὁ Ἐνδοῖος, συνοδοιπὸρος (Παυσ. Α, 20), ὁ Αἰγινίτης Σμίλις, σύγχρονος αὐτοῦ (Παυσ. Ζ, 4), ἦσαν πολλοὺς αἰῶνας μεταγενέστεροι τῆς τῶν Δαιδάλου ἀποδιδόμενης ἐποχῆς. Δαίδαλιδαί δὲ μόνον διότι εἰργάζοντο κατὰ τὸν ἀρχαῖον ρυθμόν. Ἐπειὸς λέγεται ὁ κατασκευάσας ἐν Τρωάδι τὸν Δούριον ἱππὸν, καὶ ξύλον Ἑρμοῦ ἐν Ἀργεῖ (Παυσ. Β, 29. Ζ, 19), καὶ ὁ Πείρασος εἰργάσθη αὐτόθι ξύλον τῆς Ἥρας ἐξ ἀχράδος (Παυσ. Β, 17). — Ἡ εἰσβολὴ τῶν μαχίμων Δωριέων φαίνεται βλάβασα κατ' ἀρχὰς τῆς τέχνης τὴν ἀσκησιν, ἥτις ἐπὶ βραχὺ μόνον ἀνέκυψεν ἐπὶ τῶν Ἀχαιῶν τυράννων, ὅτε καὶ ἀξιολογὰ τινα μνημονεύονται ἔργα. Τοιοῦτο ἦν ἡ περίφημος λάρναξ τοῦ Κυψέλου (Ὀλυμ. 20, α'), ἐκ κέδρου κατασκευασμένη, καὶ διὰ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος κατὰ κόσμος καὶ παντοίας σικηνὰς παριστάσας μετ' ἐπιγραφῶν κατὰ τὰς πέντε αὐτῆς πλευρὰς (Ἡρόδ. Ε, 92. — Παυσ. Ε, 17). Ἄλλο ἔρ-

τον τῆς αὐτῆς ἐποχῆς ἐξαίσιον ἦν ὁ εἰς Ὀλυμπίαν κατ' Ὀλ. 30-38 ὑπὸ Κυψέλου ἢ Περικλῆος ἀνατεθειμένος μέγας χρυσοῦς σφυρήλατος ἀνδριάνς (Παυσ. Ε, 214. — Στρώ. Η, 211. — Σχ. Πλτ. Φδρ. σλ. 236. — Σουίδ. λ. Κυψελιδῶν. — Φωτ. Λεξ. σλ. 143). Ὡς πρώτη δὲ πατρίς τῆς χαλκοχορίας (Παυσ. Η, 14. Θ, 11), ἢ, ὁρθότερον τῆς χωνεύσεως τοῦ σιδήρου (Παυσ. Γ, 12), ἐθεωρεῖτο ἡ Σάμος, ἀφ' οὗτου, 60 ἔτη μετὰ τὴν δωρικὴν εἰσβολήν, ὁ Ἴων Προκλῆς ἐφυγεν ἐκεῖ ἐκ Τροίζηνος. Ἦσαν δ' οἱ πρώτιστοι καλλιτέχναι τοῦ ἐργαστηρίου τούτου ὁ Προκλῆς καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ Θεόδωρος (Παυσ. Ι, 38. — Ἡρόδ. Α, 32. — ΡΙ. XXXIV, 8. XXXV, 5²) καὶ Τηλέκλῆς. ἐργασθέντες ὁμοῦ τὸ ἀγάλμα τοῦ ἐν Σάμῳ Ἀπόλλωνος, ὁ μὲν τὸ ἥμισυ ἐν Δήλῳ, ὁ δὲ τὸ ἕτερον ἥμισυ ἐν Ἐφέσῳ (Διόδ. Α, 98), ὅπερ χαρακτηρίζει τὴν τότε τέχνην ὡς ἀπλήν χειρουργίαν, ἐξ ὠρισμένων ἐξαρτωμένην ἀναλογιών. Καὶ ἡ ψηφογλυφία δὲ ἡ σφραγιστογλυφία ἤσκειτο ἕκτοτε ἤδη, ἐν ᾧ κατ' ἀρχάς, καὶ εἴτα παρὰ τοῖς πένησιν, ὡς σφραγίδες ἐχρησίμευσαν ξύλα, θριπτόθρωτα ἢ θριπθόδεστα (Ἀριστ. Θεσμ. 427). Ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Τηλέκλους, Θεόδωρος Β, ἐγλύψε τὸν σμαράγδινον δακτύλιον τοῦ Πολυκράτους (Ἡρόδ. Γ, 41. — Παυσ. Η, 14). Ἀνάλογος δὲ τῇ τέχνῃ ταύτῃ ἦν καὶ ἡ νομισματογλυφία. Καὶ τὰ μὲν ἀρχαιότερα τῶν νομισμάτων ἦσαν ἐπιμήκεις ὀβελοὶ (Ἰδ. Ὀβολός). Πρῶτος δὲ λέγεται κόψας νομίσματα ἐπισεσημασμένα, ἀργυρᾶ, ὁ τύραννος τοῦ Ἀργεῖος Φεῖδων, ἐν Αἰγίνῃ, 119 ἔτη πρὸ τῆς α' Ὀλυμπιάδος (Στρώ. Η. — Πάρι. μάρμ.), ἢ, ὁρθότερον, μετὰ τὴν ἀρχὴν τῶν Ὀλυμπιαδῶν (Ἡρόδ. ΣΤ, 127). Καθ' Ἡρόδοτον ὅμως (Α, 94), πρῶτοι οἱ Λυδοὶ ἐκοψαν ἀργυρον καὶ χρυσόν. Κατ' ἀρχὰς τὰ νομίσματα ἐπὶ μιᾷ μόνον τῶν ὀψεων εἶχον ἐνσημῶν τι ἐντετυπωμένον ἢ δ' ἄλλῃ ὀψει αὐτῶν, τὸ ἐμπαλιν, ἐδείκνυε τὰ ἔχνη τῶν

ἄκρων τῆς λαβίδος ἐφ' ἧς τὸ νόμισμα στήριζόμενον ἐτυπύτο, τὸ ἐντυπον λεγόμενον τετράγωνον, ὃ ὅμως καὶ εἰς μεταγενεστέρους χρόνους ἐτυπύτο τεχνητῶς κατὰ μίμησιν. Οἱ Δωριεῖς δὲ, φύσει ἔχοντες τὸ αἶσθημα τοῦ καλοῦ, ἀνέπτυξαν αὐτὸ ὑπερτάτως ὅτε ἡ εἰς τὰ νότια τῆς Ἑλλάδος κάθοδος αὐτῶν εἰσήγαγε παρ' αὐτοῖς καὶ τὸν πολιτισμὸν, καὶ διέπρεψαν ἐν τῇ καλλιτεχνίᾳ. Τὸ πρῶτον βῆμα ἐπέκεινα τῶν ἀρχαίων ξοάνων ἦσαν τὰ ἀκρόλιθα ἀγάλματα, ξύλινα καὶ αὐτὰ, ἔχοντα δὲ τὰ ἄκρα, τὰ ἐκτὸς τῶν ἐνδυμάτων, κεφαλὴν, χεῖρας, πόδας, λίθινα. Ἦρξαντο δὲ τότε κατασκευαζόμενα χρυσελφάντινα ἀγάλματα, ὧν ξύλινος ἦν ὁ σκελετός ἢ κἀνάβος. Ἐπ' αὐτοῦ δὲ, διὰ τοῦ σώματος τὰ γυμνά, ἐπεκολλᾶτο δι' ἰχθυοκόλλης ὁ ἐλέφας ἐκ πλακῶν, 15-20 ἑκατ., μαλασσομένων καὶ καμπτομένων κατὰ μέθοδον τὴν σήμερον ἄγνωστον, καὶ ὁ χρυσοῦς διὰ τὰ ἐνδύματα, ἐξειργάζετο ὡς συνήθως τὰ μέταλλα, εἰς πάχος μιᾶς περίπου γραμμῆς. Ἐπελήφθη δ' ἕκτοτε ἡ τέχνη, πλὴν τῶν θεῶν, καὶ ἀνθρωπίνων ἀνδριάντων, τιμητικῶν, μάλιστα τῶν ἐν ἀγῶσι νικούντων, καὶ προσέτι πλαστικῶν κοσμημάτων τοῦ ἐξωτερικοῦ τῶν ναῶν, κατὰ τοὺς αἰετοὺς διὰ συμπλεγμάτων ὅλων ἀγαλμάτων, κατὰ τὴν ζωοφόρον, συνήθως διὰ σειρᾶς προστύπων ἀναγλύφων, καὶ κατὰ τὰς μετέπας διὰ μεμονωμένων ἀναγλύφων ἐκτύπων. Καὶ αἱ μὲν θεαὶ παραστάσεις πολλακτῆς καὶ διὰ ὀρθογωνοειδῶς λόγους ἐνέμενον εἰς τὸν ἀρχαῖον ρυθμὸν, τὸν σκληρὸν μαῖλλον, νευρώδη καὶ ἀποτεταμένον (Λουκ. Φιλοφ. Θ. — Παυσ. Η, 40. — The. Ν, 54. — Cic. Brut. XVII, 70)· οἱ ἀνδριάντες ὅμως, μάλιστα οἱ τῶν ἀθλητῶν, ταχέως προήγαγον τὴν τέχνην εἰς τὴν παράστασιν τῆς φυσικῆς ἀληθείας, τοῦ ἀνέτου καὶ τοῦ ὑπερτάτου καλοῦ (Α). Τὰ διάφορα κατὰ τὴν πρώτην ταύτην ἐποχὴν ἀναπτυχθέντα τῆς πλαστικῆς ἐργαστήρια ἦσαν 1) τὸ Κρητικόν. ἐν ᾧ διέ-

πρεπον οἱ Δαιδαλίδαι, ὑποτιθέμενοι μαθηταὶ ἢ καὶ υἱοὶ τοῦ Δαιδάλου, Δίποινος καὶ Σκυλλίης (Παυσ., Β, 15. 42. Γ, 17), αἰῶνας ὅμως μετ' ἐκεῖνον ζήσαντες (Plin. XXXVI, 41), καὶ ἐκ τῶν πρώτων τὸ μάρμαρον ἐργασθέντες· οἱ μαθηταὶ αὐτῶν Ἀγγελίων καὶ Τεκταῖος, οἱ ἐξεργασθέντες ἐν ἄλλοις τὸν Δῆλιον Ἀπόλλωνα καὶ Ἀρτεμιν (Παυσ. Β, 32. — Πλούτ. π. μουσ. Γ, σλ. 2081. — Ἀθην. προβ. ὁ. Χρ. 114). 2) Τὸ τῆς Χίρου, οὗ ἀρχαῖοτατοι τεχνῖται ἦσαν ὁ ἐν τοῖς πρώτοις τὸν λίθον ἐργασθεὶς Μάλας, περὶ τὰς ἀρχὰς τῶν Ὀλυμπιάδων, οὗτος αὐτοῦ Μικκιάδης, καὶ ὁ ἐγγονος Ἀνθερμος ἢ Ἀρχερμος, πρῶτος κατασκευάσας ἀγάλματα, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ Βούπαλος καὶ Ἀθηνίς, ὧν τὰ ἔργα ἀπεκόμισεν ὁ Ἀβγούστος εἰς Ῥώμην, ἵνα κοσμήσῃ δι' αὐτῶν τοὺς ναοὺς του (Plin. XXXVI, 5. — Παυσ. Δ, 30). 3) Τὸ τῆς Σπάρτης, προαχθὲν ἐκ τοῦ Κρητικοῦ, διότι τοῦ Διποίνου μαθητὴς ἦν (Ὀλ. 50—60) ὁ Θεοκλῆς, ἔξοχος τορευτὴς (Παυσ. Ε, 17. ΣΤ, 19). Οἱ ἀδελφοὶ Δωρεῖαλίδας καὶ Μέδων κατασκευάσαν χρυσελεφάντινα ἀγάλματα ἐν Ὀλυμπίᾳ· ὁ Σκιάδας καὶ ὁ Χάρτας, κατὰ τὴν 60ην Ὀλυμπιάδα (Παυσ. ΣΤ, 4), ὁ Γεττιάδας, ποιητὴς, ἀρχιτέκτων καὶ γλύπτης, ὁ κατασκευάσας ἐν ἄλλοις τῆς Χαλκιοῦκου Ἀθηνᾶς τὸν ναὸν καὶ τὸ ἄγαλμα (Παυσ. Γ, 17. 18. Δ, 14)· ὁ ἐκ Μαγνησίας, τῆς Κρητικῆς ἀποικίας, ἐλθὼν πιθανῶς ἐπὶ Κροίσου (Ἡρόδ. Α) Βαθυκλῆς, ὁ κατασκευάσας θρόνον κατὰ κράτος εἰς τὸν Ἀμυκλαῖον Ἀπόλλωνα, οὗ τὸ ἄγαλμα ἦν κατὰ τὸ πλεῖστον ἀρχαῖος κίων χαλκοῦς (Παυσ. Γ, 18, 19). 4) Τὸ τῆς Αἰγίνης, ἐν ᾧ διέπρεπεν ὁ Σμίλις, ὡς φαίνεται (Plin. XXXVI, 49. — Παυσ. Ε, 17), περὶ τὴν 50ην Ὀλυμπιάδα· ὁ Κάλων, περὶ Ὀλ. 65—75 (Παυσ. Η, 18)· ὁ Γλαυκίας, ἔξοχος εἰς παράστασιν τῶν χειρονομῶν (Παυσ. ΣΤ, 10)· πρὸ πάντων

δὲ ὁ, ἀρχαῖος μὲν ἔτι τὸν ρυθμὸν, ἀλλ' ἐξαίρετος τεχνίτης καὶ παραγωγικώτατος Ὀνατάς, περὶ Ὀλ. 75, (Παυσ. Ε, 25). Ἀξιόλογα λείψανα τοῦ ἐργαστηρίου τούτου εἰσὶ τὰ τῷ 1811 ἐν Αἰγίνῃ ἀνασκαφέντα ἀγάλματα τῶν αἰτῶν τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς, τὰ τὸ Μουσεῖον τοῦ Μονάχου κοσμοῦντα, παριστῶντα δὲ μάχην μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τρώων, περὶ τὸν νεκρὸν Ἰσως τοῦ Πατρόκλου. Ἡ ἐργασία αὐτῶν διατηρεῖ ἔτι τὸν ἀρχαῖον ὑπόσκληρον χαρακτῆρα, ἀλλὰ συγχρόνως πολλὴν δεικνύει τὴν ἐπιμέλειαν περὶ τὴν παράστασιν τοῦ γυμνοῦ, ὡς ἦν ἴδιον τοῖς Δωριεῦσιν, καὶ ὑπολαμβάνονται ὄντα ἔργα τοῦ Κάλωνος. 5) Εἰς τὸ ἐν Σικυῶνι ἐργαστήριον ὁ πρῶτος διαπρέψας ἦν Κυδωνιάτης ἐκ Κρήτης, ὁ Ἀριστοκλῆς. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Κλεοίτας, καὶ τούτου οἱ δύο υἱοὶ Ἀριστοκλῆς Β καὶ Κανάχος, ἐξ Ὀλ. 54—80, εἰργάσθησαν καὶ ἐν Ἀθῆναις (Παυσ. ΣΤ, 20). Ἀξιόλογον δὲ δεῖγμα τοῦ ρυθμοῦ τοῦ ἐργασταίου καὶ τῆς ἐποχῆς αὐτῶν ἐστὶ τὸ ἐν τῇ Ἀττικῇ εὑρεθὲν ἀνάγλυφον τοῦ Ἀριστοκλέους Β (ἴδ.), τὸ παριστῶν Μαραθωνομάχον, ἀρχαῖον, ἀλλὰ μὴ στερούμενον ἀνέσεως, καὶ ἐμβριθείας περὶ τὴν ἑκφρασιν. Τοῦ δὲ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Κανάχου ἐπισημώτατον ἔργον ἦν ὁ Φιλήσιος Ἀπόλλων τῆς Μιλήτου (Παυσ. Ε, 10. Θ, 10), γνωστὸς ἐκ νομίσματος τῆς πόλεως ἐκείνης, καὶ συγγενέστατος τὴν τέχνην πρὸς τὸ ἔργον τοῦ Ἀριστοκλέους. 6) Εἰς τὸ Ἀργολικόν, εἰργάζετο περὶ Ὀλ. 70, μετὰ τοῦ Ἀριστοκλέους καὶ τοῦ Κανάχου ὁ Ἀγγελιάδας, διδάσκαλος τοῦ Φειδίου, ἐργασθεὶς καὶ ἐν Ἀθῆναις ἄγαλμα Ἡρακλέους. Ἄλλοι δὲ γλύπται ἦσαν ὁ Ἀριστομέδων, ὁ Γλαῦκος καὶ ὁ Διονύσιος (Παυσ. Δ, 33. Ε, 6. 27. ΣΤ, 8. 10—14. Ζ, 24. — Πρὸς Ἀρσ. Βατρ. 504). 7) Εἰς τὸ ἐν Κορίνθῳ ἐργαστήριον, ἀρχαῖοτατος γλύπτης μνημονεύεται ὁ Εὐχαιρῆς (Παυσ. ΣΤ, 4), καὶ ἔργον τοῦ ἐργαστηρίου

τούτου, ἀποδεικνύον τὴν συγγένειαν αὐτοῦ πρὸς τὰ σύγγραμμα δωρικὰ, ἐστὶν ὁ ἐν Μονάχῳ διατηρούμενος Ἀπόλλων τῆς Τενέας. Ὁ Ἀμυχλαῖος καὶ ὁ Χίονις ἐποίησαν τὴν ἔριν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Ἡρακλέους περὶ τοῦ Τρίποδος (Παυσ. I, 19), ἀρχαϊκὴν, ὡς δεικνύουσι πλεῖστα αὐτῆς ἀπομιμήσεις γλυπτικαὶ καὶ ἐπὶ ἀγγείων. 8) Καὶ εἰς Ἰταλίαν δ' ἐκ Κορίνθου μετέβη ἡ πλαστικὴ διὰ τῶν ὁπαδῶν τοῦ Κυψέλου. Ὁ ἐκ Ῥηγίου Λεάρχος ἢ Κλεάρχος, μαθητὴς τοῦ Διποίνου καὶ Σκύλλιδος, ἀρχαῖος Δαιδαλίδης, εἰργάσθη ἐν Σπάρτῃ Δία χαλκῶν οὐ τὰ μέρη ἦσαν δι' ἡλῶν συνηρισμένα (Παυσ. Γ, 17, ΣΤ', 4). Μηθητῆς αὐτοῦ ἦν ὁ ἐπίσης Ῥηγῖνος Πυθαγόρας, περὶ Ὁλ. 70, κατὰ Πausανίαν (ΣΤ', 4) «εἴπερ τις καὶ ἄλλος ἀγαθὸς τὰ εἰς πλαστικὴν,» καὶ ἰδίως τῆς συμμετρίας ἐπιμεληθεὶς (Διογ. Λρτ. Η. Πυθαγ. 25) καὶ τῆς ἀνατομικῆς ἀκριβοείας (Pl. XXXIV, 19, 4), ὡς καὶ τῆς ἐκφράσεως τῶν ψυχικῶν κινήσεων, ἥτις ἦν σπουδαῖον βῆμα πρόοδου πρὸς τῆς τέχνης τὴν τελειότητα. Μετὰ τὸν Πυθαγόραν δὲ διακοπείσης τῆς ἀμέσου καλλιτεχνικῆς ἐπιρροῆς τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῆς Ἰταλίας, ἐπαυσεν ἐκεῖ ἡ πρόοδος, καὶ ἐπῆλθεν ἡ παρακμὴ τῆς πλαστικῆς. 9) Πλὴν τῶν δωρικῶν δὲ, καὶ συμφώνως μετ' ἐκείνων, προώδευσεν καὶ ἀνεπτύχθη κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους καὶ τὸ αὐτὸ ἐργαστήριον, εἰς δ' ἐλέγετο ἀνήκων αὐτὸς ὁ πατήρ τῆς τέχνης Δαίδαλος, μνημονεύονται δ' ἐν ἄλλοις ὡς τοὺς τυραννοκτόνους καὶ τὴν Λεαίναν ποιήσαντες (Ὁλ. 70—75) Ἀμφικράτης καὶ Ἀντήνωρ ὁ καθήμενος Πολιάδα Ἀθηνῶν ποιήσας Ἐνδοίος (Ὁλ. 75—80), πθανῶς ἀντίγραφον τοῦ ἀρχαίου ξοάνου (Παυσ. Α, 26, Ζ, 5, Η, 46) οἱ συνεργάζοντο Κρίτιος καὶ Νησιώτης (Ὁλ. 75), κατασκευάσαντες καὶ αὐτοὶ τοὺς τυραννοκτόνους, χαλκοῦς. Μιμήσεις αὐτῶν σώζονται εἰς ἀττικά νομίσματα, ἀποδεικνύουσαι

ἤδη ἀνεῖν τινα σχετικὴν εἰς τὴν ἐργασίαν, εἰ καὶ ὁ Λουκιανὸς λέγει ἔτι τὰ ἔργα αὐτῶν σκληρὰ καὶ νευρώδη (Φίλοφ. ΙΗ). Πλεῖστα καλλιτεχνήματα τῆς ἀρχαϊκῆς ἐν Ἀθῆναις τέχνης ἐσχάτως ἀνευρεθέντα, καὶ ἀνήκοντα, ὡς φαίνεται, εἰς τὸν ὑπὸ τῶν Περσῶν πυρποληθέντα ναὸν τῆς Πολιάδος, ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡ πλαστικὴ παρ' Ἀθηναίους ἐπεδίωκεν ὀλιγώτερον ἢ παρὰ Δωριεῦσι τὴν παράστασιν τοῦ γυμνοῦ, πολὺ δὲ μᾶλλον τὴν σεμνότητα καὶ εὐπρέπειαν τῆς ἐκφράσεως, καὶ τὴν ἐπιμέλειαν εἰς τῶν ἐνδυμάτων τὴν πτόξιν. — Β) Ἐπὶ τῶν μεγάλων ἡμερῶν τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας ἀπέβαλεν ἡ πλαστικὴ τὰ ἀρχαῖα αὐτῆς δεσμὰ, καὶ ἀνεπτέρωθη εἰς τὴν ἀμίμητον παράστασιν τοῦ ὑπερτάτου καλοῦ. 1) Τὸ κυριώτερον αὐτῆς κέντρον ὑπῆρξεν ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν, καθ' ὃ εὖσα τότε ἡ ἔδρα τῆς Ἑλληνικῆς δόξης. Ὡς τὴν μετὰ τὴν ἀντιπροσωπεύων ἀπὸ τῆς ἀρχαϊκῆς τέχνης εἰς αὐτῆς τὴν πλήρη ἀνάπτυξιν, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ Κάλαμις, οὐ πλεῖστα μνημονεύονται ἔργα μετ' ἐπαίνων (Λουκ. Εἰκ. 6. Διάλ. ἔταιρ. Γ'. — Pl. XXXIV, 19, 11), ἀλλ' ἔτι ὡς οὐχὶ ἀπηλλαγμένα τραχύτητος χαρακτηρίζονται (Quinet. XII, 10). Τοῦτου σύγχρονος περίπου, ἀλλ' ὀλίγον βεβαίως νεώτερος, ἦν ὁ Φειδίας, ὁ τὴν πλαστικὴν εἰς τὸν ὑπερτάτον αὐτῆς κολοφῶνα ἀναγαγὼν, ὁ προτροπῇ τοῦ ἐπιστηθίου φίλου του Περικλέους τὴν γιγαντιαίαν χρυσελεφάντιν Ἀθηνᾶν ἐν τῇ Παρθενῶνι ποιήσας «οὐδὲν τῶν Ὀμήρου ἐπῶν φαυλοτέραν» (Μάξ. Τυρ. ΙΔ. — Ὁμ. Ἰλ. Ε, 136), ὡς καὶ τὴν χαλκὴν πρόμαχον ἐκτὸς αὐτοῦ, καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ τὸ ἄλλο ἀθάνατον μεγαλοῦργημα, τὸν χρυσελεφάντινον Δία, ἐπίσης ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου ἐμπνευσθεὶς (Ἰλ. Α, 512. — Macrobi. Saturn. V, 13), τὴν τέχνην ἀναδιβάσας εἰς τὴν ἐκφῶσιν τῆς ὑψίστης ποιήσεως, καὶ ἔργον παραγαγὼν ἀμίμητον θεωρούμενον ὑπὸ τῆς ἀρχαιότητος (Pl. XXXIV, 8): Πλὴν δ' ἄλλων παμπόλλων ἔργων αὐτοῦ, τῶν πλείστων χρυσελεφάντι-

νων, εἰς τὴν ἐμπνευσιν καὶ ἐπιτήρησιν αὐτοῦ πρέπει ν' ἀποδοῦσι καὶ τὰ γλυπτικὰ κοσμήματα τοῦ Παρθενῶνος, εἰς οὐ ἐπεστάται τὴν οἰκοδομὴν. ἴσως δὲ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν γλυφίδα του τινὰ τῶν ἐξαισίων ἀγαλμάτων τῶν μετοπῶν, ὧν τινα σώζονται, ἀνεκτιμητὰ δείγματα τῆς ἐντέλειας κατὰ τε τὴν ἔκφρασιν καὶ κατὰ τὴν ἐξεργασίαν, μέχρις ἧς ἤλασε κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ τέχνη. Ὁ συμμαθητὴς αὐτοῦ Μύρων ἦν ἀρχαικώτερος μὲν τοῦ Φειδίου, ἀλλ' ἐπίσης τὸ ἀνώτατον κάλλος ἐπιδιώκων καὶ τὴν συμμετρίαν, καὶ προσέτι ἐφευρετικώτατος (Plin. XXXIV, 19, 3), πλάσας θεοὺς, ἀνθρώπους, ζῷα, παντοῖα τέρατα. Περιφημώτατον ἔργον αὐτοῦ ἦν ὁ δισκοβόλος (Quinet II 13. — Λουκ. Φιλψ. 18), οὗ λίθινον ἀντίγραφον σώζεται. Ὁ Ἀλκαμένης, τὰ δευτερεῖα τοῦ Φειδίου θεωρούμενος ὅτι εἶχε (Παυσ. Ε, 10), ἦν ὁ ἐργασθεὶς τὴν ἐν Κήποις Ἀφροδίτην, καὶ τὴν Κενταυρομαχίαν εἰς τὸ ἀέτωμα τοῦ ἐν ἐν Ὀλυμπίᾳ ναοῦ. Ὁ Κάλιμαχος, εἰς τὰ καθέκαστα κατατήκων τὴν τέχνην, δι' ὃ καὶ «κατατηξίτεχνος» ἐπεκλήθη ὁ Πύρρος, ποιήσας παρὰ τοῖς Προπύλαις Ὑγίαν Ἀθηνᾶν, ἧς μένει τὸ βάθρον ὁ Ἀπολλόδωρος, ὁ οὕτω τὴν ἐντέλειαν ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἐπιδιώκων, ὥστε δυσαρεστούμενος πρὸς τὰ ἴδια ἑαυτοῦ ἔργα, τὰ συνέτριβε. Καὶ ὁ Σωκράτης ἤσκει ἐν τῇ νεότητι του τὴν γλυπτικὴν, καὶ ἐπλάσε τρεῖς Χάριτας ἐνδεδυμένας, στηθείσας εἰς τὰ Προπύλαια. Τοῦ Φειδίου μαθητὴς ἦν ὁ Πάριος Ἀγοράκριτος, οὗ τὰ ἔργα, ὅσον ἡ ἐν Ῥαμνοῦντι Νέμεισις, συνεχέοντο μετὰ τῶν τοῦ διδασκάλου του (Παυσ. Α, 3. 33. — Pl. XXXVI, 43). Συνεργάτης τοῦ Φειδίου καὶ Ἀλκαμέδους ἦν ὁ τὸν ἕτερον τῶν αἰσίων ἐν Ὀλυμπίᾳ κοσμήσας Παιόνιος ὁ Θράξ (Παυσ. Ε, 20). Ὁ Στρογγυλίων κατεσκεύασε τὸν Δούριον ἵππον, οὗ ἡ βάσις ἀνευρέθη εἰς τὴν Ἀκρόπολιν. Ὁ Κυθωνιάτης Κρησίλας παρέστησεν ἀγωνιῶντα τραυματίαν τὸν Δι-

τρεφῆ, καὶ Ἀμαζόνα τετραυματισμένην, εἰς τοῦ ἄλλους τὴν ἔκφρασιν ἀποβλέπων, ἀλλὰ καὶ Περικλῆν, ἐν ᾧ ἐνεφαίνετο τὸ εὐγενὲς ὄψος τοῦ χαρακτήρος του. Β) Σύγχρονος δὲ καὶ συμμαθητὴς τοῦ Φειδίου ἦν ὁ Ἀργεῖος Πολύκλειτος, ὁ κορυφαῖος τοῦ Δωρικοῦ ἐργαστηρίου ὅτε εἰς ἐντέλειαν ἀνεπτύχθη. Αἱ Δωρικαὶ ἀρεταί, γλαφυρότης καὶ συμμετρία, ἦσαν οἱ χαρακτῆρες τῆς τέχνης του (Quinet. XII, 10, 7). ἦς τὸ ἐξοχώτατον ἄριστόν του ἔργον ἦν ἡ χρυσελεφαντίνη Ἡρα ἐν τῷ Ἡραίῳ τοῦ Ἀργους. Ὁ Δρυφόρος αὐτοῦ ἐθεωρεῖτο καὶ ἐσπουδάζετο ὡς κανὼν τῶν ἀνθρωπίνων ἀναλογιῶν (Λουκ. π. Ὀρχ. 75. — Γαλν. π. Ἰππικρ. κ. Πλάτ. σλ. 255. — Pl. XXXIV, 19). Γ) Μετὰ τὸν Πελονησιακὸν δὲ πόλεμον καὶ τὴν πτώσιν τῶν Ἀθηνῶν, μάλιστα ἐπὶ Μακεδόνων, ἡ ἐκ τῆς ἐμφυλίου διχονοίας ἀρξαιμένη παρακμὴ τῆς Ἑλλάδος, ἐπέφερε βαθμυδὸν καὶ τὴν τῆς τέχνης, ἥτις, παύσασα ν' ἀφορᾷ πρὸς τὸ ἰδανικῶς καλόν, ἤρξατο ἐπιδιώκουσα τὴν παράστασιν τῆς φύσεως ὡς εἰς τὰς αἰσθήσεις ὑπέπιπτεν. Ὁ ἀνδριαντοποιὸς Δημήτριος (Ὀλ. 80—90), ὁ παραστήσας τὸν στρατηγὸν Πέλιγον ἐντέλως οἶος ἦν, «αὐτανθρώπων ὅμοιον», ἦν «ὑπερβολικῶς ἐν τῇ ἐκφράσει τῆς ἀληθείας» (Quinet. XII, 10), «οὐ θεοποιὸς τις ἀλλ' ἀνθρωποποιός» (Λουκ. Φιλψ. 20). Ἐκ τῆς ὑψηλῆς αὐτῆς πτήσεως ἤρξατο κατερχομένη ἡ τέχνη εἰς τὰ πρὸ ποδῶν, εἰς μίμησιν ἀντὶ τῆς ἐμπνεύσεως. Ἀλλ' οὐχ ἥττον ἐπὶ μακρὸν εἰσέτι ἐξηκολούθησεν ὑπὸ μεγάλων καλλιτεχνῶν ἀσκουμένη. Τοῦ κατ' Ὀλ. 102 ζῶντος Ἀθηναίου Πολύκλειτου εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἑρμαφρόδιτος, ὅστις δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐμβλημα τῆς ἐκχαυνώσεως τῶν χρόνων ἐκείνων (Plin. XXXIV, 19, 20). Οὕτω καὶ ὁ Ἀθηναῖος Λεωχάρης ἐποίησε θαυμαζόμενον ἀγαλμα χαλκοῦν τοῦ Γανυμήδους (ἴδ.) ἀρπαζομένου ὑπὸ τοῦ αἵματος, εἰς πολλὰς ἀπομιμήσεις διατηρηθὲν (Nonn. Διονυσ. ΙΕ', 281. — Ἀνθολ. Παλ.

IB, 221). Συνειργάσθησαν δὲ μετὰ τοῦ Λεω-
χάρους εἰς γλυπτικὴν κόσμησιν τοῦ Μουσώ-
λειου Σκόπας ὁ Πάριος, ὁ Βρύαξις καὶ
ὁ Τιμόθεος καὶ ἄλλοι συμπλέγμα «ἱππῶν,
καὶ ἀνδρῶν ἐς τὸ ἀκριβέστατον εἰκασμένων»
(Λουκ. Νεκρ. Διάλ. ΚΔ, 2), ἀνευρεθὲν καὶ
εἰς τὸ Βρεττανικὸν Μουσεῖον διατηρούμενον.
Καὶ τῶν Μακεδόνων βασιλέων καὶ στρατη-
γῶν προσέτι ἀνδριάντας εἰργάζοντο. Ὁ δ'
ἐπισημότερος τῆς ἐποχῆς γλύπτης ἦν ὁ Ἀ-
θηναῖος Πραξιτέλης, οὗ τὰ ἔργα δύναν-
ται νὰ θεωρηθῶσι τῆς ἀνθρωπίνης καλλο-
νῆς ἢ ἀποθέωσις. Εἰς τῶν θεῶν τὰ ἀγάλ-

σκαφεῖς Ἑρμῆς. Δ) Καὶ ξένων δὲ κέντρον ἦσαν
κατὰ τὴν καιρὸν ἐκείνον αἱ Ἀθῆναι, κατὰ τὸν
ἴδιον ἐργαζομένων ρυθμὸν, οἷος ἦν φέρ' εἰ-
πεῖν ὁ Ὀλύμπιος Ἡρόδοτος, καὶ αὐτὸς
ἐταιρῶν ποιήσας ἀγάλματα (Παυσ. Γ', 18).
Τοῦ Παρίου Σκόπα ὀνομαστότατον ἔργον

Σκυροκόπος

ἦν ἡ «Χίμαιρα Μαινάς», καὶ ἀνάλογοι αὐτῇ
αἱ Ἑρινύες, οὐχὶ μὲν ἄγριαι καὶ φοβεραὶ
(Παυσ. Α', 28), ἀλλ' οὐδὲ παραστάσεις τοῦ
ἀπολύτου κάλλους. Ἡ θαλασσία πομπὴ τῆς
Θέτιδος (Pl. XXXVI, 4, 5), ἡ «πάνδημος
Ἀφροδίτη», τὰ συμπλέγματα «Ἑρωτος, Ἱ-
μέρου καὶ Πέδου» (Παυσ. Α', 43), ὁ καθήμενος,
πιθανῶς ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης ἀφωπλισμένος

ματα παρίστα ὁ, τι ὠραιότερον ἀπῆντα παρὰ
τοῖς ἀνθρώποις. Τὰ συγγενέστερα τῇ γλυ-
φίδι τοῦ ἦσαν τὰ τοῦ Διονύσου, τὰ τῶν Σα-
τύρων ὧν εἰς ἐλέγετο «περιβόητος» καὶ
ὁ Ἑρως «παῖς ἐν ὥρᾳ» (Λουκ. Ἑρωτ. ΙΑ,
17), ὃν ὑπὲρ πάντα τὰ ἔργα του ἐξετίμα
(Ἀθῆν. ΙΓ, 591. — Παυσ. Α', 20). Αἱ δ'
Ἀφροδίται αὐτοῦ ἦσαν ἡ ἀποθέωσις τοῦ κάλ-
λους τῶν ὠραιότερων ἐταιρῶν ἐν Ἀθῆναις
(Ἀθῆν. Αὐτ. Παυσ. Α', 74. Θ, 27). Ἡ
ἐπισημοτάτη αὐτῶν ἦν ἡ «Κνιδία», γυμνή,
ἀποδυθεῖσα ἵνα λουσθῇ (Λουκ. Ἑρωτ. ΙΓ,
Εἰκ. ΣΤ), ὡς δεικνύουσι καὶ τὰ τῶν Κνι-
δίων νομίσματα, καὶ ὡς καὶ ἐν ἀγάλμασι
διατηροῦνται αὐτῆς μιμήματα. Καὶ οἱ Ἀ-
πόλλωνες αὐτοῦ ἦσαν τὰ ἐντελέστατα δεῖγ-
ματα τῆς ἐφηδικῆς καλλονῆς, ὡς ὁ «σαυ-
ροκτόνος» (Pl. XXXIV, 19, 10), οὗ ἐπίσης
ὠραῖα ἀντίγραφα σώζονται καὶ λίθινα καὶ
χαλκᾶ οὐχ ἥττον καὶ ὁ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀνα-

Ἄρης, ἔπνεον ἡδυπάθειαν μᾶλλον ἢ θείον ὕψος· ὁ δὲ «κίθαρις» Ἀπόλλων» αὐτοῦ, σωζόμενος ἐν μιμήσει ἂν οὐχί ἐν πρωτοτύπῳ, ἦν πολυτελὲς ἐνδεύμενος, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον θηλυπρεπὲς. Ἀριστοῦργημα δ' ἢ αὐτοῦ ἢ τοῦ Πραξιτέλους ἦν τὸ ἐν θαυμασίᾳ μιμήσει σωζόμενον σύμπλεγμα τῶν Νιοβιδῶν (Pl. XXXIV, 4, 8). Ε) Εἰς τὴν Πελοπόννησον, θριαμβεύσασαν τῶν Ἀθηναίων, ἐξηκολούθει ἀκμάζον τὸ θωρηκὸν ἐργαστήριον, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἀπολείπειν τι τῆς ἀρχικῆς αὐστηρότητος καὶ πρὸς τὸ ὑλικώτερον καὶ μᾶλλον ἐπίχαρι ἀποκλίνειν. Ὁ Σικυώνιος Λύσιππος περὶ Ὀλ. 110, ἐθεωρεῖτο ὅτι διδάσκαλον ἔλαβε τὴν φύσιν αὐτὴν (Pl. XXXIV, 19, 6), ὁ δ' ἴδιος ἔλεγε, τὸν δορυφόρον, ἦτοι τὰς αὐστηρὰς ἀναλογίας τοῦ Πολυκλείτου (Gie. Brunt, LXXXV), καὶ ἀπέδλεπεν εἰς εὐάρεστον συμμετρίαν μᾶλλον ἢ εἰς τὴν ἐκφρασιν, ἣν ἡ ἀττική σχολὴ ἐπεδίωκε. Διεινέετο δ' ὅτι ἐπλαττε τοὺς ἀνθρώπους οὐχί «οἷοι ἦσαν, ἀλλ' οἷοι δέξοιεν ἄν», ὥστε διειρήρει εἰσέτι τὴν ἰδανικὴν τάσιν τῆς μεγάλης σχολῆς, κατ' αὐτὴν μεταρρυθμίζων τινὰς τῶν ἀναλογιών, τὴν κεφαλὴν φέρ' εἰπεῖν μικρόνων ἵνα αὐξάνῃ τοῦ σώματος τὴν ἐντύπωσιν. Ἐκ τῶν ἐπισημοτάτων αὐτοῦ ἔργων ἦν ὁ Ἡρακλῆς, ὃν πολλὰ χῶς παρέστησεν, ἀλλὰ πάντοτε οὐχί ὡς τὸν ἀκαταμάχητον ἥρωα, ἀλλ' ἀπρηδηκτότα, ἀναπαυόμενον, ὑπὸ τοῦ ἔρωτος θαυμάζομενον, ὡς καὶ διάφοροι αὐτοῦ μιμήσεις διατηροῦνται. Μεταξὺ δὲ τῶν ἀνθρωπίνων τοῦ ἀνδριάντων, ἀριστουργήματα ἦσαν οἱ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὃν ἀκριδῶς μὲν ὁμοιότατον εἰς ποικίλας δὲ θέσεις πάντοτε ἔπλασε, θέσεις πνεύσας πάσας μεγαλοπρέπειαν (Πλούτ. Ἀλεξ. Ε. II. Ἀλεξ. ἐρετ. Β, 2). Πολλάκις δὲ τὸν παρέστησε καὶ ἐντὸς μεγάλων στρατιωτικῶν συμπλεγμάτων. Εἰς τὴν εὐγενῆ ταύτην τάσιν τῆς τέχνης, τὴν ἐπιδιώκουσαν μὲν τὴν φυσικὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' οὐχί διὰ τῆς τῶν κανόνων τοῦ καλοῦ ἀθετήσεως, ἐνέμειναν ἐφ' ἱκανὸν ἔτι καὶ ἄλλοι τοῦ ἔρ-

γαστηρίου τούτου καλλιτέχναι, ὡς ὁ Εὐφράνωρ εἰς τὸν Ἰσθμόν, ὁ Ὑπατόδωρος ἐξ Ἀργολίδος, ὁ Μεσσήνιος Δαμοφῶν. ΣΤ) Καὶ ἐπὶ Μακεδόνων ἐξηκολούθησαν ἐπὶ τινὰ χρόνον ἔτι τοῦ Πραξιτέλους, Λυσίππου καὶ τῶν ἄλλων μεγάλων καλλιτεχνῶν οἱ μαθηταὶ ἀκολουθοῦντες ὅσον ἐνῆν ἐκείνων τὰ ἔγνη καὶ τὰς διδασκαλίας, ἀλλ' ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον πρὸς τὴν ὑλικὴν μίμην ἀποκλίνοντες. Οἱ υἱοὶ τοῦ Πραξιτέλους Κηφισόδοτος καὶ Τίμαρχος (Pl. XXXIV, 4, 10, 65) ἦσαν ἐξαίρετοι γλύπται, καὶ τοῦ πρώτου «ἔργον εὐγενές» λέγεται ἐν «σύνπλεγμα». Ἰσως τὸ σωζόμενον τῶν παλαιστών. Πιθανῶς δ' εἰργάσθη καὶ εἰς τὸ πλαστικὸν μεγαλοῦργημα τῶν Περγαμηνῶν μαρμάρων, τὸ ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ Βερολίνου. Τοῦ Λυσίππου υἱὸς Εὐθύμαχος ἐπεδίωκε τὴν ἀρχαίαν αὐστηρότητα (Pl. XXXIV, 19, 7). Ἀπὸ Ὀλ. 120 ὁμοῦς ἐφυγαδεύθη ἡ πρωτότοτος τέχνη ἀπὸ τῆς ὑπὸ τῶν κατακτητῶν καταπατουμένης Ἑλλάδος, προσωρινὸν καταφύγιον εὐρούσα εἰς ἡσυχώτερά τινα σημεῖα ἀπέκινετρα. Οὕτως ἐν Ῥόδῳ κατεσκευάσθησαν, πλὴν ἄλλων, καὶ 100 κολοσσοὶ τοῦ Ἥλιου, ὧν τὸν μέγιστον, ἐν τῶν ἐπὶ τῷ θαυμάτων, ἔπλασεν ὁ ἕτερος υἱὸς τοῦ Λυσίππου Χάρης. Ὁ Ἀγῆσανδρος καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ Πολύδωρος καὶ Ἀθηνόδωρος ἔπλασαν ἐκ συνεργασίας τὸ ἐν Ῥώμῃ σωζόμενον μονόλιθον μεγαλοῦργημα τοῦ Ἀσκούριου, ὁ δ' Ἀπολλώνιος καὶ ὁ Τραλλιανὸς Ταυρίσιος, τὸν ἐπίσης ἀνευρεθέντα Φαρνέσιον ταῦρον (Pl. XXXV, 4, 10). Ἐν Περγᾶμῳ ὁ Πυρόμαχος (Ὀλ. 125-135) ἔπλασε πρωτοτύπως τὸν Ἀσκληπιόν, καὶ μετ' ἄλλων συνεργατῶν σύμπλεγμα παριστῶν τὴν νίκην τοῦ Ἀττάλου καὶ Εὐμένους κατὰ τῶν Γαλατῶν (Παυσ. Α, 25. — Πλούτ. Ἀντών. Ξ), ἐξ οὗ οὐχί ἀπιθάνως ἀντεγράφησαν ὁ «Θνήσκων» (Ἰδ.) μονομάχος καὶ τὸ σύμπλεγμα τῶν αὐτοκτονούντων «Ἀρρίας καὶ Παίτου» ἐν Ῥώμῃ. Ὁ Καρχηδόν

νιος ἡ Καλχηδόνιος Βοηθὸς κατεσκεύασε παῖδας χαριεστάτους (Παυσ. Ε, 17), πιθάνως τὸν σωζόμενον ἐν Ῥώμῃ καὶ τὴν ἄκανθαν ἀποσπῶντα, καὶ τὸν τὸν χῆνα πνίγοντα (Pl. XXXIV, 19, 24), καὶ τὸν Ἀσκληπιὸν παῖδα καὶ αὐτόν. Ὁ Ἀθηναῖος Βρύαξις κατεσκεύασεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τὸν «Δαφναῖον Ἀπόλλωνα», καθαρῶδὸν κατὰ τὸν τοῦ Σκόπα (Λιβάν. Λογ. ΕΑ), οὗ ἀπεικονίσματα σώζονται ἐπὶ νομισμάτων. Ἡ ταπεινὴ κολακεία ἐπολλαπλασιάσεν, ἰδίως ἐπὶ τῶν διαδωγῶν, ἀπειροκάλους εἰκόνας αὐτῶν ὑπὸ σχῆμα θεῶν, ὅταν ἀρχαιότερα θεῶν ἢ ἄλλα ἀγάλματα δὲν μετέγραφον εἰς τῶν τότε βασιλείων ὀνόματα. Καὶ τὰς θαυμαστάς τούτων ἐσφράγισεν ἡ τέχνη τότε μετὰ σπατάλης μᾶλλον ἢ φιλοκαλίας. Τὸν προορισμὸν δ' αὐτῆς λησιμονεῖα ἢ γλυπτικὴ μετέπεσε καὶ εἰς μικρογραφίαν. «χρόνου παρανάλωμα» (Αἴλιν π. i. Α, 17), ἐπιδειξιότητα χειρουργικὴν μᾶλλον παρά μεγαλοφυίαν δηλοῦσαν, καὶ ὡς εἰς αὐτὴν ἐπιδιδόμενοι μνημονεύονται ὁ Μιλήσιος Μυρμηκίδης, ὁ Λακεδαιμόνιος Καλλικράτης. Εἰς τινὰς πόλεις ὅμως ἐξηκολούθησαν παραγόμενα ἔργα τινὰ μνήμης ἄξια, τῶν πόλεων αἱ προσωποποιήσεις ἢ Τύχαι, ὡς ἡ τῶν Ἀθηνῶν ὑπὸ Λύσιωνος καὶ Λεωχάρους, ἢ τῆς Σπάρτης ὑπὸ Ἀριστάνδρου (Παυσ. Α, 1. Α3. Β, 16. Γ, 18. — Pl. XXXIV, 12), ἢ ἐξαιρετὸς καὶ σωζομένη τῆς Ἀντιοχείας (ἴδ.) ὑπ' Εὐτυχίδου (Παυσ. ΣΤ, 2), καὶ τοῦ αὐτοῦ ὁ Εὐρώτας (Pl. XXXIV, 16, 6). Ζ) Ἀφ' οὗ δ' ἡ Ἑλλάς ἐκυψεν ὑπὸ τὴν Ῥώμην, μετὰ τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῆς ἐξέλιπε καὶ ὁ καλλιτεχνικὸς βίος, καὶ ἐξαιρετικῶς μόνον παρήγγοντο ἐπὶ σπάνιά τινα ἀπαυγάσματα τῆς ἀρχαίας φιλοτεχνίας. Οὕτως Ἀγασίου τινὸς ἐξ Ἐφέσου σώζεται εἰς τὸ μουσεῖον τῶν Παρισίων ὁ λεγόμενος «Βεργῆσιανὸς μονομάχος», ἔργον χρόνων Ῥωμαϊκῶν, ἄριστον ὡς τὴν ἐποχὴν του, καὶ εἰς σύμπλεγμα ἀνήκον, ὡς φαίνεται. Πολ-

λοὶ δ' Ἕλληνες ἤδη ἐνέκυπτον καὶ εἰς πλατυσίαν, δι' ἀντιγραφῆς ἢ μιμήσεως, ἀρχαιοτέρων ἀριστουργημάτων, ὡς ἡ «Ἀφροδίτη τῶν Μεδίκων», ὑπὸ Κλεομένηους τοῦ Ἀπολλοδώρου, ἐστὶ μετὰ πλάσις, ἐπὶ τῶν τελευταίων Μακεδονικῶν χρόνων, τῆς ἀναδυομένης τοῦ Πραξιτέλους (Ὀλ. 140), καὶ ὁ ῥήτωρ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, Κλεομένηους Β, ἔχει ἤδη τὸν χαρακτῆρα Ῥωμαϊκόν. Τοῦ Ἀθηναίου Γλαύκωνος σώζεται ὁ Φαρνέσιος Ἡρακλῆς, ἀντίγραφον τοῦ Λυσίππου. Ὡραῖον ἔργον, πιθανῶς ὅμως καὶ αὐτὸ ἀντίγραφον, ἐστὶν ὁ Βελθεδέρειος λεγόμενος τοξότης Ἀπόλλων. ἴσως κατὰ τὸν τοῦ μεγάλου συμπλέγματος τῶν Νιοβιδῶν, ἐξ οὗ δυνατὸν νὰ ἐλήφθη καὶ ἡ τῶν Γαβιδῶν λεγομένη, οὐχ ἥττον ἀξιόλογος τὴν διάπλασιν, Ἀρτεμις. Η) Εἰς Ἑλλάδα κατ' ἀρχὰς ἡ πλαστικὴ εἰσέχθη εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ κατὰ τὴν Α' ἐκατονταετηρίδα π. Χ. ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἑλλάδι εἰργάζοντο κατὰ τὸν Ἑλληνικὸν ῥυθμὸν ὁ Πασιτέλης, ὁ υἱὸς αὐτοῦ Στέφανος καὶ ὁ τούτου υἱὸς Μενέλαος. Πλεῖστα καὶ τὰ ἐξαισιώτατα ἀριστουργήματα μετέφερον οἱ Ῥωμαῖοι παρ' ἑαυτοῖς, συλλογόντες τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις τῆς Ἰταλίας καὶ Σικελίας. Ἐπειδὴ δὲ ταῦτα ἐπεζήτηι ἡ τότε δημοσία καὶ ἰδιωτικὴ πολυτέλεια, ἐπολλαπλασιάζοντο διὰ μιμήσεων κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ἐπιτυχῶν, κυρίως ὑφ' Ἑλλήνων ἐξεργαζομένων, δι' ὧν τὸ πρῶτον καὶ μέχρι τῶν αὐτοκρατόρων, κατεσκευάζοντο καὶ εἰς τινὰ θεῶν ἀγάλματα ἢ νίκης μνημεῖα ἤγειρον οἱ Ῥωμαῖοι. Τῇ 131ῃ Ὀλυμπιάδι ὅμως μνημονεύεται ἐν Ῥώμῃ μόνος ἐγγχώριος μεταλλουργὸς, ὁ Νόβιος Πλαύτιος. Ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν δὲ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ πνεύματος κατέστη ἡ τέχνη ὑλικωτέρα ἐτι καὶ πεζοτέρα ἢ πρὶν. Τῆς Ῥωμαϊκῆς ταύτης πλαστικῆς, ἥτοι τῆς ἐπὶ Ῥωμαίων ἀσκουμένης, ὑπάρχουσι καὶ ἐν Ἑλλάδι δείγματα, ὡς τὰς ἀναγλύφους εἰκόνας τῶν Ἀνέμων εἰς τὸν Πύργον Ἀνδρι-

νίκου τοῦ Κυρρήστου ἐν Ἀθήναις, ἀμέσως πρὸ τῶν αὐτοκρατόρων (Varr. d. r. rust. II), καὶ αἱ γλυφαὶ στηλῶν ἐπιταφίων. Ἐν Ῥώμῃ δὲ τοιαῦται ὁμοίως, καὶ γλυπτικὰ ἀψίδων καὶ κίονων κοσμήματα, ὡς τὰ τοῦ κίονος τοῦ Τραϊανοῦ, τὰ τοῦ Ἀδριανοῦ καὶ τῆς ἀψίδος τοῦ Τίτου, πάντα μὲν τὸν κοινὸν χαρακτήρα συνήθως ἔχοντα τῆς ἐπισωρεύσεως καὶ ὀγκώσεως ἅφ' ὅτου ἐπαυσεν ἐπιζητουμένη καὶ κατορθουμένη ἡ ἐντέλεια καὶ χάρις τοῦ διαγράμματος, καθ' ὅσον δ' ὁ χρόνος προέβαινεν ἀτελέστερα πάντοτε ἀποβαίνοντα. Κατεσκευάζοντο δὲ καὶ πλεῖστα αὐτοκρατόρων ἀγάλματα, τὰ μὲν ἀπλῶς εἰκονικά (Suet. XII), εἴτε ἐφίππων, εἴτε ἐνόπλων, εἴτε φερόντων τὴν συνήθη ἀναβολὴν, ὅτε καὶ πολλὰ ἐγλύφοντο τὰ αὐτὰ, καὶ μόνον ἡ κεφαλὴ ἦν περιαιρητὴ καὶ ἡλλάσσεται· τὰ δὲ ἦσαν ἀποθεώσεις, ὡς ὁ Καλιγούλας ἠθέλησε νὰ ἐπιθέσῃ τὴν ἰδίαν του κεφαλὴν εἰς τὸ ἀγαλμα τοῦ Φειδαίου Διός· ἢ παραστάσεις ἐν σχήματι ἡρώων, ὡς τὰ γυμνά, δόρυ φέροντα Ἀχιλλεῖα (Pl. XXXIV, 10). Ὡς καὶ αἱ αὐτοκράτειραι παριστῶντο ὡς θεαί. Ὁ τὸν κολλοσσὸν τοῦ Νέρωνος καὶ ἄλλους κολλοσσούς πλάσας Ζηγνὸδωρος ἦν Ἕλλην Συμβολικά ὅμως ἀγάλματα 14 ἔθνων ἡττηθέντων ὑπὸ Πομπηίου ἐπλασεν ὁ Ῥωμαῖος Κοπώνιος (Πλουτ. Πομπ. ME). Ὁ μεγαλεπήβολος καὶ φιλόκαλος Ἀδριανὸς, ἐλπίσας νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν τέχνην εἰς τὸ ἀρχαῖον ὕψος τῆς ἰδανικότητος, προὐκάλεσε τὴν κατασκευὴν συμβολικῶν καὶ ἀθλητικῶν ἀγαλμάτων, καὶ ἰδίαν ἀφορμὴν ἔδωκεν εἰς αὐτὰ ὁ θάνατος καὶ ἡ ὑπὸ τῆς κολακείας ἀποθέσεως τοῦ νεαροῦ φίλου τοῦ Ἀδριανοῦ, τοῦ Ἀντινόου. Ἀλλ' οἱ πλεῖστοι τῶν εἰς τὰ ἔργα ταῦτα ἐπιτιδομένων ἦσαν Ἕλληνες. Εἰ δὲ καὶ τινες, συμφώνως πρὸς τὰς κλίσεις τοῦ αὐτοκράτορος καὶ ἀρχαϊκὰς προσέτι ἀπομιμήσεις ἐπετηδεύοντο, ἡ ἀνθρώπις ὅμως καθαροῦ ρυθμοῦ τῆς πλαστικῆς δὲν ἐπετεύχθη, οὐδὲ πᾶσα ἡ τεχνουργικὴ ἐπιμέ-

λεια κατ' ὁρθοῦ ν' ἀπαλλάξῃ τὴν τέχνην τοῦ χαρακτηρίζοντος αὐτὴν τούνευθεν κόμπου μετ' ἰσχύοντος συνδυαζομένου. Ἐτι δὲ μᾶλλον ἐξέπνεεν ἡ τέχνη κατὰ τὴν γ' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδα, ὡς ἀποδεικνύουσιν αἱ γλυφαὶ τοῦ κίονος τοῦ Μ. Αὐρηλίου καὶ τῶν ἀψίδων τοῦ Σεπτ. Σεβήρου. Τῶν αὐτοκρατόρων ἕκτοτε κατεσκευάζοντο ἀντὶ ἀνδριάντων προτομαὶ μᾶλλον, ὅσημέραι τὴν ἐργασίαν ξηρότεροι, καὶ πολλάκις διπλαῖ, πατὴρ καὶ υἱός, ἢ συναρχόντων· καὶ τῶν γυναικῶν ἡ κίμωσις παριστάτο ὑπερβολικῇ, καὶ ἐνίστατο ἐν λίθων διαφόρων χρωμάτων, ἢ καὶ περιαιρητῇ. Αἱ λάρνακες ἢ σαρκοφάγοι τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων εἰσὶ συνήθως κατάγλυφοι· καὶ ἡ μὲν ἐξεργασία αὐτῶν ἐστὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον μετρία, κατὰ τοὺς καιροὺς εἰς οὓς ἀνήκουσι, τὸ διαγράμμα ὅμως ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καλόν, καθ' ὃ συνήθως λαμβανόμενον ἐξ ἀρχαιότερων Ἑλληνικῶν συνθέσεων, καὶ οὐ σπανίως παριστῶσιν ἀρχαίους μύθους, εἰς οὓς δίδεται συμβολικὴ σημασία. Καὶ τὰ ἐξ Ἀσίας περὶ τὰ τέλη τοῦ γ' αἰῶνος παρεισαχθέντα θρησκευματα, ὡς τὰ Μιθραϊκὰ μυστήρια, αἱ τριπλαῖ Ἑκάται, τὰ Πάνθεια ἀγάλματα, ἐγένοντο ἀντικείμενα τῆς τέχνης, χωρὶς ὅμως νὰ συντελέσωσιν εἰς αὐτῆς τὴν ἀνόρθωσιν. Ἐξ ἐναντίας ἡ κατὰπτωσις ἦν ἐντελὴς μετὰ τὴν μετάθεσιν τῶν αὐτοκρατόρων εἰς Βυζάντιον, ὡς ἀποδεικνύουσιν ὁ ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ κίων τοῦ Θεοδοσίου καὶ ἡ ἐκεῖ βάσις τοῦ Αἰγυπτιακοῦ Ὁβελίσκου. Ἐκτοτε δ' ἀρχεται ἡ Βυζαντινὴ τέχνη, ὁ ἑσχατος ὅρος τῆς παρακμῆς τῆς Ἑλληνικῆς. — Τῶν δακτυλιολίθων δὲ ἐκτύπων ἢ ἐντύπων, ἐξεργαζομένων καὶ ἐπὶ Ῥωμαίων, καὶ τῶν τύπων τῶν νομισμάτων ἡ καλλονὴ ἐξηγεῖται ἀπὸ τῆς καταστάσεως τῆς καλλιτεχνίας εἰς τὰς ἐποχὰς τῆς ἐξεργασίας των.

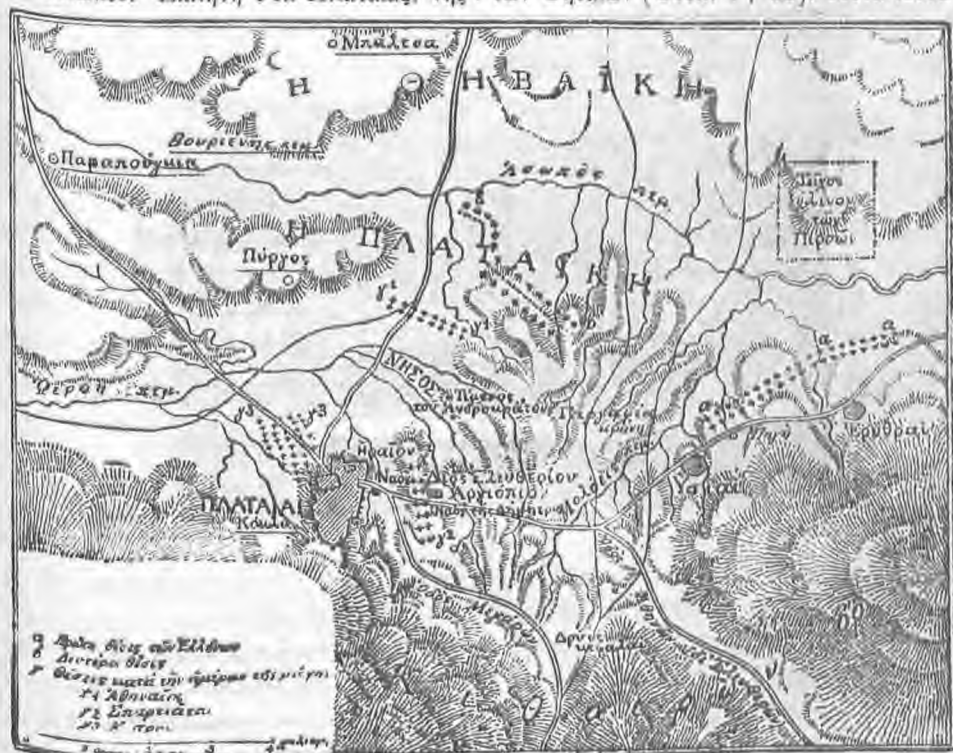
Πλάστιγξ, ἡ γλῶσσα τοῦ ζυγοῦ, τῆς ζυγαρίας, ἡ προσχερεαμένη ἵνα ἐνδεικνύῃ τὴν ἰσορροπίαν· προσέτι καὶ τὰ πινάκια εἰς ἃ ἐνετίθεντο τὰ σταθμιζόμενα ἀντικείμενα. Ὡς

ἐκ τοῦ μέρους θε καὶ τὸ ὄλον, πολλάκις ἐλόκληρος ἢ ζυγαρία.

Πλάταια (ἢ) **Πλαταιαί** (αἱ)
παρὰ τοῖς Πεζογράφοις (Όμ. Ίλ. Β, 504.
— Ήρδ. Η, 50 κλ. Θουκ. Α, 5. Γ, 61),
πόλις τῆς Βοιωτίας κατὰ τὴν βορείαν κλι-
τὴν τοῦ Κιθαιρώνος, οὐ μακρὰν τῶν πηγῶν
τοῦ Ἀσωποῦ. Ἐκλήθη δ' ἐκ Πλαταίας, τῆς

ζώντες. Καίτοι πόλις Βοιωτικῇ, ἣν ἐμὲν
πάντοτε φίλη τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ εἰς τὸν
Μαραθῶνα παρέταξε 1000 ἄνδρας (Ήρδ.
ΣΤ, 108). Εἰς δὲ τὴν ἱστορικὴν μάχην τὴν
πρὸ τῶν τειχῶν αὐτῆς κατὰ τοῦ Μαρδονίδου,
μετέσχε δι' ὀπλιτῶν 600 (Ήρδ. Θ. 224).
Προκλήσει τῶν Θηβαίων ὁ Ξέρξης κατέ-
στρεψε τὴν πόλιν (Ήρδ. Α, 50. — Θουκ. Γ,
68). Ἐκ νέου δὲ κατεστράφη ὅτε, κατὰ τὸ
πέμπτον ἔτος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου
(403 π.Χ.), μετὰ διατῇ ἐπίμονον πολιορκίαν
ἐκυρίευσαν αὐτὴν οἱ Θηβαῖοι μετὰ τῶν Σπαρ-
τιατῶν, καὶ τῶν πολιτῶν οἱ μὲν ἐθανάτωθη-
σαν, ἄλλοι δ' ἐφυγον εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ
ἄλλοι μετωκίσθησαν εἰς Σινώπην τῆς Καλ-
κιδικῆς, ἢ δὲ χώρα αὐτῶν ἐξεμισθώθη ὑπὸ
τῶν Θηβαίων (Θουκ. Γ, 68). Μετὰ τεσσα-

δυατρός τοῦ Ἀσωποῦ, ἢ, κατὰ Στράβωνα
(Θ, 406), ἐκ πλατῆς τῆς κόπης, διότι
ἔθην ἡ Κωπαῖς ποτε μέχρις ἐκεῖ ἐξεστίνετο
καὶ οἱ Πλαταιεῖς ἦσαν οἱ ἐκ τῆς κόπης ἀπο-

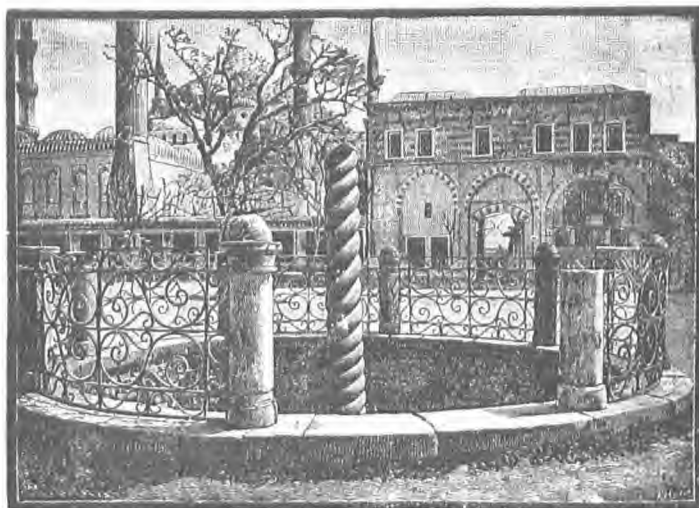
ράκοντα δ' ἔτη μόνον, κατὰ τὴν Ἀνταλκί-
δειον εἰρήνην, ἐπετράπη τοῖς υἱοῖς τῶν εἰς
Ἀθήνας προσφύγων ν' ἀνοικοδομήσωσι τὴν
πόλιν των, ἥτις ὁ ὡς διατέλει καὶ τότε πει-

ζομένη ὑπὸ τῆς Σπάρτης. "Ὅτε δ' ἐγκατέλιπον οἱ Σπαρτιᾶται τὴν Βοιωτίαν, ἐμείνεν ὑπὸ τὸ κράτος τῶν Θηβῶν, καὶ αὖθις ὑπ' αὐτῶν κατεστράφη, τῷ 576, διότι ἠθέλησε νὰ ἐλευθερωθῇ. βοθηεῖα τῶν Ἀθηναίων (Διόδ. ΙΕ, 46), ὅτε καὶ ἐκ δευτέρου κατέφυγον εἰς Ἀθήνας οἱ Πλαταιεῖς. Μετὰ τὴν

ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην τοῖς ἀπεδόθη ἡ χώρα τῶν ἄλλὰ μετὰ ταῦτα μόνον, βοθηεῖα τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀνωκοδομήθη ἡ πόλις. Οἱ κάτοικοι, ἐπὶ πατραγαθίαις μεγαλαυχούντες, κατηγοροῦντο ὡς οἰηματῖαι καὶ καυχηματῖαι.

ἄλλους Ἑλληνας, καὶ παρ' αὐτοῖς βομῶς καὶ ἄγαλμα τοῦ Ἐλευθερίου Διός. Προσέτι δὲ καὶ χαλκῇ στήλῃ, ἐκ τριῶν ὄψεων συγκειμένη, καὶ φέρουσα τρίπουν, καὶ τὰ ἐπὶ ἀναγινωσκόμενα ὀνόματα τῶν πόλεων ὅσαι μετέσχον τῆς μάχης, σώζεται νῦν ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὡς καὶ μία τῶν ἀποκοπείσων κεφαλῶν τῶν ὄψεων. Μεχρι δὲ τῆς δ' μ.Χ. ἐκατονταετηρίδος ἐτελοῦντο παρὰ τῷ βομῷ θυσίαι, τῇ 16ῃ τοῦ ἁττικοῦ μηνὸς Μαίμακτηριῶνος, καὶ ἄγῳνες εἰς μνήμην τῆς ἐνδόξου νίκης κατὰ Μαρδονίου (Στρώβ. Θ, 412). Τοῦ ἱστορικοῦ ἐκείνου μέρους σώζονται ἐπίσημα ἐτι ἐρείπια. Ἦν δὲ τὸ πεδίον τῆς μάχης ἐκείνης τὸ ἀνατολικῶς καὶ πρὸς βορρᾶν τῆς πόλεως ἐκτεινόμενον, μέ-

Πρὸ τῆς πόλεως ἦν μέγας ναὸς τῆς Ἥρας ἄλλὰ τὸ κυριώτερον αὐτῆς ἐγκαλλώπισμα ἦν ὁ μετὰ τὴν ἦτταν τῶν Περσῶν ἐν αὐτῇ ἱδρυθεὶς ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς, μετὰ τοιχογραφιῶν τοῦ Πολυγνώτου καὶ κολοσσιαίου ἀγάλματος αὐτοῦ τοῦ Φειδίου. Ἐκτὸς τοῦ ἀνατολικοῦ αὐτῆς τείχους ἦσαν οἱ τάφοι τῶν πεσόντων εἰς τὴν μάχην κατὰ τῶν Περσῶν, εἰς μὲν διὰ τοὺς Ἀθηναίους εἰς διὰ τοὺς Πελοποννησίους, καὶ εἰς κοινὸς διὰ πάντας τοὺς

χρι τοῦ Ἀσωποῦ (Ἡρόδ. Θ, 13, κλ. — Πλούτ. Ἀρστέδ. ΙΑ, κλ.).

Πλαταιμώδης, ἀκρωτήριον τῶν δυτικῶν παραλίων τῆς Μεσσηνίας ἐν Πελοποννήσῳ, τὸ αὐτὸ τῇ Κυπαρισσίᾳ (Στρώβ.).

Πλατάνις, ποταμὸς τῆς Βοιωτίας, ἐκ τοῦ ὄρους Πτώου πηγάζων, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Εὐβοϊκὸν πορθμὸν (Παυσ. Θ, 23).

Πλατανιστοῦς (δ), χωρίον ἐν Ἡλίδι (Στρώβ.).

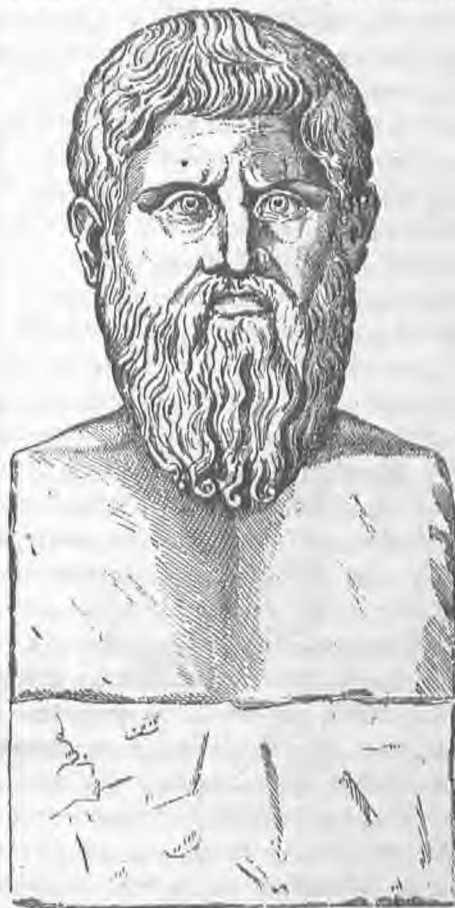
Πλάτανος, τὸ δένδρον, λίαν ἀγαπητὸν καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις διὰ τοὺς μακροὺς κλάδους του καὶ διὰ τὰ πλατέα του φύλλα, ἐξ ὧν εἶχε τὸ ὄνομα, καὶ διὰ τὰς βαθεῖας σκιᾶς του, ὥστε καὶ παρὰ Ῥωμαίοις ἦν ἀφιερωμένος τῇς δαίμοσι (genius) (Ον. Met. X, 95). Πλατάνοις κατεφύτευον ὁ Κίμων τὴν ἀγορὰν τῶν Ἀθηναίων, καὶ πλατανῶν ὑπῆρχεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Πλάτωνος. Οἱ Ῥωμαῖοι ποιηταὶ ἔλεγον τὸ δένδρον στεῖρον (Sterilis), καθ' ὃ ἀκαρπὸν (Ving. G. II, 40), καὶ caelebs, διότι κλήματα σταφυλῆς δὲν ἀναρριχῶνται εἰς αὐτὸ (Hor. Od. II, 15, 4).

Πλάτανος (ἡ), κόμη τῆς Φοινίκης, κειμένη ἐπὶ τοῦ Ταμύρα ποταμοῦ (Πολδ. E, 68).

Πλάτανα, νῆσος ἀπέναντι τῆς Κυρηναϊκῆς ἀκτῆς, ἐν Λιδύα, παρὰ τῷ Μενελάῳ λιμένι. Ταύτην κατέλαβον πρώτην οἱ εἰς Λιδύαν, πρὸς ἀποικισμὸν μετὰ τοῦ Βάττου πεμφθέντες Θηραῖοι ('Ηρδ. Δ, 153, 165, 169). Νῦν Βόμβας.

Πλάτων, 1) υἱὸς Ἀρίστωνος καὶ Περικτιόνης (ἢ Πρωτόνης), ἐξ εὐπατρίδων, πατρὸθεν ἐκ τοῦ Κόδρου, μητρὸθεν ἐκ τοῦ Σέλωνος καταγόμενος, ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις τῷ 429 π. X. 4ῃ τοῦ Θαργηλιῶνος, ἤτοι 9 (21) μαίου, ἡμέραν καθ' ἣν ἐπανηγυρίζοντο τοῦ Ἀπόλλωνος τὰ γενέθλια· δι' ὃ καὶ ἀπ' ἀρχῆς ἤδη ἐθεωρήθη ὡς «υἱὸς τοῦ φωτὸς τοῦ κόσμου», καὶ εἰς «θεῖόν τι» ὠριμένος. Διηγεῖτο δὲ περὶ αὐτοῦ καὶ ὁ μῦθος διαφόρους ἔκτοτε ἐπινοίας, ὅτι αἱ μέλισσαι ἐπὶ τοῦ Ὑμηττοῦ κατέθηκαν εἰς τὰ χεῖλη του μέλι, ὅτι κύκνος, ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τοῦ Ἑρωτος ἀναπτάς, κατέπεσεν ἀπηυδημένος εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πλάτωνος, καὶ ἐκεῖ τὰς πτέρυγας ὅς εἶχεν ἀπολέσει αἴφνης ἀναλαβὼν, ἀνέβη πρὸς τοὺς οὐρανοὺς, αὐτοὺς καὶ τὴν γῆν καταθέλων διὰ τῶν μελωδιῶν του. Κατ' ἀρχὰς ὠνομάσθη κατὰ τὸν πάππον του Ἀρίστων· ἔπειτα ὅμως μετωνομάσθη Πλάτων ὑπὸ τοῦ Σωκράτους, διὰ τὸ

πλατὺ του στήθος ἢ μέτωπον, ἢ, κατὰ τοὺς νεοπλατωνικοὺς διὰ τοῦ λόγου του τὴν εὐρύτητα. Ἡ ἐνδοξοτάτη τῆς πατρίδος του ἐποχή καθ' ἣν ἔζη καὶ οἱ ἐν παντὶ κλάδῳ διάσημοι καὶ μεγαλόνοες ἄνδρες ἐφ' ὧν ἀνεδράφη, ὁ Θουκυδίδης καὶ Ξενοφῶν, ὁ Σοφοκλῆς καὶ ὁ Εὐριπίδης, ὁ Ἀριστοφάνης καὶ ὁ Μέλιανδρος, ὁ Φειδίας καὶ ὁ Πολύκλειτος, τοῦ

πνεύματός του ἢ ποιητικὴ τάσις καὶ τὰ ποιητικὰ αὐτοῦ ἀναγνώσματα, καὶ ἡ ἐκπαίδευσις αὐτοῦ ὑπὸ τοὺς σοφωτέρους ἄνδρας τῶν μεγάλων ἐκείνων χρόνων, τῷ παρεσκευάσαν εὐρὺ καὶ εὐκλεές τοῦ βίου τὸ στάδιον. Νεώτατος ἐτι ἤρξατο ὑπὸ τοῦ Κρατύλου τὰς φιλοσοφικὰς δόξας τοῦ Ἡρακλείτου διδασκόμενος καὶ εἰς αὐτὰς τὰς τοῦ Σωκράτους μυθόμενος. Εἰκασταῆς δὲ ἦν ὅτε ἐγνωρίσθη μετὰ

τοῦ Σωκράτους, καὶ ἔκτοτε ἔμεινε πάντοτε, ἐπὶ δέκα ἔτη, μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ διδασκάλου του, πιστὸς παρ' αὐτῷ. Ἀλλὰ τὴν θεμελιώδη ἀρχὴν τῆς αἰωνίας τῶν ὅλων κινήσεως ἀδυνατῶν νὰ συμβιβάσῃ μετὰ τῆς ὑπερτάτης ἐπιγνώσεως, ἐστράφη πρὸς τοὺς Ἑλεάτας καὶ τοὺς Ἴωνίους φιλοσόφους, ὧν ἀρχηγοὶ ἐπ' αὐτοῦ ἦσαν, ἀνωτάτης ἀπολαμβάνοντες ὑπολήψεως, ὁ Παρμενίδης καὶ ὁ Ἀναξαγόρας. Ἰδίως τὸν εἴλκυσε τὸ δόγμα τοῦ πρώτου ἐξ αὐτῶν, ὅτι ὑπάρχει διπλὴ ἐπίγνωσις, ἡ δοξαστικὴ. ἦτοι ἡ ἐκ τῶν αἰσθήσεων ἐξαρτωμένη, καὶ ἡ διανοητικὴ, ὧν ἡ μὲν πρώτη στηρίζεται ἐπὶ μόνων πιθανοτήτων, ἡ δὲ δευτέρα δύναται νὰ ἔχῃ ἀξίωσιν βεβαιότητος, ἐγκλείουσα τὸ ἐν ἐν πᾶσι, καὶ τὸ ἐν ἐνὶ πάντα, ἦτοι τὸν Πανθεῖσμόν, οὗ ἐκτὸς οὐσία οὐδεμία ὑφίσταται. Τὰς ἀρχὰς ταύτας, τὰς τῆς διαιρέσεως τῆς ἐπιγνώσεως καὶ τῆς διαφορῆς ἀξίας τῶν δύο κατηγοριῶν αὐτῆς παραδεχθεῖς, ἀπέκρουσε τοῦ Ἡρακλείτου τὰς θεωρίας καὶ τὸ δόγμα περὶ τῆς τῶν ὄντων οὐσίας. Ἐγκύψας εἰς τὰ διδάγματα τοῦ Ἀναξαγόρου, δὲν παρεδέχθη αὐτὰ, καθ' ὅσον οὗτος, ἀντὶ νὰ ἐπαναφέρῃ τὰ στοιχεῖα εἰς τὰς ἀρχικὰς αὐτῶν αἰτίας, ἀπέδιδεν εἰς αὐτὰ τὴν δύναμιν τοῦ νοός. Τὰς θεωρίας πάσας ταύτας ἀνεπαρκεῖς θεωρῶν, ἐπεδόθη μᾶλλον εἰς τὴν πρακτικὴν φιλοσοφίαν, πρὸς ἣν ἐκ τῆς αὐτῆς ἀφορμῆς εἶχε στραφῇ καὶ ὁ Σωκράτης, διὰ τοῦ βίου του λαμπρότατον αὐτῆς ὑπόδειγμα χορηγῶν. Ἐκ τῆς ἐνδομύχου ἀφοσιώσεως τοῦ μαθητοῦ εἰς τὸν διδάσκαλον, καὶ ἐκ τῆς ἐντυπώσεως ἣν εἰς τὴν καρδίαν ἐκείνου παρήγαγεν ὁ μαρτυρικὸς θάνατος δὴ ὁ Σωκράτης ὑπέστη ἕνεκα τῆς διδασκαλίας του, ἐπήγασαν τὰ παντοῦτα αὐτοῦ φιλοσοφικὰ συγγράμματα, ἐν οἷς ἐκτίθενται μεμιγμένα, οὕτως ὥστε δὲν δύναται νὰ διακριθῶσι τὰ δόγματα αὐτοῦ μετὰ τῶν τοῦ διδασκάλου του. Καὶ ἀφοσιώσεως δὲ πρὸς αὐτὸν μεγάλα ἔδωκε δείγματα, ἐπὶ τῆς δίκης τοῦ Σωκράτους προσεγγικὼν νὰ

πληρώσῃ τὸ χρηματικὸν πρόστιμον. Μετὰ τὴν καταδίκην δ' αὐτοῦ ἐγκατέλειπεν ἐν ὀλίγῃ βαθείᾳ τὰς Ἀθήνας, ὧν ἡ ἀναρχικὴ δημοκρατία τῷ ἦτο προσέτι λίαν ἀσυμπαθὴς, καὶ ἀπῆλθε πρὸς τὸν Εὐκλείδην εἰς Μεγάρων. ἄλλ' ἕνεκα τῆς πρὸς ἐκείνον διαφορᾶς του ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν τοῦ Παρμενίδου, δὲν παρέμεινεν ἐπὶ πολὺ εἰς τὴν ἐριστικὴν ἢ Μεγαρικὴν σχολὴν, ἥτις καὶ αὐτὸν τὸν πύρην τοῦ περὶ ἰδεῶν συστήματος αὐτοῦ προσέβαλλεν. Ἐκ πολλοῦ ζήλου πρὸς ἐρευνὰς ἐστράφη εἰς ὁδοπορίας, καὶ εἰς Ἰταλίαν ἀπελθὼν, ἠκροάσθη τοῦ Ἰταλίνου Ἀρχύτα καὶ τοῦ Κνιδίου Εὐδόξου, ὧν τὰς Πυθαγορείους διδασκαλίας περὶ μαθηματικῶν, φυσικῆς καὶ ἠθικῆς, ἐντελῶς μετὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀρχῶν συνδυάζων, ἐξέδωκεν εἰς τὰ μεταγενέστερά του συγγράμματα. Ἐκεῖθεν δὲ μετέβη εἰς Κυρήνην, ἵνα ἀκούσῃ τοῦ Θεόδωρου, διδάσκοντος τὰ μαθηματικά, καὶ κατόπιν εἰς τὸν τόπον τῶν θαυμάτων καὶ ιδιοτύπων θεωριῶν, τὴν Αἴγυπτον, ὅθεν δὲν ἤδυνήθη, ὡς προϋτίθετο, νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Ἀθήνας, παρακωλυθεὶς ὑπὸ τῶν ταραχῶν ὡς ἐπέφερον αἱ παρασκευαὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀρταξέρξου κατὰ τῆς Αἰγύπτου ἐκστρατείας. Ἐπέστρεψεν ἐπομένως εἰς τὴν Ἰταλίαν, (τὸν Τάραντα, Cic. Fin. V, 29, 87), καὶ ἐν Σικελίᾳ ἐφιλοξενήθη ὑπὸ τοῦ Δίωνος, καὶ εἴτα ἐγένετο δεκτὸς παρὰ Διονύσῳ τῷ πρεσβυτέρῳ. Ἀλλὰ τούτου ἐφείλκυσε τὴν δυσμένειαν διὰ τῆς εἰλικρινείας τῆς γνώσεως του, ὥστε καὶ διὰ θαλάσσης ἀπεπέμφθη ὑπὸ τοῦ τυράννου, ὑποδείξαντος ὅτι ὁ θάνατός του θὰ τὸν εὐηρέσκει. Δὲν ἐφρονέθη ὅμως, ἀλλ' ἐπωλήθη ὡς δούλος, καὶ εἴτα ἀπηλευθέρωσεν αὐτὸν ὁ ἐκ Κυρήνης Ἀννίκερις, ἡ ὁ Δίων ἐκ Συρακουσῶν. Ἐπέστρεψε δ' εἰς Ἀθήνας τῷ 388 καὶ ἤρξατο διδάσκων πρὸς κοινὴν εὐαρίσκειαν ἐν τῷ ἐκτὸς τῆς πόλεως, πρὸς τῇ Κηφισῷ, κατὰ τὰ Σεπόλια, κείμενον γυμνάσιον τοῦ ἥρωος Ἀκαδήμου. Ἐκεῖ ἀρχηγὸς ἰδίας σχολῆς ἀναδειχθεὶς, συνέταξε πλείστα συγ-

γράμματα κατὰ τὰ ἐπόμενα εἴκοσιν ἔτη. Ὅτε
 ᾤκισεν τὸν θρόνον τῶν Συρακουσῶν ἀνῆλθε
 Διονύσιος ὁ νεώτερος, ὁ ὑπὸ τὴν ἐπιτροπὴν
 διατελῶν τοῦ γυναικαδέλφου καὶ συμβούλου
 τοῦ Δίωνος, τότε, τῷ 367, ἐκλήθη ἐκ δευ-
 τέρου ὁ Πλάτων εἰς τὴν Σικελίαν. Ἀπῆλθε
 δὲ παραδούς τὴν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ διδασκα-
 λίαν τοῦ εἰς Ἡρακλείδην τὸν Ποντικὸν, καὶ
 ἔτυχε λαμπρᾶς ὑποδοχῆς ἐν Σικελίᾳ. Ἄλλ'
 ὅτε μετ' οὐ πολὺ αὐλικαὶ ῥαδιουργίαι ἀνέ-
 τρεψαν καὶ ἐμάκρυναν τῆς αὐλῆς τὸν Δίω-
 να, μετεβλήθη ἡ θέσις τοῦ Πλάτωνος, ἐγ-
 κλησθέντος εἰς στρατῶνα, ἐνθα ἠναγκαζέτο
 νὰ διατρίβῃ μετὰ βαναύσων στρατιωτῶν, καὶ
 τέλος τῷ ἐπετράπη ν' ἀναχωρήσῃ, ἐπὶ τῇ
 προθέσει τοῦ νὰ ἐπιστρέψῃ ἅμα ἀνεκαλεῖτο
 ὁ Δίων Μεταμεληθέντος δὲ τοῦ τυράννου,
 ἀνεκλήθη ἐκ τρίτου ὑπὸ ψευδεῖς ὑποσχέσεις,
 τῷ 361' ἀλλ' αἱ ἐλπίδες αὐτοῦ καὶ τῶν φί-
 λων του ταχέως ἐφύεσθησαν, καὶ μόλις διὰ
 πλείστων θυσῶν καὶ δυσχερειῶν ἀπέσπασεν
 αὐτὸν ἀπὸ τῶν κινδύνων, τῷ 360, τοῦ Ἀρ-
 χύτου ἢ μεσιτεῖα. Ἐβδόμηκοντοῦτης τότε,
 ἐπεδόθη ὅλως εἰς τὴν διδασκαλίαν. Ἐπι-
 στεύετο δὲ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὅτι τότε ἐξείρ-
 γάσθη νομοθεσίας καὶ πολιτεύματα διὰ τὴν
 Κυρήνην, τὴν Μεγαλόπολιν, τὰς Θήβας,
 τὴν Κρήτην καὶ ἄλλας πολιτείας· ἀλλ' ἡ
 ἀκρίβεια τῆς εἰδήσεως ταύτης ἀμφιβάλλεται,
 ὡς καὶ πολλοὶ τῶν ἀρχαίων διστάζουσι περὶ
 τῆς ἀληθείας τῶν τόσων συνεχῶν ἐπανόδων
 τοῦ Πλάτωνος εἰς Ἰταλίαν, ἃς μόνος ὁ
 Πλούταρχος διηγείται. Ἐπὶ τῶν τελευταίων
 τούτων ἐτῶν τοῦ βίου του πολλὰ συνέγραψεν,
 ἰδίως τὸ περὶ νόμων, καὶ ἄλλα ἐσχεδίασεν,
 ὡς τὸ περὶ πολιτικῶν μεταρρυθμίσεων ἀνα-
 λόγων τοῖς χρόνοις. Αἱ σπουδαῖαι καὶ ἄλλε-
 πάλῃλοι πολιτικαὶ περιπέτειαι ὧν διετέλεσε
 μάρτυς, ἀπὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου διὰ
 τῆς βραχείας ἀκμῆς τῶν Θηβῶν μέχρι τῆς
 ἀρχῆς τῆς μακεδονικῆς ἰσχύος, τῷ ἀπέδει-
 ξαν βεβαίως τὸ ἀνεπιτευκτον τοῦ πολιτικοῦ
 του συστήματος, τοῦ ὡς φαίνεται πρὸς τὰς

δωρικὰς ἀρχὰς ἀποκλίνοντος μᾶλλον, καὶ τῷ
 ἐνέπνευσαν τὸν πόθον πρὸς ἐξεύρεσιν νέας καὶ
 κρείττονος πολιτικῆς διαρρυθμίσεως. Ἐν ᾧ
 δὲ τὰ νέα ταῦτα συντάττε καὶ εἰς τὰ πρό-
 τερά του συγγράμματα διορθώσεις ἐπέφερεν,
 ἀπέθανε τῷ 348, εἰς ἡλικίαν 81 ἐτῶν. —
 Οἱ μαθηταὶ ἐγκαρδίως τὸν ἡγάπων καὶ τὸν
 ἐθαύμαζον. Ἐξ αὐτῶν ἦν καὶ ὁ Χαβρίας, καὶ
 ὁ Φωκίων, καὶ ὁ Δημοσθένης, προσέτι δὲ
 καὶ γυναῖκες, ὡς φαίνεται, καὶ ἐν γένει
 ὑπερτάτης εὐλαβείας ἀπελάμβανεν ἐν τῇ ἀρ-
 χαιοτάτῃ. Ὁ Πάναινος (Cic. Tuss. II, 32) τὸν
 ἀπεκάλει τὸν Ὀμηρον τῶν φιλοσόφων, ὁ δὲ
 Κικέρων (N. D. II, 12) «τῶν φιλοσόφων
 θεὸν», καὶ ὁ Λογγίνος «θεὸν» καὶ διέδω-
 καν οἱ ὁπαδοὶ του τὴν διδασκαλίαν του εἰς
 εὐρὺν κύκλον, καὶ ἐπὶ πολὺ διτηρήθη ἡ
 ὑπ' αὐτοῦ ἰδρυθεῖσα Ἀκαδημία, μετατραπεῖσα
 μετὰ θάνατόν του εἰς τὴν ἀρχαιοτάτην
 ἀκαδημίαν τοῦ Σπευσίππου καὶ Ξενοκράτους,
 τὴν μ. ε. σ. η. τοῦ Ἀρκεσιλάου, τὴν ν. ε. α. ν.
 τοῦ Καρνεάδου, αἱς προστετέθησαν καὶ τε-
 τάρτη, ἡ τοῦ Λαρισαίου Φίλωνος, καὶ
 πέμπτη, ἡ τοῦ Ἀντιόχου τοῦ ἐξ Ἀσκάλωνος.
 Ὁ γλύπτης Σιλανίων ἐποίησεν ἀν-
 δριάντα αὐτοῦ, ὃν ἐν ἑπτα χρόνοις ἔστησεν
 ὁ Μιθριδάτης εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, ταῖς
 Μούσαις αὐτὸν ἀναθεῖς. — Ἡ μέθοδος τοῦ
 Πλάτωνος ἦν ἡ τοῦ Σωκράτους διαλογικῇ.
 Διὰ δὲ τοὺς μᾶλλον προκειχωρημένους τῶν
 μαθητῶν του ἐπρωτίμα ἀκροαματικὰς παρα-
 δόσεις, ὧν καὶ ἐλαμβάνοντο σημειώσεις, εἰς
 τὰ ἄγραφα δόγματα, κακῶς ἐκληφθέντα
 ἐνίοτε ὡς μυστηριώδεις διδασκαλίας τινάς.
 Ἐξ ἄλλου ὅμως οἱ ὑπ' αὐτοῦ συγγραφέντες
 διάλογοι εἰσὶν οὐχὶ αἱ ἐν τῇ σχολῇ ἀληθῶς
 γινόμεναι συνδιαλέξεις, ἀλλὰ δραματικῶς
 διατεθειμέναι ἐκθέσεις, ἐν αἷς οὕτως ἀντι-
 λαμβάνονται οἱ συνδιαλεγόμενοι τῶν φιλοσο-
 φικῶν ζητημάτων, ὥστε ὁ Πλάτων αὐτὸς
 οὐδόλως μετέχει τῶν διαλόγων. Ἐν αὐτοῖς
 αἱ θεωρίαι ἐκτίθενται ἐντέχνως καὶ ἐν ἄλλῃ
 λουχίᾳ ὀργανικῇ, οὐδὲ κατατέμενται τὸ φι-

λοσοφικόν αὐτοῦ σύστημα εἰς βαθμίδας καὶ μέρη ἀπ' ἀλλήλων κεχωρισμένα καὶ ἀνεξάρτητα. Ἡ δὲ ἐναντίας πανταχοῦ ἐν τοῖς διαλόγοις ἐνορεῖται ἢ τάσις πρὸς πλαστικὴν ἐνότητα. οὕτως ὥστε εἰς ἐν σύνολον συναρμολογοῦνται καὶ τὰ μᾶλλον κατὰ τὸ φαινόμενον ἀφεστῶτα καὶ ἀντιφάσκοντα. Οὕτω συμπλέκονται καὶ ἀφηρημέναι θεωρίαι περὶ τῆς τῶν ἰδεῶν ὑπάρξεως, ὡς μόνης ἀληθοῦς, μετὰ τῆς μαθηματικῆς συνθέσεως τῶν τессάρων στοιχείων, καὶ τῆς εἰς τὴν πολιτείαν ἐνσωματώσεως τῆς ψυχολογίας καὶ τῆς ἠθικῆς. Ὁ διαλογικὸς τύπος ἐκλείπει σχεδὸν εἰς τὰ τελευταῖα του συγγράμματα ὑπὸ τὸν πλοῦτον τῶν ἐκτιθεμένων ἰδεῶν, καὶ περιορίζεται συνεχῶς εἰς τὸ ἀπλοῦν Ναὶ ἢ Οὐ. Πανταχοῦ δ' ἐν αὐτοῖς ἐπικρατεῖ διαλεκτικὴ ἀκριβὴς διακρίνουσα, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ τάσις τις ποιητικὴ καὶ μυθικὴ, ἥτις παρασύρει οὐ σπανίως τὸν Πλάτωνα. — Τὸ φιλοσοφικὸν θεῖον δόγμα του, ὁρμώμενον ἐκ τῆς περὶ οὐσίας θεωρίας τοῦ Παρμενίδου, ἦν μόνον παραδέχεται ὡς ἐπ' ἀληθείας στηριζομένην, ἄγει αὐτὸν εἰς τὴν σκέψιν ὅτι, καίτοι ἀδικοῦ οὐσίας τῆς τῶν πραγμάτων μεταβολῆς, οὐχ ἥττον ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ ψυχῇ ἐνυπάρχουσιν αἰωνία τινα καὶ ἀμετάβλητα «νοήματα». Ἐξ οὗ συμπεραίνει περὶ τῆς ὑπάρξεως αἰωνίων τινῶν, ἀπλῶν καὶ ἑαυτοῖς πάντοτε ὁμοίων τύπων «ὁμοιωμάτων». ἀπεικονιζομένων εἰς τὰ ἐφήμερα ἀντικείμενα. Οὕτοι εἰσὶν αἱ «ἰδῖαι», τὰ σχήματα τῆς παγκοσμίου «οὐσίας», οὐδαμῶς συνεχόμεναι μετὰ τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου, οὐδ' ἀφηρημέναι ἀντιλήψεις ὁμῶς ἀφ' ἑτέρου, ἀλλὰ τὰ «ὄντα, τὰ ὄντως ὄντα», ἐξ ὧν πηγάζουσι πᾶσαι αἰδέαι τοῦ καλοῦ, τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ ἀληθοῦς. Τὸ πληθὺς αὐτῶν ἐστὶν ἀναρίθμητον, ἢ συνάφεια αὐτῶν ἀκατάληπτος, καὶ συναποτελοῦσιν ἐν ὅλῳ, ἀλλ' αἱ γενικώτεροι περιλαμβάνουσι πολλὰς μερικωτέρας, ὡς καὶ ἐν τῷ αἰσθητῷ κόσμῳ ὑφίστανται («ἐν καὶ πολλὰ», τὸ γενικὸν τὸ ἐγκλείον τὰ μερικά. Αἱ ψυ-

χαὶ τῶν ἀνθρώπων δὲν ἦσαν ἀνέκαθεν καὶ πάντοτε ἐνδεδμεναι ἐντὸς σώματος ἀσθενεῖς, ἀλλ' ἠδύναντο ν' ἀπολαμβάνωσι τῆς τρυφῆς τῆς αἰωνίας θεᾶς τῶν ἀρχικῶν ἐκείνων εἰκόνων ἀπ' αὐτῶν ὁμῶς ἀποστραφεῖται, ἐνεκλείσθησαν εἰς τὰ θνητὰ σώματα, ὅθεν ποθοῦσαι στρέφονται πρὸς τὰς εἰκόνας ἐκείνας, καὶ ἡ ἀνάμνησις αὐτῶν ἐστὶ τίσω ζωηροτέρα, ὅσω ἰσχυρότερός ἐστιν ὁ πνευματικὸς βίος παρ' ἐκάστῳ ἀτόμῳ. Μεταξὺ τῶν ποιικίλων («πολλῶν») καὶ αἰωνίων προτύπων ἡ ἀρχικὴ εἰκὼν ὑφίστανται οἱ ἀριθμοί, αἰώνιοι, ἡ ἐπανάλαμδανόμενοι. Ἡ θεμελιώδης αὕτη θεωρία ἐπικρατεῖ διὰ πάσης τῆς φιλοσοφίας του. Διαίρειν δὲ ταύτης εἰς Διαλεκτικὴν, Φυσικὴν καὶ Ἠθικὴν φαίνεται διαλογισθεῖς, εἰ καὶ μὴ ἐντελὲς ἐκτελέσας, καθ' ὅσον διέκρινε τοὺς κλάδους τῆς φυσικῆς καὶ ψυχολογίας, τῆς ἠθικῆς καὶ πολιτικῆς, ἀπὸ τῆς διαλεκτικῆς. «τῆς ἐν τοῖς λόγοις σκέψεως» ὑποδείξας τὴν διαφορὰν μετὰ τῆς ἀναλυτικῆς μεθόδου καὶ τῆς συνθετικῆς. Ὡς αἰώνια πρεσβεύει τὸ «ἄπειρον», καὶ τὸν «Νοῦν», ἥτοι τὸν Θεὸν καὶ τὴν ὕλην. Αὕτη ῥέπει διηγετικῶς πρὸς τὴν ἀταξίαν καὶ τὸ κακὸν τὸν «κόσμον», ἥτοι τὴν σύμμετρον τάξιν, ἐπλάσεν ὁ «νοῦς», εἰς ἐν ὅλον, εἰς μονάδα μίαν, συνδεόμενος μετὰ τοῦ θεοῦ λόγου, τῶν ἰδεῶν καὶ τῆς τοῦ κόσμου ψυχῆς. Τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν ἐπλάσεν ὁ Θεὸς ἐξ ἑαυτοῦ, ἐκ μέρους ἑαυτοῦ, ἀθάνατον, διότι ἡ ψυχὴ ἐστὶ τὸ «αὐτὸ ἑαυτὸ κινεῖν». κατ' ἀντίθεσιν τοῦ θνήσκοντος σώματος. Ἔχει δ' ἡ ψυχὴ δύο «μέρη», δι' ὧν συνδέεται μετὰ τοῦ σώματος, «τὸ λογιστικὸν τῆς ψυχῆς» ἢ τὸν «νοῦν», ἐμφωλεύοντα ἐν τῇ κεφαλῇ, καὶ τὸ «ἀλογιστικὸν», οὗ τὸ μὲν «ἐπιθυμητικὸν» ἔδραν ἔχει τὸ κάτω σῶμα, τὸ δὲ «θυμοειδές» ἢ ὁ «θυμὸς» τὸ στήθος. — Οἱ ἐκδύται τῶν διαφόρων συγγραμμάτων τοῦ Πλάτωνος κατέταξαν αὐτά, εἰ μὲν κατὰ τὰς βιογραφικὰς αὐτοῦ χρονολογίας καὶ περιστάσεις, οἱ δὲ κατὰ τὴν φιλοσοφικὴν αὐτῶν σχέσιν, καὶ ἄλλοι πάλιν

κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν τῆς συνθέσεως. Ὑπῆρξαν δὲ καὶ οἱ οὐχὶ πάντα, ἀλλὰ μόνον 14 (ὁ Asi) ὡς ἀναμφισβητήτως γνήσια θεωρήσαντες. Ἐν ἀρχαιοτέροις δὲ χρόνοις διήρουν οἱ ἐκδόντες αὐτὰ εἰς «τετραλογίας», ὡς ὁ Θράσυλλος ἤδη ἐν τῇ ἀρχαίότητι, ἢ εἰς «συζυγίας». Ἐπ' ἐσχάτων δὲ διηρέθησαν (ὑπὸ Stallbaum) ἐπὶ τὸ μεθοδικώτερον εἰς τὰς ἐπομένους κατηγορίας: α) Εἰς τὴν πρώτην τάξιν περιέχονται τὰ μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Σωκράτους γραφέντα, καὶ μικρὸν μετ' αὐτόν ὁ Λύσις, ὑπ' ὀλίγων τινῶν ὑποτιθεῖς μὴ γνήσιος· ὁ Λάχης· Ἰππίας ὁ πρεσβύτερος καὶ ὁ νεώτερος· ὁ Ἴων· ὁ Χαρμίδης· ὁ Μένων· ὁ Ἀλκιβιάδης· ὁ Κρατύλος· ὁ Εὐθύδημος· ὁ Πρωταγόρας· ὁ Γοργίας· ὁ Εὐθύφρων, γραφεῖς μετὰ τῆς κατηγορίας καὶ τοῦ θανάτου τοῦ Σωκράτους· ἢ μετὰ τὸν θάνατον τούτου συνταχθεῖσα ἀπολογία Σωκράτους· ὁ Κρίτων. β) Εἰς τὴν δευτέραν τάξιν ὅσα ἔγραψεν, ἢ καὶ ἐδημοσίευσεν ἀπ' οὗτο ἀπῆλθεν εἰς ὁδοποιίας, μέχρι τῆς δευτέρας ἐπισκέψεώς του εἰς Σικελίαν, ἐπομένως καὶ ἐπὶ τῆς ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ διδασκαλίας του. Εἰσὶ δὲ ταῦτα, ὁ Θεαίτητος· ὁ Σοφιστής· ὁ πολιτικός, οὐ μνημονεύει ἀνωλύτως ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ ὅστις καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ τινῶν τῶν νεωτέρων ὑπετέθη μὴ γνήσιος· ὁ Παρμενίδης· τὸ συμπόσιον· ὁ Μενέξενος, ἐπίσης ὡς μὴ γνήσιος ἐκληροθεῖς· ὁ Φαίδρος· ὁ Φαίδων· ἢ πολιτεία, εἰς 10 βιβλία· ὁ Τίμαιος· ὁ Κριτίας. γ) Εἰς δὲ τὴν τρίτην τάξιν ἐτάχθησαν τὰ κατὰ τὰ ἔσχατα τῆς ζωῆς τοῦ φιλοσόφου συνταχθέντα 12 περὶ νόμων βιβλία, ὧν ἤδη ὁ Ἀριστοτέλης μνημονεύει, ὧν δ' ἡ γνησιότης ἠμφισβητήθη ὑπὸ νεωτέρων. Πλὴν δὲ τούτων, ὡς ἔργα μὴ γνήσια τοῦ Πλάτωνος ἐκλαμβάνονται ὑπὸ τῶν πλείστων κριτικῶν ἢ Ἐπινομίς, Ἀλκιβιάδης Β', ὁ Θεάγης, οἱ Ἑρασταί, ὁ Ἰππαρχος, ὁ Μίνως, ὁ Κλειτοφών. Ἀναμφισβητήτως δὲ νόθα ἔργα

εἰσὶν ὁ Ἑρυξίας, ἡ Ἀλκυὼν, ὁ Σίσυφος, ὁ Ἀξίοχος, ὁ Δημόδοκος, οἱ ὄροι, περὶ ἀρετῆς, περὶ τοῦ δικαίου, οὗς ὁ Βορέκη ἐνόμισεν ὅτι δύνανται νὰ θεωρήσῃ ὡς τοὺς σκυτικαὺς διαλόγους Σίμωνος τοῦ Σωκρατικοῦ. Φαίνεται ὅμως βέβαιον ἀπ' ἑτέρου ὅτι οὐδὲν τῶν γνησίων συγγραμμάτων τοῦ Πλάτωνος ἀπωλέσθη. — 2) Ἀθηναῖος κωμικὸς ποιητῆς τῆς ἀρχαίας καὶ μέσης κωμωδίας, ζῶν ἐπὶ Σωκράτους, ἐχθρὸς τοῦ Ἀριστοφάνους· γράψας δὲ 28 κωμωδίας, αἵτινες πολὺ ἐξετιμῶντο καὶ ἀνεγινώσκοντο. Καὶ οὐδεμία μὲν αὐτῶν διεσώθη, ἀλλὰ πολλὰ ἀποσπάσματα παρὰ διαφόροις συγγραφεῦσι (Συλλ. Meinecke, Com. Graec. Fragm.).

Πλάδτος, κωμικὸς ποιητῆς Ῥωμαῖος, ἀποθανὼν ἐβδομηκοντούτης τῇ 184 π. Χ., κατ' ἀρχὰς πένης, καὶ παρ' ἀρτοποῦ μολωθρὸς, ἤρξατο γράφων 30 ἐτῆς. Εἴκοσι σωζόμεναι αὐτοῦ λατινικαὶ κωμωδίαί εἰσι πᾶσαι κατὰ θέματα Ἑλληνικὰ, ἀλλ' ἀπομιμήσεις ἦττον ἀκριβεῖς τῶν τοῦ Τερεντίου.

Πλέθρον (πέλεθρον· Ὀμ. Ἰλ. Φ. 407, Ὀδ. Δ. 577), μέτρον ἐπιφανείας ἐκ 10,000 τετραγωνικῶν ποδῶν, οὐ ἐκάστη πλευρὰ ἦν ἐπομένως ποδῶν 100. Ἐπὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν δὲ χρόνων τὸ ὄνομα ἐφηρμόζετο εἰς τὸ ῥωμαϊκὸν jugum, παραλληλεπίπεδον ἔχον 120' μῆκος καὶ 240' πλάτος, ἦτοι ἐπιφάνειαν 28,800 τετραγωνικῶν ποδῶν.

Πλειάδες, Πληγάδες, Πελειάδες, θυγατέρες τοῦ Ἀτλαντος καὶ τῆς Ωκεανίδος Πληγόνης, ἢ τῆς Αἰθρας, ἀδελφαί τῶν Ἰάδων, ὁ ἀστερισμὸς τῶν ναυτιλλομένων, διότι κατὰ τὴν ἀνατολὴν αὐτῶν ἀρχεται ἡ καλὴ, τὴν δὲ δύσιν ἡ κακὴ ἐποχὴ τῆς θαλασσοπλοίας (Σχολ. Ἀπλ. Ῥόδ. Γ, 226). Σύγκεινται ἐξ ἑπτὰ ἀστέρων, ὧν οἱ ἑξ εἰσὶν εὐδιάγνωστοι, ὁ δ' ἑβδομὸς σκοτεινὸς μᾶλλον (Ἰδ. Μερόπη). Ἐκ θλίψεως διὰ τὸν θάνατον τῶν ἀδελφῶν τῶν Ἰάδων, ἢ διὰ τὴν συμφορὰν τοῦ πατρὸς τῶν, ηὔτοκτόνησαν αἱ ἑπτὰ παρθένοι καὶ κατηρρί-

μήθησαν μετὰ τῶν ἀστέρων ἢ ἄλλως, ἐπὶ πέντε μῆνας ὑπὸ τοῦ γιγαντιαίου κυνηγοῦ, τοῦ Ὠρίωνος, διωκόμεναι, μετεμαρφώθησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει τῶν εἰς πελειάδας (περιστεράς), καὶ ἔπειτα εἰς ἀστέρας, δι' ὃ καὶ ὁ ἀστὴρ Ὠρίων ἐπὶ πέντε μῆνας φαίνεται ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος πλησίον τῶν Πλειάδων. Ὁ ἀστερισμὸς οὗτος δύναται τῷ ὄντι νὰ θεωρηθῇ ὡς ὁμοιάζων πρὸς σύστημα μακρὰν περιστρεφόμενων περιστερῶν. Καὶ αἱ κατὰ τὸν Δωδωναῖον μῦθον (Ὀμ. Ὀδ. Μ, 59) εἰς τὸν Δία τὴν ἀμβροσίαν ψέρουσαι πέλειαι, ὧν ἀνὰ μίαν φονεύουσι πάντοτε αἱ Πλαγκταὶ ἢ κινηταὶ νῆσοι, ἀποκαθισταμένην ἐκάστοτε πάλιν ὑπὸ τοῦ Διὸς εἰς αὐτὸν τὸν ἀστερισμὸν ἀναφέρονται· δι' ὃ πέλειαι ἐλέγοντο καὶ αἱ ἐκεῖ ἱέρειαι τοῦ Διὸς, καὶ περιστεραὶ ἦσαν τῆς Δωδώνης αἱ μαντικαὶ ὄρνεις. Τὰ συνηθέστερα ὀνόματα τῶν ἐπτά ἀδελφῶν ἢ ἀστέρων ἦσαν Ἡλέκτρα (ἢ λάμπουσα), ἐκ τοῦ Διὸς γεννήσασα τὸν Ἀράδαν καὶ τὸν Ἡετίωνα· Μαΐα, ἡ ἐκ τοῦ Διὸς μήτηρ τοῦ Ἑρμοῦ· Ταυγέτη, ἐκ τοῦ Διὸς μήτηρ τοῦ Λακεδαιμόνος· Ἀλκυόνη (πηγὴν θαλάσσιον ἐπωάζον κατὰ τὸ ἔαρ ἐπὶ τῆς τῶν Πλειάδων ἀνατολῆς), ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος μήτηρ τοῦ Ὑριέως· Μερόπη (ἢ ἀνθρωπίνη), ἐκ τοῦ Σισύρου μήτηρ τοῦ Γλαύκου· Κελαινώ (ἢ σκοτεινὴ) ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος μήτηρ τοῦ Λύκου καὶ Νυκτέως· Στερόπη, ἐξ Ἀρεως μήτηρ τοῦ Οἰνομάου. Παρὰ Ῥωμαίοις ἐλέγοντο *Virgiliae*.

Πλειάς, οὕτως εἰς τὴν Ἀλεξανδρινὴν κανόνα (Ἰδ. Ἀλεξανδρεία) ἐπικαλεῖται ὁμάς ἐπτά τραγικῶν ποιητῶν, οἵτινες ἐζῶν ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου. Ἦσαν δὲ οὗτοι ὁ Ὀμήρου, υἱὸς Ἀνδρομάχου καὶ τῆς ποιητρίδας Μυροῦς, γράψας 45 τραγῳδίας· ὁ Σωσίθεος· ὁ Λυκόφρων· Ἀλέξανδρος ὁ Αἰτωλός· ὁ Φιλίσκος· ὁ Σωσιφάνης· ὁ Διονυσιάδης.

Πλεισθένης, υἱὸς τοῦ Ἀτρέως, σύζυγος τῆς Μερόπης, καὶ πατὴρ τοῦ Ἀγα-

μέμνονος καὶ Μενελάου, οὗς, ἐπειδὴ αὐτὸς ἀπέθανε νέος, ἀνέθρεψεν ὁ πάππος τῶν, κληθέντας διὰ τοῦτο Ἀτρεΐδας (Αἰσχλ. Ἀγμ. — Ἀπλδ. Γ, 2, 2).

Πλεισταίνετος, Ἀθηναῖος, ἀδελφὸς Φειδίου, ζωγράφος διάσημος (Πλούτ.).

Πλειστάρχος, 1) Σπαρτιάτης, υἱὸς τοῦ ἥρωος τῶν Θερμοπυλῶν Λεωνίδου, ἐπιτροπευθεὶς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς του, ὑπὸ τοῦ θεῖου του, τοῦ στρατηγοῦ Πausanίου (Ἡρδ. Θ, 19). — 2) Πατὴρ Πύρρωνος, τοῦ σκεπτικοῦ φιλοσόφου. — 3) Ἀδελφὸς Κασσάνδρου, τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας.

Πλειστονάξ ἢ Πλειστονάξ, Σπαρτιάτης, υἱὸς Πausanίου τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Λεωνίδου, διεδέχθη, ὡς παῖς ἔτι, εἰς τὸν θρόνον τὸν υἱὸν τούτου Πλειστάρχου (458-408 π. Χ.) (Θουκ. Α, 107). Νέος ὠνείσβαλε, τῷ 445, εἰς τὴν Ἀττικὴν· ἐπειδὴ ὁμως, πεισθεὶς ὑπὸ τοῦ Περικλέους, κατήγορήθη μετὰ τοῦ συμβούλου αὐτοῦ Κλεανδρίδου ἐπὶ δουροδοκίᾳ, ὁ μὲν Κλεανδρίδας ἐσώθη διὰ φυγῆς, αὐτὸς δὲ, ὑποβληθεὶς εἰς πρόστιμον, ἐξωρίσθη (Θουκ. Β, 21, Γ, 26. — Πλούτ. Περ. ΚΒ), καὶ μόνον μετὰ 19 ἔτη ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Σπάρτην, ἐπροσπάθησεν νὰ καταστείλῃ τὸν πρὸς τὰς Ἀθήνας πόλεμον, καὶ τῷ 421 ἐκλείσσει τὴν μετὰ τοῦ Νικίου εἰρήνην (Θουκ. Ε, 16). Ἀπέθανε δὲ τῷ 408.

Πλειστός, μικρὸς ποταμὸς τῆς Φωκίδος, ῥέων ὑπὸ τοὺς Δελφούς δια τῆς πρὸς νότον αὐτῶν χαράδρας, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Κρισσαῖον κόλπον (Αἰσχλ. Εὐμν. 27. — Στρεβ.)

Πλειστόρος, θεὸς τῶν Θρακῶν εἰς ὃν οὗτοι ἐθυσίασαν τὸν παρ' αὐτοῖς προσφυγόντα Πέρσην Οἰόδαζον (Ἡρδ. Θ, 118).

Πλευρῶν (ὁ), 1) Υἱὸς τοῦ Αἰτωλοῦ καὶ τῆς Προνόης, ἀδελφὸς τοῦ Καλυδῶνος, ἱδρυτὴς τοῦ βασιλείου τοῦ Πλευρῶνος (Ἀπλδ. Α, 7, 6). — 2) Ἀρχαιστάτη πόλις τῆς Αἰτωλίας ἐπὶ τοῦ Κύννου ποταμοῦ, πρωτεύουσα τῶν Κουρήτων, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πλευρῶνος, υἱοῦ τοῦ Αἰτωλοῦ, καὶ ἔχουσα νὰν

τῆς Ἀθηναῖς (Ὁμ. Ἰλ. Β, 639. — Θουκ. Γ, 102).

Πληθύνη, θυγάτηρ τοῦ Ὀκεανοῦ, μήτηρ τῶν Πλειάδων ἐκ τοῦ Ἀτλαντος (Ἀπλλδ.).

Πληκτρον, ραβδίον, πολλάκις ἐλεφάντινον ἢ χρυσοῦν, δι' οὗ ἔχρουν τὰς χορ-

δὰς τῆς κιθάρας (Ὁμ. Ὑμν. Ἀπλλν. 185). ὡς τὸ ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ τῆς εἰκόνης τῆς ἐκ τοιχογραφίας Ῥωμαϊκῆς. Τὸ δὲ πρὸ αὐτῆς ἐστὶν αὐτὸ τὸ πληκτρον ἐκ τοιχογραφίας τῆς Πομπηίας.

Πλημμύριον (ἄκρον), ἀκρωτήριον τῆς Σικελίας, πρὸ τῶν Συρακουσῶν καὶ νοτίως αὐτῶν, κλείον εἰς στενὸν τὸ στόμιον τοῦ λιμένος αὐτῶν, δι' ὃ καὶ ὠχυρώθη ὑπὸ τοῦ Νικίου (Θουκ. Ζ, 4). Ἰδ. Συρακούσαι.

Πλημναῖος, ἐγγονος τοῦ Ποσειδῶνος, υἱὸς τοῦ Περάτου ἐκ Κορίνθου, πατήρ τοῦ Ὀρθοπόλιος, ὃν ἀνέθρεψεν ἡ Δήμητρα (Παυσ. Β, 5).

Πλήμνη (καὶ Χοινίς), ἡ ὁπή ἢ ὁ σωλὴν τοῦ τροχοῦ, δι' οὗ διέρχεται ὁ ἄξων. Ἡ εἰκὼν, ἀρχαῖος τροχὸς ἐν μουσεῖῳ τῆς Βιέννης.

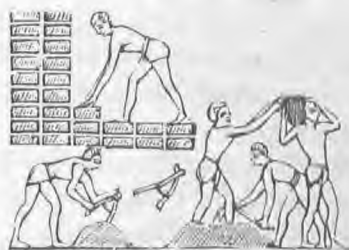
Πλημοχόη, μικρὸν ὑδροχόον ἢ οἰνοχόον ἄγγειον, καθ' ὃ ὀνομάζετο ἡ ἐνάτη καὶ τελευταία ἡμέρα τῶν Ἑλευσινίων (Ἰδ.), ἕνεκα τῶν διὰ τοῦ ἄγγείου τούτου τελουμένων ἱερῶν σπονδῶν.

Πληξάυρα. 1) Θυγάτηρ τοῦ Ὀκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος (Ἡσιδ. Θεογ. 353. — 2) Θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος Ἀπλλδ.).

Πληξίππος. 1) υἱὸς τοῦ Θεστίου καὶ τῆς Εὐρυθέμιδος, ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Μελεάγρου κατὰ τὴν θήραν τοῦ Καλυδωνίου κάπρου, διότι τὴν θορὰν αὐτοῦ, φονευθέντος, ἤθελησε ν' ἀρπάσῃ ἀπὸ τῆς Ἀταλάντης (Ἀπλλδ. Α, 6, 10). — 2) Υἱὸς τοῦ Φινέως καὶ τῆς Κλεοπάτρας (Ἀπλλδ. Γ, 15, 3). — 3) Εἷς τῶν υἱῶν τοῦ Αἰγύπτου. (Hyg. Fab. CLXX).

Πλενόβνη, πόλις τῆς κάτω Αἰγύπτου, κατὰ τὴν Μαρεῶτιν λίμνην, μεθ' ὁμωνύμου κόλπου (Ἡδ. Β, 6. — Στφ. Βυζ.).

Πλίνθος. 1) Ἐκ χρώματος κατεσκευάζον πλίνθους πρὸς οἰκοδομὴν οἱ ἀρχαῖοι, καὶ

ἰδίως φαίνεται ὅτι ἐπεκράτει ἡ τέχνη καὶ χειρουργία αὕτη ἐν Αἰγύπτῳ (Ἀριστ. Ὀρν. 1113), ὡς δεικνύει καὶ ἡ εἰκὼν ἐκ τοιχογραφίας τῶν αἰγυπτιακῶν Θηβῶν. Ἐλάμβανον αἱ πλίνθοι ἐντὸς τύπων τὰ κατάλληλα σχήματα καὶ διαστάσεις, τὸ τετράγωνον ἢ τετράπλευρον, ἢ τριγωνικὸν διὰ τὰς γωνίας ὡς τὰ τῆς εἰκόνης ἐκ πρωτοτύπων Ῥωμαϊ-

κῶν, καὶ αἱ μέγιστα ἐλέγοντο παρὰ Ῥωμαίοις τετράδωροι, ἔχουσαι 16 δακτύλων μῆκος καὶ πλάτος, καὶ 18-20 γραμμῶν πάχος. Αἱ οἰκοδομικαὶ πλίνθοι ἦσαν ἡ ὥμαι

ἢ ὅπται (κέραμοι), καὶ αἱ ὅπται παρὰ Ῥωμαίοις εἶχον συνήθως ἐπιτετυπωμένα ἐμβλήματα καὶ ὀνόματα τοῦ πλινθουργοῦ, τοῦ τόπου τῆς κατασκευῆς, κλπ. Ἐν Βαβυλωνίᾳ αἱ πλίνθοι συνεδέοντο δι' ἀσφάλτου, καὶ εὐρέθησαν μυριάδες τοιούτων, ἔχουσαι ἐντετυπωμένας ἐπιγραφὰς γραμμάτων σφηνοειδῶν, αἵτινες εἰσὶν ὁλόκληροι βιβλιοθήκαι ἱστορικαὶ καὶ γραμματικαί. — 2) Πλίνθος ἀπαντᾷται λεγόμενον παρὰ Βιτρούβιῳ (IV. 7. 3), καὶ τὸ κατώτατον τετράγωνον μέλος τῆς βάσεως τοῦ ἰωνικοῦ ἢ κορινθιακοῦ κίονος (π).

Ηλένιος, 1) ὁ ἀρχαιότερος, Ῥωμαῖος γεννηθεὶς τῷ 23 μ. Χ. ἐν Βερώνῃ, ἀνὴρ σοφώτατος, γράψας ἐν ἄλλοις «φυσικὴν ἱστορίαν» (*Historia Naturalis*) ἐν 37 βιβλίοις, τὸ μόνον περισπωμένον ἔργον του. ὃν ἡ κυριώτερα καὶ πασῶν πλουσιώτερα πηγὴ τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς καλλιτεχνίας. Τῷ 79 μ. Χ., δεικνὼν τὸν Ῥωμαϊκὸν στόλον, καὶ παρὰ τῷ ἀκρωτηρίῳ Μισσηνῶ ἰδὼν τὴν φοβεράν τοῦ Βεσσυβίου ἐκρηγνῆν, τὴν καταστρέψασαν τὴν Πομπηίαν καὶ τὸ Ἡράκλειον, ἠθέλησε νὰ τὴν σπουδάσῃ ἐκ τοῦ πλησίον, καὶ ἀπέδῃ εἰς Σταβίαν, ἔνθα ἀπέθανεν ὀποπνιγεὶς εἰς τὴν τέφραν καὶ εἰς τὴν λάβαν. — 2) Πλ., ὁ νεώτερος, υἱὸς Πλινίου, τῆς ἀδελφῆς τοῦ πρεσβυτέρου Πλινίου, ὃς καὶ υἱοθετήθη, μείνας ὀρφανὸς εἰς τρυφεράν ἡλικίαν. Ἦν φιλομαθὴς καὶ εἰς τὴν σπουδὴν ἐπιτεδομένος. Δεκατετραετὴς ἔγραψε τραγῳδίαν Ἑλληνιστί. Εἰς ἡλικίαν δὲ δεκαοκτῶ ἐτῶν συνώδευσε τὸν θεῖόν του εἰς Σταβίαν, καὶ παρέστη εἰς τὸν θάνατόν του, ὃν περιγράφει ἐν μιᾷ τῶν σωζομένων ἐπιστολῶν του. Πλὴν αὐτῶν ἔγραψε καὶ πανηγυρικὸν τοῦ Τραϊανοῦ

Πλοῦτον, ἴδ. Ν α ὕ ς. Πορθμεῖον.

Φορτίς. Προσέτι πλοῖον κοντωτὸν ἐλέγετο τὸ πλοιάριον τὸ ἐπὶ ἀβαθοῦς ὕδατος

διὰ κόντων, οὐχὶ διὰ κοπίων εἰς τὰ ἐμπρὸς ἐλαυνόμενον.

Πλούταρχος, 1) Τύραννος τῆς Ἐρετρίας ἐν Εὐβοίᾳ, ἐπὶ Φωκίωνος καὶ Δημοσθένους, ἐπικαλεσθεὶς τὴν βοήθειαν τῶν Ἀθηναίων κατὰ τοῦ Κλειτάρχου. Ὁ Φωκίων, μεταβάς εἰς Ἐρέτριαν, τὸν ἐβοήθησε καὶ τὸν ἐγκατέστησεν εἰς τὴν ἀρχήν· ἀλλ' αὐτὸς μετ' ὀλίγον ἀπέστη τῶν Ἀθηναίων, αἵτινες τὸν ἐξέβαλον τότε (Πλούτ. Φωκ. IB, ἐπ. — Δημοσθ. π. Εἰρ. Ε). — 2) Συγγραφεὺς, γεννηθεὶς ἐν Χαιρωνείᾳ τῆς Βοιωτίας κατὰ τὴν α' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδα. Ἐπὶ τινα χρόνον ἐσπούδασεν ἐν Ἀθήναις, ἔνθα καὶ ἐνεργάφῃ πολίτης, εἰς τὴν Λεοντίδα φυλὴν καὶ ὁ ἴδιος ὡς διδασκάλου τοῦ μνημονεύει τοῦ Ἀμμωνίου, οὗ ἔγραψε καὶ τὴν βιογραφίαν. Ἐν τῇ νεαρᾷ τοῦ ἡλικίᾳ περιηγήθη πολλοῦ καὶ διέμεινεν ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐν Ῥώμῃ, ἔνθα διετέλεσε φίλος τοῦ Κ. Σωσίου Σενεκίωνος, τοῦ πολλάκις ὑπατεύσαντος ἐπὶ Τραϊανοῦ, καὶ τῷ προσεφώνησε τὰς βιογραφίας καὶ ἄλλα του ἔργα. Καὶ εἰς τὴν αὐτὴν δὲ προσελήφθη, καὶ ἀνέλαβε τὴν διδασκαλίαν τοῦ μέλλοντος αυτοκράτορος Ἀδριανοῦ. Κατὰ Σουΐδαν τῷ ἀπένειμεν ὁ Τραϊανὸς καὶ τοῦ ὑπάτου τὴν ἀξίαν, καὶ τὰς ἐν Ἰλλυρίᾳ ἀρχὰς διετάξεν αὐτοῦ καὶ ὁδηγίας ν' ἀκολουθῶσιν. Ὁ Ἀδριανὸς εἰς τὴν πόλιν τῆς γεννήσεώς του τὸν ἐγκατέστησεν ἄρχοντα καὶ ἀρχιερέα τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος. Ἀπεβίωσε δὲ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς αυτοκρατορίας τοῦ Ἀδριανοῦ, περὶ τὰ 120 μ. Χ. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Λαμπρίας ἔγραψε σωζόμενον κατάλογον πλήρη τῶν συγγραμμάτων του

«Ἀναγραφὴ τῶν Πλούταρχου βιβλίων». Τούτων τὰ κυριώτερα εἰσὶ Α) «Οἱ παράλληλοι βίοι, συνταχθέντες ἐπὶ Τραϊανοῦ, καὶ ἐκδοθέντες ἐν Χαιρωνείᾳ, περιέχοντες δὲ τὰς βιογραφίας ἐνὸς ἐκάστοτε τῶν Ἑλλήνων καὶ ἐνὸς συνήθως τῶν Ῥωμαίων μεγάλων ἀνδρῶν κατ' ἀντιπαράθεσιν, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ μετὰ συγκρίσεων. Πάντες οἱ παράλληλοι οὗτοι δὲν σώζονται, ἀλλὰ μόνον οἱ ἐπόμενοι: Τοῦ Θησέως καὶ Ῥωμύλου, τοῦ Λυκούργου καὶ Νουμά Περπιλίου, τοῦ Σόλωνα καὶ Βαλερίου Πουπλικόλα, τοῦ Θεμιστοκλέους καὶ Καμύλλου, τοῦ Περικλέους καὶ Φαβίου Μαξίμου, τοῦ Ἀλκιβιάδου καὶ Κοριολάνου, τοῦ Τιμολέοντος καὶ Παύλου Διμίλειου, τοῦ Πελοπίδα καὶ Μαρκέλλου, τοῦ Ἀριστείδου καὶ Κάτωνος τοῦ πρεσβυτέρου, τοῦ Φιλοποίμενος καὶ Φλαμίνιου, τοῦ Πύρρου καὶ Μαρίου, τοῦ Λυσάνδρου καὶ Σύλλα, τοῦ Κίμωνος καὶ Λουκούλλου, τοῦ Νικίου καὶ Κράσσου, τοῦ Εὐμένους καὶ τοῦ Σερτωρίου, τοῦ Ἀγησιλάου καὶ τοῦ Πομπηίου, τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τοῦ Καίσαρος, τοῦ Φωκίωνος καὶ Κάτωνος τοῦ νεωτέρου, τοῦ Ἀγιδος καὶ Κλεομένους καὶ τῶν δύο Γράκχων, τοῦ Δημοσθένους καὶ τοῦ Κικέρωνος, Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ καὶ τοῦ Ἀντωνίου, τοῦ Δίωνος καὶ τοῦ Βρούτου, οἷς προσετέθησαν καὶ αἱ μεμονωμέναι καὶ ἐπιμελέσταται ἐξεργασμέναι βιογραφίαι Ἀρταξέρξου τοῦ Μένονος, τοῦ Ἀράτου, τοῦ Γάλβα καὶ τοῦ Ὀθωνος. Εἴς τινος τῶν βιογραφιῶν τούτων ἐλλείπει ἡ «σύγκρισις» ἄλλαι δὲ, ὡς ἡ τοῦ Ἀμμωνίου, καὶ προσέτι τοῦ Ἀριστομένους, τοῦ Ἐπαμεινώνου, Ἰσως καὶ τοῦ Ἀριστοφάνους καὶ τοῦ Μεγάνδρου, ἀπωλέσθησαν. Διὰ τῶν βιογραφιῶν τούτων δὲν προϋτίθετο νὰ γράψῃ κυρίως ἱστορίαν, ἀλλὰ μᾶλλον διαγραφὴν τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῶν διαθέσεων τῶν ἀνδρῶν περὶ ὧν πραγματεύεται. Καὶ εἰσὶ μὲν ἐπὶ τὸ πανηγυρικώτερον ἐξεργασμέναι, ἀλλ' οὕτως ὥστε νὰ ἐξαίρωσι τῆς νεολαίας τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν διὰ

τοῦ θαυμασμοῦ τῶν ἀρετῶν τῶν ἀρχαίων. Διαφαίνεται δὲ πανταχοῦ ἐν αὐτοῖς τοῦ συγγραφέως ἡ ἀρετὴ, ἡ εὐσέβεια, ἡ ἀγαθότης, ὁ ἐνθουσιασμός δι' ὅ, τι μέγα καὶ εὐγενές, καὶ ἡ ἀκριβὴς φιλαλήθεια, ἣν ἀπέδειξαν καὶ αἱ ὑπὸ τῶν νεωτέρων κριτικῶν γενόμεναι ἐρευναι περὶ τῶν πηγῶν αὐτοῦ. Ἡ γλῶσσα αὐτοῦ ἐστὶν ἡ ἁττική, ἡ μᾶλλον ἡ «κοινὴ», ἀλλὰ τὸ ὕψος ἀποβαίνει περίπλοκον ἐνίοτε διὰ τὸ μῆκος τῶν περιόδων καὶ διὰ τὴν σώρευσιν τῶν εἰκόνων. Μετάφρασις εἰς τὴν καθομιλουμένην εἶχε γίνῃ ὑπὸ Γ. Αἰνιάνος, ἀλλ' ἀπωλέσθη ἀνέκδοτος. Ἡ ὑπὸ Α. Ρ. Ραγκαβῆ ἐξεδόθη εἰς 10 τόμους. — Β) Τὰ ἠθικὰ ἢ συγγράμματα μὲν τὰ εἰσὶ συλλογὴ 85 ἀνεξαρτήτων ἀπ' ἀλλήλων πραγματειῶν περὶ παντοίας καὶ ποικιλιωτάτης ὕλης, εἰς ἣν δὲν ἐφαρμόζεται πάντοτε ὁ τίτλος τῶν ἠθικῶν. Τινες δ' ἐξ αὐτῶν θεωροῦνται ὡς μὴ γνήσια. Μεταξὺ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν συγγραμμάτων τούτων τινὰ εἰσὶν ὕλης ἀρχαιολογικῆς ἢ φιλολογικῆς, ἄλλαι ἀφορῶσι κοινωνικά ἢ πολιτικά ζητήματα, δημῶδη ἔχοντα τάσιν. Ἰσχυρίζονται καὶ τὰ ὁρησκευτικὴν περιέχοντα ὕλην, καὶ ἄλλα ἀφορῶντα εἰς τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν ἱστορίαν αὐτῆς. Εἰς ὅλα τὰ ἔργα τοῦ ταῦτα ἐμφαίνεται τοῦ συγγραφέως ὁ πρακτικὸς νοῦς καὶ ἡ ἐπιδίωξις σκοποῦ χρησίου ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα ἡ φράσις ἐκτείνεται ὑπερβολικῶς, καὶ αἱ περίοδοι, πεπληρωμέναι δι' εἰκόνων καὶ παραθέσεων ἐξ ἀρχαιότερων συγγραφέων, ἀποβαίνουν βαρεῖαι καὶ ἀκομψοὶ ἢ πεπατημένοι πολλάκις.

Πλούτος, (κατ' Ἀριστοφάνην δὲ, Πλούτ. 727, καὶ Πλούτων), ἡ προσωποποίησις τῆς εὐπορίας. Ἡ Δήμητρα ἔτεκεν αὐτὸν ἐκ τοῦ Ἰασίωνος ἐπὶ τρεῖς ὀρθωθέντος ἀκαλλιεργήτου πρὶν ἐδάφους (Ἡσίοδ. Θεογ. 969. Ἰδ. καὶ Ὀμ. Ὀδ. Ε, 125), ὅπερ αἰνιττεται ὅτι ὁ Πλούτος ἐστὶ πρόδον ἐπιμελοῦς καλλιτεργείας, γινομένης εὐφροῦν καὶ διὰ τῆς βροχῆς (Ἰασίων). Ἐπειδὴ δὲ ἡ εὐπορία

δὲν παρακολουθεῖ πάντοτε τὴν ἁξίαν, διὰ τοῦτο ἐμυθεύθη ὅτι ὁ Ζεὺς ἐτύφλωσε τὸν Πλούτον (Ἀρσφ. Πλούτ. 90). Ἐν Ἀθήναις ἴδρυτο ἄγαλμα τῆς Εἰρήνης, φερούσης εἰς τὰς ἀγκάλας τὸν Πλούτον ὡς βρέφος, ἔργον Κηφισοδότου, τοῦ γυναικαδέλφου τοῦ Κίμωνος (Παυσ. Γ, 19). Ἐν Θήβαις ὁμοίως τῆς Τύχης, ἔργον συγχρόνου γλύπτου, τοῦ Ξενοφώντος (Παυσ. Θ, 16) καὶ ἐν Θεσπιαῖς τῆς Ἀθηναῖς Ἐργάνης, ἐχούσων αὐτὸν παρ' ἑαυταῖς ὡς παιδίον καὶ ἐν γένει φαίνεται ὅτι συνήθως παριστᾶτο ὡς παιδίον ἔχον διὰ χειρῶν τὸ κέρας τῆς Ἀμαλθείας.

Πλουτώ, θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος, σύντροφος τῆς Περσεφόνης (Ἡσδ. Θεογ. 355. — Ὅμ. Ὑμ. Δμτρ. 422).

Πλουτών, εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Κρόνου οὗς εἶχε καταπίει ὁ πατήρ των, καὶ εἰς ὃν ὁ Ζεὺς, ὅτε ἐπεκράτησεν, ἔδωκε τὸ βασίλειον τοῦ

Ἄδου. Ἐν Ὀμήρῳ καὶ Ἡσίοδῳ λέγεται πάντοτε Ἀΐδας ἢ Ἀΐδων υἱός (ὁ μὴ φαινόμενος). Λέγεται δὲ μετονομασθεῖς ἔπειτα Πλούτων (Εὐριπ. Ἡρκλ. μαιν. 1076), διότι δῆθεν ὑπὸ γῆν κρύπτεται ὁ πλούτος (Λουκ. Τιμ. 21). Ἐν Ἐλευσίνι ἤρπασε τὴν Περσεφόνην τῆς Δή-

μητρος, καὶ μετ' αὐτῆς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ παριστᾶται ὑπὸ τῆς τέχνης καθήμενος ἐπὶ ὁρόνου, αὐστηρὸς τὴν ὄψιν, ὡς τῶν νεκρῶν διακατής. Ἐν Κορωνεῖα τῆς Βοιωτίας εἶχεν

ἄρχατον ναόν, καὶ ἱερὸν ἐν σπηλαίῳ ἐν Ἐλευσίνι, καὶ ἄλλος ἱερὸν εἰς Πόλον τῆς Μεσσηνίας.

Πλουτών, ὑποτιθέμενος ποταμὸς κατὰ τὰ ἀπώτατα δυτικὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης, ἐνθα κατέκουν οἱ Ἀριμασποὶ (Αἰσχλ. Προμ. 812).

Πλουτώνων ἄντρον, 1) ἐν Φρυγίᾳ πρὸς τῇ Τεραπόλει, ἀναδίδον θανατηφόρους ἀναθυμιάσεις (Στράβ.). — 2) Ἄντρον ἐν Καμπανίᾳ, παρὰ τῇ λίμνῃ Ἀόρνῳ, ἐνθα ὑπετίθετο ὅτι ὑπῆρχεν ἡ ἐξ Ἰταλίας εἰς Ἄδου κατάβασις (Στράβ.). Νῦν Ἄντρον τοῦ Κυνὸς παρὰ Ἀβέρνῃ.

Πλυνός, λίμνη ἐν Λιβύᾳ κατὰ τὰ σύνορα τῶν Ἀδυρμαχιδῶν (Ἡρδ. Δ, 168).

Πλυντήρια.

ἑορτὴ τελούμενη ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ὀαργην λιῶνος (ἀρχὰς Ἰουνίου) (Πλούτ. Ἀλκιβ. ΛΔ. — Φώτ. Ἀρπκρ. Σουῖδ. λ.), μετὰ τὰ Καλλυντήρια, τελούμενα τῇ 19ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς πρὸς καθαρισμόν τοῦ ναοῦ τῆς Πολιάδος Ἀθηναῖς. Κατὰ δὲ τὰ Πλυντήρια οἱ ἐκ τοῦ γένους τῶν Πραξιεργιδῶν, παραλαμβάνον

νόντες τὸ ἀρχαῖον ξόανον τῆς Ἀθηνᾶς ἐν πέπλῳ ἐνελιγμένον, ἔφερον αὐτὸ μυστηριωδῶς (Πολδ. Η, 141. — Ξνφ. Ἑλλ. Α, 4, 12) εἰς τὸ Φάληρον, καὶ τὸ ἀπέπλυνον εἰς τὴν θάλασσαν, ἐν ᾧ ἐν τῇ πόλει ἔπαυε πᾶσα ἐργασία (Ξνφ.).

Πλωταῖ ν ἡ σ ο ι, ἀρχαιοτάτα αἱ Στροφάδες, κατοικία τῶν Ἀρπυιῶν (Ἀπλδ. Ρόδ. Β, 285).

Πλωτινούπολις, πόλις τῆς Θράκης, κατὰ τὴν ἀριστερὰν ὁχθὴν τοῦ Ἑβρου ποταμοῦ, παρὰ τοῖς Ὀδρύσαις (Πτλ. Γ, 11).

Πλωτίνος, ἐκ Λυκοπόλεως τῆς Αἰγύπτου, γεννηθεὶς τῷ 205 μ. Χ., ἐσπούδασεν ἀπὸ τοῦ 30οῦ μέχρι τοῦ 40οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας του παρὰ τῷ Ἀρμωνίῳ Σάκκᾳ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, περιηγήθη ἔπειτα εἰς Περσίαν καὶ εἰς Ἰνδίας, καὶ τέλος ἔζησεν ἐπὶ 26 ἔτη ἐν Ρώμῃ. Ἐκεῖ ἐδίδαξε τὴν νεοπλατωνικὴν φιλοσοφίαν, μίγμα μυστηριωδῶν ἀλληγοριῶν ἐλληνικῶν συστημάτων καὶ ἀνατολικῶν, ἰουδαϊκῶν καὶ χριστιανικῶν θεωριῶν. Ὁπαδούς τῷ προσελίκυσαν τὸ ἐνθουσιᾶδες τῶν πεποιθήσεών του, καὶ τῶν ἡθῶν του ἡ αὐστηρότης. Ἡ φύσις αὐτοῦ ἦν ὅλως θεωρητική. Ἐπεζήτησε τὸν σκοπὸν διὰ τῆς ἐνώσεως μετὰ τοῦ θεοῦ, τῆς διὰ πνευματικῶν ὀφθαλμῶν ἐμβλέψεως εἰς τοῦ ἀνθρώπου τὰ ἐνδον, πρὸς ὃ ἀναγκαίαν ἐπρέσβευε τὴν ἡθικὴν αὐστηρότητα πρὸς ἀνέγερσιν τῆς ψυχῆς ἀπὸ τῆς καταπτώσεως αὐτῆς. Ἐνεδύετο ὡς ἀρχαῖος Πυθαγόρειος, καὶ ἤθελε ν' ἀνοικοδομήσῃ μίαν τῶν ἡρμωμένων ἀρχαίων πόλεων τῆς Καμπανίας, ἵνα ἰδρύσῃ ἐκεῖ πολιτείαν κατὰ τὰς πλατωνικὰς θεωρίας· καὶ ὁ μὲν αὐτοκράτωρ Γαλιηνὸς ἔδωκε τὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν, ἀλλ' οἱ ὑπουργοὶ ἐξεφράσθησαν κατὰ τῆς προτάσεως, ἥτις διὰ τοῦτο ἀπέτυχεν. Ἀπέθανε δ' ὁ Πλωτίνος εἰς τὴν ἀγροικίαν φίλου τοῦ τινος ἐν Καμπανίᾳ, τῷ 270. Τὰ μετὰ σκοτεινῆς βαθυνοίας συντεταγμένα συγγράμματά του συνηρηολογήθησαν ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ καὶ βιογράφου του Πορφυρίου (ἰδ.).

ΛΕΧ. ΛΕΞ. Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ (ΤΟΜ. Β΄.)

εἰς 6 ἐννεάδας, καὶ διωρθώθησαν. Διαίρουται δὲ εἰς 54 διάφορα κατὰ τὰς ἐπιγραφάς, ὡς «Περὶ ἀρετῶν» π. διαλεκτικῆς π. τοῦ καλοῦ· τίνα καὶ πόθεν τὰ κακὰ· περὶ τοῦ κόσμου π. εἰμαρμένης π. προνοίας π. ἔρωτος π. ψυχῆς· πρὸς τοὺς γνωστικούς κτλ.

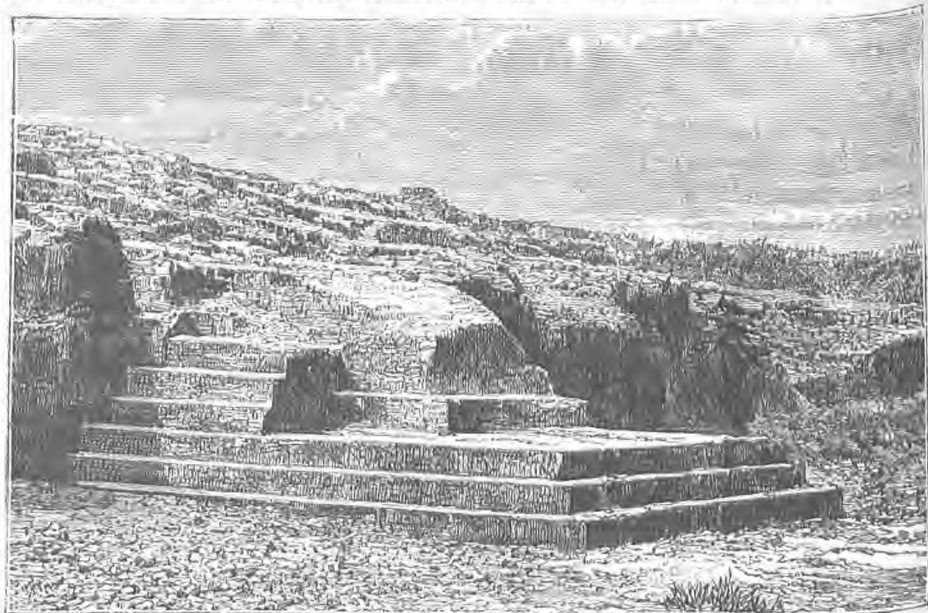
Πνιγεὺς, κλίβανος (φοῦρνος) πανταχόθεν κλειστὸς καὶ ἄνωθεν πῶμα κοίλον ἔχων εἰς ὃν μετὰ τοῦ ὀπτωμένου κλείονται ὡς πνιγόμενοι καὶ οἱ ἄνθρωποι (Ἀρσφ. Νεφλ. 96).

Πινύξ, χωρίον ἐν Ἀθήναις ἔθνα συνήρχετο ἡ ἐκκλησία τοῦ δήμου. Κατ' ἀρχαῖς θέσις τῶν συνελεύσεων τούτων φαίνεται ὅτι ἦν ἡ ἀγορά· ἀλλ' ἀπὸ Σόλωνος καὶ ἡ ἀπὸ Κλεισθέλους μετεβιβάσθη εἰς τὸ ὕψωμα τὸ κατὰ τὰ νοτιοδυτικὰ τῆς πόλεως δυτικῶς μὲν τοῦ Ἀρείου Πάγου, βορείως δὲ τοῦ λόφου τοῦ Μουσείου, τὸ ὄνομα βεβαίως λαβοῦσα ἐκ τοῦ ἐκεῖ συμπυκνούμενου λαοῦ, καθ' ὅσον καὶ ἡ γενικὴ τῆς λέξεως ἐστὶ «Πυκνός» καὶ οὐχὶ Πνυκός (Θουκ. Η, 97. — Ἡρόδ. ἐν Στφ. Βυζ. λ. Πινύξ κλ.). Τινὲς (Welcker, Πρκτ. Ἀκθ. Βερολ. 1852) ἡμφισβήτησαν τὴν θέσιν ταύτην τῆς Πνυκός, ἀλλὰ ματαιῶς, ἀφ' οὗ μάλιστα ἐπ' αὐτῆς εὐρέθη στήλη φέρουσα «Ὁρος Πυκνός» (Rang. Ant. Hell. II, N. 899). Ἐπὶ τῆς κυρυφῆς τοῦ λόφου τούτου ἦν εἰς τὸν αὐτοφυᾶ βράχον τὸ βῆμα, καὶ «λίθος» λεγόμενον, ἀφ' οὗ ὁ ῥήτωρ ἡγόρευε πρὸς τὸ περιστάμενον πλῆθος, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἦν πρὸς νότον καὶ ἡ θάλασσα ὁρατὴ. Ἀλλ', ὡς φαίνεται, ὅτε ὁ Θεμιστοκλῆς ὠχύρωσε τὴν πόλιν, παρέτεινεν ὑπὲρ τὴν κορυφὴν τῆς Πνυκός, καὶ ἀκριβῶς ὀπίσω τοῦ βήματος, τὸ ἐκ τοῦ Μουσείου κατερχόμενον τείχος, οὗ λείψανα σώζονται ἔτι, ἔχοντα τῆς τειχοδομίας τῶν χρόνων ἐκείνων τὸν χαρακτῆρα, καὶ τότε, ἵνα μὴ στερήσῃ τὸν δῆμον τοῦ τόπου τῶν συνελεύσεων, κατεβίβασεν αὐτὸν ὀλίγον πρὸς βορρᾶν καὶ πρὸς τὴν πόλιν, νέον καὶ πολὺ μεγαλοπρεπέστερον βῆμα λαξεύσας ἐν ταῖς βράχαις, ἐκ δὲ τῶν διὰ τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ ἀφαιρεθέντων μεγάλων λί-

θων ᾠκοδόμησε, βορείως τοῦ βήματος, τὴν ἐτι
ὑπάρχουσαν ἡμικυκλικὴν βάσιν τοῦ εἰς θεατρο-
εἰδῆ σχηματισθέντος τόπου τῶν συνελεύσεων.
Ἡ διάφορος δ' αὕτη θέσις καὶ διεύθυνσις τῶν δύο
βημάτων ἔδωκε τοῖς μεταγενεστέροις ἀφορ-
μὴν νὰ εἰπῶσιν ὅτι οἱ Τριάκοντα ἀπέτρεψαν
δῆθεν τὸ βῆμα ἀπὸ τῆς ὀψέως τῆς θαλάσσης

Κατὰ μεταγενεστέρους (Παυσ. Δ. — Σερ.
Βυζ.), ἐπὶ τῆς ἐπανόδου ἐκ Τροίας εἰς τὴν
Καρίαν πλανηθεὶς, ἔκτισεν ἐκεῖ τὰς πόλεις
Σύριον καὶ Λύδασσον.

Ποδάργη, μία τῶν Ἀρπυιῶν, μήτηρ
ἐκ τοῦ Ζεφύρου, τῶν ἀθανάτων ἵππων τοῦ
Ἀχιλλεύως (Ὀμ. Ἰλ. II. 149).

ἵνα περιστείλωσι τὰς φιλοδόξους τάσεις τοῦ
δήμου (Πλούτ. Θεμιστ. ΙΗ). Παρὰ τῷ νεω-
τέρῳ βήματι ὑπάρχει ἡ ἐν τῷ βράχῳ λελα-
ξευμένη θέσις, ἐν ᾗ ἦν ἱδρυμένος τὸ ἄγαλμα
τοῦ Ἀγοραίου ἢ Ὑπάτου Διὸς, καὶ πλεῖστα
διατηροῦνται ἔχνη τῶν λαύκων (Αἰσχ. κ.
Τιμάρχ. § 81. — Ἀρστρ. Ἑκκλ. 244. Ἰππ.
799) καὶ οἰκοδομῶν, τῶν ἐκεῖ ἀναφερομέ-
νων, ἴσως λειψάνων τῶν κατοικιῶν τῶν φρου-
ρῶν τοῦ μέρους τούτου τοῦ τείχους τοῦ ἄστεος
καὶ τῶν μακρῶν τειχῶν.

Πνυταγόρας, βασιλεὺς τῆς νήσου
Κύπρου (Ἀρριαν.).

Ποδαλείριος, υἱὸς τοῦ Ἀσκληπιοῦ,
ἀδελφὸς τοῦ Μαχάονος, βασιλεὺς τῆς Τρί-
κης ἐν Θεσσαλίᾳ, εἰς τῶν μνηστήρων τῆς
Ἑλένης, πρὸ τῆς Τροίας ἀνδρείος πολέμι-
στῆς καὶ ἔμπειρος ἰατρὸς (Ὀμ. Ἰλ. Β. 732).

Πόδαργος, ὄνομα ἐνὸς τῶν ἵππων
τοῦ Ἑκτορος. Ὀμοίως τοῦ Μενελάου (Ὀμ.
Ἰλ. Θ. 185).

Ποδάρακη, μία τῶν Δαναίδων (Ἀπλδ.
Β. 1, 4).

Ποδάρακης, 1) τὸ ἀρχαιότερον ὄνομα
τοῦ Πριάμου, βασιλέως τῆς Τροίας (Ἀπλδ.
Β. 6, 4). — 2) Υἱὸς τοῦ Ἰφίκλου, ἡγεμὼν
τῶν ἐκ Φυλάκης Θεσσαλῶν πρὸ τῆς Τροίας
(Ὀμ. Ἰλ. Β. 704).

Πόδειον, ποθεῖον ἢ πόδιον, τὸ ἐν-
δύον τὸν πόδα μέχρι τῆς κνήμης (ἡ κάλτσα).

Ποδῆρης χιτῶν, ὁ κατερχόμενος
μέχρι τῶν ποδῶν, δι' ἀμφότερα τὰ πόδια.
Ἰδίως διὰ τοὺς ἄνδρας ἦν ἐνδυμα τῶν Ἀ-
σιανῶν, ὁ παραδεχθέντες ἔφερον καὶ οἱ Ἰω-
νες τῆς Ἀσίας. Παρ' αὐτῶν εἰσήχθη καὶ
παρ' Ἀθηναίους ἀπὸ Θησέως, καὶ διετηρήθη

μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Περικλέους. Εἶχε δὲ τὰς χειρίδας μακράς, καὶ εἴτε εὐρείας καὶ ἡνευγμέναις, εἴτε κατερχομένας στενάς μέχρι τοῦ καρπού. Οἱ Ῥωμαῖοι οὐδέποτε τὸν παραδέχονταν, θεωροῦντες αὐτὸν ἀνάξιον ἑαυτῶν.

Ἀγάλμα Εὐκλείδους
"Εὐκλείδους"

Πόδης, υἱὸς τοῦ Ἡετίωνος, ἀνδρεῖος Τρῶς, φίλος τοῦ Ἑκτορος, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Μενελάου εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Πατρόκλου μάχην (Ὀμ. Ἰλ. Ρ, 575).

Ποδοκάκη, ἴδ. Ποδοστράδη.

Ποδονεπτήρ ἡ ποδονεπτήρ, λέκάνη εἰς ἣν ἐπλυνον τοὺς πόδας. Ἡ εἰκὼν ἐκ τοιχογραφίας τῆς Πομπηίας, παριστάσσης

τὸν Ἑρωτα ἐτοιμάζοντα τὸ λουτρὸν τῶν ποδῶν διὰ τὸν Ἀδωνιν. Ἐπὶ ἐλληνικοῦ ἀναγλύφου ἡ γράα τροφῆς πλύνει εἰς ὁμοίον τοὺς πόδας τοῦ Ὀδυσσεύς.

Ποδοστράδη, ποδοκάκη ἡ ποδοκάρα, τὸ καὶ ἄλλως ξύλον λεγόμενον, μηχανήμα ἐκ ξύλου ἰδίως σμιλακίνου (Πολδ. Ε, 32), ἐν ᾧ ἐνεκλείοντο οἱ πόδες τῶν ἀλυσσοδέτων, ἡ ἐστρεβλύνοντο οἱ τῶν βασιζομένων, ἡ συναλαμβάνοντο τὰ ἀγρευόμενα ζῷα, προσέτι χρησιμεῖον καὶ ὡς χειρουργικὸν ἐργαλεῖον πρὸς ἐπανάρθωσιν τῶν στρεβλωθέντων ποδῶν (Ἀρκρ.—Μ. Ἑτυμ. λ.).

Ποδούκη, πόλις μεσόγειος τῆς Ταυροβάνης, νήσου τῆς Ἰνδικῆς (Πτλμ.).

Ποδωκεῖη. Οὕτω καλεῖ τὸν ὁρόμον δὲ Σιμωνίδης, χαρακτηρίζων αὐτὸν ὡς μέρος τοῦ Πεντάθλου. Ἰδ. Γυμνάσιον 5.

Ποῖας, εἰς τῶν Ἀργοναυτῶν, ἐγγονος τοῦ Ἰφίκλου, υἱὸς τοῦ Φυλάκου, ἡ τοῦ Θαυμάκου, πατὴρ τοῦ Φιλοκτῆτου (Πινδ.—Ἀπλδ. Α, 7, 6).

Ποικίλη στοά, ἐν τῇ πόλει τῶν Ἀθηναίων, εἰς τὴν ἀγορὰν (Αἰσχ. κ. Κτησ. Σ. 136) παρὰ τὸ μέρος ἐνθα ἴστανται οἱ μεγάλοι Ἑρμαῖ ἀνατολικῶς τοῦ λόφου τοῦ Θησείου (Ἰδ. Ῥαγκ. Τοπογρ. Ἀθ. Ἀπαντα ἸΗ, Σλ. 57). Κατ' ἀρχαῖς ὠνομάζετο Πεισιανάκτιος, ἐκ τοῦ ἀνεγείραντος αὐτὴν Πεισιάναντος, τοῦ γαμβροῦ τοῦ Κίμωνος. Τὴν νέαν δ' ἐπωνυμίαν ἔλαβε διότι ἐκοσμήθη διὰ ζωγραφικῶν μεγαλουργημάτων τοῦ Πολυγνώτου, τοῦ Μίλωνος καὶ τοῦ Παναίνου (Παυσ. Α, 15, Ε, 11.—Πλούτ. Κίμ. Δ.—ΡΙ. ΧΧΧV, 35). Ἐν αὐτῇ ἐκρέμαντο ἀσπίδες, λάφυρα τῶν ἐπισημοτέρων νικῶν τῶν Ἀθηναίων, καὶ πρὸ τῆς εἰσόδου ἴστατο τὸ ἄγαλμα τοῦ Σόλωνος. Ἐντὸς αὐτῆς ἐδίδασκεν ὁ Ζήνων, ἐξ οὗ καὶ ἡ φιλοσοφία αὐτοῦ Στωϊκὴ ἐπεκλήθη.

Ποιμανδρεία, ἡ μετὰ ταῦτα Τάναγρα μετονομασθεῖσα πόλις ἐν Βοιωτίᾳ (Λκφρ.).

Ποινή. Τὰ ποινικὰ δικαστήρια ἐν Ἀθῆναις ἦσαν ὁ Ἀρεῖος Πάγος διὰ τὰ ἐκ προνοίας φονικά, καὶ οἱ ἐφέται, διὰ τὰς λοιπὰς περιστάσεις τοῦ φόνου. Ἐπεβάλλοντο δ' αἱ ποιναὶ ἀναλόγως τοῦ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, οὐχὶ ὑπὸ τῶν διαδίκων, γινομένου χαρακτηρισμοῦ τοῦ ἐγκλήματος, καὶ δὲν ἀπεφασίζοντο αὐθαίρως ὑπὸ τῶν δικαστῶν, ἀλλ' ἦσαν ῥητῶς ὀρισμένοι ὑπὸ τοῦ νόμου. Ἦσαν δὲ αὐταὶ ὁ θάνατος καὶ ἡ κατὰ τὸ μᾶλλον ἡ ἥττον μακρὰ φυγὴ, μετὰ ἡ ἄνευ ἀτιμίας καὶ δημεύσεως.

Ποίνηνον, ὅρος, παρέκτασις τῶν Ἀλπειῶν ἐν τῇ Ἀνω Ἰταλίᾳ (Στρβ.).

Πόλα, πόλις ἀρχαιοτάτη ἐπὶ τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης, κατὰ τὰ νότια τῆς Ἰστρίας, ἐντὸς κόλπου σχηματιζομένου ὑπὸ ἀκρωτηρίου, δραστηρίας ἐμπορικῆς σχέσεις διατηροῦσα μετὰ τῆς Ἰλλυρίας. Εἰς τὴν

νῦν πόλιν, τὸ αὐτὸ ὄνομα ἔχουσαν, σώζονται ἐπίσημα ἐρείπια ἀμφιθεάτρου, θριαμβευτικῆς ἀψίδος καὶ πολλῶν ναῶν (Στρ. Ε, 216. — Mel. II, 3, 13).

Πολέμαρχος, 1) ἐν Ἀθῆναις εἰς τῶν ἐννέα ἀρχόντων, ὁ τῶν στρατιωτικῶν ἐπιμελητῆς, καὶ κατ' ἀρχὰς τὰς στρατιωτικὰς δίκας εἰσάγων εἰς τὰ δικαστήρια ἐπειτα δὲ, ἀφ' οὗ, ἀπὸ τῶν Περσικῶν, ἠῤῥησε τῶν στρατηγῶν ἡ δικαιοδοσία, ὁ πολέμαρχος περιωρίσθη εἰς τ' ἀφορῶντα τὰς σχέσεις τῶν ξένων καὶ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τῶν δικῶν αὐτῶν, διότι κατὰ τὰς παναρχαίους ἰδέας, οἱ ξένοι ἐπαυτίζοντο τοῖς ἐγχθροῖς (Πλούτ. Σόλ. III. — Ἀνδρ. π. Μυστ. 38). Διετήρησε δὲ, φαίνεται, ὁ πολέμαρχος, ὡς πρὸς τὰ στρατιωτικά, μόνον τὸ καθῆκον τοῦ μεριμνᾶν περὶ τῆς ταφῆς τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων (Πολδ. H, 91. — ΛΞ. Ρτρ. 290) καὶ περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν υἱῶν αὐτῶν (Σχλ. Δημ. II, 172). Τὸ δ' ἀρχεῖον αὐτοῦ ἦν εἰς τὸ Λύκειον. — 2) Ἐν Σπάρτῃ ὁ στρατιωτικὸς ἀρχηγὸς τῆς Μόρας, σύμβουλος τοῦ βασιλέως καὶ ὁμόσκηνος αὐτοῦ ἐν ταῖς ἐκστρατείαις (Θουκ. Ε, 12. — Ξνφ. Λακ. Πλτ. ΙΑ, 6. — 3) Οἱ ἀνώτατοι στρατιωτικοὶ ἀρχόντες ἐν Βοιωτίᾳ. — 4) Ἐν τῷ Αἰτωλικῷ δεσμῷ ὁ ὑπέρτατος στρατιωτικὸς ἀρχὼν ἐκάστης πόλεως (Πολδ. Δ, 18, 2).

Πολεροκράτης, υἱὸς τοῦ Μαχάονος, ἐπίσημος ἰατρός, εἰς ὃν οἱ Θυρεᾶται ἐν Ἀργολίδι ἤγειραν ναὸν καὶ ἀπέδωκαν θείας τιμᾶς, διότι τοὺς ἀπήλλαξεν ἐπιδημίας (Παυσ. Β).

Πολέμων, 1) υἱὸς τοῦ Ἀνδρομένους, ὑποπτός γενόμενος ὅτι μετὰ τριῶν ἀδελφῶν του μετέσχε τῆς κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου συνωμοσίας τοῦ Φιλώτα, ἐσώθη διὰ φυγῆς· ἀλλ' ἐπανήλθεν ὅτε ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἀμύντας ἐδικαιολόγησεν ἑαυτὸν καὶ τοὺς λοιποὺς ἀδελφούς. Μετὰ ταῦτα κατετάχθη εἰς τὴν μερίδα τοῦ Περδίκκα, καὶ συνελήφθη μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀττάλου (Ἀρρ. Γ, 27). — 2)

Υἱὸς Θηραμένους, Μακεδῶν, ναύαρχος τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐν Αἰγύπτῳ. — 3) Μακεδῶν, υἱὸς Μεγακλέους, ὑπὸ τὸν Ἀλεξάνδρον φρούραρχος τοῦ Πηλουσίου (Ἀρρ. Γ, 5). — 4) Πολέμων ὁ Περιγηγῆτης, ἐν Τρωάδι γεννηθεὶς, ἐπολιτογραφῆθη εἰς Ἀθήνας ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Ἐπιφανοῦς (200 π. Χ.). Περιγηγῆθη δὲ πολλαχοῦ πρὸς ἐπισκεψὶν δημοσίων καταστημάτων καὶ μνημείων, συλλογὴν ἐγγωρίων παραδόσεων, περιγραφὴν καλλιτεχνημάτων, ἐρμηνείαν ἐπιγραφῶν, ὥς ἰδίως μετὰ πλείστου ζήλου συνέλεγε, ἀντέγραφε καὶ ἐξήγει, δι' ὃ καὶ στήλοσκόπος ἐπωνομάσθη. Ἐν ἄλλοις περιέγραψε τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν, τὰ Προπύλαια, τὰ μνημεῖα ἐπὶ τῆς πρὸς Ἐλευσίνα ὁδοῦ, τοὺς Δελφοὺς, τὴν Ὀλυμπίαν, κτλ. Ἀλλ' ἐκ τούτων σώζονται τεμάχια μόνον, 103 ἐν ὅλοις (Συλλ. Preller). Ἀλλαχοῦ ἐπροσπάθησε νὰ ἐπανορθώσῃ καὶ συμπληρώσῃ τὰς γνώμας ἀνδρῶν ἐπισήμων. Ἐγραψε καὶ πολυμαθεστάτας ἐπιστολάς πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἀφορώσας. Καὶ ἄλλα του δὲ συγγράμματα εἰς ποικίλα περιστρέφοντο ἀντικείμενα. Οἱ μεταγενέστεροι αὐτοῦ συγγραφεῖς πολλὰ ἠρύσθησαν ἐξ αὐτοῦ, ἰδίως ὁ Ἀθήναιος. — 5) Βασιλεὺς μικροῦ τινος κράτους ἐν τῇ Ποντικῇ, ὁ (Πόντος τοῦ Πολέμωνι ακόν) ἔλαβε παρὰ τοῦ Ἀντωνίου δι' ὃς εἶχεν ἀναθεῖξαι αὐτῷ ὑπηρεσίας. Πολέμης δὲ, κατὰ διαταγὴν τοῦ Ἀγρίππα, ἀντίπαλόν τινα ὅτε ἀντεποιεῖτο τὸν θρόνον τοῦ Πόντου, ἔλαβε καὶ τοῦτον, τῷ 37 π. Χ. μετ' οὗ πολὺ καὶ τὴν μικρὰν Ἀρμενίαν, καὶ τέλος, τῷ 14, καὶ τὸ κράτος τοῦ Βοσπόρου· ἀπέθανε δ' ἐν μάχῃ μετὰ ἑτέρα 15 ἔτη. Τὸν διεδέχθη δ' ἡ γυνὴ του Πυθοδώρις, μέχρι τοῦ 38 μ. Χ. καὶ ταύτης ὁ υἱὸς Πολέμων Β', ἀνὴρ ἀδρανὴς, ἀναγκασθεὶς ἐπὶ Κλαυδίου ν' ἀποστῇ (τῷ 41 μ. Χ.) πρῶτον τοῦ Βοσπόρου καὶ ἔπειτα καὶ τοῦ Πόντου. Τρία ἐπιγράμματα ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἀνθολογίᾳ ἦσαν ἔργα ἐνὸς τῶν δύο τούτων

βασιλείων. — 6) Π. ὁ σοφιστής, ἐκ Λαοδικείας, γεννηθεὶς τῷ 97, ἀποθανὼν τῷ 153 μ. Χ. διέμενεν εἰς τὰ γράμματα ἐπιδιδόμενος, ἐν Σμύρῃ, καὶ ἐτιμᾶτο ὑπὸ τοῦ Τραϊανοῦ καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ, μεταβάς καὶ εἰς τὴν Ῥώμην πολλάκις. Πάσχων ἐκ ποδalgίας, ἐνεταφιάσθη ζῶν, εἰς ἡλικίαν 56 ἐτῶν. Ἡ εὐγλωττία του ἦν θερμῇ, καὶ πρὸ πάντων ἐθαυμάζοντο οἱ αὐτοσχέδιοι λόγοι του. Διειρηθήσαν δ' αὐτοῦ δύο ἐπιτάφιοι δημηγορίαι ἐπὶ Μαραθωνομάχων. — 7) Π. Ὁ φυσιογνωμιστής, οὗ σώζεται τὸ «φυσιογνωμικὸν ἐγγεγρίδιον» (Franz, *scripsi. physiogn. vell.*), πιθανῶς τοῦ ἄλλου μεταγενέστερος. — 8) Π. ὁ φιλόσοφος, Ἀθηναῖος, μαθητὴς τοῦ Ξενοκράτους, διδάσκαλος τοῦ Ζήνωνος, ἀπὸ βίου ἐκδεδιγημένου διὰ μιᾶς μετὰ πλείστου ζήλου πρὸς τὴν φιλοσοφίαν στραφεὶς (Mor. Sat. II, 3, 253). — 9) Ἐτερος ὁμώνυμος φιλόσοφος, ἐκείνου νεώτερος. — 10) Εἰς γραμματικὸς ἐξ Ἀλεξανδρείας. — 11) Εἰς ζωγράφος αὐτόθεν (Pl. XXXV, 40, 43).

Πολεμώνων, πόλις ἐν τῷ Πόντῳ, ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ βασιλέως Πολέμωνος (ἴδ.), μεταξὺ Ἀμίσου καὶ Φαρμακείας, εἰς τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας πόλεως Σίδης. Ἐξ αὐτῆς, διατηρούσης ἐτι τὸ ἀρχαῖον ὄνομα, ἐκαλεῖτο πᾶς ὁ μεσαῖος Πόντος Πολεμωνικός.

Πολέαγρος, Ἀθηναῖος, ὅστις λέγεται αὐτοκτονήσας διότι ἐχλευάσθη ἀπὸ σκηνῆς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους (Αἰλ. π. i. E, 8).

Πολίαρχος, Ἀθηναῖος διαβόητος ἐπὶ ἀδρότητι βίου καὶ ἡδυπαθείᾳ (Αἰλ. π. i. H, 4).

Πολιάς, ἐπίθετον τῆς Ἀθηνᾶς, ὡς ἐφόρου τῶν πόλεων. Ὑπ' αὐτὸ ἐλατρεύετο ἐν Ἀθῆναις, ἔχουσα ναὸν ἐν τῇ Ἀκροπόλει, τὸ ἄλλως Ἐρεχθεῖον, καὶ ἐν Τροιζηνί καὶ ἐν Ἐρυθραῖς (Παυσ. A, 16, Z, 5, H, 47).

Πολιεὺς, ἐπίθετον τοῦ Διὸς ὡς προστάτου τῶν πόλεων, πανηγυριζομένου εἰς τὴν ἑορτὴν τὰ Διπύλεια ἢ Διπόλεια.

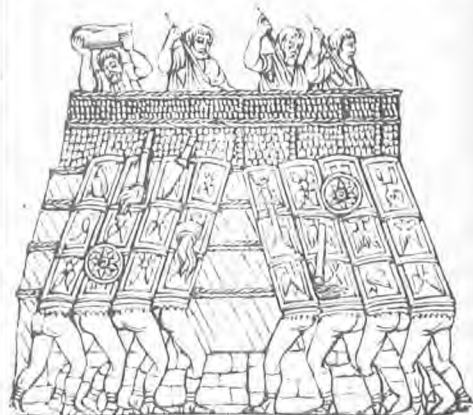
Πολιορκητής, ἴδ. Δ η μ ῆ τ ρ ι ο ς.

Πολιορκία. Ἐν τῇ Ἰλιάδι διειρηθή-

θη ἐπὶ τὸ ἀκριβέστατον ἢ παράστασις τῆς ἐπὶ τῶν ἡρώων χρόνων πολιορκίας. Οἱ πολιορκοῦντες ἐστρατοπέδευον πρὸ τῆς πόλεως, οἱ δὲ πολιορκούμενοι ἐξήρχοντο ἀπὸ πρυίας καὶ συνήπτον μεμονωμένας μάχας μετὰ μείζονος ἢ ἐλάσσονος ἐπιτυχίας, τὸ δ' ἐσπέρας ἀπεσύροντο εἰς τὰ τεῖχη των πάλιν. Δέκα ὅλα ἔτη ἐκάθητο πᾶς ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς πρὸ τῆς Τροίας, καὶ μόνον διὰ τοῦ στρατηγήματος τοῦ Δουρίου ἵππου κατέκτησεν αὐτὴν τέλος πάντων. Πολιορκητικῆς δὲ τέχνης οὐδ' ἔχνος φαίνεται κατὰ πᾶν τὸ διάστημα. Μέχρι τῶν Περσικῶν, αἱ μείζονες πόλεις τῆς Ἑλλάδος εἶχον μόνον ὄχυράς ἀκροπόλεις, ὧν ἡ κατὰκτησις κατωρθοῦτο διὰ δόλου, προσδοσίας ἢ κατατροπώσεως τῆς φρουρᾶς. Ἀπ' ἐκείνων δὲ τῶν χρόνων περιτελείσαν πρῶτον οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πόλιν των (Nep. Thein. VI), καὶ ἔκτοτε, κατὰ τὸ παράδειγμα αὐτῶν, καὶ αἱ ἄλλαι Ἑλληνικαὶ πόλεις, πλην τῆς Σπάρτης. Ἐν τοῖς ἔκτοτε ἐπελθοῦσιν ἐμφυλίσις πολέμοις ἔπρεπε λοιπὸν ἡ κατὰκτησις τῶν ὄχυρῶν τούτων θέσεων νὰ θεωρῇται ὡς τῆς πρώτης σπουδαιότητος. Ἀλλ' οἱ πολιορκηταὶ ἀπῆρχοντο συνήθως τὸν χειμῶνα εἰς τὰ ἴδια, ἢ δὲ πολιορκητικὴ τέχνη ἦν ἐτι εἰς τὰ σπάργανά της διὰ τοῦτο τοιαῦτα κατακτήσεις ἦσαν σπανιώταται, καὶ αὐτὰς τὰς Ἀθῆνας κατέβαλεν ὁ λοιμὸς κυρίως καὶ ἡ προσδοσία, οὐχὶ τῶν ἀντιπάλων αὐτῶν ἡ πολεμικὴ ἐμπειρία. Μόνον μικραὶ πόλεις ἠναγκάζοντο ἐνίοτε ὑπὸ τῶν πολιορκούντων νὰ παραδοῶσιν, ὡς αἱ Πλαταιαὶ ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου (Θουκ. B, 71, Γ, 20 ἐπ.). Ἐκεῖ δὲ ἤδη βλεπομένη διαφόρους μεθόδους προσβολῆς καὶ ἀμύνης ἐφαρμοζόμενας (Θουκ. B, 76, ἐπ.). Ἀπέναντι τοῦ τείχους τῆς πόλεως οἱ πολιορκηταὶ ἐγείρουσιν ἄλλο τεῖχος, ἵνα ἀπ' αὐτοῦ πολεμῶσιν ἐξ ἴσου ὕψους· οἱ δὲ πολιορκούμενοι ὑποσκάπτουσιν αὐτὸ, καὶ προσέτι κτίζουσιν ἕτερον τεῖ-

χος ἐνδότερον εἰς τὴν πόλιν τῶν, πρὸς νέαν ἀντίστασιν ἂν τὸ ἔξω ἤθελεν ἀλωθῇ. Προσέτι οἱ Πελοποννήσιοι ἔφερον καὶ μηχανὰς κατὰ τῶν τειχῶν, τοὺς κριτοὺς λεγομένους ἄλλ' οἱ Πλαταιεῖς συνέλαβαν τὰ ἐμβόλα τῶν μηχανῶν διὰ σχοινίων, ἢ τα ἔθραυνον ρίπτοντες δοκοὺς ἐπ' αὐτά. Προσέτι δ' οἱ πολιορκηταὶ καὶ τὰ ὑδραγωγεῖα ἀναζητοῦντες κατέστρεφον, ἵνα στερεώσιν ὕδατος τὴν πολιορκουμένην πόλιν (Θουκ. Στ. 100). καὶ τὰ τεῖχη τοῦ φρουρίου ὑπώρυττον, ἄνωθεν καλυπτόμενοι ὑπὸ τεχνητῆς στέγης, ἥτις χελώνη διορυκτὶς ἐκαλεῖτο. Δημήτριος δ' ὁ Πολιορκητὴς ἐποίησε καὶ μετεχειρίσθη ἐντελεστέραν μηχανὴν πολιορκητικὴν, τὴν ἣν ἐκάλειεν ἐλέπολιν. — Κυρίως ὁμῶς τὰ τῆς πολιορκίας προήγαγον καὶ ἐτελειοποίησαν οἱ Ῥωμαῖοι. Καὶ αὐτοὶ κατ' ἀρχὰς εἶχον τὸ αὐτὸ μετὰ τοῦ ἀρχαίου τῶν Ἑλλήνων συστήματος, καὶ τὸ πρῶτον τῷ 404 π. Χ., εἰς τὴν πολιορκίαν τῶν Βαίων, ἐπέισθησαν, μετὰ μακρὰν ἀντίστασιν, νὰ διαχειμῶσιν πρὸ τῆς ἀποκεκλεισμένης πόλεως (Liv. V, 1—23), ἀλλ' ὀχυρωθέντες καὶ αὐτοὶ διὰ περιτειχίσματος κατ' ἐξωτερικῶν προσβολῶν τῶν συμμάχων τῶν πολιορκουμένων. Ἐκτοτε καθιερώθη διὰ πάντοτε ἡ τοιαύτη πρόνοια, καὶ ὁ Καῖσαρ ἐπιμελέςτατα ἐφήρμοξε τὸ σύστημα τοῦτο, ἀφ' ἐνὸς μὲν κατ' ἐξωτερικῶν προσβολῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ κατὰ τῆς πόλεως δι' ἐπάλξεων καὶ πύργων, καὶ, ἐνθα ἐνεδέχετο, δι' ὑγρῶν τάφρων ἐνδυναμῶν τοῦ στρατοπέδου τὸ περιτείχισμα (Caes. B. G., VII, 69—75, B. G. III, 43). Ἐναντίον δὲ τούτων τῶν τειχῶν ἐκτιζόν ἄλλα οἱ πολιορκούμενοι, ὥς οἱ Συρακούσιοι κατὰ τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἐξορμῶντες κατηδάριζον ἢ ἐπυρπόλουν τὰ ἔργα τῶν πολιορκητῶν. Ἐνίοτε οἱ πολιορκούμενοι, τὴν πόλιν τῶν διὰ τροφίμων καὶ πάντων τῶν ἀναγκαίων ἐπαρκῶς ἐφοδιάσαντες, ἐπροσπάθουν τὴν περὶ τὴν χώραν νὰ καταστήσωσιν ἔρημον, καὶ δι' ἐξωτερικῶν συμμάχων νὰ κωλύσωσιν τὴν προσέλευσιν πάσης προμη-

θείας εἰς τοὺς πολιορκητάς. Οὗτοι δὲ, ὅταν μάλιστα ἐβλεπον τὰ πολιορκούμενα τεῖχη ἢ οὐχὶ λίαν ὑψηλὰ, ἢ πεπαλαιωμένα καὶ οὐχὶ ἱκανῶς στερεὰ, προσέβαλλον ἢ τὰ ἀδύνατα μέρη αὐτῶν, ἢ τὰς πύλας διὰ μογλῶν, ἢ προσήγον κλίμακας ἵνα τὰ προσαναβῶσι. Τότε οἱ στρατιῶται ὕψουν τὰς ἀσπίδας ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν, ἀποτελοῦντες τὴν λεγομένην χελώνην, ἵνα προφυλαγῶσι κατὰ τῶν ἄ-

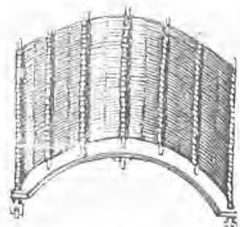
νωθεν ἀκοντίων καὶ βελῶν· ἀλλ' οἱ πολιορκούμενοι κατέρριπτον μεγάλους λίθους καὶ ἄλλα βαρέα σώματα ἵνα τοὺς συντρίψωσι, καὶ κατηκόντιζον τὰς ἀνυπερασπίστους μενοῦσας πλευράς. Οἱ ἀναβαίνοντες εἰς τὴν ἑφοδὸν εἶποντο ἀλλήλοις, ἀποτελοῦντες δύο καὶ τρεῖς ἀλλεπαλλήλους χελώνας· ἄνωθεν δ' ἀπώθοῦτο διὰ κόντων καὶ περονῶν καὶ κατεκρημνίζοντο, κάλαθοι πλήρεις λίθων ἐκινεῖον ἐπ' αὐτῶν, ἢ ἐπεχεῖτο ζέον ὕδωρ ἢ καιομένη πίσσα ἐπ' αὐτούς. Εἰς τὰς μεγάλας καὶ στερεὰς ὀχυράς πόλεις ἐζητεῖτο ἢ ῥῆξις τοῦ τεύχους διὰ τοῦ κριοῦ, ἢ ἡ διόρυξις τῶν θεμελίων αὐτοῦ ὑπὸ τὴν σκέπη τῆς διορυκτὶδος χελώνης, ἥτις ἐπὶ τροχῶν προσήγετο πρὸς τὸ τεῖχος, εἶχε δὲ τὴν ὀροφὴν κατιοῦσαν μέχρι τοῦ ἐδάφους, καὶ αὐτὴν, ὥς καὶ τὰς πλευράς, κεκαλυμμένης δι' ὑγρῶν δερμάτων, δι' ὧν ἐπροφυλάττετο κατὰ τῶν ἄνωθεν σφεδονιζομένων φλογῶν καὶ βαρέων σωμάτων ἢ τάφρους (ὑπορύγματα ἢ

μεταλλεῖα ὑπέσκαπτον ἀπὸ τῆς πολιορκητικῆς γραμμῆς μέχρις ὑπὸ τὸ τεῖχος, ὑπεστήριζον αὐτὸ διὰ ξυλίνων κίωνων, καὶ ἀλείψαντες τοὺς διὰ πίσης ἢ ἄλλης εὐφλέετου ὕλης, τοὺς ἀνῆπτον, καὶ τοὺς ἄφινον νὰ καταπέσωσι μετ' ὀλίγον μόνον των (Πολβ. Ε, 100). Ἐνίστε τὰς σύριγγας ταύτας ἔφερον μέχρις αὐτῆς τῆς πόλεως, καὶ διὰ νυκτὸς ἐλθόντες δι' αὐτῶν, ἤνοιγον τὰς πύλας ἑσώθεν. "Ἄμα δ' οἱ πολιορκούμενοι διεγίνωσκον τὴν πρόθεσιν τῶν πολιορκητῶν, ἰδίως διὰ τῶν σωρευμένων χωμάτων, ἐπροσπάθουν πρὸ παντὸς νὰ ἐννοήσωσι τὴν διεύθυνσιν τῆς διώρυγος· εἰς πολλὰ μέρη παρὰ τὸ τεῖχος, ἢ εἰς τάφρον ἀνορυττομένην ἐντὸς, καὶ αὐτῶν παραλλήλως, βυθίζοντες μετάλλινα πέταλα, ἀσπίδας, κιβώτια, ἀντελαμβάνοντο διὰ τῆς ἀντηχήσεως ποῦ εἰργάζετο ὁ ὑπονομεύς. Τότε δ' ἔπραττον καὶ αὐτοὶ ἐναντίαν ὑπόνομον πρὸς τὰ ἔξω, καὶ ἀπεδίωκον τοὺς ἀπερχομένους ἢ δι' ὑπογείου μάχης, ἢ διὰ καπνοῦ ἢ διὰ σμήνους μελισσῶν ἢ σφηκῶν (Liv. XXIII, 48, XXXVIII, 1). Οἱ πολιορκηταί, ἐπειδὴ τὸ τεῖχος δὲ περιωκοδόμουν ἦν εἰς ἀπόστασιν τινα ἔνεκα τῶν ἐκ τῆς πόλεως τοξευμάτων, ἔφερον ἐξ αὐτοῦ πρὸς τὴν πόλιν εὐρέα καὶ ὑψηλὰ χώματα, ἢ ἐνίστε καὶ ἱκρία, δι' ὧν νὰ φθάνωσιν εἰς ἴσον ὕψος μετὰ τῶν ἀμυνόμενων, νὰ ἐκδιώκωσιν αὐτοὺς ἐκ τῶν τειχῶν, νὰ ἐπιβλέπωσι τὰ ἀμυντικά ἔργα, καὶ νὰ διευκολύνωσι τὰς προσβολὰς τῶν πλησίον κριῶν. Οἱ πολιορκούμενοι ὅμως ἐκρέμων εἰς τὰς ἐπάλξεις ἱστία καὶ δέρματα, παρακωλύοντα τὴν βλέψιν ἐντὸς τῆς πόλεως, καὶ δεχόμενα καὶ ματαιοῦντα τὰ τοξεύματα, ἢ ἔκαιον ἐπὶ τοῦ τεύχους πυρὰς ἐξ ὕλιν αἵτινες παρήγον πολὺν καπνόν, ἢ ἠθῶσαν, διὰ ξύλων ἢ δι' ἐπιτελισίως, τοῦ τεύχους τὸ ὕψος. Ἄλλ' ὅτε ὁ πολιορκητὴς ἐπετύγχανε νὰ ὑπερνικήσῃ τὰς ἀντιστάσεις ταύτας, ἴδρυνε εἰς τὸ πέρας τοῦ χώματος τῶν πύργων, τὴν ἐλεπολιν, πολυώροφον, καὶ ὑπερέκειτο οὕτω τοῦ πέριξ

τειχίσματος τοῦ φρουρίου. Οἱ πολιορκούμενοι ἐπροσπάθουν τότε νὰ πυρπολήσωσι τοὺς πύργους, εἴτε στρατιώτας διὰ σχοινίων καταβιβάζοντες μέχρι τῶν βάσεων αὐτῶν, εἴτε πυρφόρα βέλη (Ἀρρ.^Β, 18, 6) τοξεύοντες διὰ τῆς χειρὸς ἢ διὰ τόξων καὶ ἄλλων μηχανῶν. Τὰ μικρότερα τῶν βελῶν εἶχον τὸ πῦρ μεταξὺ τῆς ράβδου καὶ τῆς αἰχμῆς, ἐντὸς μικρᾶς σιδηρᾶς διατρήτου σφαίρας, καὶ ἡ ἐμπρηστικὴ αὐτῶν ὕλη λέγεται οὕσα τοιαύτη, ὥστε μόνον δι' ἄμμου ἐσβεῖτο (Amm. Marc. XXIII, 4)· τὰ δὲ πολὺ μείζονα εἶχον περὶ τὴν βάσιν τριποδιαίας τὸ μήκος αἰχμῆς, περιτετυλιγμένα καϊόμενα ἔρια, ἐμβεβαμμένα εἰς ἔλαιον, θεῖον, πίσσαν, κτλ., καὶ ἐσφενδονίζοντο δι' ἀσθενῶν μηχανῶν, ἵνα μὴ ὁ ἀήρ σβῇ τὴν φλόγα ἐπὶ τῆς ριπῆς. Τοὺς πύργους ὅμως κατὰ τῶν τοιούτων ἐμπύρων τοξευμάτων ἐνέδρουν οἱ προσεγγύλλοντες δι' ὕδρων, εἰς ὅσους ἐμβεβαμμένοι δερμάτων, καὶ τότε εἰς τοὺς πολιορκουμένους ἄλλο δὲν ἔμενεν ἢ νὰ ὑπονομεύωσι τὰ χώματα ἵνα μετὰ τῶν πύργων ὁμοῦ καταρρεύωσι. — Νέαν ἀνάπτυξιν ἔλαβεν ἡ πολιορκητικὴ ἀπὸ τοῦ 400 π. Χ. Τότε Διονύσιος, ὁ τύραννος τῶν Συρακουσῶν μεγάλας ἐπιχειρήσας παρασκευὰς διὰ τὸν κατὰ τῶν Καρχηδονίων πόλεμον, μετεκατέσχετο πανταγῶθεν πάντας τοὺς ἐπισημοτάτους τεχνονόστους ἵνα νέα ἐφεύρωσι πολεμικὰ μηχανήματα, ἅτινα ἔκτοτε ἤρξαντο βαθμηδὸν ἐφαρμοζόμενα καὶ τελειοποιούμενα, τά τε ἐπιθετικὰ καὶ τὰ ἀμυντικά, μάλιστα ἐπὶ τῶν μεγάλων τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐκστρατειῶν, συμπληρωθέντα ἔπειτα ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων. Τὰ λιθόκτιστα τεῖχη ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀντικατέστησαν τὰ μετὰ παρεντιθεμένου χώματος. Οὕτως ἐκτίζοντο δύο παράλληλοι λίθινοι περίβολοι, εἰς ἀπόστασιν 20' περίπου ἀπ' ἀλλήλων, καὶ τὸ μεταξὺ ἐπληροῦτο διὰ χώματος. Ἦν δ' ὁ πρὸς τὰ ἔξω ὑψηλότερος τοῦ ἐντὸς, συνήθως 30' (ὁ τῆς Καρχηδόνης 45', Ἀππ.^{κν}. Η, 95), ὥστε ἡ ἄνω ἐπιφά-

νεια ἦν προσκλινῆς πρὸς τὴν πόλιν καὶ εὐ-
 κολος εἰς ἀνάθασιν· εἶχε δὲ πλάτος ἰκανὸν
 ἵνα παρατάττονται ἐπ' αὐτῆς οἱ πρόμαχοι
 καὶ αἱ μηχαναί. Καὶ ἂν δ' ὑπὸ τῶν κριῶν
 διερρήγνυτο τὸ ἔξω τεῖχος, τὸ ὀπίσω αὐτοῦ
 χῶμα ἀντείχε καὶ παρεκώλυε τὴν ἐφοδον.
 Τὸ περίγραμμα τοῦ τεύχους ἦν γωνιαῖον,
 πρὸς πολλὰχόθεν διασταύρωνσιν τῶν τοξευ-
 μάτων κατὰ τῶν ἐπιτιθεμένων· εἰς ἀποστά-
 σεis δὲ 150—300', τὰς τῆς συνήθους βολῆς
 τοῦ τόξου, ψεκδομοῦντο, μάλιστα εἰς τὰς
 προσεχούσας γωνίας, πύργοι λιθόκτιστοι ἰσχυ-
 ροί, ἱκανοὶ ν' ἀντέχουσιν εἰς τὰς προσβολὰς
 τῶν κριῶν, καὶ νὰ φέρωσι τὰ μέγιστα βάρη
 τῶν καταπελτικῶν μηχανῶν. Ἐνιαχοῦ ἀπὸ
 τῶν αὐτῶν ἀρχαιοτέρων μάλιστα χρόνων,
 καὶ κυκλικοὶ πύργοι· ἄλλα τούτους, οὐχ
 ἥττον καταλλήλους διὰ τὴν υπεράσπισιν
 τοῦ πρὸ αὐτῶν πεδίου καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς
 μετατειχίων, ἀντικατέστησαν ἐν τοῖς ἔπειτα
 χρόνοις οἱ γωνιαῖοι, παρὰ ταῖς πύλαις μάλ-
 ιστα πεντάγωνοι καὶ ἑξαγώνοι, ὡς κατάλ-
 ληλοι διὰ τὰς πολλὰς τῶν βελῶν διασταυ-
 ρώσεις. Εἰς τούτων τὰ πλευρὰ ἠνοίγοντο
 θυρίδες διὰ τοὺς τοξότας, καὶ εἶτα καὶ
 μείζονες διὰ τὰς μηχανὰς, ἔχουσαι ἄνωθεν
 καλύμματα κατὰ τῶν ἐξωθεν βελῶν. Τὰς
 πύλας ἐνέδουν ἔξωθεν διὰ σιδηρῶν ἐλασμά-
 των, εἰς προφύλαξιν κατὰ πυρφόρων βολῶν,
 καὶ προσέτι τὰς κατέβρεχον ἄνωθεν δι' ὀπῶν.
 Παρ' αὐταῖς δ' ἡγείροντο ἰσχυροὶ πύργοι,
 παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις εἰς πρὸς τὰ δεξιὰ
 τῶν εἰσιόντι, θιότι ἐκεῖνο ἦν τὸ τριωτὸν μέρος
 τοῦ προσβάλλοντος, τῆς ἀσπίδος καλυπτού-
 σης τὸ ἀριστερόν. Τοιοῦτος ἦν καὶ εἰς τὴν
 Ἀκρόπολιν, ἡ προέχουσα βάσις τοῦ ναοῦ τῆς
 Νίκης, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Τύρινθα. Ἐν ἔπει-
 τα δὲ χρόνοις εἶχον πρὸ τῶν πυλῶν πολλὰ-
 κίς καὶ προτειχίσματα, ἵνα, ἂν μετ' ἐξοδον
 ἀποτυχοῦσαν κατεδίωκον τοὺς ἐκδραμόντας
 οἱ πολιορκηταί, μὴ δύνωνται νὰ εἰσχωρήσω-
 σιν ὁμοῦ μετ' αὐτῶν εἰς τὴν πόλιν. Διὰ
 τοῦτο καὶ ὑπὲρ τὴν πύλην ἐκρέματο καταρ-

ράκι της, ἥτοι σιδηροῦν τι παραπέτασμα
 κρεμάμενον ἐξ ἀλύσεων, ὃ διὰ μιᾶς κατερ-
 ρίπτετο ἐπὶ τοὺς προσβάλλοντας, καὶ συγχρό-
 νως παρεκώλυε τὴν υποχώρησιν τῶν ἤδη εἰς
 τὴν πόλιν ἐμπесόντων. Ἴνα δ' ἀμέσως ἀπὸ
 ἀρχῆς παρακωλύωνται καὶ δυσχεραίνωνται
 αἱ ἐπιχειρήσεις τῶν πολιορκητῶν, οἱ πολιορ-
 κούμενοι προλαμβάνοντες ἡγείρον πρὸ τῆς
 πόλεως χαρακώσεις καὶ προτειχί-
 σματα, περιέχοντα μακρὰς βολῆς μηχαν-
 νὰς, καὶ πρὸς τὴν περὶ τὰ τεῖχη τῆς πόλεως
 ἑκτασίς διεσκευάζετο οὕτως, ὥστε παντοίως
 νὰ κωλύῃ τὴν πρόδον τῶν πολιορκητῶν,
 καὶ περισκάπτετο τάφος μετὰ περιφραγμά-
 των, καὶ, ὅσάκις ἦν δυνατόν, ἐπληροῦτο
 ὕδατος ἵνα μὴ εὐκόλως υπερδαίνηται οὐδ'
 υποσκάπτηται. — Οἱ πολιορκηταὶ ἔπρεπε καὶ
 αὐτοὶ νὰ ἔχωσι τρόπους πρὸς κάλυψιν ἑαυτῶν
 καὶ τῶν μηχανῶν των. Τινὰ τῶν καλυμμά-
 των τούτων ἦσαν ἀπλῶς εὐθεῖς, γωνιαῖοι ἢ
 ἡμικυκλικοὶ τεῖχοι ξύλινοι μετὰ κλάδων ἐνείρ-
 γασμένων, ἐπὶ τριῶν τροχίσκων κινούμενοι,

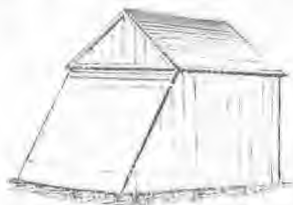

καὶ χρησιμεύοντες εἰς τὸ νὰ προσπίζωσι
 τοὺς κατατοξεύοντας τοὺς φρουροὺς τῶν ἐπάλ-
 ξων, Ἄλλα δ' ἦσαν ὡς ξύλινοι ψιαθόπλε-
 κτοι στοαὶ ἐκ 4-10 στύλων ἐμπηγνυμένων
 εἰς τὸ ἔδαφος, δι' αὐτὰ παρασκευαζόμενοι

8' ὕψος, 7' πλάτος καὶ 16' μήκος ἔχοντα,
 μετὰ ἄλλοτε ἐπιπέδων, ἄλλοτε διπλῶν ὀρο-
 φῶν, ἐνίοτε, κατὰ μεταγενεστέρους χρόνους,

μετακινούμενα ἐπὶ κυλίνδρων ἢ καὶ διὰ τρο-
χῶν. Καὶ ταῦτα περιεκαλύπτοντο δι' ὑγρῶν
θερμάτων. Τὰ διὰ τὰς ὑπὸ γῆν ἐργασίας,
χελῶναι χωστρίδες λεγόμενα, ἦσαν
ταπεινὰ καὶ μακρὰ μετ' ὀροφῆς πλινθοκτί-
στου, πάντοτε διαδρεχομένης καὶ τριγωνι-
κῆς. Ἀπὸ τοῦ ἐμπροσθίου ἀετώματος μέχρη

γῆς ἐξετείνετο γωνιαίως θύρισμα προασπίζον
κατὰ πάσης ἐμπροσθεν αἰφνιδίας προσβολῆς,
χωρὶς νὰ ἐμποδίζῃ τὴν ἐργασίαν. Προυχώ-
ρουν δὲ καὶ ταῦτα ἐπὶ κυλίνδρων. Αἱ δὲ
κριοφόροι χελῶναι, προσωρισμέναι νὰ
σκέπῳσι τοὺς τὰ τεῖχη προσβάλλοντας κριοὺς
καὶ τοὺς ὑπηρετοῦντας αὐτοὺς, εἶχον ἰσχυρὰ
τὰ πλευρὰ καὶ τὴν ὀροφήν, ἥσαν πρὸς τὰ
ἐμπρὸς ἀνοικταὶ ἵνα μὴ παρακωλύωνται τοῦ
κριοῦ αἱ κινήσεις, ἀνωθεν δ' αὐτοῦ εἶχον προ-
σχῆν τινα κατὰ τῶν καταρριπτομένων βε-
λῶν. Ἐνίοτε εἰς τὴν ὀροφήν αὐτῶν ἐπεκά-
θητο καὶ πύργος πολυώροφος, ἔχων ὕδατος
ἀποθήκην εἰς τὸν κατώτατον ὄροφον πρὸς
ἀπόσβεσιν πάσης πυρκαϊᾶς, εἰς δὲ τοὺς ἀνω-
τέρους, τοξότας ἀντιμαχομένους πρὸς τοὺς ἐπὶ
τοῦ φρουρίου. Καὶ τοῦτο τὸ μηχανήμα ἐκί-
νεϊτο ἐπὶ κυλίνδρων· ὅταν δ' ἔφθανεν εἰς τὴν
θέσιν του, ἐστερεοῦτο ἔπειτα διὰ κάλων, ἵνα
μὴ, ἐπὶ τῶν προσβολῶν, ἡ ὑπισθοχώρησις
τοῦ κριοῦ ἐλαττοῖ αὐτοῦ τὴν δύναμιν. Χε-
λῶναι δὲ χωστρίδες ἦσαν αἱ προστα-
τεύουσαι τοὺς πρὸς ἰσοπέδωσιν ἢ πρὸς ὑπό-
ρυξιν σκάπτοντας. — Οἱ πύργοι τῆς προσβο-
λῆς, ἐπειδὴ τὴν οἰκοδομὴν αὐτῶν δὲν ἐπέ-
τρεπον τὰ ὅπλα τῶν πολιορκουμένων, κατε-
σκευάζοντο ἐντὸς τῶν ὀχυρώσεων τῶν πο-
λιορκητῶν, καὶ προσήγοντο συρόμενοι διὰ
σχοινίων (Διόδ. Κ, 48, 91) πολλάκις καὶ

διὰ βοῶν, ἐπὶ 4, 6 ἢ καὶ 8 τροχῶν πρὸς τὰ
τεῖχη. Οὗτοι ἦσαν οἱ κινητοὶ πύργοι, καὶ
τὸ πρῶτον αὐτῶν πρότυπον ἦν ἡ Ἐλ-
πολις τοῦ Δημητρίου, ἔργον Ἐπιμάχου
(Vitr. X, 16, 4), ἡ Διοκλείδου τοῦ Ἀβδη-
ρίτου ('Αθῆν. Ε, 296)· οἱ δὲ φορητοὶ
ἦσαν οἱ εἰς τεμάχια προπαρασκευασμένα φε-
ρόμενοι κατόπιν τῶν στρατῶν, καὶ ἔνθα ἦν
ἀνάγκη συντιθέμενοι, καὶ ἔτοιμοι πρὸς προσ-
βολήν. Ἐνίοτε, ἐν ἔπειτα χρόνοις, πρὸς ἐξα-
πάτησιν τοῦ ἐχθροῦ ὡς πρὸς τὸ ὕψος τοῦ
πύργου, ἵδρουν τοιοῦτους οὐχὶ ὑψηλοὺς ἐπὶ
τῶν προχωμάτων, εἴτα δ' αἰφνης προσέθε-
τον καὶ ἄλλους ὀρόφους, ὧν εἶχον τὸ ὑλικὸν
ἔτοιμον. Τὸ τῶν κινητῶν πύργων, ἀναλόγως
τοῦ ὕψους τοῦ τεύχους καθ' οὗ ἐφέροντο ἢ
τοῦ ἐδάφους ἐφ' οὗ ἴσταντο, διέφερεν ἀπὸ

90-180', καὶ ἀπὸ 10-20 στερῶν ἢ ὀρό-
φων, κοινωνούντων διὰ κλιμάκων, καὶ ἐχόν-
των πρὸς τὰ ἔξω καὶ πάροδον 3' πλάτους μετὰ
πλαγίας κιγκλίδας. Ἀπὸ τῶν ἀνωτέρων δ'
ὀρόφων τοῦ πύργου προέκυπτεν εἰς τὸ ὕψος
τοῦ πολιορκουμένου τεύχους γέφυρα εἰς σχοι-
νίον κρεμασμένη ἢ ἀνωθεν καταβιβαζομένη, ἢ
σαμβύκη ἢ ἐπιβάθρα λεγόμενη, ἢ ἐκ
τοῦ πύργου ὀριζοντίως πρὸς τὰ ἔξω ὠθυμέ-
νη, ἢ ἐξώστρα. Ἀν' ὅμως τὸ ὕψος δὲν εἶχε
καλῶς ἐκτιμηθῇ, καὶ ἡ γέφυρα ἦν χαμηλο-
τέρα τοῦ τεύχους, τότε ἀπετύγγανε τοῦ σκο-
ποῦ του, ἂν δ' ὑψηλοτέρα, ἡδύνατο εὐκόλως
κάτωθεν νὰ πυρποληθῇ. Καὶ ἐκ πλοίων πο-
λιορκούντων φρούρια καὶ ἀνὰ 2 συνδεομένων

κατεβιδάζοντο ἐν τῶν ἰσθῶν εἰς τὰ τεῖχη ὅμοιαι γέφυραι· οἱ δὲ πολιορκούμενοι ἡγωνίζοντο νὰ συντρίβωσιν αὐτάς διὰ βαρέων λίθων, ἢ δι' ἀρπάγων κατεκρήμνιζον τοὺς ἐξ αὐτῶν ὁρμῶντας, ἢ τοῖς ἀφῆρουν τὰς ἀσπίδας ἵνα τοὺς ἐκθέτωσιν εἰς τὰ βέλη των ἄνευ ἀμύνης, ἢ κατέρριπτον δίκτυα κωλύοντα τὰς κινήσεις των (Διόδ. ΙΖ. 42), ἢ ἐσφενδόνιζον κατ' αὐτῶν διέφλεκτον ἄμμον, ἥτις διὰ τῶν ὀπῶν τῶν ὀπλων διερχομένη δριμυτάτους προυξένει πόντους (Διόδ. ΙΕ, 44. — Cunt. IV, 3). Ἐκ τῶν πολιορκητικῶν μηχανῶν οἱ καταπέλται λέγονται ἐφευρέσεως συριακῆς. Τῷ 400 π.Χ., Διονύσιος ὁ τύραννος τῶν Συρακουσῶν, πολεμῶν κατὰ τῶν Καρχηδονίων, συνεκάλεσε παρ' ἑαυτοῦ πάντας τοὺς ἐπιστήμους τεχνίτας, δούς αὐτοῖς ἐντολὴν ὅτι πλείστας τοιαύτας μηχανὰς νὰ ἐπινοήσωσι. Πρὸ πάντων δ' ἀνεπτύχθη ἡ πολιορκητικὴ μηχανικὴ ἐπὶ Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν Πτολεμαίων ἐν Αἰγύπτῳ· ἐπιστημονικῶς, ὡς ἐφαρμογὴ τῆς μαθηματικῆς ἐξεργασθεῖσα. Κατὰ τῶν πολιορκούντων πλοίων μετεχειρίζοντο οἱ πολιορκούμενοι καὶ τὸν κ' ρα κ α ἦ σ ι δ η ρ ᾶ ν χ ε ῖ ρ α, ἐπίνοιαν τοῦ Ἀρχιμήδους (Πολδ. Η, 8), ἥτις ἦν ἰσχυρὸν ἄγκυστρον κρεμάμενον εἰς σιδηρᾶν ἄλυσσιν, καὶ δι' αὐτοῦ, κινουμένου διὰ μηχανῆς συνελάμβανον καὶ ὑφοῦντες ἀνέτρεπον τὸ ὑπὸ τὸ τεῖχος προσωρμισμένον πλοῖον, καὶ τοῦτο ἔτι εὐκολώτερον ἂν τὸ πλοῖον ἦν καὶ διὰ πύργου ἐπιθεβαρημένον. Καὶ εἶδος δὲ γεράνων μετεχειρίζοντο οἱ πολιορκηταί, ἵνα δι' αὐτῶν ὑψῶσι καλὰθους κατεχομένους ὑπὸ στρατιωτῶν, οἵτινες κατεσκόπευον τὰ ἐν τῇ πόλει· ἐπίσης δὲ καὶ οἱ πολιορκούμενοι, ἵνα δι' αὐτῶν σφενδονίζωσι βαρέα σώματα ἐπὶ τοὺς πολιορκητὰς καὶ τὰς μηχανὰς των.

Πόλιος οἶνος, εἶδος οἴνου παρὰ ταῖς Συρακούσαις ἐν Σικελίᾳ, ὑποτιθέμενος ἐπώνυμος ἐπιχωρίου τινὸς ἡγεμόνος (Αἰλ. π. Ι. ΙΒ. 13).

Πόλις (ἡ), κώμη τῆς Ὀζολαίας Λοκρί-

δος, κατοικουμένη ὑπὸ τῶν Ὑαίων (Θουκ. Γ, 101).

Πολιτεία, ἡ πλήρης ἀπόλαυσις τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων. Ἐν Ἀθῆναις ἐχορηγεῖτο ἐνίοτε εἰς ξένους ὡς ἄμοιδή μεγάλων ὑπηρεσιῶν εἰς τὴν πόλιν (Δμοθ. κ. Νεαίρ. 1349), καὶ ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τῶν Ἀθηνῶν κατ' ἐξαιρέσιν καὶ δυσκόλως ἀπενέμετο (Ἀρστ. Γ, 1, 3. — Πλτ. Ἀλκ. ΙΗ). Ἐψηφίζετο δ' ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου εἰς δύο ἐπανειλημμένας συνεδριάσεις διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας καὶ μόνον διὰ ψήφων ὑπὲρ τὰς 6000 κατὰ τὴν δευτέραν συνεδρίαν, ὑποκειμένη καὶ πάλιν ἐπὶ ὅλον ἔτος εἰς τὴν «Παρανόμων γραφήν». Ὁ λαβὼν τὴν πολιτείαν ἐθεωρεῖτο ὡς θεὸς τοῦ δήμου υἱός, καὶ ἐνεγράφετο εἰς φυλὴν τῆς ἐκλογῆς του, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς γένος, καὶ ἡδύνατο νὰ καταλάβῃ πᾶσαν ἀρχὴν πλὴν τῆς τῶν 9 ἀρχόντων, ἥτις πρῶτον εἰς τὰ τέκνα του ἐπετρέπετο. Ἐν μετέπειτα δὲ χρόνοις ἐδαψίλευον οἱ Ἀθηναῖοι ἀφειδῶς τὴν δωρεὰν ταύτην, ἥτις διὰ τοῦτο καὶ ἐπαυσεν ἔχουσα τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς ἄξιαν (Δμοθ. κ. Ἀρπκρ. — Ἀνδκ. π. Ἀποδ. ΚΓ. — Ἰσαί. Συμμχ. 268).

Πολιτεύματα. Ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους, τοῦ ὑπερτάτου πολιτικοῦ φιλοσόφου τῆς ἀρχαιότητος, ὀρίζεται (Πολτ. Γ, 5, 1-4) ἡ πολιτεία ὡς προγενεστέρα τοῦ ἀτόμου, καθ' ὃ φύσει κοινωνικοῦ. Ἐπομένως τὸν σκοπὸν τῆς ὑπάρξεώς του ἐν τῇ πολιτείᾳ μόνον δύναται νὰ ἐπιδιώξῃ ὁ ἄνθρωπος, διότι ἡ πολιτεία ἐστὶν ἡ «κοινωνία τῶν ἐλευθέρων», ἡ πολιτεία μόνη ἐστὶν «αὐτάρκης», καὶ παρέχει εἰς τὰ μέλη αὐτῆς αὐτάρκη τὴν ὑπαρξίν. Ὡς ὅμως ἐκ τῆς πολιτείας ἀρύεται ὁ ἄνθρωπος πᾶσαν τὴν νόμιμον καὶ πολιτικὴν αὐτοῦ ὑπαρξίν, οὕτω καὶ εἰς τὴν πολιτείαν ὀφείλει πᾶσαν αὐτῷ ἐπιβαλλομένην θυσίαν, καὶ ἡ πᾶσα αὐτοῦ ἐνέργεια ἀφορᾷ οὐχὶ ἑαυτὸν ὡς σκοπὸν, ἀλλὰ τὴν δεομένην αὐτῆς πολιτείαν. Τὴν αὐστηρότητα ὅμως τῆς ἀπολύτου ταύτης κυριαρχίας τῆς πολιτείας ἡλάτ-

του παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἡ ἀρχή, ὅτι ὁ πολίτης ἦν ὄργανον τῆς ἐξουσίας, οὐχὶ τῆς αὐτοκρατορίας αὐτῆς, καὶ ὅτι καὶ αὕτη ὑπάγεται εἰς ὅρους μὴ ἐκ τῆς θελήσεως αὐτῆς ἐξαρτωμένους, ἀλλ' αὐτὴν μᾶλλον περιορίζοντας, εἰς τοὺς νόμους (ἴδ. ἄγραφοι νόμοι. Νομοθετικῆς). Εἰ δὲ καὶ εἰς διαφόρους πολιτείας διάφορος ἐστὶ τῶν νόμων ἡ μορφή, καὶ τὸ ἀμετάβολον, ἀλλὰ βέβαιον μένει ὅτι ἡ μόνη θύλησις τῆς ἐξουσίας, εἴτε εἰς ἐνὸς μόνου, εἴτε εἰς ὀλίγων, εἴτε εἰς πάντας τοῦ λαοῦ τὰς χεῖρας ἐναπόκειται αὕτη, δὲν δικαιούται ν' ἀνατρέψῃ τὸν νόμον. Εἰ δὲ που ἡ ἐξουσία ἀντιποιεῖται τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἔχει, κατὰ τὰς Ἑλληνικὰς ἀντιλήψεις, παύει ἡ ἀληθὴς πολιτεία, καὶ ἡ τοιαύτη κατάστασις, ἀδιάφορον τίς κατέχει τὴν ἐξουσίαν, θεωρεῖτο ὡς ἐκνομος πολιτικὴ κατάσταση. — Ἡ ὑπερτάτη ἐξουσία διακλαδεύεται εἰς τὰς διαφόρους αὐτῆς ἐνέργειας, καὶ αἱ διαφέρονται εἶναι καὶ τὰ ὅρια τῶν κλάδων αὐτῆς παράγουσι τὴν διαφορὰν τῶν πολιτευμάτων. Εἰσὶ δ' αἱ κυριώτεραι αὐτῆς ἐνέργειαι ἡ βουλευτική, ἡ διοικητική καὶ ἡ δικαστική. Ἡ κυβερνήσις καθ' ἣν ἡ ὑπερτάτη ἐξουσία, εἰ καὶ ὑπὸ βουλευτικοῦ σώματος περιοριζομένη, ἐγκρίνεται εἰς τὰς χεῖρας ἐνός, ἐστὶν ἡ βασιλεία. Ἡ καταστολή δὲ τῆς βασιλείας ὑπὸ τῶν γενῶν τῶν μετεχόντων τῆς βουλευτικῆς ἐξουσίας, φέρει, καὶ ἔφερεν ἐν ἀρχαιοτάτοις χρόνοις πολλαχού τῆς Ἑλλάδος, τὴν ἀριστοκρατίαν· ταύτης δὲ καταπιεθίσεως, καὶ τῆς ἐξουσίας μεταπεσούσης εἰς τὸ σύνολον τοῦ λαοῦ, προέκυψεν ἡ δημοκρατία. Εἰς τίνα δὲ σχέσιν αἱ τρεῖς ὑποδιαίρεσεις τῆς ἐξουσίας περιήλθον πρὸς ἀλλήλας κατὰ τοὺς τρεῖς τοσούτους τύπους τῆς κυβερνήσεως ὡς καὶ κατὰ τὰς διαφόρους μεταρρυθμίσεις αὐτῶν, ἤτοι τὴν τυραννίδα καὶ βασιλείαν, τὴν ὀλιγαρχίαν καὶ τὴν ἀριστοκρατίαν, δύναται νὰ ἐξηγηθῇ μόνον κατὰ τὴν ἑρμηνείαν ἐκάστης τῶν κατηγοριῶν τούτων τῶν κυβερνήσεων. Ἐν γένει ὅμως οὕδεν τῶν

πολιτευμάτων τούτων σχεδὸν οὐδέποτε ὑφίστατο καθ' ἑαυτὸ ἀμικρῶς ὅλως καὶ καθαρῶς, πολλάκις δ' ἀπαντῶνται μεταβάσεις ἀπὸ τοῦ ἐνός εἰς τὸ ἕτερον, καθ' ὅσον οἷα δῆποτε πολιτικὴ ἐξουσία ἀπόλυτος καὶ ἀπερίοριστος, θεωρεῖτο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὡς σφαλερὰ, καὶ ὡς κυβερνήσεως νομίμου παρεκτροπή. — Κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας ἀπαντᾶται ἐν Ἑλλάδι ἡ βασιλεία· ἡ δὲ κατάχρησις αὐτῆς, ἡ τυραννίς, ἐστὶ χρόνων μεταγενεστέρων, καὶ ἐμφαίνει οὐχὶ τὴν μετάβασιν ἀπὸ τῆς μοναρχίας εἰς τὴν ἀριστοκρατίαν, ἀλλὰ τὴν τῆς ἀριστοκρατίας εἰς τὴν δημοκρατίαν. — Ἐν τῇ πρώτῃ ἀρχαιοτάτῃ ὑπῆρχε πιθανῶς ὁ κατὰ φυλὰς ὀργανισμὸς τοῦ λαοῦ· ἀλλ' οὗτος ἀνήκει εἰς προϊστορικὰς ἐποχάς. Ἡ δ' ἱστορία, ἐπὶ τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων, γνωρίζεται τὰς πατρικὰς βασιλείας, αἵτινες, ὡς ἐκ τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν καταφαίνεται, περιελάμβανον τὰ κυριώτερα τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας χαρακτηριστικὰ, κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐπὶ τότε ἀφελοῦς κοινωνίας. Οἱ βασιλεῖς ἢ Ἄνακτες θεωροῦντο ὡς ἐκ θεοῦ καταγόμενοι, «ὄϊοι, ἐκ Διὸς, διογενεῖς, διοτρεφεῖς», δι' ὃ καὶ ἐγνώριζον τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, τὰ «ἄγραπτα κάσφαλῃ θεῶν νόμιμα» (Σφλ. Ἀντγ. 454). Ταῦτα ἦσαν τὰ ὅρια τῆς δυνάμεως τῶν, πολὺ ἐπομένως ἤδη τότε ἀπεχούσης ἀπὸ τοῦ ἁσιανοῦ δεσποτισμοῦ, εἰ καὶ κυρίως τὴν δύναμιν αὐτῶν οὐδεμία ἔννομος ἀντίπαλος δύναμις περιώριζεν. Ὁ βασιλεὺς ἦν καὶ δικαστὴς, τὸ σύμβολον τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, τὸ σκήπτρον κληρονομήσας παρὰ τοῦ Διὸς, καὶ στρατηγός, καὶ ἀνώτερος ἱερεὺς, ἤτοι ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ λαοῦ παρὰ τοῖς θεοῖς. Αἱ εἰσφοραὶ τοῦ λαοῦ ἦσαν ἡ ὠρισμένη, «ρήτὰ γέρα» (Θουκ. Α. 13), ἡ ἐκούσiai προσφοραὶ, «δωτῆναι, δωρεὰ» καὶ προσέτι ὑπῆρχον καὶ βασιλικά κτήματα «τεμένη». Εἶχε δ' ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του «θεράποντας», ὧν κυριώτεροι ἦσαν οἱ «κήρυκες» (ἴδ. Κήρυξ). Αἱ ἀγοραὶ

ἢ συνελύσεις τοῦ λαοῦ οὐδεμίαν εἶχον ὠρι-
σμένην δικαιοδοσίαν, καὶ συνήρχοντο κυρίως
μόνον ἵνα ἀκούσῃ τὰ συζητούμενα καὶ ἀπο-
φασίζόμενα. Συνέπιπτεν ὁμῶς ἐνίοτε, ἐπὶ
ἀδίκων ἢ ὠμῶν ἀποφάσεων τῶν βασιλέων,
να ἐκρήγνυνται ἡ ἀγανάκτησις τοῦ λαοῦ
(Ὅρ. Ὁδ. Π. 424). Μόνον δ' οἱ «γέρον-
τες» οἱ «ἡγήτορες ἢ δὲ μέδοντες,» εἶχον
τὸ δικαίωμα «να δίδωσι συμβουλὰς εἰς τὸν
Ἄνακτα. — Μετὰ τὴν κατάπτωσιν δὲ, ἡ τὴν
διὰ τοῦ θανάτου ἀπόθεσιν τῶν βασιλικῶν
γένεων, μετέβαινε φυσικῶς ἡ ἐξουσία εἰς τοὺς
εὐγενεῖς. Ἡ βασιλικὴ ἐξουσία ἐξασθενεῖται
ἐκτοτε, κατατέμνεται, ἀποτρέπεται ἀπὸ τῆς
νομίμου κληρονομίας, τὸ ὄνομα βασιλεὺς,
κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκλείπον, ἀντικαθιστῶσι
τὰ ὀνόματα ἄρχων, πρύτανις· εἰσαγο-
μένης δὲ καὶ τῆς εὐθύνης, συμπληροῦται ἡ
εἰς ἀριστοκρατίαν μετατροπὴ, διότι οἱ ἄρχον-
τες ἦσαν ἐκτοτε οἱ ἐκ τοῦ ὑπερέχοντος γένους
δημόσιοι λειτουργοί. Οὕτως ἐν ἄλλοις φέρ'
εἰπεῖν ἐξέλιπε καὶ ἐν Ἀθήναις βαθμηδὸν ἡ
βασιλεία, καὶ ἀντικατέστησεν αὐτὴν ἡ ἐξου-
σία τῶν ἀρχόντων, καὶ αὕτη ἐξασθενήσασα
βαδμηδὸν (ἴδ. Ἀρχή). Ἐπειδὴ ὁμῶς οἱ
εὐγενεῖς, οἱ εὐπατρίδαι, ἦσαν συγχρόνως
καὶ οἱ εὐπορώτεροι, καὶ οἱ ἐμπειρότεροι εἰς
τὰ στρατιωτικά, μάλιστα εἰς τὸ ἵππικόν.
διὰ τοῦτο ἀπετέλει καὶ ἐκεῖ, ὡς πανταχοῦ
καὶ πάντοτε, ἡ ἀριστοκρατία στοιχεῖον συμ-
παγείας καὶ τὸ πάντων διαρκέστατον, καὶ ὁ
πλοῦτος καὶ ἡ στρατιωτικὴ αὐτῆς ἰκανότης
τῇ ἐλογίζοντο ὡς ἐξοχος ἰκανότης. ὡς ἀρε-
τή. Οὗτοι ἐθεωροῦντο ὡς οἱ ἄριστοι, οἱ
καλοὶ καὶ ἁγαθοὶ, οἱ γνώριμοι, κτλ.
«Ἡ γὰρ εὐγένεια,» λέγει ὁ Ἀριστοτέλης
(Πολ. Δ. 675) «ἐστὶν ἀρχαῖος πλοῦτος καὶ
ἀρετὴ», καὶ ὡς ἐξωτερικαὶ ιδιότητες ἡ ἀρε-
τὴ καὶ ἡ παιδεία διαδοχικῶς μεταδίδονται
ἐν τῇ αὐτῇ γενεᾷ, ἀπὸ προγόνων εἰς ἀπο-
γόνους. Οἱ ἀριστοκράται διετέλουν ἐν ὁμονοίᾳ
συνδεδεμένοι, διότι ἀπειλούμενοι κάτωθεν,
καὶ ἐνίοτε ὑπὸ τινων ἄνωθεν προσχόντων,

διὰ τῆς ὁμονοίας μόνον ἐσώζοντο, ἀπελάμ-
θανον πάντες ἴσων δικαιωμάτων, καὶ ἄνε-
τάττοντο εἰς τὸ σύνολον τοῦ λαοῦ, ὡς κύριοι
τῆς ἀρχῆς, εἴτε ὡς ἴδιον σῶμα, εἴτε ὡς οἱ
κορυφαῖοι καὶ ἐπομένως ἀνώτατοι ἄρχοντες
τοῦ εἰς ἀρχαίας φυλὰς ὀργανισμοῦ τοῦ λαοῦ
ὡς τοῦτο φαίνεται ὅτι συνέβαινε ἐν Ἀθήναις
(ἴδ. Δράκων, Ναυκραρίαι). Ἐν τῇ
τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει ἡ κατάστασις
τοῦ ἀρχαίου ὀργανισμοῦ καὶ ἡ διάπλασις ὅλ-
μου ὡς λαοῦ αὐτοτελοῦς ἐνδεικνύει τὴν ἀρ-
χὴν ἡδὴ τῆς ἀντιθέσεως καὶ τῆς ἐσωτερικῆς
πολιτικῆς διαλύσεως. Τότε ἡ ἀριστοκρατία
ἀπέδη ἐξουσία βιαιά, ὅλιγαρχία, ἔκτοτε
ἤρξατο ἡ πάλῃ πρὸς τὴν δημοκρατίαν, καὶ
πολλάκις ἡ φιλοδοξία ἀτόμων τινῶν τῆς
ἀριστοκρατίας ἐπέφερε τοῦ δήμου τὸν θρίαλ-
βον. Κινδυνώδης ἦν ἡ θέσις πάντοτε, ὅτε ἡ
ἀριστοκρατία δὲν ἦν ἡ ἀπογονία τῶν ἀρχαίων
βασιλέων, ἀλλὰ προήρχετο ἐξ ἐπιδρωμένων
καὶ κατακτητῶν, διότι τότε ἐστηρίζετο μόνον
ἐπὶ τῆς πίσεως τοῦ ἰσχυροτέρου ἐπὶ τοῦ
ἀσθενεστέρου. Οἱ νικηταί, ὡς ἐν Σπάρτῃ,
ἀπετέλουν τὴν κυρίως πόλιν, οἱ ἡττηθέντες
οἱ περίοικοι, ἦσαν φόρου ὑποτελεῖς, τῆς
πολιτείας ἀποκλειόμενοι, καὶ κατὰ μέρος
δοῦλοι, πιθανῶς ἔνθα οὐχὶ οἰκισθελῶς πα-
ρεδόθησαν, ἀλλ' εἰς τὴν βίαν τῶν ἑπ' αὐ-
τῶν ὑπέκυψαν, ὡς οἱ Εἰλωτες ἐν Λακωνίᾳ,
οἱ Κλαρώται ἢ Ἀφαιμιῶται ἐν Κρή-
τῃ, κτλ. (ἴδ. Εἰλωτες). Ἦν δ' ἡ πίσις
μάλιστα ἐπαισθητὴ, διότι ἀρχαῖαι παραδόσεις
δὲν τὴν ἐδικαιολογούν παρὰ τῇ κατακτη-
θέντι λαῷ. Κινδυνώδης δ' ἦν ἡ ἀντιπολίτευσις
τῶν οὕτως ὑποτεταγμένων, ἔνθα ἡ γῆ δὲν
ἦν πρόσφορος πρὸς γεωργίαν, καὶ ἔνθα τὸ
ἐμπόριον, κωλύον τὴν κατὰ μικρὰς κώμας
(κωμηδόν) ἐγκατάστασιν αὐτῶν, προεκά-
λει τὸν εἰς μεγάλας, προσφόρας δ' αὐτῶν
κειμένας πόλεις συνοικισμὸν. Καὶ ὁ
Ἀριστοτέλης παρατηρεῖ ἐν γένει ὅτι εὐφο-
ρος χώρα, ὀπλίτας καὶ ἵππεῖς χορηγοῦσα
εἰς τὴν στρατίαν, ἐστὶν εὐνοустέρα πρὸς τὴν

ἀριστοκρατίαν, δημοκρατικωτέρα δὲ ἡ φι-
 λους καὶ ναυτικὸν χορηγοῦσα. — Ἐν τῇ
 πάλῃ ἥτις ἤρτο μεταξύ ἀριστοκρατίας καὶ
 ἀριστοκρατίας, παρενέπιπτε πολλάκις ὡς
 ἄλλος μέσος καὶ σπουδαῖος ἡ τυραννίς, ἀλλὰ
 κατὰ τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς σημασίαν, οὐχὶ κατὰ
 τὴν μεταγενεστέραν, τὴν ἐνιαχοῦ ἐκ τῆς πα-
 ραφθοῦρας προκύψασαν πάσης ἀρχῆς ἡθικῆς
 καὶ πολιτικῆς. Προέκυπτε δ' ἡ ῥῆξις εἴτε
 ἐξ ἐπαναστάσεως τοῦ λαοῦ, μὴ ἀνεχομένου
 τὴν κατάχρησιν τῆς τῶν ὀλίγων ἰσχύος,
 εἴτε ἐκ διχονοίας τούτων, τῆς μιᾶς μερίδος
 τὸν δῆμον ἐπικαλουμένης κατὰ τῆς ἀντιπά-
 λου ὡς σύμμαχον. Ὅπως δὴποτε πάντοτε
 ἀπαντᾷται εἰς εὐπατρίδης ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ
 δήμου ὡς κομματάρχης. Τοῦ δήμου ὁ θρίαμ-
 βος ἐπέφερεν ἀμέσως ὕλικός ὑπὲρ αὐτοῦ βελ-
 τιώσεις, ὡς γῆς ἀναδασμὸν καὶ χρεῶν
 ἀποκοπὴν. Οὕτω καὶ ἐν Ἀθήναις τὸ
 πρῶτον μέτρον τοῦ Σόλωνα πρὸς εἰσαγω-
 γὴν τῆς νέας αὐτοῦ νομοθεσίας ἦν ἡ σε-
 σάχθεια (ἴδ. Φυλῆ). Εἰς ταῦτα προσε-
 τίθετο πολλάκις, διὰ τοὺς περιοίκους, ἐπι-
 γαμίαι, καὶ ἰσοπολιτεία (ἴδ. κατωτέ-
 ρω). Τὰ κυρίως πολιτικὰ δικαιώματα ἦσαν,
 ἐν γεωργικαῖς μάλιστα χώραις, δευτερεύοντα
 διὰ τὸν λαόν, καὶ πολλαχοῦ μεταγενεστέρως
 μόνον προκαλοῦσι δημαγωγοὶ παρ' αὐτῶ τοῦ
 πολιτεύεσθαι τὴν ἀξίωσιν. Ἄλλως, μετὰ τὴν
 θεραπείαν τῶν ὕλικων ἐκείνων συμφερόντων,
 ἔμεινε ἡ ἐξάσκησις τῆς ἐξουσίας εἰς τὰς χεῖρας
 τῆς ὀλιγαρχίας, ἢ κατ' ὅρου τῆς δημοτικῆς
 μερίδος ὁ ἀρχηγός, ἢ ἄλλος τις φιλόδοξος
 εὐπατρίδης, γὰρ καταλάβει διὰ τοῦ δήμου τὴν
 τυραννίδα. Οὕτω κατὰ τὴν στ' καὶ ζ' π. Χ.
 ἑκατονταετηρίδα ἀπαντῶνται πολλαχοῦ τῆς
 Ἑλλάδος τύραννοι, συγγενικῶς ἢ παν-
 τοίαις ἄλλας σχέσεις ἔχοντες πρὸς ἀλλήλους.
 Ἐν Σάμῳ ἤρχεν ὁ Πολυκράτης, ἐν Σικυῶνι
 οἱ Ὀρθαγορίδαι, ἐν Κορίνθῳ οἱ Κυψελίδαι,
 ἐν Ἀθήναις οἱ Πεισιστρατίδαι, κτλ. Περι-
 φρουρούμενοι ὑπὸ δορυφόρῳ νμισθουμένῳ
 ὑπὸ τοῦ δημοσίου, ἤρχον τῆς πόλεως αὐθαι-

ρέτως, ἀνευθύνως, κατεπέιζον καὶ ἐξέβαλλον
 τοὺς πλουσίους, καὶ οὕτω διὰ τῆς βίας κατέ-
 στελλον τὰς διὰ τῶν ἐμφυλίων ῥήξεων κατα-
 στροφάς. Πολλοὶ τῶν τυράννων τούτων ἐποι-
 οῦντο εὐγενῇ χρῇσιν τῆς ἰσχύος αὐτῶν ὑπὲρ
 τοῦ δημοσίου συμφέροντος. Πολλοὶ ἤσκειον
 καὶ ἐπροστάτευσον τὰς ἐπιστήμας, ὡς ὁ Πει-
 σίστρατος, ἢ ἤγειρον πολυτελεῖς οἰκοδομὰς,
 δι' ὧν ἐχορήγουν ἐργασίαν τοῖς ἀπόροις καὶ
 ἐπέειζον τοὺς πλουσίους. Ἡ ἀνώμαλος καὶ
 σχεδὸν ἀγρία κατάστασις ἡ τοὺς ἡρωϊκοὺς
 χρόνους διαδεξαμένη ἐξέλιπε, καὶ ὑπὸ τὴν
 εἰρηνικὴν διοίκησιν αὐτῶν νέα ἤρξατο πνευ-
 ματικὴ καλλιέργεια. Ἡ πολιτικὴ ἀνάπτυξις
 ἐπῆρχετο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οὐχὶ εἰρηνι-
 κῶς, ὥστε πολλαχοῦ αἱ πόλεις ἀνέθετον
 ἐπὶ χρόνον τινὰ τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν εἰς
 αἰσυμένητας (ἴδ.), ἵνα ἐπαναφέρωσι καὶ
 κανονίσωσι τὴν νόμιμον τάξιν. Προσφύ-
 στατον παράδειγμα τῶν τοιούτων μεταπολι-
 τεύσεων παρέχει ἡ ἱστορία τῶν Ἀθηναίων. Ἡ
 κατάπτωσις τοῦ πολιτικοῦ αὐτῶν ὀργανισμοῦ
 προκάλεσε τὴν ἀπόπειραν παλινρθώσεως
 διὰ τῆς μεγάλης αὐστηρότητος τῆς Δρακον-
 τίου νομοθεσίας. Αἱ φυλετικαὶ σχέσεις ἐφ'
 ὧν ἐστηρίζετο τὸ πολίτευμα εἶχον ἤδη χα-
 λαρῶθῃ, καὶ ἵνα μὴ πᾶς ἐκλήπῃ ὀργανικὸς
 συνδυασμός, ἀντικατεστήθησαν αὐταῖς αἱ ἐξ
 ἀντιθέτου συστήματος ὁρμώμεναι ναυκρα-
 ρίαι (ἴδ.). Ὁ λαὸς συνεχόμενος, ἤρξατο
 ἐπεμβαίνων εἰς τὰ δημόσια, καὶ ὁ Κύλων
 ἠθέλησε νὰ ἐπωφεληθῇ τὴν περίστασιν πρὸς
 ἐπίτευξιν σκοπῶν φιλοδόξων, ἀλλ' ἀπέτυχεν,
 ἀποκρουσθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀλκμαϊωνιδῶν, οἵτι-
 γες ἦσαν τότε οἱ τὴν ἰσχυρὰν ἀριστοκρατίαν
 ἀντιπροσωποῦντες. Ἀλλὰ καὶ ταύτην ἐβία-
 σαν μετ' οὐ πολὺ αἱ ἐπικρατοῦσαι ταραχαὶ
 νὰ κύψῃ πρὸ τῶν ἀξιώσεων τοῦ λαοῦ, καὶ ν'
 ἀναθέσῃ εἰς λαοφιλή τινα ἐκ τῶν μελῶν τῆς
 τὴν ἐπιμέλειαν τῆς διὰ νέων νόμων ἐκ νέου
 ἀποκαταστάσεως τῆς εἰρήνης καὶ τάξεως ἐν
 τῇ πολιτείᾳ. Ἦν δὲ οὗτος ὁ Σόλων, ὅστις
 θέσιν σχεδὸν αἰσυμένητου λαδὼν, ἐπροοιμία-

σεν εἰς τὸ ἔργον τῆς εἰρηνεύσεως καὶ τοῦ τυμθιασμοῦ διὰ τῆς σεισραχθείας. Διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν τιμημάτων ὑπέσκαψε τὴν βάσιν τῶν φυλετικῶν διαιρέσεων, καὶ προσέλειπε τὴν ὁδὸν τῆς καθαρᾶς δημοκρατίας. Ἐπὶ κεφαλῇ τῆς δημοτικῆς μερίδος τοῖς ὁ Πεισίστρατος, κατώρθωσε διὰ τῶν ὀπλῶν νὰ καταβάλῃ τὰς ἀντιθέτους μερίδας, καὶ νὰ λάβῃ αὐτὸς εἰς χεῖράς του πᾶσαν τὴν ἐξουσίαν. Ἡ ἐν γένει δὲ μετριοπαθὴς καὶ πραεὶς τυραννὶς αὐτοῦ καὶ τῶν υἱῶν του, καταβαλὺσα ἐντελῶς τὴν ὀλιγαρχίαν, συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς δημοκρατίας, καὶ τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν ὑποβάλλασα, ἀνεδείχθη τοῦ λαοῦ παιδαγωγὸς καὶ διδάσκαλος. Οὕτως ἀνεπτύσσεται βαθμηδὸν τὸ δημοκρατικὸν πνεῦμα. Ἀλλ' οἱ πάντοτε εἰσέτι ἰσχυροὶ Ἀλκμαϊωνίδαι, οἱ εἰς τὸν Πεισίστρατον, ὡς ἀρχηγὸν τῆς μέσης μερίδος ἀντιταχθέντες, ὠφέληθησαν τότε τῆς περιστάσεως, καὶ ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν Κλεισθένης, βοηθεία τῆς Σπάρτης, ἐκ τῆς ἐξορίας ἐπανελθὼν, ἀνέλαβε τοῦ δήμου τὴν ἀρχηγίαν, ἐξέβαλε τὸν Ἰππίαν, καὶ ὑπερίσχυσε τῶν ἀντιπάλων του, καίτοι κτησαμένων ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν προστασίαν τῶν Σπαρτιατῶν. Αἱ ἀρχαῖαι φυλαὶ (ἴδ.) κατηργήθησαν, ἀντικαταστάσαι διὰ δέκα νέων, τοπικῶν, καὶ τοῦτο ἦν ὁ θρίαμβος τῆς δημοκρατίας. — Ἀλλὰ καὶ αὕτη τῆς ἀναπτύξεως ἡ περίοδος διαφόρους διέτρεξε φάσεις. Ἡ ἰσοπολιτεία, ἡ ἰσχυρορία, ἡ ἰσονομία ἦσαν ἡ βάση τῆς δημοκρατίας. Ἡ ἰσότης ὅμως ἐστὶν οὐχὶ ἀπόλυτος πάντοτε, ἀλλὰ μᾶλλον «κατ' ἄξιαν» πολλακίς, ἥτοι τῶν δικαιωμάτων ἀναλογούντων πρὸς τὰς ὑπηρεσίας. (Οὕτω μεγάλη περιουσία ἐπέβαλλε μείζονα καθήκοντα καὶ ἐχορήγει διὰ τοῦτο μείζονα δικαιώματα. Αὕτη ἡ συγκερασμένη δημοκρατία δι' ἀρχῶν ὀλιγαρχικῶν ἢ τιμοκρατικῶν, ὅτε τὰ δικαιώματα προσμετροῦντο πρὸς τὴν περιουσίαν, ἐλέγετο ἰδίως πολιτεία, συγγεομένη πολλακίς μετὰ τῆς τιμοκρατίας. Τοιαύτην εἰσήγαγεν ὁ Σόλων

διὰ τῆς νομοθετήσεως τῶν τιμημάτων. Ἡ μετὰ τὰς ὁμῶς ἐκ τοῦ συστήματος τούτου ἦν εὐχερεστάτη εἰς τὴν ἀπόλυτον δημοκρατίαν. ἐν ἣ ἐπεκράτει τὸ «ὀρθομῶ ἴσον», ἥτις ἡ ἰσότης τῶν δικαιωμάτων, ἀσχετῶς πρὸς καταγωγὴν, κτῆσιν, καὶ προσωπικὰς ἀρετάς. Τούτου ἐνεκεν ἡ τιμοκρατία ἐστὶν οὐχὶ τοσοῦτο συγγενὴς τῇ ἐπὶ τοσοῦτων πλεονεκτημάτων στηριζομένῃ ἀριστοκρατίᾳ, ὅσον τῇ δημοκρατίᾳ, καὶ ἀριστοκρατικοὶ θεσμοὶ δὲν μετὰ τρέποντο εἰς τιμοκρατικούς ἀνευ κλονισμῶν καὶ ἀναρροπῶν τοῦ ὅλου πολιτικοῦ ὅργανισμοῦ. — Ἡ κυρίως δημοκρατία, ὡς εἰσήγαγεν αὐτὴν ὁ Κλεισθένης, ἀνέπτυξε δ' ὁ Ἀριστείδης ἐν Ἀθήναις, καὶ ἐξέτεινεν ὁ Περικλῆς, ἀπαλλάξας αὐτὴν καὶ τοῦ ἐσχάτου περιορισμοῦ διὰ τῆς μειώσεως τῆς ἐξουσίας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐδίδο μὲν εἰς τὴν πόλιν ἀφορμὴν εἰς ἀνάπτυξιν μεγάλης δυνάμεως, προωδοποίησε δὲ τὴν ἀχαλίνωτον τοῦ λαοῦ κυριαρχίαν, ἄγρυσαν πρὸς ταχὺν καὶ ἀφεικτον ὄλεθρον, διότι ὁ λαὸς ταχέως παρεῖθεν ἐπὶ καὶ ἐν τῇ ἀκρατωτέρᾳ δημοκρατίᾳ πρέπει νὰ ἄρχῃ ὁ νόμος, καὶ διὰ δημοτικῶν ψηφισμάτων ἡ κύρου τοὺς νόμους, διὰ τῆς ἰσχύος του ἐπέτεξε τοὺς πλουσίους δι' ἐπαχθῶν λειτουργιών, ἢ τοὺς ὅπως δῆποτε ὑπερέχοντας ἐξέβαλλε διὰ τοῦ ὁστρακισμοῦ, καὶ βαθμηδὸν ἡ δημοκρατία ἀπέβη ὁχλοκρατία, ἢ ἐπικράτησις τῶν πενήτων ἐπὶ τῶν εὐπόρων. Τῶν ἀρχόντων ἡ ἐξουσία περιορίσθη, διότι ὁ λαὸς ἤθελεν αὐτὸς ἔσον τὸ δυνατόν νὰ διοικῇ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Τὴν ἐκλογὴν ἀντικατέστησεν ἡ δημοκρατικὴ κλήρωσις, αἱ ἀρχαὶ ἐπολλαπλασιάσθησαν, ἵνα ὅ,τι πλείονες μετέχωσιν αὐτῶν, ἢ βουλὴ κατεβιβάσθη εἰς δημοτικὴν ἐπιτροπὴν, ἡ διεύθυνσις τῶν δημοσίων μετέβη ἀπὸ τῶν ἀρχόντων εἰς τοὺς ῥήτορας, τὸν ὄχλον περιποιούμενους ἵνα κερδίζωσιν αὐτοῦ τὴν εὐνοίαν, καὶ ἐπιτήδεις δημαγωγὸς ὡς ὁ Κλέων, θεράπευον τοῦ δήμου τὰ πάθη, ἐξήσκει ἐπὶ τοῦ λαοῦ ἐπιρροὴν οὐχὶ ἐλάσσονα τῆς τοῦ με-

γάλου Περικλέους πρὸ ὀλίγων ἐτῶν. Μὴ ἀρκούσης δὲ τῆς τῶν πλουσίων πίεσεως, πρὸς κυψαν καὶ οἱ συκοφάνται (Ἰδ.) εἰς τὰ δικαστήρια, ὑπὸ τοῦ λαοῦ καὶ ταῦτα ἐγκαθίσταμένα, καὶ διὰ δωροδοκίας καὶ μεροληψίας ἐματαιοῦν τὸ ἔργον τῆς δικαιοσύνης. Κατὰ φυσικὸν λόγον ἡ τοιαύτη ὀλεθρία τάσις ἐπέφερε τὴν ἀντίδρασιν. Οἱ πλούσιοι ἀπετέλεσαν συνωμοτικὰς ἐταρίας, αἵτινες ἐπέδωκον τῆς Σπάρτης τὴν ὑποστήριξιν ἵνα σκληρῶς ἀντεκδικηθῶσιν. Ἐπεσαν ὅμως καὶ οὗτοι, οἷον οἱ Τριάκοντα, θύματα τοῦ μίσους ὃ ἐξήγειραν τῆς κυβερνήσεως αὐτῶν αἱ ἀποτρόπαιοι καταχρήσεις. Καὶ μετὰ τὴν πτώσιν δ' αὐτῶν ἐξηκολούθησεν ὀλεθρίως ἐνεργούσα ἡ διαφθορά, καὶ οὐδ' αὐτοῦ τοῦ μεγάλου πατριώτου, τοῦ Δημοσθένους, ἡ ἐπιρροὴ κατάρθωσε νὰ ἐξεγείρῃ ἐπὶ πολὺ τὸν ἠθικῶς νεοκωμένον λαὸν εἰς εὐγενῆ ὑπὲρ πατρίδος ἐνέργειαν. Οὕτως ἐξηκολούθησαν αἱ διαφοροὶ Ἑλληνικαὶ πολιτεῖαι ὅτε μὲν θύματα οὖσαι τυράννων ὤμων, ὅτε δὲ τῆς τότε πλέον νοσώδους αὐτῶν ἐλευθερίας ἀπολαμβάνουσαι, μέχρις οὐ ὑπέκυψαν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Μακεδόνα κατακτητοῦ (Ῥαγκ. Πολιτικά ἄρχαιότητες. Ἀπαντα, Τόμ. ΙΕ, ΙΣΤ).

Πολίτης. 1) υἱὸς τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Ἑκάβης, ὠκύπους, σώσας τὸν ἀδελφόν του Διόφοβον καὶ φονεύσας τὸν Ἑχίον (Ὁμ. Ἰλ. Ν, 339, 533), φονευθεὶς δ' ἐπὶ τῆς ἀλώσεως τοῦ Ἰλίου πρὸ ὀφθαλμῶν τοῦ πατρὸς του ὑπὸ Πύρρου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀχιλλέως (Ὁμ. Ἰλ. Β, 791. Ο, 339). — 2) Εἰς τῶν ὑπὸ τῆς Κίρκης εἰς χοίρους μεταμορφωθέντων ἐταίρων τοῦ Ὀδυσσεῦς (Ὁμ. Ὀδ. Κ, 224), ἔχων βωμόν ἐν Τεμέσῃ τῆς κάτω Ἰταλίας (Στρεβ.).

Πολιτικὴ οἰκονομία τῶν Ἀθηναίων. Οἰκονομικὴ κατάστασις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ὧν τὰ μὲν τὰ δὲ νὰ καλύπτωσιν, οἷα ἐκδίδονται σήμερον ὑπὸ τῶν κυβερνήσεων, δὲν συνετάττοντο ποτὲ πιθανῶς οὔτε ἐν Ἀθήναις οὔτε ἐν ἄλλῃ τινὶ Ἑλ-

ληνικῇ πολιτείᾳ. Ἀκριβεῖς ὅμως ἀπολογισμοὶ πασῶν τῶν γινομένων δαπανῶν τακτικῶς ἀνεγράφοντο, καὶ ἐκ τῆς ἐρεῦνης προέκυπτεν ἡ γνώσις τῶν δημοσίων ἀναγκῶν ὧς καὶ τῶν πόρων δι' ὧν ἐκαλύπτοντο. Ἄν δὲν ἐξισοῦντο, ἔπρεπεν ἢ αἱ δαπάναι νὰ ἐλαττωθῶν, ἢ νέαι πηγαὶ ἐσόδων διὰ τὸ μέλλον νὰ ἐξευρίσκωνται. Διὰ στιγμιαίας ἀνάγκας ἂν ἐξηντλοῦντο τὰ δημόσια ταμιεύματα, ἐπῆρχοντο μεγάλαι δυσχερείαι, παρακυλύουσαι πολλάκις τῆς πόλεως τὴν τακτικὴν λειτουργίαν καὶ τὴν εὐδωσιν τῶν τὴν τύχην αὐτῆς ἀφορώντων. Τοῦτο οὐ μικρὸν συνετέλεσεν εἰς τῶν Ἀθηναίων τὴν ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν παρακμὴν (Ἰδ. Α. Boeckh, Staatshaushaltung der Athener). — **Δαπάναι.** Α) Τακτικά. 1) Ὁ καταρτισμὸς καὶ ἡ διατήρησις δημοσίων οἰκοδομῶν. Τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἦν πολλοῦ λόγου ἄξιον, καθ' ὅσον ἄλλα μὲν ἀπέβλεπον εἰς ἱκανοποίησιν μεγάλων καὶ μεγαλεπηβόλων ἀναγκῶν, ἄλλα δ' εἰς παραγωγὴν μεγαλουργημάτων πάντων τῶν κλάδων τῆς καλλιτεχνίας, ἅτινα ἦσαν τῆς δυνάμεως καὶ τῆς δόξης αὐτῆς ἡ λαμπροτέρα παράστασις. Ἐκ τῶν τῆς πρώτης κατηγορίας ἦσαν οἱ λιμένες, ἡ ναυτικὴ σκευοθήκη, τὰ τείχη τῆς πόλεως καὶ τοῦ Πειραιῶς μετὰ τῶν Μακρῶν τειχῶν ἐκ τῶν τῆς δευτέρας, οἱ πολυπληθεῖς ναοὶ καὶ ἕτερα ἱερά, αἱ στοαί, τὰ ἀγάλματα, καὶ πρὸ πάντων τῆς Ἀκροπόλεως τ' ἀρχιτεκτονικὰ μεγαλουργήματα. Διὰ μόνον τὰ Προπύλαια ἐδαπανήθησαν 2012 τάλαντα, ἥτοι ὑπὲρ τὰ 13 ἑκατομύρια δραχμῶν. Τῶν δημοσίων ἐργῶν ὑπῆρχον ἐγκατεστημένοι ἐπιστάται ἀνατιθέμενοι τὴν ἐκτέλεσιν τῆς οἰκοδομῆς, ἡ οἷας δὴποτε ἐπισκευῆς εἰς ἐργολάβους. ἐργῶνας, ἡμισθωτὰς λεγομένους. Τοῖς ἐπιστάταις δὲ προσετίθεντο καὶ δημόσιοι ἀρχιτέκτονες, αἰρετοὶ διὰ χειροτονίας ἢ δὲ κατακύρωσις εἰς τοὺς ἐργολάβους εἰναιτο διὰ τῶν πωλητῶν. Ἐνίστατο τὸ δημόσιον ἐχορήγει μέρος τοῦ ὕλικου. Αἱ δαπάναι διὰ

τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἦσαν φυσικῶς τῷ λόγῳ διάφοροι, κατὰ τὰς ἀνάγκας καὶ τοὺς ὑπάρχοντες πόρους, καί, ὅτε αἱ εἰσπράξεις ἦσαν ἀνεπαρκεῖς, συνέδραμε καὶ τὸ δημόσιον ταμείον. — 2) Δαπάνας προκύπτει καὶ ἡ ἀστυνομία (ἴδ.). τῶν ὁδῶν καὶ τῆς ἀγορᾶς, περιλαμβάνουσα καὶ τῶν ξένων τὴν ἐπιτήρησιν. Εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν συνετέλει ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις ἡ 200 τοξότας περιλαμβάνουσα φρουρὰ δούλων δημοσίων, αἵτινες καὶ συγκύβαι ἐλέγοντο, καὶ ὧν οἱ ἀρχηγοὶ ἐλέγοντο τόξαρχοι. Ἡ διὰ τὴν φρουρὰν ταύτην δαπάνη ἦν ἐτησίως 36 τάλαντων περίπου. — 3) Αἱ πανηγύρεις κατ' ἀρχὰς τῇ θρησκείᾳ ὑπηρετικά, εἶτα δὲ καὶ ὡς θεάματα ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἐπιδεδιωκόμεναι, ἐγίνοντο μεγίστων δαπανῶν ἀφορμή. Πρὸς κάλυψιν δ' αὐτῶν ἐχρησίμευε τὸ θεωρικόν, ὑπερ' ἀπετελεῖτο ἐν τῶν περισσευμάτων τῶν δημοσίων ἐσόδων, καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν διενέμετο εἰς τὰ στρατιωτικὰ ταμεία, ἐπὶ δὲ Περικλέους ὠρίσθη ἵνα διανεμῆται εἰς τὸν λαὸν δι' εἰσιτήρια εἰς τὸ θέατρον καὶ τοὺς ἀγῶνας, εἰς ἐστιάσεις καὶ τὰ τοιαῦτα, καὶ συνετέλεσεν εἴπερ τι καὶ ἄλλο εἰς τὴν κατὰ πτωσιν τοῦ καινοῦ πνεύματος καὶ εἰς τῶν Ἀθηνῶν τὴν ἐντελῆ παρακμὴν. Τοῦ θεωρικοῦ τὴν διαχείρισιν εἶχον οἱ ἀρχόντες τῶν θεωρικῶν, αἵτινες καὶ ὑπὸ ἄλλας ἀπαντῶνται ἐπωνυμίας. Ὁ δημαγωγὸς Εὐδούλος ἐπρότεινε καὶ ἔλαβε ψήφισμα καθ' ὃ ὅστις ἂν ἐπρότεινε τὴν αὐθις μετατροπὴν τῶν θεωρικῶν εἰς πολεμικά νὰ τιμωρῆται διὰ θανάτου. Καὶ τότε μὲν ἔτυχε γενικῆς ἐπιδοκίμασις· ἀλλὰ τῷ 339 π. Χ. τὸ ψήφισμα ἠκυρώθη προτάσει τοῦ Δημοσθένους. Προσέτι δὲ, εἰς κάλυψιν τῶν δαπανῶν τούτων συνετέλουν καὶ διάφοροι Λειτουργίαι (ἴδ.), ἡ γυμνασιαρχία, ἡ χορηγία καὶ ἄλλαι. Εἶχον δὲ τὴν διαχείρισιν αὐτῶν διάφοροι ἀρχαί, ὡς οἱ ἐπιμεληταί, οἱ ἱεροποιοί, οἱ βοῶναι, καὶ ἄλλοι. — 4) Δαπάνην ἐπέφερον καὶ αἱ διάφοροι εἰς τὸν λαὸν

διανομαί. διαδόσεις, οἷα ἦν καὶ ἡ γαιῶν διανομή, κληρονομία (ἴδ.), ἡ σίτου διανομή, εἰς ἣν κατηγορίαν κατήντησαν καὶ τὰ θεωρικά. — 5) Τὸ βουλευτικόν, ἦτοι ὁ μισθὸς τῶν βουλευτῶν, συνεποσούτο εἰς περίπου 25 τάλαντα ἐτησίως, τὸ δικαστικόν, ἦτοι μισθὸς τῶν δικαστῶν εἰς 100 τάλαντα πιθανῶς ἢ καὶ πλείονα, τὸ ἐκκλησιαστικόν, ἦτοι τὸ χορηγούμενον τοῖς παρῶσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν πολίταις, εἰς 30-35 τάλαντα. Οἱ δημόσιοι ρήτορες ἐλάμβανον, ὡς αἱ ἐγγόρουν ὑπὲρ τοῦ δημοσίου, ἀνά μιαν δραχμὴν· οἱ πρέσβεις ἐλάμβανον ὅσοι πορικὰ ἐξόδα, ἐφ' ὅδισιν ἦ πορεύοντο, 3 ἢ 4 δραχμῶν καθ' ἐκάστην ἐπὶ Ἀριστοφάνους ὅτε δ' ἐφθάνον εἰς τὸν τόπον εἰς ὃν ἐπέμποντο, ἔζων ἐκεῖ φιλοξενούμενοι ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως πρὸς ἣν ἐπεδήμουν. Μισθὸν προσέτι ἐλάμβανον καὶ οἱ 10 σωφρονισταί καὶ οἱ ἐπισκοποί, πιθανῶς καὶ οἱ νομοθέται· προσέτι δὲ καὶ πάντες οἱ τῶν ἀρχῶν ὑπηρέται. Τέλος δ' εἰς ταῦτα πρέπει νὰ συγκαταριθμηθῶσι καὶ τὰ χορηγήματα εἰς τοὺς ἀδυνατούς, ἐκ 5-10 τάλαντων. — 6) Δαπάνας ἐπέφερον καὶ δημοσiai ἀμοιβαὶ καὶ διακρίσεις, ὡς ἡ σίτισις ἐν τῷ Πρυτανείῳ, ἡ ἀπονομή χρυσοῦ στεφάνου εἰς τὴν βουλὴν, εἰς ἄλλας πόλεις, εἰς ἰδιώτας, ἱδρύσεις χαλκῶν ἀνδριάντων, κατ' ἥθην νεωτέρων χρόνων, ὡς ὅτε εἰς Δημήτριον τὸν Φαληρέα ἐντὸς ἐνὸς ἔτους 360 ἀνδριάντες ἐστήθησαν· ἐνίστε δὲ καὶ χρηματικαὶ ἀμοιβαί, οἷαι ἦσαν τὰ μὲνυτρα δι' ἀνακάλυψιν κακουργημάτων. — 7) Ἡ τακτικὴ δαπάνη διὰ τὸν στρατὸν καὶ τὸν στόλον, περιλαμβάνουσα τὸν ὅπλισμὸν τῶν πτωχῶν καὶ τῶν δούλων, διότι οἱ εὐποροὶ ὠπλίζοντο ἀφ' ἑαυτῶν· τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς τὸν καταρτισμὸν καὶ τὰς πολυαριθμούς ἀνάγκας τοῦ στόλου. Κατὰ νόμον προκληθέντα ὑπὸ τοῦ Θεμιστοκλέους, 20 τριήρεις ἀπηγείτο νὰ ναυπηγῶνται ἀνὰ πᾶν ἔτος· ὁ δ' ὀπλισμὸς αὐτῶν ἦν ἔργον τῶν λειτουργικῶν (ἴδ.). Ἐν καιρῷ εἰρήνης ἐμι-

σθόδοτοντο περί τοὺς 100 ναύτας, τοὺς τῶν δύο πάντοτε ἐν ἐνεργείᾳ διατελουσῶν τριήρων, τῆς Παράλου καὶ τῆς Σαλαμίνιας, ὡς καὶ οἱ ἱππεῖς, ἡ καὶν τινὲς ἐξ αὐτῶν, οἷς ἐδίδοτο σῖτος ἱππιος, ἐπὶ δὲ τοῦ πολέμου πλὴν τούτου καὶ ὁ μισθός. Ἦν δ' οὗτος δι' ἑκάστον ἱππέα καὶ ἐν πολέμῳ καὶ ἐν εἰρήνῃ, ὡς φαίνεται, μία δραχμὴ καθ' ἡμέραν, καὶ διὰ τὸ ὅλον σῶμα ἐτησίως περί τὰ 40 τάλαντα. Εἰς ταῦτα δὲ προσετίθετο καὶ ἡ κατάστασις, ἡ πρώτη καταβολὴ διὰ τοῦ ἱππέως τὸν ὀπλισμόν. Ἡ συντήρησις δὲ τῶν πεζῶν καὶ ἐφίππων τοξοτῶν ἀπῆται καὶ αὐτὴ περί τὰ 15 τάλαντα. — Κατὰ τὴν ἐλαχίστην λοιπὸν ἐκτίμησιν, αἱ τακτικαὶ δαπάναι πρέπει νὰ συνεποσῶντο εἰς 400 τάλαντα, ἥτοι 2,400,000 δραχμάς, ἡ μᾶλλον τὸ τριπλάσιον τούτου ἕνεκα τῆς τότε ἀξίας τοῦ ἀργύρου. Πολλάκις ὅμως ἡ ποσότης αὕτη θ' ἀνῆρχετο καὶ εἰς 1000 τάλαντα, ἥτοι 6,000,000 δραχμάς (18 ἑκατομμύρια καθ' ἡμᾶς), ποσότης ἀναλόγως μεγάλην διὰ 500,000 κατασκήνων, ἧς ἡ προμήθεια ἐπέφερε τὴν πίεσιν τῶν πλουσίων καὶ τὴν ἐξάντλησιν τοῦ λαοῦ. — Β) Ἐκτάκτους δὲ δαπάνας ἐπέφερον οἱ καιροὶ τῶν πολέμων. Ἦσαν δ' αὐταὶ αἰάται τούμεναι διὰ τὸν ἐξοπλισμόν τῶν ἀπόρων πολιτῶν, αἱ διὰ τὸν καταρτισμόν τοῦ στόλου, αἱ διὰ τὴν μισθοδοσίαν καὶ τὴν λοιπὴν ἐπιμέλειαν τοῦ στρατοῦ. Ἦν καὶ μόνιμος στρατός δὲν ὑπῆρχεν, ἐπέκειντο ὅμως αὐταὶ βαρέως καὶ σχεδὸν διαρκῶς ἐπὶ τοῦ λαοῦ, διότι οἱ πόλεμοι ἦσαν σχεδὸν διαρκεῖς. Ἦν δὲ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατιωτῶν ὑπερβολικὸς ὡς πρὸς τὸν τῶν πολιτῶν, διότι, μετὰ τοῦ ναυτικοῦ, περιλαμβάοντος ὅμως καὶ μετρίους καὶ δούλους, ἀνῆρχετο ἐνίοτε εἰς 90 χιλιάδας, καὶ μεγάλη ἦν ἡ δαπάνη τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν. Οὕτως ἡ τοῦ μισθοῦ τῶν 90,000 στρατιωτῶν, οὓς οἱ Ἀθηναῖοι ἐπεμψαν εἰς τὸν Σικελικὸν πόλεμον, ὑπελογίσθη εἰς 3600 τάλαντα ἥτοι 21,600,000 δρ. ἡ, κατὰ τὴν νῦν τοῦ ἀργύρου ἀξίαν, περί-

που 65,000,000. Πλοῖα δὲ, εἰ καὶ ἐν εἰρήνῃ ἐναυπηγοῦντο, ἀλλὰ βεβαίως πολὺ πλείονα πολέμου ἐπικειμένου, καὶ πολλὰ ἐπισκευαὶ ἐγίνοντο τότε. Τοῦ ὀπλισμοῦ ὅμως τὰς δαπάνας ἐπρομήθευε κατὰ τὴν πλείστον ἡ λειτουργία τῶν τριηραρχιῶν (Ἰδ. Λειτουργία). — Εἰς ταῦτα προσθετέαι καὶ αἱ δαπαναὶ ὀχυρώσεως καὶ κατασκευαὶ πολιорκητικῶν ἔργων καὶ μηχανῶν. Ἡ διότης πολιρκία τῆς Ποτιδαίας ἀπῆτησε δαπάνην 2000, ἡ κατ' ἄλλους 2400 τάλαντων. — Ἐσοδα. Τῷ 422 π. Χ. ἦσαν ἐν ὅλοις 2,000 τάλαντα, ἥτοι 12,000,000 δραχμῶν, ἡ 36,000,000 κατὰ τὴν νῦν τοῦ ἀργύρου ἀξίαν. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ὑπῆρχον 6,000 τάλαντα εἰς τὸ ταμεῖον, μετὰ δὲ τὴν εἰρήνην τοῦ Νικίου 7,000. Ἐπὶ δὲ Λυκούργου ἀνῆρχοντο αὖθις τὰ ἔσοδα εἰς 1200 τάλαντα. Ἦσαν δὲ τὰ ἐπόμενα: Α) Τὰ τακτικά. Προσωπικὸς φόρος ἦν ἐναντίος εἰς τὰς τῶν Ἀθηναίων ἀρχάς καὶ ἡ τῆς περιουσίας φορολογία σπανίως ἀπαντᾷται, καὶ μόνον εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις. Εἰς 4 κυρίως κατηγορίας δύνανται νὰ διαιρεθῶσιν αἱ πηγαὶ τῶν τακτικῶν ἐσόδων, ἥτοι: 1) τὰ τέλη, οἷς ἀνῆκουσιν αἱ εἰσπράξεις ἐκ τῶν δημοσίων κτημάτων, ἐκ τῶν τελωνείων, ἐκ τῶν προσωπικῶν τελῶν καὶ τῶν τῶν ἐπιτηδεύματων, καθ' ὅσον ὑπῆρχον. Τὰ δημόσια κτήματα, οἷα εἶχον καὶ οἱ θεοὶ καὶ οἱ ναοί, συνίσταντο ἐκ βοσκῶν, δασῶν, ὧν ἐπεμελοῦντο οἱ ὑλωροί, ἀγρῶν, οἰκιῶν, ἀλικῶν, μεταλλείων, κτλ. Αἱ οἰκίαι αὐτῶν ἐνφυκιάζοντο εἰς ἐργολάβους οἷτινες ἐλέγοντο ναύκληροι, καὶ ὑπενοικιάζον αὐτάς εἰς ἰδιώτας, ἀπέτινον δὲ τὸ ἐνοίκιον κατὰ πρυτανείας. Τὸ αὐτὸ συνέβαινε καὶ ὡς πρὸς ἄλλα ἀκίνητα. Προσέτι ἐνφυκιάζοντο καὶ τὰ θέατρα. — Τὰ ἐγγώρια μέταλλα (μεταλλεῖα) ἦσαν τοῦ Λαυρίου τὰ ἀργυρεῖα. Ταῦτα ἐξεμισθοῦντο εἰς διαρκὲς ἐνοίκιον εἰς ἰδιώτας, οἷτινες ἠδύναντο νὰ μεταδιβάωσι τὸ δικαίωμα τοῦ

ἐνοικιαστοῦ διὰ κληρονομίας, δι' ὑπενεοικιασεως ἢ πωλήσεως. Τὴν ἐπιμέλειαν πασῶν τῶν δημοσίων ἐκμισθώσεων εἶχον οἱ πωληταὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς Βουλῆς. Πρὸς ἀγορὰν τοῦ δικαιοῦματος τῆς ἐκμεταλλεῦσεως ἀπετίνατο κεφάλαιόν τι καὶ προσέτι ἐτήσιως ὡς τέλος τὸ $\frac{1}{24}$ τοῦ εἰσοδήματος. Εἰς κληρονομικὰς ἐκμισθώσεις ἐδικαιοῦντο μόνον πολῖται καὶ ἰστέτελες. Πλὴν δ' αὐτῶν, εἶχον ἀποκτήσει αἱ Ἀθῆναι, διὰ τοῦ Κίμωνος, τῷ 463 π. Χ. μεταλλεῖα καὶ ἐν Θράκῃ, ὧν πλουσιώτατα ἦσαν τὰ ἐν Σκαπτῇ Ὑλῃ χρυσωχεῖα, ἐκμεταλλεῦμένα πιθανῶς ὡς καὶ τὰ ἐν τῇ Ἀττικῇ. Διάφοροι τελῶν κατηγορίαι ἦσαν ἢ τῶν τῆς ἀγορᾶς (ἴδ. Ἀγορά. Ἀγορανόμοι), ἢ δεκάτης, ἢ εἰκοστής, τὸ ἐλλειμένιον (περὶ ὧν ἴδε τὰ διάφορα ἄρθρα). Περὶ δὲ τῶν τελῶν τῶν ἐπιτηδευμάτων δὲν ὑπάρχουσιν ἀκριβεῖς πληροφορίες. Οἱ ξένοι (ἴδ.) ὑπέκειντο εἰς τέλος, τὸ καλούμενον μετοίκιον. Μνημονεύεται δὲ προσέτι καὶ τριώβολον ὡς τέλος τῶν δούλων καὶ εἰς αὐτὸ ὑπέκειντο καὶ οἱ ἀπελευθεροί, πλὴν τοῦ καταβαλλομένου εἰς τοὺς ἀρχαίους κυρίους τῶν διὰ τὴν προστασίαν αὐτῶν. Οἱ ἐνοικιασταὶ πάντων τούτων τῶν τελῶν ἐλέγοντο τελῶναι, καὶ ὡφείλον ἐπὶ τῆς ἐκμισθώσεως νὰ παρουσιάζωσιν ἐγγυητὰς (ἢ ἐγγυοὺς). Ὅσοι δὲ δὲν ἐπέμελλοντο αὐτοπροσώπως τῶν εἰσπράξεων, ἀνέθετον αὐτὴν εἰς τοὺς λεγομένους ἐκλογεῖς, ἢ, κατὰ τὴν φύσιν τοῦ τέλους, δεκατολόγους, ἐλλειμενιστάς, κτλ. Ἐνίοτε τὴν ἐνοικίαν ἀνελάμβανον ἐταιρίαι, καὶ τότε ὁ πρόεδρος αὐτῶν ἐλέγετο ἀρχῶνης ἢ τελωνάρχης. Ὁφείλον δὲ καταβάλλειν (τὰς καταβολὰς τοῦ τέλους), καταθεῖναι, διαλύσαι, ἀποδοῦναι, ἢ νὰ πληρώνωσι τὰ τέλη, εἰς τὸ Βουλευτήριον, καὶ μάλιστα κατὰ προκαταβολήν. Εἰς τὸν μὴ ἐγκαίρως καταβαλόντα ἐδίδετο προθεσμία μέχρι τῆς ἐπομένης πρυτανείας, καὶ μετ' αὐτὴν ἐδιπλαζέτο ἢ

ὀφειλή. Ἄν δὲ καὶ τότε δὲν ἐγίνετο ἢ ἀποτίσις, ἐδηνεύετο τοῦ ὀφειλέτου ἢ περιουσία, καὶ προσέτι ἡδύνατο ὁ καθυστερῶν ὀφειλέτης, ἀνεῦ ἄλλης διαδικασίας, νὰ δεθῇ καὶ φυλακισθῇ. — 2) Τὰ τιμήματα (πρόστιμα), ἅτινα ἦσαν πολλάκις βαρύντατα, καὶ ἐν γένει αἱ δικαστικαὶ καταβολαί, ὡς ἦσαν ἢ παράστασις, τὰ πρυτανεῖα, ἐνίοτε ἢ παρακαταβολή (ἴδ. ταῦτα, καὶ Δίκη). — 3) Οἱ φόροι τῶν συμμάχων, εἰσαχθέντες τὸ πρῶτον ὑπὸ Ἀριστείδου τῷ 476 π. Χ. καὶ ὀρισθέντες εἰς 460 τάλαντα, πρὸς ὅσον τῆς κοινῆς ἀμύνης, διεχειρίζοντο κατ' ἀρχὰς ὑπὸ πάντων κοινῶς, δι' ἀρχῆς ἡτις ἐκαλεῖτο Ἑλληνοταμίαι, ἐδρευούσης ἐν Δῆλῳ. Ἀπὸ δὲ τοῦ 460, ἐνεργείᾳ τοῦ Περικλέους, μετεκομίσθη τὸ συμμαχικὸν ταμεῖον (ἴδ. Συμμαχία) εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ αἱ εἰσπράξεις αὐτοῦ ἐδαπανῶντο εἰς ἀνάγκας τῶν Ἀθηναίων, ἰδίως εἰς τῆς Ἀκροπόλεως τὸν καλλωπισμὸν. Κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου αἱ εἰσπράξεις αὐτοῦ εἶχον ἀναδιδοθῇ εἰς 600 τάλαντα. Ἀλλὰ τῶν συμμάχων ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπιβαρυνομένων, προσέθη τὸ ταμῖον μέχρι 1300 τάλαντων. Εἴτα δὲ ἤρξαντο κανονίζεσθαι οἱ φόροι κατὰ πενταετίαν. Μετὰ δὲ τὴν ἀναρχίαν τοῦ ἔτους 377 π. Χ., ὅτε ἀνενώθη ἡ συμμαχία, ἵνα ἐκλίπη τὸ μιστὸν ὄνομα φόρος, μετωνομάσθησαν συντάξεις. Τὸ δέκατον αὐτῶν ἐδίδετο ὡς ἀπαρχὴ εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Ἀθηνᾶς. Ἐκομίζοντο δὲ εἰς Ἀθήνας καὶ παρεδίδοντο τοῖς Ἑλληνοταμίαις κατ' ἔτος εἰς τὰ κατὰ τὸ ἑαρινὸν γυριζόμενα Διενύσια. — 4) Αἱ ἐγκύκλιοι (ἢ τοὶ τακτικαὶ) λεῖτοῦργαί (ἃς ἴδε ἐν τῇ λέξει). Εἰσπράξεις εἶχε τὸ δημόσιον καὶ ἐκ τῶν κληρουχιῶν (ἴδ.). — Τὸ ἐκ τῶν περισσευμάτων ταμεῖον τῶν ἑσόδων χρημάτων τῆς Ἀθηνᾶς ἦν κατατεθειμένον ἐν τῷ Ὀπισθοδόμῳ τοῦ Παρθενῶνος. Εἶχον δὲ νασὶ καὶ ἄλλων θεῶν ταμῖα, καὶ ταῦτα διεχειρίζοντο 10 ταμίαι, κατὰ

ρῶμενοι ἐκ τῶν πεντακοσιομεδίωνων. — Β) Ἑκτακτα ἔσοδα ἦσαν αἱ ἑκτακται εἰσφο-
ραὶ ἐκ τῶν περιουσιῶν καὶ ἡ ἑκτακτος λει-
τουργία (ἴδ.). ἡ τριτηραρχία. Αἱ πρῶ-
ται ἐπεβάλλοντο ἐν ἐξαιρετικαῖς περιστάσεσι
πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν δαπανῶν τοῦ πολέ-
μου. Δὲν ἦσαν δὲ τέλος προσωπικόν, ἀλλ'
αὔξησης τῶν κτηματικῶν εἰσφορῶν, δι' ὃ καὶ
εἰς τὸν καθυστεροῦντα ἐπεβάλλετο δήμευσις,
οὐχὶ δὲ καὶ ἀτιμία ὡς εἰς τοὺς ἄλλους ὀφει-
λέτας τοῦ δημοσίου. Τὸ πρῶτον παράδειγμα
τοιαύτης εἰσφορᾶς, ἐκ 200 ταλάντων,
ἀπαντᾶται τῷ 428 π. Χ., ὅτε ἡ πόλις τῆς
Μυτιλήνης εἶχεν ἐξαντλήσει τοὺς πόρους τῆς
πόλεως (Θουκ. Γ, 19). Ἀλλ' ἦδη αἱ κλά-
σεις εἰς ἃς ὁ Σόλων διήρесе τὸν λαὸν εἰς
τοῦτον ἀπέβλεπον τὸν σκοπὸν. Μετὰ δὲ τὸ
428 ἐπανελήφθη πολλάκις τῆς τοιαύτης εἰσ-
φορᾶς ἡ ἐπιβολή, οὐδ' ἐπετρέπετο ἡ ἀπ' αὐ-
τῆς ἀπαλλαγὴ οἷου δήποτε. οὐδ' αὐτῶν τῶν
ἔργων, ὧν ὁμῶς αἱ οὐσίαι ἦσαν ἀπηλλαγ-
μέναι τῶν λειτουργιῶν. Ὡς βάσις τῆς ἐπι-
βολῆς αὐτῶν ἐλαμβάνοντο τὸ Σολωνιά τι-
μήματα τῶν πεντακοσιομεδίωνων, ἱππέων,
ξευγίτων καὶ θητῶν, τῶν τελευταίων τούτων
ἔντων παντάπασιν ἀτελῶν. Ἐκαστος τῶν
πρῶτων, τὸ εἰσοδήμα κεκτημένος ἀνώτερον
τῶν 500 μεδίωνων αἴτου ἢ 500 δραχμῶν,
ἐθεωρεῖτο ἔχων τοῦλάχιστον 6000 δραχμῶν
κεφάλαιον ὃ δ' ἱππέυς, ἐπὶ εἰσοδήματος 300
δραχμῶν, κεφάλαιον δραχμῶν 3000, καὶ ὁ
ξευγίτης, ἀπέναντι εἰσοδήματος 150 δραχ-
μῶν, κεφάλαιον δραχμῶν 1800. Τούτων δὲ τῶν
ἐκτιμήσεων διέφερον τὰ τιμήματα. Ὁ
σκοπὸς δὲ ὁ Σόλων ἐπεδίωκεν ἥν ὁ τῆς βαθ-
μιαίας φορολογίας, εἰς ἣν αἱ μεγαλιότεραι
περιουσίαι νὰ ὑποβάλλωνται βαρύτερον τῶν
μικροτέρων, ἀφ' ὧν, μετ' ἀφαίρεσιν τῶν πρὸς
ζωὴν ἀναγκαίων, ἔμεινε περίσσευμα ὀλιγω-
τερον. Πρὸς ἐπίτευξιν δὲ τούτου δὲν ὥριζεν
ἐξ ἐκάστης κλάσεως διάφορα ποσοστὰ ὡς τέ-
λη, ἀλλ' εἰς τὰς κατωτέρας τάξεις μό-
νον εἰς μέρος τοῦ κεφαλαίου ἐπέβαλλε τέλη,

ταῦτα ὁμῶς ἐξ ἴσου ἐπὶ πάντων τῶν τιμη-
μάτων ἢ φορολογητῶν κεφαλαίων καὶ τῶν
τριῶν τάξεων. — Ἐξετίμα δ' ἕκαστος ἑαυτὸν
ἀλλὰ καὶ ὑποτίμησις, δηλαδὴ ἀναθεώ-
ρησις τῆς τιμῆσεως, ἐπετρέπετο. Πρὸς διευ-
κλύνειν δὲ τῆς φορολογίας ὑπῆρχε κτημα-
τολόγιον, συμπληρωθὲν εἴτα εἰς πλήρη κατὰ-
στασιν τῶν οὐσιῶν. — Μεταβολὴν τινα ὑπέ-
στη τὸ σύστημα τοῦτο, τηρουμένης ὁμῶς τῆς
βάσεως τοῦ Σολωνίου ὀργανισμοῦ, ἐπὶ Ναυ-
σινίκου ἄρχοντος, τῷ 377 π. Χ., ὅτε ὠρί-
σθη διὰ τὴν πρώτην τάξιν, τὴν τῶν πεντα-
κοσιομεδίωνων, τὸ πέμπτον τῆς οὐσίας ὡς
τίμημα, ἥτοι ὡς κεφάλαιον φορολογη-
τῶν, εἰς δὲ τὰς κατωτέρας μέρη ἐλάσσονα
τῆς περιουσίας. Ὡς τίμημα τοῦ ἔτους
ἐκείνου μνημονεύεται ἡ ποσότης 5750 τα-
λάντων. Ἐστὶ δὲ τοῦτο οὔτε ἡ ὅλη περιου-
σία τῶν Ἀθηναίων κατὰ τὸν χρόνον ἐκείνον,
οὔτε ἡ ποσότης τῆς εἰσφορᾶς, ἀλλὰ τὸ
μέρος τῆς οὐσίας, ἐξ οὗ ἡ εἰσφορά ἐλαμβά-
νετο, ὥστε ἡ ὅλη περιουσία τῶν κατοίκων
πρέπει νὰ ἐκτιμηθῇ εἰς ποσότητα μείζονα
τῶν 30,000 ταλάντων = 180 ἑκατομ.
τῶν 30,000 ταλάντων = 540 ἑκατομμυρίοις τῶν νῦν
χρυσῶν. — Διὰ τὴν φορολογίαν ταύτην, ὡς
μετέπειτα διὰ τὰς λειτουργίας (ἴδ.),
ἐγκατέστησαν σὺ μ μ ο ρ ῖ α ῖ, ἥτοι σύνδε-
σμοὶ πολιτῶν ἀνίσων οὐσιῶν, αἵτινες ὤφει-
λον ἴσα ν' ἀποφέρωσι τέλη. Ἦσαν δ' αὗται
20, διότι ἐν ἐκάστη φυλῇ 120 τῶν εὐπόρων
ἀπετέλουν 2 συμμορίας. Ἐξ ἐκάστης συμ-
μορίας 15, οἱ πλουσιώτεροι, ὑπεχρεοῦντο εἰς
προεἰσφοράν καὶ οἱ λοιποὶ δὲ πάντες
μὴ ἀτελεῖς πολῖται προσετίθεντο εἰς ἐκάστην
τῶν συμμοριῶν, αἵτινες ἐφορολόγουν αὐτοὺς
κατὰ τὰς περιουσίας των. Προίσταντο δὲ
τῶν συμμοριῶν ἡγεμόνες, ἐπιμελη-
ταὶ καὶ διαγραφεῖς ἢ ἐπιγραφεῖς,
οἱ τὰ τέλη ἐκάστου ὀρίζοντες. Ἐπετρέπετο
δὲ καὶ ἡ τῶν οὐσιῶν ἀντίδοσις (Δμοθ. κ.
Ἀφῶδ. Β, 841. κ. Μῆδ, 540) ἥτοι ἡ ἀν-
ταλλαγὴ ἣν ἐξήτει ὁ διατεινόμενος ὅτι ἐφο-

ρολογεῖτο περισσότερον ἄλλου οὐ τὴν περιουσίαν ἐξετίμα ὡς μεγαλειτέραν. — Ἡ ἀνωτάτη οἰκονομικὴ διαχείρισις ἀνῆκε τῇ Βουλῇ, ὑπευθύνῃ δι' αὐτὴν οὕση, καὶ πρὸ πάντων ἐπιμελουμένη τῆς ἐκμισθώσεως πασῶν τῶν τακτικῶν προσόδων. Ὑπ' αὐτὴν δ' ἦσαν οἱ δέκα πωληταί, ἐπιμελούμενοι τῶν ἐνοικιάσεων καὶ πωλήσεων τῶν δημοσίων κτημάτων. Πρόστιμα δ' εἰσепράττοντο ὑπὸ τῶν πρακτόρων, ὅτε δὲν διωρίζοντο πρὸς τοῦτο, διὰ τὴν σπουδαιότητα τῆς περιστάσεως, ἔκτακτοι ζητηταί ἢ συλλογεῖς. Τὸ δὲ ταμεῖον τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τὸ τῶν ἄλλων θεῶν διεῖπον ἀνὰ δέκα (ἐνίοτε ὁμοῦ δέκα) ταμίαι, κληρούμενοι ἐκ τῶν μᾶλλον φορολογουμένων. — Ὁ ἐπισημότερος τῶν ἀρχόντων τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως ἦν ὁ ταμίης ἢ ἐπιμελητὴς τῆς κοινῆς προσόδου, ἢ ὁ ἐπὶ τῆς διοικήσεως, ἐπὶ τετραετίαν αἰρετὸς διὰ χειροτονίας, ὅστις ὑπερτάτως διεύθυνε τῶν δημοσίων προσόδων τὴν χρῆσιν. Οἱ δὲ πορισταὶ ἐφρόντιζον περὶ προμηθείας ἐκτάκτων πόρων. — Τὴν διαχείρισιν τῶν δικαστικῶν χρημάτων, μισθοδοσίαν τῶν δικαστῶν, ἐπιμέλειαν τῆς κτήσεως ἐν τῷ Πρυτανείῳ, εἶχον ἀπὸ Κλεισθένους οἱ Κωλακρέται, πρὶν Κωλαγρέται, ὡς οἱ τὰ Κωλα τῶν ἱερείων κατὰ τὰς θυσίας ἀγείροντες. — Πᾶσαι δ' αἱ λοιπαὶ πρόσδοι περιήρχοντο εἰς τοὺς ἀποδέκτας, οἵτινες παρέδιδον αὐτάς εἰς τοὺς διαφόρους ταμίαις. Ἦσαν δὲ καὶ ἄλλοι τῶν οἰκονομικῶν λειτουργοί, οἱ ἐπιστάται, ἐπιμεληταί, ἐργολάβοι, οἱ ἐπὶ τῶν θεωρικῶν, κτλ.

Πολιτικὴ χώρα, ἐν Λακεδαιμονίᾳ, τὸ μετὰ τὴν εἰσβολὴν τῶν Δωριέων αὐτοῖς ἐπιφυλαχθὲν μέρος τῆς χώρας, διαιρεθὲν εἰς 4500 ἢ 6000 κλήρους, μετὰ δὲ τὸν Μεσσηνιακὸν πόλεμον αὐξηθὲν εἰς 9000.

Πολίχνη, 1) πόλις κατὰ τὰ βορειανατολικά τῆς Λακωνίας (Πολδ. Δ, 36). — 2) Πόλις εἰς τὰ βορειοδυτικὰ τῆς Μεσσηνίας, δυτικῶς τῆς Ἀνδανίας. — 3) Χωρίον

ἐπὶ τῆς νήσου Χίου (Ἡρδ. ΣΤ, 26) — 4) Μικρὰ πόλις εἰς τὴν Κρήτην, παρὰ τῇ Κυδωνίᾳ (Ἡρδ. Ζ, 170. — Θουκ. Β, 85). — 5) Μικρὰ πόλις ἐν Ἰωνίᾳ παρὰ ταῖς Κλαζομεναῖς (Θουκ. Η, 14, 23). — 6) Χωρίον ἐν Μεγαρίδι (Στράβ.).

Πόλιχος, υἱὸς τοῦ Λυκάονος, βασιλεὺς τῆς Ἀρκαδίας (Ἀπλλδ. Γ, 8, 1).

Πόλλης, βασιλεὺς τῶν Ὀδομάντων ἐν Θράκῃ (Θουκ. Ε, 6).

Πόλλης, 1) Σπαρτιάτης, τῷ 389 π. Χ. πρέσβυς πεμφθεὶς παρὰ Διονυσίῳ εἰς Συρακούσας, καὶ κατὰ τοῦ Πλάτωνος κακουργήσας, διότι, παραλαβὼν αὐτὸν ἐκείθεν, τὸν ἐπώλησε δοῦλον εἰς Αἴγιναν. Μετὰ ταῦτα ἐπὶ τοῦ κατ' Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν πολέμου, ἐναυάρχει τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ τῷ 370 ἐνικήθη εἰς τὴν Νάξον ὑπὸ τοῦ Χαβρίου. Ἐφονεύθη δ' ἐπὶ τῆς καταστροφῆς τῆς Ἑλικῆς ἐν Ἀχαΐᾳ (Ξεν. Ἑλλ. Δ, 8, 11. — Πλούτ. Δίων Ε). — 2) Ἀργεῖος, πρέσβυς εἰς τὴν Περσίαν πεμφθεὶς (Θουκ. Β, 67). — 3) Τύραννος τῶν Συρακουσῶν, ὑποτιθέμενος Ἀργεῖος τὴν καταγωγὴν, ἐπὶ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, πρῶτος καλλιεργήσας περὶ τὰς Συρακούσας τὸν κατ' αὐτὸν κληθέντα καὶ περίφημον ἀποδάντα Πόλλιον οἶνον (Ἀθην. Β, 34. — Αἰλ. π. ι. ΙΒ, 31).

Πόλος, 1) σοφιστὴς ἐξ Ἀκράγαντος, μαθητὴς τοῦ Γοργίου, οὗ ὁ Πλάτων φέγει τὸ ὑπὲρ τὸ δέον ἐντεχνον καὶ κατάκοσμον τοῦ λόγου (Φαῖδρ. Σλ. 267). Ἐγράψε «Τέχνην» ἣν φαίνεται ὅτι ὁ Πλάτων ἐγνώριζεν. Ἀλλ' οὐδ' αὐτῆς οὐδ' ἄλλων αὐτῷ ἀποδομένων συγγραμμάτων ἐσώθη τι. — 2) Πυθαγόρειος, γράψας περὶ δικαίου, ἐξ οὗ μικρὸν διετηρήθη ἀπόσπασμα (Στοβ. Ἀγ. ΝΑ). — 3) Τραγικὸς ἡθοποιὸς ἐν Ἀθήναις, τῶν χρόνων τοῦ Δημοσθένους (Πλούτ. Δμ. ΚΗ).

Πόλος, Ἀφ' οὗτο ἐπὶ Θάλητος ἐπεκράτησεν ἡ ἰδέα ὅτι ὁ οὐρανὸς ἦν κοίλη σφαῖρα, στρεφόμενη περὶ τὴν γῆν, πόλοι ἐρρέοντες ὡς ἀκροὶ τοῦ ἕξονος αὐτῆς, καὶ ἐνίσταντο

ἐκ τούτου, παρὰ ποιηταῖς. αὐτὸς ὁ οὐρανὸς (Λισχλ. Πρμθ. 427. — Εὐρπ. Ὀρστ. 1685. — Ἀροτφ. Ὀρν. 179. — Ψ. Πλάτ. Ἀξίσχ. 371. — Ἀθην. Ξ), καὶ μετὰ ταῦτα καὶ τὰ ἐκείνοις ἀντιστοιχοῦντα σημεία τῆς γῆς. Κατὰ τὴν κοιλότητα δὲ τοῦ οὐρανοῦ, κοίλα ἐγένοντο, ἰδίως παρὰ Βαβυλωνίους (Ἡρδ. Β. 109), καὶ τὰ πρῶτα ἡλιακὰ ὥρολόγια, οἷς ἐπίσης κατ' ἀρχὰς τὸ ὄνομα π ὁ λ ο ς διὰ τοῦτο ἐδόθη, καὶ ὁ γνώμων ἐδείκνυε τὰς διαμερίσεις τῆς ἡμέρας διὰ τῆς σκιάς του ἐπὶ τῶν γραμμῶν τῶν κεχαραγμένων ἐπὶ τοῦ πύλου.

Πολυουδρία, ἡ Αἴνος ἐν Θράκῃ (Στράβ.), πόλις τοῦ Πόλυτος, διότι βρῖα παρὰ Θραξίν ἐδήλου τὴν πόλιν.

Πόλυτος, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος, βασιλεὺς τῆς Αἴνου ἐν Θράκῃ, φιλοξενήσας τὸν Ἡρακλέα ἐπιστρέφοντα ἐκ τῆς Τροίας (Ἀπλδ. Β. 5, 9).

Πολύαινος, 1) ἐκ Μακεδονίας, ἐν Ῥώμῃ οἰκῶν καὶ εἰς τὰ στρατιωτικὰ ἐπιδοθεὶς, συνέγραψεν ὅκτὼ βιβλία ἐπιγραφόμενα στρατηγῆματα ἡ στρατηγηματικά, καὶ ἀνέθηκεν αὐτὰ εἰς τοὺς αὐτοκράτορας Μ. Αὐρήλιον καὶ Λ. Οὐῆρον, ὅτε ἐξεστράτευον κατὰ τῶν Πάρθων, τῷ 162-165 μ. Χ. Ὁ τίτλος ὅμως δὲν ἀνταποκρίνεται ἐντελῶς εἰς τὸ περιεχόμενον τοῦ συγγράμματος, διότι αὐτὸ, πλὴν τῶν στρατηγημάτων, περιέχει καὶ πλείστα παραδείγματα συνέσεως, ὡς καὶ δόλου καὶ πονηρίας ἐν τῷ ἰδιωτικῷ βίῳ καὶ ἐν τῷ πολιτικῷ, μετὰ μεγάλης ἐπιμελείας συλλεγόμενα ἐκ πλείστων συγγραφέων, δι' ὃ καὶ ἐστὶ πολυτίμως διδακτικόν, εἰ καὶ δὲν ἐλλείπουν σφάλματα καὶ παραποιήσεις ἐνίοτε. Τὸ ε' βιβλίον καὶ τὸ ἡ' εἰσὶν ἀτελεῖ. Ἐγραψε δὲ καὶ τακτικὴν εἰς 3 βιβλία, καὶ ἄλλα περὶ Θηβῶν καὶ περὶ Μακεδονίας· ἄλλα ταῦτα πάντα ἀπωλέσθησαν. (Ἐκδοσις Κοραῆ, 1809). — 2) Ἐκ Λαμφάκου μαθηματικός, ἀλλὰ τῇ μαθηματικῇ ἀποταχθεὶς ὡς ψευδεὶς ἐπιστήμη, ἀφ' οὗτο ἐγένετο τοῦ Ἐπι-

κούρου φίλος καὶ μαθητὴς (Cic. Acad. II, 33. Fin. I, 6).

Πολυάνθης, Κορίνθιος, διοικῶν τῷ 413 π. Χ. τὸ ναυτικόν τῆς πατρίδος του, καὶ τοὺς Ἀθηναίους νικήσας ἐν Ἐρινεῶ (Θουκ. Ζ. 34). Μετέπειτα ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς τῆς δημοκρατικῆς μερίδος ἐν Κορίνθῳ (Ξενφ. Ἐλ. Γ. 5, 1).

Πολυάρχης, ἴσως ὅμως, κατὰ χειρόγραφον, ὀρθότερον Πολυχάρης, εἰς τῶν τριάκοντα τυράννων ἐν Ἀθήναις (Ξενφ. Ἐλλ. Β. 3, 2).

Πολύας, κήρυξ τῶν Ἑλλήνων ἐξ Ἀντικύρας ἐν Θεσσαλίᾳ (Ἡρδ. Η. 24).

Πολυδιάδης, στρατηγὸς Σπαρτιάτης, τῷ 380 π. Χ. κατὰ τῶν Ὀλουθίων ἐκατρατεύσας, πολλάκις νικήσας, καὶ τέλος βιάσας αὐτοὺς νὰ συνομολογήσωσιν εἰρήνην μετὰ τῆς Σπάρτης (Ξεφ. Ἐλλ. Ε. 3, 20).

Πολύδιος, 1) Ἐκ Μεγαλοπόλεως τῆς Πελοποννήσου, υἱὸς τοῦ στρατηγοῦ Λυκόρτα, τοῦ ἐπιστηθίου φίλου τοῦ Φιλοποίμενος, ἐγεννήθη περὶ τὰ τέλη τῆς γ' π. Χ. ἐκατονταετηρίδος (212-204). Τὰ τῆς νεανικῆς αὐτοῦ ἡλικίας εἰσὶν ὀλίγον γνωστά. Διὰ παντὸς ὅμως τοῦ ἱστορικοῦ αὐτοῦ ἔργου διαφαίνεται ὅτι ἀνεπτύχθη πρακτικῶς, πρὸς ὃ παρῆχον αὐτῷ πᾶσαν ἀφορμὴν αἱ περιστάσεις ἐφ' ὧν ἔζη, καὶ εἰς ἃς δραστηρίως συνέπραξεν. Εἰς τὴν σχολὴν τοῦ πατρὸς του καὶ τοῦ Φιλοποίμενος ἐμορφώθη εἰς τὴν στρατηγικὴν καὶ τὴν πολιτικὴν, καὶ εἰς ἀμφοτέρους τούτους τοὺς κλάδους ἀσκηθεὶς, καὶ διὰ τῆς πείρας αὐτῶν πλουτισθεὶς, ἐπεδόθη εἰς τὴν ἱστοριογραφίαν. Τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν τοῦ Ἀρχαίου δεσμοῦ ἐπιδιώκων, συνεβούλευσεν αὐτῷ ἀπόλυτον οὐδετερότητα εἰς τὸν μεταξὺ Ῥώμης καὶ Περσείως πόλεμον, εἰ καὶ μετ' εὐθυκρισίας ἀνεγνώριζεν ὅτι ἐπικίνδυνος θὰ ἦν ἡ ἐξακολούθησις τῆς οὐδετερότητος ἂν ὁ Περσεὺς ἤττητο, καὶ ἡ γνώμη αὕτη ἦν ἡ ὑπερισχύουσα βαβμηδόν. Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἐπροδίδάσθη ὁ Πο-

λύβιος εἰς ἑπαρχὸν, τὴν ἀνωτάτην στρατιωτικὴν ἀξίαν μετὰ τὴν τοῦ στρατηγοῦ. Ἀλλ' ἐπειδὴ μετὰ τοῦ Περσέως τὴν ἡττὰν ὑπερίσχυσε παρὰ τοῖς Ἀχαιοῖς ἡ τὰ τῶν Ῥωμαίων φρονούσα μερίς, παρητήθη ὁ Πολύβιος, καὶ ὡς ὑποπτος τοῖς Ῥωμαίοις, συμπεριλήφθη μετὰ τῶν 1000 ἐπισήμων Ἀχαιῶν οἵτινες τῷ 160 π. Χ. ἐπέμφθησαν ὡς ὁμηροὶ εἰς Ῥώμην καὶ ἐκρατήθησαν ἐκεῖ ἐπὶ ὅλα 17 ἔτη. Ἐν Ῥώμῃ ἤρξατο νέα ἐποχὴ τῆς ζωῆς αὐτοῦ, καὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν πολιτεύμα οὐ ἔλαβε πείραν, ἢ ὑπ' αὐτοῦ ἐπιβαλλομένη τάξις ἀντὶ τῶν φατριαστικῶν διχονομιῶν αἰτινες κατέτρυχον τὴν Ἑλλάδα, αἱ φιλικαὶ σχέσεις ἃς συνέδεσε μετὰ τῶν ἀρίστων ἐκ τῶν Ῥωμαίων τῆς ἐποχῆς του, καὶ αὐτὸς ὁ πρακτικὸς χαρακτήρ του, συνάδων μετὰ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ μᾶλλον ἢ μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ, μετέβαλον ἐντελῶς τὰ πρὸς τὴν Ῥώμην αἰσθημάτων του, καὶ τὸν εἴλκυσαν πρὸς αὐτὴν. Ἀναλαβὼν τὴν ἀγωγὴν τῶν υἱῶν τοῦ Λ. Αἰμυλίου Παύλου, ἔτυχε φιλικωτάτης ὑποδοχῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐκεῖνῃ, καὶ κατέστη φίλος καὶ σύμβουλος Σκιπίωνος τοῦ Αἰμυλιανοῦ. Διὰ τῆς μεσιτείας τούτου ἐπέστρεψε τῷ 150 εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τῶν ὀλίγων εἰσέτι ἐπιζώντων ἐκ τῶν χιλίων Ἀχαιῶν. Μετὰ ἐν ἔτος ὅμως συνώδευσεν τὸν Σκιπίωνα εἰς τὴν Ἀφρικὴν, καὶ ἐν ᾧ ἐκεῖνος ἐπολιόρκει τὴν Καρχηδόνα, περιέπλευσεν ὁ Πολύβιος τὴν βόρειον καὶ δυτικὴν Ἀφρικὴν, καὶ ἐκ τῆς περιηγήσεως ταύτης ἐπανῆλθε πρὸ τῆς ἀλώσεως ἔτι τῆς Καρχηδόνης, εἰς ἣν λέγεται συντελέσας διὰ τῶν συμβουλῶν του πρὸς τὸν Σκιπίωνα. "Ὅτε δ' ἐξεργράγη ὁ πόλεμος μεταξὺ Ῥώμης καὶ Ἀχαιῶν, ὁ ἀπολήξας εἰς τὴν ἀλῶσιν καὶ καταστροφὴν τῆς Κορίνθου, καὶ εἰς τῆς Ἀχαιᾶς τὴν ὑποδούλωσιν εἰς Ῥωμαϊκὴν ἐπαρχίαν, ἔσπευσε νὰ ἐπιστρέψῃ ἐκ τῆς Ἀφρικῆς, ἦλθε πρὸ τῆς Κορίνθου μικρὸν μετὰ τὴν ἐξόντωσιν αὐτῆς, καὶ ἐπροσπάθησε πάσῃ δυνάμει νὰ ἐλαττώσῃ τὰς συμφορὰς τῆς πατρίδος του.

εἰς δὲ καὶ κατὰ πολὺ συνετέλεσεν, ἀπὸ πολλῶν πόλεων ἀποτρέψας τὴν λεηλασίαν, ἀπὸ πολλῶν κατοικίων τὴν εἰς δουλείαν ἀπαγωγὴν ἐπέσπευσε δὲ καὶ τὸν Μούμμιον ν' ἀποδώσῃ τοὺς ἀνδριάντας τοῦ Ἀράτου καὶ Φιλοποίμενος, οὓς εἶχεν ἤδη ἀποκομίσει. Οἱ Ῥωμαῖοι, τὸν χαρακτήρα καὶ τὴν ἱκανότητα αὐτοῦ ἐκτιμῶντες, τῷ ἔδωκαν τὴν ἐντολὴν νὰ περιέλθῃ πάσας τὰς πόλεις, νὰ κατευνάσῃ καὶ εἰρηνεύσῃ τὰς ἐν αὐταῖς διαιρέσεις, καὶ νὰ μυθήσῃ τοὺς Ἕλληνας εἰς τῶν πραγμάτων τὴν νέαν τάξιν. Ἐξεπλήρωσε δὲ τὸ ἔργον τοῦτο πρὸς εὐχαρίστησιν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ὥστε καὶ ἐκατέρωθεν τιμαὶ τῷ ἀπεδόθησαν καὶ τῷ ἰδρῦθησαν ἀνδριάντες, περὶ ὧν μαρτυρεῖ καὶ ἡ τῷ 1877 ἐν Ὀλυμπίᾳ ἀνασκαφεῖσα βάσις ἐνὸς ἐξ αὐτῶν, ὑπὸ τῶν Ἡλείων ἀνεγερθέντος. Ἐκτοτε φαίνεται ἐπιδοθεὶς ὁ Πολύβιος εἰς τὴν συγγραφὴν τῆς ἱστορίας του, πρὸς ὃν σκοπὸν καὶ πολλάκις περιηγεῖτο. Ἀφ' οὗ δ' ἐπεράτωσε τὸ ἔργον τοῦτο, ἀπέθανεν ἐν Ἑλλάδι τῷ 122 εἰς ἡλικίαν 82 ἐτῶν, ἐξ ἑκκοι πεσών. — Τὸ ἱστορικὸν αὐτοῦ ἔργον διηγεῖτο εἰς 40 βιβλία· ἐξ αὐτῶν δὲ σώζονται τὰ πρῶτα 5 πλήρη, τῶν δὲ λοιπῶν ἀποσπάσματα μόνον. Ὑποτίθεται ὅτι τὸ ὅλον σύγγραμμα ἦν ἱστορία κοινῇ, καθολικῇ, ἥτοι τῆς Ῥωμαϊκῆς οἰκουμένης, ἀρχόμενον ἐκ τῶν 53 ἐτῶν τῆς αὐξήσεως τῆς Ῥωμαϊκῆς δυνάμεως, 220-168 π. Χ., ἥτοι ἀπὸ τοῦ ἐν Ὀλ. 140 συμμαχικοῦ ἐν Ἑλλάδι πολέμου, τοῦ ἐν Κοίλῃ Συρίᾳ τῆς Ἀσίας, καὶ τοῦ Καρχηδονικοῦ ἐν Ἰταλίᾳ (Α, 3), μέχρι τῆς κατακτήσεως τῆς Μακεδονίας (Γ, 1). Ὡς πρόβλημα κυρίως προτίθεται νὰ ὀρίσῃ πῶς, πότε, καὶ διὰ τίνων τρόπων πάντα τὰ γνωστὰ μέρη τῆς γῆς ὑπέκυψαν εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν κοσμοκρατορίαν, ἣν θεωρεῖ ἀπὸ τοῦ 168 ἡδη ἐδραιωθεῖσαν. Τὸ ὅλον διακρίνεται εἰς τρία μέρη. 1) Βιβλ. Α-Β, ἡ προπαράσκεις, ἥτοι αἱ πρῶται ἀρχαὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐξουσίας. 2) Βιβλ. Γ-Λ, ἡ κατα-

σκη, ἦτοι ἡ ἀπὸ 220 μέχρι 168 ἔδρυσεν αὐτῆς. 3) Βιβλ. ΛΑ—Μ, αἱ θεμελιώδεις ἀρχαὶ καθ' ἃς διεχειρίζεται ἡ Ρώμη τὴν ἑξουσίαν, αἱ κατ' αὐτῆς ἀντιπράξεις, καὶ τῶν ἀντιπράξεων ἡ καταπολέμησις, 168—146. Τῶν μερῶν τούτων τὰ προγράμματα διαγράφει αὐτὸς ὁ Πολύβιος, τοῦ μὲν πρώτου ἐν Α, 13, τῶν δὲ δύο ἄλλων ἐν Γ, 2. Μεθοδὸς τῆς διηγήσεώς του ἐστὶν ἡ συγχρονική, ἀλλὰ μετ' ἐκθέσεως τῶν αἰτίων καὶ τῶν συνεπειῶν ἐκάστης πράξεως, ὥστε ἀποφαίνει εἰς πραγματικὴν ἱστοριογραφίαν, δι' ἧς αὐτὸς χαρακτηρίζει τὸ σύγγραμμά του ὡς πραγματικὴν ἱστορίαν, ἢ πραγματείαν ἀπλῶς, ὁ εἰσηγητὴς γενόμενος νέου τρόπου συγγραφῆς, δι' οὗ εἰς τοὺς θελόντας νὰ ἐμβαθύνωσιν εἰς τὰ τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς διπλωματίας παρίστησι τὰς «πράξεις τῶν ἐθνῶν καὶ πόλεων καὶ δυναστῶν» καταδεικνύων τὴν αὐτῶν ἀρχήν, αἰτίαν καὶ πρόφασιν». Γράφει κυρίως διὰ τοὺς συμπατριώτας του, θέλων νὰ καταστήσῃ αὐτοῖς φορητὴν τὴν λυπηρὰν τύχην των καταδεικνύει δὲ συγχρόνως καὶ αὐτοῖς τῶν Ῥωμαίων τὸ μεγαλεῖον πάσης ὅν ὑπέροχον ἀντιστάσεως. Παρὰ τοῦ ἱστοριογράφου ἀπαιτεῖ πολιτικὴν πείραν καὶ τὴν δι' αὐτοψίας γνῶσιν τῶν ἱστορουμένων, ἀλλ' ἀφ' ἐτέρου ἀναγνωρίζει καὶ τὴν σπουδαιότητα ἀσφαλῶν πηγῶν, ἀκριβῶς ἐλεγχομένων ὑπ' ἐμβριθοῦς κριτικῆς. Αἱ ἐκθέσεις αὐτοῦ εἰσὶν ἀξιοπίστοι βεβαίως, διότι ὁ Πολύβιος ἦν ἀνὴρ πολυπείρος, φιλαλήθης καὶ ὀρθὴν ἔχων τὴν κρίσιν. Ἀλλὰ δὲν πρέπει καὶ νὰ παραβλεπῇται ἡ μεγάλη σχέσις ἣν ὁ ἴδιος εἶχε πρὸς τοὺς Σικελίαντας, καὶ τὸ ὑπὲρ τῆς Ῥώμης ἐνδιαφέρον αὐτοῦ, ἐξ οὗ ἐπήγαγεν ἡ ἰδιαιτέρα του θέσις μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ῥώμης, ὥς ἐκτιμήσεις του. Ἡ γλῶσσα αὐτοῦ δὲν διακρίνεται ἐπ' εὐφωνίᾳ καὶ ἀρμονίᾳ, οὐδ' ἐπὶ χάριτι καὶ ἐλαφρότητι ἐκφράσεως, διὸ καὶ σ τ ρ α τ ι ω τ ι κ ὸ ν ἀπεκάλισάν τινες

ἐνίστοι τὸ τραχὺ καὶ μονότονον ὕφος του. — 2) Ἐπίσης Μεγαλοπολίτης, ἀρχηγὸς τῶν Ἀχαιῶν ὑπὸ τὸν Φίλοποίμενα κατὰ τὴν μάχην τῆς Μαντινείας, τῷ 207 π. Χ. (Πολύβ. ΙΑ, 15). — 3) Ἀπελευθερὸς τοῦ Λυγούστου, ὁ ἀναγκoύς τὴν διαθήκην αὐτοῦ πρὸ τῆς Βουλῆς (Suet. Oct. Cl.). — 4) Ἀπελευθερὸς τοῦ Κλαυδίου, ἐπιδιδόμενος μετ' αὐτοῦ εἰς σφοδρὰς σπουδὰς, καὶ ἐπιρροὴν ἐξασκῶν (Senec. Consol. ad Polyb.). Ἐθνατωθῆ διὰ μηχανορραφῶν τῆς Μεσσαλίνης (Suet. Claud. XXVIII).

Πολύβοια, παρθένος, ἀδελφὴ τοῦ Τακίνθου (Παυσ. Γ, 19).

Πόλυβος, 1) ὁ βασιλεὺς τῆς Κορίνθου, οὗ ἡ γυνὴ Περίβοια, ἡ Μερόπη, ἀνέλαβε καὶ ἀνέθρεψε τὸν Οἰδίποδα (Ἰδ.) (Σοφ. Οἰδ. Τύρ. 774. — Ἀπλ. Β, 5, 7. — 2) Υἱὸς τοῦ Ἀντήνορος ἐκ Τροίας (Ὅμ. Ἰλ. Α, 59). — 3) Πατὴρ τοῦ Ἀντήνορος, ἐνὸς τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης, φονευθεὶς ὑπὸ Εὐμαίου (Ὅμ. Ὀδ. X, 243). — 4) Ἐν Θήβαις τῆς Αἰγύπτου, μετὰ τῆς γυναικὸς του Ἀλκάνδρας φιλοξενήσας τὸν Μενέλαον (Ὅμ. Ὀδ. Δ, 128). — 5) Υἱὸς τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τῆς Χθονοφίλης, πατὴρ Λυσισάνης γυναικὸς τοῦ Ταλαοῦ, ὃν διεδέχθη ὁ Ἀδράστος εἰς τὸν θρόνον τῆς Σικυῶνος (Παυσ. Β, 6).

Πολυδότης, εἰς τῶν Γιγάντων, ὃν ὁ Ποσειδῶν ἐν τῇ Γιγαντομαχίᾳ κατεπλάκωσεν ὑπὸ ἐν τμήμα τῆς νήσου Κῶ (Παυσ. Α, 2. — Στράβ. — Ἀπλ. Α, 6, 2).

Πολύγνωτος, ἐκ τῆς νήσου Θάσου, υἱὸς τοῦ ζωγράφου Ἀγλαοφῶντος, ἐν Ἀθῆναις οἰκῶν ἐπὶ Κίμωνος ἡδὴ καὶ ἐπὶ Φειδίου (170—440 π. Χ.). Ζωγράφος, ὃν δ' Ἀριστοτέλης λέγει «ἀγαθὸν ἡθογράφον» (Ποιητ. ΣΤ, 15), ἦτοι δραματικὸν μᾶλλον εἰς τὰς συνθέσεις του, καθ' ὃ παριστῶντα, ἐξ ἐμπνεύσεως τοῦ Ὁμήρου, τ' ἀντικείμενα «κρείττονα ἢ κατὰ φύσιν» (Αὐτ. Γ, 3). Ἦν δ' ἐξοχος καὶ εἰς τὴν παράστασιν τῆς γυναικείας καλλονῆς, καὶ

εἰς τὴν ζωγραφίαν τῶν διαφανῶν ἢ μᾶλλον τῶν τὸ σχῆμα τοῦ σώματος ἐλεγχόντων ἐνδυμάτων (Λουκ. Εἰκ. Η. — Plin. XXXV, 35), καὶ ἐν γένει καλλιτέχνης μεγαλοφυῆς καὶ ἐφευρετικῆς. Ἐκ τῶν πλείστων μνημονευμένων ἔργων αὐτοῦ τὰ ἐπισημότερα ἦσαν 1) μία τῶν τεσσάρων μεγαλογραφῶν δι' ὧν ἐκοσμήθη ἡ κατ' αὐτὰς Ποικίλη κληθεῖσα στοὰ τῆς ἐν Ἀθήναις ἀγορᾶς. Ἐγράψεν δ' αὐτὴν θωρεᾶν, καὶ παρέστησεν ἐν αὐτῇ τὴν δίκην τοῦ Αἴαντος διὰ τὴν ἀρπαγὴν τῆς Κασσάνδρας, καὶ ἐν αὐτῇ, ὡς Λαοδίκην, τὴν ὠραιότεραν τῶν θυγατέρων τοῦ Πριάμου. (Ὁμ. Ἰλ. Γ', 124), ἔγραψεν Ἑλπινίχην, τὴν ἀδελφὴν τοῦ Κίμωνος, ἣν ἐλέγετο ὅτι ἡγάπα (Πλούτ. Κίμ. Δ. — Πaus. Α, 15). 2) Ἐν τῇ Πινακοθήκῃ τῶν Προπυλαίων ἦσαν αὐτοῦ διάφοροι εἰκόνες ἐπὶ Πausανίου (Α, 22), τινὲς αὐτῶν ἤδη κατὰ μέρος ἐξηλειμμέναι, δύο δὲ παριστῶσαι Ὀδυσσεᾶ μετὰ Ναυσικάας, καὶ Ἀχιλλεῖα ἐν Σκύρῳ. 3) Ἰσως αἱ ἐντὸς τοῦ Θησείου τοιχογραφίαι, παριστῶσαι Κενταυρομαχίαν, Ἀμαζονομαχίαν, ἅθλα Θησεύος (Ἀρκρ. λ. Πολύγν. Walckenaer). 4) Ἐν τῷ προνάῳ τῆς Ἀρείας Ἀθηνᾶς ἐν Πλαταιαῖς, ὁ Ὀδυσσεὺς φονεύων τοὺς μνηστήρας (Paus. Θ, 4), ὡς ἀλληγορία τοῦ κατὰ τῶν Περσῶν θριάμβου. 5) Τὸ πάντων ἀξιολογώτατον καὶ ἐνδοξότατον, δύο μέγισται εἰκόνες ἐν τῇ λέσχῃ τῶν Δελφῶν, ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Νεοπτολέμου, ἀναθήματα τῶν Κνιδίων, παριστῶσαι ἡ μὲν Ἰλίου πέρσιν, ἡ δὲ Νεκυίαν ἢ τὴν εἰς Ἄδου κάθοδον. Εἰς περιγραφὴν καὶ ἐκτίμησιν αὐτῶν ἀφιέρωσεν ὁ Pausanias ἐπὶ τὰ ὅλα κεφάλαια (Ε, 25-31). Θαυμάζοντες δὲ τὸν καλλιτέχνην καὶ εὐγνωμονοῦντες αὐτῷ, οἱ Δελφοὶ τῷ ἐδωρήσαντο ξενίαν.

Πολύγονος, υἱὸς τοῦ Πρωτέως υἱοῦ τοῦ Προσειδῶνος, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἐν μονομαχίᾳ (Ἀπλλδ. Β, 5, 9).

Πολυδάμας, 1) υἱὸς τοῦ Πανθόου καὶ τῆς Φρόντιδος, Τρώς, ἀνδρεῖος μαχητῆς

καὶ οἰωνοσκόπος, εὐγλωττος καὶ νουνεχὴς· οὗ τὰς συμβουλὰς περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο ὁ Ἑκτωρ. Ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Αἴαντος (Ὁμ. Ἰλ. Μ, 60, 196. Π, 535. Σ, 249. Χ, 100). — 2) Ἑταῖρος τοῦ Ἀλεξάνδρου ὁ κατὰ διαταγὴν αὐτοῦ τὸν γέροντα Παρμενίωνα θανατώσας (Curt. VII, 2). — 3) Υἱὸς Νικίου ἐκ Σκοτούσσης τῆς Θεσσαλίας, ἰσχυρὸς ἀθλητῆς καὶ ὀλυμπιονίκης, πνίξας λέοντα ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου. Ἐλέγετο δ' ὅτι ἀπέθανε πλακωθεὶς ἐν σπηλαίῳ ὑπὸ ὄρους καταπεσόντος (Πλατ. — Πaus. Ε, 5. — Λουκ. Συμπ.).

Πολυδάμνα, Αἰγυπτία, γυνὴ τοῦ Θῶνος, δοῦσα τῇ Ἑλένῃ διάφορα θαυματουργὰ φάρμακα (Ὁμ. Ὀδ. Δ, 228).

Πολυδέγμων, ἴδ. Ἀδης.

Πολυδέκτης, 1) Ἐπίθετον τοῦ Ἄδου (ἴδ.). — 2) Υἱὸς τοῦ Μάγνητος καὶ τῆς Ναϊάδος, βασιλεὺς τῆς νήσου Σερίφου, ὅστις ἀγαπήσας τὴν Δανάην ἐκδραστῆσάν εἰς τὴν νῆσόν του μετὰ τοῦ βρέφους αὐτῆς Περσεύου, ἵνα μακρύνῃ τοῦτον, τὸν ἐπεμψε νὰ φονεύσῃ τὴν Μέδουσάν. Ὁ δὲ Περσεύς, ἵνα ἀπαλλάξῃ τὴν μητέρα του ἀπὸ τοῦ Πολυδέκτου, ἀπελίθωσεν αὐτὸν διὰ τῆς κεφαλῆς τῆς Μεδούσης καὶ ἀνέβιβασεν εἰς τὸν θρόνον τὸν ἀδελφόν του Δίκτυν (Πίνδ. — Ἀπλλδ. Α, 916). 3) Υἱὸς τοῦ Εὐνόμου, βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, πρεσβύτερος ἀδελφὸς τοῦ Λυκούργου, ὅστις μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐπετρόπευσεν τὸν ἀνήλικον υἱόν του Χαρίλαον (Paus. Θ, 7, 2. — Πλούτ. Λυκ.).

Πολυδεύκης, 1) Ὁ ἕτερος τῶν Διοσκούρων (ἴδ.). — 2) Ἰούλιος Πολυδεύκης, ἐκ Ναυκραρίας τῆς Αἰγύπτου, Ἑλληνὴν ῥήτωρ καὶ λεξικογράφος. Παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος Κομμόδου ἔλαβε θέσιν διδασκάλου τῆς ῥητορικῆς ἐν Ἀθῆναις, ἐνθα καὶ διέμεινε μέχρι τοῦ θανάτου του. Εἶχε δὲ περισσώτεράν ἐπιμέλειαν ἢ ἱκανότητα, δι' ἧς καὶ ἐνίοτε χλευάζεται ὑπὸ τοῦ Λουκιανοῦ (Λεξιφάνης, ῥητόρων διδάσκαλος). Ἐκ

τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ σώζεται μόνον τὸ Ὀνομαστικόν, εἰς βιβλία 10, οὐχὶ δ' ἀλφαριθμητικῶς, ἀλλὰ καθ' ὕλην διατεταγμένον. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο ἀποδεικνύει μὲν πολλάκις ἔλλειψιν κριτικῆς καὶ ἀκριβείας περὶ τὰς γνώσεις, ἀλλ' οὐχ ἦττον ἐστὶ πολὺτιμον διὰ τὴν σπουδὴν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ ἀρχαιολογίας. — 3) Εἰς τῶν δούλων Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ (Λουκ.).

Πολυδώρα. 1) μία τῶν Ὁκεανίδων, θυγάτηρ τοῦ Ὀκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος (Ἡσδ. Θεογ. 354). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Πηλέως καὶ τῆς Ἀντιγόνης, γυνὴ τοῦ Βώρου, ἐκ δὲ τοῦ Σπερχεῖοις ποταμοῦ μήτηρ Μενεσθέως (Ὀμ. Ἰλ. Π. 175). — 3) Θυγάτηρ τοῦ Μελεάγρου καὶ τῆς Κλεοπάτρας, γυνὴ τοῦ Πρωτεσίλαου, αὐτοκτονήσασα μετὰ τούτου τὸν θάνατον (Παυσ. Δ, 2).

Πολύδωρος. 1) Υἱὸς τοῦ Κάδμου καὶ τῆς Ἀρμονίας, βασιλεὺς τῶν Θηβῶν, σύζυγος τῆς Νυκτιγίδος, θυγατρὸς τοῦ Νυκτεῖως, καὶ πατὴρ τοῦ Λαβδάκου (Ἀπολλ. Δ, 5, 5). — 2) Ἐκγονος τοῦ Κάδμου, υἱὸς τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Αὐτόντης καὶ τοῦ Ἀρισταίου (Ἡσδ. Θεογ. 977). 3) Ὁ νεώτατος υἱὸς τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Λαοδόης, φονεὺς ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως (Ὀμήρου Ἰλ. Γ, 407. X, 46). Οἱ δὲ τραγικοὶ ποιηταὶ λέγουσιν αὐτὸν υἱὸν τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Ἐκάτης, ὃν ὁ πατὴρ του, προβλέπων τῆς Τρωάδος τὴν πτῶσιν, ἔπεμψε μετὰ πολλῶν θησαυρῶν εἰς τὸν φίλον του, τὸν βασιλεῖα τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου Πολυμήστορα ἢ Πολυμήστορα, οὗτος δὲ, μετὰ τοῦ Ἰλίου τὴν πτῶσιν, τὸν ἐφόνευσεν ἵνα κυριεύσῃ τὸν θησαυρόν. Ἡ δ' Ἐκάθη, ἀφ' οὗ ἡ θυγάτηρ τῆς Πολυξένης ἐθυσιάσθη εἰς τὴν σκιάν τοῦ Ἀχιλλέως, εὐρούσα εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς Χερσονήσου, ἐνθα οἱ Ἕλληνες τὴν εἶχον φέρει αἰχμάλωτον, τὸ πτώμα τοῦ υἱοῦ της ὑπὸ τῶν κυμάτων ἔξω ριφθὲν, πρὸς ἐκδίκησιν ἐφόνευσε μετὰ τῶν συναιχμαλῶτων της Τρωάδων τὰ δύο τέκνα τοῦ Πολυμήστορος, καὶ ἐτύφλωσε

καὶ αὐτὸν (Εὐρπ. Ἐκάθη. — Virg. Aē. III, 49 — Ov. Met. XIII, 132). Κατ' ἄλλους ἰδίως παρὰ Ῥωμαίοις, ἡ Ἰλιόνη, θυγάτηρ τοῦ Πριάμου καὶ σύζυγος τοῦ Πολυμήστορος, ἀναλαβοῦσα τὸν εἰς αὐτὴν πεμφθέντα ἀδελφόν της, ἀνέθρεψεν αὐτὸν, λέγουσα ὅτι ἦν ὁ υἱὸς της Δηφίλος ἢ Δηίφυλος, τὸν δ' υἱὸν της ἐκείνον παριστῶσα ὡς τὸν Πολύδωρον. Θέλοντες δ' οἱ Ἕλληνες νὰ ἐξολοθρεύσασιν τὴν γενεάν τοῦ Πριάμου, ἐζήτησαν παρὰ τοῦ Πολυμήστορος νὰ θανατώσῃ τὸν Πολύδωρον, ὑποσχεθέντες αὐτῷ πρὸς ἀνταλλαγὴν θησαυροῦς, καὶ τὴν Ἠλέκτραν ὡς σύζυγον. Συγκρατανεύσας δ' ὁ Πολυμήστορ, ἐφόνευσεν ἐξ ἀγνοίας τὸν ἴδιον υἱὸν του. Τοῦτο μαθοῦσα ἡ Ἰλιόνη παρὰ τοῦ Πολυδώρου, ἐτύφλωσε καὶ ἐφόνευσε τὸν σύζυγόν της (Hor. Sat. II, 3, 61. — Cic. Acad. II 27. — Tusc. I, 44). 4) Υἱὸς τοῦ Ἱππομέδοντος, εἰς τῶν Ἐπιγόνων. — 5) Υἱὸς τοῦ Ἀλκαμένου, ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Ἀγιδος, βασιλεύσας ἐν Σπάρτῃ μετὰ τοῦ Θεοπόμπου ἐπὶ τοῦ πρώτου Μεσσηνιακοῦ πολέμου, τιμώμενος ἐν Σπάρτῃ ἐπὶ ἀρετῇ καὶ ἀνδρίᾳ, φονεὺς δ' ὑπὸ Σπαρτιάτου τινὸς ὀνόματι Πολεμάρχου (Ἡρδ. Γ, 204). — 6) Ἀδελφὸς τοῦ Τάσσορος, τυράννου τῶν Φερῶν ἐν Θεσσαλίᾳ (Εὐφ.).

Πολύευκτος. Ἀθηναῖος, ἐκ τοῦ δήμου Σφητιοῦ, ῥήτωρ πολιτευόμενος, φίλος τοῦ Δημοσθένους, καὶ, ὡς αὐτὸς, τοῖς Μακεδόσιν ἀντιπολιτευόμενος, καὶ περιπλοκαῖς καὶ εἰς τοῦ Ἀρπάλου τὴν δίκην. Ἐκ τῶν δημηγοριῶν του σώζονται μόνον μικροῦ λόγου ἄξια λείψανα (Δμοθ. Φιλπ. Γ, 72. — Δείνρχ. ἐν Δμοθ. 100). — 2) Ἐκ τοῦ δήμου τῶν Κυδαντιδῶν ἐν Ἀττικῇ, δημαγωγὸς καὶ συκοφάντης κατὰ Δημοσθένην, ὁπαδὸς τοῦ Εὐδόλου (Δμοθ. Μιδ. σλ. 544).

Πολύζηλος. 1) Ἀδελφὸς Ἰέρωνος, τοῦ τυράννου τῶν Συρακουσῶν (Ἰδ. Ἰέρων). — 2) Πρόδιος, ιστοριογράφος τῆς πατρίδος του, ἐποχῆς ἀγνώστου. — 3) Ἀττικὸς ποιη-

τῆς τῆς τελευταίας ἐποχῆς τῆς παλαιᾶς κοιμωδίας.

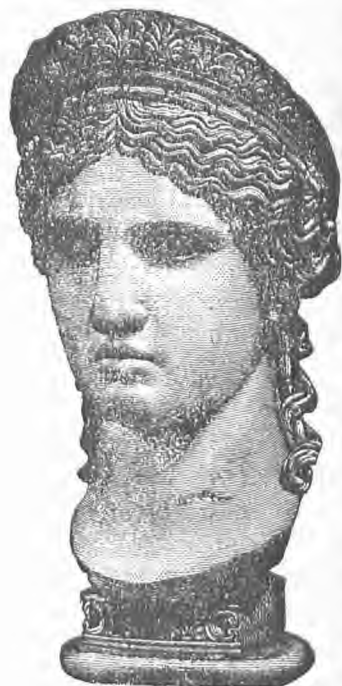
Πολύβδος καὶ Π ο λ ύ ε ι δ ο ς, 1) δισέγγονος τοῦ Μελάμποδος, ἔγγονος τοῦ "Αθαντος, υἱὸς τοῦ Κοιράνου καὶ πατὴρ τοῦ Εὐχύνωρος, τῆς "Αστυκρατείας καὶ τῆς Μαντοῦς, ἐπίσημος οἰωνοσκόπος ἐν Κερῖνθῳ ἢ ἐν "Αργεῖ. Κατὰ τὰς συμβουλὰς αὐτοῦ ὁ Βελεροφόντης ἠδυνήθη νὰ δαμάσῃ τὸν Πήγασον· τὸν δὲ Γλαῦκον, υἱὸν τοῦ Μίνωος, ἐτοιμοθάνατον ἐκ βαρείας νόσου, ἐπανεφέρειν εἰς τὴν ζωὴν (Ὅμ. Ἰλ. Ν, 663. — Πινδ. Ὀλ. ΙΓ, 105. — Ἀπλλδ. Γ. 3, 4). — 2) Υἱὸς τοῦ Τρωῶς Εὐρυδάμαντος, ὑπὸ Διομήδους φρονεοὺς (Ὅμ. Ἰλ. Ε, 148). — 3) Εἰς διθυραμβογράφος. Ἰδ. Διθύραμβος.

Πολυκάστη, θυγάτηρ τοῦ Νέστορος καὶ τῆς Ἀναξιδίας (Ὅμ. Ὀδ. Γ, 464), γυνὴ τοῦ Τηλεμάχου (Ἡσίοδ.).

Πολυκάων, υἱὸς τοῦ Λέλεγος, ἀφῆσας τὴν Λακωνίαν εἰς τὸν ἀδελφόν του Μύλον, καὶ πρῶτος ἰδρύσας τὸ κράτος τῆς Μεσσηνίας (Παυσ. Δ, 1).

Πολύκλειτος, 1) ὁ κορυφαῖος τῶν γλυπτῶν τοῦ Πελοποννησιακοῦ ἐργαστηρίου. Σικυωνίος τὴν πατρίδα (Pl. XXIV, 19, 19). ὑπ' ἄλλων δὲ (Πλάτ. Πρωτ. σλ. 311) Ἀργεῖος λεγόμενος, διότι ἐν Ἀργεῖ κυρίως ἐργάζετο, μαθητῆς τοῦ Ἀγελάδα, συμμαθητῆς τοῦ Φειδίου, πρὸς οὗ τὸν Δία ἀνάλογος καὶ ἀνθαμιλλωμένη ἦν τοῦ Πολυκλείτου ἡ Ἥρα ἐν τῷ Ἀργολικῷ Ἡραίῳ, χρυσελέφαντινος καὶ αὐτῇ, μεγαλοπρεπῶς εὐθρονος, γυμνοῦς ἔχουσα ἐξ ἐλέφαντος τοὺς βραχίονας, διάδημα περιδεσμένη δ' ἐκόσμου αἱ Χάριτες καὶ αἱ Μοῖραι, βοῶπις, καὶ ὑπερτάτην, ἐμβριθὴ καὶ ἀκμαίως νεότητος ἔχουσα τοῦ προσώπου τὴν καλλονὴν (Παυσ. Β, 17. — Μαξ Tur. Διατ. ΙΔ, 6). Ταύτης ὥραιον ἀντίγραφον θεωρεῖται ἢ ἐν τῇ Λευδοβικίᾳ ἐπαύλει τῆς Ρώμης διατηρουμένη προτομή (Ἰδ. καὶ Ἥρα), ὡς καὶ ἡ ἐπὶ νομίσματος, εἰς ἃς ὅμως, ἔνεκα τῶν διαστάσεων, αἱ ἐπὶ

τοῦ διαδήματος γλυπτικαὶ παραστάσεις ἀντικατεστάθησαν δι' ἀπλῶν κοσμημάτων. Πιθανῶς δὲ, ὡς ὁ Φειδίας ἐπεμελήθη τῶν γλυπτῶν

κῶν κοσμημάτων τοῦ Παρθενῶνος, κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν συνετέλεσε καὶ ὁ Πολύ-

κλειτος εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν τοῦ Ἡραίου, ὧν πολλὰ, τῷ 1855 ἀνασκαφέντα, εἰς ἀκατεθειμένα εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Ἀργεῖος. — Καὶ ἐποίησε μὲν καὶ ἄλλα θεῶν ἀγάλματα, οἷον Ἑρμῆς, Ἡρακλεῖς (Pl. XXIV, 19, 2. — Cic. d. Or. II, 16)· ἀλλ' ἡ κυρίως εἰδικότης αὐτοῦ ἦν ἡ παράστασις τοῦ νεανικοῦ, οὐχὶ τοῦ θειοῦ ἱδανικοῦ, ἀλλὰ τοῦ ἀπολύτου ἀνθρωπίνου κάλλους, πηγάζοντος ἐκ τῆς ἀκριβεστάτης τῶν μερῶν συμμετρίας· δι' ἣ καὶ ἐν ἔργῳ αὐτοῦ, ὁ δορυφόρος, ἐπεκλήθη

κάνων (Γαλήν. π. Ἱποκρ. κ. Πλάτ. Ε, σλ. 255. — Λουκ. π. Ὀρχ. 75. — Quinet. XII, 10, 7), ὡς ὑπογραμμὸς χρησιμεύων τοῖς ἐπισημοτάτοις τῶν τότε καὶ μετέπειτα καλλιτεχνῶν (Cic. Brut. 86). Κατ' αὐτὸν ἐποίησε διάφορα ὑπὸ τῶν ἀρχαίων θαυμαζόμενα ἀγάλματα, ὡς τὸν ἀποπτερινίζοντα (Pl. αὐτ.), βεβαίως ἀθλητὴν τὸν ἀποξυόμενον, ὁμοίως, οὐ ἄριστον ἀντίγραφον

ὑπάρχει ἐν Ῥώμῃ τοὺς ἀστραγαλίζοντας, πιθανῶς οὗς Ἔρωτα καὶ Γανυμήδην ἀποκαλεῖ ὁ Λουκιανός τὸν περιφημον χαλκῶν διαδούμενον, νέον ἀθλητὴν περιδεόμενον τῆς νίκης του τὸ διάδημα. πωληθέντα δὲ, κατὰ Πλίνιον, 100 ταλάντων (= 1,800,000 τῶν νῦν δραχμῶν). Τοῦτου θαυμάσιον λίθινον ἀντίγραφον εὑρέθη καὶ διατη-

ρεῖται ἐν τῇ Φαρνεσιανῇ ἐπαύλει τῆς Ῥώμης. Εἰς τοῦτο δὲ τὸ εἶδος ἐνίκησε καὶ αὐτὸν τὸν Φειδίαν εἰς διαγωνισμὸν, ἐν Κυζίκῳ, πρὸς διάπλασιν Ἀμαζόνος (Pl. Αὐτ.). — Καὶ ὡς ἀρχιτέκτων δ' ἐφήρμοξε τὴν ἀρμονίαν καὶ τὸ κάλλος» εἰς δ' ὠκοδόμησε θέατρον ἐν Ἐπιδαύρῳ (Παυσ. Β, 27. — Λουκ. Περειγρ. τελ. 9), οὐ σώζονται ἀξιόλογα λείψανα. — 2) Πολύκλειτος ὁ νεώτερος (Παυσ. ΣΤ, 6), μαθητὴς τοῦ Ναυκίδου, πιθανῶς ἀδελφὸς Πολυκλείτου τοῦ πρεσβυτέρου, περὶ τὴν 9ῃν Ὀλυμπιάδα, ἐργασθεὶς ἀγάλματα καὶ ἀθλητῶν καὶ θεῶν, ἐν ἄλλοις καὶ τὴν παρὰ τῷ Ἀμυκλαίῳ Ἀφροδίτῃ, ἐκ τῆς δεκάτης τῆς παρ' Αἰγὸς Ποταμοῖς ναυμαχίας (Παυσ. Β, 17).

Πολυκλής, 1) Ἀθηναῖος, παρὰ Δημοσθένει ὑπὸ τοῦ Ἀπολλοδώρου κατηγορούμενος, διότι, τῷ 362 π. Χ., ἐγένετο αἴτιος ὅπως τὰ βάρη τῆς τριηραρχίας ἐξακολουθήσωσιν ἐπὶ πέντε μῆνας ὑπὲρ τὸν νομίμως ὀρισμένον χρόνον ἐπιβαλλόμενα τῷ Ἀπολλοδώρῳ. — 2) Μακεδὼν στρατηγός, φονευθεὶς τῷ 321 π. Χ. ἐν τῷ κατὰ τῶν Αἰτωλῶν πολέμῳ (Διόδ. ΙΗ, 38). — 3) Μακεδὼν, πιστὸς τῇ Εὐρυδίκη, φυγὼν τὴν Ὀλυμπιάδα, ἀλλ' ὑπ' αὐτῆς καταδιωχθεὶς καὶ συλληφθεὶς, τῷ 317 π. Χ. (Διόδ. ΙΘ, 11). — 4) Γλύπτης Ἀθηναῖος, περὶ Ὀλ. 102 (363 π. Χ.) ἐργασθεὶς ὡραῖον ἄγαλμα Ἑρμαφροδίτου (Pl. XXXIV, 19, 20) χαρακτηρίζον τὴν τότε ἥδη ἐπὶ τὸ θηλυπρεπέστερον ἑκπτώσιν τῆς καλλιτεχνικῆς φιλοκαλίας. Ἀντίγραφα εἰσὶν ἴσως τινὰ τῶν σωζομένων. Ἐποίησε δὲ καὶ ἀνδριάντα Ἀλκιβιάδου (Διον. Χρυστ. Λ. ΑΖ, Β, σλ. 122). — 5) Ἑτερος γλύπτης τῆς 156ης Ὀλ. (153 π. Χ.) (Παυσ. ΣΤ, 4. — Pl. XXXIV 19).

Πολυκράτης, 1) Σάμιος, υἱὸς Αἰακοῦ. Περί τὰ 530, ἢ κατ' ἄλλους ἥδη, τὰ 565 π. Χ. τοὺς ἰσχυροὺς γεωμόρους καταβαλὼν βοηθεῖα τῶν ἀδελφῶν του Σουλσῶνος καὶ Πανταγνώτου, ἐμάχησεν εἰς αὐτοὺς,

τὸν μὲν ἐξορίσας, τὸν δὲ φονεύσας, καὶ ἀντι-
δείχθη τύραννος τῆς πατρίδος του, πολυτελῆ
καταρτίσας αὐλήν, καὶ κατακοσμήσας αὐτὴν
ἐπὶ τὸ λυδικώτερον, φιλοξενῶν δὲ καὶ ποιη-
τάς εἰς αὐτὴν, εἶον τὸν Ἀνακρέοντα. Τὴν
νῆσον δὲ πᾶσαν εἰς τὴν ἀπόλυτον θέλησίν
του δουλώσας, διὰ σωματοφυλακῆς μισθω-
τῶν, ναυπηγῆσας καὶ στόλον 100 πεντηκον-
τόρων, κατέστησε τὴν Σάμον δύναμιν ναυτι-
κὴν ἐν τῇ Αἰγαίῳ, ὑπέταξε πολλὰς παρα-
κειμένας νήσους καὶ πόλεις τῆς Ἰωνικῆς
παραλίας, καὶ ἐπεζήτησεν ἰσχυρὰς συμμα-
χίας, ὡς τὴν τοῦ Ἀμάσιδος, βασιλέως τῆς
Αἰγύπτου, ὅστις ὁμῶς τῷ ἡρνήθη, ὡς ἐλέ-
λέγετο, τὴν φιλίαν του, μὴ πιστεύων εἰς τῆς
εὐτυχίας του τὴν ἐξακελούθειαν, ὅτε, κατὰ
τὰ ἰστορούμενα, ὁ ἴδιος θέλων ν' ἀποφύγῃ
τὸν φόβον τῆς τύχης, ἔρριψεν εἰς τὴν θά-
λασσαν πολυτιμὸν τινα δακτύλιον ὃν ἠγάπα,
ἀλλ' ἄλλεὺς μετ' ὀλίγον τῷ ἔφερεν ἰχθύν,
εἰς οὗ τὰ ἐντόσθια ὁ δακτύλιος ἀνευρέθη
(Παυσ. Η, 14, 8). Εἶτα δὲ συνεμάχησε
μετὰ τοῦ Καμβύσου· ἀλλ' ὁ εἰς βοήθειαν αὐ-
τοῦ πεμφθεὶς στόλος, ἀποστάς, ἐστράφη ἐναν-
τίον αὐτοῦ. Καίτοι δὲ ἦτταν τὸ πρῶτον ὑπο-
στάς κατὰ θάλασσαν, ἐνίκησεν ὁμῶς ἔπειτα
καὶ τοὺς ἀποστάντας καὶ τοὺς ὑποστηρίζοντας
αὐτοὺς Σπαρτιάτας. Ἀλλ' ἡ θαλασσοκρατο-
ρία του κατελύθη διὰ τῶν συμβάντων τού-
των. Τῷ δὲ 522, διὰ δόλου, καὶ προσάσει
συνεγνωσέως ἐπὶ συμμαχίᾳ εἰς Μαγνησίαν
κληθεῖς ὑπὸ τοῦ Πέρσου σατράπου Ὀροί-
του, συνελήφθη ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἀπηγχονίσθη
εἰς τὸ ὄρος Μυκάλην, κατέναντι τῆς Σάμου.
(Ἡρδ. Γ, 39, 54, 120. — Στράβ. ΙΔ, 638.
— Cic. Fin. V, 30, 92). — 2) Πήτωρ Ἀθη-
ναῖος, διδάσκαλος τοῦ Ζωίλου, ἐν Κύπρῳ
ἐπὶ πολὺ διατιώμενος, γράψας κατηγορίαν
Σωκράτους (Αἰλ. π. i. ΙΑ, 10). — 4) Εἰς
τῶν δορυφόρων τοῦ Διονυσίου, τυράννου τῶν
Συρακουσῶν, μεθ' οὗ οὗτος ἐνύμφευσεν τὴν
Ἀρήτην, γυναῖκα τοῦ Δίωνος (Αἰλ. π. i.
ΙΒ, 47).

Πολύκριτος, 1) υἱὸς Κρίου, Αἰγι-
νήτης, ἀριστεύσας κατὰ τῶν Περσῶν εἰς
τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν (Ἡρδ. Α, 93).
— 2) Ἐκ Μένδης τῆς Μακεδονικῆς Χερσο-
νήσου Παλλήνης, ἰατρός παρὰ τῷ Ἀρταξέρ-
ξῳ (Πλούτ. Ἀρτέξ. ΚΑ). — 3) Ἴσως ὁ αὐ-
τός, γράψας ἐν πολλοῖς βιβλίοις μακρὰν
ἱστορίαν τῆς Σικελίας, ἧς ἀποσπάσματα μόνον
σώζονται (Συλλγ. Müller, script. hist. Alex.). — 4) Ἀθηναῖος πεμφθεὶς πρέσβυς
εἰς Φίλιππον τὸν βασιλέα τῆς Μακεδονίας
(Διμθ.).

Πολύκτωρ, 1) Υἱὸς τοῦ Αἰγύπτου
καὶ τῆς Καλιάνδης (Ἀπλλδ. Β, 1, 4). —
2) Υἱὸς τοῦ Πτερελάου, ὁ μετὰ τοῦ Ἰθάκου
καὶ Νηρίτου πρῶτος τὴν Ἰθάκην οἰκίσας,
καὶ κρήνην ἐν αὐτῇ ἀνασκάψας (Ὀμ. Ὀδ.
Ρ, 207). — 3) Πατὴρ τοῦ Πεισιάνδρου, εἰς
τῶν ἐν Ἰθάκῃ ἀρίστων (Ὀμ.).

Πολύλκος, υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ
τῆς Εὐρυβίας, θυγατρὸς τοῦ Θεςπίου (Ἀπλλδ.
Β, 7, 8).

Πολυμέδων, νέθος υἱὸς τοῦ Πριά-
μου (Ἀπλλδ. Γ, 12, 5).

Πολυμήγη, θυγάτηρ τοῦ Αὐτολύκου,
γυνὴ τοῦ Αἴσανος, μήτηρ τοῦ Ἰάσανος (Ἀπλλδ.
Α, 9, 16). Κατ' ἄλλους (Ἀπλλν. Πδδ.
Α, 233), Ἀλκιμήδη.

Πολυμήλη, 1) θυγάτηρ τοῦ Φύλαν-
τος, ἐκ τοῦ Ἑρμοῦ μήτηρ τοῦ Εὐδῶρου,
εἶτα δὲ γυνὴ Ἐχεκλέως, υἱοῦ τοῦ Ἀκτο-
ρος (Ὀμ. Ἰλ. Π, 179). — 2) Θυγάτηρ
τοῦ Πηλέως, γυνὴ τοῦ Μενoitίου, μήτηρ τοῦ
Πατρόκλου (Ἀπλδ. Γ, 13, 8). Κατ' ἄλ-
λους Φιλομήλη. — 3) Θυγάτηρ τοῦ Αἰόλου,
ἀγαπηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεύς ὅτε ἦλθεν
εἰς τὴν νῆσον τοῦ πατρός της, εἶτα δὲ νυμ-
φευθεῖσα Διῶρην, τὸν ἀδελφόν της (Παρθ. Β).

Πολυμήστωρ, ὁ βασιλεὺς τῆς Θρά-
κικῆς Χερσονήσου εἰς ὃν ὁ Πρίαμος ἐπεμψε
τὸν υἱόν του Πολύδωρον (Ἰδ.).

Πολύμνηστος, 1) ἐκ Θήρας, πα-
τήρ τοῦ Βάττου, ὁ κτίστης τῆς Κυρήνης ἐν

Λιθύρ (Πινδ. Πυθ. Δ, 105. — Ἡρδ. Δ, 155). — 2) Ποιητής ἐκ Κολοφῶνος τῆς Ἰωνίας, γράψας ἄσεμνα, πρὸς αὐτὸν ψαλλόμενα ᾠσματα, ἐξ ὧν Πολυμνήστεια ποιεῖν ἐδήλου αἰσχρὰ ἄσματα γράφειν (Ἀρσφ. Ἰππ. 1207). — 3) Πυθαγόρειος φιλόσοφος ἐκ Φλίουτος.

Πολύμνια, θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ Μνημοσύνης, μία τῶν ἐννέα Μουσῶν, ἑφορος τῆς λυρικῆς ποιήσεως, μήτηρ τοῦ Ὀρφέως ἐκ τοῦ Οἰάγρου (Ἡσδ. Θεογ. 78. — Σχλ. Ἀπλλν. Ῥόδ. Α, 23. — Ἀπλλδ.).

Πόλυμνις, ἐκ Θηβῶν, ὁ πατήρ τοῦ Ἐπαμεινώνδα. Παρ' αὐτῷ, καίτοι ἐξ ἀφανοῦς οἰκογενείας, διητᾶτο ὡς ὁμηρος ὁ Φίλιππος τῆς Μακεδονίας πρὶν ἢ βασιλεύσει (Πλούτ. — Ἐπαμ. Α. — Αἰλ. π. ι, Γ, 17).

Πολύμυτος, Πέπλοι ἢ ζῶνα πολύμυτοι (Αἰσχλ. Ἰκέτ. 446. — Ἀρριαν. Περπλ. Ἐρθρ. 28), διότι ὑφαίνοντο διὰ πολλῶν μίτων (ὑφαδίων), οὐχὶ δι' ἐνὸς ἀπλοῦ, ὥστε ἢ δι' αὐτῶν διαφόρως διερχομένη κρόκη νὰ σχηματίζῃ διάφορα ποικίλματα.

Πολύμυξος, ὁ λύχνος ὁ ἔχων πολ-

λὰς μύξας (φωτύλια), οἵοι πολλοὶ ἀρχαῖοι εὐρίσκονται.

Πολυνείκης, υἱὸς τοῦ Οἰδίποδος, ἀδελφὸς τοῦ Ἑτεοκλέους ἐν Θήβαις. Ἀμφότεροι ἐφονεύθησαν δι' ἀλληλοκτονίας. Ἰδ. Οἰδίποδος. Ἀδραστος.

Πολύνεικος, Λακεδαιμόνιος, πρέσβυς τοῦ στρατηγοῦ Θίμβρωνος (Ξενοφ. Ἀναβ. Ζ, 6).

Πολυνόη, ἴσως ἡ αὐτὴ καὶ Πολυνόμη, θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρί-

δος (Ἡσδ. Θεογ. 258. — Ἀπλλδ. Α, 2, 6).

Πολυξένη, 1) θυγάτηρ τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Ἑκάτης, ἣν ὁ Ἀχιλλεὺς ἐζήτησεν εἰς γάμον, ὑποσχεθεὶς νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν εἰρήνην μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τρώων. Τελουμένου δὲ τοῦ γάμου εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θιμβραίου Ἀπόλλωνος, ὁ Πάρις προδοτικῶς κατετόξευσε τὸν Ἀχιλλεῦς. Ὅτε δ' οἱ Ἕλληνες ἀπῆρχοντο νικηφόροι, ἀπάγοντες καὶ τὴν Πολυξένην αἰχμάλωτον, εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς Θράκης ἢ σκιὰ τοῦ Ἀχιλλεῦς ἐπιφανέσα ἐζήτησε νὰ τῷ τὴν θυσιάσῃ πρὸς ἐξιλέωσιν, καὶ τότε τὴν ἐθανάτωσεν εἰς τὸν τάφον τοῦ ὁ υἱὸς τοῦ Νεοπτόλεμος (Εὐρπ. Ἑκδ. 75. — Ἀπλλδ. Γ, 12, 5). ἢ κατ' ἄλλους (Τζέτζ.), ἠτύοκτόνησεν ἡ ἰδία οἰκισθελῶς. — 2) Μία τῶν Δαναίδων (Hygin. Fab. GLXX).

Πολύξενος, 1) Ἡγεμὼν τῆς Ἑλευσίνος (Ὀμ. Ὑμν. Δημ. 154). — 2) Ἡγεμὼν τῆς Ἡλίδος ἐν Πελοποννήσῳ, παρὰ τῶν υἱῶν τοῦ Πτερελάου τὰς βοῦς τοῦ Ἡλεκτρεύωνος λαβὼν (Ἀπλλδ. Β, 4, 6). — 3) Ἡγεμὼν τοῦ Αὐγείου, υἱὸς τοῦ Ἀγασθένου, ἡγεμὼν τῶν Ἑπειδῶν, εἰς τῶν μνηστήρων τῆς Ἑλένης, μετασχὼν τῆς Τρωϊκῆς ἐκστρατείας (Ὀμ. Ἰλ. Β, 623. — Πaus. Β, 3). — 4) Υἱὸς τοῦ Τάσσονος καὶ τῆς Μηδείας (Paus. Β, 3). — 5) Συρακούσιος ἐκ τῶν ἐπισήμων, μετ' οὗ Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος ἐνύμφευσεν τὴν ἀδελφὴν τοῦ ἵνα στηριχθῇ εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ. Ὅτε ἐξεργράγη στάσις, συνεβούλευσε τὸν τύραννον νὰ φύγῃ. Τῷ 387 π. Χ. τὸν ἐπεμψεν ὁ Διονύσιος μετὰ στόλου εἰς ἐπικουρίαν τῶν Σπαρτιατῶν. Μετὰ ταῦτα δὲ πρὸς τὸν τύραννον διενεχθεὶς ὁ Πολύξενος, ἀπῆλθε τῶν Συρακουσῶν (Ξενοφ. Ἑλλ. Ε, 4. — Διόδ. ΙΔ, 8, 73. — Πλούτ. Δίων ΚΑ).

Πολυξώ, 1) Νύμφη, γυνὴ τοῦ Δαναοῦ, μήτηρ δώδεκα θυγατέρων (Ἀπλλδ. Β, 1, 4). — 2) Γυνὴ τοῦ Νυκτέως, μήτηρ τῆς Ἀντιόπης (Ἀπλλδ. Γ, 10, 1). — 3)

Φίλη της βασιλείσσης Ύψιπύλης ἐν τῇ νήσῳ Λήμνῳ, συμβουλευσάσα αὐτῇ νὰ φιλοξενήσῃ τοὺς ἐκεῖθεν διαβαίνοντας Ἀργοναύτας ('Απολλων. Ρόδ. 688). — 4) Ἐξ Ἀργους, συγγενῆς τῆς Ἑλένης τοῦ Μενελάου, γυνὴ τοῦ Ἰλίουπόλεμου, υἱοῦ τοῦ Ἡρακλέους, ὃν συνώδευσεν μέχρι Ρόδου, ἀπερχόμενον εἰς τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον. Κατὰ τινὰ δὲ παράδοσιν ἐκδικούσα τὸν ἄνδρα της, φονευθέντα ἐν Τροίᾳ, συνέλαβεν τὴν Ἑλένην, προσορμισθεῖσαν εἰς Ρόδον, καὶ τὴν ἐκρέμασεν εἰς δέντρον (Παυσ. Γ', 19 10).

Πολυπείδης ἢ Πολυπαίδης, φίλος ἢ φίλη τοῦ ποιητοῦ Θεόγιδος (Θεογν. 25, 57, 79).

Πολυπήμων, ὁ Προκρούστης (ἰδ.) ἐπιλεγόμενος, διαδόχος ληστής ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἀπὸ Κορίνθου εἰς Ἑλευσίνα (Παυσ. Α', 38, 5), ἢ, κατ' ἄλλους ('Απολλδ. Γ', 16, 2), σύζυγος τῆς Συλέας, πατὴρ τοῦ αὐτοῦ καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ληστοῦ Σίνιδος.

Πολυποίτης, 1) υἱὸς τοῦ Πειριόου, βασιλεὺς τῶν Λαπίθων ἐν Θεσσαλίᾳ, καὶ τῆς Ἱπποδαμείας, εἰς τῶν μνηστήρων τῆς Ἑλένης, εἰς Τροίαν συγκεστρατεύσας μετὰ 40 πλοίων, καὶ ἐπ' ἀνδρείᾳ διακριθεὶς. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου ἀπῆλθεν εἰς Παμφυλίαν, καὶ ἐκτίσεν ἐκεῖ τὴν πόλιν Ἀσανδρον ('Ομ. Ἰλ. Β', 740). — 2) Ἰῶς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Φοίbas, ἐν Αἰτωλίᾳ φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Αἰτωλοῦ ('Απολλδ. Α', 7, 6).

Πολυπρέπων, αὐλητὴς περίφημος ἐν Ἀθήναις (Λουκ.).

Πολύπτυχα γραμματεῖα, βιβλία-ρια ἔχοντα πολλὰς σελίδας διὰ σημειώσεις, ὀγκωδέστερα τῶν διπτύχων.

Πολυρρηγία, πόλις τῆς Κρήτης ἐπίσημος, ἐπὶ τῶν δυτικῶν παραλίων τῆς νήσου, τὸ ὄνομα ἔχουσα ἐκ τοῦ πλήθους τῶν περὶ αὐτὴν τρεφομένων προβάτων (ῥήν) (Στέφ. Βυζ.).

Πολύσπακτον, μηχανὴ ἔχουσα πολ-

λὰς τροχαλίας, δι' ἧς αἶρονται βαρέα σώματα ('Απολλδ. Μεθ. Πολ. Σλ. 48).

Πολυσπέρχων, εἰς τῶν ἀρχαιοτάτων στρατηγῶν τοῦ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου, ἀνὴρ χαρακτηρὸς εὐθέως, παρυσέβη εἰς τὰς μάχας ἐν Ἰσσῷ καὶ ἐν Γαυγαμήλοις ('Απολλ. Γ, 11), ἐκυβέρνησεν ἐν Βακτρίᾳ, καὶ παρηκολούθησε τὸν Ἀλεξάνδρον εἰς Ἰνδίας ('Απολλ. Ε, 11, ΣΤ, 5). Ἀφ' οὗ δ' ἐπέστρεψεν ὁ Ἀλεξάνδρος εἰς Βαβυλῶνα, τῷ 324 π. Χ. καὶ μικρὸν πρὶν ἀποθάνῃ, τὸν διέταξε νὰ ἐπαναφέρῃ τοὺς ἀπομάχους εἰς Μακεδονίαν. "Οτε δ' ὁ Ἀντίπατρος, μετὰ τοῦ βασιλεῖος τὸν θάνατον, ἀπεφάσιεν νὰ ἐκστρατεύσῃ εἰς τὴν Ἀσίαν, ἀνέθετο εἰς τὸν Πολυσπέρχοντα ἐπὶ τῆς ἀπουσίας του τὴν διοίκησιν τῆς Μακεδονίας, καὶ πρὶν ἢ ἀποθάνῃ τὸν ἐγκατέστησε (τῷ 319 π. Χ.) ἐπίτροπον τοῦ κράτους, διότι, εἰ καὶ γέρον, ἦν γνωστὸς καὶ γενικῶς ἐκτιμώμενος ἐπὶ ἱκανότητι καὶ στρατιωτικῇ ἐμπειρίᾳ (Διοδ. ΙΗ, 48). Ἀλλὰ τότε δὲν ἐδικαιώσεν ἐντελῶς τὰς ἀπ' αὐτοῦ προσδοκίας, μὴ κατορθώσας νὰ διατηρήσῃ τὴν ἡσυχίαν καὶ ἔχων ν' ἀντιμετωπίσῃ, κατ' αὐτοῦ συνδεθέντα, τὸν μόνον τὸν Ἀντίγονον καὶ τὸν Πτολεμαῖον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν Κάσσανδρον, υἱὸν τοῦ Ἀντιπάτρου, δυσαρεστούμενον κατὰ τοῦ πρώτου καθ' ὃν ὁ Πολυσπέρχων ἐξεπλήρου τὴν ἐντολὴν τοῦ πατρὸς του. Ἐπειδὴ δ' ἐν Ἑλλάδι ἰδίως ἡ συμμαχία ἐκείνη ἐπροσπάθει νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῶν ἐκασταχοῦ ὀλιγαρχῶν, ἐπεζήτησεν ὁ Πολυσπέρχων τὴν ὑποστήριξιν τῶν δημοτικῶν μερίδων, καὶ προσέλαβεν εἰς τὴν μερίδα του καὶ τὴν βασιλίσσαν Ὀλυμπιάδα (Διόδ. ΙΙΙ, 57. — Πλούτ. Εὐμ. ΙΓ). Ἐκστρατεύσας εἰς τὴν Ἑλλάδα μεθ' ὑπερβαλλούσης στρατιωτικῆς δυνάμεως, ἀπέτυχεν οὐχ ἥττον, καὶ ἠναγκάσθη ν' ἀποσυρθῇ, καὶ οὐδὲ κἀν ἡδυνήθη νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν Μακεδονίαν, διότι ἐκεῖ ὁ Κάσσανδρος τὴν Ὀλυμπιάδα ἀποβαλὼν, κατέλαβεν αὐτὸς τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν ἐπιτρόπου τοῦ κρά-

τους. Τότε, μετά τινάς μάχας, ὡν διάφοροι ὑπῆρξεν ἡ ἔκδοσις, συνεδῆθη μετὰ τοῦ πρὶν ἑλθοῦ τοῦ, τοῦ Ἀντιγόνου, καὶ νικήσας τὸν Κάσσανδρον, εἰσβαλόντα εἰς τὴν Πελοπόννησον, τὸν ἐβίβασεν ἄποσυρθῆναι (Διόδ. ΙΗ, 69). Ἀλλὰ μόνον τῷ 317 π. Χ. ἡδυνήθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Μακεδονίαν, ὅθεν πάλιν μετὰ ταῦτα ἐφυγαδεύθη, καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπροσπάθησε νὰ ἰδρύσῃ ἐκεῖ ἀνεξάρτητον κράτος (Διόδ. ΙΘ, 57, 74). Τῷ 310 ὑπερμαχῶν ὑπὲρ Ἡρακλέους, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου, περιποιήσατο τὴν ὑποστήριξιν τῶν Αἰτωλῶν, καὶ δι' αὐτῶν προύχωρσεν πρὸς τὴν Μακεδονίαν. Ἀλλ' ὁ πονηρὸς Κάσσανδρος, συμβιβασμὸν προτείνων αὐτῷ, τὸν ἐπεισε νὰ θανατώσῃ τὸν Ἡρακλῆν (Διόδ. Κ, 28. — Ιουί. XV, 2). Διὰ τοῦτο ὁμοίως, τῆς κοινῆς ὑπολήψεως στερηθεὶς, ἐγκατελείφθη ὑπὸ τῶν πλείστων, καὶ ἠναγκάσθη, μέχρι τοῦ 303 τοῦλάχιστον, νὰ μείνῃ εἰς τὴν Λοκρίδα ἄποσυρθεὶς, διότι ὁ Κάσσανδρος μόνον ἐν μέρει ἐξεπλήρωσε τοὺς ὅρους τῆς νέας συνθήκης του. Τοῦ θανάτου του δὲ τὸ ἔτος ἐστὶν ἄγνωστον (Διόδ. Κ, 103).

Πολύστρατος, Ἀθηναῖος, στρατηγῶν κοίρας μισθωτῶν ὑπὸ τὸν Ἰσικράτην (Δμοθ. κ. Φιλ. π. — Ἀριστ. Πλ. 173).

Πολυτέμης, παταμός ἐν Σογδιανῇ τῆς Ἀσίας, βομβιζόμενος εἰς τὴν ἅμμον (Ἀρρ. — Στρεβ.).

Πολύτροπος, στρατηγὸς τῶν Λακεδαιμονίων (Ξεν. Ἑλλ. Ε, 5, 11).

Πολυφειδής, ἑγγονος τοῦ Μελάμποδος, υἱὸς τοῦ Μαντίου, πατὴρ δὲ τοῦ Θεοκλυμένου, μάντις περίφημος καὶ προσφιλὴς τῷ Ἀπόλλωνι (Ὀμ. Ὀδ. Ο, 249).

Πολύφημος, 1) υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς νόμφης Θωώπης (Ὀμ. Ὀδ. Δ, 69) ἢ Εὐρώπης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Τιτυοῦ (Ἀπλλν. Ρόδ. Α, 40). Κύκλωψ μόνόφθαλμος καὶ γιγαντιαῖος, ζῶν μετὰ τῶν ἄλλων Κυκλώπων εἰς τὴν νῆσον Τρινακρίαν, ἐνθα, ἵνα μὴ καταφαγωθῇ ὑπ' αὐτοῦ τὸν ἐμέ-

θυσε καὶ ἐτύφλωσεν ὁ Ὀδυσσεύς (Ἰδ.). — 2) Υἱὸς τοῦ Ἑλλάτου, ἡ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἰππίας, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Καινέως, Λαπίθης ἐκ Λαρίσσης, σύζυγος τῆς Λαονόμης, ἀδελφῆς τοῦ Ἡρακλέους, παρευρέθη εἰς τοὺς γάμους τοῦ Πειριθόου, συνεξέπλευσε μετὰ τῶν Ἀργοναυτῶν, καὶ ὅτε ἐξελθόντα εἰς Μυσίαν εἰς ἀναζήτησιν τοῦ Ὑλά τὸν ἐγκατέλειπον οὗτοι ἐκεῖ, ἔκτισε τὴν πόλιν Κίον, τὴν νῦν Προῦσαν, καὶ ἐφονεύθη ἐν μάχῃ κατὰ τῶν Χαλκιδέων (Ὀμ. Ἰλ. Α, 264. — Ἀπλλν. Ρόδ. Α, 12+1. — Ἀπλλδ. Α, 9, 16, 19).

Πολυφόντης, 1) Θηβαῖος, υἱὸς τοῦ Αὐτοφόνου, ὑπὸ τοῦ Τηδέως φονευθεὶς ἐν ᾧ ἦν ἐν ἐνέδρῳ (Ὀμ. Ἰλ. Δ, 395). — 2) Εἰς τῶν Ἡρακλειδῶν, φονεύσας Κρεσφόντην, τὸν βασιλέα τῆς Μεσσηνίας, νυμφευθεὶς τὴν χήραν αὐτοῦ Μερόπην, καὶ κύριος τοῦ κράτους γενόμενος, εἶτα δὲ φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Αἰπύτου (Πολδ. Δ, 22. — Ἀπλλδ. Β, 8, 4). — 3) Ἡνίοχος τοῦ βασιλείως τῶν Θηβῶν Λαίου, ὃν πρὸς τοῖς Δελφοῖς ἐφόνευσεν ὁ Οἰδίπους (Ἰδ.) ὅτε καὶ τὸν πατέρα του ἐξ ἄγνοιας. Λέγεται δ' ὑπὸ τινων καὶ Πολυφῆτης (Ἀπλλδ. Γ, 5, 7).

Πολύφρων, τύραννος τῶν Φερῶν ἐν Θεσσαλίᾳ, ὃν διεδέχθη ὁ ἀδελφὸς ἢ ἀνεψιὸς του Ἰάσων (Ξεν. Ἑλλ. ΣΤ, 11).

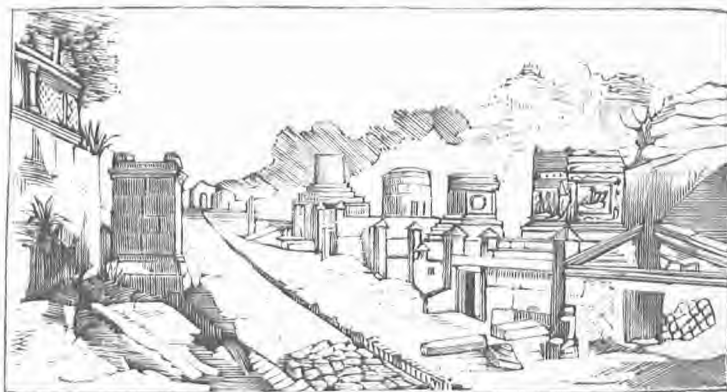
Πολύχαιρος, ἑππαρχὸς τις ἐν Σπάρτῃ (Ξεν. Ἑλλ. Ε, 2, 11).

Πομπή, ἡ πανηγυρική πορεία, κυρίως πρὸς ναὸν, ἢ πρὸς συνόδουσιν ἱερῶν ἀντικειμένων. Ἐν Ἀθήναις ἡ ἐπισημοτάτη ἦν ἡ τῶν Παναθηναίων, ἥς σκοπὸς ἦν νὰ φέρῃ ἐτησίως, κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Παναθηναίων, νέον πέπλον κατασκευαζόμενον διὰ τὸ πανάρχαιον ξόανον τῆς Παλλάδος. Βορείως τοῦ Ἀρείου Πάγου, μετὰ τῆς Πειραιαῆς πόλης καὶ τοῦ Διπύλου, ὑπῆρχε κατάστημα καλούμενον Πομπεῖον (κατὰ τὴν Ἀγίαν Παρασκευὴν), ἐν ᾧ διετηροῦντο τὰ εἰς τὴν πομπὴν ἀναγκαῖα σκεύη. Μετὰ τούτων οἱ πομπεύοντες πεζοί, ἵππεις, διφρηλάται

παρελάμβανον εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ἀρείου Πάγου μηχανήματα ἔχον σχῆμα πλοίου κινουμένου κατὰ τὸ φαινόμενον διὰ κωπίων, ἀλλ' ἀληθῶς διὰ κεκρυμμένων τροχῶν, ἐκρέμων εἰς αὐτὸ τὸν πέπλον ὡς ἱστίον, καὶ ἐκ τοῦ Διπύλου ἢ τῶν Θριασίων Πυλῶν (Ἀγία Τριάς) ἐχώρουν πρὸς τοὺς Ἑρμᾶς (ὧν τρεῖς σώζονται βορείως τῆς Βλασταροῦς), ἔνθα πλήθος συήγετο θεατῶν (Ἀθῆν. Δ. 168), καὶ διὰ τῆς Ἀγορᾶς διήρχετο τὴν εὐρεῖαν καὶ εὐθεῖαν ὁδὸν ἣτις Δρόμος ἐκαλεῖτο, μέχρι τοῦ Ἐλευσινίου (περὶ τὴν νῦν μητρόπολιν), περὶ τοῦτο δὲ στραφέντες πρὸς τὰ δεξιὰ, ἐπέστρεφον ὑπὸ τὴν βορείαν πλευρὰν τῆς Ἀκροπόλεως (ὑπὸ τὸ Πελασγικὸν καὶ τὸ Πύθιον, ἢ ἄντρον τοῦ Ἀπόλλωνος), καὶ ἐλθόντες εἰς τὸν Ἀρειὸν Πάγον, ἀπέθετον πάλιν ἐκεῖ τὴν ναῦν, τὸν δὲ πέπλον ἀνέβιβάζον εἰς τὴν Ἀκρόπολιν διὰ τῶν χειρῶν. Τῆς πομπῆς ταύτης γλυπτικὴ παράστασις ἐστὶν ἡ κοσμοῦσα τὴν ζωφόρον τοῦ Παρθενῶνος (Φιλόστρ. εἰς Ἡρδ. Ε, σλ. 550, — Ἡλιόδ. Αἰθ. Α, 10. — Ἱμέρ. Γ, 12).

Πομπηῆα ἢ Πομπαῖα, πόλις ἐν Καμπανίᾳ τῆς Ἰταλίας, πρὸς νότον τῆς

(ad. Att. I, 17. Ad. Fam. VII, 1), καὶ ὁ Κλαύδιος. Τῇ 5 Φεβρ. 63 μ. Χ. ἐβλάβη μεγάλως ὑπὸ σφοδροτάτου σεισμοῦ· τῇ δὲ 24 Αὐγ. 79, ἐπὶ φοβερᾷ ἐκρήξει, κατεχώσθη ὅλως, αὐτὴ μὲν ὑπὸ τῆς ἱεφρας εἰς ὕψος 14' τὸ 3' Ἡράκλειον καὶ αἱ Σταβιαί ὑπὸ τῆς λάβας τοῦ ἡφαιστείου (Plin. ian. Ep. VI, 16. 20. — Δ. Κάσσ. ΞΣΤ, 21). Τῶν κατοίκων οἱ πλεῖστοι ἐσώθησαν, οὐχ ἦτον ὅμως μέχρι τοῦ 1878 ἀνευρέθησαν ἐν τοῖς ἐρείπιοις 429 σκελετοί, ἀπεπνίγη δὲ καὶ Πλίνιος ὁ πρεσβύτερος, προσελθὼν νὰ σπουδάσῃ τὸ φαινόμενον. Περί τὰ τέλη τῆς ἐκατονταετηρίδος, καὶ εἴτα τῇ 1689, ἀνεκαλύφθη τυχαίως ἡ ὑπαρξίς ἐρειπίων εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, καὶ ἀπὸ τοῦ 1748 ἤρξατο ἡ ἀνασκαφὴ αὐτῶν, μὴ κωλυμένη, ὡς διὰ τὸ Ἡράκλειον, ὑπὸ πόλεως ἐποικοδομηθείσης. Τὰ δύο πέμπτα τῆς Πομπηίας ἀνεσκάφησαν ἤδη, καὶ παριστῶσι τὸ καταπληκτικόν, ἐπαγωγὸν καὶ διδασκτικώτατον θέαμα πόλεως ἀρχαίας, εὐπρεποῦς, πλουσίας, μετὰ τῶν ὁδῶν καὶ πλατειῶν, τῶν οἰκῶν, τῶν ναῶν, τῶν δημοσίων αὐτῆς καταστημάτων, ἀφ' ὧν μόνον αἱ ὁδοφαὶ καὶ τὰ ξύλινα μέρη τῶν οἰ-

Νεαπόλεως, ὑπὸ τὸν Βεσούβιον, πρὸς ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ ποταμοῦ Σάρνου, κατ' ἀρχὰς Ὀσκιῇ, εἴτα Σαρνιτικῇ, τέλος, ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Σύλλα, Ῥωμαϊκὴ ἀποικία ἢ δῆμος, ἔνθα πλουσίας ἔχον ἐπαύλεις πολλοὶ ἐπίσημοι Ῥωμαῖοι, ἐν ἄλλοις ὁ Κικέρων

κοδομῶν ἐλλείπουσι, κεκοσμημένης δὲ τὸ πλεῖστον ἐπὶ τὸ Ἑλληνικώτερον, κατὰ τὰ ἐπικρατοῦντα παρὰ τοῖς πλουσίοις Ῥωμαίοις ἦθη καὶ ἔθιμα ἐπὶ τῆς ἀκμῆς αὐτῆς. Πάντα δὲ τὰ ἀπειράριθμα ἐν αὐτῇ εὐρεθέντα σκεύη καὶ ἄλλα κινητὰ ἀντικείμενα, πολυτιμώτα

τον αποτελούντα ἐπιστημονικὸν θησαυρὸν, μετ' ἐνέχθησαν εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Νεαπόλεως. Ἡ πόλις, ὡσεὶδὲς ἔχουσα σχῆμα, καὶ περιφέρειαν ὑπὲρ τὰ 3800 βήματα, περιεβάλλετο ὑπὸ Κυκλωπεϊῶν τειχῶν, 8 πύλας ἔχοντων, ὧν διατηρεῖται ἡ μία, ἡ ἄγουσα

μετὰ τοῦ Καίσαρος, οὗ ἐνυμφεύθη τὴν ἀδελφὴν Ἰουλίαν, καὶ μετὰ τοῦ πλουτοῦ Κράσου, τὴν Ἰτριανδρίαν. Ἀλλ' εἶτα, ἄφ' οὗ τῷ 54, ἡ Ἰουλία ἀπέθανεν, ὁ Πομπηΐος ὑποβλέπων τὸν Καίσαρα, ὅστις ἀπὸ τοῦ 58 ἀνέπτυσε διὰ θριάμβων ἐν Γαλλίᾳ τὴν δύνα-

ἐκ τῆς ἐν τῷ προαστείῳ ὁδοῦ τῶν τείων. Ἀγορὰς εἶχεν ἡ πόλις τέσσαρας, ὧν ἡ μία, ἡ πρὸς τὰ νοτιοδυτικὰ, περιεκλείετο ὑπὸ στενῶν, πολυτελῶν δημοσίων καταστημάτων, καὶ μεγαλοπρεπῶν ναῶν, ὡς τὸν τοῦ Διὸς, τῆς Ἀφροδίτης, κλπ. Πρὸς τὰ βορειοανατολικά εὗρέθη τὸ Θέατρον καὶ ἐν ὧ-δεῖον, καὶ πρὸς ἀνατολὰς τὸ 30,000 θεατῶν περικλυμάνον ἀμφιθέατρον. Πολλαὶ τῶν οἰκίῶν κοσμοῦνται ἐτι δι' ὠραίων τοιχογραφιῶν, γνησίων δειγμάτων τῆς ἀρχαίας τέχνης, μάλιστα τῆς Ἑλληνικῆς, ἧς αἱ πλεῖστοι εἰσὶν ἀντίγραφα.

Πομπηΐος (Γν.), ὁ μέγας, ἐν Ῥώμῃ, υἱὸς τοῦ Πομπηίου Στράβωνος, γεννηθεὶς τῷ 106 π. Χ., διακρίθεις ἐκ πρώτης νεότητος διὰ τῆς ἀνδρείας του. Τὸ ἐπώνυμον μέγας τῷ ἔδωκεν ὁ Σύλλας, ὅτε, εἰκοσιπενταέτης μόλις, διεκρίθη ἐν Αἰγύπτῳ κατὰ τοῦ Μαρίου. Ἐν Ἰσπανίᾳ (τῷ 76) ἐπολέμησε κατὰ τοῦ Σερτορίου. Τῷ 67 κατεπολέμησε καὶ ἐξωλόθρευσεν τοὺς πειρατὰς ἐν τῇ Μεσογείῳ τῷ ἐπομένῳ ἔτει δὲ, ἐκστρατεύσας κατὰ τοῦ Μιθριδάτου, τὸν ἐδίωξεν εἰς τὸν Κιρμέριον Βόσπορον, ὑπέταξε τὸν Τιγράνην, βασιλέα τῆς Ἀρμενίας, ἐκυρίευσεν τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ κατέστησε τὴν Συρίαν Ῥωμαϊκὴν ἐπαρχίαν. Ἐν Ἰταλίᾳ, τῷ 60 π. Χ., ἀπετέλεισε

καὶ τὴν ἐπιρροὴν του, διεσπάσθη πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐξεργάγη ὁ ἐμφύλιος πόλεμος, ὁ καταλήξας εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν Φαρασίων (47). Τότε ὁ Πομπηΐος ἔφυγεν εἰς Αἴγυπτον, ὅπου ἀποδιβαζόμενον, ὁ Πτολεμαῖος τὸν ἐδολοφόνασε τῇ 29 Σεπτ. 48, τῷ 58 ἔτει τῆς ἡλικίας του, καὶ τὴν κεφαλὴν του ἔφερεν εἰς τὸν Καίσαρα ὅτε μετ' ὀλίγον ἦλθεν εἰς Αἴγυπτον. Ἀλλ' ὁ Καίσαρ ἀπέστρεψεν ἐνδοχρὺ βλέμμα, καὶ ἐτιμώρησε τοὺς δολοφόνους διὰ θανάτου (Πλούτ. Πομπ. — Δ. Κάσσ.).

Πομπηϊοῦ πόλις, 1) πόλις μεσόγειος τῆς Παφλαγονίας, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πομπηίου, εἰς ἀνάμνησιν τῶν κατὰ τοῦ Μιθριδάτου νικῶν του (Λουκ.). Νῦν Τόκια. — 2) Ἡ ἄλλως Σόλοϊ, πόλις τῆς Κιλικίας (Στράβ.). — 3) Ἡ ἄλλως Πομπεῖον, ἐν Ἰσπανίᾳ, τὸ ὄνομα λαβοῦσα ὑπὸ τῶν υἱῶν τοῦ Πομπηίου.

Ποντία, 1) Ἐπίθετον τῆς Θέτιδος, τῶν Νηρηίδων, καὶ ἐν Ἑρμιόνη τῆς Ἀφροδίτης, ἐχούσης ὑπ' αὐτὸ ναὸν καὶ κολοσσιαῖον ἄγαλμα (Παυσ. Β, 24, 11). — 2) Ἐν τῷ μέγιστον, νησιδίων τινῶν, ἄτινα Ποντίναι νῆσοι ἐλέγοντο, καὶ ἔκειντο εἰς 250 σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς ἀκτῆς τοῦ Λατίου. Ἦν πετρώδες, ἀλλὰ καλῶς καλ-

λιεργούμενον, καὶ ἐχρησίμευεν ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων ὡς τόπος ἐξορίας (Suet. Tib. l. IV. Calig. XVI). Νῦν Πόνζα.

Ποντῆνα (ἢ Πομπτῆνα) ἄλς ἢ παντῆνα λίμναι, χώρα ἐλώδης κατὰ τὸ Λάτιον, 7 μιλίων μῆκος. καὶ τὸ ἐλιγώτερον 2 μ. πλάτος ἔχουσα, πρὶν διαρρομένη ὑπὸ τριῶν ποταμῶν, εὐφορώτατη, καὶ 23 περιέχουσα πόλεις. ὧν ἡ μία Πομπτία ἢ Ποματία ἐλέγετο. Πᾶσαι αἱ τῶν ἀρχαίων προσπάθειαι πρὸς ἀποξήρανσιν αὐτῶν ἀπέτυχον, καὶ μόνον ὁ Καῖσαρ κατώρθωσε νὰ διελάσῃ δι' αὐτῶν ὁδὸν καὶ μίαν κἂν τάφρον, ἔργα καταστραφέντα ἔπειτα καὶ ἀνανεωθέντα μόνον πρὸ μιᾶς ἐκατονταετηρίδος.

Ποντομέδουσα, μία τῶν Νηρηίδων (Ἀπλ. δ. Α, 2, 6).

Ποντόνοος, κήρυξ τοῦ βασιλέως τῶν Φαίακων Ἀλκινόου (Ὅμ. Ὀδ. Θ, 179).

Ποντοπόρεια, μία τῶν Νηρηίδων (Πισδ. Θεογ. 256).

Πόντος, ἡ προσωποποίησις τῆς θαλάσσης, υἱὸς τῆς Γῆς ἀφ' ἑαυτῆς (Πισδ. Θεογ. 132, 233), ἡ αὐτῆς καὶ τοῦ Αἰθέρος (Hesiod.), καὶ ἐξ αὐτῆς πατήρ τοῦ Νηρέως, τοῦ Φόρκυος, τῆς Κητούς καὶ τῆς Εὐρυδίας.

Πόντος, ἡ βορειανατολική χώρα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, συνορεύουσα δυτικῶς πρὸς τὴν Παφλαγονίαν καὶ τὸν ποταμὸν Ἄλυν, βορείως πρὸς τὸν Εὐξείνιον Πόντον, ἀνατολικῶς πρὸς τὴν Μεγάλην καὶ τὴν Μικρὰν Ἀρμενίαν καὶ τὴν Κολχίδα, κατὰ τὸν Ἀκαμφιν ποταμὸν, νοτίως πρὸς τὴν Μικρὰν Ἀρμενίαν, τὴν Καππαδοκίαν καὶ τὴν Γαλατίαν, κατὰ τὰ ὄρη Ἀντίταυρον καὶ Παρνάορην. ἔχει δὲ πλάτος, τὸ ἐλάχιστον μὲν 5, τὸ μέγιστον δὲ 25 μιλίων. Πρὸς ἀνατολὰς καὶ πρὸς νότον ἐστὶ τραχεῖα καὶ ὄρεινή, κατὰ δὲ τὰ παράλια καὶ τὰ πρὸς δυσμὰς πεδινὰ αὐτῆς μέρη σιτοφόρος, εὐκαρπὸς, ἐλαίου παραγωγὸς, πλουσία εἰς θήραν, εἰς ξυλικὴν καὶ ὀρυκτὰ, ἰδίως σίδηρον καὶ χάλυδα ἐν τῇ

χώρα τῶν Χαλύδων, ἔνθα καὶ νῦν ἐτι εἰσὶν ὀρυκτὰ ἐν ἐνεργείᾳ. Τὰ κυριώτερα ὄρη τοῦ Πόντου ἦσαν ὁ Παρεάδρης καὶ ὁ Σκοιδίσης ἢ Σκορδίσκος, συνδένοντα τὸν Ταῦρον μετὰ τοῦ Καυκάσου. Πρὸς βορρᾶν δὲ διεκλαδεύοντο ἐξ αὐτῶν ὁ Λίθρας καὶ ὁ Ὀφλιμος, περιβάλλοντες βορειοδυτικῶς τῆς Ἀμασείας τὴν εὐφορὸν πεδιάδα Φανάριαν κατὰ τὴν παραλίαν δ' ὑφούται τὸ ἰερόν ὄρος, προέχον εἰς τὴν θάλασσαν δυτικῶς τῆς Κορδύλης. Ὁ δὲ Θήχης ἐστὶν ὑψηλὴ κορυφή κατὰ τὰ μεθόρια τῶν Μακρόνων, τῆς Τραπεζοῦντος νοτιανατολικῶς. Ἀκρωτήρια δ' αὐτοῦ ἐκ τοῦ δυτικοῦ πέρας, ἦσαν τὸ Ἡράκλειον (ν. Κάλτα), τὸ Ἰασώνιον, ἡ Βοῶν ἄκρα, τὸ Ζεφύριον, τὰ Κόραλλα, πάντα διατηροῦντα κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον τὰς ἀρχαίας ἐπωνυμίας των. Μεταξὺ δ' αὐτῶν ἔκειντο ὁ κόλπος τῆς Ἀμισοῦ (ν. Σαμπούν), ἀνατολικῶς μέχρι τοῦ Ἰασωνίου, καὶ ὁ τῶν Κοτυώρων (ν. Βουρλού ἢ Βουισοῦ Κάλι) μέχρι Κυράλλων. Ποταμοὶ δὲ, ἐκ τῶν ἀνατολικῶν ὁ Ἀκαμφίς, πιθανῶς ὁ αὐτὸς τῷ Ἀρπάσω τοῦ Ξενοφάντος (Ἀνθ. Δ, 8, 2) (νῦν Ταρούα) ὁ Ἀψαρος (νῦν Μακρύαλος) ὁ Ἀρχαῖς (ν. Ἀρκάβα) ὁ Ρίξος ὁ Ὑσσος Τρίπολις Μελάνθιος Θέρμιδων (ν. Τερμαί) Ἴρις (ν. Ἰρμάν), δεξιόμενος ἐξ Ἀνατολῶν τὸν Λύκον (νῦν Κελκέτ ἢ Γερμεῖλ) ὁ Λύκαντος ὁ Ἀλύς (νῦν Κισίλ). Οἱ κάτοικοι συνέκειντο ἐκ πολλῶν λαῶν, οἵτινες ἔφερον διάφορα ὀνόματα, ἀπὸ τῆς δυτικῆς παραλίας ἀρχόμενοι, Τιβαρηνοί, Μοσύνοικοι, Μάκρωνες, Βάχιρες ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ, Χάλυβες, Σάννοι, Σάσπειρες. Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἐθνῶν τούτων ὑπέκειντο ὀνόματι μᾶλλον ἢ πράγματι εἰς τοὺς βασιλεῖς τῆς Περσίας, ἐπὶ τινὰ δὲ χρόνον καὶ εἰς τοὺς τῆς Παφλαγονίας. Ἐπὶ Ἀρταξέρξου Ε' κατώρθωσεν ὁ σατράπης Ποντικὸν ὀπωσοῦν μέγα, καταστάν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἰσχυρὸν ἀπὸ τοῦ 185 π. Χ.

ιδίως δὲ ἐπὶ Μιθριδάτου ΣΤ, τοῦ Εὐπάτορος, ὑπερῶν καὶ τὰ ἀρχαῖα κοινὰ τῆς χώρας ὅρια. "Οὔτε δὲ, τῷ 65 π. Χ., ἡττήθη ὑπὸ τοῦ Πομπηίου, ἦνυσαν οἱ Ῥωμαῖοι τὸ μέσον μέρος τοῦ κράτους αὐτοῦ μετὰ τῆς Βιθυνίας εἰς μίαν ἐπαρχίαν· τὸ δὲ λοιπὸν αὐτοῦ ἐδωρήσαντο εἰς διαφόρους Ἀσιανούς ἡγεμόνας. Τὸ δυτικὸν μέρος, τὸ μετὰ τῶν ποταμῶν Ἀλυσος καὶ Ἰριδος, ἔλαβεν ὁ τῆς Γαλατίας ἡγεμὼν Δηλταρος, δι' ὃ καὶ ὠνομάσθη αὐτὸ Πόντος Γαλατικός· τὸ ἀπὸ Ἰριδος μέχρι Φαρνακίας ἔδωκεν ὁ Ἀντωνίως εἰς τὸν ἕγγονον τοῦ Μιθριδάτου Πολεμώνα, καθ' ὃν καὶ ἡ πρωτεύουσα πόλις Πολεμωνίων ἐκλήθη, καὶ ἡ μικρὰ ἐπικράτεια Πόντος Πολεμωνιάκος· τὸ δ' ἀνατολικὸν μέρος, μέχρις Ὑσσού, προσέλαβεν ὁ Ἀρχέλαος ἐκ Καππαδοκίας, κληθὲν Πόντος Καππαδόκιος. Ὁ Νέρων δὲ, τῷ 62 ἢ 63 μ. Χ., κατέστησε τὸν Πόντον Ῥωμαϊκὴν ἐπαρχίαν. Κατὰ τὴν παραλίαν πλεῖστοι πόλεις ἦσαν Ἑλληνικαί, μάλιστα Μιλήσιαι ἀποικίαι, οἷον ἡ Ἀμισός (νῦν Σαμπούν)· ἡ Θερμίκυρα (νῦν Τέρμη)· τὸ Πολεμώνιον (νῦν Βούλεμαν)· ἡ Βοών· τὰ Κοτύωρα (ν. Ὀρδού)· τὸ Ζεφύριον· τὰ Κόραλλα· δύο φέρουσαι τὸ ὄνομα Κερασσοῦς, ὧν ἡ δυτικὴ εἶτα ἐκλήθη Φαρνάχεια (νῦν Κερασσοῦντα)· ἡ Τραπεζοῦς· Ὑσσός· Ὀφιοῦς· Ἀθηναί. Ἐν δὲ τῷ ἐσωτερικῷ ἡ Γαζελών· Φαξερών· Ἀμάσεια, πρωτεύουσα τοῦ κράτους ἀναδεχθεῖσα ὑπὸ Μιθριδάτου ΣΤ, ἡ Ζήλα, διατηροῦσα τὸ ὄνομα· ἡ Γαζιούρα· Κόμανα τὰ Ποντικά, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν Καππαδοκικῶν, ἔχουσα ἐπίσημον ναὸν τῆς Ἀναίτιδος (Σελήνης) (Στρεβ. IB, 557) (Νῦν Γυμενέα)· Κάθειρα ἢ Νεοκαισάρεια (ν. Νικσάρ) (Στρεβ. IB 540, — Μετ. I, 49. — Πλην. VI, 3, 4).

Πόντος Εὐξείνιος, (ἡ νῦν Μαύρη Θάλασσα), μετὰ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τῆς Κολχίδος, Σαρματίας, Σκυθίας, Μοισίας, Θράκης, περιρικεῖτο τὸ πρῶτον ὑπὸ ληστρικῶν

φυλῶν, δι' ὃ, καὶ διὰ τὸ τρικυμιῶδες αὐτοῦ, ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Ἀξείνους (Πινδ. Πυθ. Δ, 362), καὶ κατ' εὐφημισμὸν Εὐξείνους λέγετο· καὶ ταύτης τῆς ἐπωνυμίας ἀξιώτερος ἐγένετο ὅτε πολυάριθμοι Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι, μάλιστα ἐν Μιλησίων, ἐξημέρως πολλὰς τῶν περιουσιμῶν χωρῶν. Αἱ ἀντιλήψεις τῶν ἀρχαίων περὶ τῆς ἐκτάσεως καὶ τοῦ σχήματος τοῦ πελάγους τούτου ἦσαν λίαν ἀνακριβεῖς. Πρὸ τοῦ Πτολεμαίου τὸν ἔλεγον τὸ σχῆμα ἔχοντα τόξου Σκυθικοῦ, οὗ χορδὴ ἦν ἡ Μικρὰ Ἀσία, ἡ δὲ Ταυρικὴ Χερσίνησος τὸ προέχον μέρος τοῦ τόξου. Ἐφραντάζοντο δ' αὐτὸ διαιρούμενον εἰς δύο μεγάλας λεκάνας διὰ δύο ἀκρωτηρίων, 1500 στάδια ἀπ' ἀλλήλων ἀφισταμένων, ὧν ἓν ἦν τὸ Κριεῦ Μέτωπον ἐν Εὐρώπῃ, ἄλλο ὁ Κάραμυς ἐν Ἀσίᾳ. Πρῶτος δ' ὁ Πτολεμαῖος ἀνεγνώρισεν ὅτι τὰ δυτικὰ τοῦ Πόντου ἐκτείνονται μᾶλλον πρὸς βορρᾶν. Ἐξελαμβάνετο ὅτι κατ' ἀρχὰς ἦν θάλασσα ἐντελὲς κεκλεισμένη, διασχίσασα εἶτα τὸν Βόσπορον καὶ Ἑλλήσποντον καὶ ἐκρεύσασα δι' αὐτῶν, δι' ὃ καὶ ὑπετίθετο ὅτι εἶχε ρεῦμα μόνον πρὸς δυσμὰς ῥέον, οὐχὶ δὲ καὶ πρὸς ἀνατολὰς. Μητέρα δὲ τοῦ Πόντου λέγει ὁ Ἡρόδοτος (Δ, 86), τὴν Μαιωτίν, λίμνην κατ' αὐτὸν, ἴσην τῷ Πόντῳ, καὶ ῥέουσαν εἰς αὐτόν.

Πόπανον, ἄρτος ἡ πλακοῦς, πλατὺς, λεπτὸς καὶ περιφερὴς (Σχλ, Πλάτ.), εἰς τὰς θυσίας ἰδίως προσφερόμενος (Ἀρσφ. Θυσμφ. 235. — Σουῖδ.).

Πορθάων καὶ Πορθεύς (Ὁμ. Τλ. Ξ, 115), υἱὸς τοῦ Ἀγῆνορος καὶ τῆς Ἐπικαστης, πατὴρ τοῦ Οἰνέως, Ἀγρίου, Ἀλκαθίου, Μέλανος, βασιλεὺς τῆς Καλυδόνος (Ἀπλλδ. Δ, 7, 7).

Πορθμεζόν, τὸ πλοιάριον πρὸς διὰ πλουσιον στενοῦ πορθμοῦ ἢ ποταμοῦ, καὶ τὸ μέρος ἐνθα ἡ διαπόρθμευσις ἐστὶν ἡ εὐκολωτέρα (νῦν πέριμα εἰς ἀμφοτέρας τὰς σημασίας). Τὰ πορθμεῖα δὲ, ὁ διὰ τὴν διαπόρθμευσιν διδόμενος μισθός.

Πορθμός, ὡς κύριον ὄνομα τοπικόν, 1) λιμὴν νοτίως τοῦ Εὐβοϊκοῦ πορθμοῦ, παρὰ τῇ Ἐρετρίᾳ, ἀποτεταγμένος ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος τῷ 342 π. Χ. (Δμοθ. Φλπ. Γ', 119, 125. — Στράβ. Γ', 447). — 2) Ὁ Σικελικός, ὁ κατὰ τὴν Μεσσήνην, μετὰ τὴν Ἰταλίας καὶ Σικελίας (Θουκ. Δ. 25).

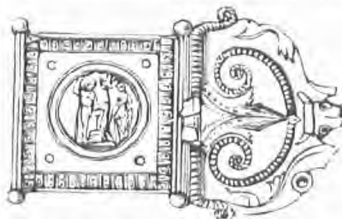
Πορισταί, ἐν Ἀθήναις ἄρχοντες πιθανῶς ἐν δυσκόλοις καιροῖς ἐκτάκτως ἐγκαθιστάμενοι ἵνα σκεφθῶσι περὶ ἐξευρέσεως πόρων ('Αντφ. π. Χορ. 791. — Λέκ. Ρητ. 294).

Πόρπαξ (ὁ), ἄλλως καὶ ὁχάνη, λαβὴ ἡ-κρίκος εἰς τὸ ἔνδον τῆς ἀσπίδος, ὃν ἐκράτει ὁ ἀσπιδοφόρος διὰ τῆς χειρὸς ἵνα τὴν διευθύνῃ.

Πόρπη, ἡ περόνη ἢ τὸ θηλυκωτήριον δι' οὗ συνισταμένου ἐκ κ α ρ φ ῖ θ ο ς καὶ κ λ ε ῖ θ ὁ ς ('Ομ. Ὀδ. Σ. 293) συνεδέοντο καὶ ἐσπεροῦντο ἐπὶ τοῦ σώματος τὰ ἄκρα τῶν ἐνδυμάτων, μάλιστα τῶν γυναικείων ('Ομ. Ἰλ. Σ. 401. Ὑμν. Ἀφρ.

164), ἢ τῶν γλαμύδων ἐπὶ τοῦ ὤμου ἢ τοῦ στήθους, ἢ εἰς σύνδεσμον τῆς ζώνης. Αἱ συνή-

θεις ἦσαν χαλκαῖ, παρὰ δὲ τοῖς πλουσίοις πολλὰκις πολυτελεῖς. χρυσαὶ ἢ ἀργυραὶ ὡς

ἢ εἰκονιζομένη, εὐρεθεῖσα ἐν Ἡρακλείῳ. Παρὰ Ῥωμαίοις ἐχαρίζοντο τοιαῦτα καὶ τοῖς στρατιώταις ὡς ἀμοιβή (Λίν XXXIX, 31).

Πορφύρα, ὄστρακον ἐξ οὗ οἱ ἀρχαῖοι ἐξήγον τὸ πορφυροῦν χρῶμα δι' οὗ ἔδαφον τὰς γλαμύδας τῶν βασιλείων καὶ ἄλλων ἐπιστῆμων μεγιστάνων. Τὴν τέχνην ταύτην ἥσκειν τὸ πρῶτον οἱ Φοίνικες, δι' οὗ καὶ διέπλεον τὰς Ἑλληνικὰς θαλάσσας, ἐνθα ἄφθονα εὐρίσκοντο τὰ ὄστρακα ταῦτα. Ἀλλὰ μετέπειτα ἐξετάθη ἡ τεχνουργία καὶ πολλαχού τῆς Ἑλλάδος, καὶ προσέτι καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας, ὡς ἀποδεικνύουσι μέγιστοι σωροὶ τοιούτων ὀστράκων καλύπτοντες ἐπὶ τῶν πρώτων ἀνασκαφῶν πολὺ μέρος τῆς νοτιανατολικῆς πλευρᾶς τῆς Ἀκροπόλεως πρὸς τῷ Ἀσκληπιείῳ, ἀποκομισθέντες δ' ἔπειτα ἐκεῖθεν μέχρις ἔχρους.

Πορφύριος, γεννηθεὶς ἐν Τύρῳ τῷ 233 μ. Χ. Τὸ φοινικικὸν αὐτοῦ ὄνομα ἦν Μάλχος (βασιλεὺς). Ὅτε δὲ μετέβη εἰς Ἀθήνας, ὁ Λογγίνος, ὅστις τῷ ἐδίδαξε τὴν γραμματικὴν καὶ τὴν ρητορικὴν, μετέφρασεν αὐτὸς εἰς Πορφύριος (ὁ τὴν πορφύραν φέρων), καὶ τοῦτο τῷ ἔμεινεν ἔκτοτε. Ἐτα δὲ, τριακοντούτης, μετέβη εἰς Ῥώμην, καὶ μετὰ μεγίστου ζήλου ἐμαθῆτευσεν ἐπὶ 6 ἔτη παρὰ τῷ Πλωτίνῳ. Εἰς μελαγχολίαν δ' ἔμπροσθεν, ἴσως ἕνεκα τοῦ ὅτι πολὺ ἐνέκυψεν εἰς τὰς σπουδὰς, ἀπῆλθεν εἰς Σικελίαν πρὸς ἀνακούφισιν, καὶ μετὰ 5 ἔτη ἐπέστρεψεν ἐν πλήρει ὑγείᾳ καὶ τὰς δυνάμεις ἀναλαβὼν, εἰς τὴν Ῥώμην. Ἐκεῖ, μετὰ τοῦ Πλωτίνου τὸν θάνατον, ἐδίδαξε, κατ' αὐτοῦ τὸ πνεῦμα καὶ σύστημα, τὴν πλατωνικὴν φιλοσοφίαν, ἐξηγῶν τὰ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ ἔγραψε καὶ βιογραφίαν τοῦ Πλωτίνου. Τῶν μαθητῶν του ὁ ἐπισημότερος ἦν ὁ Ἰάμβλιχος. Ἐν προεβηκυῖα ἡλικίᾳ ἐνυμφεῖθη ἄπορον χήραν, τὴν Μαρκελλίαν, ἐπτά τέκνα ἔχουσαν, ἀγαπήσας τὴν ἰσχυρὰν αὐτῆς κλίσιν πρὸς τὴν φιλοσοφίαν ἀπέθανε δ' ἐν Ῥώμῃ ἐβδομηκοντούτης περί-

του. Ἦν ἀντίπαλος τοῦ Χριστιανισμοῦ· ἀλλ' οὐχ ἦτον ἡ εὐρεῖα παιδεία του εἰς πάντας τοὺς κλάδους, καὶ εἰς τὴν γραμματικὴν, τὴν ῥητορικὴν, τὴν ἀριθμητικὴν, τὴν γεωμετρίαν, τὴν μουσικὴν, ἢ φιλοσοφικὴν του βαθύνοια, τῆς γλώσσης του ἢ ἀκρίβεια καὶ τὸ ἐντιμον τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ ἀναγνωρίζονται καὶ ἐκτιμῶνται καὶ ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων αὐτοῦ, τῶν χριστιανῶν συγγραφέων· ἄφ' ἐτέρου ὅμως πρωτοτυπία δὲν δύναται ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸ φιλοσοφικὸν αὐτοῦ σύστημα, διότι ἦν αὐτὸ τοῦ Πλάτωνος, οὐδὲ τὸ ὕψος αὐτοῦ ἐξισοῦτο κατὰ τὴν δύναμιν πρὸς τὸ τοῦ Πλωτίνου. Ἐκ τῶν πολλῶν συγγραμμάτων του τὰ πλεῖστα καὶ σπουδαιότατα ἀπωλέσθησαν· διατηροῦνται δέ, 1) Πυθαγόρου βίος, οὗχ ἐντελὴς διασωθεὶς· 2) Περὶ Πλωτίνου βίου καὶ τῆς τάξεως τῶν βιβλίων αὐτοῦ· 3) Πρὸς τὰ νοητὰ ἀφορισμός· 4) Περὶ ἀποχῆς τῶν ἐμψύχων (κατὰ τῆς κρεωφαγίας)· 5) Εἰσαγωγὴ, καὶ κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν, δύο ἔργα περὶ τῶν κατηγοριῶν τοῦ Ἀριστοτέλους· 6) Πρὸς Μαρκελλαν γυναικα, τὴν σύζυγόν του· 7) Ζητήματα Ὀμηρικὰ, καὶ περὶ τοῦ ἐν Ὀδυσσεύϊ τῶν Νυμφῶν ἀντροῦ, ἐξηγήσεις ἀλληγορικῆς τοῦ Ὀμηρικοῦ χωρίου Ὀδυσ. Ν, 103-112.

Πορφύρις, ἀρχαῖον ὄνομα τῆς πρὸς τῇ Κῷ νήσου τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἣτις ἔπειτα μετωνομάσθη Νίσυρος (Στεφ. Βυζ.).

Πορφύριων, 1) εἰς τῶν Γιγάντων, ὁ διώξας τοὺς ἔππων τοῦ Ἥλιου ἐκ τῆς Ἐρυθρίας, φανευθεὶς δ' ὑπὸ Ἡρακλέους ἐν τῇ Γιγαντομαχίᾳ (Πινδ. Πυθ. Η. 15. — Ἀπλδ. Α, 6, 2). — 2) Πανάρχαιος βασιλεὺς τῆς Ἀττικῆς, πρὸ τοῦ Ἀτταίου, εἰς ὃν ἀπεδίδετο ἡ ἴδρυσις τοῦ ἐν Ἀθῆναις ναοῦ τῆς Οὐρανίας Ἀφροδίτης (Παυσ. Α, 14).

Ποσειδεῖον, 1) πόλις μικρὰ τῆς Ἀσίας, ἐπὶ τῶν συνόρων μεταξὺ Συρίας καὶ Κιλικίας, ἀπέναντι τῆς Κύπρου, κτίσμα τοῦ Ἀμφιλόχου (Ἡρόδ. Γ, 91. — Στραβ.). Νῦν

Πάσσα, — 2) Ἀκρωτήριον τῆς Βιθυνίας ἐπὶ τῆς Προποντίδος (Πτολ.).

Ποσειδεῖον, ὄνομα διαφόρων ἀκρωτηρίων, ὡς καθιερωμένων τῷ Ποσειδῶνι, οἷον, 1) τῆς Ἡπείρου, ἀπέναντι τῆς Κερκύρας, πλησίον τοῦ Πηλώδους λιμένος (Στράβ. Ζ, 324). — 2) Ἐν Φθιώτιδι τῆς Θεσσαλίας, ἡ δυτικὴ ἄκρη τοῦ Παγασαίου κόλπου (Στράβ. Ζ, 330). Νῦν Σταυρός. — 3) Ἐν Λευκανίᾳ, ἡ νοτιανατολικὴ ἄκρη τοῦ κόλπου τῆς Ποσειδωνίας (Στράβ. ΣΤ', 252) Τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος ἀκρωτήρια ὑπῆρχον καὶ εἰς Σάμον, Χίον, Καρίαν, Κιλικίαν.

Ποσειδῶν, (ἑωριστὶ καὶ Ποσειδᾶν, Ποτιδᾶν) υἱὸς τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ρέας, ἀδελφὸς τοῦ Διὸς (Ἡσδ. Θεογ. 455), καθ' Ὁμηρον μὲν ὁ νεώτερος, καθ' Ἡσίοδον δ' ὁ πρεσβύτερος, λαβὼν, μετὰ τῶν Τιτάνων τὴν ἦτταν, ἐπὶ τῆς διανομῆς τῆς παγκοσμίου ἐξουσίας, τὴν τῶν θαλασσῶν (Ὀμ. Ἰλ. Ο, 187), τὴν κυανοχαίτην, διὰ τὸ χρῶμα τῶν κυμάτων, γαίηχος, ὁ περιέχων καὶ συνέχων τὴν γῆν, εὐρυκρεΐων, πανίσχυρος, ἄναξ, ἐνάλιος, θαλάσσιος, εὐρυθάλασσος, κύριος πασῶν τῶν θαλασσίων θεοτήτων, τὰ δῶματα αὐτοῦ ἔχων εἰς τὰ βάθη τῶν θαλασσῶν, ἐν Αἰγαῖς (Ὀμ. Ἰλ. Ν, 21. Ὀδ. Δ, 381). Ἀνεγνωρίζετο δὲ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Διὸς ὡς ὁ «πρεσβύτατος καὶ ἄριστος θεῶν» (Ὀμ. Ὀδ. Ν, 142). Πάντα τὰ θαλάσσια φαινόμενα ἐξ αὐτοῦ ἐκπορεύονται· αὐτὸς πέμπει τὰς τρικυμίας, καὶ φέρει τὴν γαλήνην ὀπίσω. Ὅταν μετὰ τῶν θυμοειδῶν χαλκοπόδων του ἔππων διατρέχῃ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, ταπεινοῦται αὐτὴ εἰς ἤρεμον πεδιάδα· ὅταν ὅμως κτυπᾷ ὀργίλως αὐτὴν διὰ τοῦ φοβεροῦ ὅπλου του, τῆς τριαινῆς, ἀναπηδῶσι τὰ κύματα μετ' ἀφρῶν, καταποντίζουσι πλοῖα, πλημμυροῦσι γαῖας, κατακλύζουσι πόλεις. Ὁ ἐνοσίγαιος, ἐνοσίχθων, κινάκτωρ γαῖας, ὁ ἀνατινάσσει τὴν γῆν, σείει αὐτὴν καὶ συντρίβει τοὺς βράχους διὰ τῆς τριαινῆς

του. Οὕτως ἐν Θεσσαλίᾳ, ὅτε ὁ Πηνειὸς κατεπλημύρισε τὴν χώραν, διέσχισεν ὁ θεὸς διὰ τῆς τριαινῆς τῶν Τεμπῶν τὴν χαράδραν, καὶ παρέσχεν ἐκροὴν εἰς τὰ ὕδατα· δι' ὃ καὶ

κρυνε τῆς πατρίδος του, μέχρις οὐ ὁ Ζεὺς, ἅφ' οὗ ἐπὶ πολὺ ἐνέδωκεν εἰς τὴν ὀργὴν του, ἐπωφεληθεὶς ποτε τὴν ἀπουσίαν του, μετὰ τῶν ἄλλων θεῶν διενήργησε τὸν νόστον τοῦ δυσ-

Ἐκ' ἀρχαίου Κερυνθιακοῦ πινακίου.

παρὰ Θεσσαλοῖς Πετραῖος ἐλέγετο. Ὀρμητικὴ καὶ ἀκάθεκτος, ὡς τὸ στοιχεῖον ἐφ' οὗ ἤρχεν, ἦν καὶ ἡ διάθεσις τοῦ θεοῦ, καὶ ὀργίλως κατεδίωκε τοὺς εἰς αὐτὸν ἀσε-

Ἐκ' ἐπίγραμμα. Δημ. Πολιορκητοῦ.

Ἐκ' ἐπίγραμμα. Ἀθριανοῦ.

βοῦντας. Οὕτω τὸν Ὀδυσσεά, τυφλώσαντα τὸν υἱὸν του Πολύφημον, τὸν Κύκλωπα, περιεπλάνη ἐπὶ τῶν θαλασσῶν, καὶ τὸν ἐμά-

τρυχοῦς ἥρωος (Ὅμ. Ὀδ. Α. 11). Κατὰ τῆς Τροίας ἔτρεφε χάλον διαρκῆ ἅφ' οὗτο ὁ βασιλεὺς Λαομέδων τῷ ἡρνήθῃ τὴν ἀμοιβήν· ἦν τῷ εἶχεν ὑποσχεθῇ (Hor. Od. III, 3, 22), ὅτε μετὰ τοῦ Ἀπόλλωνος ὠκοδόμησε τὰ τεῖχη τῆς πόλεως (Ὅμ. Ἰλ. Η, 452. Φ. 443)· διὰ τοῦτο ἔπεμψε κατὰ τῆς χώρας τέρας θαλάσσιον, εἰς δ' ὁ Λαομέδων ὤφειλε νὰ ἐκθέσῃ εἰς βορὰν τὴν θυγατέρα του Ἡσίονην (Ἰδ.), καὶ ἐπὶ τῆς πολιορκίας ὑπεστήριζε παντοίως τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἐτόλμα ὡς καὶ κατὰ τοῦ Διὸς ἐνίστε νὰ ταχθῇ, εἰς ἐν ὅμως, ὡς ὑπερτάτως ἄρχοντα καὶ πάντων τῶν θεῶν καὶ αὐτοῦ, καὶ ὡς πρεσβύτερον αὐτοῦ, ὑπέκυπτεν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ὑπήκουε (Ὅμ. Ἰλ. Α, 400. Ο, 185).— Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Πελασγοῖς ὁ Ποσειδῶν ἦν θεὸς οὐ μόνον τῆς θα-

λάσσης, ἀλλ' ἐν γένει πάντων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐν τῇ γῇ ὑδάτων, τῶν λιμνῶν, τῶν πηγῶν καὶ τῶν ποταμῶν· διὰ τοῦτο ἦν ὁ τὰ φυτὰ διατρέφων, φ υ τ ἄ λ μ ι ο ς ἐν Ἐρμιόνη, ἐν σχέσει διατελῶν μετὰ τῆς Δήμητρος, τῆς μητρὸς Γῆς, καὶ ἐπομένως ἐλατρεύετο καὶ εἰς μέρη πρὸς τὴν θαλάσσαν ἄσχετα. Ἀλλ' ἅφ' οὗτο ἐθεωρεῖτο ὡς ἀποκλειστικῶς θεὸς τῆς θαλάσσης, ἔπαυσε βαθμυδὸν ἡ εἰς τοιαῦτα μέρη λατρεία του, καὶ ἀντικαθίσταν αὐτὸν ἄλλοι θεοί. Αὕτη πιθανῶς ἐστὶν ἡ σημασία τῶν ἐρίδων ἃς ἡ μυθολογία τῷ ἀποδίδωσι πρὸς ἄλλους θεοὺς διὰ διαφόρων τόπων κυριαρχίαν, καὶ αἱ πολυλαὶ τοιούτων ἐναλλαγαί· Οὕτως ἤρισε πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν διὰ τὴν ἐπικράτησιν ἐπὶ τῆς

Ἀττικῆς (ὄδ. Κέκρωψ) καὶ Τροιζήνος, μετὰ τῆς Ἡρας διὰ τὴν τῆς Ἀργολίδος τὴν δ' ἐν Δελφοῖς μερίδα τοῦ ἀντήλλαξε μετὰ τοῦ Ἀπόλλωνος ἀντὶ τῆς Καλαυρίας. — Ἦν δὲ καὶ Ἰππιος ὁ Ποσειδῶν, κυρίως διότι τὰ ἐξηγηγισμένα κύματα παραβάλλονται μετὰ θυμειδῶν ἵππων. Ἐλέγετο δὲ αὐτὸς πλάσας τὸν ἵππον, τρεφόμενον εἰς πεδιάδας χλωρὰς καὶ εὐόδρους, καὶ διδάξας τὴν ἵππηνλασίαν, δι' ἧ καὶ ἐθεωρεῖτο ὡς προστάτης τῶν ἵππικῶν ἀγώνων, καὶ θυσαίαι προσεφέροντο καὶ ἐπικλήσεις ἐγίνοντο αὐτῷ εἰς τὰ ἵπποδρόμια. Συνεχῶς δ' ἀπαντᾶται ὁ Ἰππιος Ποσειδῶν μετὰ τῆς Ἰππίας Ἀθηνᾶς, ἣτις ἐλέγετο ἐφευρέτις τοῦ χαλινοῦ. — Σόζυγος τοῦ Ποσειδῶνος ἦν ἡ Ἀμφιτρίτη ἄλλ' οὐχὶ ὁ Ὀμηρος, πρῶτος δ' ὁ Ἡσίδωρ μνημονεύει αὐτῆς ὡς τοιαύτης, καὶ μητρὸς τοῦ Τρίτωνος (Θεογ. 930). Καὶ ἐξ ἐτέρων δ' ἔσχεν ὁ Ποσειδῶν πολλὰ τέκνα, πρὸ πάντων ἥρωας καὶ κτίστας τῶν πόλεων ἐν αἷς ἰδίως ὁ θεὸς ἐλατρεύετο. Ἦν δὲ πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος διαδεδομένη ἡ λατρεία αὐτοῦ, μάλιστα εἰς τὰς παραλίας καὶ νήσους, καὶ συνεχεστάτῃ ἐν Πελοποννήσῳ. Ἐν Αἰγίνῃ εἰς τὰ Ποσειδόνεια ἡ Φρύνη ἐδείχθη γυμνὴ εἰς τοὺς πανηγυρίζοντας, ἀναδυομένη ἐκ τῆς θαλάσσης (Ἀθην. ΙΓ', 590. — Θεοδώρ. Ἑλλ. Θεραπ. παθ. Ζ). Καθ' Ὀμηρον ἐτιμᾶτο ὁ Ποσειδῶν πρὸ πάντων ἐν Πύλῳ, τῇ πόλει τοῦ ἀπογόνου τοῦ Νέστορος (Ὀδ. Λ, 253). Ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Κορίνθου ἐτελοῦντο αὐτῷ κατὰ τριετίαν τὰ Ἰσθμια. Ἦδῃ δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ Ὀμήρου μνημονεύεται ἡ ἐν Ὀρχηστῷ τῆς Βοιωτίας πανηγυρίς του (Ἰλ. Β, 506). Ὡς ἐθνικὸν δὲ θεὸν ἐθεώρουν τὸν Ποσειδῶνα οἱ Ἴωνες, καὶ εἰς τὴν βόρειον παραλίαν τῆς Πελοποννήσου, εἰς Αἰγὰς καὶ Ἐλίκην (Ὀμ. Ἰλ. Θ, 203), ἐξηκολούθησε λατρευόμενος, καὶ ἀφ' οὗ οἱ Ἴωνες ἐκεῖθεν μετόκησαν. Μετηνέχθη δ' ὑπ' αὐτῶν ἡ λατρεία τοῦ Ἑλικωνίου Ποσειδῶνος καὶ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, καὶ εἰς τὸ ἱερὸν αὐτοῦ

ὁ ἱδρυσαν ἐπὶ τοῦ ἀκρωτηρίου Μυκάλης ἐπανηγύριζον τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν ἐορτήν, τὰ Παγώνια (Ἡρδ. Α, 188). Καὶ εἰς τὴν Λιβύην δὲ μνημονεύει λατρείας τοῦ Ποσειδῶνος ὁ Ἡρόδοτος (Β, 5, Δ, 183), λέγων, ἄλλ' ἐσφαλμένως, ὅτι ἐκεῖθεν αὐτὴ εἰσήχθη εἰς τὴν Ἑλλάδα. — Ἐρὰ δ' ἦσαν τῷ Ποσειδῶνι, πλὴν τοῦ ἵππου, ὁ δελφίν, καὶ ἐκ τῶν δένδρων ἡ πίτυς, διὰ τὸ βαθύ αὐτῆς πράσινον χρῶμα, τὸ ὁμοιάζον τῷ τῆς θαλάσσης, καὶ διότι τὸ ξύλον αὐτῆς ἦν χρήσιμον εἰς ναυπηγίαν. Ἐθύνοντο δ' αὐτῷ ταῦροι, ἰδίως μέλανες, καὶ προσέτι κριοὶ καὶ κάπροι ἐν Ἀργολίδι δὲ ἐδυθίζοντο πρὸς τιμὴν τοῦ ἵππου κεχαλινωμένοι εἰς τὴν πηγὴν Δείνην. Πολύλακίς παριστάτο ἐν συνοδείᾳ τῆς Ἀμφιτρίτης καὶ ἄλλων θαλασσίων θεοτήτων, περιστοιχιζόμενων ὑπὸ δελφίνων. Καὶ ἔχει μὲν ὑψηλὸν τὸ ἦθος καὶ ἰσχυρὸν, συγγενὲς πρὸς τὸ τοῦ Διὸς, ἀλλὰ τῷ ἐλλείπει ἡ ἡρεμὸς ἐκείνου μεγαλοπρέπεια ἔχει δὲ, συμφῶνως πρὸς τὸν ἀποδιδόμενον αὐτῇ χαρακτήρα, ἀνήσυχον τι ἐν τῇ ἐκφράσει, ὀργίλον καὶ βίαιον. Κατὰ τὸ σῶμα παριστᾶται ἰσχυρότε-

ρος τοῦ Διὸς, ἀλλ' ἰσχυρότερον ἔχων τῶν μυῶνων τὸ σύστημα αἱ γραμμαὶ τοῦ προσώπου αὐτοῦ εἰσι μᾶλλον γωνιαῖαι, οὐχὶ ὡς

ἐκείνου ἀνειμέναι καὶ καθαραί, ἡ δὲ κόμη μᾶλλον ἀνωρθωμένη καὶ συγκεχυμένη. — Οἱ Ῥωμαῖοι ἐταύτισαν τὸν ἀρχαῖον αὐτῶν θεὸν Norinnus μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ποσειδῶνος, καὶ ὄντες λαὸς ἤττον ναυτικὸς, τὸν ἐλάτρευον κυρίως ὡς Ἴππιον, θεὸν τῶν ἵπποδρομίων.

Ποσειδωνία, πόλις ἐν Λευκανία εἰς τὰ δυτικὰ τῆς Ἰταλίας, ἥ μίλια νοτίως τοῦ Σιλάρου ποταμοῦ κειμένη, ἀποικισθεῖσα ὑπὸ τῶν Συβαριτῶν τῷ 524 π. Χ. Οἱ ἐγχώριοι Λευκανοί, κυριεύσαντες καὶ μεταθέντες αὐτὴν εἰς τὰ ἐνδότερα, διότι ἐστρεῖτο ὕδατος, μετωνόμασαν αὐτὴν Παῖστον. Ἐκτοτε ἀπώλεσε τὴν σημασίαν τῆς, καὶ ἐτησίως ἐτέλει πένθιμον ἐορτὴν εἰς μνήμην τῆς καταπτώσεως

λογώτατα ἐρείπια τῶν τειχῶν τῆς ἀρχαίας πόλεως, ἐχόντων μᾶς ὥρας περιφέρειαν, καὶ περικλειόντων τρεῖς λαμπροὺς ναοὺς θαυρίου ρυθμοῦ, καὶ λείψανα τοῦ θεάτρου. Τὰ σπουδαιότατα ταῦτα ἐρείπια εὗρέθησαν τῷ 1750.

Ποσειδωνιάς, μία τῶν τεσσάρων φυλῶν, εἰς ἃς, θεῶν φερούσας ὀνόματα, ἐλέγγοτο διαιρέσας ὁ Ἐριχθόνιος τὸν λαὸν τῆς Ἀττικῆς ("Ἰδ. Φυλ. ἡ).

Ποσειδώνιον, ἀκρωτήριον δυτικῶς τῆς Μακεδονικῆς Χερσονήσου Παλλήνης, ὑπὸ τὴν Μένδην (Θουκ. Δ, 129)· κατὰ Λίβιον (XLIV, 44) Ποσειδώνιον. Νῦν Ποσειδίη ἢ Κασσάνδρεια.

Ποσειδώνιος, 1) εἰς τῶν Σπαρτιατῶν τῶν ἀριστευσάντων εἰς τὴν ἐν Πλαταιαῖς

μάχην κατὰ τῶν Περσῶν (Ἡρόδ. Θ. 71). — 2) Στωϊκὸς φιλόσοφος ἐξ Ἀλεξανδρείας, μαθητῆς τοῦ Ζήνωνος. — 3) Ὁ Ῥόδιος ἐπικαλούμενος διὰ τὴν μακρὰν διαμονὴν τοῦ ἐν Ῥόδῳ, ἀλλ' ἐκ τῆς ἐν Συρίᾳ Ἀπαμείας καταγόμενος, στωϊκὸς φιλόσοφος καὶ αὐτός· περὶ τὸ 135 π. Χ. γεννηθεὶς, ἦλθε νεώτατος εἰς Ἀθήνας, καὶ ἠκροάσθη ἐκεῖ τοῦ Στωϊκοῦ Παναιτίου, μεθ' οὗ τὸν θάνατον μετέβη εἰς Ἰταλίαν, Ἰσπανίαν καὶ ἄλλας χώρας, καὶ τέλος ἀπῆλθεν εἰς Ῥώμην καὶ διηύθυνεν ἐκεῖ τὴν ὑπὸ τοῦ Παναιτίου ἰδρυθεῖσαν στωϊκὴν σχολήν. Οἱ περιφημότεροι τῶν μαθητῶν τοῦ ὑπῆρξαν ὁ Φανίας, ὁ Ἀσκληπιόδωρος καὶ ὁ Ἰάσων. Ἐκεῖ ἠκροάσθη αὐτοῦ καὶ ὁ Κικέρων (Cic. Tusc. II, 25. N. D. I, 3. Fin. I, 2. Fat. III. Ad. Att. II, 4.

αὐτῆς (Ἀθῆν. ΙΔ, 632). Εἰς ἀπόστασιν 50 σταδίων νοτίως αὐτῆς ἔκειτο ὁ ναὸς τῆς Ἀργείας Ἡρας βορειοδυτικῶς δὲ σώζονται ἄξιο-

— Πλούτ. Κικ. 4). Πρὸ πάντων δ' ἐξετίμα αὐτὸν καὶ τὴν μετ' αὐτοῦ συναναστροφὴν ὁ Πομπήιος (Πλούτ. Πομπ. ΜΒ). Καὶ εἰς τὰ πολιτι-

καὶ δὲ δὲν ἔμεινε ξένος ὁ Ποσειδώνιος, καὶ οἱ συμπολῖται αὐτοῦ, πρῦτανιν αὐτὸν ἐκλέξαντες, τὸν ἐπέμψαν πρέσβυν εἰς Ῥώμην. Ἀπεδίωξε δὲ τῷ 51, εἰς ἡλικίαν ἐτῶν 84. Συνέγραψε πλεῖστα καὶ φιλοσοφικὰ καὶ ιστοριογεωγραφικὰ, ἐξ ὧν ἐν, «αἱ ἱστορίαι», ἐστὶ τοῦ Πολυβίου ἐξακολουθήσεις· προσέτι δὲ καὶ μαθηματικὰ καὶ γραμματικὰ. Ἀλλὰ πάντων ἀποσπάσματα σώζονται μόνον (Συλλ. Müller, *Fragm. Hist. Graec.* III). — 4) Σοφιστὴς καὶ ιστοριογράφος ἐξ Ὀλβιοπόλεως, τῆς ἐκατονταετηρίδος μ. Χ., συνέταξέ τινα ἱστορικὰ καὶ γεωγραφικὰ, ἀπολεσθέντα. — 5) Ἐφέσιος, χαλκοπλάστης καὶ τορευτὴς τῶν χρόνων τοῦ Πομπηίου (Pl. XXXIII, 12, h. v. XXXIV, 8, 19).

Ποσειδίππος (ἢ Ποσειδίππος), 1) ἐκ Κασσάνδρας τῆς Μακεδονίας, εἰς τῶν ἀρίστων ποιητῶν τῆς νέας κωμωδίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ 280 π. Χ., συνέγραψε περὶ τὰ 40 δράματα. Ἐμιμήθησαν δ' αὐτὸν καὶ οἱ Ῥωμαῖοι μετέπειτα, καὶ φαίνεται ὅτι κωμῳδία τις αὐτοῦ «Δίδυμοι» ἐπιγραφομένη, ἐχρησίμευσε τῷ Πλάτῳ ὡς πρότυπον τῶν Μεναιχμῶν του. Ὀλίγα ἀποσπάσματα αὐτοῦ σώζονται ἐν 17 διαφόρων κωμωδιῶν, συνεχρῶς ἀναφερόμενα εἰς μαγεύων χαρακτηρισμὸν (Συλλ. Meinecke, *Fragm. Com. Graec.* IV). — 2) Εὐφυὲς ἐπιγραμματογράφος τῶν Ἀλεξανδρινῶν χρόνων, οὗ ἐπιγράμματα σώζονται ἐν τῇ Ἀνθολογίᾳ. Ὑποτίθεται καταγόμενος ἐκ Σικελίας.

Πόταμις, στρατηγὸς τῶν Συρακουσίων (Θουκ. II, 85. — Ξνφ.).

Ποταμός, ἄττικὸς δῆμος τῆς Λεοντίδος φυλῆς πρὸς τῷ Θωρικῷ, κατὰ τὰ νοτιανατολικά τῆς χώρας, βορείως τοῦ Λαυρίου, διηρεῖτο εἰς Καθ' ὑπερὸν καὶ Ὑπέρθερον. Ἐκεῖ ἐλέγετο τεθαμμένος ὁ Ἴων. Κατηγοροῦντο δ' οἱ κάτοικοι αὐτοῦ ἐπ' ἀμεινείᾳ κατὰ τὴν χορηγίαν πολιτικῶν διακαιωμάτων εἰς ξένους (Στρβ. Θ, 398. — Πaus. A, 31, 3).

Ποτᾶμων, 1) Εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Αἰγύπτου ('Απλλδ. B, 1, 5). — 2) Ῥήτωρ τις ζήσας 90 ἔτη (Λουκ.).

Ποτῆρ, πᾶν ἀγγεῖον ἐξ οὗ πίνομεν (Εὐρπ. Κυκλ. 171), ἔχον διαφόρους ἐπωνυμίας κατὰ τὴν διαφορὰν τοῦ μεγέθους καὶ τοῦ σχήματος. Τὸ μικρὸν καὶ συνηθέστατον ἦν τὸ ποτήριον ('Ηρδ. Z, 110. — Ἀρσφ. κλπ.). μετὰλλινον, συνηθέστατα περιτετορευσμένον, ὅθεν καὶ ποτηριογλύπτῆς ἐν ποίημα, ἀπολεσθὲν, τοῦ Θεοκρίτου (Σχλ. Θερ. B, 2).

Ποτίδια, πόλις ὀχυρά ἐπὶ τοῦ πορθμοῦ τῆς Χερσονήσου Παλλήνης ἐν Μακεδονίᾳ, ἀποικία τῶν Κορινθίων (Θουκ. A, 56. 63. Δ, 1.0). Τῷ Πέρσῃ γενναίως ἀντιστάσα, ἠναγκάσθη ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου νὰ παραδοθῇ τοῖς Ἀθηναίοις, οἵτινες τοὺς πλείστους τῶν κατοίκων αὐτῆς μετόκησαν εἰς Ὀλυθον ('Ηρδ. Z, 123. H, 126. — Θουκ. A, 56. B, 58. 70), πέμψαντες ἐκεῖ ἰδίους κληρῶνους (Θουκ. Δ, 120). Μετὰ τοῦτο, τῷ 356 π. Χ., κατεστράφη ἡ Ποτίδια ὑπὸ Φιλίππου Β, τοῦ Μακεδόνος· ἐνεκα ὅμως τῆς ἀξιολόγου αὐτῆς θέσεως ἀποκατέστη αὐτὴ ὑπὸ Κασσάνδρου ὑπὸ τὸ ὄνομα Κασσάνδρεια (Δμσθ. Φιλπ. B, σλ. 70), καὶ κατέστη μία τῶν σπουδαιωτάτων πόλεων τῆς Μακεδονίας. Καὶ ἐκ γένου δὲ κατηδαρίσθη ὑπὸ τῶν Οὐλῶν καὶ ἀνφοδομήθη ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Ἐκτοτε δὲ μεία δὲν γίνεται πλέον αὐτῆς ἐν τῇ ἱστορίᾳ, ἀλλὰ διετήρησε τὸ ὄνομα Κασσάνδρα (Στρβ. Z, 330).

Ποτιδανία, φρούριον κατὰ τὰ νοτιανατολικά τῆς Αἰτωλίας πρὸς τῇ Λοκρίδι, ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ Ὑλαίου ποταμοῦ (Θουκ. Γ, 90. — Liv. XCVIII, 8).

Πότνιαι, (αἰ σεβασταί), ἐπίθετον τῆς Δήμητρος καὶ Κόρης, καὶ ἐπίσης ἐπίθετον εὐφημιστικὸν τῶν Ἐριννύων.

Πότιναι καὶ Ποτνιαί, πολίχνη ἐν Βοιωτίᾳ ἐπὶ τοῦ Ἀσωποῦ, 10 στάδια ἀπέχουσα τῶν Θηβῶν, μεταξύ τούτων καὶ τῶν Πλαταιῶν. Παρ' αὐτῇ, κατὰ τὸ νῦν χωρίον Ἰαχὺ, πηγάζουσι πολλαὶ ἄφθονοι πηγαί, αἱ ἀποτελοῦσαι τὴν Δίρκην. Ἔχον δ' ἐνταῦθα ἱερὸν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ποτνίων, ἣ Δήμητρα καὶ ἡ Κόρη (Εὐριπ. Φοίν. 1124. — Ξεν. Ῥηλ. 4, 51). Τινὲς ἐξέλαβον αὐτὴν ὡς τοῦ Ὀμήρου (Ἰλ. Β, 505) τὰς Ὑποθήκας (Παυσ. Θ. 8, 1).

Πόσις, ἴδ. Συμπόσιον.

Ποῦς, 1) ἀλληγορικῶς, ἐκ τοῦ ἀνθρωπίνου ποδὸς, πᾶσα βάσις ἐφ' ἣς τι στηρίζεται, ὡς καὶ τοῦ ὄρουσ οἱ πρόποδες. — 2) Μέτρον μήκους κατὰ μέσον ὅρον τοῦ ἀνθρωπίνου ποδός, περιέχον 16 δακτύλους ἢ 4 παλαιστράς, 1 $\frac{1}{2}$ ποῦς ἀπετέλει ἓνα πήχυον, 6 πόδες μίαν ὀργυίαν, καὶ 600 πόδες ἓν στάδιον. Ἦν δ' ὁ Ἑλληνικὸς ποῦς μικρὸν μείζων τῶν 3 ὑποδεκαμέτρων (0,308 μ.). Ὁ δὲ Ῥωμαϊκὸς ποῦς ἦν κατὰ τι μικρότερος (0,29 μ.). Κατὰ πρῶτον μυσίαν ποιεῖται αὐτοῦ ὡς μέτρου ὁ Ἡρόδοτος (Β, 149. — Ξεν. Συμπ. ΣΤ, 8). — 3) Ἐν τῇ στιχουργικῇ μετρικῇ ὁ στοιχειώδης ρυθμικὸς συνδυασμὸς μακρῶν καὶ βραχυῶν συλλαβῶν, διότι διὰ τῆς κρούσεως τοῦ ποδὸς ἐσημειοῦτο ὁ τῶν στίχων ρυθμὸς (Ἀλλ' ἴδ. καὶ Σχλ. Ἡφαιστ. Ἐγχερ. σλ. 81). Ἐμετροῦντο δ' οἱ

στίχοι εἴτε κατὰ μονοποδίαν, εἴτε κατὰ διποδίαν, τοῦτο ὅσάκις ἐκ τῶν δύο ποδῶν ὁ εἰς ἔπρεπε νὰ ἔχη ἀκριβῆ τὸν ρυθμὸν, εἰς δὲ τὸν ἕτερον ἐπετρέπετο αὐτὸς ἀνετώτερος. — 4) Τὸ τὰς κάτω γωνίας τοῦ ἱστίου τῶν

πλοίων δένον καὶ διοικοῦν σχοινίον (Ὀμ. Ὀδ. Ε, 260. Κ, 32. Εὐρπ. Ἑκβ. 930, 1010. Ὀρέστ. 704, καὶ οἱ σχολιασταὶ καὶ ἐξηγηταί, ὧν ὁμῶς τινὲς ἐκλαμβάνουσιν ὅτι ὁ Ὀμηρὸς πὸ θα λέγει τὸ πηδάλιον).

Πραγματικοί, ἐπὶ Ῥωμαίων οἱ νομομαθεῖς, εἰς οὓς κατέφευγον οἱ ῥήτορες καὶ οἱ δικηγόροι ἵνα παρ' αὐτῶν πληροφωρῶνται τὰ καθέκαστα τῶν νόμων καὶ τῆς δικονομίας ἐφ' ὧν εἶχον νὰ στηρίξωσι τὰς ἀγορεύσεις των (Cic. d. Or. 1, 59. — Quint. XII, 3, 4).

Πραίνεστος, κατὰ τοὺς Λατίνους νῆς τοῦ Λατίνου, ἐγγονος τοῦ Ὀδυσσεύς, καθὼν ὠνομάσθη μία ἐν Λατίῳ πόλις (Στερ. Βυζ.).

Πραίνεστος (ἡ), Πραίνεστον ἡ Πραίνεστινῶν πόλις, ἀρχαιοτάτη πόλις ἐν Λατίῳ τῆς Ἰταλίας, λεγομένη ἐπώνυμος ἐγγόνου τοῦ Ὀδυσσεύς, 20 μίλια τῆς Ῥώμης ἀπέχουσα πρὸς τὰ νοτιανατολικά, ἐπὶ βραχέως ὑψώματος κειμένη, δι' ὃ κατέφευγον εἰς αὐτὴν οἱ πλοῦστοι Ῥωμαῖοι τὸ θέρος ὡς εἰς θροαστὴν κατοικίαν. Εἶχε ναὸν καὶ χρηστήριον τῆς Τύχης (Fortuna), καὶ ἕτερον τῆς Ἥρας (Στρβ. Ε, 328. — Cic. Div. II, 41. — Cat. I, 3. — Suet. Tib. LXIII. Dom. XV). Νῦν Παλαιστρίνα, μετ' ἀρχαίων τειχῶν καὶ ἄλλων ῥεπίπων.

Πραῖσος, πόλις κειμένη εἰς τὰ μέση σημεδρινὰ τῆς Κρήτης, κατοικοῦμένη ὑπὸ τῶν

Ἑτεοκρητῶν, καὶ ἔχουσα ναὸν τοῦ Διὸς (Ἡρδ. Ζ, 170. — Στρβ.).

Πραίτωρ, ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ στρατηγὸς λεγόμενος, ἄρχων παρὰ Ῥωμαίοις, δικαστικὴν ἐξασκῶν ἐξουσίαν, κατ' ἀρχὰς εἰς, συνάρχων τῶν ὑπάτων, εἶτα δύο, ὁ μὲν διὰ τὰς μεταξὺ πολιτῶν δίκας, ὁ δὲ διὰ τὰς μεταξὺ ξένων, ἢ πολιτῶν καὶ ξένων.

Μετὰ ταῦτα δὲ, ἀπὸ τοῦ 237 π. Χ., ἕνεκα τῶν ἐξωτερικῶν κατακτήσεων τῆς Τρώμης, ἐδιπλασιάσθη πάλιν ὁ ἀριθμὸς τῶν Πραιτόρων, ἐτριπλασιάσθη, καὶ βαθμυθὸν ἠύξησεν εἰς 12, 16 ἢ 18, μειουμένης ἀναλόγως τῆς δικαιοδοσίας των.

Πράκτιος, ποταμὸς τῆς Τρωάδος ἐν Μυσίᾳ, πηγάζων ἐκ τοῦ ὄρους Ἰδης, ῥέων μεταξύ Λαμφάκου καὶ Ἀδύδου, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Ἑλλήσποντον (Ὅμ. Ἰλ. Β. 835.— Ἀρρ. Δ. 12, 6). Νῦν Βεργάς.

Πράκτορες, ἐν Ἀθήναις οἱ εἰσπράκτορες τῶν δημοσίων προστίμων, ἃ ἀνεγράφοντο ἐπὶ σανίδος εἰς τὴν Ἀκρόπολιν. «Ἐγγράφειν τοῖς πράκτοσιν ὃ τῷ δημοσίῳ γίγνεται» (Δημοθ. Μαρτ. 1075). «Ἄν δ' ὀφειλέτης δὲν κατέθετε τὸ πρόστιμον μέχρι παρελεύσεως τῆς ἐνάτης πρυτανείας, ἐδιπλασιάζετο αὐτὸ, ἐδημιέυετο ἡ περιουσία του, καὶ τοῦτο δὲν ἦν πλεόν των πρακτόρων καθήκον (Δημοθ. Πνταίν. 973, Θερν. 1322. Νεαίρ. 1347.— Αἰσχ. Τίμαρχ. 3).

Πράμνειος οἶνος, (Ὅμ. Ἰλ. Α. 638. Ὀδ. Κ. 235) εἶδος οἴνου μέλανος καὶ στυφοῦ, μὴ ἀρέσκοντος τοῖς Ἀθηναίοις (Ἀριστοφ. Ἰππ. 107), προϊόντος τῶν περιχώρων τῆς Σμύρνης ἢ τῆς Ἐφέσου (Ἀθήν. Α. 24), ἢ τοῦ ὄρους Πράμνης τῆς νήσου Ἰκαρίας (Εὐστοθ. εἰς Ὅμ. αὐτ.), καθ' ὃ καὶ ὠνομάσθη. Κατ' ἄλλους (Ἑρμ. εἰς Αἰλ. π. 1. 1Β, 31) δ' ἐκαλεῖτο οὕτως ἐκ τοῦ παρὰ μὲν εἶναι, ὡς ἔχων τὴν ιδιότητα ἐπὶ πολλὸν χρόνον νὰ διατηρῆται.

Πράμνη, ὄρος τῆς νήσου Ἰκαρίας, καθ' ὃ ὑπετίθετο ὀνομασθεῖς ὁ πράμνειος οἶνος (Εὐστοθ.).

Πραξαγόρας, 1) ἐπίσημος ἰατρός εἰς τὴν νῆσον Κῶ, κατὰ τὸ μέσον τῆς δ' ἑκατονταετηρίδος π. Χ., ἦν τῆς σχολῆς τοῦ Ἰπποκράτους, καὶ διεκρίθη ἰδίως ἐν τῇ ἀνατομικῇ καὶ τῇ παθολογίᾳ. Τὰ συγγράμματα αὐτοῦ ἀπωλέσθησαν· αἱ δ' ἀρχαὶ καὶ τὸ σύστημα του περιῆλθον εἰς γυνῶσιν ἡμῶν μό-

νον δι' ὅσων μνημονεύουσιν ὁ Γαληνὸς καὶ ὁ Καίλιος Αὐρηλιανός.—2) Πατήρ τοῦ ποιητοῦ Θεοκρίτου (Θεοκρ. Ἐπ. 22).—3) Ἀθηναῖος ἱστοριογράφος, ζῶν ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, ἔγραψεν ἱστορίαν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, καὶ τῶν βασιλέων τῶν Ἀθηνῶν, καὶ μόνον ὀλίγα αὐτοῦ ἀποσπάσματα σώζονται παρὰ Φωτίῳ (Συλλγ. Müller. Script. Alex. Magn. fragm.).

Πραξίας, γλύπτης Ἀθηναῖος, μαθητῆς τοῦ Καλάμιδος, ἐν Μελίτῃ οἰκῶν, εἰργάσθη εἰς τὴν ζωφόρον τοῦ Ἐρεχθείου, πρὸ πάντων ἱπποῦς, καθ' ὅσον γνωστὸν (Rang. Ant. Hell. I, σλ. 54, § σλ. 60, § 2), καὶ ἐκόσμησε τοὺς ἀετοὺς τοῦ ἐν Δελφοῖς ναοῦ, δι' ἀγαλμάτων παριστάντων ἀφ' ἐνὸς πιθανῶς τὴν Ἀπόλλωνος γένεσιν (Λητώ, Ἀπόλλωνα, Ἀρτεμιν, Μούσας, δύνοντα ἥλιον), ἀφ' ἐτέρου ἴσως Βάκχου θρίαμβον (Διόνυσον, Θυάδας) (Παυσ. I, 19).

Πραξιεῖδάμας, Αἰγινίτης, ὁ πάππος τοῦ Νεμεονίου Ἀλκιμίδου (Πινδ. Νεμ. ΣΤ, 27).

Πραξιεδίκη. Ἐν Ἀλιάρτῳ τῆς Βοιωτίας θεότητες συμβολικαὶ τῶν ἀρετῶν, θυγατέρες τοῦ Σωτήρος Ὀμνόνῃ, Ἀρετῇ καὶ Πραξιεδίκη καλούμεναι. Ταύτης παριστάτο μόνῃ ἡ κεφαλὴ. Εἶχον δ' ἱερὸν πρὸς τῷ Τίλφουσίῳ ὄρει, ἐνθα καὶ ὄρκοι ἐδίδοντο (Ὀρφ. Ἀρχ. 27.— Πaus. Βοιωτ. ΑΓ').

Πραξιθέξ, 1) θυγάτηρ τοῦ Θεσπίου, μητὴρ τοῦ Νήφου ἐκ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλλδ. Β, 7, 8).—2) Θυγάτηρ Φρασίνου καὶ Διογενείας, γυνὴ τοῦ Ἐρεχθίδεως, βασιλέως τῶν Ἀθηνῶν (Ἀπλλδ. Γ, 15, 1).—3) Θυγάτηρ τοῦ Λέω (Ἰδ.) ἐν Ἀθήναις, θυσιασθεῖσα μετὰ τῶν ἀδελφῶν τῆς ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος τῆς (Αἰλ. π. 1. 1Β, 28).

Πραξιέλεως, ἐξ Ἀλικαρνασσοῦ, πατὴρ τοῦ Ξεναγόρου, σατράπου τῆς Κιλικίας (Ἡρδ. Θ, 107).

Πραξιόλλα, ποιήτρια, γράψασα ποιήματα ἐκ τῶν λεγομένων σκολιῶν (Ἀρσφ.).

Πραξίνος, πλοίαρχος νῆος Τροίζηνιας, τῆς πρώτης κυριευθείσης ὑπὸ τῶν Περσῶν κατὰ τὴν ἐπιδρομὴν αὐτῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα (Ἡρόδ. Ζ, 180).

Πραξις, ἐπίθετον ὅφ' ὃ ἡ Ἀφροδίτη εἶχε ναὸν ἐν Μεγάροις μετὰ παναρχαίου ἐλεφαντίνου ἀγάλματος (Παυσ. Α, 43).

Πραξιτέλης, Ἀθηναῖος, Εἰρεσιδής τὸν δῆμον (Pl. XXXVI, 24. — Boeckh, G. J. G. N. 1604), κατ' ἄλλους δὲ Κνίδιος (Κεδρ. Νρον. Σλ. 322), Πάριος (Perret. III, 17, 16) ἢ Ἀνδριος (Ἀνθλ. II, Σλ. 40), ἦν ἀνεψίος τοῦ Φωκίωνος καὶ πιθανῶς υἱὸς τοῦ Κηφισοδότου γλύπτης διάσημος, ὁ ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Ἀλεξάνδρου κορυφαῖος τῶν καλλιτεχνῶν, καὶ ὑπὲρ πάντας τοὺς ἀρχαίους μάλιστα εἰς τὴν γλυφὴν διαπρέψας τοῦ λίθου (Pl. XXXIV, 19, 10), ὃν καὶ διὰ λεπτῶν πολλάκις ἐπεκόσμηι χρωμάτων (Pl. XXXV, 40, 28). Τὰ ἔργα αὐτοῦ ἦσαν ἡ ἐξαισιος παράστασις τῆς ἀνθρωπίνης νεανικῆς καλλονῆς, οὐχὶ παθαινομένης, ἀλλ' ἡρέμου καὶ ἑαυτὴν μόνον ἐνδεικνυούσης, τῶν τῆς Φειδαϊκῆς δὲ σχολῆς κατὰ τοῦτο ἐλαττούμενα, ὅτι δὲν ἤξιον ν' ἀναπτερώσωσι τὴν τέχνην μέχρι τοῦ ἰδανικοῦ τῆς θείας μεγαλειότητος. Θεῶν ἀγάλματα πολλὰ μνημονεύεται πλάσας, οἷον τὰ τῶν δώδεκα θεῶν ἐν Μεγάροις (Παυσ. Α, 40), Κρόνον καὶ Τέαν ἐν Πλαταιαῖς (Παυσ. Θ, 2), Ἥραν αὐτόθι καὶ ἐν Μαντινείᾳ (Παυσ. Η, 9), ἄρπαγὴν Περσεφόνης, χαλκῆν (Pl. XXXIV, 19, 10). Συγγενέστεραι πρὸς τὴν τάσιν αὐτοῦ ἦσαν αἱ μορφαὶ τοῦ Διονύσου, τοῦ Ἀπόλλωνος, τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Ἑρωτος, ἐν αἷς ἡδύνατο νὰ ἐπιδιώξῃ, τὴν ἐντελεστάτην τοῦ κάλλους παράστασιν. Διὸ νῦς αὐτοῦ μνημονεύεται ἐν Ἡλίδι (Παυσ. ΣΤ, 26. — Καλλιστρ. Εἰκ. Η), καὶ ἄλλοι ἐν συμπλέγμασι μετὰ σατύρων (Pl. XXXIV, 19, 10)· εἰς δὲ Σάτυρος αὐτοῦ ἐλέγετο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Περὶ βόητος (Παυσ. Α, 20. — Ἀθῆν. II, 51), καὶ ἦν πιθανώτατα ὁ οὗ

ὑπὲρ τὰ τριάκοντα διατηροῦνται ἐν τοῖς διαφόροις μουσείοις ἀντίγραφα, δεικνύοντα πῶς ἐξῆρεν ὁ Πραξιτέλης καὶ τὰς ἀγενεστέρας

μορφὰς εἰς φαιδρὸν καὶ ἐξαισιον κάλλος· Ἐρμῆν αὐτοῦ φέροντα Διὸν ὕψον βρέφος εἶδεν ὁ Πausανίας (Ε, 17) ἐν Ἡλίδι, καὶ τὸ ἀριστούργημα τοῦτο ἐπὶ τόπου ἐσχάτως ἀνασκαφέν, ἐστὶ ζῶσα ἀπόδειξις τῆς ἀπαραμίλου καλλιτεχνίας τοῦ Πραξιτέλους, καὶ τὸ πολυτιμότερον τεχνικὸν ἐγκαλλώπισμα τῆς Ἑλλάδος. Αἱ Ἀφροδίται αὐτοῦ ἦσαν ἡ σχε-

δὸν ἀποθέωσις τοῦ κάλλους τῶν ἑταίρων, τοῦ ἐπικρατοῦντος ἤδη τότε εἰς τὴν ἡθικῶς ἐκπεσοῦσαν κοινωνίαν· ἢ πασῶν δ' ἐπισημοτάτῃ ἦν ἡ Κνιδία ἐπικληθεῖσα, διότι οἱ Κνίδιοι ἡγόρασαν αὐτήν, ἀναδυομένη, ἐντελὼς γυμνῇ, ἀπαράμιλλος τὴν καλλονὴν καὶ τὴν χάριν (Λουκ. Ἑρωτ. ΠΓ. Εἰκ. ΣΤ). οὐχὶ δ' ἐστερημένη σεμνότητος, εἰ καὶ ἦν ἀπεικόνισμα τῆς ἑταίρας Κρατίνης, ἢ μᾶλλον τῆς Φρύνης (Κλ. Ἀλέξ. Προτρ. σλ. 16. — Ἀρνό. κ. Ἑθν. ΣΤ, 13. — Ἀθῆν. ΠΓ, 591) ἧς καὶ ἄλλους ἐποίησεν ἀνδριάντας· ἕνα μάλιστα ἐξαίσιον τὴν ἔκφρασιν, κλ αὐσίγελων ἐπικληθὲντα ὑπὸ τῶν ἀρχαίων, διότι παρίστα αὐτὴν συγχρόνως κλαίουσιν καὶ γελῶσαν (Ἀθῆν. Αὐτ. — Pl. XXXIV, 19, 10). Τῆς Κνιδίας παράστασις φαίνεται ἐπὶ Ῥωμαϊκοῦ νομίσματος, καὶ αὐτῆς ἀντί-

γράφον, ὀλίγον μεταπλασθὲν, ἐστὶν ἡ ἐν Ῥώμῃ Μεδικία λεγόμενη. Ἀλλῃ δὲ, ἐνδεδυμένην Ἀφροδίτῃν τοῦ Πραξιτέλους, ἡγόρασαν οἱ Κῶοι, προτιμήσαντες ὡς σεμνοτέραν αὐτήν. Τῆς αὐτῆς κατηγορίας μετὰ τῆς Ἀφροδίτης ἦσαν καὶ οἱ Ἑρωτες αὐτοῦ, οὓς παρίστα, οὐχὶ, ὡς οἱ μετὰ ταῦτα, πτερωτὰ βρέφη, ἀλλὰ νεανίας προσήδους (Λουκ. Ἑρωτ. ΙΑ, 17), τῆς ἡλικίας καθ' ἣν τὸ πρῶτον ὑποφώσκει τὸ τρυφερόν ἐκείνου αἶσθημα. Ὁ περιφημότερος ἦν ὁ ἐκ πεντελικοῦ λίθου μετὰ πετέρων χρυσῶν (Λουκ. αὐτ. — Ίουλιαν. Β. Σλ. 54), περὶ οὗ διηγοῦντο (Παυσ. Ε, 4, — Ἀθῆν. ΠΓ, 591) ὅτι ἡ Φρύνη, ἐπιτραπέζια νὰ ἐκλέξῃ ὃ ἤθελε τῶν ἔργων τοῦ

καλλιτέχνου, ἐτεχνάσθη νὰ τῷ ἀγγελοῦ δι' ὑπέρτερου ὅτι ἐπυρπολεῖτο τὸ ἐργαστήριόν του, αὐτὸν μόνον σωθῶσιν ὁ Ἑρως μου καὶ ὁ Σάτυρος!» ἀνέκραξεν ὁ Πραξιτέλης· καὶ οὕτω

φωτισθεῖσα, ἔλαβεν αὐτὸν, καὶ τὸν ἀνέθηκεν εἰς τὰς Θεσπιάς. Ὁ Ἑρως τοῦ Βουρβωνικοῦ μουσείου ἐν Νεαπόλει ἐκρίθη, διὰ τὴν καλλονὴν του, ἄξιος ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν γλυφίδα τοῦ Πραξιτέλους. — Ἀντικείμενον ἀρμόδιον τῇ γλυφίδι τοῦ ἦν προσέτι κατ' ἐξαίρετον λόγον καὶ ὁ Ἀπόλλων, ὃν ἐπλαττε νεανίαν καλλονῆς τρυφερᾶς καὶ σχεδὸν παρθενικῆς. Ὁ περιφημότερος τῶν Ἀπολλώνων αὐτοῦ ἦν ὁ χαλκοῦς, ὁ ἐπικαλούμενος Σαυροκτόνος, διότι παριστάτο ἐνεδρεύων προσερπούση σαύρα (Plin. XXXIV, 19, 10). 18. σελ. 1070. Τούτου σῶζονται ἀπομιμήσεις πολλαί, καὶ μία τῶν ἀρίστων ἐστὶν ἡ τοῦ Μουσείου τῶν Παρισίων.

Πραξιφάνης, φιλόσοφος περιπατητικὸς Μυτιληναῖος ἢ Ῥόδιος, ζῶν τῷ 322 π. Χ., μαθητὴς τοῦ Θεοφράστου, ἰδρυτῆς

ἔπειτα ἰδίας σχολῆς, εἰς ἣν λέγεται μαθη-
τεύσας καὶ ὁ Ἐπίκουρος. Πρὸ πάντων ἡσχο-
λεῖτο εἰς μελέτας γραμματικὰς, καὶ λέγε-
ται μετὰ τοῦ Ἀριστοτέλους συνδιαπλάσας
τὴν γραμματικὴν. Τὰ συγγράμματα αὐτοῦ
ἀπωλέσθησαν· ἐπεγράφετο δὲ ἐν ἐξ αὐτῶν
«περὶ ποιητῶν», ἄλλο «περὶ ποιημάτων».

Πρᾶς (ἡ, τῆς Πραντός), πόλις τῆς
Περραιβίας ἐν Θεσσαλίᾳ (Ξενφ. Ἑλλ. Δ,
3.—Στφ. Βυζ.).

Ἰδ. ἐν Πραξιτέλει Σαυρακτόνῳ.

Πρασαί, 1) ἀττικὸς δῆμος τῆς Παν-
διονίδος φυλῆς, ἔχων λιμένα καὶ ναὸν τοῦ
Ἀπόλλωνος ἐξ οὗ ἀπήρχετο ἡ θεωρία διὰ τὴν
Δῆλον, καὶ προσέτι τάφον τοῦ Ἐρυσίχθονος,

υἱοῦ τοῦ Κέκροπος (Παυσ. Α, 31, 2). Νῦν
Πόρτο-Ράφτι. Τὸ δ' εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ λι-
μένος νηαίδιον λέγεται Πρασονήσι.

Πρασιὰς λέμνη, ἡ καὶ Κερκινί-
τις, ἐν Μακεδονίᾳ, ἀνωτέρω τῆς Ἀμφιπό-
λεως. Αὐτὴν διαρρέει ὁ Στρυμὼν ποταμὸς
(Ἡρδ. Η, 25, 1. ΙΑ, 3). Νῦν Ταχίνον.

Πράσιοι, ἰσχυρὸς λαὸς παρὰ τῇ
Γάγγῃ. Ἡ πρωτεύουσα αὐτῶν ἐλέγετο Πα-
λίθοθρα παρὰ τοῖς Ἑλλήσι, Παταλύπατρα
παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς. Κατὰ τὰ 300 π. Χ. λέ-
γονται παρατάξαντες κατὰ τοῦ Σελεύκου
βασιλέως τῆς Συρίας, ὑπὸ τὸν ἴδιον ἑαυτῶν
βασιλέα Σανδράκοττον, στρατὸν 4-600,000
ὀπλιτῶν καὶ 9,000 ἐλεφάντων (Curt. IX,
2, 3.—Plin. VI, 48, 21).

Πρᾶσις, ἡ ἀγορὰ, ἐν ἄλλοις καὶ τῶν
δούλων. Δούλος δυσαρεστούμενος κατὰ τοῦ
κυρίου του, ἠδύνατο ἐν Ἀθῇναις, ἐρχόμενος
καὶ καθήμενος παρὰ τῇ Θησεῖᾳ, «πρᾶσιν
αἰτεῖν», ἥτοι νὰ ζητῇ ν' ἀγορασθῇ ὑπὸ
ἄλλου δεσπότου. Ἦν δ' ἡ συνήθης τιμὴ ἀγο-
ρᾶς δούλου 2-5 μνῶν (200-500 δραχμῶν),
ὡς ἡ τῆς ἡμίονου. Δι' ἐξαιρετικὰ ὅμως προ-
τερήματα ἐτιμῶντο ἐνίοτε πολὺ περισσότε-
ρον, ὡς ὁ Νικίας λέγεται ἀγοράσας ἀντὶ τα-
λάντου (6,000) δρ., δούλον δν ἔταξεν ἐπι-
στάτην τῶν ἀργυρείων του.

Πράσυν, ἀκρωτήριον εἰς τὰ νοτιανα-
τολικά τῆς Ἀφρικῆς (Πτλμ. Α, 9). Νῦν
Ράδον.

Πρατίνας υἱὸς Πυρρωνίδου, ἐκ Φλι-
σύντος τῆς Σικυωνίας, δι' ὃ καὶ Φλιάσιος
ἐπελέγετο· εἰς τῶν ἀρχαιοτάτων τραγικῶν
ποιητῶν. Ὅτε ποτὲ, ἐν Ὀλ. 70, διηγωνί-
ζετο πρὸς τὸν Αἰσχύλον καὶ τὸν Χοιρίλον
περὶ τοῦ βραβεῖου, ἔπесαν τὰ ἰκρία ἥτοι ἡ
ξύλινη σκηνή, ἣν ὁ Θεσπὶς πρῶτος εἶχεν
ἰδρύσει, καὶ τοῦτο ἐν ἄλλοις ἔδωκεν ἀφορ-
μὴν εἰς οἰκοδομὴν τοῦ πρώτου λιθίνου θεά-
τρου ἐν Ἀθῇναις. Κατὰ Σουΐδαν ἔγραψε κατ'
ἀρχὰς σατυρικά δράματα· δηλαδὴ τοὺς ἐν
τῇ πατρίδι του συνήθεις σατυρικοὺς χοροὺς

ἰδραματοποίησε, καὶ τὰ δράματα αὐτοῦ ἦσαν τὸν ἀριθμὸν τοῦλάχιστον 32. "Εγγραφε δὲ καὶ ὑπορχήματα (ἴδ. Λυρικὴ ποίησις), ὧν τινὰ σώζονται ἀποσπάσματα (Συλλ. Bergk, Poet. Iyr. græc.).

Πρείγιστος ἢ **Πρίαγιστος** ἐν Σπάρτῃ, ὁ πρεσβύτερος πρόεδρος τῆς γερουσίας.

Πρεπέρινθος, νῆσος μικρὰ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, μεταξύ Μήλου καὶ Σίφου (Στρεβ.).

Πρέπης, Ἀθηναῖος τις ἀδροδαίτης, ἐμπαίζομενος ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους (Ἀχρν. 843).

Πρέσβυς, ὁ γέρων. Ἐν Σπάρτῃ ὁ ἀρχαιότερος, ὁ πρόεδρος τινῶν ἀρχῶν, ὡς τῶν ἀγορανόμων (Ἐπιγρ. Boeckh, C. J. N. 1241-1277). Γενικῶς ὅμως, μάλιστα παρὰ τοῖς ποιηταῖς (Λισχλ. Ἰκέτ. 741. — Ἀρσφ. Ἀχρν. 93), ἐν ᾧ παρὰ τοῖς λογογράφοις μᾶλλον πρεσβευτῆς, ὁ πρὸς ξένην κυβέρνησιν πεμπόμενος ἐπὶ σκοπῇ πολιτικῶν διαπραγματεύσεων. Ἐν Ἀθῆναις οἱ πρέσβεις ἐλάμβανον, πλὴν τῶν ἐφοδίων, καὶ ἀνὰ δύο δραχμὰς ἑκάστος τὴν ἡμέραν κατ' Ἀριστοφάνην (Ἀχρν. 66), καὶ ὑπέκειντο εἰς εὐθύνας διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων των (Δμοθ. π. Πρπρσβ. 367). Ἐν Σπάρτῃ δ' ἀπέστελλον αὐτοὺς οἱ βασιλεῖς, οἱ ἔχοντες τὴν ἐπιμέλειαν τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων, ἢ πολλάκις καὶ αὐτοὶ ὡς πρέσβεις ἀπήρχοντο (Ἀρσφ. Πλτ. Β. 6, 20). Ἀλλὰ μεταγενεστέρως τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν ὥκειοποιήθησαν οἱ Ἐφοροι, λαμβάνοντες πολλάκις αὐτοὺς ἐκ τῶν ἀντιπάλων τῶν βασιλέων (Ξνφ. Ἑλλ. ΣΤ, 5. 4. Ἀγσλ. Β. 25).

Πρέσβων, υἱὸς τοῦ Φρίξου καὶ τῆς Χαλκιοῦπης, ἐκ Κολχίδος εἰς Βοιωτίαν ἐπαγελθὼν, καὶ ἐπανακτησάμενος τὸν πατρικὸν θρόνον (Παυσ. Βοιωτ. 34).

Πρηξάσσης, Πέρσης εὐνοούμενος τοῦ βασιλέως Καμβύσου, καθ' οὗ τὴν ἐντο-

λὴν ἐθανάτωσε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Σμέρδην, ἐν ὑπέδλεπεν ὡς ὑποπτον ὁ Καμβύσης. Μετὰ τούτου τὸν θάνατον ἠρνήθη τὴν πρᾶξιν ἄλλ' ὑπὸ τοῦ Μάγου τοῦ διαδεχθέντος τὸν θρόνον βιασθεῖς, ἀνέβη εἰς ὑψηλὸν πύργον καὶ ἐκεῖθεν δημοσίως ὁμολογήσας τὸ ἐγκλημα, κατερρίφθη καὶ ἠὺ σκτόνησε. Μετὰ ταύτης ὅμως τῆς διηγήσεως τοῦ Ἡροδότου (Γ, 30, 34, 66, 75) δὲν συμφωνεῖ ἡ τοῦ Κτησίου.

Πρίαμος, υἱὸς τοῦ Λαομέδοντος καὶ τῆς Στρυμῶς, βασιλεὺς τῆς Τρωάδος. Κατ' ἀρχὰς Ποδάρκης καλούμενος, μετωνομάσθη Πρίαμος, διότι ἡ ἀδελφή του Ἡσιόνη τὸν ἐξηγόρασεν ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ Ἡρακλέους (ἴδ.). Ἐπὶ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, ἐν προυκάλεσεν ὁ υἱὸς του Πάρις, ἦν ἦδη γέρων, ὥστε δὲν κατήρχετο εἰς τὰς μάχας (Ὀμ. Ἰλ. Π, 487, 510). Ἀπαξ δὲ μόνον κατήλθε εἰς τὸν μαχομένων ἵνα διαπραγματευθῇ τὰ περὶ μονομαχίας μεταξύ τοῦ Πάριδος καὶ τοῦ Μενελάου (Ὀμ. Ἰλ. Γ, 250). Ὅτε ἐφρονεῦθ' ὁ Ἐκτωρ, μετέβη, ὁδηγούμενος ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ, εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως, ἵνα ἱκετεύσῃ αὐτὸν νὰ τῷ ἀποδώσῃ τοῦ υἱοῦ του τὸ σῶμα (Ὀμ. Ἰλ. Ω, 470). Πρὸ τῶν Τρωϊκῶν μνημονεύει ὁ Ὀμηρὸς (Ἰλ. Γ, 184) ἐκστρατείας τοῦ Πριάμου κατὰ τῶν Ἀμαζόνων καὶ ὑπὲρ τῶν Φρυγῶν. Περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ οὐδὲν λέγει ὁ ποιητής. Κατ' ἄλλους δὲ, ὅτε οἱ Ἑλλήνες εἰσέβαλλον εἰς τὴν πόλιν, ὠπλίσθη ὁ Πρίαμος ἵνα ἀντιστῇ καὶ πέσῃ πολέμων ἄλλ' ἢ σύζυγός του Ἑκάδη τὸν ἐπαισε νὰ καταφύγῃ μετ' αὐτῆς καὶ τῶν θυγατέρων των ὡς ἱκέτης εἰς τὸν βωμὸν τοῦ Ἑρκείου Διός. Ἐκεῖ ὁ Νεοπτόλεμος ἐφρονεῦσε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του τὸν υἱὸν του Πολίτην. Ἐν ἀπελπίσας ὁ γέρων ἐσφενδόνισε κατ' αὐτοῦ δι' ἄσπευτος βράχιονος τὸ ἀκόντιόν του, καὶ ἐκεῖ ὑπ' αὐτοῦ κατεσφάγη (Εὐρύπ. Τρωάδ. 17. — Virg. Αἶ, Π, 512). Ἡ σύζυγός του Ἑκάδη ἦν θυγάτηρ τοῦ Φρυγῆος Δύμαντος (Ὀμ. Ἰλ. Π, 716. X, 234), ἢ τοῦ Κισσέως ἢ τοῦ

Σαργαρίου. Πρώτην γυναῖκα εἶχε τὴν Ἀρίσθην, θυγατέρα τοῦ Μέρου, καὶ εἰς αὐτῆς υἱὸν τὸν Αἴσακον. Ταύτην ὁμῶς παρεχώρησεν εἰς τὸν Ὑρτακόν. Ἡ Ἐκάβη ὠνειρεύθη ὅτι ἔφερν εἰς τὸν κόλπον τῆς καίουσας δάδα, καὶ τοῦτο ἐπηλήθευσεν διὰ τῶν δεινῶν ἃ ἔπεφεν εἰς τὴν πατρίδα τοῦ ὁ υἱὸς τῆς Πάρις (Virg. *Æ*, VII, 319. X, 784). Μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Τρωάδος ἀπεκρίσθη ὡς αἰχμάλωτος ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεύς. Ἐν Θράκῃ τυφλώσασα τὸν Πολυμήστορα (ἴδ. Πωλύδωρος), μετεμορφώθη εἰς κύναν, καὶ ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν· ὁ δὲ τάφος αὐτῆς (Κυνὸς σ. ἡ μ. α.), ἣν σημείον ὀδηγοῦν τοὺς ναυτιλλομένους (Εὐρπ. *Ἑκ.* 1228. — *Οκ.* Met. XIII, 423). — Ὁ Πριάμος εἶχε 50 υἱοὺς ὧν οἱ 19 ἦσαν τῆς Ἐκάβης (Ὅμ. *Ἰλ.* Ω, 495), καὶ εἶχεν ἐπίσης καὶ θυγατέρας πολλὰς. Ὁ πρεσβύτερος καὶ διασημότερος τῶν υἱῶν τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Ἐκάβης ἦν ὁ Ἑκτωρ, ἡνίοχον ἔχων τὸν ἑτερομήτριον ἀδελφόν του Κεβριόνην (Ὅμ. *Ἰλ.* Θ, 318. Λ, 521. II, 736)· ὁ δεύτερος ἦν ὁ Πάρις μεθ' ὃν εἶποντο Κρέουσα, ἡ σύζυγος τοῦ Αἰνείου· Λαοδίκη, γυνὴ τοῦ Ἑλικάωνος (Ὅμ. *Ἰλ.* Γ, 123)· ἡ Πολυξένη (ἴδ. Ἀχιλλεύς)· ἡ Κασσάνδρα (ἴδ.)· ὁ Διήφορος (ἴδ.)· ὁ Ἑλένος οἰωνοσκόπος καὶ μάντις (Ὅμ. *Ἰλ.* Ζ, 76. II, 44), ὁ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων αἰχμαλωτευθεὶς, ἡ ἑκουσίως εἰς αὐτοὺς μεταβάς, καὶ αὐτοῖς προειπὼν ὅτι ἡ Τρωάς μόνον βοήθειά τοῦ Νεοπτολέμου καὶ Φιλοκτήτου θὰ ἐκυριεύετο. Τὸν Νεοπτόλεμον παρηκολούθησεν εἰς τὴν Ἥπειρον, ἔλαβε, μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, μέρος τῆς χώρας εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐνυμφεῖσθαι τὴν Ἀνδρομάχην (Σοφκλ. *Φιλκτ.* 390. 601. — Virg. *Λῳ.* III, 294. *Οκ.* Met. XIII, 99. 723, XV, 438)· ὁ Τρωίλος (Ὅμ. *Ἰλ.* Ω, 257), εἰς τῶν νεωτέρων, φονευθεὶς ὑπὸ Ἀχιλλεύς, ἡ αἰχμαλωτευθεὶς καὶ ἀποπνιγείσθαι ὑπ' αὐτοῦ, ἡ φυγὼν πρὸ τοῦ Ἀχιλλεύς εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θυμβραίου Ἀπόλλωνος, ἐνθα ὁ Ἀχιλ-

λεύς τὸν ἀπέσφαξεν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν εἰς ἣν ἔπειτα καὶ αὐτὸς ἐφονεύθη (Virg. *Æ*, I, 474. — *Ηομ.* *Od.* II, 9, 16. — *Cic.* *Tusc.* I, 39)· ὁ Πολίτης (ἴδ.).

Πριάμος, ἡ ἴσως μᾶλλον Πρίαπος, πόλις τῆς Τρωϊκῆς χώρας (*Ἀρρ.* *Ἀνθασ.* A. 12).

Πριάπεια, ποιημάτια εἰς Πρίαπον ἀστειὰ, καὶ τὸ πλεῖστον ἄσεμνα, οἷα μόνον λατινικά τινα (87) σώζονται. τοῦ Κατούλου, Τιβούλλου καὶ ἄλλων.

Πρίαπος, υἱὸς τῆς Ἀφροδίτης, ἡ Χίτωνης, ἡ Ναΐδος, καὶ τοῦ Διονύσου, ἡ Ἑρμοῦ, ἡ Πανὸς, ἡ Ἀδωνίδος, ἡ Σατύρου, θεὸς τῆς γονιμότητος, προσέτι καὶ τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν ποιμνίων, καὶ τὴν εὐφορίαν προστατεύων τῶν κήπων καὶ τῶν ἀμπελίων, καὶ τὸν πολλὰ πλασιασμόν τῶν ἰχθύων καὶ τῶν σίμβλων τῶν μελισσῶν. Ὁ Ὅμηρος καὶ οἱ ἀρχαῖοι τεροὶ ποιηταὶ οὐδεμίαν ποιοῦνται μνησίαν αὐτοῦ. Ἐν μετέπειτα χρόνοις τὰ ἀγάλματα αὐτοῦ, φέροντα καρποὺς εἰς τὸν κόλπον, ἡ συνήθως ὄντα τετράγωνοι Ἑρμαῖ ἐν ἄσεμνοῖς συμβόλοις, ἰδρύνοντο εἰς ἀμπελοὺς καὶ κήπους. Θυσίαι δὲ προσεφέροντο εἰς αὐτὸν αἱ ἀπαρχαὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς, καὶ προσέτι γάλα, μέλι, κριοί, ὄνοι, κλπ. Κυρίως ἐτιμᾶτο ἐν Λαμψάκῃ τῆς Μυσίας ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, καὶ ἐκεῖθεν ἡ λατρεία του ἐξετάθη ἐπὶ πάσαν τὴν Ἑλλάδα (Στράβ. *ΙΓ.* 587).

Πρίαπος, πόλις τῆς Μυσίας ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ ἐπὶ τῆς Προποντίδος, οἰκισθεῖσα ὑπὸ Μιλησίων, κυριωτέρα ἔδρα τῆς λατρείας τοῦ Πριάπου (Θουκ. II, 107. — Στράβ.).

Πρίαπος, υἱὸς τοῦ Καινέως, ἀδελφὸς τοῦ Φώκου, εἰς τῶν Ἀργοναυτῶν (Hgin. *Fab.* XIV).

Πριήνη, πόλις ἐν Καρίᾳ τῆς Μικρᾷ Ἀσίᾳ, κατέναντι τῆς Σάμου κειμένη, ἐπὶ τοῦ ποταμίου Γαίσου ἢ Γαίσιωνος, εἰς τὴν παραλίαν τοῦ λατμίου κόλπου· ἄλλ' εἶτα, διὰ τοῦ Μαιάνδρου τῆς ἀκτῆς προσχωσθείσας, ἔμεινεν εἰς 40 σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς

θαλάσσης, εἰς τὴν ἀπότομον πλευράν τοῦ ὄρους Μυκάλης. Ἡ Πριήνη, μία τῶν πόλεων τοῦ Ἰωνικοῦ δεσμοῦ, εἶχε στόλον, καὶ ἦν πατρίς τοῦ φιλοσόφου Βίαντος (Ἡρδ. ΣΤ. 6. — Θουκ. Α. 115. — Ξενφ. Ἑλλ. Γ. 2, 17, Δ. 8, 17. — Στράβ. ΙΒ, 551. 577). Νῦν Σαμνοῦν.

Πριμικήριος, ἦν ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου ὁ δεύτερος τῶν αὐλικῶν ἀξιωματικῶν, ὁ καὶ τὸν πρῶτον, κωλυόμενον, ἀντικαθιστῶν. Τὸ ὄνομα εἶχεν ἐκ τῆς τότε ἐκκλησιαστικῆς ἐθιμοταξίας, ὡς ὁ πρῶτος τὸ κηρίον κρατῶν.

Πριόλας, υἱὸς τοῦ Δασκύλου, ἀδελφὸς τοῦ Λύκου, συνοδεύσας τὸν Ἡρακλέα ὅτε ἐπολέμησε τοὺς ἐν Βιθυνίᾳ Βεβρυκας (Ἀπλλν. Ῥόδ. Β, 782).

Πρίστις, ἡ, εἶδος κήτους (Ἀρσττ. Ζω. ἱστ. ΣΤ, 12), εἰς ὃ πολλάκις τεταμένης ἀποδίδεται μορφῇ (Flor. III, 5, 16. — Plin. IX, 2), κεφαλὴ ὄφως, λαιμὸς καὶ

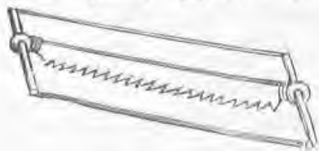
στῆθος ἵππου, μεγάλαι δὲ ὡς πόδες αἱ πτέρυγες (Virg. Aen. III, 427). Οὕτως οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ εἰκονογράφοι παρίστων τὸ κηρίον τοῦ Ἰωανῆ. Καὶ πλοῖον δὲ τι ἔφερεν αὐτὸ τὸ ὄνομα, ἡ διὰ τὰς διαστάσεις του, ἡ διότι τοῦτο τὸ ἔμβλημα ἔφερεν εἰς τὴν πρύραν.

Πρίφερνον, πόλις τοῦ Λατίου ἐν Ἰταλίᾳ, ἄριστον οἶνον παράγουσα (Στράβ. Α). Νῦν Πίπερνον.

Πρέων, χωρίον παρὰ τῇ Καρχηδόνι ἐν Ἀφρικῇ (Πολβ.).

Πρέων, τὸ πριόνιον, ἐργαλεῖον ἀρχαῖοτάτα γνωστὸν ἐν τῇ ξυλουργικῇ, καὶ οὐ ἡ εὑρεσις ἀπεδίδετο εἰς τὸν Δαίδαλον, ἡ μάλλον εἰς τὸν ἀνεψιὸν αὐτοῦ Τάλων, σιαγὸνα ὅφως εὐρέντα, καὶ αὐτὴν ἐν σιδήρῳ ἀπομι-

μηθέντα (Διόδ. Δ, 76. — Ἀπλλδ. Γ, 16). Ὁ διὰ τοῦ πριόνος ἐργαζόμενος ἐλέγετο

πρίστις ἢ πριστήρ, καὶ συνήθως, κατὰ τὰς σιζομένους εἰκόνας, ἀνὰ δύο διεχειρίζοντο ἓνα πριόνον.

Πριώνοτον ὄρος καὶ ἁ κ ρ ω τ ἡ ρ ι ο ν, τῆς Πετραίας Ἀραβίας εἰς τὰ νότια αὐτῆς παράλια κατὰ τὸν Σαχαλιτικὸν κόλπον (Πτολ. Ε, 17. ΣΤ, 7).

Προαγωγεῖς. Κατὰ προαγωγέων, προκαλούντων εἰς ἀκολασίαν αὐστηρὰς ἐπέβαλλον παινᾶς οἱ νόμοι τοῦ Σόλωνος. Ὁ ἐλάχιστος αὐτῶν ὄρος, ἴσως δι' ἐταίρας μόνον, ἦν πρόστιμον δραχμῶν εἴκοσι (Πλούτ. Σόλ. ΚΓ), ἄλλως, κατὰ τοῦ διὰ τοῦ αἰσχροῦ αὐτῶν ἐπαγγέλματος διαφθείροντος τὰ ἦθη τῶν ἐλευθέρων ἐκινεῖτο γ ρ α φ ῇ π ρ ο α γ ω γ ῆ ς, καὶ ἐπεβάλλοντο μέγιστα ἐπιτίμια (Αἰσχρ. κ. Τιμάρχ. 3, 26), μέχρι καὶ θανάτου (Δεινάρχ. κ. Δημοθ. 93). Τιαυτῇ γραφῇ λέγεται εἰσαχθεῖσα καὶ κατὰ τῆς Ἀσπασίας (Ἀρστφ. Ἀχρν. 527. — Πλούτ. Πρκλ. ΑΒ).

Προδασκάνειον, φυλακτήριον προσδεόμενον εἰς τὸν τράχηλον τῶν παιδίων, ἡ δακτύλιος μετ' ἐπικεχαραγμένων σημείων, ἡ ἄλλο τι τοιοῦτο, σκοπὸν ἔχον νὰ προσφυλάττῃ ἀπὸ βασκανίας.

Προβάλενθος, μία τῶν πόλεων τῆς Μαραθωνικῆς τετραπόλεως, δῆμος ἀνέμων εἰς τὴν Πανδιονίδα φυλὴν. Ὁ δημότης Προβάλειος (Στρεβ.). Νῦν Βρανά.

Προβολή, ἐν Ἀθήναις ἐλέγετο ἡ ὑπὸ ἰδιώτου αἵτησις ἀδείας τοῦ δήμου ἵνα ἐγκαλέσῃ τινὰ δικαστικῶς («προβάλλεισθαί τιναν») δι' ἐγκλημα ἄφορων τὸ δημόσιον συμφέρον, ὡς τὸν δημόσιον λειτουργὸν διὰ μὴ καλὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος, τὸν συκοφάντην, τὸν κατακρατοῦντα δημόσια κτήματα, τὸν πρὸς τὰ ἱερὰ ἀσεβοῦντα. Ἄν ὁ δῆμος ἀπειροτέονει ἀπηλλάττετο ὁ κατηγορούμενος, ἂν κατεχεύετο, παρεπέμπετο εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἦν ὁ ἀγὼν τιμητὸς, ἥτοι ὁ ἐνάγων ὥριζε τὴν ζημίαν εἰς ἣν ἀπῆτει νὰ ὑποβληθῇ ὁ κατηγορούμενος, δι' αὐτὸν δὲ, τὸν ἐγκαλοῦντα, ἦν ἀζήμιος, διότι δὲν ἐνδιέφερον αὐτὸν, ἀλλὰ τὸ συμφέρον τοῦ δήμου (Beckh. Anecd. σλ. 288. — Δμοθ. κ. Μειδ.).

Προβούλευμα, ἐν Ἀθήναις πᾶσα πρότασις δεκτὴ γενομένη παρὰ τῆς βουλῆς πρὶν ἢ εἰσαχθῇ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου. Καὶ ἄνευ μὲν τῆς κυρώσεως τῆς ἐκκλησίας τὸ προβούλευμα οὐδεμίαν εἶχεν ἰσχύν, πλὴν εἰς τινὰς περιστάσεις, ἐπὶ μόνον τὸ ἔτος καθ' ὃ ἐψηφίσθη ἄνευ δὲ προβουλεύματος οὐδὲν ἐπετρέπετο νὰ νομοθετηθῇ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, ἐπομένως οὐδὲν νομοσχέδιον «ἀπροβούλευτον» νὰ εἰσαχθῇ εἰς αὐτήν.

Πρόβουλοι, 1) οἱ ἄνδρες ἐμπιστοσύνης οἵτινες εἰς σπουδαίας περιστάσεις ἐξελέγοντο ἵνα σκεφθῶσι περὶ τῶν κοινῶν Ἑλληνικῶν συμφερόντων, ἢ συσκεφθῶσι μετὰ τοῦ δήμου τὰ καθέκαστα τῶν αὐτὸν ἀφορώντων (Ἡρδ. Ζ, 172). Οὕτω μετὰ τὴν ἐν Σικελίᾳ καταστροφὴν τῶν Ἀθηναίων, τῷ 413 π. Χ., ἐξελέγησαν, τῷ 411, δέκα ἄνδρες πρεσβύτεροι ἐκ τῶν ἀριστοκρατῶν ἵνα προβουλεύωσι περὶ τῶν πραγμάτων (Θουκ. Η, 1), καὶ οὗτοι προωδοποίησαν τὴν διὰ τῶν

400 ἐπάνοδον τῆς ἀριστοκρατίας, ὅτε τοῖς ἐδόθησαν καὶ εἴκοσιν ἄλλοι πάρεδροι, καὶ οἱ τριάκοντα ὁμοῦ ἐκλήθησαν συγγραφεῖς (Θουκ. Β, 67. — Ἀρπ. σλ. 278. — 2) Ὁ ὑπὸ τῶν Ἰωνικῶν πόλεων εἰς τὸ Πανιώνιον πεμπόμενοι πληρεξούσιοι.

Προγᾶμεια, ἴδ. Προτέλεια.

Προγεύστης, παρὰ τοῖς Πέρσαις καὶ ἄλλοις Ἀσιανοῖς δοῦλος, καθήκον ἔχων νὰ γεύηται τῶν ἐδεσμάτων πρὸ τοῦ κυρίου του, ἰδίως τοῦ βασιλέως, εἰς ἀπόδειξιν ὅτι δὲν ἔχουσι δηλητήριο (Ξνφ. Κυρ. Π. Α, 3). Τὸ ἔθος ἐπεκράτησεν εἰτα καὶ ἐν Ῥώμῃ.

Προγυμνάσματα, ἐλέγοντο αἱ προπαρασκευαί τῶν ἀθλητῶν, ἵνα ἀξίως καταβῶσιν εἰς τοὺς ἀγῶνας, καὶ διὰ τὰ Ὀλύμπια μάλιστα ἤρχοντο πρὸς τοῦτο εἰς τὴν Ἡλιόθια τριάκοντα ἡμέρας πρὸ τοῦ ἀγῶνος. Οὕτως ἀπεκάλουν καὶ οἱ ῥήτορες τὰ ῥητορικά αὐτῶν γυμνάσματα, καὶ εἰσαγωγὰς, δι' ὧν συνώδευον τὴν θεωρίαν τῆς τέχνης των, οἷα ἐν ἄλλοις ἔγραψαν ὁ Ἑρμογόνης (ἴδ.), ὁ Ἀφρόνιος (ἴδ.), ὅστις καὶ μελέτας προσέθηκεν ἐν εἰδῇ παραδειγμάτων, καὶ ὁμοίως ὁ Θέων, ὁ Δοξοπάτηρ καὶ ἄλλοι.

Προδικασία, Πρόδικος δίκη. ἴδ. Δίκη.

Πρόδικος, ἐν Σπάρτῃ ὁ ἐπίτροπος ἀνηλίκου βασιλέως, καὶ ἐν ὀνόματι αὐτοῦ τὸν στρατὸν διοικῶν ὁμοίως καὶ οἱ ἐκτελεῖται τῶν ἀποφάσεων τῶν βασιλέων ὡς πρὸς τὰς κληρονομικὰς σχέσεις (Ἡρδ. ΣΤ, 57).

Πρόδικος, ἐξ Ἰουλίδος τῆς νήσου Κέω, σοφιστὴς σύγχρονος τοῦ Σωκράτους, ἐπέμφθη ἐν τῇ νεότητί του διὰ πολιτικὰς τῆς πατρίδος του ὑποθέσεις εἰς Ἀθήνας, καὶ ἐκεῖ ἡ εὐφράδειά του εἴλκυσε τὴν προσοχὴν καὶ ἐκίνησε τὸν γενικὸν θαυμασμόν, δι' ὃ καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς ῥητορείας ἐπὶ μισθῷ. Φαίνεται δ' ὅτι ἔκτοτε ἀποκατέστη μονίμως ἐν Ἀθήναις, ἐνθα καὶ ἐσχέτισθη μετὰ τῶν ἐπισημοτέρων ἐκ τῶν συγχρόνων του, τοῦ Σωκράτους, Ξε-

νοδώντος, Δάμωνος, Κριτίου, Θουκυδίδου, Θηραμένους, Εὐριπίδου, Ἰσοκράτους. Τινὲς αὐτῶν λέγονται μαθηταὶ του, καὶ ἀναμφισβήτητος ἐστὶν ἡ ἐπιρροή ἣν ἐξήσκει διὰ τῆς κοινωνίας καὶ τῆς διδασκαλίας του. Ὁ Πλάτων μνημονεύει αὐτοῦ μετὰ θαυμασμοῦ ἄλλὰ περὶ τῶν λόγων τοῦ Προδίκου οὐδὲν γνωρίζομεν ἀκριβές, οὐδὲ σώζονται αὐτῶν ἀποσπάσματα· ἐνδὲ δὲ μόνου διετήρησεν ὁ Ξενοφῶν (Ἀπμν. Β, 1, 21) τὴν περίληψιν, ἐξαίρετον διὰ τε τὴν ἠθικὴν τάσιν καὶ διὰ τὸ ἐπιχειρῆσαι τῆς ἀλληγορίας αὐτοῦ, καθ' ἣν εἰς τὸν Ἡρακλέα, κατὰ τὴν διακλάδωσιν τῆς ἰδέου, προσέρχονται, ὡς δύο γυναῖκες, ἡ κακία καὶ ἡ ἀρετή, καὶ προσπαθοῦσιν ἐκάστη γὰρ τὸν ἐλκύσει πρὸς ἑαυτήν. Καὶ ὁ Πλάτων μνημονεύει ἄλλων του πραγματειῶν, εἰς ἃς ἐνδείκνυται ὁμοία τάσις τοῦ πνεύματος. Ἐπίθετα τῷ ἀπεδίδοντο «ὁ δεῖνός, ὁ σοφός», καὶ παροιμιακῶς ἐλέγετο διὰ τινὰ ἐπαινούμενον ἐπὶ μεγάλῃ σοφίᾳ «σοφώτερος Προδίκου». Τὸ ὄφος αὐτοῦ μαρτυρεῖται ὡς ὠραῖον, κατάκοσμον, ἀλλ' οὐχὶ πεφυσημένον, μετ' ἀκριβείας καὶ πλούτου γοητεύον τοὺς ἀκούοντας, εἰ καὶ ἡ φωνὴ τοῦ ῥήτορος ἦν ὁπωσοῦν τραχεῖα ἐκ φύσεως.

Προδομία, ἡ Ἡρα ἐν Σικυῶνι, εἰς τὸν ναὸν ὃν ἤγειρεν αὐτῇ ὁ υἱὸς τοῦ Τημένου (Πaus. Β, 11).

Πρόδομος, ἴδ. Ναός. Οἶκος.

Προδοσία, ἡν πᾶσα ἐκ προθέσεως καὶ ἰδιοτελείας ἐνέργεια κατὰ τοῦ κοινού συμφέροντος καὶ κατὰ τῶν νομομισμένων, εἰς τὴν ἢ μετ' ἐχθρῶν μυστικῇ συνεννόησιν, ἢ ἀνευ ἀνωτέρας ἀνάγκης παραδόσις φρουρίου, πόλεως, στρατοῦ, ἢ ἐπιβολὴ εἰς τυραννίδα, εἰς παράνομον κατὰ λυσιν τοῦ πολιτεύματος, ἢ ἐπὶ σκοπῷ καταπάτησις τῶν πρὸς ἀσφάλειαν διατεταγμένων κτλ. (Δμοθ. π. Στφ. 238, 242, π. Στφ. τριηρχ. 1220, π. Απτ. 481, 487, π. πρπρσθ. 433. — Λυσ. κ. Ἀγορ. 130. — Ακρχ. κ. Ακρ. 150 κλ.). Φυσικῶς τῷ λόγῳ δὲ οἱ πολιτευόμενοι καὶ οἱ ῥήτορες

συνεχῶς ἐδράττοντο καὶ πάσης προφάσεως ἵνα κατηγορῶσιν ἐπὶ προδοσίᾳ τοὺς ἀντιπάλους των (Ἀρσφ. Ἰππ. 236, 475, 862, Σφκ. 483, 953). Ἡ ἐπ' αὐτῇ εἰς δίκην εἰσαγωγὴ ἐν Ἀθήναις ἐγένετο δι' εἰσαγγελλίας, ἥτοι καταμηνύσεως εἰς τὸν δῆμον, ὅστις αὐτὸς ἀνελάμβανε τὴν δίκην ὡς κατήγορος, καὶ ἡγεμόνες (ἴδ.) τοῦ δικαστηρίου ἦσαν οἱ Θεσμοθεταί. Αἱ δὲ ποιναὶ τῶν ἐνόχων ἀποδειχθέντων ἦσαν θάνατος, ἀπαγόρευσις τοῦ ἐν τῇ χώρᾳ ἐνταφιασμοῦ, κατεδάφισις τῆς οἰκίας, δήμευσις τῶν κτημάτων, στήλτευσις τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ κακυργήματος τοῦ προδότου, ἀτιμία ἀτομικὴ ἢ καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους μεταβαίνουσα.

Πρόδρομοι, ἄνεμοι βορειανατολικοὶ πνέοντες ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ ὁκτὼ ἡμέρας πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ Σιρίου, οἱ πρῶτοι ἐτησίαι.

Πρύεδρος, ἐν Ἀθήναις ὁ ἐπὶ μίαν ἡμέραν προεδρεύων ἐκάστης τῶν μὴ πρωτευουσῶν φυλῶν, κληρούμενος ὑπὸ τοῦ Ἐπιστάτου. ἴδ. Βουλή.

Προεισφορά. "Οτε ἐν Ὀλ. 105, γ (358 π. Χ.) ὁ ἀττικὸς δῆμος ὠργανώθη εἰς συμμορίας, πρὸς σκοπὸν ἰδίως τῆς ναυτικῆς φορολογίας, οἱ πλουσιώτεροι ἐκάστης συμμορίας, οἱ ἐπιμεληταὶ ἢ ἡγεμόνες τῶν συμμοριῶν, προκατέβαλλον τοὺς ὀφειλομένους ὑφ' ἐκάστης φόρους, καὶ εἰσέπραττον εἴτα αὐτοὺς παρὰ τῶν μελῶν. Αὗται ἦσαν αἱ προεισφοραί. Αὗται ἔδιδον ἀφορμὴν ἐνίοτε εἰς δίκας προεισφορᾶς (Δμοθ. π. Πντν. 977, Φαινπ. 1046, Πλκλ. 1108), κατὰ τῶν μὴ ἀποτινόντων τὰ ὑπὲρ αὐτῶν προκατεβληθέντα. Ὑπήγοντο δὲ αἱ δίκαι αὗται, ὡς πᾶσαι αἱ περὶ φόρων, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν στρατηγῶν.

Πρύερνα (ἡ), πόλις τῆς Φθιώτιδος ἐν Θεσσαλίᾳ, μεταξὺ Φερῶν καὶ Θαυμακίας (Στρβ. — Στφ. Βυζ.).

Προηρόσια (τὰ) ἢ προηροσίαι (αἱ), τελετὴ ἢ θυσία τέλουμένη πρὸ τῆς

ἀρώσεως τῶν ἀγρῶν. διὰ τὴν ἐπιτυχίαν αὐ-
τῆς, Π ρ ο η ρ ο σ ί α (ἦ), καὶ ἐπίθετον τῆς
Δήμητρος, εἰς τὰς τελετὰς ταύτας ἐπικα-
λουμένης· καὶ ἐν γένει π ρ ο η ρ ο σ ι ο ι
θεοὶ (Πλούτρχ.).

Προθέσεις. ἴδ. κηδεῖα.

Προθεσμία δικαστική, μεθ' ἣν δὲν ἐπε-
τρέπετο ἡ καταδίωξις ἐνώπιον τῶν δικαστη-
ρίων (Δμσθ. ὑπ. Φορμ. 952-3. — Ἰσκρ.
Ἀρχδμ. § 26), ὑπῆρχε διὰ χρέη καὶ δι' ἐπι-
τροπείας πενταστής (Δμσθ. ὑπ. Φρμ. 952,
πρ. Ναυσ. καὶ Ξν. 993)· δι' ἐγγυήσεις ἐτη-
σία (Δμσθ. πρ. Ἀπατιύρ. 901)· ὁμοίως καὶ
διὰ γραφὴν παρανόμων (Ἰπποθ. Δμσθ. κ.
Λεπτ. 453), δι' ἣν ὁ προτείνας νόμον ἔμενε
ἀκαταδίωκτος μετὰ παρέλευσιν ἔτους ἄφ' οὗ
ἡ πρότασις αὐτοῦ ἐψηφίζετο. Διὰ τοὺς κατα-
στρέφοντας ἱεράς ἐλαίας καὶ διὰ τὰ μεγάλα
ἐγκλήματα προθεσμία δὲν ὑπῆρχε (Λυσ. κ.
Ἀγοράτ. 161). Καὶ διὰ τὰς εὐθύνας τῶν
ἀρχόντων ὑπῆρχε προθεσμία (Πολδ. Η. 45),
ἀλλ' ἀγνοεῖται πόση.

Προϋσῆνωρ, Ἀρεϊλόκου υἱός, ἡγε-
μὼν Θηβαῖος πρὸ τῆς Τροίας (Ὀμ. Ἰλ.
B, 495. Ξ, 450).

Πρόθυος, 1) υἱὸς Ἀγρίου (Ἀπλλδ.
A, 8, 6). — 2) υἱὸς Τευορηδόνης, Μάγνης,
πρὸ τῆς Τροίας (Ὀμ. Ἰλ. B, 756). — 3)
Υἱὸς τοῦ Λυκάονος (Ἀπλλδ. Γ, 8, 1).

Πρόθυρον καὶ πρέθυρα (τά), τὸ
πρὸ τῆς ἐξωτερικῆς θύρας τῆς οἰκίας μέρος
(Ὀμ. Ἰλ. A, 777. Σ. 496), κυρίως δὲ τὸ

πρὸ τῆς θύρας ταύτης προαύλιον (Ὀδύσσ.
A, 103. Τ, 355. Φ, 299). Ἐν τοῖς ἔπειτα,
τοῖς Ῥωμαϊκοῖς μάλιστα, χρόνοις, αἱ πολυ-
τελεῖς οἰκίαι ἐξέτεινον τὰς πλαγίας πλευράς
τῶν ἐκατέρωθεν αὐτοῦ.

Προίξ. Ἐπὶ τῶν ἡρώϊκων χρόνων
ἀνὴρ ὁ θέλων νὰ νυμφευθῇ ἐδίδε δῶρα (ἔξ
δυνα) (Ὀμ. Ἰλ. A, 244. Π, 178. 190).
ἂ τῷ ἀπεδίδοντο ἂν ἡ γυνὴ ἀπεδείκνυτο ἐγ-
κληματήσασα (Ὀμ. Ὀδ. Θ, 318)· καὶ εἰς
τὰς κόρας δ' ἐδίδετο προίξ, φερνῇ, (Π
I, 147. — Αἰσχ. π. Πρπρσθ. 33), ὥστε καὶ
«πολύδωροι ἄλοχοι» λέγονται τινες
αὐτῶν παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλ. Z, 394. — Ω
294)· καὶ αὗται βεβαίως ταῖς ἀπεδίδοντο πρὸς
ἡθέλον ἀποπεμφθῇ παραλόγως (Ὀμ. Ὀδ.
B, 132). — Ὁ νόμος τοῦ Σόλωνος ἀπῆν
νὰ φέρῃ ἡ νύμφη ὡς μόνον προίκα τρία ἱμά-
τια καὶ τινὰ μόνον σκεύη μικροῦ λόγου ἀξί-
α (Πλούτ. Σόλ. K)· ὁ δὲ Λυκούργος ἀπῆν
ρευσεν ἐντελῶς τὴν προίκα, δοτίνην παρὰ
Δωριεῦσι (Πλούτ. Λυκ. ΙΔ)· ἀλλ' αἱ νόμοι
οὗτοι περιέπεσαν μετὰ ταῦτα εἰς ἀχρηστίαν,
καὶ αἱ ἐπὶ κληροὶ νύμφαι ἦσαν πολλάκις
πλουσιώταται, ὥστε ἐπὶ Ἀριστοτέλους (Πε-
λιτ. B, 6, 30) ἐν Λακωνίᾳ τὰ δύο πέμπτου
τῆς ὅλης χώρας αὐταῖς ἀνῆκον, καὶ ἐν Ἀ-
θήναις ὁ Δημοσθένης (κ. Στφ. A, 111.
1124) μνημονεῖται προικῶν 5 ταλάντων (80
χιλ. δραχμῶν, ἥτοι τῶν νῦν 90,000), καὶ
ἡ τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰππονίκου ἦν διπλασία
ἢ πόλις δ' ἐπροίκισε τὰς θυγατέρας τῆς
Ἀριστείδου, πρὸς 30 μνᾶς, 3000 (νῦν 90000)
δραχμὰς ἐκάστην (Πλούτ. Ἀρσ. KZ). Καὶ
μεταγενέστερος νόμος μάλιστα (Δμσθ. πρ.
Μακάρτ. 1058) ἐπέβαλλεν εἰς τὸν ἐπὶ
λόντα ἀλλὰ μὴ θέλοντα νὰ νυμφευθῇ πρὸς
χὴν ἐπὶ κληρον, νὰ προικίζῃ αὐτήν, ὁ μὲν
πεντακοσιομέδιμνος διὰ 500 δραχμῶν, ὁ δὲ
ἵππευς διὰ 300, καὶ ὁ ζευγίτης διὰ 150.
Ἐξησφαλίζετο δ' ἡ προίξ ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς
ἀποτιμήματος, ἥτοι ὑποθήκης κτημα-
τικῆς ἢ ἄλλου ἐνεχύρου (Ἀρπκρ. εἰς Δμσθ.
π. Ὀνήτ. 866. — Πολδ. Η, 142). Ἀπῆν
δίδετο δὲ εἰς τοὺς εἰσεῖους τῆς γυναι-
καῖος, ἂν αὐτὴ ἀπέθνησκεν ἄτεκνος, ἢ εἰ
ἀπεπέμπετο ἄνευ λόγου. Ἐκινεῖτο δὲ
προίκος καὶ σίτου ὑπὸ τοῦ κυρίου εἴτε

κατὰ τῶν κληρονόμων τοῦ ἀνδρὸς (Ἰσ. Περ. κλ. ME), εἴτε γυναικὸς ἀδίκως ἀποπεμφθεῖσθαι, ἢ κατεκρατεῖτο ἡ προίξ της, καὶ ἡ προίξ δίκη ἦν ἐμ. μ. ν. ο. ς (Πολδ. Η. 63, 101), ἔπρεπε δηλαδὴ νὰ διεξαχθῇ ἐντὸς τοῦ μηνός.

Προϊτίδες. 1) αἱ θυγατέρες τοῦ Προΐτου Λυσίππῃ, Ἰφινόῃ καὶ Ἰφιάναςσῃ. Παραφρονήσασαι ἐξ ὀργῆς τῆς Ἥρας ἥς ἐκαυχότο ὅτι ἦσαν ὠραιότεραι, ἢ τοῦ Διονύσου, ὡς περιφρονήσασαι τὴν λατρείαν αὐτοῦ, περιέτρεχον τὴν Πελοπόννησον, νομίζουσαι ὅτι ἦσαν θαμάλεις, καὶ ἐνέβαλλον εἰς μανίαν παιδοκτονίας τὰς γυναῖκας τῆς Ἀργολίδος, μέχρις οὗ ὁ μάντις Μελάμπους, θεραπεύσας δύο ἐξ αὐτῶν, ἐνυμφεύθη τὴν Ἰφιάναςσαν (Απλδ. Β. 2), ὁ δ' ἀδελφὸς αὐτοῦ Βίας τὴν Λυσίππην, τῆς Ἰφινόης θανούσης ἐν Σικωνί, καὶ ἔλαβον παρὰ τοῦ Προΐτου καὶ τὰ δύο τρίτα τῆς χώρας, εἰς ἀμοιβὴν τῆς σωτηρίας τῶν ἀδελφῶν του (Ἡρδ. Θ. 34). — 2) Αἱ ἀνατολικά πύλαι τῶν Θηβῶν, διότι παρ' αὐταῖς κατέκρινεν ὁ Προΐτος φεύγων ἐκ τῆς Ἀργολίδος (Αἰσχ. Ἐπτ. ἐπ. Θήβ. 379. — Πaus. Θ. 12).

Προῦτος. υἱὸς τοῦ Ἀδαντος, βασιλέως τοῦ Ἀργους καὶ τῆς Ὠκαλίας, διδυμὸς ἀδελφὸς τοῦ Ἀκρίσιου, πρὸς ὃν ἔρισας διὰ τοῦ θρόνου τὴν διαδοχὴν, ἐξεβλήθη, καὶ ἀπῆλθε πρῶτον εἰς Θήβας, εἶτα δὲ πρὸς Ἰοβάτην τὸν βασιλέα τῆς Λυκίας. Τούτου δὲ ἐνυμφευθεὶς τὴν θυγατέρα Ἀντιαν (ἢ Σθενόβοιαν), ἐπανῆλθεν ἐκεῖθεν μετ' ἐπικουρίας, καὶ διένειμε τὴν ἀρχὴν μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του, αὐτῷ μὲν ἄφεις τὸ Ἀργος, ὁ ἴδιος δὲ λαβὼν τὴν Τίρυνθα, ἥς μέρος παρεχώρησε τῷ Μελάμποδι (Ἰδ. Προϊτίδες) (Paus. Β. 16, 72, 35, 7). Εἰς τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐναλεῖτο Μεγαπένθης. Τὸν Βελλεροφόντην, διαβληθέντα αὐτῷ ὑπὸ τῆς γυναικὸς του, ἐπεμψε μετ' ἐπιστολῆς πρὸς τὸν Ἰοβάτην, παραγγέλλόμενον νὰ τὸν θανατώσῃ (Ἰδ. Β. ἐλ. λ. ροφ. ὁν. τ. ς).

Προκλῆς. 1) υἱὸς Ἀριστοδήμου καὶ Ἀργείας, εἰς τῶν ἐπὶ τῆς καθόδου τῶν Δωριέων εἰς τὴν Πελοπόννησον εἰσβαλόντων Ἡρακλειδῶν, ἐβασίλευσεν ἐν Σπάρτῃ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Εὐρυσθένης, ὅθεν οἱ δύο τὴν Σπάρτην ἔκτοτε διοικοῦντες βασιλεῖς (Ἡρδ. ΣΤ. 52, Η. 131). — 2) Ἀπόγονος τοῦ ἐξωσθέντος βασιλέως τῆς Σπάρτης Δημαράτου, ἄρχων ἐπὶ μικρᾷ τινος χώρας τῆς Ἀσίας (Ξεφ. Ἑλλ. Γ. 1, 6). — 3) Ἡγεμὼν τῆς Ἐπιδαύρου, οὗ τὴν θυγατέρα ἐνυμφεύθη ὁ τύραννος τῆς Κορίνθου Περίανδρος (Ἡρδ. Γ. 50). — 4) Εἰς τῶν Ἀθηναίων στρατηγῶν ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου (Θουκ. Γ. 50).

Πρόκλησις, ἡ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἐγγράφος ἢ καὶ προφορικὴ ἀπαίτησις τοῦ διαδίκου ὅπως ὁ ἀντίδικος λάβῃ ὄρκον, ἢ ὑποβάλλῃ τὸν δούλον του εἰς βάσανον, ἢ ἐμφανίσῃ ἀντικείμενα δυνάμενα νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ἀπόδειξιν (Δμσθ. κ. Στφ. 1106. — Πρ. Παντάς. 978).

Πρόκλος, ὁ ἐπικαλούμενος Διάδοχος, περίπυστος νεοπλατωνικὸς, γεννηθεὶς ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 412 μ. Χ., ἐκ γονέων καταγομένων ἐκ Λυκίας, ἐσπούδασε τὴν φιλοσοφίαν ὑπὸ τὸν Ἀριστοτελικὸν Ὀλυμπίδωρον, καὶ τὴν μαθηματικὴν ὑπὸ τὸν Ἡρώνα· εἶτα δὲ, μεταβάς εἰς Ἀθήνας, ἠκροάσατο ἐκεῖ τῶν δύο μεγίστων Πλατωνικῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τοῦ Συριανοῦ καὶ τοῦ Ἀθηναίου Πλουτάρχου. Ὡς τούτου διάδοχος, ἐξ οὗ εἶχε καὶ τὸ ἐπώνυμον, ἐδίδασκεν ἐν Ἀθήναις τὴν Πλατωνικὴν φιλοσοφίαν μέχρι τοῦ θανάτου του. Ζῶν βίον ἐγκρατῆ καὶ ἀσκητικῶς αὐστηρὸν, ἐδαπάνῃ τὴν πᾶσαν περιουσίαν του εἰς ἀγαθοεργίας, ἃς ἤξευρε νοημόνως νὰ ὀρίξῃ καὶ νὰ ἐκλέγῃ. Ἦν ἀνὴρ ὠραῖος, εὐγενοῦς μορφῆς καὶ ἀξιοπρεπεύς, ἀντίπαλος δὲ τοῦ Χριστιανισμοῦ· καὶ ἐν ὅσῳ οὗτος ἐπεδίωκε τὴν ὑποστήριξιν τῆς κοσμικῆς ἐξουσίας, ἐπὶ τοσοῦτον ὁ Πρόκλος ἠγωνίζετο νὰ διατηρῇ παρὰ τῷ λαῷ τὴν προσήλωσιν εἰς

τήν ειδωλολατρείαν διὰ τῆς αὐστηρᾶς τηρήσεως ἁρχαίων καὶ πρὸ πολλοῦ ἐκλιπόντων ἐθίμων, καὶ ν' ἀναλωσυχονῇ αὐτὴν διὰ τῶν φιλοσοφικῶν του θεωριῶν. Ἀπεβίωσε δὲ τῷ 485, εἰς ἡλικίαν ἑτῶν 73. — Συγγράμματα συνέταξε παντοῖα καὶ περὶ πάσης ὕλης. Ἐκ τῶν ποιητικῶν αὐτοῦ συνθέσεων σώζονται δύο ἐπιγράμματα καὶ ἑξ ὕμνοι εἰς γλῶσσαν ῥέουσάν καὶ καθαρὰν, κατὰ πολὺ ἀνώτεροι τῶν ὀρφικῶν, οἵτινες εἰσὶ μεταγενέστεροί, πιθανῶς. Ἐκ τῶν ἀστρονομικῶν δὲ κα μαθηματικῶν ἔργων του διατηροῦνται α) ἐπιτομή τῶν κυριωτέρων συστημάτων τοῦ Ἰπάρχου, τοῦ Ἀριστάρχου, τοῦ Κλαυδίου Πτολεμαίου κ. ἄ. β) Τὸ σύγγραμμα τὸ ἐπικαλούμενον σφαῖρα, καὶ πραγματευόμενον περὶ τῶν οὐρανίων κύκλων. γ) Παράφρασις εἰς τὴν Πτολεμαίου τετράβιβλον. δ) Σχόλια εἰς Εὐκλείδην, οὐχὶ ἐντελῶς πλήρη. Σύγγραμμα ἕτερον αὐτοῦ «περὶ ἀποτελεσμάτων» (de effectibus) τῶν ἡλιακῶν καὶ σεληνιακῶν ἐκλείψεων» ἐστὶ μόνον ἐν λατινικῇ μεταφράσει μέχρι τοῦδε γνωστόν. Μεταξὺ δὲ τῶν γραμματικῶν ἔργων του ἐκ τῶν ἐπισημωτέρων εἰσὶ α) Σχόλια εἰς Ἡσιόδου Ἔργα καὶ Ἡμέρας, οὐχὶ ἐντελῶς πλήρη β) Τὸ ὑπὸ τοῦ Σουίδα μνημονευόμενον «περὶ χρηστομαθείας», οὗ «ἐκλογάς» ἐγνώριζεν ὁ Φώτιος, καὶ τὰ ὑπὸ τοῦτου ἐξ αὐτῶν δημοσιευόμενα ἀποσπάσματα εἰσὶν αἱ κυριώτεραι ἡμῶν πηγαὶ πρὸς γνῶσιν τῶν Κυκλικῶν. Τινὲς τῶν νεωτέρων κριτικῶν (ὁ Βαλέσιος καὶ ὁ Βέλκερ) ἐκλαμβάνουσιν ὅμως τὸν συντάκτην τῆς χρηστομαθείας ὡς ἄλλον, πολὺ ἀρχαιότερόν τινα Πρόκλον, φρονούντες ὅτι ὁ Κύκλος εἶχε πιθανῶς ἀπολεσθῇ πολὺ πρὸ αὐτοῦ. Τὰ φιλοσοφικὰ δὲ συγγράμματά του εἰσὶ τινὰ μὲν σχόλια καὶ παραφράσεις Πλατωνικῶν διαλόγων (εἰς Τίμαιον, Ἀλκιβιάδην πρῶτον, Παρμενίδην), ἄλλα δὲ πραγματεῖαι αὐτοτελεῖς φιλοσοφικῶν τιῶν κλάδων καὶ ζητημάτων. Ἡ γλῶσσα τοῦ Πρόκλου ἐστὶ καθαρά, σα-

φής, καὶ κλασικωτέρα, ἢ ἡ τῶν πλεόντων συγγρόνων του· ἐνίοτε ὁμῶς ἐπιδιώκει τὴν σαφηνειαν δι' ὑπερβολικῆς καὶ οὐχὶ ἀναγκαίας πολυλογίας (Ἐκδ. V. Cousin, 1820-6).

Προκοιτών, τὸ πρὸ τοῦ κοιτῶνος δωμάτιον. Ἡ λέξις ἦν κυρίως ἐν χρῆσει κατὰ τοὺς Ῥωμαίους χρόνους (Pl. Ep. II, 17, 10, 23. — Varr. R. R. II, Pl.).

Προκόμιον, τὸ ἐμπρὸς, τὸ εἰς τὸ μέτωπον πίπτον μέρος τῆς κόμης, ὃ ἐνίσταται καὶ κατ' ἐποχῶν τινῶν συρμὸν, ἐπέζητετο

ὡς ἐξαίρετον κόσμημα, καὶ πολλάκις κυρίως παρὰ βαρβάρους, προσετίθεντο καὶ ξένα «περίθετα» (Ἀθην. Β, σλ. 523), καὶ οἱ Πέρσαι φαίνεται ὅτι ἀπῆλθον νὰ τοῖς πέμπωσιν οἱ Λυδοὶ τὰς πρὸς κατασκευὴν αὐτῶν χρῆσιν μους τρίχας (Ἀρστ. Οἶκον. Β, 34). —

Οὕτω δ' ἐλέγετο καὶ τὸ εἰς τὸ μέτωπον τοῦ ἵππου καταβιβαζόμενον

μέρος τῆς χაίτης αὐτοῦ (Ἐνφ. Ἰππ.).

Πρόκνη, θυγάτηρ τοῦ Πανδίωνος, δευτέρου βασιλέως τῆς Ἀττικῆς. Πρὸς ἀγρίαν ἐκδίκησιν κατὰ τοῦ ἀνδρός της Τηρέως, ἐξουθύναντος τὴν ἀδελφὴν της Φιλομήλαν, ἐσφαξεν καὶ παρέθηκεν αὐτῇ εἰς τὴν τράπεζαν τὸ παιδίον των Ἴτυν μετεμορφῶθαι εἰς ἑῖτα εἰς χελιδόνα, ἢ δ' ἀδελφὴ της εἰς ἀηδόνα, καὶ ὁ Τηρεὺς εἰς ἔποπα (Θουκ. Β, 29. — Ἀνακρ. IB).

Προκόννησος καὶ Προκόννησος, νῆσος ἱκανῶς μεγάλη τῆς Προποντίδος, νοτιοδυτικῶς τῆς Δολιωνίδος Χερσονήσου καὶ τῆς Κυζίκου, παράγουσα ἐξαίρετον εἶνον καὶ ἀξιόλογα λευκὰ μάρμαρα, ὅθεν καὶ

αὐτῆς καὶ τῆς Προποντιδὸς τὸ μεταγενέστερον ὄνομα Μαρμαρᾶς. Οἱ πρῶτοι αὐτῆς κάτοικοι ἦσαν Μιλήσιοι (Ἡρδ. Δ, 14. — Στρεβ. Π, 588. — ΡΙ. V, 32, 44).

Προκόπιος, ἐκ Καισαρείας τῆς Φοινίκης, σοφιστῆς καὶ συγγραφεύς, ἐν Κωνσταντινουπόλει ζῶν τῷ στ' αἰῶνι μ. Χ. Τῷ 526 τὸν συμπαρέλαβεν εἰς τὸν Περσικὸν πόλεμον ὁ Βελισάριος, ὃν καὶ εἰς τὰς ἐπομένας ἐκστρατείας παρηκολούθησε σχεδὸν πάντοτε ὡς γραμματεὺς καὶ μυστικὸς σύμβουλος. Μετὰ ταῦτα διωρίσθη γερουσιαστῆς, καὶ πολιτικὸς διοικητῆς τῆς πρωτεύουσας. Ἀλλὰ τῷ 562, συνεπεία συνωμοσίας, ἐξεβλήθη τοῦ ἀξιώματός του, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀπέθανεν αἰφνιδίως. — Ἦν δὲ εἰς τῶν ἀξιολογωτέρων ιστοριογράφων τῆς ἐποχῆς του. γλῶσσαν μεταχειριζόμενος ζωηράν, κεκοσμημένην, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ἀφελή. Ἐγγραψε δὲ α) εἰς βιβλία 8 ἱστορίαν τῶν ἐπὶ τοῦ Ἰουστινιανοῦ πολέμων πρὸς Πέρσας, Βανδάλους καὶ Ὀστρογότθους. β) αὖτις μ. α. τῶν παλληνηρικῶν τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἀπαριθμοῦντα καὶ πάντα τὰ δημόσια καταστήματα τὰ ὑπὸ τὸν αὐτοκράτορα τοῦτον πανταχοῦ τοῦ κράτους ἐκ δημοσίων χρημάτων ἀνεγερθέντα. γ) Ἄνεκδοτα, οὕτως ἐπιγραφέντα, διότι ἐνεκα τοῦ περιεχομένου αὐτῶν ἐξεδόθησαν μόνον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συγγραφέως. Ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἡμφισθητήθη, ἀλλ' ἄνευ λόγου, ὅτι ὁ Προκόπιος ἦν τοῦ ἔργου τούτου ὁ συγγραφεύς. Ἐν αὐτῷ ἐκχέει τὴν σφοδρὰν αὐτοῦ ἀγανάκτησιν κατὰ τῶν τότε τὰ δημόσια διεπόντων μετὰ πικρίας ὑπερακοντιζούσης πᾶν μέτρον εὐγενεῶς εὐπρεπειας, καὶ μὴ φειδομένης ὑπερβολῶν. Ἀλλὰ καὶ οὕτως ὁ λίβελλος οὗτος ἐστὶ διδακτικὸς καὶ περίεργος διὰ τὰ καθέκαστα τῆς ἱστορίας ἐκείνων τῶν χρόνων.

Πρόκρις, 1) θυγάτηρ τοῦ Θεσπίου, ἐκ τοῦ Ἡρακλέους μήτηρ τοῦ Ἀντιλέοντος καὶ τοῦ Ἰππέως (Ἀπλλδ. Β. 3, 8). — 2) θυγάτηρ Ἐρεχθέως, βασιλέως τῶν Ἀθηνῶν,

φονευθεῖσα εἰς τὴν θήραν κατὰ λάθος ὑπὸ τοῦ ἀνδρός της Κεφάλου, ἐκλαθόντος αὐτὴν ἀντὶ κεκυρμμένου θηρίου (Ἀπλλδ. Γ, 15, 2).

Προκρούστης, εἰς τῶν κακούργων τῶν φονευθέντων ὑπὸ τοῦ Θησεῦς ἐπὶ τῆς πρώτης μεταβάσεώς του ἐξ Ἑρμιόνης εἰς Ἀθήνας. Ἄλλως Πολυπύμων ἢ Δαμάστης καλούμενος, διέμενεν ἐπὶ τοῦ ὄρους Κορυδαλοῦ (ὑπὲρ τὸ Δαφνίον), καὶ ἐκεῖ συλλαμβάνων τοὺς διαβαίνοντας, ἤπλου αὐτοὺς εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μὲν βραχυτέρους αὐτῆς ἐξήθηρου, τοὺς δὲ μακροτέρους ἤκρωτηρίαζεν ἵνα τοῖς δώσῃ ἴσον μῆκος πρὸς αὐτήν. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὸν ἐθανάτωσεν ὁ Θησεύς (Πλουτ. Θησ. ΙΑ). Ἦν δὲ πατὴρ τοῦ ἐτέρου ληστοῦ, τοῦ Σίνινδος (Παυσ. Α, 38).

Πρόλογος, εἰς τῶν Λαπίθων οἵτινες ἐπολέμησαν πρὸς τοὺς Κενταύρους εἰς τοὺς γάμους τοῦ Πειριόου (Ἡσδ. Ἀσπ. 180).

Προμετρητής, ἐν Ἀθήναις, ὁ ὑπὸ τοὺς μετρονόμους τὰ φορολογητέα σιτηρὰ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰμετρῶν (Ἀρκρ.).

Προμετωπίδιον, ἔλασμα χαλκοῦν τιθέμενον εἰς τὰ μέτωπα τῶν ἵππων πρὸς κόσμησιν, μᾶλλον δὲ πρὸς ἀσφάλειαν εἰς τὰς μάχας (Ἡρδ. Ζ, 70. — Ξεφ. Ἀνθ. Α, 8. 7).

Πρόμαχος, υἱὸς τοῦ Παρθενοπαίου, (Ἡδ.) εἰς τῶν ἐπιγόνων, φονευθεὶς πρὸ τῶν Θηδῶν (Ἀπλλδ. Γ, 7, 2). — 2) Υἱὸς τοῦ Αἴσωνος, ὃν μετὰ τοῦ πατρὸς του, νήπιον ἔτι, ἐφόνευσεν ὁ Πελίας, ἀφ' οὗ ἐξέπεμψε τὸν ἀδελφόν του Ἰάσωνα εἰς ἀναζήτησιν τοῦ χρυσοῦ δέρατος (Ἀπλλδ. Α, 9, 27). — 3) Υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Φηγίας, ἀδελφὸς τοῦ Ἐχέφρονος (Παυσ. Η, 24). — 4) Υἱὸς τοῦ Βωιωτοῦ Ἀλεγήνορος, πρὸ τῆς Τροίας (Ὀμ. Ἰλ. Ξ, 475). — 5) Ἐπίθετον τῆς Ἀθηνᾶς (Σχλ. Δρσθ. κ. Ἀνδρτ. σλ. 597), ἧς περίφημον χαλκοῦν ἄγαλμα ἐποίησεν ὁ Φειδίας ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, μεταξὺ τῶν Προπυλαίων καὶ τοῦ Παρθενῶνος, ἐκ τῶν ἀποτεταμιευμένων Περσικῶν τοῦ Μά-

ραθύνους λαφύρων, ἐπὶ βάθρου, οὐ ἡ θέσις φαίνεται ἔτι. Ἦν δὲ πρὸς τὴν εἰσοδὸν ἐστραμμένη τὴν ἀσπίδα ἀνέχουσα, ὡς ἂν ἤθελε ν' ἀποκρούσῃ τοὺς ἐπερχομένους ἐχθροὺς, καὶ τοσοῦτο ὑψηλὴ, ὥστε τὸν λόφον καὶ τὴν αἰχμὴν αὐτῆς ἐδλεπον ὑπὲρ τὸν Παρθενῶνα οἱ ἐκ τοῦ Σουνίου προσπλέοντες. Εἰς δὲ τὴν ἀσπίδα αὐτῆς ἐπετόρευσεν, πιθανῶς μετὰ ταῦτα, ὁ γλύπτῃς Μῦς τὴν Γίγαντομαχίαν ('Ηρδ. Ε, 77. — Δμσθ. Πρπρσθ. § 272. — Πaus. Α, 20. Η, 34, 18. — Ζώσιμ. Ε, 6). — Ἀπεδίδετο δὲ καὶ εἰς τὸν Ἑρμῆν ἐν Τανάγρα καὶ εἰς τὸν Ἡρακλῆν ἐν Θήβαις τὸ ἐπιθετον Πρόμαχος (Paus. Θ. 11, 22).

Προμηνεία, ἡ ἀρχαιοτάτη τῶν ἱερείων τοῦ Διὸς ἐν Δωδώνῃ ('Ηρδ. Β, 55).

Προμηθεύς, υἱὸς τοῦ Ἰαπετοῦ (ἴδ.) καὶ τῆς Κλυμένης (κατ' ἄλλους τῆς Ἀσίας ἢ τῆς Θέμιδος), εἰς τῶν Τιτάνων, ἀδελφὸς τοῦ Ἀτλαντος, τοῦ Μενoitίου, τοῦ Ἐπιμηθέως. Ἐκεῖνος μὲν ἦν, ὡς τὸ ὄνομά του ἐδήλου, ὁ προνοῶν, ὁ πρὸ τῆς πράξεως σκεπτόμενος, ὡς Ἐπιμηθεύς ἦν ὁ μὴ σκεπτόμενος ἐν καιρῷ, ἀλλὰ κατόπιν τῆς πράξεως. Ὁ Ἡσίοδος διηγεῖται (Θεογ. 520-586) ὅτι ὅτε, μετὰ τὴν ἥτταν τῶν Τιτάνων οἱ θεοὶ

ἐν Μηκῶνῃ (τῇ Σικυῶνι), προϊσταμένου τοῦ Διὸς, ἐκανόνιζον τὰς ἀποδοτέας αὐτοῖς θυσίας ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ὁ Προμηθεύς, τοὺς ἀνθρώπους ἀντιπροσωπεύων, διήρσε πονηρῶς τὸν σφαγέντα μέγαν βοῦν εἰς δύο, καὶ ἅψ' ἐνὸς μὲν ἔθηκε τὰς σάρκας, τὰ ἐγκατα καὶ τὸ λίπος, ἐγκλείσας αὐτὰ εἰς τὴν γαστέρα τοῦ δέρματος, ἅψ' ἐτέρου δὲ τὰ ὅσα, περικαλύψας αὐτὰ διὰ λίπους λευκοῦ, καὶ

ἔδωκεν εἰς τὸν Δία νὰ ἐκλέξῃ· ὁ δὲ ἔλαβε τὰ ὅσα. Τοιαύτην δίδει ἐξήγησιν εἰς τὸ ἔθος τοῦ νὰ προσφέρονται ταῦτα τὰ μέλη εἰς θυσίαν, ἐν ᾗ ἡ ἀληθὴς αἰτία ἦν ὅτι οἱ ἱερεῖς ἐφύλαττον τὰ βρώσιμα δι' ἑαυτούς. Παροργισθεὶς διὰ τὸν δόλον ὁ Ζεὺς, ἀφῆρεσε τὸ πῦρ ἀπὸ τῆς γῆς· ἀλλ' ὁ Προμηθεύς τὸ ἐκλεψε πάλιν ἐντὸς κοίλου νάρθηκος ἐκ τοῦ Ὀλύμπου καὶ τὸ ἔφερεν ὀπίσω εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Τότε δ' ὁ Ζεὺς ἔτι μᾶλλον χολώσας, ἐπενόησε κακὸν τι κατὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ διαταγῇ αὐτοῦ ὁ Ἥφαιστος ἐπλασεν ἐκ γῆς ὁμοίωμα παρθένου περικαλλοῦς, ἣν κατακοσμηθεῖσαν ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς, ἐπεμψεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους πρὸς μεγίστην των βλάβην. Τὸν Προμηθεῖα δ' ἐδέσμευσεν εἰς κίονα, καὶ ἐπεμψεν αὐτὸν νὰ τῷ τρώγῃ καθ' ἐνάστην τὸ ἥπαρ, ἀναγεννώμενον ἀνὰ πᾶσαν νύκτα, μέχρις οὐ τὸν ἠλευθέρωσεν ὁ Ἡρακλῆς, φονεύσας τὸν γύπα, ἀδελφὸν τοῦ Διὸς, θελήσαντος νὰ δοξασθῇ διὰ τούτου ὁ υἱὸς του. Καὶ ἐν τοῖς Ἑργοῖς καὶ Ἡμέραις (στ. 48 ἐπ.) διηγεῖται τὸν αὐτὸν μῦθον ὁ ποιητὴς κατὰ τι διάφορον. Ὁ Ἥφαιστος ἐκ γῆς καὶ ὕδατος ἐπλασε παρθένου μορφήν ὠραιστάτην, τὰς θεᾶς ὁμοίαν, τῇ ἔδωκεν ἀνθρωπίνην φωνὴν καὶ δύναμιν· ἡ Ἀθηνᾶ τὴν ἐδίδαξε τὰ γυναικεῖα ἔργα· ἡ Ἀφροδίτη τῇ ἐχάρισε τὴν χάριν, καὶ τὴν τέχνην τοῦ ἐπιμελεῖσθαι τοῦ σώματος· ὁ δ' Ἑρμῆς εὐτολμίαν καὶ πονηρίαν· καὶ ὠνομάσθη αὕτη Πανδώρα, διότι παρὰ πάντων τῶν θεῶν ἔλαβε δῶρα. Τότε ὁ Ἑρμῆς τὴν ἔφερε πρὸς τὸν Ἐπιμηθεῖα, ὅστις, παρὰ τὰς συμβουλὰς τοῦ ἀδελφοῦ του, τὴν ἐδέχθη, καὶ τότε ἐξεργάγησαν πάντα τὰ κακὰ κατὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκ πίθου οὐ τὸ πῶμα ἤγειρεν ἡ Πανδώρα· εἰς αὐτοῦ δὲ τὸν πυθμένα μόνον ἔμεινεν ἡ ἐλπίς ὅτε πάλιν ἐκλείσεν ἐπιθεὶς τὸ πῶμα. Ἐν τῷ μύθῳ τούτῳ τοῦ Ἡσιόδου ὁ Προμηθεύς ἀντιπροσωπεύει τὸ σκεπτόμενον ἀνθρώπινον πνεῦμα, τὸ εἰσάγον, μετὰ τῆς χρήσεως τοῦ πυρὸς, τὸν πολιτισμὸν καὶ τὰ κακὰ πάντα ὅσα παρομαρτοῦσιν εἰς

τὴν κοινωνίαν τὴν μακρυνομένην ἀπὸ τῆς φυσικῆς καταστάσεως τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀφίλειαν. Διὰ τῆς γυναικὸς ἐνέσκηψε τὸ μέγιστον τῶν κακῶν εἰς τὸν κόσμον, ὁ θάνατος, διότι ὁ πολλαπλασιασμός τοῦ ἀνθρωπίνου γένους καθίσταται τὴν εἰς ἀθανασίαν παράτασιν τῆς ζωῆς ἐνὸς ἐκάστου ἐντελῶς ἀδύνατον. Ὁ Προμηθεύς, ὁ τὰ τῷ ἀνθρώπῳ διαγεγραμμένα ὅρια ὑπερπηδῶν, καὶ ἀξίων ν' ἀνταγωνισθῇ πρὸς τοὺς θεοὺς, καὶ ἄρνούμενος αὐτοῖς τὴν τιμὴν ἣν τοῖς ὤφειλεν, ἐπρεπε νὰ δεσμευθῇ ὑπὸ τοῦ Διὸς καὶ νὰ βασανισθῇ, μέχρις οὗ ὁ Ἡρακλῆς, ὁ ἀνθρώπος ὅστις δι' ἀγῶνων καὶ δι' ὑποταγῆς εἰς τὴν θείαν θάλασσαν τὴν ἀθανασίαν ἀπέκτησεν, ἐφόβησε τὸν σπαράττοντα αὐτὸν αἰτῶν, καὶ τὸν ἀπήλλαξε τῶν βασάνων του. Τὴν παράδοσιν ταύτην τοῦ Προμηθέως ἦν ὁ Ἡσίοδος ἐξέφερε σκεπτικῶς πως καὶ συγκεχυμένως, ἔλαβεν ὁ Αἰσχύλος ὡς ὑπόθεσιν τριλογίας, ἥς τὸ πρῶτον δράμα ἀφώρα τὸν τὸ πῦρ ἐξ οὐρανοῦ κομίζοντα, τὸ δεύτερον, καὶ μόνον σωζόμενον, τὸν δεσμώτην Προμηθέα, καὶ τὸ τρίτον τὸν ἀπελευθερούμενον, καὶ ἀνέπτυξεν αὐτὴν εἰς μεγαλοφυεῖς διαστάσεις. Κατ' αὐτὸν, εἰς τὸν κατὰ τὸν Τιτάνων πόλεμον ὁ Προμηθεύς, συμβουλῇ τῆς μητρὸς του Θέτιδος, ἐτάχθη μετὰ τοῦ Διὸς. Μετὰ τὴν νίκην του δὲ ὁ Ζεὺς ἠθέλησεν, ἵνα γένῃ εἰσαγὰγῃ τάξιν πραγμάτων, νὰ ἐξολοθρεύσῃ τὸ κτηνώδες καὶ τραχὺ γένος τῶν ἀνθρώπων, καὶ νὰ πλάσῃ ἕτερον, κρεῖττον αὐτοῦ. Ὁ Προμηθεύς ὅμως, φίλος πάντοτε τῶν ἀνθρώπων, ἀντέστη, ἔκλειψεν ἀπὸ τοῦ Ἡφαίστου καὶ ἔφερεν αὐτοῖς τὸ πῦρ, καὶ τοὺς ἀνέπτυξεν εἰς ὑψηλοτέραν διάπλασιν, διάφορα διδάξας αὐτοὺς, ὡς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν, τὴν ἀστρονομίαν, τὴν γραφὴν, τοὺς ἀριθμοὺς, τὴν ναυτιλίαν, τὴν μαντικὴν, τὴν ἰατρικὴν, κτλ. Τότε ὁ Ζεὺς ἐπέτρεψε μὲν τὴν περαιτέρω ὑπαρξίν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, τὸν Προμηθέα ὅμως πρὸς τιμωρίαν διότι ἀντέστη αὐτῷ, προσκαθίλωσε διὰ τοῦ Ἡφαίστου καὶ

τῶν ὑπηρετῶν αὐτοῦ, τοῦ Κράτους καὶ τῆς Βίαις, εἰς βράχον τῆς ἀγρίας Σκυθικῆς χώρας. Ἐκεῖ προσελθόντες ὁ Ὠκεανὸς καὶ αἱ Ὠκεανίδες, τὸν προτρέπουν νὰ ὑποταγῇ εἰς τὴν ὑπερτάτην τοῦ Διὸς ἐξουσίαν. Ἀλλ' ὁ Προμηθεύς διαδηλοῖ αὐτοῖς ὅτι αὐτὸς μόνος δύναται, γνωστοποιῶν ἐν μυστήριον ὁ ἡξέουρι, νὰ σώσῃ τὸν Δία ἀπὸ κινδύνου ἀνατροπῆς τῆς ἐξουσίας του. Ἡξέουρι δὲ ὅτι ὁ Ζεὺς ἐκ θεῶν τινος (τῆς Θέτιδος) θά ἀπέκτα υἱὸν ὅστις θὰ τὸν ἐξεθρόνισεν. Ἵνα μάθῃ τὸ μυστήριον τοῦτο, πέμπει τότε ὁ Ζεὺς τὸν Ἑρμῆν πρὸς τὸν Προμηθέα ἄλλ' οὗτος ἀρνεῖται νὰ τὸ εἰπῇ, πρὶν ἢ ὁ Ζεὺς τὸν λύσῃ ἀπὸ τοῦ βράχου καὶ τὸν ἱκανοποιήσῃ διὰ τὸ ἐπιβληθῆν αὐτῷ ὄνειδος. Τότε σφενδονίζει ὁ Ζεὺς κατ' αὐτοῦ κεραυνὸν, ὅστις μετὰ τοῦ βράχου τὸν κρημνίζει εἰς τὴν ἄβυσσον. Ἐνταῦθα λήγει ἡ τραγωδία. Ἡ δὲ τῆς ἐπομένης, τῆς ἀφορώσης τὴν ἐλευθέρωσιν τοῦ Προμηθέως, ὑπόθεσις ἦν τοιαύτη. Μετὰ χρόνον μακρὸν ἐπανερχεται αὖθις ὁ Προμηθεύς εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας καὶ εἰς τὸν βράχον του, ἐνθα ὁ αἰτὸς ἐξακολουθεῖ κατ' ἐκάστην σπαράττων τὸ ἡμάρτου, μέχρις ὁ Κένταυρος Χείρων, δεινῶς πάσχων ἐξ ἀθεραπέτου πληγῆς ἦν τῷ ἐπέφερε δηλητηριῶδες βέλος τοῦ Ἡρακλέους, παραιτεῖται οἰκισθελῶς τῆς ἀθανασίας καὶ ἀποφασίζει δι' αὐτὸν ν' ἀποθάνῃ. Τότε, ἀδελφὸς τοῦ Διὸς, κατατοξεύει ὁ Ἡρακλῆς τὸν αἰτὸν καὶ λύει τὸν Προμηθέα, οὗτος δὲ, πρὶν ἢ λυθῇ, λέγει τὸ μυστήριον ὃ ἐγνώριζεν. Εἰς πᾶσαν ταύτην τὴν ποιητικὴν ἀντίληψιν, τῷ ὑφίστῳ καὶ πανσόφῳ κοσμοκράτορι, τῷ Διὶ, ἀνθίσταται ὡς ἀνυπότακτος καὶ προκλητικὸς προστάτης τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ὁ Προμηθεύς, τὴν κοσμικὴν του σοφίαν ἀντιτάττων τῇ ὑπερτάτῃ σοφίᾳ. Τὰ ἀγαθὰ ὁ δαψιλεύει τοῖς ἀνθρώποις, θεωρῶν αὐτὰ ὡς τὰ μέγιστα, εἰσὶ μόνον γῆνιν, τὴν γῆνιν ἀφωρῶντα εὐημερίαν, τὰ δὲ ὑψιστα, τὰ ἡθικὰ ἀγαθὰ, τὰ ὑπὸ τοῦ Διὸς δαψιλεύμενα, εἰσὶν αὐτῷ ἄγνωστα, οὐδὲ δύναται νὰ χορηγήσῃ αὐτά.

Θαυρῶν ἐπὶ τῇ κοινῇ συνέσει καὶ δυνάμει τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. ἀρνείται νὰ ὑποταγῇ εἰς τὴν πανίσχυρον θείαν δύναμιν τοῦ Ἰδίου, καὶ ὑποβάλλεται τούτου ἐνεκὸν εἰς βασάνους, μέχρις οὗ ἀποστῇ τῆς προπετοῦς ἀντιστάσεως. — Κατ' ἄλλους δὲ λόγους ἐπλασεν ὁ Προμηθεὺς τοὺς ἀνθρώπους ἐκ γῆς ἢ ἐκ γῆς καὶ ὕδατος, εἴτε ἀμέσως ἐξ ἀρχῆς (Ὁν. Μαι. I, 81), εἴτε μετὰ τῆς Ἀθηνᾶς, κατέπιν τοῦ κατακλυσμοῦ τοῦ Δευκαλίωνος.

Ἦν δ' υἱὸς τοῦ ὁ Δευκαλίωνος, ἔχων μητέρα τὴν Ἥσιόνην, ἢ τὴν Ἀξιοθέαν, ἢ τὴν Πανθοίραν, ἢ τὴν Κλυμένην. Ὁ δ' Ἡρόδοτος σύζυγον τοῦ Προμηθεῖος καλεῖ (Δ. 45) τὴν Ἀσίαν. Συνεβούλευσε δ' ὁ Προμηθεὺς τῷ Δευκαλίῳ, πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ, ἵνα σωθῇ αὐτοῦ, νὰ ναυπηγήσῃ πλοῖον. Ἐν Ἀθηνᾶς ὁ Προμηθεὺς συνελατρεύετο μετὰ τῆς Ἀθηνᾶς, μεθ' ἧς πολλαχῶς συνδέεται, ὡς καὶ μετὰ τοῦ Ἡφαίστου. Ἐξῆς δ' ἱερὸν ἐν τῇ Ἀκαδημῳ. Ἐνθα ἐτελούντο τὰ Προμήθεια μετὰ λαμπαδοφορίας.

Πρόμηθος, υἱὸς τοῦ Κόδρου, βασιλεὺς τῶν Ἀθηνῶν, κτίσας μετὰ τοῦ Δαμασίχωνος τὴν ἐν Φρυγίᾳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας πόλιν Κολοφῶνα (Παυσ.).

Πρόμοχοι, εἰς τοὺς Δωρίους ναοὺς τὰ εἰς τὴν κατωτέραν προκλινῇ ἐπιφάνειαν τοῦ γείσου προέχοντα τετράγωνα σταγόνων, ἐκ 48 ἑκάστον.

Προναΐα, ἐπίθετον ὑφ' ὃ ἡ Ἀθηνᾶ ἔχεν ἱερὸν πρὸ τοῦ ἐν Δελφοῖς ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος (Αἰσχ. Εὐμ. 21. — Περδ.).

Πρόνκος, 1) τὸ πρὸ τοῦ κυρίως σηκοῦ τοῦ ναοῦ κατὰ τὴν εἰσόδον περιστυλιον μέρος αὐτοῦ (ἰδ. ναός). — 2) Ἐπίθετον θεῶν ὧν τὰ ἀγάλματα ἴσταντο καὶ ἀπελάμβανον λατρείας πρὸ τῆς εἰσόδου ναοῦ τινος ἄλλης θεότητος, οἷον τοῦ Ἑρμοῦ ἐν Θήβαις πρὸ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἰσμηνίου Ἀπόλλωνος.

Πρόννος, πολίχνη ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς παραλίας τῆς Κεφαλληνίας (Θουκ. Β, 30. — Πολύβ. — Στρεβ.).

Πρόνοη, 1) Θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος (Περδ. Θγν. 261). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Φόρβαντος, γυνὴ τοῦ Αἰτωλοῦ, μήτηρ τοῦ Πλευρώδος καὶ Καλυδωνοῦ (Ἀπλλδ. Α, 7).

Πρόνοος, 1) υἱὸς τοῦ Φηγάως ἐκ Ψωφίδος, φονεύσας τὸν Ἀλκμαίωνα καὶ φονεὺς οἱς ὑπὸ τῶν υἱῶν αὐτοῦ (Ἀπλλδ. Γ, 7, 6). — 2) Τρώς ἐκ τῶν ἐπισήμων, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου (Ὀρ. Ἰλ. Π, 399).

Προξενία, Πρόξενος, Ἰδ. Ξένος.

Προξενίδης, 1) Εὐπορος Ἀθηναῖος καὶ κομπάζων ἐπὶ τῷ πλούτῳ του, δι' ὃ Κομπαστὸς ἐπελέγετο κατ' Ἀριστοφάνην (Σφ. 342). — 2) Ἀγωνοδίκης ἐν Ἡλίδι (Ξνφ.).

Πρόξενος, 1) Ὁ Βοιωτὸς, μαθητὴς τοῦ Γοργίου καὶ φίλος τοῦ Ξενοφῶντος, συνεκστρατεύσας μετ' αὐτοῦ καὶ μετὰ τῶν μυρίων. Ἐπὶ τῆς ἐπιστροφῆς δὲ συλληφθεὶς ἐφυλακίσθη ὑπὸ τοῦ Τισσαφέρνους, καὶ παραδοθεὶς τῷ Ἀρταξέρξει, ἐθανατώθη ὑπ' αὐτοῦ (Ξνφ. Ἀνθ. Δ, 1, 11. Β, 6, 16, ἐνθα εἰκάζεται καὶ ὁ χαρακτήρ του. Γ, 1, 4. Ε, 3, 5). — 2) Τεγεάτης, ἀρχηγός, μετὰ τοῦ Καλλιπίου, τῆς ἀντισπαρτιατικῆς μερίδος (Ξνφ. Ἑλλ. ΣΤ, 5, 6), δραστηρίως ἐνῆρ' γησεν ὑπὲρ τοῦ συνοικισμού τῆς Μεγαλοπόλεως, ἀλλὰ δὲν ἐπέζησε νὰ ἰδῇ αὐτὸν, φονευθεὶς ἐν ἑμφυλίῳ ῥήξει εἰς τὴν πατρίδα του (Παυσ. Η, 27, 2). — 3) Ἀρχηγὸς τοῦ σώματος τῶν Θηβαίων τοῦ πεμφθέντος εἰς βοήθειαν τῶν Ἀμφισσέων κατὰ τοῦ Φιλίππου, τῷ 339 π. Χ., ἐν διὰ δόλου ἐνίκησεν ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων Χάρης (Πολυαίν. Στρατ. Δ, 2, 8). — 4) Εἰς Πελλήνην υἱὸς (Ξνφ. Ἑλλ. Ζ, 2, 16). — 5) Ἀθηναῖος ἐξ Ἀφίδνης, στρατηγὸς κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τοῦ ἱεροῦ πολέμου, 347 π. Χ. (Αἰσχ. πρπρσθ. 37).

Πρόπλασμα, τὸ ἐκ πηλοῦ κατασκευάσμα, ἵνα χρησιμεύῃ ὡς πρότυπον πλαστικῶν ἔργων. Πολλάκις, διὰ τὰ συμπλέγματα, ἐγίνετο ἕκαστον πρόπλασμα ἰδίως, καὶ

εἶτα συνετίθεντο, ὅπως κρίνη ὁ καλλιτέχνης περὶ τοῦ καταλλήλου αὐτῶν συνδυασμοῦ (Cie. ad. Alt. XII, 43.—Pl. XXXV, 4).

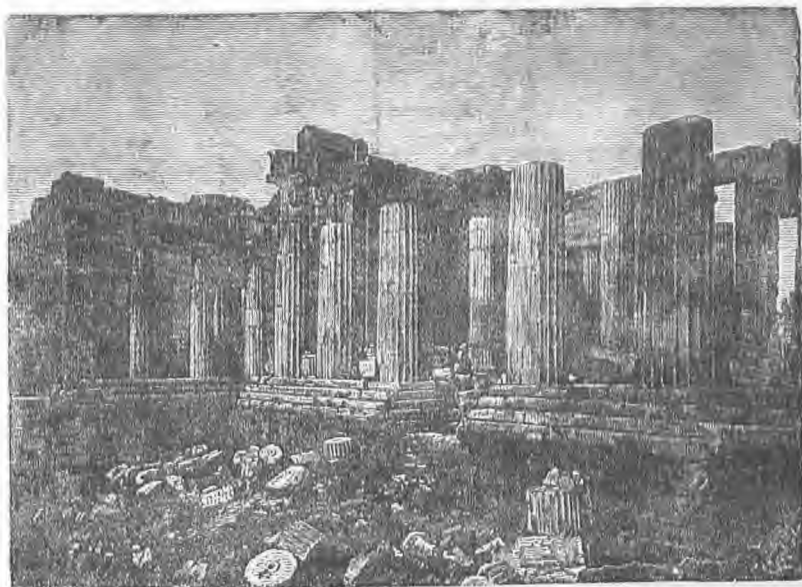
Προπνεγεῖον, οὕτως ἐλέγετο τὸ πρὸ τοῦ κλιθάνου (φούρνου) οἰκοδόμημα, δι' οὗ

εἰσέχεται ἡ καύσιμος ὕλη, ὡς ἐν τῇ εἰκόνι κλιθάνου χρόνων Ῥωμαϊκῶν, ἀνασκαφέντος ἐν Νορθαμπτῶνι τῆς Ἀγγλίας (Vitruv. V, 10, 2).

ρος μετὰ τοῦ Εὐξείνου πόντου, πρὸς δυσμὰς ὁ Ἑλλησπόντος μετὰ τοῦ Αἰγαίου. Ὁ Ἡρόδοτος ὀρίζει εἰς 1400 στάδια τὸ μήκος, εἰς 500 τὸ πλάτος αὐτῆς, καὶ αἱ διαστάσεις αὐταὶ εἰσὶ σχεδὸν ἀκριβεῖς. Εἰς τὴν νοτίαν παραλίαν ἔχει τὸν Κυάνειον κόλπον (τῆς Προύσης), καὶ τὸν Ἀστακίτιον. Ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἔκειντο Ἑλληνικαὶ πόλεις ἐπίσημοι, ὡς ἡ Πράκλεια, ἡ Πέρινορος, τὸ Βυζάντιον, ἡ Κύζικος, παρὰ τῇ ἁκτῇ δὲ νῆσοι ἡ Ὀρειούσα, ἡ Ἐλαφώνησος, ἡ Προκόννησος, ἡ Βισδυκος, κτλ. (Στράβ. Β, 124. IB, 544, 574).

Προπύλαια, ὁ τῆς εἰσόδου τοῦ ἔξω περιβάλλου τῶν ναῶν ἡιερών τεμενῶν ἀρχιτεκτονικὸς κόσμος. Τὰ ἐπισημότερα καὶ λαμπρότερα τῶν ἐν Ἑλλάδι ἦσαν τὰ τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν, ἦτις, ὅτε αὐτὰ ἐκτίσθησαν, ἐθεωρεῖτο πᾶσα ὡς χώρος ἱερός τοῖς

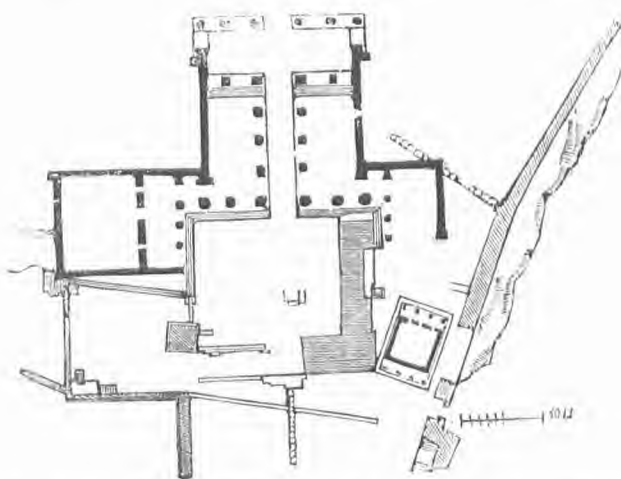
Προποντίδες, παρθέναι ἐν Ἀμαθοῦντι, αἵτινες ἀρνηθεῖσαι τὴν θεότητα τῆς Ἀφροδίτης, μετεμρφώθησαν πρὸς ποινὴν εἰς λίθους (Ov. Met. X, 224).

Προποντίς, τὸ μικρὸν πέλαγος ὁ συνδέει πρὸς ἀνατολὰς ὁ Θρακικὸς Βόσπο-

θεῖς. Πρὶν, τὸ φρούριον ἐκλείετο ὑπ' ἐννεά πυλῶν, ὡς ὑπετέθη, συνεχῶν, πλησίον ἀλλήλων, πᾶν τὸ πλάτος τῆς πρὸς δυσμὰς ἀνάδου ἀποκλειουσῶν, ἂν τὸ μνημονευόμενον Ἐννεάπυλον τὸ Πελαγικὸν (Bekker. Anecd. σλ. 419, 29) δὲν ἐδήλου ἴσως πᾶν

τὸ τεῖχος τοῦ προουρίου ἢ καὶ τὸ βορειοδυτικὸν αὐτοῦ ἡμίσιον, συμπεριλαμβάνον μετὰ τῶν πυλῶν τῆς δυτικῆς εἰσόδου καὶ ἄλλας πρὸς βορρᾶν εἰς τὴν πόλιν καθόδους. Τὴν ἀρχαίαν ἐκείνην εἰσόδον, εἴτε κατεδαφισθεῖσαν ὑπὸ τῶν Περσῶν, εἴτε πρὸς καλλιτεχνικώτερον καὶ τῷ ἱερῷ χαρακτῆρι τῆς Ἀκροπόλεως μᾶλλον ἀνταποκρινόμενον ἐξωραϊσμένην, ἀνωκοδόμησεν ὁ Περικλῆς ὅτε ἤγειρε τὸν Παρθενῶνα, ἀμέσως μετ' αὐτὸν, μετὰ τοσοῦτον θαυμαστῆς μεγαλοπρεπείας (Δμσθ. π., Σντζ. IB. — Ἀρπκ. — Φλστρ. B, Ἀπλλν. Τυαν. B, 5), ὥστε ὁ Ἑπαμεινώνδας ἔλεγεν ὅτι θέλει νὰ μεταφέρῃ εἰς Θήδας αὐτὰ, αἰνιττόμενος τὴν δόξαν τῶν Ἀθηναίων (Δμσθ. Πρπρσθ. 32). Ἀνήγειρε δ' αὐτὰ ἀρχιτέκτων ὁ Μνησιχλῆς, ἀπὸ Ὀλ. 85, δ — 87, α (432-437 π. X.), δαπάνῃ 2012 ταλάντων

ἐξώθεν μὲν, κατὰ πέντε βαθμίδας κατώτερον, ἐξετείνεται τοῦ αὐτοῦ πλάτους λιθόστρωτον ἐπίπεδον, κοσμούμενον εἰς τὰ ἐμπρὸς (πρὸς δυσμὰς) ὑπὸ στοᾶς 6 δωρίων κιόνων, ὧν οἱ δύο μέσοι ἔχουσι σχεδὸν διπλασίαν τὴν ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν, διότι δι' αὐτῶν ἦν ἡ κυρίως εἰσόδος. Ἀπὸ τῶν δύο δὲ τούτων μεσαιτάτων ἔφερε πρὸς τὴν μεγάλην πύλιν ἄλλη στοὰ ἐγκάρσιος, ἐπίσης ἐξάστυλος, ἀλλ' ἰωνική. Ὅπισω δὲ τῶν πυλῶν, πρὸς ἀνατολὰς, εἰς ἀπόστασιν 18' ἐξετείνεται παραλλήλως τῷ τοίχῳ πάλιν στοὰ δώριος ἐξάστυλος, ἐν πᾶσι τῇ προσθίᾳ ὁμοία· καὶ πᾶν τὸ οἶκοδόμημα ἦν ὑπ' ὀροφῇ, ἥς τινὲς τῶν λιθίνων δοκῶν, ὀγκωδέσταται, ἔχουσι μῆκος 22'. Παρὰ τῇ ἐξωτερικῇ δὲ, τῇ δυτικῇ, πλευρᾷ προέχουσιν ὀρθογωνίως δύο πτέρυγες κοσμούμεναι ἑκατέρα κατὰ τὰ ἐμπρὸς διὰ τριῶν δω-

(10,072,000 τῶν τότε = 30,316,000 τῶν νῦν δραχμῶν (Ἀρπκ. λ. Προπύλαια). Ἡ διεύθυνσις αὐτῶν ἐστράφη ὀλίγον μᾶλλον πρὸς νότον, ὡς φαίνεται ἐκ μικροῦ μέρους σωζομένου τοῦ ἀρχαίου περιβόλου. Ἡ πρὸς δυσμὰς μόνῃ κυρίως βατὴ ἀνοδος τῆς Ἀκροπόλεως εἶχε πλάτος 168'. Ἐξ αὐτῶν τοῦς 58' ἐν τῷ μέσῳ ἔκλειπε τοῖχος ἐκ λίθου πεντελησιῶν ἔχων 5 πύλας, ὧν ἡ μεζῶν ἦν ἡ μεσαιά, ἀνὰ δύο δὲ μειούμεναι ἑκατέρωθεν. Καὶ

ρίων κιόνων ταπεινότερων καὶ ἰσχυρότερων τῶν τῆς στοᾶς, μετὰ ζώνης τριγλύφων, ἄνευ ἀετωμάτων. Ἐκ τῶν πλευρῶν τούτων ἡ μὲν ἀριστερὰ (τῷ εἰσιόντι) ἦ βορεία, ἔχει ὀπίσω τῶν κιόνων κεχωρισμένον εὐρύχωρον δωμάτιον, εἰς δ, εἰς πινακοθήκην χρησιμεύον, διετηροῦντο μεγαλογραφίαι τοῦ Πολυγνώτου καὶ ἄλλων ἐπισήμων καλλιτεχνῶν («οἶκημα ἔχον γραφὰς» Παιουσ. A, 22)· ἡ δὲ δεξιὰ ἦ νοτία, πολὺ στενωτέρα, καὶ πρὸς δυσμὰς ἀναπεπτα-

μένη, ἐνέκλειε πιθανῶς τὸν Προπύλαιον ἢ «ἀμύνην» Ἑρμῆν, ἴσως καὶ τὰς τρεῖς Χάριτας τοῦ Σωκράτους, καὶ ἐμπρὸς αὐτῆς ἐξείνεντο ὁ ἀρχαῖος προμαχίων, ὁ εἰς πάντα τὰ ἀρχαῖα φρούρια τὰ δεξιὰ τῆς εἰσόδου ὀχυρῶν, καὶ ἐχρησίμευε τότε εἰς ἐξαίσιον βάθρον τοῦ ναοῦ τῆς Ἀπτέρου Νίκης. Ἐπὶ Ῥωμαίων δὲ, τῷ 27 π. Χ. (Ἰδ. Ῥαγκ. Ἀπαντ. Τ. ΙΗ, σλ. 105), ἐκτίσθη μεγάλη ἐκ λευκοῦ λίθου ἀναβάθρα, ἰσοπλατῆς τοῖς προπυλαίοις, ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ λόφου φέρουσα εἰς αὐτὰ, καὶ ἦς, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἀθηναίων, ἀνευρέθη καὶ ἀνωκοδομήθη τὸ νότιον μέρος. — Οἱ Φράγκοι δοῦκες ἐγκατέστησαν εἰς τὸ «οἶκημα τῶν γραφῶν» τὸ ἀρχεῖον αὐτῶν, εἰς δὲ τὴν νοτίαν πλευρὰν ἐκτίσαν πύργον εἰς φρουκτόριον τηλεγραφικόν, ἀποκομισθὲν ἐπ' ἐσχάτων φιλοτίμῳ δαπάνῃ τοῦ κ. Σχλιεμάννου. Οἱ τοῦ λαοῦ ἡμιμαθεῖς ὠνόμεζον ἐν τῷ μεσαίῳ τὰ Προπύλαια παλάτιον τοῦ Θεμιστοκλέους, καὶ εἶτα Ὀπλοστάσιον τοῦ Λυκούργου. Οἱ δ' Ὀθωμανοὶ, μετὰ τὴν ἄλωσιν τῶν Ἀθηναίων, τῷ 1455, μετεχειρίσθησαν αὐτὰ εἰς ὀπλοθήκην καὶ πυριταποθήκην, μέχρι τοῦ 1636, ὅτε ἐνσκήψας κεραιὸς καθ' ἣν ὥραν, ὡς μνημονεύεται, ὁ φρούραρχος τῆς Ἀκροπόλεως ἡτοιμάζετο νὰ κατακυροβολήσῃ τοὺς εἰς τὸ ἐκκλησιδίων τοῦ ἁγίου Δημητρίου (τοῦ Βομβαρδάρη) πανηγυρίζοντας Χριστιανοὺς, κατέστρεψεν αὐτά. Ἀλλ' ὁ θριγγὸς τῆς θυτικῆς αὐτῶν στοᾶς ἐσώζετο ἔτι τῷ 1687 (Fanelli, Athene Attica). Εἶτα δ' οἱ Ὀθωμανοὶ, ἐξακολουθῶντες τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς, καὶ ἐπιτειχίσαντες καὶ ἐπιβολώσαντες αὐτὰ, τὰ μετέβαλον εἰς κανονοστάσια μεθ' ὑπογείων ἀποθηκῶν, καὶ ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις τέλος τὰ ἀνέσκαψε διατηρήσασα ὅτι αὐτῶν ἐσώζετο.

Προσάκτιος, ποταμὸς τῆς Μεγάλης Μυσίας παρὰ τῇ Λαμψάκῳ (Ἀρρ. Ἀνθ. Α, 12) ἴσως ὁ ἄλλως Πράκτιος (Ὁμ. Ἰλ. Β, 835).

Προσγναθίδιον, λαίμοδετὴς σκοπὸν ἔχων νὰ προσφύλαττῃ ἰδίως τὰς γνάθους, τὸ κάτω μέρος τοῦ προσώπου· οὐχὶ συνήθως μέρος τῆς ἀναβολῆς, ἀλλ' ἰδίως ἐν χρήσει ἀσθενῶν, κτλ. Εἶτα δ' ἐπὶ Ῥωμαίων φαίνεται ὅτι εἰσήχθη γενικῶς εἰς τὰ στρατεύματα τὰ πολεμοῦντα ἐν βορείαις χώραις, διότι ἐμφανίζεται ἀνεξαιρέτως εἰς πάσας τὰς παραστάσεις τῶν στρατιωτῶν τοῦ Τραϊανοῦ, τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου καὶ τοῦ Σ. Σεβήρου, ἀλλ' ἀπλῶς περὶ τὸν τράχηλον περιδεδεμένον (Hör. Sat. II, 3, 255.—Quinel. XI, 3, 144).

Προσέληνοι, οἱ ἀρχαιότεροι τῆς σελήνης, οἱ πρὸ τῆς σελήνης ὑπάρχοντες. Οὕτως ἀπεκάλουν καὶ ἐθεώρουν ἑαυτοὺς οἱ αὐτόχθονες Ἀρχάδες, οἵτινες ὡς ἀρχαιότατα ἐν ἀγρία διαίτῃ τὴν Ἀρχαδίαν οἰκοῦντες περιγράφονται (Παυσ. Η, 1). Ὑπετέθη ὁμῶς καὶ ὅτι ἡ λέξις ἐδήλου κατ' ἀρχὰς κυρίως «προέλληνες» (διότι πολλάκις ἐναλλάσσεται τὸ σ καὶ ἡ δασεῖα), ὡς πρὸ τῶν Ἑλλήνων (Δωριέων) τὴν χώραν οἰκοῦντες (Dacrylitz).

Προσκεφάλαιον, τὸ μέρος τῶν στρωμάτων ἐφ' οὗ κλίνομεν τὴν κεφαλὴν (τὸ πρὸς τῇ κεφαλῇ) εἰς τὴν κλίνην (Ἀρσφ. Πλουτ.). Ἐγίνοντο δ' αὐτοῦ καὶ ἄλλαι χρήσεις, ὡς ὅτε ἐκάθητο ἐπὶ προσκεφαλαίων εἰς τὰς ἐστιάσεις, εἰς τὰ θεάτρα καὶ εἰς τοὺς δῖφρους (Πλτ. Πολ. Α).

Προσκήνιον, εἰς τὰ ἀρχαῖα θεάτρα (ἴδ.), ἀπέναντι τῶν θεατῶν, καθυμένων εἰς

τὸ Κοῖλον, περίε τῆς ἡμικυκλικῆς ὀρχήστρας, παρεστίνετο, ὡς διάμετρος ἢ χορδὴ αὐτῆς, ἢ σκηνή, πόδας τινὰς ὑπὲρ αὐτὴν

ὕψυμένη, καὶ ἐπὶ ταύτης παρίσταντο οἱ ὑποκριταί, ἐν ᾧ ὁ χορὸς, ἐν ᾧ οἱ χοροὶ εἰσῆγγοτο εἰς τὰ Ἑλληνικά δράματα, ἔστατο καὶ ἐψάλλον ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ. Ὁ ἐμπρόσθιος τῆς σκηνῆς τοίχος, ἐφ' οὗ αὐτὴ, ἢ μᾶλλον τὸ ἐμπρόσθιον αὐτῆς μέρος, τὸ ἐκ σκηνίδων συνιστάμενον λ α γ ε ῖ ο ν, ἐστηρίζετο, ἦν τὸ προσκήνιον, ὡς φαίνεται καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸ μήκος εἰς τὴν εἰκόνα τὴν παριστώσαν τὸ ἐρείπιον τοῦ θεάτρου τῆς Πομπηίας. Ὅπισθεν αὐτοῦ ἦσαν τὰ ὑποσκήνια, τὰ ὑπὸ τὴν σκηνὴν ὑπόγεια διὰ τῆς μηχανᾶς, κτλ. Πολύλακίς δ' αὐτὸ ἦν κατάκοσμον διὰ γλυφῶν, ὡς εὗρεθαι εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Διονυσιακὸν θέατρον. — Κατὰ τινες δ' αὐτὸ τὸ λογιζόμενον τῆς σκηνῆς, τὸ πρὸς τὴν ὀρχήστραν ἄκρον, οὕτως ἐλέγετο, ἢ καὶ τὸ πρὸ τῆς σκηνῆς, εἰς τὸ ἄκρον καὶ πρὸς ἀπὸκριψιν αὐτῆς αἰρόμενον παραπέτασμα (Σουῖδ.).

Πρόσκλησις, ἴδ. Δίκη.

Προσκλύστις, ἐπίθετον τοῦ Προσειδῶνος ἐν τῷ ναφῷ ὅς ἐκτίσθη αὐτῷ ἐν Ἀργολίδι ὅτε κατέκλυσε τὴν χώραν (Παυσ. Β, 2).

Προσκύνησις, ἡ ἀποδομένη ἐνδειξις βαθέος σεβασμοῦ ἐκ τοῦ κ ύ ω (φιλῶ), ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ κ ύ ω ν, διότι οἱ μὲν βάρβαροι, οἱ Πέρσαι· καὶ οἱ Αἰγύπτιοι προσεκύνουν θεοὺς καὶ βασιλεῖς γονυπετοῦντες καὶ εἰς τὴν γῆν, ὡς τετράποδες κύνες, κλίνοντες (Ἡρόδ.

Ζ, 136. Η, 118). οἱ δὲ Ἕλληνες, μόνον ἐλαφρῶς τὸ γόνυ καὶ τὸ σῶμα κλίνοντες, τὴν χεῖρα φιλοῦντες καὶ δι' αὐτῆς εἶτα ἐγγίζοντες τὸ ἀντικείμενον τῆς λατρείας των (Ἡρόδ. Α, 134).

Πρόσοδος, ἴδ. Πολιτικὴ οἰκονομία.

Πρόσπαλτα (τά), δῆμος Ἀττικὸς τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς. Νῦν κατὰ τινες Σπάτα, κατ' ἄλλους Πρινάρι.

Πρόσταξις, ἐν Ἀθήναις τὸ ψήφισμα τὸ ὀρίζον τὸν βαθμὸν τῆς ἐπιβαλλομένης ποινῆς τῆς ἀτιμίας, ὅταν αὐτὴ ἦν μερικὴ καὶ οὐχὶ ἀπόλυτος, ὡς οἱ ἐπὶ τῶν Δ' μείναντες ἐν Ἀθήναις στρατιῶται ὑπεβλήθησαν μετὰ τούτων τὴν πτώσιν, διὰ προστάξεως, εἰς τὸ μὴ ἐκλέγεσθαι ἐν τῇ βουλῇ (Ἀνδρ. Π. Μυστ. 73).

Προστάς, πρόδωμα, προαύλιον. ἴδ. Πρόθυρον.

Προστασία, ἐπίθετον ὑφ' ὃ ἐλατρεύετο ἡ Δήμητρα μετὰ τῆς Κόρης εἰς ναὸν καὶ ἄλλοις μεταξὺ Ἀργούς καὶ Σικυῶνος (Παυσ. Β, 11).

Προστατήριος ἢ Προστάσιος, ὁ Ἀπόλλων ὑπὸ τὸ ἐπίθετον τούτο λατρευόμενος ἐν μικρῷ τινι ναφῷ ἐν τῇ Ἀττικῇ (Παυσ. Δ, 44).

Προστάτης, 1) Ἐν Ἀθήναις ὁ ἀπελευθερὸς καὶ ὁ μέτοικος δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ παρουσιασθῇ αὐτοπροσώπως εἰς τὸ δικαστήριον, ἢ νὰ ἔλθῃ ὁ ἴδιος εἰς αἰανδῆποτε σχέσιν μετὰ τοῦ δημοσίου, ἀλλ' ἔπρεπε πρὸς τοῦτο νὰ ἐκλέγῃ πολίτην τινὰ, ὅστις ἐλέγετο ὁ προστάτης αὐτοῦ, ὅστις καὶ ἐφρόντιζε καὶ ἡγγυᾶτο περὶ τῶν δημοσίων ὀφλημάτων αὐτοῦ. Ὁ χαρακτήρ δὲ τοῦ προστάτου ἐθεωρεῖτο ὡς τὸ μέτρον τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ ἐκλεξαμένου αὐτὸν (Ἀριστ. Εἰρ. 683. — Λυσ. κ. Φίλον. Θ. — Ἰσχυρ. π. Εἰρ. ΙΕ). — 2) Ἐν Σπάρτῃ προστάται ἦσαν οἱ κατώτεροι διοικηταὶ (ὑπαξιωματικοὶ) τῶν τμημάτων τῆς ἐνωμοτίας.

Προστήμημα, ἐν τῇ Ἀττικῇ δικονομία, ἡ ἐπιβάρυνσις τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης ποινῆς, ἐπιτρεπομένη μόνον ὅταν ἔνεκα τοῦ μεγέθους τοῦ ἐγκλήματος, διὰ ψήφισματος δίδεται ἄδεια εἰς τὸν βουλόμενον

νά προτείνη τοιαύτην εἰς τὸ δικαστήριον (Δμοθ. κ. Τριηρ. 733).

Πρόστημον, ἐν Ἀθήναις ἡ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ἐπιβαλλομένη οὐχὶ ἀποζημίωσις, ἀλλὰ ποινὴ, ὑπὸ μὲν τῆς βουλῆς οὐχὶ ἀνωτέρω τῶν 500 δραχμῶν, ὑπὸ τῶν δικαστικῶν ἄρχων ὅμως καὶ πολλῶν ταλάντων, ὅτε καὶ ἀτιμίαν συνεπέφερε (Αἰσχ. κ. Κτησιφ. — Λυσ. κ. Φίλοκρ. κλ.).

Πρόστοον, ἡ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ καὶ Ῥωμαϊκῇ οἰκίᾳ ἐσωτερικὴ στοὰ τῆς αὐλῆς τοῦ ἀνδρωνίτου (Πλάτ. Πρωταγ.). (Ἰδ. Οἶκος).

Πρόστυλος, ναὸς (Ἰδ.) κοσμούμενος

ἐξωτερικῶς διὰ σειρᾶς κίονων μόνον κατὰ τὴν πλευρὰν τῆς εἰσόδου, τὴν ἀνατολικήν.

Πρόστυπον, ἀνάγλυφον ἐπίπεδον, κατ' ἀντίθεσιν τοῦ ἐκτύπου, ἀναγλύφου προέχοντος (Ἀθῆν. Ε, 30).

Προσύμνα, 1) θυγάτηρ τοῦ ποταμοῦ Ἀστεριῶνος, τροφὸς τῆς Ἥρας (Παυσ. Β, 17), πιθανῶς προσωποποιήσις τῶν εἰς τὴν Ἥραν ὕμνων. — 2) Κατ' αὐτὴν κληθεῖσα πόλις τῆς Ἀργολίδος, ἔρημος ἐπὶ Στράβωνος, διότι οἱ κάτοικοι εἶχον μετοικήσει εἰς Ἄργος (Στράβ. — Παυσ.).

Πρόσχιον, πόλις Αἰτωλικὴ κατὰ τὴν νοτιοδυτικὴν πλευρὰν τοῦ ὄρους Ἀρακύνθου (Θουκ. Γ, 102), κειμένη, κατὰ Στράβωνα (I, 451), περίπου εἰς τὴν θέσιν τῆς Ὀμηρικῆς Πυλῆνης (Ὀμ. Ἰλ. Β, 639).

Προσωπῆτις, νῆσος τῆς κάτω Αἰγύπτου, κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Νεῖλου, μεταξὺ

τοῦ Σεβεννυτικοῦ καὶ τοῦ Κανωπίου στομίου καὶ τῆς διώρυχος τῶν Φαρώων. Περιεῖχε πόλεις τὴν Ἀφροδιτόπολιν, Νικόπολιν, κλ. (Ἡρόδ. Β, 165. — Θουκ. Α, 109).

Πρόσωπον ἢ προσωπεῖον, τὸ τεχνητὸν, ξύλινον καὶ κεχρωματισμένον, ὃ ἐφέρον οἱ ὑποκριταὶ εἰς τὸ θέατρον. Πρῶτος εἰσαγαγὼν τὴν χρῆσιν αὐτοῦ λέγεται ὁ Χοιρίλος, ὑπ' ἄλλων ὁ Θέσπις ἢ καὶ ὁ Αἰσχύλος (Hort. ad Pis. 278), παραχθεὶς εἰς τοῦτο ἐκ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ δώσῃ εἰς ἕκαστον τῶν ὑποκριτῶν τὸν ἀνήκοντα αὐτῷ τύπον, ὃν καὶ ἡ ἀτεχνία τῶν πλείστων ἐξ αὐτῶν, συνήθως μὴ ὄντων ἐξ ἐπαγγέλματος ἡθοποιῶν, καὶ αἱ μεγάλαι τῶν θεάτρων διαστάσεις καθίστων

χωρὶς αὐτοῦ δυσδιάκριτον. Γυναικεῖα προσωπεῖα εἰσήγαγε, κατὰ Σουΐδαν, πρῶτος ὁ Φρύνιχος (Ἐν λ.). Τίς δὲ καὶ ὁ εἰς τὴν κωμῳδίαν προσωπεῖα πρῶτος δεχθεὶς ἀγνοεῖται (Ἀρστ. Ποιητ. Β, 22). Τὰ πλεῖστα τῶν προσωπείων ἐκάλυπτον οὐ μόνον τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν τὴν κεφαλὴν διὰ κόμης, κτλ. Διεκρίνοντο δὲ τὰ προσωπεῖα κατὰ τὸ φύλον ὃ παρίστων (διότι καὶ τὰ γυ-

ναικεῖα πρόσωπα ἄνδρες ὑπεκρίνοντο), κατὰ τὴν ἡλικίαν, κατὰ τινὰς γνωστοὺς τύπους θεῶν ἢ ἡρώων, καὶ κατὰ τοὺς τῶν διαφόρων κοινωνικῶν τάξεων. Γενικῶς πάντα τὰ προσωπεῖα εἶχον εὐρέως διεσταλμένον τὸ στόμα, ἵνα μὴ καταπνίγηται ἡ φωνὴ τοῦ ὑποκριτοῦ· ἐξηροῦντο δὲ μόνα τὰ τῶν βωδῶν

προσώπων. Τραγικῶν προσώπων τύποι ὑπάρχον. κατὰ Πολυδεύκην (Δ. 133), 25, ἦται γερόντων 6, νεανιῶν 7, γυναικῶν 9, θεῶν 3, πάντα ἰδίως χαρακτηρίζμενα, ὡς ἀπεικονίσεων, ὡς φέρ' εἶπεν τοῦ Κλέωνος ἐν τοῖς Ἱππεῦσι τοῦ Ἀριστοφάνους καὶ τῶν ὁμοιώσεων ζῶν, κλπ. οἷοι οἱ βάτραχοι, αἱ σφήκες, αἱ ὄρνιθες, εἰς τοὺς χοροὺς τοῦ αὐ-

Ευρίας (ἐσχατόγηρος), λευκός (γέρων), ξανθός (νέος), κτλ. πλὴν τῶν εἰδικῶν, διὰ μυθολογικὰ πρόσωπα καὶ τὰ τοιαῦτα. (1) δὲ χορὸς τῶν τραγωιδιῶν παρουσιάζετο

ἀνευ προσωπείων. — Τὰ κωμικὰ δὲ πρόσωπα ὑπερβολικὰ καὶ μᾶλλον γελοιογραφικὰ, λέγει ὁ Πολυδεύκης τεσσαράκοντα τριῶν τύπων ἢ κατηγοριῶν. πλὴν τῶν ἀτομικῶν

τοῦ ποιητοῦ. Τὰ δὲ τῶν Σατυρικῶν δράματων πρόσωπα παρίσταν κυρίως Σατύρους καὶ Σιληνοὺς κατὰ διαφόρους ἐκφράσεις καὶ ἡλικίας. Αἱ πλεῖστοι τῶν εἰκόνων ἐλήφθησαν ἐκ θεατρικῶν τοιχογραφιῶν τῆς Πομπηίας. — Εἰς τὰς ἐν Μυκῆναις ὑπὸ τοῦ Ν. Σχλίσμαν γενομένης ἀνασκαφῆς τοῦ τάφου τοῦ Ἀγαμέμνονος εὗρέθησαν μεταξὺ ἄλλων πολυτίμων προϊστορικῶν ἀντικειμένων καὶ περιεργότατα χρυσοῦ προσωπεῖα, καλύπτοντα τὸ πρόσωπον τινῶν ἐκ τῶν νεκρῶν, ἀναλόγως πρὸς τὸ αἰγυπτιακὸν καὶ φοινικικὸν ἔθιμον, εἰς δὲ τὴν Ἑλλάδα μοναδικόν.

Προτέλεια (τὰ), θυσία προηγουμένη ἱερᾶς τινος τελετῆς, ἰδίως δὲ τῆς τοῦ γάμου (Πλάτ. Νομ. ΣΤ.), ἢ καὶ προγάμια λεγόμενη, καθ' ἣν ἡ νύμφη ἤγετο εἰς τὸν ναὸν μίαν πρὸ τοῦ γάμου ἡμέραν (Ἡσυχ.).

Προτομή, κατ' ἀρχάς τὸ πρόσωπον τοῦ ζῴου, ἀπὸ τοῦ μετώπου καὶ κατωτέρῳ (Πολύβ. Β, 49). Εἶτα δὲ, μάλιστα ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς χρόνοις, ἐκλήθη οὕτως ἡ γλυ-

πτική παράστασις μόνου τοῦ ἄνω μέρους τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. «μέχρι τοῦ ὀμφαλοῦ» λέγει ὁ Πολυδεύκης (B, 47), ἀλλ' ἀληθῶς καὶ ἔτι βραχυτέρου. Ἐν τοῖς κλασικοῖς χρόνοις τοιαῦται προτομαὶ δὲν κατεσκευάζοντο ἐκτὸς τῶν Ἑρμῶν, οἷς κεφαλὴ ἐπιτίθετο ἐπὶ τετραγώνου στήλης. Οἱ Ῥωμαῖοι ὁμῶς κατεσκευάζον καὶ διετήρουν κηροπλάστους προτομὰς τῶν προπατόρων ἐντὸς ναϊδίων εἰς τὸ ἐπιφανέστερον μέρος τῆς οἰκίας (Πολβ. ΣΤ, 53. — ΡΙ XXXV, 3). Ἐκεῖθεν ἐπεκράτησε καὶ ἡ τῶν λιθίνων προτομῶν κατασκευὴ ὧν τινὰς ἐνίοτε καὶ δικεφάλους παρίσταν.

Πρότονοι (οἱ), τὸ ἰσχυρὸν σχοινίον δι' οὗ εἰς τὰς νῆας τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ὁ ἰσθὺς ἀπὸ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ ἐδέετο καὶ ἐστερεοῦτο εἰς τὴν πρύμνην καὶ εἰς τὴν πῤῥαν, καὶ δι' οὗ, ὅταν ἐχαλάτο, κατεβιάζετο (Ὀμ. Ἰλ. Α, 434. Ὀδυσ. Β, 425. — Αἰσχλ. Ἀγ. 906. — Εὐρπ. Ἑκδ. 114). Ἐν δ' ἔπειτα χρόνοις τὸ σχοινίον, δι' οὗ ἐκινεῖτο, συνεστέλλετο ἢ ἐξετείνετο τὸ ἰστίον.

Προτρουγαία (ἡ), ἑορτὴ πρὸ τοῦ τρύγους, ἀγομένη τῷ Προτρυγῶ Διονύσῳ καὶ τῷ Ποσειδῶνι ἐν Τύρῳ (Ἀχιλλ. Ττ. Β. — Αἰλ. Π. Γ, 41. — Ἡσύχ. ἐν λ.).

Πρότυπον, τύπος κοῖλος ἐκ ξύλου ἢ ἐκ γῆς ὁπερὶς, δι' οὗ ἐνεργασμένον ἀνάγλυφον ἀπετυποῦτο εἰς πολλὰ ἀντίτυπα ἐκ πηλοῦ.

Προυσίας, 1) Υἱὸς Ζήλου, βασιλεὺς τῆς Βιθυνίας, νεώτατος διαδεχθεὶς τὸν πατέρα του τῷ 236 π. Χ. Τὴν χώραν του, πει-

μαίων, κατὰ τὰ νεύματα τῆς Ῥώμης δουλικῶς κυβερνήσας, καὶ τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν διὰ τῆς δειλίας του ἀτιμάσας (Πολβ. ΚΔ, 1. 3. ΚΘ, 3. Α, 16. ΔΒ, 35). Τῷ 148 π. Χ. ἐδολοφονήθη ὑπὸ τοῦ υἱοῦ του Νικοδήμου (Πλδ. ΑΖ, 2. — Just. XXXIV, 4. — Λουκ.).

μαίων, κατὰ τὰ νεύματα τῆς Ῥώμης δουλικῶς κυβερνήσας, καὶ τὴν βασιλικὴν ἐξουσίαν διὰ τῆς δειλίας του ἀτιμάσας (Πολβ. ΚΔ, 1. 3. ΚΘ, 3. Α, 16. ΔΒ, 35). Τῷ 148 π. Χ. ἐδολοφονήθη ὑπὸ τοῦ υἱοῦ του Νικοδήμου (Πλδ. ΑΖ, 2. — Just. XXXIV, 4. — Λουκ.).

Προυσιᾶς, πόλις τῆς Βιθυνίας, πρὸς τῷ Ὀλύμπῳ, ἐπὶ τοῦ Ὑπίου ποταμοῦ κατὰ τὴν Κέων, ἥτις ἦν πιθανῶς ὁ λιμὴν αὐτῆς, καταστραφεὶς ὑπὸ Φιλίππου, τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας. Ἐκτίσθη δ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως Προυσίου Α' (Στρεβ. — Στφ. Βυζ.). Νῦν Προῦσα.

Προφήτης, παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οὐχὶ ὁ ἄφ' ἑαυτοῦ τὰ μέλλοντα προλέγων, ἀλλ' ὁ ἐρμηνεύων τοὺς χρησμούς τῶν θεῶν (Πλάτ. Τίμ. σλ, 392).

ζομένην πρὸ πάντων ὑπὸ τῶν Γαλατῶν, ἀπῆλ-
λαξεν αὐτῶν εἰς νικηφόρους μάχας περὶ τὸ
213, καὶ διὰ τῆς δραστηριότητος καὶ συνέ-
σεως του ηὔξησε τὴν σπουδαιότητα τῆς μι-

Προχειροτονία, ἡ ἐν τῇ βουλῇ χειροτονία προδουλεύματος πρὶν ἢ ὑποβληθῇ εἰς χειροτονίαν τοῦ δήμου (Φώτ.).

Προχοῦς (ἡ), μικρὸς πρόχους. Ἀλλὰ συνήθως μικρὸν ἀγγεῖον λεμβοειδές (ἀρίς), ῥητῶς ἀποκλειόμενον ἀπὸ τῶν συμποσίων (Ξυφ. Κυρπ. Η, 8, 10. — Ἡσύχ.).

Πρόχους, πρόχους (ὁ), ἡ προ-
χύτης, ἡ λάγνης ἐν ᾗ ἔφερον
τὸ ὕδωρ διὰ τὴν ἀπόνηψιν τῶν
χειρῶν εἰς τὰς τραπέζας, πολλα-
κίς καὶ ἐκ πολυτίμων μετάλλων
(Ὅμ. Ἰλ. Ω, 334. Ὅδ. Α, 116).

Προχύται, ἴδ. Οὐλοχύται.

Προχύτη, νῆσος τῆς ἀκτῆς τῆς Καμ-
πανίας, μετὰ τοῦ Μισσηνοῦ ἀκρωτηρίου, οὗ
ἀπέχει 30 στάδια καὶ τῆς νήσου Πιθηκού-
σης, ἀφ' ἧς ἐνομίζετο ὅτι δι' ἐκρήξεως ἀπε-
σπάσθη (Στρω. Β, 123. Ε, 247. — ΡΙ.
II, 88).

Προχύτης, ἴδ. Πρόχους.

Πρυμενύς, εἰς τῶν ἐπισήμων Φαί-
ων (Ὅμ. Ὅδ. Θ, 112).

Πρύμνη, εἰ καὶ ἐνίοτε παρ' Ὅμη-
ρῳ (Ἰλ. Η, 383. Ο, 704) πᾶσα ἡ ναῦς,
ἀλλὰ συνήθως καὶ κυρίως τὸ ὀπισθεν μέρος
αὐτῆς. Αἱ δὲ φράσεις «ἐπὶ πρύμναν κρούε-

σθαι», «πρύμναν ἀνακρούεσθαι» (Ἡρδ. Η,
84. — Φώτ.) σημαίνουν τὸ ὀπισθοδρομεῖν ἄνευ
στροφῆς, τῆς πρύμνης ὡς πῶρας χρησι-
μεύσεως.

Πρυμνησία (ἡ), πόλις τῆς μεγά-
λης Φρυγίας ἐν Ἀσίᾳ (Στρω. Βυζ.).

Πρυμνήσια (τὰ), τὰ σχοινία δι' ὧν

τὸ πλοῖον ἐκ τῆς πρύμνης προσεδέετο εἰς τὴν
ξηρὰν (Ὅμ. Ἰλ. Α, 436 — Ὅδ. Β, 418).
τὰ αὐτὰ καὶ ἀπόγεια ὥστε «πρυμνή-
σια λῦειν» ἦν ταῦτ' ἐπὶ ἀποπλέειν.

Πρυμνώ, θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ
τῆς Τηθύος (Ἡσδ. Θεογ. 350).

Πρυτανεία, ἡ ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τῷ
ἐν δέκατον τοῦ ἔτους διεύθυνσις τῆς βουλῆς
ὑπὸ μιᾶς τῶν δέκα φυλῶν, διὰ 50, εἴτα 10,
κληρωτῶν μελῶν αὐτῆς, ἅτινα κατὰ τὸ διά-
στημα ἐκεῖνο ἐλέγοντο Πρυτάνεις. Ἐπρυτά-
νευε δ' ἐν τῷ ἔτει ἐκάστη φυλὴ οὐχὶ κατὰ
σειρὰν μόνιμον, ἀλλὰ κατὰ τάξιν ἣν ἐπίσης
ὁ κληρὸς ὑπεδείκνυε δι' ὃ καὶ εἰς τὰ ψηφί-
σματα. ἔνθα αἱ πρυτανεῖαι εἰς ὅρισμόν τῆς
χρονολογίας μνημονεύονται, γράφεται «ἐπὶ
τῆς δεῖνος» (Ἀκαμαντίδος, Ἰπποβοοντίδος κτλ.)
πρυτανείας, πρώτης, δευτέρας κτλ. πρυτανευού-
σης. Δὲν ἦσαν δὲ πᾶσαι αἱ πρυτανεῖαι ἴσης
διαρκείας, ὅπερ ἄνευ κλάσματος τῆς ἡμέρας ἦν
ἀδύνατον, ἀλλ', ὡς φαίνεται (Rang. Ant. Hell.
I, σλ. 393), κατὰ τὰ κοινὰ ἔτη αἱ πρῶται
τρεῖς διήρκουν ἀνὰ 35 ἡμέρας, αἱ λοιπαὶ
ἐναλλάξ ἀνὰ 36 καὶ 35· εἰς δὲ τὰ ἔτη τὰ
ἔχοντα 355 ἡμέρας, ἡ ἕκτη εἶχεν ἡμέρας
37· εἰς τὰ ἐμβόλιμα δὲ, αἱ πρῶται τρεῖς εἴ-
χον ἀνὰ 38 ἡμέρας καὶ αἱ λοιπαὶ ἐναλλάξ
ἀνὰ 39 καὶ 38. Καθ' ἐκάστην, ἐκ τῶν 50
πρυτάνεων ἐκκληροῦτο εἰς, ὁ ἐπιστάτης,
προεδρεύων τῶν συνεδριάσεων τῆς βουλῆς
καὶ τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου· αὐτὸς δ' ἐκλή-
ρου καὶ ἐξ ἐκάστης τῶν ἄλλων φυλῶν ἀνὰ
ἓνα βουλευτὴν λεγόμενον Πρόεδρον (Πο-
λυδ. Η, 96), καὶ μεταγενεστέρως, ὑπερι-
σχύοντος τοῦ δημοτικοῦ πνεύματος, τὴν κυ-
ρίως προεδρείαν καὶ διεύθυνσιν τῶν δημο-
σίων κατέλαβον, ἀντὶ τοῦ ἐπιστάτου, οἱ ἐννεα
οὔτοι πρόεδροι, κληροῦντες καὶ αὐτοὶ ἓνα
ἑαυτῶν πρόεδρον, ὅστις ἐλέγετο ἐπιψηφί-
ζων πρόεδρος (Εὐσθ. Ὅδ. Ρ, 455).
Ἐπὶ Δημοσθένους δ' ἐνομοθετήθη νὰ προσ-
δρεύῃ τῆς ἐκκλησίας ἐκάστοτε μία τῶν μὴ
πρυτανευουσῶν φυλῶν (Δίσχ. κ. Τμρχ. 14).

Ἐπὶ Ἀδριανοῦ, προστεθείσης εἰς τὰς 12 καὶ μιᾶς ἄλλης φυλῆς, τῆς Ἀδριανίδος, καὶ τῆς βουλῆς συγκειμένης πάλιν ἐκ 500 μελῶν, 6 φυλαὶ ἐδίδον ἀνὰ 39 πρυτάνεις, 6 ἀνὰ 38 καὶ μία 37, οἷς, πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἄρτιου ἀριθμοῦ, εἰς 38, προσετίθετο ἡ Ἀθηναῖα (Böckh, G. 3, Ἀρ. 189). Διέμενον δ' οἱ πρυτάνεις ἐν διαρκεῖ συνεδριάσει δι' ὅλης τῆς ἡμέρας, καὶ ἐν ἀνάγκῃ καὶ διὰ νυκτὸς (Ἀνδκδ. π. Μυστ. 45), καὶ συνηστιῶντο δημοσίᾳ δαπάνῃ (Δμσθ. Πρπροδ. 400. — Πλούτ. Κίμ. Α). Ἐκκληροῦτο δὲ καὶ εἰς γραμματεῖς καὶ τὰ πρυτανεῖαν, ἀλλ' οὐχὶ ἐκ τῶν Πρυτάνων λαμβανόμενος.

Πρυτανεῖα, τὰ ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων καταβαλλόμενα εἰς πολιτικὰς δίκας, καὶ ἔντα 3 δρ. δι' ἀμφισθητούμενον κεφάλαιον 100—1000 δρ., 30 ἀπὸ 1000—10,000 (Πολδ. Α, 38), διδόμενα δὲ μετὰ τὴν δίκην τοῖς δικασταῖς ὡς μισθός.

Πρυτανεῖον, τὸ ἀρχεῖον πάσης Ἑλληνικῆς πόλεως. Ἐν Ἀθήναις ἔκειτο ὑπὸ τοῦς βορείους πρόποδας τῆς Ἀκροπόλεως πρὸς τῇ Ἀγορᾷ (Παυσ. Α, 18), ἐγκλειτὸν ἀγάλμα τῆς Ἑστίας καὶ τῆς Εἰρήνης, πιθανῶς δὲ καὶ τὸν ἄσβεστον λύχνον ἐξ οὗ ἐλάμβανον πῦρ οἱ ἀποικιζόμενοι (Ἀθν. Ε, 187. — Στρεβ. Θ, 416. — Πολδ. Α, 7). Ἦσαν δ' ἐν αὐτῷ ἀνητημένοι καὶ οἱ νόμοι τοῦ Σόλωνος. Ἐκεῖ προσέτι ἐσιτοῦντο, δημοσίᾳ δαπάνῃ, πλὴν τῶν Πρυτάνων καὶ τῶν ἀεισίων, ἤτοι τῶν δημοσίων ὑπηρέτων τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου, οἱ ξένοι πρέσβεις, καὶ ἐκεῖνοι ὅσοις διὰ ψηφίσματος πρὸς τιμὴν ἐδίδετο σίτισις (τὸ δικαίωμα τῆς ἐκεῖ ἐστιάσεως). Ἐν τῷ Πρυτανεῖῳ ἤδρευον καὶ οἱ Ἐφέται, ὅταν ἐδίκαζον τὰ ὄργανα φόνου γενόμενα ἄψυχα ἀντικείμενα, ἀ καὶ ἐξεθάλλοντο τῶν ὀρίων ὡς βέβηλα (Δμσθ. κ. Ἀριστφ. Σλ. 645. — Παυσ. Ζ, 11, 2).

Πρύτανις, γενικῶς ὁ πρόεδρος σωματείου. Πλὴν τοῦ μέλους τῆς πρυτανείας (ἴδ.), ἐκαλεῖτο οὕτως ἐν Ἀθήναις καὶ ὁ πρόεδρος

τῶν ναυκράρων (ἴδ.) (Ἡρδ. Ε, 71), καὶ ὁ τῶν δέκα πωλητῶν (ἴδ.) (Πολδ. Η, 99. — Ἀρπκρ.). — Ἐν Κορίνθῳ δὲ, ἐν ἀρχαιοτάτοις χρόνοις (700 π. Χ.), Πρύτανις ἐλέγχετο ὁ ἐτησίως ἐκλεγόμενος ἐκ τῆς ἀριστοκρατικῆς τάξεως τῶν Βακχιαδῶν, καὶ βασιλέως ἐξασκῶν ἐξουσίαν (Διόδ.).

Πρύτανις, 1) Εἰς τῶν ἐπισήμων Λυκίων, τῶν συμμαχοῦντων μετὰ τῶν Τρώων (Ὅμ. Ἰλ. Κ, 678). — 2) Υἱὸς Εὐρυφῶντος, ἑκγονος τοῦ Προκλέους, βασιλεὺς τῆς Σπάρτης (Ἡρδ. Β, 131. — Παυσ. Γ, 7). — 3) Μικρὸς ποταμὸς τῆς ἐν Ἀσίᾳ χώρας τοῦ Πόντου, πρὸς τῇ θαλάσῃ ῥέων, ἀνατολικῶς τῆς Τραπεζοῦντος. Ὁ Πτολεμαῖος καλεῖ αὐτὸν Ἀρκαδιν.

Πρώναξ, υἱὸς τοῦ Ταλαοῦ καὶ τῆς Λυσιμάχης, πατὴρ τοῦ Λυκούργου. Οἱ ἐν Νεμέᾳ ἀγῶνες ἐλέγοντο ὑπὸ τινων εἰς τιμὴν αὐτοῦ συστηθέντες (Αἰλ. Π. Γ, Δ, 5. — Ἀπλδ. Α, 9, 13).

Πρώνησος, ἴδ. Πρόννοι.

Πρώρα, τὸ ἐμπρόσθιον μέρος τοῦ

πλοίου, ἔχουσα συνήθως τὸ ἐνσημον, καὶ εἰς τὰ πολεμικὰ πλοῖα τὸ ἔμβολον.

Πρωράτης ἢ Πρωρεὺς, ὁ εἰς τὴν πλώραν τοῦ πλοίου ἱστάμενος ναύτης, καὶ

ἐκεῖθεν διὰ σχημάτων τῆς χειρὸς τὸν πηδάλιον εἰς τὴν πρύμνην καθοδηγῶν, «διά-

κονος», ἦτοι ὑπάλλληλος τοῦ κυβερνήτου (Ξεν. Οἶκον, Η, 14. — Πλούτ., Ἀγῆσ. ΠΕ).

Πρωτεύς, εἰς τῶν ἐπισήμων Φαιάκων, ἔχων ὄνομα ναυτικόν, ὥς οἱ πλεῖστοι τῶν Φαιάκων παρ' Ὀμήρῳ (Ὀμ., Ὀδ. Θ, 113).

Πρωταγόρας, εἰς τῶν περιφημοτάτων σοφιστῶν, ἐξ Ἀδδῆρων, ὀλίγον ἀρχαίотерος τοῦ Γοργίου καὶ τοῦ Προδίκου, ζήσας κατὰ τὰ ἔτη 480-410 π. Χ. Περί τῆς μαρτυρώσεως καὶ τῆς διδασκαλίας του σπάνια εἰσὶν αἱ πληροφορίες. Ὑπὸ τινῶν λέγεται μαθητῆς τοῦ Δημοκρίτου· ἀλλὰ τοῦτο πιθανῶς δὲν ἔχεται ἀκριβείας, ἥ ὑπάρχει τις ἐναλλαγή ὀνομάτων, διότι ὁ Πρωταγόρας ἦν περὶ τὰ 20 ἔτη πρεσβύτερος τοῦ Δημοκρίτου. Βέβαιον μόνον φαίνεται ὅτι εἶχεν ἐπιμελῶς σπουδᾶσαι καὶ ἐγνώριζε τὰ δόγματα τοῦ Ἡρακλείτου καὶ τῶν ἀρχαίων Ἑλεατῶν. Πρὶν δ' ἢ ἐπιδοθῇ ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν φιλοσοφίαν, κατεγίνετο εἰς τὴν γραμματικὴν καὶ τὴν ὀρθοέπειαν (Πλάτ. Φαῖδρ. 267). Εἴτα δ' ἐνέκυψε καὶ εἰς διαφόρους τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων, καὶ οὕτως ἀνεδείχθη εἰς τῶν μᾶλλον πεπαιδευμένων σοφιστῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Κατ' ἀρχάς αὐτὸς ἑαυτὸν ἀπεκάλει σοφιστήν, καὶ ἐλάμβανεν 100 μνᾶς (10,000 τῶν τότε, 30,000 τῶν νῦν δραχμῶν) ὡς διδάκτρα. Μεγάλως ἐξετιμᾶτο ὑπὸ τοῦ Περικλέους, καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐπέμφθη μετὰ μετοίκων εἰς Θουρίους, ἵνα ἀναθεωρήσῃ τὴν νομοθεσίαν τῆς πόλεως ἐκείνης, καὶ μεταρρυθμίσῃ αὐτὴν κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐποχῆς. Ὁ Πλάτων καὶ ἄλλοι σύγχρονοι συγγραφεῖς μνημονεύουσι τινῶν τῶν διδασκμάτων αὐτοῦ, ἅτινα ἐξ αὐτῶν γνωρίζομεν. Ἐδίδασκε φερ' εἰπεῖν ὅτι πάντα εἰσὶν ὅσα καὶ οἷα εἰς ἕκαστον ἄνθρωπον φαίνονται. Ὑπέσχετο δὲ καὶ νὰ διδάσκῃ πῶς «τὸν ἥττω λόγον κρείττω ποιεῖν», ἥτοι πῶς τὸ ἀσθενὲς καὶ κακὸν νὰ δυνάται τις νὰ μετατρέπῃ εἰς ἰσχυρὸν καὶ εἰς ἀγαθόν, ἐννοῶν πιθανῶς τὰ ἐπὶ σοφισμάτων στηριζόμενα ἐπι-

χειρήματα, δι' ὧν μετεπλάττετο ἡ ἀλήθεια. Συνεπῶς πρὸς τὴν διδασκαλίαν ταύτην καὶ πρὸς ἣν ἐπρέσβευεν ἀρχὴν «δύο λόγους εἶναι περὶ παντός πράγματος ἀντικειμένους ἄλλήλοις», ἔγραψε «λόγους ἐριστικούς» καὶ «τίχνην ἐριστικῶν», καὶ τὰς τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον ἀφορώσας «θέσεις». Ἐν συγγράμματι «περὶ θεῶν» ἔγραφεν ὅτι ἀγνοεῖ ἂν ὑπάρχωσι θεοὶ ἢ ἂν δὲν ὑπάρχωσιν, ἢ ὅποιοι εἰσὶ. Διὰ τοῦτο ἐν Ἀθήναις ἐθεωρήθη ὡς ἄθεος, ἐξωρίσθη τῆς πόλεως, καὶ τὰ συγγράμματά του ἐπυρπολήθησαν. Ἐφυγε ἐπὶ μικροῦ ἀκατίου, καὶ ἐρρέθη ὅτι ναυαγήσας ἐπνίγη. Ὑπὸ τοῦ Κικέρωνος (Brut. XII, 45) μνημονεύονται αὐτοῦ οἱ «κοῖνοι τόποι» (loci communes). Κυριωτέρα δὲ πηγὴ περὶ τῶν θεωριῶν του ἐστὶν ὁ Πρωταγόρας τοῦ Πλάτωνος (Ἰδ. καὶ Πλάτ. Θεαίτ. γλ. 152, 156, 160. — Cic. Acad. XLVI, 142. N. D. I, 2, 12, 29).

Πρωτέας, 1) Ναύαρχος τῶν Ἀθηναιῶν (Θουκ. Α, 45). — 2) Ἀδελφὸς τοῦ Κλείτου, υἱὸς Λανίκης ἢ Ἑλληνίκης, σύμτροφος καὶ συμπαίκτης Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου, διαδόχτος οἰνοπότης (Διλ. Π. I, 1B, 25. — Ἀθην.).

Πρωτεΐρηνες ἢ πρωτεῖραι, ἐν Σπάρτῃ οἱ ὑπερβάντες τὴν ἡλικίαν τῶν εἰρηγῶν (ἴδ.), οἱ εἰκοσαετείς νέοι (αὐτ. λεξ.).

Πρωτεσίλαος, υἱὸς τοῦ Ἰφίκλου καὶ τῆς Ἀστυόχης ἢ Διομηδεῖας, ἔγγονος τοῦ Αἰολίδου Φυλάκου, βασιλεὺς τῆς Φυλάκῃς ἐν Θεσσαλίᾳ. Πρῶτος πάντων τῶν Ἑλλήνων ἐξεπήχησεν εἰς τὴν Τρωϊκὴν γῆν (Ὀμ. Β, 695), ἀλλὰ καὶ πρῶτος, ὑπὸ τοῦ Ἑκτορος, ἐφρονέυθη (Ον. Μετ. XII, 67), μεθ' ὃ διεδέχθη αὐτὸν εἰς τὴν στρατηγίαν τῶν Θεσσαλῶν ὁ ἀδελφὸς του Ποδάρκης. Εἶχε θυγατέρα τὴν Λαοδάμειαν τὴν θυγατέρα τοῦ Ἀκάστου, ἢ Πολυδώραν, τὴν θυγατέρα τοῦ Μελεάγρου, καὶ τσαούτη ἦν ἡ ἀμοιβαία ἀγάπη τῶν δύο συζύγων, ὥστε ὅτε ὁ Πρωτεσίλαος ἀπέθανεν, εἰσακούσαντες αὐτὸν οἱ θεοὶ, τῇ

ἐπέτρεψαν νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τρεῖς ὥρας εἰς τὴν ὥην ὅτε δ' ἐκ δευτέρου ἀπέθανε, τότε συναπέθανε καὶ ἡ γυνὴ του. Ὁ τάφος αὐτοῦ ἐδείκνυτο ἐν Ἐλεσθοντὶ τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου, ἐνθα εἶχε καὶ νᾶον πλούσιον, ὡς καὶ ἐν Φυλάκῃ, εἶχεν ἱερὸν, ἐνθα ἐτελοῦντο αὐτῷ καὶ νεκρικοὶ ἀγῶνες (Ἡρδ. Ζ, 33. Θ, 116. 120. — ΡΙ XVI, 99).

Πρωτεύς, θαλάσσιος δαίμων, τῷ Ποσειδῶνι ὑποκείμενος, κεντημένος τὴν δυνάμιν τοῦ μαντεύειν καὶ μεταβάλλειν μορφὴν κατὰ θέλησιν. Συνήθως διέτριβεν εἰς Φάρον, τὴν αἰγυπτιακὴν νῆσον, ὁδηγῶν τῆς Ἀμφιτρίτης τὰ θαλάσσια ποίμνια. Ἐν ᾧ ποτε μετ' αὐτῶν περὶ μεσημέριαν ἀνεπαύετο εἰς τὴν ἀκτὴν ὑπὸ σκιᾷ βράχου, ὁ Μενέλαος ἐπὶ τῶν πλανήσεων κατὰ τὴν ἐκ Τροίας ἐπιστροφὴν του εἰς τὴν Φάρον ριφθεὶς, ἀπῆντησε τὴν Εἰδοθέαν, θυγατέρα τοῦ Πρωτέως, καὶ, κατὰ συμβουλήν αὐτῆς, κοιμώμενον τὸν Πρωτέα καταλαβὼν, τὸν ἐδάσσε, καίτοι παντοίας μεταβάλλοντα μορφάς, νὰ τῷ μαντεύσῃ πῶς εἶχε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα του (Ὀμ. Ὀδ. Δ, 351). Κατὰ μεταγενεστέρους ἑρμηνείας τοῦ μύθου, ἦν ὁ Πρωτεύς βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου ἐν Φάρῳ, Κῆτος καλούμενος, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ σύζυγος τῆς Ψαμάθης (τῆς θαλασσίας ἄμμου), πατὴρ δὲ τοῦ Πολυγόνου ἢ (Τρωῶλου), τοῦ Τηλεγόνου, τοῦ Θεοκλυμένου καὶ τῆς Θεονόης (Εὐρπ. Ἑλ. 9, 13). Κατ' Εὐριπίδην δὲ (Αὐτ.), τὸν μὲν Πάριν παρηκολούθει ἰνδαλμα τῆς Ἑλένης, ἡ δ' ἀληθὴς Ἑλένη, ὅτε ἠρπάγη, ἐκομίσθη ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ πρὸς τὸν Πρωτέα, καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὸν σύζυγόν της μόνον μετὰ τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Τρωάδος (Ἡρδ. Β, 112. 118). Ἐξ Αἰγύπτου δ' ἐπιστεύετο μεταδᾶς ὁ Πρωτεύς εἰς τὴν Θράκην, ἐνθα ἐνυμφεῖσθαι τὴν Τορώνην. Ἀλλὰ τοῦς υἱοὺς του Τρωῶλον καὶ Τηλέγονον, ἐνεκα τῆς βιαιᾶς κατὰ τῶν ξένων διαγωγῆς των, ἐθανάτωσεν ὁ Ἡρακλῆς, κατὰ τὸν Πρωτέα, παρακαλέσας τὸν Ποσει-

δῶνα, μετηνέχθῃ πάλιν ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν Αἴγυπτον.

Πρώτη, 1) νῆσος ἀπέναντι τῆς δυτικῆς ἀκτῆς τῆς Μεσσηνίας, οὐ μακρὰν τῆς Πύλου, πρὸς βορρᾶν (Θουκ. Δ, 13). Νῦν Πρόδανον. — 2) Ἡ τὸ αὐτὸ ὄνομα ἐστὶ φέρουσα νῆσος τῆς Προποντίδος, παρὰ τῷ Βυζαντίῳ (Στφ. Βυζ.).

Πρωτογένεα, 1) θυγάτηρ τοῦ Δευκαλίωνος καὶ τῆς Πύρρας, ἐκ τοῦ Διὸς μήτηρ τοῦ Ὀπούντος καὶ τοῦ Ἀεθλίου (Πινδ. Ὀλ. Θ, 62. — Ἀπλλδ. Α, 7, 2). — 2) θυγάτηρ τοῦ Καλυδῶνος, ἐκ τοῦ Ἀρείως δὲ μήτηρ τοῦ Ὀξύλου (Ἀπλλδ. Α, 7 7).

Πρωτογένης, περίφημος ζωγράφος ἐπὶ Ἀλεξάνδρου καὶ τῶν πρώτων χρόνων τῶν διαδόχων, ἐκ Ξάνθου, ἢ μάλλον ἐκ Καύνου τῆς Λυκίας, ἐν Ῥόδῳ ἐγκατεστημένος (Παυσ. Α, 3. — Πλούτ. Δμτρ. ΚΒ. — ΡΙ. XXXV, 36, 20. — Σουῖβ. — Κνιστν. Πρφργγ. π. Θεμάτ. ΙΔ). Κατήγετο ἐκ μικρᾶς καὶ πτωχῆς οἰκογενείας καὶ ἦν ἐργατικώτατος, εἰς τὴν τελειότητα τῶν ἔργων του ἐπιμένων, δι' ὃ καὶ αὐτὰ ἦσαν ὀλίγα, καὶ ἐθεωροῦντο ἔχοντα χαρακτῆρα κατὰπανον. Εἰς τὴν κυρίως καλλιτεχνίαν λέγεται ἐξώρας ἐπιδοθεὶς, ἐν τοῖς πρώτοις δὲ χρόνοις ζωγραφῶν ἢ χρωματίζων πλοῖα. Ἀφορμὴ τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως, ἢ ἴσως μαρτυρία αὐτῆς ἦν ἔτι ἐν τῷ οἰκῇ ματι τῷ βορειοδυτικῷ τῶν Προπυλαίων τῶν Ἀθηνῶν διετηροῦντο ἔργα αὐτοῦ ἢ «Πάραλος» καὶ ἢ «Ἀρμονιάς», αἱ δύο ἱεραὶ τριήρεις τῶν Ἀθηναίων, εἴτε εἰς δύο εἰκόνας, εἴτε εἰς μίαν ὁμοῦ, καὶ, ὡς ὑπὸ τινων τῶν νεωτέρων ὑπετέθη (Sillig. Catil. Artile.), παριστῶσαι εἰς σύμπλεγμα συμβολικὰ πρόσωπα, αἰνιττόμενα τὰ δύο πλοῖα. Διηγοῦνται ὅτι ὁ Ἀπελλῆς, ἐλθὼν ποτε εἰς Ῥόδον, τὸν ἐπεσκέφθη καὶ μὴ ἐντυχῶν αὐτῷ κατ' οἶκον, ἐχάραξεν, ἀντὶ τοῦ ὀνόματός του, λεπτοτάτην γραμμὴν ἐπὶ πίνακος. Ἰδὼν δ' αὐτὴν ὁ Πρωτογένης, τὴν ἐδιχοτόμησε κατὰ μήκος δι' ἄλλου χρώματος· ὃ ἰδὼν αὐθις ὁ

Ἀπελλῆς. ἔσυρεν ἐν αὐτῇ ἄλλην ἔτι λεπτοτέραν, ὅτε ὁ Πρωτογένης ἀνεγνώρισεν ὅτι τοῦτο δὲν ἡδύνατο νὰ ᾖ ἄλλου ἔργον πλὴν τοῦ Ἀπελλοῦ. Ὁ δ' Ἀπελλῆς ἐπ' αὐτοῦ τέως παραγνωρίζομένου εἴλκυσε τὸν γενικὸν θαυμασμόν, ἀγοράσας 50 ταλάντων ὅσα εἶχεν ἔργα, καὶ εἰπὼν ὅτι θέλει νὰ τὰ πωλῇσῃ ὡς ἴδια ἑαυτοῦ. Τὸ περιφημότερον τῶν ἔργων αὐτοῦ ἦν ὁ νέος Ῥόδιος ἥρωας Ἰάλυσος. ὃν παρέστησε θηρεῦντα, καὶ λέγεται ὅτι μὴ ἐπιτυχάνων κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του εἰς τὴν παράστασιν τοῦ ἄφρου εἰς τὸ στόμα τοῦ τρέχοντος κυνός, ἔριψεν ἀγανακτῶν τὸν σπόγγον εἰς τὸν πίνακα, καὶ ἡ τύχη κατώρθωσεν ὅ,τι ἡ τέχνη δὲν ἡδυνήθη. Εἰς τὴν εἰκόνα ταύτην εἰργάσθη ἑννέα ἢ ἑνδεκά ὅλα ἔτη, διὰ τετραπλῆς ἐπιθέσεως χρωμάτων, καὶ εἰς αὐτὴν ὁ Ἀπελλῆς κατέκρινε μόνον τῆς τέχνης τὴν ὑπερβολήν. (Ὅτε δ' ὁ Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς ἐπολέμει τὴν Ῥόδον, δὲν ἠθέλησε νὰ τὴν πυρπολήσῃ ἵνα μὴ καταστραφῇ τὸ μέγα ἀριστοῦργημα τοῦτο. Ἐπ' αὐτῆς δὲ ταύτης τῆς πολιορκίας ἐξηκολούθησεν ὁ Πρωτογένης ζωγραφῶν ἡσύχως τὸν ἀναπαύομενον Σάτυρον του, διότι, ἔλεγεν, εἶχε τὴν παποίθησιν ὅτι ὁ Δημήτριος ἐπολέμει τοὺς Ῥόδιους, οὐχὶ τὴν τέχνην. Γράψας δ' ἐπὶ δένδρου τῆς εἰκόνης ταύτης πέρδικα, ὅτε εἶδεν ὅτι οἱ Ῥόδιοι ἐθαύμαζον αὐτὴν μᾶλλον ἢ τὸν Σάτυρον, τὴν ἐξήλειψεν (Στρεβ. ΙΔ, 652). Ὁ Πετρώνιος τὸν λέγει (LXXIV) μέχρι φρίκης ἀκριβῆ τῆς φύσεως μιμητήν. Συνέγραψε δὲ καὶ περὶ γραφικῆς καὶ περὶ σχημάτων (Σουῖδ.).

Πρώτος λόγος, ἴδ. "Υδωρ.

Πρωτόμαχος, στρατηγὸς Ἀθηναῖος (Εὐφ. Ἑλλ.).

Πρωτομέδεια, θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος (Ἡσδ. Θγν. 249).

Πρωτομέδουσα, ἡ Ποντομέδουσα, θυγάτηρ Νηρέως καὶ Δωρίδος (Ἀπλλδ. Α, 2, 6).

Πρωτοστάτης, εἰς τὰς παρατάξεις ὁ

στρατιώτης ὁ ἐμπρὸς ἄλλου ιστάμενος, ὅστις ἐλέγετο αὐτοῦ ἐπιστάτης.

Πρωτὸς, θυγάτηρ Νηρέως καὶ Δωρίδος (Ὁμ. Ἰλ. Σ, 13. — Ἡσδ. Θγν. 248).

Πταρομὸς, τὸ πτέρνισμα, λέξις ποιημένη. ὑπὸ μὲν τοῦ Ἱπποκράτους (Ἀφρ.) καὶ τοῦ Γαληνοῦ (Ῥπμν.) φυσιολογικῶς ἐξηγουμένη, ἐν γένει ὁμῶς παρὰ τῶν ἀρχαίων, ὡς καὶ σήμερον παρὰ πλείστοις καὶ πανταχοῦ, δεισιδαιμόνως θεωρουμένη ὡς οἰωνός, ὥστε καὶ ἕξις ἢ μᾶλλον καθήκον ἦν νὰ λέγῃται ζήθι ἢ Ζεῦ σῶσον, ὅταν τις παρῇ (Ἀνθολ. Ἐπιγρ. Β, Κεφ. ΙΓ, 11), ὡς σήμερον λέγομεν «Ῥγεία σας», καὶ προσκύνουν τῷ θεῷ (Εὐφ. Ἀνθ. Γ, 2, 5), καὶ αὐτῷ τῷ παρνομένῳ (Εὐστθ. εἰς Ὁμ. Ρ). Καὶ ὁ πταρομὸς ἐλογίζετο καὶ αὐτὸς ὢν θεός, ἢ καὶ χρησμὸς τοῦ θεοῦ (Ἀρστ. Προβλ. ΛΓ, 7, 11). Λίαν πρωτ., καὶ λίαν ἡχηρὸς, ἐθεωρεῖτο ὡς καλῶν ἀγγελος, ἐξ ἐναντίας ὡς καλῶν τὴν μεσημβρίαν. Ἐξ ἀριστερῶν ἀκουόμενος, ἐξελαμβάνετο ὡς ἀποτρέπον σῆμα, ἐκ δεξιῶν δὲ ὡς προτρέπον καὶ ἐνθαρρύνον. Καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς θεοῖς ἐθεωρεῖτο ὡς ἐκδηλῶν ἔγκρισιν.

Πτελεᾶ, 1) ἀττικὸς δῆμος τῆς Οἰνιῆδος φυλῆς, ἀγνώστου θέσεως. — 2) Τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς πόλεως Ἐφέσου ἐν Ἀσίᾳ (Διον. Περιηγ. 820. — Στφ. Βυζ.). — 3) Τὸπος οἰνοφόρος κατὰ τοὺς μὲν ἐν Ἰωνίᾳ κατὰ τοὺς δὲ εἰς τὴν νῆσον Κῶ, ὅθεν ἦν ὀνομαστὸς ὁ Πτελεατικὸς οἶνος (Θεόκρ. Εἰδ. Ζ, 63).

Πτελεῖν, 1) πόλις ἐν τῇ Θεσσαλικῇ Φθιώτιδι, μετὰ λιμένος εἰς τὸ νοτιοδυτικόν, πέρας τοῦ Παγασαίου κόλπου (Ὁμ. Ἰλ. Β, 697). Κατεστράφη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων τῷ 171 π. Χ. (Λίν. ΧLII, 67). Διατηρεῖ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα. — 2) Πόλις τῆς Ἠλίδος, ἐν Τριφυλίᾳ, ἀποικὸς τῆς Θεσσαλικῆς (Ὁμ. Ἰλ. Β, 394. — Θουκ. Α, 18. — Εὐστθ.) Ἐπὶ Στράβωνος δὲν ὑπῆρχε πλέον. — 3) Πόλις παρὰ τῇ Καρδίᾳ ἐν Θράκῃ (Δμσθ.

Ἄλον, 39). — 4) Φρούριον ἐν Ἰωνίᾳ τῆς Μι-
κρᾶς Ἀσίας, παρὰ ταῖς Ἐρυθραῖς (Θουκ.
H, 24, 31, 5. — Στφ. Βυζ. — 5) Πόλις τῆς
Λακωνίας (Θουκ. 8. E, 18).

Πτελέων, ὁ διὰ προσφορᾶς ἐνὸς χρυ-
σοῦ στεφάνου τὸν ἔρωτα τῆς Προκρίδος εἰς
ἑαυτὸν περιποιήσας (Ἀπλλδ. Γ, 15, 1).

Πτερίλαος, υἱὸς Ταφίου τοῦ βασι-
λέως τῆς νήσου Τάφου. Ὁ Ποσειδῶν τῷ
ἐδώρησε χρυσὴν τρίχα δι' ἧς διέμενεν ἀθά-
νατος καὶ ἀήττητος. Ἡ θυγάτηρ δ' αὐτοῦ
Κομαιθῶ, ἐρασθεῖσα τοῦ Ἀμφιτρύωνος (Ἰδ.)
ὅστις ἐπολέμει τὴν Τάφον, ἀπέσπασε τὴν
τρίχα, καὶ ἐπέφερε τὸν θάνατον τοῦ πατρός
της καὶ τὴν καταστροφὴν τῆς πατρίδος της.
Καὶ ἐξ δὲ υἱοὶ αὐτοῦ ἔπεσαν πολεμοῦντες
κατὰ τοῦ Ἀμφιτρύωνος (Ἀπλλδ. Β, 4, 5).

Πτερία, πρωτεύουσα ἐπαρχίας ἐν Καπ-
παδοκίᾳ (Ἡρδ. Α, 76), κατὰ δὲ Στέφανον
τὸν Βυζάντιον ἐν Μηδίᾳ.

Πτερνιστήρ, ὅξυ ἔμβολον εἰς τὴν
πτέρναν τοῦ ἵππεως ἀρμοζόμενον, ἵνα δι' αὐ-
τοῦ κεντᾷ τὸν ἵππον, κατὰ τὴν εἰκόνα, ἐκ
πρωτοτύπου εὑρεθέντος ἐν Ἡρακλείῳ. Πρὸς
τοῦτο προσεδέοντο ἱμάντες περὶ τὰ σφυρά,

ὡς ἐν τῇ εἰκόνι, ἐξ ἀγάλματος Ἀμαζόνος
(ἐν τῷ Βατικανῷ), παριστάσῃ τὸν δεσμὸν
πλαγίως καὶ ὀπισθεν. Φαίνεται δ' ἐκ τοῦ
ἀγάλματος τούτου ὅτι μόνον ἓνα πτερνιστή-
ρα ἔφερον οἱ ἵπποι κατὰ τὸν ἀριστερὸν πό-
δα (Virg. Aen. VI, 882. — Plaut. As. III, 3.
118).

Πτερόν, 1) ἡ περὶ οἰκοδόμημά τι, κυ-
ρίως ναὸν, ἐξωτερικὴ σειρὰ κιόνων, ἐξ οὗ
περίπτερος ναὸς, ὁ πέριξ καὶ τῶν τεσσάρων
πλευρῶν του διὰ κιόνων κοσμούμενος. — 2)
Πλευρὰ προέχουσα οἰκοδομήματος, εἰ καὶ

ἄνευ κιόνων. — 3) Βραχὺ ἐπίδλημα ἔχον τὰ
ἄκρα ὀξεία (Πλούταρχ.).

Πτερόπους, ἐπίθετον τοῦ Ἑρμοῦ,
κατ' ἀρχαῖς μὲν διὰ τὴν ταχύτητα τῶν πο-

δῶν του, εἶτα δὲ, διότι, ὡς ἐξ αὐτῆς, παρι-
στάτο πτερὰ ἔχων εἰς τοὺς πόδας.

Πτέρυγες, κατ' ἀναλογίαν τῶν πτε-
ρύγων τῶν πτηνῶν ἐν γένει αἱ δύο ἀντίθετοι
προέχουσαι ἄκραι οἰκοδομῶν ἢ οὔου δῆποτε
εἰς μῆκος ἐκτεινομένου ἀντικειμένου· οὕτω
φέρ' εἰπεῖν καὶ τοῦ παρατεταγμένου στρατοῦ.
Ἰδίως δὲ τεχνικῶς αἱ δύο κοπίδες ξίφους

ἐκατέρωθεν ὀξείας, καὶ αἱ ὑπὸ τὴν αἰχμὴν
τῆς λόγχης ἐνίοτε προέχουσαι κοπτερὰ ἐξο-

χαί. Καὶ τοῦ πηδαλίου ἡ κάτω ἐκατέρωθεν
εὔρεῖα σανίς.

Πτέρωμα, ταῦτο τῷ πτερόν (Ἰδ.)
ὑπὸ ἀρχιτεκτονικὴν σημασίαν.

Πτερωτόν ἄγγελον ἐλέγετο ἡ κύλιξ ἢ κοτύλη, ἣ ὧτα ἔχουσα ἐκατέρωθεν.

Πτοιόδωρος, Κορίνθιος, πατήρ τοῦ Θεσσαλοῦ, ἰσθμιονίκης (Πινδ. Ὀλ. ΙΓ', 39).

Πτολεμαῖος, (Α) Ἐν Μακεδονίᾳ 1) ὁ γαμβρὸς Ἀμύντου Β, τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, διενεχθεὶς μετὰ τοῦ πενθεροῦ του τὸν θάνατον πρὸς Ἀλέξανδρον Β. Οἰθηθαῖι, ὑπὸ τὸν Πελοπίδαν, διήλλαξαν αὐτοὺς· μετ' οὐ πολὺ ὅμως, ὥς ἐπίτροπος τοῦ Περδίκκου Γ' κατέλαβεν ὁ Πτολεμαῖος τὴν ἑξουσίαν· ἀλλὰ μετὰ 3 ἔτη τῷ ἀφῆρσαν ταύτην, καὶ ὁμοῦ καὶ τὴν ζωὴν, τῷ 365 π. Χ. (Πλούτ. Πίλπ. ΚΣΤ'. Διοδ. ΙΕ, 71. — Just. VII, 4). — 2) Υἱὸς τοῦ Φιλίππου, παρῆν εἰς τὴν ἐν Γρανικῷ μάχῃ, καὶ ὑπέταξεν ἔπειτα τὴν Καρίαν. — 3) Υἱὸς τοῦ Σελεύκου, ἔπεσε μαχόμενος ἐν Ἰσσοῖ. — 4) Ἀνεψιὸς τοῦ Ἀντιγόνου, ὑπεστήριξεν αὐτὸν ἐν Ἀσίᾳ καὶ ἐν Ἑλλάδι ἐπιτυχέστατα ἀπὸ 319-312 π. Χ., ἀλλ' ἀπιστήσας μετὰ ταῦτα, συνέβασε σχέσεις μετὰ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ Πτολεμαίου, ὅστις καὶ τὸν ἐδηλητηρίασε τῷ 309. — 5) Εἰς ἐκ τῶν κατὰ Φιλίππου Γ' ἐπαναστάντων ἵνα καταβάλῃσι τὸν Ἄρατον, θανατωθεὶς δὲ μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς συνωμοσίας. — (Β) Ἐν Θράκῃ, υἱὸς τοῦ Λυσιμάχου, ἐπολέμησε κατὰ Πτολεμαίου τοῦ Κεραινοῦ, ἀντιποιοῦμενος τὴν ἐπὶ Θράκης καὶ Μακεδονίας ὑπερτάτην ἀρχήν (Just. XXIV, 2). — (Γ) Ἐν Ἡπείρῳ 1) Υἱὸς τοῦ Πύρρου, ἀνέλαβεν, ἐπὶ τῆς ἀπουσίας τοῦ πατρὸς του εἰς Ἰταλίαν, τὴν διοίκησιν τοῦ κράτους, κατενευμάχησε τοὺς Κερκυραίους, κυριεύσας τὴν νῆσον, τῷ 274 π. Χ., ἐνίκησε τὸν Ἀντίγονον Γονατᾶν, καὶ τῷ 272, συνεκστρατεύσας μετὰ τοῦ πατρὸς του εἰς Πελοπόννησον, ἐφρονέθη ἐκεῖ (Just. XVIII, I. XXV, 4). — 2) Ὁ τοῦτου ἀνεψιὸς ἐπὶ βραχὺ κυβερνήσας τὴν Ἡπει-

ρον, ἔπεσεν ἐν μάχῃ. — (Δ) Ἐν Αἰγύπτῳ 1) Πτολεμαῖος Α, Σωτήρ, υἱὸς τοῦ Λάγου, ἀσῆμου καταγωγῆς, εἰς τῶν ἐνδοξοτέρων καὶ εὐτυχιστέρων στρατηγῶν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου. Ἡ αὐτὸν ἀφώσις τοῦ τὸν ἐξεθῆκεν εἰς τὴν καταδίωξιν τοῦ Φιλίππου. Ἀλλὰ μετὰ τοῦτου τὸν θάνατον ὁ Ἀλέξανδρος τὸν κατέταξεν εἰς τὴν σωματοφυλακὴν του. Εἰς τὴν ἐν Ἰσσοῖ μάχῃ συνεπολέμησε, καὶ ἔκτοτε διεκρίθη εἰς πᾶσαν περίστασιν, νικήσας τὸν Βῆσσον, ὑποτάξας τὴν ὀρεινὴν χώραν Σογδιανῶν ἐνδοξῶς πολεμήσας ἐν Ἰνδίᾳ κατὰ τοῦ Πώρου, καὶ μετέπειτα κατὰ τῶν Κοσσαίων, καὶ ὑπὸ πάντων ἀγαπώμενος, ἐξετιμᾶτο ἰδίως ὑπὸ τοῦ βασιλέως διὰ τὴν σύνεσιν, τὴν ἡμερότητα τοῦ χαρακτήρος καὶ τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ ικανότητα, καὶ διὰ πλείστων ἀντημείβθη τιμῶν. Μετὰ τὸν πρόωρον δὲ θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὁ ἐμβριθὴς στρατηγὸς, ὅστις βασιλικὴν ἐφείνετο μάλλον ἔχων τὴν φύσιν, ἐκηρύχθη τὸ πρῶτον κατὰ τῶν παιδίων τοῦ κατακτητοῦ, τῶν γενηθέντων ἐκ Περσίδων μητέρων· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἐνέδωκε, καὶ διεπράξατο τὴν διανομὴν τῶν κατακτήσεων, ἐπιφυλαξάμενος εἰς ἑαυτὸν τὴν πλουσίαν καὶ διὰ τὴν θέσιν αὐτῆς ἐξαίρετον Αἴγυπτον, ταχέως τὴν ἀγάπην τῶν κατοίκων αὐτῆς δι' ἔμφρονος διοικήσεως προσκτησάμενος, καὶ πολυπληθεὶς ἀποίκους Ἑλλήνας προσελκύσας. Ἐνισχύθη δὲ προσκατακτήσας καὶ τὴν Κυρήνην, καὶ συνεδέθη μετὰ τοῦ Ἀντιπάτρου. Τὸ σῶμα τοῦ Ἀλεξάνδρου, μετακομιζόμενον εἰς Μακεδονίαν, κατέλαβε καὶ ἔφερεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, διότι συνετέλει τοῦτο εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς ἰσχύος του· τῷ δὲ 321 π. Χ. ἀπέκρουσε δραστηρίως καὶ ἐπιτυχῶς τὴν ἐπίθεσιν τοῦ Περδίκκου. Οὐκ ὀλίγον δὲ συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐνίσχυσίν του ἡ εὐλάβεια ἣν ἐπεδείξατο πρὸς τῶν Αἰγυπτίων τὰ ἔθιμα,

τὰ μνημεῖα καὶ τὰς θρησκευτικὰς διατάξεις
 "Ἐστρεψε δ' ἰδίως τὴν προσοχὴν του καὶ
 εἰς τὴν ὁμορον Συρίαν, κατέλαβεν αὐτήν, καὶ
 ἔλκυσε καὶ ἐκείθεν πολλοὺς κατοίκους, μά-
 λιστα Ἰουδαίους. Ἐῖτα δ' ὑπεστήριξε διὰ στό-
 λου τὸν συγγενὴ του Κάσσανδρον, καὶ συνε-
 μάχησε μετὰ τοῦ Ἀντιγόνου, Σελεύκου καὶ
 ἄλλων κατὰ τοῦ Εὐμένους, ὅστις ἐπὶ πολλὰ
 ἔτη αὐτοῖς ἀντιταχθεὶς, ἐφονεύθη τέλος τῷ
 316. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἀπεσπάρθη τοῦ
 πανισχύρου Ἀντιγόνου, καὶ ἤδη τῷ 315
 ἐπολέμει πρὸς αὐτὸν, καὶ κατέκτησε μὲν
 τὴν Κύπρον, ἀλλ' ἀπώλεσε τὴν Συρίαν καὶ
 τὴν Φοινίκην. Τῷ 313 κατέστειλε πολλὰς
 ἐπαναστάσεις, τῷ 312 κατενίκησεν ἐν Γάζᾳ
 Δημήτριον, τὸν υἱὸν τοῦ Ἀντιγόνου, ἀνεκτή-
 σατο τὴν Φοινίκην ἀλλ' ὅτε ἐπῆλθεν ὁ Ἀν-
 τίγονος, ἠναγκάσθη ν' ἀποσυρθῇ εἰς τὴν Αἴ-
 γυπτον. Μικρὸν ὅμως μετὰ ταῦτα συνωμο-
 λογήθη εἰρήνη μετὰ τῶν στρατηγῶν, ἀλλὰ
 βραχεῖα καὶ αὕτη, ὥστε τῷ 309 ἤρξατο ὁ
 πόλεμος πάλιν. Καὶ ὁ μὲν Δημήτριος ἐνί-
 κησε τοὺς Αἰγυπτίους ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ
 ἀλλ' ὁ Πτολεμαῖος μεγάλας εἶχεν ἐπιτυχίας
 εἰς τὰς Ἑλληνικὰς νήσους, καὶ ὑπέταξε τὰς
 Ἀσιανὰς παραλίας, μέχρις οὗ, ἡττηθεὶς ἐν
 Κύπρῳ τῷ 306, ἠναγκάσθη νὰ ἐπανακάμψῃ
 εἰς Αἴγυπτον. Τότε ὁ Ἀντίγονος περιεβλή-
 θη τὸν τίτλον τοῦ βασιλέως, καὶ εὐθὺς ὅτε
 Πτολεμαῖος καὶ οἱ ἄλλοι στρατηγοὶ ἔσπευ-
 σαν ν' ἀκολουθήσωσι τὸ παράδειγμά του.
 Ἀλλ' ὅτε ὁ Ἀντίγονος εἰσέβαλεν εἰς τὴν
 Αἴγυπτον, τῷ 305, ὁ Πτολεμαῖος τὸν ἀπέ-
 κρουσε γενναίως καὶ ἐπιτυχῶς, καὶ προσέτι
 ἡλευθέρωσε τοὺς ὑπὸ τοῦ Δημητρίου πιεζο-
 μένους Ρωδίους, ἐξ οὗ καὶ πρὸς τιμὴν ἐπω-
 νομάσθη Σωτήρ. Ἐπειτα δέ, συλλαβόντες
 ὁ Ἀντίγονος καὶ ὁ Δημήτριος τὸν φιλόδο-
 ξον σκοπὸν τοῦ νὰ πολεμήσωσι τὸν Κάσσανδρον
 ἐν Μακεδονίᾳ, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ἰδρύσεως μακεδο-
 νικῆς παντοκρατορίας, ἀνενέωσαν αὐθις τὴν
 συμμαχίαν μετὰ τοῦ Πτολεμαίου, τοῦ Σελεύ-
 κου καὶ τοῦ Κασσάνδρου ἀλλ' ὁ Ἀντίγονος

ἡττήθη ἐν Ἰσσοῦ καὶ ἐφονεύθη τῷ 301. Τὸ
 συμβᾶν τοῦτο ἐγένετο νέων συνδυασμῶν ἀφορ-
 μή. Κατ' ἀρχὰς ἐδιχονόησαν ὁ Πτολεμαῖος
 καὶ ὁ Σέλευκος, ὅστις ἦν ὁ πάντων ἰσχυρό-
 τερος εἰς κτήσιν χωρῶν, ἀλλὰ ταχέως διηλ-
 λάγησαν πάλιν, καὶ αὐτοῖς προσετέθη καὶ
 αὐτὸς ὁ Δημήτριος, μνηστευθεὶς μίαν τῶν θυ-
 γατέρων τοῦ Πτολεμαίου. Ἀλλὰ μετ' οὐ
 πολὺ, ἐκ φιλοδοξίας κινούμενος, ἀπεσπάρθη
 καὶ ἐτράπη, τῷ 298, κατὰ τοῦ μέλλοντος
 πενθεροῦ του, καὶ τότε ὁ Πτολεμαῖος, ὁ Σέ-
 λευκος καὶ ὁ Λυσίμαχος συνεδέθησαν κατ'
 αὐτοῦ, καὶ νικήσας ἡχμαλώτευσεν αὐτὸν ὁ Σέ-
 λευκος. Ἦν δέ, ὡς ἐν πολέμῳ, οὕτω καὶ ἐν
 εἰρήνῃ μέγας ὁ Πτολεμαῖος, καὶ σφοδρὸς ἐδεί-
 χθη εἰς τοῦ κράτους του τὴν διοίκησιν. Τὴν
 δύναμίν του ἐστήριζον ἰσχυρὸς στόλος καὶ
 πολυάριθμος καὶ γεγυμνασμένος στρατὸς μι-
 σθωτῶν. Ἐδραν δὲ κυρίαν εἶχε τὴν Ἀλε-
 ξάνδρειαν, τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸ ἱδρυμα, ἀν-
 θούσαν διὰ τοῦ θαλασσίου ἐμπορίου, καὶ κατε-
 κόσμησεν αὐτὴν διὰ λαμπρῶν οἰκοδομημάτων.
 Τὴν Ἑλληνικὴν εὐφυΐαν μετὰ τῆς σοβαρό-
 τητος τοῦ πνεύματος τῶν λατῶν οὗς ἐκυβέρνη-
 σαν συνδέων, εἰδείκνυτο εὐμενὴς πρὸς τοὺς ἐγγω-
 ρίους καὶ εὐλαβὴς πρὸς αὐτῶν τὸ θρησκευμα,
 προσπαθῶν συγχρόνως νὰ ἐκτείνῃ τὴν Ἑλ-
 ληνικὴν γλῶσσαν καὶ τὸν πολιτισμὸν δι' ἰδρύ-
 σεως ἑλληνικῶν πόλεων. Εἰ δὲ καὶ ὑπερεῖχε
 πάντοτε κατὰ τὸν ἀριθμὸν ὁ Αἰγυπτιακὸς
 πληθυσμὸς, ἀλλ' εἰς τὴν χώραν ἐπέβαλλε
 μᾶλλον τὴν σφραγίδα αὐτοῦ ὁ Ἑλληνισμὸς,
 διὰ καλλιεργείας προσέτι καὶ τῆς Ἑλληνι-
 κῆς φιλολογίας, ἧς παράδειγμα πρῶτος εἶδεν
 ὁ βασιλεὺς, καὶ ὡς συγγραφεὺς ἀσχολούμενος.
 Τὸ περίφημον Ἀλεξανδρινὸν Μουσεῖον καὶ
 τὴν πρώτην μεγάλην βιβλιοθήκην ἵδρυσεν
 ἐκεῖ κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους τῆς βα-
 σιλείας του. Εἰς τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον περί-
 που πρέπει νὰ ταχθῇ καὶ τῶν Ἑβδομήκοντα
 ἢ μετάφρασις. Οἱ κυριώτατοι ποιηταὶ καὶ
 συγγραφεῖς τῶν χρόνων ἐκείνων διέτριβον ἐν
 Ἀλεξανδρείᾳ, ὡς ὁ Κῶος Φιλῆτας, ὁ Ζηναί-

δοτος, ὁ Ἐκαταῖος, ὁ Εὐκλείδης. Ὡς δὲ τὴν παιδείαν καὶ τὴν φιλολογίαν, οὕτως ἐξέτιμα καὶ ἐπροστάτευεν ὁ συνετὸς βασιλεὺς καὶ τὴν καλλιτεχνίαν, ἥτις καὶ ἐξ εὐγνωμοσύνης τὸν ἐτίμησε διὰ παντοίων τῆς ἔργων. Ἀπεβίωσεν δὲ τῷ 283, κατὰ τὸ 84ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὑπὸ τῶν συγχρόνων του θαυμαζόμενος, καὶ δοξαζόμενος διὰ τῶν αἰώνων καὶ διεδέχθη αὐτὸν ὁ ἐκ τῆς τετάρτης συζύγου του Βερενίκης ἀγαπητότατος υἱὸς του. 2) Πτολεμαῖος Β, ὁ Φιλάδελεφας, γεννηθεὶς τῷ 309 π. Χ. εἰς τὴν νῆσον

Κῶ, ἐπὶ ἐκστρατείας τοῦ πατρὸς του. Εὐμαθή- τευσε δὲ παρὰ τῷ γραμματικῷ Ζηνοδότῳ καὶ τῷ ποιητῇ Φιλῆτῳ, καὶ ὑπὸ τοῦ ἔμφρονος πατρὸς του ἐδιδάχθη τὰ τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς ὑπηρεσίας, καὶ διὰ τῆς ἐμβριθοῦς ἀγωγῆς του χρηστὰς ἐλπίδας ἐνέπνευσεν εἰς τὸ ὑπὲρ τῶν ἀπὸ τῆς πρώτης ἀναβάσεώς του εἰς τὸν θρόνον. Δὲν ἦν ὁμοῦς ἀπηλλαγμένος τῶν ἐλαττωμάτων φιληδονίας καὶ ἀσωτίας, κορυφωθέντων ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον παρὰ τοῖς διαδόχοις του. Πρὸς τὸν ἀγαπητὸν τοῦ πατρὸς του Δημήτριον τὸν Φαληρέα προσή- νηχον μετ' ἀγενοῦς τραχύτητος. Εἰς ἀρχαῖον καὶ ἀπρηχαιωμένον Ἑλληνικὸν ἔθνος στηρι- χθεὶς, ἐνυμφεύθη τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν του Ἀρ- σινόην, ἀποβαλὼν τὴν νόμιμον σύζυγόν του, ἄλλην Ἀρσινόην, θυγατέρα τοῦ ἐν Θράκῃ Λυσιμάχου, καὶ διὰ τοῦτο μᾶλλον βεβαίως ἐκλήθη Φιλάδελεφς ἢ διὰ τὴν πρὸς τὸν πρε- σβύτερον ἀδελφόν του συμπεριφορὰν. ἥτις ἦν ἡκιστα ἀδελφική. Ἐν Κυρήνῃ ἤρχεν ὁ ἐτε- ροθαλῆς ἀδελφὸς του Μάγας. Πρὸς τοῦτον ἐπολέμησεν ἄλλ' ὁ πόλεμος οὐδὲν ἔσχεν ὀρι- στικὸν ἀποτέλεσμα, καὶ ὁ Μάγας παρέμει- νεν εἰς τὴν θέσιν του. Εἶτα δὲ προσέβαλε

τὴν Συρίαν, ἵνα διατηρήσῃ τὴν κυριότητα ἐπὶ τῆς Κοίλης Συρίας, Φοινίκης καὶ Παλαι- στίνης. Διὰ νέου πολέμου ἐν ἔτει 258-248 κατέλαβε τὰς Ἀσιανὰς παραλίας καὶ ἔδρυσεν πολλὰς πόλεις ἐκεῖ. Θελήσας δὲ νὰ ἐπιβλη- θῇ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Μακεδονίαν, ἐκυρίευσεν τὰς Κυκλάδας νήσους, ἀλλ' ἤττη- θη ὑπὸ τοῦ Ἀντιγόνου ἐν ναυμαγίᾳ κατὰ τὴν Κῶ, καὶ ἐν γένει τὰ κατὰ τῆς Ἑλλάδος σχέδια αὐτοῦ δὲν ἐπέτυχον. Τότε συνῆψε σχέ- σεις μετὰ τῆς Ρώμης, αἵτινες ἐμελλον νὰ ἐπιφέρωσιν ὄλεθρον εἰς τοὺς διαδόχους του. Καὶ ὑπὸ ἐμπορικὴν δὲ ἐποψιν ἀπέβλεψεν οὐ μόνον εἰς τὴν Συρίαν, τὴν Ἑλλάδα, τὴν Ἰτα- λίαν, καὶ μάλιστα τὰς Συρακούσας, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ ἔστρεψεν τὴν προσοχὴν τῶν ὑπηκόων του καὶ πρὸς τὴν προσοδοφόρον ταύτην χώραν (Θεόκρ. ΙΕ), ἣν καὶ ὁ ἴδιος ἐπεσκέφθη. Ἐξέπεμψε δ' ἀπο- ἐντολὴν καὶ εἰς τὰς Ἰνδίας, καὶ ἐξ ἐνδια- φέροντος ὑπὲρ τῆς φυσικῆς ἱστορίας διέταξεν ἐπιστημονικὰς καὶ ἐμπορικὰς ἐρεῖνας εἰς τὰς ἀπωτάτας νοτίας χώρας (Διόδ. Α, 37, Γ, 38, 42. — ΡΙ, VI, 17). Ἀνεδείχθη δὲ προ- στάτης καὶ τῶν τεχνῶν καὶ τῆς φιλολογίας, ἰδίως τῆς ποιήσεως, δι' ἧς ἐφαίεθρενε πολλὰ- κίς τὴν κατηφῆ καὶ μελαγχολικὴν του διά- θεσιν. Ἐνναίως ἀρμοιὰς ἐδίδεν εἰς τοὺς ἐπι- σημότερους τῶν ποιητῶν, ὡς τὸν Καλλίμα- χον, τὸν Φιλῆταν καὶ ἄλλους, καὶ ἐπρο- στάτευε τὸ Μουσεῖον, ἠΰθεος τὴν ἤδη πλου- σιωτάτην βιβλιοθήκην, πολλὰ προσωνούμενος χειρόγραφα καὶ ἐκλεκτὰ ἀντίγραφα, κατε- κόσμησε τὴν Ἀλεξάνδρειαν διὰ πολυτελῶν ἀνακτόρων, ναῶν καὶ ἄλλων μνημείων, καὶ ἐξέτεινε μεγάλως τὰς ἐμπορικὰς σχέσεις τῆς χώρας. Κατὰ τὰ τελευταῖα τοῦ ἔτη τὸν κατέβαλον αἱ θλίψεις ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς ἀδελφῆς καὶ συζύγου του Ἀρσινόης καὶ τῆς θυγατρὸς Βερενίκης ἦν, πρὸς δυστυχίαν τῆς, εἶχε νυμφεῖσαι μετ' Ἀντιόχου τοῦ Β' τῆς Συρίας, καὶ διάφορα σωματικά πάθη, συνέ- πειαι τῶν ἀσωτιῶν του, καὶ ἀπέθανε κατὰ τὸ

ἔτος 246. — 3) Διεδέχθη δ' αὐτὸν Πτολεμαῖος Γ', ὁ Εὐεργέτης, ὅστις ἄρα ἀνα-

τοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα· ἄλλ' ὁ θάνατος τὸν ἐκώλυεν. Ἐν Αἰθιοπία καὶ Ἀραβίᾳ ἱδρυσεν ὁ Εὐεργέτης πολυαριθμούς ἀποικίας, δι' ὧν ἠύξησε τὰς ἐμπορικὰς σχέσεις καὶ συγκοινωνίας, ἐπομένως καὶ τὰ ἔσοδα τῆς Αἰγύπτου. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο οὐ σπανίως κατέφευγε καὶ εἰς μέτρα αὐστηρὰ καὶ καταθλιπτικά. Οὕτω κατώρθου μέγαν στόλον νὰ διατηρῇ καὶ στρατὸν ἰσχυρὸν, καὶ τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας νὰ προστατεύῃ ὡς οἱ προκάτοχοί του, καὶ ἀποστολὰς γεωγραφικὰς καὶ φυσικοῖστορικὰς νὰ διενεργῇ. Τῆς ἰδιαίτερας δ' εὐνοίας αὐτοῦ ἀπελάμβανον ὁ Ἐρατοσθένης, ὁ Ἀπολλώνιος, Φύλαρχος ὁ ἱστορικός, καὶ ἄλλοι πεπαιδευμένοι καὶ ποιηταί. Διὰ πολυτίμων προσθηκῶν ἐπλούτισε τὴν βιβλιοθήκην. Εὐλαβῶς δ' ἐφείδeto καὶ τῶν θρησκευτικῶν διατάξεων καὶ ἐθίμων τῶν Αἰγυπτίων. Τοὺς Ἰουδαίους ἠνέκεν ἰδίως, καὶ ἀπένειμεν αὐτοῖς τὴν Ἑλληνικὴν πολιτείαν, καὶ πρὸς μέγα ὄφελος τοῦ ταμείου, ἀλλὰ πρὸς μεγάλην δυσἀρέσκειαν τοῦ λαοῦ του, εἰς Ἰουδαῖον, τὸν Ἰώσηπον, ἐξεμίσθωσε τὰς εἰσπράξεις τοῦ δημοσίου ταμείου. Ἀπεβίωσε δὲ τῷ 221. Οὗτος ἦν τῶν ἀγαθῶν Πτολεμαίων ὁ ἔσχατος. — 4) Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Πτολεμαῖος Δ, Φιλοπάτωρ ἢ Τρύφων,

ἀμέσως ἀρχόμενος ἐμάχρυνε τοὺς ἐγγυτέρους συγγενεῖς, διέταξε τὸν φόνον τοῦ Σπαρτιάτου Κλεομένους ἐν ἔτει 220 π. Χ. (Just. XXVIII, 4), καὶ ἔκτοτε παρεδόθη ἀκαθέκτως εἰς τὰς τρυφάς. Παιδείας δὲν ἐστερειτο· ἐξ ἐναντίας ἔγραψεν ὁ ἴδιος τραγῳδίαν ἐπιγραφομένην «Ἀδωνις», ἐτίμα τὸν Ὅμηρον, ἤγειρε ναοὺς· ἄλλ' ἡ πνευματικὴ του νωθρότης τὸν παρήγαγεν εἰς οἰνοποσίαν καὶ εἰς παντοίας ἄλλας ἀσωτίας. Τὴν κυβέρνησιν δ'

δὲ εἰς τὸν θρόνον, ἐπεχείρησε πόλεμον κατὰ τῆς Συρίας καὶ διεξήγαγεν αὐτὸν δραστηρίως καὶ ἐπιτυχῶς, κατακτήσας τὴν παράλιον Ἀσίαν καὶ τὰς χώρας τοῦ Εὐφράτου, μέχρις Ἰνδοῦ προσάσας, καὶ μετὰ πλουσίων λαφύρων, ἐν ἔτει 243 π. Χ., εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐπιστρέψας (Διόδ. Α, 46, 47, 55. — Just. KZ, 1). Εὐεργέτης δ' ἐπωνομάσθη ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων εὐγνωμονούντων διότι ἔφερεν ὅπισω τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν των, ἃ τοῖς εἶχον ἄλλοτε ἀρπάσει ἐὶ Πέρσαι, καὶ πολυπληθὴ μνημεῖα ἴσταντο ἐπὶ πολὺ μαρτυροῦντα περὶ τῶν θριάμβων του. Ἀπ' αὐτῶν τὸν ἀνεκάλεσεν εἰς τὴν Αἴγυπτον στάσις ἐκεί· ἐκραγεῖσα, ἣν ὁμοῦς ταχέως κατέβαλε. Τῷ 239 συνωμολογήθη εἰς Ῥήνην, ἐξασφαλίσασα αὐτῷ τὴν Συρίαν καὶ πόλλας τῶν Ἑλληνίδων πόλεων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ἦδη δὲ ἀπὸ τοῦ 243 εἶχεν ἐκλεγῆ, προτάσει τοῦ Ἀράτου, ἀρχιστράτηγος τῶν Ἀχαιῶν, ἐξ οὗ προέκυψαν πόλεμοι μετὰ τῆς Μακεδονίας καὶ Ἀντιγόνου τοῦ Δώσοντος, ὅστις κατέλαβε τὰς ἐν Καρίᾳ αἰγυπτιακάς πόλεις. Ὅτε δ' ὁ Ἀρατος ἀπώλεσε τὴν ἐπιρροήν του, καὶ ὁ Κλεομένης ἐκ Σπάρτης ἀνέλαβε τὸν κατὰ τῆς Μακεδονίας ἀγῶνα, τότε ὑπεστήριξεν αὐτὸν κατ' ἀρχὰς ὁ Πτολεμαῖος, ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ τὸν ἐγκατέλιπε τῷ 221, συνδιαλλαγείς μετ' Ἀντιγόνου τοῦ Δώσοντος. Φυγάδα ὁμοῦς τὸν Κλεομένην ὑπέδεχθη φιλοφρόνως ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ τόσον ὑπ' αὐτοῦ κατεβέβηχθη, ὥστε ἀπεφάσισε νὰ τὸν ὑποστηρίξῃ, καὶ νὰ τὸν πέμψῃ μετὰ στρα-

ἐν τούτοις κατέλιπεν εἰς ἀνθρώπους ἀνο-
ξίους, πρὸ πάντων εἰς χεῖρας τοῦ Ἀγαθο-
κλέους καὶ τοῦ Σωσίδιου. Τὴν ἀδράνειαν αὐ-
τοῦ ἐπωφελήθη δὲ Ἀντίοχος ἐκ Συρίας, προ-
σέβαλε τὴν Κοίλην Συρίαν, ἀλλ' ἀπέτυχε
κατ' ἀρχάς, ἐπανελάβε δὲ τὴν ἐπιχείρησιν
τῷ 219, καὶ μόνον τῷ 217 κατώρθωσεν ὁ
Πτολεμαῖος δι' Ἑλλήνων καὶ ἄλλων μι-
σθιωτῶν νὰ νικήσῃ ἐπίσημον νίκην ἐν Ῥα-
φίᾳ, τῆς Παλαιστίνης, μεθ' ἣν ἀνακωχὴ ἐξη-
σφάλισεν αὐτῷ τὴν κτῆσιν τῶν παρακειμέ-
νων χωρῶν τῆς Συρίας. Μετὰ τοῦτο δὲ κατέ-
βαλε μετ' ὁμότητος στάσιν ἣν προὔκალεσεν
ἐν Αἰγύπτῳ ἡ αὐθαιρέτος τοῦ κυβερνήτης. Ἡ
ἀπάνθρωπος ὁμῶς καταδρομὴ τοῦ κατὰ τῶν
Ἰουδαίων, οὓς εἶχον προστατεύσει οἱ προκά-
τοχοί του, ἐβρόθήσας τὸν Ἀντίγονον νὰ τῷ
ἀποσπάσῃ τὴν Παλαιστίνην, τῷ 204. — 5)
Ὁ υἱὸς καὶ διάδοχος αὐτοῦ, Πτολεμαῖος
Ε', ὁ Ἐπιφανής, ἦν τετραετής μόνον ἐπὶ

τοῦ θανάτου τοῦ πατρός του, συστήσαντος αὐ-
τὸν εἰς τῶν Ῥωμαίων τὴν προστασίαν. Τὸν
ὑπουργὸν Σωσίδιον ἐθανάτωσεν ὁ λαὸς ἐξη-
γριωμένος, καὶ πλήρης ἀλλαγῇ ὑπουργῶν
καὶ ἐπιτρόπων παρέδωκε τὴν ἐξουσίαν εἰς
Ἀριστομένην τὸν Ἀχαρνᾶνα, ὅστις ἐκυβέρ-
νησεν ἡπίως, καὶ κατ' ἀρχάς θερμῶς ἡγα-
πάτο ὑπὸ τοῦ νεαροῦ βασιλέως, ἔπειτα ὁμῶς,
διαταγῇ αὐτοῦ, ἐδηλητηριάσθη, ἀντικαταστάς
ὑπὸ Πολυκράτους, ὅστις, συμπράξει καὶ τοῦ
ἱκανοῦ Ἀριστονίκου, ἐκυβέρνηα τὸν ἀσθενῆ
καὶ θελήσεως στερούμενον βασιλέα. Ἀπο-
σπασθεῖσα τῆς Αἰγύπτου, ἡ Φοινίκη τῷ 199
π. Χ. προσετέθη εἰς τὴν Συρίαν· καὶ ἄλλας
θὰ ὑφίστατο ζημίας ὁ Ἐπιφανής, ἂν οἱ Ῥω-
μαῖοι δὲν τὸν ἐβρόθουν. Στάσις ἐξερράγη ἐν

Αἰγύπτῳ, καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον διήρκεσε,
κατασταλεῖσα μόνον τῷ 196, Ἐνυμφεῦθη
δ' ὁ νέος βασιλεὺς Κλεοπάτραν, τὴν θυγα-
τέρα Ἀντίοχου τοῦ μεγάλου· ἀλλ' οὐχ ἦτ-
τον συνεδέθη μετὰ τῶν Αἰτωλῶν κατὰ τοῦτου
συμπρατεύουσης καὶ τῆς Κλεοπάτρας ἐξ ἀφο-
σιώσεως εἰς τὴν νέαν πατρίδα τῆς. Διέθεσε
δ' ὑπὲρ ἑαυτοῦ τοὺς Αἰγυπτίους ἱερεῖς διὰ
δώρων καὶ ἀποκοπῆς φόρων, κατηύνασε πολ-
λὰς ἐπαναστάσεις διὰ σκληροτάτων ποινῶν,
παρεσκευάσε πόλεμον κατὰ τῆς Συρίας, συνε-
μάχησε μετὰ τῶν Ἀχαιῶν, καὶ ἀπέθανε τῷ
180 (Πολδ. ΚΕ, 7). — 6) Αὐτὸν διεδέχθη
ἐξαετής ὁ υἱὸς τοῦ Πτολεμαῖος ΣΤ', ὁ
Φιλομήτωρ, ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν τῆς μη-

τρός του διατελῶν. Ἡ Παλαιστίνη καὶ ἡ
Φοινίκη ἐπανήλθον τότε πάλιν εἰς τὴν Συ-
ρίαν· ὅτε δ' ἡ μήτηρ ἀπέθανεν, εὐνοῦχοι
κατέλαβον τὴν ἀρχήν, καὶ κατεπέβον τὸ
κράτος, ἥδη ἐντελῶς παραλελυμένον. Ὁ
βασιλεὺς τῆς Συρίας, Ἀντίοχος ὁ Δ' εἰσέ-
βαλε τότε εἰς τὴν Αἰγύπτου· ἀλλ' ὅτε ἠθέ-
λησε νὰ λάβῃ τὸ στέμμα ὁ ἴδιος, ἐξεδιώχθη
ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων τῷ 170 π. Χ., καὶ εἰς
τὸν Φιλομήτορα ἐδόθη συνάρχων ὁ νεώτερος
ἀδελφός του, Εὐεργέτης Β' ἡ Φύσκων. Ὁ
Ἀντίοχος εἰσέβαλεν ἐκ δευτέρου, καὶ εἰς μέ-
γαν κίνδυνον περιῆλθε τότε ἡ χώρα, ἀφ'
οὗ ἔσωσεν αὐτὴν ἡ παρέμβασις τοῦ Ῥωμαίου
πρέσβεως Ποπιλλίου Λαίθα τῷ 168 (Liv.
XLV, 11). Ἐπῆλθον δὲ καὶ διενέξεις μεταξὺ
τῶν δύο βασιλευόντων ἀδελφῶν, ὧν ὁ πρε-
σβύτερος ἦν ἐκδοτος εἰς ἀσωτίας ἀλλὰ πράου
οὐχὶ ὁμῶς ἀσθενοῦς χαρακτήρος, ὁ δὲ νεώ-
τερος ἦν ὠμὸς, καὶ αἱ διαφωνίαι αὐτῶν παρέ-
λυσαν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὰ πράγματα
ἐν Αἰγύπτῳ. Ὁ Φιλομήτωρ ὑπὸ τοῦ ἀδελ-
φοῦ του ἀποδιωχθεὶς, κατέφυγεν εἰς Ῥώμην·

ἐγκατέστη πάλιν εἰς τὸν θρόνον τοῦ ὑπὸ τῆς βουλῆς, τῇ 157, καὶ ἐσυγχώρησε τὸν ἀδελφόν του. Οἱ Ῥωμαῖοι δὲ, ἵνα ἐξασθενῶσι τὴν Αἴγυπτον, ὑπέτρεφον τὰς διαφωνίας μεταξύ τῶν ἀδελφῶν καὶ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ὁ Φιλομήτωρ δι' εὐθυκρισίας καὶ διαγωγῆς εὐσταθοῦς, ἔσωσεν ἀπέναντι τῶν Ῥωμαίων τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας του. Πολεμῶν ἐν Συρίᾳ τῇ 144, ἔπεσεν ἐν μάχῃ πρὸ τῆς Ἀντιοχείας. Καὶ ἐπ' αὐτοῦ δὲ πολλοὶ πεπαιδευμένοι ἤκρασαν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὡς ὁ ποιητὴς Μόσχος, ὁ γραμματικὸς Ἀρίσταρχος. — 7) Διεδέχθη δ' αὐτὸν ὁ ἀδελφός του Πτολεμαῖος Ζ, Εὐεργέτης Β' ὁ καὶ Φύσκων, θανατώσας τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ τὴν Ἀλεξανδρείαν καταπλημμυρήσας τοῦ αἵματος τῶν ὑπηκόων του, οἵτινες τὸν ἐμίσουν διὰ τὴν ὀμότητα καὶ τὴν ἀκολασίαν του. Πρὸ τῆς κοινῆς ἀγανακτήσεως ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ εἰς Κύπρον· ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐπανελθὼν ἐτιμώρησε διὰ θανάτου τοὺς ἀντιπάλους του. Αἱ λόγιαί σπουδαὶ ὅμως δὲν τῇ ἦσαν ξέναι, καὶ πρὸ πάντων ἡσχολεῖτο περὶ διορθώσεις τοῦ Ὁμήρου, καὶ συλλογὰς τῶν ἀξιολημνημονεύτων εἰδήσεων περὶ ἀγνωστοτέρων λαῶν καὶ τόπων. Ἀπέθανε δὲ μετὰ 27 ἐτῶν βασιλείαν, τῇ 117 π. Χ. — 8). Αὐτὸν κατέντολῃν τοῦ διεδέχθη ἡ γυνὴ του Κλεοπάτρα, ἣτις συμπαρέλαβε κατ' ἀρχὰς ὡς σύναρχον τὸν πρεσβύτερον αὐτοῦ υἱὸν, Πτολεμαῖον τὸν Η' ἢ Σωτήρα Λάθυρον· μετ' οὐ πολὺ ὅμως ἀποβαλοῦσα αὐτὸν, ἀνεβίβασεν εἰς τὸν θρόνον 9) Πτολεμαῖον τὸν Θ' ἢ Ἀλέξανδρον Α', τὸν ἀδελφὸν ἐκείνου· ἀλλ' ἀπαίτησι τοῦ λαοῦ ἠναγκάσθη νὰ μετακαλέσῃ πάλιν τὸν Λάθυρον, καὶ συνεβασίλευσε μετ' αὐτοῦ 10) ἔτη ἐν ὁμονοίᾳ. Τότε ὅμως τὸν ἠνάγκασεν ἐκ νέου νὰ φύγῃ, πρῶτον μὲν εἰς Κύπρον, ἔπειτα δ' εἰς Συρίαν, ὅθεν, ὅπλισθεις, ἐξεστράτευσεν κατὰ τῆς μητρὸς του. Ὁ ἕτερος υἱός της, Ἀλέξανδρος, ἵνα σώσῃ τὴν ζωὴν του, ἐγκατέλιπε τότε τὴν φιλόδοξον τοῦ μητρός,

καὶ συνετέλεσεν εἰς τὴν καταστροφὴν της. οἱ δ' ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀνεκάλεσαν καὶ ἐδέχθησαν τὸν Λάθυρον. Στάσιν δ' ἐκραγεῖσαν ἐν Θήβαις κατώρθωσε νὰ καταβάλῃ αὐτός. Οἱ Ῥωμαῖοι, τῇ 88 π. Χ., ἀπήτησαν παρ' αὐτοῦ νὰ ἔλθῃ διὰ τοῦ στόλου του εἰς ἐπικουρίαν αὐτῶν κατὰ τοῦ Μιθριδάτου, ἀλλὰ δὲν συνήνεσεν. Ἀπέθανε δὲ τῇ 81, καὶ τὸν διεδέχθη ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Βερενίκη, ἣτις, ἐνεργείαις τοῦ Σύλλα, εἶχε νυμφευθῇ τὸν ἑτερομήτριον αὐτοῦ υἱόν, 10) Πτολεμαῖον Γ' ἢ Ἀλέξανδρον Β' ἐπικληθέντα, ὅστις εἶχεν ἀνατραφῇ εἰς τὴν νῆσον Κῶ. Ἀλλὰ μικρὸν μετὰ τὸν γάμον ἐθανατώθη ὑπ' αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν δ' ἐφόνευσεν ἐξαγριωθεὶς ὁ λαὸς τῆς Ἀλεξανδρείας. Κατέλαβον δ' ἔπειτα τὸν θρόνον τινὲς οὐχὶ γνήσιοι ἀπόγονοι τοῦ μετ' Ἀλεξανδρου Β' ἀποσθεσθέντος γένους τῶν Πτολεμαίων, καὶ πρῶτος 11) Πτολεμαῖος ΙΑ, ὁ νόθος, ὁ πατὴρ τῆς περιφήμου Κλεοπάτρας, ὁ ἄλλως ἐπικληθεὶς Αὐλητῆς διὰ τὴν κλίσιν αὐτοῦ πρὸς τὸ αὐ-

λεῖν. Μισούμενος ὑπὸ τῶν ὑπηκόων του, ἦν ἀπλοῦν ὄργανον τῆς πολιτικῆς τῶν Ῥωμαίων, οἵτινες ἐξεμεταλλεύοντο καὶ ἐζήντλουν τὴν Αἴγυπτον, ὡς καὶ ὁ ἴδιος ἐπραττεν

Ἐπαναστάσεις ἐπῆλθον ἐπάλληλοι, ἃς μετὰ δυσκολίας κατέστειλεν. Ἡ πρόθεσις τῶν Ῥωμαίων τοῦ νὰ κατακτήσωσι τὴν Αἴγυπτον καθίστατο ὁσημέραι προφανεστέρα. Τὴν Κύπρον ἤρπασαν (τῷ 58 π. Χ.) ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Αὐλητοῦ ὅστις ἤρχεν αὐτῆς, καὶ ἠτοκτόνησεν ἐξ ἀπειπισίας. Τοῦτο ἐξηρεθίσε τὸν λαὸν τῆς Αἰγύπτου κατὰ τῆς Ῥώμης· ἀλλ' ὁ ἄνάνδρος Αὐλητῆς, ἀρνηθεὶς νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ κινήματος, ἐδραπέτευσε, καὶ ὁ λαὸς ἐνεθρόνισε τὴν θυγατέρα του Βερενίκην. Μετὰ τρία ἔτη ὅμως ὁ Αὐλητῆς ἐγκατέστη πάλιν διὰ τοῦ Ῥωμαίου ἀνθυπάτου Γαβινίου, καὶ ὁ ἀπαίσιος πύρρανος ἐθανάτωσε τὴν θυγατέρα του, τῷ 55. Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ ἴδιος, τῷ 52 π. Χ. Διεδέχθησαν δ' αὐτὸν ἡ νεωτέρα θυγάτηρ του, ἡ περίφημος Κλεοπάτρα, καὶ οἱ υἱοὶ του 12) Πτολεμαῖος ὁ ΙΒ', καὶ 13) Πτολεμαῖος ὁ ΙΓ' (Στρώβ. ΙΖ, 795). — 14) Πτολεμαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Κεραινοῦς, ὁ πρεσβύτερος υἱὸς Πτολεμαίου τοῦ Α' καὶ τῆς Εὐρυδίκης, τῆς ἀποβλήθεισας συζύγου του, πρὸς τὸν πατέρα ἐνεκα τούτου διχογνωμῶν, εἶχε φυγεῖ εἰς Θράκην, πρὸς τὸν Λυσίμαχον. Ἐκεῖ ἐφόνευσε, τῷ 280 π. Χ., τὸν Σέλευκον ἐκστρατεύοντα εἰς Μακεδονίαν, καίτοι ὑποσχθέντα νὰ τὸν βοηθήσῃ ν' ἀναλάβῃ τὴν ἀρχὴν τῆς Αἰγύπτου μετὰ τοῦ πατρὸς του τὸν θάνατον, προσποιήσατο τὴν εὐνοίαν τοῦ στρατοῦ τοῦ δολοφονηθέντος διὰ τῆς μεγίστης του δραστηριότητος, δι' ἣν καὶ ἐπωνομάσθη Κεραινοῦς, κατέκτησε διὰ τῆς δυνάμεως ταύτης τὴν Μακεδονίαν, ἣν διετήρησε, φονεύσας τοὺς ἀντιπάλους του· μετὰ ἓν ἔτος δὲ, ἔπαισεν ἐν μάχῃ κατὰ τῶν εἰσβαλόντων εἰς τὴν Μακεδονίαν Γαλατῶν (Just. XVII, 2. XXIV, 48). — 15) Πτολεμαῖος Φιλάδελφος υἱὸς τῆς Κλεοπάτρας καὶ τοῦ Ἀντωνίου, ἔλαβε παρὰ τοῦ πατρὸς του τὴν Συρίαν καὶ τὴν δυτικὴν Μικρὰν Ἀσίαν, καὶ μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Ἀντωνίου ἐσυγχωρήθη ὑπὸ τοῦ Ὀκταβίου. — 16) Ἄλλοι Πτολεμαῖοι ἦσαν

1) Πτολεμαῖος ὁ Μενναῖος, Σύρος· πολεμήσας κατ' Ἀρήτα, βασιλεῖος τῶν Ναβαταίων ἐν τῇ ἀνατολικῇ Ἀραβίᾳ, εἰς ληστείας δ' ἐπιδοθεὶς δι' ἃς ἠθέλησε νὰ τὸν τιμωρήσῃ ὁ Παμπῆδης, ἀλλὰ τὸν ἐσυγχώρησεν ἀντὶ χρημάτων ἃ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ. — 2) Ὁ βασιλεὺς τῆς Μαυριτανίας, υἱὸς Ἰούδα Β' καὶ Κλεοπάτρας, τῆς ἐξ Ἀντωνίου θυγατρὸς Κλεοπάτρας τῆς Αἰγυπτίας, Ἐπαναστάντας τοὺς Μαυριτανούς κατέβαλεν ἐνωθεὶς μετὰ τῶν Ῥωμαίων, δι' ὃ καὶ πολλῶν ἔτυχε τιμῶν, καὶ, προσκλήσει τοῦ Καλιγούλα, ἀπῆλθεν εἰς Ῥώμην· ἀλλ' ὁ αὐτοκράτωρ, δυσπιστήσας πρὸς αὐτὸν, διότι εἴλικυσε τὴν προσοχὴν τοῦ λαοῦ, τὸν ἐφόνευσε (Δ. Κάσσ. ΝΓ, 26, ΝΘ, 25. — Πλούτ., Ἀντ. ΠΖ. — Tac. Ann. IV, 23, 28. — Suet. Cat. XXVI, XXXV). Οὗτος ἐπροίκισε τὰς Ἀθήνας διὰ Γυμνασίου μετὰ βιβλιοθήκης, καὶ τῷ ἀνηγέρθη ἐκεῖ ἀνδριάς. Ἰδ. Πτολεμαῖον. — 3) Συγγραφεῖς, 1) Ὁ υἱὸς τοῦ Ἀγησάρχου ἐκ Μεγαλοπόλεως, πιθανῶς σύγχρονος Πτολεμαίου τοῦ Φιλοπάτορος, οὗ καὶ τὴν ἱστορίαν ἔγραψεν εἰς 3 βιβλία. Σώζονται δ' αὐτῆς ἀποσπάσματα (Συλλογ. Müller, Fragment. Hist. graec. III). — 2) Ἐκ Μένδης ἐπὶ τοῦ Δέλτα τοῦ Νείλου, ἱερεὺς, γράψας ἱστορίαν τῆς Αἰγύπτου ὑπὸ τὸν τίτλον «Χρόνοι», ἧς συνεχῶς μνημονεύουσιν οἱ χριστιανοὶ συγγραφεῖς. — 3) Ὁ ἐπιλεγόμενος Χέννος, Ἀλεξανδρεὺς, γραμματικὸς ζήσας ἐπὶ Νέρωνος μέχρι Νερούα, συνέγραψε πλὴν ἄλλων καὶ «περὶ τῆς εἰς πολυμαθίαν καὶ νῆς ἱστορίας», εἰς βιβλία 7, ἧς ἀποσπάσματα διετήρησεν ὁ Φώτιος, διαφόρου ὕλης μυθολογικῆς ἢ ἱστορικῆς. — 4) Ὁ ἐπικλούμενος Μαρθῶν, σοφιστῆς τῆς 6' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδος, γράψας λόγους ἐπιδεικτικούς, ἐν οἷς πρὸ πάντων ἐμνημόνευε τῶν Μαραθωνομάχων, καὶ οὗς ἀπήγγελλεν ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν μεταβαίνων. Ἀπέθανε δ' εἰς γῆρας βαλὺ. — 5) ὁ ἐπικληθεὶς Ἐπίθετης, γραμματικὸς τῆς σχολῆς τοῦ Ἀρι-

στάρχου, ἔγραψε «περὶ τῶν παρ' Ὀμήρῳ πληγῶν», καὶ σχόλια εἰς Ὀδύσειαν. — 6) Ὁ ἐπικληθεὶς Πινδαρίων, υἱὸς Ὀρσάνδρου, γραμματικὸς καὶ αὐτὸς, τῆς ἰδίας σχολῆς τοῦ Ἀριστάρχου, γράφας «ὁμηρικὰ ὑποδείγματα». — 7) Γραμματικὸς Ἀλεξανδρεὺς, λεγόμενος ὑπ' ἄλλων πατήρ. ὑπ' ἄλλων υἱὸς τοῦ Ἀριστονίκου, ἐδίδασκεν ἐν Ῥώμῃ, καὶ μνημονεύεται ὡς ἐκδοὺς τὰ ἐπόμενα «Τὰ ὁμοίως εἰρημένα τοῖς τραγικοῖς» «περὶ Ὀμήρου» βιβλία 50 «τὰ περὶ Μουσῶν καὶ Νηρηίδων» κτλ. Ἀλλὰ πάντα ἀπωλίσθησαν. — 8) Πτολεμαῖος ὁ Κλαύδιος, ἐπίσημος γεωγράφος, μαθηματικὸς καὶ ἀστρονόμος, καταγόμενος πιθανῶς ἐκ τῆς Πτολεμαίδος τῆς Ἀνω Αἰγύπτου, ζῶν ἐπὶ Ἀντωνίου τοῦ Εὐσεβοῦς. Ἐν Σερραπείῳ τῆς Ἀλεξανδρείας διαμένων, ἐπεδίδετο ἐκεῖ εἰς τὰς ἀστρονομικὰς του παρατηρήσεις, καὶ συνέταξε πολυάριθμα συγγράμματα, δι' ὃ καὶ ὁ Σουίδας Ἀλεξανδρινὸν αὐτὸν ἀποκαλεῖ. Αἱ μαθηματικαὶ γνώσεις του ἦσαν πολύτιμοι βάσεις τῶν ἀστρονομικῶν καὶ γεωγραφικῶν μελετῶν του, καὶ ἐθεωρήθη ὡς ὁ ἀναμάρτυρ τῶν δύο τούτων ἐπιστημῶν (ἴδ. Γεωγραφία. Μαθηματικὴ Γεωγραφία). Τὰ ἐπόμενα συγγράμματα αὐτοῦ διατηροῦνται: α) «Γεωγραφικὴ ἀφήγησις» εἰς βιβλία 8, ὑπὸ τῶν Ἀράβων εἰς τὴν γλῶσσαν αὐτῶν μεταφρασθεῖσα, καὶ κυρίως τὰ τῆς μαθηματικῆς γεωγραφίας πραγματευομένη. Τῶν γνώσεων αὐτοῦ ἔχομεν τῆς ἀρχαίας γεωγραφίας ἐστὶν ἡ κυριωτάτη πηγὴ· στηρίζεται δὲ πρὸ πάντων ἐπὶ τῆς γεωμετρίας, καὶ ἐν αὐτῇ ἐπικρατεῖ ἡ ἀπαριθμῆσις τῶν ὀνομάτων καὶ ἀριθμῶν· β) «Μεγάλῃ συντάξει τῆς ἀστρονομίας», βιβλία 13, τὸ πρῶτιστον τῶν ἀστρονομικῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων, περιέχον τὴν διδασκαλίαν τῆς κινήσεως τῶν ἀστέρων καὶ πάσης τῆς οὐρανίας σφαίρας. Τὸ σύστημα αὐτοῦ, τὴν γῆν παραδεχόμενον ὡς κέντρον τοῦ παντός, γενικῶς ἐπεὶ ὀκισμένη, καὶ σώζονται τὰ διευκρινίζοντα αὐτὸ

σχόλια τοῦ Πάππου καὶ τοῦ Θεωνοῦ. Τὸ συγγραμμα δὲ τοῦτο κατὰ πρῶτον ἐγένετο γνωστὸν διὰ ἀραβικῆς μεταφράσεως, ἥτις λέγεται Ἀλμαγέστ. — γ) «Τετραβίβλος σύνταξις μαθηματικὴ», περὶ ἀστρολογικὰ περιστεφεμένη· δ) «Καρπὸς», τὸ συμπέρασμα τῶν συγγραμμάτων του, περιέχον 100 ἀστρολογικὰ θέματα, δι' ὃ καὶ λατινιστὶ centiloquium ὠνομάσθη. ε) «Φράσεις ἀπλανῶν ἀστέρων καὶ συναγωγὴ ἐπισημασιῶν», πῖναξ τῆς ἀνατολῆς καὶ δύσεως τῶν ἀστέρων μετὰ παρατηρήσεων ἀτμοσφαιρικῶν. Ἡ γνησιότης αὐτοῦ ἐτέθη ὑπὸ τινων εἰς ἀμφιβολίαν. στ) «Ὑποθέσεις καὶ πλανωμένων ἀρχαί». ζ) Περὶ ἀνελήματος», τὰ ἡλιακὰ ὥρολόγια ἀφορῶν· η) «Ἀπλωσις ἐπιφανείας σφαιρας», ὑπάρχον μόνον εἰς λατινικὴν μετάφρασιν «Planisphaerium», ἐξ ἀραβικῆς μεταφράσεως· θ) «Ἀρμονικὰ» εἰς βιβλία 3, πολλοῦ λόγου ἄξιον σύγγραμμα περὶ μουσικῆς. — ι) Περὶ κριτηρίου καὶ ἡγεμονικοῦ φιλοσοφικόν καὶ ψυχολογικόν· ια) «Κανὼν βασιλειῶν», πῖναξ χρονολογικὸς τῶν βασιλείων διαφόρων χωρῶν, ἀπὸ τοῦ Ναβονασσάρ μέχρις Ἀντωνίου τοῦ Εὐσεβοῦς, ἐπὶ βάσει χρονολογίας αἰγυπτιακῆς.

Πτολεμαῖος, 1) πόλις τῆς Φοινίκης, Ἀννη πρὶν καλουμένη, παραθαλασσία, 32 μίλια πρὸς νότον τῆς Τύρου ἀπέχουσα, ἀπὸ Κλαυδίου δὲ Ῥωμαϊκῇ ἀποικία, ἐπίσημος ἔνεκα τῆς θέσεως καὶ τοῦ ἐμπορίου της, ἡ ἐν τῷ Μεσαίῳ καὶ ἐπὶ τῶν Σταυροφορίαν γνωστοτάτη ὡς «Ἅγιος Ἰωάννης» τῆς Ἀκρας (S. Jean d' Acre) (Στρβ. ΙΣΤ, 758). — 2) Πόλις τῆς Ἀνω Αἰγύπτου ἐν τῇ Θηβαίδι, κατὰ τὴν δυτικὴν ὁχθὴν τοῦ Νείλου, ἐπιλεγόμενη Ἐρμείου, μετὰ τῆς Μέμφιδος ὑπὸ τοῦ Στράβωνος κατὰ τὸ μέγεθος παραβαλλομένη, πιθανῶς ἡ πατρίς τοῦ περιφημοῦ γεωγράφου Κλ. Πτολεμαίου (νῦν ἐρείπια εἰς Μερσιέ) (Στρβ. ΙΖ. — Πτολ. Δ, 5). — 3) ἡ ἐπιλεγόμενη «Θηρῶν», κατὰ τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τῆς Αἰθιοπίας. — 4) Μία τῶν πόλεων τῆς Κυρηναϊκῆς Πεντα-

πόλεως ἐν Λιβύᾳ, πρὸς τῷ λιμένι τῆς Βάρ-
κης. — 5) Πόλις τῆς μεσαίας Αἰγύπτου ἐν
τῷ νομῷ Ἀρσινόης, ἐπὶ τοῦ Νεῖλου. — 6)
Οὕτως οἱ Ἀθηναῖοι τὴν πρὶν Ἀντιγονίδα
κληθεῖσαν φυλὴν αὐτῶν μειωνόμασαν περὶ
Ὀλ. 140 κατὰ Πτολεμαῖον τὸν Εὐεργέτην
(Καλλίμ. Ἐπ. ΙΑ. — Στφ. Βυζ. — Πλδ. Ε.
106).

Πτολεμαῖον, γυμνάσιον ἐν Ἀθῇ-
ναις ἐντὸς τοῦ Κεραμικοῦ, παρὰ τῇ ἀγορᾷ,
περιέχον καὶ βιβλιοθήκην καὶ ἀγάλμα Πτο-
λεμαίου τοῦ Ἰδῆα, εἰς ἣν θέσιν νῦν κατέχει
ἡ ἐκκλησία τῆς Φανερωμένης (Παυσ. Α.
17, 4. — Borchh, G. J. Ἀρ. 360. — Ῥαγκ.
Ἀπαν. Τ. ΙΗ, Σελ. 58).

Πτολιπόροθς, υἱὸς τοῦ Ὀδυσσεύς,
γεννηθεὶς μετὰ τὴν ἐκ Τροίας ἐπιστροφὴν
του (Παυσ. Η, 12). Κατ' ἄλλους υἱὸς τοῦ
Τηλεμάχου καὶ τῆς Ναυσικάας, θυγατρὸς
τοῦ Ἀλκινόου, βασιλέως τῶν Φαιάκων
(Δικτ.).

Πτύον, τὸ πτυάριον, ἔχον εἰς μακρὸν
καὶ ἐλαφρὸν ξύλον σίδηρον ἡμικυκλικῶς προέ-
χον, δι' οὗ ἀνεσάλευον τὴν ἥδη ἐσκαμμέ-
νην γῆν, ὡς ἡ ἀπέναντι εἰκὼν νεκροθάπτου
ἐξ ἀρχαίας τοιχογραφίας χριστιανικῶν χρό-

νων, καὶ ὡς ἡ ἄλλη, λιχμητὴν σίτου εἰς
τ' ἀλώνια παριστῶσα.

Πτυχία (ἡ) νησίδιον μεταξὺ Κερκύ-
ρας καὶ Ἠπείρου, μετὰ φρουρίου ἄλλοτε,

εἰς ὁχύρωσιν τοῦ βορειοτέρου τῶν τριῶν λι-
μένων τῆς νήσου (Θουκ. Δ, 46). Νῦν
Βίδον.

Πτώον, ὄρος τῆς Βοιωτίας, τρεῖς ἔχον
κορυφάς, καὶ ἀπὸ τῆς νοτιανατολικῆς ὁχθῆς
τῆς Κωπαίδος νοτίως πρὸς τὸ παράλιον
ἐκτεινόμενον ἱερὸν τῷ Ἀπόλλωνι (Ἡρόδ.
Η, 135. — Στφ. Θ, 413). Νῦν Σκορ-
πονέρι.

Πτώος, 1) υἱὸς τοῦ Ἀθάμαντος καὶ
τῆς Θεμιστοῦς (Ἀπλδ. Α, 9, 2). — 2)
Υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Εὐρίππης, καθ'
ὃν ἐκλήθη τὸ ὄρος Πτώον. — 3) Ἐπίθετον
τοῦ Ἀπόλλωνος, λατρευομένου ἐπὶ τοῦ ὄρους
Πτώου.

Πτωχός, ἐκ τοῦ πτώξ, ὁ ἐπαίτητος
ἤδη παρ' Ὀμήρῳ. «Πτωχῷ λευγαλέω ἐνά-
λγγισ» (Ὀδ. Π. 273. Ρ, 18, 202. Ω.
157. — Ἡστ. Ἐργ. 26. — καὶ Ἡρόδ. Γ 14).
Καὶ ὁ Ξενοφῶν (Ἀναξ. Α, 2, 29) λέγει
«προσαιτεῖν ὥσπερ τοὺς πτωχοὺς». Ὁ δ'
Ἀριστοφάνης (Πλουτ. 552) διακρίνει αὐτὸν
τὸν πτωχὸν τοῦ πένητος. «Πτωχοῦ μὲν γὰρ
βίος... ζῆν ἐστὶ μηδὲν ἔχοντα» τοῦ δὲ πένη-
τος ζῆν φειδόμενον καὶ τοῖς ἔργοις προέχοντα
περιγένηται δ' αὐτῷ μηδὲν μὴ μέντοι μὴ
ἐπιλείπειν». Εἰς τοιχογραφίαν τοῦ Ἡρα-
κλείου παριστᾶται πτωχὸς τυφλὸς, ὑπὸ κυ-
νὸς ὁδηγούμενος, εἰς ὃν νέα γυνὴ δίδει ἐλεη-
μοσύνην.

Πυανέψια, ἐορτὴ ἀγομένη τῇ 7^ῃ
μηνὸς πυανεψιδώνος (περὶ τὰ τέλη Ὀκτω-
βρίου) εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, τὸν τῆς γῆς με-
κρυνόμενον ἥλιον, εἰς τὴν Σικράδα Ἀθηναίων.

(Πλουτ. Θησ. ΚΒ) καὶ ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Κίμωνος, ὡς νομίζεται, εἰς τὸν Βάκχον προσέτι, ὅτε, ἐξαντληθέντων τῶν χλωρῶν καρπῶν τῆς γῆς, ἤρχιζον ἐψηγόμενα τὰ πύανα, ἦτοί τὰ ὄσπρια καὶ οἱ κύαμοι. Ἐπιστεῖτο ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ Θησέως ὅτε ἐπα- νήλθεν ἐκ Κρήτης. Κατὰ τὴν ἐορτὴν ταύ- την παῖδες περιέφερον ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν τὴν λεγομένην Εἰρεσιώνην, κλάδον ἑλαίας μετὰ καρπῶν τοῦ φθινοπώρου ἐν ἐρίοις τετυλιγμένον, καὶ ἔψαλλον ἄσμα «εἰρεσιώ- νην» καλούμενον καὶ αὐτό. Ἐν τούτων σώ- ζεται, εἰς τὸν Ὀμηρον ἀποδιδόμενον, καὶ οὕτως ἔχον (Πλουτ. αὐτ.). «Εἰρεσιώνη σὺκα φέρει καὶ πίονας ἄρτους καὶ μέλι ἐν κοτύλῃ καὶ ἔλαιον ἀναψήσασθαι καὶ κύλικ' εὐζωρον, ὡς ἂν μεθύουσα καθεύδῃ» (Ἰδ. καὶ Κλημ. Ἀλξ. Στρωμ. Δ, 474. — Εὐσθ. εἰς Ἰλ. Μ, Σλ. 1283. — Σουίθ. ἐν λ. — Ἀλλὰ καὶ Μ. Ἐτμ.). Καὶ νέαν εἰρεσιώνην ἐκρέμων τότε πάντες εἰς τὰς θύρας των. Ἐπειδὴ δὲ τοὺς ψάλλοντας τὴν εἰρεσιώνην ἐφιλοδώρουν οἱ οἰκοδεσπόται, ἔλαβεν ἡ λέξις τὴν σημασίαν καὶ ἐπαιτικοῦ ἄσματος.

Πύγελα ἡ Φύγελα, μικρὰ πόλις παρὰ τῇ Ἐφέσῳ ἐν Λυδίᾳ τῆς Ἰωνίας, ἣτις ἐλέγετο ὑπὸ Ἀγαμέμνονος ἰδρυθεῖσα, καὶ εἶχε ναὸν τῆς Μουνυχίας Ἀρτέμιδος (Ἐνφ. Ἑλλ. Α, 2, 2. — Στρωμ. ΙΔ, 639.).

Πυγμαῖοι, λαὸς νάνων (πυγμῆς ἐχόντων ἀνάστημα), ὅστις ἐμυθεῖτο οἰκῶν περὶ τὰς ἀκτὰς τοῦ νοτίου Ὠκεανοῦ, καὶ πο- λεμῶν κατὰ τῶν γεράνων ὅτε οὗτοι ἀνὰ πᾶν φθινόπωρον ἐπέτων πρὸς αὐτῶν τὰ κλίματα (Ὀμ. Ἰλ. Γ, 2). Μεταγενεστέρως τοὺς εἰ- τον πρὸς ταῖς πηγαῖς τοῦ Νείλου, δι' ὃ καὶ ὑπετέθη ὅτι ὁ κατὰ τῶν γεράνων πόλεμος ἤνιττετο συμβολικῶς τὴν πλημμύραν καὶ τὴν πτώσιν τοῦ ποταμοῦ (Ἀρστ. Ζω. ἱστορ. Η, 18. — ΡΙ. VI, 35. VII, 2). Ὁ Ἐκαταῖος τοὺς ἐλεγεν ἔθνος γεωργικόν, ἀποδιῶκον τοὺς γε- ρανούς ὡς βλάπτοντας τοὺς ἀγρούς· ὁ δὲ Κτησίας μετέθετεν αὐτοὺς εἰς τὰς Ἰνδίας,

τὸν τόπον πάντων τῶν θαυμάτων, καὶ ἄλλοι πρὸς βορρᾶν καὶ τὴν Θούλην (ΡΙ. IV, 18. — Iust. XIII, 167), ἡ καὶ εἰς τὴν Καρίαν (ΡΙ. V, 29) ὁ δ' Ἀπολλοδώρος ἠρνεῖτο παν- τάσασιν αὐτῶν τὴν ὑπαρξιν. Ἡ τέχνη πολ- λάκις ἐπὶ τὸ κωμικώτερον ἀντέταττε τοὺς πυγμαίους εἰς τὸν Ἡρακλῆν· τινὲς δ' ἀπέ- διδον τὰ περὶ αὐτῶν εἰς τὸν πόλεμον τῶν βα- τράχων καὶ τῶν γεράνων (Ἰδ. Ὀν. Fast. VI, 176. Met. VI, 90). Σύγχρονοι ὁμῶς περιη- γηταὶ εὗρον ἐν Ἀφρικῇ, εἰς τὴν χώραν Ἀγκαν, πρὸς τῇ Ἰσημερινῇ, λαὸν ναννῶδη, ὅστις ἴσως αὐτὸς ἦν ὁ τῶν Πυγμαίων τῆς ἀρχαιότητος.

Πυγμαλίων, 1) Υἱὸς τοῦ Βήλου, ἀδελφὸς τῆς Διδούς, βασιλεὺς τῆς Τύρου, κατὰ Βιργίλιον. — 2) Βασιλεὺς τῆς Κύπρου, πατήρ τῆς Μεθάρμης, μητρὸς τοῦ Ἀδωνι- δος. Κατ' Ὀβιδίον (Met. X, 243. — Ἀπλλδ. Γ, 14, 3), καλλιτεχνήσας ἰδίαις χερσὶν ἄγαλ- μα νεάνιδος (Ἀφροδίτης), τόσον περικαλλὲς εὔρε τὸ ἔργον του, ὥστε ἠράσθη αὐτοῦ. Ἡ Ἀφροδίτη, ἐπὶ παρακλήσει του, ἔδωκε ζωὴν εἰς τὸ ἄγαλμα, καὶ ὁ Πυγμαλίων, νυμφευ- θείς αὐτὸ, ἀπέκτησεν ἐξ αὐτοῦ υἱὸν τὸν Πάφον.

Πυγμαχίος ἡ Πύκτης, ὁ εἰς τὸ ἀγώνισμα τὸ καλούμενον πυγμῆν ἡ πυγ- μαχίαν ἐπιδιδόμενος, καθ' ὃ οἱ ἀντίπαλοι ἐκτυπῶντο διὰ τῆς πυγμῆς (τοῦ γρόνθου), συνήθως ὠπλισμένης δι' ἱμάτων μετὰ στρογγύλων μολυβδίνων ἡ χαλ- κῶν ἥλων (Ἰδ. Πύξ).

Πύδνος, ποταμὸς τῆς Μι- κρᾶς Ἀσίας, ἐκρέων εἰς τὸν Ἑλλάσποντον παρὰ τῇ Ἀδύδῳ (Θουκ. Η, 106).

Πύδνα (ἡ), πόλις ἐν τῇ Μακεδονικῇ Πιερίᾳ, μετὰξὺ Μεθώνης καὶ Δίου, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Ὀλόκρου, πρὸς τῇ θερ- μαϊκῇ κόλπῳ ὑφ' Ἑλλήνων κτισθεῖσα, εἰς τοὺς Μακεδόνας δὲ βασιλεῖς ὑποκειμένη (Θουκ. Α, 61. 137). Ὁ Φίλιππος ὁ Μα-

κεδών τὴν ἡύξησε, τὴν ἐκαλλώπισε καὶ ὠχύρωσε. Τῷ 168 π. Χ. παρ' αὐτῇ νικησας ὁ Λ. Αἰμύλιος Παῦλος τὸν Περσέα, ὑπέταξε πᾶσαν τὴν Μακεδονίαν (Πλούτ. Αἰμ. Παῦλ. 127. — Lix. XLV, 42). Κατὰ Στράβωνα (Ζ', 330), ἡ ἔκτοτε παρακμάσουσα πόλις μετωνομάσθη ἔπειτα Κίτρων. ἔθεν τὸ νῦν ὄνομα Κατερίνα· κατὰ δὲ Στέφανον τὸν Βυζάντιον καὶ Μελλᾶν, ἐλέγετο πρὶν καὶ Κῦδνα.

Πυελίς. εἰς δακτύλιον τὸ κενὸν ὁ ἀφίε-

ται εἰς ἔνθεσιν τοῦ δακτυλιοῦ λίθου. Τὸ αὐτὸ καὶ σφενδόνη.

Πυθαγγεῖλος. 1) τραγικός ποιητής ἐν Ἀθήναις, ὡς μικροῦ λόγου ἄξιος καιρωδούμενος ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους (Βάτρ. 87). — 2) Ἐπίσημος Βοιωτὸς (Θουκ. Β, 2).

Πυθαγόρας 1) ὁ περίφημος φιλόσοφος, οὗ ἡ βιογραφία πρωϊμώτατα συνανερίγη μετὰ μυθευμάτων οὕτως, ὥστε δύσκολός ἐστιν ἡ ἑκατέρων διάκρισις. Πιθανώτατα κατήγετο ἐκ Σάμου, ἐνθα ἐγεννήθη μετὰ 580 καὶ 568 π. Χ. Διδάσκαλοι αὐτοῦ λέγονται ὁ Θαλής, ὁ Βίτας, ὁ Ἀναξίμανδρος· προσέτι καὶ ὁ Φερεκύδης. Μετὰ ταῦτα μνημονεύονται αἱ ὁδοιπορίαι αὐτοῦ καὶ ἰδίως ἡ εἰς Αἴγυπτον (Ἡρδ. Β, 81, 123). Οἱ Νεοπλατωνικοὶ τὸν λέγουσιν ἀρυσθέντα τὴν σοφίαν τοῦ ἐκ τῆς λατρείας καὶ τῶν μυστηριωδῶν διδασκαλιῶν τῆς Ἀσίας. Τῷ 40ῳ ἔτει τῆς ἡλικίας του λέγεται μεταβάς εἰς Ἰταλίαν, καὶ διατρίψας ἐν Κρότωνι, ἐνθα ἱδρυσεν ἑταιρίαν, τὰς σοφὰς του διδασκαλίας, ἰδίως τὰς μαθηματικὰς καὶ μουσικὰς θεωρίας του, ἐπὶ ζωῆς του ἔτι εἰς πάσας τὰς κυριώτερας πόλεις τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος διαδίδουσιν. Μεταγενέστερα, ἰδίως νεοπλατωνικὰ ζιγηήματα, παντοῖα θαυμάσια ἐμπλέκουσιν εἰς τὰ τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς ζωῆς

του, τὴν καταγωγὴν, τὴν μετὰ θεῶν κοινωνίαν του, τὰς ἐνθυμήσεις αὐτοῦ περὶ τῆς ἰδίας προγενεστέρως υπάρξεως. Καὶ ὁ δεσμός, ἡ ἑταιρία ἣν ἱδρυσεν, ἡ τῶν Πυθαγορείων, εἶχε κατ' αὐτοὺς ὀργανισμὸν μυστηριώδη κατὰ τὰ ἔθιμα καὶ τὰς τελετάς. Οὕτω τὰ μέλη αὐτῆς ἐγίνοντο δεκτὰ μετ' αὐτῇ διαιτῇ μέχρι πενταετοῦς δοκιμασίαν εἰς ἀπόλυτον σιωπὴν. Διηροῦντο δ' εἰς ἐξωτερικοὺς ἢ ἀκουσματικούς καὶ ἐσωτερικοὺς ἢ μαθηματικούς, Σεβαστικούς. Οἱ κυρίως Πυθαγόρειοι ἔζων ἐν κοινοκτημοσύνῃ, κατ' αὐστηρὰς διατάξεις, ἕνεκα τοῦ δόγματός τῆς μετεμψυχώσεως· ἀπέχοντες κρεωφαγίας καὶ κυάμων, ὡς ἔντομα περιεχόντων· δὲν ἐπατρέπετο νὰ ἐνταφιάζωνται ἐριοῦχα ὑφάσματα φέροντες, κτλ. Φαίνεται τοῦλάχιστον βέβαιον ὅτι ὁ δεσμός οὗτος ἐπεδίωκεν ἠθικοθρησκευτικὴν μεταρρύθμισιν τοῦ Ἑλληνικοῦ βίου, καὶ πρὸς τῆς δωρικῆς ἀριστοκρατίας τὴν πολιτικὴν ἀποκλίνων, ἀπέκτησε μεγάλην ἐπιρροήν. Περὶ τοῦ τέλους τοῦ Πυθαγόρου διάφορα ἐλέγοντο. Κατὰ τινὰς ἀπώλετο μετὰ 300 τῶν ὁπαδῶν του ἐπὶ ἐπαναστάσεως τῆς δημοκρατικῆς μερίδος ἐν Κρότωνι· κατ' ἄλλους ἔφυγεν εἰς Μεταπόντιον, καὶ ἐκεῖ ἀπέθανεν ὀγδοηκοντούτης ἢ ἐνενηκοντούτης. Ἐπὶ πολὺ δ' ἐπεκράτησεν ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἑλλάδι ἡ ἐπιρροὴ καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ Πυθαγόρου, καὶ ἐν τέλει ὑπὸ τὸν Ἀρχύταν ἐν Τάραντι. Μαθητρίαν καὶ σύζυγόν του λέγουσιν οἱ μεταγενέστεροι τὴν Θεανώ· τὴν θυγατέρα του καλοῦσι Δαμῶ καὶ τὸν υἱόν του Τηλαύγην. Ἀλλ' ἡ ἀκρίβεια τούτων τῶν πληροφοριῶν ἀμφιβάλλεται. Ἐπίσημοι Πυθαγόρειοι ἦσαν ὁ Ἐμπεδοκλῆς, ὁ Φιλόλαος, ὁ Κλεινίας, ὁ Ἐϋρυτος καὶ ὁ Ἀρχύτας ἐπὶ Πλάτωνος. Τὰ μόνα βέβαια λείψανα συγγραμμάτων τοῦ Πυθαγόρου εἰσὶ τοῦ Φιλολάου τὰ ἀποσπάσματα. Ὁ δὲ «ἱερὸς λόγος», τὰ «χρυσὰ ἔπη», εἰσὶν 71 ἐξάμετροι, ξηροὶ, ἀσυνάρτητοι, ἀπλῶς συνερραμμένοι, καὶ οὐ-

δὲν προτέρημα τύπου καὶ σχήματος ἔχοντες· κρίνονται δ' ὡς βεβαίως μὴ γνήσιοι. Τοσαῦτα δὲ καὶ ποικίλα περὶ τοῦ μεγάλου φιλοσόφου καὶ αἰρεσιάρχου ἐπενόουν καὶ διηγοῦντο οἱ μεταγενέστεροι, ὥστε δύσκολος ἐστὶν ἡ κρίσις περὶ τοῦ τίνα ἦσαν τὰ ἀληθῆ αὐτοῦ δόγματα. Ἀλλ' ὡς βέβαιον θεωρεῖται ὅτι δὲν εἶχεν ἤδη ἐξεύρει τὰς κοσμικὰς θεωρίας ἃς ἐδημοσίευσεν ὁ Φιλόλαος. Τὸ σφαιροειδὲς σχῆμα τῆς γῆς δὲν ἐδίδασκεν· ἐξ ἐναντίας φαίνεται βέβαιον ὅτι συμφώνως πρὸς τὰ δόγματα τῶν φυσιοφῶν τῆς Ἰωνικῆς σχολῆς, ἐξελάβανε καὶ ὁ Πυθαγόρας τὴν γῆν ὡς δίσκον κείμενον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ παντός, ὄντος σφαιροειδοῦς. Γεωκεντρικὸν ἦν αὐτοῦ τὸ σύστημα. Αἱ ἐπτά σφαῖραι τῶν πλανητῶν, κινούμεναι ἀδιακόπως περὶ τὴν γῆν, ἀπετέλουν ἁρμονίαν, ἥς δὲν μετεῖχεν ἡ γῆ, ἀκίνητος μένουσα ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν· ἐπομένως οὐχὶ ἀληθὴς ἐστὶν ὁ τὸ πάλαι πολλὰκις ἐπαναληφθεὶς δι᾿ ἄσχυρισμός ὅτι ἡλιοκεντρικὸν ἦν αὐτοῦ τὸ σύστημα, παραδεχομένου τὴν γῆν περὶ τὸν ἥλιον στρεφόμενῃν, καὶ ὁρθῶς δὲν κατεδικάσθη τὸ Κοπερνίκειον διδάγμα ὑπὸ τῆς παπικῆς ἀπαγορεύσεως τῆς 6 Μαρτ. 1616 ὡς «ψευδὲς Πυθαγόρειον δόγμα» (*falsa doctrina Pythagorica*). Ἡ κυριώτερα πηγὴ πρὸς γνῶσιν τῆς Πυθαγορείου φιλοσοφίας εἰσὶ τὰ συγγράμματα καὶ τ' ἀποσπάσματα τοῦ Ἀριστοτέλους. Τὸ κυριώτερον τοῦ ἀξιώμα ἦν «Τὸ πᾶν ἀριθμὸς», ὅτι δηλαδὴ τὰ πάντα οὐ μόνον κατ' ἀριθμούς εἰσι κατατεταγμένα, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ, ἐν τῇ οὐσίᾳ αὐτῶν, ἐξ ἀριθμῶν σύγκεινται. Μέρη δὲ τῶν ἀριθμῶν εἰσὶ τὸ «ἄρτιον» καὶ τὸ «περιττὸν», τὸ «ἄπειρον» καὶ τὰ «περαίνοντα», (τὸ πέρας)· ὥστε ἐν γένει οἱ ὁπαδοὶ αὐτοῦ παρεδέχοντο ἓνα, πανταχοῦ ὑφιστάμενον, «διασμόν»· ἀλλ' ἔπειτα ἐξέτειναν αὐτὸν εἰς σχῆμα πληρέστερον, εἰς τὴν «ἑρᾶν δεκάδα», προσθέτες εἰς τὰς δύο ἐκείνας διπλᾶς ἀντιλήψεις προσέτι καὶ τὰς ἐπομένας ὀκτὼ, «τὴν μονάδα καὶ πλειότητα», «τὸ δεξιὸν καὶ ἀριστερόν», «τὸ

ἄρρεν καὶ θῆλυ», τὸ «ἀκίνητον καὶ τὸ κινητὸν», τὸ «εὐθὺ καὶ κυρτὸν», τὸ «φῶς καὶ τὸ σκότος», τὸ «ἀγαθὸν καὶ κακόν», τὸ «τετράγωνον καὶ τὸ ἐπίμηκες». Ὁ ἀριθμὸς ἐστὶν ἁρμονία, ὡς μονὰς τῶν ἀντιθέτων, ὅθεν καὶ ὁ δι᾿ ἄσχυρισμός ὅτι τὰ πάντα εἰσὶν ἁρμονία, σύνδεσμος ἀντιθέτων διὰ μέτρου καὶ ἀριθμοῦ. Ἐφήρμοσαν δ' οἱ Πυθαγόρειοι τὸ περὶ ἀριθμῶν σύστημά των εἰς τὴν σύνολον τοῦ κόσμου κατασκευὴν, δεκαδικῶς ὀρίζοντες τὸν ἀριθμὸν καὶ τὰς ἀποστάσεις τῶν οὐρανίων σωμάτων. Εἰς τὸ μεσαίτατον τοῦ σφαιροειδοῦς τοῦ κόσμου συστήματος ἐξελάβανον τὸ κεντρικὸν πῦρ, τὴν πρωτίστην ἔδραν τῆς τοῦ πᾶν διαρρεούσης θείας ζωογόνου δυνάμεως. Ἡ γῆτις ζωὴ ὀλιγώτερον τοὺς ἀπὸ τῆς γῆς. Διὰ τῶν πέντε κανονικῶν σωμάτων, τῆς πυραμίδος, τοῦ ὀκταέδρου, τοῦ εἰκοσαέδρου, τοῦ κύβου καὶ τοῦ δωδεκαέδρου, ἐπεδίδωκαν τὸν καθορισμὸν τῶν στοιχείων, πυρὸς, ὕδατος, ἀέρος, γῆς καὶ αἰθέρος. Καὶ διὰ τὴν ψυχὴν, προσέτι καὶ διὰ τοὺς διαφόρους βαθμοὺς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ζωῆς εἶχον ἐπινοήσει ἐκφράσεις μαθηματικὰς. Αἱ ψυχαί, θείας οὐσαι καταγωγῆς, κατεβιδάσθησαν καὶ εἰσῆχθησαν εἰς τὰ σώματα ἐπὶ ποινῇ· ἡ δὲ μετεμψύχωσις ἐστὶν αὐτῶν ἐξαγνισμός, καὶ ἡ ἐν τῇ Ταρτάρῳ τιμωρία ἐπιφυλάττεται εἰς τοὺς ἁμαρτωλοὺς τοὺς θεραπειὰς ἀνεπιδέκτους. Ἡ θεία δικαιοσύνη ἀπαιτεῖ διὰ πᾶν ἐγκλημα ἀνάλογον ποινὴν, καὶ μετὰ τῆς δοξασίας ταύτης συνδέεται ἡ πίστις εἰς τοὺς δαίμονας καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς στηριζομένη ἠθικὴ. Ὡς πρὸς τὰ καθέκαστα ὁμως, οἱ σωζόμενοι ἀπορισμοὶ εἰσὶ λίαν γενικοὶ ὥστε νὰ διευκρινίζωσι καὶ αὐτά. Ἐν τοῖς μαθηματικοῖς ὁ Πυθαγόρας εὗρε τὸ πολύτιμον θεώρημα τὸ διατηρήσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὅτι «ἐν ὀρθογωνίῳ τριγώνῳ τὸ τετράγωνον τῆς ὑποτείνουσας ἐστὶν ἴσον πρὸς τὸ κεφάλαιον τῶν τετραγώνων τῶν δύο καθεύτων», καὶ ἐκ τούτου «Πυθαγόρειοι ἀριθμοί» λέγονται οἱ εἰς τὴν θεώρημα τοῦτο ἀνταποκρινόμενοι, οἷον 3, 4, 5, διότι $3^2 + 4^2 = 5^2$.

— 'Αφ' οὗ ἐπὶ 200 — 300 ἔτη τὸ πυθαγόρειον φιλοσοφικὸν σύστημα εἶχε λησιμονηθῇ, ἀνεβίωσε πάλιν μίαν π. Χ. ἑκατονταετηρίδα. Εἰσὶ δ' οἱ γνωστότατοι τῶν νεοπυθαγορείων 'Απολλώνιος ὁ 'Τυανεύς ἐκ Καππαδοκίας, Νικόμαχος ὁ ἐκ Γεράων ἐν 'Αραβίᾳ, Μοδεράτος ὁ ἐκ Γαδεΐρων, κλ. — 2) Πυθαγόρας ὁ Ζακύνθιος, μουσικὸς, ὁ πρῶτος τὸ πυθαγόρειον «Αὐτὸς ἔφα» παροιμιαικῶς μεταχειρισθεὶς (Cic. N. D. I, 5.—Quint. XI, 1, 27). — 3) Ναύαρχος Λακεδαιμόνιος (Ξνφ. 'Ανθ. Α, 4, 2). — 4) Εἰς τῶν ἐν Μιλήτῳ προϋχόντων (Ἡρδ. Ε, 126). — 5) Πυθαγόρας ἐκ 'Ρηγίου τῆς 'Ιταλίας, ἐπισημότητος γλύπτης, μαθητὴς τοῦ 'Ρηγίου Κλεάρχου, μαθητοῦ τοῦ Κορινθίου Εὐχείρου. Ὑπὸ Πλίνιου (XXXIV, 19) τάττεται εἰς τὴν 87ην Ὀλυμπιάδα (430 π. Χ.) ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἦν ἀρχαιότερος, διότι ἐγλύψεν ἀνδριάντας Ὀλυμπιονικῶν τῆς 75, 74 καὶ 73 Ὀλυμπιάδος (485 π. Χ.). Καὶ ὁ μὲν Πausanias γενικῶς λέγει (ΣΤ, 4) περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἦν «εἴπερ τις καὶ ἄλλος ἀγαθὸς τὰ ἐς πλαστικὴν», καὶ χαρακτηρίζει ἐν τῶν ἔργων αὐτοῦ (ΣΤ, 18) ὡς «θείας ἐς τὰ μάλιστα ἄξιον»· ὁ δὲ Διογένης ὁ Λαέρτις (Η, Πυθαγ. 25) τὸν ἐπαινεῖ ὡς «πρῶτον δοκούντα ῥυθμοῦ καὶ συμμετρίας ἐστοχάσθαι», καὶ κατὰ Πλίνιον (XXXIV, 19, 4) «πρῶτος παρέστησεν ἐπιμελέστατα φλέβας, νεῦρα καὶ κόμην», ὅπερ ἦν σπουδαία μετέβασις ἀπὸ τῆς σκληρᾶς ἐπὶ ἀρχαίᾳ τέχνῃ, οἷα ἦν ἡ τῆς συγχρόνου αἰγινιτικῆς, εἰς τὴν ἀνεωτέραν τῆς φύσεως μίμησιν. Καὶ μέχρι τῆς ἐκφράσεως δὲ προήγαγε τὴν τέχνην. παραστήσας, κατὰ Πλίνιον, τραυματίαν χελὼν (ἴσως Φιλοκτήτην), «εἰς οὗ τὰς πληγὰς ἐξεφράζετο ὁ τοῦ ἄλγους βαθμὴς». Ὡς τούτου παραστάσεις ἐξεληφθῆσαν δύο σωζόμενοι δακτυλίσκοι. Εἰργάζεται δ' ὁ Πυθαγόρας οὐ μόνον εἰς λίθον, ἀλλὰ καὶ εἰς χαλκόν, ἐκτὸς πλείστων ἀθλητῶν, προσέτι καὶ θεῶν, καὶ ἄλλα ἀγάλματα μυθικὰ ἢ ἱστορικά, ὡς τὸν ἐν Θή-

βαις καθαρθέν Ἀπόλλωνα, οὐχὶ κατ' ἀρχαίην σκληρότητα, ἀλλὰ βαθύκοπον, διότι κρύφας τις, ἐπὶ τῆς εἰσβολῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου, τὸ χρυσίον τοῦ εἰς τὸν κόλπον τοῦ ἀγάλματος, ἀνεῦρεν εἴτα αὐτὸ, ἐξ οὗ καὶ ὁ Ἀπόλλων οὗτος ἐπωνομάσθη Δίκαιος (Pl.). Μνημονεύεται δ' αὐτοῦ καὶ Περσεύς ὁ Γοργοφόνος (Δ. Χρυσόστ. ΛΖ), καὶ Εὐρώπη ἐπὶ τοῦ Ταύρου, καὶ ἀλληλοκτενία τῶν υἱῶν τοῦ Οἰδίποδος (Tatian. C. Gr. 54).

Πυθέας. 1) Δημαγωγὸς καὶ ῥήτωρ ἐν Ἀθήναις ἐπὶ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνα, ἀντίπαλος τοῦ Δημοσθένους, ὅστις ἐν τῇ γ' αὐτοῦ ἐπιστολῇ τὸν χαρακτηρίζει ὡς ξένον, διὰ μὴ λίαν ἐντίμων ἐνεργειῶν πλουτοῦν, ὑπόληψιν καὶ τὴν πολιτείαν κτησάμενον. Οἱ λόγοι του, εἰ καὶ μᾶλλον βάνουσι, ἤρρεσκον ὅμως εἰς τοὺς πολλοὺς διὰ τῆς φυσικῆς εὐφυΐας τῶν (Πλούτ. Φωκ. ΚΑ). Ἐπὶ τοῦ Λαμιακοῦ πολέμου ἀποδιωχθεὶς, ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ πρὸς τὸν Ἀντίπατρον (Πλούτ. Δημοσ. Η. Κ). Κατ' αὐτοῦ ἔγραψε δύο λόγους ὁ ῥήτωρ Δεινάρχος. — 2) Ἐκ Μασσαλίας. ζῶν ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Ἀριστοτέλους, τολμητὸς θαλασσοπόρος καὶ ἐπίσημος γεωγράφος, περιπλεύσας τὰς ἀκτὰς τῆς εὐτικῆς καὶ βορείας Εὐρώπης, ἐκ Γαδεΐρων μέχρι Θούλης (ἴδ.), καὶ τὰς ἀνακαλύψεις του δημοσιεύσας εἰς ἓν σύγγραμμα ἢ εἰς περισσώτερα. Αἱ παράδοξοι καὶ σχεδὸν ἀπίστευτοι διηγήσεις του ἐξέπληξαν τοὺς συγχρόνους του, καὶ παρὰ τισιν ἐξ αὐτῶν προσέκρουσαν εἰς ἀπόλυτον δυσπιστίαν. Μνημονεύονται αὐτοῦ «τὰ περὶ Ὠκεανοῦ», «γῆς περίδος», καὶ εἰς «περίπλους». Ἐν τῷ πρώτῳ τῶν συγγραμμάτων τούτων ἐπραγματεύθη καὶ ζητήματα ἀστρονομικῆς γεωγραφίας, καὶ περιέλαβε παρατηρήσεις ὡς τὴν σπουδαιότητα ὁμολογεῖ καὶ ὁ Ἰππάρχος. Πρῶτος ὁ Πυθέας ὥρισεν ἀκριβέστερον τὴν θέσιν τοῦ πόλου ὡς πρὸς τοὺς ἑγγυτέρους ἀστέρας, καὶ πρῶτος Ἐλλην αὐτὸς ἐξετέλεσε καταμέτρησιν τοῦ ὕψους τοῦ ἡλίου, παρατηρήσας εἰς τὴν πόλιν

τῆς γεννήσεώς του τὴν ἀναλογίαν τοῦ γνώ-
μονος πρὸς τὸ μήκος τῆς σκιᾶς αὐτοῦ κατὰ
τὴν ἐποχὴν τῆς θερινῆς τροπῆς. "Οτι ἐγνώ-
ριζε τὸ ἀληθὲς σχῆμα τῆς γῆς ἐστὶ μάλλον
ἢ πιθάνον, οὐχὶ δὲ βέβαιον καὶ ὅτι κατεμέ-
τρησε καὶ ὥρισε τὴν περιφέρειαν αὐτῆς (Συλγ.
Ἀποσπ. Schmeckel 1848).—3) υἱὸς Λάμ-
πωνος, ἐξ Αἰγίνης, παγκρατιαστῆς νικήσας
εἰς τὰ Νέμεα (Πινδ. Νεμ. Ε).

Πύθερμος, Φωκαεὺς, ὑπὸ τῶν ἐν
Μικρᾷ Ἀσίᾳ Ἑλλήνων εἰς τὴν Σπάρτην
ὡς πρέσβυς πεμφθεὶς, ἵνα ἐπικαλεσθῇ τὴν
ἐπικουρίαν αὐτῆς κατὰ Κύρου τοῦ μεγάλου
(Ἡρόδ. Α, 152).

Πύθευς, 1) ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος
(Θουκ. Ε, 53).—2) Εἷς τῶν ἀρχιτεκτόνων
τοῦ Μουσουλίου (Vitruv. VI. Praef 42). Ἀλ-
λως καὶ Πυθόδωρος.

Πύθην, ναύαρχος Κορίνθιος ἐπὶ τῆς
κατὰ τῶν Ἀθηναίων ἐκστρατείας ἐν Σικε-
λίᾳ (Θουκ. ΣΤ, 104).

Πύθης, 1) υἱὸς Ἰσχυρόνους, εἷς τῶν ἐν
τῷ Περσικῷ πολέμῳ διαπρεψάντων Αἰγινή-
των (Ἡρόδ. Θ, 75).—2) Πατὴρ τοῦ Νυμ-
φοδώρου ἐξ Ἀβδήρων (Ἡρόδ. Ζ, 137. —
Θουκ. Β, 22).

Πύθεια, ἡ χρησιμοδότης ἱέρεια τοῦ Ἀ-
πόλλωνος ἐν Δελφοῖς (ἴδ.).

Πύθεια, μία τῶν μεγάλων ἐθνικῶν ἐορ-
τῶν τῆς Ἑλλάδος, πρὸς τιμὴν τοῦ Πυθίου
Ἀπόλλωνος, ἐπανηγυρίζετο παρὰ τοῖς Δελ-
φοῖς ἐπὶ τοῦ Κρυσσαίου πεδίου, παντὸς
τῷ θεῷ ἱεροῦ, καὶ, κατὰ χρησμόν, ὀφείλον-
τος νὰ μένῃ ἀκαλλιεργῆτον. Ἐκεῖ ἦν ὁ ἵπ-
πόδρομος, τὸ 100' μακρὸν στάδιον, καὶ τὸ
θέατρον. Κατὰ τὴν παράδοσιν ἐγκατέστησε
τὸν ἀγῶνα ὁ Ἀπόλλων, ἀφ' οὗ ἐφόρευσε τὸν
ὄφιν Πύθωνα, κατ' ἀρχὰς ἀγῶνα μουσικόν,
ἀνταποκρινόμενον εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ
μουσηγέτου καὶ κιθαρωδοῦ θεοῦ, καὶ καθ' ὃν οἱ
ἀγωνιζόμενοι ἔφαλλον ὕμνον εἰς τὸν νικηφόρον
θεόν. Ἡ δ' ἱστορικὴ ἐποχὴ ἄρχεται κατὰ τὸ
586 π. Χ., ὅτε, μετὰ τὸ τέλος τοῦ Κρυσσαί-

κοῦ πολέμου, ἀνεδέχθησαν τὴν ἐπιμέλειαν
τῶν ἀγῶνων οἱ Ἀμφικτύονες, καὶ ἐπανηγύ-
ρισαν τὸ πρῶτον τὴν α' Πυθιάδα. Τότε ὁ
μουσικὸς ἀγὼν ἐξετάθη εἰς κιθαρωδοὺς, αὐ-
λωδοὺς καὶ αὐλητάς· προσετέθησαν δὲ τού-
τοις, κατὰ παράδειγμα τῶν Ὀλυμπίων, καὶ
γυμνικαὶ ἀγῶνες καὶ ἵππικοί, καὶ ὁ ἀγὼν,
ὅστις ἦν τέως χρηματίζης, ἦτο ὁ νικη-
τῆς ἐλάβανεν ὡς ἄθλον χρήματα, ἐγένετο
ἀπὸ τῆς δ' πυθιάδος στεφανίτης, ἦτοι
ἐδίδοτο αὐτῷ στέφανος ἐκ θάφνης, ἡ ἐνίοτε
καὶ μῆλα (Λουκ. Ἀναχρ. Θ). Ὡς δ' εἰς
τὰ Ὀλύμπια, οὕτω καὶ ἐνταῦθα βαθμυδὸν
ἡῦξανον καὶ ἐποικιλλόντο τὰ εἴδη τῶν ἀγῶ-
νων. Ἐπανηγυρίζοντο δὲ τὰ Πύθια κατὰ τὸ
γ' ἔτος ἐκάστης Ὀλυμπιάδος (ὥστε ἦσαν
πενταετηριὰ καὶ αὐτὰ), κατὰ τὰ μέσα Αὐ-
γεύστου, ἡ τὸ πρῶτον ἡμῖς τοῦ μηνὸς Μετα-
γειννίου, ὅστις ἐν Δελφοῖς ἐκαλεῖτο Βου-
κάτιος. Περὶ τῆς ἐποχῆς δὲ ταύτης καὶ ἐν
γένει τῶν Δελφικῶν μηνῶν, ἴδε τὰς πολυ-
πληθεῖς σωζομένας Δελφικὰς ἐπιγραφὰς ἐν
Rang. Ant. Hell. II, Σελ. 303 κλ. Ἀ-
γωνοθέται ἦσαν κατ' ἀρχὰς οἱ κάτοικοι τῶν
Δελφῶν, ἀπὸ δὲ τοῦ 586 οἱ Ἀμφικτύονες.
Οἱ θεαταὶ ἦσαν πολυπληθέστατοι πάντοτε,
διότι ἐπρέκειτο περὶ τοῦ μεγάλου χρησιμοδό-
του θεοῦ. Πιθανῶς δ' ἐπαυσαν τὰ Πύθια ὅτε
καὶ τὰ Ὀλύμπια, περὶ τὰ 394 μ. Χ. Πλὴν
δὲ τῶν μεγάλων τούτων Πυθίων, πολλαὶ
πόλεις ἐώρταζον καὶ μικρὰ Πύθια. Ἐξ ἐπι-
γραφῶν 24 τοιαῦται εἰσὶ γνωσταί, πρὸ πάν-
των τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

Πυθειάζς, 1) χρονολογικὸν διάστημα,
πενταετηρίς, ἀπὸ γ' εἰς γ' ἔτος Ὀλυμπια-
κόν, καθ' ὃ ἐτελοῦντο τὰ Πύθια.—2) Πυ-
θαῖα ὁ δὲ, ἡ ἐκ Δελφῶν πρὸς τὰ Τέμπη
ἄγουσα, καὶ εἰς ἣν οἱ Δελφοὶ ἀνὰ πᾶσαν ἐν-
νεαετηρίδα ἐπεμπον θεωρίαν ἐξ εὐγενῶν παί-
δων, ἵνα προσφέρωσι θυσίαν εἰς τὸν ἐκεῖ
ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος (Διλ. π. i. Γ, 1).

Πύθιος ἡ Πείθιος, λακωνιστί. Ἐν
Σπάρτῃ ἕκαστος τῶν βασιλέων εἶχε τὸ δι-

καίωμα νά ἐκλέγῃ ἀνά δύο ἄνδρας ἐξ ἐκείνων οὓς τὰ μάλιστα ἐτίμα, τοὺς καλουμένους Πυθίους, διότι ἐπέμποντο εἰς Δελφοὺς ἵνα φέρωσι τοὺς τὴν διοίκησιν ἀφορῶντας χρησμούς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ μετὰ τοῦ βασιλέως, οὗ ἦσαν ὁμόσκηνοι, καὶ ὁμοτράπεζοι, ἀνεγίνωσκον καὶ ἐξήγουν αὐτοὺς (Ἡρδ. Στ. 571. — Ξεν. Λ. Πολ. ΙΕ, 5. — Φώτ. λ.), ὅπερ μεγάλως ἐνίσχυε τῶν βασιλέων τὴν ἐπιρροήν.

Πύθειον. 1) πόλις τῆς Θεσσαλίας (Πλούτ.). — 2) Ὁ ἐν Δελφοῖς ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος.

Πυθειονέκη. ἑταίρα ἐν Ἑλλάδι, ἧς ἠράσθη ὁ Ἀρπαλος καὶ ἐνυμφεῖσθαι αὐτὴν ἐν Βαυλῶνι. Οὐγατέρα ἐξ αὐτῆς ἀποκτήσας. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτῆς, ἤγειρεν αὐτῇ μνημεῖον λαμπρὸν ἐν Βαυλῶνι, καὶ ἕτερον θεᾶς ἄξιον ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς πρὸς τὸ Ἀφροδίσιον κατὰ τὸ Δαφνίον (Παυσ. Α, 37. — Ἀθ. Π., Σλ. 594). Τοῦ μνημεῖου τοῦτου ἐρείπια σώζονται, καὶ περίεργα ἀγάλματα εὐρέθησαν καὶ μετεκομίσθησαν εἰς τὸ μουσεῖον τῶν Ἀθηνῶν.

Πύθειος. υἱὸς τοῦ Ἀτυος, ἐκ Κελαινῶν τῆς Λυδίας, μέγιστον ἔχων πλοῦτον, ὃν ἐλέγετο ἐκ μεταλλείων κτησάμενος. "Ὅτε ὁ Ξέρξης ἐξεστράτευσεν κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ὑπέδεξάτο αὐτὸν καὶ πάντα τὸν στρατὸν του, καὶ προσέφερεν εἰς τὸν βασιλέα δῶρον 2,000 ταλάντων. Ἀλλ' ὅτε παρεκάλεισε ν' ἀπαλλαγῇ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὁ εἰς τῶν υἱῶν του, ὁ βάρβαρος βασιλεὺς διέταξε καὶ κατέσφαξαν τοῦτον (Ἡρδ. Ζ, 21, 38. — Sen. de ir. III, 1").

Πυθογένης. Σικελὸς, ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως τῆς Ζάγκλης, τοῦ καλουμένου Σκύθου (Ἡρδ. ΣΤ, 23).

Πυθόδημος. (Ἀρριαν. Ἀνδ. Α, 1) ἢ Πυθόδωρος (Διόδ. ΙΣΤ, 91), ἐπώνυμος ἄρχων τῶν Ἀθηνῶν κατ' Ὀλ. 111 γ'.

Πυθόδωρος. 1) υἱὸς Ἰσολόχου, μαθητῆς τοῦ Ζήνωνος, πολιτευόμενος καὶ στρα-

τηγός. "Ὅτε δὲ διεδέχθη τὸν Λάχην ἐν Σικελίᾳ ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, τῷ 425 π. Χ., τῷ προσήφθη ἀνικανότης (Θουκ. Γ, 115, Δ, 2). Μετὰ τῶν Ἀθηναίων τὴν ὑποχώρησιν ἐν Σικελίᾳ, κατηγορήθη μετὰ τῶν συστρατῆγων του, καὶ ἐξωρίσθη (Θουκ. Δ, 65). Ἀλλὰ τῷ 414 ἀπαντᾶται αὐθις εἰς Ἀθηναίους ἀρχηγὸς τοῦ ὀνόματος τοῦτου εἰς τὰ Λακωνικά παράλια (Θουκ. ΣΤ, 105). — 2) Ἰδ. Πυθεύς. — 3) Δύο τὸ αὐτὸ ὄνομα φέροντες γλύπται, ἐργασθέντες κατὰ τὴν α' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδα εἰς τὴν δι' ἀγαλμάτων κατακόσμησιν τῶν ἀνακτόρων ἐπὶ τοῦ ἐν Ῥώμῃ Παλατίου.

Πυθοκλείδης. ἐκ Κέας, σοφιστῆς, εἰς τὸν Περικλέα διδάξας τὴν μουσικὴν (Πλάτ. Πρωτ. Σλ. 316).

Πυθοκλῆς 1) Ἀθηναῖος, πατὴρ τοῦ Φαίδρου (Πλάτ. Φαῖδρ. Σλ. 244. — 2) Υἱὸς τοῦ Πυθοδώρου, ῥήτωρ Ἀθηναῖος, τὰ τῶν Μακεδόνων φρονῶν, εἰς θάνατον καταδικασθεὶς μετὰ τοῦ Φωκίωνος (Πλούτ. Φωκ. Α, Ε').

Πυθόπολις. 1) Πόλις τῆς Καρίας, ἢ ἄλλως Νύσα καλουμένη (Στφ. Βυζ.). — 2) Πόλις τῆς Μυσίας (Πλούτ. Θησ.) ἢ τῆς Βιθυνίας (Στφ. Βυζ.).

Πυθῶ. κατ' ἀρχὰς ἡ χώρα ἐνθα ἔκειτο τὸ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος (Ὀμ. Ὕμν. Ἀπλ. 372) εἴτα δὲ καὶ ἡ ἐκεῖ κτισθεῖσα πόλις, ὅτε Δελφοὶ ἐλέγοντο οἱ κάτοικοι (Ἡρδ. Α, 57). Ἡ παραγωγή δὲ τῆς λέξεως ἐκ τοῦ πύθσθαι (σῆπσθαι), διὰ τὸν σάπεντα ὄφιν τὸν φονευθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος (Ὀμ. αὐτ.), ἢ ἀπὸ τοῦ πυθσθαι (ἱρωτᾶν), εἰ καὶ διάφορος ἡ προσφῶν τοῦ υ' ἴσως δὲ μᾶλλον ἐξ ἀμφοτέρων, σηπομένων πιθανῶς ὑδάτων τῆς Κασταλίας ἢ ἄλλων ἐν ταῖς χαράδραις, καὶ τῆς λέξεως δούσης ἀφορμὴν εἰς τὸν μῦθον τοῦ Πύθωνος, καὶ, διὰ τὴν σχεδὸν ταύτωνυμίαν, εἰς τὴν ὑπαρξιν τοῦ μαντείου.

Πύθων. 1) φοβερὸς ὄφεις ἢ δράκων,

υἱὸς τῆς Γῆς, γεννηθεὶς ἐκ τοῦ ἐναπολει-
φθέντος ὕδατος μετὰ τὸν κατακλυσμὸν τοῦ
Δευκαλίωνος, καὶ Δελφίνης καλούμενος,
(Ἀπλ.δ. Α, 4, 1), πολλὰς ἐπιφέρων κατα-
στροφὰς εἰς τὴν πρὸς νότον τοῦ Παρνασσοῦ
χώραν, φονευθεὶς δ' ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος,
εὐ, κληθέντος ἐκ τούτου Πυθίου, ἰδρύθη ἐκεῖ
ὁ ναὸς καὶ τὸ μαντεῖόν. — 2) Πύθων ἢ
Πεῖθων, υἱὸς τοῦ Κρατεροῦ, εἰς
τῶν σωματοφυλάκων τοῦ Ἀλεξάνδρου
(Ἀρρ. ΣΤ, 28, 4), ἔλαβεν ἐπὶ τῆς διανο-
μῆς τοῦ κράτους μετὰ τῶν διαδόχων, τὴν
Μικρὰν Μηδίαν, καὶ ἐπέμφθη ὑπὸ τοῦ Περ-
δίκου κατὰ τῶν ἐν ταῖς ἄνω σατραπείαις
ἀνοποτάκτων Ἑλλήνων. Ἐπροσπάθησεν ὁμως
δὲ ὑποσχέσεων νὰ ἐλκύσῃ αὐτοὺς ὑπὲρ ἑαυ-
τοῦ· ἀλλὰ μυστικῇ διαταγῇ τοῦ Περδίκου οἱ
Μακεδόνες ἐπέπεσαν ἐπ' αὐτοὺς καὶ τοὺς
κατέσφαξαν. Αὐτὸς δὲ πανταχοῦ ἐδείχθη στρα-
τηγὸς ἀνδρείος καὶ εὐτολμος (Διόδ. ΙΖ, 3).
Μετὰ τοῦτο παρηκολούθησε μὲν τὸν Περδίκ-
αν εἰς Αἴγυπτον, ἀλλ' ἦν εἰς ἐκ τῶν διε-
νεργησάντων τὴν κατ' αὐτοῦ στάσιν, ἣτις καὶ
τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐπέφερε. Προτάσει τοῦ
Πτολεμαίου, ἐξελέγη μετὰ τοῦ Ἀρριδαίου
ἐπίτροπος τοῦ κράτους· ἀλλὰ μὴ δυνηθέν-
τες ἀμφοτέρω νὰ διατηρηθῶσιν εἰς τὴν θέσιν
ταύτην, τὴν παρέδωκαν σχεδὸν ἀμέσως, τῷ
321, εἰς τὸν Ἀντίπατρον (Διόδ. ΙΗ, 56.
39). Αὐξήσας τὴν σατραπείαν του, ἐζήτησε
νὰ ἰδρύσῃ ἴδιον κράτος εἰς τὰς ἀνατολικὰς
χώρας· ἀλλ' ἠναγκάσθη κατὰ τὰ ἔτη 317
καὶ 316, νὰ τραπῇ εἰς πόλεμον κατὰ τοῦ
Εὐμένους, συμμαχῶν μετὰ τοῦ Σελεύκου καὶ
Ἀντιγόνου (Διόδ. ΙΘ, 18-20). Μετὰ τὴν
ἦτταν δὲ καὶ τὸν θάνατον τοῦ Εὐμένους, διε-
χείμασεν ὁ Ἀντίγονος μετὰ τοῦ στρατοῦ του
εἰς Μηδίαν. Τότε ἐπροσπάθησεν ὁ Πύθων νὰ
κερδήσῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ δι' ὑποσχέσεων τὸν
στρατόν· ἀλλὰ προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀντι-
γόνου πρὸς συνέντευξιν εἰς τὸ στρατόπεδόν
του ἐδολοφονήθη (Διόδ. ΙΘ, 46). — 2) Υἱὸς
Ἀγῆνορος, διοικητῆς τοῦ περσικοῦ σώματος

τῶν νέων εὐπατριδῶν κατὰ τὴν εἰς Ἰνδίας
ἐκστρατείαν τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἔμεινεν ἐκεῖ
ὡς διοικητῆς, καὶ κατεπολέμησε τὸν Μου-
σκιανόν, τῷ 325 π. Χ. Καὶ ἐπὶ τῶν δύο δὲ
διανομῶν τοῦ κράτους, τῷ 323 καὶ 321,
μνημονεύεται ὡς διοικητῆς τῶν Ἰνδικῶν
ἐπαρχιῶν. Μετὰ δὲ τὴν φυγὴν τοῦ Σελεύ-
κου, τῷ ἔδωκεν ὁ Ἀντίγονος τὴν Βαβυλῶνα,
καὶ φαίνεται ὅτι παρηκολούθησε τοῦτον εἰς
τὰς ἐκστρατείας του, διότι, ὅτε ὁ Σέλευκος
ἐπέστρεψεν εἰς Βαβυλῶνα, μνεία αὐτοῦ διεν-
γίνεται πλεόν. Ὑπὸ τινων ἐρρέθη ὅτι ἐπε-
σεν ἐν Γάζῃ, εἰς τὴν μάχην ὑπὸ Δημήτριον
τὸν Πολιορκητὴν, ἐν ἔτει 312 (Ἀρρ. ΣΤ,
6, 15. — Διόδ. ΙΘ, 56, 80, 85. — Curt. IX,
8). Ἐνίοτε συγχέουσι τινὲς τῶν ἀρχαίων
τοὺς δύο ὁμωνύμους (Just. XIII, 4).

Πυθῶναξ, πολίτης τῆς Ζελείας ἐν
Μικρᾷ Ἀσίᾳ (Δμσθ. Φλ.π. Γ).

Πυλαγόρας, ἡ ἐτέρα τῶν κατηγο-
ριῶν τῶν ἐν Δελφοῖς Ἀμφικτυόνων, ἐκάστου
λαοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸν δεσμὸν πέμποντος
ἀνὰ ἓνα μὲν κληρωτὸν Ἱερομνήμονα, ὅσους
δ' ἤθελεν αἰρετοὺς Πυλαγόρας ἢ καὶ
ἀγορατροὺς λεγομένους, πιθανῶς τοὺς
τὰς προτάσεις διὰ λόγου ὑποστηρίζοντας,
ἔχοντας δὲ πάντας ἑμοῦ μίαν ψήφον. Ἰδ.
Ἀμφικτυόνες καὶ Ῥαγ. Ἀπ. Τ. ΙΕ,
Σλ. 42 κλ.

Πυλάδης, 1) υἱὸς Στροφίου, τοῦ βα-
σιλέως τῆς Φωκίδος, καὶ τῆς ἀδελφῆς τοῦ
Ἀγαμέμνονος Ἀναξιβίας, ἡ τῆς Ἀστυό-
χης. Ἐγένετο στενὸς φίλος τοῦ Ὀρέστου,
πεμφθέντος εἰς τὴν Φωκίδα ὅτε ὁ Αἰγισθος
ἐφόνευσεν τὸν Ἀγαμέμνονα. Ἐν Ταυρίδι,
ὅτε συλληφθεὶς ὁ Ὀρέστης ἐμελλε νὰ φο-
νευθῇ ὑπὸ τοῦ Θέαντος, προσέφερεν ὁ Πυ-
λάδης ἑαυτὸν ἐκουσίως εἰς θάνατον. Μετὰ
τὴν ἐπιστροφὴν του εἰς Λακεδαίμονα, ἐνυμ-
φεύθη τὴν Ἠλέκτραν, ἀδελφὴν τοῦ Ὀρέ-
στου, καὶ ἔσχεν υἱόν· τὸν Μέδοντα καὶ τὸν
Στράφιον (Πινδ. Πυθ. ΙΑ, 13. — Εὐρπ.
Ὀρεστ. 761. — Σφκλ. Ἠλέκτρ. Σφκλ.). —

2) Τραπεζίτης Ἀθηναῖος (Διοσκ. κ. Ἀφρόδ.). — 3) Περιήγημος δραματικὸς ὑποκριτής, ἐκ Κιλικίας, ἐπὶ Καίσαρος ἐν Ῥόδῳ διαμένων, καὶ ἐπινοητὴς λεγόμενος τῆς παντομιμικῆς (Ἀνθολ.).

Πύλαι, ἐν γένει πᾶσα στενὴ διάβασις μεταξύ ἀποτόμων ὁρέων. Αἱ κυριώτεραι μνημονευόμεναι εἰσὶ 1) αἱ Θερμοπύλαι (ἴδ.), μεταξύ ὄρους καὶ θαλάσσης, ἄγουσαι ἐκ Θεσσαλίας εἰς Λοκρίδα. — 2) Αἱ Βαβυλωνίαι πύλαι, στενωπὸς διὰ τῶν ὁρέων τῶν λεγόμενων τευχῶν τῆς Μηδίας, ἄγουσα ἐκ τῆς Μεσοποταμίας εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, 20' πλάτος ἔχουσα, καὶ διερχομένη παρὰ τὴν πόλιν Κουάξαν (Ξνφ. Ἀνθ. Α, 5. 5). — 3) Πύλαι τῆς Κιλικίας, ταύτην μετὰ τῆς Καππαδοκίας συνδέουσαι διὰ τοῦ ὄρους Ταύρου, μεταξύ τῶν ποταμῶν Λάμου καὶ Κύδνου, καὶ ἐκτεινόμεναι εἰς μῆκος πέντε μιλίων γεωγραφικῶν (Ξνφ. Ἀνθ. Α, 2, 23. — Ἀρρ. Ἀνθ. Β, 4). — 4) Πύλαι Σύριαι, ἡ τῆς Συρίας καὶ Κιλικίας, αἱ συνδέουσαι τὰς δύο ταύτας χώρας ἦσαν δύο δίοδοι, ἡ μὲν, αἱ κυρίως Σύριαι πύλαι, παραθαλασσία, μεταξύ τοῦ Ἰστικοῦ κόλπου ἢ τοῦ Ἀμανοῦ ὄρους, διαρρεομένη ὑπὸ τοῦ Κέρσου ποταμοῦ, ἔφερεν ἀπὸ Κιλικίας εἰς Ἀσσυρίαν ἢ δὲ, αἱ καὶ Ἀμανικαὶ λεγόμεναι πύλαι, διὰ τοῦ Ἀμανοῦ ἦγεν εἰς τὴν Ἀρχαίαν Συρίαν, καὶ τὸ πεδῖον τὸ διαρρεόμενον ὑπὸ τοῦ Πινάρου. Διὰ τῶν πρώτων διέβη ὁ Κύρος ἐκστρατεύων κατὰ τοῦ Ξέρξου (Ξνφ. Ἀνθ. Α, 4, 4. 5. — Ἀρρ. Ἀνθ. Β, 3, 1) τὴν δευτέραν διέβη ὁ Δαρεῖος, πορευόμενος εἰς Ἰσσοὺς ἔνθα ἡττήθη ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου (Ἀρρ. Ἀνθ. Β, 7, 1). — 5) Αἱ Κάσπαι πύλαι, νοτίως τῆς Κασπίας θαλάσσης, δι' ἀποτομωτάτων ὁρέων, 8 σταδίων μῆκος ἔχουσαι (Ἀρριαν. Ἀνθ. Γ, 29).

Πυλῆα (ἡ), οὕτως ἐλέγετο ἡ σύνοδος τῶν Ἀμφικτυόνων, διότι ἐν ἀρχαιοτέροις χρόνοις συνήρχετο πρὸς ταῖς Θερμοπύλαις,

ἐν Ἀνθήλῃ, κόμῃ τῆς Φωκίδος ἐπὶ τοῦ Ἀσωποῦ, δις τοῦ ἔτους, κατ' ἔαρ καὶ φθινόπωρον (Ἡρδ. Ζ, 213), εἴτα δὲ, καίτοι διατηρηθέντος τοῦ ὀνόματος, κατὰ τὰς ἀνάγκας, ἐνίστε δὲ ἐν Δελφοῖς, ὡς ἀπέδειξαν εὐρεθίσαι ἐπιγραφαί (Boerch. C. J. 1, Σλ. 808).

Πυλαιμάχος, ἐπίθετον τῆς Ἀθηναίας ὡς προμαχομένης τῶν Προπυλαίων τῶν Ἀθηνῶν (Ἀρσφ. Ἰππ. 1172).

Πυλαιμένης, βασιλεὺς τῆς Παφλαγονίας, ἐπικουρος τῶν Τρώων, φονεὺς πρὸ τῆς Τροίας ὑπὸ Μενελάου (Ὅμ. Ἰλ. Β, 834. Ε, 576). Πολὺ μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Ἰλιάδι (Ν, 643) ὁ Πυλαιμένης μνημονεύεται αὐτὸς ὡς συνοδεύων τὴν κηδεῖαν τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀρπαλίωνος, φονεὺς ὑπὸ τοῦ Μηρυόου. Τοῦτο τινὲς προτείνουσιν ὡς ἐπιχείρημα καὶ ἀπόδειξιν ὅτι ἡ Ἰλιάς συνέστη ἐκ τεμαχίων ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξαρτήτων. Ἄλλοι δὲ παραδέχονται δύο Πυλαιμένας.

Πύλακος, υἱὸς τοῦ Λήθου, ἡγεμὼν τῶν Πελασγῶν, σύμμαχος τῶν Τρώων (Ὅμ. Ἰλ. Β, 842).

Πυλαῦτης, ἐπίθετον τῆς Ἀθηναίας κατὰ Τζέτζην (εἰς Λαφρ. 356) διὰ τὰ ἐπὶ τῶν πυλῶν τῶν πόλεων τιθέμενα ἀγάλματα αὐτῆς. Πιθανῶς συνώνυμον τοῦ Πυλαιμάχος, πρόμαχος τῶν πυλῶν.

Πυλάργη, μία τῶν Δαναίδων, φονεύσασα τὸν μνηστῆρα αὐτῆς Ἰθμόνα (Ἀπλλδ. Β, 1, 4).

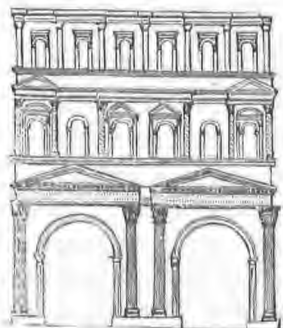
Πυλάργης, 1) Τρῶς ἐκ τῶν ἐπιστῆμων, φονεὺς ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου (Ὅμ. Ἰλ. Π, 696). — 2) Ἐπίθετον τοῦ Πλούτωνος, ἀναφερόμενον εἰς τὰς πύλας τοῦ Ἄδου (Ἰδ. Ἀδης).

Πύλας, υἱὸς τοῦ Κτήσωνος, ἔκγονος τοῦ Λέλεγος, βασιλεὺς τῶν Μεγάρων, νυμφεύσας τὴν θυγατέρα του Περίαν μετὰ Πανδίοнос, τοῦ βασιλέως τῶν Ἀθηνῶν, εἰς ὃν καὶ παρέδωκε τὸ βασίλειον τῆς Μεγαρίδος, ὅτε φονεύσας Βιάντα, τὸν ἀδελφὸν τοῦ ἰδίου

πατρός, ἔφυγε μετ' ἀποικίας εἰς Μεσσηνίαν τῆς Πελοποννήσου, καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ τὴν Πύλον (Παυσ. Α, 5, 3. — Ἀπλλδ. Γ, 15, 5).

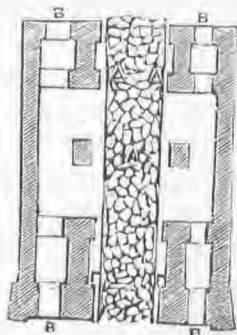
Πυλάων, υἱὸς τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Χλωρίδος, φονευθεὶς μετὰ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλλδ. Α, 9, 9).

Πύλη, ἡ κυριώτερα εἰσόδος παντὸς μεγάλου οἰκοδομήματος, οἷον ναῶν, ἢ περιδόλου, καὶ ἰδίως ἡ τῶν πόλεων, ὅτε καὶ πληθυντικῶς λέγεται «αἱ πύλαι», εἴτε ἕνεκα τῶν διπλῶν κλισιάδων ἢ θυρωμάτων, εἴτε διότι πλείονες τῆς μιᾶς ἴσταντο παρ' ἀλλήλαις, τρεῖς, τῆς μέσης δι' ἱππεῖς καὶ ἀμάξας, τῶν πλαγίων, μικροτέρων, παραπυλίδων λεγόμενων (Ἠλιδ. Η, 344), διὰ τοὺς πέζους. Εἰς τὰ Προπύλαια τῶν Ἀθηνῶν εἰσὶ πέντε. Τῆς μέσης τὸ ὑπέρθυρον ἔχει μῆκος 47'.

Τῆς πύλης τῆς Πομπηίας ἐν Ἰταλίᾳ, κτισθείσης πρὸς σκοπὸν ὀχυρωματικὸν, σώζονται ἐντελῶς τὰ ἔχνη, καθ' ἃ ἡ πύλη ἀπέτελει ὁλόκληρον οἰκοδόμημα. Τὸ πρὸς τὰ ἔξω μέρος αὐτοῦ ΒΒ ἐκλείετο μόνον διὰ καταρράκτου ἄνωθεν καθιεμένου, κατ' ἔχνη σωζόμενα εἰς ΓΓ, ἡ δὲ πύλη ὑπῆρχε πρὸς τὴν πόλιν, κατ' ἐπίσης σωζόμενα ἔχνη, εἰς ΔΔ. Οἱ ἐκατέρωθεν διάδρομοι εἶχον παραπυλίδας Β, Β καὶ Ε, Ε, καὶ ἄνω οἰκοδομὰς ὑποστέγους, ἐξ ὧν ἡ φρουρὰ ἠδύνατο νὰ ὑπερασπίζη τὴν κατὰ τὸ μέσον ὑπαιθρον κεντρικὴν ὁδὸν Α, τὴν πρὸς τὴν πύλην ἄγουσαν, ἃν ἔξωθεν εἶχε καταστραφῇ ὁ καταρρά-

κτης. Παρὰ ταῖς πύλαις τῶν φρουρίων, δεξιῶς τῷ εἰσιόντι ἠγείρετο σχεδὸν πάντοτε προέχων πύργος ὑπερασπίσεως ἐν αὐτῷ δὲ

ἢ ὀπίσω αὐτοῦ, ἐντὸς τοῦ φρουρίου διέμενον οἱ πυλωροί, ἢ φύλακες τῶν πυλῶν, ὧν τὸ οἶκημα πυλῶνα λέγει ὁ Πολύβιος (Η, 20, 23, 24). Ἐνίοτε, ὡς ἐν τῇ σωζομένῃ εἰσόδῳ τῆς Βερόνης ἐν Ἰταλίᾳ, εἰσὶ δύο αἱ πύλαι, μία διὰ τὴν εἰσόδον καὶ μία διὰ τὴν ἔξοδον, ἔχουσαι ἄνωθεν πολυτελῶς ὠκοδομημένας θυρίδας διὰ τὴν ὑπεράσπισιν. Ἐνθα παραπυλίδες δὲν ὑπῆρχον, ἠνοίγετο εἰς μίαν τῶν κλισιάδων ἡ καλουμένη ῥινοπύλη, ἣν ὁ πυλωρὸς ἠνοίγεν ἐν ἀνάγκῃ ὅτε αἱ πύλαι ἦσαν κλεισταί. Αἱ δὲ κλισιάδες (τὰ κινητὰ πτερὰ τῶν πυλῶν) ἐκλείοντο δι' ὀγκωδῶν ξυλίνων μοχλῶν, οὓς σιδηροῦς κύλινδρος, ὁ βάλανος, εἰσαγόμενος εἰς ὀπήν τοῦ μοχλοῦ λεγομένην βαλανοδόκην, καὶ μόνον διὰ τῆς βαλανάγρας ἀποσπώμενος, ἑσπερέου εἰς τὴν κλισιάδα (Θουκ. Β, 4, Δ, 111. — Ἀριστφ. Σφ. 200. Ὀρν. 1159. — Πολβ. Η, 23, 24. — Αἰν. τακτ. 18, 19). — Παρὰ Πέρσαις πύλαι ἦσαν τὰ προπύλαια εἰς ἃ ἐπετρέπετο τοῖς ὑπηκόοις καὶ τοῖς ξένοις νὰ προσέρχωνται πρὸς τὸν μέγαν βασιλέα (Ξενοφ.), ὅθεν καὶ παρέμεινε παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς ἡ ἐπωνυμία δηλοῦσα τ' ἀνάκτορα.

Πυλῆνη, τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς πόλεως Προσχίου ἐν Αἰτωλίᾳ (Ὀμ. Ἰλ. Β, 639. — Στρεβ.).

Πυλῆς, ἰδ. Πύλη.

Πύλος (ὁ καὶ ἦ). Τὸ ὄνομα τοῦτο εἶχον τρεῖς διάφοροι πόλεις τῶν δυτικῶν τῆς Πελοποννήσου· ὅθεν τὸ τοῦ Ἀριστοφάνους (Ἰππ. 1059). «Ἔστι Πύλος πρὸ Πύλου. Πύλος μὲν γε ἔστι καὶ ἄλλη». 1) Πόλις κατὰ τὰ βόρεια τῆς Ἠλείας πρὸς τῷ ποταμῷ Πηνειῷ, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς μεταξὺ Ὀλυμπίας καὶ Ἡλίδος. Καὶ ἐπίσημος μὲν αὕτη δὲν ἦν ὡς πόλις, ἀλλὰ στρατηγικῶς σπουδαία, καθ' ὃ ὑπερκειμένη τῆς ὁδοῦ ἥτις ἦγεν εἰς Ἀρκαδίαν ἐξ Ἡλίδος, διερχομένη διὰ τῆς κοιλάδος τοῦ παρ' αὐτὴν τὴν Πύλον εἰς τὸν Πηνεῖον ἐκβάλλοντος Λάδωνος (Ξνφ. Ἑλλ. Ζ, 4, 16, 26. — Στρώ. Η, 339). — 2) Πύλος ὁ Τριφυλικὸς ἢ Λεπρεατικὸς, ἐν Τριφυλίᾳ, παρὰ τῷ Μαμάῳ ποταμῷ, κατὰ τὴν νῦν Πισκίην. Οἱ Λεπρεῖται ἐν ἀρχαίοις χρόνοις καταστρέψαντες καὶ ἐρημώσαντες τὴν πόλιν, μετόπισαν τοὺς κατοικοὺς αὐτῆς εἰς Λέπρεον (Στρώ. Η, 337, 344. κλ.). — 3) Πόλις κατὰ τὰ δυτικόντια τῆς Μεσσηνίας, ἐπὶ τοῦ ἀκρωτηρίου Κορυφαίου, ὑπερκειμένη ὠραιότατου λιμένος, ὃν ἐκάλυπτεν ἡ πρὸ αὐτοῦ ἐκτεινομένη νῆσος Σφακτηρία (ἐν μεσαιῶνι Ναβαρίνον). Οἱ

Ἀθηναῖοι κατέλαβον, τῷ 425 π. Χ., τὴν σπουδαίαν, ἀλλὰ πρὸ πολλοῦ ἐρημον θέσιν

ταύτην, καὶ παρέμειναν ἐν αὐτῇ ἐπὶ 15 ἔτη, εἰ καὶ εἰς τῶν ὅρων τῆς συνθήκης τοῦ 412 ἦν ἡ ἀπόδοσις αὐτῆς (Θουκ. Δ, 3, κλ. Ε, 35). Διέμεινε δ' ἔκτοτε καὶ μετὰ ταῦτα σπουδαία ἡ πόλις (Λιν. XXVII, 30). Εἰς τὴν βόρειον κλιτὺν τοῦ ὄρους τῆς αὐτῆς Ἀκροπόλεως ὑπάρχει βαθύ σπήλαιον ἔχον σταλακτίτας, καὶ ὑπὸ τοῦ λαοῦ νῦν Βοῖδοκοιλία καλούμενον, αὐτὸ ἐνεῖνο εἰς δ, κατὰ τὸν ἀρχαῖον ἐπιχώριον μῦθον, ὃ Ἑρμῆς ἐκρυψε κλέψας τοὺς βόας τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ἔσφαξε εἰς τινὰς ἐξ αὐτῶν (Ὀμ. Ὑμν. Ἑρμ. 105 κλ. 399 κλ.). — Μᾶς τῶν ὁμωνύμων τούτων πόλεων μνημονεύει ὁ Ὅμηρος (Ἰλ. Β, 77, 1, 153, Ν, 671). ὡς κατοικίας τοῦ Νέστορος πρὸς τῷ Ἀλφειῷ. Καὶ ὁ μὲν Στράβων (Η, 336, 339, 350) ἐκλαμβάνει ὡς τοιαύτην τὴν Τριφυλικήν· ἀλλ' ὁ Φερεικὸς, ὁ Ἑλλάντιος, ὁ Πausanias (Δ, 33, Ἀλλά καὶ ΣΤ, 22), τὴν Μεσσηνιακὴν.

Πύξ. Ἐπειδὴ ἡ πυγμαχία ἢ πυγμοσύνη ἐστὶ τὸ στοιχειωδέστατον εἶδος τῆς μάχης, καὶ ὅπλα ἔτι ὅτε δὲν ὑπῆρχον, διὰ τοῦτο ἀρχαῖότατα καὶ θεοὶ καὶ ἥρωες λέγονται ἐπιδιδόμενοι εἰς αὐτὸ, ὡς ὁ Ἀπόλλων, ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Πολυδεύκης, ὁ Τυδεύς, ὁ Θησεύς, λεγόμενος ἐπινοητής αὐτοῦ (Σχλ. εἰς Πινδ. Νεμ. Ε, 89), καὶ ἐν γένει οἱ Ὀμηρικοὶ ἥρωες (Ὀμ. Ἰλ. Ψ, 691. Ὀδ. Θ, 103. — Πaus. Ε, 7, 4, 8, 2. — Θεόκρ. ΚΔ, 113. — Ἀπλλδ. Γ, 6, 4). Εἰς τὰ Ὀλύμπια εἰσῆχθη τῇ 23ῃ Ὀλυμπιάδι, παίδων δὲ τῇ 37ῃ (Πaus. Ε, 8, 3). Ἦν δ' ἡ τῶν παίδων εἰσηγμένη καὶ ἐν τοῖς Ἰσθμίοις καὶ ἐν τοῖς Νεμέοις. Οἱ πύκται κατ' ἀρχὰς ἡγωνίζοντο γυμνοί, ἱμάντας μόνον περιδέοντες περὶ τὴν πυγμὴν (Ὀμ. Ἰλ. Ψ, 683. — Virg. Aen. V, 421). Τὸ πρόβλημα τῶν ἀγωνιστῶν ἦν νὰ πλήττωσι τὸν ἀντίπαλον, κυρίως εἰς τὴν κεφαλὴν, ἀλγεινοτάτας καὶ πολλάκις ἐπικινδύνους πληγὰς ἐπιφέροντες, κυρίως διὰ τῆς δεξιᾶς, καὶ νὰ προφυλάττωνται ἀπὸ τῶν πληγῶν ἐκείνων, κυρίως διὰ τῆς ἀρι-

στερᾶς· καὶ ἡ μεγίστη ἐπιδεξιότης συνίστατο εἰς τὸ ν' ἀμύνωνται κατὰ τοῦ ἀντιπάλου μέ-
χρῃς ἐντελοῦς ἀπαυδήσεως αὐτοῦ, χωρὶς νὰ

τὸν προσβάλλωσι (Δίων Χρυσόστ. Μελαγκ. Β' λόγ. 29. — Εὐστθ. εἰς Ἰλδ. Σλ. 1322. Ἰωάν. Χρυστ. Ὁμιλ. Ζ, 1. — Πλούτ. Συμπόσ. Β. 5. — Πaus. ΣΤ, 12, 3). Τὰ ὦτα, ὡς μᾶλλον ἐκτεθειμένα, ἐκάλυπτον διὰ τῶν καλουμένων χαλκῶν ἀ μ φ ω τ ῖ δ ω ν (Πολδ. Β, 82), ἴσως εἰς τὰ γυμνάσια μόνον, ἢ οἱ παῖδες· οἱ δ' ἐξ ἐπαγγέλματος Πύ-
κται τὰ περιέκοπτον (Πλάτ. Γοργ. Σλ. 516, Πρτγ. 342). Ἐνίοτε αἱ πληγαὶ ἀπέ-
βαινον καὶ θανατηφόροι, ἀλλ' ἂν τις ἐκ προ-
θέσεως ἐφόνευε τὸν ἀντίπαλον, ἐτιμωρεῖτο αὐστηρότατα (Πaus. Η, 10, 3. ΣΤ, 9, 17).
Νὰ συμπλέκωνται οἱ πύκται καὶ ὑποσκελι-
ζόμενοι νὰ ρίπτονται κατὰ γῆς θέν ἦν ἐπι-
τετραμμένον (Λουκ. Αὐχρσ. 3. — Πλούτ. Συμπόσ. Β, 4). Κλίμαξ ἐλέγετο ἡ πυγ-
μὴ ὅταν ἀμφότεροι οἱ πυγμάχοι ἴσαντο ἀπέ-
ναντι ἀλλήλων ἀκίνητοῦντες τὸ σῶμα, καὶ
μόνον διὰ τῶν χειρῶν, ἄνευ ἱμάντων ἐμάχον-
το (Πaus. Η, 40, 3. — Εὐστθ. Ἰλ. Ψ', 1324). Ἐπαυε δ' ὁ ἀγὼν μόνον ὅταν θάτε-

ρος τῶν ἀγωνιζομένων, εἴτε ἐκ καμάτου, εἴτε δι' ἧς ἔλαβε πληγὰς, ἠναγκάζετο νὰ ὁμολογήσῃ ἑκατὸν ἡττημένον (ἀπαγορεύειν) ὑψὼν τὴν μίαν χεῖρα (Πλουτ. Λυκοῦργ. ΙΘ. — Πaus. ΣΤ, 19, 1). Τὴν πυγμαχίαν ἐθεώ-
ρουν οἱ ἀρχαῖοι ὡς ὠφέλιμον γύμνασμα, καὶ ἐνίοτε καὶ θεραπευτικὸν (Λουκ. Ἀνχρσ. Γ. — Πλούτρχ. Κατ. πρεσβ. Κ. — Ἀρετ. π. θεραπ. ὅξ. καὶ χρονικ. παθ. Α, 2). Εἰς τὸ ἀγώνισμα τοῦτο διέπρεπον μάλιστα οἱ Σά-
μιοι. Ἐν Σπάρτῃ ὁμῶς ἀπαγορεύετο (Πλούτ. Λυκ. ΙΘ. — Πaus. ΣΤ, 1. 4).

Πύξα, μικρὰ πόλις ἐπὶ τῆς νήσου Κῶ (Θεόφρ. ΣΤ, 130).

Πυξίς, μικρὰ λάρναξ, τὸ πρῶτον κατα-
σκευαζομένη ἐκ ξύλου πύξου, τοῦ εὐχερεστά-
του παρὰ τοῖς ἀρχαίοις διὰ τὴν στερεότητα καὶ τὸ εὐκατέργαστον αὐτοῦ, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα, εἴτα δὲ καὶ ἐκ πολυτιμωτέρων ὕλων, ἐλέφαντος, ἀργύρου, χρυσοῦ, συνήθως ἐπι-
μήκης τετράγωνος ἀσφαλῶς κλειομένη, τῶν

ἄκρων τοῦ καλύμματος εἰσχωρούντων εἰς τὰ πλευρὰ (Plin. IX, 12). Εἰς τὰς πλουσίας γυναῖκας ἐχρησίμευεν αὕτη πρὸς φύλαξιν τῶν πολυτίμων αὐτῶν κοσμημάτων. Πολ-
λάκις κατεκοσμεῖτο ἐξωθεν διὰ τορευμάτων καὶ γλυφῶν, ὡς ἦν ἡ λάρναξ τοῦ Κυψέλου (Ἰδ.), καὶ ὡς ἡ πολυτίμοις λίθοις κεκοσμη-
μένη, εἰς ἣν ὁ Νέρων ἐγκλείσας ἀνέθηκεν εἰς τὴν Ἀφροδίτῃν τὸν πάγωνά του ὅτε τὸ πρῶτον ἐκείρεν αὐτὸν (Suet. Ner. XII).

Πυξοῦς, πόλις τῆς Λευκανίας ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ, ἀποικία τῆς ἐν Σικελίᾳ Μεσ-
σήνης (Στρεβ. ΣΤ). Παρὰ Λατίνους Buxentum, νῦν Πυλέκαστρον.

Πυρρὸς (ἡ), τὰ σεσωρευμένα ξύλα ἐφ'

ὡν κατετίθετο τὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ εἰς ἀποτέφρωσιν. Συνήθως ἐδίδετο αὐτοῖς σχῆμα πυραμιδοειδές, ὡς τὸ τῆς εἰκόνης, παριστῶν τὴν πυρὰν τοῦ Πατρόκλου, ἐκ τοῦ ἀναγλύφου τοῦ

καλουμένου «Τριακὸς πίναξ». Ἐνίοτε παρεσκευάζετο πολυτελῶς, ὡς αἰνίττεται ἡ ἄλλη εἰκών, παριστῶσα τὴν πυρὰν τῆς Διδουῆς, καὶ ληφθεῖσα ἐκ τοῦ ἐν τῷ Βατικανῷ χειρογράφου τοῦ Βιργιλίου. Παραδόλως δὲ πολυτελὴς

μνημονεύεται ἡ τοῦ Ἡφαιστιῶνος (Διόδ. ΙΒ, 115. — Πλούτ. Ἀλέξ. ΟΒ), ὑπὸ Δεινοκράτους κατασκευασθεῖσα ὡς τετράγωνος πυραμίδος, σταδιαίαν ἔχουσα τῆς βάσεως τὴν πλευρὰν καὶ ὕψος 130 πήχεων, τριακοντάδομος. Ἐκαστος αὐτῆς δόμος εἶχε κορμούς φοινίκων εἰς ὀροφήν, καὶ κοσμήματα ἄλλοι ἄλλα, ὁ μὲν πρῶτος χρυσᾶς, ἄλλοι θᾶδας, ἄλλοι ἀετοὶς, ἄλλοι ζῶα, ἄλλοι ὅπλα, κτλ. Εἰς τὸ ἐφήμερον δὲ καὶ διὰ τὰς φλόγας προωρισμένον τοῦτο οἰκοδόμημα ἐδαπανήθησαν 12 χιλιάδες τάλαντα (= 72,000,000 τῶν τότε ἢ 216,000,000 τῶν νῦν δραχμῶν) Ὅμοιως ματαιοφρόνως πολυδάπανος ἦν καὶ ἡ ὑπὸ Τιμαίου διὰ τὸν νεκρὸν Διονυσίου τοῦ πρεσβυτέρου κατασκευασθεῖσα πυρά. (Ἀθῆν. Ε, 306).

Πυράγρα, ἡ λαβὴ δι' ἧς οἱ σιδηρο-

γοί, τὸ διάφλεκτον μέταλλον ἐκ τοῦ πυρὸς

λαμβάνοντες, ἐκράτουν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ἄκμο-
νος, ὡς παριστῶνται πολλάκις ὁ Ἡφαιστός

καὶ οἱ ἐργάται αὐτοῦ ἐν ἀναγλύφους ποιούμε-
νο χρήσιν αὐτοῦ.

Πυραίχμης, στρατηγὸς τῶν Παίονων, ἐξ Ἀμυδῶνος εἰς βοήθειαν τῶν Τρώων ἐλθὼν, καὶ φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου (Ὅμ. Ἰλ. Β, 848).

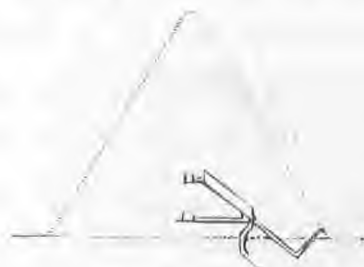
Πυρεῖκος, ζωγράφος. Ὁρθότερον Πει-
ραῖκος. Ἰδ.

Πυράκμων, εἰς τῶν Κυκλώ-
πων. Ἰδ.

Πυραμίδες, οἰκοδομήματα αἰγυπτιακά, κολλοσιαῖα, πολλάκις κατὰ τινὰς καλούμε-
να οὕτω κατ' ἀραβικὴν λέξιν, δηλοῦσαν «φρέαρ νεκρῶν», κατ' ἄλλους κατὰ τὴν αἰ-
γυπτιακὴν «Πουρομά», δηλοῦσαν «τάφος βασιλέων», ἢ «πηράμ», σημαίνουσιν τὸ ὕψη-
λόν· ὥστε ἔμως, ὀρθότερον ὅλων τούτων, ἐκλήθησαν οὕτως ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, σημαί-
νουναι τὸ «μικρὸν πλακούντιον», κατ' ἀν-
τίφρασιν, ὡς καὶ οἱ ὀβελίσκοι. Ἐκ μεγάλων λίθων ὠκοδομημέναι, ἔχουσι τὴν βάσιν ὀρ-
θώγων, καθ' ἣν αἱ δύο ἀντιστοιχοῦσαι πλευ-
ραὶ εἰσὶν ἴσαι πρὸς ἀλλήλας· λήγουσι δὲ κατὰ διάφορον κλίσιν, πρὸς τὰ ἄνω εἰς κο-
ρυφὴν ὁξείαν. Ἀντιστοιχοῦσι δ' αἱ 4 πλευ-
ραὶ ἀκριβῶς εἰς τὰ 4 σημεῖα τοῦ οὐρανοῦ. Εἰς 12 διάφορα μέρη τῆς Αἰγύπτου, οὐτικῶς τοῦ Νεῖλου, ὑπάρχουσι συστήματα τοιούτων πυραμίδων. Αἱ ἐπιστημότεραι εἰσὶν ἐν Γίζῃ ἀπέναντι τοῦ Καίρου· ἐν Σαχάρα· ἐν Μεί-
δούν· ἐν Δασχέρ. Διάφοροι ἐξηγέθησαν εἰ-
κασταὶ ὑπ' ἀρχαίων καὶ νεωτέρων περὶ τοῦ

σκοπού και τοῦ προσορισμοῦ τῶν πυραμίδων. Κατὰ τινὰς ἦσαν ἱερά, κατὰ Πλάτωνα ἀστεροσκοπεῖα, κατ' ἄλλους συμβολικαί παραστάσεις τῆς ἀθανασίας· ἄλλοι πάλιν τὰς εἶπον ὕδατος μεγάλας δεξαμενάς ἢ σίτου ἀποθήκας. Σήμερον ὅμως ἐστὶν ἀναμφισβητήτως ἀποδεδειγμένον ὅτι εἰσὶ τάφοι βασιλέων καὶ ἡγεμόνων. Εἰς τὰ ὀρεινὰ μέρη, περὶ τὰς Θήβας, οἱ τάφοι ἐσκάπτοντο εἰς τὸ ἔρος, καθιστάμενον οὕτω τὸ μέγα μνημεῖον τῶν ἐπισήμων νεκρῶν. Εἰς τὴν κάτω Αἴγυπτον ὅμως, ἐπὶ τῆς ἐπιπέδου καὶ σχεδὸν κινήτης ἄμμου, ἀνηγείροντο διὰ τοὺς βασιλεῖς καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτῶν τοιαῦτα οὕτως εἰπεῖν κτιστὰ ὄρη. Ἐν Γιζῇ σώζεται κατὰ μέγα μέρος ὅλον νεκροταφεῖον, περιέχον καὶ ἐλάσσονας τάφους καὶ πυραμίδας, ὧν ἡ μεγίστη σωζομένη ἐστὶν ἡ ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου (B, 124-125) λεγόμενη τοῦ Χέοπος (Χουφίου), βασιλέως, κατὰ τὰς ἐπιγραφάς, τῆς δ' ὀδυνηστέας, ἥτις ὑποτίθεται ἀρξάσα 4000 ἔτη π.Χ. Κατ' αὐτὸν ἦν τετράγωνος, καὶ ἕκαστον κῶλον (πλευρὰ) ἦν ἐκτάπλεθρον, ἥτοι 800' μήκους κατὰ τὴν βάσιν (ἀληθῶς 728×699), καὶ ἴσον ὕψος (σωζόμενον μόνον εἰς 448'), οὕσα κεκαλυμμένη ἐξ ὠθεν ὑπὸ λίθων ἑστῶν ἐκάστου ἔχοντος μήκους 30' τὸ ἐλάχιστον. Λέγει δ' ὅτι ὠκοδομήθη ἐντὺς 20 ἐτῶν ὑπὸ 100,000 ἐργατῶν πλὴν τῶν ταμόντων καὶ μετακομισάντων τοὺς λίθους. Κατὰ Στράβωνα δὲ (12, 449) εἶχεν εἰς ὑψηλὴν θέσιν ἐν τῇ μέσῳ μίᾳ τῶν πλευρῶν, λίθον ἐξαιρεσίμον, φέροντα εἰς τὴν θήκην. Καὶ τοῦ μὲν ἐπικαλύμματος οὐδὲν μέρος σώζεται οὐδ' εἰς αὐτὴν, οὐδ' εἰς οὐδεμίαν ἄλλην πλὴν μίᾳς κατὰ τὴν κορυφὴν· τὰς λοιπὰς δ' ἐγύμνωσαν οἱ Ἀραβες πρὸς σκοποὺς οἰκοδομικοῦς. Τοῦ δὲ περιαιρετοῦ λίθου κατὰ τύχην εὐρεθέντος καὶ ἀφαιρεθέντος, ἀνεκακύθη εἰς ὕψος 45' πάρεδος φέρουσα πρὸς τὸ κέντρον τῆς πυραμίδος, καὶ διασχίζομένη εἰς δύο, εἰς ἀνωτέραν ἀγούσαν πρὸς δωμάτιον περιέχον τὴν λάρνακα τοῦ βασιλέως, συλθεῖσαν τῇ ἡ' αἰῶνι

μ.Χ. ὑπὸ Καλίου τινός, καὶ εἰς κατωτέραν, ἀγούσαν πρὸς ἕτερον δωμάτιον, ὑποτεθὲν ὠρισμένον διὰ τὴν βασιλίσσαν, ἴσως ὅμως ἀληθῶς μικρὸν ἱερὸν εἰς τὸν τάφον ἀνήκον. Ἐκ

τοῦ σημείου τῆς διαιρέσεως τῶν παρόδων τούτων φρέαρ βαθύ φέρει ὑπὸ τοῦ Νεῖλου τὴν ἐπιφάνειαν. Παρ' αὐτῇ σώζονται καὶ δύο ἄλλαι μέγισται πυραμίδες, ὡς τάφοι τῶν διαδόχων τοῦ Χέοπος, Χεφρήν (Χαφρὲ) καὶ Μυκερίνου (Μενκερὲ), οὗ καὶ τὸ σῶμα ἐν αὐτῇ ἀνευρέθη. Ὑπάρχουσι δὲ περὶ τὰς μεγάλας καὶ πλεῖσται μικραὶ πυραμίδες, ὁσημέραι καταστρεφόμεναι καὶ συλοῦμεναι, καὶ πολλοί, κατὰ τὰς αὐτὰς θέσεις, μέγιστοι σωζόμενοι τάφοι λίαν πιθανῶς ἦσαν, εἰς οὐχὶ πάντες, πολλοὶ ὅμως, κεκαλυμμένοι ἐπίσης ὑπὸ πυραμίδων αἵτινας ἐξηφανίσθησαν. Τινὲς ἐξ αὐτῶν εἶχον ἐξωτερικῶς ἢ ἐσωτερικῶς ἱερογλυφικὰς ἐπιγραφάς, καὶ γλυπτικὰ κοσμήματα (Ἡρδ. B, 148). Ὑπῆρχον δὲ τινες, ὡς ἡ τοῦ Δεσχοῦρ, κεράμιναι καὶ ἐπίλοιποι. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ εἰς τὴν Ἀνω Νουβίαν, 43 εἰς Γουρκάβ, 80 δὲ εἰς Ἀσσοῦρ, μὴ ἔχουσαι ὕψος ὑπὲρ τοὺς 80', καὶ τινες τοιαῦται καὶ εἰς τὴν κάτω Αἴγυπτον. — Καὶ ἐν Ἑλλάδι ἀπαντῶνται σπάνιαι πυραμίδες, πιθανῶς ἐξ Αἰγύπτου ἀρχαιότατα τοῦ σχήματος προελθόντες, ὡς ἐν Κεγχρεαῖ· μεταξὺ Ἀργεῶν· καὶ Τεγέας· ἄλλη μεταξὺ Ἀργεῶν καὶ Ἐπιδάουρου.

Πύραμος, 1) Κατ' Ὁβίδιον (Μελ. IV, 55), νέος Βαβυλωνίος, ἐραστής τῆς Θίσσης (Ἰδ.). — 2) Ἐπίσημος ποταμὸς τῆς Κιλικίας· ἐκ τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ Καταονίας πηγάζων.

ρέει δια στενῆς χαράδρας τοῦ Ταύρου, καὶ ἐκβάλλει πρὸς τῇ Μαλλῶ εἰς τὴν θάλασσαν. Τὸ πλάτος εἶχε σταδιαῖον κατὰ πάντα τὸν ῥοῦν αὐτοῦ (Ἐνφ. Ἀνθ. Α, 4, 1. — Στρβ. ΙΒ, 536. — Ἀρρ. Β, 5, 8).

Πύργος, πόλις τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Φθιώτιδος, ἣτις εἶχεν ἱερὸν τῆς Δήμητρος (Ὁμ. Ἰλ. Β, 695), δὲν ὑπῆρχε δὲ πλέον ἐπὶ Στράβωνος (Θ, 435). Εἶχε δ' ὄνομα σθὴ ἐκ τῶν περίξ σιτοφόρων πεδίων.

Πύργοι. 1) ἢ καὶ Πύργος, πόλις νοτιὰ τῆς Τριφυλίας ἐν Ἡλίδι, παρὰ τοῖς μεθωρίσις τοῖς Μεσσηνίας, ἀποικία τῶν Μινυῶν (Ἡρδ. Δ, 148. — Πολβ. Δ, 77. — Στρβ. Η, 348. — Liv. XXVII, 32). Διατηρεῖ τὰ ἀρχαῖον ὄνομα. — 2) Πόλις πλουσία κατὰ τὸν λιμένα τῆς Καίρης ἐν Τυρρηνίᾳ, λεηλατηθεῖσα ὑπὸ Διονυσίου τοῦ Συρακουσίου. Νῦν Ἀγ. Σιβέρου, διατηροῦσα ἐρείπια κυκλωπέων τειχῶν, ναυὸ τῆς Εἰλειθυίας κλπ. (Στρβ. Ε, 225. — Cic. de Or. II, 74. — Liv. XXXVI, 3. — Suet. Ner. V).

Πύργος, εἰς τὰς ὀχυρώσεις τὸ πρᾶτον μέρος τοῦ τείχους, κυρίως κατὰ τὰς γωνίας καὶ τὰς πύλας, εἰς ταύτας δὲ εἴτε ἐκατέρωθεν, εἴτε καὶ πρὸς τὰ δεξιὰ τῷ εἰσίσαντι, ἵνα ἐκείθεν αἱ φρουραὶ προσβάλλωσι τοὺς ἐπιτιθεμένους κατὰ τὸ πλευρὸν τὸ μὴ καλυπτόμενον ὑπὸ τῇ ἀσπίδος. Ἀλλὰ καὶ τὰ μακρότερα καὶ εὐθυτενῇ μέρει τοῦ τείχους ὠχυροῦντο, ὅπου ἡ θέσις τὸ ἀπῆτει, διὰ πύργων μὴ πολὺ ἀπεχόντων ἀπ' ἀλλήλων, ὥστε νὰ

εἶχον ἐπάλξεις καὶ θυρίδας διὰ τοῦς ὑπερασπιστάς. — Πύργοι δὲ καὶ κινητοὶ ἐπεφέροντο

Ἐξ ἀρχαίου.

κατὰ τῶν τειχῶν πολιορκουμένων πόλεων ἐπὶ τροχῶν (ἴδ. πολιορκία). — Καὶ πυργωταὶ δὲ νῆες ὑπῆρχον ἤδη ἐξ ἀρχαίων χρόνων. Τοιαύτας εἶχε, καθ' Ἡρόδοτον, ἡδὴ ὁ Κύρος. Ἐπὶ τῶν διαδόχων δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου ὁ Δημήτριος, ὁ Φαληρεὺς ἀνέπτυξεν ἐτι μάλλον τὴν χρῆσιν αὐτῶν, ὅτε δύο πλοῖα ὁμοῦ ἐχρησίμευσαν ὥς ἐνὸς πύργου στηρίγματα. Καὶ ὁ Μάρκελλος ἐποίησαςτο χρῆσιν τοιούτων πρὸ τῶν Συρακουσῶν (Liv. XXIV, 34). Καὶ ὁ Καῖσαρ μνημονεύει τοιούτου πλοίου (B. G. III, 40), καὶ προσέτι καὶ ὅλου στόλου πυργωτῶν πλοίων κατὰ τῶν πολὺ ὑψηλοτέρων πύργων τῶν Βενέτων (B. G. III, 14). Ὁ Σέρβιος (ἐν Virg. A. VIII, 693) ἀποδίδωσιν εἰς τὸν Ἀγρίππαν τὴν χρῆσιν τοιούτων πύργων, ἀλλ' ἐννοεῖ ἀπλῶς μόνον τὴν ἐπινόησιν τῆς προσθήκης αὐτῶν εἰς οἷον δῆποτα πλοῖον ὅτε παρουσιάζετο ἡ ἀνάγκη, ἐν ᾧ πρὶν τὰ πυργωτὰ πλοῖα τοιαῦτα ἐναυπηγοῦντο. Ἐκ τοῦ ὕψους τῶν πύργων σφενδονιζόμενα ὅπλα ἢ βάρη, καθίσταντο πολὺ βλαπτικώτερα (Tac. Ann. XV, 9). Εἰς τὰς ἐπάλξεις αὐτῶν ἴσταντο οἱ τοξόται. Ἐδίδετο δ' εἰς

Συζήμενον τείχος τῆς Ῥώμης.

διασταυρῶνται τῶν ἐχθρῶν τὰ βέλη. Ἦσαν δ' οἱ πύργοι ἢ τετράγωνοι ἢ στρογγύλοι, καὶ

Ἐκ δακτυλίου.

τοὺς πύργους τοῦ αὐτοῦ στόλου ἐν καὶ τὸ αὐτὸ χρώμα, ἵνα εὐκόλως διακρίνωνται (Ἀπκ.)

Ὁμοίως δὲ πύργοι προσηλθύντο καὶ εἰς τὰ νῦν τῶν ἐλεφάντων, ἐξ ὧτου ἐγένετο χρῆσις τῶν θηρίων τούτων (Lιν XXXVII, 40).

Πυργοτέλης, σφραγιστογλύφος τῶν χρόνων τοῦ Ἀλεξάνδρου, τοσοῦτον ἐπίσημος, ὥστε εἰς αὐτὸν μόνον ἐπέτρεπεν ὁ κατακτητὴς νὰ ἐργάζεται εἰκόνας αὐτοῦ ἐπὶ σφραγίδων καὶ δακτυλιστίων (Pl. XXXVII, 4).

Πυρετός, ποταμὸς τῆς Σκυθίας, ἐκβάλλων εἰς τὸν Ἰστρον. Παρὰ τοῖς Σκύθαις ὁ ὀνομαζόμενος (Ἡρδ. Δ, 48). Νῦν Προῦτοι.

Πυρηνάια, ἡ Ἀφροδίτη, εἶχεν ὑπὸ τὸ ἐπίθετον τοῦτο ναὸν ἐπὶ τοῦ νοτιανατολικῶς τῶν Πυρηνάων Ἀφροδισίου ἀκρωτηρίου ἐν Ἰσπανίᾳ τῇ Ταρακωνικῇ (Στρεβ. — Lιν. XXXIV, 8).

Πυρήνη ἢ Πυρηνάια ὄρη, τὸ ὕψιστον ὄρος τὸ ἀπὸ τῆς Μεσογείου εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανὸν ἐκτεινόμενον, καὶ διαίρουσιν τὴν Ἰσπανίαν ἀπὸ τῆς Γαλλίας, ἥδη ἀμυδρῶς γνωστὸν καὶ εἰς τὸν Ἡρόδοτον, μνημονεύοντα (B, 23) πόλειος ἥτις ἐκαλεῖτο Πυρήνη καὶ παρ' ἡ λέγει τὸν Ἰστρον πηγάζοντα. Πρὸς τὴν Γαλλίαν ἀπότομον, ἔχει πρὸς Ἰσπανίαν ὁμαλωτέρας τὰς κλίσεις, καλυπτόμενον ὑπὸ μεγάλων δασῶν καὶ πυκνῶν, καὶ διατεμνόμενον ὑπὸ ὄρειων κοιλάδων, ὅν δὲ εἰς μέταλλα πλούσιον. Ἡ πρὸς δυσμὰς παρέκτασις αὐτοῦ ἐκαλεῖτο ἐπὶ Ῥωμαίων ἁλμα Οὐασκόνων, καὶ γνωστὰ ἦσαν τότε τρεῖς ὁδοὶ φέρουσαι ὑπὲρ τὴν σειρὰν τῶν ὄρεων, τὴν κατὰ τὰς Καράσας (νῦν Γάρις) πρὸς τὴν Κανταβριγικὴν θαλάσσην, ἥτις καὶ νῦν ἐστὶ ἐστὶ βαθὴ τὴν μέσην, ἐκ Καισαρυγούσης εἰς Βενεχάρρον (νῦν Βανέρε) τὴν νοτίαν, τὴν ἐν τῇ ἀρχαιότητι καὶ τὴν σήμερον συνηθεστέραν, παρὰ τῇ παραλίᾳ τῆς Μεσογείου κατὰ τὴν Ἰουγκυρίαν. Τὸ ὅλον τῶν Πυρηνάων μῆκος ἦν 3,000 σταδίων κατὰ Διόδωρον (E, 35. — Πολύδ. Γ, 34, 35).

Πυρήνη, 1) νύμφη, μήτηρ τοῦ Κύκνου ἐκ τοῦ Ἀρεως (Ἀπλλδ. B, 5, 11). — 2) θυγάτηρ τοῦ Βέρβουκα, ἐρωμένη τοῦ Ἡρα-

κλέους, θεοαμμένη παρὰ τὰ κατ' αὐτὴν ὀνομασθέντα Πυρηνάια ὄρη (Nat).

Πυριεπτήριον ἢ πυρίεμα, τὸ καὶ ἄλλως Λακωνικὸν λεγόμενον, μέρος ἡμικυκλικὸν τοῦ βαλανείου ἢ λουτρῶνος, τὸ ἰσχυρῶς θερμαίνόμενον δι' ὑποκαύστου καὶ διὰ

κοίλων τοίχων, δι' ὧν ἡ θερμότης διήρχετο, ἔχον κατὰ τὸ μέσον δεξαμενὴν ἐξ ἧς ὁ λουόμενος περιεχέτο διὰ θερμοῦ ὕδατος, καὶ εἰς τὴν ὀροφὴν στρογγύλον ὀπαῖον (φεγγίτην), κλειόμενον κατὰ θέλησιν διὰ μεταλλίνου δίσκου ἐξ ἀλύσσεων κρεμασμένου, ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἐπὶ σωζόμενον βαλανεῖον τῆς Πομπηίας. Εἰς τὰ ἐν αὐτοῖς λουτρά, τὰ πυριέματα λεγόμενα, καὶ εἰς τὴν ἐν τῷ Εὐρώτῃ ψυχρολουσίαν περιωρίζοντο οἱ Σπαρτιάται (Ξεν. Ἑλλ. E, 4, 28. — Πλούτ. Ἀλκδ. ΚΓ), ἀποφεύγοντες τὰ τοῖς ἄλλοις Ἑλλησι προσφιλεῖ χλιαρὰ λουτρά.

Πυριλάμπης, Ἀθηναῖος, θεῖος τοῦ Χαρμίδου, πεμφθεὶς πρέσβυς εἰς Περσίαν, καὶ διὰ τὸ κάλλος του φημιζόμενος (Ἀρσφ. Σφ. 98. — Πλτ.).

Πυρίπνοος, εἰς τῶν Γιγάντων, φευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους (Πτολ. Ἡρ. B).

Πυρίπη, θυγάτηρ τοῦ Θεσπίου, μήτηρ τοῦ Πατρόκλου ἐκ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλλδ. B, 7, 8).

Πυριφλεγέθων, ἢ καὶ Φλεγέθων, ὁ περιβάλλων τὸν Τάρταρον ὑποχθόνιος ποταμός. Ἰδ. Ἀθην.

Πυρομαντεία, ἴδ. **μαντεία**.

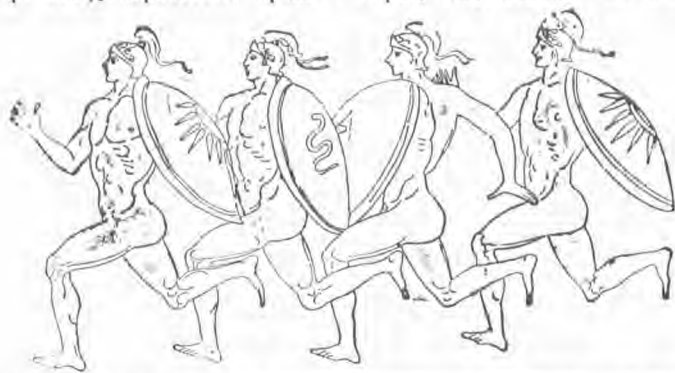
Πύρρα, 1) Θυγάτηρ τοῦ Ἐπιμηθέως καὶ τῆς Πανδώρας, γυνὴ τοῦ Δευκαλίωνος (ἴδ.). — 2) Πόλις μετὰ λιμένος εἰς τὰ νοτιοδυτικά τῆς νήσου Λέσβου, πρὸς τῷ κατ' αὐτὴν κληθέντι Πυρραϊκῷ Εὐρίπῳ (Θουκ. Γ', 18. 25. 35. Η, 23. — Στράβ. ΙΓ', 616). Νῦν Καλονή, μετ' ἐρείπιων. — 3) Ἀκρωτήριον τῆς Φθιώτιδος ἐν Θεσσαλίᾳ κατὰ τὸν Παγασαῖον κόλπον. Πρὸ αὐτοῦ δύο νησίδια ἐκαλοῦντο Πύρρα καὶ Δεκαλίων.

Πύρανδρος, συκοφάντης ἐν Ἀθήναις, χλευαζόμενος ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους (Ἰππ. 901).

Πυρρίχη, ὄρχησις πρὸς αὐλὸν στρατιωτικὴ ἢ ἐνοπλος, ἣς ἐπινοηταὶ ἐλέγοντο οἱ Κουρήται, ὧν ἐπίσης ὑπῆρχε μία ἐπώνυμος ὄρχησις. "Ἄλλοι λέγουσιν αὐτῆς ἐπινοητὴν τὸν Κάστορα, ἢ τοὺς Διοσκόρους, ἄλλοι τὸν Διόνυσον, ἢ καὶ τὴν Ἀθηνᾶν. Ἐκ τῶν μυθικῶν δὲ περὶ αὐτῆς παραδόσεων προκύ-

πτει, καὶ τακτικῶ, νῦν μὲν βιαίῳ, νῦν δ' ἡσύχῳ βήματι κατ' ἀλλήλων χωροῦντας. Ἐν Σπάρτῃ ἦν ἡ πυρρίχη ἐν τῶν πρωτίστων μερῶν τῶν γυμνοπαιδῶν ὠρχοῦντο δ' αὐτὴν καὶ ἐν Ἀθήναις οἱ ἔφηβοι εἰς τὰ μεγάλα καὶ εἰς τὰ μικρά Παναθηναῖα, καὶ ἡ παρασκευὴ καὶ ὁ καταρτισμὸς αὐτῆς ἦν μία τῶν λειτουργιῶν τῆς χορηγίας. Ὁ Ξενοφῶν (Ἀνθ. Ε, 9, 5) περιγράφει καὶ ὄρχηστριαν χοφεύουσαν τὴν πυρρίχην. Καὶ ἐν Ἀσίᾳ δ' ὑπῆρχεν ἡ ὄρχησις αὕτη καὶ ἐν Ῥώμῃ προσέτι ἐμιμοῦντο αὐτὴν παῖδες ἐπὶ Καλιγούλα, Νέρωνος καὶ τῶν μετέπειτα αυτοκρατόρων, καὶ παρελήφθη μετὰ ταῦτα εἰς τὰ γυμνάσματα (Suet. Caes. XXXIX Ner. XII). Ἐν Ἑλλάδι δὲ ἀπέβη ἔπειτα σκηνικὴ ὄρχησις, παριστάσα τοῦ Διονύσου τὰς τύχας καὶ τὰ κατορθώματα.

Πύρρος, 1) Υἱὸς τοῦ Ἀχιλλέως. ἴδ. Νεοπτόλεμος. — 2) Βασιλεὺς τῆς Ἡπείρου, υἱὸς Αἰακίδου καὶ Φθίας ἐξ Αἰακού

πτει ὅτι πιθανώτατα προήλθεν αὕτη ἐκ Κρήτης ἢ ἐκ Σπάρτης. Ὁ Πλάτων (Νομ. Ζ. Σλ. 815, Α) περιγράφει αὐτὴν ὡς μιμικὴν πολεμικὴν ὄρχησιν, καθ' ἣν διὰ τῶν κινήσεων τοῦ σώματος, κατεδεικνύετο ὁ τρόπος τῆς ἐν μάχαις ἐπιθέσεως καὶ τῆς ἀποφυγῆς τῶν ἐχθρικῶν προσβολῶν ὃ δ' Ἀθηναῖος (ΙΔ, 629) λέγει τὴν Πυρρίχην παρὰ Σπαρτιάταις «προγύμνασμα τοῦ πολέμου». Πολλὰ σώζονται ἀνάγλυφα κατὰ διαφόρους κινήσεις παριστάοντα τοὺς ὀρχουμένους, ἐνόπλους πάν-

καὶ Ἀχιλλέως ἀξιῶν ὅτι κατήγετο, καὶ ἰδίως ἐκ τοῦ υἱοῦ τούτου, τοῦ Νεοπτολέμου, ἐκ μητρὸς δ' Ἡρακλείδης. "Ὅτε ὁ πατὴρ του ἐξώσθη τοῦ θρόνου, διετῆς αὐτὸς μόλις ἐσώθη ὑπὸ πιστῶν ὑπηρετῶν, καὶ μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης ἀνέλαβε καὶ ἀνέθρεψεν αὐτὸν Γλαυκίας, ὁ ἡγεμὼν τῶν Ἰλλυριῶν Ταιλαντιῶν. Ἀφ' οὗ δ' ὁ πατὴρ του ἀπέθανε, τῷ 313 π. Χ., ἡ Ἡπειρος περιῆλθεν εἰς ἄλλας χεῖρας, καὶ μόνον τῷ 307 κατώρθωσεν ὁ Γλαυκίας ν' ἀποδώσῃ εἰς τὸν ἥδη πρόση-

δον Πύρρον τὴν πατρικὴν του κληρονομίαν (Just. XVII, 3). Μετὰ 5 ἔτη πάλιν ὁμοίως, ἐν ᾧ ἀπουσίαζεν οὗτος εἰς ἐπίσκεψιν παρὰ τῷ Γλαυκίᾳ, ἐπαναστάντες οἱ Μολοσσοί, τὸν ἐξέβαλον, καὶ τότε ἀπελθὼν πρὸς Δημήτριον τὸν Πολιορκητὴν, ἐπολέμησεν ὑπ' αὐτὸν ἀνδρείως ἐν Τύφῳ, τῷ 301 (Πλούτ.

πᾶσαν τὴν ἐπικράτειαν. Κατόπιν δὲ, προσπαθήσας νὰ ἐκτείνῃ τὴν ἀρχὴν του καὶ εἰς τὰς παρακειμένας χώρας, περιῆλθεν εἰς πόλεμον πρὸς τὸν Δημήτριον, γενόμενον βασιλέα τῆς Μακεδονίας, καὶ μετ' ἀμφιρόπους τύχας ἐνίκησεν ἓνα τῶν στρατηγῶν αὐτοῦ (Πλούτ. Πύρρ. Ζ), καὶ ὑπὸ τῶν συμπατριωτῶν του ἐπωνομάσθη «ἀετός»· εἰς δὲ τοὺς Μακεδόνες ἢ ἀνδρεία του, ἢ διάπυρος τόλμη του, τὸ φιλοπόλεμον καὶ ἐπιχειρηματικὸν αὐτοῦ, καὶ αὕτη ἡ μορφή του, ἀνεπλόουν τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον (Πλούτ. Πύρρ. Η, Ι. Δμτρ. ΜΑ). Εἴτα ἀνεκτῆσατο ὁ Πύρρος πάλιν τὴν ἀπὸ τῆς Ἑπείρου ἀποσπασθεῖσαν Κέρκυραν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν Μακεδονίαν· ἀλλ' ἐκεῖ ἐνίκηθη, καὶ συνήνεσεν εἰς εἰρήνην, ἥτις ὅμως ὀλίγαν διήρκεσε, διότι ὁ Πτολεμαῖος, ὁ Σέλευκος καὶ ὁ Λυσίμαχος, τὸ ἀνήσυχον καὶ πάντοτε εἰς νέας ἐπιχειρήσεις τείνον πνεῦμα τοῦ Δημητρίου φοβούμενοι, συνεμάχησαν κατ' αὐτοῦ, καὶ συμπεριέλαβον καὶ τὸν Πύρρον εἰς τὸν δεσμὸν τῶν. Τότε εἰσέβαλεν οὗτος εἰς τὴν Μακεδονίαν, κατέλαβεν αὐτήν, τοῦ Δημητρίου ὁ στρατὸς ἠντομόλησε πρὸς αὐτὸν, καὶ οἱ Μακεδόνες τῷ προσήνεγκον τὸ στέμμα τοῦ ἐξ ἰδίας ἀπρονοησίας ἐκδηληθέντος βασιλείως τῶν, τῷ 287 π. Χ. (Πλούτ. Πύρρ. ΙΑ. — Just. XVI, 2). Ἀλλ' ὁ Λυσίμαχος ἐπελθὼν τὸν ἀπέκρουσεν ἐκ νέου, μόλις κατορθώσαντα νὰ διατηρηθῇ ἐν Ἑπείρῳ. Δὲν συνενώνει ὁμοίως πρὸς τὸν χαρακτῆρά του ἡ ἀπραξία εἰς ἣν ὡς βασιλεὺς τῆς Ἑπείρου ἦν καταδικασμένος, καὶ προθύμως ἐδέχθη τῷ 281 τὴν πρότασιν τῶν Ταραντίνων τοῦ νὰ βοηθήσῃ αὐτοὺς κατὰ τῶν Ῥωμαίων, ἐλπίζων νὰ εὕρῃ ἐν Ἰταλίᾳ ἀποζημιώσεις διὰ τὴν ἀπολεσθεῖσαν Μακεδονίαν, καὶ νὰ κατορθώσῃ ὅτι πρὸ 40 ἐτῶν ματαίως εἶχεν ἐπιχειρήσει ὁ συγγενὴς του Ἀλέξανδρος, καὶ προσέτι, πιστεύων ὅτι ὡς ἀπόγονος τοῦ Ἀχιλλέως καὶ τῶν Αἰακιδῶν, εἶχεν ἐντολὴν νὰ πολεμήσῃ τοὺς ἀπογόνους τῶν Τρώων (Πλούτ. Πύρρ. ΙΓ. — Πaus.

Δημ. Δ), καὶ μετὰ τὴν μάχην μετέβη εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ἐκεῖ δ' ἐνυμφεύθη προγονὴν τινὰ τοῦ Πτολεμαίου, καὶ λαβὼν παρ' αὐτοῦ χρήματα καὶ στρατὸν, ἐπέστρεψε τῷ 296 εἰς Ἑπείρον, ἔλαβε παρὰ τοῦ κατακρατοῦντος τὴν ἐξουσίαν Νεοπτολέμου μέρος τοῦ κράτους ὅπισω, καὶ εἴτα, μετὰ τὸν βίαιον αὐτοῦ θάνατον (295).

ΛΙΧ. ΔΕΞ. Α. Ρ. ΓΑΓΚΑΒΗ (ΤΟΜ. Β')

IB, 1 — Just. XVIII, 1). Συμμάχους δ' ἔχων καὶ βοηθοὺς τὸν Πτολεμαῖον Κεραινόν, ὅστις ἤξιον ὡς ἀνακτήσῃ τὴν Μακεδονίαν, τὸν Ἀντίγονον τὸν Γονατᾶν καὶ τὸν Ἀντίοχον, ἀπέπλευσε κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 280 μετὰ πλείονων τῶν 25,000 ἀνδρῶν καὶ 20 ἐλεφάντων, καὶ βιαίαν ὑποστὰς τρικυμίαν, προσωρμίσθη τέλος εἰς Τάραντα, ἐνθα εἶχεν ἀφίχθῃ πρὸ αὐτοῦ ὁ ὑπουργός του Κινέας μετὰ 3000 Ἑπειρωτῶν. Βαθμυδὸν ἀνέπτυξε πολλὴν αὐστηρότητα κατὰ τῶν ἐκτεθλυμένων Ταραντίνων, οἵτινες προσεκάλουν ἄλλους νὰ πολεμήσωσιν ὑπὲρ αὐτῶν, αὐτοὶ δὲ δὲν ἤθελον νὰ κινδυνεύσωσιν εἰς τὸν ἀγῶνα, εἰδίαςε τοὺς στρατευσίμους τῶν νέων, νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὸν στρατὸν, καὶ μετὰ παντοίας διαπραγματεύσεις πρὸς τὴν Ῥώμην, αἵτινες ἀπέτυχον, ἐξεστράτευσεν τέλος (Πλούτ. Πύρρ. 127, — Ζωναρ. Η, 2), καὶ ἐνίκησε τοὺς Ῥωμαίους κατὰ τὴν Ἡράκλειαν ἐπὶ τοῦ Σίριος, ἰδίως διὰ τῶν ἐλεφάντων του. Ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ αἱ ζημίαι δὲν ἦσαν μικραὶ, καὶ συνέλαβε περὶ τῆς ἀνδρείας καὶ τῆς πειθαρχίας τῶν Ῥωμαίων ἄλλας ιδέας ἢ ἃς εἶχεν ἐρχόμενος. Εἰς τοὺς νεκροὺς αὐτῶν ἀπεθαύμαζε τὰς ἐντίμους πληγὰς ἃς ἔφερον εἰς τὰ ἔμπρὸς τοῦ σώματος, διέταξε τὴν κηδεύσιν αὐτῶν μετὰ πάσης εὐλαβείας καὶ ἐξεπλόγη μεγάλως ὅτε οἱ αἰχμάλωτοι ἠρνήθησαν νὰ ταχθῶσιν εἰς τὸν στρατὸν τοῦ ὅτε τοῦτο τοῖς ἐπρόταθῃ (Διον. Ἀλ. ΙΗ, 1. — Πολύβ. ΙΗ, 11. — Flor. Ι, 18). Πληθὺς ὁμως Σαμνιτῶν, καὶ Λευκανῶν συνέρρευσαν ὑπὸ τὰς σημαίας του μετὰ τὴν νίκην, καὶ εἰς ἐπίμετρον προσήλθον καὶ αἱ Ἑλληνικαὶ πόλεις τῆς κάτω Ἰταλίας. Τότε ὁ Πύρρος ἐκινήθη πρὸς τὴν Καμπανίαν καὶ κατὰ τῆς Ῥώμης· ἀλλ' ἰδὼν τὴν ἐχθρικήν κατ' αὐτοῦ διάθεσιν τῶν πόλεων τοῦ Λατίου καὶ τὰς μεγάλας πολεμικὰς τῆς Ῥώμης παρασκευάς, ἀπεσύρθη καὶ ἐπεμφεν εἰς Ῥώμην τὸν εὐγλωττον Κινέαν, ἵνα προβῇ εἰς διαπραγματεύσεις. Καίτοι δ' ἰκανώτατος

στρατηγός, δὲν κατώρθωσεν ὁμως εἰς τὴν περιστάσιν ταύτην νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς νίκης ἣν ἤρατο, ὅπως ἐπιφέρῃ ὀριστικὸν θρίαμβον. Οὐτε τὴν ὀργανιστικὴν ἐπιτηδεύοιτητα, οὐτε τὴν πολιτικὴν ἱκανότητα εἶχε τοῦ Ἀλεξάνδρου, εἰς οὗ τὰ ἔχνη ἐφέτο νὰ βαδίσῃ ἰδρύων κράτος Ἑλληνοϊταλικόν. Τούτου ἔνεκεν ἔμεινον αἱ ἐπιχειρήσεις του ἡμιτελεῖς, καὶ ἐπροσπάθει νὰ κερδήσῃ διὰ τῆς εὐγλωτίας τῶν πρέσβεων τοῦ ὅτι δὲν κατάρθου διὰ τῶν ὅπλων. Τοῦ Κινέου ἡ ἀποστολὴ ἀπέτυχεν· αἱ προτάσεις αὐτοῦ ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ τῆς βουλῆς τῶν Ῥωμαίων, τῆς συνελεύσεως τούτης τῶν «βασιλέων», ὡς ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἐχαρακτηρίσθη, καὶ ἐπίσης ἐματαιώθη ἡ ἀπόπειρα τοῦ νὰ κερδήσῃ ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸν Ῥωμαῖον στρατηγὸν Φαβρίκιον. Ἡ ὑπερήφανος, καὶ ἔκτοτε εἰς πᾶσαν περιστάσιν ἐπαναληφθεῖσα ἀπάντησις τῶν Ῥωμαίων, ὅτι «ἡ Ῥώμη δὲν διαπραγματεύεται ἐν ὅσῳ ξένος στρατὸς διαμένει ἐπὶ Ἰταλικῷ ἐδάφους», καθίστα ἀναπόφευκταν τὴν διὰ τῶν ὅπλων ἀπόφασιν. Ὁ Πύρρος ἐνίκησε μετὰ τούτου καὶ αὖθις, τῷ 279, περὶ τὸ Ἀούσκουλον τῆς Ἀπουλίας. Ἀλλὰ κατανοήσας ὅτι οἱ Ἰταλοὶ οὐκ ἐστρατολόγει οὐδαμῶς ἐπὶ τῶν πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ἀνδρείων συντρόφων του οὐς ἀπώλεσεν ἐν ταῖς μάχασι, συνέλαβε ὅτι δὲν εἶχε τὰς ἀπαιτούμενας συνάμεις ἵνα καταβάλῃ τοὺς Ῥωμαίους. Αἱ νίκαί του κατ' οὐδὲν συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐξώδωσιν τῶν πολιτικῶν του σχεδίων· διὰ τούτου πρὸς ἄλλα ἀπεφάσισε νὰ στραφῇ, καὶ ἀποκρούσας τὰς παρακλήσεις τῶν Ταραντίνων, ἀφῆκε φρουρὰν μόνον παρ' αὐτοῖς καὶ εἰς τινὰς ἄλλας πόλεις, καὶ ἄλλως ἀφείκε αὐτοὺς εἰς τὴν τύχην των, ἐτράπη εἰς τὴν Σικελίαν, πρὸς βοήθειαν τῶν Συρακουσίων. ἀπειλούμένων ὑπὸ τῶν Καρχηδονίων, οἵτινες ἐπὶ τὸν Κινέαν συμμαχήσει κατ' αὐτοῦ μετὰ τῆς Ῥώμης, χορηγήσαντες αὐτῇ τοῦ ἰδίου στόλου τὴν υποστήριξιν (Πλούτ. Πύρρ. ΚΒ. — Πολύβ. Γ, 26. — Just. XVIII, 2). Παρατηθεὶς καί

πὸν τῆς Ἰταλίας, ἤλπισε νὰ ἐφαρμόσῃ τὰ σχέδιά του εἰς τὴν Σικελίαν, καίτοι ὦν συγγενὴς τοῦ Ἀγαθοκλέους. Ἐν Κατάνη καὶ εἰς ἄλλας πόλεις τῆς νήσου ἐνθουσιωδῶς δεκτὸς γενόμενος, ἐβίασε τοὺς Καρχηδόνιους νὰ λύσωσι τὴν πολιορκίαν τῶν Συρακουσῶν, καὶ νὰ περιορισθῶσιν εἰς μόνην τὴν κτῆσιν τοῦ Λιλυθαίου κατὰ τὴν δυτικὴν ἄκραν τῆς νήσου (Πλούτ. αὐτ.—Διον. Ἀλ. 1Θ, 6). Ἐπισχύσας δὲ τὸν στρατὸν τοῦ πολλαχθόν, ἤρνηθη τὴν εἰρήνην ἣν οἱ Καρχηδόνιοι ἐπρότειναν ἐπὶ τῷ ὄρει τοῦ νὰ διατηρήσωσι τὸ Λιλυθαῖον, σπουδαιότατον χωρίον δι' αὐτοὺς, διότι ἤδυναντο πάντοτε νὰ ἔχωσιν αὐτὸ ὡς ὀρμητήριον ὅτε ποτὲ ἤθελον εὐρεθῇ εἰς εὐνουστέρας περιστάσεις. Ὡπλίσεν ἐπομένως στὸλον ἵνα ἀποκλείσῃ τὸ ὄχυρόν φρούριον ὡς διὰ ξηρᾶς αὐτῶν καὶ διὰ θαλάσσης. Τὴν προσβολὴν ὅμως αὐτοῦ ἀπέκρουσαν οἱ Καρχηδόνιοι, καὶ ἡ ἐπιτυχία αὐτῶν αὕτη τοσαύτην ἐντύπωσιν ἀπετέλεσεν εἰς τοὺς ἀσταθεῖς Σικελούς, ὥστε ἐτρέπτησαν πρὸς τοὺς Καρχηδόνιους οὕς τέως ἐμίσουν (Πλούτ. Πύρρ. ΚΓ, —Διον. Ἀλ. 1Θ, 7). Ὁ Πύρρος ἀπεφάσισε τότε νὰ προσβάλῃ τοὺς ἐχθροὺς εἰς αὐτὴν αὐτῶν τὴν πατρίδα, καὶ ἐπλευσε κατὰ τῆς Καρχηδόνης. Ἀλλὰ τότε οἱ Σικελοὶ, δυσηραστημένοι καὶ διὰ τὴν αὐστηρότητα εἰς ἣν εἶχαν ἀναγκασθῇ νὰ καταφύγῃ κατ' αὐτῶν, ἐπανέστησαν ἐπὶ τῆς ἀπουσίας του, καὶ πολὺ πόλεις ἠνώθησαν μετὰ τῶν Καρχηδονίων. Καὶ ἐνίκησε μὲν ὁ Πύρρος, ἀλλ' οὐχ ἥττον κατενόησεν ὅτι ἡ ἐξουσία του ἐπὶ στερεῶν βάσεων δὲν ἐστηρίζετο (Πλούτ. αὐτ.), καὶ μὴ ὦν ἐκ τῶν ἀκαταγωνίστων ἐκείνων χαρακτήρων, τῶν πρὸ οὐδενὸς ὑποχωρούντων κωλύματος, ἐγκατέλιπεν αὐθις τὴν νέαν του ἐπιχείρησιν πρὶν φέρῃ αὐτὴν εἰς πέρας, οὐδὲ σταθερὸν καὶ συνεπὲς ἔχων ἐνεργείας σχέδιον, ἐγκατέλιπε τὴν Σικελίαν ἵνα ἐπιστρέψῃ εἰς βοήθειαν τῶν κινδυνευόντων καὶ ἐκ νέου ἐπικαλεσαμένων αὐτὸν Ταραντίνων, τῷ 276 (Just. XXIII, 3). Ὁ στόλος αὐτοῦ,

προσβληθεὶς ὑπὸ τῶν Καρχηδονίων, ὑπέφερε σπουδαίας ζημίας· οὐχ ἦττον, ἀποβάς εἰς Λοκροὺς, ἐφθασεν εἰς Τάραντα, ἐνεδυνάμωσε τὸ στράτευμά του, καὶ ἐκινήθη κατὰ τοῦ Ῥωμαίου ὑπάτου Μ. Κουρίου Δεντάτου, ἐστρατοπεδευμένου εἰς Βενεδέντον. Οἱ Ῥωμαῖοι εἶχον ἐν τούτοις γυμνασθῇ νὰ μὴ φεθῶνται καὶ ν' ἀποφεύγῃ τοὺς ἐλέφαντας· καὶ ἡ τῷ 275 συγκροτηθεῖσα αἰματηρὰ μάχη ἀπέβη ὅλως κατὰ τοῦ Πύρρου, μόλις κατορθώσαντος νὰ διαφύγῃ τὴν σφαγὴν μετ' ὀλίγων ἱππέων. Ἀπετάθη τότε εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ εἰς τὴν Μακεδονίαν, ζητῶν ἐπικουρίαν, ἀλλὰ μὴ τυχὼν αὐτῆς καὶ ματαιωθεὶς βλέπων τὰς ἐλπίδας καὶ τὰς προθέσεις του, συνέλεξε τὰ λείψανα τοῦ στρατοῦ του, καὶ, κατὰ τὰς ἀρχάς τοῦ ἔτους 274 ἐπέστρεψεν εἰς Ἑπείρον (Πλούτ. Πύρρ. ΚΣΤ. — Just. XXV, 3)· εἰς Τάραντα δ' ἀφῆκε φρουρὰν ὑπὸ φρούραρχον τὸν Μίλιωνα, ὅστις καὶ αὐτὸς ἐδιάσθη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν πόλιν τῷ 272. Ἐπανελθὼν δ' εἰς τὸ κράτος του, δὲν ἔμεινεν ἡρεμῶν ἐν αὐτῷ, ἀλλ' ἐξ ὀργῆς κατὰ τοῦ Ἀντιγόνου ὅστις τῷ ἠρνήθη βοήθειαν, καὶ ἐκ φιλοδοξίας, ἐξεστράτευσεν εὐθὺς κατ' αὐτοῦ καὶ τῷ ἀπέσπασε μέρος τῆς Μακεδονίας. Δὲν τῷ ἤρκεσεν ὅμως ἡ κατὰκτησις αὐτῆς, καὶ πρὶν ἢ μεριμνήσῃ περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως καὶ τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτῆς, μετ' ἀμεθόδου ἀπληστίας καὶ ἄνευ ὀρισμένου πολιτικοῦ σχεδίου ἐστράφη εὐθὺς μετὰ ταῦτα πρὸς τὴν Πελοπόννησον, δεχθεὶς τὴν πρόσκλησιν τοῦ Κλεομένους, ὅστις ᾔθελε νὰ προσβάλῃ τὴν πατρίδα τοῦ Σπάρτην (Πλούτ. Περ. ΚΖ.—Παυσ. Α, 13). Ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἐπιπέσῃ καὶ καταλάβῃ ἐξ ἐφθόου τὴν περίφημον πόλιν, ἐδράδυνεν ἀδεξίως, καὶ οἱ Σπαρτιάται, καλῶς παρασκευασθέντες, ἀντέστησαν ἀνδρείοτατα, καὶ τὸν ἠνάγκασαν ν' ἀποσυρθῇ. Ἀπερχόμενος δὲ, ἀπήντησε τὸν Ἀντίγονον ἐν τῇ Ἀργολίδι, καὶ ἠθέλησε νὰ καταλάβῃ τὸ Ἄργος· ἀλλ' ἀντετάχθησαν αὐτῷ οἱ Μακεδόνες καὶ οἱ ἐπελθόντες Σπαρ-

τιᾶται, καὶ αἵματηρὰ μάχῃ συνεκροτήθη ἐν-
τὸς τῶν ὁδῶν τῆς πόλεως. Ὁ Πύρρος, τραυ-
ματισθεὶς ὑφ' ἐνὸς Ἀργεῖου, ὤρμησεν ἵνα
φονεύσῃ αὐτόν, ὅτε ἡ μήτηρ τοῦ ἀπειλουμέ-
νου, ἐκ τοῦ δώματος τῆς οἰκίας τῆς, ὅθεν
ἐπέβλεπε τὴν συμπλοκὴν, ἐσφενδύνησε κέρα-
μον κατὰ τοῦ Πύρρου, ὅστις καταπεσὼν, ἐφ-
νεύθη ὑφ' ἐνὸς τῶν στρατιωτῶν τοῦ Ἀν-
τιγόνου. Οὕτως ἀπώλεσε κράτος καὶ βίον
τῷ 272 ὁ ἀνὴρ οὗτος, ὅστις θὰ συγκα-
τηριθμεῖτο μετὰ τῶν μεγάλων τῆς ἀρχαιό-
τητος, ἂν ἴσῃν τῇ ἀνδρείᾳ καὶ τῇ φιλοδοξίᾳ
τοῦ εἶχε τὴν πολιτικὴν σύνεσιν (Πλούτ.
Πυρρ. ΛΑ. — Just. XXV, 5. — Πaus. A, 13,
9). Ὁ Ἀντίγονος ἀπέδωκε τιμὰς εἰς τὸν νε-
κρὸν αὐτοῦ. Μνημονεύεται δὲ ὅτι καὶ πολλὰ
συνέγραψεν ὁ Πύρρος περὶ τέχνης πολεμι-
κῆς (Πλούτ. Πυρρ. Η. — Liv. XXXV, 14.
— Cic. ad fam. Θ. 25). — 3) Γλύπτης Ἀ-
θηναῖος ἐπὶ Περικλέους, ποιήσας τὸ ἐν τῇ
Ἀκροπόλει χαλκοῦν ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς
Ὑγείας κατ' ἐπιγραφὴν (Rang. Ant. Hell.
I, ἀρ. 43), κατὰ μαρτυρίαν καὶ τοῦ Πλινίου
(XXXIV, 49, 16, 20. — Παγκ. Ἀπ. ΙΓ,
Ιστ. Καλλ. Α, σλ. 313. — 4) Λέσβιος
ποιητὴς ἁσματογράφος, σύγχρονος τοῦ Θεο-
κρίτου (Θεόκρ. Δ, 31).

Πύρρου χάραξ, ὁχυρὰ θέσις ἐν
Μολοσσίδι τῆς Ἠπείρου, ἐνθα εἶχε στρατο-
πεδεύσει ὁ Πύρρος ποτὲ (Πολύβ. Ε, 19. —
Liv. XXXV, 27).

Πύρρων, 1) ἐξ Ἡλίδας, υἱὸς τοῦ
Πλειστάρχου, ὁ ἰδρυτὴς τῆς σκεπτικῆς σχο-
λῆς ἐπὶ Ἀριστοτέλους. Κατ' ἀρχὰς λέγε-
ται ὅτι ἦν ζωγράφος· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα
ἤκουσε τὰς παραδόσεις διαφόρων ἐπιστῆμων
φιλοσόφων, καὶ αὐτὸς ἐγνώρισε τοὺς γυμνο-
σοφιστὰς ἐν Ἰνδίαις καὶ τοὺς μάγους. Λίαν
δὲ τιμώμενος ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν του ἀρ-
χιερεὺς παρ' αὐτῶν ἐκλεχθεὶς, καὶ ὑπὸ
τῶν Ἀθηναίων πολιτογραφηθεὶς, ἐζήσῃ μέ-
χρις ἡλικίας ἐννεήκοντα ἐτῶν, ὅτε ἐρρέθη
ὑπὲρ τινῶν ὅτι ἐθροιστὴν ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάν-

λεξάνδρου, διότι ἐζήτησε τὸν θάνατον ἐνὸς
Πέρσου σατράπου. Σύγγραμμα οὐδὲν κατέ-
τέλειπεν, ἀλλ' ἀνέθηκεν εἰς τοὺς μαθητάς
τοῦ Τιμόνα, Αἰνεσίδημον, Νουμήνιον, Ναυ-
σιφάνην καὶ ἄλλους νὰ καταγράψωσι τὰ δι-
δάγματα τοῦ, ὥστε αἱ ἀρχαὶ τοῦ συστήματος
αὐτοῦ ἐξάγονται μόνον ἐκ μεμακροσμένων
ὑποδείξεων. Ἐξ αὐτῶν καταφαίνεται ὅτι τὴν
ἀρετὴν ἐθεώρει ὡς πρῶτιστον καὶ κυριώτα-
τον σκοπὸν πρὸς ὃν πρέπει νὰ τείνῃ ἡ ἀν-
θρωπίνη ἐνέργεια. Ὡς ἀνέφικτον δ' ἐξελάμ-
βανε τὴν ἐπίγνωσιν τῶν ὄντων κατὰ τὴν ἀλή-
θειαν αὐτῶν ὑπόστασιν, καὶ ἐπομένως καὶ τὴν
τῆς ἀληθείας, ἣν οὔτε αἱ αἰσθήσεις οὔτε αἱ
γνώμαι ἡμῶν κυροῦσιν. Ἡ ἀρχὴ αὕτη
κλονίζει βεβαίως καὶ τὰς ἡθικὰς βάσεις οὐκ
ἦντο· ἀλλὰ τὴν ἐφήρμοξε κυρίως εἰς τὰς
ἐπιστημονικὰς ἐρεῦνας. Οἱ ὁπαδοὶ τοῦ συ-
στήματος αὐτοῦ ἐκαλοῦντο Πύρρωνι-
σ τ α ἰ , ἀ π ο ρ ῆ τ ι κ ο ἰ , σ κ ε π τ ι κ ο ἰ ,
ζ η τ η τ ι κ ο ἰ , κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς δογ-
ματικούς. Εἰς τὸν Ἀλέξανδρον λέγεται
γράφας ποίημα, δι' ὃ θαυσιλέστατα ἀντημέ-
φθη. — 2) Πυθαγόρειος φιλόσοφος ἐκ Μετα-
ποντίου.

Πυρφόρος, ἱερεὺς τοῦ Ἀρεως ἐν
Σπάρτῃ, φέρων πρὸ τοῦ στρατοῦ ἄσβεστον
τὸ πῦρ ὃ ἐλάμβανε παρὰ τοῦ βασιλέως ἐκ
τῆς ἐν Σπάρτῃ πρὸ τῆς ἐκστρατείας ἀγομέ-
νης οὐσίας τῷ Διὶ τῷ ἁ γ ῆ τ ο ρ ι , καὶ ἐπὶ τῇ
τελευταίᾳ ἐξόδῳ ἐκ τῶν ὁρίων, τῷ Διὶ καὶ
τῇ Ἀθηνᾷ.

Πύτνα, λόφος τοῦ ὄρους Ἰδῆς ἐν Κρή-
τῃ, ἐφ' οὗ ἔκειτο ἡ πόλις Ἱεράπυτνα (Στράβ.).

Πώγων, λιμὴν τῆς Τροιζήνης ἐν Ἀρ-
γολίδι, ἐκ τοῦ σχήματος οὕτω κληθεὶς (Ἡρό-
δ. Η, 42. — Στράβ.).

Πώγων, τὸ γένειον, ἐτρέφετο παρὰ
τοῖς ἀρχαίοις μετ' ἐπιμελείας, καὶ «πώγων
βαθὺς καὶ δασύς» ἦν ἀνδρικότητος καὶ ἀνδρείας
ἐνδειξίς. Οἱ φιλόσοφοι ἔτρεφον αὐτὸν πάντοτε,
καὶ ὑπὸ τοῦ Περσίου (Sat. IV, 1) λέγεται
ὁ Σωκράτης magister barbus. Καὶ ἐπὶ Ὁ-

μήρου οἱ μὴ ὅλως νεαροὶ ἥρωες ἦσαν πω-
γωνοφόροι, ὡς ὁ Ἀγαμέμνων, ὁ Αἴας, ὁ Με-
νέλαος, ὁ Ὀδυσσεύς (Ἰλ. X, 71. Ω, 516.
Ὀδυσσ. Π, 176), καὶ οἱ ἐπίσης μὴ ὅλως
νεαροὶ θεοὶ παριστῶνται ὑπὸ τῆς τέχνης βα-
θυχαῖται καὶ βαθυπώγωνες, ὡς ὁ Ζεὺς, ὁ
Προσεῖδων, ὁ Πλούτων. Ἐπὶ Ἀλεξάνδρου
ἐπεκράτησε τὸ πρῶτον ἡ ἔξις νὰ κείρωνται
(Χρύσιππος παρ' Ἀθην. ΙΓ, 565), ὥσως κατὰ
μίμησιν τοῦ νέου βασιλέως, καὶ ὁ πρῶτος
ὅστις ἀπέκοψε τὸν πώγωνά του ἔλαβε τὸ
ἐπωνύμιον κόρσης. Κατὰ Πλούταρχον δὲ
(Θησ. Ε), αὐτὸς ὁ Ἀλέξανδρος διέταξε νὰ
κείρῃσιν οἱ πολεμισταὶ τὸν πώγωνα, διότι ἦν
αὐτὸς «προχειροτάτη λαβή» εἰς τοὺς ἀντι-
πάλους. Εἰς Ῥώμην οἱ πρῶτοι κουρεῖς ἐφά-
νησαν τῷ 300 π. X. (Varr. L. II. 11. —
Plin. VII, 52), καὶ ἐκείροντο ἕκτοτε οἱ Ῥω-
μαῖοι. Ἀπὸ τῆς α' ἑκατονταετηρίδος μ. X.

οἱ νέοι διετήρουν τὸν πώ-
γωνα (barbatuli) μέχρι
τοῦ 21 ἔτους τῆς ἡλι-
κίας των. Ἀπὸ τοῦ Ἰου-
στινιανοῦ καὶ αὐτοὶ οἱ φι-
λόσοφοι παριστῶνται εἰς
τὰς εἰκόνας ἀγένειοι, εἰ
καὶ αὐτοὶ ὑπὲρ πάντας

τοὺς ἄλλους ἐπέμενον εἰς τὸ ἀρχαῖον ἔθος,
ὅθεν καὶ ἡ παροιμία, «πωγωνοτροφία φιλό-
σοφον οὐ ποιεῖ», «καὶ ἐκ πώγωνος σοφός»
ἐλέγετο ὁ ψευδοφιλόσοφος (Gell. IX, 2. —
Quint. XI, 1). Ἦν δὲ παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέ-
ροις Ἕλλησι τὸ κείρεσθαι σημεῖον πένθους,
ἐν ᾧ τὸ ἐναντίον παρὰ Ῥωμαίοις, τὸ τρέ-
φειν πώγωνα. Ὁ Ἀδριανὸς ἔφερε πώγωνα
ἵνα καλύψῃ ἃ εἶχεν ἐκφύματα ἐπὶ τοῦ προσώ-
που, καὶ ἕκτοτε πάλιν ἐπεκράτησεν ὁ συρμός.

Πωληταί. ἐν Ἀθήναις δέκα τὸν ἀριθ-
μὸν, ἀνὰ εἰς ἐκ φυλῆς ἐκάστης, ἐλέγοντες
ἐξ ἑαυτῶν πρόεδρον ὅστις ἐλέγετο πρύτα-

νης (Πλδ. Η, 99. — Ἀρπκρ. ἐξ Ἀρστ.).
συνεδρίαζον ἐν τῷ πωλητηρίῳ, καὶ εἶχον
τὴν ἐπιμέλειαν τῆς πωλήσεως τῶν δημοσι-
μάτων, ἃ ἐλάμβανον παρὰ τῶν Ἐνδεκα, καὶ
τῆς μισθώσεως τῶν φόρων καὶ τῶν δημοσίων
κτημάτων, οὐχὶ ὅμως καὶ τῶν δημοτικῶν
οὐδὲ τῶν ἱερῶν, ἐκμισθουμένων ὑπὸ τῶν
προϊσταμένων αὐτῶν.

Πῶλος, 1) σοφιστὴς ἐξ Ἀκράγαντος
τῆς Σικελίας, μαθητὴς τοῦ Λικυμνίου, ὁπα-
δὸς τοῦ Γοργίου, ἐπινοητὴς διαφόρων τετε-
χνευμένων καὶ ἐπιτετηθευμένων σοφιστικῶν
φράσεων, εἰς οὐδὲν χρησίμων, μόνον δὲ τοὺς
ἀκροατὰς εἰς ἐκπληξιν ἀγουσῶν, καὶ πολλά-
κις μνημονευόμενος ὑπὸ Πλάτωνος (Φαῖδρ.
Σλ. 276. Γοργ. 448). — 2) Περιφρῆμος δρα-
ματικὸς ὑποκριτὴς ἐπὶ Δημοσθένους ἐν Ἀ-
θήναις (Λουκ.). — 3)
Λακεδαιμόνιος τις οὐ
μνημονεύει ὁ Ξενοφῶν.

Πῶμα, τὸ ἄνωθεν
καλύπτειν τὰ ἄγγεῖα, ὡς
τὸ ἐν τῇ ἀπέναντι τοι-
χογραφίᾳ ἐν Πομπηίᾳ.

Πωμέτιον, πόλις τῆς Ἰταλίας εἰς
τὴν χώραν τοῦ Λατίου (Στρεβ. — Διον.
Ἀλικ. Δ, 6). Λατίν. Suerra Pometia.

Πῶρος, βασιλεὺς τῶν μεταξὺ Ὑδάσπου
καὶ Ἀκισίου Ἰνδιῶν, ἡγεμὼν ἐξόχου διανοίας
καὶ μεγαλοπρεποῦς παραστάσεως. Ὁ Ἀλέ-
ξανδρος, νικήσας αὐτὸν, τὸν ἀφῆκε πάλιν κύ-
ριον τῆς ἐπικρατείας του, προσαυξήσας ἔτι
αὐτήν. Ἐμείνει δ' αὐτῆς κυριάρχης, μέχρις
οὐ ἐδολοφύνησεν αὐτὸν προδοτικῶς ὁ ἐν Ἰν-
δίᾳ διαμεινὼς ἐπίτροπος τοῦ Ἀλεξάνδρου Εὐ-
δημος (Ἀρρ. Ε, 18. 19. — Πλούτ. Ἀλέξ.
Ε. — Curt. VIII, 14). Ἀλλὰ νεώτεροι ἱστο-
ρικοὶ (ὁ Γερμανὸς Δρόισεν) διασχυρίζονται ὅτι
ὁ ὑπὸ τοῦ Εὐδήμου φονευθεὶς Πῶρος ἦν ὁ
ἀνεψιὸς τοῦ ἀρχαιοτέρου Πῶρου.

Ρ

Ρᾶ. ποταμός τῆς ἐν Ἀσίᾳ Σαρματίας, δύο ἔχων πηγὰς ἐν τῇ χώρᾳ τῶν ὑπερβορείων (τὰς νῦν Κάμαν καὶ Βόλγαν), μετὰ παντοίας δὲ στροφὰς εἰς τὴν Κασπίαν θάλασσαν ἐκβάλλων. Ὁ νῦν Βόλγας.

Ραβδόθρονα. παρ' Εὐσεβίῳ Ραβὰθ Μωάθ, ἡ εἶτα Ἀρεόπολις κληθεῖσα (Πτλ.), πόλις τῶν Μωαβιτῶν ἐν τῇ Πετραίᾳ Ἀραβίᾳ, νοτίως τῆς Ἑσσεβόνης (Στφ. Βυζάντιος).

Ραβδίον, 1) ἡ μικρὰ σιδηρὰ ράβδος δι' ἧς οἱ ζωγράφοι, εἰς τὴν ἐγκαυστικήν, προσεκόλλων τὸν κεχρωματισμένον κηρὸν εἰς τὴν εἰκόνα (Κλέαρχ. ἐν Ἀθην. ΙΕ, 35), ἣ ἐν γένει καὶ ἡ γραφεῖς, δι' ἧς καὶ παρ' Ἀθηναίῳ (ΙΕ' 687) ραβδοδίατος ὁ Παρράσιος, ἀντὶ ἀεροδίατος. Ἡ εἰκὼν ἐξ ἀναγλύφου παριστῶντος γυναῖκα προσφέρουσαν τοιοῦτο ραβδίον εἰς ζωγράφον. — 2) Ἡ ράβδος ἐξ ἧς κρέμαται ἡ ὀρμὴ τοῦ ἀλιέως (Ἀρσεν. Ζ. ἱστ. Θ, 25, 3).

Ραβδοῦχος, 1) Ἐν Ἀθήναις ἦσαν πέντε ἐπιμεληταὶ τῆς εὐταξίας ἐν τοῖς θεάτροις (Ἀρσεν. Εἰρ. 733. — Σχλ. Πλάτ. Πρωταγ.). — 2) Δημόσιος ὑπηρέτης ἐν

Ῥώμῃ, ὅστις, συνδεύων ἄρχοντά τινα, εἶχε διὰ χειρῶν δέμα ράβδων ἵνα κολάζῃ τοὺς ἀτακτοῦντας, καὶ προσέτι κτυπᾷ τοὺς κα-

κούργους πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς καταδίκης των. Εἰς τὰς ράβδους δὲ, ἐκτὸς τῆς Ῥώμης, προσετίθετο καὶ πέλεκυς. Ἀλλ' ἀπὸ τῆς ὑπατείας τοῦ Πουπλικόλα εἰς μόνον τὸν δικτάτορα ἐπετρέπετο νὰ προπέμπηται ὑπὸ ραβδοῦχων πελεκυφόρων (Liv. II, 18), καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τοὺς ὑπάτους καὶ στρατηγούς (Liv. XXIV, 9. — Cic. Planc. XLI). Ὅταν ἄρχων τις ἀπῆντα καθ' ἑδὼν ἄλλον ἀνώτερον, οἱ ραβδοῦχοι αὐτοῦ κατεβίβαζον τὰς ράβδους ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὤμου εἰς δὴ τὰς ἔφερον, μέχρις οὗ παρέλθῃ ἐκεῖνος. Πρὸ τοῦ δικτάτορος ἐπορεύοντο 24 ραβδοῦχοι, 12 πρὸ τοῦ ὑπάτου, τοῦ χιλιάρχου καὶ τοῦ μέλους τῆς δεκαρχίας, 6 πρὸ τοῦ στρατηγοῦ, εἰς πρὸ μιᾶς Ἑστιάδος.

Ραβδώσεις, τὰ κάθετα κοῖλα διαξέσματα τῶν κίωνων ἀνωθεν μέχρι κάτω, σκοπὸν ἔχοντα νὰ καλλύνωσιν αὐτοὺς διὰ τῆς ποικιλίας τοῦ φωτὸς καὶ τῆς σκιᾶς. Εἰς τοὺς δωρίους κίονας αἱ παράλληλοι ραβδώσεις ἀπαντῶνται καὶ τέμνονται εἰς ὀξείας γωνίας· εἰς δὲ τοὺς ἰωνικοὺς καὶ τοὺς κορινθιακοὺς εἰς

ἐπιπέδους ἐπιφανείας. Συνήθως ὁ ἀριθμὸς τῶν διαξομμάτων, ἅτινα καὶ στρίγγες ἐλέγοντο, ἦν 20 εἰς ἑκα- στον κίονα, παρὰ τοῖς ἀρ- χαιοτέροις ὁμῶς ἐνίοτε καὶ μόνον 16.

Ράβεννα ἢ Ραούεννα (ἦ), καὶ Ρα- βένος (ἦ) (Διον. Ἀλικ.), νῦν Ραβέννα, πόλις τῆς βορείας Ἰταλίας ἐν τῇ ἐντὸς τοῦ Πάδου Γαλλίᾳ, ἐν μίλιον τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης ἀπέχουσα. ὄχυρά δὲ ὡς ἐκ τῆς θέ- σεως αὐτῆς ἐν μέσῳ ἐλῶν. Ἐλέγετο ἰδρυ- θεῖσα ὑπὸ Θεσσαλῶν ἀποίκων (Στρβ. Ε, 213), καὶ δὲν εἶχε σημασίαν μεγάλην μέχρις οὗ ὁ Αὐγουστος ἔκτισε μέγαν λιμένα εἰς τὴν προσεχῇ παραλίαν, ὁρίσας νὰ διαμένῃ ἐκεῖ μέρος τοῦ Ρωμαϊκοῦ στόλου. Ἐκτοτε ἡ πό- λις ἤνθησε καὶ ἠδῆξήθη. Ἰσχυρῶς δ' ὄχυρω- θεῖσα, ἐθεωρεῖτο ὡς τῆς Ἰταλίας δυσάλωτος προμαχών. Διεσχίζετο δὲ, πρὸς ἀπαγωγὴν τῶν ἐλῶδων ὑδάτων, ὑπὸ πολυπληθῶν διο- ρύγων, ὅπως ἦν σχεδὸν ἡ Βενετία τῆς ἐπο- χῆς τῶν αυτοκρατόρων. Ἐν αὐτῇ ὑπῆρχεν ἐπίσημος σχολὴ πολεμιστῶν. Ἐκεῖ ἀνεδράφη ὁ ἀρχαῖος τῆς Γερμανίας ἥρως Ἀρμίνιος. Οἱ αυτοκράτορες ἀπὸ Ὀνωρίου ἐξελέγοντο αὐτὴν ὡς καθέδραν, καὶ ὁ μέγας Θεωδόρι- χος, μετὰ τοῦ Ὀδοάκρου τὴν πτώσιν, κατέ- στησεν αὐτὴν πρωτεύουσαν τῆς νέας ἐπικρα- τείας του. Ἀπὸ δὲ τοῦ 559 ἐγένετο ἡ καθέ- δρα τῆς Ἑλληνικῆς ἐξουσίας (Tac. Ann. IV, 5. — Suet. Oct. XLIX).

Ραγαῖ, ἀρχαία πόλις τῆς ἀνατολικῆς Μηδίας, πλησίον τῆς Ἡρακλείας, εἰς ἀπό- στασιν σταδίων 500 ἀπὸ τῶν Κασπίων πυ- λῶν, μία τῶν ἐπισημωτάτων καὶ μεγίστων τῆς ἐνδον Ἀσίας, κατεστράφη τῇ 16' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδι ὑπὸ τῶν Ταρτάρων. Αἱ ἐξ ἀρχαιοτάτου σεισμῶν προελθοῦσαι πολλαὶ τοῦ ἐδάφους ραγάδες ἔδωκαν αὐτῇ τὸ ὄνομα (Ἄρρ. Ἀνθ. Γ, 20, 2. — Στρβ. Α, 60).

Ράγεια καὶ Ράγα, πόλις τῆς Μη- δίας, πλησίον τῶν Ραγῶν, κτισθεῖσα ὑπὸ

Σελεύκου τοῦ Νικάτορος, ὑπὸ τὸ ὄνομα Εὐ- ρωπός· εἶτα δὲ ὑπὸ τῶν Πάρθων καὶ Ἀρ- σακίας λεγομένη (Στρβ.).

Ραγισανῆ, ἡ παρὰ ταῖς Κασπίαις πύ- λαις ἐπαρχία τῆς μεγάλης Μηδίας, ἡ τὰς Ραγὰς πρωτεύουσαν ἔχουσα, ἐξὸς ὧς εὐφο- ρος καὶ τερπνὴ (Στρβ. Α, 60).

Ραδαμάνθυς, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Εὐρώπης, ἀδελφὸς τοῦ Μίνως καὶ τοῦ Σαρ- πηδόνο (Ὀμ. Ἰλ. Ε, 322). Ἀποβλήθεις ἐκ Κρήτης ὑπὸ τοῦ Μίνως, μετέβη εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἐβασίλευσεν ἐκεῖ μετὰ πολλῆς πραΰτητος καὶ δικαιοσύ- νης, καὶ εἰσήγαγε νόμους σοφοῦς. Ἡ δικα- στικὴ αὐτοῦ νομοθεσία, τὸ Ραδαμάνθυον δι- καιον, ἐθεωρεῖτο ὡς ἐπικρατοῦσα ἐν Κρήτῃ καὶ ἐθαυμάζετο (Ἀρστ. Ἡθ. Νικομ. Ε, 3). Ἐκεῖθεν δὲ μεταβάς εἰς Βοιωτίαν, ἐνυμ- φεύθη Ἀλκμήνην, τὴν μητέρα τοῦ Ἡρα- κλέους, καὶ ἀφ' οὗ ἀπέθανεν, ἐγκατέστη ἐν Ἄδου κριτὴς μετὰ τοῦ Μίνως καὶ τοῦ Αἰά- κοῦ, τὴν δικαιοδοσίαν ἔχων ἐπὶ τῶν ψυχῶν τῶν ἐν Ἀσίᾳ ἀποθνησκόντων (Πλάτ. Μιν. — Ἀπλλδ. Γ, 1, 2). Κατ' ἄλλους δὲ, ἐνυμφεύθη τὴν Ἀλκμήνην μετὰ θάνατον εἰς τὰς Ἡλύσια. «Ξανθὸν» καὶ «ἀντίθεον» λέ- γει αὐτὸν ὁ Ὀμηρὸς (Ὀδ. Δ, 564), ὁ δὲ Πίνδαρος «δικαιοτάτον ἄνδρα, καὶ πάσης κο- λακείας ἐχθρόν» (Ἰδ. καὶ Ὀμ. Ὀδ. Η, 323).

Ράδιος, υἱὸς τοῦ Νηλέως καὶ τῆς Χλωρίδος, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλλδ. Α, 9, 9).

Ραθίνης, Πέρσης ὑποστράτηγος τοῦ Φαρναβάξου ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ (Ἐνφ. Ἀνθ. ΣΤ, 5).

Ραιδεστόν (τὸ), πόλις ἐν Θράκῃ, ἡ πρὶν Βισάνθη, ἐπὶ τῆς Προποντίδος (Πτολ.). Νῦν Ραιδεστός (ἦ).

Ραιστήρ, ραῖ σ τ η ρ ο κ α π ῖ α (Φί- λων Βυζ. π. τ. ἐπὶ θάυμ. Δ, σλ. 14) Ἰδ. Σφυρηλασία.

Ραιτία, ἡ δυτικωτέρα τῶν ὑπὸ τὸν Δούναβιν χωρῶν, συνώρευε βορείως πρὸς τὴν

Οὐίνδελικίαν, ἐνωθεῖσαν εἴτα, μετὰ τὴν α' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδα, μετὰ τῆς 'Ραιτίας' δυτικῶς πρὸς τὴν χώραν τῶν 'Ελβετῶν ἐν Γαλλίᾳ· νοτίως πρὸς τὰς 'Ἀλπεις καὶ τὴν ὑπὲρ αὐτὰς Γαλλίαν· ἀνατολικῶς πρὸς τὸ Νορικὸν καὶ τοὺς Βενέτους, ἐπομένως τὸ Τιβόλιον, μέρος ὃν τῆς Γερμανίας καὶ μέρος τῆς Λομβαρδίας. Τὴν χώραν διέσχισεν ὁ 'Ραι' τι κὼς λεγόμενος κλάδος τῶν 'Ἀλπεων'. Ἐπίσημοι ποταμοὶ αὐτῆς ἦσαν ὁ Αἰνας (νῦν 'Ιννος), ὁρίζων αὐτὴν πρὸς ἀνατολὰς· ὁ 'Αθεις' (νῦν Adige, Etsch)· οἱ ἐκ τῶν 'Ἀλπεων' προσρέοντες ὁμόρροι τοῦ Πάδου Τίκινος, 'Αδδος, Σάριος, 'Ολλιος, Μίγγιος, κλπ. 'Ο τόπος ἦν προσφορώτερος εἰς κτηνοτροφίαν παρὰ εἰς γεωργίαν, ἀλλὰ παρῆγεν ἄριστον οἶνον. — Οἱ δὲ κάτοικοι, οἱ 'Ραι' οἱ, ἐκαλοῦντο οὕτω, κατὰ τινος τῶν νεωτέρων, ὡς ὀρεινοί, ἐκ τῆς Κελτικῆς λέξεως 'Ροάτ, δηλούσης τὸ ὄρος' κατὰ τὴν κοινοτέραν δὲ γνώμην τῶν ἀρχαίων (Liv. V, 33. — Plin. III, 24), ἦσαν Τυρρηνοὶ ἐξ 'Ιταλίας, πιθανῶς οἱ ἐκείθεν ἐκδιωχθέντες ὑπὸ τῶν Γάλλων ὅτε εἰσέβαλον εἰς τὴν 'Ιταλίαν, συναναμιγνέμενοι πῶς μετ' ἐγχωρίων Κελτῶν, καὶ ἐπικρατήσαντες αὐτῶν, λαὸς ληστρικὸς, θηριώδης ἀπέναντι τῶν ξένων, συγκείμενος δ' ἐκ πολλῶν φυλῶν, ἐν αἷς διεκρίνοντο οἱ Τριέντιοι (παρὰ τῇ νῦν Τρέντῃ)· οἱ Εὐγάνιοι (μεταξὺ Παταβίου καὶ Βερόνης), οὐχὶ Κελτικῆς καταγωγῆς· οἱ Καμουνοὶ· οἱ Τριουμπιλῖνοι, κλπ. Πόλεις εἶχον ὀλίγας· ἦν δ' ἡ ἐπισημότερα αὐτῶν τὸ Τριέντιον (νῦν Τρέντῃ). Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἦσαν ἡ Κουρία· Κλαβέννα· Βαούζανον (νῦν Βότσην) κτλ. Ἐπὶ Αὐγούστου ἡ χώρα ἐγένετο 'Ρωμαϊκὴ ἐπαρχία (Στράβ. Δ, 206. — Πτολ. Β, 12. — Δίων Κάσ. ΝΔ, 22).

Ρακώτης ἡ 'Ρακῶτις, ἀρχαία πόλις τῆς κάτω Αἰγύπτου, ἐνθα ἰδρῦθη μετὰ ταῦτα ἡ 'Αλεξάνδρεια (Στράβ. ΙΖ, 792. 802. — Tac. Hist. IV, 84). Ταύτης, κατὰ τοῦ

Δεινοκράτους τὸ σχέδιον, ἀπετέλει τὸ κάτω μέρος, διὰ τῆς μεγάλης ὁδοῦ ἀπὸ τῆς λοιπῆς πόλεως διαιρούμενον, καὶ περιεῖχεν ἐν τῇ 'Ακροπόλει τὸ μέγιστον Σαραπίον.

Ραμθυρακία, πόλις τῆς χώρας τῶν 'Ωριτῶν ἐν Γεδρωσίᾳ τῆς 'Ινδικῆς, οὐ μακρὰν τῆς παραλλίας καὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ 'Ινδοῦ, ἀποικισθεῖσα ὑπὸ τοῦ 'Αλεξάνδρου ('Αρρ. ΣΤ, 21, 4).

Ραμνοῦς (ὁ καὶ ἦ), δῆμος τῆς 'Αττικῆς, τῇ Αἰαντίδι φυλῇ ἀνήκων (δημότης 'Ραμνούσιος), μετὰ κώμης εἰς τὰ βορειανατολικά τῆς 'Αττικῆς, 60 στάδια ἀπεχούσης τοῦ Μαραθῶνος, πατρίς τοῦ 'Αντιφῶντος. Περιεῖχε δὲ περίφημον ναὸν τῆς Νεμέσεως (Παυσ. Α, 33), οὐ ἀξιολογώτατα ἐρείπια σώζονται εἰς θέσιν τὴν νῦν Γυφτόκαστρον ἢ 'Οδρίκαστρον καλουμένην, εἰς κορυφὴν λόφου 300' ὑψηλοῦ, μακρόθεν τὴν θάλασσαν ἐπιβλέποντος. Ἐκεῖ ὁ περίβολος τοῦ φρουρίου, ὅστις ὁλόκληρος σχεδὸν σώζεται, καὶ πρὸ πάντων τὸ περὶ τὴν πύλην μέρος συνδέεται διὰ τοίχου μετ' ἄλλων ἐρειπίων κειμένων ὑπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου ἀνατολικῶς. Εἰσὶ δὲ ταῦτα ἐπιφανῆ λείψανα μικροῦ ναοῦ ἐν παραστάσιν, οὗ οἱ τοῖχοι ἦσαν πολυγωνίου κατασκευῆς, καὶ περὶ οὗ ἐπιγραφή ἐκεῖ σωζομένη μαρτυρεῖ ὅτι ἦν ναὸς τῆς Θέμιδος· μετ' αὐτοῦ δὲ συνέχεται, ἢ μᾶλλον διατέμνει αὐτὸν, ἕτερος μεῖζων ναὸς (ἔχων διαστάσεις 71 × 33'), ἐξάστυλος καὶ παραλληλογράμμου τοιχοδομίας, οὗ σώζονται καὶ πολλὰ ἀρχιτεκτονικὰ λείψανα, φατνώματα φέροντα ἔγχνη χρυσοῦ καὶ χρωμάτων, αἱ βάσεις τῶν κιόνων πᾶσαι ἐν χώρᾳ, καὶ τινες τῶν κιόνων αὐτῶν, ἔχοντες ραβδώσεις ἢ διαζέσματα μόνον ἄνω καὶ κάτω, πιθανῶς ὡς μὴ συντελεσθέντες. 'Ανηγέρθη δ' οὗτος βεβαίως μετὰ τὰ Περσικά, καὶ εἰς ἀνάμνησιν τῆς κατὰ τῶν Περσῶν ἐκδικήσεως, εἰς ἐπέκτασιν, ἢ μᾶλλον εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀρχαιοτέρου καὶ μικροτέρου τῆς συγγενοῦς θεότητος Θέμιδος, καταστραφέντος ἰσως ὑπὸ

τῶν Περσῶν. Εἰς τὸν ναὸν δὲ τοῦτον ἰδρύθη περίφημος ἄγαλμα τῆς Νεμέσεως. Ραμνουσίας θεᾶς κληθείσης, κολοσσὸς ἐκ Παρίου λίθου δεκάπηχυς, ὃν ὁ Πausanias (Α, 33), καὶ ἄλλοι τῶν μεταγενεστέρων (Hσύχ. λ, Ραμνουσία. — Περμ. Μελ. II, 3. — Solin. IV, 7), ἀποδίδουσι τῷ Φειδῖα διηγέται δ' ὁ Παυσανίας ὅτι ὁ λίθος αὐτοῦ ἦν Πάριος, διότι μέγα τμήμα μαρμάρου, ὃ εἶχον κομίσαι οἱ Πέρσαι ἐκ τῶν νήσων, ὅπως λαξεύσων ἐξ αὐτοῦ τὸ τρόπαιόν των, ἐγκαταλειφθὲν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, μετεχειρίσθησαν εἴτα οἱ Ἀθηναῖοι ἵνα ἐξ αὐτοῦ κατασκευάσωσι τὸ ἄγαλμα τῆς ἀνταποδοτιδος θεᾶς. Ὁ Στράβων (Θ, σλ. 396) λέγει αὐτὸ ἔργον τοῦ Διοδότου· κατὰ δὲ Πλίνιον (XXXVI, 43) κατεσκευάσεν αὐτὸ ὁ Πάριος Ἀγοράκριτος, μαθητὴς τοῦ Φειδίου, συναγωνισθεὶς μετὰ τοῦ Ἀλκαμένους εἰς ποίησιν τῆς ἐν Κήποις Ἀφροδίτης· καὶ ἡττήθη μὲν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἔργον αὐτοῦ ἐκρίθη οὐχ ἥττον ἐξαισιον, καθιερώθη εἰς Ραμνοῦντα ὡς Νέμεσις, ἐξ ἧς διηγήσεως, καὶ ἂν μὴ ἀληθὴς ὑποτεθῇ, συμπεραίνεται ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο, ἀντάξιον τῶν Φειδιᾶκων, συνέδεε τὴν χάριν τῆς Ἀφροδίτης μετὰ τῆς αὐστηρότητος τῆς Νεμέσεως. Τινὲς (Σουίδ. λ. Ραμν. Νέμ. — Τζέτι. Γλ. Β) διίσχυρίζονται ὅτι εἰργάσθη μὲν αὐτὸ ὁ Φειδίας, ἀλλὰ τὸ ἐχάρισεν εἰς τὸν Ἀγοράκριτον. Ἀλλ' ὁ Ζηνόβιος (Hσύχ. λ. Ραμνουσῶ) ῥητῶς λέγει ὅτι ἐπὶ κλάδου κηλέας, ἣν τὸ ἄγαλμα εἶχεν ἐν τῇ ἀριστερᾷ, ἦν ἐπιγεγραμμένον· «Ἀγοράκριτος Πάριος ἐποίησε» ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ, κατὰ Πausanias, εἶχε φιᾶλην, ἐφ' ἧς ἦσαν ἐπειρασμένοι Αἰθίοπες, εἰς τὴν κεφαλὴν ἔφερε στέμμα κεκοσμημένον διὰ Νικῶν καὶ ἐλάφων, καὶ ἐπὶ τοῦ βάθρου ἦσαν ἐπιγεγλυμμένοι ὁ Τυνδαρεὺς μετὰ τῶν παιδῶν αὐτοῦ, ἡ Ἐλένη καὶ οἱ Ἀτρεΐδαι. Μέρος τῶν πτυχῶν τοῦ ἀγάλματος ἀνευρεθὲν, διατηρεῖται εἰς τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον.

Ραμσῆς, ὁ μέγας, βασιλεὺς τῆς Αἰ-

γύπτου. Μεταξὺ πολλῶν βασιλείων τῆς 19 καὶ 18^{ης} θηβαϊκῆς δυναστείας, ἧτις ἡγεῖρε τὴν Αἴγυπτον εἰς τὸν κλοσφῶνα τῆς δυνάμεως καὶ δόξης αὐτῆς, ἀπὸ 1443 μέχρι 1326 π. Χ., φημίζεται πρὸ πάντων εἰς, ὃν οἱ Ἑλληνες Σέσωστριν (τινὲς Σέσωσιν), ὃ δὲ Τάκιτος (Ann. II, 60), ὡς καὶ αἱ ἐπιγραφαί, καλοῦσι Ραμσῆν ἢ Ραμεσοῦ (Ράμεσιν), ἄρξαντα κατὰ τὰ ἔτη 1283-1217. Εἰς αὐτὸν ἀποδίδουσι πάσας τὰς κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους γενομένας ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων κατακτήσεις εἰς τὴν ἑξῶ Ἀσίαν, εἰς τὴν Νουβίαν κτλ. καὶ τὰς μεγίστας ἐν Θήβαις καὶ Νουβίᾳ οἰκοδομὰς, τὰ ἔργα πρὸς προφύλαξιν κατὰ τῶν πλημμυρῶν, καὶ τὴν ὀχύρωσιν τῆς χώρας διὰ τείχους ἐκ Πηλουσίου εἰς Ἡλιούπολιν (Hρόδ. Β, 102. — Διόδ. Α, 53. — Στράβ. ΙΕ, 687).

Ραμφίας, Σπαρτιάτης, πρέσβυς πεμφθεὶς εἰς Ἀθήνας πρὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου· εἴτα, ἐν ἔτει 422 π. Χ., πεμφθεὶς στρατηγὸς εἰς Θεσσαλίαν (Θουκ. Α, 139, Ε, 12).

Ραμφίνιτος, υἱὸς τοῦ Πρωτέως, μυθικὸς βαθύπλουτος βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου. Περὶ τῆς κλοπῆς τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ διηγέται ὁ Ἡρόδοτος (Β, 121) ὁμοίᾳ πρὸς τὰ μυθεύμενα περὶ τοῦ θησαυροῦ τοῦ Τροφωνίου καὶ Ἀγαμήδους (ἴδ. Ἀγαμήδης). Προσέτι ἀφηγεῖται ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς (Β, 122), ὅτι ὁ Ραμφίνιτος κατέθεε ζῶν εἰς τὸν Ἄδην, ἔπαιζε κύβους μετὰ τῆς Δήμητρος, καὶ ἄλλοτε μὲν νικῶν ἄλλοτε δὲ νικώμενος, ἔλαβε τέλος παρὰ τῆς θεᾶς εἰς δῶρον χρυσοῦν ὕφασμα, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν ἄνω κόσμον. Συμφώνως πρὸν τὸν μῦθον τοῦτον ἐτέλουν οἱ Αἰγύπτιοι τὴν ἐπομένην ἑορτήν. Οἱ ἱερεῖς ὕφαινον ἐπὶ μίαν ἡμέραν ἑν ἄνδρα, καὶ τοῦτο ἔφερεν εἰς ἐξ αὐτῶν, δεδεμένους ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς, πρὸς τὸν ναὸν τῆς Δήμητρος, εἰς ὃν εἰσῆγετο καὶ ἐξ οὗ ἐξήγετο ὑπὸ δύο λύκων. Αἱ πρῶται πηγαὶ τῶν μύθων τούτων εἶχον σχέσιν πρὸς τὴν γεωργίαν, ὡς

ἐξηγούνται ὑπὸ τῶν μεταφορᾶς πανταχοῦ ἐνο-
ρῶντων. Ὁ πλούσιος θησαυρὸς ἦν κατ' αὐ-
τοῦς ὁ πλούσιος κόλπος τῆς γῆς, ἐξ οὗ λαμ-
βάνονται καὶ ἀφαιρῶνται τὰ προϊόντα αὐ-
τῆς· ἡ κυβεία μετὰ τῆς Δήμητρος δηλοῖ τὴν
ἐναλλαξὺς εὐφορίαν ἢ ἀφορίαν· τὸ χρυσοῦν
ὕψισμα ἐμφαίνει τὴν ἄρωσιν, καθ' ἣν αἱ αὐ-
λακες αἱ δεχόμεναι τὴν σποράν παριστῶσιν ὡς
εἰκόνα ὑφαντικὴν. Ἡ εἰς Ἄδου κατάθασις
καὶ ἐκεῖθεν ἐπάνοδος ἐξηγήθησαν ὡς ἡ ὑπὸ
τὴν γῆν σπορά καὶ ἡ ἀναβλάστησις τοῦ σπέρ-
ματος, καὶ κατ' ἐπέκτασιν τῆς τοιαύτης ἀν-
τιλήψεως, ὡς ἡ ἐναλλαγὴ τοῦ σκότους καὶ
τοῦ φωτός, καὶ ἡ διαδοχὴ τοῦ χειμῶνος καὶ
τοῦ θέρους· δι' ὃ δῆθεν καὶ ὁ Ραμφίνιτος,
καθ' Ἡρόδοτον, ἰδρυσεὶν εἰς τὸν ναὸν τοῦ
Ἡραίου τοῦ Φοῦ δύο κολοσσούς, τὸν μὲν
πρὸς νότον ἀφορῶντα, τὸν τοῦ θέρους, πάροχον
ἀγαθῶν, τὸν δὲ τοῦ χειμῶνος, δυσμενῆ. Καὶ
μετὰ τούτων τῶν ἰδεῶν συνέδεον οἱ Αἰγύ-
πτιοι καὶ τὰς περὶ διαδοχῆς ζωῆς καὶ θανά-
του, περὶ μεταστάσεως τῶν ψυχῶν. — Ἀλλ'
ἀπ' ἐναντίας πασῶν τούτων τῶν περινενοημέ-
νων ὑποθέσεων αἱ νεώτερα ἀνακαλύψεις ἀπέ-
δειξαν ὅτι ὁ Ραμφίνιτος ἦτο ἀληθῶς ἱστο-
ρικὸν πρόσωπον.

• **Ράπτα** (ἡ), πόλις ἐν Λιβύῃ τῆς Ἀ-
φρικῆς, ἐπὶ ἀκρωτηρίου ὃ ἐκαλεῖτο ράπτον
ἄκρον (Πτολ. Α, 9).

• **Ράπρη**, πόλις τῆς Ἰνδικῆς, πέραν
τοῦ Γάγγου, εἰς τὴν χώραν τῶν Ταγγάνων
(Πτολεμ.).

• **Ράριον πεδῖον**, τὸ δυτικὸν μέρος
τῆς μεταξὺ τῆς Ἑλευσίως καὶ τῶν Ἀθη-
νῶν, ἢ μᾶλλον τοῦ Κορυδαλοῦ, ἐκτεταμένης
πεδιάδος, ἧς τὸ ἀνατολικὸν ἥμισυ ἐκαλεῖτο
Θριάσιον. Εἰς τὸ Ράριον ἐπίστευον οἱ
Ἑλευσῖνιοι ὅτι τὸν πρῶτον σῖτον ἔσπει-
ρεν αὐτὴ ἡ Δημήτηρ, ἥτις διὰ τοῦτο καὶ
Ραριὰς παρ' αὐτοῖς ἐλέγετο. Τὸ δ'
ἔσχατον τοῦ πεδίου τούτου μέρος, τὸ πρὸς
τὴν Μεγαρίδα, ἐθεωρεῖτο ὡς «γῆ ἱερὰ», καὶ
ἐλέγετο οὕτω, προσέτι καὶ «ὄργας», οὐδ' ἐπε-

τρέπετο ἡ αὐτοῦ καλλιέργεια (Παυσ. Α,
38, 6).

• **Ρᾶρος**, υἱὸς τοῦ Κραναοῦ, ἢ, κατ'
ἄλλους, τοῦ Κελεοῦ, καὶ πατὴρ τοῦ Τριπτο-
λέμου ἐν Ἑλευσίνι (Παυσ. Α, 14, 2).
Κατ' αὐτὸν ἐκλήθη τὸ Ράριον πεδῖον (ἴδ.).

• **Ρατίαντον**, πόλις παραθαλάσσιος τῆς
χώρας τῶν Πικτόνων ἐν τῇ Ἀκουϊτανικῇ
Γαλλίᾳ (Πτολ. Β, 7).

• **Ρατόμαγος**, πρωτεύουσα τῶν Βελ-
λοκασῶν παρὰ τῷ Σηκουάνα ἐν Γαλλίᾳ. Τὸ
νῦν Ρουάν.

• **Ραυρικοὶ**, λαὸς τῆς Κελτικῆς Γαλ-
λίας, βορείως τῶν Ἑλβετιῶν οἰκῶν, μεταξὺ
αὐτῶν, τῶν Σηκουανῶν καὶ τοῦ Ῥήνου, ἐκ
τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἀὰρ μέχρι τῆς Βασιλείας
ἐκτεινόμενος. 23,000 ἐξ αὐτῶν συνώδευσαν
τὸν Καίσαρα εἰς τὴν ἐκστρατείαν του (Caes.
B. G. I. c. 29. 7. 75). Ἐκ τῶν πόλεων
αὐτῶν ὡς ἐπίσημος μνημονεύεται ἡ Αὐ-
γούστα, ἀνατολικῶς τῆς Βασιλείας.

• **Ράφεια** ἢ **Ραφία**, πόλις παράλιος
τῆς Παλαιστίνης, νοτιοδυτικῶς κειμένη τῆς
Γάζης μετὰ λιμένος. Νῦν ἐστὶ Ρίφα. Ἐκεῖ
ἐπὶ αἰματηρᾷ μάχῃ ἐφονεύθη Ἀντίοχος ὁ
μέγας, τῷ 216 π. Χ. (Πολύβ. Ε, 80. —
Στράβ. ΙΣΤ', 759. — Liv. XXXV, 13).

• **Ραφίς**, ἀκέραια ἢ βελόνη, τὸ
ἐργαλεῖον δι' οὗ ἔρραπτον,
ἢ οἱ σκυτοτόμοι ἐτρύπων
τὸ δέρμα πρὸς συρραφήν.

Ἐν Πομπηΐ εὐρέθη ἀγ-
γεῖον περιέχον τοιαύτας ραφίδας ἢ βελόνας.
Τὸ μήκος αὐτῶν ἐστὶ περίπου 3 ὀφθαλμοῦ
μέτρων.

• **Ραφωδοί**, αἰοδοὶ ἀπαγγέλλοντες
κατὰ τὸν ὑπασματικὸν τρόπον ἔπη εἴτε ἴδια
εἴτε ξένα. Προήλθε δὲ βεβαίως ἡ ἐπωνυμία
τῶν ἐκ τοῦ ὅτι συνήθως συνέρραπτον διάφορα
ποιητικὰ τεμάχια ἃ εἶχον διὰ μνήμης, ἵνα
ἀποτελεῶσιν ἐν σύνολον κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν.
Δὲν συνώδευε δὲ μουσικὴ τὴν ἀπαγγελίαν
ταύτην, οὐδ' ἦν ἀφευκτος δι' αὐτὰ ὁ ἐξά-

μετρος, ἀλλὰ μόνον στίχοι ἔχοντες πάντες τὸ αὐτὸ μέτρον, ὡς ἐρραφωδοῦντο τοῦ Ἀρχιλόχου καὶ τοῦ Σιμωνίδου οἱ Ἰαμβοί. Οἱ ἀρχαιότεροι τῶν ῥαψωδῶν ἰδίως ἡσυχολοῦντο εἰς τὸ νὰ συρράπτωσι καὶ ψάλλωσι τὰ ὁμηρικὰ ἐπη ("Ἰδ. "Ὀμηρος). Κατ' ἀρχὰς ἦσαν πολυάριθμοι καὶ ἐτιμῶντο ἰδίως· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα βαθμῶδ' ἴσως καθ' ὅσον ἐγίνετο κοινότερα ἢ γινώσις τοῦ Ὀμήρου δι' ἀντιγράφων καὶ ἐν τοῖς σχολείοις, ἔπαυσαν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἐλκύοντες τὴν κοινὴν προσοχὴν (Πλάτ. "Ἰων, 530 Α. κλ. — Ξεν. Ἀπμν. Δ, 2, 10, Συμπ. Γ, 6). "Ἐφερον ἐπίσημον ἀναβολὴν, ἐν τοῖς ἔπειτα χρόνοις ἐρυθρὰν διὰ τὴν Ἰλιάδα, πορφύραν διὰ τὴν Ὀδύσειαν, καὶ εἶχον ῥάβδον εἰς τὰς χεῖρας, δι' ὅτινες ἠθέλησαν νὰ παραγάγωσιν, ἐσφαλμένως, ἐκ τούτου τὴν ἐπωνυμίαν αὐτῶν, ὡς δὴθεν μετὰ ῥάβδου ἀδόντων. Μετὰ ταῦτα εἰς τὴν ἀπαγγελίαν προσετέθη μέχρι τινὸς καὶ ἡ μίμησις, ὥστε ἡ ῥαψωδικὴ ἀπέθε μέρος τῆς ὑποκριτικῆς.

Ρέα (ποιητ. καὶ Ρέα), θυγάτηρ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, ἀδελφὴ τοῦ Ὠκεανοῦ, Κρόνου, Κρείου, Ὑπερίωνος, Ταπετοῦ, Κρόνου, Θείας, Θεμίδος καὶ Μνημοσύνης, σύζυγος δὲ τοῦ Κρόνου, ἦν ἡ Μεγάλη Θεά, ἡ Μητέρα τῶν Ὀλυμπίων, τοῦ Διὸς, τοῦ Ἰδωγέως, τοῦ Πλούτωνος, τοῦ Ποσειδῶνος, τῆς Ἑστίας, τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Ἥρας, καὶ μόνον ὡς τοιαύτη μνημονεύεται παρ' Ὀμήρῳ ("Ἰλ. Ξ, 203. Ο, 187) καὶ παρ' Ἡσιόδῳ (Θεογ. 453). Ὡς ἀνήκουσα δ' εἰς τὴν πρὸ τοῦ Διὸς ἐποχὴν, δὲν ἀπελάμβανεν ἐν Ἑλλάδι ἐξαιρέτου λατρείας, ἀλλὰ πάντοτε μόνον ὡς μήτηρ τῶν τέκνων της. Τὸν Δία ἐγέννησεν ἐν Κρήτῃ, ἐπὶ τοῦ ὄρους Δίκτης, ἢ ἐπὶ τῆς Ἰδης, ἢ, καθ' Ἡσιόδον ἐν Λυκτῷ, καὶ ἀπέκρυπεν αὐτὸν ἐκ τῶν καταδρομῶν τοῦ Κρόνου (Ἰδ. Ζεὺς). Διὰ τοῦτο ἐν Κρήτῃ εἶχεν ἐν τῶν ἀρχαιοτέρων της ἱερῶν. Ἐπειδὴ δ' ἐνταῦθα ἀρχαίότατα συννητῆθησαν καὶ συνερίγησαν ἑλληνικὰ

θρησκευματα μετ' ἀσιατικῶν, διὰ τοῦτο καὶ ἡ τῶν Ἑλλήνων πολύτεκνος μητέρα θεῶν συνεταυτίσθη μετὰ τῆς ἀσιάτιδος Κυβέλης τῆς «μεγάλης μητρός,» καὶ ἐπωνομάσθη «Κυβέλη,» ἣτις πολλαχού τῆς Μικρᾶς Ἀσίας μετ' ὀργίων ἐλατρεύετο. Οὕτω μετεποιήθη ἐντελῶς εἰς τὴν ἀντίληψιν ταύτην, θεότης γενομένη μυστηριωδῶς παραγωγὸς καὶ ζωοδότις τῆς φύσεως, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον ἀσιατικὴν ἔχουσα τὴν λατρείαν διὰ πάσης τῆς Ἑλλάδος. Βαθμῶδ' ἐκτελεσθῆναι καὶ μετ' ἄλλων συγγενῶν θεοτήτων, οἷον μετὰ τῆς Γαίας Δήμητρος (Εὐριπ. Ἑλ. 1304), μετὰ τῆς Θρακικῆς Κότυρος ἢ Βένιδος, καὶ μετ' αὐτῆς τῆς αἰγυπτίας Ἰσιδος. — Ἡ ἀσιατικὴ Κυβέλη ἐλατρεύετο κυρίως ἐν τῇ Γαλιατῇ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καὶ ἰδίως εἰς τὴν πόλιν Πεσσινούντα, ὅπου ὑπῆρχεν ἀρχαιότατον αὐτῆς ἱερὸν, περιέχον τὸ οὐρανοπετὲς ξόανον τῆς θεᾶς. Ὀνομάζετο δ' ἐνταῦθα Ἀγγιστῆς ἢ Ἀγδιστῆς, ἐκ τινος δὴθεν γιγαντιαίου ἐρμαφροδίτου, αὐτῷ καλουμένου, ὅστις ἠθέλησε νὰ τῇ ἀφαιρέσῃ τὸν ἀγαπητὸν αὐτῆς ἱερέα καὶ ἐραστὴν Ἄτυν (ἢ Ἀττιν ἢ Ἀττην), υἱὸν τῆς Νάνας, θυγατρὸς τοῦ ποταμοῦ Σαγγαρίου. Ὁ Ἄττυς οὗτος, κατὰ τὸν Ὀβιδίου (Fast. IV, 221) ἐθανατώθη κατὰ σκληρότατον τρόπον, καὶ ἀνὰ πᾶν ἔτος εἰς μνήμην τοῦ θανάτου τοῦ ἐπανηγυρίζοντο εἰς αὐτὸν καὶ τὴν Κυβέλην ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας τελεταί, καθ' ἃς μετὰ μανιῶδους μουσικῆς ἐπεδίδοντο οἱ ἐορτάζοντες εἰς ἐνδείξεις ἢ πένθους ἢ χαρᾶς ἀπεριορίστου, καὶ αἱματηρῶς ἠκρωτηριάζοντο. Ἀλλαχοῦ τὸν Ἄτυν ἀντικαθίστα ὁ μετὰ τοῦ Διονύσου ταυτιζόμενος Σαβάζιος. Οἱ ἀποτετμημένοι ἱερεῖς ἐλέγοντο Γάλλοι, καὶ ἐξῆσκον ἐξουσίαν τινὰ ἐπὶ τοῦ τόπου. Ἐκτὸς τῆς πόλεως, ὑπὲρ τὸν ναόν, ὑψοῦτο τὸ ὄρος Δίνδυμον, ἐξ οὗ καὶ ἡ θεὰ τῆς Πεσσινούντος εἶχε τὸ ἐπίθετον Δινδυμήνη. Ἐν Φρυγίᾳ ἐλατρεύετο θορυβωδῶς ἡ θεὰ, καὶ τὸ ἄρμα αὐτῆς προεπέμ-

πετο ὑπὸ τῶν ἱερέων, οἵτινες ἐλέγοντο Κορύβαντες, καὶ ὑπὸ πλῆθους ἀνδρῶν φερόντων τὸ αὐτὸ ὄνομα, καὶ μετ' ἀγρίων κραυγῶν, ὀρχήσεων ὀργιαστικῶν καὶ θορυβώδους μουσικῆς σαλπίγγων, κεράτων, αὐλῶν καὶ κυμβάλων, παρακολουθούντων τὴν θεὰν διὰ θασῶν καὶ ὀρέων. Ἐν Τρωάδι ἐτιμᾶτο ὡς Ἰδαία μήτηρ ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἰδης, καὶ οἱ ὀπαδοὶ αὐτῆς ἦσαν οἱ Ἰδαῖοι Δάκτυλοι (Ἰδ.). Ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ ὑπῆρχον καὶ ἄλλα ἐπίσημα μέρη τῆς λατρείας αὐτῆς, ὡς ἡ Κύζικος, τὸ ὄρος Σίπυλον, αἱ Σάρδεις (Ἡρ. B, 102), τὰ Κόμανα ἐν Πόντῳ· ἐν δὲ τῇ Καταρὶνᾷ τῆς Καππαδοκίας ἐτιμᾶτο ὡς Ἐνυώ. Ἐν Ἑλλάδι δὲ ἐν Κρήτῃ, τῇ κυριωτέρᾳ χώρᾳ τῆς λατρείας αὐτῆς, οἱ ἀκόλουθοι τῆς θεᾶς ἦσαν οἱ Κουρήται. οἵτινες μετὰ ταῦτα συνεχέοντο μετὰ τῶν Ἀσιανῶν Κορυβάντων, Ἐκεῖ ἐπιστεύετο ὅτι ἡ θεὰ εἶχε παραδῶσει αὐτοῖς τὸν υἱὸν τῆς, τὸν Δία, ἵνα τὸν φυλάξωσι καὶ τὸν τρέψωσι· καὶ ἵνα μὴ ὁ Κρόνος ἀκούῃ τὰς κραυγὰς τοῦ ἐν τῷ σπηλαίῳ τῆς Ἰδης κειμένου βρέφους, ἐθορύβουν ἐκτὸς διὰ τῶν ὀπλῶν, κτυπῶντες τὰς ἀσπίδας διὰ τῶν δοράτων. Κουρήται ἐπομένως ἐλέγοντο οἱ ἱερεῖς τῆς Ῥέας καὶ τοῦ Ἰδαίου Διὸς, καὶ εἰς τιμὴν αὐτῆς καὶ τοῦ υἱοῦ τῆς ὠρχόντο τὴν θορυβώδη πολεμικὴν ὀρχησιν, τὴν περὶ ῥίχην ἢ περὶ λιν, ἐπ' ἐκείνης ἐπαναλαμβάνοντες τῶν ὀπλῶν τὰς κρούσεις. Μέρη τῆς Ἑλλάδος ἄλλα ἔθνη ἐτιμᾶτο ἡ θεὰ Κυβέλη ἦσαν τὰ κυριώτερα αἱ Θήβαι, ἔθνη ὁ Πίνδαρος ἤγειρεν αὐτῇ ἱερόν· αἱ Ἀθήναι· ἡ Ἀρκαδία· ἡ Ἥλις· ἡ Σπάρτη. Εἰς τὴν Θράκην ἐπίσης ἐν ἀρχαίοις χρόνοις εἰσῆχθη ἡ λατρεία τῆς Ῥέας, παρειαχθέντος καὶ Διονυσιακοῦ στοιχείου εἰς τὰς τελετὰς τῆς Ἀσιανῆς θεότητος. Εἰς Ῥώμην δ' εἰσέφρηνεν ἐπὶ Ἀννίβᾳ, τῷ 204 π. X., ὅτε λαβόντες οἱ Ῥωμαῖοι ἐκ Πεισινούντος τὴν εἰκόνα τῆς θεᾶς, ἄξιστον λίθον οὖσαν, ἔκτισαν αὐτῇ ναὸν εἰς τὸ Παλαῖνον ὄρος (Liv. XXIX, 41. 44 — Ov. Fast. IV, 265). Ἡ

ἐορτὴ αὐτῆς, τὰ Μεγαλήσια (διότι ἦν ἡ Μεγάλῃ Μήτηρ) ἐτελεῖτο ἡμέρας τινὰς πρὸ τῶν Κερεαλίων (cerealía), καὶ ὡς αὐτὰ, ἀλλ' ὑπὸ τῶν γυναικῶν τῶν πατρικίων, οὐχὶ δὲ τῶν τοῦ λαοῦ, ὡς τὰ Κερεάλια. Ἀλλ' οἱ Ἀσιατικοὶ ὀργιασμοὶ ἔμειναν πάντοτε ξένοι τοῖς Ῥωμαίοις, καὶ διὰ τοῦτο ἐλάμβανον εἰς τὴν περίστασιν ταύτην Ῥάλλους ἐκ Φρυγίας ὡς ἱερεῖς, οἵτινες μετὰ θορυβώδους φρυγικῆς μουσικῆς διατρέχοντες τὰς ἑδούς τῆς Ῥώμης, ἐπεδίδοντο καὶ εἰς ἐπαίτειαν ἐν ὀνόματι τῆς θεᾶς τῶν. Ἐπὶ τῶν Ἀντωνίων εἰσῆχθη ἐν Ῥώμῃ καὶ ἡ ταυροβολία (ταύρων θυσία), μετὰ θυσιῶν καὶ κριῶν καὶ αἰγῶν εἰς τὴν Κυβέλην καὶ τὸν Ἄτυν. καθ' ὅς ὁ ἱερεὺς ἔδαφε τὸ ἐνδομά του εἰς τοῦ θυομένου ταύρου τὸ αἷμα. Ἦσαν δ' ἀπομίμησις τοῦ χριστιανικοῦ βαπτίσματος, καὶ ἠντίκτοντο τὴν ἀναγέννησιν. Καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲ περιεφέροντο τῆς Κυβέλης ἐπαίται ἱερεῖς, οἱ μὴ τραγύρται, διάφορα θαυμασιουργοῦντες, ἀλλὰ μόνον αἱ κατώταται τάξεις ἐδίδον προσοχὴν εἰς αὐτούς. — Ἡ Ῥέα Κυβέλη εἶχε πλεῖστα ἐπίθετα, κυρίως ἐκ τῶν μερῶν ἔθνη ἐλατρεῖτο. Ἐν Κρήτῃ ἐπελέγετο Πανδώρα, προσέτι εἶχε τὴν ἐπωνυμίαν Φρυγία θεὰ, θεὰ Ἰδαία, Κυμαία, Πεισινουντία, Σιπυλινὴ, Βερεκυνθία (Virg. Aë, VII, 784. IX, 82). — Ἱερὰ δ' ἦσαν τῇ θεᾷ ὁ λέων, καὶ λέοντες σύρουσι τὴν ἄμαξάν τῆς τὰ ὄρη διαπορευομένης θεᾶς, καὶ ἐπὶ λέοντος πολλάκις ὀχεῖται· καὶ δένδρα Ἱερὰ αὐτῆς ἦσαν ἡ δρυς καὶ ἡ πίτυς. — Συνήθως παριστᾶται εὐθρονος ὡς βασιλεῖς, μετὰ στέμματος τεύχη πόλεως παριστῶντός ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ μετὰ καλύμματος ὑπὸ τὸ στέμμα ἐξερχομένου. Ἐκατέρωθεν δὲ τοῦ θρόνου αὐτῆς ἐκάθητο ἀνὰ εἰς λέων. Τὸ πρότυπον τοῦ διαγράμματος τούτου ἔδωκε πρῶτος ὁ Φειδίας. Ἐν τῷ Ἡραλεῖ δὲ τῶν Πλαταίων ὁ Πραξιτέλης ἐπλασε Ῥεάν εἰς τὸν Κρόνον τὸν λίθον προσφέρουσαν (Παυσ. Θ, 2).

Ῥέα Σιλιθία, ἡ μήτηρ τῶν ἰδρυτῶν τῆς Ῥώμης Ῥέμου καὶ Ῥωμύλου, ἡ ἄλλως καὶ Ἰλίου καλουμένη (Πλούτ. Ῥωμύλ. Γ. — Liv. I, 3. — Just. XLIII, 2). Κατὰ τοὺς δεχομένους τὴν ἰδρυσιν τῆς Ῥώμης μικρὸν μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ Αἰνείου εἰς Ἰταλίαν, ἦν θυγάτηρ τοῦ Αἰνείου, καὶ ἔφερε μόνον τὸ ὄνομα Ἰλίου, ὥστε κατ' αὐτοὺς ἑγγόνος τοῦ Αἰνείου ἦν ὁ Ῥωμύλος. Κατὰ δὲ τὴν μεταγενεστέραν καὶ ἐπικρατεστέραν παράδοσιν ἦν θυγάτηρ τοῦ ἐκ τοῦ Αἰνείου καταγομένου βασιλέως τῶν Ἀλθανῶν Νουμίτορος, ὃν ἐξέβαλε τοῦ Οὐράνου ὁ ἀδελφός του Ἀμούλιος. Ἵνα στερήσῃ δὲ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐλπίδος ἀπογονίας, κατέστησεν αὐτὴν ὁ Ἀμούλιος Ἑστιάδα· ἀλλ' οὐχ ἤττον αὐτὴ ἔσχεν ἐκ τοῦ Ἀρεως τὸν Ῥωμύλον καὶ Ῥέμον, δι' ὃ καὶ ἐφυλακίσθη ὑπὸ τοῦ Ἀμουλίου καὶ ἐφονεύθη, ἢ, κατ' ἄλλους, μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἀπεφυλακίσθη. Παρά τισι τῶν ποιητῶν λέγεται ὅτι ἐρίφθη εἰς τὸν Τίβεριν, ἐσώθη ὅμως ὑπὸ τοῦ ποταμίου θεοῦ, ὅστις τὴν συνεζεύχθη (Hor. Od. I, 2, 17. — Ov. Fast. II, 598, III, 1). Κατὰ τινες ἦν οὐχὶ ἐπώνυμος τῆς μητρὸς τῶν θεῶν, ἀλλὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἦν τὸ λατινικὸν Rea, δηλοῦν τὴν κακὴν, τὴν ἔνοχον.

Ῥέας κόλπος, (Aισχλ. Προμ.) κατὰ τινες ὁ μυχὸς τοῦ Ἀδρίου (Ἡσυχ.) κατ' ἄλλους ὁ Ἀμβρακικός.

Ῥεάτιον ἢ Ῥέατος, πόλις πανάρχαιος Πελασγική ἢ τῶν αὐτοχθόνων κατὰ τὴν μέσσην Ἰταλίαν ἐπὶ τῆς λίμνης Βελίνου κατὰ τὴν Σελερίαν ὁδόν, εἴτα ὑπὸ τῶν Σαβίνων κατακτηθεῖσα, καὶ κέντρον τῶν συνόδων αὐτῶν, εἴτα πόλις Ῥωμαϊκή, πατρίς τοῦ Τερεντίου Οὐάρωνος. Ἡ λαμπρὰ περίχωρος εἶχε ναὸν καὶ τεχνητὸν καταρράκτην (Στράβ. — Cic. — Suet. 8. — Liv. — Tac.). Νῦν Ῥιέτι.

Ῥεῦθρον, λιμὴν τῆς ἀνατολικῆς ἀκτῆς τῆς νήσου Ἰθάκης, βορείως τῆς πόλεως (Ὀμ. Od. A, 186).

Ῥεῦτος, μικρὰ ἐλώδης λίμνη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Ἐλευσίνα, ὑπὸ τὸν Αἰγάλεων, κατὰ τὸ παραθαλάσσιον, ἀλμυρὰ, καὶ ἐκρέουσα εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐνομιζέτο ὑπογείως τρεφομένη ὑπὸ τῆς Εὐβοϊκῆς θάλασσης, καὶ ἱερὰ τῇ Δήμητρᾳ καὶ ἐχρησίμευεν εἰς θρησκευτικὰς καθάρσεις. Τοὺς δ' ἰχθῦς αὐτῆς δὲν ἐτόλμων νὰ φάγωσιν ἄλλοι πλὴν τῶν ἱερέων τοῦ Ἐλευσινίου (Θουκ. Β, 39. — Πaus. A, 18).

Ῥεῦτος, ρύαξ παρὰ τῇ κώμῃ Σολυγία ἐν τῇ Κορινθίᾳ (Θουκ. Δ, 38).

Ῥήδας, ποταμὸς τῆς Βιθυνίας εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, ἐκβάλλων εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον (Ἀπλλδ. Ῥέδ. Β, 349). Νῦν Ῥήβα.

Ῥηγία, 1) Πόλις ἐπίσημος τῆς νήσου Ἰέρνης (Ἰρλανδίας) ἐπὶ τοῦ Βιδούα ποταμοῦ (Πτολ. Β, 2). Ἴσως ἐνθα ἡ νῦν Omagh. — 2) Ῥηγία ἐτέρα, πόλις ἐπὶ τῆς αὐτῆς νήσου, πρὸς νότον τῆς πρώτης (Πτλμ. αὐτ.), ἐνθα ἡ νῦν Drumahaire.

Ῥηγέλλη, λίμνη μικρὰ ἐν Λατίῳ τῆς Ἰταλίας, ἀνατολικῶς τῆς Ῥώμης, μετὰ τῶν Γαβίων καὶ Λαβικοῦ. Κατὰ τινες ἡ νῦν λίμνη della cava πιθανώτερον ἢ ἀπεξηραμένη κοιλὰς τοῦ Ἰσιδώρου. Γνωστὴ διὰ τὴν μάχην κατὰ τῶν Λατίνων τῷ 496 π.Χ. (Διον. Ἀλικ. ΣΤ, 3. — Liv. II, 19, III, 20. — Cic. Div. II, 2).

Ῥηγιλλος (ἡ), πόλις ἐν Ἰταλίᾳ, κατὰ τὴν χώραν τῶν Σαβίνων, ἐπὶ τοῦ Τιβέριος ποταμοῦ (Διον. Ἀλικ. Ε. — Στράβ.). Νῦν Ῥεγέλλη.

Ῥήγιον, πόλις ἐν Οὐνδελικῇ τῆς Γερμανίας, ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὁχθῆς τοῦ Δουνάβως, κτίσμα τῶν Ῥωμαίων. Ἡ νῦν Ῥατισβόνα ἢ Ῥεγενσπούργ.

Ῥήγιον, ἐπίσημος πόλις τῆς μεσημβρινῆς Ἰταλίας, κατὰ τὴν ἀκτὴν τῶν Βρεττίων, ἐπὶ τοῦ Σικελικοῦ πορθμοῦ (Ἡρόδ. Α, 170), κτισθεῖσα περὶ τὸ 725 π.Χ. ὑπὸ Χαλκιδέων ἐξ Εὐβοίας καὶ Μεσσηνίων ἐκ Πελο-

ποννήσου, οὗς ὠδήγει ὁ ἐκ Ζάγκλης Ἀντιμνήστος. Κατ' ἄρχας, καὶ ἐπὶ πολὺ, ὑπερίσχυον οἱ Μεσσήνιοι ἄποικοι, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐλαμβάνετο ὁ ἄρχων τῆς πόλεως, μέχρι τοῦ 461 π. Χ., ὅτε ἐξώσθησαν οἱ υἱοὶ τοῦ τελευταίου ἄρχοντος Ἀναξίλα (Διόδ. ΙΑ, 76). Χαράνδας, ὁ ἐκ Κατάνης τῆς Σικελίας, μαθητὴς τοῦ Πυθαγόρου, ἔδωκεν αὐτῇ νόμους σοφοῦς. Ἡ θέσις τῆς πόλεως, προσωποειδής εἰς τὸ ἐμπόριον, συνετέλεσεν εἰς αὐτῆς τὴν ταχέαν ἀύξησιν. Διὰ τοῦτο προσέβαλεν αὐτὴν τῷ 387 π. Χ. Διονύσιος ὁ Α', καὶ μετὰ ἐνδεκάμηνον πολιορκίαν τὴν ἐκურίευσεν (Πολύβ. Α, 6). Ἐκτοτε δὲ οὐδέποτε πλέον ἀνέθαλεν αὐτῇ εἰς τὴν ἀρχαίαν ἀκμὴν τῆς. Τῷ 279, ἡ ἐκ Καρπανῶν συγκατεμένη Ῥωμαϊκὴ φρουρὰ τῆς πόλεως, ἐπιπεσούσα ἐλεηλάτησε καὶ κατέσφαξε τοὺς πολίτας, μέχρις οὗ οἱ Ῥωμαῖοι κατέβαλον καὶ ἐτιμώρησαν τοὺς στασιαστάς (Πολύβ. Α, 6 κλ. Γ, 26, 6). Ὅσοῦτον δ' ἡλάττωσαν τὸν ἀριθμὸν τῶν πολιτῶν σεισμοὶ καὶ οἱ Ῥωμαϊκοὶ ἐμφύλιοι πόλεμοι, ὥστε ὁ Αὐγούστος ἀνεπλήρωσεν αὐτοὺς δι' ἐκλεκτῶν στρατιωτῶν τοῦ ναυτικοῦ. Ὀλίγον βορειότερον τῆς πόλεως ἔκειτο ἡ Ῥηγίων σπηλις, ἣ τὸ Ῥήγιον ἀκρωτήριον, ἀποτελοῦν τὸν πορθμὸν τῆς Μεσσηνίας. Εἶχε δὲ τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ ὅτι ἐκεῖ διὰ σεισμῶν ἐρράγη ὁ πορθμὸς καὶ ἐχωρίσθη ἡ Σικελία τῆς Ἰταλίας (Στράβ. ΣΤ, 257). Διατηρεῖ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα Regium.

Ῥήγουλος (Ἀττίλιος), ὑπάτος τῆς Ῥώμης καὶ ναύαρχος, καταπολεμήσας καὶ νικήσας τὸν στόλον τῶν Καρχηδονίων ἐπὶ τοῦ πρώτου Καρχηδονικοῦ πολέμου, καὶ περὶ τὰς 240 πόλεις αὐτῶν κυριεύσας ἐν Ἀφρικῇ καὶ Σικελίᾳ ἄλλὰ πρὸ τῆς Καρχηδόνος, εἰς ἣν ἤλθεν ἐπίκουρος μετὰ μισθωτῶν Ἑλλήνων ὁ Σπαρτιάτης Ἐάνθιππος, ἡττηθεὶς κατὰ κράτος ἐν μάχῃ εἰς ἣν ἔπεσαν περὶ τοὺς τρισμυρίους Ῥωμαίους, συλληφθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἐανθίππου μετ' ἄλλων 500, παρεδόθη τοῖς Καρ-

χηδονίοις οἵτινες ἐφόνευσαν αὐτὸν μετὰ βασιάνων (Πολύβ. — Διόδ.).

Ῥήδονες, λαὸς ἐπίσημος τῆς Ἀφρικῆς ἐν τῇ δυτικῇ Γαλλίᾳ, πρωτεύουσάν ἔχων τὴν Κονδάτην (νῦν Rennes) (Ces. B. G. II, 34).

Ῥήμοι, ἰσχυρὸς λαὸς τῆς Βελγικῆς οὗ ἐπίσημοι πόλεις ἦσαν τὸ Δουροκόρτορον (νῦν Reims) μετὰ πολλῶν ἀρχαίων ἐρειπίων, καὶ οἱ Δουροκαταλανοὶ (νῦν Gloucons ἐπὶ Μάρνης) (Στράβ. Δ, 194).

Ῥήνεα καὶ Ῥήναια, Ῥηνάτα, Ῥηνία, Ῥήνη, Ῥηνέη πρὶν δὲ, κατά τινας, Ὀρτυγία λεγομένη, νησίδιον τοῦ Αἰγαίου, διὰ στενοῦ βραχίονος τῆς θαλάσσης διαιρουμένη ἀπὸ τῆς Δήλου. Εἰς αὐτὴν ἐθάπτοντο οἱ ἐν Δήλῳ ἀποθνήσκοντες, διότι εἰς τὴν ἱερὰν νῆσον οὐδεὶς ἐπετρέπετο ὁ ἐνταφιασμός (Ὅρ. Ὑμν. Ἀπόλλ. 44. — Θουκ. Α, 12. — Ἡρόδ. Θεόκρ. Εἰδ. ΙΖ, 70. — Στράβ. — Πλάτ. — Ἀθῆν. — Πaus.)

Ῥήνος, μέγας ποταμὸς, τὸ ἀρχαῖον ὄριον μετὰ τῇ Γαλλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ. Περί τῶν πηγῶν αὐτοῦ διάφορα ἐφφρόνουν οἱ ἀρχαῖοι. Κατὰ Καίσαρα (B. G. IV, 10) ἦσαν αὐταὶ ἐπὶ τῶν Λεποντικῶν Ἀλπεων κατὰ Στράβωνα (Δ), ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ ὄρους Ἀδούλα (ἀγίου Γουάρδου) κατὰ Τάκιτον (German. I) ἐπὶ τῶν Ραιτικῶν Ἀλπεων. Διαρρέων τὸ πρῶτον πρὸς δυσμὰς τὴν λίμνην Βένετον ἢ Βριγαντίνην (νῦν Bodensea), ἐστρέφετο εἰς τὸ πρὸς ἄρκτον, καὶ ἐδέχετο πλείστους ὁμόρρους, ἀριστερῶς τὸν Μοσέλλαν καὶ Μόσαν, δεξιῶς τὸν Νίκερον, Μοῖνον καὶ Λουππίαν, ὡς καὶ πλείστους ἄλλους μικροτέρους. Κατὰ Καίσαρα (B. G. IV, 10) λαοὶ παρὰ ταῖς ὄχθαις αὐτοῦ κατοικοῦντες ἦσαν ἐν Γαλλίᾳ, πρὸς ἀνατολὰς, οἱ Ραιτοί, οἱ Οὐνδελίκοι, οἱ Φρίσιοι. Πρὶν εἰσδῆλθαι εἰς τὴν Βαταυκὴν χώραν, διεσχίζετο ὁ Ῥήνος εἰς δύο βραχίονας, δι' ὃ καὶ δίκερως ἐλέγετο (Rhenus bicornis. Virg. Aen. VIII, 724). Ἐξ αὐτῶν ὁ δυτικὸς, ὁ Βάναλος ἢ Βά-

Χαλκίς (νῦν Waal), μετὰ τοῦ Μαῶς ἐνούμενος, ἀπετέλει τὴν νῆσον τῶν Βαταβῶν. Κατὰ τὸν Καίσαρα (B. G. IV, 10) ἐξέρρει διὰ πολλῶν στομιῶν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἀλλὰ τὸ ἀνακριβές τῆς πληροφορίας ταύτης ἀναγνωρίζουσιν ἡδὴ οἱ ἀρχαῖοι (Στρεβ. Δ, 193). Ὁ δ' ἀνατολικὸς βραχίων διετῆρει τοῦ Ῥήνου τὸ ὄνομα. Ὁ Δροῦσος ἐχάραξε τῷ 10 καὶ 9 π. Χ. διώρυγας κατὰ τὰ λίμνας καὶ τέλματα περιέχοντα ἐκεῖνα μέρη, ἵνα διευκολύνῃ τὴν εἰς τὴν θάλασσαν κἀθοδον, καὶ τότε γίνεται λόγος περὶ τριῶν στομιῶν τοῦ ποταμοῦ (Tac. Ann. I, 60. 63. 70. II, 6. XIII, 54. Germ. XXXIV)· εἶτα δὲ πάλιν μνημονεύονται μόνον δύο. Ὁ Καῖσαρ ἦν ὁ πρῶτος Ῥωμαῖος ὁ τὸν Ῥήνον μετὰ στρατοῦ υπερβὰς, ἀγνοεῖται ἀκριβῶς εἰς τί μέρος.

Ῥηξήνωρ. 1) υἱὸς τοῦ Ναυσιθίου, ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως τῶν Φαιάκων Ἀλκινόου, νέος ἀποθανὼν (Ὅμ. Ὀδ. Ζ, 63). — 2) Πατὴρ τῆς Χαλκιοῦπης, γυναικὸς τοῦ Λιγέως (Ἀπλλδ, Γ, 15, 6).

Ῥῆσος, 1) ποταμὸς τῆς Τρωϊκῆς χώρας εἰσβάλλων εἰς τὸν Γράνικον (Ὅμ. Ἰλ. Μ, 20), υἱὸς τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος (Ἡσδ. Θεογ. 340). — 2) Υἱὸς τοῦ Ἡϊονέως (Ὅμ. Ἰλ. Κ, 435), ἡ τοῦ Στρυμόνος καὶ τῆς Μούσης Καλλιόπης ἡ Εὐτέρπης, βασιλεὺς τῶν Θρακῶν. Ἐλθὼν εἰς Τρωάδα ὡς σύμμαχος τοῦ Πριάμου, ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ λαμπροὺς, καταλευκούς ἵππους, ἐξ ὧν ἐξηρτάτο ἡ τύχη τῆς Τρωάδος, διότι ἂν ἔτρωγον χόρτον Τρωϊκόν, καὶ ἐποτίζοντο ἐκ τοῦ Ξάνθου, ἡ πόλις ἀπέβαινε ἀνάλωτος. Διὰ τοῦτο ἀμέσως κατὰ τὴν πρώτην ἐσπέραν τῆς ἀφίξεως αὐτοῦ, ἐπέπεσαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ὀδυσῆος καὶ ὁ Ὀδυσσεύς, καὶ ὁ μὲν ἐφόνευσεν αὐτὸν μετὰ 12 ἄλλων Θρακῶν, ὁ δὲ Ὀδυσσεύς ἤρπασε τοὺς ἵππους (Ὅμ. Ἰλ. Κ, 434 ἐπ. — Εὐριπ. Ῥῆσ. — Virg. Aē, I, 469).

Ῥητορικὴ, ἡ τέχνη τοῦ δημοσίου ὁμιλεῖν ἐξησκεῖτο καὶ διεπλάσθη ἐν Ἑλλάδι,

καὶ μάλιστα ἐν Ἀθήναις. Σοφισταὶ διεσκεύασαν καὶ συνέταξαν κανόνας πλήρους θεωρίας αὐτῆς. Πᾶς πολίτης μὴ εἰς ἀτιμίαν ὑποπεσὼν εἶχε τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ὁμιλῇ πρὸ τοῦ δήμου καὶ νὰ προτείνῃ τὰ δοκοῦντα αὐτῷ χρήσιμα· ἀλλ' ἐπεδίδοντο εἰς τοῦτο κυρίως οἱ ἐπιδιώκοντες πολιτικὴν ἐπιρροὴν καὶ τιμὰς. Σχολεῖα δὲ ῥητορικῆς ὑπῆρχον, πλὴν ἐν Ἀθήναις, καὶ εἰς τινὰς πόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καὶ μάλιστα ἐν Ῥόδῳ. Οἱ ἐν αὐτοῖς γραφόμενοι «ἐπιθετικὸι λόγοι» ἦσαν μᾶλλον γυμνάσματα καὶ ἀποδείξεις τῆς περὶ τὸ ὕψος, τὴν ἐκθεσιν τῶν ἰδεῶν καὶ τὴν ἀπαγγελίαν ἱκανότητος τοῦ συντάκτου αὐτῶν, ὡς ἐπιθετικῆς ἦν ἐν γένει καὶ ἡ ἐνώπιον ὁμηγύρεων εἰς πανηγύρεις, ἀνάγνωσις ἱστορικῶν συγγραμμάτων ἢ ποιημάτων εἰς τὴν κοινὴν ἐκτίμησιν ὑποβαλλομένων, καὶ πρὸς ταχυτέραν καὶ εὐρυτέραν τῶν συγγραμμάτων διάδοσιν. Ἐπὶ τῶν μεγάλων ἡμερῶν τῶν Ἀθηνῶν, οἱ μεγάλοι ῥήτορες, ὡς ὁ Δημοσθένης καὶ οἱ δὲ καλεγόμενοι ῥήτορες συνέταττον κυρίως λόγους πολιτικούς (συμβουλευτικούς) καὶ δικανικούς. Εἰς δὲ τοὺς ἐπιθετικούς, ἐπικρατήσαντας μετὰ ταῦτα καὶ περιλαμβάνοντας καὶ τοὺς πανηγυρικούς, πρῶτοι καὶ μάλιστα ἐπεδόθησαν καὶ μεγάλως κῦδοκίμησαν, ὁ Ἰσοκράτης καὶ ὁ Θεόπομπος, ὧν τὰ ἔργα ὡς πρότυπα τοῦ εἶδους τούτου ἐθεωροῦντο. Εἰς τὴν Ῥώμην δ' εἰσήχθη ἡ ῥητορικὴ μόνον μετὰ τὸ 155 π.Χ. διὰ τῆς τότε ἐκεῖ πεμφθείσης πρεσβείας ἐξ Ἀθηναίων, τοῦ περιπατητικοῦ Κριτολάου, τοῦ Στοῦκου Διογένης καὶ τοῦ Ἀχαδημαϊκοῦ Καρνεάδου (Cic. d. Or. II, 37, 156. Tuscul. IV, 3, 5). Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐθεωρήθησαν οἱ Ἕλληνες ῥήτορες ὡς ἐπικίνδυνοι τινες καὶ ἐξωρίσθησαν τῆς πόλεως. Ἀλλ' ἡ τέχνη, γνωστὴ ἀπ᾽ ἡγενομένη, δὲν ἦν δυνατόν νὰ ἐμποδισθῇ, ἀλλὰ προῦχώρησε καὶ ἀνεπτύχθη, καὶ ἐπίσημοι Ῥωμαῖοι ἀπῆρχοντο εἰς Ἀθήνας καὶ εἰς Ἀσίαν, ἵνα δι-

δάσκωνται αὐτὴν μεθοδικῶς, καὶ ἐν τῇ Ῥώμῃ αὐτῇ ὁ πρῶτος δὲ γράψας δημηγορίας κατὰ κανόνας ἦν ἐν αὐτοῖς ὁ Σέρβιος Σουλπίκιος Γάλλιος, ὑπατος ἀνεδείχθη τῷ 144 π.Χ., καὶ σπουδαῖος ῥήτωρ ὁ νεώτερος Γράκχος διὰ τὴς φυσικῆς εὐφυΐας του καὶ διὰ τῆς τέχνης. Ἐγυμνάζοντο δὲ προσέτι οἱ Ῥωμαῖοι καὶ εἰς τὴν ἀπαγγελίαν ὑπ' ἰδίους διδασκάλους, οἵτινες declamatores ἐλέγοντο, καὶ declamationes ἐκαλοῦντο τὰ ῥητορικὰ γυμνάσματα, οἷα σώζονται τοῦ Κουϊγκιλιανοῦ καὶ τοῦ Σε νέκα. Ῥήτορες δὲ (Rhetores) ἐλέγοντο παρ' αὐτοῖς οὐχί, ὡς ἐν Ἑλλάδι, οἱ δημοσίως ἀγορεύοντες, οἱ oratores, ἀλλ' οἱ διδάσκαλοι τῆς ῥητορικῆς. Ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων ὁμοῦς, ὅτε δημόσια ἀγορεύσεις ἦσαν ἐξαιρέσεις μόνον, ἐγένετο καὶ ἐν Ῥώμῃ ἐπ' ἀμφοτέρων χρησίς τῆς λέξεως, καὶ μετὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλησι ῥήτορες, οἵτινες τότε καὶ σφισται ὠνομάζοντο, ἦσαν οἱ παρὰ τοῖς δικαστηρίοις ἀγορεύοντες ἢ τὴν τέχνην τοῦ λόγου διδάσκοντες. Κατὰ τὸ πλεῖστον δ' εἰς τὰ ῥητορικὰ γυμνάσματα ἐλαμβάνοντο θέματα ὑποθετικά, πολιτικά ἢ νομικά ἀντικείμενα πραγματευόμενα (Quint. II, 10, 12. IV, 2, 29). Τὰς ἀρίστας περὶ ῥητορικῆς πραγματείας συνέταξεν ὁ Ἀριστοτέλης, Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς, ὁ Ἀφθόνιος, ὁ Ἑρμογένης, ὁ Σώπατρος, ὁ Δημήτριος, ὁ Ἀριστείδης, κλ. Παρὰ δὲ Ῥωμαίοις τὴν πρώτην θέσιν κατέχουσι τὰ ἔργα τοῦ Κικέρωνος de inventione, de oratore, Brutus καὶ orator.

Ῥήτορες, οὕτως ἐλέγοντο ἐν Σπάρτῃ τοῦ Λυκούργου οἱ νόμοι, ὡς δὴθεν ὑπὸ τοῦ ἐν Δελφοῖς χρηστηρίου ῥήθεις καὶ ἀγράφως μεταδοθέντες (Πλουτ. Β. Λυκ. ΣΤ, ΙΓ), καθ' ὃ πυθόχρηστοι (Ξεν. Λακ. Πολ. Γ), ἢ ἄγραφοι καὶ μία τῶν ῥητῶν τούτων ἦν τὸ νὰ μὴ ὥσι γεγραμμένοι οἱ νόμοι. Ἦσαν δ' οὗτοι, ὡς φαίνεται, τρεῖς κατ' ἀρχὰς εἰς οὓς προσετέθη καὶ τέταρτος, ὁ τὸ πελίτευμα κανονίσας (Πλούτ. Λυκ. ΙΓ, Ἀγη-

σίλ. ΚΣΤ). Συντεταγμένοι δ' ἦσαν αἱ ῥήτραι αὐταὶ χρησμῶν δίκην, συντόμως καὶ ἀποφθεγματικῶς ἀλλὰ κατ' Ὀλυμπιάδα 26 (673 π. Χ.) ἐστιχοῦργησεν αὐτοῖς ὁ Τέρπανθρος (Κλήμ. Ἀλεξ.) κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς Κρήτης, ἵνα ὥσι μᾶλλον εὐμνημόνευται. Ἐν γένει δὲ ῥήτρα ἐλέγετο ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις καὶ πᾶσα ῥητὴ σύμβασις (Ἀπολλών. Λεξ. Ὀμ. ἐν λ.), καὶ τις συνθήκη Ἑλληνική ἐξ Ὀλ. 40-40, ῥήτρα (Γράτρα) λέγεται ἐν σωζομένῃ ἐπιγραφῇ Borekh. C. J. Ἀρ. 11).

Ῥιανός, ἐκ Κρήτης, ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Εὐεργέτου (276-195 π. Χ.), τὸ πρῶτον δοῦλος καὶ φύλαξ γυμναστηρίου, ἐσπούδασεν ἔπειτα, συμμαθητεύσας μετὰ τοῦ Ἐρατοσθένους, καὶ ἀνεδείχθη γραμματικὸς καὶ ἐποποιός. Ἐκ τῶν ἐπῶν αὐτοῦ μνημονεύονται ἡ «Ἡράκλεια», τὰ «Ἀχαϊκά», τὰ «Θεσσαλικά», καὶ πρὸ πάντων τὰ «Μεσσηνιακά» εἰς 6 βιβλία, ψάλλοντα τοὺς δύο Μεσσηνιακοὺς πολέμους. Ἐξ αὐτῶν δὲ κυρίως ἠρύσθη ὁ Πausanias, ὅστις ἐστὶ δι' ἡμᾶς ἡ κυριώτερα πηγὴ τῶν εἰδήσεων περὶ τῶν πολέμων ἐκείνων. Σώζεται αὐτοῦ μακρὸν τεμάχιον, καὶ προσέτι 11 ἐπιγράμματα ἐν τῇ Ἀνθολογίᾳ. Αἱ ποιήσεις του ἔχουσι τὸν τύπον τῶν Ἀλεξανδρινῶν. Ὡς γραμματικὸς συνέταξεν ἔκδοσιν τῶν Ὀμηρικῶν ποιημάτων.

Ῥέγμος, υἱὸς τοῦ Πείρου, ἡγεμὼν τῆς Θράκης, εἰς βοήθειαν τῶν Τρώων ἐλθὼν (Ὀμ. Ἰλ. Υ', 485).

Ῥιζάγγρα, ἐργαλεῖον δι' οὗ οἱ χει-

ρουργοὶ ἐξήγον τὰς ρίζας τῶν ὀδόντων, τὰ βέλη ἐκ τῶν σαρκῶν, κτλ. (Cels. VII, 12). Ὡς τοιοῦτο ἐξελήφθη μετὰ πιθανότητος τὸ

εἰκονιζόμενον, εὐρεθὲν ἐν Πομπηίᾳ μετ' ἄλλων χειρουργικῶν.

Ῥιζάνα, πόλις παραθαλασσία τῆς ἐν Ἀσίᾳ Ρεθρῶσις (Πτολ.).

Ῥιζοῦς, 1) πόλις τῆς ἐν Θασσαλίας Μαγνησίας (Στρώβ.). — 2) Πόλις λιμένα ἔχουσα ἐν Πόντῳ τῆς Ἀσίας. Νῦν Ῥιζέχ.

Ῥιζων, πόλις ὀχυρὰ τῆς Δαλματίας, ἐπὶ ὁμωνύμου κόλπου ἢ καὶ ποταμοῦ (Πολύβ. Β, 11. — Στρώβ. Ζ, 316. — Λιν. XLV, 26).

Νῦν Ῥιζάνον ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Κατάρου.

Ῥένθων, ἐκ Συρακουσῶν ἢ ἐκ Τάραντος, υἱὸς ἀγγειοπλάστου, ἐπὶ τῶν χρόνων Πτολεμαίου τοῦ Λάγου (320-305 π.Χ.), ἐφευρε τὸ εἶδος τοῦ δράματος τὸ κληθὲν «Παροτραγωδίαν». Ἐγραψε δὲ 38 τοιαῦτα δράματα, λαβὼν τὰς ὑποθέσεις ἐκ τῶν Ἀθηναίων τραγικῶν, καὶ ἀναμίξας αὐτὰς ἐπὶ τὸ κωμικώτερον, διότι ἀγνόνετο ὁ τρόπος καθ' ὃν εἰργάζετο. Τὸ πιθανώτερον φαίνεται ὅτι ἐλάμβανε μὲν τὰς διηγήσεις καὶ τὴν ἐξωτερικὴν διάπλασιν τῶν τραγικῶν, ἀλλὰ παρωδῶν αὐτοὺς, ἐδανείζετο τὰς σκηνὰς καὶ τοὺς διαλόγους ἐκ τοῦ συνήθους βίου, καὶ καθήρτιζεν οὕτω προῖον τῆς φαντασίας μικτὸν ἐκ γελοίου καὶ σοβαροῦ. Ὀλίγα λείψανα αὐτοῦ σώζονται ἐν οἷς διαφαίνεται φαιδρῶτης πνεύματος καὶ ἀγχίνου. Ἐν τῶν δραμάτων αὐτοῦ ἦν ὁ Ἀμφιτρυῶν, ὅστις νομίζεται ὅτι ἐχρησίμευσεν ὡς ὑπόδειγμα εἰς τὸν τοῦ Πλάτου. Οἱ ὅλγοι διατηρούμενοι αὐτοῦ στίχοι εἰσὶν ἱαμβικοὶ τρίμετροι (Ἀθήν. Γ, 27), καὶ τρεῖς τίτλοι δραμάτων σώζονται, μυθολογικοὶ (Στέφ. Βυζ. Σουῖδ.).

Ῥινοκόλουρα (τὰ) ἢ Ῥινοκωλοῦρα (ἡ), πόλις ἐπὶ ἀμώδους παραλίας τῆς Μεσογείου, ὅτε μὲν εἰς τὴν Αἴγυπτον, ὅτε δ' εἰς τὴν Συρίαν ἀποδιδομένη, καθ' ὃ κατὰ τὰ μεθόρια ἀμφοτέρων κειμένη, σπουδαιότητι θέσις διὰ τὸ μετὰ τῆς Ἀραβίας ἐμπόριον (Στρώβ. XVI, 741. 759. — Λιν. XLV, 11). Νῦν Κασρ ἐλ Ἀρίς.

Ῥίον τὸ (Ἀχαιὸν), ἀκρωτήριον τῆς

Ἀχαιᾶς, μεθ' οὗ τὸ ἀπέναντι κείμενον Ἀντίρριον, ἢ Ῥίον τὸ Μολυκρικόν, ἀπετέλει τὸ στόμιον τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου. Ἡ ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασις τῶν δύο ἀκρωτηρίων ἐλέγετο 7 σταδίων, κατὰ δὲ Πλίνιον 1 ῥωμαϊκοῦ μιλίου. Ἐπὶ τοῦ ἀκρωτηρίου ἴδρυτο ναὸς τοῦ Ποσειδῶνος. Εἰς τὸν πορθμὸν δὲ τοῦτον ἐδόθη ἡ ἱστορικὴ ναυμαχία τῶν 429 π. Χ. (Θουκ. Β, 87. Ε, 52. — Στρώβ. Η, 335. — Πaus. Ζ, 22. 10).

Ῥιπαῖα (ἢ Ῥίπαια) ὄρη, ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ὑποτιθεμένη σειρά ὑψηλῶν ὄρεων κατὰ τὰ βορειότατα τῆς γῆς (Σφκλ. Οἶδ. Κολ. 1247. — Virg. G. 1, 240), ὅθεν ἔπνεον «ρίπαι αἰθρηγενέος βορέας» (Ὀμ. Ἰλ. Ὀδ. 171). Τινὲς τῶν νεωτέρων θέλουσι τὴν παραγωγὴν ἐκ τοῦ ταρταρικοῦ δῆθεν ῤίφαετ (ὑψηλόν). Πέραν αὐτῶν κατῴκουν οἱ Ὑπερβόρειοι (Διον. Περιηγ. 315. — Στρώβ.). Ὁ Αἰσχύλος τίθησιν εἰς αὐτὰ τὰς ἀγνώστους τότε πηγὰς τοῦ Ἰστροῦ. Οἱ μεταγενέστεροι γεωγράφοι ἔδιδον τὸ ὄνομα εἰς τὰ δυτικώτερα τῶν Οὐραλίων.

Ῥίπη, πόλις ἀρχαία τῆς Ἀρκαδίας, πλησίον τῆς Στρατίας (Ὀμ. Ἰλ. Β, 606).

Ῥιπίς, ὑποκορ. Ῥιπίδιον, ἀνεμιστήριον («τὴν ἐσχάραν μοι δεῦρο καὶ τὴν ῤιπίδα» Ἀριστ. Ἀχρ. 669. 888). Παρέλαβον δ' οἱ Ἕλληνες παρὰ τῶν βαρβάρων τὴν χρῆσιν τοῦ ῤιπιδίου καὶ ὡς ἀνεμιστηρίου διὰ τοὺς ἀνθρώπους (Εὐρπ. Ὀρστ. 1408-1412), οὐχὶ ἀνοιγοκλειομένου ὡς τὰ νῦν, ἀλλὰ τεταμένου, καὶ συγκειμένου ἢ ἐκ λευκοῦ ὑφάσματος ἐντὸς κρίκου μετὰ λαβίδος, ἢ ἐκ πτερῶν

ταῶνος (Propert. II, 15), ἢ ἐκ φύλλου λεπτοῦ, ὡς ἀπαντῶνται τὰ ἐν τῇ εἰκόνι παριστώμενα ἐν τοιχογραφίαις τῆς Πομπηίας κα

τῶν Σταβίων καὶ ταῦτα συνήθως ἔφερον παρὰ ταῖς κυρίαις θεραπεινίδες, ὥραϊοι παῖδες ἢ εὐνοῦχοι (Εὐρπ. αὐτ. — Στράτων, ἐπίγρ.

KB), ὡς ἐν τῇ εἰκόνι ἐκ τοιχογραφίας ἐν Πομπηίᾳ, Ἐρως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἀριάδνης, θλιβόμενος διὰ τὴν ἐγκατάλειψιν αὐτῆς. Παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις δ' ἐποιούντο χρῆσιν αὐτῶν καὶ ἄνδρες προσέτι, ὡς ὁ Αὐγουστος εἶχε δοῦλον ριπίζοντα αὐτὸν ὅταν ἐκοιμάτο (Suet. Aug. LXXXII — Terent. III, 5, 45-54). Ὑπῆρχον δὲ καὶ ριπίδες μυιοσόδοι, τὰ κυρίως μυαστήρια πρὸς ἐκδιώξιν τῶν μυιῶν (Μένανδ. Σελ. 175. — Αἰλ. π. ι. IE, 14).

Ῥίσκος, κιβώτιον κατεσκευασμένον ἐκ καλάμων ἢ ἐλαφρῶν ράβδων διὰ δέρματος ἐπικεκαλυμμένον (τὸ σεπέτι), χρησιμεῦον εἰς φύλαξιν ἀργυρωμάτων (Φώτ. λ.), ἀλλ' ἐν γένει καὶ εἰς ἐναπόθεσιν ἄλλων ἀντικειμένων, ὡς ἄρτων κτλ. (Πολδ. I, 31. 137).

Ῥέψασπις, ὁ ἐκ δειλίας φεύγων εἰς τὴν μάχην. Ἐν Σπάρτῃ ἐτιμωρεῖτο διὰ θανάτου.

Ῥοδανὸς, ὁ κυριώτερος ποταμὸς τῆς ἀρχαίας Γαλλίας, ἔχει τὰς πηγὰς του εἰς τὰς Πεννινίας Ἀλπεῖς, ρέων πρὸς δυσμὰς εἰς τὴν Λαμάνιον λίμνην, καὶ εἶτα νοτίως διὰ τοῦ Λουγδούνου (Λυὼν), δέχεται ἐξ ἀριστερῶν τὸν Ἰσάραν (Isère) καὶ Δρυεντίαν (Durance), δεξιῶς τὸν Ἀραρὰ (Saône), καὶ ἐκβάλλει εἰς τὴν Τυρρηνικὴν θάλασσαν ἀπέναντι τῆς Σαρδηνίας (Liv. XXI, 26). Ἐχων τὸν ῥοῦν ὀρμητικὸν, μετέβαλλε

πολλάκις τὴν κοίτην κατὰ τὰς ἐκβολὰς διὰ τοῦτο οἱ ἀρχαῖοι ἄλλοι ἄλλον ἀριθμὸν στομίων, 1, 2, 3, ὡς καὶ 7, τῷ ἀπέδιδον. Κατὰ δὲ τὸ ἀνατολικώτερον τούτων ἀναφέρονται (Πλούτ. Μάρ. IE. — Στράβ. Δ, 183) καὶ τὰς «Μαριανὰς φάσσας», διώρυγας ἃς ὁ Μάριος ἀνέσκαψεν ἐπὶ τοῦ Κιμβρικοῦ πολέμου. Ἐπὶ πολὺ ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν του πλωτὸς, ἐχώριζεν ὁ Ῥοδανὸς τὴν Γαλλίαν, ὡς Ῥωμαϊκὴν ἐπαρχίαν, ἀπὸ τῆς Ἑλβετίας (Στράβ. Δ, 183. 189. 20.).

Ῥόδεια, θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Ἥθους, ὁπαδὸς τῆς Περσεφόνης (Ὀμ. Ὑμν. Διμ. 451. — Ἡσδ. Θεογ. 351).

Ῥόδη, 1) θυγάτηρ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀμφιτρίτης, γυνὴ τοῦ Ἥλιου καὶ μήτηρ τοῦ Φαέθοντος, τῆς Λαμπετίας, τῆς Αἴγλης καὶ τῆς Φαεθούσης (Ἀπλλ. Α, 4, 4). — 2) Μία τῶν Δαναίδων (Ἀπλλδ. Β, 1, 4). — 3) Λιμὴν Ἑλληνικὸς εἰς τὴν χώραν τῶν Ἰνδιγῆτων κατὰ τὴν Ταρρακωνικὴν Ἰσπανίαν (Liv. XXXIV, 8). Νῦν Ῥόζας.

Ῥοδία, μία τῶν Δαναίδων (Ἀπλλδ. Α, 1, 4).

Ῥόδιος, ποταμὸς ἐν Μυσίᾳ κατὰ τὴν Τρωάδα, πηγάζει ἐκ τῆς Ἰδης, καὶ δεχόμενος τὸν Σελήεντα ὡς ὁμόρρουν, ἐκβάλλει εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, μετὰ τὴν Ἀβύδου καὶ Δαρδάνου (Ὀμ. Ἰλ. Μ, 20, Υ, 215. — Ἡσδ. Θγν. 311. — Στράβ. IB. 554. II, 555). Πιθανῶς ὁ νῦν ποταμὸς τῶν Δαρδανελίων, ὅστις ἔλη διερχόμενος ἐκβάλλει εἰς τὴν θάλασσαν διὰ πολλῶν στομίων.

Ῥόδον, ἄνθος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις λίαν ἀγαπητὸν διὰ τὸ χρῶμα καὶ τὸ ἄρωμα αὐτοῦ. Χρῆσις αὐτοῦ ἐγένετο εἰς κόσμησιν τῶν τραπεζῶν εἰς τὰς ἐστιάσεις, καὶ εἰς στεφάνωσιν κατ' αὐτάς καὶ εἰς τοὺς τάφους προσέτι ἐπιτίθετο, εἰς ἐνδειξιν ἀγάπης καὶ ἐνθυμησεως. Ῥοδοδάκτυλος λέγεται ἡ αὐγὴ παρ' Ὀμήρῳ διὰ τὰ ῥόδινα χρώματά της. Καθ'

Ἡρόδοτον (Η, 138) ἐν Μακεδονίᾳ ἐθαλλον αὐτοφυῶς ἐξαίσια ῥόδα ἐξηκονταφυλλᾶ.

Ῥοδόπη, ὄρος τῆς Θράκης, εἰς τὰ δυτικὰ τῆς χώρας, ἀνατολικῶς τοῦ Νέστου ποταμοῦ εἰς ὕψος αἰρόμενον 2.300 μέτρων, καὶ ἐκ βορρᾶ μέχρι τοῦ Εὐξείνου ἐκτεινόμενον. Ἦν τὸ ἐπισημότερον ὄρος τῆς Θράκης καὶ Βάνχαι διέτρεχον αὐτὸ κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις (Ἡρδ. ΣΤ, 49. — Θουκ. Β, 96. — Στρώ. Ζ, 319. — Πολύδ. — Hor. Od. III, 25, 12). Νῦν βουνὸν τοῦ Δεσπότητος.

Ῥόδος, πρὶν ἄλλως καὶ Ὀφιοῦσαι, Σταδία, Ἀστερία, Τρινακρία, Κορυμβία, Μακαρία, καλουμένη, νήσος ἔχουσα ἐπιφάνειαν 21 μέτρ. τετραγ. ἀπὸ τῆς ἀκτῆς τῆς Καρίας διαιρουμένη διὰ πορθμοῦ ἔχοντος ἐξ μελίων πλάτος. Διατέμενεται ὑπὸ ὄρους, οὗ τὸ ὑψιστον μέρος ἐλέγτο Ἀταθύριος. Ἡ παραλία ἦν εὐλίμενος, εἶχε τὸ κλίμα τερπνὸν καὶ ὑγιεινόν, τὸν οὐρανὸν αἰθριον καὶ, κατὰ Πλίνιον (II, 87. — Suet. Tib. XI) ἡμέρα δὲν παρήρχετο χωρὶς νὰ φανῇ ὁ ἥλιος εἰς αὐτήν. Κατ' ἀρχὰς λέγεται ὅτι τὰ πεδία αὐτῆς κατείχοντο ὑπὸ λιμνῶν καὶ βάλτων, καὶ κατεκαλύπτοντο ὑπ' ἐντόμων φαρμακερῶν, ὅτι δ' ἐκαθάρισεν αὐτὰ ὁ Φόρβας, ἐλθὼν μετ' ἀποίκων Λαπίθων (Διόδ. Δ, 71. Ε, 58). Ἀφθόνως παρήγε μάρμαρον, κρητίδα, ξυλικὴν πρὸς ναυπηγίαν, οἶνον, σῦκα μελανὰ καὶ καλοὺς ἰχθύς (ἄλσας). Ἦν δὲ πᾶσα ἡ νήσος ἱερὰ τῷ Ἠλίῳ, ὅστις συνελάτρευετο ἐνταῦθα μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἡλεκτρούνης. Ἐτιμᾶτο δ' ἐν αὐτῇ καὶ ὁ Ἀταθύριος Ζεὺς, καὶ οἱ ἥρωες Ἡρακλῆς καὶ Τληπόλεμος. Ἡ νήσος ἐν τοῖς μυθικοῖς χρόνοις ἐλέγτο ἐκ τῶν κυμάτων προκύψασα, μετὰ καταΐκων τῶν Τελχίων, ἀφ' ὧν καὶ Τελχινία προσέτι ἐλέγτο, καὶ οἵτινες ἐλέγοντο ὄντες οἱ ἐπινοηταὶ τῆς χρήσεως τῶν μετάλλων καὶ τῆς ἀστρολογίας. Κατ' ἄλλους δὲ, μετώκησαν εἰς αὐτήν οἱ Τελχίνες ἐκ Κρήτης. Μετ' αὐτοὺς ἀρχαιότατοι κάτοικοι λέγονται οἱ Ἡλιάδαι, ἵσως ἄλλη μόνον

ἐπωνυμία αὐτῶν. Μνημονεύονται δὲ καὶ Φοίνικες εἰς τὴν νήσον ἐλθόντες. Μετὰ δὲ τὴν κάθοδον τῶν Ἡρακλείδων ἦλθον Δωριεῖς εἰς αὐτήν ἐκ Μεγάρων, ἥ ἐκ τῶν ἐξ Ἀργεῶς εἰς Κρήτην μεταδάντων μετὰ τοῦ Ἀλθαίμενους. Κατ' ἀρχαιοτέρας δὲ παραδόσεις ἦλθεν εἰς τὴν νήσον ὁ Ἡρακλείδης Τληπόλεμος, καὶ αὐτὸς Ἰδρυσε, πρὸ τῶν Τρωϊκῶν, τὰς τρεῖς πόλεις Λίνδον, Ἰαλυσὸν καὶ Κάμιρον (Ὀμ. Ἰλ. Β, 653). — Αἱ πλεῖστα τῶν δωρικῶν πόλεων κατὰ τὰς περικειμένας νήσους καὶ παραλίας φαίνονται τῶν Ῥοδίων ἰδρύματα εἶσαι, καὶ ἀπετέλουν μετὰ τῆς Ῥόδου πολιτικὴν συμπολιτείαν, τὴν «δωρικὴν ἐξάπολιν» λεγομένην, κέντρον ἔχουσαν τὸν ναὸν τοῦ Τριοπίου Ἀπόλλωνος (Ἡρδ. Α, 144). Δραστηρίως δ' εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν ἐπιδεδομένοι οἱ Ῥόδιοι, ἐξέτειναν τὰς ἀποικίας των μακρὰν πρὸς δυσμὰς, καὶ μία τῶν ἐπισημοτέρων, ἐξ αὐτῶν ἦν ἡ τῷ 690 π. Χ. ὑπὸ τοῦ Ἀντιφῆμου ἰδρυθεῖσα ἐν Γέλᾳ (Ἡρδ. Ζ, 153). Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ νήσῳ προσῆγεν ἐπὶ δυνάμει ἡ οἰκογένεια τῶν Ἐρατιδῶν, ἥς μέλος ἦν ὁ Διαγόρας. Ἐπὶ τῶν Περσικῶν πολέμων συνέπραξεν ἡ Ῥόδος μετὰ τῆς ὑπερεχούσης μερίδος, καὶ ἐνέμεινεν ἕκτοτε εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀθηναίων. Τῷ 411 π. Χ. οἱ ἀριστοκράται ἐπαναστάντες ἐπεκαλέσθησαν τὸν Πελοποννησιακὸν στόλον εἰς δοθήειάν των ὁ εὐγενὴς δὲ Δωριεὺς, υἱὸς τοῦ Διαγόρου, δὲν οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον ἐξορίσει, ἀνακληθεῖς, κατέστειλε τὴν στάσιν, καὶ μετὰ τοῦτο διεπράξατο τὸν συνοικισμὸν τῶν τριῶν πόλεων εἰς μίαν, τὴν Ῥόδον, ἣν ἔκτισεν ἀμφιθεατρειδῇ, ὑπὲρ ὠραῖον λιμένα, κατὰ τὸ βορειανατολικὸν πέρας τῆς νήσου. Μετ' ὀλίγον ὁμῶς πάλιν ἐξεργάγησαν συγκρούσεις μεταξὺ τῶν ἀριστοκρατῶν καὶ τοῦ δήμου, οὗ ἡ ἀρχὴ εἶχεν ἐκτραχηλισθῇ εἰς ἐσχάτην δημογνωμίαν, πάσης παρανομίας ἔνοχον γινομένην (Ἐνφ. Ἑλλ. Δ, 8, 20). Ἀποκατέστη ὁμῶς πάλιν μετὰ ταῦτα νόμιμος καὶ ἑμφρων δημο-

κρατία, διὰ μετριοπαθείας καὶ ἀξιοπρεπείας εἰς θύναμιν ἐκ νέου ἀναπτυχθεῖσα, καὶ ἔκτοτε ἐπέστρεψεν αὐτῇ ἡ Ρόδος εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀθηναίων. Τῷ 358-356 ὅμως, ἐπειδὴ οἱ Ἀθηναῖοι παρέβησαν ὑπερπερδήσαντες τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως, ἀπέστησαν πάλιν οἱ Ῥόδιοι ἀπ' αὐτῶν, καὶ τότε, βοηθεῖα τῶν Κεραιῶν ἡγεμόνων, ἐπεκράτησεν ἐν τῇ νήσῳ ἰσχυρὰ ὀλιγαρχία (Δρσθ. π. Ῥοδ. ὁλ.), καὶ μετ' οὐ πολὺ ὑπέκυψεν ἡ νῆσος εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ἰδριεύου, δυνάστου τῆς Ἀλικαρνασσού. Ἐπὶ Ἀλεξάνδρου κατελήφθη ὑπὸ φρουρᾶς μακεδονικῆς, ἣν μετὰ τὸν θάνατον ἐκείνου ἐξεβάλε, καὶ ἀνεκτίσαστο τὴν ἐλευθερίαν τῆς, ἀναπτυχθεῖσα τότε καὶ εἰς τὴν ὑπερτάτην ἀκμὴν. Κατὰ Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ ἀντέστησαν γενναίως οἱ Ῥόδιοι τῷ 304 π. Χ., κατέλαβον μέρη τῶν Καρικῶν παραλίων, ὑπεστήριξαν τὰς ἑλληνικὰς πόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας εἰς ὑπεράσπισιν τῆς ἐλευθερίας των, ἀλλὰ μείναντες οὐδέντεροι μεταξὺ τῶν τότε διαμαχομένων ἰσχυρῶν διαδόχων, ἡγωνίζοντο εἰς ἀποκατάστασιν φιλικῶν συναλλαγῶν μετ' αὐτῶν, καὶ ἔθεντο πρῶτοι τὰς βάσεις διεθνoῦς θαλασσίου καὶ ἐμπορικοῦ δικαίου. Τῷ 224 π. Χ. σφοδρὸς σεισμὸς μεγάλῃν ἔφερεν εἰς τὴν πόλιν βλάβην, καὶ τὸν περίφημον ἐν αὐτῇ κολοσσὸν τοῦ Ἀπόλλωνος (ἴδ. Χάρης) καταρρίψας. Τότε δὲ καὶ ἡγεμόνες καὶ πόλεις πολλαὶ τῇ ἐπεμψαν δωρεὰς πρὸς ἐπαγνώθωσιν τῆς ζημίας ταύτης. Μετὰ τῶν Ῥωμαίων συμμαχοῦντες, ἐπολέμησαν οἱ Ῥόδιοι κατὰ τοῦ Ἀντιόχου καὶ τοῦ Προυσίου, καὶ ἔλαβον ὡς ἀμοιβὴν τὴν κυριαρχίαν ἐπὶ τῆς Καρίας καὶ τῆς Λυδίας. Ἀπώλεσαν ὅμως τὰς ἐπαρχίας ταύτας, ὡς καὶ πολλὰ τῶν ἐμπορικῶν αὐτῶν προνομίων ὅτε, ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν δυνάμει ἐναθρονόμενοι, καὶ τὰ ὅρια αὐτῆς παραγνωρίζοντες, ἐπεμψαν εἰς Ῥώμην πρέσβυν θελήσαντα ἐπιτακτικῶς νὰ ἐπιβάλῃ τὰς ἀξιώσεις των (Liv. VIIV, 14). Κατὰ Μιθριδάτου ἐπιτυχῶς ἀντέστησαν,

ἀλλ' οἱ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Καίσαρος ἐπέλαθοντες ἐμφύλιοι πόλεμοι ἐπέφερον τὴν παρακμὴν αὐτῶν. Τὴν ἀνεξαρτησίαν ὅμως διέτηρσαν ἔτι ἐπὶ τινα χρόνον, πολλάκις ἀφαιρουμένην καὶ πάλιν ἀποδοδωμένην αὐτοῖς, μέχρι οὗ τέλος ὁ Οὐεσπασιανὸς ἐντελῶς τοὺς ὑπέταξε (Suet. Vesp. VIII). — Ἡ Ρόδος ἐπιμελῶς ἐκαλλιέργησε καὶ τὴν τέχνην καὶ τὴν ἐπιστήμην. Ὅτε ὁ Αἰσχίνης ἐξωρίσθη ἐξ Ἀθηνῶν, ἱδρύσεν ἐκεῖ σχολὴν ῥητορικῆς, διαμείνας ἐν ἀκμῇ πολὺν χρόνον ἔτι καὶ μετὰ τῆς νήσου τὴν πολιτικὴν παρακμὴν (Cic. Brut. XIII). Εἶχε δ' ἡ Ροδία ῥητορικὴν τι τὸ ὀγκῶδες καὶ ἐπὶ τὸ ἀσιατικώτερον ἐπιδεικτικόν. Ποιηταὶ διέπρεψαν ἐν αὐτῇ Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Μόλλων (ἴδ. Ἀπολλώνιος). Δραστηρίως δ' ἤσκειτο ἐν Ῥόδῳ καὶ ἡ γλυπτική, ἐκ Σικυωνος ἐκεῖ μεταβάσα, καὶ ἐπίσημον ἔχουσα καλλιτέχνην τὸν Λίνδιον Χάρητα, τὸν ἐργασθέντα τὸν Κολοσσόν, καὶ ἐν ἄλλοις τὸν Ἠγήσανδρον, Πολύδωρον καὶ Ἀθηνόδωρον, τοὺς ποιήσαντας τὸ σύμπλεκμα τοῦ Λαοκόοντος, καὶ τὸν Ἀπολλώνιον καὶ Ταυρίσκον ἐκ Τράλλεων, γλύπτας τοῦ Φαρνεσίου λεγομένου ταύρου (Στρεβ. ΙΔ, 652). Διὰ τῶν ἔργων τῶν καλλιτεχνῶν τῆς σχολῆς ταύτης οὕτω κατεκοσμήθη ἡ πόλις, ὥστε ὁ Ἀριστείδης ὁ σοφιστὴς ἔγραφε δύο αἰῶνας μετὰ τὴν πτώσιν αὐτῆς, ὅτι ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τῆς ἦν «ὅχυρά ὡς φρούριον καὶ κατάνοσμος ὡς βασιλικὸς οἶκος». Ὁ περίφημος κολοσσὸς τοῦ Ἥλιου ἦν οὐχὶ ὁ μόνος, ἀλλ' ὑπῆρχον ἑκατὸν εἰς τὴν πόλιν (Σχλ. Λουκ. Ἰκαριν. 12), καὶ ὁ πορθήσας αὐτὴν Κάσσιος τῷ 38 π. Χ. ἀπεκόμισε τρισχίλια ἀγάλματα καὶ θησαυροὺς 50 ἑκατομμυρίων.

Ῥοδουντία, φρούριον ἐπὶ τοῦ ὄρους Οἰτῆς εἰς τὴν Φθιώτιδα (Στρεβ.).

Ῥοδῶπις, 1) ἀρχαία ἐταῖρα ἐκ Θράκης, δούλη τοῦ ἐν Σάμῳ Ἰάδμονος, πωληθεῖσα εἰς Αἴγυπτον ἐπὶ τοῦ βασιλέως Ἀμάσιδος καὶ ὑπὸ τοῦ Χαράξου ἀπελευθερωθεῖσα.

Περὶ αὐτῆς διηγούμενοι ὅτι τοσοῦτον πλοῦτον συνεκομίσατο, ὥστε ἰδίᾳ δαπάνῃ ἤγειρε μίαν τῶν πυραμίδων (Ἡρδ. Β, 134). — 2) Ἄλλη ἑταίρα (Ῥοδόπη, κατὰ Λουκ. Ὀρχ. Β), ἣν ἐνυμφεῖσθαι ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου Ψαμμήτιχος (Αἰλ. π. ἰ. ΙΓ, 33).

Ῥοῦκος, 1) Κένταυρος, ὅστις μετὰ τοῦ ἄλλου Κενταύρου, τοῦ Ὑλαίου, ἐπιτεθεὶς ἐν Ἀρκαδίᾳ κατὰ τῆς Ἀταλάντης, ἐφονεύθη τοξευθεὶς ὑπ' αὐτῆς (Ἀπλδ. Γ, 9, 2). — 2) Ὑῖος Φιλέου, Σάμιος καλλιτέχνης, ἀκμάζων περὶ τὰ 580 π. Χ. Μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Θεοδώρου ἀποδόμησε τὸ ἐν Σάμῳ Ἡραῖον, ὅπερ ἦν, καθ' Ἡρόδοτον (Γ, 60), «ἡρὸς μέγιστος πάντων νηῶν τῶν ἡμεῖς ἴδμεν», δωρίου ρυθμοῦ (Vitruv. VII, praef.). Αὐτὸν λέγει ὁ Πausanias (I, 38) καὶ ἀγαλματὴς Νυκτὸς κατασκευάσαντα, χαλκοῦν βεβαίως, διότι παραβάλλει αὐτὸ πρὸς τὸ τῆς ἐν Ἀμφίσῃ χαλκῆς Ἀθηνᾶς καὶ λέγει αὐτὸ κατὰ τὴν τέχνην ἀρχαϊκώτερον ἐκείνης, καίτοι ὑποτιθεμένης ὅτι ἐκομίσθη ἐκ Τροίας. Ὁ δὲ Πλίνιος (XXXV, 152) μνημονεύει αὐτοῦ καὶ ὡς ἐργασθέντος καὶ εἰς τὸν ἐν Λήμνῳ Λαδύρινθον.

Ῥοιμιτάλκης, βασιλεὺς τῆς Θράκης ἐπὶ Αὐγούστου, συμπολεμήσας μετ' αὐτοῦ κατὰ τοῦ Ἀντωνίου, καὶ πάντοτε δικτρεφὴς ὡς σύμμαχος τῶν Ῥωμαίων. Ἐπολιτογραφήθη δὲ καὶ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, καὶ διετέλεσεν ἐπώνυμος ἄρχων τῶν Ἀθηναίων κατὰ τὸ ἔτος 27 π. Χ. (Ὀλ. 173, 6').

Ῥοῖτειον (ἢ Ῥοῖτιον) ἄκρον, περὶ τῆς ἀκτῆς μετὰ διαφόρων προεξοχῶν ἐν τῇ Τρωϊκῇ ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου. Ἐφ' ἐνὸς τῶν λόφων ἔκειτο καὶ κώμη ὁμώνυμος, καὶ ἐκεῖ πλησίον ἦν καὶ τὸ Αἰάντειον, ὁ τάφος Αἰάντος τοῦ Τελαμωνίου (Ἡρδ. Ζ, 43. — Στρεβ. ΙΓ, 595).

Ῥοῦτος, 1) Κένταυρος παρὰ τοῖς Λατίνοις ποιηταῖς, ἴσως ὁ αὐτὸς τῷ Ῥοῖκῳ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν, εἰς τὸν γάμον τοῦ Πειρίθου ἐτραυματίσθη ὑπὸ τοῦ Δρύαντος καὶ

ἔφυγε (Virg. G. II, 456. — Ov. Met. XII, 30).

— 2) Γίγας ὑπὸ τοῦ Βάκχου φόνευθεις (Hog. Od. II, 19, 28). Ὁ αὐτὸς καὶ Εὐρυτος. —

3) Ὀπαδὸς τοῦ Φινέως, ὑπὸ τοῦ Περσεὺς φονευθεις (Ov. Met. V, 38). — 4) Βασιλεὺς τῶν Μαρρουβίων ἐν Ἰταλίᾳ, οὗ ὁ υἱὸς Ἀγχιέμος ἐφυγεν ἀπ' αὐτοῦ πρὸς Δαῦνον, τὸν πατέρα τοῦ Τούρνου, διότι εἶχε τολμήσει νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῆς μητρειᾶς του Κασπερίας (Virg. A. X, 388).

Ῥόμβος, πᾶν σῶμα ἔχον τὸ σχῆμα δύο ἴσων κόνων ἐκ τῶν βάσεων συνεχομένων. Ἐκ τούτου παῖγνιόν τι τῶν παιδίων, παίμενον καὶ ταχέως στρεφόμενον (τὸ σφιντιρλόνι) καὶ οὗ καὶ οἱ γόητες ἐποιοῦντο χρῆσιν, κατὰ τὸν ἥχον πρὸ πάντων ὃν παρήγε μαντευόντες (Ἑτυμ. λεξ. ῥόμβοι. — Εὐστθ. εἰς Ὀδ. Α, σλ. 1387. — Σχλ. Ἀπλλν. Ῥόδ. 1139. — Θεόκρ. εἰς Φαρμ.).

Ῥομφαία, ἢ καὶ Ῥομφαία, εὐρεῖα καὶ μεγάλη μάχαιρα ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Θραξῇ, καθ' Ἡσυχιον, ὅστις ὁμῶς προστίθεται «ἢ ἀκόντιον»· ἀλλὰ τοῦτο δὲν φαίνεται ἀκριβές, κατὰ τὴν ἐν τοῖς χριστιανικοῖς καὶ χρόνις γινομένην χρῆσιν τῆς λέξεως. Κατὰ δὲ Πλούταρχον (Αἰμύλ. ΙΗ), χαρακτηρίζεται ὡς «ρομφαία βορυσίδηρος», ἣν ἔφερον διὰ χειρὸς, στηρίζοντες αὐτὴν εἰς τὸν δεξιὸν ὦμον.

Ῥόπαλον, ξύλον ἔχον ὀγκώδη καὶ

βαρεῖαν τὴν μίαν ἄκρην, καὶ χρησιμεῖον ὡς στοιχειῶδες ὄπλον εἰς τοὺς ἀρχαιστάτους χρό-

νους. Ὁ ροπαλοφόρος ἔτυπτε κρατῶν αὐτὸ ἀπὸ τῆς κάτω ἄκρας, τῆς λεπτοτέρας. Ὁ

Ὅμηρος λέγει (Ὀδ. Α, 575) «ρόπαλον παγγάλκεον», ἴσως ἔχον ἥλους χαλκοῦς.

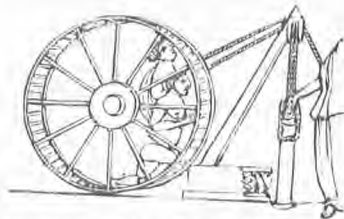
Ἦτο δὲ τὸ κυρίως ὄπλον καὶ τὸ σύμβολον τοῦ Ἡρακλέους. Ἐνῆς δὲ τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων ἐπετηδεύοντο ἀντὶ εἰς ράβδον, εἰς ρόπαλον νὰ στηρίζωνται (Sidon. Epist. IX, 9. 44. Carm. XV, 197). Ἡ εἰκὼν ἐκ ψήφου γλυπτῆς παρίστησι τὸν Δημόκριτον.

•Ρόπτρον, ὅ,τι καὶ τὸ ρόπαλον, πᾶν τὸ χρησιμεύον εἰς κτύπημα. Ὁ Εὐριπίδης λέγει «δικῆς ρόπτρον». Προσέτι τὸ εἰς τὴν θύραν κρούμενον ἵνα ἀνοίγηται. «Νῦν μὲν εἰσὶ θυρωροί, πάλαι δὲ ρόπτρα κρούμενα πρὸς ταῖς θύραις» (Πλούτ. π. Πολυπραγμ.).

Ἦχον δὲ σχῆμα ἢ κρίων ἀπλῶν, ἢ καὶ ἄλλο τι πλουσιώτερον, ὡς τὸ τῆς εἰκότος, ἐκ τινος θύρας τῆς Πομπηίας. Ῥόπτρον ἐλέγετο καὶ τὸ ξύλον δι' οὗ ἐκρούετο τὸ τύμπανον, ἔχον, κατὰ πρωτότυπον διατηρούμενον ἐν τῷ μουσεῖῳ τοῦ Βερολίνου, ἀφ' ἑνὸς λαβὴν διὰ τὸν τυμπανιστὴν, ἀφ' ἑτέρου κομβίον, ὃ ἐκαλύπτετο διὰ δέρματος, ἵνα κτυπᾷ τὸ ἐπὶ τοῦ χαλκοῦ τυμπάνου διὰ σχοινίου ἐκατέρωθεν τεταμένον δέρμα, κατὰ τὸ ἐνταῦθα παριστάμενον καὶ ἐν Θήβαις τῆς Αἰγύπτου εὑρεθὲν πρωτότυπον. Τὸ ὄνομα ρόπτρον ἔφερε τέλος καὶ ξενικὸν φρυγικὸν καὶ αἰγυπτιακὸν τι μουσικὸν τυμπανοειδὲς ὄργανον θορυβῶδες, οὗ χρῆσιν ἐποιούντο οἱ Κορύβαντες εἰς τῆς

Ῥέας τὰ ὄργια (Ἀπλιν. Α, 1139). Ἐν ἐπίγραμμα τὰ λέγει «γάλκεια ἱαχήματα»

ὁ δὲ Πλούταρχος (ἐν Κράσ.) λέγει «ρόπτρα βурсοπαγῇ καὶ κοῖλα περιτείναντας ἡχείους χαλκείοις, ἅμα πολλαχόθεν ἐπιδοπεῦσαι» καὶ καθ' Ἡλιδωρον (Θ, Σλ. 343) εἶχον οἱ Αἰθίοπες αὐτὰ μετὰ τῶν τυμπάνων καὶ ὡς μουσικά ὄργανα εἰς τὰς μάχας (καὶ Prudent. ainv. gymm. II, 527) ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Πάρθοι (Πλούτ. Κράσσ. ΚΓ). ὥστε πιθανώτατα εἰσὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Ἰσιδώρου (Orig. III, 21, 24) περιγραφόμενον ὄργανον, ξύλινον ἢ χαλκοῦν, μετὰ δέρματος ἐκατέρωθεν, κρεμάμενον ἐκ τοῦ λαιμοῦ, καὶ εἰς τὰ δύο ἄκρα κτυπώμενον ὡς τὸ τῆς εἰκότος, ληφθεῖσθαι ἐκ τοιχογραφίας αἰγυπτιακῆς.

•Ρουδέκων, μικρὸς μεθόριος ποταμὸς μετὰ τῆς κυρίως Ἰταλίας (Ὀμβρικῆς καὶ τῆς ἐντεῦθεν τῶν Ἀλπεῶν Γαλλίας, εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν ἐκβάλλων. Ὅτε δὲ ὁ Καῖσαρ ἐκ Γαλλίας προσερχόμενος, ὑπερέβη αὐτὸν, ἵνα εἰσελθῇ εἰς τὴν Ἰταλίαν (Στράβ. — Cic. Phil. VI, 3. — Suet. Caes. XXXI), τοῦτο ἐθεωρήθη ὡς διάβημα σπουδαῖον, ὥστε ἀπερβαίνειν τὸν Ῥουδέκωνα ἀπέβη παροιμιακόν, «ὡς ῥίπτειν τὸν κύβον».

•Ρουδρέκατος, 1) Ποταμὸς τῆς Νομιδίας, πηγάζων ἐκ τοῦ ὄρους Θάμβης καὶ ἐκβάλλων ἀνατολικῶς τοῦ Ἰππώνος. Νῦν Σεβάς. — 2) Ποταμὸς τῶν βορειανατολικῶν τῆς Ταρρακωνικῆς Ἰσπανίας, ἐκβάλλει παρὰ τῇ πόλει Βερκίνῳ (Ρ. Mel. II, 615).

•Ρούδων, ποταμὸς ῥέων πρὸς τὰ βορεια παράλια τῆς Εὐρωπαϊκῆς Σαρματίας (Πτολμ. Γ, 5). Νῦν Δούα.

•Ρουδία, πόλις ἐν Ἀπουλίᾳ τῆς κάτω Ἰταλίας, μεταξύ Βρενδισίου καὶ Βενουσίας, πατρίς τοῦ ποιητοῦ Ἐννίου, ὅστις λέγεται Καλαβρὸς ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων (Hor. Od. IV, 8, 20), διότι ἡ χώρα αὕτη μεταγενεστέρως ἀπετέλει μέρος τῆς Καλαβρίας.

•Ρουῖς, πόλις τῆς Μεγαρίδος, οὐ μακρὰν τῶν Μεγάρων πρὸς ἄρκτον κειμένη, ἐπώνυμος δὲ ἡ ῥοῆς ὕδατος ἐκείθεν διερχομένης, ἡ τοῦ φυτοῦ τοῦ Ῥοῦς καλουμένου καὶ ὡς καρύκεισμα χρησιμεύοντος (Διοσκ. Α, 148). Εἶχε ναοὺς καὶ τάφους ἡρώων (Πλούτ. Θησ. ΚΖ.—Παυσ. Α, 41, 2).

•Ρουσέλλας, πόλις Τυρρηνική, κατ' ἀρχὰς οὐχὶ ἄσκημος. μία τῶν τῆς δωδεκαπόλεως, ἐν Ἰταλίᾳ, ἀνατολικῶς τῆς Πρελίας λίμνης ἐπὶ τῆς Αὐρηλίας ὁδοῦ εἰς κορυφὴν λόφου κειμένη. Ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων κυριευθεῖσα καὶ ἀποικισθεῖσα, ἀπώλεσε τὴν παλαιὰν αὐτῆς σπουδαιότητα (Liv. X, O, 37, XXVIII, 45). Σῶζονται δὲ μέχρι τοῦδε κατὰ τὸ χωρίον Μοσκένα, τὰ τεῖχη αὐτῆς, πολυγωνίου ῥυθμοῦ, ἔχοντα 10.000' περιφέρειαν.

•Ρουσένων, καταμὸς τῆς Ναρβωνίτιδος Γαλλίας, ἐκ τῶν Πυρηναίων πηγάζων, πρὸς ἀνατολὰς ῥέων καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Γαλλικὸν κόλπον. Ὄνομάζετο δὲ καὶ Τέλις, ὅθεν ἡ νῦν ἐπωνυμία αὐτοῦ Τέτ. Εἰς τὰς ὄχθας αὐτοῦ ἐκεῖτο πόλις τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος, νῦν πύργος Ρουσσὶλλὼν (Στράβ. Δ, 182.—Liv. XXI, 24).

•Ρουτηνοί, λαὸς γαλλικὸς, οἰκῶν μέρος ἐν Ἀκουϊτανίᾳ, μέρος ἐν Προβηγκίᾳ. Ἡ πρωτεύουσα αὐτοῦ ἦν τὸ Σεγοδουνον (Στράβ. Δ, 191. — Caes. B. G. I, 45, VI, 75).

•Ρούτουλοι, ἀρχαῖος ἰταλικὸς λαὸς, οἰκῶν τὴν εἰτα Λάτιον κληθεῖσαν χώραν, καὶ πρωτεύουσαν ἔχων τὴν Ἀρδίαν. Ἀφ' οὗ δ' ὑπετάγη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, ἐξέλιπε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἱστορίας (Στράβ. Ε, 228, 231. — Virg. Aen. VII, 409, 794. X, 408, κλ.—Liv. I, 57)

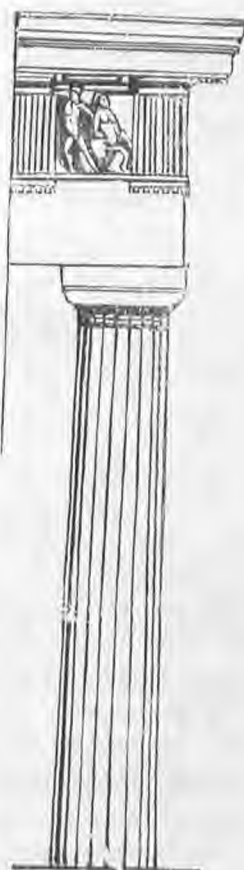
•Ρουφός, περίφημος ἰατρός Ἐφέσιος, κατὰ τινὰς (Γζέτζ.) ἰατρός τῆς Κλεοπάτρας ἐν Αἰγύπτῳ, κατ' ἄλλους (Σουίδ.) ζῶν ἐπὶ Τραϊανοῦ, συνέγραψε διάφορα, ἐξ ὧν σώζονται «Περὶ τῶν ἐν κύστει καὶ νεφροῖς παθῶν. Περὶ φαρμάκων καθαρτικῶν. Περὶ ὀνομασίας τῶν τοῦ ἀνθρώπου μορίων».

•Ρουθμός, ἐν γένει πᾶς ἁρμονικὸς συνδυασμὸς διαστάσεων, ἐξ οὗ παράγονται εὐάρεστοι τῶν αἰσθήσεων ἐντυπώσεις. Διαστάσεις δὲ εἰσὶν αἱ τοῦ τόπου καὶ αἱ τοῦ χρόνου. Ἐκ τοῦ συν-

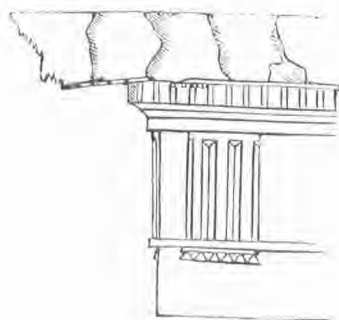
δυασμοῦ τῶν πρώτων προκύπτει τὸ καλὸν εἰς δύο τέχνας, τὴν γλυπτικὴν, καὶ ἐτι μᾶλλον τὸ κοσμητικὸν μέρος τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, διότι ἐπὶ τοῦ καλοῦ ἐν τῇ γλυπτικῇ ἐπενεργοῦσι κατὰ πρῶτον λόγον ἄλλα στοιχεῖα, ἢ μίμησις, ἢ ἐκφρασις, κτλ.—Α)

Ἐπὶ τῆς κλασικῆς Ἑλληνικῆς ἐποχῆς διὰ τῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν τρεῖς ἐπεκράτησαν καὶ ἀνεπτύχθησαν ἀρχιτεκτονικοὶ ῥυθμοί, πρὸ πάντων κατὰ τὴν οἰκοδομὴν τῶν ναῶν, οἵτινες ἦσαν τότε τὸ ἐπισημότερον ἀντικείμενον τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ὡς καλλιτεχνίας. Ἦσαν δ' οἱ ῥυθμοὶ αὗτοι ὁ Δωρικός, ὁ Ἰωνικός καὶ ὁ Κορινθίος.

1) Ἐκ τούτων ἀρχαιότερος καὶ ἀφελέστερος

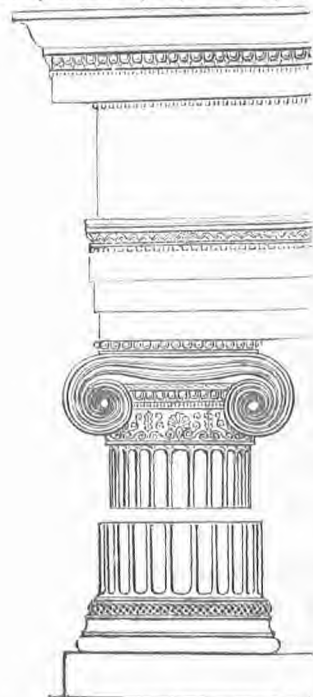

ἦν ὁ δῶρις, προκύψας ἐξ ἀπομιμήσεως τῆς ξυλοδομίας, καὶ πᾶν τὸ κάλλος αὐτοῦ ἀρυόμενος ἐκ τῆς συμμετρίας. Οἱ κίονες ἦσαν στρογγύλοι, ἔχοντες ὕψος συνήθως ἑξαπλάσιον τῆς διαμέτρου τῆς βάσεως, πρὸς τὰ ἄνω ἰσχνότεροι κατὰ τὸ $\frac{1}{6}$ τοῦ διαμέτρου, κατὰ δὲ τὸ ἥμισυ τοῦ ὕψους αὐτῶν ἔχοντες μικρὰν ἐξόγκωσιν. Ἐβαίνουν κατ' εὐθείαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς οἰκοδομῆς, καὶ περίξ εἶχον ἄνωθεν μέχρι κάτω κοίλας ραβδώσεις, συνήθως 20, διατεταγμένας ἀλλήλας εἰς ὀξείαν γωνίαν. Τὸ δὲ κιονόκρανον συνίστατο ἐκ πλίνθου τετραγωνικῆς, ἐπικαθημένης ἐπὶ στρογγύλου οἰδήματος τοῦ λεγομένου Ἐχίνου, κοσμουμένου διὰ 3-5 γραμμῶν παραλλήλων τῇ βάσει του, τῶν καλουμένων ἱμάτων. Ἐπὶ τῶν κίωνων ἐκάθητο τὸ ἐπιστύλιον, σειρὰ μαρμαρίνων δοκῶν, αἱ πρὸς τὰ ἄνω ἐκό-

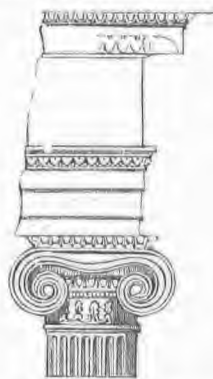
σμεῖ ἐπίπεδος ἐξοχή, τὸ κυμάτιον, καὶ ὑπ' αὐτὸ εἰς ἴσας ἀποστάσεις μικραὶ ἄλλαι ὁμοίαι ἐξοχαί, οἱ κανόνες, μετὰ συνήθως ἑξήκοντα ὑπ' αὐτάς, αἰνιττομένων δὴθεν τῆς βροχῆς τὰς σταγόνας. Ἐπὶ τοῦ περιστυλίου ἐπεκάθητο ἡ ζώνη (ἡ διάζωμα), συγκειμένη ἐκ τῶν τριγλύφων, αἵτινες διὰ τριῶν καθέτων ἐντομῶν κοσμούμεναι, ἐκάθητο ὑπὲρ τὰς σταγόνας, εἰς παραστάσιν τῶν ὀροφιαίων δοκῶν, καὶ ἐκ τῶν μεταξὺ τῶν τριγλύφων μετοπῶν, πλακῶν αἱ εἰς τοὺς μεγάλους ναοὺς ἐκόσμουσαν ἀνάγλυφα. Ὑπὲρ τὴν ζώνην προεῖχε τὸ γείσον, παριστῶν τὴν προέκτασιν τῶν ὀρο-

φιαίων δοκῶν, καὶ ἔχον τὴν κάτω ἐπιφανείαν προκλινῆ καὶ πᾶσαν κοσμουμένην ὑπὸ σταγόνων, διαιρουμένων εἰς τὰς λεγομένας προμόχθους, ὧν ἐκάστη εἶχε 3 σειρὰς σταγόνων, ἀνὰ ἑκάστην. Ἐπὶ δὲ τοῦ γείσου ἐπεκάθητο ἡ ὑδρορρόη. Ὁ δὲ τοίχος σου ὀπίσω τῶν κίωνων ἔληγεν ἄνω εἰς κυμάτιον, καὶ εἰς τοὺς μεγάλους ναοὺς εἶχε πολυλάκεις ὑπ' αὐτὸ, περὶ πᾶν τὸ οἰκοδόμημα ἢ καὶ κατὰ τὰς δύο μικρὰς πλευρὰς, σειρὰν ἀναγλύφων, τὴν ζωοφόρον. Τέλος οἱ ἀπὸ τοῦ ἡτοι τὰ δύο τρίγωνα τ' ἀποτελούμενα ὑπὸ τῆς ὀροφῆς ὑπὲρ τὰς δύο μικρὰς πλευρὰς, ἐκοσμοῦντο εἰς τοὺς μεγάλους καὶ ναοὺς διὰ γλυπτικῶν συμπλεγμάτων. Ἀπὸ τοῦ τοίχου δὲ εἰς τὸ περιστύλιον, ὀπίσω τῶν τριγλύφων, ἢ εἰς μεγάλους ναοὺς ὑπὲρ αὐτά, ἐξετείνοντο ἐγκαρσίως αἱ δοκοὶ τοῦ ὀρόφου, καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἦσαν τὰ μικρὰ, καὶ δι' ἀστέρων ἢ ἄλλων γλυφῶν ἢ γραφῶν κεκο-

σμημένα φατνώματα. — 2) Κατὰ δὲ τὸν ἱωνικὸν ῥυθμὸν, μᾶλλον κατάκοσμον τοῦ δωρίου, οἱ κίονες ἦσαν λεπτότεροι, ἔχον-

τες τὸ ὕψος ὀπλάσιον τῆς κάτω διαμέτρου, τὰ διαξέσματα μὴ ἀλλήλως διατέμνοντα,

ἀλλ' ἀπολήγοντα εἰς ἐπιπέδους ἐπιφανείας, βαίνοντες δὲ εἰς βάσεις. Τὸ κιονόκρανον δ'

τους πλευράς, προσκεφάλαια δὲ κατὰ τὰς δύο πλαγίας, ὡς παριστῶντα κάλυμμά τι ἀνειλιγμένον καὶ ἑκατέρωθεν ἀναδεδεμένον. Τὰ δ' ἐπιστυλῖα ἐκοσμοῦντο διὰ τριῶν ὀριζοντίων ἐντομῶν (τῶν ταινιών), καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιστυλίων δὲν ὑπῆρχον μετόπαι καὶ τρίγλυφα, ἀλλ' ἡ ζωφόρος. Τὸ δὲ προέχον γεῖσον κάτωθεν ἔχει κοίλην τὴν ἐπιφάνειαν, συνήθως μετ' ὀδόντων. — 3) Ὁ δὲ Κορινθιακὸς ρυθμὸς ἦν μόνον ἀνάπτυξις καὶ ἐπικόσμησις τοῦ Ἰωνικοῦ. Τὸ κιονόκρανον διέπλασεν ὁ Καλλίμαχος (ἴδ.) περὶ τὸ 430 π. Χ. ὡς ἀλάθων περιβαλλόμενον ὑπὸ φύλλων ἀκάνθης. Ἐπιμνηστέρας δ' ἀναλογίας ἔλαβον οἱ κίονες, αὐτοῦ ὥστε ὁ Βιτρούβιος (IV, 4, 8) τοῦς

αὐτῶν εἶχε τὸν ἐχίνον κοσμούμενον δι' ὧν πολλάκις, τὰς δὲ ταινίας δι' ἀστράγαλων, καὶ ὑπὲρ τὸν ἐχίνον ἐλίκας μὲν περιστρεφόμενας κατὰ τὰς δύο ἀντιθέ-

παραβάλλει πρὸς σῶμα παρθενικόν. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἦν ὁ ρυθμὸς οὗτος ὁ αὐτὸς τῷ Ἰωνικῷ. — B. Ὡς πρὸς τὸν χρόνον δὲ, ὁ ρυθμὸς ἐστὶν ἡ βάση τῆς μουσικῆς καὶ τῆς στι-

χοργίας, καὶ οἱ ἀρχαῖοι ῥήτορες ἀπέβλεπον εἰς αὐτὸν καὶ διὰ τὰς πεζὰς αὐτῶν συνθέσεις ἃς ἐπεμελοῦντο νὰ συντάττωσιν οὐχὶ ἀπηλλαγμένως εὐρυθμίας, εἰ καὶ ἀνετιωτέρας. Εἰς τὸν συνδυασμὸν δὲ τοῦ ρυθμοῦ τοῦ τόπου καὶ χρόνου ὑπῆρχετο ἡ ὀρχηστική.

Ῥοκάνη, τὸ ἐργαλεῖον τῶν ξυλουργῶν, δι' οὗ ῥοκανίζουσι καὶ ὀμαλύνουσι τὰ ξύλα, διὰ τοῦ ἐν τῇ ῥοκάνῃ σιδήρου, ὃ ἐκαλεῖτο ξίφη (Ἡσύχ. λ. Ῥοκάνη).

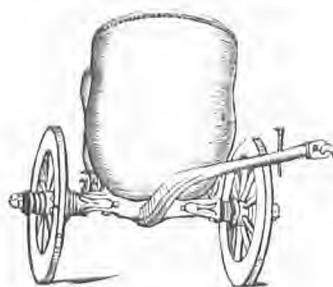

Ἡ εἰκὼν παρίστησι τὸ ἐργαλεῖον τοῦτο μετὰ λαβῆς ἄνω διὰ τὸν ἐργάτην, καὶ δύο ὀπῶν, ὅθεν νὰ ἐξέρχωνται τὰ ῥοκανίδια.

Ῥόμα, σκηνίον πρὸς ὀλίγην, πρὸ πάντων διὰ τὰ πλοῖα, τὸ παλινάριον (Πολύβ. Α, 26, Γ, 46). Προσέτι (μεταφορικῶς) καὶ ἡ χορδὴ τοῦ τόβου (Αἰσχ. Πέρσ. 145).

Ῥύμιος, ποταμὸς τῆς ἐν Ἀσίᾳ Σκυθίας, ἐκβάλλων εἰς τὴν Κασπίαν θάλασσαν (Πτλμ.).

Ῥυμός, τὸ τῆς ἀμάξης προέχον ξύλον, εἰς ὃ, τῷ ἄξονι συνδεδεμένον, ἐξεύγνυν-

Χαλκοῦν προτύπον ἐκ Βατικανοῦ.

το οἱ ἵπποι (Ὀμ. Ἰλ. Ε, 729. Ζ, 40. Ω, 271).

Ῥυμοτομία, Ὁ Ὅμηρος ἐπαινεῖ πολλὰς τῶν ἐπ' αὐτοῦ πόλεων ὡς «εὐρυαγυῖους» καὶ ὡς «εὐκτίμενα πτολίεθρα». Ἀλλ' ἐπίσης εὐκόλως δὲν ἠγχαριστοῦντο, φαίνεται, καὶ οἱ μεταγενέστεροι. Ὁ Ἀριστοτέλης λέγει (Πολιτ. Ζ, 10) «δυσεξέδους» τὰς κατὰ τὸν ἀρχαῖον τρόπον ὑποδομημένας πόλεις· ὃ δὲ Δικαιάρχος (Σλ. 485) τὰς Ἀθῆνας «κα-

κῶς ἐρρυμοτομημένας, ὃ ἐὰν τὴν ἀρχαίον τητα» Κατὰ Πausanias δὲ (ΣΤ, 24), αἱ ἀγοραὶ αὐτῶν εἶχον «στοὰς ἀπ' ἀλλήλων διεστώσας, καὶ ἀγυῖας δι' αὐτῶν» Ἐπὶ τῶν κλασικῶν χρόνων ἐδίδοτο ἰδίᾳ προσοχὴ εἰς τὴν ρυμοτομίαν, καὶ ὁ Ἀριστοτέλης (Πολιτ. Ζ, 10) «εὐτόμους» καλεῖ τότε πολλὰς τῶν πόλεων. Αἱ Ὀρνίθες τοῦ Ἀριστοφάνους (Στ. 995 κλπ.) καλοῦσι τὸν Μέτωνα ἵνα σοφῶς ρυμοτομήσῃ τὴν Νεφελοκοκκυγίαν των. Περί τὰ 450 π. Χ. ὁ Ἰππόδαμος (ἴδ.) «ὅστις τὴν τῶν πόλεων διαίρεσιν εὖρε» (Σγλ. Ἀριστ. Ἰππ. 327). ἐρρυμοτόμησε τὸν Πειραιᾶ, μετὰ τῆς ἐν αὐτῷ Ἰπποδαμείου ἀγορᾶς, ὡς φαίνεται, ἐπὶ Θεμιστοκλέους, καὶ σώζονται ἔχγη τῆς ρυμοτομίας αὐτοῦ. Ἐπίσης ἐξετέλεσε τοὺς Θουρίους ἐν Ἰταλίᾳ διὰ τεσσάρων εὐρυτάτων ὁδῶν κατὰ μῆκος καὶ διὰ τριῶν κατὰ πλάτος (Διόδ. Ι. Β, 10)· καὶ κατὰ σχέδιον αὐτῆς ἀνφοδομήθη καὶ ἡ Ῥόδος περί τὰ 480 π. Χ. (Στράβ. ΙΒ, 554). Τῆς δ' Ἀλεξανδρείας τὸ λαμπρὸν σχέδιον, ὅπερ ἔκτοτε ἐθεωρήθη ὡς τὸ πρότυπον πασῶν τῶν πόλεων (Amm. Marc.), ἔδωκεν ἐπὶ Ἀλεξάνδρου ὁ Δεινοκράτης, διαταμὼν αὐτὴν δι' εὐρυχώρων ὁδῶν, εἰς ἃς ἔδωκε διεύθυνσιν τοιαύτην, ὥστε νὰ διαπνέωνται ὑπὸ τῶν ἐτησίων, καὶ ὧν δύο διασταυρούμεναι ἦσαν πλεθριαῖαι τὸ πλάτος. Ἡ μεγίστη δ' αὐτῶν ἐξετείνετο ἐπὶ 40 στάδια ἀπὸ πύλης εἰς πύλην, καὶ τὸ ὅλον σχέδιον, παρέβαλλον οἱ ἀρχαῖοι πρὸς φάλαγγα μακεδονικὴν (Στράβ. ΙΔ, 641. — Διόδ. ΙΖ, 58. — Ἀχιλλ. Τάτ. Ἐρωτ. ΣΤ, 10). — Τῆς δ' Ἀντιοχείας τὸ σχέδιον ἔδωκεν ἐπὶ Σελεύκου ὁ Ξενοῦς.

Ῥύνδακος καὶ Ῥυνδακός, ποταμὸς ἐν Φρυγίᾳ, πηγάζων ἀπὸ τοῦ ἐκείσε Ὀλύμπου, ῥέων διὰ τῆς λίμνης Ἀπολλωνίας καὶ ἐκβάλλων εἰς τὴν Προποντιδα, τὸ ὅριον ἀποτελῶν μεταξὺ Μυσίας καὶ Βιθυνίας (Στράβ. ΙΒ, 576). Παρ' αὐτῷ ἐνίκησε τῷ 73 π. Χ. ὁ Λούκουλλος τὸν στρατὸν

τοῦ Μιθριδάτου (Πλούτ. Λούκ. ΙΑ). Νῦν Λουπάδ, καὶ κατωτέρω ἄφ' οὗ ἐνωθῇ μετὰ τοῦ Μακέστου (ν. Σουσουρλή), καλεῖται Μικαλίτσα.

Ῥυπαρογράφος, ἴδ. Ῥωπογράφος.

Ῥύπες (αἱ), μία τῶν ἀρχαίων πόλεων τῆς ἀρχαίας συμπολιτείας, μετὰξὺ Πατρῶν καὶ Αἰγίου (Ἡρδ. Α, 145), ὀπίσω τοῦ Ῥίου ἀκρωτηρίου περιλαμβάναν ἐκ τὴν ἀπ' αὐτῆς ἐξαρτωμένην περιοχὴν καὶ τὸ Λεῦκτρον καὶ τὸν Ἑρινεὸν (Θουκ. Ζ, 34). Καὶ ὥς ἐκ τῆς θέσεως αὐτῆς, μὴ οὖσης λίαν προσφόρου, καὶ ἐκ σεισμῶν καταπεσούσα, κατεστράφη ἐπὶ Αὐγούστου, καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς μετακί-σθησαν εἰς Πάτρας. Ἐπὶ Στράβωνος ἦν ἐν-τελὲς ἔρημος (Στράβ. Η, 387, — Πausan. Ι, 479).

Ῥύπος (ῆ), ὁ κηρὸς δι' οὗ ἐσφράγι-ζον (Ἀρστφ. Λυσιστρ. 1133 — Διογ. Λρτ. Α, 4, 59)· κατεσκευάζετο ἐκ τιτάνου καὶ κόλλης, μετὰ τὴν σφράγισιν ξηραίνόμενος (Λουκ. Ἀλεξ. 21).

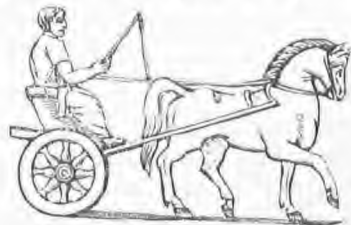
Ῥυταγωγεύς, τὸ ἀπλοῦν σχοινίον δι'

Ἐκ δακτυλίου.

οὗ ἤγετο ἢ ἐσύρετο ὁ ἵππος· οὐχὶ ὁ χαλινὸς (Ξεν. Τππ. Ζ, 1).

Ῥυτήρ. Ῥυτήρες, οἱ ἱμάντες τοῦ

Ἀνάγλυφον.

εἰς ἄμαξαν ἐξευγμένον ἵππου (Ὀμ. Ἰλ. Π.

470, 475. — Ἀρρ. Ἰνδ. ΙΣΤ). Εἶτα δὲ ἐν γένει οἱ χαλिनὸι καὶ διὰ τοὺς ἵππους ἰδίως οἱ ἄνευ τῶν σιδήρων, ὥστε δι' ἵππεα «ἀπὸ ρυτῆρος τρέχειν», τὸ τρέχειν μετὰ πάσης ταχύτητος, ἀχαλινώτως (Σοφκλ. Οἶδ. Κολ. 900).

Ῥύτιον, πόλις τῆς Κρήτης κατὰ τὰ νότια τῆς νήσου, συγχωνευθεῖσα εἶτα μετὰ τῶν Γορτυνίων, οἵτινες ἤρχον αὐτῆς (Ὀμ. Ἰλ. Β, 648. — Στράβ. Ι, 479).

Ῥύτισμον καὶ Ῥυτή, τὸ ράκος τὸ ἐπιρραπτόμενον εἰς ἐσχισμένα ἐνδύματα (Φώτ.).

Ῥυτόν κέρας (ὡς καὶ ἐκαλεῖτο) βοὸς, ὡς ἀγγεῖον, εἶτα δ' ἀγγεῖον σχῆμα κέρατος ἔχον, πολλάκις καὶ παντοίως κεκοσμημένον.

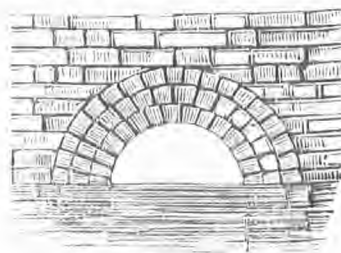

Εἰς τὸ ὅξυ κάτω μέρος εἶχεν ὀπήν, ἐξ ἧς ὁ πίνων, οὐχὶ ἐρρόφα τὸν οἶνον, ἀλλ' ἄφινεν αὐτὸν νὰ ρέῃ ἐξ ἀποστάσεώς τινος εἰς τὸ στόμα. Ὁ Δημοσθένης (κ. Μειδ. 565) μνημονεύει τοιοῦτου ρυτοῦ, καὶ περιέργως ὁ Ἀθήναιος, καίτοι λόγον ποιούμενος τοῦ χωρίου τούτου, ἀποδίδωσι τὴν κατασκευὴν τοῦ τοιοῦτου ἀγγεῖου εἰς τοὺς χρόνους Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου (ΙΑ, 497). Ἴσως μέχρις ἐκείνου ἐγίνετο χρῆσις ἀληθῶν κεράτων, ἔκτοτε δὲ κατεσκευάσθησαν ἀγγεῖα κεράμινα καὶ μετάλλινα ἔχοντα τὸ σχῆμα αὐτῶν. Πολλὰ τοιαῦτα πολλαχού εὐρέθησαν, μάλιστα ἐν Πομπηίᾳ.

Ῥώμη, ἡ πρωτεύουσα τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους, κειμένη ἐν Λατίῳ ἐπὶ τῶν δύο ὄχθων, πρὸ πάντων τῆς δυτικῆς τοῦ Τιβερίου, κατωτέρω τῆς εἰς αὐτὸν εἰσορῆς τοῦ Ἀνίου. Ἡ χώρα ἐστὶ λοφώδης, αἱ δὲ με-ταξὺ τῶν λόφων κοιλάδες, ἔχουσιν τέλματα

ἦσαν νοσηραὶ, μέχρις οὗ διὰ διορύγων καὶ διὰ τῶν οἰκοδομῶν τὰ τέλματα ἀπεξηράνθησαν, εἰ καὶ οὐδὲ τότε ἀπέλειπον ἐνίοτε πλημμυραὶ τοῦ ποταμοῦ (Lín. XXXV, 9. XXXVIII, 26. — Tac. Ann. I. 76. — Hor. Od. I, 2, 13 — A. P. 63). Ὑπὸ τὴν ἔποψιν δὲ τῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῆς μεσογείου χώρας καὶ τῆς θαλάσσης ἦν ἡ θέσις ἐξαίρετος (Cic. R. P. II. 3. — Lín. V, 54.) — Ἡ ἔψις τῆς πόλεως ἦν διάφορος ἐπὶ τῶν βασιλείων, ἐπὶ τῆς δημοκρατίας καὶ ἐπὶ τῶν Αὐτοκρατόρων. — Α) Ἡ Ῥώμη ἐπὶ τῶν βασιλείων ἐπιστεύετο ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ῥωμύλου τῷ 753 π. Χ. εἰς τὸν Παλατῖνον λόφον (Mons Palatinus) ἢ τὸ Παλάτιον. Ἐκεῖ ἦν ἡ τετράγωνος λεγόμενη Ῥώμη (Roma Quadrata), ὁ κόσμος τοῦ Πομπορίου ἢ ἱερᾶς συνοικίας τοῦ Ῥωμύλου. Ἡ βορειοδυτικὴ πλευρὰ τοῦ Παλατίου ἐκαλεῖτο Γερμάλιον, ἐνθα οἱ Δίδυμοι ἄδελφοὶ ὑπὸ τῆς λυκαίνης ἐγαλακτοχῆθησαν ἐν τῷ Λομπερκόλῳ, ἔχοντι καὶ σπήλαιον ἱερὸν τῷ Πανί, καὶ συκὴν ἱερὰν. Ὁ Τίτος Τάτιος κατέκτισε Σαβίνους βορειοδυτικῶς τοῦ Παλατίου, εἰς τὸν Καπιτωλίον λόφον, ὡς καὶ εἰς τὸν τότε βορειανατολικῶς κείμενον, τὸν Κυρινάλιον. Συνέδεσε δ' ἀμφοτέρους τὸ ἐπ' αὐτοὺς ἐπεκταθὲν Πομοίριον, ὡς θέσις τῶν οἰκονομικῶν ὠρίσθη ἡ κορυφὴ τοῦ Καπιτωλίου (Tac. Ann. XII 24), μεταξὺ δ' αὐτοῦ καὶ τοῦ Παλατίου ἐτέθη τὸ Κομίτιον, καὶ ἡ ἀπὸ τοῦ Καπιτωλίου νοτιανατολικῶς ἀγούσα ἱερὰ ὁδὸς (sacra via). Ἐπὶ Τούλου Ὀστιλίου προσετέθη ἡ Ὀστιλία Κουρία, ἐπουεῖτα ἦν ἡ τῆς Ῥώμης ἀγορὰ (Lín. I. 30). Μετ' οὐ πολὺ κατεκαλύφθησαν ὑπὸ οἰκοδομῶν καὶ ἡ Βελία ἢ Βελίαι, λόφος βορειανατολικῶς ὑψούμενος τοῦ Παλατίου, καὶ νοτιανατολικῶς τοῦ αὐτοῦ καὶ ὁ λόφος Καίλιος, κατοικηθεὶς ὑπὸ Τυρρηγῶν καὶ Ἀλβανῶν. Τὸν Ἀθεντῖνον λόφον, νοτιοδυτικῶς τοῦ Παλατίου καὶ Καίλιου καὶ τὰς

μεταξὺ κειμένας κοιλάδας κατέλαβον μετακισθέντες κάτοικοι λατινικῶν πόλεων κατακτηθεισῶν ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἀγκου Μαρκίου, ὅστις καὶ τὸν Τίβεριν ἐγεφύρωσε (Pons sublicius) καὶ τὸν Ἰανίκουλον ὠχύρωσε

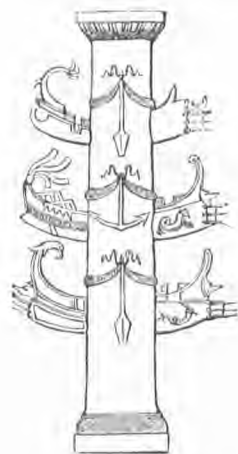
πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ τὴν Ὀστιάν ἔδρυσεν κατὰ τὰς ἐκβολὰς αὐτοῦ (Lín. I, 33). Λι σπουδαιότεραι δὲ πρόοδοι τοῦ συνοικισμού καὶ τοῦ συνδέσμου τῶν τόσον ἀπ' ἀλλήλων χωρισμένων μερῶν τῆς πόλεως ἐγένοντο ἐπὶ Ταρκυνίου Πρίσκου καὶ Σερβίου Τουλλίου, καὶ ὁ πρῶτος αὐτῶν διὰ τῆς μεγαλοφυοῦς ἀνασκαφῆς τῶν ἀμαρῶν (cloacae), ὧν ἡ μεγαλύτερη (Cloaca maxima) σώζεται, ἔχουσα 14' πλάτος, ἀπεξήρανε τὰ βαλτώδη μέρη μεταξὺ τοῦ Καπιτωλίου καὶ τοῦ Παλατίου, εἴτα τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀγορὰν, τὴν βοαρίαν ἀγορὰν καὶ τὸ Βελάβρον, καὶ παρέδωκεν αὐτὰ τῇ καλλιέργειᾳ ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίου δὲ λόφου ἔκτισε τὸ Καπιτώλιον, δηλαδὴ τὸν ναὸν τοῦ Διὸς, τῆς Ἥρας καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, τὸ μέγα ἱπποδρόμιον (Circus Maximus) μεταξὺ Παλατίου καὶ Ἀθεντῖνου, καὶ ἤρξατο καὶ τῆς οἰκοδομῆς περιτειχίσματος. Ὁ δὲ Σέρβιος Τούλλιος προσέθηκε τὸν Οὐίμινάλιον λόφον (Collis Viminalis), νοτιανατολικῶς τοῦ Κυριναλίου, ἀφ' οὗ διήρει αὐτὸν ἡ Κυρινία κοιλάς (Vallis Quirini), καὶ τὸν Ἑσκυλίον (Mons Esquilinus) νοτιανατολικῶς τοῦ Οὐίμιναιου. Καὶ τὸ μὲν πρὸς τὸν Οὐίμινάλιον ἐστραμμένον μέρος ὠνομάζετο λόφος Κόππιος (ὁ ἐντεῦθεν), τὸ δὲ πρὸς τὴν κορυφὴν τοῦ Κυριναλίου, λόφος Ὀππιος (ὁ ἀντιπέραν) ἢ δ' ἐσχάτη προεκβολὴ ἐλέγετο Καρίνα. Πᾶν δὲ τὸ οὐ-

τω περικεκλεισμένον μέρος ἐκαλεῖτο Σου-
δοῦρα (Liv. I, 44), καὶ ταχέως ὑπὸ πολλοῦ
πληθυσμοῦ συνψικίσθη. Ὁ δ' ἀρξάμενος τει-
χισμὸς συνετελέσθη, ἐστερεώθη, καὶ ἐμπα-
ρίελαβε καὶ ἀκατοίκητα μέρη. Μόνον δ' ἀτε-
λευταῖς τῶν βασιλέων ἡδυνήθη νὰ περα-
τώσῃ τινὰ τῶν ὧν ἤρξαντο εἰ προκατόχοι
αὐτοῦ, ἰδίως τοὺς ναυτοὺς καὶ τὰς ἀμάρας.
Οὕτω συνέστη ἡ ἐπιτάλσας Ῥώμη (R.
urpticollis). — Ὁ Ἀγκὸς Μάρκιος εἶχε
θέσει εἰς τὴν πλευρὰν τοῦ Καπιτωλίου βρά-
χου, γωνιαίως ἀπέναντι τῆς προεχούσης ἁ-
κρας τοῦ Παλατίνου λόφου, τὴν δημοσίαν
Μαμερτίνην, εἰρκτὴν (Circus Mamertinus)
ἣς τὸ ὑπόγειον μέρος ἦν ἀπαισιῶς
φοβερὸν, ὑπὲρ ὑποχθόνιον πηγὴν ἐσκαμμέ-
νον, καὶ ἀνευρεθὲν ἐν ἀνασκαφαῖς. Εἰς αὐτὸ
ἐνετάφησαν οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Κατιλίνα. Κατὰ
τὴν νοτίαν πλευρὰν τῆς ἀγορᾶς παρετείνοντο
στοαὶ δι' ἐμπορικὰ πρατήρια καὶ ὅμοιαι αὐ-
ταῖς ὠκοδομήθησαν ἔπειτα καὶ εἰς τὴν βό-
ρειον πλευρὰν, καὶ ἐκαλοῦντο τὰ μὲν «ὑπὸ
τὰς παλαιάς», τὰ δὲ «ὑπὸ τὰς νέας» (στοὰς)
(sub veteribus, — sub novis). Καὶ τὰ μὲν
τείχη τοῦ Σερβίου Τουλλίου ἐνέκλειον καὶ
τοὺς ἐπτὰ λόφους καὶ προσέτι καὶ τὸ Τανί-
κουλόν· ἀλλὰ τὸ Πορκίριον, δηλαδὴ τὸ ἱερὸν
τῆς πόλεως μέρος, περιελάμβανε μόνον τοὺς
5 λόφους, τὸν Κυρινάλιον, τὸν Οὐρμινάλιον,
τὸν Ἐσκυλίνιον, τὸν Παλατῖνον καὶ τὸν Καί-
λιον, καὶ τὸ μέρος τοῦτο διηρεῖτο εἰς 4 τμή-
ματα ἢ ῥεγιόνας τῆς πόλεως. Διὰ τοῦτο ἐπὶ
τῶν βασιλέων ἡ πόλις διηρεῖτο εἰς τὰ ἐπό-
μενα μέρη 1) εἰς τὸ τῶν τεσσάρων ῥεγιό-
νων, αἱ θέσεις ἦσαν, α) ἡ regio Σουθοου-
ράνα β) ἡ Παλατίνη γ) ἡ Ἐσκυ-
λίνη δ) ἡ Κολλίνη 2) τὸ Καπιτώ-
λιον ὅρος, τὸ κοινὸν ἱερὸν 3) τὸ Ἀθεν-
τῖνον 4) τὸ Τανίκουλόν. Ἡ πόλις
τοῦ Ῥωμύλου, — ἡ τετράγωνος Ῥώμη
(Roma quadrata), — εἶχε 3 πόλεις, τὴν Μου-
ρανίαν, ἄγουσαν πρὸς τὴν Βελίαν τὴν
Ῥωμαγοῦλαν II, πρὸς θυσμὰς εἰς τὸ

Βεράδρον, παρεμπιπτούσης τῆς Ἱερᾶς Ὀδοῦ
τὴν Τριγωνίαν II, πρὸς νότον. Τῶν δὲ
τειχῶν τοῦ Σερβίου αἱ πύλαι δὲν γινώσκον-
ται ἀκριδῶς. Αἱ ἐπισημότεραι εἰσὶν ἡ Κάρ-
μενταλία, εὐθὺς νοτίως τοῦ Καπιτωλίου
ἡ Τριλεμίνα, εἰς τὸ Ἀθεντῖνον, πρὸς
τὸν ποταμὸν. Μεταξὺ τῶν δύο ἦτο ἡ Σου-
βλικία γέφυρα (Sublicius). Εἰς τὸν Καί-
λιον ἦν ἡ κυριωτέρα πύλη, ἡ Κ'αίπενα,
ἣτις ἔφερον εἰς τὴν Ἀππίαν ἢ Λατίνην ὁδόν.
Πρὸς ἀνατολὰς, τὴν πόλιν εὐπρόσπενον αὖσαν,
ἐπροστάτευεν ὁ agger Servii Tullii et Tar-
quinii, ἔχων πρὸς νότον τὴν Ἐσκυλίνην πύ-
λην (Esquilina) πρὸς τὴν Πραινεστίνην καὶ
Λαβικανίαν ὁδόν, πρὸς δὲ βορρᾶν τὴν Κολ-
λίαν (Collina) πύλην, πρὸς τὴν Νομεντα-
νίαν ὁδόν. Ὑπῆρχον δὲ καὶ ἄλλαι πύλαι,
ἀλλὰ μικρᾶς σημασίας. Ἡ θριαμβευ-
τικὴ πύλη (porta triumphalis) ἔκειτο οὐ-
χὶ εἰς τὰ τεῖχη, ἀλλ' ἐκτὸς αὐτῶν, εἰς τὸ
πεδῖον τοῦ Ἀρεως, ὅπου διερρυθμίζοντο αἱ
πομπαὶ τῶν θριάμβων. Μεταξὺ τῶν ὁδῶν ἀ-
ξιομνημόνευτος ἐστὶν ἡ Clivus Virbius ἐπὶ
τῆς κλιτύος τοῦ Κεσπίου ὄρους, ἣς ἡ πρὸς
θυσμὰς ἐξακολουθήσεις κατὰ τὸν Vicus Cy-
mrius ἦν τὸ θέατρον τοῦ ἐγκλήματος τῆς γυ-
ναϊκῆς Ταρκουίνου τοῦ Σουπέρβου κατὰ τοῦ
πατρὸς τῆς Σερβίου Τουλλίου, καὶ διὰ τοῦτο
ἐκαλεῖτο (Vicus Sceleratus. — B) Ἡ Ῥώμη
ἐπὶ τῆς Δημοκρατίας. Ἀφ' οὗ, τῷ 390
π.Χ., ἡ Ῥώμη ἐπυρπολήθη ὑπὸ τῶν Γάλ-
λων, ἀνωκοδομήθη ἔπειτα ὁπωσοῦν καλλι-
τέρα, ἀλλὰ καὶ πάλιν λίαν ἀνώμαλος, μό-
νον δὲ μετὰ τὸν δεῦτερον Καρχηδονικὸν πό-
λεμον ἀπέκτησεν εὐρυχωροτέρας καὶ ὠραι-
ότερας οἰκοδομὰς· ἀλλ' ὁ κυρίως καθωραί-
σμός αὐτῆς ἤξατο μετὰ τὴν ὑποδούλωσιν
τῆς Ἑλλάδος, τῷ 146 π.Χ. Τότε καὶ ἐκ-
τὸς τῶν τειχῶν προσετέθησαν νέαι συνοικίαι,
βαθμηδὸν λαμπρότεραι ἀναδειχθεῖσαι τῆς ἀρ-
χαίας πόλεως, καὶ ματαιώσασαι τοῦ Σερβίου
τὰ τεῖχη, πρὸ πάντων δὲ πρὸ τῶν πυλῶν, δι'
ὧν λίαν ζωηρὰ ἦν ἡ συγκατοικία, οἷον ἡ πρὸς

τὸ πεδίον τοῦ Ἀρεως πρὸς νότον κατὰ τὴν Καπέναν πύλην καὶ πρὸς τὸν Τίβεριν. ἄλλη δὲ πέραν τοῦ ποταμοῦ, ἐφ' οὗ πολλαὶ κατεσκευάσθησαν γέφυραι διὰ τὰς πλουσίας συνοικίας ὑπὸ τὸ Ἰανίκουλον. Ἀντεφιλοτιμοῦντο δὲ τότε καὶ οἱ Αἰδίλοι καὶ οἱ Κήνσορες δι' ἵδρυσιν κοινωφελῶν οἰκοδομῶν, ὡς ὁ Μ. Πόρκιος Κάτων, τῷ 184 π.Χ. Καὶ ἐν γένει ἔκτοτε ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τοσούτῃ μεγαλοπρεπῶς ἀνεπτύχθη ἐν Ῥώμῃ, ὥστε ὁ Στράβων ἀναγνωρίζει αὐτὴν ὡς ὑπερβάσαν τὴν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι τῆς Ἑλλάδος. Ἀνηγέρθησαν δ' αἱ πολυτελέσταται τῶν οἰκοδομῶν εἰς τὴν ἀγορὰν, εἰς τὸ Καπιτώλιον καὶ εἰς τὸ πεδίον τοῦ Ἀρεως. Μικρὰν διακοπὴν ἐπέφερον οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι· ἀλλ' αἱ ἐπὶ τῶν Αὐτοκρατόρων πυρκαϊαὶ κατέστρεψαν τὰ πλεῖστα μνημεῖα τῆς δημοκρατικῆς ἐποχῆς. Οὐχ ἦν τὸν σπουδαία διὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐστὶν ἡ ἔρευνα τῆς ἀγορᾶς καὶ ἡ τοῦ Καπιτωλίου. Ἡ ἀγορὰ (Forum) ἦν τὸ κέντρον τῆς ἀστικῆς καὶ τῆς πολιτικῆς ἐνεργείας. Ἐκεῖτο δὲ μετὰ τοῦ Καπιτωλίου καὶ τοῦ Παλατίνου, ἡ ἀκριβέστερον τῆς Οὐελίας, ἀφ' ἧς κατερχομένη ἡ ἱερὰ ὁδός, ἔφερε πρὸς τὸ Καπιτώλιον. Σήμερον ἡ ἀρχαία ἀγορὰ ἐστὶ τόπος ἔρημος μετ' ἐρείπειων, καὶ ἐπὶ πολὺ ἔκαλεῖτο «ἀγελαδότοπος» (Campo Vaccino), διότι οἱ χωρικοὶ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐρχόμενοι, ἐκεῖ ἔφερον τὰ ζῶα των. Ἀλλ' ἐπ' ἐσχάτων, πρωτοβουλία τοῦ αὐτοκράτορος Ναπολέοντος Γ', καὶ ἀφ' οὗ ἡ Ῥώμη πάλιν ἀνεδείχθη τῆς Ἰταλίας πρωτεύουσα, ἐγένοντο καὶ ἐξηκολούθησαν ἐκεῖ σπουδαῖα ἀνασκευαί, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ πρῶτον τοῦ Πέτρου Ῥόσα, ἀφίχθῃσαι μέχρι τοῦ ἀρχαίου ἐδάφους, εἰς βάθος 9 μέτρων. Ἡ ἀγορὰ ἦν ἐπίμηκες τετράπλευρον, ἔχον μῆκος 630', πλάτος δὲ, ὑπὸ μὲν τὸ Καπιτώλιον 196, κατὰ δὲ τὸ ἄλλο πέρας 110', καὶ διεύθυνσιν ἐκ τῶν βορειοδυτικῶν πρὸς τὰ νοτιοανατολικά. Κατ' ἀρχὰς ἦν ὠρισμένη εἰς ἀγοραπωλησίας· εἶτα δ' ὠρίσθη κυρίως διὰ τὸν δημόσιον βίον

καὶ τὰς πολιτικὰς συνεντεύξεις, ἐξαιρουμένων τῶν ἐργαστηρίων εἰς τὰς ἀρχαίας στοὰς (Sub veteribus). Διηρεῖτο δ' εἰς δύο τμήματα, τὸ δυτικόν, τὴν κυρίως ἀγορὰν, καὶ τὸ ἀνατολικόν, τὸ Comitium, ἥτοι τὸ διὰ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου· εἰς δὲ τὸ μετὰ τῶν δύο μεθόριον ἦν τὸ βῆμα τοῦ ρήτορος, ἡ τῶν ἀρχαίων ἐμβόλων (rostra vetera) τετράγωνος βάσις, περιτετειχισμένη καὶ περικτακτος, κοσμουμένη διὰ τῶν ἐμβόλων τῶν πλοίων ἃ εἶχον κυριεύσει οἱ Ῥωμαῖοι ἐπὶ τῶν Ἀντιατῶν. Κατ' ἀρχὰς ὁ ρήτωρ ἵστατο ἐστραμμένος πρὸς τὸ κομίτιον (τὴν συνέλευσιν τοῦ δήμου)· εἶτα ὁμῶς μετεβλήθη ἡ θέσις τοῦ αὐτοῦ. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς κυρίας ἀγορᾶς ἦν τὸ φρέαρ (Puteal), τὸ καὶ Λάκος Κούρτιος (Lacus Curtius) λεγόμενον, κατὰ τὴν περὶ τοῦ Κουρτίου παράδοσιν. Παρ' αὐτῷ δ' ἦν ἡ ἱερὰ συκὴ, μία ἐλαία καὶ ἐν κλημαμπέλου, σύμβολα τῆς γεωργίας. Ἰστατο δ' ἐκεῖ καὶ ἀγάλμα τοῦ Μαρσίου, ὡς ἐμβλημα τῆς ποινικῆς ἐξουσίας. Καὶ ἡ στήλη τῶν ἐμβόλων (Colonna rostrata), ἱδρυθεῖσα πρὸς τιμὴν τοῦ Κ. Δουιλίου, καὶ

ἐφίπποι καὶ ἄλλοι τιμητικοὶ ἀνδριάντες ἐκόσμουσαν τὴν ἀγορὰν. Κατὰ τὰς πλευρὰς ἦσαν τετειχισμένοι ἐξέδραι, εἰς δικαστήρια χρησιμεύουσαι. Τὸ τοῦ Πραιτορος τῆς πό-

λεως ἦν πρὸς τὸ ἀνατολικὸν πέρας τοῦ Κομιτίου. Τὴν βόρειον πλευρὰν τῆς ἀγορᾶς, ἰσχυρῶς τοῦ Καπιτωλίου, ὠρίζεν ἡ ἱερὰ ὁδός. Ἐνταῦθα, ἀφιστάσας ἀπ' ἀλλήλων, ἔκειντο αἱ τρεῖς ἀφίδες τῆς ἀγορᾶς, ἡ Janus summus πρὸς τῇ Οὐελίᾳ, ἡ Janus medius κατὰ τὸ Καπιτώλιον, καὶ ἡ Janus imus κατὰ τὴν τέρη, ἡ κατωτάτη καὶ ἡ μέση τοῦ Ἰανοῦ, διότι εἶχον καὶ τοῦ δικεφάλου θεοῦ ἀγάλματα). Ἡ τελευταία τῶν τριῶν, ἦν ἡ σπουδαιότερα τῶν τριῶν, διότι ἦν ἡ θέσις τῶν ἀργυραμοιβῶν. Ἐπὶ τῆς ἱερᾶς ὁδοῦ ἔκειντο δημόσια οἰκοδομήματα, ἐν τῇ μέσῃ ἡ Ὀστιλία Κουρία, ἔνθα ἤδρευον οἱ συγκλητικοί, καὶ εἰς τὴν ἔφερον ὑψηλὴ ἀναβάθρα ἐκ τοῦ Κομιτίου, κειμένου καὶ αὐτοῦ ὑψηλότερον τῆς ἀγορᾶς (Liv. I, 36. V, 7). Πλησίον αὐτοῦ ἦν τὸ Συγκλητικὸν (Senatus), ἔνθα διέμενον οἱ συγκλητικοί πρὸ τῆς συνεδριάσεως, καὶ τὸ Ἡφαίστειον (Vulcanus), καὶ εἰς ναὸς τῆς Ὀμονοίας ἐπειτα ἡ Βασιλικὴ ἡ (Basilica) Ὀπιμία, καὶ ἡ Γραικὸστασις, ἀνοικτὴ στοὰ, ἔνθα οἱ Ἕλληνες, καὶ ἐν γένει οἱ ξένοι πρέσβεις συνήρχοντο, καὶ περιέμενον τὴν παρουσίαν τῶν εἰς τὴν σύγκλητον. Ἀπέναντι δὲ τῶν οἰκοδομῶν τούτων, εἰς τὴν νοτιανατολικὴν γωνίαν, ἔκειτο ἡ Ρηγία (Regia), ἡ ἐπίσημος κατοικία τοῦ μεγάλου ἀρχιερέως (Pontifex maximus), καὶ πλησίον αὐτῆς, πρὸς δυσμὰς, ὁ ναὸς τῆς Ἑστίας (Vesta), ἧς ὁ βωμὸς μετὰ τοῦ ἀσέστου πυρὸς ἦν ἐντὸς στερογγύλης οἰκοδομῆς ἐν τῇ μέσῃ αὐτοῦ. Τούτου πλησίον ἦν ὁ Λάκκος τῆς Τουρούρνης (Lacus Tiberinus), πηγὴ περιτειχισμένη, καὶ παρὰ ταύτῃ ὁ μετὰ τὴν ἐν Ῥηγίλλῳ μάχην ἰδρυθεὶς ναὸς τοῦ Κάστορος, ἔνθα ἐνίστε καὶ ἡ σύγκλητος συνεδρίαζε. Πρὸ τῶν καταστημάτων τούτων ἔκειντο αἱ στοαὶ τῶν ἀρχαίων ἐργαστηρίων. Καθ' ὅσον δ' ἠϋξάνεν ὁ πληθυσμὸς καὶ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ δημοσίου βίου ἐν τῇ πόλει, ἐγένετο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπαισθητὴ

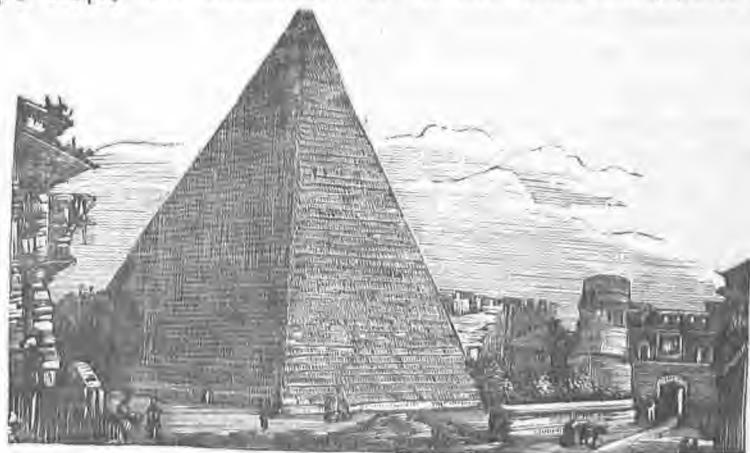
ἡ μικρὰ ἔκτασις τῆς ἀγορᾶς. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ εὐσέβεια ἀπέτρεπε τοὺς Ῥωμαίους τοῦ νὰ μεταβάλλωσιν εὐρόνοντες χωρία καθιερωμένα, συμπροσέλαβον τὰς λεγομένας βασιλικὰς, στοὰς ἀναπεπταμένας, κατ' ἀρχὰς προσωρισμένας διὰ τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγὰς, εἴτα δὲ, ὅτε ἡ αὐξήσις τῆς πόλεως ἀπήτησε τὴν πολλαχρὸν διανομὴν τῶν πωλητηρίων, δοθείσας ἰδίως εἰς τὰ δικαστήρια διὰ τὰς συνεδριάσεις τῶν. Ἡ ἀρχαιότατη, Πορκία (Porcia) βασιλικὴ ναλουμένη, καὶ ὑπὸ Κάτωνος τοῦ πρεσβυτέρου κτισθεῖσα τῇ 184 π. Χ., ἦν παρὰ τῇ Ὀστιλίᾳ Κουρίᾳ, δυτικώτερον δ' αὐτῆς ἦν ἡ Αἰμιλία (Basilica Aemilia), οἰκοδομηθεῖσα ὑπὸ Αἰμιλίου Λεπίδου καὶ Μ. Φουλδίου Νεβιλίτορος τῇ 180 π. Χ., παρὰ τὸ Ἀργιλέτον καλούμενον τμήμα τῆς πόλεως. Πρὸ αὐτοῦ ἡγείρετο ὁ ἀρχαῖος ναὸς τοῦ Ἰανοῦ. Βορείως δὲ τῶν δύο βασιλικῶν ἐξετείνετο τὸ τμήμα τῆς πόλεως Luvumius, μετὰ τοῦ ἰχθυοπωλείου (forum piscatorium). Κατὰ τὸ ἕτερον δὲ πλευρὸν τῆς ἀγορᾶς, πρὸς τῷ ναῷ τοῦ Κάστορος, ἔκειτο ἡ βασιλικὴ Σεμπρωνία, πλησίον δὲ τῆς Γραικοστάσεως, ἡ Ὀπιμία βασιλική. — Τὸ δὲ Καπιτώλιον, λόφος ἐπιμήκης, ἔχων δύο κορυφὰς ἀνιούσας κατὰ τὰ δύο ἄκρα, ἔφερον ἐπὶ τῆς βορείας τὸν ναὸν τῆς Ὀμονοίας καὶ τῆς Ἡρας Μονέτας (προστάτιδος τῶν νομισμάτων). Ὀνομάζετο δὲ πᾶς ὁ λόφος Ἀκρόπολις (Atr), καὶ ἐκεῖ ἦν καὶ τὸ οἰωνοσκοπεῖον (Auguraculum), εἰς ἑνὸς λίθος, ἀφ' οὗ ὁ ἱερεὺς ἐπισκόπει τοὺς οἰωνούς. Ἐπὶ τῆς Atr, εἰς ὕψος 15' ἕσταται νῦν ἡ ἐκκλησία τῆς Παναγίας (Santa Maria in Ara Celi). Ἡ νοτιὰ δὲ κορυφὴ τοῦ λόφου, ὀλίγον ἀποκλίνουσα πρὸς δυσμὰς, καὶ φέρουσα νῦν τὸ μέγαρον Caffarelli, ἦν τὸ κυρίως Καπιτώλιον. Ὅτε ὁ Ταρκύνιος Πρίσκος, θέλων νὰ οἰκοδομήσῃ ἐκεῖ ναὸν εἰς τὸν Δία, ἐζήτησε νὰ πείσῃ τοὺς ἡδὲ ἐκεῖ ἱερὰ κεκτημένους θεοὺς νὰ ὑποχωρήσωσιν, πάντες ἐνέδωκαν, πλὴν δύο μένον, τοῦ Terminus,

θεοῦ τῶν ὀρίων, καὶ τῆς Juventas, θεᾶς τῆς νεότητος. Αὐταὶ αἱ θεότητες δὲν ἠθέλησαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰ μέρη ἐνθα ἐλατρεύοντο. Τοῦ Διὸς ὁ ναὸς οὐδόλως ἦν πολυτελής, ἀλλὰ συνέκειτο ἐκ τριῶν σηκῶν, ὧν ὁ μέσος ἦν ἀριερωμένος τῷ Διὶ, ὁ δεξιὸς τῇ Ἀθηνᾷ, ὁ δ' ἀριστερὸς τῇ Ἥρᾳ. Αἱ δύο αὐταὶ θεαὶ ἦσαν ὀρθιαί, ὁ δὲ Ζεὺς, ἐξ ἐρυθροῦ πηλοῦ κατεσκευασμένος, ἐκάθηντο εἰς θρόνον. Εἰς μεταγενεστέρους χρόνους ἐπλάσθη τὸ ἄγαλμα ἐκ μετάλλου, ὁ δὲ θρόνος χρυσελεφάντινος, καὶ ὁ Τραϊανὸς τέλος διέταξε καὶ τοῦ θεοῦ τὴν κατασκευὴν ἐκ χρυσοῦ. Βαθμηδὸν δὲ προσετέθησαν καὶ πολυάριθμα ἀναθήματα. Ἐκεῖ ἴστατο καὶ χρυσὴ Νίκη (Victoria), καὶ ἄγαλμα τοῦ Διὸς αὐτοκράτορος (Imperator). Τὸν ἕνα τῶν αἰετῶν τοῦ ναοῦ ἐκόσμηι πῆλινον τέθριππον, τὸν ἕτερον τέθριππον χαλκοῦν μετ' ἀγάλματος τοῦ Διὸς. Ἀκριβῶς δὲ δὲν γινώσκεται ἡ θέσις τῶν ἄλλων ναῶν ὅσοι ἦσαν ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίου, τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς τοῦ βροντωέντου (Tonans), τῆς Τιμῆς (Honor), τῆς ἀρετῆς (Virtus), τῆς ἰσχύος (Ops), τῆς Ἀφροδίτης. Ἐκεῖ ἦτο καὶ τὸ βουλευτήριον τῶν Καλαβρῶν (Curia Calabra), ἐξ ἧς κατὰ τὰς καλένδας ἐκάστου μηνὸς ἐδηλοῦτο ἡ θέσις ἐκάστης ἡμέρας. Πρὸ τοῦ ναοῦ ἐξετείνετο τὸ Καπιτώλιον πεδίον (Area Capitolina), χρησιμεῦον ἐνίοτε εἰς συναθροίσεις τοῦ λαοῦ, δι' ὃ ὑπῆρχεν ἐκεῖ καὶ ἐν βῆμα ρήτορος καὶ ἐν senaculum. Ἡ μεσημβρινή, πρὸ πάντων ὅμως ἡ δυτικὴ ἀπότομος πλευρὰ ἐκαλεῖτο τάρπηλος λίθος (Saxum Tarpeium, ἢ Rupes Tarpeia). — Ἡ ἀπὸ τῆς ἄκρας τοῦ Καπιτωλίου εἰς τὴν ἄκραν τῆς Ἀκροπόλεως (Arx) ἄγουσα ὁδὸς ἐδιχοτόμει τὸ μεταξὺ αὐτῶν κείμενον ταπεινότερον μέρος τοῦ λόφου, καὶ πρὸς μὲν δυσμὰς ἔκειτο ὁ ναὸς Vejovis, μετ' ἀσύλου μεταξὺ δύο ἱερῶν τεμενῶν εἰς δὲ τὸ πρὸς τὴν ἀγορὰν ἐστραμμένον ἦν τὸ Aerarium καὶ τὸ Tabularium (τὸ δημόσιον ἀρχεῖον), καὶ δεξιῶς αὐτοῦ ὁ ναὸς τοῦ Κρό-

νου (Saturnus), ἀριστερῶς δὲ τῆς Ὁμονομίας (Concordia) καθιερωθεὶς ὑπὸ τοῦ Καμίλλου μετὰ τὴν παῦσιν τοῦ ἐμφυλίου πολέμου. Ἀριστερῶς δὲ τῷ κατιόντι εἰς τὴν ἀγορὰν ἔκειντο αἱ Γεμόνιαι κλίμακες (Scalae Gemoniae), δι' ὧν κατεσύροντο τὰ πτώματα τῶν θανατωθέντων κακούργων, καὶ ἡ ποινικὴ εἰρκτή (Carcer Tullianus). Ἀπὸ τῆς Ἱερᾶς ὁδοῦ, ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἀριστερῶς κατὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Καπιτωλίου, παρετείνετο ἡ μόνη ἀμαξιτὴ ὁδὸς ἡ ἄγουσα ἄνω εἰς τὸν λόφον (clivus Capitolinus), ἡ ἱερὰ (Sacer) μετὰ τῶν Centum Gradus. Ἰδίως ἡ ἀγορὰ ὑπέστη ἐπὶ Καίσαρος μεγάλαν μεταβολάν. Τῷ 52 π. Χ., ἐπὶ τῆς κηδείας τοῦ Κλαυδίου, ἐπυρπολήθη ἡ Ὀστιλία Κουρία, καὶ εἰς τὴν θέσιν αὐτῆς ἀνήγειρεν ὁ Καίσαρ τὸν ναὸν τῆς Εὐδαιμονίας (Felicitas) τὴν Τουλίαν Κουρίαν οἰκοδομήσας μεταξὺ τῶν ναῶν τῆς Ἑστίας καὶ τοῦ Κάστορος ἀπεπείρατωσε δ' αὐτὴν ὁ Αὐγουστος. Καὶ τὸ ἀρχαῖον βῆμα τῶν ρητόρων μετέθηκεν ὁ Καίσαρ ἐκεῖθεν εἰς τὸ μέσον τῆς νοτίας πλευρᾶς τῆς ἀγορᾶς, κατὰ τὴν στοὰν τῶν ἀρχαίων (sub veteribus), μετὰ τῶν ἀγαλμάτων τοῦ Σύλλα, τοῦ Πομπηίου καὶ τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ. Εἰς τὴν θέσιν τοῦ δικαστηρίου τοῦ Πραιτορος, κατὰ τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ Κομτίου, οἰκοδομήθη μετὰ θάνατον τοῦ Καίσαρος ναὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ Τουλίου (Divus Iulius), μετὰ λαμπρὰς ἐξωτερικῆς ἀναβάθρας. Ἡ Γραικόστασις, πυρποληθεῖσα καὶ αὐτὴ, ἀνικοδομήθη δυτικῶς τῆς Σεμπρωνίας Βασιλικῆς, ἣτις μετωνομάσθη Βασιλικὴ Τουλία, πρὸς τιμὴν καὶ αὐτῆς τοῦ Καίσαρος. Κατηδαρίσθησαν δὲ καὶ αἱ ἀρχαῖαι στοαὶ sub veteribus, ἵνα μὴ ἀποκρύπτωσι τὰ νεώτερα ὠραῖα οἰκοδομήματα. Γ) Ἡ Πρώμη ἐπὶ τῶν Αὐτοκρατόρων. Νέα ἐποχὴ καθωραΐσμου τῆς Πώμης ἤρξαστο μετὰ τῶν Αὐτοκρατόρων, καὶ ἤδη ὁ Αὐγουστος μεγάλως εἰς αὐτὴν συνετέλεσε. Τὴν ὅλην πόλιν, μετὰ γάλως ἤδη αὐξηθεῖσαν, διήρσεεν εἰς 14 τμή-

ματα (Regiones), καὶ ἐκαυχᾶτο λέγων ὅτι «πηλόκτιστον αὐτὴν εὐρών, τὴν κατέλιπε μαρμαρόκτιστον.» Ἀνευρέθησαν δὲ τεμάχια μαρμάρου ἐφ' οὗ ἦν κεχαραγμένον τὸ σχέδιον τῆς ἀρχικῆς ἐπισήμου διαιρέσεως τῆς Ρώμης εἰς Περιώνας. Ἐχρυσὶ δὲ τὰ σωζόμενα μέρη ἔκτασιν 300 τετραγωνικῶν μέτρων περίπου, καὶ 188 μικρά ἄλλ' οὐχ ἥττον πολύτιμα τεμάχια τῶν μαρμάρων τούτων εὐρέθησαν πάλιν κατὰ τὸ ἐνεστῶς ἔτος. Ἐπὶ Νέρωνος συνέβη τῷ 64 μ. Χ. μεγάλη πυρκαϊά, καθ' ἣν 3 τμήματα ἐντελῶς ἐπυρπολήθησαν, μόνον δὲ 4 ἔμειναν ἐντελῶς ἄθικτα. Μετ' αὐτὴν δ' αὐτὸς, καὶ κατόπιν ὁ Δομιτιανὸς, ὁ Τραϊανὸς, ὁ Σεπτίμιος Σεβήρος, ὁ Καρακάλλας, ὁ Διοκλητιανὸς καὶ ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας πολὺ συνετέλεσαν

ἐξῆς 7 ἐκ βορρᾶ πρὸς νότον. Ἡ λεγομένη Pons Aelius* (νῦν γέφυρα τοῦ Ἀγγέλου) ὁ Neroninus* ἢ Vaticanus* ὁ Aurelius* ἢ Antoninus* ὁ Fabricius* καὶ ὁ Cestius*, φέρουσαι εἰς τὴν νῆσον τοῦ Τιβέριος Aemilius* ἢ Senatorius ὁ Sublicius ὁ Probi, Προσέτι δὲ, βορείως τῆς πόλεως, ὁ P. Triumphalis καὶ ὁ Mulvius* ἢ Milvius (νῦν Molla). Ἡ νῆσος τοῦ Τιβέριος ἐλέγετο ὅτι συνέστη ἐπὶ τῆς ἐξώσεως τῶν βασιλέων, ὅτε τὰ σπαρτὰ τῶν ἀγρῶν τῶν Ταρκυνίων θερισθέντα ἐρρίφθησαν εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ συσσωρευθέντα ἀστερεώθησαν. Ἐπὶ τοῦ μεσαιῶνος ὀνομάζετο, ἄγνωστον πόθεν καὶ διατί, νῆσος Λυκαονία, νῦν δὲ λέγεται τοῦ Ἀγίου Βαρθολομαίου, οὗ ἡ ἐκκλησία διεδέχθη ἀρχαῖον ναὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ, οἰκοδομηθέντα τῷ 291

Τάφος τοῦ Κεστίου. Σχ. 1164 α.

εἰς τὸν καλλωπισμὸν τῆς. Ὁ Αὐρηλιανὸς, τῷ 271 μ. Χ., περιτείχισε καὶ τὰ 14 τμήματα δι' ἐνὸς περιβάλου, οὗ τὸ μῆκος ἦν κατὰ Βορίσκον, 50 ῥωμαϊκῶν μιλίων, κατὰ δὲ νέας καταμετρήσεις μόνον 21, ὅστις δ' ἐπερατώθη ἐπὶ τοῦ Πρόβου. Περιέκλειε δὲ τὸ τείχος πρὸς δυσμὰς τὸ Ἰανίκουλον, τὸ πεδίον τοῦ Ἀρεῖως πρὸς βορρᾶν, τὸν Πίγκιον (Pincius ἢ Collis Hortulorum) βορείως τοῦ Κυριναλίου. Ἐκτὸς δ' ἔμεινε μόνον ὁ βορειοδυτικῶς τοῦ Ἰανικούλου, πέραν τοῦ Τιβέριος κείμενος, καὶ τότε ἤδη καλλιεργούμενος Βατικανός. Γέφυραι ἐπὶ τοῦ Τιβέριος ἦσαν αἱ

π. Χ., συνεπεῖρα ἐπισκηφάσης ἐπιδημίας. Καὶ ἤδη δὲ, ὡς ἀκίς ταπεινοῦται ὁ ποταμὸς, εἰς τὰ θεμέλια τῆς ἐκκλησίας ἔρχεται εἰς τὸ προφανές λίθος μετ' ἀναγλύφου, παριστῶντος τὸν Ἀσκληπιῶν (Liv. Ep. XI. — Suet. Claud. XXV. — Ov. Met. XV, 739). Ἦσαν δ' ἐπὶ τῆς νήσου καὶ ναὸς τοῦ Διὸς, οἰκοδομηθεῖς τῷ 196 π. Χ., καὶ ἄλλος τοῦ Φαύνου, οἰκοδ. 195 π. Χ. Αἱ πύλαι δὲ τοῦ Αὐρηλιανοῦ τείχους ἦσαν πρὸς βορρᾶν, ἡ Fla-

ΣΗΜ. Τῶν ἐχόντων ἀστερίσκον διατηροῦνται λείψανα.

minia· Pinciana· Salaria· Nomentana. Πρὸς Ἀνατολὰς, Tiburtina· Praenestina· Πρὸς νότον, Asinaria· Metronia· Latina· Appia· Ostiensis, παρ' ἧς ὁ τάφος ἡ ἡ πυραμὶς τοῦ Κεστίου (Cestius), στρατηγοῦ τινος φονευθέντος τῷ 43 π. Χ. Ἡ οἰκοδομὴ αὐτῆς διήρκεσε 333 ἡμέρας (Cic. Flac. XIII. ad Att. V). Διατηρεῖ δὲ ἔχνη γραφῶν. Πρὸς δυσμὰς, Portuensis· Aurelia· Septimiana. Ἰστανται δὲ τὰ σημερινὰ τεῖχη σχεδὸν εἰς τὴν θέσιν τῶν Λύρηλιανῶν. — Τὰ ἐπισημότερα τῶν οἰκοδομημάτων, κατὰ τὴν θέσιν αὐτῶν εἰς τὰ 14 τμήματα ἦσαν τὰ ἐπόμενα· 1) Ἡ Porta Capena, πύλη εἰς τὸ τεῖχος τοῦ Σερβίου Τουλλίου, πρὸς νότον, ἔχουσα ἐκατέρωθεν τὴν Ἀππίαν καὶ τὴν Λατίνην ὁδόν. Εἰς ὀλίγην ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Ἀππίας πύλης ἔκειτο ἡ θριαμβευτικὴ ἀψὶς τοῦ Δροῦσου*, καὶ ἐπέκεινα ἡ τοῦ Τραϊανοῦ καὶ ἡ τοῦ Οὐήρου μεταξὺ δε πολλῶν ἄλλων τάφων καὶ ὁ τῶν Σκιπιόνων*, περαιτέρω δ' οἱ ναοὶ τοῦ Ἀρεως, τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τῶν Καμορίων. Πλησιέστατα δ' ἔκειτ' ἡ καὶ κοιλὰς τῆς Ἐγερίας, καὶ πρὸς τὸ ἄλλο μέρος, πλησιέστατα τῆς πύλης Καπένης, οἱ ὑπὸ τοῦ Μαρκελλοῦ οἰκοδομηθέντες, μετὰ δὲ τὴν ἐπὶ Νέρωνος πυρκαϊὰν ὑπὸ Οὐεσπασιανοῦ ἐπισκευασθέντες ναοὶ τῆς Τιμῆς καὶ τῆς Ἀρετῆς. 2) Caesimontium, βορειανατολικῶς τοῦ προρρηθέντος, περιλαμβάνον τὸν λόφον Mons Caelius καὶ τοὺς ἀνατολικούς αὐτοῦ πρόποδας. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἔκειντο τὰ Castra peregrina, στρατόπεδον διὰ ξένους ἐπικουρικοὺς στρατοὺς, καὶ πλησίον εἶχε ναὸν ὁ Ζεὺς Redux. Ἀνατολικώτερον ἦν ἡ ἀγορὰ τοῦ σίτου καὶ τῶν ἐσπρίων, Macellum magnum, καὶ τὸ πεδίον τοῦ Ἀρεως (campus Martius) διὰ στρατιωτικὰ γυμνάσια, ἔνθα καὶ κατὰ μάρτιον ἐτελοῦντο θεάματα ἱππασίας (Equiria). Παρ' αὐτῷ ἦν ὁ Domus Lateranorum*, ἰδιοκτησία κατ' ἀρχὰς τῆς οἰκογενείας τῶν Πλαυτίων Λατεράνων, μετατραπείς εἶτα ὑπὸ

Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου εἰς ἐκκλησίαν τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου ἐν Λατεράνῳ. Εἰς τὸ βόρειον τοῦ Καλίου ἔκειτο ὁ Ludus Gladii, χώρος προωρισμένος εἰς τοὺς ἀγῶνας τῶν μονομάχων. Ὑπῆρχε δὲ καὶ μέγας ναὸς τοῦ Divus Gladius, ἀλλ' ἡ θέσις αὐτοῦ δὲν δύναται ἀκριβῶς νὰ ὁρισθῇ. Ἐν τῷ τμήματι τούτῳ ἦσαν καὶ πολλῶν πλουσίων οἰκίαι, ὡς ὁ τῶν γονέων τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου. 3) Τμήμα τῆς Ἰσιδος καὶ τοῦ Σεράπιδος. Μέρος αὐτοῦ ἐλέγχετο πρὶν Carinae, πρὸς βορρᾶν καὶ τὰ βορειανατολικά τοῦ ἀνωτέρω, ἔνθα τὸ Φλάβιον ἀμφιθέατρον τοῦ Οὐεσπασιανοῦ, τὸ νῦν Κελοσσαῖον λεγόμενον, οἰκοδομηθὲν ἐπὶ τῶν θεμελίων τοῦ χρυσοῦ οἴκου τοῦ Νέρωνος. Μέχρι τῆς ἑκατονταετηρίδος μ. Χ. ἐτελοῦντο ἐνταῦθα θηριομαχίαι. Ὅπισω αὐτοῦ βορειότερον ἦσαν οἱ μέγιστοι Λουτρῶνες τοῦ Τίτου* καὶ οἱ τοῦ Τραϊανοῦ*, καὶ τούτων ἀνατολικῶς οἱ ναοὶ τῆς Ἰσιδος καὶ τοῦ Σεράπιδος. 4) Τεράβδος (Via sacra) ἡ Ναὸς τῆς Εἰρήνης (T. Pacis), δυτικῶς τοῦ τμήματος 3. Τὸ ἀνατολικὸν αὐτοῦ μέρος ἐλέγχετο Carinae, καὶ περιεῖχεν οἰκίας πλουσίων ἡ δ' ἀπ' αὐτοῦ διὰ τοῦ Vicus secularatus χωρίζοιεν Subura ἦν κατοικία βιομηχάνων. Νοτιοδυτικῶς τὸ τμήμα τοῦτο ἐξτείνεται μέχρι τῆς ἀγτρᾶς, ἧς τὸ βορειανατολικὸν πέρας ἀπέληγεν εἰς τὸν ναὸν τῶν Ἑφεστίων (Penates), τοῦ Ἀντωνίου* καὶ τῆς Φαυστίνης καὶ τὰς οἰκοδομὰς τῆς ἀγορᾶς. Προσέτι ἔκειντο ἐντὸς τοῦ τμήματος τούτου ἡ ἀψὶς τοῦ Τίτου* κατὰ τὴν πρὸς ἀνατολὰς ἐξακολούθησιν τῆς ἱερᾶς ὁδοῦ ὁ ναὸς τῆς Ἀφροδίτης καὶ Ὁμήρης*, ἡ Βασιλικὴ τοῦ Κωνσταντίνου*, ὁ ναὸς τῆς Εἰρήνης, οὗ πυρποληθέντος, ἡ θέσις ὠνομάσθη ἀγορὰ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ* προσέτι οἱ ναοὶ τῆς Γῆς (Tellus) τοῦ Διὸς Στατήρος. Ἡ ἀγορὰ τοῦ Νερύα (Forum Nervae ἢ Transitorium), μετὰ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ κολοσσαίου Ἰαννοῦ τε*

τραπρεσώπου (Jannus quadrifrons) ἔφερε πρὸς τὸ δυτικῶς κείμενον θον τμήμα. 5) Esquiliae ἢ Reg. Esquillina, βορείως τοῦ τμήματος 3, καὶ βορειανατολικῶς τοῦ 4, ἦν τμήμα εὐρύτατον, περιλαμβάνον σχεδὸν ὅλον τὸν Esquilinus καὶ τὸν Viminalis. Ἐνταῦθα ἔκειντο οἱ Παλατῖνοι κήποι καὶ οἱ τοῦ Μαρκήναι. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Κεσπίου λόφου ἔκειτο ὁ ναὸς τῆς Λουκίνης Ἡρας (Juno Lucina), ἡ ἀγορὰ τῆς Λιβίας* (Macellum Liviae), ἡ θριαμβευτικὴ ἀψὶς τοῦ Γαλλίου νοῦ*, τῶν Μαρτίου, ναὸς τῶν Νυμφῶν, ἰδρυθεὶς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Σεβήρου, ἡ ἀψὶς τοῦ Γορδιανοῦ· εἰς δὲ τὴν ἀνατολικὴν γωνίαν, ἐν ἀμφιθεάτρῳ* (Amphitheatrum castrensa). 6) Reg. Alta Semita, βορείως τῆς 5, ἐγκλείουσα τὸ Κυρινάλιον (Quirinalis). Ἐκτὸς ὑπῆρχεν ὁ στρατῶν τῶν πραιτωριανῶν* (Castræ praetoria), προσέχων ἐκ τῶν τειχῶν, καὶ χρησιμεύων ἐνίοτε καὶ ὡς εἰρηκτῇ, ὡς ἐχρησίμευσεν διὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Κυριναλίου καὶ τοῦ Βιμινάλιου ἔκειντο οἱ μεγάλοι λουτρῶνες (Therma) τοῦ Διοκλητιανοῦ, καὶ νοτιώτερον αἱ τοῦ Κωνσταντίνου προσέτι ὁ ναὸς τῆς Ἀνθοῦς* (Flora), τοῦ Καυρίνου, τῆς Ὑγιείας (Salus), ὁ τάφος τῶν Φλαβίων καὶ οἱ κήποι τοῦ Σαλλουστιίου. Βορείως ἐν τῇ γωνίᾳ τοῦ ἀρχαίου τείχους τοῦ Σεβήρου ἦν τὸ πεδῖον Campus sceleratus, ἐνθα αἱ τὸ καθήκον τῆς αἰδημεσύνης παραβιάσασαι Ἐστιάδες ἐθάπτοντο ζῶσαι. 7) Τμήμα τῆς Εὐρείας ὁδοῦ (Via lata), δυτικῶς τοῦ 6, περιεῖχε τοὺς κήπους τοῦ Πομπηίου καὶ τοῦ Λουκούλλου, καὶ τῶν χοίρων τῆς ἀγορᾶς (Forum suarium), μετὰ τοῦ Κυριναλίου καὶ τοῦ Πιγκίου. Ἐπὶ τῆς κλιτύς τοῦ Κυριναλίου ἔκειτο ὁ ναὸς τοῦ Ἡλίου (Sol), καὶ τούτου πλησίον τὸ πεδῖον τοῦ Ἀγρίππαι (Campus Agrippae), πλατεῖα περιεχομένη ὑπὸ στοῶν, καὶ ἐπὶ τοὺς πρόποδας τὸ πρόπυλον τῶν ἐν ἄλλῃ τμήματι κειμένων λουτρῶνων τοῦ Κωνσταντίνου. Πρὸς νότον,

συνώρευε πρὸς τὸ Τμ. 8, περιλαμβάνον τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀγορὰν (Forum Romanum) τὸ ἐπισημότερον μέρος τῆς πόλεως, ἐγκλείον τὸν Καπιτωλίον λόφον καὶ τὴν κοιλάδα μετὰ τοῦ Παλατίνου. Πλὴν τῶν προμνημονευθέντων οἰκοδομημάτων τῆς ἀγορᾶς, ἵστατο, πλησίον τῆς Γραικοστάσεως, πρὸς τὸ Καπιτώλιον, ὁ ναὸς τοῦ Οὐεσπασιανοῦ καὶ τοῦ Τίτου*· πρὸ αὐτοῦ δὲ, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Καπιτωλίου, ἡ στήλη Rostra Flavia, παρ' ἣ τὸ χρυσοῦν μίλλιαριον τοῦ Αὐγούστου, μέγιστος λίθος, μετ' ἐπιχρύσων χαλκῶν πετάλων, ἐφ' οὗ ἐμετροῦντο αἱ ἀποστάσεις τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους. Περαιτέρω ἦν ἡ τετράστυλος ἀψὶς τοῦ Σεπτίμιου Σεβήρου (Ἰδ. Στυλοβάτης), καὶ εἰς τ' ἀνατολικὰ τοῦ Καπιτωλίου τὸ Argiletum, ἡ Curia τοῦ Δομητιανοῦ, ἡ Ἀργενταρία Βασιλική*, καὶ ἐτι ἀνατολικώτερον ἡ Ἰουλία ἢ τοῦ Καίσαρος ἀγορὰ (Forum Iulium ἢ Caesaris) μετὰ τοῦ ναοῦ τῆς Γενετείρας Ἀφροδίτης* (Venus Genetrix)· ἡ λαμπρὰ ἀγορὰ τοῦ Αὐγούστου μετὰ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀρεως* (Mars Ultor)· ἡ ἀψὶς τοῦ Δρούσου καὶ Γερμανικοῦ· ἡ ἀγορὰ τοῦ Τραϊανοῦ μετὰ τῆς Οὐλπίας Βασιλικῆς* (τῆς βιβλιοθήκης), καὶ τοῦ ναοῦ καὶ τῆς στήλης τοῦ Τραϊανοῦ*. Τὸ ὅλον περιελάμβανε πέντε μέρη κυρίως· α) τὸ atrium Fori cum area, ἥτο ἀπέραντον καὶ πολυτελέστατον πρόπυλον, περιστυλον κατὰ τὰς 4 πλευρὰς, καὶ κατὰ τὸ μέσον ἔχον τὸ ἄγαλμα ἐρίππου τοῦ Τραϊανοῦ. Ἐκατέρωθεν δὲ τοῦ προτύλου τούτου ἐξετείνετο ἡμικυκλική, ἐσωτερικῶς ἐπίσης ὑπόστυλος στοὰ, ἣτις ἔφερεν εἰς πολυπληθῆ δωμάτια. Μετὰ τὸ μέγιστον δὲ τοῦτο πρόπυλον εἶπετο β) ἡ Οὐλπία Βασιλική, ἣτις ἦν πασῶν ἡ μεγίστη καὶ μεγαλοκρεπεστάτη. Τὸ μετέπειτα ἦν γ) ἀνοικτὸν πεδῖον, ἐν ᾧ ἵστατο ἡ μεγίστη, 117' ὑψηλὴ στήλη τοῦ Τραϊανοῦ*, ἔχουσα ἐν ἀπειραριθμοῖς ἀναγλύφους ἐπιγραφασμένους τοὺς πολέμους τοῦ Αὐτοκρά-

τορος κατὰ τοῦ Δεκεβάλου. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς δ' αὐτῆς ἵστατο ἀνδριάς τοῦ Τραϊανοῦ, ὃν ἀντικαθίστησι νῦν ἄγαλμα τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου.

Στήλη Τραϊανου.

Εἰς ἐκάτερα τὰ πλευρὰ ἔκειτο δ) ἡ Οὐλπία βιβλιοθήκη, διαιρουμένη εἰς βιβλιοθήκην Ἑλληνικὴν καὶ Λατινικὴν. Τέλος εἶπετο ε) ἡ πέμπτη διαίρεσις, τὸ τέμενος τοῦ ναοῦ, ἀπεραντος στοὰ ὑπόστυλος, εἰς ἣς τὸ κέντρον ὁ Ἀδριανὸς ἤγειρε ναόν. Εἰς τὸ Καπιτώλιον ἐπυρπολήθη, ἐπὶ τῶν ἐμφυλίων ταραχῶν τοῦ Σύλλα, ὁ ναὸς τοῦ Διὸς (Jupiter O. M.) καὶ ἀνωκοδομήθη ἔπειτα πάλιν. Ἐκὰς δὲ καὶ ἐκ δευτέρου ἐπὶ τοῦ πολέμου μεταξὺ Βιτελλίου καὶ Φλαβίου Σαβίνου, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ, καὶ πάλιν ἀνιδρύθη ὑπὸ Οὐεσπασιανοῦ. 9) Reg. Circus Flaminius, τὸ μέγιστον τῶν τμημάτων, περιελάμβανε τὸ πεδῖον τοῦ Ἀρεως (Campus Martius), καὶ μέρος τοῦ Πιγκίου, κατὰ τὰ βορειανατολικά παρὰ τῷ 8, κατὰ τὰ δυτικά παρὰ τῷ 7. Ἐπὶ πολλὰ ἔτη συνήρχοντο εἰς τὸ εὐρὺ τοῦτο πεδῖον ἐκκλησίαι τοῦ λαοῦ καὶ ἐτελοῦντο ἀγῶνες ἀθλητικοί. Ὡκοδομήθη δὲ κατὰ πρῶτον τὸ μέρος τὸ πλησιέστερον τῷ Καπιτωλίῳ, πρὸς οὗ τοὺς δυτικούς πρόποδας ἀνηγέρθη ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου τὸ Θέατρον τοῦ Μαρκελλοῦ, εἰς μνήμην τοῦ πρώτου ἀποθανόντος γαμβροῦ του, ὃν ἐγκαρδίως ἠγάπα. Ἦν δὲ προωρισμένον μόνον διὰ δραματικὰς παραστάσεις, καὶ περιελάμβανε

20,000 θεατῶν. Οὐ μακρὰν δ' αὐτοῦ ἦν ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, ἡ στοὰ τοῦ Μελέλλου καὶ τὸ Θέατρον τοῦ Βάλλου*, μετὰ τῆς τιμητικῆς στήλης τοῦ Τίτου. Ἐπὶ Τίτου, μεγάλη πυρκαϊὰ πολλὰ καταστρέψασα τοῦ τμήματος τούτου, ἀπετέφρωσε καὶ τὸ θέατρον. Πρὸς τῇ θριαμβευτικῇ πύλῃ ἦσαν τοῦ Πομπηίου τὸ θέατρον* μετὰ τῶν στοῶν, ἡ πρώτη μόνιμος δραματικὴ σκηνή, ἔχουσα εὐρυχωρίαν διὰ 40,000 θεατῶν. Ἐμπρὸς αὐτοῦ ἦν ὁ ναὸς τῆς Καλλιόχου Ἀφροδίτης (Venus Victrix), δι' οὗ κυρίως εἰσέρχοντο εἰς τὸ θέατρον, καὶ ἐκεῖ πλησίον ἡ πολλάκις εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς συγκλήτου χρησιμεύουσα Curia Pompeii, ἐνθα ἐφρονέθη ὁ Καῖσαρ* δεξιῶς δὲ, πρὸς ἀνατολὰς ταύτης, τὸ Φλαμίνιον ἵπποδρόμιον (Circus Flaminius) οἰκοδομηθὲν τῷ 221 π. Χ. Κατ' αὐτὸ ἐπώνμασεν ὁ Αὐγούστος τὸ ὅλον τμημα. Μετὰ τον δ' ἡ καρχηδονικὸν πόλεμον ἐτελοῦντο ἐνταῦθα καὶ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες. Παρ' αὐτῷ δ' ἵσταντο, σχέσιν ἔχοντες μετὰ τοῦ προσδιορισμοῦ αὐτοῦ, οἱ ναοὶ τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Ἑννοῦς (Bellona), καὶ ἡ Villa publica, χρησιμεύουσα εἰς διαμονὴν ἀρχόντων ἐπὶ συνελεύσεων τοῦ λαοῦ καὶ στρατολογιῶν. Βορείως δ' αὐτῆς ἔκειντο ἀπὸ τοῦ 139 π. Χ. τὰ Septa Julia, ἐνθα συνεζήτουντο τὰ φερολογικά, καὶ ὧν τὰ κατ' ἀρχὰς ἑξήλινα ἔρια (Septa, τὸ ἑξέλιον ἐν Ἀθήναις) ἤρξατο ὁ Καῖσαρ ἀντικαθιστῶν διὰ λιθίνων. Δυτικῶς αὐτῶν ἦν τὸ Diribitorium, μεγίστη ὑπόστεγος αἴθουσα, ἥς ἡ στέγη, ἕνεκα τῶν μεγάλων αὐτῆς διαστάσεων, ἐθεωρεῖτο ὡς ἀριστούργημα τῆς τέχνης. Κατ' ἀρχὰς συνεδρίαζον ἐνταῦθα οἱ ψηφολέκται, εἴτα δ' ἐχρησίμευσε πρὸς ἄλλους σκοποὺς, μέχρις οὗ ἐπὶ Τίτου ἐπυρπολήθη. Ἐπέκεινα τοῦ Θεάτρου τοῦ Πομπηίου, πρὸς δυσμὰς καὶ βορρᾶν, ἦσαν οἱ λουτρῶνες τοῦ Ἀγρίππα*, μετὰ τοῦ Πανθεοῦ*, πᾶσι τοῖς θεοῖς καθιερωμένου, καὶ εἰς ἐκκλησίαν νῦν χρησιμεύοντος.

Παρ' αὐτῷ ἦσαν οἱ ναοὶ τῆς Ἰσιδος καὶ τοῦ Σεράπιδος ἢ στοὰ τῆς Εὐρώπης, Βασιλικὴ τοῦ Ποσειδῶνος, καὶ ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς, οἰκοδομηθεῖς ὑπὸ τοῦ Πομπηίου. Δυτικῶς δὲ τοῦ Πανθέου ἦσαν οἱ μεγάλοι λουτροὶ νερὸς τοῦ Νέρωνος*, καὶ οὗτοι εἰς γυμναστικήν

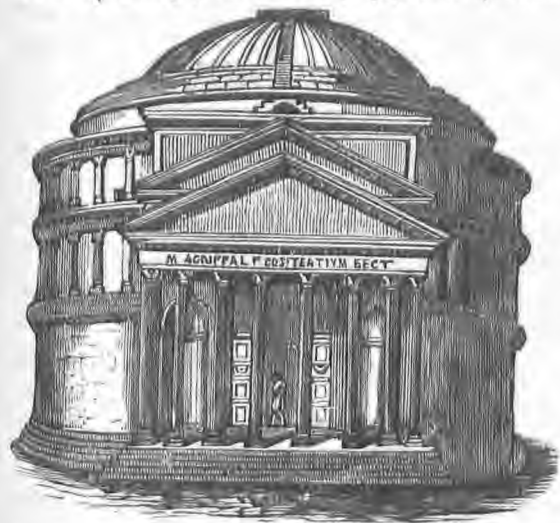
ἠλαιοδείκτην (Solarium). — 10) Τμήμα Παλάτιον (Palatium), νοτιανατολικῶς τοῦ 9, χωριζόμενον δ' αὐτοῦ διὰ τοῦ 8, περιλάμβανε τὴν Παλατίνην ἀγορὰν. Ἐπὶ τὴν βορειανατολικὴν δὲ γωνίαν, ἀπέναντι τοῦ Φλαβιανοῦ ἀμφιθεάτρου, εἰς τὴν ἱερὰν ὁδὸν,

ἔκειτο ἡ θριαμβεῦσις ἡ ἀψὶς τοῦ Κωνσταντίνου, καὶ ἐκεῖ, πρὸς τὴν ἀγορὰν ἐστραμμένον, τὸ ναῖδιον τῶν Ἀγαθοδαϊμόνων (Lares), τὸ ἀναβρυτήριον ἰερῶσανήσσα (Meta sudans), καὶ ὁ κολοσσὸς τοῦ Νέρωνος, ὅστις ὁμοῦς ἀνῆκε μᾶλλον εἰς τὸ τμήμα 3. Ἐπὶ τῆς κλιτύος κατὰ τὸν Καίλιον ἦσαν αἱ Curiae veteres καὶ ὁ ναὸς τῆς Μεγάλης μητρὸς (Magna Mater), εἰς δὲ τὴν νοτιανατολικὴν ἄκραν τὸ Ἑπταζώνιον* (septizonium) τοῦ Σεβήρου, οἰκοδόμημα ὑψηλὸν, ἔχον ἵσως 7 ὀρόφους, ἢ καὶ 7 προεξοχὰς εἰς ζώνας ἴσως δὲ μέ-

ρος αὐτοῦ παριστᾷ τὸ ἐπόμενον διάφραγμα, ἐξ ἀρχαίων εἰκόνων ληφθὲν. Τὸ τμήμα τοῦτο

περιεῖχε πλείστα λαμπρὰ μέγαρα, συνενωθέντα μετὰ ταῦτα πάντα εἰς ἓν μέγιστον αυτοκρατορικὸν ἀνάκτορον, καταλαβὼν πᾶσαν τὴν ἑκτασιν. Καὶ πρῶτον μὲν πρὸς τὸ Γερμάλον (τὸ βορειοδυτικὸν μέρος τοῦ Παλατίνου λόφου) εἰς τὴν νέαν καὶ εἰς τὴν ἱερὰν ὁδὸν, ἦν τὸ μέγαρον τοῦ Αὐγούστου* οὐ ἐμπρὸς ὁ ναὸς τοῦ Παλατίνου Ἀπόλλωνος· εἴτα τὸ μέγαρον τοῦ Τιβερίου, τοῦ Νέρωνος, τοῦ Δομητιανοῦ· μετὰ δὲ τῶν δύο τούτων εἰς ναὸς τῆς Νίκης. Αὐ-

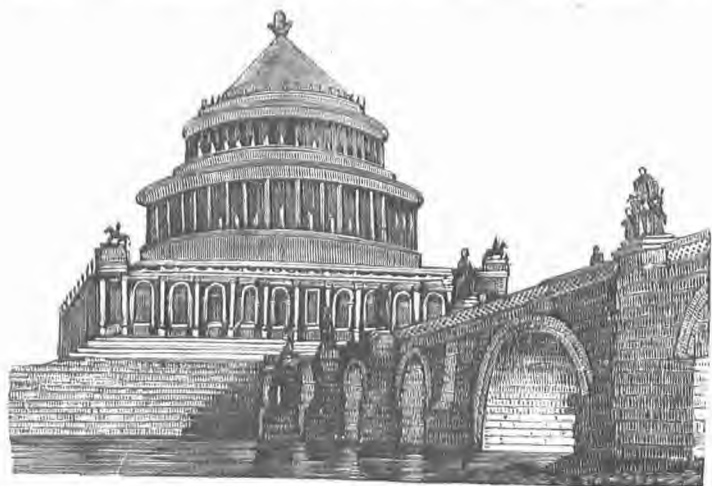

Πάνθεον. Σελ. 1156. Β.

κοὺς ἀγῶνας χρησιμεύοντες, καὶ εἴτα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Σεβήρου μετασκευασθέντες, δι' ὃ καὶ Thermae Alexandrinae μετωνομάσθησαν. Αὐτοῖς πλησίον ἦν τὸ Σταδίου τοῦ Δομητιανοῦ*, καὶ ἐν ᾧ δειτὸν προωρισμένον διὰ μουσικὰς παραστάσεις. Παρὰ τῷ ποταμῷ δ' ἦν τὸ Ἀμφιθέατρον τοῦ Σταυρίου ἢ Ταύρου*, καὶ ἐπέκεινα τὸ ναυπηγεῖον Navalia, καὶ τὸ Μαυσωλεῖον τοῦ Αὐγούστου* μετὰ τεμένους καὶ δύο ὀβελίσκων. Ὅπως δὲ πρὸς βορρᾶν, δεξιῶς, παρὰ τῇ Φλαμινίᾳ πύλῃ, ἦν ὁ τάφος τοῦ Νέρωνος καὶ παρ' αὐτῷ οἱ κήποι τοῦ Δομητιανοῦ. Ἡ δ' ἀπὸ τῆς πύλης νοτιανατολικῶς ἄγουσα ὁδὸς, ἡ εὐρεῖα ὁδὸς (Via lata), διήρχετο διὰ τῆς ἀψίδος τοῦ Μ. Αὐρηλίου Ἀντωνίου, οὗ ὁ ναὸς καὶ ἡ στήλη ἦσαν νοτιώτερον, παρὰ τῷ πεδίῳ τοῦ Ἀγρίππα (Campus Agrippae). Παρὰ δὲ τῇ ἀψίδι τοῦ Ἀντωνίου ἔστη-
σεν ὁ Αὐγουστος κολοσσιαῖον Ὀβελίσκον καὶ

τόθι ἦσαν πρὶν καὶ ὁ οἶκος τοῦ Κικέρωνος, τοῦ Λουκούλλου, καὶ ἄλλων ἐπισήμων ἀνδρῶν. — 11) Τμῆμα τοῦ μεγάλου ἱπποδρομίου (Circus Maximus), νοτίως τοῦ 10, περιελάμβανε τὴν κοιλάδα μεταξὺ τοῦ Παλατίου καὶ τοῦ Ἀθεντίου, καὶ τὸ Velabrum πρὸς τῷ ποταμῷ. Ἐνταῦθα ἔκειτο καὶ ἡ ἀγορὰ τῶν ὀσπρίων (Forum olitorium) μετὰ τῶν ναῶν τῆς Εὐσεθείας, Ἐλπίδος, καὶ τῆς Ἥρας (Juno Sospita)· εἰς δὲ τὴν γωνίαν τοῦ Παλατίου ἦν ἡ βοῶν ἀγορὰ (Forum boarium), ἔνθα εἶχε στηθῇ ὁ ἐξ Αἰγίνης εἰς Τρώμην κομισθεὶς χαλκοῦς ταῦρος. Ἦσαν δὲ περὶ τὴν πλατεῖαν αὐτῆς πολλὰ ἱερά, ὡς ὁ ναὸς τῆς Τύχης* (Fortuna), ἀρχαῖος, ἐπὶ Σερβίου Τουλλίου κτισθεὶς, ὁ τοῦ Κάλινίκου Ἡρακλέους* (Hercules Victor), καὶ ὁ μέγας αὐτοῦ βωμὸς, ὁ τῆς Mater Matuta κτλ. Ἐκεῖ ἦν καὶ ὁ Arcus Argentariorum, ἔνθα πιθανῶς ἐπωλοῦντο ἀργυρώματα καὶ χρυσώματα· ἰδίως δὲ τὸ μέγα ἱπποδρόμιον (Circus maximus), ὑπὸ Σερβίου Τουλλίου σχεδιασθέν μεταξὺ τῶν δύο λόφων. Μετέπειτα δ' ἐξε-

ῆ καὶ ἡ creta. Εἰς τὴν νοτίαν δὲ πλευρὰν ἔκειντο οἱ ναοὶ τοῦ Ἑρμοῦ*, τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Κόρης (Eeres, Libera). — 12) Δημόσιον Ἰχθυοτροφεῖον (piscina publica) νοτίως τοῦ 11 μεταξὺ τοῦ Circus Flaminius καὶ τῆς Porta ostiensis, ἐν τῶν ἐλαχίστων, ἀλλὰ καὶ τῶν πυκνότερον οἰκουμένων τμημάτων, διότι δημόσια οἰκοδομήματα ἦσαν ὀλίγα ἐν αὐτῷ. Ἀξιομνημόνευτοι εἰσὶ μόνον οἱ λουτροὶ τοῦ Ἀντωνίνου, ὑπὸ τοῦ Καρακάλλα κατασκευασθέντες, καὶ εἰς ναὸς τῆς Ἀγαθῆς Θεᾶς (Bona Dea). — 13) Ἀὐεντίνον (Aventinus), ἐνέκλειε τὸν ὁμώνυμον λόφον, βορειοδυτικῶς τοῦ 12, εἰς οὗ τὸ μεθόριον, καὶ παρὰ τῇ Ὀστιαίᾳ πύλῃ (Porta Ostiensis), ἔκειτο ἡ πυραμὶς ἡ ὁ τᾶφος τοῦ Κεστίου* (Cestius). Ἡ κορυφὴ τοῦ λόφου κατεῖχeto ὑπὸ τῶν ναῶν τῆς Ἀρτέμιδος, τῆς Σελήνης (Luna), τῆς βασιλίδος Ἥρας (Juno Regina), τῆς Ἐλευθερίας (Libertas). Ἐνταῦθα δ' ἦσαν καὶ τὰ δημόσια βαλανεῖα (balnea Surae)· εἰς τὸ τμῆμα δὲ τοῦτο ἦν καὶ ἡ θέσις καθ' ἣν ἀπεβιδάζοντο τὰ ἐμπορεύματα τῶν πλοίων ὅσα ἀνέπλεον

Μουσουλὴν Ἀδριανῶς Στλ. 1159, 8'.

τάθη, καὶ περιεκλείσθη διὰ τῶν λεγομένων Carceres, αἵτινες ἐνεδείκνυν καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ δρόμου, ὡς τὸ τέλος αὐτοῦ ἐδείκνυν ἀὐλαξ λευκή, ἥ δι' ἀσβέστου πεπληρωμένη,

τὸν Τίβεριν. Ἐκεῖ μεταξὺ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ξυλεμπόρων ἦν ἡ Αἰμιλία στοὰ (porticus Aemilia), καὶ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν τὸ ἐμπορίον* (Emporium), ὥραία

πλαστόριωτος προκυμαία διὰ τὰς ἐκφορῶ-
σεις, ἐφ' ἧς ἦν καὶ μεγάλη ἀποθήκη τῶν
ἐμπορευμάτων (Horrea Grabiana καὶ Ani-
ciana). — 14) Τὸ ὑπὲρ τὸν Τίβεριν τμήμα
(Reg. Trans Tiberim), τὸ μόνον ἐπὶ τῆς δε-
ξιᾶς ὄχθης κείμενον. Ἐκεῖ ἦσαν οἱ κῆποι
τοῦ Καίσαρος, ἐν οἷς ὁ Αὐγουστος ἐκτίσε
τὴν Ναυμαχίαν (Naumachia), μεγίστην

ἐκτὸς τῶν τειχῶν, καὶ εἰς οὐδὲν τῶν τμη-
μάτων ἀνήκον, ἦν τὸ Βατικανὸν πεδῖον
(Campus Vaticanus). Ἐκεῖ ἦσαν καὶ τοῦ
Ἀγρίππα οἱ κῆποι, οὓς ὁ Νέρων ἐκλη-
ρονόμησε, καὶ προσέτι τὸ ἱπποδρόμιον
τοῦ Νέρωνος, ἐνθα οὗτος ἐπανηγύριζε
τοὺς θριάμβους του, καὶ ἐντὸς αὐτοῦ ἐξετέλεισε
τὰς θηριώδεις ποιναὺς κατὰ τῶν Χριστιανῶν εἰς

οὓς προσήφθη τῆς Ῥώμης ἡ πυρ-
πόλησις. — Εἰς τὴν Αἰλίαν
γέφυραν (Pons Aelius) ἔκειτο ἡ
Moles ἢ τὸ Μαυσωλεῖον τοῦ
Ἀδριανοῦ*, νῦν φρούριον τοῦ
Ἀγγέλου. Μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ
ἱπποδρομίου τοῦ Νέρωνος παρατεί-
νονται νῦν τὰ μέγιστα Παπικὰ
οἰκήματα, τὰ συνεχόμενα μετὰ
τῶν μεγάρων τοῦ Βατικανοῦ καὶ
τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἀγίου Πέτρου.
— Αἱ ὁδοὶ δὲ τῆς Ῥώμης ἦσαν ἡ
πλατεῖαι (viae), ἥτοι μεγάλαι
καὶ εὐρεῖαι κεντρικαὶ ὁδοί, ὡς ἡ
ἱερὰ ὁδὸς (V. Sacra) ἐν τῇ 4
τμήματι, καὶ ἡ πλατεῖα ὁδὸς
(V. lata), ἐν τῇ 7· ἡ νέα ὁδὸς
(V. nova), ἐν τῇ 11· ἡ ὑψηλὴ
στενωπὸς (alta Semita), ἐν
τῇ 11· ἡ ἦσαν ἄνοδοι (Clivi) εἰς
τοὺς λόφους, λιθόστρωτοι, ὡς ἡ Κα-
πιτωλίνη (Τμ. 8)· ἡ δημο-
σία (publicus) (11)· ἡ τοῦ Σκαύ-
ρου (2)· ἡ Virbii (5)· ἡ ἦσαν
μικραὶ, δευτερεύουσαι ἀρόδοι (vici),
ὡς ἡ V. Jugarius (8), Tuscus (8),
Cyprius καὶ sceleratus (4). Αἱ
διασταυρώσεις τῶν ὁδῶν ἐλέγοντο
compita. Προσοχῆς ἄξια ἦσαν καὶ
τὰ ὑδραγωγεῖα (aquaeductus). —

Ὡς πρὸς ὡποποίησιν κο-

σμοκράτορος πόλεως ἐλάτρευσαν τὴν Ῥώ-
μην καὶ τῇ ἀνήγειρον ναοὺς πρῶτοι οἱ Ἑλ-
ληνες, καὶ μάλιστα οἱ ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ,
καὶ ἡ Σμύρνη ἐκαυχᾶτο ὅτι αὐτὴ πρώτη

Θεὰ Ῥώμη. Σελ. 1160, α'.

δεξαμένην διὰ ναυτικούς ἀγῶνας. Κυρίως
δὲ κατεσκεύετο τὸ τμήμα τοῦτο ὑπὸ ἐργατῶν,
βαφείων, βυρσοδεψῶν, ναυτῶν, ξυλουργῶν, κτλ.
— Ἀπέναντι τοῦ πεδίου τοῦ Ἀρεως, ἀλλ'

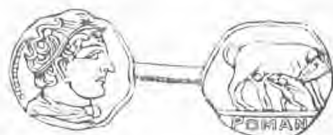
ἀνήγειρε ναὸν εἰς τὴν Ῥώμην τῷ 195 π.Χ. (Tac. Ann. IV, 56. — 18. Liv. XLIII, 6). Ἀπὸ τοῦ πολέμου κατὰ τοῦ Περσέως ᾠξή-
νεν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἢ ἐν Ἀσίᾳ θεο-
ποίησις τῆς Ῥώμης. Ἀπὸ δὲ Αὐγούστου
ιδρύθησαν ἐν Ἑλλάδι τῇ θεᾷ Ῥώμῃ. μετὰ
τοῦ θεοῦ Ἰουλίου (Divus Iulius) ἡ τοῦ Αὐ-
γούστου, ἑορταί καὶ ἀγῶνες, ἀγάλματα καὶ
ναοί, ὡς ἐνὸς τοιούτου ναοῦ θεᾶς Ῥώμης
ἐπὶ Αὐγούστου σῶζονται· λαίψανα ἐν τῇ Ἀ-
κροπόλει τῶν Ἀθηναίων, ἀνατολικῶς τοῦ Παρ-
θεωνῶος. Ἡ εἰκὼν τῆς Ῥώμης ἐπὶ τῶν Ἀ-
σιατικῶν νομισμάτων παρίστατο ὡς Τύχη
τῆς Ῥώμης, φέρουσα στέμμα ἐκ τειχῶν, καὶ
εἰς τὴν χεῖρα κέρας τῆς Ἀμαλθείας καὶ
ἄλλα σύμβολα εὐτυχίας, ἢ λόγχην, κτλ. Ἐν
δ' αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ, κυρίως ἐπὶ τῶν Ῥωμαί-
κων νομισμάτων, παρίστατο πάντοτε ὡς ἡρώς
πολεμική, τῇ Ἀθηνᾷ, ἢ Ἀμαζόνι ἐμπερής,
ὀρθία, εἰς ἀσπίδα στηριζομένη, ἢ ἐπὶ ὅπλων
καθήμενη, καὶ τὴν Νίκην ἔχουσα εἰς τὴν
χεῖρα ἢ ἐπὶ τῶν ὤμων, κτλ. Ἐπὶ Ἀδρια-
νοῦ ιδρύθη αὐτῇ, ὁμοῦ μετὰ τῆς Ἀφροδίτης,
λαμπρὸς ἐν Ῥώμῃ ναός.

Ῥώμος (Remus), ἀδελφὸς τοῦ Ῥω-
μύλου δίδυμος, φονευθεὶς ὑπ' αὐτοῦ ἀμέσως
μετὰ τῆς Ῥώμης τὴν ἱδρυσιν, εἴτα δ' ὑπὸ
τῶν Ῥωμαίων ὡς ἥρωος τιμώμενος, καὶ ναὸν
ἔχων ἐν Ῥώμῃ (Aἴλ. — Στράβ.).

Ῥωμυλία, πόλις τῶν Σαμνιτῶν ἐν
τῇ μέσῃ Ἰταλίᾳ, καταστραφεῖσα ὑπὸ τῶν
Ῥωμαίων ἐπὶ τοῦ τρίτου Σαμνιτικοῦ πολέ-
λου (Στράβ. Βυζ. — Liv. X, 47).

Ῥωμύλος, 1) υἱὸς τῆς Ῥέας Σιλ-
βίας καὶ ἑγγονος τοῦ Νουμήτορος, ιδρυτῆς
καὶ πρώτος βασιλεὺς τῆς Ῥώμης, τῷ 753
-716 π. Χ. Κατὰ τὴν παράδοσιν, διέταξεν
ὁ βασιλεὺς Ἀμούλιος νὰ ριφθῶσιν εἰς τὸν
Τίβεριν τὰ ἐκ τοῦ Ἀρεως γεννηθέντα δίδυ-
μα τέκνα τῆς Ἰλίας, θυγατρὸς τοῦ πρώην
βασιλέως Νουμήτορος. Τότε φέροντες οἱ ὑπη-
ρέται τὰ παιδία ἐκ τῆς Ἀλφῆς εἰς τὸν πο-
ταμόν, καὶ εὐρόντες αὐτὸν πλημμυρῆσαντα,

ἔρριψαν τὸ λίκνον εἰς τὸ ἐκχειλίσαν ὕδωρ
κατὰ τὴν ὄχθην. Ὅτε δὲ τὸ ὕδωρ ἀπεσύρθη,
τὸ λίκνον προσέκρουσεν εἰς λίθον, ἀντεράπη,
καὶ τὰ παιδία ἔπεσαν εἰς τὴν ἰλύν. Ὡς δ'

ἐφώναζαν κλαίοντα, τὰ ἤκουτε καὶ ἤλθεν
εἰς αὐτὰ λύκαινα ἐκ τοῦ ὄρους, τοῖς ἔδωκε
τὸν μαστὸν, καὶ τὰ ἐκαθάρισε· λείγουσα αὐτά.
Ταύτην τὴν παράστασιν ἔχουσι συνήθως ἐν
τοῖς μετέπειτα χρόνοις τὰ νομίσματα τῆς Ῥώ-
μης εἰς τὸ ἔμπαλιν. Καὶ εἰς ὄρουσιν ἀπὸ τῆς
προσέτι ἐφύλαττε τὰ βρέφη καὶ τοῖς ἔφερε
τροφὴν. Ταῦτα ἰδὼν εἰς τῶν ποιμένων, προ-
σεκάλεσε καὶ τοὺς συντρόφους του, καὶ πάν-
τες ὁμοῦ ἔφερον τὰ παιδία εἰς τὸν βασιλικὸν
ἀρχισυνδῶτην, τὸν Φαυστύλον, καὶ ἡ γυνὴ
αὐτοῦ Ἀρέα Λαυρεντία τὰ ἀνέθρεψεν, ὀνομά-
σασα αὐτὰ Ῥῶμον καὶ Ῥωμύλον. Ἡἔχσαν
δὲ μετὰ τῶν ποιμένων καὶ ἐγένοντο εὐρω-
στοὶ νεανίαι. Ἦρισαν δὲ πότε πρὸς τοὺς ποι-
μένους τοῦ Νουμήτορος. οἵτινες συλλαβόντες
τὸν Ῥῶμον, ἐκόμισαν αὐτὸν πρὸ τοῦ κυρίου
των. Κατὰ διαταγὴν δ' αὐτοῦ προσήνεγκον
καὶ τὸν Φαυστύλον μετὰ τοῦ Ῥωμύλου, καὶ
τότε ὁ Νουμήτωρ, ἔκ τε τῶν χαρακτήρων
τῶν προσώπων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν διηγήσεων
αἵτινες τῷ ἐγένοντο, ἀνεγνώρισεν ἐν αὐτοῖς
τοὺς ἐγγόνους του. Μικρὸν μετὰ ταῦτα ἐθα-
νάτωσαν αὐτοὶ τὸν Ἀμούλιον καὶ ἐνεθρόνι-
σαν πάλιν τὸν πάππον των· καὶ τότε αὐτὸς
τοῖς ἐπέτρεψε νὰ κτίσωσι πόλιν εἰς τὸ μέρος
ἐνθὰ εἶχον ἐκτεθῇ. Ἐκάτερος τῶν ἀδελφῶν
εἶχεν ὁπαδοὺς, ὁ Ῥωμύλος τοὺς Κουῖγκυ-
λίους, ὁ Ῥῶμος τοὺς Φαβίους. Οἱ πρῶτοι,
πολυπληθέστεροι ὄντες, ἐπρομήθευσαν εἰς τὸν
Ῥωμύλον τὴν τιμὴν αὐτὸς νὰ κτίσῃ τὴν πό-
λιν. Ἐπειδὴ δ' ὁ Ῥῶμος, χλευάζων τὰς
μικρὰς διαστάσεις τῶν τειχῶν ἃ κατεσκευ-
σμένως ἤγειροντο, ἐπήδησε περιφρονητικῶς

ὑπὲρ αὐτὰ, ὁ Ῥωμύλος ἐν ἀγανακτήσει τὸν ἐθανάτωσε, καθαρθεὶς εἶτα εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Λεμουρίων. Οἱ περίοικοι ὁμῶς δὲν ἤθελον ν' ἀναγνωρίσωσι τῆς νεοιδρύτου πόλεως τὰ δικαιώματα καὶ νὰ τῇ χορηγήσωσι τὴν ἐπιγαμίαν. Ἄλλ' ὁ Ῥωμύλος κατέκτησεν αὐτὰ διὰ τῆς βίας, καὶ διὰ τῆς ἀρπαγῆς τῶν Σαβίνων κατὰ τὴν πανηγυρίν τοῦ Ποσειδῶνος. Ἀκρων, ὁ βασιλεὺς τῆς Καϊνίνης, ἤθελθε νὰ ἐκδικήσῃ τὸ τέλμημα, ἀλλ' ἠττήθη, καὶ τὰ λάφυρα αὐτοῦ ἀνετέθησαν τῷ Φερετρίῳ Διὶ. Νικήσας καὶ εἰς Ἀντέμνας καὶ εἰς Κρουστομέριον, ἐνίκηθη τέλος ὑπὸ τοῦ Τίτου Τατίου, καὶ ἡ ἀκρόπολις τοῦ Καπιτωλίου ἐπροδόθη εἰς τὸν ἐχθρόν. Ἀλλὰ παρεμβάσαι αἱ ἀρπαγεῖσαι Σαβίνοι, συνεβλήσαν τοὺς ἀντιπάλους, οἵτινες καὶ συνεβασίλευσαν. Μετὰ τὸν θάνατον δὲ τοῦ Τίτου Τατίου, ἤρξε πάλιν μόνος ὁ Ῥωμύλος. Καὶ ἐξηκολούθησε μὲν ἐπιτυχεῖς πολέμους κατὰ τῶν περιόικων φυλῶν, ἀλλ' ἐπὶ στρατιωτικῆς ἐπιθεωρήσεως εἰς τὸ πεδῖον τοῦ Ἀρεως, ἐκλείψεως ἐπελθούσης, αἴφνης ἐγένετο ἀφανής, καὶ κατὰ τὸν συγκλητικὸν Πούλιον Πρόκουλον ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ ἔπρεπε νὰ λατρεύηται ὡς θεὸς Κουίριος. — 2) Ὁ τελευταῖος Ῥωμαῖος αὐτοκράτωρ, ὁ καὶ Αὐγουστύλος λεγόμενος, υἱὸς Ὀρέστου τινὸς ἐκ Πανονίας. Ὁ πατὴρ ἦν ὁπαδὸς τοῦ Ἀττίλα, ὑπ' αὐτοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν πεμφθεὶς ὡς πρεσβευτῆς, ὑπηρετήσας εἶτα ἐν Ἰταλίᾳ τοὺς αὐτοκράτορας. Πατρίκιος ἀναγορευθεὶς ἐστρατήγησε τῷ 475 μ. Χ. ἐν Γαλλίᾳ, καὶ εἶτα ἐλθὼν εἰς Ρώμην, ἀναγορεύσεν αὐτοκράτορα τὸν Ἰβητῇ υἱὸν τοῦ Ῥωμύλου, καὶ ἐκυβέρνησεν ἐν ὀνόματι αὐτοῦ. Ἀλλὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος ἀμέσως ἀνέτρεψεν ὁ Ῥήγιος Ὀδόακρος τὸ ἀσθενὲς Ῥωμαϊκὸν κράτος, ἀντικατέστησεν αὐτῷ Ἰταλικὴν βασιλείαν, καὶ εἰς τὸν νέον Ῥωμύλον ἀφῆκε ζωὴν καὶ ἐλευθερίαν, καὶ τῷ ἐχορήγησε καὶ ἐπαρκῆ σύνταξιν, ζῶντι ἐν Καμπανίᾳ (Προκ. ἐν Π. Α., 1. — Jord. R. Get. XV, κλ.).

Ῥωξάνη, θυγάτηρ τοῦ Ὀξυάρτου, ἡγεμόνος τῆς Βακτρίας, ἡχημαλωτίσθη ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐν τῷ ὀρεινῷ φρουρίῳ ἐν ᾧ ἡμύνατο ὁ πατὴρ τῆς, καὶ ὑπὸ τῆς ἐξαιρέτου αὐτῆς καλλονῆς θελγθεὶς, τὴν ἐνυμφεύθη ὁ κατακτητῆς. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ, περιήλθεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Κασσάνδρου, ὅστις διέταξε τὴν δολοφονίαν αὐτῆς καὶ τοῦ υἱοῦ τῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ Αἰγέως, τῷ 311 π. Χ. (Ἀρρ. Δ, 6, 15. — Στρβ. ΙΑ, 517).

Ῥωξολανοί, ἰσχυροὶ Σαρματικὸς λαὸς, κατὰ τὴν Μαιώτιδα, μεταξὺ τῶν ποταμῶν Βορουσθένης καὶ Τανάϊδος. Ἦσαν δὲ τοσοῦτον πολυάριθμοι καὶ ἰσχυροί, ὥστε κατὰ τοῦ Μιθριδάτου παρέταξαν στρατὸν ἐκ 50,000 ἀνδρῶν. Μετὰ ταῦτα ἦσαν τόσον ἐπικίνδυνοι εἰς τὰς παραδουναβίους Ῥωμαϊκὰς ἐπαρχίας, ὥστε ὁ Ἀδριανὸς εἶχε συγκατανεῦσαι νὰ τοῖς πληρώνῃ ἐτήσιον φόρον. Ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις ὁμοῦς ἀπαντῶνται συναριθμοῦμενοι μετὰ τῶν ἐπικουρικῶν στρατευμάτων τῶν Ῥωμαίων. Πρὸ πάντων δ' ἰσχυρόν ἦν τὸ ἱππικὸν αὐτῶν (Στρβ. Ζ, 306. 312. — Tac. Hist. I, 79).

Ῥωπογραφία, ἡ διὰ τῆς ζωγραφίας παράστασις ἀντικειμένων Ῥωπικῶν ἢτοι εὐτελῶν, ἐκ τοῦ οἰκιακοῦ ἢ ἀγροτικοῦ βίου (Cic. Ep. ad. Att. XV, 16. — Ἀνθολ. Παλατ. ΚΣ, 355). Αἱ τοιαῦται εἰκόνες ἐπικρατήσασαι ἐπὶ τῆς παρακμῆς, ὅτε ἡ καλλιτεχνία ἀπετράπη ἀπὸ τῶν μεγάλων ἐμπνεύσεων τῆς μυθολογίας καὶ τῆς ἱστορίας, καὶ σύγχρονοι καὶ ἀνάλογοι τοῖς εἰδυλλίοις ἐν τῇ ποιήσει, ἦσαν αἱ καὶ ἐν τῇ νέᾳ τέχνῃ δι' ἀναλόγου λέξεως Genre ἐπικαλούμεναι. Ἐλέγοντο δὲ καὶ εἰς νῆα, διότι προσεφέροντο ὡς φιλικὰ δῶρα (Vitr. VII, 7, 4). Κατὰ Πλίνιον (XXXV, 37), εἰς ζωγράφος, ὁ Περικλῆς, ἐπωνομάσθη Ῥωπάρχος, διότι ἔγραφεν ἐργαστήριον κουρέως, ὄνους, ὀφόνια, κτλ. Πιθανὸν ὁμοῦς φαίνεται ὅτι χλευαστικῶς τὴν λέξιν Ῥω-

πιο γράφοις μεταποίησαν οἱ σύγχρονοί του εἰς ῥυπαρογράφους, καὶ ἐπὶ πιθανώτερον,

ὅτι ἡ λέξις ἐστὶ λάθος ἀντιγραφῆς παρὰ τῷ Πλινίῳ.

Σ

Σάβα (ἡ). ἢ Σάβαι (αἱ), πλουσία πρωτεύουσα τῶν Σαβαίων ἐν τῇ Εὐδαίμονι Ἀραβίᾳ, ἐπὶ ὄρους ὑψηλοῦ καὶ συνδένδρου. Μέχρις αὐτῆς προέβη ὁ Ῥωμαῖος Αἴλιος Ἰάλλος καὶ τὴν κατέστρεψεν. Ἐκτοτε τὸ μέρος ἐλέγετο Μαρίαβα (ἦτοι πρωτεύουσα), καὶ τὰ ἐρείπια αὐτῆς λέγονται Μαρέβ. Ἀλλὰ παρ' αὐτοῖς ὑπάρχει καὶ πόλις καλουμένη Σαάδα (Διόδ. Σικ. Γ, 46. — Στρεβ. ΙΣΤ, 768. 778).

Σαδάξους, δαίμων Φρύγιος, υἱὸς λεγόμενος τῆς Κυδέλης, οὗ ἡ μυστηριώδης λατρεία ἐξ Ἀσίας μετέβη καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐνθα καὶ ὑπετίθετο σύμβολον ἢ τῆς Σελήνης ἢ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Ἥλιου, καὶ ἰδίως ἐπανηχυρίζετο ὑπὸ γυναικῶν. Γενικώτερον ὅμως ἐξελαμβάνετο ὡς ὢν αὐτὸς ὁ ἐξ Ἀσίας προσελθὼν Διόνυσος. Ἰδ., ὡς καὶ Ῥέα καὶ Κυδέλη (Ἀρστροφ. Σφ. 9. Λυσστρ. 389).

Σαβαῖοι, ἐπίσημος λαὸς τῆς Εὐδαίμονος Ἀραβίας, τὰ νοτιοδυτικὰ τῆς χώρας οἰκῶν, τὴν γῆν καθ' ἣν τὸ βάλσαμον εὐετίζεται τὴν νῦν Ὑεμένην. Δραστηρίως ἐμπορευόμενοι τὰ προϊόντα τῆς χώρας των, ὑπελαμβάνοντο ὡς ὁ εὐδαιμονέστατος λαὸς τῆς γῆς, καὶ ἐλέγετο ὅτι πάντα παρ' αὐτοῖς ἐκοσμοῦντο διὰ πολυτίμων λίθων, ἀργύρου, χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος. Εἰς τὸν βασιλεῖα οὐδέποτε ἐπετρέπετο νὰ ἐξέρχεται τῶν ἀνακτόρων ἢ δὲ βασιλικὴ ἀξία δὲν ἦν κληρονομικὴ, ἀλλὰ μετέβαινε εἰς ἐκείνον ἐκ τῶν υἱῶν τῶν ἐπισήμων οἰκογενειῶν, ὅστις πρῶτος ἐγεννήθη μετὰ τὸν ἐκθρονισμόν τοῦ ὄν διεδέχετο. Οἱ ἀρχαῖοι διίσχυρίζονται ὅτι τὸσον ἰσχυρὰ ἦν ἐν τῷ τό-

πῳ ἐκείνῳ ἢ τῶν ἀρωμάτων ὁσμή, ὥστε οἱ κάτοικοι, ἵνα προφυλάττωνται κατ' αὐτῆς, ἦσαν ἡναγκασμένοι νὰ καπνίζονται δι' ἀσφάλτου. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐστὶ βεβαίως μία τῶν ὑπερβολῶν ὅσας περὶ αὐτῶν διηγοῦνται (Διόδ. Γ, 38, 46. — Στρεβ. ΙΣΤ, 768. 778. — Ἰδ. καὶ Hor. Od. I 29, 3).

Σαδίκτης, δαίμων κακόβουλος, ἐκ τοῦ εἴδους τῶν κοβάλων, συντρίβων ἐν τοῖς οἰκοῖς τὰς χύτρας (Ὀμ. Ἑπ. ΙΔ).

Σαδίκων ἢ Σαδακῶς, βασιλεὺς τῶν Αἰθιοπῶν, ἐκυρίευσεν τὴν ἐν Αἰγύπτῳ Μερόην· ἀλλὰ βασιλεύσας ἐκεῖ ἐπὶ 50 ἔτη, τὴν ἐγκατέλιπε πάλιν ἐνεκα ὀνείρου ὃ εἶδε. Λέγεται ὅτι εἰς τὴν θανατικὴν ποινὴν ἀντικατέστησεν ἐπίπονα δημόσια ἔργα. Καθ' Ἡρόδοτον ἤκμαζε περὶ τὰ 1000 π.Χ. Ἀλλ' ἂν, ὡς εἰκάζεται, ἐστὶν ὁ αὐτὸς μετὰ τοῦ Σῶ τῆς Γραφῆς (ἐν Β. Βασιλ. ΙΖ, 4), τότε ἔζη ἐπὶ τοῦ Ὁσέα παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις, ἦτοι περὶ τὰ 720 π.Χ.

Σάβανον, χειρόμακτρον ἢ ὀθὼνῃ δι' ἧς ἀπεμάττοντο, μάλιστα εἰς τοὺς λουτρῶνας (Κλήμ. Ἀλεξ. Παιδ. Β, 3). Εἴτα ἐπεκράτησεν ἐπὶ μόνων τῶν περικαλυμμάτων τῶν νεκρῶν.

Σαδύρα, πόλις Ἰνδικὴ πέραν τοῦ Γάγγου, ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς ἀκτῆς τοῦ Βεγγαλικοῦ κόλπου (Πτλμ. Ζ, 2).

Σαδᾶραι, Ἰνδοὶ δυτικῶς οἰκοῦντες τοῦ Γάγγου. Εἰς τὴν χώραν αὐτῶν ἐλέγετο ὅτι εὐρίσκοντο πολλοὶ ἀδάμαντες. Πόλεις αὐτῶν μνημονεύονται τὸ Τασάπιον καὶ τὰ Καρὶκάρδαμα (Πτλμ.).

Σαβάτη. πόλις τῆς Ὑρρηνίας, μεταξύ Ῥώμης καὶ Κόπης, ἐπὶ τῆς βορειανατολικῆς ὁχθῆς τῆς Σαβατικῆς λίμνης (v. Bracciano).

Σαβατινοὶ, λαὸς τῆς Καμπανίας, ἐπὶ τοῦ Σαβάτου ποταμοῦ, τοῦ ἐκβάλλοντος εἰς τὸν Κάλωρα, ὅστις καὶ αὐτὸς χύνεται εἰς τὸν Βολτοῦρνον (Liv. XXVI, 33, 34).

Σαβῖνοι, λαὸς Ἰνδογερμανικῆς καταγωγῆς, ἀνέκαθεν τὴν Ἰταλίαν οἰκῶν. Ἐξ αὐτοῦ κατήγοντο καὶ οἱ Λατῖνοι καὶ οἱ Σαυνῖται μετὰ τῶν συγγενῶν αὐτοῖς λαῶν. Ἀρχαιοτάτῃ κατοικία αὐτῶν ἦσαν αἱ ὑψηλόταται τῶν Ἀπεννίνων κοιλιάδες, τῆς Σαβίνης κειμένης εἰς τὰ βορειοδυτικὰ τοῦ Λατίου. Ἐκεῖθεν μετέβησαν μέχρι τοῦ Τιβέριος καὶ τοῦ Ἀνίου, πρὸς δὲ τὰ νοτιανατολικά, μέχρι τοῦ Λίριος, ἔνθα ὄκει ἡ ἀπ' αὐτῶν καταγομένη φυλὴ τῶν Ἑρνίκων. Καὶ πολλαὶ δ' ἄλλαι μικραὶ φυλαί, ὡς οἱ Μαρσοί, οἱ Μαρρουκίνοι, οἱ Παιλιγκοί, οἱ Οὔεστίνοι, ἀποτελοῦντες τὴν φυλὴν τῶν Σαβελλῶν, κατήγοντο ἐκ τῶν Σαβίνων ἐπίσης. Ἀλλ' οἱ κυρίως Σαβῖνοι ἐξετάθησαν ἀπὸ τοῦ ἔτους 450 π. Χ. ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Σαυνῖται ἢ Samnitae ἐπὶ τῶν Ὀσκιων, κατακτώντες τὴν μεσημβρινὴν Ἰταλίαν, καὶ ἐκεῖ παρεδέχθησαν τὴν ὀσκιὴν γλῶσσαν καὶ συνεδέθησαν μετὰ τῶν ἐγγχωρίων, οἵτινες ἐπίσης μετὰ ταῦτα ἔλαβον τὸ ὄνομα τῶν Σαβελλῶν. Διὰ τοῦτο τὸ ὄνομα τοῦτο διδεται σήμερον ὑπὸ τῶν ἱστορικῶν ὀρθότερον εἰς πάντα τὸν λαὸν ἐκεῖνον ἢ τὸ τῶν Σαβίνων. Καίτοι δὲ πολλάκις ἀπὸ τόπου εἰς τόπον μεταβά-
τες καὶ μετ' ἄλλων φυλῶν συγχωνευθέντες, διετήρησαν ὅμως πάντοτε οἱ Σαβῖνοι τινὰ τῶν γενικῶν χαρακτηριστικῶν αὐτῶν. Ἦσαν λαὸς γεωργικὸς συγχρόνως καὶ πολεμικὸς, ἔχων βαθὺ τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα καὶ ἀφελὴ τὴν διάνοιαν. Ἀρχηγὸν ἐξέλεγον μόνον ἓν ἐκστρατείας· διὰ τοῦτο ἡ ἑλλειψις κυβερνητικῆς ἐνότητος παρ' αὐτοῖς παρεῖχεν εἰς τοὺς Ῥωμαίους μεγάλην ὑπεροχὴν. Ἐπὶ

Ῥωμύλῳ ἤδη, μετὰ τὴν ἀρπαγὴν τῶν Σαβίνων γυναικῶν, μέρος τοῦ λαοῦ αὐτῶν εἶχε συνθεθῇ μετὰ τῆς Ῥώμης. Οἱ λοιποὶ, ἦττον μάχιμοι ἢ οἱ Σαβελλοὶ καὶ οἱ Σαμνῖται, ἐξηκολούθησαν μὲν τὸν πόλεμον, ἀλλὰ τῷ 448 π. Χ. ἡττήθησαν, καὶ τῷ 290 ὁ Κούριος Δεντάτος ὑπέταξεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ῥώμην, δεχθεῖσαν αὐτοὺς ὡς πολίτας, ἀλλ' ἄνευ ψήφου. Συνεδέθησαν δὲ μετὰ τῆς Ῥώμης καὶ αἱ λοιπαὶ Σαβελλικαὶ φυλαί, ἀποστάσαι κατὰ τὸν συμμαχικὸν πόλεμον, 91 — 88 π. Χ. καὶ τότε ὑποταγεῖσαι ἐπολιτογραφήθησαν. Μόνον δ' οἱ Σαμνῖται ἐξηκολούθησαν τὸν πόλεμον ἐπιμόνως, μέχρις οὗ ὁ Σύλλας, μετὰ 24 θριάμβους, τῷ 82 π. Χ. τοὺς κατετρόπωσεν ὑπὲρ τῆς Ῥώμης, καὶ τὰ χωρία αὐτῶν, ἐρημωθέντα, παρεδόθησαν εἰς Ῥωμαίους ἀπελευθέρους· ὥστε ἐπὶ Στράβωνος (II, 249) τὸ ὄνομα τῶν Σαμνιτῶν ἢ Σαυνιτῶν καὶ τὸ τῶν Σαβίνων δὲν ἠκούετο σχεδὸν πλέον.

Σάβηρα ἢ Σάβειρα (τὰ), κόμη τῆς Καππαδοκίας ἐν Ἀσίᾳ, πρωτεύουσα τῆς περὶ αὐτὰ ἐπαρχίας, μνημονευομένη ὑπὸ μόνου τοῦ Στράβωνος.

Σάβης, ἀριστερὸς ὁμόρρος τῆς Μόσης, ποταμοῦ τῶν Ἀμβιανῶν ἐν Γαλλίᾳ, κατὰ τὴν Βελγικὴν (Caes. B. G. II, 16, 18). Νῦν Σάμβρη.

Σαβράτα, ἀποικία Φοινικικὴ ἐν τῇ Σύρτει, 49 Ῥωμ. μίλια δυτικῶς τῆς Οἴης (Νῦν Τριπόλεως) κειμένη, ἀπετέλει μετὰ ταύτης καὶ τῆς μεγάλης Λεπτιδος, τὴν Τρίπολιν, Τριπολιτικὸν τμήμα (Regio Tripolitana) (Suet. Vesp. III).

Σαβρίνα, ποταμὸς ἐκρέων εἰς τὰ δυτικὰ τῆς Βρετανίας (Tac. Ann. XII, 31). Νῦν Σαβέρν.

Σαθύλινθος, στρατηγὸς Μολοσσὸς (Θουκ. B, 80).

Σάθυλλος, ὁ ἐν Γέλᾳ τῆς Σικελίας φονεύσας τὸν τύραννον Κλέανδρον (Ἡρόδ. Ζ, 154).

Σαγαλασσός, ἐπίσημος πόλις τῆς

Πισιδίας, πρὸς νότον τῆς Ἀπαιμείας ἡμέρας ὁδὸν ἀπέχουσα. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἐθεωροῦντο ὡς οἱ ἀνδρεότατοι τῶν Πισιδῶν. Ἐρείπια αὐτῆς σώζονται ἐπὶ κλιτύς ὄρους, διατηροῦντα τὸ ἀρχαῖον ὄνομα, διεφθαρμένον εἰς Ἀγλασὸν (Στρβ. IB, 569. — Ἀρρ. Ἀνθ. Δ, 28. — Liv. XXXVIII, 15).

Σαγάπολα (τὰ), ὄρη μετὰ τοῦ Ἀτλάντος συνεχόμενα, ἐν Γαιτουλίᾳ τῆς Ἀφρικῆς (Πτλμ.).

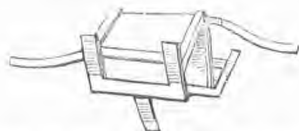
Σαγάρτιοι, λαὸς νομαδικὸς κατοικῶν ἐν Περσίᾳ (Ἡρδ. Α, 125), ἢ ἐν Μηδία εἰς τὰ Ἰάγρια στενὰ (Πτλμ.).

Σάγγαλα (τὰ), πόλις τῶν Καθαίων κατὰ τὰ βόρεια τῆς Ἰνδίας (Ἀρριαν.) καὶ Ἰούθυμιδεια κληθεῖσα.

Σαγγάριος, ὁ μετὰ τὸν Ἄλυν ἐπισημότερος ποταμὸς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐκ τοῦ ὄρους Δινδύμου, παρὰ τῇ κώμῃ Σαγγίᾳ πηγάζων, πρὸς τῇ Γαλατίᾳ, ῥέων τὸ πρῶτον βορείως, εἴτα δυτικῶς πρὸς τὴν Προῦσαν, ἐχρησίμευεν ὡς ὄριον πρὸς τὴν Βιθυνίαν, καὶ εἴτα ῥέων βορείως, ἐκβάλλει εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον (Ὁμ. Ἰλ. Γ, 187. Π, 719. — Στρβ. IB, 543). Καὶ νῦν ἐτι Σακαρία.

Σαγήνη, μέγα πλέγμα τῶν ἀλιέων, ἀπὸ τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ξηρὰν συρόμενον, δι' οὗ πολλοὶ ἰχθῦς ὁμοῦ συλλαμβάνονται. Ὁ νῦν γρίπος (Πλούτ. Συμπ. Η. — Ἡσύχ. λ. Φώτ. λ.).

Σάγμα, τὸ σα(γ)μάριον τῶν φορτηγῶν ζώων. Ἡ εἰκὼν δεικνύει τὸ σχῆμα αὐτοῦ εἰς τοιχογραφίαν τῆς Πομπηίας. Εἰς δὲ τὴν

στήλην τοῦ Τραιανοῦ ἐν Ῥώμῃ παριστῶνται τοιαῦτα ἐπὶ ζώων, φέροντα τὰ φορτία στηριζόμενα εἰς τὰ προέχοντα ξύλα.

Σάγος (τὸ), ἐκ τοῦ σάττω (συμπυκνῶ),

εἶδος ὑφάσματος, χονδρὸν ἐξ ἐρίου συμπεπυκνωμένου, τὸ καὶ νῦν σαγάκι. Οὕτως ὡνμάζετο καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ κατασκευαζόμενον ἐπίβλημα διὰ τοὺς ὁδοπόρους καὶ τοὺς στρα-

τιώτας, παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις μάλιστα. οἵτινες καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα διετήρησαν. Ἦν δ' ἀπλοῦν ἐπίμηκες τεμάχιον τοῦ ὑφάσματος, ὃ ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὡς στρώμα ἢ ὡς ἐφάπλωμα, πορπούμενον δ' εἰς τοὺς ὤμους ὡς φόρεμα (Πολβ.).

Σαγουντία, 1) πόλις εἰς τὰ δυτικὰ τῆς Βαιτικῆς Ἰσπανίας, νοτίως τῆς Βαίτιδος (Liv. XXXVI, 49). Νῦν Τιγόνζα. — 2) Πόλις τῆς Ταρρακωνικῆς Ἰσπανίας, εἰς τὸ ὄρος Σοκάριον (Ἀρρ. Β. G. I, 410). Νῦν Σιγουνέζα.

Σάγουντον, πόλις τῆς Ταρρακωνικῆς Ἰσπανίας, ἐπὶ τοῦ Παλλαντία ποταμοῦ (νῦν τὸ αὐτὸ ὄνομα), βορείως κειμένη τῆς

Βαλεντίας, εἰς ἀπόστασιν 7 σταδίων ἀπὸ τῆς ἀνατολικῆς παραλίας, ἱδρυμα Ἑλλήνων ἐκ Ζακύνθου, οἷς προσετέθησαν ἔπειτα Ῥούτουλοι ἐξ Ἀρδέας, ἐπίσημος διὰ τὴν εὐφορίαν τῆς περιχώρου, καὶ διὰ τὸ κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν ἐκτεταμένον αὐτῆς ἐμπόριον (Στρβ. Γ, 159). Ἐπὶ τῆς μεταξὺ Ῥωμαίων καὶ

Καρχηδονίων συνολογηθείσης εἰρήνης, ἣ
 Ῥώμῃ ἐπροστάτευσεν αὐτῆς τὰ συμφέροντα
 (Πολύβ. Γ. 30). Εἶτα δὲ, προσκληθεῖσα ὑπὸ
 τοῦ Ἀννίβα, πιθανῶς κατ' Ἰούνιον τοῦ 218
 π. Χ., μεθ' ἡρωϊκῇ ἀντίστασιν ἐκυριεύθη
 καὶ σχεδὸν κατεστράφη (Liv. XXI, 6-15),
 ὅπερ ἐπέφερε τὸν δεῦτερον Καρχηδονικὸν
 πόλεμον. Ἐπ' αὐτοῦ ἀπληλευθέρωσαν οἱ Ῥω-
 μαῖοι τὸ Σάγουντον ἀπὸ τῶν Φοινίκων, καί
 εἰς τὴν πρώτην του λαμπρότητα αὐτὸ ἀπο-
 καταστήσαντες, τὸ ἀνεγνώρισαν Ῥωμαϊκὴν
 ἐπαρχίαν (Liv. XXIV, 42 XXVIII, 39). Γνω-
 στά ἦσαν ἐκ τῶν προϊόντων τῆς ἐκτὲ γῆς
 τὰ σῦκα, τῆς δὲ τέχνης τῶν κατοίκων, αἱ
 κατάκοσμοι φιάλαι. Ἐρείπια τῆς πόλεως
 σώζονται εἰς θέσιν καλουμένην Μουριεδρόν
 ἐπισήμως δὲ Σάγουντον.

Σάγρος. ποταμός κατὰ τὴν παραλίαν τῶν Βρουττιῶν ἐν Ἰταλίᾳ, ἐκβάλλων εἰς τὸ Ἴονιον πέλαγος μεταξὺ Λοκρῶν καὶ Καυλῶνος, περίφημος διὰ τὴν παρ' αὐτῷ παροιμιακὴν καταστάσαν μάχην, καθ' ἣν 120,000 Κρωτωνιάται ἐνίκηθησαν κατὰ κράτος ὑπὸ 10,000 Λοκρῶν (Στρεβ. ΣΤ, 261. — Cic. N. D. II, 2. III, 5. — Just. XX, 3).

Σάγγρος, ποταμός της μέσης Ιταλίας, ρέων μεταξύ της χώρας τῶν Φρεντανῶν καὶ τῶν Πελίνγων (Στρεβ. Ε, 242). Διατηρεῖ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα.

Σαγύλειον, φρεσύριον ὀχυρὸν τοῦ Πόντου ἐν Ἀσίᾳ, νοτίως τῆς Ἀρμεσσίας, κατεδαφισθέν κατὰ διαταγὴν τοῦ Πομπηίου.

Σαγχωνιεύων, νομιζόμενος ποτίνης
ἐκ Βηρυτου, καὶ λεγόμενος ὅτι ἔζη ἐπὶ Σε-
μιράμιδος, κατ' ἄλλους ἐπὶ τῶν Τρωϊκῶν.
Εἰς αὐτὸν ἀποδίδεται συγγραφή ἱστορίας τῆς
Φοινίκης, ἣν ὁ ἐκ Βύδλου Φίλων μετέφρα-
σεν εἰς τὴν ἑλληνικὴν, εἰς 8 ἢ 9 βιβλία
(Ἀθὴν. Γ. τέλ. — Σουίδ.). Ἀποσπάσματα
τοῦ συγγράμματος τούτου, περιεχόμενα ἐν τῷ
Εὐσεβίῳ (Εὐ. Προπ. Α, 6. 7) καὶ Πορφυρίῳ,
ἐμφαίνουσιν ἀσιατικὴν τὴν καταγωγὴν, ἀλλ'
ἀρχαῖοι ἐν ἧδ' ὑπετέθησαν ὥς ἐπίνοιοι καὶ

παραποιήσεις τοῦ Φίλωνος, ἐν ᾧ κατ' ἄλλους εἰσὶν ἀρχαῖαι παραδόσεις, εἰς ἃς ὁ Φίλων τινὰ προσέθηκε καὶ μετέβαλε (Συλλ. ἀποσπ. ὑπὸ I. C. Orelli). Τινὲς τῶν νεωτέρων κριτικῶν ὑπέλατον ὅτι τὸ ὄνομα δηλοῖ «συλλογὴν θρησκευτικῶν παραδόσεων», καὶ ὅτι ὁ Φίλων παρεδέχθη αὐτὸ ὡς συγγραφῆς ἵνα δώσῃ περισσοτέραν βαρύτητα εἰς τὸ σύγγραμμά του. ὁ καὶ οὕτω θὰ ἦν πολὺτιμον ἂν διετηρεῖτο. Νεώτεραι ἐρευναι ἀπέδειξαν ὅτι Σάγγων ἦν ὄνομα ἐνὸς τῶν θεῶν τῶν Φοινίκων. Πρὸ ἐτῶν εἶχε διαδοθῇ ὅτι χειρόγραφον τοῦ Σαγγωνιάθωνος εἶχεν εὑρεθῇ ἐν μοναστηρίῳ τινὶ τῆς Πορτογαλλίας καὶ μετεφράσθη γερμανιστὶ (Vagenfeld, 1831). ἀλλ' ἀπεδείχθη ὅτι τοῦτο ἦτο ἀπάτη.

Σάδα, πόλις Ἰνδική εἰς τὰ ἀνατο-
λικά τοῦ Βεγγαλικοῦ κόλπου (Πετλμ.) Ν.
Ἀρακάν.

Σάδοκος, υἱὸς Σιτάλκου, τοῦ βασιλέως τῶν Θρακῶν, διεπραγματεύθη συμμαχίαν μετὰ τοῦ πατρὸς τοῦ καὶ τῶν Ἀθηναίων, καὶ ὡς ἀμοιβὴν ἰδωρήσαντο αὐτοὶ αὐτῷ πολυτελείᾳ, τῷ 481 π. Χ. Ὅτε δὲ τὸ ἐπόμενον ἔτος οἱ Κορίνθιοι ἠθέλησαν νὰ διαλύσωσι τὴν συμμαχίαν ταύτην, ὁ Σάδοκος παρέδωκε τοὺς πρέσβεις αὐτῶν εἰς τοὺς Ἀθηναίους (Θουκ. Β, 29. 67).

Σαδυνάττας, υἱὸς τοῦ Ἀρβύου, βασιλέως τῆς Λυδίας, ἐξέβηκε, περὶ 628—616 π. Χ. τοὺς Κιμμερίους, ἐξεστράτευσεν κατὰ τῶν Κουαζάρου, βασιλέως τῶν Μήδων, καὶ, τῷ 623 ἐκίνησεν πόλεμον κατὰ τῆς Μιλήτου, ὃν ἐπεράτωσε μόνον ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀλυάττης (Ἡρόδ. Α, 16).

Σαδῆνη, ὄρος ὑψηλὸν τῆς Αἰολίδας
ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ. ὑπὲρ τὴν πόλιν Κύμην
(Ὁμ. Ἑπ. I. — Ἡρδ.).

Σάττοι, ὀρχαῖοι Θωῤῥᾱκες κατοικοῦντες ἐν Σαμοθράκῃ καὶ παρὰ τὴν πόλιν Ἀδδῆρα ('Αρστω. Εἰρ. 1296). Κατὰ δὲ Στράβωνα ἐκαλοῦντο Σίντιες καὶ Σαπαῖοι.

Σάῳς, ἐπίσημος πόλις εἰς τὸ Δέλτα

τῆς κάτω Αἰγύπτου, βορείως τῆς Ναυκρατίδος κειμένη, πρωτεύουσα τοῦ Σαίτου νομοῦ, κατοικία τῶν ἀρχαίων Φαραῶ, ὧν καὶ ταφεῖον εἶχεν, ὡς καὶ ἓνα μέγαν καὶ λαμπρὸν ναὸν τῆς Νηθ (τῆς Αἰγυπτιακῆς Ἀθηνᾶς), περιλαμβάνοντα καὶ τὸν τάφον τοῦ Ὀσίριδος (Ἡρδ. Β, 169. — Στρώ. ΙΖ, 802). Ἀφίδρυμα τοῦ ναοῦ τούτου, ἀφιερωμένον εἰς τὴν Ἀθηνᾶν Σάϊν, ὑπῆρχε καὶ ἐν Ἀργολίδι (Πaus. Β, 36). Εἰς τὴν μεγάλην τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ ναοῦ πανήγυριν μετὰ λυχναφισίων συνέρρεε πᾶς ὁ λαὸς (Ἡρδ. Β, 59, 62) Νῦν Σά (ἐλ.-Ἀγάρ.

Σαιταδῖς, 1) Ποταμὸς τῆς Ταρρακωνίας ἐν Ἰσπανίᾳ, πιθανῶς ὁ νῦν Ἀλκίου. — 2) Πέλις Ταρρακωνικὴ ἐν Ἰσπανίᾳ, τῇ Ῥώμῃ ὑποκειμένη, γνωστὴ διὰ τὰ λινᾶ αὐτῆς υφάσματα (Στρώ. Ι', 160. — Catull. XII, 14, XX, 41).

Σακάδας, Ἀργεῖος, λυρικὸς ἢ ἐλεγειακὸς ποιητὴς καὶ κιθαριστής, ζήσας περὶ τὴν 48 Ὀλυμπιάδα (περὶ 580 π. Χ.), καὶ τρεῖς εἰς τὰ Πύθια νικήσας. Κατ' αὐτὸν λέγεται ἐπικληθῆν ἐν μουσικὸν ὄργανον σακάδιον. Ἐκ δὲ τῶν ποιημάτων του οὐδὲν σώζεται (Πλούτ).

Σάκαι. Τοῦτο τὸ κοινὸν ὄνομα ἀπέδιδον οἱ Πέρσαι εἰς πάντας τοὺς Σκύθας (Ἡρδ. Δ, 6, Ζ, 64). Ἀλλ' οἱ Ἕλληνες καὶ Ῥωμαῖοι ἐγνώριζον ὑπ' αὐτὸ λαὸν νομαδικὸν καὶ δασόδιον (Πτολ.), κατοικοῦντα πέραν τῆς Κασπίας, μετὰ τῆς Σογδιανῆς καὶ τῶν ὀρέων Ἰμάου καὶ Παροπαμίσου, κατὰ τὴν νῦν μικρὰν Βουχαρίαν καὶ τοὺς Κιργίους. Εἶχον ἰδίους βασιλεῖς, εἰ καὶ ἐπὶ τινα χρόνον τοῖς Πέρσαις ὑποτελεῖς, ἦσαν ἐπιδέξιοι ἵππεις καὶ τοξόται, καὶ καλῶς ὠπλισμένοι (Ἡρδ. Ε, 113. Θ, 71. — Εὐφ. Κύρ. Ε, 3, 22. — Ἀρρ. Γ, 8, II, II, 4, Ζ, 10, 5. — Στρώ. ΙΑ, 511).

Σάκας. 1) Τὸ ἐπίθετον τοῦτο ἀποδίδωσιν ὁ Ἀριστοφάνης εἰς τὸν τραγικὸν ποιητὴν Ἀκίστορα, ὡς δῆθεν ὄντα βαρβάρου καταγω-

γῆς (Ὀρν. 31). — 2) Δούλος καὶ οἰνοχόος τοῦ Ἀστυάγου, βασιλέως τῶν Μήδων (Ἐφ. Κυρ. π. Α, 4).

Σακκιστή, ἐπαρχία τῆς Ἀρμενίας, κατὰ τὰς πηγὰς τοῦ Ἀράξου ποταμοῦ, καὶ ἀρχὰς κατοικοῦμένη ὑπὸ Σακῶν, οὓς ἐξεβάλεν εἰτα ὁ Κύρος (Στρώ. ΙΑ). Πιθανῶς ἡ αὐτὴ τῇ Σακιστῇ παρὰ Πτολ. Οἱ μετὰ ταῦτα κάτοικοι αὐτῆς ἦσαν ἴσως οἱ ὑπὸ τοῦ Ἀρριανοῦ (Ἀνθ. Γ, 8, 7) μνημονευόμενοι Σακεσίνοι.

Σακκία, πόλις τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας ἐπὶ τοῦ Ἀραβικοῦ κόλπου (Πτλμ.).

Σακκίον, μικρὸν σακκούλιον, ἰδίως εἰς ὁ ἐμβάλλονται νομίσματα (Ἐφ. Ἀνθ. Δ, 5, 36), ὡς τὸ τῆς εἰκόνος ἐκ τοιχογραφίας ἐν Πιόμνη. Παρὰ τῷ σακκίῳ εἰσὶ καὶ νομίσματα σεσωρευμένα.

Σακκοπήρυ, τὸ ἰδοιορικὸν διασάκιον.

Σάκκος καὶ σάκος (μάλιστα ἀττικῶς) (Ἀρσφ. Ἀχρν. 822. Λυσ. 1211). Ἰδίως χονδρὸν ὕφασμα, ἐξ ἐρίων, πολλαχῶς χρησίμον, οἷον α) εἰς κατασκευὴν ἐνδυμάτων μᾶλλον χονδροειδῶν ὥστε καὶ ὁ Πλού-

ταρχος διηγεῖται ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐφένευσάν τινα σακκοφόρον, «διότι παρυφῇν εἰς τὸν σάκκον ἐνέβαλεν.» Ἐντεῦθεν καὶ ὁ σάκκος, τὸ ἐνδυμα τῶν ἱερέων, καὶ ἡ παρ' ἡμῖν σακκορράφα· β) εἰς διθήσιν ὑγρῶν, οἷον οἴνου κτλ. πρὸς καθαρισμὸν, ἐξ οὗ καὶ «οἶνος σεσακκισμένος» ἐλέγετο ὁ οὕτω καθαρισθεὶς (Φώτ.). γ) θυλάκιον, ὁ καὶ παρ' ἡμῖν σάκκος, πρὸς μεταφορὰν σίτου, ἀλεύ-

ρων καὶ ἄλλων ἀντικειμένων, ὡς ὁ ἐν τῇ εἰκόνι ἐκ τῆς στήλης τοῦ Τραϊανοῦ στρατιώτης ὁ κομιζὼν μέρος τοῦ εἰς τὸν λόχον τοῦ ἀπονεμηθέντος αἵτου.

Σάκος, ἡ ἀρχαιοτάτη ἀσπίς συγκείμενη ἐκ πλέγματος ράβδων, ἐφ' ὧν ἦσαν τεταμένα δέρματα ἀκατέργαστα, ἐν ᾗ πολλὰ ὡς τὸ «τετραθέλιμνον» (Ὅμ. Ἰλ. Ο, 479), μέχρις 7. Μεταξὺ δὲ τῶν δερμάτων εἶχον χαλκὰ ἐλάσματα «χάλκεον, ἐπαθόειον... ἐπὶ δ' ὄγδοον ἤλασε χαλκὸν» (Ὅμ. Ἰλ. Η, 219—222).

Σάκων, 1) ἐκ Ζάγκλης τῆς Σικελίας, ἰδρυτὴς τῆς πόλεως Ἰμέρας (Θουκ. ΣΤ, 5), — 2) Ἰδ. Σουάνοι.

Σαλαγασὺς, ἡ, ταῦτο τῷ Σαγαλασσός. Ἰδ.

Σαλαγκών, ποταμὸς τῆς Ἰλλυρίας (Ἀπολλδ. Ρόδ. Δ. 337). Νῦν Σάλας.

Σαλαμινία, τριήρης χρησιμεύουσα εἰς δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἐν Ἀθήναις, ὡς καὶ ἡ Πάραλος (Ἰδ.). (Θουκ. Γ', 33. — Ἀριστ. Ὀρν. 147).

Σαλαμίς. 1) Νῆσος τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου, ἐπώνυμος τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀσωποῦ, ἐκτεινομένη δυτικῶς τοῦ Πειραιῶς πρὸ τοῦ Ἐλευσινίου πεδίου καὶ τῆς Μεγαρίδος, ἀφ' ὧν στενὸς πορθμὸς τὴν χωρίζει. Ἀρχαιότερον ἐκαλεῖτο Πιτυοῦσα καὶ Κεχρεία. Κατὰ Στράβωνα ἡ περίμετρος αὐτῆς ἦν 70-80 σταδίων. Οἱ πρῶτοι αὐτῆς κάτοικοι ἦσαν ἐξ Αἰγίνης, ὅθεν ἤλθεν εἰς αὐτὴν Τελαμών ὁ υἱὸς τοῦ Αἰάκου, φεύγων μετὰ τὸν ἀκούσιον φόνον τοῦ ἀδελφοῦ Φώκου, καὶ ἐβασίλευσεν. Ὁ υἱὸς τοῦ Αἰᾶς συνεξεστράτευσεν μετὰ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Τρωάδα, δέκα φέρων τριήρεις. Περί τὴν 40ην Ὀλυμπιάδα (620 π. Χ), τῶν

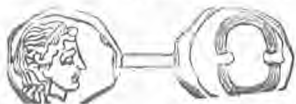
Σάλακθος. 1) Ἐκ Κρότωνος τῆς Κάτω Ἰταλίας, δούς τῇ πατρίδι τοῦ νόμου αὐστηροῦς (Λουκ.). — 2) Λακεδαιμόνιος τις παρὰ Θουκυδίδῃ (Γ, 25).

Σαλακία, πόλις παραθαλάσσιος τῆς ἐν Ἰσπανίᾳ Λυσιτανίας (Στράβ.).

Σαλαμιθώ, ἡ Ἀφροδίτη παρὰ τοῖς Βαβυλωνίοις, ὁρηνούσα τὸν Ἀδωνιν (Ἡσύχ. — Lampe, Heliog. VII).

Μεγαρέων καταλαβόντων τὴν νῆσον, οἱ Ἀθηναῖοι, προτροπῇ τοῦ Σόλωνος τὴν ἀφῆρσαν ἀπ' αὐτῶν καὶ τὴν προσήρτησαν εἰς τὴν Ἀττικὴν. Κατ' ἀρχὰς ἡ πόλις ἔκειτο εἰς τὴν νοτίαν παραλίαν, εἰτα μετακινήθη εἰς τὴν βορειοανατολικὴν (τὰ Ἀμπελάκια). Κατὰ τὴν ἀνατολικὴν γωνίαν προεῖχε τὸ ἀκρωτήριον Κυνόσουρα, οὕτω κληθὲν ἐκ τοῦ ἐκεῖ ταφέντος κυνὸς τοῦ Θεμιστοκλέους, ἀποτε-

λοῦν, ἀπέναντι τῆς Ἀττικῆς, τὸ ἀνατολικὸν στόμιον τοῦ πορθμοῦ· ἐκτός δ' αὐτοῦ κεῖται ἡ μικρὰ νῆσος Ψυτάλεια (Λειψοκυτάλα), πλάτος ἔχουσα 200 - 300 μέτρων. Εἰς τοῦτο τὸ μέρος τοῦ πορθμοῦ ἐστάθμευεν ὁ Ἑλληνικὸς στόλος ὅτε ἐπῆλθεν ὁ Ξέρξης. Ἐπειδὴ δ' οἱ λοιποὶ Ἕλληνες, συμβουλευτὴ τοῦ Σπαρτιάτου Εὐρυδιάδου, ἀπεφάσισαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν θέσιν καὶ ν' ἀπέλθωσιν ἕκαστος πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ἰδίων πατρίδων, ὁ Θεμιστοκλῆς, συνορῶν τὸν κίνδυνον τοῦ διασπασμοῦ καὶ τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς διὰ τὸν σχετικῶς μικρὸν Ἑλληνικὸν στόλον ἐπικαίρου ἐκείνης θέσεως, κατέφυγεν εἰς τὸ στρατήγημα τοῦ νὰ καταγγείλῃ εἰς τὸν Ξέρξην τὴν πρόθεσιν τῆς φυγῆς τῶν Ἑλλήνων. Οὕτω κυκλωθέντες οὗτοι, ἠναγκάσθησαν νὰ ναυμαχήσωσι, καὶ δι' ἡρωϊκῆς ἀνδρείας κατενίκησαν τοὺς Πέρσας, στερουμένους ἐκεῖ εὐρυχωρίας διὰ τὰς κινήσεις τῶν πλοίων των. Εἰς τὴν περιδοξὸν ταύτην ναυμαχίαν τῆς Σαλαμίδος προσῆλθε καὶ ὁ ἐξόριστος Ἀριστείδης, καταλαβὼν τὴν Ψυτάλειαν. Εἰς τὴν Κυνόσουραν δὲ ἐστάθη τοῦ Θεμιστοκλέους τὸ τέρεσιον. Ὁ δὲ Ξέρξης ἐπέβλεπε τὴν μάχην καθήμενος εἰς τὰ Κέρτα (δ.). — Ἐπὶ Κασσάνδρου οἱ Σαλαμῖνιοι παρεδόθησαν, τῷ 318, εἰς τοὺς Μακεδόνας· τῷ δὲ 232 οἱ Ἀθηναῖοι διὰ τοῦ Ἀράτου

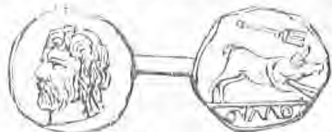

ἀνεκτίσαντο πάλιν τὴν νῆσον καὶ τὴν ἐτιμώρησαν διὰ τὴν λιποταξίαν τῆς (Ἡρόδ. Η, 4, 50. — Διόδ. ΙΔ, 98. ΙΣΤ, 42). — 2) Πόλις ἐν Κύπρῳ μεγάλη, ὁχυρὰ καὶ ἐπίσημος, ἐν τῷ μέσῳ κειμένη τῆς ἀνατολικῆς παραλίας, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Πεδιαίου. Ἐπιστεῦετο ἰδρυθεῖσα ὑπὸ Τεύκρου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Τελαμῶνος, ὅστις καὶ τῇ ἔδωκε τῆς πατρικῆς αὐτοῦ πόλεως καὶ νήσου τὸ ὄνομα (Hor. Od. I, 7, 29. — Tac. Ann. III, 62). Σεισμὸς ἀνέτρεψε κατὰ τὸ πλεῖστον τὴν πόλιν ἐπὶ Κωνσταν-

τίνου τοῦ μεγάλου, ὅστις τὴν ἀνοικοδόμησεν πάλιν, καὶ μετωνόμασεν αὐτὴν Κωνσταντίαν. Ὁ λιμὴν αὐτῆς ἦν εὐρύχωρος, δυνάμενος νὰ ἐγκλείσῃ στόλον ὀλόκληρον (Στράβ. ΙΔ, 682. — Διόδ. Κ, 21).

Σαλαμίς, θυγάτηρ τοῦ Ἀσωποῦ καὶ ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος μήτηρ τοῦ Κεχρέως (Ἀπλλ. Γ, 41, 9), κατ' ἄλλους (Παυσ. Α, 55) μήτηρ τοῦ Ἀσωποῦ, δοῦσα τὸ ὄνομα αὐτῆς εἰς τὴν πρὸς τῇ Ἀττικῇ νῆσον.

Σαλαμία, ἀρχαιστάτη πόλις τῆς Δαυρίας ἐν Ἀπουλίᾳ, ὑπὲρ τὰς Κάννας βορείως δυτικῶς κειμένη. Ἡ ἰδρύσις αὐτῆς ἀποδίδεται εἰς τὸν Διομήδην, ἡ, κατ' ἄλλην παράδοσιν, εἰς τὸν Ῥέδιον Ἑλπίαν. Ἐπὶ τῶν Καρχηδονικῶν πολέμων, μετὰ τὴν ἐν Κάνναις μάχην, παρεδόθη εἰς τὸν Ἀννίβαν· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα παρεδόθη καὶ παρέδωκε καὶ τὴν

καρχηδονικὴν φρουρὰν εἰς τοὺς Ῥωμαίους (Liv. XXIV, 20). Ἐπὶ τοῦ συμμαχικοῦ πολέμου κατεπευπολήθη (Arr. B. C. I, 52), καὶ ἐκτοτε παρέμεινε τόσῳ μᾶλλον ἄσημος, καθ' ὅσον ἡ θέσις αὐτῆς ἐν μέσῳ τελημάτων τὴν καθίστα νοσηρὰν, ἀναγκάσασα καὶ τοὺς πολίτας νὰ τὴν ἐγκαταλείψωσι παντελῶς ἐπὶ τινὰ χρόνον (Cic. Leg. Agr. II, 27). Παρ' αὐτῇ ἔκειτο μεγάλη λίμνη ὁμώνυμος αὐτῇ. Ἦνωσε δ' αὐτὴν ὁ Μ. Ὀστίλιος διὰ διώρυγος μετὰ τῆς Ἀδριατικῆς, καὶ τὴν κατέστησεν οὕτω λιμένα τῆς πόλεως (Στράβ. ΣΤ, 284). Νῦν χωρίον Σάλιον, μετ' ἐρείπων.

Σάλας. 1) Πόλις τῆς μεγάλης Ἀρμενίας, μετὰ τοῦ Ἀράξου παταμοῦ καὶ τοῦ Εὐφράτου (Πτολμ. Ε, 12). — 2) Πόλις τῆς Μαυριτανίας ἐν Ἀφρικῇ, ἐπὶ ὁμώνυμου ποταμοῦ. Ὑπῆρχε δ' ἐκεῖ καὶ ἕτερος ποταμὸς τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος, καὶ ἀμφότεροι ἐξέβαλλον εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανόν, ὁ μὲν βορείως, ὁ δὲ νοτίως τοῦ ὅρου Ἀτλαντος

(Πτολμ.). — 3) Ποταμός της Σαξωνίας ἐν Γερμανίᾳ, εἰς τὴν Ἑλδαν εἰσβάλλων. Νῦν Σάαλι. Μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ῥήνου ἐφύθη ὁ Δροῦσος (Στρβ. Ζ, 291. — Δ. Κασ. ΝΕ, 1). — 4) Ἐτερον ποταμὸν ἐν Φραγκωνίᾳ δὲν ὀνομάζει μὲν ὁ Τάκιτος, ἀλλὰ τὸν ἀποκαλεῖ ἁλατοῦχον (sali secundum.). Καὶ ὁ ποταμὸς οὗτος λέγεται Σάαλε σήμερον, ὥστε φαίνεται ὅτι ἦν ἐπίσης Σάλας παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. — 5) Ποταμὸς τῆς Βαλτικῆς ἐν Ἰσπανίᾳ μεταξὺ Μαλάκας καὶ Βαρβησούλας. — 6) Πόλις αὐτῇ μετὰ Σερίας καὶ Νερτοβρίγας. — 7) Καὶ ἐν Πανονίᾳ καὶ ἐν Φρυγίᾳ ἦσαν πόλεις τοῦ ὀνόματος τούτου.

Σαλαδική, καὶ Σάλαβακχῶ, ὄνομα ἐταίρας ἐν Ἀθήναις (Ἀρσφ. Ἰππ. 265. Θεσμφο. 805).

Σαλασσοί, φυλὴ κελτολυγουρικὴ κατὰ τὸν Δουρίαν ποταμὸν εἰς τὴν πέραν τοῦ Πάδου Γαλλίαν. Τῶσον ἀνδρείως καὶ ἐπιμόνως ἀντίστη ἐντὸς τῶν ὁρέων τῆς κατὰ τῶν Ῥωμαίων, ὥστε ὁ Αὐγουστος μέχρι τέλους διόλου τὴν ἐξωλόθρευσε, τοὺς μὲν τῶν κατοίκων αὐτῆς πωλήσας ὡς δοῦλους, τοὺς δὲ ἀλλαχού διασκορπίσας καὶ μετοικίσας. Ἦσαν δὲ παρ' αὐτοῖς καὶ πλεῖστα χρυσορυχεῖα (Στρβ. Δ, 203. 208. — Liv. XXI, XXVII. Epit. LIII). Ἡ κυριώτερα πόλις τῆς χώρας ἦν μετὰ ταῦτα ἡ Αὐγουστα Πραιτορία (Plin. III, 17, 20). Νῦν Ἀόστα.

Σαλγανεύς, χωρίον ὀχυρὸν ἐν Βοιωτίᾳ ἐπὶ τοῦ Εὐρίπου, νοτιανατολικῶς τῆς Ἀνθηδόνης, ἐπὶ παραθαλασσίῳ ὑψώματι κατὰ τὴν βόρειον κλιτὺν τοῦ Μασσαπίου ὄρους (Στρβ. Θ, 400. 403. — Liv. XXXV, 37. 51).

Σάλδα, μεγάλη πόλις τῆς Μαυριτανίας, ἡ ἀνατολικὴ μεθόριος πόλις τῆς ἐπικρατείας τοῦ Βάκχου καὶ τοῦ Ἰούδα, ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου ὡς Ῥωμαϊκὴ ἀποικία ἀνεγερθεῖσα (Στρβ. ΙΖ, 831).

Σαλεντῖνοι, λαὸς οἰκῶν κατὰ τὰ νότια τῆς Καλαβρίας, περὶ τὸ Ἰαπύγιον ἀκρωτήριον, ὅπερ καὶ Σαλεντίνων ἄκρα ἐλέ-

γετο (Cic. Rosc. Am. XLVI). Ἡ ἐπὶ τούτων νίκη (266 π.Χ.) συνεπλήρωσε τὴν εἰς τὴν Ῥώμην καθυπόταξιν πάσης τῆς Ἰταλίας (Στρβ. ΣΤ, 277, 281).

Σάλαρνον, πόλις κατὰ τὰ νότια τῆς Καμπανίας, ἔχουσα ἀκρόπολιν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου, εἰς οὗ τοὺς πρόποδας ἔκειτο. Τῷ 194 π.Χ. ἐγένετο Ῥωμαϊκὴ ἀποικία, εἴτα δ' ἐξέπεσε, καὶ μόνον κατὰ τὴν 8ην ἑκατονταετηρίδα μ.Χ. ἐφθάσε πάλιν εἰς ἀκμὴν (Στρβ. Ε, 251. — Liv. XXXI, 29. XXXIV, 45. — Hor. Ep. I, 15, 1). Νῦν Σαλέρνον.

Σάλη, πόλις τῆς Θράκης παραθαλασσία, ἀντικρὺ τῆς Σαμοθράκης εἰς τὴν ἀνήκει (Ἡρδ. Ζ, 60).

Σαλῆναι, τὸ λατινικὸν ὄνομα τῶν ἀλικῶν. Κατ' αὐτὸ ὀνομάζοντο τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων διάφοροι πόλεις, ἕνεκα τῆς θέσεως αὐτῶν πλησίον ἀλικῶν, ἐξ ὧν ἐξήγετο ἄλλας εἴτε ὀρυκτὸν, εἴτε ἐξ ἁλατοῦχων ὑδάτων, ὡς, μετὰ τῶν ἄλλων 1) ἡ ἐν τῇ παλαιᾷ Δακίᾳ, ἧς ἐρείπια σώζονται (Πτολ. Γ, 8). Νῦν Τόρδα. — 2) ἡ ἐν Ἀπουλίᾳ, παρὰ τῇ Σαλαπία λίμνῃ. Νῦν Σαλίνα (Torre della Salina). — 3) ἡ ἐν Πικένῳ, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Σαίνου (ἴσως Σαλίνου). Νῦν Σαλίνο, κτλ.

Σάλιοι, λαὸς Φραγκικὸς, ὑπὸ τινων ὡς οἱ γενάρχαι τῶν Φράγκων θεωρούμενοι, τὸ πρῶτον δ' ἀπαντῶμενοι εἰς τὴν νῆσον τῶν Βαταυῶν κατὰ τὴν πόλιν Τοξανδρίαν, ἐνθα κατετροπώθησαν ὑπὸ τοῦ Ἰουλιανοῦ. Βραδύτερον ἀπαντῶνται παρὰ τοῖς Χαμαίοις, πρὸς τῷ ποταμῷ Μαᾶς.

Σαλμακίς, ἡ ὠχυρωμένη ἄκρα ὑπὲρ τὴν πόλιν τῆς Ἀλικαρνασσοῦ ἐν Καρίᾳ (Ἀρριαν.), καὶ κρήνη ἧτις ἐκείθεν ἐπήγαγε, καὶ ἧς τὸ ὕδωρ ἐλέγετο ὅτι ἐξεθήλυνε τοὺς πίνοντας αὐτό. Ἐκ τούτου ὁ μῦθος ὅτι νύμφη τις τοῦ ὀνόματος τούτου ἠνώθη, ἐγκρίσει τῶν θεῶν, εἰς ἓν σῶμα μετὰ τοῦ Ἑρμαφροδίτου. (Ίδ. Ovid. Met. IV, 397).

Σαλμανασάρης, βασιλεὺς τῆς Ἀσ-

συρίας. Μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῆς δυναστείας τοῦ Νίνου ἢ τῶν Δερκεταδῶν, μεθ' ἣν καὶ ἐξάντλησις τοῦ κράτους ἐπῆλθε, νέα δυναστεία, ἡ τῆς Νέας Ἀσσυρίας, κατέλαβε τὴν ἀρχήν, καὶ ἐστρέψε πᾶσαν τὴν προσοχὴν καὶ τὰς ἐνεργείας τῆς πρὸς δυσμὰς, ὑποτάξασα τὴν Συρίαν καὶ φόρον ἐπιβαλοῦσα εἰς τὴν Ἰουδαίαν. Τῆς δυναστείας ταύτης ὁ ἐπισημότερος βασιλεὺς ἦν, κατὰ τοὺς Ἰουδαίους, ὁ Σαλμανασάρης, κατὰ τὰ 639-713 π. Χ. Ἐπὶ τῶν μνημείων τῆς Νινευὶ ἀπαντᾷ τῶν χρόνων ἐκείνων βασιλεὺς ὑπὸ τὸ ὄνομα Σαργίνας, καὶ ὑπὸ τινων μὲν ὑπετέθη ὅτι ἦν αὐτὸς ὁ Σαλμανασάρης, ὑπ' ἄλλων δὲ ὅτι ἦν αὐτοῦ ὁ διάδοχος. Οὗτος ὑπέταξε τὰς πόλεις τῆς Φοινίκης, πλὴν τῆς Τύρου, ἐνθα καὶ ὁ στόλος αὐτοῦ ἐνίκηθη. Τότε δὲ τῶν Ἰουδαίων, οὓς ὑπεστήριζε καὶ ἡ Αἴγυπτος, ἀρνηθέντων τὸν φόρον, κατετρόπωσεν αὐτοὺς καὶ διέλυσε τὸ βασιλείον των, τῷ 719, πλείστοις τῶν κατοίκων εἰς Ἀσσυρίαν μεταγαγών. Κατόπιν αὐτοῦ ὁ Σαγχεριβ (713-695) κατεπίεσε τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἐπεχείρησε τὴν κατάκτησιν τῆς Αἰγύπτου. Ἀλλὰ πρὸ τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ κατὰ τὸ Πηλούσιον κατενίκηθη (Ἡρδ. Β, 141), καὶ ἐπιστρέψας ἐφρονέθη ὑπὸ τῶν υἱῶν του. Τότε ἡ Μηδία ἀπέστη, ἡ Βαβυλὼν μετὰ βίας διετηρήθη εἰς τὴν ἐντελὴ παρακμὴν ἐπὶ τινα χρόνον ἔτι ἀντηγωνίσθη ὁ υἱὸς του Ἀσαρδδὼν (693-675) μετὰ τὸν θάνατον δὲ καὶ τούτου, ἡ πτώσις, ἀπειλοῦσα ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, ἐπῆλθε τέλος ὅτε, τῷ 606 ἡ Νινεὺς ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Χαλδαίων καὶ Μήδων (Ἰδ. Σαρδανάπαλος).

Σαλμωνατική, πιθανῶς ἡ αὐτὴ τῇ παρὰ Τ. Λιδίῳ (XXI, 5) Ἑλμαστική λεγομένη, πόλις τῆς Λυσιτανίας ἐν Ἰσπανίᾳ, κατὰ τὰ ἀνατολικά αὐτῆς μεθόρια. Νῦν Σαλαμάγκα.

Σαλμυδησός, καὶ Ἀλμυδησός (ἐκ τοῦ Ἀλς), πᾶσα ἡ θρακικὴ παραλία ἐπὶ τοῦ Ἰούξεινου Πόντου, ἀπὸ τῆς Θυ-

λιάδος ἄκρας μέχρι τοῦ Θρακικοῦ Βοσπόρου, μετὰ πόλειος ὁμωνύμου, ἣτις ὑποτίθεται οὕσα ἢ νῦν Μήδεια. Πᾶσα ἡ ἀκτὴ ἦν ἀμυώδης καὶ ἀλίμενος (Ξυφ. Ἀνθ. Ζ, 5, 8. 12. Ἑλλ. Δ, 93. — Στρεβ. Ζ, 319), καὶ οἱ κατοικοὶ ἐλεηλάτουσαν τοὺς συνεχῶς ἐκεῖ ναυαγούντας, ἐξ οὗ κυρίως καὶ τὸ ἐπίθετον Ἀλεξινός, καὶ κατ' εὐφημισμὸν Εὐξείνιος εἰς τὸν Πόντον ἐδόθη. Ὁ Αἰσχύλος ᾄδῃ τὴν Θερμώδοντα ἐν τῷ Πόντῳ λέγει (Προμ. 725) «ἐχθρόξενον ναύταισι» (Ἰδ. καὶ Σοφ. Ἀντ. 969).

Σαλμωνεύς, υἱὸς τοῦ Αἰόλου (Ἰδ.) καὶ τῆς Εὐαρέτης, ἀδελφὸς τοῦ Σισύφου, σύζυγος τῆς Ἀλκιδίκης, εἴτα τῆς Σιδηρούς καὶ ἐκ τῆς πρώτης πατήρ τῆς Τυροῦς (Ἀπλδ. Α, 7, 2). Ἐκ Θεσσαλίας μεταβάς εἰς τὴν Ἥλιδά, ἱδρυσεν ἐκεῖ τὴν Σαλμώνην. Ὁ Ὅμηρος (Ὀδ. Α, 236) λέγει αὐτὸν «ἀμύμονα ἥρωα». Μόνον δὲ μεταγενέστεροι (Virg. Αἰ, VI, 585. — Ἀπλδ. Α, 9, 7), διηγούνται περὶ ἀσεβείας αὐτοῦ, ὅτι ἐπαρθείς ἐπὶ τῇ δυνάμει του, ἡξίου ὅτι ἦν ἴσος καὶ ὁμοῖος τῷ Διὶ, καὶ ἐμμεῖτο τὰς βροντὰς καὶ τοὺς κεραυνοὺς σείων δέρματα καὶ δάδα, ἢ ἀρματοδρομῶν ἐπὶ σιδηρῶν ἐλασμάτων, μέχρις οὗ ὁ Ζεὺς, κεραυνώσας αὐτὸν, τὸν ἐρρίψεν εἰς τὸν Τάρταρον. Ὁ Σοφοκλῆς ἔγραψεν ἐπώνυμον αὐτοῦ τραγῳδίαν, περὶ ἧς οὐδὲν πλέον γινώσκεται.

Σαλμώνη, ἡ ἐν τῇ Πισατίδι τῆς Ἡλίδος πόλις ἣν ἱδρυσεν ὁ Σαλμωνεύς, πρὸς ταῖς πηγαῖς τοῦ Ἑνιπέως, καὶ κρήνη ἣτις ἐπίσης Σαλμώνη ἐλέγετο, παρὰ τῇ Ἡρακλείᾳ (Στρεβ. Η, 356).

Σαλμώνιον, ἀκρωτήριον τῆς νήσου Κρήτης, τὸ ἀνατολικώτερον (Στρεβ. Β, 106. 1, 472. 474. — Πτλμ.). Νῦν Ἀκρ. Σαλμέα ἢ Σιδηρον.

Σάλπη, γυνὴ ἐκ Λέσβου, γράψασα περὶ γυναικείων ἀσθενειῶν σύγγραμμα ἀπολεσθὲν (Plin. XXVIII, 4, 6).

Σάλπειγξ, ὄργανον μουσικόν, κυρίως

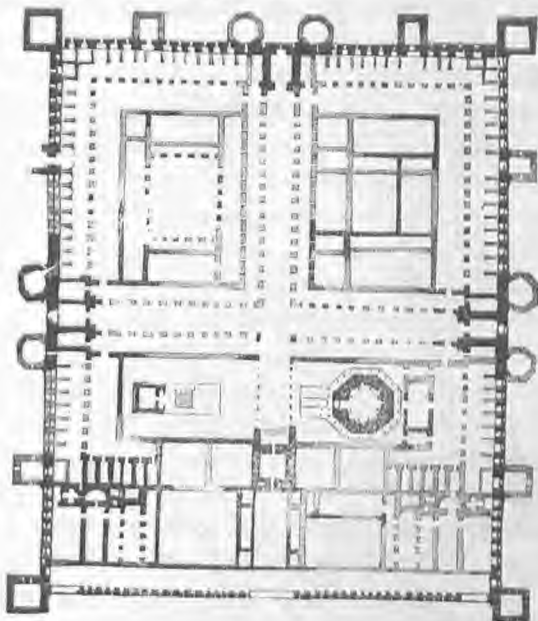
μετάλλινον, συνιστάμενον εἰς σωλήνα βαθ-
μῶδον εὐρυνόμενον καὶ ἀπολήγοντα εἰς πλα-
τὺ στόμα ἐν σχήματι κώδωνος,
ᾧ οἱ ἐκπέμπον τόνους, καὶ χρή-
σιμον εἰς τὸν στρατὸν, εἰς τὰς
τελετάς καὶ εἰς τὰς κηδεῖας.
Γνωστὸν ἤδη ἐπὶ Ὀμήρου «Ὅτε
τ' ἴαχε σάλπιγξ» (Ἰλ. Σ, 219,
Φ, 388). Ἐφευρέτις αὐτῆς ἐλέ-
γετο ἡ Ἀθηνᾶ, δι' ἧς καὶ ὡς
Ἀθηνᾶ Σάλπιγξ ἐλα-
τρεύετο ἐν Ἀργεῖ (Παυσ. Β,

Μασσαλία καὶ ἄλλαι ἐπίσημοι πόλεις ἐκεί-
νο ἐν τῇ περιοχῇ αὐτῆς, εἰς διαφόρους λαοὺς
διαιρουμένης. Τῷ 123 π. Χ. κατετρόπωσεν
αὐτοὺς ὁ Γ. Σέξτιος καὶ τοὺς ὑπέταξεν εἰς
τοὺς Ῥωμαίους, ἰδρύσαντας ἐκεῖ τὴν πόλιν
ἣτις ἐκλήθη Ἀκουα Σεξτία (Στρεβ. Δ, 178.
180.—Liv. XXXI, 40).

Σαλύνθιος, βασιλεὺς τῶν ἐν Ἀκαρ-
νανίᾳ Ἀγραιῶν (Θουκ. Γ, 111).

Σάλων (ἢ) ἡ Σαλῶναι, πόλις ἐπί-
σημος, πρωτεύουσα τῆς Δαλματίας, καὶ διὰ
τοὺς Ῥωμαίους σπουδαιωτάτη ἐνεκα τῆς στρα-

21). Γενικώτερον δ' ἐθεωρεῖτο ὡς
στρατιωτικὸν ὄργανον τῶν Τυρρη-
νῶν, εἰς οὓς πρώτη ἔδωκεν αὐτὸ ἡ
Ἀθηνᾶ, ἣ εὗρεν αὐτὸ ὁ Τυρρηνὸς βα-
σιλεὺς Μαλεὺς, ὁ υἱὸς Ἡρακλείδους
καὶ Ὀμφάλης, ἡ ἄλλος βασιλεὺς τῆς
Τυρρηνίας, ὁ Πισαῖος (Hyg. Fab.
274.—Plin. VII, 57.—Φωτ.),
ὥστε καὶ τὸ ἐπίθετον Τυρρηνικὴ
συνήθως ἀποδίδεται τῇ σάλπιγγι ὑπὸ
τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν (Αἰσχ. Εὐμ.
567.—Σφκλ. Αἴ, 17.—Εὐρπ. Φοιν.
1376. Ἡρκλ. 830). Σχολιαστῆς
(εἰς Ὀμ. Ἰλ. Σ, 210) ποιεῖται
μνηεῖαν σαλπίγγων ἐξ διαφόρων εἰ-
δῶν ἢ σχημάτων, ἐν αἷς καὶ ἡ
στρογγύλη, ἰδίως Αἰγυπτιακῇ,
ὑπὸ τοῦ Ὀσίριδος ἐφευρεθεῖσα, ἢ

καὶ ἄλλως κέρας λεγο-
μένη, ἐν Αἰγύπτῳ δὲ
Χνοὺη, καὶ ἐν χρήσει
μεταγενεστέρως παρὰ
τῷ στρατῷ τῶν Ῥω-
μαίων μάλιστα. Διε-
κρίνοντο δ' αὐτῶν αἱ

Κελτικαί, αἱ Γαλατικάι, αἱ Παφλαγονικάι
καὶ αἱ Μηδικαί.

Σάλυες ἢ Σάλυοι, ἡ ἰσχυροτάτη
τῶν λιγυρικῶν φυλῶν, μετὰ κελτικῶν στοι-
χείων συμμεμιγμένη. κατῴκει μεταξὺ τοῦ
Ῥοδανοῦ καὶ τῶν παραλίων Ἀλπεων. Ἡ

τηγικῆς αὐτῆς θέσεως καὶ ἐνεκα τοῦ ἐξαι-
ρέτου λιμένος της. Τὰ προάστεια αὐτῆς ἐφθά-
νον μέχρι τῆς στενωποῦ τῶν ὀρέων (νῦν
Κλεισοῦρας), δι' ἧς ὑπῆρχεν ἡ μόνη πρὸς
αὐτὴν πρόσσις ἐκ τῆς ξηρᾶς. Εἰς τὴν πό-
λιν ταύτην ἐγεννήθη ὁ αὐτοκράτωρ Διοκλητιαν-
νός, τῷ 284 μ. Χ., καὶ ἐκεῖ ἀποσυρθεὶς ἀπέστη
τῆς ἀρχῆς, ἔκτισεν εἰς ἀπόστασιν 3 μιλίων πρὸς
νότον τὴν πολυτελεῆ ἐπαυλὶν του, ἧς σώ-
ζονται πλεῖστα καὶ λαμπρότατα λείψανα οἰ-
κων, ναῶν, στοῶν περιπτέρων, ὧν τὰ πλού-
σια κοσμήματα ἐλέγχουσιν ἤδη τῆς τέχνης
τὴν παρακμὴν. Ὅτε δ' ἡ πόλις κατεστράφη

ὑπὸ τῶν Γότθων, μετῴκησαν οἱ κάτοικοι εἰς τὸ ὀλίγον ἄπέχον Σπαλάτρον (Στρβ. Ζ, 315. — Εὐτρ. Θ, 27, 10. — Caes. B. G. III, 8, 9).

Σαμύλας, γλύπτης Ἀρκᾶς, συνεργασθεὶς μετὰ τοῦ Ἀργεῖου Ἀντιφάνους, μαθητοῦ τοῦ Πολυκλείτου, σύμπλεγμα «Ἀπόλλωνος, Νίκης καὶ ἡρώων Τεγεατῶν» εἰς ἀπομνημόνευσιν τῆς νίκης τῶν Τεγεατῶν κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων ἐν Ὀλ. 102, δ' (Παυσ. ΣΤ, 12).

Σαμάρεια, (εβραϊστὶ Shomron), μία τῶν πρωτίστων πόλεων τῆς Παλαιστίνης, ἐπὶ λόφου πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Ἰορδάνου κτισθεῖσα ὑπὸ Ὀμρί, τοῦ βασιλέως τοῦ Ἰσραήλ, τῷ 922 π. Χ., εἰς πρωτεύουσαν τοῦ κράτους, καὶ ἦν ἡ κυριώτερα ἔδρα τῆς εἰδωλολατρείας εἰς ἣν αἱ 10 φυλαὶ ἦσαν ἐπιθεδόμεναι. Ὁ Σαλμανασάρης, βασιλεὺς τῆς Ἀσσυρίας, τὴν ἐκυρίευσεν περὶ τὰ 720 π. Χ., ἀπεκόμισεν τοὺς κατοίκους αἰχμαλωτεύσας αὐτοὺς, καὶ τοὺς ἀντικατέστησεν δι' ἄλλων τῆς ἐνδον Ἀσίας. Ὅτε αἱ Ἰουδαῖοι ἐπέστρεψαν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῆς Βαβυλώνας, ὅσοι τῶν Σαμαριτῶν ἐπίστευσαν εἰς τὸν Ἰεχωθάν, ἠθέλησαν νὰ τοὺς βοηθήσωσιν εἰς τὴν ἀνοικοδομὴν τοῦ ναοῦ τῆς Ἱερουσαλήμ· ἀλλ' οἱ Ἰουδαῖοι δὲν ἠθέλησαν νὰ δεχθῶσι τὴν βοήθειαν, καὶ ἐκείθεν προέκυψε τὸ διαρκὲς καὶ ἄσπονδον μῖσος μεταξὺ Ἰουδαίων καὶ Σαμαριτῶν. Ἐπὶ τῶν ἡγεμόνων τῆς Συρίας καὶ τῶν Μακκαβαίων, ἡ Σαμάρεια ἦν ἐπαρχία ἐκτεινομένη ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας πρὸς βορρᾶν μέχρι τῆς Ἰουδαίας πρὸς νότον. Ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, διορθώσας καὶ ἐπισκευάσας τὴν πόλιν, τὴν μετωνόμασε Σεβαστήν, κατὰ τὸν Αὐγούστον, εἰς ὃν ἦν ἀφωσιωμένος. Κατὰ δὲ τὴν δ' ἑκατονταετηρίδα μ. Χ. εἶχε πάλιν ἐκπέσει ἡ πόλις εἰς παρακμὴν ἐντελῆ (Jos. Ant. VIII, 7).

Σαμαριάνη, πόλις τῆς Ὑρκανίας ἐν Ἀσίᾳ, εἰς τὰ παράλια τῆς Κασπίας (Στρβ. ΙΔ).

Σαμαροδρούνα, (σημαῖνον Σαμαρογέφυρα), ἦν ἡ πρωτεύουσα τῶν Ἀρμενίων ἐν Γαλλίᾳ τῇ Βελγικῇ, κατὰ τὸν ποταμὸν Σαμάραν (νῦν Σόρμιον) (Caes. B. G. V, 24, 46, 53. — Cic. Ad. fam. VII, 11, 12, 16). Νῦν Ἀμιέν.

Σαμβύκη, 1) ὄργανον μουσικόν, εἶδος κιθάρας, ξενικῆς καταγωγῆς. Τινὲς ὑπέθεσαν ὅτι ὠνομάσθη κατὰ τὸν Ἰθυκον, εὐρόντα ἢ μεταρρυθμίσαντα αὐτὴν (Ἀθην. Δ, 128. — Σουίδ. λ. Ἰθύκινον)· ἀλλ' ὁρθότερον φαίνονται λέγοντες οἱ θεωροῦντες αὐτὴν δάρβαρον (Στρβ. Ι, 471), καὶ ὡς τὴν ἐβραϊκὴν Σαβεκά (Δανιήλ, Γ, 5, 7, 10). Ἦν δὲ εἶδος τριγώνου, μείζονος ἢ ἐλάσσονος, ἔχοντος πολλὰς χορδὰς, διαφόρους κατὰ τὸ μῆκος, ἐπομένως καὶ κατὰ τὸν τόνον ὃν παρήγον, ὅμοιον πῶς πρὸς τὴν σημερινὴν ἄρπαν, ἐν χρήσει μάλιστα ἐν Συρίᾳ καὶ

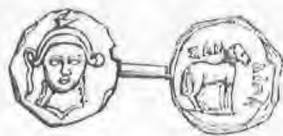
Φοινίκη, καὶ προσέτι καὶ ἐν Αἰγύπτῳ. Τὸ πρῶτον ἔπαιζον αὐτὴν γυναῖκες, αἱ Σαμβυκίστριαι (Ἀθην. Δ, 128), εἴτε ὀρθαὶ παρὰ τὸ ὄργανον, ὃν ἐπίσης ὑψηλὸν ὡς αὐταί, ἢ καὶ ὑψηλότερον, ἢ ἐπὶ τῶν γονάτων καθήμεναι. Ἐπὶ δὲ τῶν Ῥωμαίων αυτοκρατόρων, τὸ ὄργανον, κοινότερον γινόμενον, ἐπαίξετο καὶ ὑπ' ἀνδρῶν (Pers. V, 95. — Spart. Hadr. 26). — 2)

Μηχανὴ πολιορκητικὴ ἐπινοηθεῖσα ὑπὸ Ἡρακλείδου τοῦ Ταραντινοῦ, κλιμαξὶ διὰ σχοι-

νίων καὶ τροχαλιῶν αἰρομένη εἴτε ἀπὸ πλοίων εἴτε ἀπὸ τῶν φερουσῶν αὐτὴν ἀμαξῶν καὶ προσαγομένη τῇ πολιτοκυμένῳ τείχει. Εἶχε δὲ τὸ ὄνομα διότι, ὅτε ἤρτατο ἐκ τῶν σχοινίων, ὁμοιάζε πως πρὸς τὸ μωσικὸν ὄργανον (Πολύβ. Η, 5, ΙΓ', 4. — Ἀθῆν. ΙΔ, 34. — Πολύαιν. Στρεγ.).

Σάμη ἢ **Σάμος**, ἀρχαῖον ὄνομα τῆς νήσου Κεφαλληνίας (Ἰδ.), καὶ μιᾶς τῶν 4 πόλεων ἐπ' αὐτῆς, κειμένης εἰς τὰ ἀνατολι-

κά, ἀπέναντι τῆς Ἰθάκης, κυριευθείσης δὲ καὶ καταστραφείσης ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων τῷ 189 π. Χ. (Ὀμ. Ὀδ. Α, 249. Β, 634. Ὑμν. Ἀπλλ. 429. — Θουκ. Β, 30. — Στρεγ.).

Σαμία, 1) θυγάτηρ τοῦ Μαιάνδρου, γυνὴ τοῦ Ἀγκαίου, μήτηρ Περικλέους, Σάμου καὶ Ἀλιθέρσου (Πaus. Ζ, 4). — 2) ἢ **Σάμος** πόλις ἀρχαία τῆς Τριφυλίας ἐν Ἡλιδί ἐπὶ λόφῳ ὑψηλῷ (Πaus. Ε, 6. — Στρεγ.).

Σαμικὸν, φρούριον τῆς Ἡλίδος ἐν Πελοποννήσῳ, κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀνίγρου ποταμοῦ, ἔχουσα ἐπίσημον ναὸν τοῦ Σαμίου ἢ Σαμικοῦ Ποσειδῶνος, οὗ ἐρείπια σώζονται κατὰ τὸ νῦν Νεόκαστρον (Πολύβ. Δ, 17, 81. — Πaus. Ε, 6).

Σάμινθος, πόλις ἐν Πελοποννήσῳ, ὑπὸ Θουκυδίδου μνημονευομένη (Ε, 58), ἄλλως ἄγνωστος.

Σαμιοινή, ἐπαρχία τῆς Γαλατίας, ἀπέναντι τῆς Βιθυνίας.

Σαμυνταί, παρ' Ἑλλήσι μᾶλλον Σαυνταί, λαὸς ἀρχαῖος τῆς μέσης Ἰταλίας, Ἰδ. Σαβύνοι.

Σαμοθράκη, ὑπὸ ποιητῶν καὶ Σάμος Ὁρηγία λεγομένη, νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, 7 1/2 μίλια ἀπέχουσα τῆς παραλίας τῆς Θράκης, ἀπέναντι δὲ τῶν ἐκ-

βολῶν. Τοῦ Ἑβρου καιμένη. Ἡ ἐν αὐτῇ 1600 μ. ὑψηλὸν ὄρος ἐκαλεῖτο Σάμος ἢ Σαώκη. Οἱ κάτοικοι ἦσαν κατὰ τινας αὐτόχθονες, κατὰ τὸν Ἡρόδοτον (Β, 51) Πελασγοί, κατ' ἄλλους Δάρδαροι, Ἀρκάδες ἢ Τρῶες. Ἡ ὄνομα, ἐφειλόμενον βεβαίως εἰς

τὸ ὑψηλὸν αὐτῆς ὄρος, ἄλλοι ἄλλως ἐξηγοῦσιν, οἱ μὲν ὡς προερχόμενον ἐξ ἀποικίας Σαμίων ἐλθόντων ἐκεῖ μετὰ Θρακῶν, οἱ δὲ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ βασίλις τῶν Ἀμαζόνων Μυρίνη, ἐπὶ τῇ ἐκστρατείας τῆς ἐλθοῦσα καὶ εἰς τὴν νῆσον ταύτην, καθιέρωσεν αὐτὴν εἰς τὴν μητέρα τῶν θεῶν, λέγοντες ὅτι τὸ ὄνομα

ἐδῆλου ἱερὰ νῆσος. Ἰδίως ἐφημίζετο ἡ Σαμοθράκη διὰ τὴν ἐν αὐτῇ μυστικὴν λατρείαν τῶν χθονίων θεῶν, τῶν καλουμένων Καθεΐρων, ὧν τὰ μυστήρια ἐξετιμῶντο ἐξ ἴσου τοῖς Ἑλευσινίοις, καὶ ὁ Φίλιππος ὁ Μακεδὼν, καὶ ἡ Ὀλυμπιάς, καὶ τινες τῶν Πτολεμαίων ἐμυήθησαν εἰς αὐτὰ (Πλούτ. Ἀλέξ. Β. — Curt. VIII. 3, 26). Πολιτικὴν σπουδαιότητα ἡ νῆσος δὲν εἶχεν. Εἰς τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν ἦσαν οἱ Σαμοθράκες τεταγμένοι μετὰ τῶν Περσῶν (Ἡρόδ. Η, 90). Ὑπέκειντο δὲ τότε αὐτοῖς ἐπὶ τῆς στερεᾶς τῆς Θράκης ἡ Σάλη (Ἡρόδ. Ζ, 59), τὸ Σήρρειον, ἡ Μεσαμβρία (Ἡρόδ. Ζ, 108), τὰ Τέμπυρα. Ἐπὶ Σύλλα πειραταὶ ἐλεηλάτησαν τὴν νῆσον καὶ τὸν ἐξ ἀναθημάτων πλούσιον ναὸν αὐτῆς (Πλούτ. Μαρκ. Α. Πομπ. ΚΔ). Πολλοῦ λόγου ἄξια ἀρχαῖα λείψανα σώζονται ἐν χώρᾳ τοῦ Ἀρσιοναῖου, ὠραίου στρογγύλου ναοῦ ἐκ λίθου λευκοῦ, ὃν ἡ Ἀρσινόη καθιέρωσε Πτολεμαίῳ τῷ Λάτῳ, καὶ τοῦ Δωρίου ναοῦ τῶν θεοτήτων τῆς Σαμοθράκης. Ἀγαλμα δὲ Νίκης ἐξαισίου ὠραιότητος ἀπεκομίσθη ἐκεῖθεν εἰς τὸ μουσεῖον τοῦ Βερολίνου.

Σάμορνα, ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Ἑφέσου.

Σάμος (ἡ), 1) νῆσος ἀπέναντι τῆς Λυδίας, ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Μυκάλης διὰ πορθμοῦ ἑπτασταδίου χωριζομένη. Τοῦ ἀκρωτηρίου τούτου ἐξακολούθησις, ὅρος «Ἀμπελος» καλούμενον, διασχίζει τὴν νῆσον. Ἡ περίμετρος αὐτῆς ἐστὶν 600 σταδίων, περιβαλλομένη ὑπὸ φοβερῶν σκοπέλων, ὥς ὑπὸ φυσικοῦ περιφράγματος. Φυσικὸν λιμένα ἔχει εἰς τὰ βορειοδυτικὰ, εἰς δὲ τὰ νοτιοδυτικὰ ἔχει ὄρμον, ὅστις ἄλλοτε ἐκλείετο διὰ κτιστῆς προκυμαίας. Ἡ γῆ τῆς νήσου ἦν εὐφρωτάτη, οὐχὶ ὁμῶς καὶ τοσοῦτον οἰνοφόρος ὅσον φαίνεται ἐν δεικνύον τοῦ ὄρους αὐτῆς τὸ ὄνομα. Ἀξιόλογα ἦσαν αὐτῆς τὰ κεραμευτικὰ προϊόντα, καὶ ὁ καλούμενος Σάμιος λίθος, οὗ χρῆσις ἐγίνετο πρὸς στίλβωσιν. Κυριώτατα ἐκεῖ ἐλατρεύετο

ἡ Ἥρα, εἰς τὴν μεγαλοπρεπέστατα ἐτελοῦντο τὰ Ἡραῖα καὶ τὰ Τάνια, καὶ ἡς ὁ ναός, ἔχων βωμὸν ἐκ τῆς τέφρας τῶν ἱερείων, μεγάλου ἀπελάμβανε σεβασμοῦ ἔτι καὶ ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων (Cic. Verr. II, 4, 19). Τὸ μόνον σπουδαῖον μέρος τῆς νήσου ἦν αὐτὴ ἡ πόλις, κειμένη εἰς τὴν νοτίαν ἀκτὴν, ἔχουσα ἰσχυρὰ ὀχυρώματα, καὶ ἀκρόπολιν καλουμένην Ἀστυπάλαιαν. Ἐῖχε δ' ἀξιολόγους οἰκοδομὰς

περὶ τὸν λιμένα, καὶ πολυαρίθμους καὶ πολυτελεῖς ναοὺς. — Κατ' ἀρχὰς ἦσαν οἱ πρότεροι γνωστοὶ κάτοικοι Λέεγες ἐκ τῶν ἀπογόνων τοῦ Αἰακοῦ· εἴτα, ὑπὸ τὸν Ἐπιδαύριον Προκλῆν, ἐπῆλθον Ἴωνες, καὶ ἀνέπτυξαν ἐκεῖ τὸ ἐμπόριον, τὴν ναυτιλίαν καὶ τὴν βιομηχανίαν (Ἡρόδ. Δ, 152). Κατὰ πρῶτον ἐναυπήγησαν τριήρεις οἱ Σάμιοι τῷ 704 π. Χ. (Θουκ. Α, 13). Τὸν βασιλέα αὐτῶν Δημοτελῆ φονευθέντα, διεδέχθησαν οἱ Γεώργοι τῆς νήσου ὑπὸ τὴν Περσικὴν κυριαρχίαν, διατελοῦντες ὁμῶς εἰς διαρκὴ διχόνοϊαν πρὸς τὸν δῆμον, μέχρις οὗ ὁ Πολυκράτης ἀνεδείχθη τύραννος περὶ τὸ 550 π. Χ., ὅστις ἐξέτεινε τὴν δύναμιν του καὶ ἐπὶ τῶν Κυκλάδων, καὶ μεγάλα καὶ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων θαυμαζόμενα ἔργα (τὰ Πολυκράτεια), ἰδίως μάλιστα τὸ ἀνευρεθὲν μέγιστον ὕδραγωγεῖον, ἐξετέλεσεν ἐν τῇ νήσῳ (Ἡρόδ. Γ, 60. — Ἀρσττ. Πολτ. Ε, 19). Μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ περιέπεσεν ἡ νῆσος εἰς φοβερὰν ἀναρχίαν, μέχρις οὗ εἰς τὸν ἀδελφόν του Συλοσῶντα ἀνέθηκε τὴν ἀρχὴν ὁ Δαρεῖος ὁ Ὑστάσπης (Ἡρόδ. Γ, 129). Τῆς Ἴωνικῆς ἐπαναστάσεως μετέσχον καὶ οἱ Σάμιοι· ἀλλ' εἰς τὴν ναυμαχίαν τῆς νήσου Λάδης, ἀπέναντι τῆς Μιλήτου, ἠττομόλησαν πρὸς τὸν ἐχθρὸν, παρασυρθέντες ὑπὸ Αἰακοῦ,

τοῦ υἱοῦ τοῦ Σουλῶντος· ἀλλὰ πολλοὶ ἐφυγάδεύθησαν ἐκ τῆς νήσου (Ἡρόδ. ΣΤ, 8)· οὗτοι δ' ἦσαν βεβαίως οἱ ἐπὶ τῶν Περσικῶν, τῷ 479 π. Χ., τὸν Ἑλληνικὸν στόλον εἰς τὰ παράλια τῆς μικρᾶς Ἀσίας ἐπικαλεσάμενοι πρὸς καταπολέμῃσιν τῶν Περσῶν (Ἡρόδ. II, 132. Θ, 91). Συμμάχῃσαντες τοῖς Ἀθηναίοις, διετήρησαν οἱ Σάμιαι τὴν ἀνεξαρτησίαν των μέχρι τοῦ 441 π. Χ., ὅτε εἰς ἔριν αὐτῶν πρὸς τὴν Μίλητον περὶ κτήσεως τῆς πόλεως Πριήνης ἐπιτακτικῶς ἐπένεθσαν αἱ Ἀθῆναι, ἡ Σάμος δ' ἀντεποιήθη τὴν ἀνεξαρτησίαν της, καὶ ἐπολέμησε γενναίως ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ φιλοσόφου Μελίσπου, καὶ εἰς ναυμαχίαν ἐνίκησεν. Ἀλλὰ τέλος ὑπερίσχυσεν αὐτῆς τῶν Ἀθηναίων ἡ ὑπερτέρα δύναμις καὶ τοῦ Περικλέους ἡ στρατηγικὴ ἱκανότης, καὶ βαρύτερα ἐπεβλήθησαν αὐτῇ τὰ δεσμὰ τῆς ἐξαρτήσεως, καὶ μέρος τῆς χώρας αὐτῆς κατενεμήθη εἰς Ἀθηναίους κληροῦχος (Θουκ. Α, 115. — Πλούτ. Περ. ΚΣΤ). Οἱ γεώμοροι ὅμως ἔμενον ἐπικρατοῦντες πάντοτε μέχρις οὗ τῷ 411, ἐπιχειρήσαντες νὰ ἐγκαταστήσωσι τὴν ὀλιγαρχίαν, ἐξεβλήθησαν πάσης εἰς τὴν κυβέρνησιν μετοχῆς, καὶ ἀντικατέστησεν αὐτοῦς ἡ πλήρης δημοκρατία (Θουκ. Η, 21, 73). Ὀλίγον δ' ἄφ' οὗ ἐκυρίευσεν Ἀθήνας ὁ Λύσανδρος, καθυπέταξε καὶ τὴν Σάμον (Ξενφ. Ἑλλ. Β, 3, 6), ἐξέβαλε τοὺς Ἀθηναίους κληροῦχος, καὶ ἐγκατέστησεν ἀρχὴν ἐκ τῶν ἀρχαίων φυγάδων ὀλιγαρχῶν (Πλούτ. Λυσ. ΙΔ). Χρόνον τινα μετέπειτα, τῷ 365, ἐβίασεν ὁ Τιμόθεος τὴν νῆσον νὰ προστεθῇ αὐτῷ εἰς τῶν Ἀθηναίων τὴν ναυτικὴν συμμαχίαν· ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ πάλιν οἱ Ἀθηναῖοι, ὑπερπηδῶντες τὰ ὅρια, ἐπεμφαν ὀπίσω τοὺς κληροῦχος. Μετὰ τὸν Λαμιακὸν πόλεμον ἡ νῆσος ἀπεδόθη αὐτῷ εἰς τοὺς Ἰωνας, μέχρις οὗ ὁ Πολυπέρχων ἐκ νέου τὴν ἀπέδωκεν εἰς τοὺς Ἀθηναίους. Ὁ Μιθριδατικός καὶ ὁ Πειρατικός πόλεμος μεγάλως τὴν ἐβλάψαν, καὶ ἡ πόλις ἐξέπε-

σεν εἰς μικρὰν καὶ ἄσημον, διατηροῦσα ὅμως πάντοτε τὸ πρόσχημα τῆς ἐλευθερίας. — Οὐ μικρὸν συνετέλεσεν ἡ Σάμος εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπιστήμης καὶ τέχνης. Εἰς τοὺς καλλιτέχνας τῆς Σάμου, ἐν οἷς μνημονεύονται κατ' Ὀλ. 0-65 ὁ Ροῖκος Φιλίου καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ Θεόδωρος καὶ Τηλεκλής (18.), ἀποδίδεται ἡ εὑρεσις τῆς χύσεως τοῦ σιδήρου καὶ τῆς τελειοποιήσεως τῆς χαλκοπλαστικῆς (Παυσ. Γ, 12. Η, 14. Θ, 11). Ἐκεῖ ἐγεννήθησαν καὶ ὁ ποιητὴς τῶν κυκλίων Κρεώφιλος, καὶ ὁ φιλόσοφος Πυθαγόρας, καὶ ὁ ἐμποδὺς Χοιρίλος, καὶ ἐκεῖ, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Πολυκράτους ἔζη ὁ Ἀνακρέων (Στράβ. ΙΔ, 537). — 2) Πόλις τῆς Τριφυλίας. 18. Μάκιστον.

Σαμόσατα, πρωτεύουσα τῆς Κομμαγενῆς ἐν Συρίᾳ, πόλις ὄχυρά, ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὀχθῆς τοῦ Εὐφράτου κειμένη καὶ ἀκρόπολιν ἔχουσα. Τὸ πάλαι καθέδρα τῶν

ἐγχωρίων βασιλέων, ἐπὶ Ῥωμαίων ἦν τόπος σταθμεύσεως μιᾶς τῶν λεγεόνων. Εἰς αὐτὴν ἐγεννήθη ὁ Λουκιανὸς (Στράβ. ΙΔ, 564. ΙΣΤ, 749). Ἰκανὰ λείψανα τῆς πόλεως διατηροῦνται εἰς τὴν θέσιν Σαμσάτ.

Σαμφορίας καὶ Κοππατίας, ἦσαν δύο γένη ἵππων κατ' ἐξοχὴν ἐκτιμώμενα, καὶ τὸ ὄνομα ἔχοντα ἐκ τῶν σημείων τῶν ἐπικεκαυμένων εἰς τὸν γλυτὸν αὐτῶν, τοῦ Σάν (Μ, τοῦ σίγμα) καὶ Κόππα (Ο, τοῦ Κάππα) (Ἀρσεν. Νεφ. 23, 122). Ὑπῆρχον δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα καυστήρια ἢ χαράγματα. Ἐνδεικνύοντα διάφορα γένη τῶν ἵππων, καὶ ἐρρέθη ὅτι ἐκ τοιούτου προέκυψε καὶ τοῦ Βουκεφάλου τὸ ὄνομα. Ἐν γένει δ' ἦν μεγάλη ἡ κλίσις τῶν νέων Ἑλλή-

νων πρὸς τὴν ἵπποτροφίαν. καὶ εἰς ἀσωτίαν παρέσυρε τοὺς πλουσίους νέους ἢ ἵππομανία (αἱ κ. μ. ν. ι. κ. αἱ ἰ. π. π. ὠ. ν. εἰ. αἰ. ν.). — Καὶ πρὸς τοὺς καλοὺς κίνας εἶχον οὐχ ἥττον μεγάλην κλίσιν, πρὸ πάντων οἱ εἰς τὴν θήραν ἐπιτιθέμενοι. Οἱ περιφημότεροι κύνες ἦσαν οἱ λακωνικοὶ (λαγωνικοὶ), οἱ μολοσσοὶ καὶ οἱ ἐκ Θράκης. Ἀγαπητὰ δὲ εἰς τὰς οἰκογενεῖας ἦσαν τὰ ἐκ Μελῆτης (Μελιταῖα) κυνάρια.

Σαναχάρειδος, βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων καὶ Ἀράβων, περὶ 750 π. Χ. κατὰ Σέθου τοῦ βασιλέως τῆς Αἰγύπτου πολέμους (Ἡρδ. Α, 141).

Σάνδακος, υἱὸς τοῦ Ἀστυνοῦ, ἀπόγονος τοῦ Τιθωνοῦ, πατὴρ τοῦ Κινύρα, ὅστις ἐλθὼν ἐκ Συρίας, ἔκτισεν ἐν Κιλικίᾳ τὴν πόλιν Καλένδεριν (Ἀπλλδ. Γ, 14, 3).

Σανδάλιον, ὀχυρὸν φρούριον τῆς Πισιδίας ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, κείμενον μεταξὺ Σαγαλασσοῦ καὶ Κρημνῶν (Στρεβ. ΙΒ. — Στφ. Βυζ.).

Σάνδαλον, τὰ σάνδαλα, καὶ σαנדάλιον, ξυλινὴ ὑπόδεσις, ξύλινον πέλμα, δι' ἱμάντων δεγόμενον ὑπὸ τὸ νπόδα (Ὁμ. Ὑμν. Ἑρμ. 79. 83. 139).

Ἐν μετέπειτα χρόνοις καὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν Ῥώμῃ, πρόχειρος ὑπόδεσις γυναικεία, πιθανῶς ἢ ἄνευ πτέρνης, εἰς τὰ ἐμπρὸς δὲ κατάκοσμος, ὡς ἡ εἰκὼν ἐξ ἀγάλματος γυναικείου, καὶ ὁμοία καὶ ἐν τοιχογραφίαις τῆς Πομπηίας.

Σανδρακότης, βασιλεὺς τῶν Ἰνδίων, μετὰ τοῦ Πώρου ὑπέταξε τὰς ἐπὶ τοῦ Ἰνδοῦ Ἑλληνικὰς ἀποικίας, καὶ εἶτα ἐνίκηθῃ ὑπὸ τοῦ Σελεύκου (Ἀπκ. Συρ. ΙΒ).

Σάνδιος λόφος, πλησίον τῆς πόλεως Μουσώντος ἐν Ἰωνίᾳ (Θουκ. Γ. 19).

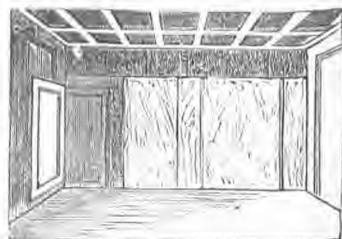
Σάνδων, 1) πατὴρ τοῦ φιλοσόφου Ἀθηνόδωρου (Λουκ.). — 2) Ἦρωσ Ἀσσύριος, ὃν οἱ Ἕλληνες ἐθεώρουν ὡς τὸν Ἡρακλῆν.

Σανδῶης, υἱὸς Θαμασίου ἐκ Κύμης τῆς Αἰολίδος ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ (Ἡρδ. Ζ, 194).

Σάνη, 1) Πόλις τῆς χερσονήσου Παλλήνης ἐπὶ τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου, μεταξὺ Μένδης καὶ Ποτιδαίας (Ἡρδ. Ζ, 123), ἀποικία τῶν Ἀνδρίων (Θουκ. Δ, 109. Ε, 118).

— 2) Πόλις τῆς μακεδονικῆς Ἀκτῆς, κατὰ τὸ στενωτάτον τῆς χερσονήσου τοῦ Ἀθωνοῦ, ἐνθα ὁ Ξέρξης ἠνέωξε διώρυγα πρὸς διὰ πλου τοῦ στόλου του (Ἡρδ. Ζ, 22).

Σανίς, ἐν γένει τὸ σανίδιον, καὶ πᾶν σανίδωμα. Ἰδίως 1) τὸ πτέρωμα τὸ κλεῖον τῆς θύρας, ἥδη παρ' Ὀμήρῳ «πύλησιν ἐπι-

κεκλιμένας σανίδας» (Ὁμ. Ἰλ. Ν, 455. 461. 121. Ἰδ. καὶ Ζ, 128. Ν, 43. Φ, 535).

— 2) Ἡ σανίς ἐφ' ἧς ἐν Ἀθῆναις ἐπεγράφοντο καὶ ἐξετίθετο εἰς κοινὴν γνῶσιν αἱ καταγγελίαι. — 3) Σανίς ἐπικεχρισμένη διὰ κηροῦ, ἐφ' ἧς ὁ δικαστὴς ἤγε διὰ τοῦ ὄνου ἢ δι' ἐγκεντρίδος τὴν «μακρὰν» ἢ «βραχυτέραν» γραμμὴν, εἰς ἐνδειξιν ὅτι ἐπιβάλλει τὴν μεγίστην ἢ μικροτάτην ποινήν. Ἐλέγετο καὶ τιμητικὸν πινάκιον. — 4) Ἡ καὶ ξύλον λεγομένη, εἰς ἣν πρὸς τιμωρίαν προσεδούντο οἱ κατὰδικοι (Ἀρσεν. Θεσμοφ. 931, 940).

Σαννίων, δραματικὸς ποιητὴς καὶ χοροδιδάσκαλος ἐν Ἀθῆναις (Δμσθ. κ. Μειδ. 533).

Σάννοι, ὄρεινοὶ νομάδες ἐν Πόντῳ τῆς Ἀσίας νοτίως τοῦ Φάσιδος ποταμοῦ κατοικοῦντες, τῆς τὰ βόρεια παράλια τοῦ Εὐξείνου Πόντου κατεχούσης φυλῆς, «Σάννοι μὲν ἡνίοχοι» λεγόμενοι ὑπὸ Πλινίου, Μάκρωνες δὲ ὑπὸ Ξενοφάντος (Ἀνθ. Ε. 8).

Σαννορίων, κωμικὸς ποιητὴς Ἀθηναῖος τῆς παλαιᾶς κωμῆδος, χλευαζόμενος

ἐπιμεγάλη ισχύοντι (Αἰλ. π. 1. 1. 6. — Σουίδ.).
 Ἰσως κατ' αὐτὸν καὶ τὸ γενικῶς ὑπὸ τῶν κωμι-
 κῶν ἀποδιδόμενον ἐπιθετον εἰς πάντα ἐμπαιζό-
 μενον ὡς μωρὸν καὶ κοῦφον (Αἰλ. Αὐτ. Π. 15).

Σαντάλαε, ῥαβδία ἣ οἱ Σπαρτιάται
 εἶχον συνήθως ἀνὰ χεῖρας, ἀπηγορεύετο δ' αὐ-
 τοῖς νὰ φέρωσι καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν (Ἀρσφ.
 Ὀρν. 1283. Ἑκκλ. 74. — Πλούτ. Λουκ. 1Α).

Σάντονες, Σάντωνες ἢ Σάντων-
 νοι, λαὸς πολυάνθρωπος καὶ ἰσχυρὸς ἐν τῇ
 Ἀκουϊτανικῇ Γαλλίᾳ, πρὸς ταῖς ἐκβολαῖς
 τοῦ Γαρούμνα ποταμοῦ εἰς τὸν Ἀτλαντικόν,
 πρωτεύουσαν ἔχων τὸ Μεδιόλανον (Caes. B.
 G. I, 40. III, 41, VII, 77).

Σάξονες, λαὸς εὐρωπαϊκός, πρῶτον
 ἐν τῇ γ' ἑκατονταετηρίδι μ. Χ. εἰς τὴν ἱστο-
 ρίαν προκύπτων. Ὁ Ἷάκιτος τάττει αὐτοὺς
 μετὰ τῶν Κίμβρων. Ὑποτίθενται δὲ τὸ ὄνο-
 μα ἔχοντες ἢ ἀπὸ τῆς λέξεως Sax δηλού-
 σης εἶδος μαχαίρας, ἢ ἀπὸ τοῦ sax (σίκαις,
 χθῶν), ὡς αὐτόχθονες, ἢ τῇ γῇ προσηλωμένοι,
 ἐν ᾧ οἱ Φράγκοι ἦσαν οἱ ἐλεῦθεροι, οἱ νό-
 μάδες. Εἰτα' ἀπετέλεσαν ἰσχυρὸν δεσμόν.

Σαυκώρας, ποταμὸς τῆς Μεσοποτα-
 μίας (Πτολ. E, 18).

Σάος ἢ **Σάουος**, 1) δεξιὸς ὁμόρ-
 ρους τοῦ Δανουβίου, ἐκ τῶν Καρνίων Ἀλ-
 πεων πηγάζων, καὶ ἀποτελῶν τὸ ὄριον μεταξὺ
 Νωρικοῦ καὶ Ἰταλίας, κατωτέρω δὲ μεταξὺ
 Ἰλλυρίας καὶ Παννονίας (Στράβ. Δ, 207.
 Ζ, 314. — Plin. III, 18, 29). Νῦν Σαύας.

— 2) Ποταμὸς κατὰ τὴν παραλίαν τῆς Μαυ-
 ριτανίας. Νῦν Βεῖδ-Ἀράς.

Σάπαι ἢ **Σαπαῖοι**, λαὸς θρακικός,
 κατοικῶν μεταξὺ τῆς λίμνης Βιστωνίδος καὶ
 τῆς θαλάσσης, κατὰ τὸ ὅρος Πάγγαιον, πλη-
 σίον τῶν Ἀδδῆρων. Θεωροῦνται ὡς οἱ αὐ-
 τοὶ πρὸς τοὺς πρὶν λεγομένους Σαίους ἢ
 Σίντιας. Κατ' αὐτοὺς ἐκαλεῖτο ἡ Σαπαία
 στενωπὸς ὑπὲρ τὸ ὅρος (Ἡρόδ. Ζ, 410. —
 Στράβ. I, 457. IB, 549).

Σάπρα, βαλτώδης τις τόπος ἐν Μυ-
 σίᾳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (Στράβ.).

Σαπρώ (κατὰ διαλέκτους καὶ Ψ' ἀ π-
 φω καὶ Ψ' ἀ πα) ἡ μεγίστη Ἑλληνικὴ ποιή-
 τρια, ἐγεννήθη ἐν Μυτιλήνῃ τῆς Λέσβου, ἢ
 ἐν Ἐρέσῳ τῆς αὐτῆς γῆσου, καὶ ἔζη μεταξὺ
 622 καὶ 568 π. Χ. Τὰ τῆς βιογραφίας αὐ-
 τῆς εἰσὶν ὀλίγον γνωστά. Ἦν νενομφευμένη
 μετὰ πλουσίου Ἀνδρίου, ἐξ οὗ ἔσχε θυγα-
 τέρα καλουμένην Κληίδα. Ἐπὶ τινα χρόνον,
 φυγὰς ἐκ Λέσβου, διέμεινεν ἐν Σικελίᾳ·
 εἶτα δὲ πάλιν ἐν Μυτιλήνῃ, τὴν μουσικὴν
 καὶ τὴν ποίησιν διδάσκειν εἰς πολλὰς φί-
 λας αὐτῇ νεάνιδας. Ὡς μαρτυροῦσιν αἱ ἀρ-
 χαὶ ἃς κηρύττει εἰς τὰς ποιήσεις της καὶ οἱ
 ἀξιολογότεροι τῶν ἀρχαίων, ἦν ἐντιμος γυνή,
 καθαρῶν καὶ αὐστηρῶν ἡθῶν. Ἐν τοῖς μετὰ
 ταῦτα δὲ χρόνοις διάφορα περὶ αὐτῆς ἐμυ-
 θεύθησαν, τὴν ὑπόληψιν καὶ τὰς σχέσεις αὐ-
 τῆς πρὸς τὰς νέας φίλας της διαβάλλοντα· ἐν
 ἄλλοις ἐπλάσθη τότε ὅτι περιπαθῶς καὶ μα-
 νιωδῶς ἠγάπα νέον τινα Φάωνα καλούμε-
 νον, καὶ ὅτι μὴ ἀνταγαπωμένη καὶ ἐγκατα-
 λειφθεῖσα, ἐρρίφθη ἐξ ἀπελπισίας εἰς τὴν θά-
 λασσαν ἐκ τῶν κρημνῶν τῆς Λευκάδος. Αἱ
 τοιαῦται συκοφαντίαι προήλθον κυρίως ἐκ τῶν
 Ἀθηναίων κωμικῶν ποιητῶν, καὶ ἐστηρί-
 ζοντο ἐπὶ τῶν ποιημάτων της, ψαλλόντων
 πρὸ πάντων τὸν ἔρωτα. Ἐξ αὐτῶν τὰ ἐπι-
 σημότερα ἦσαν οἱ Ἐπιθαλάμιοι. Ἐγράφε
 δὲ καὶ Ὕμνους εἰς τοὺς θεοὺς, κατὰ τὸν
 Σουίδαν, προσέτι ἐπιγράμματα, ἐλεγεία καὶ
 ἱάμβους. Τρία ἐπιγράμματα σώζονται ὑπὸ τὸ
 ὄνομα τῆς Σαπρούς, ἀλλ' ἀμφιβάλλεται ἡ
 αὐτῶν γνησιότης. Τὰ λυρικά δ' αὐτῆς ποιή-
 ματα ἦσαν γεγραμμένα εἰς αἰολικὴν διά-
 λεκτον, καὶ εἰς στροφὰς αἵτινες σαπφικαὶ
 καθιερώθη νὰ λέγωνται, εἰ καὶ οὐχὶ ὑπ' αὐ-
 τῆς τὸ πρῶτον ἐπινοηθεῖσαι. Σώζονται δ' ἐξ
 αὐτῶν μόνον δύο ᾠδαὶ καὶ τινα ἀποσπάσματα,
 ἀρχοῦντα καὶ αὐτὰ ἵνα κυρώσῃ τὰς ἀποδι-
 δομένας αὐτῇ ἐξόχους ιδιότητας, τὸ βάθος
 καὶ τὴν δύναμιν τοῦ αἰσθήματος, τὴν τρυφε-
 ρότητα καὶ τὴν χάριν, ὡς καὶ τὴν μεγίστην
 ἀφέλειαν καὶ εἰλικρινείαν μεθ' ὧν ἐκφράζει

τὰς μυχιατάτας τῆς καρδίας τῆς συγκινήσεις, τὴν ἀνθρώπιν καὶ εὐχὴν γλῶσσαν καὶ τὴν γλυκεῖαν ἁρμονίαν τῆς στιχουργίας. Ἐκ τῶν Ῥωμαίων ποιητῶν ὁ Κάτυλλος ἐποίησε κατὰ μίμησιν αὐτῆς. (Τῶν ἀποσπασμάτων αὐτῆς συλλογὴ: Bergk Poet. lyr. Graec.). Οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον ἐν τῷ πρυτανεῖῳ αὐτῶν ἀνατεθειμένον ἄγαλμα τῆς Σαφφούς, ἔργον τοῦ Σελανίωνος ἐπὶ Ἀλεξάνδρου, ὑπὸ τοῦ Κικέρωνος ἐπαινούμενον (Cic. in Verr. IV, 57).

Σάπων, λέξις καταγωγῆς γερμανοκελτικῆς, ἐμφαίνουσα σμίγμα χρησίμον οὐχὶ πρὸς πλύσιν, ὡς μετέπειτα, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς βαφὴν τῆς μελαίνης κόμης ἐπὶ τὸ ἀνοικότερον. Χρῆσιν πολλὴν ἐποιούντο αὐτοῦ αἱ γυναῖκες καὶ οἱ κομφευσόμενοι ἐν Ῥώμῃ, προμηθευόμενοι αὐτὸν ἐκ Γερμανίας καὶ ἐκ Γαλτίας (Plin. XXVIII, 54. — Mart. VIII, 33. 20. XIV, 26).

Σαρίθαλλα ἢ **Σαρίθαρα**, περικνημίδες τῶν ἀσιανῶν ἔθνων, Μήδων, Πάρθων κτλ. πίπτουσαι πλατεῖαι μέχρι τῶν ἀστραγάλων (Isid. Orig. XIX, 23. — Tertull. d. Pall. IV). Τὰ νῦν Σαλθάρια.

Σαράγγαι, ἔθνος Ἰνδικόν, οἱ καὶ Δράγγαι, περὶ τὸν Ἀχην ποταμὸν, τοῖς Πέρσαις ὑποτελεῖς (Ἡρδ. Γ, 93. Ζ, 67. — Arr. Ἀνθ. Ἀνθ. Γ, 25).

Σάρακν (τὰ), πόλις μεσόγαιος τῆς Εὐδαίμονος Ἀραβίας (Πτολ.).

Σαράκη, πόλις τῆς Κολχίδος ἐν Ἀσίᾳ (Στρώ.).

Σαρακηνοί, λαὸς νομαδικὸς καὶ ληστρικὸς τῆς Εὐδαίμονος Ἀραβίας (Πτολμ. — Ammian. XIV, 4, 8), ἑκταθεῖς καὶ ἐπὶ τῆς Ἀσσυρίας μέχρι τῶν τῆς Αἰγύπτου καταρρακτῶν. Ἐνίοτε καὶ ὡς μισθωτοὶ μετὰ τῶν Ῥωμαίων συνεκστρατεύοντες.

Σάραμθος, οἰνοπώλης ἐν Ἀθήναις (Πλάτ. Γοργ.).

Σαραπανά (τὰ), φρούριον ὀχυρὸν καὶ δυσάλωτον ἐπὶ στενῆς διόδου τῶν ὁρέων μεταξὺ Κολχίδος καὶ Ἰεθρίας (Στρώ.).

Σαραπεῖον, ναὸς τοῦ Σαράπιδος ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ εἴτα ἐνιαχοῦ καὶ ἐν Ἑλλάδι.

Σάραπις, παρὰ Ῥωμαίοις Σέραπις, αἰγύπτιος θεὸς τῶν ψυχῶν τῶν ἀποθανόντων. Ὡς ἔχονταίσχη ἐπὶ ἀσθενείας καὶ θανάτου, ἐπεκαλοῦντο αὐτὸν πρὸς θεραπείαν, καὶ τὸν ἐταύτιζον ἐν Ἑλλάδι κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους μετὰ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Προήρχετο δ' ἡ λατρεία αὐτοῦ ἐκ Σινώπης, καὶ εἰς Αἴγυπτον εἰσέγαγεν αὐτὴν Πτολεμαῖος ὁ Α' ἐν Ἀλεξανδρείᾳ στήσας τὸ ἄγαλμα τοῦ θεοῦ (Tac. Hist. IV, 83), κατασκευασθὲν ἐκ πολυτίμων ὕλων μετὰ μελαίνης ἐπιχρίσεως, ὑπὸ τοῦ Ἀθηναίου Βρυάξιδος (Κλημ. Πρτρ. ΙΔ), ἢ ὑπὸ Παρμενίωνος (S. Valent. d. rom. Alex. I, 34). ἔκτοτε δ' εἰσέχθη καὶ εἰς Ἑλλάδα καὶ Ῥώμην, εἰ καὶ ἡ Ῥωμαϊκὴ σύγκλητος ἠθέλησε νὰ τὴν ἀποκλείσῃ. Παριστάτο δ' ὑπὸ τὴν αὐτὴν μορφήν ὅφ' ἦν καὶ ὁ Πλούτων.

Σάραπτα, πόλις Φοινικικῇ, μεταξὺ Σιδῶνος καὶ Τύρου, περίφημος διὰ τὸν οἶνον τῆς (Pl. V, 19, 17). Νῦν Σαραφένδ.

Σαργεὺς, στρατηγὸς Σικυωνίος (Θουκ. I, 19).

Σαρδανάπαλος, (ὁ αὐτὸς καὶ Κοροσκογκόληρος), ἐκλαμβάνεται συνήθως κατὰ τὸν Κτησίαν, ὡς ὁ τελευταῖος βασιλεὺς τοῦ λεγόμενου ἀρχαίου Ἀσσυριακοῦ κράτους, καταστραφέντος τῇ θ' ἑκατονταετηρίδι, ἢ περὶ τὰ 750 π. Χ. ὑπὸ τοῦ Μήδου Ἀρδάκου καὶ τοῦ Βαβυλωνίου Βιλέωνος. Ἀλλὰ νῦν ἐστὶ γνωστόν ὅτι τότε ἔτι δὲν ἀνετράπη τὸ κράτος τοῦ Νίνου. Φαίνεται ἐπομένως ὅτι εἰς τὴν ἀρχαιότεραν ταύτην ἐποχὴν μετετέθησαν αἱ μεταγενέστεραι περιστάσεις καὶ τὸ ὄνομα τοῦ προτελευταίου βασιλέως τῆς Ἀσσυρίας, ἐφ' ἧς, περὶ τὰ 647-625 ἤρξατο τοῦ κράτους ἡ παρακμὴ, ἢ δὲ παντελὴς πτώσις αὐτοῦ ἐπῆλθε μόνον ἐπὶ τοῦ ἐπομένου βασιλέως Σαρακῶς, ὅτε ὁ Ναβοπολασσάρ καὶ ὁ Καμβύσης τῷ 600 π. Χ., κατέστρεψαν τὴν Νινεὺν. Καὶ ὁ τότε τελευταῖος ἡγεμὼν μνημονεύεται ὑπὸ τὸ ὄνομα Σαρδανάπαλος, φανευθεὶς μετ' αὐ-

δρείαν ἀντίστασιν. Ἀνεξαρτήτως δὲ ταύτης τῆς ὅλως ἱστορικῆς περιπετειᾶς, τὸ ὄνομα Σαρδανάπαλος ἐστὶ προσωποποιήσις ἐντελῶς μυθικῇ, εἰς ἣν ὑποφαίνεται ὁ θεὸς Σαύδων ἢ Σάρδων, ὁ πρὸς κάθαρσιν ἑαυτὸν πυρπολῆσας, τὴν συνένωσιν τῶν δύο φύλων καὶ τὴν ἀνωτάτην τῆς φύσεως δύναμιν παριστῶν. Ἀποτυπῶνται δ' εἰς αὐτὸν καὶ πολλὰ τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων τῆς τῶν Ἀσιατικῶν ἀνακτόρων διαίτης καὶ παριστᾶται ὡς ὁ συνεῶν ἐν ἑαυτῷ τοῦ μεγιστάνος τὴν ἡδυπάθειαν καὶ τοῦ ἥρωος τὴν ἀνδρείαν, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ πρότυπον ὃ ἡ Σεμίραμις παριστᾷ (Λουκ. Νεκρ. Διαλ. Β. — Οἰκ. 12, 312).

Σάρδεις (αἰ), ἢ Σάρδις, ἀρχαία πλουσιωτάτη πρωτεύουσα τῆς Λυδίας, ἥς μνημονεύει πρῶτος ὁ Αἰσχύλος (Πέρσ. 45. — Ἡρδ. Α, 84), εἶδρα τῶν βασιλείων καὶ μετὰ ταῦτα τῶν Περσῶν σατραπῶν καὶ τῶν Σελευκιδῶν. Ἐκείτο εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Πακτωλοῦ κατὰ τὴν βόρειον τοῦ Τμώλου κλιτύν. Πολλάκις ὑπέφερεν ἐκ πυρκαϊῶν, διότι εἶχεν ἐλαφρὰ καὶ ἀχρυσσκεπτεῖς τὰς οἰκίας.

Οὕτως ἐπυρπολήθη ὑπὸ τῶν Κιμμερίων (Στράβ. Α, 61. Π, 627), ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων (Ἡρδ. Ε, 100) καὶ ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ Μεγάλου (Πολύβ. Ζ, 15), καὶ τέλος τῷ 1402 μ. Χ. κατεστράφη ὑπὸ τοῦ Ταμερλάνου. Οἱ Ῥωμαῖοι ἐπροστάτευσαν τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ἱδρυσαν ἐν αὐτῇ δικαστήριον οὗ ἡ δικαιοδοσία ἐξετείνετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν Λυδίαν. Ἐπὶ Τιβερίου δὲ μέγας σεισμὸς κατέρριψε τὰς πλείστας τῶν οἰκιῶν αὐτῆς (Στράβ. Π, 627. — Tac. Ann. II, 47). Ἡ ἀκρόπολις αὐτῆς ἦν λίαν ὀχυρά, καὶ ἐκεῖ ἐφυλάτ-

τετο καὶ τὸ ταμεῖον. Ἀξία μνηεῖς ἔργα ἐν αὐτῇ ἦσαν ὁ ναὸς τῆς Κυβέλης (Ἡρδ. Ε, 112), καὶ ὁ τάφος τοῦ Ἀλυάττου, πατρὸς τοῦ Κροίσου, ἔχων 3800' περίμετρον (Ἡρδ. Α, 198) καὶ εἰσέτι σωζόμενος.

Σαρδῶ ἢ **Σαρδῶν**, ἡ παρά Λατίνοις καὶ νῦν Σαρδινία, ἡ μετὰ τὴν Σικελίαν μεγίστη τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἣν οἱ ἀρχαῖοι ὡς ἔτι μερίζονα ἐξελάβανον (Ἡρδ. Ε, 106), ἄλλοι ἄλλως τὴν περίμετρον αὐτοῖς ὀρίζοντες, ὁ Στράβων (Ε, 223) εἰς 4000 στάδια, ὁ Πλίνιος (III, 7, 13) εἰς περίπου 565 μίλια. Ἐκ βορρᾶ πρὸς νότον διασχίζεται ὑπὸ σειρᾶς ὄρεων, αἵτινα ἐλέγοντο τὰ μακρινόμενα ὄρη (montes in-sani. Linn. XXX, 39), νῦν δὲ δὲν ἔχουσι κοινὸν ὄνομα, ἀλλὰ τὸ βορειοδυτικὸν αὐτῶν καλεῖται Μόντε σάντο καὶ Μόντε Μόνε. Τούτων πολλάκι προεκβολαὶ παρατείνονται πρὸς τὴν θάλασσαν, ἀποτελοῦσαι ἀκρωτήρια, οἷον τὸ ἀκρωτήριον τῆς Ἀρκτου (Ursi) βορειοανατολικῶς πρὸς τὸν πορθμὸν τῆς Τάφρου, τὸν χωρίζοντα τὴν Σαρδῶ ἀπὸ τῆς Κορσικῆς· δυτικώτερον αὐτοῦ τὸ Ἐρρῆ ἀκτικόν (νῦν Reparata), τὸ βορειοδυτικὸν Ὁρδιντάνον (ν. Φαλκίνα). Ἡ νοτία ἄκρα ἐλέγετο Χερσόνησος (ν. Ταυλάδα). Ποταμοὺς εἶχε μικροὺς, μᾶλλον ῥυακας. Οἱ ἐπισημότεροι ἦσαν ὁ Τέρμους (καὶ νῦν), ὁ Κάϊδρις (ὁμ.), καὶ ὁ Θύρσος (νῦν Ὁριστάνος). Ἡ χώρα ἦν νοσηρά, ἀλλ' εὐφορὸς καὶ σιτοφόρος, καὶ πλουσία εἰς καρποὺς τῶν μεσημβρινῶν κλιμάτων (Cic. d. Imp. Pomp. XII), εἶχε πρόβατα, ὁμοιάζοντα ἐν πολλοῖς τὰς αἴγας, ἄλας, θεῖον, ἄργυρον, σίδηρον, μεταλλικὰ ὕδατα καὶ ἡ ἀλιεῖα, ἡ τῶν θύκων μάλιστα, ἦτο, ὡς διατηρεῖται, πλουσιωτάτη ἐκεῖ. Τὸ μέλι τῆς νήσου εἶχε τι τὸ ὑπόπικρον, δι' ὃ καὶ ὁ Ὁράτιος (Α. Ρ. 376): Amarior melle. Sardo. Ἐν τῶν ἐκεῖ φυτῶν ἐνομίζετο ἔχον τὴν ιδιότητα νὰ διαστρέφῃ τοῦ γελῶντος τὸ στόμα (Virg. E, VII, 41), ὅθεν ἴσως ὁ Σαρδῶνιος γέλως (Cic. ad Fam. VII,

25). — Οἱ κάτοικοι Σαρδόνιοι ἢ Σαρδῶσι, προήλθον κατὰ τινὰς ἐξ Ἀφρικῆς τὸ πρῶτον κατ' ἄλλους ἦσαν μίγμα Τυρρηνῶν, Ἑλλήνων, Φοινίκων, Ἰβήρων, οἷς μετὰ τοὺς Καρχηδονικοὺς πολέμους προσετέθησαν καὶ Ῥωμαῖοι ἄπιοι (Ἰδ. Ἡρδ. Α, 170. — Just. XVIII, 7). Πρῶτος Ἑλλήν ἐλέγετο ἐλθὼν ὁ εταῖρος τοῦ Ἡρακλέους Ἰόλαος, καὶ συνοικήσας μετὰ τῶν Τυρρηνῶν εἰς τὰ Ἰολαίω χωρία (Παυσ. Α, 17). Ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις διηροῦντο εἰς διαφόρους φυλάς, καὶ ἐθεωροῦντο ὡς ἄπιοι τὸν χαρακτήρα. κακέντρεχεῖς καὶ ὀνηροί, ὥστε

καὶ ὡς δοῦλοι παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις δὲν εἶχον καλὴν φήμην (Liv. XVI, 26. — Hor. sat. I, 8, 8). Διηγόν βίον τραχὺν, ἐνεδύοντο δερμάτα, ἐπεδίδοντο εἰς τὴν κτηνοτροφίαν μάλλον ἢ εἰς τὴν γεωργίαν· διαμείναντες δὲ μέχρι τοῦ 239 π. Χ. ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Καρχηδονίων, ἀπέστησαν ἔκτοτε καὶ ὑπερήσπισαν ἀνδρείως καὶ ἐπιμόνως τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν κατ' αὐτῶν καὶ κατὰ τῶν Ῥωμαίων (Liv. XXIII, 40. XLII, 24. — Tac. Ann. II, 85), οἵτινες μόνον τῶν ἀκτῶν κατώρθωσαν νὰ ἄρξωσι. Τῷ δὲ 450 μ. Χ. κατέλαβον τὴν νῆσον οἱ Βάνδαλοι. Αἱ ἐπισημότεραι τῶν πόλεων, αἵτινες ὅμως οὐδ' αὐταὶ εἰς μεγάλην ἀκμὴν ποτὲ ἀνεπτύχθησαν, ἦσαν, πρὸς νότον ἡ Κάλις (νῦν Κάλιαρι), ἐπὶ ὁμωνύμου κόλπου· οἱ Σούλιοι ἐπὶ νησιδίου πρὸ τῆς νοτιοδυτικῆς παραλίας· κατὰ τὰ βόρεια ἡ Ὀλβία· ἐν δὲ τῇ μεσογείῳ ἡ Νόρα, ν. ἄγ. Ἐφέσιος (Στράβ. Ε, 224. — Mel. II, 7, 16). — Εἰς τὸν Δαίδαλον ἀπεδίδετο ὅτι ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἀνήγειρε μεγάλα οἰκοδομήματα,

μετακλήθεις ὑπὸ τοῦ Ἰολάου, ἐν οἷς καὶ θόλους καὶ Ἑλληνικὸν ῥυθμὸν (Ἀρστ. π. Θαυμ. ἐκ. 104) οἵτινες εἰσὶν οἱ ἐκεῖ ἀνευρεθέντες Νοῦραγοῖ (Ἰδ.), οἰκοδομήματα ἀνάλογα πρὸς τοὺς ἐν Μυκῆναις καὶ ἀλλαχοῦ θησαυροῦς.

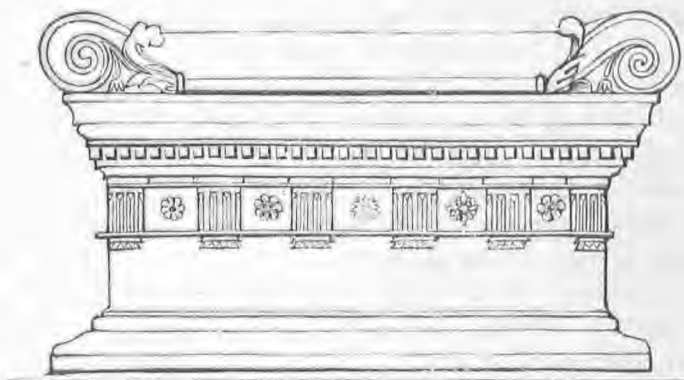
Σαρδῶν ἢ **Σαρδόνιον πέλαγος**, ἡ τὴν νῆσον Σαρδῶ περιβάλλουσα θάλασσα, ἧτις ἐθεωρεῖτο ὡς τὸ βαθύτερον μέρος τῆς μεσογείου (Ἡρδ. Ζ, 166. — Στράβ. Β, 266).

Σάρισα, λόγχη μακεδονικὴ ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην μακρὰ (Πολύβ. ΙΗ, 12) «πηχῶν δεκατεσσάρων» (Ἀρρ. Τακτ. σ. 15.), ὅπλον ἰδίως τῆς πεζῆς φάλαγγος (Liv. IX, 19). Τοιαύτην φέρει εἰς τὴν δεξιάν ὁ Ἀλέξανδρος ἔφιππος κατὰ τὴν ἐν Ἰσοφ μάχην, ἣν παριστᾷ μέγα ψηφόβειτον δάπεδον ἐν Πομπηία.

Σαρκοφάγος, 1) λιθος

τιτανώδης (Θεόφρ. π. πυρ.), ὅστις ἀνεσκάπτετο ἢ ἐλιθοτομεῖτο κατὰ τὴν Ἀσσὸν ἐν Μυσίᾳ πρὸς τῇ Τρωάδι, καὶ εἶχεν ιδιότητα καυστικὴν, ἐπιταχύνουσαν τὴν φθορὰν τῶν νεκρῶν σωμάτων, δι' ὃ καὶ αὐτὸν ἐξέλεγον πρὸς κατασκευὴν τῶν ἐνταφίων λαρνακίων (Pl. II, 98. XXXVI, 17). Τοιαῦται λάρνακες εὗρισκονται ἔτι πολλὰ ἐν Ἀσσω—2) Ἐκείθεν ἐπεκράτησεν ἡ ἐπωνυμία σαρκοφάγος ἐν γένει διὰ τὰς λάρνακας τῶν νεκρῶν, ὧν χρῆσις ἤρξατο κυρίως γινομένη ἐν Ἑλλάδι κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους, ἀφ' οὗτου ἤρξατο καὶ πρὸ τῆς διαδόσεως τοῦ χριστιανισμοῦ, εἰς τὴν κοινὴν πίστιν ἐπικρατοῦσα ἡ δοξασία περὶ τῆς τῶν νεκρῶν ἀναστάσεως. Ἐκτοτε ἔπαυσεν, ἢ πολὺ ἡλαττώθη τὸ ἔθιμον τῆς πυρπολήσεως τῶν σωμάτων καὶ τῆς εἰς κάλπην ἐναποθέσεως τῆς τέφρας, καὶ ἐπροτιμήθη ἡ διατήρησις τῶν νεκρῶν ἐντὸς πλινθοκτίστων ἢ λιθοκτίστων τάφων, ἢ ἐντὸς λιθίνων λαρνακίων, κατὰ μίμησιν τῶν Τυρρηνικῶν ἢ μᾶλλον τῶν αἰγύπτιακων. Καὶ αἱ

μέν Τυρρηνικαί ἦσαν μικραί τινες λίθιναι κύστες, περιλαμβάνουσαι καὶ αὐταὶ μόνον τὴν κάλπην, καὶ ἔχουσai ἐπὶ τοῦ καλύμματος ἐπιεργασμένον κατακείμενον καὶ ὑπεγείρμενον ἀγαλμάτιον τοῦ ἀποθανόντος. Αἱ αἰγυπτιακαὶ δὲ ἐνέκλειον ὁλόκληρον τὸ νεκρὸν ἄλλὰ τοῦ Ὀσίριδος ἢ τῆς Ἰσιδος, πρὸς δὴ λώσιν τοῦ φύλου τοῦ νεκροῦ. Ἐσχάτως ὁμως εὑρέθησαν μούμιαι τῆς Ἀλεξανδρινῆς ἐποχῆς καὶ ἴσως ἐγκλείουσαι Ἑλληνας, ἐφ' ὧν ἦσαν, κατὰ τὸ πρόσωπον ἐπιτεθειμέναι ἐξαίρετοι προσωπογραφίαι αὐτῶν τῶν νεκρῶν,

σῶμα, οὕτω συνεσκευασμένον, ὥστε ἐπὶ μή-
χιστον νὰ διατηρηθῇ, ὡς καὶ τῶ ὄντι ὀσημέραι
ἀπὸ τινος ἀνοιγόμεναι τοιαῦται, φέρουσιν εἰς
τὸ προφανές σώματα ἡγεμόνων ἢ ἱερέων πρὸ
τριάκοντα καὶ ἐπέκεινα αἰώνων ταφέντα, καὶ
ἐντελῶς διατηρούμενα ὡς κατὰ τὴν πρώτην
ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ των. Αἱ λάρνακες
ἢ σαρκοφάγοι αὐτῶν εἰσὶν ἐκ τιτανολίθου ἢ
ἐκ μαρμάρου, καὶ κοσμοῦνται συνήθως ἐκτὸς
καὶ ἐντὸς διὰ γλυφῶν ὀρησκειτικῶν ἢ δι' ἱε-
ρογλύφων. Ἀπαντῶνται καὶ τινες, ἢ βασι-
λέων ἢ ἀρχιερέων, ἔτι πολυτελέστεροι, ἐξ
ἐρυθροῦ γρανίτου ἢ ὑπομέλανος. Ἐντὸς δ'
αὐτῶν ἐτίθεντο αἱ μούμιαι, ἥτοι τὰ σώ-
ματα τεταρτχευμένα, ἐπιμελέστατα καὶ στε-
ρεώτατα ἄνωθεν μέχρι κάτω ἐπιδεδεμένα εἰς
ταινίας ὑφασμάτων, καὶ ἐντεθειμένα εἰς θή-
κας ξυλίας, εἰς αἷς ἐδίδετο τοῦ σώματος ἢ
γενικὴ μορφή καὶ διάστασις. Ἐξῶθεν δ' ἐπι-
χρίόμεναι αἱ θῆκαι αὐταὶ διὰ γύψου, κατε-
κοσμοῦντο, ὡς καὶ ἐντὸς, πολλάκις διὰ γρα-
φικῶν παραστάσεων καὶ ἐπιγραφῶν· ὑπὲρ τὴν
κεφαλὴν ἦν ἀναγεγλυμμένον καὶ κεχρωμα-
τισμένον πρόσωπον, οὐχὶ ἢ εἰκὼν τοῦ νεκροῦ,

ὡς φαίνεται, ἐπὶ ὑφασμάτων εἰργασμέναι,
ἴσως ἔργα Ἑλλήνων ζωγράφων. Αἱ λοιπαὶ
δὲ τῆς θήκης ζωγραφίαι παρίσταν τὰς νε-
κρικὰς τελετὰς, ἢ τὰς τῶν μεγάλων ὑπο-
χθονίων θεῶν. Ἡ πλείστη δὲ τῶν χρωμά-
των ποικιλία καὶ πολυτέλεια ἐστὶν ἡ περὶ
τὸν τράχηλον. Ἐντὸς δὲ τῶν θηκῶν τούτων
πολλάκις εὑρίσκονται καὶ εἰς ἱερογλυφικοῦς,
συνηθέστερον ὁμως εἰς ἱερογραφικοῦς χαρα-
κτῆρας γεγραμμένοι περιγαμηναί. Πολλάκις
δ' ἡ θήκη ἐγκλείεται καὶ εἰς δευτέραν ἢ καὶ
εἰς τρίτην ἐπίσης δι' ἱερογλύφων καὶ ζωγρα-
φῶν κοσμουμένας. — Ἐν Ἑλλάδι δ' ἀρ-
χαιότερον, καὶ ὁσάκις δὲν ἐκαίοντο τὰ σώ-
ματα ἀλλ' ἐθάπτοντο, ἐτίθεντο συνήθως ἐπ'
αὐτῶν πλάκες ὀρθαί, φέρουσαι τοῦ θανόν-
τος τὸ ὄνομα, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνά-
γλυφόν τι, παριστῶν, ἢ συμβολικῶς αἰνιττό-
μενον τοῦ ἀποθανόντος τὸν ἀποχαιρετισμὸν.
Ἀπὸ δὲ τῆς στενωτέρας συναφείας μετὰ τῆς
Αἰγύπτου, ἐπὶ τῶν διαδόχων, καὶ ἐπὶ τῆς
σχέσεως μετὰ τῆς Ῥώμης, αἱ λάρνακες αἱ
λεγόμεναι σαρκοφάγοι, γενόμεναι κοινό-
τεραι, πολλάκις ἐκοσμοῦντο εἰς τὰ πλεῦρα δι'

ἀναγλύφον στεφάνων, ἡ βουκράνων, ὡς συμβόλου ἑλευσινιακοῦ, καὶ αἱ πλουσιώτεραι διὰ παντοίων ἀναγεγλυμμένων συμπλεγμάτων συμβολικῶν ἢ μυθολογικῶν, κυρίως ἐκ τῶν μύθων τοῦ Διονύσου, τοῦ Προμηθέως, ἢ παριστώντων μάχας, θριάμβους, ἢ θήρας σκηναῶς. Τινες δ' εἰσὶ καὶ ἀρχαιοτέρων ἐπισήμων σωματῶν ἀντίγραφα καὶ, οὐ σπανίως, καὶ τῆς παραστάσεως τοῦ προσώπου τοῦ ἀπειθανόντος. Πρὸς τοῦτο μάλιστα οἱ κατασκευασταὶ αὐτῶν οὐ σπανίως, συμπληρώσαντες τὴν ἄλλην γλυφὴν, ἄφινον τὸ πρόσωπον ἀκατέργαστον, ἵνα δώσωσιν αὐτῷ τὴν ἀπαιτούμενην ὁμοιότητα ὅτε ἡ λάρναξ ἤθελε πωληθῇ, καὶ οὐ σπανίως εὐρίσκονται ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τοιοῦτοι σαρκοφάγοι μετὰ μὴ ἐξεργασμένου τοῦ προσώπου τοῦ ἐνταφιασθέντος. Καὶ τῶν Ἑλληνικῶν σαρκοφάγων οὐκ ὀλίγοι ἔχουσιν ἐπὶ τοῦ καλύμματος παράστασιν αὐτοῦ τοῦ νεκροῦ, ἀλλ' ἐκτάδην κειμένου, οὐχὶ ὑπεγειρομένου ὡς οἱ Τυρρηνικοί.

Σαρματία, ἐπὶ τῶν ἀρχαίων, κατὰ τοὺς Ῥωμαϊκοὺς χρόνους μέρος τῆς Ἀρκτικής Εὐρώπης, ὑπὲρ τὰ Καρπάθια ὄρη, καὶ τὸν ποταμὸν Τύραν (Δνεῖστρον), ἀπὸ τοῦ Οὐίστουλα ποταμοῦ μέχρι τοῦ Τανάϊδος, καὶ μέρος τῆς ὑπὲρ τὸν Καύκασον Ἀσίας, ἀπὸ τοῦ Τανάϊδος μέχρι τοῦ Ῥᾶ ἢ Βόλγα ποταμοῦ. 1) Ἡ «ἐν Εὐρώπῃ Σαρματία» (Πτλμ. Γ, 5) ὑπετίθετο χωροῦσα πρὸς βορρᾶν μέχρι τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ ἀγνώστων χωρῶν, καὶ ὄρη εἶχε τὴν Πεύκη ν, τὴν Ἀμαδόκη ν (νῦν ὄρη τοῦ Σαρκέβου καὶ Κιέβου), τὸ Ἀλεονον ἢ Ἀλάνον, τὸ Βωθινόν (νῦν Βαλδαί). τὰ Βενεδικία καὶ τὰ Ῥιπατα ὄρη, τὰ ἀποτελοῦντα, κατὰ τῶν Ἑλλήνων τὴν γνώμην, τὸ ἐσχάτον γνωστὸν τῆς γῆς ὄριον πρὸς βορρᾶν, δι' ὃ καὶ ὅσω μᾶλλον ἐξετείνοντο αἱ γεωγραφικαὶ γνώσεις, κατὰ τοσοῦτο καὶ αὐτὰ μετετίθεντο ἀρκτικώτερον. Κατὰ τὸν Πτολεμαῖον ἡ θέσις αὐτῶν ἦν νοτιώτερον καὶ πρὸς δυσμὰς τῆς νῦν θέσεως τῆς Μόσχας. Ἐκ δὲ τῶν πολυαριθμῶν (Ἡρδ.

Δ, 47. 82) αὐτῆς ποταμῶν, εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον ἐξέβαλλον ὁ Βορυσθίνης (Δνεῖπρος), μετὰ τοῦ Ὑπάνιος (Βούγι) καὶ τοῦ Τύρα (Δνείστρον)· εἰς τὴν Μαιώτιδα λίμνην ὁ Τάναϊς (Δόν) μετὰ τῶν ὁμόρρων αὐτῇ, οἳ ἦσαν ὁ Πόριτος (Κάλμιος), ὁ Λύκος (Βέρδας) κτλ. εἰς δὲ τὸν Σαρματικὸν Ὠκεανὸν ὁ Βιστούλας, ὁ Γάτταλος (νῦν Πρέγκλι), ὁ Χρόνος (Νιέμεν), ὁ Ρύβων (Δύνα). Οἱ κάτοικοι τὸ πρῶτον Σαυρομάται, Συρμάται, ἔπειτα καὶ Σαρμάται, μνημονεύονται ἤδη ὑπὸ τοῦ Ἡροδότου ὡς ἀπόγονοι τῶν Ἀμαζόνων, αἵτινες ἠττήθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων παρὰ τῷ Θερμῶντι ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ καὶ τῶν παρὰ τῇ Μαιώτιδι Σκυθῶν πρὸς οὓς κατέφυγον (Ἡρδ. Δ, 21, 110). Διηροῦντο δ' εἰς διαφόρους φυλὰς, αἵτινες ἦσαν οἱ Οὐενέδαι καὶ Οὐενέδαι Βύσοι ἐκ τοῦ Οὐίστουλα μέχρι τοῦ Μεμέλου· οἱ Πενκίνοι, Βαστάρναι, Ἰάζυγες, Ῥοξολάνοι δυτικῶς τῆς Μαιώτιδος· οἱ Ἀλαῦνοι ἢ Ἀλάνοι ἐν τῷ ἐσωτερικῷ. Μεταξὺ δὲ τῶν μεγάλων τούτων λαῶν διητῶντο καὶ πολλοὶ ἐλάσσονες, ὡς οἱ Γόθονες, οἱ Φίννοι, οἱ Βουργουνδιῶνες κτλ. Πλὴν τῶν νοτίων μερῶν ἦν ἡ λοιπὴ χώρα ψυχρὰ καὶ τραχεῖα, ἀκατάλληλος διὰ τὴν γεωργίαν, λίαν πρόσφορος ὁμως διὰ τὴν κτηνοτροφίαν. — 2) Ἡ δὲ «ἐν Ἀσίᾳ Σαρματία», καὶ αὕτη μέχρι τῶν ἀγνώστων γαιῶν πρὸς ἄρκτον χωροῦσα, εἶχε ποταμοὺς ἐκβάλλοντας εἰς τὴν θάλασσαν νοτιανατολικῶς τοῦ Τανάϊδος τὸν Μαράδιον, τὸν Θεοφάνιον, τὸν Ἀττικίτην καὶ τὸν Βάρδανον (Κουβάν). Ὁ δὲ Ῥᾶ ἔρρεεν εἰς τὴν Κασπίαν. Τὰ κυριώτερα ὄρη ἦσαν τὰ Ἰππικά καὶ τὰ Κεραύνια, τὰ Ἡνιόχεια καὶ ὁ Κόραξ. Κατὰ τὰς πηγὰς τοῦ Βόλγα κατῴκουν οἱ Βασίλισκαῖοι, οἱ Μοδάκαι, οἱ Ἰπποφάγοι· οἱ δὲ Ζακάται καὶ οἱ Σουρδένοι εἰς τὴν δυτικὴν ὁχθὴν τοῦ Βόλγα.

Σαρματικάι πόλαι, στενὴ δίοδος

τοῦ Καυκάσου, ἡ μόνη πρόσδος ἐκ τῆς Σαρματίας εἰς τὴν Ἰθρίαν, καὶ Καυκάσαι πόλις ἐπίσης καλουμένη (Plin. IV, 12, 13), ἀλλὰ τῶν Κασπίων πυλῶν διάφοροι (Surt. Neo. XIX.—Tac. Hist. I, 6).

Σαρματικός Ὑκεανός, θάλασσα πρὸς βορρᾶν τῆς Εὐρώπης (Tac. Germ. XLV). Ποιεῖται δὲ (Ov. ev. Pont. IV, 11, 38) ἀποδίδουσι τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην καὶ εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον.

Σάρνος, ποταμός τῆς Καμπανίας, ἐξέβαλλεν εἰς τὸν Πουτεολάνιον κόλπον, πλησίον τῆς Πομπηίας. Παρ' αὐτῷ ὤκουν οἱ Σαρράσται. Nῦν Σάρνος, λαβὼν ὅμως ἄλλην διεξοδὸν ἀπὸ τῆς ἐκρήξεως τοῦ Βεσουβίου κατὰ τὰ 79 μ. Χ. (Virg. A. VII, 738, Στρβ. E. 247).

Σάρος (ὁ), μέγας ποταμός τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐκ τοῦ Ταύρου πηγάζων, καὶ, κατωτέρω, διαρρέων τὴν Κιλικίαν, ἐκβάλλει νοτιανατολικῶς τῆς Ταρσοῦ, ἔχων ἐκὲν πλατὺς 3 πλῆθρων (306) (Ξεν. Ἀνθ. A, 1, 1.—Στρβ. IB, 535.—Linn. XXXIII, 41). Nῦν, πρὸς ταῖς πηγαῖς Σάρις, πρὸς ταῖς ἐκβολαῖς Σιούν.

Σαρπηδονία ἄκρα, ἀκρωτήριον τῆς Θράκης, μεταξὺ τῶν ἐκβολῶν τῶν ποταμῶν Μέλωνος καὶ Ἐργίνου, ἀπέναντι τῆς νήσου Ἰμβρου (Στρβ. E, 327). Nῦν Κάπο-Γραῖκο.

Σαρπηδόνιον χῶμα, ἀκρωτήριον τῆς Τραχείας Κιλικίας ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἐνθα ἐλέγετο ὢν ὁ τάφος τοῦ Σαρπηδόνοιο, καὶ πόλις Σαρπηδῶν (Aischl. Μέν. 882.—Στρβ.—Σκύλ.).

Σαρπηδῶν, 2) γῆς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Εὐρώπης, ἀδελφὸς τοῦ Μίνωος καὶ τοῦ Ῥαδαμάνθους. Πρὸς τὸν Μίνωα ἐρίσας, ἀπῆλθε πρὸς τὸν Κίλικα, καὶ ἐδοθήθη αὐτὸν κατὰ τῶν Λυκίων, μεθ' ὃ καὶ βασιλεὺς τῶν Λυκίων ἀνηγορεύθη. Ὁ Ζεὺς τῷ ἐπέτρεψε νὰ ζῇ τρεῖς ἡλικίας ἀνθρώπων (Hr. A, 173.—Ἀπλλδ. Γ', 1, 2). — 2) γῆς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Λαοδαμείας, κατὰ τινες Εὐάν-

δρου καὶ Ληϊδαμείας, ἔγγονος τοῦ ἀρχαίου Σαρπηδόνοιο μεθ' οὗ ἐνίκατε συγχέεται, ἀπὸ γονος τοῦ Βελλερεφόντου, ἐξ ἀδελφῶν δὲ τοῦ Γλαύκου, ἡγεμῶν τῶν Λυκίων, ἀνδρείως μετὰ τῶν Τρώων συμπολεμήσας, καὶ φονευσθεὶς ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου (Ὁμ. Ἰλ. B, 870, E, 479 Z, 199. M, 292. Π, 480), Διέταξε δὲ ὁ Ζεὺς εἰς τὸν ὕπνον καὶ εἰς τὸν θάνατον νὰ μεταφέρωσι τὸν νεκρὸν τοῦ Σαρπηδόνοιο εἰς Λυκίαν, ἐνθα μετὰ τιμῶν ἐκηδεύθη. — 3) γῆς τοῦ Ποσειδῶνος, ἀδελφῶν τοῦ Πόλυτος ἐν Θράκῃ, ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους θανατωθεὶς (Ἀπλλδ. B, 5, 9).

Σαρράσται, λαὸς οἰκῶν παρὰ τὸν Σάρνον (Id.).

Σάρινα, πόλις ἐν Ὀμβρική τῆς Ἰταλίας ἐπὶ τοῦ Κάπιος ποταμοῦ, πατρίς τοῦ Λατίνου κωμωδοποιτοῦ Πλαύτου (Στρβ. E, 227).

Σάρθη, πόλις τῆς Μακεδονίας ἐπὶ τοῦ Σιγγιτικῆς κόλπου, κατὰ τὴν νοτίαν ἄκρην τῆς Χερσονήσου Σιθωνίας (Hrδ. Z, 126). Nῦν Σμοῖα.

Σαρυένη, πόλις εἰς τὰ βόρεια τῆς Καππαδοκίας, ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἀργαίου (Πτλμ.).

Σάρωθρον, ξύλον εἰς οὗ τὸ πέρας εἰσὶν ἐπιδεδεμένα φρύγανα πρὸς καθαρισμὸν

τοῦ ἐδάφους, παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἀπαραλλάκτως ὡς καὶ νῦν καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς Αἰγυπτίοις, ὡς ἡ εἰκὼν ἐκ ζωγραφίας τάφου αἰγυπτιακοῦ.

Σάρων, 1) ἀρχαῖος βασιλεὺς τῆς Τροίης ἐν Πελοποννήσῳ, ἀνεγείρας λαμπρὸν ναὸν τῇ Ἀρτέμιδι, πεσὼν δ' εἰς τὴν θάλασ-

σαν καὶ πνιγείς ἐν ᾧ ἐθάρρευεν ἔλαρον, ἐξ οὗ ὁ κόλπος ἐκλήθη Σαρωνικὸς (Παυσ. Β, 309, 7). — 2) Ῥύαξ ἐν Τροιζηνίᾳ.

Σαρωνικὸς κόλπος, τὸ μεταξὺ τῶν παραλίων τῆς Ἀττικῆς, τῆς Μεγαρίδος, τῆς Κορινθίας, τῆς Ἐπιδαυρίας καὶ τῆς Τροιζηνίας κείμενον μέρος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἐπώνυμος τοῦ βασιλέως ἢ τοῦ ῥυάκος Σάρωνος (ἴδ.). ἢ ἐκ τῆς λέξεως σαρωνίς ἐηλούσης τὴν «διὰ παλαιότητα κεχηγυῖαν ὁρὴν» (Ἡσύχ. — Καλλιμ. εἰς Δία, 22. — Παρθ. ΙΑ), περιχλίζει τὴν Λέγιναν καὶ τὴν Σαλαμῖνα, μετ' ἄλλων μικρῶν νήσων (Αἰσχλ. Ἀγμ. 291. — Στράβ. Η, 345, 369).

Σάσπειρες, λαὸς Σκυθικὸς μεταξὺ Κολχίδος καὶ Μηδείας, ὅπλα ἔχων οἷα τὰ τῶν Κολχῶν (Ἡρόδ. Α, 2. 104. Γ, 97. Δ, 40. Ζ, 79).

Σασσανίδαι, βασιλεῖς τῶν Νεοπερσῶν. Ἀφ' οὗ εἰς τοὺς κατὰ τῶν Ῥωμαίων ἀγῶνας ἐξηγνητλήθησαν αἱ δυνάμεις τῶν Πάρθων, τότε ἐξεργάγη ἐπανάστασις εἰς τὴν κυρίως Περσίαν, ἣν ὑπεξέκακον πάντοτε αἱ ἀναμνήσεις τοῦ ἀρχαίου αὐτῆς μεγαλείου. Ὁ Ἀρδσίν Βαβελῶν, ἐκ τῆς οἰκογενείας τῶν Μάγων Σασσάν, ἦτι· ἠξίου ὅτι κατήγετο ἐκ τοῦ ἀρχαίου βασιλικοῦ οἴκου τῶν Περσῶν, λαβὼν τὸ ὄνομα Ἀρταξέρξης, ἐτέθη τῷ 226 μ. Χ. ἐπὶ κεφαλῇ τῆς κατὰ τῶν Πάρθων ἐξεγέρσεως, κατενίκησε, συνέλαβε καὶ ἐθανάτωσε τὸν βασιλεῖα αὐτῶν Ἀρτάβαν, καὶ ἐξησφάλισε τὴν Παρθικὴν βασιλείαν, ἀναγορευθεὶς αὐτὸς βασιλεὺς βασιλέων. Ἐν Ἀρμενίᾳ καὶ ἐν Βακτρίᾳ μόνον ἐξηκολούθησαν ἔτι ἄρχουσαι γραμμαὶ τῶν Ἀρσακιδῶν· ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλα μέρη τοῦ κράτους ὑπετάγησαν μόνον μετὰ μακροῦς πολέμους. Ἐκτοτε ἰσχυρὰ ἀνεπτύχθη τάσις πρὸς ἀπομάχρυνσιν παντὸς τοῦ ξενικοῦ καὶ τὴν αὐθις ἀποκατάστασιν τῶν ἐθνικῶν ἀρχαίων περσικῶν διατάξεων, ἡθῶν καὶ ἐθίμων, ἀναζωογονηθείσης καὶ τῆς ἀρχαίας θρησκείας τοῦ Ζωροάστρου. Πρὸς τοῦτο συνεκλήθησαν εἰς γενικὴν συνέ-

λευσιν πάντες οἱ Μάγοι, οἱ ἐν τῷ νεοπερσικῷ βασιλείῳ ἰσχυρὰν ἀποτελοῦντες τάξιν εὐπατριδῶν, καὶ αὐτοὶ ἀνίδρυσαν τὸ ἀρχαῖον θρησκευμα. Καὶ εἰς τοὺς Ῥωμαίους δ' ἀπέβησαν οἱ Σασσανίδαι οὐχ ἥττον ἐπικίνδυνον γένος ἢ ὅ, τι ἦσαν οἱ Ἀρσακίδαι. Ἦδη ὁ Ἀλέξανδρος Σεβήρος ἠναγκάσθη νὰ πολέμησιν κατ' αὐτῶν, εἴτα τῷ 260, ὁ Οὐαλεριανὸς κατὰ Σαπόρου Α', περὶ τὰ 300 ὁ Γαλέριος κατὰ τοῦ Ναρσού, περὶ τὰ 360 ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ὁ Γουλιανὸς κατὰ Σαπόρου Β'. τῷ δὲ 651 κατέλυσαν οἱ Ἀραβες τὸ κράτος τῶν Σασσανιδῶν, θανατωθέντος τοῦ βασιλέως Ἑστ. δεγάρδου Β' (Δίων Κάσσ. Π, 3. — Ἀγαθ. Β, 26. — Amm. Marc. VIII, 6).

Σατώ ἢ **Σάσων** (ἤ), μικρὰ καὶ κρημνώδης νήσος Ἑλληνική, κατὰ τὴν Ἡπειρόν ἀπέναντι κειμένη τοῦ Ἀχροκεραυνίου ἀκρωτηρίου, καὶ ἴσως ποτὲ μετ' αὐτοῦ συνηχομένη, πειρατῶν ὀρμητήριον (Πολύβ. Ε, 110). Διατηρεῖ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα.

Σάταλα, πόλις ὄχυρά τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας ἐν βαθείᾳ κοιλάδι (Δ. Κάσσ.).

Σατάσπης, Πέρσης Ἀχαιμενίδης, προσβαλὼν τὴν θυγατέρα τοῦ Ζωπύρου, καὶ ὑπὸ τοῦ Ξέρξου πρὸς τιμωρίαν διαταχθεὶς νὰ περιπλεύσῃ πᾶσαν τὴν Λιθύαν, ἀπὸ Αἰγύπτου μέχρι τοῦ Ἀραβίου κόλπου, ὃ μὴ δυνηθεὶς νὰ ἐκτελέσῃ, ἀνεσκολοπίσθη (Ἡρόδ. Δ, 43).

Σατάφρα, πόλις τῆς μεγάλης Ἀρμενίας μεταξὺ Εὐφράτου καὶ Ἀράξου (Πτολμ. Ε, 13).

Σατικύλα, πόλις καὶ ὄρος τοῦ Σαμνίου, ἐπὶ τῶν μεθορίων τῆς Καμπανίας, ἀπὸ τοῦ 313 π. Χ. Ῥωμαϊκὴ ἀποικία (Liv. VII, 32. IX, 21. XXIII, 14. XXVII, 10. — Virg. Aen. VII, 729).

Σατίνη, ἄμαξα διὰ μάχας (Ὀμ. Ὑμν. Ἀφρδ. Δ, 15. — Εὐρόπ. Ἑλ. 1327), ἢ καὶ φορηγός.

Σατνιόας, ποτάμιον πηγάζον ἐκ τοῦ ὄρους τῆς Ἰδης τῆς Τρωϊκῆς, ἔρρεε πρὸς

δυομάς καὶ ἐξέβαλλεν εἰς τὴν θάλασσαν μεταξὺ Ἀραξίτου καὶ Λαρίσσης (Ὁμ. Ἰλ. Ζ, 34. Ξ, 445. — Στρβ. Π', 609). Νῦν Τόλολα.

Σατυράκης, ἐκ τῆς ἀρχαίας περσικῆς λέξεως Σοι τρὰ πᾶτι, δηλοῦσης κύριον ἐπαρχίας. Οὗτος ἦν ὁ τίτλος τῶν διοικητῶν τῶν μεγάλων ἐπαρχιακῶν διαιρέσεων τοῦ Περσικοῦ κράτους, οἵτινες πολλὰκις ἐξουσίαν εἶχον ἀντιβασιλείας. Οἱ Ῥωμαῖοι συγγραφεῖς μετέφραζον τὴν λέξιν διὰ τοῦ praefectus (Nep. Dat. II. — Just. V, 1) ἢ Praetor (Cic. Fin. V, 30).

Ἐν τῶν ἐμβληματῶν αὐτῶν ἦν ἡ ὀρθὴ τιώρα, ὡς ἐν τῇ εἰκόνι ἐξ ἀναγλύφου τῆς Περσικῆς Πόλεως.

Σάτυρι (οἱ), λαὸς Ὑρακινός, ἐπὶ τοῦ ὄρους Παγγαίου διατρώμενος, μεταξὺ Νέστου καὶ Στρυμῶνος. ἔδρεῖτο καὶ φιλελεύθερος. Παρ' αὐτοῖς ὑπῆρχε χρηστήριον τοῦ Διονύσου, οὗ προΐσταντο οἱ Βησσοί (Ἡρδ. Ζ, 110).

Σατταγῶναι, λαὸς, πιθανῶς Ἰνδο-κός, παρὰ τῇ Σογδιανῇ, χώρα τῆς Μεγάλης Ἀσίας (Ἡρδ. Γ, 91).

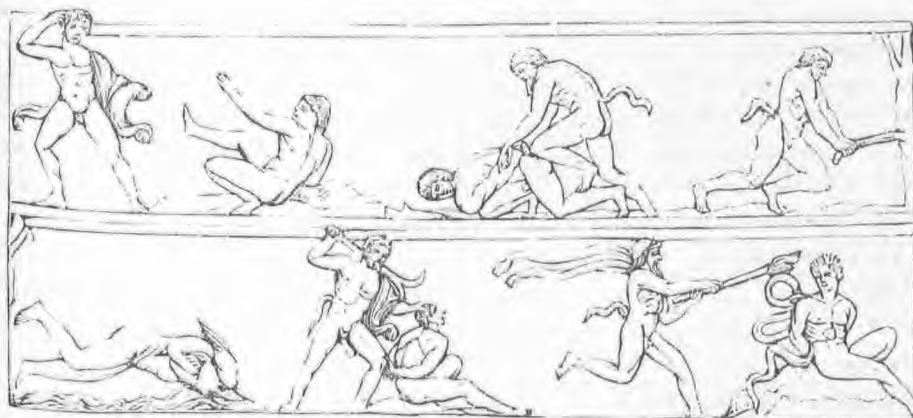
Σάτυρα. Τὰ ἀρχαιότερα εἰς διονυσιακάς καὶ σατυρικάς κομπὰς ψαλλόμενα εὐθυμα ᾠσματα ἐλέγοντο σάτυραι, ἐξ οὗ καὶ σατυρικοὶ ἐπήγασαν διθύραμβοι, καὶ σάτυρική ἦν πᾶσα ποίησις τῶν ὁρίων τῆς ἐμβριθείας παρεκβαίνουσα καὶ εἰς χλευασμούς καὶ εἰρωνίας ἐκτραχηλιζομένη. Τοὺς σατυρικοὺς διθύραμβους λέγεται πρῶτος ποιήσας ἢ κανονίσας ὁ Ἀρίων καὶ ἐν Φλιούντι τῆς Σικυωνίας συνέστησαν, ἵνα ψάλλωσι τοὺς διθύραμβους ἐκείνους, χοροί, οἳ καὶ σάτυροι προσετέθησαν. Ὁ ἐκεῖθεν δὲ καταγόμενος τραγικός ποιητὴς Πρατίνας, ὅστις περὶ Ὀλ. 70 (500 π. Χ.) εἰς Ἀθήνας ἐλθὼν, ἀντηγωνίσαστο πρὸς τὸν Αἰσχύλον καὶ τὸν

Χοιρίλον, ἐπενέθησε τοὺς χοροὺς ἐκείνους τῆς πατρίδος του νὰ διαμορφώσῃ εἰς δρᾶμα σατυρικόν, ὃ ἔκτοτε προσετέθη εἰς τὰς τραγικὰς τριλογίας ὡς τέταρτον, μετὰ τῆς ὑποθέσεως ἐκείνων σχετιζόμενον, πιθανῶς ἵνα φαιδρύνῃ κατὰ τὸ τέλος τὰς φρένας τῶν θεατῶν μετὰ τὰς αὐστηράς τῶν τριῶν τραγωιδιῶν ἐντυπώσεις. Ἰσως δὲ τὸν ἐνέπνευσεν εἰς τοῦτο καὶ τις δυσαρέσκεια τοῦ λαοῦ ὅτι ἐν τῇ ἀναπτύξει τοῦ δράματος ὑπὸ τῶν ποιητῶν ἀπὸ Θέσπιδος «οὐδὲν πρὸς Διόνυσον» ἐτελεῖτο ἢ ἤθετο, ἐν ᾧ, ὡς ἐκ τῆς καταγωγῆς τῶν Διονυσιακῶν ὤφειλον νὰ ὦσιν αἱ τελεταί. Ὡς ποιηταὶ σατυρικῶν δραμάτων, εἴτε ἐν τριλογίαις εἴτε καὶ ἀνεξαρτήτως αὐτῶν, μνημονεύονται ὁ Φρύνιχος, ὁ Ἀριστίας, ὁ Χοιρίλος, ὁ Αἰσχύλος, ὁ Σοφοκλῆς, ὁ Εὐριπίδης, ὁ Ἰοφῶν, Ἀχαιοὺς ὁ Ἐρετριεύς. Ἰων ὁ Χῖος, ὁ Ξενοκλῆς, Ἀστυδάμας ὁ νεώτερος, ὁ Χαιρέμιων, ὁ Τιμησίθεος. Ἐκ πάντων δὲ τῶν ἔργων αὐτῶν ἐν καὶ μόνον σατυρικὸν δρᾶμα διετηρήθη ἀκέραιον, ὁ Κύκλωψ τοῦ Εὐριπίδου. Πλὴν δ' αὐτοῦ τίτλοι μόνον τινὲς καὶ ἀσήμαντα ἀποσπάσματα, ὥστε ἡ περὶ τοῦ εἶδους τούτου κρίσις καὶ ἐκτίμησις δὲν δύναται νὰ ᾖ πλήρης καὶ βεβαία, ἀλλ' ἀρίστος μόνον καὶ μονομερής. Ἐν γένει φαίνεται ὅτι τὸ δρᾶμα εἶχε τραγωιδίας χρωματισμὸν, ἀλλὰ τὰ πρόσωπα, μετατιθέμενα εἰς δασύδεις ἐρήμους, περιεκυκλοῦντο ὑπὸ Σατύρων, τῶν ὁπαδῶν τοῦ Διονύσου. Ὁ διὰ παντὸς τοῦ δράματος εἰς τὴν ὀρχήστραν διαμένων τῶν Σατύρων χορὸς μετεῖχε τῆς δράσεως μόνον διὰ τῶν συμπαθειῶν ἢ ἀντιπαθειῶν αἷς, ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ πανηγυριζομένου θεοῦ, ἐξέφραξε πρὸς αὐτῆς τὰ διάφορα μέρη τῆς πράξεως. Τὰ δὲ δρῶντα πρόσωπα, οἱ ἥρωες οἱ ἐν τῇ πράξει παρεμβαίνοντες μεταξὺ θεῶν καὶ ἀνθρώπων, δὲν παρίσταντο ὡς πρόσωπα κωμικά καὶ γελοῖα, ἀλλὰ διετήρουν δὲν εἶχον χαρακτῆρα καὶ ἐν τῇ τραγωδίᾳ, ἐλαττωμένης μόνον κατὰ τι

τῆς σοβαρότητος καὶ ἀξιοπρεπείας αὐτῶν, καὶ κατεβιδάζοντο ὅπως οὖν μέχρι τοῦ Σιληνοῦ καὶ τῶν Σατύρων, ἀπαντῶντες ἐνίοτε εἰς τὰ ἀποπετολήμενα σκώμματα αὐτῶν δι' ἀναλόγων ἐκφράσεων. Κυρίως λοιπὸν εἰς τοὺς χοροὺς συνίστατο τὸ ἀστεῖον μέρος τοῦ σατυρικοῦ τῶν τριλογιῶν παραρτήματος. Πολλοὶ τῶν σατυρικῶν δραμάτων, ὅσα μάλιστα ἦσαν καθ' ἑαυτὸ καὶ οὐχὶ συμπληρώματα τῶν τραγωδιῶν, ἦσαν καὶ αἱ ὑποθέσεις φαιδραὶ, ὡς ἦσαν οἱ διονυσιακοὶ μῦθοι καὶ αἱ ἐρωτικαὶ διηγήσεις τῶν θεῶν καὶ ἡρώων, καὶ πολλαὶ μυθώδεις παραδόσεις ἐγγώριαι ἢ ξέναι. Διαφέρουσι δὲ τὰ σατυρικά δράματα ἀπὸ τῶν κωμωδιῶν μάλιστα διὰ τῆς ἀφελείας αὐτῶν, ὅτι οὐδὲν ἔχουσι τὸ ὑπονοούμενον, οὐδὲν πρόσωπον χλευαστικῶς αἰνίττονται, καὶ ἀπλῶς λέγουσι τὰ πράγματα καθὼς βλέπουσιν αὐτὰ καὶ αἰσθάνονται, οὐδὲ ἐπιδιώκουσι, καθὼς ἡ κωμωδία, τὴν εἰς τὸ ἀστεῖον τῶν πάντων διαστρεφὴν ἐπὶ τῇ τελικῇ σκοπῇ τοῦ νὰ διδάσκωσι καὶ νὰ βελτιώσιν. Οἱ χοροὶ τῶν σατυρικῶν δραμάτων οὐδὲν ἐκφράζουσι πάθος, οὐδεμίαν μετοχὴν εἰς τὴν θέσιν τῶν προσώπων, διότι οἱ Σάτυροι εἰσὶν ἄσχετοι πρὸς αὐτά. Διὰ τοῦ χοροῦ δὲν ἐπιτελεῖται τὸ δράμα ἐπὶ τοῦ θεατοῦ, ἀλλὰ μόνον βλέπει ὁ θεατὴς πῶς ἀντιλαμβάνονται τοῦ δράματος οἱ Σάτυροι. Μετὰ τῶν τραγικῶν χορῶν συμφωνοῦμεν ἐν γένει πάντοτε, συμμεριζόμενοι αὐτῶν τὰς ἐντυπώσεις καὶ τὰ αἰσθήματα· οἱ σατυρικοὶ δὲν δύνανται ν' ἀντιποιηθῶσι τοιαύτην συμπάθειαν. Περὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ σχήματος τοῦ σατυρικοῦ χοροῦ ὀλίγα γνωρίζομεν, οὐδ' ὑπάρχει ὀριστικὴ μαρτυρία περὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῶν προσώπων. Πιθανὸν ὅμως φαίνεται ὅτι ἦσαν αὐτὰ ἰσάριθμα πρὸς τὰ τῶν τραγικῶν χορῶν, δηλαδὴ 15. Τὸ ἐνδυμα τῶν Σατύρων καὶ τοῦ Σιληνοῦ ἦν τὸ συνήθως αὐτοῖς ἀποδιδόμενον. Πλὴν περιβλήματος ἐκ δέρματος τράγου, ἦσαν γυμνοὶ κατὰ τὰ ἄλλα οἱ Σάτυροι. Καὶ ἐλάφου ἢ πάνθηρος δῆμα ἐρριπτον ἐνίοτε εἰς

τοὺς ὤμους τῶν. Ἵνα δὲ μᾶλλον ὁμοιάζωσι τοῖς τράγοις, εἶχον οἱ χορευταὶ ὠρθωμένην τὴν κόμην (Hor. A. I. 220), ἦσαν ἄσχημοι, οἰνόφλυγες, ἄσεμνοι, προπετεῖς καὶ αὐθάδεις, εἰς πηδῆματα πάντοτε χαίροντες. Δειλοὶ δὲ ὅσον οἱ ἥρωες ἦσαν ἄνδρες, ἄπιστα, ἀνεῦ ἠθικῶν ἀρχῶν, καὶ ἐν γένει χαμερπεῖς καὶ αἰσχροὶ ("Id. Eūrip. Κύκλ. 268. 271). Ἡ ἔρχησις τοῦ σατυρικοῦ δράματος ἐλέγετο αἰκινίς, ἐξ οὗ καὶ οἱ Σάτυροι αἰκινίσται. Ἦτο δὲ ταχυτάτη, ὀρμητικὴ, ἀστεία, ἀνεῦ παθητικῆς ἐκφράσεως. "Id. Τετραλογία, "Id. Θέατρον. Ὡς πρὸς τὴν στιχογραφίαν τοῦ σατυρικοῦ δράματος οἱ ποιηταὶ ἐπέτρεπον ἑαυτοῖς ἐλευθερίαν ὅς δὲν ἀνέλεχτο ἡ σοβαρὰ τῆς τραγωδίας ποιητικὴ· ἀλλ' ὡς φαίνεται, τοῦτο μόνον εἰς τὰ πρόσωπα τῶν Σατύρων καὶ τοῦ Σιληνοῦ (Συλλγ. ἀποσπ. σατυρικῶν δραμάτων, πλὴν Αἰσχύλου, Σοφοκλέους καὶ Εὐριπίδου, Friebel, 1837). — Καὶ οἱ Ῥωμαῖοι δὲ παρέλαβον τὴν Σάτυραν, εἰ καὶ τινες ἤθελον νὰ παραγάγωσι τὴν λέξιν παρ' αὐτοῖς ἐκ τοῦ satira ἢ satura (πινάκιον ἐφ' οὗ προσεφέροντο ἀπαρχαὶ εἰς τὴν Δήμητραν) καὶ ἐκεῖ ἐφάλλοντο ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο εὐθυμα ὅσματα, ἅτινα μετέπειτα παρήγαγον τὴν κυρίως Σάτυραν, ποιητικὴν ἀφήγησιν διδακτικὴν τὴν μετὰ χλεύης καὶ εἰρωνείας ἐπὶ κίρσιν ἡθῶν, ἰδιωτικῆς ἢ πολιτικῆς διαγωγῆς, φιλολογικῆς ἐνέργειας ἐν ἣ ἐξόχως διέπρυσαν ὁ Ὀράτιος καὶ ὁ Ἰουβενάκιος. Οἱ εἰς τὴν κωμωδίαν διαπρέψαντες Λατῖνοι σατυρικά δράματα δὲν φαίνεται νὰ εἶχον, διότι οὔτε τριλογία εἶχον, οὔτε εἰς τὰ δράματά τῶν εἰσῆγον χοροὺς.

Σατύριον (Στφ. Βυζ.) ἢ Σάτυρος (Στφ. ΣΤ, 279), παρὰ Λατῖνοις Satura (Serv. εἰς Virg. G. II, 197 καὶ IV, 335), πόλις καὶ χώρα παρὰ τῷ Τάραντι μετ' ἐξαιρέτου ἱπποφορβείου, δι' ὃ καὶ λίαν ἐξετιμᾶτο παρὰ Ῥωμαίοις ὁ Satureianus callus (νῦν Torre di Saturo).

Σατυρίων, μῶμος καὶ γελωτοποιός
τις παρὰ Λουκιανῷ

Σίτυροι, μυθεύμενός τις λαὸς κατὰ
τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀφρικῆς, πλὴν τοῦ προσώ-
που οὐδὲν ἕτερον ἀνθρώπινον ἔχων, ἄρα πι-
θανῶς εἰδός τι πιθήκων (Mel. I. 4, 4.—Plin
V, 8, 30).

Σάτυροι, οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Διονύσου καὶ
ἀντιπρόσωποι τῆς αὐτῷ ἀποδιδωμένης κτηνώ-
δους εὐθυμίας. Ἡ μορφή αὐτῶν ἐστὶ κυρίως
ἡ τοῦ τράγου ἐξανθρωπισθεῖσα. Ἐχουσι σι-
μὴν καὶ ἄνω ἐστραμμένην τὴν ῥίνα, τὴν κό-
μην δασεῖαν, ὥτα ὀξεῖα καὶ ὅμοια πρὸς τὰ
τῶν αἰγῶν, ὄγκους (φῆρεα) ἐνίοτε εἰς τὸν
τράχηλον, καὶ μικρὰν οὐρὰν αἰγῶς, ἢ ἔππου-
ριν εἰς τὰ ὀπίσθια. Ὁ Ὅμηρος οὐδαμοῦ
μνημονεύει τῶν Σατύρων· ὁ δὲ Ἡσίοδος
(Ἀσπ. II) τοὺς λέγει «γένος οὐτιδα-
νῶν Σατύρων καὶ ἀμνηχανοεργῶν». Ὀκνη-
ροί, οὐδεμίαν ἔχοντες ἐργατικὴν τάσιν ἢ ἰκα-
νότητα, ἡγάπων μόνον ὀρχήσεις καὶ παίγνια,
καὶ ἐνετέρποντο εἰς οἶνοποσίαν, εἰς ἔρωτας
καὶ εἰς μουσικὴν. Μετὰ τῶν Νυμφῶν περι-
φέρονται καὶ χορεύουσιν εἰς τὰ δάση, καὶ
καταδιώκουσιν αὐτὰς δι' ἐπιμόνων ἐρωτικῶν
ἀπαιτήσεων. Καὶ αὐτῶν, ὡς καὶ πασῶν τῶν
ἄλλων μυστικῶν τῆς φύσεως θεοτήτων ἢ
αἰφνιδία ἐμφάνις εἰς τῶν θασῶν τὰς ἐρή-
μους ἐπλήρου φόβου τοὺς ἀνθρώπους. Τὰ
σύμβολα αὐτῶν ἦσαν ὁ θύρρος, οἱ αὐλοὶ, αἱ
σύριγγες καὶ ἄλλα ὄργανα μουσικὰ, οἶνου ἀσκαὶ

Σάτυρος· Καπιτωλίου

καὶ ἐκπώματα. Ὑπῆρχον δὲ καὶ μικροὶ (παῖδες) σάτωροι, λεγόμενοι σατυρίσχοι. Ἡ τέχνη παρίστα συνήθως αὐτοὺς ἐν ὁρυθώδει ὁμίλῳ ὁπαδῶν τοῦ Βάκχου, εἰς ληνοὺς πατοῦντας τὰς σταφυλάς, μετὰ Νυμφῶν ὄρχουμένων, ἢ ὄργανα παίζοντας μουσικά, ἢ καὶ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ θεοῦ αὐτῶν πολεμοῦντας κατὰ τῶν Τυρρηγῶν. Ἐνίοτε παριστάντο (ὡς καὶ ὁ Πᾶν), κερασφόροι καὶ αἰγόποδες. Ἐπὶ τῆς ἀκμῆς δ' αὐτῆς ἡ καλλιτεχνία ἐξηγγένισε καὶ τὴν μορφήν τῶν Σατύρων ἐπὶ τὸ ἰδανικώτερον παριστάσας αὐτοὺς ὡς ὠραίους νεανίας, ἀλλ' ἐλαφρὰν τινα ἔκφρασιν ὕληκῆς ἡδυπαθείας ἔχοντας εἰς τὸ προσωπον, καὶ ὑπὲρ τὴν κόμην ἐνίοτε δεικνύοντας ἔχνη κεράτων μόλις ὑποφαινόμενα. Πιθανῶς τοιοῦτος ἦν ἐν Ἀθήναις τοῦ Μύρωνος ὁ «Σάτωρος ὁ θαυμαζὼν τοὺς αὐλοὺς» (Plin. XXXIV, 12, 3), καὶ βεβαίως ὁ τοῦ Πραξιτέλους χαλκοῦς, «περιβόητος» ἐπικαλούμενος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ὁ ἐν ναίσκῳ κατὰ τὴν ὁδὸν τῶν Τριπόδων ἀνατεθειμένος (Πaus. Α. 20. — Ἀθῆν. ΙΓ, 591), ἃν, ὡς γενικῶς πιστεύεται, ἀντίγραφον αὐτοῦ ἐστὶν ὁ ἀνευρεθεὶς, λίθινος, καὶ διατηρούμενος ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ Καπιτωλίου.

Σάτωρος, 1) Ἐκ τοῦ ἀττικοῦ δήμου Κηφισίας, μέλος τοῦ ὀλιγαρχικοῦ κόμματος τῆς βουλῆς ἐπὶ τῆς ἐν Αἰγῶς Ποταμοῖς μάχης, ἐπιτροπὴν ἐξασκῶν, ἀναιδὴς καὶ προπετής. Μετὰ τὴν θανάτωσιν τοῦ Θηραμένους φαίνεται ὅτι ἐγκατετάχθη εἰς τοὺς Τριάκοντα (Ἐνφ. Ἑλλ. Β, 3, 54). — 2) Σάτωρος Α' βασιλεὺς τοῦ Βοσπόρου, ἀπὸ 407–393 π. Χ., ἐν φιλικαῖς σχέσεσι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους διατελῶν, ἐφανεύθη εἰς τὴν πολιτοκρίαν τῆς Θεοδοσιάδος (Διόδ. ΙΔ, 93. — Δμσθ. Λεπτ. Ε, 33). — 3) Σάτωρος Β' εἰς τῶν διαδόχων τοῦ προτέρου, ἐπὶ μικρὸν βσιλεύσας, ἔπεσε τῷ 310 πολέμῳ κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του (Διόδ. Κ, 22). — 4) Ἄλλος ὁμώνυμος, τῆς αὐτῆς γενεᾶς, δὲν ἐβασίλευσεν. — 5) Ἑλλην ποιητής, οὗ πολλὰ ἐπιγράμ-

ματα σώζονται ἐν τῇ ἀνθολογίᾳ· ἀλλ' ὑπάρχουσι λόγοι πείσαντες τοὺς κριτικούς ν' ἀποδώσωσιν αὐτὰ εἰς δύο διαφόρους ἐπιγράμματογράφους. — 6) Ὦδες Θεόγνιδος, Μαραθῶνιος, ἐπίσημος τραγικὸς ποιητής, σχετικὸς καὶ διδάσκαλος τοῦ Δημοσθένους (Δμσθ. Πρπρσθ. Σλ. 407). — 7) Κωμικὸς ποιητὴς παρὰ Πλουτάρχῳ. — 8) Ἑλλήν ἱατρός, διδάσκαλος τοῦ Γαληνοῦ, γράψας σχόλια εἰς Ἱπποκράτην. — 9) Φιλόσοφος περιπατητικῆς τῆς δ' ἑκατονταετηρίδος π. Χ., διάφορα ἔκδοις συγγράμματα, ἐν ἄλλοις ἐν, κατ' Ἀθήναιον, «Περὶ χαρακτήρων» ἐπιγραφόμενον, ἴσως τὸ αὐτὸ καὶ «βίοι», πολιτικὰς καὶ ἐπιστημονικὰς περιέχον βιογραφίας διαφόρων ἐπιστήμων ἀνδρῶν, ὡς τοῦ Πυθαγόρου, τοῦ Σοφοκλέους, τοῦ Ἀλκιβιάδου καὶ ἄλλων.

Σατύρων νῆσοι, τρεῖς νῆσοι ἀπέναντι τῆς πέραν τοῦ Γάγγου Ἰνδικῆς παραλίας, πλῆθος ἔχουσαι πιθήκων μακροκέρκων (Πτολμ.).

Σαύλιος, ἀρχαῖος Σκύθης βασιλεὺς, κατατοξεύσας τὸν σοφὸν Ἀνάχαρσιν (Ἡρδ. Δ, 76).

Σαῦνιον, ἀκόντιόν τι βαρβαρικόν, κατὰ τὸ τῶν Σαυνίων ἐν Ἰταλίᾳ (Διόδ. ΙΔ, 27). Τοιοῦτο ἦν ἐν χρήσει καὶ παρὰ τοῖς Πέρσαις ἱππεῦσι (Στρώβ. ΙΕ), μετεχειρίζοντο δ' ἔπειτα καὶ οἱ φίλοι τοῦ πεζικοῦ τῶν Ῥωμαίων (Festus).

Σαυνῆται, Ἰδ. Σ α μ ν ῆ τ α ι, Σ α β ῆ ν ο ι.

Σαῦρας, Λακεδαιμόνιος, εἰργάσθη μετὰ τοῦ συμπολίτου αὐτοῦ Βατράχου εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν κίωνων τοῦ ὑπὸ Μετέλλου ἐν Ῥώμῃ ἐν ἔτει 245 π. Χ. ἀνεγερθέντος ναοῦ τοῦ Διὸς Στάτωρος, καὶ ἐπεχάραξαν ἀμφότεροι τὰ σύμβολά των (σαῦραν καὶ βάτραχον) εἰς τῶν κίωνων τὰς βάσεις (Pl. XXXVI, 42).

Σαυρίας, Σάμιος, ἐλέγετο πρῶτος εὐρέτης τῆς ἱερογραφίας, περιχαράξας διὰ γραμμῆς τὴν σκιάν τοῦ ἥππου του (Ἀθηναγ. Πρσθ. εἰς Χριστ. Σλ. 59).

Σαυροκτόνος, ἐν τῶν γλυπτικῶν ἀριστουργημάτων τοῦ Πραξιτέλους, χαλκοῦς Ἀπόλλων (ἴδ.) «ἐνεδρεῦον προσερπούση σαύρα» (Plin. XXXIV, 49, 40).

Σαυρομάται, ἴδ. Σαρματία.

Σαυρωτήρ, ὁ σιδηρεὺς δέξυς ποὺς τῆς λόγχης, δι' οὗ τὸ ὄπλον ἐνεπλήγνυτο εἰς τὴν γῆν, καὶ ὅστις, ἂν ἐθραύετο ἢ αἰχμῇ, ἐχρησίμευεν ἔτι ὡς ὄπλον προσβολῆς ('Όμ. Ἰλ.

K, 153, καὶ Σχλ. Ἡρδ. Z. 41). Οἱ Ῥωμαῖοι μόνον μεταγενεστέρως προσέθηκαν τὸν

σαυρωτήρα εἰς τὸ δόρυ των, κατὰ μίμησιν τῶν Ἑλλήνων (Πολύδ. ΣΤ, 25).

Σαῶ (ή), θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος (Ἡσδ. Θεογ. 243).

Σαῶν, 1) υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ νύμφης τινὸς, ἢ τοῦ Ἑρμοῦ, πρῶτος οἰκιστὴς καὶ νομοθέτης τῆς Σαμοθράκης, ἧς τοὺς κατοίκους διήρπασεν εἰς 5 φυλάς ἐπωνύμους τῶν υἱῶν του (Διόδ. 5. 47).—2) Κάτοικός τις τῆς πόλεως Ἀκάνθου (Καλλίμχ.).

Σεβάζαταια, πόλις τοῦ Πόντου, οὐ μακράν τῶν πηγῶν τοῦ Ἄλως. Κατ' ἀρχὰς ἦν κώμη, ἣν ὁ Πομπήσιος ᾗξησεν εἰς πόλιν, καλέσας αὐτὴν Μεγαλόπολιν (Στράβ. IB, 560). Εἶτα δ' ἐκταθεῖσα ἔτι μᾶλλον, καὶ σπουδαιότερα προσκτησαμένη, ἐπεκλήθη Σεβάστεια ἢ καὶ Σεβαστοῦπολις, ὡς καὶ πολλαὶ ἄλλαι πόλεις μετὰ τὸν Αὐγούστον, καὶ ἀνεδείχθη πρωτεύουσα Ἀρμενίας τῆς πρώτης. Ἐρείπια αὐτῆς σώζονται εἰς τὴν θέσιν Σίδας.

Σεβαστή, πόλις ἐπὶ τῆς νήσου Ἐλεούσης, τῆς παρακειμένης τῇ παραλίᾳ τῆς Κιλικίας. Ἰδρύθη δὲ καὶ ἐπωνομάσθη πρὸς τιμὴν τοῦ Αὐγούστου ὑπὸ Ἀρχελάου, τοῦ βασιλέως τῆς Καππαδοκίας, εἰς ὃν οἱ Ῥωμαῖοι εἶχον δώσει τὴν ἐξουσίαν καὶ ἐπὶ τῆς τραχείας Κιλικίας (Στράβ. ΙΑ, 671).—Ὑπῆρχον καὶ ἄλλαι ὁμώνυμοι πόλεις ἐν Φρυγίᾳ, καὶ ἡ Σαμάρεια τῆς Παλαιστίνης, μετακληθεῖσα ὑπὸ Ἡρώδου τοῦ μεγάλου.

Σεβαστός, τὸ ἐλληνικὸν ἐπώνυμον τοῦ Ὁκταβίου, μετάφρασις τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Αὐγούστου.

Σέβεθος, μικρὸς ποταμὸς τῆς Καμπανίας, πηγάζων ἀνωθεν τῆς Νόλλας καὶ τῆς Ἀβέλλας, ῥέει περὶ τὸν Βεσοῦδιον καὶ ἐκβάλλει εἰς τὴν θάλασσαν ἀνατολικῶς τῆς Νεαπόλεως (Virg. Αἶ, VII, 734). Nūn Madalena.

Σεβέννυτος, πόλις εἰς τὸ Δέλτα τῆς Κάτω Αἰγύπτου, νομοῦ πρωτεύουσα, ἐπὶ τοῦ κατ' αὐτὴν καλουμένου βραχίονος τοῦ Νεῖλου κειμένη, ἣν κατ' ἀρχὰς οὐκ ὀλίγον ἐπί-

σημος, μετὰ ταῦτα δ' ἐξέπεσε (Ἡρδ. Β, 166, — Στρώ. ΙΖ, 802, — Ρήν. V, 9, 9, XIII, 11, 21).

Σεβήρος, 1. 2.) Ὁ Σεπτίμιος, καὶ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Ἀλέξανδρος, δύο αὐτοκράτορες τῆς Ρώμης. — 3) Ἐν Ρώμῃ ἀρχιτέκτων, οἰκοδομήσας μετὰ τοῦ Κέλσερος τὸν περίφημον χρυσοῦν εἶκον τοῦ Νέρωνος (Tacit. XV, 42).

Σεβρίν, χωρίον ἐν Λακωνίᾳ κληρὸν κατὰ τινα ἥρωα Σ' ε θ ρ ὶ ν, υἱὸν τοῦ Ἰπποκρίοντος, ἔχοντα ἐκεῖ βωμὸν (Παυσ. Λακ. 15).

Σαγέστα, ἡ πρὶν παρ' Ἑλλήσιν Ἑγέστα ἢ Αἰγέστα, πόλις τῆς Σικελίας οὐχὶ πολὺ ἀπέχουσα τῆς βορείας παραλίας, μεταξύ Πανόρμου καὶ Δρεπάνου, κατὰ τὴν κοινωτέραν παράδοσιν κτίσμα τοῦ Αἰνείου (Virg. Aē. V, 748. 755. Cic. Verr. IV, 33). Ὁ δὲ Στράβων τὴν λέγει ἰδρυθεῖσαν ὑφ' Ἑλλήνων, τῶν ἐπαδῶν τοῦ Φιλοκλήτους. Διετέλει δ' εἰς συνεχεῖς πολέμους πρὸς τὴν γειτνιάζουσαν Σελινοῦντα, καὶ τοῦτο ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν ἀτυχὴ ἐκστρατείαν τῶν Ἀθηναίων (Θουκ. ΣΤ, 6, Ζ, 57). Ὅτε ὁ Ἀ-

γαθοκλῆς τὴν ἐκυρίευσεν, μετωνομάσθη ἐπ' ὀλίγον Δικαιοπόλις. Οἱ Ῥωμαῖοι, ἔνεκα τῆς ἀποδοσμένης αὐτῇ καταγωγῆς τῆς, τὴν θεώρουν ὡς πόλιν συγγενῇ. Ὁ λιμὴν αὐτῆς (νῦν Καστελλαμάρε) ἦν ἐμπορικώτατος. Ὑπῆρχον δὲ καὶ θερμαὶ πηγαὶ οὐ μακράν. Ἐρείπια τινὰ αὐτῆς σώζονται, καὶ μάλιστα λείψανα θεάτρου. Ὑπῆρχον δὲ καὶ ἄλλαι δύο πόλεις τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος ἐν Ἰταλίᾳ, ἡ μία ἐν Λιγουρίᾳ, ἡ ἄλλη ἐν Καρνία.

Σεγοῦσιον, πόλις τῆς ἀρκτέως Ἰταλίας, πρωτεύουσα ὁμωνύμου χώρας, μεταξύ

τῶν ποταμῶν Λιγάριδος καὶ Ῥοδάνου, καθεδρὰ τοῦ βασιλέως Κοττίου, εἴτα Ῥωμαϊκῇ ἀποικία (Πτλμ. Β, 8, Γ, 1. — Στρώ. Δ. — Διον. Κασσ. Ε, 14. — Anm. Merc. XV, 10).

Σειλινός ἢ **Σεληνός**, υἱὸς Νύμφης ἐκ τοῦ Ἑρμοῦ ἢ τοῦ Πανός, βασιλεὺς τῆς Νίσσης ἐν Λιθύᾳ, παιδαγωγὸς καὶ διδάσκαλος, καὶ πάντοτε ἐπαδὸς τοῦ Βάκχου (Διόδ. Γ, 72). Κατ' ἄλλους υἱὸς τῆς Γῆς, πατήρ Ἀστράτου, Μόρου καὶ Αἰθναίου, ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρως συγγερόμενος μετὰ τῶν Σατύρων καὶ μετ' αὐτοῦ τοῦ Διονύσου (Νονν. Διον. ΚΘ, 260). Παριστάτο δ' ὡς γέροντος Σάτυρος, πάντοτε μεθύων, ἱλαρὸς καὶ εὐθυμος, φαλακρὸς, σιμὸς, παχὺς ὡς οἶνου ἀσκός, ὃν καὶ συνήθως ἔχει πλησίον του, ἐποχοῦμενος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δ' ἐπὶ ὄνου, διότι οἱ πόδες του δὲν τὸν φέρουσιν. Ἐτέρπετο δὲ, πλην τοῦ οἶνου, καὶ εἰς τὴν μουσικὴν καὶ τὰ ἄσματα. Ἐνίοτε δὲ πάλιν ἐθεωρεῖτο ὡς σοφὸς, περιφρονητὴς τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν, δι' ὃ καὶ ὁ Σωκράτης παρεβάλλετο πρὸς αὐτὸν (Ξεν. Συμπ. Ε, 7. — Πλούτ. Συμπ. ΑΒ), καὶ μαντικῇ τῷ ἀπεδίδετο ἔμπνευσις. Ὅτε τὸν εὗρισκον ἐν μέθῃ κοιμώμενον, τὸν ἔδενον εἰς ἀλύσεις ἀνθρώπων καὶ τὸν ἐβίαζον νὰ μαντεύσῃ καὶ νὰ ψάλλῃ (Virg. E. VI, 49. — Ov. Met. XI, 91). Ἐν ᾧ ἠκολούθει τὸν Βάκχον εἰς τὴν Ἀσίαν, ἔπασεν ἐκ τοῦ ὄνου ἐκ μέθης, καὶ εὐρόντες αὐτὸν πειμένους κοιμώμενον, τὸν ἔφερον πρὸς τὸν Μίδαν, ὅστις τὸν ἐξαπέστειλε πάλιν εἰς τὸν Διόνυσον (Ἡρδ. Ζ, 26. — Αἰλ. π. ι. Γ, 18). Τὰ σύμβολα αὐτοῦ ἦσαν, πλην τοῦ ἀσκοῦ καὶ τοῦ ὄνου, ὁ θύρσος, ὁ κάνθαρος (τὸ ποτήριον), στέμμα κισσοῦ, ἐνίοτε καὶ ὁ πάνθηρ. Ναὺν εἶχεν εἰς τὴν Ἥλιδα, καὶ ἐν αὐτῷ παριστάτο ἡ μέθη προσφέρουσα αὐτῷ τὸ ποτήριον. Οἱ μεταγενέστεροι, ἐπὶ Ῥωμαίων μάλιστα, παρεδέχοντο πολλοὺς Πᾶνας (καὶ Φαύνους), καὶ οὕτω καὶ πολλοὺς Σειλινούς, ταυτίζοντες αὐτοὺς μετὰ τῶν Σατύρων, καὶ ὡς πατέρα αὐτῶν γέροντά τινα Σειλινὸν, ὃν ἔλεγον Παπιοσελινόν, καὶ ὅστις παρι-

στάτο εἰς κτηνωδέστερος τῶν λοιπῶν, πολ-
λάκις δὲ κομῶν. Ἡ ἀκμὴ δὲ τῆς τέχνης
καὶ τοῦ Σειλενοῦ ἐξευγενίσασα τὴν μορφήν.
παρίστησιν αὐτὸν ἐν ὠρίμῳ ἡλικίᾳ καὶ ὠραία
σώματος ἀναπτύξει, ὡς τροφὴν τοῦ Διούσου, ὃν
ἔρει βρέφος εἰς τὰς ἀγκάλας του, θάλαπυν αὐ-

τὸν μετὰ πατρικῆς μερίμνης, ὡς εἰς τὸ ἐξαί-
σιον ἄγαλμα τὸ ἐν τῷ Μουσείῳ τῶν Παρισίων.

Σειραφόρος καὶ σείρασφόρος, ἵπ-

πος, ὁ εἰς δίφρον ζευγνύμενος, πλὴν τῶν
δύο ζυγίων, ἕτερος τρίτος, πλαγίως αὐ-
τῶν. Οὗτος εἰδέτο διὰ σχαινίου, ἐξ οὗ καὶ

τὸ ὄνομα (Αἰσχλ. Ἀγμ. 851. 1649. —
Isidor. Orig. XVIII, 35), "Ὅτε δ' ἐξεύγνυτο
ἀνὰ εἰς πρόσθετος ἵππος ἐκατέρωθεν, εἰς τὸ
τέθριππον, ὁ πρὸς δεξιὰ ἐλέγετο δεξιό-
σειρος, ὁ δ' ἄλλος λαϊόσειρος.

Σειρήνες, θυγατέρες τοῦ Ἀχελώου
ποταμοῦ καὶ τῆς Μούσης Μελομένης, ἡ
τῆς Τερψιχόρης (Ἀπλλν. Ῥόδ. Δ, 805. —
Ἀπλλδ. Α, 3, 4), ἡ θυγατέρες τῆς Γῆς
(Εὐρπ. Ἐκ, 169). Ὑπό τινων (Hygin. Fab.
CXL1) λέγεται ὅτι ὁπαδοὶ οὖσαι τῆς Περ-
σεφόνης, ἐπειδὴ δὲν ἐδοθήσαν αὐτὴν ὅτε ἡρ-
πάγη ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος, ἡ Δήμητρα τὰς
μετεμώρφωσεν εἰς πτηνὰ θαλάσσια, ἔχοντα
παρθένων πρόσωπα, ἀλλὰ τὰς ἐπροίκισε συγ-
χρόνως διὰ θελκτικωτάτης φωνῆς, δι' ἧς
ψάλλουσαι εἴλκουν τοὺς παραπλέοντας τὴν
νῆσον ἣν ὤκουν πρὸ τῆς νοτίας Ἰταλίας,
μεταξὺ τῆς Σικύλλης καὶ τῆς νήσου τῆς Κίρ-
κης. ἡ κατ' ἄλλους τὸ Πέλωρον ἀκρωτή-
ριον τῆς Σικελίας, καὶ ῥιπτομένους εἰς τὴν
θάλασσαν, ἡ ναυαγοῦντας εἰς τοὺς σκοπέλους
αὐτῶν, τοὺς κατέτρωγον, καὶ περίξ αὐτῶν,
τὰ ἀνθηρὰ πεδία ἃ κατώκουν κατεκαλύπτετο
ὑπὸ σωροῦ ὀστέων τῶν θυμάτων των. Ὁ
Ὅμηρος τὰς λέγει δύο (Ὀδ. Μ, 56). Οἱ
μεταγενέστεροι παραδέχονται τρεῖς, Παρθε-
νόπην, Λήγειαν καὶ Λευκωπίαν (Λκφρ. 653.
— Εὐστθ. εἰς Ὀδύσσ. αὐτόθι), ἡ καὶ τέσσα-
ρας ὑπὸ τὰ ὀνόματα Μόλπη, Ἀγλασφήμη,
Λίγεια καὶ Θελεξίεπεια. Ὅτε ὁ Ὀδυσσεὺς
διῆλθε πλησίον τοῦ μέρους ἐνθα αἱ Σειρή-
νες διέτριβον, παρὰ τῆς Κίρκης μαθὼν τὸν
κίνδυνον, ἔφραξε διὰ κηροῦ τὰ ὦτα τῶν ὁπα-
δῶν του καὶ αὐτὸς προσεδέθη εἰς ἵσθον, ἵνα
ἀπολαύσῃ τῆς ἡδονῆς τοῦ νὰ τὰς ἀκούσῃ,
χωρὶς τοῦ κινδύνου τοῦ νὰ ῥιφθῇ εἰς τὰ κύ-
ματα καὶ γίνῃ θύμα των. Ἦν δ' ὁ δεῦτερος
ὅστις τὰς διέφευγε, διότι καὶ ἐπὶ τοῦ πλοῦ
τῶν Ἀργοναυτῶν ὁ Ὀρφεὺς διὰ τῆς λύρας
τοῦ ἀπέτρεψεν ἀπ' αὐτῶν τὴν προσοχὴν τῶν
συμπλωτῆρων του (Ἀπλλδ. Ῥόδ. Δ, 904.
— Ὀρφ. Ἀργ. 1201). Ἐπειδὴ δὲ ταῖς ἦν

προορισμένον ν' ἀποθάνωσιν ὅτε πλοῖον ἤθελε διέλθει ποτὲ πρὸς τῆς κατοικίας των χωρὶς νὰ κατορθώσῃ· νὰ τὸ ἐλκύσῃ διὰ τῶν ἁσμάτων των, διὰ τοῦτο, ριφθεῖσαι εἰς τὴν θάλασσαν, ἐπνίγησαν (Ὅμ. Ὀδ. Μ. 39-46, 173). Ἡ τέχνη παρίστην αὐτὰς ὅτε μὲν ὡς ὄρνεις ἀνθρωποπροσώπου, ὅτε δὲ ὡς ἐχούσας πόδας πτηνῶν, ἢ ὑπὸ μακρὸν χιτῶνα καλυπτούσας τοὺς πόδας των. Ἐπεγλύφοντο δὲ πολλάκις ἐπὶ λίθων ἐπιταφίων, ἐμφαίνουσαι τὸν ἐπικῆδειον θρήνον· καὶ ἐνίοτε, ὡς ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Σοφοκλέους, τοῦ Ἰσοκράτους, εἰς ἐμβλήματα τοῦ θελήτηρος τῆς ποιήσεως καὶ τῆς ῥητορείας. Ἴσως τὸ ὄνομα παράγωγον ἐκ τοῦ σείρδς (ὁ θερινὸς καύσων), διὰ τοὺς εἰς τοὺς θαλασσοπλοῦντας παραγομένους ἐξ αὐτοῦ κινδύνους ἐν ἡσυχῇ θαλάσῃ.

Σειρήνοδρακ, κατὰ τοὺς Λατίνους Σειρήνωνσκάπελοι ἢ λείθοι, 3 νησιδία ἀνατοίκετα πρὸ τοῦ Μισσηνοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Καμπανίας, κατοικία τῶν Σειρήνων. ἢ εἰς ἃς αἱ Σειρήνες μετεμορφώθησαν ὅτε ἐπνίγησαν (Στρώβ.) κατὰ τὰς παραδόσεις (Virg. A., V, 862). Νῦν Βικότσα, "Αγ. Πέτρος, Ρολέττα.

Σείριος, ἴδ. "Αστεισμοί.

Σειρομιάστης, εἶδος ἀκοντίου ἢ λόγχης ἀγκιστρωτῆς, δι' ἧς ἠρεύνων καὶ τὸ ἔδαφος ἂν δὲν εἶχε τάφρους ἐνεσκαμμένους ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ (Ίώσηπ. Πλ. Ἰουδ. Ζ. 2, 2).

Καὶ ὅμοιον ἐργαλεῖον δι' οὗ οἱ τελῶναι ἠρεύνων τὰ φορτία, μὴ τι κρύπτωσιν ἀπηγορευμένον.

Σεισάχθεια, τὸ πρῶτον τοῦ Σόλωνος νομοθέτημα, οὐχὶ, ὡς ὑπὸ τινων τῶν ἀρχαίων ἐξελήφθη, ἀποκοπή τῶν χρυῶν, ἦν ἀντικρυς ἀπέχρουν αὐτοὶ οἱ Σολωνῖοι νόμοι (Δημοσ. κ. Τιμάρχ. 746), ἀλλὰ μόνον ἀνακούφισις τῶν πρὶν ὑπὸ τῶν τοκσγλύφων καταπιεζομένων ὀφειλετῶν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ-

τον ἐσμίκρυνε τὴν ἀργυρᾶν δραχμὴν κατὰ τὸ 1/4 καὶ ὀλίγον τι πλέον, ὥστε 100 νέαιδραχμαὶ περιεῖχον ὅσον ἄργυρον 72 1/2 παλαιαί, συγκανόντας ἐπίσης μονίμως καὶ τὰ μέτρα καὶ σταθμὰ (Ἄνδ. Μυστ. 83), ὥστε ἡλάττωσεν ἐπὶ τοσοῦτο τὰ χρεῖα τῶν πενήτων, δι' ὃ καὶ ἐλέγετο ἐξαλείψας τὰς ἐπὶ τῶν γαιῶν ὑποθήκας, διότι διηκλύωνε τὴν τῶν χρυῶν ἐξόφλησιν (Πλούτ. Σόλ.). Ἄφῃκεν ὁμῶς ἐλευθερον τοῦ τόκου τὸν προσδιορισμὸν ἀπηγόρευσε δὲ καὶ τὸ βάρβαρον ἔθος τοῦ «ἐπὶ τοῖς σώμασι δανείζεσθαι», δηλαδὴ τοῦ παρέχεν τῷ δανειστῇ δικαίωμα ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ μὴ ἀποτίσαντος ὀφειλέτου· καὶ τέλος ἐκήρυξεν ἐπιτίμους τοὺς πρὶν διὰ χρέος ἢ οἷαν δῆποτε ἄλλην αἰτίαν, πλὴν φόνου καὶ ἐπιβολῆς εἰς τυραννίδα, εἰς ἀτιμίαν καταδικασθέντας.

Σεῖστρον, μουσικὸν ὄργανον παρ' Αἰγυπτίους, συγκείμενον ἐκ μεταλλίνων ῥάβδων ἐνειρμένων εἰς μεταλλινὸν κυκλοτερέα

περιθώριον, καὶ ἡγχοῦν ὅτε ἐσειετο διὰ τῆς χειρὸς. Ἰδίως ἐν χρήσει εἰς τὰς τελετὰς τῆς Ἰσιδος (Πλούτ. π. Ἰσ. ΕΔ).

Σέλγη, ἐπίσημος πόλις τῆς Πισιδίης, ἐπὶ τῶν νοτίων προπόδων τοῦ Ταύρου, ἐνθα οἱ ποταμοὶ Εὐρυμέδων καὶ Κέστρος ἐκβάλλουσιν εἰς τὸ Παμφυλικὸν πέλαγος. Εἰς τὴν ἀκρόπολιν αὐτῆς Κασσέδιον ἔκειτο ναὸς

τῆς Ἥρας. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς Σελγεῖς ἦσαν ἄνδρες, καὶ ἐθεωροῦντο ἄποικοι τῶν Σπαρτιατῶν. Ἐπὶ τῆς ἀκμῆς των ἐπεμπον 20,000 στρατιωτῶν εἰς τὰς μάχας, καὶ ζει-

τήρησαν διαρκῶς τὴν ἀνεξαρτησίαν των (Στρβ. IB, 5, 10. — Πολύ. Ε, 76, 2). Λαμπρὰ αὐτῆς ἐρείπια σώζονται εἰς Βουδζύκ.

Σελεύκεια, ὄνομα διαφόρων πόλεων αἱ ὁ Σέλευκος ἱδρύσας. 1) ἐπὶ τοῦ Τίγριδος, ἐνθα διώρυξ τοῦ Εὐφράτου εἰς αὐτὸν ἀπολήγει. Ἡ θέσις αὐτῆ, ἐπίτηδες ἐκλεχθεῖσα διότι συνδέετο μετὰ τῶν σπουδαιωτάτων τῶν τότε ἐμπορικῶν ὁδῶν, προήγαγε τὴν πόλιν εἰς μεγάλην ἀκμήν. Ἡ Σελεύκεια, οἰκοδομηθεῖσα κατὰ σχῆμα ἀετοῦ τανυσσιπέρου, ἦν περιτειχισμένη, καὶ τοσοῦτον ἰσχυρὰ, ὥστε εἰς τοὺς Πάρθους ἀντέστη ἐπὶ ἐπτὰ ὅλα ἔτη. Ὁ πληθυσμὸς ἦν μικτὸς ἐξ Ἑλληνισμακεδόνων, Ἰουδαίων καὶ Βαβυλωνίων, καὶ ἐπὶ Τίτου συνεποσοῦτο εἰς 600,000 κατοίκους. Ὡς τὸ ἐμπόριον, οὕτως ἤσκαίτο ἐν Σελεύκειᾳ δραστηριώτατα καὶ ἡ τέχνη καὶ ἐπιστήμη. Τῷ 119 μ. Χ., στάσεως ἐκρα-

γείσης, ἀπετέφρωσεν αὐτὴν κατὰ μέρος ὁ Τραϊανός· πληρέστερον δὲ κατεστράφη τῷ 162 ὑπὸ Λ. Οὐήρου ἐπὶ τοῦ Παρθικοῦ πολέμου. Μετὰ ταῦτα ἀνέκυψε πάλιν ἐπ' ὀλίγον, καὶ εἰτα ἐντελῶς κατέπεσε (Στρβ. ΙΣΤ, 738). — 2) Σελεύκεια Πισρία ἢ παραθαλασσία, ἐν Συρίᾳ, εἰς ἀπόστασιν ἑνὸς μιλίου βορείως τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ὀρόντου. Ἐπὶ τῆς νοτίας προεκβολῆς τοῦ Πισρίου ὄρους ὀχυρώτατα κειμένη, εἶχε καὶ λιμένα λίαν εὐρύχωρον καὶ διὰ τὸ ἐμπόριόν της προσφωρότατον. Εἰς τὴν νῦν καλουμένην Κάψην σώζονται πολλὰ αὐτῆς ἐρείπια, μάλιστα τῆς προκυαίας τοῦ λιμένος, καὶ ὅλη νεκρόπολις εἰς τοὺς βράχους λελαξευμένη. — 3) Σελεύκεια πρὸς Βήλω, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Βήλου, δυτικῶς τῆς Ἀπαμείας ἐν Συρίᾳ, ἴσως εἰς τὴν θέσιν τοῦ νῦν φρουρίου

Σείδον. — 4) Σ. παρὰ τῇ λίμνῃ Σαμαχωνίτιδι, κατὰ τὰ βόρεια τῆς Παλαιστίνης. — 5) Σ. ἡ σιδηρᾶ, κατὰ τὰ βόρεια μεθόρια τῆς Πισιδίας, πιθανῶς πλησίον σιδηρωρυχείων. — 6) Σ. ἡ ἐν Παμφυλίᾳ, μετὰ τῆς Σί-

δης καὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Εὐρυμέδοντος. — 7) Σ. τραχεῖα, ἡ κατὰ τὸν Καλύκαδον, εἰς τὴν τραχεῖαν Κιλικίαν, ἦτο ἐπίσημος ἰκανῶς, πατρίς τοῦ συγγραφέως Ἀθηναίου καὶ τοῦ περιπατητικοῦ Ξενάρχου. Διατηρεῖ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα, καὶ παρ' αὐτῇ, εἰς τὸν ποταμὸν Σελέκ, ἐπένιγη ὁ Φρειδερίκος Βαρβαρόσας τῷ 1196 μ. Χ. — 8) Μεγάλη πόλις εἰς τὴν Μαργιανήν, ἐπαρχίαν τῆς Περσίας. Κατ' ἀρχὰς ἐκτίσθη εἰς ὠραιότατην θέσιν ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, λαβοῦσα τὸ ὄνομα Ἀλεξάνδρεια, εἰτα μετωνομάσθη Ἀντιόχεια Μαργιανή, καὶ κατεστράφη ὑπὸ τῶν βαρβάρων, καὶ κατέπιν ἀνωκοδομήθη αὐθις ὑπὸ Ἀντιόχου, τοῦ υἱοῦ Σελεύκου Α'. Ἐνταῦθα ἐκρατοῦντο καθειργμένοι οἱ ἐπὶ τῆς ἡττης τοῦ Κράσσου αἰχμαλωτισθέντες Ῥωμαῖοι.

Σελευκίς, χώρα τῆς Συρίας εὐφορὸς καὶ πλουσία, καὶ Τετράπολις λεγομένη, διότι περιεῖχε τὰς τέσσαρας πόλεις Σελεύκειαν, Ἀντιόχειαν, Λαοδίκειαν καὶ Ἀπάμειαν (Στρβ. ΙΣΤ, 749).

Σελευκόδηλος, πόλις τῆς Συρίας, ἡ αὐτὴ τῇ Σελεύκειᾳ πρὸς Βήλω. Ἰδ. Σελεύκεια 3 (Στφ. Βυζ.).

Σέλευκος, 1, Νικάτωρ, ἡ νικητῆς, υἱὸς τοῦ Ἀντιόχου καὶ τῆς Λαοδίκης, γεννηθεὶς τῷ 357 ἢ 356 π. Χ. (Just. XVII, 1, 10), ἢ τῷ 353 (App. Syr. LVIII), εἰς τῶν φαλαγγαρχῶν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου. Τριακονταετῆς ὢν, διεκρίθη ἐν Ἰνδίας

κυρίως ὁμοῦς διέπρεψεν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ κατακτητοῦ. Κατ' ἀρχὰς ὁ Περδίκκας τῷ ἐννεπιστεύθη τὴν ἱππαρχίαν τῶν ἑταίρων. Εἶτα δὲ, ὅτε τῷ 321 ἐγένετο ἐν Τριπαραδείσῳ ἡ δευτέρα διανομὴ τῶν ἱππαρχιῶν, τῷ ἀπενεμήθη ἡ τῆς Βαβυλωνος, καὶ ἔκτοτε ἀρχεται τῇ: φήμης αὐτοῦ ἢ περιόδος. Ἐν ᾧ ὁ Εὐμένης ὑπερμαχέει ὑπὲρ τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, ὁ Σέλευκος, τῷ 318, ἐσπερεί τὴν ἐξουσίαν του, καὶ τῷ 317 ἔλαβε παρὰ τοῦ Ἀντιγόνου τὴν Συσσιανήν, ἣν ὁμοῦς ἀπώλεσεν αὐθις τῷ 316, ὅτε ὁ Εὐμένης ἡττήθη (Διόδ. ΙΘ, 12). "Ὅτε κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος ὁ Ἀντίγονος εἰσεχώρησε περικιτέρῳ εἰς τὰς ἀνατολικὰς χώρας, τὸν ὑπέδεχθη ὁ Σέλευκος εἰς τὴν πρωτεύουσάν του καὶ βασιλικῶς τὸν ἐφιλοξένησεν, ἀλλ' ἠρνήθη νὰ τῷ δώσῃ λόγον τῶν εἰσπραξέων του, καὶ ἐνεκα τούτου εἰς διάστασιν ἑλθὼν πρὸς αὐτὸν, ἰσχυρότερον ὄντα, ἔφυγεν εἰς Αἰγυπτον, πρὸς τὸν Πτολεμαῖον, καὶ συνέδεσε μετ' αὐτοῦ φιλίαν καὶ συμμαχίαν (Διόδ. ΙΘ, 55). Μετὰ τὴν ἐν Γάζῃ δὲ νίκην, τῷ 312, ἐτόλμησε νὰ ἐπιστρέψῃ, εἰ καὶ μετ' ὀλίγου στρατοῦ, ἐκυρίευσεν αὐθις τὴν Βαβυλῶνα, ἐνίκησε Νικάνορα, τοῦ Ἀντιγόνου τὸν στρατηγόν, καθυπέαξεν ἄνευ δυσκολίας αὐθις τὴν Συσσιανήν καὶ τὴν Μηδίαν, καὶ προσεποιήσατο τὴν ἀγάπην τῶν ἐγκατοίκων διὰ τῆς φιλανθρωπίας καὶ φιλολαοῦ διαγωγῆς του (Διόδ. ΙΘ, 80, 90. — Πλούτ. Δμτρ. Ε). Ἐκτοτε ἀρχεται ἡ κατὰ Σελευκίδας χρονολογία (Aera Seleucidarum), ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτ. 312 π. Χ. Νέαν δὲ δόξαν καὶ τὸ ὄνομα Νικατωρ περιποιήσατο εἰς ἑαυτὸν διὰ τῶν πολέμων τῶν ἐπομένων πέντε ἐτῶν, ἐφ' ὧν νικηφόρος ἀντέσχε κατὰ τοῦ Ἀντιγόνου, καὶ ὑπέταξε πᾶσαν τὴν Ἄνω Ἀσίαν, καὶ ὅτε πολέμων κατὰ τοῦ Ἰνδοῦ βασιλέως Σανδρακώτου, ὅστις εἶχεν ὑποτάξει τὰς κατὰ τὸν Ἰνδὸν Ἑλληνικὰς ἀποικίας, προσέδῃ μέχρι τοῦ Γάγγου, τῷ 305, περαιτέρῳ ἢ ὁ Ἀλέξανδρος (Ἀππ. Συρ. ΙΕ). Μετὰ τῶν

Ἀσιανῶν συνδιατιώμενος, πρῶτος πάντων τῶν διαδόχων ἔλαβε τὸν τίτλον βασιλέως, ἀποκτήσας ὅ,τι οἱ Χαλδαῖοι τῷ εἶχον προφητεῦσαι, λαμπρὸν στέμμα βασιλικὸν καὶ ἰσχυρὸν κρά-

τος. Ἀλλὰ συγχρόνως ἀνεδείχθη καὶ ἄξιος τῶν πλεονεκτημάτων τούτων. Συμμαχῶν μετὰ τοῦ Πτολεμαίου καὶ τοῦ Λυσιμάχου κατὰ τοῦ φιλάρχου Ἀντιγόνου, εἰς τὴν ἐν Ἰψῷ μάχην, τῷ 301, ἐνίκησε διὰ τῶν πολυαριθμῶν του ἑλεφάντιων, καὶ προσέθηκεν εἰς τὴν ἐπικράτειάν του τὴν Συρίαν, τὴν Μεσοποταμίαν, τὴν Ἀρμενίαν καὶ τὴν νότιον Μικρὰν Ἀσίαν (Πλούτ. Δμτρ. ΚΗ. — Just. XV, 4). Μετὰ ταῦτα συνεδέθη μετὰ Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ, νυμφευθεὶς τὴν Στρατονίκην· ἀλλ' ἐπειδὴ φιλοδόξως οὗτος ἐπωφθαλμίασεν εἰς τὰς κτήσεις τοῦ Σελεύκου, συνελήφθη ὑπ' αὐτοῦ, καὶ κατεκρατήθη μέχρι τοῦ θανάτου του. Μετὰ ταῦτα δὲ, ὅτε διχόνοια εἰσεχώρησε καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Λυσιμάχου, τότε ἦλθεν εἰς πόλεμον καὶ πρὸς αὐτὸν, καὶ νικήσας εἰς Κύρου πεδίον, προσέθηκε καὶ τὴν ἐμπρὸς Ἀσίαν εἰς τὸ συριακὸν κράτος. Οὕτως ἤρχεν ὁ Σέλευκος ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ μέχρι τῆς Μεσογαίης, ἐπὶ τοῦ μείζονος μέρους τῶν κατακτήσεων τοῦ Ἀλεξάνδρου. Τὴν εὐρείαν δὲ ταύτην ἐπικράτειαν διήρκεσεν εἰς 72 σατραπείας, αἵτινες κατὰ τὸ πλεῖστον ἐξελληνίσθησαν καὶ Ἑλληνικὰ ἔφερον ὀνόματα. Ἀλλὰ τὸ διοικητικὸν αὐτοῦ σύστημα, ὃ ἠκολούθησαν καὶ πάντες οἱ διάδοχοί του, ἔθετο τὴν πρώτην βάσιν τῆς μέχρι τέλους ἐπιλοθούσης παρακμῆς. Συνίστατο δὲ τοῦτο εἰς τὸ ὅτι οὐδεμίαν παρεδέχετο συγχώνευσιν μετὰ τοῦ ἐγχωρίου στοιχείου, ὥς ὁ Ἀλέξανδρος, ἀλλ' ἤθελε τὴν ἀπόλυτον τῶν βαρβάρων ὑποταγὴν εἰς τοὺς Ἕλληνας (Ἀππ.

Συρ. ΝΖ), αἵτινες ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον πολυπληθεῖς μετρωκίζοντο εἰς Ἀσίαν, καὶ ἰδίως κατέκουν τὰς πολλὰς μέχρι τῶν ἀπωτάτων τῆς Ἀσίας νεοϊδρύτους πόλεις. Εἰς τὴν αὐτὴν ἐπεκράτουν ἀποκλειστικῶς ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα καὶ ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμός. Προσέτι δὲ καὶ ὁ στρατός, ἐφ' οὗ καὶ ὁ Σέλευκος καὶ οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ ἐστηρίζοντο, ἦν καθαρῶς καὶ μόνον Ἑλληνικός, καὶ δι' αὐτοῦ ἐπιέζοντο ἐκ τῶν ὑποτεταγμένων οἱ πολεμικώτεροι καὶ μᾶλλον εἰς ἀντίστασιν διατεθειμένοι λαοί, ἀντὶ τὰς χρηρηγηθῶσιν αὐτοῖς ἴσα δικαιώματα πρὸς τοὺς νικητάς. Ὁ Ἑλληνισμός καὶ ὁ πολιτισμός ἐξετάθησαν οὕτω μέχρι τῶν ἀπωτάτων ὁχθῶν τοῦ Ἰνδοῦ, καὶ διετηρήθη ἐκεῖ, εἰ καὶ ὑπὸ ἥττον εὐνους περιστάσεις, μέχρι τῶν χρόνων τῶν Καλιφῶν (Amm. Marc. XIV, 8). Μέγα μέρος τούτου ὀφείλεται εἰς τὸν Σέλευκον, ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ τούτου ἐπιμόνως ἀγωνισθέντα· ἄλλα τοῦτο δὲν κατωρθώθη κατ' ἴσιν βαθμὸν πανταχοῦ τοῦ μεγάλου τοῦ κράτους. Ἀπὸ τῆς ἐπὶ τοῦ Τίγριδος Σελευκείας μετέθεσεν ὁ βασιλεὺς τὴν πρωτεύουσάν του εἰς τὴν Ἀντιόχειαν ἐπὶ τοῦ Ὀρόντου, καὶ ἐκ τούτου τὸ κράτος ἀπεθεῖ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον συριακόν, ἀποξενούμενον τὰς ἀνατολικὰς ἐπαρχίας. Τούτων τὴν διοίκησιν εἶχεν ἐμπιστευθῆ εἰς τὸν υἱόν του Ἀντίοχον, εἰς ὃν παρεχώρησε καὶ τὴν νεαρὰν αὐτοῦ σύζυγον Στρατονίκην, γνωρίσας τὸν ἔρωτα ὅστις συνέθεε τοὺς δύο νέους, καὶ ἐννοήσας ὅτι εἶχεν ἄδικον νὰ νυμφευθῇ νεάνιδα μὴ ἀνάλογον πρὸς τὴν ἡλικίαν του. Τῷ δὲ 281, ὃν ἡλικίας ἐτῶν 73 ἢ 77, ἀφῆκε τῷ υἱῷ του τὰς ἡνίας τοῦ κράτους, καὶ ἀπῆλθε νὰ ὑποτάξῃ τὴν Μακεδονίαν, ἣν ἀπὸ τῆς νεότητός του δὲν εἶχε πλέον ἰδεῖ. Ἀλλὰ μόλις φθάσας εἰς τὴν πατρίδα του, ἐδολοφονήθη, τῷ 281, ὑπὸ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστατευομένου Πτολεμαίου τοῦ Κεραινοῦ (Just. XVII, 2). Οἱ ἀρχαῖοι φημίζουσι τὸν Σέλευκον ὡς τὸν βασιλικώτατον τῶν στρατηγῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου.

Ἦν δ' οὐ μόνον μέγας καὶ ἐμφρων στρατηγός, ἀλλὰ καὶ πολιτικός ἀνὴρ διάσημος. Καὶ τὴν τέχνην δὲ ἡγάπα καὶ τὴν ἐπιστήμην, καὶ τὰ ποιήματα τοῦ Ἡοδόου εἶχε πάντοτε παρ' ἑαυτοῦ. Τὴν χώραν τῶν θαυμάτων, τὰς Ἰνδίας, εἰς ἃς πρῶτοι εἰσεχώρησαν ὁ Ἀλέξανδρος καὶ αὐτός, κατέστησε γνωστὸς εἰς τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἐνετείλατο εἰς τὸν πιστὸν ἀ' τῷ Μεγασθένην καὶ εἰς τὸν ναύαρχον Πατροκλῆν νὰ περιέλθωσι καὶ ἐρευνήσωσι τὰς χώρας τοῦ Γάγγου ὑπὸ τὴν ἐποψίν τοῦ ἐμπορίου, τὰς γεωγραφίας καὶ τῆς φυσικῆς ἱστορίας. — 2) Σέλευκος Β' ὁ Καλλινίκος, 246-225 π. Χ., ἦν ἐκτεθειμέ-

νος εἰς ἀδιακόπους πολέμους πρὸς ὑπεράσπασιν τοῦ ἤδη ἐξασθενήσαντος κράτους τῶν γενεῶν του (Πολύβ. Β, 71). Πτολεμαῖος ὁ Εὐεργέτης, ἵνα ἐκδικήσῃ τὴν ἀδελφὴν του Βερνίκην ("Ἰδ. Ἀντίοχος Β'), εἰσεχώρησε, τῷ 239, ὡς κατακτητὴς εἰς τὰ Σούσα, καὶ κατασχὼν διετήρησε τὴν Φοινίκην, τὴν Παλαιστίνην, τὴν Κοίλην Συρίαν· ὁ δ' ἀδελφὸς τοῦ Σελεύκου, Ἀντίοχος ὁ Ἰέραξ, ὁ ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ βασιλεὺς ἑαυτὸν ἀναγορεύσας, ἐνίκηθ' ὁ μόνον μετὰ πολέμους πολυετείς. Αἱ ἀνατολικαὶ ἐπαρχίαι ἀπωλέσθησαν ἐντελῶς, ἀποσπασθέντος ἐν Βακτρίᾳ τοῦ διοικητοῦ Θεοδότου, τοῦ δὲ Ἀραάκου ἰδρύσαντος ἐπὶ τοῦ πολέμου μετὰ τῆς Αἰγύπτου, ἴδιον κράτος ἐν τῇ Παρθικῇ, στερεωθὲν ἀφ' οὗτου, τῷ 238, ἐνίκηθ' ὁ Σέλευκος. Ἐκ τῶν περιπλοκῶν τούτων ὠφελούμενος ὁ Ἀττάλος, ἐνίσχυσε καὶ ἐξέτεινε τῆς Περγάμου τὴν ἐπικράτειαν. Ὁ Σέλευκος, τῷ 225, ἤττηθ' ὑπὸ τοῦ Ἀττάλου, καὶ φεύγων, ἔπασεν ἀπὸ τοῦ Ἰππου καὶ ἐφονεύθη (Just. XLII, 3). — 3) Σέ-

λευκος Ι', ὁ Κεραιυνός, 225-224 π.Χ., ἐδολοφονήθη ὅτε ἐξεστράτευε κατὰ τοῦ βα-

σιλέως Ἀττάλου. — 4) Σέλευκος Δ', ὁ Φιλοπάτωρ, 187-176 π.Χ., ἐκυβέρνη-
σεν εἰρηνικῶς ἐξ ἀδυναμίας, ἐν ἐξαρτήσει

ἀπὸ τῆς Ῥώμης, ἀποτίνων αὐτῇ τὸν φόρον
ὃν εἶχεν ἐπιβάλλει εἰς τὸν πατέρα του (Liv.
XLII, 6). — 5) Σέλευκος Ε', υἱὸς Δη-
μητρίου τοῦ Νικατόρος, τῷ 125 π.Χ., ἐθα-

νατώθη ὑπὸ τῆς ἰδίας μητρός του Κλεοπά-
τρας, τῷ 123. — 6) Σέλευκος ὁ ΣΤ', ὁ
Ἐπιφανής, υἱὸς Ἀντίοχου Η, 95-93 π.Χ.
ἐπολέμησε κατὰ τοῦ πρὸς πατρός θεοῦ του,
ὃ εἶχεν ἀφαιρέσει τὸ ἀνῆκον αὐτῷ μέρος
τῆς ἐξουσίας, καὶ πρὸς τοὺς ἀδελφούς του
οἱς ἠμφισβήτην τὴν ἀρχήν, καὶ ἀπέθανεν ὑπο-
στάς ἦταν εἰς τὴν Μόψου Ἐστίην ἐν Κιλι-
κίᾳ (Ἀππ. Συρ. ΕΘ). Οἱ δ' ἀδελφοὶ καὶ
ἐξάδελφοί του ἐξηκολούθησαν τὴν ἀλληλο-
μαχίαν, μέχρις οὗ οἱ Σύριοι, ἀπαυδῆσαντες
ἐκ τούτων τῶν κροφίλεισθῶν διχονοίῳν,
ἐπεκαλέσαντο, τῷ 83 π.Χ., τὸν Τιγράνην
να περισυλλέξῃ τὰ λείψανα τοῦ κράτους τῶν
Σελευκιδῶν. — 7) Γραμματικὸς Ἀλεξανδρι-
νός, περὶ τὰ 100 π.Χ. ἀκμάζων, κατ' ἄλ-
λους δὲ σύγχρονος τοῦ Τιβερίου ἔγραψε, σχό-

λια εἰς Ἡσίοδον, Ἀριστοφάνην καὶ τοὺς τρα-
γικοὺς, πρὸ πάντων δ' εἰς τὸν Ὅμηρον,
ἀρνούμενος ἐκ τῶν ἀρίστων χειρογράφων, καὶ
ἀπέδωκε αὐτῷ διὰ ταῦτα τὸ ἐπωνύμιον Ὀ-
μηρικός. Καὶ βίοι ἐπίσης τινῶν ἀποδί-
δονται αὐτῷ.

Σελήνη ἢ **Μήνη** (Λατ. Luna), ἡ
θεὰ τῆς σελήνης, θυγάτηρ τοῦ Ὑπερίωνος
καὶ τῆς Θείας (Ἡσδ. Θγν. 371), ἀδελφὴ
τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς Ἥρας, Τιτανίς, καὶ
Φοῖβη καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Φοῖβου (Virg.
Æ. X, 216). Ἐν Ὁμήρῳ δὲν μνημονεύεται
ὡς θεᾶ· ὁμηρικὸς δὲ ὕμνος (Γ εἰς Ἑρμ.
99) τὴν ἀποκαλεῖ θυγατέρα τῆς Παλλάδος·
ὁ δ' εἰς Σελήνην ὁμηρικὸς ὕμνος τὴν παρί-
στα ὡς καλὴν λευκώλενον θεᾶν, μικρὰ πτε-
ρὰ ἔχουσαν καὶ χρυσοῦν διάδημα, ὀχουμένην
ἐπὶ ἄρματος εἰς τὸν οὐρανόν, ἵνα φέρῃ τοῖς
ἀνθρώποις τὸ εὐμενὲς φῶς αὐτῆς. Κατ' Ἀν-
τίθεσιν πρὸς τὸν ἀδελφόν της Ἥλιον, ὅστις
ἐξορμαῖ ἐν τεθρίπῳ μετὰ θαμβούντος φωτός,
ἦν αὐτῇ πραεῖα καὶ μετρίσφρων ἐμφάνισις,
καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν αὐτῆς εἰσὶν ἐξευγμένοι ἴπ-
ποι λευκοί, ἡ ἡμίονοι, ἡ δαμάλεις, ὧν τὰ
κέρατα εἰσὶ τῆς ἡμισελήνου τὸ ἔμβλημα. Ἐν
Ἡλίδι εἶχεν ἄγαλμα κερασφόρον. Μετέπειτα
συνεχέστερ μετὰ τῆς Ἀρτέμιδος, τῆς Ἑκά-
της καὶ τῆς Περσεφόνης. Ἐν τῇ τέχνῃ δὲ
διακρίνεται τῆς Ἀρτέμιδος μόνον διὰ στρογ-
γυλοτέρου προσώπου, πληρεστέρας ἀναβολῆς
καὶ καλύμματος τοξοειδῶς αἰρομένου ὑπὲρ
τὴν κεφαλὴν της. Ἄν ὡς θεὰ τῆς σελήνης
ἐλατρεύετο ἐπὶ τῶν κλασικῶν χρόνων ἐν Ἑλ-
λάδι, ἀμφιβάλλεται· ἐν Ῥώμῃ ὅμως εἶχε
ναὸν ἐπὶ τοῦ Ἀβεντίνου λόφου (Liv. XL, 2.
Ov. Fast. III, 884), ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίου,
καὶ ὑπὸ τὸ ἐπίθετον Noctiluca εἰς τὸν Πα-
λατίνον λόφον. Καὶ ἐν τῇ Ἀττικῇ δὲ, εἰς
Κηφισίαν, σώζεται εἰς μικρὸν παρεκκλήσιον,
ἰδρυθὲν προφανῶς ἐπὶ βάσεων ἀρχαίων ναί-
δίου, μικρὸς ἐντετειχισμένος βωμὸς, φέρον
τὴν ἐπιγραφὴν «Σελήνης», ἐκ τῶν Ῥω-
μαϊκῶν χρόνων, ἵσως ἀνάθημα τοῦ Ἡρώδου

τοῦ Ἀττικοῦ. Κατ' ἀττικὴν παράδοσιν, ἡ Σελήνη ἔσχεν ἐκ τοῦ Διὸς θυγατέρα τὴν Πάνθειαν (Ὅρ. "Γμν. 32), ὅπερ ἐδήλου ὅτι μεθ' ὠρισμένον ἀριθμὸν σεληνῶν ἢ μηνῶν ἐπανήρχετο ἡ ἀττικὴ ἐορτὴ τῶν Πανθίων. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀντίληψιν ἔτεκε 50 θυγατέρας τῷ Ἐνδυμίῳ (ἴδ.), καὶ τῷ Διὶ τὴν Νέμεσιν.

Σελήνης λιμὴν, ἐν τῇ Τυρρηνικῇ τῇς Ἰταλίας (Στρώβ.). Νῦν Luna.

Σελήνεος, πατήρ τοῦ Εὐθύου (Ὅρ. Ἰλ. Η, 693).

Σέλινον, φυτὸν ἐξ οὗ ἐπλέκοντο εἰστέφανοι τῶν Ἰσθμιοτικῶν καὶ τῶν Νεμεοικῶν. Ἐναπετίθετο δὲ καὶ ἐπὶ τῶν φορείων τῶν νεκρῶν, καὶ σελίνῳ ἐστεφανοῦντο οἱ κηδεῖαν παρακολουθοῦντες ὥστε ἡ παροιμιακὴ ἐκφρασις «σελίνου δεῖται», ἐλέγετο ἐπὶ ἀσθενοῦς μὴ παρέχοντος ἐλπίδα ἀναρρώσεως.

Σελινοῦς (ὁ) (ποταμὸς ἢ πόλις ἐνθα παράγονται σέλινα). 1) ποταμὸς τῆς Τριφυλίας πρὸς τῇ Σκιλλοῦντι, ἐκβάλλει ὅτι-κως τῆς Ὀλυμπίας εἰς τὸν Ἀλφειὸν (Ξενφ. Ἀνθ. Ε, 3, 8). — 2) Ποταμὸς τῆς Ἀχαΐας, πηγάζων ἐκ τοῦ Ἐρυμάνθου, καὶ ἐκβάλλων μεταξὺ Αἰγίου καὶ Ἐλίκης (Στρώβ. Η, 387).

Νῦν ποτ. τῆς Βοστίτας. — 3) Παραποτάμιον τοῦ Καΐκου ἐν Μυσίᾳ, ἐκβάλλει πλησίον τῆς πόλεως Περγάμου. — 4) Ἐπίσημος πόλις τῆς Σικελίας, ἐπὶ βράχου εἰς τὴν θάλασσαν προέχοντος μεταξὺ δύο βαθέων κόλπων, κατὰ τὰ νότια τῆς νήσου, εἰς εὐλίμενον παραλίαν, τῷ 628 π. Χ. κατοικηθεῖσα ὑπὸ Δωριέων, Μεγαρέων ἐποίκων. Τέσσαρας αὐτὴ ἔχουσα λιμένας, κατέστη λίαν ἐμπορικὴ, καὶ ἰδίως διετέλει εἰς σχέσεις μετὰ τῆς Καρχηδόνας. Λίαν δ' ἀναπτυχθεῖσα, προσε-

βλήθη καὶ κυριευθεῖσα τῷ 410 π. Χ. ἐλη-λατήθη καὶ σχεδὸν κατεστράφη ὑπὸ τῶν Καρχηδονίων (Διόδ. ΙΓ, 56)· ἀλλὰ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἀνέκυψε πάλιν, καὶ ἐπὶ 160 ἔτη ἐξηκολούθησεν ὑπάρχουσα ὑπὸ τοὺς Καρχηδόνιους ὡς πόλις μετρίως περιωπῆς. Τῷ δὲ 249 π. Χ. ἐξωλεσθρεύθη ἐντελῶς, καὶ ὁ κάτοικοι αὐτῆς μετακίσθησαν εἰς τὸ Λιλύβαιον. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ τῷ 827 μ. Χ. μνημονεύεται καὶ αὖθις καταστραφεῖσα ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν, ἀποδεικνύει τοῦτο ὅτι εἶχε καὶ πάλιν κατοικηθῇ. Ἡ περίχωρος ἦν λίαν σιτοφόρος, ἔχουσα καὶ γῆν κρητίδα, καὶ ἄλλην ἥτις ἦν ἐν χρήσει ὡς φάρμακον θεραπευτικόν. Πλησίον αὐτῇ ἔρρεον καὶ ἀλατώδεις πηγαί, τὰ σελινοῦντια ὕδατα, εἴτα ὑπὸ τῶν Λατίνων aquae labodae ἢ labodes λεγόμενα. Περὶ τῶν ἀρχαιότερων χρόνων τῆς πόλεως ἴδ. Ἡρόδ. Ε, 46. — Θουκ. ΣΤ, 6, 2, 57. Η, 26. Σώζονται δὲ σπουδαϊότατα αὐτῆς λείψανα, ἐν οἷς ἀξιολογώτατοι εἰσὶν ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως τρεῖς ναοὶ μέγιστοι, ἀρχαίκοῦ δωρίου ρυθμοῦ. Ὁ τοῦ Διὸς ὀκτάστυλος, ἔχει μῆκος 161 ποδῶν, πλάτος δὲ 79' καὶ ἄλλοι τρεῖς μεταγενέστεροι ἐν τῇ κάτω πόλει, διατη-

ροῦνται δὲ καὶ μετόπαι παναρχαίας καὶ ὅλως ἰδιορρυθμοῦ τέχνης. — 5) Παράλιος πόλις τῆς Κιλικίας ἐπὶ ἀποτόμου βράχου κειμένη. Ἰδὲ

αὐτὴν ἀπέθανεν ἐξ ἀπικλήϊας ὁ Τραϊάνος (Στρώβ. ΙΔ, 682). Νῦν Σελινδι.

Σελλασία, ὁχυρά πόλις εἰς τὰ βόρεια τῆς Λακεδαιμονίας, ἐπὶ τοῦ Οἴνου, ἀριστεροῦ ὁμόρρου τοῦ Εὐρώτα, ἐνθα συναντῶνται αἱ ὁδοὶ ἐκ Τεγέας καὶ Ἀργους. Τῷ 222 π. Χ. ἡ ἐπίσημος μάχη ἦν ἐνταῦθα ἀπώλεσαν ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης Κλεομένης Γ' κατ' Ἀντιγόνου τοῦ Δώσονος, ἐπέφερε τῆς πόλεως τὴν καταστροφὴν, καὶ τῆς Σπάρτης τὴν πτώσιν. Ἐρείπια αὐτῆς ἐσώζοντο ἐπὶ Παυσανίου (Πολύβ. Β, 65. — Πλούτ. Κλεομ. ΚΖ. Φιλπρ. ΣΤ).

Σελλίαιες, 1) ὁ ἀριστερὸς ὁμόρρος τοῦ Πηνειοῦ ἐν Ἡλίδι, ὅστις καὶ Λάδων ἐλέγετο. Ἐπήγαξε δ' ἐκ τοῦ ὅρου Φύλου, καὶ εἰς τὰς ὄχθας αὐτοῦ ἔκειτο ἡ ὁμηρικὴ Ἰφύρα (Ἰλ. Β, 659. — Στρώβ. Η, 339). — 2) Ποταμὸς τῆς Σικυωνίας. — 3) Δυτικὸς ὁμόρρος τοῦ Ῥοδίου ἐν Τρωάδι, κατὰ τὴν Ἀρίστην (Ὀμ. Ἰλ. Β, 658, 839).

Σελλοὶ, οἱ αὐτοὶ καὶ Ἑλλοὶ (Πίνδ.), κατὰ τὴν ἐνιαχοῦ τραγῆϊαν προφορὰν τῆς δασείας ὡς σ, οἷον ἐξ=σех, κτλ., ἡ πιθανῶς ἡ ῥίζα τοῦ ὀνόματος Ἑλλήνης. Ἐν τῇ ὁμηρικῇ ἡδὲ ἐπογῇ ἦσαν μόνον γνωστοὶ ὡς ὀρεσίδαι τινες, γυμνόποδες, κατὰ γῆς κοιμώμενοι, πανάρχαιοι ἱερεῖς τοῦ Διὸς ἐν Δωδώνῃ, οὗ καὶ τὸ ἱερὸν πρῶτοι ἐλέγοντο ἰδρύσαντες, ὁπόγονοι δὲ τῶν Πελασγῶν (Ὀμ.

Ἰλ. Π, 234. — Σφκλ. Τραχ. 1169. — Στρώβ.).

Σέλλιος, Ἀθηναῖος, ὁ υἱὸς τοῦ Αἰσχίνου, ὡς ἀλαζὼν καὶ κομπαστὴς ἐμπαίζομενος (Ἀρσφ. Σφ. 342).

Σέλιμα, σάνιδωμα, καὶ ἰδίως αἱ σάνιδες ἐφ' ὧν ἐντὸς τῶν πλοίων ἐκάθηντο οἱ κωπηλατοῦντες (Λυκόφρ. 1216. — Ἡσύχ. — Εὐστάθ.).

Σεμέλη, θυγάτηρ Κρόνου, τοῦ βασιλέως τῶν Θεῶν καὶ Ἀρμονίας, ἧς ἡράσθη ὁ Ζεὺς. Ζηλοτυπήσασα δ' ἡ Ἥρα, παρῆσθ' αὐτῇ ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς τροφῆς αὐτῆς Βερόνης, καὶ τὴν προέτρεψε νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ Διὸς νὰ προσέλθῃ αὐτῇ μετὰ τῆς αὐτῆς μεγαλειότητος καὶ λαμπρότητος, ὡς ὅτε προσήρχετο εἰς τὴν Ἥραν. Εἰς τοῦτο ἀντίστη τὸ πρῶτον, ἐνέδωκεν ὅμως μετὰ ταῦτα ὁ Ζεὺς. Ἀλλ' ἡ Σεμέλη, ὅτε τὸν εἶδε φοβερόν καὶ κεραυνοφόρον, ἀπέθανεν ἐκ τρόμου. Λαβὼν δ' ὁ Ζεὺς τὸ εἰσέτι ἀγέννητον βρέφος τῆς, ἔσχισε τὴν κνήμην του καὶ τὸ ἐνέρραψεν εἰς αὐτήν, καὶ ὅτε ἐγεννήθη τὸ ὀνόμασε Διόνυσον. Τὴν δὲ Σεμέλην ἔφερε μετὰ ταῦτα ὁ υἱὸς τῆς εἰς τὸν Ὀλύμπον, μετακληθεῖσαν Θυόνην (Ὀμ. Ἰλ. Ξ, 323. — Ἀπλλ. Γ, 4, 2. — Πaus. Β, 31. — Hyg. Fab. 167, 179).

Σεμύρμις, ἴδ. Νίνος.

Σεμιραμίδα, χωρίον τῆς Ἀρμενίας, τὸ νῦν Βάν, ἐνθα πλεῖστα εἰσὶν ἐρείπια ρυθμοῦ περσικοῦ, ὡς τὰ τῆς Περσέπιδος, καὶ ἐπιγραφαὶ τῆς σφηνοειδοῦς γραφῆς ἐν αἷς ἀναγινώσκειται τοῦ Ξέρξου τὸ ὄνομα. Φαίνεται δ' ὅτι οἱ Πέρσαι εἶχον εὖρε ἐνταῦθα καὶ ἕτερα ἐρείπια πολὺ ἀρχαιότερα, διότι Ἀρμένιοι συγγραφεῖς μνημονεύουσιν ἀγαλμάτων, κιόνων, σπηλαίων, ὧν οὐδὲν πλέον σώζεται.

Σερμαλὶ Θεαί, ἐν Ἀθήναις, κατ' ἐφημίαν αἱ Ἐρινύες (ἴδ.). (Ἀρσφ. Θεσμ. 224).

Σέρμωνες ἢ **Σέρμωνες**, ὁ ἰσχυρὸς

τατος Γερμανικὸς λαὸς τῆς Σουηδικῆς φυλῆς, μεταξύ τῶν ποταμῶν "Οδερ καὶ "Ελβης, ἀπὸ τοῦ ὅρου τῶν Γιγάντων ἐκτεινομένης ἀπὸ τῆς ἐπὶ "Οδερ Φραγκοφούρτης μέχρι Ποτσδάμης. Εἰς ἐν τῶν ἱερῶν αὐτῆς τεμενῶν συνήρχοντο αἱ συνελεύσεις τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Σουήδων (Στρεβ. Ζ, 200. — Τακ. Germ. XXXIX. Ann. II, 45).

Σένονες ἢ Σήνωνες, μέγας λαὸς τῆς Λουδοβικικῆς Γαλλίας, περὶ τὸν Σηκουάναν οἰκούντες, νοτίως τῶν Παρισίων, κατὰ τὴν νῦν Καμπανίαν (Cass. B. G. V, 54. VI, 2. 3. VII, 68). Μέρους αὐτῶν μετέδωκε περὶ τὰ 400 π. Χ. εἰς τὴν ἄνω Ἰταλίαν (Liv. V, 35), μεταξύ Ἀγκῶνος καὶ Ραβέννης. Ἀπὸ τοῦ 390 π. Χ. περιεπλάκησαν εἰς μακρὸν πόλεμον πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, καὶ τῷ 283 κατενικήθησαν ὑπὸ τοῦ Δολαβέλλα καὶ ἐξηφανίσθησαν (Πολδ. Β, 20).

Σέξτος, 1) ἐκ Χαιρωνείας, ἀνεψὶς τοῦ Πλουτάρχου, φιλόσοφος στωϊκὸς, εἰς τῶν διδασκάλων τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου καὶ Ἀντωνίου τοῦ Εὐσεβεῦς. "Εγγραφε διαφόρους πραγματείας ἠθικὰς καὶ φιλοσοφικάς. — 2) Ὁ ἐμπειρικὸς, ἰατρός "Ελλην, σύγχρονος τοῦ Γαληνοῦ, ἐξῆ μετὰ τὴν ἀρχὴν τῆς γ' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ. Σώζονται δὲ δύο συγγράμματα αὐτοῦ περὶ στωϊκῆς φιλοσοφίας. Ἰδ. Στωϊκοί.

Σεπτειζώντιον, ἐπὶ τὰ ζώνιον, οἰκοδόμημα μνημονευσμένον ἐν Ῥώμῃ ὡς ἀνεγερθὲν εἰς τὰ νότια τοῦ Παλατινοῦ λόφου ὑπὸ τοῦ Σεπτίμιου Σεβήρου, ἧ εἰς τάφον αὐτοῦ, δι' ὃ καὶ κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ αὐτοκράτορος ἔλαβε τὸ σχῆμα καὶ τὴν ἐπωνυμίαν. Κατ' αὐτὴν φαίνεται ὅτι ἀπετελεῖτο ἐξ ἑπτὰ ὁρόφων καὶ γραφικῆς τῆς παράστασις πυργοειδοῦς οἰκοδομῆς, μὴ μαιουμένης εἰς πυραμίδα, καὶ ἐχούσης ἄλλεπαλλήλους τρεῖς κιόνων σειρὰς τοῦτο πιθανῶς αἰνιττεται τὸ μνημεῖον, κατεσφισθὲν κατὰ τὸν 1στ' αἰῶνα μ. Χ. ὑπὸ τοῦ Πάπα Σίξτου τοῦ πέμπτου. Ἰδ. Ῥώμη.

Σεραπίων, 1) "Ελλην τραγωδοποιός,

οὐ στίχους τινὰς διετήρησεν ὁ Στοβαῖος. — 2) Στωϊκὸς φιλόσοφος ἐξ Ἑραπύλειος (Sen. Ep. XI, 2). — 3) Ἰατρός ἐξ Ἀλεξανδρείας, ἰδρυτῆς τῆς ἐμπειρικῆς ἰατρικῆς σχολῆς. — 4) Γεωγράφος ἐξ Ἀντιοχείας, πιθανῶς σύγχρονος τῷ Ἑρατοσθένει (Cic. Alt. II, ad 4, 1. VI, 1). — 5) Ῥήτωρ Ἀλεξανδρινὸς τῆς 8 ἑκατονταετηρίδος μ. Χ., οὗ, ὡς καὶ τινῶν ῥητορικῶν ἔργων αὐτοῦ, μνημονεύει ὁ Σουΐδας. — 6) Ζωγράφος "Ελλην, τοὺς ἐν Ῥώμῃ τοίχους τῶν ἀρχαίων στοῶν (sub veteribus. Ἰδ. Ῥώμη) κοσμήσας διὰ τοπιογραφιῶν (Pl. XXXV. 113).

Σερβωνίς λέμνη, ἰδ. Σιρβωνίς.

Σερδική ἢ Σαρδική, πόλις τὸ πρῶτον τῇ Θράκῃ καταλογιζομένη, ἀπὸ δὲ τῆς γ' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ. τῇ Κάτω Δακίᾳ, εἴτα δὲ πρωτεύουσα τῆς Ἀνω Μοισίας, εἰς χώραν εὐφορον κειμένη, κατὰ τὰς πηγὰς τοῦ Οἴακου ποταμοῦ, μεταξύ Ναΐσου καὶ Φιλιππουπόλεως. Εἶχε δὲ τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ Θρακικοῦ γένους τῶν Σέρδων. Μετὰ ταῦτα τῇ προσετέθη καὶ ἡ ἐπωνυμία Οὐλπία. Παρ' αὐτῇ ἐγεννήθη ὁ αὐτοκράτωρ Μαξιμιλιανός. Ὑπὸ τοῦ Ἀττίλα καταστραφεῖσα, ἀνικοδομήθη πάλιν ὑπὸ τὸ ὄνομα Τρωδίτσα, Σώζονται δ' αὐτῆς ἐρείπια πλησίον τῆς Σοφίας.

Σέρριφος, μία τῶν Κυκλάδων, μεταξύ Κύθου καὶ Σίφνου, μῆκος ἔχουσα τριῶν περίπου ὥρων καὶ ἴσον πλάτος, οὐχὶ λίαν σιτοφόρος, ἀλλὰ σιδηροῦχον καὶ μαγνήτην παράγουσα. Εἶχε δὲ καὶ πόλιν τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος, καὶ λιμένα. Ἰκέει κατὰ τὸν μῦθον ἐξεβράσθη ὑπὸ τῆς θαλάσσης, ἡ κίστις εἰς ἣν ὁ Ἀχρίσιος εἶχεν ἐγκλείσει τὴν Δανάην μετὰ τοῦ Περσέως, καὶ μετὰ ταῦτα ὁ Περσεὺς ἀπελθὼν τὸς κατοίκους διὰ τῆς κελφαλῆς τῆς Γοργόνος (Πινδ. Πυθ. I, 46. — Ἀπλλδ. Β, 4, 1. — Στρεβ. I, 487). Οἱ ἀρχαιότατοι τῆς νήσου κάτοικοι ἦσαν, ὡς φαίνεται, Θεσσαλοὶ Αἰολεῖς· εἴτα δὲ προσήλθον καὶ Ἴωνες ἄποικοι ἐξ Ἀθηνῶν (Ἡρδ. Η, 48). Ἐπὶ τοῦ Περσικοῦ πολέμου ἡρνήθησαν

τὸν φόρον οἱ Σερίριοι, ὥς καὶ οἱ Σίφυοι καὶ οἱ Μήλιοι (Ἡρδ. Η, 46). Ἦσαν δ' ἐν γένει χλευασμοῦ ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀντικείμενον, καθ' ὃ ἄσχημοι καὶ πενόμενοι (Πλούτ. Ἑσμ. ΙΗ. — Cic. Cat. M. III. N. D. I, 31). Τοῖς Ῥωμαίοις ἐχρησίμευσεν ἡ νῆσος ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις ὡς τόπος ἐξορίας (Tac. Ann. II, 85. IV, 21). Ὁ Ἀριστοτέλης ποιῆται μνησίαν ἐν αὐτῇ, ὥς περιέργου προκτόντος ἢς φύσεως βωδῶν βατράχων.

Σερμύλη, πόλις κειμένη ἐπὶ τῆς Χαλκιδικῆς Χερσονήσου Σιθωσίας, κατὰ τὸν Ἱωρωνικὸν κόλπον, πιθανῶς καταστραφεῖσα ἀπὸ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος (Ἡρδ. Ζ, 122).

Σέρρειον, ἀκρωτήριον καὶ ὄχρωμα (Σέρρειον τεῦχος) ἐν Θράκῃ, ἀπέναντι τῆς Σαμοθράκης (Ἡρδ. Ζ, 59. — Linn. XXXI, 16).

Σέσωστρις, ἀρχαιότατος βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, εἰς τῶν μετ' ἄλλων τινῶν ὑπὸ τοῦ Μανέθωνος διὰ τοῦ κοινοῦ ὀνόματος Ῥάμεις ἢ Ῥάμσις ἡ καλουμένων, εἰκάζεται βασιλεύσας ἀπὸ τοῦ 1416-1357 π. Χ., καὶ ὑπάρχας ὁ γ' βασιλεὺς τῆς 19ης δυναστείας. Κατὰ τοὺς μὲν υἱὸς τοῦ Ἀμενώφιδος, κατὰ τοὺς δὲ υἱὸς τοῦ Σέτι καὶ πατὴρ τοῦ Μενεφθῆ, μνημονεύεται ὡς μέγας κατακτητῆς, ὑποτάξας τὴν Αἰθιοπίαν, μέγα μέρος τῆς Ἀσίας, τὴν Θράκην, τὴν Κύπρον, πολλὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου. Ὅτε δ' ἐπανῆλθεν εἰς Αἴγυπτον μετ' ἀπειραρίθμων λαφύρων καὶ αἰχμαλώτων, λέγεται ἀνεγείρας δι' αὐτῶν πολλὰ θυμῶσια οἰκοδομήματα διὰ πάσης τῆς χώρας, ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Νείλου μέχρι τῆς Νουβίας, τινὰ σωζόμενα ἔτι. Εἰς αὐτὸν ἀποδίδεται καὶ ἡ εἰς 36 νομοὺς διαίρεσις τῆς Αἰγύπτου, καὶ ἡ διανομὴ καὶ προικοδότησις τῆς καλλιεργήσιμου γῆς εἰς πάντας τοὺς κατοίκους (Ἡρδ. Β, 102-111. Διόδ. Α, 53-59. — Στράβ. ΙΕ. — Αἰλ. π. ιστ. ΙΒ, 4).

Σενάλκης, στρατηγὸς τῶν Περσῶν, κατ' Αἰσχύλον (Πέρσ. 969).

Σεύθης, 1) βασιλεὺς τῶν Ὀδρυσῶν ἐν Θράκῃ, διαδεχθεὶς μετὰ τὰ 424 π. Χ., τὸν θεῖόν του Σιτάλκην, ὃν συνώδευε πρὶν εἰς τὰς μετὰ τῶν Μακεδόνων ἐκστρατείας του (Θουκ. Β, 97). — 2) Εἰς τῶν διαδόχων τοῦ ἀνωτέρω, ἐκτείνας τὸ κράτος του ἀπὸ τοῦ Εὐξείνου Πόντου μέχρι τοῦ Ἀθωνος, καὶ βοηθητικὸς δειχθεὶς πρὸς τὸν Ξενοφῶντα ὅτε ἐπέστρεφεν ἐκ τῆς εἰς τὴν Περσίαν ἐκστρατείας (Ξεν. Ἀνθ. Ζ, 2, 32).

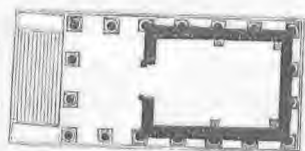
Σηγόδρινα, 1) πρωτεύουσα τῶν Κελτικῶν ἐν Ἰσπανίᾳ, νοτιοδυτικῶς τῆς Καίσαρις Αὐγούστης. Σώζονται εἰσέτι εἰσέτια αὐτῆς ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Πεναισκοίτης (Στράβ. Γ' 162. — Pl. III, 3, 4. XXXV, 22, 45). — 2) Πόλις τῶν Ἑδetanῶν εἰς τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τῆς Ἰσπανίας. Νῦν Σαγόρδα.

Σηκοῖνας ἢ Σηκουανὴς, πατρίδος τῆς Γαλλίας, ὁ διαρρέων τὴν Λουετιάν (Παρισίους), κατὰ τοὺς ἀρχαίους, ἐσφαλμένως, ἐκ τῶν Ἀλπεων πηγάζων, δεξιῶς δεχόμενος τὸν Λατρῶνα (ν. Μάρνην), τὸν Ἰσάραν ἢ Ἑσίαν (νῦν Oise) καὶ τὸν Ἀξόναν (νῦν Aisne), ἀριστερῶς τὸν Ἰκαῦνον (νῦν Ὑννήν), καὶ ἐκρέων παρὰ τὰ Κάστρα Κωνσάντια, ἀπέναντι τῆς Βρεττανίας, εἰς τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανὸν (Στράβ. Δ, 192. — Gaes. B. G. I, 4).

Σηκουανοί, ἰσχυροὶ Κελτικὸς λαὸς ἐν τῇ Βελγικῇ Γαλλίᾳ, κατόικουν μετὰ τῶν Ἰσραίων ὁρέων καὶ τοῦ Ῥοδανοῦ. Ὁ Ἄραρ (νῦν Σαόνη) καὶ ὁ Δούβις διέρρεον τὴν χώραν αὐτῶν, καὶ ἀπὸ τῶν βορειοδυτικῶν αὐτῆς ἐπήγαγεν ὁ Σηκουάνας. Πρωτεύουσα δ' αὐτοῦ ἦν τὸ Βεσόντιον (ν. Βεζανσών). Εἶχον δ' ἰδίους βασιλεῖς, καὶ συνεμάχουν μετὰ τῶν Γερμανῶν (Στράβ. Δ, 192. — Gaes. B. Cr. I, 3, 31).

Σηκός, τὸ μέρος τοῦ ναοῦ τὸ περιβαλλόμενον ὑπὸ τῶν τοίχων, ἐντὸς καὶ ὀπίσω τῶν παραστυλίων, περικλειθὲν δὲ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν οἷς οἱ ναοὶ ἦσαν ἀφιερωμένοι.

ὡς οἱ αἰχμαῖοι, οὕτω καὶ οἱ σῆκοι τῶν ναῶν δὲν εἶχον παράθυρα, τὸ δὲ φῶς ἐλάμβανον, οἱ μὲν μείζονες, ὡς ὁ Παρθενὼν, ὄντες ἄνωθεν

ὑπαίθροι, οἱ δὲ ἐλάσσονες, ὡς τὸ Ἑρέχθειον, ἔχοντες εἰς τὴν ὁροφὴν ὀπαῖα (φεγγίτας). Δηιοῦντο δ' οἱ σῆκοι εἰς τοὺς μείζονας ναοὺς πολλακίς εἰς τρία, εἰς πρόναον, εἰς ὀπισθόδομον, καὶ εἰς τὸν κυρίως ναὸν (ὡς ἦν ἐν Παρθενῶνι τὸ ἐκατόμπεδον).

Σήκωμα, τὸ ἀντίσταθμον, τὸ εἰς τὴν πλάστιγγα, ἢ μᾶλλον εἰς τὸ καντάριον, προσκρεμώμενον βάρος πρὸς ἰσοσταθμίαν. Πολλὰ τοιαῦτα εὐρέθησαν ἐν Πομπηΐ, διαφόρως κεκαλλιτεχνημένα.

Σηλυμβρία καὶ Σηλυδρία, ἐπίσημος πόλις τῆς

Θράκης κατὰ τὴν Προποντιδα, ἀνατολικῶς κειμένη τῆς Ἡρακλείας Περίου, 42 δὲ μίλια ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου ἀπέχουσα, ἀποικία τῶν Μεγαρέων. Ὁ ἰδρυτὴς ἐκαλεῖτο Σέλυς, ἐξ οὗ τὸ ὄνομα, διότι βρία παρὰ Θραξί ἐσήμαινε τὴν πόλιν (Στράβ. Ζ, 301). Πολλοὺς ὑποστάσας πολέμους κατὰ τῶν περιούκων Θρακῶν καὶ κατὰ τῶν Μακεδόνων, ὑπέκυψε τέλος εἰς τὸν Φίλιππον, καὶ ἐξέπεσεν ἔπειτα (Ξεν. Ἀνθ. Ζ, 2, 15. ΚΕ, 5, 17. — Ἑλλ. Α, 1, 21. — Ἡρόδ. ΣΤ, 33).

Σημαία, ὕψασμα περὶ κόντον κρεμώμενον, ἢ ἄλλο τι σημεῖον περὶ ὃ συνεσπειροῦτο ἕκαστον τμήμα στρατοῦ, ἢ ὃ ἔφερεν ἑκάστη ναὺς ὡς ἴδιον γινώρισμα. Φαίνεται ὅτι πρὸ τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων εἰς τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν δὲν ὑπῆρχεν, ἀλλὰ μόνον σημεῖον τι ἤρετο, συνήθως φοινικίς, ἢ ὕψα-

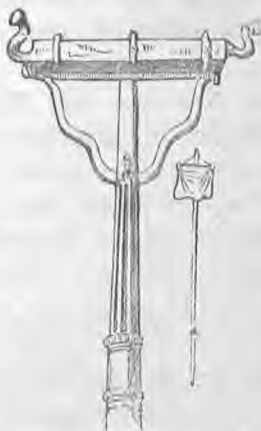
(ΑΡΧ. ΔΕ. Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ ΤΟΜ Β΄.)

σμα ἐρυθρὸν, πρὸς δῆλωσιν τῆς ἀρχῆς τῆς μάχης, εἰς τε τὸν κατὰ ξηρὰν στρατὸν καὶ εἰς τὸν στόλον (Θουκ. Α, 49. — Πολύαιν. Α, 48, 2. Γ, 9, 27. — Κορν.

Νερ. ΧΙ, 21, 2). — Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι πάντοτε μετεχειρίζοντο σημαίας εἰς τὸν στρατὸν, καὶ δὴ διαφόρων εἰδῶν. Αἱ τῶν λόγων (cohortes) (Cic. Cat. II, 6. — Tac. II, 29. Ann. I, 18) ἦσαν κόντοι, ὧν τὸ ἄνω μέρος ἔφερε μετάλλιναν κυκλικὰ καὶ μηναιοῖδη ἐλάσματα, μετὰ διαφόρων ἐμβλημάτων, διακρινόντων τοὺς λόγους, καὶ τοῦτο ἔφερεν ὁ σημαιοφόρος διὰ τῶν δύο χειρῶν εἰς τὸν ὦμον. Ἡ δὲ τοῦ συντάγμα-

τος (λεγεῶνος) εἶχε μόνον αἰτὸν ἐπὶ τῆς κορυφῆς. Ἡ τοῦ ἵππικοῦ δὲ εἶχεν εἰς τοῦ

κόντου τὴν ἄνω ἄκρην ξύλον ἐγκάρσιον, ἀφ' οὗ ἐκρέματο βραχὺ τετράγωνον ὕψασμα. Ἡ εἰκὼν τοῦ κόντου ἐστὶ κατὰ μετάλλινον εὐ-

πεθὼν πρωτότυπον. Ὁ δ' ἵππευς παρίσταται ἐπιγεγλυμμένος ἐπὶ τῆς στήλης τοῦ Ἀντωνίου. — Ἡ Περσικὴ σημαία ἦν χρυσοῦς ἀστὸς μετὰ τεταμένων τῶν πτερῶν ἐπὶ δόρατος (Εὐφ. Κ. πδ. Ζ, 4, 4. Ἀνδ. Α, 10,

12). Αἱ τῶν Αἰγυπτίων παρίστων ἱερὰ ζῶα πρὸ πάντων (Διόδ. Α, 86), ἀλλὰ καὶ ἄλλα βασιλικά ἐμβλήματα. Σημαίας εἶχεν ὁμοίως καὶ ὁ στρατὸς τῶν Ἰουδαίων (Ἡσαΐ. Π', 2. — Ἀσμ. ἄσμ. ΣΤ, 4).

Σήματα, ἴδ. ἄστρα.

Σημεῖον, τὸ ἐπὶ οἴου δῆποτε ἀντικειμένου ἐπιτιθέμενον ἐμβλημα, πρὸς διάκρισιν. Ἐπὶ τῶν ἀσπίδων ἐγένετο χρῆσις τούτων ἀπὸ τῶν ἀπωτάτων ἤδη χρόνων, καὶ πολλῶν ὀμηρικῶν ἡρώων ἀσπίδες λέγονται τοιαῦτα φέρουσαι· καὶ τὰ θαυμάσια τορνεύματα τῆς ἀσπίδος τοῦ Ἀχιλλέως καθ' Ὁμηρον, καὶ τῆς τοῦ Ἡρακλέους καθ' Ἡσίοδον, εἰς ταύτην ὑπάγονται τὴν κατηγορίαν. Ὅμοιως δὲ παντρίως περιγράφονται καὶ τὰ τῶν ἀσπίδων τῶν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας (Αἰσχλ. Ἑπτ. ἐπ. Θ, 383. — 641. — Εὐριπ. Φοίν. 1125-1156. — Ἀπλλδ. Γ, 6. 1) καὶ ἐν τοῖς ἱστορικοῖς χρόνοις οἱ στρατιῶται τινῶν πόλεων ἔφερον τὸ ἀρχικὸν γράμμα αὐτῶν ὡς σημεῖον τῆς ἀσπίδος, οἷον Α οἱ Λακεδαιμόνιοι. Ἡ πρώτη ἐφεύρεσις τῶν τοιούτων σημείων ἀπεδίδετο εἰς τοὺς Κῆρας (Ἡρδ. Α, 171) καὶ ἡ ἐναλλαγὴ αὐτῶν ἐπὶ τῶν ἀσπίδων πολλάκις ἐχρησίμευσεν ὡς στρατηγικῇ (Πaus. Δ, 38, 3. — Virg. ΑΕ, II,

380-392). Καὶ αἱ πέλεις δὲ πολλάκις εἶχον ἴδιον σημεῖον ἐκάστη, ἐπιχαρattόμενον καὶ εἰς τὰ δημόσια ἐγγράφα (Ἀντγν. Καρύς. ΙΕ) καὶ ἐπίσης καὶ δημόσια τένα καταστήματα, ὡς τὴν εἰκόνα τοῦ Ἑρμοῦ τὰ γυμνάσια. Καὶ τὰ πλοῖα διεκρίνοντο διὰ σημείων ἐπιγεγλυμμένων εἰς τὰς πῦρας αὐτῶν, καὶ κατ' αὐτὰ καὶ ὠνομάζοντο. Αἱ νῆες τῶν Σαρμίων εἶχον «καπρίους τὰς πῦρας» (Ἡρδ. Γ, 59), ἥτοι κάπρου προτομὰς ὡς σημεῖα. Λύκιον πλοῖον εἶχε λέοντα εἰς τὴν πῦραν (Πλούτ. π. Γυν. ἀρ.). Τὰ σημεῖα τῶν Φοινικικῶν νηῶν ἦσαν παράδοξα ναννώδη ἀγάλματα θεῶν, καὶ ἐλθόντο πάτακοι (Ἡρδ. Γ, 37). Συνήθως δὲ τῶν ἐν ναυμαχίᾳ ἡττηθέντων πλοίων τὰ σημεῖα, ἢ ἐμβλήματα, καὶ τὰ ἀφλάστα, ἀφαιρούμενα ὑπὸ τοῦ νικητοῦ, ἀνετίθεντο εἰς ναὸν τινα (Πλούτ. Θμοσκλη.).

Σημανθηνά ὄρη, ἐν Ἀσίᾳ ἐκτεινόμενα ἀνατολικῶς, εἰς τὰ μεθόρια τῆς Σικελίας (Πτολ. Ζ, 3).

Σῆνα καὶ **Σηνογαλλία**, πόλις ἐν τῇ Ὀμβρική τῆς Ἰταλίας, κτισθεῖσα ὑπὸ τῶν Γάλλων ὅτε εἰσεδυσαν εἰς τὴν χώραν ἐκείνην (Στρεβ.). Νῦν Σηνιγάλλια.

Σήνωνες, ἴδ. Σένωνες.

Σήπειν (ή), χωρίον τῆς Ἀργολίδος μεταξὺ Τίρυνθος καὶ Ναυπλίας (Ἡρόδοτ. ΣΤ, 77).

Σηπέα (ή), ὄρος τῆς Ἀρκαδίας περὶ τὴν Στύμφαλον. Ἐπ' αὐτοῦ ἦν ὁ τάφος τοῦ Αἰπύτου (Πaus. Η, 16).

Σηπέας (ή), ἀκρωτήριο καὶ ἡ περὶ τὴν χώραν τῆς Μαγνησίας, τὸ νοτιώτατον τῆς Θεσσαλίας (Ἡρδ. Ζ, 183. — Ἀπλλδ. Ρδδ. Α, 582), μετὰ πολέων ἐνωθείσης εἶτα μετὰ τῆς Δημητριάδος (Στρεβ.).

Σῆρα, μητρόπολις τῆς Σηριακῆς (νῦν Κίνας) εἰς τὰ πέρατα τῆς Ἀσίας, λίαν ἐμπορικὴ (Πτλμ.). Νῦν ἴσως ἡ Σιγγάν-φοῦ.

Σηρικὴ, ἥς οἱ κάτοικοι Σήρες καὶ Σίραιοι, οἱ Κινέζοι. Αἱ περὶ τοῦ παναρχαίου τούτου λαοῦ εἰδησεις ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἐστὶν

ρίζοντο ἐπὶ πληροφοριῶν σπανιστάτων τιῶν ἐμπορέων, αἵτινες εἶχον κατορθώσει διὰ πλείστων δυσκολιῶν ν' ἀφίχθωσι μέχρις ἐκείνων. Τοῦτου ἕνεκα ἦσαν ἀτελέσταται. Ἡ Σηρικὴ χώρα, οὕτω καλουμένη ἐκ τοῦ μεταξοσκώληκος ὅστις σὴρ λέγεται, συνώρευσεν δυτικῶς πρὸς τὴν ἐντὸς τοῦ Ἰμάου Σκυθίαν, βορείως πρὸς χώρας ἀγνώστους, ἀνατολικῶς πρὸς τὸν τόπον τῶν Σινῶν, καὶ νοτίως πρὸς τὰς Ἰνδίας, ἐπομένως περιελάμβανε τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς μικρᾶς Βουχαρίας καὶ τὸ βορειοδυτικὸν τῆς Κίνας. Εἰς τὰ βόρεια αὐτῆς ὅρια παρετεινόντο τὰ ὄρη Ἀννιθσι καὶ οἱ Αὐξάκιοι (τὰ νῦν Ἀλτάϊ) ἐν τῷ μέσῳ τὰ Ἀσμιρὰ ἱ ἔα ὄρη (μέρος τῶν Δαυρίων ὄρεων), πρὸς νότον τὰ Κάσια ὄρη (νῦν Χάρα). Ποταμοὺς ἐγνώριζον οἱ ἄρχαῖοι τὸν Οἰχάρδην (ἴσως τὸν νῦν Σελέγκαν), καὶ τὸν Βαύτην ἢ Βαύτσον (νῦν Χόαγγ-Χό). Τὸ κυριώτερον ἢ γνωστότερον προϊόν τῆς χώρας ἦν ἡ μέταξα, τὸ σηρικόν, κατὰ λέξιν ἐγγώριον, καὶ ἦν φαίνεται ὅτι οἱ ξένοι ἔμποροι ἐκάλεισαν καὶ τὴν χώραν καὶ τὸ ἔθνος, καὶ τὴν πρωτεύουσαν ἐστὶ Σήραν. Περιγράφονται δ' οἱ Σῆρες ὡς λαὸς πρᾶος, ἀγαθός, φιλήσυχος, τὴν εὐζωίαν ἐπιδιώκων, ἀπομονούμενος δὲ, καὶ τὴν συγκοινωνίαν μετ' ἄλλων λαῶν ἀποφεύγων. Ἡ πρωτεύουσα Σήρα νομίζεται ὅτι ἦν τὸ νῦν Πεκίνον. Ἡ δὲ χώρα τῶν Σινῶν εἶχε πρὸς βορρᾶν, ἔνθα ὁ Ἀμμιανὸς ἤδη μνημονεύει τοῦ Κινεζικοῦ τείχους, καὶ ἐν μέρει πρὸς δυσμᾶς, τὴν Σηρικὴν, πρὸς ἀνατολὰς τὸν ἀνατολικὸν Ὠκεανὸν, πρὸς δὲ νότον καὶ τὸ ἐπὶ λοιπὸν τῶν δυτικῶν ὁρίων, τὴν πέραν τοῦ Γάγγου Ἰνδικήν, ὥστε περιελάμβανε τὰ δυτικὰ τῆς Κίνας καὶ τὸ ἀπώτατον τῶν Ἰνδιῶν. Ἡ ἀνατολικὴ ἀκτὴ τῆς χώρας ἀπετελεῖτο, κατὰ Πτολεμαῖον, ἐκ τριῶν μεγάλων κόλπων, τοῦ κόλπου Σινῶν (τῆς νῦν Καντώνας ἢ Μακάου), τοῦ θηριώδους κόλπου (τοῦ Τογκίνου ἢ Ἀνάμ), καὶ τοῦ μεγάλου κόλπου (τοῦ Σιάμ). Ποταμὸς

μνημονεύεται ὁ Ἀμδαστος (νῦν Καμβότζα). Οἱ Σῆρες καὶ οἱ Σῆρες διεκλαδεύοντο εἰς διάφορους λαοὺς, οὓς ὀνομάζει ὁ Πτολεμαῖος.

Σηρικόν, ἡ μέταξα. Ἡ διάητος ἐμπορίου ἐκ τῶν ἐνδοτέρων τῆς Ἀσίας, ἰδίως ἐκ Κίνας (Σηρικῆς), εἰσαγωγὴ τῆς μετᾶξης καὶ μεταξουργίας εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐστὶν ἀρχαιότερα τοῦ Ἀλεξάνδρου, διότι ὁ Ἀριστοτέλης περιγράφει τὰ κατ' αὐτὴν ἀκριδέστατα (Π. Ζ. Ἰστ. Ε. 17, 6), λέγων ὅτι πρώτη ἐξεργάσθη αὐτὴν ἡ Παμφίλη, θυγάτηρ τοῦ Πλάτωνα ἐν Κῷ, ἔνθα φαίνεται ὅτι κατὰ πρῶτον ἐκομίσθησαν καὶ οἱ μεταξοσκώληκες, ἡ μᾶλλον ἴσως τὸ νῆμα τῆς μετᾶξης, καὶ ἡ τέχνη ἐν τῇ νήσῳ ἐκείνῃ μάλιστα ἐξηκολούθησεν ἀσκουμένη, δι' ὃ καὶ κατὰ τοὺς πρώτους αὐτοκρατορικοὺς χρόνους ἐτι εὐφώνως μνημονεύεται ἡ Κώ ἐσθ' ἡς (Tibull. II, 4. — Propert. I, 2. II, 1. IV, 2. VI, 5. — Horat. Carm. IV, 13, 13. Sat. I, 2, 101). Οἱ ἀγνωστοὶ ὅμως τί εἶχε, τοσοῦτον χρόνον πρὶν, διδάξει ὁ Ἀριστοτέλης, ἐξελάμβανον κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν τὴν μετᾶξαν ὡς φυτικὸν προϊόν (Virg. G, II, 124. — Senec. Hippol. 386. — Petron. 119 κλ.). Ἐθεωρεῖτο δ' ἡ χρῆσις αὐτῆς ὡς μεγίστη καὶ λίαν ἐπιζητητος πολυτέλεια καὶ τρυφή, δι' ὃ καὶ ὁ Τιβέριος ἀπηγόρευσεν «ἐσθ' ἡ σηρικὴ μηδένα ἄνδρα χρῆσθαι» (Σουῖδ. λ. Τιβέριος. — Δ. Κάσσ. ΝΖ, 15. — Tac. Ann. II, 33). Καὶ ἄλλοι τῶν ἐπομένων αὐτοκρατόρων ἐδειξαν τὴν αὐτὴν αὐστηρότητα, ἐν ᾧ ὁ Καλλιγούλας ἐξ ἐναντίας ἐδίδεν οὐ μόνον τὴν ἄδειαν ἀλλὰ καὶ τὸ παράδειγμα τῆς ἀγορᾶς καὶ ἀσώτου χρήσεως πολυτελεστάτων χρυσοῦν καὶ πολυποικίλων σηρικῶν ὑφασμάτων ἐξ Ἀσίας κομιζομένων (Δ. Κάσσ. ΝΘ, 12. — Ἰωσηπ. Ἰουδ. πολ. Ζ, 5, 4. — Suet. Calig. LII. Ἀλλ' ὁ Ἀντωνῖνος, τοῦ δημοσίου ὠθησαυροῦ ἐξαντληθέντος, ἐπώλησεν αὐτὰ δημοσίᾳ ἐν τῇ ἀγορᾷ τοῦ Τραϊανοῦ. Πλὴν τῶν χριστιανῶν δὲ συγγραφέων, καὶ αὐτὸς ὁ Πλούταρχος (Γαρ. παραγγ. ΜΗ) συμβου-

λεύει τὰς ἔμφρονας γυναῖκας ν' ἀπέχωσι τοιαύτης σπατάλης. Ἐπωλοῦντο δὲ σηρικὰ καλῶς ἐξεργασμένα ἀντὶ ἰσοστάθμου χρυσοῦ καὶ ὁ Μ. Λυρήλιος ἀπηγόρευσε τῇ γυναικὶ τοῦ νὰ φέρῃ τοιοῦτον ἔνδυμα. Τὸ ἐλοκλήρως ἐκ νήματος σηρικοῦ κατεργασμένον ὕφασμα ἐλέγετο ὀλοσηρικόν, τὸ δὲ μετὰ λινοῦ νήματος μεμιγμένον ὀποσηρικόν. Γενικώτερον δ' ἤρξαστο ἡ μεταξουργία διαδιδόμενη ἐν Εὐρώπῃ ἀπὸ τῆς 8' ἑκατονταετηρίδος μ.Χ., ὅτε μοναχοὶ ἐκόμισαν ἐκ Σηρίνης (τῆς Σηρικῆς, Κίνας) ἐν νάρθηκι μεταξοσκώληκας, καὶ ἐδίδαξαν τὴν ἐπιμελίαν καὶ ἐκκόλαψιν αὐτῶν (Προκπ. Γοτθ. Πελ. Δ, 7 — Εὐρχ. Χρν. ΙΔ, Σλ. 69. — Γλυκ. Χρν. Δ, Σλ. 209). Ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς αὐτοκράτορας εἰς μεγάλους περιορισμοὺς ὑπεβλήθη ἡ σκωληκοτροφία καὶ μεταξουργία (Προκ. Π. Ιστορ. Ἀρχν. 25). Τῇ δὲ 16' ἑκατονταετηρίδι μετεδόθη ἡ τέχνη ἐξ Ἑλλάδος εἰς Σικελίαν καὶ ἐκεῖθεν εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην.

Σήσαμος (ἡ), Ἑλληνικὴ πόλις τῆς Παφλαγονίας ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ (Ὀμ. Ἰλ. ΙΒ, 852. — Ἀπλ. Β, 941), εἶτα δ' αὕτη καὶ ἡ Ἀμαστρίε συνηνώθησαν εἰς πόλιν μίαν, ἧς ἡ ἀκρόπολις ἐλέγετο Σήσαμος (Στρβ.).

Σηστός, πόλις τῆς Θράκης, κατὰ τὸ στενωτάτον τοῦ πορθμοῦ τοῦ Ἑλλησπόντου, κατέναντι τῆς ἐν Μυσίᾳ πόλεως Ἀδύδου. Τὸ πλάτος τῆς θαλάσσης λέγεται ἐνταῦθα ἑπταστάδιον (Ἡρδ. Ζ, 31), καὶ ἐστὶν ἡ συνήθης θέσις τοῦ διάπλου. Παρ' αὐτῇ ἐγεφύρωσεν ὁ Ξέρξης τὸν Ἑλλησπόντον. Ἐνταῦθα δὲ καὶ οἱ ποιεῖται (Μουσαῖος, 8. — Οὐ. Περ. XVIII. XIX) πλάττουσι τὴν διήγησιν τῶν ἐρώτων τῆς Ἡρώς καὶ τοῦ Λεάνδρου. Ἀποικίαν εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἐπεμψαν οἱ Ἀθηναῖοι (Ἡρδ. Δ, 142. Θ, 133. — Θουκ. Α, 89. Η, 62. — Εὐφ. Ἑλλ. Α, 1, 7. — Στρβ. ΙΓ, 581, 584).

Σητεία καὶ **Σητιον**. Πόλεις τοῦ νό-

ματος τούτου ὑπάρχον καὶ ἐν τῇ Βασιτικῇ καὶ ἐν τῇ Ἰσπανικῇ Ἰσπανίᾳ. Ἐπισημότερα δὲ ἦν ἡ ἐν Λατίῳ, ἧτις ἐπηνεῖτο διὰ τὸν εἶδόν της ἀπέσπασαν δ' αὐτὴν οἱ Ῥωμαῖοι ἀπὸ τοῦ Οὐρλοσικικοῦ δεσμοῦ, καὶ εἶτα κατέκλεισαν ἐν αὐτῇ τοὺς Καρχηδονίους αἰχμαλώτους (Λιν. VI, 30. VII, 42. XXVI, 8. XXVII, 1. XXXII, 26). Νῦν Σέσση, μετ' ἐρείπιων ἀρχαίων τειχῶν.

Σητιον ὄρος, ἀκρωτήριον εἰς τὴν μεσημέριν ἄκτὴν τῆς Ναρβωνικῆς Γαλιλίας. Πρὸ αὐτοῦ ἦν ἡ νῆσος Βλάσκων (νῦν Βρέσκων). (Στρβ. Δ, 181)

Σθενέδουα, θυγάτηρ Ἰοδάτου, βασιλῆως τῆς Λυκίας, ἡ Ἀμφιάναντος, γυνὴ τοῦ Προίτου, συκοφαντήσασα τὸν Βελλεροφόντην παρὰ τῷ ἀνδρὶ της, εἶτα δὲ μεταμεληθεῖσα καὶ αὐτοκτονήσασα (Ἀπλ. Β, 2, 1. Γ, 9, 1. — Ἰδ. καὶ Ἀρσ. Βάτρ, 1043). Παρ' Ὀμήρῳ ἡ αὕτη Ἀντεία.

Σθενουλαΐδας, μέλος τῆς ἐν Σπάρτῃ Γερουσίας κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου (Θουκ. Α, 85).

Σθενέλαος, υἱὸς τοῦ Ἰθαϊμένου, φονευθεὶς ἐν Τροίᾳ ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου (Ὀμ. Ἰλ. II, 586).

Σθενέλη, 1) Μία τῶν Δαναίδων (Ἀπλ. Β, 4, 5). — 2) Θυγάτηρ Ἀκάστου, καὶ κατὰ τινες γυνὴ τοῦ Μενoitίου καὶ μήτηρ τοῦ Πατρόκλου (Ἀπλ. Γ, 12, 8).

Σθενέλος, 1) Υἱὸς τοῦ Αἰγύπτου, ἀνὴρ τῆς Δαναίδος Σθενέλης (Ἀπλ. Β, 4, 5). — 2) Υἱὸς τοῦ Καπανέως καὶ τῆς Εὐδάδνης, συνεκστρατεύσας μετὰ τῶν Ἐπιγόνων κατὰ τῶν Θηβῶν (Ἀπλ. Γ, 7, 3), καὶ τὸν Διομήδην εἰς Τροίαν ἀκολουθήσας (Ὀμ. Ἰλ. Β, 564). — 3) Υἱὸς τοῦ Περσέως καὶ τῆς Ἀνδρομέδας, σύζυγος Νικίππης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Πέλοπος, ἐκβαλὼν τὸν Ἀμφιτρώνα ἐκ τῆς Τίρυνθος, καὶ καταλαβὼν τὴν βασιλείαν τῶν Μυκηνῶν (Ὀμ. Ἰλ. Τ, 116. — Ἀπλ. Β, 4, 5, 6). — 4) Εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Μέλαντος, τῶν φονευθέντων

ὑπὸ τοῦ Τυδέως ('Απλδ. Α, 8, 5). — 5) Υἱὸς τοῦ Ἀνδρόγεω, συνοδεύσας τὸν Ἡρακλέα εἰς τὴν κατὰ τῶν Ἀμαζόνων ἐκστρατείαν, καὶ παρ' αὐτοῦ εἰς ἀμοιβὴν τὴν νῆσον Θάσον λαβὼν ('Απλδ. Β, 5, 9). Κατὰ δὲ Ἀπολλώνιον Ῥόδιον (Β, 911), υἱὸς τοῦ Ἀλκτορος. — 6) Δραματικὸς ὑποκριτὴς ἐν Ἀθήναις ('Αρσφ. Σφκ. 1304).

Σθένεια, ἐορτὴ τελευμένη ἐτησίως ὑπὸ τῶν Ἀργείων ἐν Ἐρμιόνη, πρὸς τοῦ Σθελίου Διὸς τὸν βωμὸν, ὅστις ἦν μέγας λίθος ('Ἡσύχ. λ. Σθένεια). Καὶ ὁ μὲν Πλούταρχος λέγει (π. Μουσ. ΚΣΤ') ὅτι τὴν πατήριον, εἰς ἣν ἐποιούντο χρῆσιν τοῦ αὐλοῦ ἱδρυσεν κατ' ἀρχὰς ὁ Δαναός. Κατὰ δὲ Παυσανίαν (Β. 32. Ζ, 34, 9), ἐγκατεστήσεν αὐτὴν ὁ Θησεύς, εὐγνωμαῶν τῷ Διὶ δι' ὃ τῷ ἔδωκε σθένος ἵνα ἐγείρῃ τὸν λίθον ὑφ' ὃν ἔκειντο τὰ γνωρίσματα τοῦ πατρὸς τοῦ Αἰγέως, καὶ αὐτὸς ἱδρυσεν καὶ τὸν βωμὸν τῷ θεῷ, πιθανῶς καθιερώσας, κατὰ τὴν πεποιθῆσιν τῶν μεταγενεστέρων, αὐτὸν ἔκεινον τὸν μέγαν λίθον ὃν εἶχε μετακινήσει.

Σθένης, Ὀλύμπιος, σύγχρονος τοῦ Πραξιτέλους, εἰργάζετο ἐν Ἀθήναις, ὅθεν οἱ Ῥωμαῖοι ἀφῆρεσαν μετὰ ταῦτα καὶ μετήγαγον εἰς Ῥώμην, εἰς τὸν ναὸν τῆς Ὁμονοίας, τὰ ὑπ' αὐτοῦ καλλιτεχνηθέντα ἀγάλματα τοῦ Διὸς, τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τῆς Δήμητρος. Ἐπηνόουντο δ' αὐτοῦ καὶ τὰ σύμπλεγμα γυναικῶν θυουσῶν, προσευχόμενων καὶ κλαίουσῶν (Παυσ. ΣΤ, 16, 17), καὶ πρὸ πάντων τὸ εἰς Σινώπην στηθὲν ἄγαλμα τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς πόλεως Αὐτολύκου. Καὶ μετὰ τοῦ Λεωχάρους δὲ συνειργάσθη ἐπὶ τῆς Ἀχροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν σύμπλεγμα τῆς οἰκογενείας τοῦ Πασιτέλους (Rang. Ant. hell. II, Ἀρ. 1102).

Σθηνῶ καὶ **Σθεινῶ**, μία τῶν Γοργόνων ('Ἡσδ. Θεογν. 276. — 'Απλδ.).

Σίβυλλα. Τὸ ὄνομα τοῦτο ἔφερον διάφοροι θεόπνευστοι προφῆτιδες, εἰς διαφόρους ἐποχὰς καὶ εἰς διάφορα μέρη ἀποδιδόμεναι,

κατ' ἀβεβαίους καὶ μὴ συμφωνούσας μαρτυρίας τῶν ἀρχαίων. Ὁ Πλάτων μνημονεύει μιᾶς Σιβύλλης μόνον, ὃ δ' Ἀριστοφάνης, ὁ Ἀριστοτέλης, πολλῶν ἐπὶ τοῦ Οὐάρρωνος δέκα ἦσαν γνωσταί. Τὸ ὄνομα παρήγετο κατὰ Πλάτωνα (Φαῖδρ. Σλ. 244. — καὶ Varr.) ἐκ τοῦ Σιόος (Διὸς) βουλή. Νεώτεροι γλωσσολόγοι τὸ θέλουσι παράγωγον ἐξ ἁσιατικῶν διαλέκτων. Κατ' Εὐστάθιον, ἡ πρώτη οὕτω κληθεῖσα ἦν θυγάτηρ τοῦ Δαρδάνου καὶ τῆς Νησεῦς. Ὁ Πλούταρχος (Πυθικ.) λέγει τὴν πρώτην Σίβυλλαν Λίδυσσαν, θυγατέρα τοῦ Διὸς καὶ τῆς Λαμίας, θυγατρὸς τοῦ Ποσειδῶνος, μαντεύουσαν ἐπὶ βράχῳ ἐν Δελφοῖς. Ἡ δευτέρα καὶ ἐπισημοτάτη ἦν ἡ Ἐρυθραία Ἡρωφίλη, εἰς ἣν διάφοροι πόλεις ἀποδίδονται ὡς πατρίς. Αὐτὴ δὲ καλεῖ αὐτὴν Ἡρωφίλην καὶ Ἀρτεμιν, ἀδελφὴν, θυγατέρα, ἢ σύζυγον τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ἐλέγετο ζήσασα πρὸ τῶν Τρωϊκῶν. Ἦν δ' ἡ αὐτὴ μετὰ τῆς Σαρδηνίας, Τρωϊκῆς, Σαμίας, Δελφικῆς καὶ Κυριαίας Σιβύλλης, καὶ φέρει καὶ τὰ ὀνόματα Δημῶ, Δημοφίλη, Δημόφθη, Ἀμάλθεια. Ὡς πᾶσαι αἱ Σίβυλλαι, μόνιμον μὴ ἔχουσα τὴν διαμονήν, ἐλέγετο ἐκ Τρωάδος μεταβάσας εἰς Κλάρον πρὸς τῇ Κολοφῶνι, εἴτα εἰς Σάμον, Δῆλον, Δελφοὺς, καὶ εἴτα πάλιν ἐπιστρέψασα εἰς τὸν ναὸν τοῦ Σμινθεως Ἀπόλλωνος εἰς Τρωάδα. Ἐκ Κύμης δὲ ἡ ἐξ Ἐρυθρῶν ἐλέγετο προσεῖτι ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἀπελθούσα εἰς Κύμην τὴν Ἰταλικήν, ἐνθα ἐπροφῆτευσεν τῷ Αἰνείᾳ πρὸ τῆς εἰς Ἄβδου καταβάσεώς του (Virg. Aen. VI, 10, — Ov. Met. XIV, 104). Ἐθεωρεῖτο δὲ ὡς φθάσα εἰς βαθύτατον γῆρας (Ov. Met. XIV, 430. Fast. IV, 835), δι' ὃ καὶ οἱ Ῥωμαῖοι εἰς ἐορτὴν τινα (τῆς Anna Perenna) ἠῤῥχοντο ἀλλήλοις τῆς Σιβύλλης τὴν ἡλικίαν (Ov. Fast. III, 534). Αὐτῆς ἐλέγοντο οὖσαι προφητεῖαι τινὲς εἰς στίχους Ἑλληνικοὺς, οὗς Ταρκύνιος ὁ Σούπερβος ἠγάρασε παρ' ἀγνώστου γραφῆς ἀντὶ μεγίστης χρηματικῆς ποσότητος. Αἱ Ἑλληνικαὶ Σίβυλλαι ἦσαν εἰς

ἄμεσον σχέσιν μετὰ τοῦ μαντικῶς Ἀπόλλωνος, καὶ ἐπιστεύοντο διατρίβουσαι κυρίως ἐνθα κατ' ἀρχαίαν πίστιν ὑπῆρχε χρηστήριον τοῦ θεοῦ· ἀφ' οὗτο ὅμως οἱ χρησμοὶ ἐκλονίσθησαν, αἱ Σίβυλλαι ἐξέλιπον. Ἐπροφῆτευσαν δὲ ἄνευ ἐξωτερικῶν ἐρεθισμῶν, καὶ μόνον ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ ἐμπνεόμεναι, ἡ περιήρχοντο εἰς ἐκστασιν πίνουσαι ἐκ τοῦ ἱεροῦ ὕδατος. Ῥωμαῖκαὶ δὲ Σίβυλλαι ὑπῆρχον, πλὴν τῆς Κυμαίας, ἡ Καρμεντίς (Ἰδ. Εὐανδρος), αἱ quercuetales vineae (κουερκουετούλιναι παρθέναι), ἡ Μερίτις καὶ ἡ Τιβουρτίνη. Οἱ ἀρχαῖοι ἀναφέρουσι καὶ Ἑβραίαν τινὰ Σίβυλλαν π. Χ., ἣτις Σάββα ἡ Σαμβέθθ ἐκαλεῖτο, καὶ ἐταυτίζετο μετὰ τινος Χαλδαϊκῆς, καὶ ἄλλης αἰγυπτιακῆς. — Χρησμοὶ Σίβυλλιακοὶ σώζονται εἰς 12 βιβλία, διαφόρων ὄντες ἐποχῶν καὶ διαφορὰ κατὰ τὸ περιεχόμενον, μίγμα ποικίλων ἐποφειῶν, χριστιανικῶν, ἰουδαϊκῶν, εἰδωλολατρικῶν, κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ σχῆμα προφητειῶν ἰστορήματα περιέχοντες, ἡ προρρήσεις ἀφορώσας ναοὺς, πόλεις, λαοὺς καὶ ἐπικρατείας, μετὰ συναναμειγμένων ἠθικῶν ἀποφθεγμάτων καὶ παραγγελλμάτων καὶ ποιητικῶν ἀπεικονίσεων.

ἄλλους (Στρβ. Σουῖδ. Ἀππ.) Μακεδονικῆ, Θρακικῆ ἢ Σκυθικῆ.

Σιδύριος, εἰς τῶν στρατηγῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἐγκαταστάς ὡς διοικητὴς τῆς Ἀραχωσίας καὶ Γεδρωσίας, καὶ διατηρήσας τὰς ἐπαρχίας ταύτας καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ κατακτητοῦ. Κατ' ἀρχὰς ἠνώθη μετὰ τοῦ Εὐμένους. Εἶτα δὲ μετασχὼν κρυφίως κατὰ τοῦτου συννομασίας, καὶ φωραθεὶς, ἤναγκάσθη νὰ φύγῃ. Μετὰ τὸν θάνατον ὁμοῦ τοῦ Εὐμένους πολλὴν τῷ ἐπέδειξεν εὐγνωμοσύνην ὁ Ἀντίγονος (Διόδ. ΙΘ, 68. — Ἀρρ. Ε, 6. ΣΤ, 27).

Σίγανα, πόλις τῆς Ἀραχωσίας ἐν Ἀσίᾳ (Πτολ. ΣΤ, 20).

Σίγγος (ὁ), πόλις τῆς Μακεδονίας ἐπὶ κόλπου ὅστις Σιγγαίος ἐλέγετο (Ἡρδ. Ζ, 122).

Σίγειον, ἀκρωτήριον τῆς Τρωϊκῆς χώρας, τὸ βορειοδυτικώτερον τῆς Ἀσίας, κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Ἑλλησπόντου, ἀπέναντι τῆς πόλεως Ἐλεούσης, καίμενης ἐπὶ τῆς νοτίας ἁκρὸς τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου (Νῦν τουρκ. Γενισέρ). Ἐπὶ τοῦ ἀκρωτηρίου ἦν καὶ ὁμώνυμος πόλις μετὰ λιμένος, καταστραφεῖσα μετὰ τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ Περσικοῦ κράτους.

Σιδύνη (ἡ) καὶ Σιδύνης (ὁ) καὶ Σιδυνοί, προσέτι καὶ Σίγγυνοί, εἶδος δόρατος, ὡς φαίνεται ὀλοσιδήρου, εὐρεῖαν ἔχοντος τὴν αἰχμὴν (Ὁππιαν. Κυνγ. Α, 152), ἐν χρήσει εἰς θήραν ἀγρίων ζώων. Καθ' Ἡρόδοτον (Ε, 9), λέξις Κυπρία κατ'

εἶχε δὲ καὶ φρούριον Ἀχιλλεῖον καλούμενον, διότι ἐθεωρεῖτο ὅτι παρ' αὐτῷ ἦν ὁ τάφος τοῦ Ἀχιλλεύου. Ἐν ἀρχαίοις χρόνοις ἔδωκεν ἀφορμὴν πολέμου μεταξὺ Πεισιστράτου καὶ Πιττακοῦ (Ἡρδ. Ε, 65. 94). Ἐκεῖ δὲ κατέφυκον καὶ ὅτε ἐξώσθησαν ἐξ Ἀθηνῶν.

οὐ Παισιστρατίδαι. Πρὸ τῆς ἐκκλησίας ἐνὸς τῶν χωρίων τοῦ ἀκρωτηρίου τούτου εὗρεθῃ σπουδαιότατη ἀρχαία ἐπιγραφή, βουστροφηδὸν γεγραμμένη ἐπὶ ἀκεφάλου τετραγώνου Ἑρμοῦ, καὶ ὑπὸ τοῦ Ἑλγίνος μετηνέχθη εἰς τὸ Βρεττανικὸν Μουσεῖον.

Σίγμα, ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς χρόνοις, διὰ τὸ τότε ἐν χρῆσει σχῆμα τοῦ γράμματος G, ἐλέγοντο οὕτω διάφορα ἡμικυκλικά, ὡς ἡ ὀρχήστρα τοῦ θεάτρου (Φωτ.), καὶ ἔδρα ἡμικυκλική περὶ στρογγύλην τράπεζαν.

Σίγμαν εἰς (δ), ποταμὸς τῆς Ἀκουϊτανίας ἐν Λυκαονίᾳ.

Σιγνέα, 1) Πόλις τοῦ Λατίου ἐν Ἰταλίᾳ, εἰς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τοῦ ὄρους τῶν Οὐόλσκων, κτισθεῖσα ὑπὸ Ταρκυνίου τοῦ Σουπέρβου, ἔχουσα ναὸν Διὸς Οὐρίου, παράγουσα οἶνον ἱαματικὸν, ἐξαιρετα ἀπίδια, καὶ εἶδος τι πηλοῦ χρήσιμον εἰς στρώσιν τῶν ὁδῶν (Opus Siginum) (Στρβ. Ε, 237. — Λίν. I, 55. II, 21. VIII, 3). Νῦν Σέγνο, διατηρουμένου τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς, καὶ μεταβληθέντος εἰς ἐκκλησίαν. Σώζονται αὐτῆς καὶ Οὐόσκια τινα ἐρείπια. — 2) Ὅρος τῆς Μεγάλης Φρυγίας, ὑπὲρ τὴν πόλιν Ἀπάμειαν Κιθιῶτον (Plin. V, 29, 29).

Σίγριον, ἀκρωτήριο τῆς νήσου Λέσβου (Στρβ.), διατηροῦν τὸ ἀρχαῖον ὄνομα.

Σιγύννας ἢ Σίγυννοι, λαὸς κατὰ τοὺς μὲν ἐν Ἀσίᾳ, κατὰ τοὺς δὲ ἐν Εὐρώπῃ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ οἰκῶν. Καθ' Ἡρόδοτον (Ε, 9) ἔλεγον οἱ ἴδιοι ὅτι κατήγοντο ἐκ τῶν Μήδων, καὶ εἶχον μηδικὰ ἥθη καὶ ἔθιμα. Εἶχον ἵππους μικροὺς, δασεῖς, καὶ μόνον πρὸς ζευξίν καταλλήλους ἢ δὲ γυνή, ἢ ἀναδεικνυμένη ἀρίστη τῶν ἀμαξηλατῶν, ἐδικαιοῦτο νὰ ἐκλέξηται ὃν ἤθελε σύζυγον (Στρβ. ΙΑ, 520). Τινὲς ἀναγνωρίζουσιν ἐν αὐτοῖς τὰ πρῶτα ἔχνη τῶν ἀθιγγάνων, ὡς καὶ τὸ ὄνομα φαίνεται συμφωνοῦν.

Σίδη, 1) Πόλις μετὰ λιμένος ἐπὶ τοῦ ἀνατολικοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Λακωνίας, νοτίως Ἐπιδαύρου τῆς Διμηρᾶς, ἐπώνυμος τῆς

θυγατρὸς τοῦ Δαναοῦ· εἶχε παρακμάσει ἤδη ἐν ἀρχαίοις χρόνοις (Πaus. Γ, 22, 11). — 2) Πόλις τῆς Παμφυλίας, ἀποικία Κύμης τῆς

Αἰολικῆς, ἔδρα ἐπίσημος λατρείας τῆς Ἀθηνᾶς (Στρβ. ΙΔ, 664. — Λίν. XXXV, 13. XXXVII, 23). Νῦν Παλαιὰ Ἀδάλια. — 3)

Πόλις τῆς ἐπαρχίας τοῦ Πόντου, μετακληθεῖσα Πολεμώνιον (Στρβ.). — 4) Γυνή τοῦ Ὠρίωνος, κρημνισθεῖσα εἰς τὸν Τάρταρον ὑπὸ τῆς Ἥρας, διότι ἐκαυχῆθη ὅτι ἦτο ὠραιότερα τῆς (Ἀπλλδ. Α, 4, 3). — 5) Θυγάτηρ τοῦ Δαναοῦ, καθ' ἣν ὠνομάσθη ἡ ἀνωτέρω πόλις τῆς Λακωνίας (Πaus. Γ, 22).

Σιδηνή, 1) ἡ περὶ τὴν Σίδην τοῦ Πόντου (ἀνωτ. 3) χώρα. — 2) Πόλις τῆς Τρωϊκῆς χώρας (Στρβ.).

Σιδηρῶ, γυνή τοῦ Σαλμωνείως, μητρὶς τῆς Τυροῦς (Ἀπλλδ. Α, 9, 8).

Σιδηκες, λαὸς τῆς τῆς μεγάλης Μηδίας (Πτλμ.).

Σιδικινοὶ, αὐσωνικὸς λαὸς ἐν Καμπανίᾳ τῆς Ἰταλίας, περὶ τὸ ὄρος Μασσαίων καὶ τὰ μεθόρια τοῦ Σαμείου, πρωτεύουσαν ἔχων τὴν τὸ ἀρχαῖον ὄνομα διατηροῦσαν Τεάνον (Σερβ. — Cic. Phil. II, 41. — Λίν. VII, 29. VIII, 2. XV. — Virg. A, VII, 727).

Σιδοῦς, φρούριον τῆς Μεγαρίδος, πρὸς τοῖς ὁρίοις τῆς Κορινθίας, κατὰ τὸν λιμένα τῶν Κεγχρεῶν, μετὰ Κρομμυῶνος καὶ τοῦ Ἰσθοῦ, Παρήγεν ἐξαιρετα μῆλα (Ἐνφ. Ἑλλ. Δ, 4, 13. Ε, 19).

Σίδουσα, κόμη ἐν Λυδίᾳ, ἀνήκουσα ταῖς Ἐρυθραῖς τῆς Ἰωνίας (Θουκ. Η, 24).

Σίδυμα (κατ' ἄλλους Δίδυμα), πόλις τῆς Λυκίας ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ (Στέφαν. Βυζάντ.).

Σιδών, ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Φοινίκης, παράλιος, ἐντὸς κοιλάδος μάλιστα μιλίου

πλάτος ἐχούσης, εἰς 5 μιλίων ἀπόστασιν βορείως κειμένη τῆς Τύρου, ἥτις ἀπ' αὐτῆς ἀπωκίσθη. Εἶχε δύο ἀξιολόγους καὶ καλῶς ὠχυρωμένους λιμένας. Κατέστρεψε δ' αὐτὴν Ἀρταξέρξης ὁ Ὡχρος, βασιλεὺς τῆς Περσίας, καὶ ἔκτοτε ἔμεινε πάση προσβολῇ ἀναπεπταμένη (Ἀρρ. Β, 15, 6). Ἐπὶ Ὀμήρου ᾄδῃ (Ἰλ. Ζ, 290. Ὀδ. Ο, 115, 424) ἦν ἐμπορικωτάτη, ἐξέπεμπεν ἀποικίας, καὶ ἤσκει ἐξαιρετικῶς κλάδους τινὰς τῆς καλλιτεχνίας, ἰδίως τῆς μεταλλουργίας καὶ τορευτικῆς. Οὕτως ὁ Ὀμηρὸς (Ἰλ. Ψ, 740) ἐπαινεῖ μετὰ θαυμασμοῦ τὸν εἰς αὐτὴν κατασκευασθέντα κρατῆρα, ἔχοντα ἔξ μετῶν χωρητικότητα, καὶ ὅστις «κάλλει ἐνίκᾳ πᾶσαν ἐπ' αἶαν πολλόν». Τὰ πλοῖα αὐτῶν ἦσαν ἐκ τῶν ἀρίστων διὰ τὴν θαλασσοπλοΐαν (Ἡρδ. Ζ, 89, 86). Ὡς πᾶσαι αἱ Φοινικικαὶ πρωτεύουσαι, εἶχε καὶ αὕτῃ διαδοχικοὺς βασιλεῖς, γενομένους ὅμως ἐν μετέπειτα χρόνοις φόρου ὑποτελεῖς εἰς τοὺς Πέρσας καὶ Μακεδόνας. Ἐρείπια αὐτῆς σώζονται παρὰ τῇ νῦν Σαῖδᾳ, κειμένη ὀλίγον τι δυτικώτερον (Στρεβ. ΙΣΤ, 756).

Σίθων, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ὀσσης, βασιλεὺς τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου, ἡ τῶν Ὀδομάντων, ἐκ τῆς νύμφης Μενδεΐδος πατὴρ τῆς Παλλήνης, συζύγου τοῦ Κλεΐτου, διαδεχθέντος τὸν Σίθωνα (Τζέτζ. εἰς Λυκόφρ. 583).

Σιθωνία, τὸ μέσον ἀκρωτήριον τῆς Χαλκιδικῆς Χερσονήσου ἐν Μακεδονίᾳ, ἔχον ὄρη εὐρὴ ὑψηλὰ καὶ ἀρίστους λιμένας. Μεταξὺ τοῦ Τορωναίου καὶ τοῦ Σιγγιτικοῦ κόλπου κειμένη, περιεῖχε τὰς πόλεις Σερμύλην, Τορώνην, Γάληφον καὶ Σιγγόν (Ἡρδ. Ζ, 123).

Σικανία, ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Σικελίας. Ἰδ. Σικανοί. Καὶ χώρα τις ἰδία ἐν τῇ νήσῳ περὶ τὸν Ἀκράγαντα (Ὀμ. Ὀδ. Ω, 307. — Ἡρδ. 170. — Θουκ. ΣΤ, 9).

Σικανοί, οἱ ἀρχαῖοι κάτοικοι τῆς Σικελίας (Θουκ. ΣΤ, 2), ἐξ Ἰεθρίας τῆς

Ἰσπανίας ἐλθόντες ὅτε ἐδιώχθησαν ἐκείθεν ὑπὸ τῶν Λιγύων.

Σικανός, 1) Ποταμὸς τῆς Ἰθρηρίας ἀφικνούμενος, κατὰ Θουκυδίδην (ΣΤ, 2), μέχρι τοῦ Ῥοδαντοῦ. Ἰσως ὁ Σηκουάνας. — 2) Υἱὸς τοῦ Ἐξηκέστου, Συρακούσιος στρατηγὸς ἐπὶ τῆς ἐκστρατείας τῶν Ἀθηναίων, διώκει τὸ ἐν κέρας τοῦ στόλου, καὶ ἐζήτησε μάρτην νὰ κυριεύσῃ τὸν Ἀκράγαντα (Θουκ. ΣΤ, 73. Ζ, 46, 50, 70).

Σικελία, πρὶν Σικανία, καὶ ἔνεα τοῦ τριγωνικοῦ αὐτῆς σχήματος καὶ τῶν τριῶν ἀκρωτηρίων Τρινακρία (Hor. Sat. II, 6, 55), κατὰ τινὰς ἡ Ὀμηρικὴ Θρινακία. Ἦν ἡ μεγίστη καὶ ἐπισημοτάτη νῆσος τῆς Μεσογείου, νοτιοδυτικῶς κειμένη τῆς

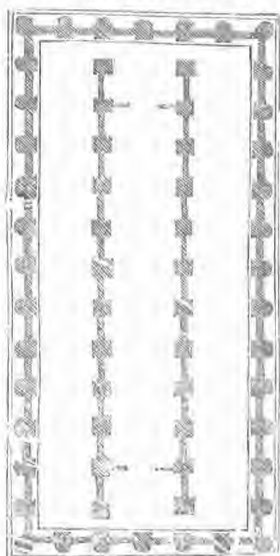
Κάτω Ἰταλίας, ἀφ' ἧς χωρίζεται διὰ τοῦ Σικελικοῦ πορθμοῦ, ἔχοντος εἰς τὸ στενώτερον αὐτοῦ μέρος πλάτος μόνον 12 σταδίων, καὶ εἴτε διὰ σεισμῶν ἀποχωρισθεῖσα ἀπὸ τῆς στερεᾶς, εἴτε παρ' αὐτὴν ἀνακύψασα δι' ἡφαιστείου ἐνεργείας. Μῆκος δ' ἔχων ὁ πορθμὸς 4 γεωγραφικῶν μιλίων, εὐρύνεται μέχρι 2 μιλίων. Περί τοῦ μεγέθους τῆς νήσου ἄλλοι ἄλλα ἐφρόνουν. Κατὰ τὸν Ἐφωρον ἀπῆται ὁ περίπλους αὐτῆς 5 ἡμερονύκτια κατὰ Θουκυδίδην (ΣΤ, 1), 8 ἡμέρας. Ὁ Ποσειδώνιος, ἐν Στράβωνι (ΣΤ, 266), τῇ ἀποδίδωσι περίμετρον 4,400 σταδίων (550 μιλίων), ὁ δὲ Πλίνιος (ΠΙ, 8, 14) 618 μιλίων. Ἡ περὶ τὴν νήσον θάλασσα, τοῦλάχιστον ἡ πρὸς βορρᾶν καὶ ἀνατολὰς, ἐλέγετο Σικελικὸν πέλαγος, ἀφικνούμενον καὶ μέχρι τῆς Κρήτης, ὃν δὲ κατὰ Πλίνιον μέρος μόνον τοῦ Ἰονικοῦ πελάγους. Ἡ νῆσος ἐστὶν ἐν γένει ὀρεινὴ· τὸ δὲ κυριώτερον τῶν ὀρέων αὐτῆς ἐκαλεῖτο τὰ νεώρῳ ὄρη, ἐξακολουθήσας ὃν τῶν Ἀπεννίνων πρὸς

νότον καὶ πρὸς δυσμὰς. Παρὰ τῇ ἀνατολικῇ παραλίᾳ τῆς νήσου κεῖται τὸ ὄρος Αἶτν η, 3310 μέτρα ὑψηλόν· εἰς δὲ τὸ δυτικὸν πέρας ὁ Ἐρυξ (ν. Ἀγ. Ἰουλιανός)· εἰς τὸ νότιον τὰ Ἡρατῆα ὄρη (νῦν Σόροι). Ἀλλὰ ὁρίων ὀνόματα εἰσὶν ὁ Νεπτούνιος (Ποσειδώνιος) πρὸς τῇ Μεσσήνῃ, ὁ Μάρων, ὁ Κράτας, αἱ Αἰδουμοὶ λόφοι (Gemelli colles) πρὸς τὸ μεσαιτατον τῆς νήσου. Ἀκρωτήρια δὲ ἦσαν πρὸς ἀνατολάς, τὸ Πέλωρον (νῦν Φάρον), ἐπέπεδον, εἰς τὴν βορειοανατολικὴν γωνίαν· τὸ Δρέπανον (πιθανῶς τὸ νῦν τοῦ ἁγίου Ἀλεξίου)· τὸ Ἀργεννον (νῦν Τραορμίνα ἢ τοῦ ἁγ. Ἀγγέλου)· τὸ Πλημύριον, νοτίως πρὸς ταῖς Συρακούσαις (νῦν ἄκρα τοῦ Γίγαντος)· ἡ νοτιοανατολικὴ ἄκρα τὸ Πάχυον (νῦν Πασάρον). Εἰς δὲ τὴν νοτιοδυτικὴν ἄκρην τὸ Ὀδύσσειον (νῦν τῆς Κίρκης)· ἡ Βούκρα (νῦν Βούτερα)· τὸ πρὸς δυσμὰς Λιλύθαιον (νῦν Μαρσάλε)· εἰς δὲ τὴν βορείαν παραλίαν, τὸ Αἰγίθαλλον (νῦν ἁγ. Θεοδώρου)· τὸ Φαλάκριον (νῦν Ῥασσοκούμιον). Οἱ ποταμοὶ εἰσὶ μικροὶ, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔαρ πολλάκις ὀρηκτικοὶ ἐκχειλίζουσιν· εἰς τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν ὁ Ἀκασίνης (ν. Ἀλκαντάρας), ἐξέβαλλε μεταξὺ Ταυρομενίου καὶ Νάξου· ὁ Σύμαιοθς (ν. Γιαρέτας) ἐξέβαλλεν ὀλίγον βορειοανατολικῶς τῶν Λεοντίνων· ὁ Ἀναπος (νῦν ὁμοίως), κατὰ τὰς Συρακούσας· ὁ Ἐλωρος (ν. Τέλλαρο), παρὰ τῇ ὁμωνύμῃ πόλει. Κατὰ τὰ νοτιοδυτικά, ἡ Γέλα (ν. Ὀλίδα), ἡ Ἰμέρα (ν. Σάλυο), μεταξὺ Γέλα καὶ Ἀκράγαντος· ὁ Ἀλυκος (ν. Πλάτανος) παρὰ τῇ Μινώᾳ Ἡρακλείᾳ· ὁ Ὑψας (ν. Βελίκη), παρὰ Σελινούντι. Εἰς τὴν βόρειον πλευρὰν ἔρρε καὶ ὁ ἄλλος ποταμὸς Ἰμέρα (ν. ἁγ. Λεονάρδος)· ὁ Κριμισσός. Λίμνας δὲ εἶχε τὴν Λυσιμέλειαν (ν. Παντανέλλαν), ὑπὸ τοῦ Ἀνάπου ποταμοῦ σχηματιζομένην παρὰ ταῖς Συρακούσαις· τὴν Συρακῶν, αὐτόθι· τὴν Καμαρίνην, παρὰ τῇ ὁμωνύμῃ πόλει (ν. ὁμοίως)· τὴν Πέργον (Lacus Pergos. ν. Πέρ-

γούσα ἢ Λαργιτέλλον), νοτιοδυτικῶς τῆς Ἐννης· τὴν Παλικῶν λίμνην (ν. ὁμ.), λίμνην ἡφαιστειογενῆ, ἐνθα ἡ πόλις Μόλαι· Πηγαὶ μνείας ἀξίαι ἦσαν ἡ Ἀρείθουσα πρὸς ταῖς Συρακούσαις καὶ ἡ Κυάνα (ν. ὁμ. ἢ Πίυμα), ἐπίσης ἐκεῖ πλησίον. — Γενικῶς ἀνεγνωρίζετο ἡ ἔκτακτος εὐφορία τῆς νήσου, ἥτις ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ σιταποθήκη τῆς Ἰταλίας (Στρβ. ΣΤ', 273. — Cic. Verr. II, 2. d. Imp. Pomp. XII. — Liv. XXVI, 40). Τοῦτου ἐνεκεν ἦν ἐσὰ τῇ Δήμητρει, καὶ ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ ἀγαπητὴ αὐτῆς κατοικία. Σήμερον παραμεληθείσης τῆς καλλιεργείας, παρήκμασε κατὰ τοῦτο πολὺ ἡ νήσος. Τῶν νοτίων μερῶν τὰ προϊόντα ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὰ τῆς Ἀφρικῆς, εἰς τὰ λοιπὰ δὲ μέρη πρὸς τὰ τῆς Ἰταλίας, καὶ πολλάκις μνημονεύονται παρὰ τῶν ἀρχαίων σίτοι, καρποὶ μεσημβρινοί, φοῖνικες καὶ ἐξαιρετοὶ οἶνοι. — Τοὺς Κύκλωπας καὶ Λαιστρυγόνας τοῦ Ὀμήρου αἱ μὴ ἔχοντες ποῦ ἀλλαχοῦ γὰ θέσωσιν, ἐθετο εἰς τὴν Σικελίαν. Ὡς ἀρχαιοτάτους δὲ κατοίκους αὐτῆς γινώσκει ἡ ἱστορία τοὺς ἐξ Ἰταλίας ἐνταῦθα κατελθόντας Σικανοὺς (Θουκ. ΣΤ', 2) ἢ Σικελοὺς (Θουκ. ΣΤ', 1. — Siculi. Cic. Verr. II, 2). Ἀμφότερα τὰ ὀνόματα εἰσὶν ἐν καὶ τὸ αὐτὸ, εἰ καὶ φαίνεται διπλὴ κάθοδος ὑποτιθεμένη. Οἱ δ' εἰς Σικελίαν ἀποικίσαντες Ἕλληνας ἐλέγοντο Σικελιώται. Εἰς τοὺς Σικανοὺς καὶ Σικελοὺς προσετέθησαν κατὰ τὰς παραδόσεις εἰς τὴν δυτικὴν παραλίαν Κρήτες καὶ Ἐλυμοι, οἵτινες ἐξελαμβάνοντο ὡς ἀποικοὶ Τρῶες (Virg.), ἴσως καὶ μετ' αὐτῶν συγχωνευθέντες Λιγούριοι. Τοῦ ἐμπορίου ἐνεκεν ἐγκατέστησαν εἰς τὰ βόρεια καὶ τὰ βορειοδυτικά τῆς νήσου προσέτι καὶ Φοῖνικες, αἵτινες ὅμως πολὺ περιωρίσθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, εἰς τὴν Νάξον ἀπὸ τοῦ 736 π. Χ. ἤδη ἐγκαταστάντων (Ἰβ. Θουκ. ΣΤ', 3). Πλεῖστοι ἑλληνικαὶ ἀποικίαι ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων κατέλαβον τὴν νήσον, ἐκπέψασαι ἔπειτα καὶ αὐταὶ ἄλλας ἀποικίας

εἰς διάφορα μέρη τῆς νήσου. Ὑπὸ τῶν Συρακουσῶν ἀποκρίσθη ἡ Ἔννα καὶ ἰδρύθησαν αἱ Ἰλνραι. Ἀποικίαι αὐτῶν ἦσαν καὶ ἡ Καμάρινα καὶ αἱ Καμέναι. Ὁ Ἀκράγας ἀποκρίσθη τῷ 581 ἐκ τῆς Γέλας, διαιρισθησας ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις τὰ πρῶτα εἰς τῆς δυνάμεως καὶ τοῦ πλούτου εἰς τὰς Συρακούσας. Οἱ ἐν Σικελίᾳ Μεγαρεῖς ὤκησαν τὴν Σελινούντα καὶ αἱ Χαλκιδικαὶ πόλεις μετέσχον τῆς ἐποικίσεως τῆς Σικελίας οὕτως ἐκ τῆς Ζήγγλης προέκυψεν ἡ Ἱμέρα. Αἱ τῶν πατριῶν διχόνοιαι περὶ τὰ τέλη τῆς στ' καὶ ἄρχας τῆς ε' ἑκκτονταετηρίδος π. Χ. ἔφερον καρπὸν τὴν τυραννίδα, δι' ἧς μεγάλως προήχθησαν εἰς πολιτικὴν δύναμιν ἡ Γέλα καὶ ὁ Ἀκράγας· ὁ Γέλων δὲ συνοίδεν ὅτι αἱ Συρακούσαι ἔπρεπε νὰ καταστῶσι τὸ κέντρον καὶ ἡ πρῶτεύουσα τῆς Σικελίας συνησπισμένης, καὶ αἱ κατὰ τῶν Καρχηδονίων νίκαί περὶ τὰ 480 π. Χ. ἐπέφερον ταύτην τὴν ἡγεμονίαν. Παρηκολούθησε δ' αὐτὸν εἰς τὴν αὐτὴν τάσιν καὶ ὁ διάδοχος αὐτοῦ Ἰέρων 478-467. Ἡ ἀποβολὴ δὲ τῶν τυράννων ἐπέφερον αὖθις τὴν δημοκρατίαν καὶ τοὺς κομματικούς σπαραγμούς, ἐξασθενήσαντας τὰς πόλεις, καὶ νῦν μὲν κατελάμβανον τὴν ἐξουσίαν οἱ δευτάρχοι, νῦν δ' ὑπερίσχυεν ἡ ὀχλοκρατία. Τούτου ἕνεκα καὶ οἱ κατὰ τῶν Καρχηδονίων πόλεμοι περὶ τὸ τέλος τῆς ε' ἑκκτονταετηρίδος κακὴν εἶχον ἔκδοσιν. Ἐν ε' τε 397 π. Χ. ἐπανελήφθη ὁ πόλεμος, καὶ τότε ἐπὶ τινα χρόνον ὑπερίσχυσαν πάλιν οἱ Ἕλληνες, περιορίζαντες τοὺς Καρχηδονίους τῷ 392, εἰς τὰ βόρεια αὐτῶν καταγῶγια, ὁ δὲ Διονύσιος ἐξησφάλισε τὴν ἐξουσίαν του ἐν Συρακούσαις. Καὶ τοῦ Τιμολέοντος δὲ καὶ τοῦ Ἀγαθοκλέους αἱ νίκαί παρεκώλυσαν τὰς προόδους τῶν Φοινίκων. Ἀλλὰ τέλος, κατὰ τὸν πρῶτον Καρχηδονικὸν πόλεμον, οἱ Ῥωμαῖοι κατέλαβον τὴν νήσον, καὶ αὐτὴν πρῶτην κατέστησαν Ῥωμαϊκὴν ἐπ α ρ χ ι α ν. Οὕτω δὲ τότε εἰς τοὺς Σικελούς καὶ τοὺς Ἕλληνας κατοίκους προσετέθησαν καὶ Ῥω-

μαῖοι. — Εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς ἐπιστήμης καὶ τέχνης μετὰ πλείστου ζήλου συνέπραξαν καὶ οἱ Ἕλληνες τῆς Σικελίας. Ἐξ αὐτῶν εἰσὶν οἱ ποιηταὶ Στησίχορος, Ἐπίχαρμος, Θεόκριτος, Μόσχος καὶ ἄλλοι· οἱ ἱστοριογράφοι Φίλιστος, Τίμαιος, Διόδωρος· οἱ φιλόσοφοι Ἐμπεδοκλῆς καὶ Δικαίαρχος· ὁ ῥήτωρ Γοργίας· ὁ μαθηματικὸς Ἀρχιμήδης κλ. Ὡς πρὸς τὴν τέχνην δὲ, αὐτοὶ ὁ Δαίδαλος ἤδη ἐμνημονεύετο ὡς μεγαλοουργήσας ἐκεῖ τὴν Κολυμβήθραν, διώρυγα δι' ἧς ὁ Ἀλφειὸν ποταμὸς ἐξερεύετο εἰς τὴν θάλασσαν.

καὶ ὡς πόλεις κρεμάσας ἐπὶ κρημνῶν (Διόδ. Δ, 78. — Πaus. Η, 46. — Solin. XI). Ἐν Ἀκράγαντι σώζονται καταπληκτικὰ λείψανα καὶ ἀρχιτεκτονικὰ καὶ γλυπτικὰ τοῦ μεγίστου ναοῦ τοῦ Διὸς, ὅστις παρεκκλίνει τοῦ ἐν Ἑλλάδι συνήθους ρυθμοῦ, καὶ τὴν ὀροφὴν εἶχεν ἐπὶ γιγάντων στηριζομένην, οὗ δὲ μετὰ θαυμασμοῦ μνημονεύουσιν οἱ ἀρχαῖοι (Διόδ. II, 82). Καὶ ἐν Σελινούντι σώζονται ἀξιόλογα λείψανα τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει μνημονευμένων ναῶν (Θουκ. ΣΤ, 20), καὶ ἄλλων ἐν τῇ κάτω πόλει. Ὅτι δ' ὥρατα ἀγάλματα θεῶν ἐκέκταντο εἰς τοὺς ναοὺς τῶν ἀποδιδόντων ἐν ἄλλοις, καὶ τὸ ὅτι ὅτε ὁ Φάβιος Μάξιμος ἐκυρίευσεν τὸν Τάραντα (τῷ 207

π. Χ.), εἰς τοὺς ὁπαδοὺς τοὺς θελήσαντας ν' ἀποκομίσωσι τὰ ἀγάλματα, εἶπεν εὐφωῶς καὶ γενναιοφύχως, « Ἀπολίπωμεν τοὺς θεοὺς τοῖς Ταραντίνοις κεχολωμένους » (Πλούτ. Φ. Μ. ΙΒ). Αἱ ἐπίσημότεραι τῆς νήσου πόλεις, ἐπὶ Στράδωνος ἤδη αἱ μὲν κατεστραμμένοι, αἱ δὲ παρακμάσασαι, ἦσαν (Ἰδ. τὴν λέξιν δι' ἐκάστην τῶν κυριωτέρων) εἰς τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν, ἡ Ζάγκλη, εἶτα, καὶ νῦν Μεσσόνην (δωρ Μεσσάνα) ἡ Νάξος, παρ' ἣ κατόπιν ἐκτίσθη καὶ τὸ Ταυρομένιον (ν. Ταορμίνο) ἡ Καστάνη (νῦν Καστανία) οἱ Λεοντῖνοι (καὶ νῦν) τὰ Μέγαρα (ἐκλιπόντα) αἱ Συρακοῦσαι· εἰς δὲ τὴν νοτιοδυτικὴν παραλίαν ἡ Καμάρινα, ἥς σώζεται μέρος τοῦ φρουρίου ἐν ἐρείπιοις ἡ Γέλα, ἐρείπια αὐτῆς ὁ Ἀκράγας (ν. Ἀγριγέντη) ἡ Ἡράκλεια Μινώα (ἐρείπια εἰς πύργον τοῦ Κάμπο Βιάγκου) ἡ Σελινόυς (ν. Καστελβετράνο, ἐρείπια). Εἰς τὴν δυτικὴν παραλίαν, τὸ Λιλύθαιον (ν. Μαρσάλα) ὁ Ἐρριξ· τὸ Δρέπανον (ν. ὅμ.). Εἰς τὴν βορείαν παραλίαν, ἡ Σαγέστα· ἡ Πάνορμος (ν. Παλέρμον) ἡ Ἱμέρα, μετονομασθεῖσα εἶτα Θέρμαι (ν. Τέρμινη) αἱ Μύλαι (ν. Μιλάτσον) ἡ Ἰβλα ἡ μεῖζων (ν. Πατέρνον) ἡ Έννα (ν. Κάστρον Ἰωάννου) τὸ Ἀγύριον (ν. Ἀργυρόν) τὸ Ἀδρανόν (ν. Ἀδεργον) ὁ Ἀσσώρος (ν. ὅμ.). καὶ ἄλλαι (Στράβ. ΣΤ, 265).

Σικελίδης, ὄνομα ποιητοῦ Σαμίου (Θεόφρ. Ζ, 1).

Σίκιντες (ἡ), ὄρχησις τις σατυρικῆ,

εἰς τοὺς χοροὺς τῶν σατυρικῶν δραμάτων εἰσηγμένη, ὑπερβολικὴ εἰς τὰς κινήσεις της

καὶ καθ' ἣν οἱ ὀρχούμενοι καὶ ἐφαλλον συγχρόνως αὐτοὶ καὶ ἐκινῶντο, ἐπώνυμοι τοῦ ἐφευρέτου αὐτῆς Σικίνου, ἡνύμφης τινὸς τῆς Κυβέλης, ἣτις Σικίνους ἐκαλεῖτο (Ἀροτφ. Νεφ. 540. Σχλ. — Λουκ. π. Ὀρχ. Πολδ. Δ, 99. — Κλμ. Ἀλξ. Παίδ. Γ, 1). Ἵσως πιθανώτερον ἀπομύμησις βαρβάρων τινῶν χορῶν τῶν Σιγίνων (Ἰδ.).

Σίκιννος, δοῦλος καὶ παιδαγωγὸς τοῦ Θεμιστοκλέους, ὑπ' αὐτοῦ καὶ πρὸς τὸν Ξέρξην πεμφθεὶς (Ἡρόδ. Η 75).

Σίκινος (ἡ), μία τῶν Κυκλάδων νήσων μετὰ τὸν Ἴου καὶ Φολεγάνδρου, ἐχούσα καὶ πόλιν ὁμώνυμον· πλουσία εἰς παραγωγὴν οἴνου, δι' ὃ καὶ Οἰνὴ πρὶν ἐκαλεῖτο. Τὸ ἐξ ὀνόματος Σίκινος εἶχε κατὰ τινα οἶον τοῦ Θέαντος. Ἐπὶ τῶν Περσικῶν προσήλθε τῷ Ξέρξῃ, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα κατετάχθη μετὰ τῶν ὑποτελῶν συμμάχων τῶν Ἀθηναίων. Μένουσιν ἐπ' αὐτῆς ἀρχαῖα ἐρείπια, ἰδίως ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, μετασκευασθέντος εἰς ἐκκλησίαν (Στράβ. Ι, 784).

Σίκκα (Ἀφροdisία. S. Veneris), πόλις ἐπίσημος τῆς Νομίδας ἐν Ἀφρικῇ, ἐπὶ λόφου παρὰ τῷ ποταμῷ Βαγράδα, κτίσμα Φοινίκων μετὰ ναοῦ τῆς Ἀστάρτης· εἶτα ρωμαϊκὴ ἀποικία (Πολδ. Α, 66. 67. — Sall. Jug. LVI).

Σίκερις, ἀριστερὸς ὁμόρρος τοῦ Ἰθήρου ἐν Ταρρακωνίᾳ τῆς Ἰσπανίας, τῇ Ἰλέρδα παραρρέων, καὶ παρὰ τῇ Ὀνταγέσᾳ ἐκβάλλων (Δ. Κάσσ. ΜΑ, 20. — Cas. B. C. Ι, 40. 61).

Σικύα, ὁ ἐπιμήκης κολοκυνθοειδὲς καρπὸς, τὸ ἀγγούριον, καὶ κατ' αὐτόν, ὡς ἐκ τοῦ σχήματος, τὸ χειρουργικὸν ἐργαλεῖον πρὸς ἀφαίρεσιν τοῦ κακοῦ αἵματος (ἡ βεντούζα), εἰς ὃ ὁμοίως μετὰ ταῦτα καὶ ἄλλο σχῆμα ἐδόθη, κατὰ τὸ πρῶτον τύπον τῆς εἰκόνος ἐκ τοῦ Βατικανοῦ.

Σικυωνία, (κατὰ παραγωγὴν δηλοῦν ἀγγουρότοπον). Εἰς τοὺς μυθώδεις χρόνους

ὠνομαζέτο καὶ Μυκωνή. Αἰγιάλεια, Τελχινία. Ἦν δ' ἡ χώρα ἡ βορειότερα τῆς Πελοποννήσου, ὅρια ἔχουσα πρὸς βορρᾶν τὸν κορινθιακὸν κόλπον, πρὸς δυσμὰς τὴν Ἀχαιάν καὶ Ἀρκαδίαν, πρὸς ἀνατολὰς τὴν Κορινθίαν, πρὸς νότον τὰς Κλειωνάς καὶ τὴν Φλικίαν. Ἡ ἑκτασίς αὐτῆς ἦν περίπου 5 τετραγωνικῶν μιλίων. Τὸ ἔδαφος αὐτῆς ἐστὶν ὄρεινόν. Πρὸς τὰ νοτιοδυτικὰ ἡ Κυλλήνη (νῦν Ζύρια) αἰρεται ἡμικυκλικῶς εἰς ὕψος 2400 μέτρων, τὸ πλεῖστον χιονοσκεπὴς, καὶ ὑπὸ σεισμῶν παντὶ ὥς κατεσπαργμένη. Ἀνατολικώτερον κεῖται ὁ Ἀπέαυρος ἢ Ἀπέλαυρος (Γαυρίας ὄρος), 1400 μ. ὑψηλός. Αἱ προεκβολαὶ δὲ τῶν ὄρεων τούτων ἀφικνεῦνται μέχρι πλησίον τῆς θαλάσσης. ἀπ' αὐτῆς μόνον δι' ἐνὸς εὐφύρου πεδίου (τῆς νῦν Βόχας) διαιρούμεναι. Ὁ ποταμὸς Σῦς ἢ Σύθας (νῦν τοῦ Ξυλοκοστρου) ἦν τὸ ὄριον πρὸς τὴν Ἀχαιάν ἢ Νεμέαν (νῦν Κουτσμάλι), τὸ πρὸς τὴν Κορινθίαν μεταξύ δὲ τῶν δύο ῥέει ὁ Ἀσωπὸς (ἀγ. Γεωργίου) καὶ ὁ Ἐλισ-

σῶν, καὶ εἰ ποταμοὶ οὗτοι παγεῖαν γῆν ἐκ τῶν ὄρεων καταβιβάζοντες, αὐξάνουσι τῆς πεδιάδος τὴν εὐφορίαν. Τὸ κλίμα ἐστὶν ἐπὶ εὐκρατέστερον καὶ ὑγιεινότερον ἢ εἰς τὴν παρακειμένην Κόρινθον, καὶ σίτου καὶ ἐλαίου ἀφθονίαν παρήγεν ἡ πεδιάς, τὰ δὲ ὄρη πολλὴν ξυλείαν δι' ὃ καὶ ἱκανῶς πυκνὸς ἦν ὁ πληθυσμὸς 40-50 χιλιάδων κατοίκων. Ἡ πρωτεύουσα, Σικυών, ἐπὶ νομισμάτων δ' ἐνίσταται καὶ Σικυών, ἐλέγετο πρὶν Αἰγιάλοι, καὶ μετωνομάσθη δὴθεν κατὰ Σικυῶνα, υἱὸν τοῦ Μαραθῶνος, ἢ Μετίωνος, ἢ Ἐρεχθίδος, ἢ Πέλοπος, σύζυγον δὲ τῆς Ζευξίππης, θυγατρός τοῦ Λαομέδοντος, μέθ' οὗ ἐπολέμησε κατὰ τῶν Ἀχαιῶν. Ἐπὶ τουρκοκρατίας ἐκαλεῖτο Βασιλικά. Μεταξὺ τοῦ Ἀσωποῦ καὶ

τοῦ Ἐλισσῶνος κειμένη, ἀπετέλει ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν τὸ κέντρον τῆς χώρας, καὶ εἶχεν 20-25 χιλιάδας κατοίκων. Ἡ ἀρχαία πόλις ἔκειτο μέρος μὲν ἐν τῇ πεδιάδι, εἰς ἀπόστασιν 12 σταδίων ἀπὸ τῆς θαλάσσης, μέρος δ' ὑπὲρ αὐτὴν, εἰς ὕψωμα κλιμακῆδον αἰρόμενον. Ὁ Δημήτριος ὁ Πολιορκητής, κύριος γενόμενος τῆς πόλεως, ἥτις καὶ ἐπὶ τινα χρόνον Δημητριάς ὠνομάσθη, ἠνάγκασε τοὺς κατοίκους νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς κάτω συνοικίας καὶ ν' ἀποσυρθῶσι πάντες πρὸς τὰ ἄνω. Τῆς τακτικῆς δὲ ῥυμοτομηθείσης νέας ταύτης πόλεως σώζονται ἐπίσημα ἑρείπια (Στράβ. Η, 352, — Παυσ. Β, 7). — Ἡ Σικυὼν ἦν ἐπίσημος ἔδρα τῆς τέχνης, ἣν ἔλαβεν ἐκ Κρήτης, τεχνιτῶν Τελχίνων ἐκείθεν ἐλθόντων, ἐξ ὧν καὶ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα Τελχινία ἔλαβεν ἡ χώρα. Ἐπίσημοι γλύπται διέπρεψαν ἐν αὐτῇ, ὡς ὁ Ἀριστοκλῆς, ὁ Κάναχος, κατὰ τινες καὶ ὁ Πολύκλειτος, ὁ Λύσιππος κτλ., καὶ ἤνθει ἡ τέχνη μέχρι καὶ ἐπὶ Ἀράτου (Πλούτ. Ἀράτ. ΙΓ), ἐν τῇ γραφικῇ καὶ ἐν τῇ γλυπτικῇ, καὶ χαλκωρυχεῖα ὑπῆρχον ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Ἀσωποῦ. Ἐνεκα τούτων πάντων τῶν πλεονεκτημάτων τῆς καὶ τῆς ὥραιας, ὑγινοῦς καὶ ὀχυρᾶς θέσεώς τῆς ἐλέγετο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οὖσα ἡ Σικυὼν τέρψις ἐν εἰρήνῃ καὶ προστασίᾳ ἐν πολέμῳ. Νοτίως αὐτῆς ἔκειτο ἡ Τίταν, ἔχουσα νᾶν Ἀσκληπιοῦ ἀνατολικῶς ἡ Γόνουσσα. Αἱ Δειραί, ἡ Ἐπεικία καὶ ἡ Εὐάμια ἦσαν φρούρια ὧν ἡ θέσις ἀγνοεῖται. — Οἱ ἀρχαιότατοι τῆς χώρας κάτοικοι λέγονται Ἴωνες, μεθ' οὓς ἐπῆλθον Ἀχαιοὶ καὶ εἴτα Δωριεῖς, οἵτινες ὑπὸ τὸν ἡγεμόνα αὐτῶν Φάλακην ἐπιπεσόντες, κατέλαβον τὴν πόλιν διὰ νυκτός. Προέχουσαν θέσιν ἐν τῇ ἱστορίᾳ οὐδέποτε εἶχεν ἡ Σικυὼν, ἀλλὰ συνέπραττε πάντοτε μετὰ τοῦ Ἀργεῶς ἢ μετὰ τῆς Σπάρτης. Οὕτως ἐπὶ τοῦ πρώτου Μεσσηνιακοῦ πολέμου συνηγωνίσθη μετὰ τοῦ Ἀργεῶς ὑπὲρ τῶν Μεσσηνίων ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου Μεσσηνιακοῦ πολέμου ἐγκατέστη παρὰ τοῖς Σι-

κυωνίους ἢ πραῖτα τῶν Ὀρθαγοριδῶν τυραννίς (Ἡρδ. ΣΤ', 126), ἐν ᾗ διέπρεψεν ὁ τελευταῖος ἐν αὐτῇ, ὁ Κλεισθένης, πένθερός τοῦ ἐν Ἀθήναις Μεγακλείους (Ἡρδ. ΣΤ', 126-131), περὶ τὰ 576 π. Χ. Ἐπὶ τῶν Περσικῶν, οἱ Σικυωνιοὶ παρέταξαν 12 καὶ εἴτα 15 πλοῖα εἰς τὸν Ἑλληνικὸν στόλον (Ἡρδ. Η', 43) ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, μετὰ τῶν Σπαρτιατῶν τεταγμένοι, παρέσχον ἐπίσης αὐτοῖς πλοῖα (Θουκ. Β', 9. 80. 83), καὶ ἄλλως, μετέσχον αὐτοῦ (Θουκ. Δ', 70, 101, Ε', 52). Ὅτε ὅμως ἐπικρατήσασα ἡ δημοκρατικὴ μερίς, ἀπεστράφη ἀπὸ τῆς Σπάρτης, τότε ὑπέταξαν οἱ Σπαρτιάται τὴν πόλιν, καὶ τὴν ἐβίασαν νὰ μετάσχη τῆς Σικελικῆς ἐκστρατείας (Θουκ. Ε', 82. Ζ', 58). Μεταγενεστέρως ἀπαντῶνται πάλιν τύραννοι ἐν Σικυῶνι. Ἐπὶ τοῦ Λαμιακοῦ πολέμου συνησπίσθησαν καὶ οἱ Σικυωνιοὶ μετὰ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Μακεδόνων. Ὅτε δὲ μετὰ ταῦτα ὁ Πτολεμαῖος, καὶ κατόπιν ὁ Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς κατέλαβεν τὴν Σικυῶνα (τῷ 303 π. Χ.), ἐπανήλθε πάλιν σειρὰ τυράννων, ἀφ' ὧν μόνον τῷ 251 ὁ Ἀρατος ἀπήλλαξεν αὐτήν, καὶ ἐπανάφερε τὴν τάξιν. Παντοίας ὅμως δυσχερείας ἐπέφερον αὐτοῖς ἡ προσάρτησις τῶν Σικυωνίων εἰς τὸν Ἀχαϊκὸν δεσμὸν, αἵτινες ἐξηκολούθησαν καὶ ἐπὶ τῶν Μακεδονορρωμαϊκῶν χρόνων. Μετὰ τὴν καταστροφὴν δὲ τῆς Κορίνθου ἔπεσε καὶ ἡ Σικυῶν, καὶ σπανίως μνημονεύεται ἔκτοτε.

Σέλλα. 1) θάσος τῶν Βρουττίων μέχρι τοῦ Σικελικοῦ πορθμοῦ παρατεινόμενον, καὶ μέχρι τοῦδε διὰ τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος, ἡ καὶ Ἀσπρομόντε καλούμενον, πρὸ πάντων ῥητίνης παραγωγόν (Στράβ. ΣΤ', 261. — Cic. Brut. XXII, 85). — 2) Πόλις τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν Ἀδριατικὴν (Πολύβ. ΛΔ', 11).

Σελανίων, γλύπτης Ἀθηναῖος διάσημος, ἀκμάσας περὶ τὴν 110 Ὀλυμπιάδα (340 π. Χ.), ἐργασθεὶς ἐν ἄλλοις ἀνδριάνται τοῦ Πλάτωνος (Διογ. Λαέρτ. Γ', 25),

ἰδρυθέντα εἴτα ὑπὸ Μιθριδάτου εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, Ὀλυμπιονίκας, ἤρως ὡς τὸν Ἀχιλλεῖα καὶ Θησέα (Πλούτ. Θησ. Δ') τὴν ὑπὸ τοῦ Κικέρωνος (Verri. IV, 57) ἐπαινουμένην Κορίνναν τὴν θυήσκουσαν Ἰοκάστην, εἰς ἧς τὸ πρόσωπον ἐγκατέμιξεν ἄργυρον τῷ χαλκῷ πρὸς ἑκφρασιν τῆς ωχρότητος (Λ. Ταί. LII). Τὸ δὲ περιφημότατον τῶν ἔργων τοῦ ἦν ὁ ἀνδριάς τοῦ Ἀπολλοδώρου, τοῦ «μαινόμενου» ἐπικληθέντος, ὃν παρέστησεν ὅτι, ἐν ἀγανακτήσει κατὰ τῶν ἰδίων ἔργων, ἔθραυεν αὐτὰ, καὶ περὶ οὗ λέγει ὁ Πλίνιος (XXXIV, 19, 21) ὅτι ἦν «οὐχὶ χαλκοῦς ἄνθρωπος, ἀλλ' αὐτὸ τὸ ἀγαλμα τῆς ὀργῆς».

Σελανός, 1) Ἑλλήν ἱστοριογράφος παρὰ Στράβωνι. — 2) Μάντις Ἀμβρακιώτης ἐν τῇ ἐκστρατείᾳ Κύρου τοῦ νεωτέρου κατὰ τοῦ Ἀρταξέρξου (Ξεν. Ἀνθ. Α', 7, 18).

Σέλαρος, 1) Ποταμὸς καὶ κώμη τῆς ἐντεῦθεν τῶν Ἀλπεων Γαλλίας. Καὶ ὁ μὲν ποταμὸς ἔχει ἐτι τὸ ἀρχαῖον ὄνομα, ἡ δὲ κώμη λέγεται φρούριον τοῦ ἀγ. Πέτρου. — 2) Ποταμὸς χωρίζων τὴν Λευκανίαν ἀπὸ τῆς Καμπανίας, ἐκρέων ἐκ τῶν Ἀπεννίνων, δεχόμενος ἀριστερῶς τὸν Τανάγραν (νῦν Νέγρον), καὶ τὸν Μέλορα (ν. ὁμοίως), καὶ ἐκβάλλων βορείως τῆς Ποσειδωνίας εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐλέγετο τὸ ὕδωρ αὐτοῦ ἀπολιθεῖν τὰ φυτά. Παρ' αὐτῷ ἡτήθη ὁ Σπάρτακος τῷ 71 π. Χ. (Ἀππ. Α', 118. — Virg. G. III, 146). (Νῦν ὁμοίως).

Σεληνός, ἴδ. Σεληνός.

Σέλις, ὁ ἐπισημότερος τῶν ποταμῶν τῆς Βενετικῆς, ἐξέβαλλεν εἰς τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν κατὰ τὸ Ἀλτινον (Plin. III, 8, 22). Νῦν Σιλ.

Σέλλοι, ἴδιον εἶδος τῆς Ἑλληνικῆς ποιήσεως, σατυρικοῦ ἢ χλευαστικοῦ ἐμπεριχομένου, σχέσιν καὶ συγγένειαν ὕφους, οὐχὶ ὅμως καὶ ἱστορικὴν συνάφειαν ἔχον μετὰ τῶν Ἰάμβων τοῦ Ἀρχιλόχου καὶ ἄλλων. Τίμων ὁ Φλιούσιος ἔγραψε τῷ 280 π. Χ. τρία σίλλων βιβλία, ἐξ ὧν ἐλίγα λείψανα

σώζονται, ἐλέγχοντα ὀξύνοϊαν καὶ πνεῦμα παρατηρητικόν, ἀλλ' ἔχοντα καὶ τι τὸ ὀξύ, ἀπότομον καὶ δυσάρεστον.

Σιλουῖος (Silvius), κατὰ Διονύσιον (Λ. 30). υἱὸς τοῦ Λινναίου καὶ τῆς Λαυινίας, ἑτερομήτριος ἀδελφὸς τοῦ Ἀσκανίου, λαδὼν μετὰ τοῦτου τὸν θάνατον τὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς Ἀλθης. τῆς ὑπεράτης ἱερωσύνης ἀπονειμῆσις εἰς Ἰούλιον, τὸν υἱὸν τοῦ Ἀσκανίου, Ἀπ' αὐτοῦ κατήγετο τὸ γένος τῶν Σιλβίων, βασιλείων τῆς Ἀλθης. — Κατὰ Λίβιον δὲ (I, 3) ἦν τοῦ Ἀσκανίου υἱός.

Σίλυρος, ἰσχυρὸς καὶ φιλοπόλεμος λαὸς τῶν νοτιοδυτικῶν μερῶν τῆς Βρετανίας, οὗ αἱ ἐπισημότεροι πόλεις ἦσαν ἡ Ἰσκα καὶ ἡ Βέντα. Καὶ ὑπετάγησαν μὲν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, ἀλλ' ἔμειναν πάντοτε ἀπειλητικοί, καὶ κατὰ τῶν Σαξόνων ἐπὶ μακρὸν ὑπερήρισαν τὴν ἀνεξαρτησίαν των (Tac. Ann. XII, 2. 31).

Σιμαίθνα, 1) ὄνομα ἐταίρας ἐκ Μεγαρίων (Ἀρσφ. Ἀχρν. 524). — 2) Σικελιώτις γυνὴ παρὰ Θεοκρίτῳ (B, 101).

Σιμβλός (ὁ), ἢ Σίμβλη (ἡ), τὸ μελισσιον, τὸ κοφίνιον εἰς ὃ αἱ μέλισσαι παράγουσι τὸ μέλι των (Ἠσδ. Θεογ. 598), ἦν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὅμοιον τοῖς παρ' ἡμῖν, ἐκ κλαδίων πλεκτῶν, ἢ ἐκ τεμαχίων φελουῦ συνηρμοσμένων (Virg. Georg. IV, 33. — Columella XI, 6, 1). Ἐνίοτε δὲ μετεχειρί-

ζοντο οἱ Ῥωμαῖοι καὶ χαλκᾶ ἀγγεῖα κατὰ τρυτά, ἃ διήρουν ἐσωτερικῶς διὰ σανίδων εἰς διαφόρους ἐπαλλήλους δόμους.

Σιμαίος, Εὐπαλάμου υἱός, γλύπτης τῆς ἀρχαίας σχολῆς, ἐκ κοινοῦ λίθου ἐργασθεὶς Διόνυσον, ἐπικαλούμενον Μόριχον.

Σιμέλη, 1) δούλη, μήτηρ τοῦ Ἀρχαίου, βασιλέως τῆς Μακεδονίας (Αἰλ. π. I, IB, 43). — 2) Ὄνομα ἐταίρας παρὰ Λουκιανῷ (Διάλ. Δ).

Σιμαίος, 1) Θηβαῖος, φίλος καὶ ἀκροατὴς τοῦ Σωκράτους, πολλάκις ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος μνημονευόμενος. Περί αὐτοῦ λέγεται ὅτι διέτριψεν ἐπὶ τινα χρόνον ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ὅτι ἐξέδωκεν 23 διαλόγους (Διογ. Λρτ. B, 124). — 2) Συρακούσιος, ὁπαδὸς τῆς μεγαρικῆς σχολῆς (Διογ. Λρτ. B, 113). — 3) Πατὴρ τοῦ στρατηγοῦ Πολυσπέρχοντος. — 4) Υἱὸς τοῦ Ἀνδρομένους, διοικητῆς τῆς φάλαγγος ἐπὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου, περιεπλάκη μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του εἰς τὴν δίκην τοῦ Φιλώτα (Ἀρρ. Γ, 11). — 5) Ῥόδιος, ἢ Βυζάντιος γραμματικὸς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ περὶ τὰ 300 π.Χ., ἐποίησεν «Ἑρωτοπαίγνια» εἰς 4 βιβλία, ἥτοι ἐρωτικά εὐθυμα ἐλεγεῖα. Μόνον δὲ τινα ἐπιγράμματα αὐτοῦ διατηροῦνται ἐν τῇ Ἀνθολογίᾳ.

Σιμόεις, 1) μικρὸς ποταμὸς εἰς τὸ Τρωϊκὸν πεδίον, ἐκ τῆς Ἰῶης πηγάζων (Ὀμ. Ἰλ. M, 23), καὶ ὑπὸ τὸ Ἰλίον μετὰ τοῦ Σκαμάνδρου ἐνούμενος (Ἰλ. E, 774), νῦν Βουναρῆσαι κατ' ἄλλους δὲ ὁ παράλληλος τῷ Σκαμάνδρῳ αὐλαξ (Καλιφατλή Ἀσμάκ), ὅστις τὸ θέρος μένει ξηρὸς, καὶ ἡ εἰς αὐτὸν ἐκρέουσα πηγὴ Δυμβρέκ. Ἄλλοι δὲ πάλιν ἐκλαμβάνουσι τὴν Δυμβρέκ ὡς αὐτὸν τὸν Σκάμανδρον, τὸν δὲ εἰς αὐτὴν ἐκβάλλοντα Ἐρέγκισι, ὡς τὸν Σιμόεντα, ὅστις ἐλέγετο ἔχων καθαρὸν ὕδωρ. — 2) Κατὰ τὸν Στράβωνα (IG, 608), εἰς ποταμὸς παρὰ τῇ Σιγέστη ἐν Σικελίᾳ ἐκαλεῖτο ἐπίσης Σιμόεις καὶ κατὰ Βιργίλιον (Æ, III, 303), εἰς ἐπίσης ἐν Ἡπείρῳ.

Σιμοεΐσιος, υἱὸς Ἀνθελμίωνος, εἰς τῶν ἐπισήμων Τρώων, φονευθεὶς ἐν τῇ μάχῃ ὑπὸ Αἴαντος (Ὀμ. Ἰλ. Δ, 474).

Σῆμος, Σικελὸς, ὁ κτίστης τῆς πόλεως Ἰμέρας ἐν Σικελίᾳ (Θουκ. ΣΓ, 5).

Σιμπλέκειος, ἐκ Κιλικίας, φιλόσοφος

ἐκλεκτικὸς, μαθητὴς τοῦ Ἀμμωνίου, ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ ζήσας ἐφ' ἱκανὸν εἰς Ἀθήνας, συνέγραψε πολυμαθὴ καὶ ἀκριβέστατα ὑπομνήματα εἰς τινὰ τῶν ἔργων τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ εἰς τοῦ Ἐπικτήτου τὸ Ἐγγχειρίδιον.

Σίμυλος. 1) ὑποκριτὴς ἐν Ἀθήναις ἐκ τῶν μὴ ἐπαινουμένων (Δμοθ.). — 2) Κέλαις ἐν Ἀθήναις (Λουκ. Θε. Διάλ. Β. Τοξ. ΙΘ).

Σίμων. 1) Ἀθηναῖος, βурсοδέψης, εἴτα μαθητὴς τοῦ Σωκράτους, γράφας 33 σωκρατικούς διαλόγους μὴ σωζομένους (Διογ. Λρτ. Β). — 2) Ἀθηναῖος, ἵππαρχος, συγγραφέας περὶ ἱππικῆς. Περὶ τῆς ἀκριβολογίας αὐτοῦ μνημονεύει ὁ Ξενοφών (π. Ἰππ.), ὅτι ἐν τῷ συγγράμματί του ἐσημείωσε σφάλματι ὃ εὗρεν εἰς ἓνα τῶν ὀφθαλμῶν ἐνὸς τῶν ἵππων εἰς εἰκόνα τοῦ Μίκωνος. Ἀνδριάντα τοῦ Σίμωνος τοῦτου ἐποίησεν ὁ Ἀλωπεκῆθεν γλύπτης Δημήτριος (Pl. XXXIV, 19, 15. — Φιλίστρ. 18). — 3) Σοφιστὴς Ἀθηναῖος, ἐλεγχόμενος ἐπὶ ἀπιστίᾳ καὶ ἐπιорκίᾳ (Ἀρσφ. Νεφ. 348). — 4) Πλούσιός τις σκυτοτόμος.

Σιμωνίδης. 1) ἐκ Κέω, εἰς τῶν ἀρχαιοτάτων καὶ ἐπισημοτάτων λυρικῶν ποιητῶν τῆς Ἑλλάδος, γεννηθεὶς τῷ 559 π. Χ. ἐν Πυλίδι τῆς Κέω, καὶ ἐνενηκοντούτης ἐν Συρακούσαις ἢ ἐν Ἀκράγαντι. Τῆς βιογραφίας του εὐλίγα εἰσὶ γνωστά, μόνον ὅτι νέος καταλιπὼν τὴν πατρίδα του, διέτριψεν εἰς διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος. Ὑπὸ τοῦ Πεισιστρατίδου Ἰππάρχου εἰς Ἀθήνας κληθεὶς, ἐγνωρίσθη ἐκεῖ μετὰ τῶν ποιητῶν Ἀνακρέοντος καὶ Λάσου· μετὰ δὲ τοῦ Ἰππάρχου τὸν θάνατον ἀπηλθὼν εἰς Θεσσαλίαν, εἰς τὴν αὐλὴν τῶν Ἀλευαδῶν καὶ τῶν Σκοπαδῶν (Πλάτ. Πρτγρ. σλ. 339, — Cic. d. Or. II, 86), καὶ μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην ἦν πάλιν ἐν Ἀθήναις, ἐνθα ἐβραβεύθη εἰς διαγωνισμὸν οὗ τὸ ἀντικείμενον ἦν ᾧδὴ ὑπὲρ τῶν πεσόντων Μαραθῶναρχῶν, καὶ εἰς ὃν συνηγωνίσθη καὶ ὁ Αἰ-

σχύλος. Ἐπὶ δὲ τῶν δέκα τελευταίων ἐτῶν τοῦ βίου του διέμεινε, μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν ποιητῶν, ἐν Συρακούσαις, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Τέρωνος, καὶ ἴσως ἐνίοτε καὶ ἐν Ἀκράγαντι, εἰς τὴν τοῦ Θήρωνος. Ὁ Σιμωνίδης ἐποίει ἐπὶ τῆς ἐνδοξοτέρας ἐποχῆς τῆς Ἑλλάδος, καὶ εἰς τὴν ἀκμὴν αὐτῆς ἣν ἡ φήμη του ἐπὶ τῶν θριάμβων κατὰ τῶν Περσῶν. Οἱ ἐνδοξότεροι τῶν τότε ἀνδρῶν, ὁ Θερμστοκλῆς, ὁ Πausanίας, ἦσαν ἐκ τῶν φίλων του. Τινὲς τῶν προσάπτουσιν ὅτι ἐπεδύωκε τὴν εὐνοίαν τῶν ἰσχυρῶν καὶ πλουσίων, καὶ ὅτι τὴν Μοῦσαν του καθίστηε πολλὰκις ὑπηρετικὴν κτήσεως τιμῶν καὶ πλούτου. Ἀναμφισβήτητον ὅμως ἐστὶν ὅτι ἦν εἰς τῶν παραγωγικωτέρων λυρικῶν, καὶ ἐν γένει τῶν γονιμωτέρων ποιητῶν τῆς Ἑλλάδος. Τὴν ποιῆσιν τῶν ἐπιγραμμάτων αὐτὸς καὶ ἐφεῦρε καὶ εἰς τελειότητα ἐφερε. Πολλὰ ἐξ αὐτῶν σώζονται καὶ εἰσὶν ἀμήμητα διὰ τε τὴν ὀξύτητα τῆς ἐννοίας καὶ διὰ τὸ ὕψος καὶ τὴν ἀφέλειαν ἐν ταύτῃ τῆς ἐκφράσεως. Εἰς πολλὰ ἐξ αὐτῶν φημίζει τὴν ἀνδρείαν καὶ τὸν ἡρωϊσμὸν τῶν Περσομάχων. Ἐξοχος ἦν καὶ ἐν τοῖς ἐλεγείοις, κατὰ τὰς μαρτυρίας τῶν ἐκθειαζόντων τὴν τρυφερότητα τούτων, καὶ τὴν χάριν. Ἀλλὰ τῶν ἐλεγείων αὐτοῦ, τῶν χορικῶν του ποιήσεων, καὶ ἐπινικίων, ὕμνων, Διθυράμβων, Παρθενίων, ὑπορχημάτων καὶ ὁρῶν, διετηρήθησαν ἀσυνάρτητα ἀσπασματα μόνον. Ὡς πρὸς τὰ χορικά ἤλαττοῦτο βεβαίως τοῦ Πινδάρου κατὰ τὸ ποιητικὸν ὕψος, καὶ κατὰ τῶν ἰδεῶν τὴν βαθεῖαν ἐμβρίθειαν· ἀλλ' ἐξαιτίας ἦν ἡ ἐπιμέλεια καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ περὶ τὴν ἐκφράσιν τῶν ἐμπνεύσεων, καὶ ἡ μεγίστη τοῦ πνεύματος αὐτοῦ δεξιότης καὶ ποιικιλία. Ἀποδίδεται δ' αὐτῷ καὶ ἡ ἐφεύρεσις τῆς μνημονικῆς (Cic. d. Or. II, 71, 86. — Quinct. XI, 2, 11). Ὡς δ' ὁ ἴδιος λέγει εἰς ἓν τῶν ἐπιγραμμάτων του, καίτοι ὀγδοηκοντούτης, εἶχεν ἔτι ἀκμαίαν τὴν μνήμην του (Συλλγ. Bergk. Poet. Iyr. Grec.). — 2) Ἐξ Ἀμοργοῦ, ἰαμ-

βογράφος καὶ ἐλεγειακὸς ποιητής, σύγχρονος τοῦ Ἀρχιλόχου (Ἀρσφ. Νεφ. 1358).

— 3) Στρατηγὸς Ἀθηναῖος (Θουκ.).

Σῖναι, οἱ κάτοικοι τῶν νοτίων τῆς Κίνας μερῶν. Ἰδ. Σηρικὴ.

Σίνδαρος, ποταμὸς τῆς Κιλικίας. Ὁ αὐτὸς καὶ Σάρος (Εὐστθ. εἰς Διον. Περιηγ.).

Σίνδα (τά), 1) πόλις ἐν Πισιδίᾳ, κατὰ τὸν ποταμὸν Κάλαιριν, βορείως τῶν Κιθίων (Στρβ. IB, 570). — 2) Πόλις τῆς ἐν Ἀσίᾳ Σαρματίας, ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου (Πτλμ. — Liv. XXXV, 13). — 3) Πόλις ἐν τῇ Ἰνδικῇ (Liv. XXXVIII, 15).

Σινδοὶ ἢ Σίνδοι, 1) Λαὸς τῆς ἐν Ἀσίᾳ Σαρματίας, κατὰ τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τοῦ Εὐξείνου Πόντου, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Καυκάσου (Ἡρδ. Δ, 38), νοτίως τῆς Ὑπάνιδος (ν. Κουδάν), καὶ ἀπέναντι τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου, πόλιν ἔχων τὰ Σίνδα· ἐγένετο εἰτα ὑποτελὴς εἰς τοὺς βασιλεῖς τοῦ Βασπόρου (Ἡρδ. Δ, 85. — Στρβ. IA, 492). — 2) Λαὸς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Σαρματίας, κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἰστροῦ (Ἀπλλν. Ρόδ. Δ, 322). Ἴσως οἱ Σουδανοὶ παρὰ Πτολεμαίω. — 3) Λαὸς κατὰ τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τῆς πέραν τοῦ Γάγγου Ἰνδικῆς, ἔχων καὶ αὐτὸς πόλιν Σίνδα.

Σινδόμανα, πόλις Ἰνδικῇ (Ἀρρ. Ἀνθ. ΣΤ, 16). Ἴσως ἢ νῦν Σκινδῆ.

Σίνδους, πόλις τῆς Μυθονίας ἐν Μακεδονίᾳ, κατὰ τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον, εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Ἐχιδώρου (Ἡρδ. Ζ, 123).

Σινδῶν, λεπτὸν λινόν, εἴτα καὶ βαμβαικὸν (βυστίνη) ὕφασμα ἐκ τῆς Ἰνδικῆς ἢ Σινδικῆς, ὅθεν τὸ ὄνομα, χρησιμεῦον εἰς κατασκευὴν ἐλαφρῶν, θερινῶν χιτῶνων (Ἡρδ. Α. 200. Β, 86. 95. Ζ, 81).

Σίνης καὶ Σέννυς, υἱὸς Πολυπήμονος καὶ Σουλίας, κακοῦργος ληστής διαβόητος, περὶ τὸν Ἰσθμὸν τῆς Κορίνθου ἢ κατὰ τὰς Σκιρωνεῖας πέτρας οἰκῶν, τοὺς ὁδοιπόρους συλλαμβάνων καὶ ἐκ τῶν ποδῶν

αὐτοῦ εἰς τὰς κορυφὰς προσδένων δύο πύλων ἃς ἔκαμπε διὰ τῶν χειρῶν καὶ εἴτα ἄφινε ν' ἀνατιναχθῶσιν, ὥστε κατεσπάραττε τὰ ὀνόματά του. Ὁ Θησεύς συλλαβὼν αὐτὸν, τὸν ἐφόνευσε κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον (Παυσ. Α, 37. — Ἀπλλδ. Γ, 16, 2).

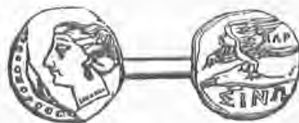
Σινώεσσα, πόλις Ἑλληνικῇ καὶ λιμὴν τοῦ Ἀττίου ἐν Ἰταλίᾳ πρὸς τῇ Καμπανίᾳ. Εἴτα κατέστη ῥωμαϊκὴ ἀποικία (Πολύβ. — Σενούεσσα παρὰ Στράβωνι). Nūn Rocca di Mandragone.

Σινώη, νόμψη, τροφὸς τοῦ Πανός, ὅστις κατ' αὐτὴν εἶχε παρὰ τῇ Μεγαλοπόλει τῇ Ἀρκαδίας ἀγάλμα ὑπὸ τὸ ἐπίθετον Σινώβεις (Παυσ. Η, 30).

Σίντιες, ἀρχαῖοι κάτοικοι τῶν νήσων Λήμνου καὶ Σαμοθράκης, ληστρικῶς διατῶμενοι (Ὀμ. Ἰλ. Δ, 594).

Σιντικὴ, χώρα τῆς Μακεδονίας ἣν ὄκουν οἱ Θράκες Σίντοι, ἀνατολικῶς τῆς Κρεσσωνίας καὶ βορείως τῆς Βισαλτίας, μέχρι τοῦ Στρυμόνος καὶ τῆς λίμνης Πρασιᾶδος. Πόλιν εἶχον Ἡράκλειαν τὴν Σιντικὴν (Θουκ. Β, 58. — Liv. XLII, 51. XLV, 29). Ὁ Στράβων (Ζ, 331) ταυτίζει τοὺς Σίντους τούτους μετὰ τῶν παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλ. Α, 594) Σιντίων τῆς Σαμοθράκης καὶ Λήμνου.

Σινώπη, ἀποικία τῶν Μιλησίων ἐπὶ Χερσινήσου τοῦ Εὐξείνου Πόντου κατὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Παφλαγονίας, εἰς 700 σταδίων ἀπόστασιν ἀνατολικῶς ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Καράμβιδος. Ἐπικρίσθη δὲ τὸ πρῶτον πρὸ

τῆς εἰσβολῆς τῶν Κιμμερίων εἰς τὴν Ἀσίαν, τῷ 751 π.Χ., τὸ δὲ δεύτερον τῷ 632, ἀφ' οὗ ὑπ' αὐτῶν κατεστράφη (Ἡρδ. Δ, 12). Ἀρίστην ἔχουσα θέσιν, ἀνεπτύχθη ταχέως καὶ ἐγένετο ἐμπορικωτάτη, ἐκτείνασα τὴν ἀπ' αὐτῆς ἐξαρτωμένην χώραν μέχρι τοῦ

Ἄλως, καὶ ἐκπέμφασα καὶ αὐτὴ ἀποικίας. Ἐνταῦθα γεννηθεὶς καὶ τραφεὶς Μιθριδάτης ὁ Σ', ὁ Εὐπάτωρ, ἀνέδειξεν αὐτὴν πρωτεύουσαν τοῦ Πόντου ἐπὶ τοῦ Μιθριδατικοῦ πολέμου ὅμως ἐκυρίευσεν καὶ ἐλεηλάτησεν αὐτὴν ὁ Λούκουλλος (Πλούτ. Λούκ. ΚΓ'), ἀλλὰ μετὰ ταῦτα τῇ ἀπέδωκε τὴν ἐλευθερίαν της πάλιν. Τῷ δὲ 45 π. Χ. ἐπέμφθη εἰς αὐτὴν Ῥωμαϊκὴ ἀποικία. Δύο λιμένας ἔχουσα, ἦν ἐπὶ Στράβωνος ἐστὶ μεγάλη καὶ σπουδαία. Ἐξ αὐτῆς ἦσαν ὁ Διογένης ὁ κυνικός καὶ ὁ κωμικός Δίφιλος (Στράβ. ΙΒ, 545).

Σιπούς, πόλις τῆς Ἀπουλίας ἐν Ἰταλίᾳ ἐπὶ τῆς Ἀδριατικῆς, Ῥωμαϊκὴ ἀποικία (Στράβ.). Νῦν Σιπόντον.

Σίπυλος, 1) ὄρος ἐν Λυδίᾳ, κλάδος τοῦ Τρωάλου, βορειοδυτικῶς χωρῶν παρὰ τῷ Ἑρμῷ ποταμῷ πρὸς τὴν Μαγνησίαν, καὶ πολλάκις σχεδὸν καθέτως ἀπὸ τῶν ὄχθων τοῦ ποταμοῦ ἀνατεινόμενος εἰς ὕψος 300'. Τὰ ὄρη αὐτοῦ ἀποδεικνύουσιν ἡφαιστείουσιν ἰσχυροῦς, οὓς μαρτυρεῖ καὶ ἡ ἐκ σεισμοῦ κατακρήμνισις τῆς ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ κειμένης ἀρχαίας πρωτεύουσας τῆς χώρας, ἣτις Μαιωνία καὶ Τανταλὶς ἐλέγετο, καὶ ἦν ἀντικατέστησεν ἡ λίμνη Αἶλα (Ὁμ., Ἰλ. Ω, 615. — Στράβ. ΙΒ, 579). "Ιδ. Νιόβη.

Σίρατον, γλεῦκος (μούστος) ἐψημένον καὶ προστιθέμενον εἰς τὸν οἶνον ἵνα τῷ διδῇ δύναμιν (Ἀρσεν. Σφ. 878).

Σιρβωνίς, (ἢ Σιρβωνίδες), λίμνη ἐν τῇ κάτω Αἰγύπτῳ, ἐκτεινομένη ἀνατολικῶς τῆς Γέρρας μέχρι τῆς Ῥινοκλύρας, εἰς 200 σταδίων ἔκτασιν, παραλλήλως τῇ Μεσογείῳ θαλάσῃ, μεθ' ἧς καὶ ἡνοῦτο δι' ἐνὸς ἐκ τῶν ἡμετέρων. Ἦτο βαθεῖα καὶ ἀσφαλτοῦχος. Προσχωματωθέντος δὲ τοῦ ἐκρήγματος, ἀπεξηράνθη σχεδὸν διόλου ἡ λίμνη (Ἡρόδ. Β, 6. — Διόδ. Α, 30). Νῦν Σαβχάτ Βαρδουίλ.

Σίριος, ἴδ. Ἀστερισμοί.

Σίρις, 1) Ὁ Νεῖλος παρὰ τοῖς Αἰγύπτῳ (Διον. Περιηγ. 233). — 2) Ποταμὸς (Ἀρχ. Λεβ. Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ ΤΟΜ Β').

τῆς Λευκανίας, εἰς οὗ τὰς ἐκβολὰς εἰς τὸν Ταραντῖνον κόλπον ἀπὸ τοῦ 700 π. Χ. ἔκειτο ὁμώνυμος πόλις Ἑλληνικῇ (νῦν Torre di Senna). Μεταξὺ 540 καὶ 510 π. Χ. κατεστράφη αὐτὴ ὑπὸ τοῦ συνδέσμου τῶν ἐκτὶ Ἀχαιῶν πόλεων ἀλλὰ μετὰ τὴν παρ' αὐτῇ ἰδρυσιν τῆς Ἡρακλείας ἀνικοδομήθη αὖθις, ἔμεινεν ὅμως ἔκτοτε πλέον μόνον ἐπίγειον. Πλησίον τοῦ Σίριος (ν. Σίννιον) ἐνίκησε τὸ πρῶτον τοὺς Ῥωμαίους ὁ Πύρρος (Στράβ. ΣΤ, 264. — Πλούτ. Πύρρ. ΙΣΤ'). — 3) Πόλις τῆς Παιονίας ἐν Θράκῃ (Ἡρόδ. Η, 115), ἣς οἱ κάτοικοι καὶ ὡς Σιροπαῖοι ἐκ τῶν ἐκ μνημονεύονται (Ἡρόδ. Ε, 15). Νῦν Σέραι.

Σίρμιον, ἀρχαία πόλις τῆς κάτω Παννονίας, παρὰ τῷ Σάνῳ κτισθεῖσα ὑπὸ τῶν Ταυρίσκων. Ἐπὶ τῶν Λακωνικῶν πολέμων ἦν οὐ μικρὰς σπουδαιότητος, καθ' ὃν ἡ κυριωτέρα τῶν Ῥωμαίων στρατιωτικὴ ἀποθήκη. ἔρχε δὲ καὶ μεγάλη ἐργαστάσια ὀπλίων, καὶ ἦν προσέτι ἡ κυριωτέρα ἔδρα τοῦ ναυάρχου τοῦ πρώτου στόλου ὃν οἱ Σλαῦοι ἐναυπήγησαν ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως. Ἐκτὶ ἐγεννήθη ὁ αὐτοκράτωρ Πρόβος (Ἡρόδ. Ζ, 2. — Νόρις. Prob. III), Νῦν Μιτροβίτσα, μετὰ πλείστον ἐρείπων.

Σιροπαῖονες, ἴδ. Σίρις.

Σίρωμος, υἱὸς τοῦ Εὐέλθωνος, βασιλεὺς τῆς Κύπρου (Ἡρόδ. Ε, 104).

Σισαμάκης, Πέρσης στρατηγός (Ἡρόδ. Ε, 25).

Σισαπών, ἐπίσημος πόλις τῆς Βαττικής Ἰσπανίας, βορείως τῆς Κορδοῦνης, γνωστὴ διὰ τὰ ἀργυρεῖα αὐτῆς καὶ τὰ κινναβάριος ὀρυκτεῖα (Στράβ. Γ, 142. — Cic. Phil. II, 19). Νῦν Ἀλμαδέν.

Σισάρνης, Πέρσης, δικαστῆς, ὃν ὡς παρανόμως δικάσαντα, διέταξεν ὁ βασιλεὺς Καμβύσης νὰ ἐκδάρωσι ζῶντα καὶ τὸ θέρμα αὐτοῦ ἐκτείνας ἐπὶ τῆς δικαστικῆς ἔδρας, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτῆς ὡς νέον δικαστὴν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ὀτάνην (Ἡρόδ. Ε, 25).

Σισείνης, Σκύθης, φίλος τοῦ Τοξάριδος (Λουκ. Τοξ.).

Συσκία (ἡ αὐτὴ καὶ Σεγέστα, Σεγεστική), πόλις ἐν τοῖς νοτιανατολικοῖς τῆς ἡνὸς Παννονίας, ἐπὶ νήσου ἀποτελουμένης ὑπὸ τῶν ποταμῶν Σαύου, Κολάπιδος καὶ Ὀδρα μεταξὺ τῆς Αἰμόνης καὶ τοῦ Σιρμίου, ἐχυρωτάτη καὶ ἐμπορικωτάτη, τὸ κέντρον καὶ ὀρμητήριον πασῶν τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Αὐγούστου καὶ Τιβερίου κατὰ τῆς Παννονίας καὶ τῆς Ἰλ-λυρίας. Ἦν δὲ καὶ σταθμὸς τοῦ στόλου ἐπὶ τοῦ Σαύου (Δ. Κάσσ. ΜΘ, 37. — Στράβ. Ζ, 314). Νῦν Σισέκη, μετὰ πολλῶν ἀρχαίων ἐρείπιον.

Σισύγαμιθις, μήτηρ Δαρείου τοῦ Κοδριμανοῦ, ἡγαυωτίσθη ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐν τῇ κατὰ τὴν Ἰσὸν μάχῃ, καὶ ἔτυχεν ὑπ' αὐτοῦ μεγάλων περιποιήσεων. Ὅτε δ' ἔμαθε τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν θάνατον, ἠυτοκτόνησεν ἀποσχῶσα τροφῆς (Διόδ. ΙΖ, 67. — Curt. Ι, 5).

Σισύρα, δέρμα, κυρίως αἴγειον, τριχωτόν (γούνα), χρησιμεῖον καὶ ὡς ἐπίστρωμα εἰς τὰς κλίνας (Ἀρστφ. Νεφ. 10. Σφῆκ. 737. 113. Βάτρ. 1507. καὶ Σχλ.) καὶ ὡς ἐπίβλημα τοῖς ἐκ τοῦ λαοῦ ἐν χειμῶνι. Ἐπίσης δὲ καὶ ὕφασμα μάλλινον χονδρὸν, τριχωτόν (Ἡσύχ. — Πολύδ. Ι, 64. Ζ, 61. 69).

Σίσυφος, υἱὸς τοῦ Αἰόλου καὶ τῆς Ἐναρέτης, σύζυγος τῆς Πληϊάδος Μερόπης, πατὴρ δὲ τοῦ Γλαύκου καὶ πάππος τοῦ Βελ-λερεφόντου, κτίστης καὶ βασιλεὺς τῆς Ἐφύρας (Κορίνθου). Ἀνέκαθεν ἡ Κορίνθος ἐθεωρεῖτο ὡς θέσις τῇ ναυτιλίᾳ καὶ τῷ ἐμπορίῳ προσφορωτάτη καὶ ἐπιτεργής, διὰ τοῦτο καὶ παρ' Ὀμήρῳ ὁ ἱδρυτὴς αὐτῆς Σίσυφος μνημονεύεται ὡς φιλοκερδὴς τις. ἀλλὰ πυγχρότως καὶ ὑπόλως ἐπιτήδειος (ὥστε καὶ τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ σὸ φὸς ὑπετέθη παραγόμενον), καὶ ἐν γένει κακὸς τὸν χαρακτήρα (Ὀμ. Ἰλ. Ζ, 153. — Ἡσδ. Θεογ. 752. — Ὀν. Περ. XII, 204. — Hor. Sat. II, 3, 24). Τούτου ἕνεκα καὶ κατεδικάσθη εἰς τὸν Ἅδην νὰ κυ-

λίη πάντοτε εἰς ὑψηλὸν ὄρος βράχον, ὅστις ἐπιπτεν ὀπίσω πρὶν ἢ φθάσῃ εἰς τὴν κορυφὴν (Ὀμ. Ὀδ. Λ, 593. — Virg. G. III, 39. — Ὀν. Met. IV, 459. — Cic. Tusc. I, 5). Καὶ ὁ μὲν Ὀμηρὸς οὐδὲν λέγει περὶ τῆς αἰτίας αἰτίας τῆς ποινῆς ταύτης· οἱ δὲ μεταγενέστεροι διαφόρους διηγοῦνται παραδόσεις, ὅτι ἐπρόδωκε σχέδια τῶν θεῶν· ὅτι ἐπετέθη λήστρικῶς κατ' ὁδοιπόρων· ὅτι τὸν Δία, ἀρπάζοντα τὴν Αἴγινα, κατήγγειλεν εἰς τὸν πατέρα αὐτῆς Ἀσωπὸν, κτλ. Κατ' ἄλλους, ὅτε ὁ Ζεὺς, ἵνα τὸν τιμωρήσῃ ἐπεμψε τὸν Θάνατον νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὸν Ἅδην, ὁ Σίσυφος ὑπόλως συλλαβὼν ἐδέσμευσε τὸν Θάνατον, ὥστε ἕκτοτε οὐδεὶς πλέον ἀπέθνησκε, μέχρις οὗ ἐπελθὼν ὁ Ἄρης, ἔλυσεν τὰ δεσμὰ τοῦ Θανάτου. Ἄλλοι δὲ πάλιν διηγοῦνται ὅτι εἰζήτησε παρὰ τῆς γυναικὸς του νὰ μὴ τὸν ἐνταφιάσῃ ὅταν ἀποθάνῃ, καὶ ἔπειτα παρεκάλεσε τὸν Πλούτωνα νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν γῆν ἵνα τὴν τιμωρήσῃ ὡς παρακούσασαν· ἀνελθὼν δὲ, δὲν ἤθελε πλέον νὰ καταβῇ, μέχρις οὗ ὁ Ἑρμῆς ἐλθὼν τὸν κατήγαγε, δι' ὃ καὶ ἐτιμωρήθη. Ὁ τάφος τοῦ Σίσυφου ἦν ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ, ἔνθα εἶχεν ἱδρύσει καὶ τὰ Ἰσθμια, εἰς τιμὴν τοῦ Μελικέρτου (Ἰδ. Ἀθάμας), οὗ τὸν νεκρὸν εἶχεν εὐρεῖ εἰς τοῦ κόλπου τὰ κύματα.

Σιτάνκη, πόλις πολυάνθρωπος τῆς Βαθυλωνίας, εἰς ἀπόστασιν 15 σταδίων κειμένη ἀπὸ τῆς ἐκβολῆς τοῦ Φύσκου εἰς τὸν Τίγριν, οὐ πολὺ ἀπέχουσα τοῦ μηδικοῦ τείχους (Ἐνφ. Ἀνθ. Β, 4, 13). Περί τὸ νῦν ἀρχαῖον (ἔσκι) Βαγδάτ. Ἡ περὶχωρος ἐκαλεῖτο Σιτακηνή.

Σιτηρέσιον, τὸ ἐπιμίσθιον ὃ ἐλάμβανον πρὸς διατροφὴν αὐτῶν οἱ Ἀθηναῖοι στρατιῶται ἐπὶ πολέμου, ὁ μὲν πρῶτος ἀπλοῦς στρατιώτης κατ' ἐκάστην, πλὴν τῶν 2 ἰσολῶν, ἡ καὶ περισσώτερων ἐνίοτε, τοῦ μισθοῦ ἄλλους τόσους ὡς σιτηρέσιον, ὁ λοχαγὸς πέντε ὅταν τὸ διπλοῦν, ὁ στρατηγὸς δὲ τὸ τετραπλοῦν.

Σιτήσις. ἐν Ἀθήναις ἡ δημοσία δαπάνη καὶ εἰς δημόσιον κατὰστημα, τὸ πρυτανεῖον, ἦτοι τὴν ἐν αὐτῷ Θόλον ἢ Σκιάδα, τροφοδοσία τῶν Πρυτάνειων καὶ ἄλλων δημοσίων λειτουργῶν, ὧν ἡ ὑπηρεσία ἀπῆται τὴν διαρκὴ αὐτῶν παρουσίαν διὰ πάσης τῆς ἡμέρας ἢ καὶ τῆς νυκτός. Οὗτοι ἐλέγοντο καὶ ἀεῖσιτοι. Εἰς τὸ Πρυτανεῖον δ' ἐκαλοῦντο εἰς σίτησιν («ἐπὶ ξένια») καὶ οἱ ξένοι πρέσβεις, κήρυκες, ἢ καὶ ἰθαγενεῖς πολῖται πρὸς τιμὴν δι' ἑκτακτόν τινα ὑπηρεσίαν. Εἰς τινὰς δὲ καὶ ἰσόβιος ἐψηφίζετο τοιαύτη ἀμοιβή, καὶ προσέτι καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν μεταβαίνουσα. Ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τῶν Ἀθηναίων ἡ τοιαύτη διάκρισις μεγάλως ἐξετιμᾶτο ἀλλὰ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον ἐξέπεσε πολὺ καὶ αὐτῆς ἡ ἀξία. Πλὴν δὲ τοῦ Πρυτανείου ἐχορηγεῖτο σιτήσις προσέτι καὶ εἰς τὸ Θεσμοθεσίον.

Σῆτος. Ἡ Ἀττικὴ λεπτόγαιος οὖσα καὶ ὀλίγον σιτοφόρος, ἀλλὰ πολυανθρωποτέρα παντός ἄλλου μέρους τῆς Ἑλλάδος, ἤναγκάζετο καὶ ἔξωθεν διὰ τοῦ ἐμπορίου νὰ πορίζεται σίτον, περίπου ἐν ἑκατομυρίον μεδίωνων κατ' ἔτος, παράγουσα αὐτὴ 2,000,000. Ἰδίως δ' ἐγίνετο ἡ εἰσαγωγὴ ἐκ τοῦ Εὐξεινου Πόντου, καὶ μάλιστα ἐκ τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου ἐν μέρει ὅμως καὶ ἐξ Εὐβοίας, ἐκ Ρόδου καὶ Κύπρου, ἐκ Σικελίας καὶ ἐξ Αἰγύπτου καὶ Λιβύας. Πρὸς ἀσφαλὴ τοῦ σίτου εἰσαγωγὴν, μάλιστα ἐν καιρῷ πολέμου, δημόσιαι τριήρεις «παρέπεμπον τὸν σίτον», ἦτοι συνώδευον τὰς σιταγωγὰς ὁλκάδας (Δμσθ. Π. Στφ. 250. 251. Π. Ὀλ. κλ. 1211) καὶ κατὰ τοῦ ἐν Αἰγίῳ ναυλοχοῦντος Πόλλιδος τοῦ Λακεδαιμονίου ἐναυμάχησαν οἱ Ἀθηναῖοι ὑπὸ τὸν Χαβρίαν, ἵνα διευκολύνωσι τὸν εἰς Πειραιᾶ κατὰπλουν τῶν εἰς Γεραιστὸν τῆς Εὐβοίας ἀφικθέντων σιταγωγῶν (Ξενφ. Ἑλλ. Ε, 4, 61) καὶ ὁ Φίλιππος δὲ προσέβαλε τὸ Βυζάντιον ἵνα ἡ κύριος τῆς τῶν Ἀθηναίων σιτοπομπείας (Δμσθ. Π. Στφ. 254. 307. 326), Ἀπηγορεύετο δ'

αὐστηρῶς ἐν Ἀθήναις ἡ τοῦ σίτου εξαγωγή, οὐδ' ἐπατρέπετο τοῖς Ἀθηναίοις ἢ μεταίκοις «σιταγωγεῖν ἄλλοσε ἢ Ἀθήνας», ἐπὶ ποινῇ θανάτου (Δμσθ. π. Φορμ. 918.—Λαργ. κ. Λακρ. 151). Τὰ 2)3 τοῦ εἰς Πειραιᾶ κομιζομένου σίτου ἔπρεπε νὰ πέμπωνται πρὸς πώλησιν εἰς Ἀθήνας. Ναυτοδάνεια ἐπατρέποντο μόνον ἐπὶ τῷ ὅρῳ τὸ πλοῖον ἐπιστρέφον νὰ φέρῃ καὶ σίτον ὡς μέρος τοῦ φορτίου, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τοῦ συμβολαίου, καὶ μὴ ἀποδόσεως τοῦ δανείου (Δμσθ. π. Λακρ. 94). Εἰς κερδοσκοπικῶς αὐξάνοντας τὰς τιμὰς τοῦ σίτου ἐπεβάλλετο θάνατος, οὐδ' ἐπατρέπετο τῷ πωλοῦντι κέρδος πλέον τοῦ ὀβολοῦ κατὰ μέδιμνον, οὐδὲ τῷ ὠνούμενῳ ἄγορὰ ὑπὲρ ὠρισμένην ποσότητα, 50 φορμούς ἦτοι μεδίμνους ἐκάστοτε (Λυσ. κ. Σιτοπωλ. — Δμσθ. κ. Διον. σλ. 1285). Καὶ ὅμως μετὰ πάσας ταύτας τὰς προφυλάξεις δὲν ἀπεφεύγετο πάντοτε ἡ σιτοδεία, καὶ ὡς εὐεργεταί τῆς πόλεως ἐξετιμῶντο οἱ σίτον αὐτῇ προσφέροντες, ὡς ἦσαν ἐν ἄλλοις Λεύκων ὁ βασιλεὺς τοῦ Βοσπόρου, ὃν διὰ ψηφίσματος ἀτελείας ἀντήμειψεν ἡ πόλις (Δμσθ. π. Λπτ. 167. — Ίσοκρ. Τρπζ. 376), καὶ ὁ μεταγενέστερος αὐτοῦ διάδοχος Σπάρτακος, ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου Ψαμμήτιχος, τῷ 525 π. Χ., ὁ Δημήτριος, τῷ 303 π. Χ. καὶ ἐπὶ Ῥωμαίων εἴτα ὁ Ἀττικὸς.

Σίτου δίκη. ἡ κινουμένη ὑπὸ ἀποβλήσεως γυναικὸς πρὸς ἀπαίτησιν ἀποδόσεως τῆς προικὸς αὐτῆς, ἢ ἐν ἐναντία περιπτώσει ἀποτίσεως τόκου 1 ὀβολοῦ ἐπὶ τοῖς ἐννέα («ἐπὶ ἐννέα ὀβολοῖς τοκοφορεῖν»). Ἐδικάζετο δ' ἐνώπιον τοῦ Ἐπωνύμου ἀρχοντος ἐν τῷ ᾧδεῖν, καὶ ἦν ἔμμενος, ὡς κατεπεύγουσα διὰ τῆς γυναικὸς τὴν συντήρησιν.

Σιτοφύλακες. ἀρχὴ ἐν Ἀθήναις κληρωτὴ, κατ' ἀρχὰς ἐκ τριῶν συγκειμένη, εἴτα δ' ἐκ δεκαπέντε πιθανῶς ἀτόμων, πέντε διὰ τὸν Πειραιᾶ καὶ δέκα διὰ τὰς Ἀθήνας, ἐπετήρουν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων περὶ σίτου (ἰδ.). καὶ πρὸ πάντων εἶχον τὴν καταγραφὴν

τοῦ καμιζομένου καὶ εἰς τὴν ἀνω πόλιν πεμπομένου σίτου.

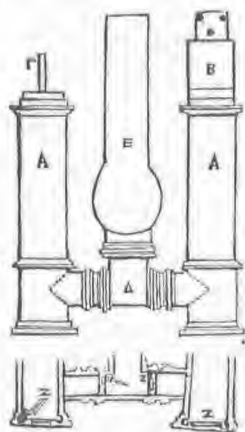
Σιτώ, ἡ Δήμητρα παρὰ Συρακουσίους (Αἰλ. π. ι. Α, 27).

Σιτώναι, ἐπιτροπὴ ἐκ τριῶν ἀρχόντων (Λυσ. κ. σιτοπ. 8), οὐχὶ κληρωτῶν, ἀλλὰ χειροτονητῶν (Δμοθ. π. Στφ. 310) ἐπαιμένως θέσις ἐμπιστοσύνης, καὶ, ὡς φαίνεται, ἐκτάκτως καὶ ἐν σπουδαίαις περιστάσεσι διδομένη, ὅτε κατεπειγόντως ἀπῆρτετο ἐξαιρετικὴ προμήθεια σίτου. Εἰς αὐτῶν ἐξελέγη, μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην, καὶ ὁ Δημόσθένης.

Σίφασι ἢ **Τίφασι**, χωρίον ἐν Βοιωτίᾳ, κατὰ τὴν νότιον παραλίαν, πλησίον τῆς Κρευσίδος, ἐπινείου τῶν Θεσπιῶν, εἶχε ναὸν τοῦ Ἡρακλέους, παρ' ᾧ ἐτησίως ἀγῶνες ἐπανηγυρίζοντο. Ἐνταῦθα ἐλέγετο γεννηθεὶς Τίφος, ὁ ναύκληρος τῆς Ἀργεῦς, καὶ ἐνταῦθα προσωρμίσθη ἡ Ἀργὼ μετὰ τὴν ἐκ Κολχίδος ἐπιστροφὴν (Θουκ. Δ, 76. — Πaus. Θ, 32, 3).

Σίφωνος, μία τῶν Κυκλάδων νήσων, νοτιανατολικῶς τῆς Σερύφου κειμένη, ἔκτασιν 2' ἔχουσα περίπου 1) 2) 3) 4) 5) 6) 7) 8) 9) 10) 11) 12) 13) 14) 15) 16) 17) 18) 19) 20) 21) 22) 23) 24) 25) 26) 27) 28) 29) 30) 31) 32) 33) 34) 35) 36) 37) 38) 39) 40) 41) 42) 43) 44) 45) 46) 47) 48) 49) 50) 51) 52) 53) 54) 55) 56) 57) 58) 59) 60) 61) 62) 63) 64) 65) 66) 67) 68) 69) 70) 71) 72) 73) 74) 75) 76) 77) 78) 79) 80) 81) 82) 83) 84) 85) 86) 87) 88) 89) 90) 91) 92) 93) 94) 95) 96) 97) 98) 99) 100) 101) 102) 103) 104) 105) 106) 107) 108) 109) 110) 111) 112) 113) 114) 115) 116) 117) 118) 119) 120) 121) 122) 123) 124) 125) 126) 127) 128) 129) 130) 131) 132) 133) 134) 135) 136) 137) 138) 139) 140) 141) 142) 143) 144) 145) 146) 147) 148) 149) 150) 151) 152) 153) 154) 155) 156) 157) 158) 159) 160) 161) 162) 163) 164) 165) 166) 167) 168) 169) 170) 171) 172) 173) 174) 175) 176) 177) 178) 179) 180) 181) 182) 183) 184) 185) 186) 187) 188) 189) 190) 191) 192) 193) 194) 195) 196) 197) 198) 199) 200) 201) 202) 203) 204) 205) 206) 207) 208) 209) 210) 211) 212) 213) 214) 215) 216) 217) 218) 219) 220) 221) 222) 223) 224) 225) 226) 227) 228) 229) 230) 231) 232) 233) 234) 235) 236) 237) 238) 239) 240) 241) 242) 243) 244) 245) 246) 247) 248) 249) 250) 251) 252) 253) 254) 255) 256) 257) 258) 259) 260) 261) 262) 263) 264) 265) 266) 267) 268) 269) 270) 271) 272) 273) 274) 275) 276) 277) 278) 279) 280) 281) 282) 283) 284) 285) 286) 287) 288) 289) 290) 291) 292) 293) 294) 295) 296) 297) 298) 299) 300) 301) 302) 303) 304) 305) 306) 307) 308) 309) 310) 311) 312) 313) 314) 315) 316) 317) 318) 319) 320) 321) 322) 323) 324) 325) 326) 327) 328) 329) 330) 331) 332) 333) 334) 335) 336) 337) 338) 339) 340) 341) 342) 343) 344) 345) 346) 347) 348) 349) 350) 351) 352) 353) 354) 355) 356) 357) 358) 359) 360) 361) 362) 363) 364) 365) 366) 367) 368) 369) 370) 371) 372) 373) 374) 375) 376) 377) 378) 379) 380) 381) 382) 383) 384) 385) 386) 387) 388) 389) 390) 391) 392) 393) 394) 395) 396) 397) 398) 399) 400) 401) 402) 403) 404) 405) 406) 407) 408) 409) 410) 411) 412) 413) 414) 415) 416) 417) 418) 419) 420) 421) 422) 423) 424) 425) 426) 427) 428) 429) 430) 431) 432) 433) 434) 435) 436) 437) 438) 439) 440) 441) 442) 443) 444) 445) 446) 447) 448) 449) 450) 451) 452) 453) 454) 455) 456) 457) 458) 459) 460) 461) 462) 463) 464) 465) 466) 467) 468) 469) 470) 471) 472) 473) 474) 475) 476) 477) 478) 479) 480) 481) 482) 483) 484) 485) 486) 487) 488) 489) 490) 491) 492) 493) 494) 495) 496) 497) 498) 499) 500) 501) 502) 503) 504) 505) 506) 507) 508) 509) 510) 511) 512) 513) 514) 515) 516) 517) 518) 519) 520) 521) 522) 523) 524) 525) 526) 527) 528) 529) 530) 531) 532) 533) 534) 535) 536) 537) 538) 539) 540) 541) 542) 543) 544) 545) 546) 547) 548) 549) 550) 551) 552) 553) 554) 555) 556) 557) 558) 559) 560) 561) 562) 563) 564) 565) 566) 567) 568) 569) 570) 571) 572) 573) 574) 575) 576) 577) 578) 579) 580) 581) 582) 583) 584) 585) 586) 587) 588) 589) 590) 591) 592) 593) 594) 595) 596) 597) 598) 599) 600) 601) 602) 603) 604) 605) 606) 607) 608) 609) 610) 611) 612) 613) 614) 615) 616) 617) 618) 619) 620) 621) 622) 623) 624) 625) 626) 627) 628) 629) 630) 631) 632) 633) 634) 635) 636) 637) 638) 639) 640) 641) 642) 643) 644) 645) 646) 647) 648) 649) 650) 651) 652) 653) 654) 655) 656) 657) 658) 659) 660) 661) 662) 663) 664) 665) 666) 667) 668) 669) 670) 671) 672) 673) 674) 675) 676) 677) 678) 679) 680) 681) 682) 683) 684) 685) 686) 687) 688) 689) 690) 691) 692) 693) 694) 695) 696) 697) 698) 699) 700) 701) 702) 703) 704) 705) 706) 707) 708) 709) 710) 711) 712) 713) 714) 715) 716) 717) 718) 719) 720) 721) 722) 723) 724) 725) 726) 727) 728) 729) 730) 731) 732) 733) 734) 735) 736) 737) 738) 739) 740) 741) 742) 743) 744) 745) 746) 747) 748) 749) 750) 751) 752) 753) 754) 755) 756) 757) 758) 759) 760) 761) 762) 763) 764) 765) 766) 767) 768) 769) 770) 771) 772) 773) 774) 775) 776) 777) 778) 779) 780) 781) 782) 783) 784) 785) 786) 787) 788) 789) 790) 791) 792) 793) 794) 795) 796) 797) 798) 799) 800) 801) 802) 803) 804) 805) 806) 807) 808) 809) 810) 811) 812) 813) 814) 815) 816) 817) 818) 819) 820) 821) 822) 823) 824) 825) 826) 827) 828) 829) 830) 831) 832) 833) 834) 835) 836) 837) 838) 839) 840) 841) 842) 843) 844) 845) 846) 847) 848) 849) 850) 851) 852) 853) 854) 855) 856) 857) 858) 859) 860) 861) 862) 863) 864) 865) 866) 867) 868) 869) 870) 871) 872) 873) 874) 875) 876) 877) 878) 879) 880) 881) 882) 883) 884) 885) 886) 887) 888) 889) 890) 891) 892) 893) 894) 895) 896) 897) 898) 899) 900) 901) 902) 903) 904) 905) 906) 907) 908) 909) 910) 911) 912) 913) 914) 915) 916) 917) 918) 919) 920) 921) 922) 923) 924) 925) 926) 927) 928) 929) 930) 931) 932) 933) 934) 935) 936) 937) 938) 939) 940) 941) 942) 943) 944) 945) 946) 947) 948) 949) 950) 951) 952) 953) 954) 955) 956) 957) 958) 959) 960) 961) 962) 963) 964) 965) 966) 967) 968) 969) 970) 971) 972) 973) 974) 975) 976) 977) 978) 979) 980) 981) 982) 983) 984) 985) 986) 987) 988) 989) 990) 991) 992) 993) 994) 995) 996) 997) 998) 999) 1000) 1001) 1002) 1003) 1004) 1005) 1006) 1007) 1008) 1009) 1010) 1011) 1012) 1013) 1014) 1015) 1016) 1017) 1018) 1019) 1020) 1021) 1022) 1023) 1024) 1025) 1026) 1027) 1028) 1029) 1030) 1031) 1032) 1033) 1034) 1035) 1036) 1037) 1038) 1039) 1040) 1041) 1042) 1043) 1044) 1045) 1046) 1047) 1048) 1049) 1050) 1051) 1052) 1053) 1054) 1055) 1056) 1057) 1058) 1059) 1060) 1061) 1062) 1063) 1064) 1065) 1066) 1067) 1068) 1069) 1070) 1071) 1072) 1073) 1074) 1075) 1076) 1077) 1078) 1079) 1080) 1081) 1082) 1083) 1084) 1085) 1086) 1087) 1088) 1089) 1090) 1091) 1092) 1093) 1094) 1095) 1096) 1097) 1098) 1099) 1100) 1101) 1102) 1103) 1104) 1105) 1106) 1107) 1108) 1109) 1110) 1111) 1112) 1113) 1114) 1115) 1116) 1117) 1118) 1119) 1120) 1121) 1122) 1123) 1124) 1125) 1126) 1127) 1128) 1129) 1130) 1131) 1132) 1133) 1134) 1135) 1136) 1137) 1138) 1139) 1140) 1141) 1142) 1143) 1144) 1145) 1146) 1147) 1148) 1149) 1150) 1151) 1152) 1153) 1154) 1155) 1156) 1157) 1158) 1159) 1160) 1161) 1162) 1163) 1164) 1165) 1166) 1167) 1168) 1169) 1170) 1171) 1172) 1173) 1174) 1175) 1176) 1177) 1178) 1179) 1180) 1181) 1182) 1183) 1184) 1185) 1186) 1187) 1188) 1189) 1190) 1191) 1192) 1193) 1194) 1195) 1196) 1197) 1198) 1199) 1200) 1201) 1202) 1203) 1204) 1205) 1206) 1207) 1208) 1209) 1210) 1211) 1212) 1213) 1214) 1215) 1216) 1217) 1218) 1219) 1220) 1221) 1222) 1223) 1224) 1225) 1226) 1227) 1228) 1229) 1230) 1231) 1232) 1233) 1234) 1235) 1236) 1237) 1238) 1239) 1240) 1241) 1242) 1243) 1244) 1245) 1246) 1247) 1248) 1249) 1250) 1251) 1252) 1253) 1254) 1255) 1256) 1257) 1258) 1259) 1260) 1261) 1262) 1263) 1264) 1265) 1266) 1267) 1268) 1269) 1270) 1271) 1272) 1273) 1274) 1275) 1276) 1277) 1278) 1279) 1280) 1281) 1282) 1283) 1284) 1285) 1286) 1287) 1288) 1289) 1290) 1291) 1292) 1293) 1294) 1295) 1296) 1297) 1298) 1299) 1300) 1301) 1302) 1303) 1304) 1305) 1306) 1307) 1308) 1309) 1310) 1311) 1312) 1313) 1314) 1315) 1316) 1317) 1318) 1319) 1320) 1321) 1322) 1323) 1324) 1325) 1326) 1327) 1328) 1329) 1330) 1331) 1332) 1333) 1334) 1335) 1336) 1337) 1338) 1339) 1340) 1341) 1342) 1343) 1344) 1345) 1346) 1347) 1348) 1349) 1350) 1351) 1352) 1353) 1354) 1355) 1356) 1357) 1358) 1359) 1360) 1361) 1362) 1363) 1364) 1365) 1366) 1367) 1368) 1369) 1370) 1371) 1372) 1373) 1374) 1375) 1376) 1377) 1378) 1379) 1380) 1381) 1382) 1383) 1384) 1385) 1386) 1387) 1388) 1389) 1390) 1391) 1392) 1393) 1394) 1395) 1396) 1397) 1398) 1399) 1400) 1401) 1402) 1403) 1404) 1405) 1406) 1407) 1408) 1409) 1410) 1411) 1412) 1413) 1414) 1415) 1416) 1417) 1418) 1419) 1420) 1421) 1422) 1423) 1424) 1425) 1426) 1427) 1428) 1429) 1430) 1431) 1432) 1433) 1434) 1435) 1436) 1437) 1438) 1439) 1440) 1441) 1442) 1443) 1444) 1445) 1446) 1447) 1448) 1449) 1450) 1451) 1452) 1453) 1454) 1455) 1456) 1457) 1458) 1459) 1460) 1461) 1462) 1463) 1464) 1465) 1466) 1467) 1468) 1469) 1470) 1471) 1472) 1473) 1474) 1475) 1476) 1477) 1478) 1479) 1480) 1481) 1482) 1483) 1484) 1485) 1486) 1487) 1488) 1489) 1490) 1491) 1492) 1493) 1494) 1495) 1496) 1497) 1498) 1499) 1500) 1501) 1502) 1503) 1504) 1505) 1506) 1507) 1508) 1509) 1510) 1511) 1512) 1513) 1514) 1515) 1516) 1517) 1518) 1519) 1520) 1521) 1522) 1523) 1524) 1525) 1526) 1527) 1528) 1529) 1530) 1531) 1532) 1533) 1534) 1535) 1536) 1537) 1538) 1539) 1540) 1541) 1542) 1543) 1544) 1545) 1546) 1547) 1548) 1549) 1550) 1551) 1552) 1553) 1554) 1555) 1556) 1557) 1558) 1559) 1560) 1561) 1562) 1563) 1564) 1565) 1566) 1567) 1568) 1569) 1570) 1571) 1572) 1573) 1574) 1575) 1576) 1577) 1578) 1579) 1580) 1581) 1582) 1583) 1584) 1585) 1586) 1587) 1588) 1589) 1590) 1591) 1592) 1593) 1594) 1595) 1596) 1597) 1598) 1599) 1600) 1601) 1602) 1603) 1604) 1605) 1606) 1607) 1608) 1609) 1610) 1611) 1612) 1613) 1614) 1615) 1616) 1617) 1618) 1619) 1620) 1621) 1622) 1623) 1624) 1625) 1626) 1627) 1628) 1629) 1630) 1631) 1632) 1633) 1634) 1635) 1636) 1637) 1638) 1639) 1640) 1641) 1642) 1643) 1644) 1645) 1646) 1647) 1648) 1649) 1650) 1651) 1652) 1653) 1654) 1655) 1656) 1657) 1658) 1659) 1660) 1661) 1662) 1663) 1664) 1665) 1666) 1667) 1668) 1669) 1670) 1671) 1672) 1673) 1674) 1675) 1676) 1677) 1678) 1679) 1680) 1681) 1682) 1683) 1684) 1685) 1686) 1687) 1688) 1689) 1690) 1691) 1692) 1693) 1694) 1695) 1696) 1697) 1698) 1699) 1700) 1701) 1702) 1703) 1704) 1705) 1706) 1707) 1708) 1709) 1710) 1711) 1712) 1713) 1714) 1715) 1716) 1717) 1718) 1719) 1720) 1721) 1722) 1723) 1724) 1725) 1726) 1727) 1728) 1729) 1730) 1731) 1732) 1733) 1734) 1735) 1736) 1737) 1738) 1739) 1740) 1741) 1742) 1743) 1744) 1745) 1746) 1747) 1748) 1749) 1750) 1751) 1752) 1753) 1754) 1755) 1756) 1757) 1758) 1759) 1760) 1761) 1762) 1763) 1764) 1765) 1766) 1767) 1768) 1769) 1770) 1771) 1772) 1773) 1774) 1775) 1776) 1777) 1778) 1779) 1780) 1781) 1782) 1783) 1784) 1785) 1786) 1787) 1788) 1789) 1790) 1791) 1792) 1793) 1794) 1795) 1796) 1797) 1798) 1799) 1800) 1801) 1802) 1803) 1804) 1805) 1806) 1807) 1808) 1809) 1810) 1811) 1812) 1813) 1814) 1815) 1816) 1817) 1818) 1819) 1820) 1821) 1822) 1823) 1824) 1825) 1826) 1827) 1828) 1829) 1830) 1831) 1832) 1833) 1834) 1835) 1836) 1837) 1838) 1839) 1840) 1841) 1842) 1843) 1844) 1845) 1846) 1847) 1848) 1849) 1850) 1851) 1852) 1853) 1854) 1855) 1856) 1857) 1858) 1859) 1860) 1861) 1862) 1863) 1864) 1865) 1866) 1867) 1868) 1869) 1870) 1871) 1872) 1873) 1874) 1875) 1876) 1877) 1878) 1879) 1880) 1881) 1882) 1883) 1884) 1885) 1886) 1887) 1888) 1889) 1890) 1891) 1892) 1893) 1894) 1895) 1896) 1897) 1898) 1899) 1900) 1901) 1902) 1903) 1904) 1905) 1906) 1907) 1908) 1909) 1910) 1911) 1912) 1913) 1914) 1915) 1916) 1917) 1918) 1919) 1920) 1921) 1922) 1923) 1924) 1925) 1926) 1927) 1928) 1929) 1930) 1931) 1932) 1933) 1934) 1935) 1936) 1937) 1938) 1939) 1940) 1941) 1942) 1943) 1944) 1945) 1946) 1947) 1948) 1949) 1950) 1951) 1952) 1953) 1954) 1955) 1956) 1957) 1958) 1959) 1960) 1961) 1962) 1963) 1964) 1965) 1966) 1967) 1968) 1969) 1970) 1971) 1972) 1973) 1974) 1975) 1976) 1977) 1978) 1979) 1980) 1981) 1982) 1983) 1984) 1985) 1986) 1987) 1988) 1989) 1990) 1991) 1992) 1993) 1994) 1995) 1996) 1997) 1998) 1999) 2000) 2001) 2002) 2003) 2004) 2005) 2006) 2007) 2008) 2009) 2010) 2011) 2012) 2013) 2014) 2015) 2016) 2017) 2018) 2019) 2020) 2021) 2022) 2023) 2024) 2025) 2026) 2027) 2028) 2029) 2030) 2031) 2032) 2033) 2034) 2035) 2036) 2037) 2038) 2039) 2040) 2041) 2042) 2043) 2044) 2045) 2046) 2047) 2048) 2049) 2050) 2051) 2052) 2053) 2054) 2055) 2056) 2057) 2058) 2059) 2060) 2061) 2062) 2063) 2064) 2065) 2066) 2067) 2068) 2069) 2070) 2071) 2072) 2073) 2074) 2075) 2076) 2077) 2078) 2079) 2080) 2081) 2082) 2083) 2084) 2085) 2086) 2087) 2088) 2089) 2090) 2091) 2092) 2093) 2094) 2095) 2096) 2097) 2098) 2099) 2100) 2101) 2102) 2103) 2104) 2105) 2106) 2107) 2108) 2109) 2110

ἐκατονταετηρίδος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ζῶν Κτη-
σίδιος (Ἰδ.) καὶ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ Ἡρων (Ἰδ.).
Μηχανὴ κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα παρὰ
τῷ Κάστρῳ Νόβῳ (Civita vecchia) τῆς Ἰτα-
λίας εὑρεθεῖσα, ἀνταποκρίνεται σχεδὸν ἐντε-
λῶς πρὸς τὸν σίφωνα τοῦ Κτησιδίου, ὡς
περιγράφει αὐτὸν ὁ Ἡρων εἰς τὰ σωζόμενα
αὐτοῦ συγγράμματα. Κατὰ τὴν δημοσιευμέ-
νην εἰκόνα αὐτῆς ΑΑ εἰσὶ κατὰ Ἡρώνα αἱ
δύο πυξίδες, ἤτοι δύο κύλινδροι εἰς οὓς
ἐναλλάξ ἀναβαίνουνσι καὶ καταβαίνουνσι οἱ
ἔμβολοι Β, εἰς τὰ ἄκρα τῶν φερέντων αὐ-

τοὺς κανονίων Γ. Ὁ δ' ὀριζόντιος σω-
λὴν Δ συνδέει τὰς δύο πυξίδας, καὶ ἐν τῷ
μέσῳ αὐτοῦ ὑφούται ὁ Ε, ἑτερος σωλὴν
ὄρθιος. Ἐν δὲ τῇ ὑπὸ τὴν εἰκόνα κατατομή
ZZZZ εἰσὶ τέσσαρα ἁ σ σ ἁ ρ ι α ἡ κινητοὶ
δίσκοι, ἀνοιγόμενοι καὶ κλειόμενοι, δύο εἰς
τὸν πυθμένα τῶν δύο πυξίδων, καὶ ἐκ τῶν
ἄλλων ἀνὰ εἰς ἐκατέρωθεν τοῦ ὀριζοντίου σω-
λῆνος, ἐνθα κοινωνεῖ μετὰ τῶν πυξίδων. Ἡ
μηχανὴ ἐτίθετο εἰς τὴν δεξαμενὴν οὕτω καθέ-
τως, ὥστε τὰ κάτω ἄκρα τῶν πυξίδων νὰ
ἐμβάπτονται εἰς τὸ ὕδωρ. Ὅτε δ' ἐκινεῖτο
οἱ δύο ἔμβολοι ἀντιθέτως, δηλαδὴ τοῦ μὲν
ἀνιόντος ὅτε ὁ ἄλλος κατέβαινε, ὁ ἀνιὼν ἀπε-
τέλει τὸ κενὸν ἐν τῇ πυξίδι, καὶ τότε τὸ εἰς
τὸν πυθμένα αὐτοῦ ἄσπῳριον ἀφ' αὐτοῦ ἤνοι-
γετο, καὶ ἐπομένως δι' αὐτοῦ εἰσέρρει εἰς τὴν

πυξίδα τὸ ὕδωρ κάτωθεν, ἐνῷ ὁ ἔμβολος τῆς
ἄλλης πυξίδος κατιὼν ἐκλείει τὸ ἄσπῳριον αὐ-
τῆς, καὶ ὥσθι τὸ ὕδωρ ὃ αὐτὴ περιεῖχεν εἰς
τὸν ὀριζόντιον σωλῆνα, καὶ τὸ ὕδωρ τοῦτο
εἰσρέον ἤνοιγε τὸ ἄσπῳριον τὸ ἐνηρμοσμένον
εἰς τὴν αὐτὴν πλευρὰν τοῦ ὀρθίου σωλῆνος
καὶ ἐκλείει τὴν ἀντιπέραν, ὥστε μὴ δυνάμενον
νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἄλλην πυξίδα, ἠναγκάζε-
το ν' ἀναβῇ εἰς τὸν ὄρθιον σωλῆνα (Ε), ὡς
τὸ αὐτὸ συνεβαινε καὶ ἐπὶ τῆς ἐτέρας πυξι-
δος, ὅτε εἰς αὐτὴν κατέβαινε ὁ ἔμβολος. Εἰς
τι δὲ σημεῖον τοῦ ὀρθίου σωλῆνος ὑπῆρχε τις
ὀπή (κρουὸς), δι' ἧς τὸ ὕδωρ ἐξέρρει πρὸς
κοινὴν χρῆσιν, καὶ ἤτις εἰς τὴν εἰκόνα δὲν
φαίνεται, διότι τὸ ἄνω μέρος τῆς μηχανῆς,
ἤτις βεβαίως περιεῖχε τὸν κρουὸν, δὲν ἀνευ-
ρέθη.

Σκαία. θυγάτηρ τοῦ Δαναοῦ καὶ τῆς
Εὐρώπης (Ἀπλδ. Β, 1, 4).

Σκαίαι πύλαι, ἡ πρὸς δυσμὰς τῆς
πόλεως κειμένη πύλη τοῦ Ἰλίου (Ὁμ. Ἰλ.).

Σκαῖος, εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Ἰπποχρόν-
τος, διώξας ἐκ τῆς Σπάρτης τὸν Τυνδάρεω
καὶ τὸν Ἰκαρίωνα, καὶ εἰτα φονευθεὶς ὑπὸ
τοῦ Ἡρακλέους (Ἡρδ. Ε, 60. — Ἀπλδ. Γ,
10, 5). Εἰς τὸν γὰρ δὲ τοῦ Ἰσμηνίου Ἀπόλ-
λωνος ἀνέθηκεν οὗτος τρίποδα μετ' ἐπιγρα-
φῆς διὰ «Καδμείων γραμμάτων».

Σκαλμός, πάσσαλος εἰς τὰ ἐντὸς τῆς
πλευρᾶς τοῦ πλοίου, εἰς ὃν ἡ κώπη ἦν προσ-
δεδεμένη (Ὁμ. Ἰλ. Γ, 42. — Εὐρπ. Ἰφ.
Ταυρ. 1347). Ἡ εἰκὼν ἐκ πλοίου μεσαιω-

νικοῦ, διότι ἐν ἀρχαίοις μνημείοις οὐδέ-
ποτε φαίνεται παριστῶμενον τὸ ἐνδον τοῦ
πλοίου.

Σκαμάνδριον πεδίον, ἐν Τρωάδι,
τὸ ἐκτεινόμενον μεταξὺ τῶν ποταμῶν Σκα-
μάνδρου καὶ Σιμόεντος, ἐνθα συνεχροτοῦντο

αἱ μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τρώων μάχαι (Ὅμ. Ἰλ. Β, 465).

Σκαμάνδριος, 1) υἱὸς τοῦ Ἑκτορος, ὁ Ἀστυάναξ, τὸ ἐπωνύμιον τοῦτο λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς του καθ' Ὅμηρον (Ἰλ. Ζ, 402), ἢ παρὰ τῶν Τρωάδων γυναικῶν, κατὰ Πλάτωνα (Κρατύλ. Σλ. 392). — 2) υἱὸς τοῦ Στροφίου, εἰς τῶν ἐπισήμων Τρώων (Ὅμ. Ἰλ. Ε, 49).

Σκάμανδρος, 1) ποταμὸς τοῦ Τρωϊκοῦ πεδίου, ὅστις ἕνεκα τοῦ χρώματος τοῦ ὕδατός του καὶ **Ξανθός** ἐπίσης ἐλέγετο (Ὅμ. Ἰλ. Ζ, 4. Υ, 74. Φ, 8). Καὶ αὐτὰ τὰ ἔρια τῶν ποτιζομένων ἐξ αὐτοῦ ποιρνίον ἐλάμβανον τὸ ξανθὸν χρῶμα (Ἀρστ. Ζ, Γ, 12). Κατὰ τὸν Ὅμηρον (Ἰλ. Χ, 147) εἶχε δύο πηγάς, μίαν ψυχράν καὶ μίαν θερμήν, εἰς τῆς Ἰδης τοὺς πρόποδας, κατὰ δὲ Στράβωνος (ΙΓ, 602), ἡ δευτέρα εἶχεν ἀποξηρανθῆ, ἡ δὲ κυρίως πηγὴ ἔκειτο ὑψηλῶς ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἰδης, ἐκ τοῦ ὄρους Κοτύλου. Εἰς αὐτὸν δὲ βορείως τοῦ Ἰλίου εἰσέρπειν ὁ Στρώμων, καὶ ἀμφότεροι ὁμοῦ ἐξέβαλλον παρὰ τῷ Σιμείῳ ἀκρωτηρίῳ (τῷ νῦν Κούμ. Καλέ). Οἱ ἀρχαῖοι τὸν Σκάμανδρον ἔλεγον τὸν κυριώτερον ποταμὸν, καὶ οὗτος ἐστὶν ὁ νῦν Παλαισκαμανδρία ἢ Μενδερὲς (κατὰ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα παραφθαρὲν εἰς τουρκικὸν), ὁ ἀνατολικὸς ποταμὸς· ὁ δὲ δυτικὸς (ὁ νῦν Βουνάρφασι) ἐστὶν ὁ Σιμόεις (ἀλλ' ἴδ. Σιμόεις). Ὁ Σκάμανδρος εἰς τρία σημεῖα περιρρεῖ τὸν βράχον τῆς Περγάμου, δι' ὃ καὶ τὸ ἐπιθετὸν Σκαμανδρίου (ἴδ.) ἐδόθη εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Ἑκτορος, τὸν Ἀστυάνακτα (Ἰλ. ΣΤ, 402. — Ἡρδ. Ε, 65. — Αἰσχλ. Ἀγ. 508). Ὡς θεὸς ὁ Σκάμανδρος, υἱὸς τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος, ἦν ἐκ τῆς νύμφης Ἰδαίας πατὴρ τοῦ Τεύχρου, τῆς Καλιρρόης καὶ τῆς Στρυμῶς (Ἡσδ. Θεογ. 345. — Ἀπολλδ. Γ, 12, 1). — 2) Ποταμὸς τῆς Σικελίας, παρὰ τῇ Σεγέστη ἐκβάλλων εἰς τὴν θάλασσαν (Διόδ. Κ, 71. — Στράβ. ΙΓ, 608).

Σκαμανδρόνυμος, Λέσβιος, ὁ πατὴρ τῆς Σαπφούς (Ἡρδ. Β, 135).

Σκαμδωνίδαι, δῆμος τῆς Ἀττικῆς ἀνήκων εἰς τὴν Λεοντίδα φυλὴν, κείμενος δὲ ἐντὸς τῶν Ἀθηνῶν, νοτιοδυτικῶς τοῦ Θησείου κατ' ἐπιγραφὰς (Boeckh. C. I. n. 70. — Rang. Ant. Hell. I, Ἀρ. 56, 57). Ἐξ αὐτοῦ κατήγετο ὁ Ἀλκιβιάδης (Στράβ. Βυζ.).

Σκάμμα, εἰς τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας τὸ μέρος τοῦ ἐδάφους τὸ περισκαμμένον διὰ μικρᾶς τάφρου, ἣν δὲν ἐπετρέπετο τοῖς παλαισταῖς νὰ ὑπερπηθῶσιν· ὁ δὲ αὐτὴν ὑπερβάς ἐθεωρεῖτο ὡς ἡττηθεὶς (Πολύβ. Μ, 55).

Διὰ τοῦτο εἰς τὰ ἀρχαῖα ἀνάγλυφα τὰ παριστῶντα παλαιστάς, δύο σύμβολα εἰσὶ πολλὰ· καὶ παρ' αὐτοῖς κεχαραγμένα, ἡ σκαλίσκη, μικρὰ ἀξίνη ὡς ἐμβλημα τοῦ σκάμματος, καὶ πῆμα ἄμμου, αἰνιττομένη τὴν ἐπικεχυμένην εἰς τὸ ἐντὸς τοῦ σκάμματος ἑδαφος.

Σκάνδεια, πόλις τῆς νήσου Κυθίων, μετὰ λιμένος, 10 στάδια βορειανατολικῶς τῆς πρωτευούσης αὐτῆς κειμένη (Ὅμ. Ἰλ. Κ, 268. — Θουκ.).

Σκάνδεια ἢ **Σκανδιναυία**, νήσος κατὰ τοὺς ἀρχαίους (Πτολ. Β, 11. — Παμπ. Μαλ. — ΡΙ. IX, 13, 27), κατὰ τὰ ὑπερβόρεια τῆς Εὐρώπης, ὅτι ἐγνώριζον τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας.

Σκαπτή Ὑλη, πόλις εἰς τ' ἀνατολικὰ τῆς Μακεδονίας ἐπὶ τοῦ ὄρους Περγάμου κειμένη, μεταξὺ τῶν ποταμῶν Στρυμόνος καὶ Νέστου, τῆς νήσου Θάσου ἀπέναντι. Εἶχε χρυσωρυχεῖα, ἃ ἐξεμεταλλεύοντο οἱ Θάσιοι, εἰσπράττοντες 80 τάλαντα κατ' ἔτος (Ἡρδ. ΣΤ, 46). Μετὰ ταῦτα δὲ κατέλαβον οἱ Ἀθηναῖοι αὐτά. Ἐνταῦθα ἐλέγετο νυμφευθεῖς,

τὴν ἱστορίαν αὐτοῦ συγγράφας καὶ δολοφονηθεὶς ὁ Θουκυδίδης (Πλούτ. Κίμ. Δ). Οἱ Ῥωμαῖοι ἐπρόφερον Σκαπτὴν ἢ Βυζ. — (Στφ. Lucr.).

Σκάρδον ὄρος, κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Μοισίας ἐν Ἰλλυρία, ἡ ἀνατολική παρεκτασις τῶν Βεδικῶν ὄρεων (Πολβ. ΚΗ, 8).

Σκάρδων, μητρόπολις τῆς Λιβουρίας ἐν Ἰλλυρία (Στραβ.).

Σκάρφεια καὶ **Σκάρφη** (Ὅμ. Ἰλ. Β, 552), πόλις τῶν Ἐπικνημιδίων Λοκρῶν, 10 στάδια ἀπέχουσα τῆς ἀκτῆς, καὶ λιμένα ἔχουσα εἰς τοῦ Βραγρίου τὰς ἐκβολάς, κατεστράφη ὑπὸ σεισμοῦ τῷ 427 π.Χ. καὶ ἀνωκοδομήθη ἔπειτα πάλιν. Παρ' αὐτὴν ἦν οὖνο αἰ πρὸς τὰς Θερμοπύλας ἄγουσαι. Πλήμυρα δὲ τέλος ἐξηγράνισε τὴν πόλιν, ἥς ὀλίγα σώζονται λείψανα (Στράβ. Θ, 426. — Πaus. Ζ, 15, 3. — Liv. XXXIII, 3).

Σκάρφη, κατὰ Στράβωνα πόλις Βοιωτικῆ, ἡ παρ' Ὁμήρῳ Ἑτεωνός.

Σκαφά, παρὰ Σικελοῖς τὸ σκάμμα.

Σκάφη, 1) ὡς καὶ νῦν τὸ κοῖλον ἐξ ἑνὸς ξύλου ἐσκαμμένον σκεῦος διὰ τὴν πλύ-

σιν τῶν ὑφασμάτων, κτλ. — 2) Ἐνίοτε τὸ λίανον, ἡ κούνια τῶν βρεφῶν (Ἀθῆν. ΙΓ, 85).

— 3) Λέμβος ἦν περιέκλειον τὰ μεγάλα

πλοῖα καὶ κατεβίβαζον εἰς τὴν θάλασσαν πρὸς χρῆσιν τῶν ναυτῶν αὐτῶν (Caes. B. G. III, 24. — Cic. Im. II, 79. — Petr. Sat. 104).

Σκαφηφορία, ἡ ἐν Ἀθήναις τοῖς μετοίκους ἐπιβαλλομένη ὑπηρεσία τοῦ φέρειν εἰς τὴν πομπὴν τῶν Παναθηναίων σκάφας πλήρεις διαφόρων ταῖς θυσίαις ἀναγκαίων ἀντικειμένων, δι' ὃ καὶ ἐλέγοντο τότε σκαφηφόροι (Ἀθῆν. Η, 335. — Ἀρπocr. — Ἡσύχ.).

Σκάφος (τὸ), πᾶν σκάψιμον (Ἡσδ. Ἐρ. Ε, 74)· πᾶν κοίλωμα (Ἀνάλ. Γ, σλ. 186), πρὸ πάντων τοῦ κοίλου τὸ πληρωμα, ὅθεν καὶ αὐτὸ τοῦ πλοίου τὸ σῶμα, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ παραρτήματα, ἰστούς, κώπας, κτλ. (Αἰσχ. Πέρσ. 415. — Θουκ. Α, 50. — Πολδ. Α. 92. 113)· καὶ ἐκ τούτου παρὰ ποιηταῖς αὐτὸ τὸ πλοῖον. Σκάφος ἐνίοτε καὶ ἡ σκαπάνη.

Σκέλλιος, Ἀθηναῖος, πατήρ τοῦ στρατηγοῦ Ἀριστοκρίτου (Ἀριστφ. Ἀχρν. 126. — Θουκ. Η 89).

Σκέπαρνον (τὸ) καὶ ὁ σκέπαρνος, τὸ σύνθηρος σκερπάνιον, ἐν τῶν ὑπὸ τοῦ Δαι-

δάλου ἐφευρεθέντων ξυλουργικῶν ἐργαλείων (Pl. VII, 97), «εὐξουν» (Ὅμ. Ὀδ. Ε, 257. I, 391)· ἐνίοτε ἔχον δύο κοπίδας «ἀμφίξουν» (Λεπιδ. Ἐπιγρ.).

Σκεπτικοί, ἐλέγοντο ἐν γένει οἱ φιλόσοφοι οἱ μὴ ὀρισμένως περὶ τῶν ζητημάτων ἀποφαινόμενοι, ἀλλὰ διστακτικῶς, καὶ ὡς ὑπὸ σκέψιν. Ἰδίως ὅμως ἐδίδοτο ἡ ἐπωνυμία αὕτη εἰς τοὺς φιλοσόφους τῆς ἀλεξανδρινῆς περιόδου τοῦ Ἡλείου Πύρρωνος, οἵτινες εἶχον μὲν ἰδίως πεποιοήσεις, ἀλλὰ δὲν παρεδέχοντο τὴν ὑπαρξιν γενικῶν ἀληθειῶν. Τοὺς δισταγμοὺς τοῦ Παρμενίδου, τοῦ Ζήνωνος, τοῦ Ἡρακλείτου, τοῦ Δημοκρίτου, τοῦ Ἐμπεδοκλέους, τοῦ Ἀναξαγόρου, ὡς πρὸς τὴν ἀλήθειαν τῶν ἀντιλήψεων τῶν αἰσθητη-

ρίων ἐπρότεινον οἱ μεταγενέστεροι ἐκείνοι σκεπτικοὶ ὡς προηγούμενον καὶ ὡς ἀφορμὴν τῆς σκέψεως δι' αὐτούς· ἀλλ' οὐδ' οἱ σοφισταὶ δικαιῶνται ἐντελῶς νὰ καλῶνται σκεπτικοί, καθ' ὅσον, εἰ καὶ ἀπατηλὰς κηρύττουσι τὰς ἀντιλήψεις τῶν αἰσθητηρίων, ἀλλ' ὡς πλήρη ἀλήθειαν παραδέχονται τοῦ νοῦς τὴν ἀντίληψιν. Ἐπὶ τῶν δοξασιῶν τοῦ Πύρρωνος, τοῦ πρώτου ἀληθῶς σκεπτικοῦ, φαίνεται ὅτι μεγάλην ἐξήσκησαν ἐπιρροὴν αἱ διδασκαλῖαι τοῦ Δημοκρίτου καὶ τοῦ Ἀναξαγόρου. Ὁ ἴδιος δὲν συνέγραψεν, αἱ δ' ἀρχαὶ αὐτοῦ διεδόθησαν διὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἐξ ὧν ὁ Τίμων ὁ Φλιάσιος ἦν ὁ γνωστότερος τῶν συγχρόνων, καὶ ποιητὴς πολυγράφου. Εἰς αὐτὸν ἀποδίδονται 60 τραγωδίαί καὶ 30 κωμωδίαί καὶ 3 βιβλία σίλλων (ἴδ.), ἐν οἷς πικρῶς ἐχλεύαζε πάντας τοὺς φιλοσόφους, πλὴν μόνου τοῦ διδασκάλου του. Ἡ φιλοσοφία τοῦ Πύρρωνος, ἣν αὐτὸς ἐντελῶς παρεδέχθη, ἐστηρίζετο ἐπὶ δύο ἀξιωματίων· α) ὅτι οὐδεμία γνώσις ἦν δυνατὴ ἐξ ἀντικειμένου, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο β) ἡ ἀληθὴς σοφία συνίστατο εἰς πρακτικὴν τινὰ διαγωγὴν, στηριζομένην ἐπὶ ἐντελοῦς ἀδιαφορίας πρὸς πάντα τὰ ἐξωτερικῶς φαινόμενα. Ἐκ τῆς τοιαύτης θεωρίας, εἰς ἣν ἀνταποκρίνεται τὸ μηδὲν θαυμάζειν (nil admirare) τοῦ Ὀρατίου (Ep. I, 6), ἐπωφελεῖτο, κατ' αὐτὸν, ὁ βίος τὴν ἀκλόνητον ψυχικὴν ἡρεμίαν, ἥτις ἦν αὐτῇ ἡ εὐδαιμονία. Τοὺς κυρίως Πυρρωνίους ἀντικατέστησε, φαίνεται, ἐπὶ Κικέρωνος ἡ νεωτέρα Ἀκαδημία· ἐπὶ δὲ τῶν πρώτων ἀρχῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀνεβίωσε πιθανῶς πάλιν ἡ Σκέψις τῶν ἀρχαιότερων χρόνων. Εἰς τῶν πρώτων καὶ γνωστοτέρων σκεπτικῶν ἦν ὁ Αἰνεσίδημος (ἴδ.)· ὀλίγον δὲ μεταγενέστεροι ἦσαν ὁ Ζεύξιππος, ὁ Ζεῦξις, ὁ Ἀντίοχος, ὁ Μηνόδοτος, ὁ Θεόδοτος, ὁ Ἡρώδοτος, ὁ Σηξτορ καὶ ὁ Σατοῦργιος, ἐξ ὧν ἐπισημότερος ἦν ὁ Σηξτορ, ἱατρὸς, ἐπικληθεὶς, ὡς ἐκ τῶν ἀρχῶν του, Ἐμπεριχὸς, καὶ ζήσας κατὰ τὰ

200-250 μ. Χ. Ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ ὡς ἐπισημότερον διακρίνεται τὸ κατὰ τῶν δογματικῶν (adversus mathematicos). Καὶ οἱ νεώτεροι οὗτοι σκεπτικοὶ ἐκέρχοντο ἀνέγκτον πᾶσαν ἐξ ἀντικειμένου ἀντίληψιν, καὶ εἰς θεωρητικὰ ζητήματα οὐδέποτε ἀπεφαινοντο ὠρισμένως, ἐπολέμουν δὲ ἐντόνως τὰς ἀρχαίας καὶ νεωτέρας φιλοσοφικὰς σχολὰς, μάλιστα τὴν τῶν Στωϊκῶν, καὶ ἐζήτουν δι' ὠρισμένων τρόπων (ὡς τοὺς ἔλαγον) ἀποδείξαι νὰ καταπολεμήσωσι τὸ ἐφικτὸν οἶος δὲ ποτε γνώσεως.

Σκευοθήκη, πᾶσα σκευῶν ἀποθήκη, ἰδίως δὲ ἡ τῶν τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ. Τοιαύτην μεγίστην καὶ λαμπροτάτην ὤκοδόμησεν ἐν Πειραιεὶ πρὸς τῷ Κανθάρῳ, πλησίον τοῦ νῦν τελωνείου, διὰ χιλιάς ναῦς, ὁ Φίλων περὶ τὰ 300 π. Χ., ἄλλως καὶ ὁ πλοθῆκην λεγομένην (Στρώβ. Σλ. 395. — Ἀππ. Μισρ. ΜΑ. — Vit. VII, Praef. — Cic. d. Or. I, 41. — Pl. VII, 37), πλὴν ἂν ἡ σκευοθήκη ἦν μέρος τῆς Ὀπλοθήκης. Λεῖψανα δ' ἀρχιτεκτονικὰ αὐτῆς καὶ πολύτιμοι ἐπιγραφαὶ περιέχουσαι τῶν σκευῶν διδασκτικωτάτους καταλόγους, εὑρέθησαν πρὸ ἐτῶν εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν θέσιν, καὶ ἐξεδόθησαν ἐν Γερμανίᾳ (Boeckh, Seew. d. Athenen).

Σκευοφόρος, εἰς τὰ στρατεύματα ὁ ὑπηρέτης ὁ τὸν βαρέως ὀπλισμένον ὀπλίτην παρακολουθῶν καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ φέρων.

Σκέφρος, υἱὸς τοῦ Τεγέατου, μυθικὸν πρόσωπον συνεχόμενον μετὰ τῆς λατρείας τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Ἀρχαδίᾳ. Ὁ Ἀπόλλων καὶ ἡ Ἀρτεμις, κατὰ τοὺς Ἀρχάδας, περιήρχοντο τὴν γῆν τιμωροῦντες ἐκείνους ὅσοι ἠρνήθησαν ἄστυον εἰς τὴν μητέρα των Ἀητῶν, ὅτε, ἔγγυος οὖσα, κατεδιώκετο ὑπὸ τῆς Ἥρας. Τότε Λειμών, τοῦ Σκέφρου ὁ ἀδελφός, ὑποπτεύσας ὅτι διεβλήθη εἰς τοὺς θεοὺς ὑπ' αὐτοῦ, τὸν ἐφόνευσε, καὶ ἔκτοτε οἱ Ἀρχάδες ἐψάλλον θρήνους εἰς αὐτοῦ τὸν θάνατον, ὅτε, κατ' ἐντολὴν τοῦ Δελφικοῦ μαν-

τείου, ἐπανηγύριζον τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἀγυιεύς
Ἀπέλλωνος (Παυσ. 11, 53).

Σκηνή, ἴδ. Θέατρον.

Σκηνῆται, καλοῦνται πολλάκις παρὰ
Στράβωνι οἱ νομαδικοὶ καὶ ὑπὸ σκηνᾶς οἰ-
κοῦντες λαοὶ τῆς ἐρήμου Ἀραβίας.

Σκηνογραφία, ἡ ζωγραφία ἡ κο-
σμοῦσα τὴν σκηνὴν τοῦ θεάτρου, καὶ πᾶσα
ἄλλη κατὰ τὸ αὐτὸ σύστημα γραφομένη, ἵνα
μακρόθεν ποιῇ τὴν δέουσαν ἐντύπωσιν (Vittr.
I, 2, 3). ἴδ. Ἀγάθαρχος.

Σκῆπτρον, ἐκ τοῦ σκῆπτειν, τοῦ
στηρίζειν, ἐν γένει μακρὸν ξύλον ἐφ' οὗ τις

στηρίζεται περιπατῶν, εἴτε ὁδοιπόρος εἴτε
ἐπαίτης ('Ομ. Ἰλ. Σ, 416. Ὀδ. Ν. 437.
Ξ, 31. Ρ. 199. Σ, 103. — Ἡρόδ. Α, 195.
Ζ, 52). Κυρίως ὁμως ὁ ἐκράτει τις ὡς σύμ-
βολον ἐξουσίας, καὶ μάλιστα τῆς ὑπερτάτης,

χας βασιλεὺς» ('Ομ. Ἰλ. Α, 279 κλ.)· διὰ
τοῦτο καὶ ὁ βασιλεὺς τῶν θεῶν ὁ Ζεὺς (Πινδ.)

ὃν ὁ Φειδίας ἐν ἄλλοις παρέστησεν ἐν Ὀ-
λυμπίᾳ ἔχοντα σκῆπτρον διηνησιμένον διὰ
παντοίων μετάλλων, μετὰ χρυσοῦ ἀετοῦ ἐπι-
καθημένου. Καὶ ἄλλοι δὲ ἄρχοντες ἔφερον
πολλάκις εἰς ἐνδειξιν τῆς διοικητικῆς ἢ δι-
καστικῆς αὐτῶν ἐξουσίας διὰ χειρῶν ράβδον,
ἥτις καὶ σκῆπτρον ἐλέγετο. Ὁμοίως δὲ καὶ
ἱερεῖς καὶ κήρυκες ('Ιλ. Α, 15. — Ὀδ. Α,
91). Καὶ εἰς ξένους δὲ τρέσθεις, ὅτε ἐπαρου-
σιάζοντο ἵνα ὁμιλήσωσιν, ἔθιδεν, ἐπὶ τῶν ὁμη-
ρικῶν χρόνων, σκῆπτρον ὁ κήρυξ ('Ομ. Ἰλ. Ψ,
508. Ὀδ. Β, 37). Προσέτι καὶ ἡ ράβδος ἦν
εἶχεν ὁ ράψωδός εἰς τὰς χεῖρας, ὅταν ἀπήγγελ-
λεν ἔπη, λέγεται σκῆπτρον ὑπὸ τοῦ Ἡσιόδου
(Θεογ. 30). Καὶ παρὰ τοῖς Πέρσαις προσέτι.

καὶ ἔπειτα παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἦν ἐπίσης τὸ
σκῆπτρον ἔμβλημα τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας.

Σκῆψες, πόλις Τρωϊκὴ ἐν τῇ Ἰδῇ,
νοτιανατολικῶς τοῦ Ἰλίου (Εὐφ. Ἑλλ. Γ,
1. — Στράβ. ΙΓ). Νῦν Παλαιοσκῆψις ('Εσκή
Σουψέ).

ὁ βασιλεὺς (συνεχέστατα παρ' Ὀμήρῳ. —
Ἀριστ. Ὀρν. 510. κλ.) ὅθεν καὶ «σκῆπτου-

Σκιά, χωρίον τῆς Ἀρκαδίας, εἰς ἀπό-
στασιν 13 σταδίων ἀπὸ τῆς Μεγαλόπολεως.
Ἐκεῖ ὁ τύραννος Ἀριστόδημος ἔκτισε ναὸν

τῇ Ἀρτέμιδι, ἥτις ἐξ αὐτοῦ ἐλέγετο Σκια-
δῆτις (Παυσ. Η, 35).

Σκιάδας, Λακεδαιμόνιος γλύπτης τῆς
60ης Ὀλ. (540 π. Χ.), μετὰ τοῦ συμπα-
τριώτου του Χάρτα διδάσκαλος τοῦ Κοριν-
θίου Εὐγείρου (Παυσ. ΣΤ, 4).

Σκιάδιον, καὶ σ κ ι α δ ι σ κ η, ὁ
ἐκράτουν αἱ Ἑλληνίδες πρὸς προφύλαξιν κατὰ
τοῦ ἡλίου, ὅμοιον τῇ ἡμετέρᾳ ὁ μ δ ρ ε λ λ α
(κατὰ τοῦ ὁμβρου), ἀνοιγόμενον καὶ κλειόμε-
νον (Ἀρστφ. Ὀρν. 1493. Ἰππ. 1348). Εἰς
τὴν Παναθηναϊκὴν πομπὴν ἔφερον τὰ σκιά-
δια αἱ κόραι τῶν μετοίκων κατόπιν τῶν πομ-
πευσῶν πολιτῶν, καὶ ἴσως, ὅτε ἐγένετο
χρήσις αὐτῶν, ἔφερον αὐτὰ αἱ δοῦλαι ὑπὲρ
τὰς κυρίας τῶν. Ἐν δὲ μετέπειτα χρόνοις

ἐπεκράτησαν οἱ ψιαθόπλεκτοι πίλοι, οἵτινες
καὶ θολαῖαι ἢ πέτασσοι ἐλέγοντο
(Θεόκρ. ΙΕ, 39).

Σκιαθήρας ἢ Σκιαθήρον, ὥρο-
λόγιον ἡλιακόν, καθ' ὃ μεταλλινὴ ράβδος
δεικνύει τὴν ἐποχὴν τῆς ἡμέρας διὰ τῆς σκιάς
ἣν ρίπτει εἰς γραμμὰς ὑπολελογισμένων μή-
κους καὶ θέσεως. Τὸ ἀξιολογώτερον καὶ ἐπι-
σημότερον τῶν σωζομένων ὥρολογίων τούτων
ἐστὶ τὸ τοῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Κυρρήστου πρὸς
τῇ ἀγορᾷ τῶν Ἀθηνῶν.

Σκίαθος, νῆσος τοῦ Αἰγαίου, πρὸς βορ-
ρᾶν τῆς Εὐβοίας, καὶ πρὸς ἀνατολὰς, εἰς
μικρὰν ἀπόστασιν τῆς μαγνησιακῆς παρα-
λίας τῆς Θεσσαλίας (Ἡρδ. Ζ, 179. 188),
ἔχουσα καὶ ὁμώνυμον πόλιν, οἰκηθεῖσα τὸ

πρῶτον ὑπὸ Πελασγῶν ἐκ Θοράκης, εἶτα ἐκ
τῆς Χαλκιδικῆς. Ἐπὶ τῶν Περσικῶν πο-
λέμων πολλαὶ συνεκροτήθησαν παρ' αὐτῇ
ναυμαχίαι (Ἡρδ. Ζ, 179. Η, 7). Εἶτα δὲ
συνεμάχησεν ἡ νῆσος μετὰ τῶν Ἀθηναίων, φέ-
ρουσα 200 δραχμῶν ἐτήσιον φόρον καθ' ὅλον
τὸ διάστημα τῆς τῶν Ἀθηναίων ἡγεμονίας
(Liv. XXXI, 28, 45). Ἐπὶ τοῦ Μιθριδατικοῦ
πολέμου ἦν πειρατῶν ὁρμητήριον. Ὁ Ἀντώ-
νιος ἐδωρήσατο τὴν νῆσον τοῖς Ἀθηναίοις,
οἵτινες τὴν κατεῖχον ἔτι καὶ ἐπὶ Ἀδριανῷ.
Ἐπὶ Σεπτιμίου Σεβήρου ὅμως φαίνεται ὅτι
ἦν αὖθις αὐτόνομος. Τῆς νήσου ὁ οἶνος ἐξε-
τιμᾶτο πολὺ, ὥς καὶ ὁ ἐκεῖ ἀλιευόμενος ἰχθὺς,
ὁ κ ε σ τ ρ ε ῦς λεγόμενος (Ἀθην. Ι, 4. 30).

Σκιάποδες, μυθευόμενος λαὸς τῆς
Λιβύας, περὶ οὗ διηγοῦντο ὅτι εἶχε τοιοῦτους
καὶ τόσῳ μεγάλους τοὺς πόδας, ὥστε τοὺς
μετεχειρίζετο καὶ ὡς σκιάδια κατὰ τοῦ ἡλίου
(Ἀρστφ. Ὀρν. 1652).

Σκιάς, οἰκοδόμημα ἐν Σπάρτῃ, εἰς ὃ
συνεκαλοῦντο ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις αἱ
ἐκκλησίαι τοῦ λαοῦ, αἵτινες πρὶν συνήρχοντο
ἐν ὑπαίθρῳ, «μεταξὺ Βαθύκας καὶ Κνακίω-
νος». Ἐκτίσθη δ' ὑπὸ Θεοδώρου τοῦ Ροίκου,
περὶ τὰ 600 π. Χ. στρογγύλον καὶ θολοει-
δές, ἄρα κατὰ τὸν τρόπον τῶν ἀρχαίων θη-
σαυρῶν (Παυσ. Γ, 12, 8.—Μγ. Ἐτμ. λ.
Σκιάς). Καὶ ἐν Ἀθήναις δὲ, παρὰ τῷ βου-
λευτηρίῳ, ὑπῆρχεν ὅμοιον, δι' ὃ καὶ Θόλος
τὸ αὐτὸ ἐλέγετο, ἐνθα ἐγίνοντο αἱ τῶν Πρυ-
τάνων θυσίαι καὶ ἐστιάσεις (Σουῖδ. λ. Σκιάς.
—Παυσ. Α, 5, 1.—Πολδ. Α, 8, 15.—
Ἀρπφ. λ. Θόλος).

Σκίδρος, πόλις τῆς Ἰταλίας, πλη-
σίον, ὥς φαίνεται, τῆς Σιθάριδος (Ἡρδ.
ΣΤ, 21).

Σκιλλοῦς, πόλις τῆς Τριφυλίας ἐν
Ἠλιδι τῆς Πελοποννήσου, ἐπὶ τοῦ ῥόακος
Σελινούντος, ὁμόρου τοῦ Ἀλφειοῦ. Ὅτε ὁ
Πύρρος ὑπεστήριξε τοὺς Πισάτας κατὰ τῶν
Ἠλείων, οἱ Σκιλλοῦντιοι συνετάχθησαν μετ'
αὐτοῦ, ἀλλ' ἠττήθησαν. Μεταγενεστέροις

ἀπέσπασαν οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν Σιλλοῦν-
τα ἀπὸ τῆς Ἡλίδος, καὶ εἰς τὰ περίχωρα
αὐτῆς ἐδωρήσαντο ἀγροικίαν εἰς τὸν ἐκ τῶν
Ἀθηνῶν ἐξορισθέντα Ξενοφῶντα. Ἐνταῦθα
οὗτος διεβίωσε τὰς τελευταίας ἡμέρας του,
καὶ ἤγειρε καὶ ἱερὸν τῇ Ἀρτέμιδι, μικρὰν
ἀπομίμησιν τοῦ Ἐφεσίου ναοῦ. Περιγράφει
δὲ τὴν ἐκεῖσε διαμονὴν τοῦ ὁῖδιος (Ξνφ. Ἀνθ.
B, 3, 7. Ἑλλ. ΣΤ, 5, 2).

Σκίμπους ἡ ἄσκησις, ὁ αὐτὸς καὶ
ῥάβδιστος, πτωχικὴ κλίνη, οἷα ἦν ἡ τοῦ
Σωκράτους, ὀλίγον τι καλλιτέρα τῆς χα-
μεύνης (Ἰδ. Κλίνη).

Σκιοθηρικόν, Ἰδ. Σκιαθῆρας.

Σκιπίων. Τῆς μεγάλης καὶ ἐπισήμου
γενεᾶς τῶν Σκιπίωνων ἐν Ρώμῃ δύο ἐξόχως
διεκρίθησαν καὶ ἀνεδείχθησαν ἔνδοξοι, ὁ Π.
Κορνήλιος Σκιπίων, ὁ ἐπὶ τοῦ δευτέρου καρ-
χηθονικοῦ πολέμου, κατὰ τὰ εἶη 210-206
π. Χ. τοὺς Καρχηδονίους ὑπὸ τὸν Ἀννίβαν
κατατροπώσας, δι' ὃ καὶ ἐκλήθη Ἀφρικα-
νός. Τῷ 193 ἐπέμφθη ὡς εἰς τῶν Πρέσβεων
εἰς Ἐφεσον πρὸς τὸν Ἀντίοχον παρ' ᾧ εἶχε
καταφυγεῖ ὁ Ἀντίοχος. Ὁ ἕτερος ἦν ὁ Π.
Κορνήλιος Αἰμιλιανός, υἱὸς τοῦ Αἰμιλίου
Παύλου, υἱοθετηθεὶς ὑπὸ τῶν Σκιπίωνων,
ὅστις νέος μετὰ τοῦ πατρὸς του εἰς τὴν Ἑλ-
λάδα διατρίψας, καὶ εἰς Πύδναν πολεμῆσας
τῷ 168 π. Χ., συνεδέθη διὰ φιλίας μετὰ
τοῦ Πολυβίου καὶ ἄλλων πεπαιδευμένων,
ἐπεδόθη ὁ ἴδιος εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς φι-
λολογίας, καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου καρχηθονικοῦ
πολέμου, τῷ 146 π. Χ., ἐκυρίευσεν καὶ κατη-
δάφησεν τὴν Καρχηδόνα. Τῷ δὲ 132 φαί-
νεται ὅτι ἐδολοφονήθη ὑπὸ πολιτικῶν του
ἐχθρῶν.

Σκίρα, Ἰδ. Σκιροφόρια.

Σκιράς, 1) ἐπίθετον ὑφ' ὃ ἡ Ἀθηναῖα
εἶχε ναὸν ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν (Ἡρόδ. ΣΤ,
94), ἐπώνυμον ἢ τοῦ χειμάρρου Σκίρου παρ'
ὃ ἔκειτο (Παυσ. Α, 36, 3), ἢ μάντιώς τι-
νος Σκίρου (Πλούτ. Θησ. 12) ἢ κατὰ
τινας (Φιλός. Ἀθθ. Β) ἐκ τοῦ σκίρου

(κρητίδος), ἐξ οὗ ὁ Θησεύς, ἐκ Κρήτης
ἐπανελθὼν, ἤγειρεν ἄγαλμα τῇ Ἀθηνᾷ.

Σκιρίται, λόχος ἐν τῷ Λακωνικῷ τρα-
τῷ, ἐπώνυμος τῆς πρὶν Ἀρκαδικῆς Σκιρίτι-
δος χώρας, πιθανῶς ἐκ τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης
προσρχόμενος, καὶ μετὰ τὴν ὑποταγὴν αὐτῆς
ἴσως ἐπὶ συνθήκῃ, διὰ τὴν ἔκτακτον ἀνδρείαν
τῶν ἐξαιρετικῶν θέσιν εἰς τὸν Σπαρτιατικὸν
στρατὸν κατέχοντες. Ἦσαν 600 τὸν ἀριθ-
μὸν πεζοί, ἴσως φιλοὶ, καὶ ἐτάττοντο εἰς τὰς
κινδυνωδεστέρας θέσεις, προπορευόμενοι ἐν
πορείαις, τὰς πτέρυγας τῶν στρατοπέδων
ἐξασφαλίζοντες, καὶ ἐν μάχαις εἰς τὸ ἀριστε-
ρὸν κέρας ὑπὸ τὸν βασιλέα παραταττόμενοι,
καὶ τὰς κινδυνωδεστέρας ἐφόδους ἐπιχει-
ροῦντες (Ξνφ. Λακ. Πολ. II, 1. Ἑλλ. E,
1, 2. Κυρ. πδ. Δ, 2, 11.—Θουκ. E, 67).

Σκιρίτες (ἢ), χώρα ὀρεινὴ καὶ τρα-
χεῖα κατὰ τὰ βορειοδυτικὰ τῆς Λακωνικῆς,
πρὸς τὴν Παρρασίαν καὶ τὴν Μαιναλίαν τῆς
Ἀρκαδίας, εἰς ἣν ἴσως καὶ τὸ πρῶτον ἀνήκε,
δι' ὃ καὶ εἰς αὐτὴν ἐπανήλθεν ἐπὶ Ἐπαμει-
ωνόδου (Ξνφ. Ἑλλ. E, 2, 24-4, 52. ΣΤ,
4, 21). Τὸ μόνον αὐτῆς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα
μνημονεύεται ἐστὶ τὸ, ἴσως ὑπὸ τῶν Λακε-
δαιμονίων κτισθὲν, προῦριον Οἶον, 2 ἡμέρας
βορείως ἀπέχον τῆς Σελλασίας (Θουκ. E,
33, 67, 68.—Ξνφ. καὶ ΣΤ, 5, 24. Ζ, 4,
21.—Διόδ. ΙΕ, 32).

Σκίρος, 1) βυάκιον ἢ χειμάρρος, ἐκτὸς
ρέων τῶν Ἀθηνῶν πρὸς δυσμὰς, παρ' ᾧ ἐστρα-
τοπέδευσαν οἱ κατὰ τῶν Ἀθηνῶν ἐπελθόντες
Ἐλευσίνιοι (Ξνφ. Ἑλλ. B, 4, 30, 34.—
Ἀρπκρ. λ. Ἀλίπεδον). Παρ' αὐτῷ ἱδρυτο
ὁ ναὸς τῆς Σκιράδος Ἀθηνᾶς, ἡ τὸ ἱερὸν
τοῦ Σκίρου (Πλούτ. Θησ. ΙΖ).—2) Τὸ πρὸς
δυσμὰς ἔσχατον μέρος τῆς πόλεως τῶν Ἀθη-
νῶν, ἐνθα συνώρευον ὁ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς Κερα-
μεικός, πρὸς τῷ χειμάρρῳ Σκίρῳ, ἐνθα κατόικουν
αἱ ἐκδεδιγνημέναι γυναῖκες (Ἀλκφρ. Γ, 8,
25.—Στφ. Βυζ.).—3) Μάντις ἐκ Δωδῶ-
νης εἰς Ἀθῆνας ἐλθὼν καὶ ἐκεῖ φονευθεὶς ἐπὶ
Ἐρεχθέως (Παυσ. Α, 36, 3), δι' ὃ καὶ

κατὰ Πλούταρχον, ἀνηγέρθη αὐτῷ πρὸς ἐξελέωσιν ἱερὸν, τὸ ὑπ' ἄλλων τῆς Σκιράδος Ἀθηνᾶς λεγόμενον. — 4) Μάντις Σαλαμίνιος, ὁ τὴν Σαλαμῖνα συνοικήσας, καὶ εἰς ὃν ἐπίσης ἀποδίδεται ἡ ἱέρους τοῦ ναοῦ τῆς Σκιράδος Ἀθηνᾶς (Φιλόχρ. Ἀποθ. Β).

Σκίρος, λατύπη, γύψος, κρητὶς ἐξ οὗ καὶ σκιρῖται· ἐλέγοντο τὰ γύψινα ἀγάλματα, καὶ σκιρωτὴ ὁδὸς ἡ ἐκ λίθων καὶ πηλοῦ συμπεπηγμένου κατεσκευασμένη (micadam) — (Γράφεται, παντοίως· σκίρρος, σκιρρος, σκυρρος, κλ.).

Σκιροφόρια, ἑορτὴ ἐν Ἀθήναις, τελούμενη τῇ 12 τοῦ σκιροφοριῶνος μηνὸς (τέλος Ἰουνίου) (Ἀρσφ. Ἐκκλ. 18, 59), καθ' ἣν ἡ ἀρχαία φυλὴ τῶν Ἑτεροδοταδῶν, συνοδεύουσα τὴν ἱέρειαν τῆς Ἀθηνᾶς καὶ τοὺς ἱερεῖς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τοῦ Ἡλίου, ἔφερον ἐκ τῆς Ἀκροπόλεως εἰς τὴν πρὸς τῇ Φαληρικῇ Σκιράδᾳ Ἀθηναίαν λευκὸν σκιαδίων, σκίρρον λεγόμενον, εἰς ἐμβλημα βαίως τῆς θερμότητος τῆς ὥρας τοῦ ἔτους, ἀπαιτούσης τὴν χρῆσιν τοῦ σκιαδίου (Φώτ. λ.). Καὶ κατὰ τινὰς μὲν ἡ ἑορτὴ ὠνομάσθη ἐκ τοῦ σκιαδίου, κατ' ἄλλους δὲ τοῦτο ἐκ τῆς ἑορτῆς. Ἦφερε δ' ἡ πομπὴ ἐνταυτῷ καὶ τὸ Διοσκῶτιον δέρμα (κώδιον) κριτοῦ θυσιασθέντος τῷ Διὶ τῷ Μελιχίῳ εἰς πρόληψιν τῶν κινδύνων οὓς ἤδυνάτο νὰ ἐπιφέρῃ ἡ ἑαρινὴ θερμότης. Ἐλέγοντο δὲ καὶ σκίρρα τὰ σκιροφόρια κατὰ τινὰς τῶν ἀρχαίων (Φώτ.), ἀλλὰ τινὲς ἐκλαμβάνουσιν ἐκεῖνα τούτων διάφορα, καὶ μέρος τῶν Θεομορφίων.

Σκίρτος, ποταμὸς τῆς Μεσοποταμίας, 25 ἔχων πηγὰς, παραρρέων τὴν Ἑδεσσαν, καὶ ἐκρέων ἐκ δυσμῶν εἰς τὸν Χαβόραν. Τὸ νῦν αὐτοῦ ὄνομα Δαῖσάν δηλοῖ εἰς τὰς ἀσιατικὰς γλώσσας, ὅτι καὶ τὸ ἀρχαῖον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, τὸν σκιρτωῖντα, ἐκ πηδῶντα (Ζωναρ.).

Σκιρτώνιον, πόλις ἐν τῇ νοτίᾳ Ἀρκαδίᾳ, μία ἐξ ἐκείνων ὧν οἱ κάτοικοι, ὅτε ἐκτίσθη ἡ Μεγαλόπολις, μετέβησαν εἰς αὐτὴν (Παυσ. Η, 27, 4).

Σκίρων καὶ Σκείρων, 1) Ὁ μεταξὺ Κορινθίας καὶ Μεγαρίδος παραμονεύων μέγας κακοῦργος, ὅστις τοὺς ἐκεῖθεν διαβαίνοντας ὁδοπέρους συλλαμβάνων, τοὺς ἐβίαζεν εἰς τὸ χεῖλος φοβεροῦ κρηνοῦ νὰ τῇ πλύνουσιν εἰς λεκάνην τοὺς πόδας, καὶ εἴτα λακτίζων αὐτοὺς διὰ τοῦ ποδός, τοὺς ἔριπτεν εἰς τὴν θάλασσαν, μέχρις οὗ διελθὼν ἐκεῖθεν καὶ ὁ Θησεύς, τὸν ἐφόνευσεν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον (Εὐρπ. Ἰππλ. 1198. — Πλούτ. Θησ. Ι). — 2) Υἱὸς τοῦ Πύλαντος, δισέγγονος τοῦ Λέλεγος, νυμφευθεὶς θυγατέρα τοῦ Πανδίωνος, δι' ὃ καὶ διημιφισβήτησε πρὸς Νέσον, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, τὸν θρόνον τῶν Μεγάρων, ὃ Δίακος, κληθεὶς νὰ δικάσῃ μεταξὺ τῶν δύο, ἀπεφάνθη ὑπὲρ τοῦ Νέσου, δαὸς εἰς αὐτὸν τὴν κυβέρνησιν, εἰς δὲ τὸν Σκίρωνα τὴν ἐν πολέμῳ διεύθυνσιν. Κατ' ἄλλους ἦν σύζυγος Χαρικλοῦς, τῆς θυγατρὸς τοῦ Κυχρέως, καὶ πατὴρ Ἐνδρίδος, τῆς συζύγου τοῦ Δίακου (Παυσ. Α, 39, 5. — Πλούτ. Θησ. Ι).

Σκιρωνίδες ἢ Σκιράδες πέτραι, αἱ εἰς τὸ Γεράνιον ὄρος, τὸ ἀπὸ τῆς Μεγαρίδος πρὸς τὴν Ἰσθμὸν τῆς Κορίνθου παρατεινόμενον, κατὰ τὴν νοτίαν αὐτοῦ πλευρὰν εἰς τὴν θάλασσαν ἀποτόμως κατιόντες κρημοὶ, δι' ὧν διήρχετο ἡ στενὴ καὶ δύσβατος Σκιρωνίς ὁδὸς (νῦν Κακὴ Στάλα), τὸ θέατρον, ὡς ἐπιστεύετο, πολλῶν κατορθωμάτων τοῦ Θησεῦς ἐπὶ τῶν κατεχόντων αὐτὴν κακοῦργων, δι' ὃ καὶ ἐναγεῖς πέτραι προσετίελέγοντο. Ὁ Ὀδίδιος (Met. II, 145) ὡς καὶ λέγει τὰς πέτρας ἀπολίθωσιν τῶν ὁσίων τοῦ Σκίρωνος (Ἰδ.). Ἐκ μιᾶς αὐτῶν, τῆς Μολουρίδος πέτρας, κατεκρημνίσθη εἰς τὴν θάλασσαν ἡ Ἰνὸς μετὰ τοῦ παιδίου τῆς Μελικέρτου, καταδικωμένη ὑπὸ Ἀθάμαντος, τοῦ βασιλέως τῶν Θηβῶν (Ἡρδ. Η, 71. — Στράβ. Θ, 391. 393). Βατὴν τὴν ὁδὸν εἰς πεζοῦς λέγεται καταστήσας αὐτὸς ὁ Σκίρων πρῶτος· ὁ δ' Ἀδριανὸς ἠΰρυνεν αὐτὴν διὰ δύο ἀμάξας, καὶ μέρη τῆς

ὁδοποιίας αὐτοῦ εἰσὶν εἰσέτι ἐκεῖ εἰς τινὰ μέρη καταφανή.

Σκιρωνίδης, στρατηγὸς Ἀθηναῖος ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ, ἐπολέμησεν ὁμοῦ μετὰ τῶν Ἀργείων ἐν Μιλήτῳ, τῷ 412 π. Χ., κατὰ τῶν Μιλήσιων καὶ τῶν Πελοποννησίων. Καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι προσέδωσαν νικηταί μέχρι τῶν τειχῶν τῆς Μιλήτου· ἐπειδὴ ὅμως οἱ Ἀργεῖοι ἠττήθησαν, κατηγγέλλθη ὑπὸ τοῦ Πεισάνδρου, καὶ ἐστερήθη τῆς ἀρχηγίας του (Θουκ. Η, 25, 54).

Σκίτων, Ἀθηναῖος καταδικασθεὶς ἐπὶ φαιλότητι καὶ παρανόμῳ διαγωγῇ (Δρυσθ. κ. Μειδ. 573).

Σκιώνη, ἡ κυριώτερα πόλις τῆς ἐν Μακεδονίᾳ Χερσονήσου Παλλήνης, εἰς τὴν δυτικὴν αὐτῆς παραλίαν, ἀνατολικῶς τοῦ ἀκρωτηρίου Ποσειδίου. Ἐλέγετο δὲ ἰδρυθεῖσα ὑπὸ Ἀχαιῶν ἐκ Πελλήνης ἐπὶ τῆς ἐκ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου ἐπιστροφῆς των, καὶ ἦτο πόλις λίαν ἐμπορικὴ (Θουκ. Δ, 120, 133. Ε, 32. — Ἡρδ. Ζ, 123. Η, 125. — Στρβ. Ζ, 330).

Σκύδρα, ἐπίσημος πόλις τῆς Δαλματίας, πρωτεύουσα τῶν βασιλείων τῆς Ἰλλυρίας, εἴτα Ῥωμικὴ ἐπαρχία (Πτολ. Β, 17. — Liv. XLIII, 20).

Σκορδίσκη (Στρβ. ΙΑ), ἡ Σκορδίσκος (Πτολ. Ε), συνέχεια τοῦ ὄρους Παρυάδρου ἐν Ἀσίᾳ, πρὸς νότον χωροῦσα διὰ τῆς Ἀρμενίας καὶ Καππαδοκίας, μέχρι Κιλικίας, ἔνθα συναντιωμένη μετὰ τοῦ Ταύρου ἀποτελεῖ τὸ ὑψηλὸν ὄρος Ἀντίταυρον.

Σκόλιον, σ κ ο λ ι ᾶ μ ἔ λ η, εἶδος ποιήσεων ἰδιαίτερον, εἰς τὰς ἐστιάζει μάλιστα ἄδομένων. Τινὲς (Πρόκλ. παρ. Φωτ. 983. — Έτυμ.) λέγουσι τὸ ὄνομα προελθὸν ἐκ τῶν οὐχὶ πάντοτε λίαν εὐπρεπῶν καὶ αὐστηρῶν συνθέσεων αἵτινες ἐν μέθῃ ᾗζοντο καὶ ἐν εὐθυμίᾳ. Ἀλλ' ἡ ἐρμηνεία αὕτη οὐδὲν ὡς συνάδει μετὰ τοῦ χαρακτήρος τῶν σωζομένων καὶ τῶν μνημονευομένων σχολίων. Κατ' ἄλλους ἐπωνομάσθησαν οὕτω κατὰ τὸν συνή-

θη μετρικὸν ἢ μουσικὸν ρυθμὸν αὐτῶν. Ἡ δ' ἐπικρατεστέρα γνώμη ἦν (Πλούτ. Προβλ. συμπεσ. Α) ὅτι τὸ ὄνομα δηλοῖ τὴν μὴ συνεχὴ τὰξιν τῶν ἁδόντων, διότι ἀφ' οὗ πάντες ἀπὸ κοινοῦ ἐφαλλον, ἔπειτα ἤρχιζεν εἰς μόνος, ὁ ἐμπειρότερος, καὶ εἴτα οὗτος ἐδίδεν ὃν ἐκράτει κλάδον δάφνης ἢ μυρσίνης, ὡς πρόσκλησιν εἰς ἐξακολούθησιν, οὐχὶ εἰς τὸν ἀμέσως ἐπόμενον, ἀλλ' εἰς ὃν αὐτὸς ἐκρινεν ἄριστον, καὶ οὕτω καθεξῆς ἐκένος εἰς ἄλλον, ὥστε οἱ ἁδόντες διεδέχοντο ἀλλήλους οὐχὶ κατ' εὐθείαν, ἀλλὰ σχολίως (Ἀθην. ΙΑ, 694). Τὰ σ κ ο λ ι ᾶ ταῦτα ἄσματα περιεῖχον ἢ ἀπλὰ διδάγματα τοῦ πρακτικοῦ βίου, εἴτε σπουδαῖα εἴτε φαιδρὰ, ἢ εὐφυῆ, εὐτράπελα ἀποφθέγματα, ἐπικλήσεις θεῶν, κτλ. Ἰδίως ἀνέπτυξαν τὸ Σκόλιον οἱ Διολεῖς ποιηταί, ὧν ὁ τρόπος ἦν συγγενὴς πρὸς αὐτό· ἔξοχοι δ' εἰς τὸ εἶδος τοῦτο μνημονεύονται ὁ Ἀλκαῖος, ἡ Σαπφώ, ὁ Ἀνακρέων, ἡ Πραξιλλο. Τὰ τοῦ Πινδάρου σκόλια ἦσαν κατὰ χορικὸν τρόπον ἐντέχνως ἐξεργασμένα. Τῶν πλείστων νῦν διατηρουμένων ἠγγόνουν οἱ μεταγενέστεροι τοὺς ποιητὰς, ἴσως διότι ἦσαν συνήθως αὐτοσχεδιάσματα τῆς στιγμῆς ἐν εὐθύμοις συναστροφαῖς. Ἰδίως δ' εὐφορώτατον κέντρον παραγωγῆς τῶν σχολίων ἦσαν αἱ Ἀθῆναι, ὅπου, ὡς εἰς οὐδὲν ἄλλο μέρος τῆς Ἑλλάδος, ἠυδοκίμει καὶ ἡγαπᾶτο ἡ εὐθυμία. Περιφημον ἦν τοῦ Καλλιστράτου τὸ σκόλιον εἰς τὸν Ἀρμόδιον καὶ τὸν Ἀριστογείτονα («Ἐν μύρτου κλαδί»), ὅπερ καὶ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων «Ἀρμόδιου μέλος» ἐλέγετο (Ἀθην. ΙΕ, 695) (Συλλογὴ Bergk. poet. Lyr. graec.).

Σκόλλης (ἡ), ἡ τὸ σ κ ὀ λ λ ι ο ν. Ὁρος κρημνώδης, μετὰ τῷ Ἀχαιῆς καὶ Ἡλιδας, ἡ δυτικὴ τοῦ Ἐρυμάνθου παρέχτασι, τὸ παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλ. Β, 617) Ὡλενία πέτρα λεγόμενον (Στρβ. Η, 341. 387).

Σκολοπίεις, ποταμὸς ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ μετὰ τῷ Πριήνης καὶ Μυκάλης ῥέων (Ἡρδ. Θ, 96).

Σκόλοτοι, ὄνομα ὃ ἔφερον ἔθνος τι,

Σκυθικὸν κατὰ τινὰ τῶν βασιλέων αὐτοῦ (Πρδ. Δ, 6).

Σκόμιον, ὅρος τῆς Μακεδονίας, ἀνατολικῶς τοῦ Σκάρδωνος πρὸς βορρᾶν, καὶ τὸν Αἴμιον χωροῦν [Θουκ. Β, 96].

Σκοπάδαι, γένος δικαστῶν ἐν Κρανῶνι τῆς Θεσσαλίας. Ἦδη τῷ 600 π. Χ. μνημονεύεται εἰς Σκοπάδης, ὁ Διακτορίδης, εἰς τῶν μνηστήρων Ἀγαρίστης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Σικυωνίου Κλεισθέους (Ἠρδ ΣΤ. 127). Ἔτερος Σκοπάδης ὀλίγον μετὰ τὰ 600 π. Χ. ἦν περίφημος διὰ τὰ πλοῦτή του, καὶ ὡς φιλοξενήσας τὸν Σιμωνίδην, γράψαντα πύημα εἰς αὐτόν. Οὗτος, ὅτε ἐν συμποσίῳ κατεκρημνίσθη ἢ στέγη τῆς αἰθούσης ἐσώθη ἐκ θαύματος [Quinet. XI, 2. 15]. Μνημονεύεται δὲ καὶ ὡς τῶν περισίκων τοὺς φόρους νομοθετήσας. — Ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ζῶν εἰς Σκοπάδης, συνεδέθη διὰ φιλίας μετὰ Κύρου τοῦ νεωτέρου, καὶ εἰς τὸν Σωκράτην ἐπρότεινε καταφύγιον. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, τῷ 405 π. Χ., μετεβλήθησαν αἱ περιστάσεις ἐν Θεσσαλίᾳ διὰ τῆς νίκης τοῦ Φεραίου Λυκόφρονος. Ὁ δῆμος ἐν Φεραῖς φρονιμα-

νάστας τούτους (Ξνφ. Ἑλλ. ΣΤ, 1, 19. — Πλούτ. Κίμ. I. — Cic. d. Or. II, 86).

Σκόπας, Πάριος, περίφημος ἀγαλματοποιὸς καὶ ἀρχιτέκτων, πιθανῶς υἱὸς τοῦ γλύπτου Ἀριστάνδρου (Baekh. C. J. Ἀρ. 2356), ἀκμάζων περὶ τὰ 380 π. Χ. ἐπὶ Πραξιτέλους, καὶ ἐπιδιώκων, ὡς οὗτος, τὸ ὑπέρτατον κάλλος, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ τὴν ἑκφρασὶν πάθους, ἄνευ συνταράξεως τῆς περὶ τὴν μορφὴν ἁρμονίας· διὸ καὶ κατὰ συνέπειαν ἔχαιρεν εἰς παραστάσεις διονυσιακάς, ὡς τὴν τῆς Χιμαίροφόνου (ἐρίφιοι φονευούσης) Βάκ-

χης (Κλυστρ.

Ἑκφρ. ἀγλμ. Β),

περίφημον παρὰ

τοῖς ἀρχαίοις, καὶ

ὅπερ ὁ σωζόμενων

ἐπιγραμμάτων ἐκ-

θειάζομένην. Ἀρι-

στον δ' αὐτῆς ἀπο-

μίμῃ φαίνεται

σωζόμενον ἐν τῷ

Μουσεῖῳ τῆς Ῥώ-

μης. Ταύτης ἀνά-

λογοὶ ἦσαν καὶ δύο

αὐτοῦ Ἐρινύες

ἐν Ἀθήναις (Κλ.

Ἀλξνδρ. Πρτρπτ.

IB), βεβαίως αἱ

περὶ ὧν λέγει ὁ

Παυσανίας Α, 28

ὅτι «οὐδὲν εἶχον

τὸ φοβερόν» καὶ

ἴσως κατ' αὐτὸν

ἐποιήθησαν καὶ αἱ

κεφαλαὶ τῆς Με-

δούσης, ὧν τινὲς

σώζονται (ὡς εἰς

τοῦ Μονάχου τὴν

γλυπτοθήκην), αὐ-

στην ὀνέχουσαι κόλλος, ἀλλ' «οὐδὲν φοβερόν». Τῆς αὐτῆς κατηγορίας ἦν καὶ τὸ σύμπλεγμα αὐ-

στην ὀνέχουσαι κόλλος, ἀλλ' «οὐδὲν φοβερόν». Τῆς αὐτῆς κατηγορίας ἦν καὶ τὸ σύμπλεγμα αὐ-

τοῦ τὸ παριστῶν τὴν Θέτιν φέρουσαν τὰ ἔπλα-
 εῖς τὸν Ἀχιλλεῖα, καὶ προπεμπομένην ὑπὸ
 παντοίων θαλασσίων θεοτήτων καὶ τεράτων,
 πιθανῶς εἰς κόσμον ἀετώματος ναοῦ τινος.
 μετὰ ταῦτα ὑπὸ Δαρμίδου εἰς Ῥώμην μετα-
 νεχθὲν, εἰς κόσμῳ τοῦ ναοῦ ἐν αὐτὸς τῷ
 Ποσειδῶνι ἀνήγειρε, θαυμαστικῶς δὲ μνημο-
 νεύμενον ὑπὸ τοῦ Πλινίου (XXXVI, 4, 7).
 Εἰς αὐτὸν, καὶ ἐν Σαμοθράκῃ ἐργασθέντα,
 ἀπεδόθη, σχεδὸν μετὰ βεβαιότητος, ἡ ἐκεί-
 ρεθεῖσα, καὶ ἤδη τὸ Μουσεῖον τῶν Παρι-
 σίων κοσμοῦσα Νίκη ὑπόπτερος σπανίας
 καλλονῆς, ἐπὶ πρῶτας πλοῖου βαίνουσα, πι-
 θανῶς ἰδρυθεῖσα εἰς τὸ ἱερόν τῶν Κυβείρων
 ὑπὸ Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ, νικήσαντος
 τὸν στόλον τοῦ Πτολεμαίου πρὸ τῆς Κύπρου
 τῷ 306 π. Χ. Νομίσματα τοῦ Δημητρίου
 φέρουσιν αὐτῆς τὸ ὁμοίωμα. Ὁ θεὸς ὁ ὑπὲρ
 πάντας τὴν ἡῶς ἐκφρασιν μετὰ τῆς ὑπερ-
 τάτης καλλονῆς συνδυάζων ἦν ὁ Ἀπόλλων,
 ἐμπνεόμενος ὑπὸ τῆς ποιήσεως καὶ τῆς μου-
 σικῆς διὰ τοῦτο ἐξαισιον ἀριστουργήμα παρή-
 γαγεν ὁ Σκόπας, παραστήσας κίθαρῶν δὲ
 Ἀπόλλωνα, ποδῆρη χιτῶνα ἐνδεδυμένον
 καὶ τὴν κιθάραν διὰ χειρῶν ἔχοντα, τοσοῦτον
 δ' ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἐκτιμώμενον, ὥστε ὁ
 Αὐγουστος ἀνήγειρεν ἐπίτηδες ναὸν εἰς ἀνά-
 μνησιν τῆς ἐν Ἀκτίῳ νίκης του, ἵνα θέσῃ ἐν
 αὐτῇ τὸν Ἀπόλλωνα τοῦτον, μετὰ τῆς Λη-
 τοῦς τοῦ Πραξιτέλους καὶ τῆς Δήμητρος τοῦ
 Τιμοθέου (Pronk. II, 31, 15). Ἐν τῷ Βατι-
 κανῷ Μουσείῳ διατηρεῖται ἐξαισιον ἄγαλμα,
 κατὰ τοῦτο πεποιημένον ἄνευ τῆς ἐλαχί-
 στης ἀμφιβολίας, ὡς ἀποδεικνύουσι καὶ τὰ
 ἐπὶ Αὐγούστου νομίσματα, ἔχοντα αὐτὸ ἐπι-
 τετυπωμένον. Ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν θεῶν ὁ Ἀ-
 πόλλων, ἦν βεβαίως ἐκ τῶν θεαινῶν ἡ Ἀ-
 φροδίτη, ἡ ὑπερτάτη καλλονή, ἡ τὰς ἰσχυ-
 ρωτάτας προκαλοῦσα ψυχικὰς συγκινήσεις,
 ἡ προσφοριωτάτη τῇ γλυφίδι τοῦ Σκόπα, καὶ
 τῷ ὄντι μνημονεύεται αὐτοῦ ἡ χαλκῇ πᾶν-
 δημος Ἀφροδίτη ἐν Ἡλίδι, τὸ σύμ-
 πλεγμα Ἀφροδίτης, Ποῦου καὶ Φαέδοντος

ἐν Σαμοθράκῃ, καὶ τὸ τοῦ Ἑρωτος, Ἰμέ-
 ρου καὶ Πόθου ἐν Ἀφροδίσει τῶν Μεγάρων
 (Plin. XXXVI, 4, 7.—Παυσ. Δ, 43), καὶ
 μάλιστα τὸ εἰς ναὸν ἐν τῷ Φλαμινίῳ ἱπο-
 δρομίῳ τῆς Ῥώμης μετακομισθὲν, τὸ πρῶτον
 ποτὲ ποιηθὲν γυμνὸν ἄγαλμα τῆς θεᾶς, ὃ ὁ
 Πλίνιος θεωρεῖ ὡς τὸ πολυτιμώτατον καλλι-
 τεχνικὸν τῆς Ῥώμης ἐγκόσμημα. Ἀπὸθα-
 νον δὲν φαίνεται (Ῥαγκ. Ἀπαντα, Τμ. II,
 Ἰστ. Καλλιτεχν. Α, 389), ὅτι ἦν αὕτη ἡ
 περίφημος Μηλία Ἀφροδίτη, ἡ πρωτότυπον
 αὐτῆς, καὶ ἀπετέλει σύμπλεγμα μετὰ τοῦ ἐν
 τῇ αὐτῇ γὰρ διατηρουμένου γυμνοῦ καὶ καθη-
 μένου Ἀρεως τοῦ αὐτοῦ τεχνίτου, ὅστις καὶ
 σώζεται ἐν τῇ Λουδοβικίᾳ ἐπαύλει τῆς Ῥώ-
 μης. Περὶ ἐνδὲς ἀριστουργήματος, τοῦ συμ-
 πλέγματος τῶν Νιοβίδων, ἡμισθητεῖτο
 παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἂν ἦν ἔργον τοῦ Σκόπα,
 ἢ τοῦ Πραξιτέλους (Pl. XXXVI, 4, 8). Τοῦτο
 παριστῶν τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς
 Ἀρτέμιδος κατατόξευσιν τῶν τέκνων τῆς Νιό-
 βης, καυχηθείσης ὅτι ἦν καλλιτεκνότερα τῆς
 Λητοῦς, ἐκόσμηι ἐπίσης ἐν ἔπειτα χρόνοις
 ναὸν ἰδρυθέντα ἐν Ῥώμῃ (Δ. Κάσσ. ΜΘ,
 2.—Pl. XIII, 11), καὶ δὴ τὸ ἀέτωμα αὐτοῦ,
 ὡς φαίνεται, διότι τὰ πλεῖστα τῶν ἀποτε-
 λούντων αὐτὸ ἄγαλμάτων, εἴτε ἐν πρωτο-
 τύποις εἴτε ἐν ἀντιγράφοις ἀνευρέθησαν ἐν
 ἀνασκαφαῖς, φαίνονται ὅτι τοιαύτην εἶχον
 τὴν διάθεσιν. Εἰσὶ δὲ 13 τ' ἀνευρεθέντα, πλὴν
 τινῶν ἐπαναλήψεων, καὶ εἰσὶ κατατεθειμένα
 εἰς τὸ μουσεῖον τῆς Φλωρεντίας. Πάντα ὁμοῦ
 ἦσαν τοῦλάχιστον 16. Ἡ Νιόβη ἐν τῇ ἀγ-
 κάλῃ τῆς ἐγκλείουσα τὴν νεωτέραν τῶν θυ-
 γατέρων τῆς, ἐστὶ σχεδὸν ἡ ὑπὸ τῆς θλί-
 ψεως ἀπολιθωμένη, ὡς ὁ μῦθος διηγέται
 περὶ αὐτῆς. Ὁ τὸν νεώτατον τῶν υἱῶν διὰ
 τοῦ ἰδίου σώματος θέλων νὰ καλύψῃ παιδα-
 γωγὸς ἐστὶ περιπαθεστάτη παράστασις, καὶ
 ἀμίμητος ὁ νέος Νιοβίδης ὁ θέλων νὰ
 σώσῃ τὴν ἀδελφὴν του, ὡς καὶ ἡ ἀντιστοι-
 χως παριστωμένη κόρη, ἡ προσπαθοῦσα νὰ
 σώσῃ τὸν ἀδελφόν της, ἥτις παράστασις καὶ

ἐπὶ δακτυλιολίθου εὐρέθῃ ἀντιγεγραμμένη. | θέατρον τοῦ Διονύσου. Συνειργάσθη δ' ὁ Σκό-
Καὶ τὸ μὲν κάλλος τῶν παραστάσεων ἀντι- | πας μετὰ πολλῶν ἄλλων τῶν ἐπισημοτάτων

στοιχεῖ πρὸς τὴν
τέχνην ἀμφοτέ-
ρων τῶν μεγά-
λων καλλιτεχνῶν
εἰς οὓς τὸ ἔργον
ἀποδίδεται· ἀλλὰ
το πάθος τῆς
γλυπτικῆς ταύ-
της τραγωδίας
φαίνεται μᾶλλον
δικαιολογοῦν τὴν
ὑπὲρ τοῦ Σκόπα
ὑπόθεσιν. Ὅμοιον
σύμπλεγμα, ἴσως
ἀντίγραφον ἢ ἐπι-
τομὴ τοῦτου, ὑπῆρ-
χεν ἐν Ἀθήναις
ἐπὶ Παυσανίου (Α,
21) εἰς τὸ σπή-
λαιον τὸ ὑπὲρ τὸ

συγχρόνων τοῦ
γλυπτῶν, ἴσως
καὶ μετ' αὐτοῦ τοῦ
Πραξιτέλους
(Vitr. VII, Praef.
12) εἰς τὴν 411
ποδῶν μῆκος ἔ-
χουσιν ζωοφόρον
τοῦ ἐν Ἀλικαρ-
νασσῷ Μαυσω-
λείου, ἀναλαβὼν
πᾶσαν τὴν βορείαν
πλευράν. Ἡ δ'
ὅλη ζωοφόρος
παρίστα πομπὴν
ἱππέων τεχνικώ-
τατα ἐξεργασμέ-
νην (Λουκιανὸς
Νεκρικ. Διάλογ.
ΚΔ, 2).

Σκόπελος, νῆσος μικρά τοῦ Αἰγαίου πελάγους, βορείως τῆς Εὐβοίας καὶ τῆς Σκιάθου, οὐ μακρὰν τῆς Θεσσαλικῆς παραλίας (Ἡρδ.). Καὶ ἄλλα δὲ πετρώδη ἐρημονήσια ἔφερον πολλαχού τὸ κύριον ὄνομα Σκόπελος, ὡς ἐν τῇ Προποντίδι, πρὸς τῇ Ἰωνίᾳ, εἰς τὸ Ἴονιον πέλαγος, μεταξὺ Ζακύνθου καὶ Κεφαλληνίας, κτλ.

Σκοπιὰ, ὑψηλὴ τις θέσις, ἣ καὶ ἐπ' αὐτῆς ἰδρυόμενος πύργος πρὸς ἐπισκόπησιν τῆς παρακείμενης χώρας ἢ τῆς θαλάσσης.

ἐπὶ σκοπῷ στρατιωτικῆς ἀμύνης μάλιστα (Ἡρδ. Β, 15). Ἡ εἰκὼν, ἐκ τοιχογραφίας τῆς Πομπηίας, παριστᾷ ἀκτὴν ἔχουσαν πέντε σκοπιὰς ἐπὶ πέντε διαφόρων λόφων.

Σκορδίσκις, καὶ Σκοιρίσης καὶ Σκυδίσης, ὄρος ἐν τῷ Πόντῳ τῆς Καππαδοκίας, νοτιοδυτικὸς κλάδος τοῦ Παριάδρου, συνεχόμενος νοτίως μετὰ τοῦ Ἀντιταύρου (Στράβ. ΙΑ, 497. ΙΒ, 548).

Σκορπίος, μηχανή τις πολεμικῆ, εἶδος μικροῦ καταπέλτου δι' ἓνα ἄνθρωπον πρὸς ἐκτόξευσιν πολλῶν βελῶν ἐνταυτῷ καὶ μυλιδίνων σφαιρῶν, τὸ ὄνομα, ὡς θανατηφόρος, ἔχουσα ἐκ τοῦ δηλητηριώδους ζωύφιου (Amian. XXIII, 4).

Σκυτία, εἰς τὴν βάσιν τοῦ Ἰωνικοῦ

κίονος ἢ κοίλη ἐσοχή, ἣ μεταξὺ δύο τῶν σπειρώων, αἵτινες ἦσαν τὰ ὑπὲρ καὶ ὑπὸ

(ΑΡΧ. ΔΕΞ. Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ ΤΟΜ. Β')

αὐτὴν ἡμικυκλικῶς προέχοντα μέρη. Ἡ σκοτία ἐλέγето καὶ τροχίλος.

Σκύτιοι, ἐν Κρήτῃ οἱ πρόσθοι, διότι μέχρι τοῦ 17ου αἰῶνος τῆς ἡλικίας των ὤφειλον ν' ἀνατρέφονται, οὐχὶ δημοσίως, ὡς ἐν Σπάρτῃ, ἀλλὰ κατὰ κλειστοὶ ἐντὸς τῆς πατρικῆς οἰκίας (Ἀθ. ΣΤ, 263).

Σκυτίτας, δάσος ἐν Λακωνίᾳ, κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Τεργάτιδος καὶ τῆς Θουράτιδος χώρας, ἔχον καὶ τὸ Σκυτίτα Διὸς (Πολύβ. ΙΣΤ, 37. — Πaus. Γ, 10, 6).

Σκυτοῦσσα, 1) ἐπίσημος πόλις τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Πελασγιώτιδος, κατὰ τὰς πηγὰς τοῦ Ὀγχηστοῦ ποταμοῦ, εἰς τὴν βορειοδυτικὴν κλιτὴν τοῦ μικροῦ Χαλκηδονίου, νοτίως καὶ οὐχὶ μακρὰν τῶν λόφων τῶν καλουμένων Κυνὸς Κεφαλαί. Ἐνταῦθα τῷ 365 π. Χ., κατενίκησεν ὁ Πελοπίδας Ἀλέξανδρον τὸν Φεραῖον, ὅστις πέντε ἔτη μετὰ ταῦτα, ἐν μέσῃ ἀνακωχῇ, ἐπέπεσε κατὰ τῆς πόλεως, ἔσφαξε τοὺς ἄνδρας, καὶ ἀνδραποδίσας ἐπώλησε τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παῖδια (Διόδ. ΙΕ, 75. — Πaus. ΣΤ, 5, 2). Ἐκεῖ δὲ καὶ ὁ Φλαμινῖος, τῷ 197 π. Χ., μεγάλῃν ἤρατο νίκην κατὰ Φιλίππου Γ' τοῦ Μακεδόνος (Πολύβ. ΙΗ, 3. — Πλούτ., Φλαμ. Ζ, — Liv. XXXVI, 4). — 2) Πόλις ἐν τῇ Σιντικῇ τῆς Μακεδονίας, ἐπὶ τοῦ Στρυμόνος.

Σκυλτάννας, νότιος ὁμόρρος τοῦ Πάδου, ἐκ τῶν Ἀπεννίνων πηγάζων (Στράβ. Ε, 218. — Liv. ΧΙΙ, 12, 18), νῦν ὁμόνυμος, πρὸς τὰ κάτω δὲ Πανάρος.

Σκύθαι, 1) Ἰδ. Σκυθία. — 2) Ἐν Ἀθήναις ἀστυνομικοὶ ὑπηρέται, βεβαίως ἐμισθοι, ὠπλισμένοι διὰ τόξων κυρίως, δι' ὃ καὶ Τοξόται ἐλέγοντο, Σκύθαι δὲ (Ἀριστ. Ἀχρν. 54), ἐκ τοῦ ὅτι κατ' ἀρχὰς, ἴσως δὲ ἐν μέρει καὶ πάντοτε, ἐκ Σκυθίας προήρχοντο. Εἴτα ὅμως προσελαμβάνοντο καὶ ὄρεες καὶ ἄλλοι βάρβαροι, καὶ ἦσαν ἀμέσως μὲν μετὰ τὰ Μηδικὰ 300 τὸν ἀριθμὸν, εἴτα δ' ἡυξήθησαν μέχρι 1200. Κατὰ τὸν πρῶτον ὀργανίσαντα τὸ σῶμα τοῦτο φαίνεται ὅτι

ἐλέγοντο καὶ Πευσίνιοι ἢ Σπευσίνιοι.

Σκυθίας. 1) υἱὸς τῆς Ἐχιδνῆς καὶ τοῦ Ἡρακλείους, ἐλθόντος εἰς τὰς ὑπερβορείους ἐρήμους· γενάρχης τοῦ ἔθνους τῶν Σκυθῶν (Ἡρδ. Δ, 8-10)· ἢ υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ μιᾶς τῶν ἐκεῖ αὐτοχθόνων κορῶν (Διόδ. Β, 43). — 2) Βασιλεὺς τῶν Ζαγκλαίων ἐν Σικελίᾳ. Διωχθεὶς ὑπὸ Ἱπποκράτους, τοῦ τυράννου τῆς Γέλας, κατέφυγεν εἰς Περσίαν παρὰ τῷ Δαρείῳ, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ μέχρι τοῦ ἐσχάτου γήρως καὶ τοῦ θανάτου του (Ἡρδ. ΣΤ, 23. — Δίλ. π. i.). — 3) Λακεδαιμόνιος τις (Ξενφ.).

Σκυθία. Πρὸ τοῦ Ἡρόδοτου ἐλλειπίσταται ἦσαν αἱ γνώσεις περὶ Σκυθίας· ἀλλ' εἰς τὸ Δ βιβλίον αὐτοῦ ἀπαντῶνται εἰδήσεις ὧν πολλὰ ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τῆς Ῥωσίας τὴν νέαν γεωγραφίαν. Τὸ μεσημβρινὸν ὄριον τῆς Σκυθίας ἐστὶ κατ' αὐτὸν ὁ κατώτερος ῥοῦς τοῦ Ἰστροῦ, καὶ ἡ χώρα τῶν Ἀγαθῦρσων (ἢ Ἐπτάπολις, Siebenbürgen)· πρὸς βορρᾶν δὲ αἱ χῶραι τῶν Νεύρων, τῶν Ἀνδροφάγων, τῶν Μελαγχλαίων, καὶ ἡ ἄγνωστος ἐρημος (περίπου οἱ νομοὶ Μαϊλεῦ, Τσερνιγὸβ, Ὀρέλ, Κούρσκ)· πρὸς ἀνατολὰς ὁ Τάναϊς καὶ ἡ Μαιῶτις· πρὸς νότον ὁ Εὐξεινὸς Πόντος. Ἐπομένως πᾶσα ἡ μεσημβρινή Ῥωσία, μέχρι τῆς Βαλυνίας καὶ Ποδολίας, μέχρι τῆς Ῥωμανίας, καὶ μέχρι τῆς Κριμαίας καὶ τοῦ Δόν. Οἱ μεταγενέστεροι συγγραφεῖς δὲν περιορίζουσι τὴν Σκυθίαν εἰς τὰ

καὶ ἀνατολὰς, εἰς πᾶσαν τὴν νῦν Σιβηρίαν. Ὁ Μελάς μέρος τῆς ἀρχαίας Σκυθίας καλεῖ Σαρματίαν, ὁ δὲ Πτολεμαῖος ἀσιατικὴν μόνον Σκυθίαν γνωρίζει. — Κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, πρὸς νότον ἔκειτο τὸ ὄρος Ταῦρος, Μνημονεύει δὲ καὶ ἄλλου ὃ δὲν ὀνομάζει· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ λέγει μεταλλοῦχον, πρέπει νὰ ᾔνῃ αὐτὰ τὰ Οὐράλια. Ποταμοὺς δὲ λέγει τὸν Ἰστρον μετὰ τῶν ἐμόρρων, οὗς ὀνομάζει Τριάραντον (ἴσως τὸν Σειρέτην), Ἀραρον, Νάπαριν, Ὀρδησσόν, Ἰέρασον (τὸν μετὰ ταῦτα Παράταν, καὶ νῦν Προῦτον), Τύραν (τὸν εἰτα Δάναστριν, νῦν Δνεῖστρον), Ὑπανιν (νῦν Βούγ), Βορυσθένην (εἰτα Δάναπριν, νῦν Δνεῖπρον) μετὰ τοῦ Παντικάπου, Ὑπάκυριν (νῦν Δόνετς). Ὁ τῶν μεθερίων ποταμὸς ἦν ὁ Τάναϊς (νῦν Δόν) μετὰ τοῦ Ὑργίος. Λόγον δὲ ποιεῖται ὁ Ἡρόδοτος καὶ πολλῶν λιμνῶν. Εἰς τοῦ Πόντου τὴν παραλίαν λέγει ὅτι ὑπῆρχε μέγα θάσσις (Ὑλαία), δι' οὗ ὁ Παντικάπης ἔρρεεν εἰς τὸν Βορυσθένην. Τὸ κλίμα ἦν ψυχρὸν καὶ μακροὶ οἱ χειμῶνες. Πλὴν τοῦ σίτου παρήγεν ἡ χώρα καὶ ἄριστον ἄλλ' ὑπόπικρον χόρτον. Ἴππους εἶχε ταχεῖς ἀλλ' οὐχὶ ὠραίους, καὶ βίας ἄνευ κεράτων. — Οἱ κάτοικοι, Τουρανικῆς, βεβαίως οὐχὶ Ἀρίας καταγωγῆς, ἐκαλοῦντο κατ' ἀρχὰς Σκυλοστοί, ὑπὸ τῶν Περσῶν Σάκαι, οἱ Ἕλληνες δὲ τοὺς ἀπεκάλεσαν Σκυθας, ἴσως ἐξελληνίσαντες τὸ ἔτι ἐν Σιβηρίᾳ ὑφιστάμενον ὄνομα

ὠρισμένα ταῦτα ὄρια, ἀλλὰ κατ' αὐτοὺς ἔχουν οἱ Σκυθαὶ καὶ πολὺ ἐπέκεινα πρὸς ἄρκτον

Tschuden. Διεκρίνοντο δ' ἐν αὐτοῖς αἱ ἐπομειναι φυλαί· α) Καλλιπίδαί, βορείως

τῆς Ὀλβίας καὶ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ὑπάνιος (νῦν Βούγ) δ) Ἀμαζόνες, βορείως τῶν Καλλιπιδῶν γ) Σκύθαι ἀροτῆρες, κατὰ τὴν Ποδολίαν δ) Βορυσθενίται ἢ Σκύθαι γεωργοί, ἐπέκεινα τοῦ Βορυσθένους ε) Σκύθαι νομάδες ς) Σκύθαι βασιλεῖς, ἢ πολυανθρωποτάτη, ἀνδρειοτάτη καὶ πρωτίστη τῶν σκυθικῶν φυλῶν, θεωρούσα τὰς λοιπὰς ὡς δοῦλας αὐτῇ. Μνημονεύονται δὲ καὶ ἄλλα φυλῶν ὀνόματα, ὡς Ἀλάνοι, κτλ. Κατὰ τὴν μόρφωσιν καὶ τὰ ἔθνη περιγράφονται μὲν ὡς γεναῖοι καὶ φιλοπόλεμοι, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ὡς τραχεῖς καὶ ἀδιαμέρφωτοι. Ὁ σοφὸς Ἀνάχαρις καὶ ὁ βασιλεὺς Σκύλης, θελήσαντες νὰ εἰσαγάγῃσι παρ' αὐτοῖς τὸν Ἑλληνικὸν ἐξευγενισμόν, ἐθανατώθησαν διὰ τοῦτο. Πόλεις καὶ προῦρια δὲν εἶχον οἱ Σκύθαι (Ἑρδ. Δ, 46) καὶ ἦσαν ἀμαξόβιοι, δηλαδὴ εἶχον κινητὰς τὰς κατοικίας των, τὰς ἀμάξας, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε ὁ λαὸς ὁ διαιτώμενος εἰς τὰς ἀπεράντους πεδιάδας ἐκεῖ, τὰς καλουμένας Στέπια. Πάντων τῶν Σκυθῶν ἤρχεν εἰς βασιλεὺς, πολυάριθμον ἔχων αὐλὴν (Ἑρδ. Α, 103, Δ, 67, 68). Ἡ χώρα πᾶσα διηρεῖτο εἰς ἐπαρχίας, ὧν ἑκάστη εἶ, ἐμίαν θέσιν πρὸς σὺνθεδόν τοῦ λαοῦ καὶ ἓν ἱερὸν τοῦ πολέμου. Ἡ θρησκεία αὐτῶν ἦν ἄξεστος πολυθεία. Ἀπὸ τῆς 7ης ἑκατονταετηρίδος π. Χ., ὅτε ὁ Κουζάρης ἤρχεν ἐν Μηδίᾳ, ἐξετάθησαν οἱ Σκύθαι, πιθανῶς εἰς 3 σώματα διηρημένοι, εἰς τὰ βορειανατολικά τῆς Εὐρώπης, καὶ καταβαλόντες, ἢ ἐκδιώξαντες τοὺς κατὰ τὸν Πόντον Κιμμέριους, παρηκολούθησαν αὐτοὺς (632) καὶ εἰς τὴν Ἀσίαν, ἧς μέγα μέρος κατέλαβον· μετὰ 28 δὲ ἔτη ἐξεδίωξεν αὐτοὺς πάλιν ὁ Κουζάρης. Ἰνα δὲ τιμωρήσῃ αὐτοὺς διὰ τὴν εἰσβολὴν των εἰς τὴν Μηδίαν, ἐξεστράτευσεν κατ' αὐτῶν ὁ Δαρεῖος τῷ 514, καὶ εἰσεχώρησε μὲν βαθέως εἰς τὸν τόπον αὐτῶν, ἀλλὰ φεύγοντας τοὺς Σκύθας δὲν ἤθνηθ' ἢ νὰ φέρῃ εἰς μάχην, ὥστε ἠναγκάσθη ν' ἀποσυρθῇ ἄπρακτος. Ἐκτοτε ἐπὶ αἰῶ-

νας αὐτοὶ αὐδαμῶς σχεδὸν πλέον ἀκούονται, οὐδ' εἰς στενωτέρας ἔρχονται σχέσεις μετὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ῥωμαίων. Κατὰ πρῶτον δ' ἀπαντῶμεν Μιθριδάτην τὸν μέγαν πολεμοῦντα τοὺς Σκύθας, καὶ ἐκδιώξαντα αὐτοὺς ἐκ τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου. Μετὰ ταῦτα ἐγνώρισαν αὐτοὺς καὶ οἱ Ῥωμαῖοι, πρὸ πάντων ἀφ' οὗτο ὁ Τραϊανὸς ἐκυρίευσεν τὴν Δακίαν. Ἐκτοτε ὅμως ἐκλείπει αἴφνης ἐκ νέου τὸ ὄνομα τῶν Σκυθῶν, καὶ μνημονεύονται μόνον οἱ Σαρμάται (Ἰβ.), ὧν τὴν χώραν ἀκριβῶς περιγράφει ὁ Πτολεμαῖος. Φαίνονται δ' ὄντες αὐτοὶ λαὸς συγγενῆς τοῖς Σκύθαις καὶ ἀνατολικῶς τούτων οἰκῶν, ἀνατρέψας δὲ, μικρὸν μετὰ τὸν Ἀλέξανδρον, τὸ κράτος τῶν Σκυθῶν, καὶ εἰς τὴν χώραν αὐτῶν ἐγκαταστάς. Ἐκτοτε πᾶν τὸ ἀνατολικὸν ἐπίπεδον μέρος τῆς Εὐρώπης καλεῖται Σαρματία, τὸ δ' ἄλλο ὄνομα, Σκυθία, εἰς τὴν Ἀσίαν μεταβάν, ἐκτείνεται ἀπὸ τῆς ἀσιατικῆς Σαρματίας πρὸς δυσμὰς (Μαιώτιδος καὶ Ῥά), καὶ ἀπ' ἀγνώστων χωρῶν πρὸς ἄρκτον, μέχρι τῆς Σηρικῆς πρὸς ἀνατολὰς καὶ τῆς Ἰνδικῆς πρὸς μεσημβρίαν, ἥτοι τοῦ ποταμοῦ Ὠξοῦ καὶ τῶν ὄρεων Ἰμάου καὶ τῶν Ἡμῶδων. Πᾶσαν τὴν χώραν ταύτην διαιρεῖ ὁ Πτολεμαῖος εἰς δύο τμήματα, εἰς τὴν ἐντὸς καὶ τὴν ἐκτὸς τοῦ Ἰμάου Σκυθίαν, ἥτοι δυτικῶς καὶ ἀνατολικῶς τοῦ ὄρους ἐκείνου, εἰς ὃ οἱ ἀρχαῖοι μεγίστην ἀπέδιδον ἐκτασιν πρὸς βορρᾶν. Ὅρη ὑπῆρχον κατὰ τὸν γεωγράφον πρὸς τὰ βορειοδυτικά, τὰ Ἀλανικά, Ῥωμικά, Ταπουρικά, μέρος τῶν Οὐραλίων πρὸς ἀνατολὰς τὰ Ἀνιθικά καὶ Αὐξάθια (νῦν Ἀλτάι), πρὸς νότον τὰ Ὠξικά καὶ Σογδιανά (νῦν Ἀκδαγ καὶ Καραδάγ). Ποταμοὶ δὲ κατ' αὐτὸν ἐξέβαλλον εἰς τὴν βορείον θάλασσαν ὁ Παροπαμισος (πιθανῶς ὁ νῦν Ὀβις) ὁ Ῥύμνος (νῦν Οὐζεν) ὁ Δαίξ (νῦν Ταΐα ἢ Οὐράλ), ὁ δ' Ταξάρτης (νῦν Σίρ Δάρια, ἢ Σιών) καὶ ὁ Ὠξος (νῦν Ἀμν Δάρια, ἢ Γιὼν) ἐξέβαλλον εἰς τὴν Κασπίαν θάλασσαν. Λαοὶ δὲ μνημονεύονται

ὅπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐντὸς τοῦ Ἰράου Σκυθίαν οἱ Ῥωμαῖοι, οἱ Ἀόρσαι, Ἀριάκαι, Μασσαγέται, Σάκκαι, Ἀργιππαῖοι, Θυσσαγέται· ἐν δὲ τῇ ἐκτὸς τοῦ Ἰράου Σκυθίᾳ, ἀπὸ βορρᾶ πρὸς νότον, οἱ Ἀριμασποὶ, οἱ Δύπακῆται, οἱ Ἰσσηθᾶνες, ὀνόματα οὕτω μεταποιηθέντα ἐκ τῆς Κινεζικῆς ῥίζης των, ἃν ἐκείθεν προέρχονται, ὥστε ἐστὶν ἀδύνατον αὐτὴ ν' ἀναγνωρισθῇ.

Σκυθινοὶ, λαὸς τῆς Ἀσίας, κατοικῶν παρὰ τὰ δυτικὰ σύνορα τῆς Ἀρμενίας, μεταξὺ τῶν ποταμῶν Ἀρπάσου καὶ Ἀφάρου καὶ τοῦ ὅρου τῶν Χαλυδῶν. Διὰ τῆς χώρας αὐτῶν διώδυσαν ἐπὶ 4 ἡμέρας τοῦ Ξενοφώντος οἱ Μύριοι (Ξεν. Ἀνθ. Δ, 7, 18. — Διόδ. ΙΑ, 29).

Σκυθῆνος ἢ Σκυθίος, Ἑλλην ποιητὴς ἀγνώστου ἐποχῆς ἐκ Σκυθοπόλεως τῆς Παλαιστίνης, οὗ δύο ἐπιγράμματα σώζονται ἐν τῇ Ἀνθολογίᾳ.

Σκυθοπόλις, πόλις ἐν Γαλιλαίᾳ τῆς Παλαιστίνης, ἥτις ὑποτίθεται ὅτι ἐκτίσθη ὑπὸ τῶν Σκυθῶν ὅτε, τὸ πρῶτον εἰς τὴν Ἀσίαν εἰσβαλόντες, ἐλέγοντο προχωρήσαντες μέχρις Αἰγύπτου, προστεθέντων εἰς αὐτὴν μετὰ ταῦτα καὶ πολλῶν ἐκ τῶν Ἰθαγενῶν περιόικων. Διερρέετο ὑπὸ τοῦ Ἰσθάνου, καὶ ἀπεῖχεν 600 στάδια τῆς Ἱερουσαλήμ. Ἑβραϊστὶ ἐλέγετο Βουῖτ-Σάν (νῦν Βαισάν). (Στράβ.).

Σκυλάκη, πόλις μικρὰ καὶ παράλιος Πελαγικὴ ἐν Μυσίᾳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀνατολικῶς τῆς Κυζίκου (Ἡρόδ. Α, 57) (νῦν Σινί).

Σκυλάκιον, πόλις τῆς κάτω Ἰταλίας, ἐπὶ τῆς χώρας τῶν Βρεττίων, πρὶν Σκυλάγειον καλουμένη. Ἐλέγετο κτήμα τῶν Ἀθηναίων. Κατ' ἀρχὰς τῇ Κρότωνι ἀνήκουσα, ἐδόθη ὑπὸ Διονυσίου τοῖς Λοκροῖς. Πρὸ αὐτῆς ὁ Σκολλητικὸς κόλπος (Στράβ. ΣΤ, 260). Διατηρεῖ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα.

Σκύλαξ, ἐκ Καρυάνδων τῆς Καρίας, εἰς ἐκ τῶν ὑπὸ Δαρείου τοῦ Ὑστάτου ἐν ἔτει 521-485 π. Χ. ἐκπεμφθέντων ἵνα ἐξε-

ρευνησῶσι τὰ παράλια τῆς Ἀσίας ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἰνδοῦ μέχρι τοῦ μυχοῦ τοῦ Ἀραβικοῦ κόλπου (Ἡρόδ. Δ, 44). — Ὁ Σουΐδας μνημονεύει ὁμωνύμου τινὸς μαθηματικοῦ καὶ μουσικοῦ, ἐπίσης ἐκ Καρυάνδων, καὶ ἀποδίδωσιν αὐτῷ τὰ ἐπόμενα συγγράμματα· «Περίπλους τῶν ἐντὸς τοῦ Ἡρακλέους στηλῶν. Τὰ κατὰ τὸν Ἡρακλ. εἰδὼν, τὸν Μυλασσῶν βασιλέα. Γῆς περὶ ὁδοῦ. Ἀντιγραφὴ πρὸς τὴν Πολυδίου ἱστορίαν». Ὁ Σουΐδας προφανῶς συγχέει ἐνταῦθα διαφόρους, διότι τὸ δεύτερον καὶ τὸ τέταρτον σύγγραμμα εἰσὶν ἔργα πολὺ μεταγενεστέρου Σκύλακος, πιθανῶς τοῦ Ἀλικαρνασσεύς ἀρσινόμου, ὅστις ἦν σύγχρονος τοῦ Παναιτίου (Cie. Div. II, 42)· τὰ δὲ λοιπὰ ἦσαν ἔργα γεωγράφου. Ἴσως λοιπὸν νὰ ὑπῆρξε καὶ τρίτος ἄλλος Σκύλαξ, ἐπίσης ἐκ Καρυάνδων, ἐποχῆς δ' ἀγνώστου, ἀλλὰ προγενέστερος τοῦ Ἀριστοτέλους, γράψας Περίπλου τῆς ἐντὸς καὶ ἐκτὸς θαλάσσης. Ἐτι δὲ μᾶλλον περιπλέκει τὸ ζήτημα ἡ διατήρησις συγγράμματος ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν περὶ πλοῦς τῆς οἰκουμένης, ἀποδιδόμενον ἐπίσης εἰς Σκύλακα Καρυανδέα, καὶ περιγράφον πλοῦν ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς βορείας Στήλης τοῦ Ἡρακλέους, τὸ πρῶτον κατὰ τὰς Εὐρωπαϊκὰς παραλίας τῆς Μεσογείου, διὰ τοῦ Ἑλληνιστοῦ καὶ τοῦ Βοσπόρου περὶ τὸν Εὐξείνιον Πόντον, καὶ εἶτα πάλιν διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ὀπίσω κατὰ τὰς ἀσιατικὰς ἀκτὰς, κατόπιν κατὰ τὰς ἀφρικανικὰς μέχρι τῆς μεσημβρινῆς Στήλης τοῦ Ἡρακλέους, καὶ ἐκτὸς αὐτῆς μέχρι Κάρνης, μετὰ τινων πληροφοριῶν καὶ περὶ τοῦ μεγέθους καὶ τῆς ἀποστάσεως τῶν ἐπισημοτέρων νήσων. Διάφοροι εἰσὶν αἱ ὑποθέσεις περὶ ταύτης τῆς συγγραφῆς, καὶ μία τῶν πιθανωτέρων φαίνεται, ὅτι κατὰ τὸ σημερινὸν αὐτῆς σχῆμα ἐστὶ συρραφὴ τριῶν γεωγραφικῶν γνώσεων περὶ τῶν παραλίων τῆς Μεσογείου, συναρμολογηθεῖσα ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν χρόνων πρὸς χρῆσιν τῶν σχολείων.

Κατ' ἄλλους ἐστὶν ἐξ ἐναντίας ἔργον πρωτό-
τυπον περιγηγητοῦ τινος τῶν ἐτῶν 400-360
π. Χ., πολλοχοῦ ὁμοῦ συντηρηθὲν καὶ δια-
φωρὲν ὑπὸ τῶν ἀντιγραφῶν.

Σκύλης, υἱὸς τοῦ Ἀριαπίθους, βα-
σιλεὺς τῶν Σκυθῶν, τὸν Ἑλληνικὸν πολι-
τισμὸν ἐπιδιώκων καὶ τὴν εἰσάγειν τῶν Ἑλ-
λῶν θελήσας νὰ μιμηθῇ, δι' ὃ ἐφρονεῦθη
ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ του Ὀκταμαπάδου (Ἡρδ.
Δ. 78).

Σκύλλα, 1) θυγάτηρ τῆς νύμφης Κρα-
ταίδος ἢ Κραταίδος, τέρας φρικτῶς ὠρύμε-
νον, θαυδεκάπυον, ἐξ ἔχον μακρυὺς λαίμους
καὶ φάρυγγας, μετὰ τριπλῆς σειρᾶς ὀδόντων
εἰς ἑκαστον στόμα. Ἐφώλευεν ἐντὸς σκοτει-
νοῦ σπηλαίου, κειμένου ἐντὸς ὑψηλοῦ ἀπροσί-
του σκοπέλου, ἐκ τῶν κυμάτων ἀνιόντος, καὶ
τὴν κορυφὴν κρύπτοντος εἰς σκοτεινὰ σύννεφα.
Κατέναντι δὲ, εἰς τόξου βολῇ, ἔκειτο ταπει-
νότερος βράχος, καὶ ὑπὸ μεγίστην συκῇ ἐπ'
αὐτοῦ φουρμένην ἔμενεν ἡ ἄγρία Χάρυβδις,
ἣτις τρίς τῆς ἡμέρας διὰ τοῦ φοβεροῦ στό-
ματός της ἐρρόφα τὰ πέριξ ὕδατα, καὶ τρίς
τὰ ἐξέμει. "Ὅτε ὁ Ὀδυσσεὺς διέπλευσε
μεταξὺ τῶν δύο, ἔντρομοι οἱ ἑταῖροι εἰς τὴν
θῆαν τῆς Χαρύβδως, ἐπλησίασαν ὁλοὺ εἰς
τὴν Σκύλλαν χωρὶς νὰ προσεξῶσι, καὶ αὐτὴ
συλλαβοῦσα κατέφαγεν ἐξ αὐτῶν ἐξ (Ὀμ.
Ὀδ. IB, 73, 235). — Τὴν θῆαν τῆς κατοι-
κίας τῶν δύο τούτων τεράτων δὲν λέγει ὁ
Ὀμηρὸς. Οἱ μεταγενέστεροι παρεδέχοντο
τὸν Σικελικὸν πορθμὸν, τὴν Σκύλλαν τιθέ-
μενοι εἰς τὴν Ἱταλικὴν ἀκτὴν, καὶ λέγοντες
αὐτὴν θυγατέρα τοῦ Φόρκυος ἢ τοῦ Φόρβαν-
τος καὶ τῆς Ἑκάτης Κραταίδος (Ὀμ. Ὀδ.
M, 125, χωρίον ὡς μεταγενεστέρᾳ προσθήκη
θεωρούμενον), ἢ τῆς Λαμίας, τοῦ Τρίτωνος,
τοῦ Ποσειδῶνος, κτλ. Τῇ ἀπέδιδον δὲ καὶ τρεῖς
ἢ ἐξ κεφαλᾶς διαφόρων θηρίων, καὶ κατὰ τοῦ
Ὀβιδίου τὰς ὑπερβολικὰς ἐπινοήσεις (Met. III,
732), πρὶν οὕσα ὠραία θαλασσία νύμφη εἶτα
ὑπὸ τῆς Ἀμφιτρίτης ζηλοτυπούσης, ἢ ὑπὸ
τῆς Κίρκης μετεμorfώθῃ οὕτως, ὥστε ἄνω

μὲν ἔμενε καλὴ παρθένος, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐσφύας
ἀπέληγεν εἰς οὐρανὸν ἰχθυὸς ὑπὸ φοβερῶν κε-
φαλῶν κυνῶν περιβαλλομένην. "Ἄν καὶ τὴν
Χάρυβδιν, ὁμοίως τῇ Σκύλλῃ, ὡς τέρας ἐξε-
λάμβανεν ὁ Ὀμηρὸς, δὲν ἤξευρον οἱ ἀρχαῖοι,
Βραδύτερον τὴν εἶπον θυγατέρα τοῦ Ποσει-
δῶνος καὶ τῆς Γῆς, γυναῖκα βαρὺν, ἀεπάσα-
σαν βόας τοῦ Ἡρακλέους, καὶ διὰ τοῦτο εἰς
τὴν θάλασσαν ὑπὸ τοῦ Διὸς κατακεραυνω-
θεῖσαν. — 2) Θυγάτηρ τοῦ Νέσου (Ἰδ.),
βασίλειος τῶν Μεγάρων, ἐρασθεῖσα τοῦ Μί-
νωος, πολιορκούντος τὰ Μέγαρα, δι' ὃ καὶ
ἀπέκοψεν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ πατρὸς τῆς
τὴν χρυσὴν τρίχα ἐξ ἧς ἐξηρᾶτο ἡ δύναμις
του, καὶ οὕτω παρέδωκεν αὐτὸν καὶ τὴν πα-
τρίδα τῆς εἰς τὸν ἐχθρόν. Ἄλλ' ὁ Μίνωος,
ἀπερχόμενος, ἐκρέμασεν αὐτὴν ὀπίσω τῆς
πρύμνης του, καὶ τὴν ἀφῆκε νὰ πνιγῇ εἰς τὰ
κύματα (Λίσχλ. — Πίνδ. Πύθ. Θ, 150. —
Πυσ. Α, 39. — Ἀπλλδ. Γ, 4. 8).

Σκύλλαιον ἄκρον καὶ Σκύλλα,
τὸ τελευταῖον, νοτιοδυτικὸν ἀκρωτήριο τῆς
Ἱταλίας, κατὰ τοὺς Βρεττίους, ἀπέναντι τῆς
Σικελίας, ὑψηλὸς, κρημνώδης, εἰς τὴν θά-
λασσαν ἀποτόμω· κατιῶν βράχος, ἐνθα ἡ
φαντασία τῶν ἀρχαίων ἔθετε τοὺς μεγίστους
κινδύνους διὰ τοὺς θαλασσοπόρους, ὡς καὶ
διὰ τὸν δῆθεν ἐκεῖ διαπλεύσαντα Ὀδυσσεᾶ
(Ὀμ. Ὀδ. M, 73, 227, 245. — Ον. Met.
XIII, 732. — Virg. A. III, 426), ὡς καὶ ἀπέ-
ναντι αὐτῇ· ἔθετον τὴν οὐδαμῶς ὑπάρχουσαν
Χάρυβδιν (Ὀμ. Ὀδ. M, 101). — 2) Σκύλ-
λαιον, πόλις ἐπὶ τοῦ ὁμωνύμου ἀκρωτη-
ρίου, μεταξὺ Μεδάμης καὶ Ῥηγίου, ἐνθα ὁ
Ῥήγιος Ἀναξίλλας ὠχύρωσε λιμένα κατὰ
τῶν πειρατῶν. Ἐρείπια τοῦ φρουρίου σώζον-
ται ἐπὶ τοῦ χωρίου τοῦ διατηρήσαντος τὸ ἀρ-
χαῖον ὄνομα (Sciglio) (Στράβ. ΣΤ, 257). —
3) Ἀνατολικὸν ἀκρωτήριο τῆς Πελοποννή-
σου, κατὰ τὴν Τροϊζηνίαν, ἀποτελοῦν τὸ δυ-
τικὸν πέρας τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου, οὗ τὸ
Σοῦνιον ἐστὶ τὸ ἀνατολικόν (Θουκ. Ε, 53. —
Στράβ. Η, 368. 373). Καὶ νῦν Σκύλι.

Σκυλλέης, Σικυώνιος δῦτης, θαυμασθεὶς ὅτε, διαφυγὼν τοὺς Πέρσας, ἦλθεν εἰς τοὺς ἐν Ἀρτεμισίῳ Ἑλληνας, κολυμβήσας ὀγδοήκοντα σταδίων ἀπόστασιν (Ἡρδ. Η, 8).

Σκύλλης, γλύπτης ἐκ Κνωσσοῦ τῆς Κρήτης, ἀδελφὸς τοῦ συνεργάτου αὐτοῦ Διποίνου. Κατὰ Πausανίαν (Β, 15. Γ, 17) ἦσαν ἀμφότεροι μαθηταί, ἢ καὶ υἱοί, τοῦ Δαιδάλου, οὗτω βεβαίως λεγόμενοι καθ' ὃ Δαιδάλιδαι, ἦτοι τῷ ἐργαστηρίῳ τοῦ Δαιδάλου, τῷ ἀρχαίῳ ἀνήκοντες. Ἀληθὲς δ' ἤκημαζον ἐπὶ Κύρου, πρὸ τῆς 50ης Ὀλυμπιάδος (580 π. Χ.) (Plin. XXXVI, 41). Κατὰ Πλίνιον οἱ δύο ἀδελφοὶ ἦσαν οἱ πρῶτοι εὐδοκίμησαντες εἰς τὴν γλυτὴν τοῦ μαρμάρου, καὶ διάφορα μνημονεύονται ἔργα αὐτῶν, ὡς ἐν Ἀθῆναις ἄγαλμα Ἀρτέμιδος Μουνυχίας, ἐν Τίρυνθι Ἡρακλέους (Κλημ. Ἀλξ. Πρ-ρπτ. 14), ἐν Κλεωναῖς Ἀθηνᾶς (Πaus. Β, 13). Εἰς Σικυῶνα εἰργάσθησαν Ἀπόλλωνα, Ἀρτεμιν, Ἀθηνᾶν καὶ Ἡρακλῆν, ἴσως τὴν περὶ τοῦ τρίποδος ἔριν· ἐπειδὴ δὲ οἱ κάτοικοι τοῖς ἡρνοῦντο τὴν προσυμφωνηθεῖσαν τιμὴν, ἀπῆλθον εἰς Αἰτωλίαν, καὶ οἱ θεοὶ ἐπεμψαν εἰς τὴν πόλιν λιμὸν καὶ ἀφορίαν, μέχρις οὗ οἱ Σικυῶνιοι ἀνεκαλέσαντο καὶ ἀντήμειψαν αὐτοὺς. Τῶν αὐτῶν θεῶν τὰ ἄγάλματα, εἰ οὐχὶ τὰ αὐτά, χρυκᾶ καὶ ἐπίχρυσα, εὔρεν ὁ Κύρος ἐν τοῖς λαφύροις ἃ ἔλαβε παρὰ τοῦ Κροίσου, ἐν Ὀλ. 58, γ' (546 π. Χ.). Ἐν Ἀργεὶ εἰργάσθησαν Διοσκόρους ἐξ ἐβένου ἐλεφαντοκολλήτους (Πaus. Β, 22), ὅπερ ἦν τῆς χρυσελεφαντίνης τέχνης ἢ προοδοποιήτης. Ἡ δὲ μαρτυρία τοῦ Κεδρηνοῦ (Χρον. Σλ. 322, 13), ὅτι κατεσκευάσαν Ἀθηνᾶν ἐκ σμαράγδου τετραπηχιαίαν, ὅτι αὐτὴν ἐπεμψεν ὁ Σέσωστρις δῶρον τῷ ἐν Αἰνῶι τυράννῳ Κλεοβούλῳ, καὶ ὅτι τὸ ἄγαλμα διετηρεῖτο ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐστὶ κυκλῶν ἀναχρονισμῶν, πάσης στερούμενος πιθανότητος.

Σκύρμος, 1) Χῖος γεωγράφος, ἀγνώστου ἐποχῆς, ὑποτιθέμενος δὲ τῆς 6' π. Χ. ἐκκτονταετηρίδος ἔγραψε «Περὶ ἡγῆσιν»

ἣτις φαίνεται ὅτι διηρεῖτο εἰς τρία μέρη, κατὰ τὰ μέρη τῆς γῆς, Εὐρώπην, Ἀσίαν καὶ Λιβύαν, εἰς βιβλία ὑποδιαιρουμένην. Εἰς τὸν αὐτὸν ἀπεδόθη, ἀλλ' ἀνευ τινὸς ἀποδείξεως, καὶ τις εἰς κομικὸς ἰάμβους συντεταγμένη περιήγησις, κατὰ τὸν τρόπον τοῦ Ἀθηναίου Ἀπολλοδώρου, περιγραφή τῶν Εὐρωπαϊκῶν παραλίῶν ἀπὸ τῶν Ἡρακλείων στηλῶν μέχρι τῆς ἐν Πόντῳ Ἀπολλωνίας, τῷ Νικομήδῃ, βασιλεῖ τῆς Βιθυνίας ἀνατεθειμένη, περισωθεῖσα, καὶ φιλολογικῆς μὲν ἁξίας στερούμενη, ἀλλ' οὐχὶ καὶ σπουδαίτης ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον. — 2) Γλύπτης ἀγνώστου πατρίδος, ἐν Ἀθῆναις ἐπὶ Φειδίου ἐργαζόμενος (Pl. XXXIV, 2).

Σκυρία δίκη. Εἰς τὰ ἀττικὰ δικαστήρια ἂν ὁ εἰς τῶν διαδίκων, λαθὼν τὴν νόμιμον πρόσκλησιν, δὲν ἐνεφανίζετο ἢ εἰς τὴν ἀνάκρισιν ἢ εἰς τὴν δικάσιμον ἡμέραν ἢ δίκη ἀπεφασίζετο κατ' αὐτοῦ ἐρήμην, ἐκτὸς ἂν ἔφερε δικαιολόγημα τῆς ἀπουσίας του ἀποχρῶν, οἷον ἀσθενείας, ἢ ἀπουσίας. Οἱ κομικαὶ λοιπὸν ἐχλεύαζον τοὺς δια τοιούτων προφάσεων θέλοντας ν' ἀναβάλωσι τὴν περαιώσιν δίκης τινός, ὅτε ἐπροφασίζοντο ἀπουσίαν εἰς Σκυρόν, Ἴμβρον, Αἴμνον, καὶ τὰς ἐπὶ τοιαύταις προφάσεσιν ἐπὶ μακρὴν παρατείνωμενας δίκας ἐπεκράτησε νὰ καλῶσι χλευαστικῶς σκυρίας δίκας (Πολλ. Η, 81).

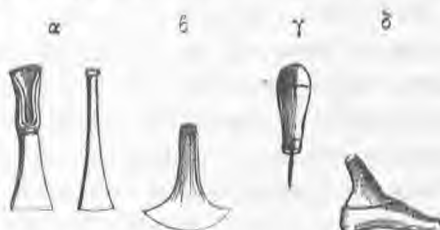
Σκυρμιάδαι, λαὸς Θρακικὸς κατὰ τὰ παράλια τοῦ Εὐξείνου Πόντου (Ἡρδ. Δ, 93).

Σκυρός, νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, μία τῶν βορείων Σποράδων, ἀνατολικῶς τῆς Εὐβοίας κειμένη, ἔχει περίπου ἡ τετραγωνικῶν μιλίων ἐπιφάνειαν, καὶ παρῆγεν ἄξιολογον εἶδος μαρμάρου, γνωστοῦ ὡς σκύριος λίθος. Ἦν δὲ καὶ αἰγοτρόφος, καὶ εἶχε καὶ ποταμὸν καλούμενον Κηφισόν, καὶ πόλιν ὁμωνυμον τῇ νήσῳ κατὰ τὰ βόρεια αὐτῆς. Ἀρχαιότατα κατοικεῖτο ὑπὸ Πελασγῶν, Δολόπων καὶ Καρῶν (Θουκ. Α, 98). Ἐπιστεῖται ὅτι ἡ Θέτις, γνωρίζουσα ὅτι ὁ υἱὸς τῆς Ἀ-

Χίλλεὺς θὰ εὕρισκεν εἰς τὴν Τρωάδα τὸν θά-
νατον, ἵνα μὴ τὸν συμπαραλλάθωσιν οἱ Ἑλ-
ληνες εἰς τὴν ἐκστρατείαν, τὸν ἐκρυψεν ἐκεῖ
ὑπὸ γυναικεῖα φορέματα εἰς τὸν γυναικωνίτην
τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Λυκομήδους, βασιλέως τῆς
νήσου. ἔνθα καὶ ἐκ Δηϊδαμείας, τῆς θυγα-
τρὸς τοῦ Λυκομήδους, ἔσχεν υἱὸν τὸν Πύρρον
ἢ Νεοπτόλεμον (Ὅμ. Ἰλ. Τ, 326. Ὀδ. Α, 508). Κατ' ἄλλην διήγησιν (Ὅμ. Ἰλ. Ι, 688), ὁ Ἀχιλλεὺς κατέκτεψε τὴν Σκυῖρον.
Αὕτη ἡ παράδοσις συνδέεται μετὰ τῆς Ἀτ-
τικῆς, καθ' ἣν ὁ Θησεύς, ἐκ τῶν Ἀθηναίων
ἐκδέλθεις, ἦλθεν εἰς Σκυῖρον, καὶ ἐκεῖ ἐδο-
λοφονήθη ὑπὸ τοῦ Λυκομήδους (Πλουτ. Θησ.
ΛΕ). Τότε ἐπεμψεν ἐκεῖ ὁ Πηλεὺς τὸν Ἀ-
χιλλέα, ὅστις ἐκδικήσας τὸν φόνον, ἐνυμφεύθη
καὶ τὴν Δηϊδάμειαν. Τῇ δὲ Ὀλ. 77, δ'
(169 π. Χ.), κατὰ χρησμόν ὁ Κίμων ἐξε-
στράτευσεν εἰς Σκυῖρον, ἐκυρίευσεν αὐτήν, καὶ
κομίσας εἰς Ἀθήνας τὰ ὄστα τοῦ Θησεῖος,
κατέθετο αὐτὰ εἰς τὸ Θησεῖον, ὃ πρὸς τοῦτο
ἀνήγειρε (Πλουτ. Θησ. ΛΣΤ. Κίμ. Η. —
Θουκ. Α, 98). Ἐκτοτε ἡ Σκυῖρος, ἡ Ἀθήμνος
καὶ ἡ Ἰμβρος ἐθεωροῦντο ὡς κτήσεις τῶν
Ἀθηναίων, ἐξασφαλισθεῖσαι αὐτοῖς κατὰ τὴν
ἀντακλίδειον εἰρήνην (Ξεν. Ἑλλ. Δ, 8, 15.
Ε, 1, 31). Μόνον ἐπὶ Μακεδόνων ἐξέπεσε
τῶν Ἀθηναίων (Στράβ. ΙΧ, 437), καὶ ἀπεδόθη
αὐτοῖς πάλιν ἐπὶ Ῥωμαίων (Liv. XXXIII, 30).

Σκυτάλη, ξύλον σχιστὸν, ἰδίως ἐν
Σπάρτῃ στρογγύλον ραβδίον χρησιμεύον εἰς
τοὺς ἑφόρους διὰ κρυπτογραφικὴν ἀλλήλο-
γραφίαν μετὰ τῶν ἀπόντων βασιλέων ἢ στρα-
τηγῶν. Περί τὴν ράβδον ἐλίσσοντες ἱμάντα
λευκὰ, ἔγραφον ἐπ' αὐτοῦ κατὰ μῆκος τὴν
ἐπιστολήν των, καὶ εἶτα ἀνελίσσαντες ἔπεμ-
πον τὸν ἱμάντα. Ὅδε λαμβάνων, ἔχων καὶ αὐ-
τὸς σκυτάλην ἀκριβῶς τῶν αὐτῶν διαστάσεων,
τὸν περιεῖλισεν εἰς αὐτήν, καὶ ἠδύνατο ν'
ἀναγνῶσθαι τὸ γραφέν. Ἐλέγετο δὲ σκυτά-
λη καὶ ἡ ἐπιστολή καὶ ἡ δι' αὐτῆς δεδομένη
διαταγή (Πλουτ. Ἀγισ. Ι. ΙΕ. — Θουκ. Α, 131. — Σουΐδ. ἐν. λ. C. Nep. Paus. III).

Σκυτοτόμος, ὁ δέρματα τέμνων καὶ
κατεργαζόμενος, ἰδίως ὁ ὑποδηματοποιός.
Συνήθως ἐκαθεστὸ ἐργαζόμενος, καὶ ἐποιεῖτο
χρῆσιν πρὸς τομὴν τοῦ δέρματος διαφόρων ἐρ-

γαλείων, τῆς σμίλης ἢ σμιλίου (α)
διὰ τὴν κατ' εὐθείαν τομὴν, τοῦ τομέως
ἢ περιτομέως (β) διὰ τὴν στρογγύλην.
Διατρήσας δὲ τὸ δέσμα διὰ τοῦ ὀπέως,
ὀπητίου ἢ κεντητηρίου (γ), διεῖρε διὰ τῶν
ὀπῶν δερμάτινον λωρίον πρὸς συρραφήν, καὶ
εἶτα, ἰδίως κατὰ τοὺς Ῥωμαίους χρόνους,
αἱ ὑποδέσεις ἐτίθεντο περὶ τὸν καλὰ πούον,
καλὸ πούον ἢ τὸ καλὸ πόδιον, ἐλείπει-
νοντο καὶ ἐχρωματίζοντο.

Σκύφος (ὁ καὶ τὸ) ἔκπωμα, ποτήριον
δι' οἶνον, εὐρὺ, ἐν χρήσει εἰς τὰ συμπόσια,
ἀλλ' ἐτι μᾶλλον παρὰ τῷ λαῷ ἦτο ξύλι-

νον, ἐκ κεράμου, ὡς τὸ τῆς εἰκόνος. Μνη-
μονεύεται ὅμως καὶ ἀργυροῦν. Τὸ κοινὸν
σκούφος προέρχεται προφανῶς ἐκ τοῦ ἀνα-
λόγου σχήματος.

Σκῶλος, 1) ἀρχαία κόμη τῆς Βοιω-
τίας, ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Ἀσωποῦ,
καὶ ἐπὶ τοῦ Κιθαῖρωνος, εἰς ἀπέτομον καὶ
δύσβατον θέσιν κειμένη, ὅθεν προέκυψεν ἡ
παροιμία «εἰς Σκῶλον μῆτ' αὐτὸς
ἵμεν, μῆτ' ἄλλω ἐπεσθαί». Ἐκεῖ κατὰ
τὸν μῦθον ἐσπάραξαν αἱ Μαινάδες τὸν Πεν-
θέα (Ὅμ. Ἰλ. Β, 47. 496. — Στράβ. Θ,
408). — 2) Κώμη τῆς Μακεδονίας παρὰ τῇ

Ολύμπω (Ηροκ. Ε, 18. — Σπρτ. Θ, 408).

Σκώπασες, βασιλεὺς τῶν Σκυθῶν, ὁ ἀντιταχθεὶς εἰς Δαρείον τὸν Ὑστάσπου (Ηρδ. Δ, 120).

Σμάραγος, δαίμων τις θορυβώδης, ἡ πρωτοποιοῦσις τοῦ πατάγου (Ορμ. Ἐπ. ΙΔ, 9).

Σμερδίης, περικαλλὴς νεανίας, ἀγαπητὸς τῷ Πολυκράτει, τυράννῳ τῆς Σάμου, αὐτὸ συνεχῶς ποιεῖται μνεῖαν ὁ Ἀνακρέων ἐν ταῖς ᾠδαῖς του (Σιμων. Ἐπιγρ. ΝΕ. — Αἰλ. π. ι. Θ, 4).

Σμέρδις, ἀδελφὸς τοῦ Καμβύσου, ὑπ' ἄλλων ἄλλως καλούμενος, ὑπὸ μὲν τοῦ Κτητίου Τανυσζάρκης, εἰς Περσικὰς δ' ἐπιγραφὰς Βάρτις, ἐκίνησε, διὰ τὴν εὐρωστίαν του καὶ ἄλλα του πλεονεκτήματα, τὸν φθόνον τοῦ ἀδελφοῦ του, ὅστις τὸν ἀπέπεμψεν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ εἶτα κατ' ὄναρ ἰδὼν ἑτι μέγα μέλλον τῷ ἐπεφυλάττετο, τὸν ἐθανάτωσε πιθανῶς διὰ τοῦ Πρεξάσπου, τοῦ εἰς αὐτὸν ἀφωσιωμένου (Ηρδ. Γ, 30). Ἀλλ' εἴτι ἐπὶ τῆς ἀπουσίας τοῦ Καμβύσου, εἰς μάγος (ιερεὺς) ἐκ Μηθίας, ὅστις ὑπὸ διάφορα μνημονεύεται ὀνόματα, τὸ ὀρθότερον δὲ, ὡς φαίνεται, ὑπὸ Ίουστίνου (Ι, 9) «Κομήτης», διότι καὶ Περσικαὶ ἐπιγραφαὶ «Κομῆτα» τὸν λέγουσιν, ὁμοιάζων πολὺ τὸν δελοφρονήοντα Σμέρδιν, κατέλαβε τὴν ἐξουσίαν μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ παρέμεινεν εἰς αὐτὴν 7 εἴτι μῆνας ἄρ' οὐ ὁ Καμβύσης ἐπανελθὼν ἐξ Αἰγύπτου ἀπέθανε. Τέλος δ' ἀμφότεροι οἱ ἀδελφοὶ ἐφρονέυθησαν ὑπὸ τῶν 7 ἡγεμόνων τῆς Περσίας (Ηρδ. Γ, 61).

Σμερδομένης, Πέρσης στρατηγός, ἀδελφὸς Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου (Ηρδ. Ζ, 82).

Σμηγνῶν, ἐλέγετο ἡ θέσις ἐνθα ἦσαν κατατεθειμέναι αἱ κυψέλαι τῶν μελισσῶν.

Σμείκρης, στρατηγὸς τῶν Ἀρκάδων (Ξενφ. Ἀνθ. ΣΤ, 3, 4).

Σμικύθης, εἰς τῶν μικρῶν δυναστῶν ἐν Θράκῃ (Ἀρστφ. Ἰππ. 969).

Σμέλιν, πόλις τῆς Μακεδονίας ἐπὶ τοῦ Θερμαϊκοῦ κόλπου παρὰ τῇ Θεσσαλονίκῃ (Ηρδ. Ζ, 123).

Σμέλη, ἡ γλυφίς, τὸ ἐργαλεῖον δι' οὗ οἱ λιθοξόοι καὶ οἱ τορευταὶ ἐξεργάζοντο τὰς γλυφὰς ἐπὶ λίθου ἢ μετάλλου, κτυπῶντες αὐτὴν διὰ σφύρας, ὡς ἐν τῇ εἰκόνι ἐκ γλυ-

πτῆς ψήφου εὐρεθείσης ἐν Πομπηίᾳ. Τὸ δὲ ὑποκριστικόν, σμῆλιον, ἐδίδετο κυρίως εἰς ὁμοίον τι χειρουργικὸν ἐργαλεῖον, περικύπτον τὰς πληγὰς.

Σμέλιες, υἱὸς Εὐκλείδου, ἀρχαιότατος γλύπτης Αἰγινήτης, πιθανῶς κατὰ μέγιστον μέρος ἐμβληματικὴ προσωποποιήσις τῆς ἀρχαϊκῆς αἰγινήτικης ἀγαλματοποιίας, ὡς καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐμφαίνει. Ἐλέγετο σύγχρονος τοῦ Δαιδάλου (Παυσ. Ζ, 4), ὅπερ ἐσήμαινε μόνον ὅτι ἦν Δαιδαλίδης, δηλαδὴ κατὰ τὸν πανάρχαιον ρυθμὸν ἐργαζόμενος· διότι συγχρόνως λέγεται ἐλθὼν εἰς Σάμον ἐπὶ Προκλέους, 26 ἔτη πρὸ τῆς πρώτης Ὀλυμπιάδος, ἧτοι 3 ἑκατονταετηρίδας μετὰ τὸν Δαίδαλον, καὶ κατασκευάσας ἐκεῖ τὸ τῆς Ἥρας ἄγαλμα (Κλυ. Ἀλξ. Πρπτρ. Σλ. 13. — Ἀθην. πρτβ. ὑ. Χρστ. ΙΔ, Σλ. 61. — Εὐσθ. π. Εὐαγγ. Γ, 8), τὸ ξέανον βεβαίως οὐ παραστάσεις σώζονται ἐπὶ σμιακῶν νομισμάτων καὶ τῇ 50ῇ Ὀλυμπιάδι.

ἦτοι μετὰ ἔτι δύο αἰῶνας καὶ ἐπέκεινα, συνεργαζόμενος μετὰ τοῦ Ροίκου καὶ Θεοδοίου εἰς τὸν ἐν Ἀθήνῃ λαβύρινθον (Plin. XXXVI, 19).

Σμινδυρίδης, ἐκ Σουδάων, υἱὸς Ἰπποκράτους, πλούσιος, καὶ τοσοῦτον ἀδελφοδαίτος, ὥστε ἐλέγετο περὶ αὐτοῦ ἔτι δὲν ἡδύνατο νὰ κοιμηθῇ ἂν ἐν τῶν φύλλων ῥόδων ἐφ' ὧν κατεκλίνετο εἶχε διπλωθῇ· εἰς τῶν μνηστήρων τῆς Ἀγαρίστης, θυγατρὸς τοῦ Κλεισθέους, βασιλέως τῆς Σικυωνίας (Ἡρδ. ΣΤ, 127. — Αἰλ. π, ι. Θ, 24).

Σμινθεύς, ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος (Ὀμ. Ἰλ. Α, 39), διότι, κατὰ τὴν κοινωτέρα παράδοσιν, ἐφάνευε τοὺς μῦς, σμίνοους κατὰ τοὺς Κρήτας καὶ τοὺς ποιητάς) τοὺς καταστρέφοντας τοὺς ἀγρούς καὶ τὰς ἀμπέλους τῆς Τρωϊκῆς χώρας, καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο εἶχε ναοὺς ἐν Χρύσει τῆς Τρωϊκῆς, Τενέδῳ, Αἰνῶ, Ἀμυζιῶ τῆς Αἰολίδος, Κρήτῃ, Ρόδῳ, ἔνθα καὶ Σμίνθια ἐωρτάζοντο. Εἰς δὲ τὸν τῆς Χρύσης ναὸν μεταγενεστέρως, ἐπὶ Πρξιδέλους, ὁ γλύπτης Σκύρις ἐποίησεν ἄγαλμα τοῦ θεοῦ πατοῦντος πονικὸν (Στρβ. Π, 604). Κατ' ἄλλην παράδοσιν, Τεῦχοι ἐκ Κρήτης, ὑπ' ἀρχηγὸν τὸν Σκάμανδρον ἀπελθόντες, εἶχον λάβει χρημὸν ἐκεῖ νὰ ἐγκατασταθῶσιν ἔνθα ἤθελον ἐνσχηθῇ ὑπὸ τῶν ἐγγχωρίων. "Ὅτε λοιπὸν προσωμίσθησαν εἰς τὴν Τρωϊκὴν γῆν, τὴν πρώτην νύκτα εἰ μῦς τῶν ἀγρῶν κατέφαγον τὰς ἀσπίδας τῶν καὶ τῶν τόξων τῶν τὰς χορδὰς, καὶ οὕτω τὸν χρημὸν ἀναγνωρίσαντες πληρωθέντα, ἐκεῖ ἀποκατέστησαν. Κατ' ἄλλους δὲ πάλιν ἦν ὁ Σμινθεύς ἐπώνυμος Τρωϊκῆς πόλεως καλουμένης Σμίνθης (Στρβ. Π, 604, 605, 623).

Σμινύς, ἐργαλεῖον γεωργικόν (Πλτ.

Πολτ. Β, 426), εἶδος δικέλλης, πρὸς ἀνα-

σκάλευσιν τῶν γαιῶν, ὁραῖν τῶν βύλων κτλ. (Ἀρστφ. Νφ. 1486, 150. Ὀρν. 602. Εἰρ. 546). Ἡ εἰκὼν ἐκ συμπλέγματος ψήφου γλυπτῆς παριστώσης τὸν Κρίνον ὡς γεωργόν, εἰς τὴν ἐορτὴν τὰ Κρένια.

Σμύρνα, καὶ Μύρνα, θυγάτηρ τοῦ Θεϊάντος (Γ, 14, 4), κατ' Ἀπολλιδωρον καὶ Ὀδίδιον (Π, 3, 8), κατ' ἄλλους τοῦ Κινύρου, καταβιωχθεῖσα ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς ἀγνοήσαντος αὐτήν, καὶ ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης εἰς μυρσίνην μεταμορφωθείσα· μήτηρ δὲ τοῦ Ἀδωνίδος (Πινδ. Πυθ. Β, 15. Tac. Hist. II, 3).

Σμύρνη, μία τῶν ἀρχαιοτάτων καὶ περιφημοτάτων πόλεων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἰδρῦθη ἐν ἀρχαιοτάτοις χρόνοις ἐπὶ Θησέως ὑπ' Αἰολέων ἐκ Κύμης, εἰς τὸν μυθὸν τοῦ κόλπου τῆς Λυδίας, τὸν κατ' αὐτὴν Σμύρναϊον καὶ ἐλπον κληθέντα, ἔνθα ῥέει τὸ ποταμὸν Μέλης (Ὀμ. Ἰγν.). Καὶ ἀρχαιοτάτα μὲν ἀνῆκεν εἰς τὸν αἰολικὸν δεσμὸν· τῇ δὲ 688 π. Χ. κατελήφθη διὰ προδοσίας ὑπὸ τῶν Ἰώνων, καὶ ἐγένετο ἡ 13ῃ πόλις τοῦ

Ἰωνικοῦ δεσμοῦ (Ἡρδ. Α, 149). Μετὰ τοῦτο κατεστράφη ὑπ' Ἀλυάττου, τοῦ βασιλέως τῆς Λυδίας, καὶ ἔμεινεν ἔρημος περὶ τὰ 400 ἔτη (Ἡρδ. Α, 149). Μετὰ δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν θάνατον ἀνωκοδόμησεν αὐτὴν ὁ Ἀντίγονος 20 στάδια νοτιώτερον τῆς ἀρχαίας αὐτῆς θέσεως, πρὸς τῷ ὄρει Πάγῳ, ἔνθα σήμερον κεῖται. Κοσμηθεῖσα δ' εἶτα καὶ ὑπὸ τοῦ Λυσιμάχου, ἀνεδείχθη μία τῶν καλλίστων καὶ πολυτελεστάτων πόλεων, καὶ ἐξηκολούθει ἀνθοῦσα ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων, ὅτε καὶ κέντρον ἐγένετο δικαστικῆς ἐξουσίας. Κατὰ τὰ ἔτη 178-180 μ. Χ. ἐβλάβη μεγάλως ὑπὸ σεισμῶν, καὶ ἐπεσκευάσθη πάλιν

ὑπὸ τοῦ Μ. Αὐρηλίου. Ἡ Σμύρνη ἐκλυχάτο ὅτι ἦν πατρίς τοῦ Ὀμήρου, καὶ εἶχεν ἀγχαλμα αὐτοῦ ἐντὸς πολυτελοῦς ἱεροῦ ὃ ἐκαλεῖτο Ὀμήρειον. Περιέφημον δὲ εἶχε προσέτι καὶ νῦν τῆς Κυβέλης (Στράβ. ΙΔ, 646). (Id. Μυλωνάς, de Smyrnaeorum rebus gestis, 1866).

Σόανες, ἔθνος ἰσχυρὸν τῆς Κολχίδος πρὸς τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ κατὰ τὴν νῦν Γεωργίαν, ἔχον ὅδιν βασιλεία (Στράβ. — Plin.).

Σοάνης, ποταμὸς κατὰ τὴν χώραν τῶν Σοάνων ἐν τῇ Κολχικῇ (Πτλμ. Ε, 5).

Σόδη, τὸ τριγώνον κάτω μέρος τῆς εὐρύας τοῦ ἵππου, δι' οὗ οὗτος ἀποσπᾷ ἀπὸ τοῦ σώματός του τὰς μυίας, καὶ ἐκ τούτου καὶ ἡ ἵππουρις ἢ κοσμοῦσα τὴν περιεφαιλαιαν, καὶ πᾶν αὐτῇ ὅμοιον ἢ ἀνάλογον μυιασθήριον (Ἱππιατρ. — Σουίδ.).

Σογδιανή ἢ **Σουγδιανή**, κατὰ τὴν παλαιάν Περσικὴν Σογγίδα ἢ Σουγδα, χώρα ἐκ τῶν βορείων Ἀσιανῶν τῆς Περσίας, μεταξὺ τῶν ποταμῶν Ὠξοῦ καὶ Ταξάρτου, ἢ νῦν Βουχάρα. Καὶ ἐν τῷ μεσαιῶνι εἰ ἐλέγετο Σόγδ (ἦτοι ἡ καθαρὰ). Ὅρη αὐτῆς ἦσαν τὰ Ὠξικά καὶ τὰ Σογδικά (Ἄλ Βότομ, ἢ Μέλανα ὄρη, Καραδὰγ), κατὰ τὸ μέσον τῆς χώρας. Ποταμοὺς εἶχε, πλὴν τοῦ Ὠξοῦ καὶ τοῦ Ταξάρτου, προσέτι τὸν Δήμιον ἢ Δύμιον (Μαργινὰν) καὶ τὸν Πελυτιμητόν (Κεράφ-σιν). — Οἱ Σόγδοι ἢ Σογδιανοὶ ἦσαν λαὸς τραχύς, τοῖς Βακτρίοις ὅμοιος, διαφόρα μικρὰ ἔθνη περιελκιδάντων, τοὺς Πάσκα, Δρυδάκτας, Ὁξυδράγκας, Τατίους, Τυχώρους, Μιρδιανούς, Κανδήρους, Ὀϊανούς, κλπ. Μυίας δ' ἄξιαι ἦσαν ἐκ τῶν πόλεων ἢ ἀρχαῖς πρωτεύοντα Μαρχακινδα (νῦν Σαμαρκανδα), ἢ Ἀλξάνδρεια Ἐσχατη, ἢ Τριδάκτρα, ἢ Ναυκάτα, καὶ οὐ μακρὸν ταύτης ἀπὸ Βραγχιδῶν ἄστου. αἱ Σόδοι, ἢ Μαργινίξ (Στράβ. ΙΑ, 516. — Πλιν. ΣΤ, 16, 18).

Σογδοί, 1) Id. Σογδιανή. — 2) Ἔθνος Ἰνδικόν, οἰκοῦν εἰς τὰς ὄχθας

τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ (Ἀρριαν. Ἀνδ. ΣΤ, 15).

Σόδομα, πόλις τῆς Τυροχίας (Στράβ.), ἢ κατακεραυνωθείτα.

Σόηδοι καὶ **Σούηδοι**, ἔθνος Γερμανικόν, μέγιστον κατὰ Στράβωνα (Ζ) ἀπὸ τοῦ Ῥήνου μέχρι τοῦ Ὀλβος, καὶ πέραν αὐτοῦ, ἐκτεινόμενον (Δίων Κάσσ. ΝΔ, 1 — Tac. Germ. II, 45).

Σόλλιον, πόλις τῆς Ἀκαρνανίας, τοῖς Κορινθίοις ἀνήκουσα (Θουκ. Β, 30. — Στράβ. Βυζάντιος).

Σολδαίς, μακρὸν καὶ κατάφυτον ἀκρωτήριον κατὰ τὴν δυτικὴν παραλίαν τῆς Μαυριτανίας, ἔχον καὶ βωμὸν τοῦ Ποσειδῶνος (Ἡρόδ. Β, 32, Δ, 43). Πιθανῶς τὸ νῦν Καντίν.

Σόλοι, 1) Ἀξιόλογος πόλις τῆς Κιλικίας, μεταξὺ τῶν ποταμῶν Λάμου καὶ Πυράμου, ἀποικία τῶν Ἀργείων καὶ τῶν Λυδῶν ἐκ Ῥόδου, θάλλουσα καὶ πλουσινοτάτη. Ὁ Τιγράνης καταστρέψας αὐτήν, μετόκησεν τοὺς κατοίκους εἰς Τιγρανάκερτα· ἀλλ' ὁ Πομπήιος τὴν ἀνήγειρε πάλιν, καὶ ἐνόκησεν εἰς αὐτὴν τοὺς ἐναπολειφθέντας τῶν πειρα-

τῶν. Ἐκτοτε δὲ καὶ ἡ πόλις Πομπηϊοῦ πόλις μετωνομάσθη, καὶ τῆς νέας ταύτης πόλεως σώζονται οὐκ ὀλίγα λείψαντα εἰς τὴν θέσιν τὴν ὑπὸ τῶν Τούρκων Μεσετλί καλοῦμένην. Εἰς Σόλους ἐγεννήθησαν ὁ Στωϊκὸς Χρυσαιππος, ὁ νομικὸς Φιλήμων, ὁ μαθηματικὸς καὶ ἀστρονόμος Ἀρατος. Αἱ διαφοραί τῆς γλώσσης εἴαν μετεχειρίζοντο οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ταύτης ἐνεκα τῆς ἀναμίξεως αὐτῶν μετὰ βαρβάρων καὶ μετὰ πειρατῶν, ἐπεκράτησε νὰ λέγωνται σολοικί-

μοι (Στρβ. ΙΔ, 669, 671. — Πλούτ. Πομπ. ΚΗ). Κατ' ἄλλους ὁμῶς πατρίς τῆς λείξεως ταύτης ἐστὶν ἡ — 2) εἰς τὰ δυτικὰ τῆς βορείας παραλίας τῆς Κύπρου κειμένη πόλις μετὰ λιμένος, κτισθεῖσα, κατὰ Πλούταρχον (Σύλ. ΚΣΤ), ὑπ' ἐγχωρίου ἡγεμόνος, προπῆ τοῦ Σόλωνος (Ἰδ. καὶ Ἡρδ. Ε, 118), ἥ οὖσα ἀτιμὴ ἀποικία. Ἐρείπια αὐτῆς σώζονται εἰς Παλαιαχώραν κατὰ τὴν Λεύκην.

Σολοῦς, ὄχυρά πόλις κατὰ τὴν βορείον παραλίαν τῆς Σικελίας, μετὰ Παύλου καὶ Θέρμων, ἔχουσα λιμένα καλὸν,

εἰς ἑνὸς μιλίου ἀπόστασιν ἀνατολικῶς τῶν ἑκβολῶν τοῦ Ἐλευθέρου (Θουκ. ΣΤ, 2. — Cic. Ver. III, 43). Τὰ εἰρεῖπια αὐτῆς νῦν Σολάντον.

Σολύγεια, κώμη ἐπὶ τοῦ Σολυγείου ὄρους ἐν Κορινθίᾳ, νοτίως τῶν Κεγχρεῶν, εἰς 60 σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Κερύνθου (Θουκ. Δ, 42), κατὰ τὴν νῦν Γαλιτάκι.

Σόλυμοι, ἀρχαῖοι κάτοικοι τῆς Λυδίας καὶ Πισιδίης κατὰ τὸ ὄρος Ταύρον, οἱ καὶ Μύλιοι (Ὁμ. Ἰλ. Ε, 184. Ὁδ. Λ, 283. — Ἡρδ. Α, 173. — Στρβ.).

Σόλων, ὁ περίφημος νομοθέτης τῶν Ἀθηναίων, υἱὸς Ἐξηκασίδου, Κοδριδῆς τὴν καταγωγὴν, ἐκ τοῦ ἀρχαίου βασιλικοῦ γένους, γεννηθεὶς μετὰ 430 καὶ 440 π. Χ. Δι' ὁδοποριῶν καὶ πρῶτον συμματοχῆς εἰς τὰ δημόσια, ἀνεπύχθη ταχέως, καὶ πρῶτον ἐλκυσε τὴν κοινὴν προσοχὴν ἐπ' αὐτοῦ ἡ συμματοχὴ του εἰς τὴν καθυπόταξιν τῆς Σαλαμῖνος, ὅτε καὶ ἐλαγείον ἐπὶ τούτῳ συνέταξεν. Ἡ περίστασις αὕτη διεκοσμήθη εἴτα ἐπὶ τὸ μυθικώτερον, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐστηρίχθησαν αἱ κατὰ τῶν Κρυσσαίων ἐπιχειρήσεις, πρὸς τιμωρίαν αὐτῶν ὡς παρανομούντων κατὰ τοῦ

ἱεροῦ τῶν Δελφῶν, αἵτινες ἔδωκαν τὴν πρώτην ἀγορμὴν τῆς ἐπεμβάσεως τῶν Ἀθηναίων εἰς τὰς γενικὰς τῆς Ἑλλάδος σχέσεις. Ἀλλ' ἀθάνατον δόξαν τῷ περισποίησε τὸ μέγα ἔργον τῆς νομοθεσίας αὐτοῦ. Οἱ μέχρις ὠμότητος αὐστηροὶ νόμοι τοῦ Δράκοντος δὲν εἶχαν κατορθώσει νὰ ἐπαναφέρωσι τὴν πρὸ πολλοῦ ἀπειλουμένην ἀσφάλειαν καὶ τάξιν καὶ τὸ πολιτικὸν οἰκοδόμημα τοῦ ἠθώσεως, ἡ συγκέντρωσις τοῦ λαοῦ τῆς Ἀττικῆς, ἐκινδύνευε νὰ καταρρεύσῃ, διότι εἰ μὲν Πεδιαῖοι (οἱ κάτοικοι τῶν εὐφρόνων πεδίων), ἤθελον τὴν ἴδρυσιν ὀλιγαρχίας, ἐν ᾗ αὐτοὶ θὰ προσέχον, εἰ δὲ Παράλαιοι ἤθελον μικτὸν πολίτευμα, εἰ δ' Ὑπεράριοι, οἱ πενόμενοι καὶ κατ' ἄλλους τῶν ὀρέων κάτοικοι, ἀπῆλθον ἀκρατον τὴν δημοκρατίαν. Ἐπὶ δὲ χεῖρον κατέστησε τῶν πραγμάτων τὴν θέσιν ἡ εἰς τυραννίδα ἐπιβολὴ τοῦ Κύνωνος, καὶ τὸ ἐπελθὼν εἰς τὴν πόλιν ἄγος διὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ἀλκμαϊονιδῶν ἀσεβῆ θανάτωσιν τῶν παδῶν αὐτοῦ. Προσκληθεὶς δὲ, ἦλθεν ἐκ Κρήτης ὁ Ἐπιμενίδης, καὶ ἐξιλίωσε τοὺς θεοὺς διὰ καθαρτηρίων τελετῶν. Ὁ Σόλων, ἐπίσημος διὰ τὴν καταγωγὴν του, ἐξόχως μορφωθείς καὶ διδαχθεὶς εἰς τὰς ἐμπορικὰς τοῦ περιδείξας, τῆς γενικῆς ἀπολαυδάνων ἐμπιστοσύνης διὰ τὸ φιλοδίκιον καὶ τὸ μετριοπαθὲς τοῦ χαρακτήρος του, ἠδύνατο ὑπὲρ πάντα ἄλλον ν' ἀρθῇ εἰς τὴν τυραννίδα ἄλλ' ἐπρωτίμην, πρῶτος ἄρχων αἰρεθείς τῷ 594 π. Χ., ν' ἀναλάβῃ καὶ ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ τὰ ἐπόμενα ἔτη τὸ ἔργον τοῦ νομοθέτου καὶ συμβιβαστοῦ. Τὰ πρῶτόν του καὶ θεμελιώδεις ἔργον, ἐφ' οὗ ἐστηρίχθη ἡ συμφιλίωσις τῶν διεστώτων κομμάτων καὶ διηκολούθη τῆς νομοθεσίας του ἡ στερέωσις, ὑπῆξεν ἡ σευστικότητα (Ἰδ.), οὐχὶ ἀποκοπὴ ἀλλὰ μετριασμὸς τῶν χρεῶν τῶν πτωχῶν πρὸς τοὺς πλουσίους μετ' αὐτῆς δὲ κτηρηγήθη καὶ ἡ τοῖς ὀφειλέταις ἐπιβεβλημένη ἀτιμία, καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ δανεῖζεσθαι ἐπὶ προσωπικῇ κτησί (ἐπὶ τοῖς σώμασι). Μετὰ ταῦτα δὲ τὰ προκαταρκτικὰ καὶ προεισαγωγικὰ μέτρα,

ἐκάνοντο τῶν πολιτῶν τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα κατὰ τὰ εἰσδήματα αὐτῶν ἐκ τῆς γῆς. ὥστε ἡ «ἐγκατῆσις» κατέστη ἡ βίσις τῆς πολιτικῆς ἐπιτροπῆς. Ὁὕτω κατέρριψε τοὺς φραγμοὺς τῆς ἀρχαίας ἀριστοκρατίας, εἰς τὴν καταγωγὴν ἀντικαταστήσας τὴν κτῆσιν. Διήρπασε λοιπὸν πάντας τοὺς πολίτας εἰς 4 φερολογικὰς φυλάς, καὶ ὅς ὥριζετο καὶ ἡ ὑποχρέωσις τοῦ στρατεύεσθαι, καὶ τὸ ὅπλον εἰς δέκλιντος κατετάττετο, ὡς προσέτι καὶ ἡ «λειτουργία» ἦν ὀφείλει (ἴδ. Πολιτ. αἰκονομικά). Φαίνεται ὅμως ὅτι εἰς τὰς κατωτέρας, τὰς πτωχοτέρας τάξεις, οὐχὶ πᾶσα ἡ περιουσία, ἀλλὰ μόνον μέρος αὐτῆς («τίμημα») ἐφορολογεῖτο. Καὶ ἡ μὲν πρώτη τάξις ἐφορολογεῖτο ἐπὶ τοῦ ὅλου (1 ταλ.), ἡ δευτέρα ἐπὶ $\frac{5}{6}$ (3000 δρ.), ἡ τρίτη ἐπὶ $\frac{2}{3}$ (1000 δρ.), καὶ ἡ τέταρτη ἔμενεν ἀφορολόγητος. Ἀλλὰ ὅμως ἦσαν καὶ τὰ πολιτικὰ δικαιώματα καὶ ἡ μὲν κατωτάτη τάξις ἦν πᾶσις ἀρχῆς ἀποκλεισμένη, ἡ πρώτη δὲ μόνῃ ἐδικαιούτο εἰς τὰ ἀξιώματα τῶν ἐννεα ἀρχόντων καὶ τῶν γερουσιαστῶν. Διὰ τῶν νομοθετημάτων τούτων παρέμειναν εἰς τὰς ἀρχάς οἱ κατέχοντες αὐτάς καὶ οἱ πλουσιώτεροι, ἀλλὰ τ' ἀποκλειστικά ὅρια κατερρίφθησαν, καὶ τὰ πλείστα τῶν ἀξιωμάτων κατέστησαν καὶ εἰς κατωτέρας τάξεις προσίτα. Προσέτι ἀνεγνωρίσθη τοῖς Ἀθηναίοις ἡ ἐλευθέρα ἰδιοκτησία τῶν γαιῶν καὶ τῆς λοιπῆς περιουσίας αὐτῶν, μὴ περιοριζομένη ὑπὸ δικαιωμάτων οἰκογενειακῶν, ἡ δὲ πατρικὴ ἐξουσία περιορίσθη. Ἐπίσης ἐκάνοντο τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα τῶν μετοίκων καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς δούλους ἐξετάθη ἡ προστασία τοῦ νόμου. Ἐργάσθη δ' ὁ νόμος καὶ τὴν διανομοσίαν τῶν διαφόρων πολιτικῶν ἐξουσιῶν. Ἡ δικαστικὴ αὐτοκρατορία τῶν ἀρχῶν περιορίσθη διὰ νόμων διαρρυθμιζόντων πᾶσας τὰς σχέσεις τοῦ τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου, τῶν γεγραμμένων ἐπὶ τῶν ἀξίωνων (ἴδ.). Καταγγελλοῖται καὶ ἐφέσεις ἐπετρέποντο εἰς τὴν πάντας τοὺς πολίτας περιλαμβανούσαν ἐκκλησίαν τοῦ

δήμου, ἢς ἐπιτροπὴ ἐκ πολιτῶν 6000. Ἡ λαοκρατία, εἶχε τὴν ὑπερτάτην δικαστικὴν δικαιοδοσίαν, καὶ ἐλάμβανε τῶν ἀρχῶν τὰς εὐθύνas. Τὴν ἀνωτάτην διοικητικὴν ἐξουσίαν εἶχε βούλη, ἢς ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν ὠρίσθη εἰς 400 ὑπὸ τοῦ Σόλωνος, ἐξ 100 ἐξ ἐκάστης ἰωνικῆς φυλῆς. Αὕτη ἀνενοῦτο κατ' ἔτος, καὶ ἐξήσκει τὰ τῆς κυβερνήσεως διὰ τῶν ὑποδιαίρεσεων αὐτῆς, τῶν Πρυτανειῶν. Ἡ τοιαύτη νομοθεσία περιεῖχεν ἐν αὐτῇ καὶ τὰ σπέρματα εὐρυτέρας ἀναπτύξεως, ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς νομιμότητος ἐλευθέρως εἰς τὸ μέλλον ἐπιφυλάττομένης. Ἀν ὅμως ἤδη ἔκτοτε, πρὸς ἀναθεώρησιν, ἐγκατέστησε καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα ἀπαντωμένους νομοθέτας, ἐστὶν ἀμφίβολον. Δὲν περιορίσθη ὅμως ὁ Σόλων μόνον εἰς τὴν ἐγκατάστασιν ταύτης τῆς νομίμου τάξεως ἀλλ' ἤθελεν ἵνα καὶ πάντες οἱ πολῖται ζωῇ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου συμφέροντος ἐνδιαφέρονται, καὶ νομίμως ὑπὲρ αὐτοῦ ἐνεργῶνται, ἀναπτυσσομένων καὶ ἐξευγενιζομένων καὶ τῶν θανατοκτικῶν αὐτῶν δυνάμεων, ὡς ἀποδεικνύουσιν αἱ διατάξεις αἱ ἀπαγορεύουσαι εἰς πάντα πολίτην τὴν οὐδετερότητα ἐπὶ ἐσωτερικῶν διενέξεων, προσέτι αἱ κανονίζουσαι τὰ τῆς ἐκπαίδευσως, στηριζομένης ἐπὶ τῆς εὐσεβείας, αἱ ἐπιβάλλουσαι τὴν μελέτην καὶ ἀκριβῆ ἀπαγγελίαν τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν, αἱ ἀπαγορεύουσαι τὰς παραστάσεις τῶν τραγωιδῶν τοῦ Θεσπίδος, αἵτινες τότε ἦσαν νεωτερισμοί, κτλ. — Ἀλλ' ἡ τοιαύτη νομοθεσία τοῦ Σόλωνος, ἔνεκα αὐτῆς ταύτης τῆς μετριοπαθείας τῆς, δὲν ἐπέφερεν ἀμέσως τὸ ἐπιθυμῶμενον ἀποτέλεσμα τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ διατηρήσεως τῆς ὁμοφροσύνης καὶ τῆς ἡσυχίας. Ἰνα λοιπὸν δώσῃ καιρὸν εἰς τὸν ἀναδρασμὸν ὅπως प्राυνοι, ἀπῆλθε μακρὰν ἐφ' ἱκανὸν χρόνον, καὶ ἐπὶ τῆς ἀπουσίας του ἀνεφλέχθησαν πάλιν αἱ ἐριδὲς τῶν πατριῶν, καὶ, ὅταν ἐπέστρεψεν, εὗρε τὸν Πεισιστράτην χωροῦντα ἤδη πρὸς τὴν τυραννίδα. Εἰς τὸ βαθὺ γῆρας του πεπειθὼς, ἠθέλησε γενναίως ν' ἀντιταχθῇ αὐτῷ, ἀλλ' ἀπέτυχεν.

Οὐχ ἦττον ὅμως εἰ πλεῖστοι τῶν νόμων του ἔμειναν ἐν ἰσχύϊ. Ἀπέθανε δὲ τῷ 559 ἐν Ἀθήναις, ἢ κατ' ἄλλους ἐν Κύπρῳ. ἐνθα ἐξήσκει ἐντιμον ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ βασιλέως Κυπράννορος. Τὰ τελευταῖα συμβάντα τῆς ζωῆς αὐτοῦ εἰσὶν ἀμφιβαλλόμενα, καὶ κοσμοῦνται διὰ μυθωδῶν ζητημάτων. Εἰς αὐτὰς νομίζουσιν τινες ὅτι πρέπει νὰ συγκατατάξωσι καὶ τὴν ἐπίσκεψιν του παρὰ Κροίσῳ τῷ βασιλεῖ τῆς Λυδίας, εἰς ὃν, ἐπιδεικνύοντα τὸν πλοῦτόν του καὶ καυχώμενον ἐπ' αὐτῷ, εἶπε «μηδένα πρὸ τοῦ τέλους μακάριζε», τοῦτο δ' ἐνθυμηθεὶς ὁ Κροῖσος ὅτε συλληφθεὶς ὑπὸ τοῦ Κύρου ἀπήγετο εἰς καταδίκην, ἀνεφώνησεν «ὦ Σόλων, Σόλων». Ἀκούσας δὲ τοῦτο ὁ Κύρος, καὶ ἐρωτήσας αὐτὸν καὶ μαθὼν τί ἐσήμαινε, τῷ ἐχάρισε τὴν ζωὴν. Ταῦτα προσκρούουσι πρὸς χρονολογικὰς δυσκολίας. — Ἦν δ' ὁ Σόλων οὐ μόνον πολιτικός ἀνὴρ, ἀλλὰ καὶ ἐν γένει ἀνὴρ ὑπερτέρας καὶ ἐξόχως ἀνεπτυγμένης διανοίας, δι' ὃ καὶ ἐν γένει ἐξετιμᾶτο, καὶ διάφοροι ὑπάρχουσι διηγήσεις, ἱστορικῶς ὅμως κύρους στερούμεναι, περὶ τῶν σχέσεων αὐτοῦ μετὰ τῶν λαῶν, τῶν ἐπὶ τὰ σοφῶν λεγομένων. Τὸ γνωμικὸν «μηδὲν ἄγαν» ἦν ἡ ἔκφρασις τῆς πρακτικῆς του φιλοσοφίας. Εἰς αὐτὸν ἀποδίδεται καὶ τὸ «Γνωθὶ σαυτὸν», ὑπ' ἄλλων ὅμως εἰς τὸν Χείλωνα. — Καί ὡς ποιητῆς δὲ μνημονεύεται διαπρέψας. Ἐποίησεν ἐλεγεία, ὡς λέγεται, εἰς 5000 στίχους, ἐκ ποιημάτων συγκείμενα, ἅτινα διαφόρους ἔχοντα τίτλους, εἰς μίαν συλλογὴν ἦσαν συνδεδεμένα. Τὸ συνθέστερον μνημονευόμενον ἐξ αὐτῶν ἦν τὸ πατριωτικὸν ἐλεγείον «ἡ Σαλαμίς». Διατηροῦνται δὲ πολλὰ ἀποσπάσματα εἴτε εἰς ἐλεγειακὸν ῥυθμόν, εἴτε εἰς ῥέοντα τροχαϊκοῦς τετραμέτρους καὶ εἰς ἰάμβους, καὶ τὰ πλεῖστα εἰσὶ βραχέα γνωμικά, πολιτικῆς, θεωρητικῆς ἢ φιλοσοφικῆς ἐννοίας, βεβαίως ἐκ μακροτέρων συνθέσεων περισωθέντα. Κυροῦσι δὲ καὶ ταῦτα τὴν γνωστὴν αὐτοῦ εὐγένειαν τῶν φρονημάτων, πνευματι-

κῆν ἀνάπτειν καὶ βαθεῖαν πεῖραν περὶ τῶν ἐν τῷ βίῳ σχεσίων (Συλλογ. Bergk, Poet. Iyr. Graec.).

Σοῦς, βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, υἱὸς Ἀριστοδήμου καὶ πατὴρ τοῦ Εὐρυπῶντος (Πλούτ. Πaus. Α, 7).

Σόρων, δάσος κατὰ τὰ βέρεια τῆς Ἀρκαδίας πρὸς τὴν Κλείτορι, πλήρες κἄπρων, ἄρκτων καὶ χελωνῶν (Πaus. II, 23, 8).

Σουίννοι καὶ **Σάκωνες**, λαὸς τῆς Ἀσιατικῆς Σαρματίας παρὰ τῇ Ἀλβανίᾳ (Πτλ. II, 9).

Σουέσσα, ἡ πρωτεύουσα τῶν Οὐόλσκων ἐν Λατίῳ τῆς Ἰταλίας (Στράβ.).

Σουεσούλουλα, πόλις μεσόγειος τῆς Καμπανίας ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ (Στράβ.). Νῦν Σέσσολα.

Σουηθοί, λίαν ἀρχαῖος καὶ πολυπληθὴς Γερμανικὸς λαὸς ἀβεβαίων οἰκήσεων. Ἐν τέλει περιωρίσθη πέραν τοῦ Δουναβείως πρὸς τ' ἀνατολικά.

Σουῆδας, Ἑλλην γραμματικὸς ἀγνώστου πατρίδος καὶ ἐπαχῆς, πιθανῶς τῆς 10ης ἢ 11ης ἑκατονταετηρίδος μ. Χ., γράψας λεξικὸν ἐλληνικῶν ἰδιωτισμῶν καὶ παροιμιῶν, ἰδίως ἐκ σχολιαστῶν καὶ γραμματικῶν ἐρανισθέν. οὐχὶ μετὰ πολλῆς κρίσεως πάντοτε, ἀλλὰ οὐσίμους καὶ σπανίας πολλάκις περιέχον εἰδήσεις.

Σουλχοὶ καὶ Σολκοί, πόλις ἐπίσημος τῆς Σαρδηνίας, εἰς τὰ νότια αὐτῆς, ἀποικία τῶν Καρχηδονίων (Στράβ.).

Σουνιάρατος, ὁ ἐπὶ τοῦ Σουνίου εὐχὰς δεχόμενος, ἐπίθετον τοῦ Ποσειδῶνος, λατρευομένου εἰς τὸ Σούνιον (Ἀρστροφ. Ἰππ. 560) καὶ ἔχοντος ναὸν ἐν αὐτῷ.

Σούνιον, τὸ νοτιανατολικὸν ἄκρωτήριον τῆς Ἀττικῆς, μετὰ τῶν δῆμων Θωρικοῦ καὶ Ἀναφλύστου, μεθ' ὁμωνύμου κόμης, ἀποτελούσης δῆμον, εἰς τοὺς ἀνατολικούς αὐτοῦ πρόποδας, καὶ μετὰ λιμένος. Ἐπὶ τοῦ ἄκρωτηρίου ἴστανται ἔτι ἐν χώρᾳ ὥρατοι τι-

νές κίονες τοῦ περιφρήμου ἐκεῖ ἰδρυμένου δω-
ρικοῦ ναοῦ τῆς Σουσιᾶδος Ἀθηνᾶς (ἐξ ὧν
ἡ ἀκρὰ μέχρι πρὸ μικροῦ Κάδο-Κολόνας

Ε, 55), ἥτις περιεῖχε τὰ ἀνάκτορα καὶ τὸν
βασιλικὸν θησαυρὸν. Κατὰ τινες πᾶσα ἡ πό-
λις ἦν ὠκεοδομημένη μόνον ἐν κεράμων καὶ

ἐκαλεῖτο), καὶ λείψανα τοῦ εἰς τὸν ναὸν ἄγον-
τος δωρικοῦ προπύλου. Ἐν δὲ τῇ κώμῃ ἐκει-
το ὁ ναὸς τοῦ Ποσειδῶνος (Ὁμ. Ὀδ. Γ.
278.—Παυσ. Α, 1, 2.—Στράβ.).

Σούρα (τὰ), πόλις τῆς Συρίας, εὐ-
μακρὰν τῆς πόλεως Ζηνηβίας, πρὸ τῇ Εὐ-
φράτῃ (Λουκ. Ἰστορ. Συγγρ. 29.—Πολύμ.
Νῦν Ταβάρ).

Σουρήνης, παρὰ τοῖς Πάρθοις ὁ μετὰ
τὸν βασιλεῖα ἀνώτατος ἄρχων, ὁ στέφων τὸν
ἐνθρονιζόμενον διάδοχον (Τασ. Αἰν. VI, 42).

Σούριον, πόλις μεσόγειος τῆς ἐν Ἀ-
σία Ἰθρηρίας, ἐπὶ τοῦ Φάσιδος (Πολύμ.
Ε, 10).

Σούσα, πρωτεύουσα τῆς Περσικῆς
ἐπαρχίας Σουσιανῆς, τῷ Αἰσχύλῳ γνωστῇ
(Πέρσ. 117), ἦν ἡ χειμερινὴ κατοικία τῶν
Περσῶν βασιλέων ἕνεκα τοῦ θερμοῦ αὐτῆς
κλίματος. Ἐκεῖτο δ' ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Κισσία,
μεταξὺ τοῦ Χαάσπου καὶ Εὐλαίου, καὶ εἶχε τὸ
ὄνομα ἐκ τῶν παρ' αὐτῇ φερόμενων πολλῶν κρί-
νων (σοουάν). Ἦν πόλις τετράγωνος, 120
σταδίων περιφέρειαν ἔχουσα, ἀτείχιστος, ἀλλὰ
μετ' ἀκροπόλεως «τῶν Μερμωνίων» (Ἡρόδ.

ἀσφάλτου. Ἐν Σούσοις ἐτέλεσαν ὁ Ἀλέξαν-
δρος καὶ οἱ στρατηγοὶ αὐτοῦ τοὺς γάμους
τῶν μετὰ Περσίδων (Στράβ. ΙΕ, 728). Καί
νῦν Σιούς. Ἀπὸ τοῦ 1850 ἀνασκαφαὶ ἀνε-
κάλυψαν ἀξιόλογα εἰρήπια.

Σουσαρίων, υἱὸς Φιλίνου, ἐκ τῆς κώ-
μης Τριποδίσκου ἐν Μεγαρίδι, μεταβάς εἰς
τὴν Ἀττικὴν, συνέταξε πρῶτος κωμικὸν δρά-
μα ἐμμετρον διὰ τὰ Διονύσια, τῷ 570 π.Χ.
πιθανῶς εἰς τῶν Διονυσιακῶν χορῶν τοὺς
φαιδροτέρους πρόσωπα διαλεγόμενα παρεμ-
βαλὼν, ὡς ἔπραξεν ὁ Θέσπις διὰ τὴν τρα-
γωδίαν.

Σούσης, στρατηγὸς τις τῶν Περσῶν,
κατ' Αἰσχύλον (Πέρσ. 954).

Σουσιανή, **Σουσίς**, **Σουσιᾶς**,
μία τῶν μεγάλων ἐπαρχιῶν τῆς Περσίας,
πρὶν Κισσία καλουμένη (νῦν Χουσιιστάν,
τὸ αὐτὸ ὄνομα κατὰ διαφόρους προφοράς).
Μέχρι τῆς ζ' ἑκατονταετηρίδος π. Χ. ἦν
πρωτεύουσα βασιλείου αὐθυπάρχτου· εἰτα δ'
ὑπέκυψε τῇ Περσίᾳ, καὶ ἦν μεγάλη πεδιάς
συνεχόμενη μετὰ τῆς Βαβυλωνίας, ἀπὸ τῶν
λοιπῶν δὲ περικειμένων χωρῶν δι' ὑψηλῶν

κεχωρισμένη ὄρεων. Καί πρὸς μὲν ἀνατολάς συνώρειε μετὰ τῆς Περσίας, πρὸς νότον δὲ κατήρχετο μέχρι τοῦ Περσικοῦ κόλπου, πρὸς δυσμὰς εἶχε τὴν Μεσοπεταμίαν καὶ τὴν Ἀσσυρίαν, ἀφ' ὧν ὁ Τίγρις καὶ ὁρὴ διήρουν αὐτὴν, καὶ πρὸς βορρᾶν τὴν Μηδίαν. Τὰ νοτιώτερα αὐτῆς μέρη ἦσαν πολὺ θερμότερα ἢ αἱ λοιπαὶ ἀκταὶ τοῦ Περσικοῦ κόλπου, καθ' ὅς ἐκτεθειμένα εἰς τοὺς θερμοὺς νοτίους καὶ δυτικὺς ἀνέμους. Τὰ βορειότερα ἦσαν εὐκραέστερα, τὰ δ' ὀρεῖνά ψυχρὰ καὶ τραχεά. Ἐνιαχοῦ ἦν ἐλώδης ἡ παραλία ἄλλως ἢν τόπος εὐφορὸς, καὶ σίτου καὶ οἴνου παραγωγός. Καὶ πηγὰς εἶχε πάθος προσέτι. Τὸ κατὰ τὰ βόρεια ὄρια ἐκτεινόμενον ὄρος ἐκαλεῖτο Χάρθανος καὶ Καμβαλιδὸς (νῦν ἀμφοτέρω τὰ μέρη ὁμοῦ Ἑλβένδ) τὸ πρὸς ἀνατολάς ἦν ὁ Πάραχσάτρας, περιλαμβάνων καὶ τὰς Σικιάδας πέτρας ἡ πύλας (τὴν νῦν στενωπὸν Κελά Σεϊδ) κατὰ τὸν ἄνω ροὺν τοῦ Τάξ. — Οἱ ποταμοὶ ἐξέβαλλον πάντες εἰς τὸν Τίγριν, καὶ μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον. Ἦσαν δὲ ὁ Ὀροάτις (νῦν Ζόρα), ὁ Εὐλάτσης (ν. Καρούν) καὶ ὁ Χόασπης (νῦν Κερκὰ). — Οἱ κάτοικοι, Σουσιανοὶ ἢ Σούσιαι, ἦσαν Συριακῆς φυλῆς, καὶ εἰς μὲν τὰς πεδιάδας ἐπεδίδοντο εἰρηνικῶς εἰς τὴν γεωργίαν, ἐν τὸς δὲ τῶν ὄρεων ἦσαν ληστρικῶν καὶ ἀγρίων ἠθῶν, ὥστε καὶ παρ' αὐτῶν τῶν βασιλείων τῆς Περσίας, μεταδαινόντων εἰς Σούσα ἐκ Περσепόλεως, ἀπῆχον λύτρα. Γνωστὰ εἰσὶ τὰ ἐπόμενα ὀνόματα κωμῶν καὶ λαῶν τῆς Σουσιανῆς, ὧν τινα καταχρηστικῶς ἀποδίδονται εἰς πᾶσαν τὴν χώραν. Οὐξιοὶ ἐν τῇ Οὐξιανῇ, κατὰ τὰ ὄρη πρὸς ἀνατολάς· οἱ Μεσσαβάται ἐν τῇ Μεσσαβατινῇ πρὸς βορρᾶν· οἱ Κοσσαῖοι ἐν τῇ Κοσσαίᾳ πρὸς τὰ βορειοδυτικά· καὶ προσέτι οἱ Ἑλυμαῖοι, οἱ Κίσιοι, αἱ κῶμαι Χαρακηνὴ καὶ Μελετηνὴ. Πόλεις δ' αἱ ἐπισημόταται ἦσαν τὰ Σούσα (ἰδ.), ἡ Σελεύχεια, τὰ Ἀζαρα, ἡ Ἀγινίς, ἡ Βαδάκη (Στρβ. ΙΕ, 727).

Σουσιπκάνης, στρατηγὸς τῶν Αἰγυπτίων ἐν τῇ Περσικῇ στρατῷ (Αἰσχλ. Πρσ. 14).

Σούτριον, πόλις τῆς Τυρρηνίας, ἀπὸ τοῦ 383 π. Χ. Ῥωμαϊκῇ ἀποικία (Πλούτ. Κάμ. ΑΕ, — Στρβ. Ε, 226 — Λίν. VI, 3, IX, 32. 35. X, 14. XXVII, 9).

Σοφαίνετος, ἐκ Στυμφάλου τῆς Ἀρκαδίας, εἰς τῶν Ἑλλήνων τῶν κατὰ τοῦ Ἀρταξέρξου ἐκστρατεύσαντων μετὰ Κύρου τοῦ νεωτέρου· ἐστρατήγει 1000 Ἀρκάδων, καὶ μνημονεύεται συνεχῶς ὑπὸ τοῦ Ξενοφώντος (Ἀνθ. Α, 1. 41. Β, 53, 5, 37 κτλ.). Πιθανῶς ὁ αὐτὸς τῷ ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα γράφοντι «Κύρου ἀνάδασιν».

Σοφηνίς, χώρα τῆς μεγάλης Ἀρμενίας ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου, χωρίζοντος αὐτὴν ἀπὸ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας καὶ τῆς χώρας Μελιτηνῆς, ἔχουσα δὲ πόλιν τὰ Ἀρσαμίσατα ἐπὶ τῆς στενωπῷ τῆς ἀγούσης ὑπὲρ τὸν Ταύρον (Στρβ. ΙΑ, 521, 527, 532. — Πλούτ. Δούκυλ. ΚΔ).

Σοφισταί, κυρίως καὶ κατ' ἀρχὰς ταύτοσημεν τῷ σοφοί, οἱ περὶ τὴν σοφίαν ἀσχολούμενοι ἐπὶ Σωκράτους δὲ ἡ τάξις τῶν φιλοσόφων οἵτινες οὐχὶ ἐν ἐλευθέραις συνδιαλέξεσι καὶ περιτάσεσι τυγχάνοντες τὰς ἰδίας αὐτῶν φιλοσοφικὰς ἰδέας ἀφηγοῦντο, ἀλλ' ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν περιτόντες, ἐπὶ μισθῷ τὴν φιλοσοφίαν ἐδίδασκον. Οἱ ἀρχαῖοι ἐθεώρουν τοὺς σοφιστὰς ὡς ἐν μέρει εἰδικὸν ἐπιδιδάσκοντας σκοπὸν, τὸν τῆς ἀργυρολογίας διὰ πωλήσεως ὑποτιθεμένης καὶ οὐχὶ ἀπρακαταλήπτου σοφίας. Ὁ γενικὸς ὅμως αὐτῶν χαρακτήρ ἦν, ὅτι τὴν φιλοσοφίαν δὲν ἐφήρμοζον, ὡς ἄλλοτε, εἰς τὴν ἐρευναν τῆς ἀληθείας καθ' ἑαυτὴν, ἀλλ' ἐδίδασκον αὐτὴν ὡς ὑπηρετικὴν τοῦ πρακτικοῦ βίου καὶ τῆς γενικῆς μωρφώσεως καὶ τῆς τοῦ πνεύματος ἀναπτύξεως. Ἦξίουσαν ὅτι ἦσαν τῆς ἀρετῆς διδάσκαλοι, καὶ ἰδίως ἐπηγγέλλοντο τὴν διδασκαλίαν τῆς πολιτικῆς καὶ τῆς ρητορείας. Οὕτω διετρέχον τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις, καὶ ἡ νεο-

λαία αὐτῶν, αἱ ἐκλεκτότεροι τῶν νέων καὶ οἱ τὰ πλεῖστα ὑποσχόμενοι (ὥς ὁ Περικλῆς, ὁ Σωκράτης, ὁ Εὐριπίδης) ἐσπευδον εἰς αὐτῶν τὴν ἀκρόασιν. Ἀλλὰ παρὰ τοῖς ὁπαδοῖς καὶ φίλοις τῆς ἀρχαίας παιδείας καὶ ἔθνικῆς μορφώσεως, οἷος ἦν φέρ' εἰπεῖν ὁ Ἀριστοφάνης, ἀπῆλθον πολλοὺς τοὺς ἀντιλέγοντας, καὶ αὐτοὶς ἀντετάχθη ὁ Σωκράτης καὶ ἡ σχολὴ αὐτοῦ. Πρὸ πάντων ἐπιφαίνονται ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Περικλέους, τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τῆς πνευματικῆς καὶ πολιτικῆς μετατροπῆς, καθ' ὅς αἱ Ἀθῆναι ἀπὸ τῆς αὐστηρότητος τῶν ἀρχαίων ἡθῶν μετέπεσαν εἰς τὴν κουρότητα καὶ τὴν κατὰχρησιν τῆς ἐλευθερίας τὴν χαλατηριζούσαν τὴν ἐποχὴν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου. Ὡς ὁ πρῶτος τῶν σοφιστῶν μνημονεύεται ὁ ἐξ Ἀθῶν Πρωταγόρας μετ' αὐτὸν ὁ ἐπισημότερος ἦν ὁ Λεωντίνος Γοργίας. Σύγχρονοι δὲ τούτοις ἦσαν ὁ Ἰππίας ἐξ Ἡλίδος καὶ ὁ Πρωδικὸς ἐκ Κέω. Εἰς τὴν ἐπομένην γενεάν κατατάσσονται ὁ Εὐθύδημος, ὁ Διονυσόδωρος, ὃν ὁ Πλάτων κρίνει ὡς πύκτην γελωτοποιόν, ὁ Πόλος, μαθητὴς τοῦ Γοργίου, ὁ Θρασύμαχος καὶ τινες ἄλλοι. — Οἱ σοφισταί δὲν ἐνέκυπτον εἰς τὰς θεωρητικὰς ἐπιστήμας ὡς τοιαύτας, ἀλλὰ τὰς γνώσεις των μετεχειρίζοντο μόνον πρὸς γενικὴν διαμόρφωσιν, καὶ ὡς ἀντικείμενον λόγων ἐπιδεικτικῶν, καὶ ἐπὶ σκεπτικισμοῦ πρὸ πάντων ἐστηρίζοντο αἱ θεωρίαι αὐτῶν. Ἡ μὴ παραδοχὴ τῆς ἐξ ἀντικειμένου ἀληθείας ἐκλόνιζε τὴν πίστιν αὐτῶν εἰς τοὺς ἡθικοὺς νόμους καὶ εἰς τὴν θεότητα, καὶ ἀπέβλεπον εἰς τὸ νὰ διδάσκωσι τὴν τέχνην τοῦ λέγειν μᾶλλον ἢ τοῦ σκέπτεσθαι. Οὕτως ἀπέβαινον οἱ σοφισταί διδάσκαλοι μάλιστα τῆς ρητορικῆς, καὶ πολλοὶ αὐτῶν τῷ ὄντι εἰς ταύτην τὴν εἰδικότητα ἐπεδίδοντο, ρητορικὰ διδάσκοντες τεχνάσματα, καὶ ὡς ὑπερτατον ὀρίανθον θεωροῦντες τὸ νὰ κατορθώσιν νὰ ῥητορεύωσιν ἐπίσης πειστικῶς ὑπὲρ καὶ κατὰ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου. Ὅσοι δὲ μᾶλλον ἐπεδίωκον ἢ σοφιστικὴν τὴν διέδου-

σιν ταύτην, τόσοι ἀσκοπωτέρα καὶ κουφωτέρα ἀπέβαινε, καὶ μόνον σκοπὸν ἔχουσα τὸν χρηματισμόν. Καὶ οἱ μὲν σοφισταί τῆς πρώτης ἐποχῆς, ὡς ὁ Πρωταγόρας, ὁ Γοργίας καὶ οἱ λοιποί, καίτοι μονομερεῖς πρεσβεύοντες καὶ κινδυνώδεις ἀρχάς, ἐξυπνέτησαν ὁμῶς μέχρι τινὸς τὴν τε διανοητικὴν διαμόρφωσιν καὶ τὴν καλλιέργειαν τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης, καὶ συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐπ' αὐτῶν κοινωνικὴν ζωογόνησιν· ἀλλ' οἱ ἄμεσοι αὐτῶν διάδοχοι καταδεικνύουσιν ἤδη βαθεῖαν καὶ ἐπιστημονικὴν καὶ ἠθικὴν κατάπτωσιν. Τὰ ἀποσπάσματα καὶ ρητορικὰ γυμνάσματα τῶν τοιούτων σοφιστῶν ἐδίδοντο συνήθως μετὰ τῶν συλλογῶν τῶν ἀττικῶν ῥητόρων. (Τὰ φιλοσοφικὰ αὐτῶν ἀποσπάσματα παρὰ Mullach, *fragm. philos. graec.* II).

Σοφοκλῆς, 1) ὁ μέγας τραγωδοποιός, Ἀθηναῖος, ἐκ τοῦ δήμου Κολωνοῦ, γεννηθεὶς τῷ 497 (κατὰ τινας. ἤττον πιθανῶς, τῷ 495) π. Χ. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐκαλεῖτο Σώφιλος ἢ μᾶλλον Σώφιλλος, καὶ ἦν εὐπορος, ἔχων πλὴν ἄλλων ἰδιοκτησιῶν καὶ ὀπλοποιεῖον, εἰς ὃ δουλοὶ εἰργάζοντο. Εἰς τὸν οἶκόν του ἔδωκεν ἐπιμελῆ ἀγωγὴν, καὶ εἰς τὰς γυμναστικὰς τέχνας καὶ εἰς τὴν μουσικὴν, ἣν τὴν ἐδίδαξεν ὁ διάσημος μουσικὸς Λάμπρος. Δεκαεπταετὴς ὁ Σοφοκλῆς, ἦν εἰς τῶν ἐφέθων οἵτινες δι' ὕμνων καὶ ὀρχήσεων ἐπανηγύρισαν τὴν νίκην τῆς Σαλαμῖνος, ἥς ὁ Αἰσχύλος μετέσχευεν ὡς εἰς τῶν ἀγωνιστῶν, καὶ ἥς ἡ ἡμέρα ἐλέγετο καὶ ἡ τοῦ Εὐριπίδου γενέθλιος, εἰ καὶ ἀληθῶς φαίνεται ὅτι οὗτος ἐγεννήθη ἤδη τῷ 485 π. Χ. Περὶ τῆς βιογραφίας καὶ τῆς περαιτέρω μορφώσεως τοῦ Σοφοκλέους μέχρις οὗ ἀνεδείχθη ποιητὴς οὐδὲν γνωρίζομεν. Εἰς τῶν μεταγενεστέρων γραμμάτων λέγει ἐν ἐπιτόμῳ βιογραφίᾳ του ὅτι, ἐχρημάτισε μαθητὴς τοῦ Αἰσχύλου· ἀλλὰ διὰ τούτου θέλει βεβαίως νὰ εἰπῇ μόνον ὅτι καθ' ὃ μεταγενέστερος, ἡκολούθησε τὴν ὁδὸν ἣν ἐκεῖνος εἶχε διανοίξει εἰς τὴν δραματικὴν ποίησιν. Ἐξ ἐναντίας δὲ φαίνεται ὅτι 28:ης

ὁ Σοφοκλῆς, ἀντηγωνίσθη πρὸς τὸν Αἰσχύλον διὰ τῆς πρώτης διδασκαλίας ἢ δραματικῆς του συνθέσεως, καὶ κατὰ τὴν παράστασιν ὅτι ἐνίκησεν αὐτὸν, δι' ὃ ἐλέγετο ὅτι βαθείως δυσθυμῶν ὁ Αἰσχύλος, ἀπῆλθεν εἰς Σικελίαν (Πλούτ. Κίμ. Ν). Ὡς ἐν τῶν δραμάτων τῆς διδασκαλίας ταύτης ἀναφέρεται ὁ Τριπτόλεμος, τραγωδία ἀπολεσθεῖσα. Ἀλλὰ πᾶσα ἡ διήγησις αὕτη προσκρούει εἰς τοιαύτας ἀντιφάσεις χρονολογικάς, ὥστε δὲν φαίνεται ἱστορικὴν ὑπόστασιν ἔχουσα. Παρά τοις Ἀθηναίοις ὁ Σοφοκλῆς βεβαίως μεγάλως ἐξετιμᾶτο καὶ ἡγαπᾶτο, καὶ ἡ ποίησις αὐτοῦ ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ καθαρωτέρα καὶ ὠραιότερα ἔκφρασις τῆς τῶν Ἀθηναίων μορφώσεως. Ἀπόδειξις τοῦτου καὶ τὸ ὅτι κατὰ τὸ 54ον ἔτος τῆς ἡλικίας του (Ὀλ. 84 γ'), ἀμέσως, ὡς ἐρρέθη, μετὰ τὴν παράστασιν τῆς Ἀντιγόνης, συνεξελέγη μετὰ τοῦ Περικλέους στρατηγὸς διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος, καὶ μετὰ τινος ἔτη (κατὰ τινος πρό τιμων ἔτων) καὶ πρόεδρος τῶν Ἑλληνοταμιῶν. Καὶ αἱ μετέπειτα δὲ περιστάσεις τοῦ βίου του εἰσὶν ὀλίγον γνωσταί· τὸ μόνον δι' ὃ μνημονεύεται, ὅλγιος τῆς ἐποχῆς ἐστὶν ὅτι ἡράσθη τῆς ἐταίρας Θεωρίδος, ἧς ὁ υἱὸς Ἀρίστων ἔσχεν υἱὸν Σοφοκλέα καὶ αὐτὸν κληθέντα, ἐπίσης διὰ συγγραφῆς δραμάτων γνωστὸν γενόμενον, πρὸ πάντων ὅμως δοξασθέντα διὰ τῆς παραστάσεως τῶν τραγωidiῶν τοῦ μεγάλου Σοφοκλέους. Ἐλέγετο δ' ὅτι οὗτος ἡγάπα τὸν νέον ἐκεῖνον Σοφοκλῆν πολὺ περισσότερον παρὰ τὸν ἴδιον αὐτοῦ υἱὸν Ἰσφῶντα, ὅστις καὶ αὐτὸς ἦν ἐπίσης, ἀλλ' ἤττον ἐπιτυχῆς, ποιητῆς δραμάτων. Διὰ τοῦτο ἱστορεῖται ὅτι ὁ Ἰσφῶν, ἐπὶ κληρονομικαῖς ἀξιώσεσιν ἐκίνησε πρὸ τῶν φρατῶρων δίκην κατὰ τοῦ πατρὸς του, ἀποδιδούς αὐτῷ πνεύματος ἐξασθένειν, ἀνικανότητα πρὸς διευθέτησιν τῶν οἰκογενειακῶν υποθέσεων, καὶ ἀπαιτῶν τὴν ἀπόδοσιν τῆς περιουσίας του· ἀλλ' ὁ Σοφοκλῆς ἀνέγνω πρὸ τῶν κριτῶν τὸν ἐπὶ Κολωνῶ Ὀδύππου του, ἡ καὶ τὸν ἐν αὐτῷ χορὸν τὸν

ἀφορῶντα τὰς Ἀθήνας, καὶ τότε οὐ μόνον ἀπελύθη τῆς κατηγορίας, ἀλλὰ καὶ τιμὰς ἀπέδωκεν αὐτῷ οἱ δικασταί. Ταῦτα διηγούνται πολλοί, ἐν οἷς καὶ ὁ Κικέρων (Μαί VII)· τινὲς ὅμως ἀμφιβάλλουσι περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ ἀνεκδότου, καὶ ἀποδίδουσιν αὐτῷ εἰς ἐπίνοιαν κωμικοῦ τινος, θελήσαντος ἀπὸ σκοποῦ νὰ εἰρωνευθῇ τοῦ Ἰσφῶντος τὸν ψυχρὸν καὶ ἰδιοτελεῆ χαρακτήρα. Ὁ Σοφοκλῆς ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 91 ἐτῶν μικρὸν πρὸ τοῦ τέλους τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου καὶ ὀλίγον μετὰ τοῦ Εὐριπίδου τὸν θάνατον, κατὰ Ὀλ. 93, γ', τῷ 406 ἢ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ 405 π. Χ. Καὶ περὶ τοῦ τρόπου δὲ τοῦ θανάτου του διάφορα λέγονται. Κατὰ τινας, λίαν ἀπιθάνως, ἀπεβίωσεν ἐκ χαρᾶς διὰ τινος δραματικὸν θρίαμβόν του· κατ' ἄλλους, μετὰ τὴν δημοσίως ἀναγινώσκων τὴν Ἀντιγόνην, καὶ πάλιν κατ' ἄλλους ἐπὶ νύγῃ ὑπὸ βράχος σταφυλῆς. Οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τὸν θάνατόν του τῷ ἀπέδωκεν λατρείαν ἡρώος. Ἐπὶ τῇ πίστει, ἴσως διὰ τὸ μακροχρόνιον τοῦ βίου του, ὅτι εἶχε φιλοξενήσει τὸν Ἀσκληπιὸν, τῷ ἡγείραν ἱερὸν εἰς ὃ ἐτιμᾶτο ὑπὸ τὸ ὄνομα Λεξίων, καὶ ἐψήφισαν νὰ τελῶσιν αὐτῷ θυσίαν κατ' ἔτος. Καὶ περὶ τῆς κηδείας αὐτοῦ ἐλέγοντο ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις μῦθοι προσκρούοντες εἰς τὴν χρονολογίαν. Ἐπὶ τοῦ τάφου του ἐπεγλύφη Σειρὴν ἢ χελιδῶν, εἰς ἐμβλημα τῆς ποιητικῆς αὐτοῦ ἀρετῆς· ὁ δ' υἱὸς του Ἰσφῶν ἐλέγετο ἰδρύσας αὐτῷ ἀνδριάντα. Μετὰ ταῦτα δ' ὁ ῥήτωρ Λυκούργος ἐνήργησε τὴν δημοσίαν δαπάνην ἐν τῷ θεάτρῳ ἱέρουσιν τῶν ἀγαλμάτων τῶν τριῶν μεγάλων τραγικῶν, τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ Σοφοκλέους καὶ τοῦ Εὐριπίδου, καὶ προσέτι τὴν ἐπιμελῆ ἀντιγραφὴν καὶ δημοσίαν συντήρησιν τῶν ἔργων αὐτῶν. Σώζονται δὲ δύο προτομαὶ τοῦ ποιητοῦ, καὶ ἐξαίρετος αὐτοῦ ἀνδριάς, ἴσως ὁ ἐν τῷ θεάτρῳ ἢ ἐκεῖνου ἀντίγραφον. Καὶ ἐν τῇ ἀνθολογίᾳ δὲ διατηροῦνται ἐπιγράμματα εἰς αὐτόν. Ὁ Σοφοκλῆς θεωρεῖται, καὶ οὕτω καὶ

παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐξετιμᾶτο, ὡς ὁ τὴν ἀτ-
τικήν τραγωδίαν τελειοποίησας. Αἱ περὶ
αὐτοῦ κρίσεις τῶν ἀρχαίων ἐκφράζουσι θαυ-
μασμόν καὶ τιμὴν, καὶ ἐπεκράτει ἡ παρά-

δοις ὅτι αἱ τραγωδαὶ τοῦ συνεχέστατα (εἰ-
κοσάκις ἢ καὶ τετράκις καὶ εἰκοσάκις) ἔλα-
βον τὸ πρῶτον βραβεῖον, ἐνίοτε τὸ δεῦτερον,
ποτὲ ὅμως τὸ τρίτον. Ἡ πόλις αὐτοῦ ἐστίν

ἀπήχησις τοῦ ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ τέχνῃ
καὶ ἐν τῷ βίῳ ἐν γένει ἀναπτυχθέντος αἰ-
σθηματος, καθ' ὃ ἡ εὐγενὴς χάρις καὶ ἡ ἐν-
τέλεια ἀντικατέστησαν τὴν ἀρχαίαν ἔντονον
μὲν, ἀλλὰ τραχεῖαν συμμετρίαν. Τὴν πρό-
δον τῆς τέχνης αὐτῆς ἀπὸ τῆς τοῦ Αἰσχύ-
λου χαρακτηρίζει πρὸ πάντων ἡ ὀργανικὴ
ἀνάπτυξις τῆς δραματικῆς πράξεως, καθα-
ρῶς καὶ ὀρισμένως προφαινομένων τῶν ἐσω-
τερικῶν ἐλαττηρίων τῶν ἐνεργούντων προσώ-
πων, ἐξ οὗ καὶ ἐπιτυγέστατος ἐστὶν εἰς τῶν
δρώντων ἀτόμων τὸν χαρακτηρισμόν. Ἡ διά-
θεσις τοῦ δράματος ἦν ἐπικὴ παρ' Αἰσχύ-
λῳ, ὅστις εἰς τοὺς ἀρχαίους χαρακτηῆρας
ἐνέμενε, μὴ νομίζων ἀναγκαῖον νὰ δικαιο-
λογῇ αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς διαγράφῃ ἀκριβο-
λογῶν, καὶ τὰ ἐλαττήρια, τὰς συγκρούσεις
καὶ τὰς ἀντιθέσεις αὐτῶν διαγράφων. Ὁ Σο-
φοκλῆς ἐξ ἐναντίας ἀνέπτυσε τὸ ἀληθὲς δρά-
μα, τῶν δρώντων τοὺς ἀτομικοὺς χαρακτηῆ-
ρας, ταχέως συγκρουομένων καὶ συμπλεκο-
μένων τῶν αἰσθημάτων αὐτῶν πρὸς τὸν σκο-
πὸν δράσεως. Πρὸς τοιαύτην δὲ πλοκὴν
συντελεστικώτατη, ἀναπόφευκτος μάλιστα
ἦν ἡ μετοχὴ πλείονων τῶν θύο προσώπων
εἰς τὴν δρᾶσιν, δι' ὃ καὶ ὁ Σοφοκλῆς προσέ-
θηκε πρῶτος καὶ ἄλλο τρίτον, ἀναδειχθεὶς
διὰ τούτου, ὡς πρὸς τὴν παράστασιν τῶν χα-
ρκτηῆρων, πολλὸ ἐντελέστερος τοῦ Αἰσχύλου.
Περ' αὐτῷ ἀπαντῶνται ἀτομικότητες ἀκριβοῦς
διαγεγραμμέναι, ὥς αἱ ἀντιθέσεις ἐτι κατα-
φανεστέρας ἀναδεικνύουσιν, ὡς φέρ' εἰπεῖν ἡ
Χρυσόθεμις παρὰ τῇ Ἡλέκτρᾳ, ἡ Ἰσμήνη
παρὰ τῇ Ἀντιγόνῃ, αἱ διὰ τῆς γλυκύτητος
τῆς γυναικείας αὐτῶν διαθέσεως ἐτι δραστη-
ριώτερον ἀναδεικνύουσαι τῶν ἄλλων τὸν χα-
ρκτηῆρα. Τοῦτο δὲ δυνατόν μόνον ἦν μετὰ
τὴν εἰσαγωγὴν τριταγωνιστοῦ εἰς τὴν σκηνήν.
Ὡς πρὸς τὴν ιδεώδη ἀντίληψιν, συμφωνοῦ-
σιν οἱ χαρακτηῆρες παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ τοῖς
παρὰ τῷ Αἰσχύλῳ, ἐν ᾧ, ὡς γνωστὸν, ὁ
Εὐριπίδης, ὡς πρὸς τοῦτο, ἀφίσταται ἀπ'
ἀμφοτέρων. Ἐχουσιν ὅμως οἱ τοῦ Σοφοκλέους

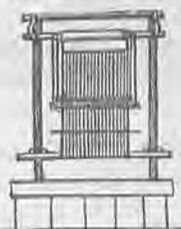
καὶ ἀτομικόν τινα τύπον, ὃν ἐκ τῆς πείρας ἀρύεται καὶ εἰσὶ μὲν εἰσέτι κατὰ τὸ πλεῖστον σύμβολα τῆς ἀντιλήψεως τῆς ἀρετῆς, ἀνευ ἰδίας καὶ ἀτομικῆς ἐσωτερικῆς διαπλάσεως, οὐχ ἥττον ὅμως διακρίνονται διὰ ποιητῶν ἐπιθεξίως διαγραφομένων λεπτομερειῶν, καὶ αἱ ἐξ αὐτῶν ἀπορρέουσιν ἀντιθέσεις πρὸς ἀλλήλας παρέχουσιν αὐταῖς ζωὴν καὶ συντελοῦσιν εἰς τὴν ἀτομικὴν αὐτῶν ἀπεικόνισιν. Καὶ ἡ πρᾶξις δ' εἰς τὰ δράματα αὐτοῦ ἔχει τεχνικωτέραν τὴν πλοκήν, καὶ τὴν καταστροφὴν ἐπιμελέστερον, ἢ εἰς πᾶσας τοῦ Αἰσχύλου τὰς τραγωδίας, καὶ οὕτω διὰ παντοίων περιπετειῶν παρασκευαζομένην, ὥστε νὰ μετριάξῃται αὐτῆς τὸ φοβερόν καὶ ἀπαίσιον. Τὸν χορὸν ἀπέσπασεν ὁ Σοφοκλῆς ἀπὸ τῆς δραματικῆς ἐνεργείας, καὶ μεταξὺ τῶν ἀντιθέτων περιπετειῶν παρενέβαλεν αὐτὸν ἀμερόληπτον, ὥστε παρίσταται ὡς ἀφηρημένη τις εἰκὼν τοῦ λαοῦ καὶ τῶν γενικῶν πεποιθήσεων, αἵτινες διατηροῦσι τὴν ἀνεξαρτησίαν τῶν σκέψεων αὐτῶν ἐν τῷ μέσῳ τῶν συγκρουομένων παθῶν καὶ συμφερόντων. Εἰς τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Σοφοκλέους ἐπιπνέει λεπτότης καὶ χάρις, καὶ ὅσον ἀπέφυγε τὸ βαρὺ καὶ σκοτεινὸν τῆς φράσεως τοῦ Αἰσχύλου, καὶ ἀκριβέστερον ὀρίζων τὴν ἐσωτερικὴν προσάλληλον σχέσιν τῶν ἰδεῶν, καὶ ὀξύτερον τῆς ἀπ' ἀλλήλων ἐξαρτήσεως αὐτῶν ἀντιλαμβανόμενος καταδεικνύει αὐτάς σαφέστερον διὰ συντακτικῆς ἀκριβείας. Ὁ Σουΐδας δι' ὀχρῶν ὅτι ἐνεωτέρωσε περὶ τοὺς δραματικούς ἀγῶνας, εἰσαγαγὼν θῆεν τὸ «δράμα πρὸς δράμα ἀγωνίσσασθαι ἀλλὰ μὴ τετραλογίαν.» Περὶ τούτου ἴδ. Τετραλογία. Ὁ Σοφοκλῆς ἦν εἰς τῶν παραγωγικωτέρων τραγικῶν ποιητῶν τῆς Ἑλλάδος. Κατ' ἀξιόπιστους εἰδήσεις ἔγραψεν 123 ἢ καὶ 130 δράματα, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀσφαλῶς γνωστοίαισιν οἱ τίτλοι 70-72 τραγωδιῶν καὶ 18 σατυρικῶν δραμάτων. Πλὴν δὲ τούτων μνημονεύονται καὶ ἐλάσσονά τινα ποιήματα, οἷον παιᾶνες, καὶ ἐνός

παιᾶνος εἰς τὸν Ἀσκληπιὸν εὐρέθη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀπόσπασμα ἐν τινὶ ἐπιγραφῇ ἐν Ἀθήναις προσέτι δὲ καὶ περὶ τῆς πραγματείας περὶ χοροῦ, κατὰ τοῦ Θεσπίδος καὶ Χοιρίλου. Διτηρήθησαν ὅμως μόνον ἐπὶ ἀκέραιαι τραγωδία αὐτοῦ, ἡ Ἀντιγόνη, ὁ Οἰδίπους τύραννος, ἡ Ἡλέκτρα, αἱ Τραχίνιαί, ὁ Αἴας, ὁ Φιλοκτήτης, ὁ Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῷ, καὶ ἱκανὰ τῶν λοιπῶν ἀποσπάσματα (Συλλ. Nauck, Trag. Graec. Frgm.). Τὰς ὑποθέσεις τῶν τραγωδιῶν τοῦ ἐλάμβανε κυρίως ἐκ τοῦ ἐπικοῦ κύκλου, τῶν μύθων τοῦ Ἀργεῖου, τῶν ἡρωϊκῶν παραδόσεων, ἰδίως τῶν Ἀργοναυτικῶν ἐκ πατριωτικοῦ δὲ ζήλου ἐξεμεταλλεύθη ἐνίοτε καὶ τὰς ἀττικὰς παραδόσεις. Δύο μόνον ἐκ τῶν δραμάτων τοῦ γνωρίζομεν ἀκριβῶς τὸν χρόνον τῆς παραστάσεως, τῆς Ἀντιγόνης, Ὀλ. 84, γ' (442 π. Χ.), καὶ τοῦ Φιλοκτήτου, Ὀλ. 92, γ' (410 π. Χ.). Τὸ ἄριστον τῶν χειρογράφων τοῦ ποιητοῦ, εἰ καὶ αὐτὸ πλῆρες σφαλμάτων, ἐστὶ τὸ ἐν Φλωρεντίᾳ (Laurentianus A) τῆς ι' ἢ ια' ἐκατονταστηρίδος. — 2) Στρατηγὸς Ἀθηναῖος, τῷ 425 π. Χ. ἀρχηγὸς τοῦ ἀττικοῦ στόλου μετὰ τοῦ Εὐρυμέδοντος, συνετέλεσεν ἐν Κερκύρᾳ εἰς τὴν ὑπέρσχυσιν τῆς δημοκρατικῆς μερίδος (Θουκ. Δ, 3, 46). Κατόπιν ἐξωρίσθη τῶν Ἀθηνῶν (Θουκ. Δ, 65. — Διόδ. ΙΒ, 54).

Σπάθα, πόλις τῆς Περσίας, καθ' ἣν σπάδοι ἐλέγοντο οἱ εὐνοῦχοι (Στέφ. Βυζάντ.).

Σπάθῃ. ξύλινόν τι ἐργαλεῖον μακρὸν

α

καὶ πλατὺ δι' οὗ, ὅτε παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις ὁ ὑφαντικὸς ἱστός ἦν ὀρθίος, ὡς ἐν τῇ εἰ-

κόνι (α), ἐκτυπᾶτο καὶ ἐπυκνωτο τὸ ὕφασμα, καὶ ἐχρησίμευε πρὸς τοῦτο ἡ κτεὶς εἰς τοὺς ὀριζοντίους ἰστούς· ὥστε καὶ σ π α θ η τ ᾱ ἐλέγοντο τὰ αὐτὰ κατασκευασθέντα ὕφασματα (Ἡσυχ. — Senec. Epist. XC). Τὸ σχῆμα δὲ ἦν πιθκνῶς ὡς τὸ τῆς εἰκόνης (β), ἐν

β

χρήσει ἔτι ὃν παρὰ τισι λαοῖς, παρ' οἷς ὅλως ἀρχαῖκή τυγχάνει ἔτι ἡ τέχνη τοῦ ὑφαίνειν.

Σπαλάθρα (ἡ), πόλις τῆς Μαγνησίας ἐν Θεσσαλίᾳ (Στέφ. Βυζ.).

Σπάλατον, χωρίον τῆς Δαλματίας ἐπὶ ἀκρωτηρίου, πλησίον τῶν Σαλόνων. Παρ' αὐτῷ ἦν πολυτελεστάτη ἐπαυλις τοῦ Διοκλητιανοῦ, ἐνθα τοῦ θρόνου παραιτηθεὶς, ἐγκατεβίωσεν ὁ αὐτοκράτωρ. Σώζονται δ' αὐτῆς ἀξιολογώτατα λείψατα (Eutrop. IX, 27, 6). Νῦν Σπαλάτρον.

Σπαράδοκος, πατήρ τοῦ Σεύθου, βασιλέως τῆς Θράκης (Θουκ. Β, 101). Κατ' ἄλλους Σπάρδακος.

Σπάργανον, τὸ ράκος ἢ ὕφασμα εἰς ᾧ ἐτύλισσον τὸ ἀρτιγέννητον βρέφος, διάφορον πολλάκις κατὰ τὴν κοινωνικὴν τάξιν τῆς οἰκογενείας. Οὕτως ἐνίοτε λευκὸν διὰ χρυσεῆς ταινίας περιελισσόμενον (Ὀμ. Ὑμν. Ἀπλλν. 121), ἢ πορφυροῦν διὰ πόρπης συνδεόμενον (Πινδ. Πύθ. Δ, 114)· παρὰ πτωχοῖς ἀπλαῖταινίαι (Κατὰ Λουκ. Β, 7, 12. — Ἰεζεκ. ΣΤ, 4. — Ἰδ. Ὀμ. Ὑμν. Ἑρμ. 151.306. — Εὐριπιδ. Ἴων, 32. — Αἰλ. π. ι. Β, 7. — Ἀπλλδ. Γ, 10, 2. — Δίων. Χρυσ. ΣΤ, 203). Ἡ Ἥρα εἰς σπάργανον ἐτύλιξε τὸν λίθον ὃν ὁ Κρόνος κατέπιεν ἀντὶ τοῦ Διὸς (Ἡσδ. Θεογ. 485). Οἱ δὲ Σπαρτιάται δὲν ἐσπαργάνουν τὰ βρέφη, ἵνα ἀφίνωσιν αὐτοῖς ἐλευθερίαν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μελῶν (Πλούτ. Λυκ. ΣΤ).

Σπαργαπίσης, υἱὸς τῆς βασιλείσης τῶν Ἀσσυρίων Τομύριος (Ἡρδ. Α, 212).

Σπάρτακος, Θράξ, τὸ πρῶτον στρατιώτης, εἶτα ληστής. Συλληφθεὶς, ὠρίσθη εἰς μονομάχον· ἀλλ' ἐκ Καπούης ἐδραπέτευσεν ἐκ τῆς σχολῆς τῆς ξιφασκίας τοῦ Λεντούλου μετὰ 80 συγκαταδίκων τοῦ παντοίων ἐθνῶν, καὶ κατέφυγε, τῷ 73 π. Χ. εἰς τὸ ὄρος Βεσοῦβιον, καὶ ἐκεῖ συνεκέντρωσε περὶ αὐτὸν μέγαν ἄλλον ἀριθμὸν φυγάδων μονομάχων καὶ δούλων. ὑπὸ δύο προδραπέτευσαντας δούλους, τὸν Οἰνόμαχον, καὶ τὸν Κέλτην Κρίξον. Νικήσας τὸν κατ' αὐτοῦ πεμφοθέντα στρατὸν, συνεκέντρωσε καὶ ὠργάνωσε περὶ τοὺς 70,000 δούλους, καὶ νικήσας τὸν Ῥωμαίων στρατηγὸν Κ. Θοράνιον, ἐκυρίευσεν καὶ ἐλεηλάτησε πόλεις τῆς Καμπανίας καὶ Λευκανίας, καὶ οἱ ἀπελευθεροὶ δούλοι κατεκυρίευσαν σχεδὸν πᾶσαν τὴν νοτίαν Ἰταλίαν. Ἡ Ῥώμη ἐξέπεμψε κατ' αὐτῶν τοὺς δύο ὑπάτους τοῦ ἔτους 72, τὸν Γέλ. Ποπλικόλαν καὶ τὸν Λέντ. Κλοδανόν· καὶ ὁ μὲν Σπάρτακος ἤθελε νὰ κινηθῇ κατὰ τῆς βορείας Ἰταλίας· ἀλλ' ὁ Κρίξος (τοῦ Οἰνόμαου φονευθέντος ἤδη εἰς μάχην) ἐχωρίσθη αὐτοῦ καὶ κατενικήθη. Ἀπ' ἐναντίας ὁ Σπάρτακος ἐνίκησε τοὺς δύο ὑπάτους, μετέβη εἰς τὴν βόρειον Ἰταλίαν, ἐνίκησε καὶ ἐκεῖ ἐν Μουτίνᾳ, καὶ παρὰ τὴν θέλησίν του, ἀλλ' ὑπὸ τῶν ὁπαδῶν του βιαζόμενος, οἵτινες συνεποσύντω ἤδη εἰς 120,000 ἄνδρας, ὠπισθοδρόμησε, καὶ ἔφθασε πρὸ τῆς Ῥώμης, ἣν ὁμῶς δὲν προσέβαλεν· ἐβιάσθη δ' ὑπὸ τοῦ Κράσσου νὰ ὀπισθοδρομήσῃ πρὸς τοὺς Βρουττίους, καὶ ἐπιχειρήσας νὰ μεταβῇ εἰς Σικελίαν, ἀπέτυχεν, ὁ δὲ στρατός του σχεδὸν πᾶς κατεστράφη τῷ 71 π. Χ. Καὶ αὖθις ἐνίκησε τὴν Ῥωμαϊκὴν ἐμπροσθοφυλακὴν ἐν Πατηλίᾳ· ἀλλ' οἱ στρατιῶται τοῦ τὸν ἐβίασαν νὰ τοὺς φέρῃ εἰς Ἀπουλίαν, ἐνθα γενναίως ἀγωνισθεὶς, ἔπεσε μετὰ τῶν ἀνδρειοτάτων ἐκ τῶν συντρόφων του (Πλούτ. Κράσ. ΙΑ. Πομπ. ΚΑ. — App. B. C. I, 116. — Cic. d. imp. Pomp. XI).

Σπάρτη, 1) Τὰ τοπογραφικὰ

μετὰ τοῦ χάρτου Ἰδ. ἐν λέξει Λακωνία. — 2) Τὸ ἱστορικόν. Ἡ Λακωνία ᾗκειτο κατ' ἀρχὰς ὑπὸ Λελέγων· μετὰ ταῦτα δ' ἐπῆλθον Ἀχαιοὶ ἐκ βασιλικοῦ τινος γένους συγγενοῦς πρὸς τοὺς Περσείδας, καὶ τούτους ἀντικατέστησαν ἔπειτα Πελοπίδαι. Ὅτε ἡ Πελοπόννησος ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Δωριέων, τὸ ἦττον εὐφορον καὶ ἀσημάτερον μέρος αὐτῆς ἐκληρώθη δι' ἀπότης εἰς τοὺς ἀνγλίλους υἱοὺς τοῦ Ἀριστοδήμου, τὸν Εὐρυσθένην καὶ τὸν Προκλήν, καὶ ἀπόγονοι αὐτῶν ἦσαν αἱ ἔκτοτε συμβασιλεύουσαι οἰκογένειαι τῶν Ἀγαδῶν, ἐπωνύμων Ἀγίδος, τοῦ υἱοῦ τοῦ Εὐρυσθένου, καὶ τῶν Εὐρυποντιδῶν, ἀπογόνων Εὐρυπῶντος, τοῦ ἐγγόνου τοῦ Προκλέους. Πρωτεύουσα δὲ τῆς χώρας ἐγένετο ἡ Σπάρτη, κειμένη παρὰ ταῖς ἀρχαίαις Ἀμύκλαις, αἴτινες, ὡς πᾶσαι αἱ ἄλλαι Ἀχαῖαι πόλεις, ἀπώλεσαν τὰ παλαιὰ δικαιώματά των. Πλὴν δὲ τῶν ἐπικρατούντων Δωριέων, τῶν Σπαρτιατῶν, οἱ κάτοικοι ἦσαν προσέτι οἱ περὶ οἱ κοί, ἀρχαῖοι Ἀχαιοί, οἱς ἀφέθη ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία καὶ ἡ ἰδιοκτησία, οὐχὶ ὅμως καὶ τὰ πολιτικά δικαιώματα, καὶ τέλος οἱ εἰς δούλων θέσιν περιελθόντες Ἑλλώτες, πιθανῶς διότοι οὗτοι ἐνόπλιως ἀντιστάντες ὑπεδουλώθησαν, ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι ἐπὶ τῆς κατακτήσεως εἶχον ἴσως ὑποκύψει ἐπὶ ῥήτοϊς. Ἐπὶ πολὺν χρόνον ἡ Σπάρτη δὲν διέπρεπε μεταξὺ τῶν δωρικῶν πολιτειῶν καὶ ἐξωτερικῶς μὲν ἐπολέμει μετὰ τῶν ἀρχαϊκῶν καὶ ἀργολικῶν πόλεων, ἐσωτερικῶς δ' ἐξηκολούθουν αἱ πρὸς τοὺς βασιλεῖς ἐριδες τῆς δωρικῆς ἀριστοκρατίας. Ἐπὶ Λυκούργου δὲ τὸ πρῶτον, καὶ ἀπ' αὐτοῦ, ἡ πόλις ἀνέθλαεν. Ἡ νομοθεσία αὐτοῦ ἦν ἡ ἀπάρροια καὶ ἡ διαρρύθμισις τῶν δωρικῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Σπάρτη ἀνεδείχθη ἔκτοτε ἡ πρωτίστη τοῦ δωρισμοῦ ἀντιπρόσωπος, εὐ αἱ κυριώτεροι καὶ ἀξιολογώτεροι ἰδιότητες ἦσαν ἡ ἐμβριθεία τοῦ χαρακτήρος, ἡ τὴν ἐντονον ἐνέργειαν προκαλοῦσα, ὁ σεβασμὸς τῶν νενομισμένων, καὶ ἡ

τῶν πατρίων ἡθῶν καὶ τῆς ἀρχαίας διαίτης ἐπίμονος διατήρησις. Ἐπὶ τῆς τοιαύτης ἀναδιώσεως τοῦ ἐθνικοῦ πνεύματος πρὸ παντὸς κατετρόπωσαν οἱ Σπαρτιαταί, ὑπὸ τοὺς βασιλεῖς Χαρίλαον, Τέλεκλον, Ἀλκαμένην, πάντα τὰ ἐναπολειφθέντα λείψανα τῶν ἀρχαίων Ἀχαιῶν· εἴτα δὲ περιεπλάκησαν εἰς πολέμους πρὸς τοὺς γείτονας καὶ συγγενεῖς αὐτῶν Μεσσηνίους, ἴσως τῆς πρώτης ἀφορμῆς βοθείης ἐξ ἀμοιβαίων ἀντιποιήσεων ἐπὶ τῆς μεθορίου γραμμῆς. Μετὰ δύο δὲ πολέμους (743-738 καὶ 685-668 π. Χ.), ἡττήθησαν οἱ Μεσσηνιοί, ἀφηρεθήσαν αἱ κτήσεις αὐτῶν, καὶ περιήλθον εἰς Ἑλλώτων κατάστασιν. Ἄλλ' ὅτι καὶ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ δὲν ἐπεκράτει εἰρήνη κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ἀποδεικνύει ὁ βίαιος θάνατος τοῦ βασιλέως Πολυδώρου, ὁ ὀργανισμὸς τῆς ἐφορείας εἰς περιορισμὸν τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας, καὶ ἡ ἀποβολὴ τῶν Παρθενιδῶν, οἵτινες, ἴσως κατ' ἀλήθειαν γένους μικτοῦ ἐκ Δωριέων καὶ Ἀχαιῶν, ἀπελθόντες τῷ 707 π. Χ., ἔδρυσαν τὸν Ἰάραντα. Μετὰ μακροῦς δ' ἀγῶνας καὶ δυσχερεῖς, περὶ τὰ 660 π. Χ. ἐνίκησε τέλος ἡ Σπάρτη τοὺς Ἀρχάδας ὀριστικῶς ἐν Τεγέῃ, ἠνάγκασεν αὐτοὺς ν' ἀναγνωρίσωσι τὴν ὑπεροχὴν τῆς, καὶ διὰ συνθήκης ἀναγραφείσης εἰς στήλην ἐπὶ τοῦ Ἀλφειοῦ τοὺς καθυπέβαλεν εἰς συμμαχίαν καὶ ἐπιμαχίαν. Ἐκτοτε καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων λαῶν ἀνεγνωρίσθη ἡ Σπάρτη ὡς «τῆς Ἑλλάδος προστάτις» (Ἡρόδ., Α, 66, 69), καὶ τὴν θέσιν αὐτῶν ταύτην ἐκύρωσαν οἱ Σπαρτιαταὶ ἀναλαμβάνοντες τὴν ἀνατροπὴν τῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τῆς 5' ἑκατονταετηρίδος π. Χ. ἐγκαταστάτων τυράννων (Ἡρόδ., Ε, 92.—Θουκ., Α, 18). Οὕτω συνέπραξαν εἰς τὴν ἐξωσιν τῶν Κυβελιδῶν ἐκ Κορίνθου καὶ τῶν Πεισιστρατιδῶν ἐξ Ἀθηνῶν, ἡλευθέρωσαν τῶν θυναστῶν αὐτῶν τὴν Σικυώνα, τὴν Φωκίδα καὶ πολλὰς τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου, καὶ ἐπολέμησαν τὸν ἰσχυρὸν Πολυκράτην τῆς Σάμου. Οὕτω δὲ καὶ εἰς πάσας τὰς πό-

λεις προσεκλήσαντο ἄπαδους ἰσχυροὺς καὶ εὐγνώμονας. Τὸ Ἄργος ἠμφισβήτησεν ἐπὶ μήκιστον τὴν ὑπεροχὴν εἰς τὴν Σπάρτην· ἀλλὰ τῷ 550 π. Χ. ἐκυρίευσαν οἱ Σπαρτιαῖται. μετὰ μακρὸν ἀγῶνα, τὴν μεθόριον χώραν Κυνουρίαν καὶ τὴν πόλιν Θυρέαν, τῷ δὲ 520 κατενίκησεν ὁ βασιλεὺς Κλεομένης τοὺς Ἀργεῖους πρὸς τῇ Τίρυνθι. Ἐκτοτε τὸ Ἄργος ἀπέσχε πασῶν τῶν ἐπιχειρήσεων ὧν ἡ Σπάρτη προεῖχε. Κατ' ἀρχὰς φαίνονται οἱ Σπαρτιαῖται μετὰ τῆς Ἡλίδος, εἴτε μετὰ τῆς Τεγέας συμμαχίαν συνομολογήσαντες, καὶ βαθυμήδων προσηρτήσαντο ἑαυτοῖς διὰ συμμαχιῶν καὶ τὰς λοιπὰς πόλεις τῆς Πελοποννήσου. Ἐχορήγουν δ' αὐτοὶ αἱ συμμαχίαι εἰς τὴν

οὐδὲ μόνιμον εἶχον συμμαχικὸν συμβούλιον, ἀλλ' ἐδικαιούτο ἡ Σπάρτη, ὡς ἂν ἀνάγκη παρευσιάζετο, «παρακαλεῖν» αὐτοὺς παρ' αὐτῇ. Ἐπέκεινα τῆς Πελοποννήσου νὰ ἐκτείνῃ τὴν δύναμιν αὐτῆς ταύτην ἡ Σπάρτη οὐδὲ λως προὔτιθετο (Ἡρόδ. ΣΤ, 108). Ἄλλ' ὁ κοινὸς κίνδυνος ἐπὶ τῶν Περσικῶν ἤνωσε πάσας τὰς πόλεις, πλὴν τοῦ Ἄργους, ὑπὸ τὴν Σπάρτην, καὶ τότε ἐδόξασαν αὐτὴν τὰ 800 θύματα αὐτῆς ἐν Θερμοπύλαις, καὶ ὁ καὶ ἡρωϊκῶς πεσὼν βασιλεὺς αὐτῆς Λεωνίδας, οὐ κενοτάφιον ἀνηγέρθη ἐν Σπάρτῃ, νομιζόμενον ὅτι ἐτι σώζεται. Ἀλλὰ μετὰ τοῦ πρώτου κινδύνου τὴν ἀποσάβησιν, συνεῖδον οἱ Σπαρτιαῖται ὅτι δὲν ἠδύναντο αὐτοὶ νὰ ἐξα-

Σπάρτην τὴν ἀρχηγίαν ἐν πολέμῳ, ἐν εἰρήνῃ δὲ τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν συμβουλίῳις καὶ συνελύσεσιν, οὐδαμῶς παρὰ χλάπτουσαι τῶν πόλεων τὴν ἀνεξαρτησίαν, ῥητῶς μάλιστα μνημονεύουσαι τῆς διατηρήσεως τῆς τῶν συμμάχων αὐτονομίας (Θουκ. Ε, 74). Οὐδὲ φόρον δ' ἀπέτινον εἰς τὴν Σπάρτην αἱ πόλεις αὗται,

κολουθήσωσι τὸν πόλεμον μακρὰν τῆς Ἑλλάδος κατὰ τῶν Περσῶν· καὶ ἰδόντες τὴν τιμὴν τῆς πόλεως ἀμαυρωθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Πausανίου καὶ τοῦ Λεωτυχίδου, συγκατένευσαν εἰς τὸ ν' ἀναλάβωσιν αἱ Ἀθηναῖοι, ἀπὸ τοῦ 476 ἢ 472 π. Χ., τὴν διεύθυνσιν τοῦ πολέμου, καὶ περιορίσθησαν αὐτοὶ εἰς τὴν

Πελοπόννησον. Οὐχ ἦττον ὅμως ἔκτοτε ἤρξαντο ζηλευτικίας ἐρεθισμοὶ μεταξὺ Σπάρτης καὶ Ἀθηναίων. Μετὰ τὴν συμφορὰν ἣν ἐπέφερε τῇ Σπάρτῃ μέγας σεισμός, καὶ τὴν ἐπανάστασιν τῶν Εἰλωτῶν καὶ Μεσσηνίων, ἐπὶ ἤλθε ῥῆξις τῷ 461, καὶ τῷ 457 σπαρτιατικὸς στρατὸς προῆλθεν εἰς τὴν ἔξω Ἑλλάδα, ἐπὶ προφάσει μὲν τοῦ νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν Δωρίδα κατὰ τῶν Φωκίων, ἀληθῶς ὅμως ἵνα παρακωλύσῃ τῶν Ἀθηναίων τὴν πρόοδον. Καὶ διὰ δύο μὲν ἀνακωχῶν, τοῦ 451 καὶ 445, παρεκωλύθη πρὸς ὦραν ἡ σύγκρουσις. Ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ Ἀθηναὶ ἐπὶ μάλλον καὶ μᾶλλον ἐξέτεινον τὴν ὑπεροχὴν των, δὲν εἶχεν ἐπιβλήξῃ ἡ τελευταία ἀνακωχή, ὅτε, τῷ 431 π. Χ., ἐξερράγη ὁ ὀριστικὸς ἄγων, ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος, ὁ τὴν δυνάμιν τῶν Ἀθηναίων καταστρέψας, καὶ τὴν ἡγεμονίαν αὐτοῖς ἀποδοὺς εἰς τὴν Σπάρτην. Κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ὅμως, ἰδίως διὰ τοῦ Λυσάνδρου καὶ τοῦ Ἐπιτάδου ἀνετράπησαν αἱ τέως ἀκλόνητοι βάσεις τοῦ Λυκούργειου πολιτεύματος. Ἐκ τῆς ἐπιθυμίας τῶν περιόικων πρὸς κάρπωσιν ὁμοίων δικαιωμάτων μετὰ τῶν πολιτῶν, προέκυψε τῷ 397 π. Χ. ἡ στάσις τοῦ Κινάδωνος. Ταύτης δ' ἀποτυχούσης, ἐπροσπάθησεν ὁ Ἀγασίλαος τὴν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἤδη στερεωθεῖσαν δυνάμιν τῆς Σπάρτης νὰ ἐκτείνῃ καὶ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, καὶ ἐπολέμησεν ἐπιτυχῶς κατὰ τῶν Περσῶν, μέχρις οὗ οἱ Πέρσαι διὰ χρημάτων διήγειραν τὸν Κορινθιακὸν πόλεμον, τῷ 395 π. Χ. Μετὰ πολλὰς ἀποτυχίας, ἰδίως μετὰ τὴν ἦτταν εἰς τὴν ναυμαχίαν τῆς Κνίδου (394), ἡ Σπάρτη, ἵνα ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν τῆς τοὺς καρποὺς τοῦ πολέμου, παρέδωκε διὰ τῆς εἰρήνης τοῦ Ἀνταλκίδου, εἰς τὸν Μέγαν βασιλεῖα πάσας τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀνέθετο αὐτῇ τὴν ὀριστικὴν ἀπόφασιν ἐπὶ τῶν ἐλληνικῶν ὑποθέσεων, καὶ οὕτως, ἐπὶ προφάσει τῆς ἀπελευθερώσεως πάντων τῶν Ἑλλήνων, ἐξηπάτησεν ἑαυτῇ, διὰ τῆς Περσικῆς συμμα-

χίας, τὴν ὑπεροχὴν ἐν Ἑλλάδι. Μέναι αἱ Θῆβαι δὲν ὑπέκυψαν εἰς τοὺς ὅρους τούτους, καὶ ἀφῆρσαν ἀπὸ τῆς Σπάρτης τοὺς καρποὺς τῆς ἐπονειδίστου εἰρήνης. Αἱ δ' Ἀθηναὶ, ἀφ' οὗ ἐν Νάξῳ ἐνίκησαν (τῷ 376), νέαν συνέδεσαν συμμαχίαν, καὶ ἡ Σπάρτη τῷ 372 ἐπισήμως ἀπέστη τῆς ἡγεμονίας. Ἐτι δὲ δεινότερα ἐπαθε διὰ τῆς ἐξακολουθήσεως τοῦ Θηβαϊκοῦ πολέμου, ὅτε ὁ ἐχθρὸς οὐ μόνον πρὸ τῆς πόλεως, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἀγορὰν αὐτῆς εἰσῆλασε. Καὶ ἡναγκάσθη μὲν ταχέως ν' ἀποσυρθῇ ὁ Ἐπαμεινώνδας, ἀλλ' οὐχ ἦττον καιρίαν ἐπέφερε πληγὴν εἰς τῆς Σπάρτης τὴν δυνάμιν, ἀνακαλέσας, τῷ 369, τοὺς Μεσσηνίους εἰς τὴν πατρίδα των, καὶ ἰδρύσας τὴν Μεγαλόπολιν. Τῷ 365 ἡναγκάσθησαν οἱ Σπαρτιαταὶ νὰ ἐπιτρέψωσι τοῖς συμμάχοις των νὰ συνομολογήσωσι καθ' ἑαυτοὺς εἰρήνην μετὰ τῶν Θηβαίων. Ἐκτοτε προέβαινεν ἄνευ διακοπῆς ἡ τε ἐσωτερικὴ καὶ ἡ ἐξωτερικὴ παρακμῇ. Οἱ πολῖται ἐπώχυνον, ἦσαν ἐκ χρεῶν καταβεβαρημένοι, καὶ οἱ νόμοι τοῦ Λυκούργου ἔμεινον τύποι ἀπλοῖ. Συμμαχοῦντες μετὰ τῶν Φωκίων, ἐπεμφαν αὐτοῖς οἱ Σπαρτιαταὶ βοήθειαν, χωρὶς ὅμως δραστηρίως νὰ τοὺς ὑποστηρίξωσιν· ἀλλὰ τοῦτο ἡρέθισε τὸν Φίλιππον, ὃς ἔδωκεν αὐτῷ πρόφασιν, καὶ τῷ 344 εἰσέβαλεν εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ ἐπεκύρωσε τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Μεσσηνίας, τοῦ Ἀργεῶς καὶ τῆς Ἀρκαδίας (Just. IX, 5). Ἀπόντος τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐκ Μακεδονίας, ἐπροσπάθησεν ὁ βασιλεὺς Ἀγίς ὁ Β', καὶ ὑπὸ τοῦ Δαρείου διὰ χρημάτων ὑποστηριζόμενος, ν' ἀνατρέψῃ τὴν Μακεδονικὴν ἐξουσίαν, καὶ ἐλευθερώσῃ ἀπ' αὐτῆς τὴν Ἑλλάδα· ἀλλὰ τῷ 330 ἐνίκηθη καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἀντιπάτρου εἰς τὴν Μεγαλόπολιν. Τὸ ὅτι δὲ κατ' ὀλίγον ἐξέλιπεν ἡ ἡλαττώθη καὶ τὸ πολεμικὸν πνεῦμα, ἀποδεικνύει καὶ ἡ διὰ τειχῶν ὀχύρωσις τῆς πόλεως κατὰ τῶν προσβολῶν τοῦ Δημητρίου (296) καὶ Πύρρου (272). Ἀγίς ὁ Γ' (242) ἀπεπειράθη, καταστρέψας τὰ βιβλία

των ὀφειλῶν, γὰ ἐπιχειρήσῃ ἀναδασμὸν τῶν γαιῶν, καὶ ν' αὐξήσῃ δι' ἐγγραφῶν τὸν ἀριθμὸν τῶν πολιτῶν, ἐλαττωθέντα εἰς μόνους 700. Ἀλλὰ τὴν πρόθεσίν του ἐματαιώσε τῶν πλουσίων ἢ ἰδιοτέλεια· μόνον δὲ τῷ 226 ἐπέτυχεν εἰς πραγματοποίησιν αὐτῆς Κλεομένης ὁ Γ', τὴν ἐφορεῖαν ἐξολοθρεύσας. Τότε ἐφάνη νέα ἀκμῆς ἐποχὴ ἀνατέλλουσα διὰ τὴν Σπάρτην, καὶ ὁ Κλεομένης ἦν ἥδη οὐ μακρὰν τοῦ ν' ἀναλάβῃ αὐτὸς τὴν ἡγεμονίαν ἐπὶ τῆς Πελοποννήσου, ὅτε συμμαχία τῶν Ἀχαιῶν μετὰ τῶν Μακεδόνων ἔφερεν Ἀντίγονον τὸν Δώσοντα εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ ἡ ἐν Σελλασίᾳ ἦττα (224), καὶ ὁ θάνατος τοῦ Κλεομένηους ἐν Αἰγύπτῳ ἐπέφεραν τὸ τέλος τοῦ κράτους τῶν Ἡρακλειδῶν. Ὁ Ἀντίγονος ἀφῆκε γενναιοφύχως τοῖς Σπαρτιάταις τὴν ἀνεξαρτησίαν, ἀλλὰ μετ' ἀσήμεους βασιλεῖς, τὸν Λυκούργον, τὸν Χεῖλωνα, ἀνεδείχθησαν οἱ ἀποτρόπαιοι τύραννοι Μαχανίδας (211-207) καὶ Νάβις (206-192), οἵτινες ὑπέκυψαν τῷ Φίλοποίμενι, προσδέσαντι τὴν Σπάρτην εἰς τὸν Ἀχαικὸν δεσμόν· τῷ 189 ὅμως, ἐπαναστᾶσαν, αὐστηρῶς τὴν ἐτιμώρησε, καὶ τὰς Λυκούργειους διατάξεις ἀντικατέστησε δι' Ἀχαικῶν. Οἱ πιεζόμενοι ἀπετάθησαν τότε πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, οἵτινες ἐπὶ πολὺ ἐθέρāπευσαν τὰς ἀμοιβαίας ταύτας συγκρούσεις, μέχρις οὗ, τῷ 146 π.Χ., εὗρον τὴν Ἑλλάδα ὠρμιον πρὸς καθυπόταξιν· τοῖς Σπαρτιάταις ὅμως ἐπετράπη καὶ τότε μερίτις τῆς ἐλευθερίας, ὅση ἦν δυνατόν ν' ἀπονεμηθῇ εἰς Ἕλληνας ὑπὸ τοὺς Ῥωμαίους, καὶ οὗτοι ἦσαν οἱ ἐλευθερολᾶκωνες. Διατάξεις δὲ τῆς νομοθεσίας τοῦ Λυκούργου ἔμειναν ἐν ἰσχύϊ καὶ μέχρι τῆς ε' ἐκατονταετηρίδος μ. Χ. — 3) Πολίτευμα. Οἱ Σπαρτιάται καὶ οἱ Κρήτες ἦσαν ἀμφοτέροι Δωριεῖς, καὶ οὗτοι τὸ πλεῖστον ἐκείνων ἄποικοι, ὥστε ἐπόμενον ἦν αἱ πολιτικαὶ αὐτῶν διατάξεις νὰ ὁμοιάζωσιν, ὅθεν καὶ ἡ παράδοσις ὅτι ὁ Λυκούργος πολλὰς ῥήτρας αὐτοῦ ἐδανείσθη ἐκ Κρήτης. Τινὲς δὲ τῶν νέων

ἱστορικῶν, οἱ πάντα ἐξ Ἀσίας κατὰγοντες, ἠθέλησαν ν' ἀναγνωρίσωσιν ἐν πολλοῖς φοινικίῃν τὴν πηγὴν. Ὁ πληθυσμὸς τῆς ἑλῆς Λακωνίας διηρεῖτο εἰς τρεῖς τάξεις, α) τοὺς νικητὰς Σπαρτιάτας, τοὺς κυρίως ἐλευθέρους καὶ πλήρεις πολίτας· β) τοὺς ἀτομικῆς ἐλευθερίας ἀπολαύοντας περιόικους· γ) τοὺς ὑποδουλωθέντας Εἰλωτας (ἰδ. καὶ Ἑκκλησία). Βαθμῆδον δὲ προέκυψε καὶ παρὰ τοῖς Σπαρτιάταις ἡ διαφορὰ μεταξὺ Ὀμοίων καὶ ὑπομειόνων (ἰδ. Ὀμοιοί). Σκοπὸς τῆς Λυκούργειου νομοθεσίας ἦν κυρίως νὰ δεσμεύῃ τοὺς πολίτας εἰς τὴν πολιτείαν, νὰ παρασκευάζῃ αὐτοὺς ἐξόχως πολεμικοὺς, καὶ νὰ δυσχεραίνῃ ὅσον ἐνῆν τὴν μετατροπὴν τῶν ἀρχαίων νομίμων. Διὰ τοῦτο διηρέθη πᾶσα ἡ χώρα εἰς κλήρους ἴσους, ἀδιαιρέτους καὶ ἀναπαλλοτριώτους 6,000 ἢ 4,500 διὰ τοὺς Σπαρτιάτας, αὐξηθέντας εἰς 9,000 μετὰ τὴν πρόσληψιν καὶ τῆς Μεσσηνίας, 30,000 δὲ, ἐλάσσονας τὴν ἑκτασιν, διὰ τοὺς περιόικους. Προσέτι ἐκανονίσθη ἡ ἀπὸ κοινοῦ ἀγωγὴ, τὰ συσσίτια, ἡ ἀπαγόρευσις τῶν ἀποδημιῶν, ἡ ξενηλασία, ὁ περιορισμὸς τῆς ἐλευθερίας ὡς πρὸς τὴν ἀτομικὴν ἐνέργειαν, μόνον τοῖς περιόικοις φέρ' εἰπεῖν ἐπιτρέπομένου νὰ μετέρχωνται ἐμπόριον καὶ βιομηχανίαν, ἡ σχεδὸν ἀπαγόρευσις τῆς χρήσεως τοῦ νομίσματος, ἡ ὑπόκυψις τοῦ πολίτου εἰς τὴν ἀρχήν, τοῦ νεωτέρου εἰς τὸν πρεσβύτερον, ἦν διηυκόλυνεν ἡ προσδοκία ὅτι διὰ τῆς τοιαύτης ἀπολύτου ὑποταγῆς ἀπέκτα ὁ πολίτης τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλληται ποτε καὶ αὐτὸς ὁμοίως, ἡ γενικὴ περιφρόνησις τῆς ἀνανδρείας, καὶ ἐπίσης καὶ τῆς ἀγαμίας, διότι παρὰ παντὸς πολίτου ἐδικαιοῦτο ἡ πατρὶς ν' ἀπαιτῇ τὴν διατήρησιν καὶ αὐξήσιν τοῦ πληθυσμοῦ αὐτῆς. Τὸ πολίτευμα ἦν συμμιγὲς ἐκ μοναρχικῶν, ἀριστοκρατικῶν καὶ δημοτικῶν τύπων. Καὶ τὸ μὲν μοναρχικὸν ἀξίωμα διεῖπον δύο βασιλεῖς διαδοχικοί, τιμῶν ἀπολαύοντες οἷον ἐπὶ τῶν ἡρακλειδῶν χρόνων, καὶ ἀνωτέρων τῆς ἰσχύος αὐτῶν.

Τὸ κυριώτερον αὐτῶν δικαίωμα ἦν τὸ τῆς στρατηγίας ἐν πολέμῳ, ἣν ὅμως ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις περιώριζον οἱ προσαρτῶμενοι αὐτοῖς Ἑφοροὶ (ἴδ.). Τὸ δ' ἀριστοκρατικὸν στοιχεῖον ἀντιπροσώπευεν ἡ γερουσία (ἴδ.), ἥτις ἐπὶ πολὺ ἦν ἡ ἰσχυρωτάτη τῶν ἐν Σπάρτῃ ἀρχῶν. Ἡ δὲ δημοκρατία ἤδρευεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ (ἴδ.), κυριωτέρους ἀντιπροσώπους ἔχουσα τοὺς Ἑφῶροις, ὧν ἡ ἰσχὺς καὶ ἐπιρροή, μετὰ τῆς ἐπικρατήσεως τῶν δημοτικῶν τάσεων συναναπτυσσόμενη, ἐπέεξε μέχρι τέλους καὶ τοὺς βασιλεῖς καὶ τὴν γερουσίαν (ἴδ. Ἑφοροί). — Ὡς πρὸς τοὺς μετοίκους ἴδ. Εἰλωτας· ὡς πρὸς τὴν κατὰ φυλὴν διαίρεσιν καὶ τὴν τῆς χώρας διανομὴν ἴδ. Φυλὴ. Περὶ δὲ τῶν στρατιωτικῶν διατάξεων ἴδ. Στρατός.

Σπαρτιᾶτις. Ὡς οἱ νέοι ἀνετρέφοντο ἵνα γίνωσιν ἄνδρες ῥωμαλέοι καὶ ἱκανοὶ νᾶ

ὑπηρετῶσι τὴν πατρίδα, οὕτω καὶ αἱ νέαι ἐλάμβανον ἀνάλογον ἀγωγὴν, ἵνα γίνωνται ζωσίμων καὶ ἰσχυρῶν παιδίων μητέρες καὶ τροφοὶ τῶν μελλόντων προμάχων τῆς πόλεως. Πρὸς τοῦτο ἡσκούντο καὶ αὐταὶ σωματικῶς, καὶ κῶραι, πῶπαι, πάλλακες καλούμεναι (Θεόκρ. Γ, 23. — Τιμ. ἐν Παρφυρ. Πυθ. Ν, 21), καὶ εἰς ἀγέλας ὡς

οἱ νέοι διηρημένοι, εἶχον ἴδια γυμνάσια (Νικ. Δμσκ. Παραδ. ἐθ. Λκβ.), ἐνθα ἡγωνίζοντο γυμναί, ὡς ἐλέγετο, πιθανώτερον ὅμως ἐλαφρῶς ἐνδεδυμένοι, εἰς πάλην, εἰς δίσκον καὶ εἰς ἀκόντιον (Πλούτ. Λυκ. ἸΔ. Λακ. Ἀπφγ. ΣΤ, 848), οὐχί, ὡς ἐπιστεύθη, παρουσίᾳ τῶν νέων, διότι ἐν Σπάρτῃ ἀπηγορεύετο ἐν γένει ἡ παρουσία ἀργῶν θεατῶν εἰς τὰ γυμνάσια. Μετὰ τῶν νέων δὲ συνηντῶντο ἐλευθέρως καὶ συναναστρέφοντο κατὰ τὰς πομπὰς καὶ τὰς δημοσίας ὀρχήσεις. Μόνον δ' ἐπὶ Ἀλεξάνδρου, ὅτε τὰ ἥθη ἐξέκλινον τῆς ἀρχαίας αὐτῶν καθαρότητος, λέγει ὁ Ἀριστοτέλης (Πολ. Β, 6, 3) περὶ τῶν Σπαρτιᾶτων ὅτι «ζῶσιν ἀκολάστως πρὸς πᾶσαν ἀκολασίαν καὶ τρυφῶσι».

Σπαρτιῆνος, ὠραῖός τις Μῆδος παρὰ Λουκιανῷ (Τικμνη.).

Σπαρτιοχαΐται. Οὕτως ἐλέγοντο οἱ ἔφηβοι Σπαρτιᾶται· οἵτινες, κατὰ τὸν νόμον, ὤφειλον νὰ τρέφωσι κόμην ἐπὶ τῶν ὤμων ἐσπαρμένην, ἵνα διακρίνωνται τῶν περιοίκων καὶ δούλων, ἐνῷ τὰ παιδία, μέχρι τοῦ 12ου ἔτους, ὤφειλον νὰ κείρωνται ἐν χροῖ (Πλούτ. Λυκ. ΙΣΤ. — Ἡρόκ. Νικμχ. Δ, 7).

Σπαρτοί. Κατὰ τὸν μῦθον, ἐλθὼν ὁ Κάδμος ἐκ Φοινίκης εἰς Βοιωτίαν, ἐφόνευεν ἐκεῖ δράκοντα λυμαινόμενον τὴν χώραν, καὶ ἐκ τῶν ὀδόντων αὐτοῦ οὓς ἔσπειρεν, ἐφύησαν ἄνδρες ἐνοπλοὶ, οἵτινες Σπαρτοὶ ἐκλήθησαν· ἅμα δὲ θυέντες, ἐπέπεσαν ἀγρίως κατ' ἀλλήλων καὶ ἀλληλοκτόνησαν· ζῶντες δ' ἔμειναν μόνον πέντε, ὁ Ἐχίων, ὁ Οὐδαῖος, ὁ Χρόνιος, ὁ Ὑπερήνωρ καὶ ὁ Πέλωρ. Μετ' αὐτῶν ὁ Κάδμος ἔκτισε τὰς Θήβας (Πινδ. Πυθ. Θ, 145. — Ἀπλλδ. Γ, 4, 1). Καὶ ἐν μεταγενεστέροις δὲ χρόνοις ἐσώζετο ἐν Θήβαις τὸ ἀρχαιότατον τοῦτο ἀριστοκρατικὸν γένος τῶν Σπαρτιῶν, οἷα δῆποτε καὶ ἂν ἦν ἡ ἱστορικὴ του καταγωγὴ· ἐπὶ Παισωνίου ὅμως καὶ (Η, 11) οὐδεμίαν εἶχε πολιτικὴν ἐπιρροήν.

Σπάρτοκος, (ἐσφαλμένος Σπάρ-

τακος), ὄνομα ὁλοκλήρου γενεᾶς βασιλέων τοῦ Βοσπόρου ἐν Πόντῳ, ἐν φιλικαῖς σχέσεσι διατελεσάντων μετὰ τῶν Ἀθηναίων, πρὸ πάντων τοῦ γενάρχου (438-431 π.Χ.), καὶ τοῦ προτελευταίου τῆς γενεᾶς (304-284 π. Χ.) (Διόδ. ΙΒ, 31. Κ, 100).

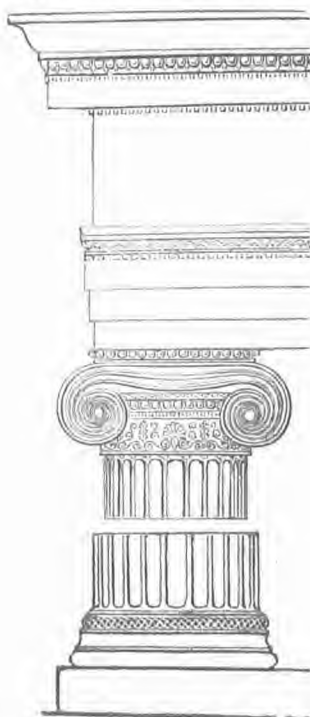
Σπάρτωλος, πόλις τῆς Καλκιδικῆς Χερσονήσου ἐν Μακεδονίᾳ. βορείως τῆς Ὀλύμπου (Θουκ. Β, 79. — Ξενφ. Ἑλλ. Ε, 3, 6. — Στφ. Βυζ.).

Σπάρτιον, υἱὸς τοῦ Φωρωνέως, πατὴρ τοῦ Μυκηνέως, κτίσται τῶν Μυκηνῶν (Παυσ. Β, 16).

Σπασίνης, βασιλεὺς ἐν τῇ πόλει Χάρσης ἐπὶ τοῦ Ἀραβικοῦ κόλπου (Στφ. Βυζ.) Κατ' ἄλλους (Πτλμ.) Πασίνης ἢ (Λουκ. Μακρόδ. 16) Ὑσπασίνης.

Σπαύτα, λίμνη ἀλατοῦχος ἐν τῇ Ἀτροπατηνῇ, χώρα τῆς Μηδίας (Στρώ. ΙΑ).

Σπεῖρα, τὸ προέχον μέρος τῆς βάσεως

τοῦ Ἰωνικοῦ καὶ κορινθιακοῦ κίονος, συγκείμενον ἐκ κύκλων ἐξεχόντων καὶ εἰσεχόντων.

Σπειῶ, μία τῶν Νηρηίδων, θυγάτηρ Νηρείως καὶ Δωρίδος (Ὀμ. Ἰλ. Σ, 43. — Ἀπλλλδ.).

Σπερθίης, υἱὸς Ἀνερίστου, Σπαρτιάτης ἐπίσημος, ἐκουσίως ἑαυτὸν προσαγαγὼν, ἵνα μετὰ τοῦ Βούλιδος (ἴδ.) πεμφθῇ εἰς τὸν βασιλεῖα τῶν Περσῶν καὶ θυσιασθῇ ὑπὲρ τῆς πατρίδος του (Ἡρόδ. Ζ, 134. — Θεόκρ. Εἰδ. ΙΕ, 98. — Λουκ. Δημ. Ἑγκ. 32).

Σπερχεῖος, εἰς τῶν μεγάλων θεσσαλικῶν ποταμῶν (νῦν Ἑλλάδα ἢ Ἀλαμάννα) πηγάζων ἐκ τοῦ Τυμφρηστοῦ, καὶ ἐκρέων πρὸς ἀνατολὰς εἰς τὸν Μαλιακὸν κόλπον κατὰ τὰς Θερμοπύλας, ἅς οὐ δεχθῇ τὰ ποτάμια Ἰναχον (ν. Βιστρίτσαν), Δύραντα (ν. Γουργον), Μέλανα (νῦν Μαυρανερί), Ἀσωπὸν (ν. Καρβουναριάν). Ἐκ τῆς συναντήσεως τῶν ρευμάτων αὐτοῦ καὶ τῶν θαλασσίων προέκυψαν προσχώσεις μεγάλως ἀλλοιώσασαι τὸ ἀρχαῖον στενὸν τῶν Θερμοπυλῶν (ἴδ.) (Ὀμ. Ἰλ. Π, 174. — Ἡρόδ. Ζ, 198. 228. — Liv. XXXVI, 14. XXXVII, 4). Σπερχεῖα, πόλις, μνημονεύεται παρὰ Λιβίῳ (XXXII, 13), ἴσως κειμένη πρὸς ταῖς πηγαῖς τοῦ ποταμοῦ.

Σπευσίνεοι, ἐν Ἀθῆναις οἱ δοῦλοι οἱ καὶ Σκύθαι λεγόμενοι (ἴδ.).

Σπεύσιππος, Ἀθηναῖος, υἱὸς τοῦ Εὐρυμέδοντος καὶ τῆς Ποτώνης, ἀδελφῆς τοῦ Πλάτωνος, ἐγεννήθη τῷ 395 π. Χ. Τὴν ἀνατροφὴν αὐτοῦ ἀνέλαβεν ὁ Πλάτων· φαίνεται δὲ φοιτήσας καὶ εἰς τὸ σχολεῖον τοῦ Ἰσοκράτους. Μετὰ τῶν Πυθαγορείων ὑποτίθεται σχετισθεὶς ὅτε συνώδευσε τὸν θεῖόν του εἰς τὴν τρίτην αὐτοῦ ὁδοιπορίαν εἰς Σικελίαν, καὶ ἔκτοτε ἐνετέρπετο πολὺ εἰς τὴν σπουδὴν τῶν συστημάτων αὐτῶν. Μνημονεύεται αὐτοῦ ἀλληλογραφία μετὰ Διονυσίου τοῦ τυράννου τῶν Συρακουσῶν, καὶ μετὰ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνα. Τοῦ Πλάτωνος ἦν βεβαίως βοηθὸς καὶ στήριγμα κατὰ τὸ γῆρας αὐτοῦ· μετὰ τὸν θάνατόν του τὸν διεδέχθη εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, ἀλλ' ἔνεκα σωματικῆς ἀσθε-

νείας ἐπὶ μικρὸν ἐδίδαξε μόνον, καὶ ἀφῆκε τῷ Ξενοκράτει τὴν διδασκαλικὴν ἔδραν τοῦ τῷ 339· τῷ δὲ 334 ἠτύοκτόνησεν ἐκ μελαγχολίας. Ὁ Διογένης Λαέρτιος περιγράφει τὸν Σπείσιππον ὡς χαρακτήρος ὀξύθυμου καὶ ἔμποθους, ἄλλοι τὸν λέγουσιν ἀβροδίαιτον καὶ ἐκδεδιγμένον (Διλ. π. ι. Γ, 319. — Διογ. Λ). Τὰ συγγράμματα αὐτοῦ κατέλιπεν ἦσαν πολυάριθμα. Ὁ Ἀριστοτέλης ἠγόρασεν αὐτὰ τριῶν ταλάντων μνημονεύονται δὲ ὡς ὑπομνήματα καὶ ὡς διάλογοι, οἷον· Περὶ ἡθῶς· περὶ δικαίου· περὶ ψυχῆς· περὶ φιλίας, κτλ. Ἀλλων τίτλοι ἦσαν Φιλόσοφος· Κεφαλός· Κλειτόμαχος ἡ Λυσίας· Πολίτης· Μαθηματικός, κτλ. Ἐν τῇ Ἀνθολογίᾳ σώζεται διστιχὸν τοῦ Σπείσιππου εἰς Πλάτωνα.

Σπειθαμνῆ, μέτρον μήκους, τα $3\frac{1}{4}$ τοῦ ποδός.

Σπειροβάτης, Πέρσης, 1) στρατηγὸς τοῦ Φαρναβάζου (Ξεν. Ἑλλ. Γ, 4, 10). — 2) Σατράπης τῆς Λυδίας καὶ Ἰωνίας ὑπὸ Δαρεῖον τὸν Κοδρμανόν, ἐφρονεύθη εἰς τὴν ἐν Γρανικῷ μάχην ὑπὸ τοῦ Κλείτου καθ' ἣν στίγμην ἐμελλε νᾶ πλῆξῃ ὀπισθεν τὸν Ἀλέξανδρον (Πλούτ. Ἀλξ. ΙΣΤ. — Ἀρρ. Α, 16, 8).

Σπίνθαρος, 1) ἐκ Τάραντος, φιλόσοφος Πυθαγόρειος, πατὴρ καὶ διδάσκαλος τοῦ Ἀριστοξένου (Διογ. Λαέρτ. Β, 5). — 2) Ποιητὴς τραγικὸς ἐξ Ἡρακλείας, οὗ μνημονεύεται δράμα ἡ Σεμέλη. — 3) Ξένος, ἐκ Φρυγίας, πολιτογραφηθεὶς Ἀθηναῖος (Ἀρσφ. Ὀρν. 753).

Σπλαγχνοσκόπος, ἡ ἡπατοσκό-

πος, ἱερεὺς τὰ σπλάγχνα τῶν θυμάτων ἐρευνῶν, ἵνα τὸ μέλλον μαντεύῃ. «Αἱ ἐπὶ τῶν σπλάγχνων μορφαὶ καὶ ποιότητες προδηλοῦσιν ἀνθρώποις τὸ μέλλον» (Πλούτ. Πυθ. Χρηστ.).

Σπλήνιον, ἐπίδεσμός τις ἐξ ὑφάσματος ἢ λεπτοῦ δέρματος μετ' ἀλοιφῆς, εἶδος ἐμπλάστρου ἐπιτιθεμένου εἰς τὰς οὐλὰς.

Σπαλήτιον, 1) πόλις τῆς Βαιτικῆς Ἰσπανίας, κατὰ τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ Ἀναποταμοῦ (Πτολ. Β, 4). — 2) Πόλις ἐπίσημος τῆς Ὀμβρικῆς ἐν Ἰταλίᾳ ἀπὸ τοῦ 242 π.Χ. Ῥωμαϊκῇ ἀποικία, ὑπὸ τῶν Γότθων ἐπὶ Σύλλα πολλὰ παθούσα (Στράβ. ΣΤ, 237). Νῦν Σπολέτον.

Σπονδῆ, ἐλέγετο ἡ πράξις τοῦ εἰς ἐπικλησιν τῶν θεῶν ἐκχέοντος τὸ ὕδωρ ἐκ τοῦ ποτηρίου· τοῦτο δ' ἐγίνετο κατὰ τὰς θυσίας, ὅτε πολλάκις προσεφάλλοντο καὶ ᾄδειν, ἐν αἷς ὁ κατ' αὐτάς ἐπικληθεὶς σπονδαῖος,

ὡς ὁ ἐπισημότερος καὶ βαρύτερος τῶν μετρικῶν ποδῶν ἐπεκράτει (Ἀρτεμίδ. Α, 53. — Πολύδ.). καὶ συνώδευσεν δι' αὐλοῦ ὁ Σπονδαύλης. Καὶ οἱ ἐστιώμενοι δὲ ἔσπενδον πρὶν πῖωσιν ἢ ἀφ' οὗ ἔπινον, τὰς πρώτας ἢ τὰς τελευταίας σταγόνας (Ξεν. Κυρπ. Γ, 3, 19. Ε, 4, 1. — Ἑλλ. Δ, 7, 4). Καὶ ὅτε δ' ἐσυνθηκολόγουν, διὰ σπονδῶν ἐκύρουν τὰς συμφωνίας, ὥστε καὶ σπονδαὶ αὐταὶ ἐν γένει ἐλέγοντο (Ὀμ. Ἰλ. Β, 340. Δ, 159 κτλ. — Εὐρπ. Κύκλ. 467. — Ξεν. Ἀνθ. Α, 9, 9. κτλ.). Ἰδ. καὶ Θυσία. Ἐκ χειρὶ α.

Σπώνδυλος, μικρὸς κύλινδρος, ὡς φέρ' εἰπεῖν οἱ ἐξ ὧν ἀποτελεῖται τὸ νωτιαῖον

δοτοῦν καὶ τὸ σφονδύλιον τῆς ἀτράκτου. Ἐν-
τεῦθεν ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ ἕκαστον τῶν μο-
νολίθων κυλινδρικών τμημάτων τῶν ἀποτε-
λούντων τὸ σῶμα τοῦ κίονος (Ἀθῆν. Α, 206).

Σποράδες, αἱ νῆσοι αἱ διεσπαρμέναι
εἰς τὸ Αἰγαῖον, τὸ Κρητικὸν καὶ τὸ Καρ-
πάθιον πέλαγος, κυρίως αἱ πρὸς τῇ ἀκτῇ
τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κατ' ἀντίθεσιν τῶν Κυ-
κλάδων, αἵτινες περιεκύκλουν τὴν ἱερὰν
Δῆλον.

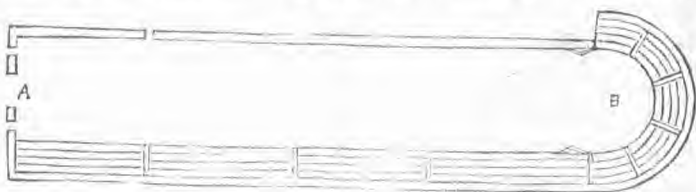
Σπόργιλος, 1) δῆμος τῆς Ἀττικῆς
(Στφ. Βυζ.). — 2) Κουρεὺς ἐν Ἀθῆναις
(Ἀρστροφ. Ὀρν. 301).

Σπουδάρχει, σπουδαρχιώντες
ἢ **παρὰγγέλλοντες** (Διον. Ἀλκ. —
Πλούτ.) παρ' Ἀττικοῖς, οἱ κοινῶς ἀρχαι-
ρεσιάζοντες λεγόμενοι, ὅσοι εἰς δημο-
σίας ἐκλογὰς ἀρχῶν ἑαυτοὺς ἐπρότεινον, ἢ
ὑπὸ τῶν ρητόρων ἐπρότεινοντο (Δμοθ. κ.
Μειδ. 7. — Αἰσχ. Πρπρσθ. 6)· καὶ ἡ λέξις
ἡνίττετο συνήθως τάσιν φιλόδοξον.

Σπυρίδες, τὸ ἀλιευτικὸν κοφίνιον (Ἡρδ.
Ε, 16)· προσέτι δὲ καὶ κόφινος πλεκτὸς, εἰς

ὃν ἔφερον τὰ ἐδέσματα. Ἐλέγετο δὲ «ἀπὸ
σπυρίδος δεῖπνον», ὅτε τις παρ' ἄλλῳ ἐδεί-
πνει, ἀλλὰ φέρων μεθ' ἑαυτοῦ (ἐν σπυρίδι)
τὰ φαγητά του (Ἀθῆν. Η, 365. — Ἡσύχ.).

Σταθιαί, πόλις τῆς Καμπανίας ἐν
Ἰταλίᾳ, πρὸς τῇ θαλάσσῃ πλησίον τῆς Πομ-
πηίας, μεθ' ἧς κατεχώσθη ὑπὸ τῆς λάδας

τοῦ Βεσουβίου τῷ 79 μ. Χ., ἀφ' οὗ εἶχε σχε-
δὸν καταστραφῇ ὑπὸ τοῦ Σύλλα ἐπὶ τοῦ συμ-
μαχικοῦ πολέμου (Ον. Μετ. XV, 711. — Plin.
XXXI, 2, 5. XXXII, 2, 8. Ερ. VI, 16, 12).
Νῦν ἐπ' αὐτῶν τὸ φρούριον Καστελλαμάρ.

Στάγειρος (ἡ) ἢ **Στάγειρα** (τὰ
ἡ), πόλις τῆς Χαλκιδικῆς Χερσονήσου ἐν
Μακεδονίᾳ, μεταξὺ τοῦ Στρυμονικοῦ κόλπου
καὶ τῆς λίμνης Βόλβης, ἀποικία Ἀνδρίων
(Ἡρδ. Ζ, 115. — Θουκ. Δ, 88). ἐνδοξος δὲ
πρὸ πάντων ὡς πατρίς τοῦ Ἀριστοτέλους,
ὅστις καὶ Σταγειρίτης ἐπιλέγεται. Οὗ-
τος δὲ καὶ διεπράξατο τὴν ἀνοικοδομὴν τῆς
πόλεως, κατεδαφισθείσης ὑπὸ τοῦ Φιλίππου
(Πλουτ. Ἀλέξ. Ζ). Νῦν ἐρείπια εἰς Ὁ-
λυμπιάδα ἢ Λιβάνοβα.

Στάδιον, 1) Μέτρον μήκους, 600
Ἑλληνικῶν ποδῶν, 625 δὲ ῥωμαϊκῶν (= 125 βήματα, ἢ 100 ὀργυῖαι, ἢ 6 πλέθρα)
(Ἡρδ. Β, 149). Ἐν Ῥωμαϊκῶν μίλιον = 8
στάδια (Στφ. Ζ, 497)· ἐν δὲ γερμανικῶν
γεωγραφικῶν μίλιον ἐστὶ = 41 ²/₃ στάδ. καὶ
τὸ χιλιόμετρον σχεδὸν = στάδ. 5 ³/₄. — 2)
Τὸ εἰς τοὺς ἀγῶνας παρεσκευασμένον μέρος
διὰ τοὺς πεζοὺς δρομεῖς, σταδιοδρομία
ἢ καὶ σταδιοεῖς λεγόμενος, εἴτε μέρος
τοῦ γυμνασίου ἀποτελοῦν, εἴτε ἐκείνου κεχω-
ρισμένον. Τὸ σχῆμα αὐτοῦ ἦν ἐπίμηκες
καὶ τὸ μῆκος αὐτοῦ ἐνὸς σταδίου, ἢ 600 πο-
δῶν. Καὶ ἡ μὲν μία τῶν μικρῶν πλευρῶν, ἐξ
ἧς ἦν ἡ εἰσόδος (Α), καὶ ὅθεν ἐξώρμων οἱ στα-
διοδρόμοι ἐλέγετο διαφόρως, γράμμα ἢ
ἄφεισις, ὕσπληγξις, βαλβίς ἢ δ' ἐτέρα,
ἐκκυρτοῦτο εἰς ἡμικύκλιον (Β), σφενδόνῃ

ἐν στενῇ κοιλάδι, τοῦλάχιστον ἡ μία, εἰς λόφου κλιτῶν, καὶ τὴν ἄλλην ἀπετέλει τεχνιτὸς λόφος ἀμφότεραι δὲ, ὡς καὶ τὸ ἡμικύκλιον τῆς σφενδόνης, ἐπεστρωμένοι δι' ἐδωλίων, ἐχρησίμευσον εἰς τοὺς θεατάς. Εἰς τὴν δεξιὰν πλευρὰν ἴσταντο συνήθως τρεῖς κίονες, ὁ εἰς εἰς τὴν ἀρχὴν, φέρων ἐπιγραφὴν ΑΡΙΣΤΕΥΕ, ὁ ἄλλος κατὰ τὴν μέσσην, μετ' ἐπιγραφῆς ΣΠΕΥΔΕ, καὶ ὁ τρίτος εἰς τὸ πέρας, ἐνθα ἐνήρχετο ἡ σφενδόνη, μετ' ἐπιγραφῆς ΚΑΜΨΟΝ. Αὕτη δὲν ἀπετείνετο εἰς τὸν ἀπλῶς στάδιον τρέχοντα, διότι αὐτοῦ ὁ ἀγὼν ἐπερατοῦτο εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, ἀλλ' εἰς τὸν τρέχοντα δίαυλον, ὅστις ὤφειλε νὰ ἐπανεέλθῃ εἰς τὴν ἀφῆσιν, καὶ εἰς τὸν δολιχοδρομόν, ὅστις διαφόρως εἶχε νὰ διατρέξῃ τὸ στάδιον 6, 7, 8, 12, 20 ἢ καὶ 24κις. — Τὸ στάδιον τῶν Ἀθηναίων, τὸ Παναθηναϊκὸν λεγόμενον, διότι ἐκεῖ ἐτελοῦντο οἱ ἀγῶνες κατὰ τὰ Παναθήναια, ἦν χωρὶον κείμενον, ὡς φαίνεται, μεταξὺ πρὸς Ἀθηναίων καὶ Φαλήρου. Ἐκεῖθεν ὁμῶς μετέφερον αὐτὸ περὶ Ὀλ. 100 ὁ ῥήτωρ καὶ εὐεργέτης τοῦ δήμου Λυκοῦργος (Ψ, Πλούτ. Β. ἰ. ῥήτ. Λυκοῦργ.) πλησίον τῆς πόλεως, καὶ ἐστήριξεν αὐτὸ ἐνθα καὶ νῦν ἐτι ὑφίσταται, εἰς τοὺς λόφους κατὰ τὰς Ἀγρας, πέραν τοῦ Ἰλισσοῦ καὶ ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων αυτοκρατόρων Ἡρώδης ὁ Ἀττικὸς ἐπέστρωσεν αὐτὸ διὰ μαρμαρίνων βαθμίδων, εἰς ἃς θαυμαστικῶς λέγει ὁ Πausanias ὅτι «κατηγάλωσε τὸ πολὺ τῆς λιθοτομίας τῆς Πεντέλης». Καὶ ἡ μὲν λιθόστρωσις αὕτη ἐξέλιπε· σώζονται δ' ἐτι λείψανα τοῦ ναοῦ τῆς Τύχης ἐν ἡγείρεν ὁ Ἡρώδης ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς νοτίως πλευρᾶς (Φιλόστρ. Ἡρώδης. Ε), καὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ τοῦ Ἡρώδου ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς βορείας.

Σταθμὸς, 1) τὸ κατάλυμα (Ὁμ. Ἰλ. Β, 470. Ρ, 110. — Σφκλ. Οἶδ. Τύρ. 1139)· μάλιστα κατάλυμα τῶν ὁδοιπόρων (Ἡσδ. Θ, 294. — Ἡρδ. Β, 152. ΣΤ, 119. — Ἐνφ. Ἀνθ. Α, 8, 1)· οὐχὶ δὲ ὁδοιπορικὸν μέτρον

ἀποστάσεως, ὡς τινὲς ὑπέλαβον. — 2) Τὸ αὐτὸ καὶ πλάστιγγξ, ἐργαλεῖον πρὸς ὀρίσμον τοῦ βάρους, ἡ ζυγαρία, συγκαίμενον ἐν

μεταλλίνῃς ράβδου εἰς ἧς τὰ ἄκρα κρέμονται αἱ δύο πλάστιγγες εἰς ἃς τίθενται τὰ ζυγίζόμενα (Ἀρσφ. Βάτρ. — Ἡρδ. Β, 65), καὶ ἐνίοτε ἔχει καὶ τὸ λεγόμενον σήκιωμα, τὸ ἐπιφέρειν τὴν ἰσοσταθμίαν, ὡς ἐν τῇ εἰκόνι. — 3) Καὶ οἱ σταθμοὶ καὶ τὰ σταθμά, τὰ εἰς τὴν πλάστιγγα ἐντιθέμενα βάρη, ὧν πολλὰ, συνήθως μολύβδινα, εὐρίσκονται ἐν ἀνασκαφαῖς ἔχοντα τὴν ὀλκὴν αὐτῶν ἐπιγεγραμμένην. Περὶ αὐτῶν ἴδε τοὺς μετρικοὺς πίνακας Ἑλληνικοὺς καὶ Ῥωμαίκοις. — 4)

Σταθμὸς, εἰς τὴν θύραν οἱ δύο πλάγιοι στυλοὶ ἐφ' ὧν στηρίζεται τὸ ὑπέρθυρον.

Σταλῆς, πάσσαλος ἄνω δίκρανος, δι' οὗ

στήνονται τὰ θηρευτικὰ δίκτυα (Ἐνφ. Κυνηγ. Β, 8. ΣΤ, 7. — Ὀππιαν. κυνηγ. Α, 150, 157).

Στάμνος, ὁγκώδεις ἀγγεῖον, συνήθως κεράμινον, εἰς δὲ καὶ τὸν οἶνον ἐναπέθετον,

ὅπερ καὶ κατασταμνίζειν ἐλέγετο (Ἀρσφ. Πλούτ. 545. — Ἀθῆν. Α. 29. ΙΑ, 499. Ἠσύχ.). Τὸ νῦν σταμνίον.

Στάρτοι, παρὰ τοῖς Κρησίν αἱ φυλαὶ εἰς ἃς ὁ λαὸς διηρεῖτο, ἀντὶ στρατῶς (Ἠσύχ. — Ἐπιγρ. Ραγκ. "Ἀπαντα, Τ. ΙΣΤ, Σλ. 127. Ant. Hell. II, N 2477).

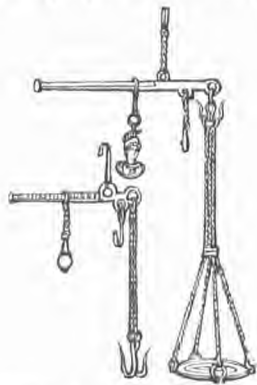
Στασάνωρ, ἐκ Σόλων τῆς Κύπρου, εἰς τῶν παρ' Ἀλεξάνδρῳ εὐπατριδῶν νέων, ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τῷ 329 π. Χ. τὴν διοίκησιν τῆς Ἀριανῆς, καὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ κατακτητοῦ ἀντ' αὐτῆς τὴν Βακτρίαν καὶ Σογδιανήν, τῷ 321. Συμπράττων δὲ μετὰ τοῦ Εὐμένους, ἀντέστη, καὶ ἀφ' οὗ οὗτος ἀπέθανεν, ἐπιτυχῶς κατὰ τοῦ Ἀντιγόνου (Ἀρρ. Γ, 29. ΣΤ. 27. Διόδ. ΙΘ, 68).

Στασῆνος, Κύπριος ποιητής, γράψας Κύπρια ἔπη (Ἀθῆν.). Ἰδ. Ἐπός.

Στάτειρα, 1) σύζυγος Ἀρταξέρξου Β, τοῦ Μνήμονος, ἐδηλητηριάσθη ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Παρυσάτιδος, ἣτις ἐμίσει καὶ ἐφθόνηι αὐτήν (Πλούτ. Ἀρτ. ΙΗ). — 2) Σύζυγος Δαρείου τοῦ Κοδομανοῦ, συλληφθεῖσα αἰχμάλωτος εἰς τὴν ἐν Ἰσφῷ μάχην, ἀπέθανε μετ' ὀλίγον (Πλούτ. Ἀλέξ. Α). — 3) Θυγάτηρ Δαρείου τοῦ Κοδομανοῦ. Ἐξ Ἰνδιῶν ὁ Ἀλεξάνδρος ἐπιστρέψας, ἐνυμφεύθη αὐτήν. Μετὰ τὸν θάνατον ὁμοῦ αὐτοῦ τὴν ἐφρόνευσεν ἡ Ῥωξάνη ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ Περδίκκου (Πλούτ. Ἀλέξ. Ο. ΟΖ. — Just. XII, 10).

Στατήρ, 1) νόμισμα χρυσοῦν (Ἰδ. νο-

μισματική). Πρῶτος λέγεται ὁ Λυδὸς Κροῖσος κόψας στατήρας χρυσοῦς, καὶ εἶτα ὁ Δαρεῖος ἐξ ἀγνοτέρου χρυσοῦ διατάξας τὴν κατασκευὴν αὐτῶν, ὅτε καὶ ὠνομάσθησαν δαρεϊκοὶ (Ἡρδ. Ζ, 28). "Ομοιοὶ δ' ἐκόπησαν καὶ ἐν Ἀθῆναις καὶ εἰς πολλὰς Ἑλληνικὰς πόλεις, οἱ εἰσὶν οἱ ἔτι σωζόμενοι Λαμψακηνοί, τῶν Φωκέων, τοῦ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου κτλ., βάρος μὲν ἔχοντες περίπου 2 ἄττικῶν δραχμῶν, ἀξίαν δὲ συνήθη 20. Ὑπῆρχον δὲ καὶ διπλοὶ στατήρες, καὶ διάφορα κλάσματα τῶν ἀπλῶν, ἀλλὰ πολὺ αὐτῶν σπανιώτερα. Ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις δὲ, — ἀγνωστον ἂν καὶ ἐν προτέροις, — ἀργυροῦς στατήρ ἐλέγετο τὸ τετράδραχμον. — 2) Στατήρ ἐλέγετο καὶ ἡ μεταγενεστέρως ἐφευρεθεῖσα ζυγαρία μετὰ μιᾶς πλάστιγγος καὶ σηκώματος, τὸ καντάριον, ἧς κυ-

ρίως ἐγίνετο χρῆσις κατὰ τοὺς Ῥωμαίους χρόνους (Statera).

Σταυρός, ποινὴ οὐχὶ παρὰ τοῖς Ἑλλησιν, ἀλλὰ παρὰ μόνοις τοῖς Ῥωμαίοις ἐν χρήσει, τὸ πρῶτον μόνον κατὰ δούλων, εἶτα δὲ καὶ κατὰ ξένων καὶ πολιτῶν διὰ τινὰς κατηγορίας ἐγκλημάτων, ὡς ληστείας, πειρατίας, δολοφονίας, ἐγκλήματος καθοσιώσεως. Πάλος ἴστατο ὀρθὸς εἰς τὸ μέρος τῆς κατάδικης, ὁ δὲ κατάδικος, μαστιζόμενος, καὶ δοκὸν φέρων ἐπὶ τῶν ὤμων (patibellum), ἀνηρτᾶτο εἰς τὸν σταυρὸν, καὶ εἰς αὐτὸν μὲν ἐδέοντο οἱ πόδες του, αἱ δὲ χεῖρες εἰς τὴν ἐγκαρσίως προσηλωμένην δοκόν.

Στάφυλος, υἱὸς τοῦ Διονύσου (ἢ κατὰ Πλούταρχον, τοῦ Θησεύς) καὶ τῆς Ἀριάδνης, Ἀργοναύτης, σύζυγος τῆς Χρυσοθέμιδος, καὶ πατήρ, κατὰ τοὺς λατινικοὺς μύθους, τῆς Ῥοιῦς, Μολπαδίας καὶ Παρθένου (Διόδ. Ε, 62). Περί τῆς πρώτης "Ιδ. Ἄνιος. Αἱ ἄλλαι δύο, καθῆκον ἔχουσαι ν' ἀγρυπνῶσιν ἐπὶ τοῦ οἴνου τοῦ πατρός των, ἀπεκοιμήθησαν, ὅτε ἐπελθόντες χοῖροι, ἀνέτρεψαν καὶ ἔχυσαν τὸν οἶνον. "Εντρομοὶ ἐκεῖναι, ἔφυγον, καὶ ἐρρίφθησαν ἀπὸ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· ἀλλ' ὁ Ἀπόλλων τὰς ἔσωσε, καὶ τὴν μὲν Παρθένον μετέφερεν εἰς Βοῦβαστον τῆς Χερσονήσου, ἐνθα ἱερὸν τῇ Ἰδρύθῃ, τὴν δὲ Μολπαδίαν ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἡμιθέας, εἰς Κάσταβον τῆς Χερσονήσου, καὶ ἐκεῖ ἐτιμᾶτο ὡς θεὰ τῆς Ὑγείας, καὶ αἱ εἰς αὐτὴν σπονδαὶ ἦσαν οὐχὶ ἐξ οἴνου, ἀλλ' ἐξ ὕδρομέλιτος.

Στέγατρον, ἔνδυμα περικαλύπτον καὶ προφυλάττον· καὶ φορεῖον ἄνωθεν ἐστεγασμένον· καὶ πᾶσα ἀποθήκη εἰς ἣν ἀντικείμενα κατατίθενται πρὸς προφύλαξιν (Πλούτ. Κράσ. Γ.—Αἰσχλ. Χοηφ. 193.—Ἀθῆν. 449).

Στεῖρεια, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀνήκων τῇ Πανδιονίδι φυλῇ, πιθανῶς πρὸς τὴν Βράσαναν.

Στεῖρις, πόλις τῆς Φωκίδος, νοτιανατολικῶς τῆς Ἀμβρουσοῦ, ἀποικία τοῦ δήμου Στεϊρίας τῶν Ἀθηναίων. Εἶχε ναοὺς τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ τῆς Δήμητρος. Κατεστράφη δ' ἐπὶ τοῦ δευτέρου φωκικοῦ πολέμου, καὶ ἔπειτα πάλιν ἀνικοδομήθη (Παυσ. Ι. 35, 9).

Στέμμα, πλεκτὸν ἐκ φύλλων, ἀνθέων, καρπῶν, ποικιλοχρῶν ἐρίων καὶ ταινιῶν. Ἡ κατασκευὴ τῶν στεμμάτων ἦν βιομηχανία ἀσχολοῦσα ἐν Ἀθήναις ἰδίως τὰς γυναῖκας, αἵτινες στέφανοι πλόκα ἐλέγοντο, καὶ ἴδιον μέρος ἐν τῇ ἀγορᾷ εἶχον τὸ στεφανοπλόκιον (Ἀριστ. Θσμφρ. 455—Θφρ. Φτ. Ἰστ. ΣΤ. 8, 1). (Ἡ εἰκὼν κατ' ἀρχαίαν ζωγραφίαν, ἐμβλημα στεφανοπλόκων). Ἦν δ' ἡ χρῆσις

τῶν στεμμάτων ἱερὰ, ὡς ὅτε οἱ θύται ἀνῆρτων αὐτὰ εἰς τὴν θύραν τοῦ ναοῦ, ἢ ἐστέφανον καὶ ἔστεφον καὶ τὰ θύματα, δι' ὃ καὶ κατὰ

τὰ δύο ἄκρα εἶχον ταινίας, ἵνα περιδένωνται εἰς τὴν κεφαλὴν· ἢ ἐφέροντο ἀνὰ χεῖρας τῶν ἱκετῶν, ἰδίως ἐξ ἐλαίας, ὡς ὁ Χρύσης, ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος, φέρει τοιαῦτα περὶ τὸ

χρυσοῦν ἱερατικὸν σκήπτρον τοῦ (Ὅμ. Ἰλ. Α, 14), καὶ πολλάκις κατετίθεντο εἰς τὰ γόνατα τῶν εἰς οὐς ἡ ἱκεσία ἀπατεῖντο. Καὶ οἱ κήρυκες δὲ, οἱ πεμπόμενοι εἰς ἐχθρῶν στρατόπεδον, ἔφερον εἰς τὰς χεῖρας στέμματα, ἢ κλάδον περιεῖλιγμένον διὰ λευκῆς ταινίας ἢ ἐρίου λευκοῦ, ὡς σημεῖον εἰρήνης. Παρὰ δὲ Ῥωμαίοις εἰς τὰς προτομὰς τῶν προγόνων, ὡς εἶχε σχεδὸν πᾶς ἐπίσημος οἶκος, παρεκρεμῶντο στέμματα ἐπερραμμένα εἰς λευκὴν ταινίαν, ἔχουσαν ἐπιγεγραμμένην τὴν γενεαλογίαν. (Plin. XXXV, 2.—Ep. XIV—Juv. VIII, 1—Suet. Ner. XXXVII Galb II).

Στεντορεὶς λίμνη, ἐν Θράκῃ, παρὰ τῇ πόλει Αἰνῷ, ὑπὸ τοῦ Ἑδρου ποταμοῦ σχηματιζομένη, καὶ εἰς τὴν θάλασσαν ἐκροήν ἔχουσα (Ἡρδ. Ζ, 58).

Στέντωρ, Ἕλληνας πρὸ τῆς Τρωάδος, οὗ ἡ φωνὴ ἦν ἴση πρὸς τὴν φωνὴν ἑκατὸν

ἀνδρῶν, καὶ ὅστις ἐπενόησε καὶ τὴν διὰ κο-
χλίου κραυγὴν ("Ομ., Ἰλ. Ε, 785). Ἐλέγετο
Θράξ, ἢ Ἀρκάς, ἀποθανὼν ὅτε ἤθελησε νὰ
συναγωνισθῇ μετὰ τοῦ Ἑρμοῦ ὡς πρὸς τὴν
μεγαλοφρονίαν.

Στενύκλαρος, πόλις τῆς Μεσσηνίας
ἐν Πελοποννήσῳ, ἀρχαία πρωτεύουσα αὐτῆς.
κατάστραφεῖσα ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων ἐπὶ
τοῦ πρώτου Μεσσηνιακοῦ πολέμου (Ἡρόδ. Θ.
6, Στράβ.—Παυσ.).

Στερνόφθαλμοι, λαὸς μυθικός,
κατ' Αἰσχύλον, ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ
στήθος (Στράβ.).

Στέρνωψ, ἐξ Αἰτωλίας, υἱὸς Μέλανος,
φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Τυδείως (Ἀπλλδ. Δ, 8, 5).

Στερόπη, 1) Μία τῶν Πληϊάδων.
Ἰδ. ἀστερισμοί. — 2) Θυγάτηρ τοῦ
Ἀκάστου (Ἀπλλδ. Γ, 13). — 3) Θυγάτηρ
τοῦ Πλευρόντος καὶ τῆς Ξανθίππης (Ἀπλλδ.
Α, 7, 7). — 4) Θυγάτηρ τοῦ Κηφείως, βασι-
λέως τῆς Τεγέας, (Ἀερόπη παρὰ Παυσ.).
Ἀρνηθέντος τοῦ Κηφείως νὰ συνεκστρατεύσῃ
εἰς Λακεδαιμόνα μετὰ τοῦ Ἡρακλέους, διότι
ἐφοβεῖτο τὴν ἐπιδρομὴν τῶν Ἀργείων, ἔδω-
κεν ὁ Ἡρακλῆς εἰς τὴν Στερόπην μίαν τρίχα
τῆς Γοργόνης, ἣν τῷ εἶχε δώσει ἡ Ἀθηνᾶ
ἐντὸς κάλπης, καὶ ἤρκει τρίς ταύτην νὰ σείη
ὑπὲρ τὰ τεῖχη ἵνα τρέπωνται οἱ ἐχθροὶ εἰς
φυγὴν. Τότε παρακολουθήσας ὁ Κηφεὺς τὸν
Ἡρακλῆν εἰς τὴν Λακωνίαν, ἐφονεύθη ἐκεῖ
(Ἀπλλδ. Β, 7, 3). — 5) Θυγάτηρ τοῦ Πορ-
θάνου, ἡ ἐκ τοῦ Ἀγελάφου μήτηρ τῶν Σει-
ρήνων (Ἀπλλδ. Α, 7, 10).

Στερόπης, εἰς τῶν Κυκλώπων (ἴδ.).

Στεφάνη, πόλις τῆς Παφλαγονίας
μετὰ λιμένος (Σκύλ.), νῦν Στέφανον.

Στέφανος, 1) υἱὸς τοῦ Θουκυδίδου,
Ἀθηναῖος. — 2) Υἱὸς τοῦ Μενεκλείου, ἐξ
Ἀχαρνῶν, δῆμου τῆς Ἀττικῆς, καθ' οὗ ὁ
Δημοσθένης δις ὠμίλησε, τὸν 45 καὶ τὸν
46 λόγον του. — 3) Υἱὸς Ἀντιφάνους, Ἀθη-
ναῖος, ποιητῆς τῆς νέας κωμωδίας, ἐν τῇ
κωμῳδίᾳ Φιλοκλῶν γλευάζων τοὺς Ἀ-

θηναίους ὡς πηθικίζοντας τὰ ἔθιμα καὶ τοὺς
τρόπους τῶν Λακωνίων (Ἀθην. ΙΑ, 469). —

4) Γραμματικὸς, ἐκδότης σχολίων εἰς τὴν τοῦ
Ἀριστοτέλους ῥητορικὴν καὶ ἠθικὴν, ζῶν
κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς χρόνους. — 5) Νομικός,
συνεργασθεὶς μετὰ τοῦ Τριδωνιανοῦ εἰς τὸν
καταρτισμὸν τῶν Πανδεκτῶν, καὶ Ἑλληνι-
στὴ αὐτοὺς παραφράσας. — 6) ὁ Βυζάντιος, ὁ
τελευταῖος μετὰ τῶν Ἀλεξανδρινῶν μα-
θηματικῶν καὶ ἀστρονόμων καταριθμούμενος,
ἐδίδασκεν ἀπὸ τοῦ 610 μ. Χ., ἐπὶ Ἡρα-
κλείου, ἐν Βυζαντίῳ· συνέγραψε δὲ ἐγγχει-
ρίδιον ἀστρονομίας, εἰσέτι ἀνέκδοτον, καὶ
προσέτι γεωγραφικὸν μέγα σύγγραμμα, πι-
θανῶς ἐν σχήματι λεξικοῦ, Ἐθνικὰ ἐπι-
γραφόμενον, καὶ ἐν 60 βιβλίοις ἐκ παντοίων
συγγραμμάτων συνηρμωμένον. Ἐπιτομον καὶ
πτωχὸν αὐτοῦ ἀπόσπασμα, τὸ σωζόμενον,
συνέταξεν ὁ γραμματικὸς Ἑρμόλαος.

Στέφανος, ὡς τὸ στέμμα, συμπλοκὴ
ἀνθέων φυσικῶν ἢ τεχνητῶν, φερόμενος ἐπὶ
τιμῇ ἢ πρὸς κόσμησιν κυρίως ἐπὶ τῆς κε-
φαλῆς. Ὑπῆρχον δὲ παντοῖα εἶδη στεφάνων,
διακρινόμενα κατὰ τε τὰ συστατικὰ καὶ κατὰ
τὸ σχῆμα αὐτῶν. Πρὸ πάντων προσφιλέ-
σθαι τοῖς Ἑλλησιν εἰς κατασκευὴν στεφάνων
ἡ μύρτος, εἰς ἣν ἐνέπλεκον πολλὰ καὶ
ἄλλα ἄνθη, ἴα, ῥόδα, ὑκκίνθους κτλ. (α), ὥστε
καὶ τὸ μέρος τῆς ἀγορᾶς ἐνθα ἐπώλουν αἱ
στεφανοπλόκοι (ἴδ. στέμμα), καὶ αἱ μυρ-

α

β

ρίναι προσέτι ἐλέγετο. Ἄλλοτε ἐπλέκοντο
οἱ πρὸς κόσμησιν ὠρισμένοι στέφανοι καὶ ἐκ
μόνων ἀνθέων συνηρμωμένων, ἄνευ κλάδων
(β). Ἐφερον δὲ στεφάνους οἱ Ἑλληγες εἰς
πάσης τὰς οἰκογενειακὰς ἐορτὰς ἐπὶ γάμων,

ἐπὶ γεννήσεως παιδίων, καὶ ἂν τὸ παιδίον ἦν ἄρσενικόν, ἐκρεμάτω ἐλαίας στέφανος εἰς τὴν ὄραν. Τοὺς νεκροὺς ἔστεφον διὰ κισσοῦ. Καὶ εἰς τὰς ἑορτὰς δὲ καὶ εἰς τὰς θυσίας ἔστεφανοῦντο. Καὶ εἰς τὰς ἐστιάσεις ἔφερον στεφάνους ἢ περὶ τὰς κεφαλὰς, ἢ καὶ περὶ τὸν τράχηλον καὶ τὸ στήθος, ὅτε οἱ στέφανοι ἐκαλοῦντο· καὶ ὑποθυμιάδες ('Αθν. ΙΕ,

Υ

674. — Πλούτ. Συμπ. 2). (γ). Προσέτι δ' ἦν ἐν Ἀθήναις ὁ στέφανος καὶ ἀξίας σημεῖον διακριτικόν. Οὕτω μύρτου στέφανον ἔφερον ἐπὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων τῶν οἱ ἄρχοντες, οἱ βουλευταί, οἱ ῥήτορες εἰς τὰς ἐκκλησίας τοῦ δήμου. Χρυσοὺς στέφανος διαφέρει ἀξίας, ὀριζομένης ἐν τῇ ψηφίσματι, εἶδετο ὑπὸ τῆς πόλεως, πρὸς τιμὴν καὶ ἀμοιβὴν μεγάλων ὑπηρεσιῶν εἰς ἰδιώτας ἢ

γνώρισιν καλῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων τῆς, εἰς τοὺς νικητὰς τῶν διαφορῶν ἀγώνων εἰδίδοντο διάφοροι στέφανοι, ἐξ ἀγριελαίας εἰς τοὺς Ὀλυμπιονίκας, ἐκ σελίνου εἰς τοὺς Ἰσθμιονίκας. — Ἐπὶ Ῥωμαίων ὁ θριαμβευτικὸς στέφανος (δ) ἐκ κλάδου δάφνης, εἴτα καὶ χρυσοῦς, ἔφερετο ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ τοῦ θριαμβευτικῶς εἰσελαύνοντος εἰς τὴν Ῥώμην μετ' ἐπίσημόν τινα νίκην. Ἀλλ' ἐπὶ τῶν Αὐτοκρατέρων ὁ θρίαμβος τὸ πλεῖστον ἀνήκειν εἰς τὸν Αὐτοκράτορα, ὅστις εἰσῆλauen ἐφ' ἀμάξης, δημοσίου ὑπηρέτου κρατοῦντος τὸν στέφανον ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ (ε), ὥς τοῦτο πράττει ἡ νίκη συμβολικῶς εἰς τὴν εἰκόνα, ληφθεῖσαν ἐκ τῆς ἀψίδος τοῦ Τίτου, καὶ παριστῶσαν αὐτὸν μετὰ

ε

τὴν ἄλωσιν τῆς Ἱερουσαλήμ. Εἰς στρατηγούς δὲ τότε ἐχορηγεῖτο μόνον ὁ ἐλάττων

δ

καὶ ξένας πόλεις. Μέχρι τέλους ὅμως ἐκ καταχρήσεως ἢ τοιαύτη ἀπονομή στεφάνου περιωρίσθη μόνον εἰς τὴν χορηγίαν τῆς διὰ τὴν στεφάνουσιν ψηφισμένης ποσότητος. Καὶ εἰς τὴν βουλὴν δὲ πολλάκις εἶδιδετο στέφανος ὑπὸ τῆς πόλεως τῶν Ἀθηναίων εἰς ἀνα-

ἢ πεζὸς θρίαμβος (Διον. Ἀλικ. Θ, 36), ἢ Ovatio, εἴτε ἐκ τοῦ Ὄης (ovēs), διότι οὐχὶ ταῦρον ὡς οἱ αὐτοκράτορες, ἀλλὰ μόνον ἀρνίον ἔθουον, εἴτε ἐκ τῆς ἐκφωνήσεως ὦ! ὦ!! τοῦ λαοῦ (Virg. Αἶ, IV, 550. — Διον. Ἀλικ. Ε, 47. — Δ. Κασσ. ΝΔ, 8. —

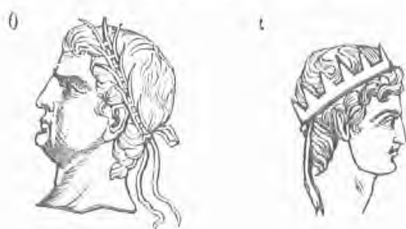
(ΑΡΧ ΛΕΞ. Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ ΤΟΜ. Β').

80

liv. III, 40). Ὁ στέφανος τούτου ἦτο ἐκ μύρτου. Εἰς στρατιώτην σώσαντα ἄλλου ζωὴν ἐδίδετο ὁ πολιτικὸς στέφανος (corona Civila μετ' ἐπιγραφῆς ob eivemi, διὰ τὴν σωτηρίαν πολίτου) ἐκ δρυὸς (ζ). Ὁ πυργωτὸς στέφανος (muralis) ἐδίδετο χρυ-

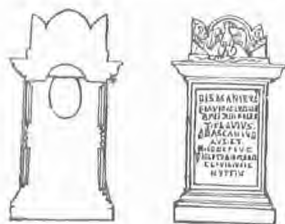

σοῦς εἰς τὸν πρῶτον προσαναθάντα τὰ τεῖχη πολιορκουμένης πόλεως (η). Ὁ ναυτικὸς (navalis), ἐκ μιμήσεως χρυσοῦν ἐμβόλων εἰς τὸν πρῶτον εἰσορμήσαντα εἰς ἐχθρικὸν πλοῖον (θ). Ὁ δὲ ἀκτινωτὸς στέφανος (Cor. radiata), ἔμβλημα τῶν θεῶν, ἐφέρε-

το χρυσοῦς ὑπὸ μόνων τῶν αυτοκρατόρων ὅτε ταπεινόφρων κολακεία τοὺς ἀπεθέου (ι).

Στήλαι. 1) λίθιναι, τετράπλευροι, εἰς ἃς, κατ' ἐπίσημον ἀπόφασιν, ἐνεχαράττοντο καὶ ἐξετίθεντο εἰς κοινὴν ἐπίγνωσιν τὰ ψη-

φίσματα καὶ ἄλλαι δημόσιαι πράξεις ὁμοίως δ' ἱστῶντο καὶ αἱ περιέχουσαι ἀποφάσεις

καταδικαστικὰς κατ' ἀπόντων, ὅπερ ἐλέγετο στήλι τεύειν, καὶ ἦν ἐπίτασις τῆς ποι- νῆς ('Ανθ. π. Μυστ. 78). Καὶ ἐπὶ τῶν τάφων δ' ἐτίθεντο στήλαι τετράπλευροι ἢ στρογγύλαι, ἐπιταφίους ἔχουσαι ἐπιγραφὰς ἢ γλυπτικὰς παραστάσεις. — 2) Στ. Ἑρακλέους. "Ιδ. Ἑρακλ. ἡς. — 3) Στ. Ἰνδικαί, ὅρη μέχρις ὧν ἐφθασεν ὁ Διόνυσος ὅτε ἐξεστράτευσεν κατὰ τῶν Ἰνδιῶν (Διον. Περ. Στ. 2, 3. — Στρεβ.).

Στήριγξ (ἡ) ἡ στήριγμα, δίκρανον ξύλον εἰς ὃ ἐστήριζον τὸν ῥυμὸν τῆς ἀμά-

ξης, ὅτε δὲν ἦτο ἐξευγμένη, ἵνα μὴ πίπτῃ εἰς τὸ ἔδαφος (Πλούτ. προβλ. Ρωμ.).

Στησαγόρας. 1) συγγενὴς Μιλτιάδου τοῦ πρεσβυτέρου, πατὴρ τοῦ ἀρχαίου Κίμωνος, ἥρξε μετὰ τὸν θάνατον ἐκείνου ἐν Χερσονήσῳ, καὶ ἐδολοφονήθη ἐκεί τῷ 515 π. Χ. (Ἡρόδ. Στ. 38). — 2) Υἱὸς Κίμωνος τοῦ πρεσβυτέρου, ἀδελφὸς τοῦ μεγάλου Μιλτιάδου, διαδεχθεὶς αὐτὸν εἰς τὴν ἐν τῇ Χερσονήσῳ τῆς Θράκης ἀρχὴν (Ἡρόδ. Στ. 38). — 3) Σάμιός τις (Θουκ. Α, 116).

Στησικλῆς, ναύαρχος τῶν Ἀθηναίων (Ξενοφ.).

Στησίλαος, 1) υἱὸς Θρασύλου, Ἀθηναῖος, στρατηγὸς εἰς τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην (Ἡρόδ. Στ. 114). — 2) Διδάσκαλος τῆς ἀθλητικῆς (Πλάτ.).

Στησίμβροτος, σοφιστὴς ἐκ Θάσου, ζῶν ἐν Ἀθήναις ἐπὶ Κίμωνος καὶ Περικλέους, ἡσχολήθη πρὸ πάντων περὶ τὴν ἐρμηνείαν τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν. Συνέγραψε δὲ καὶ περὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τοῦ Θεμιστοκλέους, τοῦ Θουκυδίδου καὶ τοῦ Περικλέους, ὀλιγώτερον, ὡς εἰκάζεται, ἵνα ἐξάρη τῶν ἀνδρῶν τούτων τὰς ἀρετὰς, ἢ ἵνα παντοῖα συλ-

λέξη περί αὐτῶν ἀνέκδοτα. Φαίνεται ὅμως ὅτι οἱ μεταγενέστεροι, καὶ αὐτὸς ὁ Θουκυδίδης, πολλὰ παρ' αὐτοῦ ἠρύσθησαν (Πλούτ. Θεμ. Β, ΚΔ. Κήμ. Δ, ΙΔ. ΙΣΤ. Περ. Η, Ι, ΙΓ, ΚΣΤ. ΛΣΤ.). Ὀλίγα διεσώθησαν αὐτοῦ ἀποσπάσματα (Συλλ. Müller, Fragm. Hist. Graec. II).

Στησίχορος, ἐξ ἱμέρας τῆς Σικελίας, περίφημος λυρικός ποιητής, ἀκμάσας 630-550 π. Χ., σύγχρονος, ἀλλὰ κατὰ τι νεώτερος τοῦ Ἀλκμαῖος. Ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ κατήγετο ἐκ Ματαύρου, τῆς Λοκρικῆς ἀποικίας ἐν τῇ νοτίᾳ Ἰταλίᾳ. Λέγεται ὅτι κυρίως τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἦν Ἰύσσας, ἐπεκλήθη δὲ Στησίχορος διότι ὠργάνιζε καὶ ἐγύμναζε τοὺς χοροῦς, ἥτις ἐπιμέλεια παρέμεινεν ἔπειτα καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους τοῦ ἐν ἱμέρᾳ, ὡς φαίνεται, διότι μνημονεύονται δύο ἐτι ὁμώνυμοι αὐτῷ νεώτεροι ἐν ἱμέρᾳ, ὁ μὲν περὶ τὰ 485, ὁ δὲ περὶ τὰ 370 π. Χ. Αἱ βιογραφικαὶ εἰδήσεις περὶ τοῦ πρώτου Στησιχόρου ἔχουσι κατὰ μέρος τι τὸ μυθικόν. Οὕτω διηγοῦνται ὅτι διηγηθεῖς εἰς τοὺς συμπατριώτας τοῦ μῦθον τινὰ περὶ ἵππου καὶ ἐλάφου, κατέστησεν αὐτοὺς προσεκτικοὺς εἰς τὰ φιλόδοξα σχέδια τοῦ τυράννου Φαλάριδος (Ἀροστ. Ρηγ. Β, 20). Εἰς ἐν τῶν ποιημάτων του κατηγόρησας τὴν Ἑλένην ὡς περαιοῖον τῶν παθημάτων τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, ἐτυφλώθη ὑπ' αὐτῆς, ἥτις καθ' ὕπνον ἐμφανισθεῖσα αὐτῷ, τῷ προσῆψε τὴν συκοφαντίαν. Τότε συνέταξε καὶ ἔψαλε παλινωδίαν, ἐν ᾗ διηγεῖτο ὅτι εἰδῶλον μόνον τῆς Ἑλένης ἠρπάγη εἰς τὴν Τρωάδα (ὅθεν καὶ ὁ Εὐρπίδης ἐδανείσθη τὴν ὑπόθεσιν τῆς ὥραιας τραγωδίας του Ἑλένης), καὶ τότε τῷ ἀπεδόθη ἡ ὄρασις. Κατὰ Σουλδαν, τὸν ἐφόνευσεν ληστής τις Ἰκάνωρ καλούμενος. Εἶχε δὲ τάφον ἐν Κατάνῃ, πρὸ τῶν Στησιχορίων πυλῶν, καὶ ἕτερον ἐν ἱμέρᾳ. Ἡ χορική του Στησιχόρου ποίησις ἦν ἐτι συγγενής πρὸς τὴν ἐποποιίαν, καὶ ἐξέλεγε κυρίως μυθικὰς καὶ ἐπικάς ὑποθέσεις (Ἀθλα ἐπὶ Πελοπόννησος, Ἰλίου Πέρσις, Ὀρέστεια, Σκύλ-

λα, Ἐριφύλη, κτλ.), πολλὰ ὅμως ἐν αὐτοῖς καὶ μεταβάλλων συμφῶνως πρὸς τοὺς λυρικοὺς αὐτοῦ σκοποὺς. Καὶ τῶν στίχων αὐτοῦ τὸ μέτρον ἦν ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἐξάμετρον, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ πρὸς τὴν ἐπικήν διάλεκτον, εἰς ἣν ὀλίγοις ἀνεμίγνυε δωρισμούς. Εἰς τὴν τέχνην δὲ τῆς χορικῆς διαπλάσεως ἐπενήργησε σπουδαίως ὁ Στησίχορος, αὐτὸς πρῶτος ἐπινοήσας καὶ προσθεῖς εἰς τὴν στρόφην καὶ ἀντιστροφήν, τὴν ἐπωδόν. Ὁ μέγας αὐτοῦ ποιητῆς τῆς Σικελίας ἀνεγινώσκετο πολὺ καὶ θαυμάζετο ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας, μελωδὸς Ὁμηρος ἐπικληθεῖς. Σῶζονται δὲ τῶν ποιημάτων αὐτοῦ μόνον ἀποσπάσματα τινα (Ἀποσπ. Bergk, poet. lyr. graec.).

Στίθος, ἡ πεπατημένη ὁδὸς, καὶ τὰ βρατὰ ἔχνη τῶν ποδῶν, ὅθεν παρ' ἡμῖν τὰ στιβάλια διὰ τὰ ὑποδήματα. Προσέτι στιβὸς καὶ στιβὴ ἡ ἐκ χόρτων καὶ κλάδων κλίνη, χαμεύνη.

Στίγμα, κέντημα εἰς τὸ σῶμα δι' ἐργαλείου τοῦ στιγέως γινόμενον, καὶ ἀνεξάλειπτον μένον (πλὴν διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ χόρτου τοῦ λεγομένου βατραχίου, Διοσκ. Β, 205). Ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ τινὰ τῶν βαρβάρων ἐθνῶν κατεστιζοντο, ὡς οἱ ἄγριοι σήμερον, ἢ παρ' ἄλλοις τοιαῦτα στίγματα ἐθεωροῦντο ὡς δειγμάτων εὐγενείας (Ἡρδ. Ε, 6. — Ἐνφ. Ἀνθ. Ε, 4, 32. — Λουκ. π. Συρ. Θεοῦ, 59. — Δίων Χρστ. ΙΑ, 3). Ἐν Ἑλλάδι δὲ τὸ στίγμα ἐπεβάλλετο εἰς ἀτιμίαν καὶ τιμωρίαν, ὡς οἱ Σάμιοι ἐπέστιζαν γλαῦκα εἰς τὸ μέτωπον τῶν Ἀθηναίων οὓς ἔλαβον αἰχμαλώτους (Πλούτ. Περ. ΚΣΤ), καὶ οἱ Συρακούσιοι ἵππον (Πλούτ. Νικ. ΚΘ). Ἐστίζοντο δὲ πρὸ πάντων οἱ δοῦλοι, ὅσοι ἐδραπέτευον, ἢ συνελαμβάνοντο κλέπτοντες, ἢ ἄλλα τι κακούργοῦντες (Φωκυλ. παρ' Ἡσυχ.) καὶ οἱ τοιοῦτοι στίγμα τῷ ἰσχυρῶς ἐσσεῖ ἐπὶ τοῦ μετώπου τὸ σημεῖον τῆς ἰδίας αὐτῶν καταδίκης. Ἐπὶ Ῥωμαίων ἔπειτα κατέστιζον ἐνίοτε καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὰ

ὅτα, ἄλλοτε καὶ ὅλον τὸ πρόσωπον τῶν τιμωρουμένων. Προσέτι δ' ἔστιζον εἰς τὸν βραχίονα καὶ τοὺς στρατευσίμους, καὶ τοὺς ἐν δημοσίαις ἐργαστασίαις ἐργαζομένους. — Εἰρωνικῶς ἐκ παραβολῆς ἐπεκράτησε στίγμα νὰ λέγηται καὶ ἡ στήλη ἡ πεποιημένη εἰς τὰς γαίαις πρὸς ἔνδειξιν ὅτι ἦσαν ἐνυπόθηκοι, δι' ὃ καὶ στίγμα τιαν ἔλεγεν ὁ Κρατίνος τὸν Κιλλήνιον, ὡς κατὰχρεων (Σχολ. Ασιν.).

Στίλβη, θυγάτηρ τοῦ Θησέως καὶ τῆς νύμφης Κρεούσης, ἐκ τοῦ Ἀπόλλωνος μήτηρ τοῦ Λαπίθου καὶ Κενταύρου (Διάδ. Δ, 71).

Στιλβίδης, ἐπίσημος μάντις Ἀθηναῖος (Ἀριστ. Εἰρ. 2031).

Στιλίων, κατήγετο βεβαίως ἐξ ἑνὸς τῶν Βανδάλων τῶν ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου εἰς τὸ Βυζαντινὸν κράτος προσελθόντων, καὶ ἐγεννήθη κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τῷ 359 μ. Χ. Παρὰ τῇ αὐτῇ δ' ἀνατραφεὶς καὶ διαμορφωθείς, νέος κατετάχθη εἰς τὸν στρατὸν, καὶ ὑπὸ τὸν μέγαν Θεοδοσίον προήλθεν εἰς μεγάλα ἀξιώματα, καὶ ἐνυμφεύθη, τῷ 388, Σερέναν, τὴν ἀνεψιὰν τοῦ αὐτοκράτορος· ὃ δ' ἐπόμενος αὐτοκράτωρ, ὁ Ὀνώριος, ἐνυμφεύθη τὴν πρεσβυτέραν θυγατέρα τοῦ Στιλίωνος, Μαρίαν, καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτῆς, τὴν νεωτέραν. Προσέτι δ' ὁ Θεοδοσίος υἱοθέτησε τὴν σύζυγον τοῦ Στιλίωνος, καὶ ἐπὶ τοῦ θανάτου του, τῷ 395 μ. Χ., τῷ ἀνέθηκε τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ πείρας στερουμένου Ὀνωρίου. Τότε ὁ Στιλίων κατὰ πρῶτον ἐξησφάλισε τὰ σύνορα κατ' εἰσβολῶν τῶν Γερμανῶν, καὶ εἴτα πρὸς δυσμῆς μεταβάς, ἐθανάτωσε διὰ τοῦ Γάθου Γαίνα τὸν Ρουφίνον, τὸν ἀνάξιον καὶ πανούργον ἐπίτροπον τοῦ Ἀρχαδίου, πρωτοτόκου ἀδελφοῦ τοῦ Ὀνωρίου. Εἴτα δ' ἐκινήθη κατὰ Ἀλαρίχου, τοῦ βασιλέως τῶν Γόθων, ὅστις εἶχεν ἐπιπέσει ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ κατακλύσει αὐτήν, πρῶτον μὲν κατὰ τὸν Πίνδον εἰς Ἡπειρον, εἴτα δ' εἰς τὴν Πελοπόν-

νησον· ἀλλ' ἀπέτυχεν ἕνεκα τῆς προδοσίας τοῦ ὑπουργοῦ Εὐτροπίου, ἀνακαλέσαντος τὰ πεμφθέντα αὐτῷ ἐπικουρικὰ στρατεύματα. Ἐκ τούτου ὠφελήσεις διέφυγεν ὁ Ἀλαρίχος· ἐν ὁ Στιλίων εἶχεν ἐγκλείσει εἰς τὰ ὄρη τῆς Ἀρχαδίας (Claus. B. G. 517. De IV. Cons. Hon. 478). Τῷ 398 κατέστειλε τὴν ἐπανάστασιν τῶν Μαύρων ὑπὸ τὸν Γίλδον. Τῷ 400 δὲ μέγαν ἀνέλαθεν ἀγῶνα, ὅτε ὁ Ἀλαρίχος, καὶ σχεδὸν ἐνταυτῷ καὶ ὁ Ραδαγαίς μετὰ πλήθους βαρβάρων, εἰσέλασαν εἰς τὴν Ἰταλίαν. Δι' ἐπανειλημμένων μαχῶν ἐπροσπάθει ὁ Ἀλαρίχος νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Ῥώμην· ἀλλ' ἠττήθη ἐπανειλημμένως εἰς τὴν Πολλεντιάν καὶ εἰς τὴν Βερόναν (τῷ 402)· ὁ δὲ Ραδαγαίς, καταστρατηγηθείς, περιεκυκλώθη εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Ἀρνού, καὶ ἀπωλέσθη μετὰ πολυαριθμοῦ σώματος βαρβάρων. Ὁ δὲ Στιλίων, ὁ τσαυτὰ πρὶν ἕως ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ κράτους, οὐχ ἥτον ἐπέσει θῦμα ἀγνωμοσύνης, καὶ αὐλικῶν βραδουργιῶν, καὶ τῇ 23 αὐγούστου τοῦ ἔτους 408, ἐθανατώθη ἐν Ῥαβέννῃ ἐντὸς τῶν ἀνακτόρων τοῦ γαμβροῦ του, κατὰ διαταγὴν αὐτοῦ.

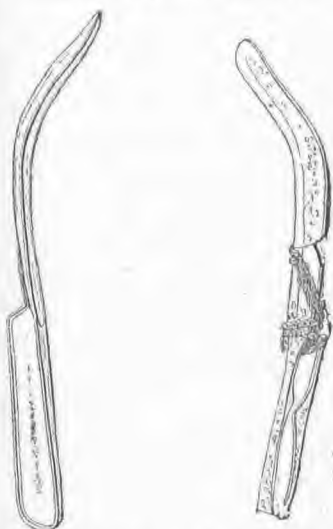
Στίλπιον, Μεγαρεὺς μαθητὴς τοῦ Εὐκλείδου, εἰς τῶν ἐπισημοτέρων φιλοσόφων τῆς Μεγαρικῆς σχολῆς, διδάσκαλος τοῦ Ζήνωνος, ἀκμάσας περὶ τὰ 300 π. Χ. Ἐθεωρεῖτο ὡς ἄθεος, οὐδεμίαν παραδεχόμενος γενικὴν καὶ ἀφηρημένην ἰδέαν, καὶ ἐλέγετο γράφας θ, ἢ κατ' ἄλλους 20 διαλόγους, ἐξ ὧν οὐδὲν ἐσώθη (Διογ. Λαέρτ. Β, 120).

Στίχιος, στρατηγὸς Ἀθηναῖος πρὸ τῆς Τρωάδος, φανευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἑκτορος (Ὀμ. Ἰλ. Ν, 195).

Στίχος, ὄνομα δούλου, ὁ φέρει μίαν τῶν καμφοδιῶν τοῦ Πλαύτου.

Στλεγγίς, ἐργαλεῖον δι' οὗ οἱ παλαισταὶ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος ἀπεξῆοντο, ἦτοι ἀπέματτον, μετὰ τοῦ ἰδρωτός καὶ τοῦ ἔλαιον δι' οὗ ἐχρίοντο, καὶ τὴν κόπιν δι' ἧς ἐπεπάσσοντο πρὸ τῆς πάλης. Τὸ ἐργαλεῖον

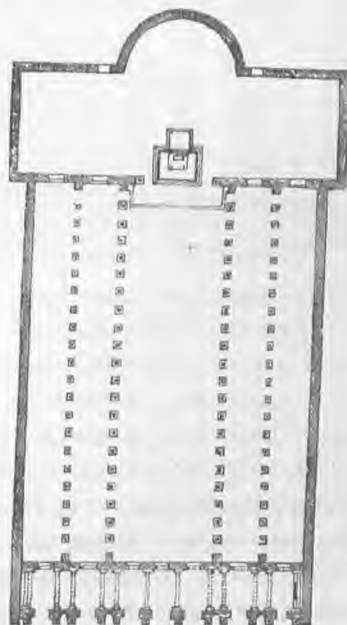
τοῦτο εἶχε λαβίδα, καὶ τὸ κάτω μέρος στρυγ-
γύλον καὶ κοῖλον, καὶ ἦν ἐκ καλάμου, ἢ ἐξ
ὀστοῦ ἢ ἐκ μετάλλου, ὡς πολλὰ τοιαῦτα εὐ-
ρέθησαν ἐν Ἑλλάδι. Τοῦ Πολυκλείτου καὶ
τοῦ Λυσίππου ἀριστουργήματα ἦσαν τοιαῦται
παραστάσεις ἀποξυομένων, καὶ τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ

ἄλλου ἔργου ἀπομίμημα ὑπάρχει εἰς τὸ μου-
σεῖον τῆς Ῥώμης, καὶ ἄλλα μικρὰ εἰς τὸ
μουσεῖον τῶν Ἀθηνῶν.

Στοά, κίονστοιχία, οἷα ὑπῆρχεν ἐντὸς
τῶν ναῶν καὶ περίξ αὐτῶν, ὁμοίως δὲ πολ-
λάκις καὶ περὶ τὰ οἰκόπεδα τῶν πλουσίων, τὰ
γυμνάσια, τὰς ἀγορὰς τῶν πόλεων. Ὁδο-
μοῦντο δὲ καὶ καθ' ἐαυτὰς, ὑπόστεγοι, τῆς
στέγης βαινούσης ἀφ' ἐνὸς ἐπὶ σειρᾷ κίωνων,
ἀφ' ἑτέρου ἐπὶ τοίχου, ὃν πολλάκις κατε-
κόσμουσαν εἰκόνες, ἢ ὅστις ἦν κατάγραφος.
Οὕτως ἐν Ἀθήναις ἡ παρὰ τῇ Ἀγορᾷ Πει-
σιάνακτιος λεγομένη Στοά, ὡς ὑπὸ
Πεισιάνακτος οἰκοδομηθεῖσα τοῦ γαμβροῦ τοῦ
Κίμωνος, μετωνομάσθη Ποικίλη, ὅτε,
προτροπῇ τοῦ Κίμωνος, ὁ τοίχος αὐτῆς κατε-
κοσμήθη ὑπὸ τεσσάρων περιφήμων μεγαλο-
γραφῶν, ὧν τὴν μίαν ἔγραψεν ὁ Πολύγνω-
τος, παραστήσας τὴν δίκην τοῦ Αἴαντος, τὰς
δὲ λοιπὰς ὁ Μίκων, καὶ πιθανῶς καὶ ὁ Πά-
νικνος (Πλούτ. Κίμ. Δ. — Πaus. Α, 15.

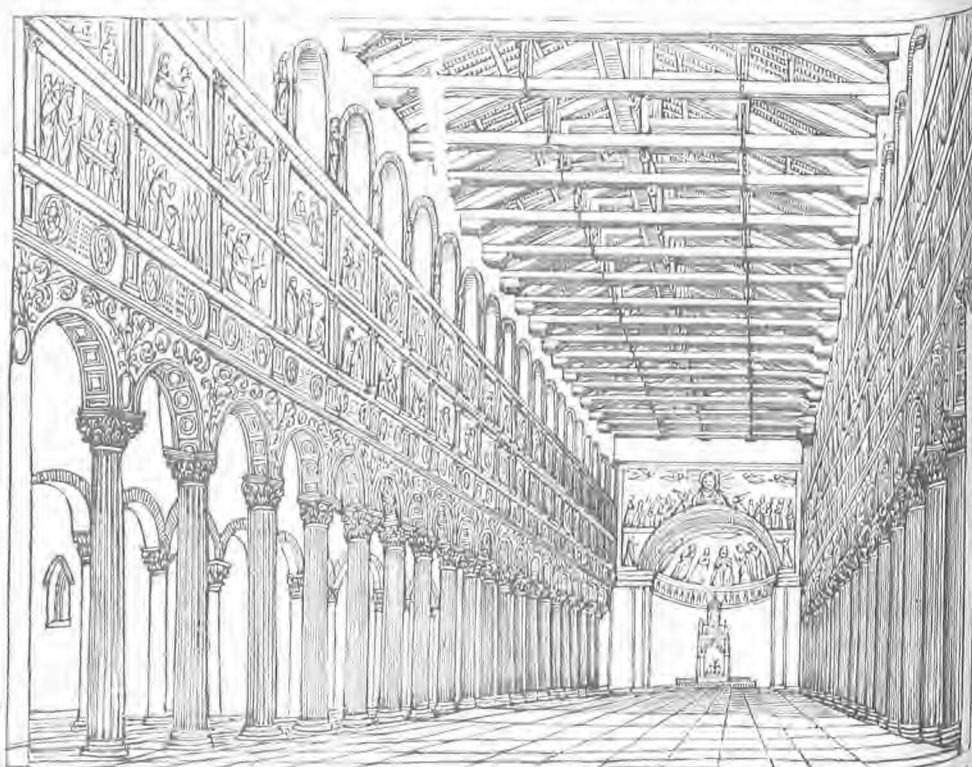
Ε. 11. — Διογ. Λρτ. Ζ, 5. — Pl. XXXV,
35). Ἐχρησίμευον δ' αἱ στοαὶ ὡς τόπος διαίτης,
συνεντευκτήρια καὶ περίπατοι τῶν πολιτῶν ἐν
ταῖς θερμαῖς ὥραις τῆς ἡμέρας, εἰς τὰς κακο-
καιρίας, εἰς ἐμπορικὰς ἐνεργείας καὶ συναλλα-
γὰς, ὡς ἦσαν αἱ τῆς ἀγορᾶς τῶν Ἀθηνῶν,
ὡς ἡ παρ' αὐτῇ μακρὰ, καὶ αἱ 5 τῆς παραλίας
τοῦ Πειραιῶς, ὧν ἡ μία ἐπίσης μακρὰ ἐλέ-
γετο (Πaus. Α, 1, 2). Τινες δὲ τῶν στοῶν
ἐχρησίμευον καὶ εἰς δημοσίας συνεδριάσεις,
ὡς εἰς τὰς τοῦ ἄρχοντος βασιλείας ἐν Ἀθή-
ναις ἡ Βασίλειος (Δμοθ. κ. Ἀρστυ. 376),
κειμένη ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ τὴν ἐκκλησίαν
τοῦ προφήτου Ἡλία (Ραγκ. Τεπεργ. Ἀθν.
Ἀπαντ. Τμ. ΙΗ, Σλ. 47). Αὕτη φαίνεται
ὅτι ἦν διπλῇ, καὶ αἱ δύο παράλληλοι αὐτῆς
κίονστοιχίαι εἶχον πρὸς τὰ ἔνδον τοὺς κίονας
καὶ ἠνοῦντο διὰ μικρᾶς πλευρᾶς ἡμικυκλι-
κῆς, ἢ κατὰ τὸ μέσον καμπτομένης εἰς ἀψί-

δα, ἀναγκαίαν διὰ τὴν ἔδραν τῶν δικαστῶν,
ἐν ᾗ ἡ ἀπέναντι μικρὰ πλευρὰ ἦν πιθανῶς
ἀνοικτή. Τοῦτο καὶ τὸ σχῆμα, μετ' αὐτοῦ
τοῦ ὀνόματος βασιλικῆς, ἔλαβον ἔπειτα οἱ

Ρωμαίοι ἀπὸ τῆς στοᾶς ταύτης, καὶ πρώτην τοιαύτην ἀνήγειρεν ἐν Ρώμῃ, τῷ 184 π. Χ, ὁ Μ. Π. Κάτων, καὶ πολλαὶ ἄλλαι κατ' αὐτὴν ἐκτίσθησαν ἔπειτα, πολλὰκις πολυτελέσταται, καὶ ἔχουσαι ὑπὲρ τὴν κάτω καὶ ἄλ-

ἀρχὴ τοῦ ἔργου τούτου ἐλλείπει, καὶ ἐκ τοῦ 6' βιβλίου σώζονται μόνον τὰ 9 πρῶτα κεφάλαια. Τὰ χειρόγραφα διακρίνουσι τὸ ὅλον εἰς δύο διάφορα συγγράμματα, ὧν τὸ πρῶτον διαίρεται εἰς δύο βιβλία, καὶ ἐπιγράφε-

λὴν ἀνωτέραν μικροτέρων κίονων σειρὰν, κατὰ μέμνησιν τῶν ὑπαίθρων Ἑλληνικῶν ναῶν. Τὸν αὐτὸν τοῦτον ρυθμὸν διεδέχθησαν μετὰ ταῦτα αἱ μεγάλαι χριστιανικαὶ ἐκκλησίαι, αἵτινες καὶ βασιλικαὶ ἐξηκολούθησαν διὰ τοῦτο ἐπιλεγόμεναι. — 18. Στωϊκαί.

Στοδαιός, ἐκ Στοδῶν τῆς Μακεδονίας, ἔζη, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, μεταξὺ 450 καὶ 500 μ. Χ. Πολυμαθὴς καὶ πλεῖστα ἀναγιγνούς, κατέγραψεν ἀποσπάσματα καὶ σημειώσεις εἰς χρῆσιν τοῦ υἱοῦ του Σεπτιμίου. Τὸ πρῶτον βιβλίον αὐτῶν περιεῖχεν, εἰς 50 κεφάλαια, ἀποσπάσματα ἐκ τῆς φυσικῆς· τὸ δεύτερον 46, τὸ τρίτον 42, τὸ τέταρτον 58 κεφάλαια, ὕλης λογικῆς καὶ ἠθικῆς. Ἡ

ταὶ «φυσικαί, διαλεκτικαὶ καὶ ἠθικαὶ ἐκλογαί», τὸ δὲ ἄλλο περιλαμβάνει «ἀνθολόγιον». Ἐκαστον κεφάλαιον φέρει ἰδίαν ἐπιγραφὴν, οἷον «περὶ ἀρετῆς, περὶ κακίας» κτλ. Τ' ἀποσπάσματα ἐλήφθησαν ἐκ περισσοτέρων ἢ 500 ἑλληνικῶν συγγραμμάτων. Ἡ ἀξία τῆς συλλογῆς ταύτης συνίσταται κυρίως εἰς τὰ τεμάχια ἀρχαίων συγγραφέων, ἰδίως τραγικῶν ποιητῶν, ὧν ὅμως πλεῖστα ἐξηφανίσθησαν. Τὸ δ' Ἀνθολόγιον περιέχει πρὸ πάντων γνωμικά.

Στόδοι, ἡ ἐπισημοτέρα πόλις τῆς Παιονίας ἐν Μακεδονίᾳ, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Πριγῶνος, κατεστράφη ὑπὸ τῶν Γότθων τὸ ἔτος 4 μ. Χ. (Στρεβ. Η, 389. — Liv. XXXIII,

19. XXXIX, 59. XL, 24). Ἐρείπια αὐτῆς σώζονται ἐν Γράδσκω).

Στοιχάδες νῆσοι, νοτίως τῆς Γαλλίας, ἀνατολικῶς τῆς Μασσαλίας, κατεχόμεναι ὑπὸ τῶν κατοίκων αὐτῆς (Στρβ. Δ, 184. — Mel. II, 7, 20). Αἱ νῦν Ὑέραι.

Στοιχεῖον, ῥάβδος ὁρθή πηγνυμένη, καὶ ἰδίως ἢ ὡς ὠροδείκτης, ἐξ οὗ καὶ αἱ ἐκφράσεις «τετράπουν τὸ στοιχεῖον, πεντάπουν τὸ στοιχεῖον». ἐδήλουν τὸ μήκος τῆς σκιάς τῆς τοιαύτης ῥάβδου, τὸ τὴν ὥραν τῆς ἡμέρας ἐμφαῖνον (Ἰδ. ὠρολόγιον).

Στοῖχος, ἡ σειρά, καὶ ἰδίως ἢ κατὰ ῥάβδος γραμμή τῶν στρατιωτῶν, ἱσταμένων τῶν μὲν ὀπίσω τῶν δε, ἐν ᾧ ἢ τῶν παρ' ἀλλήλοις ἱσταμένων ἐλέγετο τὰς εἰς ἢ ζυγά (Δίλ. Τακτ. Ε, 1. — Ξεν. Ἀγῆσ. Α, 25).

Στόμιον ἢ στομίον, τὸ μέρος τοῦ χαλινοῦ τὸ εἰσαγόμενον εἰς τὸ στόμα τοῦ ἵππου (Λίσχλ. Προμ. 278. — Σφκλ. Τραχ. 1261. — Ἡρόδ. Δ, 72).

Στόραξ, ποτάμιον τῶν Οὐόλσκων ἐν τῇ μέσῃ Ἰταλίᾳ (Στρβ.).

Στράβων, 1) Ἀθηναῖος, ὑποστράτηγος τοῦ Ἰφικράτους ἐπὶ τοῦ Κορινθιακοῦ πολέμου (Δμοθ. Λεπτ. Σλ. 482. — 2) Γλύπτης Ἀθηναῖος, κατ' ἐπιγραφὴν.

Στράβων, συγγραφεὺς καὶ γεωγράφος ἐπίσημος, ἐξ εὐπόρου Ἑλληνικῆς οἰκογενείας τοῦ Πόντου, πρὸς μητρός συγγενῆς τῶν ἐκείνου βασιλέων. Ἐγεννήθη τῷ 46 π.Χ. ἐν Ἀμασειᾷ τοῦ Πόντου, καὶ ἀπέθανε τῷ 24 μ.Χ. Κατ' ἀρχὰς ἐξεπαιδεύθη ὑπὸ τοῦ γραμματικοῦ Τυραννίνου ἐξ Ἀμισοῦ, ὑπὸ Ἀριστοδήμου τοῦ ἐκ Νύσσης καὶ Ξενάρχου τοῦ ἐκ Σελευκείας, καὶ ἐδιδάχθη τὴν Ἀριστοτελικὴν καὶ εἰτα τὴν Στωϊκὴν φιλοσοφίαν· εἰτα δ' ἐπεδόθη εἰς ἱστορικὰς σπουδὰς, καὶ μάλιστα εἰς γεωγραφικὰς, δι' αἷς καὶ μεγάλας ἐπεχείρησεν ὁδοπορίας, παρατείνας αὐτὰς πρὸς δυσμὰς μέχρι Σαρδηνίας, πρὸς νότον μέχρι τῶν ὀρίων τῆς Αἰθιοπίας. Τὴν Μι-

κράν Ἀσίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα περιέτρεξε κατὰ διαφόρους διεσθύνσεις· τῷ δὲ 29 π.Χ. ἦλθεν εἰς Ἰταλίαν καὶ διέμεινεν ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ πολὺ. Τῷ 24 διέτρεξε μετὰ τοῦ Α. Γάλλου τὴν Αἴγυπτον μέχρι τῶν νοτιωτέρων αὐτῆς. — Τὸ γεωγραφικὸν αὐτοῦ σύγγραμμα, ἐν βιβλίοις ΙΖ, ἀποτελεῖ νέαν ἐποχὴν εἰς τὰς γνώσεις τῆς ἀρχαίας γεωγραφίας. Ἐν τῷ συγγράμματι τούτῳ ὁ Στράβων ἐκωφελήθη μετὰ κριτικῆς ἐμβριθείας τὰ ὑπὸ τῶν προκατόχων αὐτοῦ γραφέντα, ἰδίως ὑπὸ τοῦ Ἐρατοσθένους, δι' ὃ καὶ ἐκ τοῦ συγγράμματος τούτου προκύπτει μετ' ἀκριθείας τίς ἦν ἡ τότε κατάστασις τῶν γεωγραφικῶν γνώσεων, καὶ αὐτὸ, ὡς καὶ τὸ τοῦ Πτολεμαίου, εἰσὶν αἱ κυρίως πηγαὶ τῆς ἀρχαίας γεωγραφίας. Τὰ μικρὰ καὶ τὰ ὀλίγου λόγου ἄξια περὶ ὧς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὁ Στράβων, ἵνα δυνήται τόσῳ μάλλον νὰ ἐγκυπτή εἰς τὴν ἐκθεσὶν τῶν μεγάλων καὶ τῶν σπουδαίων, ἐν ἄλλοις καὶ τῶν ἡθῶν, τῆς ἱστορίας, τῶν πολιτευμάτων, κτλ. Ἰδίως δ' ἀποδίδει πάντοτε εἰς τὰ ὁμηρικὰ ἔπη. — Ἐκ τῶν ΙΖ βιβλίων, ἅτινα περισώθησαν, ἀλλ' οὐχὶ πάντοτε πλήρη καὶ ἄνευ κενῶν, τὰ δύο πρῶτα εἰσὶν εἰσαγωγή ἐν γένει περὶ γεωγραφίας· περὶ τῶν σφαλμάτων τοῦ Ἐρατοσθένους καὶ περὶ τῆς μαθηματικῆς γεωγραφίας· τὰ 3-10 πραγματεύονται περὶ Εὐρώπης ἤτοι Ἰερίας 3, Γαλλίας 4, Ἰταλίας 5-6, βορρᾶ καὶ ἀνατολῶν 7, Ἑλλάδος 8, 9 καὶ 10-15, 16 περὶ Ἀσίας· 17 περὶ Ἀφρικῆς. — Κατὰ τὸν Στράβωνα ὁ οὐρανὸς στρέφεται ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς περὶ τὴν γῆν, ἡρεμῶσαν· διὰ τοῦτο ἐπ' αὐτῆς παραδέχεται διαγραφόμενας γραμμὰς τινάς, τὸν Ἰσημερινὸν, τοὺς δύο τροπικοὺς, τοὺς δύο πολικοὺς κύκλους, διαιρούσας τὴν γῆν εἰς 5 ζῶνας. Ὁ ἰσημερινὸς διαιρεῖ τὴν διακεκαυμένην ζώνην καὶ πᾶσαν τὴν γῆν εἰς δύο ἴσα μέρη. Τὸ κατοικοῦμενον τῆς γῆς ἔστι νῆσος περιεπεριμένη, ἔχουσα 70,000 σταδίων μῆκος, 29,300 σταδίων πλάτος. Διὰ τοῦ συγγράμματος τούτου οὐκ ὀλίγον ἐξετάθη ἡ

γνώσις τῶν βορείων καὶ δυτικῶν μερῶν τῆς Ἰουρώπης. Ἐπειδὴ ὅμως περιορίζεται εἰς τὰ σπουδαιότερα καὶ τὰ μᾶλλον ἐνδιαφέροντα, διὰ τοῦτο τοπογραφικὰς εἰδήσεις ἔχει ὀλιγωτέρας τοῦ Πτολεμαίου. Ὁ δὲ μέγας Ὠκεανός, ὁ περιβάλλων τὴν οἰκουμένην γῆν, ἀποτελεῖ κατ' αὐτὸν τέσσαρας μεγάλους κόλπους, τὴν Μεσόγειον, τὴν Ἀραβικὴν, τὸν περσικὸν κόλπον, καὶ τὴν Κασπίαν, ἣν συνδέει μετὰ τῆς βορείας θαλάσσης. Ἀξιόλογος αὐτοῦ ἐκδοσις ἐστὶν ἡ τοῦ Κοραΐ. — Συνέταξε δὲ προσέτι ὁ Στράβων καὶ ἱστορικὸν σύγγραμμα «Ἰπομνήματα ἱστορικὰ», εἰς 6 βιβλία τοῦλάχιστον, ἐξακολούθησιν τοῦ Πολυβίου, οὗ μόνον ὀλίγα ἀποσπάσματα διατηροῦνται (Συλλ. Müller, *Fragn. Hist. Graec.* III).

Στρατεία, ἐν γένει ἡ ἐκστρατεία. Στρατεία δ' ἐν τοῖς ἑπὶ νύμοις ἐλέγετο ἐν Ἀθήναις ἢ μὴ πᾶνδῆμος, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔτος τῶν ἑπώνυμων ἀρχόντων στρατολογία τῶν νέων, τῶν μὴ ἤδη προεκστρατεύσαντων (Ἀρχ. πρ. λέξ. Ἀρσ. τλ.). Στρατεία δ' ἐν τοῖς μέρεσι ἐνέφανε τὴν εἰς φύλαξιν ὀχυρῶν μερῶν τῆς χώρας, καὶ οὐχὶ εἰς ἐκστρατείαν ἐκτὸς αὐτῆς, ὑπηρεσίαν τῶν κατὰ πρῶτον εἰς τὸν στρατὸν ταττομένων ἐφήβων (Αἰσχ. π. Πρ. πρ. 330) 49).

Στρατηγία, (ἥτοι στρατηγικὴ περιφέρεια) ἐστὶ δὲ ὁ μὲν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους ἐπιτολοφορήθη ἡ Ἑλλάς, ὑπὸ τὴν ἑπώνυμιαν Ἀχαιῶν, ἐπὶ Αὐγούστου αἰ δ' Ἀθηναίων καὶ ὀλίγισταί τινες ἄλλαι πόλεις μόνον διετήρησαν τότε σκιάν τινα ἀνεξαρτησίας.

Στρατηγίον, ἐν Ἀθήναις, τὸ ἀρχεῖον εἰς ᾧ συνήρχοντο οἱ στρατηγοὶ πρὸς διεκπεραίωσιν τῶν ἀνατεθειμένων αὐτοῖς υποθέσεων, πρὸς ἐκδίκασιν τῶν δικῶν τῆς δικαιοδοσίας των καὶ πρὸς ἐστίασιν (Δμοθ. ν. Β. 992).

Στρατηγίς. Ἡ ναυαρχίς, ἥτοι τὸ πλοῖον ἐφ' οὗ ἐπλεον ὁ ναύαρχος. ἐλέγετο καὶ στρατηγίς παρ' Ἀθηναίοις, διότι ναύαρχος παρ' αὐτοῖς ἦν αὐτὸς ὁ συνεκπλέων στρατη-

γός, καὶ εἰς αὐτὸν ἐναπέκειτο νὰ ἐκλέξῃ ἐκ τοῦ στόλου ὃ ἤθελε πλοῖον, καὶ ὃ ἐθεώρει ὡς τὸ ἄριστον καὶ ταχύτατον (Δμοθ. πρ. Πολ. κλ. 222, 28. — Λυσ. π. Ἀπ. κλ. 880. 6. — Αἰσχ. κ. Κτησφ. 13).

Στρατηγός. Ἐν Ἀθήναις οἱ στρατηγοὶ ἦσαν οὐχὶ κληρωτοί, ἀλλὰ χειροτονητοί, διότι τὸ ἀξίωμα τοῦτο ἀπῆτει γνώσεις καὶ ἐμπειρίαν. Ἐξελέγοντο δὲ δέκα κατ' ἔτος, ἕκαστος ἐξ ἐκάστης φυλῆς (Πλούτ. Κίμ. Η), εἴτα δ' ἴσως, ἄνευ τῆς διακρίσεως ταύτης, ἐξ ὅλων τῶν (Πολ. Γ, 87), καὶ ὁ αὐτὸς ἤδυνάτο πολλοὺς νὰ ἐκλεχθῇ (Πλούτ. Φωκ. Η. — Δμοθ. Προσ. ΝΕ, 1464). Ἐπρωτὶ μᾶτο δ' ὁ νεομφευσμένος, νόμιμα τέκνα ἔχων καὶ κτήσιν γῆς ἐν Ἀττικῇ (Δεῖν. κ. Δμ. 71). Κατ' ἀρχὰς συνεξεστράτευον καὶ οἱ δέκα, εἴτα τρεῖς μόνον, οἱ δύο ὡς σύμβουλοι τοῦ ἀρχιστρατήγου, καὶ τέλος, ἅφ' ἧς ἐποχῆς ἐμίσθουν ξένους στρατιώτας, μόνον εἰς, τῶν λοιπῶν μενόντων οἴκαδε, καὶ ἀσχυρομένων εἰς ἐπιδείξεις καὶ παρατάξεις (Δμοθ. Φιλ. Α, 47). Εἶχον δ' οὗτοι, ἰδίως εἰς ἐξ αὐτῶν, ὃ ἀπὸ τῆς διοικήσεως, τὴν ἐπιμέλειαν τῆς στρατολογίας, ὅτε πολλὰ μομφαί γίνοντο κατ' αὐτῶν ἐπὶ φιλοπροσωπία (Ἀρσ. Εἰρ. 1178. Ἰπ. 1383. — Λυσ. Ὑπ. στρατ. Δ'), καὶ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν στρατιωτικῶν λειτουργιῶν, εἰσφορῶν καὶ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ταύταις συνεχωμένων δικῶν (Δμοθ. Λαερτ. 940). Τέλος δ' εἶχον καὶ τὴν ἐπαγρύπνησιν ἐπὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς χώρας, κατὰ τμήματα αὐτοῖς κατανεμενημένης (Πλούτ. Φωκ. ΛΒ). Ἐδικαιοῦντο δὲ νὰ συγκαλῶσι καὶ τὴν βουλὴν ὅταν τὸ ἔχρινον ἀναγκαῖον. Εἰς ναυτικὰς δ' ἐκστρατείας οἱ στρατηγοὶ ἦσαν συγχρόνως καὶ ναύαρχοι. Ἦν δ' ἡ θέσις τοῦ στρατηγοῦ ἡ ἐνδοξοτάτη ἐν τῇ πόλει, ὥστε καὶ διὰ τὰ τέκνα προσέτι καύχημα ἦν καὶ ὡσεὶ εὐγένεια νὰ κατάγονται ἐκ πατρὸς ἐστατηγῆκότος (Δμοθ. κ. Φρμ. 922). Ὁ μισθὸς τοῦ στρατηγοῦ ἐν ἐκστρατείᾳ ἦν τετραπλάσιος τοῦ μισθοῦ τοῦ ἀπλοῦ ὀπλίτου,

όντος, κατὰ τὰς ἀρχάς τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, πρὸ τῆς Ποτιδίας, 2 δραχμῶν καθ' ἑκάστην διὰ τὸν ὀπλίτην μετὰ τοῦ ὑπηρέτου του (Θουκ. Γ, 17). — Ὁ Ῥωμαῖος στρατηγὸς ἐλέγετο Πραίτωρ.

Στρατία, πόλις τῆς Ἀρκαδίας, μὴ ὑπάρχουσα πλέον ἐπὶ Στράβωνος (Ὀμ. Τλ. Β, 606. — Στφ. Βυζ.).

Στρατίας, υἱὸς τοῦ Νέστορος καὶ τῆς Ἀναξιδίας (Ὀμ. Ὀδ. Γ, 413).

Στρατοδάτης, υἱὸς τοῦ Ἡλεκτρύωνος καὶ τῆς Ἀναξοῦς, θυγατρὸς τοῦ Ἀλκαίου (Ἀπλλδ. Β, 4, 5).

Στρατοκλῆς, 1) Κρῆς, ἀρχηγὸς τῶν σφενδανητῶν ἐν τῷ στρατῷ Κύρου τοῦ νεωτέρου κατὰ τοῦ Ἀρτοξέρξου (Ξνφ. Ἀνθ. Δ, 2, 29). — 2) Ἐξ Ἀμφιπόλεως, προὔκαλεσε τοὺς Ἀθηναίους νὰ καταλάβωσι τὴν πατρίδα του, ἀπειλουμένην ὑπὸ τοῦ Φιλίππου, ἀλλὰ δὲν εἰσηκούσθη, καὶ ἐξωρίσθη ὑπὸ τοῦ Φιλίππου, κυριεύσαντος τὴν πόλιν (Δμσθ. Ὀλνθ. Α, 11). — 3) Στρατηγὸς Ἀθηναῖος κατὰ τῶν Μακεδόνων (Αἰσχ. Κτησ. 44). — 4) Ἀθηναῖος ῥήτωρ καὶ ἱστορικὸς, φίλος τοῦ ῥήτορος Λυκούργου, ἐχθρικῶς δὲ διακείμενος πρὸς τὸν Δημοσθένην.

Στρατολογία. Ἐν Ἀθήναις ἡ στρατολογία, ἐν τακτικῇ καταστάσει, ἐγίνετο, ἐγγραφομένων κατ' ἔτος εἰς καταλόγου. τῶν νέων τῶν ἀφικομένων εἰς στρατεύσιμον ἡλικίαν, ἦτοι τῶν ἐφήδων, ἡ τῆς ἀρχῆς τῶν 18 ἐτῶν. Προκειμένου δὲ περὶ ἐκστρατείας, ἐλάμβανον οἱ στρατηγοὶ ἐκ τῶν καταλόγων τούτων κατὰ προτίμησιν τοὺς μὴ προεστρατευκότας (Ἰδ. στρατεία καὶ στρατός). Οἱ δὲ Σπαρτιᾶται ἦσαν πάντες ἐμψυροὶ, ἦτοι στρατεύσιμοι, ἀπὸ τοῦ 20οῦ μέχρι τοῦ 60οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των.

Στρατονίκη, 1) πόλις τῆς Καρίας, ἀνατολικῶς κειμένη τῶν Μυλάσων, πρὸ μακρὰν τοῦ Μαρσίου πεταμοῦ. Ἰδρυσεν αὐτὴν Ἀντίοχος ὁ Σωτὴρ πρὸς τιμὴν τῆς συζύγου του, ἧς καὶ τὸ ὄνομα τῇ ἔδωκεν. Ἐν

αὐτῇ ἔκειτο ὁ ναὸς τοῦ Διὸς, παρ' ᾧ συνήρχετο ὁ δεσμὸς τῶν Καρῶν (Στφ. ΙΔ, 660. — Linn. XXXIII, 18). Νῦν ἐρείπια εἰς Ἑσκή Ἰσάρ. — 2) Πόλις ἐπὶ τοῦ ὄρους Ταύρου τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (Στφ. — Στφ. Βυζ.).

Στρατονίκη, 1) Θυγάτηρ τοῦ Πλευρώνος καὶ τῆς Ξανθίππης (Ἀπλλδ. Α, 7, 7). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Θεσπίου, μήτηρ τοῦ Ἀτρώμου ἐκ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλλδ. Β, 7, 8). — 3) Ἀδελφὴ τοῦ Περδίκκου, γυνὴ Σεύθου, τοῦ βασιλέως τῶν Θρακῶν (Θουκ. Β, 101). — 4) Θυγάτηρ Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ, δευτέρα γυνὴ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος, βασιλέως τῆς Συρίας, ὅστις ἐννόησας τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀντίοχον τὸν Σωτῆρα κατεχόμενον ὑπὸ σφοδροῦ ἔρωτος πρὸς αὐτὴν καὶ βαρέως ἐξ αὐτοῦ ἀσθενήσαντα, τὴν παρέχώρησεν αὐτῷ οἰκειοθελῶς (Λουκ. π. Συρ. Θ, 17). — 5) Πόλις τῆς Μακεδονίας (Πτλμ.). Νῦν Φραγκόκαστρον.

Στρατόνικος, 1) Ἀθηναῖος, κίθαριδὸς ἐπίσημος, καὶ ποιητὴς ἀγγινούστατος, πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος περιελθὼν καὶ πολλοὺς ἔχων μαθητὰς, δυσαρεστήσας δὲ διὰ τινος σατυρικοῦ ποιήματός του Νικοκλῆν, τὸν τύραννον τῆς Κύπρου, ὅστις τὸν ἐθανάτωσε (Ἀθῆν. Η, 9, κλ. — Αἰλ. π. ἰ. ΙΔ, 14). — 2) Κυζικηνὸς, γλύπτης καὶ τορευτῆς, περὶ τὰ 270 π. Χ. φιλοσόφων ποιήσας ἀγάλματα, καὶ εἰς τῶν συνεργασθέντων εἰς τὸ σύμπλεγμα τὸ παριστῶν τὴν κατὰ τῶν Γαλατῶν νίκην Ἀττάλου τοῦ Α'. Τοῦ συμπλέγματος τούτου ἀντίγραφον πεμφθὲν εἰς Ἀθήνας ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ νικητοῦ, Ἀττάλου τοῦ Β', ἐτέθη εἰς τὸ νότιον τεῖχος τῆς Ἀκροπόλεως, ὑπὲρ τοῦ Διονύσου τὸ θέατρον (Παυσ. Α, 25. — Ἀθῆν. ΙΑ, 702. — Pl. XXXIV, 19, 24, 26).

Στρατόπεδα, μέρη τῆς κάτω Αἰγύπτου, πλησίον τῆς Βουβάστεως, παραχωρηθέντα εἰς τοὺς Ἑλληνας ὑπὸ τοῦ φιλέλληνας βασιλέως τῆς Αἰγύπτου Ψαμμητίχου, ἵνα εἰς αὐτὰ ἐγκαταστηθῶσιν (Ἡρδ. Β, 154).

Στρατός (ή, 1) Ἡ μεγίστη καὶ ὀχυρωτάτη πόλις τῆς Ἀκαρνανίας (Θουκ. Β, 80.—Εὐφ. Ἑλλ. Δ, 6, 4), κειμένη μεσογείως, εἰς ἀπόστασιν 10 σταδίων ἀπὸ τῆς δεξιᾶς ὀχθῆς τοῦ Ἀχελώου, ἐπὶ τῆς Ἀκαρνανικῆς πεδιάδος. Ἐκεῖ συνήρχετο συνήθως τὸ «κρινόν των Ἀκαρνανών», δηλαδὴ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν διαφόρων πόλεων τῆς Ἀκαρνανίας. Ἐπειδὴ ἡ θέσις ἦν σπουδαία, προσβαλόντες αὐτὴν ἐκυρίευσαν οἱ Αἰτωλοὶ, δι' ὃ καὶ ὁ Λίβιος (XIII 21) τὴν λέγει τὴν ὀχυρωτέραν πόλιν τῆς Αἰτωλίας. Ἐρείπια αὐτῆς ἀξιόλογα σώζονται εἰς τὴν θέσιν Πόρτα, παρὰ τῇ Λεπενού. — 2) Πόλις Ἀρκαδικὴ πρὸς δυσμὰς κειμένη, κατὰ τὴν πόλιν Θέλπουσαν, καθ' ἣς ἠμφισβήτει αὐτὴν ἡ Ἥλις. Ἐκλαμβάνεται ὡς ἡ ὀμηρικὴ Στράτις (Ἰλ. Β, 606.—Πολδ. Δ, 73). — 3) Πόλις τῆς Ἀχαΐας, συγχωνευθεῖσα εἰτα μετὰ 5 ἄλλων πόλεων εἰς τὴν Δύμην (Στρώ. Η, 387).

Στρατός. Ἐπὶ τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων δὲν ὑπῆρχε παρὰ τοῖς Ἕλλησι στρατὸς κυρίως κατὰ τὰς τακτικὰς ἀξιιώσεις ὀργανισμένος. Ἡ ἀτομικὴ ἀνδρεία ἦν τότε τὸ πρὸ πάντων ἀπαιτούμενον, καὶ αἱ στρατηγικαὶ κινήσεις ἢ τῶν ἀρχηγῶν ἢ ἐπέμβασις μικρὸν συνετέλουν εἰς τῆς μάχης τὴν ἔκβασιν. Ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις ὁ στρατιωτικὸς ὀργανισμὸς ἦν ἀντανάκλασις καὶ συνέπεια τῆς πολιτικῆς αὐτῶν ρυθμίσεως, δι' ὃ καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ στρατεύεσθαι ἐθεώρουν ὡς μετὰ τοῦ δικαίουματος τοῦ πολίτου συνδεδεμένον, καὶ μάλιστα τοῖς εὐπορωτέροις ἀνήκον, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ὡς καθῆκον αὐτῶν. Ἐπόμενον ἦν ἄρα, ὅσῳκις μετεβάλλοντο αἱ τοῦ λαοῦ διαιρέσεις, νὰ συμμεταβάλλωνται καὶ αἱ τοῦ στρατοῦ. Περὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ ὀργανισμοῦ πάντων τῶν ἐλασσόνων λαῶν τῆς Ἑλλάδος ὀλίγα λεπτομέρειαι εἰσὶ γνωσταί· ἀλλὰ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα αἱ στρατιωτικαὶ αὐτῶν δοξασεῖς ἦσαν ὀργανωμέναι κατὰ τὸν ὑπογραμμὸν τῶν δύο μεγάλων ἱστορικῶν λαῶν, τῶν

Σπαρτιατῶν καὶ τῶν Ἀθηναίων. Α', Ἐν Σπάρτῃ ὁ καταρτισμὸς τοῦ στρατοῦ ἐξῆρτατο ἐκ τῆς ἀναλογίας τοῦ πληθυσμοῦ τῶν τριῶν τάξεων τῶν κατοίκων, ἦτοι τῶν Σπαρτιατῶν, τῶν Περιόικων καὶ τῶν Ἑλωτών. Οἱ πρῶτοι, οἱ ἐν Σπάρτῃ ἄρχοντες, διηρῶντο εἰς 5 κώμας, ὧν ἐκάστη ἐχορήγει ἓνα λόχον. Ἡ δύναμις δ' ἐκάστου τούτων ἦν ἀόριστος, ἐξαρτωμένη οὐ μόνον ἐκ τοῦ πληθυσμοῦ ἐκάστης τῶν κωμῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐκάστοτε ἐκπεμπομένων εἰς ἐκστρατείαν, καὶ ὠρίζετο ὑπὸ τῶν ἐφόρων, ὥστε ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν λόχων δὲν ἠδύνατο ὁ ἐχθρὸς νὰ ὑπολογίσῃ τὴν δύναμιν τοῦ στρατοῦ. Οἱ Σπαρτιαταὶ ἦσαν στρατεύσιμοι ἀπὸ τοῦ 20ου μέχρι τοῦ 60ου ἔτους τῆς ἡλικίας των. Οὐδαμῶς δὲ μαρτυρεῖται ὅτι, ὡς οἱ ἔφηροι ἐν Ἀθήναις, οὕτω καὶ οἱ εἰρήνες ἐν Σπάρτῃ (μελλείρηνες, πρωτείρηνες, οἱ 18-20 ἔτων), ἐξετέλουν ἐσωτερικὴν τινα στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ φαίνεται μᾶλλον ὅτι ἐξηκολούθουν τὰς ἐπιπόνους ἀσκήσεις των. Πόσοι ἦσαν ἐν γένει οἱ μάχιμοι Σπαρτιαταὶ δὲν λέγεται. Ἐν Πλαταιαῖς εἶχον παραταχθῆ 5000. Πάντες ὑπηρετοῦν ὡς ὁπλίται πεζοὶ, καὶ αὐτοὶ οἱ λεγόμενοι ἰππεῖς, οἵτινες ἦσαν 300 ἐκαστοὶ (Ἡρόδ. Α, 67. Ζ, 205. Η, 124), ἡ τοῦ βασιλέως σωματοφυλακή. Οἱ περιόικοι, οἱ μὴ Δωριεῖς ἀρχαῖοι κάτοικοι τῆς χώρας ἐκτὸς τῆς Σπάρτης, ὑπηρετοῦν καὶ αὐτοὶ ὡς ὀπλίται, ἀλλ' εἰς ἰδιαίτερα σώματα· εἰ δὲ καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἦν πολὺ μείζων τῶν Σπαρτιατῶν, ἀλλ' οὐδέποτε ἐξεστράτευον ἐκείνων πολυπληθέστεροι. Ἐν Πλαταιαῖς ἦσαν ἐπίσης 5000 (Διόδ. ΙΑ, 4). Οἱ δ' Ἑλωτῆς εἶποντο τοῖς Σπαρτιαταῖς ὡς θέρᾶποντες καὶ ὑπασπισταί, οὐχὶ ὡς μέρος τοῦ στρατοῦ, ἀλλ' εἰς τὴν ἀτομικὴν ὑπηρεσίαν τῶν κυρίων των. Εἰς δυσκόλους ὅμως περιστάσεις ἐνίοτε ὀπλίζον καὶ αὐτοὺς, ἢ καὶ μέρος αὐτῶν, ὡς μαχημοὺς ψιλοὺς, ἀλλ' οὐχὶ ὡς ἴδιον σῶμα, οἳ ἦσαν οἱ ψιλοὶ ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις, κατ' ἀν-

τίθαι πρὸς τοὺς ὀπλίτας. Εἰς τὴν μάχην τῶν Πλαταιῶν παρήσαν 35,000 εἰλωτες, ἀνὰ 7 δι' ἑκάστον Σπαρτιάτην (Ἡρδ. Θ, 28, 30). Συνήθως δὲ, ὅτε γίνεται λόγος περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ σπαρτιατικοῦ στρατοῦ, οἱ εἰλωτες οὗτοι δὲν μνημονεύονται. Οὐχ ἥττον παρετάττοντο πολλάκις ὀπίσω τῆς φάλαγγος, καὶ ἠΰξανον οὕτω τὴν δύναμιν τῆς ἐπιθέσεως αὐτῆς. Τὰ λοιπὰ δὲ στρατιωτικὰ καθήκοντα αὐτῶν ἦσαν νὰ φρονέωσι τοὺς ἐχθροὺς εἴτινες ἐπιπτον τετραυματισμένοι ὑπὸ τῆς προέλασης φάλαγγος, δι' ἃ ἦσαν καὶ ἐλέγοντο κορυνηφόροι (ρόπαλοφόροι), καὶ προσέτι νὰ σώζωσιν ἐκ τῆς μάχης τραυματισθέντας τοὺς ἰδίους αὐτῶν κυρίους, καὶ ὑπὸ ταύτην τὴν ἐποψὴν ἐκαλοῦντο ἀρουκτῆρες (σωτῆρες). "Οτε δὲ, τῷ 465 π. Χ., καταστρεπτικὸς σεισμός ἐν Σπάρτῃ ἠλάττωσε τῶν ἀριθμῶν τῶν πολιτῶν καὶ συγχρόνως ἐξερράγη ὁ τρίτος μεσσηνιακὸς πόλεμος (465-455 π. Χ.), τότε γενικὴ στρατιωτικὴ μεταρρυθμισίς ἀπέβη ἀναγκαιοτάτη. Ἡ καθυπόταξις τῶν ἐπαναστατῶν ἐνδιέφερε τοὺς περιόικους οὐχ ἥττον ἢ τοὺς Σπαρτιάτας. Ἐπειδὴ δὲ οὗτοι ἔμειναν ὀλιγάριθμοι, προφανῆς ἀπέβαινε ἡ ἀνάγκη νὰ συγχωρευθῶσι μετὰ τῶν περιόικων εἰς ἓν σῶμα ὀπλιτῶν. Ἐπομένως εἰς τοὺς 5 λόχους τοὺς ἀντιστοιχοῦντας εἰς τὰς 5 κώμας τῶν γνησίων πολιτῶν ἀντικατέστησαν 6 στρατιωτικαὶ μόραι, ἐγκλείουσαι καὶ τοὺς περιόικους, καὶ ἑκάστη μόρα ὑποδιηρέθη εἰς 4 λόχους, 8 πεντηκостύας καὶ 16 ἐνωμοτίας, οἱ ἀρχηγοὶ ἦσαν ὁ πολέμαρχος, οἱ λαχαγοὶ, οἱ πεντηκостῆρες, οἱ ἐνωμοτάρχαι. Ἄλλ' ὁ στρατὸς οὗτος οὐδέποτε ὀλὴκλήρως ἐξεστράτευεν, ἀλλὰ, κατὰ τὰς ἀνάγκας, ὁ πρῶτος, ἢ οἱ δύο πρῶτοι λόχοι ἑκάστης μόρας, ὁ δὲ τρίτος (περιέχων τοὺς πρεσβυτέρους), καὶ ὁ τέταρτος (τοὺς νεωτέρους), συνήθως ἔμεινον ὑπερμαχοῦντες τῆς πόλεως. Πρὸς δὲ ταύταις ταῖς 6 μόραις ἔμεινον ἔτι καὶ οἱ προμνημονευθέντες ἱππεῖς, καὶ προσέτι οἱ Σκιρ-

ται, κάτοικοι τῶν τραχεῶν βράχων τῆς Μάνης, ἔπεμπον ἐν σῶμα, περὶ οὗ μόνον ἤξεύρομεν ὅτι ἦν φιλὸν πεζικόν (Θουκ. Ε, 67. — Ἐνφ. Ἑλλ. Ε, 4, 52)· οἱ δ' Εἰλωτες, ἐκλείπουσι παντάπασιν ἀπὸ τοῦ σπαρτιατικοῦ στρατοῦ μετὰ τὸν τρίτον μεσσηνιακὸν πόλεμον (455 π. Χ.). Ἴππικὸν ἐπὶ πολὺ ἡ Σπάρτη δὲν εἶχεν, ὡς καὶ πᾶσα ἡ Ἑλλάς ἐν τοῖς ἀρχαιότεροις χρόνοις. Ἄν ἱππεῖς ὑπῆρχον ἐν Θεσσαλίᾳ ὡς ἱπποτρόφῳ χώρᾳ, ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι ἐξελαμβάνοντο ὡς μυθικὰ ὄντα, ὡς Κένταυροι. Μόνον δὲ περὶ τὸ τέλος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου γίνεται μνεία ἐρίππων Σπαρτιατῶν ὡς νέου τινὸς στοιχείου εἰς τὸν στρατὸν αὐτῶν (Ἐνφ. Ἑλλ. Δ, 5, 11. Λκ. Πολ. ΙΑ, 2). Ἐκτοτε δὲ, εἰς τὰς μόρας τῶν ὀπλιτῶν προσετέθη καὶ μία μόρα ἱππέων, 400 τὸ πρῶτον (Θουκ. Δ, 55. Ε, 67), αὐξηθέντων εἰς 600 (Ἐνφ. Ἑλλ. Δ, 2, 16), διοικουμένη ὑφ' ἐνὸς ἱππαρμοστοῦ (Ἐνφ. Ἑλλ. ΣΤ, 4, 10), καὶ διαιρουμένη εἰς οὐλαμοὺς, ὧν ἑκάστος συνέκειτο ἐκ 50 ἵππων, πιθανῶς 12 κατὰ μέτωπον καὶ 4 κατὰ βάθος. Τῶν ἵππων ὅμως καὶ τότε δὲν ἐπέβαινον οἱ πλούσιοι καὶ ἐπιφανεῖς, ἀλλ' ἀνεβίβαζον εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀδυνατωτέρους τῶν στρατιωτῶν, δι' ὃ καὶ ὁ Ξενοφῶν λέγει πονηρὸν ὅτι τὸν τῆς Σπάρτης τὸ ἱππικόν. "Οτε, μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, στρατὸς ἐπέμπετο μακρὰν ἐκτὸς τῆς χώρας, ἡ σύνθεσις αὐτοῦ ἦν τότε ἄλλη· συνέκειτο ἐκ περιόικων, νεοδαμωδῶν, μωθᾶκων καὶ εἰλωτῶν, καὶ μόνον 80 Σπαρτιάται παρηκολούθουν τὸν στρατηγὸν ἢ βασιλεῖα ὡς σύμβουλοι αὐτοῦ. Ὁ τοιοῦτος δὲ στρατὸς ἐνεδυναμοῦτο στρατολογῶν παρὰ τοῖς συμμάχοις. — Ἐν Ἀθήναις, κατὰ τὴν Σολωνίου νομοθεσίαν, ἐκ τῶν διασήμων τελῶν ἡ τιμημάτων εἰς ἃ διηρεῖτο ὁ ἀττικὸς λαὸς, τὰ τρία πρῶτα μόνον ἐστρατολογοῦντο ὡς ὀπλιται, καὶ ἐξ αὐτῶν οἱ ἱππεῖς ἦσαν τὸ δευτερον τίμημα, καὶ οὗτοι ὅμως ὡς ὀπλιταὶ μᾶλλον ὑπηρετοῦντες. Ἡ δὲ τετάρτη τάξις, οἱ

οἷ τε εἰς, κατετάττοντο, δημοσίᾳ δαπάνῃ, εἰς τὸ ναυτικόν, ἢ ὡς φίλοι (τοξόται) εἰς τὸν στρατόν. Ἄφ' οὗτου δ' ὁ Κλεισθένης (τῷ 510 π. Χ.) διήρесе τὸν ἄττικὸν λαὸν εἰς 10 φυλάς, ἔκτοτε ἐκαστὴ ἐχορήγει εἰς τὸν στρατόν ἀνά μίαν φυλὴν διαιρουμένην εἰς 5 ναυκραρίας, καὶ ἔχουσιν ἓνα στρατηγόν. Καὶ οἱ 10 στρατηγοὶ δὲ συνεκστρατεύοντες, διεδέχοντο ἀλλήλους εἰς τὴν ἀρχιστρατηγίαν ἕκαστος ἀνά μίαν ἡμέραν. Πᾶς Ἀθηναῖος ἦν στρατεύσιμος ἀπὸ τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας του μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 60ου· ἀλλ' οἱ ἀπὸ τοῦ 18-20, ἔφηβοι, ὑπηρετοῦν ἐντὸς τῆς χώρας ὡς περίπαλοι, φύλακες τῆς χώρας, καὶ φρουροὶ τῶν μερῶν κατὰ τὰ μεθόρια ἅτινα εἶχον ὁχυρωθῆ ἀπὸ τῶν Περσικῶν. Ὑπηρετοῦν δ' ὡς φίλοι, καὶ μόνον κατ' ἐξαίρεσιν ἐπέμποντο πέραν τῶν ὁρίων (Θουκ. Δ. 67). Καὶ ἐν γένει δ' ἐν Ἀθήναις, ὡς καὶ ἐν Σπάρτῃ μόνον ἀριθμῶνται, κατὰ τὰς ἀνάγκας ὀριζόμενος, ἐξ ἐκάστης φυλῆς ἐξεπέμπετο ἐκτὸς τῆς χώρας, καὶ τὸ σῶμα τοῦτο, ἐξ ὧν δὴποτε καὶ ἂν συνέκειτο, ἐλέγετο πάντοτε φυλὴ ἢ τάξις. Οἱ δ' ἐναπολείπόμενοι ἀπετέλουν τὴν φρουρὰν τῆς πόλεως, ἣν ἐνίσχυον πολλάκις καὶ οἱ μετέοικοι, ἥτοι αἱ ἐγκατεστημένοι ξένοι. Ἰππεῖς δὲ οὐδ' οἱ Ἀθηναῖται εἶχον κατ' ἀρχάς, ἢ τοῦλάχιστον ἐλαχίστους, μόλις 100, καὶ εἰς τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην οὐδένα. Ἀλλὰ μετὰ τοὺς Περσικοὺς πολέμους ἤρξαντο ἔχοντες πρῶτον 300, εἴτα 600 ἱππεῖς, καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἤδη 1200, οἱς προσετίθεντο καὶ οἱ δοῦλοι (ἰδ.) ἱπποτοξόται. Ἐν γένει ὅμως παρὰ τοῖς Ἑλλησιν ἡ ἀναλογία τῶν ἱππέων πρὸς τοὺς πεζοὺς ἦν ὡς 1 : 10, καὶ μικρὰ ἦν ἡ στρατηγικὴ σπουδαιότης αὐτῶν, ἰδίως χρησίμων εἰς τὴν καταδίωξιν τῶν φευγόντων. Ἐτάττοντο δὲ παρὰ τὰς δύο πτέρυγας τοῦ στρατοῦ, ὑπὸ δύο ἱππάρχους. — Οἱ τύραννοι οἱ γινώσκοντες ὅτι δὲν ἠδύναντο νὰ ἐμπιστεύωνται εἰς τὴν πρὸς αὐτοὺς ἀφοσίωσιν καὶ τὸν ὑπὲρ αὐ-

τῶν ἐνθουσιασμόν τῶν πολιτῶν, κατέφευγον εἰς ξένους μισθωτοὺς στρατιώτας, καὶ οἱ τοιοῦτοι ἦσαν κυρίως Ἀρκάδες καὶ Κᾶρες. Αἱ ἐλευθεραὶ πόλεις ὅμως σπανίως καὶ μικρὸν ἐποιεῦντο χρῆσιν αὐτῶν (Ἡρόδ. Α, 77, 13, 163. Γ, 4, 11). Ἰκανῶς μέγας στρατός μισθωτῶν Ἑλλήνων κατ' ἐπίστασιν τὸ πρῶτον ἐκ 13,000, ἀνδρῶν, τῶν συνεργείᾳ τῆς Σπάρτης μετὰ Κύρου τοῦ νεωτέρου ἐκστρατεύσαντων κατὰ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν Ἀρταξέρξου, καὶ μετὰ τοῦ Κύρου τὴν πρῶτην ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ξενοφώντος, τῷ 400 π. Χ., ἐπανελθόντων. Οὗτοι κατετάχθησαν τότε ἀμέσως εἰς τὸν Σπαρτιατικὸν στρατόν, ὅστις ὑπὸ τὸν Ἀγησίλαον ἐπέμφθη νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἐξανάστασιν τῶν ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ Ἑλληνίδων πόλεων κατὰ τῆς Περσικῆς ἐξουσίας. Οὗτοι κατὰ πρῶτον ἀπέτελεσαν νέον στοιχεῖον τῶν στρατιωτικῶν τῆς Ἑλλάδος δυνάμεων. Οἱ πρὶν ἐνίστοε προσλαμβανόμενοι μισθωτοὶ ἦσαν κυρίως φίλοι τινεῖς ἢ τοξόται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς δ' ἐκείνης κατετάττοντο εἰς αὐτὸ τὸ σῶμα τοῦ στρατοῦ ὡς ὀπλίται. Καὶ εἰς μὲν τὰς κυρίως Ἑλληνικὰς πολιτείας ἐμισθοῦντο ἐτι οἱ στρατιῶται μόνον κατὰ τὴν διάρκειαν καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας ὑφισταμένου πολέμου· ἀλλ' οἱ τῶν βορείων μερῶν ἡγεμόνες, ὡς φέρ' εἰπεῖν ὁ Ἰάσων ἐκ Φερῶν, ἤρξαντο ἔκτοτε ἡδὴ μονίμως ἔχοντες στρατοὺς μισθωτοὺς, καὶ τοὺς πρὶν ἐγχωρίους στρατηγοὺς καὶ πολεμάρχους ἀντικατέστησαν στρατηγοὶ μισθωτοὶ, οἱ οἱ ἦσαν ὁ Ἰφικράτης, ὁ Χαβρίας, κτλ. Ὅσοι δὲ περιφημότεροι ἦσαν οὗτοι, καὶ ὅσοι πλείονα χρήματα τοῖς ἔχοντες αἱ μισθοῦσαι αὐτοὺς πόλεις, τόσῳ μείζων ἦν ἡ ὑπὸ τὰς σημαίας αὐτῶν συρροή. Ἐκαλοῦντο δὲ καὶ αὐτοὶ στρατηγοὶ, καὶ ἐξέπεμπον τοὺς λοχαγοὺς των, οἵτινες ἐστρατολόγουν λόχοις ἐξ 100 ἀνδρῶν διαφόρων ὅπλων, οἵτινες αὐτοὶ ἐξ ἰδίων ὀπλίζοντο, δι' ὃ καὶ ὁ μισθὸς αὐτῶν καὶ τὸ σιτηρὲσιον (ἡ σῆτος) ἦσαν οὐχὶ μικρὰ, διὰ

τούς ἰππεὺς φυσικῶ τῇ λόγῳ περισσότερα ἢ διὰ τοὺς πεζοὺς. Πλὴν δὲ τῶν ὀπλιτῶν ὑπῆρχον καὶ ψιλοὶ μισθοῦται, ἀκοντισταί, τοξόται, σφενδονῆται, αἵτινες καὶ γυμνῆται ἢ γυμνοὶ ἐλέγοντο, διότι δὲν εἶχον ἀσπίδα. Ὁ Ἰερικράτης ὠργάνωσε καὶ ἄλλο διάφορον αὐτῶν σῶμα, τοὺς πελταστάς, ἐλαφροὺς πεζοὺς στρατιώταις, τὸν μέσον ὄρον ἐπὶ ἐχόντας μεταξὺ τῶν ψιλῶν καὶ τῶν ὀπλιτῶν, τούτων διαφόρους καθ' ὅσον τὰ μὲν ἀμυντικὰ αὐτῶν ὅπλα ἦσαν ἐλαφρότερα, τὰ δὲ πρὸς προσβολὴν μακρότερα. — Γ'. Μακεδόνες. Εἰς τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην εἰς 50,000 Ἕλληνας πεζοὺς καὶ τινὰς ἰππεῖς ὁ Φίλιππος ἀντέτατε 30,000 πεζοὺς καὶ 2,000 ἰππεῖς· ὁ δ' Ἀλέξανδρος ἤρξατο τὸ Περσικὸν κράτος ἀνατρέπων μετὰ 30,000 πεζῶν καὶ 4,500 ἰππέων· εἰς δὲ τὴν Μακεδονίαν, ὑπὸ τὸν Ἀντίπατρον ἔμειναν 12,000 πεζοὶ καὶ 1500 ἰππεῖς. "Ὅτε δ' εἰσέβαλεν εἰς τὴν Ἰνδικὴν ὁ Ἀλέξανδρος, εἶχε στρατὸν 160,000 ἀνδρῶν, ἐξ ὧν 40,000 ἦσαν Μακεδόνες καὶ 120,000 Ἀσιᾶται. Κατὰ τὰς τρεῖς ταύτας διαφόρους ἐποχὰς διάφορος ἦν καὶ ἡ διάπλασις τοῦ μακεδονικοῦ στρατοῦ. Τὸ κέντρον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἀπετέλει ἡ φάλαγξ τῶν ὀπλιτῶν, συγκειμένη ἐκ Μακεδόνων ἐλευθέρων σὺν εὐπατριδῶν. Ἦν δὲ παράταξις πυκνὴ, 16 ἀνδρῶν βάθος ἔχουσα, δυσδιάσπαστος, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον δυσκίνητος, ὅση καὶ ἂν ἦν τῶν κινήσεων ἡ ἀκρίβεια καὶ ἡ γύμνασις εἰς αὐτάς. Αἱ 5 πρῶται γραμμαὶ ἔτεινον κατὰ τῶν ἐχθρῶν 16 ποδιαῖα ἀκόντια, τὰς λεγομένας σαρίσσας, τὰ δὲ τῶν ὀπισθεν ἱσταμένων ἐστηρίζοντο ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν πρὸ αὐτῶν. Ἐνίοτε ἡ φάλαγξ εἶχε καὶ μόνον 12 ἀνδρῶν βάθος. Συνέκειτο δὲ συνήθως ἐκ 4,000 ἀνδρῶν· ἐνίοτε ὅμως εἶχεν ἄλλως ὁ ἀριθμὸς, διότι ἐξηρτάτο ἐκ τοῦ πληθυσμοῦ τῶν 6 μακεδονικῶν ἐπαρχιῶν, ὧν ἐκάστη ἐπεμπε μίαν τάξιν, ἡ μέρος εἰς τὴν φάλαγγα, ἥτις καὶ αὕτῃ διὰ τοῦτο πᾶσα ἐπίσης καὶ Τάξις

ἐλέγετο. Περιεῖχε δὲ 4 χιλιάρας, κατὰ βάθος τεταγμένας, τὴν μίαν ὀπίσω τῆς ἄλλης· ἐκάστη δὲ χιλιαρχία διηρεῖτο εἰς 4 συντάγματα, καὶ ἕκαστον σύνταγμα εἰς 4 τετραρχίας. Ἐλαφρότερος ἦν ὁ ὀπλισμὸς καὶ ευκολώτεροι αἱ κινήσεις τῶν ὑπασπιστῶν, αἵτινες ὅμως διέφερον τῶν ψιλῶν. Ὁ ὀπλισμὸς αὐτῶν δὲν μνημονεύεται ἀκριβῶς· ἐπειδὴ ὅμως ὁ προορισμὸς αὐτῶν ἦν νὰ προσβάλλωσιν ἑρμητικῶς καὶ ταχέως, πιθανῶς ἀντὶ τῆς σαρίσσης εἶχον μακρὸν ξίφος. Ἦσαν δὲ καὶ αὐτοὶ σῶμα μόνιμον, καὶ διὰ τοῦτο καλῶς γεγυμνασμένοι. Ἐν πολέμῳ φαίνεται ὅτι ἤριθμοῦντο μέχρι 6,000, καὶ ἀπετέλουν τὴν ἐν τῷ στρατοπέδῳ βασιλικὴν φρουράν. Πλὴν δὲ τούτων τῶν στρατευμάτων τῆς πρώτης μακεδονικῆς ἐποχῆς, ἦτοι τῶν 6 τάξεων τῶν πεζῶν ὀπλιτῶν καὶ τῶν 6,000 ἐλαφρότερον πεζῶν, τῶν ὑπασπιστῶν, ἀπαντᾶται ἐπὶ τῶν πρώτων χρόνων τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ ἐν σῶμα 2,000 ἀνδρῶν, διαιρουμένων εἰς ἀγριανοὺς ἀκοντιστάς, καὶ εἰς Μακεδόνας τοξότας. Τοῦ ἰππικοῦ τὴν σπουδαιότητα ἀναγνωρίσας ὁ Φίλιππος, συνέδεσε σχέσεις μετὰ τῆς Θεσσαλίας, καὶ εἰσῆγαγεν ἐκεῖθεν καλῆτερος ἵππους, καὶ ἰππεῖς προσέλαβεν ἐκ τῶν διαφόρων φυλῶν. Οὗτοι ἀπετέλουν τοὺς σαρισσοφόρους, ἦτοι 1000 ἰππεῖς ἐλαφροὺς, εἰς 8 ἕλας διαιρουμένους. Οἱ δὲ Μακεδόνες ἀπετέλουν τὸ βαρὺ ἱππικόν, ἐκ 3,000 ἀνδρῶν, εἰς 15 ἕλας διηρημένον. Μία δὲ ἕλη, ἡ 16η, ἡ βασιλικὴ ἕλη λεγομένη, ἡ τὸ ἀγῆμα, ἀπετέλει τὴν βασιλικὴν φρουράν. Ἡ ἐπὶ Φιλίππου διάταξις καὶ διαιρέσις αὕτη τοῦ Μακεδονικοῦ στρατοῦ, ἔμεινεν ἐπικρατοῦσα καὶ ἐπὶ Ἀλεξάνδρου, ὅτε ἐξεστράτευσεν κατὰ τῆς Περσίας. Εἶτα δὲ προσετέθησαν καὶ οἱ στρατοὶ τῶν συμμάχων Ἑλληνίδων πόλεων, πεζοὶ τε καὶ ἰππεῖς (Διόδ. ΙΙΙ, 57), καὶ εἰ μισθοφόροι ὀπλῆται. Διῆρσε δ' ὁ Ἀλέξανδρος πᾶσαν ἕλην τοῦ ἱππικοῦ εἰς δύο λόχους, καὶ ὅλον τὸ σῶμα εἰς δύο χιλιαρχ

χίαις ἄλλ' ἢ διάταξις αὐτὴ ἐπ' ὀλίγον μόνον διήρκεσεν. Ὅτε δὲ, μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ Περσικοῦ βασιλείου, εἶχε μεῖζονα ἀνάγκην ψιλῶν σωμάτων πρὸς καταδίωξιν θρασυτηριᾶν τῶν εἰσέτι ἀνθισταμένων, καὶ προσέτι καὶ τοῦ; Ἀσιανούς ἐξίσωσεν ὡς ὑπηκόους τοῦ μετὰ πάντων τῶν ἐξ Εὐρώπης συμμάχων του, καὶ πρὸ πάντων ἀπέδλεπεν εἰς τὸ ν' ἀποσδέσῃ τὸ αἶσθημα τῶν ἑθνικῶν διακρίσεων, τότε διάφοροι μεταρρυθμίσεις εἰς τὸν ὀργανισμόν τοῦ στρατοῦ κατέστησαν ἀναγκαῖαι. ἐκταθεῖσαι καὶ εἰς αὐτάς τὰς ἐπωνυμίας τῶν μεγάλων διαιρέσεων. Εἰς τοὺς βασιλικούς σωματοφύλακας προστετέθησαν καὶ οἱ ἄργυροσπίδες, οὕτω καλούμενοι ἐκ τῶν πλουσιῶς ἐξειγασμένων ἀσπίδων των. Πύξῃσε δὲ μεγάλως καὶ ἡ σκευοφορὰ, διότι τὸ πλῆθος τῶν λαφύρων ἐπέφερε μεῖζονα ἄνεσιν εἰς τοῦ στρατιώτου τὴν διαίταν, ἐνεκα δὲ τῶν πολυετῶν ἐκστρατειῶν, καὶ γυναικας καὶ παῖδια παρηκολούθουν τὸ στράτευμα. Ἐξ Ἰνδιῶν δὲ προσέλαβεν ὁ Μακεδονικὸς στρατὸς καὶ τὴν χρῆσιν τῶν ἐλεφάντων (ἴδ. ἐλέφας). Καὶ τῶν πολεμικῶν δὲ μηχανῶν, τῶν καταπελτῶν ὧν εὐρέται οἱ Σύριοι ἐλέγοντο, καὶ ἄλλων βαρέων ὅπλων χρησίμων εἰς μάχας, ἐτελειοποιήθη ἡ κατασκευὴ ἀπ' οὗτο ἐπὶ Ἀλεξάνδρου, διὰ τῆς ἐπιμελείας μετὰ τῶν Ἀσιανῶν λαῶν ἀνεπτύχθη καὶ ἐξετάθη ἡ γνώσις τῆς μηχανικῆς. Μᾶλλον ὁμως ἐπὶ Ῥωμαίων ἐγένετο, ἐκτὸς τῶν πολιρκιῶν, καὶ εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης χρῆσις τῶν ἐλαφροτέρων ἐξ αὐτῶν, ὡς τῶν βαρέων τόξων, τῶν λεγομένων γαστραφετῶν, τῶν ὀνύχων καὶ σκορπίων ἢ μικρῶν καὶ φορητῶν βαλλιστῶν, ὡς ἐλεγον τότε τοὺς καταπέλτας, καὶ ἐκάστη λεγεῶν (ἐκ 4200-6000 ἀνδρῶν) εἶχε καὶ 55 ἐλαφροὺς τοιοῦτους κάταπέλτας, ὧν ἕκαστος ὑπηρετεῖτο ὑπὸ 11 ἀνδρῶν καὶ εὐρέτο ὑπὸ ἡμιόνων, καὶ ἀνὰ 10 ὀνύχους, συρομένους ὑπὸ βοῶν. Τοῦτο ἦν τῶν ἀρχαίων τὸ πυροβολικόν.

Στρατίτις. 1) Τύραννος τῆς Χίου ἐπὶ Δαρείου καὶ Ξέρξου (Ἡρόδ. Δ, 138. Η, 132). — 2) Ποιητὴς τῆς ἀρχαίας ἀττικῆς κωμωδίας, ἀκμάσας περὶ Ὀλ. 92-99 (410-380 π. Χ.). Ἐγράψε 16 κωμωδίας, καὶ τῶν 15 ἀναφέρει ὁ Σουίδας τὰς ἐπιγραφάς. Σώζονται δὲ καὶ τινὰ αὐτοῦ ἀποσπάσματα (Συλλ. Meinecke, Fragm. Com. Grae. 1). — 3) Ὁλύμπιος, ἱστοριογράφος, ἔγραψε 5 βιβλία «περὶ Ἀλεξάνδρου» (Ἀσπ. Müller, Fragm. script. Alex. M).

Στρατίων, ὄνομα Φοινίκων ἡγεμόνων πολλάκις ἐπανερχόμενον, ἐξ οὗ ὑπετέθη ὅτι ἴσως ἦν ταῦτο τῷ Ἀσταρτος, ἐξελληνισθέν. 1) Τύριος, ἐπὶ ἐπαναστάσεως τῶν δούλων ἐν Τύρῳ ὑπὸ πιστοῦ δούλου σωθεὶς, καὶ εἴτα εἰς ἡγεμόνα ἐκλεχθεὶς. Τὸ γένος αὐτοῦ διήτηρετο μέχρις Ἀλεξάνδρου, ὅστις ἐφείσθη αὐτοῦ, καὶ τὸ ἐγκατέστησεν αὐτῷ εἰς τὴν βασιλείαν (Just. XVIII, 3). — 2) Υἱὸς Προστράτου, παρέδωκεν εἰς τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον τὴν Ἀραδὸν (ἢ Σιδῶνα), καὶ ἄλλας πόλεις τῆς Φοινίκης (Curt. N, 1). — 3) Βασίλειος τῆς Σιδῶνος τρυφηλὸς καὶ ἐκδεδνητὴμένος, φονεὺς ὑπὸ τῆς γυναικὸς του (Αἰλ. π. ἱ. Ζ, 2). — 4) Ἐκ Λαμψάκου, μαθητὴς τοῦ Θεοφράστου, διαδεχθεὶς αὐτὸν εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς περιπατητικῆς σχολῆς, εἰς ἣν διέμεινεν ἐπὶ 18 ἔτη, μέχρι τοῦ θανάτου του. Λέγεται ὅτι ἦν προσέτι καὶ διδάσκαλος Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου. Ἦν δὲ πολυμαθέστατος, ὁξύνους καὶ ἀνεξάρτητον ἔχων τὴν κρίσιν. Ἐγράψε ἀμφοτέρω περὶ πάντων τῶν ἀντικειμένων τῆς φιλοσοφίας, καὶ ἰδίως περὶ φυσικῶν, δι' ὃ καὶ ὁ φυσικὸς ἐπελέγετο (Διογ. Λρτ. Ε, 58).

Στρατίωνος πύργος, πόλις τῆς Παλαιστίνης, Καισάρεια εἴτα κληθεῖσα (Στρεβ.).

Στρεπτός, ὁρμος ἐκ περιστραμμένου χρυσοῦ ἐλάσματος ἢ χρυσοῦς ἀλύσσου κόσμος περιδέραιος, «περιαυχένιος» (Ἡρόδ. Γ, 20. Θ, 80. — Ξεν. Κρπδ. Α, 3, 2, Β, 4, 5).

Στρέφα, πόλις τῆς Μακεδονίας, πρὸς τοὺς συνόρους τῆς Θράκης (Λισχν. — Στέφ. Βυζάντιος).

Στρεψιάδης, 1) Ἰσθμιοῦνικης, ὑμνούμενος ὑπὸ τοῦ Πινδάρου (Ἰσθμ. Ζ). — 2) Κωμικὸν πρόσωπον, ὑποτιθέμενος μαθητῆς τοῦ Σωκράτους ἐν ταῖς Νεφέλαις τοῦ Ἀριστοφάνους.

Στρογγύλη ναῦς, ἡ φορτηγὸς καὶ μὴ πολεμικὴ, πρὸς μετακομιδὴν ἐμπορευμάτων ἢ ἐφοδίων τοῦ στόλου, τὸ ἐμβάδον ἔχου-

σα εὐρὺ καὶ στρογγύλον, ἄνευ ἐμβόλου καὶ οὐχὶ κωπηλατουμένη ἀλλ' ἰστιάφορος.

Στρογγύλη, 1) τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Νάξου (Διόδ. ΙΕ, 50). — 2) Νῆσος στρογγύλον σχῆμα ἔχουσα καὶ ἡφαιστειον ἔδαφος, παρὰ τῇ Σικελίᾳ. Ἐμυθεύετο οὕσα κατοικία τοῦ Αἰόλου (Θουκ. Α, 105). Νῦν Στρόμβολι.

Στρογγυλίων, γλύπτης τῆς μεταξὺ Περικλέους καὶ Ἀλεξάνδρου ἐποχῆς, πιθανῶς Ἀθηναῖος, τοῦλάχιστον ἐν Ἀθήναις τὸ κλειστόν ἐργαζόμενος (Plin. XXXIV, 19, 21), οὗ δύο ἔργα μετ' ἐπαινῶν ἀναφέρει ὁ Πλίνιος. Τὸ ἐν ᾗν πρὸς ὥρατος, ὅστις καὶ Φιλίππιος ἐν μετέπειτα χρόνοις ἐπεκλήθη, διότι ἰδίως τὸν ἡγάπα καὶ τὸν ἐθαύμαζεν, ἴσως καὶ τὸν εἶχε παρ' ἐαυτῷ, ὃ ἐν Φιλίπποις φο-

νευθεῖς Βροῦτος· τὸ δ' ἕτερον ᾗν Ἀμαζῶν, ἐπικληθεῖσα Εὐκνημορ, πιθανῶς μία ἐξ ἐκείνων αἵτινες διηγωνίσθησαν ἐν Ἐφέσῳ. Ὁ δὲ Πausanias ἀναφέρει αὐτοῦ Ἀρτεμιν Σώτειραν ἐν Μεγάροις, ἐν Ἐλικῶνι τρεῖς Μούσας, τοῦ Ὀλυμπιοσθένους καὶ Κηφισοδότου ἐργασθέντων τὰς λοιπὰς Μούσας ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἄλλων, καὶ τὸν λέγει ἐξοχὸν εἰς παραστάσεις ἵππων καὶ ταύρων (Α, 40. Θ, 30). Πολύτιμος ἐπιγραφή εὑρέθη εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν, φέρουσα «Χαίρεδemos Εὐαγγέλου ἐκ Κοίλης ἀνέθηκε. Στρογγυλίων ἐποίησε». Σχολιαστῆς δὲ τοῦ Ἀριστοφάνους (Ὀρν. 1128) μαρτυρεῖ (χωρὶς νὰ μνημονεύσῃ τοῦ καλλιτέχνου), ὅτι τὸ ἀνάθημα τοῦτο ᾗν ὁ χαλκοῦς Δούριος ἵππος μετὰ τῶν ἐξ αὐτοῦ προκυπτόντων μαχητῶν, οὗ μνημονεύει καὶ ὁ Pausanias (Α, 23).

Στροῦθος, Ἀθηναῖος, πατὴρ τοῦ Λεωκράτους (Θουκ. Α, 105).

Στρομβειχίδης, υἱὸς Διοτίμου, ναύαρχος Ἀθηναῖος (Θουκ. Η, 15, — Ξεν. Ἑλλ.).

Στρόμβιχος, Ἀθηναῖος, πατὴρ τοῦ Διοτίμου, πάππος τοῦ Στρομβειχίδου (Θουκ. Α, 45).

Στρόμβος, ὁ στρογγύλος λίθος εἰς τὸ κάτω τῆς ἀτράκτου, τὸ καὶ σπονδύλιον. Τοιοῦτοι λίθοι πάμπολλοι εὑρέθησαν εἰς τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ κ. Σχλιεμάννου καὶ ἄλλων εἰς πόλεις τῶν ἀρχαίων χρόνων, ὅτε φαίνεται ὅτι ἡ ἀτράκτος ᾗν μία τῶν σπουδαιότερων ἐνασχολήσεων καὶ τὸ ἐγκαύχημα τῶν εὐγενεστέρων γυναικῶν.

Στρουθείας, παράσιτος διακωμωδούμενος (Λουκ.).

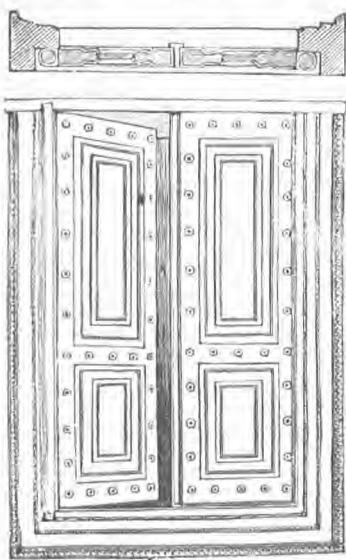
Στρούχατοι, ἀρχαῖος λαὸς τῆς Μηδίας (Ἡρδ, Α, 101).

Στροφαδες, δύο μικραὶ νῆσοι τοῦ Ἰονίου πελάγους εἰς 6 μιλίων ἀπόστασιν νοτίως τῆς Ζακύνθου, πρὸς τῇ ἀκτῇ τῆς Πε-

λοποννήσου κείμεναι, καὶ τοῖς Μεσσηνίοις καὶ τοῖς Κυπαρισίοις ἀνήκουσαι, καὶ ἀμπελίσφυται. Ἐκαλῶντο δὲ πρὶν ἡλωταί, ἴσως διότι ἡ περὶ αὐτὰς θάλασσα ἐστὶν ἤδη βαθεῖα καὶ πλεῦσιμος, ἀλλὰ, κατὰ τὸν μῦθον, διότι αὐταὶ ἐπλεον ἐπὶ τῶν ὑδάτων, οὔσαι κατὰ Βιργίλιον κατοικίαι τῶν Ἀρπυιδῶν, ἀφ' οὗτοι οἱ υἱεῖ τοῦ Βορέως Κάλαις καὶ Ζήτης, διώξαντες τὰς Ἀρπυίας, ὅτε ἐφθασαν μέχρι τῶν νήσων τούτων, ἐστράφησαν, παραιτηθέντες τῆς διώξεως, δι' ἧ καὶ Στροφάδες ἐκλήθησαν (Στρβ. Η, 359. — Ἀπλ.δ. Α, 9, 21. — Vitr. Α, III, 210). Νῦν Στρίφαλι.

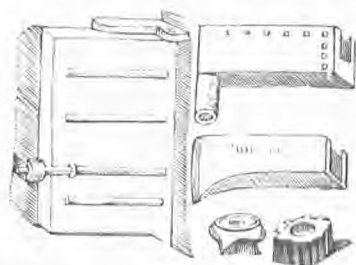
Στροφαῖος, ἐπίθετον τοῦ Ἑρμοῦ, ὡς ἐφόρου τῶν στρεφόμενων (ἀνιγοκλεισμένων) θυρῶν (Ἡσύχ.).

Στροφεὺς, ὡς πᾶν τὸ εἰς στροφὴν συντελεσθὲν οὕτω κυρίως τὸ σύνθετος μηχανήμα πρὸς στροφὴν τῶν θυρῶν. Συνέκειτο δὲ τοῦτο, κατὰ οὐραν σωζομένην ἐν Ῥώμῃ, τὴν τοῦ ναοῦ τοῦ Ῥέμου, νῦν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Θεοδώρου, ἐκ μεταλλίνου ἐμβόλου, καλουμέ-

νου στρόφιξ, ἄνω καὶ κάτω τοῦ θυρώματος πρὸς τῷ τοίχῳ, εἰσερχομένου εἰς κοίλωμα, ὅπερ τοῦτο ἐκαλεῖτο στροφεὺς, καὶ ἦν ἐπίσης μετάλλινον, ἵνα μὴ φθειρῇται ἐκ τῆς

τριβῆς, εἰς τὸ ἀνώφλιον καὶ εἰς τὸ κατώφλιον, ὡς δεικνύουσιν αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐτέρας

εἰκόνας ἐκ θύρας αἰγυπτιακῆς, διατηρούμεναι εἰς τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον.

Στροφιγξ, ἴδ. Στροφεὺς.

Στροφιή, κρήνη ἐν Βοιωτίᾳ παρὰ ταῖς Θήβαις (Καλλ. εἰς Δηλ. 76).

Στρόφιον, ὕψισμα συνεστραμμένον καὶ ὑπὸ τῶν γυναικῶν ἐνίστε ὑπὸ τὰ στήθη φερόμενον, ὥστε καὶ στηθόδεσμον, καὶ περιμαστίδιον ὡς ἔλεγτο (Ἀρστ. Θεσφ. 146. Σχλ. — Ἡσ. — Φωτ.) ἢ ἐφέρετο ὑπὸ τῶν ἱερέων εἰς τὴν κεφαλὴν (Πλούτ. Ἀρσ. ΝΓ).

Στρόφις, 1) Εἰς τῶν ἐπισήμων Τρώων, πατήρ τοῦ Σκαμάνδρου (Ὅμ. Ἰλ. Ε, 49). — 2) Υἱὸς τοῦ Κρίσσου, βασιλεὺς τῆς Φωκίδος, ἀνὴρ Ἀναξιδίης, τῆς ἀδελφῆς τοῦ Ἀγαμέμνονος, εἰς ὃν ἐπέμφθη ὁ Ὀρέστης ὅτε ἐσώθη ἀπὸ τοῦ Αἰγίσθου (Πινδ. Πυθ. ΙΑ, 54. — Εὐρπ. Ἰφ. Ταυρ. 60). — 3) Ἐγγονος τοῦ ἀνωτέρω, υἱὸς Πυλάδου καὶ Ἡλέκτρας (Παυσ. Β, 16).

Στρούμη, πόλις τῆς Θράκης ἐπὶ τοῦ Λάσσου ποταμοῦ, τοῖς Θασίοις ἀνήκουσα (Ἡρδ. Ζ, 103. — Δμσθ.).

Στρομόδωρος, Ἀθηναῖος τις ἐκ τοῦ δήμου τῶν Ἀχαρνῶν (Ἀρστ. Ἀχαρ. 275).

Στρομιονίας, βόρειος ἄνεμος, ἐν Θράκῃ οὕτω καλούμενος καθ' ὃ πνέων ἐκ τοῦ Στρομῶνος ποταμοῦ (Ἡρδ. Η, 118).

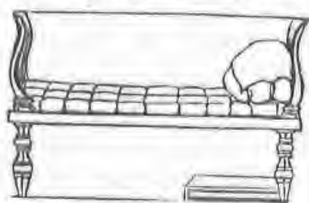
Στρομῶ, θυγάτηρ τοῦ Σκαμάνδρου, γυνὴ τοῦ Λαομέδοντος (Ἀπολλ. Ζ, 12, 3).

Στρομῶν, ποταμὸς τῆς Μακεδονίας

μέχρι Φιλίππου τὸ ἀνατολικὸν αὐτῆς ὄριον, πηγάζων ἐκ τοῦ ὄρους Σκορίου ἐν Παιονίᾳ (Θευκ. Β, 96), διαρρέει τὴν Πρσαιάδα ἢ Κερκιντίην λίμνην, καὶ ἐκβάλλει, νοτίως τῆς Ἀμφιπόλεως, εἰς τὸν κόλπον, ὅστις καὶ αὐτὸς Στρυμωνικὸς ὀνομάζεται. Οἱ ἀρχαῖοι μνημονεύουσι συνεχῶς αὐτοῦ ἕνεκ τῆς θέσεως τῆς Ἀμφιπόλεως (Ἡσδ. Θεογ. 379. — Ἡρδ. — Ἀπλδ. Β, 5, 10). Νῦν Ἰσκάρι. — Ὡς ποτάμιος θεός, ὁ Στρυμὼν ἐλέγετο υἱὸς τοῦ Ὀκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος, ἐκ τῆς Εὐτέρπης πατὴρ τοῦ Ῥήσσου, καὶ ἐκ τῆς Εὐάδνης πατὴρ τῆς Νεαίρας.

Στρωματόδεσμος, εἴτα καὶ σρωματεῦς, τὸ κιβώτιον ἢ δέμα τῶν στρωμάτων καὶ καλυμμάτων, ἃ οἱ δοῦλοι ἐπὶ ὁδοιπορίῳ ἔφερον, παρακολουθοῦντες τοὺς κυρίους των.

Στρωμνὴ, ἐν γένει μὲν πᾶν τὸ ἐπιστρωννύμενον κάλυμα, κυρίως τὸ ἐν τῇ κλινῇ στοῦμα, πληρούμενον ἐκ χάρτων ἢ ὀχύ-

ρων παρὰ τοῖς πένησιν, ἐξ ἐρίων συνήθως, ἐκ πτερῶν παρὰ τοῖς ἀροδιαίτοις.

Στυθέριον, πόλις τῆς Μακεδονίας, μεταξὺ τῶν ποταμῶν Ἀξιοῦ καὶ Ἐριγόνος (Πολύδ.). Στύμβαρα (Στρβ.).

Στύγνη, μία τῶν Δαναίδων, φονεύσασα τὸν μνηστήρα αὐτῆς Πολύκτορα (Ἀπλδ. Β, 1. 4).

Στυλὴς καὶ στυλῖς, τὸ κατὰ τὴν πύμνην τοῦ πλοίου, τὸ φέρον τὰ ἄφλαστα (Πολύδ.).

Στυλοβάτης, ὑψηλὴ βάσις, εἰς ἣν ἐπικάθεται κίων μετὰ τῆς

θέσεως αὐτοῦ (Πολύδ.), ἰδίως ἐν χρῆσει παρὰ

(ΑΓΧ ΛΒΒ Δ Ρ. ΡΑΡΚΗΝ ΤΟΜ Β')

Ῥωμαίοις, ἢ καὶ ὅλην σειρὰ κίωνων, ὅτε μᾶλλον θεωρεῖται λέγεται.

Στυλοπινάκιον, πίναξ γλυφᾶς περιέχων ὡς αἱ μετόπαι, ἐντετυμημένας ἐντὸς τοῦ πάρχους τῶν κίωνων, νεωτερισμὸς ἐν πρώτῳ εἰσήγαγεν Ἀττάλος ὁ Β', τῷ 156 π. Χ. εἰς ὁδοκαδόμησιν ἐν Κυζίκῳ ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Τὸ παρῶν εἶγμα ὁμοίως μιμητὰς δὲν εὑρε πολλούς.

Στυμφαλὴς καὶ Στυμφαλίς, λίμνη τῆς Ἀρκαδίας, ὑπὸ τὸ ὄρος καὶ παρὰ τὴν πόλιν Στύμφαλον, ἐτρέφετο ὑπὸ κρήνης καὶ μικροῦ ποταμίου, καὶ ἐπληροῦτο σφοδρῶς ὕδατος ὅσῳκις δι' αὐτομάτου προσχώσεως ἐκλείοντο αἱ ὑπόγειαι καταδόχραι, αἵτινες ἔτρεμον τὸν Ἑρακλῆον, ρέοντα πρὸς τὸ Ἄργος (Ἡρδ. ΣΤ, 66. — Πaus. Η, 22. — Στρβ.). Ὁ δὲ Ἀδριανὸς κατεσκευάσεν ὕδραγωγεῖον, οὗ ἔκρη ἐτι σώζονται ἐν τῇ λίμνῃ, φέρον τὸ ὕδωρ αὐτῆς εἰς Κόρινθον. Ἐνταῦθα ἐμυθεύετο ὁ Ἑρακλῆς ἐκτελέσας ἓνα τῶν ἁθλῶν αὐτοῦ, τὴν ἐξολόθρευσιν τῶν Στυμφαλίδων ὀρνίθων, αἵτινες ἐν τῇ λίμνῃ ταύτῃ διακινώμενοι, σαρκοδόροι, σιδηρᾶς πτέρυγας ἔχουσαι, κατελυμαίνοντι τὴν πέριξ χώραν ἀπληντήθησαν δὲ καὶ ὑπὸ τῶν Ἀργοναυτῶν ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ (Ἀπλδ. Β, 1058. Σχλ. — Πaus. Η, 22. — Ἀπλδ. Β, 5, 6).

Στύμφαλος, 1) Ὅρος τῆς Ἀρκαδίας συνεχόμενον μετὰ τῆς Κυλλήνης, καὶ κείμενον παρὰ τῇ Στυμφαλίδι λίμνῃ (Στρβ.). — 2) Ποτάμιον ἐκ τοῦ ὄρους Στυμφάλου εἰς τὴν Στυμφαλίδα λίμνην ἐκρέον (Πολύδ. — Στρβ.). — 3) Πόλις ἀρχαία κατὰ τὰ νοτια-

ανατολικά τῆς Ἀρκαδίας ἐπὶ τοῦ ἑμωνύμου ὄρους καὶ παρὰ τῇ Στυμφαλίδι λίμνῃ (Ὁμ.

Ἰλ. Β, 608. — Εὐφ. — Στρεβ. — Στφ. Βυζ.). Εἶχε ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος μετ' ἀρχαιοτάτου ἐπιχρύσου ξοάνου (Παυσ. Η, 23).

Στύμφαλος, 1) υἱὸς Ἐλάου καὶ Λαοδίκης, βασιλεὺς τῆς Ἀρκαδίας, πολεμηθεὶς καὶ δελεσθηθεὶς ὑπὸ Πέλοπος. Τέκνα αὐτοῦ ἦσαν ὁ Ἀγαμέδνης, ὁ Γόρυς καὶ ἡ Παρθενόπη (Παυσ. Η, 4. — Ἀπλλδ. Γ, 9, 1). — 2) Εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Λυκίονος, βασιλεὺς τῆς Ἀρκαδίας, καὶ φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Διὸς (Ἀπλλδ. Γ, 8, 1).

Στύμφη, ἡ Τύμφη, ἴσως ὁρθότερον, ὄρος μεταξὺ Μακεδονίας καὶ Ἡπείρου (Στρεβ.).

Στύξ, 1) (νῦν Μαυρονέρι) πηγὴ ἐν Ἀρκαδίᾳ, ἐξ ὑψηλοτάτου καθέτου κρημένου τῶν Ἀρκαδίων ὀρέων ἀπισταλίζουσα, καὶ εἶτα, κατὰ τὴν ἀρχαίαν πόλιν Νώναιριν χεῖμαρρον ἀποτελοῦσα, εἰσρέοντα εἰς τὸν ποταμὸν Κράθιν (νῦν Ἀκράτιν). Διὰ τὸ δυσπρόσιτον αὐτῆς καὶ τοῦ ὕδατος τὴν ψυχρότητα, ἐπεκράτει ἡ πρόληψις ὅτι θελητηριῶδες ἦν τὸ ὕδωρ τοῦτο, καὶ ἔθραυε πᾶν ἀγγεῖον εἰς ὃ συνελήγετο, ἐκτὸς ἂν ἦν κατασκευασμένον ἐξ ὄνουχος ὄνου. Ἐν ἀρχαίαις τῇς ἡδὴ χρόνις ὁμῶνυμος αὐτῇ ἐλέγετο καὶ μετ' αὐτῆς συνοχομένη θεωρεῖτο ὑποχθόνιος πηλὴ περιβάλλουσα πάντα τὸν τάρταρον, ἢ κατ' ἄλλους βαλτώδης λίμνη ἐν τῷ τάρταρῳ, φοβερά καὶ αὐτοῖς τοῖς θεοῖς, αἵτινες εἰς τὸ ὕδωρ τῆς Στυγὸς ὤμνουν τὸν ὑπέρτατον αὐτῶν ὄρκον (Ὅμ. Ὀδ. Ε, 185. Ἰλ. Β, 755. — Ἡσδ. Θεογ. 806. — Ἡρδ. ΣΤ, 74. — Παυσ.). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τιθύδος, ἥς τέκνα, ἐκ τοῦ Πολλαντος, ἦσαν ὁ Ζήλος, τὸ Κράτος, ἡ Νίκη καὶ ἡ Βία (Ἡσδ. Θγν. 861. — Ἀπλλδ. Α, 212). Εἶχε δ' ἱδία βασιλείαν ἐν Ἀἰθρῇ, ἐξ ὧν ἐπήγαγε τὸ ὕδωρ τῆς Στυγὸς.

Στύρα (τὰ), πόλις εἰς τὰ νοτιοδυτικὰ τῆς Εὐβοίας, οὐ μακρὰν τῆς Καρύστου. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς, Δρύοπες τὴν καταγωγὴν, ἐπολέμησαν κατὰ τῶν Περσῶν καὶ ἐν Σα-

λαμῖνι, καὶ ἐν Ἀρτεμισίῳ, καὶ ἐν Πλαταιαῖς. Μετέπειτα εἰς τὰς Ἀθήνας ἀπέεινον 1200 ὄρ. συμμαχικὸν φέρον. Ἐπὶ τοῦ Λαμιακοῦ πολέμου κατεστράφησαν τὰ Στύρα· εἶτα δὲ πάλιν ἀνικοδομήθησαν, τῇ Ἐρετρίᾳ προσεττηθέντα (Ἡρδ. Η, 1, 46. Θ, 28. — Θουκ. Ζ, 57. — Στρεβ. 446. — Παυσ. Δ, 34, 11). Καὶ νῦν Στύρα ἢ Στουρα.

Στύραξ, ταῦτο τὸ σαυρωτὴρ, τὸ κάτω μέρος τοῦ ξύλου τῆς λόγχης, καὶ τὸ σίδηρον δι' οὗ περικαλύπτεται ἵνα ἐμπήγνυται εἰς τὴν γῆν.

Στωϊκοί, ἡ οἰκὴ τῆς στοῦας φιλοσοφοί, ἐκαλοῦντο οἱ ὁπαδοὶ τοῦ φιλοσοφικοῦ συστήματος ὃ ἐδίδασκεν ἐν τῇ ποικίλῃ στοῦα (Ἰδ. Στοῦα) Ζήνων ὁ ἐκ Κιτιεῖου. Ἡ τάσις τῆς σχολῆς ταύτης ἦν κυρίως πρακτικὴ. Καὶ προσέθηκαν μὲν καὶ οἱ μεταγενέστεροι στωϊκοὶ ἀντιτὰ εἰς τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Ζήνωνος, ἀλλ' οἱ κυριώτεροι χαρακτηρισμοὶ τοῦ ὅλου συστήματος ἐξ ἐκείνου πηγάζουσι. Πρὸς πλήρη δ' ἀνάπτυξιν καὶ συμπλήρωσιν αὐτῆς συνετέλεσε μάλιστα ὁ Χρύσιππος, ὁ ἐκ Σόλων τῆς Κιλικίας, οὗ τὰ συγγράμματα εἰσὶν ἡ κυριώτερά πηγὴ ἐξ ἧς ἠρσθησαν ὅσοι διετήρησαν ἀπισπάσματα τῆς στωϊκῆς φιλοσοφίας, ὡς Σηξτος ὁ ἐμπειρικὸς, ὁ Στοβαῖος, ὁ Πλούταρχος, ὁ Κικέρων καὶ ὁ Σενέκας. Οἱ Στωϊκοὶ δὲν ἠξίουσαν νέα θεωρήματα νὰ προαγάγωσιν, ἀλλὰ μάλλον νὰ χρησιμοποιοῦσιν πρὸς σκοπὸν πρακτικῶν τὰ προϋπάρχοντα ἐν ἀρχαιοτέροις συστήμασι, καὶ πρὸ πάντων ἡρῶντο ἐκ τῆς ἠθικῆς τοῦ Σωκράτους. Ὁ κυριώτερος χαρακτηρισμὸς τῆς φιλοσοφίας αὐτῶν ἐστὶν ὁ ἠθικὸς ἡρώδης, χωρὶν πολλὰς μέχρις ἀπολύτου αὐστηρότητος, Διήρου, δ' αὐτὴν, κατὰ τὸν Ξενοκράτην, εἰς α) διαλεκτικὴν (λογικὴν καὶ ρητορικὴν)· β) φυσικὴν (ψυχολογίαν καὶ θεολογίαν)· γ) ἠθικὴν, περιλαμβάνουσαν καὶ τὴν πολιτικὴν. Ἡ διαλεκτικὴ περιλαμβάνει παρ' αὐτοῖς καὶ τὴν ποιητικὴν καὶ τὴν μουσικὴν· ἡ λογικὴ ἦν ἐπιστήμη τῆς πρῶ-

της ἀνάγκης, καθ' ὅσον ἀπ' αὐτῆς ἐξηρτάτο κατὰ τὸ πλείστον καὶ τὸ ὀρθῶς σκέπτεσθαι καὶ τὸ καλῶς λέγειν. Ἦν δ' ἀτέρροια θεωρίας ἀντιλήψεων, ἣν φαίνεται προπαρασκευάσας ὁ Χρυσίππος διὰ διδασκαλίας καταταγένης τὰς ἀντιλήψεις. Ἐν τῇ φυσικῇ καὶ τῇ φυσιολογίᾳ παρεδέχοντο ὅτι σῶμα ἦν πᾶν τὸ ὑπάρχον, ἐνεργοῦν καὶ πάσχον. Τὰ σώματα εἰσὶ τὰ μὲν πυκνὰ τὰ δὲ ἀραιά. Ἀντίληψις δὲ, τύπος καὶ χρόνος εἰσὶν ἀσώματα ὄντα. Πρὸ πυκνὸς δ' ὑπάρχουσι δύο ἀρχαί· α) ἡ παθητικὴ, καὶ προσωρισμὸς στερουμένη ὅλη 2) ἡ ἐνεργητικὴ, ὁ θεὸς, ἀφ' οὗ ἀπορρέει πᾶσα ἐνέργεια, πᾶν σχῆμα, καὶ πᾶν τὸ σκόπιμον ἐν τῷ κόσμῳ. Ὁ θεὸς ἐστὶ πῦρ ζῶν, οὐχὶ τὸ σῆνθος, ἀλλὰ τὸ καὶ αἰθὴρ καλούμενον, τὸ κατὰ λογικοὺς νόμους τὰ πάντα παράγον, διαμορφοῦν καὶ διακρίνει, τὸ γενικὸν λογικὸν τὸ ἐπὶ τῆς φύσεως ἐνεργοῦν, ὁ γενικὸς νόμος τῆς φύσεως. Τοῦτου ἕνεκεν ἐστὶν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ οὐχὶ ἐκτὸς τοῦ κόσμου. Ἀλλ' ὡς διὰ τοῦ πυρὸς παρήχθη ὁ κόσμος, οὕτω διὰ τοῦ πυρὸς καὶ θά καταστραφῇ. Ὑπῆρχον ὅμως καὶ Στωϊκοὶ μὴ παραδεχόμενοι τὴν θεωρίαν τῆς τοῦ κόσμου τελείας πυρπολήσεως. Κατὰ τὴν ψυχολογίαν τῶν Στωϊκῶν, ἡ ψυχὴ, ἡ ἡ ζωτικὴ δύναμις τοῦ ἀνθρώπου, ἐστὶν ἐμπυρὸς αἷρ, μέρος τῆς θεότητος, ἀλλ' ἐφήμερον. Συνίσταται δ' ἐξ ἐκτὸς δυνάμεων, ὧν ἡ ἀνωτάτη καὶ τῶν ἄλλων κρατοῦσα ἐστὶν ὁ νοῦς· ἐξ αὐτῆς δὲ παράγονται αἱ λαιπαί, αἱ δ' αἰσθησεις, ἡ δύναμις τοῦ ὁμιλεῖν καὶ τοῦ παράγειν. Ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ νοὸς προκύπτουσι καὶ τὰ πάθη, ὁ φόθος, ἡ ἐπιθυμία, αἱ τῶν αἰσθήσεων ὀρμαὶ, ἡ λύπη, ἡ χαρὰ. Ἡ ἡθικὴ τῶν στωϊκῶν ἤθελεν ἀκριβέστερον τῶν πρὸ αὐτῶν ν' ἀναπτύξῃ τὰς ιδιότητας τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, τοῦ ἀνθρωπίνου νοὸς καὶ τῆς ἐλευθερίας, καὶ νὰ συνδυάσῃ αὐτάς μετὰ τῆς φύσεως. Ὁ θεὸς ἦν αὐτοῖς ὁ ὑπέρτατος νομοθετὴς νοῦς, καὶ ὁ νόμος τῆς φύσεως ἦν ὁ ἡθικὸς νόμος. Τὸ ὑπέρτατον ἀξίωμα τῆς ἡθι-

κῆς αὐτῶν ἐνεργείας ἦν, νὰ ζῶσι συμφώνως πρὸς τὴν φύσιν. Οὗτος ἦν ὁ ὑπέρτατος σκοπὸς ὃν ὁ ἀνθρώπος ὤφειλε νὰ ἐπιδιώκῃ διὰ τοῦ βίου. Ὅσας καὶ ἂν εἶχεν ἐλλείψεις ἢ στωϊκὴ ἢ κῆ, εἶχεν ὅμως καὶ μεγάλα πλεονεκτήματα, εὐγενῆ σπέρματα ἀξιολόγων ἀρχῶν καὶ διδασκαλιῶν. Οἱ στωϊκοὶ ἀνέπτυξαν πάντοτε ἀκατάβλητον γενναϊότητα ἐν ταῖς δυσχερεστέραις περιστάσεσι τοῦ βίου, καὶ ἰδίως ἀπέναντι τοῦ δεσποτισμοῦ. Τοῦτου ἕνεκα καὶ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις, περὶ τὰ τέλη τῆς Ῥωμαϊκῆς δημοκρατίας καὶ ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων, εὗρεν ἡ φιλοσοφία αὕτη πολλοὺς φίλους καὶ ὁπαδοὺς, ὡς τὸν Κάτωνα, τὸν Κικέρωνα, τὸν Σενέκαν καὶ ἄλλους. Ὁ εὐγενέστατος καὶ πιττότατος τῶν φίλων τοῦ συστήματος τοῦτου ἦν ὁ αὐτοκράτωρ Μάρκος Αὐρήλιος Ἀντωνίνος, ὅστις καὶ φιλόσοφος ἐπεκλήθη. Τὸ πρῶτον ἐγνώρισαν τὴν στωϊκὴν φιλοσοφίαν οἱ Ῥωμαῖοι τῷ 155 π.Χ. διὰ Διονυσίου τοῦ ἐκ Βαθυλῶνος, μαθητοῦ τοῦ Χρυσίππου, εἰς Ῥώμην ἐλθόντος ὡς μέλους τῆς περιφήμου πρεσβείας μετὰ τοῦ περιπατητικοῦ Κριτολάου καὶ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Καρνεάδου. Μικρὸν μετ' αὐτὸν ἦλθεν ὁ Παναίτιος, φίλος Σκιπίωνος τοῦ νεωτέρου, τοῦ Ἀφρικανοῦ, ὡς καὶ τοῦ Λαίλιου, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Ποσειδώνιος, ὁ Ἀθηνώδωρος καὶ Ἀντίπατρος ὁ Τύριος. Οἱ Ῥωμαῖοι ὅσοι ἐπεδόθησαν εἰς τὴν στωϊκὴν φιλοσοφίαν δὲν ἦσαν κυρίως φιλόσοφοι, ἀλλὰ μόνον ὡς ἐρασιτέχναι ἐσπούδαζεν αὐτήν, καὶ ἤθελον νὰ ὠφεληθῶσιν ἐξ αὐτῆς πρὸς τελειοποίησιν τῆς Ῥωμαϊκῆς νομοθεσίας· οὐδὲ περιορίζοντο ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ σύστημα τοῦτο, ἀλλ' ἐσπούδαζεν καὶ ἄλλα, ὡς τοῦτο ἐπραττεν ὁ Κικέρων. Ἀνεδείχθησαν δὲ καὶ παρ' αὐτοῖς ἐπίσημοι στωϊκοί, ὁ Σενέκας, ὁ Λουκανὸς, ὁ Κερναῦτος, ὁ Πέρωνος, ὁ Θρασείας Παῖτος, ὁ αὐτοκράτωρ Ἀντωνίνος. Ἕλληνες δὲ στωϊκοὶ μεταγενέστεροι ἦσαν ὁ Ἐπίκτητος, ὁ Ἀρριανὸς, ὁ Σηξίτος ἐκ Χαιρωνείας.

Συάγριος, υἱὸς τοῦ Αἰγιδίου. Μετὰ

τούτου τὸν θάνατον, τῷ 484 μ. Χ., αὐτὸς δικαιοκτῆς ἀναδελφθεὶς τῶν ἐν Γαλλίᾳ ῥωμαϊκῶν κτήσεων, ἐπροστάτευσεν αὐτάς, βοηθεῖα τοῦ Χίλδερίχου, τοῦ βασιλέως τῶν Φράγκων, κατὰ τῶν ἄλλων εἰσβαλόντων Φράγκων. Ἀλλ' ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Χλοδεβίκος τὸν κατενίκησε τῷ 486. Φυγὼν δ' ὁ Σιάγριος παρὰ Ἀλαρίχῳ Β', τῷ βασιλεῖ τῶν Βισιγόθων, παρεδόθη ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸν Χλοδεβίκον, ὅστις τὸν ἐθανάτωσε, καὶ οὕτως ἔληξεν ἡ ἐπὶ τῆς Γαλλίας ὑπεροχὴ τῆς Ῥώμης.

Σύαγρος, 1) ἀρχαιότατος ποιητὴς Ἑλλήν, σύγχρονος τοῦ Ὀρφέως καὶ τοῦ Μουσαίου, πρὸ τοῦ Ὀμήρου ἤδη λεγόμενος ὅτι ἐποίησε τὰ Τρωϊκὰ (Αἰλ. π. ι, ΙΔ, 21. — 2) Λακεδαιμόνιος, πεμφθεὶς ὑπὸ τῆς Σπάρτης πρέσβυς εἰς Σικελίαν, ἵνα προκαλέσῃ Πέλονα τὸν τύραννον τὸν Συρακουσῶν νὰ προστεθῇ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν συμμαχίαν κατὰ τῶν Περσῶν (Ἡρόδ. Ζ. 153).

Συάδρας, Λακεδαιμόνιος, γλύπτης ἀρχαιότατος, περὶ τὰ 530 π. Χ., μετὰ τοῦ συμπατριώτου αὐτοῦ Χάρτα διδάσκαλος τοῦ Ἀργείου Εὐχείρου (Παυσ. ΣΤ, 4).

Σύδορις, τέρας φεβερὸν καὶ ἀνθρωποφάγον, κατοικοῦν ἐν σπηλαίῳ τοῦ Παρνασσοῦ, θανατωθὲν ὑπὸ Εὐρυδάτου. Κατ' αὐτὸ ἐμυθεύετο ὀνομασθεῖσα πηγὴ τις ἐν Ἀχαΐᾳ, καθ' ἣν ἐκλήθη ἢ ἐν Ἰταλίᾳ πόλις (Αὐτ. Λιβ. Η).

Σύδορις, περίφημος πόλις τῆς Λευκανίας ἐν Ἰταλίᾳ, πρὸς τὰ μεθόρια τῶν Βρουττιῶν, ἐποίκων Ἀχαιῶν καὶ Τρωϊκῶν, τῷ 720 π. Χ. ἰδρυθεῖσα, καὶ κληθεῖσα καθ' ὁμώνυμον ἐν Ἀχαΐᾳ πηγὴν (Στράβ. Η, 386). Ἐκεῖτο δὲ μεταξὺ τοῦ ποταμοῦ Κράθιος καὶ τοῦ ὁμόρου αὐτοῦ, ὅστις ἐπίσης Σύδορις ἐκαλεῖτο ἐνθα σήμερον τὸ χωρίον Πολινάρε. Δραστηριώτατον ἀσκούσα ἐμπορίαν, ἰδίως μετὰ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀνεπτύχθη μεγάλως καὶ ἀφίκετο εἰς ἀκμὴν καὶ δύναμιν (Ἡρόδ. ΣΤ, 21), ὥστε εἶχε περὶ τὰς 100,000 κατοίκων,

ἤρχε δὲ 25 πόλειον, καὶ κατὰ Κρότωνος ἠδυνήθη νὰ παρατάξῃ 300,000 ἀνδρῶν. Ἀλλ' ἐνεκα τῆς μεγάλης αὐτῶν εὐπορίας

ἐξώκειλαν οἱ Συβαρίται εἰς βίον ἡδυστατοῦ παροικιακῶν καταστάντα, Τῷ 510 π. Χ. ἐν πολέμῳ κατὰ τῶν Κροτωνιατῶν ἡ πόλις αὐτῶν κατηρπάσθη ἐκ θεμελίων (Διόδ. ΙΒ, 9) τῷ δὲ 443 π. Χ., οἱ ἀπόγονοι τῶν φυγάδων ἐκ τῶν κατοίκων, μετ' Ἀθηναίων μετοίκων, οἱ προσετέθη καὶ ὁμιστορικὸς Ἡρόδοτος, ἐγκατέστησαν πρὸς τῇ παρακειμένῃ ὀρχαίᾳ πόλει Θουρίων ἢ Θουρίας καὶ αὐτῇ ταχέως ἀναπτυχθεῖσα ὑπὸ τοῦς δημοκρατικούς νόμους οὓς ἔδωκεν αὐτῇ ὁ Χαρώνδας (Θουκ. Ζ, 33). Ἐπὶ τοῦ δευτέρου Καρχηδονικοῦ πολέμου, τῷ 204 π. Χ., ὁ Ἀννίβας, λεηλατήσας τὴν πόλιν, μετέφερε μέρος τῶν κατοίκων εἰς Κρότωνα, καὶ τῷ 194 π. Χ. ἐπεμψαν ἐκεῖ οἱ Ῥωμαῖοι ἀποικίαν, ὑπὸ τὸ ἐπὶ βραχὺ μένον διατηρηθὲν ὄνομα Κόπιαι. Ἡ πόλις ἦν ὄχυρά, καὶ ἀντέστη εἰς πολιορκίαν τοῦ Πομπηίου· εἴτα δὲ κατέστη πόλις Ῥωμαϊκὴ. Πότε ἐντελὲς κατεστράφη ἀγνοεῖται, ὥς καὶ ἡ ἀκριβὴς αὐτῆς θέσις (Στράβ. ΣΤ, 263).

Σύδηρος ἢ Σίδηρος κατὰ Πλίνιον (XXXVII, 35) ποταμὸς, ἄλλως ἄγνωστος ἐν Ἀττικῇ, ἐνθα δὴθεν εὗρισκοντο πολύτιμοι λίθοι.

Σύδοτα (τὰ), μικρὸν χωρίον κατὰ τὰ νότια τῆς Ἡπείρου, κατωτέρω τῶν ἐκβολῶν τοῦ Θουάμιδος, μετὰ νησιδίων, ἀπέναντι τῆς Λευκιμνῆς, ἀκρωτηρίου τῆς Κερκυράς. Ἐκεῖ συνεκροτήθη τῷ 433 π. Χ. ἡ ναυμαχία μεταξὺ Κερκυραίων καὶ Κορινθίων, ἧτις ὑπὲρ ἔξεν ὡς τὸ προκείμενον τοῦ Πελοποννησιακοῦ

Συκίτης, ἐπιθετόν τοῦ Βάκχου παρὰ Λακεδαιμονίους, ὡς πρώτου καλλιεργήσαντος τὴν συκὴν ('Αθήν. Γ, 5).

Συκοῦριον, πόλις Θεσσαλικὴ κατὰ τὴν Πελασγιώτιδα, ὑπὸ τὸ ὄρος Οἶτην (Πολύβ. ΑΒ, 8). Νῦν Σίγυρον.

Συκοφάντης. Περὶ τῆς παραγωγῆς τῆς λέξεως ἄλλοι ἄλλα λέγουσι. Κατὰ Πλούταρχον (Σύλλ. ΑΔ) ἐδήλου ἐν τοῖς πρώτοις χρόνοις τὸν φαίνοντα (καταγγέλλοντα) τὴν ἀπηγορευμένην δῆθεν τῶν σύκων ἐξαγωγήν· κατ' Ἀθήναιον (Γ, 61) ἐκ τῶν καταγγελλόντων τοὺς κλέπτας τῶν σύκων· κατὰ δὲ Φιλόμνηστον, ἐκ τῶν προκαλούντων ἐπιβολὴν προστίμων, ἅτινα ἐν τοῖς πρώτοις χρόνοις εἰσάξει ὄντα σύκα, οἶνον καὶ ἔλαιον. Μετὰ ταῦτα, ὅτε ἠϋξήσεν ἡ πρὸς τὰς δίκας τάσις τῶν Ἀθηναίων, ὡς συκοφάντης ἐχαρακτηρίζετο ὁ πρὸ τοῦ δήμου ἢ τῶν δικαστηρίων ἄλλον καταγγέλλων, πρὸ πάντων ὡς κατὰ τοῦ δημοσίου παρανομήσαντα ἢ ἐγκληματήσαντα, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ βλάψῃ ἢ ἀργυρολογήσῃ αὐτὸν, ἢ περιποιήσῃ ἑαυτῷ τοῦ δήμου τὴν εὐνοίαν. Ἡ τέχνη αὕτη τοὺς ἄλλους βλάπτειν ἐνομίζετο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις «ἀπάσας ὑπερβάλλειν τὰς πονηρίας» ('Ισοκρ. π. ἀντδ. σ, 312)· δι' ὃ καὶ αὐστηρόταται αὐτῇ ἐπεβάλλοντο ποιναί. Ἡ δίκη ἦν τιμητὴ, ἥτοι τὸ δικαστήριον ἐξετίμα, κατὰ τὴν καταγγελίαν, τὸ μέγεθος τῆς ἐπιβλητέας ποινῆς, ἥτις ἠδύνατο νὰ προβῇ καὶ μέχρι θανάτου. Ἀλλὰ καθ' ὅσον παρήκμαζε καὶ ἐξηχρειοῦτο τὸ δημόσιον πνεῦμα ἐν Ἀθήναις, ἐξετείνετο καὶ τὸ κακὸν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον. Καταγγέλλετο δ' ἡ συκοφαντία εἴτε διὰ προδοτικῆς, δηλαδὴ, ἂν ἀπέδωκεν ἐκτέλεσιν δημοσίων καθηκόντων, δι' αἰτήσεως τῆς ἀδείας τοῦ δήμου πρὸς καταδίωξιν εἰς τὰ δικαστήρια, εἴτε δι' εἰσαγωγῆς λείας, ὅτε προὔκαλετο ὁ δῆμος αὐτὸς νὰ δικάσῃ, εἴτε διὰ τῶν λοιπῶν δικαστικῶν τύπων, τῆς γραφῆς, ἐνδεξίως, ἀπαγωγῆς, φάσεως, καὶ τὴν ἡγεμονίαν τῆς δίκης εἶχον οἱ

θεσμοθέται. Ὁ κατ' Ἀριστογείτονος λόγος τοῦ Δημοσθένους παρίσταισι πλήρη εἰκόνα τοιαύτης δίκης συκοφαντίας.

Σύλλαι (αἱ), ἢ Σύλλα (τα), ἡ σύλληψις ἢ λεία ξένων πλοίων, ἐμπορευμάτων καὶ ἀτόμων ἥτις ἐπετρέπετο εἰς πλοῖα ἐπὶ πολέμου, ἢ ἐνίοτε καὶ ἐν εἰρήνῃ διὰ τι ἀδικημα ἀποδιδόμενον εἰς τὴν πόλιν καθ' ἧς αἱ σύλλαι ἐδίδοντο. Δίκη ἠδύνατο νὰ κινηθῇ περὶ τοῦ ἂν ἡ σύλληψις ἦν νόμιμος, σύμφωνας πρὸς τὰ ψηφισθέντα, ἢ παράνομος, ὅτε τὰ δημευθέντα, κατὰ τὰς περιστάσεις, ἢ ἀπεδίδοντο ἢ διενέμεντο τοῖς πολίταις (Δημοθ. π. Λακρ. 927, 931 κ. Νικομ. 185. κ. Τμκρ. 703. — Θουκ. Ε, 115. — Ἀρκρ. λ.).

Συλέα, θυγάτηρ τοῦ Κορίθου, γυνὴ τοῦ Πολυπέρκτου, γίους αὐτῆς ἦν ὁ ληστής Σίνις ('Απλιδ Γ, 15).

Συλέος πεδίον, ἐν Μακεδονίᾳ, περὶ τὸν Στρυμονικὸν κόλπον, μεταξὺ τῶν πόλεων Ἀργίλου καὶ Στεγείρων ('Ηρόδ. Γ, 115).

Συλεύς, 1) υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος, βασιλεὺς τῆς Αὐλίδος, ὑποβάλλων τοὺς ἐκεῖ ἐπιδημοῦντας ξένους εἰς τὸ νὰ ἐργάζωνται τὰς ἀμπέλους του. Ἐθανάτωθη ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείδου ('Απολλιδ. Β, 6, 3).

Σύλλας (Κορνήλιος), Ρωμαῖος, ἐξ ἀπόρου οἰκογενείας, τῷ 138 π. Χ. γεννηθεὶς, ἐπιστήμων, καὶ λίαν ἐγκρατὴς τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας. Κατ' ἀρχὰς εἰς βίον τρυφλὸν καὶ ἐκδεδιγμένον ἐπιδοθεὶς, ὑπηρετήσε τὸ πρῶτον εἰς τὸν στρατὸν ὑπὸ τὸν Μάριον ἐν Ἀφρικῇ καὶ εἴτα κατὰ τῶν Τευτόνων (τῷ 104), εἰς ἀμφοτέρω τὰ μέρη ἐξόχως διακριθεὶς. Τῷ 92, διοικητὴς ὢν τῆς Κιλικίας, ἤρξατο τοῦ πολέμου κατὰ Μιθριδάτου. Ἀλλὰ τοῦ Μαρίου θελήσαντος νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν του, ἐπανῆλθεν εἰς Ρώμην, ἐξεδίωξεν αὐτὸν εἰς τὴν Ἀφρικὴν, καὶ εἴτα ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας, ὡς κατεῖχεν ὁ στρατηγὸς τοῦ Μιθριδάτου Ἀρχέλαος, ἐπολιόρκησε καὶ ἐκυρίευσεν αὐ-

τάς (τῷ 87 π. Χ.) μετὰ μεγάλας σφαγὰς, ὅτε τὸ αἷμα προρρέον ἐκ τῆς ἀγορᾶς, κατεπλημύρισε τὸν Κεραμεικόν. Τὸ ἐπὶ τὸν ἔτος ἐνίκησε τὸν Ἀρχέλαον ἐν Χαιρωνείᾳ, καὶ τῷ 85 ἐν Ὀρχομενῷ, ὅτε καὶ ὁ ἴδιος ἐρρίφθη μετὰ τῶν ἐχθρῶν ἵνα ἐμψυχώσῃ τοὺς στρατιώτας του, καὶ διεχρίμασεν ἐν Θέσσαι. Τῷ 84 συνωμολόγησεν ἀναχωρῆν μετὰ τοῦ Ἀρχελάου, λαβόντος ἐπὶ τούτῳ ἐντολὴν τοῦ Μιθριδάτου. Ἐν τούτοις ὁ Μάριος ἐπανιθῶν, εἶχε κυριεύσει καὶ ἄγριως καταδυναστεύσει τὴν Ῥώμην. Αὐτὸν δὲ φυγόντα καὶ ἀποθανόντα διεδέχθη ἐμφύλιος πόλεμος· ὅτε ἐπιστρέψας εἰς Ἰταλίαν ὁ Σύλλας, μετὰ πεισματώδεις πόλεμους, εἰσῆλθεν εἰς Ῥώμην νικητὴς τῷ 82 π. Χ., ἀνεκηρύχθη δικτάτωρ καὶ προσηνέχθη πολὺ θηριωδέστερον ἔτι τοῦ Μαρίου κατὰ τῶν ἀντιπάλων του. Μετὰ διετὴ δὲ φοβερὰν τρομοκρατίαν, ἀφ' οὗ καὶ διὰ νέων νόμων τὴν Ῥώμην μετερρύθμισεν ἐπὶ τὸ ἀριστοκρατικώτερον, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 79 παρητήθη τῆς ἀρχῆς, καὶ ἀπεσύρθη εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον, ὅτε συνέγραψεν ἑλληνιστὶ τὰ «ὕπομνημα τὰ του», συμπληρωθέντα ὑπὸ τοῦ Κορνηλίου Ἐπιχάρου, καὶ ὡς πολλὴν χρῆσιν ἐποιήσατο ὁ Πλούταρχος. Καὶ τὰ συγγράμματα τοῦ Ἀριστοτέλους συνέλεξε καὶ ἐκόμισεν ὁ Σύλλας εἰς Ῥώμην. Ἀπέθανε δ' ἐξ αἰμορραγίας ἐν ἔτει 78 π. Χ. (Πλούτ., Σύλλ.).

Σύλλιον, πόλις ὀχυρὰ καὶ παραθαλάσσια τῆς Παμφυλίας ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, μετὰ Πέργης καὶ Ἀспенδου (Στράβ. — Ἀίλιαν.).

Συλλίς, νύμφη, μήτηρ τοῦ Ζευξίππου ἐκ τοῦ Ἀπόλλωνος (Παυσ. Β, 6).

Συλλογεῖς, ἀρχὴ τις προσωρινῶς ἐν Ἀθήναις ἐγκαταστάσα, πιθανῶς μετὰ τὴν ἀποβολὴν τῶν Τριάκοντα, πρὸς καταγραφὴν τῆς περιουσίας τῶν ὀλιγαρχικῶν (Ἀνκδ. Bekker 304). Κατ' ἐπιγραφὴν (Boeckh, C. I. n. 99. 157) φαίνεται ὅτι ἐκ τῶν δημοευσιῶν οὐσιῶν αὐτοὶ κατέβαλον καὶ τὴν δαπάνην

δι' ἱερὰν τελετὴν εἰς τὸν Δία καὶ εἰς τὴν Ἀθηνᾶν.

Συλοσῶν, νεώτερος ἀδελφὸς τοῦ Πολυκράτους, συνετυράννησε κατ' ἀρχὰς μετ' αὐτοῦ τῆς Σάμου, ἀπῆλθε δ' εἴτα εἰς Αἴγυπτον. Ὁ Δαρεῖος τὸν ἐγκατέστησεν αὐθις εἰς τὴν ἀρχήν, τῷ 520 π. Χ., εἰς ἣν λέγεται ὅτι ἐδείχθη ὠμότατος (Ἡρόδ. Γ, 139. — Στράβ. ΙΔ, 638).

Σύμαιοθς, ποταμὸς τῆς Σικελίας, ἐκ τῆς Αἴτνης πηγάζων, ἔρρεε μετὰ Κατάνης καὶ Λεοντίνων. Ἐπ' αὐτοῦ ἔκειτο ἡ πόλις Κεντάρια (Θουκ. ΣΤ, 55. — Στράβ. ΣΤ, 272. — Virg. Aen. IX, 581. — Ον. Μετ. XIII, 730 Fust. IV, 472).

Σύμβολον, 1) σημεῖον πρὸς οἷαν δῆποτε γνώρισιν ἢ πιστοποιήσιν, οἷον τὸ ἐπὶ σφραγίδων ἢ δακτυλιολίθων, πενακίδων ἢ γραμματεῖον χρησιμεύον ὡς εἰσιτήριον τοῖς βουλευταῖς, τοῖς δικασταῖς κτλ. εἰς τὰ δημόσια αὐτῶν ἐντευκτήρια ἐν Ἀθήναις, ὁμοίως καὶ τοῖς ξένοις ὡς διαβατήριον (Ἀριστ. Ὀρν. 1209, 1214 σχλ.)· προσέτι τὸ διδόμενον μετὰ δύο ἀμοιβαῖα· σχέσεις ἐχόντων ἢ ξενίαν, ἢ ἀγοραπωλησίας, πρὸς ἀναγνώρισιν. Συνίστατο δὲ τὸ τοιοῦτο ἢ εἰς νόμισμα ἢ εἰς ξύλον τι δίχα τετμημένον, οὗ τὰ μέρη συναρμολογούμενα ἀπεδείκνυσαν τὴν ταυτότητα, ὡς ἐσχάτως ἔτι παρὰ τοῖς ἡμετέροις ἀρτοποιαῖς καὶ ἄλλοις προμηθευταῖς ἐπεκράτει ἡ τσέτσουλα (Πλάτ. Συμπ. — Πολύδ. ΣΤ).

— 2) Πᾶν ὕλικόν σημεῖον ἰδεῖν πινὰ αἰνιττόμενον, ὡς ἡ δᾶφνη ἐστὶ σύμβολον τῆς δόξης, τῆς νίκης, κλπ. — 3) Ἡ ἐμπορικὴ συνθήκη, ἐξ οὗ «αἱ ἀπὸ συμβόλων δίκαιαι», αἱ μετὰ τῶν πολιτῶν καὶ ξένων διεξαγόμεναι συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς τοιαύτης συνθήκης (Ἀρκερτ. — Ἀνδοκ. κ. Ἀλκιδ. 18). Εἰς δὲ τῶν ὅρων τούτων ἦν, αἱ ἐκ τῶν δικῶν τούτων ἐφέσεις νὰ γίνωνται εἰς ἄλλην τρίτην ἀμερόληπτον πόλιν. Ἐπὶ τῆς παντοδυναμίας τῶν δ' οἱ Ἀθηναῖοι καταχρηστικῶς ἀπὸ συμβόλων δίκας ἐκάλουν καὶ τὰς

τῶν συμμάχων αὐτῶν, οὓς ἐδίαιον, οὐ μόνον τὰς μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν Ἀθηναίων μικτάς, ἀλλὰ καὶ αὐτὰς τὰς μεταξὺ μόνων τῶν πολιτῶν αὐτῶν θίχας νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ ἀττικά δικαστήρια (Ἀνθ. π. Ἡρδ. φόν. — Ξεν. Πολ. Ἀθ. Λ, 14-18).

Συμβόλαιον, ἡ μεταξὺ ἀτόμων συναλλαγὴ. Αἱ ἐν τῇ ἀθετήσεως αὐτῶν πηγάζονται δίκαι, «συμβολαίων δίκαι» ὑπέκειντο ἐν Ἀθῆναις εἰς τὰ ἡλιαστικά δικαστήρια, ἐν δὲ Σπάρτῃ ἐδικάζοντο ὑπὸ τῶν Ἐφόρων, οὐχὶ ὡς εἰσαγωγέων καὶ οὐχὶ ἐν σώματι, ὡς φαίνεται, ἀλλ' ἐκάστη ὑφ' ἐκάστου. Ἀγνοεῖται δὲ πῶς αὐτοῖς διενέμεντο (Πλούτ. Λακ. Ἀμφθ. Η, 207 — Ἀριστ. Πολιτ. Γ, 1, 7).

Συμβολή, 1) συνάντησις, σύγκρουσις, ὥστε συμβολὴ ἢ δύο ὁδῶν (Ξεν. Ἑλλ. Ζ, 1, 8), δύο στρατευμάτων. — 2) Συνεισφορά, ὥστε «τὰ ἀπὸ συμβολῆς συμποσία», εἰς ἃ ἕκαστος συνδαιτυμῶν καταβάλλει τὴν ἰδίαν δαπάνην (Ξεν. Συμπ. Α, 16. — Ἀθ. Ζ). Ἰδ. ἐστίασις.

Σύμβουλοι, ἐν Σπάρτῃ, δέκα συνειπεμπόμενοι μετὰ τῶν βασιλέων εἰς τὰς ἐκστρατείας, ἐπιτηδὲς ἐκλεγόμενοι, ἵνα συμβουλεύωσι καὶ ἴσω καὶ ἐπιτηρώσιν αὐτοὺς (Θουκ. Β, 85, Γ, 69, Ε, 63).

Σύμη, νῆρος παρὰ τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἐμπρὸς εἰς τὸ ἀκρωτήριον Κυνόσσημα τῆς Καρίας, μεταξὺ Κνίδου καὶ Ρόδου, μεθ' ὁμωνύμου πόλεως, καὶ 8 λιμένων. Τὸ ὄνομα ἔλαβεν ἐκ θυγατρὸς τινος τοῦ Ὑάλυσου, πρὶν Μεταποντίς καὶ Ἀἰγλή καλουμένη. Νηρεὺς, ὁ βασιλεὺς τῆς νήσου, συνεισέφερεν εἰς τὴν κατὰ τῆς Τροίας ἐκστρατείαν 3 πλοῖα (Ὁμ. Ἰλ. Β, 671). Οἱ Κᾶρες κατέλαβον μετὰ ταῦτα τὴν νῆσον, ἀλλὰ τὴν ἐγκατέλιπον ἔνεκεν ἐπελθούσης ξηρασίας· ἔκτοτε δὲ τὴν κατώκησαν ὀριστικῶς Δωριεῖς (Στράβ. ΙΔ, 656. — Διδ. Ε, 52).

Συμμαχία, 1) ὁ σύνδεσμος διαφόρων Ἑλληνικῶν πόλεων πρὸς κοινὴν ἄμυνα

καὶ ἐπίθεσιν, συνήθως μᾶς τῶν συμμαχιῶν προϊσταμένης (Ἰδ. ἡγεμονίς). Ἡ ἀρχαιότερα τῶν τοιούτων συμμαχιῶν ἦν ἡ Πελοποννησιακὴ, ἥς τὴν ἡγεμονίαν εἶχε τὸ Ἄργος (Ἡρδ. Α, 1). Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ προέκυψεν ἡ Σπάρτη, καὶ ἀνεδέχθη διὰ πάντοτε ἰσχυροτέρα τοῦ Ἄργους διὰ τῆς παρὰ τῇ Τύρινθι νίκης (περὶ 524 π. Χ.) (Ἰδ. Ἄργος Κλεισμένης 1), εἰ καὶ ἐξηκολούθησε καὶ μετὰ ταῦτα ἡ διάστασις τῶν δύο πόλεων. Τὴν Σπαρτιατικὴν συμμαχίαν ἀπετέλουν ἡ Κόρινθος, ὡς ἡ πρωτίστη τῆς συμμαχίας σύμβουλος, ἡ Σικυῶν, ἡ Αἰγίνα, τὰ Μέγαρα, ἡ Ἐπίδαυρος, ἡ Τροιζήν, ἡ Ἑρμιόνη, ἡ Ἀρκαδία (τῆς Ἑγέας καταλαμβάνουσης τὴν ἐπίτιμον θέσιν εἰς τὰς μάχας, τὴν τοῦ ἀριστεροῦ κέρατος), ἡ Φλιοῦς, ἡ Ἡλις. Ἐπὶ τῶν Περσικῶν καὶ αἱ Ἀθῆναι οἰκισθελῶς καὶ πᾶσα ἡ Ἑλλὰς ἐδέχθησαν τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἀλλ' ἡ δραστηριότης τῶν Ἀθηναίων καὶ ἡ φρόνησις τοῦ Θεμιστοκλέους, τοῦ Ἀριστείδου, τοῦ Κίμωνος, ἀνέδειξαν κατὰ θάλασσαν ὑπερόχους τὰς Ἀθῆνας, συνδεθείσας μετὰ τῶν νήσων καὶ τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων τῆς Μικρᾷ Ἀσίᾳ, αἱ δὲ προσπάθειαι τῶν Σπαρτιατῶν ὅπως διατηρήσωσι καὶ κατὰ θάλασσαν τὴν ἡγεμονίαν, ἀπέτυχον. Ὅτε δὲ περιεφρόνησαν τοὺς εἰς Ἰωάννην πεμφοθέντας εἰς ἐπικουρίαν αὐτῶν Ἀθηναίους, τότε ἐπῆλθε ῥῆξις μεταξὺ τῶν δύο πόλεων, καὶ ἔκτοτε αἱ Ἀθῆναι, συμμαχήσασαι καὶ μετὰ τοῦ Ἄργους, ἀπέκτησαν καὶ κατὰ ξηρὰν δύναμιν σχεδὸν ἰσόπαλον πρὸς τὴν τῆς Σπάρτης. Αἱ Θῆβαι, καταπροδοῦσαι τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ τῶν Περσικῶν, ἀπώλεσαν τὴν ἐπὶ τῆς Βοιωτίας ὑπεροχὴν αὐτῶν. Κατὰ δὲ τὴν εἰρήνην τοῦ 445 π. Χ., αἱ Ἀθῆναι καὶ ἡ Σπάρτη ἀνεγνώρισαν ἐπισήμως ἐκάστη τῆς ἐτέρας τὴν ἡγεμονίαν. Οἱ Ἀθηναῖοι παρὰ τῶν συμμάχων των, τῶν πλείστων νησιωτῶν, ἀπήτησαν, ἀντὶ στρατιωτῶν, φόρον, χρεῖματα καὶ κενὰς τριήρεις, εἰς δ' οἱ ἀπειροπόλεμοι ἐκείνοι προθύμως συνήνεσαν, πληρῆ

μάλιστα ἐμπιστοσύνην ἔχοντες εἰς τοῦ Ἀριστείδου τὸν δίκαιον χαρακτήρα. Κατετέθη δὲ κατ' ἀρχὰς τὸ συμμαχικὸν ταμῆον εἰς τὸν ἐν Δῆλῳ ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἀπὸ δὲ τοῦ 460 π. Χ. ὁ Περικλῆς μετέφερεν αὐτὸ εἰς Ἀθῆνας. Ἀντ' αὐτοῦ δ' ἀνέλαβον αἱ Ἀθηναὶ νὰ ὑπερμαχῶσι τῶν συμμάχων, οὓς οὕτως εἶχον ἀπλούς εἰς αὐτὰς παραδεδομένους. Οἱ διέποντες τὸν κοινὸν τοῦτον θησαυρὸν ἦσαν Ἀθηναῖοι Ἑλληνοταμίαι. Ὁ ἐκ τῆς ἀντιζηλίας τῶν δύο προσεχουσῶν πόλεων προκύψας, καὶ πᾶσάν τὴν Ἑλλάδα συμπαράσyras Πελοποννησιακὸς πόλεμος ἐπέφερε τὸ τέλος τῆς ἡγεμονίας τῶν Ἀθηνῶν. Ἡ Σπάρτη ὑπερίσχυεν, αἱ δὲ Θῆβαι προσεκλήσαντο τὴν ἐπὶ τῆς Βοιωτίας ἡγεμονίαν. Ἐξωσθέντων τῶν Τριάκοντα διὰ τοῦ Θρασυβούλου, ἀπηλλάγησαν αἱ Ἀθῆναι τῆς ἀμέσου ἐπικυριαρχίας τῆς Σπάρτης, καὶ ὁ Κόνων ἐν Κνίδῳ νικήσας, ἀποκατέστησε πάλιν τὴν ναυτικήν ὑπεροχὴν τῶν Ἀθηνῶν· ἀλλὰ τοῦ Κορινθιακοῦ πολέμου τοὺς καρποὺς συνεκομίσαντο ἡ Σπάρτη καὶ οἱ Πέρσαι διὰ τῆς εἰρήνης τοῦ Ἀνταλκίδου. Ἡ Σπάρτη ἐν ὑπεροφίᾳ κατέλαβε τὰς Θῆβας διὰ προδοτικῆς ἐπιθέσεως· ἀλλὰ τοῦτο ἐπέφερε καὶ τὴν πτώσιν τῆς Αἰ. Ἀθῆναι συνέδεσαν τῷ 377 π. Χ. νέαν συμμαχίαν, καὶ τέλος ἡ Σπάρτη ἀνεγνώρισεν ἐπισήμως τὴν κατὰ θάλασσαν ἡγεμονίαν τῶν Ἀθηνῶν· τὴν τῆς Σπάρτης δ' ἐξηφάνισαν ἐντελῶς αἱ ἐν Λεύκτροις καὶ Μαντινείᾳ μάχαι, καὶ τῆς Μεσσηνίας ἡ παλινὸρθωσις· ὁ δὲ θάνατος τοῦ Ἐπαμεινώνδου ἐν Μαντινείᾳ (362 π. Χ.) ἡλάττωσε καὶ τῶν Θηβῶν τὴν ἐπιρροήν, καὶ περιώρισε καὶ αὐτῶν τὴν ἐν Βοιωτίᾳ ἡγεμονίαν. Καὶ αὖθις ἀνέκυψαν ἐπ' ὀλίγον αἱ Ἀθῆναι ὡς κέντρον δυνάμεως ἐν Ἑλλάδι, μέχρις οὗ (τῷ 338) ἡ ἐν Χαιρωνείᾳ μάχη κατέστρεψε τῆς Ἑλλάδος τὴν ἀνεξαρτησίαν, καὶ ἡ ἡγεμονία μετέβη εἰς τὴν Μακεδονίαν, ὑφ' ἧς τὴν ἐπιρροήν διετέλεσαν καὶ ἡ Θεσσαλική, καὶ ἡ Αἰτωλική, καὶ ἡ Ἀχαϊκή συμπολιτεία μέ-

χρι τῆς εἰς τὴν Ῥώμην ὑποδουλώσεως. — 2) Ἐπίθετον ἀποδοθὲν εἰς τὴν Ἀφροδίτην ὑπὸ τῶν Μαντινέων, ἐχειράντων αὐτῇ ναὸν ἐν Μαντινείᾳ μετὰ τὴν ἐν Ἀκτῷ καταναυμάχησιν τοῦ Ἀντωνίου (Παυσ. Η, 9).

Συμμορία. Ἐν Ἀθῆναις, μετὰ τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ναυμαχίαν κατὰ τὸ 316 π. Χ., νέος εἰσῆχθη φορολογικὸς ὀργανισμὸς πρὸς καταρτισμὸν τοῦ ναυτικοῦ, καθ' ὃν ἐκάστη τῶν 10 φυλῶν ἐπρότεινεν 120 τῶν εὐπορωτέρων αὐτῆς ἀνδρῶν, 25-40 ἐτῶν ἡλικίας, καὶ εἰς τοὺς 1200 ἀνετέθη ἡ ὑποχρέωσις τῶν τριηραρχιῶν, καὶ τοῦ παρέχειν τριήρη εἰς τὸ δημόσιον. Διηροῦντο δ' αὐτοὶ εἰς 20 συμμορίας, ἐξ ἀνδρῶν 60 ἐκάστην, διατελοῦσαν ὑπὸ ἑνᾶ ἐπιμελητῆν. Ἐκάστη δὲ συμμορία ὑποδιηρεῖτο εἰς συντελείας, ἀριθμοῦ ἀναλόγου τῇ περιουσίᾳ τῶν μελῶν αὐτῆς, οὐχὶ δ' ἐλάσσονος τῶν 16, καὶ ἐκάστη συντελεία ὤφειλε νὰ παρέχῃ ἀνὰ μίαν τριήρη, ὥστε ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν νὰ μὴ ᾖ κατώτερος τῶν 240 (Δημοθ. Π. Στφ, 261. Κ. Εὐσεργ. κ. Μνησθ. 1145. — Οὐλπ. εἰς Δημοθ. κ. Μειδ. 188).

Συμπολιτεία, ἡ ἐνωσις ἀνεξαρτήτων πόλεων πρὸς κοινὴν ἐνέργειαν (Ἰδ. Συμμαχία).

Συμπλεγμα. Οὕτως ὀνομάζει ὁ Πλάτωνος (XXXVI, 4, 10) γλυπτικὰς ἐρωτικὰς παραστάσεις, καὶ προσέτι ἔργον τι τοῦ Κηφισοδώρου, υἱοῦ τοῦ Πραξιτέλους, θαυμαζόμενον ἐν Περγᾶμῳ, καὶ ἐν ᾧ λέγει ὅτι οἱ δάκτυλοι εἰσχωροῦσιν εἰς τὴν σάρκα μᾶλλον ἢ εἰς τὸ μάρμαρον (Αὐτ. 6). Τινὲς ἐκλαμβάνουσι τοῦτο ὡς τοὺς περιφήμους παλαιστὰς τοὺς διατηρουμένους εἰς τὸ μουσεῖον τῆς Φλωρεντίας.

Συμπληγάδες, 1) Ἰδ. Ἀργεναῦται. — 2) Ἰδ. Κυάναται νῆσοι.

Συμπόσιον, ἐστίας εἰς ἐορτάσεις, εἰς ἣν προσκλήσεις ἐγίνοντο πρὸ πάντων διὰ τὸν πότον, ὅστις ἦν κατὰ τὸ τέλος τῆς ἐστίαςσεως, διότι οἱ Ἕλληνες συνήθιζον ἐσθίοντες

νά μὴ πίνωσιν. ἀλλὰ μόνον εἰς τὸ τέλος τοῦ δείπνου. Ἔπινον δὲ οἶνον, καὶ ἤδη ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, ὅτε κατὰ Πλάτωνα (Νομ. Β, 363) ὁ Μουσαῖος ἐλεγεν ἀραιοῖν τὴν δικαίαν μετὰ θάνατον, αἰώνιον μέθην. Ἔπινον δὲ τὸν οἶνον οὐχὶ ἄκρατον, ὡς οἱ βάρβαροι (Πλάτ. Νομ. 637), καὶ εἰς θάνατον κατεδίκαζον οἱ νόμοι τοῦ Ζαλευκού τὸν ἀσθενῆ τὸν ἄνευ τῆς ἐνταλῆς τοῦ ἱατροῦ ἄκρατον πίνοντα (Αἰλ. π. 1. Β, 37). Ὁ Κλεομένης ἐλέγετο κακὸς καθ' ὅ ἄκρα-

ζών, εἶχον τὰς κεφαλὰς ἐστεφανωμένας οἱ δὲ προχέοντες αὐτοῖς ἦσαν συνήθως νέοι δοῦλοι. Εἰς δὲ τῶν συμπόσιων ἐξελεγετο συμπόσιάρχης (καὶ βασιλεὺς τιτλοφορούμενος), καὶ οὗτος ὠριζέ τὰ καθέλαστα (Πλάτ. Νομ. Δ, 641). Μετεδιδάχτετο δὲ τὸ ποτήριον ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ εἰς τὸν δεξιῶς καθήμενον συμπότην, ἢ εἰς ἐκεῖνον ὑπὲρ οὗ προέπιε (Πλάτ. Περλ. Δ, 420). Τὰ συμπόσια ἐδίδον ἄφορμὴν οὐ μόνον εἰς τερπνάς, ἀλλὰ καὶ εἰς σπουδαίας συνδιαλέξεις (Πλάτ. Εὐφ. Συμπό-

τοπίτης (Περδ. ΣΤ, 84) καὶ οἶνον λείγοντες οἱ Ἕλληνες ἐνδύνον τὸ κρᾶμα (Πλούτ. Γρμ. πρῶτ. 20), τὸ κρᾶσι. Αἱ ἀναλογίαι τῆς κράσεως τοῦ ὕδατος πρὸς τὸν οἶνον ἦσαν 3:1 ἢ 2:1 ἢ ἐνίοτε καὶ 3:2 (Περδ. Ἔργ. 596). — Πλούτ. Συμπ. Γ, 9. — Ἀθην. 1, 426. — Εὐστθ. εἰς Ὀδύσ. 1, 209). Ἐγίνετο δ' ἡ κράσις ἐντὸς ἀγγείων καλουμένων κρατήρων, καὶ ἐνίοτε ψυκτήρων, ὅτε ἐν τῷ μέσῳ εἶχον χιόνα ἢ πάγον πρὸς ψύξιν. Ἐνίοτε δ' ἐνέχεον καὶ ἀρώματα (Ἀθην. ΛΑ, 33), ὅτε τὸ κρᾶμα ἐλέγετο τρίμμα (Πολδ. ΣΤ, 18) εἰτα δὲ μετηγγίζετο εἰς τὰ παντοῖου εἶδους ποτήρια, κύλικας, φιάλας, καρχήσια, κανθάρους, ρυτά). Οἱ συμπόται, εἰς τὰς κλῖνας κατακείμενοι πρὸ τῶν τραπέ-

σιον). Παρήταν δ' εἰς τὰ μείζονα ἐξ αὐτῶν καὶ καθαροῖ. κύλητρίδες καὶ ὀρχηστρίδες. Καὶ διόφορα δὲ λογοπαίγνια ἐπρότεινον, καὶ εἰς διαφόρους παιδιὰς ἐπεδίδοντο οἱ συμπόται, ὧν αἱ κυριώτεραι ἦσαν ὁ κότταβος, ὁ ἀστραγαλισμός, ἡ κυβεία, ἡ πεττεία, ὁ χαλκισμός (Πολδ. Θ, 118). Ἰδ. Ἐστίασις. Οἱ Ῥωμαῖοι εἶχον καὶ ἐπιτάφια συμπόσια, ἀπαγορευθέντα, ἕνεκα τῆς καταχρήσεως αὐτῶν, ὑπὸ τῆς δεικανδρίας (Cic. Legg. II 24, 60).

Συμφορεῖς, παρὰ Σπαρτιάταις οἱ μετὰ τῶν πολεμάρχων ὡς ὑπασπισταὶ ἢ σύμβουλοι αὐτῶν ἐκπεμπόμενοι (Εὐφ. Ἑλλ. Δ, 4, 14).

Συμφωνιακοί, παρὰ Ῥωμαίοις δο-

λοι ἐν πλουσίαις οἰκίαις, ὧν ἔργον ἦν νὰ ψάλλωσι πρὸς τέρψιν τῶν κυρίων των. Ἡ φαλμαγδία αὐτῶν ἐκαλεῖτο ἀκρόαμα (Cic. Mil. IX. — Suet. Oct. LXXIV. — Plin. Ep. VI, 34).

Συναρχαίαι, κατὰ Πολύβ. (Ἐκλ. 114) ἐν Ἀρχαίᾳ συνέλευσίς τις, ἐν ἀπορρήτῃ, τῶν ἀρχῶν, ἰσως τῶν δημοσίων μετὰ τῆς βουλῆς κτλ. πρὸς συζήτησιν τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων.

Σύνδεδιπνον. Ταῦτὸ τῷ συμπόσιον.

1δ. Ἑστίαισις.

Σύνδικος, 1) ὁ ἐν δίκῃ βοηθός, ὁ συνήγορος (Αἰσχύλ. Εὐμν. 748 — Δρ. 0. κ. Ἀρσ. 689. Πρ. Ζηθ. 885. Στφ. 274). ὁμοίως καὶ ὁ συνηγορῶν ὑπὲρ διατηρήσεως ὑφισταμένου νόμου. — 2) **Σύνδικοι**: ἀρχὴ ἐν Περσείᾳ ἐγκαταστάσθ μετὰ τὴν ἐξώσιν τῶν Ἀ' ἵνα μεριμνᾷ καὶ δικάζῃ περὶ ἀποδόσεως τῶν ἀδίκως δημοσθέντων καὶ περὶ τῶν ἐπὶ τότε δημοσθέντων κτημάτων (Ἀρπ. — 3) Ἐν Σπάρτῃ ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις ἀρχή (ἡ μεγίστη συνδικαία) παντοίας ἔχουσα ἐπιμελείας, ἥ τὰς ἀρχάς εἰς ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν βοηθοῦσα: ὑπῆρχον δὲ τότε σύνδικοι ἐπὶ τὰ ἥθη, ἐπὶ τοὺς νόμους, σύνδικος θεοῦ Λυκούργου. Ἐξάγονται δὲ ταῦτα ἐξ ἐπιγραφῶν ἐποχῶν μεταγενεστέρων (Boeckh, C. I. G. n. 1242. 1256 κτλ.).

Σύνεδροι, ἐν γένει εἰ εἰς συνέδριον συγκαθήμενοι. Ἐλέγοντο δ' ἰδίως οὕτω καὶ οἱ τρεῖς ὁμοῦ ἄρχοντες τῶν Αἰτωλῶν, ὁ στρατηγός, ὁ ἑπάρχος καὶ ὁ γραμματεὺς (Boeckh, C. I. G. n. 2382. 3064), ὡς καὶ τρεῖς ἀρχῆ, πιθανῶς τοπικῇ, ἀρχαίων πόλεων, ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων (Αὐτ. n. 1543).

Συνήγορος, ταῦτὸ σύνδικος (ἴδ.).

Σύνθεσις, παρὰ Ῥωμαίοις ἐλέγετο ἡ ἀποθήκη τῶν ἐνδυμάτων, καὶ προσέτι ἐν ἑνὶ θυμῷ οὐ ἀγνοεῖται τὸ εἶδος, ὃ δ' ἔφερον μόνον εἰς τὰ συμπόσια, καὶ εἰς τὴν ἐορτὴν τῶν Κρονίων (Saturnalia).

Συνθήκαι, ἦσαν οὐχὶ μόνον αἱ δημόσιαι καὶ διεθνεῖς, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι μεταξὺ ἀτόμων γραπταὶ καὶ ἐπίσημοι συμφωνίαι. Ταύτας ἀπέβλεπον αἱ «συνθηκῶν παραβάσεις δίκαι» (ἴδ. Δίκαι).

Σύνθημα, πᾶσα ἀμοιβαία συμφωνία, καὶ ὁ λόγος ὁ διδόμενος εἰς τοὺς στρατιώτας ἵνα γνωρίζωσιν ἀλλήλους. Ὁ Κύρος ἔδωκεν εἰς τοὺς ἰδικούς του «Ζεὺς σύμμαχος καὶ ἡγεμών», «Ζεὺς σωτὴρ καὶ νίκη». «Ζεὺς σωτὴρ καὶ Ἡρακλῆς ἡγεμών» (Ξνφ. Κρπδ. Γ, 3, 26. Ζ, 1, 10 Ἀνδ. Α, 8, 11. ΣΤ, 5, 15). Καθ' Ἡρόδοτον (Θ, 98) σύνθημα ἐδόθη «Ἡδῆ».

Σύνναθα (τὰ), πόλις κατὰ τὰ βόρεια τῆς Φρυγίας πρὸς τὴν Γαλατίαν. Τὰ πλησίον αὐτῆς ὄρη παρήγον περιφθονοῦ μάρμαρον, «συννάθιον λίθον» ἢ καὶ «δοκίμιον» καλούμενον ἐξ ἐτέρου παρακειμένου χωρίου Δοκίμιας, λευκὸν μετ' ἐρυθρῶν φλεβῶν ὡς κηλίδων (Στφ. IB, 577. — Cic. ap. fam. XV, 4. — Liv. XLV, 34).

Συννόων, γλύπτῃς Αἰγινίτης, μαθητῆς τοῦ Ἀθηναίου Ἀριστοκλέους περὶ τὰ 495 π. Χ. (Παυσ. ΣΤ, 9).

Σύνδοι ἐλέγοντο αἱ ἐν Αἰγίῳ τριήμεροι συνελεύσεις τῶν μελῶν τοῦ Ἀρχαίου δεσμοῦ ἐκ πασῶν τῶν πόλεων, πάντων τῶν ὑπὲρ τὰ 30 ἔτη γεγονόντων, συνεχομένων αὐτοκλήτως ἐντὸς ἄλλους Ὁμαρίου καλούμενον, καὶ τῷ Ὁμαρίῳ Δι' ἱεροῦ, δις τοῦ ἔτους, κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔαρος καὶ κατὰ τὸ τέλος τοῦ φθινοπώρου (Πελοδ. Δ, 14, 1, 37. 1. Ε, 1, 7. ΑΗ, 4, 5. — Στφ. Η, 7, 3, 5. — Παυσ. Ζ, 24, 1, 2). Ἐκτακτοὶ δὲ σύνδοι συνεκαλοῦντο προσέτι καὶ εἰς ἄλλας πόλεις ὑπὸ τῶν ἀρχῶν (Πελοδ. Ε, 1. Ειλ. ΜΖ. ΚΘ, 9, 6).

Συναίκεια, οἰκία ἐν ἣ πολλοὶ κατοικοῦσιν ἐπ' ἐνοικίῳ (Αἰσχ. κ. Τιμάρχ. 17). Τοιαῦται πρὸς ἐνοικίαν εἰσὶν ὠκοδομοῦντο ἐν Ἀθήναις (Ξνφ. Οἰκν. Γ, 1) πρὸς ἐνοικίαν τοῖς μετόικοις, ὡς μὴ ἐγκακτημένοις,

ἀριθμωμένοις δὲ εἰς 45,000 περίπου, καὶ τοῖς ξένοις ἐμπόροις. Ἡ τιμὴ τῶν ἐνοικιάσεων ἀγνοεῖται. Πλὴν ὅτι ἦν μείζων ἐν Ἀθήναις ἢ ἀλλὰχού τῆς Ἀττικῆς. Μνημονεύονται δ' ὑπὸ τοῦ Ἰσίδου δύο οἰκίαι ἀποφύρουσαι 8 1)2 ο) τόκον. Αἱ συνοικίαι ἐξμισθεύοντο συνήθως κατὰ τὸ θέρος, καὶ τὸ ἐνοίκιον καταβάλλετο κατὰ μῆνα. Ὑπῆρχον δὲ καὶ οἱ καλούμενοι ναύκληροι ἢ σταθμοῦχοι, οἱ ἐνοικιάζοντες τοιαύτας συνοικίας πρὸς ὑπεννοικίαν (Ἰσίδ. ὑπ. Φιλοκτμν. κλ. 58).

Συνοικία. ἑορτὴ συσταθεῖσα ὑπὸ Θησεῖος ἐν Ἀθήναις, ὅτε συνώκησεν ἐκεῖ τὰς 11 πόλεις τῆς Ἀττικῆς (Θουκ. Β. 15. — Στφ. Βυζ. λ. Ἀττικῇ). Ἐτελεῖτο τῇ 16 ἐκαστευαῖωνος, δι' ἀναμύχτου θυσίας τῇ Εἰρήνῃ (Σχλ. Ἀριστ. Εἰρ. 1019).

Συνταγμα. ἴδ. Στράτος.

Συντάξεις. Τὸ ὄνομα τοῦτο ἐδόθη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου μισθοῦ καταστάντες ὀνόματι φόρου, εἰς τὴν μετρίαν καταβολὴν εἰς ἣν ὑπέβαλον τὰ μέλη τῆς κατὰ τὸ ἔτος 376 συστάσης νέας συμμαχίας ὑπὸ τὸ ὄγμα συνεδρίου (Λισχ. Περσπ. 201. — Γρόδ. ΙΕ, 28).

Συντέλεια. 1) ἡ ἀπὸ κινεοῦ φορολογία, ὡς ἡ πάντων τῶν Βοιωτῶν ὑπὸ τοὺς Θηβαίους ἐπὶ Ἐπαμεινώνδα (Διόδ. ΙΕ, 38). καὶ ὁ τῶν Ἀρκάδων δασμὸς κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν (Διόδ. ΙΕ, 59). — 2) Ἐν Ἀθήναις ἡ ὑποδιαίρεσις τῆς ναυτικῆς φορολογικῆς μονάδος, τῆς συμμαχίας (ἴδ.).

Συντελεῖς, οἱ περίοικοι τῆς Λακωνίας, ὡς φόρου ὑποτελεῖς (Ἐφορ. ἐν Στφ.).

Συνωμοσία.

ἴδ. Ἐταίρεια.

Συνωρίς, ξευγὸς ἵππων συνεζευγμένων (Ξνφ. Ἐλλ. Α, 2, 1) καὶ ὡς ἐκ τούτου καὶ ὁ δίφρος ὁ

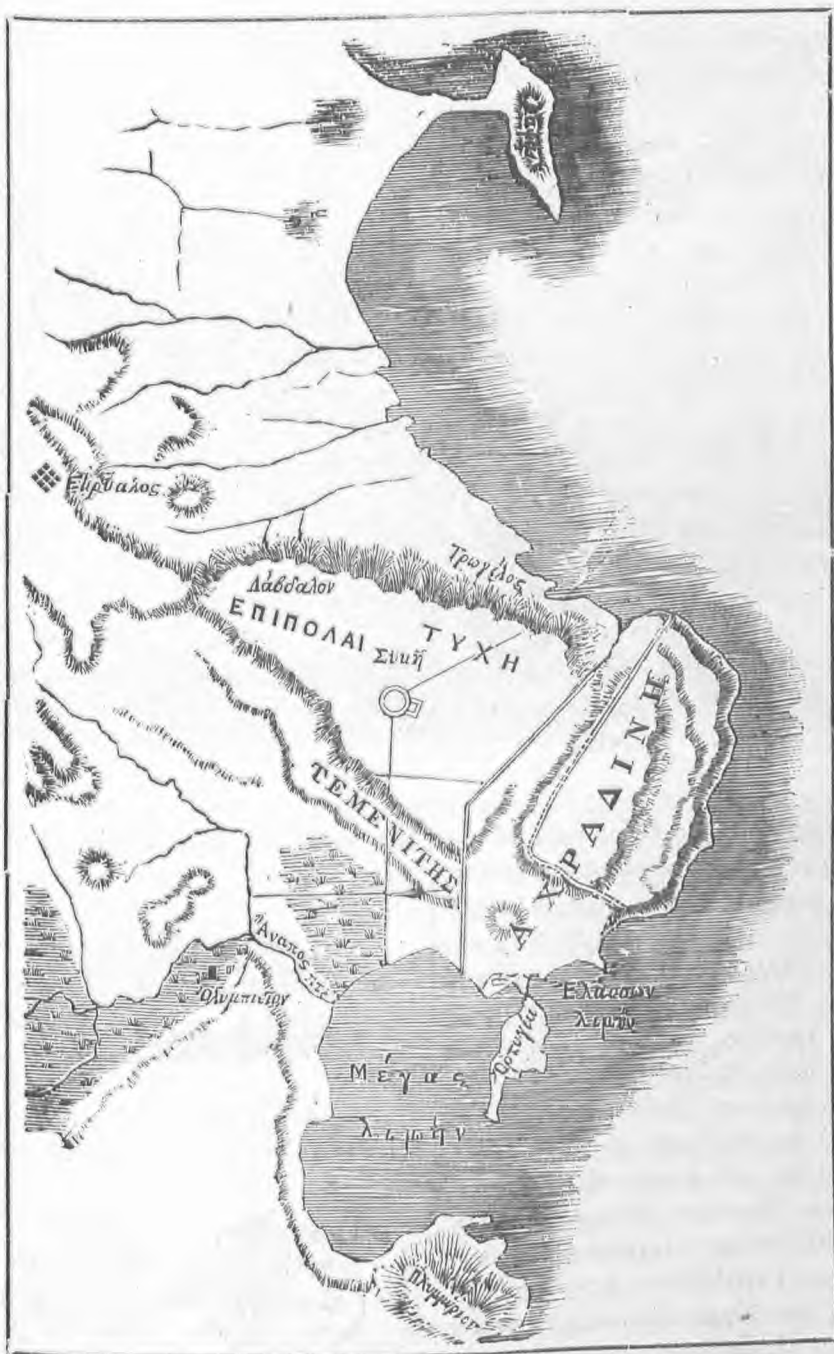

ὑπὸ δύο ἵππων συρόμενος εἴτε εἰς τὰς μάχας

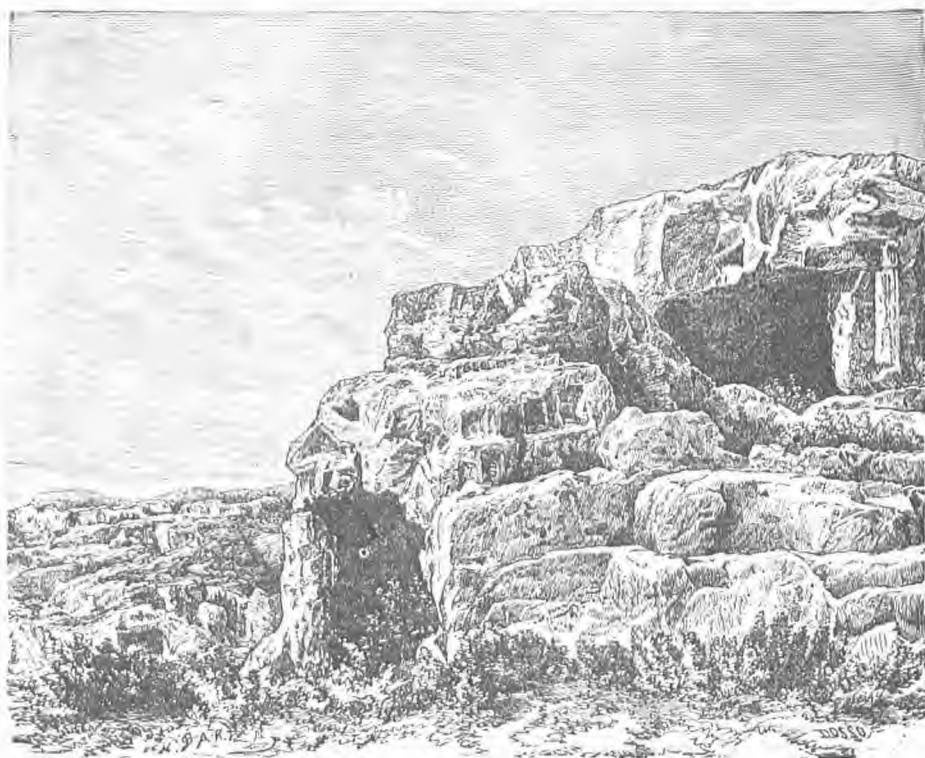
εἴτε εἰς τὰ ἱπποδρόμια, ὥστε καὶ «ξυνωρίδι νικᾶν» (Πλατ.).

Συρακούσας καὶ Συράκουσαι, ἡ μεγίστη καὶ πλουσιωτάτη πόλις τῆς Σικελίας, ὁ εἰς ὁφθαλμοὺς τῆς νήσου καλουμένη. διότι ὁ ἕτερος ἦν ὁ Ἀκράγας. Κεῖται ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς παραλίας, κατὰ τὸν πατμόν Ἀναπών, πλησίον τοῦ τέλματος Λυσίμελεας (νῦν λίμνης Σιράκου). Ἰδρύθη δὲ τῷ 735 π.Χ. ὑπὸ Κορινθίων, οὓς ὠδήγει ὁ Ἀρχίας. Τὸ πρῶτον κατέλαβον τὴν τῇ ἀκτῇ παρακειμένην μικρὰν νήσον Ὀρτυγίαν, ἣτις φέρεται οὕσα τῶς φοινικίῃ ἀποικία. Ἀλλὰ ταχέως ἐξετάθη ἡ πόλις καὶ περιέλαβε τέσσαρα, ἡ, μετὰ τῶν Ἐπιπολῶν, 5 μέρη, συμπεριτεχισθέντα. Ἦσαν δὲ ταῦτα, α) ἡ νήσος Ὀρτυγία, πολλάκις καὶ μόνον Νᾶσος (Θουκ. ΣΤ, 3) λεγόμενη, ἡ ἀρχικὴ ἱερῶσις, μετὰ πηγῆς τῆς Ἀρεούσης, ναῶν τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, τοῦ μεγάρου τοῦ Ἰέρωνος, εἰς δὲ εἴτα ὄκουν οἱ Ῥωμαῖοι στρατηγοί, καὶ ὄχυνρᾶς ἀκροπόλεως, ἣν ὁ Τιμολεὼν κατηδάφισε. Στενὸς πορθμὸς διήρει αὐτὴν ἀπὸ τῆς ξηρᾶς, μεθ' ἧς ἐκοινωνεῖ τὸ πρῶτον διὰ χώματος, εἴτα διὰ γεφύρας (Cic. Verr. IV, 53)· β) ἡ Ἀχραδινὴ, βορείως τῆς νήσου, ἡ ὑψηλὴ καὶ ἀπότομος ἀνατολικὴ ἀκτὴ μέχρι πλησίον τοῦ Ῥωγίλου λιμένος (νῦν Μαγγίσι), τετραπλασία τῆς Νάσου, καὶ ἰσχυρῶς ὠχυρωμένη (Liv. XXIV, 21. XXS, 24. 33). Εἶχε δὲ καὶ ἀγορὰν, καὶ πρυτανεῖον, καὶ δικαστήρια, κτλ. Προσέτι ναὸν τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς, θέατρον, καὶ τὰς μεγάλας κατακόμβας. γ) Ἡ Τύχη, ἀνατολικῶς τοῦ βορείου

ΧΑΡΤΗΣ
ΣΥΡΑΚΟΥΣΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ

Ἡ πόλις τοῦ Ἀρχαίου.

μέρους τῆς Ἀγραδινῆς, ἦν ἰπώνυμος τοῦ ναοῦ τῆς Τύχης ἐν ἐνέλλειε, καὶ τὸ πολυανθρωπότερον μέρος τῆς πόλεως, περιέχον καὶ γυμνάσιον (Cic. Verr. IV, 53). 2) Νέα πόλις, πρὶν καλουμένη Τεμενίτις (Θουκ. ΣΤ', 76, 109), νοτιῶς τῆς Τύχης, δυτικῶς δὲ τῆς Ἀγραδινῆς, ἔχουσα τὸ μέγιστον τῶν θεάτρων πάσης τῆς Σικελίας (Cic. Verr. IV, 53), καὶ μετὰ ναοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Τεμενίτου καὶ πολλῶν ἄλλων, 3) Ἐπιπολαί, ὑψηλὸς λόφος πρὸς δυσμὰς τῆς Τύχης καὶ Νεαπόλεως, ὑπερεῖχεν αὐτῶν καὶ τῶν λοιπῶν μερῶν, καὶ κατ' ἀρχὰς διηρεῖτο αὐτῶν διὰ τεῖχους, ὃ φαίνεται ὅτι ὁ Διονύσιος ὁ πρῶτος κατεδάφισεν. Τοῦτου ὁ τειχισμὸς κατέστησε τὰς Συρακούσας μίαν τῶν ὀχυροτάτων πόλεων. Αἱ Ἐπιπολαὶ περιεῖχον καὶ τὸν ἰσὺς τετειχισμένον λόφον Εὐρύαλον καὶ δυτικῶς, ἐκτὸς τῶν τειχῶν, τὸ φρού-

ριον Λάβδαλον (Θουκ. ΣΤ', 97, Ζ, 3). Ἡ περίμετρος αὐτῇ τῶν Συρακούσων ἦν 180

σταδίων (4 1/2 γεωγρ. μιλίων), ὑπερβαίνουσα καὶ αὐτὴν τὴν τῆς Ῥώμης. Δυτικῶς

τῆς Ὀρτυγίας ἦν ὁ μέγας λιμὴν (καὶ νῦν οὕτω, porto maggiore καλούμενος), ἔχων

Τὰ εἰσώτια τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῶν Συρακοσίων

80 σταδίων περιφέρειαν, καὶ δι' ἀλύσσου τὸ πάλαι κλειόμενος (Θουκ. Ζ, 4, 23)· ὁ δ' ἐλάσσων λιμήν, βορειοδυτικῶς

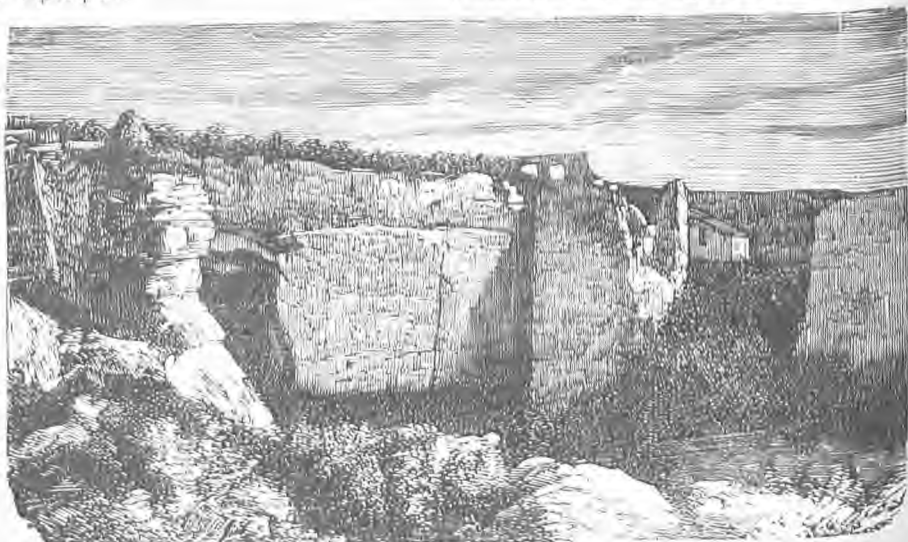

τῆς Ὀρτυγίας, ἐλέγετο Λάκκιος ἢ marmereus, εἶχε περίξ τὰ νεώρια καὶ ναυπηγεία, καὶ ἠδύνατο ὅλους στόλους νὰ περιλάβῃ. Δυτικῶς τῆς πόλεως ἦν τὸ μέγα ὕδραγωγεῖον, ὃ ἀπέκοψαν οἱ Ἀθηναῖοι (Θουκ. ΣΤ', 100)· νοτίως δὲ, παρὰ τὴν πηγὴν Κυανῆν, τὸ Ὀλυμπιεῖον, μέγας ναὸς τοῦ Διὸς, καὶ τὸ ἐπίνειον Δάσκειον. — Ἡ ἱστορία τῶν Συρακοσίων ἐστὶ σχεδὸν ἡ τῆς νή-

σου πάσης. Κατ' ἀρχὰς ἐπικρατὴς ἦν ἐκεῖ ἡ ἀριστοκρατία· εἴτα δ' ἐπεκράτησαν τύραννοι ὡς ὁ Γέλων καὶ ὁ Ίέρων (18.). Τούτους διεδέχθη ἡ δημοκρατία, ὅτε ἤρξατο τῆς πόλεως ἡ παρακμή. Διετέλει δὲ δημοκρατουμένη, ὅτε, ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἐπῆλθον κατ' αὐτῆς οἱ Ἀθηναῖοι. Μετὰ τὴν ἥτταν καὶ ἀποχώρησιν αὐτῶν ἐπανέφερον τὴν τυραννίδα οἱ δύο Διονύσιοι, μέχρις οὗ, τῷ 343 π. Χ., ὁ Τιμολέων ἐλθὼν ἀπήλλαξε τὴν πόλιν τοῦ ζυγοῦ αὐτῶν. Μετ' οὐ πολὺ ὁμοῦς ὑπέπεσεν αὐτοῖς εἰς τὸν ζυγὸν τοῦ Ἀγαθοκλέους, τοῦ Ἰκέτα, Ἰέρωνος τοῦ Β'· τῷ δὲ 212 π. Χ. ἐπολιορκήθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ὑπὸ τὸν Μάρκελλον, καὶ ἀντέστη ἐπὶ μακρὸν γενναίως, βοηθεῖα καὶ τῶν μεγαλοφυῶν μηχανικῶν ἐφευρέσεων τοῦ Ἀρχιμήδου, οὗ ὁ τάφος ἔτι δεῖκνυται· ἀλλὰ μέχρι τέλους ἐκυριεύθη, καὶ παρήκμασεν ἔκτοτε, καίτοι πέμψαντος τοῦ Αὐγούστου ἐκεῖ Ῥωμαϊκὴν

ἀποκρίαν. Ὡς Συρακουσας περιγράφει καὶ ὁ Κικέρων (Verr. IV, 53 = 18. Στρε. ΣΤ', 269). Ἡ δὲ νῦν πόλις περιλαμβάνει μόνον τὴν νή-
σον Ὀρτυρίαν.

μου, ἀλλ' ὡς φαίνεται, ἐν τῇ ἀρχαιότητι εἰς
μικρότερον βαθμὸν ἢ σήμερον, διότι τότε καὶ
ἐπέκεινα τῆς Παλμύρας ὑπῆρχον ἀνθρώποι
πέλεις, ὧν καὶ τὰ ἔχνη ἐξηγάμισεν ἡ ἀμμος

Τὸ λατομεῖον τῶν Συρακουσῶν.

Σύργες, ποταμὸς τῆς εὐρωπαϊκῆς
Σαρματίας, ἐκβάλλων εἰς τὴν Μαιώτιδα
(Ἡρόδ. Δ. 57. 123). Νῦν Δινέξ.

Συρία, ἐν τῇ παλαιᾷ γραφῇ Ἀράμ,
περιελάμβανεν, εἰς τὴν γενικωτέραν αὐτῆς
σημασίαν, καὶ τὴν Παλαιστίνην, καὶ τὴν Ἀσ-
συρίαν, καὶ τὴν Μεσοποταμίαν, κτλ. Κατὰ
στενωτέραν δὲ σημασίαν, ἀφ' οὗτου τῷ 64
π. Χ. περιελήφθη εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν κράτος,
εἶχεν ὅριον πρὸς δυσμὰς τὴν Παλαιστι-
νην, τὴν Φοινίκην, τὴν Μεσόγειον θάλασσαν
καὶ τὴν Κιλικίαν· πρὸς βορρᾶν τὴν Καππα-
δοκίαν· πρὸς ἀνατολὰς τὴν Μεσοποταμίαν
(τὴν Εὐφράτην) καὶ τὴν Ἀραβίαν· πρὸς νό-
τον δὲ τὴν Φοινίκην. Περιελάμβανεν ἐπομέ-
νως τὸ νῦν παρὰ τοῖς Ὀθωμανοῖς Σοριστάν
(Συρίαν), ἢ τὴν Χαλέππην, τὸ βόρειον μέρ-
ος τῆς Λαμακίῦ καὶ τὸ ἀνατολικὸν τοῦ
Ῥαβδίου. Ἡ χώρα ἐστὶν ὄρεϊνὴ καὶ ἀνώ-
μαλος, δὲν ἐλλείπουσιν ὅμως ἀπ' αὐτῆς καὶ
ὠρεῖαι πεδιάδες. Τὸ βόρειον μέρος ἦν εὐ-
δρον καὶ εὐφορον· τὸ νότιον εἶχε τὸν χαρα-
κτῆρα ὁμοιότερον πρὸς τὸν τῆς ἀραβικῆς ἐρή-

σήμερον. Αὕτη ἔτρεφε λέοντας, πᾶνθηρας,
βουδάλους, κηλῆλους, ποίμνια, καὶ πορῆ-
σιτον, ὀρύζιον, ῥῖνον, σῦκα, ρείνικας, παν-
τοίους καρπούς, ξυλικὴν καὶ πρὸς ναυπηγίαν
χρήσιμον, κυπαρίσους, μυροβελάνους καὶ
ἄλλα ἀρώματα, δι' ὧν κατεσκευάζετο βάλ-
σαμον. Τῆς βιομηχανικῆς δ' οὕτῃς τὰ κυριώ-
τερα προϊόντα ἦσαν ἔλαιον καὶ μύρα. — Τὰ
ὄρη τῆς χώρας ἦσαν ὁ Λίθανος ἢ τὸ Λί-
θανον, εὐαί κερυφαὶ ἀνέρχονται εἰς 3060 μ.
ἀπὸ τελευτῶν τὸ πρὸς τὴν Φοινίκην ὅριον· ὁ
Ἀντιλίθανος μετὰ τοῦ Ἑρμωνός
(παρὰ Τούρκους Σετ), ὁ Κάσιος (νῦν
Ἀκρᾶ), καὶ ἡ Πιερία (νῦν Μοῦσα). Ἀ-
κρωτήρια δὲ ὁ Ῥωσσικὸς σκόπελος
(νῦν Τοτόσα ἢ Σκύλος) ἢ Λευκὴ Ἀκτὴ
πρὸς τὴν Λαοδικεῖαν. Ἐκ τῶν ποταμῶν ἐπί-
σημοι ἦσαν πρὸ πάντων ὁ Ὀρόντης (νῦν
Ἀαπί) καὶ ὁ Μαρσύας· ἐλάσσονες δὲ ὁ Χά-
λος (νῦν Κοβάϊα), καὶ οἱ ὁμόρροοι τοῦ Εὐ-
φράτου Καππαδὸς (νῦν Καρασού, μέλας)
Μαρσύας (νῦν Μαρσυσάν)· ὁ Σίγγας (νῦν
Σινδζα)· ὁ Δαρέδουξ· προσέτι ἡ Λίτα (νῦν

Λιτάνι), μεταξύ Λιβάνου καὶ Ἀντιλιβάνου ὁ Χρυσορρόας (νῦν Βαρράδι), ῥέων διὰ τῆς ἐρήμου. — Οἱ κάτοικοι, Σύριοι ἢ Σύροι καλούμενοι, ἢ καὶ Σύροι μέλανες καὶ Ἀραμαῖοι, κατ' ἀντιδιαστολὴν τῶν Λευκῶν Σύρων τῆς Καππαδοκίας, ἀπέτελουν μετὰ τῶν Ἀσσυρίων, τῶν Μεσοποταμίων κλπ. ἰδιαίτεραν σημεioticὴν φυλὴν, τὴν τῶν Ἀραμαίων. Κατ' ἀρχάς συνέκειτο ἡ Συρία ἐκ πολλῶν μικρῶν, μετ' ἀλλήλων εἰς συμμαχίαν συνδεδεμένων πολιτικῶν ἀπὸ τοῦ 738 π. Χ. ἀπέτελεσαν ἴδιον κράτος, τὸ Συριακόν ἀπὸ τοῦ 637 π. Χ. ὑπέκυψεν εἰς τὴν Μηδικὴν κυριαρχίαν, ἀπέτελεσαν ἐπὶ Κύρου μέρος τοῦ Περσικοῦ κράτους, καὶ ἀπὸ τοῦ 331 π. Χ. τοῦ Μακεδονικοῦ. Ἐπὶ τῆς διασπάσεως δ' αὐτοῦ περιῆλθε πρῶτον εἰς τὸν Ἀντίγονον, εἶτα τῷ 301 π. Χ. εἰς Σέλευκον τὸν Νικάτορα, ἐφ' οὗ ἐφθασε διὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ εἰς τὴν ὑπερτάτην αὐτῆς ἀνάπτυξιν (ἴδ. Σέλευκος). Τὸ νοτιώτερον δὲ μέρος αὐτῆς, ἡ Κοίλη Συρία, πολλάκις ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων, καὶ, ἔνεκα τῆς διὰ τὴν ναυπηγίαν ἀξιολόγου ξυλίας τοῦ Λιβάνου, πολλάκις ἦν τὸ μῆλον τῆς ἐριδος μεταξὺ Λαγιδῶν καὶ Σελευκιδῶν. Ὅτε δὲ, τῷ 189 π. Χ. οἱ Ῥωμαῖοι περιέσπειλαν τὸ μέγα κράτος τῶν Σελευκιδῶν, ἀφῆκαν αὐτοῖς τὴν Συρίαν. Τῷ δὲ 79 π. Χ. ὑπέταξεν αὐτὴν ὁ Τιγράνης, καὶ μετὰ τὴν ἥτταν αὐτοῦ καὶ τοῦ Μιθριδάτου ὑπὸ τοῦ Πομπηίου, ὑπέκυψε, πλὴν τῆς Κομμαγενῆς, εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ τῷ 64 π. Χ. ὀργανίσθη εἰς Ῥωμαϊκὴν ἐπαρχίαν. Ἐπὶ Αὐγούστου ἤρξατο αὐθις ἀναλαμβάνουσα. Πολλὰ δὲ καὶ πρότερον ἤδη ὑποστάσα δι' εἰσβολῶν τῶν Πάρθων, ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν παρῆλκεν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, μέχρις οὗ, ἐγένετο ἔρμαιον τέλος τῶν Σαρακηνῶν. — Πᾶσα ἡ χώρα διηγεῖτο δίχα, εἰς ἄνω Συρίαν καὶ εἰς Κοίλην Συρίαν, ἥτοι τὴν νοτίαν μεταξὺ Λιβάνου καὶ Ἀντιλιβάνου. Ἡ ἄνω Συρία περιελάμβανε τὰς ἐπο-

μένας χώρας α) τὴν Κομμαγενὴν, πρὸς βορρᾶν, μεταξὺ τοῦ ὄρους Ἀμανοῦ καὶ τῶν ποταμῶν Εὐφράτου καὶ Μαρσού, πόλεις ἔχουσιν τὰ Σαμόσατα, πατρίδα τοῦ Λουκιανοῦ τὴν Πέρρην τὴν Γερμανικίαν τὴν Ἀντιόχειαν πρὸς τῷ Ταύρῳ. — β) τὴν Κορροστικὴν, νοτιανατολικῶς τοῦ Εὐφράτου, ἔχουσιν τὸ Ζεῦγμαί τὴν Ἱεράπολιν τὴν Κύρραν. — γ) τὴν Πιερίαν, δυτικῶς τῆς προηγουμένης, μετὰ πόλεων τῆς Ἀλεξάνδρειας ἐπὶ τοῦ κόλπου τοῦ Ἰσσοῦ (ν. Ἀλεξανδρέττα) Μυριάνδρου Ῥώσσου Σελευκειᾶς Πιερίας, ἥτις ἦν τῆς χώρας τὸ κυριώτερον φρούριον. — δ) τὴν Σελευκίδαν, νοτίως τῆς Πιερίας, κατὰ τὴν παραλίαν, κυρίως μέρος τῆς Πιερίας, καὶ περίχωρον τῆς πόλεως Σελευκειᾶς. — ε) τὴν Χαλκιδικὴν, νοτιανατολικῶς τῆς προλαβοῦσης, πόλιν ἔχουσιν τὴν Χαλκίδα. — στ) τὴν Χαλιδωνίτιδα, ἀνατολικῶς μέχρι τοῦ Εὐφράτου χωροῦσαν. Πόλεις αὐτῆς ἦσαν ἡ Χαλυδῶν (νῦν Χαλέπιον) ἡ Σύρα ἡ Θάψακος. — ζ) τὴν Παλμυρηνήν, νοτίως μέχρι τῆς ἐρήμου, μετὰ πόλεως τῆς Παλμύρας. — η) τὴν Λαοδικηνήν, δυτικῶς τῆς Παλμυρηνῆς, μετὰ πόλεως τῆς Λαοδικείας ἐπὶ τοῦ Λιβάνου. — θ) τὴν Ἀπαμηνήν, βορειῶς τῆς προηγουμένης. Πόλεις αὐτῆς ἡ Ἀπάμεια Ἐπιφάνεια Ἐμεσα. — ι) τὴν Κασσιώτιδα, βορειοδυτικῶς, ἥς πόλεις ἡ Ἀντιόχεια ἐπὶ Δάφνης ἢ ἐπὶ τοῦ Ὀρόντου ἡ Λαοδίκεια πρὸς τῇ θαλάσῃ τὰ Γάβαλα. — Ἡ δὲ Κοίλη Συρία περιεῖχε τὰς πόλεις Ὀκορούραν (Νῦν Καράν), ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀπὸ Ἐμέσης εἰς Δαμασκόν Ἡλιούπολιν (νῦν Βααλβέκ), καὶ Δαμασκόν (Στράβ. ΙΣΤ, 749 κλπ. — Mela I, 11).

Συρία θεᾶ, ἡ ἄλλως Ἀτάργατις καλουμένη, ἴσως ἡ αὐτὴ καὶ Δερκετὼ, ἐν Συρίᾳ λατρευομένη, ἀναλογοῦσα δὲ πρὸς τὴν Κυβέλην τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καὶ τὴν Ἑλ-

ληνικήν Ἰβραν. Ἡ Στρατονίκη, γυνή τοῦ Ἀντιόχου, βασιλέως τῆς Συρίας, ἤγειρεν αὐτῇ ὁμοῦ καὶ τῷ Βήλῳ περί Ὀλ. 123 ἐν Ἱερραπόλει ναὸν πολυτελέστατον, χρυσᾶς ἔχοντα τὰς πύλας καὶ τὸν ὄροφον (Λουκ. Συρ. Θ. 31). Οἱ ἱερεῖς αὐτῆς διέτρεχον τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἰταλίαν ὡς θαυματοποιοὶ καὶ ἐπαῖται.

Σύριαι πόλις, ὁδὸς τρισταδιαία, μεταξὺ τοῦ ὄρους Χαμνοῦ καὶ τοῦ κόλπου Ἰσσοῦ, ἔφερεν ἐν Κιλικίας εἰς Συρίαν, καὶ ἦν τοσοῦτα στενὴ, ὥστε μόλις διήρχετο δι' αὐτῆς στρατὸς στοιχηδόν (Ξυδ. Ἀνθ. Α. 4, 4. — Ἀρρ. Β, 8. — Στρεβ. ΙΔ, 676). Νῦν Βεϊλάν.

Σύριγξ. 1) μουσικὸν ὄργανον συγκείμενον ἐξ ἑπτὰ ἀνίσων ἀλλήλοις, καὶ διὰ κηροῦ συγκεκολλημένων καλάρμων, οὕτως ὥστε ἄνω μὲν εὐθεῖαι, κάτω δὲ, αἱ ἐλαττωμέναι, λοξὴν ἀποτελοῦσι γραμμὴν, κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἐφεύρεσις τοῦ Πανός. Ὁ Ὀβίδιος (Met. I, 691) πλάττει ὅτι νόμφη αὐτῇ ἐν Ἀρκαδίᾳ, θυγάτηρ τοῦ Λάδωνος, φεύγουσα τὰς ἐπιθέσεις τοῦ Πανός, μεταμορφώθη ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν τῆς εἰς καλάρμους, αἵτινες ἀπετέλουν μελωδίαν ὅτε ὁ ἄνεμος τὰς προσέβαλλεν· ὁ δὲ Πάν, κόψας ἐξ αὐτῶν, κατεσκεύασε τὸ τῇ νόμφῃ ἑμῶνυμον ὄργανον. Αὐτῆς μνείαν ποιοῦνται καὶ ὁ Ὀμηρος (Ἰλ. I, 131) καὶ ὁ Ἡσίοδος (Ἀσπ. Ἦρ. 278). Τελειοποιουμένη μετὰ ταῦτα, προσέλαβε πλείονα· σωλήνας, καὶ ἐξηκολούθησεν οὕσα καὶ ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις τὸ μουσικὸν ὄργανον τῶν ποιμένων παρὰ τοῖς Ἑλλήσι καὶ παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις, ὡς διατηρεῖται ἔτι πολλοῦ παρ' ἡμῶν. Κατὰ τινες ὁ Ἑρμῆς ἐπένοησε πρῶτον αὐτὴν ἐξ ἑνὸς σωλήνος, εἴτα ὁ Σεληνὸς ἐκ πολλῶν, καὶ διὰ κηροῦ συνέδεσεν αὐτοὺς ὁ Μαρσύας. Εἰς τοῦ Θεοκρίτου τὸ Ἐπίγρ. Β, 3 τινὲς ἐννοοῦσι σύριγγα τρεῖς σωλήνας ἔχουσαν· ἀλλὰ μᾶλλον φαίνεται ὅτι πρόκειται ἐκεῖ περὶ τριῶν διακεκριμένων αὐλῶν· ἐξ ἐννέα σωλήνων μνημονεύει σύριγγα

ἐν Εἰδ. Η, 18· ἡ δὲ 7 σωλήνας ἔχουσα ἦν ἡ ἐντελεστέρα. Παρ' αὐτῷ ἔχει προσέτι ὁ Δάφνις (Εἰδ. Α, 129) σύριγγα κηρονόλητον, περὶ τὰ χεῖλη ἐλικτήν καὶ εἰς αὐτὰ ἐφαρμοζομένην. Ὁ δ' Ὀβίδιος (Met. XIII, 784) εἰς τὸν Πολύρημον ἀποδίδωσι, πᾶν ὅριον ὑπερβαίνων, σύριγγα ἑκατὸν σωλήνων. Οἱ ποιμένες κατεσκεύαζον αὐτὴν οἱ ἴδιοι, καὶ ἀπηγεῖτο τέχνη καὶ ἐπιτηδεύτης πρὸς τὸ καλῶς δι' αὐτῆς συρίζειν. Οἱ Λυδοὶ μετεγείροντο τὴν σύριγγα καὶ εἰς τὸν στρατὸν (Ἡρδ. Α, 17). — 2) Ὑπόγειοι δίοδοι, πόλεις παρὰ τὰ τεῖχη τῶν φρουρίων, πρὸς ἄμυναν, καὶ ἐν Τύρινθι (ἰδ.) μετὰ θυρίδων πρὸς τὰ ἔξω ἀνοιγομένων. Τοιαῦται καὶ αἱ περιέχουσαι τοὺς τάφους τῶν Αἰγυπτίων βασιλέων.

Σύριμν, ἐνδυμα οὗ ἡ ὀπισθία ἄκρα σύρεται κατὰ γῆς (γαλλ. traîne), ὅθεν αἱ Τρωάδες «ἐλκεσίπεπλοι» (Ὀμ. Ἰλ. Ζ, 442) ἰδίως δὲ τὸ ἐνδύον τὰς ἐπισήμους γυναῖκας ἐν ταῖς τραγωδαίαις (Πολδ Ζ, 67).

Σύρος, (νῦν καὶ Σύρα), μία τῶν Κυκλάδων, παρ' Ὀμήρῳ (Ἰδ. Ο, 403) Συρί η λεγομένη, ἐπιφάνειαν ἔχουσα περίπου 20 μιλίων, δύο δὲ πόλεις, κατὰ τὴν ἀνατολικὴν καὶ τὴν δυτικὴν ὀχθὴν· μέλος τῆς ἀρχαίας ἀττικῆς συμμάχιας, καὶ πολιτικὸν ὄργανισμὸν ἔχουσα ὁμοίον πρὸς τὸν τῶν Ἀθηναίων. Ὁ Ὀμηρος μνημονεύει αὐτῆς ὡς χώρας σιτοφόρου καὶ οἰνοφόρου, καὶ πλουσίας εἰς ποῖμνια, ὅπερ ὀλίγον ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν σημερινὴν φυσικὴν κατάστασιν αὐτῆς, ἀνθούσης κυρίως μόνον διὰ τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου. Ἦν δὲ γνωστὸν καὶ τὸ κίτρινον χῶμα δὲ παρῆγον τὰ ἔρη τῆς (Στρεβ. Ι, 487. — Ρίη XXXIII, 12. 158).

Συροφοίνικες, ἰδ. Σ υ ρ ί α.

Σύρρεντον, πόλις τῆς Καμπανίας ἐν Ἰταλίᾳ (Στρεβ.). Νῦν Σορρέντον.

Σύρτις, μεγάλη και μικρά, δύο μεγάλοι και βαθεῖς κόλποι τῆς Λιδικῆς θαλάσσης κατὰ τὴν βόρειον ἀκτὴν τῆς Ἀφρικῆς, κινδυνωδέστατοι τοῖς θαλασσοπόροις διότι ἔχουσιν ἀβαθὴ τὸν πυθμένα καὶ βέματα. Τινὲς θέλουσιν τὴν λέξιν παραγομένην οὐχὶ ἐκ τοῦ σύρω, ἀλλ' ἐκ τοῦ ὀραβικοῦ σέρτι, δηλοῦντος τὴν ἔρημον. Ἡ μεγάλη ἀνατολικὴ Σύρτις, ἐλέγετο καὶ Ψύλλιος κόλπος (ν. Σίδρα), καὶ ἐξετείνετο ἐκ τοῦ Βορείου ἀκρωτηρίου, μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Κεφαλαί, πρὸς δυσμὰς ἢ δὲ μικρὰ, καὶ Κερκινίτης κόλπος (ν. Κάδης), εἶχε πρὸς ἀνατολὰς τὸ Βραχιδεῖς ἀκρωτήριον. Αἱ ἀκταὶ ἦσαν ἀμμόωδαι καὶ δυσπρόσιτοι, καὶ πολλάκις ἄνθρωποι καὶ πλοῖα ἐθάπτοντο διὰ τοῦ ἀνέμου ὑπὸ τὴν ἄμμον καὶ κατεστρέφοντο (Ἡρδ. Γ, 25, 26, Δ, 173. — Στράβ. ΙΖ, 838. — Sal. Jug. LXXVIII. LXXIX). Καὶ ὡς περιγράφονται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων, οὕτως εἰσὶ καὶ μέχρι σήμερον.

Συσκήνιον, ταῦτο τῷ συσσίτιον (Ξενφ. Πολ. Λακ. Ε, 1). "Ιδ.

Συσσίτια, αἱ κοιναὶ ἐστιάσεις παρὰ Δωριεῦσι, παρὰ Λάκωσι δὲ λεγόμενα φειδίτια ἢ φιδίτια, κατὰ λέξιν ἧς ἀμφισβητεῖται ἡ παραγωγή, ὑπὸ τινῶν μὲν ἐκλαμβάνομένη ἐκ τῆς ἐπικρατούσης εἰς αὐτὰ (ἢ ἐκ τῆς ὑπὸ τῶν ξένων προσαπτομένης αὐτοῖς) φειδοῦς καὶ λιτότητος, ὑπ' ἄλλων, ἐκ τῆς ἐδωδῆς, ὡς ἐφιδίτια, ἔχουσα τὸ δίγαμμα F ἐπὶ τῆς ἀρχῆς (Πλούτ. Λακ. ΙΒ). ἢ ἐκ τοῦ ἔξω (κάθημαι), ὁμοίως ἢ ἀντὶ τοῦ φιλίτια. Αἱ συσσιτιάσεις ἦσαν ἐν γένει εἰς τῶν χαρακτηρῶν τῶν ἀρχαίων ἐλληνικῶν ἠθῶν, ὡς παρ' Ὀμηρῷ συνεισιστύνοντο οἱ ἀνακτες. Ἐπειδὴ δ' οἱ Δωριεῖς ἦσαν πάντες ἀνακτες ἀπέναντι τῶν περιοίκων, ἐπεκράτησαν παρ' αὐτοῖς, μάλιστα παρὰ Κρησὶ καὶ Σπαρτιάταις μονίμως, ὥστε καὶ ἀπέβησαν εἰς κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν διάταξιν. Ἐν Σπάρτῃ ἕκαστος πολίτης συνεισέφερε κατὰ μῆνα 1 1) 2 μέδιμον ἀλφίτων, 11-12 (κατ' ἄλλους 8)

χόας οἴνου, 5 μνᾶς τυροῦ, καὶ προσέτι καὶ 15 ὀβολοὺς αἰγινάιους, διὰ κρέας ('Αθην. Δ, 141). Προσέτι δὲ, ὡς ἐπάκλον ἦτοι ἐπιδόρπιον (διότι ἀκλον ἦν τὸ δεῖπνον), σύκων ἡμίμναιον (Πλούτ. Λακ. ΙΒ) ἢ πλακούντας, προϊόντα τῆς θήρας, καὶ διὰ τὰ παιδία τὰς καματιδάς, πλακούντας ἐφημένους εἰς φύλλα δάφνης. Ἐν Κρῇτῃ δὲ διηροῦντο τὰ εἰσοδήματα τὰ δημοσίων κτημάτων καὶ οἱ παρὰ τῶν περιοίκων φόροι δέχα, καὶ τὸ μὲν ἡμισυ ἐχρησίμευεν εἰς τὴν λατρείαν τῶν θεῶν καὶ τὰς κυβερνητικὰς ἀνάγκας, τὸ δ' ἕτερον ἡμισυ διενέμετο εἰς τοὺς πολίτας, καὶ ἕκαστος, ἐκ τούτων, καὶ τῶν ἰδίων εἰσοδημάτων, ἔφερε τὴν ἰδίαν μερίδα εἰς τὴν ἐταιρίαν εἰς ἣν ἀνήκε. Σκοπὸς δὲ ταύτης τῆς συνδιαίτησεως ἦν κυρίως ἡ ἰσότης τῆς διαίτης πάντων, πτωχῶν καὶ πλουσίων, καὶ προσέτι ἡ κοινωνικὴ φαιδρότης καὶ εὐθυμία εἰς τὰς ἐστιάσεις, ἡ ἐξασφαλισμένη διὰ τοῦ ὅτι οὐδεὶς ἦν δεκτὸς ὡς ὁμοτράπεζος ἀνευ τῆς τῶν συσκήνων ψηφοφορίας (Πλούτ. Λακ. ΙΗ). Συνεδεῖπνον δὲ μόνον οἱ ἄνδρες, δι' ὃ καὶ τὰ συσσίτια παρ' αὐτοῖς ἐκαλοῦντο ἀνδρεῖα· οἱ δὲ παῖδες ἐτρωγον εἰς ἄλλας τραπέζας κατ' ἀγέλας. Ἡ δὲ μέθη αὐστηρῶς ἀπηγορεύετο ὑπὸ νόμου τοῦ Μίνως (Ψ. Πλάτ. Μίν.). Τὰ ἐδέσματα εἰς τὰ δωρικά ταῦτα συσσίτια ἦσαν ἀπλᾶ καὶ θρεπτικά. Ἐν τῶν ἐντροφημάτων τῶν Σπαρτιατῶν, οὐχὶ ὅμως καὶ ὑπὸ τῶν ξένων ἐπίσης, ὡς φαίνεται, ἐκτιμώμενον, ἦν ὁ περιφέρμος μέλας ζωμὸς, ἡ καλουμένη αἰματία (Πολδ.), ἐξ αἵματος προφανῶς κατασκευαζόμενος. Οἱ Κρητες εἰσιστύνοντο καθήμενοι, κατὰ τὸ ἀρχαῖον ὀμηρικὸν ἔθος· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Σπαρτιάται τὸ πρῶτον· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα, ἐπὶ Ἀλκιμάχου ἤδη, προσκεκλίνοντο, εἰς ἀπλᾶς ὅμως ἑδρας, οὐχὶ εἰς στρώματα, μέχρι πολὺ μεταγενεστέρων χρόνων ('Αθην. Δ, 142. — Πλούτ. Λακ. Β. — Σουῖδ. λ. Φιδίτια). Καὶ ἐν μὲν Κρῇτῃ πάντες ἔπινον ἀπὸ κοινοῦ κρατῆρος, ἐν Σπάρτῃ δ' ἕκαστος εἶχε τὴν ἰδίαν

κύλικα. Ἀπέφευγον δὲ καὶ οὗτοι ἐπίσης τὸ «εἰς μέθην πίνειν». — Ἰδιαιτέρον δὲ εἶδος ἐστιάσεως ἐν Σπάρτῃ ἐκαλεῖτο κοπίς, καὶ φαίνεται ὅτι ἦν ἡ παρατιθεμένη εἴτε ὑπὸ ἰδιώτου, εἴτε ὑπὸ τῆς πόλεως, εἰς ξένους. Συνήθως δ' ἐδίδατο αὕτη ἐκτὸς τῆς πόλεως ('Αθῆν. Δ, 138-141).

Συστάται (οἱ), αἱ πρὸς τὰ ἄνω συννούμεναι δοκοὶ τῆς ὀροφῆς (ἴδ. Συγκύπτης).

Σύστυλος, αἱ κιονστοιχίαι τῶν ναῶν καὶ ἄλλων μεγάλων οἰκοδομημάτων διεκρίνοντο κατὰ τὴν ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν τῶν κιόνων, καὶ ἐκκαλοῦντο α) πυκνόστυλοι ἂν ἀπείχον κατὰ 1·1) 2) διάμετρον τῆς βάσεως τῶν κιόνων β) σύστυλοι, ἂν κατὰ 2 γ) εὐστυλοι, ἂν κατὰ 2 1) 4) δ) διάστυλοι, ἂν κατὰ 3· καὶ ε) ἀραιόστυλοι, ἂν κατὰ 4.

Σφαγία, ἴδ. Σφακτηρία.

Σφαῖρα, τὸ παίγιον τοῦτο, οὗ τὴν ἐφεύρεσιν νομίζει ὁ Ἡρόδοτος ἀναγκαῖον ν' ἀναφέρῃ εἰς τοὺς Λυδοὺς (Α. 94), ἐπαίχεται ἤδη ἐπὶ Ὀμήρου ('Οδ. Ζ, 100. Θ, 370) ὑπὸ τῶν θυγατέρων τῶν Φαίακων, πρὸς μουσικὴν, καὶ ὑπὸ ἐπιδεδίωκτον σφαιριστῶν παρ' Ἀλκινόῳ, μετ' ὀρχήσεως. Ὁ μέγας Ἀλέξανδρος εἶχε συσφαιριστὴν τὸν Καρύστιον Ἀριστόνικον, εἰς ὃν οἱ Ἀθηναῖοι ἤγειραν ἀνδριάντα ('Αθῆν. Α, 19. — Σουῖδ. λ. ὀρχησις). Ἐν Σπάρτῃ δ' οἱ ἐκ τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας ἐξερχόμενοι ἐλέγοντο σφαιρεῖς (Παυσ. Γ, 14). Σφαιριστήρια ὑπῆρχον εἰς ὅλα τὰ γυμνάσια, καὶ ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς χρόνοις, καὶ εἰς τὰ βαλανεῖα. Οἱ μεταγενέστεροι συγγραφεῖς ἀριθμοῦσι πέντε εἴδη τῆς σφαιριστικῆς, ἃ ἀποκαλοῦσι, α) οὐρανίαν, καθ' ἣν ἔρριπτε τις τὴν σφαῖραν πρὸς τὸν οὐρανόν, καὶ ἄλλοι ἐπροσπάθουν νὰ τὴν ἀρπάσωσι πρὶν ἢ πέσῃ κατὰ γῆς β) ἐπίσκυρον, λίαν ἀγαπητὴν τοῖς Σπαρτιάταις (Παυσ. Γ, 14), παιζομένην ὑπὸ πολλῶν διη-

ρημένων εἰς δύο σώματα, δι' ὧν ἔφερον διὰ μέσου γραμμὴν, τὴν σκύρον καλουμένην γ) Φαινίνδα, καθ' ἣν εἰς ἄλλον ἐπροσποιούντο ὅτι θὰ ρίψωσι τὴν σφαῖραν καὶ εἰς ἄλλον τὴν ἔρριπτον δ) ἀρπαστὸν, πῶς καθ' ἣν ἕκαστος ἐπροσπάθει αὐτὸς ν' ἀρπάσῃ τὴν ριφθεῖσαν σφαῖραν ε) ἀπέρραξις, τὸ ρίπτειν πάλιν πολλάκις διὰ τῆς χειρὸς κατὰ γῆς τὴν ἀναπηδῶσαν σφαῖραν (Πολυδ. Θ, 105). Κατὰ Πλάτωνα (Θεαίτ. 146) ἐν τινι τῶν παιγνίων, ἐν τῇ Οὐρανίᾳ κατὰ Πολυδεύκην (Θ, 106), ὁ μὲν ἡττώμενος ἐλέγετο ὄνος, ὁ δὲ νικῶν βασιλεὺς. Καί

δι' ὅλου δὲ τοῦ σώματος οἱ ἐπιδεδιώτεροι μάλιστα ἐπὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων, κατὰ τὸν νόμον νὰ σφενδονίζωσι τὰς σφαῖρας.

Σφαμεῖς, οἱ νέοι Σπαρτιάται, ὅτι ἀπὸ τῆς τῶν πρωτείρων ἡλικίας μετέβαινον εἰς τὴν τῶν ἀνδρῶν (Παυσ. Γ, 14), διότι τότε, φαίνεται, ἡσκούντο εἰς τὴν ἐν Σπάρτῃ λίαν ἀγαπητὴν ἀσκήσιν τῆς σφαίρας.

Σφαιρεία, νησίδιον ἀπέναντι τῆς ἀργολικῆς παραλίας (Παυσ.).

Σφαῖρος (ὁ), 1) ἵπποκόμος τοῦ Πέλοπος (Παυσ.). — 2) Φιλόσοφος στωϊκὸς ἐκ τοῦ Βοσπόρου, μαθητὴς τοῦ Ζήνωνος, διδάσκει τὴν φιλοσοφίαν εἰς Λακεδαιμόνα (Διογ. Λαέρτι. Ζ, 178).

Σφαιρωτήρ, ὁ σκύτινος ἵμας ὁ περι-

δύων τὰ ὑποδήματα, καθ' ὃ κυκλικῶς δεόμενος. Κατ' ἄλλους σφυρωτῆρ, ὡς δεόμενος περί τὰ σφυρά.

Σφακτηρία ἢ **Σφαγία**, νησίδιον μήκος ἔχον 15 σταδίων, δασῶδες δέ, καί παρατεινόμενον πρὸ τοῦ λιμένος τῆς Πύλου ἀπὸ βορρᾶ πρὸς νοτον, περίφημον διὰ τὴν ἐν αὐτῇ πολιορκίαν τῶν 420 Σπαρτιατῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσθένους καὶ Κλέωνος, ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, τῷ 425 π.Χ. (Θουκ. Δ, 8). Ἰδ. Μεσσηνία. Πύλος.

Σφάλτης, ἐπιθετον τοῦ Βάκχου, αἰντόμενον τοὺς ἐκ μέθης σφαλλομένους. κατὰ τὸν μῦθον δὲ προσελθὼν ἐκ τῆς πληγῆς ἦν ἔλαθεν ὁ Τήλεφος πεσὼν εἰς σταφυλὴν (Ἰζέτζ. εἰς Λυκίερ. 206).

Σφενδάλη, πόλις μεθόριος τῆς Ἀττικῆς πρὸς τῇ Βοιωτίᾳ, μεταξὺ Δεκελείας καὶ Τανάγρας, ἐπὶ τῆς βορείας κλιτύος τοῦ Πάρνηθος (Ἡρδ. Θ, 15. — Λυκ. κ. Λεωχρ. 24).

Σφενδόνη, 1) ὄπλον προσβολῆς ὃ ἔφερον πολλάκις οἱ ψιλοὶ στρατιῶται (σφεν-

σφενδονήτας κατὰ τοῦ Ξέρξου (Ἡρδ. Ζ, 158). Κατ' ἀρχὰς οἱ Ἀκαρνᾶνες ἐκ πάντων τῶν Ἑλλήνων ἦσαν οἱ ἄριστοι σφενδονῆται (Θουκ. Β, 81)· εἶτα δ' οἱ Ἀχαιοί, καὶ μάλιστα οἱ Πατρεῖς, οἱ Αἰγίεις καὶ οἱ Δυμαῖοι (Λιν. XXXVIII, 29), καὶ ἐκ τῶν ξένων ὡς ἐμπειρότατοι καὶ μᾶλλον ἐξησχημένοι μνημονεύονται οἱ κάτοικοι τῶν Βαλεαρίδων νήσων (Στράβ. Γ, 168). — Αἱ βολίδες τῆς σφενδόνης, ὅταν ἦσαν μολύβδιναι, εἶχον συνήθως σχῆμα καὶ μέγεθος μεγάλου ἀμυγδαλίου, καὶ προσέτι πολλάκις ἐπιτετυπωμένον ἐπίσημόν τι, ὡς κεραυνὸν, ἢ καὶ λέξιν τινὰ ὡς ΔΕΘΑΙ. Τοιαῦται δ' εὗρέθησαν πολλάι πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος, καὶ μάλιστα εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης τοῦ Μαραθῶνος. — 2) Τὸ κοῖλον μέρος τοῦ δακτυλιδίου, εἰς ὃ ἐνετίθετο ὁ δακτυλιδόλιθος.

Σφήκεα, ἀρχαῖον ὄνομα τῆς νήσου Κύπρου (Λεωχρ. 474).

Σφήλος, Ἀθηναῖος, υἱὸς Βουκόλου. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἰάσος συναπῆλθε μετὰ τῶν ἄλ-

δονῆται), συνίστατο ἐκ τεμαχίου δέρματος κρεμασμένου ἐκ δύο ἢ τριῶν ἱμάντων, ἢ τριχίνων σχοινίων, καὶ εἰς ὃ ἐντιθέμενος λίθος ἢ τμήμα μολύβδου, βιαίως περιστρέφετο καὶ ἐσφενδονίζετο κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. Ἐπὶ Ὀμήρου οὐδεμία γίνεται μνεία τοῦ ὅπλου τούτου, καὶ ἡ λέξις ἀπαξ ἀπαντωμένη (Ἰλ. Ν, 599) σημαίνει ἀπλῶς τὸν ἱμάντα. Ὁ δ' Αἰσχύλος γνωρίζει τὰς σφενδόνας (Ἀγμ. 1010), καὶ ἐπὶ τῶν μηδικῶν ἦσαν ἤδη ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Ἕλλησι. Καὶ ὁ Γέλων ἐκ Συρακουσῶν ὑπεσχέθη νὰ πέμψῃ δισχιλίους

λῶν Ἑλλήνων εἰς Τροίαν (Ὀμ. Ἰλ. Ο, 338).

Σφηττός (ἦ), μία τῶν ἀρχαίων δώδεκα πόλεων τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τὰ μεσόγαια κειμένη, κατὰ τὸ νῦν χωρίον Σπάτα, ἐνθα καὶ λόγου ἄξιαι ἀρχαιοτάτοι τάφοι εὗρέθησαν, μαρτυροῦντες ὑπὲρ τῆς θέσεως ταύτης.

Σφίγγιον, ὄρος, αὐτὸ τῇ Φίκειον ἴδ.

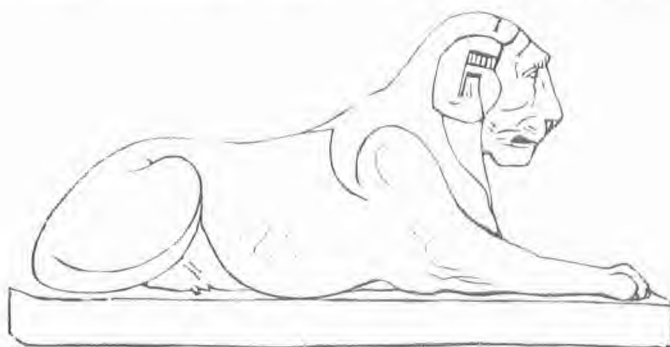
Σφιγκτήρ, χρυσοῦν ψέλλιον (βραχιόλιον) ἐλαστικόν, περισφιγγόμενον ἀφ' ἑαυτοῦ περὶ τὸν βραχιόνα, ἀνευ πόρπης ἢ δεσμοῦ.

Σφιξ (ἦ), (ἦ σφίγγουσα, πνίγουσα),

κατὰ Βοιωτικὴν διάλεκτον Φίξ ('Ησιόδ. Θεογ. 326), τέρας, λέων περρωτός, ἔχων στήθος καὶ κεφαλὴν παρ' ἑνός, ἢ σῶμα κυνός, οὐρανὸν ὄψεως, καὶ φωνὴν ἀνθρωπίνην. Καθίσθην ἐπὶ βράχου πρὸ τῶν Θηβῶν, ἐπέφερε μεγάλα δεινὰ εἰς τὴν πόλιν, διότι εἰς πάντα τὸν διερχόμενον ἔθετε τὸ αἰνίγμα «τί ἐστι τὸ ἔχον φωνήν, καὶ τὸ μὲν πρῶτ' ὄν τετράπουν, τὴν μεσημβρίαν δίπουν, τρίπουν δὲ τὸ ἐσπέρας;» καὶ ἐφόνευε πάντα τὸν ἀδυνατοῦντα νὰ λύσῃ αὐτὸ, καὶ ἐν ἄλλοις ἐφόνευσε καὶ Αἰμῶνα, τὸν υἱὸν καὶ διάδοχον τοῦ τότε βασιλέως Κρέοντος. Οἱ Θηβαῖοι τότε καὶ ὁ Κρέων προεκήρυξαν ὡς ἀμοιβὴν εἰς τὸν λύτην τὴν βασιλείαν τῆς πόλεως καὶ τὴν χεῖρα τῆς χηρευσάσης γυναικὸς τοῦ Λαίου 'Ιοκάστης. Τότε ἐπελθὼν ὁ Οἰδίπους, ἔλυσε

παραστάσεως προῆλθεν ἐξ Αἰγύπτου, ἐνθα ἐπεκράτει ἐν τῇ τέχνῃ ἡ σύνθεσις μορφῶν ἀνθρώπων καὶ ζώων, καὶ ἡ Σφιγξ εἶχεν ἅπαντες σῶμα λέοντος, μετὰ στήθους καὶ κεφαλῆς ἀνδρός, δι' ὃ καὶ ἀνδρόσφιξ καλεῖται ὑπὸ τοῦ 'Ηροδότου (Β, 175), λέγοντος ὅτι ἦν σύμβολον τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀνδρείας. Τοιαύτη κολοσσιαία σώζεται οὐ μακρὰν τῆς μεγάλης πυραμίδος τοῦ Χέσπος, μονόλιθος ἐκ τοῦ βράχου λελαξευμένη, καθήμενη μετὰ προτεταμένων τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν, 17² μῆκος ἔχουσα, ὕψος δὲ 62', καὶ τῆς κεφαλῆς τὴν περίμετρον 81'. Πολλὰ δὲ 4-12' μῆκος ἔχουσαι εὐρίσκονται κατὰ σειρὰν καὶ ἑκατέρωθεν τῶν δρόμων τῶν ἀγόντων εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ναῶν.

Σφουδρίας. 1) Σπαρτιάτης, στρατη-

τὸ αἰνίγμα, εὐρών ὅτι τὸ προτεινόμενον ἦτο ὁ ἄνθρωπος· καὶ ἡ Σφιγξ κρημνισθεῖσα ἐκ τοῦ βράχου τῆς, ἐθανατώθη (Σφκλ. Οἰδ. 130. — 'Απολλ. Γ, 5, 8. — Σχλ. Εὐρπ. Φοίν. — Σχλ. Λαερ. 7). 'Εμυθολογεῖτο δ' ἡ Σφιγξ θυγάτηρ τῆς 'Εχιδνῆς καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς 'Ορθρου, ἢ τοῦ Τυφῶνος, ἢ καὶ τοῦ βασιλέως Λαίου (Παυσ. Θ, 28), πεμφθεῖσα ἐξ Αἰθιοπίας ὑπὸ τῆς 'Ηρας, ὀργιζομένης διότι περιεφρονήθη παρὰ τοῖς Θηβαίοις, ἢ ὑπὸ τοῦ 'Αρεως, διὰ τὸν ὑπὸ τοῦ Κάδμου φόνον τοῦ αὐτοῦ ἀνήκοντος δράκοντος. Πιθανῶς ἦν κατ' ἀρχὰς τὸ ἐμβλημα λοιμοῦ τινος μαστίζοντος τὴν Βοιωτίαν ἐνεκα τῶν τελευμάτων τοῦ Φερεοῦ. Ἡ πρώτη ὁμῶς ιδέα τῆς

γῆς, κατέχων τὰς Θεσπίας ἐν ἔτει 378 π.Χ. καὶ ἐκεῖθεν πολλάκις, ἀλλὰ ματαίως, ἀποπειραθεὶς νὰ καταλάβῃ τὸν Πειραιᾶ (Ἐνφ. 'Ελλ. Ε, 4, 20. — Πλούτ. Πελοπ. ΙΔ. 'Αγῆσ. ΚΔ). — 2) Κυνικός φιλόσοφος, οὗ μνημονεύεται σύγγραμμα ἐπιγραφόμενον «Τέχνη ἔρωτική».

Σφραγίς. 'Εκαστος ἐλεύθερος 'Αθηναῖος, ἐκ τῶν μὴ ὅλως ἀπόρων, ἔφερε παρ' ἑαυτοῦ σφραγίδα, διότι μεγάλη ἦν ἡ χρῆσις αὐτῆς πρὸς σφράγισιν ταμείων ('Αριστ. Θσμφρ. 414), συμβολαίων, ἐπιστολῶν (Θουκ. Α, 32). Καὶ ἐν μὲν τοῖς πρώτοις χρόνοις, καὶ εἴτα παρὰ τοῖς πτωχοῖς, ἐχρησίμευον ὡς τοιαῦται ξύλα ὁριπόδρουτα ἢ ὁριπή

δεστα (Ἀριστ. Θομ. 427), διότι αἱ ἐν αὐτοῖς κατὰ τύχην γινόμεναι τρύπαι ὑπὸ τῶν σκολήκων, θέν παρεμπούντο. Εἶτα ὁ ἥρξατο ἡ τέχνη ἐπιχαράττουσα αὐτὰς ἐπὶ μετάλλου ἢ λίθου, καὶ συνήθως ἐτίθεντο εἰς δακτυλίους, φερομένους εἰς τὸν παράμασον δακτύλον καὶ τοσοῦτον ἦν γενικὴ ἡ χρῆσις αὐτῶν, ὥστε καὶ ἕκαστος τῶν μυρίων τῶν συναναδάντων μετὰ τοῦ Ξενοφώντος εἶχε τὴν ἰδίαν σφραγίδα (Ξεν. Ἀνθ. 4, 7, 26). Πρὸς ἀποφυγὴν δὲ βολιότητος καὶ καταχρήσεως σολώνιος νόμος ἀπηγόρευε «δακτυλιογλύφῳ μὴ ἐξεῖναι σφραγίδα φυλάττειν τοῦ πραθέντος δακτύλου» (Διογ. Λρτ. Α, 57). Οἱ δακτύλιοι τῶν πτωχοτέρων ἦσαν σιδηροί, ἀξίας τριῶν ὀβολῶν (Ἀριστ. Θομ. 425), οἱ δὲ πολυτελέστεροι κατεσκευάζοντο ἐξ ἀργύρου ἢ χρυσοῦ, καὶ τέλος καὶ ἐπὶ πολυτίμων λίθων ἢ ψήφων, ὄνυχος, σμαράγδου, κτλ., αἵτινες ἐνηρμόζοντο εἰς τὸ κοίλωμα τοῦ δακτύλου τὸ λεγόμενον σφενδόνην (ἴδ.) οἱ δὲ μὴ ἔχοντες τοιαύτην ψῆφον ἐλέγοντο ἄψηφοι. Οἱ κομψευόμενοι ἐν Ἀθήναις ἔφερον πολυτίμους, καὶ ἐνίοτε καὶ πολλοὺς δακτυλίους, καὶ τούτους χλευάζει ὁ Ἀριστοφάνης διὰ τοῦ ἐπιθέτου «σφραγιδορυχαργυροκομήται» (Νεφ. 332), καὶ ὁ Δημοσθένης καὶ ὁ Ἀριστοτέλης μνημονεύονται μὴ ὄντες τῆς τοιαύτης ἀδυναμίας ἀπηλλαγμένοι. Ἡ σφραγιδόγλυφία κατέστη ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τῆς Ἑλλάδος ἐπίσημος κλάδος τῆς καλλιτεχνίας, καὶ πολλὰ ἀνευρίσκονται αὐτῆς ἀριστουργήματα. Περὶ τῆς σφραγίδος τοῦ Σαμίου Πολυκράτους ἐπεκράτει παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἡ δόξα, ὅτι ὁ τύραννος τοσοῦτον ἠγάπα αὐτήν, ὥστε, ἵνα ἐξιλεώσῃ τὴν αἰείποτε εὖνουν αὐτῇ τύχην, ἔρριψε τὸν δακτύλιον εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μεγάλως ἐφοβήθη ὅταν ἀνεῦρεν αὐτὸν πάλιν ἐν τοῖς ἐντοσθίοις ἀλιευθέντος ἰχθύος. Ὁ Πλίνιος (XXXII, 2, 4) λέγει τῷ ὄντι ὅτι ἦν σαρδόνις ἄγλυφος, ἀλλὰ προστίθῃσιν ὅτι ἀμφιβάλλει ἂν ὁ ἐν Ῥώμῃ εἰς τὸν ναὸν τῆς Ὁμονοίας διατηρούμενος ἦν

ἀληθῶς ὁ τοῦ Πολυκράτους (ἴδ. ψήφοι). Ἡ σφραγίς ἐγένετο εἰς εἶδος κηροῦ ὅστις ἐλέγετο ρύκος (ἴδ.).

Σφυρηλασία. Σφύρα ἡ ῥαίστη ἦν τὸ ὄργανον δι' οὗ οἱ μεταλλουργοὶ κυρίως ἐκτύπων τὸ διάπυρον μέταλλον ἐπὶ τοῦ ἄκμονος, καὶ σφυρηλασία ἡ τέχνη τοῦ ἐλαύνειν ἤτοι κατεργάζεσθαι αὐτό.

Ὑπῆρχον δὲ μεγάλαι σφύραι, αἷς κατέφερον διὰ τῶν δύο χειρῶν, διὰ τὴν προκαταρκτικὴν

ἐργασίαν, ὡς ἐν τῇ εἰκόνι. ληφθεῖσθαι ἐξ Ἑλληνικοῦ ἀναγλύφου, φέρουσιν αὐτὰς οἱ ἐν τῇ ἐργοστασίᾳ τοῦ Ἡφαίστου τὸν κεραυνὸν κατα-

σκευάζοντες. Μικρὰ δὲ σφυρία ἔφεροντο εἰς μίαν χεῖρα διὰ τὰς λεπτοτέρας ἐργασίας, ὡς ἐν τῇ εἰκόνι τῇ ἐξ ἀγγειογραφίας. Κατ' ἀρχὰς τὰ χαλκουργήματα κατεσκευάζοντο διὰ σφυρηλασίας μᾶλλον ἢ διὰ χύσεως, ἦσαν ἐκκρουστὰ καὶ συνηνοῦντο δι' ἡλῶν καὶ τοιούτος λέγεται ὢν καὶ ὁ κολοσσὸς τῆς Ῥόδου, «σφυρήλατος κολοσσός» (Θεόκρ. KB, 47) ἡ ῥαίστη ροκὸπία (Φιλ. Βζ, π. τ. ζ' θαυμ. 14), ἔχων 70 πήχεων ὕψος.

Μετεχειρίζοντο δὲ τὴν σφύραν μετὰ τῆς σμίλης καὶ οἱ λιθοξόοι.

Σφυρόμαχος. Ἀθηναῖος, προκαλέσας ψήφισμα καθ' ὃ ἐν τῷ θεάτρῳ αἱ ἐταῖραι ἐπρεπε νὰ κάθηνται κεχωρισμέναι ἀπὸ τῶν πολιτῶν (Ἀριστ. Ἐκκλ. 212).

Σχεδιά. πᾶν τὸ αὐτοσχεδίως κατασκευαζόμενον, οἷον γέφυρα προσωρινή, κτλ. Κυρίως ὁμως δοκοὶ συνδεόμεναι οὕτως, ὥστε

νὰ χρησιμεύσιν ὡς προσωρινὸν πλοῖον. Ἐνίοτε ἐγίνοντο τοιαῦτα καὶ ἐκ δέρματος (Ξηφ. Β, 4, 28), καὶ «σχεδιαὶ διφθεριῶν» πολλάκις ἐν τῇ Ὀδυσσεΐα.

Σχεδῖος, 1) υἱὸς τοῦ Ἰφίτου, ἐκ Πανοπέως, ἡγεμὼν τῶν Φωκέων, πρὸ τῆς Τροίας φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἑκτορος (Ὀμ. Ἰλ. Β, 517. Ρ, 306). ὁ δὲ νεκρὸς αὐτοῦ ἀπεκομίσθη εἰς Ἀντίκυρα ἐν Φωκίδι. — 2) Υἱὸς τοῦ Περιμήδους, Φωκεὺς καὶ οὗτος, ἐπίσης ὑπὸ τοῦ Ἑκτορος φονευθεὶς (Ὀμ. Ἰλ. Ο. 515).

Σχερία, ἡ νῆσος τῶν Φαιάκων, βορείως τῆς Θάκης κειμένη, καὶ μὴ ἀπέχουσα τῆς χώρας τῶν Θεσπρωτῶν. Πάντες οἱ ἄρχαοὶ ἀναγνωρίζουσιν ἐν αὐτῇ τὴν Κέρκυραν (Θουκ. Α, 25. Γ, 70). Αἱ τῶν μεταγενεστέρων προσπάθειαι πρὸς συναρμολόγησιν τῶν

ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου λεγομένων μετὰ τῶν γεωγραφικῶν περὶ αὐτῆς γνώσεων προσέκρουσαν πρὸς πολλὰς δυσκολίας. Καθ' ὅσον Ὀμηρον εἶχεν ἡ νῆσος μίαν μόνον πόλιν μετὰ δύο καλῶν λιμένων ἦν δ' εὐφορος, καὶ μάλιστα ὁ κῆπος τοῦ βασιλέως Ἀλκινόου περιεῖχεν ἐξαιρετα καρποφόρα δένδρα. Εἰς τὴν νῆσον ταύτην καὶ τοὺς κατοίκους αὐτῆς, τοὺς Φαίακας, ἀφίχθη ὁ Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τῶν πλανήσεων αὐτοῦ. Οἱ Φαίακες ἦσαν θεοφιλεῖς, ὑπὸ πάντων τῶν ἀγαθῶν πεποικισμένοι, εὐκίνητοι, ὠκεῖς, εὐστροφοί, ὡς ἦσαν καὶ τὰ πλοῖά των, λίαν ἔμπειροι τῆς γυμναστικῆς καὶ τῆς ὀρχηστικῆς. Κατὰ τὸν ποιητὴν, ὄκρουν πρὶν ἐν ὕπνῳ, πλησίον τῶν Κυκλάδων. Ἐπειδὴ ὁμως παρηνοχλοῦντο ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ἔφερεν ὁ ἰσθμῶς Ναυσίθοος, γόνος τοῦ Ποσειδῶνος, εἰς τὴν νῆσον Σχερίαν, ἔνθα ἔκτισε πόλιν, καὶ ναοὺς τοῖς θεοῖς, καὶ τὴν χώραν διένειμε μετὰ τῶν ὁπαδῶν αὐτοῦ. Μετὰ τὸν θάνατον δ' αὐτοῦ ἤρξεν ὁ υἱὸς του, ὁ σοφὸς Ἀλκίνοος, ἐφ' οὗ ὁ Ὀδυσσεὺς, μετὰ τὰς μακρὰς του πλανήσεις, ἐρρίφθη ὡς γυμνὸς ναυαγὸς εἰς τὴν παραλίαν τῆς νήσου. Κατόκει δ' ὁ ἡγεμὼν τῆς νήσου εἰς λαμπρὸν μέγαρον, εἰς ὃ συνήρχοντο καὶ οἱ ἐπισημότεροι τῶν Φαίακων πρὸς ἐστίασιν. Ἡ κατοικία αὐτοῦ περιγράφεται τοσοῦτον πολυτελής, ὥστε προφανῶς τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Ὀμηρος ἀπέβλεπεν εἰς λαὸν πλουτήσαντα ἐκ τῆς ναυτιλίας καὶ τοῦ ἐμπορίου. Ἡ ναυτιλία ἐστὶν ἡ κυριώτερά αὐτῶν ἐνασχόλησις· πάντα τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἰσὶ ναυτικά· εἰσὶν οἱ ταχυπόρωτατοὶ ναῦται, καὶ τοῦ Ποσειδῶνος ἀγαπητοί. Τὸ πολίτευμα τῆς μικρᾶς, ἀπομεμονωμένης ταύτης πολιτείας ἔχει χαρακτῆρα ἀριστοκρατικόν. Ὁ Ἀλκίνοος ἔφερε τὸν τίτλον βασιλέως· περὶ αὐτὸν δ' οἱ «ἡγήτορες» ἀποτέλουν βουλὴν, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς φίλοι τοῦ βασιλέως, εἰς τὰς εὐχὰς αὐτοῦ προθύμως ἐνδίδοντες, καὶ παρ' αὐτῷ μένοντες εἰς ἐστίασεις καὶ πόσεις. Καὶ εἰς τὸν Ὀδυσσεῆα πᾶσα ἀπεδόθη φιλοξενία. Μετὰ συμπαθεστάτην

ὑποδοχὴν καὶ δεξιῶσιν ἐπέμφθη ἐπὶ πλοίου μετὰ ναυτῶν Φαιάκων, καὶ ἀφίχθη εὐτυχῶς ὀπίσω εἰς τὴν πατρίδα του. Ἡ θρησκεία τῶν Φαιάκων ἐστὶν αὐτὴ ἢ τῶν Ἑλλήνων. Ὁ Ζεὺς, ὁ Ποσειδῶν, ἡ Ἀθηνᾶ τοῦ Ὀμήρου εἰσὶ καὶ αὐτῶν αἱ ὑπέρταται θεότητες, καὶ παρ' αὐτοῖς ἐπίσης πιστεύονται οἱ παρὰ πᾶσι τοῖς Ἑλλήσι μῦθοι. Πλὴν δὲ τῆς ναυτιλίας, καὶ παντοίους ἀσκούσι κλάδους βιομηχανίας πάντα τὰ τῇ ναυτιλίᾳ χρήσιμα σκεύη αὐτοὶ κατασκευάζουσιν. Αἱ γυναῖκες αὐτῶν ἀσκούσιν ἐπιδεξιότατα πάσας τὰς γυναικείας τέχνας, τὸ νήθειν, ὑφαίνειν, πολυτελῆ κατασκευάζειν ἐνδύματα. Οὕτως ἐν γένει παριστῶνται οἱ Φαίακες ὑπὸ τῆς ποιήσεως, ἅρα ὡς λαὸς φαιδρὸς, φίλος τῆς εὐζωίας, ἀλλὰ μέτριος εἰς τὰς ἀπολαύσεις του, καὶ παντὸς καλοῦ καὶ εὐαρέστου φίλος λαὸς (ἴδ. "Ὀμ. Ὀδ. Ζ, Η, Θ). Καὶ τοπογραφικοὶ δὲ τινες χαρακτήρες συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς ταυτότητος τῆς νήσου τῶν Φαιάκων μετὰ τῆς Κερκύρας, ὡς ἡ ταυτότης τοῦ νησιδίου ἐν τῷ νῦν κόλπῳ Κανόνι μετὰ τοῦ ἀπολιθωθέντος πλοίου τοῦ Ὀδυσσεύς.

Σχιστή ὁδός. στενωπὸς ἐκ Δελφῶν διὰ τοῦ Παρνασσοῦ τριχῇ διακλαδευομένη καὶ ἄγουσα εἰς Δαυλίδαν, εἰς Λεβάδειαν καὶ εἰς Στιρίδα, δι' ἣ καὶ αἱ τρεῖς Κέλευθοι ἐπίσης ἐλέγετο. Δι' αὐτῆς ἐπεμπον ἐτησίως οἱ Ἀθηναῖοι τὰς ἱεράς αὐτῶν προσφοράς εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἐνώσεως ἐπιστεύετο ὅτι συνήντησε καὶ ἐφόνευσεν ὁ Οἰδίπους τὸν Λαῖον, καὶ ἐκεῖ ἐδείκνυτο τοῦτου ὁ τάφος (Σοφοκλ. Οἶδ. Τυρ. 733. 1411. — Εὐρπ. Φοίν. 38. — Πaus. I, 5, 3).

Σχιστὸς χετῶν, ὁ βραχύς, ὃν ἐφόρουσι αἱ Σπαρτιάτιδες εἰς τὰ γυμνάσιά των, ἄνευ χειρῶν, μόνον διὰ πόρτης συνεχόμενος εἰς τοὺς ὤμους, ἄνευ ζώνης, ἐρραμμένος ἀπὸ τῆς μάλης μόνον μέχρι τῆς ὀσφύος, ἐκείθεν δὲ κατὰ θέλησιν πορπούμενος, ὡς πολυλάκις παριστᾶται ἡ Ἀρτεμις.

Σχοινεύς, υἱὸς τοῦ Ἀθάμαντος καὶ τῆς Θειμιστοῦς, πατὴρ Ἀταλάντης, ἄλλης τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰάσου, βασιλέως τῆς Ἀρκαδίας (Ἀπλλδ. Α, 8, 2. Γ, 9, 2).

Σχοινίον μεμιλωμένον, δ ἐκ μίλτου, ἢ ἐξ ἐρυθροῦ χρώματος ὑγρὸν, εἶχον εἰς χεῖράς των, κατὰ τοὺς ἀρχαιότερους καὶ χρόνους, οἱ καλοῦντες εἰς τὴν συνέλευσιν τῆς ἐκκλησίας, καὶ διέτρεχον οὕτω τὰς Ἀθήνας τείνοντες αὐτὸ καθ' ὅλον τῆς ὁδοῦ τὸ πλάτος, ὥστε εἰς τὸν μὴ σπεύδοντα ἐνθα τὸν ἐκάλει τὸ δημόσιον καθήκον, τὸ σχοινίον, ἐγίγνον αὐτὸν, ἐπέβαλλε τὸ στίγμα τῆς ὀκνηρίας (Σχλ. Ἀριστ. Ἀχρν. 22. — Πολδ. Η, 184).

Σχοινοδάτης, ἡ τέχνη τῆς σχοινοβασίας ἣν οὐ μόνον γνωστὴ παρὰ τοῖς Ἄρ-

χαίοις (Ἰππαρ. Διαιτ. ὑγ. Γ, 2), ἀλλ' ἤσκειτο καὶ μετ' ἐντελείας, ὡς δεικνύουσι τοιχογραφίαι ἐν Ἡρακλείῳ, ἐξ ὧν ἡ μία ἢ τῆς εἰκόνας.

Σχοῖνος (ὁ καὶ ἡ), 1) πλὴν τοῦ γνωστοῦ φυτοῦ καὶ τὸ σχοινίον δι' οὗ κατεμέτρουν τοὺς ἄγρους (Ἡρδ. Α, 66). — 2) Κατὰ τὸ σχοινίον τοῦτο σχοῖνον ὠνόμασαν οἱ Ἑλληνες καὶ μέτρον μήκους τι αἰγυπτιακὸν καὶ περσικόν, ἀλλὰ μὴ ἀποδίδοντες αὐτῷ πανταχοῦ ἴσον μήκος (Στρώ. ΙΖ, 803) καὶ ὁ μὲν Πρόδοτος λέγει αὐτὸ (Β, 6, 9) 60 εἰσδίων, ὁ Ἐρατοσθένης 40, ἄλλοι 32 ἢ καὶ 30 (Plin. V, 9. XII, 14). — 3) Πέλις τῆς Βοιωτίας, ἐπώνυμος τοῦ Σχοινέως, ὀλίγον ἀπέχουσα τῶν Θηβῶν, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Σχοι-

νοῦντος (Ὅμ. Ἰλ. Β, 497. — Στρώβ. Θ, 408).

Σχοινοῦς, 1) λιμὴν τῆς Κορινθίας ἐν τῇ Ἰσθμῷ κατὰ τὸν Σαρωνικὸν κόλπον, βορείως τῶν Κεγχρεῶν (Στρώβ. Η, 369). Νῦν Καλαμάκι. — 2) Κώμη κατὰ τὰ μέσα τῆς Ἀρκαδίας, πρὸς τῷ Μεθυρίῳ (Παυσ. Η, 34, 10). — 3) Ποτάμιον τῆς Βαιωτίας, ἀνατολικῶς τῆς Ἀήνης Ἑλλάκης. Ἰδ. Σχοῖνος 3).

Σχολεῖον. Ἡ πρώτη ἐκπαίδευσις τῶν παιδῶν παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἐδίδετο κυρίως κατ' οἶκον. Ἐν τοῖς ἀρχαιότεροις χρόνοις ὁμομαλῶν ἢ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα ἦν ἀντικειμένον δημοσίαις ἐπιμελείαις. Διαφορὰ ὡς πρὸς τοῦτο ὑπῆρχε μεταξὺ τῶν δωρικῶν καὶ τῶν ἰωνικῶν πόλεων, ὡς καὶ μεταξὺ τῶν ἑσυχῶν πρὸ τοῦ Σωκράτους καὶ μετ' αὐτόν. Ἡ διανοητικὴ διαμόρφωσις τῶν Σπαρτιατῶν περιωρίζετο εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς μουσικῆς καθ' ἑκαστὴν, καὶ εἰς τὴν ἐνάσκησιν τοῦ νοῦς καὶ τῆς κρίσεως. Ὅλιγοι ἤξευρον ὡς ἀναγινώσκωσι καὶ νὰ γράψωσι. Ἐν Ἀθήναις ἐξ ἐναντίας ἡ διδασκαλίη ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ποικιλίαν τῶν ἀντικειμένων, καὶ ἀπῆτει πολλοὺς διδασκάλους, ὧν ἕκαστος εἶχε τὴν ἰδίαν αὐτοῦ εἰδικότητα. Τὰ παιδιά, κατὰ Διονύσιον τὸν Ἀλικαρνασσεῆ, ἐμύνηθον «συλλαβίζειν», καὶ διὰ τῆς μεθόδου ταύτης ἐδιδάσκοντο τὸ ἀναγινώσκειν καὶ γράφειν. Εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ὕψουν ἢ κατεβίβαζον τὴν φωνὴν ἀναλόγως τοῦ τόνου, καὶ ἂν τοῦτο ἐγίνετο ὑπὸ πολλῶν ὁμοῦ, ἦν συγχρόνως ἐν εἶδος μουσικῆς προγυμνάσεως. Πολλὴ ἀξία ἀπεδίδετο εἰς τὸ ἀποστήθισμα, καὶ μάλιστα τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν, παρ' αὐτοῖς προσέτι τοῖς Σπαρτιάταις· διότι ὁ Ὀμηρὸς θεωρεῖτο ἐν πάσῃ τῇ Ἑλλάδι ὡς πρότυπον τῆς σοφίας, ὥστε ἡ γνῶσις αὐτοῦ ἐξετιμᾶτο ὑπὲρ τὴν γνῶσιν τῶν πατριῶν νόμων. Καὶ αὕτη δὲ ἡ φιλοσοφία ἐξετίμα καὶ συνίστα τὴν ἐπιρροὴν τῆς ποιήσεως ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς. Διὰ τὰ ὠριμωτέρως ἡλικίας παιδιά ἐγίνετο, φαίνεται, χρῆσις τῶν

Αἰσωπειῶν μύθων, διὰ δὲ τοὺς νεανίας, ὧν ἡ διάθεσις καὶ ὁ νοῦς ἀπῆτειτο νὰ ἐξαρθῇ ερασιωτικῶς, ἐγίνετο χρῆσις τῶν ποιημάτων τοῦ Σιμωνίδου. Ὅτε δ' ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἐπῆλθε τοῦ Ἑλληνικοῦ βίου ἡ μεγάλη ἀλλοίωσις, τότε τὴν κοινὴν εὐνοίαν κατέκτησεν ὁ πρὸς φιλελευθέρους ἀρχὰς ἀποκλίνων καὶ πολλὴν γνωμικὴν χρῆσιν ποιούμενος Εὐριπίδης. Πλὴν δὲ τῶν γραμμάτων ἐδιδάσκετο καὶ ἡ γραφικὴ (ζωγραφικὴ)· ἀλλὰ μόνον ἀπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους κατέστη κλάδος τῆς ἀγωγῆς. Μετὰ δὲ τὴν μουσικὴν κατὰ τὴν εὐρυτέραν αὐτῆς σημασίαν (Ἰδ. Μουσικὴ) εἶπετο ἡ Γυμναστικὴ (Ἰδ.). καὶ δι' ἀμφοτέρους τούτους τοὺς κλάδους κατεβάλλοντο διδασκτὰ, εἴτε ὑπὸ τῆς φυλῆς, καὶ νῶς διδασκομένης τῆς νεολαίας αὐτῆς, εἴτε ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν, καὶ ἀπετίνοντο κατὰ τὴν δευτέραν ἡμέραν τῶν Ἀνθεστηρίων, ἐν τῇ Ἀνθεστηριῶνι μηνί, ὅτε ἦσαν αἱ πλεῖστα ἑορταί, καὶ ἐπομένως καὶ αἱ δικοπαί τῶν σπουδῶν. Εἰς μετέπειτα χρόνους μόνον ἐμυσθώθησαν ὑπὸ τοῦ δημοσίου καὶ διδάσκαλοι τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς ῥητορικῆς· μέχρις ἐκείνου δὲ μεγάλα ἦσαν τὰ διδασκτὰ διὰ τοὺς κλάδους τούτους. Ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἠενώχθησαν τὰ σχολεῖα τῶν σοφιστῶν καὶ ῥητόρων, καὶ ἤσκησαν μεγάλην ἐπιρροὴν εἰς τὴν τάσιν τῆς ἀναπτύξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, καὶ προσέτι καὶ αὐτῆς τῆς ἠθικῆς τοῦ ἔθνους διαπλάσεως, διότι ἕκτοτε ἡ πνευματικὴ διαμόρφωσις πάσα ἔλαβε μᾶλλον τυπικὸν χαρακτῆρα· καὶ οὐδ' ὅσον, ἀφ' οὗ ὁ Πρωταγόρας ἤρξατο πρῶτος λαμβάνων διὰ τὴν ὅλην διδασκαλίαν 100 μνᾶς, ἤτοι 10,000 τῶν τότε δραχμῶν, οἱ μετ' αὐτὸν ἀπῆτουν μεγάλους μισθοὺς. Τινὲς ὅμως ἐξηκολούθησαν ἔντιμον ποιῶντες ἐξαιρέσιν, ὡς ὁ Ἰσοκράτης ἀπαιτῶν μόνον 10 μνᾶς. Σχολὴ δὲ καὶ σχολεῖον, ἤτοι ἀνάπαυσις ἀπὸ τῆς βιωτικῆς τύρβης πρὸς ἐπίδοσιν εἰς τὰ γράμματα, ἐκλήθη τὸ ἐκπαι-

δευτέρῳ μόνον ἐν μεταγενεστέροις, τοῖς Ῥωμαϊκοῖς χρόνοις. Ἡ Ἑλληνικὴ μετὰ ταῦτα ἐδιδάσκειτο καὶ εἰς τὴν Ῥώμην ὡς ἐν τῶν ἀναποφεύκτων ἀντικειμένων τῆς ἀνατροφῆς, καὶ ἐν ἄλλοις οἱ ποιηταὶ Λίβιος Ἀνθρόνικος καὶ Ἐννιος ἐξήγγισαν τοὺς Ἑλληνας ποιητάς, διότι ἡ ἰδίᾳ αὐτῶν φιλολογία ὀλίγα παρῆγεν αὐτοῖς σπουδῆς ἀντικείμενα.

Σχόλιον, κριτικὴ τις ἢ τὸ κεῖμενον σαφηνίζουσα σημειώσεις εἰς ἀρχαῖα χειρόγραφα, τὸ πλεῖστον ἐξηγμένη ἐξ ἄλλων μεγαλητέρων συγγραμμάτων. Ἐπειδὴ δὲ αὐταὶ ἐγίνοντο μάλιστα οὐχὶ διὰ τὸ δημόσιον, ἀλλὰ πρὸς ἀτομικὴν χρῆσιν τοῦ ἰδιοκτητοῦ τοῦ χειρογράφου, διὰ τοῦτο πολλάκις ἠϋξάνοντο ἢ μετεβάλλοντο ὑπ' ἄλλων μεταγενεστέρων ἰδιοκτητῶν. Τὸ πρῶτον χρῆται τῇ λέξει ταύτῃ ὁ Κικέρων (ad. Alt. XVI, 7). Πρῶτος δὲ μνημονεύεται σχολιαστής ὁ Δίδυμος ἐπὶ Αὐγούστου, καὶ ἠϋξῆσεν ὁ κλάδος οὗτος ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον κατὰ τοὺς ἐπομένους αἰῶνας, καθ' ὅσον οἱ εἰς μελέτας ἐπιδόμενοι, ἀντὶ τ' ἀναγινώσκουσι τὰ μεγάλα ἐξηγητικά καὶ κριτικά συγγράμματα τῶν Ἀλεξανδρινῶν, περιωρίζοντο εἰς μόνα τὰ τοιαῦτα ἂν αὐτῶν ἀποσπάσματα. Ἡ σύνταξις σχολίων ἐξηκολούθησε μέχρι τῆς 15^{ης} ἑκατονταετηρίδος. Εἰσὶ δ' οἱ πλεῖστοι τῶν Ἑλλήνων σχολιαστῶν σχεδὸν ἄγνωστοι, καὶ πάντες σχεδὸν ἀνήκουσι τοῖς μεταγενεστέροις χρόνοις, τοῖς Βυζαντινοῖς. Τὰ σπουδαιότατα καὶ ἐπισημώτατα τῶν σχολίων εἰσὶ τὰ εἰς Ὅμηρον, Ἡσίοδον, Πίνδαρον, Σοφοκλῆν, Ἀριστοφάνην, Ἀπολλώνιον τὸν Ῥόδιον, Ἀράτον, Νίκανδρον καὶ Θεόκριτον. Ἡττονος δὲ σημασίας εἰσὶ τὰ εἰς Αἰσχύλον, Εὐριπίδην, τὴν Ἀνθολογίαν, τὸν Καλλιμάχον, τὸν Πλάτωνα, τὸν Θουκυδίδην, τὸν Δημοσθένην καὶ τὸν Αἰσχίνην. Πρόβλημα δὲ σπουδαῖον πρόκειται τῇ κριτικῇ, νὰ διακρίνῃ χρονολογικῶς καὶ κατ' ἀξίαν τὰ διάφορα μέρη τ' ἀποτελοῦντα τὰ σχόλια.

Σωγένης, Θεαρίωνος, Αἰγινίτης, νική-

σας πένταθλον ἐν παισὶν εἰς τὰ Νέμεα (Πίνδ. Νέμ. Ζ, 41).

Σωκλῆς, 1) υἱὸς τοῦ Λυκόνορος, βασιλεὺς τῆς Ἀρκαδίας (Ἀπλλδ. Γ, 8, 1). — 2) Ἀθηναῖος, Ἀλωπεκῆσι (εἰς τοὺς Ἀγγελοκήπους) οἰκῶν, γλύπτης, εἰς τῶν ἐξεργασθέντων τὴν ζωοφόρον τοῦ Ἐρεχθίδου (Rang. Ant. Hell. n. 57).

Σώκος, υἱὸς Ἰππασοῦ, εἰς τῶν ἐπισήμων Τρώων (Ὀμ. Ἰλ. Δ, 477).

Σωκράτης, 1) Ἀθηναῖος, υἱὸς τοῦ Λιθαξίου Σωφρονίσκου καὶ τῆς Φαιναρέτης, ἐκ τοῦ δήμου Ἀλωπεκῆς, γεννηθεὶς τῷ 469 π. Χ. Περὶ τοῦ τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν σοφῶν καταλαβόντος τούτου ἀνδρὸς ὀλίγα καὶ οὐχὶ πᾶσαι βέβαιαι βιογραφικαὶ σημειώσεις ὑπάρχουσι. Κατ' ἀρχὰς λέγεται καὶ αὐτὸς ἀσκήσας τὴν γλυπτικὴν, καὶ εἰς αὐτοῦ τὴν σμίλην ἀπεδίδοντο, εἰ καὶ οὐχὶ μετὰ βεβαιότητος, τρεῖς ἐνδεδυμένα: Χάριτες, αἴτινες ἐκόσμουσαν τὰ Προπύλαια τῆς Ἀκροπόλεως. Οἱ ἔχθροί του τὸν διέβαλλον ὅτι ἐπὶ τῆς νεότητός του ὑπηρετεῖ ὡς βουλος καὶ εἰς ἄλλας ἐπεδίδeto ἀγενεῖς ἐργασίας. Περὶ τῶν διδισκάλων του ἄλλος ἄλλως

ἀναφέρει τὸ βέβαιον ὅμως συμπέρασμα ἐκ πασῶν τῶν μαρτυριῶν ἐξάγεται, ὅτι ἐπροσπάθησε νὰ ὠφεληθῇ πρὸς πνευματικὴν του ἀνάπτυξιν ἐκ τῆς σχέσεως καὶ ἀκροάσεως

πάντων τῶν ἐν Ἀθήναις τότε βιούντων παιδευμένων ἀνδρῶν, ἐκ τῆς ἀναγνώσεως καὶ μελέτης τῶν φιλοσόφων καὶ ποιητῶν, καὶ γνωστὸν ἐστὶν ὅτι ἦν ἐγκρατέστατος τῆς γεωμετρίας. Ἐν δὲ τῇ μᾶλλον προσεδηκυῖα του ἡλινία φαίνεται ὁ Σωκράτης πρότυπον εὐσεβείας, ἐγκρατείας, σκληραγωγίας, ἀφοσιώσεως εἰς τοὺς φίλους καὶ εἰς τὰς πεποιθήσεις του, πατριωτισμοῦ, σταθερότητος χαρακτῆρος. Αὗται δὲ πᾶσαι αἱ ἠθικαὶ ἀρεταὶ ἐξηγόραζον βεβαίως ἀπέναντι τῶν συγχρόνων του τὴν ἐλλειψιν ὠραϊότητος, τὴν ἀσχημίαν μᾶλλον τῆς μορφῆς του, ἢ ἄλλως τε ὁ ἴδιος εὐφυστάτα περιγράφει. "Ἐξη ἐν πτωχείᾳ, ἀλλ' ἄνευ ἀναγκῶν. Τῆς συζύγου του Ξανθίππης ἡ βιαιότης τοῦ χαρακτῆρος κατέστη παροιμιακὴ· ἀλλ' ὑπέμενεν αὐτὴν μετὰ ψυχικῆς ἡσυχίας, εἰ καὶ περιγράφεται ὡς μὴ βιατελέσας ὁ ἴδιος πάντοτε λίαν ἀφωσιωμένος σύζυγος. Πρὸς πολιτικὴν ἐνέργειαν οὐδεμίαν εἶχε κλίσιν, ἄλλους ὅμως παρήναι νὰ ἐπιδίδωνται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πόλεως, καταπολεμῶν τινῶν τὸν ἰδιοτελεῖ κοσμοπολιτισμὸν αὐτὸς δ' ὡς πολίτης ἐξεπλήρωσε πάντοτε τὸ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκον ἐν τε πολέμῳ καὶ ἐν εἰρήνῃ. Οὕτως ἐπολέμησεν ἐν Ποτιδαίᾳ, ἐν Δηλίῳ, ἐν Ἀμφιπόλει, καὶ μόνον ἀντέστη εἰς τὸ μέγα ἀδίκημα κατὰ τὴν δίκην περὶ Ἀργινουσῶν, ὡς καὶ εἰς τοὺς Τριάκοντα. Ὡς ἴδιον ὅμως ἑαυτοῦ πρόβλημα ἐθεώρει τὴν διαμρφώσιν τῶν ἀνθρώπων, ἠθικὴν τε καὶ ἐπιστημονικὴν. Ἦν δὲ, ὡς πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὑπερτάτου τούτου καθήκοντος, ἐντελῶς ἀνιδιοτελής, διδάσκων ἀπολύτως ἀμισθί, ὁ ἀνώτατος καὶ ἐντελέστατος τύπος τοῦ Ἑλλήνος. Ἦν μέτριος εἰς τὰς ἀνάγκας του, οὐχὶ δὲ καὶ ἀσκητικός. Ἡ σχέσις του πρὸς τοὺς νέους, ἦν μεταγενέστεροι μόνον κακοδοῦλως ἐσυκοφάντησαν, ἔφερε τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἐλληνικοῦ σεμνοῦ ἔρωτος πρὸς τοὺς παῖδας· ἡ δὲ κρίσις αὐτοῦ περὶ ἐλευθερωτέρας σχέσεως μεταξὺ τῶν δύο

φύλων ἀνταποκρίνεται ἐντελῶς πρὸς τὸν ἐλληνικὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι. Ὡς ἀνωτάτην ἠθικὴν ἐθεώρει τὴν εὐπίθειαν εἰς τοὺς νόμους τῆς πόλεως, καὶ ἐσέβeto τοὺς ὑπὸ τοῦ λαοῦ λατρευμένους θεοὺς. Ἰδίαν περὶ ἐργον πίστιν εἶχεν εἰς δαίμονιόν τι, εἶδος ἐνδομύχου χρησμοῦ, ἀποτρέποντος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ πονηροῦ καὶ προτρέποντος εἰς τὰ ἀγαθὰ. Τὰς γνώμας καὶ διδασκαλίας του δὲν συνέγραψεν ὁ Σωκράτης, καὶ γινώσκουμεν αὐτὰς μόνον ἐκ τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Δημοφώντος καὶ κατὰ μέρος καὶ ἐκ τοῦ Ἀριστοτέλους. Ὁ Ξενοφῶν δὲ φαίνεται ὡς ὁ ἀπεικονίσας αὐτὸν πιστότερον. Ἡ βάσις τῆς Σωκρατικῆς φιλοσοφίας ἐστὶν ἡ ἐπιδιώξις τῆς γνώσεως τοῦ νοητοῦ, ἥτοι ἡ ἀρχὴ ὅτι πᾶσα κρίσις καὶ πράξις πρέπει νὰ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀκριβοῦς καταλήψεως τῶν πραγμάτων. Ἡ φιλοσοφία αὐτοῦ περιορίζεται εἰς τὴν ἠθικὴν, καὶ ἐκτείνεται μόνον εἰς τὰς μετὰ ταύτης συνεχομένας φυσικοφιλοσοφικὰς καὶ θεολογικὰς συζητήσεις. Καὶ εἰς αὐτὴν δὲ τὴν ἠθικὴν ὀλίγας μόνον θεμελιώδεις ἀρχὰς ἀρτίζει φιλοσοφικῶς· ἡ γενικὴ δὲ ἀρχὴ του ἐστὶν ὅτι πᾶσα ἀρετὴ συνίσταται ἐν τῇ γνώσει, καὶ ὅτι ἡ ἠθικὴ ἀγνοία ἐστὶ τὸ μέγιστον τῶν σφαλμάτων. Προφανὲς ἐστὶν ὅτι οὐ μόνον διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς φιλοσοφικῆς ἐνεργείας, ἀλλ' ἐτι μᾶλλον διὰ τοῦ τρόπου αὐτῆς, διὰ τοῦ ζήλου μεθ' οὗ ἐπέδιδετο εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπεκάλυπτε τὸ ψεῦδος τῶν ὑποτιθεμένων γνώσεων, ὁ Σωκράτης πολλοὺς διέθετε καθ' ἑαυτοῦ. Αἱ Νεφέλαι τοῦ Ἀριστοφάνους, αἱ τῷ 424 π. Χ. τὸ πρῶτον διδαχθεῖσαι, εἰσὶν ἡ ἀπόδειξις πόσον ἐνωρίς (ὅτε ἦτο μόλις 45 ἐτῶν) εἶχεν ἐξεγείρει καθ' ἑαυτοῦ μερίδα ἀντίπαλον. Μετὰ εἰκοσιτέσσαρα δὲ ἔτη ἔκτοτε ἐγένετο οὖμα τοῦ μίσους τῶν ἀντιπάλων του. Ὁ ποιητὴς Μέλητος, καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ πολιτευόμενος Ἀνυτος καὶ ὁ ῥήτωρ Λύκων τὸν κατηγορήσαν ὡς ἀποστάτην κατὰ τῆς ἐθνικῆς θρησκείας καὶ νέους θεοὺς εἰσα-

γοντα, καὶ ὡς τὴν νεολαίαν διαφθείροντα εἰς ἀπειθεῖαν πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς νόμους, καὶ τῷ 399 εἰς θάνατον καταδικασθεῖς, ἡρνήθη νὰ φύγῃ, ὡς φίλοι τῷ ἐπείτειναν εἰς τοῦτο νὰ τὸν βοηθήσωσι, καὶ ἔπει τὸ κώνειον μετ' ἀπικραδεύματός του ἡμερίας καὶ τριδρότης, ἣν ὁ Πλάτων καὶ ὁ Ξενοφὼν μετ' ἐξόχου καλλοπῆς περιέγραψαν. Ἡ αἰτία τῆς καταδίκης του ἦν τὸ μῖσος καὶ ἡ καταδύωσις τῶν σοφιστῶν καὶ τῶν δημοκρατικῶν, φοβουμένων αὐτὸν ὡς τὸν κινδυνώδεστερον ἀντίπαλον τῶν ἀτόπων αὐτῶν ἀξιώσεων, ἀλλ' ὑπέκρυπτον τοὺς λόγους τῆς ἐμπαθείας αὐτῶν ὑπὸ προφάσεις ῥητορείας καὶ ἠθικῆς, καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἐτι εὗρέθησαν κριτικοὶ ζητήσαντες ν' ἀμφισβητήσωσι τὴν ἀθωότητα τοῦ Σωκράτους, εἰς δὲ ἐν μόνον δύναται νὰ προσαφθῇ, τιμῶν μᾶλλον ἢ καταδικάζον αὐτὸν, ὅτι ἡ εὐθύτης τοῦ νοός του καὶ ἡ χρηστότης καὶ εὐγένεια τῆς καρδίας του εἶχον ὑπερβῆ τα ὅρια τῆς ἐποχῆς αὐτοῦ, καὶ ἀνιχνῶν σχεδὸν μέχρι πρὸ τῆς μεγάλης μεταρρυθμίσεως ἣτις ἐπεφυλάττετο εἰς τὸν Χριστιανισμόν. — 2) Σωκράτης ἡ Σωκράτης, Ἀργεῖος, ἀγνώστου ἐποχῆς, γράφας «Περὶ ἡγήσεων Ἀργεῶν» καὶ ἄλλο τι μυθικὸν σύγγραμμα «Πρὸς Εἰδόθεον». — 3) Κῶος, γράφας «Ἐπικλήσεις θεῶν», εἰς 12 βιβλία τοῦλάχιστον. — 4) Ρόδιος, γράφας ἱστορίαν τῶν ἐμφυλίων πολέμων τῶν Ῥωμαίων (Συλλ. Müll. Fragm. hist. Graec. IV). Κατ' ἄλλους Σωσικράτης. — 5) Ναύαρχος Ἀθηναῖος ἐν τῷ πελοποννησιακῷ πολέμῳ (Θουκ. Β, 23). — 6) Εἰς τῶν Ἑλλήνων στρατηγῶν εἰς τὴν τοῦ Κύρου ἀνάβασιν (Ξενοφ. Ἀνθ. Β, 6).

Σωλήν. ὁ στρογγύλος καὶ κοῖλος, ἐκ κεράμου ἢ μολύβδου, ἐκατέρωθεν ἀνοικτός, δι' οὗ τὸ ὕδωρ διοχετεύεται. «Ὡς περ οἱ κεραμοὶ σωλήνες, οὐδὲν ἀναλαμβάνοντες εἰς ἑαυτοὺς, ἀλλ' ἕκαστος εἰς ἕτερον ἐξ ἑαυτοῦ μετίζει» (Πλούτ. π. φιλοπλουτ.). Πρὸ πάντων δ' ἐγένετο χεῖσις αὐτῷ παρὰ Ῥω-

μαίοις, οἵτινες μεγάλως ἐπεμελοῦντο τῶν ὑδραγωγείων καὶ εὗρισκοντα οὐ μόνον ἐν

Impr. Graec. Hadriani.

Ἰταλίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἑλλάδι τοιοῦτοι σωλήνες λατινικὰς φέροντες ἐπιγραφὰς τῶν οἰκοδομησάντων τὸ ὑδραγωγεῖον. Ἐν Ἰταλίᾳ δ' εἰς τὴν ἔπαυλιν τοῦ Ἀντωνίνου εὗρέθη καὶ εἰς ἀργυροῦς. Ἰπῆρχον δὲ καὶ σωλῆ-

ναι ξύλινοι, ἢ κτιστοὶ, ὑπὲρ γῆν, πρὸς διαχέυειν τοῦ ὕδατος καὶ πότισιν τῶν ποιμνίων, ὡς ἐν τῇ εἰκόνι, ληφθεῖσι ἐκ χειρογράφου τινὸς τοῦ Βιργιλίου ἐν τῷ Βατικανῷ.

Σώπατρος. 1) Ἐξ Ἰταλίας, φιλοσοφικός, ἦτοι ἐκδότης ἀστειῶν δραματικῶν, ζῶν ἐπὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου καὶ ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου, τῶν δραμάτων αὐτοῦ μόνον ἐπιγραφαὶ τινες διεσώθησαν, καὶ ἐλάχιστα ἀποσπάσματα, ἐξ ὧν καταφαίνεται ὅτι ἔγραφε τὸ πλεῖστον εἰς τριμέτρους ἰαμβικούς, καὶ εἰς ὕψος λεπτόν καὶ ἐπιμελές. — 2) Ἐξ Ἀπαμείας τῆς Συρίας, φιλόσοφος τῆς δ' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδος, μαθητὴς τοῦ Ἰαμβλίου, εἰς θάνατον καταδικασθεὶς ὑπὸ τοῦ Κωνσταντίνου ὡς ὁπαδὸς τῆς πολυθείας. — 3) Ῥήτωρ ἐξ Ἀπαμείας ἢ Ἀλεξανδρείας, τῇ σ' ἑκατονταετηρίδι μ. Χ. ἐν Ἀθῆναις διδάσκων. Ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ διτηρηθῆσαν σχόλια εἰς τὰς στάσεις τοῦ Ἑρμογένους. — 4) Ἐπίσης ἐξ Ἀπαμείας, ῥήτωρ τῆς σ' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ. ἴσως ὁ αὐτὸς τῷ 3. Αὐτοῦ διτηρηθῆσάν τινα ἔργα (Waltz, Rhet. Gr. Tm. IV. V. VIII).

Σώπολις. 1) υἱὸς Ἑρμοδώρου, στρατηγὸς τῶν ἱππέων Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου (Ἀρρ.). — 2) Ἰατρός (Λουκ.). — 3) Ἑλληὴν ζωγράφος ἐν Ῥώμῃ «ἀνθρωπογράφος» ἐπικληθεὶς, ὡς ἐξοχὸς προσωπογράφος. Πᾶσαι αἱ πινακοθεῖαι τῆς Ῥώμης εἶχον εἰκόνας αὐτοῦ, καὶ μαθηταὶ αὐτοῦ μνημονεύονται (Pl. XXXV 14. 43 — Cic. ad Ar. IV. 6).

Σῶρα. πόλις τῶν Οὐόλοκων ἐν Λατίῳ, εἰς τὸν Λίριν ποταμὸν, βορείως τοῦ Ἀρπίου, μετ' ὅχυρās ἀκροπόλεως, ἧς ἐρείπια σώζονται παρὰ τῇ ταυτωνύμῳ πόλει. Συρμαχήσασαν μετὰ τῶν Σαρνιτῶν, ἐκυρίευσαν καὶ ἀπώκισαν αὐτὴν οἱ Ῥωμαῖοι. Ἐφόνευσαν δὲ τοὺς ἀποίκους οἱ κάτοικοι, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἐπέμψθησαν καὶ ἄλλοι (Στράβ. E, 238. — Liv. VII, 28. IX, 25. X, 1).

Σωσάνδρα. κατὰ τινὰς ἐπίθετον τῆς Ἀθηνᾶς, κατ' ἄλλους ὀρχήστριά τις ἐν Ἀθήναις, γνωστὴ μόνον ἐξ ἀξιολόγου τινὸς ἀγάλματος, ἔργου τοῦ Καλάμιδος, γλύπτου συγχρόνου τοῦ Φειδίου, κατ' ὀλίγον μόνον αὐτοῦ προσδυτέρου. Ὁ Λουκιανὸς (Εἰκ. ΣΤ' Διάλ. Ἑταιρ. Γ) ἐξαίρει αὐτοῦ τὴν χάριν, τὴν εὐρυθμίαν καὶ τὴν λεπτότητα τῆς ἐκφράσεως.

Σωσθένης. 1) Ἡγεμὼν τοῦ ἱππικοῦ τῶν Περσῶν ἐπὶ Ξέρξου, κατ' Αἰσχύλ (Πέρσ. 32). — 2) Ἐπίσημος Μακεδὼν, ἀναγκάσας τῷ 280 π. Χ. τὸν ἄβρανῃ βασιλεῖα Ἀντίγονον τὸν Γονατᾶν νὰ παραιτηθῇ, ἀπέκρουσε τοὺς ληστρικῶς εἰσβαλόντας Γαλάτας, καὶ τὸν τίτλον βασιλείας ὅστις τῷ προσηνέχθη ἀποποιηθεὶς, ἔμεινεν ὡς στρατηγὸς ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως. Τῷ δὲ 279, ἐπὶ νεῆας εἰσβολῆς τῶν Γαλατῶν ὑπὸ τὸν Βρέννον, ἔπεσε φόνευθεὶς (Just. XXIV, 5).

Σωσίας. 1) Συρακούσιος, εἰς τῶν ἀρχηγῶν τῶν μετὰ τοῦ Κύρου καὶ τοῦ Ξενοφῶντος ἀναδόντων μισθωτῶν Ἑλλήνων (Ξεν. Ἀνθ. A, 2, 19). — 2) Υἱὸς Φιλοκλέους, Ἀθηναῖος (Ἀρσφ. Σφ. 78). — 3) Φιλόσοφος ἄθεος (Δίλ. Π. I. B, 31).

Σωσιδίος. 1) ὑπουργὸς Πτολεμαίου τοῦ Εὐεργέτου ἐν Αἰγύπτῳ. Κατὰ προτροπὴν αὐτοῦ ἐφόνευσεν ὁ Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ τὸν πρὸς αὐτὸν προσφυγόντα βασιλεῖα τῆς Σπάρτης Κλεομένην· εἶτα δ' ἠπειλήθη ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ἐξαναστάντος κατ' αὐτοῦ (Ἀθην.). — 2) Τραγικὸς ποιητής, κατὰ τινὰς ὁ αὐτὸς τῷ Σωσιθέῳ. — 3) Λακεδαιμόνιος γραμματικὸς, γράψας «Λύσεις» τινὰς. (Σουίδ.).

Σωσιγένης. ἐξ Ἀλεξανδρείας τῆς Αἰγύπτου, σχολιάσας τὴν «περὶ οὐρανοῦ» πραγματείαν τοῦ Ἀριστοτέλους, ἐμπειροῦ μαθηματικὸς, προσεκληθὼν ὑπὸ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος νὰ συνεργασθῇ εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ ἡμερολογίου, καὶ ἔγραψε «περὶ ὀψείας» καὶ «περὶ τῶν ἀνελιττουσῶν» (Δ. Κάσσ. ΜΓ', 26).

Σωσιθέος. Ποιητὴς τραγικὸς, ἐξ Ἀλεξανδρείας Τρωάδος, ζῶν περὶ τὸ 280 π. Χ., μετέβη εἰς Ἀθήνας, καὶ εἶτα εἰς Ἀλεξάνδριαν ἐν Αἰγύπτῳ, ἐνθα ἀνεδείχθη εἰς τῆς ἀλεξανδρινῆς ποιητικῆς κληθείσης Πλειάδος, ἀνταγωνιζόμενος πρὸς τὸν τραγικὸν Ὀμηρον. Ἐν τῇ Ἀνθολογίᾳ σώζεται ὑπὸ Διοσκουρίδου γεγραμμένος ἐπιτάφιος αὐτοῦ, ἐν ᾧ ὑμνεῖται ὡς παλινρθωτῆς τοῦ σατυρικοῦ δράματος· καὶ ἐνὸς τοιοῦτου διετηρήθη ἱκανῶς μακρὸν ἀπόσπασμα, ἐπιγραφόμενον «Δάφνης ἢ Λυτιέρπης» (Nauck, Trag. Graec. Fragm.). Τινὲς ἐκλαμβάνουσιν ὅτι ἦν ὁ αὐτὸς μετὰ τοῦ Σωσιβίου.

Σωσικλῆς. 1) τραγικὸς ποιητὴς ἐκ Συρρακούσων, ἐπὶ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνα, γράψας 73 τραγωδίας. — 2) Πρέσβυς τῶν Κορινθίων παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις (Ἡρόδ. E, 92). — 3) Γλύπτης, ὥς τῶν Ῥωμαίων χρόνων, οὗ, κατ' ἐπιγραφὴν, ἔργον πλείστου λόγου ἄξιον ἐστὶν ἡ ἐν τῷ Καπιτωλίῳ μνησείῳ διατηρουμένη τετραυματισμένη Ἀμαζών, ἀντίγραφον βεβαίως τῆς τοῦ Κυδωνιάτου Κρησίλου, ἧτις ἐν τῷ κατὰ τὴν Ἐφεσον διαγωνισμῷ τρίτῃ ἐβραβεύθη μετὰ τὴν τοῦ Πολυγνώτου καὶ τοῦ Φειδίου (Plin. XXXIV,

19). Τοῦ ἐξαίρετου τούτου ἀγάλματος μόνον οἱ βραχίονες εἰσὶ νέοι.

Σωσικράτης. 1) Ποιητής τῆς νέας αἰτιατικῆς κωμωδίας. Ἐπιγραφαὶ δύο κωμωδιῶν αὐτοῦ διατηρήθησαν μόνον. — 2) Ῥόδιος, ἔγραψε, περὶ τὴν α' ἑκατονταετηρίδα μ. Χ. «διαδοχάς» τῶν φιλοσοφικῶν σχολῶν, καὶ τοῦ ἔργου τούτου συνεχέστατα ποιεῖται μνηεῖαν Διογένους ὁ Λαέρτιος. Αὐτοῦ ἐκλαμβάνεται ἔργον ἢ ὑπ' ἄλλων εἰς Σωκράτην τινά

ἀποδιδόμενη ἱστορία τῶν ἐμφυλίων πολέμων τῶν Ῥωμαίων. — 3) Ῥήτωρ ἀγνώστου ἐπαγγελῆς, οὗ διατηροῦνται τινὰ ἀποσπάσματα. — 4) (Ἰδ. καὶ Σωκράτης 2).

Σώσιλος, Λακεδαιμόνιος διδάσκαλος, ὁπαδὸς καὶ ἱστοριογράφος τοῦ Ἀννίβα. Τὸν βίον αὐτοῦ ἔγραψεν εἰς 7 βιβλία, κατὰ Πολύβιον ὅμως (Γ, 20) οὐχὶ ὅσον ἔδει ἀμερολήπτως καὶ ἀξιοπρεπῶς (Nep. Hann. XIII).

Σωσίπατρος, ποιητὴς τῆς μέσης καὶ νεωτέρας κωμωδίας. Μέγα ἀπόσπασμα σώζεται τῆς κωμωδίας αὐτοῦ τῆς ἐπιγραφομένης «καταψευδόμενος» (Meinecke, Com. Graec. Frgm. IV).

Σωσίστρατος, 1) Εὐδοεὺς τῆς μερίδος Φιλίππου, τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας (Δμοθ. π. στφ. σλ. 324). — 2) Συρακούσιος, ἀντίπαλος τοῦ Ἀγαθοκλέους, ἀρχηγὸς τῆς ὀλιγαρχικῆς μερίδος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Τιμολέοντος. Ἐξορισθεὶς ἐγκατεβίωσεν εἰς Ἀκράγαντα (Διόδ. 16, 70). — 3) Τύραννος ἐν Ἀκράγαντι, αἵτιος γενόμενος τῆς παρεμβάσεως τῶν Καρχηδονίων εἰς τὰ τῆς Σικελίας ὅτε ἠθέλησε νὰ ἐκδιώξῃ τὸν Θυνίωνα ἐκ Συρακουσῶν (Ἰδ. Ἰκ. ε. τ. α. ς). Κατὰ τῶν Καρχηδονίων δ' ἐπῆλθεν ὁ Πύρρος, θανατώσας τὸν Θυνίωνα ὡς προδότην· ὁ δὲ Σωσίστρατος ἐσώθη διὰ τῆς φυγῆς (Πλούτ. Πυρρ. ΚΓ).

Σώστος, ἐκ Περγάμου, κατ' Ὀλ. 124-161 (280-130 π. Χ.), καλλιτέχνης πρὸ πάντων διάσημος εἰς σύνθεσιν ψηφιδωμάτων, πρῶτος ἐπινοήσας τὸν «ἀσάρωτον οἶκον» λεγόμενον, ἥτοι τὸ ἔδαφος ἐστιατορίου, ἐφ' οὗ διὰ συνθέσεως ψήφων παριστῶντο διεσπαρμένα καὶ κάτω ἐρριμμένα λείψανα δείπνου, ἐν ἄλλοις καὶ περισσότερα εἰς χεῖλος ἀγγείου καθήμεναι καὶ πίνουσαι ἐξ αὐτοῦ. (Plin. XXXVI, 20). Τούτου τοῦ οἴκου, ἢ μερῶν αὐτοῦ, πολλὰ πολλαχού ἀνευρέθησαν ὁμοιώματα.

Σώστρα, ἀμειβή διδομένη διὰ σωτηρίαν ζωῆς, ἰδίως δὲ ὁ μισθὸς τοῦ ἱατροῦ (Πολδ.

ΣΤ, 186). Προσέτι καὶ ἡ ἐπὶ σωτηρίᾳ τελουμένη εὐχαριστήριος θυσία (Ἡρόδ. Α, 118).

Σώστρατος, 1) Πειρατής, κυριεύσας τὴν νῆσον Ἀλόννησον, ἥτις ἀνήκει τοῖς Ἀθηναίοις, ἐξωσθεὶς δὲ εἶτα καὶ αὐτὸς ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος. — 2) Υἱὸς τοῦ Ἀμύντου ἐκ Στυμφαίας, συνωμότης μετὰ τοῦ Ἑρμολάου κατὰ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου. — 3) Πατὴρ τοῦ Ἀγισία ἐκ Συρακουσῶν (Πινδ., Ὀλ. Ε, 9). — 4) Υἱὸς τοῦ Λαομέδοντος ἐξ Αἰγίνης, μέγαν πλοῦτον διὰ τοῦ ἐμπορίου κτησάμενος (Ἡρόδ. Α, 152). — 5) Ἀθηναῖος ἐκδεδιγμένος, ὃν Σωστράτην καλεῖ ὁ Ἀριστοφάνης (Νεφλ., 612). — 6) Βοιωτός, θηριομάχος, ἐπικληθεὶς Ἡρακλῆς, ἐπὶ Λουκιανοῦ (Δημ. Α). — 7) Περὶ φημος παγκρατιαστής, νικήσας πολλάκις εἰς πάντας τοὺς ἀγῶνας, καὶ οὐ ἀνδριάς ἴστατο ἐν Ὀλυμπίᾳ (Παυσ. Ἡλ. 4). — 8) Διαδόχτος τις ληστής (Λουκ.). — 9) Κνίδιος ἀρχιτέκτων, οἰκοδομήσας τὸν μέγιστον φανὸν εἰς τὴν νῆσον Φάρον (Λουκ.). — 10) Πιθανῶς ἐκ Χίου, γλύπτης, ζῶν περὶ τὰ 300 π. Χ., μαθητὴς τῶν Σικωνίων καλλιτεχνῶν, ἐποίησεν ἀξίαν λόγου χαλκὴν Ἀθηνᾶν ἐν Ἀλιφῆρα τῆς Ἀρκαδίας (Παυσ. ΣΤ, 2, Α, 26). — 11) Ὄνομα συγγραφέων, ἀγνώστων ἄλλως, οἷς διάφορα συγγράμματα ἀποδίδονται, κυρίως τὰ ἐπόμενα: «Περὶ ζῶων» ἢ «περὶ φύσεως ζῶων»· «περὶ ἄρκτων»· «περὶ ἐλητῶν ἢ δακετῶν»· «μυθικῆς ἱστορίας συναγωγὴ»· «κυνηγετικά»· «Τυρρηνικά»· «Περὶ ποταμῶν»· «Θρακικά».

Σωτάδης, 1) Ἀθηναῖος, ποιητὴς τῆς μέσης κωμῳδίας. Αἱ ἐπιγραφαὶ δύο δραμάτων αὐτοῦ εἰσὶ γνωσταί. — 2) Ἐκ Μαρωνείας τῆς Θράκης, ὁ πρῶτος γράψας ἄσεμνα ποιήματα, ἅτινα «λόγος κιναιδολόγος» ἐλέγοντο, καὶ κατ' αὐτὸν Σωτάδεια ὠνομάσθησαν. Ἡ ὕλη αὐτῶν ἐλαμβάνετο τὸ πλεῖστον ἐκ τῆς μυθολογίας, τὸ ὅπως ἦν ἀναιδὲς, πρὸς ἀπαγγελίαν ἀπλῶς συντεταγμένον, καὶ ὁ ῥυθμὸς, τὸ

πλεῖστον ἐξ ἰωνικῶν ἀπ' ἐλάσσονος, ἐπιτήδες χαλῶδες καὶ στερούμενος εὐγενείας. Ἐξ ἑπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου, ὅστις ἐλέγετο ὅτι πρὸς τιμωρίαν διότι ἑσαυτὸς τὸν γάμον αὐτοῦ μετὰ τῆς ἀδελφῆς τοῦ, τὸν ἐνέκλεισεν εἰς μολύβδινον κιβώτιον καὶ τὸν ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν (Ἀθην. 1Δ, 620).

Σωτήρ ἢ Σωτῆς, ἐπίθετον πάντων τῶν θεῶν οἵτινες σώζουσι τὰς πόλεις ἢ τῶν ἀνθρώπων τὴν ζωὴν καὶ ὑγίαν, ὡς τοῦ Διὸς, εἰς ὃν μετὰ τὴν ἐστίασιν ἀριερούτο τὸ πρῶτον ποτήριον, τοῦ Ποσειδῶνος, ὡς πρῶτον φυλάττοντος ἐκ τρικυμίας, τῶν Διοσκούρων διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, τοῦ Διονύσου ὡς ἱατροῦ, τοῦ Ἀσκληπιοῦ, τοῦ Ἡρακλέους, τοῦ Ἀπόλλωνος, κλ. — Σωτήρις ἦν ἐπίσης ἡ ἐπὶ κλητὴς πολλῶν θεαινῶν, ὡς ἦν ἡ Ἡρα, ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ Περσεφόνη, ἡ Ἑκάτη, ἡ Ἀρτεμις. Ἐν Πειραιεὶ ὑπῆρχε κοινὸν ἱερὸν (Παυσ. Α, 8) ἢ ναὸς (Pl. XXXIV, 8) τοῦ Διὸς Σωτήρος καὶ τῆς Ἀθηνᾶς Σωτείρας, πιθανῶς διὰ τοὺς ἐκ τῶν κινδύνων τῆς θαλάσσης σωζομένους.

Σωτήρις, λαὸς τῆς Ἀκουτανικῆς Γαλατίας παρὰ τῇ Ναρβωνικῇ, ὁροδίατοι καὶ ἱππεῖς ἐπιδέξιοι (Caes. B. G. III, 20).

Σωτίων, 1) φιλόσοφος περιπατητικῆς ἐξ Ἀλεξανδρείας, τῆς α' χριστιανικῆς ἐκτονταετηρίδος, διδάσκαλος τοῦ Σενέκα, ἐκδοὺς συλλογὴν ἣν ἐπέγραψε «Κέρας Ἀμαλθείας» καὶ ἥτις φαίνεται ὅτι περιεῖχε μυθικὰς εἰδήσεις περὶ Ἰνδικῆς. — 2) Ἄλλος Ἀλεξανδρινὸς φιλόσοφος τῆς β' μ. Χ. ἐκτονταετηρίδος, ἔγραψεν ἔργον οὐ πολλὴ ἐγένετο χρήσις καὶ οὐ περίληψις διασωζεται ὑπὸ τὴν ἐπιγραφήν «Διαδοχαί» (τῶν φιλοσόφων), ἣν δὲν συγγένηται μετὰ τοῦ συγγράμματος τοῦ Σωσιγέτους (ἴδ.). Προσέτι αὐτοῦ μνημονεύονται καὶ τὰ ἐπόμενα συγγράμματα: «Διόκληιοι ἐλεγχοί», καὶ «περὶ τῶν Τίμωνος σίλλων».

Σωφάνης, Ἀθηναῖος, ἐκ τοῦ δῆμου

Δεκελείας, ἀριστεύσας ἐν Πλαταιαῖς κατὰ τῶν Περσῶν (Ἡρόδ. Θ, 73).

Σωφηνή, χώρα τῆς μεγάλης Ἀρμενίας, χωρίζουμένη ἀπὸ τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας καὶ τῆς Μελιτηνῆς διὰ τοῦ Εὐφράτου. ἔρχε δὲ πόλιν Ἀρσαμάσστα, καὶ στενωπὸν ἄγουσαν ὑπὲρ τὸν Ταῦρον (Στράβ. ΙΑ, 521, 527, 532. — Πλούτ. Λουκούλ. ΚΔ).

Σώφελος, 1) ἐκ Σικυῶνος ἢ ἐκ Θηβῶν, ποιητὴς τῆς μέσης κωμωδίας, τῶν περὶ τὰ 340 π. Χ. Ὁ Σουΐδας καὶ ὁ Ἀθήναιος μνημονεύουσι τινῶν τῶν δραμάτων αὐτοῦ. — 2) Πατὴρ τοῦ ῥήτορος Ἀντιφῶντος. — 3) Πατὴρ τοῦ τραγικοῦ ποιητοῦ Σοφοκλέους. Ἀλλ' ἴσως οὗτος ὁρθότερον γράφεται Σόφελος.

Σωφρονίσκος, Ἀθηναῖος ἐξ Ἀλωπεκῆς, λιθοξόος ἢ γλύπτης, πατὴρ τοῦ φιλοσόφου Σωκράτους (Διογ. Λαέρτ. Β, Ἀρχ. — Val. Max. III, 4).

Σωφρονισταί, 1) εἰς τὰ γυμνάσια

τῶν νέων ἐν Ἀθήναις δέκα ὑπὸ τοῦ δήμου, ἢ ὑπὸ τῆς βουλῆς τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἡθῶν ἐχούσης, ἐτησίως διὰ χειροτονίας ἐκλεγόμενοι ἐπιμεληταί, οἵτινες καὶ ἐπιμεληταὶ τῶν ἐφήδων ἐλέγοντο, καὶ δραχμὴν ὡς μισθὸν ἐλάμβανον (Αἰσχ. Ἀέχ. 8. — Δμοθ. πρπρτβ. 109. — Δειν. κ. Φλαλ. 4, 4. — Φωτ. λ.). Ὑπ' αὐτοὺς ἦσαν οἱ κοσμηταί. — 2) Ἐν Σπάρτῃ ὁμοίως Σωφρονισταὶ ἢ σωφρονιστῆρες τῶν ἐφήδων (Μέγ. Ἑτομ.). ὑπὸ τινῶν ἐκληθέντες ὡς οἱ αὐτοὶ τοῖς ὑπὸ τὸν παιδονόμον μαστιγοφόροις.

Σώφρων, υἱὸς Ἀγαθοκλέους, ἐκ Συρακουσῶν, μιμογράφος, σύγχρονος τοῦ Εὐριπίδου, γράψας εἰς δωρικὴν διάλεκτον μίμους (ἴδ.), ἀνδρείους καὶ γυναικίους, οὓς ἐλέγετο ὅτι ὁ Πλάτων ἀνεγίνωσκε μετὰ πλείστης εὐχαριστήσεως (Ἀθήν.).

Σῶχοι, πόλις τῆς Κομμαγενῆς ἐν Συρίᾳ (Ἀρρ. Ἀνθ. Β, 6, 1).

Τ

Τάβαι, 1) πόλις μεσόγειος τῆς Σικελίας (νῦν Τάβι). — 2) Πόλις τῆς Καρίας, ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ ὀρίζοντος αὐτὴν πρὸς τὴν Φρυγίαν (Στράβ. ΙΒ, 570. — Liv. XXVIII, 13). Νῦν Δάδης. — 3) Κώμη τῆς Κιλικίας. — 4) Κώμη τῆς Περσίδος, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἐξ Ἐκβατάνων εἰς Περσέπολιν, κατὰ τὴν βόρειον κλιτὸν τοῦ ὄρους Παραχοάθρα. Ἐκεῖ ἀπέθανεν Ἀντίσχος ὁ Ἐπιφανὴς, ἐκστρατεύων πρὸς τὴν ἄνω Ἀσίαν (Πολύβ. — Στφ. Βυζ. — Curt. V, 13).

Τάδαλος, Πέρσης, σατράπης τῶν Σάρδεων (Ἡρόδ. Α, 153).

Τάδασσοι, ἔθνος Ἰνδικὸν μέγα καὶ ἰσχυρὸν περὶ τὸ ὄρος Σορδόνυχα (Πτλμ.), κατὰ τὴν νῦν Νεπὼλ.

(ΑΡΧ. ΛΕΞ. Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ ΤΟΜ. Β')

Ταδέαι, πόλις τῆς Ἀσίας, ἐν τῇ μεγάλῃ Φρυγίᾳ (Στράβ.).

Ταθιανή, νῆσος τοῦ Περσικοῦ κόλπου, κατὰ τὰ παράλια τῆς Περσίδος (Πτλμ.).

Ταθιτηνὴ, ἡ πρὸς μεσημβρίαν τῆς Παρθίας ἐν Ἀσίᾳ κειμένη χώρα (Πτλμ. ΣΤ, 5).

Ταγαί, πόλις τῆς Παρθίας, ἐν τῇ Κομισσηνῇ, κατὰ τὰ σύνορα τῆς Ὑρκανίας (Πολύβ. Ι, 26).

Τάγαρα, πόλις τῆς Ἰνδικῆς, λίαν ἐμπορικὴ ἐν τῇ ἀρχαιότητι (Πτλμ.).

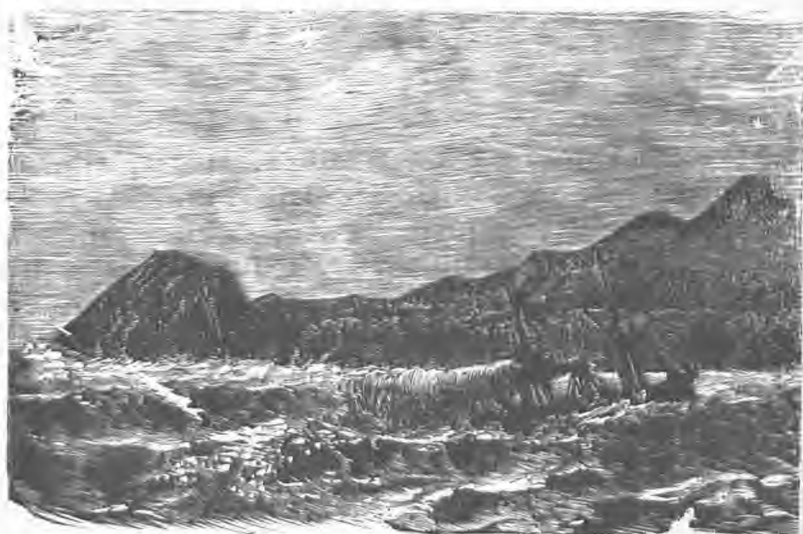
Τάγης, 1) Ὑποστράτηγος τοῦ Τισαφέρνης ἐν Ἀσίᾳ. Ὑποτίθεται ὁρθότερα ἡ γραφή Στάγης (Θουκ. Η 16). — 2) Ὁ τοῖς Ἑτρούσκοις (τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ Τυρρηνοῖς)

διδάξας τὴν μαντικήν, κατὰ τοὺς ἐκεῖ μύθους ἔγγονος τοῦ Διὸς, υἱὸς διογενοῦς τινος πνεύματος (Genius Jovialis). Ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ταρκυνίων γεωργὸς ἄρῶν τὴν γῆν, εἶδεν αἴφνης, ὅτε βαθεῖαν ἔσχισεν αὖλακα, ἐξεληνόντα παῖδα ὅστις γέροντος εἶχε φρόνησιν. Ὅτε δ' ἀνεκραύγασε, καὶ συνήλθον περὶ αὐτὸν πάντες οἱ Ἑτροῦσκαί, τότε ὁ Τάγης ἐδίδαξεν αὐτοῖς τοὺς οἰωνοὺς καὶ εὐθύς κατόπιν ἀπέθανε. Τὰ διδάγματα αὐτοῦ ἐγράφησαν, καὶ διετηροῦντο ἐν τοῖς μαντικοῖς βιβλίοις τῶν Ἑτρούσκων (Cic. Div. II, 23. — Ov. Met. XV, 558).

Τάγος, μέγας ποταμὸς τῆς Ἰσπανίας, πηγάζων ἐκ τῆς χώρας τῶν Κελτιβήρων μεταξὺ τῶν ὀρέων Ὀροσπίδα καὶ Ἰδοβέδδα ῥεεῖ σχεδὸν κατ' εὐθείαν πρὸς δυσμὰς, καὶ ἦν κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἀθρόνως χρυσορρέας, ἀλλὰ σήμερον ὀλίγον διατηρεῖ τοῦτο τὸ χαρκτηριστικόν (Ov. Met. II, 251. — Iuv. III, 55, XIV, 291). Μετὰ τὰς ἐκβολὰς ἔχει περίπευ 20 σταδίων πλάτος, καὶ ἐστὶ δεκτικὸς τῶν μεγίστων πλοίων. Ἐκ τῶν ὁμόρων

Ταγός. Ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τῆς Θεσσαλίας ἐκαλεῖτο οὕτως ὁ ἀνώτατος ἀρχηγὸς πάσης τῆς χώρας (Ξενφ. Ἑλλ. ΣΤ, 1, 4). ὃν Διενύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς Ἀρχὸν λέγει (E, 74), ὁ δὲ Ἡρόδοτος (E, 63) βασιλέα· ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὐτὴ δὲν ἦτο διαδοχικὴ, καὶ ὅσαι πρὸς τοῦτο ἐγένοντο ἀπόπειραι ἀπέτυχον πάντοτε. Ἐν μεταγενεστέροις δὲ χρόνοις Ταγὸς λέγεται, ἐν ἐπιγραφαῖς τοῦλάχιστον (Boeckh, G. J. Ἀρ. 1770), ὁ ἄρχων ἢ διοικητὴς ἐκάστης θεσσαλικῆς πόλεως.

Ταΐναρον, τὸ νοτιώτατον ἀκρωτήριον τῆς Πελοποννήσου, ἐν Λακωνίᾳ, ἐφ' οὗ ἔκειτο ἀτείχιστος κώμη, πιθανῶς Ταΐναρον καὶ αὐτὴ καλουμένη, καὶ ἱερὸν Ποσειδῶνος τοῦ Ἀσφαλίου, ὃ ἦν καὶ ἄσυλον (Θουκ. Α, 128, 133. — Nep. Paus. IV). Ἐκατέρωθεν αὐτοῦ ἔκειντο οἱ λιμένες Ἀχιλλεῖος καὶ Ψάμαθος. Ἐκεῖ ὑπῆρχε καὶ σπήλαιον δι' οὗ ὁ Ἡρακλῆς ἐλέγετο ἀναβιβάσας τὸν Κέρβερον ἐκ τοῦ Ἄδου, καὶ ἐκεῖ ἐ-ἰστεύετο ὅτι προσωρμίσθη ὁ Ἄριων ἐπὶ τοῦ θελφίνος του (Ἡρδ. Α, 23, 25).

αὐτῷ μνημονεύεται ὑπὸ τῶν ἀρχαίων (Πλούτ. Σεργ. ΖΙ) μόνος ὁ Ραγόσιος, ῥέων ἀνατολικῶς τῆς Μαδρίτης. Νῦν Ταγούνας ἢ Ἐναρὲς (Στρεβ. E, 151).

Ταΐναρος, υἱὸς τοῦ Ἑλάτου καὶ τῆς Εὐρυμέδης, θυγατρὸς τοῦ Δαμασύχλου, καθ' ὃν ἐλέγετο ὅτι ὠνεμάσθη τὸ ἀκρωτήριον (Σχλ. Ἀπλδ. Ρδ. Ἀργ. Α, 102).

Γαλινα, δέμα στενόν καί ἐπίμηκες (κορδέλλα) πρὸς παντοίαν χρῆσιν. Ἰδίως

ἔδενον εἰς τὸ ἄκρον τῶν στεφάνων ταινίας αἵτινες ἐκρέμαντο ὀπίσω τῆς κεφαλῆς ἄλλαι ταινίαι ἐχρησίμευον εἰς τὰς κόρας, αἵτινες ἔδενον αὐτάς ὑπὸ τὸ στήθος ἐπὶ τοῦ δέρματος.

Ἄλλαι περιέδενον τὰς κόμας τῶν γυναικῶν. Καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ νικηταὶ ἔφερον αὐτάς ὡς στέφανον εἰς τὴν κεφαλὴν.

Γάκιος (Κορνήλιος), ὁ πρῶτιστος ἱστοριογράφος τῆς Ρώμης, ζῶν ἐπὶ Οὐεσπασιανοῦ, Τίτου καὶ Δομιτιανοῦ, γαμβρὸς τοῦ Ἀγρικόλα, εἰς τὰ ὑπατά ἀξιώματα ἐν Ρώμῃ ἀναχθεὶς. Πολυμαθέστατος, καὶ εὐσυνειδήτως ἀκριβής, ἔγραψε διάφορα ἱστορικὰ συγγράμματα, ἐξ ὧν σώζονται διδλία τινὰ τῆς ἱστορίας τῶν αὐτοκρατόρων, ἡ βιογραφία τοῦ Ἀγρικόλα, καὶ ἡ περιγραφή τῆς χώρας καὶ τῶν ἡθῶν τῶν Γερμανῶν.

Γαλαβρόκη, πόλις τῆς Ὑρκανίας ἐν Ἀσίᾳ (Στρώ.).

Γάλαντον, 1) κυρίως ὁ σταθμὸς δι' οὗ ἐζύγιζον, ἡ πλάστιγξ (Ὁμ. Ἰλ. Θ, 69)· ἐκ τούτου δὲ καὶ τὸ σταθμιζόμενον, τὸ σταθμὸν (Ὁμ. Θ, 393) ἢ τὰ σταθμά. Εἰς τὰ Ὀμηρικὰ ἔπη γίνεται μόνον λόγος περὶ τάλαντου χρυσοῦ, καὶ εἰς τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶ-

νας κατὰ τὴν κηδεῖαν τοῦ Πατρόκλου ἦν τὸ ἄθλον τῆς νίκης δύο χρυσᾶ τάλαντα (Ὁμ. Ἰλ. Ε, 507). Ὁ Πολυδεύκης (Δ, 9) ἐκτιμᾷ τὸ τάλαντον ἐκείνο τριῶν χρυσῶν στατήρων Ἀττικῶν. Ἐν Ἡροδότῳ (Ζ, 28) κατὰ πρῶτον γίνεται λόγος περὶ τάλαντου ἀργυροῦ· εἴτα δ' ἀπέσθη τὸ τάλαντον ἀπολύτως μέτρον βάρους, ἴσον πρὸς 52 λίτρας γαλλικᾶς (= 33 ὀκάδας καὶ 355 $\frac{5}{9}$ δράμ.). Ἀλλ' εἰ καὶ τὸ αὐτὸ ὄνομα ἐδίδετο εἰς τὴν μονάδα τοῦ σταθμοῦ, κατὰ τὸπους ὁμοῦ· τὸ βάρος αὐτοῦ μεγάλως διέφερεν· οὕτω τὸ Συριακὸν ἢ Πτολεμαϊκὸν ἦν μόνον 13 λίτρων 10 οὐγγιῶν· τὸ αἰγυπτιακὸν καὶ τὸ ῥόδιον διπλάσιον τούτου, ἢ 1 $\frac{1}{6}$ τοῦ Ἀττικοῦ· τὸ δὲ Κορινθιακὸν, ἢ μέγα Ἀττικὸν, ἦν 1 $\frac{1}{2}$ τοῦ κοινοῦ Ἀττικοῦ, 1 $\frac{1}{9}$ τοῦ Βαβυλωνικοῦ, καὶ 4 $\frac{1}{8}$ τοῦ Συριακοῦ. Πρῶτον δὲ παρ' Ἡροδότῳ ἀπαντᾷ· ὡς σταθμὸς ἐν χρήσει τοῦ ἐμπορίου (Β, 180, ΣΤ. 97). — 2) Ἡ λέξις ἐχρησίμευε καὶ εἰς παράστασιν ποσότητος νομισματικῆς, καὶ αὐτῆς ὀρισθείσης κατ' ἀρχὰς κατὰ τὸν σταθμὸν, καὶ διὰ τούτου οὐχ ἦτοον διαφόρου κατὰ τὸπους καὶ χρόνους. Τὸ εὐχρηστότερον πάντων ἦν τὸ Ἀττικὸν, παραδεχόμενον καὶ ἐν Κορίνθῳ, Θεσσαλίᾳ, Σικελίᾳ, Τάραντι, Μακεδονίᾳ ἀπὸ Ἀλεξάνδρου, ἀξίας 60 μνῶν ἢ 6000 τῶν τότε δραχμῶν· ἐν ᾧ τὸ αἰγιναικόν, σύμφωνον πρὸς τὸ ἀρχαῖον βαβυλωνιον, περιελάμβανεν 100 μνᾶς, ἦτοι 10,000 δραχμάς, ἔχον πρὸς τὸ Ἀττικὸν ὡς 5 : 8· τὸ δὲ Εὐβοϊκὸν ἦν τὸ ἡμισυ τοῦ αἰγιναιτικοῦ, ἔχον πρὸς τὸ Ἀττικὸν ὡς 5 : 6. Καὶ ἐν μετέπειτα χρόνοις εἰσῆχθησαν καὶ χαλκᾶ τάλαντα. Τοῦ ἀργύρου ἡ ἀξία ἐξετιμᾶτο εἰς τὸ ὑποδεκαπλάσιον τοῦ χρυσοῦ, τοῦ δὲ χαλκοῦ εἰς τὸ ὑποδεκαπλάσιον τοῦ ἀργύρου, ὥστε 100 χαλκᾶ τάλαντα θά ἐξισοῦντο πρὸς 15 ἀργυρᾶ καὶ πρὸς ἓν χρυσόν. Ὅσακις δὲ γίνεται χρῆσις τῆς λέξεως ἄνευ ὀρισμοῦ τοῦ μετάλλου, ἐννοεῖται τὸ ἀργυροῦν.

Γαλαός, υἱὸς τοῦ Βιάντος καὶ τῆς Πη-

ροῦς, βασιλεὺς τοῦ Ἀργεῖ, σύζυγος Λυσιμάχης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀθαντος ἢ Λυσισαννάσης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Πολύδου. (Παυσ. Β, 6, 6), καὶ πατὴρ τοῦ Ἀδράστου, Παρθενοπαίου, Πρώνακτος, Μηκιστίου καὶ Ἐριφύλης, εἰς τῶν Ἀργοναυτῶν, οὗ ὁ τάφος ἐδείκνυτο ἐν Ἀργεῖ (Παυσ. Β, 21, 2. — Ἀπλλν. Ῥόδ. Α. 118. — Ἀπλλδ. Α. 9, 13).

Ταλαρία, πόλις τῆς Σικελίας, οὐ μακρὰν τῶν Συρακουσῶν.

Τάλαρος (ὁ), πλεκτὸν κοφίνιον, ἰδίως τῶν ὑφαντριῶν (ταλασιουργῶν, κατ' αὐτὸν). διὰ τὰ ἑρῖά των (Ἡσύχ. — Ὀρμ. Ὀδ. Δ,

131) ὁμοίως δὲ καὶ τὸ τῶν τυροποιῶν, δι' οὗ ὁ ὄρρος ἀπέρρει, καὶ ὁ τῶν τρυγητῶν διὰ τὰς σταφυλὰς (Ὀρμ. Ὀδ. 1, 247. Ἰλ. Σ, 562),

Ταλετὸν, πόλις τῆς Λακωνίας, ὑψηλὸς ἐπὶ τοῦ Ταύγету, ἔχουσα ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος (Παυσ. Γ, 20).

Ταλθύβιος, Σπαρτιάτης, κῆρυξ τοῦ Ἀγαμέμνονος πρὸ τῆς Τροίας, ὡς ἦρωες ἐν Σπάρτῃ τιμώμενος, ὃ καὶ θυσία προσήγετο ἐτησίως (Ὀρμ. Ἰλ. Α, 320. — Παυσ. Ἀχ. 28). Οἱ δ' ἀπόγονοι αὐτοῦ Ταλθύβιδαι, οἱ τὸ τῶν ἱερῶν κηρύκων ἐπαγγελμα κληρονομικῶς ἐξασκούντες, ἦσαν οἱ μόνοι τῶν ἀρχαίων κατοίκων τῆς Σπάρτης οἱς ἐκ σεβασμοῦ ἀπενεμήθη ἰσοπολιτεία μετὰ τῶν κατακτητῶν Δωριέων (Ἡρδ. Ζ, 134).

Τάλως (Διόδ. Δ, 76. — Ἀππιαν. Ἀλ. 42. — Ἀπλλδ. Γ, 15), ἢ Κάλως (Παυσ.

Α, 21, 6), ἢ καὶ Πέρδιξ, υἱὸς τῆς Πέρδικος, ἀδελφῆς τοῦ Δαιδάλου, ἐδιδάχθη ὑπ' αὐτοῦ, ὡς πρώτου εὑρέτου, τὴν ἀ' αλματοποιίαν ἄλλα διάφορα ἐργαλεῖα καὶ αὐτὸς ἐφευρὼν, ὡς τὸν πρίονα, τὸν κεραμευτικὸν τριχὸν κτλ., ἐφθονήθη ὑπὸ τοῦ θεοῦ τοῦ ὅστις τὸν κατεκρήμνισεν ἀπὸ τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὸν ἐφόνευσεν, αὐτὸς εἰς Κρήτην φυγὼν. Ὁ δὲ τάφος τοῦ Τάλω ἐδείκνυτο ἐτι ἐπὶ Πausανίου εἰς τῆς ἀκροπόλεως τοὺς νοτιοδυτικοὺς πρόποδας. — 2) Γίγας χολκοῦς, ἔχων μίαν φλέβα αἵματος ἀπὸ τῆς κορυφῆς μέχρι τοῦ ποδός, ἐνθ' ὑπὸ τοῦ ὄνυχος ἐκλείετο, κατασκευασθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ Ἡραίου, καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἢ τοῦ Διὸς δωρηθεὶς ἐν Κρήτῃ τῷ Μίνωι ἢ τῇ Εὐρώπῃ προφανῶς ἀρχαῖκή τις νύξις τῆς χαλκουργικῆς τέχνης, ἧς πατρίς καὶ ἡ Κρήτη ἐλέγετο, καθ' ὅσον καὶ αἱ παραδόσεις τοῦ Δαιδάλου μετὰ τῶν τῆς Κρήτης συνείχοντο. Ὁ δὲ γίγας καθήκον εἶχε νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τῆς Κρήτης πρὸς ἀπόκρουσιν ξένων ἐπιδρομέων, καὶ πρὸς τοῦτο τρεῖς καθ' ἡμέραν περιέτρεχε πᾶν τὸ τῆς νήσου παράλιον κατὰ Πλάτωνα (Μίν. σλ. 320) ἂν δ' ἀπῆντα ξένοι, τὸν ἐνηγκαλίζετο, ἀνεφλέγετο καὶ οὕτω τὸν ἐφόνευσεν. "Ὅτε δ' ἤλθον οἱ Ἀργοναῦται εἰς Κρήτην, ἡ Μῆδεια τὸν ἐμέθυσεν, ἢ τὸν κατέστησε παράφρονος, καὶ τὸν ἐφόνευσεν, ἀφαιρέσασα τοῦ ποδός του τὸν ὄνυχον, ἢ ὁ Ποῖας τὸν κατετόξευσεν εἰς τὴν πτέρναν (Ἀπλλδ. ΑΑ. 267. — Ἀπλλν. Ῥόδ. Δ, 1638. — Ὀρμ. Ἀργ. 1348). — 3) Υἱὸς τοῦ Κρήτου, ἐταῖρος τοῦ Ῥαδαμάνθυος (Παυσ. Η, 53). — 4) Υἱὸς τοῦ Οἰνοπίνοος (Παυσ. Ζ, 4).

Ταμερικοὶ, λαὸς Κελτικὸς τῆς Τυρρηνικῆς Ἰσπανίας (Πτλμ.).

Τάμαρος (ὁ), ποταμὸς τῶν νοτίων τῆς Βρεττανίας (Πτλμ.). Νῦν Τάμαρ.

Ταμασός, πόλις τῆς Κύπρου, κατὰ τὸ μέσον τῆς νήσου κειμένη, βορειοδυτικῶς τοῦ Ὀλύμπου, καὶ ἔχουσα παρακείμενα μεγάλα χαλκωρυχεῖα. Ταμέσα, ὑφ' Ὁ-

μήρου μνημονευμένη ('Οδ. Α, 184) ἐστὶ πιθανῶς αὐτὴ ἡ πόλις καὶ οὐχί, ὡς ὑπὸ τι-
νων ὑπιτέθη, ἡ παρὰ Βρουττίους Τέμεσα
(Στρεβ. ΙΔ, 684).

Τάμεσα (ἡ), ποταμός κατὰ τὴν ἀνα-
τολικὴν παραλίαν τῆς Βρετανίας, ἐφ' οὗ
ἔκειτο καὶ κεῖται τὸ Λονδίον (Δ. Κάσσ.
— Πτλμ. Β, 3. Ταμησο, ἐσφαλμένη γραφή).

Ταμίαι, οἱ ἔχοντες τὴν παρακαταθή-
κην καὶ τὴν διαχείρισιν τῶν δημοσίων χρη-
μάτων. Ἐν Ἀθήναις ἡ ἀρχαιότητα ταμιακὴ
ἀρχὴ ἦν ἡ τῶν κωλακρετῶν, τῶν ἐν
τοῖς ἀπωτάτοις χρόνοις τὴν ἐπιμέλειαν ἔχόν-
των τοῦ ἀγεῖρσιν καὶ εἰς τοὺς δημότας δια-
νέμειν τὰ κῶλα τῶν ἱερῶν εἰς τὰς θυσίας,
εἴτα δ' εἰς πολιτικὴν ἀναπτυχθέντων ἀρχὴν.
'Ἄλλ' ὁ Κλεισθένης, περὶ τὰ 510 π. Χ.,
ἄφεις αὐτοῖς μόνον τὴν χορήγησιν τοῦ δικα-
στικοῦ μισθοῦ καὶ τῶν πρὸς τὴν ἐν τῷ Πρυ-
τανεῖν σίτισιν ('Αρστφ. Σφ. 693. 723.
'Ορν. 1540, καὶ Σχλ.), ἐγκατέστησε τοὺς
ἀποδέκτας, οἵτινες τὰ εἰσοδήματα εἰσπράτ-
τοντες, κατένεμον αὐτὰ εἰς τοὺς ταμίαις
τῶν διαφόρων ἀρχῶν. Ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας
τῶν Ἀθηναίων ἐγκατέστη εἰς γενικὸς τα-
μίαις τῆς γενικῆς διοικησεως (Αἰσχ.
π. Πρπροβ. 43, — Πολδ.), ἡ καὶ ταμίαις
τοῦ δήμου, ἡ ἐπιμελητῆς τῶν κοι-
νῶν προσόδων (Πλουτ. 'Αρστδ. Δ) λε-
γόμενος, χειροτονητὸς ὑπὸ τοῦ δήμου ἐπὶ
τέσσαρα ἔτη (μὴν πενταετηρίδα), ἀλλὰ δυ-
νάμενος καὶ ἐκ νέου νὰ ἐκλεγθῇ, ὡς ἐξελέ-
γη καὶ ὁ Ἀριστείδης. Ἀλλ' ἐπὶ Λυκούργου
οἱ ἀντίπαλοι αὐτοῦ κατάρθρωσαν νὰ ψηφισθῇ
διὰ νόμου ἡ μὴ ἀνανεώσις τῆς ἀρχῆς (Πλουτ.
Β, Ι. Ρητ. ΙΒ). Οὐχ ἦττον ὁμως κατωρ-
θῶθαι, ἐπ' ἀγαθῷ τῶν Ἀθηναίων, νὰ διευθύνῃ
τὸ ταμεῖον ὁ Λυκούργος, πιθανῶς ἐμμέσως
διὰ φίλων του, ἐπὶ τρεῖς ὅλας πενταετηρί-
δας. Μετὰ ταῦτα δὲ, ἐπὶ Μακεδόνων, τὴν
θέσιν ταύτην κατεῖχεν οὐχί πλέον εἰς, ἀλλ'
ἐπιτροπῇ, οἱ ἐπὶ τῇ διοικίσει. Ἰδιαιτέ-
ρους δὲ ταμίαις εἶχον καὶ διάφοροι ἀρχαί,

ὅσαι εἶχον ἀνεξάρτητον διαχείρισιν, ἐκλέ-
γουσαι αὐτοὺς αἱ ἱδίαί, πλὴν τοῦ τῆς Πα-
ράλου, χειροτονουμένου ὑπὸ τοῦ δήμου (Δμοθ.
κ. Μειδ. 570), διότι τῆς ἱερᾶς ἐκείνης τριή-
ρους τριήραρχος ἐθεωρεῖτο ὁ δήμος. Ἐπειδὴ
δὲ, ἐν καιρῷ πολέμου, τὰ περισσεύματα τῶν
δημοσίων καὶ τῶν ἱερῶν χρημάτων προσδιω-
ρίζοντο εἰς χρῆσιν στρατιωτικὴν, ἐξελέγετο
μετ' Εὐκλείδην (400 π. Χ.) καὶ εἰς τα-
μίαις τῶν στρατιωτικῶν (Πλουτ.
Β, Ι. Ρητ. Λυκούργ.). Ὁμοίως δ' εἶχον ἱδίαί-
τέρους ταμίαις καὶ αἱ φυλαὶ καὶ οἱ δήμοι διὰ
τὰς αὐτοῖς ἀνηκούσας εἰσπράξεις. Τὴν δια-
χείρισιν τῶν φόρων τῆς Ἀττικῆς συμμαχίας
εἶχον ἀπὸ τοῦ ἔτους 467, ὅτε ἤρξατο ἡ κατὰ-
θεσις αὐτῶν ἐν Δήλῳ, οἱ Ἐλλήνων ταμίαι,
ἐπιτροπῇ, πιθανῶς ἐκ δέκα καὶ ἑξ Ἀθη-
ναίων συγκειμένη. Ὅτε δὲ, τῷ 456, ὁ Πε-
ρικλῆς μετέφερε τὸ συμμαχικὸν ταμεῖον εἰς
Ἀθῆνας, κατέθηκε μὲν αὐτὸ εἰς τὸν ὀπισθό-
δομον τοῦ Παρθενῶνος, ἀλλ' οἱ Ἐλλήνων τα-
μίαι ἐξηκολούθησαν ὑφιστάμενοι μέχρι τῆς
ἀναρχίας, ὅτε ἔπαυσαν καὶ οἱ φόροι. Ταμίαις
δὲ ἰδιαιτέρους εἶχον καὶ τὰ ἱερὰ, διὰ τε τὰς
εἰσπράξεις καὶ διὰ τὰ πολύτιμα αὐτοῖς ἀνή-
κοντα σκεύη καὶ ἀφιερώματα, μάλιστα δ' ὁ
Παρθενῶν, ἀπὸ τοῦ 437, ὅτε καθιερώθη, εἶχε
δέκα ταμίαις τῶν ἱερῶν χρημάτων
τῆς Ἀθηνᾶς, οἷς ἀνήκε καὶ ἡ δεκάτη τῶν
δημεύσεων. Ἄλλους δὲ τόσους εἶχον πάντες
ὁμοῦ οἱ ναοὶ τῶν ἁλλων θεῶν, ἔχοντες
καὶ τῶν δημεύσεων τὴν πεντηκοστήν. Ἦσαν
δ' οἱ ταμίαι κληρωτοί, ἐκ τῶν πεντακκοσιομεδί-
μων (Πολδ. Η, 97). Τὸ ταμεῖον τῆς Ἀθηνᾶς
ἦν ἐν τῷ ὀπισθοδόμῳ τοῦ Παρθενῶνος, καὶ
τῷ 415 π. Χ. κατετέθη ἐκεῖ καὶ τὸ τῶν ἁλ-
λων θεῶν. Μετὰ δὲ τὴν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς
ναυμαχίαν, ἀπὸ τοῦ 401 π. Χ., φαίνεται ὅτι
ἔμεινε μόνον μία ἐπιτροπῇ, κληθεῖσα Τα-
μίαι τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀ-
θηνᾶς καὶ τῶν ἁλλων θεῶν ('Ιδ.
Rang. Ant. Hrl. II, ἀρ. 843b, ἡ Ἀρχ.
Εφ. 114). Ἐν δὲ Σπάρτῃ, ἐνθα εἰς τοὺς

κλασικούς χρόνους μικρά ἐγένετο χρήσις χρημάτων, ταμίαι μνημονεύονται ἰδίως μόνον ἐπὶ Ῥωμαίων.

Ταμῶντι ἢ Τάμωναί, πόλις τῆς Εὐβοίας πρὸς τῇ Ἐρετριᾷ, ἐνθα ὁ Φωκίων ἐνίκησε τὸν Ἐρετρίεα Καλλίαν, τῷ 350 π. Χ. (Πλούτ. Φωκ. IB.—Αἰσχ. π. πρπρβ. 169). Ἡ πόλις εἶχε ναὸν τοῦ Ταμωναίου Διός, καὶ ἕτερον τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐν ᾧ ἐτελοῦντο ἀγῶνες, τὰ Ταμωναῖα (Ἡρδ. ΣΤ, 101). Νῦν, ὡς ὑποτίθεται, Ἀλιβέρι.

Ταμοράκη, ἀκρωτήριο τῆς βορείας παραλίας τοῦ Εὐξεινίου πόντου, κατὰ τὸν Καρκινητικὸν κόλπον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Σαρματίας (Στρβ.).

Ταμόρας, ποταμὸς τῆς Φοινίκης, μεταξὺ Σιδῶνος καὶ Βηρυτοῦ (Στρβ.). Νῦν Ταμέρ.

Ταμῶς, Αἰγύπτιος ἐκ Μέμφιδος, διοικητὴς τῆς Ἰωνίας ὑπὸ τὴν σατράπην Τισσαφέρην, εἰτα ἡγεμὼν τοῦ στόλου Κύρου τοῦ νεωτέρου, τῷ 401 π. Χ., μεθ' οὗ τὴν ἤτταν ἐθανατώθη ἐν Αἰγύπτῳ (Ξεν. Ἀνθ. Α, 42.—Διόδ. ΙΔ, 35).

Τάναγρα, ἡ παρ' Ὀμήρῳ Γραῖα (Πaus. Θ, 20), ἐπίσημος πόλις τῆς Βοιωτίας

πρὸς τ' ἀνατολικά, ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὁχθῆς τοῦ Ἀσωποῦ ποταμοῦ, ἐνθα σχεδὸν εἰσρέει εἰς αὐτὸν ὁ ῥυαῖς Θερμῶδων (νῦν Λάρις), εἰς ἀπότομον ὕψος κειμένη, καὶ πολλάκις ἀναμειγμένη εἰς τοὺς ποταμούς μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν. Αὕτη

παρήγε τὸν ἄριστον οἶνον πάσης τῆς Βοιωτίας. Οἱ κάτοικοι εἶχον πολλὴν εἰς τὸ ἐμπόριον κλίσιν καὶ ἐμπειρίαν, ἦσαν πλούσιοι, καὶ ἔρπον πρὸς τὴν πολυτέλειαν (Θουκ. Α, 108). Ἐξετείνετο δ' ἐν μεταγενέτεροις χρόνοις ἡ περίχωρος αὐτῆς ἀπὸ τῶν ὁρίων τῆς Ἀττικῆς ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν μέχρι τοῦ Εὐρίπου (Στρβ. Θ, 403, 409.—Πaus. Θ, 22, 1). Ἡ Τάναγρα ἦν πατρίς τῆς περιφήμου ποιητρίας Κορίννης, ἥς καὶ ἄγαλμα ὑπῆρχεν ἐν τινι τῶν ἐκτὶ γυμνασίων (Ἡρδ. Θ, 15). Ἐπ' ἐσχάτων ἀνασκαφέντος τοῦ νεκροταφείου τῆς πόλεως ταύτης εὐρέθησαν ἐν τοῖς τάφοις εἰς μέγα πλῆθος κόραι κεραμοεργεῖς διαφόρων σχημάτων, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐξόχου κάλλους, ὧν συλλο-

γαί ἀποτελοῦσι σήμερον τὸ ἐγκόσμημα τῶν πλείστων τῆς Εὐρώπης μουσείων. Ὡς παράδειγμα ἡ ἀπέναντι εἰκὼν.

Τάναγρα, θυγάτηρ τοῦ Ἀσωποῦ καὶ Μεθώνης, καὶ Γραῖα καλουμένη διότι ἔζη-
σεν ἐπὶ μακρὸν γῆρας, δοῦσα τὸ ὄνομα αὐτῆς
εἰς τὴν πόλιν (Διόδ. Δ. 74).

Τάναξ, 1) μέγας ποταμὸς κατὰ τὰ
βορειανατολικά τῆς γῆς, θεωρούμενος ὡς ὁ
ὀρίζων τὴν Ἀσίαν ἀπὸ τῆς Εὐρώπης. Περι-
τῶν πηγῶν αὐτοῦ διάφορα ἐπρέσβευον οἱ
ἀρχαῖοι. Καθ' Ἡρόδοτον (Δ. 67) ἐπήγαγεν
ἐκ μεγάλης λίμνης, κατ' ἄλλους ἐκ τοῦ
Καυκάσου ἢ ἐκ τῶν Ῥιπέων ὀρέων (Πτλμ.).
Ἐδέχετο δὲ τὸν Ὑργιν ἢ Σύργιν (Ἡρδ.
Δ. 58), ἐξεβάλλεν εἰς τὴν βορείων γωνίαν
τῆς Μαιώτιδος λίμνης διὰ δύο μεγάλων
δραχίωνων, εἰς ὧν τὸν ἀνατολικὸν ἔκειτο ἡ
πόλις Τάναις, κτίσμα τῶν κατοίκων τοῦ
Βασπόρου (Στράβ. ΙΑ. 492), πόλις ἀνθοῦσα,
διάφορα ἐγχώρια προϊόντα καὶ δούλους ἐμ-
πορευομένη, ὑπὸ Σκυθῶν δὲ περιεικουμένη.
Πολέμων, ὁ βασιλεὺς τοῦ Βασπόρου κυριεύ-
σας αὐτήν, τὴν κατηδάφισεν. Ὁ ποταμὸς
ἐστίν ὁ νῦν Δόν. — 2) Ἔτερον ὄνομα τοῦ
Ἰαζάρτου. Ἰδ. (Ἀρρ. Ἀνθ. Γ. 38).

Τάνηταν, ἢ **Τάννητος κόμη**,
ἐν τῇ ἄνω Ἰταλίᾳ, μεταξὺ Πάρμης καὶ
Μουτίνης (Πολβ. Γ. 40. — Πτλμ. — Λιν.
XXI, 25. XXX, 19).

Τάνες, πόλις τῆς κάτω Αἰγύπτου,
ἀνατολικῶς τοῦ Δέλτα κειμένη, πλησίον τῆς
Τανιτίδος λίμνης καὶ τοῦ Τανιτικοῦ στομίου
τοῦ Νεῖλου, ἐν τῇ παλαιᾷ Γραφῇ Ζοάν,
ἐδρα ἀρχαίας δυναστείας τῶν Φαραῶ, ἐνθα,
κατὰ τὴν παράδοσιν, ἀντράφη ὁ Μωϋσῆς
ὑπὸ τῆς βασιλοῦσας (Ἡρδ. Β. 66. —
Στράβ. ΙΖ. 802). Νῦν Σάν ἢ Σεμνάχ. Σώ-
ζεται παρ' αὐτῇ δρόμος αἰγυπτιακῶν κίωνων
ἐκ πυρροποικίλου.

Τάνος ἢ **Τάναος**, ποταμὸς τῆς
Πελοποννήσου, ἐκ τοῦ Πάρωνος πηγάζων.
ἔρρεε μεταξὺ Ἀργολίδος καὶ Λακωνίας,
κατὰ τὴν Θυρεᾶτιν ἢ Κυνουρίαν, ἠνῶριζε πρὸς
τὴν Ἀργολίδα, καὶ ἐξεβάλλεν εἰς τὸν Θυρεᾶ-
τικὸν κόλπον. (Παυσ. Β. 38). Νῦν Λουκοῦ.

Τάνταλος, 1) υἱὸς τοῦ Διὸς, ἡ τοῦ
Τρωῶλου καὶ τῆς Πλουτοῦς (Σχλ. Εὐριπ.
Ὀρ. 5), βαθύπλουτος βασιλεὺς τῆς Παφλα-
γονίας ἐν Ἀσίᾳ, κατ' ἄλλους τῆς Φρυγίας,
ἢ καὶ τῆς Λυδίας, καθέδραν ἔχων τὴν
Σίπυλον (κατὰ τινες Ἄργος, Κόρινθον)
(Πινδ. Ὀλ. Α. 60), ἐκ τῆς Εὐρυανᾶσσης,
ἢ τῆς Πληιάδος Ταυγέτης, ἢ τῆς Γάδος
Διώνης ἔσχεν υἱοὺς τὸν Πέλοπα καὶ Βρο-
τέαν, καὶ θυγατέρα τὴν Νιόβην. Ἀγαπώ-
μενος ὑπὸ τοῦ Διὸς καὶ τῶν ἄλλων θεῶν,
προσεκλήθη πολλάκις εἰς αὐτῶν τὴν τράπε-
ζαν· ἀλλ' ὁ θνητὸς δὲν ἀντέσχευεν εἰς τὸ μέ-
γεθος τῆς τιμῆς ταύτης, καὶ, ἐπαρθεὶς, ἀνω-
σιούργησε πρὸς τοὺς θεοὺς, κατὰ τὸν κοινὸ-
ταρον μῦθον κατατεμὼν τὸν ἴδιον αὐτοῦ υἱὸν
Πέλοπα, καὶ παραθείς αὐτὸν τοῖς θεοῖς εἰς
βρῶσιν (Ἰδ. Πέλοψ), κατ' ἄλλους ὑποκλέ-
ψας καὶ προδοὺς τοῖς ἀνθρώποις τὰ μυστήρια
τοῦ Διὸς, ἢ ἀφαιρῶντας ἐκ τῆς θείας τραπέζης
καὶ καταγαγὼν εἰς τὴν γῆν τὸ νέκταρ καὶ
τὴν ἀμβροσίαν, ἢ μὴ ἀποδοὺς εἰς τὸν Παν-
δάρεων τὸν κῦνα ὃν ἔλαβε παρ' αὐτοῦ καὶ
ἐπιόρκως ὁμώσας ὅτι δὲν τὸν ἔλαβε. Καθ'
Ὅμηρον (Ὀδ. Α. 582) αἰώνια πῖνα καὶ
δίψα ἦν αὐτοῦ ἡ ποιητὴ. Ἐντὸς ὥραις λίμ-
νης μέχρι τοῦ τραχήλου ἰστάμενος καὶ ὑπὸ
λαμπρὰ καρποφόρα δένδρα, ὃν μὲν ἔκλινεν
ὅπως πίνει, τὸ ὕδωρ ἐνέδιδο καὶ ἐμακρύνετο,
ὃν δ' ἐξέταίνε τὴν χεῖρα ἵνα λάβῃ καρπὸν,
αἱ κλάδοι τοῦ δένδρου ὑψούντο εἰς τὸν ἄερα.
Ἄλλοι δέ, ἀντὶ τῆς βασάνου ταύτης, πάσης
ἐλλείψεως ἐν μέσῳ τῆς ἀφρονίας, ἄλλην λέ-
γουσι τὴν ποιήν του, ὅτι μέγας βράχος ἀεί-
ποτε ἐπεκρέματο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ἢ
καὶ εἰς τοὺς ἄερας. Κατὰ τινες τῶν παρα-
δόσεων αἱ ποιναὶ αὐταὶ τῷ ἐπεδλήθησαν οὐχὶ
ἐν ἄδου, ἀλλ' ἐπὶ γῆς. Ἡ γενεὰ τοῦ Ταν-
τάλου, αἱ Τανταλίδαι, διετήρησαν τοῦ προ-
γόνου αὐτῶν τὰ ἄγρια πάθη καὶ διηρόνισαν
τὰ ἐγκλήματα. Ἡ καταστροφὴ δὲ τοῦ κρά-
τους αὐτοῦ αἰνίττεται, ὡς φαίνεται, οὐ μόνον
ἱστορικῶς παραδόσεις, ἀλλὰ καὶ φυσικῶς πε-

ριπετείας, εἰς ἡφαιστείους ἀνατροπὰς. Πα-
ριμιακαὶ ἦσαν παρὰ τοῖς ἀργαίοις αἱ ἐκφρά-
σεις «Ταντάλου τάλαντα, χρήματα, πλοῦ-
τος.» «Ταντάλου δίψα», «Ταντάλειαι δίκαι.»
—2) Ὑῖος τοῦ Θυέστου, ὑπὸ τοῦ Ἀτρείως
σφαγείς (ἴδ. Ἀτρείς). —3) Ὑῖος τοῦ Βροτίου,
ἢ τοῦ Θυέστου, πρὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀνὴρ
τῆς Κλυταμνήστρας, ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος
φονευθείς, καὶ εἰς τὸ "Ἄργος ταφείς (Εὐριπ.
Ἴφ. Αὐλ. 1137). —4) Ὑῖος τοῦ Ἀμφίωνος
καὶ τῆς Νιόβης, εἰς τῶν κατατοξευθέντων
ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος (Ἀπλλδ. Γ, 5, 6).

Ταξίανα (ἡ), νῆσος τοῦ Περσικοῦ
κόλπου, πρὸ τῆς παραλίας τῆς Σουσιανῆς
(Πτλμ. ΣΤ, 3).

Ταξίαρχος. Ἐν Ἀττικῇ ἐκάστη φυ-
λὴ ὑπὸ στρατιωτικὴν ἐποψιν ὑπεδιηγεῖτο
εἰς τάξεις· πασῶν δὲ τῶν τάξεων τῆς φυλῆς
ὁμοῦ προϊστάτο εἰς ταξίαρχος, κατ' ἔτος
ἐκλεγόμενος διὰ χειροτονίας. Ἐκάστης δὲ
τάξεως προϊστάτο εἰς Εὐταξίας (Αἰσχ.
Πρροβ. 49).

Τάξιλα (τά), καθέδρα τοῦ Ἰνδοῦ
βασιλέως Ταξίλα, πόλις ἐπίσημος καὶ πλου-
σία, μετὰ τοῦ Ἰνδοῦ καὶ τοῦ Ὑδάσπου
ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς διασχίζουσας τὸ Πενταπό-
ταμον (Ἀρρ. Ε, 3, 6, Ζ, 2, 2).

Ταξίλας, κοινὸν ὄνομα πολλῶν βασι-
λέων τοῦ Πενταποτάμου ἐν τῇ Ἰνδικῇ. Εἰς
ἐξ αὐτῶν, προσελθὼν εἰς τὸν μέγαν Ἀλέ-
ξανδρον, συνεπολέμησε μετ' αὐτοῦ κατὰ τοῦ
Πώρου (Ἀρρ.).

Τάξεις, ἐν ταῖς μάχασι. Οἱ Ἕλληνες
ἐν ταῖς ναυμαχίαις δὲν εἶχον ὠρισμένην
παράταξιν, ἀλλ' ὠδηγοῦντο ἐκ τῶν περι-
στάσεων. Ἐν τοῖς ἀρχαιοτέροις χρόνοις ἦν ἡ
θαλασσία τακτικὴ ὅλως ἀπλή καὶ ἄτεχνος.
Τὰ πλοῖα παρέταττον εἰς μακρὰς γραμμὰς
ἀπέναντι ἀλλήλων, ἐπροσπάθουν ὅσον τάχιον
νὰ ἔλθωσιν εἰς χεῖρας, καὶ τότε ἐμάχον-
το ὡς ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ὡς ὀλίγον ἔτι πρὸ τοῦ
Πελοποννησιακοῦ πολέμου οἱ Κερκυραῖοι καὶ
οἱ Κορίνθιοι κατὰ τὴν ἐν Συδότοις ναυμαχίαν

(Θουκ. Α, 49), Ἡ τακτικὴ ἦν οἱ Ἀθηναῖοι
ἐκαλλίεργησαν πρὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ
πολέμου ἀπέβλεπεν εἰς τὸ νὰ διατρυπῶσι τὰ
ἐχθρικά πλοῖα δι' ἐπιτηδεῶν κινήσεων, ἢ νὰ
καθιστῶσιν αὐτὰ χυλὰ, θραύοντες τὰς κώ-
πας των. Ἡ διὰ τοῦ ἐμβόλου προσβολὴ ἦν
τριπλῆ· εἴτε πρῶρας κατὰ πρῶρας, ὅπερ ἦν
ἀδέξιος κίνησις, εἴτε τοῦ ἐμβόλου κατὰ μέ-
σσην τὴν πλευρὰν τοῦ ἐχθρικοῦ πλοίου, εἴτε
διὰ περίπλου κατὰ τὰ νῶτα, ἢ τὴν πρῶραν.
Ἐν τῶν σπουδαιωτάτων κινήματων ἦν τὸ
διέκπλεῖν, διέκπλεον ποιεῖσθαι, ἤτοι
πλέοντες ταχέως διὰ τῶν γραμμῶν τοῦ
ἐχθρικοῦ στόλου, ἐπροσπάθουν, ἐπὶ τοῦ διά-
πλου, νὰ θραύσωσι τὰς κώπας τοῦ πλησιέ-
στερου πλοίου, καὶ εἰ δυνατόν, δι' ἐπιδεξιῶν
στροφῆς, καὶ νὰ τῷ διατρώσωσι τὴν πλευρὰν.
Κύριος δὲ σκοπὸς τῶν διαπλεόντων ἦν νὰ
φέρωσι πολλὰ πλοῖα εἰς τοῦ ἐχθροῦ τὰ νῶ-
τα. Πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦτου ὤφειλε τὸ προσ-
βαλλόμενον πλοῖον ν' ἀντιστραφῇ ταχέως
καὶ ἐπιτηδεῖως, ἢ καὶ ἀπ' ἀρχῆς φροντίς ἐγί-
νετο ὅπισω τῆς πρώτης τῶν πλοίων γραμ-
μῆς ἐπιτάττειν, ἤτοι νὰ παρατάττηται
καὶ δευτέρα. Τὸ περιπλεῖν ἐπεζητεῖ τὴν
περικύκλωσιν τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου· πρὸς ἀμύ-
ναν δὲ πυρετείνοντο ἐπὶ πλείστον ἐκατέρω-
θεν αἱ πτέρυγες. Κατ' ἀμφοτέρων δὲ, τοῦ τε
διάπλου καὶ τοῦ περίπλου, ἐγίνετο πολλὰκις
χρήσις τῆς κυκλικῆς παρατάξεως (ἴδ. ναυ-
μαχία). — Κατὰ ξηρὰν δ' ἐν γένει ἦν ἡ συνη-
θεστάτη τῶν Ἑλλήνων παράταξις ἡ εὐθεία
τῆς φάλαγγος κατὰ μέτωπον. Ἐπὶ πάσης
τῆς ἀρχαίας ἐποχῆς τῆς Ἑλληνικῆς ἱστο-
ρίας, μέχρι τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου,
ἐπεκράτει ἡ τακτικὴ τῶν Δωριέων ὀπλιτῶν,
ἥτις μάλιστα ἐπὶ τῶν Περσικῶν ἐθριάμβευσεν.
Οἱ ψιλοὶ Εἰλωτες ἐν τῷ Σπαρτιατικῷ στρα-
τῷ ἦσαν ἀπλῶς οἱ φέροντες τὰ ὅπλα τῶν
κυρίων αὐτῶν καὶ οἱ ὑπηρέται των, ὅπισω
τῶν ὀπλιτῶν ἰστάμενοι ἐν ταῖς μάχασι, σφεν-
δόνας μόνον καὶ ἀκόντια μεταχειριζόμενοι,
καὶ ἔργον ἔχοντες ν' ἀποκομίζωσι τοὺς τραυ-

ματίας. Τὴν αὐτὴν χρῆσιν ἐποιοῦντο τῶν
 δούλων αὐτῶν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, οἵτινες ὅμως
 ἔχον καὶ ἐκ πολιτῶν ψιλὸν πεζικόν, τοὺς
 τοξότας. Στρατιωτικοὺς ἐξελιγμούς κατὰ
 διαταγὰς ἐγνώριζον μόνον οἱ ὀπλίται, καὶ εἰς
 τούτων τὴν τακτικὴν ἐνηθύνετο ὑπερηφά-
 νως ὁ Ἕλληνας ὡς εἰς δεῖγμα ὑπεροχῆς αὐ-
 τοῦ ὑπὲρ τοὺς βαρβάρους. Τὰ διάφορα σώ-
 ματα τῶν ὀπλιτῶν παρετάττοντο ἐκ δεξιῶν
 πρὸς τ' ἀριστερὰ κατὰ φυλὰς, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
 ὑπ' ἀρχηγούς ὑπ' αὐτῶν τούτων ἐκλεγόμε-
 νους, κατὰ μέτωπον, βάθος δὲ καὶ μέχρις 8
 ἀνδρῶν. Ἡ γραμμὴ τοῦ στρατοῦ κατελάμ-
 βανε παράλληλον θέσιν πρὸς τὴν τοῦ ἐχ-
 θροῦ, καὶ ἐν κεκλεισμέναις τάξεσι, μεμε-
 τρημένῳ τὸ πλεῖστον βήματι, μετὰ μουσι-
 κῆς ἢ ἁσμάτων ἐχώρει κατ' αὐτοῦ. Ἡ μάχη
 ἦν ἀπλῶς συμπλοκὴ διὰ μαχαίρων ἢ δορά-
 των. Τὸ κυριώτερον πρόβλημα ἦν νὰ μένωσι
 πυκνῶς συνησπισμένοι, ἵνα μὴ ἀποκοπὴν ἐν
 τμήμα, προσβληθῇ κατὰ πλευράν, καὶ συγ-
 χρόνως νὰ προχωρῶσι. Τούτου ἕνεκα ἦσαν
 αἱ δύο πτέρυγες αἱ ἐντιμὸι θέσεις. Οὕτως ἐν
 Πλαταιαῖς τὸ μὲν δεξιὸν κέραν ἀνῆκε τοῖς
 τότε προεξάρχουσιν Σπαρτιαταῖς ὑπὲρ τῆς
 καταλήψεως ὅμως τοῦ ἀριστεροῦ ἐφίλονεικῆ-
 σαν οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τοὺς Τεγεάτας, καὶ
 ὑπερίσχυσαν τέλος οἱ Ἀθηναῖοι. Ὅσάνκις δὲ
 συνέπιπτε κέντρον καὶ ἑκατέρω τῶν πτερύ-
 γων ν' ἀνήκωσιν εἰς διαφόρους λαοὺς, ἐδιοι-
 κοῦντο καὶ ἐπολέμουν σχεδὸν ἀνεξαρτήτως
 ἀλλήλων, ὥστε πολλάκις τὸ ἐν μέρος ἐνίκα
 ἐν ᾧ ἐνικάτο τὸ ἕτερον, τῆς νίκης δὲ τὴν
 τιμὴν εἶχεν ὅστις μέχρι τέλους ἔμενε κατέ-
 χων τὸ πεδῖον τῆς μάχης. Ὁ Πελοπον-
 νησιᾶς ἐπὶ π ὅ λ ε μ ο ς, ὅστις πλείστας
 ἔσχε περιπετείας, ἀπέδειξε τὴν χρησιμότητα
 τῶν ψιλῶν οὐ μόνον ἐπὶ τετμημένου ἐδάφους
 ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐπιπέδου, ὅταν ἡ μάχη κατὰ
 σχεδὸν διεξήγετο. Ἀλλὰ κατὰ πρῶτον κυ-
 ρίως ἐπὶ τῆς καθόρου τῶν μυρίων ἐγ-
 κατελείφθη τῆς φάλαγγος τὸ μόνιμον καὶ
 ἀμετάβολον σχῆμα, καθ' ὅσον ἐδιδάχθησαν

α) νὰ ρυθμίζωσι τὴν τάξιν τῶν ὀπλιτῶν κατὰ
 τὸ ἐδαφος, καὶ οὐχὶ νὰ ζητῶσιν ἐδαφος εἰς
 τὴν τάξιν τῆς φάλαγγος πρόσφορον· β) νὰ
 συνδέωσι παντοίως μετὰ τῶν ὀπλιτῶν τοὺς
 ψιλοὺς, ἥτοι τοὺς σφενδονήτας, τοξότας, πελ-
 ταστάς, ἀκοντιστάς κτλ. πρὸς ἀψιμαχίας,
 πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν πτερύγων, πρὸς προσ-
 βολὴν ὁμοῦ μετὰ τῶν ὀπλιτῶν. Κατὰ τοὺς
 αὐτοὺς ἐκείνους χρόνους, ἕνεκα διαφορῶν περι-
 στάσεων, ἤρξατο εἰσαγομένη καὶ ἡ χρῆσις τῶν
 μισθωτῶν. Ὁ πρῶτος ἐπίσημος μισθωτὸς
 στρατηγὸς ὑπῆρξεν Ἰφικράτης ὁ Ἀθη-
 ναῖος, εἰσαγαγὼν ὀπλισμὸν εὐδυνώτερον, ἑλα-
 φρότερον καὶ εὐκίνητότερον. Ὁ Ἐπαμεινών-
 δας ἐπενόησε τὸ σύστημα τῆς σφηνοειδοῦς
 καὶ λοξῆς παρατάξεως. Ἐπὶ τούτου ἦν ἡ δε-
 ξιά πτέρυξ ἡ θέσις τῆς τιμῆς, ἐνθα ἴστατο
 τὸ ἰσχυρότατον τοῦ στρατοῦ δι' ὃ ἑκατέρω-
 θεν τὸ δεξιὸν τῷ ἀριστερῷ ἀντιταττόμενον
 τοῦ ἐχθροῦ, ἐνίκα καὶ κατεδίωκε τοὺς φυγά-
 δας· οἱ δὲ πρῶτοι αὐθις κατορθοῦντες νὰ
 συνασπισθῶσιν, ἠδύναντο, ἐπιπίπτοντες ἐπὶ
 τὰς ἤδη διεσπαρμένως ἀποχωρούσας τάξεις
 τῶν διωκτῶν, νὰ ἐκβάλλωσιν αὐτοὺς τοῦ πεδίου
 τῆς μάχης. Ὁ Ἐπαμεινώνδας παρεδέχθη
 νέαν τακτικὴν ὑπὸ τῆς πείρας ὁδηγηθείς. Εἰς
 τὸ δεξιὸν κέραν τῶν Λακεδαιμονίων ἀντέ-
 ταξε τὴν κυριωτέραν τοῦ δυνάμιν, παρατάξας
 αὐτὴν εἰς τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα, καὶ τὴν
 νίκην ἐκεῖ ἐπέδιωκε. Πρὸς τοῦτο παρέτατε
 τοὺς ὀπλίτας εἰς μεῖζον βάθος, 50 ἀνδρῶν,
 μὴ αὐξάνων τοῦ προσώπου τὸ πλάτος, καὶ
 κέντρον τῆς προσβολῆς αὐτοῦ ἐλάμβανε τὸ
 μέσον τῆς δεξιᾶς πτέρυγος τοῦ ἐχθροῦ συγ-
 χρόνως δὲ τὸ κέντρον καὶ τὸ δεξιὸν κέραν
 αὐτοῦ δὲν ἐμάχοντο, ἀλλὰ μακρὰν ὀλίγον τοῦ
 ἐχθροῦ μένοντα, ἐπρσπάθουν μόνον νὰ δια-
 τηρῶσι τὴν γραμμὴν τῆς παρατάξεως, καὶ
 νὰ κωλύωσι τοὺς ἀντιτεταγμένους τοῦ νὰ φέ-
 ρωσι σπρδαίαν ἐπικουρίαν εἰς τὸ ἀπειλούμε-
 νον αὐτῶν κέραν. Εἰς παρακώλυσιν τῆς ὑπερ-
 φαλαγγιστεως τῆς ἀριστερᾶς αὐτοῦ πτέρυγος
 συνετέλει πρῶτον αὐτὸ τὸ βάθος αὐτῆς, κα

προσέτι καὶ ὁ ἐκ 300 ἀνδρῶν συγκείμενος ἱερὸς λόχος τοῦ Πελοπίδα, ὅστις ἐκ τῶν οὐραγιῶν τῆς φάλαγγος πρὸς τ' ἀριστερὰ προερχόμενος, ἠπειλεῖ τοῦ ἐχθρικοῦ δεξιῦ κέρατος τὰ πλάγια καὶ τὰ ὀπίσθια. Αὕτη ἦν ἡ λοξὴ φάλαγγς τοῦ Ἑπαμεινώνδα. Δι' αὐτῆς, ἐν ᾗ εἶχε μείζονας πιθανότητας νίκης κατὰ τοῦ ἐπερχομένου ἐχθροῦ, ἀπέφευγε καὶ τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ προσβληθῇ ἐν τούτοις κατὰ τὸ κέντρον ἢ τὸ ἄλλο πλευρόν. Νικήσασα δὲ ἡ πτέρυξ, ἠδύνατο εἶτα εὐκόλως νὰ προσβάλλῃ ἀλληλοδιαδόχως τὰ λοιπὰ ἐχθρικά σώματα. Καὶ ἀντέταξε μὲν ὁ νέος Ἀλέξανδρος, ὑπὸ τὸν πατέρα του Φίλιππον, ὅ,τι ἠδυνήθη εἰς τὴν τακτικὴν ταύτην, καταστρέψας καὶ τῶν Θηβαίων τὸν ἱερὸν λόχον, ἀλλ' οἱ δύο οὗτοι βασιλεῖς ἦσαν οἱ τὸ σύστημα τοῦ Ἑπαμεινώνδα μάλιστα διαδόντες. Ἐπὶ Ἀλεξάνδρου ἡ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ παράταξις δὲν σύγκειται πλέον ἐκ τριῶν μερῶν, ἀλλ' ἐκ μόνον δύο, τοῦ προσβλητικοῦ καὶ τοῦ ἀμυντικοῦ, τοῦ πρώτου κατὰ τὴν δεξιάν, τοῦ δευτέρου κατὰ τὴν ἀριστεράν πτέρυγα. Ἰσταντο δὲ παρατεταγμένοι ἐκ δεξιῶν πρὸς τ' ἀριστερά α) οἱ ψιλοὶ Ἀγριᾶνες καὶ τοξόται· β) οἱ Μακεδόνες ἱππῶται· γ) οἱ ὑπασπισταί· δ) οἱ πεζοὶ ὀπλιταί· ε) οἱ ἱππεῖς τῶν συμμάχων· στ) τὸ θησαυρικὸν ἱππικόν. Κατὰ τινος τῶν νεωτέρων δὲν ἦν ἡ φάλαγγς τῶν ὀπλιτῶν τὸ κέντρον τῆς πτέρυγος καὶ τὸ κυριώτερον τῆς προσβολῆς ὄργανον. Οἱ ψιλοὶ ἐκ τῶν πεζῶν ἤρχιζον τὴν μάχην, προβαίνοντες ἐμπρὸς τῆς γραμμῆς καὶ τοξεύοντες καὶ ἀκοντίζοντες κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Εἶτα δὲ ὥρμα ὁ Ἀλέξανδρος μετὰ τῶν Μακεδόνων ἱπποτῶν, οἷς προσετίθεντο καὶ οἱ ὑπασπισταί. Εἰπόντο δ' ἔπειτα οἱ ὀπλιταὶ κατὰ τάξεις, ἵνα διατηρηθῇ ἀδιάσπαστος ἡ γραμμὴ, καὶ οὕτως ἀπετελεῖτο ἡ λοξὴ παράταξις. Ἡ φάλαγγς τῶν σαρισσοφόρων ὀργανώθη ὡς τὸ κέντρον τῆς παρατάξεως μετὰ ταῦτα μόνον, ἐν Μακεδονίᾳ, ὡς εἰς τὴν ἐν Κυνὸς Κεφαλαῖς μάχην. Οἱ δὲ ἄδοχοι δὲ διήρσαν πάλιν

τὴν παράταξιν εἰς τρία ἀπ' ἀλλήλων μεμονωμένα μέρη. Αἱ δύο ἐκατέρωθεν πτέρυγες κατεῖχοντο ὑφ' ἱππικοῦ, τὸ δὲ κέντρον ἐξ ὀπλιτῶν διαφόρων, περιλαμβανόντων καὶ τοξότας καὶ ἐλέφαντας. Τὸ πεζικὸν σχεδὸν οὐδὲν ἐπραττεν· ἦν δὲ τῶν δύο πτερύγων τοῦ ἱππικοῦ ἡ μὲν διὰ τὴν προσβολήν, ἡ δὲ διὰ τὴν ἀμυναν.

Τάοχοι, λαὸς Ἀσιανὸς, οἰκῶν μεταξὺ Εὐξείνου Πόντου καὶ Ἀρμενίας, πρὸς τῇ Φάσιδι ποταμῷ παρὰ τὸν Ἀράξην (Ξηφ. Ἀνθ. Δ, 4). Νῦν Τατχοσίτροι.

Τάπης καὶ **Τάπις** καὶ **θάπις**. Τὴν ὕφανσιν ταπήτων λέγονται (Ἀθῆν. Β, 48) οἱ Πέρσαι πρῶτοι ἐπινοήσαντες. Ἀλλ' ἦσαν ἤδη ἐπὶ Ὀμήρου τοῖς Ἕλλησι γνωστοί καὶ ἐν χρήσει, ἐκ μαλακοῦ ἐρίου πλεκόμενοι (Ὀμ. Ἰλ. Π, 224. Ὀδ. Δ, 124), καὶ ἐτερόμαλλοι μὲν ἂν εἶχον ἔρια ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους μόνον, ἀμφίμαλλοι δὲ, ἀμφιτάπητες, ἂν ἐξ ἀμφοτέρων (Ἀθῆν. Ε, 197). Ἦσαν δὲ πολλάκις καὶ παντοίων χρωμάτων, καὶ ἀλουργεῖς, ἡ ἔχοντες εἰκόνας ἐνυφασμένας, ὡς ὁ Κάτουλλος (Argon. 47 — 220) περιγράφει ἕνα παριστῶντα τὸν μῦθον τοῦ Θησέως καὶ τῆς Ἀριάδνης. Ἐχρησίμευσαν δὲ ἡ εἰς ἀνάκλισιν καὶ στρωμνὴ (Ὀμ. Ἰλ. Κ, 156. — Ἀνακρ. Η, 1, 2. — Θεόκρ. ΙΕ, 125), ἡ εἰς στρώσιν τῶν θαπέδων, τῶν τοίχων καὶ τῶν ὁδῶν ἐνίοτε (Αἰσχλ. Ἀγαμ. 879 — 936. — Ἀθῆν.

Δ, 131. ΙΒ, 514), ἡ εἰς στρώσιν τῶν θρόνων (Ὀμ. Ἰλ. Α, 240. Ὀδυσ. Ε, 150).

ἡ καὶ εἰς πολυτελεῖα καὶ κατάγγραφα ἐρίππια (Virg. *Æ*, VII, 277).

Ταπροδάνη, ἐν μετὰ ταῦτα χρόνοις Σιμόνδου ἢ Σαλικῇ λεγομένη, σανακριτιστὶ δὲ Σινάλα Δουίπα, ἦτοι Λεόντων νῆσος, ἢ νῦν Σεύλων, μεγάλη νῆσος πρὸ τῆς νοτίας ἄκρας τῆς πρὸς δυσμὰς Ἰνδικῆς, ἀφ' ἧς χωρίζεται διὰ πορθμοῦ ἔχοντος, κατὰ Στράβωνα, πλάτος ὑπὲρ τὰ 3,000 στάδια. Πρὸς βορρᾶν εἶχε τὰ Γάλισα ὄρη, πρὸς νότον τὰ Μαλέα ὄρη, νῦν κορυφὴν τοῦ Ἀδάμ, καὶ ἀκρωτήρια τὸ Βόρειον, νῦν Πεδρός, καὶ τὸ Κηταῖον. Οἱ ποταμοὶ δ' αὐτῆς ἐλέγοντο Φᾶσις (νῦν Ἀβερὶν), Γάγγης (νῦν Μαχαβέλλε Γάγγα), Βαρακῆς (νῦν Παράπα-Γάλλε) κλ. Τὰ κυριώτερα προϊόντα τῆς χώρας ἦσαν μέταλλα, πολύτιμοι λίθοι, μαργαρίται, ζάχαρις, ὀρύzion, καὶ εἰς τούτων τὸ ἐμπόριον ἐπεδίδοντο οἱ κάτοικοι, εἰς διαφόρους λαοὺς διαιρούμενοι. Μεταξὺ τῶν πόλεων αἱ ἐπισημότεραι ἦσαν τὸ Ἀνουρό-γραμμον (νῦν Ἀνουραδαπούρα, καταστραφεῖσα) καὶ τὸ Μαάγραμμον (νῦν Μαγάμα). Κατὰ παραδόσεις ἦν ἐν ἀπωτάτῃ ἀρχαιοτάτῃ ἡ νῆσος πολὺ μεγαλητέρα, ἰδίως πρὸς νότον ἐκτεινομένη. Τοῦ λαοῦ προέστατο βασιλεὺς, οὗ ἡ ἐξουσία ἦν λίαν περιωρισμένη. Τὸ νῦν κυριώτερον προϊόν, τὸ κίναμον (κανέλλαν) οἱ ἀρχαῖοι φαίνεται ὅτι δὲν ἐγνώριζον. Ἡ νῆσος τὸ πρῶτον ἐγένετο γνωστὴ διὰ τοῦ Ὀνησικρίτου καὶ τῶν ἀπεσταλμένων τοῦ Σελεύκου εἰς Πολίβοθρα. Ἐπὶ αὐτοκράτορος Κλαυδίου πρέσβεις αὐτῆς ἦλθον εἰς Ρώμην (Στράβ. ΙΕ, 690.—Plin. XI, 22, 24).

Τάπυροι, ἢ Τάπουροι, 1) Μέγας νομαδικὸς λαὸς τῆς Μηδίας εἰς τὰ ὄρη τὰ

μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Παρθίας κατὰ τὰς ἔχθρας τῆς Κασπίας θαλάσσης (Ἀρρ. Γ, 3, 4, 11, 4, κλ.—Στράβ. ΙΔ, 514, 520).—2) ἡ Τάπυροι, λαὸς τῆς Ὑρκανίας (Στράβ.—Ἀρρ.—Στράβ. Βυζ. Διον. Περιηγ. 733).

Ταραντῖνος κόλπος, ἐν Ἰταλίᾳ μέγας κόλπος μεταξὺ Βρουττίων, Λευκασίας καὶ Καλαβρίας, τὸ ὄνομα ἔχων ἐκ τῆς πόλεως Τάραντος, ἐκτεινόμενος δ' ἐπὶ 700 στάδια ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Ταπυγίου πρὸς ἀνατολὰς μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Λακυνίου πρὸς δυσμὰς.

Ταράξιππος. Ἐν Ὀλυμπίᾳ ὑπῆρχεν εἰς τὸ ἵπποδρόμιον στρογγύλος βωμὸς, ὅστις ἐκαλεῖτο Ταράξιππος, διότι οἱ ἵπποι, ὅτε διήρχοντο πρὸ αὐτοῦ, ἐταράττοντο· ἀπεδίδετο δὲ τοῦτο εἰς πνεῦμα ἐνὸς τῶν ἐκεῖ τεθαμμένων, ταράττον αὐτούς, τοῦ Μυρτίλλου, ἢ τοῦ Οἰνομάου, τοῦ Ἀλκάθου, τοῦ Ὠλενίου κλ. Λέγει δ' ὁ Πausανίας ὅτι Ταράξιππος ἦν ἐπίθετον τοῦ Ἰππίου Ποσειδῶνος. Ἐπὶ τοῦ Ἰσθμοῦ δὲ Ταράξιππος ἦν Γλαῦκος, ὁ υἱὸς τοῦ Σισύρου.

Τάρας (ὁ καὶ ἡ), 1) πόλις τῆς κάτω Ἰταλίας ἐπὶ κόλπου αὐτῇ ὁμωνύμου, ἐν χώρᾳ ὠραία καὶ εὐφορωτάτῃ (Hor. Sat. I, 6, 105. Ep. I, 16, II), νοτίως τοῦ ὄρους Ἀυλῶνος καὶ δυτικῶς τῶν ἐκβολῶν τοῦ Γαλησοῦ. Κατὰ τινὰ παράδοσιν ἰδρύθη ὑπὸ Τάραντος, υἱοῦ τοῦ Ποσειδῶνος, καὶ πολιούχος αὐτῆς ἦν ὁ Ποσειδῶν (Hor. Od. I, 28, 29). Γενικώτερον ὅμως ἐξελαμβάνετο ὅτι ἱδρυσεν αὐτὴν ὁ Φάλανθος μετὰ νέων Σπαρτιατῶν, τῶν Παρθενιδῶν, τῷ 707 π. Χ. Πόλις ἐμπορικὴ πλουσία καὶ βιομηχανικὴ, ἡ Τάρας ὑπερεῖχε πασῶν τῶν ἐν Ἰταλίᾳ Ἑλληνικῶν κατὰ τὴν διὰ ξηρᾶς καὶ κατὰ τὴν ναυτικῆς δυνάμιν, διαπρέπουσα ἐν τέχνῃ καὶ ἐπιστήμῃ, καὶ τὴν Πυθαγόρειον φιλοσοφίαν καλλιεργήσασα. Ἐπὶ μακρὸν ἀντίστη εἰς τὴν Ρώμην καὶ διετήρησε τὴν ἀνεξαρτησίαν της· ἀλλ' ὑπέκυψε τέλος τῷ 272 π. Χ. μετὰ τὴν ἐπ' ἀνάσσειν τοῦ Πύρρου εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Κατὰ τὸν δ' ἡκαρχηδονικὸν πόλεμον ἐκυρίευσεν ὁ Ἀννίβας τὴν Τάραντα, ἀλλ' ἡ ἀκρόπολις ἔμεινεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Ῥωμαίων (Liv. XXIV, 45—47). ὅτε δ' ἐκ νέου κατέκτησαν αἱ Ῥωμαῖαι τὴν πόλιν τῷ 209, ἐπώλησαν 30,000 κατοίκους ὡς δούλους (Liv. XXXII, 16). Τῷ 123 ἐπέμψθη ἐκεῖ Ῥωμαϊκὴ ἀποικία ὑπὸ τὸ ὄνομα ἀποικίας Ποσειδωνίας (colonia Neptunia), καὶ ἔκτοτε ἡ πόλις ἀνέλαβε πάλιν. Ἐνεκὰ δὲ τῆς καταλλήλου τῆς θέσεως διὰ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν, ἐπλούτησεν αὐτὴ, καὶ ἐπεδόθη εἰς βίον φιλήδονον μετὰ πάσης τῆς ἀβρότητας τοῦ ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ὥστε κατέστη ἔκτοτε πρότυπον ἀσωτείας εἰς τοὺς Ῥωμαίους, οὐχὶ ὅμως πλέον μέρος ἐπίφοβον ἐν πολέμῳ (Hor. Sat. II, 4, 24. Ep. I, 7, 45). Ἡ πόλις ἦν ὥκοδομημένη ἐπὶ ἀκρωτηρίου· εἰς αὐτοῦ δὲ τὴν βορειοδυτικὴν ἄκρην, κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ λιμένος, ἔκειτο ἡ Ἀκρόπολις, κεχωρισμένη ἀπὸ τῆς πόλεως, περιτεταγμένη καὶ περιτεταφρωμένη (Liv. XXV, II). συνεδέετο δὲ διὰ γαφύρας ἡ ἄκρα μετὰ τῆς στερεᾶς πρὸς δυσμᾶς. Τὸ κυριώτερον μέρος τῆς πόλεως, ἐπὶ τοῦ νοτιοδυτικοῦ κείμενον τοῦ ἰσθμοῦ, περιεῖχε τὴν ἀγορὰν, τὸ θέατρον, τὸ μουσεῖον, καὶ εὐρεῖαν ὁδὸν, διασχίζουσαν πάντα τὸν ἰσθμὸν (Liv. XXV, II). Ἐτέρᾳ πρωτίστῃ ὁδὸς ἦν ἡ βαθεῖα, πρὸς ἀνατολὰς τῆς εὐρείας (Στρβ. ΣΤ, 277. — Liv. XXVII, 15). Ὁ διάσημος γλύπτης Λύσιππος εἶχε κοσμήσει τὴν πόλιν ταύτην διὰ δύο ἐξαιρετικῶν ἀριστουργημάτων του, χαλκοῦ Ἡρακλέους, ἀποκομισθέντος εἰς Ῥώμην, ἐκεῖθεν εἰς Βυζάντιον, καὶ ἐκεῖ χωνευθέντος εἰς χαλκὸν ὑπὸ τῶν σταυροφόρων τῷ 1202, καὶ κολοσσοῦ τοῦ Διὸς ἐν τῇ ἀγορᾷ, 40 πῆχων ὕψος ἔχοντος, τοιαύτην ὁ ἰσοσταθμίαν, ὥστε ἐκινεῖτο διὰ τῆς χειρὸς, χωρὶς ἡ σφοδρότερα θύελλα νὰ δύναται νὰ τὸν ἀνατρέψῃ. Καὶ νῦν Τάραντα (Ἡρδ. Α, 24. — Θουκ. ΣΤ, 104. — Πολδ. — Διον. Περιηγ. 375). — 2) Ποταμὸς τῆς κάτω Ἰτα-

λίας, ῥέων παρὰ τῇ πόλει Τάραντι (Παυσ.).

Ταργέτας, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ μιᾶς τῶν θυγατέρων τοῦ Βορυσθέου, γενάρχη τῶν Σκυθῶν, ὡς ἐδοξάζετο (Ἡρδ. Δ, 5).

Ταριχεῖα, πόλις ἐπίσημος τῆς Γαλιλαίας ἐν Παλαιστίνῃ, ὄχυρά, ἐπὶ ὕψους, οὐ μακρὰν τῆς θέσεως ὅθεν ὁ Ἰορδάνης ἐκρέει ἐκ τῆς Τιβεριάδος, φημιζομένη δι' ἃ εἶχεν ἰχθύων ταριχεῖα (Στρβ. — Στφ. Βυζ. — Suet. Tit. IV).

Ταριχεῖται (αἱ), ἐν Αἰγύπτῳ τὰ μέρη ἐνθα ἐταρίχευον τοὺς νεκροὺς καὶ τὰ ἱερὰ ζῷα, καὶ ἀπέθετον τὰ ταριχευθέντα σώματα (μομίας). Οὕτως ὑπῆρχον αἱ Πηλουσιαναί (Ἡρδ. Β, 15), νῦν Ταρμά, καὶ αἱ παρὰ τῇ Κανωτικῇ (Ἡρδ. Β, 113), νῦν Μέδεα.

Ταρκυνία, πόλις ἐπίσημος τῆς Τυρρηνίας ἐν Ἰταλίᾳ, ὑφ' Ἑλλήνων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἰδρυθεῖσα, εἰτα δὲ γενομένη Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία (Στρβ.).

Ταρκύνιος, 1) υἱὸς Δημαράτου Κορινθίου, παρὰ τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας προσελθούσι Τυρρηνόις νυμφευθέντος. Ὁ πρεσβύτερος υἱὸς αὐτοῦ, Λουκούριος, εἰς Ῥώμην ἐλθὼν, καὶ ἐπίτροπος τῶν τέκνων τοῦ βασιλέως Ἀγχιού Μαρτίου ἐκλήχθη, ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτῶν ὁ ἴδιος, ὑπὸ τὸ ἐθνικὸν αὐτοῦ ὄνομα Ταρκύνιος, ἀντικαταστήσαν τὸ κύριον, καὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἐπιλέγεται ὁ πρότερος (Priseus) ἀφ' οὗ ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον καὶ ἄλλος αὐτῷ ὁμώνυμος. Καλλωπίσας τὴν Ῥώμην, νικήσας τοὺς Σαβίνους, ἐφανεύθη τέλος τῷ 578 π. Χ. ὑπὸ τῶν ὁπαδῶν τῶν ἐξωσθέντων τέκνων τοῦ προκατόχου του· ἀλλὰ διεδέχθη αὐτὸν ἕτερος Τυρρηνὸς, ὁ Σέρβιος Τούλλιος (Διον. Ἀλικ. Γ, 46. — Liv. I, 34. 46). — 2) Υἱὸς τοῦ ἀνωτέρω, γαμβρὸς τοῦ βασιλέως Σερβίου Τούλλιου, ὃν ἐθανάτωσε τῷ 534 π. Χ. Κοβαρνήσας δ' ἐπὶ 24 ἔτη τυραννικῶς, ὅθεν καὶ ἁλ' αὐτῶν (superbus) ἐπεκλήθη, συνεπλήρωσε τὴν ὑπὸ τοῦ πατρὸς του ἀρξαμένην οἰκοδομήν τοῦ ναοῦ τοῦ Καπιτωλίου Διὸς.

καὶ τέλος, τῷ 510, ἐξώσθη ὑπὸ τοῦ λαοῦ, παρορμηθέντος ὑπὸ τοῦ Βρούτου, καὶ διε-
δόχθη αὐτὸν ἡ ἐτήσια ὑπατεία· αὐτὸς δὲ μετὰ
ματαιίας ἀποπείρας ἀνακτήσεως τοῦ θρόνου,
ἀπέθανε μακρὰν τῆς Ῥώμης, τῷ 496 π.Χ.

Τάρνη, ἀρχαία πόλις τῆς Μηδίας ἐπὶ
τοῦ Ἰόρου Τρωίου, ἡ εἶτα Σάρδεις μετα-
κληθεῖσα (Ὀμ. Ἰλ. Ε, 44)

Ταρπηᾶ ἄκρα, εἰς κρημνὸς τοῦ
Καπιτωλίου ἐν Ῥώμῃ, ὅθεν ἐπὶ Ῥωμύλου,
τῷ 741 π. Χ. κατεκρημνίσθησαν ὁ Ταρ-
πήος καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Ταρπηία, ὡς
προδόντες τὸ Καπιτώλιον εἰς τοὺς Σαβίνους
(Πλούτ. Ῥωμ. ΙΖ.—Λίν. Ι, 41).

Τάρπητες, λαὸς σκυθικὸς παρὰ τῇ
Μαιώτιδι λίμνῃ (Στρεβ.).

Ταρρακίνα, πρὶν Ἀγξούρ, πόλις τῶν
Ουόλσκων ἐν Λατίῳ τῆς Ἰταλίας (Στρεβ. Βυζ.).

Ταρρακὼν, ἀρχαία Ἰβηρικὴ πόλις
εἰς τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τῆς Ἰσπανίας
μεταξὺ τοῦ Ἰδῆρου ὅρου καὶ τῶν Πυρηναίων
κατὰ τὸν ποταμὸν Τούλικαν, μετὰ παλαιᾶς
ἀκροπόλεως. Οἱ Σκιπίωνες ὠχύρωσαν τὴν
πόλιν εἰς στρατιωτικὸν ὀρμητήριον. Ὁ λι-
μὴν αὐτῆς ἦν ὀλίγον χρήσιμος. Ὁ Αὔγου-
στος, ἀσθενῶν, ἐπὶ πολὺ διέτριψεν ἐν αὐτῇ,
καὶ τὴν κατεκόσμησε δι' οἰκοδομῶν, δι' ὃ καὶ
ἐπὶ ζωῆς του οἱ κάτοικοι τῷ ἔδρυσαν βωμὸν
καὶ μετὰ θάνατόν του ναὸν (Στρεβ. Γ, 159.
—Τας. Ann. Ι, 78.—Λίν. XXI, 61). Ἡ νῦν
πόλις διατηρεῖ τὸ αὐτὸ ὄνομα καὶ τινα ἐρείπια.

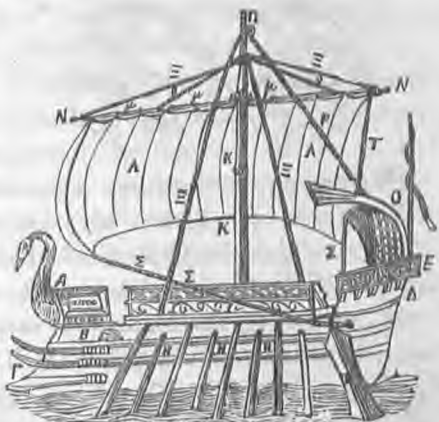
Ταρσήϊον, πόλις τῆς Βαιτικῆς Ἰσπα-
νίας πλησίον τῶν Ἡρακλείων σπηλαίων (Πολβ.
Γ, 34—Στρεβ. Βυζ.).

Ταρσός, 1) πλεκτὸς κάλαθος εἰς ὃν

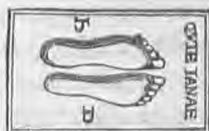

ἀπετίθεντο οἱ νωποὶ καρποὶ ἢ ὁ τυρὸς πρὸς
ἀποξήρανσιν καὶ διήθησιν (Ὀμ. Ὀδ. Ι, 213.

—Ἡρδ. Α, 179). — 2) Τὸ κάτω πλατὺ
μέρος τῆς κώπης (Ἡρδ. Η, 12), ἐξ οὗ καὶ
αὐτὴ ἡ κώπη, καὶ πᾶσα ἡ σειρὰ τῶν κωπῶν

(Πολβ. ΙΣΤ, 3). — 3) Τὸ κάτω, τῆς γῆς
ἐπιβαῖνον, μέρος τῶν ποδῶν (Ὀμ. Ἰλ. Α.

377. 388. — Ἡρδ. Θ. 37). — 4) Ἡ σειρὰ
τῶν ὀδόντων, ἰδίως τοῦ πρίονος (Ὀππ.).

Ταρσός καὶ Ταρσοί, ἡ ἀρχαία τῆς
Κιλικίας πρωτεύουσα ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Κούδ-
νου, πολυάνθρωπος καὶ πλουσία (Ξεν. Ἀνθ.
Α, 2, 23). Ἐλέγετο κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σαρ-
δανάλαου, εἶχε μεγάλην σχολὴν ἐπίσημον καὶ
ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἦν πατρις δύο στοῦκῶν
φιλοσόφων, Ἀθηνόδωρων, καὶ τοῦ Ἀποστόλου
Παύλου. Ὑπὸ τῶν Ἰσαύρων καὶ τῶν δυτι-
κῶν βαρβάρων πολλὰ ὑπέφερον· ἦν δὲ λίαν
ἀφωσιωμένη τῷ Τουλίῳ Καίσαρι, καὶ Ἰου-
λιόπολις ἐπὶ τινα χρόνον ἐκλήθη, εἶτα

ἀναλαβοῦσα καὶ ἔτι διατηροῦσα τὸ ἀρχαῖον αὐτῆς ὄνομα (Στρεβ. ΙΔ, 673).

Τάρταρος, τὸ βαθύτατον μέρος τοῦ Ἄδου, ἀπέχον τῆς γῆς ὅσον αὐτὴ ἀπέχει τοῦ οὐρανοῦ. Ἐκεῖ κατερίφθησαν οἱ Ἑκατόγχειρες, οἱ Κύκλωπες, καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ Τιτᾶνες, καὶ ἐκεῖ εἰς αἰωνίους βασάνους καταδικάζονται οἱ ἄδικοι καὶ κακουργοί ('Ομ. 'Ιλ. Θ, 13-14. 'Υμν. εἰς Ἀπόλλ. 336. 'Ερμ. 256, 374. — 'Ησδ. 'Ασπ. 259. — Πλάτ. Φαιδ. 60. Γοργ. 165). Ὡς προσωποποίησις δ' ὁ Τάρταρος ἐλέγετο καὶ ἀρχαιότατος θεὸς ('Ησδ. Θεογ. 822), ἐκ τῆς Γῆς πατήρ τοῦ Τυφῶνος. 'Ιδ. Ἀδης.

Ταρτησσός (ὁ καὶ ἦ), ἡ ὑπὸ τὸ ὄνομα Θαραχίς μνημονευομένη ἐν τῇ παλαιᾷ Γραφῇ, ὡς ἀπώτατα πρὸς δυσμὰς κειμένη χώρα ἐμπορικὴ, πρὸς ἣν οἱ Φοίνικες ἔπλεον ἐπὶ μεγάλων πλοίων. Παρ' Ἑλλησιν ἐμυθολογεῖτο ὅτι ἦν ἡ ἀπωτάτη χώρα πρὸς δυσμὰς, κατοικοῦμένη ὑπὸ Γιγάντων, Γραιῶν, Γοργόνων, Ἐρινυῶν καὶ ἄλλων τεράτων, ὧν ἐν ἦν καὶ τὸ θαλάσσιον τέρας ἡ Ταρτησία μύραινα, ἐκ τῆς Ἐχίδνης καταστρεπτικούς τινες ὄφεις γεννήσασα, οἵτινες ἐξωλόθρευον τοὺς ἰχθύς ('Αρσεν. Βάτρ. 475). Εἶχε δὲ καὶ κατάβασιν εἰς τὸν Ἄδην (Στρεβ. Β, 148, 151). Κατὰ πεζοτέρους δὲ καὶ θετικωτέρας πληροφορίας. ἦν ἐν Ἰβηρίᾳ ('Ισπανίᾳ), ἐπὶ νήσου μεταξὺ τῶν δύο στομίων τοῦ Βαίτιος, τοῦ πρὶν καὶ αὐτοῦ Ταρτησσοῦ λεγομένου ποταμοῦ (νῦν Γουαδαλκουϊδέρ), μεθ' ὁμωνύμου πόλεως κτισθείσης ὑπὸ Φοινίκων, καὶ κέντρου γενομένης τοῦ ἐμπορίου αὐτῶν μεταξὺ Ἰσπανίας, Ἀφρικῆς καὶ τῶν πρὸς ἑω χωρῶν. Κατὰ τὰ μέσα τῆς ζ' π. Χ. ἑκατονταετηρίδος Σάμιοι ἐκεῖ

πλανηθέντες, ἐπέστρεψαν μετὰ πλουσίας λείας εἰς τὴν πατρίδα των ('Ηρδ. Δ, 152)· μετὰ ἔτερα δὲ 100 ἔτη ἐπεσκέφθησαν αὐτὴν Ἕλληνες ἐκ Φωκαίας, καὶ ἔτυχον φιλικωτάτης δεξιῶσεως παρὰ τῷ ἡγεμόνι τῆς χώρας Ἀργαυθονίῳ, περιφῆμῳ ἐν τῇ ἀρχαιότητι διὰ τὴν μακροβιότητα αὐτοῦ. Πότε κατεστράφη ἡ πλουσία αὕτη πόλις ἀγνοεῖται· ἀλλ' ἐπὶ Στράβωνος δὲν ὑπῆρχε πλέον.

Τάρφη, πόλις τῶν Ἐπικνημιδίων Λευκρῶν, κατὰ τὸ ὄρος Κνήμιν, εἰς χώραν δασώδη ('Ομ. 'Ιλ. Β, 533). Ὁ Στράβων (Θ, 425) λέγει ὅτι ἦν αὕτη ἡ εἰτα κληθεῖσα Φαρύγαι· ἀλλὰ τοῦτο φαίνεται ἐσφαλμένον, καὶ Φαρύγαι ἦσαν μᾶλλον ἡ Ναρούκη, ἡ πατρὶς Διάντος τοῦ Λευκροῦ (Διόδ. ΙΔ, 82. ΙΣΤ, 38).

Ταρχῶν, ἀδελφὸς τοῦ Τυρρηνοῦ (Στρεβ. Βυζ.), προφανῶς εἰς καὶ ὁ αὐτὸς, καὶ οὐδεὶς ἄλλος ἢ ὁ Ταρκύνιος, κατὰ διαφορὰς τῆς προφορᾶς.

Τασσοῖ, λαὸς τῆς Περσίδος (Διον. Περγ. 1069).

Τατιανός, ὁ ἐπιλεγόμενος Σύρος, ἐξ Ἀσσυρίας, εἰς τῶν Γνωστικῶν φιλοσόφων, ἀπολογητῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ζῶν κατὰ τὸ δευτέρον ἡμισυ τῆς β' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ. Τὴν Ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν μὴ κρίνων ἐπαρκῆ, καὶ κατὰ τῆς μὴ ἡθικῆς τάσεως τῆς μυθολογίας ἐξανιστάμενος, προσῆλθεν εἰς τὸν Χριστιανισμόν. Ἐν Ρώμῃ συνέζησεν ἐπὶ τινα χρόνον μετὰ τοῦ μάρτυρος Ἰουστίνου, ὃν ἐσέβετο καὶ παρ' ᾧ ἴσως καὶ ἐδιδάχθη, καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἤρξατο ὁ ἴδιος διδάσκων τὸν χριστιανισμόν καὶ ὑπερμαχῶν τῶν δογμάτων αὐτοῦ. Εἰτα δ' ἀπῆλθεν αὐθις εἰς τὴν Ἀνατολήν, ἐνθα ἀπαντᾷται ὡς ἀρχηγὸς γνωστικοασκητικῆς τινος αἰρέσεως, ἥτις ἐλέγετο τῶν Τατιανῶν, καὶ διεκρίνετο δι' αὐστηρὰς ἀπογῆς τοῦ γάμου, τοῦ οἴνου, βρωμάτων τινῶν καὶ τῶν τοιοούτων. Ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ τὸ σπουδαιότατον ἐστὶ «ὁ πρὸς Ἑλληνας λόγος», ἐπιθετικὸς μᾶλ-

λον ἢ ἀπολογητικός, καὶ μετὰ πολλῆς βιαιότητος γεγραμμένος. Περίεργον δ' ἐστὶ καὶ ἕτερον ἔργον αὐτοῦ, «τὸ διὰ τεσσάρων», ἀφορῶν τὴν ἁρμονίαν τῶν τεσσάρων εὐαγγελίων· ἀλλ' ἀγνοεῖται ἂν ὁ Τατιανὸς συνέταξε τοῦτο ἐξ ἀρχῆς, ἢ ἂν ἠρانیσθη μόνον ἐξ ἀρχαιότερου συγγράμματος. Τοῦτου διάφοροι εἰσὶ δύο «Ἀρμονίαι τοῦ Εὐαγγελίου», εὗρεθεῖσαι ἐν τῷ μεσαιῶνι, αἵτινες συνήθως ἐπίσης τῷ Τατιανῷ ἀποδίδονται.

Τάττα, λίμνη ἀλατοῦχος τῆς Λυκαο-

τῆς Πληρόνης, τῆς ἐκ τοῦ Διὸς μητρὸς τοῦ Λακεδαίμονος (Πινδ. Ὀλ. Γ, 52. — Ἀπλλδ. Γ, 10, 1), συγκαταριθμουμένη καὶ αὐτὴ μετὰ τῶν Πληρίδων.

Ταῦγετος, μέγα ὄρος τῆς Λακωνίας, διὰ σειρᾶς ὕψηλῶν κορυφῶν ἐκ τῆς Ἀρκადίας κατιόν, καὶ παρατεινόμενον εἰς τὸ μᾶλλον πρὸς νότον προέχον ἀκρωτήριον τῆς Πελοποννήσου, τὸ Ταίναρον. Ἡ ὕψιστή αὐτοῦ κορυφή ἐκαλεῖτο Τά λ η τ ο ν, ἔνθα ἐπίστεύετο ὅτι ὑπῆρχον φωλαὶ θηρίων (Ὀμ. Ὀδ. Ζ, 103. — Ἡρδ. Δ, 146. — Λουκ. Ἰκαρομέν. 19. — Στράβ.). Νῦν καὶ Πεντεδάκτυλον.

Ταυλάνττοι, λαὸς τῆς Ἰλλυρίας, οἰκῶν περὶ τὴν Ἐπίδαμνον, κατ' ἀρχὰς λίαν ἰσχυρὸς, εἰτα ἐκπεσών.

Ταυρέου παλαίστρα ἐν Ἀθήναις, εἰς τὴν ὄχθην, τὴν ἀριστερὰν πιθανῶς τοῦ Ἰλισσοῦ, καταντικρὺ τοῦ τῆς Βασίλης ἱεροῦ (Πλατ. Χαρμ. σλ. 153), οὐχὶ «Βασιλικῆς» (Ἰδ. Ραγκ. Τοπογρ. Ἀθην. Ἀπαντα, Τμ. ΙΗ, Σελ. 154). Ἡ θέσις τοῦ ἱεροῦ τῆς Βασίλης ἐστὶ γνωστὴ ἐξ ἐπιγραφῆς ἐκεῖ εὗρεθείσης.

Ταυρικὴ, 1) χώρα, ἡ μετὰ ξὺ τῆς Μαιώτιδος λίμνης καὶ τοῦ Κερκινικοῦ κόλπου, περιλαμβάνουσα τὴν μεγάλην Ταυρικὴν Χερσονήσον, νῦν Κριμαίαν, καὶ τὸν πρὸς βορρᾶν αὐτῆς Ἀχιλλεῖον κόλπον (Ἡρδ. Δ. 99. — Εὐρπ. Ἰφιγ. Ταυρ. 85). — 2) Ἐπιθετὸν τῆς ἐκεῖθεν κομισθείσης Ἀρτέμιδος. Ἰδ. Ἀ ρ τ ε μ ι ς. Ταῦροι.

Ταυρινοὶ ἢ Ταυρίνοι, λαὸς μάχιμος Λιγυρικὸς ἢ Κελτικὸς ἐν Ἰταλίᾳ, νοτίως

τῶν Ἀλπεων οἰκῶν, πρὸς ταῖς πηγαῖς τοῦ Πάδου, πρωτεύουσαι ἔχων τὴν Ταυρσίαν, εἰτα Augusta Taurinorum, νῦν Τουρίνον (Πολέ. Γ, 6. — Στράβ. Δ, 204. 209

νίας ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, μεσημέρινως τῆς Παλατίας, κρυσταλλοῦσα τὰ εἰς αὐτὴν ἐμβαπτόμενα (Στράβ. ΙΒ).

Ταυγέτη, θυγάτηρ τοῦ Ἀτλαντος καὶ

— 'Αππ. — Liv. XXI, 38. — Tac. Hist. II, 66).

Ταῦριοι ἄγῳνες, ἐν 'Ρώμῃ ὑπὸ Ταρκυνίου τοῦ 'Αλαζόνοιο ἐγκαταστάσαντες, κατὰ μίμησιν τῶν Ταραντίνων ἀγῶνων, μετὰ μεγάλην ἐπιδημίαν, εἰς τὰς ὑποχθονίους θεό- τητας, τὸν Πλούτωνα καὶ τὴν Περσεφόνην, καὶ προσέτι εἰς τὸν Δία καὶ τὴν 'Ηραν, καὶ μετὰ ταῦτα καὶ εἰς τὸν 'Απόλλωνα καὶ τὴν 'Αρτεμιν ἀφιερώνοντες. Ἡ θυσία ἐτελεῖτο διὰ νυκτὸς πρὸ τῆς Καρμενταλίας πύλης.

Ταυρίσκος, ἀγαλαματοποιὸς, γεννη- θείς εἰς Τράλλεις τῆς Λυκίας, ἐποίησεν, ὁμοῦ μετὰ τοῦ συγγενοῦς αὐτοῦ 'Απολλωνίου, λαμ- πρὸν σύμπλεγμα παριστῶν τοὺς υἱοὺς τῆς

γον, ἀνευρέθη περὶ τὰ 1240 μ. Χ. ἐν 'Ρώ- μῃ εἰς τοὺς λουτρῶνας τοῦ Καρακάλλα, καὶ εἰς τὰ ἡκρωτηριασμένα μέρη ἐπισκευασθὲν, διατηρεῖται ἐν τῷ Βουρβωνικῷ Μουσείῳ. Κατὰ τὸν ρυθμὸν καὶ τὴν τέχνην ἐστὶ συγ- γενέστατον πρὸς τὸ ἀριστοῦργημα τοῦ Λαο- κόοντος, καὶ βεβαίως ἐκείνου σύγχρονον, τῶν ἀμέσως μετὰ τὸν 'Αλέξανδρον χρόνων, ὅτε ἤκμαζεν ἡ Λυδία σχολή.

Ταυροδόλια, ἰδ. 'Ρέα.

Ταυροδόλος, 1) ἐπίθετον τῆς 'Α- θηνᾶς ἐν τῇ νήσῳ 'Ανδρῷ (Σχλ. 'Αριστφ. Λυσστρ. 443. — Σουίδ. λ.). — 2) 'Επίθετον τῆς 'Αρτέμιδος, ἴσως μᾶλλον Ταυροπόλος.

Ταῦροι, οἱ κάτοικοι τῆς Ταυρικῆς

'Αντιόπης προσδέσαντας εἰς ἄγριου ταύρου κέρατα, πρὸς ἐκδίκησιν τῆς μητρὸς των, τὴν ἀπάνθρωπον μητρυιάν αὐτῶν Δίρκην (Plin. XXXV, 4, 10. — 'Ιδ. 'Απλλδ. Γ, 5), κατ' ἀπολεσθεῖσαν τραγωδίαν τοῦ Εὐριπίδου. Τὸ καὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι περίφημον τοῦτο ἔρ-

χερσονήσου, λαὸς τραχὺς καὶ ἄγριος, ζῶν ἐκπο- λέμου, ληστείας καὶ πειρατείας, καὶ κυβερ- νώμενος ὑπὸ βασιλείᾳς ('Ηρδ. Δ, 99. 102. — Tac. Ann. XII, 16, 29). Ἦσαν διαφορὰ τῶν Σκυθῶν καὶ ὑπετέθησαν λείψανα τῶν προϊστορικῶν ἐγχωρίων Κιμμερίων. Οἱ βο-

ρείότεροι ἐξ αὐτῶν ἦσαν νομάδες, οἱ δὲ νομώτεροι ὅπως οὖν ἡμερώτεροι γεωργοί. Εἰς τὴν θεότητα αὐτῶν Ὀρσιλόχην, ἣν οἱ Ἕλληνες ἐταύτιζον μετὰ τῆς Ἀρτέμιδος, ἐφέρον ἄνθρωποθυσίας τῶν ναυαγίων καὶ πάντων τῶν εἰς χεῖρας αὐτῶν περιερχομένων ξένων. Ταύτης ἐπλάσθη ὅτι ἱέρεια ἐγένετο Ἰριγένεια, ἡ θυγάτηρ τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὅτε ὁ Ὀρέστης ἀπεκύνισε τὸ ἄγαλμα (Ἡρόδ. Δ. 103). Μετὰ τοῦ βασιλέως ἀποθνήσκοντος ἐλέγοντο συνθάπτοντες καὶ τοὺς πλησιεστέτους αὐτοῦ φίλους (Στράβ. Ζ, 308).

Ταυροκέφαλος ἐλέγετο ἐνίοτε ὁ Διόνυσος, παριστώμενος μετὰ κεράτων ταύρου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὡς υἱὸς τοῦ Διὸς Ἀμύμονος, καὶ ὡς διδάξας τὸ ζευγνύειν τοὺς βόας (Διόδ. Γ, 64, 73).

Ταυρομένιον, ἐπίσημος πόλις εἰς τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τῆς Σικελίας, ἐπὶ τραχείος ὄρους, τοῦ Ταύρου, ἰδρυθεῖσα ὑπὸ Σικελῶν τῷ 396 π. Χ., ἠϋξήσε μετὰ ταῦτα καὶ ἀνεπτύχθη μέχρις ὅτου ἐδέχθη τοὺς τῷ 358 μετὰ τοῦ Ἀνδρομάχου, πατρὸς τοῦ ἱστοριογράφου Τιραίου, ἐλθόντας Ναξιίου. Ἐπὶ τοῦ δουλικοῦ πολέμου καὶ τοῦ πολέμου τοῦ Πομπηίου καὶ Ὀκταβίου ἐδράθη ζήμειωθὲν τὸ Ταυρομένιον, ἀλλ' ἐπὶ Κικέρωνος (Verr. V, 42) ἐθεωρεῖτο ὡς σύμμαχος πόλις. Εἴτα δ' ἐξέπεσαν εἰς ὅλως δευτερεύουσαν θέσιν. Νῦν Ταυρομίνα, διατηρεῖ μεγιστον ἀρχαῖον θέατρον, δοκιμὸν 30-40,000 θεατῶν, κατὰ μέρος ἐν τῷ βράχῳ κελαησόμενον.

Ταυροπόλιον, νῆος τῆς Ἀρτέμιδος εἰς τὴν νῆσον Ἰκαρίαν (Στράβ.).

Ταυροπόλις, υἱὸς τοῦ Βάκχου καὶ τῆς Ἀριάδνης (Σχλ. Ἀπλ. Δ. Ρόδ. Γ, 996).

Ταυροπόλος, Ταυριώτης ἢ Ταυρώτης, ἐπίθετον τῆς Ἀρτέμιδος, ὡς κομισθείσης ἐκ τῆς Ταυρικῆς, ἢ κατ' ἄλλους, διότι αὐτοὶ ἐθύνοντο εἰς αὐτήν, ἢ διότι ἐφόνευσαν τὸ ταύρου μορφήν ἔχον τέρας, ὃ ἐπεμφεν ὁ Περσίδων ἵνα σπαράξῃ τὸν Ἰππόλυτον (Σφκλ. Αἰ. 172. — Σουΐδ. λ.).

Ταῦρος, 1) πιθανῶς κατὰ τὴν Σιμιτικὴν λέξιν Τ ο ὕ ρ, δηλοῦσαν ὄρος· ἡ ὄρεων σειρά τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀρχεται ἀπὸ τοῦ Τεροῦ ἢ Χελιδονίου ἀκρωτηρίου ἐν Λυκίᾳ, χωρεῖ πρὸς ἄρκτον, μεταξὺ Πισιδίας καὶ Ἰσαυρίας, μέχρι τῶν ὄρειων τῆς Λυκαονίας καὶ Κιλικίας, καὶ ἐκεῖ διχάζεται εἰς α) τὸν βόρειον Ἀντίταυρον, ὅστις διασχίζει τὴν Καππαδοκίαν ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἀργαῖος, τὴν Ἀρμενίαν ὑπὸ τὸ ὄνομα Κ απότης, χωρῶν πρὸς τὸν Καύκασον, μεθ' οὗ συνδέεται διὰ τῶν Μουχείων ὄρειων· β) τὸν νότιον καλούμενον ἔτι Ταῦρον, ἀποτελοῦντα ἐν Κιλικίᾳ τὰς Κιλικίας πύλας, καὶ τὸν Ἀμάνον ὡς κλάδον πρὸς νότον ἐκπέμπων, ἐκτείνεται διὰ τῆς Καππαδοκίας πρὸς τὴν Ἀρμενίαν, ὑπὸ τοῦ Εὐφράτου διατεμνόμενος, καὶ ἐκεῖ ἐκπέμπει πρὸς νότον τὸν Μάσιον. Εἰς τὴν λίμνην Ἀρπίσαν παύει τοῦ Ταύρου τὸ ὄνομα. Τὸ ἀπέραντον τοῦτο ὄρος καλύπτουσι δάση μέχρι τῆς κορυφῆς του (Στράβ. ΙΑ, 520). — 2) Ἀκρωτήριον τῆς Σικελίας ἐφ' οὗ ἔκειτο ἡ πόλις Ταυρομένιον. Νῦν Κρόσσ. — 3) Υἱὸς τοῦ Νηλῆως καὶ τῆς Χλωρίδος, φονευθεὶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν του ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλ. Δ. Α, 9, 9). — 4) ὁ ἄλλως Τάλος (Ἰδ.), ὁ μυθικὸς φύλαξ τῆς νήσου Κρήτης. — 5) Ἰδ. Ἀστερισμός.

Ταυροσθένης, Αἰγινήτης Ὀλυμπιονίκης (Αἰλ. π. ι. Θ, 2).

Ταυροσκόπει, Σκόπει κατοικοῦντες εἰς τὴν Ταυρικὴν (Ἀρριαν.).

Ταυροφύγος, ἐπίθετον τοῦ Διονύσου, διότι ἐθύνετο αὐτῷ ταῦρος κατ' ἄλλους (Σουΐδ.) διότι εἰς τοὺς ποιητὰς τοὺς νικῶντας ἐν τοῖς Διονυσίοις τὸ διδόμενον βραβεῖον ἦν ταῦρος. Οὕτω καλεῖ τὸν ποιητὴν Κρατῖνον ὁ Ἀριστοφάνης (Βάτρ. 357).

Ταύχειρα, πόλις παραλία τῆς Κυρηναϊκῆς, δυτικῶς τῆς Πτολεμαίδος. Ἐν αὐτῇ ἐλατρεύετο ἡ Κυβέλη. Μετεκλήθη ἔπει-

τα Ἀρσινὴ (Ἡρδ. Δ, 171. — Στρεβ. ΙΖ, 836). Καὶ νῦν Τεύνηρα.

Ταφειαννός, ὄρος τῆς Λοκρίδος καὶ Αἰτωλίας, ἐξακολουθήσας τῆς Οἰτῆς καὶ τοῦ Κόρακος, ἀπολήγον εἰς ὑψηλὴν κορυφὴν μεταξὺ Καλυδαῖνος καὶ Μακυνίας, κατὰ τὴν παραλίαν. Νῦν Κλόκοβα. Θειοῦχοι πηγαί, καὶ σήμερον ἐτι δυσόσμους ἐκπέμπουσαι ἀναθυμιάσεις, παρήγαγον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὸν μῦθον ὅτι ἐκεῖ ἦσαν τεθαμμένοι ὁ Νέσσος καὶ οἱ λοιποὶ Κένταυροι (Στρεβ.).

Τάφειος, λαὸς θαλασσοπόρος καὶ πειρατικὸς, καὶ Τηλεβόαι καλούμενος, κατοικῶν τὴν παραλίαν τῆς Ἀκαρνανίας, καὶ ἐν τῷ πορθμῷ τῷ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Λευκάδος μόλις 1)2 ὥρας πλάτος ἔχοντι, ἐπὶ νήσων, αἵτινες καὶ αὐταὶ Ταφίων νῆσοι ἢ Τηλεβοῖδες νῆσοι ἐλέγοντο, ἢ δὲ μεγίστη αὐτῶν Τάφος (ἢ) ἐκαλεῖτο. Ἐπὶ Στράβωνος Ταφίους. Νῦν Μέγα νησί. Ἐκεῖ ἐβασίλευεν ὁ Μέντης, καθ' Ὁμήρον (Ὀδ. Α, 417. — Στρεβ. Ι, 459).

Τάφος. Ως ὑπέρτατον εὐλαθείας καθήκον ἐθεωρεῖτο παρὰ τοῖς Ἕλλησι τὸ νὰ τιμῶσι μετὰ θάνατον τοὺς οἰκείους καὶ φίλους καὶ τοὺς σεβασμοῦ ἄξιους ἄνδρας διὰ πομπῶδους κηδείας καὶ τάφων, ὅσον οἱ πόροι αὐτοῖς επέτρεπον, πολυτελῶν (Ὀμ. Ὀδ. Α, 72), καὶ παρήγορος ἦν παρὰ τοῖς θνήσκουσιν ἢ πεποίθησις ὅτι θ' ἀπελάμβανον ταύτης τῆς διακρίσεως. Ἐπὶ τῶν ἡρώϊκων χρόνων ὁ ἐνταφιασμὸς ἐτελεῖτο ἐν ταῖς κυριωτέροις ὡς ἔπεται. Τοῦ νεκροῦ οἱ συγγενεῖς ἢ ἐγγύτατοι φίλοι ἐκλείον τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸ στόμα, ἔπλυνον τὸ σῶμα, ἐκάλυπτον αὐτὸ διὰ μύρων, καὶ ἐντὸς σινδόνῃς ἢ τάπητος ἐνειλιγμένον ἐξέθετον αὐτὸ ἐντὸς τῆς οἰκίας, τοὺς πόδας ἔχον πρὸς τὴν θύραν ἐστραμμένους, καὶ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ἐπιτάφιοι θρήνοι ἐφάλλοντο ἐπ' αὐτοῦ, μεθ' ὃ ἐν πομπῇ καὶ φίλων συνοδίᾳ ἤγετο εἰς τὴν πυρὰν, καὶ κατεκαίετο μετὰ πάντων τῶν ἀντικειμένων, ὅσα ἐπὶ ζωῆς ἦσαν ἀγαπητὰ τῷ

νεκρῷ, ὡς ὅπλων, ἐνδυμάτων, κτηνῶν. Ἀφ' οὗ δὲ σπονδὴ οἶνον ἔχειτο εἰς τὴν πυρὰν, ἢ τέφρα τοῦ νεκροῦ συλλεγεῖσα, ἐναπειθέτο εἰς κάλπην ἢ κίστιν, ἐφ' ἧς χῶμα ἔχειτο καὶ ὑψηλὸς ἤρετο σωρὸς. Ἡ τεφροδόχος κίστις τοῦ Ἐκτορος ἐτέθη ἐντὸς τάφου, ἐπ' αὐτῇ πυκνῶς ἐκτίσθησαν λίθοι, καὶ λόφος ἐχώσθη ὑπεράνω αὐτῶν. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς δ' ἰδρύετο καὶ στήλη ἐνίοτε (Ἰλ. Ψ, 225. — Πaus. ΣΤ, 21). Τοιοῦτοι τάφοι ὑπῆρχον πολλαχοῦ τῆς Πελοποννήσου, «χώματα μεγάλα, ἀκαλοῦσι τάφους τῶν μετὰ Πέλοπος Φρυγῶν» (Ἀθην. ΙΔ, 625), καὶ ὅμοιοι ἀπαντῶνται καὶ μνημονεύονται πολλαχοῦ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καὶ ἐν ἄλλοις ὁ τοῦ ἐν Λυδῇ Ἀλυάττου, ἔχων περίμετρον 5 σταδίων (Ἡρδ. Α, 93). Ἀλλὰ πάντοτε καὶ τότε δὲν ἐκαίοντο οἱ νεκροί, καὶ ἴσως μόνον ὅτε διετέλουν ἐν ἐκστρατείᾳ εἰς ξένην γῆν. Ὁ Πausanias (Β, 16) μνημονεύει, ἐν Μυκῆναις, τὸν τάφον αὐτοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Τοῦτον ἠτύχησε ν' ἀνεύρη καὶ ἀνασκάψῃ πρὸ τινων ἐτῶν ὁ κ. Σχλίεμανν, ἄνω μὲν σωρὸν χώματος, ὡς τοὺς περιγραφομένους, ἐντὸς δὲ λιθοκτιστον, καὶ ἐν τῷ πυθμένι εὗρε τοὺς σκελετοὺς ὀλοκλήρους, ἔχοντας παρ' ἑαυτοῖς χρυσὰ σκευὴ καὶ διὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους πολύτιμα ὅπλα, καὶ, τὸ ἄλλως ὀδυρμαῖοις τῆς Ἑλλάδος ἀπαντηθὲν, ἐπὶ τοῦ προσωποῦ ἐκ λεπτοτάτου χρυσοῦ ἐλάσματος, πιθανῶς πρὸς ἀπόκριψιν τῆς ἀσχημίας τῆς ἀπασυνθέσεως. Μετὰ τὸν ἐνταφιασμὸν δ' εἶπετο ἐπικηδεῖον δεῖπνον, καὶ διὰ τοὺς βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας καὶ ἀγῶνι πολλὰκις. Ἐν γένει ἐπεκράτει παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἡ πίστις ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ ἀτάφου ἐπλανᾶτο εἰς τὰς ὄχθας τῆς Στυγίδος, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰ Ἕλῳα. Διὰ τοῦτο ἦν ἱερὸν καθήκον ἡ κηδεύσις, καὶ εἰς κατεπειγούσας στιγμὰς ἐνίοτε ἤρχετο πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος καὶ ἡ ἀπλή ἐπὶ ῥίμφῳ ὀλίγῃς ἄμμου ἢ χώματος εἰς τὸ σῶμα. Κακοῦργοι ὅμως, προδίδται, ἐκπύου

τῆς πατρίδος, ἀρίεντο ἄταροι, βορά τῶν κυ-
νῶν καὶ ὀρνέων. Ἐν Ἀθήναις κατ' ἀρχὰς
ἐπεκράτει τὸ ἔθος νὰ ἐνταφιάζωνται οἱ νε-
κροὶ καὶ ἐπὶ τοῦ τάφου νὰ σπείρηται σίτος
(Cic. Legg. II, 25, 63), ἔνθα καὶ ἡ ἐπική-

ὥς τὸ διὰ τῆς ἐν Μαραθῶνι πεσόντας σω-
ζόμενον, ὁλόκληροὶ λοφίσκοι κατὰ τὸν ἀρ-
χαῖον ρυθμόν. Ἴσως τοιαῦτα νὰ ἦσαν καὶ αἱ
σπάνιαι ἐνιαχοῦ ἀπαντῶμεναι πυραμίδες, ὡς
ἡ σωζομένη ἐν Ἀργολίδι ἣν γνωρίζει καὶ ὁ

θεῖος ἐστίασις παρετίθετο, καὶ διαλέξεις ἐγί-
νοντο πρὸς ἔπαινον τοῦ νεκροῦ. Βαθμηδὸν
ἐπεκράτησαν κηδεῖαι πολυτελέστεραι (Id.
Κήδευσις). Οἱ τάφοι ἦσαν κατ' ἀρχὰς
ἀπλᾶ σειραὶ χωμάτων διὰ κενοτάφια ὅμως,

Πausanias (B, 25). Ἐσχάπτοντο δὲ καὶ
τότε καὶ πρὶν τάφοι καὶ ἐντὸς τῶν καθέτων
βράχων, οἳ εἰσὶν οἱ πολλαχοῦ τῆς Ἑλλά-
δος, ἐν Ἀττικῇ (κατὰ τὴν Σφηττὸν νῦν
Σπάττα), ἐν ταῖς νήσις καὶ ἀλλαχοῦ εὐρε-

πέντες, καὶ προσέτι παρὰ τῇ Ναυπλίας εἰς τὴν βορειανατολικὴν πλευρὰν τοῦ ὄρους τοῦ Παλαμιδίου, ὧν μνημονεύει καὶ ὁ Στράβων (Η, 373), λέγων ὅτι ὠνομάζοντο «λαβύρινθοι καὶ κυκλώπια». Ἐν Κυρήνῃ ἦν ὁ βράχος πρὸ αὐτῶν ἰσοπεπωμένος, καὶ ἔφερε κιονοστοιχίας κοσμούσας αὐτόν. Ἐντὺς τοιούτων ἐνεσκαμμένων τάφων εὐρίσκονται πολλάκις καὶ βωμίσκοι ἐν τῷ λίθῳ τετμημένοι, καὶ εἰς τοὺς τοίχους γλυφαὶ ἢ ἐπιγραφαί, ὡς ἐν τῷ ἀρχαίῳ κατὰ τὰς Ἀλᾶς Ἀραφανίδας (Βάρι) τῆς Ἀττικῆς. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν δὲ τῆς ἀκμῆς ἰδρύετο ἐπὶ τῶν τάφων τῶν ὁπωσοῦν εὐπορούντων στήλη, ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς

χρόνους συνηθέστερον τετράγωνος, ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς μᾶλλον στρογγύλη, ἐφ' ἧς ἦν ἐπιγεγραμμένος τὸ ὄνομα τοῦ τεθαμμένου, ἐνίοτε καὶ αἱ ἐπισημότεραι περιστάσεις τοῦ βίου αὐτοῦ, καὶ ἀναγλύφως ἢ μία τούτων, ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ὁ τῶν συγγενῶν ἀποχαιρετισμὸς, ἢ πάλιν ἐν τῷ βίῳ, κτλ. Ἐνίοτε δ' οἱ πλουσιώτεροι τῶν τάφων κατηρτίζοντο καὶ εἰς ὁλόκληρα ἀρχιτεκτονικὰ μνημεῖα, ὡς τὸ τῆς εἰκόνης ἐκ Λυκίας, ὅλη ὁδὸς εἰς Πομπηίαν, ἢ Ἀππία ὁδὸς πρὸ τῆς Ῥώμης, τὸ μέγιστον ἀκέραιον σωζόμενον τοῦ Ἀδριανοῦ ἐν

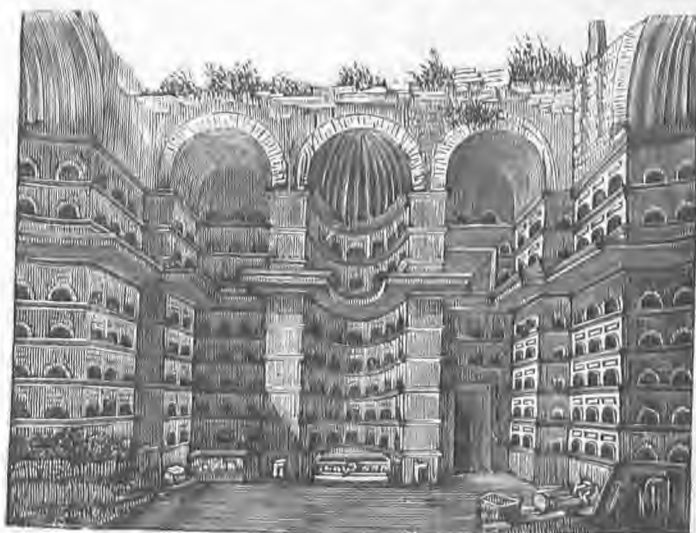
Ῥώμῃ, καὶ τὸ πάντων διὰ τὴν καλλιτεχνικὴν αὐτοῦ ἐντέλειαν περιφημώτατον Μανσαλίειον (ἴδ. ἐν Ἀλικαρνασσῶ). Ἐν Ἀθήναις δὲν ἐπετρέπετο ὁ ἐντὸς τῆς πόλεως ἐνταφια-

σμός, ἀλλ' ἐθάπτοντο πάντες εἰς τὸν ἔξω Κεραμεικὸν κυρίως, μεταξὺ τῆς πόλεως καὶ τῆς Ἀκαδημίας, καὶ προσέτι πρὸ τῶν πυλῶν, ἢ εἰς τοὺς κήπους. Εἰς τὸν τάφον ἐνετίθετο συνήθως λύχνος, διὰ γυναῖκας κάτοπτρον, μύρων λήκυθος, κοσμήματα, βρώματα καὶ ἄλλα κτερίσματα ἢ δῶρα τοῖς νεκροῖς. Μετὰ τὴν κηδείαν εἶπετο ἡ νεκρική ἐστιάσις, εἰς ἣν οἱ πενθοῦντες ἔτρωγον, ὡς ὑπετίθετο, κατὰ πρῶτον μετὰ τὴν θάψιν, καὶ εἴτα, τὴν τρίτην ἡμέραν, ἐτελοῦντο τὰ τρίτα, τὴν ἐνάτην τὰ ἕντα (τὰ ἕνεα ἡμέρα), μεθ' ἐστιάσεως αὐθις, καὶ μετὰ τὴν 30ην ἡμέραν ἔληγε τὸ πένθος. Τὸ πένθος χρώμα ἦν τὸ μέλαν, αἱ δὲ γυναῖκες πολλάκις καὶ ἐκείνον τὴν κεφαλὴν. Οἱ ἐν πόλει μὲν πεσόντες ἐκηδεύοντο ἐπισήμως, καὶ ἐπὶ τὰ φέροι λόγοι ἀπηγγέλλοντο ἐπ' αὐτῶν. Τοῖς ἐκτὸς τῆς πατρίδος ἐνδόξως πεσοῦσι ἡγεῖροντο κενοτάφια, κενήρια. Τῇ Σπάρτῃ οἱ νεκροὶ ἐθάπτοντο ἐντὸς τῶν οἰκῶν αὐτῶν ἀνεπιδείκτως. Θρήνοι καὶ μοιρολόγια δὲν ἐπετρέποντο, τὸ πένθος ἦν ἐνδεκαήμερον, καὶ μόνον τοῖς ἐν πολέμῳ πεσοῦσιν ἰδρύετο στήλη. Τὸ σχῆμα τῶν λαρνάκων ἢ σαρκοφάγων (ἴδ.) ἐπεκράτησε κυρίως ἐπὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων, καὶ τούτων τὰ πλεονάκις πάσης προσοχῆς ἀξίων καὶ διὰ τὴν τέχνην ἐν τοῖς πρώτοις χρόνοις, καὶ διὰ τὴν παράστασιν, δεδανεισμένην ἐνίοτε ἐκ τῆς μὲν

θολογίας, τῆς ἱστορίας, ἣ καὶ ποιητικῶν συνθέσεων ὡς διασαφηνίζουσιν. Οἱ Ῥωμαῖοι ἐθαπτον κατ' ἀρχὰς ἐντὸς τῆς πόλεως, εἴτα δ' ἀπηγορεύθη τοῦτο διὰ νόμου (Cic. Legg. II, 23, 58). Πολλὰκις παρὰ Ῥωμαίοις ὁλό-

— Εὐφ. Κρπ. Η, 6, 17). Ἰδίως δ' ὁ πρῶτος Δαρεῖος ἀνέπτυξε καὶ ὥργάνωσε τὴν διατάξιν ταύτην, ἵνα ἔχῃ ταχείας εἰδήσεις ἐκ πάντων τῶν περάτων τοῦ κράτους του. Ἐν Ἑλλάδι μόνον ἐπὶ σπουδαίων συμβάντων

κληρα γένη καὶ πολυάνθρωπα σωματεῖα εἶχον ἰδιαιτέρας οἰκοδομὰς, κοινοτάφια, ἐν εἰδει στοῶν, καλουμένας columbaria (περιστερεῶνας), διότι οἱ τοῖχοι αὐτῶν ἦσαν κατὰ τρυτοί, καὶ ἐκάστη ὁπῇ ἦν εἰς τάφος.

Τάφραι (αἱ), καὶ **Τάφρος**, μέρος τοῦ ἰσθμοῦ τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου, διὰ τειχῶν καὶ τάφρων ὠχυρωμένον (Ἡρδ. Δ, 3. — Στφ. Βυζ.). Ἡ νῦν Περσική.

Τάφρος, ὁ πορθμὸς μεταξὺ Σαρδηνίας καὶ Κορσικῆς. Νῦν Ἀγίος Βονιφάτιος.

Ταχομψῶ, νῆσος καὶ πόλις τοῦ Νεῖλου ἐν τῷ Δωδεκασχοίῳ, πλησίον τῆς Ἐλεφαντίνης κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν. Ὁ Πτολεμαῖος τὴν λέγει Ματακομψῶ. Ἦν ποτε ἐπίσημος, ἀλλὰ παρήκμασεν ὅτε ἡ Ψέλη ἐκτίθη ἀπέναντι αὐτῆς (Ἡρδ. Β, 29. — Mel. I, 9, 2).

Ταχυδρομεῖον, ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων ὑπάρχον ταχυδρόμοι ἐν Ἀσίᾳ, καὶ ἰδίως παρὰ τοῖς Πέρσαις, οἱ λίαν ἐπαινούμενοι ἄγγαροι (Ἡρδ. ΣΤ, 105. Η, 98.

ἐπέμποντο ἑκταχοί ταχυδρόμοι ἵνα ἀναγγέλωσιν αὐτὰ, ἢ δοῦλοι ἐν οἰκογενεῖαις πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν. Ἀλλ' ἐπὶ Ῥωμαίων, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων, ἀνεπτύχθη μεγάλως ἡ ταχυδρομία. Κατ' ἀρχὰς ἀπέδλεπον αἱ διατάξεις κυρίως μόνον τοὺς ἐπὶ ὑπηρεσίᾳ ἀποστελλομένους δημοσίους λειτουργούς. Πρῶτος ὁ Αὐγουστος ἐγκατέστησεν εἰς τὰς στρατιωτικὰς ὁδοὺς, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν Περσῶν, νέους ἡμεροδρόμους, οὓς καὶ ἐκάλεσαν ἀγγάρους (Nep. Mill. IV, 3) εἴτα δὲ καὶ ἀμάξας, ἵνα εὐχερῶς πληροφορηται τὰ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις συμβαίνοντα (Sueton. Oct. XLIX). Μετὰ ταῦτα δ' ἐπιπροστέθησαν καὶ ἵπποις, καὶ τὸ τοιοῦτο ταχυδρομεῖον ἐκλήθη cursus (ἢ c. publicus ἢ c. fiscalis). Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἀπέδλεπε κυρίως μόνον δημοσίους ὑπηρετάς ἢ ἄλλα τινὰ ἐπίσημα πρόσωπα. Τοῦτοις ἐδίδοτο πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐν σύνημα λεγόμενον, ἡ δίπλωμα (Suet. αὐτ.—Plin. Ep. X, 124) (προσέτι δὲ καὶ evectio ἡ ἱταε.

loria), ἔχον τὸ ὄνομα τοῦ φέροντος, τὴν διάρκειαν τῆς ὁδοπορίας, τοὺς σταθμούς, κτλ. Ἄν δ' ἐν τούτοις ὁ φέρων ἀπέθνησκε, τὸ σύνθημα ἔμενεν ἄκυρον, οὐδ' ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ δι' ἄλλον, ὡς καὶ μετὰ παρέλευσιν τῆς προθεσμίας του. Ἐδίδετο δ' αὐτὸ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος, μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ πραιτωρίου, ὑπογεγραμμένον εἰς τοὺς διοικητὰς καὶ ἄλλους ὑπερτάτους ὑπηρετάς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις (Plin. Ep. X, 39.—Sen. Clem. 10). Καὶ εἰς ἀπολυομένους ἢ προδιβαζομένους στρατιωτικοὺς ἐπέμπετο ἡ ἀγγελία ταχυδρομικῶς. Ὁ Ἀδριανὸς ἐτιμᾶλλον ἐπεμελήθη τῶν διατάξεων (Spart. Hadr. VII). Ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὁδῶν ἰδρύθησαν σταθμοὶ (mauriones) εἰς ἡμερησίαν ἀπόστασιν ἀπ' ἀλλήλων, καὶ εἰς ὁποσοῦν μεγάλα χωρία, καὶ ἐκεῖ ἐστάθμευσεν ἵπποι, ἡμίονοι, ἀμάξια κτλ. διὰ τὰ σκεύη. Εἰς ἕκαστον σταθμὸν οἱ ταχυδρόμοι ἤλλασσον ἵππους, καὶ ὀπίσω τῶν καὶ τοῦ ἐφιππίου εἶχον προσδεδεμένον σάκκον διὰ τὸν μανθῦαν τῶν. Καὶ εἰς τὰς πλαγίας δὲ ὁδοὺς ἦσαν ἵπποι ἔτοιμοι πάντοτε δι' ἐκτάκτως διατακτομένους ὁδοπορίας. Ταχυδρομικὰ τέλη δὲν ἀπετίνοντο, ἀλλ' αὐτὰ, ἐπειδὴ ἐπρόκειτο περὶ δημοσίας ὑπηρεσίας, κατέβαλλον οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ ἐπαρχίαι. Τινὲς τῶν μετὰ τὸν Ἀδριανὸν αὐτοκρατόρων ὅμως ἐλάμβανον τὰ τέλη ταῦτα ἀπὸ τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ τὰ κατέθετον εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον. Εἰς τοὺς σταθμούς ὑπῆρχον ταχυδρομικοὶ ὑπηρεταί, ἰδίως ἀπόμαχοι ἐπιμελούμενοι τῶν κατὰ τοὺς σταθμούς, καὶ τελούντες ὑπὸ τὴν ἐφορείαν ἐπιτηρητῶν. Πολλοὶ περὶ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης συνετάχθησαν νόμοι, καὶ ἡ ἐπιτήρησις ἐγένετο αὐστηρά. Οὐχ ἦτον ὅμως αἱ καταχρήσεις δὲν ἔλειπον, καὶ, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν συγγραφέων, πολλοὶ κατῴρθον νὰ ὠφελῶνται ἐκ τῆς θέσεως αὐτῶν ἐν τοῖς ταχυδρομείοις. Καὶ διὰ θαλάσσης δὲ δὲν ἔλειπον ἐντελῶς οἱ ταχυδρομικοὶ σύνδεσμοι, ὡς φέρ' εἰπεῖν ἐξ Ὅστις ἐξεπέμποντο τακτικῶς πλοῖα πρὸς

διαφόρους διευθύνσεις, εἰς τοὺς κυριωτέρους λιμένας καὶ τὰς νήσους τῆς Μεσογείου. Ὅμοιον ναυτικὸν ταχυδρομεῖον φαίνεται ὅτι ὑπῆρχε καὶ εἰς τὸ Βρουνδοῦσιον. Καὶ μετὰ τὴν πτώσιν δὲ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους ἐκληρονόμησαν ἀπ' αὐτοῦ, διετήρησαν καὶ ἀνέπτυξαν τὰς ταχυδρομικὰς διατάξεις ἐπὶ τοῦ μεσαιῶνος, οἱ Ὅστρογόθοι, οἱ Βάνδαλοι καὶ οἱ Φράγκοι.

Ταχῶς, βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, κατὰ Ἀρταξέρξου τοῦ Μνήμονος κινηθεὶς, μετὰ μισθωτῶν Σπαρτιατῶν ὑπὸ τὸν Ἀγησίλαον. Ἐν ᾧ ἐπολέμει δ' ἐν Φοινίκῃ, ἐπαναστάντες οἱ Αἰγύπτιοι, ἐνεθρόνισαν ἀντ' αὐτοῦ τὸν Νεκτάνεβον· ὁ δὲ Ταχῶς, προσφυγὼν εἰς τὴν βασιλέα τῆς Περσίας, διωρίσθη ὑπ' αὐτοῦ στρατηγὸς κατὰ τῆς Αἰγύπτου (Αἰλ.).

Ταῶς, ἐξ Ἀσίας τὸ πρῶτον προσελθὼν, ὁ τῇ Ἡρᾷ ἱερὸς ὄρνις. Ἐν Ἀργολίδι, εἰς ἐκκλησίδιον, βεβαίως ἀρχαῖον ἱερὸν, εἰς ἀπόστασιν τινα νοτίως τοῦ Ἡραίου, ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ τοίχου ταῶς μέγας ἐπιτετυπωμένος. Οἱ Ῥωμαῖοι ἔτρεφον τοὺς ταῶς ὡς πολυτελεῖ ὄρνεα εἰς τὰς ἐπαύλεις τῶν. Εἶτα δ' οἱ πλούσιοι Ῥωμαῖοι εἶχον αὐτὸν καὶ ὡς ἐν τῶν ἀρίστων βρωμάτων εἰς τὰς τραπέζας τῶν, δίδοντες 50 θηνάρια δι' ἕνα ταῶν καὶ 5 θηνάρια δι' ἕνα ὦν αὐτοῦ. Ἐκ δὲ τῆς λαμπρᾶς οὐραῖς του κατεσκευάζετο, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν, μυιαστήριον.

Τέανον, 1) Ἄπολον, πόλις ἐν Δαυνίᾳ τῆς Ἰταλικῆς Ἀπουλίας, ἐπὶ τοῦ Φρέντα ποταμοῦ (Στρώβ. ΣΤ, 285.—Cic. Cluent. IX). Νῦν Civita. — 2) Σιδικηνὸν, πόλις τῆς

Καμπανίας ἐν Ἰταλίᾳ, πρωτεύουσα τῶν Σιδικηνῶν, ἐπ' ἀνδρείᾳ φημιζομένων, ἐπὶ τῆς βορείας πλευρᾶς τοῦ Μασσίκου ὄρους, κατὰ

στάσα Ῥωμαϊκὴ ἀποικία (Πολβ. Γ, 91. — Στρβ. Ε, 237, 248. — Λίν. ΧΧΙΙ, 37. — Tac. Ann. III, 17). Καὶ νῦν Τέανον.

Τέαρος, ποταμὸς τῆς Θράκης, ἐκβάλλων εἰς τὸν Ἑβρον (Ἡρδ. Δ. 89).

Τεατέα, ὄχυρά πόλις τῶν Σαμνιτῶν ἐν τῇ μέσῃ Ἰταλίᾳ, ἐπὶ τοῦ Ἀτέρνου ποταμοῦ (Πτολ. Γ, 1. — Στρβ. Ε. — Plin.). Νῦν Κιέτι.

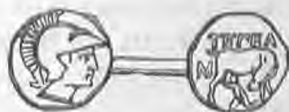
Τέδρος, εἰς τῶν ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους φανευθέντων υἱῶν τοῦ Ἱπποκόοντος (Ἀπλλδ. Γ, 10, 1). Σεδρὸς παρὰ Πausanία (Γ, 15).

Τεγέα, ἴδ. Τεγεᾶτις.

Τεγεάτης, υἱὸς τοῦ Λυκάονος, κτίστης τῆς Τεγέας ἐν Ἀρκαδίᾳ (Πaus. Η, 5).

Τεγεᾶτις, ἡ νοτιοανατολικωτέρα χώρα τῆς Ἀρκαδίας, κατὰ τὴν νῦν Τρίπολιν, καὶ τὰ νοτίως αὐτῆς ὑψούμενα ὄρη. ἔνθα αἱ πηγαὶ τοῦ Ἀλφειοῦ. Ἐκεῖ δὲ ῥέει καὶ ὁ ποταμὸς Γαρεάτης. Ἀπ' αὐτῆς ὑπὲρ τὰ ὄρη ἔφερε πρὸς τὸ Ἄργος ἡ στενωπὸς Τροχός. Ἐν ἀρχαιοτέροις χρόνοις ἡ χώρα αὕτη ἐστρεφεῖτο κέντρον πολιτικοῦ, καὶ διηρεῖτο εἰς 9 λαοὺς τοὺς Γαρεάτας, τοὺς Φυλακεῖς, κτλ., οὓς συνεῖχε μόνον ἡ κοινὴ λατρεία τῆς Ἀλέας Ἀθηνᾶς. Περί τὰ 600 π. Χ. ἡ Σπάρτη κατέλαβε τῆς χώρας τὰ νότια, καὶ ἡ αὐτῆς πεισματοῦδος κακοκραγία προὐκάλεσε τῶν λαῶν τούτων τὴν κοινοπραγίαν καὶ τὴν ἀπὸ κοινοῦ οἰκοδομὴν μιᾶς πόλεως, τῆς Τεγέας (στεγαζούσης, προστατευούσης), κατὰ τὴν νῦν θέσιν Πιαλὶ, μετ' ὀχυρᾶς Ἀκροπόλεως. Ἐν αὐτῇ ὁ Πάριος Σκόπας ἤγειρε, τῷ 390 π. Χ., νῆδον τῇ Ἀλέᾳ Ἀθηνᾶ, μετὰ τὴν τοῦ ἀρχαίου πυρπόλησιν, τὸν μέγιστον καὶ πολυτελέστατον τῆς Πελοποννήσου, ἔχοντα τὸ ἔξω περιστύλιον ρυθμοῦ ἰωνικοῦ, τὸ δὲ ἔσω, κατὰ τὸ ὑπαιθρον, στοὰν τὴν κατωτέραν δωρίου, τὴν δ' ἀνωτέραν ρυθμοῦ κορινθιακοῦ (Πaus. Α, 45), τὸ πρῶτον, καθ' ὅσον γνωστὸν, ἐνταῦθα ἐφαρμοσθέντος. Ἐκεῖ ἀνετέθη ἡ ἐν Πλαταιαῖς ὡς λάφυρον ληφθεῖσα γάτην τοῦ Μαρδονίου, καὶ ἐν Τεγέρᾳ ἐπίσης

εἰργάσθη ὁ αὐτὸς Σκόπας καὶ Ἀσκληπιῶν μεθ' Ὑγείας (Πaus. Η, 47). Ἄλλοι δὲ τῆς πόλεως ναοὶ μνημονεύονται ὁ τῆς Ἀθηνᾶς Πολιάδος καὶ ὁ τῆς Ἀφροδίτης. Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης πρὸς τὸ Ἄργος ἔκειτο ἱερὸν τοῦ Πανός, εἰς δὲ μέρος ὁ θεὸς ἐπεφάνη τῷ Ἀθηναίῳ κήρυκι, σπεύδοντι ν' ἀναγείλῃ εἰς Σπάρτην τὴν εἰς Μαραθῶνα προσόρμισιν τῶν Περσῶν (Ἡρδ. ΣΤ, 195). Οἱ Τεγεᾶται μετεχειρίσθησαν πρῶτοι τὸν σῖδηρον εἰς ὅπλων κατασκευὴν, ἦσαν μάχιμοι, καὶ διὰ τοῦτο συνεχῶς ἐρίζοντες. 500 ἐξ αὐτῶν ἐπολέμησαν ἐν Θερμοπύλαις (Ἡρδ. Ζ, 202) 3,000 δὲ ἐν Πλαταιαῖς, ἐξ ὧν οἱ 1,500 ἦσαν ὀπλίται (Ἡρδ. Θ, 26. 28. 61. — Πλούτ. Ἀρστδ. IB. 10). Ἐπέζησαν δ' ἐκ τούτων μόνον 16, ἀλλ' ἐλαφυραγώγησαν τὴν σκηνὴν τοῦ Μαρδονίου (Ἡρδ. Θ, 70). Ἐν μετὰ ταῦτα χρόνοις ὑπέκυψαν πολλάκις εἰς τὴν Σπάρτην ἀλλ' ὁ ναὸς τῆς Ἀλέας Ἀθηνᾶς ἔμεινε καὶ τότε ἔτι ἄσυλον αὐτοῖς τοῖς Σπαρτιάταις ὅταν ἦσαν φυγάδες (Ἡρδ. ΣΤ, 72. Θ, 79. — Ξεν. Ἑλλ. Γ, 5, 202). Κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ἐκ μίσους

κατὰ τῶν Μαντινέων, συνετάχθησαν μετὰ τῆς Σπάρτης (Θουκ. Δ, 134), καὶ μετ' ἴσχον τῆς κατὰ τοῦ Ἀργεῖος στρατείας (Θουκ. Ε, 57). Καὶ ἐπὶ τοῦ Κορινθιακοῦ πολέμου (394) ἔμειναν σύμμαχοι τῶν Σπαρτιατῶν (Ξεν. Ἑλλ. Δ, 3, 13). Ἀλλὰ μετὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην διεφώνησαν, καὶ τότε, μετὰ διαφόρους μάχας οἱ Τεγεᾶται προσήλθον τοῖς Θηβαίοις, καὶ συνεπολέμησαν μετ' αὐτῶν ἐν Μαντινείᾳ. Μετέπειτα ἐξέπεσε πλεον ἡ Τεγέα τῆς πρώτης ἀκμῆς της ἔμεινεν ὅμως ἐπὶ πολὺ ἔτι σπουδαῖον σημεῖον στρατηγικὸν καὶ συγκοινωνίας.

Τεγύρα ἢ Τεγύραι, μικρὰ πόλις τῆς Βοιωτίας, βορείως τῆς Κωπαίδος λί-

μνης, παρὰ τῇ Ἀσπληθόνη, ἔχουσα ναὸν καὶ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἐνταῦθα τῷ 375 π. Χ. ὁ Πελοπίδας μετὰ τοῦ ἱεροῦ λόχου τῶν 300 κατενίκησε πολὺ ἀνώτερον σῶμα Σπαρτιατῶν (Πλουτ. Πελ. 1).

Τεγύρειος, ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος παρὰ Βοιωτοῖς, πρεσβεύουσιν ὅτι ὁ θεὸς ἐγεννήθη ἐν Τεγύρᾳ.

Τεγύρειος, ἀρχαῖος βασιλεὺς τῆς Θράκης, ὅστις τὸν Εὐμόλπον ὑποδεχοίς. ἐνόμφευσε τὴν ἰδίαν θυγατέρα μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰσμάρου, ὃν καί, ἀποθανὼν, ἀφῆκε διάδοχόν του (Ἀπλλδ. Γ, 15, 4).

Τέθριππον, ἄρμα ἔχον τέσσαρας ἵππους ἐξευγμένους, ὧν συνήθως οἱ δύο μέσοι ἦσαν ζύγιοι, οἱ δὲ δύο πλάγιοι σειραφόροι.

κυρίως ἐν χρήσει εἰς τὰ ἵπποδρόμια, καὶ εἰς τὰς πομπὰς τῶν θριάμβων μᾶλλον παρὰ εἰς τὸν πόλεμον (Πινδ. Ὀλ. 13, 91. Ἡρδ. ΣΤ, 103. — Εὐρπ. Φοιν. 1555. — Ἐνφ. Ἀνδ. Γ, 2, 15).

Τεθρώνιον, μικρὰ πόλις τῆς Φωκίας ἐπὶ τοῦ Κηφισοῦ ποταμοῦ (Ἡρδ. Η, 33), ἣ Τεθρώνιον (Παυσ. Α. 34).

Τεΐθρας, ἴδ. Τίθρας.

Τειρεσίας, περίφημος μάντις τῆς ἡρωϊκῆς ἐποχῆς, ἐκ τοῦ τεΐτρας τὸ σημεῖον τοῦ οὐρανοῦ (Ὀμ. Ἰλ. Σ. 405. Ὑμ. Ζ, 7) ἐλέγετο Θηβαῖος, ἐκ τοῦ γένους τῶν Σπαρτιῶν, υἱὸς τοῦ Εὐήρου καὶ τῆς Χαρικλοῦς (Ὀμ. Ὀδ. Κ, 492). Ἦν τυφλὸς ἀπὸ τοῦ ἐδῶμου ἔτους τῆς ἡλικίας του, διότι ἀνήγγειλε τοῖς ἀνθρώποις τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ, ἣ ἡ Ἀθηνᾶ, διότι τὴν εἶδε γυμνὴν εἰς τὸ λουτρὸν, τῷ ἔρριπεν ὕδωρ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὸν ἐτύφλωσεν. Ἡ Χαρικλὴ πα-

ρεκάλεσε τὴν θεὰν γὰ τῷ ἀποδώσει τὴν ὄρασιν μὴ δυναμένη ὁμῶς τοῦτο ἡ Ἀθηνᾶ, τῷ ἔδωκε τὸ δῶρον τοῦ γὰ ἐννοῇ τὴν φωνὴν τῶν πτηνῶν, καὶ τῷ ἐ χάρις ῥάβδον ἣτις τὸν ὠδήγει ἢ, κατ' ἄλλους, ἡ Ἥρα τὸν ἐτύφλωσεν, ὁ δὲ Ζεὺς τῷ ἔδωκε τὴν μαντικὴν καὶ μακροβιότητα ἐπτά ἢ ἐννέα γενεῶν (Ὀν. Μετ. ΙΙΙ, 320), ὥστε ἔζησεν ἀπὸ τῶν χρόνων Κἀδμου, τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς πόλεως τῶν Θηβῶν, μέχρι τῆς καταστροφῆς αὐτῆς ὑπὸ τῶν Ἐπιγόνων. Ἐμάντευσεν δὲ πρὸ πάντων ἐπὶ τοῦ Οἰδίποδος καὶ ἐπὶ τῶν δύο Θηβαϊκῶν πολέμων. Ὅτε ἐνίκησαν οἱ Ἐπιγόνοι, ἐπεμψαν καὶ ἀνέθηκαν αὐτὸν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Μαντῶ ἢ Δάφνην εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνα· ἀλλ' ὁ Τειρεσίας ἀπέθανε καθ' ὁδὸν εἰς τὴν Τίλφρυσαν πηγὴν, ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Ἀλιάρτου, ἐνθα ὁ Πausanias εἶδεν ἔτι τὸν τάφον του· εἶχε δὲ κenoτάφιον καὶ ἐν Θήβαις. Ἡ Μαντῶ, ἐντολῇ τοῦ Ἀπόλλωνος, πεμφθεῖσα εἰς Κολοφῶνα τῆς μικρᾶς Ἀσίας, ἱδρυσεν ἐκεῖ τὸ μαντεῖον τοῦ Κλαρίου Ἀπόλλωνος, καὶ νυμφευθεῖσα τὸν Κρήτα Ῥάκιον, ἔσχεν ἐξ αὐτοῦ υἱὸν τὸν Μόψον. Ὁ Τειρεσίας φέρει ἔτι καὶ εἰς τὸν Ἀἰδὸν τὴν χρυσοῦν ῥάβδον, καὶ μόνος μεταξὺ τῶν σκιῶν ἔχει εὐρωστον τὴν διάνοιαν καὶ τὴν λογικὴν δύναμιν. Πρὸς αὐτὸν ἐπεμψεν ἡ Κίρκη τὸν Ὀδυσσεῆα, ἵνα παρ' αὐτοῦ διδαχθῇ τὰ περὶ τῆς ἐπανόδου του (Ὀμ. Ὀδ. Κ, 492. Λ, 90). Λόγος τῆς πίστεως ταύτης εἰς τὴν μετὰ θάνατον δύναμιν αὐτοῦ ἦν ὅτι ὁ Τειρεσίας εἶχε διάφορα χρηστήρια ἐνθα, καίτοι νεκρὸς, ἐχρησμοῦντο. Ἐν Βοιωτίᾳ, ἴσως κατὰ τὴν Τίλφρυσαν πηγὴν, εἶχε χρηστήριον, περὶ οὗ ἐλέγετο ὅτι ἐσίγησεν ὅτε ἐπῆλθε λοιμὸς εἰς τὸν Ὀρχομενόν. Οἱ Θηβαῖοι καὶ πολὺ μεταγενεστέρως ἐδείκνυν τὸ οἰωγασκόπιον ὅθεν ἐλέγετο ὅτι παρετῆρει τοὺς οἰωνοὺς (Σφκλ. Ἀντγ. 999), ὡς καὶ τὸν Μαντῶς διέφρον ἐφ' οὗ ἔλεγον ὅτι καθημένη ἐμάντευεν ἢ Μαντῶ.

Τείσσης, υἱὸς τοῦ μεγάλου Κύρου, ἀγαπητὸς Δαρείου τοῦ Υἱοῦ τοῦ Αἰτάτου (Ἡρόδ. Ζ, 11).

Τείχιον, πόλιν τῆς Αἰτωλίας ἐν τῇ κοιλάδι τοῦ Ὑλαίου ποταμοῦ (Θουκ. Γ, 96). Ἐρείπια αὐτοῦ ὑποτίθενται τὰ κατὰ τὸ Λυκοῦρι.

Τειχιῦς (ὁ), φρούριον ἐν Θεσσαλίᾳ, πλησίον τῶν Θερμοπυλῶν (Στράβ. — Στφ. Βυζ.).

Τειχιούσα, ὄχυρόν φρούριον πρὸς τῇ Μιλήτῳ ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ (Θουκ. Η, 26).

Τοιχοποιοί, ἄρχοντες, πιθανῶς ἐτήσιοι, χειροτονοῦν ἐν Ἀθήναις, τὴν ἐπιτήρησιν τῶν τειχῶν καὶ τῆς διατηρήσεως αὐτῶν ἐπιτετραμμένοι. Εἰς αὐτῶν ἐξελέγη καὶ ὁ Δημοσθένης (Δημοθ. ΙΗ, 55. — Αἰσχ. κ. Κτησ. Σλ. 55—57).

Τείχος, (τὸ), τὸ περιβάλλον καὶ ὄχυρόν τὰς πόλεις, κατ'ἀντιδιαστολὴν τοῦ τοί-

σεως καὶ ἀπ'ἀλλήλων διαιρέσεως τῶν Ἑλληνικῶν πολιτειῶν, ἣν ἀνέκαθεν ἀναπόφευκτος πρὸς ἀσφάλειαν ὁ τῶν πόλεων τειχισμὸς (Ὅμη. Ὀδ. Λ, 262). Αἱ ἀρχαιόταται πόλεις ἦσαν εὐτείχεις καὶ εὐπεργοί, περι-

βεβλημένα δι' ὀγκωδῶν τειχῶν, ἱκανῶν ν' ἀνθίστανται εἰς τὴν σωματικὴν βίωσιν, εἰς ἣν μόνην εἶχον ν' ἀντιτάττωνται. Ἦσαν δὲ τὰ ἀρχαῖα ὠγύγια τείχη» (Παυσ. Β, 16, 25), ἅτινα καὶ Κυκλώπια ἐλέγοντο καὶ Πελασγικά, τὰ μὲν, ὡς ἐν Τίρυνθι, συγκείμενα ἐκ μεγίστων ἀκατεργάστων («ἀργῶν») λίθων, ὧν τον μικρότερον οὐδὲ ἑυγὸς ἤμιό-

χος (ὁ), διὰ πᾶν ἄλλο σύνθηδες τείχισμα. Ἐνεκα τῆς ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων καὶ διὰ πάσης τῆς κλασικῆς ἐποχῆς μονώ-

νων ἠδύνατο νὰ κινήσῃ, καὶ οἷς παρενετίθεντο πρὸς συναρμολότησιν μικρὰ λιθάρια (Παυσ. Β, 25) τὰ δὲ ἦσαν ἐκ μεγάλων

καὶ αὐτὰ λίθων, ἀνωμάλου σχήματος ἐπίσης, ἀλλὰ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον λελαξευμένων, ὥστε νὰ συναρμολογῶνται ἄνευ τῶν μικρῶν λιθαρίων, οἷα τὰ ἐν Μυκῆναις· καὶ ἄλλα τέλος τὰ πόλιν ὡς νῦν, καθ' ἃ

οἱ ἀτάκτως πολυγώνιοι λίθοι οὕτως ἐτέμναντο διὰ μολιβδίνου λιθίνου κανόνος, τοῦ λεγομένου λεσβίου ('Αρσττ. 'Ηθ. Νικμ. Ε, 10), ὥστε αἱ ἐκατέρων ἐξέχουσαι καὶ εἰσέχουσαι γωνίαι ἐντελῶς ἀντεστοίχουν καὶ συναρμολογοῦντο. Ὁ ρυθμὸς δὲ τῆς μεγάλης ἐποχῆς τῆς τέχνης ἦν ὁ ἰσόδομος, καθ' ὃν οἱ λίθοι παραλληλοπέδως τεμνόμενοι, ἐτίθεντο οὕτως, ὥστε ἐκάστης σειρᾶς αἱ κάθετοι συναφαί ἀντεστοίχουν εἰς τὸ μέσον τῶν λίθων τῆς ἀνωτέρας καὶ κατωτέρας. Καὶ οὗτος μὲν ὁ ρυθμὸς ὑπῆρχεν ἤδη κατὰ μέρος καὶ ὅτε ἐπεκράτει ὁ πολυγώνιος, ὡς φαίνεται φέρ' εἰπεῖν ἐν Μυκῆναις· ἀλλὰ καὶ ἐκείνου ἢ ἐπιρροή ἐπεκράτει ἔτι μέχρι τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ὡς φαίνεται πολυλαχοῦ, οἷον εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Θεμιστακλέους καταρτισθεῖσαν Πνύκα ἐν Ἀθήναις, εἰς τὴν ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων τειχισθεῖσαν Δελφειαν, ἐνθα οὐχὶ πᾶσαι, ἀλλ' ἐνιαχοῦ αἱ ὀριζόντιαι καὶ αἱ κάθετοι γραμμαὶ παρεκκλίνουναι τῆς τακτικῆς διευθύνσεως των. Τὰ τεῖχη ἠκολούθουν τὸ σχῆμα τῶν πόλεων ἢ τῶν λόφων οὓς ὠχύρουν· πολλάκις δ' ἐντὸς τοῦ ἐνὸς τείχους ἤγειρον καὶ δεύτερον, μάλιστα ἂν εἰς τὸ ἄκρον ἐκείνου ὑψούτο λόφος, ὡς ἀκρόπολιν. Κατὰ τὰς πόλεις δὲ, ἤγειρον ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων ἤδη χρόνων, ὡς σώζονται ἐν Τίρυνθι καὶ Μυκῆναις, πρὸς τὰ ἔξω προέχοντας πύργους, οἵτινες ἐλέγοντο ἐφεύρεσις τῶν Κυκλώπων (Plin. VII, 57),

καὶ πολλάκις ὑπὸ τὰ τεῖχη κατεσκευάζον σύριγγας (ἰδ.) καταλλήλους εἰς ἔρουναν καὶ εἰς προσβολήν. Αἱ τῆς Τίρυνθος ἦσαν αξιοσημείωτοι διὰ τὸ σύστημα τῆς θαλασσιδῶς τῶν λίθων προεκκλίσεως. Κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους τὰ τεῖχη ὠκοδομοῦντο εὐρύτατα, ὥστε, ὡς εἰς τὰ τοῦ Πειραιῶς, δύο ἄμαξαι ἡδύναντο νὰ διέρχωνται ἐπ' αὐτῶν παραλλήλως. Τινὰ τῶν τειχῶν ἐπὶ λιθίνων βάσεων εἶχον τὸ ἄνω μέρος ἐκ πλίνθων κατεσκευασμένον. Τὰς μὴ παραλίους δὲ πόλεις συνέδεον μετὰ τῶν λιμένων πολλάκις διὰ μακρῶν τειχῶν (ἰδ.).

Τέκμησσαι, θυγάτηρ τοῦ Φρυγῆος Τεύθραντος ἢ Τελεύταντος, κατὰ τὴν ἄλυσιν τῆς Τροίας εἰς αἰχμαλωσίαν περιελθοῦσα τοῦ Αἴαντος τοῦ Τελαμωνίου, ἐξ οὗ ἔσχεν υἱὸν τὸν Εὐρύσακην (Σφκλ. Αἰ. 210. 331).

Τέκμων (ἡ), πόλις τῆς Μολοσσίδος ἐν Ἠπείρῳ (Στφ. Βυζ.).

Τεκταῖος, γλύπτης, μετὰ τοῦ Ἀγχιέλιωνος μαθητῆς τοῦ Διοπίου καὶ Σκύλλιδος ἐν Κρήτῃ, περὶ τὰ 530 π. Χ. Οἱ δύο ὁμοῦ συνειργάσθησαν, πλὴν ἄλλων ἀγαλμάτων, καὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἔχοντος τὰς τρεῖς Χάριτας εἰς τὴν ἀριστεράν, καὶ τόξον εἰς τὴν δεξιάν, ὃ φαίνεται ἐπιτετυπωμένον καὶ εἰς ἀττικὰ νομίσματα (Παυσ. Β, 32.—Πλούτ. π. Μουσ. Σελ. 2081).

Τέκταμος, εἰς διάφορα κείμενα καὶ Τέξαφος, Τεύταμος, Τεκταῖος, Τεκταῖος λεγόμενος, υἱὸς τοῦ Δώρου, ἑγγονος τοῦ Ἑλληνος, ἦλθεν ἐκ Θεσσαλίας μετ' ἀποίκων Δωριέων, Αἰολέων, Πελασγῶν, εἰς Κρήτην, καὶ ἐκεῖ ἐδασίλευσε· νυμφευθεὶς δὲ τοῦ Κρήθως τὴν θυγατέρα, ἔσχεν υἱὸν τὸν Ἀστέριον ἢ Ἀστερίωνα, νυμφευθέντα τὴν Εὐρώπην. Τινὲς θεωροῦσι τὴν ἐκ Θεσσαλίας ταύτην καθόδον τῶν Δωριέων εἰς Κρήτην ὡς ἱστορικῶς ἀβάσιμον καὶ ἐπίνοιαν μεταγενεστέρων μυθογράφων (Διόδ. Δ, 60).

Τέκτων, πᾶς ὁ κατασκευάζων στερεὰν ὕλην, οἷον ξύλον, λίθον, μέταλλον, καὶ

ἐξ αὐτῶν οἴκους (ατέκτονες ἐποίησαν θάλαμον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν» Ὀμ. Ἰλ. Ζ, 315) πλοῖα, («ἄνδρες νηῶν τέκτονες» (Ὀδ. Ι, 126), ἁμάξας, (ατέκτονες ἐδίδαξε ποιῆσαι σατίνας τε καὶ ἄρματα ποικίλα χαλκῷ» Ὀμ. Ὑμν. Ἀφρ. 12), σκεύη («τέκτονος δὲ χειρὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα τεύχειν» Ὀμ. Ἰλ. Ε, 59)· προσέτι δὲ καὶ ὁ τορευτής («κεραιόδεος τέκτων» Ἰλ. Δ, 110).

Τελαμών, 1) δερμάτινος ἱμάς δι' οὗ συνήθως ἐκ τοῦ δεξιοῦ ὤμου πρὸς τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν ἀνηρτάτο τὸ ξίφος (Ὀμ. Ἰλ. Μ. 401. Ὀδ. Α, 610.—Ἡρδ. Α, 171)· εἶχε πόρπην ἐπὶ τοῦ στήθους, καὶ πολλάκις ἐκοσμεῖτο δι' ἥλων ἀργυρῶν ἢ χρυσῶν ἢ καὶ πολυτίμων. Εἰς τελαμῶνα ἐκρέματο ἀπὸ τῶν ὤμων καὶ ἡ φαρέτρα, κατὰ τοὺς ὁμηρικοὺς δὲ χρόνους καὶ ἡ ἀσπίς («δύο τελαμῶνες ὁ μὲν σάκεος» Ὀμ. Ἰλ. Ξ, 404). Ἀλλὰ μετέπειτα ἀντικατέστησεν αὐτὸν ἡ ὀχάνη. — 2) Τελαμῶνας καλεῖ ὁ Βιτρούβιος (VI. 10) ἀγάλματα τινα προσανακλιμένα εἰς ἑρθεστάτας αἰγυπτιακῶν ναῶν πρὸς ἀπλήν κόσμησιν.

Τελαμών, 1) υἱὸς τοῦ Αἰακοῦ, καὶ Ἐνδηΐδος, τῆς θυγατρὸς τοῦ Χείρωνος, ἀδελφὸς τοῦ Πηλέως, μεθ' οὗ διωχθεὶς ἐξ Αἰγίνης, ἔνεκα τοῦ φόνου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν Φώκου, ἤλθεν εἰς Σαλαμίνα, διεδέχθη τὸν βασιλέα αὐτῆς Κυχθρέα, καὶ Περίβοιαν τὴν θυ-

γατέρα τοῦ Ἀλκαθούου νυμφευθεὶς, ἔσχεν υἱὸν τὸν Αἴαντα, ὅστις Τελαμῶνιος ἐπελέγετο. Ἦν δ' ὁ Τελαμών καὶ εἰς τῶν θηρευτῶν τοῦ Καλυδωνίου κάπρου, καὶ ἀργοναύτης, καὶ τὸν Ἡρακλῆ συνώδευσεν κατὰ τοῦ Λαο-

μέδοντος. Ὡς ἀριστεῖον δὲ λαβὼν τὴν νέαν Ἡσιόνην, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς υἱὸν τὸν Τεῦκρον (Ἀπλλδ. Γ, 14, 6). — 2) Πόλις εὐλιμνος τῆς Τυρρηνίας ἐν Ἰταλίᾳ, τὴν ἐπωνυμίαν λαβοῦσα παρὰ τῶν Ἀργοναυτῶν (Πολβ. Β, 27.—Διόδ.). Διετήρησε τὸ ἀρχαῖον ὄνομα.

Τελέας, Ἀθηναῖος, χλευαζόμενος ἐπὶ πολυλογίᾳ (Ἀρσφ. Εἰρ. 1068).

Τελέδημος, Ἀργεῖος, ὁπαδὸς Φιλίππου τοῦ Μακεδόνης (Δρυσθ. π. Στφ.).

Τελέθριον, ὄρος τῆς νήσου Εὐβοίας, πλησίον τῆς πόλεως Οἰχαλίας (Στρβ.).

Τέλειος, ἐπίθετον ὑφ' ὃ ἐπιμᾶτο ἐν Τεγέᾳ τῆς Ἀρκαδίας ἀγαλμα τοῦ Διὸς ἐκ τετραγώνων λίθων (Παυσ. Ἀρκ. 8, 39).

Τελέοντες, μία τῶν τεσσάρων φυλῶν εἰς ἃς κατὰ πρῶτον διήρθεσαν ὁ Ἴων τὸν ἀττικὸν λαόν, τοὺς αὐταῖς κατὰ τὴν παράδοσιν, τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν αὐτοῦ· προφανῶς καὶ ἡ κατ' ἐπαγγέλματα ἡ κοινωνικὰς τάξεις διαίσεις τῶν κατοίκων. Οἱ Τελέοντες ἦσαν πιθανῶς οἱ ἱερεῖς, οἱ τὰ ἱερὰ τελοῦντες (Στρβ. Η, 588. — Εὐρπ. Ἴων. ἐν χειρογράφοις. — Στφ. Βυζ. λ. Αἰγικορεῖς. — Ἀπλλδ. Α, 9, 16), ἡ ἴσως ἡ εὐπορος τάξις, οἱ τοὺς φόρους τελοῦντες. Ὁ Πλούταρχος (Σόλ. ΚΓ) γράφει αὐτοὺς Γεδέοντας, καὶ τοὺς ἐξηγεῖ ὡς τοὺς γεωργοὺς· ὁ δὲ Πολυδεύκης (Η, 109), γράφει Γελέοντας, καὶ ταύτην τὴν γραφὴν ἐπικυροῦσιν ἐπιγραφαὶ ἰωνικῶν πύλων (Κυζίκου, Κέω. Boeckh. C. I. G. Ἀρ. 3078)· ἐστὶν ἐπομένως ἡ μόνη ὁρθή, δηλοῦσα τοὺς ἀρίστους, τοὺς λαμπροὺς, ἐκ τοῦ γελαν = γελαν = λάμπειν, ἢ παραγομένη ἐκ τοῦ γεώλεως, καὶ δηλοῦσα τοὺς γεωργοὺς, οὓς ὁ Πλούταρχος καταλέγει εἰς τὰς 4 φυλάς.

Τελεσία, πόλις ἐν Σαμνίῳ τῆς Ἰταλίας, πατρίς Ποντίου, τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Σαμνιτῶν ἐν τῇ συμμαχικῇ πολέμῳ, ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων κατακτηθεῖσα ἐν τῇ δευτέρῳ καρχθονικῇ πολέμῳ· εἶτα Ῥωμαϊκῇ ἀποικία (Liv. XXII, 13). Νῦν Τελέση.

Τελέσαρχος, εἰς τῶν ἐπισήμων πολιτῶν τῆς Σάρμου (Ἡρόδ. Γ, 183).

Τελεσθῶ, θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος (Ἡρόδ. Θεογ. 358).

Τελεσεικράτης, Πυθιονίκης (Πίνδ. Πύθ. Θ).

Τελέσελλα, Ἀργεῖα ποιήτρια λυρική. τῷ 510 π. Χ. ἐπὶ κεφαλῇ τῶν Ἀργείων γυναικῶν εἰς τὸν εἰσβαλόντα Κλεομένην βασιλέα τῶν Λακεδαιμονίων, ἀντιταχθεῖσα καὶ σώσασα τὴν πατρίδα αὐτῆς, δι' ἧς καὶ ἐστῆθη αὐτῇ χαλκῶν ἄγαλμα, ἔργον τοῦ Ἀθηναίου Νικηράτου. Ἀνάγλυφον παριστῶν αὐτὴν μετὰ περικεφαλαίας εἰς τὴν χεῖρα, βιβλίον δὲ παρὰ τῶν πόδας, ὃ εἶδεν ὁ Πausanias ἐν Ἀργεῖ (Β, 20), ἣν πιθανῶς τοῦ ἀνδριάντος τούτου ἀντίγραφον. Ἐλέγετο ὅτι, ὡς ὁ Τυρταῖος, ἐξήγειρε καὶ αὐτὴ τοὺς συμπατριώτας τῆς εἰς ἀνδρείαν ἄλλ' ἐκ τῶν ὕμνων αὐτῆς οὐδὲν σχεδὸν περιεσώθη (Πλούτ. — Ἀπλλδ. Γ, 5).

Τελεστήριον, ὃ ἐν Ἐλευσίνι μέγας ναὸς τῆς Δήμητρος καὶ Περσεφόνης, ὃ ἅλως καὶ Μέγαρον καὶ ἀνάκτορον λεγόμενος.

Τελέστης, 1) υἱὸς νόθος τοῦ βασιλέως Πριάμου (Ἀπλλδ. Γ, 12, 5). — 2) Κρῆς, πατήρ τῆς Ἰάνθης (Οv. Met. IX, 717) — 3) Ὁ τελευταῖος βασιλεὺς τῆς Κορίνθου, πέμπτος μετὰ τὸν Βάκχιν, υἱὸς τοῦ Ἀριστομήδους ἢ Ἀριστοδήμου, ἥρξεν ἐπὶ 12 ἔτη, περὶ τὰ 758-747, καὶ ἀπέθανε φονευθεὶς (Πaus. Β, 4, 4). — 4) Περίφημος διθυραμβογράφος ἐκ Σελινούντος, ζῶν ἐπὶ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου, εἰς οὗς, κατὰ Πλούταρχον, τινὰ τῶν ποιημάτων αὐτοῦ ἀνεφέροντο. — 5) Ὁρχηστῆς, ὅστις εἰς τὸ δράμα τοῦ Αἰσχύλου «Ἐπτά ἐπὶ Θήβας» διὰ μιμικῶν ὀρχήσεων συνώδεε τὰ χορικὰ ἄσματα, παριστῶν τὰς ἄδομινους πολεμικὰς πράξεις. — 6) Εἰς τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ Δημοσθένους (Κ. Ἀνδρ. Σλ. 611).

Τελεσφόρος, ἐν τῶν ἐπιθέτων τοῦ Ἀσκληπιοῦ.

Τελετή, ἴδ. Μυστήριον.

Τελευταγόρας, υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Εὐρώπης, μιᾶς τῶν θυγατέρων τοῦ Θεσπίου (Ἀπολλδ. Β, 7, 8).

Τελευτάς, εἰς τῶν ἐπισήμων Φρυγῶν, αἰχμαλωτισθεὶς ἐν Τροίᾳ μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ Τεκμήσης ὑπὸ Αἰάντος τοῦ Τελαμωνίου (Σοφκλ. Αἴ. 210). Κατ' ἄλλους Τεύθρας.

Τελευτία, Σπαρτιάτης γενναϊότατος, ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως Ἀγησιλάου, διώκει τῷ 392-390 τὸν σπαρτιατικὸν στόλον ἐν τῇ Κορινθιακῇ κόλπῳ, ὑποστηρίζων τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ τὰς ἐπιχειρήσεις (Ξεν. Ἑλλ. Δ, 8. — Πλούτ. Ἀγ. ΚΑ). Εἶτα ἐπέμφθη ὡς ναύαρχος εἰς Κύπρον, Ῥόδον καὶ Ἀἴγιον, ἐνθα καὶ, ὅφ' οὗ ὁ Γοργόπας ἐφρονεῖτο ὑπὸ τοῦ Χαδρίου, ἀνέλαβε τὴν ὑπερτάτην ἀρχὴν, καὶ ἐδωκε σπουδαίως τοὺς Ἀθηναίους, θαρραλέως, εἰ καὶ ἀνεπιτυχῶς τὸν Πειραιᾶ προσβαλὼν. Τῷ 382 ἐκπεμφθεὶς ἀρχηγὸς κατὰ τῆς Ὀλύμπου, ἤρατο λαμπρὰν νίκην. Τὸ δ' ἐπὶ ἐτος, συγκροτήσας μάχην ἄνευ τῶν θεουσῶν προφυλάξεων, ἐφρονεῖτο καὶ ὁ ὑπ' αὐτὸν στρατὸς κατεστράφη (Ξεν. Ἑλλ. Ε, 3, 6. — Διοδ. ΙΕ, 21).

Τελέων, υἱὸς τοῦ Ἰωνος ἐξ Ἀθηναίων, σύζυγος τῆς Ζευξίππης, ἐξ ἧς ἔσχεν υἱὸν τὸν Ἀργοναύτην Βούτην, γενάρχη τῶν Βουταδῶν. Ὁρρότερον Γελέων (ἴδ. Τελέοντες), ἐξ οὗ ἡ ἀρχαία φυλὴ τῶν Γελεόντων ἐν Ἀθῆναις. Πατήρ προσέτι καὶ τοῦ Ἀργου καὶ τοῦ Ἐριβώτου (Ἀπλδ. Ῥδ. Α, 72).

Τέλη, 1) ἡ τιμήματα ἐλέγοντο ἐν Ἀθῆναις αἱ τέσσαρες φορολογικαὶ τάξεις εἰς αἷς ὁ Σόλων διήρесе τὸν λαὸν τῆς Ἀττικῆς, τοὺς πεντακοσιομέδιμνους, τοὺς ἱππεῖς, τοὺς Ζευγίτας καὶ τοὺς Θήτας. Ἐξ αὐτῶν, οὗτοι μὲν ἦσαν ἀτελεῖς, οἱ δὲ λοιποὶ κατέβαλλον κατὰ διαφόρους ἀναλογίας εἰς τὸ δημόσιον. Καὶ τῶν μὲν ζευγιτῶν τὸ φορολογητέον κεφάλαιον ἐξελαμβάνετο ἑπτάσιον τῶν εἰσοδημάτων αὐτῶν, ὄντων

οὐχὶ πλείονων τῶν 150—200 μεδύμων ἢ μετρητῶν τῶν δὲ ἱππέων εἰς τὸ 10πλάσιον τῶν εἰσοδημάτων, ὄντων κατ' ἐλάχιστον ὅρον ἐκ 300 μεδύμων τῶν δὲ πεντακασιομεδύμων, ἐχόντων τοῦλάχιστον 500 μεδύμων εἰσόδημα, ὑπελογίζετο τὸ φορολογητέον κεφάλαιον εἰς τὸ δωδεκαπλάσιον, ἤτοι εἰς τοῦλάχιστον ἐν τάλαντον. Τελεῖν δὲ ἐλέγετο ἐν γένει καὶ εἰς ἐν τῶν 4 τελῶν ὑπάγεσθαι, ὥστε καὶ «θητικὸν τελεῖν» (Δμσθ. πρ. δηρτ. 1067) ἐσήμεινεν ἀπλῶς ὑπάγεσθαι εἰς τῶν θητῶν τὴν κατηγορίαν.—2) Τέλη ἐν Σπάρτῃ ἦσαν οἱ τὰς ἀνωτάτας πολιτικὰς θέσεις κατέχοντες (Ξνφ. Ἑλλν. Γ, 2, 23), ἐνίοτε συμπεριλαμβάνοντες καὶ τοὺς ἐφόρους· ἐνίοτε δὲ κατ' ἀντίθεσιν αὐτῶν, «οἱ ἑφοροὶ καὶ τὰ τέλη.»

Τέλης, υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Λυσιδίκης, θυγατὶς τοῦ Θεσπίου (Ἀπλλδ. Β, 7, 8).

Τελλῆναι, πόλις ἀρχαία τοῦ Λατίου ἐν Ἰταλίᾳ, ἐν ἀρχαίοις χρόνοις καταστραφεῖσα (Στρβ.—Διον. Ἀλικ.).

Τελλιάδα, ἐπίσημος γενεὰ οἰωνοσκόπων ἐν Ἡλίδι τῆς Πελοποννήσου (Ἡρδ. Θ, 37).

Τελλέας, μάντις ἐξ Ἡλίδος, ὁ γενάρχης τῶν Τελλιαδῶν. Κατ' αὐτοῦ τὴν ὑπόδειξιν οἱ Φωκεῖς ἐνίκησαν τοὺς Θεσσαλοὺς, 600 διὰ νυκτὸς ἐπ' αὐτοὺς ἐπιπεσόντες, ἀφ' οὗ διὰ γύψου ἤλειψαν ἑαυτοὺς καὶ τὰ ὅπλα τῶν (Ἡρδ. Η, 27).

Τέλλος, Ἀθηναῖος, περὶ οὗ ὁ Σόλων ἔλεγεν εἰς τὸν βασιλεῖα Κροῖσον ὅτι ἦν ὁ εὐδαιμονέστατος τῶν ἀνθρώπων, θιότι ἐξῆσε πάντοτε αὐτάρχης μετὰ τῆς μετρίας περιουσίας του, ἐπολέμησε γενναίως, καὶ πεσὼν ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ἐτάφη δημοσίᾳ δαπάνῃ (Ἡρδ. Α, 30.—Λουκ. Ἐπικ. 10).

Τέλημα τῆς Ἀθηνᾶς, ἐν Ἀθήναις ὑδάτιον παρὰ τῷ Ἰλισῶ (Rang. Ant. Hllen. II, ἀρ. 879).

Τελμησσοῦς καὶ Τελμισσοῦς, 1)

πόλις ἐπίσημος καὶ ἀνθοῦσα τῆς Λυκίας, κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Καρίας, ἐπὶ ἀκρωτηρίου καλουμένου Τελμισσοῦς καὶ ἐπὶ ὁμωνύμου κόλπου (Στρβ. ΙΔ, 666.—Λιν. XXXVII, 16, 56, 38, 39).—2) Πόλις τῆς Καρίας, 60 στάδια ἀπέχουσα ἀπὸ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ, ἴσως ἡ αὐτὴ, γνωστὴ διὰ τοὺς μάντις αὐτῆς (Arr. Α, 25, 8.—Cic. Div. I, 41).—3) Ὅρος τῆς Λυδίας ὑπὲρ τὸν Ξάνθον ποταμὸν (Παλαιφ.).—4) Ποταμὸς τῆς Σικελίας, ῥέων παρὰ τῇ Ἐγέστῃ (Αἰλ. Π. I, Β, 33).

Τελμισσοῦς, υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Θεμιστοῦς, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῶν Ὑπερβορείων, Ἐκ Καρίας ἐλθὼν, ἔκτισεν αὐτῷ ναὸν τοῦ πατρὸς του, ὅστις διὰ τοῦτο δῆθεν, ἐννοεῖται μᾶλλον διὰ τὴν πόλιν Τελμισσὸν, ἐπεκλήθη Τελμισσῖος (Στφ. Βυζ. λ. Γαλεῶται).

Τέλφουσα, πόλις τῆς Ἀρχαδίας ἐπὶ τοῦ Λάδωνος ποταμοῦ (Πολύβ.—Διόδ.) Θέλπουσα παρὰ Πausanίᾳ.

Τελχῆν, 1) υἱὸς τοῦ Εὐροπος, δολοφονήσας μετὰ τοῦ Θελξίνωος Ἀπιν, τὸν βασιλεῖα τοῦ Ἀργεῶς (Ἀπλλδ. Β, 1, 1).—2) Βασιλεὺς τῆς Σικυωνος, πατὴρ τοῦ Ἀπιοῦ (Πaus. Β, 5).

Τελχῆνες, ἀρχαιοτάτου γένους τῆς νήσου Ρόδου, ἐκ Κρήτης προσελθόντες πρῶτον εἰς Κύπρον καὶ εἰς τὰς Ἰνδίας, ἦσαν ἀπ' αὐτῶν καὶ Τελχινίς ὠνομάζετο πρὶν (Στρβ. ΙΔ, σλ. 653) ἐννεῖα τὸν ἀριθμὸν, καὶ πρῶτοι ἐπινοήσαντες τὴν χώνευσιν τοῦ χαλκοῦ καὶ τοῦ σιδήρου, κατασκευάσαντες δὲ τὸ δρέπανον τοῦ Κρόνου, καὶ προσέτι τὴν τρίαναν τοῦ Ποσειδῶνος, καὶ θεῶν ἀγάλματα, Ἀθηνᾶς, Ἥρας, Νυμφῶν, Διὸς, Ἀπόλλωνος, οἷς τὸ ἐπώνυμον Τελχινίω ἀπεδόθη. Κατὰ Διόδωρον (Ε, 55) ἦσαν υἱοὶ τῆς θαλάσσης (ὑπερθαλασσίου καταγωγῆς), τὸν Ποσειδῶνα ἀναθρέψαντες, οἱ αὐτοὶ τοῖς Κουρήταις ἐν Κρήτῃ, ἐθεωροῦντο δ' ἄσκοῦντες καὶ γοητείας, φθοροποιούς πολλὰκις, ὅτε

καὶ Θελγίνες ἐλέγοντο, ἐκ τοῦ θελγείν. Ὁ δὲ Στράβων λέγει ὅτι ἐδυσφημήθησαν οὕτως ὑπὸ φθονερῶν ὁμοτέχνων. Εἰς τὴν Σικυῶνα (ἰδ.). ἀρνηθεῖσαν αὐτοῖς τὸν μισθὸν τῆς ἐργατίας των, ἔπεμψεν ὁ Ἀπόλλων φθοροποιὸν νόσον. Ἀφ' ἐτέρου λέγεται ὁ Ἀπόλλων θανατώσας αὐτοὺς ὡς ἐχθροὺς τῶν θεῶν. Ἐχούτι τι τὸ κοινὸν κατὰ τὸν χαρακτῆρα μετὰ τῶν σημερινῶν Γύφτων ἢ Βοεμῶν.

Τελχινίς, τὸ πρῶτον ὄνομα τῆς Ρόδου, ἐκ τῶν Τελχινῶν (Στράβ.).

Τελώνης. Ἐν Ἀθήναις τὰ πλεῖστα τῶν δημοσίων τελῶν ἐξεμισθοῦντο, ἤτοι ἐνοικιάζοντο, διὰ δημοπρασίας ὑπὸ τῶν πωλητῶν, διατελούντων ὑπὸ τὴν Βουλῇ, εἰς ἰδιώτας, πολλάκις μετοίκους, ἢ εἰς ἐταιρίας, ὧν ὁ πρόεδρος ἐλέγετο ἀρχὼν ἢ ἀρχιτελώνης. Ἐκαλοῦντο δὲ πολλάκις καὶ, κατὰ τὸ εἶδος τοῦ τέλους, οἱ τελῶναι εἰς οὐστῶναι, πεντηκαστολόγοι, κτλ. Ὁφείλον δὲ νὰ καταβάλλωσι καὶ ἀσφαλείας καὶ ἐγγυήσεις διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων ἃς ἀνελάμβανον πρὸς τὸ δημόσιον. Οἱ τελῶναι ἐξηροῦντο τῆς στρατολογίας, μετεχειρίζοντο πρὸς σύναξιν τῶν τελῶν ἐκλογεῖς, ἐπέδιδον τὰς ἀγορὰς, τοὺς λιμένας, τὰ εἰσχγόμενα ἐμπορεύματα, περὶ ὧν λέγει ὁ Πλούταρχος (π. πολυπραγμ.), ὡς ἂν ὠμίλει σήμερον. «Καὶ γὰρ τοὺς τελῶνας βαρυνόμεθα καὶ δυσχεραίνομεν, οὐχ ὅταν τὰ ἐμφανῆ τῶν εἰσαγομένων ἐκλέγωσιν, ἀλλ' ὅταν τὰ κρυμμένα ζητοῦντες, ἐν ἄλλοις σκεῦεσι καὶ φορτίοις ἀναστρέφονται». Ἐδύναντο δ' οἱ τελῶναι διὰ στάσεως, ἀπαγωγῆς, καὶ διαφορῶν ἄλλων ἐνδίκων τρόπων νὰ καταδιώξωσιν εἰς τὰ δικαστήρια τοὺς τὰ τέλη μὴ καταβάλλοντας. Αὐτοὶ δ' ὤφειλον μέρος τῆς ἐκμισθώσεως νὰ προκαταβάλλωσι τὰς δ' ἐτέρας δόσεις, πρὸς καταβολὴν ματα λεγομένας, νὰ καταθέτωσιν εἰς ὀρισμένας προθεσμίας ὁ δὲ καθυστερῶν ἦν ἄτιμος, καὶ ἂν τὸ δικαστήριον ἔκρινε τοῦτο ἀναγκαῖον, καὶ ἐφυλακί-

ζετο. Ἄν ἡ ὀφειλὴ δὲν ἀπετίνατο κατὰ τὴν ἐνάτην πρυτανείαν, ἐδιπλασιάζετο ἂν δ' ἐξηκολούθει καθυστερῶν, κατελαμβάνοντο τὰ κτήματα αὐτοῦ, καὶ εἰσάγετο δίκη περὶ δὴ μείσεως (Δμσθ. κ. Τμκρ.).

Τεμαθίας, ὄρος ἐν Πελοποννήσῳ, ἐκτεινόμενον πρὸς νότον μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Ἀκρίτα (Παυσ. Δ, 34).

Τέμαχος, κομμάτιον ἐδεσμάτων, κατὰ σχολιαστὴν Ἀριστοφάνους, ἰδίως τὰ τεμάχια τῶν τεταρτίζουμένων ἰχθύων ὁμοίως καὶ κατ' Ἀθήνιον (Η), καθ' ὃν ὁ Δίσχυλος ἔλεγε τὰς τραγωδίας τοῦ τεμάχου τῶν Ὀμήρου μεγάλων δειπνῶν.

Τεμενίτις, νοτιά πύλη τῆς πόλεως τῶν Συρακουσῶν, καλουμένη κατὰ τὸν ἐκεῖ κείμενον ναὸν τοῦ Τεμενίτου Ἀπόλλωνος (Θουκ. ΣΤ, 75, 100. — Στφ. Βυζ.).

Τέμενος, τμήμα γῆς ἀπὸ τῶν πέριξ πρὸς ἰδίαν τινὰ χρῆσιν ἀποκεχωρισμένον (Ὀμ. Ἰλ. Ι, 572. Μ, 313. Τ, 391. Ὀδ. Ζ, 293), ὡς συνήθως τὸ πρὸς καλλιέργειαν: «Δμῶες Ὀδυσσεῖος τέμενος μέγα κοπρίσσοντες» (Ὀμ. Ἰλ. Σ, 550). Ἰδ. καὶ Ἰλ. Ζ, 194. Υ, 184. Ἰδίως ὁμοίως ἐπεκράτησε τέμενος νὰ λέγεται τὸ περὶ ναὸν τινα, ἢ ἐν γένει εἰς θεοτητα τινα ἀναθεσμενόμενον ἱερὸν χωρίον (Ἡσυχ.), ἄλσος, αὐλή, καὶ αὐτὸς ὁ ναὸς (καὶ ἐν Ὀμ. Ἰλ. Ψ, 148. Ὀδ. Θ, 363).

Τέμεσα ἢ Τέμψα καὶ Τεμέση, 1) πόλις παρὰ τοῖς Βρυτίοις κατὰ τὸν Ἑρμιόνα καὶ πόλιν, μία τῶν ἀρχαιοτέρων πόλεων τῆς Ἀσωνίας εἰς τὴν νοτίαν Ἰταλίαν, ῥωμαϊκῇ ἀποικία. Παρήγεν οἶνον καλὸν (Στράβ. ΣΤ, 251, 255. — Liv. XXXIV, 45. — Cic. Verr. V, 16). Ἐρείπια εἰς πύργον τοῦ Λύκου (Torre di Lupo). — 2) Πόλις ἀρχαιοτάτη, ἔχουσα μεταλλεῖα χαλκοῦ (Ὀμ. Ὀδ. Α, 184), κατὰ τοὺς σχολιαστὰς, ἢ ἐν Κύπρῳ, ἐπίσης διὰ τὰ μέταλλα αὐτῆς φημιζομένη. Ταμῆς δὲ εἶτα κληθεῖσα (Ὀμ. Ἰλ. Δ, 20, 21. — Στράβ.).

Τέμμενες, ἀρχαῖοι κάτοικοι τῆς Βοιωτίας, ἐξ ἀρκτῶν μερῶν εἰς αὐτὴν μετοικήσαντες (Ἀρστ. Ἀχρν. 477—Στρβ.).

Τέμπη (τὰ), χαράδρα στενωτάτη καὶ 49 στάδια μακρὰ, πρὸς τὰ βορειανατολικά χωροῦσα μεταξὺ τῶν ὑψηλῶν, καθέτων, προ-

καταπρασίνους, καὶ σκιαζομένας ὑπὸ δρυῶν, δαφνῶν καὶ πλατάνων. Ὁ ποταμὸς ῥέει ἡσυχῶς, ὅτε μὲν εὐρύτερος, ὅτε δ' ὑπὸ τῶν βράχων συστελλόμενος, καὶ εἰς τὰ στενώτερα μέρη τῆς δεξιᾶς ὄχθης φαίνονται ἐτι ἔχνη ἀρχαίας ἀμαξιτῆς ὁδοῦ. Ἐκεῖ δέ, ἐν τοῖς ἀπο-

τόμοις κρημνοῖς τῆς Ὀσσης, ὑπάρχει ῥῆγμα στενωτάτον, δυσχερεστάτη εἰσόδος εἰς τὴν κοιλάδα, ὃν ἄλλοτε ὠχυρωμένον διὰ φρουρίου μικροῦ (Liv XLIV, 6). Περί ἐν τέταρτον δὲ τῆς ὥρας ἀνατολικώτερον ἀναγινώσκειται ἐτι ἐπὶ τοῦ λείου ἐξεσμένου κρημνοῦ ἡ ἐπιγραφή: L Cassius Longinus Procos. Tempe muniuit (Ψ. Caes. B. G. III, 34). Εἰς μίαν τῶν εὐρυτέρων θέσεων ἦν τὸ πάλαι ἰδρυμένος βωμὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, γενικῆς εὐλαθείας ἀπολαμβάνων. Ἐπιστεύετο ὅτι σεισμὸς ἔσχισε τὴν χαράδραν, ἐν ᾧ πρὶν πᾶσαι αὗται αἱ Θεσσαλικαὶ κοιλάδες ἐκκλύπτοντο ὑπὸ ὕδατος (Στρβ. Θ, 430). Τούτου ἕνεκα ἐφρόνει καὶ ὁ Ξέρξης ὅτι καλῶς ποιοῦντες οἱ Θεσσαλοὶ ὑπετάγησαν, διότι ἀνμόνον ἤθελε προσχώσει τὸν

Πηγεῖν ἦσαν κατεστραμμένοι (Ἡρδ. Ζ, 129). Νῦν λέγεται καὶ Λυκόστομον. — Καὶ ἄλλας ἐξόχως ὠραίας χαράδρας ἐκάλουν Τέμπη ἐν τῇ ἀρχαιότητι, βεβαίως κατὰ τὰ Θεσσαλικά, ὡς τὰ Ἐλώρια Τέμπη ἐν Σικελίᾳ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Ἐλώρου (Ov. Fast IV, 487), καὶ παρὰ τοῖς Σαβίνοις τὴν κοιλάδα ἣν διαρρέει ὁ Οὐελίντος (Cic. ad Att. IV, 15).

Τέμπυρα, χωρίον ἐν Θράκῃ, ἔχον δύσφημόν τινα στενωπὴν μεταξὺ Τραϊανουπόλεως καὶ Μαξιμιανουπόλεως, πιθανῶς τὰ Κορπίλων στενὰ, δι' ὧν ὁ Βρούτος καὶ ὁ Κάσσιος ἀπῆλθον εἰς Φιλίππους (Liv. XXXVIII, 41. — Ov. Trist. I, 10. 22).

Τέμψα, ἴδ. Τέμεσα.

Τενέα, πόλις 60 στάδια τῆς Κορίνθου πρὸς νότον ἀπέχουσα, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ πρὸς τὰς Μυκήνας, εἶχεν ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἐδῶ ἐλέγετο θρέψας ὁ Πόλυδος τὸν Οἰδίπουν

κυπτόντων ἢ ὑποχωροῦντων κρημῶν τῶν δύο συναντωμένων θεσσαλικῶν ὄρεων, τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῆς Ὀσσης. Πᾶν σχεδὸν τὸ πλάτος αὐτῆς καταλαμβάνει ἡ κοίτη τοῦ Πηνειοῦ, πλὴν στενῆς διόδου κατὰ τὸ χεῖλος αὐτοῦ· μόνον δὲ κατὰ τὰ δύο πέρατα εὐρυνομένη ὅπως οὖν, λαμβάνει τὸ σχῆμα στενῆς κοιλάδος. Θαυμάσιον ἐστὶ τὸ κάλλος τῆς ἀγρίας ταύτης φάραγγος συνδουζόμενον μετὰ τῶν χαρίτων συμφύτου κοιλάδος διαρρεομένης. Λαμπρὰν χρωμάτων ἀντίθεσιν παράγουσιν οἱ ὑπέρυθοι, κάθεται, παντοίως κεκοιλωμένοι κρημνοὶ, μετὰ τῶν καλυπτόντων αὐτοὺς πολυχρῶν φυτῶν καὶ θάμνων καὶ δένδρων. Καὶ ὁ μὲν Ὀλυμπος κατέρχεται ἀποτόμως σχεδὸν πανταχοῦ εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ· μεταξὺ δὲ τῶν κρημῶν τῆς Ὀσσης καὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ παρατείνεται στενὴ ταινία εὐφόρου γῆς, καὶ ἐνὶ αὐτῇ εὐρύνεται καὶ εἰς μικρὰς πεδιάδας

(Στρβ. Η, 380), 'Αλλ' ἔδ. Cic. ad Att. VI, 2, 3). Νῦν Χίλιουρόδι.

Γενέας, ποταμὸς τῆς κάτω Ἰταλίας (Στρβ.), Νῦν Τινίας.

Τένεδος, νῆσος ἐν μίλιον ἀπέχουσα ἀπὸ τῆς Τρωϊκῆς παραλίας τῆς μικρᾶς Ἀσίας, μεθ' ὁμωνύμου πόλεως, ἐχούσης δύο λιμένας, ὧν ὁ εἰς ἐλέγετο βόρειος (Ἡρδ. Α, 151)· ἐπιστεύετο ὅτι ἐκαλεῖτο πρὶν Λεῦκοφρυς, καὶ μετωνομάσθη ἔπειτα κατὰ Τέννην (ἔδ.), τὸν υἱὸν τοῦ Κύκνου. Ὁ Ὅμηρος λέγει τὸν Ἀπόλλωνα «ἔξι ἀνάσσοντα» ἐν ταύτῃ τῇ νήσῳ, Ἀρχαῖστατα ἤδη ἦτο ἐπίσημος (Στρβ. ΙΓ, 604). Οἱ Πέρσαι ἐπὶ τῆς ἐκστρατείας των κατὰ τῆς Ἑλλάδος κατέλαβον αὐτὴν (Ἡρδ. ΣΤ, 31). Ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου συνεμάχει μετὰ τῶν

Ἀθηναίων (Θουκ. Β, 2), καὶ ἔμεινε καὶ μετὰ ταῦτα αὐτοῖς συντεταγμένη, μέχρις οὗ ἡ Ἀνταλκίδειος εἰρήνη ἀπέδωκεν αὐτὴν εἰς τὴν Περσίαν, ἧς ἀπέσεισεν αὐτοῖς τὸν ζυγὸν ἐπὶ τῶν Μακεδονικῶν χρόνων. Ὡς ἐκ τῆς θέσεως αὐτῆς ἦν ἡ Τένεδος σπουδαῖος ναυτικὸς σταθμὸς (Πολθ. ΙΣΤ, 34. ΚΖ, 6. — Γίν. XXXI, 16. XLIV, 28). Ἐπὶ τοῦ Μιθριδατικοῦ πολέμου ὁ Λεύκουλλος συνεκρότησεν ἐνταῦθα σπουδαίαν ναυμαχίαν (Πλούτ. Λούκ. Γ. — Cic. Arch. IX, 24. 4. Mur. XV, 33).

Τέννης, υἱὸς τοῦ Κύκνου, βασιλεὺς τῶν Κολωνῶν ἐν Τρωάδι, καὶ τῆς Προκλείας, ἧς τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ἀδελφὸς τῆς Ἥμιθέας. Διαβληθεὶς ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς του, ἐνεκλείσθη μετὰ τῆς ἀδελφῆς ὑπὸ τοῦ πατρὸς των εἰς κιβώτιον, καὶ ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐξεῖράσθη δ' εἰς τὴν νῆσον Λεύκοφρυς,

ἣν μετωνόμασε Τένεδον, καὶ ἐθασίλευσεν ἐπ' αὐτῆς. Ἀναγνωρίσας δ' εἶτα ὁ Κύκνος τὴν ἀθωότητά τοῦ υἱοῦ του, ἤλθε πρὸς αὐτὸν εἰς Τένεδον, καὶ ἀμφότεροι ἐθανατώθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως. Τὸν Τέννην ἐτίμων ὡς ἥρωα οἱ Τενέδιοι (Παυσ. Ι, 14. 2). Κατὰ δὲ Διόδωρον (Ε, 83), ἦν πρῶτος οἰκιστὴς τῆς νήσου, πρὶν οὖσης ἐρήμου.

Τέντυρα, πρωτεύουσα νομοῦ τῆς ἁγῆς Αἰγύπτου, εἰς τὴν δυτικὴν ὁχθὴν τοῦ Νείλου· εἶχε ναοὺς τοῦ Τυφῶνος καὶ τῆς Ἀθόρ (Ἀφροδίτης), καὶ κατωκαίτο ὑπὲρ δεξιῶν ἀλιέων τῶν κροκοδείλων (Στρβ. ΙΖ, 814. — Jun. IX, 35). Διατηρεῖ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα (Δενδέρα), καὶ ἀξιόλογα λείψανα ἀμφοτέρων τῶν ναῶν, φερόντων ἱερογλυφικὰς ἐπιγραφὰς τῶν χρόνων τῆς Κλεοπάτρας. Μικρὸν δὲ βορειότερον, εἰς Λατιόπολιν (Ἐσνέ), ὑπάρχουσι λαμπρὰ ἐρεῖπια τοῦ ναοῦ τῆς Ἰσιδος, εἰκοδομηθέντος, κατ' ἐπιγραφὰς, ὑπὸ τοῦ Θουτμάσιος, τῆς 17^{ης} δυναστείας (1783 π. Χ.)· καὶ ἐν αὐτοῖς εὗρέθη ὁ περίφημος ζωδιακὸς κύκλος, ἔχων τὴν πλήρη παράστασιν τῶν 12 ζωδίων, καὶ ἀπαχθεὶς εἰς Παρίσιους.

Τέραμβδος, υἱὸς τοῦ Εὐήρου καὶ τῆς Νύμφης Ὀρηθίδος, ἀγαπηθεὶς ὑπὸ τοῦ Πανδῆ καὶ τῶν Νυμφῶν διότι ἐπαιξε καλῶς τὸν ποιμενικὸν αὐλὸν, εἶτα δ' ὡς ἀπειθὴς αὐτοῖς μεταμορφωθείς εἰς μέγαν κύνταρον, καλούμενον Τέραμβυκα (Ἀντ. Λιβ. 22).

Τεργέστη, κόμη, εἶτα πόλις ἐν Ἰλλυρία, εἰς τὸν βορειότατον μυχὸν τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης, τὸν Τεργεσταῖον κόλπον. Οἱ Ῥωμαῖοι, ἐπὶ τῶν πολέμων κατὰ τῶν Ἰαπύδων, ἀναγνωρίσαντες τῆς θέσεως ταύτης τὴν καταλληλότητα, ἠῤῥησαν τὴν πόλιν, ταχέως ἔκτοτε ἀναπτυχθεῖσαν διὰ τοῦ ἐμπορίου (Στρβ. Ε, 215. Ζ, 314. — Mel. II, 4, 3).

Τερεδών, 1) Πόλις τῆς Βαβυλωνίας ἐπὶ τοῦ Τίγριδος ποταμοῦ (Διον. Περγ. 982. — Πτολμ. Ε, 20. — 2) Αὐλήτρια τις ἐν Ἀθήναις (Ἀρσεν. Θασμφ. 1181).

Τερέντιος, 1) Ἀφρικανὸς (Afer), ἐν Καρχηδὸνι γεννηθεὶς τῷ 185 π. Χ., ἤλθε νεώτατος ὡς δοῦλος εἰς Ῥώμην. Ὁ κύριος αὐτοῦ, Τερέντιος Λουκάνος, ἀφορῶν εἰς αὐτοῦ τὴν ἀγγίνοιαν καὶ τὴν καλλονήν, τὸν ἀνέθρεψε καλῶς, τὸν ἀπηλευθέρωσε, καὶ τῷ ἔδωκε τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ Ῥωμαϊκὸν ὄνομα. Ἐπεδόθη δ' εὐθὺς εἰς τὴν κωμικὴν ποίησιν, καὶ ἐπιδοκιμασθεὶς καὶ ἀγαπηθεὶς ὑπὸ πολλῶν τῶν ἐπιστήμων Ῥωμαίων, ἰδίως ὑπὸ Σκιπίωνος τοῦ Ἀφρικανοῦ, ἀπ' οὗ ἔγραψε καὶ ἀνετίθασεν εἰς τὴν σκηνὴν ἐξ κωμωδίας, ἀπῆλθε σπουδῶν ἕνεκα εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἅμα ἐπανελθὼν, τῷ 159, ἀπέθανε, μάλιστα 26 ἐτῶν, ἀφίεις μίαν θυγατέρα. Οἱ τίτλοι τῶν ἐξ κωμωδιῶν του, τῶν μόνων αὐτοῦ ἔγραψε, καὶ αἵτινες σώζονται, εἰσὶ πάντες Ἑλληνικοί. «Ἀνδρία Εὐνοῦχος» Ἐαυτὸν τιμωρούμενος Ἀδελφοί Ἐκυρα Φορμίων». Ἐγραψε δ' αὐτὰς κατὰ πρωτότυπα τῆς νέας ἀττικῆς κωμωδίας, τὰς μὲν δύο τελευταίας κατὰ τὸν Ἀπολλόδωρον, τὰς λοιπὰς δὲ κατὰ τὸν Μένανδρον, ὥστε ἡ διατήρησις αὐτῶν ἐστὶ πολὺτιμος καὶ διὰ τὴν μέχρι τινὸς γνωσθῶσιν τῶν ἀπολεσθέντων Ἑλληνικῶν ἀριστουργημάτων. Διακρίνεται διὰ τὴν περιγραφὴν τῶν χαρακτήρων καὶ τὴν δραματικὴν οἰκονομίαν, ὡς ἐν γένει ἡ νέα κωμωδία, ἀλλ' ὡς αὕτη, ἐλαττοῦται τῶν ἀρχαίων ὡς πρὸς τοῦ σαρκασμοῦ τὴν ὀξύτητα. Καὶ ὡς πρὸς τὴν εὐγένειαν τῆς γλώσσης καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐπιμέλειαν τῆς συνθέσεως διαφίνεται πάντοτε ἐν αὐταῖς ἡ ἐπιρροή τῆς Ἑλληνικῆς μορφώσεως, ὥστε καὶ κατ' αὐτὸν τὸν Καίσαρα ἦν «ἡμίτομος Μένανδρος» (Dimidiatus Menander. Suet. Vit. Ter.). Ἀλλὰ μιμητὴς μόνον ἦν, οὐχὶ μεταφραστὴς τοῦ Μένανδρου. — 2) Τερέντιος Οὐάρρων Ἀτακινὸς ἐκ τῆς Ναρβονικῆς Γαλλίας, ἔθνα ὁ ποταμὸς Ἀταξ, ἔζη ἀπὸ 83-37 π. Χ., καὶ ἐδάδισε καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὰ ἴχνη Ἑλλήνων ποιητῶν, ἔγραψε ἔπος ἐπιγραφόμενον «Ἀργοναυταί» ἢ «Ἀργοναυτικά», ἐλευθέραν ἀπομίμησιν τῶν

τοῦ Ἀπολλωνίου τοῦ Ῥοδίου. Τοῦτο ἐξετιμάτο ὑπὲρ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. Ἀλλὰ δ' αὐτοῦ μνημονεύονται τὸ ἐπιγραφόμενον «Χωρογραφία», ἀστρονομικὸν περὶ οὐρανοῦ καὶ γῆς ἄλλα «Ἐφημερίς», περὶ ἀτμοσφαιρικῶν φαινομένων, κατ' Ἀρατεν. Ὁ Ὀράτιος τὸν λέγει καὶ ποιητὴν σατυρῶν, ὁ Ὀβίδιος καὶ ὁ Προπέρτιος ἐλεγείων. Σώζονται δ' αὐτοῦ ἀποσπάσματα μόνον.

Τέρετρον, ἐργαλεῖον ξυλουργικὸν πρὸς διάτρησιν (Ὁμ. Ὀδ. Ε, 246. Ψ. 198). Ἡ εἰκὼν κατ' ἀρχαῖον πρωτότυπον ἡ

δ' ἑτέρα κατ' εἰκόνα νῆς Πομπηίας, παριστάσων τὸν Δαίδαλον, (βλ. ὁ Πλίνιος (VII, 57) λέγει ἐφευρετὴν τοῦ τέρετρον ἡ τρυπάνου), κατασκευάζοντα χαλκὴν αἶγα διὰ τὴν Πασιφάνην, καὶ ἔχοντα παρ' ἑαυτῷ κατὰ γῆς

τὸ λεπτότερον τέρετρον τῶν τορευτῶν, κινούμενον διὰ χορδῆς τόξου, δι' ὃ καὶ τὸ τόξον ἐστὶ πλησίον αὐτοῦ.

Τέρειννα (ἡ), ἀποικία Κροτωνιατῶν εἰς τὴν δυτικὴν παραλίαν τῶν Βρυτιτῶν, ἐπὶ κόλπου Τερεινναίου κατ' αὐτὴν καλου-

μένου (Θουκ. ΣΤ, 104). Κατεστράφη ὑπὸ τοῦ Ἀννίβα, καὶ ἔκτοτε πλέον δὲν ἀνιδρύθη.

Σώζονται δὲ τὰ ἐρείπια αὐτῆς κατὰ τὴν Ἀγ. Εὐφημίαν (Στρεβ. ΣΤ, 256 — Liv. VIII, 24).

Τέρμα, ἡ στήλη κατὰ τὸ πέρασ τοῦ σταδίου, Ἰδ. Νύσσα.

Τέρμερα (τὰ), πόλις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, μεταξὺ Καρίας καὶ Λυδίας, ἐπὶ τοῦ Τέρμεριου ἀκρωτηρίου, ἀπέχοντος 40 στάδια τῆς νήσου Κῶ (Ἡρδ. Ε, 37. — Στρεβ. — Στφ. Βζ.). Παραοιματικῶς ἐλέγετο «Τερμέριον κακὸν» τὸ μέγα κακὸν, εἴτε διότι τοιοῦτο ἐπέσυρον ἐφ' ἑαυτοὺς οἱ Τερμέριοι ἔνεκα ἰδίων κακουργιῶν, εἴτε δι' ἃ αὐτοὶ ἔπραττον κακά, πειραταὶ ὄντες (Πλούτ. Θησ.). Ἰδ. Τέρμερος.

Τέρμερος, διαβόητος μυθολογούμενος ληστής ἐν Θεσσαλίᾳ, συντρίβων τὰς κεφαλὰς τῶν ἐκεῖθεν διερχομένων. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐφόνευσεν αὐτὸν ὁ Ἡρακλῆς (Πλούτ. Θησ. ΙΑ). Πιθανώτερον ἐξ αὐτοῦ τὸ παροιματικὸν «Τερμέριον κακὸν» Ἰδ. Τέρμερα.

Τερμησός, πόλις τῶν Ἀρενάκων εἰς τὴν Ταρρακωνικήν Ἰσπανίαν ἐπὶ κρημονῶ ἀποτόμου δυτικῶς τῆς Νουμαντίας κειμένη. Πολλάκις ἀποκρούσαντες ἐπιθέσεις καὶ πολιορκίας τῶν Ῥωμαίων, ἐδιάσθησαν τέλος τῇ 98 π. Χ. οἱ κάτοικοι νὰ μετακινήσων εἰς τὴν πεδιάδα, εἰς πόλιν ἀτείχιστον (Ἀππ. ΣΤ, 76, 99). Ἡ ἄνω πόλις νῦν Τέρμη.

Τερμησσός καὶ Τελμησσός, 1) Πόλις τῆς Πισιδίας ὄχουρὰ καὶ εἰς δυσπόρθητον θέσιν κειμένη, εἰς τὰ ὕψη τοῦ Ταύρου,

ὕπερ τὸν ποταμὸν Καταρράκτην, καὶ παρὰ στενωπόν. Ἐνεκα τῆς ὀχυρότητος αὐτῆς ἀπέφυγε νὰ τὴν προσβάλῃ ὁ Ἀλέξανδρος (Στρεβ. ΙΓ, 630. — Ἀρρ. Α, 27, 5. 28, 1). — 2) Ἰδ. Περμησσός.

Τερμίλαι (οἱ), Κρήτες ἀρχαίωτα

μεταβάντες εἰς Λυκίαν μετὰ τοῦ Σαρπηδόου, καὶ εἶτα Λύκιοι κληθέντες ἀπὸ Λύκου τοῦ υἱοῦ τοῦ Πανδίωνος, εἰ καὶ οἱ ὅμοιοι αὐτοῖς ἐξηκολούθουν νὰ τοὺς ὀνομάζωσι Τερμίλαις, ἦτοί τοὺς ὁμόρους (Ἡδ. Α, 173. — Πaus. Α, 19).

Τέρμιος, ποταμὸς τῆς νήσου Σαρδουρίας, παραρρέων τῇ πόλει Κύρῳ (νῦν Ἀρογίτι νήσιος).

Τέρμιων (ὁ), ὄρος, ἡ τῶν ὀρίων προτάτις θεότης τῶν Ῥωμαίων, τῶν τε θεμυσίων, τοῦ κράτους, καὶ τῶν ἰδιωτικῶν κτήσεων. Ἡ λατρεία αὐτῆς ἐπιστεύετο εἰσαχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Νουμά. Ἐτελεῖτο δὲ πρὸς τιμὴν αὐτῆς κατ' ἔτος, τῇ 21 Φεβρουαρίου, ἑορτῇ, τὰ Τερμινάλια (Διον. Ἀλφρ. Β, 9. — Πλούτ. Νουμ.).

Τέρπανδρος, ἐξ Ἀντίσσης τῆς νήσου Λέσβου, ποιητῆς καὶ μουσικὸς τῆς 25-35 Ὀλ. Λέγεται πρῶτος τελειοποιήσας τὴν λύραν, διὰ συμπληρώσεως τῶν 4 αὐτῆς χορδῶν εἰς 7. Προσέτι ἐφημιζετο ὡς ὁ ἐπινόησας πρῶτος μουσικὰ σημεῖα, καθ' ἃ ὁμοιόμορφως πανταχοῦ νὰ ψάλλωνται τὰ ὁμηρικὰ ἔπη, καὶ αὐτὸς δὲ συνέταξε μελωδίας, αἰτινες, ἔνεκα τοῦ κάλλους αὐτῶν, ἐπὶ πολὺ ἐπικράτησαν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μουσικὴν, λέσβιαι καλούμεναι. Εἰς τοὺς ἐν Δελφοῖς μουσικοὺς ἀγῶνας ἐπὶ Ὀλ. 27-33 ἐνίκησε τράκις ἐπανειλημμένως καὶ ἤδη τῇ 676 π. Χ. κατ' ἐντολὴν τοῦ χρησμοῦ, εἰς Σπάρτην κληθεὶς, ἵνα διὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς μουσικῆς τοῦ κατευνάσῃ ἐκεῖ ἐξαφθέντα ἐμφύλια πάθη, ἐνίκησεν εἰς τὸν πρῶτον μουσικὸν ἀγῶνα τοῦ Καρνείου Ἀπόλλωνος. Ἐκ τῶν ποιήσεων αὐτοῦ δύο μόνον στίχοι περισώζονται, καὶ τούτων ἡ γνησιότης ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ ἤδη ἡμφισθετεῖτο (Αἰλ. π. ι. IB, 50. — Πλούτ. — Στρεβ.).

Τέρπιος, πατὴρ τοῦ ᾠοῖδου Φημίου (Ὀμ. Ὀδ. X, 330).

Τερψίας, Ἰσθμιονίκης (Πίνδ. Ὀλ. ΙΓ, 60).

Τερψιχώρα, ἡ Μοῦσα ἡ εἰς τοὺς χοροὺς καὶ τὰς ὀρχήσεις ἐντερπομένη (Ἡσδ. Θεογ. 78. — Πλάτ. Φαῖδρ. 259).

Τερψίων, Μεγαρεύς, εἰς τῶν μαθητῶν τοῦ Σωκράτους (Πλάτ.).

Τεσσαράκοντα (οἱ), ἦσαν ἐν Ἀθῇ-ναις δικάσται κατ' ἔτος κληρούμενοι καὶ «κατὰ δῆμους περιτόντες», ἵνα δικάζωσιν ἐκεῖ τὰς μικρὰς δίκας «αἰκίας καὶ βιαίων», καὶ πάσας τὰς μὴ ὑπερβαινούσας τὴν διεκδικῆσιν 10 δραχμῶν, ἵνα μὴ ἀναγκάζωνται οἱ δημόται νὰ ἔρχωνται μακρόθεν εἰς τὰ δικαστήρια διὰ μικροῦ λόγου ἀξίους διαπληκτισμοὺς καὶ δι' ἐλαχίστας ποσότητας. Πρὶν ἦσαν τὸν ἀριθμὸν 30· ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐξώσεως τῶν Λ' τυράννων ἠυξήθησαν εἰς 40, «μῖσαι τοῦ ἀριθμοῦ», κατὰ Πολυδεύκην (ΙΑ, 100. — Ἀρσεν. Πλτκ. Δ, 13, 2. — Δημοθ. πρ. Πανταίν. 976. — Λεξ. Ῥητ. Φωτ. 310, 21).

Τετραδαρχία, ἴδ. Τετραρχία.

Τετραδραχμον, ἀργυροῦν νόμισμα τῶν Ἀθηναίων, περιλαμβάνον 4 τῶν τότε δραχμῶν, κατὰ μὲν τὸν σταθμὸν ἴσον πρὸς 3, 60/100 τῶν νῦν δραχμῶν (φράγκων), κατὰ δὲ τὴν ἄξιαν, ἀναλόγως τῆς τιμῆς τοῦ σίτου, τριπλάσιον.

Τετρακέφαλος Ἐρμῆς, ἐν Ἀθῇ-ναις εἰς διασταύρωσιν ὁδῶν τοῦ ἔσω Κεραμεικοῦ, ἄγαλμα, ἡ μᾶλλον τετράγωνος στήλη μετὰ τεσσάρων κεφαλῶν τοῦ Ἑρμοῦ, προστάτου τῶν ὁδῶν, ἐκάστης κεφαλῆς οὐ-σης πρὸς μίαν τῶν ὁδῶν ἐστραμμένης (Ἡσύχ. — Φωτ. λεξ. — Ἐπιγρ. ἐν Ἀνθλ.).

Τετρακύνσιοι, βουλὴ ὀλιγαρχικὴ ἐν Ἀθῇ-ναις, ἀντικαταστήσασα τὴν τῶν 500 μετὰ τὸ Σικελικὸν πάθημα. Ἦδὴ ἀπὸ Κίμωνος εἶχεν ἀρχίσει ἡ ἐνέργεια τῶν ἐταιριῶν, αἵτινες ἐπεδίωκον τὴν τοῦ πολιτεύματος μεταρρύθμισιν. Αἱ κωμῳδίαί τοῦ Ἀριστοφάνους καὶ ἡ δίκη τῶν Ἑρμοκοπιδῶν εἰσὶν ἀποδείξεις πόσον ὑπόπτως διέκτετο ἡ τότε ἀρχουσα μερίς πρὸς τοὺς ἀντιπολιτευομένους. Ἀλλὰ

μετὰ τὴν μεγάλην ἦταν ἐν Σικελίᾳ πάντες συνειδὼν τὴν ἀνάγκην δραστηρίας μεταρρυθμίσεως, καὶ ἐξελέγησαν δέκα πρόβουλοι (ἴδ.), ἵνα σκεφθῶσι περὶ τῶν ἀναγκαίων μεταβολῶν εἰς τὸ πολίτευμα. Ὁ Ἀλκιβιάδης, ἀπελθὼν ἐκ Σπάρτης πρὸς τὸν Τισσαφέρην, συνέδεσε σχέσεις μετὰ τοῦ ἐν Σάμῳ ἀττικοῦ στόλου, καὶ ὑπεσχέθη τὴν ὑποστήριξιν τῶν Περσῶν, ἐὰν ἐν Ἀθῇ-ναις, ἐνθα τὰ δημόσια διεῖπεν ὁ ἄσπονδος αὐτοῦ ἔχθρος Ἀνδροκλῆς, ἀντικαθίστατο κυβέρνησις ὀλιγαρχικὴ. Τὰ τῆς ὀλιγαρχίας ἐφρόνουν ἐν τῷ στόλῳ καὶ ὁ Φρόνιχος καὶ ὁ Πείσανδρος, ἀμφοτέροι ὅμως πολλαχῶς οὐχὶ καλῆς ἀπολαύοντες ὑπολήψεως. Καὶ ὁ μὲν Φρόνιχος, μισῶν τὸν Ἀλκιβιάδην, ἀπέκρουσε τὰς προτάσεις αὐτοῦ· ἀλλ' ὁ Πείσανδρος ἐδέχθη ν' ἀπέλθῃ εἰς Ἀθῆνας ἵνα ἐνεργήσῃ τὰ θέοντα. Κατάρθωσε δὲ τὴν συνένουσιν πασῶν τῶν ἐνεργειῶν εἰς ἀπὸ κοινοῦ δρᾶσιν, καὶ ἀνετέθη αὐτῷ νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου καὶ τοῦ Τισσαφέρους. Καὶ οὗτοι μὲν δὲν ἐπέτυχον· ἀλλ' ἀπ' οὗ εἰς διαφόρους νήστους ἐγκατέστησε τὴν ὀλιγαρχίαν, ἐπανελθὼν ὁ Πείσανδρος κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 411 π. Χ., κατάρθωσε νὰ ψηφισθῇ ἡ κατάργησις διαφόρων δημοκρατικῶν θεσμῶν, πρὸ παντὸς δὲ τοῦ σπουδαιοτάτου πάντων, τοῦ νόμου περὶ γραφῆς παρανόμων, νὰ παύσῃ ἡ δημοτικὴ μισθοδοσία, καὶ νὰ ἐκλεγῶσιν ἐκ τῆς ἐκκλησίας 5 πρόεδροι, οἵτινες προσεξελέξαντο ἄλλους 100, ἀνὰ 10 ἐξ ἐκάστης φυλῆς, καὶ ἐκ τούτων ἕκαστος ἀνὰ ἄλλους 3· ὥστε πάντες ὁμοῦ ἐγένοντο 400, ἀντικαταστήσαντες τὴν βουλὴν τῶν 500, ἣν ἐξεδίωξαν διὰ τῆς βίας. Περιορίσαν δὲ καὶ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου εἰς μόνους 5000· καὶ ἠδύναντο νὰ συγκαλῶσιν αὐτὴν κατὰ βούλησιν. Ἡ κυβέρνησις αὕτη ἤρξατο διαπραγματεύσεων μετὰ τῆς Σπάρτης. Ἀλλ' αἱ ἐλπιδες ὠφελίμου συνθηκολογίας ἡ ὑποστηρίξεως ἐκ μέρους τῆς Περσίας, εἰς αἷς ἀποβλέπων ὁ δήμος συγκατένευσεν εἰς τὴν τοι-

αὐτὴν μεταβολὴν, δὲν ἐπηλήθευσαν, καὶ μετ' οὐ πολὺ καὶ αὐτοὶ οἱ ἐλιγάρχει διερώνησαν πρὸς ἀλλήλους, καὶ οἱ μὲν τῶν ἀρχηγῶν αὐτῶν, ὡς ὁ Φρύνιχος, ὁ Πείσανδρος, ὁ Ἀντιφῶν, ἐμελέτων καὶ παρεσιεύαζον προδοσίαν εἰς τὴν Σπάρτην, ἐν ᾧ ἄλλοι, ὡς ὁ Θηραμένης, ὁ Ἀριστοκράτης, ἐκκλησιν εἰς συμβιβασμὸν μετὰ τοῦ δήμου. Ἡ Εὐβοία ἀπεσπάσθη· οἱ τότε ἐν Σάμῳ ναυαρχοῦντες, ἰδίως ὁ Θρασύβουλος καὶ ὁ Θρασύλος, ἐκηρύχθησαν ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας· καὶ τότε προσεκληθὴν ὁ Ἀλκιβιάδης, ὅστις οὐδέποτε ἐκλινεν εἰλικρινῶς πρὸς τὴν ὀλιγαρχίαν, καὶ ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς τῆς κυβερνήσεως, καὶ ὁ δήμος ἀνέτρεψε τοὺς τετρακόσιους, μετὰ τετράμηνον αὐτῶν ἀρχήν. Ὁ Φρύνιχος ἐδολοφονήθη, ὁ Ἀντιφῶν κατεδικάσθη εἰς θάνατον, ἄλλοι ἔφυγον εἰς Δεκέλειαν πρὸς τοὺς Σπαρτιάτας. Ἡ ἀρχαία βουλὴ ἐνιδρύθη ἐκ νέου· ἐπειδὴ ὅμως τὸ ἐκκλησιαστικόν, δηλαδὴ ὁ μισθὸς διὰ τὰς συνελεύσεις τοῦ δήμου ἔμεινε κατηργημένος, διὰ τοῦτο ἐξηκολούθησεν ἔτι ἐπὶ τινα χρόνον ἡ ἐκκλησία τοῦ δήμου συγκαείμενη ἐκ 5000, καὶ ἄλλαι τινὲς ἐκ τῶν γενομένων μεταρρυθμίσεων διειτηρήθησαν, ἀλλ' ἄγνωστοι ἐπὶ πόσον (Θουκ. Η, 87-97).

Τετρακόμιος, ἐν Ἀττικῇ ἀρχαίωτατος σύγδεσμος, περὶ τὸ Ἡράκλειον, τεσσάρων κωμῶν, αἵτινες ἦσαν οἱ Πειραιεῖς, Θυμοιτάδαι, Φαληρεῖς καὶ Εὐπεταιῶνες.

Τετραλογία. Ἐπειδὴ αἱ θεατρικαὶ παραστάσεις ἐν Ἑλλάδι ἐτελοῦντο δι' ἡμέρας, ἀπὸ τῆς αὐγῆς μέχρι τῆς ἐσπέρας, διὰ τοῦτο ἀνέκαθεν, ἀπὸ τοῦ Αἰσχύλου ἤδη, ὁ ἐν Ἀθήναις κατὰ τὰ Διονύσια εἰς αὐτὰς διαγωνιζόμενος ποιητὴς ὤφειλε νὰ προσάγῃ τέσσαρα ὁμοῦ δράματα, ἅτινα νὰ πληρῶσι τὸ τῆς ἡμέρας διάστημα. Συνέκειτο δ' ἡ τετραλογία αὕτη ἐκ τριῶν τραγωδιῶν καὶ ἑνὸς σατυρικοῦ δράματος, συνεχομένων διὰ τῆς ὑποθέσεως. Πλήρης ἀττικὴ τετραλογία οὐδεμία διατηρεῖται. Τῆς Ὀρεστιάς τοῦ Αἰσχύλου ἔχομεν τὰς τρεῖς τραγωδίας, «Ἀγα-

μέμνονα, Χοηφόρους καὶ Εὐμενίδας»· τοῦ δὲ σατυρικοῦ δράματος γινώσκεται μόνον τὸ ὄνομα «Πρωτεύς». Ἐξ ἀρχαίων σημειώσεων γνωστοὶ εἰσιν οἱ ἐπόμενοι τίτλοι τετραλογιῶν. Τοῦ Αἰσχύλου α) Ἡ τετραλογία «τῶν Περσῶν (Φινεύς, Πέρσαι, Γλαῦκος, Προμηθεύς)». β) Ἡ «Λυκούργεια» (Ἡδῶνες, Βασσαρίδαι, Νεανίαι, Λυκοῦργος)· ἡ «Οἰδιπόδεια (Λαῖος, Οἰδίπους, οἱ ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, Σφίγγς)». Καὶ ἐκ συγχρόνου τετραλογίας Ἀριστίου, τοῦ υἱοῦ Πρατίνου, μνημονεύονται τρία δράματα· ὁ Περσεύς, ὁ Τάνταλος καὶ οἱ Παλαισταί, τὸ τελευταῖον, δράμα σατυρικόν, ἔργον τοῦ πατρὸς τοῦ, ὁ ἀνεβίβασεν ὁ Ἀριστίας εἰς τὴν σκηνήν, συμπληρώσας αὐτὸ διὰ τῶν τριῶν τραγωδιῶν. Μνημονεύεται προσέτι τετραλογία τοῦ Πολυφράδμονος, καὶ αὕτη «Λυκούργεια» καλουμένη. Ὡς πρὸς τὰς τραγωδίας τοῦ Σοφοκλέους οὐδεμία σώζεται μαρτυρία περὶ τῆς εἰς τετραλογίας συναρμολογίας αὐτῶν. Τετραλογιῶν δὲ τοῦ Εὐριπίδου εἰσὶ γνωστοὶ οἱ ἐπόμενοι τίτλοι· α) ἡ τῆς Ἀλκμήστιδος» τετραλογία, ἣν ἀπετέλουν τὰ δράματα «αἱ Κρήσσαι, Ἀλκμαίων ἐν Ψωφίδι, Τήλεφος, Ἀλκηστis». β) «Ἡ Μήδεια», ἥ μέρη «Μήδεια, Φιλοκτήτης, Δίκτυς, Θερμσταί»· γ) ἡ «Τρωάδων διδασκαλία», ἣ ἀνήκον ὁ «Ἀλέξανδρος, Παλαμήδης, Τρωάδες, Σισυφος». Πρὸς τὸν Εὐριπίδην ἀντηγωνισθὴν τότε ὁ Ξενοκλῆς διὰ τετραλογίας, ἥς μέρη ἦσαν «Οἰδίπους, Λυκάων, Βάκχαι καὶ Ἀθάμας». Μνημονεύεται καὶ τοῦ Φιλοκλέους Πανδιονίς, πιθανῶς καὶ αὕτη τετραλογία κατὰ τὰς Αἰσχυλίους, εἰ καὶ τὰ μέρη αὐτῆς δὲν ἀναφέρονται. Καὶ τοῦ τραγικοῦ ποιητοῦ Μιλήτου ἡ μνημονευομένη «Οἰδιπόδεια», τετραλογία φαίνεται καὶ αὕτη οὕσα. Ἐξ ὑποθέσεως τινος δὲ τῶν «Φοινισσῶν» τοῦ Εὐριπίδου ἐγένετο γνωστὸν ὅτε τὸ δράμα τοῦτο συνεδιδάχθη ὁμοῦ μετὰ τοῦ «Οἰνομάου» καὶ τοῦ «Χρυσίππου» τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ· τοῦ δὲ τετάρτου δράματος δὲν διειτηρήθη ἡ ἐπιγραφή. Ὁμοίως καὶ τῆς τετραλογίας τῆς διδασ-

χθείσης μετὰ τοῦ Εὐριπίδου τὸν θάνατον μόνον τρεῖς τίτλοι γινώσκονται, «Ἰφιγένεια ἐν Αὐλίδι, Ἀλκμαίων ἐν Κορίνθῳ, Βάκχαι». Ὁ Σουΐδας λέγει ὅτι ὁ Σοφοκλῆς ἀῆρξε τοῦ δράμα πρὸς δράμα ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ μὴ τετραλογίαν, ἐξ οὗ πρέπει νὰ εἰκασθῇ ὅτι κατ' ἀρχὰς μὲν ἐδιδάσκοντο τέσσαρα ἀλληλουχοῦμενα δράματα ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ, τὴν δ' ἐπιούσαν ἄλλα τόσα τοῦ ἀνταγωνιζομένου αὐτῷ, εἴτα δὲ, κατ' εἰσῆγησιν τοῦ Σοφοκλέους, πρὸς μεῖζονα ποικιλίαν, ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἀνὰ ἓν (ἢ ἀνὰ δύο, ἐν τραγικῶν καὶ ἐν εὐθυμοῦν ἢ σατυρικῶν) ἐκάστου τῶν ἀντιπάλων.

Τετράμνηστος, υἱὸς Ἀσύσου, Σιδωνίος, εἰς τῶν ναυάρχων τοῦ Ξέρξου (Έρδ. Ζ, 98).

Τετραόδιον, ἡ διασταύρωσις δύο ὁδῶν. Σταυροδρόμιον.

Τετράπολις, πολλαχοῦ σύνδεσμος πολιτικὸς ἢ καὶ θρησκευτικὸς τεσσάρων πόλεων, ὡς α) ἐν Ἀττικῇ, βορείως τοῦ Πεντελικοῦ, συνδέουσα ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων τοὺς δήμους Μαραθῶνα, Οἰνόην, Προβάλινον, Τρικύρουθον, περὶ τὴν λατρείαν ναοῦ τοῦ Ἡρακλέους, καὶ ἡ Τετράκιμος (Ίδ.) ἡ Πειραιή. — β) ἐν Δωρίδι: (Ἐρικός, Πίνδος, Βοῖον, Κυτίνιον). — γ) ἐν Λυκίᾳ (Κίθυρα, Οἰνόανδα, Βουδῶν, Βάλδουρα). — δ) ἐν Συρίᾳ (Ἀντιόχεια, Ἀπάμεια, Λαοδίκεια, Σελεύκεια).

Τετραπυργία, πόλις εἰς τὰ νότια τῆς Καππαδοκίας, ἧς πολλὰ σώζονται εἰρηπια ἐν Ἰγγεσοῦ (Πολύβ.—Πτολμ. Ε, 7).

Τετραρχία, ἡ τετραχῇ πολιτικὴ διαί-

ρσις χώρας ἢ λαοῦ τινος. Οὕτω διηρεῖτο ἀρχαιοτάτα ἡ Θεσσαλία εἰς τέσσαρας τετραρχίας, καὶ τὴν διαίρεσιν ταύτην ἐπανάφερε πάλιν ὁ Φίλιππος, θέλων νὰ διασπάσῃ αὐτῆς τὴν ἐνότητα (Δμσθ. κ. Φιλ. Β, 117. — Εὐρπ. Ἀλκστ. 1154. — Στρεβ. Θ, 430. — Ἀρπκρ. λ.). — Ἐκαστον τῶν τριῶν Γαλατικῶν ἐθνῶν, τῶν καταλαβόντων ἐν μικρᾷ Ἀσίᾳ τὴν Γαλλογραικίαν, διήρξε τὴν μερίδα ἑαυτοῦ εἰς τέσσαρας τετραρχίας (Στρεβ. ΙΒ, 566. 567), καὶ διέμειναν ὑπὸ 12 τετραρχας μέχρις οὗ ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς δημοκρατίας περιήλθον πάντες ὑπὸ τὸν Δηιάταρον (Ἀππ. Μιθρ. ΜΣΤ. Συρ. Ν. Ἐμφυλ. Δ, 88. — Λιν. Ἐρίτ. ΧCIV. Cic. pr. Deiot. XV). Τετράρχας εἶχον καὶ τινὰ τῶν ἐθνῶν τῆς Συρίας, καὶ ἐν Παλαιστίνῃ Τετράρχαι ἐλέγοντο ἡγεμόνες τινὲς τοῦ οἴκου τοῦ Ἡρώδου (Ίωσηπ. Ἰνδ. Ὁρχλ. ΙΔ, 2, 13. — ΙΖ, 8, κλ. — Plin. V, 16. 19).

Τετράστυλος, ὁ ναὸς ὁ ἔχων πρὸ τῆς εἰσόδου στοὰν ἐκ τεσσάρων κιόνων· τε-

τράστυλος δὲ ἀμφιπρόστυλος ὁ ἔχων ὁμοίαν στοὰν καὶ κατὰ τὴν ὀπισθίαν πλευράν.

Τετρήρης, ναῦς, οὐχὶ ἡ ἔχουσα τέσσαρας σειράς κωπῶν, ὡς ἡ τριήρης ἡ ἔχουσα τρεῖς, ἀλλ' ἡ ἔχουσα μόνον τέσσαρας κώπας ἐκατέρωθεν (Διόδ. ΙΘ). Μετὰ Διονύσιον ἐν Σικελίᾳ, ἐγένετο ἀπόπειρα ναυπηγίας πλοίων μετὰ σειρῶν κωπῶν πλείονων τῶν 3,

ἀλλ' εἰς τὰ πολεμικὸν ναυτικὸν δὲν ἐχρη-
σίμευσαν.

Τευθεία, κώμη τῆς Ἡλίδος ἐν Πελο-
ποννήσῳ, ἐνωθεῖσα εἴτα μετὰ τῆς παρακει-
μενης Δύμης (Παυσ. Η, 27).

Τευθέας, ποταμὸς τῆς Ἡλίδος, ἐκ-
βάλλων εἰς τὸν Ἀλφειὸν (Στρώβ.).

Τεῦθες, πόλις κατὰ τὸ κέντρον κειμέ-
νη τῆς Ἀρκαδίας πρὸς τῷ Ὀρχομενῷ, ἐπί-
σημος μέχρι τῆς ἰδρύσεως τῆς Μεγαλοπό-
λεως, ἔκτοτε δὲ παρακμάσασα. Τινὲς ἐκλαμ-
βάνουσιν ὡς αὐτὴν ταύτην καὶ τὴν Τευ-
θεῖαν (Παυσ. Η, 27, 4. 28, 2). Ἡ νῦν
Δημητσάνα.

Τευθρανία, πρωτεύουσα τῆς Μυσίας
ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἐπὶ τοῦ Καϊκού ποταμοῦ,
κτίσμα τοῦ Τεῦθραντος (Ξνφ. Ἀνθ. Β, 1,
3. Ἑλλ. Γ, 16. — Αἰσχ. Ἰκέτ. 565).
Περὶ αὐτὴν τὸ Τεῦθραντος πεδίον
(Ἡρόδ. Β, 10. — Πινδ. Ὀλ. Θ, 107).

Τεῦθρας, 1) Υἱὸς Πανδίωνος, πατὴρ
τοῦ Θεσπίου, βασιλεὺς τῆς Μυσίας, διάδο-
χόν του ἐγκαταστήσας τὸν γαμβρὸν του Τή-
λεφον, τὸν ἐγγονὸν Ἀλεοῦ τοῦ βασιλέως τῆς
Ἀρκαδίας (Παυσ. Η, 4. — Ἀπολλδ. Β, 7,
4). — 2) Ἑλλήν ἐκ Μαγνησίας, ἐν Τρωάδι
ὑπὸ τοῦ Ἑκτορος φονευθεὶς (Ὀμ. Ἰλ. Ε, 705). — 3) Ἀθηναῖος λεγόμενος ἰδρυτὴς τῆς
Τευθρώνης ἐν Λακωνίᾳ. — 4) Πατὴρ τοῦ
Ἀξύλου ἐξ Ἀρίσθης (Ὀμ. Ἰλ. Ζ, 13). —
5) Ὀπαδὸς τοῦ Αἰνείου (Virg. Αἶ, Χ, 402).
— 6) Ἰδ. Τελεύτας.

Τευθρώνη, πόλις Λακωνικὴ, λεγομένη
κτίσμα τοῦ Ἀθηναίου Τεῦθραντος (Παυσ.).
Νῦν Κολοκυνθία.

Τευκροῖς, χώρα τῆς μικρᾶς Ἀσίας,

μέρος τῆς Τρωϊκῆς, ἡ αὐτὴ ἡ Τρωάς (Αἰσχλ.
Ἀγ. 113. — Ἡρόδ. Β, 118).

Τευκροῖ, οἱ κάτοικοι τῆς Τευκρίδος,
συνήθως αὐτοὶ οἱ Τρῶες (Ἡρόδ. Ζ, 122. —
Ἀπλδ. Γ, 12, 1. — Στρώβ. — Στρώβ. Βυζ.).

Τεῦκρος, 1) Υἱὸς τοῦ ποταμίου θεοῦ
Σκαμάνδρου καὶ τῆς νύμφης Ἰδαίας, ἦτοί τοι
ὄρους καὶ τοῦ ποταμοῦ τῆς Τρωάδος, πρῶ-
τος βασιλεὺς τῶν Τρώων, καθ' ὃν καὶ Τεῦ-
κροὶ αὐτοὶ ἐκαλοῦντο. Ὑποδεχθεὶς παρ' ἐαυ-
τῷ Δάρδανον, τὸν ἐκ Σαμοθράκης, τῷ ἔδω-
κεν εἰς γάμον τὴν θυγατέρα του Βατείαν ἢ
Ἀρίσθην ἢ, κατ' ἄλλην διήγησιν, ὁ Δάρδα-
νος, ἐγγώριος ὢν, ἐδέχθη παρ' ἐαυτοῦ τὸν
Τεῦκρον καὶ τὸν Σκάμανδρον, ἐλθόντας ἐκ
Κρήτης, καὶ κομίσαντας εἰς Τρωάδα τὴν λα-
τρείαν τοῦ Σμινθέως Ἀπόλλωνος (Διόδ. Δ,
75. — Ἀπλδ. Γ, 12, 1). — 2) Υἱὸς τοῦ
Τελαμῶνος καὶ τῆς Ἡσιόνης, θυγατρὸς τοῦ
Λαομέδοντος, Σαλαμίνιος, πρὸς πατρός ἀδελ-
φὸς τοῦ Αἴαντος, ὁ ἄριστος τῶν Ἑλλήνων
τοξοτῶν πρὸ τῆς Τρωάδος (Ὀμ. Ἰλ. Θ,
281). "Οτε ἐπέστρεψεν εἰς Σαλαμῖνα, ἀπέ-
δλχθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς του διότι δὲν ἐξεδι-
κῆθη τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του Αἴαντος,
ἢ διότι δὲν ἐκόμισε τὰ ὄστιά του, ἢ, κατ' ἄλ-
λους, τὴν γυναῖκά του Τέκμησσαν καὶ τὸν
υἱόν του Εὐρυσάκην. Εἰς Κύπρον ἐλθὼν, ἦν
τῷ παρεχώρησε Βῆλος, ὁ βασιλεὺς τῆς Σι-
δωνος, ἐνυμφεύθη Ἑννην, τὴν θυγατέρα τοῦ
Κύπρου, ἐξ ἧς ἔσχε θυγατέρα τὴν Ἀστε-
ρίαν. Ἐκτίσε δὲ προσέτι ἐν Κύπρῳ τὴν
πόλιν Σαλαμῖνα (Στρώβ. ΙΔ, 682. — Παυσ.
Α, 28, 6. — Virg. Αἶ, Ι, 619. — Hor. Od. Ι,
7, 21). Ἐλέγετο προσέτι ὅτι μετὰ τὸν θά-
νατον τοῦ Τελαμῶνος ἐπέστρεψεν εἰς Σα-
λαμῖνα, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Εὐρυσάκους ἀποπει-
φθεὶς ὅτι ἀπῆλθεν εἰς Γαλικίαν τῆς Ἰσπα-
νίας.

Τευμησσός, ὄρος καὶ πόλις τῆς Βοιω-
τίας, ἀνατολικῶς τῶν Θηβῶν, ἐνθα ἐλέγετο
ὅτι ὁ Ζεὺς ἐκρυψε τὴν Εὐρώπην ὅτε ἤρπα-
σεν αὐτὴν ἐκ Φοινίκης. Εἰς τὸ ὄρος δ' ἐφώ-

λευεν ἡ Τευμησία ἀλώπηξ, ἣν ὁ Διόνυσος, ὀργισθεὶς κατὰ τῶν Θηβαίων, ἐπεμψεν ὡς μάστιγα κατ' αὐτῶν, μεγάλην φθῶρὰν ἐπιφέρουσιν (Ὀμ. Ὑμν. Ἀπόλλ. 46. 248.—Εὐρπ. Φοῖν. 1100.—Παυσ. Θ, 19. 1.—Στρβ.).

Τευρίσκοι, ἀρχαῖος Δακικὸς λαὸς περὶ τὰς πηγὰς τοῦ Τύρα (Πτλμ. Γ, 8), ἐν τῇ νῦν Τρανσυλβανίᾳ.

Τεύτα, σύζυγος Ἀγρώνος, τοῦ βασιλέως τῶν Ἰλλυριῶν, μεθ' οὗ τὸν θάνατον ἐδασίλευσεν ὡς ἐπίτροπος τοῦ ἀνηλίκου υἱοῦ τῆς Πίννου. Ὁ Ἀγρὼν καὶ ὁ προκατόχος αὐτοῦ εἶχον συγκεντρώσει τοὺς Ἰλλυριοὺς περὶ τὴν Σκόδραν πρὸς μεγάλας πειρατικὰς ἐκδρομὰς, καὶ διὰ τῶν διστέγων πλοίων αὐτῶν, ἅτινα ἐκαλοῦντο λιδοῦρναι, ἐπέπιπτον κυρίως κατὰ τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων, ὡς τῶν πλουσιωτέρων. Αἱ πόλεις ἀπετάθησαν εἰς τὴν Ῥώμην, ἣτις ἐπεμψε πρεσβείαν πρὸς τὴν Τεύταν. Ἐπειδὴ δ' αὕτη, ὀργισθεῖσα διὰ τὴν ἐλευθεροστομίαν ἐνὸς τῶν πρέσβεων, ἐθανάτωσεν αὐτὸν, καὶ διετάξε τὴν λεηλασίαν Ῥωμαϊκῶν πλοίων, ἡ Ῥώμη ἐκήρυξε τὸν Ἰλλυρικὸν πόλεμον, τῷ 229 καὶ 228 π. Χ. Ἡ Τεύτα, προδοθεῖσα ὑπὸ Δημητρίου τοῦ Φεραιῶ, ἠνυχκάσθη ἢ ἀποστῆ τῶν πλείστων κατακτήσεων αὐτῆς, αἵτινες ἐδόθησαν εἰς τὸν Δημήτριον, νὰ ὑποβληθῇ εἰς φόρον, καὶ νὰ ὑποσχεθῇ νὰ μὴ ἐκπέμψῃ πλέον ὠπλισμένα πλοῖα. Κατόπιν ἀπεσύρθη καὶ τῆς κυβερνήσεως (Πολβ. Β, 4.—Flor. II, 5).

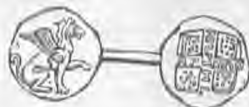
Τευταμίας, βασιλεὺς τῆς Λαρίσης ἐν Θεσσαλίᾳ. Εἰς αὐτοῦ τοὺς ἐπικηδείους ἀγῶνας ἐφόνευσεν ὁ Περσεύς τὸν πάππον αὐτοῦ Ἀκρίσιον (Ἀπλλδ. Β, 4, 4).

Τεύτλουσσα, νήσος πρὸ τῆς Καρικῆς ἀκτῆς, μετὰ τὴν Σύμη καὶ Ἀλικαρνασσοῦ (Θουκ. Η, 42.—Στέφ. Βυζ.).

Τεύτονες, λαὸς γερμανικὸς, παρὰ τῷ Οὐιστούλᾳ ποταμῷ οἰκῶν, μετὰ τῶν Κίμβρων κατὰ τῶν Ῥωμαίων συνεκστρατεύσας

καὶ ἐπὶ ἀνδρείᾳ διακριθεὶς, δι' ὃ καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐξετάθη καὶ ἐπεκράτησεν ἐν Γερμανίᾳ (Στρβ.).

Τέως (ἡ), ἰωνικὴ πόλις παραλία ἐν Λυδία, εἰς τὴν νοτίαν ἀκτὴν τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ προέχοντος ἐκ τοῦ ὄρους Μίμαντος. Φεύγοντες τὸν Περσικὸν ζυγὸν οἱ κάτοικοι

κατέλιπον οἱ πλείστοι τὴν πατρίδα τῶν καὶ μετόκησαν εἰς Ἀδδῆρα (Ἡρδ. Α, 168.—Στρβ. ΙΔ, 644). Οὐχ ἦτον ὅμως διέμεινεν ἐτι ἡ πόλις οὐχὶ ἐντελὲς ἄσκημος. Ἦν πατρίς τοῦ ποιητοῦ Ἀνακρέοντος καὶ τοῦ ἱστοριογράφου Ἑκαταίου. Εἶχε ναὸν τοῦ Διονύσου, ἰωνικοῦ ρυθμοῦ ἐξάστυλον καὶ περίπτερον, κτισθέντα ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος Ἑρμογένους (Vit. III, 3, 8). Παρ' αὐτῇ ὁ εὐδαίμων τῶν Ῥωδίων μετὰ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ ἐνίκησε τὸν Ἀντίοχον (Liv. XXXVII, 27). Ἐραπία ἐν Βουδρούμῳ.

Τζέτζης (Ἰωάννης), γραμματικὸς καὶ ποιητὴς τῆς 16' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ., ἀνὴρ λίαν πεπαιδευμένος δι' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν. Ἐκ τῶν ποιημάτων αὐτοῦ ἄξια μνήμης εἰσὶ τὰ Ἰλίου καὶ ἔπος 1676 στίχων, εἰς τρία μέρη διηρημένον· τὰ πρὸ Ὀμήρου, τὰ Ὀμήρου, τὰ μεθ' Ὀμήρου· καὶ ἡ βιβλος ἱστορικὴ, ἐκ 12610 στίχων πολιτικῶν (τετραμέτρων ἱαμβικῶν), διηρημένη εἰς 13 χιλιάδας, ἐξ οὗ καὶ Χιλιάδες ἐπώνομαζεται. Ἱστορικὴν καὶ ἀρχαιολογικὴν ἄξιαν οὐ μικρὰν ἔχει τὸ ποίημα τοῦτο. Συνέλεξε δὲ καὶ συνεδύασε προσέτι καὶ χρησιμώτατα σχόλια εἰς Ὀμηρον, Ἡσίοδον, Ἀριστοφάνην, Λυκόφρον, Νίκανδρον, Ἀπκιανόν.—Εἰς τὰ τοῦ Λυκόφρονος δὲ συνειργάσθη μετ' αὐτοῦ καὶ ὁ ἀδελφὸς του Ἰσαάκ.

Τήβεννα, Τηβωνίς ἢ Τήβεννος (ἡ), ἐπίδολμα τῶν πλουσίων καὶ ἐπίσημων

κατ' ἀρχὰς τῶν Ἀργείων, ἀπὸ τοῦ πρώτου
 δωριέως βασιλέως αὐτῶν Τημένου Τήμεν-
 νος κληθεῖσα, καὶ ἔπειτα εἰς Τήθεννος

παραφθαρεῖσα (Ἀρτεμίδ. — Διον. Ἀλικ. ΣΤ.
 — Πολύβ.). Εἴτα δὲ μάλιστα ἐν χρήσει παρὰ
 τοῖς μεγάλοις τῶν Ῥωμαίων.

Τήγανον. τὸ μαγειρικὸν σκεῦος, τὸ
 καὶ νῦν τηγάνιον (Ἀθην. ΣΤ, 228), καὶ

τηγανίτης ὁ ἐν αὐτῇ παρασκευαζόμενος
 πλακοῦς, ὁ καὶ νῦν οὕτω καλούμενος.

Τηθύς (ἡ), ἡ τροφὸς, θυγάτηρ τοῦ Οὐ-
 ρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, μία τῶν Τιτανίδων,
 σύζυγος τοῦ Ὠκεανοῦ, ἐξ οὗ ἔσχε τέκνα τοὺς
 Ὠκεανίδας καὶ τοὺς θεοὺς τῶν ποταμῶν,
 ἄρα ἀλληγορικῶς τὸ ἀρχικὸν στοιχεῖον τῆς
 ὑγρότητος καὶ τοῦ ὕδατος· μήτηρ ἐν ἄλλοις
 τοῦ Φόρκυος, τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ῥέας
 (Πλατ. Τιμ.), εἰς ἣν ἡ Ῥέα ἐνεπιστεύθη
 τὴν ἀνατροφήν τοῦ Διὸς. "Οὔτε δ' ὁ Ζεὺς ἐπο-
 λέμει κατὰ τούτων, ἡ Ἥρα κατέφυγε πρὸς
 τὸν Ὠκεανὸν καὶ τὴν Τηθύν (Ὅμ. Ἰλ. Ε, 200. — Ἡσίοδ. Θεογ. 136. 337. — Ἀπλλδ. Α, 1, 3).

Τηλεβόαι (οἱ), ἀρχαῖος λαὸς ἀρκα-
 δικός, ἐκ Λελέγων καταγόμενος, καὶ ἀρ-
 χαιότατα καταλαβὼν καὶ οἰκήσας τὰς ἐν τῷ
 κόλπῳ τῆς Λευκαδίας νήσους (Ἡσδ. Ἀσπ. 19. — Στρεβ.), τὰς Τηλεβῶν, μετὰ ταῦτα δὲ

Ταφίων νήσους κληθεῖσας, ὡς καὶ αὐτοὶ ὠνό-
 μάσθησαν Τάφιοι (Στρεβ.). Προῆλθον δ' οἱ
 Τηλεβόαι ἐκ Μοκηνῶν (Ἀπλλδ. Β, 4, 5),
 καὶ τὸ ὄνομα ἔλαβον ὡς μεγαλόφωνοι, ἐκ τοῦ
 «τῆλε-βοᾶν».

Τηλεβόας. 1) ἔκγονος τοῦ αὐτόχθο-
 νος Λελέγος, οὗ οἱ 22 ποῖδες, Τηλεβόαι κατ'
 αὐτὸν καλούμενοι, κατώκησαν τὰς νήσους τοῦ
 Λευκαδίου κόλπου (Στρεβ.). — 2) Εἷς ἐκ τῶν
 υἱῶν τοῦ Λυκάονος, βασιλέως τῆς Ἀρκαδίας
 (Ἀπλλδ. Γ, 8, 1). — 3) Ποταμὸς τῆς Ἀρ-
 μενίας, ἐκβάλλων εἰς τὸν Εὐφράτην, ἴσως ὁ
 Ἀρσανίας τοῦ Πλουτάρχου (Ἐνφ. Ἀνθ. Δ, 4, 3).

Τηλεβοῦς, ἀρχαιότατα μέρος τῆς
 Ἀρκαδίας, πρώτη κατοικία τῶν Τηλεβῶν
 (Στρεβ. Βυζ.).

Τηλεγόνη, θυγάτηρ τοῦ Φάρεως, ἐγ-
 γονος τοῦ Ἑρμοῦ, γυνὴ τοῦ Ἀλφειοῦ, μή-
 τηρ τοῦ Ὀριλόχου (Παυσ. Μεσ. 30).

Τηλέγονος. 1) εἷς τῶν υἱῶν τοῦ
 Πρωτέως, οὗς ἐν μονομαχίᾳ ἐφόνευσεν ὁ
 Ἡρακλῆς (Ἀπλλδ. Β, 5, 9). — 2) Βασι-
 λεὺς τῆς Αἰγύπτου, νυμφευθεὶς τὴν Ἰὼν,
 κομισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ (Ἡσίοδ. Θεογ. 1014. — Ἀπλλδ. Β, 1, 3). — 3) Υἱὸς τοῦ Ὀδυσσεὺς καὶ τῆς Κίρκης, ὑπὸ ταύτης πεμφθεὶς εἰς ἀναζήτησιν τοῦ πατρὸς του· ὑπὸ τρικυμίας δὲ ῥιφθεὶς εἰς τὴν νῆσον Ἰθάκην, ἐφόνευσεν ἐξ ἀγνοίας τὸν Ὀδυσσεῦα καὶ ἐνυμφεύθη τὴν Πηνελόπην (Σχλ. Εὐρπ. Ὀρστ. 932). Ὁ αὐτὸς λέγεται κτίσας καὶ ἐν Ἰταλίᾳ τὴν πόλιν Τούσκουλον (Εὐστθ. εἰς Ὀδ. Π).

Τηλεκλειδης, Ἀθηναῖος. ποιητὴς τῆς ἀρχαίας κωμωδίας, φίλος τοῦ Νικίου καὶ εἷς τῶν ἀντιπάλων τοῦ Περικλέους. Λέγεται γράψας μόνον 6 κωμωδίας. Σῶζονται δέκα ἀποσπάσματα ἐκ 5 ἐξ αὐτῶν (Συλλ. Meinecke, Com. Graec. fragm.).

Τηλεκλής. 1) Σάμιος ἀγαλματοποιὸς καὶ χαλκοπλάστης, υἱὸς τοῦ Ῥοίκου, περὶ Ὀλ. 56 (550 π. Χ.), ἐλέγετο ἐργα-

σθίς ἐν Δήλῳ τὸ ἥμισυ τοῦ διὰ τὴν Σά-
μον ὠρισμένου χαλκοῦ ἀγάλματος τοῦ Πυ-
θίου Ἀπόλλωνος, ἐν ᾧ τὸ ἕτερον ἥμισυ κατε-
σκευάζεν ἐν Ἐφέσῳ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Θεό-
δωρος (Διόδ. Α, 98), ὅπερ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ
τέχνη ἦν ἔτι τότε μᾶλλον χειρωνακτική,
οὐχὶ κατ' ἐμπνευσιν, ἀλλὰ μᾶλλον κατὰ κανό-
νας καὶ μέτρα ἐργαζομένη. — 2 Εἰς τῶν
Δολιχίων ἐκ Θράκης ('Απλιν. Ῥοδ. Α, 1040).

Τήλεκλος, υἱὸς Ἀρχελαοῦ, τοῦ βα-
σιλέως τῆς Σπάρτης, φονευθεὶς ὑπὸ τῶν
Μεσσηνίων τῷ 830 π. Χ. (Στρεβ.).

Τηλέμαχος, υἱὸς τοῦ Ὀδυσσεύος καὶ
τῆς Πηνελόπης, ἦν βρέφος ὅτε ὁ πατήρ του
ἀπῆλθεν εἰς τὸν τραϊκὸν πόλεμον ('Ομ. Ὀδ. Α, 447). Ἐφηβος ἀπῆλθεν εἰς ἀναζήτησίν του,
προτροπῇ τῆς Ἀθηνᾶς, ἥτις καὶ τὸν συνώδε-
υσεν ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ σοφοῦ παιδαγωγοῦ
αὐτοῦ Μέντορος. Ἐν Σπάρτῃ ἔμαθε παρὰ τοῦ
Μενελάου ὅτι ὁ Ὀδυσσεὺς ἐπανεκάμφεν εἰς
τὴν Ἰθάκην, καὶ ἐπιστρέψας, εὗρεν αὐτὸν εἰς
τὴν οἰκίαν τοῦ χοιροδόκου Οἰνομάου· ἐλθὼν
δὲ μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν πόλιν, τὸν ἐδοθήθησεν
ἰσχυρῶς εἰς τὴν ἐξολόθρευσιν τῶν μνηστή-
ρων τῆς μητρὸς του ('Ομ. Ἰλ. Β, 390.
Ὀδ. Χ, 89, 98, 142). Κατὰ τινες (Εὐστθ.
εἰς Ὀδ. Π.) ἐνυμφεῖσθαι Ναυσικαάν, τὴν θυ-
γατέρα τοῦ Ἀλκινόου, βασιλέως τῶν Φαία-
κων, ἐξ ἧς ἔσχεν υἱὸν τὸν Περσέπολιν.
Κατ' ἄλλους τὴν Κίρκην ἔλαβεν εἰς γυ-
ναῖκα.

Τήλεμος, 1) υἱὸς τοῦ Εὐρύμου, μάν-
τις τῶν Κυκλώπων, προσιπὼν εἰς τὸν Πο-
λύφημον τὸ μέλλον νὰ συμβῇ αὐτῷ ὑπὸ τοῦ
Ὀδυσσεύος ('Ομ. Ὀδ. Ι, 509. — Θεόκρ.
ΣΤ, 23). — 2) Υἱὸς τοῦ Πρωτεύως, οἰωνο-
σκόπος (Hygin. Fab. LXXVIII).

Τηλέφυλος (ἡ), πόλις τῶν Λαιστρυ-
γόνων ('Ομ. Ὀδ. Κ, 82. Φ, 318. — Ἰδ.
Εὐστθ. ἀντθ.).

Τηλεφάνης, 1) γλύπτης καὶ χαλκουρ-
γὸς Φωκαεὺς ἢ Φωκεὺς, ἐράμιλλος, κατὰ

Πλινιον (LXXIV, 19, 9), τῶν μεγίστων
καλλιτεχνῶν, τοῦ Πολυκλείτου, τοῦ Μύρω-
νος, ἀλλ' ἤττον αὐτῶν γνωστός, εἴτε διότι
ἀποκατέστη ἐν Θεσσαλίᾳ, εἴτε διότι συγκα-
τένευσε νὰ ἐργασθῇ καὶ διὰ τὸν Δαρεῖον καὶ
Ξέρξην, πιθανῶς εἰς τὴν γλυπτικὴν κόσμη-
σιν τῶν ἀνακτόρων τῆς Περσепόλεως. Τού-
του μνημονεύεται σύμπλεγμα πεντάθλου νι-
κητοῦ μετὰ Ἀπόλλωνος καὶ Λαρίσσης. — 2)
Σικυώνιος, εἰς τῶν πρώτων τὴν ἰχθυογραφίαν
ἀσκησάντων, καὶ τὴν πρώτην καὶ στοιχειω-
δεστάτην πρόδον εἰς αὐτὴν ἐπενεγκόντων δι'
ἐγγραφῆς καὶ ἄλλων γραμμῶν ἐντὸς τοῦ ἐπ'
αὐτοῦ μόνου γνωστοῦ περιγράμματος (Plin.
XXXV, 5). — 3) Αὐλητὴς ἐν Ἀθήναις ἐπὶ
Δημοσθένους. — 4) Αὐλητὴς καὶ ψάλτης
Σάμιος ἐπὶ Κλεοπάτρας (Παυσ. Α, 44, 9).

Τηλέφασσα, γυνὴ τοῦ Ἀγήνορος, μή-
τηρ τοῦ Κάδμου καὶ τῆς Εὐρώπης, ἐν Θρά-
κῃ ἀποθανοῦσα ὅτε συνώδευσεν τὸν Κάδμον
ἀπελθόντα εἰς ζήτησιν τῆς ἀρπαγίσσης ἀδελ-
φῆς του ('Απλιδ. Γ, 1, 1). Κατ' ἄλλους
(Μοσχ. Εἰδ. Β, 42), γυνὴ τοῦ Φερίνοκος.
Κατὰ Σχολ. Εὐρπ. Φοίν. 5, Τηλέφη.

Τήλεφος, Ἀρχαῖς, υἱὸς τοῦ Ἰρα-
κλέους καὶ τῆς Αὐγῆς, θυγατρὸς Ἀλεοῦ, τοῦ
βασιλέως τῆς Τεγέας, ὑπὸ τῆς μητρὸς του
εἰς τὸ ἄλσος τῆς Ἀθηνᾶς ἐκτεθείς. Ἐκεῖ
εὕρων αὐτὸν ὁ πάππος του, τὸν ἔρριπεν εἰς τὸ
ὄρος Παρθένιον, ἐνθα ἐτράφη ὑπ' ἐλάφου. Τὴν
δὲ Αὐγὴν λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς τῆς ὁ
Ναύπλιος ἵνα πωλῇσῃ αὐτὴν δούλην, τὴν
ἔφερεν εἰς Μυσίαν τῆς μικρᾶς Ἀσίας, ἐνθα
ὁ βασιλεὺς Τεύθρας τὴν ἐνυμφεῖσθαι. Ὁ δὲ
Τήλεφος, ἄφ' οὗ ἤλικιώθη, κατ' ἐντολὴν τοῦ
χρησμοῦ ἐλθὼν πρὸς τὸν Τεύθραντα, ἀνέβρε
τὴν μητέρα του. ἐνυμφεῖσθαι τὴν θυγατέρα
αὐτοῦ Ἀργιόπην, καὶ διεδέχθη αὐτὸν εἰς τὸν
θρόνον (Πινδ. Ὀλ. Θ, 111. — Ἀπλιδ. Β,
7, 4, Γ, 9, 1). Κατὰ δὲ τοὺς Λατίνους ποιη-
τάς (Hor. Epod. XVII, 8. — Ον. Μετ. XI,
112. Trist. V, 2, 15) ἐπὶ τῆς τρωϊκῆς ἐκ-
στρατείας αἱ Ἑλληνες εἰσέβαλον εἰς τὴν

Μυσίαν, ἀλλ' ὁ Τήλεφος τοὺς ἀπέκρουσε· σφαλεῖς δ' ἐπὶ κλήματος ἀμπέλου (ὅθεν καὶ τὸ ἐπίθετον Διώνυσος σ φ α λ τ η ς), ἔπεσε καὶ ἐτρώθη ὑπὸ τῆς λόγχης τοῦ Ἀχιλλέως. Μαθόντες οἱ Ἕλληνες τὴν ἐλληνικὴν του καταγωγὴν, ἠθέλησαν νὰ τὸν συμπαραλάβωσιν, ἀλλ' ἡρνήθη· νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ, διότι εἶχε νυμφευθῇ εἰς δευτέρον γάμον Ἀστυόχην, τοῦ Πριάμου τὴν θυγατέρα. Ἀπελθόντες δ' οἱ Ἕλληνες ἐρρίφθησαν ὑπὸ μεγάλης τρικυμίας ὀπίσω πάλιν εἰς τὰς πατρίδας τῶν. Ἐν τούτοις ἡ πληγὴ τοῦ Τηλέφου δὲν ἐθεραπεύετο, καὶ ὁ χρησμὸς τῷ εἶπεν ὅτι ὁ τρώας αὐτὸν οὗτος μόνος καὶ ἰάσεται. Τότε εἰς ἐπαίτην μεταμφιεσθεῖς, ἀπῆλθεν εἰς Μυκήνας πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα, καί, συμβουλή τῆς Κλιταίμνηστρας ἔκλεψε τὸ βρέφος τὸν Ὀρέστην ἀπὸ τοῦ λίκνου του, καὶ ἀπειλήσας νὰ τὸν φονεύσῃ, ἔλαβε τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Ἀγαμέμνονος νὰ τὸν βοηθήσῃ. Ὁ χρησμὸς εἶχε δηλώσει εἰς τοὺς Ἕλληνας ὅτι μόνον ὑπὸ τοῦ Τηλέφου τὴν ὁδηγίαν θὰ ἤρχοντο εἰς τὴν Τρωάδα, δι' ὃ καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν ἐθεράπευσε διὰ τῆς σκωρίας, ἣ διὰ τῆς ὀπισθίας ἄκρας τοῦ ἀκοντίου του, καὶ ὁ Τήλεφος τοῖς ἔδωκε συμβουλὰς ἵνα φθάσωσιν εἰς τὸ Ἴλιον. Ἐν Περγάμῳ καὶ εἰς τὸ Παρθένιον τῆς Ἀρκαδίας ὁ Τήλεφος ἐλατρεύετο ὡς ἥρωας (Παυσ. 4, 5, Ε, 13, 2).

Τηλέα, σπινίδωμα ἐφ' οὗ ἐκτίθενται τὰ ὄνια ἐν τῇ ἀγορᾷ (Ἀρσττ. Ζ. Ἰστ. ΣΤ, 24), ἣ οἱ ἀλέκτορες ἢ ὀρτυγες πρὸς πάλιν (Πολδ. Θ, 108), καὶ ἐν γένει πᾶσα εἰς οἰκιακὴν χρῆσιν οὕσα πλατεῖα σάνις.

Τηλένης, ἱερεὺς τῶν καταχθονίων θεῶν ἐν Σικελίᾳ, πρόγονος τοῦ τυράννου Γέλωνος (Ἡρδ. Ζ, 153).

Τήλος, μικρὰ νῆσος ἐκ τῶν Σποράδων, βορειοδυτικῶς κειμένη τῆς Ρόδου, ἐν τῷ Καρπαθίῳ πεδίῳ, 140 σταδίων περίμετρον ἔχουσα. Εἰς αὐτὴν κατεσκευάζοντο ἀξιόλογα μύρα καὶ ἀλοιφαί (Ἡρδ. Ζ, 153. — Στρβ. Ι, 488). Νῦν Ἐπισκοπή καὶ Τήλος.

Τήλυς, βασιλεὺς τῆς Συδάριδος ἐν Ἰταλίᾳ, πολεμήσας κατὰ τῶν Κροτωνιατῶν (Ἡρδ. Ε, 44).

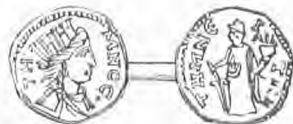
Τημενίδαι, οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἡρακλείδου Τημένου, ἄρχοντες ἐν Ἀργεῖ· τινὲς δ' ἐκεῖθεν ἐκδιωχθέντες, ἦλθον εἰς Ἰλλυρίαν, καὶ Ἰδρυσαν ἐκεῖ τὸ μακεδονικὸν κράτος, δι' ὃ τοῦτο τὸ ἐπωνύμιον ἔφερον καὶ μετὰ ταῦτα οἱ βασιλεῖς τῆς Μακεδονίας (Ἡρδ. Η, 138. — Θουκ. Β, 99).

Τημένιον, κώμη τῆς Ἀργολίδος ἐπὶ τοῦ ἀργολικοῦ κόλπου, ἐνθα ἐδείκνυτο ὁ τάφος τοῦ Τημένου (Στρβ.).

Τήμενος, Ἡρακλείδης, υἱὸς τοῦ Ἀριστομάχου. Υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν ὁ Κεῖσος, Φάληκος, Ἀγραῖος, καὶ θυγάτηρ ἡ Ὑρνηθώ. Ἐπὶ τῆς εἰσβολῆς τῶν Ἡρακλείδων εἰς τὴν Πελοπόννησον, τῷ ἀπενεμήθη τὸ Ἄργος, ἐνθα οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ Τημενίδαι ἐξηκολούθησαν ἐξασκοῦντες τὴν ὑπερτάτην ἀρχήν. Τούτοις ἀποδίδεται καὶ ἡ Ἰδρυσις τοῦ μακεδονικοῦ κράτους. Τοῦ δὲ Τημένου ὁ τάφος ἦν εἰς τὸ Τημένιον τοῦ ἀργολικοῦ κόλπου κατὰ τὴν Λέρνην.

Τήμων, ἄρς τῆς Μυσίας πρὸς τὴν Φρυγίαν, ἐν ᾗ ἦσαν αἱ πηγαὶ τοῦ Μακέστου, τοῦ Μυσίου, τοῦ Καΐκου καὶ τοῦ Εὐήνου, διαιροῦν δίχα τὴν Μυσίαν (Στρβ. ΙΓ, 616).

Τήμνος, πόλις τῆς μικρᾶς Ἀσίας, ἐπὶ τῆς παραλίας τῆς Αἰολίδος, κατὰ τὴν ἀνατολικὴν ὄχθην τοῦ Ἑρμου πρὸς ταῖς ἐκ-

βολαῖς· ἔπαθεν ἐκ σεισμῶν ἐπὶ Τιβερίου, ἐπὶ δὲ Πλινίου δὲν ὑρίσταντο πλέον (Ἡρδ. Α, 149. — Ἐνφ. Ἑλλ. Δ, 8, 5. — Tac. Ann. II, 47).

Τήνος, μία τῶν Κυκλάδων, μετὰ τὸ Σύρου, Ἀνδρου καὶ Δήλου, 4 τετραγ. μιλίων ἐπιφάνειαν ἔχουσα. Ἡ πόλις αὐτῆς

ἐκεῖτο πρὸς βορρᾶν, καὶ σώζονται αὐτῆς ἐρεί-
πια εἰς τὸν Ἅγιον Νικόλαον. Ἦν πατρίς
τῆς ποιητρίας Ἐρίνης. Ἄλλοτε ἐλέγετο
Ὀφιοῦσα, διότι ἦν πλήρης ἐπιδλαδῶν
ὄψεων, ἀφ' ὧν ἀπήλλαξεν αὐτὴν ὁ Ποσει-

δῶν, δι' ὃ καὶ μέγαν εἶχε καὶ ἐπίσημον ναὸν
ἐν αὐτῇ. Ἐπὶ τοῦ δευτέρου περσικοῦ πολέ-
μου οἱ Τήνιοι ἦσαν μετὰ τῶν παραταχθέντων
εἰς Πλαταιάς· εἶτα δ' ἦσαν σύμμαχοι ὑπο-
τελεῖς τῶν Ἀθηναίων (Θουκ. Ζ, 57), δι-
δόντες κατ' ἔτος 3600 δραχμάς, ὅπερ ἀπο-
δεικνύει τῶν κατοίκων τὴν εὐπορίαν (Στρεβ.
I, 487).

Τήρατος, βασιλεὺς τῆς Χάρακος εἰς
τὸν Ἀραβικὸν κόλπον, ζήσας 92 ἔτη (Λουκ.
Μακρβ. 16).

Τήρεια (ή), ὄρος ὑψηλὸν (τὸ Τη-
ρεῖ (ης ὄρος) ἐν Μυσίᾳ τῆς Μικρᾶς Ἀ-
σίας παρὰ τῇ πόλει Ζελεΐᾳ (Ὀμ. Ἰλ. Β, 829).

Τηρεὺς, υἱὸς τοῦ Ἀρεως καὶ τῆς νύμ-
φης Βιστωνίδος, βασιλεὺς ἐν Θράκῃ. Βοη-
θήσας κατὰ τοῦ Λαβδάκου τὸν Πανδίωνα,
βασιλέα τῆς Ἀττικῆς, ἔλαβεν εἰς γάμον τὴν
θυγατέρα αὐτοῦ Πρόκνην, καὶ ἔσχεν ἐξ αὐ-
τῆς υἱὸν τὸν Ἴτυν (Ἀπλλδ. Γ, 14, 8).
Ἀτιμάσας δὲ Φιλομήλαν τὴν ἀδελφὴν τῆς
Πρόκνης, ἔκοψε τὴν γλῶσσάν της ἵνα μὴ
καταστήσῃ γνωστὴν τὴν αἰσχουρήν του.
Οὐχ ἤττον μαθοῦσα αὐτὴν ἡ Πρόκνη, καὶ
ἐκμανεῖσα, ἔσφαξε μετὰ τῆς ἀδελφῆς της
τὸ παιδίον αὐτῆς, τὸν Ἴτυν καὶ τὸν παρέθη-
κεν εἰς βρῶσιν εἰς τὸν πατέρα του. Οἱ δὲ
θεοὶ διὰ τ' ἄλλεπάλληλα ταῦτα ἐγκλήματα
μετεμόρφωσαν τὸν μὲν Τηρέα, καταδιώκοντα
τὴν Πρόκνην, εἰς ἔποπα, αὐτὴν δ' εἰς χε-
λιδόνα καὶ τὴν Φιλομήλαν εἰς ἀηδόνα (Θουκ.

Β, 29. — Ἀνακρ. IB). Τὸν μῦθον τοῦτον
ἐξεμεταλλεύθησεν πολλάκις οἱ ἀρχαῖοι τρα-
γικοὶ ποιηταί.

Τήρης, 1) βασιλεὺς τῶν Ὀδρυσῶν
ἐν Θράκῃ, πρῶτος ἰδρυτὴς τοῦ βασιλείου αὐ-
τῶν, πατὴρ τοῦ Σιτάλκου (Ἡρόδ. Ζ, 137.
— Θουκ. Β, 29. — Ξενφ. Ἀνθ. Ζ, 5, 1). —
2) Ἀτόγονος τοῦ προτέρου, καὶ αὐτὸς τῶν
Ὀδρυσῶν βασιλεὺς, σύμμαχος τῶν Ἀθη-
ναίων, ἐξωσθεὶς τοῦ θρόνου του ὑπὸ Φιλίπ-
που τοῦ Μακεδόνης.

Τηρέας, ποταμὸς ῥέων πρὸς τ' ἀνα-
τολικά τῆς Σικελίας, νοτίως τοῦ Συμαίθου.
παράρρυν τῷ Λεοντίνῳ (Θουκ. ΣΤ, 50.
94. — Διόδ. ΙΔ, 14). Νῦν Ἰσως Ἀγ. Λεο-
νάρδου.

Τηρέδαζος, Πέρσης σατράπης. Ἰδ.
Τιρίδαζος.

Τηριδάη, δούλη τοῦ Μενελάου, ἐξ
αὐτοῦ μήτηρ τοῦ Μεγαπένθους (Ἀπλλδ.
Γ, 11).

Τηριδάτης, 1) εὐνούχος Κύρου τοῦ
νεωτέρου (Αἰλ. Π. I). — 2) Ἰδ. Τιρι-
δάτης.

Τήριλλος, τύραννος τῆς Ἱμέρας ἐν
Σικελίᾳ (Ἡρόδ.).

Τιάρα, κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν
Ἀσιανῶν, παρ' Ἀττικοῖς καὶ κυρβασία,

παρὰ δὲ Πέρσαις Κίδαρις λεγομένη, ἣν
πίλος, παρὰ μὲν τοῖς κατωτέροις μαλακὸς
καὶ εὐκαμπτος, ἐνίοτε μετὰ παραγναθίδων
παρὰ δὲ τοῖς ἡγεμόσι καὶ σατράπαις ἦν ὀρθὸς,
ζωηροῦ μάλιστα χρώματος, ἔχων διάδημα
κυανοῦν μετὰ λευκῶν ἢ καὶ χρυσῶν ἢ δια-
λίθων κοσμημάτων (Ἡρόδ. Γ, 12. — Ε, 49).

Ζ. 64. — Ξνφ. Κυρ. πδ. Η, 3. 13, 'Ανθ. Β, 5. 20. — Αισχλ. Περσ. 168).

Τιαραντός, ποταμός της Σκυθίας, εισβάλλων εἰς τὸν Ἰστρον ἐν Δακίᾳ ('Ηρδ. Δ, 48). Νῦν Σόλ.

Τείαα, θυγάτηρ τοῦ Εὐρώτα, καθ' ἣν ὠνομάσθη καὶ εἰς τῶν ποταμῶν τῆς Λακωνίας (Παυσ. Λακ. 18. — Ἡσύχ.).

Τεβαρηνοί, λαὸς τοῦ Εὐξεινίου πόντου, κατοικῶν μεταξὺ τῶν Χαλύβων καὶ Μοσυνόικων χώραν πεδινὴν καὶ εὐφορον, καὶ αὐτοὶ δὲ ἄκακοι καὶ φαιδροί, καὶ τὸν γέλωτα θεωροῦντες ὡς τῇ εὐτυχίᾳ συντελεστικόν ('Ηρδ. Γ, 94. — 'Απλιν. Ρεδ. Β, 377), Ὁ Ξενοφὼν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας διήλθε τὴν χώραν των ('Ανθ. Ε, 5, 2).

Τιβεριὰς, ἐπίσημος πόλις ἐν Γαλιλαίᾳ, εἰς τὴν δυτικὴν ὄχθην τῆς λίμνης Γεννησαρεθ ἢ Τιβεριάδος, κτισθεῖσα ὑπὸ Ἡρώδου τοῦ Ἀγρίππα εἰς τιμὴν τοῦ αὐτοκράτορος Τιβερίου. Ὁ Οὐεσπασιανὸς, καταλαβὼν αὐτήν, τὴν κατέστρεψεν· ἀλλ' ἀνέκυψε πάλιν μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐπ' αἰῶνας διέμεινεν ἡ ἔδρα ἀξιολόγου Ἰουδαϊκῆς Ἀκαδημίας. Παρ' αὐτὴν ἦσαν γῆμην κεκτημένα θερμὰ λουτρά. Σπουδαῖα ἀρχαῖα αὐτῆς ἐρείπια σώζονται νοτίως τῆς ὁμωνύμου νέας πόλεως, ἣν σεισμός κατέστρεψε τῷ 1837.

Τιβερῖνος, ὁ θεὸς τοῦ Τιβερίου ποταμοῦ ὅστις διαρρέει τὴν Ρώμην, καὶ πρὶν

ὡς ἐπιστεύετο Ἀλβούλα ἐκαλεῖτο, τὸ δὲ νέον ὄνομα ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ εἰς αὐτὸν πνιγέντος, καὶ εἶτα ὡς θεοῦ τιμηθέντος Τιβερίου, βασιλέως τῆς Ἀλβης. Εἶχεν ἱερὸν ἐπὶ τῆς νήσου τοῦ ποταμοῦ, ἐνθα θυσίαι μὲν ἐτελοῦντο κατὰ Δεκέμβριον, ἄγῶνες δὲ κατ' Ἰούλιον. Ἐν τῷ Μουσεῖῳ τῆς Ρώμης σώζεται λαμπρὸν κολοσσιαῖον ἄγαλμα αὐτοῦ, θαφνοστροφῶς, εἰς τὴν μίαν χεῖρα τὴν κώπην ἔχοντος, εἰς δὲ τὴν ἄλλην κέρας τῆς Ἀμαλθείας, καὶ παρ' ἑαυτοῦ τὴν λύκαιναν μετὰ τοῦ Ῥέμου καὶ τοῦ Ῥωμύλου.

Τιβεριόπολις, πέλις ἐν Φρυγίᾳ (Πτλμ.).

Τιβέριος, ὁ θετὸς υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Αὐγούστου εἰς τὸν θρόνον τῆς Ρώμης, (14-37 μ. Χ.), πολλάκις ἐν Γερμανίᾳ διὰ τῶν ὅπλων διακριθεὶς, ἐπὶ 7 ὅλα ἔτη ἀποσυρθεὶς εἰς Ῥόδον, ἐνθα ἐπεδόθη εἰς σπουδὰς καὶ μελέτας, καὶ μετὰ τὸν ἐνθρονισμόν του τὸ πρῶτον μὲν φρόνησιν δεῖξας καὶ ἡπιότητα, κατὰ τὰ τελευταῖα δὲ ἔτη ἐντραπεὶς εἰς ἐκδιαίτησιν καὶ ὠρότητα.

Τίβερις, ὁ ἐπίσημος ποταμὸς τοῦ Λατίου (Ἰδ. Τιβερίνος), ἐκ τῶν Ἀπεννίνων πηγάζων, κατὰ τὸ Τιφερίνον (ὅθεν πιθανώτερον εἶχε καὶ τὸ ὄνομα) κατὰ τὰ βορειανατολικά τῆς Τυρρηνίας, ῥέει νοτίως, ἀποτελῶν τὸ ὄριον μεταξὺ τῆς ἀρχαίας Τυρρηνίας καὶ Οὐμβρίας, τῶν Σαβίνων καὶ τοῦ Λατίου, καὶ νοτιοδυτικῶς διαρρέων τὸ Λάτιον, καὶ πολλὰ παραποτάμια δεχόμενος, διέρχεται διὰ τῆς Ρώμης καὶ δυτικῶς αὐτῆς ἐκβάλλει εἰς τὴν θάλασσαν διὰ δύο βραχιόνων, ἐγκλειόντων μικρὰν νήσον ἣτις ἦν τῇ Ἀφροδίτῃ ἁφιερωμένη. Εἶχε δὲ κατὰ τὰς ἐκβολὰς πλάτος 400', καὶ οὐ μικρὸν βάθος.

Τίβιον καὶ **Τίβειον**, ὅρος τῆς Φρυγίας (Στφ. Βυζ.). Ἐξ αὐτοῦ καὶ πολλοὶ τῶν Φρυγῶν εἶχον τὸ ὄνομα τοῦτο (Τίβιος), ὃ ἀπέβη σύνθηες παρὰ τοῖς δούλοις ἐν Ἑλλάδι (Λουκ.).

Τίβιος (ὁ), ποταμὸς τῆς Θράκης ἐν

τοῦ Αἵμου πηγάζων, καὶ εἰς τὸν Ἰστρον ἐκβάλλων (Ἡρδ. Δ, 49).

Τιβέριος, ποταμὸς τῆς Δακίας, ρέων ἐκ βορρᾶ πρὸς μεσημβρίαν καὶ εἰσβάλλων εἰς τὸν Ἰστρον κατὰ τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ ὄχθην (Πτολ. Γ, 7). Ἐλέγετο καὶ Tisiauus καὶ Tysia. Νῦν Τέις.

Τίβουρα (τά), πόλις ἀρχαία, ἰσχυρὰ καὶ ἐμπορικὴ τοῦ Λατίου. Καὶ Τίβουρις (Στρεβ. Ε, 238. — Στρεβ. Βυζ.). Ἦν προσφιλεῖς δαίτα τοῦ Ὀρατίου, καὶ ὁ Ἀδριανὸς εἶχεν ἐκεῖ λαμπρὰν ἐπαυλιν. Νῦν Τίβολι.

Τίγαις, υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Φυλῆδος, θυγατὸς τοῦ Θεσπίου (Ἀπλιδ. Α, 3, 8).

Τίγγες, πόλις ἀρχαία κατὰ τὴν βόρειον ἀκτὴν τῆς Μαυριτανίας, πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας Τιγγιτανίας, λίαν ἐμπορικὴ, καὶ ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου καὶ τοῦ Κλαυδίου προστατευθεῖσα (Πλούτ. Σεργ. Θ. — Mel. Ι, 5, 2).

Τιγράνης, 1) στρατηγὸς τῶν Μήδων εἰς τὴν κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐκστρατείαν τοῦ Ξέρξου (Ἡρδ. Ζ, 62). — 2) Βασιλεὺς τῶν Ἀρμενίων, ἡττηθεὶς ὑπὸ Κύρου τοῦ μεγάλου (Ξεν. Κυρπ. Γ, 1). — 3) Υἱὸς Ἀρτεμίου, ὁ ἐπισημότερος τῶν ὁμωνύμων βασι-

λέων τοῦ προτέρου, βασιλεὺς τῶν Ἀρμενίων, φονευθεὶς ὑπὸ Τιβερίου ὡς ἐχθρὸς τῶν Ῥωμαίων.

Τιγρανόκερτα (τά) ἢ Τιγρανόκερτα (ή), (Τιγρανόπολις), πόλις ἦν ἀνῆγειρεν ὁ Τιγράνης εἰς θέσιν ὕψηλὴν ὑπὲρ τὸν Νικηφόριον ποταμὸν, καὶ ἦν οἰκίσας δι' Ἑλλήνων κυρίως ἐκ δώδεκα πόλεων τῆς Καππαδοκίας καὶ Κιλικίας αἰτίνες εἶχον καταστραφῇ, ὡχύρωσε καλῶς, καὶ ἀνέδειξε πρωτεύουσαν τῆς Ἀρμενίας. Πρὸ αὐτῆς νικήσας τὸν Τιγράνην ὁ Λούκουλλος, κατέστρεψεν ἐν μέρος τῆς πόλεως, ἥτις δὲν εἶχεν ἔτι συντελεσθῇ. Ἀλλ' οὐχ ἤττον ἐξηκολούθησεν αὐτῇ ὑφισταμένη (Στρεβ. ΙΑ, 522. 532. 539. — Tac. Ann. XII, 50. XIV. 24. XV. 4). Ἐρείπια αὐτῆς δὲν ὑπάρχουσιν, ἢ δὲ θέσις τῆς εἰκάζεται εἰς Ἀμιδ.

Τίγρης ἢ Τίγρις, ποταμὸς μέγας καὶ ὀρμητικὸς τῆς Ἀσίας, ἔχων πολλὰς ἐν Ἀρμενίᾳ πηγὰς, τὰς δυτικωτάτας ἐν τῇ Σοφηνῇ, καὶ τὰς ἀνατολικωτάτας εἰς τὰ Γορδιαῖα ὄρη (τὰ τῶν Κορύδων). Διαρρέει δὲ τὴν λίμνην Ἀρέθουσαν, εἰτα γίνεται ἀφανὴς ὑπὸ μίαν τοῦ Ταύρου παρέκτασιν, ἀναφανείς δὲ αὖθις, εἰσρεῖ εἰς ἄλλην λίμνην, τὴν Θώσσετιν ἢ Ἀρπίσσαν (νῦν Βάν), καὶ εἰτα αὖθις ὑπὸ τὴν γῆν χωνευόμενος, προκύπτει ἐκ δευτέρου εἰς ἀπόστασιν 25 μιλίων, κατὰ τὸ Νυμφαῖον. Δεχθεὶς δ' ἀριστερόθεν ὡς ὁμόρρους τὸν μέγαν καὶ μικρὸν Ζάβαταν (νῦν Ζάβ), καὶ τὸν Διόλαν, καὶ ρέυσας ὡς μεθόριος τῆς Μεσοποταμίας καὶ Ἀσσυρίας, κατὰ τὴν Σελεύκειαν, πλησιάζει πρὸς τὸν παραλλήλως καὶ δυτικῶς αὐτοῦ ρέοντα Εὐφράτην μέχρι 150 σταδίων, διὰ πολλῶν διωρύχων μετ' αὐτοῦ συνδεόμενος. Μακρυνθεὶς δὲ πάλιν αὐτοῦ καὶ τοξοειδῶς στραφεὶς πρὸς τὰ νοτιοδυτικά, ἐνοῦται μετ' αὐτοῦ κατὰ τὴν πόλιν Δίγβοαν, καὶ ἐκεῖθεν οἱ δύο ποταμοί, εἰς ἓνα συνενωθέντες, ἐκβάλλουσιν ὁμοῦ 1000 στάδια κατωτέρω τῆς πόλεως Χάρακος διὰ δύο στομίων εἰς τὸν

λέων τῆς Μεγάλης Ἀρμενίας, περὶ τὰ 100 π. Χ., ἐνυμφεύθη Κλεοπάτραν, τὴν θυγατέρα τοῦ μεγάλου Μιθριδάτου, βασιλέως τοῦ Πόντου, καὶ μετ' αὐτοῦ συνεπολέμησε κατὰ τῶν Ῥωμαίων ἀλλὰ μέχρι τέλους ἀπώλεσε τὰς πρὶν μεγάλας του κατακτήσεις τῆς Καππαδοκίας, τῆς μικρᾶς Ἀρμενίας καὶ μέρους τῆς Συρίας, καὶ ὑπέκυψεν αὐτοῖς, ἀποθάνων τὸ 85ον ἔτος τῆς ἡλικίας του (Πλούτ. Λουκ. ΚΘ. — Δ. Κάσσ. ΛΣΤ, 35). — 4)

Περσικὸν κόλπον. Οἱ πλεῖστοι τῶν ἀρχαίων καὶ μετὰ τὴν ἔνωσιν Τίγριν ὀνομάζουσι τὸν διπλοῦν ποταμὸν, ἀπὸ δὲ τῆς νῦν πόλεως Βάσρας τὸν λέγουσι Πασίτιγριν (κατὰ τὴν περσικὴν γλῶσσαν μικρὸν Τίγριν), ἐν ᾧ ἄλλοι τὸ ὄνομα τοῦτο ἀποδίδουσιν εἰς τὸν Εὐλάλον μετὰ τοῦ Κοπράτα, τοὺς ἐκρέοντας ὀλίγον ἀνατολικώτερον τῆς κοίτης τοῦ μεγάλου ποταμοῦ, ἀλλὰ μετ' αὐτοῦ διὰ πολλῶν αὐλάκων συνδεομένους (Στρβ. ΙΑ, 529. ΙΣΤ, 746).

Τεγυρηνοὶ, ἔθνος ἐλθετικόν, ἐξόχως μάχιμον, χωριζόμενον ἀπὸ τῆς Γερμανίας διὰ τοῦ Ῥήνου (Στρβ.).

Τίθαιος, υἱὸς τοῦ Δάτιδος, στράτηγός τοῦ Ξέρξου κατὰ τῆς Ἑλλάδος (Ἡρδ. Ζ, 88).

Τιθαασευτής, ὁ τὰ ζῶα, μάλιστα τὰ θηρία, ἐξημερῶν καὶ χειροῦ ποιῶν (Ἀρστφ. Σφῆκ. — Ἐνφ. Ἀπομν. Δ,

3, 70. — Πλούτ. Φάβ.). Ἡ εἰκὼν, δακτυλιόλιθος, παριστᾷ ἄρκτου τιθαασευτήν, ἔχοντα τὴν ζώνην δι' ἐλασμάτων καὶ τὸν ἀριστερὸν θραχίονα διὰ μεταλλίνων κρίκων προπεφυλαγμένον.

Τιθηνίδια (τὰ), ἐορτὴ τῶν τιθῶν (τροφῶν) τῶν ἀρρένων παιδιῶν ἐν Σπάρτῃ. Τὰ βρέφη ἔφερον εἰς τὸ ἐν τοῖς ἀγροῖς ἱερὸν τῆς Κορυθαλίας Ἀρτέμιδος, καὶ ἐτέλουν χοιριδίῳ καὶ πλακούντων θυσίας (Ἀθῆν. Δ, 139. — Πλούτ. Συμπ. Γ, 9. Ἑλλ. Ζ).

Τιθορέα, πόλις τῆς Φωκίδος ἐπὶ τῆς βορειοδυτικῆς προεκτάσεως τοῦ Παρνασσοῦ,

ἣτις ἔφερε τὸ αὐτὸ ὄνομα ἢ δὲ πόλις ἐλέγχετο πρὶν Νέων (Ἡρδ. Β, 32. — Πaus. Φωκ. 12).

Τείθρας ἢ Τείθρας, υἱὸς τοῦ Πανδίωνος, ἐξωσθεὶς ἐκ τῆς Μαραθωνικῆς τραπόλεως, καὶ ἐν Μυσίᾳ ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους ἀνευρεθεὶς.

Τειθράσιοι ἢ Τειθράσιοι, ἄτιμὸς δῆμος τῆς Αἰγίδος φυλῆς, ἐπώνυμος τοῦ Τίθραντος (Ἰδ.), δι' ὃ πιθανῶς πρὸς τὸν Μαραθῶνα κείμενος. Τὰ σῦκα αὐτοῦ ἐφημίζοντο ἐπὶ γλυκύτητι (Ἀθῆν. ΙΔ, 18), οἱ δὲ κάτοικοι ἐπὶ κακίᾳ καὶ ῥαδιουργίᾳ (Ἀρστφ. Βάτρ. 477), δι' ὃ καὶ ὁ ποιητὴς τὰς Γοργόνας Τειθρασίας λέγει ἀντὶ Ταρτησίας.

Τειθραύστης, ὁ τῷ 394 π. Χ. τὸν Τισσαφέρην διαταγῇ Ἀρταξέρξου τοῦ Μνήμονος φρονεύσας, ὡς σατράπης ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ διαδεχθεὶς, ἀμφίβολον δὲ ἂν καὶ ὡς ἀρχιστράτηγος. Οὗτος ἐπεισε τὸν Ἀγησίλαον εἰς ἀνακωχὴν, καὶ νὰ στραφῇ κατὰ τοῦ Φαρναβάζου. Ἐπεμψε δὲ συγχρόνως εἰς Εὐρώπην τὸν Ῥόδιον Τιμοκράτην, τοῦς αὐτῷ 50 τάλαντα, ἵνα διεγείρῃ πόλεμον ἐν Ἑλλάδι, ὅστις νὰ βιάσῃ τοὺς Σπαρτιάτας ν' ἀνακαλέσωσι τὸν Ἀγησίλαον (Ἐνφ. Ἑλλ. Γ, 4, 25).

Τιθωνός, υἱὸς τοῦ Λαομέδοντος καὶ τῆς Στρυμῶς, ἡρπάγη διὰ τὴν ὠραιότητά του ὑπὸ τῆς Ἥους, ἣτις ἔσχεν ἐξ αὐτοῦ υἱοὺς τὸν Ἡραθίωνα καὶ τὸν Μέμωνα, καὶ ζητήσασα παρὰ τῶν θεῶν ἐπέτυχεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἀθανασίαν· ἀλλ' ἐπειδὴ εἶχε λησμονήσει νὰ ζητήσῃ καὶ τὴν αἰωνίαν νεότητα, ὁ Τιθωνός ἐγένετο ὑπέργηρος, μέχρις οὗ οἱ θεοὶ, εὐσπλαγχνισθέντες αὐτὸν, τὸν μετέβαλον εἰς τέττιγα (Ὀμ. Ἰλ. Υ, 237. Ὑμν. Ἀφρδ. 219. — Ἡσδ. Θεογ. 984. — Ἀπλλδ. Γ, 12, 4).

Τέκνον, ἀρχαία πόλις ἐν τῇ ἐντεῦθεν τῶν Ἀλπεων Γαλλίᾳ, ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὁχθῆς τοῦ Τικίνου ποταμοῦ, οὐ μακρὰν τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ εἰς τὸν Πάδον, ἐπὶ τῆς

ὁδοῦ ἥτις ἔφερεν ἐκ Ῥώμης εἰς τὴν Γαλιαν. Ἡ πόλις ἐγένετο δῆμος τῆς Ῥώμης, εἴτα δὲ κατεστράφη ὑπὸ τῶν Οὐνων, καὶ ἡ ἀκμὴ αὐτῆς ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἐξουσίας τῶν Ὀστρογότθων (Στρβ. Ε, 217.—Liv. XXI, 45. Tac. Ann. III, 15. Hist. II, 47, 27, 68, 88). Νῦν Παδία.

Τίκενος ἡ Τικίνος, μέγας ἀριστέρος ὁμόρρους τοῦ Πάδου, πηγάζων ἐκ τοῦ ὄρους Ἀδούλας (Ἀγ. Γεθάρδου), διέρρει τὴν Οὐέρβανον λίμνην (Lago maggiore), καὶ ἐκύνετο εἰς τὸν ποταμὸν παρὰ τῇ Τικίνῳ. Εἰς τὰς ὄχθας αὐτοῦ ἐνίκησε τῷ 218 π. Χ. ὁ Ἀνίβας τὸν Σκιπίωνα (Στρβ. Ε, 209, 217.—Liv. V, 34, XXI, 29, 45, 47). Νῦν Τεσσίνος.

Τιλαταῖοι, λαὸς τῆς Θράκης περὶ τὸ ὅρος Σκόμιον, παρὰ τῇ νῦν Σοφίᾳ (Θουκ. Β, 96.—Στφ. Βυζ.).

Τιλλίδορος, ληστὴς περιβόητος (Ἀρρ.—Λουκ. Ἀλέξ. 2).

Τιλφούσιον, ἡ, θωρ. Τιλφώσιον ὑψηλὸς κρημνὸς (νῦν Πέτρα), νοτιῶς τῆς Κωπαίδος, πρὸς τῇ Κορωνείᾳ. Εἰς τοὺς πρόποδας αὐτοῦ ἔρρεε κρήνη, ἡ Τιλφούσα ἱερὰ τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ παρ' αὐτῇ ἐδείκνυτο ὁ τάφος τοῦ Τειρεσίου. Ἐπὶ τοῦ ὄρους δὲ ἦν τὸ Τιλφούσιον, πολέχην τετειχισμένη (Στρβ. Θ, 411.—Παυσ. Θ, 33, 1).

Τιμαγένης, ἐξ Ἀλεξανδρείας, δοῦλος τοῦ Φ. Σύλλα, εἴτα ἐν Ῥώμῃ διδάσκαλος, πολλὰ ἐκδοὺς συγγράμματα, ἰδίως ἱστορικά (Quinct. X, 1, 75). Ἐπειδὴ ἀπεφάνθη ποτὲ αὐθαδῶς κατὰ τοῦ Αὐγούστου, ὁ αὐτοκράτωρ τῷ ἀπηγόρευσε τὴν εἰσοδὸν τῶν ἀνακτόρων του· δι' ὃ θυμωθεὶς ὁ Τιμαγένης ἔκαυσεν ἣν εἶχε γράψει ἱστορίαν τῆς κυβερνήσεως αὐτοῦ (Hor. Ep. I, 19, 15.—Sen. Ep. XCI. De ira, III, 23).

Τιμαγόρας, 1) Κύπριος, πατὴρ τοῦ Τιμῶνακος, τοῦ ὑπὸ τὸν Πέρσην ναυαρχοῦντος κατὰ τῶν Ἑλλήνων (Ἡρδ. Ζ, 97). — 2) Υἱὸς τοῦ Ἀθηναγόρου, σύγχρονος τοῦ

Φαρναβάζου (Θουκ. Η, 6, 39). — 3) Ἐκ Τεγέας, πρέσβυς Λακεδαιμόνιος τοῦ Πέρσου Δαρείου τοῦ Νέου (Θουκ. *Β, 67). — 4) Ἀθηναῖος, πρέσβυς πεμφθεὶς εἰς Ἀρταξέρξην, τὸν βασιλέα τῆς Περσίας. Ἐκεῖ ἀπαντηθεὶς μετὰ τοῦ Πελοπίδου, ὑπεστήριξεν αὐτὸν, δι' ὃ κατηγορίθη ἐν Ἀθήναις, καὶ ἐπὶ δωροδοκίᾳ διαβληθεὶς, κατεδικάσθη εἰς θάνατον (Ξνφ. Ἑλλ. Ζ, 1.—Πλούτ. Ἀρτζ. ΚΒ). — 5) Φιλόσοφος ἐκ Γέλας. — 6) Φιλόσοφος Ἐπικούριος (Cic. Acad. II, 25, 80). — 7) Χαλκιδεὺς, ζωγράφος, ἐν διαγωνισμῷ εἰς τὰ Πύθια νικήσας τὸν Πάναινον, περίφημον ζωγράφον, ἀδελφὸν τοῦ Φειδίου (Plin. XXXV, 35).

Τιμαῖα, γυνὴ Ἀγίδος, τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης (Πλούτ. Ἀγ.).

Τιμαίνετος, περίφημος ἀρχαῖος ζωγράφος (Παυσ.).

Τίμαιος, 1) ἐκ Λοκρῶν ἐν Ἰταλίᾳ, φιλόσοφος Πυθαγόρειος, ὃν ἐπεσκέφθη ὁ Πλάτων ἵνα μαθῇ παρ' αὐτοῦ τὰ δόγματα τοῦ Πυθαγόρου (Cic. Fin. V, 29. R. P. I, 10). Ὁ Σουίδης ἀναφέρει διάφορα αὐτοῦ συγγράμματα, «μαθηματικά»· «περὶ φύσεως»· ἐν ἔργῳ «περὶ Πυθαγόρα»· ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ἀμφισβητεῖται ἂν ποτε συνέγραψεν ὁ Τίμαιος, καὶ πιστεύεται ὅτι τὰ μνημονευόμενα ἐγράφησαν ὑπὸ μεταγενεστέρου τινὸς Πυθαγορείου. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ περὶ τοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτοῦ περισωθέντος συγγράμματος «περὶ ψυχῆς κόσμου καὶ φύσεως», γραφέν ἴσως ὑπὸ τοῦ ἄλλου Τιμαίου, ἐκείνου δὲ ὁ Πλίνιος ἀποκαλεῖ μαθηματικὸν (XVI, 22, 24. II, 8, 6. V, 9, 10). — 2) Φιλόσοφος Πλατωνικός, πιθανῶς τῆς γ' ἐκατονταετηρίδος μ.Χ., συντάξας Πλατωνικὸν λεξικόν, οὗ σώζεται μέρος. — 3) Ὁ ἱστορικός, ἐκ Ταυρομενίου τῆς Σικελίας, υἱὸς Ἀνδρομάχου, γεννηθεὶς περὶ τὸ 352 π. Χ. καὶ διδάσκαλον ἔχων Φιλίσκον τὸν ἐκ Μιλήτου. Ὑπὸ τοῦ Ἀγαθοκλέους ἐκδληθεὶς τῆς Σικελίας περὶ τὸ 317, ἐζήσε 50 ἔτη ἀποσυρθεὶς εἰς Ἀθή-

νος, ἐνθα καὶ ἔγραψε τὸ ἱστορικὸν αὐτοῦ σύγγραμμα. Ἐν βαθεῖ γήρατι δ' ἐπέστρεψεν εἰς Σικελίαν, καὶ ἀπέθανεν 96 ἐτῶν, τῷ 256 π. Χ. Τὸ κυριώτερον ἔργον αὐτοῦ, ἡ ἱστορία τῆς Σικελίας ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς 129ης Ὀλυμπιάδος, διηγεῖτο εἰς βιβλία περίπου 68 καὶ εἰς δύο κυρίως μέρη, ὧν ἀγνοοῦνται ὅμως τὰ ὅρια. Ἐν ἄλλῳ ἰδιαιτέρῳ συγγράμματι ἐπραγματεύθη περὶ τῶν ἐκστρατειῶν τοῦ Πύρρου, καὶ ἕτερον ἔργον αὐτοῦ ἐπεγράφετο «Ὀλυμπιονίκαι», περιέχον πιθανῶς χρονολογικὰς ἐρεῦνας. Οἱ ἀρχαῖοι, καὶ ἰδίως ὁ Πολύβιος, ἐπέκρινον λίαν αὐστηρῶς τὸν Τίμαιον, ἀρνούμενοι αὐτῷ πᾶσαν ἱστορικὴν ἱκανότητα (Πολβ. ΙΒ, 3-15, 23-18). Ὁ Κικέρων δὲν κρίνει αὐτὸν οὕτως αὐστηρῶς (De Or. II, 14, 58). οὐχ ἦττον ὅμως φαίνεται βέβαιον ὅτι ὁ Τίμαιος εἶχε μᾶλλον πεπαιδευμένου συλλογέως παρὰ ἱστορικοῦ ἰδιότητα καὶ μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων ἱστοριογράφων δὲν κατέχει ἐπίσημον θέσιν. Τὰ συγγράμματα αὐτοῦ ἀπωλεσθησαν, καὶ ἀποσπάσματα αὐτῶν μόνον σώζονται (Συλλγ. Müller, Fragm. Hist. Graec.). — 4) Ἀρχιτέκτων, κατασκευάσας μεγαλοπρεπῆ καὶ λίαν θαυμασθεῖσαν πυρὰν διὰ τὸν ἐνταφιασμὸν Διονυσίου τοῦ πρεσβυτέρου (Ἀθῆν. Ε, 206).

Τίμαλκος, υἱὸς τοῦ Μεγαρέως, βοηθῆσας τοὺς Διοσκόρους εἰς τὴν ἄλωσιν τῶν Ἀφιδνῶν ἐν Ἀττικῇ, ἐνθα ὁ Θησεὺς εἶχεν ἐγκλειστον τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν Ἑλένην (Πaus. Α, 41).

Τιμάνδρα, θυγάτηρ τοῦ Τινδάρου, γυνὴ τοῦ Ἑλέμου, μήτηρ τοῦ εἰς Ἱταλίαν μεταναστεύσαντος Εὐάνδρου (Ἀπλλδ. Γ, 10. — Πaus.).

Τιμάνθης, ζωγράφος Κύθνιος (Quinct II, 13), ὅπ' ἄλλων δὲ (Εὐστθ. εἰς Ἱλ. Ω, 63) Σικυώνιος λεγόμενος, διότι ἀνήκεν εἰς τὴν σικυωνίαν σχολὴν, ἤκμαζε περὶ τὸ 400 π. Χ. (Plin. XXXV, 36, 3). Ἐξοχος εἰς τὴν τεχνουργίαν, ἦν ἔτι θαυμαστότερος ὡς

πρὸς τὴν ἐφεύρεσιν καὶ σύνθεσιν τῶν εἰκόνων του, δι' ὧν κατ' ὅρου νὰ ἐκφράσῃ ἐπὶ τῷ ποιητικώτερον τὰς εὐγενεστέρους ἐμπνεύσεις. Ἐν τῶν θαυμαστοτέρων ἔργων του ἦν ἡ Οὐσία τῆς Ἰφιγενείας (Plin. XXXV, 36, 6) ἐν ἣ εἰς τῶν παρεστώτων τὰ πρόσωπα τὴν θλίψιν ἐκφράσας κατὰ τοὺς διαφόρους αὐτῆς βαθμοὺς, τὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐκάλυψε διὰ τῆς χλαμύδος του, διότι ἐκείνου ἡ θλίψις ὑπερέβαινε πᾶσαν ἑκφρασιν. Τῆς εἰκόνος δὲ ταύτης σώζεται ἀξιόλογον ἀντίγραφον εἰς τοιχογραφίαν τῆς Πομπηίας (Ἰδ. Ἀγαμέμνων), καὶ τὴν αὐτὴν ἀπαραλλάκτως εἰκόνα περιέγραψεν ὁ Εὐριπίδης εἰς τὴν τραγῳδίαν του («δάκρυα προῆξεν, ὁμμάτων πέπλον προθεῖς». Ἰφιγ. ἐν Αὐλίδι), ὥστε ἀγνεῖται ὅν ὁ ζωγράφος τὸν ποιητὴν, ἢ ὁ ποιητὴς ἀντέγραψε τὸν ζωγράφον. Ἐν ἐτέρᾳ εἰκόνι τοῦ Σάτυροι μετροῦντες διὰ τῶν θύρσων τῶν τὸν ἀντίχειρα κοιμωμένου Κύκλωπος ἀποδεικνύουσιν ἐπίσης αὐτοῦ τὴν ἐφευρετικότητα (Pl. XXXV, 37, 6).

Τιμάνωρ, υἱὸς Τιμάνθους, ναύαρχος τῶν Κορινθίων εἰς τὴν κατὰ τῶν Κερκυραίων ἐκστρατείαν αὐτῶν (Θουκ. Α, 29).

Τιμαρέτη, μία τῶν ἱεριστῶν τοῦ ἐν Δωδωνῇ μαντείου τοῦ Διὸς (Ἡρδ. Β, 55).

Τιμαρχίδης, ἄρχων ἐν Ἀθήναις (Διόδ.).

Τίμαρχος, 1) δῆμαγωγὸς ἐν Ἀθήναις καθ' οὗ σώζεται ῥητορικός λόγος τοῦ Αἰσχίνου. — 2) Υἱὸς τοῦ Πραξιτέλους, ἀδελφὸς καὶ συνεργάτης τοῦ Κηφισσοῦ (Pl. XXXIV, 49. — Rang. Ant. Hell. II, 1403). Ἀμφοτέρων διάφορα μνημονεύονται ἔργα ἀπὸ κοινοῦ, ἐν ἄλλοις ἀνδριάς τοῦ κωμικοῦ ποιητοῦ Μετάνδρου, ἴσως ὁ σωζόμενος ἐν τῷ Βατικανῷ Μουσείῳ, οὗ τὸ βάθρον ἀνευρέθη ἐν Ἀθήναις. — 3) Φιλόσοφος ἐπικούρειος (Καλλίμχ. Ἐπ. 11). — 4) Ἀθηναῖος ἀδελφὸς τοῦ Κλειτομάχου (Πλάτ. Θεαγ. 129).

Τιμάσαρχος, υἱὸς τοῦ Τιμοκρίτου, Αἰγινήτου, Νεμεονίχης ἐν παισὶ (Πίνδ. Νεμ. Δ).

Τριμασίων, ἐκ Δαρδάνου, πόλεως τῆς μικρᾶς Ἀσίας, εἰς τῶν μετὰ Κύρου τοῦ νεωτέρου ἀναβάντων μυρίων Ἑλλήνων. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κλεάρχου ἐξελέγη εἰς τῶν στρατηγῶν (Ξεν. Ἀνθ. Γ, 4, 47, Ε, 6, 21, Ζ, 8, 18).

Τρίμασος, ποταμὸς τῆς Ἰστρίας, προρρέων ἐξ ἐπτά πηγῶν καὶ μιᾶς λίμνης, μόνον 2,000 βήματα μακρὸς, ἀλλ' ἀφθονον ἔχων ὕδωρ· ἀπετέλει τὸ ὅριον μεταξὺ Ἰστρίας καὶ Ἑνέτίας, καὶ διὰ χαριστάτου πεδίου μεταξὺ Τεργέστης καὶ Ἀκουιλίας ἐξέβαλεν εἰς τὸν Τεργέστατον κόλπον. Παρὰ τὰς ἐκβολὰς αὐτοῦ ἦν λιμὴν μετὰ ναοῦ τοῦ Διομήδους, ὁμωνύμου τῷ ποταμῷ (Στράβ. Ε, 214.—Liv. XLII, 4, 2.—Virg. Αἰν. I, 244, Ε, 8, 6).

Τριμηγενίδης, Θηβαῖος, υἱὸς Ἐρπυτος, ὁ δούς τῷ Μαρδονίῳ τὴν συμβουλὴν νὰ φυλάξῃσι τὰ στενὰ τοῦ Μαραθῶνος, μὴ δραπετεύσῃσι πολλοὶ τῶν ἐν τῷ στρατῷ του τεταγμένων Ἑλλήνων (Ἡρόδ. Θ, 39).

Τρίμημα, 1) ἦν ἡ ἐκτίμησις τῆς περιουσίας τῶν πολιτῶν, ὡς βάσεως τῆς εἰς τὸ δημόσιον συμβολῆς. Κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Σόλωνα αἱ περιουσίαι πᾶσαι ἐκτιμηθεῖσαι, διηρέθησαν εἰς 4 τιμήματα, ὧν ἕκαστον ὥριζε τὸν κατώτατον ὅρον τῆς ἀκινήτου οὐσίας τῶν εἰς αὐτὸ ὑπαγομένων. Ἦσαν δὲ ταῦτα τὰ τῶν πεντακοσιομεδίωνων, τῶν κεκτημένων ἐτήσιον εἰσόδημα τοῦλάχιστον 500 μεδίωνων (ξηρῶν προϊόντων ἢ μετρητῶν ὑγρῶν)· τῶν ἱππέων, τῶν εἰσπραττόντων τοῦλάχιστον 300 μεδίωνους, καὶ ἐπομένως ὑποτιθεμένων ὅτι ἠδύνατο νὰ τρέφωσιν ἵππον· τῶν ζευγιδῶν, ὧν τὸ εἰσόδημα ἦν 200 (πιθανώτερον 150) μεδίωνων εἰς κατώτατον ὅρον, καὶ ὑποτιθεμένων ὅτι εἶχον ἡ ἠδύνατο νὰ ἔχῃσι ζευγὸς βοῶν· καὶ τὸ τῶν 0 η τῶν, τῶν ἐπὶ ὀλιγώτερον κεκτημένων, οἵτινες ἦσαν ἀπηλλαγμένοι πάσης χρηματικῆς εἰσφορᾶς, ἀλλὰ καὶ οὐδεμιᾶς μετεἶχον ἀρχῆς, πλὴν τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς

ἡλιαίας. Προσέτι τὸ εἰς ἕκαστον τῶν τιμημάτων ἐπιβαλλόμενον τέλος ἦν οὐχὶ τὸ αὐτὸ ἀναλόγως καὶ εἰς τὰ τρία τιμήματα, ἀλλ' ἐλαφρότερον ὅσω τὸ τίμημα ἦν μικρότερον, τῆς περιουσίας τοῦ πεντακοσιομεδίου λογιζομένης 12 πλάσις τοῦ εἰσοδήματος αὐτοῦ (ταλάντου ἢ 6000 δρ. διὰ 500 μεδίωνους ἢ δραχμάς), τῆς τοῦ ἱππότου 10 πλάσις, τῆς τοῦ ζευγίτου μόνον 7 πλάσις. Ἡ ἀπογραφὴ τῶν περιουσιῶν ἐγίνετο εἰς τακτικὰς ἐποχάς, ἄλλας ἀλλαχού (Ἀριστ. Πολιτ. Γ, 8). — Ὁ Κάσσανδρος νικῆσας τοὺς Ἀθηναίους τῷ 316 π. Χ., ἐπέβαλεν αὐτοῖς «πολιτεύεσθαι ἀπὸ τιμήματος ἄχρι μὲν ὧν δέκα» (Διόδ. ΙΗ, 74), ἥτοι νὰ μὴ μετέχῃσι τῆς κυβερνήσεως οἱ κεκτημένοι εἰσόδημα ἑλασσον τῶν 1000 δραχμῶν. — Ἰδ. καὶ Τέλη καὶ πολιτ. οἰκονομία.—2) Τὸ δικαστικὸς ἐπιβαλλόμενον πρόστιμον, καὶ εἰς πολλὰς, τὰς τιμητὰς λεγομένας, δίκας, ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προτεινόμενον (Δημοσθ. κ. Στφ. 1115). Εἰς τοῦτο ὁ ἐναγόμενος, ἂν ἐκηρύττετο ἐνοχός, ἀντέταττεν ἀντιτίμημα, καὶ τοῖς δικασταῖς ἐναπέκειτο νὰ ἐκλέξῃσι μεταξὺ τῶν δύο, διὰ ψήφου ἀποφαινόμενοι, ἥτις ἦν τὸ πινάκιον τιμητικὸν, (Πολύδ. Η, 16), ἐφ' οὗ οἱ δικασταὶ διὰ τοῦ ὄνυχος ἢ δι' ἐγκεντρίδος «εἰ τίμω» τὴν μακράν ἢ «τὴν βραχεῖαν», ἥτοι ἐχάραττον γραμμὴν, δι' ἧς, ἂν μὲν ἦν μακρὰ, παρέδχοντο τὸ τίμημα τοῦ ἐνάγοντος, ἂν δὲ βραχεῖα, τὸ ἀντιτίμημα τοῦ ἐναγομένου. Ὁ Σωκράτης, ἐπὶ τῆς μεγάλης του δίκης, ἐπρότεινεν ὡς ἀντιτίμημα 100 δραχμάς, καὶ εἴτα 3000.

Τρίμνης, Σκυῖθης, ἐπίτροπος τοῦ βασιλέως τῶν Σκυθῶν Ἀριαπείθους.

Τριμόδημος, ἀθλητὴς, φίλος τοῦ Θεμιστοκλέους, νικητὴς εἰς τὰ Νέμεα (Πίνδ.—Ἡρόδ. Ζ, 125).

Τριμόθεος, 1) Ἀθηναῖος, υἱὸς τοῦ Κόνωνος, μεθ' οὗ τῷ 393 π. Χ. εἰς Ἀθήνας ἐπανελθὼν, μετὰ τοῦ Πλάτωνος καὶ

Ἴσοκράτους συνδιατρίβων, καὶ εἰς σπουδὰς ἐπιδοθεὶς, ἀνεδείχθη διάσημος ρήτωρ, στρατηγὸς ἱκανώτατος καὶ ἀνδρείος, καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ ἐξόχου δραστηριότητος καὶ ἱκανότητος. Τὸ στάδιον δ' αὐτοῦ τῷ εἶχε προλεῖανει καὶ τοῦ πατρὸς του ἡ δόξα καὶ ὁ πλοῦτος. Ἀλλ' οὐχὶ ὅλως ἀπηλλαγμένος ἐλαττωμάτων τῆς ἐποχῆς, ἣν καὶ εἰς ἐκδιαίτησιν καὶ εἰς ἀσκασίαν ἐπιδοθεμένος. Τῷ 383 γίνεται μνεία αὐτοῦ ὡς νεανίου ἐκ τῶν ἐπισήμων. Τῷ δὲ 378 συναπεστέλλετο μετὰ τοῦ Χαβρίου καὶ τοῦ Καλλιστράτου ναύαρχος τοῦ κατὰ τῆς Σπαρτῆς ἐκπλεύσαντος στόλου. Τότε ὅμως ὑπερεῖχεν εἰσέτι τοῦ Χαβρίου ἡ φήμη, Τῷ δὲ 375, μετὰ 60 πλοίων ἐκπεμφθεὶς, ἀφ' οὗ ἐλεηλάτησε τὰς ἐχθρικὰς παραλίας, ἐκυρίευσεν τὴν Κέρκυραν, καὶ διέπρεψε διὰ τῆς ἡμερότητος καὶ μετριοπαθείας του πρὸς τοὺς ἡττηθέντας (Ξενφ. Ἑλλ. Ε, 4, 62)· εἴτα δ' ἐνίκησε τὸν Σπαρτιάτην Νικόλοχον εἰς Λευκάδα ἢ Ἀλυζίαν τῆς Ἀκαρνανίας· καὶ ἐλλείψει χρημάτων δὲν ἡδυνήθη μὲν νὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς νικηφόρους ἐπιχειρήσεις του, ἀλλ' οὐχ ἦτον ἐπέφερε διὰ τῶν ἐπιτυχῶν του συνομολόγησιν εἰρήνης, τῷ 374, εἰ καὶ μὴ ἐντελῶς ἐκτελεσθείσης (Ξενφ. Ἑλλ. ΣΤ', 2, 1). Μετὰ τινὰς κατακτήσεις ἐν Θράκῃ, ὥφειλε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Κέρκυραν, ἀπειλούμενην ὑπὸ τοῦ Μνασίππου, ἀλλὰ δι' ἑλλειψιν χρηματικῶν μέσων δὲν ἡδυνήθη νὰ φθάσῃ ἐγκαίρως, καὶ τῷ ἀφηρέθη ἡ ἀρχηγία (Αὐτ. ΣΤ', 2, 13. — Δμοθ. Τιμ. σ. 1186)· καὶ προτάσει μάλιστα τῶν ἀρχηγῶν τῆς δημοκρατικῆς μερίδος Ἴφικράτους καὶ Καλλιστράτου ἐνήχθη εἰς τὸ δικαστήριον (Ξενφ. Ἑλλ. Ε, 6, 2. ΣΤ', 2, 1), ἀλλὰ διὰ τῆς ἐπεμβάσεως τῶν φίλων του Ἰάσωνος τοῦ Φεραιῶν καὶ Ἀλκίετα τοῦ ἐξ Ἡπείρου ἀπέφυγε τὴν καταδίκην· ἀπῆλθε δ' ἐπὶ τινὰ χρόνον εἰς Περίαν, καὶ ἐκεῖ συνέπραξεν εἰς τὴν ἀνάκτησιν τῆς Αἰγύπτου. Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του διηλλάγη μετὰ τοῦ Ἴφικράτους, νυμφεύσας τὴν θυγα-

τέρα του μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Μενεσθέως καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς κατὰ θάλασσαν ἡγεμονίας τῶν Ἀθηναίων, καὶ εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς δυνάμεως τῶν Θηβαίων. Τῷ 368 ἀπεστάλη μετὰ στόλου ἵνα ὑποστηρίξῃ τὸν Πέρσῃν σατράπην Ἀριοβαζάνην. Ἀποδειχθέντος ὅμως ὅτι οὗτος εἶχεν ἀποστῆ ἀπὸ τοῦ μεγάλου βασιλέως ἐστράφη ὁ Τιμόθεος πρὸς τὴν Σάμον, ἣν εἶχον κυριεύσει οἱ Πέρσαι, καὶ κατέλαβεν αὐτήν, τῷ 366, μετὰ ἐνδεκάμηνον πολιορκίαν. Κατὰ τὰ μετὰ ταῦτα ἐτη εἰργάσθη εἰς τὸν Ἑλλησπόντον, Ἀφ' οὗ οἱ Σπαρτιάται καὶ οἱ Θηβαῖοι ἠνώθησαν μετὰ τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν, ἐν ᾧ πρὶν ὑπεστήριζον τὸν Ἀριοβαζάνην, ἔλαβε παρὰ τούτου τὴν Σηστόν καὶ τὴν Κριθώτην, τῷ 364 ἐκυρίευσεν τὴν Τωρώνην, τὴν Μεθώνην καὶ Πύδαν καὶ τὴν Ποτίδαιαν, ὑπέταξε τοὺς Χαλκιδεῖς· κατὰ τῆς Ἀμφιπόλεως ὅμως καὶ τῆς Ὀλύμπου ἀπέτυχεν (Διόδ. ΙΕ, 81. — Δμοθ. Ὀλυμπ. Α, 6, 10). Κατὰ τὸν συμμαχικὸν πόλεμον, ἀφ' οὗ ὁ Χαβρίας ἐφρονέθη, ἐτάχθη αὐτὸς μετὰ τοῦ Ἴφικράτους εἰς τὴν ἀρχηγίαν στόλου, ἵνα μετὰ τοῦ Χάρητος καταπολεμήσῃ τοὺς συμμάχους. Ἀλλὰ μὴ δυνηθέντες ἕνεκα τρικυμίας νὰ ναυμαχῶσιν ὅτε ὑπ' αὐτοῦ διετάχθησαν, κατηγγέλθησαν εἰς τὰς Ἀθήνας ἐπὶ προδοσίᾳ, τῷ 354 (Διόδ. ΙΣΤ', 7, 21. — Δμοθ. εἰς Δμοθ. ΚΔ). Καὶ ὁ μὲν Ἴφικράτης ἀπέφυγε τὴν καταδίκην, ὁ δὲ Τιμόθεος ὑπεβλήθη εἰς 100 ταλάντων πρόστιμον, καὶ ἔφυγεν εἰς Χαλκίδα, ἐνθα καὶ ἀπέθανε. Μικρὸν μετέπειτα ἐμετριάσθη, διὰ τὸν νόμον τοῦ Κόνωνα, ἡ ποινὴ εἰς 10 τάλαντα, καὶ τῷ ἐπετράπη νὰ μεταχειρισθῇ εἰς ἐπιδιόρθωσιν τοῦ τειχισμοῦ τῶν Ἀθηναίων. — 2) Μιλῆσιος ἐπίσημος ποιητὴς καὶ μουσικὸς, περὶ οὗ ἐλέγγεται ὅτι καὶ τὴν λύραν ἐτελειοποίησε, τέσσαρας νέας χορδὰς προσθεὶς εἰς αὐτήν, καὶ πολλὰ καὶ ποικίλα μέλη συνέταξεν, ἰδίως διθυράμβους, ἐξ ὧν μνημονεύονται 18, ὅμοιοι 21 καὶ νόμοι ἢ ᾠδαὶ ἐξάμετροι 19 (Σουίθ.).

προσέτι δὲ καὶ τραγωδίας ἔγραψε, καὶ ἄλλα εἶδη ποιήσεως (Πλούταρχ. — Ἀθήν. — Λουκ. — Στφ. Βυζ. — 3). Περίφημος αὐλητῆς ἐκ Θηβῶν, θαυμασθεὶς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου (Λουκ. Ἀρμ. 1). — 4) Γλύπτης ἐπίσημος, ἐξεργασθεὶς τὴν νοτίαν πλευρὰν τῶν ἀναγλύφων τοῦ Μουσουλίου, οὗ ὁ Σκόπας καὶ ὁ Βρύαξις εἰργάσθησαν τὰς λοιπὰς (Plin. XXXVI. 4, 9).

Τιμοκλῆς, 1) Ἀθηναῖος, λόγου ἄξιος ποιητὴς τῆς νέας κωμωδίας, προσβάλλων πολλάκις καὶ τὸν Δημοσθένην καὶ τοὺς πλείους τῶν συγχρόνων του διακεκριμένων ἀνδρῶν. Διεκρίνετο καὶ διὰ τοῦ ἐξαίρετου τοῦ ὕφους καὶ διὰ τῶν πολυειδῶν γνώσεών του. Ἡ ἔκθεσις αὐτοῦ εἶχεν ὕψος ποιητικῶν, τῶν δὲ χαρακτήρων αἱ παραστάσεις πολλὴν λεπτότητα. Ἐξαίρετως δ' ἐπετύγχανεν εἰς τὴν παρῳδιαν τραγικῶν ὑποθέσεων. 27 δραμάτων αὐτοῦ σώζονται οἱ τίτλοι καὶ ἀποσπάσματα (Συλλ. Meinecke, Com Graec. III). — 2) Στωϊκὸς φιλόσοφος, φίλος τοῦ Λουκιανοῦ (Λουκ.).

Τιμοκράτης, 1) Ἀθηναῖος, σύγχρονος τοῦ Δημοσθένους, ὅστις βιαίως αὐτὸν προσέβαλεν. — 2) Καὶ ἕτερος Ἀθηναῖος, καθ' οὗ ὁ Δημοσθένης ἐπίσης ἐπέπεσεν ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ — 3) Υἱὸς Τιμοξένου, στρατηγὸς Κορίνθιος (Θουκ. Β, 33). — 4) Λακεδαιμόνιος συστράτης τοῦ Βρασίδου κατὰ τῶν Ἀθηναίων (Θουκ. Β, 85, 92). — 5) Ρόδιος, ὃν ὁ σατράπης Τιθαύστης μετεχειρίζετο ἵνα διὰ δωροδοκίας ἐξεγείρῃ κατὰ τῆς Σπάρτης τοὺς ἀρχηγούς τῶν δημοκρατικῶν μερίδων εἰς τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις (Ξενφ. Ἑλλ. Γ, 5, 1). — 6) Φιλόσοφος Ἐπικούρειος, ἀδελφὸς τοῦ Μητροδώρου, διαφωνῶν πρὸς αὐτὸν ὡς πρὸς τὰς θεωρίας (Cic. N. D. XXXIII, 93). — 7) Ἀθηναῖος, εἰς ἐκ τῶν κατηγορῶν τῶν στρατηγῶν μετὰ τὴν ἐν Ἀργινοῦσαις μάχην (Ξενφ. Ἑλλ. Α, 73. — Πιθανῶς καὶ Θουκ. Ε, 19). — 8) Στρατηγὸς Διονυσίου Β κατὰ Δίωνος. — 9) Φιλόσοφος καὶ διδά-

σκαλὸς τῆς ῥητορικῆς, ἐξ Ἡρακλείας τῆς ἐν Βιθυνίᾳ, ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ (Λουκ. Δημ. 3).

Τιμοκρατία, σύστημα πολιτείας καθ' ἃ ἡ μετοχὴ εἰς τὴν διοίκησιν ἀπενέμετο ἀνάλογως τῶν περιουσιῶν. αἵτινες ἦσαν καὶ ἡ βάσις τῆς φορολογίας (τιμήματα) (Ἀριστ. Ἀθ. Ε, 12).

Τιμοκρέων, Ρόδιος ἐξ Ἰαλυσσοῦ, ἐθλητῆς καὶ λυρικὸς ποιητῆς, σύγχρονος καὶ ἐπὶ τινὰ χρόνον φίλος τοῦ Θεμιστοκλέους. Ἐπὶ τῇ ὑπονοίᾳ ὅτι ἦν Περσόφρων, ἐξεβλήθη τῆς πατρίδος του. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Θεμιστοκλῆς οὐδὲ διὰ δόσεως χρημάτων κατώρθωσε τὴν ἀνάκλησίν του, ὁ Τιμοκρέων ἐπέπεσε κατ' αὐτοῦ διὰ σατυρικῶν ἢ μᾶλλον ὑβριστικῶν ποιημάτων. Καὶ κατὰ τοῦ ἀντιζήλου του δὲ, τοῦ Κείνου Σιμωνίδου, καὶ τούτου φίλου τοῦ Θεμιστοκλέους, διετέθη ἐχθροὶ κώτατα, καὶ μεταξὺ τῶν δύο ἐξερράγη βιαιότατος πόλεμος σατυρῶν. Μέχρι τέλους λέγεται πορευθεὶς πρὸς τὸν βασιλεῆα τῶν Περσῶν καὶ ὑπ' αὐτοῦ φιλοξενηθεὶς. Ὀλίγα ἀποσπάσματα αὐτοῦ διατηροῦνται, ἐν οἷς διαφαίνεται ἄμετρος ἐξαφῆς πάθος καὶ βίαιος χαρακτήρ (Συλλ. Bergk, Poet. Iyr. Graec.).

Τιμόλαος, 1) ἀρχηγὸς τῆς δημοκρατικῆς μερίδος ἐν Κορίνθῳ, τῷ 395 π.Χ. ἐδωροδοκῆθη ὑπὸ τῶν Περσῶν ἵνα ἐξεγείρῃ τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις εἰς πόλεμον κατὰ τῆς Σπάρτης (Ξενφ. Ἑλλ. Γ, 5, 1. Α, 2, 10). — 2) Θηβαῖος, προδοὺς τὴν πατρίδα του εἰς Φίλιππον τὸν Μακεδόνα (Δμσθ. π. Στφ. 241). Κατὰ τινὰς ἐκδόσεις Τιμόλαος. — 3) Ἐκ Λαρίσσης ὑπομνηματιστὴς τῆς Ἰλιάδος, καὶ συντάκτης ἐμμέτρου αὐτῆς παραφράσεως.

Τιμολέων, Κορίνθιος, υἱὸς Τερεδῆμου, ἐπισήμου γενεᾶς, γεννηθεὶς περὶ τὰ 411 π. Χ., πεποικισμένος διὰ παντοίων ἀρετῶν, πρῶτος τὸν χαρακτήρα, ἀλλ' εἰς ἄκρον μισοτύραννος, ὥστε καὶ τῷ 364 συνέπραξεν εἰς τὸν φόνον τοῦ ἀδελφοῦ του Τιμοφάνους, θελήσαντος ἐπὶ κεφαλῇ 1,100 μισθωτῶν

νά καταλάβῃ τὴν τυραννίδα. Ἐκτοτε ἐπὶ εἰκοσιν ἔτη ἔζησε μὴ ἀναμιγείας πλέον εἰς τὰ δημόσια, μέχρις οὐ οἱ Κορίνθιοι τὸν ἐπεμύαν τῷ 344 ἐπὶ κεφαλῇς σώματος μισθωτῶν εἰς τὴν ἀποικὸν αὐτῶν πόλιν, τὰς Συρακούσας, αἵτινες ἐν ἐσωτερικῇ παραλυσίᾳ διατελοῦσαι εἶχον ἐπικαλεσθῆ τὴν βοήθειάν των (Πλούτ. Τιμολ. Γ, 7. — Νερ. Τιμ. II). Προσορμισθεὶς δ' εἰς τὸ Ταυρομενίον, ἀφ' οὗ πολλὰς ὑπερεπήδησε δυσχερείας, ἐνίκησεν εἰς τὸ Ἀδρανὸν τὸν ἐκ Λεοντίων Ἰκέταν, ὃν οἱ Συρακούσιοι εἶχον πρὶν καλέσει εἰς βοήθειαν κατὰ τοῦ Διονυσίου, καὶ κατέλαβε μέρος τῆς πόλεως τῶν Συρακουσῶν, ἐν ᾧ ὁ Ἰκέτας ἐξηκολούθησε κατέχων τὴν συνοικίαν τὴν καλουμένην Ἀγραδινὴν, ὃ δὲ Διονύσιος εἶχε τὴν Ὀρτυγίαν μετὰ τῆς Ἀκροπόλεως, καὶ οἱ Καρχηδόνιοι κατεῖχον τὸν λιμένα (Διόδ. ΙΔ, 37. — Πλούτ. Τιμ. ΙΑ). Ἀλλὰ μικρὸν μετὰ ταῦτα οὗτοι ἀπῆλθον, καὶ ἀφ' οὗ ὁ Διονύσιος, τῷ 343, παρέδωκε τὴν Ἀκρόπολιν, ἥναγκάσθη τότε καὶ ὁ Ἰκέτας ν' ἀποχωρήσῃ τῆς πόλεως. Τότε ὁ Τιμολέων κατηδάφισε τὴν ἀκρόπολιν, ὡς σύμβολον καὶ προμαχῶνα τῆς τυραννίδας, καὶ ἐγκατέστησεν ἐκεῖ τὰ δημοτικά δικαστήρια. Ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ του δὲ, λέγεται ὅτι ἤλθον ἐκ Κορίνθου 60,000 ἀποικοὶ εἰς τὰς ἐρημωθεῖσας Συρακούσας, καὶ εἰς αὐτοὺς ὅτι διένειμεν ἢ ἐπώλησε τὴν χώραν καὶ τὰς οἰκίας (Πλούτ. Τιμ. ΙΣΤ). Ἐπ' ἀνέφερε δὲ τὴν ἐλευθερίαν, προκαλέσας τὴν διὰ τοῦ Κεφάλου καὶ Διονυσίου ἀναθεώρησιν τῶν δημοκρατικῶν νόμων καὶ ἐγκαταστήσας πάλιν αὐτοὺς. Ἡ πρώτη θέσις ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄρχοντας ἐδόθη εἰς τὸν ἱερέα, ἢ ἀμφίπολον τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς, ὅστις ἐκηρύχθη ἐπώνυμος· ἄλλ' ὑπερτάτως διηύθυνε τὰ τῆς πολιτείας ὁ Τιμολέων μετὰ πάσης εὐθύτητος (Πλούτ. Τιμ. ΚΒ). Ἐπεσφράγισε δὲ τὴν ἀνάκτῃσιν τῆς ἐλευθερίας κατανικήσας τῷ 342 ἐν Κριμινισσῷ, παρὰ τῇ Ἐγέστη, τοὺς Καρχηδονίους, ἀποδιβάσαντας 80,000 στρατοῦ· ὅτε δὲ συνωμολογήθῃ εἰ-

ρήνην, ὁ ποταμὸς Ἀλυκος ὠρίσθη ὡς ὄριον μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν Συρακουσίων. Καὶ τῶν ἄλλων δὲ πόλεων οἱ τύραννοι ἐξεδιώχθησαν ἢ ἐθανατώθησαν, ὁ Ἰκέτας ἐν Λεοντίνοις, ὁ Μάμερκος ἐν Κατάνῃ, ὁ Ἴππων ἐν Μεσσήνῃ, κτλ., καὶ τῷ 339 αἱ ἀπελευθερωθεῖσαι πόλεις συνεδέθησαν διὰ δεσμοῦ μετὰ τῶν Συρακουσίων, ἡ δὲ Γέλα καὶ ὁ Ἀκράγας, ἐν ἐρείπιοις κείμεναι, ἀνωκοδομήθησαν καὶ νέους κατοίκους ἔλαβον τὸ Ἀγύριον καὶ ἡ Καμάρινα. Εὐημερία καὶ πλοῦτος, εἰρήνη καὶ ἡσυχία ἀνέθαιον δι' αὐτοῦ πάλιν ἐν Συρακούσαις καὶ ἐν πάσῃ τῇ Σικελίᾳ (Πλούτ. Τιμολ. Λ). Ἐκτοτε γενικῶς ἀνεγνωρίζετο καὶ ἐτιμᾶτο ὡς ἐλευθερωτῆς καὶ ὡς εὐεργέτης, καὶ ὑπερτάτῃ ἦν ἡ ἐπιρροή αὐτοῦ, καὶ ἀφ' οὗ μετὰ τινα χρόνον ἀπώλεσε τὴν ὄρασιν, καὶ μέχρι τοῦ θανάτου του, συμβάλλοντας τῷ 337. Τότε δ' ἰδρῦθη μνημεῖον αὐτῷ, καὶ ἐτησίως ἐτελοῦντο παρ' αὐτῷ ἐπικηδεῖσι τελεταὶ πρὸς μνήμην του· ἀλλὰ μικρὸν μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ κατέπεσεν ἡ ἀκμὴ τοῦ τόπου.

Τιμόμαχος. 1) Ἀθηναῖος στρατηγός. Τῷ 367 τὴν ἐντολὴν λαβὼν νὰ κωλύσῃ τὴν διὰ τῶν Ὀναίων ὁρέων εἰς τὸν Ἰσθμὸν εἰσβολὴν τοῦ Ἐπαμεινώνδα, δὲν τὸ ἐπραξε· καὶ ἔπειτα δὲ πάλιν, τῷ 361, πεμφοθεὶς μετὰ στόλου ἵνα ὑπερασπίσῃ τὰς κατὰ τὴν Θράκην παραλίους ἐμπορικὰς πόλεις τῶν Ἀθηναίων, καὶ τοῦτο ἐπίσης κακῶς ἐκτελέσας, κατεδικάσθη εἰς θάνατον (Ξενφ. Ἑλλ. Ζ, 1, 41. — Δίσχ. Κτοφ. 24, 56). — 2) Βυζάντιος, ζωγράφος, ὀλίγον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀκμάσας, καὶ οὐχὶ ἐπὶ Καίσαρος, ὡς κατὰ λάθος λέγει ὁ Πλίνιος (XXXV, 40, 30, 41. — Ἰδ. Παγκ. Ἀπ. ΙΓ. Ἰστ. Κελλ. Α, σ. 563). Ἡ εὐδότης αὐτοῦ ἦν, ὡς φαίνεται, ἡ παράστασις βιαίων παθῶν ἀντικρουομένων ἢ ὑπ' ἰσχυρᾶς θελήσεως καταστελλομένων, οἷα ἦν ἡ εἰκὼν τοῦ Αἰάντος συνελθόντος ἐκ τῆς μανίας του καὶ μελετῶντος αὐτοχειρίαν, καὶ ἡ τῆς «Μηδείας

ταλαντευομένης μεταξὺ τῆς ἀγρίας ἀποφάσεως τοῦ νὰ σφάξῃ τὰ τέκνα τῆς, καὶ τοῦ μητρικοῦ φίλτρου», ἣν εἰκόνα ἀπέθανε πρὶν ἢ συμπληρώσῃ ἄμφοτέρας δ' ἡγόρασεν ὁ Καῖσαρ ἐκ Κυζίκου 80 ταλάντων (480,000 τῶν τότε δραχμῶν) (Φιλίστρ. Β. Ἀπλν. Τυαν. Β, 10. — Ἀνθλ. Πολ. II, σ. 667. — Πλούτ. π. ἀκρ. ποιητ. 18. — Ον. Τριτ. II, 525. — Cic. Varr. IV, 60. 135). Εὐρέθη δ' ἐν Πομπηΐᾳ ἐπὶ τοιχογραφίας ἀντίγραφον τῆς εἰκόνης τῆς Μηδείας, καὶ ἀπόσπασμα αὐτῆς ἐπὶ δακτυλιοθήκῃ. Μνημονεύονται δ' ἐπίσης θαυμαστικῶς (Plin. αὐτ. — Λουκ. Δραπέτ. 32) καὶ ἕτερα ἔργα αὐτοῦ, οἷον «Ὁρέστης», «Ὀργῶν», «θαυματοποιός», κτλ.

Τιμόξενος, 1) στρατηγὸς Σικυωνίος ἐν Σικιώνῃ τῆς Μακεδονίας, ἣν παρέδωκεν εἰς τοὺς Πέρσας (Ἡρόδ. Η, 128). — 2) Στρατηγὸς Κορίνθιος (Θουκ. Β, 33).

Τιμοσθένης, Αἰγινήτης, ἀδελφὸς τοῦ Ἀλκιμέδοντος, Ὀλυμπιονίκης (Πινδ. Ὀλ. Η).

Τιμοδχος, βουλὴ ἐν Μασσαλίᾳ ἐξ 600 ἀνδρῶν, ἧς οὐδεὶς μετεῖχεν ὁ μὴ πρὸ τριῶν τοῦλάχιστον γενεῶν πολίτης, καὶ μὴ τέκνων πατὴρ (Στράβ. Δ, 179. — Caes. Β G. I, 35, 1).

Τιμοφάνης, ὁ πρεσβύτερος ἀδελφὸς τοῦ Τιμολέοντος (Ἰδ.), ὑφ' οὗ ἐφρονεῦθη, θελήσας ν' ἀναδειχθῇ τῆς πατρίδος του τύραννος (Πλούτ. Τιμολ.).

Τιμῶν, ἱερεὶά τις εἰς τὴν νῆσον Πάρον (Ἡρόδ. ΣΤ, 134).

Τίμων, 1) ὁ μισάνθρωπος, Ἀθηναῖος, υἱὸς Ἐχεκράτιδου, εὐπορος, ἐκπαίδευθεις ὡς φιλόσοφος ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἐκ τῆς ἠθικῆς δὲ διαφθορᾶς τῶν ἐπ' αὐτοῦ χρόνων εἰς μῖσος κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος παραχθείς καὶ ὑπὸ τὸν Ὑμηττὸν ἐν μονῳσει βιῶν, ὥστε τὰ παντοῖα περὶ αὐτοῦ μνημονευόμενα ἀνέκδοτα καὶ συγχὴ μνεία τῶν κωμικῶν (Ἀριστ. Λυσστρ. 812. Ὀρν. 1549), κατέστησαν αὐτὸν τὸν

τύπον τῆς σκαιᾶς μισανθρωπίας διὰ πάντα τόπον καὶ χρόνον, Ὁ Λουκιανὸς ἔγραψεν ἴδιον ἔργον περὶ αὐτοῦ (Πλούτ. Ἀλεξ. ΙΣΤ.).

— 2) Μαθητὴς τοῦ Πύρρωνος, φιλόσοφος σκεπτικὸς ἐκ Φλιούντος, προσέτι δὲ καὶ ἱατρός καὶ διδάσκαλος τῆς ῥητορικῆς, ἔζη περὶ τὰ 280 π. Χ. ἐν Ἀθήναις καὶ εἰς διάφορα ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀπέθανεν ἐν νενηκοντούτῃ. Ἐγραψε δὲ πολλὰ καὶ ποιήματα, ἐξ ὧν τὸ ἐπισημότερον ἔργον ἦσαν οἱ Σίλλοι, παραθία ἐν ἑξαμέτροις τοῦ δογματισμοῦ τῶν φιλοσοφικῶν σχολῶν (Αἰλ. π. i. Β, 41).

Τριμῶναξ, Κύπριος, πλοίαρχος εἰς τὸν Περσικὸν στόλον ἐπὶ Ξέρξου (Ἡρόδ. Ζ, 98).

Τριμώνιον, φρούριον τῆς Παφλαγονίας ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ (Στράβ. Βυζ.).

Τρίος (ή), ἡ Τρίον, πόλις τῆς Βιθυνίας ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ἀποικία τῶν Μιλησίων (καὶ Τίειον καὶ Τήϊον) (Στράβ. — Πτλμ. — Στέφ. Βυζάντ. — Λουκ. Ἀλεξ. 43).

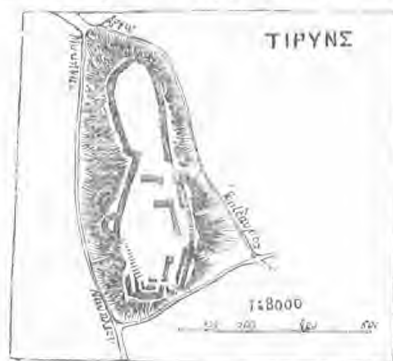
Τριβάζος ἡ Ταρίδαζος, διοικητὴς τῆς Ἀρμενίας ὑπὸ τὸν Ἀρταξέρξην, οὗ καὶ πιστὸς σύμβουλος ἦν κατὰ τοῦ Κύρου τῷ δὲ 392 π. Χ. ἀνεδείχθη ἀρχιστράτηγος ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ (Ξεν. Ἑλλ. Δ, 8, 12). Πρὸς τοὺς Σπαρτιάτας δὲ ἰδίως συμπαθεῖν, συνετέλεσεν εἰς τὴν συνομολόγησιν τῆς Ἀνταλκιδείου εἰρήνης (αὐτ. Ε, 1, 30), μεθ' ἣν ἐξέπλευσε μετὰ τοῦ στόλου κατ' Εὐαγόρου, τοῦ τυράννου τῆς Κύπρου. Ἀλλ' ἐν ᾧ μετὰ τούτου διεπραγματεύετο, ὁ συστράτηγος αὐτοῦ Ὀρόντης, ὑποπτέυσας αὐτὸν, τὸν συνέλαβε θριαμβευτικῶς ὅμως δικαιολογηθεὶς, ἐπανάλαβε τὸν πόλεμον, ἀλλ' ἀνεπιτυχῶς (Διόδ. ΙΕ, 8). Μεταγενεστέρως ἐστάλη ὑπὸ τοῦ βασιλέως κατὰ τῶν Καδουσίων ἐν Καυκάσῳ, καὶ ὁ Ἀρταξέρξης τῷ ὑπεσχέθη εἰς γάμον τὴν θυγατέρα του. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν τῷ τὴν ἔδωκε, συνώμωσε μετὰ Δαρείου, τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως, ἀλλ'

έφωράθη καὶ ἐθανατώθη (Ξνφ. Ἑλλ. Δ, 4, 4. — Πλούτ. Ἀρτζ. Ε, ΚΔ).

Τιριδάτης, 1) Πάρθος, ἐπαναστὰς κατὰ τοῦ Φραάρτου, ὅστις εἶχεν ἐξολοθρεύσει τὰ λοιπὰ μέλη τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀρσακιδῶν. Νικηθεὶς δὲ, κατέφυγε πρὸς τὸν Ὀκτάβιον, ὅστις τὸν ἔλαβεν ὑπὸ τὴν προστασίαν του, ὃ δ' ἀντίπαλος αὐτοῦ ἔφυγε πρὸς τοὺς Σκύθας (Hor. Od. I, 26, 5). — 2) Τὸ ὄνομα τοῦτο ἔφερον πολλοὶ βασιλεῖς τῆς Ἀρμενίας, πιθανῶς ἐκ Πάρθων καταγόμενοι (Tac. Ann. XII, 50). Τιριδάτης ὁ Γ, ὁ μέγας, ἐπολέμησεν ἐπιτυχῶς κατὰ τῶν Σασσανιδῶν, καὶ εἰσῆγαγεν, ἀπὸ τοῦ 302 μ.Χ., τὸν ἰσχυρισμὸν παρὰ τῷ λαῷ του.

Τιρίστασις, πόλις τῆς Θράκης παρὰ τῇ Προποντίδι (Δμσθ. Φιλ. Ἑπ. σλ. 159).

Τίρυνς (ή), ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Ἀργολίδος, νοτιανατολικῶς τοῦ Ἀργους, βορειανατολικῶς τῆς Ναυπλίας, καθέδρα τοῦ Προΐτου καὶ τοῦ Περσέως, ἐπὶ λόφου ἐν τῇ πεδίῳ, ἰσχυρῶς διατεταγμένους ἐκείνους χρόνους ὡχυρωμένη, «τειχιόεσσα» (Ὁμ. Ἰλ. Β, 59. — Ἀπλδ. Β, 2, 1. — Στρβ. Η, 372. — Πaus. Β, 165), ἥς τὰ «κυκλώπεια» οὐράνια τείχη (Εὐρπ. Ἠλ. 1167)

σώζονται μέχρι τοῦδε. Εἰς τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχην οἱ Τίρυνθοι μετὰ τῶν Μυκηναίων παρέταξαν 400 ὀπλίτας (Ἡρδ. Θ, 38). Μικρὸν δὲ μετὰ ταῦτα, δοῦλοι ἐξ Ἀργους ἐκδιωχθέντες ἐκυρίευσαν τὴν Τίρυνθα· οἱ δ' Ἀργεῖοι, νικήσαντες αὐτοὺς, κατέστρεψαν τὴν

πόλιν, καὶ τότε οἱ κάτοικοι μετόκησαν οἱ μὲν εἰς Ἀργος οἱ δὲ εἰς Ἐπίδαυρον (Ἡρδ. ΣΤ, 83). Εἰς τὰ σωζόμενα ἀξιολόγητα λείψανα περιέρχονται εἰς πρὸς τὰ νοτιανατολικά δύο σύριγγες, ὧν ἡ ὀροφὴ σύγκειται ἐκ προσανακειλιμένων μεγίστων λίθων καὶ οἷτινες κατὰ τὴν μίαν πλευρὰν ἔχουσι δωμάτια σκοτεινά. Ἐπ' αὐτοῦ δὲ τοῦ λόφου ἀνέσκαψεν ὁ κ. Σχλιεμάνος ἔγνη τῶν ἀρχαίων ἀνακτόρων ἐν πᾶσι σύμφωνα πρὸς τὰ ἐν Μυκῆναις. Μεταγενεστέρως εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ἐρημωθέντος λόφου ἰδρύθη νεωτέρα πόλις ἀκμάζουσα μετὰ τὰ Πελοποννησιακά, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ Πausανίου οὐδ' αὐτὴ ὑπάρχουσα πλέον (Πaus. Η, 33).

Τίρυνς (ὁ), υἱὸς τοῦ Ἀργου, ἔκγονος τοῦ Διὸς, εἰς ὃν ἀπεδίδετο ἡ ἰδρυσις τῆς πόλεως Τίρυνθος (Πaus.).

Τισαῖον ὄρος, ἐν Μαγνησίᾳ τῆς Θεσσαλίας, ὕψηλόν, εἰς τὴν θάλασσαν προέχον καὶ τὴν Τισαίαν ἄκραν ἀποτελοῦν, μετὰ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος (Πολδ. I, 42. — Ἀπ. Μιθρ. ΛΕ. Ἀπλλν. Ρδδ. Α, 563. — Liv. XXII, 5). Νῦν Βερδζόια.

Τισαμενός, 1) ἑγγονος τοῦ Ἀγαμέμνονος, υἱὸς τοῦ Ὀρέστου καὶ τῆς Ἑρμιόνης, πατὴρ δὲ τοῦ Κομήτου, καὶ βασιλεὺς τῆς Ἀργολίδος καὶ Λακωνίας. Ἐπὶ τοῦ 22 ἔτους τῆς βασιλείας του εἰσβαλόντες οἱ Δωριεῖς Ἡρακλεῖδαι, τὸν ἐπολέμησαν καὶ ἐφόνευσαν ἢ ἀπελθὼν εἰς Αἰγιάλειαν ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τοῦ νὰ καταλάβῃ ἐκεῖ τὴν χώραν τῶν Ἰώνων, ἔπεσε πολέμων (Πaus. Ζ, 1, 7. — Ἀπλδ. Β, 8, 3). Κατὰ χρησμόν δὲ, τὰ ὅσα αὐτοῦ μετηνέχθησαν ἐξ Ἑλίκης εἰς Σπάρτην. — 2) Υἱὸς τοῦ Θερσάνδρου καὶ τῆς Δημιονάσσης, πατὴρ τοῦ Ἀντεσίωνος, βασιλεὺς τῶν Θηδῶν (Ἡρδ. Δ, 147). — 3) Ἀθηναῖος, προτείνας μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς δημοκρατίας, ἀφ' οὗ οἱ Τριάκοντα ἐξεβλήθησαν, τὴν ἐκ νέου εἰσαγωγὴν τῶν νόμων τοῦ Σόλωνος, τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ἀναγκαιῶν νόμων διὰ

προτάσεως ἐκάστου πολίτου, καὶ τῆς συσκέψεως καὶ ρυθμίσεως αὐτῶν ὑπὸ 500 ἐκλεγμένων καὶ ὁμνούντων (ὁμωμονότων) πολιτῶν ('Ανθ. π. Μυστ. 83. — 'Ιδ. καὶ Αἰσχ. κ. Τιμάρχ. 37. — Λυσ. κ. Νικομ.). — 4) Μάντις ἐν Ἡλίδι τῆς Πελοποννήσου, ἐκ τῆς ἐπισήμου γενεᾶς τῶν Ἰαμιδῶν ('Ηρδ. Θ, 33).

Τίσανδρος, 1) Υἱὸς τοῦ Ἰάσωνος καὶ τῆς Μηδείας (Διόδ. Δ, 55). — 2) Αἰτωλὸς τις παρὰ Θουκυδίδῃ (Γ, 100). — 3) Ἐπίσημος πολίτης Ἀθηναῖος (Πλάτ.).

Τισαδῆς, εἰς τῶν ἐν Ἀθήναις ἡλιαστῶν (δημοτικῶν δικαστῶν), ἰσως ἐπίπλαστον ὄνομα ('Αρσπ. Σφ. 420).

Τισίας, 1) ὡς ὑποτίθεται τὸ ἀρχικὸν ὄνομα τοῦ Στετισιχόρου ('Ιδ.). — 2) Σικελὸς, εἰς τῶν ἀρχαιότερων διδασκάλων τῆς ῥητορικῆς, γράψας καὶ πραγματεῖαν περὶ διδασκαλίας αὐτῆς, ἔζη τῇ ε' π. Χ. ἑκατονταετηρίδι, ἐν Συρακούσαις, Θουρίοις καὶ Ἀθήναις. Μεταξὺ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ μνημονεύονται ὁ Λυσίας, ὁ Γοργίας καὶ ὁ Ἰσοκράτης.

Τισικράτης, Σικυώνιος, γλύπτης καὶ χαλκοπλάστης, μαθητῆς τοῦ Λυσίππου (Plin. XXXIV, 8, 19).

Τισιφύνη, 1) ἡ τῶν φόνων τιμωρὸς, μία τῶν τριῶν Ἐρινύων ('Ορφ. Ἀργν. 966). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Ἀλκμαίωνος καὶ τῆς Μαντούς, θυγατὶς τοῦ Τειρεσίου, ἐκλαμβανομένη ὡς ἔξοχον ἔχουσα κάλλος ('Απλλδ. Γ, 7, 7).

Τισίφονον, τὸ ἀρχαιότατον ποινικὸν δίκαιον, τὸ ἀπαιτοῦν φόνον ἀντὶ φόνου, μετὰ ταῦτα ὅμως διὰ τοῦ πολιτισμοῦ εἰς ἡμετέραν νομοθεσίαν μετριασθέν.

Τισίφονος, ἐν Φεραίς τῆς Θεσσαλίας τύραννος, διάδοχος Ἀλεξάνδρου τοῦ Φερραίου (Ξενφ. Ἑλλ. ΣΤ, 4).

Τίσσα ἢ Τίσση, πόλις μεσόγειος εἰς τὰ βόρεια τῆς Σικελίας, πιθανῶς πρὸς ἄρκτον τῆς Αἰτνῆς (Στφ. Βυζ. Cic. Verr. III, 28).

Τισσαφέρνης, Πέρσης στρατηγός, πεμφθεὶς τῷ 413 π. Χ. κατὰ τοῦ ἀντάρτου σατράπου τῶν Σάρδεων Πισοῦθου, καὶ ἀντικαταστήσας αὐτόν. Ἀπὸ τοῦ 413 προσέβη εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ τῶν Σπαρτιατῶν, ἀπαιτῶν εἰς ἀμοιβὴν τῆς ὑποστήριξεως ἣν τοῖς ἐχορήγησε ν' ἀνακτήσῃ πάσας τὰς χώρας αἰτίνες πρὶν ἀνῆκον εἰς τὸν βασιλέα (Θουκ. Η, 5, 18, 37, 58). Καὶ συνωμολόγησε μὲν σύνδεσμον μετ' αὐτῶν, ἀλλὰ χωρὶς νὰ προβῇ καὶ εἰς πραγματικὴν αὐτῶν ὑποστήριξιν διὰ στρατιωτικῶν δυνάμεων τῷ 411 μάλιστα προσέβη διὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου εἰς συνεννοήσεις μετὰ τῶν Ἀθηνῶν, αἰτίνες ὅμως καὶ αὐταὶ δὲν ἀπέληξαν εἰς ὀριστικὸν ἀποτέλεσμα (Πλουτ. Ἀλκ. ΚΑ). Ὅτε δ' ὁ Κύρος διωρίσθῃ ἀρχιστράτηγος ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ, τότε ὁ Τισσαφέρνης ὑποχωρήσας, συνώδευσεν αὐτὸν κατὰ τὴν εἰς Σούσα ὁδοιορίαν τοῦ (Ξεν. Ἀνθ. Α, 1, 3). Ταχέως δὲ διετέθη ἐχθρικῶς κατ' αὐτοῦ, καὶ τὸν κατεδίωκε παντὶ σθένει εἰς τὴν Περσικὴν αὐλὴν, χωρὶς ὅμως νὰ κατορθώσῃ νὰ ἐξεγείρῃ τὸ νωθρὸν πνεῦμα τοῦ Ἀρταξέρξου (Ξενφ. Ἀνθ. Α, 2, Ἑλλ. Γ, 1, 3). Ἐν τῷ πολέμῳ δὲ, εἰς ὧν τῶν τεσσάρων στρατηγῶν τοῦ βασιλέως, προσεκάλεσε τοὺς Ἑλληνας στρατηγοὺς μετὰ τὴν ἐν Κουνάξοις μάχην, εἰς συνέντευξιν καὶ προδοτικῶς τοὺς ἐφόνευσεν (Ξενφ. Ἀνθ. Β, 5). Μετὰ ταῦτα ἐπέστρεψεν ὡς σατράπης εἰς διοίκησιν ἐτι ἐπαυξήθεισαν ὅτε ὅμως ἠθέλησε νὰ ὑποτάξῃ καὶ τὰς Ἰωνικὰς πόλεις, τῷ 400, αὐταὶ ἀπετάθησαν πρὸς τὴν Σπάρτην, πέμψασαν εἰς τὴν Ἀσίαν τὸν Θίμβρωνα καὶ τὸν Δερκυλλίδαν. Ὁ πονηρὸς Πέρσης ἐν τούτοις ἐξηκολούθει τὸν πόλεμον οὐχὶ τόσον διὰ τῶν ὀπλίων, ὅσον διὰ δολίας πολιτικῆς καὶ ἰδιαιτέρων συνεννοήσεων. Ἐν τούτοις ὁ Φαρνάβαζος τὸν κατήγγειλεν ἐπὶ προδοσίᾳ, καὶ ὅτε τῷ 395 ἡττήθη ὑπὸ τοῦ Ἀγησιλάου εἰς τὸν Πακτωλὸν, τότε ἐπαύθη τῆς θέσεως αὐτοῦ, καὶ ἐντολῇ τῆς Παρυσάτιδος μητρὸς τοῦ βασιλέως, ὁ διάδοχος αὐτοῦ

Τιθραύστης τὸν συνέλαβε διὰ τοῦ Ἀριάου καὶ τὸν κατεδίκασεν εἰς θάνατον (Ξυφ. Ἑλλ. Γ, 1, 3. — Διόδ. ΙΔ, 23, 66. — Πλούτ. Ἀγισ. ΙΘ. — Ἀρξ. ΚΓ).

Τιτακίδαι, δῆμος ἄττικὸς τῆς Ἀντιοχίδος φυλῆς, κατ' ἐγχωρίον τινα ἥρωα κληθεῖς, κείμενος δὲ πρὸς ταῖς Ἀφιδναῖς, μεταξὺ Δεκελείας καὶ Ῥαμνοῦντος (Ἡρδ. Θ, 73).

Τιτακὸς, Ἀθηναῖος, ὁ καταγγεῖλας εἰς τοὺς Διοσκούρους τὴν ὑπὸ τοῦ Θησεῖος ἀρπαγὴν τῆς Ἑλένης, καὶ τὸ μέρος ἐνθα ἦν ἐγκλειστος, ἐν Ἀφιδναῖς (Ἡρδ. Θ, 73).

Τιτάν. Οἱ Τιτᾶνες καὶ αἱ Τιτανίδες, τέκνα τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, ἦσαν ὁ Ὠκεανὸς ὁ Κοῖος (ἐκ τῆς Φοῖβης πατὴρ τῆς Λητοῦς καὶ τῆς Ἀστερίας, Ἡσιόδ. Θεογ. 404) ὁ Κρεῖος (ἐκ τῆς Εὐρυβοίας πατὴρ τοῦ Ἀστράου, Πάλλαντος καὶ Πέρσου. Αὐτ. 375) ὁ Ὑπερίων (ἐκ τῆς Θείας πατὴρ τοῦ Ἡλίου, τῆς Σελήνης, τῆς Ἡούς. Αὐτ. 371) ὁ Ἰαπετός (πατὴρ τοῦ Προμηθέως, Ἐπιμηθέως, Ἀτλαντος καὶ Μενoitίου. Αὐτ. 507) ὁ Κρόνος καὶ θυγατέρες ἡ Πέλα, ἡ Θέμις, ἡ Μνημοσύνη, ἡ Φοῖβη, ἡ Τηθύς (Ἡσδ. Θεογ. 133). Τιτᾶνες ἐλέγοντο προσέτι καὶ οἱ υἱοὶ οὗτοι αὐτῶν, καὶ τὰ τούτων τέκνα, ὡς ἡ Ἑκάτη, θυγάτηρ τοῦ Πέρσου. Καθ' Ὅμηρον δὲ, ἦσαν οὐχὶ τέκνα τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Τηθύος κατήγοντο πάντες οἱ θεοὶ (Ὅμ. Ἰλ. Δ, 201. 244) καὶ λέγων Οὐρανίωνα, δὲν ἐννοεῖ τοὺς Τιτᾶνας, ἀλλὰ τοὺς θεοὺς, κατοίκους τοῦ Οὐρανοῦ. Ὅτε ὁ Οὐρανὸς (καθ' Ἡσιόδ. Θεογ. 126, υἱὸς τῆς Γῆς), ὁ πρῶτος ἐξουσιαστὴς τοῦ παντός, μισῶν τὰ τέκνα του, τοὺς Ἑκατόγχειρας καὶ τοὺς Κύκλωπας, ἐρριψεν αὐτὰ εἰς τὸν Τάρταρον, τότε ὀργισθεῖσα ἡ Γῆ, ἔπεισε τοὺς Τιτᾶνας νὰ ἐκθρονίσωσι τὸν πατέρα των, καὶ ὁ Κρόνος διὰ βρεπάνου ἡμρωτηρίασε τὸν Οὐρανὸν, καὶ ἐκ τοῦ ρέσαντος αἵματος εἰς τὴν θάλασσαν ἀνεφύη ἡ Ἀφροδίτη, ἐκ δὲ τῶν ρανίδων αἵτινες

ὕγρανον τὴν γῆν, αἱ Ἐρινύες, οἱ Γίγαντες καὶ αἱ Μηλίδες νύμφαι. Ἀπηλευθέρωσαν δ' οἱ Τιτᾶνες καὶ τοὺς Ἑκατόγχειρας καὶ Κύκλωπας, καὶ ἐνεθρόνισαν τὸν Κρόνον (Ἡσιόδ. Θεογ. 153-210). Μετὰ ταῦτα δ' ἐξεθρονίσθησαν πάλιν ὁ Κρόνος καὶ οἱ Τιτᾶνες ὑπὸ τοῦ Διὸς καὶ τῶν ἀδελφῶν του, τῶν Ὀλυμπίων θεῶν, διὰ μακρᾶς μάχης, τῆς Τιτανομαχίας, τῶν μὲν κατεχόντων τὸ ὄρος Ὄθρυον, τῶν δὲ θεῶν τὸν Ὀλυμπον, μέχρις οὗ ὁ Ζεὺς ἀνεκάλεσε συμμάχους ἐκ τοῦ Ταρτάρου, ἐνθα ὁ Κρόνος εἶχεν αὖθις βυθίσει αὐτούς, τοὺς Ἑκατόγχειρας καὶ τοὺς Κύκλωπας, καὶ διὰ τοῦ κεραυνοῦ ὃν κατεσκέασαν αὐτῶν οἱ Κύκλωπες, κατενίκησε τοὺς Τιτᾶνας, ἐγκλεισθέντας εἰς τὸν Τάρταρον, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν Ἑκατογχείρων (Ἡσδ. Θγν. 617). Ἰδ. Θρησκεία. Τινὲς τῶν Τιτᾶνων, ὡς ὁ Ὠκεανὸς, ἀπέσχον τῆς μάχης κατὰ τοῦ Διὸς, δι' ὃ καὶ ἐν τῇ νέᾳ ἰδρυθείσῃ τάξει τῶν πραγμάτων ἔμειναν ἀπολαμβάνοντες τῶν προτέρων αὐτῶν τιμῶν, ἢ ἄλλαι νέαι τοῖς ἀπεδόθησαν. Καὶ οἱ ἐν τῷ Ταρτάρῳ δὲ δέσμοι Τιτᾶνες, ἀφ' οὗ ἐστερεώθη ἡ νέα τάξις ἣν ὁ Ζεὺς εἰσήγαγε, καὶ δι' αὐτῶν πλέον δὲν διεκινδύνευε, ἀπελύθησαν καὶ διηλλάγησαν μετὰ τοῦ Διὸς, καὶ αὕτη ἡ συνδιαλλαγὴ ἀπετέλει τὴν λύσιν τῆς τοῦ Αἰσχύλου τριλογίας τοῦ Προμηθέως. Κατὰ μεταγενεστέρους ἐρμηνείας, αἵτινες ἠξίουσαν ἐπὶ τὸ ἱστορικώτερον νὰ ἐξηγῶσι τὴν μυθολογίαν, ἦσαν οἱ Τιτᾶνες ἄγριός τις καὶ αὐθάδης λαὸς, ἐχθρὸς τοῦ Διὸς ἐν Κρήτῃ.

Τιτάνη, κόμη τῆς Σικυωνίας ἐν Πελοποννήσῳ, ἔχουσα ναὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐν τὸς ἄλλους ἐκ κυπαρίσσων (Παυσ. Β, 11).

Τίτανος, εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Λυκάονος βασιλέως τῆς Ἀρκαδίας (Ἀπλδ.).

Τίτανος, ὄρος τῆς Θεσσαλίας, τιτανώδους φύσεως, πλησίον τῆς Ἀρνης (Ὅμ. Ἰλ. Β, 735. — Στρεβ.).

Τιταρήσιος, 1) ποταμὸς τῆς Θεσσαλίας καὶ Εὐρώπης προσέτι καλούμενος, ἐκ

τοῦ Ὀλύμπου πηγάζων, ἀριστέρους ὁμόρρους τοῦ Πηνειοῦ, εἰς ὃν εἰσέβαλλε παρὰ τῇ Φαλάννῃ ἀφ' οὗ διήρχετο διὰ τῆς Περραιβίας. Ἀπὴρ-
τίζετο δὲ καὶ αὐτὸς ἐκ δύο ποταμίων, ἐνὸς μεγαλητέρου πρὸς δυσμὰς, καὶ ἐνὸς μικρο-
τέρου πρὸς ἀνατολὰς (Ὀμ. Ἰλ. Β, 751. — Στράβ. Ζ, 329. Θ, 441). — 2) Ἐπίθετον τοῦ Λαπίθου Μόψου, υἱοῦ τοῦ Ἀμπηκος, ὃ εἶχεν ἐκ τῆς περὶ τὸν Τίταρῆσιον ποταμὸν χώρας, ἐν ᾗ διητᾶτο (Ἡσδ. Ἀσπ. 181. — Ἀπλλδ. Ρδ. Α, 65).

Τίταρον, 1) πόλις τῆς Θεσσαλίας (Ὀρφ. Ἀργ. 121). — 2) Μέρος τοῦ Ὀλύμπου ἐν Θεσσαλίᾳ, ὅθεν ἐπηγάγεν ὁ Τίταρῆσιος (Στράβ.).

Τίτοριος, βουκόλος ἐξ Αἰτωλίας, σπανίας ἀνδρίας καὶ σωματικῆς εὐρωστίας. Περὶ αὐτοῦ διηγούμενοι ὅτι συναντηθεὶς ποτε μετὰ τοῦ περιφήμου ἀθλητοῦ Μίλωνος τοῦ Κροτωνιάτου, καὶ ἀνταγωνισθεὶς πρὸς αὐτὸν πρῶτον μὲν ἔρριπεν εἰς ὕψος μέγαν λίθον ἐν ἑκείνους οὐδὲ νὰ κινήσῃ ἠδυνήθη· εἶτα δ' ἔλαβε διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ἐκ τοῦ ποδὸς ταῦρον ἐκ τῶν μεγίστων καὶ ἀγριωτέρων, καὶ ὕψωσεν αὐτὸν, εἶτα δ' ἐνταυτῷ καὶ ἕτερον διὰ τῆς ἄλλης χειρὸς, ὥστε ὁ Μίλων ἀνεφώνησεν. «Ἦ Ζεῦ, μὴ τοῦτον Ἡρακλῆ ἤμῃν ἕτερον ἔσπειρας;» (Ἡρδ. ΣΤ, 127. — Αἰλ. π. ι. ΙΒ, 22).

Τιτυὸς, υἱὸς τῆς Γῆς ἢ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἑλάρας, θυγατρὸς τοῦ Ὀρχομενοῦ, φοβερὸς γίγας, ζῶν ἐν Εὐβοίᾳ, πατὴρ τῆς Εὐρώπης (Ὀμ. Ὀδ. Η, 324). Ἐπιπεσὼν κατὰ τῆς Λητοῦς μεταβαινούσης ἀπὸ τοῦ Πανοπέως εἰς τοὺς Δελφοὺς, κατετοξεύθη ὑπὸ τῆς Ἀρτέμιδος, ἢ ὑπ' αὐτῆς καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἢ ἐκεραυνώθη ὑπὸ τοῦ Διὸς, καὶ κατεδικάσθη ἐν Ἄδου νὰ μένῃ αἰωνίως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τεταμένος, καὶ γύπες νὰ κατατρώγῃσι τὸ ἥπαρ του (Ὀμ. Ὀδ. Λ, 576). Μέγιστος τάφος αὐτοῦ ὑπῆρχεν ἐν Πανοπαίῳ (ἰδ. καὶ Virg. Αἶ. IV, 595. — Ov. Met. IV, 457. — Tibull. I, 3, 75).

Τίτυροι, ὁπαδοὶ τοῦ Βάνχου, κατὰ τινὰς μὲν αὐτοὶ οἱ Σάτυροι (Αἰλ. π. ι Γ, 40. — Ἡσδ. — Εὐστθ. εἰς Ἰλ. Ο, 495) κατ' ἄλλους (Στράβ. Ι, 3) ἐκείνων διάφοροι.

Τίφυς, υἱὸς Ἀγίου, ἐκ Σίφης, πόλεως τῆς Βοιωτίας, ὁ κυβερνήτης τῆς Ἀργούς, ἐν Βιθυνίᾳ νοσήσας καὶ ἀποθανὼν (Ἀπλλδ. Ρδ. Α, 105. — Ἀπλλδ. Α, 9, 22).

Τιφύση, μία τῶν θυγατέρων τοῦ Θεσπίου, μήτηρ τοῦ Λυγκέως ἐκ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλλδ. Β, 7, 8).

Τλημονίδας, Λακεδαιμόνιος ἡγεμὼν τῶν πελταστῶν (Ξυφ. Ἑλλ. Ε, 3).

Τληπόλεμος, 1) Υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ Ἀστυόχης τῆς θυγατρὸς τοῦ Φύλαντος (Ὀμ. Ἰλ. Β, 653), ἢ Ἀστυδαμείας, τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀμύντορος (Πινδ. Ὀλ. Ζ, 36), φονεύσας ἐξ ἀπροσεξίας ἐν Ἀργεὶ τὸν θεῖον τοῦ Λικύμνιον, ἐφυγεν εἰς Ρόδον καὶ ἱδρυσεν ἐκεῖ τὰς τρεῖς πόλεις Λίνδον, Ταλυσσὸν καὶ Κάμειρον. Εἶτα δὲ συνεξέστράτευσεν μετὰ τῶν Ἑλλήνων εἰς Τροίαν, καὶ ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Σαρπηδόνο (Ὀμ. Ἰλ. Β, 653. Ε, 628). — 2) Τρῶς, υἱὸς τοῦ Δαμάστορος, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Πατρόκλου (Ὀμ. Ἰλ. Π, 416). — 3) Νεὸς Μακεδὼν, ἐκ τοῦ λόχου τῶν εὐπατριδῶν, διωρίσθη τῷ 325 διοικητῆς τῆς Καραμανίας, καὶ διετήρησε τὴν θέσιν ταύτην καὶ μετὰ τὴν διανομὴν τοῦ κράτους τῷ 321. Εἰ καὶ συνεμάχει μετὰ τοῦ Εὐμένους, ὁ Ἀντίγονος ὁμοῦς, ἀποῦ κατέβαλε τοῦτον, δὲν ἐτόλμησε ν' ἀποβάλῃ τὸν Τληπόλεμον τῆς ἡγεμονίας του, διότι παρὰ τῷ λαῷ ὃν διώκει ἡγαπάτο ἐξαιρέτως καὶ ἀπελάμβανε πλήρους ὑπολήψεως (Ἀρρ. ΣΤ, 27. — Διόδ. ΙΗ, 39. ΙΘ, 68).

Τλώς, πόλις ἐπίσημος τῆς Λυκίας ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ, κατὰ τὸ ὄρος Κράχον (Στράβ.).

Τρωῶλος, 1) υἱὸς τοῦ Ἀρεῶς καὶ τῆς Θεογόνης, ἢ, κατ' ἄλλους, υἱὸς τοῦ Σιπύλου, βασιλεὺς ἐν Λυδίᾳ, καὶ δοὺς τὸ ὄνομα εἰς τὸ κυριώτερον τῶν ἐκεῖ ὄρεων, σύζυγος τῆς Ὀμ-

φάλης (ἢ τῆς Πλουτοῦς), πατήρ τοῦ Ταντάλου ('Απλλ. Β, 6, 3). Ἐκρίνε μουσικὸν ἀγῶνα μεταξὺ Ἀπόλλωνος καὶ Πανὸς (Ον. Μετ. XI, 156). — 2) Ἰδ. Πρωτεύς. — 3) Κατ' ἄλλον ἀρχαιότερον τύπον Τίμωλος (Ον. Μετ. VI, 16) καὶ κατὰ νομίσματα Τύμωλος, ὅρος διασχίζον τὴν Λυδίαν, τοῦ Ταύρου παρέκτασις, ἔχον τὰς πηγὰς τοῦ Καύστρου, τοῦ Ἑρμου καὶ τοῦ Πακτωλοῦ, καὶ παράγον ἄφθονον οἶνον, πρὶν δὲ καὶ χρυσόν. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ ἡγείρετο μαρμαρίνη σκοπιὰ, ὅθεν οἱ Πέρσαι ἠδύναντο νὰ περισκοπῶσι τὰ περὶ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν. Ἐκεῖ ἐλέγετο ὁ Ζεὺς ὑέτιος γεννηθεὶς ('Ομ. Ἰλ. Β, 393. — Αἰσχλ. Πέρσ. 50. — Στρεβ. ΙΓ, 625). Κατὰ Τάκитον (Δημ. II, 47) καὶ Πλίνιον (V, 29, 30), ἔκειτο ἐπὶ τοῦ ὁρους ὁμώνυμος αὐτῷ πύλις, καταστραφεῖσα ὑπὸ σεισμοῦ τῷ 19 μ. Χ.

Τοῖχος (ὁ) ὁ πρὸς οἰκοδομὴν οἴκου, ναοῦ, περιτειχίσματος αὐλῆς, ἰδιωτικοῦ κτήματος κτλ. κτλ. κατ' ἀντίθεσιν τοῦ τεί-

χους, τοῦ περιβάλλοντος τὰ φρούρια. Εἰς εὐτελεῖς οἰκοδομὰς χωρίων, εἰς καλύδας κτλ. ἐγίνετο βεβαίως χρῆσις καὶ τοίχων ἐκ συμπεπιεσμένου χώματος· ἀλλ' ἐπὶ τῶν Ὀμη-

ρικῶν ἤδη χρόνων μνημονεύονται διὰ τὰς μείζοντας οἰκίας τοῖχοι λίθινοι· «ὅτε τοῖχον

ἀνὴρ ἀράρῃ πυκνοῖσι λίθοισι δώματος ὑψηλοῖο» ('Ομ. Ἰλ. Π, 212. Σ. 375. — Ἡσδ. Ἐργ. 734). Παρὰ μεταγενεστέροις τοῖχος μὴ διάτρητος, μὴ ἔχων παράθυρα ἢ θυρίδας, ἐλέγετο τυφλὸς τοῖχος. Παρὰ Ῥωμαίους καὶ τὰ μέγιστα τῶν οἰκοδομημάτων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατεσκευάζοντο ἐκ κεράμων καλυπτομένων ἐξωθεν διὰ λεπτῶν πλακῶν λιθίνων, ἢ διὰ κονιάματος. Τοῖχος ἐλέγετο προσέτι καὶ ἐκάτερον τῶν σανιδοκτίστων πλευρῶν τοῦ πλοίου (Θουκ. Ζ, 36).

Τόκος, τὸ χρῆμα ὃ ὁ δανειζόμενος ὀφείλει, πλὴν τῆς ποσότητος ἣν λαμβάνει, ν' ἀποδώσῃ τῷ δανειστῇ, τὸ ὄνομα ἔχων ἐκ τοῦ ὅτι ἐστὶν οὕτως εἰπεῖν γέννημα τοῦ κεφαλαίου ('Αρστ. Πολτ. Α, 3). Τὸ δανείζεσθαι ἐπὶ τόκῳ ἦν διάταξις ἀναγκαιοτάτη διὰ τε τὰς κοινωνικὰς καὶ τὰς ἐμπορικὰς σχέσεις, δι' ὃ καὶ ὁ Σόλων, διὰ τῆς σεισαρχείας ἣν εἰσήγαγε, πολλὰς μὲν ἐμετρίασε τῶν διατάξεων αἵτινες ἀπέβλεπον τὰ δάνεια, ἀλλ' ὡς πρὸς τὸν τόκον οὐδὲν ἐνεωτέρησεν. Ἦσαν δὲ συνήθως οἱ τόκοι ὑπέρογκοι, διότι εἰς τὰς μικρὰς Ἑλληνικὰς πόλεις σπάνια ἦσαν τὰ μεγάλα ἀποτεταμειυμένα κεφάλαια, καὶ συνήθως ἐξ ἐπαγγέλματος τραπεζίται ἦσαν οἱ δανεισταί· ἀλλὰ διέφερον κατὰ τὰς περιστάσεις, κατὰ τὸ ἀξιοχρεῶν τοῦ δανειζομένου, τὸν βαθμὸν τῆς ἀσφαλείας τῆς ἐπιχειρήσεως δι' ἣν τὸ δάνειον ἐγίνετο, τὸν χρόνον δι' ὃν συνωμολογεῖτο. Ὁ συνηθέστερος τρόπος τοῦ ἐκφράζειν τὴν ἀναλογίαν τοῦ τόκου πρὸς τὸ κεφάλαιον (τὸ ἀρχαῖον λεγόμενον) ἦν ὁ

κατ' ὁβολοῦς (τὸ $\frac{1}{6}$ τῆς δραχμῆς) μηνιαίως δι' ἐκάστην μνᾶν (100 δραχμάς) ὥστε ἐπὶ δραχμῇ (ἐπὶ 6 ὁβολοῖς μηνιαίως) ἐσήμεναι ἐτήσιως 12 δρ. τὴν μνᾶν, ἦτοι $12 \frac{0}{0}$ · ἐπὶ 8 ὁβολοῖς, ἐσήμεναι $16 \frac{0}{0}$ · ἐπὶ 9 ὁβ. $18 \frac{0}{0}$ · ἐπὶ δυοῖς δραχμαῖς (12 ὁβ.) $24 \frac{0}{0}$ · ἐπὶ τρισὶ δραχμαῖς $36 \frac{0}{0}$ · Ὁ ἐπὶ δραχμῇ ($12 \frac{0}{0}$) ἦν κοινὸς ἐπὶ Δημοσθένους (Δμοθ. κ. 'Αφθ. 820) ἀλλ' ἐκρίνετο πολὺ μικρὸς, καὶ συνήθης ἦν ὁ ἐπὶ ἐννέα ὁβολοῖς ($18 \frac{0}{0}$) ('Ισ. π. 'Αγν. κλ. 293. — Αἰσχ. κ. Τμρχ. 15). Πολὺ ἀνώτεροι ἦσαν οἱ τόκοι τῶν θαλασσοδανείων, ἔνεκα τῶν κινδυνῶν οὓς διέτρεχε τὸ ἀρχαῖον, καὶ διότι ὁ δανειστὴς πρὸς ἀσφάλειαν ἠναγκαζέτο πολλάκις νὰ συνεκπλέῃ. Τῶν θαλασσοδανείων δ' οἱ τόκοι ἄλλως ἐξεφράζοντο, διότι τὰ δάνεια δὲν ἦσαν ἐτήσια, οὐδὲ πρὸς τὴν διάρκειαν αὐτῶν ἐγίνετο τῶν τόκων ὁ ὑπολογισμός. Ἐλέγοντο δὲ τόκος ἐπιδέκατος ὁ τῶν $10 \frac{0}{0}$ ἔφεκτος, τῶν $16 \frac{2}{3} \frac{0}{0}$ ἐπιπεμπτος τῶν $20 \frac{0}{0}$ ἐπιτρίτος τῶν $33 \frac{1}{3} \frac{0}{0}$ καὶ ὁ τόκος ὠρίζετο ἀναλόγως τῶν περιπετεῶν τοῦ δανείσματος, ἂν φερ' εἰπεῖν τοῦτο ἦν ἀμφοτερόπλου· ἢ ἐτερόπλου, τοῦ πρώτου δηλοῦντος ὅτι τὸ ἀρχαῖον μετὰ τοῦ τόκου τοῦ ἀπετίνετο μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ πλοίου ἀπὸ τοῦ μέρους ἐνθα ἀπέπλεε, τοῦ δευτέρου ὅτι τὸ κατεβάλλετο κατὰ τὸ τέρμα τοῦ πλοῦ, οὐχὶ ἐπὶ τῆς ἐπιστροφῆς, εἴτε εἰς τὸν δανειστὴν αὐτὸν, ἂν συνεξέπλεεν, εἴτε πρὸς ἄν αὐτὸς ἤθελε δώσει τὴν ἐντολήν. Προσέτι ἐπιρροὴν εἶχον ἐπὶ τοῦ ὀρισμοῦ τοῦ τόκου αἱ πολιτικαὶ περιστάσεις, ὅφ' ἂς τὸ δάνειον ἐγίνετο καὶ ἡ χώρα πρὸς ἣν ἐξετελεῖτο ὁ πλοῦς· διότι ἂν τὸ πλοῖον ἐλαφραγωγείτο ὑπ' ἐχθρῶν ἢ πειρατῶν, ἢ ἐναυάγει εἰς κινδυνώδεις θαλάσσας, ὁ δανειστὴς ἠδύνατο τὸ πᾶν ν' ἀπολέσῃ, μόνον δικαίωμα ἔχων ἐπὶ τῶν λειψάνων τοῦ φορτίου ἢ τοῦ πλοίου, εἴτε περιεσώζετο. Διὰ συμβολαίων (συγγραφῆς) καὶ μαρτύρων ὁ δανειστὴς ἐλάμβανεν ὑποθήκην

ἐπὶ τῶν ἐκπλεόντων ἐμπορευμάτων, ἢ, ἂν τὸ δάνεισμα ἦν ἀμφοτερόπλου, καὶ ἐπὶ τῶν εἰσπλεόντων, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ δανειζόμενος ὤφειλε τὰ πωληθέντα ἐμπορεύματα ν' ἀντικαθιστᾷ δι' ἄλλων ἰσοτίμων ἢ νὰ φέρῃ ὅπισω (Δμοθ. π. Φρμ. 909). Ἐνίοτε ὡς ὑποθήκη ἐνεγράφετο αὐτὸ τὸ πλοῖον (ἐπὶ νηϊ δα ν εἰ ζ εἰ ν. Δμοθ. κ. Διον. 1284). Οἱ τοκισταὶ, τοκογλύφοι πολυλάκις λεγόμενοι (ἢ ὁ β ο λ ο σ τ α τ ι κ οί· Ἀρσεν. Πολιτ. Α, 3, 23), ἐμισοῦντο τὸ πλεῖστον ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων (Δμοθ. κ. Πακτ. 981), καὶ τοῦτο πολλάκις οὐχὶ ἀδίκως, διότι ὑπῆρχον τινὲς, οἱ ἡμεροδανεισταὶ (Θεόφρ. Χαρ. ΣΤ), οἵτινες, ἐκ τῶν ἀναγκῶν τῶν πτωχῶν ὠφελοῦμενοι, ἀπῆλθον $1\frac{1}{2}$ ὁβολοῦ ἡμερήσιον τόκον δι' ἐκάστην δραχμὴν, ἦτοι ἐτήσιον τόκον 90 πλάσιον τοῦ κεφαλαίου. 'Ιδ. Δμοθ. πρ. Λάκρ. 926.

Τολέαις, μικρὰ νῆσος τῆς Βρετανίας, κατὰ τὰς ἐκβολὰς τῆς Ταμέσης (Πτολ. Β, 2).

Τολιστοδοῖοι, ἢ Τολιστοδόγιοι, κελτικὸς λαὸς, ἐκ τῶν ἐγκατασταμένων ἐν τῇ Γαλατίᾳ τῆς μικρᾶς Ἀσίας, πρωτεύουσαν ἔχων τὴν Πεσσινοῦντα (Στράβ. ΙΒ, 547. 567. — Στφ. Βυζ. — Linn. XXXVIII, 15).

Τολμίδης, Ἀθηναῖος, υἱὸς τοῦ Τολμαίου, στρατηγός, ἀνδρείότερος μᾶλλον ἢ ἔμφρων, συνετάττετο μετὰ τῶν θελόντων ν' ἀναδείξωσι τοὺς Ἀθήνας κράτος κατὰ ξηρὰν ἰσχυρόν. Τῷ 455 π. Χ. ἐξέπλευσε κατὰ Πελοποννήσου, κατέστρεψε τὸν ναύσταθμον ἐν Γυθείῳ, ἐνίκησε τοὺς Σικυωνίους, ἐκυρίευσεν τὴν Ζάκυνθον, καὶ ἀπέβαλε πάντας τοὺς Λακεδαιμονίους ἐκ τῆς Ναυπάκτου. Ὅτε δὲ τὴν Βοιωτίαν ἤρχισαν νὰ ταράττωσιν οἱ συγγενεῖς τῶν ἐκεῖθεν ἐκδιωχθέντων, ὁ Τολμίδης εἰσώρμησε μετὰ 1000 ὀπλιτῶν, τὸ πλεῖστον νέων ἑθελοντῶν, ἵνα ἐδραϊώσῃ αὐτοὺς τῶν Ἀθηναίων τὴν ἐπιρροήν, καὶ κατέκτησε τὴν Χαιρώνειαν· ἀλλ' ἐν Κορωνεῖᾳ ἐνίκηθη ὑπὸ

τῆς ἀριστοκρατικῆς μερίδος, καὶ ἔπεσε μετὰ πολυαριθμῶν ἐκ τῶν ὁπαδῶν του, τῷ 447 π. Ε. (Θουκ. Α, 108. 113. — Πλούτ. Περ. ΙΗ. — Διόδ. ΙΒ, 6).

Τολοφών (ή), πόλις τῆς Ὀζολαίας Λοκρίδος, περὶ τῆς χώρας τ' ἀνατολικῇ (Θουκ. Γ, 101. — Στφ. Βυζ.).

Τολύπη, σφαῖρα ἐρίου ἐξεσμένου καὶ παρεσκευασμένου ἵνα δοθῇ εἰς κλωσιν. Εἰς ζωφόρον τινὰ τῆς ἀγορᾶς τοῦ Νερούα ἐν Ῥώμῃ παριστῶσαν κλωστικὰς ἐργασίας, μία

γυνή, πληρώσασα παρὰ ταῖς ξερούσις τὰ ἔρια τὸν χιτῶνα αὐτῆς πολλῶν τολυπῶν, φέρει αὐτὰς εἰς τὰς κλωστρίας, αἵτινες νήθουσιν αὐτὰς δι' ἀτράκτων.

Τολῶσσα, πόλις πλουσία τῆς Ναρβονίτιδος Γαλλίας, κατὰ τὸν ποταμὸν Γαρούμαν, ἐμπορικωτάτη ἐπὶ Ῥωμαίων (Στρβ. Δ, 188. — Caes. B. G. III, 20. I. 10. VII, 7). Νῦν Τουλούσα.

Τόμαρος ἢ Τμάρος, ὄρος τῆς ἐν Ἡπείρῳ Μολοσσίδος, κατὰ τὴν Δωδώνην, μετὰ τῆς Παμβώτιδος λίμνης καὶ τοῦ ποταμοῦ Ἀράχθου. Ἐπ' αὐτοῦ ἐπιστεύετο ὅτι ἔθαλλεν ἡ «τομαριὰς φηγὸς», ἐξ ἧς ἐναυπηγήθη ἡ Ἀργώ (Ὀρφ. Ἀργν. 1161). Ὁ δ' Ἀριστοτέλης καὶ ὁ Καλλιμάχος ἐπίστευον ὅτι τὸ ὄρος ἔτρεφε λέοντας ὁμοίους πρὸς τοὺς τῆς Νουμιδίας (Δμσθ. κ. Μειδ. 531. — Στρβ. Ζ. 327. Θ, 434. — Virg. E. VIII, 44).

Τόμερος, ποταμὸς τῆς ἐν Ἀσίᾳ Γεωρωσίας (Ἀρρ. Ἰνδ. ΚΔ).

Τομεύς, χωρίον ὀρεῖνόν ἐν Μεσσηνίᾳ

παρὰ τῷ Κορυθαίῳ ἀκρωτηρίῳ (Θουκ. Δ. 118. — Τομαῖον, Στφ. Βυζ.).

Τόμις (ή) ἢ Τόμις, πόλις τῆς κατὰ Μοισίας ἐν Εὐρώπῃ, ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, κληθεῖσα, ὡς ἐλέγετο, ἐκ τοῦ ὅτι

ἡ Μήδεια κατέταμεν ἐκεῖ τὸν νέον ἀδελφόν της Ἀψυρτον (Ἀπλλδ. Α, 9, 24). Καὶ Τομεύς παρὰ Στράβωνι. Εἴτα ἐκλήθη Κωνσταντία, ὅθεν σήμερον Κωνσταντιζές.

Τομοδραί (αἱ), αἱ μαντεῖαι τοῦ ἐν Δωδώνῃ Διὸς, καὶ Τόμουροι οἱ μάντεϊς αὐτοῦ (Ὀμ. Ὀδ. II, 403. — Ἡσύχ. — Στρβ. Ζ, 7, 11).

Τόμυρις, βασιλὶς τῶν ἐν Σκυθίᾳ Μασσαγετῶν. Κατ' αὐτῆς ἐκστρατεύσας ὁ μέγας Κύρος, τὴν ἐνίκησε διὰ δόλου, ἔθανάτωσε μέγα πλῆθος τῶν ὑπηκόων αὐτῆς, καὶ ἀπήγαγε τὸν υἱὸν αὐτῆς αἰχμάλωτον. Ἀντεκστρατεύσασα δ' αὐτὴ πρὸς ἐκδίκησιν ἐφόνευσε τὸν Κύρον (Ἡρόδ. Α, 205).

Τόξαρις, Σκύθης ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας ἐπὶ Σόλωνος, πρὸ τοῦ Ἀναχάρσιδος, ὃν κατόπιν ἐσύστησεν εἰς τὸν Σόλωνα, εἰς τὴν σπουδὴν ἐπιδοθεὶς, ἰδίως τῆς ἱατρικῆς, καὶ ὑπὸ πάντων τιμώμενος. Κατὰ Λουκιανόν, ὅστις ἰδιαιτέραν ἔγραψε περὶ αὐτοῦ πραγματείαν, ἀποθανὼν ἐν Ἀθήναις, ἐτάφη ἐντὸς τοῦ Διπύλου πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν, καὶ κατ' ἔτος ἐτιμᾶτο διὰ θυσίας, ὑπὸ τῷ ὀνόματι «ξένος ἱατρός», διότι ἐλέγετο ὅτι ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἐπιφανεὶς εἰς γυναικα Ἀρεοπαγίτου, τῇ ὑπέδειξε τὰ πρὸς ἴασιν τοῦ ἐνσκήψαντος λοιμοῦ. — Καὶ εἰς ἓνα τῶν διαλόγων του (π. Φιλίας) πλάττει ὁ Λουκιανὸς ἄλλον Τόξαριν, σύγχρονόν του.

Τόξαρχοι, ἐν Ἀθήναις οἱ ἀρχηγοὶ τῶν τοξοτῶν, ἢ ἀστυνομικῶν κλητῶν.

Τοξεύς, υἱὸς τοῦ Οἰνέως καὶ Ἀλθαίας, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς του (Ἀπλλδ. Α, 8, 1).

Τοξεκράτη, θυγάτηρ τοῦ Θεσπίου, μήτηρ τοῦ Λυκίου ἐκ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλλδ. Β, 7, 8).

Τόξιλοι, λαὸς τῆς Ἰνδικῆς (Διον. Περιηγ. 1141), κατ' ἄλλους Τάξιλοι.

Τόξον, τὸ ὅπλον δι' οὗ τὰ βέλη ἐκπέμπονται, ἀρχαῖότατα ἐν χρήσει, πρὸ πάντων δὲ παρὰ τοῖς Ἀσιανοῖς. Ὡς τοξόται διέπρεπον μᾶλλον οἱ Σκυθῆται καὶ οἱ Πάρθοι, παρὰ δὲ τοῖς Ἕλλησι πρὸ πάντων οἱ Κρήτες, καὶ ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τῆς Ἑλλάδος τόξα ἔφερον οἱ ψιλοὶ στρατιῶται (Ξνφ. Ἀνθ. Α, 2, 9).

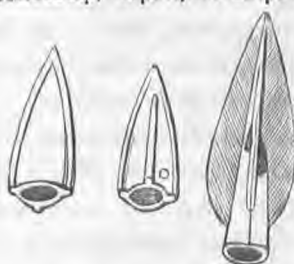

Τὸ Σκυθικὸν τόξον ἦν ἡμικυκλικὸν (α)· τὸ δ' Ἑλληνικὸν (β) συνέκειτο ἐκ δύο καμπύλων μερῶν, δύο κεράτων, συνδεομένων διὰ πῆχους (Ὁμ. Ἰλ. Δ, 105-126). Τὸν Ἀπόλλωνα λέγει ὁ Ὅμηρος «ἀργυρότοξον». Ἡ χορδὴ κατεσκευάζετο ἐκ νεύρου ἢ ἱμάντος βοείου, («νευρὰ βοεῖα»), προσηλωμένη στερεῶς εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ τόξου· εἰς δὲ τὸ ἄλλο ἄκρον ἦν κερὼν (εἶδος ἀγκίστρου), «χρυσέη», καθ' ὃν Ὅμηρον ἐπὶ τὸ ποιητικώτερον, εἰς ἣν προσεδέετο ἡ χορδὴ, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ τοξευθῇ τὸ βέλος («δίσσος, ἰός»). Συνέκειτο δὲ καὶ τοῦτο ἐκ τριῶν

μερῶν (Ἡσδ. Ἀσπ. 130-135), τῆς αἰχμῆς, τοῦ ξυστοῦ καὶ τῆς πτέρυγος. Ἡ αἰχμὴ καὶ ἄρδις λεγομένη (Ἡρδ. Α. 215. Δ, 81), ἦν χαλκῇ, δι' ἧς καὶ «χαλκήρη» λέγει τὸν ὀστόν ὁ Ὅμηρος (Ἰλ. Ε. 662), κατὰ

τὰ ἐν τῇ εἰκόνι σχήματα, ὧν ἡ μεῖζων, ἴση τῇ πρωτοτύπῳ, εὑρέθη ἐν Περσепόλει, αἱ

δ' ἄλλαι, ἐλάσσονες, εὑρέθησαν ἐν Μαραθῶνι, τινὲς αὐτῶν λίθιναι, ἴσως Περσικαί. Τὸ ἐμβάφειν τὴν αἰχμὴν εἰς δηλητήριον (τοξικόν, διότι διὰ τὸ τόξον ἐχρησίμευσεν) ἦν ἔθος Βάρβαρον, οὐχὶ Ἑλληνικόν, καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς πορεύεται πρὸς τοὺς Θεσπρωτοὺς ἵνα προμηθευθῇ τοιοῦτο «ἀνδροφόνον φάρμακον» (Ὁμ. Ὀδ. Α, 261-263). Ὁ ξυστὸς ἦν λεπτός, λεῖος, ξύλινος, ἡ ἐκ καλάμου, οἳ εὑρέθησαν ἐν τάφοις αἰγυπτιακοῖς, μήκους 22-34". Αἱ δὲ πτέρυγες ἦσαν ἐκ πτερῶν, ὡς αἱ τῶν βελῶν τοῦ Ἡρακλέους ἐκ πτερῶν μέλανος ἄετοῦ (Ἡσδ. Ἀσπ. 130). Ἐν πολιορκίαις καὶ ναυμαχίαις ἐτόξευον πολλάκις καὶ τόξα πυρφόρα (Δίων. Κάσσ. Ν, 34). Ὁ ἀρχαῖος τοξότης, ἵνα ἀκριβέστερον καὶ ἀσφαλέστερον τοξεύῃ, ἐγονάτιζε πολλάκις εἰς τὴν θέσιν δεικνύει ἡ ἐπομένη εἰκὼν ἐκ τοῦ συμπλέγματος τοῦ ναοῦ τῆς Αἰγίνης (νῦν ἐν Μονά-

χω), ἡ ἐλλείπει τὸ τόξον, βεβαίως διότι ἤτο προστεθειμένον χαλκοῦν. Ἐφερον δὲ τὸ τόξον, ὅταν δὲν ἐποιοῦντο χρῆσιν αὐτοῦ, εἰς τὴν τοξοθήκην, ἢ γορυτὸν (Ὁμ. Ὀδ. Φ, 54), ὅστις πολλάκις ἦν εἰς καὶ ὁ αὐτὸς τῇ φαρέτρᾳ (Ἰδ.).

Τοξόται, οἱ αὐτοὶ καὶ Σκῦθαι ἐν Ἀθήναις, ἀστυνομικοὶ ὑπηρετοῦνται. Ἰδ. Σκῦθαι.

Τοπιογραφία, κλάδος τῆς ζωγραφικῆς ἀφορῶν εἰς παράστασιν φυσικῶν θέσεων, ὁρέων, πεδιάδων, ἀκτῶν, κτλ., ἅτινα, ὡς τῆς ζωγραφικῆς ἀντικείμενα, ἐλέγοντο τοπία κατὰ Βιτρούβιον (VII, 5 1), καὶ κατὰ Διόδωρον (ΛΑ, 8), λέγοντα τοπογράφον (βεβαίως τοπιογράφον) Δημήτριόν τινα Ἀλεξανδρέα, ὃν ὁ Βαλέριος Μάξιμος (V, 1, 1) λέγει ζωγράφον. Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ζωγραφικῆς ἀνεπτύχθη τὸ πρῶτον ἐπὶ Ἀλεξανδρινῶν, διότι πρὶν ἡ τέχνη εἰς τὴν παράστασιν τῶν τοπίων (paysages) ὀλίγην ἔδιδε προσοχὴν, καὶ ἐθεώρει αὐτὴν μέρος παρέλκον καὶ οὐχὶ κύριον τῶν εἰκόνων, οὐδὲ, καθ' ὅσον δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν ἐκ τῶν σωζομένων μνημείων, φαίνονται πολὺ εἰς αὐτὴν ἐγκύψαντες οἱ ζωγράφοι.

Τορεᾶται, λαὸς τῆς Ἀσιανῆς Σαρματίας, ἀνατολικῶς τῆς Μαιώτιδος λίμνης (Στρεβ. — Διον. Περ. 682. — Στρεβ. Βυζ.).

Τορεὺς, τὸ ὅξυ ἐργαλεῖον δι' οὗ ἐργάζεται ὁ τορευτής.

Τορευτική, ἡ τέχνη τοῦ γλύφειν ἐπὶ μετάλλου κοσμήματα δι' ὁξέος ἐργαλείου, τοῦ τορέως, ἢ τοῦ ἐντυποῦν διὰ τῆς ἐμπαιστικῆς τοιαῦτα ἐκ πολυτιμοτέρων μετάλλων ἢ ἐλέφαντος εἰς ἐγγλυρὰς μετάλλων ἡττον πολυτίμων, ὡς ἐκ χαλκοῦ, ἀργύρου, χρυσοῦ, εἰς σίδηρον ἢ εἰς ἄλλας ὕλας, ἐλέφαντα ἢ ξύλον. Ἡ τέχνη αὕτη ἦν ἐν ἀρχαιοτάτοις χρόνοις γνωστὴ, καὶ ὁ Ὅμηρος, φερ' εἰπεῖν, ἀναφέρει τὴν κλίνην τοῦ Ὀδυσσεύς ('Οδ. I, 197) «δαίδαλμένην ἀργύρῳ, χρυσῷ καὶ ἐλέφαντι», τὴν ἡλακάτην τῆς Πηνελόπης, ἔργον τοῦ Ἰκμαλίου ('Οδ. T, 56), «εἰνωτὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ», καὶ εἰς τοὺς ἀρχαιοτάτους τάφους, ὡς τοὺς τῆς Τροίας καὶ τῶν Μυκηνῶν, εὐρέθησαν ξίφη καὶ ἄλλα σκεύη, μετ' ἀξιολόγων τορευμάτων, πολυτίμων πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ διότι ἐμφαίνουσι τὴν κατ' ἐκείνους ἤδη τοὺς χρόνους παραστατικὴν ἐν

γίνει τῆς τέχνης δύναμιν. Καὶ μεταγενεστέρως δ' ἀξιόλογα μνημονεύονται τῆς αὐτῆς τέχνης ἔργα, ὡς, κατὰ τὴν ἀρχὴν τῶν Ὀλυμπιάδων (700 π.Χ.), ἡ λάρναξ τοῦ Κυψέλου (ἰδ. Κύψελος), ἣν εἶδεν ἔτι ὁ Πausanias (E, 17) ἀφιερωμένην εἰς τὸ ἐν Ὀ-

λυμπία Ἡραῖον, κατάκοσμον δὲ εἰς τὰς τέσσαρας πλευρὰς καὶ τὸ κάλυμμα, διὰ πλουσιωτάτων τορευμάτων κέδρου, χρυσοῦ καὶ

ἐλέφαντος, σκηνὰς παριστάντων ἱστορικὰς καὶ μυθολογικάς, μετ' ἐμμέτρων, ἐπίσης βεβαίως ἐντετορευμένων, ἐπιγραφῶν καὶ περὶ τὰ 550 π. Χ. τοῦ Σπαρτιάτου Θεοκλέους ἢ ἐν τῷ θησαυρῷ τῶν Ἐπιδαμνίων ἐν Ὀλυμπίᾳ ἐκ κέδρου τορευτὴ παράστασις τοῦ Ἀτλαντος, καὶ τοῦ Ἡρακλέους ἀρπάζοντος τὰ χρυσὰ μῆλα (Παυσ. Β, 17, ΣΤ. 19). Κατὰ Πλίνιον δὲ (XXXIV, 8, 49) ὁ Φειδίας ἐξόχως ἐκαλλιέργησε τὴν τορευτικὴν, πιθανῶς εἰς τὴν κατασκευὴν, ἐν ἄλλοις καὶ πρὸ πάντων, τοῦ θρόνου τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ Διὸς (Παυσ. Ε, 11, 2), καὶ ὁ Πολύκλειτος τὴν ἐτελειοποίησεν. Ἐπὶ τῆς χαλκῆς ἀσπίδος τῆς Προμάχου Ἀθηνᾶς τοῦ Φειδίου ἐτόρευσεν Κενταυρομαχίαν ὁ Μῦς (Παυσ. Α, 28) καὶ τορευτὴς ὡς ὁ Φειδίας ἐπαινούμενος ἦν καὶ ὁ Μύρων. Ἐπὶ Πτολεμαίων ὁ Ἀντίπατρος (Pl. XXXIII, 55), ἡ μᾶλλον Διόδωρος, ἐτόρευσεν ἐπὶ χρυσῆς φιάλης κοιμώμενον σάτυρον, περὶ οὗ ὁ ποιητὴς Πλάτων λέγει ὅτι αὐτὸν «ἐκοίμησεν, οὐκ ἐτόρευσεν» ὁ δ' Ἀκράγας μνημονεύεται ἐν Ῥόδῳ, ἐπὶ χρυσῶν ἐκπωμάτων Κενταύρους ἐπιτορεύσας (Plin. αὐτ.).

Τόρμος (ὁ), ἡ εἰς τὸ ξύλον ἢ τὸν λίθον ἢ τὸ μέταλλον ὅπῃ, εἰς ἣν ἐμβάλλεται τὸ δξύ μέρος ἐτέρου, μετ' αὐτοῦ συνδεομένου.

Τόρνος, ἐργαλεῖον τοῦ ξυλουργοῦ, δι' οὗ τὸ ξύλον περιστρεφόμενον, περιεκόπτετο καὶ ἐλειαινέτο στρογγύλον (Πλάτ. Φιληβ. 38. — Ἡρδ. Δ, 36. — Θεογν. 803).

Τόρος (ὁ), ὄρος τῆς Σικελίας, μεταξὺ Ἀκράγαντος καὶ Ἡρακλείας (Πολύβ.).

Τορρηθία, μέρος τῆς Λυδίας ἐν μιᾷ Ἀσίᾳ, τὸ αὐτὸ τῇ Τυρρηνίᾳ, κατοικία τῶν ἀρχαίων Τυρρηνῶν, τῶν μεταναστευσάντων εἰς Ἰταλίαν.

Τόρρηθος, υἱὸς τοῦ Ἄττος καὶ ἀδελφὸς τοῦ Λυδοῦ (Διον. Ἀλικ. Α, 28). Καθ' Ἡρόδοτον (Α, 7) ὁ αὐτὸς Τυρσηνός. Τὰ δύο ὀνόματα εἰσὶν ἐν καὶ τὸ αὐτὸ, κατὰ τὴν τοπικὴν προφορὰν διαφέροντα μόνον.

Τορύνη, μαγειρικὸν ἐργαλεῖον, κοχλιάριον εὐρὺ καὶ κατὰ τρητον, κινητήριον

τῆς χύτρας (Πλάτ. Τητ. μζ. 24. — Ἀρσφ. Ὀρν. 78). Τὸ αὐτὸ καὶ Τρωήλης (Λουκιαν. Λεξιφ. Ζ).

Τορύνη, ἀκρωτήριον τῆς Θεσπρωτίας ἐν Ἠπείρῳ (Πλουτ. Ἀντν. ΕΒ).

Τορώνη, πόλις τῆς Μακεδονίας εἰς τὰ δυτικὰ τῆς Σιθωνίας Χερσονήσου, ἐπὶ τοῦ Τορωνικοῦ ἢ Τορωναίου κόλπου, τοῦ νῦν κόλπου τῆς Κασσάνδρας, ὅστις διὰ τῶν ἀκρωτηρίων Δερρίδος καὶ Καναστραίου ἐχώριζε τὰς χερσονήσους Παλλήνην καὶ Σιθωνίαν. Ἡ πόλις αὕτη μεγάλως ἐδλάθη ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, καὶ μετὰ ταῦτα, ὑπὸ τοῦ Φιλίππου κυριευθεῖσα. Σώζονται δ' αὐτῆς ἐρείπια (Ἡρδ. Ζ, 22. 122. — Θουκ. Δ, 110, 2. — Στράβ. Ζ, 330. — Tac. Ann. V, 40).

Τουρδητανοί, ἐπίσημος λαὸς ἐν τῇ Βαιτικῇ Ἰσπανίᾳ, ἐκατέρωθεν τοῦ ποταμοῦ Βαίτιος, μέχρι τῆς Ἀκουϊτανίας πρὸς νότον ἐκτεινόμενος. Ἀνατολικῶς αὐτῶν ἔρρει ὁ ποταμὸς Σίγγουλις (νῦν Ξενίλ). Ὡς εἰς τὰς ἐπιστήμας ἐπιδεδομένος, συγγράμματα ἔχων ἱστορικὰ, νομοθεσίαν γραπτὴν, δημοτικὰ ἄσματα μετρικῶς ἀκριβῆ, ἀλλ' ὦν ὀλίγον πολεμικός, εὐκόλως ἐξερρωμαίσθη (Στράβ. Γ, 164. — Linn. XXI, 6. — XXXIV, 17, 42).

Τούρδουλοι, λαὸς Ἰσπανικός, κατοικῶν τὴν ἄκραν τῆς Πυρηναικῆς Χερσονήσου μέχρι τοῦ πορθμοῦ ἦσαν συγγενεῖς τῶν Τουρδητανῶν, μεθ' ὧν καὶ ἐν τέλει συνεχωνεύθησαν (Πολύβ. ΛΔ, 9. — Στράβ. Γ, 139. 148. 251, κλ. — Plin. III, 4, 3).

Τοῦσκλον καὶ Τοῦσκουλον, πόλις ὀχυρὰ τοῦ Λατίου, ἐπὶ ὕψηλῳ λόφῳ τῆς Ἰταλικῆς Ἀλβανίας, βορείως τῆς Ῥώμης κειμένη (Linn. III, 7. — Hor. Ep. I, 29), κτι-

σθεῖσα, ὡς ἐπιστεύετο, ὑπὸ Τηλεγόνου, υἱοῦ τοῦ Ὀδυσσεύος καὶ τῆς Κίρκης. Ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις ἐγένετο δῆμος τῆς Ῥώμης, καὶ πολλοὶ τῶν εὐπόρων Ῥωμαίων, ἐν ἄλλοις ὁ Κικέρων (ad Att. IV, 2, 5), εἶχον λαμπρὰς ἐπαύλεις ἐκεῖ. Ἡ πόλις κατεστραφῇ τῷ 1191 μ. Χ. Νῦν Φρασκάτη, μετὰ πλείστων ἐρειπίων τειχῶν, πυλῶν, θεάτρων καὶ τάφων.

Τόχαροι, λαὸς νομαδικὸς τῆς Βακτριανῆς ἐν Ἀσίᾳ, κατὰ τὴν ἀνατολικῶς τοῦ Ὠξοῦ κειμένην χώραν (Στρεβ. — Διον. Περικλ., 752).

Τραγασαί, χωρίον τῆς Τρωϊκῆς παρὰ τῇ πόλει Ἀμαξιτῷ, μετὰ πλουσίῳν ἀλικῶν, τῶν «τραγασαίων ἀλοπηγίων» (Στρεβ. — Ἡσυχ.).

Τραγέα καὶ **Τραγία**, 1) πόλις ἐπὶ τῆς νήσου Νάξου (Στρεβ. Βυζ.). — 2) καὶ **Τραγία**, νήσος παρὰ τῇ Σάμῳ, ἔνθα τῷ 440 π. Χ. ὁ Περικλῆς κατεναυμάχησε τοὺς Σαμίους (Θουκ. Α, 116. — Πλούτ. Περ. ΚΕ).

Τραγήματα, τὰ μετὰ τὴν ἐστίασιν εἰς τὴν τράπεζαν παρατιθέμενα, γλυκύσματα, ξηροὶ καρποὶ κτλ., πρὸς ᾧ καὶ προσέπινον (Πλάτ. Πολιτ. Β, 43. — Ἀριστ. Πλούτ. 190. — Ἀθην. ΙΑ, 640). "Ὅτε νέος δούλος εἰσῆγετο εἰς οἰκίαν, τότε τραγήματα περιερρίκνυτο εἰς αὐτὴν διὰ τὸν καλὸν οἶκόν.

Τραγόπους, (ἐπιγραμ.) ἡ Τραγοδάμων (Ἀριστ.), ἐπιθετον τοῦ Πανός, ὅστις ἐνίστε παριστάτο τράγου πόδας ἔχων.

Τραγοῦριον ἡ τραγῦριον, ἐπίσημος πόλις τῆς Δαλματίας, ἐπὶ νήσου διὰ προχώματος συνδεδεμένης μετὰ τῆς στερεᾶς. Παρήγεν ἐν τῇ περιχώρῳ περίφημον μάρμαρον (Πολδ. ΑΒ, 18. — Plin. III, 22. 26).

Τραγωδία. Τὸ Ἑλληνικὸν δράμα ἐπήγαγεν ἐκ τῶν Διονυσιακῶν χορῶν, ὧν ἄλλοι μὲν ἦσαν εὐθυμοὶ, ὑπὸ ἐκβεδακχευμένων θιάσων τοῦ θεοῦ ᾄδόμενοι, ἄλλοι δὲ σοβαροὶ, μέρη τῆς θείας λατρείας, τοῦ Διονύ-

σου τὰς θριαμβευτικὰς περιοδείας καὶ τὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ὑμνοῦντες. Ἐκ τούτων ἐπήγαγεν ἡ τραγωδία, ἐξ ἐκείνων μεταγενεστέρως ἀνεπτύχθη ἡ κωμωδία. Πρῶτος «εὐρετῆς τραγικοῦ τρόπου» λέγεται ὑπὸ τοῦ Σουίδα ὁ Ἀρίων, καὶ τοῦτο δηλοῖ πιθανῶς ὅτι ὁ λυρικός ἐκεῖνος αἰδὸς τῆς 46 Ὀλυμπιάδος (620 π. Χ.) ἐρρύθμισε τὰς σπουδαίας Διονυσιακὰς ᾠδὰς ἐπὶ τὸ κανονικώτερον, ἴσως καὶ μετὰ τακτικῆς ἐκθέσεως τῶν δραματικωτέρων περιπετειῶν εἰς ἃς ὁ θεὸς ἦν ἀναμειγμένος. Λέγεται δ' ὁ αὐτὸς παρειαγαγὼν καὶ σατύρους, πιθανῶς ἵνα μὴ ἐντελῶς μακρυνθῇ καὶ τοῦ ἐτέρου θεμελιώδους χαρακτήρος τῶν βακχικῶν ᾠδῶν, καὶ διὰ τούτου προωδοποίησε καὶ τὸ σατυρικὸν δράμα τῶν τετραλογιῶν, καὶ τὴν κωμωδίαν ἴσως αὐτὴν. Αἱ ᾠδαὶ ἐφέλλοντο περὶ τὸν βωμὸν ἔνθα ἐθύετο ὁ τράγος, ὁ καταστροφεὺς τῶν ἀμπελῶν, καὶ ἐντεῦθεν πάντως τὸ ὄνομα τ ρ α γ ω δ ί α. Ἰσως δὲ καὶ οἱ Σάτυροι τοῦ Ἀρίωνος, ἡ ἡγεμόνης τῶν χορῶν ἡ ἄλλοι, παρενέβαινον ἐνίστε μεταξὺ τῶν ᾠσμάτων αὐτοσχεδιάζοντες τινα ἡ ἀπαγγέλλοντες (ἴδ. Ἀριστ. ποιητ. Δ, 15. — Ἀθην. ΙΔ, 630. — Δγ. Αρτ. Γ, 56). "Ὅπως δὴποτε, παρὰ πάντων ἀναγνωρίζεται ὅτι πρῶτος ὁ Θέσπις (ἴδ.) ἐν Ἀθῆναις παρειαγήγε μεταξὺ τῶν χορῶν πρόσωπον τακτικῶς ἀπαγγέλλον, καὶ ἀνεδείχθη οὕτως ὁ εὐρέτης τοῦ δράματος. Τὸ πρόσωπον δὲ τοῦτο δὲν περιωρίζετο εἰς ἀπλᾶς διηγήσεις κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν χορικῶν ᾠσμάτων, ἀλλὰ καὶ συνδιελέγετο μετὰ τῶν χορῶν, ἴσως προεἰσάγων καὶ τὸ ἀντικείμενον τῶν διθυράμβων διὰ προλόγου. Ἐφεῦρε δ' ὁ Θέσπις καὶ τὰ προσωπεῖα, ὥστε δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι εἰς μόνος ὑποκριτῆς, προσωπεῖον καὶ ἀναβολὴν ἴσως μεταβάλλων, ἡδύνατο νὰ παριστᾷ διάφορα πρόσωπα, ἀνταποκρινόμενα εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν διαφόρων διθυραμβικῶν στροφῶν καὶ ἀποτελοῦντα οὕτω εἶδος δραματικῆς ἐνότητος. Πρὸς ταύτην τοῦ Θέσπιδος τὴν μεταρρύθμισιν ἰδίως εὖνους ἐδείχθη ὁ Πεισίστρα-

τος, καὶ ἔκτοτε τῶν Διονυσιακῶν τελετῶν
 πρῶτιστον καὶ ἀναπόφευκτον μέρος ἀνεδείχθη
 ἢ οὕτω διαμρφωθεῖσα τραγωδία τοῦ Θέσπι-
 δος. οὗ διάδοχοι ἀνεφάνησαν ὁ Φρόνι-
 χος, ὁ Χοιρίλος, ὁ Πρατίνας καὶ ὁ
 υἱὸς αὐτοῦ Ἀριστέας, μεθ' ὧν σύγχρο-
 νος, ἀλλὰ κατὰ τι νεώτερος, ἦν ὁ Αἰσχύ-
 λος. Ὁ Φρόνυχος ἰδίως ἐπαφελήθη τῆς λυ-
 ρικῆς καὶ ὀρχηστικῆς τελειοποιήσεως τοῦ
 χοροῦ, καὶ τῆς δραματικῆς ἀναπτύξεως, ἥτις
 δι' αὐτοῦ κατέστη εὐρυτέρα, ἐμβριθεστέρα
 καὶ ἀξιοπρεπεστέρα. Ὁ Πρατίνας γενικῶς
 μνημονεύεται ὡς ἐπινοητῆς τοῦ σατυρικοῦ δρά-
 ματος, ὡς ἐπίσης εἰς αὐτὸ λέγεται διαπρέ-
 ψας ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀριστίας. Τὸ ἔργον τοῦ
 Θέσπιδος πρῶτοι σπουδαίως συνεπλήρωσαν ὁ
 Αἰσχύλος εἰς τὸν ἕνα ὑποκριτὴν προσθεὶς
 καὶ δευτέρον, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Σοφοκλῆς
 καὶ ὁ Εὐριπίδης. Οἱ ὑποκριταί, δηλαδὴ
 οἱ τὰ πρῶτα ὑποκρινόμενοι πρόσωπα, ἐγένον-
 το τρεῖς (πρωταγωνιστῆς, δευτεραγωνιστῆς,
 τριταγωνιστῆς), τὰ χορικά ἄσματα βαθμηδὸν
 ἡλαττώθησαν, ἡ ὀρχηστικὴ ἀνεπτύχθη,
 τὰ δράματα ἐξετάθησαν εἰς τριλογίας καὶ τε-
 τραλογίας, καὶ ἐτελειοποιήθη ὁ καταρτι-
 σμὸς τῆς σκηνῆς, καὶ ἡ διακόσμησις τοῦ χο-
 ροῦ καὶ τῶν ὑποκριτῶν. Τὰς ὑποθέσεις τῶν
 δραμάτων τῶν ἡρύνοντο ἔκτοτε καὶ πάντοτε
 μετὰ ταῦτα οἱ τραγικοὶ ἐκ τῶν ἀνεξαντλή-
 των πηγῶν τῶν ἀρχαίων μύθων· ὥστε καὶ ὁ
 Αἰσχύλος ἔλεγε τὰς τραγωδίας αὐτοῦ «τε-
 μάχη εἶναι τῶν Ὀμήρου μεγάλων μύθων»
 (Ἀθῆν. Η, 347). Ἐκ τῶν τριῶν μεγάλων
 τραγικῶν, Αἰσχύλου, Σοφοκλέους καὶ Εὐρι-
 πίδου, ὁ πρῶτος ἦν ὑψηλότερος, ὁ δευτέρος
 δύναται νὰ θεωρηθῇ ἰσχυρότερος καὶ βαθύ-
 τερος, ὁ δὲ τρίτος δραματικώτερος. Εἰς τὰ
 ἴχνη τούτων ἐβάδισαν πλείστοι ἕτεροι δρα-
 ματικοὶ ποιηταί, τόσῳ πλείονες, καθ' ὅσον
 ἐπεκράτησε νὰ στεφανῶνται καὶ ἀμείβωνται
 τὰ δράματα ἐν ἐτησίοις ποιητικαῖς διαγωνι-
 σμαῖς. Πλείστα δνόματα αὐτῶν διατηροῦνται,
 ὡς τοῦ Εὐφορίωνος, Φιλοκλέους,

Ἀστυδάμαντος, Τοφῶντος, Ἀρι-
 στάρχου, Ἰώνος, Ἀχαιοῦ, Νεόφρο-
 νος κλπ., ἐπὶ Αἰσχύλου· Κρατίνου δὲ, Ἀ-
 γάθωνος, Κριτίου κλπ. ἐπὶ τῆς ὀχλο-
 κρατίας· Θεοδέκτου καὶ Χαλρέμονος,
 μεταξὺ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου καὶ τοῦ
 Ἀλεξάνδρου. Καὶ βεβαίως μὲν πάντες τὸν αὐ-
 τὸν ἡκολούθουν τεχνικὸν τύπον τῶν τριῶν ἐκεί-
 νων τῆς δραματικῆς διδασκάλων, διότι ἄλλως
 ἂν εἶχε, θὰ ἐμαρτυρεῖτο· κατὰ τὴν ἐμπνευσιν
 ὅμως καὶ τὰ λοιπὰ προτερήματα ἕκαστος
 εἶχεν ἀναμφιβόλως τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀτομι-
 κότητα, περὶ ἧς ὅμως ἀδυνατοῦμεν νὰ κρί-
 νωμεν, διότι ὀλίγα μόνον καὶ μικροῦ λόγου
 ἄξια σώζονται αὐτῶν ἀποσπάσματα (Συλλγ.
 Nauck, Trag. Graec. Fragm.). Οἱ σοφισταὶ
 πολλάκις ἐδίδον εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτῶν ὑπο-
 θέσεις ὡς ὕφους γυμνάσματα· ἀλλ' αἱ οὕτω
 συνταττόμεναι τραγωδαί οὔτε εἰς τὴν σκη-
 νὴν συνήθως ἀνεδιβάλλοντο, οὔτε πολὺ ἐγινώ-
 σκοντο καὶ ἀνεγινώσκοντο. Ὁ Ἀλεξάνδρος
 καὶ οἱ διδάσκαλοι αὐτοῦ ἀνήγειραν πολλὰ γού-
 θέατρα, ἐνθα μεγαλοπρεπῶς ἐδιδάσκοντο τὰ
 ἀρχαῖα ἀριστουργήματα. Τοῦτο διεμόρφωσε
 καλοὺς ὑποκριτὰς, καὶ προσέτι καὶ δραματι-
 κοὺς ποιητὰς παρήγαγεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὧν
 προεῖχον οἱ ἀποτελοῦντες τὴν κληθεῖσαν τραγι-
 κὴν πλειάδα (ἰδ.). Πλὴν δὲ τούτων τῶν συγ-
 χρόνων προϊόντων, ἐδιδάσκοντο κατὰ τοὺς
 χρόνους ἐκείνους πάντοτε τὰ ἀρχαῖα δράμα-
 τα, κατὰ προτίμησιν τὰ τοῦ Εὐριπίδου. Βαθ-
 μηδὸν ὅμως μετὰ ταῦτα, μετὰ τῆς ἠθικῆς
 παρακμῆς ὑπερίσχυσαν αἱ παντόμιμοι παρα-
 στάσεις. Ἀπὸ τῆς ἐπικρατήσεως δὲ τοῦ Χρι-
 στιανισμοῦ, ἐπειδὴ τὰ ἀρχαῖα δράματα δὲν
 ἡδύναντο πλέον ν' ἀναδιδασθῶσιν εἰς τὴν
 σκηνὴν, νέα δὲ δὲν ἐγράφοντο, ἀπεσβέσθη ἡ
 δραματικὴ, σπουδαζομένη μόνον πλέον ὡς
 κλάδος τῆς ἀρχαίας φιλολογίας. — Καθ' ὅσον
 δ' ἀφορᾷ τὴν οἰκονομίαν τοῦ δράματος,
 πρέπει ν' ἀναλογισθῶμεν, πρῶτον μὲν, ὅτι
 ἐπειδὴ αὐτὴ εἶχε ὁρσκειυτικὸν μᾶλλον χα-
 ρακτῆρα, ἦν ἐπόμενον νὰ ἐμμένῃ σταθερώ-

τερον εἰς τοὺς καθιερωμένους τύπους, ἐλάσσονα καταλείπουσα ἐλευθερίαν εἰς τοῦ ποιητοῦ τὴν αὐθαίρετον πρωτοβουλίαν· ἀλλὰ δεύτερον, ἐπειδὴ δὲν γνωρίζομεν εἰμὴ τρεῖς ποιητὰς χρονικῶς ὀλίγον ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντας, διὰ τοῦτο δυνατόν, ἢ τοῦλάχιστον πιθανόν δὲν ἦτο, ἐν οὕτῳ μικρῷ διαστήματι χρόνου νὰ μεταρρυθμιθῇ τῆς δραματικῆς οἰκονομίας, ὁ τρόπος καὶ ὁ ρυθμὸς, ὡς οὐδὲν σχεδὸν τοιοῦτο παραδειγμα παρέχει ἡ νέα φιλολογία. Ἀλλ' εἴτε ἐκ δραμάτων ἃ ἡμῖν ἔμειναν ἄγνωστα, εἴτε ἐκ τῆς ἰδίᾳ αὐτοῦ κριτικῆς ἀρμόμενος, ὁ Ἀριστοτέλης (Ποιητ. ΣΤ') ὀρθοτάτους ὀρίζει κανόνες τῆς δραματικῆς, θέλων τὴν τραγωδίαν μέμνην πράξεως σπουδαίας καὶ τελείας, μέγεθος τι ἐχούσης, δι' ὥραίας γλώσσης, ἀλλὰ διὰ δράσεως, οὐχὶ δι' ἀφηγήσεως γινεμένην, καὶ δι' ἐλέου καὶ φόβου τὴν λύσιν ἢ τὴν «κάθαρσιν» προκαλοῦσαν. Προσάπαιτέι δ' ὡς χαρακτηρισμὸν τῆς πλοκῆς τὸ εὐγενές, τὸ κατάλληλον, τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ συνεπές. Προσέτι δ' ἐπιβάλλει τὸ πλήρες καὶ ἄρτιον τῆς οἰκονομίας, καὶ τὴν τριπλὴν ἐνότητα, τῆς προξέως, τοῦ τόπου καὶ τοῦ χρόνου, τὴν μὲν πρώτην ἀναπόφευκτον προσὸν παντὸς δράματος ἀξίου τοῦ ὀνόματος, τὰς δ' ἄλλας δύο, ἐξ ἀνικανότητος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παραβαινομένας, εἰς δὲ τὴν Ἑλληνικὴν τραγωδίαν ἀναποφεύκτους εἰς πᾶσαν αὐτῶν τὴν αὐστηρότητα, διὰ τε τὴν ἀτέλειαν τῆς σκηνικῆς καὶ διὰ τὴν διαρκῆ τοῦ χοροῦ παρουσίαν. — Εἰς τὰ ὑφιστάμενα ἀρχαῖα δράματα τὸ σχέδιον τῆς τραγικῆς πράξεως συνίσταται, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, εἰς ἀλληλένδετον συμπλοκὴν τῶν συμβάντων καὶ περιστάσεων. Χωροῦσι δὲ κατὰ τοὺς νόμους τῆς ἀνάγκης καὶ πιθανότητος, δι' ἀντιστάσεων καὶ περιπλοκῶν, πρὸς ὠρισμένον σκοπὸν καὶ λύσιν. Τὸ αὔξον πάθος δὲν δέχεται νὰ ἐνδιατρίβῃ ἡρέμως εἰς ἐπεισόδια, ἀλλ' ἐν κύκλῳ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον συσσελλομένῳ ὁρμᾷ πρὸς τὴν τελευταίαν μετάδασιν ἀπὸ τῆς εὐτυχίας εἰς τὴν δυστυ-

χίαν, ἢ τ' ἀνάπαλιν. Ἡ μετάπτωσις αὕτη ἐστὶν ἡ καταστροφή, καὶ περὶ αὐτὴν κινεῖται δίχα ἡ πᾶσα πράξις ὡς ἀρχὴ καὶ τέλος, ὡς «δέσις καὶ λύσις» (Ἀρστ. ποιητ. ΙΗ). Ἀν' ἡ καταστροφή προήλθεν ἐξ ἀπλῶν ἀφορμῶν, ἢ πράξις ἦν ἀπλῆ, ἀν' δ' ἐκ περιπετειῶν περιπεπλεγμένων, πεπλεγμένη. Προσθετέον δὲ καὶ ὅτι πᾶσαι τὰς πράξεις, καθ' ἃς δὲν πρόκειται περὶ ἀναπτύξεως ἰδεῶν, ἀλλὰ περὶ ἐξωτερικῆς μόνον παραστάσεως, οἷον μονομαχίας, μάχας, φόνους, κηδείας, ἢ Ἑλληνικὴ τραγωδία δὲν τὰς φέρει εἰς τὴν σκηνήν, ἀλλὰ περιορίζεται μόνον εἰς αὐτῶν διήγησιν. Ἐντεῦθεν εἰς πᾶν δράμα ὑπάρχουσι «ρήσεις ἀγγελικαί», ἦτοι κατάκοσμοι διηγήσεις τῶν ἀγγέλων καὶ ἐξαγγέλων. Ὁ τύπος καθ' ὃν ἡ τραγωδία ἀποβαίνει, κατὰ τὴν ἀξίωσιν τοῦ Ἀριστοτέλους, μέμνησις δράσεως διὰ θρώνων, ἐστὶν ὁ δραματικὸς, ἦτοι ὁ διάλογος, ὡς ὁ Αἰσχύλος ἐπενόησεν, ὁ δὲ Σοφοκλῆς ἐξέτεινε καὶ ἐτελειοποίησεν αὐτόν. Διὰ τῶν διαλεγόμενων προσώπων τὸ Ἑλληνικὸν δράμα ἀναπτύσσει τὴν πρᾶξιν καὶ τὰ εἰς αὐτὴν ἄγοντα αἰσθητά οὕτως ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ὥστε ὁ ἀκροατὴς ἐκλαμβάνει αὐτὰ ὡς ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ψυχῆς προϊόντα· ὁ χορὸς δὲ, εἰ καὶ ἀρχικῶς ἕτερον, ὅλως θερησκευτικὸν εἶχε τὸν σκοπὸν τῆς ἰδίας ἐμφανίσεως, παραμείνας ὅμως εἰς τὸ δράμα, καὶ αὐτοῦ μέρος ἀποτελῶν, ἐχρησίμευσεν ἐν αὐτῷ εἰς τὸ νὰ καταδεικνύῃ καὶ χαρακτηρίῃ τὰς ψυχικὰς ἐντυπώσεις ἐκείνας, διότι βαθμηδὸν ἔπαυσεν ὡς ὁ τῆς παραστάσεως ἄρχων δι' ὀράμβους, οὐ ἀπλοῦν ἐπεισόδιον ἦν τὸ δράμα, καὶ ἐξ ἐναντίας κατέστη αὐτὸς τοῦ δράματος μέλος καὶ κόσμημα, ἢ μᾶλλον ὁ πρῶτος καὶ ποιητικὸς αὐτοῦ θεατὴς. Καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ Αἰσχύλου ἦν ἡ θέσις τοῦ χοροῦ εὐρυτέρα, καθ' ὃ πλησιεστέρου τῇ ἐκ καταγωγῆς σπουδαιότητι αὐτοῦ. Ἐπὶ Εὐριπίδου δὲ, εἰ καὶ ἐκ παραδόσεως διατηρούμενος πάντοτε, ἐνδίδει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς τῆς δραματικῆς πράξεως

τὴν ὑπεροχὴν. Κατ' Ἀριστοτέλην τὸ δράμα, ὡς ἦν τότε ὀργανωμένον, ἤρχιζε διὰ τοῦ προλόγου μετ' αὐτὸν δ' εἶπετο ἡ πρώτη πάροδος ἢ ἐμφάνις τοῦ χοροῦ ἐπεισόδον δ' ἐλέγετο πᾶν τὸ μέρος τοῦ δράματος τὸ περιεχόμενον μετὰ δύο χορικῶν ἀσμάτων, κατ' ἐπωνυμίαν διαμείναντων ἐξ οὗτοῦ ὁ χορὸς ἦν τὸ κύριον μέρος τῆς παραστάσεως. Διηροῦντο δὲ καὶ τὰ κατὰ τὸν χορὸν εἰς τὴν πάροδον, ἣτοι τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐμφάνισιν εἰς τὴν ὀρχήστραν, τὸ στάσιμον, ἣτοι τὴν ἐν αὐτῇ διαμονὴν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐξόδον, μεθ' ἣν πλέον θά ἐνεφανίζετο. — Τὸ σύνθημα μέτρον τοῦ δραματικοῦ διαλόγου ἐστὶν ὁ ἰαμβικὸς τρίμετρος, ὃν, διατηρηθέντα εἰς τινὰ τῶν δημοτικῶν ἡμῶν ἀσμάτων, εἰσηγόμενον καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν σκηνὴν σήμερον. Ἐνίοτε μετεχειρίζοντο τὸν τροχαῖον τετράμετρον, εἴτε ἀμέσως πρὸ τοῦ χοροῦ ἢ μετ' αὐτὸν, μάλιστα ἐνθα ζωηρότερον ἐκφράζεται πάθος. Τῶν χορῶν δὲ τὰ ἔσματα ἦσαν στροφικὰ, ἣτοι διαιρούμενα εἰς στροφὰς καὶ ἀντιστροφὰς, ψαλλομένας ἀλληλοδιαδέχως ὑφ' ἑκατέρου τῶν ἡμιχορῶν, συνήθως ἐπομένης καὶ ἐπώδου, ἣν ἐψαλλε πᾶς ὁμοῦ ὁ χορὸς. Ἐνίοτε δὲ παρενδύλλοντο καὶ οἱ λεγόμενοι κόμμοι, εἶδος διαλόγου, πιθανῶς ἄδομένου, μετὰ τοῦ χοροῦ καὶ τινῶν τῶν προσώπων τοῦ δράματος σπανιώτατα δὲ κόμμος καταλαμβάνει τὴν θέσιν παρόδου ἢ ὅλου στασίμου (ἴδ. Σοφκλ. Ἀντιγ. 205, 1261. — Ἡλ. 121. — Αἰσχ. Προμ. 128. — Εὐρπ. Ἰγ. Τ. 637. Μηδ. 96. 1087. Ἐκ. 100). Ὁ ρυθμὸς τῶν χορῶν ἦν οὐχὶ ὑποχρεωτικὸς, ἀλλ' ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ, ἐπινουήτων αὐτὸν ὁμοῦ μετὰ τῆς μουσικῆς, ἣν ὁ θεὸς συνέταττεν. Ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν δ' ἰδίως τῶν τριῶν μεγάλων τραγικῶν ἴδε τὰ περὶ αὐτῶν ἄρθρα. Αἱ ἡμέραι τῶν ποιητῶν τούτων, τῶν δύο πρώτων μάλιστα, ἦσαν αἱ μέγιστα τῆς Ἑλλάδος, καθ' ἃς, ἐπὶ τῶν περιαικῶν καὶ τῶν θριάμβων τῆς ἐλευθερίας, μέχρη τῶν ἐμφυλίων σπαραγμῶν τοῦ Πελοπον-

νησιακοῦ πολέμου, μεγάλοι ἄνδρες ἀνῆρχοντο εἰς τὰς ὑπερτάτας ἀρχὰς καὶ διηύθυνον μεγαλεπήβολως τὰ τῆς πολιτείας. Τότε καὶ ἡ τραγωδία, ὑπὸ τῆς πολιτείας προστατευμένη, ἀνταπεδίδεν αὐτῇ τὰ ἴσα, τὰς ὑψίστας θρησκευτικὰς, ἠθικὰς καὶ πολιτικὰς ἀρχὰς ἐξαίρετους καὶ εἰς αὐτὰς τὸν λαὸν ἀνατρέφουσα καὶ πολλάκις μύθων ἐποιοῦντο ἐκλογὴν τὰς τότε περιστάσεις χαρακτηριζόντων, καὶ δι' αἰνιγμῶν καὶ διδαχῶν καθωδήγουν ὑπερτάτως τὸ δημόσιον πνεῦμα. — Ὡς πρὸς τὰς παραστάσεις δὲ καὶ τὴν σκηναίην διαρρυθμίσιν ἴδ. Θεάτρον, Χορὸς, Ὑποκριταί. — Τραγωδίαν ἰδίαν οἱ Ῥωμαῖοι σχεδὸν δὲν εἶχον, ἀλλ' ἐξ Ἑλλάδος καὶ ἐκ Τάραντος ἐδέχοντο τὰς Ἑλληνικὰς, ἃς μετέφραζον, καὶ πιθανῶς ἐκολοδοῦν, ἀφαιροῦντες τοὺς χορούς, ὡς καὶ ἀπὸ τῶν θεάτρων αὐτῶν ἀφῆρέθη ἡ ὀρχήστρα, μεταβληθεῖσα καὶ αὐτὴ εἰς πλατεῖαν τῶν θεατῶν τῶν ἐπισημοτέρων. Ῥωμαῖοι ἐγράψαν δράματα καὶ Ἑλληνιστί, ὡς ὁ Τίτος Πομπήιος Μάκας, καὶ Πλίνιος ὁ νεώτερος (Suet. Tit. III. Calig. III. — Plin. Ep. V, 3. VII, 4). Ὁ Νέρων ὑπεδύθη καὶ αὐτὸς ὑποκριτοῦ πρόσωπον εἰς τὴν σκηνήν. Ἀλλὰ τοὺς ὑψηλοὺς διανοητικοὺς ἀγῶνας ἐξέβαλλον καὶ ἀντικατέστησαν μέχρι τέλους οἱ μονομάχοι καὶ οἱ θηριομάχοι.

Τραϊανός, (Μ. Οὐλπίος), αὐτοκράτωρ τῶν Ῥωμαίων, διακρινόμενος ἐπὶ πάσῃ ἀρετῇ καὶ συνέσει, ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον τῷ 98 μ. Χ. Τῷ 104 κατετρόπως τοὺς Δάκας, ὧν ὁ βασιλεὺς Δεκέβαλος ἡ-

τοκτόνησεν. Ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως σώζονταί λείψανα τῆς γεφύρας ἣν ἔκτισεν ἐπ' αὐτοῦ. Στήλη κατάγλυφος σώζεται ἐν Ῥώμῃ τὸν θρίαμβον τοῦτον, ἣ τὸν Παρθικὸν διαιωνίζουσα,

καὶ περιέχουσα 2500 πρόσωπα, ἐξ ὧν ἀπόσπασμα ἢ εἰκὼν. Ἐγράψε δὲ καὶ ὁ ἴδιος ἱστο-

ρίαν τῆς ἐκστρατείας ταύτης. Μετέπειτα κατεπολέμησε τοὺς Πάρθους, τοὺς Ἀρμε-

νίους, ἐκυρίευσεν τὴν Κτησιφώντα καὶ τὴν Σελεύκειαν, καὶ τῷ 116 ἀπέθανεν ἐξ ἀσθενείας ἐν Σελινούντι τῆς Κιλικίας, ἥτις μετεκλήθη Τραϊανούπολις.

Τραϊανούπολις, 1) Πόλις τῆς Κιλικίας. Ἰδ. Τραϊανός. — 2) Πόλις τῆς Θράκης, ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὁχθῆς τοῦ Ἑβρου, ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ (Πτλμ. Γ, 11). Νῦν Ὀρίχοδον.

Τράλλεις (αἱ), ἢ Τράλλεις (ἡ), πόλις ἐκ τῶν ἀκμαιότερων τῆς Καρίας, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Εὐδωνός, ὁμόρου τοῦ Μαιάνδρου, ὑπὲρ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Μεσογίδος, εἰς χαριεστάτην καὶ εὐφορωτάτην θέ-

σιν κειμένη, δι' ἧ καὶ ἀρχαιότερον Ἀνθεῖα ἐλέγετο. Ἐν μετὰ ταῦτα χρόνοις ὑπέφερεν ἐκ σεισμοῦ. Εἰς ἓνα τῶν γαῶν αὐτῆς, τὸν τῆς Νίκης, ἀνέκειτο τὸ ἄγαλμα τοῦ Καίσαρος, ὅστις εἶχε κατοικήσει εἰς αὐτὴν (Cass. B. G. III, 105. — Ξενφ. Ἀνθ. Α, 4, 8. — Στράβ. ΙΔ, 648. — Liv. XXXVII, 45).

Τράλλεις, κάτοικοι χώρας τινὸς Τράλλιας ἐν τῇ Ἰλλυρικῇ (Στράβ. Βυζ. — Liv. XXXI, 35 κλ.).

Τρανίψαι, λαὸς τῆς Θράκης ὑπὲρ τὸ Βυζάντιον οἰκῶν (Ξενφ. Ἀνθ. Ζ, 2, 32). Θρανίψαι καὶ Τρανίψοι παρὰ Στράβ. Βυζ. Ἰσως οἱ Νισαῖοι τοῦ Ἡροδότου.

Τράπεζα, τὸ γνωστὸν σκεῦος, ἐκ τοῦ τετραπέζα, διότι συνήθως εἰς τέσσαρας πόδας ἐστηρίζετο. Ἐν πλήρει χρήσει ἤδη ἐπὶ Ὀμήρου, ἰδίως διὰ τὰ γεύματα, ὅτε εἰς ἑκάστον ξένον ἰδιαίτερα τράπεζα παρετίθετο (Ὀμ. Ὀδ. Ρ, 333, 447. Χ, 74) καὶ καὶ τράπεζαι ἐτίθεντο εἰς τὰ στρατόπεδα καὶ εἰς τὰ αἰσίστια (Ἰλ. Λ, 424-429), ἥσαν

οὐχὶ στρογγύλαι, ἀλλὰ τετράγωνοι (Ὁδ. Α, 111. Κ, 354), ὡς καὶ ἡ τῆς εἰκόνης, ἐκ χειρογράφου τοῦ Βιργιλίου, παριστῶσα τὴν ὑπὸ τῆς Κίρκης εἰς τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Ὀδυσσεὺς παρατεθεῖσαν. Τὰς τραπέζας λέ-

γει ὁ Ὅμηρος ἐνίστατο ἀργυρέας, ἕως κατὰ ποιητικὴν ὑπερβολὴν ἀλλὰ καὶ ἄλλα ἐπιθετα (καλή, εὖξοος, κυανόπεζα) ἀποδίδωσι πολλάκις εἰς αὐτὴν. ἀποδεικνύοντα ὅτι οὐ σπανίως διὰ τῆς τέχνης ἐκαλλωπίζετο· μεταγενεστέρως δ' αἱ τῶν πλουσίων τράπεζαι οὐ μόνον κατεσκευάζοντο ἐκ πολυτίμων ξύλων, ἀλλ' εἶχον καὶ τοὺς πόδας πολλάκις δι' ἐλέφαντος κεκοσμημένους, καὶ τορευτοὺς εἰς παράστασιν ποδῶν λεόντων, τίγρεων κτλ. (Ἀθήν. Β, 32). Ἐνίστατο αἱ τράπεζαι ἦσαν καὶ τρίποδες μόνον (Ξυφ. Ἀνθ. Ζ, 3, 10.

— Ἀθ. Δ, 21. 25. Ε, 38), ἥ καὶ μονόποδες, ὅτε ὁ ποὺς, καὶ τραπεζοφόρος λεγόμενος, ἦν καλλιτεχνικῶς εἰργασμένος.

Πρὸ πάντων ἐπὶ Ῥωμαίων μεγίστη ἦν ἡ τῶν τραπέζων πολυτέλεια, ἡ τῶν λεγομένων

«μονοπόδων», ἄλλων «δελφικῶν», λιθίνων, ἐλεφαντοκολλήτων, ἀργυρῶν καὶ χρυσῶν, ὧν τινὲς (ὡς ἡ τοῦ Κικέρωνος) ἦσαν ἀξίας 1 ἑκατομμυρίου σεσταρτίων (200,000 δραχμῶν). Εἰς τὰς τραπέζας δὲν ἐπετίθεντο ὀθόνη, ἀλλ' ἐκαθαρίζοντο αὐταὶ διὰ σπόγγων (Ὁμ. Ὁδ. Α, 111. Υ, 151), καὶ πολλάκις, διὰ τὴν ἱερότητα τῆς τραπέζης, ὡς τόπου τῆς φιλοξενίας, ἐπετίθεντο αὐταῖς θεῶν ἀγαλμάτια, ὅς ἦν τοῦ Λυσίππου ὁ μικρὸς χαλκοῦς «ἐπιτραπέζιος» Ἡρακλῆς (Martial. XLIV—XLV.—Stat. Silv. IV. 6). Οἱ Κρήτες εἰς τὰ συσσίτια αὐτῶν εἶχον καὶ μίαν ἰδιαίτην τράπεζαν, καλουμένην «τράπεζαν ξενίαν» καὶ ὠρισμένην διὰ τῶν ξένων τὴν ὑποδοχὴν. Πρώτη τράπεζα ἐλέγετο ἡ παράθεσις τῶν ἐδεσμάτων κατὰ τὸ δεῖπνον, μεθ' ἣν ἡ δευτέρα τράπεζα ἦν ἡ ἐπὶ τῆς αὐτῆς τραπέζης, ἀντὶ τῶν ἐδεσμάτων παράθεσις τῶν ἐπιδορπίων καὶ τοῦ οἴνου. — Τράπεζα ἰδίως ἐπεκράτησε νὰ λέγεται καὶ ἡ τοῦ ἀργυρικοῦ, ἐξ οὗ καὶ αὐτοῦ τὸ ἐπάγγελμα.

Τραπεζίτης, ἀργυραμοιβὸς ἡ κολλυβιστής, ἐνίστατο καὶ ὁ βολοστάτης χλευαστικῶς, εἰ καὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο, λίαν προσοδοφόρον, οὐδόλως ἦν περιφρονούμενον. Μετήρχοντο δ' αὐτὸ ἐν Ἀθήναις κυρίως οἱ μέτοικοι, καὶ εἶχον τὰς τράπεζας αὐτῶν ἐν στοᾷ τῆς ἀγορᾶς (Πλάτ. Ἀπολογ. 17. Ἰππ. ἐλάσσ. 348). Πλὴν δὲ τῆς ἐναλλαγῆς τῶν νομισμάτων, ἐξ ἧς ὠφελοῦντο (Ἰσοκρ. Τραπεζίτ. 21 κλπ.), ἐδέχοντο καὶ παρακαταθήκας χρημάτων ἐπὶ μετρίῳ τόκῳ (Δμοθ. κ. Ἀφὸβ. Α, 816), ἃς ἐδάνειζον αὐτοὶ ἐπὶ μείζονι. Οὕτω δὲ χρηματιζόμενοι, ἦσαν ἐν ὑπολήψει παρὰ τοῖς πλουσίοις, καὶ πολλῆς ἀπελάμβανον πίστεως, καὶ παρ' αὐταῖς ταῖς ξέναις πόλεσι. Διὰ δὲ τὴν ἀκρίβειαν αὐτῶν τοσαύτη ἀπεδίδετο αὐτοῖς ἐμπιστοσύνη, ὥστε οὐδὲ μαρτύρων ἐδέοντο κατὰ τὰς συναλλαγὰς αὐτῶν (Ἰσοκρ. Τραπεζ. 2)· ἐξ ἐναντίας ὡς ἐγγύησις ἐθεωρεῖτο ἡ συνομολόγησις συνθήκης ἐνώ-

πion αὐτῶν, καὶ παρ' αὐτοῖς πρὸς ἀσφάλειαν κατετίθεντο τὰ συμβόλαια (Δμοθ. πρ. Καλ. λιπ. 1242. κ. Διονυσιοδ. 1287). Ἡ τράπεζα τοῦ Πασίωνος ἀπέφερεν ἐτησίως καθαρὰν πρόσδον 100 μνῶν, ἢ 10,000 τῶν τότε δραχμῶν (Δμοθ. ὑπ. Φαρμ. 946). Συνέβαινον ὁμῶς ἐνίοτε καὶ χρεωκοπία παρὰ τραπεζίταις (Δμοθ. αὐτ. 959. Κ. Στρ. Α. 1120), καὶ τοῦτο, ἦτοι ἡ κατάργησις τῆς τραπεζῆς, ἐλέγετο «ἀνασχευάζειν τὴν τράπεζαν». Ἐνίοτε τινὲς αὐτῶν ἤσκηον τοκογλυφίαν, δανείζοντες εἰς βραχείας προθεσμίας ἐπὶ ἐνεχύροις καὶ τόκῳ πρὸς 36 % (Δμοθ. πρ. Νικόστρ. 1249). Πᾶσαι αὐταὶ αἱ τράπεζαι ἦσαν ἰδιωτικαί, μόνον ἐν Βυζαντίῳ ἀπαντᾷται ἅπασι τράπεζα δημοσία ('Αρσεν. Οἶκον. Β. 283).

Τραπεζοκόμος ἡ τραπεζοποιός, ὁ τὴν τράπεζαν στρωννύων καὶ διακοσμῶν (Δγ. Ἀρτ. Θ. 80.—'Αθν. Δ. 170.—'Ηούχ.).

Τραπεζόπολις, πόλις τῆς Φρυγίας ἢ τῆς Καρίας, μεταξὺ τοῦ ποταμοῦ Μαιάνδρου καὶ τῆς πόλεως Ἀφροδισιάδος (Πτλμ.). Νῦν Καρατζισού.

Τραπεζοῦς, 1) πόλις κειμένη εἰς τῆς Ἀρκαδίας τὰ νότια, κατὰ τὴν Παρρασίαν ἐπὶ τοῦ Ἀλφειοῦ, κτισθεῖσα, ὡς ἐπιστεύετο, ὑπὸ Τραπεζοῦντος, υἱοῦ τοῦ Λυκάονος. "Ὅτε ἰδρῦθη ἡ Μεγαλόπολις, οἱ Τραπεζοῦνται ἡρνήθησαν νὰ μετοικήσωσιν εἰς αὐτήν, καὶ ὅσοι δὲν ἐφρονέθησαν, μετέβησαν εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ εἰς τὴν πόλιν τὴν ὁμώνυμον τῇ πατρίδι των ('Ηρδ. ΣΤ. 127). Κατ' Ἀπολλόδωρον (Γ. 8, 1) εἶχεν ὀνομασθῆ ἔκ τῆς τραπεζῆς ἐφ' ἧς ὁ βασιλεὺς Λυκάων εἶχε παραθέσει τῷ Διὶ ἀνθρώπινα κρέατα, ὁ δὲ Ζεὺς, ἀνατρέψας τὴν τράπεζαν, κατέκαυσε τοῦ Λυκάονος τὴν οἰκίαν. — 2) Πόλις εἰς τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τοῦ Εὐξείνου Πόντου, δυτικῶς τοῦ ποταμοῦ Ὑσσού, ἀποικία τῆς Σινώπης, δεχθεῖσα καὶ τοὺς ἐξ Ἀρκადίας Τραπεζοῦντιους. Ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων αὐ-

τοκρατόρων ἐμπορικωτάτη, καὶ πρωτεύουσα τῆς Καππαδοκίας. Ἐπισημοτάτη καὶ ἐν τῶν σταυροφοριῶν (Ξνφ. Ἀνθ. Δ. 8, 22. Ε. 5, 10). — 3) Ὄρος τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου (Στρβ.).

Τρασιμένη λίμνη, ἐν τῇ ἀνατολικῇ Τυρρηνίᾳ, ἐν Ἰταλίᾳ, κειμένη λίμνη οὐ μικρά, μεταξὺ τῶν πόλεων Κροτόνης, Κλουσίου καὶ Περουγίας, ἐνθα ὁ Ἀννίβας ἐνίκησε τοὺς Ῥωμαίους (Πολδ. Γ. 82. 84. 108.— Τρασιμένη, Στρβ. Ε. 226). Νῦν λίμνη τῆς Περουγίας.

Τράσπιες, ἔθνος Σκυθικόν ('Ηρδ. Δ. 6).

Τραχύματος ἐκ προνοίας γραφή, ὑπήγετο, φυσικῶ τῷ λόγῳ, εἰς τὰς φωνικὰς (Πολδ. Η. 40), ἣν ἐπομένως τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ ἡ ποινὴ ἣν ἐξορία καὶ δήμευσις (Δμοθ. κ. Ἀρσεν. 627. π. Βοιωτ. 1018. π. Πρπρσθ. 27. κ. Κτσφ. 440. 608, κλ.).

Τραῦς, μικρὸς ποταμὸς εἰς τὰ νότια τῆς Θράκης, χθάλλων εἰς τὴν Βιστωνίδα λίμνην ('Ηρδ. Ζ. 109).

Τραυσοὶ, κάτοικοι μέρους τινὸς τῆς Θράκης, εἰς τ' ἀνατολικά τοῦ ὄρους Ῥοδόπης, περὶ ὧν ἐλέγετο ὅτι ἐπένθουν ἐπὶ τῇ γεννήσει καὶ ἔχαιρον ἐπὶ τῷ θανάτῳ ἀνθρώπου.

Τραχειώτης, κάτοικος τῆς Τραχείας Κιλικίας ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ.

Τραχίνη, ἀρχαιότερον ἢ Ταρράκινα ἐν Ἰταλίᾳ (Στρβ.).

Τραχίς ἢ Τραχίς, 1) ἀρχαία πόλις ἐν Φθιώτιδι τῆς Θεσσαλίας μεταξὺ τοῦ ὄρους Οἰτης καὶ τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου, ἦν πρωτεύουσα μικρᾶς ἐπαρχίας Τραχινίας λεγομένης, καὶ βράχοι προέχοντες ὑπὲρ τὸ παρὰ τὸν κόλπον πεδῖον αὐτῆς ἐλέγοντο Τραχίνας πετρεῖραι ('Ηρδ. Ζ. 198.—Θουκ. Γ. 42. Δ. 78). Μετὰ τὴν καταστροφὴν αὐτῆς τῷ 427 π. Χ. ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ἀνηγέρθη

εἰς ἀπόστασιν 6 σταδίων ἢ πόλιν Ἡράκλειαν ἢ ἐν Τραχῶνι, οὕτω κληθεῖσα εἰς μνήμην τοῦ ἐκεῖ ἀποθανόντος Ἡρακλέους (Ὁμ. Ἰλ. Β, 682. — Εὐρπ. Ἡράκλ. 193). — 2) Πολίχνη τῆς Φωκίδος, οὐ μακρὰν τῆς Λεβαθείας (Στράβ.).

Τραχωνῆτις, μικρὰ χώρα τῆς Περσικῆς Παλαιστίνης, ἀνατολικῶς τοῦ Ἰορδάνου, ἀμώδης ὁρεινὴ ἔκτασις μεταξὺ Δαμασκού καὶ Κοίλης Συρίας, κατοικουμένη ὑπὸ Σύρων, Ἀράβων καὶ τινων Ἑλλήνων. Τὰ δύο δόσβατα ὅρη περὶ αὐτὴν ἐλέγοντο Τραχῶναι.

Τραχία, δεξιὸν παραποτάμιον τοῦ Πάδου, ὀλίγον ἀπέχον τῆς Πλακεντίας. Παρ' αὐτῇ ὁ Ἀντίβας τῷ 218 π. Χ. ἐνίκησε τοὺς Ῥωμαίους (Πολύβ. Γ, 68. — Λιν. XXI, 48. Λ, 54, 56. Νερ. Ηαν. IV).

Τρεῖς κεφαλαὶ ἡ Δρυὸς κεφαλαί, στενὴ διάβασις τοῦ Κιθαιρώνα, ἀπὸ Πλαταιῶν εἰς Ἀθήνας (Ἡρόδ. Θ, 29).

Τρέσαντες, ἐν Σπάρτῃ οἱ λιποτάκται, ἡ ἐν γένει οἱ δεῖλοι δειχθέντες ἐν μάχῃ, ὡς ὁ Ἀριστόδημος, ὁ μόνος σωθεὶς ἐν Θερμοπύλαις. Οἱ τοιοῦτοι κατεδικάζοντο εἰς ἐσχάτην ἀτιμίαν, κατὰ τὸ ἥμισυ κεκαρμένον, πενιχρὸν ποικιλόχρουν τριβώνιον φέροντες, παρὰ πάντων ἀποφευγόμενοι, οὐδενὸς κοινωνοῦντος αὐτοῖς εἰς γυμνάσια ἢ εἰς τὰ στρατόπεδα, οὐδενὸς δίδοντος αὐτοῖς πῦρ, ἢ ἐρχομένου μετ' αὐτῶν εἰς ἐπιγαμίαν, ἢ νυμφευομένου τὰς θυγατέρας των, χωρὶς ἐν ἀμφοτέραις ταῖς περιστάσεσι ν' ἀπαλλάττωνται τῆς ποινῆς ἀγαμίου (Ἡρόδ. Ζ, 231. Πλούτ. Ἀγῆσ. Α. Λυκ. ΚΑ. Λακ. Ἀπφ. ΣΤ). Ὡστε δὲν ὑπῆρχε Σπαρτιάτης μὴ τῆς τοιαύτης τύχης τὸν θάνατον προτιμῶν (Ξεν. Λκ. Πολ. Θ, 4-6).

Τρηβοῦλα ἡ Τρηβούρα, πόλις τῶν Σαβίνων ἐν Ἰταλίᾳ, ἐν μέσῳ ἐλαιῶνων (Στράβ.).

Τρηβοῦροι, λαὸς τῆς Βελγικῆς Γαλ-

λίας μεταξὺ Ρήνου καὶ Μοσέλλα, πολεμικώτατος, καὶ πρὸ πάντων ἄριστοι ἵππεις. Ἡ πρωτεύουσα αὐτῶν Αὐγόυστα Τρηουίρων ἐστὶν ἡ νῦν Τρέβοι μετ' ἐπισήμων λειψάνων ἀρχαιότητος.

Τρήρες, λαὸς Θρακικὸς, κατοικῶν, κατὰ Θουκυδίκην (Β, 96), εἰς τὴν βορείαν πλευρὰν τοῦ Σκωμίου ὄρους, πλησίον τῶν Τριβαλλῶν καὶ Τιλαταίων, μνημονεύοντα συνεχῶς ὑπὸ τοῦ Στράβωνος, καθ' ὃν μέρος αὐτῶν μετόικησεν εἰς μικρὰν Ἀσίαν, καὶ μετὰ ταῦτα δὲν γίνεται πλέον μνεία αὐτῶν.

Τρήρος (ἡ), 1) Θρακικὴ χώρα τῶν Τρήρων παρὰ τῇ Μακεδονίᾳ (Στράβ. Βυθ.). — 2) Ποταμὸς τοῦ Λατίου ἐν Ἰταλίᾳ (Στράβ.).

Τρητὴ νῆσος, ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ, ἀπέναντι τῶν παραλίων τῆς Ἀραβίας (Πτλ. Ε, 17). Ἴσως ἡ νῦν Σαμοδρακάτη.

Τρητὸς ἡ τρητὸν ὄρος, τὸ νοτιῶς κείμενον τῶν Κλεωνῶν, μεταξὺ Νεμέας καὶ Μυκηνῶν, ἐν ᾧ ἐφώλευεν ὁ Νεμεῖος λέων, ἐντὸς (σωζομένου) σπηλαίου, ὃ ἐλέγετο ὅτι διπλὴν εἶχε τὴν εἴσοδον (Ἡρόδ. Θεογ. 531. — Πaus. Β, 15. — Διόδ. Δ, 14).

Τρήχος, ἐπίσημος Αἰτωλὸς πρὸ τῆς Τρωάδος, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἑκτορος (Ὁμ. Ἰλ. Ε, 706).

Τρίαινα, ἣν κάμαξ ἔχων τρεῖς ἀγκυάς, καὶ χρήσιμος ἰδίως εἰς τοὺς ἀλιεῖς ἵνα

κεντῶσι καὶ συλλαμβάνωσι τοὺς μεγάλους ἰχθῆς, ὡς αἰνίττεται ἡ εἰκὼν, ἔκ τινος ψη-

φιδωτοῦ παρὰ τῇ Ῥώμῃ. Ὡς ὅπλον δὲ θαλάσσιον, ἐδόθη ἀνέκαθεν ὡς σκήπτρον εἰς τὸν Περσίδωνα, ἵνα ἐξεγείρῃ δι' αὐτοῦ τὰ κύματα, καὶ νικᾷ τὰ θalάσσια τέρατα (Ὁμ. Ἰλ. Μ, 27. Ὀδ. Δ, 506. Ε, 292).

Τριακὰς. ἐν Σπάρτῃ, ὑποδιαίρεσις τοῦ λαοῦ. Οἱ Σπαρτιάται, ὡς πάντες οἱ Δωριεῖς, διηροῦντο εἰς 3 φυλάς· ἐκάστη φυλὴ ὑποδιηρεῖτο εἰς 10 φρατρίας ἢ ὠδὰς· ἐκάστη δὲ ὠδὴ περιελάμβανε 10 τριακάδας, καὶ ἐκάστη τριακάς, ὡς τὸ ὄνομα ἐμφαίνει, συνέκειτο βεβαίως ἐκ 30 οἰκῶν ἢ οἰκογενειῶν. Τὴν διαίρεσιν δ' εἰς τριακάδας εἶχον καὶ οἱ Ἀθηναῖοι πρὸ τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δῆμων ὑπὸ τοῦ Κλεισθένους. Καὶ τὸν στρατὸν δὲ τῆς Σπάρτης διήρρεσεν ὁ Λυκοῦργος εἰς ἐνωμοτίας, ἀντιστοιχοῦσας πιθανῶς πρὸς τὰς ὠδὰς, καὶ εἰς τριακάδας (Πρδ. Α, 65).

Τριακοντα. Κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 405 π. Χ., ἀμέσως μετὰ τὴν μεγάλην ἡττάν των Ἀθηναίων ἐν Αἰγὸς Ποταμοῖς, αἱ ὀλιγαρχικαὶ «ἐταίριαι» ἐν Ἀθήναις, ἐκ τῆς καταπλήξεως καὶ ἀμηχανίας τοῦ λαοῦ ἐπωφελοῦμεναι, ἐγκατέστησαν πέντε «Ἐφόρους», οἵτινες ἀνέλαβον πᾶσαν τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἐπεμφαν πρέσβυν εἰς Σπάρτην τὸν Θηραμένην, ὅστις διὰ δουλίας πολιτικῆς ἠνάγκασε τὴν πόλιν εἰς παράδοσιν, ἣν ἄλλως τε ἐφρόνει ἀναπόφευκτον διὰ τὴν σωτηρίαν της. Μετὰ τὴν ἄλωσιν δὲ τῆς πόλεως ὑπὸ τοῦ Λυσάνδρου, τῇ 16 Μουνυχιῶνος (ἐν Μαρτίῳ) 404, ὅστις καὶ ἐν' αὐτοῖς τὰ μακρὰ τεῖχος κατέσκαψε, Δρακοντίδης τις, μικρορραδιοῦργος, φίλος τοῦ ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν ὑποστηριζομένου Θηραμένους, ἐπρότεινε ψήφισμα, εἰς ὃ οὐδεὶς ἐτόλμα ν' ἀντείπῃ (Ξεν. Ἑλλ. Β, 3, 2), καὶ καθ' ὃ ἐκ τῶν πρὸ μικροῦ καταργηθέντων 400 ὀλιγαρχῶν 10 μὲν ἐξελέξατο αὐτὸς ὁ Θηραμένης, 10 δὲ οἱ 5 ἔφοροι, καὶ ἑτέρους 10 οἱ παρόντες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀφ' ἧς ὁμως εἶχον ἀπέλθαι «ὅσοι ἄνδρες ἀγαθοί» (Λυσ. κ. Ἐρατοσθ. 76), καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἡ ἐντολὴ τοῦ νὰ καταρτίσωσι

πολίτευμα ἀνάλογον πρὸς τὰς περιστάσεις. Οὕτως ἐξελέγησαν, κατ' Αὐγούστον τοῦ 404 οἱ Τριακοντα, τύραννοι τὸ πρᾶγμα εἰ οὐχὶ καὶ τὸ ὄνομα (Διοδ. ΙΔ, 3), οἵτινες τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἀνατεθέντος αὐτοῖς καθήκοντος πάντοτε ἀναβάλλοντες, ἐξήσκουν ἀπόλυτον ἐξουσίαν. Ἐν αὐτοῖς κατηριθμοῦντο, πλὴν τοῦ μετριοπαθοῦς μὲν, ἀλλ' ἀσταθοῦς τὸν χαρακτήρα Θηραμένους. ὁ ἄκρος καὶ ἀμείλικτος ὀλιγαρχῆς Χαρικλῆς, ἀρχηγὸς μίας τῶν συνωμοτικῶν ἐταιριῶν, καὶ ὁ Κριτίας, τὸ μὲν πνεῦμα λίαν ἀνεπτυγμένος, μαθητὴς τοῦ Σωκράτους, φιλόσοφος, ῥήτωρ καὶ ποιητής, ἀλλὰ σκληρὸς, καὶ τὴν ἀπανθρωπίαν αὐτοῦ ἐπὶ φιλοσοφικῶν ἀξιώσιν ἀστηρίχην θεωριῶν. Οἱ Τριακοντα εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς ἐπέδωξαν τὴν ἀπόλυτον ἐξουσίαν τὰς ἀρχὰς πάσας παρέδωκαν εἰς τοὺς συμφρατρίστας των, τὴν βουλὴν κατέστησαν ἐπίσης ἐξ ὀλιγαρχῶν, καὶ ὑπέβαλον αὐτῇ τὰ δικαστήρια ὑπὸ τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἡγεμονίαν, ἐπιφυλαξάμενοι ἑαυτοῖς τὴν ἀπόφασιν ἐπὶ γραφῶν ἀνωτάτης προδοσίας. Ἐν Πειραιεῖ, τῇ ἔδρᾳ τῶν δημοκρατικῶν τάσεων, ἐγκατέστησαν ἀστυνομικὴν ἀρχὴν ἐκ δέκα ἀνδρῶν τῆς ἰδίας αὐτῶν μερίδος· τοὺς δὲ ἑνδεκα, τοὺς ἐκτελεστάς τῶν ποινικῶν ἀποφάσεων, ἐξελέξαντο μετὰ τῶν μᾶλλον αὐτοῖς ἀφωσιωμένων, ὑπὸ τὸν ὠμὸν καὶ ἀποτρόπαιον Σάτυρον. Ὡς φρουρὰν εἶχον ἵππεῖς μισθωτοὺς, καὶ προσέτι 760 Σπαρτιάτας ὑπὸ ἀρμοστήν τὸν Καλλίβιον, οἱς παρέδωκαν τὴν ἀκρόπολιν. Τοῦ δήμου ἡ δύναμις ἐξέλιπε· 3000 Ἀθηναῖοι ἐνεγράφησαν εἰς κατάλογον ὡς πολῖται, καὶ ἐκ τούτων οὐδεὶς ἐπετρέπετο νὰ φονευθῇ ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς βουλῆς· οἱ δ' «ἐξω τοῦ καταλόγου» ἀφωπλίσθησαν, καὶ πάντα τὰ ὅπλα κατετέθησαν εἰς τὴν ἀκρόπολιν. Πρὸς ἐντελῆ δ' ἐξαφάνισιν καὶ αὐτῶν τῶν σπερμάτων τῆς ἀρχαίας ἐλευθερίας, τὰ σχολεῖα τῆς ῥητορικῆς ἐτέθησαν ὑπὸ αὐστηρὰν ἐπιτήρησιν, καὶ αἱ κατώτεραι τάξεις ἔμειναν ἀποκεκλεισμέναι πάσης μορφώσεως. Τὰ νεώρια, δι' ὧν

τὴν οἰκοδομὴν εἶχον δαπαναθῆ 11.000 τάλαντα, ἐπώλησαν 3 τάλαντων πρὸς κατεδάφισιν. Τὸ κοινὸν δὲ μῖσος ἀπέδωκεν αὐτοῖς μετέπειτα καὶ τινὰς ἀνυποστάτους αἰτιάσεις, ὥς ὅτι τὸ δῆμα τῆς Πνυκὸς ἀπέτρεψαν ἀπὸ τῆς θαλάσσης, τοῦ σταδίου τῆς δόξης τῶν δημοκρατομένων Ἀθηναίων, πρὸς τὴν ξηρὰν, ἐν ᾗ ἡ μετάθεσις τοῦ βήματος ἦν συνέπεια τῆς ὑπὸ τοῦ Θεμιστοκλέους ὀχυρώσεως τῆς πόλεως. Ἐπὶ τῇ προφάσει τοῦ νὰ καθαρίσωσι τὴν πόλιν ἀπὸ κακούργων καὶ συκοφαντῶν, καὶ τοὺς λοιποὺς ν' ἀναθρέψωσι εἰς δικαιοσύνην καὶ ἀρετὴν, ἤρξαντο ἀτομικῶν ἀμειλίκτων καταδιώξεων, καθ' ὧν ἐξανέστη ὁ συνεισώμενος καὶ μετριοπαθέστερος Θηραμένης· ἀλλ' ὁ Κριτίας, ἀφ' οὗ μάλιστα ἐπροσπάθησε νὰ δελεάσῃ καὶ τοῦτον, τὸν κατηγόρησε τέλος ἐπὶ προδοσίᾳ, καὶ τὸν ἠνάγκασε νὰ πῇ τὸ κώνειον (Ξεν. Ἑλλ. Β, 3, 21, 53. — Διοδ. ΙΔ, 4). Ἐξ αἰσχροκερδεῖας ἐστράφησαν καὶ κατὰ τῶν μεταίμων, διενεμήθησαν τοὺς πλουσιωτέρους αὐτῶν, τοὺς ἐφόνευσαν, καὶ κατέσχον τὰς περιουσίας των. Μεταξὺ τῶν θυμάτων ἦν καὶ ὁ Πολέμαρχος, ἀδελφὸς τοῦ ῥήτορος Λυσίου. Ἐκ τῶν πρωτοουργῶν δὲ τῶν κακουργημάτων τούτων ἦσαν ὁ Θεόγνης καὶ ὁ Πείσιων. Εἶτα δ' ἐπέπεσαν καὶ κατὰ τῶν πολιτῶν, τῶν εὐπόρων καὶ ἀντιφρονούντων αὐτοῖς, πολλοὺς «ἀκρίτους» θανατοῦντες, ἄλλους μετ' ἐπιφάνειαν ἀνακρίσεως, ἐν οἷς ἦσαν καὶ Λέων ὁ Σαλαμίνιος, καὶ Νικήρατος, ὁ υἱὸς τοῦ Νικίου, καὶ Λυκούργος, ὁ πάππος τοῦ ὁμωνύμου ῥήτορος, ἐν ὧσις 1300—1500. Ὑπὲρ τοὺς 5000 ἐξελήθησαν τῆς πόλεως, καὶ μετὰ ταῦτα καὶ τοῦ Πειραιῶς, καὶ ἐν γένει τῆς Ἀττικῆς (Διοδ. ΙΔ, 32). Ἀλλ' ἤδη καὶ μετὰ τοῦ Θηραμένου τὸν θάνατον διχογνωμία ἐξερράγη μετὰ τῶν τριᾶκοντα, τοῦ Φειδωνος, καὶ πιθανῶς καὶ τοῦ Ἐρατοσθένους, ἐξεγερμένων κατὰ τῶν τυραννικῶν ἐκτραχελισμῶν τοῦ Κριτίου καὶ τοῦ Χαρκιλέους· οἱ φυγάδες δὲ συνεκεντροῦντο ἐκτὸς τῆς Ἀτ-

τικῆς, ἰδίως ἐν Θήβαις ὑπὸ τὸν Θρασύβουλον, τὸν Ἀρχῖνον, τὸν Ἀνυτον, κτλ., καὶ ἐντὸς τοῦ χειμῶνος κατέλαβεν ὁ Θρασύβουλος τὸ ἐπὶ τοῦ Πάρνηθος φρούριον, τὴν Φυλὴν, μετ' ὀλίγων ὁπαδῶν, ταχέως αὐξηθέντων εἰς 700. Οἱ Τριάκοντα ἐπροσπάθησαν νὰ δελεάσωσιν αὐτὸν, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσαν, καὶ ὁ στρατὸς αὐτῶν ἠττήθη ἐν Ἀχαρναῖς (νῦν Μενίδι). Πέντε ἡμέρας μετὰ ταῦτα ὁ Θρασύβουλος κατήλθεν εἰς τὸν Πειραιᾶ· ἐπελθόντες δ' οἱ τύραννοι μετὰ πάσης αὐτῶν τῆς δυνάμεως, ἠττήθησαν ἐν Μουνοχίᾳ, καὶ ἐπεσε φρονεῦσις ὁ Κριτίας (Ξεν. Ἑλλ. Β, 4, 19). Ἐν Ἀθήναις ἀνεφύθησαν ἔκτοτε διαφωνίαι. Οἱ πλείστοι τῶν 3000 ἡρνήθησαν ὑποταγὴν εἰς τοὺς 30, οὔτινες, πλὴν τοῦ Φειδωνος καὶ τοῦ Ἐρατοσθένους, ἀπεσύρθησαν εἰς Ἐλευσίνα, ὅκτω μῆνας μετὰ τὴν ἀνίδρυσίν των, καὶ δέκα ἄνδρες, οἱ κληθέντες «Δεκαδοῦχοι», τὸ πλεῖστον μέτριοι ὀλιγάρχοι, τοὺς ἀντικατέστησαν εἰς τὴν ἀρχὴν, καὶ ἐξηκολούθησαν τὸν πόλεμον κατὰ τῶν ἐν Πειραιᾷ, ὧν ἐδειγνῶν ἡ θέσις ἐπελθόντος τοῦ Λυσάνδρου μετὰ Λακωνικοῦ στρατοῦ. Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἦλθε καὶ ὁ βασιλεὺς Πausanias, ὡς ἀνώτερος ἀρχιστράτηγος, προτιθέμενος νὰ καταλύσῃ τὸν ὀλέθριον πόλεμον, καὶ μετὰ μικρὰς ἀψιμαχίας ἤρξατο διαπραγματεύσεων, καὶ ἡ εἰρήνη συνωμολογήθη ἐπὶ τοῖς ὅροις τοῦ νὰ ἐπανέλθωσι πάντες εἰς τὰ ἴδια, ἀνακτησάμενοι τὰς περιουσίας αὐτῶν. Τῆς ἀμνηστίας δὲ ταύτης ἐξηρέθησαν μόνοι οἱ Τριάκοντα, οἱ ἑνδεκα, καὶ οἱ δέκα τοῦ Πειραιῶς (Πλούτ. Λυσ. ΚΑ). Τῇ δὲ 12ῃ Βοηδρομιῶνος (τέλη αὐγούστου ἢ ἀρχὰς Σεπτεμβρίου) τοῦ 403 εἰσῆλθεν ὁ Θρασύβουλος μετὰ τῶν ὁπαδῶν του εἰς Ἀθήνας, ἔθυσεν τῇ Ἀθηνᾷ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, ἐπέβαλε τὸν ὅρκον τῆς ἀμνηστίας, καὶ ὁ Εὐκλείδης ἐξελέγη ἀρχὼν ἐπώνυμος. Οἱ εἰς Ἐλευσίνα ἀποσυρθέντες ἐκ τῶν Τριάκοντα ἤλπισαν κατ' ἀρχὰς ν' ἀντιστήσιν· ἀλλὰ κατ' αὐτῶν ἐκινήθη πᾶς ὁ λαός, οἱ ἀρχηγοὶ αὐτῶν βολίως ἐκρατήθησαν καὶ

ἐθανατώθησαν, καὶ ἄλλοι, ἐπειδὴ πᾶσαι αἱ Ἑλληνικαὶ πόλεις τοὺς ἔμμενον κεκλεισμέναι, συνελήφθησαν βραδύτερον ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων.

Τριβαλλοὶ, ἰσχυρὸς λαὸς τῆς Θράκης ἐν τῇ κάτω Μοισίᾳ (τῇ νῦν Σερβίᾳ καὶ μέρει τῆς Βουλγαρίας), δυτικῶς οἰκῶν τῶν Τρηῶν, καὶ ἀπ' αὐτῶν διὰ τοῦ ποταμοῦ Οἴσκου χωριζόμενος (Θουκ. Β, 96). Εἰς τοὺς Ὀδρύσσας γενναίως καὶ ἐπιτυχῶς ἀντετάχθησαν, καὶ ἐπὶ μιᾷ ἐκδρομῇ τῶν ἐφθασαν μέχρις Ἀδδῆρων καὶ ἐλεηλάτησαν αὐτὰ, τῷ 376 π. Χ. (Θουκ. Δ, 101). Κατ' αὐτῶν, προτιθεμένων νὰ ἐπαναστατήσωσιν, ἐπῆλθεν ὁ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών. Ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις δὲ ἔμμενον ἄσημοι καὶ ἀδυνατοί (Στράβ. Ε, 301, 305, 317).

Τρίβωλος (ὁ καὶ ἡ, καὶ τὸ τρίβωλον), 1) σιδηροῦν τι κέντρον, τρεῖς ὀξείας ἔχον βελόνας. Τοιαῦτα πολλὰ διεσπείροντο

εἰς πεδία ὅθεν ἐμελλεν ἐχθρὸς νὰ διέλθῃ, ἵνα καθιστῶσιν εἰς πεζοὺς καὶ εἰς ἵππους τὴν δίοδον δυσχερῆ καὶ ἐπικίνδυνον. — 2) Ἐργαλεῖον γεωργικόν, καὶ νῦν ἐτι ἐν χρήσει, χρησιμεῦον εἰς τὰ ἀλώνια ἵνα κόπῃ τοὺς "στάχους" συνίσταται δὲ ἐκ σανίδων, αἵτινες κάτωθεν ἔχουσιν ὀξείας κοπίδας, καὶ σύρεται δι' ἵππων εἰς τοὺς στάχους κειμένους εἰς τὸ ἀλώ-

νιον. Ἐπ' αὐτοῦ δὲ τίθεται βάρος τι ἡ ἵσταται ὁ ἀλωνίζων (Λινν. Ἀναλκ. Α, 281).

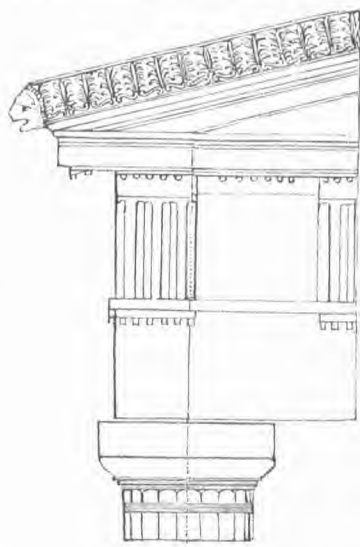
Τρίβων, τὸ ἐπὶ τοῦ χιτῶνος ῥιπτόμενον καθημερινόν ἱμάτιον, καὶ διὰ τοῦτο τετριμμένον καὶ πολλάκις ὁπᾶς ἔχον (Ἀρσφ.

Πλουτ. 842. 882. — Πλάτ. Πρωταγ. 22), ἡ συνήθης ἀναβολὴ τῶν φιλοσόφων, μάλιστα

τῶν κυνικῶν, τῶν μὴ ἐπιδιωκόντων ἐνδυμάτων ἐπίδειξιν.

Τρίγλυφος (ἡ), εἰς τὸν θριγκὸν τῶν οἰκοδομημάτων θωρίου ρυθμοῦ, ὑπὲρ τὸ διάζωμα τὸ ἐπικαθήμενον ἐπὶ τοῦ περιστυλίου. Προέχει συνήθως ὑπὲρ ἕκαστον κίονα καὶ ὑπὲρ ἕκαστον μεταστύλιον ἀνά μία τρίγλυφος, συγκειμένη ἐκ τριῶν προεχοχῶν, μνηρῶν λεγομένων, ἃς διαιροῦσιν ἑκατέρω-

θεν δύο ἡμίσειαι γλυφαί, γωνιαίως συναγόμεναι, καὶ αἵτινες κάτωθεν ἔχουσι ράβδον μεθ' ἑξισταγόνων. Αἱ τρίγλυφοι αὗται παριστῶσι τὰς προεχούσας κεφαλὰς τῶν δοκῶν τῆς ἐσχάρας τῆς ὀροφῆς, αἵτινες πιθα-

νῶς καὶ ἐν τῇ φυλοδομίᾳ ἦσαν ἀφελῶς κεκοσμημένοι δι' ἐντομῶν.

Τρίγωνον, μουσικὸν ὄργανον ἔχον τὰς χορδὰς προόντως ἐλαττουμένας (Πλάτ. Πολ. αλ. 399. — Σφκλ. Ἀσπ. Μουσ. 981 Dind — Ἀθῆν. Δ. 17. 80), καὶ παιζόμενον ἐπὶ

τοῦ ὤμου, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοιχογραφίας τῆς Πομπηίας. Ἦν δὲ καὶ τὸ νῦν λεγόμενον τρίγωνον γνωστὸν τοῖς ἀρχαίοις, ὡς φαίνεται ἐξ ἀναγλύφου μουσικῶν γυναικῶν· ἀλλ' ἄδηλον ἂν καὶ αὐτὸ τρίγωνον ἢ ἄλλως ἐλέγετο.

Τρίδεντον, πρωτεύουσα τῶν Τριδεντινῶν ἐν Ραϊτία, κατὰ τὴν ἀνατολικὴν ὁχθὴν τοῦ Ἀθηνίος ἐν τῷ νῦν Τυρολίῳ, ἡ σήμερον Τριέντη. Τὸ ὄνομα δ' εἶχεν ἐκ τινος τριαινῆς τοῦ Ποσειδῶνος, σήμερον ἔτι σωζομένης ἐπὶ λίθου ἐν τινὶ ἐκκλησίᾳ (Στρεβ. Δ. — Plin. III, 19, 23).

Τριέσπερος, ἐπίθετον τοῦ Ἡρακλέους, ὡς ἐν τρισὶ γεννηθέντος ἐσπέρας (Λυκόφρ. 33).

Τριετηρὶς, Ἰδ. Ἐννεαετηρὶς.

Τριηραρχία. Ἡ τριηραρχία ἦν ἐν Ἀθήναις λειτουργία, ἥτοι ἄμεσος ναυτικὴ ὑπηρεσία καὶ συνεισφορά ἦν ὀφείλον οἱ πολῖται εἰς τὴν πατρίδα. Κατ' ἀρχὰς, ἐν ὧσιν μικρὰ ἦν τῶν Ἀθηναίων ἡ ναυτικὴ δύναμις (Θουκ. Α, 41), μέχρι τῶν Περσικῶν, ἐκαστὴ τῶν 48, ἢ, ἀπὸ Κλεισθέους, 50 ναυκρατῶν, ἐχορήγει εἰς τὴν πόλιν καὶ διετῆρει ἀνὰ μίαν τριήρη. Ἀπὸ Θεμιστοκλέους ὁμῶς ἡ βουλὴ ὤφειλε νὰ παρέχῃ κατ' ἔτος ἀνὰ μίαν τριήρη πρὸς αὐξήσιν τοῦ ἐθνικοῦ στόλου καὶ ἀντικατάστασιν τῶν πεπαλαιωμένων πλοίων, καὶ, ἂν παρημέλει τοῦτο, ἐθεωρεῖτο

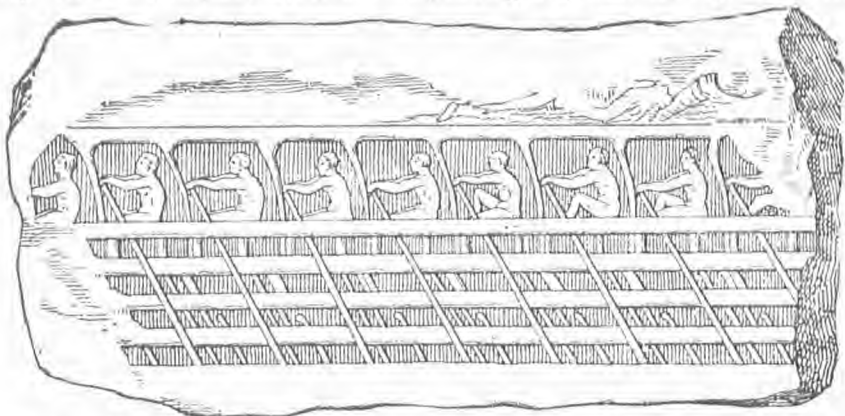
ὡς μὴ ἐκτελέσασα τὸ καθήκον τῆς, καὶ δὲν ἐστεφανοῦτο. Πλὴν δὲ τούτου καὶ ἰδιωταὶ παρουσιάζοντο, ἐλευθέριοι ἐθελονταί, ἰδίᾳ δαπάνῃ τριήρη ναυπηγοῦντες, καὶ εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν προσάγοντες, καὶ εἰ τοιοῦτοι γενναῖοι πατριῶται ἐλέγοντο τριηροποιοί (Αἴσχ. κ. Κτησ. 8). "Οἱ δ' ἐπήρχετο πόλεμος, ὠρίζεν ὁ στρατηγὸς ἐκ τῶν εὐπορωτάτων πολιτῶν ἐκείνους ὧν ἕκαστος, ἀνὰ μίαν λαμβάνων τριήρη κενὴν, ὥφειλε νὰ καταρτίσῃ αὐτήν, καὶ προσέτι συνήθως ὁ ἕξις νὰ τὴν διοικῇ, τριήραρχος λεγόμενος, καὶ τὸν μισθὸν τοῦ πληρώματος λαμβάνων παρὰ τῆς πόλεως (Δμοθ. κ. Μειδ. 564). "Αν δ' ἔνεκα ἐκστρατείας ὑπερέβαινε τις τὸν χρόνον τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐτησίας τριηραρχίας, ὥφειλε μὲν νὰ ἐμμείνῃ ἐν ὧσιν καθίστατο τοῦτο ἀναγκάσιον ἢ ὑπηρεσία, καὶ ὁ πρόσθετος οὗτος χρόνος ἐλέγετο ἐπιτριηραρχία, ἀλλὰ τὸν ἀπέζημίον ὁ διαδεχόμενος αὐτὸν (Δμοθ. πρ. Πολυκρ. 1208). Συναποσοῦτο δ' ἡ ἰδιωτικὴ αὕτη δαπάνη τῆς τριηραρχίας εἰς 5-6000 δραχμάς (Λυσ. Β 11, 121). Ὁ μὴ κεκτημένος περιουσίαν τοῦλάχιστον 66,000 δραχμῶν, ἡ εἰσόδημα 8,000 δραχμῶν, ἦν ἀπὸ ἡλαττόμενος τῆς λειτουργίας τῆς τριηραρχίας (Ἰσ. π. Δικαιογ. κλ. 110). Ὁ ὑποβληθεὶς εἰς αὐτὴν Δημοσθένης εἶχε 15 τάλαντων κεφάλαιον (9,000 δραχμῶν εἰσόδημα), ὁ δ' Ἀπολλόδωρος 20 τάλαντα (εἰσόδημα 12 χιλ. δρ.). Ἀπὸ τῆς ἐν Αἰγίδι Ποταμοῖς ναυμαχίας, ὅτε καὶ ἡ προθυμία καὶ ἡ περιουσία τῶν πολιτῶν ἡλαττώθη, ἐπετράπη τὸ συντριηραρχεῖν (Δημοθ. πρ. Πολυκρ. 1218). Ἀλλὰ τῷ 358 π. Χ. (Ὁλ. 105 γ') νέος ἐκρήθη ἀναγκαῖος ὁργανισμὸς τῶν τριηραρχιῶν, καὶ, προτάσει νέμου ὑπὸ Περιάνδρου τοῦ Πολυαράτου, ἐκαστὴ τῶν 10 φυλῶν ὠρίζεν 120, τοὺς εὐπορωτέρους τῶν πολιτῶν αὐτῆς, ἡλικίας 25-40 ἐτῶν, καὶ πάντες ὁμοῦ οἱ 1200 διηροῦντο εἰς 20 σὺμμορίας, ἐξ 60 ἀνδρῶν ἐκαστὴν, ἔχουσαν ἕξιον ἐπιμελητήν (Δμοθ. κ.

Εὐεργ. 1145). Ἐκάστη δὲ συμμορία ὑποδιήρει ἑαυτὴν εἰς περισσοτέρας ἢ ὀλιγωτέρας συντελείας, ἀναλόγως τῶν περιουσιῶν τῶν ἀπαρτιζόντων αὐτὴν μελῶν, οὐδεμία δ' εἰς πλείους τῶν 16, ὥστε πᾶσαι αἱ συντελείαι ὅμοι ἦσαν 240, καὶ ἑκάστη ὤφειλε νὰ διατηρῇ ἀνὰ μίαν τριήρη (Δμοθ. π. Στφ. 261). Προσέτι δ' ἐνομοθετήθη, πλὴν τοῦ μισθοῦ, νὰ διδῶνται καὶ τὰ ναυτικὰ σκεύη ὑπὸ τῆς πόλεως εἰς τοὺς τριηράρχους. Τὸ ἐκ τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου πλεονέκτημα τῆς πόλεως ἦν ὅτι, ἐκ πασῶν τῶν συμμοριῶν, εἰ ὑπὸ τῆς βουλῆς ὡς πλουσιώτεροι ἀναγνωρίζομενοι (Δμοθ. πρ. Πολυκρ. 1208, 25) 300, εἰ καὶ ἡγεμόνες τῶν συμμοριῶν λεγόμενοι, προκατέβαλλον τὴν ἀναγκασίαν δαπάνην, καὶ εἰσέπραττον μετὰ ταῦτα τὴν προκαταβολήν, καταλογίζοντες αὐτὴν εἰς τὰ λοιπὰ μέλη τῶν συντελειῶν. Ἐνίοτε δὲ φαίνεται ὅτι καὶ ὠφελοῦντο οἱ τοιοῦτοι, ἐκμισθύντες τὴν τριηραρχίαν εἰς μετριωτέρας τιμὰς (Δμοθ. κ. Μειδ. 564). Τῷ δὲ 340 π. Χ. (Ὀλ. 110, α), προτάσει τοῦ Δημοσθένους (π. Στφ. 262), νέος ἐκυρώθη νόμος, καθ' ὃν

Στφ. 262). Οὐδεὶς δ' ὑπεχρεοῦτο νὰ τριηραρχήσῃ ὑπὲρ τὸ ἐν ἔτος κατὰ σειράν, τινὲς ὅμως τὸ ἐπραίτων ἐκ πατριωτικοῦ ζήλου ὡς ἐθελονταί (Ἰσ. π. Ἀπλλδ. κλ. 38). Ἀτέλεια δὲ τριηραρχίας, ὡς ἀφορώσης τὴν σωτηρίαν τῆς πόλεως, οὐδ' ὡς πολιτικὴ ἀμοιβή ποτὲ ἐδίδετο, καὶ μόνον ἐχορηγεῖτο ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τοὺς ἐννέα ἄρχοντας (Δμοθ. πρ. Λεπτ. 465).

Τριήραρχος, ἴδ. Τριηραρχία.

Τριήρης, πλοῖον πολεμικόν, τρεῖς ἔχον ἁλλεπαλλήλους σειρὰς κωπῶν ἑκατέρωθεν, ἑκάστην κωπὴν ἐλαυνομένην ὑφ' ἐνὸς ἐρέτου, κατὰ ῥυθμὸν ὅστις ἐδίδετο ὑπὸ τοῦ κελευστοῦ. Ὁμοίως μονήρης καὶ διήρης ἦν τὸ πλοῖον τὸ ἔχον μίαν, δύο σειρὰς κωπῶν, τετρήρης δὲ καὶ πεντήρης ἦσαν εἴτε αἱ ἔχουσαι 4 ἢ 5 σειρὰς, ὅπερ ἦν σπάνιον καὶ ἐξαιρετικόν, ἢ πλοῖον μετὰ 4 ἢ 5 κωπῶν ἑκατέρωθεν, καθὼς τριηκόντορος, πεντηκόντορος κτλ. ἦν τὸ ἔχον τριάκοντα, πεντήκοντα κώπας εἰς μίαν σειράν (Αἰλιαν.). Τῆς τριήρους πρῶτοι οἱ Κορίνθιοι ἐποίησαντο χρῆσιν εἰς ναυμαχίας (Θουκ. Α, 13), ὃ δὲ Διονύσιος

ὁ κεκτημένος 10 ταλάντων κεφάλαιον φορολογητὸν ὤφειλε νὰ διατηρῇ μίαν τριήρη, οἱ πλουσιώτεροι περισσοτέρας, οὐδεὶς ὅμως ὑπὲρ τὰς τρεῖς καὶ ἓν ὑπηρετικόν, οἱ δ' ἤττον πλοῦσοι νὰ συνέρχωνται εἰς συντελείας καὶ ἐπιτηρητὰς τῆς ἐκτελέσεως τούτων ἐπρότεινε νέαν ἀρχήν, τοὺς ἀποσπολεῖς (π.

ὁ πρεσβύτερος, ἀντιφιλοτιμούμενος πρὸς τοὺς ἀρχαίους ἐκείνους προγόνους του, ἠθέλησε νὰ κατασκευάσῃ πεντήρη (Διόδ. ΙΔ, 419. — Plin.). Ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα πλοῖα, ὀλίγην ἔχοντα πρακτικὴν χρῆσιν, ἐχρησίμευον εἰς τὸν μετέπειτα χρόνον ὡς θαλαμηγὰ μάλλον καὶ οὐχὶ διὰ τὸν πόλεμον. Εἰκὼν

ἐν τοιχογραφίᾳ παριστώσα τὴν ἐντὸς τριήρους ἀρπαγὴν τῆς Ἑλένης ὑπὸ τοῦ Πάριδος, εἶχεν εὐρεθῇ κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς παρελθούσης ἐκατονταετηρίδος ἐν Ῥώμῃ· ἀλλὰ μικρὸν μετὰ ταῦτα ἐξηλείφθη, διότι τὰ χρώματα κατεστράφησαν. Γλυπτικὸν δ' ἔργον τριήρη παριστῶν, ὡς καὶ τὸν τρόπον καθ' ὃν οἱ ἐρέται ἐκάθηντο ἐν αὐτῇ, ἐστὶ τὸ ἀπέναντι, εὐρεθὲν εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηναίων. Πρῶραν δὲ τριήρεως, παριστᾷ καὶ τὸ βάθρον τῆς ἐν Σαυροβράκῃ εὐρεθείσης καὶ ἤδη ἐν Παρισίοις διατηρουμένης Νίκης, πιθανῶς ἔργον τοῦ Σκόπα.

Τριήρης, φρούριον παραθαλάσσιον τῆς Φοινίκης, νοτίως τῆς Τριπόλεως (Στφ. Βυζ.).

Τριηροποιὸς, ἴδ. Τριηραρχία.

Τρίκαλον καὶ **Τρίκαλα**, φρούριον μεσόγειον τῆς Σικελίας, μετὰ τῶν ποταμῶν Κρεμισσοῦ καὶ Τμέρα (Στφ. Βυζ.). **Τρίκαλα** (Διόδ.).

Τρικάρανον, χωρίον ὀχυρὸν εἰς τὴν ἀνατολικὰ τῆς Φλιασίας ἐν Πελοποννήσῳ, δ' ἀντεποιοῦντο ἡ Φλιθὺς καὶ τὰ Ἄργος (Ξνφ. Ἑλλ. Ζ, 2, Ε, 11, 13).

Τρικαρηνία, πόλις τοῦ Πόντου ἐν Ἀσίᾳ, μνημονευομένη ὑπὸ μόνου τοῦ Παλαιφάτου (ΚΕ, 2).

Τρικάσιοι, λαὸς τῆς Λουγδουνικῆς Γαλλίας.

Τρικέφαλος Ἑρμῆς, ἐν Ἀθήναις, ὁ τοῦ Προκλείδου λεγόμενος, εἰς διασταύρωσιν ὁδῶν τοῦ δήμου Ἀγγέλης, πιθανῶς πέραν τοῦ Ἰλισσοῦ (C. I. A, n. 81).

Τρίκκη καὶ **Τρίκη**, ἀρχαιοτάτη καὶ ὀχυρὰ πόλις τῆς Θεσσαλίας, βορειανατολικῶς τῶν Γόμφων, ἐπὶ τοῦ Ληθαίου ποταμοῦ κειμένη, πρὸς τοῖς ὁρίοις τῆς Ἠπείρου. Ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ πατρίς τοῦ Ἀσκληπιοῦ, καὶ παρ' αὐτῇ, καὶ τοῦ Πίνδου τὰς ὑπηρείας ἦν ὁ ἐπισημότερος τῶν ναῶν τοῦ θεοῦ (Ὁμ. Ἰλ. Β. 236. 729. Δ. 262. — Στφ.).

Τρίκλινον, τόπος ἐστιάσεως, ἔχων περὶ τὴν τράπεζαν τρεῖς κλῖνας διὰ τοὺς συν-

δαιτυμόνας. Παρὰ ταῖς ἀρχαιοτάταις χριστιανικαῖς ἐκκλησίαις, μάλιστα ἐν Ῥώμῃ, ὑπῆρχον τρικλίνα ἢ τρικλίνα, στοαὶ ἐπιμήκει, ἀπολήγουσαι εἰς ἐν ἢ δύο ἡμικύκλια, καὶ χρησιμεύουσαι εἰς τὰς κοινὰς ἐστιάσεις τῶν ἱερέων καὶ εἰς ξένων ὑποδοχὴν.

Τρικόλωνος, πόλις κατὰ τὰ νότια τῆς Ἀρκαδίας, βορειότερον τῆς Μεγαλοπόλεως, ἐνθα οἱ κάτοικοι μετόικησαν. Εἶχε ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος· ἐπὶ Πausανίου δ' ἦν κατεστραμμένη (Paus. H, 3, 4. 27, 3. 35, 5).

Τρικόλωνος, υἱὸς Λυκάονος, τοῦ βασιλέως τῆς Ἀρκαδίας, κτίσας τὴν πόλιν τῶν Τρικολώνων.

Τρικόριοι, λαὸς τῆς Ναρβωνικῆς Γαλλίας περὶ τὴν Μασσαλίαν (Στφ.).

Τρικόρουθος, δῆμος ἐν Ἀττικῇ τῆς Αἰαντίδος φυλῆς, εἰς τῶν ἀποτελούντων τὴν Μαραθωνικὴν τετράπολιν, μετὰ Μαραθῶνος καὶ Ραμνοῦντος (Ἀρσφ. Λυσ. 1031).

Τρικωμία, πόλις τῆς Φρυγίας δυτικῶς τοῦ Πισσινοῦντος (Πτλμ.).

Τριλογία, ἴδ. Τετραλογία.

Τριμηθοῦς, πόλις τῆς Κύπρου μεσόγειος, νοτιοδυτικῶς τοῦ Κυτίου (Πτλμ. Ε, 15. — Στφ. Βυζ.).

Τρέμητος, ἡ μεγίστη καὶ μόνη κατηχημένη τῶν νήσων τοῦ Διεμήδους, ἐν τῇ Ἀδριατικῇ θαλάσῃ, ἀπέναντι τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Ἀπούλιας (Πτλμ.).

Τρίμιτον, ὕψωμα στερεόν, ὑφασμένον ἐκ τριῶν μέτρων, ὡς τὸ δέμιτον ἦτο ἐκ δύο (Πελοδ. Ζ, 58, 76, 92. 1, 50. — Ἡσύχ.).

Τριμυόρτης, θεὸς Ἰνδικῆς, τρικέφαλος ἢ τριέμφαλμος, ἐμβλημα τῆς Ἰνδικῆς τριᾶδος.

Τρινακρία, ἀρχαῖον ὄνομα τῆς Σικελίας, διὰ τὰς τρεῖς γωνίας αὐτῆς (Θουκ. Στ. 2. — Καλλίμ. εἰς Ἄρτ. 57). Παρχ ποιηταὶς καὶ Τρινακρία (Διον. Περιηγ. 431. 467), καὶ Θρινακρία (Ὁμ. Στφ. Βζ.).

Τρινάσου Γείχρη, λιμὴν τῆς Λακωνίας, 39 στάδια ἀπέχων τοῦ Γυθείου δυτικῶς, ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὁχθῆς τοῦ Εὐρώτα (Στρεβ. — Πτλμ.).

Τρινέμεια, δῆμος τῆς Ἀττικῆς κατὰ τὴν πρωτίστην πηγὴν τοῦ Κηρισσοῦ (Στρεβ. Θ, 400), ἐπομένως κατὰ τὸν Πάρνηθα.

Τρινόδαντες, λαὸς ἐν Βρετανίᾳ, βορείως τῶν ἐκδολῶν τοῦ Θαμάσιος, πρωτεύουσαν ἔχων τὸ Καμουλόδανον, νῦν Κόλχεστερ, μετ' ἀρχαίων ἐρείπειων (Caes. B. G. V, 20, 21 — Tac. Ann. XIV, 31).

Τροίδοδος, ἐντὸς τῶν πόλεων τὸ σημεῖον ἐνθα τρεῖς ὁδοὶ συναντῶνται, οἷα μνημονεύεται ἐν τῷ ἔσω Κεραμεικῷ τῶν Ἀθη-

νῶν, καὶ οἷα σώζεται ἐν Πομπηίᾳ. Ἐν Ἑλλάδι εἰς τὴν συνάντησιν τῶν ὁδῶν ἦν συνήθως ἱδρυμένος Ἑρμῆς τρικέφαλος ἢ τετρακέφαλος, ἂν ἦν πλήρης ἢ διασταύρωσις.

Τριόκαλα, πόλις ὀχυρά ἐπὶ ὄρους, εἰς τὰ δυτικὰ τῆς Σικελίας, μικρὸν ἀπέχουσα τῆς Κρεμίσσου, καὶ κατὰ Διόδωρον (ΛΣΤ, 1) οὕτω κληθεῖσα διότι τρία εἶχε τὰ καλὰ, ὕδωρ, εὐφροίαν οἴνου καὶ ἐλαίου καὶ θέσιν.

Ἐνταῦθα ἦν τὸ κέντρον τῶν ἐπαναστάντων δούλων ὑπὸ τὸν Τρύφωνα (Cic. Verr. V, 4).

Τριόπας, 1) υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Κανάκης, θυγατρὸς τοῦ Αἰόλου, ἢ υἱὸς τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς Ῥόδου (Διόδ. Α, 57), πατὴρ τῆς Τριμεδεΐας, τοῦ Ἐρυσίχθονος (τδ.) καὶ τοῦ Πελασγοῦ. Βοηθήσας τοὺς παῖδας τοῦ Δευκαλίωνος νὰ ἐκδιώξωσι τοὺς Πελασγούς ἐκ Θεσσαλίας, ἔλαβεν εἰς ἀμοιβὴν τὸ Δώτιον πεδῖον παρὰ τὴν πόλιν Δώτιον ἄλλ' ἐγκαταλείψας αὐτὸ διὰ τινὰ διαπραχθέντα φόνον, ἀπῆλθεν εἰς Κερίαν, καὶ ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ Τριοπίου ἀκρωτηρίου ἐκτίσας τὴν Κνίδον (Ἡρδ. Α, 174). — 2) Ἀργεῖος, υἱὸς τοῦ Φόρβαντος, πατὴρ τοῦ Ἰάσου καὶ Ἀγήνορος, ὡς καὶ τῆς Μεσσηνίας (Ὁμ. Ὑμν. Ἀπλλ. 244).

Τριόπιον ἄκρον, ἀκρωτήριο τῆς Κερίας, ἐφ' οὗ ἐκτετο ἡ πόλις Κνίδος, καὶ ἀγῶνες ἐπανηγυρίζοντο εἰς τὸν Ἀπόλλωνα (Θουκ. Η, 35. 60). Νῦν Ἀκρ. Κρίον.

Τρίοπος (ἡ), πόλις κειμένη ἐπὶ ὑψώματι τῆς νήσου Κῶ (Μοσχ. Εἰδ. Δ, 104).

Τρίοψ, ὁ αὐτὸς τῷ Τριόπα. Ἰδ.

Τριποδίσκος (ὁ), καὶ Τρίποδεις, κόμη Μεγαρικῆ, ἐπὶ τοῦ Γερανείου ὄρους, πατὴρ Σουσαρίωνος, τοῦ εἰς τὴν ἐφεύρεσιν καὶ πρώτην μόρφωσιν τῆς τραγωδίας συντελέσαντος (Θουκ. Δ, 70. — Πaus. Α, 43, 7). Τρίποδοι (Ἰλ. Β, 551).

Τρίπολις, πολλαὶ χῶραι καὶ πόλεις ἔφερον τὸ ὄνομα τοῦτο, οἷον 1) Ἐν Ἀρκαδίᾳ χώρα περιλαμβάνουσα τὰς τρεῖς πόλεις τὰ Δίποινα, τὴν Καλλίαν καὶ τὴν Νώνακριν. Νῦν Τριπολιτσά. — 2) Χώρα ἐν Θεσσαλίᾳ, περιλαμβάνουσα τὰς τρεῖς πόλεις Ἀζωρον,

Πύθιον καὶ Δολίχην· ἐλέγετο καὶ Τριπολίτις Πελαγονία (Στρεβ. Ζ, 326). — 3) Ἐν

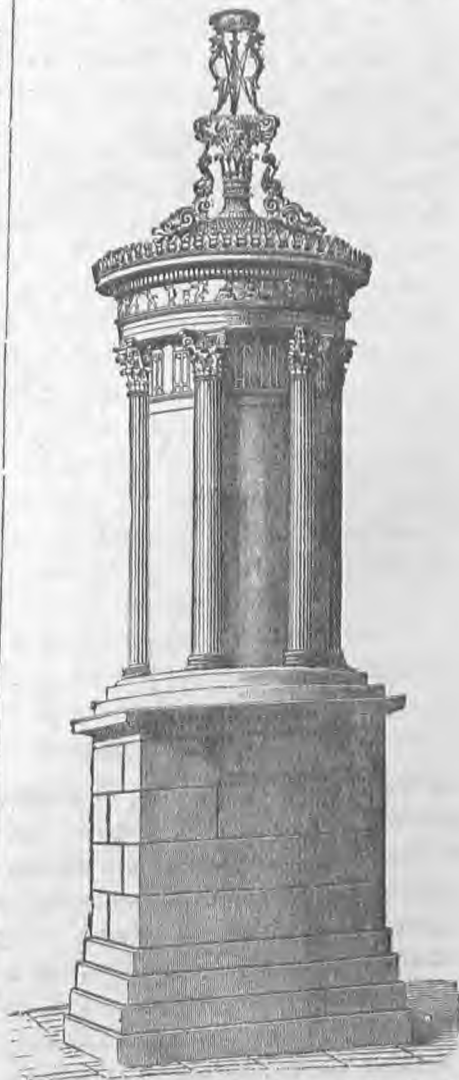
Φοινίκη πόλις παραθαλασσία ἐπίσημος, συγκειμένη ἐκ τριῶν μερῶν, στίχδιον ἀπ' ἀλλήλων ἀπεχόντων, καὶ τεταγισμένων ἰδίως ἐκά-

στού. Ἦσαν ἀποικίαι τῶν πόλεων Τυρού, Σιδῶνος καὶ Ἀράδου, καὶ τὸ κέντρον ἐνθα συνήρχοντο οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς τῶν τριῶν συμμαχίας (Ἀρρ. Β, 13, 2. — Στράβ. ΙΕ, 754). Διατηρεῖ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα. — 4) Πόλις τῆς Φρυγίας ἐπὶ τοῦ Μαιάνδρου ποταμοῦ. Καὶ νῦν Τρίπολις.

Τρίπους, σκεῦος οἰκιακὸν ἢ μαγειρικόν, τρεῖς πόδας ἔχον, ἀρχικῶς τὸ ἐφ' οὗ ἐτίθετο ὁ λῆθης ἐπὶ τοῦ πυρὸς (Ὀμ. Ἰλ. Σ, 344, Χ, 443, Ψ, 40, Ὀδ. Θ, 434, Κ, 361), δ καὶ «ἐμπυριβάτης ἢ λουτροχόος» (πρὸς Θέρμανσιν τοῦ ὕδατος τῶν λουτρῶν) ἐλέγετο (Ἰλ. Ψ, 702). Ἡ παρ' ἡμῖν «πυρωστία». Τοιαῦτα σκεῦη χαλκᾷ ἐνίοτε καὶ κατάκοσμος, κορυφαῖ μᾶλλον τὸ σχῆμα καὶ ὑψηλὰ, ἐχρησίμευσαν καὶ εἰς τὴν συμπόσιον, ἵνα τίθηνται ἐπ' αὐτῶν οἱ κρατῆρες (Ἀθην. Β, 37, 38), καὶ ἐν γένει ὡς ἐπιπλα κοσμητικὰ (Ὀμ. Ἰλ. Ι, 122, 264). Τοιοῦτοι ἢ χαλκοῖ ἢ ἐκ πολυτίμων μετάλλων, προσεφέροντο καὶ ὡς δῶρα, καὶ ὡς νίκης βραβεῖα ἐν μάχαις καὶ ἀγῶσιν (Ἰλ. Λ, 700, Ψ, 264, 485, 513, 718. — Ἡσδ. Ἔργ. 659), καὶ οἱ νικηταὶ τοῦ τοιοῦτους νικητηρίου τρίποδος ἀνέθετον εἰς τοὺς θεοὺς ἐξ εὐγνωμοσύνης. Οὕτως ἐν Ἀθῆναις οἱ εἰς τοὺς διονυσιακοὺς ἀγῶνας νικῶντες ἀφίερον τὸ ἄθλον αὐτῶν εἰς τὸν Διόνυσον, καὶ ὁδὸς ἀπὸ τοῦ Διονυσιακοῦ θεάτρου περὶ τ' ἀνατολικὰ τῆς Ἀκροπόλεως πρὸς τὴν ἀγορὰν χωροῦσα, ἣν πᾶσιν κεκοσμημένη ὑπὸ τοιαύτων ἀναθημάτων, καὶ ὠνομάζετο «Ὀδὸς τῶν Τρίποδων». Καὶ τινὲς μὲν ἔστηνον τοὺς τρίποδας τούτους ἐπὶ ὑψηλῶν καὶ ωραίων κτι-

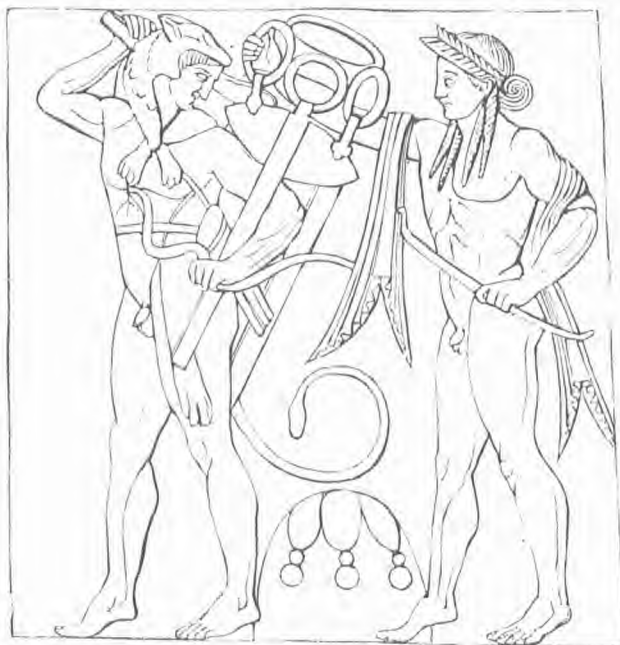
νῶν, ἐχόντων τὸ κιονόκρανον τρίγωνον διὰ τοὺς τρεῖς πόδας τοῦ τρίποδος, ὡς δύο τοιοῦτοι σωζονται ὑπεράνω τοῦ θεάτρου ἄλλοι δὲ καὶ οἰκοδομαί, ὅλους ναῖσκους ἀνήγειρον, καὶ τὴν ὁροφὴν εἰς τρισχιδῆς τι κόσμημα κορυφούντες, ἐπέθετον τὸν τρίπουν ἐπὶ τῆς μεγαλοπρεποῦς ταύτης βάσεως, ὅσον ἐστὶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῶν Τρίποδων τὸ ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐγερθὲν μνημεῖον τοῦ Λυσικράτους (Φινάρι τοῦ Διογένηος), καὶ πιθα-

νῶς ἐτι πολυτελεστέραν οἰκοδομὴν ἦν ἡ ὡς βάσις τοῦ τρίποδος τοῦ Θρασύλλου καλύ-

πτουσα τὸ σπήλιον τὸ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Διονυσιακοῦ Θεάτρου. — Τρίποδες δ' ὡς ἄλλα ἄλλων ἀγώνων μὴ θεατρικῶν, καὶ πολεμικῶν νικῶν, ἀντίθετον κυρίως τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ τόσῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον ἐν Δελφοῖς ἡ Πυθία εἰς τρίπουν ἀνήρχετο ὅταν ἐχρησιμοῦται, ἐξ οὗ καὶ ἐπεκράτησεν ἡ ἐκφρασις «ἀπὸ τρίποδος λέγειν», ἥτοι ὁμιλεῖν μετὰ πεποιθήσεως, ὡς ἂν τὰ λεγόμενα ἦσαν χρηστοί. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐπεκράτει ἡ πισταὶς ὅτι τὸν περίφημον τοῦτον μαντικὸν τρίπουν ἠθέλησε ὁ Ἄρπᾶγξ ὁ Ἡρακλῆς ἀπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ πάλιν συνέστη μετὰ

Θεσσαλῶν (Παυσ. I, 18). Οἱ κύκλοι οἱ φαινόμενοι πρὸς τὰ ἄνω τοῦ τρίποδος ἐλέγοντο Οὐαττα, καὶ ἐχρησίμευσον διὰ τὴν μεταφορὰν αὐτοῦ. Μετὰ τὴν ἐν Πλαταιαῖς νίκην ἀνέθηκαν οἱ Ἕλληνες εἰς Δελφοὺς τρίπουν χρυσοῦν, ἰδρυμένον ἐπὶ χαλκῆς στήλης, ἥτις παρίστα τρεῖς τετυλιγμένους ὄφεις, ὧν αἱ τρεῖς προέχουσα κεφαλαὶ ἦσαν ἡ βάσις τοῦ τρίποδος. Ἐπὶ τῆς στήλης δὲ ταύτης ἐπέγραψαν καὶ τὰ ὀνόματα πασῶν τῶν πόλεων ὅσαι μετέσχον τῆς μάχης. Ἐπὶ Βυζαντινῶν ἡ στήλη μετηνέχθη εἰς Κωνσταντινουπόλιν, καὶ ἐστῆθη εἰς τὸ ἵπποδρόμιον, ἔνθα (ἄτ-μεῖδαν),

τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἥρωος, ἥτις ἦν συνεχῶς ἀντικείμενον εἰκονικῶν παρρησιᾶσεων, συμβολικῶς νίκας αἰνιττομένων, ὡς ἡ τῆς ἀνωτέρω εἰκότος, ἀναγλύφως κεχαραγμένης ἐπὶ λιθίνης τριγωνικῆς βάσεως, τρίποδος, ἐν τῷ Μουσεῖῳ τῆς Δρέσδης διατηρουμένης, καὶ πιθανῶς ἀναπαραστάσεως περίφημον ἔργον τῶν Κορινθίων γλυπτῶν Διούλου, Ἀμυκλαίου, Χιόνιδος καὶ τοῦ Ἀργεῖου Ἀριστομέδοντος, οἵτινες δι' αὐτοῦ εἶχον διαγωνίσει τὴν ἐν ἔτει 489 π. Χ. νίκην τῶν Φωκέων κατὰ τῶν

ἑτι μένει, ἀκέφαλος, λεγομένου ὅτι τὴν μίαν τῶν κεφαλῶν ἀπέκοψεν αὐτὸς ὁ Μωάμεθ διὰ τοῦ ξίφους του, ὅτε τὸ πρῶτον εἰσήλασεν εἰς τὸ Βυζάντιον ὡς κατὰκτητῆς. Μία δ' ἐξ αὐτῶν ἀνευρεθεῖσα, διατηρεῖται εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Τὰ δ' ὀνόματα τῶν πόλεων ὅσαι ἐπολέμησαν ἐν Πλαταιαῖς σώζονται ἐπὶ τῆς στήλης, τὰ πλεῖστα εὐκρινῶς.

Τριπτῆρ, τὸ πιεστήριον, ὁ λίθος δι' οὗ συνέτριβον τὰς ἐλαίας εἰς τὸ ἐλαιότρι-

δεῖον, ἢ ἐπιέζον τὰς σταφυλὰς εἰς τὸν ληνόν (Νικανδρ. Ἀλεξ. 493. — Ἡσύχ.). Κατὰ τινὰς τὸ ἀγγεῖον εἰς δ' ἀπορρέει τὸ ἔλαιον ἢ ὁ οἶνος (Πολυδ.).

Μικρὸν διέφερον τῶν νεωτέρων πιεστηρίων, κατὰ τὴν ἀπέναντι τοιχογραφίαν ἐκ Πομπηίας.

Τριπτόλεμος, υἱὸς τοῦ Κελεοῦ, βασιλέως τῆς Ἐλευσίνος καὶ τῆς Μεταναίρας κατὰ τινὰς (Παυσ. Α. 14), υἱὸς τοῦ Τροχίλου. Ὅτε ἡ Δήμητρα περιήρχετο τὴν γῆν ζητοῦσα τὴν κόρην τῆς, φιλοξενηθεῖσα ὑπὸ τῆς Μεταναίρας, ἠθέλησεν, ἐξ εὐγνωμοσύνης, νὰ καταστήσῃ ἀθάνατον τὸν Τριπτόλεμον, καί οὖσα τὰς θνητὸς σάρκας του· ἀλλὰ, κωλυθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς του, τῷ ἐδίδαξε τὴν χρῆσιν τοῦ σίτου, καὶ τῷ ἔδωκεν ἄμαξαν ἐξευγμένην δι' ὑποπτέρων δρακόντων, ἐφ' ἧς φερόμενος ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, ἐδίδαξε πανταχοῦ τὴν γεωργίαν. Εἶχε ναὸν ἐν Ἐλευσίνι, καὶ ἄγαλμα ἐν τῷ ναῷ τῆς Δήμητρος ἐν Ἀθήναις (Παυσ. Α. 14. 1, 4).

Τρίπτυχα, βιβλίον σημειώσεων, συγκείμενον ἐκ τριῶν πινακίων.

Τριपुरγία, χωρίον τι τῆς νήσου Αἰγίνης (Ἐνφ. Ἑλλ. Ε, 1, 10).

Τρισκελὺς, καὶ Σικελία λόφος πλησίον τῶν Ἀθηνῶν (Σουῖδ. λ. Σικελίζειν).

Τρίσπαστος, μηχανὴ πρὸς ἄρσιν βαρέων σωμάτων, ἥτις τρεῖς ἐγκλείει τροχαλίας.

πολύσπαστος δὲ λέγεται ὅταν ἔχη πολλὰς.

Τριταγωνιστής, ἴδ. Τροχρητής.

Τρίτασια, 1) ἀρχαία πόλις Ἀχαΐκῃ, μία ἔπειτα τῶν τοῦ Ἀχαΐκου δεσμοῦ, καὶ ἐπὶ Ῥωμαίων ταῖς Πάτραις προσαρτηθεῖσα· ἔκειτο εἰς τὸ ὄρος Σκόλλιν (Ἡρδ. Α, 145. — Πολδ. Β, 41, Δ, 59). — 2) Πόλις τῶν Ὀζολαίων Λοκρῶν πρὸς τοῖς ὁρίοις τῆς Φωκίδος, ἐπαινουμένη διὰ τοὺς κύνες τῆς (Θουκ. Γ, 101) καὶ Τρίτεια (Στφ. Βυζ.).

(ΑΡΧ. ΛΕΞ. Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ ΤΟΜ. Β΄.)

Τριτανταίχιμης, υἱὸς τοῦ Ἀρταβάζου, Πέρσης σατράπης (Ἡρδ. Α, 192, Ζ, 82).

Τρίτη ὥμη, μία τῶν ὁδῶν τῶν Ἀθηνῶν (Πολδ. Θ, 38).

Τριτίαι, πόλις τῆς Φωκίδος κατὰ τὴν ἀριστεράν ὁχθὴν τοῦ Κηρισσοῦ, καταστραφεῖσα ὑπὸ τοῦ Ξέρξου (Ἡρδ. Η, 33).

Τριτογένεια, ἐπίθετον τῆς Ἀθηνᾶς (Ὀμ. Ἰλ. Δ, 515), κατὰ τινὰς τῶν ἀρχαίων ὡς γεννηθείσης παρὰ τὸν ποταμὸν Τρίτωνα πρὸς ταῖς Ἀλᾶλχομεναῖς τῆς Βοιωτίας, ἔνθα καὶ ἰδίως ἐτιμᾶτο (Ὀμ. Ἰλ. Δ, 8. — Ἡσδ. Θεογ. — Παυσ. Θ, 33. — Εὐρπ. Ἰων, 872. — Ἀπλδ. Α, 3, 6), ἢ παρὰ τὴν Τριτωνίδα λίμνην τῆς Λιθύας (Ἡρδ. Δ, 150, 179), ἢ τέλος ἐκ τοῦ ὅτι Τριτὼ παρὰ Βοιωτοῖς ἢ Αἰολεῦσιν ἐσήμαινε τὴν κεφαλὴν, κατὰ τὸν μῦθον ὅτι ἡ θεὰ ἐγεννήθη ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς (Ὀμ. Ὑμν. Ἀθν. 28, 4. — Σχλ. Ἀπλλν. Ῥοδ. Δ. 1310. (παρὰ Στσχ. Λειψ. 76, σλ. 127). — Ἡσδ. Θγ. 924).

Τριτογονία, ἡ ἐκ πάππου γυναιᾶ καταγωγή. Ἐν Ἀθήναις ἀπηγεῖτο ἀττικὴ τριτογονία ὡς προσὸν διὰ τὴν κτησιν ἀξιώματος ἱερατικοῦ, ἢ καὶ ἀνωτάτου πολιτικοῦ, ὡς τοῦ τῶν ἐννέα ἀρχόντων.

Τριτοπάτορες καὶ τριτοπάτριες, υἱοὶ Διὸς καὶ Περσεφόνης, δαίμονες τινες, οἱ ἀρχαιότατοι Διόσκουροι ἐν Ἀθήναις, περὶ ὧν ἄλλοι ἄλλα λέγουσιν· οἱ μὲν τοὺς ἐκλαμβάνουσιν ὡς συνεχομένους μετὰ τῶν τριττῶν (ἴδ. Τριττός, 1), οἱ δὲ ὡς δαίμονας τῶν εὐεργετικῶν ἀνέμων, ἢ ὡς θεότητας τοῦ γάμου καὶ τῶν γεννήσεων, ἢ ὡς τὰ πρωτόπλαστα ὄντα· καὶ προσέτι, κατὰ τοὺς μὲν ὠνομάζοντο Ζαγρεῦς, Εὐδουλεῦς, Διόνυσος, κατ' ἄλλους Βριτομάρτης, Ὑψης, Εὐδουλεὺς κτλ. (Φωτ. — Ἡσύχ. — Σουῖδ.).

Τριττός, 1) τὸ τρίτον ἐκάστης τῶν παναρχαίων τεσσάρων Ἰωνικῶν φυλῶν ἐν Ἀττικῇ, περιλαμβάνον ἀνά 30 γένη (Πολδ.

H, 109. 111.—'Αρπκρ.) ἄλλως καὶ φρα-
τρία καὶ ἑθνοὺς λεγόμενον. Ἐξηκολού-
θησαν δ' ὑφιστάμεναι καὶ μετὰ τὴν εἰς 10
φυλάς διαίρεσιν τοῦ λαοῦ ὑπὸ τοῦ Κλεισθέ-
νους, ὡς ἀποδείκνυται ἐξ ἐπιγραφῶν (Rang.
Ant. Hell. II, ἀρ. 448), ἀλλ' ἄγνοεῖται ἂν
ἔμειναν 12, ἢ γυζήθησαν εἰς 3 10 φυλάς=30.
Ἵππρχον· δὲ τότε καὶ Τριττύρχοι
(Πλάτ. Πολ. Ε, 475).—2) Τριττύα (τά)
ἦσαν θυσία ἐπὶ ἐπισημοῖς δημοσίοις ὅρκοις, εἰς
τὴν τρία ἐσφάζοντο θύματα, μάλιστα κάπρος,
κρίς καὶ ταῦρος ('Αρσφ. Πλοῦτ. 121). Ἡ εἰ-

κὼν ἐξ ἀναγλύφου Ἑλληνικοῦ. Κατ' ἄλλο ἀνά-
γλυφον συνωδεύετο ἡ θυσία καὶ ὑπὸ μουσικῆς.

Τριτὸν, ταῦτο τῷ Τριτογενεῖα, ἴδ.

Τρίτων, γῆς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς
'Αμφιτρίτης, εἰς τὰ χρυσὰ μέγαρα τῶν γο-
νέων του εἰς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης οἰ-
κῶν ('Ησδ. Θγν. 930).⁵ Εἰς Τρίτων ἦν εἰς
τὰς διηγήσεις περὶ Ἀργοναυτῶν ('Ηρδ. Δ,

179. — 'Απλλδ. Δ, 1552) ὁ θεὸς τῆς ἐν
Λιβύᾳ Τριτωνίδος λίμνης. Ἐπίσης θεωρεῖται
ὡς δαίμων τῆς Μεσογείου. Συνήθως παρε-
δέχοντο πολλοὺς Τρίτωνα, παρανηχομένους
εἰς τὰς ἄλλας ὁ-λασσίας θεότητες, ἢ ἐπὶ
θαλασσίων τεράτων ἱππεύοντας, καὶ διὰ θα-
λασσίας κόγχης σαλπίζοντας, ὅπως, διαταγῇ

τοῦ Ποσειδῶνος, πραινῶσι τὰ κύματα ('Απλλν.
'Ρδ. Δ, 1610). Παρίσταντο δὲ μάλιστα ὡς
κατὰ τὸ ἥμισυ ἄνθρωποι καὶ ἰχθύς. Ὁ Παυ-
σανίας (Θ, 21, 1) τοῖς ἀποδίδει κόμην πρα-
σίνην, λέπια, βράγχια ὑπὸ τὰ ὠτα, ῥίνα ἄν-
θρωπίνην, στόμα εὐρὺ μετ' ὀδόντων ἰχθύων,
ὀφθαλμοὺς θαλασσόχρους, χεῖρας, δακτύλους
καὶ ὄνυχας τραχεῖς ὡς τὰς κογχύλας, καὶ
τὸ κάτω σῶμα δελφίνος. Ὅταν δὲ, πλὴν
τούτων, εἶχον καὶ δύο ἐκ τῆς ὁσφύος προέ-
χοντας πόδας ἱππίους, τότε ἐλέγοντο κεν-
ταυροτρίτωνες ἢ ἰχθυοκένταυροι.

Τρίτων, 1) Ὁ Νεῖλος (παρ' Ἀπλλν.
'Ρδ. Δ, 269), ὅθεν καὶ Τριτωνίς ἢ ἐπ' αὐτοῦ
πόλις Θῆβαι. — 2) Χείμαρρος τῆς Λιβύας
διαρρέων τὴν Παλλάδα καὶ τὴν Τριτωνίδα
καὶ ἐκβάλλων εἰς τὴν μεσόγειον ('Ηρδ. Δ,
178.—Αἰσχλ. Εὐμ. 288).—3) Ποτάμιον
τῆς Βοιωτίας, ῥέον παρὰ τῇ κόμῃ Ἀλαλ-
κομεναῖς, ὅθεν, κατὰ τινας, ἢ Ἀθηνᾶ Τριτο-
γένεια (Παυσ. Θ, 33.—Στρεβ.).

Τριτωνίς, 1) λίμνη ἐπίσημος τῆς Λι-
βύας, πλησίον τῆς μικρᾶς Σίρτιος καὶ τῆς
πόλεως Βερενίκης, ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ Τρίτω-
νος τρεφομένη, κατὰ τινας τὸ μέρος τῆς
γεννήσεως τῆς Ἀθηνᾶς ('Ηρδ. Δ, 178. —
Πίνδ. Πού. Δ, 20). — 2) Νύμφη τῆς Τρι-
τωνίδος λίμνης, κατὰ τινὰ διήγησιν τῶν Λι-
βύων μήτηρ τῆς Ἀθηνᾶς ἐκ τοῦ Ποσειδῶ-
νος ('Ηρδ. Δ, 180. — 'Απλλν. 'Ρδ. Δ,
1496).—3) Ἐπώνυμον τῆς πόλεως Θηβῶν
ἐν Αἰγύπτῳ, διότι ἔκειτο ἐπὶ τοῦ Νείλου,
λεγομένου δὴθεν καὶ Τρίτωνος ('Απλλν. 'Ρδ.
Δ, 260).—4) Ἐπίθετον τῆς Ἀθηνᾶς, ταῦτο
τῷ Τριτογενεῖα.

Τρίτωνος (ἢ), πόλις τῆς Μακεδονίας
(Στρεβ. Βυζ.).

Τριφιδῶρος, ἴδ. Τρυφιδῶρος.

Τριφυλία, χώρα ἐν Ἠλιδι τῆς Πε-
λοποννήσου, ἢ ἀπὸ τῆς Μεσσηνίας ἐκτεινο-
μένη μέχρι τοῦ Ἀλφειοῦ ποταμοῦ. Οἱ κάτο-
ικοι αὐτῆς ἀπετελοῦντο ἐκ τριῶν φυλῶν (Στρεβ.
— Στρεβ.). Ἰδ. Ἡ λ ι ς.

Τρίφυλος υἱὸς τοῦ Ἀρκάδος καὶ τῆς Λαοδαμείας, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως Ἀμύκλα. Κατ' αὐτὸν ἐκλήθη ἡ Τριφυλία (Πολβ. Δ, 77).

Τριχάϊκες. Οὕτως ἐλέγοντο οἱ Δωριεῖς, ὡς εἰς τρεῖς φυλάς διαιρούμενοι (Ἡσίοδ. ἐν Μ. Ἑτυμλ. λ.).

Τρίχαπτον, ὕφασμα τριχῶτον, ἄλλως ὅπ' ἄλλων ἡ χαρακτῆριζόμενον (Ἡσυχ. — Ο'. Ἐξεκ. ΙΣΤ, 10), ὑπὸ τῶν πλείστων ὡς λεπτότατον, πολῦτιμον, ἐκ λεπτῶν τριχῶν ὑφασμένον εἰς κόσμον τῆς κόμης τῶν γυναικῶν (Ἀθην. ΣΤ, 260. — Ἰώσηπ. Ἀρχ. Γ, 5) ἀντιστοιχοῦν πιθανῶς πρὸς τὴν νῦν θαντέλλαν.

Τριχολαβίς, ὄργανόν τι δι' οὗ ἀπέσπων (ἐμάδουν) τὰς τρίχας.

Τριχώνειον, πόλις τῆς Αἰτωλίας, πλησίον τῆς Λυσιμαχείας (Πολβ. — Στφ. Βυζ.).

Τριγωνὸς λίμνη, μεγάλη τῆς Αἰτωλίας λίμνη, πρὸς βορρᾶν τοῦ Ἀρακύνθου ὄρους. Νῦν λίμνη τοῦ Ζυγοῦ ἢ τοῦ Βραχορίου. Ἡ δυτικῶς αὐτῆς κειμένη μικρὰ λίμνη, Ὑρία πρὶν καλουμένη (Ον. Μετ. VII, 372), μετεκλήθη ἔπειτα Λυσιμαχία, κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς νοτίας αὐτῆς ἀκτῆς κειμένην πόλιν (Πολβ. Ε, 7. ΙΑ, 4). Ἡ δὲ πόλις Τριχώνιον ἔκειτο νοτίως τῆς Τριχωνίδος καὶ ἀνατολικῶς τῆς Λυσιμαχείας λίμνης (Στρβ. Ι, 450).

Τριώβολον, νόμισμα ἀργυροῦν ἐν Ἀθήναις, ἔχον τὸν σταθμὸν καὶ τὴν ἰσχύαν ἡμισείας δραχμῆς. Εἰς τοὺς ἔπειτα χρόνους εἰς τοσοῦτον εἶχεν ὀρισθῇ ὁ ἡμερήσιος μισθὸς τῶν Ἀθηναίων ἐκκλησιαστῶν καὶ δικαστῶν. Τὸ Αἰγίνατον τριώβολον ἦτο μεῖζον, ἀναλόγως τῆς δραχμῆς καὶ τοῦ ταλάντου τῆς Αἰγίνης.

Τροίξην (ἡ), πόλις ἀρχαία τῆς Πε-

λοποννήσου ἐν Ἀργολίδι, ὀλίγον ἀπέχουσα τῆς ἀκτῆς τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου, ἰσρὰ δὲ τῷ Ποσειδῶνι. Τοῦ βασιλέως αὐτῆς Πιθέως ἡ θυγάτηρ Αἴθρα ἐγέννησεν ἐκεῖ ἐκ τοῦ Αἰγέως, βασιλέως τῶν Ἀθηναίων, τὸν Θησέα. Εἶχε δὲ λιμένα ὅστις ἐκκλεῖτο Πώγων. Ἐπὶ Τούρκων ἡ Τροίξην ἐλέγετο Δαμαλᾶς (Ὁμ. Ἰλ. Β, Β, 561. — Πaus. Β, 32).

Τροίξην (ὁ), υἱὸς τοῦ Πέλοπος, ἀδελφὸς τοῦ Πιθέως, ὁ κτίστης τῆς Τροίξης (Πaus. Β, 30. — Στρβ.).

Τροίξηνος, υἱὸς τοῦ Κέαντος, πατὴρ τοῦ Εὐφῆμου, εἰς τῶν Κικόνων ἐν Θράκῃ (Ὁμ. Ἰλ. Β, 847).

Τρόκμοι, λαὸς Κελτικὸς, εἰς τὴν Ἀσίαν μετὰ τῶν Τεκτοσάγων καὶ τῶν Τολιστοβοίων εἰσβαλόντες, καὶ εἰς τὴν Γαλάτειαν παρὰ τῷ Ἀλφειῷ ἐγκαταστάντες (Πολβ. ΔΑ, 13. — Στρβ. Δ, 187. ΙΒ, 561, 566. — Liv. XXXVIII, 16).

Τρόμης, ἐν Ἀθήναις, πατὴρ τοῦ ῥήτορος Αἰσχίνου, κατὰ Δημοσθένην (π. Στφ. 270) κατ' ἀρχὰς δοῦλος Ἀθηναίου τινὸς, εἴτα ἀπελευθερωθεὶς καὶ μετονομασθεὶς Ἀτρώμητος.

Τρόπαιον, ἀττικὸς Τροπαῖον (Σχλ. Ἀρστφ. Πλτ. 453) καθ' ἑλληνικὸν ἔθος μνη

μεῖον ἐγχειρόμενον μετὰ νίκην καὶ φυγὴν τοῦ ἐχθροῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, καὶ συνιστάμενον ἐξ ἐχθρικών ὅπλων σεσωρευμένων, ἢ εἰς κορμὸν καὶ κλάδους δένδρων ἐξαρτωμένων, διὰ δὲ ναυμχίαν ἱδρυόμενον εἰς τὴν

πλησιεστέραν τοῦ τόπου τῆς ναυμαχίας ἀκτὴν, καὶ περιλαμβάνον, πλὴν ὅπλων, καὶ ἄφλαστα τῶν πλοίων καὶ ἀκροστόλια. Ἐνίοτε συνέπιπτον ἀμφότερα τὰ μέρη νὰ ἐγείρωσι τρόπαιον, ὅταν ἐκάτερον ἀντεποιεῖτο τὴν νίκην (Θουκ. Α, 54. 105 Β, 92). Ἀντιτίθετο δὲ τὸ τρόπαιον εἰς θεότητά τινα δι' ἐπιγραφῆς (Παυσ. Ι, 27, 7), τὰ ναυτικά πάντοτε εἰς τὸν Ποσειδῶνα (Θουκ. Β, 84. 92), δι' ὃ καὶ σπανίως αὐτοὶ οἱ ἡττηθέντες ἐτόλμων τὴν ἱεροσυλίαν τοῦ νὰ καταστρέψωσιν αὐτὰ (Δίων Κάσ. ΜΒ, 48), ὡς ἐτόλμησαν τοῦτο οἱ Μιλήσιοι, ἀνατρέψαντες τὸ κατ' αὐτῶν στηθὲν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων (Θουκ. Η, 24). Πρὸς μὴ δικαιώσιν ἐχθρικών αἰσθημάτων ἐπεκράτει ὁ ὅρισμός νὰ μὴ ἐπισκευάζωνται τὰ τρόπαια φθειρόμενα (Πλούτ. Ρωμ. Κεφ. ΛΖ. — Διόδ. ΙΓ, 24), οὐδὲ νὰ ἐγείρωνται ἐξ ὕλης ἀφθάρτου, καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι κατηγορήσαν τοὺς Θηβαίους ἐνώπιον τῶν Ἀμφικτυόνων ὡς στησαντας τρόπαιον ἐκ μετάλλου (Cic. d. Inv. II, 23). Ἀλλ' ὁ κανὼν οὗτος παρεβαίνετο πολλάκις, οὐ μόνον εἰς τοὺς ἔπειτα χρόνους (Παυσ. Β, 3, 9. Γ, 14. 7. Ε, 27), ἀλλ' ἤδη καὶ ἐπὶ Ἀλκιβιάδου (Πλούτ. Ἀλκ. Κ). Οἱ Μακεδόνες δὲν ἔστηνον τρόπαια, καὶ ῥητῶς λέγει ὁ Παισανίας (Θ, 40, 3) ὅτι οὐδ' ὁ Φίλιππος ἔστησέ ποτε, οὐδ' ὁ Ἀλέξανδρος «οὔτε ἐπὶ Δαρείου οὔτε ἐπὶ ταῖς Ἰνδικαῖς νίκαις». Γνωστὸν ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ἤγειρε πύργον ἐν Ἰνδαίᾳ κατὰ τὸ ἔσχατον σημεῖον μέχρις οὗ προέβη· τοῦτο ὅμως ἦν οὐχὶ τρόπαιον, ἀλλὰ μνημεῖον οὕτως εἰπεῖν γεωγραφικόν. Ἐπὶ Ῥωμαίων τὰ τρόπαια ἐπολλαπλασιάζοντο, καὶ ἰσθῶντο μονίμως καὶ μνημονευτικῶς, οὐ μόνον εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Ῥώμῃ, ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίου καὶ ἐν ταῖς στοαῖς (Tac. Ann. II, 83, XV, 18), εἰς ἐγκύχλημα τῆς πόλεως καὶ εἰς διαιώσιν τῆς μνήμης τῶν νικῶν καὶ τῶν νικητῶν, ἀντικαθιστῶντα τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἄλλοτε ἀνεγειρομένους ἀνδριάντας. Ἡ ἀπέναντι εἰκὼν ἐκ γραφῆς τῆς Πομπηίας παρί-

στησι νικητὴν στρατηγὸν, καὶ παρ' αὐτῇ τὴν θεὰν Νίκην στήσανσαν δι' αὐτὸν τὸ τρόπαιον δ φαίνεται μεταξὺ τῶν δύο.

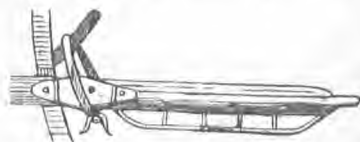

Τρόπαιος καὶ τροπαῖος, ἐπιθετὸν τῶν θεῶν, ὡς εἰς φυγὴν τρεπόντων τοὺς ἐχθροὺς, ἢ τὰ κακὰ ἀποτρεπόντων.

Τρόπις (ἡ), ἡ πρώτη καὶ κατωτάτη βᾶσις τοῦ πλοίου, ἐφ' ἧς στηρίζεται πᾶσα ἡ λοιπὴ ναυπηγία (Ὀμ. Ὀδ. Ε, 130. Η, 252).

Τρόπος, ἐν τῇ μουσικῇ, διάφορος ἁρμονία, ὡς «τρόπος Λύδιος» κτλ. Ἐντεῦθεν ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ μουσικῇ τὸ «τροπάριον».

Τροπὸς καὶ τροπωτήρ, τὸ δερμάτινον λωρίον δι' οὗ ἐδέετο ἡ κώπη εἰς τὸν

σαρκῶν (Ὀμ. Ὀδ. Δ, 782. Θ, 53. — Θουκ. Β, 93). Ἡ εἰκὼν παρίστησι τροπὸν τοῦ μεσαιῶνος.

Τρουεντζῆνος, ποταμὸς τῆς Πικεντίας χώρας ἐν Ἰταλίᾳ, ἐκβάλλων εἰς τὴν Ἀδριατικὴν, μετὰ πόλεως ὁμώνυμου ἐπ' αὐτοῦ (Στράβ.). Νῦν Τρόντος.

Τρόφιμοι ἐλέγοντο ἐν Σπάρτῃ οἱ εἰ-

λωτες οἱ ἐντὸς τῶν οἰκῶν τῶν κυρίων των
ἐξοικοδομῶν γεννόμενοι (Αἰλ. Π. Ι. Β, 43).

Τροφώνιος, υἱὸς τοῦ Ἑργίνου, ἑγ-
γονος τοῦ Κλυμένους, βασιλέως τοῦ Ὀρχο-
μενοῦ ἐν Βοιωτίᾳ, λεγόμενος ὅτι μετὰ Ἀγα-
μήδους, τοῦ ἀδελφοῦ του, φκοδόμησε τὸν
ἀρχαιότατον ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Δελ-
φοῖς, τὸν θησαυρὸν τοῦ Αὐγείου ἐν Ἡλιδί-
καί τὸν ἐτι σωζόμενον τοῦ Ὑριέως ἐν Ὀρ-
χομενῷ. Ἐμυθολογεῖτο δ' ὅτι ἐπὶ τῆς οἰκο-
δομίας αὐτοῦ ἐτεχνάσθησαν τρόπον ἵνα εἰσδύω-
σιν εἰς τὸν θησαυρὸν καὶ κλέπτωσι τὰ ἐκεῖ
ἐγκεικλισμένα πολύτιμα· ὅτι δ' ἐφωράθησαν,
καὶ τότε ὁ Τροφώνιος, ἵνα μὴ γνωσθῶσιν ὡς
ὄντες αὐτοὶ οἱ κλέπται, ἀπεκεφάλισε τὸν
ἀδελφόν του, αὐτὸς δ' ἐγένετο ἀφανὴς εἰς
θάσος πλησίον τῆς Λεβαδείας (Παυσ. Θ,
37), ἐνθα τῷ ἐστήθη ἄγαλμα, ἔργον τοῦ
Πραξιτέλους (Παυσ. Θ, 21), καὶ εἶχε μαν-
τεῖον ἐν ὑπογείῳ σπηλαίῳ (σωζομένῳ καὶ
αὐτῷ), ἐξ οὗ ὁ ἐξερχόμενος, ἐνεκα τῆς ἰφρί-
κης ὑφ' ἧς κατελαμβάνετο, οὐδέποτε πλέον
ἐγέλα (Ἡρδ. Α, 46. — Εὐριπ. Ἴων, 300.
Ἀριστ. Νφλ. 502. — Διόδ. ΙΔ. — Παυσ.
Θ, 37. κλ.).

Τροχαλία, κύλινδρος χρησιμεύων εἰς
μηχάνημα πρὸς ἄρσιν βαρέων σωμάτων. Ἰδ.
τρίσπαστον, τὸ ἔχον τρεῖς τροχαλίας.

Τροχίλος, μέρος τῆς Ἰωνικῆς βάσεως
τῶν κιόνων. Ἰδ. τὸ ταυτώνυμον Σκατία.

Τρόχιλος, υἱὸς τῆς Καλλιθέας, πρῶ-
της ἱερείας τῆς Ἡρας ἐν Ἀργεῖ, κατὰ μίαν
παράδοσιν νυμφευθεὶς ἐν Ἀττικῇ Ἐλευσι-
νίαν παρθένον, καὶ ἐξ αὐτῆς ἀποκτήσας υἱὸς
τὸν Τριπτόλεμον καὶ τὸν Εὐδουλέα (Παυσ.
Α, 14).

Τροχίσκος. Οὕτως ἐκαλοῦντο μικρὰ
καταπότια ἀρωματικά.

Τροχοειδὴς λίμνη, τῆς Δήλου, πρὸ
ἧς ἐλέγοντο γεννηθέντες ὁ Ἀπόλλων
καὶ ἡ Ἄρτεμις (Ἡρδ. Η, 170. — Θεογν. 7,
— Καλλίμ. Δηλ. 261).

Τροχοπέδη, τὸ αὐτὸ καὶ ἐποχρῶς,

αὐτὸ διαβαλλόμενον ξύλον διὰ τῶν τροχῶν»
(Ἀθῆν. Γ, 99), ἵνα κωλύῃ τὴν ἄμαξαν νὰ
φέρηται μεθ' ὁρμῆς εἰς μέρη κατωφερῆ.

Τροχός, κύκλος περὶ ἑαυτὸν στρεφό-
μενος, καὶ ἐν γένει πᾶς κύκλος, δι' ὃ καὶ

α' Ἡλίου τροχός» (Ἀριστ. Θεσμ. 27), πρὸ
πάντων δὲ ὁ τῆς ἀμάξης, ὅμοιος τοῖς νῦν ἐτι
ἐν χρήσει, πλὴν τοῦ ὅτι συνήθως εἶχε τέσ-

σπας μόνας ἀκτῖνας ἢ κνήμας, κατὰ τὴν
εἰκόνα ἐκ σωζομένου πρωτοτύπου. Ἦσαν δ'
αἱ ἀρχαῖαι ἄμαξαι δίτροχοι σχεδὸν πάντοτε.
Ὅμοιως τροχός ἐλέγετο καὶ ὁ τοῦ κερα-
μέως, δι' οὗ, στρεφομένου περὶ ἑαυτὸν, δι-
δεται τὸ ἐπιδιωκόμενον σχῆμα εἰς τὸν ἐπ'
αὐτοῦ πηλὸν διὰ τῶν χειρῶν τοῦ κεραμέως
(Ὀμ. Ἰλ. Σ, 60. — Ἀριστ. Ἑκκλ. 1. 4.
Ἐνφ. Συμπ. Β, 8, 5), ὡς ἐν τῇ εἰκόνι ἐξ
Αἰγυπτιακῆς τοιχογραφίας. Τροχός ἦν καὶ
ὄργανόν τι βασάνου, εἰς δ' θεθεὶς περιεφέρετο

ταχέως ὁ κολαζόμενος (Ἀριστ. Λαστρ. 846.
Βατρ. 452. Πλουτ. 875. — Ἀγ. Τάτ. 875).
Ἡ εἰκὼν παριστᾷ, κατὰ δακτυλιόλιθον τὸν
ὑπὸ τοῦ Διὸς εἰς τὴν ποινὴν ταύτην καταδι-
κασθέντα Ἰξίωνα (Πίνδ. Πυθ. Β, 40). Τρο-

Χὸς δ' ἐλέγετο καὶ ὁ μεταλλίνος κρίκος ὃν οἱ νέοι πρὸς γύμνασιν καὶ παιδίαν ἐκύλων τρέχοντες· ὡς τρυχοὶ ἦσαν καὶ οἱ μικροί.

κρίκοι, πολλάκις ἔχοντες καὶ ἡχητικὰ ἐλάσματα, οὓς αἱ ὀρχηστρίδες, μεταξὺ ὀρχούμεναι, πολλοὺς ἀνέριπτον καὶ συνελάμβανον ἐν ρυθμῷ (Ξνφ. Συμπσ. Β, 7. 8).

Τρυβλίον, βαθύ πινάκιον εἰς παράθεσιν μαγειρικῶν παρασκευασμάτων.

Τρυγητός, ἡ συλλογὴ τῶν καρπῶν οὐ μόνον τῆς ἀμπέλου, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄγρων καὶ τῶν δένδρων· καὶ τρύγος πᾶν ἐκ τῶν προϊόντων τῆς γῆς συλλεγόμενον (Ὅμ. Ἰλ. Σ, 566. Ὀδ. Η, 124. Ὑμν. Ὀμ. Ἀπλλ.

55. — Εὐσθ.). Ἡ εἰκὼν, κατὰ δακτυλιόλιθον, παρίσταισι τρυγητὴν ἐλαιῶν, αἵτινες ἐτρυγοῦντο δι' ἀναβάσεως εἰς τοὺς κλάδους, καὶ οὐχὶ διὰ τῆς πολλάκις καταστρεπτικῆς αὐτῶν καταρρίψεως.

Τρυγὼν, τροφὸς τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἧς ὁ τάφος ἐδείκνυτο παρὰ τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ ἐν Ἀρχαδίᾳ (Παυσ. Η, 25).

Τρύζος, τύραννός τις φονευθεὶς ὑπὸ τῶν ὑπηκόων του, διότι ἀπηγόρευεν αὐτοῖς

νὰ ὀμιλῶσι δημοσίᾳ ἢ ἰδιωτικῶς ἢ νὰ ἐκφράζωνται διὰ σχημάτων περὶ πολιτικῆς (Αἰλ. π. ἰ. ΙΔ, 22). Ἀλλ' ἡ γραφή ἀμφιβάλλεται.

Τρυήλας (ὁ), καὶ τρύηλις (ἡ) (Ἡσύχ.). Ἰδ. Τορύνη.

Τρύξ (ἡ), ὁ εἰσέτι ἀνέτοιμος καὶ μὴ ψηθεὶς οἶνος (Ἡρδ. Δ, 23. — Αἰλ. Ἐπιστ. Ζ), ὁ καὶ γλεῦκος λεγόμενος (μοῦστος), ἐξ οὗ καὶ ἡ παροιμία «τρύξ κατ' ὀπώραν» ἐπὶ ὑποθέσεως εἰσέτι ἀώρου καὶ μὴ ἀποφασισθείσης.

Τρύπανον, ταῦτό τὸ τέρετρον (Ἰδ).

Τρυτάνη, ταῦτό τῷ σταθμῶς (Ἰδ).

Τρύφατα, ἐταῖρα τις ἐν Ἀθῆναις (Λουκ.).

Τρυφιδωρος, Ἀλεξανδρινὸς γραμματικὸς καὶ ποιητής, γράψας «Ἰλίου ἁλωσιν», καὶ «παράφρασιν τῶν Ὀμήρου πεπραδῶν» (Σουίδ.).

Τρύφων. 1) Διόδοτος κύριον ἔχων ὄνομα· τὸ δ' ἕτερον ἐδόθη αὐτῷ διὰ τὴν ἐκδεδητημένην καὶ τρυφήν διαιτάν του. Ὡς στρατηγὸς ἐν Συρίᾳ προσλαβὼν τὸν τίτλον αὐτοκράτορος καὶ θανατώσας τὸν βασιλέα Ἀντίοχον (τὸν Θεὸν) ὃν αὐτὸς εἶχεν ἐνθρονίσει, κατεκράτησε τὸν θρόνον τῷ 142 π.Χ.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν διὰ δώρων ἐπροσπάθησε νὰ κερδήσῃ τὴν εὐνοίαν τῶν Ῥωμαίων· μετὰ τρία ὅμως ἔτη ἐξεδιώχθη ὑπ' αὐτῶν εἰς Ἀρμενίαν, ἔνθα ἀπέθανε τῷ 134 π. Χ. (Ἀππ. Συρ. ΕΗ). — 2) Ἐπώνυμον Πτολεμαίου Δ, τοῦ βασιλέως τῆς Αἰγύπτου (Αἰλ. π. ἰ. ΙΔ, 31). — 3) Ἑλλήν γραμματικὸς πεπαιδευμένος ἐπὶ Αὐγούστου καὶ Τιβερίου, υἱὸς Ἀμμωνίου ἐξ Ἀλεξανδρείας, πολλὰ συγγράψας, ἐξ ὧν δύο μόνον μικρὰ διεσώθησαν ἔργα, τὰ ἐπιγραφόμενα «πάθη λέξεως» καὶ «περὶ τρόπων».

Τρωάς καὶ **Τροία** (Ἡρόδ. Ε, 122. Ξηφ. Ἀνθ. Ζ, 8, 7), προσέτι καὶ Ἰλίας Ξηφ. Ἡ περιχώρος τῆς πόλεως Τροίας ἀπετέλει ἐπὶ τῶν Διαδόχων μέρος τῆς Μυσίας, διατηροῦσα ὅμως τὸ ἀρχαῖον ὄνομα, καὶ ἐξετείνετο, κατὰ τὴν παραλίαν, περίπου ἀπὸ τῆς Ἀθύδου, μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Ληκτοῦ πρὸς μεσημβρίαν, ἀνατολικῶς δ' αὐτοῦ μέχρι τῆς Ἀντάνδρου, καὶ μεσογειῶς μέχρι τῆς Ἰδης. Ὁ Ὀμηρος οὐδαμῶς καταδεικνύει αὐτῆς τὰ ὅρια. Ἦν δὲ πᾶσα ἀνώμαλος πεδιάς, διασχιζομένη ὑπὸ τῶν δυτικῶν παρεκτάσεων τῆς Ἰδης, καὶ διέρρεον αὐτὴν οἱ ποταμοὶ Σαλινίεις, Σιμόεις, Σκάμανδρος καὶ Θύμβριος. Κάτοικοι τῆς χώρας ἦσαν οἱ Τρώες (Ὀμ. Ἰλ. Β, 123. 809 κλ.). πιθανῶς προσελθόντες ἐκ μίξεως ἐγχωρίων Φρυγῶν καὶ ἐκ Θράκης προσελθόντων Τεύκρων (Ἡρόδ. Ε, 122. Ζ, 43). Ἐν αὐτῇ,

κλῆν τινων δευτερευουσῶν καὶ ἐν τῇ ἀπωτάτῃ ἀρχαιότητι ὅλως ἀσήμεων πόλεων (Ὀμ. Ἰλ. Θ, 328. Ἰδ. Μυσία), σπουδαία πόλις ἦν τὸ Ἰλιον, ἡ ἢ Ἰλιος, ἡ Τροίη, εἰς οὗ μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς ἀκτῆς τοῦ Ἑλλησπόντου, ἐν τῷ πεδίῳ, κατὰ τοὺς πρόποδας τῆς Ἰδης, κειμένη (Ὀμ. Υ, 216), μετὰ τῶν ποταμῶν Σιμόντος καὶ Σκαμάνδρου. Ὑψωμα παρατεινόμενον κατὰ τὰ νοτιανατολικά τῆς πόλεως ἐλέγετο τὸ Πέργαμον, τὰ Πέργαμα ἡ ἢ Πέργαμος, καὶ ἦν ἡ ἀκρόπολις, περιέχουσα τὸν ναὸν τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς καὶ ἄλλα ἱερά (Ὀμ. Ἰλ. Ζ, 88. Δ, 508. Ε, 447), καὶ τὰ μέγαρα τοῦ Πριάμου, τοῦ Ἑκτορος καὶ τοῦ Πάριδος (Ἰδ. Ὀμ. Ἰλ. Ζ, 317. 370. 512). Ἐκ τῶν πυλῶν μνημονεύονται ὀνομαστί μόνον

αἱ Σκαίαι, αἱ ἄγουσαι ἀριστερῶς εἰς τὴν πεδιάδα. Τὰ ὄχυρά δὲ καὶ πύργους ἔχοντα τεῖχη ἔκτισαν ὁ Ἀπόλλων καὶ ὁ Ποσειδῶν, καὶ κατεστράφη ἡ πόλις τῷ 1184 π. Χ. ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Ὑπῆρχεν ὅμως καὶ μετὰ ταῦτα τὸ ὑπὸ τοῦ Στράβωνος (ΙΓ, 593. Ἰδ. καὶ Ἡρόδ. Β, 10. Ζ, 42) «νέον Ἰλιον» λεγόμενον. Ἐπὶ πολὺ ὑπὸ περιγητῶν καὶ ἀρχαιολόγων ἐξελαμβάνετο ὡς θέσις τοῦ Ὀμηρικοῦ Ἰλίου ἡ κατὰ τὸ χωρίον Βουρνάβας. Ἀλλ' αἱ τῷ 1881 ὑπὸ τοῦ Ἑρρίκου Σχλιεμάννου ἐνεργηθεῖσαι ἀξιόλογοι ἀνασκαφαὶ ἀπέδειξαν διὰ δεδομένων ἀναμφισβητήτων, διὰ πλείστων πολυτίμων εὐρημάτων, ὅτι τοῦ Ὀμήρου ἡ πόλις ἔκτιστο κατὰ τὸ χωρίον Ἰσσαρλίκ, εἰς 12 σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς θαλάσσης. Ὑπάρχουσιν ὅμως μετὰ τῶν λογίων οἱ πρεσβεύοντες ὅτι ὁ Ὀμηρος δὲν εἶδεν οὐδ' ἐγνώριζε τὴν Τρωάδα, καὶ ἐποίησε κατὰ φαντασίαν. Τὸ νέον Ἰλιον, πιθανῶς ἐπὶ τῆς θέσεως, ἢ παρὰ τῇ θέσει τοῦ ἀρχαίου, ἠρξήθη καὶ ἐκαλλωπίσθη ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, Λυσιμάχου, τοῦ λίου Καίσαρος, ὃν ὁ ἐσχατὸς ἐλέγετο ὅτι, — βεβαίως διότι ἐκεῖ ἀνεγνώριζε τὸ Ὀμηρικὸν Ἰλιον, — ἐσχεδίασεν, ὡς μετὰ ταῦτα καὶ ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, ἐκεῖ νὰ μεταφέρῃ τοῦ κράτους τὴν πρωτεύουσιν (Ἰδ. Hor. Od. III, 3, 37 καὶ ἐξηγ.).

Τρώγελος, εἰς τῶν δύο μικρῶν Ἰλίων τῆς πόλεως Συρακουσῶν πρὸς βορρᾶν τῆς Ἀχερδίνης (Ἰδ. Συρακοῦσαι).

Τρωγίτις, λίμνη ἐπὶ τῶν συνόρων Λυκαονίας καὶ Πισιδίας ἐν μικρᾷ Ἀσίᾳ (Στράβ. ΙΒ, 6).

Τρωγλοδύται, ἐπωνυμία διδομένη πολλοῦ τῆς ἀρχαιότητος εἰς πολλοὺς λαοὺς κατωτέρας κοινωνικῆς ἀναπτύξεως, ὡς οἰκοῦντας εἰς σπήλαια. Οὕτως ἐν Λιβύᾳ, ἐν Καυκάσῳ, ἐν Μοισίᾳ. Ἀλλὰ πρὸ πάντων ἐκαλοῦντο οὕτως οἱ κάτοικοι τῆς ἀκτῆς τοῦ Ἀραβικοῦ κόλπου, ἧτις καὶ Τρωγλοδυτικὴ γῆ ἐλέγετο. Οἱ ἄγριοι τῶν μερῶν ἐκείνων, καὶ ἰχθυοφάγοι λεγόμενοι, εἶχον τότε

ὡς καὶ νῦν, κοινότητα γυναικῶν καὶ τέκνων (Στρβ. ΙΣΤ, 769, 794).

Τρωῶγος (Πομπήιος), ἐκ Γαλατικῆς οἰκογενείας, ἦν ὁ Πομπήιος εἶχε πολιτογραφῆσαι εἰς τὴν Ῥώμην, σύγχρονος τοῦ Λιβίου, ἐγράψε λατινιστὶ παγκόσμιον ἱστορίαν εἰς 44 βιβλία ἀπὸ Νίνου μέχρι τῶν ἡμερῶν του, κατὰ πηγὰς Ἑλληνικὰς, ἰδίως τοῦ Τιμαχέ- νους καὶ τοῦ Κλειτάρχου. Τοῦ συγγράμματος τούτου περίληψις συνταχθεῖσα ὑπὸ Ίουστίνου διατηρεῖται, καὶ μετεφράσθη εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Ἑλληνικὴν.

Τρωϊκὸς πόλεμος, Αἱ παραδόσεις περὶ τοῦ μεγάλου καὶ μακροῦ πολέμου, οὗ θεάτρον ὑπῆρξεν ἡ Τρωάς, ἔμειναν ζωηραὶ εἰς τὴν ἐνθύμησιν τῶν μετασχόντων αὐτοῦ κατοίκων τῶν διαφόρων χωρῶν τῆς μικρᾶς Ἀσίας, καὶ ἐτι μᾶλλον ἐπολλαπλασιάσθησαν βεβηλῶς καὶ ἐπλουτίσθησαν ὅτε, μετὰ 80 περί- που ἔτη, κατὰ τὰ ἱστορούμενα, οἱ Δωριεῖς κατήλθον καὶ ἐκεῖ ὡς καὶ εἰς πᾶσαν τὴν νο- τίαν Ἑλλάδα, ἐνκυλὰ ἐτι ἔχοντες τὰ κατορ- θώματα τῶν πατέρων τῶν καὶ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων, ὧν πολλοὶ καὶ συγκατήλθον μετ' αὐτῶν, ὡς Ἀχαιοὶ ὑπ' ἀρχηγούς Πηλεπιδας, Ἴωνες ὑπὸ Νεστορίδας, Θεσσαλοὶ, Βοιωτοὶ, Λοκροὶ, Εὐδωρεῖς, κτλ. Ἐκ τῶν νέων δ' ἐξη- γητῶν, ἐξ ἐκείνων οἵτινες ζητοῦσι πάντοτε ἐξηγήσιν τινα ἀφεστῶτες τῆς ἱστορικῆς, ὑπῆρ- ξάν τινες δι' ἰσχυρισθέντες ὅτι ὁ Τρωϊκὸς πό- λεμος ἦν οὐδὲν ἕτερον ἢ αὐτὴ ἡ εἰσβολὴ τῶν Δωριέων εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν, ἐπὶ τὸ ποιη- τικώτερον μεταποιηθεῖσα. Τὰς παραδόσεις ἐκεῖ- νας λέγουσι πιθανὸν νὰ ἐψάλλον ῥαψῶδοι με- μωνμένως, καὶ εἴτα, ὡς ὑπολαμβάνεται, ὁ Ὀ- μῆρος νὰ συνῆραψε καὶ συνηρμολόγησε τὰς φθὰς αὐτῶν. Ἀλλὰ πολὺ πιθανώτερον, καὶ τῇ φύσει τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος συμφω- νότερον φαίνεται, τῶν ἀρχαίων ἐκείνων διη- γήσεων, αἵτινες ἐτι δὲν εἶχον ἀποδεδεσθῇ, γινῶσιν ἔχων, μετὰ 350 ἔτη, ὡς πιστεύεται, ὁ μεγαλοφύστερος τῶν ποιητῶν, νὰ συνέ- ταξε κατ' αὐτὰς τὰ ἀθάνατα ἔπη του, ἅτινα

ὅμως τότε διὰ τὴν σπάνιν, εἰ καὶ οὐχὶ ἐντελῆ ἄλλειψιν, πρακτικῶν τρόπων μεταδόσεως, κατεκερματίζοντο εἰς τὸ στόμα καὶ ὑπὸ τὴν λύραν τῶν ῥαψῶδων ὅσοι ἀποσπάσματα αὐτῶν ἐψάλλον, μέχρις οὗ ὁ Πεισίστρατος, μετὰ ἕτερα 300 ἔτη, συνέλεξε καὶ συνηρμολόγησεν αὐτὰ πάλιν. Βεβαίως δὲ δὲν περιέλαβεν εἰς τὰ ποιήματα ταῦτα πᾶν εἴ τι περὶ Τροίας ἱστορεῖτο καὶ ἐπιστεύετο, ὡς οὐδεὶς οὐδέποτε ποιητῆς θὰ ἔπραττεν, ὅτε μάλιστα ὁ Ὀμη- ρος πᾶσαν τὴν δρᾶσιν τῆς Ἰλιάδος του εἰς ὀλίγας μόνον ἡμέρας περιώρισε. Μετ' ἐκεῖ- νον δ' ἦλθον οἱ Κυκλικοὶ (ἴδ.), καὶ ἐπὶ τὰ ἔγνη του ἐλπίζοντες νὰ βαδίσωσι, πολλὰ ἐδοκίμασαν νὰ ψάλωσιν ἐκ τῶν ὑπ' ἐκείνου παραλειφθέντων. Ἀλλ' ὁ Ὀμῆρος ἐμεί- νε διὰ τῶν αἰῶνων τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου ὁ ψάλτης. — Ὡς ἀφορμὴ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέ- μου θεωρεῖται ἡ ἀρπαγὴ τῆς Ἑλένης ὑπὸ τοῦ Πάριδος (ἴδ. Πάρις). Ἀλλ' ἡ παρά- δοσις, ἐτι περαιτέρω χωροῦσα, ἔτι ἀρχαιοτέ- ραν αἰτίαν τοῦ πολέμου ἀνευρίσκει ἐν τοῖς γάμοις τοῦ Πηλέως καὶ τῆς Θέτιδος, τῶν γο- νέων τοῦ Ἀχιλλεύς, ἥτοι τοῦ ἥρωος τοῦ ὑπὲρ πάντων διαπρέψαντος ἐν Τρωάδι, ὅτι, δηλαδὴ ἡ Ἐρις, παρωργισμένη διότι μόνῃ ἐκ τῶν θεαινῶν δὲν εἶχε κληθῇ εἰς τὸν γάμον, ἐρ- ριψεν εἰς τὴν τράπεζαν τῆς ἐστίασεως μῆ- λον φέρον τὴν ἐπιγραφὴν «Ἡ καλὴ Ἰλαβέτω», καὶ ἐκ τούτου διχόνοια προέκυψε μεταξὺ τῶν θεαινῶν Ἡρας, Ἀθηνᾶς καὶ Ἀφροδίτης, ἣν ἐξεδίκασεν ὁ Πάρις. Τοῦ μύθου τούτου τοῦ μῆλцу δὲν μνημονεύει ὁ Ὀμῆρος, ἀλλὰ τῆς δίκης τοῦ Πάριδος ἀπαντᾷται τις νύξις εἰς τὰ ἔπη του (Ἰλ. Ω, 25). Ὁ Μενέλαος, σύ- ζυγος τῆς ἀρπαγείσης Ἑλένης, συνεννοήσει καὶ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀγαμέμνονος, ἀφ' οὗ περιῆλθε πᾶσας τὰς Ἑλληνικὰς χώ- ρας καὶ περιεποίησεν εἰς ἑαυτὸν τὴν βοήθειαν τῶν ἡγεμόνων αὐτῶν, ἐπεχείρησε, πρὸς ἐκ- δίκην, ἐκστρατεῖαν κατὰ τῆς Τρωάδος (Ὀδ. Φ, 115). Κατὰ μεταγενεστέραν, διήγησιν ὑπεχρεώθησαν εἰς τὴν ἐκστρατεῖαν οἱ ἡγε-

μόνες δι' ὅρκου πρὸς τὸν Τυνδάρεων (Ἰδ.), καὶ εἰς τὸ Ἡραῖον τοῦ Ἀργεὺς ἐξελέγη ὁ Ἀγαμέμνων γενικὸς ἀρχηγὸς ὑπὸ τῶν συνελθόντων βασιλέων, ἡ ἐν γένει ἡ ὑπεροχὴ αὐτοῦ τὸν ἀνέδειξε τῶν ἄλλων ἀνώτερον (Θουκ. Α, 9). Ὁ στρατὸς συνήλθεν εἰς τὸν λιμένα τῆς Αὐλίδος (Ὁμ. Ἰλ. Β, 203), συγκείμενος ἐξ 100,000 ἀνδρῶν καὶ 1186 πλοίων (Ἰλ. Β, 496, Ἰδ. καὶ Θουκ. Α, 10). Οἱ πρῶτιστοι τῶν ἡρώων αὐτοῦ ἦσαν ὁ Ἀγαμέμνων, ὁ Μενέλαος, ὁ Ἀχιλλεὺς μετὰ τοῦ Πατρόκλου, Αἴας ὁ Σαλαμίνιος καὶ Αἴας ὁ Λοκρὸς, ὁ Τεῦκρος, ὁ Νέστορ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀντιλόχου, ὁ Διομήδης, ὁ Ὀδυσσεύς, ὁ Ἰδομενεύς (Ἰδ. τὰ διάφορα ὀνόματα). Πρὸ τοῦ ἀπόπλου ὁ Ἀγαμέμνων ἔλαβε χρησμὸν τῶν Δελφῶν, ὅτι τὸ Ἴλιον θὰ πέσῃ ὅταν διαφωνήσωσιν οἱ ἐπισημότεροι τῶν Ἑλλήνων (Ὁμ. Ὀδ. Θ, 77) ἐν Αὐλίδι δὲ τῷ ἐμάντευσεν ὁ οἰωνοσκόπος Κάλχας, ἐκ διοσημίας τινὸς ἥτις τῷ ἐπεφάνη ὑπὸ σχήμα δράκοντος, ὅτι μετὰ δέκα μόνον ἔτη θὰ ἐκυρίευσον τὴν πόλιν. (Ἰλ. Β, 300). Ἄλλο παρὰ ταῖς ἀρχαίαις ἐπίσημον ἐπεισόδιον τῆς ἐν Αὐλίδι διαμονῆς ἦν ἡ θυσία τῆς Ἰφιγενείας (Ἰδ.), ἥς ὅμως δὲν μνημονεύει ὁ Ὅμηρος. Καθ' ὃδον ἐγκυκατελείφθη εἰς τὴν Λημνον ὁ Φιλοκτήτης (Ἰδ.), μετὰ δὲ τὴν ἀφίξιν, πρῶτος εἰς τὴν τρωϊκὴν παραλίαν ἐφονεύθη ὁ Πρωτεσίλαος (Ἰδ.). Οἱ δὲ Κυκλικοὶ ποιηταὶ διηγούνται ὅτι οἱ Ἕλληνες προσωρμίσθησαν τὸ πρῶτον εἰς Τευθρανίαν, ἐκλαβόντες αὐτὴν ἀντὶ τῆς Τρωάδος, καὶ ἐπολέμησαν ἐκεῖ μετὰ τοῦ Τηλέφου· εἶτα δὲ, ὑπὸ τρικυμίας πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς ἀκτὰς αὐτῆς διασπαρέντες, ἐπέστρεψαν ἐκ δευτέρου εἰς τὴν Τρωάδα, ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Τηλέφου τὴν ὁδηγίαν. Οἱ Ἀχαιοὶ ἐστρατοπέδευσαν πρὸ τῆς Τροίας, καὶ ὁ Μενέλαος εἰσῆλθε μετὰ τοῦ Ὀδυσσεὺς εἰς τὴν πόλιν ἵνα ζητήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τῆς Ἑλένης, ἀλλ' εἰς μάτην (Ἰλ. Γ, 205. Λ, 139), ὥστε ἠναγκάσθησαν ν' ἀποφασίσωσι μακρὰν πολιορκίαν. Ἐπειδὴ ὅμως, ἐλλείψει τροφί-

μων, ἠναγκάζοντο νὰ ἐκπέμπωσι πολλὰ πρὸς λαηλασίαν ἀποσπάσματα εἰς τὴν περίχωρον, προσέτι καὶ εἰς τὴν ἀπέναντι κειμένην χερσόνησον νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς γεωργίαν, ἵνα ἔχωσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν (Θουκ. Α, 11), διὰ τοῦτο δὲν ἠδύνοντο νὰ ἔχωσι τὰς δυνάμεις τῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ ἦσαν ἠναγκασμένοι ἐννέα ὅλα ἔτη νὰ μείνωσιν ἐκεῖ ἐστρατοπεδευμένοι. Εἶχον δὲ καὶ οἱ Τρῶες ἀνδρείους πολεμιστὰς, πρὸ πάντων Ἑκτορά, τὸν ἀρχηγὸν ὅλου τῶν τοῦ στρατοῦ, καὶ μεταξὺ τῶν συμμάχων αὐτῶν τὸν Αἰνείαν, τὸν Σαρπηδόνα, τὸν Γλαῦκον κ. ἄ. Ὁ Ἀγαμέμνων ὡς λόγον τῆς τσιαύτης παρατάσεως τῆς πολιορκίας δὲν ἔδωκε τὸ πλῆθος τῶν Τρώων (Ἰλ. Β, 110), ἀποτελούντων μόλις τὸ δέκατον τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ἀλλὰ τῶν συμμάχων τὸ πλῆθος. Ἡ δὲ κατὰκτησις κατωρθώθη μόνον τὸ δέκατον ἔτος. — Μέρους τῶν συμβάντων τούτων περιέχει ἡ Ἰλιάς. Χρύσης, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀρδους, ἀδελφὸς τοῦ Βρύσσου, τοῦ ἐν Χρύσῃ Ἀπόλλωνος ἱερεῦς, ἦλθεν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν στρατόπεδον νὰ ζητήσῃ νὰ τῷ ἀποδοθῇ ἡ θυγάτηρ τοῦ Χρυσηΐς (Ἀστυνόμη), ἣν εἶχεν ὁ Ἀγαμέμνων αἰχμάλωτον. Ἀλλ' ὁ Ἀγαμέμνων, μὴ ἀποδέλφας οὐδ' εἰς τὸ ἱερατικὸν τοῦ Χρύσου ἀξίωμα, οὐδ' εἰς ἣν ἔφερε στολὴν τοῦ Ἀπόλλωνος, τὸν ἀπέβαλε, καὶ ὀργισθεὶς ὁ θεὸς, ἐπεμψε νοσὸν ὀλεθρίαν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν στρατόν. Ὁ Ἀχιλλεὺς συνεκάλεσε τότε εἰς ἀγορὰν (συνέλευσιν) τοὺς Ἀχαιοὺς, καὶ ἐκεῖ ὁ Κάλχας ἀπεφώνησε περὶ τῆς αἰτίας τοῦ κακοῦ, καὶ ὅτι ἡ Χρυσηΐς ἔπρεπε ν' ἀποδοθῇ ἄνευ λύτρων· ὁ δ' Ἀγαμέμνων, δυσαρεστούμενος διὰ τῆς Χρυσηΐδος τὴν στέρησιν, καὶ τὸν Ἀχιλλεὺς θεωρῶν ὡς παραίτιον τοῦ ἐπεισοδίου, ἦλθε πρὸς αὐτὸν εἰς διάστασιν καὶ εἰς ἔριν, καὶ ἐκήρυξεν ὅτι θ' ἀποδώσῃ μὲν τὴν Χρυσηίδα, ὃ καὶ ἀμέσως ἔπραξε (Ἰλ. Α, 308), ἀλλὰ θ' ἀπεζημιούτο λαμβάνων παρὰ τοῦ Ἀχιλλεὺς τὴν ἀγαπητὴν ἐκείνου δούλην, τὴν Βρυσηίδα, (Ἰδ. Ἀχιλλεὺς) ὅτε δὲ καὶ ἐξετέλεσε τὴν

ἀπειλήν ταύτην, ὃ Ἀχιλλεὺς ἀπεσύρθη ὀργιζόμενος ἀπὸ τοῦ πολέμου, ὃ δὲ Ζεὺς ὑπέσχεθη τῇ Θέτιδι νὰ ἐπιχειρήσῃ δυστυχίας εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς μέχρις οὗ ὃ Ἀχιλλεὺς ἱκανοποιηθῇ ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος (Ἰλ. Α). "Εκτοτε οἱ Τρῶες, οἵτινες, ἐν ὅσῳ παρῆν ὃ Ἀχιλλεὺς, ἔμενον ὀπίσω τῶν τειχῶν των, ἀμὰ ἀπεσύρθη ἐκεῖνος, κατήλθεν εἰς τὸ πεδὸν τῆς μάχης, "Ὀνειρος ἐκ Διὸς πεμφθεὶς, καὶ νίκην ὑποσχόμενος, ἔπεισε τὸν Ἀγαμέμνονα νὰ ὀρίσῃ τὴν ἐπαύριον ὡς ἡμέραν μάχης (Ἰλ. Β). ἀλλ' ἀντὶ ταύτης, συνομολογοῦσιν εἰρήνην οἱ Ἀχαιοὶ καὶ οἱ Τρῶες, καὶ ἀποφασίζεται νὰ μονομαχήσωσιν ὁ Μενέλαος καὶ ὁ Πάρις ὑπὲρ τῆς κτήσεως τῆς Ἑλένης καὶ τῶν ἀρπαγέντων θησαυρῶν. Ὁ Πάρις νικᾷται, ἀλλ' ἡ Ἀφροδίτη σώζει αὐτὸν ἀπὸ τοῦ κινδύνου τοῦ θανάτου (Ἰλ. Γ). Ἐν ᾧ ὅμως ὁ Ἀγαμέμνων ἀπαιτεῖ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς συνθήκης, ὁ Πανδάρειος ἐπιόρκως τοξεύσας κατὰ τοῦ Μενελάου, ἐξεγείρει νέαν συμπλοκὴν, εἰς ἣν κυρίως διεκρίθη ὁ Διομήδης. Ἐλθες δ' ἡ ἡμέρα ἐκεῖνη διὰ μονομαχίας μεταξὺ Αἴαντος καὶ Ἑκτορος. Τῇ ἐποιοῦσῃ ἐπῆλθεν ἀνακωχὴ πρὸς κήδευσιν τῶν νεκρῶν, τῇ δὲ μετὰ ταῦτα περιτείχισαν καὶ περιετάρησαν τὸ στρατόπεδόν των οἱ Ἀχαιοὶ (Ἰλ. Γ-Η). Ταῦτα δὲ συνέβησαν, ἀπ' ἐναντίας πάσης ἱστορικῆς πιθανότητος, κατὰ τὸ 10ον ἔτος τοῦ πολέμου (Θουκ. Α, 11). "Εκτοτε δ' ἀνενεώθη ὁ πόλεμος, διὰ τοὺς Ἑλλήνας ἀνεπιτυχῶς (Ἰλ. Θ), καὶ ὁ μὲν Ἀγαμέμνων προτείνει τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπιστροφὴν, ὃ δὲ Νέστωρ συμβουλεύει τὴν συνδιαλλαγὴν μετὰ τοῦ Ἀχιλλεὺς· ἀλλὰ πρὸς αὐτὸν πεμφθέντες οὐδὲν κατορθοῦσι (Ἰλ. Ι). Διὰ νουκτὸς κατασκοπεύουσιν ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁ Διομήδης (Δολώνεια. Ἰδ. Διομήδης) (Ἰλ. Κ). Τῇ ἐπιούσῃ δ' οἱ πρῶτισται τῶν Ἑλλήνων πολεμισταί, ὁ Ἀγαμέμνων, ὁ Ὀδυσσεὺς, ὁ Διομήδης, τραυματίζονται εἰς τὴν μάχην, καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς ἀποδιώκει ὁ Ἑκ-

τωρ μέχρι τῶν χαρακωμάτων αὐτῶν, ὧν τὴν πύλην θραύει διὰ μεγίστου λίθου, ἀνοίγων εἰς τοὺς Τρῶας τὴν ὁδὸν πρὸς τὰς ναῦς (Ἰλ. Λ, 12), αἵτινες ἐπομένως δὲν ἦσαν βεβαίως προσωρμισμένοι πολὺ μακράν. — Ἐπὶ μικρὸν ὁ Ποσειδὼν δίδωσιν ἄλλην τροπὴν εἰς τὸν πόλεμον, ἀλλ' εἴτα πάλιν ἀποκρούει ὁ Ἑκτωρ τοὺς Ἑλλήνας, καὶ προτίθεται νὰ πυρπολήσῃ τὰ πλοῖα, ὅτε, ἀπέναντι τοῦ μεγάλου κινδύνου, ὁ Πάτροκλος, ἀδελφὸς τοῦ Ἀχιλλεὺς, ἐνδυσθεὶς τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ, κατήλθεν εἰς τὴν μάχην, ἀπέκρουσε τοὺς Τρῶας, φονεύσας τὸν Σαρπηδόνα καὶ ἄλλους πολλοὺς, καὶ τέλος φονεύεται καὶ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ Ἑκτορος (Ἰλ. Ν-Π). Ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰς τὰς διὰ τοὺς Ἀχαιοὺς δυστυχεστέρας μάχας, ὁ ποιητὴς, ὑπαγορεύσει πατριωτικοῦ αἰσθήματος, ἀπαριθμεῖ περισσότερους Τρῶας ἢ Ἑλλήνας φονευέντας. Τὰ δὲ περαιτέρω, μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Ἑκτορος μεθ' ὃν λήγει ἡ Ἰλιάς, ἴδε εἰς τὴν λέξιν Ἀχιλλεὺς. Ὀλίγον μετὰ τὸν Ἑκτορα ἐφονεύθη καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς, καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐκ τῶν ἡρώων. Ὁ Σαλαμίνιος Αἴας (ἴδ.) ὑποκτόνησεν ἕνεκα τῆς ἔριδος περὶ τῶν ὅπλων τοῦ Ἀχιλλεὺς. Εὐθὺς μετὰ τοῦ Ἑκτορος τὸν θάνατον ἔρχονται, κατὰ τὸν Κυκλικὸν Ἀρχαῖον, αἱ Ἀμαζόνες εἰς βοήθειαν τῶν Τρῶων· ἀλλὰ τὴν βασιλίσσαν αὐτῶν Πενθοσίλειαν φονεύει ὁ Ἀχιλλεὺς. Εἴτα ἔρχεται ὁ Μέμνων ἐξ Αἰθιοπίας, φονεύει τὸν Ἀντίλοχον, καὶ θανατοῦται ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλεὺς, ὅστις καὶ αὐτὸς φονεύεται ὑπὸ τοῦ Πάριδος. Διηγούμεναι δ' οἱ Κυκλικοὶ καὶ τὰ περαιτέρω συμβάντα μετὰ τοῦ Ἀχιλλεὺς τὸν θάνατον, τὰ ἐπαγαγόντα τῆς Τροίας τὴν πτῶσιν. Ἡ Τρώας δὲν ἠδύνατο νὰ κυριευθῇ ἐν ὅσῳ εἶχε τὸ σῶζον αὐτὴν Παλλάδιον ἐντὸς τῶν τειχῶν της, δι' ὃ καὶ ἤρπασαν αὐτὸ ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁ Διομήδης (ἴδ. Παλλάδιον). Προσέτι δ' ἀπηγεῖτο πρὸς ἄλωσιν τῆς πόλεως καὶ ἡ παρουσία τῶν Ἡρακλείων βελῶν, ἃ εἶχεν ὁ Φιλοκτήτης καὶ προσέτι καὶ ἡ τοῦ Νεοπτολέμου,

τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀχιλλέως. Δι' ὃ καὶ ἐκεῖνα καὶ οὗτος προσεκομίσθησαν (Ἰδ. Νεοπτόλεμος, Φίλοκτητης). "Ἡρώς ὡς ὁ πατήρ του ἀνεδείχθη καὶ ὁ Νεοπτόλεμος, καὶ τὸ πρῶτιστον αὐτοῦ κατέρθωμα ἦν ὅτι ἐφόνευσεν τὸν Ἡρακλεῖδην Εὐρύπυλον (Ἰδ.). Ὁ δὲ Φιλοκτήτης κατετόξευσε τὸν Πάριν. Τὰ τεῖχη ὁμῶς τῆς πόλεως δὲν ἠδύναντο νὰ κυριευθῶσι διὰ βίας, καὶ ἀπηττετο εἰς ὁδὸν καταφυγή. Ὁ Ἐπειδὲ τότε, συμβουλή τῆς Ἀθηναίης, κατεσκεύασε μέγαν ξύλινον (δοῦριον) ἵππον, εἰς οὗ τὴν κοιλίαν ἐκρύβησαν ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ἄλλοι συμπολεμισταὶ του. Ὁ μῦθος οὗτος προέκυψε πιθανῶς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ Τροία ἐκυριεύθη διὰ ξυλίνων ὀπλων, τῶν πλοίων. Οἱ Ἕλληνες, διὰ στρατηγήματος προσποιηθέντες ἀπόπλουν, ὤφθησαν τὸν ἵππον τοῦτον ὀπίσω, εἰς τὸ στρατόπεδον. Καὶ συνεβούλευσαν μὲν τινες τῶν Τρώων τὴν καταστροφήν αὐτοῦ (Ἰδ. Λαοκῶων), οὐχ ἥττον ὁμῶς εἰσέχθη εἰς τὴν πόλιν ἵνα ἀνατιεθῇ τοῖς θεοῖς. Τότε διὰ νυκτὸς ἐξῆλθον οἱ ἥρωες τῆς κρύπτῃς αὐτῶν, ὁ λοιπὸς στρατὸς ὀπίσω τῆς Τενέδου κρυπτόμενος, εἰδοποιήθη διὰ πυρᾶς καὶ ἐπέστρεψε, καὶ οὕτως ἐκυριεύθη τὸ Ἴλιον καὶ κατεστράφη· οἱ πλεῖστοι τῶν κατοίκων ἐθανατώθησαν, ἢ ἀπήχθησαν δοῦλοι (Ὁδ. Θ, 49, Λ, 506). — Διὰ μακρῶν διηγέται τὴν ἄλωσιν τῆς πόλεως ὁ Βιργίλιος κατὰ τοὺς Κυκλικούς. Εἰς ταύτας δὲ τὰς μεθομηρικὰς διηγήσεις μέγα ἔχει μέρος ὁ Σίνων, υἱὸς τοῦ Αἰσίου ἢ Σισύφου, συγγενῆς τοῦ Ὀδυσσεύς. Ἐκουσίως, ἂν οὐ οἱ Ἕλληνες ἀνεχώρησαν, συλλαμβάνεται οὗτος ὑπὸ τῶν Τρώων, καὶ ἐξαπατᾷ αὐτοὺς, ψευδῶς διηγούμενος ὅτι ἦν φυγὰς ἐκ τῶν καταδρομῶν τοῦ Ὀδυσσεύς, ὅστις ἤθελε νὰ τὸν προσφέρῃ θυσίαν. Ἐρωτηθεὶς δ' ὑπὸ τῶν Τρώων περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ δουρίου ἵππου, εἶπεν ὅτι αὐτὸς ἐστήθη πρὸς ἐξιλέωσιν διὰ τὴν ἀρπαγὴν τοῦ Παλλασίου, καὶ εἰς τοὺς Τρώας θὰ ἔφερον ὕλεθρον ἂν τὸν ἐβλαπτον, ἂν δ' εἰσήγον αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν, ἢ

Ἀσία θὰ ἐνίκα τὴν Εὐρώπην. Οἱ Τρώες ἐπομένως εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τὴν νύκτα ὁ Σίμων ἀνοίξας τὴν θύραν του, ἐκάλεσε διὰ σημείου τὸν ἑλληνικὸν στρατόν. Περὶ τῆς τύχης τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας τῶν Τρώων Ἰδ. Πρίαμος· περὶ δὲ τῶν λοιπῶν Τρώων, Ἰδ. Αἰνείας. Μετὰ τὴν ἄλωσιν, κατὰ τὴν αὐτὴν ἐσπέραν, ἐναντίον τῶν εἰθισμένων, συνεκάλεσεν ὁ Ἀγαμέμνων ἀγορὰν τοῦ λαοῦ. Οἱ Ἀχαιοὶ ἦσαν ἐν μέθῃ, οἱ δὲ δύο Ἀτρεΐδαι διεφώνησαν, διότι ὁ μὲν Μενέλαος ἤθελεν εὐθὺς ν' ἀπέλθωσιν, ὁ δ' Ἀγαμέμνων νὰ διαμείνωσιν μέχρις οὗ διὰ θυσιῶν ἐξιλέωσιν τὴν Ἀθηναίαν παρωργισμένην διὰ τῆς Τροίας τὴν ἄλωσιν (Ἰδ. Αἶας). Ἐπομένως διηρέθη καὶ ὁ στρατὸς, καὶ οἱ μὲν παρέμειναν μετὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος, οἱ δὲ ἀπῆλθον τὴν ἐπαύριον ἀπὸ πρωίας μετὰ τοῦ Μενελάου, τοῦ Ὀδυσσεύς, τοῦ Νέστορος καὶ ἄλλων. Ὁ Νέστωρ, ὁ Διομήδης, ὁ Νεοπτόλεμος, ὁ Φιλοκτήτης, ὁ Ἰδομενεὺς ἐπανῆλθον ἄνευ δυσκολίας εἰς τὰς οἰκίας των (Ὁμ. Ὀδ. Γ, 130). Αἶας ὁ Λοκρὸς ἀπέθανεν ἐπὶ τοῦ πλοῦ, ὁ δ' Ἀγαμέμνων (Ἰδ.) μετὰ τὴν ἐπιστροφήν του. Ὁ δὲ Μενέλαος καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς ἐπανέκαμψαν μόνον μετὰ πολυετῇ πλοῦν. Διὰ παραστάσεως τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου ἐκόσμησεν ὁ Πολύκλειτος τὴν ζωφόρον τοῦ παρὰ τῷ Ἀργεῖ Ἡραίου (Πaus. Β, 17), ἧς ὀλίγιστα διατηροῦνται συντρίμματα ἐν τῷ μουσεῖῳ τοῦ Ἀργεῖ.

Τρωῖλος, υἱὸς τοῦ Πριάμου καὶ τῆς Ἑκάβης (Ἡμ. Ἰλ. Ω, 257) κατ' ἄλλους υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, φονευθεὶς εἰς τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως (Ἀπλλδ. Γ, 12).

Τρώες, 1) υἱὸς τοῦ Ἐριχθονίου καὶ τῆς Ἀστύχης, θυγατρὸς τοῦ Σιμόντος, ἐγγονος τοῦ Δαρδάνου (Ἀπλλδ. Γ, 11, 2) ἢ κατ' ἄλλους, υἱὸς Καλλιρρόης, θυγατρὸς τοῦ Σκαμάνδρου (Διον. Ἀλκ.). Διεδέχθη καὶ μετὰνῶμασε Τροίαν τὸ ἐν μικρᾷ Ἀσίᾳ βασι-

λειον τοῦ πατρὸς του. Υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν ὁ Ἴλος, ὁ Ἀσσάρακος, ὁ Γανυμήδης, καὶ θυγάτηρ ἡ Κλεοπάτρα (Ἰλ. Γ, 230). — 2) Υἱὸς τοῦ Ἀλάστορος ἐκ Τροίας, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλεύου (Ἰλ. Υ', 462).

Τρώτιλον, χωρίον ἐν Σικελίᾳ, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγοῦσης ἀπὸ Συρακουσῶν εἰς Λεοντίνους (Θουκ. ΣΤ, 6). Τινὲς ἐξέλαβον αὐτὸ λελανθασμένον, ἀντὶ Τράγιλος, ὁ εἰς τῶν λιμένων τῶν Συρακουσῶν

Τύανα (τὰ), ἀρχαία πόλις τῆς Καππαδοκίας, εἰς τὰ νότια αὐτῆς κειμένη, κατὰ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Ταύρου, πρὸς τοῖς στενοῖς τῆς Κιλικίας, ἐπὶ τοῦ λεγομένου «Χώματος τῆς Σεμράμιδος» (Στράβ. ΙΒ, 537), ὁχυρὰ ὡς ἐκ τῆς θέσεως καὶ στερεῶς τετειχισμένη, ὑφ' Ἑλλήνων δὲ κατὰ τοὺς μετὰ ταῦτα χρόνους κατοικουμένη, καὶ πατρίς τοῦ φιλοσόφου ἡ θαυματουργοῦ Ἀπολλωνίου, ὅστις καὶ μετὰ θάνατον ἐκεῖ ἐλατρεύετο. Εἶτα ἐκλήθη Εὐσέβεια (Plin. VI, 3, 3). Νῦν τουρκιστὶ Κίς ἢ Κιλίς-Ἰσάρ.

Τυανῆτις (ἡ), ἡ παρὰ τὰ Τύανα χώρα τῆς νοτίας Καππαδοκίας.

Τυδεὺς, υἱὸς τοῦ Οἰνέως καὶ τῆς Περιδίας (ἢ Γόργης, ἢ Ἀλθαίας), ἐφυγεν ἐκ Καλυδῶνος, διότι εἰς τὴν θήραν ἐφόνευσεν ἐγγυτάτον του τινὰ συγγενῆ, τὸν ἀδελφὸν τοῦ πετρὸς του Μέλανκα, ἢ Λυκοπέα ἢ Ἀλκάθιον, ἢ τοὺς υἱοὺς τοῦ Μέλανος, ἐπαναστατήσαντας κατὰ τοῦ Οἰνέως, ἢ τὸν ἴδιον ἀδελφόν του Ὡλενίαν ἢ Μελάνιππον, καὶ ἦλθεν εἰς τὸ Ἄργος, πρὸς τὸν Ἀδραστον, θάνατον αὐτῷ εἰς γάμον τὴν θυγατέρα του Δηϊπύλην, ἐξ ἧς ἔσχεν υἱὸν τὸν Διομήδην. Μετὰ τοῦ Ἀδράστου καὶ τοῦ Πολυνείκους συνεξεστράτευσεν εἰς Θήβας, καὶ ὑπὲρ πάντας διεκρίθη δι' ἀνδρίας, ἀλλὰ καὶ δι' ἀγριότητα. Μόνος ἐφόνευσεν 50 Θηβαίους ἐνεδρεύσαντας κατ' αὐτοῦ· μόνον δ' ἀφῆκε νὰ ἐκφύγῃ τὸν ἀρχηγὸν αὐτῶν Μαίωνα, τὸν υἱὸν τοῦ Αἰμῶνος (Ὀμ. Ἰλ. Δ, 390). Ὅτε ὁ Τυδεὺς ἐπρώθη θανατηφόρως, ἐπεφάνη ἡ Ἀθηνᾶ ἵνα καταστήσῃ αὐτὸν ἀθά-

νατον, Ἀλλ' ὁ Ἀμφιάραος, ὅστις τὸν ἐμίσει, ἀπέκοψε τὴν κεφαλὴν τοῦ τρώσαντος αὐτὸν Μελανίππου τοῦ Θηβαίου, καὶ τῷ τὴν ἔφε-
ρεν ὁ δὲ Τυδεὺς, σχίσας τὴν κεφαλὴν κατέ-
φαγε τὸν ἐγκέφαλον, καὶ ἡ Ἀθηνᾶ, φρίξασα διὰ τὴν ἀγριότητα αὐτοῦ, δὲν τῷ ἔδωκε τὴν ἀθανασίαν. Τὸν ἐνεταφίασε,] δὲ ὁ Μαίων (Ἰδ. Ἀδραστός).

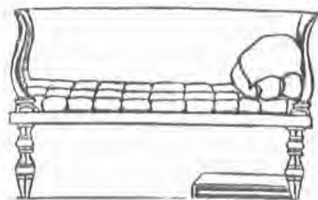
Τύκα, δωρικῶς ἀντὶ Τύχη.

Τύκος ἢ Τύχος (ὁ), εἶδος γλυφίου διὰ τὴν τῶν λίθων πελέκῃσιν (Εὐριπ. Ἡρακλ. 945. Τρωάδ. 341. — Πολυδ.), ἐξ ἐνὸς ὀξὺς

πρὸς ἑξῆς τῶν λίθων, ἀφ' ἐτέρου ἔχων σχῆμα ραμφοειδές (Ἀριστ. Ὀρν. 1138, Σχλ.), οἷον τὸ εὐρεθὲν μετ' ἄλλων ἐργαλείων ἐν Πομπηίᾳ.

Τύλη καὶ τύλος (ὁ), πᾶσα ἐξόγκωσις, μάλιστα ἐπὶ τοῦ δέρματος· ἰδίως ἡ προεξοχή

τοῦ νώτου τῆς καμήλου· προσέτι δὲ ἡ ἐπὶ τῆς κλίνης ἐρίοις πεπληρωμένη στρωμνὴ ἢ

προσεφάλειον, ὡς ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω κατ' εἰκόνα ἐκ Πομπηίας.

Τύλος, νῆσος ἐν τῇ Περσικῇ κόλπῳ, πρὸς βορρᾶν, τῆς Ἀραβίας ἀπέναντι, περίμετρον ἔχουσα 23 γεωγραφικῶν μιλίων, μετ' ὁμωνύμου πόλεως, περίφημος διὰ τὴν ἀλλευσιν μαργαριτῶν. Νῦν Βεχαρίμα.

Τυμβοαύλης, ὁ τὰ ἐπικήδεια μέλη αὐλῶν εἰς τὰς ἐκπορὰς (Γαλην.).

Τύμβος, ἐκ τοῦ τ ὕ ψ ω, καί ω βαθμηδὸν ('Ησύχ.)· τὸ μέρος ἐνθα ἐκαίετο νεκροῦ σῶμα, καὶ εἴτα ἐσωρεύοντο ἐπ' αὐτοῦ χῶμα καὶ λίθοι, κατὰ τὸ ἀρχαιότατον καὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν μικρᾷ Ἀσίᾳ ἔθος, ὥστε «τύμβον ποιεῖν» ἢ «τύμβον χεῖν», ἀντὶ τοῦ θάπτειν ('Ομ. Ὀδ. Δ, 584. Μ, 14. Ω, 81. — Ἡρόδ.). Τοιοῦ-

τος ὁ σωζόμενος τύμβος ἢ σωρὸς τῶν πεσόντων ἐν Μαραθῶνι. Πολλάκις καὶ στήλη ἐφίστατο ἐπὶ τοῦ τύμβου, ὡς, ἐκ τοιχογραφίας τῆς Πομπηίας, ὁ μᾶλλον ἐμβληματικῶς ἢ κατὰ τὸ ἀληθές σχῆμά του παριστῶμενος τύμβος τοῦ Ἀδωνίδος.

Τύμνης, πατήρ τοῦ Ἰστιαίου, ἡγεμόνος τῶν Τερμέρων ἐν Κάρῳ ('Ηρόδ. Ε, 37).

Τύμπανον, ὄργανόν τι μουσικὸν ἢ κρότον ποιοῦν, ξύλινον ἢ μετάλλινον, ἡμισφαίρειδῶς κοῖλον, ἄνω ἔχον τεταμένον δέρμα ἢ χητικὸν, διὰ ράβδων κρούμενον, δι' ὃ καὶ Ὁ Φαρδρος (III, 20) οἰκτεῖρει τὸν δυστυχῆ ὄνον, ὅστις καὶ μετὰ θάνατον (ὅτε τὸ δέρμα του ἐχρησίμευσεν εἰς κατασκευὴν τυμπάνου) οὐχ

τυμπάνου ἀπόδειξις καὶ τὸ ὄνομα Τυμπάνιον, δ, κατὰ Πλίνιον (IX, 44), ἀπεδίδετο εἰς μαργαρίτας ἐπιπέδους ἐξ ἐνός, ἡμισφαίρικους ἐξ ἐτέρου. Ἀλλὰ καὶ ἀπλούστερον σχῆμα ἐδόθη εἰς τὸ ὄργανον τοῦτο, ξυλίνου κρίκου, ἔχοντος ἐπὶ μιᾶς ἐπιφανείας ἐπιτεταμένον τὸ δέρμα, κατὰ δὲ τὴν περίφερειαν μετάλλια ἤχοντα ὅταν ἐκινουῖντο, ὡς ἢ ἐκ δακτυλιολίθου εἰκῶν. Ταῦτα ἐπαίζον τυμπανί-

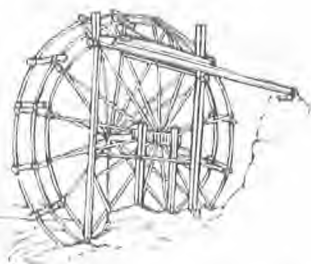
στριαί, εἰς βακχικὰς μάλιστα πανηγύρεις (Εὐρ. Βάχ. 124), προσάδουσαι καὶ προσορχούμεναι, ἢ ἱερεῖς τῆς Κυβέλης ἀγύρται, δι' ὃ καὶ τυμπανιστῆς, τυμπανότριβης (Plaut. Pruc. II, 7, 60) ἦσαν λέξεις μᾶλλον χλευαστικαί, καὶ περιφρονητικαί. Τὸ τοιοῦτου σχήματος τύμπανον ἐπαίζον οὐχὶ διὰ ράβδων ἀλλὰ διὰ τῶν δακτύλων. Ὡς ἡχητικὴν, ὠνόμαζον οἱ ἱατροὶ τύμπανον καὶ τὴν ἐν τῷ ὠτί ἀκουστικὴν μεμβράναν. Ἐπὶ Ῥωμαίων δὲ καὶ τὸν πλήρη, μονόξυ-

ἦττον ἐξυλοκοπεῖτο ἢ ἐπὶ τῆς ζωῆς του. Οὕτω τυμπανίζειν καὶ ἀποτυμπανίζειν ἐλέγετο τὸ δέρειν, μέχρι θανάτου πολλάκις, διὰ ξύλων τῆς καταδίκης. Τοῦ σχήματος δὲ τοῦ

λον τροχόν, (τὸν ἄνευ ἀκτίνων) καὶ τέλος καὶ τροχοειδὲς μηχανήμα, οὐ ὁ τροχὸς ἐκινεῖτο δι' ἀνθρώπων βαιόντων ἐντὸς αὐτοῦ, ὡς τὸ κατωτέρω ἐξ ἀναγλύφου, δι' ἄρσιν βαρέων

ἀντικειμένων, καὶ οἷα ἐν ταῖς ἀνατολικαῖς χώραις εἰσὶν ἔτι καὶ νῦν πολλαχοῦ ἐν χρήσει.

Τύμφη, μία τῶν προεκβολῶν τῶν Κεραυνίων ὀρίων, συνεχομένη μετὰ τοῦ Λάκμορος, νοτίως τοῦ ποταμοῦ Ἀΐου, πλουσία εἰς δάση καὶ ῥύκκας. Κατ' αὐτὴν Τυμφαία ἐλέγετο ἢ περιχώρος, ἀποτελοῦσα τὴν βορειανατολικὴν γωνίαν τῆς Ἠπείρου (Ἀρρ. Α, 7. — Στρβ. Ζ, 325). Νῦν Ζαγόρι.

Τυμφρηστός, ἢ, ἴσως ὀρθότερον, Τυφρηστός (Στφ. Βυζ.), ὄρος συνδέον τὴν Οὔτην καὶ τὸν Πίνδον ἐν Θεσσαλίᾳ, καὶ περιέχον τὰς πηγὰς τοῦ Σπερχεῖοῦ. Ὑψοῦται δ' ἀποτόμως καὶ πυραμιδοειδῶς μέχρι 2320 μέτρων (Στρβ. Θ, 433). Νῦν Βελούχι.

Τυνδάρεως, υἱὸς τοῦ Περιήρους καὶ τῆς Γοργόφνης, ἀδελφὸς τοῦ Ἀφαρέως, Λευκίπου, Ἰκαρίου, καὶ τῆς Ἀρήνης (Ἀπλ. Α, 9, 5), ἢ ἔγγονος τοῦ Περιήρους, υἱὸς τοῦ Οἰδάλου καὶ τῆς Βατείας, ἀδελφὸς τοῦ Ἰπποκόοντος καὶ τοῦ Ἰκαρίωνος, (Ἀπλ. Γ, 10, 4). Διωχθεὶς ἐκ Σπάρτης ὑπὸ τοῦ Ἰπποκόοντος, ἔφυγε μετὰ τοῦ Ἰκαρίου ἢ Ἰκαρίωνος εἰς Αἰτωλίαν, πρὸς τὸν Θέστιον, καὶ ἐνυμφεῦθη τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Λήδαν. Μετὰ ταῦτα ὁ Ἡρακλῆς τὸν ἀποκατέστησε πάλιν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Σπάρτης. Ἐκ τῆς Λήδας εἶχε θυγατέρας τὴν Τιμάνδραν, τὴν Κλυταιμνήστραν (γυναῖκα τοῦ Ἀγαμέμνονος) καὶ τὴν Φιλονόην. Ἡ Ἑλένη ἐλέγετο τέκνον τοῦ Διὸς καὶ τῆς Λήδας, ὡς καὶ ἐκ τῶν Διοσκούρων, οἵτινες ἀμφότεροι λέγονται Τυνδαριδαί, μόνον ὁ Πολυδεύκης, ἐν ᾧ ὁ Κάστωρ ἦν υἱὸς τοῦ Τυνδάρεω καὶ τῆς Λήδας. "Ὅτε

πολλοὶ μνηστῆρες ἐζήτουν τῆς Ἑλένης τὴν χεῖρα, ὁ Τυνδάρεω, συμβουλῇ τοῦ Ὀδυσσεως, τοῖς ἐπέβαλε τὸν ὄρκον, ὅτι οὐ μόνον δὲν θέλουσι βλάψει τὸν ὑπ' αὐτῆς ἐκλεχθόσμενον, ἀλλ' ὅτι ἐξ ἐναντίας θέλουσιν ὑπερασπίσει αὐτὸν κατὰ πάσης προσβολῆς. Οὕτως εὐρέθησαν ὑποχρεωμένοι, μετὰ τὴν ἀρπαγὴν τῆς Ἑλένης, νὰ συνεκστρατεύωσιν εἰς τὴν Τροίαν. Εὐγνώμωνων δὲ διὰ τὴν συμβουλὴν ταύτην, ἐμείστευσε ὁ Τυνδάρεω ὅπως ὁ Ἰκάριος τῷ δώσει τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς του Πηνελόπης. Τῶν Διοσκούρων δὲ καταριθμηθέντων μετὰ τῶν θεῶν, παρέδωκεν ὁ Τυνδάρεω τὸν θρόνον τῆς Σπάρτης εἰς τὸν γαμβρόν του Μενέλαον. Ἐν Σπάρτῃ ἐδείκνυτο ὁ τάφος αὐτοῦ.

Τυνδαριδαί, ἴδ. Τυνδάρεως.

Τυνδαρίς ἢ Τυνδαρίον, πόλις εἰς τὴν βορείαν παραλίαν τῆς Σικελίας, ἔχουσα ὁμώνυμον ἀκρωτήριο καὶ λιμένα. Ἰδρύθη δ' ἐπὶ Διονυσίου τοῦ πρεσβυτέρου ὑφ' Ἑλλήνων Μεσσηνίων καὶ Λοκρῶν τῶν ἐν Ἰταλίᾳ. Μεταγενεστέρως κατεποντίσθη μέρος τῆς πόλεως, καὶ τοῦτο ἐπέφερε τὴν παρακμὴν αὐτῆς (Πολύβ. Α, 25. — Liv. XXVI, 7. — Cic. Verr. Υ, 47). Νῦν Ἀγ. Μαρία Τυνδάρου.

Τύνης καὶ Τύνις (ἢ καὶ ὁ), πόλις ὀχυρὰ τῆς Ζευγυτανίας ἐν Ἀφρικῇ, εἰς ἀπόστασιν 10 μιλίων νοτιοδυτικῶς τῆς Καρχηδόνης, κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Κατάδα, οὗ ὅμως σήμερον οὐδὲν ἔχνος σώζεται. Διὰ φυσικῶν προσχώσεων ὁ λιμὴν τῆς πόλεως ἔγινε λίμνη (Στρβ. ΙΖ, 834. — Tac. Germ. II. Hist. IV, 55. 79). Νῦν Τύνις.

Τύνιχος, κάτοικος τῆς Χαλκίδος ἐν Εὐβοίᾳ, ποιήσας ἐκ στιγμαίου ἐνθουσιασμοῦ λαμπρὸν παιᾶνα εἰς τὸν Ἀπόλλωνα, χωρὶς ποτὲ νὰ διδαχθῇ τὴν ποίησιν (Πλάτ. Ἴων).

Τύπαιον, ὄρος ἐν Τριφυλίᾳ τῆς Ἠλίδος, εἰς τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ Ἀλφειοῦ, ἀπέναντι δὲ τῆς Ὀλυμπίας. Ἐκαθεὶν ἔπρεπε νὰ κατακρημνίζωνται αἱ γυναῖκες, ὅσαι παρὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἀπαγόρευσιν ἀνέβαινον ἐκεῖ

ἵνα ἴδωσι τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἄγωνας (Παυσ. Ε, 6, 7).

Τύπος. τὸ ἔχον τὸ καταλειπόμενον ἐπὶ μαλακοῦ σώματος ὑπὸ σκληροῦ ἐπ' αὐτοῦ πιεζομένου. Ἐν τῇ τέχνῃ τὸ διὰ γλυφίδος ἐν ξύλῳ ἢ μετάλλῳ χαραττόμενον, εἰς ὃ πηλὸς ὑγρὸς ἐνεχέτο καὶ ἐπιέζετο, εἴτα δ'

εἰς κλίβανον διὰ πυρὸς στερεούμενος, ἐλάμβανεν ἀναγλύφως ἀκρίβεστάτα τὸ ἐγγεγλυμμένον σχῆμα. Ἐντεῦθεν καὶ τὰ ἀνάγλυφα, ὡς ταύτην ἔχοντα τὴν ἀρχήν, τύποι πολυλάκεις ἐλέγοντο, καὶ ἔκτυπα τὰ λίαν ἐξέχοντα (haut-reliefs). Εἰς τὴν εἰκόνα τὸ πρὸς δεξιὰ ἐστὶ τύπος εὐρεθεὶς ἐν Ἀρδέα τῆς Ἰταλίας, τὸ δὲ πρὸς ἀριστερὰ τὸ ἐκτυπον.

Τυράμβη, πόλις τῆς ἀσιατικῆς Σαρματίας πρὸς τῇ Μαιώτιδι λίμνῃ (Στράβ.).

Τυραννίς, σύστημα ἀπολύτου μοναρχίας, καθ' ὃ εἰς ἤρχεν αὐθαιρέτως καὶ παντεξουσίως. Ἐπήγαξε δὲ συνήθως ἐκ τῆς ἀναρχίας καὶ τῆς ὀχλοκρατίας, ἥτις, στερουμένη πάσης θεωρίας τῆς ἰσορροπίας τῶν ἐξουσιῶν καὶ δικαιωμάτων, εἶδεν πᾶσαν τὴν δύναμιν εἰς ἓνα τῶν ἐξ αὐτῆς, τὸν φιλοδοξότερον καὶ ἐπιτηδεϊότερον, καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἐπιέζετο, μάλιστα καὶ ἀποινί, ὡς μὴ ἔχοντος νὰ φοβῆται οὐδεὶς καὶ τοῦ λαοῦ τὴν ἀντίπραξιν. Ἐπὶ Ὀμήρου ἡ τυραννίς δὲν ὑπῆρχε, διότι οἱ βασιλεῖς ἦσαν τότε κληρονομικοὶ. Διογενεῖς, ὑπὸ νομίμων τινῶν περιοριζόμενοι, ἀνίσχυρος δ' ἦν ὁ λαὸς ἐξ οὗ οἱ τύραννοι ἀνεδείκνυντο. Ὁ Ἀριστοτέλης (Πολιτ. Ε, 8, 3) καὶ ὁ Πλάτων (Πολιτ. Η, 566) ἀναγνωρίζουσι τὴν ἐκ δημοκραγῶν προέλευσιν τῶν τυράννων. Ἀνεδείχθησαν δ' οἱ τύραννοι πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος ἰδίως ἐν τῇ ζ' καὶ ς' ἑκατονταετηρίδι π. Χ., συνεπεία τῶν δημοτικῶν ταραχῶν ὥς

προὔχουσιν αἱ κατὰ τῆς δωρικῆς κατακτήσεως ἐπαναστάσεις, δι' ὃ καὶ οἱ Σπαρτιάται δραστηρίως αὐτοὺς κατεδίωξαν. Οὐ σπανίως ὅμως τῆς τυραννίδος τὴν αὐθαίρεσιν ἐξηγόραζον ἀτομικαὶ ἀρεταὶ τῶν τυράννων, ὧν τινος ὁ Στράβων λέγει (Η, 587) «ἐπεικεῖς ἄνδρας», καὶ οἵτινες ἐπ' ἀνέφερον τοῦ προδωρικοῦ πολιτισμοῦ τὸ φιλόκαλον καὶ μεγαλουργεῖν, καὶ τάξιν ἥτις ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων ἐνίοτε διεβλήθη ὡς αὐθαίρετος καὶ ἰδιοτελής καταπίσις. Τοιοῦτοι τύραννοι ἦσαν οἱ Πεισιστρατιδαὶ ἐν Ἀθήναις, οἱ Κυψελίδαι ἐν Κορίνθῳ, κτλ. Ἀλλὰ μέχρι τέλους τὸ πνεῦμα τῆς συνετῆς ἐλευθερίας πανταχοῦ ὑπερίσχυεν ἐν Ἑλλάδι, καὶ τὰς τυραννίδας ἐκβαλοῦσαι διεδέχθησαν αἱ νόμιμοι δημοκρατίαι. Τελευταῖαι πασῶν ἦσαν αἱ ἐν Κορίνθῳ (582 π. Χ.), ἐν Σικυῶνι (573) καὶ ἐν Ἀθήναις (511), πλὴν τινῶν τυράννων ἐν μεταγενεστέρους χρόνοις ἐνιαχοῦ ἐξ ἐμφυλίων ταραχῶν ἀναδειχθέντων, οἵσις ἦσαν οἱ ἐν Συρακούσαις Διονύσιοι (405-343).

Τυραννίδων, 1) γραμματικὸς ἐξ Ἀμισσοῦ, αἰχμαλωτισθεὶς ὑπὸ τοῦ Λουκούλλου κατὰ τὸν Μιθριδατικὸν πόλεμον, ἐκομίσθη εἰς Ῥώμην, ἐνθα ἐπλούτισε, καὶ ἐξῆσεν εἰς γῆρας βαθύ (Πλούτ. Λούκ. ΙΘ. Σύλλ. ΚΣΤ). — 2) Ἐκ Φοινίκης, μαθητὴς τοῦ ἁνωτέρου, βοῦλος ἀπελευθερωθεὶς τῆς Τερυντίας γυναικὸς τοῦ Κικέρωνος, μεθ' οὗ ἐξηκολούθησεν ἐν σχέσει διατελῶν, καὶ κατέταξεν αὐτοῦ τὰ βιβλία (Cic. ad Q. fr. III, 4, 5. Ad Att. IV, 4, 8). Ἦν συγγραφεὺς ἐπιμελέστατος, καὶ ἰδίως γνωστὸς διὰ τὰς περὶ τὸν Ἀριστοτέλη μελέτας του.

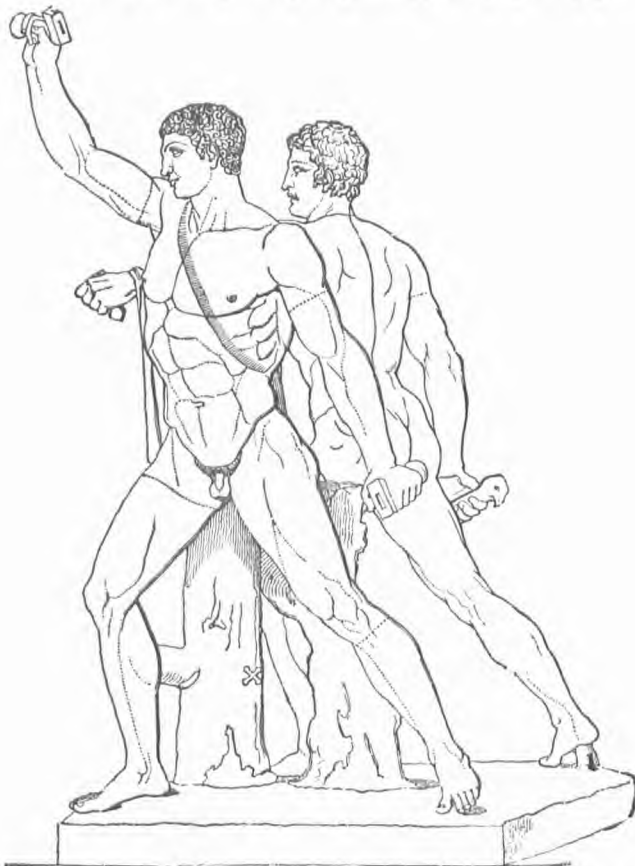
Τυραννοκτόνος, οἱ νέοι Ἀθηναῖοι Ἀρμόδιος (ἴδ.) καὶ Ἀριστογείτων, οἱ φονεύσαντες τὸν Πεισιστρατιδὴν τύραννον Ἰππαρχον. Εἰς αὐτοὺς ἀνεθίχθησαν οἱ Ἀθηναῖοι χαλκοῦς ἀνδριάντας, ποιηθέντας ὑπὸ τοῦ γλύπτου Ἀντήφορος, μεταξὺ τοῦ 514 π. Χ., ὅτε ἐφονεύθη ὁ Ἰππαρχος, καὶ τοῦ 497, ὅτε ὁ Ξέρξης ἀπήγαγεν εἰς Περσίαν τὸ ἔργον

τοῦτο, ἀποδοθὲν ταῖς Ἀθήναις μόνον ἐπὶ Ἀλεξάνδρου ἢ τῶν διαδόχων (Παυσ. Α, 8. 23. — Ἀρρ. Ἀνθ. Γ, 16, 8. Ζ, 19. — Πλούτ. π. Ἀδλχ. 8. — Pl. VII, 23. — Val. Max. II, 10). Ἰδρύθησαν δ' ἐν τῇ ἀγορᾷ πρὸς τῇ ἀναβάσει εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, ἱεροί, ὥστε οὐδεὶς ἀνδριᾶς ἐπετρέπετο νὰ στηθῇ πλησίον αὐτῶν. Εἰς νόμισμα ἀττικὸν σώζονται ἐπιτετυπωμένοι οἱ δύο οὗτοι ἀνδριάντες

ἀντιγράφου ἀμφιβόλου δὲν δύναται νὰ εἰκασθῇ εἰς τίνα ἐποχὴν ἀνήκει, πλὴν τοῦ ὅτι ἐγράφη μετ' Εὐκλείδην, καθ' ὃ ἔχουσα τὸ Ω.

Τύραννος, υἱὸς Πτερελάου, φονευθεὶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν του εἰς τὴν κατὰ τῶν παιδῶν τοῦ Ἡλεκτρύονος μάχην (Ἀπλλδ. Β. 4, 5).

Τύρας, μέγας ποταμὸς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Σαρματίας, ῥέων βορειανατολικῶς τοῦ

(ἴδ. Εἰκ. ἐν λ. Ἀρμόδιος) ἀλλὰ δύναται ν' ἀμφισβητηθῇ ἂν παριστῶνται κατὰ τὸ πρωτότυπον τοῦ Ἀντήνορος, ἢ κατ' ἄλλο τι ἔργον ἀντικαταστήσαν ἐκεῖνο μετὰ τὴν ἀπαγωγὴν του, διότι καὶ ὁ Ἀριστοφάνης μνημονεύει τοῦ Ἀρμοδίου ἐν τῇ ἀγορᾷ (Ἐκκλ. 681), καὶ ἐν τινι ἐπιγραφῇ (Rang Ant. Hell. II, 565) γίνεται μνηεῖα τοῦ συμπλέγματος· ἀλλ' ἐπειδὴ αὕτη ἐστὶ γνωστὴ μόνον ἐξ

Ἰστρου (Δουνάβεως), καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον (Ἡρδ. Δ, 11. — Στρβ.). Ὁ νῦν Δνιέστερ.

Τυριά, γυνὴ τοῦ Αἰγύπτου, μήτηρ τοῦ Κλείτου, Σθενέλου, Χρυσίππου (Ἀπλλδ. Β, 1, 4).

Τυριαῖον καὶ Τυρίαιον, πόλις τῆς Λυκαονίας ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἐπὶ τῶν ἀνατολικῶν ὁρίων τῆς Φρυγίας, 20 πασαργάδας,

ἤτοι 12 γεωγραφικὰ μίλια δυτικῶς τοῦ Ἰκονίου κειμένη, ἐνθα ὁ Κύρος ἐπεθεώρησε τὸν στρατὸν τοῦ (Ξηφ. Ἀνθ. Α, 2, 24. — Στρεβ. ΙΔ, 663). Νῦν Ἰλγούν ἢ Ἀσχίερ.

Τυριγέται, Γέται τῆς Εὐρωπαϊκῆς Σαρματίας, περὶ τὸν Τύρον ποταμὸν κατοικοῦντες (Ἡρδ. Γ, 51). Καὶ Τυρῖται παρὰ Στράβωνι.

Τυριμέδα, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀνέκων εἰς τὴν Οἰνηίδα φυλὴν (Στρεβ. Βυζ.).

Τύρονος, υἱὸς τοῦ Δαύνου καὶ τῆς Βενιλίας, διὰ τῆς Δανάης καταγόμενος ἀπὸ τοῦ Ἀκριτοῦ καὶ τοῦ Ἰνάχου, ἀδελφὸς τοῦ Ἰουτοῦρου, υἱὸς ἀδελφῆς τῆς Ἀμάτας, συζύγου τοῦ Λατίνου (Virg. Aen. VII. 371. X, 76. 616. XII, 138). Λέγεται βασιλεὺς τῶν Ρουτούλων ἐν Ἀρδέα, ὁ πρῶτιστος δ' ἐν Λατίῳ ἀντίπαλος τοῦ Αἰνείου, ὅστις καὶ τὸν ἐφόνευσε (Αὐτ. XII, 946. — Ον. Μετ. XV, 773. — Liv. I, 2).

Τυρόδεσσα, πόλις τῆς Θράκης ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τοῦ Αἰγαίου πελάγους, πλησίον τοῦ Σερρίου (Ἡρδ. Γ, 25).

Τύρος, ἡ ἐπισημοτάτη καὶ περιφημοτάτη πόλις τῆς Φοινίκης, παράλιος, νοτίως τῆς Σιδωνος κειμένη. Ὁ Ἰουστίνος (XVIII, 3) τὴν λέγει ἐκ Σιδωνος ἀποικισθεῖσαν, ἀλλὰ ταχέως ὑπερέβη ταύτην κατὰ πλοῦτον καὶ δύναμιν. Ἐλέγετο ὅτι ὁ Ναβουχοδονόσωρ, ἐπὶ μακρὸν ἀντιστάσαν, τὴν ἐκυρίευσεν τέλος καὶ τὴν κατηρέμωσε τῷ 586 π. Χ. Οἱ κάτοικοι κατέφυγον τότε εἰς νῆσον παρακειμένην, καὶ ἐκεῖ ἔκτισαν νέαν πόλιν· ἀλλὰ φαίνεται ὅτι καὶ ἡ ἀρχαία, ἣτις ἐκαλεῖτο Παλάτιος, ἐξηκολούθει ὑπάρχουσα. Ὅτε ὁ Ἀλέξανδρος ἐξεστράτευσεν κατὰ τῆς Περσίας, προσέβαλε καὶ τὴν Τύρον, τὴν ἐπὶ τῆς νήσου, ἔχουσαν 22 σταδίων περίμετρον, καὶ, μετὰ ἐπτάμηνον πολιορκίαν τῶν ὀχυρωτάτων τειχῶν τῆς, τὴν ἐκυρίευσεν τῷ 332 π. Χ. (Ἀρρ. Β, 16. — Πλούτ. Ἀλξ. ΚΔ). Καὶ αὕτη μὲν, καὶ ἄλλαι μεταγενέστεραι πολιορκίαι, ὡς ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀντιγόνου, με-

γάλως τὴν ἐβλάψαν· ἀλλ' οὐχ ἦττον καὶ ὑπὸ τὴν Συρίαν καὶ ὑπὸ τὴν Ῥώμην ἐμείνε

πάντοτε ἡ Τύρος πόλις λίαν ἐμπορικὴ, ἐπίσημος ἰδίως διὰ τῆς πορφύρας τὴν παραγωγὴν, τὰ μεταλλουργεῖα καὶ τὰ ὑφαντεῖα τῆς. Λαμπρὸς ναὸς ὑπῆρχεν ἐκεῖ τοῦ πρωτίστου θεοῦ τῶν Φοινίκων Μελκάρθ, ὅστις ἦν ὁ Ἡρακλῆς αὐτῶν καὶ ἄλλοι μνημονεύονται (Ἰώσηπ. κ. Ἀπκ. Α, 17, 18), ὁ τοῦ Διὸς καὶ ὁ τῆς Ἀστάρτης, οὗς ἐπὶ Σολομῶντος ψυχοδόμησεν ὁ Εἰρώμος, μετ' ὀροφιαίων δοκῶν ἐκ κέδρων τοῦ Λιβάνου καὶ μετὰ χρυσῶν κίονων (Ἡρδ. Β, 44. — Στρεβ. ΙΣΤ, 750. 754. 756).

Τυρός, (ὁ), τὸ τυρίον, καὶ ἐπὶ τῶν Ὀμηρικῶν χρόνων κατασκευαζόμενος καὶ ἐν χρήσει (Ἰλ. Λ, 638. Ὀδ. Ι, 219). Εἶχον δὲ καὶ οἱ ἀρχαῖοι τὸν ὀνυχῶρον (Ἀρσφ. Βάτρχ.) ἢ «νεαλῆ, νεαρόν, νεοπαγῆ», καὶ «τυρὸν ξηρὸν ἢ παλαιόν». Ἐλέγετο δὲ «τροχὸς ἢ τόμος» τυροῦ (Εὐρθ. — Ἀθῆν. Β) ὅ,τι σήμερον λέγομεν «κεφάλι».

Τύρρα, ἐν τῷ μεσαιῶνι πόλις τῆς Λυδίας περὶ τὸν Κάυστρον, ἧς ἐρείπια ἐτι σώζονται. Πιθανῶς τὸ αὐτὸ ὄνομα εἶχε καὶ ἐν τῇ ἀπωτάτῃ ἀρχαιότητι, καὶ ἐκεῖθεν ὠρμήθησαν οἱ εἰς τὴν μέσσην Ἰταλίαν μετοικῆσαντες Τυρρηνοί.

Τυρρηνία καὶ Τυρσηνία, χώρα τῆς μέσης Ἰταλίας, ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων Ἐτρουρία καὶ Τουσκία καλουμένη, ὀριζομένη δὲ πρὸς δυσμὰς ὑπὸ τῆς Τυρρηνικῆς θαλάσσης, βορείως ὑπὸ τῶν Ἀπεννίνων, νοτίως δὲ καὶ ἀνατολικῶς ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ Τιβέριδος, ὅστις τὴν χωρίζει ἀπὸ τοῦ Λατίου καὶ τῆς Οὐμβρίας. Οἱ ἀρχαῖοι αὐτῆς κάτοικοι, Τυρρηνοί (ἢ Ἐτρουροί, Ἐ-

τροῦσκοί), ἴσως Λιγούριοι καὶ Σικελοί, ἐλέγοντο ἐκδελθόντες ὑπὸ τῶν Οὐμβρων. Ἐτη δὲ 290 πρὸ τῆς κτίσεως Ῥώμης ἐγκατέστησαν πρὸ πάντων εἰς τῆς χώρας τὰ νοτιώτερα, ἴσως ἐκ μικρᾶς Ἀσίας προσελθόντες, Πελοπονησῶτες Τυρρηνοί, οἱ προστεθὲν καὶ φυλὴν προσελθούσα ἐκ Ραιτίας, οἱ ἐκ τοῦ καλοῦντες Ῥασένας, οἵτινες δ' ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ῥωμαίων Θεούσκισι, Τοῦσχοι (Thusci, Tuscii) ἐλέγοντο. Καθ' Ἡρόδοτον (Α, 94), Λυδοὶ ἐκ τῆς μικρᾶς Ἀσίας μετηνάστευσαν εἰς Ἰταλίαν ὑπὸ Τυρσηνὸν, τὸν υἱὸν τοῦ Ἄττος, καὶ ἐγκατέστησαν ἐκεῖ ὑπὸ τὸ ὄνομα Τυρσηνῶν (Στράβ. Β, 219)· καὶ ταύτην τὴν παράδοσιν παρεδίδοντο οἱ Ῥωμαῖοι ἐπὶ Αὐγούστου. Ὁ Διονύσιος δ' ὁ Ἀλικαρνασσεύς (Α, 28, 30) παραδέχεται ἀρχικὸν τὸν λαὸν τῆς χώρας Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ δὲ τῶν ἐγχωρίων μετὰ τῶν Τυρσηνῶν παρήχθη ὁ λαὸς τῶν Τυρρηνῶν ἢ Τόσκων οὗς συνήθως οἱ Ῥωμαῖοι ἐκάλεον Ἐτρούσκους. Ὡς ἐκ τῆς καταγωγῆς αὐτῶν οἱ Τυρρηνοὶ προσῆχον κατὰ τὸν πολιτισμὸν πολὺ πάντων τῶν Ἰταλικῶν λαῶν, καὶ ὡς πρὸς τε τὸν πολιτικὸν ὀργανισμὸν, τὰς ἐπιστημονικὰς καὶ τὰς τεχνικὰς γνώσεις, καὶ πολλὰ ἔμαθον καὶ ἐδανείσθησαν παρ' αὐτῶν οἱ Ῥωμαῖοι. Ὡς συνηθέστατα ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ Ἑλλάδι ἀπετέλουν καὶ οἱ Τυρρηνοὶ ἐν Ἰταλίᾳ συμπολιτεῖαν, δωδεκάπολιν, ἥς αἱ πόλεις εἶχον πολίτευμα ἀνάλογον πρὸς τὸ τῶν Ἀωριέων, διατελοῦν ὑπὸ τὴν κληρονομικὴν ἀριστοκρατίαν τῶν Λοουκουμένων ἢ Λικινίων, ἐξ ὧν ἐλαμβάνοντο καὶ οἱ βασιλεῖς τῶν, καὶ οἵτινες, ὡς οἱ βασιλεῖς τῆς Σπάρτης, ἐπεμελοῦντο καὶ τὰ τῶν θυσιῶν καὶ ἤσκηον τὴν παρ' αὐτοῖς σπουδαιότητα τῶν οἰωνοσκοπίας. Πρὸ τινων ἐτῶν ἀνευρέθησαν πολυάριθμοι ἐπιγραφαὶ γεγραμμένα, εἰς τὴν γλῶσσαν αὐτῶν, ἀλλ' αἰνιγμα παριστάσαι μὴ εἰσέτι ἐντελῶς λυθέν. Οὐχ ἥττον ὁμως φαίνεται ἤδη πλέον ἀποδεδειγμένον, ἂν οὐχὶ ἄλλο, τοῦλάχιστον ὅτι ἡ γλῶσσα

ἐκείνη ἦν ρίζης ἰνδογερμανικῆς. — Ἡ βασιλεία τῶν Ταρχυνίων ἐν Ῥώμῃ, καὶ διάφορα ἐκεῖ σωζόμενα Τυρρηνικὰ μνημεῖα, ἀποδεικνύουσιν ὅτι, κατὰ τοὺς χρόνους τῶν ἑλληνοπερσικῶν πολέμων (τῇ στ' ἑκατονταετηρίδι π. Χ.), τῆς Ῥώμης ἤρχον οἱ Τυρρηνοί· ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 510 π. Χ. ἀπέσιον οἱ Ῥωμαῖοι τὸν ζυγὸν αὐτῶν, ἀποδιώξαντες τὸν Ταρχύνιον, ὡς τὸ συμβάν ὑπὸ ἱστορικὴν μορφήν παριστᾶται· τῷ 349 ἀπεσπάρθησαν ἐντελῶς ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἐπὶ Σύλλᾳ τοὺς καθυπέταξαν καὶ τοὺς συνεσωμάτωσαν μεθ' ἐαυτῶν.

Τυρρηνικὸν πέλαγος, ἡ πρὸς δυσμὰς τὴν Ἰταλίαν βρέχουσα θάλασσα, ἀπὸ Λιγυρίας μέχρι τῆς Σικελίας. Παρὰ Ῥωμαίοις ἐλέγετο καὶ Τοῦσκιον πέλαγος (Mare Tuscum), κατώτερον πέλαγος (mare inferum) κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὴν Ἀδριατικὴν, λεγομένην «Ἀνώτερον πέλαγος (mare superum).

Τυρρηνὸς ἢ Τυρσηνὸς, ἡ Τάρχων (ἴδ.), υἱὸς Ἄττος, τοῦ βασιλέως τῆς Λυδίας, καὶ ἀδελφὸς τοῦ Λυδοῦ, ὁ ἐκ Λυδίας εἰς Ἰταλίαν πελασγικὴν ἀποικίαν κομίσας, καὶ τὴν χώραν κατὰ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα Τυρρηνίαν καλέσας (Ἡρόδ. Α, 94). Ἀλλ' ἴδ. Τύρρα. Κατ' ἄλλους υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Ὀμφάλης (Διον. Ἀλκ. Α, 28), ἢ υἱὸς τοῦ ἐκ Μυσίας Ἡρακλείδου Τηλέφου καὶ τῆς Ἀμαζόνος Ἰέρας, ἀδελφὸς τοῦ Τάρχωνος (Τέτις. εἰς Λκφρ. 1249). Κατ' ἄλλους, αὐτὸς ἐπνίγη εἰς τὴν τυρρηνικὴν θάλασσαν, καὶ τὸν διεδέχθη ὁ υἱὸς τοῦ Τοῦσχος, καθ' ὃν Τοῦσκία (ἡ νῦν Τοσκάνη) ἐκλήθη ἡ χώρα.

Τύρταιος ἢ Τυρταῖος (Στράβ. Αἰλιαν.), ἀρχαιότατος καὶ περίφημος ποιητὴς Ἀθηναῖος (Πλάτ.), κατὰ τινες δὲ Μιλήσιος, ζῶν περὶ τὴν 25ην Ὀλυμπιάδα (677 π. Χ.). Περί αὐτοῦ ἐλέγετο ὅτι, ὅτε ἐπὶ τοῦ 6' Μεσσηνιακοῦ πολέμου οἱ Σπαρτιάται κατ' ἐντολὴν τοῦ χρησμοῦ ἐζήτησαν παρὰ τῶν

Ἀθηναίων στρατηγόν, οὗτοι, κατὰ παράδοξον ἀπόφασιν, ἴσως ἐπὶ χλεύῃ, ταῖς ἐπεμψαν τοῦτον τὸν ποιητὴν, ὅστις ὑπὸ μεταγενεστέρων λέγεται «χωλὸς γραμμάτων διδάσκαλος». Ἀλλ' ἡ βοήθεια ἀνεδείχθη σωτήριος, διότι αἱ ὑψηλαὶ τοῦ Τυρταίου ποιήσεις ἀνέκαυσαν τῶν Σπαρτιατῶν τὸν ἐνθουσιασμόν καὶ ἀνέδειξαν αὐτὸν νικητὴν. Οἱ Σπαρτιάται μεγάλας ἔκτοτε ἀπέδωκαν αὐτῷ τιμὰς, τὸν ἐπολιτογράφησαν ὡς συμπολίτην των, καὶ αἱ ἐλεγεῖαί του, ἐκτιμώμεναι ὡς εὐγενῶς τὴν νεολαίαν ἐμπνέουσαι, ἐφάλλοντο εἰς τὰς ἐκστρατείας τὴν ἐσπέραν πρὸ τῆς μάχης, μετὰ τὸ δεῖπνον. Τοῦ Τυρταίου σώζονται, πλὴν ἐλαχίστων τινῶν ἀποσπασμάτων, τρεῖς ὁλόκληροι πολεμικαὶ ἐλεγεῖαι, «Ἵποθήκαι» ἐπιγραφόμεναι, ᾄσματα πλήρη ζωῆς καὶ δυνάμεως, αὐταὶ αἱ ἐξεγείρασαι τοὺς Σπαρτιάτας κατὰ τῶν Μεσσηνίων, καὶ ἐν μικρὸν α' Ἐμβατήριον». Μνημονεύεται προσέτι μετ' ἐπαίνων ἡ «Εὐνομία» αὐτοῦ, δι' ἧς ἤθελε νὰ πρᾶυνῃ ἐμφυλίους ἔριδας τῶν Σπαρτιατῶν, ἀφορώσας ἀναδασμόν τῶν γαιῶν (Συλλ. Bergk. lgr. Graec. σλ. 393).

Τύρταμος, τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τοῦ φιλοσόφου Θεοφράστου (Στρώβ.).

Τυρῶ, θυγάτηρ τοῦ Σαλμωνέως καὶ τῆς Ἀλκιδίκης, γυνὴ τοῦ Κρηθέως καὶ μητὴρ τοῦ Αἰῶνος, Φέρητος καὶ Ἀρυθάνος. Πρὸς αὐτὴν ἦλθεν ὁ Ποσειδῶν ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ Ἐνιπέως, ὃν ἡ Τυρῶ ἡγάπα, καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς τὸν Πελῖαν καὶ τὸν Νηλέα (Ὅμ. Ὀδ. Λ, 235. — Ἀπλλδ. Α, 9. 8).

Τυφώνιον, ὄρος μεταξὺ Ὀλύμπου καὶ Θηβῶν (Ἡσδ. Ἀσπ. 32).

Τυφρηστός, ἴδ. Τυμφρηστός.

Τυφωεύς, ἴδ. Τυφών.

Τυφών (Τυφάων, Τυφέως, Τυφῶς, 1) γίγας φοβερός καὶ τεράστιος, καθ' Ἡσίοδον (Θεογ. 820) υἱὸς τῆς γῆς καὶ τοῦ Ταρτάρου, γεννηθεὶς ὅτε ὁ Ζεὺς κατακράνουν ἐξ Ὀλύμπου τοὺς Τιτᾶνας, ἔχων ἑκατὸν περίπου δράκοντος κεφαλὰς, ἀναπεμ-

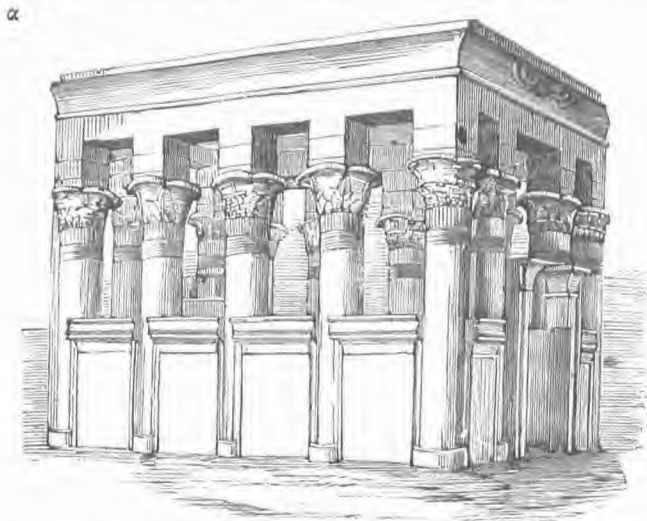
πούσας μυχθημούς ταύρων καὶ ὀρυγμούς λεόντων, προφανῶς προσωποποιήσεις τῶν βιαιῶν ἀνέμων καὶ λαιλάπων, καὶ τῶν πυρίνων ἀτμῶν τῶν ἡφαιστείων ἐκ τῆς Ἐχιδνῆς δὲ πατὴρ τοῦ κυνὸς Ὁρθροῦ, τοῦ Κερεβέρου καὶ τῆς Λερναίας Ὑδρας. Ἐπολέμησε καὶ αὐτὸς κατὰ τοῦ Διὸς καὶ τῶν ἄλλων θεῶν, εἰς μέγαν τρόμον αὐτοὺς ἐμβαλὼν, μέχρις οὗ ὁ Ζεὺς καὶ αὐτὸν κατακράνυνωσεν εἰς τὸν Τάρταρον (Ἀπλλδ. Α, 6, 3). Καθ' Ὅμηρον (Ἰλ. Β, 782), ἔκειτο κεραυνωθείς ἐν Ἀρίμνοις τῆς Κιλικίας, ἢ κατ' ἄλλους, ἐγεννήθη ἐν Ἀρίμνοις, ὅθεν ὁ Ζεὺς ἐξεδίωξεν αὐτὸν εἰς Σικελίαν, καὶ ἐσώρευσεν ἐπ' αὐτοῦ τὴν Αἴτναν, ἐξερευγομένην τῆς πνοῆς τοῦ τὰς φλόγας (Πίνδ. Πῶθ. Α, 32. — Αἰσχλ. Πρμ. δσμ. 356. 371. — Ἀπλλδ.). Καὶ ἄλλοι πολλαχοῦ τὸν μετέθετον, εἰς Φρυγίαν, Λυδίαν κτλ., πρὸ πάντων εἰς τὰ ὑπερβόρεια καὶ κατὰ τὸν Καύκασον (Φερην. — Ἀπλλν. Ρόδ. Β, 1254), πλὴν τῶν παντοίων ὑπερβολῶν μεθ' ὧν πλέκει τὸν μῦθον ὁ Ὀβίδιος (Fast. I, 573. IV, 491. Met. V, 321). — 2) Ἀρχαῖος βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, ἀδελφὸς τῆς Ἰσιδος καὶ τοῦ Ὀσίριδος, τοῦτον μισῶν, φονεύσας καὶ καταλαβὼν τὸν θρόνον αὐτοῦ. Ἠττήθη ὅμως ἔπειτα ὑπὸ τοῦ Ὄρου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ὀσίριδος, ὅστις τὸν ἐπεμψε δέσμιον εἰς τὴν μητέρα του Ἰσιν. Παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις ἐλατρεύετο ὡς θεότης ἐπίφοβος καὶ φοροποῖς, ταυτιζόμενος πιθανῶς μετὰ τοῦ παρ' Ἑλλήσιν ὁμωνύμου. Ἰερὰ δ' αὐτῷ ζῶα ἦσαν ὁ κροκόδειλος, ὁ ἱπποπόταμος καὶ ὁ ὄνος.

Τυφονεῖα πέτρα, ἄκρα ἀπότομος τοῦ Καυκάσου (Ἀπλλν. Ρόδ. Β, 1240).

Τυφώνιον, ἐν Αἰγύπτῳ ναῖσχος τοῦ θεοῦ Τυφῶνος. Τοιοῦτος εἰς, ἢ ἀνὰ εἰς ἐκατέρωθεν, ἐνίοτε καὶ εἰς ἄλλας ὑποβεσετέρας θεότητας, πρὸ πάντων ὅμως εἰς τὸν Τυφῶνα ἀφιερωμένος, καὶ διὰ τοῦτο ἀποκλειστικῶς τὸ ὄνομα τοῦτο φέροντες, ἴσταντο εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ὑπὸ χιόνων ἢ ἀγαλμάτων σφριγγῶν

κεκοσμημένων δρόμων 3-4 πλέθρων μήκους, τῶν ἀγόντων πρὸς τὴν εἴσοδον τῶν μεγάλων ναῶν. Ἦσαν δὲ συνήθως περίστυλοι, ἔχοντες μέχρι τινὸς ὕψους τοὺς κίονας ἐγκεκλεισμένους ἐν θωρακείῳ, οἳ εἰσὶν οἱ ἄριστα

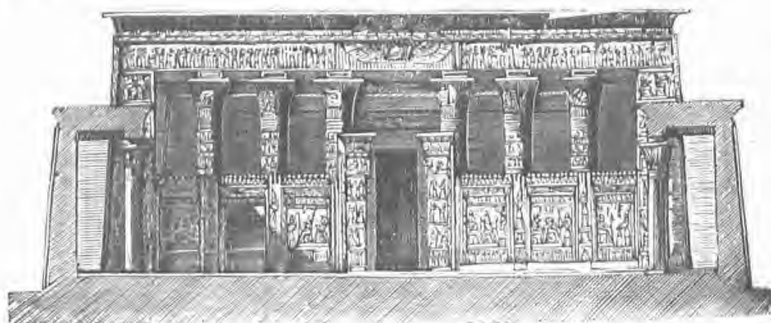
μνημονεύεται (Δ. 30) ἐν Σμύρνῃ τὸ τοῦ Βουπάλου, Χίου τῆς 70ης περίπου Ὀλυμπιάδος, ἔχον πῖλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ κέρας Ἀμαλθείας εἰς τὴν δεξιάν, καὶ ἕτερον ἐν Ὀλυμπίᾳ, σύγχρονον ἢ ἀρχαιότερον, τοῦ

διατετηρημένοι ἐν τῇ νήσῳ Φιλαῖς (α) καὶ ἐν Ἐδρου (β), κατὰ ῥυθμὸν ὃν ἐξηγουμένον καὶ τετελειοποιημένον ἀπεμιμήθησαν ἐν Ἑλλάδι εἰς τὴν [κατὰ τὸ Ἐρεχθεῖον πρόστασιν τῶν Καρυατίδων.

Λακεδαιμονίου Δορυκλείδου, μαθητοῦ τοῦ Διποίου καὶ Σκύλιδος, πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ συμπλέγματος τῶν θυγατέρων αὐτῆς Ὠρῶν, ὃ εἶχε ποιήσει περὶ τὴν 50ην Ὀλ. ὁ Σμίλις. Ἐν Θήβαις, ὁ γλύπτης Ξενοφῶν

6

Τυφῶς, ἴδ. Τυφών.

Τύχη. 1) ἡ θεὰ τῆς τύχης καὶ εὐτυχίας, καθ' Ἡσίοδον (Θεογ. 360) θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος, μία τῶν Νηρηίδων καθ' Ὀμηρον ("Γμν. Δγ.440), κατὰ Πίνδαρον (Ὀλ. Ζ) μία τῶν Μοιρῶν, μήτηρ τῶν Ὠρῶν (Παυσ. Ε, 17). Ἀγαλμα αὐτῆς

ἐποίησεν ἐπὶ Ἀλεξάνδρου τὴν Τύχην ἔχουσαν εἰς τὴν ἀγκάλην τὸν Πλούτον (Παυσ.Θ, 16), καὶ ὁ Πραξιτέλης Τύχην ἐν Μεγάρῳ (Παυσ. Α, 43), καὶ ἄλλην «Ἀγαθὴν τύχην» ἐν Ἀθήναις, μετενεχθεῖσαν εἰς τὴν Ῥώμην (ΡΙ. XXXVI, 4, 5). Τοῦ σχεδὸν συγχρόνου Ἰσθμίου Εὐφράντορος «Ἀγαθὴ τύ-

χη» εἶχε φιάλην ἐν τῇ δεξιᾷ καὶ στάχυν καὶ
μήκωνα ἐν τῇ ἀριστερᾷ (Pl. XXXIV, 19, 16).
Ἐπὶ τῶν διαδόχων ἐπεκράτησε θεωρουμένη
ἡ Τύχη ὡς πολιτοῦχος θεὰ ἐκάστης πόλεως,
καὶ τὸ ὑπ' Εὐτυχίδου τοῦ Σικυωνίου ποιηθὲν
διὰ τοῦς Ἀντισχεῖς Τύχης (Ἀντισχεῶν)
ἄγαλμα ἐθαυμάζετο, «μεγάλας παρὰ τῶν ἐγ-
χωρίων ἔχον τιμὰς» (Παυσ. ΣΤ, 2). Ἐν
ἄλλοις δ' ἐπετυπωθῆ καὶ ἐπὶ σωζομένων
νομισμάτων, ἐξ ὧν ἐγνωρίσθη ὅτι τὸ ἐν τῷ
Βατικανῷ Μουσεῖῳ τῆς Ῥώμης διατηρούμε-

φανοῦσαν τὸν Ἀλέξανδρον (Λιβάν. 1113
Rsk.). Καὶ ὁ Ἀπελλῆς δ' ἔγραψε Τύχην
καθημένην, διότι, εἶπεν, ἡ Τύχη οὐδέποτε
ἵσταται (Στobr. Ἀνθ. 106, 66), καὶ ἴσως
ἐκεῖθεν ἐπήγαγε καὶ τοῦ Εὐτυχίδου τὸ ἄγαλ-
μα. Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι, οἱ χαίροντες εἰς τὰς
προσωποποιήσεις ἀφηρημένων ἰδεῶν, εἶχον
πλεῖστα καὶ παντοῖα ἄγάλματα Τύχης (For-
tunae)—2) Συνοικία τῆς πόλεως τῶν Συ-
ρακουσῶν (Ἰδ.).

Τυχίος, σκυτοτόμος ἐξ Ἑλλης τῆς

Τύχη Εὐτυχίδου.

νον ἄγαλμα ἐστὶν αὐτὸ τὸ τοῦ Εὐτυχίδου,
ἢ καὶ ἐξαίρετον ἐκείνου ἀντίγραφον. Ἐν
Ἀλεξανδρείᾳ ὑπῆρχε Τυχαιον, νὰὸς τῆς
Τύχης, καὶ Τύχη, στεφανοῦσα τὴν Γῆν στε-

Βοιωτίας, περὶ οὗ ἐλέγετο ὅτι ἐφιλοξένησε
τὸν Ὅμηρον (Ὅμ. Ἰλ. Η, 222).

Τωσάλη μητρόπολις, μεγάλη πό-
λις Ἰνδικῆ, πέραν τοῦ Γάγγου (Πτλμ.).

Υ

Ἰαγνος, Φρύξ, πατήρ τοῦ Μαρσίου ὁ πρῶτος λεγόμενος ἐπινοητής τῆς αὐλητικῆς (Νόνν. Διονυσ. I, 234. — Πλουτ. Μουσ.).

Ἰάδες (αἱ βροχεραὶ), ἀστερισμὸς κατὰ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ταύρου. Εἰς αὐτοῦ τὴν ἐμφάνισιν ἤρχιζεν ἡ βροχερὰ ἐποχή. Τοῦτου ἕνεκα ἐθεωροῦντο ὡς αἱ (διὰ τῆς ὑγρασίας) τρέφουσαι, καὶ ἦσαν αἱ τροφαὶ τοῦ Διονύσου, λεγόμεναι Νυσσαῖται νύμφαι, ἢ αἱ τροφαὶ τοῦ Διὸς (Δωδωναῖται νύμφαι), ὅστις καὶ ἐξ εὐγνωμοσύνης κατέταξεν αὐτὰς μετὰ τῶν ἀστέρων. Ἄλλοι δ' ἄλλα λέγουσι περὶ τῆς καταγωγῆς, τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν ὡς νυμφῶν. Μνημονεύονται ὡς θυγατέρες τοῦ Ἀτλαντος καὶ τῆς Αἴθρας, ἢ τῆς Πλεϊόνης, ἀδελφαὶ τῶν Πλειάδων ἢ θυγατέρες τοῦ Ὠκεανοῦ, ἢ τοῦ Μελισσέως, κτλ. Τὸν ἀριθμὸν δὲ λέγονται 2—7. Ὁ Ἡσίοδος ὀνομάζει 5, τὴν Φαίναν, τὴν Κορῶνίδα, τὴν Κλεείαν, τὴν Φαίω καὶ τὴν Εὐδώραν. Ὀνόματα αὐτῶν μνημονεύονται καὶ Ἀδάστη, Ἀλθαία (Ἀμάλθεια), Ἀμβροσία. Προσέτι καὶ ἡ Διώνη, ἥτις ἐν Δωδώνῃ ἦν σύζυγος τοῦ Διὸς, ἐθεωρεῖτο Ὡὰς καὶ αὕτη. — Οἱ Ῥωμαῖοι ἔλεγον τὸν ἀστερισμὸν Sueulae, καὶ τὸν ἐθεώρουν ὡς χοίρων ἀγέλην.

Ἰαεία (ἡ), κόμη τῶν Ὀζολῶν Λοκρῶν, βορείως τῆς Ἀμφίσσης (Στφ. Βυζ. — Θουκ. Γ, 102).

Ἰάκινθος, (1) υἱὸς Ἀμύκλα, τοῦ ἰδρυτοῦ τῶν Ἀμυκλῶν ἐν Λακωνίᾳ, καὶ τῆς Διομήδης (Ἀπλλδ. Γ, 10, 3), ἢ τοῦ Οἰβάλου ἐκ Σπάρτης, τοσοῦτον ἐξόχως ὥραϊος, ὥστε ἠγάπησαν αὐτὸν ὁ Ἀπόλλων καὶ ὁ Ζεφύρος. Ὅτε αὐτοὶ ἔπαιζον τὸν δίσκον παρὰ

τῷ Εὐρώτᾳ, ὁ δίσκος τοῦ Ἀπόλλωνος ἐκτύπησεν αὐτὸν καὶ τὸν ἐφόνευσεν· ὁ δὲ θεὸς τεθλιμμένος μετεμόρφωσεν αὐτὸν εἰς τὸ ὁμώνυμον ἄνθος. Οἱ Λακεδαιμόνιοι δὲ, τὸν τάφον αὐτοῦ ἔχοντες ὑπὸ τὸν βωμὸν καὶ τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἀμυκλαίου Ἀπόλλωνος, ἐπανεγύριζον αὐτῷ ἐτησίως τριήμερον ἑορτὴν, τὰ Ὑακύνθια, ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς μεγίστης ἡμέρας τοῦ ἔτους ἐν Ἑκατομβαιῶνι, καὶ πικθανῶς ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς αἰνιττόμενης τὴν τότε ἀπομάρανσιν καὶ τὸν θάνατον τῶν ἀγαπητῶν τῷ Ζεφύρῳ καὶ τῷ Ἠλίῳ τρυφερῶν ἀνθέων, ᾧ φονεύει αὐτὸς ὁ ἥλιος. Τῆς πανηγύρεως ταύτης ἡ πρώτη καὶ τελευταία ἡμέρα ἦσαν πένθιμοι, θυσίαι ἐτελοῦντο νεκρώσιμοι, οὐδεὶς εἰς τὸ δεῖπνον ἐστεφανοῦτο· ἡ δευτέρα δ' ἐξ ἐναντίας ἦν φαειροτάτη, πλήρης πομπῶν καὶ χορῶν καὶ ᾠσμάτων τῶν τε νεανίσκων καὶ τῶν παρθένων (Δίδυμ. παρ' Ἀθην. Δ, 139) καὶ οἱ Σπαρτιάται τόσῃν ἀπέδιδον σπουδαιότητα εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὥστε καὶ ὁδοποιίας καὶ ἐκστρατείας πολλάκις διεκόπτον ἵνα κατ' οἶκον τὴν πανηγυρίσωσι (Ἐνφ. Ἑλλ. Δ, 5, 11. — Πaus. Γ, 10, 1).

Ἰαλος (ἡ). Παρ' Αἰγυπτίοις ἡ ὑαλουργία ἦν ἐν παναρχαίοις χρόνοις γνωστή. Ἐπὶ τμήματος ὑάλου, εὐρεθέντος ἐν Θήβαις ταῖς αἰγυπτιακαῖς, ἀναγινώσκειται ὄνομα Φαραῶ ζήσαντος 3300 ἔτη π. Χ., καὶ συνεχέστατα ἀπαντῶνται σκεύη ὑάλινα ἐντὸς τάφων ὧν βεβαία ἐστὶν ἡ ἀρχαιότης. Κατὰ Πλίνιον (XXXVI, 65), ἡ πρώτη ἐφεύρεσις τῆς ὑάλου ἐγένετο κατὰ τύχην ὑπὸ ὁδοιπόρων αἰτίνες πῦρ ἀνῆψαν εἰς τὴν ἄμμον τῆς ἀκτῆς τῆς Συρίας, καὶ πλάκας νίτρου μετεχειρίσθησαν ἀντὶ λίθων, ἐλλειπόντων ἐκεῖ, πρὸς ἐπίθεσιν τῶν λεβήτων των. Καὶ μῦθος ἂν ὑποτεθῇ τὸ διήγημα, ὁ Στράβων (ΙΣΤ, 758) καὶ ὁ Ἰώ-

σηκος (Ίουδ. πολ. Β, 9) λέγουσι τὴν ἄμ-
μον τῆς Συρίας ἐπιτηδαιοτάτην εἰς ὑαλουργίαν. Ὁ Ἡρόδοτος (Γ, 24) λέγει ὅτι οἱ Αἰθίοπες κατεσκευάζον τὰς θήκας τῶν νε-
κρῶν τῶν ἐξ ὑάλου, καὶ ὁ Κτησίας καὶ ὁ Διόδωρος (Β, 15) παραδέχονται καὶ κυροῦσι τὴν μαρτυρίαν ταύτην, προστιθέμενοι ὅτι περιέχεον τὰ σώματα δι' ὑάλου, ἵνα διατηρῶ-
σιν αὐτὰ ὁρατά. Ἀλλ' ὁ Ἡρόδοτος ὁμιλεῖ περὶ ὁρυκτῆς ὑάλου, ἐκτὸς ἂν θελῃ νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἐξωρύσσεται ἡ ὕλη ἐξ ἧς αὕτη κατεσκευάζετο. Ἐν Ἀττικῇ ἐπιγραφῇ τοῦ ἔτους 398 π. Χ. (Boeckh, C. I. 150) μνη-
μονεύονται σφραγίδες ὑάλιναι, καὶ παρ' Ἀρι-
στοφάνει (Ἀχαρν. 74) γίνεται μνεῖα τῶν ὑαλίνων ἐκπωμάτων τοῦ μεγάλου βασιλέως. Ἀλλὰ ἡ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ (Νεφ. 737) περιγραφὴ τῆς ὑάλου ὡς λίθου διαφανοῦς παρὰ τοῖς φαρμακοπώλαις, ἀφ' ἧς τὸ πῦρ ἀνῆπτον, ἀποδεικνύει ὅτι ἐπὶ τῶν Πελοπον-
νησιακῶν ἦν ἔτι σπανία ἐν Ἑλλάδι ἡ χρῆ-
σις τῆς ὕλης ταύτης. Μετὰ ταῦτα ὅμως ἐγένετο συνηθεστέρα, ὡς ἀποδεικνύουσιν ἀγγεῖα ἐν τάφοις εὑρισκόμενα. Ἐπεπόλασε δὲ πολὺ μᾶλλον ἐν Ρώμῃ, ἐνθα ἄφρονος εἰσεκομίζετο καὶ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἐφθασεν εἰς μεγάλην ἐντέλειαν, ἧς ἀξιόλογον δεῖγμα ἐστὶ τὸ ἐν τῷ Βρεττανικῷ μουσεῖῳ Πορτλάνδιον ἀγ-
γεῖον, καὶ ἄλλα ποικιλόχρσα καὶ πολυτίμους λίθους ἀπομιμούμενα ὑαλουργήματα. Ἐν Πομπηίᾳ δ' εὐρέθησαν ὑαλῖα ἥδη ἐφηρμοσμένα καὶ εἰς παράθυρα.

Γ' ἄμπεια, μία τῶν δύο ἄκρων κορυφῶν τοῦ Παρνασσοῦ ἐν Φωκίᾳ, ἀφ' ἧς οἱ Δελφτοὶ ἐκρήμνιζον τοὺς καταδικαζομένους εἰς θάνατον (Ἡρόδ. Η, 39. — Πλούτρ.).

Γ' ἄμπολες καὶ **Γ' α, 1** πόλις τῆς Φωκίδος, ἀνατολικῶς κειμένη τοῦ Κηφισοῦ ποταμοῦ, ἐπὶ τοῦ πρᾶποταμίου Ἀσσοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης ἐξ Ὀρχομενοῦ εἰς Βοιωτίαν, εἰς λεπτῶν τινῶν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ νῦν χωρίου Βογδάνας, ἐλέγετο ὀνομασθεῖσα ἐκ τῶν Ὑάντων, οὓς ὁ Κάδμος εἶχεν

ἐκβάλει ἐκ Βοιωτίας. Κατηδάφισε δ' ὁ Ξέρ-
ξης τὴν πόλιν (Ἡρόδ. Η, 28), ἀνοικοδομη-
θεῖσαν αὐθις, ἀλλ' εἶτα πάλιν ὑπὸ Φιλίπ-
που τοῦ Μακεδόνος καὶ διὰ παντὸς κατα-
στραφεῖσαν (Λίν. ΧΧΧΙΙ, 18). Ὁ Ξενοφῶν (Ἑλλ. ΣΤ, 4, 27) ἀναφέρει «Ὑαμπολιτῶν τὸ προάστειον», ὅπερ ἦν ἡ μικρὰ κώμη Κλειο-
ναι, βορείως πρὸς τὰ Λοκρικὰ σύνορα. — 2) Ἀλλη πόλις τῆς Φωκίδος, ἐπὶ τοῦ Παρνα-
σοῦ (Στράβ.).

Γ' αντες, οἱ πρῶτοι καὶ ἀρχαιότατοι κάτοικοι τῆς Βοιωτίας, ἐκδιωχθέντες ἐκεῖθεν ὑπὸ τοῦ Κάδμου καὶ τῶν Φοινίκων αὐτοῦ, καὶ μεταβάντες οἱ μὲν εἰς Φωκίδα, ἐνθα ἔκτισαν τὴν Ὑάμπολιν, οἱ δὲ εἰς Αἰτωλίαν, ἧτις ἀρ-
χαιοτάτα ἀπ' αὐτῶν ἐκλήθη Ὑαντίς (Στράβ.).

Γ' ἄται, ὄνομα μιᾶς τῶν φυλῶν τῶν Σικυωνίων (Ἡρόδ. Ε, 68).

Γ' βλα ἢ **Γ' β λ η**, ὄνομα τριῶν πόλεων ἐν Σικελίᾳ 1) **Γ' β λ η** ἡ μεῖζων, ἐπὶ τοῦ Συμαίθου ποταμοῦ, ὑπὸ τὴν νότιον τῆς Αἴτνης πλευρὰν, ἀρχαία κατοικία Σικελῶν, ἔχουσα τὴν λατρείαν τῆς Ὑδραίας θεᾶς, ἧς οἱ ἱερεῖς ἦσαν καὶ οἰωνοσκόποι καὶ ὄνειρο-
κρίται (Πaus. Ε, 22. 5) Ὁ Κικέρων μνη-
μονεῖ ἐτι τῶν Ὑδελῶν (Verr. III, 43). Εἶτα 2) Ὑδελ η **Ἡραία** ἡ ἐλάττων, κειμένη μεταξὺ Συρακουσῶν καὶ Γέλης. — 3) **Γ' β λ η** τὰ Μεγάρα, κατὰ τὴν ἀνατολικὴν παρα-
λίαν τῆς νήσου, βορείως τῶν Συρακουσῶν. Ἐκλήθη δὲ οὕτω, διότι Δωριεῖς Μεγαρεῖς, ἐλθόντες τῷ 729 π. Χ., εὗρον τὴν μικρὰν πολίχνην, ἧτις ἐκαλεῖτο **Γ' β λ α**, **Γ' ε λ α**-
τις, **Γ' ε ρ ε ἄ τ ις** ἢ **Γ' ε λ ε ὠ τ ις**, καὶ τὴν ὠνόμασαν **Μεγάρα**, οἱ δὲ κάτοικοι ἐλέ-
γοντο **Μεγαρεῖς Ὑδελᾶται**. Ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Γ' αἰῶνος ἀνῆκεν ἡ πόλις αὕτη εἰς τὰς Συρακούσας (Ἡρόδ. Ζ, 156. — Θουκ. ΣΤ, 4, 94), καὶ ἦν μικρὸν ὀχυρὸν φρούριον (Θουκ. ΣΤ, 75. 94. — Λίν. ΧΧΙΥ. 30). Ἐπὶ τοῦ δευτέρου Καρχηδονικοῦ πολέμου ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων καὶ κατεστρά-

φη ἡ πόλις (Γίν. XXIV, 35), Ἐπὶ Κικέρωνος ἐσώζεται ὁμοίως ἐπὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα Μεγαρίς (Verr. V, 25). Ἀριστον μέλι, ὑμνούμενον ὑπὸ τῶν ποιητῶν (Virg. E, 1, 55. — Ον. Trest. V, 13, 22) ἦν τὸ τῆς πόλεως ταύτης.

"Ἰόλων, ὁ ἀρχαῖος βασιλεὺς τῆς Σικελίας, ὃς ὅν οἱ Μεγαρεῖς κατόκησαν τὴν Ἰόλαν (Θουκ. ΣΤ, 4).

"Ἰόρις, « τὸ βλάπτειν καὶ λυπεῖν » (Ἀρστ. Ῥητορ. Β, 2) διὰ πράξεων ἀτιμωτικῶν ἢ διὰ πληγῶν καὶ τραυμάτων. Ἐν Ἀθήναις, κατὰ τοῦ ἐνόχου ἐκινεῖτο « γ ρ α φ ἡ ὕ β ρ ε ω ς » καὶ ἂν μὲν ἡ ὕβρις ἦν κατ' ἀνῆλικου, ἐκινεῖτο ἐξ ἐπαγγέλματος, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς αὐτοῦ συγκαταθέσεως. Ἐδικαιοῦντο δ' εἰς αὐτὴν ἐπίσης καὶ γυναῖκες καὶ δοῦλοι. Ἡ ἡγεμονία τοῦ δικαστηρίου ἀνῆκε τοῖς θεσμοθέταις, ἤτοι, πλὴν τοῦ ἐπανόμου, τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ πολέμαρχου, τοῖς ἄλλοις 6 ἐκ τῶν 9 ἀρχόντων. Τὴν γραφὴν δ' ἡδύνατο νὰ παρουσιάσῃ ἡ ὁ παθὼν, ἡ ὁ « βουλόμενος Ἀθηναίων οἷς ἐξῆν », ἤτοι ὁ ἐνῆλικος, ἐλεύθερος καὶ μὴ ἄτιμος. Ὁφείλον δ' οἱ θεσμοθέται νὰ εἰσαγάγῃσιν τὴν δίκην εἰς τὴν Ἡλιαίαν « ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν τὸ βραδύτερον », ἢ, ἂν ὑπῆρχε τι δημόσιον κώλυμα, ἅμα τοῦτο παρήρχετο. Ἦν δ' ἡ δίκη « τιμητὴ », τῆς ποινῆς ἐπιβαλλομένης κατὰ τὸ δοκοῦν τῷ δικαστηρίῳ, φυλακισμένου τοῦ ἐνόχου μέχρις ἀποτίσεως. Ἐν σπουδαίαις περιστάσεσιν ἡδύνατο νὰ χωρήσῃ καὶ μέχρι θανάτου. Ὁ δὲ κριθεὶς ὅτι παραλόγως ἐνήγαγε, μὴ λαθὼν οὐδὲ τὸ 1/8 τῶν ψήφων ὑπὲρ ἑαυτοῦ, κατεδικάζετο εἰς 1000 δραχ. πρόστιμον. Διὰ πληγὰς καὶ μὴ ἀτιμωτικὰς ὕβρεις ὁ δοῦλος δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ ἐγκαλέσῃ, ἀλλ' ὁ κύριος αὐτοῦ, ἂν ᾔθελε, καὶ ἡδύνατο ν' ἀποδείξῃ ὅτι διὰ τοῦ παθήματος τοῦ δούλου ἐζημιώθη (Διμοθ. κ. Μειδ. 529. — Αἰσχ. κ. Τυχρ. 41). — Εἰς τὸν λόφον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ φοινικοῦ ἐκείνου δικαστηρίου, ἴσταντο δύο ἀργεῖ λίθοι, ἥτοι ἄξεστοι (οὐχὶ ἀργυροί,

ὡς φέρουσιν ἐσφαλμένως τὰ χειρόγραφα τοῦ Πausανίου (Α, 28), αἱ ἔδραι τῶν δύο ἀντιδίκων, καὶ ὁ μὲν ἐλέγετο « λίθος ὕβρεως », καὶ ἦν ὁ τοῦ ὕβριστοῦ, τοῦ ἐναγομένου, ὁ δὲ « λίθος ἀναιδείας », ὁ τοῦ μὴ « αἰδεσθέντος » δηλ. συγχωρήσαντος, ὁ τοῦ ἐνάγοντος.

"Ἰορίστης, ποταμὸς τῆς τοῦ ὄρους Καυκάσου, κατ' Αἰσχύλον (Προμ. 723). Ἴσως ὁ Τάναϊς, ὁ κατὰ Στράβωνα τὸν Καύκασον διαρρέων ἐκτὸς ἂν τῇ λέξει ἐπιθετικῶς χρῆται ὁ ποιητής.

"Ἰγενεὺς, λαὸς τῆς μικρᾶς Ἀσίας, ἅπαξ μνημονευόμενος παρὰ μόνῳ τῷ Ἡρόδοτῳ (Γ, 90). Ἴσως οἱ Ὀδιγενεῖς τοῦ Πλινίου (V, 32), ἐκ μικρᾶς χώρας τῆς Λυκαονίας.

"Ἰγεία, θυγάτηρ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, μὴ ἀπαντωμένη μὲν ἐν Ὀμήρῳ, Ἡσιόδῳ καὶ Πινδάρῳ, ἀλλ' ἐν τοῖς ἔπειτα χρόνοις μετὰ τοῦ πατρὸς τῆς ἐν τοῖς ναοῖς τοῦ συλλατρευομένη, καὶ ἐν ἀγάλμασιν ὡς νέα εὐπρεπῆς παριστωμένη, παρὰ τοὺς πόδας ἡ περὶ τὴν χεῖρά της συνήθως τὸν ὄφιν ἔχουσα, τὸ ἔμβλημα τῆς ἱατρικῆς, καὶ κύαθον κρατοῦσα. Καὶ αὕτη δὲ ἡ Ἀθηνᾶ ἐλατρεύετο, μάλιστα ἐν Ἀθήναις, ὡς Ἰγεία, καθ' ὃ πολιοῦχος, καὶ ἐπομένως προστάτης καὶ τῆς ὑγείας τῶν πολιτῶν, καὶ τῇ ἀπεδίδeto τὸ ὄνομα Ἰγεία ὡς ἐπιθετον. Ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν ὑπῆρχεν ἀρχαῖος βωμὸς τῆς Ἰγείας, θυγατρὸς τοῦ Ἀσκληπιοῦ (Πaus. Α, 23). Ὅτε δὲ, οἰκοδομουμένων τῶν Προπυλαίων, εἰς ἐργάτης ἐπεσεν ἀπὸ τοῦ θριγοῦ καὶ κατεσυντρίβη, ὁ Περικλῆς, διδασθεὶς κατ' ὄναρ ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς πῶς νὰ τὸν θεραπεύσῃ, ἔστησε « παρὰ τὸν βωμόν » χαλκοῦν ἄγαλμα Ἀθηνᾶς Ἰγείας (Πλούτ. Περ. ΠΓ)· ὁ εἶδεν ὁ Πausανίας ὅτε εἰσῆλθε διὰ τῶν Προπυλαίων (Αὐτ.). Ὅτε βωμὸς δὲ, μέγας, πλακόντιστος, καὶ τὸ βάθρον τοῦ ἀγάλματος, εὐρέθησαν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς καὶ μένουσιν ἐν θέσει, δεξιῶς τῷ εἰσόντι, εὐθὺς μετὰ τὴν στοάν, καὶ ἐπὶ τοῦ βάθρου διατηρεῖται ἡ ἐπι-

γραφῇ «Οἱ Ἀθηναῖοι τῇ Ἀθηναίᾳ τῇ Ὑγίειᾳ, Πύρρος ἐποίησεν Ἀθηναῖος», ἔθεν καταφαίνεται καὶ τίς ἦν ὁ τοῦ ἀγάλματος γλύπτης (Ἰδ. Ῥαγκ. Ἀπ. Τ. ΙΓ, ἱστ. Καλλ. Α, σλ. 313). Καὶ ὁ γλύπτης Νικήρατος ἐπὶ Ἀλκιβιάδου ἐποίησε σύμπλεγμα Ἀσκληπιὸς καὶ Ὑγίειας (Plin. XXXIV, 19, 49). καὶ ὁ Βρύξις, ἐπὶ τῶν Διαδόχων, Ἀσκληπιὸν καὶ Ὑγίειαν ἐν Μεγάροις (Pl. XXXIV, 19, 13).

Γ' γένος, κατὰ τινες Ἰσπανός, κατ' ἄλλους Ἀλεξανδρεὺς, ἀπελεύθερος τοῦ Αὐγούστου, διευθυντὴς τῆς Παλατινῆς βιβλιοθήκης. Ἐγραψε λατινιστί. Εἰς αὐτὸν ἀποδίδονται 277 σωζόμενοι μῦθοι καὶ ἐν ποίημα «Ποιητικὸν ἀστρονομικὸν» ἐπιγραφόμενον, εἰς 4 βιβλία. Ἀλλὰ πολλοὶ τῶν κριτικῶν ἐκλαμβάνουσι ταῦτα ὡς ἔργα μεταγενέστερα.

Γ' δάρωνης, 1) Εἰς τῶν 7 εὐγενῶν Περσῶν, τῶν συνωμοσάντων κατὰ τοῦ Μάγου Σμέρδιο (Ἡρδ. Γ, 70). — 2) Υἱὸς τοῦ ἀνωτέρω, στρατηγὸς τῶν ἀθανάτων ὑπὸ τὸν Ξέρξην ἐν τῇ ἐκστρατείᾳ κατὰ τῆς Ἑλλάδος (Ἡρδ. Ζ, 83. — Στρβ.).

Γ' δαρωνίς (ἡ), θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Εὐρώπης (Εὐδοξ.).

Γ' δάσπης, ποταμὸς τῆς Ἰνδίας διαρρέων τὸ Πενταπόταμον (Πενδχάδ), εἰσρέων εἰς τὸν Ἀκείνην, καὶ μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν Ἰνδόν. Ὁ Ἀλέξανδρος ἠθέλησε νὰ καταβῇ δι' αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· ἔκτισε δ' εἰς τὰς ὄχθας τοῦ δύο πόλεις, τὴν Νίκαιαν καὶ τὴν Βουκεφάλαν (Ἀρρ. Ε, 5, 4, 19, 4. ΣΤ, 1, 5 κλ. — Στρβ. ΙΕ, 686. 691). Νῦν Βεχάτ.

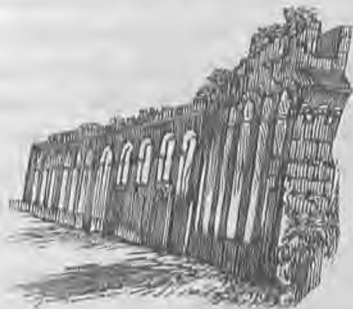
Γ' δη 1) πόλις τῆς Λυδίας, ἐπὶ τοῦ ὄρους Τρώλου (Ὁμ. Ἰλ. Υ, 385), αἰμετὰ ταῦτα Σάρδεις (Σχλ.). — 2) Πόλις τῆς Λυκαονίας, βορειοδυτικῶς τῆς Νύσσης (Στφ. Βυζ.).

Γ' δισσος (ὁ), 1) καὶ Ὑδισσα, ἀρχαία πόλις τῆς Καρίας (Πτλμ. — Στφ. Βυζ.). — 2) Υἱὸς τοῦ Βελλερεφόντου καὶ τῆς Ἀ-

στερείας, καθ' ὃν ἐκλήθη ἡ Καρικὴ πόλις (Στφ. Βυζ.).

Γ' δρα 1) ἐνυδρον τέρας, ἐννεακέφαλος φοβερός ὄφις ἐν τῇ λίμνῃ Λέρνη τῆς Ἀργολίδος, ὃν ἐφόνευσεν ὁ Ἡρακλῆς (Ἀπλλδ. Β, 5, 2). — Ἰδ. Λέρνη). — 2) Λίμνη τῆς Αἰτωλίας, μεταξὺ Πλευρώνος καὶ Ἀρσινόης, ἡ εἰτα Λυσιμαχία κληθεῖσα (Στρβ.). Κατ' Ὀβίδιον (Met. VII, 371), ἴσως μᾶλλον Ὑρία.

Γ' δραγωγεῖον, τεχνητὸς, κτιστὸς ὄχετος ὑπόγειος, πρὸς μετοχέτευσιν τοῦ ποσίου ὕδατος ἀπὸ τῆς πηγῆς αὐτοῦ εἰς ὠρισμένον σημεῖον. Πρὸ πάντων τὰ τῶν Ῥωμαίων ὑδραγωγεῖα, καὶ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἐν Ἑλλάδι, ἦσαν μεγαλουργήματα, δι' ὧν καὶ κοιλάδων, εἰς πολλῶν ὠρῶν ἀπόστασιν ὑπογείως μὲν διὰ μεγίστων θόλων, ἐπὶ τῆς γῆς δὲ, ἀναλόγως τῆς χωροσταθμῆσεως, δι' ἀπεράντου σειρᾶς στερεῶς ἐκτισμένων ἀψιδῶν, τὸ ὕδωρ φέροντα, ὡς τὸ ἐν τῇ εἰκόνι τοῦ αὐτοκράτορος Κλαυδίου ἐν Ἰταλίᾳ. Πολλὰκις αἱ ἀψίδες ἀπετέλουν δύο ἢ τρεῖς ἐπαλλήλους σειράς, καὶ ἐνίοτε μὲν τὸ ὕδωρ ἔρρεε διὰ τῆς ὑψηλοτέρας, ἐνίοτε δὲ διὰ πασσών. Τοιαῦτα σώζονται πανταχοῦ τῶν χωρῶν ἐνθα ἐπεκράτει ἡ Ῥώμη. Ἐν Ἀθῆναις, πλὴν τῶν φρεάτων, μόνη πηγὴ ποσίου ὕδατος ἦν, ὡς φαίνεται, ἐν τῇ ἀπωτάτῃ ἀρχαιότητι ἡ Καλλιρρόη, δι' ἧς καὶ ἐξ αὐτῆς ἤρουντο οἱ Ἀθη-

ναῖοι, καίτοι ἀπειλούμενοι ὑπὸ τῶν ἐπιδρομῶν τῶν τὸν Ὑμητὸν οἰκούντων Πελασγῶν (Ἡρδ. Θουκ.), καὶ οἱ Πεισιστρατίδαι ἐπεμελήθησαν

αὐτῆς, καὶ εἰς ἐννεάκρουνον τὴν ἐκόσμησαν. Ἀλλ' ὅτε ἠϋξήσε μέγας τῆς πόλεως ὁ πληθυσμὸς, τὸ ὀλίγον τοῦτο ὕδωρ ἦν βεβαίως ἀνεπαρκές, καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα φροντίς ἐγένετο αὐξήσεως τοῦ ὕδατος δι' ὑδραγωγείων, περὶ ὧν ὁμῶς οὐδὲν ῥητὸν μαρτυρεῖται, οὐδ' ἡ διεύθυνσις αὐτῶν γινώσκεται. Γνωστὸν δ' ἐστὶν ὅτι ὑπῆρχεν ἀρχὴ καλουμένη «ἐπιστάται τῶν ὑδάτων», ἀνατεθεῖσα καὶ εἰς τὸν Θεμιστοκλέα ποτὲ, ὡς καὶ ἄλλη, οἱ τῶν «κρητῶν ἐπιμεληταί». Ὁ δὲ Ἀδριανὸς, διὰ μεγίστου ὑδραγωγείου, ἴσως κατὰ μέρος τὸ ἀρχαῖον ἀναπτύξαντος καὶ εὐρύναντος, περατωθέντος δὲ ὑπὸ τοῦ αυτοκράτορος Ἀντωνίνου, ὑπογείου παντὸς, πλὴν κατὰ τὸ πέρας αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Ἀγχέσμου, ἔφερεν εἰς τὴν πόλιν ἄφθονα ὕδατα ἐκ τοῦ Ὑμητοῦ, τοῦ Βρυλησσοῦ (Πεντελικοῦ) καὶ τοῦ Πάρνηθος. Τὸ ὑδραγωγεῖον τοῦτο σώζεται σχεδὸν ὁλόκληρον, καὶ τινες τῶν τελευταίων αὐτοῦ ἀψίδων μετὰ Λατινικῆς ἐπιγραφῆς (Ραγ. Ἀπ. ΙΗ. Τοπ. Ἀθ. Σλ. 139).

Ἑδραλέτη. ὁ ὑδρόμυλος, ἐν χρήσει εἰς τὴν Ἀσίαν τὸ πρῶτον (Στρβ. ΙΒ, 3, 30). Εἰς τὴν Ρώμην εἰσῆχθη οὐχὶ πρὸ τοῦ Καίσαρος (Vit. X, 5, 2), εἰς δὲ τὸ Βυζαντινὸν κράτος ἐπὶ Ἀρχαδίου καὶ Ὀνωρίου (Cod. Theod. XIV, 15, 1).

Ἑδραυλικά ἔργα. Ἡ θέσις τῆς Ἑλλάδος πανταχόθεν περικλυζομένης ὑπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ ἡ σπάνις ποταμῶν διὰ τὴν ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μικρὰν ἀπόστασιν τῶν ὁρέων ἀπὸ τῆς ἀκτῆς, ἔστρεψαν ἀρχαῖοτατα ἤδη τὴν προσοχὴν πρὸς τὴν ἀνάγκην ἔργων ὑδραυλικῶν, καὶ ἐνίοτε καὶ φυσικὰ φαινόμενα ἀπεδίδοντο εἰς παναρχαίων μυθικῶν προσώπων ἐπιχειρήσεις, ὡς αἱ καταβόθραι λιμνῶν ἐνομίζοντο ὑπόνομοι ἀνασκαφεῖσαι ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους, τοῦ καὶ τὸν Ἀλφειὸν μεταστρέψαντος ἐπὶ τὴν κόπρον τοῦ Αὐγείου. Τῆς Κυζικίου ὁ Χυτὸς καλούμενος λιμὴν ἐλέγετο ἔργον τῶν Γιγάντων Ἐγχειρογαστῶρων καὶ Πελασγῶν (Σχλ. Ἀπλδ.

Ἰδ. 387), καὶ ἐν Σικελίᾳ ἀπεδίδοτο εἰς τὸν Δαίδαλον ἡ ἀνασκαφὴ τῆς Κολυμβήθρας, δι' ἧς ὁ ποταμὸς Ἀλαζῶν ἐξεβάλεν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐπὶ Ἀλεξάνδρου ὁ Χαλκιδεὺς Χάρης, ὅστις τε φερρὸς ἐπελέγετο, ἀνεκάθηρε τὰ ἐμφράγματα τῆς Κωπαίδος (Στρβ. Θ, 258. — Διογ. Λρτ. Δ, 23), ἡ ὀρθότερον, αὐτὸς ἀδιετάρφρυσεν τὴν λίμνην (Στρ. Βλ. λξ. Ἀθῆναι), καὶ αὐτοῦ πιθανῶς ἔργα εἰσὶ τὰ εἰσέτι μεταξὺ τῆς λίμνης καὶ τῶν Λαρυμνῶν σωζόμενα κάθετα φρέατα, ἀπόπειρα ἀποξηράνσεως γενομένη πιθανῶς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἐγκαταλειφθεῖσα ἐνεκ τῆς ἐκστρατείας εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φύσκωνος, ἐν Αἰγύπτῳ, ἧς ἡ ὑπαρξίς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοῦ Νείλου, ἤκμαζον μεγάλοι ὑδραυλικοί, ὁ Κτισίβιος, καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἡρων (Vit. X, 12 13). — Καὶ οἱ Ρωμαῖοι ἀρχαῖοτατα διὰ μεγίστων ὀχετῶν, τῶν λεγομένων Septem Maria, ἐκανόνισαν τοῦ Πάδου τὰς ἐκβολὰς εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ὁμοίως καὶ τὰς τοῦ Ἀρνου κατὰ σωζόμενα ἔχνη. Εἰς Λάτιον, κατὰ προτροπὴν Τυρρηνοῦ οἰωνοσκόπου, ἀνεσκάφη, πρὸς ἀποξηράνσιν, διὰ σκληροῦ βράχου, ὀχετὸς ἄγων πρὸς τὴν Ἀλβανὴν λίμνην, μήκους ἔχων 7500', πλάτος 5' καὶ ὕψος 7'. Μέγα ἔργον τῶν Τυρρηνῶν (Ταρ-

Amara maxima.

κυνίων) ἦσαν ἐν Ρώμῃ καὶ αἱ ἐπίσης πρὸς ἀποξηράνσιν σκαφεῖσαι ἀμάραι (ὀχετοί), ὧν ἡ μεῖζων (maxima) εἶχεν 20' πλάτος, καὶ 27', ἡ μετὰ τῆς βάσεως 40' ὕψος, ὥστε ἄμαξα πλήρης χόρτου εὐκόλως διήρχετο δι'

αὐτῆς (Στρβ. Ε, 235)· ἄνω δὲ ἦν θολωτή.

— Ἰδ. Ῥοδραγωγὴς Ἰον.

Ῥοδραυλὶς (ῆ), ἢ Ῥοδραυλὸς (ὅ), μουσικὸν ὄργανον, διὰ τεχνητῆς εἰσροῆς καὶ ἐκροῆς ὕδατος εἰς σωλήνας τὸν ἀέρα κινούσης, μελωδικοὺς ἤχους παράγων (Ἀρστ. ἢ Ἀρστέν. παρ' Ἀθην. Δ, 174). Ὁ Κτησί-

βιος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ (150 π. Χ.) ἐτελειοποίησεν αὐτὸ, καὶ τῶν σωλήνων, μέχρις 8 τὸν ἀριθμὸν, οἱ μὲν ἦσαν χαλκοῖ, οἱ δὲ ἐκ καλάμου. Ἐπὶ Νέρωνος νέον ἐφευρέθη σχήμα τοῦ ὄργανου τούτου. Ἐπαίξετο δὲ περίπου ὡς τὸ κλειδοκύμβαλον (Cic. Turc. III, 18, 43.—Plin. VI, 23, 26.—Vitr. V, 8, 13). Ἡ εἰκὼν ἐκ νομισματοσῆμου τοῦ Οὐάλεντιανου.

Ῥοδραώτης, ποταμὸς τῆς Ἰνδικῆς Πενταποτάμου, εἰσρέων, ὡς ὁ Ὑδάσπις, εἰς τὸν Ἀχεσίαν, καὶ μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν Ἰνδὸν (Ἀρρ. Ε, 4, 2, 5, 5. κλ.—Στρβ. ΙΕ, 694, 697). Ἄλλως Ὑάρωτις, νῦν Ἰρωτι.

Ῥοδρέα, μικρὰ νῆσος πρὸ τῆς Ἀργολικῆς ἀκτῆς καὶ τοῦ κόλπου τῆς Ἑρμιόνης, (Ἡρδ. Γ, 59), ἔχουσα μῆκος μὲν 5 ὥρων, πλάτος δὲ, σχεδὸν πανταχοῦ, μιᾶς ὥρας, ἢ ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀγῶνος ὡς μία τῶν πρωτίστων ναυτικῶν νήσων διαπρέψασα Ὑδρα.

Ῥοδρέα, ἀγγεῖον πρὸς μεταφορὰν τοῦ ποσίου ὕδατος, στάμνος ἢ λάγηνος, συνήθως μὲν ἐκ κεράμου, ἀλλ' ἐνίοτε, ἐκ πολυτελείας, καὶ ἐκ χαλκοῦ ἢ ἀργύρου. Εἰς τὴν πομπὴν τῶν Παναθηναίων, ὡς εἶποντο τοῖς πολίταις οἱ μέτοικοι φέροντες ἐπὶ τῶν ὤμων τὰς σκάφας, οὐ-

τως εἶποντο καὶ ταῖς γυναῖξιν αἱ τῶν μετοίκων γυναῖκες, φέρουσαι τὰ σκιάδια, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν φέρουσαι τὰς ὑδρίας (Ἀρσφ.

Ἑκκλ. 748. — Πολδ. Γ, 55. — Αἰλ. π. ι. ΣΤ, 1). — Ὑδρία δὲ μετεχειρίζοντο καὶ εἰς τὰς συνελύσεις καὶ τὰ δικαστήρια ὡς κάλπας ψηφοφορίας (Ἰσοκρ. Τραπζ. 872. — Ξεν. Ἑλλ. Α, 7, 6)· προσέτι δὲ καὶ ὡς κάλπας εἰς ἃς ἐνέθετον τὴν κόκκιν τῶν τεθνεώτων (Πλουτ. Μαρκ.—Ἀθην. Ι).

Ῥοδροῦς (ὅ), μία τῶν ἀρχαιοτάτων πόλεων τῆς Καλαβρίας, εἰς τὴν κάτω Ἰταλίαν κατὰ τὴν ἀνατολικὴν αὐτῆς παραλίαν, μετ' ἀρίστου λιμένος, Κρητῶν ἀποικία, τὸ προσεχέστατον σημεῖον διὰ τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα μετάβασιν (Στρβ. Ε, 231. — Liv. XXXVI, 21.—Cic. ad Fam. XVI, 9. ad Att. XV, 21. XVI, 5). Νῦν Ὁτραντον.

Ῥοδροῦσα, μικρὰ νῆσος ἐν τῇ Σαρωνικῇ κόλπῳ, πρὸς τῇ δυτικῇ παραλίᾳ τῆς Ἀττικῆς (Στρβ.). Νῦν Φλέγα.

Ῥοδροφόρια (τὰ), ἐορτὴ τελουμένη ἐνιαχοῦ τῆς Ἑλλάδος, ὅταν ἐν Αἰγίνῃ (Σχλ. εἰς Πίνδ. Νμ. Ε, 81) ὡς ἐορτὴ καθαρμοῦ τῷ Ἀπόλλωνι κατὰ μῆνα Δελφίνιον προσφερομένη ἐν Ἀθήναις (Ἀπολλῶν. ἐν Φωτ.) τελετὴ πένθιμος διὰ τοὺς κατὰ τὸν κατακλυσμὸν ἀπολεσθέντας. Ἐπανηγυρίζετο ἐπισήμως ἐν τῷ ἔαρι κατ' Ἀνθεστηριῶνα, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐρρίπτοντο ἱερεῖα καὶ πέμματα ἐξ ἄλ-

φίτων καὶ μέλιτος εἰς τὸ ἐν τῷ τεμένει τῆς Ἰῆς καὶ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς χάσμα, δι' οὗ ῥον τῶν ἀντιδίκων, καὶ ἤμισυν (ἡ τρεῖς χάσας) εἰς τὸν «δεύτερον» λεγόμενον «λόγον», ἦτοι

ἐπιστεύετο ὅτι διέρρευσεν τὰ ὕδατα τοῦ κατα-
χλυσμοῦ.

Ἵδροφόρος, ὁ φέρων τὸ ὕδωρ. Ἰδίως
ἐπὶ τῶν ρωμαϊκῶν χρόνων ὁ δοῦλος ὁ τὰ

βαλανεῖα ὕδατος πληρῶν, καὶ αὐτὸ εἰς τὸν
λουόμενον ἐπιχέων, ὁ παρὰ Λατίνοις aquarius
(Juv. VI, 332.—Festus. λξ.).

Ἵδωρ. Εἰς τὰ δικαστήρια ἐν Ἀθή-
ναις, πρὸς ἀποφυγὴν καταχρήσεως τοῦ λόγου,
ᾠρίζετο ὁ χρόνος καθ' ὃν ἐπετρέπετο εἰς
ἐκαστον τῶν διαδίκων, ἡ τῶν συνηγόρων αὐ-
τῶν, νὰ ὁμιλήσῃ. καὶ προσεμετρεῖτο πρὸς
ποσότητα ὕδατος ῥέοντος διὰ μηχανῆς, ἣτις
ἐκαλεῖτο κ λ ε ψ ὕ δ ρ α, ἡ καὶ ἄ ν ἄ γ κ η, διότι,
ἅμκ ἐξηγτελεῖτο, ὁ ῥήτωρ ἠναγκάζετο νὰ παύῃ
λέγων. Τὴν ποσότητα τοῦ ὕδατος ᾠρίζεν ὁ
ἄρχων ὁ ἔχων τοῦ δικαστηρίου τὴν ἡγεμον-
ίαν, ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τῆς ὑπο-
θέσεως. Εἰς τὰς κληρονομικὰς καὶ ἄλλας
συνήθεις δίκας ἐδίδεν ἓνα ἀμφορέα εἰς ἐκάτε-

τὴν δευτέραν ἀγόρευσιν μετὰ τὴν τοῦ ἀντιδίκου
ἐν ᾧ εἰς μεγάλας δίκας, ὡς τὴν περὶ παρα-
πρεσβείας, ἐδόθησαν ἀνὰ ἑνδεκα ἀμφορεῖς εἰς
ἐκάτερον. Ὅταν ἦσαν πολλοὶ συνήγοροι ἡ
διάδικοι ὁμιλοῦντες περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέ-
σεως, ἐλάμβανον τὸν λόγον ἀλληλοδιαδόχως
«ἐν τῷ αὐτῷ ὕδατι», τοῦ ἐνὸς παραδίδοντος τὸ
ὕδωρ εἰς τὸν ἄλλον. Ἄν ἐν τῷ μέσῳ τῆς
ἀγορεύσεως ἐπρόκειτο ν' ἀκουσθῶσι μάρτυρες,
ὁ ῥήτωρ ἔλεγεν εἰς τὸν ὑπηρέτην τοῦ δικα-
στηρίου, ὅστις ἐκαλεῖτο ὁ ἐ φ' ὕ δ ω ρ, καὶ
εἶχε τὴν ἐπιμέλειαν τῆς κλεψύδρας, «ἐπί-
λαβε τὸ ὕδωρ», ἡ «ἐξέερα τὸ ὕδωρ», ἵνα δια-
κόψῃ τὴν ῥοήν αὐτοῦ, μέχρις οὗ ἀρχίσῃ ἡ
ἀγόρευσις πάλιν. Ἐ μ ὃ ν ὕ δ ω ρ ἔλεγε δὲ ὁ
ῥήτωρ, ἐννοῶν τὸν χρόνον ἐφ' ὅσον τῷ ἐπε-
τρέπετο νὰ ὁμιλῇ. Ἐκαλεῖτο δι α μ ε μ ε τ ρ η-
μ ἔ ν η ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἐγίνετο χρῆσις τοῦ
ὕδατος, καὶ δὲν ἦσαν πᾶσαι τοιαῦται, διότι
τινὲς δίκαι, οἷον αἱ «κακώσεις» ἐξηρῶντο.

Ἵέλη, καὶ εἶτα Ἑλέα (ἱδ.).

Ἵελος, ὀρθότερον Ἵαλος (ἱδ.).

Ἵετις, κρήνη ἐν Ἰωνίᾳ, πλησίον τῆς
Μιλήτου (Θεόκρ. Εἰδ. ΣΤ, 115).

Ἵης, ἐπίθετον τοῦ Βάχχου, εἶτε ἐκ τοῦ
ὅτι πολλάκις κατὰ τὰς ἐορτάς του συνέβαινε
νὰ βρέχῃ, πρὸς δυσαρέσκειαν τῶν πανηγυρι-
ζόντων, εἶτε διότι ὑπὸ τινων Ἵη ἐλέγετο ἡ
μήτηρ του (Πλουτ. Ἰσ. Ὅσ. 38.—Σουῖδ.).

Υἱηττός (ή), κόμη της Βοιωτίας ἐπὶ τῶν συνόρων τῆς Λοκρίδος, κληθεῖσα κατὰ τὸν κτίστην αὐτῆς Ὑητόν, Ἀργεῖον φυγάδα ἐκ τῆς πατρίδος του, διὰ τινὰ διαπραχθέντα φόνον, καὶ παρὰ τοῦ βασιλέως τῆς Βοιωτίας λαβόντα τὴν χώραν ἔνθα τὴν πόλιν ἀνήγειρε (Παυσ. — Στφ. Βζ.).

Υἱοθεσία. Ὁ Ἀθηναῖος ὁ μὴ κεκτημένος νόμιμον κληρονόμον ἐθεώρει ὡς δικαίωμα διὰ τὴν οἰκὸν του, ἵνα μὴ ἀνόνομος γέννηται (Ίσοκρ. κ. Μενεκλ. κλ. 36), καὶ ὅπως ἂν μὴ ἐξεξηρωθῇ (Δμοθ. κ. Λυκομ. 1093), προσέτι δὲ καὶ ὡς καθήκον πρὸς τὴν πόλιν, νὰ υἱοθετήσῃ τινὰ, «θεσθαὶ υἱὸν, ποιῆσθαι, εἰσποιῆσθαι, υἱῶσαι» καὶ αὐτὸς μὲν ἐλέγετο θεὸς τῆς ἡ ποιητὸς πατὴρ, ὁ δ' υἱὸς θεὸς τῆς ἡ θεσσεὶ υἱός. Ἄν δ' ἀπέθνησκε τις πρὸ τῆς υἱοθετήσεως, ἐφρόντιζεν ὁ ἄρχων περὶ αὐτῆς, εἰσάγων εἰς τὴν οἰκὸν «τινὰ τῶν κατὰ γένος ἐγγυτάτων». Τοῦ θεοῦ τὰ προσόντα ἦσαν νὰ ᾖ ἀνὴρ (οὐχὶ γυνή), πολίτης Ἀθηναῖος, ἐνήλιξ, ἄνευ γνησίου υἱοῦ, πλὴν ἂν εἶχε νομίμως ἀποκηρύξει αὐτὸν, ἐνεργῶν ἐν πλήρει χρήσει τῆς ἐλευθερίας του. Ἄν δ' εἶχε θυγατέρας, ὥφειλε νὰ νυμφεύσῃ μετὰ τοῦ θεοῦ μίαν ἐξ αὐτῶν, τὴν ἐπίκληρον. Παρὰ δὲ τοῦ θεοῦ ἀπαιτεῖτο νὰ ᾖ πολίτης Ἀθηναῖος, κατὰ προτίμησιν ἐκ τῶν ἐγγυτέρων συγγενῶν. Προσέτι ἀπαιτεῖτο συγκατάθεσις αὐτοῦ, ἂν ᾖ ἐνήλιξ, ἢ ἄλλως τοῦ πατρὸς ἢ κυρίου του, δι' ὃν ἐλέγετο ἐκ ποιητῶν. Ὑπόλογος δὲν υἱοθετεῖτο πρὶν ἢ δώσῃ λόγον ἄτιμος μετέδιδε τὴν ἀτιμίαν εἰς τὸν θετὸν, καὶ τ' ἀνάπαλιν. Ἄν μετὰ τὴν υἱοθετήσιν ἐγενῶντο γνήσια τέκνα, ἐθεωροῦντο ὡς νεώτεροι ἀδελφοί. Ἡ ἐγγραφὴ τοῦ θεοῦ ἐγένετο ὡς καὶ ἡ τῶν γνησίων τέκνων, κατὰ τὰ θαργήλια (ἔαρ), εἰς τοὺς φρατορικοὺς πίνακας (Ίσαῖ. π. Ἀππλδ. κλ. Β). Τοῦ θεοῦ ἔπαυον αἱ συγγενικαὶ σχέσεις πρὸς τὴν ἀρχαίαν αὐτοῦ οἰκογένειαν, πλὴν πρὸς τὴν μητέρα, διότι «μητὸς οὐδεὶς ἐστὶν ἐκποίητος» (Ίσ. κ. Ἀρστροχ. κλ. 8), ἀπέναντι δὲ

τῆς νέας ἀπέκτα πάντα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ καθήκοντα πρεσβυτέρου γνησίου υἱοῦ. Ὁ διὰ διαθήκης υἱοθετῶν ἡδύνατο νὰ πράξῃ τοῦτο καὶ οὐχὶ «ἐπὶ παντὶ τῷ κλήρῳ», οὐδὲ χορηγῶν ὅμως ῥήτὸν κτῆμα ἢ ὠρισμένην ποσότητα, ἀλλ' ἐπὶ μερίδι («τῷ ἡμίσει, τῷ τρίτῳ μέρει» κτλ.) τῆς ὅλης οὐσίας. Ἡ υἱοθετήσις ἡδύνατο νὰ διαλυθῇ διὰ κοινῆς συγκαταθέσεως (Δμοθ. κ. Σπουδ. 1029). Θετὸς, ἔχων γνήσιον υἱόν, ἡδύνατο, τοῦτον εἰς ἑαυτὸν ἀντικαθιστῶν, νὰ διαλύσῃ τὴν θέσιν ὅπως ἀντιποιηθῇ τοῦ γνησίου πατρὸς του τὴν κληρονομίαν (Δμοθ. κ. Λεωχ. Ἀσπ.).

Ὑκκαρα, πόλις ἀρχαία Σικελικῇ, πρὸς τὰ βόρεια τῆς νήσου, θυτικῶς τῆς Πανόρμου, κληθεῖσα κατ' εἶδος τι ἰχθύων. Ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἐλεηλατήθη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, καὶ εἶτα παρεδόθη τοῖς Σεγισταῖς (Θουκ. ΣΤ, 62, Ζ, 13). Μεταξὺ τῶν εἰς δουλείαν ἀπαχθέντων ἦν καὶ ἡ φίλη τοῦ Ἀλκιβιάδου, ἡ ἑταῖρα Τιμάνδρα, μετὰ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, τῆς περιφήμου γενομένης ἑταίρας Λαΐδος (Πλατ. Ἀλκ. 39).

Ὑλας ἢ Ὑλη, πόλις κειμένη ἐπὶ τῆς βορείας ἀκτῆς τῆς Ὑλικῆς λίμνης κατὰ τὰ νότια τῆς Βοιωτίας, πατρὶς τοῦ πλουσίου Ὀρεστίου (Ὀμ. Ἰλ. Β, 500, Ε, 708), καὶ τοῦ τορρευτοῦ Τυχίου τοῦ κατασκευάσαντος τὴν ἀσπίδα τοῦ Αἴαντος (Ὀμ. Ἰλ. Η, 221).

Ὑλαία, ἐπαρχία τῆς Σκυθίας, νοτιανατολικῶς κειμένη τῆς Εὐρωπαϊκῆς Σαρματίας, καὶ χωροῦσα ἀπὸ τοῦ Βορυσθένου μέχρι τοῦ Ὑπακύριος ποταμοῦ. Πρὸς ἀνατολὰς αὐτῆς κατῴκουν οἱ νομάδες Σκύθαι, πρὸς βορρᾶν δὲ οἱ Γεωργοὶ (Ἡρδ. Δ, 76).

Ὑλαζος, εἰς τῶν Κενταύρων, ἐπιπεσὼν κατὰ τῆς Ἀταλάντης καὶ φονευθεὶς ὑπ' αὐτῆς (Καλλίμ. εἰς Ἀρτ. 221. — Ἀππλδ. Γ, 9, 2).

Ὑλακίδης, υἱὸς τοῦ ἐκ Κρήτης Ὑλάκου, εἰς ὃν ἐνεφανίσθη ὁ Ὀβυσσεὺς ἔτε ἐπέστρεψεν εἰς Ἰθάκην (Ὀμ. Ὀδ. Ε, 208).

Ὑλας, υἱὸς τοῦ Θεοδάμαντος καὶ τῆς

Κυήνης. Ὁ Ἡρακλῆς, φονεύσας τὸν πατέρα του, παρέλαβεν αὐτὸν παρ' ἐαυτοῦ καὶ τὸν ἡγάπα περιπαθῶς. Κατὰ τὸν πλοῦν τῶν Ἀργοναυτῶν, ἀποβὰς εἰς Μυσίαν πρὸς ὕδρευσιν, συνελήφθη ἐκεῖ ὑπὸ τῶν Νυμφῶν, ἃς ἐθέλησεν ἡ καλλονὴ του, καὶ ὁ Ἡρακλῆς, τὸν πλοῦν ἐγκαταλιπὼν, περιεφέρετο εἰς ζήτησίν του (Ἀπλλν. Ῥδ. Δ, 131. 1350. — Ἀπλλδ. Α, 9, 10).

Ἑλεὺς, εἰς ἐκ τῶν νέων ὠρηυτῶν τοῦ Καλυδωνίου κάπρου, ὅσοι ἐφονεύθησαν ὑπ' αὐτοῦ (Ἀπλλδ. Α, 8, 2).

Ἑλη, 1) μία τῶν θυγατέρων τοῦ Θεσπίου καθ' ἣν ἐκλήθη ἡ ὁμώνυμος πόλις ἐν Βοιωτίᾳ, ἥτις καὶ πληθυντικῶς ἐλέγετο Ἑλῆαι. — 2) Πόλις τῆς Καρίας. Κατὰ τινὰς Ὑδρ. (Ὁμ. Ἰλ. Ε. 708. Η, 221).

Ἑληωροὶ ἢ Ἑλωροὶ, οἱ τῆς Ἑλης, ἥτοι τοῦ δάσους ἐπιτηρηταί, οἱ δασοφύλακες καὶ δασονόμοι (Ἀρσεν. Πολιτ. ΣΤ, 5 — Σουίδ. λξ.).

Ἑλέας, ποταμὸς τῆς κάτω Ἰταλίας, ῥέων μεταξύ Συβάριδος καὶ Κρότωνος (Θουκ. Ζ, 35). Νῦν Ἀκουανίλε.

Ἑλλαῖκος λιμὴν, λιμὴν τις τῆς νήσου Κερκύρας (Θουκ. Γ, 72. — Ἀπολλν. Ῥδ. Δ, 1125).

Ἑλλεῖς, 1) μία τῶν τριῶν φυλῶν εἰς ἃς διηροῦντο οἱ Δωριεῖς, τοὺς Ὑλλεῖς, Δυμῶνας καὶ Παμφύλους, δι' ὃ καὶ Τριχάϊκες ἐλέγοντο (Ἡσδ. Αἰγιμ. Ἀποσπ. — Ἡρδ. Ε, 68. — Στφ. Βζ.), ἀπαντωμένη ῥητῶς εἰς διαφόρους δωρικὰς πολιτείας, ὡς ἐν Σικυῶνι (Ἡρδ. Ε, 68), ἐν Κερκύρᾳ, καὶ ἐπώνυμος Ὑλλου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἡρακλέους, θετοῦ τοῦ Αἰγίμιου. — 2) Ὑλλεῖς ἢ Ὑλλοί, οἱ κάτοικοι τῆς Ἰλλυρίας, ἐπίσης τὸ ὄνομα λεγόμενοι ὅτι εἶχον ἐκ τοῦ Ὑλλου (Σκύλ. σ. 7. — Ἀπλλν. Ῥδ. Δ, 521. — Στφ. Βζ. — Εὐστ. — Ἐτμ. Μέγ.), ὥστε ἴσως δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι Ἰλλυρικὴ, ἥτοι ἡ Ἑλληνικὴ ἐγκατεστημένων ἐν Ἰλλυρίᾳ, ἦν ἡ μία τῶν τριῶν φυλῶν τῶν συγκαταελθουσῶν μετὰ τῶν Δωριέων.

Ἑλλη, πόλις τῆς Ἰλλυρίας, ἐπὶ τῆς χερσονήσου Ὑλλίδος (Στφ. Βζ.).

Ἑλλῆς, χερσονήσος τῆς Ἰλλυρίας ἐπὶ τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης, κληθεῖσα καθ' Ὑλλον, τὸν υἱὸν τοῦ Ἡρακλέους, κομίσαντα ἐκεῖ Φαιάκων ἀποικίαν (Στφ. Βζ.).

Ἑλλος, 1) υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Δηϊανείρας, σύζυγος τῆς Ἰόλης, πατὴρ τοῦ Κλεοδαίου. Μετὰ τῶν λοιπῶν υἱῶν τοῦ Ἡρακλέους (Ἡρακλειδῶν), κατενίκησε, βοηθείᾳ τῶν Ἀθηναίων, τὸν καταδιώκοντα αὐτοὺς Εὐρυσθέα, καὶ ἐφόνευσεν αὐτὸν (Ἀπλλδ. Β, 8, 1). ἄλλ' ἐπιχειρήσας νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἐφονεύθη ἐν μονομαχίᾳ ὑπὸ Ἐγέμου, τοῦ βασιλέως τῶν Ἀρκάδων (Σφκλ. Τροχ. 56. — Ἡρδ. Η, 132). — 2) Ἐτερος υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους, καὶ Μελίτης, τῆς θυγατρὸς τοῦ ποταμίου θεοῦ Ἀργαίου ἐπὶ τῆς νήσου τῶν Φαιάκων. Οὗτος, μὴ εὐχαριστούμενος νὰ ζῇ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Ναυσιθόου, τοῦ ἐγχωρίου βασιλέως, ἐκόμισε Φαιάκων ἀποικίαν εἰς τὴν Ἰλλυρίαν, καὶ κατόκησε τὸ ἀκρωτήριον τὸ ἀπ' αὐτοῦ Ὑλλίδα κληθέν (Ἀπλλν. Ῥδ. Δ, 538). — 3) Ποταμὸς ἐκ Λυδίας πηγάζων, τὴν Ἰωνίαν διαρρέων καὶ εἰς τὸν Ἑρμον ἐκβάλλων, κληθεὶς δὲ κατὰ Λυδὸν τινα, καὶ μετέπειτα Φρύγιος μετονομασθεὶς (Ὁμ. Ἰλ. Γ, 392. — Ἡρδ. Α, 80. — Πaus. Α, 35. Στρεβ.). — 4) Ψηφρογλύφος τις τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων, κατ' ἐπιγραφὴν.

Ἑμάνη, γυνὴ τοῦ Φόρβαντος, μήτηρ τοῦ Τίφους (Hygin).

Ἑμέης, Πέρσης στρατηγός (Ἡρδ. Ε, 122).

Ἑμὴν, ἡ προσωποποίησις τοῦ νομίμου γάμου, ἀφ' οὗ καὶ οἱ ψαλλόμενοι γαμήλιοι ὕμνοι ἑμῆναιοι ἐλέγοντο. Τούτων ἕνεκα ἐλέγετο ὁ Ὑμὴν ἀδελφὸς τοῦ Ἰαλέμου (τῆς ὀρνιθίδας), καὶ τοῦ Ὀρφέως. Ὑπὸ τοῦ μύθου ἐπλάττετο υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ μιᾶς τῶν Μουσῶν (τῆς Καλλιόπης, Οὐρανίας ἢ Τερψιχόρης), ἡ υἱὸς τοῦ Μάγνητος καὶ τῆς

Καλλιόπης ἢ τῆς Κλειούς, ἢ τοῦ Διονύσου καὶ τῆς Ἀφροδίτης, καὶ περιπαθῶς ἡγάπων αὐτὸν ὁ Ἀπόλλων, ὁ Ἑσπερος, ὁ Θάμυρις ἦν δὲ προσέτι καὶ φίλος τοῦ Ἑρωτος καὶ συνάδελφος. Εἰς τοὺς γάμους ἐλέγετο ὅτι τὸν ἐπεκαλοῦντο («Ὑμῖν ὦ, ὑμέναι' ὦ!»), κατὰ τοὺς μὲν διότι ἀπήλλαξεν ἀπὸ χειρῶν πειρατῶν ἀρπαγείσας παρθένους, κατὰ τοὺς δὲ, διότι νυμφευθεὶς Ἑλευσινίαν κόρην, τοσοῦτον εὐτυχῶς συνέζησε μετ' αὐτῆς, ὥστε ἡ ἐνωσίς των ἀπέβη τὸ ὑπόδειγμα αἰσίων γάμων, καὶ κατ' ἄλλους διότι πλακωθέντα ὑπὸ τῆς ὀροφῆς τοῦ οἴκου του ἐν ᾧ ἐώρταξε τοὺς γάμους του, τὸν ἔσωσεν ὁ Ἀσκληπιός (Ἀπλδ. Γ, 10, 3). Ἡ τέχνη παρίστα αὐτὸν ὡς ὠριμον παῖδα, τὴν ἔκφρασιν σπουδαιότερον τοῦ Ἑρωτος, εἰς τὴν δεξιὰν δ' ἔχοντα τὸ νυμφικὸν κάλυμμα καὶ τὴν δᾶδα.

Ῥμηττός καὶ Ὑμησσός, ὅρος τῆς Ἀττικῆς κείμενον νοτιανατολικῶς τῶν Ἀθηνῶν, καὶ περίφημον διὰ τὸ μέλι αὐτοῦ (Ἡρδ. ΣΤ, 137). Ἐπὶ Τούρκων ἐλέγετο Τρελλοβούνι, οὕτω μεταφρασθὲν ἐκ τοῦ Monte Matto εἰς ὃ ἐπὶ Φραγκοκρατίας εἶχον παραφθεῖρει οἱ ξένοι τὸ ὄνομα.

Ῥμνέα, ἐπίθετον ὑφ' ὃ ἡ Ἀρτεμις εἶχε ναὸν ἐν Ἀρκαδίᾳ, μεταξὺ Μαντινείας καὶ Ὀρχομενοῦ (Παυσ.).

Ῥμνος, ἴδ. λυρική ποίησις.

Ῥννις ἢ Ὑνις (ἦ), τὸ σιδήριον τοῦ ἀρότρου τὸ σχίζον τὴν γῆν, οὗ ἡ ἄκρα ἐλέγετο νύμφη (Πολδ. Β). Κατὰ διήγημα τοῦ Πλουτάρχου (Συμ. Δ, 5), ἐκλήθη οὕτως ἀπὸ τῆς ὕδρος τοῦ χοίρου, ὅστις σχίζει

τοὺς βώλους τῆς γῆς διὰ τοῦ ῥύγχους του καὶ πρῶτος δῆθεν ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν γεωργικὴν. Ἡ εἰκὼν, ἐξ ἀναγλύφου, δει-

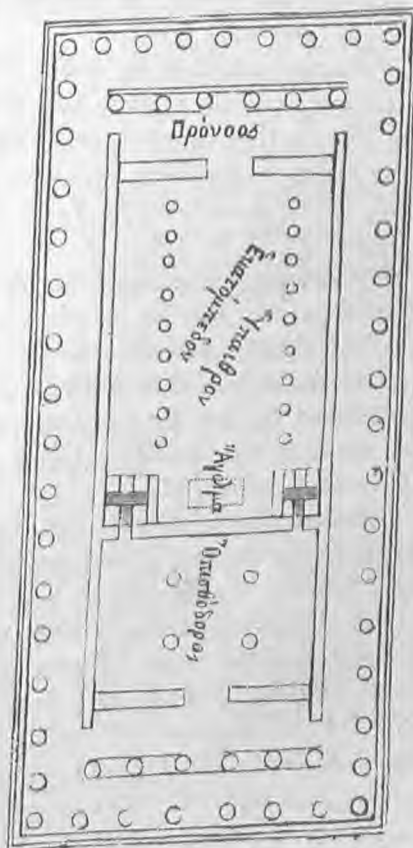
κνύει ὅτι δὲν διέφερε τὸ ἀρχαῖον ὕνιον τοῦ νῦν ἐν χρήσει.

Ῥπαγκώνιον, προσκεφάλαιον εἰς ὃ ἐστήριζον τὸν ἀγκῶνα ὅτε εἰς τὰ δεῖπνα κτλ. οἱ ἀρχαῖοι ἀνεκλίνοντο ἐπὶ τῶν στρωμάτων (Γαλην.). Οὕτω συνήθως παριστῶνται

εἰς τοὺς Τυρρηνικοὺς τάφους οἱ νεκροὶ προσανακεκλιμένοι (acumbontes ἀκουμῶντες) ἐπὶ τοῦ πώματος τοῦ τάφου, ὡς καὶ ἐν τῇ εἰκόνι.

Ῥπαίθρος ναός. Τὰ μικρὰ ναῖδια

ἐν τῇ ἀρχαιότητι, οἷον ὁ τῆς Νίκης ναός ἐπὶ

τῆς Ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν, ἦσαν ὑπό-
στεγα, καὶ ἐλάμβανον τὸ φῶς ἀπὸ τῆς εὐ-
ρέως πρὸς ἀνατολὰς ἀνοιγομένης πύλης αὐ-
τῶν· ἀλλ' οἱ μεγάλοι ναοὶ, ὡς ὁ Παρθενῶν,
ὁ τοῦ Διὸς ἐν Ὀλυμπίᾳ, ὁ τοῦ Ἀπόλλωνος
ἐν Φιγαλείᾳ, καὶ πιθανῶς πάντες οἱ ἄλλοι,
εἶχον τὸ κυριώτερον μέρος τοῦ σπηκοῦ αὐτῶν,
τὸ περιέχον τὸ ἄγαλμα, ὑπαιθρον, περιβαλ-
λόμενον δὲ ὑπ' ἐσωτερικῆς στοᾶς, μέχρις
ἧς μόνον ἐξεστίνετο ἡ στέγη ἢ καλύπτουσα
τὸ ἐξωτερικὸν περιστύλιον καὶ τὸν ὀπισθόδο-
μον, ἐάν ὑπῆρχε, καὶ πιθανῶς καὶ τὸ ἄγαλμα
προστατεύουσα, ὡς δείκνυται ἐν τῇ εἰκόνι.
Τὸ Ἐρεχθεῖον, ἔχον ἰδιαιτέραν ἀρχιτεκτο-
νικὴν διάταξιν, καὶ ἔνωσις ὃν δύο μικρῶν ναῶν,
οὐδὲ ἔκτασιν κεκτημένον δι' ἐσωτερικὰς στοᾶς,
ὅθεν ἦν, ὡς φαίνεται, ὑπαιθρον, καὶ ἐφωτιζέτο
δι' ὁπαίων τῆς στέγης, ὡς ἐξάγεται ἐξ
ἐπιγραφῶν (Boeckh, C. I 160).

"Ἡ*πασιπα (τὰ), πόλις τῆς Λυδίας, ἐπὶ
τοῦ Καύστρου ποταμοῦ, ἀπέναντι τῶν Σάρ-
δεων, ἔδρα τῆς Περσικῆς πυρολατρείας, περί-
πυστος διὰ τῶν γυναικῶν τῆς τὴν καλλονὴν
(Παυσ. Ε, 27, 5. — Στρβ. — Pl. V, 29, 31.
— Ov. Met. VI, 13. XI, 150).

"Ἡ*πάχυρις (ὁ), ποταμὸς τῆς Εὐρω-
παϊκῆς Σαρματίας, ῥέων διὰ τῆς χώρας τῶν
Νομάδων Σκυθῶν, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν
Καρκιντικὸν κόλπον ('Ηρδ. Δ, 55).

"Ἡ*πάννα (ἡ) καὶ "Υπανα (τὰ), πό-
λις τῆς Τριφυλίας ἐν "Ηλιδι (Πολδ. Δ,
177. — Στρβ. — Στφ. Βυζ.).

"Ἡ*πανις (ὁ), 1) ποταμὸς τῆς Εὐρω-
παϊκῆς Σαρματίας, πηγάζων ἐκ λίμνης, ἥτις
ὑπὸ Ἡροδότου (Δ, 52) «μήτηρ Ὑπάνιος»
λέγεται, καὶ εἰσρέων εἰς τὸν Βορυσθένην κατὰ
τάς ἐκβολὰς αὐτοῦ εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον
πρὸς τῇ Ὀλδίᾳ (Στρβ. Β, 107. Ζ, 306).
Nün Βούγ. Ὁ Κικέρων (Tusc. I, 39) καὶ ὁ
Βιργίλιος (G. IV, 370) διηγοῦνται περὶ ἡμε-
ροδίων ζώων παρὰ ταῖς ὄχθαις του. — 2) Πο-
ταμὸς τῆς Ἀσιατικῆς Σαρματίας, διὰ δύο
στομίων ἐκρέων εἰς τὴν Μαιώτιδα (Στρβ.).

Nün Κουδάν. — 3) Ποταμὸς τῆς Ἰνδικῆς
ἐντεῦθεν τοῦ Γάγγου. Μέχρις αὐτοῦ ἐφθασεν
ὁ μέγας Ἀλέξανδρος (Στρβ. — Διον. Περιηγ.
1145). ("Ἰσως ὁρθότερον) "Υ φ α σ ι ς παρ'
Ἀρριανῶ.

"Ἡ*παρνα (τὰ), φρούριον τῆς Καρίας
ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ ('Αρρ. Ἀνθ. Α, 24).

"Ἡ*παρχος, ἄρχων οὐχὶ αὐτεξουσίως,
ἀλλ' «ὑπαρχος ἄλλων» (Σφκλ. Αἴ. 1105).
Τοιοῦτος ὁ σατράπης (Ξενφ. Ἑλλ. Γ, 1, 10.
— Ἡρδ. Δ, 166. Ε, 20. 25. 27. Ζ, 6).
Ἐν τῷ στρατῷ ὁ ἀντιστράτηγος, ὁ τοῦ στρα-
τηγοῦ ἀντιπρόσωπος (Ξενφ. Ἑλλ. Ζ, 4, 19).

"Ἡ*πασπιστής, εἰς τοὺς Ἑλληνικοὺς
στρατοὺς δοῦλος ὀφείλων νὰ φέρῃ τοῦ κυρίου
του τὴν ἀσπίδα, πολλάκις καὶ τὸ κράνος, μέ-
ρος τῆς σκευῆς καὶ τῶν τροφῶν, ἐπὶ τρεῖς
ἡμέρας. — Παρὰ δὲ τοῖς Μακεδόσιν ἦσαν οἱ
ὑπασπισταὶ ἰδιαιτέρον σῶμα, ἄλλο τῶν το-
ξοτῶν καὶ τῶν φελαγγιτῶν ἢ ὀπλιτῶν, ἐλα-
φρότερον τοῦτο, καὶ ὅποιοι τινὲς ἦσαν τοῦ
ἱπικράτους οἱ πελτασταί. Τὴν μακρὰν σά-
ρισσαν τῶν ὀπλιτῶν δὲν εἶχον, διότι ἐκείνη
ἦτο μᾶλλον ὄπλον ἀμύνης, ἐν ᾧ οὗτοι ἦσαν
κατηρτισμένοι πρὸς προσβολὴν, δι' ὃ εἶχον
βραχὺ ἀκόντιον, καὶ ξίφος μακρόν. Ἀ γ η μ α
(ὑπασπιστῶν), πεζικὸν ἄ γ η μ α ἢ ἄ γ η μ α
βασιλικόν, ἐλέγετο τὸ ἐκλεκτότερον μέ-
ρος αὐτῶν, τὸ ὑπηρετοῦν ὡς βασιλικὴ σωμα-
τοφυλακὴ (Ἰδ. Ἀ γ η μ α).

"Ἡ*πατα (τὰ) ἢ Ὑπάτη (ἡ), πόλις
τῶν Αἰνιάνων καὶ Οἰταιῶν κατὰ τὴν νότιον
Θεσσαλίαν, ἐπὶ τῆς βορείας πλευρᾶς τῆς
Οἴτης, ὑπὲρ τὴν κοιλάδα τοῦ Σπερχεῖο. Οἱ
Αἰτωλοὶ εἶχον καταλάβει τὸ ὄχυρόν τοῦτο
σημεῖον ὡς κλεῖδα τῆς Θεσσαλίας, καὶ πολ-
λάκις ἐκεῖ συνήρχοντο οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ
αἰτωλικοῦ δεσμοῦ [Πολδ. ΚΑ, 2. — Lín.
XXXVI, 28]. Ἐνεκα τοῦ ἐν τῇ περιχώρῳ,
ὡς ἐλέγετο, ἀφθόνως φουμένου ἐλεβοροῦ,
καὶ τῆς ἐν τῇ κοιλάδι ἀναβρυούσης θερμῆς
θειούχου λίμνης, ὑφ' ἧς τὴν ἐπιφάνειαν ἔτι
διατηρεῖται ἀρχαία ἐπιγραφὴ μετὰ τῆς λέ-

ξῆως «Ἀφροδίτη», ἐπεπόλαζον ἐν Ἰπά-
τη αἱ Θετταλαὶ γόησαι (Πολβ. — Λευκ.).

Ἰπάτη, εἰς τὴν μουσικὴν ἢ τὸν βα-
ρύτατον τῶν τόνων ἀποφέρουσα χορδὴ.

Ἰπατία, θυγάτηρ τοῦ ἐν Ἀλεξαν-
δρείᾳ ἐξόχου μαθηματικοῦ Θεώνος, γεννη-
θεῖσα τῇ δ' π. Χ. ἑκατονταστηρίδι, κόσμος
καὶ ἐγκαύχημα τοῦ φύλου αὐτῆς διὰ τὴν
ἐκτασιν τῶν γνώσεων καὶ τὴν αὐστηρότητα
τῶν ἠθικῶν ἀρετῶν τῆς, Μετ' ἐμβριθεστάτας
σπουδᾶς φιλοσοφικᾶς καὶ μαθηματικᾶς, ἀνε-
δέχθη ἡ ἰδία τὴν διδασκαλίαν τῆς φιλοσο-
φίας, καὶ λέγεται ὅτι καὶ τὸν μαθηματικὸν
τρίβωνα ἐνεδύθη. Ὁ οἶκος αὐτῆς ἦν κοινὸν
συνεντευκτήριον πάντων τῶν ἐξοχωτέρων ἀν-
δρῶν τῶν χρόνων ἐκείνων. Ἀλλὰ τὰ θρη-
σκευτικὰ πάθη ἦσαν τότε εἰς ὑπέρτατον βαθ-
μὸν ἐξημμένα, καὶ οἱ χριστιανοὶ καὶ ὁπαδοὶ
τοῦ ἐπισκόπου Κυρίλλου ἐξηγείροντο κατὰ
τῶν ἀντιθρησκευτικῶν δογμάτων τῆς Ἰπα-
τίας, καὶ βιαίως κατεφέροντο κατ' αὐτῆς. Εἰ-
δὲ καὶ ἔλαβεν αὐτὴν ὑπὸ τὴν ὑπεράσπισιν
τοῦ διοικητῆς Ὁρέστης, εἰς ἐπελθοῦσαν
αἵματηράν τινα ῥῆξιν τῷ 415 μ. Χ., ἐθα-
νατώθη ἐντὸς ἐκκλησίας.

Ἰπατόδωρος, γλύπτῃς Θηβαῖος
τῆς 102 Ὀλ. (370 π. Χ.), ποιήσας, συνερ-
γασίᾳ τοῦ Ἀριστογέιτονος, χαλκοῦς τοὺς ἐπὶ τὰ
ἐπὶ Θήβας, ὡς ἀνάθημα τῆς ἐν Οἰνὴ νίκης
τῶν Θηβαίων, Ἀργείων καὶ Ἀθηναίων κατὰ
τῶν Λακεδαιμονίων (Παυσ. Α, 10) μετ'
ἄλλου δὲ γλύπτου, τοῦ Σωστράτου, συνειρ-
γασθῆ χαλκοῦν κολοσσὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἐν
Ἀλιφῆρᾳ τῆς Ἀρκαδίας (Παυσ. Η, 26. —
Πολβ. Δ, 76).

Ἰπατον ὄρος, ἐν Βοιωτίᾳ, συνέ-
κλεια τοῦ ὄρους Μεσσαπίου, ἐκτεινομένη παρὰ
τῇ κόμῃ Τευμησσῶ. Ἰσως τὸ αὐτὸ δ καὶ
Τευμησσὸς ἐκαλεῖτο (Ἰδ.) (Στρεβ. — Παυσ.
Θ, 19).

Ἰπατος. Ἐπὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς δημο-
κρατίας δύο ἄρχοντες ἐξελέγοντο ἐτησίως
ὑπὸ τοῦ δήμου, φέροντες τὸν τίτλον τοῦτον,
(ΑΡΧ. ΛΕΞ. Α. Γ. ΡΑΓΚΑΒΗ ΤΟΜ. Β΄.)

τὸν λατινιστὶ Consul (Διον. Ἀρκ. Ἀρχ. 4),
καὶ μεγάλην ἔχοντες δύναμιν. Ἐξηκολού-
θησαν δ' ἐκλεγόμενοι καὶ ἐπὶ τῶν αὐτοκρα-
τόρων, ἀλλὰ μετὰ δικαιοδοσίας λίαν περὶ-
ρισμένης.

Ἰπαυχένιον, τὸ προσκεφάλαιον τὸ
ὑπὸ τὸν αὐχένα τιθέμενον εἰς τὴν κλίνην
(Γαλην.).

Ἰπείροχος, 1) υἱὸς τοῦ Πριάμου
(Ἀπλλδ. Γ, 12, 5). — 2) Ἐπίσημος Τρώες,
φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεύς (Ὀμ. Ἰλ. Δ,
335).

Ἰπείρων, εἰς τῶν Τρώων ἡγεμόνων,
φονευθεὶς ὑπὸ Διομήδους (Ὀμ. Ἰλ. Κ,
144).

Ἰπέρα, τὸ εἰς ἐκάτερον τῶν ἄκρων
τῆς κεφαλῆς προσδεδεμένον σχοινίον, δι' οὗ
ἐστρέφεοντο τὰ ἱστία κατὰ τὴν ἀνάγκην (Ὀμ.

Ὀδ. Ε, 260. — Σουῖδ. αὐτ.). Παροιμία, μνη-
μονευομένη ὑπὸ Σουῖδα, καθ' Ἰπερίδην, αὐτὴν
ὑπέραν ἀφείς τὸν πόδα διώκεις», δηλοῖ «ἀφείς
τὰ σπουδαῖα, ἀσχολεῖσαι περὶ τὰ μικροῦ λό-
γου», διότι ἡ ὑπέρα ἦν ἡ τὸ ἱστίον διοικοῦσα,
ἐν ᾧ δ ποὺς ἦν τὸ κάτω μέρος τοῦ ἱστίου.

Ἰπεράνθης, υἱὸς Δαρείου τοῦ Ὑστά-
σπου, φονευθεὶς εἰς τὴν κατὰ τῶν Ἑλλήνων
προσβολὴν ἐν Θερμοπύλαις (Ἡρδ. Ζ, 224).

Ἰπεράσιος, ἐκ Παλλήνης, πόλεως
τῆς Ἀχαΐας, πατὴρ τοῦ Ἀργοναύτου Ἀστει-
ρίου (Ἀπλλν. Ῥδ. Α, 117).

Ἰπέρβιος, 1) Εἰς τῶν υἱῶν τοῦ
Αἰγύπτου (Ἀπλλδ. Β, 1, 5). — 2) Θη-
βαῖος, υἱὸς τοῦ Οἰνοπος, ἡρωϊκῶς ἀντιταχθεὶς

εἰς τὸν Ἱππομέδοντα κατὰ τὴν ἔφοδον τῶν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας (Αἰσχλ. Ἑπτ. ἐπ. Θηβ. 506).

Ἑπέρβολος, Ἀθηναῖος, ταπεινῆς καταγωγῆς, λυχνιοποιός. Διὰ τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου του εἰς εὐπορίαν περιελθὼν, ἀνεμίγη εἰς τὰ δημόσια, δημαγωγῶν, καὶ κατεφέρετο κατὰ πάντων τῶν διακεκριμένων ἀνδρῶν τῆς πόλεως, συνεχῶς χλευαζόμενος ὑπὸ τῶν κομικῶν ποιητῶν, καὶ μάλιστα ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους (Νφλ. 623, Βατρ. 570, Θσμφ. 84, Ἀχρν. 846). Μετὰ τὸν θάνατον δὲ τοῦ Κλέωνος φιλοδόξως ἀπέδλεψεν εἰς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ, καὶ ἐξελέγη καὶ στρατηγός. Ῥαδιοιργῶν ὅμως κατὰ τοῦ Νικίου, τοῦ Ἀλκιβιάδου καὶ τῶν λοιπῶν, καὶ εἰς καταχρήσεις παρεκτραπείς, κατεδιώχθη, ἐξωρίσθη, καὶ τέλος ἐθανατώθη τῷ 411 π. Χ. (Πλούτ. Ἀλκ. ΙΓ. Νικ. 11. — Θουκ. Η, 43).

Ἑπερδύρεται, λαὸς μυθικός, ὑποτιθέμενος ὅτι κατῴκει εἰς τὰ ἔσχατα ἄκρα τῆς γῆς, ἐπέκεινα τῆς πηγῆς τοῦ βορείου ἀνέμου, οὐδ' εἰς τὸ ψῦχος αὐτοῦ οὐδ' εἰς ἄλλο κακὸν ὑποκαίμενος. Εἰς τὴν εὐδαίμονα χώραν αὐτῶν ἀπαξ μόνον ἐνέτελλε καὶ ἀπαξ ὁ ἥλιος ἐδυεν· οἱ καρποὶ ὠρίμαζον τάχιστα· δὲν ἐγνώριζον μῖσος καὶ ἔριν· ἡ ἐκδικητικὴ Νέμεσις οὐδέποτε εἶχε λαθῆν ἐπ' αὐτῶν. Τὸν Ἀπόλλωνα λατρεύοντες, ὅστις πολλάκις παρέμενε παρ' αὐτοῖς, ἐφθانون εἰς ἡλικίαν χιλίων ἐτῶν, καὶ εἴ τις ἐβαρύνετο τὸν βίον, ἀπὸ κορυφῆς βράχου ἑορτασίμως εἰσεπήδα εἰς τὴν θάλασσαν. Κατὰ τινὰς ὄκουν παρ' αὐτοῖς αἱ Γραῖαι, αἱ Γοργόνες, οἱ Ἀριμάσπαι, αἱ Ἑσπερίδες Νύμφαι (Σχλ. εἰς Καλλμ. Δηλ. 291. — Κλημ. Στρμ. 4. — Στρφ. Βυζ.). Μνεῖα αὐτῶν γίνονται ἐν Ὀμηρικῷ ὕμνῳ (Στ, 29). Ὁ Ἡρόδοτος ἐδίσταζε περὶ τῆς ὑπάρξεως τοιοῦτου λαοῦ (Δ, 32-36), ἡ παρεδέχετο ὅτι ὡς τοιοῦτοι ἐξελαμβάνοντο λαοὶ γείτονες τῶν Σκυθῶν. Ἄλλοι δὲ ποιηταὶ καὶ συγγραφεῖς ἀλλαχού θέλουσι νὰ ὀρίσωσι τὴν ἔδραν τῶν

λαῶν εἰς οὓς τὸ ὄνομα τοῦτο ἀπεδίδετο, ὡς ὁ Πίνδαρος (Πύθ. Ι, 49), περὶ τὸν ποταμὸν Ἰστρον, ὁ Στράβων πέραν τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ἄλλοι τῶν μεταγενεστέρων εἰς Σκανδιναυίαν, Γερμανίαν ἢ καὶ Ἰταλίαν.

Ἑπέρεια, 1) κρήνη περιφνημος καί μενὴν ἐντὸς τῆς πόλεως τῶν Φερῶν ἐν Θεσσαλίᾳ (Ὀμ. Ἰλ. Θ, 734). — 2) Κατὰ τινὰς τῶν ἀρχαίων ἐν Σικελίᾳ, ἐνθα κατῴκουν οἱ Φαίακες πλησίον τῶν Κυκλώπων, πρὶν ἢ μεταδῶσιν εἰς τὴν Σχερίαν· ἢ μετὰ ταῦτα Καμαρίνα, ὡς τινὲς ἐκλαμβάνουσι. Κατ' ἄλλους ἔκειτο ἡ Ἑπέρεια αὕτη ἐπὶ τῆς Ἡπείρου.

Ἑπερήνωρ, 1) υἱὸς τοῦ Πανθέου, Τρώς, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Μενελάου ἐπὶ τῆς πολιορκίας τοῦ Ἰλίου (Ὀμ. Ἰλ. Ε, 616). — 2) Υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Αἰθούσης (Ἀπλλδ. Γ, 10, 1). — 3) Εἰς τῶν ἐν Θήβαις ἐκ τῶν ὀδόντων τοῦ δράκοντος ἀναφυσέντων Σπαρτῶν (Ἀπλλδ. Γ, 4, 1).

Ἑπερησία, πόλις τῆς Ἀχαΐας, εἴτα Ἀγεῖρα κληθεῖσα (Ὀμ. Ἰλ. Β, 573. — Παυσ.).

Ἑπέρητος, υἱὸς τοῦ Λυκάονος ἐξ Ἀρκαδίας, οὗ ἐπώνυμος ἦν ἡ ἀχαϊκὴ πόλις Ἑπερησία (Εὐσθ. εἰς Ἰλ. Β, 373).

Ἑπέρθυρον, τὸ ἄνω μέρος τῆς θύρας, οὗ τὸ γεῖσον, ἥτοι τὸ μεταξὺ δύο κυμάτων πρέχον, καὶ ἀπὸ τοῦ ὀμβρίου ὕδατος τὴν θύραν προφυλάττον μέρος, ἦν εἰς τὰ μεγάλα οἰκοδομήματα καὶ τοὺς ναοὺς τοῦ ἰωνικοῦ ἰδίως καὶ κορινθίου ρυθμοῦ κατάκοσμον

συνήθως δι' ἀνθεμίων, ὡς τὸ λαμπρότατον αὐτοῦ παράδειγμα παρίστησιν ἡ σωζομένη βορεία πύλη τοῦ Ἐρεχθείου. Ἐκατέρωθεν δὲ τοῦ ὑπερθύρου προεῖχον ἐν σχήματι ἐλίκων

τὰ κοσμήματα τὰ ὧτα, παρωτίδες ἢ πρόμοχθοι λεγόμενα, ὡς ἡ εἰκὼν δεικνύει ἐν αὐτῶν καὶ πλαγίως.

Ἑπερίδης. 1) ἡ Ἑπερίδης, υἱὸς Γλαυκίππου, Ἀθηναῖος ἐκ τοῦ δήμου Κολυττοῦ, εἰς τῶν δέκα ἀττικῶν ῥητόρων, σύγχρονος τῷ Δημοσθένει, γεννηθεὶς τῷ 395 π. Χ. Μαθητὴς τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἰσοκράτους, συνετάχθη τῇ πατριωτικῇ καὶ δημοτικῇ μερίδι, ἣ ἀνήκεν ὁ Δημοσθένης, μεθ' οὗ καὶ ὁμοίαν εἶχε τὴν τύχην. Ὅτε μετὰ τοῦ Φιλίππου τὸν θάνατον ἠνώθησαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Θηβαῖοι κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὑπὲρ τῆς συμμαχίας ταύτης καὶ αὐτὸς ἐκηρύχθη, ἀλλ' εὐτυχῶς διέφυγε τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ παραδοθῇ εἰς τὸν νικητὴν, ὡς εἶχεν ἀπαιτηθῇ. Μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν θάνατον ἀνέκυψαν πάλιν αἱ πατριωτικαὶ τοῦ ἐλπίδες, καὶ μετέσχε μετὰ ζήλου τοῦ Λαμιακοῦ πολέμου. Ἀλλ' ὅτε καὶ ἐνταῦθα ἤττηθῇ ἡ Ἑλληνικὴ μερίς, τότε ἐφυγεν εἰς Ἀῖγιναν· ἐκεῖ ὅμως συνελήφθη, καί, διαταγῇ τοῦ Ἀντιπάτρου, ἐθανατώθη (322 π. Χ.). Δημηγορίαι πολιτικαὶ 77 τῷ ἀπεδίδοντο, ἐξ ὧν οἱ ἀρχαῖοι τὰς 52 ἀνεγνώριζον ὡς γνησίας. Διεσώθη δὲ μέχρι σήμερον μία μόνον, ἡ «περὶ τῶν πρὸς Ἀλεξάνδρον συνθηκῶν». Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1847 ἀνευρέθησαν ἐν Αἰγύπτῳ πάπυροι περιέχοντες τὸν λόγον «ὑπὲρ Εὐξενίππου», τὸν «ἐπιτάφιον» (1856), τὸν «κατὰ Δημοσθένους», καὶ τεμάχια λόγου τινὸς «ὑπὲρ Λυκόφρονος». Τὰ σπουδαιότατα ταῦτα εὐρήματα ἡσχόλησαν καὶ ἀσχολοῦσι τοὺς παιδευμένους (ἐκδ. πρώτη Tell, 1861). — 2) Υἱὸς τοῦ Καλλιάρχου (Διμσθ. π. Στφ. Σλ. 273).

Ἑπερίππη. 1) θυγάτηρ τοῦ Δαναοῦ (κατ' ἄλλους Ὑπαρέτη), μνηστὴρ τοῦ Ἰπποκορυστοῦ (Ἀπλλδ. Β, 1, 4). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Μουνύχου, βασιλέως τῶν Μολοσσῶν, καὶ τῆς Λελάντης. Καταφυγοῦσα εἰς πύργον ὅτε ἐδιώκετο ὑπὸ ληστῶν, ἐγένετο ἀφανὴς (Ἀντ. Λιβ. ΙΔ).

Ἑπέρισκος, υἱὸς τοῦ Πριάμου, βασιλέως τῆς Τρωάδος (Hvg. Fab. XC).

Ἑπέρων, εἰς τῶν Τιτάνων, συζευχθεὶς τὴν ἀδελφὴν τοῦ Θεῖαν, καὶ τέκνα ἔχων τὸν Ἥλιον, τὴν Σελήνην καὶ τὴν Ἥω (Ἡσδ. Θγ. 371. — Ὁμ. Ὑμν. Δμτρ. 26). Κατ' ἄλλους γυνὴ αὐτοῦ ἦν ἡ Εὐρυφάσσα (Ὁμ. Ὑμν. ΛΑ, 3. — Ἀπλλδ. Α, 2, 3)· ἡ τέκνα τοῦ Ἑπέρωνος καὶ τῆς Νιαίρας, αἱ ἐν Σικελίᾳ Νύμφαι Φαέθουσαι καὶ Λαμπετία (Ὁμ. Ὀδ. Μ, 132), διάφορα κατηγορούμενα τῆς λάμψεως τοῦ ἡλίου. Ἐν Ὀμήρῳ δὲ (Ὀδ. Α, 8) Ἑπέρων καὶ αὐτὸς ὁ Ἥλιος (ὁ ὑπὲρ πάντα ἰών). Ὁ δὲ Διόδωρος (Ε, 66) μνημονεύει παραδόσεως κατ' ἣν Ἑπέρων ἦν δῆθεν ἀστρονόμος τις, ὁ πρῶτος ὑπολόγισας τὸν δρόμον τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς Σελήνης.

Ἑπέρλαος, κατ' ἄλλους Πτερέλαος, υἱὸς τοῦ Μέλαντος, φονεὺς ὑπὸ τοῦ Τυδέως (Ἀπλλδ. Α, 8, 5).

Ἑπερμνήστρα, 1) μία τῶν Δαναίδων, ἡ μόνη παρακούσασα τῷ πατρί της, καὶ μὴ φονεύσασα τὸν μνηστῆρά της Λυγκέα, δι' ὃ ἐφυλακίσθη ὑπὸ τοῦ Δαναοῦ· εἶτα δ' ἀπελευθερωθεῖσα, ἔσχεν ἐκ τοῦ Λυγκέως υἱὸν τὸν Ἀδαντα (Ἀπλλδ. Β, 1, 4, 2, 1). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Θεστίου, βασιλέως τῶν Αἰτωλῶν, μήτηρ τοῦ Ἀμφιαράου καὶ τοῦ Οἰκλέους (Διόδ. Α, 70).

Ἑπερος (ὁ) καὶ Ὑπερον, ὁ κόπας τοῦ ἰγδίου, τὸ γουδοχέριον, ὃν τὸ ἀπέναντι, εὐρεθὲν εἰς ἀνασκαφάς (Ἡσδ. Ἐργ. 425. — Ἡρδ. Α, 200. — Ἀρτμδ. Β, 47). Ἡ παροιμία «ὑπερου περιστροφή» ἢ «περιτροπή», διὰ τοὺς δισχυριζομένους πάντοτε τὰ αὐτὰ, ἐστὶν ἡ αὐτὴ τῇ ἡμετέρᾳ, «τὸ γουδί τὸ γουδοχέριον».

Ἑπερόχη, παρθένος τις ἐκ τῶν Ὑπερβορείων (Ἡρδ. Α, 33).

Ἑπέρφας, πατήρ τῆς Εὐρυγανείας, θευτέρας γυναικὸς τοῦ Οἰδίπου (Ἀπλλδ. Γ, 5, 8).

Ἵπερῶν, καὶ ὁ περῶν (τά), ὁ ὑπὲρ τὸν ἰσόγειον ἀνώτερος δόμος τοῦ οἴκου, τὸ πρῶτον πάτωμα, ἐνθα, εἰς τοὺς μεγάλους οἴκους, ἦν ἡ κατοικία τῶν γυναικῶν (Ὀμ. Ἰλ. Β, 514. Π, 184).

Ἵπεύθυνος. Ἐν Ἀθήναις αἱ ἀρχαὶ πᾶσαι ἦσαν ὑπεύθυνοι, ἤτοι ὥφειλον λόγον τῶν ὑπ' αὐτῶν πεπραγμένων εἰς τὴν ἀνωτάτην ἀρχήν, τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου, καὶ αὕτη ἦν ἡ κυριωτέρα διάκρισις τῶν ἀρχῶν ἀπὸ τῶν ὑπηρέτων. Ἰδ. Εὐθυνοί.

Ἵπήκοοι, ἐλέγοντο ἐν Θεσσαλίᾳ οἱ μὴ Δωριεῖς, ἐλεύθεροι ὅμως, καὶ ὑποτελεῖς (Στρώβ. Ι, 671), ἐπέχοντες οἷαν θέσιν εἶχον οἱ περὶ οἰκοὶ ἐν τῇ Λακωνικῇ. Τοιοῦτοι ἦσαν ἐν Θεσσαλίᾳ οἱ Μάγνητες, οἱ Φθιώται, οἱ Περραιβοὶ (Θουκ. Β, 101. Δ, 78. Η, 3. — Ἀθην. ΣΤ, 88).

Ἵπηρετίς, κατ' ἀρχὰς οἱ ὑπὸ ἐρεσίαν τελοῦντες, οἱ κωπηλάται εἰς τὰ πολεμικά πλοῖα, ἐκείθεν δ' ἔπειτα καὶ οἱ εἰς πᾶσαν ἄλλην ὕλικήν ἐργασίαν τοῦ πλοίου ἀσχολούμενοι, τὴν τῶν ἱστιῶν, τοῦ πηδαλίου κτλ. Μετὰ ταῦτα δ' ἐξελείφθη ἡ ἐννοία γενικῶς, καὶ ἐκτὸς τῶν πλοίων, εἰς πᾶσαν τῶν χειρῶν ἐργασίαν ὑπὲρ ἄλλων· δι' ὃ καὶ ἀπέβη συνώνυμον τῷ δοῦλος (Ἀθην. ΣΤ, 267. — Πολύβ. Ζ, 82. — Ἡσύχ. λξ.). Καὶ αὐτοὶ οἱ σκευοφόροι τῶν στρατιωτῶν ἐλέγοντο ὑπηρεταί (Ἐνφ. Κυρκ. Β, 1, 31). Ὁ Ἀριστοτέλης (Πολτ. ΣΤ, 5) τὰ δημόσια ἐπαγγέλματα διαιρεῖ εἰς τρεῖς τάξεις, «ἀρχάς, ἐπιμελείας, ὑπηρεσίας». Καὶ ἄρχοντες μὲν ἦσαν ἐν Ἀθήναις οἱ ὑπὸ τοῦ δήμου ἐκλεγόμενοι μετ' αὐτεξουσίου ἐνεργείας, ἐπιμεληταὶ δ' οἱ τὴν ἐπιτήρησιν ἔχοντες τῶν ἀναγκαίων ἐνεργειῶν, ὑπηρεταὶ δὲ οἱ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἀρχόντων ἐκλεγόμενοι πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν τῶν αὐτοῦς ἐκλεξάντων. Τοιοῦτοι ἦσαν γραφεῖς κατωτέρας τάξεως, κήρυκες, ἄγγελοι στελλόμενοι, καὶ ὁ τῶν Ἐνδεκα ὑπηρετῆς, δεσμοφύλαξ καὶ ἐκτελεστής τῶν δημοσίων καταδικῶν (Πλάτ. Φαιδ. 116.

— Ἐνφ. Ἑλλ. Β, 3, 54). Οἱ ὑπηρεταὶ ἦσαν ἐμμισθοί, οἱ δὲ ἄρχοντες ἀμισθοί, καὶ ὑπηρεταὶ ἠδύναντο νὰ ἐκλεχθῶσι καὶ μὴ Ἀθηναῖοι, καὶ δοῦλοι (Ἀριστ. Πολτ. Δ, 12. — Πολύβ. Δ, 51).

Ἵπιος, ποταμὸς τῆς Βιθυνίας ἐν μικρᾷ Ἀσίᾳ, ῥέων πλησίον τῆς πόλεως Προύσης (Ἀπλιν. Ῥδ. Β, 797). — Παρὰ δὲ Πτολεμαίῳ Ἵππιος.

Ἵπνος, υἱὸς τῆς Νυκτός, δίδυμος τοῦ Θανάτου, συνοικῶν μετ' αὐτοῦ ἐν τῷ Ἀδῇ (Ἡσδ. Θγ. 211. 758)· ἀλλ' ἡ Ἥρα ἀναζητεῖ αὐτὸν ἐν Λήμνῳ (Ὀμ. Ἰλ. Π, 672. Ξ. 231). Ἔστι δὲ τὸν χαρακτηρὰ διαφοροῖ ὅλως τοῦ ἀδελφοῦ του· ἐν ᾧ ἐκεῖνος, ἔλεος μὴ γνωρίζων καὶ οἶκτον, ἀφαιρεῖ τὴν ζωὴν, καὶ φρίκην ἐμποεῖ αὐτοῖς τοῖς θεοῖς, ὁ Ἵπνος ἐξ ἐναντίας, ὁ «νήδυμος» (ὁ γλυκύς) καὶ «πανδαμάτωρ» (Ὀμ. Ἰλ. Ω, 5), φέρει ἀνάπαυσιν, καὶ λήθην τῶν κόπων καὶ θλίψεων. Καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ Διὸς ἐκτείνεται ἡ ἰσχὺς του. Οὕτω τὸν ἀπεκοίμησέ ποτε παρακλήσει τῆς Ἥρας, ἥτις ἤθελε νὰ καταστρέψῃ τὸν ἐκ τῆς Τροίας ἐπιστρέφοντα Ἡρακλέα· ἐξυπνήσας δ' ὁ Ζεὺς, θὰ ἐσφενδόνει ἐν τῇ ὀργῇ του τὸν Ἵπνον εἰς τὴν θάλασσαν, ἂν δὲν τὸν ἔσωζεν ἡ Νύξ, ἡ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους νικῶσα. Ἀλλὰ καὶ ἄλλοτε πάλιν ἐπανέλαβεν ὁ Ἵπνος ὁμοίον τόλμημα, παραπεισθεὶς αὐτὸς ὑπὸ τῆς Ἥρας, ὑποσχεθείσης αὐτῷ εἰς σύζυγον τὴν Πασιθέαν (Ὀμ. Ἰλ. Ξ, 231). Ἐπὶ τῆς λάρνακος τοῦ Κυψέλου (Ἰδ.) ἐν Ὀλυμπίᾳ ἦν ἐν ἄλλοις ἐπικεχαρᾶμένη ἡ Νύξ, φέρουσα ἐν ταῖς ἀγκάλαις δύο βρέφη, ἐν μέλαν καὶ ἐν λευκόν, μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς «Θάνατος καὶ Ἵπνος» (Παυσ. Ε, 18, 1). Ἀμφοτέρους παρίστα ἡ τέχνη ὡς παιδία κοιμώμενα, ἢ ὡς πνεύματα ἔχοντα εἰς τὰς χεῖρας δαδὰς ἀνεστραμμένας. Ἐμβλήματα δὲ τοῦ Ἵπνου ἦσαν ῥάβδος ἀποκοιμῶσα, ὁ μήκων, καὶ κέρα, τὸ ἐκχέον τὰ ὄνειρα (Ὀρφ. Ἀργ. 1009. — Καλλίμ. εἰς Δῆμ. 239).

Ῥυποβολεύς, ὡς καὶ νῦν καλεῖται, ὁ τὴν μνήμην τῶν ὑποκριτῶν εἰς τὸ θέατρον ὑποβοηθῶν. Καὶ ποῦ μὲν τῆς σκηνῆς ἦν ἡ θέσις αὐτοῦ, ἄγνωστον· μόνον δὲ μαρτυρεῖται ὅτι, ὡς ἐπόμενον, ἦτο ἀόρατος (Φίλων. — Πλουτ. Πολιτ. παραγγ.).

Ῥυποβολῆς γραφή, ἐκινεῖτο ὑπὸ τῶν ἐχόντων συμφέροντα κληρονομικὰ, κατὰ τῶν καταγγελλομένων ὡς τέκνων μὴ γνησίων, ἀλλ' ὑποβολιμαίων. Ἄν ἡ κατηγορία ἀπεδεικνύετο, ὁ ἐναγόμενος ἐστερεῖτο τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων, περιήρχετο εἰς δουλείαν, καὶ ἡ περιουσία αὐτοῦ ἐδημεύετο, ἢ περιήρχετο εἰς τοὺς νομίμους κληρονόμους.

Ῥυπογραμματαεύς. Ἐν Ἀθήναις διάφοροι ἀρχαί, εἶον ἡ Βουλὴ καὶ ὁ δῆμος, πλὴν γραμματέως (Ἰδ.) εἶχον καὶ ὑπογραμματαέα, ὅστις ἦν ἐτήσιος, ἐκ κατωτέρας τάξεως, ἐνίοτε καὶ δούλος (Δμοθ. κ. Νεαίρ. 864).

Ῥυπογραφεύς, ὁ καθ' ὑπαγόρευσιν γράφων ἢ ἀντιγράφων, ὁ ἀπλοῦς γραφεύς τῶν ἀρχῶν καὶ δικαστηρίων.

Ῥυπογραφῆ, τὸ ἐργαλεῖον δι' οὗ ὁ ζωγράφος ἐχάραττε τὰ πρῶτά του σχεδιάσματα (Πολδ.).

Ῥυπόδεσις. Ῥυπόδεσις, ἤτοι ἐνδύσεως τοῦ ποδός, ἐγίνετο χρήσις ἀπὸ τῶν ἀρχαιο-

νέοι Σπαρτιᾶται ἀνυπόδητοι ἀνετρέφοντο (Ἐνφ. Λακ. Πολ. Β), ἵνα ἐλευθέραν ποιῶνται τῶν

ποδῶν χρήσιν. Καὶ σπουδαῖοι δὲ ἄνδρες καὶ φιλόσοφοι, ὡς ὁ Σωκράτης, ὁ Φωκίων, ἀνυπόδητοι πολλάκις ἔβαινον (Ἀριστφ. Νρ. 103. 362. — Ἐνφ. Ἀπμν. Α, 6, 2). Ὁμοίως ἀπέβαλλον τὴν ὑπόδεσιν οἱ εἰς τὴν τράπεζαν κατακλινόμε-

νοι, καὶ ἀνυπόδητοι ἔβαινον οἱ πενθοῦντες, ὡς ἡ Ἀφροδίτη «ἀσάνδαλος» ἐζήτει τὸν Ἀδωνιν (Βίων, Β. 21. Ἄλλως ὅμως μεγάλη ἐγίνετο τῆς ὑποδέσεως χρήσις, καὶ ὑποδηματορράφοι ὑπῆρχον ἐξ ἐπαγγέλματος (Ἰδ. τὴν εἰκόνα, κατὰ τοιχογραφίαν ἐν Ρεστίνῃ τῆς Ἰταλίας), καὶ παντοῖα ἦσαν τὰ εἶδη τῶν ὑποδέσεων ἀνδρικῶν ἢ γυναικείων, ἀπὸ τῶν ἀπλῶν πεδύλων, ὅσα τὰ τοῦ Ἑρμοῦ

καὶ τῶν καρπατίνων (Ἐνφ. Ἀν. Δ, 5, 14. — Πολδ. Ζ, 22. — Πολδ. λξ.), ὁμοίων

τάτων χρόνων παρὰ τοῖς Ἑλλήσι (Ὅμ. Ὀδ. Ο, 319. Σ, 364) εἰς τὴν μάχην ὅμως κατήρχοντο οἱ Ὀμηρικοὶ ἥρωες ἀνυπόδητοι· καὶ οἱ

πρὸς τὰ ἡμέτερα τσαρούχια, μέχρι τῶν καίλων ὑποδημάτων (Πολδ. Ζ, 18), κατὰ

διαφόρους ἐπωνυμίας, οἷον κέμβάδες, λακωνικάι, ἀμυκλαίδες, ἐφικρατίδες, ἀλκιβιάδες, δεινιάδες· ὑποδήματα σμινδυρίδια, μυννῆκια, σικυνώνια, περσικά, κτλ. (Ἀρστφ. Θεσμφ. 169. — Πολδ. — Ἡσύχ.). Τινὰ ἐκ τῶν σχημάτων ἴδε εἰς λέξιν Ἑσθής.

Ῥποδιδάσκαλος, εἰς τὸ θέατρον ὁ χοροδιδάσκαλος, διότι διδάσκαλος ἦν ὁ ποιητής (Πλάτ. Ἰων, 536).

Ῥπόζωμα, σχοινίον ἰσχυρὸν δι' οὗ ἐπὶ βιαίας θαλάσσης ἐστερεοῦτο τὸ πλοῖον δεόμενον ὑπὸ τὴν τρόπιδα, ἀπὸ τῆς πῤῥας μέχρι τῆς πῤῦμνης· δι' ὃ καὶ πᾶν ἐκπλέον δημόσιον πλοῖον παρελάμβανεν ἐκ τῶν νεωρίων τοιοῦτο δι' ὦραν ἀνάγκης (Πλάτ. Πολ. I, 327. — Ἀθῆν. ΙΕ, 204. — Ἀπλλδ. Α, 368. — Ἀπην. Ἐμφ. πολ. Ε, 91).

Ῥποθῆβαι, (Ὀμ. Ἰλ. Β, 505). Περὶ τῆς χώρας ταύτης καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἤδη εἶχον ἀμφιβολίας. Κατὰ Στράβωνα (Θ, 412) τινὲς μὲν ἐξελάμβανον αὐτὴν ὡς τὰς Ποντίας τῆς Βοιωτίας, ἄλλοι δὲ ὡς τὴν κάτω πόλιν τῶν Θηβῶν, διότι ἡ ἄνω, ἡ Καδμεία, εἶχε καταστραφῇ ὑπὸ τῶν Ἐπιγόνων, καὶ ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου δὲν εἶχεν εἰσέτι ἀνοικοδομηθῇ.

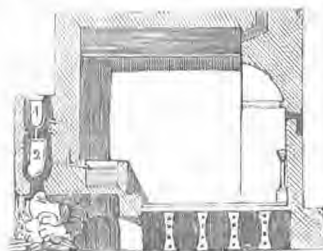
Ῥποθήκη, ἡ χορηγουμένη εἰς ἐξασφάλισιν τῷ δανειστῇ, οὐχὶ ὡς ἐνέχυρον, ἀλλὰ μετὰ τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ πωλήσῃ αὐτὴν ὅπως ἴκανοποιηθῇ (Δμσθ. κ. Διονυσδρ. κλ. — Ἀρστφ. Οἰκν. 2).

Ῥποθυμιάς (ἡ), στέφανος ἀνθέων, ὃν περιδέοντο περὶ τὸν τράχηλον ἢ εἰς τὸ στήθος,

ἢνα μᾶλλον ἀπολαμβάνωσι τῆς ὁσμῆς αὐτῶν (Ἀθῆν. ΙΕ, 674, 688. — Πλούτ. Συμπ. 2).

Ῥπόκαυστον, δωμάτιον, ὡς φερ' εἶπεῖν τὰ τῶν βαλανείων, κάτωθεν θερμαίνον διὰ κλιβάνου, ὅστις καὶ ὑποκαύστρα ἐλέγετο. Ἡ εἰκὼν παρίστησι διατομὴν τοιοῦ-

του βαλανείου εὐρεθέντος ἐν Τούσκλῳ τῆς Ἰταλίας. Ἡ ὑποκαύστρα ἐστὶ κάτω ἀριστερῶς καὶ ὑπὲρ αὐτὴν δύο θέσεις δι' ἀγγεῖα, ἐνθα ὕδωρ θερμαίνεται.

Ῥποκριτής, ὁ ἐπὶ τῆς σκηνῆς δραματικὸν πρόσωπον παριστῶν. Κατ' ἀρχὰς ὁ Θέσις καὶ ὁ Φρύνιχος παρενέβαλον τοιοῦτον μεταξὺ τῶν Διονυσιακῶν χορῶν, ἢ καὶ ἐκανόνισαν τὰ κατὰ τὸ, ἴσως καὶ πρὶν, παρεμβαῖνον ξένον αὐτοῖς πρόσωπον. Εἶτα δ' ὁ Αἰσχύλος ἠὔξησεν εἰς δύο τὸν ἀριθμὸν τῶν οὕτω παρεμβαλλόντων, καὶ μετὰ ταῦτα καὶ εἰς τρεῖς· τὸν πρωταγωνιστήν, εἰσερχόμενον διὰ τῆς μέσης ἢ βασιλικῆς θύρας τῆς σκηνῆς· δευτεράγωνιστήν διὰ τῆς δεξιᾶς καὶ τριταγωνιστήν διὰ τῆς ἀριστερᾶς, οὕτω λεγομένους κατὰ τὴν σπουδαιότητα τοῦ μέρους ὃ ἕκαστος ἀνελάμβανεν. Ἐνίοτε δὲ ὁ εἰς ἡ ὁ ἕτερος αὐτῶν ἐξετέλει καὶ ἕτερον πρόσθετον μέρος. Ἐν Σοφοκλεῖ (Οἰδ. Κολ.), παρουσιάζεται καὶ τέταρτος ὑποκριτὴς συγχρόνως μετὰ τῶν ἄλλων ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ὅπερ σπανιώτατον, καὶ τοῦτο τὸ μέρος ἐλέγετο παρχορήγημα (Πολδ. Δ, 110). Τὰ γυναικεῖα πρόσωπα παρίστων πάντοτε νέοι. Τακτικοὶ ὑποκριταὶ κατ' ἀρχὰς δὲν ὑπῆρχον, καὶ πολλάκις αὐτοὶ οἱ ποιηταὶ ὑπεκρίνοντο πρόσωπα τῶν ἰδίων δραμάτων, ὡς ὁ Αἰσχύλος, ὁ Σοφοκλῆς, ὁ Ἀριστοφάνης· καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι ἄνδρες δὲν ἀπηξίωσαν ν'

ἀναβαίνουσιν εἰς τὴν σκηνήν. Ἀδέξιοι ὅμως ὑποκριταὶ ἐσυρίζοντα (Δμοθ. Στφ. 315), καὶ πολλάκις συνέβαινον διαπληκτισμοί, πληγαὶ καὶ τραύματα μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐγ-
γυτέρων ἐκ τῶν θεατῶν (Δμοθ. Στφ. 314. Περπρόβ. 419. — Ἀνδρ. κ. Ἀλκβ. 121. — Ἀθν. Θ. 406). Ἐπὶ τῶν Μακεδονικῶν δὲ καὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων συνέστησαν ἐται-
ρίαι ὑποκριτῶν ἡμόνιμοι, ἡ τὰς πόλεις περιερ-
χόμεναι, καὶ φαίνεται ὅτι ἔκτοτε τὸ ἐπάγ-
γελμα μᾶλλον περιεφρονήθη, οἱ ὑποκριταὶ
ἦσαν πολλάκις ἡ ἀπελεύθεροι ἡ δοῦλοι, καὶ
ὁ μισθὸς αὐτῶν εἰκάζεται ὅτι ἦν δι' ἕκαστον
ἑπτὰ δραχμῶν κατὰ δῶμα (Λουκ. Ἱερμην. 29. Π. τ. ἐπὶ μισθῷ ἐστ. 5. — Θφροτ. Χρστ. ΣΤ).

Ἰπολήνιον, τὸ ἄγγεῖον εἰς τὸν λη-
νὸν ἢ τὸ ἐλαιοτριβεῖον, εἰς δ' ῥέει ὁ ἐκπιε-
ζόμενος οἶνος ἢ τὸ ἐλαιον (Μαρκ. 12. —
Γεωπον. 1, 6).

Ἰπομειόνες. Ἐν Σπάρτῃ οἱ Δω-
ριεῖς διηροῦντο εἰς δύο βαθμίδας ἀριστοκρατι-
κᾶς, τὴν ἀνωτέραν τὴν τῶν Ὀμοίων, ἐξ ὧν
ἐλαμβάνοντο οἱ σύσκηνοι τοῦ βασιλέως εἰς τὰς
ἐκστρατείας, καὶ τὴν κατωτέραν τὴν τῶν Ἰπο-
μειόνων, καὶ ἐπειδὴ εἰς ταύτην ἀνήκεν ὁ
Κυνάδων, συνώμοτε κατὰ τοῦ Ἀγισι-
λάου ἵνα ἀνατρέψῃ τὸ πολίτευμα (Ξνφ. Ἑλλ. Γ, 3, 5, 11, 6).

Ἰπομνήματα, σημειώσεις γραφό-
μεναι πρὸς ἐνθύμῳσιν. Σχολικὰ ὑπο-
μνήματα, ἃ ὁ διδάσκαλος προεσημείου,
ἵνα κατ' αὐτὰ διδάσκῃ. Ἐν Ῥώμῃ καὶ αἱ
ἐκ τῆς πρωτεύουσας εἰς τὰς ἐπαρχίας πεμ-
πόμεναι ἀγγελίαι, ἀπὸ τοῦ 59 π. Χ. εἰς ἑ-
ξῆς ἐφημερίδος ὀργανισθεῖσαι. Ταύτην ἔγρα-
φεν ἰδιώτης, ἐμπεριλαμβάνων ἀγγελίας τῆς
ὑπηρεσίας, ἢ καὶ τὰς πεμπομένας αὐτῷ ἰδιω-
τικᾶς, καὶ ἐξέθετεν εἰτα τὰ ὑπομνήματα εἰς
δημόσιον μέρος, τοιχοκολλῶν αὐτά. Ἐκεῖθεν
δὲ γραφεῖς, ἀδεία τοῦ διοικητοῦ τῆς πόλεως,
ἀντέγραφον εἴτι ἕκαστον ἐνδιέφερε, καὶ διέ-
διδον ταῦτα εἰς τὰς ἐπαρχίας, τὸ δὲ πρω-

τότυπον κατετίθετο εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ κρά-
τους, ὡς πηγὴ ἱστορικῶν εἰδήσεων. Οὐδὲν
τῶν ὑπομνημάτων τούτων σώζεται. Ἀποσπά-
σματα δὲ 11, ὡς τοιαῦτα διαδοθέντα εἰς κί-
βδηλα ἔργα τῆς ιε' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδος.

Ἰπορχήματα, ὕμνος συνοδευόμενος ὑπ'
ὀρχήσεως (Λουκ. Ὀρχ. 10)· ἰδίως ὕμνος εἰς
Ἀπόλλωνα, εἰς κρητικὸς στίχους συντεθει-
μένος, οὗς ἐψάλλεν ὀρχούμενος ὁ χορὸς, ἐν
ᾧ καὶ ἕτεροι συνωρχοῦντο μετὰ μιμικῶν σχη-
μάτων, ὥστε καὶ ἐνίοτε ἐλάμβανε κόρδακος
ἢ κωμικῆς ὀρχήσεως χαρακτῆρα (Ἀθην. ΙΔ,
630). Πρῶτος ὑπορχήματα ποιήσας λέγεται
ὁ ἀρχαῖος ἐκ Κρήτης ποιητῆς Θαλήτας.
Σώζονται δὲ καὶ ἀποσπάσματα ὑπορχημάτων
τοῦ Πινδάρου.

Ἰποπόδιον, τὸ πρὸ τοῦ θρονίου ἢ

τῆς κλίνης ἔρεισμα διὰ τοὺς πόδας, ὃ οἱ
Ἀθηναῖοι ἐκάλουν Χελωνίδα.

Ἰποσκήνιον, εἰς τὸ θέατρον τὸ ὑπὸ
τὸ προσκήνιον κείμενον μέρος τῆς σκηνῆς, τὸ
ἀπ' αὐτοῦ κατιὸν εἰς τὴν ὀρχήστραν, ἐνίοτε,
ὡς εἰς τὸ σωζόμενον μέρος τοῦ Διονυσιακοῦ
θεάτρου ἐν Ἀθήναις, δι' ὧραιων ἀναγλύφων
κοσμούμενον, καὶ ἔχον κατὰ τὰ δύο πέρατα
δύο μικρὰς κλίμακας δι' ὧν τὸ προσκήνιον ἢ
λογεῖον ἐκοινῶναι μετὰ τῆς ὀρχήστρας.

Ἰποστράτηγος, εἰς τὸν Ἀρχαῖον
δεσμὸν, ὑπὸ τὸν γενικὸν αὐτοῦ στρατηγὸν,
ἐκάστη τῶν συμμαχίδων πόλεων εἶχε τὸν
ἴδιον ἑαυτῆς, λεγόμενον ὑποστράτηγον
(Πολβ. Δ, 59, 2. Ε, 94, 1).

Ἰποτραχήλιον, τὸ ἀνώτατον μέ-
ρος τοῦ χιτῶνος, τὸ ἀμέσως ὑπὸ τὸ χιονόκρα-

νον, ἐνθα ὁ χίτων μειούμενος, ἔχει τὴν μικροτέραν διάμετρον.

Υπουργὶς (ή), πλατύς ἵμας ὑπὸ τὴν οὐραν τοῦ ἵππου διερχόμενος καὶ μετὰ τοῦ

ἐπιπίου ἐκατέρωθεν συνδεόμενος, ἵνα κωλύῃ αὐτὸν νὰ φεύγῃ πρὸς τὰ ἐμπρὸς (Γλῶσσ. Στφν.).

Υπωμοσία. Πᾶς πολίτης Ἀθηναῖος ἡδύνατο νὰ προσβάλῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου ὡς παράνομον (διὰ τῆς γραφῆς παρανόμων) πᾶσαν γινομένην πρότασιν νέου νόμου, ἢ καὶ πάντα ἐν ἰσχύϊ νόμον. Ἀλλὰ συγχρόνως ὁ αὐτὸς ὑπεβάλλετο εἰς τὴν ὑπομωσίαν, ἥτοι ὅρκον καθ' ὃν, ἂν ἡ καταγγελία αὐτοῦ ἀπερρίπτετο, ὑπέσχετο νὰ ὑποστῇ τὰς συνεπείας (Πολδ. Η, 44), αἵτινες ἦσαν πρόστιμον χιλίων δραχμῶν ἂν ἡττάτο μὴ λαδῶν τὸ 1)5 τῶν ψήφων, καὶ οὐδέποτε πλέον θύνασθαι ὑποβαλεῖν ἑτέραν πρότασιν παρανόμων (Ἀνθκ. π. Μυστ. 17). Ὑπομωσία δὲ φαίνεται (Ἀρκρ. σλ. 290) ὅτι ἐλέγετο καὶ ὁ ὅρκος δι' οὗ ὁ ἐγκαλῶν, ἀλλ' εἰς τὴν δικάσιμον ἡμέραν μὴ παρευρεθεῖς, ἐξήτει νὰ κυρώσῃ τὰς προφάσεις τῆς ἀπουσίας του.

Υργις (ὁ), ποταμὸς τῆς Σκυθίας (Ἡρδ.).

Υρία, 1) Λίμνη τῆς Αἰτωλίας, Λυσισμάχεια εἶτα κληθεῖσα (Στρεβ. I, 460. — Ον. Μετ. VII, 371). — 2) Μικρὰ πόλις τῆς Βοιωτίας ἐπὶ Εὐρίπου, τοῦ Εὐβοϊκοῦ στενοῦ, πρὸς τὴν Αὐλίδι καὶ τὴν Τανάγρα· ἐπὶ Στράβωνος κατεστραμμένη (Ὁμ. Ἰλ. Β, 496. — Στφ. Βζ.), — 3) Πόλις τῆς Ἰαπυγίας (Ἀπουλίας) ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ, μεταξὺ

Τάραντος καὶ Βρεντησίου, Κρητῶν ἀποικία (Ἡρδ. Ζ, 170. — Στρεβ.).

Υριεύς, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀλκυόνης, ἡ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Θυγατρὸς τοῦ Ποσειδῶνος Αἰθούσης, πατὴρ τοῦ Νυκτέως καὶ τοῦ Λύκου, κτίσας ἐν Βοιωτίᾳ καὶ κατοικῶν τὴν πόλιν Ὑρίαν (Ἀπλλδ. Γ, 10, 1).

Υριον καὶ Οὐριον, κατά τινας (Διον. Περγ. 330. — Στρεβ. — Πτλμ.), κατά τινας αὐτὴ ἡ Ὑρία (Ἰδ.) τῆς Ἰαπυγίας.

Υρκανία, κατὰ τὴν ἀρχαίαν Περσικὴν Βρεῖαν, δηλοῦν Διήμολιν. Χώρα ἐν Ἀσίᾳ, ἔχουσα πρὸς βορρᾶν καὶ δυσμὰς τὴν Κασπίαν θάλασσαν καὶ τὴν Μηδίαν, πρὸς ἀνατολὰς τὴν Μαργιανήν, πρὸς νότον τὴν Παρθίαν, ἐν μέρει μὲν εὐφορος, ἐν μέρει δὲ τραχεῖα, ἔχουσα πυκνὰ δάση μετ' ἀγρίων θηρίων. Ἐν τοῖς ἀπωτέροις χρόνοις ἦδη ἦν τῇ Μηδίᾳ ὑποτεταγμένη· μεταξὺ δὲ τῶν κατοίκων αὐτῆς μνημονεύονται οἱ Τάπουροι, οἱ Ἀμάρδοι ἢ Μάρδοι, οἱ Γέλοι, καὶ οἱ Κορδοῦσαι. Μεταξὺ δὲ τῶν πόλεων ἀναφέρονται ἡ πρωτεύουσα Ζαδρακόρτα, ἡ Ὑρκανία καὶ ἡ Τάπη. Ὁ Κικέρων ποιεῖται μνησὶν τοῦ βαρβάρου τῶν κατοίκων ἔθους τοῦ κατακρεουργεῖν τοὺς νεκροὺς (Tuisc. I, 45). Κατ' αὐτοὺς δὲ καὶ Ὑρκανικὴ ὠνομάζετο ἡ Κασπία θάλασσα (Στρεβ. ΙΑ, 508. — Plin. VI, 23, 27).

Υρμένη, πόλις τῆς Κοίλης Ἡλίδος ἐν Πελοποννήσῳ, πιθανῶς ἐπὶ τοῦ ὁμωνύμου ἀκρωτηρίου πρὸς τῷ λιμένι τῆς Κυλλήνης, τοῦ καὶ Ὁρμινὰ καλουμένου (Ὁμ. Ἰλ. Β, 616). Ἐπὶ Στράβωνος (Η, 341) εἶχεν ἤδη ἐκλίπει.

Υρμένη, θυγάτηρ τοῦ Νηλέως, τοῦ Δίκτυος ἢ τοῦ Ἐπεῶ, σύζυγος τοῦ Φόρβαντος, μήτηρ τοῦ Αὐγείου (Ἀπλλν. Ἑδ. Α, 112. — Ἰδ. Πaus. Ε, 1).

Υρνηθῶ, θυγάτηρ τοῦ Τημένου καὶ σύζυγος τοῦ Δηφόντου, ἥς ἐπώνυμον ἐλέγετο πολίχνιον Ὑρνηθιον παρὰ τῇ Ἐπιδαύρῳ ἐν Ἀργολίδι (Πaus. Β, 28, 2. 3. — Ἀπλλδ.

B, 8, 5. — Στφ. Βζ.). Καὶ ἐν αὐτῷ δὲ τῷ
"Ἀργεὶ ὑπῆρχε φυλὴ τις Ὑρνηθα καλου-
μένη (Πaus. B, 19, I. 26, 2).

Ἱεράδιος, πατὴρ τοῦ Πιττακοῦ, τὴν
καταγωγὴν ἔλκων ἐκ Θράκης (Καλλιμχ.
Ἐπ. Α. — Σουίδ.).

Ἱεράτος, 1) εἰς τῶν ἐπισήμων Τρώων,
εἰς ὃν ὁ Πρίαμος, ὅτε ἐνυμφεῦθη τὴν Ἑκά-
την, παρεχώρησε τὴν πρώτην τοῦ τύζυγον
Ἀρίσθην. Πατὴρ τοῦ Ἀσίου καὶ τοῦ Νίσου
(Ὅρ. Ἰλ. B, 837. N, 759. 771. — Virg.
A, IX, 177. 406. — 2) Πατὴρ τοῦ Ἱππο-
κόοντος (Virg. A, V, 492).

Ἱερίος, υἱὸς τοῦ Γυρτίου, ἡγεμὼν τῶν
Μυσῶν ἐπὶ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου (Ὅρ. Ἰλ.
E, 511).

Ἱέρχη ἢ Ὅρχη, «κε-
ράμινον ἀγγεῖον ὑποδεκτικὸν
ταρίχων, δύο ὠτα ἔχον» (Σχλ.
Ἀρσφ. Σφκ. 676).

Ἱετιάς, 1) Πόλις ἀρ-
γολική, κατὰ τὰ μεθόρια τῆς
Κυνουρίας, ἐνθα οἱ Ἀργεῖοι

ἐνίκηθησαν ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων. Ἐπὶ τοῦ
Πελοποννησιακοῦ πολέμου κατέστρεψαν αὐ-
τὴν οἱ Σπαρτιάται, τῷ 417 π. X. (Θουκ.
E, 33). Ἀνικοδομήθη δ' αὖθις ὑπὸ τῶν
Ἀργείων, ἀλλ' ἐπὶ Πausανίου ἔκειτο ἐν ἐρει-
πίοις (Πaus. B, 24, 7. — Στφ. H, 376).
Καὶ νῦν ἔτι σώζεται ἡ ἀκρόπολις αὐτῆς ἐν
ἐρειπίοις. — 2) Πόλις τῆς Βοιωτίας ἐν τῇ
Παρασωπιά, εἰς τοῦ Κιθιρῶνος τοὺς πρό-
ποδας, παρὰ τῷ πεδίῳ τῆς μάχης τῶν Πλα-
ταιῶν, καὶ ἐπὶ Πausανίου ἤδη ἐν ἐρειπίοις
(Ἡρόδ. Θ, 15, 25. — Θουκ. Γ, 24. — Στφ.).
ἔῤῃγε ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅστις ἐξ αὐτῆς
καὶ Ὑσιος ἐπελέγετο, καὶ μαντικὴν κρήνην
(Πaus. IA, 1). — 3) Χωρίον ὀχυρὸν τῆς
Ἀττικῆς, εἰς τὰ σύνορα τῆς Βοιωτίας (Ἡρόδ.
E, 74. — Ἀρκαρ.).

Ἱερίανη, θυγάτηρ τῆς Ἐριδος, ἔγγυ-
νος τῆς Νυκτός (Ἡσδ. Θγν. 228).

Ἱερακσίνης, βασιλεὺς τοῦ Χάρακος

κατὰ τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν (Μακρόβ. 16.
— Στφ. Βυζ.) (παρὰ Στφ. Βυζ. Πα-
σίνης).

Ἱεσπληγῆς (ἦ), ἡ ἀφειρηρία εἰς τὴν
σταδιοδρομίαν, κυρίως σχοινίον κατὰ τὸ πλά-
τος τοῦ σταδίου παράτεταμένον ἅμα δ' αὐτὸ
κατέπιπτεν, ἐπεδίδοντο εἰς τὸν δρόμον οἱ ὀπί-
σω αὐτοῦ κατὰ σειρὰν ἰστάμενοι ἀγωνισταὶ
(Λουκιαν. Διαβολ. 12).

Ἱεσσός (ὅ), πόλις μετὰ λιμένος ἐπὶ
τοῦ Πόντου.

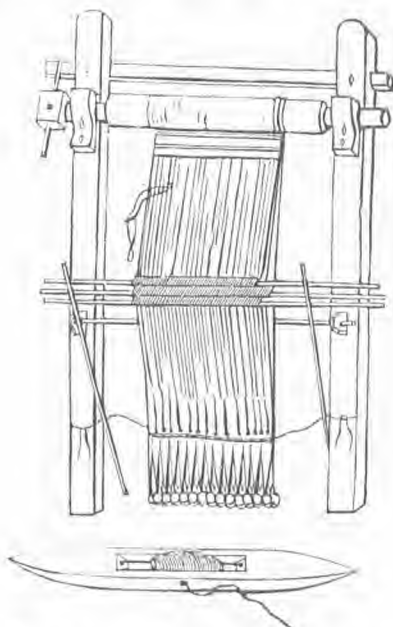
Ἱεστάσσης, Πέρσης ἐπίσημος, 1)
υἱὸς τοῦ Ἀχαιμένου, πατὴρ Δαρείου τοῦ
Α', ἀνὴρ συνετὸς καὶ πολλὰς κερκημένους
γνώσεις, ἃς δι' ὁδοπορίας εἰς τὰς Ἰνδίας, ἔλαβε
παρὰ τῶν Βραμίνων καὶ μετέδωκεν εἰς τοὺς
ἐν Περσίᾳ μάγους (Λημμ. Μαγ. XXIII, 6,
ἐνθα λέγεται «συνετώτατος βασιλεὺς»). — 2)
Υἱὸς τοῦ Δαρείου, ἡγεμὼν τῶν Βακτρίων εἰς
τὴν κατὰ τῆς Ἑλλάδος περσικὴν ἐκστρα-
τείαν (Ἡρόδ. Z, 64. — Ἐνφ. Κυρπ. Z, 1, 20).

Ἱεστερος λόγος. Ὁ ἀγορεύσας εἰς
δικαστήριον ἐν Ἀθήναις, μετὰ τὴν ἀπάντησιν
τοῦ ἀντιδίκου ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ καὶ ἐκ δευ-
τέρου τὸν λόγον ἢ δευτέρα δ' αὐτῆς ἀγόρευσις,
ἣτις ἦν συνήθως σύντομος, ἐλέγετο ὕστε-
ρος λόγος (Δημοκ. κ. Ὀλυμπίοδ. 1181.
— κ. Μαρτ. 1052. — κ. Ἀφθ. 836).

Ἱφάντειον, ὄρος τῆς Φωκίδος, συνί-
χεια τοῦ Ἀκοντίου, χωροῦσα παραλλήλως
τῷ Παρνασσῷ μέχρι τῶν ὀρίων τῆς Βοιω-
τίας (Στφ.).

Ἱφάντικη, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων
χρόνων ἡσκειτο ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τῆς οἰκοδε-
σποίνης, (καὶ βασίλισσα εἴαν ἦν, ὡς ἡ Πη-
νελόπη), συνεργαζομένη μετὰ τῶν θυγατέρων
καὶ ὑπηρετριῶν τῆς (ἐρίθων). Ἐκεῖ κατε-
σκευάζοντο, καὶ συνήθως τεχνικώτατα κατε-
ποικίλλοντο, τὰ ἐνδύματα τῆς οἰκογενείας.
Ἐν Αἰγύπτῳ δὲ, οὐχὶ αἱ γυναῖκες ἀλλ' οἱ
ἄνδρες ἥσκουν τὴν Ἱφάντικὴν (Ἡρόδ. B, 35).
Ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις ὑπῆρχον καὶ
ἰδιαιτέροι τεχνῖται, οἱ Ἱφάνται καὶ αἱ

ὑφάντριαι, εἰς αὐτὴν ἀσχολούμεναι, καὶ ἰδίᾳ προστάτις αὐτῆς ἦν ἡ Ἐργάνη Ἀθηναῖα. Διὰ μεγάλας θρησκευτικὰς τελετὰς ἰδιαιτέρον καθήκον καὶ ἰδιαιτέρα τιμὴ τῶν περθένων τῆς ἀνωτάτης κοινωνίας ἦν νὰ ὑφάνωσι τὸν ἐτήσιως προσφερόμενον πέπλον εἰς τὴν λατρευομένην θεότητα. Τοιαῦται ἐν Ἀθῆναις αἱ τέσσαρες μικραὶ ἐργαστῆναι ἢ ἀρρηφόρι (ῥδ.), αἱ κατεργαζόμεναι ἐτήσιως τὸν πέπλον τῆς Ἀθηνᾶς, ἐν Ὀλυμπίᾳ αἱ 16 γυναῖκες αἱ κατὰ πενταετηρίδα τὸν τῆς Ἥρας ὑφαίνουσαι (Πουσ. Ε, 16, 2-4. ΣΤ,

24, 8), αἱ ἐν Σπάρτῃ τὸν 30πηνυχον χιτῶνα περασσευάζουσαι τοῦ Ἀμυκλαίου Ἀπόλλωνος (Πουσ. Γ, 16, 2. 19, 2). Ἀλλ' ἀπὸ τῶν γυναικῶν εἰς τοὺς ἄνδρας ὡς ἐπάγγελμα κυρίως μόνον τῇ δ' ἐκτονταετηρίδι μ.Χ. μετεδόθη ἡ ὑφαντουργία (Χρυστμ. ΛΓ). Τὸ ὕφασμα συνίστατο ἐκ τῶν δύο κυρίως μερῶν, τοῦ στήμονος, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦν τὸν στερεοῦ ἢ μαλακοῦ, καὶ τῆς κρόκης ἢ ἐφυφῆς (Πλάτ. Πολτ., 297. 301-2. Νομ. Ε, 386). Οἱ ἀρχαιότεροι ἱστοὶ ἦσαν ὄρθιοι ὡς ἐμφαίνουσι καὶ αἱ λέξεις ἱστὸς καὶ στήμων,

ὀλίγον διαφέροντες τῶν καὶ ἐν τοῖς νέοις χρόνοις, πρὸ τῆς διὰ μηχανῶν τελειοποιήσεως τῆς τέχνης, ὑφισταμένων. Τὰ ἐκατέρωθεν πλευρὰ τοῦ ἱστοῦ ἐλέγοντο ἱστόποδες ἢ κελόντες (Θεόκρ. ΙΔ, 34). Οἱ στήμονες ἐξηστῶντο ἄνωθεν ἐκ τοῦ ζυγοῦ, περὶ ὃν εἰλίσσαστο καὶ τὸ ὕφασμα καθ' ὅσον παρσκειάζεται· κάτω δ' ἦσαν οἱ στήμονες, κατὰ δέσμους προσδεδεμένοι εἰς λίθους (λάας, λείας, λαιάς, ἀγνύθις), ἵνα μένωσι τεταμένοι, καὶ αἱ δέσμαι αὐταὶ ἔμενον μετὰ τὴν ὕφανσιν ὡς κροσσοί. Τὰ νήματα τοῦ στήμονος, δι' ἐγκαρσίου ράβδου ἐχωρίζοντο ἐναλλάξ εἰς τὰ δεξιῶς καὶ τὰ ἀριστερῶς αὐτῆς χωροῦντα, καὶ δι' αὐτῶν διήρχετο ἡ κερκίς, ἔχουσα τὴν κρόκην ἐντετυλιγμένην (πηνίειν, ὅθεν ἡ λέξις πηνίον), καὶ ἡ κρόκη ἐστερεοῦτο εἰτα διὰ τῆς σπάθης. Ὑπῆρχον δὲ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων ἥδη χρόνων καὶ ὀριζόντιοι ἱστοί. Ἐκ τῶν τεχνικῶν δὲ συνδυασμῶν τῶν μίτων, τοῦ στήμονος καὶ τῆς κρόκης παρήγοντο παντοῖα εἶδη ὕφασμάτων, τὸ δέμιτον, τρίμιτον, ἐξάμιτον (ὁ κατυφές), καὶ παντοῖα ποικίλματα, ἃ καθήρτιζον τὴν ὑφαντικὴν εἰς καλλιτεχνίαν. Τὸ ἔθνη τῆς μικρᾶς Ἀσίας, πρὸ πάντων οἱ Λυδοὶ, καὶ οὐχ ἦν τὸν οἱ Συροφοίνικες, διέπρεπον εἰς αὐτὴν ἀπὸ χρόνων ἀρχαιοτάτων (Ὀμ. Ἰλ. Ζ, 28.—Παλ. Γρφ. Παραλ. Β, 2, 14).

Ἑφασες, ποταμὸς τῆς Ἰνδικῆς, ὁ αὐτὸς τῷ καλουμένῳ καὶ Ὑπανίς, ὁ ἀνατολικώτερος τῶν ἀριστερῶν παραποταμιῶν τοῦ Ἰνδοῦ· διαρρέων τὸ Πενταπόταμον, ἐκβάλλει εἰς τὸν Ἀκεσίην (Ἀρρ. Ε, 5, 5. 4, 2. ΣΤ, 14, 4).

Ἑφορβός καὶ Σοφορβός καὶ Σοβότης, ὁ χοιροβοσκός (Ὀμ. Ὀδ. πολλὰχοῦ).

Ἑψεύς, υἱὸς τοῦ Πηνειοῦ καὶ τῆς νύμφης Κρεούσης, βασιλεὺς τῶν Λαπίθων, πατὴρ τῆς Κυρήνης (Πινδ. Πυθ. Θ, 21), καὶ τῆς Θεμιστοῦς, γυναικὸς τοῦ Ἀδάμαντος (Ἀπλλδ. Α, 9, 2).

Ψήνων, 1) υἱὸς τοῦ Δολοπίωνος, εἰς τῶν ἐπισήμων Τρώων (Ὅμ. Ἰλ. Ε, 77).

— 2) Υἱὸς τοῦ Ἰππίου, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Δηϊφόβου πρὸ τῆς Τροίας (Ἰλ. Ν, 411).

Ψέζυγος, ἦν ὁ καθήμενος εἰς τὴν ὑψηλοτάτην ἔδραν τῶν κωπηλατῶν· ἐξ οὗ καὶ ἐπίθετον τοῦ Διὸς, δηλοῦν ὑψίθρονος (Ὅμ. Ἰλ. Δ, 166. Η, 69. Α, 544 Σ, 185. — Ἡσδ. Ἑρ. 18).

Ψέζωνος, ὁ ὑψηλὰ ἐξωσμένος, ἦτοι σύρων τὸν χινῶνα ὑπὲρ τὴν ζώνην ἵνα βραχύνῃ αὐτὸν, καὶ ἔχῃ τὰ μέλη μᾶλλον ἐλεύ-

θερα πρὸς ἐργασίαν, ὁ γεωργός, ὁ χειρονάκτης, κτλ. Ἡ εἰκὼν ἐξ ἀρχαίου χειρογράφου.

Ψικράτης, ἱστοριογράφος Ἑλλήνων ἐξ Ἀμισοῦ τοῦ Πόντου, μνημονευόμενος ὑπὸ Λουκιανοῦ (Μετρ. 22) διὰ τὴν μακροβιότητά του, διότι ἔζησεν 92 ἔτη.

Ψικλής, ἀστρονόμος ἐξ Ἀλεξανδρείας, μαθητὴς τοῦ Ἰσιδώρου, ζῶν κατὰ

τοὺς χρόνους τοῦ Πλουτάρχου. Εἰς αὐτὸν ἀποδίδεται σύγγραμμα «περὶ τῆς τῶν ζωδίων ἀναφορᾶς», καὶ τὸ ἰδ' καὶ ἐβιβλίον τῶν στοιχείων τοῦ Εὐκλείδου.

Ψιπύλη καὶ **Ψιπύλεια**, θυγάτηρ τοῦ βασιλέως Θόαντος, βασιλεύουσα ἐν Λήμνῳ ὅτε προσωρμίσθησαν ἐκεῖ οἱ Ἀργοναῦται, ἔσχεν ἐκ τοῦ Ἰάσωνος υἱοὺς τὸν Θόαντα καὶ τὸν Ἐννεὸν (Ὅμ. Ἰλ. Η, 468). Αἱ Λήμνιαι γυναῖκες, μαθοῦσαι ὅτι οἱ ἄνδρες τῶν ἦσαν ἄπιστοι πρὸς αὐτάς, τοὺς ἐφόνευσαν πάντας· μόνῃ δ' ἡ Ψιπύλῃ ἔωσσε κρυφίως τὸν σύζυγόν της, ἀφείσα αὐτὸν νὰ φύγῃ. Ὅτε δ' ἔμαθον τοῦτο αἱ ἄλλαι, τὴν ἐξεδίωξαν καὶ τότε ὑπὸ πειρατῶν ἀלוῦσαι, ἐπωλήθη εἰς τὸν βασιλέα Λύκον ἐν Θήβαις, ἡ τὸν Λυκοῦργον ἐν Νεμέᾳ, καὶ ἐγένετο ἐκεῖ τρὸς τοῦ Ὀφέλτου (ἰδ. Ἀδραστος). Ἐπειδὴ δὲ, ἐξ ἀπροσεξίας αὐτῆς, δηχθεὶς ὁ Ὀφέλης ὑπ' ὄψεως ἀπέθανεν, ἐφυλακίσθη ἡ Ψιπύλῃ, ἀλλ' ἠλευθερώθη ὑπὸ τῶν υἱῶν της.

Ψισται πύλαι, μία τῶν πυλῶν τῶν Θηβῶν, κειμένη πρὸς ἀνατολὰς, πλησίον τῆς Προϊτίας πύλης, οὕτω κληθεῖσαι διὰ τὸν παρακείμενον ναὸν τοῦ Ὑψίστου Διὸς (Παυσ. Θ, 8. — Ἀπλδ. Γ, 6, 6).

Ψοῦς (ὁ), μικρὰ τῆς Ἀρχαίας πόλεις, ἐπὶ ὁμωνύμου ὄρους κειμένη, ἐπώνυμος Ὑψοῦντος, τοῦ υἱοῦ τοῦ Λυκάονος (Στράβ. — Παυσ. Η, 35).

Φ

Φάβιος, 1) υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς νύμφης Βινδοῦνης, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως Εὐάνδρου. Εἰς τοῦτον τινὲς ἀνήγον τὴν καταγωγὴν τοῦ ἀριστοκρατικοῦ οἴκου τῶν Φαβίων ἐν Ῥώμῃ (Πλούτ. Φάβ.). — 2) Φάβιος Πίκτωρ, ἐκ τῆς εὐγενοῦς γενεᾶς

τῶν Φαβίων, ὁ ἀρχαιότατος (τῷ 300 π. Χ.) ἐν Ῥώμῃ εἰς καλλιέργειαν τῆς ζωγραφικῆς ἐπιδοθείς, ὡς καὶ ἄλλοι τοῦ γένους του, αἵτινες ὁμῶς διὰ τοῦτο ἐπεριφρονοῦντο μᾶλλον ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων (Liv. X, 4. — Pl. XXXV, 19. — V. Max. III, 14, 6. — Cic. Tusc. I, 244).

Ἐξωγράφει δὲ τὸν ἐπὶ Κλαυδίου πυρποληθέντα ναὸν τῆς Σωτηρίας, καὶ ταύτας, φαίνεται, αὐτοῦ τὰς ἐντοιχίους γραφὰς λέγει ὁ Διονύσιος ὁ Ἀλικαρνασσεύς (Ἀπόσπ. ΙΣΤ, 6) ἀκριβεῖς τὰς γραμμάς, ἡδεῖας καὶ ἀνθηρὰς τὰ χρώματα, καὶ εὐγενεῖς τὸ διάγραμμα.

Φάδρα καὶ **Φαύρα**, νησίδιον κείμενον πρὸ τῆς Ἀττικῆς, δυτικῶς τοῦ Σουνίου (Στράβ.).

Φαδρουτηρία, πόλις τοῦ Λατίου ἐν Ἰταλίᾳ, ἐπὶ τοῦ Τρήρου ποταμοῦ (Στράβ.).

Φαθωρῆνος, ἐξ Ἀρελάτης (Ἀρλεων), πόλεως τῆς Γαλλίας, ἐπὶ Τραϊανοῦ καὶ Ἀδριανοῦ μαθητῆς Δίωνος τοῦ Χρυσοστόμου, φίλος τοῦ Πλουτάρχου καὶ Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ, γράψας Ἑλληνιστὶ διάφορα ἐγκυκλοπαιδικὰ, ὡς «Παντοδαπὴν ἱστορίαν», «Ἀπομνημονεύματα» ἔμπειρος δὲ καὶ τῆς Λατινικῆς φιλολογίας.

Φάγρης (ἡ), φρούριον τῆς Μακεδονίας ἐν τῇ Ἠδωνίδι ἐπαρχίᾳ, ἐπὶ τοῦ Στρυμονικοῦ κόλπου (Ἡρόδ. Ζ, 112. — Θουκ. Β, 99).

Φάγρος, υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς νόμφης Ὀρθηίδος, ἀναθρέψας τὸν ἄδελφόν αὐτοῦ Μελιτέα (Ἀντ. Λεβ. 19).

Φαέθουσα, θυγάτηρ τῆς Νεαίρας καὶ τοῦ Ἥλιου (Ἰδ.) (Ὀμ. Ὀδ. Μ, 132).

Φαέθων, 1) υἱὸς τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς νόμφης Κλυμένης, ἔπεισε ποτὲ τὸν πατέρα του νὰ τῷ ἐμπιστευθῇ ἐπὶ μίαν ἡμέραν τὴν διοίκησιν τοῦ φλογεροῦ ἄρματος του· ἀλλ' οἱ ἵπποι ἀφηνιάσαντες ὑπὸ τὴν ἄπειρον χειρὰ του, ἀνέτρεψαν τὸ ἄρμα, καὶ ἐπυρπόλησαν μέρος τῆς γῆς, δι' ὃ καὶ Ὁ Ζεὺς τὸν ἐκεραύνωσε καὶ κατεκρήμινεν εἰς τὸν Ἠριδανόν, ποταμὸν τῆς Ἰταλίας. Ἐκεῖ δ' αἱ ἄδελφαί του, κλαίονσαι αὐτὸν, μετεμορφώθησαν εἰς δένδρα τὰς αἰγείρους (Εὐρπ. Ἰππόλ. 735. — Πλάτ. Τίμ. 32. — Ἀπλλδ. Ρδ. Δ, 507. — Λουκ. Διάλ. Θε. ΚΕ). — 2) Υἱὸς Κεφάλου, ἢ Τιθωνοῦ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Κεφάλου, καὶ τῆς Ἡῠς, νέος ἐξόχου καλλονῆς, ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης ἀρπαγείς εἰς τὸν ναὸν αὐτῆς εἰς

Κύπρον (Ἡσδ. Θεογ. 985. — Ἀπλλδ. Γ, 148). Ἀπ' αὐτοῦ ἐλέγοντο καταγόμενοι τῆς Κύπρου οἱ βασιλεῖς. — 3) Εἷς τῶν ἱππῶν τῆς Ἡῠς (Ὀμ. Ὀδ. Ψ, 246).

Φαεινὲς, ἱέρεια τῆς Ἥρας ἐν Ἀργεῖ (Θουκ. Δ, 133).

Φαεννᾶ, μία τῶν ἀρχαιοτάτων δύο Χαρίτων, ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων οὕτω καλουμένη (Πaus. Θ, 35).

Φαῖα, τὸ ὄνομα τῆς Κρομμυωνίας ὕδς (Εὐρπ. Ἰκέτ. 316).

Φαίαιες, οἱ ἀρχαιοτάτοι κάτοικοι τῆς νήσου Σχερίας, ἥτις ὑπολαμβάνεται οὔσα ἡ Κέρκυρα, ὡς ἔξοχοι θαλασσοπόροι, καὶ ὡς λίαν φιλόξενοι ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ φημιζόμενοι (Ὀμ. Ὀδ. Ζ, 3. — Θουκ. Α, 25). Ἰδ. Σχερία.

Φαιακίαι καὶ **Φαιακίς**, ἡ χώρα, ἡ νῆσος τῶν Φαίαιων (Ὀμ. Ὀδ. Ε, 35. — Ἀπλλν. Ρδ. Δ, 769).

Φαίαξ, 1) υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Κερκύρας, θυγατρὸς τοῦ Ἀσωποῦ καὶ τοῦ Ναυσιθόου, πατὴρ τοῦ Ἀλκινόου, ὁ γενάρχης τῶν Φαίαιων ἐπὶ τῆς Σχερίας (Διόδ. Δ, 74). — 2) Ἀθηναῖος, υἱὸς τοῦ Ἑρασιστράτου, σύγχρονος τοῦ Νικίου, ἀλλὰ νεώτερος αὐτοῦ, καὶ ἀντίπαλος τοῦ Ἀλκιβιάδου (Πλουτ. Ἀλκβ. ΙΓ). Κατὰ Θουκυδίδην (Ε, 4), ἐπέμφοθ' εἰς Σικελίαν τῷ 422 π. Χ. ἵνα προσκλήσῃται ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων τὴν εὐνοίαν τῆς μερίδος τῆς ἀντιθέτου τῇ ἀριστοκρατικῇ. Μετὰ δὲ τὴν ἐπάνοδόν του, μετὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου διαλλαγῆς, προσέβαλε τὸν Ὑπέρβολον καὶ διεπράξατο αὐτοῦ τὴν ἔξωσιν (Πλουτ. Ἀλκ. ΙΓ. Νικ. ΙΑ). Ἦν δὲ καὶ ῥήτωρ, ἀλλὰ, κατ' Εὐπολιν, «λαλεῖν ἄριστος, ἀδυνατώτατος λέγειν». Τῶν λόγων δ' αὐτοῦ οὐδεὶς σώζεται. — 3) Ἀρχιτέκτων ὅστις διηύθυνε τὴν ἱδρυσιν τῶν δημοσίων οἰκοδομῶν τῶν Ἀκραγαντίνων μετὰ τὴν ἐν Ἰμέρᾳ μάχην (Διόδ. ΙΑ, 25).

Φαίδριμος, 1) βασιλεὺς τῶν Σιδωνίων, φιλοξενήσας τὸν Μενέλαον ἐπιστρέ-

φοντα ἐκ τῆς Τρωάδος (Ὅμ. Ὀδ. Ο, 117).

— 2) Υἱὸς τοῦ Ἀμφίωνος καὶ τῆς Νιόβης, κατατοξευθεὶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν του ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος (Ἀπλλδ. Γ, 5, 6). — 3) Εἷς τῶν Τριάκοντα τυράννων ἐν Ἀθῆναις (Δμσθ. πρπρδ. 402). — 4) Ἐπιγραμματοποιὴς ἐκ Βισάνθης τῆς Μακεδονίας (Στφ. Βζ.), οὐ οὐδὲν σώζεται.

• **Φαῖδρα**, θυγάτηρ τοῦ Μίνωρος, βασιλέως τῆς Κρήτης, καὶ τῆς Πασιφάης. Ὁ Θησεύς, ἀρπάξας αὐτὴν μετὰ τῆς ἀδελφῆς τῆς Ἀριάδνης, καὶ νυμφευθεὶς αὐτήν, ἔσχεν υἱοὺς τὸν Ἀκάμαντα καὶ τὸν Δημοφῶντα. Ἐρασθεῖσα δ' ἡ Φαῖδρα τοῦ νέου Ἰππολύτου, τοῦ ἐκ τῆς Ἀμαζόνος Ἀντιόπης ἑτέρου υἱοῦ τοῦ Θησεύς, καὶ ὀργιζομένη κατ' αὐτοῦ διότι ἀνθίστατο εἰς τὸν ἔρωτά της, τὸν ἐσυκοφάντησε πρὸς τὸν πατέρα του, καὶ ἐγένετο παραίτιος τοῦ θανάτου του· ἀλλ' ἐκ τύψεων συνειδότος ὕστερον κατατρυχομένη, ἡτύοκτόνησε (Ὅμ. Ὀδ. Λ, 325. — Εὐρπ. Ἰππόλ. — Ἀπλλδ. Γ, 1, 4).

• **Φαῖδρία**, κόμη τῆς Ἀρχαδίας.

• **Φαῖδρίας**, εἷς τῶν Ἀ' τυράννων ἐν Ἀθῆναις (Ξνφ. Ἑλλ. Β, 3).

• **Φαῖδρος**, 1) υἱὸς Πυθοκλέους, Ἀθηναῖος, Μυρρινούσιος τὸν δῆμον, συνήθως ἐκλαμβανόμενος ὡς μαθητὴς τοῦ Σωκράτους, ἀλλὰ κατ' Ἀθηναίον, μόνον φίλος τοῦ Πλάτωνος, ὅστις ὁμῶς ἐν τῇ Συμποσίῳ αὐτοῦ τὸν παριστᾷ μᾶλλον ὡς ἐκτεθηλυμένον τινα καὶ ἐπιτετηδευμένον μιμητὴν τῶν Σικελῶν ῥητόρων. Περὶ συγγραμμάτων αὐτοῦ οὐδὲν ἐστὶ γνωστόν. — 2) Ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἐπικουρίου σχολῆς ἐν Ἀθῆναις μέχρις Ὀλ. 177 (70 π. Χ.). Ἦν φίλος τοῦ Ἀττικοῦ καὶ τοῦ Κικέρωνος. ὅστις ἐφοίτησε παρ' αὐτῷ ἐν Ἀθῆναις, καὶ μεγάλως τὸν ἐξετίμα (Cic. ad Fam. XII, 1. N. D. I, 37. Fin. I, 5. V, 1. Ad Att. XIII, 39). Εἶχε γράψει «περὶ θεῶν». Μέρος δὲ τοῦ ἔργου τούτου, ἀνευρεθὲν εἰς τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ Ἡρακλείου, ἀποδεικνύει ὅτι ἀπ' αὐτοῦ εἶχεν ἀρυσθῆ ὁ Κικέρων τὸ πλεῖ-

στον τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ «περὶ φύσεως τῶν θεῶν», καὶ μάλιστα τὸ πρῶτον βιβλίον.

• **Φαῖδύμη**, γυνὴ τοῦ Καμβύσου, βασιλέως τῆς Περσίας (Ἡρδ. Γ, 68).

• **Φαῖδων**, ἐξ Ἡλίδος, δοῦλος κατὰ τὴν πρώτην νεότητά του, εἶτα δ' ἐξαγορασθεὶς ὑπὸ τοῦ Κέβητος ἢ ὑπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου, προτροπῇ τοῦ Σωκράτους, ὅστις τὸν εἶχε γνωρίσει, καὶ οὐ ἠκολούθησε τὴν διδασκαλίαν μέχρι τοῦ θανάτου του. Εἶτα δὲ φαίνεται ὅτι ἐπέστρεψεν εἰς τὴν γῆν τῆς γεννήσεώς του, καὶ ἐκεῖ ἱδρυσε σχολεῖον φιλοσοφίας Σωκρατικῆς. Γνωστὸς ἐγένετο κυρίως διὰ τοῦ Πλατωνικοῦ διαλόγου «περὶ ἀθανασίας τῆς ψυχῆς», τοῦ φέροντος τὸ ὄνομά του. Ἐγραψε δὲ καὶ αὐτὸς διαλόγους, οὓς ὁ Γέλλιος λέγει χαριεστάτους (Διογ. Λρτ. Β, 105. — Γελλ. IV, 391).

• **Φαῖδώνδης**, Θεβαῖος ἢ Κυρηναῖος, εἷς τῶν μαθητῶν Σωκράτους ὅσοι παρευρέθησαν εἰς τὸν θάνατόν του (Πλάτ. Φαῖδ. 59. — Ξνφ.).

• **Φαικῆς** (ἡ), εἶδος λευκῶν ἐμβάδων ἃς ἔφερον οἱ ἱερεῖς ἐν Αἰγύπτῳ, ἐν Ἀθῆναις δὲ οἱ γυμνασίαρχοι (Ἀππιαν. Ἐμφύλ. Ε, 17).

• **Φαιναρέτης**, ἡ μήτηρ τοῦ Σωκράτους (Πλάτ. Θεαιτ.).

• **Φαινένθα**, τρόπος τῆς τοῦ παίζειν τὴν σφαῖραν. Ἰδ. Παίγνια.

• **Φαινέππος**, δηνόσιος τις γριμματαῦς ἐν Ἀθῆναις (Θουκ. Δ, 113).

• **Φαινόλης**, εἶδος χονδρεῦ ἐπενδύτου, ἄνευ χειρῶν, ἔχοντος ἐπερραμμένον καὶ

κάλυμμα διὰ τὴν κεφαλὴν, ἐμπρὸς δὲ τὸ ἥμισυ πρὸς τὰ κάτω μὴ συνερραμμένον, ὥστε

ἐδύνατο ἑκατέρα τῶν ἄκρων νὰ ρίπτηται καὶ ὑπὲρ τὸν ὦμον (Πολδ. Ζ, 61. — Ἡσύχ. — Μ. Ἑτυμλ.).

Φαῖνοψ, ἐξ Ἀδύδου, υἱὸς τοῦ Ἀπίου, φίλος τοῦ Ἐκτορος, πατὴρ δὲ τοῦ Φόρκυος, Εἰάνθου καὶ Θόωνος (Ὀμ. Ἰλ. Ε, 152. Ρ, 312. 582).

Φαινώ, νόμῃ ἐπαδὸς τῆς Περίσεφονης (Ὀμ. Ὑμν. Δμτρ. 418).

Φαισιάννα, πόλις τῆς Ἀρκαδίας κατὰ τὰ νότια αὐτῆς, καθέδρα ἀρχαίων αὐτοχθόνων βασιλέων (Πινδ. Ὀλ. ΣΤ. 56).

Φαιστός, 1) ἐκ Ζάρνης, πόλεως τῆς Λυδίας, υἱὸς Βώρου, σύμμαχος τῶν Τρώων, φονευθεὶς πρὸ τοῦ Ἰλίου ὑπὸ τοῦ Ἰδομενέως (Ὀμ. Ἰλ. Ε, 43). — 2) Υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους, βασιλεὺς τῆς Συκυῶνος, ὁ πρῶτος ἐκεῖ εἰσαγαγὼν τὴν λατρείαν τοῦ πατρὸς του καὶ τιμὰς ἀποδιδόμενας αὐτῇ μετὰ τῶν Ὀλυμπίων θεῶν (Παυσ. Β, 6. 3). — 3) Ἐγγονος τοῦ Ἡρακλέους, υἱὸς Ῥοπάλου, ἰδρυτῆς τῆς πόλεως Φαιστοῦ ἐν Κρήτῃ (Στέφ. Βυζ.).

Φαιστός, 1) πόλις ἀρχαιοτάτῃ τῆς Κρήτης, ἐπὶ τῶν νοτίων τῆς νήσου εἰς 1 ¹/₂ μιλίου ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Γόρτυνος, κτίσμα, κατὰ τοὺς μὲν Φαιστοῦ, τοῦ ἐγγονοῦ τοῦ Ἡρακλέους, κατὰ τοὺς δὲ τοῦ Μίνως (Ὀμ. Ἰλ. Α, 642. — Στράβ.). — 2) Πόλις τῆς Θεσσαλιώτιδος, χώρας τῆς Θεσσαλίας (Liv. XXXVI, 13). — 3) Πόλις τῆς Ἑσθιαιώτιδος ἐν τῇ Ὀζολαίᾳ Λοκρίδι, παρὰ τῷ Εὐρώτῃ ποταμῷ, μετὰ λιμένος καὶ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος (Στράβ. Βζ. — Plin. IV, 3, 4).

Φαῖσολα (τὰ), (Λατ. Faesulae), πόλις ἀρχαία τῆς Τυρρηνίας ἐν Ἰταλίᾳ, κατὰ τοὺς πρόποδας τῶν Ἀπεννίνων (Πολδ. Β, 25. Γ, 82. — Δίων Κάσσ.).

Φάκελλος (ὁ) καὶ Φάκελος, δέμα διαφόρων ἀντικειμένων, ἰδίως ξύλων, «ὕλης φάκελος» (Ἡρόδ. Δ, 62. 67. — Θουκ. Β, 169) ὅθεν μεταγενεστέρως καὶ δέματα βιβλίων καὶ χειρογράφων, οἷα εὐρέθησαν ἐν

Ἡρακλείῳ, καὶ προσέτι φάκελλαι ἐπιστολῶν (Συνέσ. Ἐπιστολ. 134).

Φάκειον, φρούριον εἰς τὰ ὄρη τῆς Πελασγιώτιδος ἐν Θεσσαλίᾳ, ἐπὶ τοῦ Ἀπιδανοῦ ποταμοῦ κατ' ἄλλην ὑπόθεσιν εἰς τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ Πηνειοῦ, κατὰ τὸ νῦν χωρίον Ἀλίφαγα (Θουκ. Δ, 78. — Liv. XXXII, 13. XXXVI, 13).

Φακοῦσα, Φακοῦσσα καὶ Φάχοσσα, πόλις τῆς Αἰγύπτου, κατὰ τὸ Δέλτα, ἐπὶ τοῦ ἀνατολικοῦ βραχίονος τοῦ Νείλου, μητρόπολις τοῦ Ἀραβίου νομοῦ (Πτλμ. — Στράβ. — Στράβ. Βζ.). Νῦν ἐρείπια εἰς Τελ-Φακούς.

Φάλαγγες (αἱ), στρογγύλα ξύλα, ὡς κορμοὶ, ἢ μακραὶ καὶ στερεαὶ ράβδοι, δι' ὧν ἔφερον βάρος, στηρίζοντες αὐτὰς ἐπὶ τῶν ὤμων

(Ἡρόδ. Γ, 97. — Plin. XII, 4. — Vitruv. X, 3, 7) καὶ οἱ ξύλινοι κύλινδροι δι' ὧν μετέφερον τὰ πλοῖα διὰ ξηρᾶς (Ἀπλλν. Ῥοδ. Δ, 375 κλπ.).

Φάλαγγξ. Κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους αἱ μάχαι ἦσαν κυρίως μονομαχίαι τῶν

ἀρχηγῶν, εἶποντο δ' αὐτοῖς οἱ ἄλλοι ἄνδρες, ἵνα ἐν καιρῷ ἔρχωνται ἐπικούροι τῷ ἀρχηγῷ κινδυνεύοντι ἢ πεσόντι, ἢ μετεῖχον τῆς μάχης πρὸς σωτηρίαν τῆς ἰδίας αὐτῶν ζωῆς καὶ ἀπώρουσιν τοῦ ἀπειλοῦντος αὐτοὺς κινδύνου. "Οτε ὅμως ἤρχιζε τὴν μάχην ὁ στρατηγός, ἀναγκαῖα ἦν παράταξις τις τοῦ στρατοῦ, καὶ ἡ φυσικωτέρα ἦν ἡ τῆς φάλαγγος. ἤτοι ἐπαλλήλων καὶ κεκλεισμένων γραμμῶν τῶν στρατιωτῶν. Παρετάττοντο δὲ κατὰ μέτωπον ἀνὰ λαοὺς, φυλάς, γένη, οἰκογενείας, εἰς τὸ βάθος δ' ὀπίσω ἀλλήλων κατὰ τὴν ἀτομικὴν ἐκάστου ἀνδρείαν καὶ γενναϊότητα καὶ τὴν πεποιθήσιν ἣν ἐνέπνεεν εἰς τὴν ἑαυτοῦ ἰκα-τητα. — Βαθμῆδον ὅμως ἡ πυκνὴ φάλαγγς ἔπαυσεν οὕσα ἀπλῶς ἢ ἐκ τῆς ἀνάγκης προ-ελθοῦσα τάξεις, καὶ ὠργανώθη μεθοδικῶς, καὶ ἀνεδείχθη τὸ κέντρον τῆς μάχης. Περὶ τοῦ ὀπλισμοῦ αὐτῆς "Ιδ. "Ο π λ ῖ τ α ι. Τὸ βάθος τῆς φάλαγγος διέφερε βεβαίως κατ' ἀρχὰς ἀναλόγως τῶν πολεμικῶν διαθέσεων ἐκάστου λαοῦ. Εἰς τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην καὶ αὗται αἱ διάφοροι ἀττικαὶ φυλαὶ εἶχον τὸ βάθος διά-φορον ("Ηρδ. ΣΤ, 111). "Ισως ὅμως τοῦτο ἐξηγητᾶτο ἐν μέρει καὶ ἐκ τῶν θέσεων αἱς κατεῖχον. Βαθμῆδον δὲ ὡς γενικὸς ὅρος ἐγένετο δεκτὸς ὁ τῶν οὐκ ἄνδρῶν κατὰ βάθος. "Οταν ἡ δύναμις τῶν στρατευομένων πολι-τῶν, ἢ τῶν ὀπλιτῶν, ἦτο μικρά, ὡς συνή-θως παρὰ τοῖς Σπαρτιάταις, τότε ὀπίσω αὐτῶν, εἰς τοὺς τελευταίους στίχους, ἐτάτ-τοντο οἱ δοῦλοι, οἱ Ἐῖλωτες, ὅπως ἰσχυρο-τέραν καθιστῶσι τὴν προσβολὴν τῆς φάλαγ-γος. Περιφημος ἀνεδείχθη ἡ ὑπὸ τοῦ Φιλίπ-που τῆς Μακεδονίας ἐντελέστερον ὀργανω-θεῖσα Μακεδονικὴ φάλαγγς, ἥτις μεγάλως εἰς τοὺς θριάμβους τοῦ συνετέλεσεν. — "Ο Καῖσαρ λέγει ὅτι καὶ οἱ Γαλάται καὶ οἱ Γερμανοὶ εἶχον παρ' ἑαυτοῖς τοιοῦτο καὶ πρὸς προσβο-λὴν καὶ πρὸς ἄμυναν ὠργανωμένον σῶμα (Β. Ο. Ι. 24. 25. 32), δ φάλαγγα καλεῖ. Ταύτης ὁ πρῶτος στίχος εἶχε τὰς ἀσπίδας πρὸ τοῦ σώματος, οἱ δ' ἐπόμενοι, ὡς στέγης

κεράμους πυκνὰς ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν ἐμ-πρὸς αὐτῶν παρατεταγμένων ὥστε εἰς ἑμίαν τῶν μαχῶν, κατὰ τοῦ Ἀριοβίου, οἱ Ῥω-μαῖοι ἠναγκάσθησαν νὰ πηδῇσιν ἐπάνω εἰς τὴν φάλαγγα, νὰ καταρρίψωσι τὰς στεγάζου-σας αὐτὴν ἀσπίδας, καὶ νὰ προστάλῃσι τοὺς στρατιώτας ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν.

«**Φάλαγγος**, 1) υἱὸς τοῦ Ὀνομάρχου, στρατηγός τῶν Φωκίων ἐν τῷ ἱερῷ πολέμῳ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Φαύλου, τῷ 351 π. Χ. Ἡττηθεὶς ἐν Βοιωτίᾳ, ἔτε καὶ οἱ Βοιωτοὶ ἐλεηλάτησαν τὴν Φωκίδα, ἀπώλεσε τῷ 347 τὴν ἀρχηγίαν, δοθεῖσαν εἰς τρεῖς ἄνδρας ἄλλ' ὅτε ὁ Φίλιππος εἰσέβαλεν εἰς τὴν χῶ-ραν, ἦν πάλιν ἀνώτατος ἀρχηγός. Τότε δὲ, συνελεύσας συνθήκης, ἐγκατέλιπε τὴν Φωκίδα μετὰ τῶν μισθοφόρων του, καὶ μετέβη εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ ἐκείθεν εἰς Κρήτην, ἐνθα ἐφρονεύθη κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Κυ-δωνίας (Διόδ. ΙΣΤ, 38). — 2) Ἀρχαῖος Ἑλ-λην ποιητής, οὐ μόνον ἰδιαίτερόν τι μέτρον στιχοιργίας μνημονεύεται (Σουῖδ.). — 3) Τύ-ραννος τῆς Ἀμβρακίας, σπαραχθεὶς ἐν μέσῃ τῇ ὁδῷ ὑπὸ λέοντος ὃν ἡ Ἀρτεμις ἐπαμφεν, εὐσπλαγχνισθεῖσα τοὺς ὑπ' αὐτοῦ καταδυνα-στευομένους πολίτας (Νικανδρ. παρ' Ἀν. Λιβ. Δ).

«**Φαλακισαίαι** (αἱ), καὶ **Φαλακισαία**, πολίχνη τῆς Ἀρκαδίας, οὐ μακρὰν τῆς Με-γαλοπόλεως κείμενη, κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Λακωνίας (Παυσ. Η, 35. — Στφ. Βζ.).

«**Φάλακτρα** (τὰ), καὶ **Φαλάκρες** (αἱ), πόλις τῆς Κυρηναϊκῆς ἐν Λιβύᾳ (Πτλμ. — Στφ. Βζ.).

«**Φαλακρόν**, ἐν τῶν ἀκρωτηρίων τῆς νήσου Κερκύρας (Στρεβ.). Νῦν Σιδάρι.

«**Φάλανθος**, ὄρος κείμενον κατὰ τὸ μέσον τῆς Ἀρκαδίας (Παυσ. Η, 35). Ἐκεῖ ἐλατρεύετο ὁ Ἑρμῆς, καὶ ἱερὸν αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Φαλανθέως, ὑπῆρχεν ἐν Ἀθή-ναις (κατ' Ἑπιγρ. Ἀρχλ. Ἑρ. ἀρ. 1826).

«**Φάλανθος**, 1) (ἡ), πόλις τῆς Ἀρ-

καδίας ἐπὶ τοῦ ὁμωνύμου ὄρους, νοτίως τῆς Μαντινείας, ἐπὶ Πausανίου ἤδη κατεστραμμένη. — 2) Ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀγελάου, ὁ κτίστης τῆς κατ' αὐτὸν ὀνομασθείσης πόλεως τῆς Ἀρκαδίας (Paus.). — 3) Υἱὸς Ἀράκου, Λακεδαιμόνιος, ὁ εἰς Ἰταλίαν ἐδηγήσας τὴν ἀποικίαν τῶν ἐκ Σπάρτης Παρθενίων, καὶ μετ' αὐτῶν ἐκεῖ κτίσας τὴν πόλιν Τάραντον (Πλουτρχ.).

Φάλανα (ή), καὶ τὸ Φάλαινον, πόλις τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Πελασγιώτιδος, κειμένη ἐπὶ τοῦ Πηνειοῦ, βορείως τῆς Λαρίσης (Στρβ.), καὶ κληθεῖσα κατὰ Φάλαιναν, τὴν θυγατέρα τοῦ Τύρου (Στφ. Βυζ.).

Φάλαρα (τά), μικραὶ στρογγύλαι πλάκες μεταλλιναι, ἀσπιδίσκοι, μετ' ἐπικεχαραγμένων κοσμημάτων, ἐν χρήσει πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν παραγναθίων κυρίως τῆς περικεφαλαίας (Ὁμ. Ἰλ. Π, 106), ὡς καὶ εἰς κόσμησιν τῆς περσικῆς βασιλικῆς τιάρας

(Αἰσχλ. Πέρσ. 661). Προστιθεμένοι δὲ καὶ ἄλλων κοσμημάτων ἀπ' αὐτῶν χρημαζόμενων, ἐχρησίμευον εἰς στολισμὸν τῶν τραχήλων καὶ τῶν μετώπων τῶν ἵππων (Σφλ. Οἰδ. Κλ. 1069. — Εὐρπ. Τκ. 586), καὶ παρὰ Ῥω-

μαίοις καὶ αὐτοῦ τοῦ στήθους τῶν πολεμιστῶν τῶν διακριθέντων μάλιστα ἐν τῇ μάχῃ (Sil. Ital. XV, 255).

Φάλαρα (τά), καὶ Φάληρον, κώμη τῆς Θεσσαλίας ἐν τῇ Φθιώτιδι, λιμένα ἔχουσα ἐπὶ τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου (Στρβ. — Στφ. Βζ.). Ἡ νῦν Στυλῆς.

Φαλάριον, φρούριον ἐν Σικελίᾳ, ὑπὸ τοῦ Φαλάριδος κτισθὲν, καὶ κατ' ἐκεῖνον ὀνομασθὲν, ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὀχθῆς τοῦ ποταμοῦ Ἰμέρας (Διοδ. ΙΘ, 118).

Φάλαρις, διαδόχτος τύραννος τῶν Ἀκραγαντίνων. Ἐξ Ἀστυπαλαίας τῆς πρὸς τῇ Ῥόδῳ καταγόμενος, καὶ ἐκεῖθεν ἐξορισθεὶς, μετόκησεν εἰς Ἀκράγαντα, καὶ πλούσιος ὢν, κατέλαβε τὰς ἀνωτάτας ἀρχάς. Ἀνεγείρων ναὸν εἰς τὸν Πυλῖα Δία, συνήγαγε πολλοὺς οἰκοδόμους, ὥπλισεν αὐτούς, καὶ δι' αὐτῶν κατέλαβε τὴν ὑπερτάτην ἐξουσίαν, καὶ καθυπέταξε καὶ τὰς παρακειμένας πόλεις, ἐν ἄλλοις καὶ τοὺς Ἱμεραίους, ὃν ὁ Στῆσίχορος εἶχε μάτην ἐλκύσει τὴν προσοχὴν κατ' αὐτοῦ. Οὗτος ἦν εἰς τῶν πρώτων τυράννων δι' ὃν τὸ ὄνομα τοῦτο κατέστη ἀπεχθὲς ἐν τῇ ἱστορίᾳ. Εἰς αὐτὸν ἀποδίδονται καταπιέσεις, θανατώσεις, ἀπάνθρωποι τιμωρίαι. Διαδόχτος ἐστὶν ἡ διήγησις περὶ τοῦ χαλκοῦ ταύρου τοῦ Περίλλου (Id.), εἰς ὃν ἐνέκλειεν ἀνθρώπους καὶ τοὺς κατέκαιε, κατὰ μῦθον ἀναφερόμενον πιθανῶς εἰς τοῦ Μολῶχ τὴν ἀρχαίαν λατρείαν. Φαίνεται δὲ ὅτι ὁ μετὰ ταῦτα πολλάκις μνημονεύμενος ταῦρος τοῦ Φαλάριδος οὐδὲν ἕτερον ἦν ἢ ἡ εἰκὼν τοῦ ποταμοῦ θεοῦ. Μετὰ 16 ἐτῶν ἀρχὴν ἐφονεύθη ἐπὶ γενικῆς ἐπαναστάσεως, καὶ διεδέχθη αὐτὸν ὁ Ἑρμενίδης Τηλέμαχος (Πίνδ. Πύθ. Α. 186. — Λουκ. Φαλρ. — Διόδ. ΙΓ, 90. — Cic. R. P. III, 30, 42. Verr. IV, 33, 73. N. D. III, 33, 82. Off. III, 6, 29). Σώζονται 143 ἐπιστολαί, τινὲς αὐτοῦ τὸ ὄνομα φέρουσαι (Στρβ. — Φώτ. — Σουίδ.) ἔργον μεταγενέστερον τῶν χρόνων τῶν Ἀντωνίνων, κατὰ τὴν κρίσιν τῶν νεωτέρων.

Φάλαρος (ὁ), 1) Ποταμὸς τῆς Βοιωτίας, ῥέων πλησίον τῆς Λεβαθείας (Paus. — Φλίαρρος παρὰ Πλουτ. Λυσσδρ. ΝΣΤ). — 2) Ὄνομα βουκόλου παρὰ Θεοκρίτῳ (Εἰδ. E, 108), πιθανῶς κληθεὶς κατὰ τὸν ποταμόν.

Φαλάσαρνος (ή ἢ τὰ), ἐπίσημος

πόλις τῆς Κρήτης, εὐλίμενος, κατὰ τὰ θυ-
τικά παράλια, καὶ νῦν ἔχουσα τῆς Ἀρτέ-
μιδος (Στρεβ. — Στφ. Βζ. — Δικαιαρχ. 10).

Φαληρεὺς, ἴδ. Δημήτριος.

Φάληρον (τὸ), καὶ Φαληρὸς (ὁ),
ὁ ἀρχαιότατος λιμὴν τῶν Ἀθηναίων, πρὸς νό-
τον αὐτῶν κείμενος, καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ πλη-
σιέστερος αὐτῶν ἢ ὁ Πειραιεὺς· κατὰ τοὺς
νῦν Τρεῖς πύργους, ἢ τὸ ἀρχαῖον λεγόμενον
Φάληρον. Ἐκεῖθεν ἀπέπλευσε μετὰ τῶν
Ἀργοναυτῶν ὁ δούς τὸ ὄνομά του εἰς τὸν λι-
μένα Φάληρις, ἔχων βωμὸν παρὰ τὴν παρα-
λίαν, καὶ ἀπῆλθε καὶ ὁ Μενεσεύς εἰς Τροίαν,
καὶ πρὸ αὐτοῦ ὁ Θησεύς εἰς Κρήτην, δι' ὃ
καὶ ἦν ἐκεῖ ἰδρυμένος βωμὸς τῶν παίδων
τοῦ Θησέως, ἥτοι τῶν οὗς ἔσωσεν ὁ Θησεύς
ἀπὸ τοῦ Μινωταύρου, καὶ ἄλλος τοῦ Ἀν-
δρόγεω, υἱοῦ τοῦ Μίνως, Ἡρῶν λεγό-
μενος (Παυσ. Α, 2, 3). Καὶ βωμὸς τῶν Ἀ-
γνώστων θεῶν ὑπῆρχε προσέτι ἐν Φα-
λήρῳ, ἰδρυθεὶς ὑπὸ Ἐπιμενίδου, καὶ ναὸς
τῆς Δήμητρος, πυρποληθεὶς ὑπὸ τῶν Περ-
σῶν. Συνήνασε δὲ τὸ Φάληρον μετὰ τῶν
Ἀθηναίων ὁ Κίμων ἐγείρας πρὸς τὸν λιμένα
τοῦτον τὸ νότιον ἐκ τῶν δύο μακρῶν τειχῶν,
ἐν ᾧ τὸ βόρειον ἤγαγε πρὸς τὸν Πειραιᾶ. Μετὰ
ταῦτα δ' ὁ Περικλῆς, τοῦ Πειραιῶς κατα-
στάντος μικρὸν πρὸ αὐτοῦ ἐπινείου τῆς πό-
λεως, ἐγκατέλειπεν ἢ παρημέλησε τὸ φαλη-
ρικὸν τεῖχος, καὶ ἤγειρε τὸ διὰ μέσου,
περιβάλλον μετὰ τοῦ βορείου τὴν πειραικὴν
χερσόνησον. Τὸ Φάληρον ὥκει δῆμος τῆς
Διαντίδος φυλῆς.

Φάληρος, 1) Εἰς τῶν Λαπίθων οἴτι-
νες ἐπολέμησαν κατὰ τῶν Κενταύρων εἰς
τοὺς γάμους τοῦ Πειριθόου (Ἡσδ. Ἀσπ.
180). — 2) Ἀθηναῖος, υἱὸς τοῦ Ἀλκωνος, ἢ
τοῦ Ἐρεχθέως, εἰς τῶν Ἀργοναυτῶν, ἰδρυ-
τῆς τοῦ Φαλήρου, ἐνθα εἶχε καὶ βωμὸν,
κατὰ τινὰς κτίσας καὶ τὴν ἐν Ἰταλίᾳ Παρ-
θενόπην, τὴν εἰτα Νεάπολιν (Παυσ. Α, 1).

Φαλίεας, υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους, ἐκ μιᾶς
τῶν θυγατέρων τοῦ Θεσπίου (Ἀπλλδ. Β, 7, 8).

Φαλῆνος, Ζακύνθιος, ἰδίᾳς γνώσεις
κεκτημένος τῆς τακτικῆς καὶ τῆς ξιφασκίας,
δι' ἧς καὶ ἰδίως ὑννοήθη ὑπὸ τοῦ Πέρσου
σατράπου Τισσαφέρνη, ὥστε καὶ ἐχρησί-
μευσεν αὐτῷ μετὰ τὴν ἐν Κουνάβοις μάχην
διὰ τὰς διαπραγματεύσεις μετὰ τῶν μυρῶν
Ἑλλήνων, τῶν μισθωτῶν τοῦ Κύρου (Ξενφ.
Ἀνθ. Β, 1, 7, 16. — Πλούτ. Ἀρτέ. ΙΓ).

Φάλιος, ἐκ Κεσχύρας, ὁ κτίστης τῆς
πόλεως Ἐπιδάμνου ἐν Τλλυρίᾳ (Θουκ.
Α, 24).

Φαλίσκει, Τυρρηνοί, κάτοικοι τῆς
πόλεως Φαλερίου (Πολύβ.).

Φαλίσκον (τὸ) καὶ Φαλίσκος (ἡ)
καὶ Φαλέριον (τὸ), ἐπίσημος πόλις τῶν
Τυρρηνῶν ἐν Ἰταλίᾳ, κυριευθεῖσα ὑπὸ τῶν
Ῥωμαίων μετὰ τὸν πρῶτον Καρχηδονικὸν πό-
λεμον (Στρεβ. — Στφ. Βυζ.).

Φάλακας, Ἡρακλείδης, υἱὸς τοῦ Τη-
μένου, πατὴρ τοῦ Ῥηγνίδα, κυριεύσας τὴν
Σικυῶνα, καὶ ἰδρύσας ἐκεῖ τὸν ναὸν τῆς Προ-
δρομίας Ἥρας. Πατροκτόνος, διὰ μετὰ τῶν
ἀδελφῶν αὐτοῦ ἐκ φιλαρχίας, καὶ φονεύσας
καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Ὑρνηθῶ, οὐζυγον τοῦ
Δηϊφόντου, εἰς δὲ ὁ Τῆμενος εἶχε δώσει τὸ
κράτος τοῦ Ἀργεῶς (Παυσ. Β, 9, 7, 13.
28, 5. — Στρεβ. Η. — Ἀπλλδ. Β, 8, 5).

Φαλλῶς, ἴδ. Διονύσια.

Φάλος, ἴδ. Κράνος.

Φαλώρεια, Φαλώρη ἢ Φαλώ-
ρία, πόλις ὀχυρὰ τῆς Θεσσαλίας ἐν τῇ Ἐ-
στιαϊώτιδι, πρὸς βορρᾶν τῆς Τρίκκης, ἐπὶ τῆς
δεξιᾶς ὁχθῆς τοῦ Πηνειοῦ (Στφ. Βυζ. —
Λίν. XXXII, 15. XXXVI, 13. XXXIX, 25).

Φαναγόρεια, ἑλληνικὴ ἀποικία, πι-
θανῶς ἐκ Τέω, εἰς τὸ ἀσιατικὸν μέρος τοῦ
Κιμδρίου Βοσπόρου, ἣν τὸ κυριώτερον ἐμπο-
ρεῖον τῶν χωρῶν ἐκείνων, καὶ κατέστη μετέ-
πειτα πρωτεύουσα τοῦ κράτους τοῦ Βοσπόρου.
Τῆς πόλεως Παντικαπαίου ἀπέχεν 70 στά-
δια, καὶ ἔκειτο εἰς τὸ νότιον πέρας τῆς πρὸς
τὸν Πόντον ἀνοιγομένης λίμνης Κοροκονδά-
μης (νῦν Κουβάνσκι), ἐπὶ νήσου ἦν ἀτετέ-

λουν ἡ λίμνη ἡ Μαιώτις καὶ ὁ ποταμὸς Ἀντικίτης (ν ν Κουδάν) (Στρβ. Ζ, 307. 310). Οἱ Ῥώσσοι ἔχουσι καὶ νῦν ἔτι φρούριον τοῦ ὀνόματος τούτου πλησίον τῆς πόλεως Ταμάν.

Φανός, 1) ἀκρωτήριο καὶ λιμὴν εἰς τὴν νότιον ἀκτὴν τῆς νήσου Χίου (Θουκ. Η, 24.—Στρβ.).—2) Ὄνομα ἐπίπλαστον πόλεως τῆς ἐπινόας τοῦ Ἀριστοφάνους (Ὀρν. 1696).

Φανάροις, ἐν Ἀσίᾳ, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τοῦ Πόντου, χώρα τερπνὴ περὶ τὸν Ἴριν ποταμὸν, καὶ εὐφορος εἰς οἶνον, ἔλαιον καὶ παντοίους καρπούς (Στρβ.).

Φανερὰ οὐσία, ἐν Ἀθήναις ἡ περιουσία ἡ συνισταμένη εἰς οἰκίαν, ἐγγεῖους κτήσεις (Bekk. Anecd. 468), καὶ εἰς τὰ «ἐπὶ τῇ τραπέζῃ» (Δμοθ. κ. Ὀλμπδ. 1171), ἥτοι εἰς ἐπίσημα καὶ γνωστὰ δάνεια εἰς τραπέζας, κατ' ἀντίθεσιν τῇ ἀφανεί, συνισταμένη εἰς χρήματα, σώματα (δούλων), σκεύη, δανείσματα ἀνεπίσημα (Ἰσαῖ. π. Κίρ. κλ. 35), ὅσα εἰς τὸ κοινὸν δὲν ἦσαν ἐπισήμως γνωστά. Εἶχον δὲ τὸ καθῆκον καὶ τὴν δύναμιν νὰ ἐκτιμῶσιν, ἐπὶ σκοπῷ φορολογίας, τὴν φανερὰν οὐσίαν οἱ δήμαρχοι, ὅταν ἦν ἀνάγκη καὶ μετὰ τῶν βουλευτῶν.

Φάνης (ητος, ὁ), 1) θεότης τις ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς μυστηρίοις, ἄλλως Ἐρως καὶ Πρωτογόνος καλουμένη (Ὀρφ. Ἀργ. 15).—2) Ἀλικαρνασσεύς, ὁπαδὸς τοῦ βασιλέως τῆς Αἰγύπτου Ἀμάσιδος, ἀφ' οὗ δρακετεύσας, ἦλθε πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Περσίας Καμβύσην, καὶ ἐπέσειν αὐτὸν νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῆς Αἰγύπτου (Ἡρόδ. Γ, 4).

Φανίας ἢ Φαινίας, 1) Ἐξ Ἑρεσοῦ τῆς Λέσβου, μαθητὴς τοῦ Ἀριστοτέλους, φίλος τοῦ Θεοφράστου, «ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ γραμμάτων οὐκ ἄπειρος ἱστορικῶν», κατὰ Πλούταρχον (Θμοσ. ΙΓ'), πλεῖστα συνέγραψε φιλοσοφικά, ἱστορικά καὶ φυσικοῖς ιστορικά, ἐξ ὧν ὁμως ἀποσπάσματα μόνον διετηρήθησαν (Συλλγ. Müller, Frag. hist. Graec.

II).—2) Ναύαρχος Ἀθηναῖος (Ξνφ. Ἑλλ. Ε, 1, 26).—3) Ἀθηναῖος τις ἐκ τοῦ δήμου Ἀφιδνῶν (Δμοθ. Μειδ. 544).—4) Ἐπὶ Ἀντιόχου διοικητῆς τῆς Ἀντιοχείας καὶ τῆς Συρίας, ἐκβαλὼν τοὺς φιλοσόφους ἐκ τῆς ἐπικρατείας του.—5) Συντάκτης 8 ἐκ τῶν ἐπιγραμμάτων τῆς Ἀνθολογίας.

Φανόδημος, πιθανῶς Ἀθηναῖος, ἱστορικὸς, ἀλλ' ἐποχῆς ἀμφιβαλλομένης ἴσως σύγχρονος τοῦ Θεοπόμπου. Τὸ κυριώτερον τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ ἦν μία Ἀτθίς ἡ ἀττικὴ ἀρχαιολογία εἰς 9 βιβλία. Μικρὰ καὶ οὐχὶ σπουδαῖα λείψανα αὐτοῦ σώζονται, περιστρεφόμενα εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Κίμωνος (Συλλγ. Müller, Fragm. hist. Graec. 1). Ἰδ. Ἀτθίς.

Φανοκλῆς, ἐλεγειακὸς ποιητὴς, πιθανῶς τῆς Ἀλεξανδρινῆς ἐποχῆς. Τὰ ἄσματά αὐτοῦ ἐπεγράφοντο α" Ἐρωτες ἢ καλοῖ, καὶ ἐφαλλον, κατὰ τὸν τρόπον καὶ τὴν γλῶσσαν τῶν Ἀλεξανδρινῶν, διηγήματα περιάγατης ὥραιων νεανιῶν. Ἐξ αὐτῶν διετηρήθη ἐν μακρὸν ἀπόσπασμα 28 στίχων, καὶ ἄλλα τινὰ βραχύτερα. Ἡ γλῶσσα αὐτοῦ ἐστὶν ἀνθηρὰ, καὶ ἡ στιχουργία ἐναρμόνιος (Συλλγ. N. Bach, μετὰ Φιλήτα καὶ Ἑρμῆσιαννακτος).

Φανόμαχος, στρατηγὸς Ἀθηναῖος ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου (Θουκ. Β, 70).

Φανομηρίδες. Τοῦτο τὸ ἐπίθετον ἔδιδον ἐνίοτε ποιηταὶ τινες, ὡς ὁ Ἰβυκος, εἰς τὰς κόρας τῆς Σπάρτης, οὐχὶ ὡς δῆθεν πομπευσάσας καὶ γυμναζομένας γυμνάς (Πλουτ. Λυκ. ΙΔ), ἀλλὰ διότι, ὡς ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς ἐξηγεῖ (Συγκρ. Λυκ. κ. Νουμ.), τοῦ παρθενικοῦ χιτῶνος αἱ πτέρυγες οὐκ ἦσαν συγερραμμέναι κάτωθεν, ἀλλ' ἀνεπτύσσοντο καὶ συνανεγύμνουν ὅλον ἐν τῷ βαδίξει τὸν μηρόν, ὅπερ ἐν τῇ σοβαρᾷ καὶ ἀρρενοπρεπεῖ ἀγωγῇ τῶν Σπαρτιατῶν δὲν ἐφαίνετο ἄτοπον.

Φανός, καὶ ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτέρων ἡδὴ

χρόνων κατασκευάσµα πρὸς φωτισµὸν ἐν γυ-
κτί ('Αρσφ. Λυσστρ. 308). 'Επὶ τῶν Ρω-
μαϊκῶν δὲ χρόνων, ὅτε ἦν συνεχεστέρα ἡ

χρήσις τῶν διαφανῶν λίθων, ὕαλου κτλ., κατασκευάζοντο καὶ ἐντελεῖς φανοὶ ἢ φανάρια, ὡς τὸ τῆς εἰκόνος, εὐρεθὲν ἐν 'Ηρακλείῳ, καὶ παριστώμενον ἐν κατατομῇ. "Ἐστὶ" δὲ κύλινδρος, οὗ ἡ χαλκῇ βάσις φέρει τὸν λύ-
χνον, ἡ δὲ κοίλῃ ἐπιφάνεια ἐστὶν ἐκ κέρατος διαφανοῦς,

τὸ δὲ θολωτὸν σῶμα ἐστὶ διάτρητον ἵνα δια-
πνέηται, καὶ ὑψούτο ἡ καταδιβάτο διὰ τῆς
ἀλύσσεως ἥτις τὸ προσήρτα εἰς τὴν ὀριζόν-
τιον ράβδον τὴν ὑπὲρ τὴν λαβίδα.

Φάνος, 1) (κατὰ τινες Φλίας), υἱὸς
τοῦ Διονύσου, εἰς τῶν Ἀργοναυτῶν ('Απλλδ.
Α, 9, 16). — 2) Φανός, μυστικὸς γραμματεὺς
τοῦ δημῳγοῦ Κλέωνος ('Αρσφ. 'Ιππ-
1256). Ὑπὸ τινων ὑπετέθη πλαστὸν τὸ
ὄνομα.

Φανουοθένης, "Ανδριος, στρατηγὸς
ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐκλεχθεὶς διὰ τὴν στρα-
τιωτικὴν ἐμπειρίαν του (Ἐνφ. Ἑλλ. Α, 5.
— Πλάτ.).

Φανουστράτης, περιβόητος ἐταῖρα ἐν
'Αθήναις (Δρσθ.).

Φανόστρατος, πατὴρ τοῦ Φαλή-
ρῳ (Σουῖδ.).

Φανόσυρα, θυγάτηρ τοῦ Πάωνος, γυ-
νὴ τοῦ Μινύα, μήτηρ τοῦ Ὁρχομενοῦ καὶ
Ἀθάμαντος (Σχλ. Ἀπλλν. Ρδ. Α, 230).

Φανονεύς, 1) πόλις τῆς Φωκίδος, ἡ
πρὶν Πανοπεὺς καλουμένη (Ἰδ.) (Θουκ. Δ, 89). — 2) Φωκεὺς, τὸν Ὁρέστην φιλοξενή-
σας σωθέντα εἰς τὴν Φωκίδα (Σφκλ. Ἠλκτρ.
45. 660).

Φάντης, υἱὸς τοῦ Αἰγύπτου καὶ τῆς
Καλιάνδης, μνηστὴρ τῆς Δαναΐδος Θεανοῦς
(Ἀπλλδ. Β, 1, 4).

Φαραί, 1) Πόλις κατὰ τὰ δυτικὰ τῆς

'Αχαΐας ἐν Πελοποννήσῳ, ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ
Πιέρου ἢ Πείρου, εἰς ἀπόστασιν 70 στα-
δίων ἀπὸ τῆς θαλάσσης, 150 δὲ ἀπὸ τῶν
Πατρῶν, ἔχουσα ἀρχαῖον χρηστήριον τοῦ Ἑρ-
μοῦ, μία τῶν πρώτων προσελθουσῶν εἰς τὸν
'Αχαϊκὸν δεσμὸν τῷ 281 π. Χ., καὶ πολὺ
εἰς αὐτοῦ τὴν σύστασιν συντελέσασα. Οἱ κά-
τοικοι αὐτῆς ἐλέγοντο Φαραεῖς (Πολβ. Β,
41. — Πaus. Ζ, 22. — 2) Ἴων. Φηραί
(Ὀμ. Ἰλ. Ε, 543. Ι, 151), πόλις τῆς
Μεσσηνίας ἐπὶ τοῦ Νέδωνος ποταμοῦ καὶ τοῦ
Μεσσηνιακοῦ κόλπου, οὐ μακρὰν τῆς νῦν Κα-
λαμάτας. Εἰς αὐτὴν βασιλεύων ὁ Διοκλῆς,
ἐδέχθη τὸν Τηλέμαχον (Ὀμ. Ὀδ. Γ, 488).
Τῷ 180 π. Χ. προσετέθη εἰς τὴν Ἀχαϊ-
κὴν συμμαχίαν. Οἱ κάτοικοι ἐλέγοντο Φα-
ραῖται (Ἐνφ. Ἑλλ. Δ, 8, 7. — Πaus. Δ,
30). — 3) Πόλις Λακωνικῇ, πρὶν Φᾶρις
λεγομένη, οἱ δὲ κάτοικοι Φαρίται, νο-
τίως τῆς Σπάρτης κειμένη. Ἐπὶ τῶν πρώ-
των χρόνων μετὰ τὴν εἰσβολὴν τῶν Δωριέων
ἦν μία τῶν ἑτὶ τότε διατηρηθεισῶν πέντε
ἐδρῶν βασιλείων τῶν περιόικων. Ἐπὶ δὲ Παυ-
σανίου ἦν ὅλως ἐγκαταλειμμένη (Στρδ.
Η, 363. — Πaus. Δ, 16, 8). — 4) Πόλις
τῆς νήσου Κρήτης, ἀποικία τῶν Μεσσηνίων
(Στφ. Βυζ.).

Φαρανδάκης, ὄνομα Πέρσου παρ'
Αἰσχύλῳ (Πέρσ. 31).

Φαρανδάτης, υἱὸς τοῦ Τεάσπιδος,
εἰς τῶν στρατηγῶν τοῦ στρατοῦ τοῦ Ξέρξου
ἐν τῇ κατὰ τῆς Ἑλλάδος ἐκστρατείᾳ, ἡγε-
μῶν τῶν Κόλχων καὶ τῶν Μαρῶν (Ἡρδ.
Ζ, 79).

Φάραξ, 1) Σπαρτιάτης, ἐν Ἀσίᾳ πολε-
μήσας ὑπὸ τὸν Λύσανδρον, δι' οὗ οἱ Ἐφέσιοι
ἔστησαν αὐτῷ ἀνδριάντα ἐν τῷ ναφί τῆς
'Αρτέμιδος. Μνημονεύεται δὲ καὶ ὡς ναύαρ-
χος, τῷ 397 π. Χ. (Ἐνφ. Ἑλλ. Γ, 2, 12)
καὶ ὡς πρέσβυς εἰς Ἀθήνας τῷ 309 (Αὐτ.
ΣΤ, 5, 33). — 2) Ἄτερος Σπαρτιάτης, ὑπο-
στηρίξας τὰς κατὰ τοῦ Δίωνος μυστικὰς ἐνερ-
γείας τοῦ Ἡρακλείδου, μισθηθεὶς δ' ὑπὸ τῶν

Συρακουσίων διὰ τὴν ὑπεροφίαν καὶ τὰς ἀξιώσεις του (Πλούτ. Τιμλ. ΙΑ).

Φαρασμάνης, βασιλεὺς τῶν Χωρασμίων, λαοῦ τῆς Ἀσίας (Ἀρριαν.).

Φάρβαιθος καὶ Φάρβηθος, πόλις τῆς κάτω Αἰγύπτου, πρὸς τ' ἀνατολικά, μητρόπολις τοῦ Φαρβαίθιτου νομοῦ ἐπὶ τοῦ Δέλτα, ἐντὸς τοῦ Πηλουσιακοῦ βραχίονος. Διατηρεῖ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα (Στράβ.—Πτλμ.—Στφ. Βυζ.).

Φαρέτρα, τὸ σκύτινον σκεῦος ἐν ᾧ ἔθετον οἱ στρατιῶται τὰ βέλη αὐτῶν, 12-15, ἐνίοτε καὶ αὐτὸ τὸ τόξον. Οἱ Ἕλληνες ἔφερον αὐτὴν διὰ τελαμωνος ὀπίσω τοῦ δεξιοῦ ὤμου. ἐν ᾧ οἱ βάρβαροι εἰς τὴν ζώνην, παρὰ τῇ ὀσφύϊ ἀριστερῶς (Ἡρόδ. Β, 141. Ζ. 61).

ἔῃχε δὲ πῶμα ἡ φαρέτρα (Ὅ. Ἰλ. Δ, 116. Ὅδ. Θ. 3, 14), καὶ τὸ ἀποδιδόμενον αὐτῇ ἐπίθετον «ἀμφηρεφής» ἀποδεικνύει ὅτι τινὲς καὶ ἠδύνατο ν' ἀνοιχθῶσι καὶ κάτωθεν οὐχ ἦττον ἢ ἄνωθεν. Ἐκ τῶν εἰκόνων ἡ μὲν παριστᾷ τὴν Ἀρτεμιν, ἡ δὲ Τρωᾷ ἐκ τῶν ἀγαλμάτων τοῦ ἀετοῦ τοῦ ναοῦ τῆς Αἰγίνης, τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Βαυαρίας.

Φάρις (ἡ), ἀρχαία πόλις Λακωνικῆ, μεσημβρινῶς τῶν Ἀμυκλῶν ἐπὶ τοῦ Φελίου ποταμοῦ κειμένη, ἡ εἴτα Φεραί κληθεῖσα (Ὅμ. Ἰλ. Β, 582. — Πaus. Γ, 20. — Στράβ.).

Φάρις, υἱὸς τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τῆς Φιλοδαμείας, κτίστης τῆς πόλεως Φηρῶν ἐν Μεσσηνίᾳ (Paus. Μεσ., 30).

Φαρακιδῶν (ἡ), πόλις τῆς ἐνΘεσ-

σαλίας Ἑσθιαιώτιδος, ἐπὶ τοῦ Πηνειοῦ ποταμοῦ (Στράβ.—Διόδ.).

Φαρμάκεια, νόμῳ ἐφορος κρήνης παρὰ τῷ Ἰλισφί, ἣτις ὑπετίθετο δεδηλητηριασμένη (Πλάτ. Φαῖδρ. 229).

Φαρμακεὺς, φαρμακεύτρια, οἱ πωλοῦντες ἢ δίδοντες φάρμακα καὶ ὑποτιθέμενα ἰατρικὰ, εἴτε πιστεύοντες εἰς αὐτὰ, εἴτε ἐπὶ ἀγυρτεία καὶ γοητεία. Κατὰ τῶν τοιούτων, ἂν ἐπέφερον ἢ ἐπεδίωκον ἄλλου θάνατον, ἢ ἀθέμιτον ἐπ' αὐτοῦ ἐξουσίαν, ἢ οἷον δῆποτε παράνομον ἀποτελέσμα, ἠδύνατο νὰ κινηθῇ φαρμάκων ἢ φαρμακείας γράφῃ (Δμσθ. κ. Ἀρπκρ. 627. — Ὑπθ. Ἀντφ. κατγ. φαρμ. — Πολδ. Η, 40, 117) ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου πάγου, ὥστε ἦν φονική, καὶ ἂν ἀποδείκνυτο ὅτι τὸ ἐγκλημα ἐγένετο «ἐκ προνοίας» ἢ ποινὴ ἦν, ἢ ἠδύνατο νὰ ᾖ, θάνατος (Ἀντφ. π. Χορευτ.). Διαθήκη ὑποτιθέμενη ὅτι συνετάχθη συνεπεία φαρμάκων, ἐκηρύττετο ἄκυρος (Δμσθ. κ. Στφ. Β, 1133). — Φαρμακεὺς δὲ ἢ φαρμακὸς ἐπεκράτησε νὰ λέγῃται ἐν γένει καὶ ὁ κατάδικος ὃν ἐνίοτε ἐθυσίαζον πρὸς ἐξιλέωσιν ὑποτιθεμένης τινὸς ὀργῆς τῶν θεῶν (Ἀρστφ. Βάτρ. 733. Ἰππ. 1405).

Φαρμακοῦσαι, 1) Δύο μικραὶ νῆσοι μεταξὺ Σαλαμῖνος καὶ Ἀττικῆς, εἰς ὧν τὴν μείζονα ἐδείκνυτο ὁ τάφος τῆς Κίρκης (Στράβ. Θ, 395) Νῦν Κυράδες. — 2) Φαρμακοῦσα, νῆσος 130 μίλια ἀπὸ τῆς Μιλήτου ἀπέχουσα, ἐνθα πειραταὶ συνέλαβον τὸν Καίσαρα (Πλούτ. Καίς. Α. — Suet. Caes. IV). Νῦν Φαρμακονήσι.

Φαρνάδαζος, Πέρσης σατράπης τῆς βορειοδυτικῆς σατραπείας τῆς μικρᾶς Ἀσίας (τῆς Δασκιλίδος), ὑπεστήριζεν ἀπὸ τοῦ 413 π. Χ. τοὺς Σπαρτιάτας (Θουκ. Η, 6. 39. 80) ἀλλ' οὐχ ἦττον τῷ 410 συνωμολόγησεν ἰδίαν εἰρήνην μετὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου (Πλούτ. Ἀλκ. ΛΑ). Εἰ καὶ ἀφωσιωμένος εἰς τὸν βασιλέα, ἔμεινεν ὁμῶς οὐχ ἦττον εἰς τὴν θέσιν του ἐπὶ τῆς ὑπεριότητος ἐξουσίας τοῦ Κόρου

(Ξενφ. Έλλ. Γ, 1, 9). "Ότε οί Σπαρτιῶται ἐπολέμησαν πρὸς τοὺς Πέρσας, ἀπὸ τοῦ 400, ἰδιαιτέρως μετὰ τοῦ Τισσαφέρνους συνθηκολογήσαντες, ἔστρεψαν, ὁ Θίβρων πρῶτος, καὶ μετ' ἐκείνων ὁ Δερκυλίδας, τὰς κυριωτέρας τῶν προσβολὰς κατὰ τῆς ἐπικρατίας τοῦ Φαρναβάζου (Ξενφ. Έλλ. Γ, 2, 4). Τότε αὐτὸς ἀπῆλθεν εἰς Περσίαν, κατήγγειλε τὸν Τισσαφέρνην ἐπὶ προδοσίᾳ, καὶ κατώρθωσε τὴν ἀνάκλησιν αὐτοῦ, ὡς καὶ τὸν ἐξοπλισμὸν τοῦ τοῦ διοικουμένου ὑπὸ τοῦ Κόνωνος, τῷ 397. Τὸν Ἀγησίλαον δὲ συγχρόνως ἔπεισε διὰ συνθηκολογίας νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἐπαρχίαν του (Πλούτ. Ἀγησ. ΣΤ.—Ξενφ. Έλλ. Δ, 3, 11). Μετὰ τὴν νίκην τοῦ Κόνωνος ἐν Κνίδῳ, ἀνήγγειλε τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὰς ἐπιθαλασσοὺς πόλεις, καὶ τὸ ἐπὶ τὸν ἔτος ἐδῆωσε διὰ στόλου τὰς ἀκτὰς τῆς Ἀσικωνικῆς· ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἐπέστρεψεν οἷκαδε (Ξενφ. Έλλ. Δ, 7). Μικρὸν μετὰ ταῦτα φαίνεται ὅτι ὁ μέγας βασιλεὺς ἐκάλεσεν αὐτὸν εἰς τὴν αὐλήν, τῷ ἀπέδωκε μεγάλας τιμὰς, καὶ τὸν ἐνόμηνε μετὰ μιᾶς τῶν θυγατέρων του (Πλούτ. Ἀρτξ. ΚΖ)· εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν δὲ δὲν ἐπέστρεψε πλέον. Τῷ 374 ἀπῆλθε συγχρόνως μετὰ τοῦ Ἰφικράτου εἰς Αἴγυπτον, ὅπου καὶ πρότερον ἦδη εἶχεν ἐκστρατεύσει (Ίσικρ. Πανηγ. 39)· ἀλλ' ἐνεκα τῆς ἀντιζηλίας μεταξὺ τῶν ἀρχηγῶν, ἢ κατὰ τῆς Αἰγύπτου ἐπιχειρήσεις δὲν ἐπέτυχε, καὶ ἔκτοτε περὶ τοῦ Φαρναβάζου δὲν γίνεται πλέον λόγος ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

Φαρνάκη, θυγάτηρ τοῦ Μεγάσάρου, σύζυγος τοῦ Σανδάκου καὶ μήτηρ τοῦ Κινύρα (Ἀπλλδ. Γ, 14).

Φαρνάκης, 1) βασιλεὺς τῶν Βοσπορίων εἰς τὸν Εὐξείνιον Πόντον, τῷ 184 π.Χ. ἐνθρονισθεὶς, κατέκτησε τὸ ἐπόμενον ἔτος τὴν Σινώπην, καὶ ἐπολέμησε μετὰ ταῦτα κατὰ τῶν συμμάχων τῆς Ρώμης, Εὐμένους τοῦ βασιλέως τῆς Περγᾶμου, Ἀριαράτου, βασιλέως τῆς Καππαδοκίας καὶ Προυσίου, βασιλέως τῆς Βιθυνίας. Ἰδρυσεν δὲ τὴν πόλιν

Φαρνάκειαν, καὶ ἀπέθανε τῷ 157 (Πολδ. ΚΔ, 20. ΚΣΤ, 6.—2) Φαρνάκης Β', υἱὸς τοῦ μεγάλου Μιθριδάτου, δισέγγονος Φαρνάκου Α', ἐπλεξε συνωμοσίαν κατὰ τοῦ πατρὸς του, καὶ ἠνάγκασεν αὐτὸν εἰς αὐτοκτονίαν, τῷ 63 π. Χ. Οἱ Ῥωμαῖοι διὰ τοῦ

Πομπηίου ἀνεγνώρισαν αὐτὸν ἀνεξάρτητον, καὶ τὸν παρεδέχθησαν σύμμαχον· ἀλλ' ὅτε μετὰ ταῦτα ὁ Πομπηῖος περιῆλθεν εἰς δυσχερείας, οὐδεμίαν αὐτὸς τῷ ἐχορήγησεν ἀρωγὴν, καὶ ἐπὶ τοῦ ἐμφυλίου πολέμου ἡσυχλήθη μόνον εἰς τὸ νὰ ἐκτείνῃ τὸ κράτος του πρὸς βορρᾶν καὶ μεσημβρίαν τοῦ Εὐξείνου Πόντου, πρὸς τοὺς εἰς χεῖρας του περιελθόντας λειτουργοὺς τῶν Ῥωμαίων ἐδείχθη λίαν ἀπότομος, καὶ πολεμήσας ἐνίκησε παρὰ τῇ Νικοπόλει Καλδῖνον, τοῦ Καίσαρος τὸν τοποτηρητὴν. Ἐν τῷ Βοσπόρῳ ἐν τούτοις ἐπῆλθεν ἐπαναστάσις κατ' αὐτοῦ, ἣν δὲν ἐπρόφθασε νὰ καταπνίξῃ, διότι ὁ Καίσαρ, τάχιστα ἐπελθὼν, τὸν ἐνίκησε διὰ μιᾶς, καὶ ἀνήγγειλεν εἰς τὴν Ρώμην τὴν νίκην του διὰ τῶν γνωστῶν λέξεων «ἦλθον, εἶδον, ἐνίκησα» (veni, vidi, vici). Ἐῖτα δὲ, στραφεὶς ὁ Φαρνάκης κατὰ τῶν ἐπαναστατῶν, ἔπασσε κατ' αὐτῶν πολέμων, τῷ 47 π. Χ. (Πλούτ. Καῖσ. Ν. Πομπ. ΜΑ.—Caes. B. G. II, 94.—Cic. ad Fam. XV, 15.—Deiot. V.—Just. XXXVII, 1.—3) Ἐπίσημος Πέρσης Σατράπης ἐν μικρᾷ Ἀσίᾳ, τῷ 430 π. Χ., χορηγήσας τοῖς ἐκ τῆς νήσου τῶν ἐκδληθεῖσι Δηλίοις κατοικίαν εἰς Ἀδραμύτιον (Θουκ. Ε, 1).

Φαρνακία, πόλις ἐπίσημος ἐν Πόντῳ, ὑπὸ Φαρνάκου, τοῦ πάππου τοῦ Μιθριδάτου ἰδρυθεῖσα μεταξὺ Τραπεζοῦντος, ἧς ἀπέχεν 20 μίλια, καὶ Ἀμισοῦ· κατ' αὐτὴν δ' ὑφ'

Ἑλλήνων τὸ πλεῖστον. Καθ' ὃ λίαν ὀχυρὰν, ἐξελέξατο αὐτὴν ὁ Μιθριδάτης ὡς ἀσφαλὴ κατοικίαν τῆς οἰκογενείας του ἐπὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν πολέμων (Πλουτ. Λουκ. ΙΗ). Νῦν καλεῖται Κερασσοῦς, κατὰ τὴν ἀρχαίαν πόλιν ἣτις ἔκειτο εἰς ἀπόστασιν 150 σταδίων ἀνατολικῶς αὐτῆς (Ἀρριαν. — Στρεβ.).

Φαρναζάθρης, ἡγεμὼν τῶν μετὰ τοῦ Ξέρξου κατὰ τῆς Ἑλλάδος συνεκστρατεύσαντων Ἰνδῶν (Ἡρ. Ζ, 65).

Φαρνούχης, 1) εἰς τῶν ὑπάρχων τοῦ Ξέρξου, ὅστις ἐπὶ τῆς ἐκστρατείας κατὰ τῆς Ἑλλάδος, πεσὼν ἐκ τοῦ ἵππου, ἔμεινε νοσηλεύμενος εἰς τὰς Σάρδεις, καὶ ἐστερήθη τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ (Ἡρ. Ζ, 88). — 2) Ἐκ Λυκίας, διερμηνεὺς τοῦ μεγάλου Ἀλεξανδρου (Ἀρριαν.).

Φᾶρος (τὸ), μανδύας, ἔνδυμα ἄνευ χειρῶν, ἐπὶ τοῦ χιτῶνος ῥιπτόμενον, καθ' Ὅμηρον πολλάκις «πορφυροῦν». Ἐνίοτε καὶ ὡς πᾶσα ὀθόνη ἢ σινδὼν χρησιμεῖον (Ὅμ. Ἰλ. Σ, 353. Ὀδ. Η, 188. Ν, 108. Β, 97. Ω, 132. — Ἡρόδ.). Πολλάκις δ' ἐφόρου

αὐτὸ καὶ αἱ γυναῖκες (Ὅμ. Ὀδ. Ε, 230. Κ, 543), καὶ ἐνίοτε καὶ ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν (Ὅμ. Ὀδ. Θ, 84). Ἡ γυνὴ ἔφερε πολλάκις τὸ τοῦ ἀνδρός, ὡς ἡ γυνὴ τοῦ Φωκίωνος ἥ δὲ Ξανθίππη ἠρνήθη νὰ φέρῃ τὸ τοῦ Σωκράτους (Αἰλ. Β. Ι. Θ. Ι).

Φάρος (ἡ), 1) νῆσος κειμένη πρὸ τῆς Αἰγυπτιακῆς ἀκτῆς ἀπέναντι τῆς Ἀλεξανδρείας. Ὁ Ὅμηρος (Ὀδ. Δ, 354), ἀπο-

δίδωσι τὸ ὄνομα τοῦτο, εἴτε ἐξ ἀπειρίας τῆς χώρας, εἴτε εἰς ἄλλην νῆσον, ὅλην ἡμέραν ἀπέχουσιν τῆς ξηρᾶς, ἐν ᾗ ἡ ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἡμερῶν καὶ μέχρι τοῦδε οὕτω καλούμενη ἀπέχει μόνον 3,000 πόδας ἀπὸ τῆς παραλίας. Ὅτε ὁ Ἀλεξάνδρος ἔκτισε τὴν Ἀλεξανδρείαν, ἤνωσε τὴν νῆσον ταύτην μετὰ τῆς πόλεως δι' ἐπτασταδίου χώματος (Στρεβ. ΙΖ, 79), ὁ ἔκτοτε, προσχωθὲν καὶ εὐρυθὲν, ἀποτελεῖ τῆς νῦν πόλεως μέρος. Ἐπὶ τῆς νήσου ταύτης, ἐπὶ Πτολεμαίου, οἱ Ὁ' ἐξειργάσθησαν τὴν μεταφρασὶν τῆς παλαιᾶς γραφῆς. Ἐκεῖ δὲ Πτολεμαῖος ὁ Σωτὴρ ἤγειρε διὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος Σωστράτου τοῦ Κνιδίου, διὰ τοὺς νύκτωρ εἰσπλέοντας εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἀλεξανδρείας, φανὸν μεγαλοπρεπέστατον, ὅστις, κατὰ τὴν νῆσον, Φάρος (ὁ) ὠνομάσθη, καὶ κατ' αὐτὸν ἔκτοτε πάντες οἱ πανταχοῦ θαλάσσιοι φανοί. Ἦν δὲ τετράγωνος ὁ φάρος, ἐκ λίθου λευκοῦ, ἐξαιρέτου καλλιτεχνίας, ἔχων σταδιαίαν κάτω ἐκάστην τῶν 4 πλευρῶν, καὶ ἀνίων εἰς ὕψος μέγιστον, μειούμενον πρὸς τὰ ἄνω κατὰ βαθμίδας τοσοῦτον εὐρείας, ὥστε φορτηγὰ ζῶα εὐκόλως ἀνέβαινον εἰς αὐτάς. Εἰς τὴν οἰκοδομὴν δ' αὐτοῦ ἐδαπανήθησαν 800 τάλαντα. Εἰς τὸ ἀνώτατον μέρος, ἐντὸς τοῦ φάρου, ὁ Σωστράτος ἐπέγραψε μεγάλοις γράμμασι τοῦ βασιλέως τὸ ὄνομα ἄλλ' ἔγραψεν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ κονιάματος, καὶ ὅτε ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις τοῦτο κατέπεσεν, ἐφάνη τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ ἐπὶ τῶν λίθων ἀνεξιτήλως ἐπιγεγλυμμένον (Ἀχιλλ. Τάτ. Ε, 6. — Στρεβ. ΒΖ. — Στρεβ. ΙΖ, 1, 6. — Λουκ. π. δεῖ. ἱστ. γρφ. — Plin. XXXVI. 12). Ἡ τῆς εἰκόνης παράστασις ἐστὶ κατὰ νομισματοσήμενον τοῦ αὐτοκράτορος Κομμόδου, παριστῶσα φάρον ἐργασίας ἀναλόγως βαναύσου. — 2)

Νῆσος τοῦ Ἀδρίου, κατὰ τὴν Δαλματικὴν ἀκτὴν, 50 μιλίων μῆκος, 7—8 μιλίων πλάτος ἔχουσα, Πάρος κατ' ἀρχὰς λεγομένη.

διότι Διονύσιος ὁ τύραννος ἀπέκνησεν εἰς αὐτὴν Ἑλληνας ἐκ τῆς νήσου Πάρου. Τὴν πόλιν κατέστρεψαν οἱ Ῥωμαῖοι ὑπὸ τὸν Αἰμίλιον Παῦλον (Πολύ. Γ, 18, 19. — Στράβ. Β, 124). Ἡ νῦν Λεσίνα.

Φαρούσιοι, ἔθνος τῆς Λιθύας, κατὰ τὸ νῦν Μαρόκειον (Στράβ.).

Φάρισσος (ή), μεγάλη πόλις τῆς Θεσσαλιώτιδος ἐν Θεσσαλίᾳ (Θουκ. Α, 113), ἐπὶ τοῦ Ἑνιπέως ποταμοῦ, κατὰ τὴν βόρειον κλιτὺν τοῦ ὄρους Ναρβακίου, πλησίον τῆς Λαρίσσης. ἔρχεν ἐπίσημον ἱερὸν τῆς Θετίδος, τὸ Θετίδειον (Πλουτ. Πελοπ. ΑΒ. — Liv. XXXII, 6). Ἐπὶ τοῦ Μακεδονικοῦ πολέμου, τῷ 197 π. Χ. μάχη συνεκροτήθη πλησίον τῆς πόλεως (Liv. XXXIII, 7) τῇ δὲ 6 Ἰουνίου 48 π. Χ. κατενίκησεν ἐνταῦθα ἐν περιφύμῳ μάχῃ ὁ Καῖσαρ τὸν Πομπήϊον (Caes. B. G. III, 90—99). Οἱ κάτοικοι ἐλέγοντο ὀκνηροὶ καὶ ἐκδεδιημένοι.

Φάρισσος, υἱὸς τοῦ Ἀκρίστου, καθ' ὃν ἐκλήθη ἡ πόλις τῆς Θεσσαλίας (Στράβ. Βζ.).

Φάρτη, μία τῶν θυγατέρων τοῦ Δαναοῦ καὶ τῆς Αἰθιοπίδος, φονεύσασα τὸν μνηστήρα αὐτῆς Εὐρυδάμαντα (Ἀπλδ. Β, 1, 4).

Φαρούγαι, πόλις τῆς Λοκρίδος, κατὰ Στράβωνα ἡ Τάρφῃ (ἰσ. τοῦ Ὀμήρου) ἔχουσα ναὸν τῆς Φαρυγαίας Ἥρας (Στράβ. Βζ.).

Φαρούγον, ἀκρωτήριον τῆς Φωκίδος ἐν τῷ Κορινθιακῷ κόλπῳ (Στράβ.).

Φαρυκαδῶν, (ή), πόλις τῆς Ἑστιάωτιδος ἐν Θεσσαλίᾳ (Πτλμ.).

Φάσηλις καὶ **Φάσηλις** (ή), παραθαλάσσιος πόλις τῆς Λυκίας, κατὰ τὸν Παμφυλιακὸν κόλπον, ὑπὸ Δωριέων κατοικουμένη (Ἡρόδ. Β, 178). ὑπὸ ὁμώνυμον ὄρος, καὶ μετὰ τριῶν ἀρίστων λιμένων. Ὁι κάτοικοι ἦσαν ἔμπειροι θαλασσοπόροι καὶ ἥσκουν μέγα ἐμπόριον ἢ δὲ πόλιν κατέστη ἀνεξάρτητος καὶ αὐτοδιοίκητος. Ἐπὶ Ῥωμαίων ὅμως οὕσα πεπρατῶν ὁρμητήριον, ἐτιμωρήθη καὶ κατεστράφη τῷ 78 π. Χ. ὑπὸ Σερβιλίου τοῦ Ἰσαυρικοῦ (Cic. Verr. IV, 40. — Liv. XXXVII, 23).

Φάσηλος (ὁ), μικρὸν καὶ ἐλαφρὸν πλοῖον, ἐπνομασθὲν, κατὰ τινες, ἐκ τῆς πόλεως Φασηλίδος, ἀλλὰ, κατὰ γενικωτέραν παραδοχὴν, καὶ ὡς πιθανώτερον, ἐκ τῶν

ἀρχικῶν αὐτοῦ μικρῶν διαστάσεων καὶ τοῦ σχήματος, ὁμοιάζοντος φασόλιον, κατὰ τὴν εἰκόνα ληφθεῖσαν ἐκ ψήφου γλυπτῆς. Συνηθέστερον ἐναυπηγεῖτο ἐν Αἰγύπτῳ, ἐκ καλῶν καὶ παύρου, καὶ κατὰ μέρος, ὡς φαίνεται (ἴσως ἐσωτερικῶς πρὸς στερέωσιν), καὶ ἐκ πλίνθων, ὅθεν καὶ fictilis λέγεται ὑπὸ Τουβεναλίου (Sat. XV, 427). Μετὰ ταῦτα ἠϋζήθησαν καὶ εἰς μεγάλα πλοῖα, καὶ εἰς ναυμαχίαν καὶ εἰς μακρὰς θαλασσοπορίας χρήσιμα (Nonn. λξ. — Cic. ad Att. I, 13), ἀνάλογον βεβαίως ἔχοντα τὸ σχῆμα, καὶ διακρινόμενα διὰ τὴν ὡς ἐκ τῆς κατασκευῆς αὐτῶν ἐλαφρότητα.

Φάσιανή, ἐγχώριος τῶν Κόλχων θεὰ, ἐπὶ τοῦ Φάσιος ποταμοῦ ἔχουσα ἱερὸν, καὶ μετὰ τυμπάνου εἰς τὴν χεῖρα παριστωμένη (Ἀρριαν. Περίπλ. Πντ. Εὐξ.).

Φάσιανοί, οἱ περὶ τὸν Φάσιν ποταμὸν ἐν Ἀσίᾳ κατὰ τὴν δυτικὴν Ἀρμενίαν οἰκοῦντες, καὶ ἐκ Σκυθῶν καταγόμενοι (Ἐνφ. Ἀνθ. Δ, 6, 5, Ζ, 28, 25. — Διόδ. ΙΔ, 129. — Στράβ. ΙΑ, 498).

Φᾶσις (ὁ), 1) Ποταμὸς τῆς μικρᾶς Ἀσίας, πηγάζων ἐκ τῶν Μουχικῶν ὄρεων, καὶ πλευστὸς τὴν Κολχίδα διαρρέων, ἐκβάλλων δ' εἰς τ' ἀνατολικά τοῦ Εὐξείνου Πόντου. Ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἐθεωρεῖτο ὡς τὸ μεθόριον μεταξὺ Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, εἴτα δὲ ὡς χωρίζων τὴν Κολχίδα ἀπὸ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ὁ ἐν τοῖς ἔπειτα χρόνοις γενικῶς ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο γνωστὸς ποταμὸς ἦν ὁ νῦν Ῥίων λεγόμενος. Φαίνεται ὅμως ὅτι τοῦ Αἰσχύλου ὁ Φάσις (Ἀποσπ. 177) ἦν ὁ μετὰ ταῦτα Ὑπανίς, ἢ ὁ νῦν Κουδάν, ὃν ὁ Ξενοφών

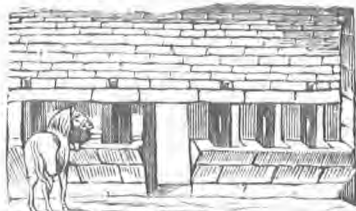
(Ἀνθ. Δ, 6, 4) λέγει Ἀράξην (νῦν Ἄρας), ἔχων καὶ τοῦτο τὸ ὄνομα πιθανῶς. Ἰδ. καὶ Ἡρδ. Δ, 40. 45. 86. — Στρώ. ΙΑ, 498. 500. — 2) Πόλις παρὰ ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ ὁμωνύμου ποταμοῦ, ἀποικία τῶν Μιλησίων (τὸ νῦν Πότι). Τὰ πτηνὰ οἱ φασιανοὶ κατὰ τοῦτον τὸν ποταμὸν καὶ τὴν πόλιν καλοῦνται (Ἀρσφ. Ἀχρν. 726. — Στρώ. ΙΑ, 498. — Marb. III, 57, 16. — Suet. Vit. XIII. — Plin II, 23, 39. 67, 44).

Πάσις (ἡ), εἰς τὴν ἀττικὴν δικονομίαν ἰδιαίτερον εἶδος καταμηνύσεως, κατὰ τοῦτο διακρινόμενον, ὅτι μέρος τοῦ εἰς τὸν ἐναγόμενον ἐπιβαλλομένου προστίμου ἐδίδετο εἰς τὸν ἐνάγοντα, ὡς ἐνθάρρυνσις πρὸς τὴν καταμνήυσιν. Ἀπέβλεπεν ἐπομένως καταγγελίας εἰς αὐτὸ ἐνδιεφέρετο αὐτὸ τὸ δημόσιον ἔτι μᾶλλον τοῦ καταγγέλλοντος, οἷον περὶ κατακρατήσεως ἢ καταχρήσεως δημοσίων χρημάτων ἢ πραγμάτων, καταπατήσεως ἐμπορικῶν νόμων πρὸς βλάβην τοῦ ταμείου (Πλδ. Η, 47) περὶ πωλήσεως εἰσαγομένου σίτου ἀλλαχρῶ ἢ, ὡς ὁ νόμος ἀπῆτει, ἐν Ἀθῆναις (Δμοθ. πρ. Λικρτ. 941). Προσέτι δ' ἐξετείνετο ἡ φάσις καὶ εἰς τοὺς καταμηνύοντας ἐγκλήματα καὶ παραβάσεις κατ' ὄργανικῶν περιουσιῶν (Πολδ. Αὐτ.), ἐφ' ὧν ἐξετείνετο τὴν προστασίαν τοῦ τῶν δημοσίων. Ἦν δ' ὁ ἀγὼν τιμῆτος, ἥτοι ὁ φαίνων ἢ ὁ ἐνάγων ὥριζε συγχρόνως καὶ τὴν χρηματικὴν ποινὴν ἣν ἐνόμιζεν ἐπιβλητέαν εἰς τὸν ἀντίπαλον, καὶ ἥς μέρος θὰ περιήρχετο εἰς αὐτὸν, καὶ τὸ δικαστήριον, ἄλλοτε ἄλλο, κατὰ τὴν φύσιν τῆς δίκης, ἀπεφάσιζε.

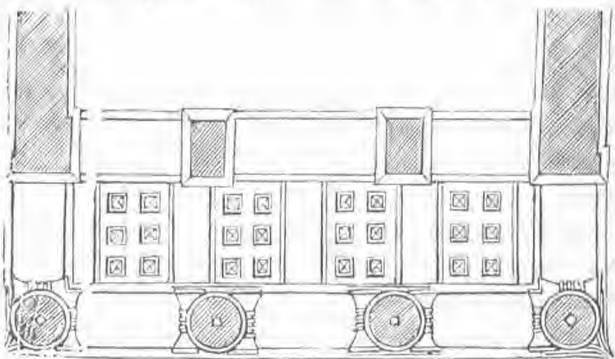
Πάσσιος, εἰς τῶν υἱῶν Λυκάονος, τοῦ βασιλέως τῆς Ἀρκαδίας, κεραυνωθείς ὑπὸ τοῦ Διὸς (Απλλδ. Γ, 8, 1).

Πάτνη, τὸ ἵπποστάσιον, ἀχούριον, τὸ μέρος τῆς οἰκίας ἐνθα οἱ ἵπποι ἦσαν δεδεμένοι καὶ ἐτρέφοντο. Ἰππῆρχον δὲ καὶ παρὰ

τοῖς ἀρχαίοις, ὡς καὶ νῦν, τετραγωνικὰ κολώματα, τὰ φατνώματα, εἰς ὧν ἕκαστον ἐτίθετο ἡ τροφή δι' ἕκαστον ἵππον, ὡς ἐν τῇ

εἰκόνι, κατ' ἀρχαῖον ἵπποστάσιον ὑφιστάμενον ἐν Σικελίᾳ. Διὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ σχήματος ἐπομένως φατνώματα ἐλέγοντο ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ καὶ τὰ τὴν ὀροφὴν τῶν ναῶν καὶ ἄλλων μεγάλων οἰκοδομημάτων κοσμοῦντα ὀριζόντια κοῖλα τετράγωνα, τὰ ἀντιπρο-

σωπεύοντα τὴν ἐν τῇ ξυλοδομίᾳ διασταύρωσιν τῶν δοκῶν. Συνήθως δὲ κοσμοῦνται δι' ὀδόντων, ἀστέρων ἢ ἀνθεμίων.

Πάβλος, 1) περίφημος Ἑλλήν ἀθλητὴς ἐκ Κρότωνος τῆς κάτω Ἰταλίας, τρις Πυθιονίκης (Ἡρδ. Η, 47. — Ἀρσφ. Ἀχρν. 214). — 2) Εἰς τῶν ἐπισήμων Φωκίων ἐν τῷ ἱερῷ πολέμῳ, ἀδελφὸς τοῦ Φιλομήλου καὶ τοῦ Ὀνομάρχου, ἐνίκηθη ἐν Θεσσαλίᾳ ὑπὸ Φιλίππου, καὶ εἰς τὴν στρατηγίαν διαδεχθεὶς τὸν ἀδελφόν του Ὀνόμαρχον, διὰ πλείστης ἐπιμελείας καὶ δι' αὐξήσεως τοῦ στρατιωτικοῦ μισθοῦ συνήγαγε στρατὸν πολυάριθμον, καὶ ὑποστηρίξει τῶν Ἀθηναίων, τῶν Σπαρτιατῶν καὶ τῶν Ἀχαιῶν ὑπὸ τὸν Ἀθηναῖον

στρατηγὸν Νικοκλῆν, εἰσήλασεν εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἀλλ' ἤττηθ' ἐπανελημμένως, καὶ τότε ἐστράφη πρὸς τὴν Λοκρίδα, ἐκυρίευσεν τὴν Νάρυκα, καὶ τῷ 351 π. Χ. ἀπέθανεν ἀσθενήσας (Διόδ. ΙΣΤ, 36).

Φαῦνος (Λατίν. Faunus, ὁ Εὐνους), πρᾶ Ῥωμαίοις θεὸς τῶν ἀγρῶν, δασῶν καὶ ποιμνίων, περίπου ὁ Πᾶν τῶν Ἑλλήνων. Ἦν δὲ καὶ μαντικός. Ἐθεωρεῖτο ὡς ἔγγονος τοῦ Κρόνου, υἱὸς τοῦ μάντεως Πίκου, καὶ, ἐκ τῆς νύμφης Μαρίας, πατὴρ τοῦ Λατίνου. Καθ' Ἑλληνικὴν ἐπιρροὴν δ' ἐξελαμβάνοντο καὶ πολλοὶ Φαῦνοι, ἐν σχέσει ὄντες μετὰ τῶν Νυμφῶν. Ὡς προστάτης τῶν ποιμνίων κατὰ τῶν λύκων, ὠνομάζετο ὁ θεὸς καὶ Lupercus (Λυκαῖος), δι' ὃ καὶ ἐπανηγυρίζοντο αὐτῷ τῇ 15 Φεβρουαρίου τὰ ὑπὸ τοῦ Ῥώμου καὶ Ῥωμύλου καθιερωθέντα Λουπερκάλια. Ὑπῆρχε δὲ καὶ θηλυκὸς Φαῦνος, ἡ Φαῦνα, Φάτουα ἢ Λουπέρκια (Virg. A., VII, 45. 84. — Ov. Fast. II, 267. IV, 649. — Hor. Od. III, 18).

Φαρούσιοι, ἔθνος Λιδικῶν (Διον. Περιηγ. 216).

Φάων, ἐκ Μιτυλήνης τῆς Λέσβου, περικαλλὲς νεανίας, περὶ οὗ ἐμυθεύετο ὅτι, πορθμεὺς ὢν γέρων καὶ πτωχὸς, ἐπειδὴ διέβησέ ποτε τὴν Ἀφροδίτην ἐκ τῆς νήσου εἰς τὴν ἀντιπέραν ξηρὰν τῆς Ἀσίας, ἔλαβε παρ' αὐτῆς εἰς ἀμοιβὴν τὴν προτέραν ἀκμὴν καλλονῆς καὶ νεότητος, ὅτε καὶ ἠράσθη αὐτοῦ ἡ Σαφώ (ἴδ.) (Παλαίφατ. 49. — Δίλ. π. i. IB, 18).

Φέα, Φεῖα καὶ Φεῖα i, πόλις μετὰ λιμένος τῆς ἐπαρχίας Ἡλίδος ἐν Πελοποννήσῳ, βορείως τοῦ ἀκρωτηρίου Ἰχθύος, παρὰ τῷ ποταμῷ Ἰαρδάνῳ, εἰς 120 σταδίων ἀποστασιν ἀπὸ τῆς Ὀλυμπίας (Ὀμ. Ἰλ. Η, 135. — Θουκ. Β, 25. — Πολύδ. Δ, 9. — Στράβ. Η, 342). Ἐπὶ Φραγκοκρατίας Καστὲλ Τορνέζε.

Φειδίας, ἡγεμὼν τῶν Βοιωτῶν ἐπὶ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου (Ὀμ. Ἰλ. Ν. 691).

Φειδίας, υἱὸς Χαρμίδου, Ἀθηναῖος, ὁ περιφημώτατος γλύπτης τῆς ἀρχαιότητος, ἄγνωστον μὲν πότε γεννηθεὶς, ἀλλὰ γέρων ἤδη περὶ Ὀλ. 85-86 (435 π. Χ.). Τὴν τέχνην ἐσπούδασεν ὑπὸ Ὑγίαν τὸν Ἀθηναῖον καὶ Ἀγελάδαν τὸν Ἀργεῖον, κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν ζωγραφικὴν ἐπιδοθεὶς (Pl. XXXV, 34), εἶτα δὲ τὴν γλυπτικὴν πρὸ πάντων ἀσκήσας, ἣν ἀνεβίβασεν εἰς τὸν ὑπατον βαθμὸν τῆς τελειότητος. Καὶ εἶχε μὲν ἤδη ἡ τέχνη κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον θραύσει τὰ δεσμὰ τῆς ἀρχαϊκῆς δυσκαμψίας· ἀλλ' ὁ Φειδίας οὐ μόνον ἐπεδίωξε καὶ ἐπέτυχεν τὴν ἐντελεστάτην τῆς φύσεως παράστασιν, μετὰ πάσης ἀκριβείας περὶ τὰς ἀναλογίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ μεγαλουργήματα αὐτὰ κατώρθου νὰ δίδῃ ἔκφρασιν ὑπεράνθρωπον, παριστῶν τῆς θείας καλλονῆς τὸ ὕψος, τὴν ἐμβρίθειαν καὶ ἐντέλειαν. Τῆς καλλιτεχνικῆς μεγαλοφυΐας τοῦ χρῆσιν ἐποίησατο ἡ πολιτικὴ μεγαλοφυΐα τοῦ Περικλέους, ὅστις εἰς αὐτὸν, καὶ ἀρχιτέκτονα ὄντα οὐχ ἥττον ἢ γλύπτην, ἀνέθηκε τὴν ὑπερτάτην διεύθυνσιν τοῦ Παρθενῶνος. Τούτου τὰ ἐξαίσια γλυπτικὰ κοσμήματα, ὧν πλεῖστα σώζονται, ἐξετελέσθησαν πάντα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καὶ ὑπὸ τῶν μαθητῶν του, τινὰ τῶν κολοσσιαίων ἀγαλμάτων τῶν αἰσίων ἦσαν ἴσως ἔργα τῆς ἰδίας γλυφίδος του. Ἀλλὰ τὸ ἀθάνατον αὐτοῦ ἀριστουργήμα ἐνταῦθα ἦν αὐτὴ ἡ παρθένος Ἀθηνᾶ εἰς ἣν ὁ ναὸς ἦν ἀνταθεῖμένος, καὶ ἦν ὁ Τύριος Μάξιμος λέγει (ΙΔ) αὐδὲν τῶν Ὀμηρῶν ἐπὶν φαυλοτέραν», ἐννοῶν τὴν Ὀμηρικὴν περιγραφὴν τῆς θεᾶς (Ἰλ. Ε, 736 κλ.) ὑφ' ἧς ἐνεπνεύσθη ὁ καλλιτέχνης. Ἦν δὲ, κατὰ Πausanίαν (Δ, 24) τὸ ἀγαλμα χρυσελεφάντινον, ἐλεφάντινα μὲν ἔχον τὰ γυμὰ μέρη, χρυσᾷ δὲ τὰ ἐνδύματα, ὄρθιον δὲ, ὕψος ἔχον 36 πήχεων, καὶ μετὰ τοῦ βάθρου 49, ποδῶν 36 πῆχεων, καὶ μετὰ τοῦ στήθους ἔχον τὴν αἰγίδα μετ' ἐλεφαντίνης τῆς κεφαλῆς τῆς μεδούσης, καὶ εἰς μὲν τὴν δεξιὰν κρατοῦν τετραπηνχαῖον χρυσοῦν ἀγαλμα Νίκης, εἰς

δὲ τὴν ἀριστερὰν δῦρυ μετὰ δράκοντος παρ' αὐτὸ ὀρθομένου, καὶ παρὰ τοὺς πόδας ἀσπίδα χρυσῇ. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἀγάλματος ἦσαν ἐκ πολυτίμων λίθων (Πλάτ. Ἰππ. Μείζ. σλ. 290)· ἡ ἀσπίς ἦν πεποικιλμένη διὰ θαυμασίων τορευμάτων, παριστάντων ἐξωθεν μὲν Ἀμυζονομαχίαν, ἐσωθεν δὲ Γιγαντομαχίαν· τὸ βάθρον ἐκόσμηι μέγα ἀνάγλυφον παριστῶν Πανδώρας γέννησιν ἢ παρουσίᾳσιν εἰς τοὺς θεοὺς (Παυσ. Ε, 24)· καὶ εἰς τὸ πᾶχος τοῦ πέλματος τῶν πεδίων τῆς θεᾶς παρέ-

στησεν ὁ εἰς τὰ μικρὰ οὐχ ἡττον ἢ εἰς τὰ μεγάλα ἔξοχος καλλιτέχνης (Pl. XXXVI, 44) Κενταυρομαχίαν (Pl. XXVI, 4, 4). Οἱ τότε μικροραδιοῦργοι τῶν Ἀθηναίων, κατὰ τοῦ Περικλέους μηδὲν δυνάμενοι, ἠθέλησαν νὰ ἐπιπέσωσι κατὰ τοῦ ἐνδόξου φίλου αὐτοῦ, καὶ ἐσυκοφάντησαν τὸν Φειδίαν ὅτι ἐσφετερίσθη μέρος τοῦ χρυσοῦ τοῦ προσδιορισμένου διὰ τὸ ἀγάλμα. Ἀλλ' ἐκεῖνος, εἴτε προβλέπων τὴν τοιαύτην κακίαν, εἴτε δι' οἷον δὴποτε ἄλλον λόγον, εἶχε κατασκευάσει τὸ χρυσοῦν μέρος περιαιρετὸν, καὶ προσέφερε τοῖς κατηγοροῖς τοῦ ν' ἀπαιρέσωσι καὶ σταθμίσωσιν αὐτό. Καὶ τοῦτο μὲν δὲν ἔπραξαν, ἀλλ' εὐθύς ἄλλην ἀφορμὴν κατηγορίας ἀνεκάλυψαν

κατ' αὐτοῦ· εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀσπίδος ἀμυζονομαχίαν, εἰς ἕνα τῶν μαχομένων ἔδωκεν αὐτὸ τοῦ Περικλέους τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ συγκαλύψας αὐτὸ ἐπιτηδείως διὰ τῆς προτεταμένης χειρὸς ἥτις ἐρριπτε τὸ ἀκόντιον· προσέτι δὲ εἰς ἄλλον μαχητὴν παρέστησεν ἑαυτὸν ὡς

πρεσβύτην φαλακρὸν, μέγαν πέτρον αἶροντα ἵνα τὸν σφενδονίσῃ (Πλουτ. Περ. ΛΑ). Αὕτη ἡ κατηγορία ἐπέτυχε παρὰ τοῖς μέχρι μωρίας ζηλοτύποις δημοκράταις, ὁ Φειδίας ἐφυλακίσθη, καὶ ἀπέθανεν ἐν τῇ φυλακῇ, εἴτε ἐξ ἀσθενείας, εἴτε δηλητηρία-

σθεῖς. Πολλοὶ ἀπομιμήσεις τοῦ περιφήμου τούτου ἔργου, ἐκ διαφόρου ὕλης, διαφόρων διαστάσεων καὶ διαφόρου ἀξίας ἐγένοντο ἐν τῇ ἀρχαϊότητι. Ἡ πασῶν δὲ πολυτιμωτέρα ἐστὶ μαρμαρίνον ἀγαλμάτιον, περὶ τὴν Πνύκα εὑρεθὲν, μόλις $\frac{1}{2}$ μέτρου ὕψος ἔχον, μὴ συντελεσμένον, καὶ μικρὰν ἔχον ἀξίαν καλλιτεχνικὴν· ἀλλ' ἔχει ἄλλο τι πλεονέκτημα, ἐξαγοράζον πάσας τὰς ἀτελείας τοῦ τὸ βάθρον καὶ ἡ

ἀσπίς αὐτοῦ ἔχουσι στοιχειωδῶς πως τινὰς τῶν ἐπὶ τοῦ πρωτοτύπου ἀγάλματος παραστάσεων, τὸ μὲν βάθρον τὴν Πανδώραν μεταξὺ τινων τῶν θεῶν, ἡ δ' ἀσπίς ἦς τὸ ἥμισυ μόνον σώζεται, τινὰ, τὰ κυριώτερα συμπλέγματα τῆς Ἀμαζονομαχίας, καί, μεταξὺ ἄλλων, τὸ πάντων σπουδαιότατον, πρὸς τὰ κάτω τῆς περιφέρειας, αὐτὴν τὴν εἰκόνα τοῦ Φειδίου, φαλακροῦ, γυμνοῦ, αἶροντος τὸν λίθον ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν, ἣν καὶ εἰς μείζονας διαστάσεις ἐκτὸς τῆς ἀσπίδος ἀναπαριστῶμεν. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα δέ, ὁ ἀριστερῶς τοῦ Φειδίου Ἀμαζὼνα κατὰ πεσοῦσαν θριαμβευτικῶς πατῶν, καὶ τὴν ἐνοπλὸν χεῖρα πρὸ τοῦ προσώπου αἶρων, ἐστὶν οὐδεὶς ἄλλος ἢ ὁ Περικλῆς. Τοῦ διὰ τῶν αἰώνων θαυμαζομένου τούτου ἀγάλματος τὸ ἐπὶ τοῦ στήθους Γοργόνιον εἶχεν, ἥδη ἐπὶ Ἰσοκράτους (Κ. Καλλιμ. 57), κλαπῆ ὑπὸ τινος Φιλέργου, καὶ μικρὸν μετὰ ταῦτα τὰ τῆς Νίκης περὰ (Δμσθ. κ. Τμκρ. 751). Ὁ Λάχαρις (τῷ 297 π. Χ.) ἐσύλησε πάντα αὐτοῦ τὰ κοσμήματα, καταστραφέντος, ὡς φαίνεται, μόνον περὶ τὰ τέλη τῆς δ' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ. Πλὴν δὲ ταύτης τῆς Ἀθηνᾶς κατεσκαύασεν ὁ Φειδίας καὶ ἄλλην ἐν τῇ Ἀκροπόλει, ἐκ τῶν ἀπὸ τῆς εἰσβολῆς τῶν Περσῶν ἀποτεταμειυμένων λαφύρων αὐτῶν, τὴν χαλκὴν Πρόμαχον, ἐκτὸς τοῦ Παρθενῶνος εἰς θέσιν μέχρι τοῦδε φαινομένην ἀπέναντι τῶν Προπυλαίων ἰδρυμένην (Ἡρδ. Ε, 77), πρὸς αὐτὰ ἀφορῶσαν, «τὴν ἀσπίδα ἀνήχουσαν» καὶ «οἷον τοῖς ἐπιούσιν ἐνίστασθαι μέλλουσαν» (Ζώσ. Ε, 6), καὶ τοσοῦτον κολοσσιαῖαν ἐπὶ τοῦ βάθρου αὐτῆς, ὥστε τὸν λόφον τοῦ κράτους καὶ τὴν αἰχμὴν τοῦ δόρατός της ἐβλεπόν ὑπὲρ τὸν Παρθενῶνα οἱ ἀπὸ τοῦ Σουλίου προσπλέοντες. Καὶ ἄλλας δ' Ἀθηνᾶς κατασκαύασε, τὴν ἐν Πελλήνῃ τῆς Ἀχαΐας ἐπίσης χρυσελεφάντιν, ἀλλὰ προγενεστέραν τῆς τοῦ Παρθενῶνος (Πaus. Ζ, 27), καὶ τὴν Κλειδοῦχον, πάντως κατὰ τὰ Προπύλαια (Ἀρστφ. Θσμφ. 1136-1142)

καὶ τὴν ὑπὲρ ταύτας μνείας ἀξίαν οὔσαν, τὴν Λημνίαν, ὑπὸ τῶν Λημνίων ἀποίκων εἰς τὴν Ἀκρό-

πολιν ἀνα-
τεθεῖσαν,
χαλκὴν, διὰ
χρωματί-
σεως τοῦ
χαλκοῦ ἐρυ-
θρὰς ἔχουσας
τὰς παρείας,
ἐνοπλὸν, καὶ
θαυμαζομέ-
νην διὰ τὸ
κάλλος τῆς
(Ἰμέρ. ΚΑ.
4. — Πaus.
Α, 28. —
Plin. XXXIV
54). Τὸ δ'
ἕτερον μεγα-
λοῦργημα τοῦ

Φειδίου ἦν ἐν ὁ Ὀλυμπία Ὀλύμπιος Ζεὺς, κατασκευασθεὶς πιθανῶς περὶ τὸ 430 π. Χ., καὶ ἀνυπερέλθτως παριστῶν τὴν πλήρη ἀνδρικήν καλλονήν, ἀνακτιθεῖσθαι εἰς θέαν μεγαλοπρέπειαν καὶ ἑκφρασιν παντοδυναμίας, «Ζεὺς κατανεύων, εἰρηνικὸς καὶ πανταχοῦ πρῶτος» (Δίων Χροτ. ΙΒ, Ὀλυμ.), καὶ οὗτος ποιηθεὶς κατ' ἐμπνευσιν τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν (Ἰλ. Α, 518), χρυσελεφάντινος ὡς ἡ Ἀθηνᾶ, εὐθρονος, βαθυχαίτης, κολοσσιαῖος οὕτως, ὥστε ἂν ὠρθοῦτο, θὰ εὐρανε διὰ τῆς κεφαλῆς τὴν ὀροφὴν τοῦ ναοῦ, 68' ὕψος ἔχουσας (Στρεβ. Η, σλ. 171 Τχγ.). Ὁ χρυσοῦς καὶ διανθὴς μανδύας τοῦ θεοῦ ἐκάλυπτε μόνον τὸ κάτω τοῦ σώματος ἀπὸ τῆς

σφύρος. Τὸ ἄνω, ὡς καὶ τὸ πρόσωπον, ἦσαν ἐλεφάντινα, χρυσοῦς δ' ὁ βαθὺς πώγων καὶ οἱ πυκνοὶ βόστρυχοι, ὧν ἕκαστος ἦγεν 6 μνᾶς χρυσοῦ, καὶ οὗς περιέδρι στέμμα ἑλαιᾶς. Εἰς τὴν δεξιὰν εἶχε Νίκην χρυσελεφαντίνην, πρὸς αὐτὸν ἀφορῶσαν, εἰς τὴν ἀριστερὰν δὲ μακρὸν κατάγλυφον σκῆπτρον μετ' αἵτου ἐπικλημένον. Χρυσελεφάντινος ἐπίσης, καὶ πολυτίμοις λίθοις διαπεποικιλμένος ἦν καὶ ὁ θρόνος, ὑπὸ πολυπληθῶν κολοσσικῶν ἀγαλ-

μάτων κοσμούμενος τοὺς πόδας, τὸ ἔρεισμα, τὰς χεῖρας καὶ τὸ ὑποπόδιον. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ βάθρον ἦν κατακεκαλυμμένον ὑπ' ἐξαισίων μεγίστων χρυσῶν συμπλεγμάτων, ὡς καὶ ζωγραφίων τοῦ Παναίνου. Ἐπιστεύετο δὲ ὅτι τὴν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο ἐπιδοκιμασίαν τοῦ ἐπεσήμενον ὁ Ζεὺς διὰ κεραυνοῦ (Παυσ.), καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἐθεώρουν αὐτὸ ὡς ἀμίμητον (Plin. XXXIV, 8). Ἐκ τῶν μεταγενεστέρων ἀπομιμήσεων ιδεάν τινα, εἰ καὶ ἀτελεῖ τῆς θέσεως καὶ διαθέσεως αὐτοῦ διδῶσι τὸ ἐν τῷ Βρετανικῷ Μουσείῳ Βερόσιον λεγόμενον ἀγαλμα τοῦ Διὸς, τῆς θείας δ' αὐτοῦ

ἐκφράσεως πιστοτέραν εἰκόνα παρέχει ἡ αὐτόθι κεφαλὴ ἐξ Ὀρτικολίου. Πεντήκοντα ἔτη μετὰ τὴν κατασκευὴν ἐξεκόλλησεν αὐτοῦ ὁ ἐλέφας ἔνεκα τῶν ἐλωδῶν ἀναθυμιάσεων, καὶ ἐπεσκευάσθη (Παυσ. Ε, 11). Ἐπὶ Καίσαρος, κεραυνὸς ἐσκήψας ἐπ' αὐτὸ, ὀλίγον τὸ ἐβλάψε (Εὐσθ. πρ. Ἐπ. Γ, 2). Ὁ Καλλιγούλας ἠθέλησε νὰ τὸ μεταφέρῃ εἰς Ῥώμην, καὶ ν' ἀντικαταστήσῃ εἰς τὴν τοῦ Διὸς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ κεφαλὴν, ἀλλὰ δὲν τὸ ἐπραξεν. Ὁ Λουκιανὸς λέγει ἀποκοπέντας δύο τῶν βοστρύχων αὐτοῦ, οὐχὶ ὁμως καὶ ὁ Παυσανίας. Ἐπὶ Ἰουλιανοῦ ἐσώζετο ἔτι τὸ ἀγαλμα (Ἰουλ. Ἐσπστ. Η.—Λιβάν. Ἐσπστ. 1052). Τῇ ε' ἑκατονταετηρίδι μ. Χ. ἐπυρπολήθη ὁ ναὸς τῆς Ὀλυμπίας, ὁ δὲ Κεδρηνὸς λέγει (Χρον. σ. 322) τὸ φειδαῖκον μεγαλοῦργημα καταστραφέν ἐν Κωνσταντινουπόλει, κατὰ τὴν πυρκαϊάν τοῦ 475 μ. Χ., ἀλλ' ἡ μαρτυρία δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐντελὴς ἀξιόπιστος. — Καὶ πλεῖστα δ' ἄλλα θεῶν ἀγάλματα ἐποίησεν ὁ Φειδίας χρυσελεφάντινα, χαλκᾶ ἢ λίθινα, ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλοχοῦ (Παυσ. Α, 14, 24. ΣΤ, 25. Θ, 10), Ἀφροδίτας, Ἀμαζόνα τὴν εἰς τὸν διαγωνισμόν ἐν Ἐφέσῳ τὰ δευτερεῖα λαβοῦσαν μετὰ τὴν τοῦ Ἀλκαμένου (Λουκ. Εἰκ. Δ, 6.—Plin. XXXIV, 19), καὶ τὸ ἐν Δελφοῖς μέγα χαλκοῦν σύμπλεγμα, τὸ ἀνατεθὲν εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης (Παυσ. Α, 10).

Φειδιππίδης, 1) ἡμεροδρόμος Ἀθηναῖος. Ὅτε ἐπῆλθεν οἱ Πέρσαι ὑπὸ τὸν Δάτιν καὶ Ἀρταφέρνην, πεμφθεὶς αὐτὸς ἵνα τάχιστα ἐπικαλεσθῇ τὴν βοήθειαν τῶν Σπαρτιατῶν, διέτρεξε τὴν ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Σπάρτην ὁδὸν ἐντὸς δύο ἡμερῶν. Διηγέθη δ' ὅτι ἐπιφανεῖς αὐτῷ ὁ Πᾶν ἐπὶ τοῦ Παρθενίου ὄρους, τὸν διεβεβαίωσε περὶ τῆς συμπαθείας τοῦ ὑπὲρ τῶν Ἀθηνῶν, δι' ὃ οἱ Ἀθηναῖοι ἤγειραν ναὸν τῷ θεῷ (Ἡρδ. ΣΤ, 105. — G. Nep. Milt. IV). — 2) Ὁ υἱὸς τοῦ Στρεψιάδου εἰς τὰς Νεφέλας τοῦ Ἀριστοφάνους.

Φείδιππος, υἱὸς τοῦ Θεσσαλοῦ, ἐγ-

γονος τοῦ Ἡρακλέους, εἰς τῶν μνηστήρων τῆς Ἑλένης, συνεκστρατεύσας εἰς τὴν Τροίαν ἐπὶ 30 πλοίων μετὰ τῶν ἐκ τῶν Σποράδων νησιωτῶν. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου ὑπὸ τῶν ἀνέμων εἰς τῆς Ἠπείρου ῥιφθεὶς τὰς ἀκτᾶς, ἔκτισεν ἐκεῖ τὴν πόλιν Θεσπρωτίαν (Ὅμ. Ἰλ. Β, 678. — Hygn. Fab. LXXXI).

Φειδίτια, ἴδ. Συσσίτια.

Φειδόστρατος, γραμματικὸς ἐν Ἀθήναις (Πλάτ. Τητ. μζ. 286).

Φεῖδων, 1) ἀρχαῖος βασιλεὺς τῶν Θεσπρωτῶν ἐν Ἠπείρῳ (Ὅμ. Ὀδ. Ε, 366). ἴσως ὁ αὐτὸς τῷ Φεῖδιππῳ (ἴδ.). — 2) τύραννος ἐν Ἀργεὶ περὶ Ὀλ. 2 (770 π. Χ.). ὑπὸ τινῶν δ' ἐκλαμβάνεται ὅτι ὑπῆρξε καὶ ἄλλος νεώτερος κατ' Ὀλ. 28 (665 π. Χ.). Μνημονεύεται δ' ὡς τύραννος, «ὕβριστής» μάλιστα, ἐκ τοῦ βασιλικοῦ οἴκου καταγόμενος τῶν Τημενιδῶν (Ἡρόδ. ΣΤ, 127), πρὸ πάντων βεβαίως διότι κατεκράτησε τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν παρὰ τὰ νόμιμα τῶν Ἀργείων, μὴ εἰσαγαγόντων, μετὰ τὴν εἰσβολὴν τῶν Δωριέων, τὴν βασιλείαν ὡς οἱ Σπαρτιῶται, καὶ διότι εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῆς ἐξουσίας ὑπερεπήδησε τὰ ὅρια. Ἦν ὁμοῦς μεγαλοπράγμων, καὶ ἐξέτεινε τοῦ Ἀργείων τὴν ἐξουσίαν ὑπὲρ πᾶσαν τὴν Ἀργολίδα, τὴν Αἰγινα, καὶ σχεδὸν ὑπὲρ πᾶσαν τὴν Πελοπόννησον. Ἐπὶ τῆς βραχυχροῦς του διοικήσεως ἡλάττωσεν ἐπὶ πολὺ τὸ σύστημα τῆς μονωσεως δ' ἐπεκράτει παρὰ τοῖς Δωριεῦσι, καὶ ἐξέτεινε τὰς σχέσεις εἰς ζωηροτέραν συγκοινωνίαν. Ἀφῆκε δ' ἐποχὴν εἰς τὴν ἱστορίαν εἰσαγαγὼν ἴσα μέτρα καὶ σταθμὰ εἰς πᾶσαν τὴν Χερσόνησον, καὶ πρῶτος νόμισμα κόψας εἰς τὴν αὐτῷ ὑποκειμένην Αἰγίνα. — 3) Εἰς τῶν Τριάκοντα τυράννων ἐν Ἀθήναις (Ξεν.).

Φέεκα καὶ **Φαῖκα**, φρούριον τῆς Ἑστιάτωτιδος ἐν Θεσσαλίᾳ, δυτικῶς τῶν Γόμφων (Λίν. XXXI, 41. XXXIII, 14).

Φελλεύς, τόπος ἐλαϊόφυτος ἀλλ' ἄλλως ἄφορος ἐν τῷ πεδίῳ τῆς Ἀττικῆς, βορειο-

νατολικῶς, ὡς φαίνεται, τοῦ Φαλῆρου (Ἀριστ. Νεφ. 71. — Σουῖδ.).

Φελλίας, παραποτάμιον τοῦ Εὐρώτα ἐν Λακωνίᾳ, ῥέον παρὰ ταῖς Ἀμύκλαις (Παυσ.).

Φελλόη, μικρὰ ὄχυρά πόλις τῆς Ἀχαΐας, 40 στάδια ἀπέχουσα τῆς Αἰγείρας πρὸς νότον (Παυσ.).

Φελλοί, πόλις τῆς Λυκίας ἐν μικρᾷ Ἀσίᾳ (Στρ. Βυζ.).

Φενεός, πόλις ὑπὸ τὸ ὄρος Κυλλήνην, κατὰ τὰ βορειοανατολικά τῆς Ἀρκαδίας, ὑπὸ ὁμωνύμου Ἀρχάδος τινὸς κτισθεῖσα, ἐν Ἀζανίᾳ κειμένη, χώρα κατακλυζομένη ὑπὸ ὑδάτων ἅτινα ἐπετέλεσαν τὴν ὁμώνυμον λίμνην. Ταύτην ἐλέγετο διορύξας ὁ Ἡρακλῆς μέχρι τοῦ Ὀρχομενοῦ (Ὅμ. Ἰλ. Β, 605. — Στρβ. Η, 389. — Παυσ. Η, 14). Ἡ λίμνη καλεῖται καὶ νῦν Φονιά.

Φεραί, πόλις τῆς Πελασγιώτιδος ἐν Θεσσαλίᾳ, κειμένη ἐνθα συνέχεται τὸ Πήλιον ὄρος μετὰ τῆς Ὀσσης, ὄχυρά, καὶ ὑπὸ κήπων καὶ ἐπαύλειων περιστοιχιζομένη. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς πόλεως ἀνέβρου καὶ ἡ νῦν ἐτι ρέουσα πλουσία κρήνη, ἡ Ὑπέρεια (Στρβ. Θ, 439). Ἦν ἡ ἀρχαιοτάτη ἐδρα τοῦ Ἀδμήτου. Ἐπίσημος δὲ κατέστη ἀφ' οὗτο ὁ τύραννος Ἰάσων καὶ οἱ διάδοχοι αὐτοῦ ἱδρυσαν ἐκεῖ ἰσχυρὰν δυναστείαν (Ξεν. Ἑλλ. ΣΤ, 1, 4, 20). Ἦν δ' ὁ Ἰάσων οὗτος πιθανῶς υἱὸς τοῦ Λυκόφρονος, ἥρξεν ἀπὸ τοῦ 378 π. Χ., καὶ δι' ἐπιδεξιότητος καὶ μετριοπαθοῦς συμπεριφορᾶς κατώρθωσε μέχρι τοῦ 375 νὰ ἄρξῃ ἐπὶ

τοῦ πλείστου τῆς Θεσσαλίας, πλὴν τῆς Φαρσάλου. Ἐπὶ τοῦ πολέμου μεταξὺ Σπαρτιῶν καὶ Θηβαίων συνετάχθη μετὰ τούτων, ἀλλ' εἰς τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην δὲν ἐπρόφθασεν ἐν καιρῷ. Τὰ σχέδιά του ἦσαν νὰ

εἰσχωρήσῃ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ τὸν προέλαβε βίαιος θάνατος, τῷ 370 (Ξυφ. Ἑλλ. ΣΤ, 4, 31) ἐπὶ μικρὸν δὲ διεδέχθησαν αὐτὸν εἰς τὴν ἐξουσίαν οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Πολύδωρος καὶ Πολύφρων.

Φεράδμων, υἱὸς τοῦ Αἰόλου, συμ- βασιλεύων ἐν Σικελίᾳ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀνδροκλέους (Διόδ. Δ, 8).

Φέρεκλος, υἱὸς τοῦ Ἀρμονίδου, ὁ ναυπηγῆσας τὸ πλοῖον ἐφ' οὗ ὁ Πάρις ἀπήγαγε τὴν Ἑλένην, φονευθεὶς δ' εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Τροίας ὑπὸ Μηρούνου (Ὁμ. Ἰλ. Ε, 59).

Φερεκράτης, Ἀθηναῖος, τὸ πρῶτον ὑποκριτής, εἶτα ποιητής τῆς ἀρχαίας ἀττικῆς κωμῳδίας, ἀρχαιότερος μὲν τοῦ Ἀριστοφάνους, νεώτερος δὲ τοῦ Κράτου καὶ τοῦ Κρατίνου, πολλὴν ἔχων λεπτότητα καὶ χάριν τοῦ ὅρους, καὶ ἰδίως διάσημος διὰ τὴν περὶ τὰ δράματα ἐφευρετικότητα καὶ τὴν ἐν- τεχον οἰκονομίαν αὐτῶν. Ἐλέγετο γράψας 16-18 κωμῳδίας, ὧν ὀλίγα μόνον ἀποσπάσματα σώζονται. Ἡ γλῶσσα αὐτοῦ ἦν καθαρεύουσα καὶ εὐάρεστος, καὶ ὁ Ἀθηναῖος καλεῖ αὐτὸν «ἀττικώτατον». Ὑπάρχει δὲ καὶ μέτρον κατ' αὐτὸν «Φερεκράτειον» καλούμενον, διότι ἢ αὐτὸς πρῶτος τὸ εἰσήγαγεν ἢ συνεχῇ αὐτοῦ ἐποιεῖτο χρῆσιν (Συλλγ. Meineke, Com. Graec. fragm II).

Φερεκύδης, 1) ὁ Σύριος, ὡς ὧν ἐκ τῆς νήσου Σύρου τοῦ Αἰγαίου πελάγους, υἱὸς τοῦ Βάβυδος, φιλόσοφος, σύγχρονος τοῦ βασιλέως Ἀλυάττου καὶ τῶν Ἑπτὰ σοφῶν τῆς Ἑλλάδος, λέγεται αὐτοδίδακτος (Σουίδ.), διδασκθεὶς ἐξ ἀναγνώσεως φοινικικῶν καὶ ἄλλων ξένων συγγραμμάτων, διδάσκαλος δὲ τοῦ Πυθαγόρου. Αἱ λοιπαὶ περὶ τοῦ βίου αὐτοῦ παραδόσεις εἰσὶ μυθικαὶ μᾶλλον μνημονεύεται δὲ ὡς ἐκ τῶν πρώτων πεζογράφων, καὶ πρῶτος ἔγραψεν Ἑλληνιστὶ «Περὶ φύσεως τῶν θεῶν». — 2) Ἱστορικός, ἐκ τῆς πρὸς τῇ Καρίᾳ νήσου Λέρου, Ἀθηναῖος δὲ λεγόμενος, πιθανῶς διότι ἔζησε διαρκῶς, μέ-

χρι τῶν 400 π. Χ., ἐν Ἀθήναις, καὶ ἔγραψεν ἰδίως περὶ αὐτῶν. Τὰ συγγράμματά του ἐπεγράφοντο «Ἱστορίαι, θεογονία, γενεαλογία, αὐτόχθονες» (τῆς Ἀττικῆς), «ἀρχαιολογία ἀττικῇ», ἥς καὶ μόνης σώζονται τινὰ ἀποσπάσματα (Συλλγ. Müll. Fragm. hist. Graec. I).

Φερενδᾶτης, στρατηγὸς τοῦ Ξέρ- ξου, ἐκ τῶν ἐκστρατευσάντων κατὰ τῆς Ἑλλάδος (Ἡρόδ. Ζ, 67).

Φερενίκη, θυγάτηρ τοῦ Ροδίου Διαγόρου, ἐπὶ Σωκράτους, εἰς ἣν καὶ μόνην ἐπετράπη, παρὰ τὴν γενικὴν διάταξιν, ἡ πρόσδος εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας (Αἰλ. π. i. I. 1).

Φερένικος, Θηβαῖος, υἱὸς τοῦ Κηρισόδοτου, φιλοξενήσας πολλοὺς τῶν φυγάδων Ἀθηναίων ἐπὶ τῶν Τριάκοντα, καὶ τῶν αὐτῶν τυχὼν καὶ αὐτὸς, ὅτε ἡ ὑπὸ τῆς Σπάρτης ὑποστηριζομένη ὀλιγαρχία ἐπεκράτησεν εἰς τὴν πατρίδα του. Ὅτε δ' αὕτη ἐξεβλήθη, περιέμεινεν αὐτὸς εἰς τὰ σύνορα ἵνα σπεύσῃ εἰς βοήθειαν τῆς πατρίδος του (Πλουτ. Πελοπ. Η).

Φερέντιον, πόλις τῶν Ἑρνίκων ἐν τῷ Λατίῳ τῆς Ἰταλίας (Στφ. Βυζ.).

Φερετίμη, ἐν Κυρήνῃ, σύζυγος Βάτου τοῦ Γ' (Ἡρόδ. Δ, 162).

Φερεῦς, υἱὸς τοῦ Οἰνέως καὶ τῆς Ἀλθέας, φονευθεὶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ κατὰ τὴν μετὰ τῶν Κουρήτων μάχην (Ἀντ. Λιβ. 2).

Φερεφάτιον, ἐν Ἀθήναις ναὸς τῆς Περσεφόνης, ἐν τῷ ἔσω Κεραμεικῷ πρὸς τῷ Λεωκορίῳ (Δμσθ. εἰς Κόν. 1258).

Φέρης, 1) υἱὸς τοῦ Κρηθέως καὶ τῆς Τυροῦς, ἀδελφὸς τοῦ Αἴσονος καὶ Ἀμυθάωνος, κτίσας τὴν ἐν Θεσσαλίᾳ πόλιν τῶν Φερῶν. Υἱοὺς εἶχε τὸν Ἀδμητον καὶ τὸν Λυκοῦργον, θυγατέρας δὲ τὴν Εἰδομένην καὶ τὴν Παριασίδα (Ὁμ. Ὀδ. Δ, 259. — Ἀπλλδ. Ε, 9, 44). — 2) Υἱὸς τοῦ Ἰάσωνος καὶ τῆς Μηδείας (Ἀπλλδ. Α, 9, 28).

Περωνή, τὰ ἱμάτια καὶ τὰ σκεύη ὅσα ἡ νόμῳ ἔφερον εἰς τὸν γάμον, καὶ ἅτινα κατὰ τὸν νόμον τοῦ Σόλωνος (Πλούτ. Σόλ. Κ), ὤφειλον νὰ ὦσι μόνον «ἱμάτια τρία καὶ σκεύη μικροῦ νομίσματος ἄξια». *Ιδ. Προίξ.

Πέρουσα, θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος (Ὀμ. Ἰλ. Σ, 48. — Ἡσδ. Θγ. 248).

Περρέφασσα καὶ **Περρέφαττα**, ταῦτο τῷ Περσεφόνῃ (ἴδ).

Περσεφόνη, 1) = Περσεφόνη. — 2) Θυγάτηρ τοῦ Μυῶντος καὶ γυνὴ τοῦ Ἀμφίωνος, βασιλέως τῶν Ὀρχομενίων, μήτηρ Χλωρίδος, τῆς γυναικὸς τοῦ Νηλέως (Σχλ. Ὀμ. Ὀδ. Λ, 280).

Περῶν, υἱὸς τοῦ Σεσώστριδος, βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, ἐπὶ δέκα ἔτη διατελέσας τυφλὸς (Ἡρδ. Β, 111).

Περωνία, πόλις τῆς Τυρρηνίας ἐν Ἰταλίᾳ (Στράβ.).

Πεύγων, ἐν Ἀθήναις ὁ εἰς δίκην ἐνάγωνος, κατ' ἀντίθεσιν τοῦ διώκοντος, ἢ ἐνάγοντος. Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φεύγοντος δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ εἰσέλθῃ ὁ ἐνάγων, ἀλλὰ μετὰ δύο δικαστικῶν κλητῆρων, ὡς μαρτύρων, νὰ κλητεῦσθαι αὐτὸν πρὸ τῆς οἰκίας του, ἥτις ἐθεωρεῖτο ὡς αὐλὸν. "Ἄν δ' ὁ φεύγων ἀπουσίαζεν, ἐπέμπετο κλητὴρ πρὸς αὐτόν. "Ἄν ὁ φεύγων δὲν παρουσιάζετο εἰς τὴν δίκην, κατεδικάζετο ἐρήμην. "Ἄν ὁ ἐνάγων, εἰς δίκας τοῦτο ἐπιδεχομένης, ὥριζε πρόστιμόν τι εἰς τὸν ὑποβληθῇ ὁ ἀντίδικος, ἐδικαιοῦτο ὁ φεύγων, οὐ ἀνεγνωρίσθῃ ἡ ἐνοχὴ, ν' ἀντιπρτεῖν τὸ εἰς δ συγκατετίθετο νὰ ὑποβληθῇ, καὶ οἱ δικασταὶ εἶχον τὴν ἐκλογὴν μεταξὺ τῶν δύο, καὶ πρὸς ἀπότισιν ἐχορηγεῖτο προθεσμία ὥρισμένη ὑπὸ τοῦ νόμου. Ὁ δὲ πρὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου γραφὴν φονικὴν φεύγων, ἐκτὸς ἐπὶ πατροκτονίας, ἡδύνατο, ἂν ᾔθελε, καταδίκην φοβούμενος, μετὰ τὴν πρώτην ἀπολογίαν του, καὶ χωρὶς νὰ περιμείνῃ τῆς δίκης τὸ τέλος, νὰ φύγῃ ἐκτὸς τῆς Ἀττικῆς διὰ παντὸς (Δμοθ. κ. Ἀρστυρ. Σλ. 643. —

Ἀντ. Ἡρ. φ. ΠΓ. — Πολδ. Η, 117), ἢ μέχρις οὐ ἐσυγχωρεῖτο ὑπὸ τῶν ἀντιδίκων του.

Πηγαία (ἡ), διάφοροι, ὡς φαίνεται, ὄντοί τῆς Ἀττικῆς τὸ ὄνομα τοῦτο φέροντες, εἰς τῆς Αἰαντίδος φυλῆς (Σουίδ. — Στφ. Βζ.), ἄλλος τῆς Αἰγινήδος, ἕτερος τῆς Πανδιονίδος (Στφ. Βζ.).

Πήγεια καὶ **Φηγία**, ἀρχαία πόλις ἐν Ἀρχαδίᾳ, ἡ εἴτα μετονομασθεῖσα Ψώφει (Παυσ. — Στφ. Βζ.).

Πηγεὺς, 1) Υἱὸς τοῦ Ἀλφειοῦ, ἀδελφὸς τοῦ Φορωνέως, βασιλεὺς τῆς Ἀρχαδίας, ὁ καθάρισας τὸν Ἀλκμαίωνα ἐκ τῆς μητροκτονίας, καὶ δούς αὐτῷ εἰς γάμον τὴν θυγατέρα τοῦ Ἀρσινόην ἢ Ἀλφεισίβοιαν. Μετὰ τῶν δύο υἱῶν του, Τημένου καὶ Ἀξίωνος, ἡ Προνόου καὶ Ἀγῆνορος, ἐθανατώθη ὑπὸ τῶν υἱῶν τοῦ Ἀλκμαίωνος. Κατ' αὐτὸν εἶχε τὸ ὄνομα ἡ πόλις Φήγεια (Ἡρδ. Θ, 26. — Παυσ. Η, 24. — Ἀπλδ. Γ, 7, 5). — 2) Υἱὸς τοῦ Δάρητος, ἱερεὺς τοῦ Ἡφαίστου ἐν Τροίᾳ, ἀδελφὸς τοῦ Ἰδαίου, ἐν τῇ μάχῃ φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Διομήδους (Ὀμ. Ἰλ. Ε, 11). — 3) Σύντροφος τοῦ Αἰνείου (Virg. Α, XII, 371.).

Πηγοὺς (ἡ), ὄντοί τῆς Ἀττικῆς πρὸς τῷ Μαραθῶνι, ἀνήκων εἰς τὴν Ἐρεχθίδαι φυλῇ. Ἡ νῦν Βαλανιδεῖα.

Πήμιτος, 1) υἱὸς τοῦ Τερπίου, ἀοιδὸς, ψάλλον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ὀδυσσεύς πρὸ τῶν μνηστῆρων, ἀλλὰ συγχωρηθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεύς διότι ἐπραττε τοῦτο βεβιασμένος (Ὀμ. Ὀδ. Α, 154. Χ, 280). — 2) Πατὴρ τοῦ Αἰγέως, πάππος τοῦ Θησεύς.

Πημονόη, θυγάτηρ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ πρώτη αὐτοῦ ἱερεῖα ἐν Δελφοῖς, δι' ἣ καὶ τὸ ὄνομα τὴν μάντιδα ἐν γένει ἐσημαίνεν. Εἰς αὐτὴν ἀπεδίθετο τοῦ εξαμέτρου ἡ ἐπινόησις (Παυσ. Ι, 5. — Στράβ.).

Πηγεὺς, υἱὸς τοῦ Μέλανος (Ἀπλδ. Α, 8, 5).

Πηραϊ = Φαραϊ, αἱ πόλεις τῆς Βοιωτίας καὶ τῆς Μεσσηνίας.

ΦΘΞ ἢ **ΦΘΞς**, θεὸς τῶν Αἰγυπτίων, ἰδίως ἐν Μέμφιδι λατρευόμενος, καὶ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ὡς ὁ Ἡφαίστος θεωρούμενος. Ἐλέγετο ὑπ' αὐτῶν υἱὸς τοῦ Νεΐλου (Ἡρδ. Β, 99, Γ, 37. — Cic. N. D. III, 22, 55). Παριστάτω δ' ὡς νάννος, ἐνίοτε ἱερακὸς ἔχων κροτάλην, καὶ κυρτὴν ῥάβδον εἰς τὰς χεῖρας.

ΦΘΞα, 1) μία τῶν θυγατέρων τοῦ Ἀμφίωνος καὶ τῆς Νιόβης (Ἀπλλδ. Γ, 5, 6). — 2) Γυνὴ τοῦ Ἀμύντορος (Ἀπλλδ. Γ, 13, 8). — 3) Πόλις τῆς Θεσσαλίας ἐπὶ τοῦ Σπερχεῖοι ποταμοῦ, εἰς ἣν ἐγεννήθη ὁ Ἀχιλλεύς (Ὀμ. Ἰλ. Β, 685), οὐ μακρὰν τοῦ ἄκρωτηρίου Ἐχίνου (Πολδ. ΙΖ, 3).

ΦΘΞος, 1) Πελασγός, υἱὸς τοῦ Πόσειδωνος καὶ τῆς Λαρίσης, καθ' ὃν ἐκλήθη ἡ Φθία (Στφ. Βυζ.). — 2) Υἱὸς τοῦ Λυκάονος, βασιλεὺς τῆς Ἀρκαδίας, κεραυνωθείς ὑπὸ τοῦ Διὸς (Ἀπλλδ. Γ, 8, 1).

Φθιωτες, χώρα Θεσσαλικὴ ἀπὸ τοῦ ὅρους Πίνδου μέχρι τοῦ Μαλιακοῦ κόλπου ἐκτετατομένη, ἣς οἱ κάτοικοι Φθιώται ἐκαλοῦντο καὶ Ἀχαιοί. Ἐπ' αὐτῶν ἱερασίλευεν Ἕλλην ὁ Δευκαλίωνος (Ἡρδ. Α, 56). Πρῶτον δ' ἐπιστεύετο λαβεῖν τὸ ὄνομα παρὰ τοῦ Πελασγοῦ Φθίου, ἀδελφοῦ τοῦ Ἀχαιοῦ, κομίσαντος Πελασγῶν ἀποικίαν κατὰ τὸν 13^{ον} αἰῶνα π. Χ. Ἐλέγετο δ' εἰς τῶν ἀρχαιοτέρων βασιλέων τῆς χώρας ὁ Εὐρωτίων, ὑποδεχθεὶς τὸν Πηλέα, ἐλθόντα ἐξ Αἰγίνης μετ' ἀποικίας Μυρμηδόνων, καὶ δοὺς αὐτῷ εἰς γάμον τὴν θυγατέρα του Ἀντιγόνην, καὶ τὸ τρίτον μέρος τῆς βασιλείας του. Αὕτη καὶ Ἑλλάς λεγομένη ὑπὸ Ὀμήρου, ἦν τοῦ Ἀχιλλεύος ἡ ἐπικράτεια (Ὀμ. Ἰλ. Ι, 395).

Φτιάλεα, ἴδ. Φιγαλία.

Φτιάλη, ἀγγεῖον εὐρύτερον μᾶλλον ἢ βαθύτερον, διὰ τὰ ρευστά, καὶ ἐξ οὗ ἔπινον ἢ ἔσπενδον εἰς θυσίας. Αἱ κοινότεραι ἐκ γῆς ὀπτῆς, καὶ κατάγραφαι πολλάκις ὅμως καὶ χαλκαῖ, ἀργυραὶ ἢ χρυσαί, ὅτε καὶ ἄργυροειδεις καὶ χρυσείδεις ἐλέγοντο, περιττωδῶς μάλιστα ἐπειργασμένοι, καὶ ὡς ἄλλα εἰς τοὺς

νικητὰς ἐν ἀγῶσι διδόμεναι. Ὅσαι ἐστηρίζοντο ἐπὶ στρογγύλης βάσεως ἐλέγοντο ὀμφαλισταὶ ἢ μεσόμφαλοι. Ἀμφιθετοὶ δ' ἦσαν ὅσαι συνίσταντο ἐκ δύο φιαλῶν ἀντιθέτων, ὥστε ἑκατέρα ἠδύνατο νὰ χρησιμεύῃ ἢ ὡς βάσις ἢ ὡς φιάλη (Ὀμ. Ἰλ. Ψ, 270, 616. — Πινδ. Ὀλ. Ζ, Ἰσθμ. Β, 20. Νεμ. Θ, 121. Σχλ. — Ξεν. Γ, 7, 27. Ζ, 3, 27. — Ἀνθ. ΙΑ, 497, 502). Περιφημοὶ τορευταὶ φιαλῶν ἦσαν ἐν Ἀθήναις ὁ Μέντωρ, ὁ Μύρων, ὁ Λύκιος καὶ ὁ Μῦς. Ἀλλὰ καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς Ἀθήναις, ἐπ' αὐτῶν τούτων τῶν καλλιτεχνῶν, ἐπιζήτητοι ἦσαν αἱ (Τυρρηνικαὶ φιάλαι) (Ἀθην. Α, 28).

Φτιάλος, υἱὸς Βουκολίωνος, καθ' ὃν ὠνομάσθη ἡ πόλις Φιάλεια ἢ Φιγαλία ἐν Ἀρκαδίᾳ (Παυσ. Α, 3).

Φτιάλις, τόπος ἐν Ἀττικῇ ἐξαιρετα σῦκα παράγων, ἄλλως ἄγνωστος (Ψυχ. Σουίδ.).

Φιγαλία ἢ καὶ Φιάλεια, πόλις ἐν Πελοποννήσῳ εἰς τὴν νοτιοδυτικὴν γωνίαν τῆς Ἀρκαδίας κειμένη, πρὸς τοῖς συνόροις τῆς Μεσσηνίας, ἐπὶ ἀποτόμου ὑψώματος τῆς βορείας ὄχθης τοῦ Νέδα ποταμοῦ, εἰς δὴ ἀνατολικῶς τῆς πόλεως εἰσρέει ἕτερος ρύαξ, ὁ Λύμαξ (νῦν Παυλίτσα). Τῆς πόλεως γίνεσθαι συνεχῶς μνησθῆναι ἐν τῇ ἱστορίᾳ (Πολδ. Δ, 3, 79, 80. Ε). Ἀλλ' ἡ φήμη αὐτῆς ὀφείλεται εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἐπικουρίου Ἀπόλλωνος, τὸν ἐπὶ τοῦ ὅρους Κατυλίου εἰς ἀπόστασιν 2 ὥρων βορειοανατολικῶς αὐτῆς κείμενον, κατὰ τὴν θέσιν Βάσαι, ἔχουσαν θαυμασίαν τὴν ἄποψιν, πρὸς νότον μὲν ἐπὶ τοῦ Μεσσηνιακοῦ πεδίου καὶ κόλπου, πρὸς δυσμὰς δ' ἐπὶ τῆς Ἰονίου θαλάσσης. Ὁ ναὸς ἰδρῦθη ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἐξ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν θεὸν ἐλθόντα εἰς ἐπικουρίαν τῆς πόλεως, ἢ καὶ πάσης τῆς Πελοποννήσου, καὶ ἀποκρούσαντα τὸν ὄλεθρον τοῦ λοιμοῦ ὅστις κατεπίεσε τὰς Ἀθήνας. Ἦν δ' ὁ ναὸς ἐν τῶν ἀριστουργημάτων αὐ-

τοῦ τοῦ Ἰκτίνου, τοῦ ἐνδόξου ἀρχιτέκτονος τοῦ Παρθενῶνος (Παυσ. Η, 41, 8), κατὰ διάφορον δὲ σχέδιον οἰκαδομηθεῖς. Καὶ πρῶτον μὲν ἦν ἡ πλευρὰ τῆς εἰσόδου αὐτοῦ οὐχί, ὡς συνήθως, πρὸς ἀνατολὰς, ἀλλὰ πρὸς βορρᾶν, καὶ τοῦτο διότι ὁ Ἐπικούριος Ἀπόλλων ἐπιστεύετο ὧν ὁ Ἰπερβόρειος, ὁ ἐκ τῶν βορείων περάτων τῆς γῆς ἐρχόμενος. Ἐνδον δ' εἶχεν οὐχί περιστύλιον περὶ τὸ ὑπαιθρον, ἀλλὰ μικροὺς τοίχους ἀπολήγοντας ἀφ' ἐνὸς μένκαθέως εἰς τὰς πλευρὰς τοῦ ναοῦ, καὶ μεγάλους κόγχας ἀποτελοῦντας, ἀφ' ἐτέρου δὲ, πρὸς τὸ ὑπαιθρον εἰς ἡμικίονας. Ἦν δὲ δώριος, ἐξάστυλος, περίπτερος, ἔχων εἰς τὰς μακρὰς πλευρὰς οὐχί ἀνὰ 13 κίονας κατὰ τὰς συνήθεις ἀναλογίας, ἀλλ' ἀνὰ 15, καὶ διαστάσεις 125×48 . Ἀνευρέθη δὲ κατὰ τὸ τελευταῖον τέταρτον τῆς ἡ' ἐκατοντητηρίδος, ἔχων ἔτι 36 κίονας μετὰ τῶν ἐπιστυλίων αὐτῶν ὀρθοὺς ἐν θέσει, καὶ ἱκανὸν τοῦ τοίχου τοῦ σηκοῦ. Ἐν ἀνασκαφῇ δὲ γενομένη τῇ 1802 ἀνευρέθησαν 100' ζωοφόρου ὠραιότητος, παριστώσης Ἀμαζονομαχίαν, καὶ κοσμοῦσης οὐχί, ὡς ἀλλαχοῦ, ἔξωθεν, ἀλλ' ἔσωθεν τὸν ναὸν ὑπὲρ τὸ ὑπαιθρον τοῦ σηκοῦ. Αὕτη, ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν ἀγορασθεῖσα, κοσμεῖ σήμερον τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον. — Εἰς 10 λεπτῶν ἀπόστασιν βορείως τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱδρυτο ναὸς τῆς Ἀφροδίτης, οὗ ἡ θέσις ἔτι γνωρίζεται.

Φιγάλος, εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Λυκάονος, κτίστης τῆς πόλεως Φιγαλίας ἐν Ἀρκαδίᾳ (Παυσ. Η, 36).

Φιδοῖνας καὶ Φιδήνη, πόλεις τῶν Σαμνιτῶν ἐν Ἰταλίᾳ, ἀποικία τῶν Ἀλβανῶν, κατακτηθεῖσα εἰς τὰ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων. Εἶχεν ἐπὶ Τιβερίου μέγα ἀμφιθέατρον, οὗ ἐρείπια σώζονται ἐν τῇ νῦν Ἰοδιλίᾳ.

Φίκειον καὶ Φίκιον ὄρος, κρημνὸς ἀπότομος ἐν Βοιωτίᾳ, εἰς 15 σταδίων ἀπόστασιν ἀνατολικῶς, τοῦ Ὀγχηστοῦ. Τοῦτο ἡ παράδοσις ἐθεώρει ὡς τὴν ἔδραν τῆς Σφιγγῆς, ἥτις αἰολιστὶ Φίξ ἐλέγετο (Παυσ. Η, 26,

2. — Ἀπλλδ. Γ, 5, 18. — Ἡσδ. Ἀσπ. ΛΓ). Νῦν Φαγᾶς.

Φίλα, πόλις τῆς Πιερίας ἐν Μακεδονίᾳ, ἐπὶ τῶν συνόρων τῆς Θεσσαλίας (Στρ. Βυζ.).

Φιλαδέλφεια, 1) πόλις εἰς τ' ἀνατολικὰ τῆς Λυδίας, ἐπὶ τῶν προπόδων τοῦ Τρωῶλου, νοτίως τῶν Σάρδεων, κατὰ τὸν βασιλέα Ἀτταλον τὸν Φιλάδελφον κληθεῖσα, πιθανῶς ἢ πρὶν Καλλάτῃδος (Στρβ. — Στρ. Βυζ.). Πολλάκις ὑπέφερεν ἐκ σεισμῶν, ὡς ἐν ἄλλοις καὶ ἐπὶ Τιβερίου (Tac. Ann. II, 47). — 2) Ἐπίσημος πόλις τῆς Κολίης Συρίας, ἢ Περαιᾶς τῆς Παλαιστίνης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἀφ' οὗ ἀπέιχε 5 μίλια πρὶν Ἀμμωνα ἢ Ραββατάμονα (Ραββὰτ Ἀμμὸν) καλουμένη, τὸ δ' Ἑλληνικὸν ὄνομα λαβοῦσα ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου, βασιλέως τῆς Αἰγύπτου (Πολδ. Ε, 71. — Στρβ.). — 3) Πόλις τῆς τραχείας Κιλικίας ἐπὶ τοῦ Καλυκάδου ποταμοῦ, βορείως τῆς Ἀφροδισιάδος (Στρβ.).

Φιλαί, καὶ Φίλαι, νῆσος τοῦ Νεῖλου χαριεστάτη, κατὰ τὸ μεσημερινώτατον σημείον τῆς Αἰγύπτου, μεθ' ὁμωνύμου πόλεως, ἐνθα ἐπιστεύοντο ταφέντες ὁ Ὅσιρις καὶ ἡ Ἴσις. Τούτου ἕνεκα ἦν πλήρης γαῶν καὶ ἐπισημοτάτων οἰκοδομῶν (Στρβ. ΙΖ, 808. 818. 820). Τούτων ἀξιόλογα ἐρείπια σώζονται, ἀλλ' ὁ μείζων τῶν γαῶν φαίνεται ἀνοικοδομηθεῖς ἐκ λειψάνων ἀρχαιοτέρων οἰκοδομημάτων ἐπὶ Πτολεμαίου Β', τοῦ Εὐεργέτου, διότι τούτου τὸ ὄνομα ἀπαντᾷται ἱερογλυφικῶς κεχαραγμένον μεταξὺ ἄλλων πολὺ ἀρχαιοτέρων ἐπιγραφῶν (Στρβ. ΙΖ, 803. 818. 820).

Φιλαῤῥῶαι, ἀττικὸς δῆμος, ἀνήκων εἰς τὴν Αἰγυῖδα φυλὴν, ἐπονομασθεὶς κατὰ Φιλαῖον, τὸν υἱὸν τοῦ Αἰάντος. Εἰς αὐτὴν ἀνήκεν ὁ τύραννος Πεισίστρατος (Πλάτ. Ἰππ. 228. — Στρ. Βυζ.).

Φιλαίμων, εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Πριάμου (Ἀπλλδ. Γ, 12, 5).

Φιλαινές, 1) ἐκ Λευκαδίας, γράψασα αἰσχρολόγον βιβλίον ('Αθήν. — Λουκ.). — 2) Ὄνομα ἐταίρας (Λουκ. Διαλ. Ἐταιρ. ΣΤ).

Φιλαίνων (ἢ Φιλαίνου) βωμὸς, χωρίον καὶ λιμὴν ἐν Λιβύᾳ, μετὰ τῆς Καρχηδόνας καὶ τῆς Κυρηναικῆς. Ἐκεῖ λέγεται ὅτι ἐρίσαντες ποτε οἱ δύο ἄδελφοὶ Φιλαῖνοι πρὸς τοὺς πρέσβεις τῆς Κυρηναικῆς περὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς ἐκατέρων χώρας, ἔστερξαν νὰ ταφῶσι ζῶντες ἵνα ἐξασφαλίσωσιν εἰς τὴν πατρίδα των εὐρύτερα σύνορα, καὶ οἱ Καρχηδόνιοι τοῖς ἡγεῖραν ἐνταῦθα βωμοὺς (Πολύδ. — Στρεβ. — Val. Max. V, 6. — Sal. Jug. XV, XIX).

Φιλαζόν. Ἀδεΐμαντος ὁ Λαμψακηνός, φίλος ἢ μάλλον κόλαξ Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ, ἀνήγειρεν ἐν Θρίᾳ τῆς Ἀττικῆς μετὰ τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος (τὸ νῦν Δαφνίου) ναὸν εἰς τὴν Φίλην Ἀφροδίτην, καλέσας αὐτὸν Φίλατον, πρὸς τιμὴν Φίλῃς, τῆς μητρὸς ἢ τῆς συζύγου τοῦ Δημητρίου. Ἐπλήρωσε δ' αὐτὸν ἀγαλμάτων ἀφιερωμένων, καὶ ὁ περίβολος τοῦ ναοῦ ἦν ἐξ ἀρχαίου κυκλωπέου τείχους (Παυσ. Α, 37. — Ἀθήν. ΣΤ, 66. — Πλούτ. Δημ., ΙΔ), ὅπερ ἐμφαίνει ὅτι πιθανῶς ἦν ἐκεῖ καὶ ἀρχαῖον Ἀφροδίσιον, ἀνοικοδομηθὲν ὑπὸ τοῦ Ἀδεϊμάντου. Καὶ τοῦ μὲν ναοῦ οὐδὲν σώζεται, ἀλλὰ, κατωτέρω τοῦ Δαφνίου, εἰς μικρὰν ἀπόστασιν, ὑφίσταται ἐν ἐρειπίοις τὸ κυκλωπεῖον τείχος, καὶ ἐντὸς αὐτοῦ εἰς τὸν καθέτως λελαξευμένον βράχον πλεῖσται θέσεις ἀναθηματικῶν ἀγαλματίων, μετ' ἐπιγραφῶν, δι' ὧν εἰς τὴν «Φίλην Ἀφροδίτην» ἀφιερῶνται.

Φιλαζος, υἱὸς τοῦ Αἰάντος, ἐλθὼν καὶ ἐγκαταστὰς εἰς Ἀθήνας, πρόγονος τοῦ Μιλτιάδου ('Ηρδ. ΣΤ, 35).

Φιλάμμων, υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Λευκονόης ἢ τῆς Χιόνης· ἢ, κατ' ἄλλους, υἱὸς τοῦ αἰοῖδου Χρυσοθέμιδος, ἐκ Θράκης, περίφημος αἰοῖδος καὶ κιθαριστῆς, ἐκ τῆς νύμφης Ἀγριόπης πατὴρ τοῦ Θάμυριος καὶ τοῦ Εὐμόλπου· λέγεται συντάξας

ὕμνους εἰς τὴν γέννησιν τῆς Ἀθητῆς καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς καὶ πρῶτος ὀργανώσας καὶ διδάξας ἐν Δελφοῖς τοὺς παρθένων χοροὺς (Εὐρπ. Ῥῆσ. 913. — Παυσ. Δ, 33. — Ἀππλδ. Α, 3, 3).

Φιλανδρος, υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς νύμφης Ακακαλίδος, ἀδελφὸς τοῦ Φυλάκου. Ἀμφότεροι ἐλέγοντο θηλασθέντες ὑπὸ αἰγός, ἥς χαλκοῦν ἄγαλμα ἐδείκνυτο ἐν Δελφοῖς (Παυσ. Φωκ. 16).

Φιλάων, υἱὸς τοῦ Χέρσιδος, ἀδελφὸς τοῦ Γόργου, βασιλέως τῆς Κύπρου ('Ηρδ. Η, 11).

Φιλέας ἢ Φιλαίας, 1) Σάμιος, πατήρ τοῦ καλλιτέχνου Ροίκου (Παυσ. Η, 14, I, 38). Ἰδ. — 2) Χωρίον καὶ ἀκρωτήριον τῆς Θράκης παρὰ τῷ Βυζαντίῳ (Στρεβ. Βυζ.). Νῦν Φίλων.

Φιλέταιρος, 1) Ἀθηναῖος, ποιητῆς τῆς μέσης καὶ ἐν μέρει καὶ τῆς νέας κωμωδίας, ἀκμάσας ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Ὑπερίδου. Εἰς αὐτὸν ἀποδίδονται 21 δράματα, ἐξ ὧν 14 ἐπιγραφαὶ καὶ τινα ἀποσπάσματα διεσώθησαν. Ἐκ τούτων δὲ καταφαίνεται ὅτι ἐν μέρει μὲν, ὡς οἱ ἀρχαῖοι ποιηταί, ἐπραγματεύετο μυθικὰ ἀντικείμενα, ἐν μέρει δὲ τινὰς τῶν κοινωνικῶν περιπετειῶν ὑπὸ τὴν κωμικὴν αὐτῶν ἔποψιν (Συλλ. Meineke, fragm. Com. Graec. III). — 2) Γεννηθεὶς ἐν Τήρῳ, ἢ Τίρῳ τοῦ Πόντου. Ἐν τῇ πρώτῃ νεότητί του ὑπηρετεῖ παρὰ τινι Δικίμῳ, Μακεδόνι, ὁπαδῷ κατ' ἀρχὰς τοῦ Περδίκκου, εἶτα τοῦ Ἀντιγόνου καὶ τέλος τοῦ Λυσιμάχου (Διόδ. ΙΗ, 42, K, 107), ὅστις τῷ ἐνεπιστεύθη τὴν ἀκρόπολιν τῆς Περγᾶμου καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ ἐγκατεστημένους θησαυροὺς. Τῷ 284 π. Χ. ὁ Φιλέταιρος κατέσχε τὴν Ἀκρόπολιν καὶ τὴν πόλιν ὡς ἰδιοκτησίας του, καὶ κομίσας τῷ 280 π. Χ. τὸ πτώμα τοῦ ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ Κεραυνοῦ φονευθέντος Σελεύκου τοῦ ἐκ Συρίας, ὑπετάγη εἰς τούτου τὸν υἱὸν Ἀντίοχον τὸν Σωτήρα. Ἐπὶ τῶν ἀλληλομαχιῶν τῶν Διαδόχων κατώρθωσε νὰ στέ-

ρεωθῇ, καὶ ἀπέθανε μόνον τῷ 263 π. Χ., ὁ γδοηκοντούτης, ἰδρύσας τὸ κράτος τῆς Περγάμου, οὗ τὴν διαδοχὴν ἀφῆκεν εἰς Εὐμένην, τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ του (Στράβ. ΙΗ, 623).

Φιλέσιος, Ἀθηναῖος πενόμενος καὶ ποριζόμενος τὰ πρὸς τὸ ζῆν διὰ τερατωδῶν καὶ μυθικῶν διηγήσεων (Ἀριστ. Πλουτ. 179. — Δημοθ. κ. Τμχρ. 742).

Φιλήτος, Ἀθηναῖος νεανίας, καθ' ὃν ὁ Πλάτων ἐπέγραψεν ἓνα τῶν διαλόγων του.

Φιλημᾶτιον, ὄνομα ἐταίρας ἐν Ἀθήναις παρὰ Λουκιανῷ.

Φιλήμων, 1) Εὐσεβὴς καὶ πτωχὸς γέρων ἐν Φρυγίᾳ. Αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ του Βαυκίς ἐφιλοξένησάν ποτε τὸν Δία καὶ Ἑρμῆν, ἀγνώστους προσελθόντας, ἐν ᾧ πάντες οἱ ἄλλοι κάτοικοι τοὺς εἶχον ἀποβάλλει ἀπὸ τῶν θυρῶν των, δι' ὃ καὶ ἐτιμωρήθη μὲν πᾶν τὸ λοιπὸν χωρίον διὰ πλημυρίας καταστραφέν, ἡ δὲ καλύβη τοῦ Φιλήμονος ἐσώθη, καὶ κατ' Ὀβίδιον (Met. VIII, 624) μετεμορφώθη εἰς λαμπρὸν ναόν, οὗ ἱερεῖς καὶ φύλακες ἔμειναν οἱ δύο γέροντες, καὶ συναπέθανον, μεταμορφωθέντες καὶ αὐτοὶ εἰς δένδρα. — 2) Ὁ ἀρχαιότατος καὶ πρῶτος τῶν ποιητῶν τῆς νέας κωμωδίας, υἱὸς Δαίμονος ἐκ Συρακουσῶν ἢ ἐκ Σόλων, ἦλθε νέος ἐν Ἀθήναις περὶ τὰ 330 π. Χ., καὶ ἤρξατο πρὸς τὸν Μένανδρον ἀνταγωνιζόμενος. Τὸ πρῶτόν του δράμα ἐπεγράφετο «Υποβολιμαῖος.» Ὑπερίσχυσε δὲ πολλάκις τοῦ ἀντιπάλου, οὐχὶ διὰ ῥαδιουργιῶν καὶ προσωπικῶν ἐπεμβάσεων, ἀλλὰ διότι ὁ Μένανδρος, τὸν σκοπὸν τῆς νέας κωμωδίας μᾶλλον ἐπιμένως ἐπιδιώκων, βαθμηδὸν μόνον καὶ βραδύτερον κατῴρθησεν τὴν ἐπιδοκιμασίαν τῶν συμπολιτῶν του, καθ' ὅσον ἀπέχετο τῆς προσωπικῆς σατύρας, καὶ ὀλιγώτερον ἀπέβλεπεν εἰς τὴν δραματικὴν πλοκὴν ἢ εἰς τὴν τῶν χαρακτήρων ἀνάπτυξιν ὥστε κατὰ μὲν τὸν χαρακτηρισμὸν ἡλαττοῦτο ὁ Φιλήμων τοῦ Μενάνδρου, ὑπερέβαινε ὅμως αὐτὸν κατὰ τὸ

ἐνδιαφέρον τοῦ δράματος καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν περιπετειῶν. Τοῦτου ἕνεκα οἱ Ἀθηναῖοι, εἰθισμένοι εἰς τὴν ἀφθονίαν τῶν κωμικῶν θέσεων καὶ τῆς σαρκαστικῆς καὶ σατυρικῆς εὐφυΐας τῆς ἀρχαίας καὶ νέας κωμωδίας, ἐξηκολούθησαν ἐπὶ τινα χρόνον ἔτι εἰς τὸν Φιλήμονα, κατὰ τὸν τρόπον τῆς νέας, ἀλλὰ κατὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἀρχαίας κωμωδίας ἔτι γράφοντα, ν' ἀποδίδωσι τὰ πρωτεύοντα. Ἐνίοτε ὅμως καὶ ἡττάτο, καὶ εἴτε ἕνεκα τοιαύτης τινὸς ἡττης, εἴτε προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἀπῆλθεν ἐπὶ τινα ἔτη εἰς Ἀθηνῶν, εἴτα δ' ἐπανελθὼν, ἔμεινε ἐκεῖ μέχρι τέλους, ἀποβιώσας τῷ 262 π. Χ. λίαν προδεηκῶς, καὶ εἰς τὴν κοίτην πάντοτε ἀσχολούμενος. Λέγεται γράψας δράματα 97, ἐξ ὧν γνωστὰ εἰσὶν αἱ ἐπιγραφαὶ τῶν 56, διάφορα ἀποσπάσματα, καὶ τὰ σχέδια δύο ἐξ αὐτῶν, τοῦ «Ἐμπορίου» (Mercator) καὶ τοῦ «Θησαυροῦ» (Trinummus) ἃ λατινιστὶ εἰ οὐχὶ μετέφρασεν, ἀλλ' ἀπεμμήθη ὁ Πλαῦτος. — 3) Καὶ ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Φιλήμονος Φιλήμων ἐκαλεῖτο ἐπίσης, καὶ ἦν καὶ αὐτὸς κωμικὸς ποιητὴς, γράψας 54 κωμωδίας, αἵτινες μετ' οὐ πολὺ ἔπαυσαν διακρινόμεναι ἀπὸ τῶν τοῦ πατρὸς του. (Συλλγ. Meineke, Fragm. Com. Graec. IV). — 4) Γραμματικὸς, ἐπνομασθεὶς κριτικὸς, διότι συνέγραψε λόγου ἄξια «Σύμμικτα εἰς Ὀμηρον». — 5) Ἀττικὸς λεξικογράφος. — 6) Ἐτίρος λεξικογράφος τῆς ε' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ., ἢ καὶ νεώτερος, συντάξας «Λεξικὸν τεχνολογικόν».

Φιλήσιος, ἐξ Ἀχαΐας, εἰς τῶν Ἑλληνικῶν στρατηγῶν τῶν συναναβάντων μετὰ Κύρου τοῦ νεωτέρου (Ξεν. Ἀνθ.).

Φιλητάς, Κῶος ἢ Ρόδιος ποιητὴς καὶ γραμματικὸς, ἐπὶ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνα καὶ Ἀλεξάνδρου, διδάσκαλος Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου, τοῦ Θεοκρίτου καὶ Ζηνοδότου τοῦ γραμματικοῦ. Ἐπειδὴ ἦν σώματος λίαν ἀσθενικοῦ, ἐμυθολογοῦν περὶ αὐτοῦ ὅτι εἶχε μόλυβδον ἐγκεχυμένον εἰς τὰς ἐμβάδας

του ἵνα μὴ ἀναρπάσσεται ὑπὸ τοῦ ἀνέμου. Ἐμπεριελήφθη δ' εἰς τὸν κανόνα τῶν ἐλεγειακῶν ποιητῶν, καὶ ἦν ἀληθῶς διάσημος διὰ τὴν ἀφέλειαν τῆς διαμορφώσεως καὶ τὸ βάθος τῶν αἰσθημάτων εἰς τὰ ἐρωτικά ἐλεγεία του. Μεγάλως δ' ἐξετίμων αὐτὸν οἱ Ῥωμαῖοι ἐλεγειογράφοι (Prop. II, 34, 27, III, 1, 1. 3, 52. IV, 6, 3). Διτηρήθησαν δὲ ὀλίγα μόνον αὐτοῦ ἀποσπάσματα (Συλλγ. Bach 1829).

Φιλήτωρ. Παρὰ Κρησί, καὶ ἐν γένει παρὰ Δωριεῦσιν, ἐπεκράτει τὸ ἔθος, τὴν ἀνατροπὴν τῶν παίδων ν' ἀναλαμβάνωσιν οἱ ἄνδρες κατ' ἐκλογὴν καὶ ὁ μὲν ἀνατρέφων ἀνὴρ ἐλέγετο **Φιλήτωρ** (ὁ ἀγαπῶν), ὁ δὲ παῖς **Κλεινός**, καὶ αἰσχρὸν ἐνομίζετο διὰ παῖδας εὐγενεῖς καὶ ἀνεπιλήπτους νὰ στερβῶνται φιλητόρων· ὁ δὲ νόμος αὐστηρότατα ἐπροστίτευνεν αὐτοὺς κατὰ πάσης προσβολῆς ἢ ἀνοικτείου συμπεριφορᾶς τῶν φιλητόρων (Ἐφορ. ἐν Στρβ. 1, 4. 17. — Ξεν. Συμπ. 8. — Αἰλ. Π. I, IB, 12), εἰ καὶ τὸ ἔθος παρεξηγεῖται παρ' Ἀριστοτέλει (Πολτ. Β, 6, 5).

Φιλιάδης, 1) τύραννος ἐν Μεσσήνῃ τῆς Πελοποννήσου (Δμσθ. Στφ. 324). — 2) Κόλας τις παρὰ Λουκιανῷ.

Φιλίνης, μήτηρ τοῦ ποιητοῦ Θεοκρίτου (Ἐπ. Γ).

Φιλίνος, 1) ἄττικὸς ῥήτωρ, σύγχρονος τεῦ Δημοσθένους. Διτηρήθησαν δ' ἐκ τῶν λόγων του μόνον ἓν ἀπόσπασμα καὶ τρεῖς ἐπιγραφαί. — 2) ἐξ Ἀκράγαντος τῆς Σικελίας, ἱστοριογράφος, γράψας τοὺς Καρχηδονικοὺς πολέμους μετὰ μεγίστης φιλοπροσωπίας ὑπὲρ τῶν Καρχηδονίων, ἴσης πρὸς τὴν ὑπὲρ τῶν Ῥωμαίων τοῦ Λατίνου Φαβίου (Πολδ. Α, 14, 15, Γ, 26). — 3) Ἰατρός, γράψας περὶ φυτῶν καὶ τῆς ἱαματικῆς αὐτῶν δυνάμεως (Ἀθην. ΙΕ, 681).

Φίλιος, ἐπίθετον τῆς Διὸς, ὅφ' ὃ εἶχεν ὁ θεὸς ναὸν ἐν Μεγαλοπόλει (Παυσ. Α, 31).

Φιλιππίδης, 1) Ἀθηναῖος πλούσιος,

φίλος τοῦ Μειδίου (Δμσθ. Μειδ. σλ. 581. 583). — 2) Υἱὸς τοῦ Φιλοκλέους, ποιητῆς τῆς νέας κωμωδίας, περὶ 308—298 π. Χ. ἐπὶ τοῦ βασιλέως Λυσιμάχου, συνέδεε πᾶσαν τὴν χάριν τῶν τρόπων τοῦ αὐλικοῦ μετ' εὐγενοῦς παρρησίας (Πλούτ. Δημ. IB, ΚΣΤ). Ἀπέθανε δ' ἐκ χαρᾶς, δι' ἓνα του δραματικὸν θρίαμβον. Εἰς αὐτὸν ἀποδίδονται 44 δράματα, καὶ ἐκ 15 ἐξ αὐτῶν σώζονται τινα ἀποσπάσματα, ἀλλ' οὐχὶ ἱκανὰ ὅπως ἐξ αὐτῶν ἐξαχθῶσι συμπεράσματα περὶ τοῦ ὕφους καὶ τῆς ποιητικῆς ἱκανότητος αὐτοῦ (Συλλγ. Meineke, Fragm. Com. Graec. IV). Ἐλέγετο τοσοῦτον ἰσχνός, ὥστε «Φιλιππιδοῦμαι,» ἤτοι ἰσχνοῦμαι, κατήντησε παροιμιακόν (Αἰλ. Π. I, Ε, 6. Ἀθην.). — 3) Ἀθηναῖος, μαθητὴς τοῦ Πρωταγόρου (Πλούτ. Πρωταγ. σλ. 315).

Φιλιπποῖ (οἱ), πόλις ἐν τῇ Ἠδωνίδι, χώρα τῆς Θράκης ἡνωμένη μετὰ τῆς Μακεδονίας, ἐπὶ ἀποτόμου ὕψους τοῦ ὄρους Παγγαίου, κατὰ τὸν ποταμὸν Ῥάγγον, παρὰ τῷ Νέστῳ, καὶ οὐ μακρὰν τῆς Ἀμφιπόλεως. Καὶ πρὶν μὲν ὠνομάζετο Κρηνίδες· ἀνῃκοδομήθη δὲ καὶ ἔλαβε τὸ νέον ὄνομα ὑπὸ Φιλίππου τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας. Πλούτων ἐχορήγουν αὐτῇ τὰ παρακείμενα χρυσωρυχεῖα (Ἡρδ. Ε, 23, 26, ΣΤ, 46). Ἐπίσημος δ' ἐγένετο ἐν τῇ ἱστορίᾳ διὰ τῆς αὐτόθι ἥτης τοῦ Βρούτου καὶ Κασσίου τῷ 42 π. Χ. Ὁ Αὐγουστος κατέστησεν αὐτὴν Ῥωμαϊκὴν ἐπαρχίαν. Ὁ δ' ἀπόστολος Παῦλος ἔδρυσεν αὐτόθι μίαν ἐκ τῶν πρώτων χριστιανικῶν κοινοτήτων (Στρβ. Ζ, 331).

Φιλιππούπολις, ὀχυρὰ πόλις ἐν Θράκῃ ἐπὶ τρικορύφῳ ὄρει (Trimontium λα-

τινιστί), ἐπὶ μεγάλης πεδιάδος κατὰ τὴν νοτίαν ὄχθην τοῦ Ἑδρου. Ἐκλήθη δὲ κατὰ

Φίλιππον, τὸν βασιλέα τῆς Μακεδονίας, ἀνοικοδομήσαντα αὐτὴν, Εὐμολπιάδα πρὶν καλουμένην. Εἶτα κατέκτησαν οἱ Θράκες αὐτήν, καὶ ἐπὶ Ῥωμαίων ἦν τῆς Θράκης πρωτεύουσα (Πολβ. Ε, 100. — Λιν. XXXIX, 53. — Τακ. Αὐπ. III, 28). Καὶ νῦν ἐστὶ πόλις σπουδαιοτάτη.

Φίλιππος, ὄνομα πολλῶν βασιλέων τῆς Μακεδονίας. 1) Υἱὸς Ἀργαίου, περὶ τὰ 610 π.Χ. φονευθεὶς εἰς μάχην κατὰ τῶν Ἰλλυριῶν. — 2) Υἱὸς Ἀλεξάνδρου Α', ἀδελφὸς Περδίκκου Β', ὃς ἐξέβληθον τοῦ θρόνου τῆς Μακεδονίας (Θουκ. Α, 57). — 3) Τρίτος υἱὸς Ἀμύντου Β' καὶ Εὐριδίκης, γεννηθεὶς τῷ 382 π.Χ., ἀπεκομίσθη τῷ 369 ἢ 368 ὑπὸ τοῦ Πελοπίδου ὡς ὄμηρος εἰς Θήβας (Πλούτ. Πελπ. ΚΣΤ), καὶ διέμενεν ἐκεῖ ἐπὶ τριετίαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἐπαμεινώνδα ἢ τοῦ Παμμένους. Φονευθέντος τοῦ ἀδελφοῦ του Περδίκκου τῷ 360 ἐν μάχῃ κατὰ τῶν Ἰλλυριῶν, κατέλαβεν αὐτὸς τὴν ἀρχήν, τὸ πρῶτον ὡς ἐπίτροπος τοῦ Ἀμύντου, ἀνηλίκου υἱοῦ τοῦ φονευθέντος βασιλέως. Ἐν τούτοις ἀνεδείχθη ἕτερος τις, ὁ Πausanias, ἔχων ἀξιώσεις εἰς τὸν θρόνον, καὶ ὑποστηριζόμενος ὑπὸ τῶν Θρακῶν· ἀλλ' ὁ Φίλιππος ἀπειμάκρυνεν αὐτὸν, ἰκανοποιήσας ἄλλας ἀξιώσεις τῶν προστατῶν του. Οἱ Ἀθηναῖοι ὑπεστήριζον ἕτερόν τινα, τὸν Ἀργαῖον· ἀλλὰ καὶ τούτους ἐπιδεδίωξεν ἀπειμάκρυνεν ὁ Φίλιππος, ὑποσχεθεὶς νὰ παραιτηθῇ τῶν ἐπὶ τῆς Ἀμφιπόλεως ἀξιώσεων του (Δμοθ. Ἀροτρ. σλ. 660)· εἶτα δὲ κατεπολέμησε καὶ ἐνίκησε τοὺς Ἰλλυριοὺς καὶ Παίονας, καὶ ἐξέτεινε τὸ κράτος πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ μέχρι τῆς Λυχνίτιδος λίμνης (Διόδ. ΙΣΤ, 4). Μετὰ τοιαῦτα κατορθώματα ἡ ἀριστοκρατία τῶν Μακεδόνων προθύμως ἀνέγνωρίσεν αὐτὸν βασιλέα. Ἐκτοτε ἐπεδόθη εἰς νέα εὐρύτερα σχέδια· καὶ πρῶτον μὲν ἐπεδίωξε τὴν ἐπέκτασιν τῶν ὁρίων τοῦ μακεδονικοῦ κράτους· εἶτα δ' ἐξετάθη ἡ φιλοδοξία του καὶ ἐπ' αὐτὴν τὴν ἡγεμονίαν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, ἣν μάτην εἶχον ἐπιζητήσει αἱ Θῆβαι, καὶ ἡς

ἔφερον πάλιν αἱ Ἀθηναὶ τὸ σκῆπτρον. Τέλος διενόηθη καὶ τοὺς Πέρσας νὰ καταπολεμήσῃ. — Εἰς τὴν πολεμικὴν τέχνην ἐγκύβας κατὰ τὰ παραδείγματα ἃ εἶδε καὶ ἐμελέτησεν ἐν Θήβαις, ὠργάνωσεν ἐν Μακεδονίᾳ τὴν φάλαγγα, καταλληλοτάτην διάταξιν διὰ μέρη ἔνθα ὑπῆρχον διάφορα στοιχεῖα ἰσχυροῦ συνδέσμου δεόμενα. Ὡφελήθη δὲ μεγάλως καὶ ἐκ τῶν τότε πρῶτον ἀνοιχθέντων μεταλλείων τοῦ Παγγαίου, ἅτινα ἀπέφερον 1,000 τάλαντα ἐτησίως. Πρὸ πάντων ὁμως ἐδοθήθη τὰ σχέδια αὐτοῦ ἡ πολιτικὴ καὶ ἐθνικὴ παρακμὴ τῆς Ἑλλάδος, ἣν μετὰ πλείστης ἐπιδεδιόνητος καὶ ἀγχινοίας ἐξεμεταλλεύθη. Ὁ Δημοσθένης πολλαχοῦ περιγράφει τὸν χαρακτήρα του· ἀλλ' ἡ εἰκὼν δὲν δύναται νὰ ἐκληφθῇ ὡς ἀκριθὲς καὶ βεβαία. Πολλὰ τῶν αὐτῷ προσπιπτομένων ἦσαν γενικά τῆς ἐποχῆς ἑλαττώματα· βέβαιον ὁμως φαίνεται ὅτι ὑπέταττε τὴν δραστηριότητα εἰς τὴν κρίσιν του, οὐδέποτε ἔσπευδεν ἀλογίστως, περιέμενε μέχρις οὐ ὠρίμαζεν ὁ καρπὸς, κατώρθου πολλὰ δι' ὀλίγων εἴτε ὀπλων, εἴτε χρημάτων, εἴτε ὑποσχέσεων, καὶ ἡσυχολεῖτο ἰδίως πανταχοῦ ὀπαδοὺς νὰ κερδίζῃ, καὶ τὰς πόλεις νὰ τάττῃ ἐκάστην ὑπὲρ αὐτοῦ, ἢ νὰ παύσῃ εἰς οὐδετέρωτητα καὶ εἰς ἀπραξίαν μέχρις οὐ ἡδύνατο καὶ κατ' αὐτῶν νὰ στραφῇ (Δμοθ. Ὀλ. Β, σλ. 19 Χερσον, 105 — Διόδ. ΙΣΤ, 8). Ἀφ' οὗ ἀρκούντως ὠχυρώθη ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ χώρᾳ, προσέβαλε τὴν Ἀμφίπολιν. Τὰς Ἀθήνας κατ' ἀρχὰς ὑπούλως ἔπεισεν εἰς ἀποχήν, εἶτα δὲ διὰ τοῦ συμμαχικοῦ πολέμου παρεκώλυσε τὴν αὐτῶν παρέμβασιν, καὶ τέλος ἐστράφη καὶ κατ' αὐτῶν τῶν Ἀττικῶν κτήσεων ἐν τῇ Χαλκιδικῇ, κατέκτησε τὴν Πύδναν, περιποιήσας εἰς αὐτὸν τοὺς Ὀλυνθίους, παραδοὺς αὐταῖς τὴν Ἀνθεμουῖντα, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τὴν Ποτίδαιαν κυριεύσας, τῷ 358 καὶ 357 (Δμοθ. Ἀλων. σλ. 83. Ἀροτρ. 659). Εἰς βοήθειαν κληθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀλευαδῶν κατὰ τῶν ἐν Φεραῖς ἀνακυφάντων τυράννων, προσεκλήσατο ἐπιτροπὴν ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ διηνώξεν οὕτως

ἑαυτῷ τὴν ὁδὸν εἰς τὴν κυρίως Ἑλλάδα. Ἀφορμὴν δ' ἀναμίξεως εἰς τὰ Ἑλληνικά πράγματα παρέσχον αὐτῷ οἱ Θηβαῖοι, ἐπιδιώξαντες τὴν ἐκτέλεσιν ψηφίσματος τοῦ ἄλλως ἐλαχίστην ἐπιρροὴν ἐξασκοῦντος ἀμφικτυονικοῦ συνεδρίου κατὰ τῶν Φωκίων, ὡς καταπατησάντων ἐν Κρίσσει ἱερὰ τινα κτήματα τοῦ ἐν Δελφοῖς μαντείου. Ἐντεῦθεν ἐξεργάγη τῷ 356 ὁ Φωκικὸς ἡ ἱερὸς πόλεμος, καθ' ὃν οἱ Φωκεῖς συνεμάχουν μετὰ τῶν τυράννων τῶν Φερῶν. — Κατ' ἀρχὰς ἐπωφελήθη ὁ Φίλιππος ἐκ τῶν περιστάσεων τούτων ἵνα κυριεύσῃ τὰς ἑλληνικὰς παραλίους πόλεις Ποτίδαιαν καὶ Μεθώνην· ἀλλὰ τῷ 353 ὑπὸ τῶν Θεσσαλῶν αὐθις κληθεὶς εἰς βοήθειαν, ἀπέτυχεν εἰς δύο μάχας κατὰ τῶν τυράννων καὶ τῶν Φωκίων, καὶ μόνον κατὰ τὸ ἔαρ 352 μεγάλην ἐνίκησε νίκην κατὰ τοῦ Ὀνομάρχου (Διόδ. ΙΣΤ, 35). Ὅτε δ' ἐστράφη ὡς ἵνα εἰσβάλῃ εἰς τὴν Φωκίδα, κατέλαβον οἱ Ἀθηναῖοι τὰς Θερμοπύλας διὰ τε ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης (Δμσθ. Φιλ. Α, σλ. 44. — Just. VIII, 2), καὶ τότε ὁ Φίλιππος, ἂν οὐ ἐξησφάλισε τὴν θέσιν του ἐν Θεσσαλίᾳ, ἀπῆλθεν αὐθις εἰς Θράκην, ἠπειλήσας τὴν Ὀλυνθον καὶ πάντα τὰ ἐκεῖ τῶν Ἀθηναίων συμφέροντα. Μὴ παυσάμενος δὲ ν' ἀποδλέπῃ εἰς τὰς ἐσωτερικὰς τῆς Ἑλλάδος σχέσεις, προὐκάλεσε συγχύσεις ἐν Εὐβοίᾳ, ἐνθα ἐνίκησε μὲν ὁ Φωκίων ἐν Ταμυναῖς ἀλλ' οὐχ ἡττον δυνάσται ἀνεφάνησαν ἐν Ἐρετρῇ καὶ Ὠρεῶ, ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὑποστηριζόμενοι, καὶ ἀπὸ τοῦ 350 ἡ Εὐβοία ἀπεξενώθη τῶν Ἀθηνῶν (Πλουτ. Φωκ. ΙΒ. — Αἰσχ. Κτστ. ΠΕ. — Δμσθ. Φιλ. Β, 125). Ἐν Πελοποννήσῳ παρέστη

ὡς προστάτης τῆς ἐλευθερίας, ἐκ Θεσσαλίας ἐξεδίωξε καὶ πάλιν τοὺς τυράννους τῷ 349, καὶ ἐστράφη κατὰ τῆς Ὀλύνθου, ἥτις ἐπὶ κεφαλῇς τεθεῖσα δεσμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν χαλκιδικῶν πόλεων, εἶχε τῷ 348 συνδεθῇ μετὰ τῶν Ἀθηνῶν. Τῇ ἐπιμόνῳ προτροπῇ τοῦ Δημοσθένους ἐπεμψαν αἱ Ἀθηναῖαι ἐπικουρίαν, ἀλλ' οὐχὶ ἐπαρκῆ, οὐδ' ὅρ' ἱκανοὺς ἀρχηγούς, καὶ ἡ Ὀλυνθος, διὰ προδοσίας ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ἀλοῦσα, τῷ 348, κατεστράφη, καὶ οἱ κάτοικοι ἀπήχθησαν δοῦλοι (Δμσθ. Φιλ. Γ, σλ. 113. 128. Ὀλ. Ε, 30 Π. στρ. 241. — Διόδ. ΙΣΤ, 53). Τότε ἔκρινεν ὁ Φίλιππος ἐλθόντα τὸν καιρὸν καθ' ὃν ἡδύνατο δι' ἔργων ν' ἀναμιγῇ εἰς τὰ τῆς Ἑλλάδος· ἀλλὰ τὴν πρὸς τὰς Ἀθήνας ῥῆξιν μὴ νομίζων ἐτι συμφέρουσαν, παρέστησεν ἐπιτηδεῖως ὅτι κατὰ τῶν Θηβαίων μόνον θὰ ἐκινεῖτο, ἐκέρδησε διὰ δωροδοκίων ὑπὲρ ἑαυτοῦ τινὰς τῶν πρέσβων, ὡς τὸν Αἰσχίνην, τὸν Φιλοκράτην κτλ. καὶ κατάρθωσε συνομολόγησιν εἰρήνης, ἐν ᾗ οὐδεμία μνεία περὶ Φωκίων ἐγένετο (Δμσθ. πρπρσθ. σλ. 439)· τὴν δ' εἰς αὐτὸν πεμφθεῖσαν πρεσβείαν κατάρθωσεν, ἀπ' ἐναντίας πασῶν τῶν

συμβουλῶν τοῦ Δημοσθένους, ἐπὶ πολλοὺς μῆνας νὰ κρατήσῃ παρ' ἑαυτῷ καὶ νὰ κερδήσῃ ὑπέρτιον συμφέροντων του (κατ' Ἰούλιον 346)· καὶ ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ ὑπέταξε τὸν Θράκα ἡγεμόνα Κερσοβλέπτην, καὶ πολλὰς πόλεις τῆς Θράκης (Διόδ. ΙΣΤ,

73). Καὶ ἀπεκάλυψε μὲν ὁ Δημοσθένης τοῖς Ἀθηναίοις τὴν ἀκρίσιαν ἡ ἀπιστίαν τῶν πρέσβων τῶν ἄλλων πρὸς τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ πρὶν ἢ ἄλλοι πρέσβεις πεμφθῶσι, διήλασεν ὁ Φίλιππος ἀκωλύτως διὰ τῶν Θερμοπυλῶν πᾶσα ἡ Φωκίς ὑπε-

τάγη, αἱ πόλεις ἀπειτειχίσθησαν, ὁ λαὸς ἀφωπλίσθη, καὶ ὁ Φίλιππος ἀντικατέστησε τοὺς Φωκεῖς εἰς τὴν Δελφικὴν ἀμφικτυονίαν, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ Δημοσθένης ἐσυμβούλευσε τότε τῆς εἰρήνης τὴν τήρησιν. Ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τούτων ἡὐχαριστημένος, καὶ ἀφ' οὗ τὴν Θεσσαλίαν μᾶλλον ὑποχείριον κατέστησε, τετραχῇ αὐτὴν διαιρέσας, ἐστράφη αὖθις κατὰ τῆς Θράκης, τῆς Ἰλλυρίας καὶ τῶν Τριβαλλῶν, ἡῤῥησε τὸν στόλον του, καὶ τῷ 344, ἐντολῇ τῶν Ἀμφικτυόνων, ἐκινήθη κατὰ τῆς Σπάρτης. Ἀπὸ τοῦ 342 ὅμως ἐπανέλαβεν αὖθις τὰς ἐνεργείας του κατὰ τῶν Ἀθηνῶν, ὑποκινῶν ταραχὰς ἐν Εὐβοίᾳ, καὶ προσβαλὼν τὰς πόλεις τῆς Ἀλονήσου. Καὶ ὁ μὲν Φωκίων ὑπέταξεν αὖθις τὴν Εὐβοίαν (τῷ 341), ὁ δὲ Διοπίειθς ἐν Χερσονήσῳ ὑπερεμάχησεν ἀνδρείως ὑπὲρ τῶν Ἀθηνῶν ἄλλ' ὅτε ὁ Φίλιππος ἐστράφη καὶ κατὰ τῆς Κορίνθου καὶ κατὰ τοῦ Βυζαντίου, εἰς ὃ καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν ἐπεμψεν ἐπικουρίαν, τότε τῷ ἐκήρυξαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν πόλεμον (Δμοθ. Φιλ. Δ. π. στρ. 254. — Πλούτ. Φωκ. ΙΔ. — Διόδ. Σικ. ΙΣΤ, 74. — Just. IX, 2). Ὁ Φωκίων ἔσωσε τότε τὸ Βυζάντιον· ὁ δὲ Φίλιππος, κατ' ἐπιφάνειαν ἀποστὰς τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, ἐστράφη κατὰ τῶν Σκυθῶν καὶ τῶν Τριβαλλῶν (339). Ὅριστικὴν δὲ λύσιν ἐπέφερε νέος ἱερὸς πόλεμος, προφανῶς προκληθεὶς ὑπ' ἀργυρωνήτων προδοτῶν. Τότε δὲ, ὡς ἐκτελεστῆς τῶν δογμάτων τῶν Ἀμφικτυόνων κατὰ τῆς Ἀμφίσσης, πόλεως τῆς Λοκρίδος, ἐισήλασεν ὁ Φίλιππος μετ' ἰσχυροῦ στρατοῦ εἰς τὴν Ἐλλάδα, καὶ περατώσας τὴν μικροῦ λόγου ὑπόθεσιν ἣτις ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν ἐκστρατείαν, διεχείμασεν ἐν Λοκρίδι, καὶ κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 338 κατέλαβε τὴν Ἐλάτειαν ἐπὶ τῶν συνόρων τῆς Βοιωτίας. Τότε διεπράξατο ὁ Δημοσθένης συνομολόγησιν συμμαχίας μετὰ τῶν Θηβῶν, εἰς ἣν καὶ ἄλλαι Ἑλληνικαὶ πόλεις προσῆλθον, καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ πολέμου ἦν εὖνους μᾶλλον διὰ τοὺς Ἕλληνας· ἀλλὰ τῇ

4 Αὐγούστου 338 ὁ συμμαχικὸς στρατὸς τῶν Ἀθηναίων καὶ Θηβαίων, μετ' ἀνδρείαν ἄμυναν, κατενικήθη ἐν Χαιρωνείᾳ· ὁ δὲ Φίλιππος ἐν μετριοπαθείᾳ περιορίσθη εἰς τὸ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς Θηβαίους μόνον δι' ἐγκαταστάσεως φρουρᾶς εἰς τὴν πόλιν των, καὶ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους προσηνέχθη ἐπεικῶς. Μεγάλῃ συνέλευσις τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων συνεκροτήθη τότε ἐν Κορίνθῳ, καὶ ἀπεφάσισε τῷ 337 ἐθνικὸν πόλεμον τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Περσῶν ὑπὸ τοῦ Φιλίππου τὴν ἀρχιστρατηγίαν. Ἐπομένως ἐπέστρεψεν οὗτος εἰς Μακεδονίαν ἵνα παρασκευάσῃ τὴν ἐκστρατείαν, καὶ στρατὸς ἐπέμφθη εἰς Ἀσίαν ὑπὸ τὸν Παρμενίωνα· ὁ δὲ βασιλεὺς τῶν Περσῶν μάτην ἐπεμψε χρήματα εἰς τὰς Ἑλληνικὰς πόλεις ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τοῦ νὰ συνασπίσῃ αὐτὰς κατὰ τοῦ Φιλίππου. Ἀλλ' ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ οἰκογενείᾳ ἡ εἰρήνη οὐδαμῶς ἐπεκράτει. Ἀποβαλὼν τὴν σύζυγόν του Ὀλυμπιάδα, ἐγκαταλιποῦσαν τὴν αὐλὴν μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Ἀλεξάνδρου, εἶχε νυμφευθῇ πρὸ ὀλίγου Κλεοπάτραν, τὴν ἀδελφὴν τοῦ Ἀττάλου. Ὅτε δὲ μετ' οὐ πολὺ ἐνόμφευσε τὴν θυγατέρα του Κλεοπάτραν μετ' Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως τῆς Ἡπείρου, τότε, ἐπὶ τῆς τελετῆς τοῦ γάμου, ἐπιπεσὼν ἐθανάτωσεν αὐτὸν ὁ Πausanias, κατ' αὐγούστον τοῦ 336 (Διόδ. ΙΣΤ, 87. — Just. IX, 6). Πλὴν δὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τῆς Κλεοπάτρας, τέκνων τῆς Ὀλυμπιάδος, εἶχε καὶ ἄλλα παῖδια ἐξ ἄλλων γυναικῶν. — 3) Φίλιππος Β, Ἀρριδαῖος. Ἰδ. Ἀρριδαῖος. — 4) Φίλιππος Γ, υἱὸς Δημη-

τρίου Β, διεδέχθη 17 ἔτους Ἀντίγονον τὸν Δωσῶνα, τῷ 221 π.Χ., ὅτε οἱ Ἕλληνες ἀπεπειράθησαν αὖθις ν' ἀποσείσωσι τὸν μακε-

δονικὸν ζυγόν, ἐξ Ἰλλυρίας δ' οἱ Ῥωμαῖοι ἐπῆρχοντο. Συμμαχήσας μετὰ τῶν Ἀθηναίων, ἐπολέμησε κατὰ τῶν Αἰτωλῶν· ἀλλὰ μετ' ὀλίγου λόγου ἄξια συμβάντα, ἐκλείσθη τῷ 217 ἡ ἐν Ναυπάκτῳ εἰρήνη. Χαρακτήρος κακοτρόπου, ἐδηλητηρίασε τὸν Ἄρατον διότι τῷ προσήψεν ὅτι ἐδείκνυεν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τυραννικὰς διαθέσεις (Πλούτ. Ἀρσ. ΝΒ.—Πολβ. 4, 14)· ἐδείχθη δὲ καὶ πολιτικῶς ἀνίκανος, μὴ ἐννοῶν πῶς τὰς περιστάσεις νὰ ἐκμεταλλεύσῃ καὶ διευθύνῃ, ὅτε ἐπὶ τοῦ δευτέρου Καρχηδονικοῦ πολέμου, τῷ 215, συμμαχήσας μετὰ τοῦ Ἀννίδα, δὲν ὑπεστήριξεν αὐτὸν δεόντως (Λιν. XXIII, 32). Ὁ Μ. Βαλέριος Λαιδίγιος συνήσπισε μετ' ὀλίγον τοὺς ἀντιπάλους αὐτοῦ (Λιν. XXIII, 24), καὶ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ὑποκινήθεντες οἱ Αἰτωλοὶ, ἀνενέωσαν τὸν πόλεμον, ὅστις, ἂφ' οὗ κατ' ἀρχὰς ἤρουντο μικροῦ λόγου ἁξίας τινὰς νίκας οἱ Μακεδόνες, ἔληξεν εἰς εἰρήνην ἣν συνωμολόγησαν, τῷ 205, καὶ οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ὁ Φίλιππος μετὰ τῶν ἐκατέρωθεν συμμάχων (Λιν. XXIV, 12). Μὴ ἀναλογιζόμενος τὸν κίνδυνον ὅστις τὸν ἠπειλεῖ ἐκ τῶν ἁπλῶς ἐξερεθισθέντων Ῥωμαίων, περιεπλάκη ἐν τοῖς ἀμέσως ἐπομένοις χρόνοις, ἐν συμμαχίᾳ μετ' Ἀντιόχου τοῦ μεγάλου, εἰς πόλεμον κατὰ τῆς Αἰγύπτου (Λιν. XXXI, 14), καὶ ἠπειλήσας τὴν Πέργαμον καὶ τὴν Ῥόδον, ἀμφοτέρας τῶν Ῥωμαίων συμμάχους· δι' ὃ καὶ μόλις λήξαντος τοῦ δευτέρου καρχηδονικοῦ πολέμου, ἡ Ῥωμαϊκὴ Βουλὴ τῷ ἐκήρυξε τὸν πόλεμον, τῷ 200, ὅτε καὶ αἱ πλεῖσται Ἑλληνικαὶ πόλεις τὸν ἐγκατέλιπον. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν, ἐπὶ δύο ἔτη, ὁ πόλεμος ἐχώρει νωθρῶς· ἀλλὰ τῷ 197 ὁ Τ. Κουίγκτιος Φλαμίνιος κατετρόπωσε τὸν Φίλιππον (Πολβ. Β, 7.—Λιν. XXXIII, 7-9), καὶ εἰρήνην συνωμολογήθη ἐπὶ τοῖς ὅροις τοῦ ν' ἀποσύρῃ τὰς φρουρὰς αὐτοῦ ἀπὸ τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων, νὰ ἐλαττώσῃ τὸν στρατὸν του, νὰ παραδώσῃ τὸν στόλον του, ν' ἀποτίσῃ 1,000 τάλαντα, καὶ εἰς οὐδένα πόλεμον νὰ χωρῇ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν Ῥωμαίων (Πολβ. ΙΗ,

27.—Πλούτ. Φλαμιν. 1.—Λιν. XXXIII, 30). Ἡ δύναμις αὐτοῦ ἐθραύσθη. Μάτην ἐζήτησαν ἐκτοτε οἱ Αἰτωλοὶ, ὁ Ἀντιόχος καὶ ὁ Ἀννίδας νὰ τὸν ἐλκύσωσιν αὖθις εἰς συμμαχίαν κατὰ τῆς Ῥώμης. Ἀποπέμφαντες αὐτῷ τὸν υἱὸν τοῦ Δημήτριου οἱ Ῥωμαῖοι, τὸν παρ' αὐτοῖς ὡς ὁμηρον διαμένοντα, καὶ ἐπιτρέψαντες τὴν κατοχὴν κατακτήσεων τινῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ Θράκῃ, τὸν ἐδέσμευσαν ἐντελῶς εἰς ἑαυτοὺς (Λιν. XXXVI, 33. XXXIX, 23), ὥστε ἀπαθῶς ἐβλέπε τὰς περαιτέρω προόδους των. Μετ' ὀλίγον ὁμως, μὴ φοβούμενος πλέον αὐτὸν, νέας τῷ ἐπέβαλον θυσίας καὶ παραχωρήσεις, ὡς τὴν ἀπόδοσιν τῶν πόλεων ὧν ἡ κτήσις τῷ εἶχεν ἐπιτραπῇ κατ' ἀρχὰς (Πολβ. ΚΔ. 1, 2), ὡς καὶ τὸν ἡνάγκασαν νὰ παρουσιασθῇ ὡς κατηγορούμενος πρὸ Ῥωμαϊκοῦ δικαστηρίου (Λιν. XXXIX, 24, 53). Τότε διεῖδε τῶν Ῥωμαίων τὰ σχέδια, καὶ τὸ μῖσός του ἠϋξάνεν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον· ἀλλὰ μέχρις ἐργου νὰ φθάσῃ ἦν ἀνίκανος πλέον. Καὶ κατ' οἶκον δ' εἶχε δοκιμασίας πικράς. Ὁ πρεσβύτερος ἄγαμος υἱὸς του Περσεύς (ἴδ.) κατῴρωσε νὰ διαβάλλῃ ὡς ἐνοχον φιλορρωμαϊκῶν φρονημάτων τὸν νεώτερον ἀδελφόν του Δημήτριον, ὅστις εἶχεν ἐπιτυχῶς διεξαγάγει διαπραγματεύσεις ἐν Ῥώμῃ, καὶ τὸν ἐθανάτωσεν· εἶτα δὲ, μετ' οὐ πολὺ, τῷ 179 ἀπέθανε καὶ αὐτὸς κατατρυχόμενος ὑπὸ τύψεων συνειδήσεως (Λιν. ΧΙ, 4, 54).—5) Νεανίας ἐκ Κρότωνος τῆς ἐν Ἰταλίᾳ, διάσημος διὰ τὸ κάλλος αὐτοῦ, ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν του μετὰ θάνατον τιμηθεὶς ὡς ἥρωος (Ἡρόδ. Ε, 47).—6) Ἑλλην ἐπιγραμματογράφος ἐπὶ Αὐγούστου. Ἐκ τῶν ἐπιγραμμάτων αὐτοῦ σώζονται ὀλίγα τινά (Brunck, Anal. II.).

Φίλιππος "Αραψ. γεννηθεὶς εἰς Βόστραν, Ῥωμαϊκὴν ἀποικίαν ἐν Ἀραβίᾳ. Ὑπὸ Γορδιανοῦ τοῦ τρίτου τῷ 243 μ. Χ. ἀρχηγὸς τῶν Πραιτοριανῶν καὶ συνάρχων αὐτοῦ ἐγκαταστάς, μετὰ τὸν τούτου θάνατον, βοηθεῖα τοῦ στρατοῦ, κατέλαβε τῷ 244 τὸν θρόνον, συνωμολόγησεν εἰρήνην μετὰ τῶν Περσῶν, καὶ ἐνίκησε τοὺς Γότθους ἐπὶ τοῦ

Δουναβέως (Ζώα. Α, 20). Τῷ 248 ἐπανε-
γύρισε μεγαλοπρεπέστατα τὴν χιλιετηρίδα
τῆς κτίσεως τῆς Ῥώμης, καὶ πολλὰς κατέ-
βαλεν ἐπαναστάσεις κατὰ τῆς ἀρχῆς του.
Ἀλλὰ τῷ 249 ἐνίκηθη ὑπὸ τοῦ Δακίου,
ὃν αἱ Παννονικαὶ λεγεῶνες εἶχον βιάσει νὰ
δεχθῇ τὸ στέμμα, καὶ ἔπescen ἐν μάχῃ εἰς
Βερόναν. Ἦν φίλος τῶν Χριστιανῶν, οὐχὶ
ὅμως, ὥς τινες Χριστιανοὶ δι' οὐχὺρίζονται,
χριστιανὸς καὶ αὐτὸς (Εὐτρ. Θ, 2. — Capit.
Gord. III, 28).

«Βελίσκος, 1) ἐξ Ἀθύδου, ἐπέμφθη τῷ
368 π. Χ., ὑπὸ τοῦ Πέρσου σατράπου Ἀ-
ριοβαρζάνου εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἵνα διαπραγ-
ματευθῇ τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχεν.
Ἐστρατολόγησε δὲ πολλοὺς μισθοτούς ἵνα
ὑποστηρίξῃ τοὺς Λακεδαιμονίους (Ξυφ. Ἑλλ.
Ζ, 1, 27. — Διόδ. ΙΕ, 70). Καὶ εἰς τοὺς
Ἀθηναίους δ' ἐδείχθη χρήσιμος ἐντολῇ τοῦ
Ἀριοβαρζάνου, καὶ ἐπολιτογραφήθη ὑπ' ἀμ-
φοτέρων τῶν πόλεων. Εἰς τὸν Ἑλλησποντον
δ' ὡς διοικητὴς ἐγκαταστάς, ἐδόλοφονήθη,
διότι τῷ προσήφθη κατάχρησις τῆς ἐξουσίας
(Δμσθ. Ἀροτρ. σλ. 616. 668). — 2)
Ποιητὴς τῆς μέσης κωμικῆς ἐν Ἀθήναις,
ἔζη περὶ τὰ 370 π. Χ. Διειτηρήθησαν δὲ
ὀκτὼ δραμάτων αὐτοῦ ἐπιγραφαί, ἀναγόμε-
ναι εἰς μυθολογικὰς ὑποθέσεις. — 3) Ῥήτωρ
ἐκ Μιλήτου, μαθητὴς τοῦ Ἰσοκράτους, ἐγρα-
ψε δημογορίας καὶ μίαν πραγματείαν περὶ
ῥητορικῆς. Ὁ Τιμαίος καὶ ὁ Νεάνθης λέγον-
ται μαθηταὶ του. — 4) Σοφιστὴς Θεσσαλός,
ζήσας ἐν τῇ γ' ἑκατονταετηρίδι π. Χ., δια-
κρινόμενος διὰ τοῦ λόγου τὴν καθαρότητα καὶ
τὴν ἐπιδεξιότητα, ἀλλὰ πολλὰς ἔχων τὰς
ἀξιιώσεις ὡς ἐν γένει συνήθως οἱ σοφισταί.
Ἀπέθανε δ' ἐν Ἀθήναις, εἰς ἡλικίαν 67
ἐτῶν. — 5) Τραγικὸς ποιητὴς ἐπὶ Πτολε-
μαίου τοῦ Φιλαδέλφου, ἀκμάσας περὶ τὰ
285-247 π. Χ., καὶ 42 τραγωδίας γράψας.
περιελαμβάνετο εἰς τὴν πλειάδα τῶν Ἀλε-
ξανδρινῶν. — 6) Αἰγινήτης, μαθητὴς τοῦ
Διογένητος, λέγεται ὅτι ἐδίδαξε τὸν μέγαν

Ἀλέξανδρον, καὶ ὅτι ἐγράψε διαλόγους. —
7) Ἐπικούρειος, οὗ Δίων ὁ Κάσιος ἀνα-
φέρει (ΛΗ, 18) τὰς παραμυθητικὰς ἐπιστο-
λάς πρὸς τὸν Κικερωνα ἐν τῇ ἐξορίᾳ του. —
8) Θάσιος, μελισσοτρόφος, γράψας περὶ τῆς
εἰδικότητος εἰς ἣν ἡσχολεῖτο (Plin. XI, 9,
9). — 9) Ζωγράφος ἀγνώστου ἐποχῆς (Plin.
XXXV, 44, 40). — 10) Ῥόδιος γλύπτῃς
(Pl. XXXVI, 4, 10).

«Βελισταζοί, λαὸς τῆς Παλαιστίνης,
κατοικῶν παραθαλασσίως μέχρι τῆς Ἰόπης.

«Βελιστίδης, ὁ ἀρχηγὸς τῆς μακε-
δονικῆς μερίδος ἐν Ὠρεῶν τῆς Εὐβοίας, περιελ-
θὼν τῷ 342 π. Χ. βοηθεῖα τῶν Μακεδόνων
εἰς τὴν ὑπερτάτην ἀρχήν. Θελήσας δὲ νὰ
ἔλθῃ εἰς σχέσεις μετὰ τῶν Ἀθηναίων, ἀπε-
κρούθη ὑπ' αὐτῶν, καὶ, προτάσει τοῦ Δημο-
σθένους, στρατὸς πεμφθεὶς εἰς Ὠρεὸν ὑπὸ
τὰς ὁδηγίας τοῦ Φωκίωνος, ἐκυρίευσεν καὶ
ἐκήρυξεν αὐτοῖς ἐλευθερίαν τὴν πόλιν, ὃ δὲ
Φιλιστίδης ἐθανατώθη τῷ 341 (Δμσθ. Φιλ.
Γ, 119. 126. π. σφ. 252).

«Βελιστίων, 1) Ποιητὴς κωμικὸς ἐκ
Νικαίας ἢ ἐκ Προύσης τῆς Βιθυνίας, ἔζη ἐπὶ
Αὐγούστου, ἢ κατ' ἄλλους ἐπὶ Τιβερίου· εἶχε
δὲ φήμην καὶ διὰ τὰς κωμικὰς του συνθέσεις
καὶ διὰ τὴν μιμικὴν του τέχνην ὡς ὑποκρι-
τῆς, κατὰ πολλὰς τῶν ἀρχαίων μαρτυρίας.
Ἀποσπάσματα αὐτοῦ δὲν ὑπάρχουσιν· ἐξ ἡθικῆς
δὲ μόνον ἀνθολογίας τινὸς, ἐπιγραφομένης
«Μενάνδρου καὶ Φιλιστίωνος σύγκρισις», ἣς
ἀγνοεῖται τί καὶ πόσον τὸ γνήσιον, ἐξελη-
φθῇ ὑπὸ τινων ὁ Φιλιστίων ὡς σύγ-
χρονος τοῦ Μενάνδρου. — 2) Σοφὸς ἱατρός,
διδάσκαλος τῶν Κνιδίων Εὐδόξου καὶ Χρυ-
σίππου. Κατὰ τινὰς ἦν ἐκ Σικελίας, κατ'
ἄλλους ἐκ Λοκρίδος. Ὁ Γαληνὸς μνημο-
νεύει πολλάκις αὐτοῦ ὡς ἐμπειρικοῦ, πολλὰ
συγγράψαντος περὶ ἱατρικῆς.

«Βέλιστος, 1) Ὑῖος Τεισικλέους, ἐταῖ-
ρος τοῦ Νηλέως, ὃν συνώδευσεν εἰς τὴν Ἀ-
σίαν ὅτε ἔφερεν ἐκεῖ τὴν ἐν Μιλήτῳ ἀποι-
κίαν τῶν Ἰώνων (Ἡρδ. Θ, 97). — 2) Συ-

ρακούσιος, υἱὸς τοῦ Ἀρχομενίδου, γεννηθεὶς τῷ 425 π. Χ., νεώτερος δὲ συγγενῆς Διονυσίου τοῦ πρεσβυτέρου, ὃν διὰ τοῦ πλούτου του ὑπεστήριξεν ἐπιδιδάσκοντα τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν, καὶ μετὰ ταῦτα ἔμεινε παρ' αὐτῷ ἄφ' οὗ τὴν κατέλαβεν. Ἀλλὰ τῷ 386, ὁ φιλύποπος τύραννος τὸν ἐξώρισεν (Nep. Dion. III)· ἀπελθὼν δὲ τότε εἰς Ἡπειρον, ἔμεινεν ἐκεῖ μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Διονυσίου (Πλούτ. Δίων, ΙΑ). Ἀνεκλήθη δὲ μόνον ὑπὸ Διονυσίου τοῦ νεωτέρου, δεομένου τῆς ὑποστηρίξεως αὐτοῦ κατὰ τοῦ Δίωτος, καὶ αὐτὸς φαίνεται ἐξορίσας ἐκ Συρακουσῶν καὶ τὸν Δίωνα καὶ τὸν Πλάτωνα (Πλούτ. Δίων ΙΓ). Ἐπὶ τοῦ πολέμου μεταξὺ Διονυσίου καὶ Δίωτος ἦν ναύαρχος, καὶ ἡττηθεὶς τῷ 357 ἢ 356, συνελήφθη ὑπὸ τοῦ λαοῦ καὶ ἐθανατώθη. — Ἐπὶ τῆς ἐξορίας του ἔγραψεν ἐν Ἀδρία ἱστορίαν ἐπιγραφομένην «τὰ Σικελικά», καὶ διαιρουμένην εἰς 2 μέρη καὶ 11 βιβλία. Τὸ πρῶτον μέρος, τὰ 7 βιβλία περιλαμβάνον, περιεῖχε τὴν ἱστορίαν τῆς Σικελίας ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τῆς καταλήψεως τοῦ Ἀκράγαντος, τὸ δὲ δεύτερον ἐξέθετεν εἰς βιβλία τέσσαρα τὰ κατὰ Διονύσιον τὸν πρεσβύτερον μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ (Πλούτ. Δίων, ΙΑ.—Cic. ad Qu. fr. II, 15). Προσέθηκε δὲ μετὰ ταῦτα καὶ ἕτερα δύο βιβλία, πραγματευόμενα περὶ τοῦ νεωτέρου Διονυσίου, οὐχὶ βεβαίως μέχρι τοῦ τέλους αὐτοῦ. Οἱ ἀρχαῖοι ὁμοφώνως τὸν λέγουσι μιμητὴν τοῦ Θουκυδίδου, ἀλλὰ πολὺ ἐκείνου λειπόμενον, δι' ὃ καὶ ὑπὸ τοῦ Κικέρωνος (αὐτ.) μικρὸς (pusillus) Θουκυδίδης λέγεται. Σπουδαῖον ἱστορικὸν στοιχεῖον ἐλλείπον αὐτῷ ἦν ἡ εὐσυνειδησία καὶ ἡ εἰλικρίνεια, διότι, ὁπαδὸς ὢν καὶ ὄργανον τοῦ Διονυσίου, προὔτιθετο νὰ συγκαλύπτῃ τὰς ἀδόξους πράξεις αὐτοῦ (Cic. de Or. II, 43, 57). Ἦν ὅμως οὐχ ἥτιον εἰς τῶν σπουδαιότερων Ἑλλήνων ἱστοριογράφων (Συλλγ. Müller Fragm. Hist. Graec. I). — 3) Ἄλλος Συρακούσιος ῥήτωρ καὶ ἱστοριογράφος, ζήσας περὶ τὰ 256 π. Χ.,

οὗ μνημονεύονται ῥητορικά τινα ἔργα, καὶ ἱστορία Λιβύης καὶ Συρίας (Σουῖδ.).

Φίλιππος, αἰγύπτιος ποιμὴν, καθ' ὃν ὠνομάζετο μία τῶν πυραμίδων (Hrd. B, 128).

Φιλογένης, Ἀθηναῖος, ὁ κτίστης τῆς πόλεως Φωκαίας ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ (Στράβ.).

Φιλοδῶμεα, μία τῶν Δαναίδων, ἐκ τοῦ Ἑρμοῦ μήτηρ τοῦ Φόρκυος, κτίστου τῆς πόλεως Φαρῶν ἐν Μεσσηνίᾳ (Παυσ. Μεσσ. 30).

Φιλόδημος, 1) Ἀθηναῖος, πατὴρ τοῦ Φίλωνος, πενθερὸς τοῦ ῥήτορος Αἰσχίνου (Αἰσχ. Περσέ. 150). — 2) Ἐκ Γαδάρων τῆς Παλαιστίνης, ἐπίσημος Ἐπικούρειος φιλόσοφος, φίλος τοῦ Πίσωνος, καθ' οὗ ὁμιλήσεν ὁ Κικέρων. Ἐπαινεῖ δ' αὐτὸν ὁ Ῥωμαῖος ῥήτωρ (Pis. XXIX. Fin. II, 35) ὡς λίαν πεπαιδευμένον καὶ φιλόκαλον ποιητὴν ἐν τῇ Ἀνθολογίᾳ δὲ σώζονται αὐτοῦ ὑπὲρ τὰ 30 ἐπιγράμματα, τὰ πλεῖστα ἐρωτικά ἢ εὐτράπελα. Καὶ ἐκ τῶν πεζῶν δὲ ἔργων του ἀνευρέθησαν οὐχὶ ἄσχημα ἀποσπάσματα χειρόγραφα εἰς τοῦ Ἡρακλείου τὰς ἀνασκαφῶν (Sauppe, 1853.—Gomperz, Herkul. Stud. I).

Φιλοδέκη, θυγάτηρ τοῦ Ἰνάχου, γυνὴ τοῦ Λευκίππου, μήτηρ τῆς Ἰλάρης καὶ Φοίδης (Ἀπλλδ. Γ, 10, 3).

Φιλαίτιος, ποιμὴν ἐν Ἰθάκῃ, πιστὸς μέινας τῷ Ὀδυσσεῖ, καὶ δύο φονεύσας τῶν μνηστήρων τῆς Πηνελόπης (Ὅμ. Ὀδ. Υ, 24. X, 268).

Φιλοκλέων, γέρον Ἀθηναῖος, ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους περιγραφόμενος ὡς τοῦ Κλέωνος μιμητῆς, καὶ πάντοτε ἐνδιατρίδων εἰς τὰ δικαστήρια (Σφῆκ. 133).

Φιλοκλέης, 1) Ἀθηναῖος, υἱὸς Πολυπειθοῦς ἢ Φιλοπειθοῦς, τῆς ἀδελφῆς τοῦ Αἰσχύλου, τραγικὸς ποιητῆς εἰς τοῦ θεοῦ του βαίνων τὰ ἴχνη, καὶ προσπαθήσας νὰ παρατείνῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὸν τρόπον τῆς ἐκείνου δραματουργίας. Ἐνίκησε τὸν Οἰδίπουν τύραννον τοῦ Σοφοκλέους· ἀλλ' ὑπὸ

τῶν κωμικῶν ἐχλευάζετο «χολή» ἢ ἀλ-
μ(ι)ων (ἀλμυρός) ἐπικαλούμενος, διότι τὸ
ὕψος καὶ τὴν ἐν μέρει τραχύτητα τοῦ Αἰσχύ-
λου θέλων νὰ μιμηθῇ, ἀλλὰ μὴ ἔχων τὴν
πρὸς τοῦτο ἀναγκαίαν ἐπιτηδεϊότητα, περιέ-
πιπτεν εἰς σκληρότητα δὺσπεπτον καὶ ἄχαριν.
Εἰς αὐτὸν ἀπεδίδοντο 100 δράματα, ἀλλὰ
μόνον ὀλίγοι τινὲς τίτλοι αὐτῶν διεσώθη-
σαν. — 2) Ναύαρχος Ἀθηναῖος ἐπὶ τοῦ Πε-
λοποννησιακοῦ πολέμου τῷ 405, αἰτίας γε-
νόμενος κατὰ μέγα μέρος τῆς ἐν Αἰγὸς Πο-
ταμοῖς ἥττης. Αἰχμαλωτισθεὶς ὑπὸ τῶν
Σπαρτιατῶν, ἐθανατώθη (Ξεν. Ἑλλην. Δ,
7, 1. Β, 1, 30. — Πλουτ. Λυσ. Π). — 3)
Ἀρχαιότατος ζωγράφος, ὁ πρῶτος εἰς ἐν
ἀπεδίδετο τῆς τέχνης ἡ εὐρεσις ὑπὸ Πλινίου
(XXXV, 3, 5) παραδόξως Αἰγύπτιος λεγό-
μενος. — 4) Εἰς τῶν ἀρχιτεκτόνων τῶν ἀνοι-
κοδομησάντων τὸ Ἐρεχθεῖον ἐν Ὀλ. 92—
93 (409—405 π. Χ), ἀφ' οὗ ἐπυρπόλησαν
αὐτὸ οἱ Πέρσαι (Boeckh, C. J. ἀρ. 160. —
Rang. Ant. Hell. I, σελ. 57).

Φιλοκράτης. 1) Ἀθηναῖος, υἱὸς Ἐ-
φιάλτου, ἀρχηγὸς στόλου ἐν οἷς Ἀθηναῖοι
ἐπεμψαν εἰς ἐπικουρίαν Εὐαγόρου τοῦ βασι-
σιλέως τῆς Κύπρου, οἱ δὲ Σπαρτιάται συνέ-
λαβον (Ξεν. Ἑλλ. Δ, 8, 24). — 2) Ἴσως
ὁ αὐτὸς τῷ προηγούμενῳ, ῥήτωρ, καὶ διδά-
σκαλος τοῦ Ἀριστογείτονος (Διμσθ. κ. Ἀρστγ.
783). — 3) Ἐλευσίνιος, εἰς τῶν κατηγορῶν
τοῦ Δημοσθένους, ὁπαδὸς τῶν φιλιππιζόντων.
— 4) Υἱὸς Δαμιέου, στρατηγὸς τῶν Ἀθη-
ναίων ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ κυ-
ριεύσας τῷ 416 π. Χ. τὴν νῆσον Μήλον.
(Θουκ. Ε, 116). — 5) Ἀθηναῖος, τὸν δε-
μον Ἀγνούσιος, πρέσβυς πεμφθεὶς πρὸς τὸν
Φίλιππον, ὑπ' αὐτοῦ δωροδοκηθεὶς, καὶ προ-
δοὺς αὐτῷ τὴν πόλιν Ὀλυμπον, δι' ὃ καὶ ὑπὸ
τοῦ Δημοσθένους κατηγορήθη ὡς ἀνδράποδον
ἀργυρώνητον (Διμσθ. Στφ. σλ. 230. Πρπρσθ.
348). — 6) Ἀρχαῖος συγγραφεὺς μνημονευό-
μενος ὑπὸ τοῦ Ἀπολλοδώρου (Γ, 13, 8).

Φιλοκτῆμιων. Ἀθηναῖος, ὡς ἀδελφ-

φάγος κωμωδούμενος (Ἀριστοφ. Ἀχρν.
1242).

Φιλοκτήτης, υἱὸς τοῦ Ποιάντος
(υἱοῦ τοῦ Φυλάκου) καὶ τῆς Δημωνάσσης
ἢ τῆς Μεθώνης, λίαν ἐπιδέξιος τοξότης, ἐπὶ
τῶν Τρωϊκῶν, ἐπὶ 7 πλοίων τοὺς Θεσσα-
λοὺς τῆς Μεθώνης, τῆς Θαυμακίας, τῆς Με-
λιβοίας καὶ τῆς Ὀλιζώνος ὁδηγήσας κατὰ
τοῦ Ἰλίου πρὶν ἢ ὅμως φθάσῃ εἰς τὸν πρὸς
δὴ ὄρον, δηχθεὶς εἰς τὸν πόδα ὑπ' ὄρεως
φαρμακεροῦ, ἐγκτελειφθῇ εἰς τὴν νῆσον
Λήμνον, καὶ τοὺς πολεμιστὰς αὐτοῦ ἔφερεν
εἰς τὴν Τρωάδα Μέδων, ὁ υἱὸς τοῦ Ὀϊλέως.
Καὶ ὁ μὲν Ὀμηρος λέγει ἀπλῶς (Ἰλ. Β,
718—725) ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐμελλον τα-
χέως νὰ τὸν ἐνθυμηθῶσιν (Ἰδ. καὶ Ὀμ. Ὀδ.
Γ, 190. Θ, 219). Κατὰ δὲ τὰς μεταγενε-
στέρας παραδόσεις, ἐδιδάχθη ὁ Φιλοκτήτης
τὴν τέχνην τοῦ τοξεύειν παρὰ τοῦ Ἡρα-
κλέους. Παρακολουθήσας δὲ τοῦτον εἰς τὴν
κορυφὴν τῆς Οἴτης, καὶ κατ' ἐντολὴν τοῦ
ἀνάφας τὴν πυρὰν εἰς ἣν ἤθελε νὰ καῇ ὁ
ἡμίθεος, ἔλαβε παρ' αὐτοῦ ὡς τελευταῖον
δῶρον τὸ τόξον τοῦ μετὰ τῶν ἀπαίστιων βε-
λῶν αὐτοῦ (Σοφ. Φιλκτ. 670, 801) κατ'
ἄλλους δ' εἶχε λάβεῖ (αὐτὸ ὁ πατήρ του
Ποίας (Ον. Μετ. IX, 230). Ὅτε οἱ Ἕλλη-
νες ἠθέλησαν νὰ ἐπισκεφθῶσιν τὸν ὑπὸ τοῦ
Γάσωνος ἰδρυθέντα βωμὸν τῇ Ἀθηνᾷ ἐπὶ
τῆς νήσου Χρύσης, ἢ Λήμνου, ἢ Ἰμβρου ἢ
Τενέδου, τότε ὁ Φιλοκτήτης, κατὰ θέλησιν
τῆς Ἥρας, παρωργισμένης δι' ἣν παρέσχε
βοήθειαν εἰς τὸν Ἡρακλέα, ἐπλησίασεν ὑπὲρ
τὸ θέον εἰς τὴν ὕδραν τὴν φυλάττουσαν τὸν
βωμὸν, καὶ ἐδήχθη ὑπ' αὐτῆς (Σοφ. Φιλκτ.
1327). Ἐπειδὴ δ' ἡ πληγὴ ἀνέβιδεν ἀπο-
φορὰν ἀνυπόφορον, καὶ αἱ κραυγαὶ τοῦ Φιλο-
κτῆτου κατεπάραττον τοὺς συμπολεμιστὰς
του, οὐδ' ἐπέτρεπον αὐτοῖς θρησκευτικὰ νὰ
ἐκπληρῶσι καθήκοντα, διὰ τοῦτο, προτροπῇ
τοῦ Ὀδυσσεὺς καὶ διαταγῇ τῶν Ἀτρειδῶν
(Ον. Μετ. XIII, 315), ἐγκτελειφθῇ ὁ Φι-
λοκτήτης εἰς τὴν Λήμνον νησὶν καὶ ἐν οἷ-

κτῶν καταστάσει ἐπὶ 10 ὅλα ἔτη, μέχρις οὗ τέλος, κατὰ χρησμὸν ἀποφηνάμενον ὅτι τὸ Ἴλιον δὲν θὰ ἡλίσκετο ἄνευ τῶν βελῶν τοῦ Φιλοκτήτου, κατὰ τὸ δέκατον ἔτος τοῦ πολέμου ἦλθε πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν παρέλαβεν ὁ Ὀδυσσεύς μετὰ τοῦ Νεοπτολέμου, υἱοῦ τοῦ Ἀχιλλεύως, ἣ κατ' ἄλλους μετὰ τοῦ Διομήδους. Ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὑπὸ τοῦ Μαχάωνος θεραπευεῖς, ἐφόνευσεν τὸν Πάριν, καὶ ἡ Τρωάς ἐκυριεύθη (Σφιλ. Φλκτ. 1426. — Πίνδ. Πυθ. Α, 52). "Ἐτι μεταγενέστεραι παραδόσεις φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἐπιστροφῆς του εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἔνθα ἔκτισε τὴν Πετηλίαν καὶ τὴν Κρίμισσαν. Τάφος δὲ καὶ ἱερὸν αὐτοῦ, ἔνθα ταῦροι ἐθύοντο εἰς αὐτὸν, ἐδείκνυντο ἐν Μακάλλῃ, καὶ περίφημος αὐτοῦ ζωγραφία μνημονεύεται ἢ τοῦ Παρρασίου (Ἐπιγρ. Γλαυκ. Ἰουλ. Αἰγιν.).

Φιλόκουρος, τύραννος τῆς ἐν Κύπρῳ Σαλαμῖνος, πρὸς δὲ ἦλθεν ὁ νομοθέτης Σόλων, καὶ ἐπὶ αὐτὸν πολὺ εἰς τὰ ἔπη του (Ἡρδ. Ε, 113).

Φιλοκύων, Ἕλληνα στρατιώτης ἐπὶ ἀνδρεία καὶ γενναϊότητι διακρινθεὶς εἰς τὴν ἐν Πλαταιαῖς μάχῃ κατὰ τῶν Περσῶν (Ἡρδ. Θ, 71).

Φιλόλαος, 1) Ἐπίθετον τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ὅφ' ὃ ὁ θεὸς εἶχε ναὸν ἐν Λακωνίᾳ, παρὰ τῇ Ἀσωπῷ (Παυσ. 5, 22, 9). — 2) Υἱὸς τοῦ Μίνως καὶ τῆς νύμφης Παρείας, ἐν τῇ νήσῳ Πάρῳ, ἔνθα ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλλδ. 5, 1, 2, Μ, 5, 9). — 3) Κορίνθιος εἰς Θήβας μεταβάς, καὶ νόμους δοὺς τοῖς Θηβαίοις (Ἀρσττ. Πολτ. Β, 9, 6). — 4) Πυθαγόρειος, κατὰ Πλάτωνα (Φαῖδρ. σλ. 61) σύγχρονος τοῦ Σωκράτους, ζήσας περὶ τὰ 430 π. Χ., ἐκ Κρότωνος ἢ ἐκ Τάραντος. Ἐν τῇ πρώτῃ νεότητι του ἦν μαθητὴς τοῦ ἀρχαίου Πυθαγόρου, καὶ ὁ πρῶτος διὰ συγγραφῆς διαδοὺς τὰ Πυθαγόρεια δόγματα, τὰ πρὶν προφορικῶς μόνον γνωστὰ γινόμενα. Τὸ σύγγραμμα αὐτοῦ συνέκειτο ἐκ τριῶν βιβλίων, ἐπιγραφο-

μένων «περὶ κόσμου, περὶ φύσεως, περὶ ψυχῆς». Σώζονται δ' αὐτοῦ ὀλίγα ἀποσπάσματα μόνον, ὠριστὶ γεγραμμένα (Συλλγ. Boeckh, Phil. d. Pythag. Leb. 1839).

Φιλομάχη, θυγάτηρ τοῦ Ἀμφίωνος, γυνὴ τοῦ Πελίου, μήτηρ τοῦ Ἀκάστου καὶ τῆς Πεισιδίκης (Ἀπλλδ. Α, 9, 10).

Φιλομέδουσα, γυνὴ τοῦ Ἀρχιθόου, βασιλέως τῆς Ἀρνης ἐν Βοιωτίᾳ (Ὀμ. Ἰλ. Η, 10).

Φιλομήλα, θυγάτηρ τοῦ Πανδίωνος, βασιλέως τῶν Ἀθηναίων καὶ τῆς Ζευξίπτης, ἀδελφῆ τῆς Πρόκνης καὶ τῶν διδυμῶν ἀδελφῶν, τοῦ Ἐρεχθίδος καὶ τοῦ Βούβου. Ἡ Πρόκνη ἐδόθη εἰς γάμον εἰς τὸν ἐν Δαυλίδι τῆς Φωκίδος Θραῖκα Τηρέα, υἱὸν τοῦ Ἀρεως, ὅστις ἐν πολέμῳ εἶχε βοηθήσει τὸν πατέρα της, καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτοῦ υἱὸν τὸν Ἴτυν. Ἀλλ' ὁ Τηρεὺς ἀπέκλεισεν αὐτὸν μακρὰν τῆς πόλεως, καὶ ἐπεζήτησε σχέσεις μετὰ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς Φιλομήλης. Εἴτα δὲ κόψας καὶ ταύτης τὴν γλῶσσαν, ἐκήρυξεν ὅτι ἡ Πρόκνη ἀπέθανε. Μαθοῦσα τὴν ἀλήθειαν ὁμως ἡ Φιλομήλα, ἐνύφανε λέξεις τινὰς εἰς κάλυμμα δ' ἐπεμψεν εἰς τὴν ἀδελφὴν της, καταστήσασα γνωστὴν τὴν θέσιν της. Τότε ἦλθεν ἡ Πρόκνη, καὶ αἱ δύο ἀδελφαὶ ὅμοι, θυσιάσασαι τὸν Ἴτυν, τὸν παρέθεσαν εἰς βρώσιν εἰς τὸν πατέρα του. Ἐμμανὴς δ' οὗτος, ἤρπασε ρόπαλον καὶ τὰς κατεδίωξεν ἵνα τὰς φονεύσῃ· ἀλλὰ πρὶν ἢ τὰς φθάσῃ, οἱ θεοὶ μετεμόρφωσαν τὴν Φιλομήλαν εἰς ἀηδόνα, τὴν Πρόκνην εἰς χελιδόνα καὶ τὸν Τηρέα εἰς ἔποπα, ἣ κατ' ἄλλους τὴν Πρόκνην εἰς ἀηδόνα, τὴν Φιλομήλαν εἰς χελιδόνα καὶ τὸν Τηρέα εἰς γύπα (Θουκ. Β, 29. — Ὀν. Μετ. IX, 424).

Φιλομηλείδης, κατὰ τινὰς, βασιλεὺς τῆς Λέσβου, ἀναγκάζων εἰς μονομαχίαν πάντας τοὺς ἐκείθεν διερχομένους ξένους, νικηθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεύως. Κατ' ἄλλους υἱὸς τῆς Φιλομήλης (Ὀμ. Ὀδύσ. Δ, 348. Ρ, 134. — Εὐσθθ.).

Φιλομήλειον (τὸ), πόλις τῆς Φρυγίας, ἐπὶ τῶν συνόρων τῆς Λυκαονίας (Στφ. Βζ.). Nün Boulā Bēnti.

Φιλόμηλος, υἱὸς τοῦ Θεοτίμου, ἐκ τῆς ἐν Φωκίδι πόλεως Λέδοντος, στρατηγὸς τῶν Φωκίων ἐν τῷ ἱερῷ πολέμῳ, παρεκίνησε τοὺς συμπολίτας αὐτοῦ ν' ἀντιστῶσιν εἰς τὸ κατ' αὐτῶν ψήφισμα τῶν Ἀμφικτυόνων, ἐλπίζων εἰς τὴν σύμπραξιν τῶν Λακεδαιμονίων, εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν διατελούντων, καὶ εἰς τὴν τῶν Ἀθηναίων, οἵτινες ἦσαν κεκηρυγμένοι ὑπὲρ τῶν Φωκίων. Ἀλλὰ παρ' οὐδετέροις εὗρεν ὑποστήριξιν, καὶ ἠναγκάσθη νὰ περιορισθῇ εἰς στρατὸν μισθωτῶν. Πρὸς διατήρησιν ὅμως καὶ αὐτῶν ἐλεγκάσθη τὸν ναὸν τῶν Δελφῶν, τῷ 356 π. Χ., ἐφόνευσεν τὸν ἱερέα, καὶ κατέστρεψε τὰς στήλας ἐφ' ὧν ἦσαν ἐπιγεγραμμένα τ' ἀμφικτυονικά ψήφισματα. Μικρὸν μετὰ ταῦτα αἱ Ἀθηναὶ καὶ ἄλλαι πόλεις προσετέθησαν εἰς τὸν Φωκικὸν δεσμόν· ἄλλ' οἱ Λοκροὶ καὶ οἱ Θηβαῖοι ἐκήρυξαν τὸν πόλεμον εἰς αὐτὸν, ὑποστηριζόμενοι καὶ ὑπὸ τῶν Θεσσαλῶν καὶ ἄλλων λαῶν ἀφωσιωμένων εἰς τοὺς Ἀμφικτυόνας. Ὁ Φιλόμηλος μετὰ τοῦ στρατοῦ ἐν κατώρθωσεν νὰ καταρτίσῃ διὰ τῶν δελφικῶν θησαυρῶν, ἐνίκησε τοὺς Λοκροὺς ἀφ' οὗ πολλάκις εἰσέβαλεν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν, καὶ ὁμοίως κατέβαλε καὶ διάφορα ἀποσπάσματα τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς τῶν Θηβαίων. Ἐπελθούσα ὅμως ἡ κεντρικὴ αὐτῶν δύναμις, τὸν ἐνίκησε κατὰ κράτος, τῷ 354 π. Χ. Εἰς τὸ ἄκρον ἀποτόμου βράχου περικυκλωθεὶς ἐρρίφθη κατὰ τοῦ κρημνοῦ, ἵνα μὴ συλληφθῇ ὑπὸ τὸν ἐχθρῶν του. Διεδέχθη δ' αὐτὸν εἰς τὴν στρατηγίαν τοῦ Ὀνόμαρχος (Ἰδ.). (Διόδ. ΙΣΤ, 23. — Πaus. I, 2, 2, 8, 7, 33, 2).

Φιλονόη, 1) θυγάτηρ τοῦ Τυνδάρειου καὶ τῆς Λήδας, τὴν ἀθανασίαν λαβοῦσα παρὰ τῆς Ἀρτέμιδος (Ἀπλλδ. Γ, 10, 6). — 2) θυγάτηρ τοῦ Ἰοβάτου, βασιλέως τῆς Λυκίας, γυνὴ τοῦ Βαλλεροφόντου (Ἀπλλδ. Β, 3, 2.) Κατ' ἄλλους ἐλέγετο Ἀντίκλεια.

Φιλονόμη, θυγάτηρ τοῦ Νυκτίμου καὶ τῆς Ἀρκαδίας, ἐπαδὸς τῆς Ἀρτέμιδος εἰς τὰς θήρας, μήτηρ ἐκ τοῦ Ἑρμού τοῦ Παρρασίου καὶ τοῦ Λυκάστου, ἰδρυτῶν τοῦ βασιλείου τῆς Ἀρκαδίας (Πλούτρχ.).

Φιλόνομος, υἱὸς τοῦ Ἠλεκτρώωνος, φονεὺς ἐν τῇ μάχῃ κατὰ τῶν υἱῶν τοῦ Πτερελάου (Ἀπλλδ. Β, 4, 5).

Φιλόξενος, 1) ἐκ Κυθήρων, γεννηθεὶς τῷ 435 π. Χ., διθυραμβοποιὸς, δοῦλος κατ' ἀρχάς, εἴτα ἀπελεύθερος καὶ μαθητὴς τοῦ διθυραμβοποιοῦ Μελανιππίδου, χλευαζόμενος ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους ἐν ταῖς μεταγενεστέραις κωμῳδαῖς του, ἰδίως ἐν τῷ Πλούτῳ, περιῆλθε διάφορα μέρη τῆς Ἑλλάδος, τῆς Σικελίας, Ἰταλίας καὶ Μικρᾶς Ἀσίας, ἵνα καταστήσῃ γνωστὰ τὰ ποιήματά του, καὶ ἀπέθανεν ἐν Ἐφέσῳ. Ἐπὶ τινὰ χρόνον παρέμεινε παρὰ Διονυσίῳ τῷ πρεσβυτέρῳ· ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπαινέσῃ τὰ κακὰ ποιήματα αὐτοῦ, ἐρρίφθη εἰς τὰς λατομίας. Περὶ τῆς ἀξίας αὐτοῦ ὡς διθυραμβογράφου ἴδ. τὴν λέξιν Διθυραμβος. Οἱ διθυραμβοὶ αὐτοῦ ἦσαν 24 τὸν ἀριθμὸν, καὶ πανταχοῦ μεγάλως ἐξετιμῆθησαν, ἰδίως ὁ «Κύκλωψ», ὑπὸ σχημῆς βουκολικῆς ποιήσεως εὐφύεστατα τοῦ Διονυσίου τὴν ἀφιλοκαλίαν παρωδῶν καὶ σατυρίζων (Συλλγ. Bergk, Poet. lyr. Graec.). — 2) Ἐπὶ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου ταμίας τῶν δυτικῶς τοῦ Ταύρου κειμένων ἐπαρχιῶν, κατώρθωσε, τῷ 331, νὰ συλλάβῃ τὸν ἐμπειστευμένον δούλον τοῦ φυγάδος Ἀρκάλου, καὶ νὰ λάβῃ δι' αὐτοῦ ἀκριθεὶς ἀπολογισμὸν τῶν ὑπ' ἐκείνου σφετερισθέντων χρημάτων (Πaus. Β, 33, 4). Μικρὸν πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν στρατὸν αὐξήσας διὰ στρατολογίας ἐν Καρίᾳ, ἔλαβε παρὰ τοῦ Περδίκκου, τῷ 321, τὴν σατραπείαν τῆς Κιλικίας, ἀντὶ τοῦ Φιλῶτα (Ἰδ.), καὶ διετήρησεν αὐτὴν κηρυχθεὶς ὑπὲρ τοῦ ἐπελθόντος Ἀντιπάτρου (Ἀρρ. Ζ, 23. — Διόδ. ΙΙΙ, 39). — 3) Γραμματικὸς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, κατὰ τὴν α' ἐκατονταετηρίδα μ. Χ., ἔζη ἐν Ῥώ-

μη, καὶ ἔγραψε πολλὰ, μὴ διατηρηθέντα, περὶ γραμματικῆς, περὶ τῶν κριτικῶν σημείων ἐν τῇ Ἰλιάδι, καὶ περὶ Ὀμηρικῶν λέξεων. — 4) Ζωγράφος Ἑρετριεύς, μαθητὴς τοῦ Νικομάχου, ταχυγράφος ὡς ὁ διδάσκαλός του, ἐπενόησεν ἐπιτομὴν τινὰ μέθοδον τοῦ ζωγραφεῖν (Plin. XXXV, 36, 22), καὶ ἐν ἄλλοις ἐξωγράφησε διὰ τὸν Κάσσανδρον μάχην Ἀλεξάνδρου καὶ Δαρείου, «οὐδενὸς ζωγραφικοῦ ἔργου κατωτέρα» (Αὐτ.), ἵσως τὸ πρωτότυπον τοῦ ἐν Πομπηίᾳ, εἰς τὸν οἶκον τοῦ Φαῦνου, ἀνασκαφέντος πολυτίμου ψηφιδέτου δαπέδου, ἃν αὐτὸ δὲν κατεσκευάσθη μᾶλλον κατὰ τὸν πίνακα τῆς Ἑλένης, τὸν παριστῶντα τὴν ἐν Ἰσοῦ μάχην (Φωτ. Πλατ. Δ, 247).

Φιλόπαππος (Ἀντίοχος). Ὁ ὑπὸ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ ἐκθρονισθεὶς τελευταῖος βασιλεὺς τῆς Κομμαγενῆς Ἀντίοχος ὁ Σελευκίδης, μετέβη εἰς Ῥώμην μετὰ τῶν δύο υἱῶν του, τοῦ Καλλίνικου καὶ τοῦ Ἐπιφανοῦς, ὃν ὁ δεύτερος εἶχε τρεῖς υἱούς, καὶ τοὺς τρεῖς Ἀντιγόνας καλουμένους. Αὐτῶν ὁ πρῶτος διετήρει τὸν τίτλον βασιλείας, ὁ δεύτερος ἔγινεν ὑπάτος Ῥώμης, ὁ δὲ τρίτος, τὸ ἐπίθετον Φιλόπαππος φέρων, κατὰ τὸ τότε ἔθιμον τῶν Ἀσιασίων Ἑλλήνων, ὡς ἐκ τοῦ πάππου του τὸ κλέος του ἀρῶμενος, μετέβη καὶ ἔζησε καὶ ἀπέθανεν εἰς τὴν Ἀττικὴν, εἰς τῶν Βησσάνων τὸν δῆμον ἐγγράφεις, καὶ ἐτάφη εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου τοῦ Μουσειοῦ, νοτίως τῆς ἀκροπόλεως· ὁ δὲ τάφος αὐτοῦ, ὃν «ἄνδρὸς Σύρου» λέγει ὁ Πausanias (Α, 25), σώζεται ἔτι κατὰ μέγα μέρος συνιστάμενος εἰς ὑψηλὸν τοῖχον λευκὸν, ἡμικύκλιον, πρὸς τὴν ἀκρόπολιν ἀφορῶν, εἰς τρεῖς σειρὰς ἔχων ἐπιγεγλυμμένον πρῶτον τὸν θρίαμβον τοῦ Ἀδριανοῦ, προστάτου τῆς οἰκογενείας, εἶτα ἀνωτέρω τὸν Φιλόπαππον ἐν τεθρίπῳ ἐντὸς νύμφης, ὡς καὶ ἐκατέρωθεν τὸν πάππον αὐτοῦ Ἀντίγονον, καὶ τὸν γενάρχην Σέλευκον, ὑπὲρ αὐτοῦ δὲ, ὡς ἀκρωτήρια, ἀνδριάντας τῶν τριῶν ἀδελφῶν, οἵτινες, ὡς καὶ ὁ ἀνδρίαὶς τοῦ Σελεύκου, ἐξηρανίσθησαν.

Φιλοποίμην, γεννηθεὶς ἐν Μεγαλοπόλει τῆς Ἀρχαδίας τῷ 253 π. Χ., ἀρχιστράτηγος τοῦ Ἀρχαίου δεσμοῦ. Ὅτε, τῷ 222, Κλεομένης ὁ Γ' ἐκυρίευσεν τὴν Μεγαλόπολιν, τριακονταετῆς ὁ Φιλοποίμην, ἀφ' οὗ ἀνδρείοτατα ὑπερεμάχησεν αὐτῆς, τὴν ἐγκατέλιπε (Πλουτ. Φιλ. Ε)· ἰδίως δὲ διέπρεψεν εἰς τὴν ἐν Σελλασίᾳ μάχην, εἰ καὶ ὡς ἀπλοῦς ἵππευς παρὼν εἰς αὐτήν. Ματαιομένους βλέπων τὰς ἐλπίδας του ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς Ἑλλάδος, ἡρνήθη ν' ἀκολουθήσῃ τὸν Ἀντίγονον εἰς τὴν Μακεδονίαν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς Κρήτην, ἔνθα ἀνεπτύχθη καὶ ἐγυμνάσθη στρατιωτικῶς εἰς τοὺς ἐμφυλίους πολέμους τῆς νήσου. Ἐπὶ τῆς ἐπιστροφῆς του ἐξελέγη ἵππαρχος, καὶ τῷ 207 στρατηγὸς τοῦ ἀρχαίου δεσμοῦ, καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐπανεκλήθη ἐπτάκις πάλιν μετέπειτα. Ἐπὶ στρατιωτικῇ μᾶλλον ἢ πολιτικῇ ἱκανότητι διαπρέπων, ἡσχολήθη εἰς μεταρρυθμίσεις τοῦ ἱππικοῦ, καὶ μετὰ ταῦτα καὶ παντὸς τοῦ στρατιωτικοῦ ὀργανισμοῦ (Πολβ. Ι, 24. — Linn. XXXV, 28), ἐξέκαυσεν ἐν παντὶ τῷ δεσμῷ ἄγνωστον μέχρ' ἐκείνου στρατιωτικὸν ἐνθουσιασμόν, καὶ μέγα δεῖγμα ἔδωκε τῆς στρατιωτικῆς αὐτοῦ ἱκανότητος κατανικήσας ἐν Μαντινείᾳ Μαχανίδα, τὸν τύραννον τῆς Σπάρτης, καὶ ὁ θρίαμβος αὐτοῦ ἐπέφερε τὴν εἰς τὸν δεσμόν προσέλευσιν καὶ τῆς Ἀρχαδίας. Ἡ ὀξυδέρκεια καὶ ἡ περὶ τὴν τακτικὴν ἔκτακτος ἱκανότης αὐτοῦ τὸν ἀνέδειξαν μέγαν πολεμιστὴν (Πλουτ. Φιλ. Ζ). Τσαούτη δ' ἦν ἡ φήμη του ἔκτοτε, ὥστε μετὰ 5 ἔτη, τῷ 206, ἤρκεσεν ὁ φόβος ὃν ἐνέπνεε τὸ ὄνομά του ὅπως ἐλευθερώσῃ τὴν Μεσσηνίαν ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ τοῦ Νάβιδος. Πιθανὸν ὅμως ὅτι κατ' αὐτοῦ ραδιουργία τις ὑπερίσχυσε, διότι, μετὰ τὰ 200, ἐγκαταλείψας τὴν Πελοπόννησον, μετέβη αὖθις εἰς Κρήτην ὡς ἀρχηγὸς τῶν πιεζομένων Γορτυνίων· ὅτε δ' ἐπανῆλθε τῷ 195, εὗρε τοὺς Ἀχαιοὺς πολεμοῦντας τὸν Νάβιν, ὃν ὁ Τ. Κ. Φλαμίνιος εἶχεν ἀφήσει ἡσύχως κυριαρχοῦντα τῆς

Σπάρτης, εἰ καὶ περιώρισε τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ (Πλούτ. Φιλ. ΙΔ. — Lín. XXXIV, 35). Θεοὶς αὖθις ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ δεσμοῦ, προσεπάθησε νὰ ἐξοικειώσῃ τοὺς Ἀρκάδας πρὸς τὴν θάλασσαν· ἡττήθη ὁμως εἰς τὴν πρώτην ναυμαχίαν, ἀλλ' ἐπυρπόλησε τὸ Γύθειον, ἐνίκησε κατὰ ξηρὰν τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ ὅτε ὁ Νᾶδις εἰς ἐπιθώρησιν τινὰ ἐφορεύθη ὑπὸ τῶν ἰδίων συμμάχων του, ἠνάγκασε, τῷ 192, τὴν Σπάρτην νὰ προσέλθῃ καὶ αὕτη εἰς τὸν ἀρχαῖον δεσμὸν (Πλούτ. Φιλοπ. ΙΣΤ), οὗ ἐκορύφωσεν οὕτω τὴν δύναμιν καὶ τὴν σημασίαν. Ἀλλὰ τότε διηγέρθη τῆς Ῥώμης ἡ ζήλοτυπία· οἱ Σπαρτιάται δυσηρεστημένοι πάντοτε, ἀπέστησαν, καὶ ὅτε ὁ Φιλοποίμην ἐκυρίευσεν τὴν Σπάρτην, ἀπετείχισεν αὐτὴν καὶ κατήγγησε τοῦ Λυκούργου τὴν νομοθεσίαν, τῷ 189, ἐστράφησαν πρὸς τὴν Ῥώμην, ζητοῦντες αὐτῆς τὴν ἐπικουρίαν (Πολβ. ΚΓ, 10. ΚΕ, 19. — Lín. XXXVIII, 38. XXXIX, 33). Καὶ δὲν ἐπεμψαν μὲν ἀμέσως ὑλικὴν βοήθειαν οἱ Ῥωμαῖοι, ἀλλὰ κατὰ τῶν σκευωριῶν αὐτῶν ἡδυνάτει ὁ Φιλοποίμην νὰ διατηρῇ συμπαγῇ τὸν δεσμὸν. Ἐν Μεσσήνῃ ὁ Δεινοκράτης, ἀρχηγὸς ὀλιγαρχικῆς μερίδος ὑπὸ τῆς Ῥώμης ὑποστηριζομένης, κατάρθωσε ν' ἀποσπάσῃ ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τὴν πατρίδα του (Πολβ. ΚΔ, 5). Ὁ Φιλοποίμην, ἐβδομηκοντούτης τότε, καὶ τὸ ὄγδοον στρατηγὸς ἐκλεχθεὶς, ἔκειτο ἀσθενὴς ἐν Ἀργεὶ· ἀλλ' ἀμέσως ἡγέρθη, συνέλεξε μικρὰν δύναμιν ἐν Μεγαλοπόλει, καὶ ἐπὶ τοῦ λόφου Εὐάνδρου ἔτρεψεν εἰς φυγὴν τὸν Δεινοκράτην· ἐκ τοῦ ἵππου ὁμως πεσὼν, ἐπληγώθη, καὶ σῶμα 500 Μεσσηνίων ἐπελθόν τὸν συνέλαβε καὶ τὸν ἀπεκόμισεν αἰχμάλωτον εἰς Μεσσήνην, ἔνθα ὁ Δεινοκράτης, φοβούμενος μὴ γενικήν συμπάθειαν ὑπὲρ αὐτοῦ κινήθῃ, τὴν αὐτὴν νύκτα ἐν τῇ φυλακῇ τὸν ἐθανάτωσε διὰ δηλητηρίου. Ἐκδίκησιν πνέων εἰσέβαλεν ὁ Λυκόρτας εἰς τὴν Μεσσήνην, καὶ ἐν νεκρικῇ πομπῇ ἢ κάλπῃ τῆς κόνεως τοῦ ἀτελευταίου τῶν Ἑλλήνων, ὑπὸ τοῦ Πολυδίου βασταζο-

μένη, ἐκομίσθη εἰς τὴν Μεγαλόπολιν (Πλούτ. Φιλοπ. ΚΑ. Ἀρατ. ΚΔ. — Πολβ. Ι, 24. ΙΑ, 24. ΚΔ, 9. — Just. XXXIX, 1. — Lín. XXXIX, 49).

Φελοστέφανος, περιηγητὴς καὶ ιστοριογράφος ἐκ Κυρήνης, περιγράψας τὰς χώρας ἃς περιήλθεν, ἐν συγγράμματι μὴ διατηρηθέντι (Ἀθην.).

Φιλόστρατος. 1) Ἀθηναῖος ἀναίδης καὶ ἀπαταίων, ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «κυναλώπηξ» κωμωδοῦμενος (Ἰππ. 956). — 2) Ἀθηναῖος, ὁ κατήγορος τοῦ στρατηγοῦ Χαδρίου (Δμοθ. κ. Μειδ. σλ. 535). — 3) υἱὸς Οὐήρου, σοφιστὴς Ἀθηναῖος, ζῶν τῇ 6' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδι, ἔγραψε, πλὴν ἄλλων, καὶ 43 τραγωδίας καὶ 14 κωμωδίας, ἐξ ὧν ὁμως οὐδὲν διεσώθη. — 4) Φλάδιος Φιλόστρατος, υἱὸς τοῦ προηγουμένου, σοφιστὴς καὶ αὐτὸς, ζήσας κατ' ἀρχὰς ἐν Ἀθήναις, εἶτα ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Σεπτίμιου Σεβήρου, μέχρι τῶν μέσων τῆς γ' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ. Ἡ σύζυγος τοῦ Σεβήρου, ἡ αὐτοκράτειρα Ἰουλία Δόμνα, κατέταξεν αὐτὸν εἰς τὸν κύκλον τῶν περιστοιχιζόντων αὐτὴν σοφῶν. Μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος Καρακάλλα ἀπῆλθεν εἰς Γαλλίαν, ἐπισκέφθη καὶ τὴν Ἀντιόχειαν ἐν Συρίᾳ καὶ ἄλλας χώρας, καὶ ἀπέθανε λίαν προδεδηκώς. Ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ τὰ πλεῖστα σώζονται· α) «Τὰ εἰς τὸν Τυανέα Ἀπολλωνιον» εἰς μυθιστορίᾳ ἀφορῶσα τὸν διαβόητον ἐκεῖνον θαυματουργόν, καὶ τὴν ἐξύμνησιν τῆς Πυθαγόρειου φιλοσοφίας, ἀλλ' ἄνευ πολιμικῆς τάσεως κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἱστορικὴν ἀξίαν τὸ ἔργον τοῦτο δὲν ἔχει μεγάλην· β) «Βίοι σοφιστῶν» εἰς βιβλία δύο, σπουδαιότατον διὰ τὴν γνῶσιν τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως τῶν Ἑλλήνων κατὰ τοὺς χρόνους τῶν αὐτοκρατόρων. Περιέχει δὲ βιογραφίας μάλιστα τῶν εἰς τὴν ῥητορείαν ἐπιδοθέντων, φιλοκάλως συντεταγμένας, καὶ πλοῦτον γνώσεων ἀποδεικνυσάς γ) «Ἡρωϊκός», ἐγγραφή πιθανῶς ἐπὶ Καρακάλλα, 211-

217, διήγησις καὶ χαρακτηρισμός τῶν κατορθωμάτων τῶν τρωάδων ἡρώων, μετὰ τινος τάσεως πρὸς ἀναζωπύρησιν καὶ ἐνίσχυσιν τοῦ ἐξασθενεμένου θρησκευματος τοῦ λαοῦ. δ) «Ἐπιστολαί» 73, αἱ πλείσται ἐρωτικά παιγνία· ε) «Εἰκόνες» εἰς 2 βιβλία, περιγραφὴ παντοίων τῶν τότε ἐπισημοτάτων εἰκόνων, ιστορικῶν, τοπιογραφικῶν, κυνηγετικῶν, ἀνθοθεσμιῶν ἢ καρπῶν καὶ ῥωπογραφικῶν. Τινὲς διεσχυρίσθησαν ὅτι τὰς παραστάσεις τῶν εἰκόνων ἐπλασεν αὐτὸς, ὡς ἀφορμὴν ῥητορικῶν γυμνασμάτων, ἐν ᾧ ὁ συγγραφεὺς διΐσχυρίζεται ὅτι περιγράφει πλουσίαν συλλογὴν ἥτις ὑπῆρχεν ἐν Νεαπόλει. Ὅπως δὴ ποτε ὑπάρχουσι καὶ ἕτεράι μαρτυρίαι ὅτι πολλῶν τῶν εἰκόνων τούτων ὑπῆρχον τὰ πρωτότυπα. στ) «Περὶ γυμναστικῆς», οὐ τεμάχια κατ' ἄρχὰς ἐγινώσκοντο μόνον. Ἐξ «ἐπιγραμμάτων» τοῦ ἐν μόνον σώζεται, ἀφορῶν τὴν εἰκόνα τοῦ τετρωμένου Τηλέφου. — 5) Φιλόστρατος ὁ νεώτερος, υἱὸς τοῦ Νερβιανοῦ καὶ θυγατὶς τοῦ Φλαβίου Φιλοστράτου, ἐδιδάχθη ὑπὸ τοῦ πάππου του καὶ ὑπὸ τοῦ σοφιστοῦ Ἰπποδρόμου, καὶ 24ετῆς μόλις ἔλαβε παρὰ τοῦ Καρακάλλα ἀτέλειαν, εἰς ἀμοιβὴν τῆς ἱκανότητος καὶ τῶν ἔργων του. Καὶ ἐπεσκέφθη μὲν τὴν Ῥώμην, ἀλλ' ἔζη καὶ ἐδίδασκεν ἐν Ἀθήναις, καὶ ἀπέθανεν εἰς τὴν νῆσον Ἀἴμνον. Ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ σώζονται μόνον αἱ «Εἰκόνες», καὶ αὗται οὐχὶ πλήρεις, ἀπομίμῃσις τοῦ ἔργου τοῦ πάππου του, ἀλλ' ἐλαττωμένη ἐκείνου κατὰ πολὺ καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκθεσιν καὶ ὡς πρὸς τὴν ζωηρότητα τῆς παραστάσεως καὶ τοῦ ὕφους.

Φιλότιμος, 1) Ἕλληνας ἰατρός, κατὰ Γαληνὸν μαθητὴς τοῦ Πραξαγόρου καὶ σύγχρονος τοῦ Ἐρασιστράτου, ἔγραψε περὶ ἀνατομίας, περὶ τροφίμων, κτλ. — 2) Γλύπτης καὶ χαλκουργὸς ἐξ Αἰγίνης.

Φιλοχάρις, 1) Ἀθηναῖος, ὁ πρεσβύτερος ἀδελφὸς τοῦ ῥήτορος Αἰσχίνου, ζωγράφος, ὑπὸ μὲν τοῦ Δημοσθένους προπηλακίζομενος

ὡς «ἀλαβαστροθήκας καὶ τύμπανα γράφων» (Δημοσθ. πρὸς Περσέ. 69. — Αἰσχίν. πρ. Περσέ. 47), ὑπὸ Οὐλπιανοῦ ὅμως ὡς ἐξοχος καλλιτέχνης μνημονευόμενος (εἰς Δημοσθ. Αὐτ.), καὶ τοῦτο δικαίως διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἢ αὐτοῦ ἦν, ὡς πιθανόν, ἢ ὑπὸ τοῦ Πλινίου (XXV, 10) μνημονευομένη ἀξιόλογος εἰκὼν ἦν ὁ Αὐγουστος ἀνήρτησεν εἰς τὸ βουλευτήριον, παριστῶσαν γέροντά τινα, τὸν Γλαυκίωνα, καὶ τὸν νέον υἱὸν αὐτοῦ Ἀρίστιππον, μεγίστην ἔχοντας πρὸς ἀλλήλους ὁμοιότητα καὶ ἐπ' αὐτῶν ἀετὸν σπαράττοντα ὄφιν.

Φιλόχορος, 1) Ἀθηναῖος, υἱὸς τοῦ Κύνου, Ἐπὶ Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ, φιλελευθέρων ὦν φρονημάτων, ἐπροσπάθει οὐ μόνον διὰ συγγραμμάτων, ἀλλὰ καὶ διὰ μυθευμάτων καὶ οἰωνῶν νὰ ὑποστηρίξῃ τὰς θεωρίας του. Ὡς ἀντίπαλον τοῦ Δημητρίου, ὁ τοῦτου υἱὸς Ἀντίγονος, ὅτε κατέλαβε τὰς Ἀθήνας, τὸν ἐθανάτωσε, τῷ 261 π. Χ. Ἐν ἑκ τῶν ἱστορικῶν αὐτοῦ συγγραμμάτων ἐπεγράφετο «Ἀττικὴ» ἢ «ἀττικαὶ ἱστορίαι». Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἀρχόμενον, ἦν εἰς 17 βιβλία διηρημένον. Ἀλλὰ ἔργα αὐτοῦ, ἐπίσης ἱστορικοῦ περιεχομένου, μνημονεύονται τὸ «περὶ ἐορτῶν», «περὶ τραγῳδιῶν». Αἱ ἔρευναι αὐτοῦ ἦσαν ἀκριβεῖς καὶ βαθεῖαι, καὶ αἱ ἀναγνώσεις του λίαν ἐκταταμέναι. Σώζονται δ' αὐτοῦ ὑπὲρ τὰ 200 ἀποσπάσματα (Συλλ. γ. Müller, *Fragn. Hist. Graec.* I).

Φιλότρον, 1) πᾶν τὸ εἰς ἔρωτα προκαλοῦν, καὶ ὡς προληπτικῶς ἐνίοτε οἱ ἀρχαῖοι ἐπίστευον, ποτὰ τινα ἢ φάρμακα ἔχοντα τὴν ιδιότητα ταύτην. Ἐπὶ τῶν πρώτων Ῥωμαίων αυτοκρατόρων οἱ τῶν τοιούτων παρασκευασταὶ ἐτιμωροῦντο ὡς οἱ φαρμακευταὶ καὶ δηλητήρια μιγνύοντες.

Φιλύρα, 1) θυγάτηρ τοῦ Ὀκτανίου, καὶ ἐκ τοῦ Κρόνου μήτηρ τοῦ Κενταύρου Χείρωνος, ὅστις διὰ τοῦτο καὶ Φιλυρίδης ἐλέγετο (Πινδ. Νεμ. I, 47. Πύθ. Θ, 30. — Virg. G. III, 93. 550. — Ov. Met. II, 676. Fast. V. 383. — 2) Γυνὴ τοῦ Ναυπλίου καὶ

μήτηρ τοῦ Παλαμήδου, ἢ κατ' ἄλλους Κλυμένη (Ἀπλλδ. Β, 1, 4).

«Εἰδυρες, λαὸς ἀρχαῖος κατοικῶν εἰς τὰ παράλια τοῦ Εὐξείνου Πόντου (Ἀπλλν. Ρδ. Α, 554).

«Εἰδυρηῆς νῆσος, πρὸς τοῖς παραλίοις τοῦ Εὐξείνου πόντου, ἐνθα ὁ Κρόνος συνήγαγε τὴν Φιλύραν, θυγατέρα τοῦ Ὠκεανοῦ (Ἀπλλν. Β, 1231).

«Εἰλων, 1) Ἀθηναῖος, τὴν πόλιν ἐγκαταλείψας ἐπὶ τῶν Ἀ', καὶ εἰς Ὀρωπὸν ὡς μέτοικος ἐγκαταστὰς, ἐκεῖθεν δὲ τὴν ληστείαν ἐν τῇ Ἀττικῇ μετερχόμενος. Μετὰ ταῦτα δὲ, ὅτε ἐμελλε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βουλὴν, ἔγραψεν ὁ Λυσίας κατ' αὐτοῦ τὸν λά' λόγον, «κατὰ Φίλωνος, δοκιμασίας». — 2) Τῷ Ἀμφιπόλει, ἐκδιωχθεὶς ἐκ τῆς πατρίδος του ὅτε ὁ Φίλιππος ὁ Μακεδὼν κατέκτησεν αὐτήν, τῷ 358 π.Χ. — 3) Ἀθηναῖος, υἱὸς τοῦ Φιλοδήμου, ἀδελφὸς τῆς γυναικὸς τοῦ ῥήτορος Αἰσχίνου, μέλος τῆς πρεσβείας ἣτις τῷ 347 ἐπέμφθη πρὸς Φίλιππον τὸν Μακεδόννα (Αἰσχν. πρπρσβ. 150). — 4) Γλύπτης, κατασκευάσας, ἐντολῇ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, χαλκοῦν ἀνδριάντα τοῦ Ἡρακλείωνος. — 5) Ἀρχιτέκτων ζῶν περὶ τὰ 300 π. Χ., οἰκοδομήσας διὰ τὸν Λυκούργον σκευοθήκην ναυτικὴν ἐν Πειραιεῖ, καὶ, κατὰ Κικέρων (de Or. I, 14, 62), ναύσταθμον διὰ 1000 πλοῖα, διὰ δὲ Δημήτριον τὸν Φαληρέα, τῷ 301, δωδεκάστηλον πρόστασιν ζωρίων λευκῶν κίωνων πρὸ τοῦ Τελεστηρίου, ἢ ναοῦ τῆς Δήμητρος ἐν Ἐλευσίνι, ὄντος μέχρις ἐκείνου, ἀστύλου, καὶ ὑποδομημένου ἐκ μέλανος λίθου. Ἦν δὲ πολὺς καὶ περὶ τὴν θεωρίαν τῆς τέχνης του, καὶ συνέγραψε περὶ ἀρχιτεκτονικῆς (Vitruv. VII, Praef. 12. — Val. Max. VIII, 12, 2). — 6) Φίλων Βυζάντιος, μαθητὴς τοῦ Κτησιβίου, ζῶν περὶ τὰ μέσα τῆς τρίτης πρὸ Χριστοῦ ἑκατονταετηρίδος, ἔγραψε περὶ πολιορκητικῶν μηχανῶν σύγγραμμα οὐ μόνον τὸ τέταρτον βιβλίον σώζεται, καὶ ἀποσπάσματα τοῦ ζ' καὶ η' — 7) Ἐκ (ΑΡΧ. ΔΕΞ. Α. Ρ. ΡΑΓΕΑΒΗ ΤΟΜ. Β').

Λαρίσσης τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ, ἀκαδημαϊκὸς φιλόσοφος, μαθητὴς καὶ διάδοχος τοῦ Κλειτομάχου, κατέφυγεν ἐπὶ τοῦ Μιθριδατικοῦ πολέμου εἰς Ρώμην, τῷ 88 π.Χ., καὶ ἐκεῖ, ἐνεκα τῆς εὐρείας παιδείας του καὶ τοῦ εὐγενοῦς χαρακτήρος του, ἔτυχεν ἀρίστης ὑποδοχῆς, καὶ πρὸ πάντων ὁ Κικέρων ἐσχετάσθη μετ' αὐτοῦ φιλικώτατα (Cic. Brut. LXXXIX. Tusc. II, 3, Acad. I, 4). Ἐπιτυχῶς ἡσχολήθη εἰς τὸν καθορισμὸν καὶ τὴν μεθοδικὴν διάκρισιν τῶν διαφόρων κλάδων τῆς φιλοσοφίας, καὶ προσεπάθησε ν' ἀποδείξῃ τὴν ὁμοφωνίαν μεταξὺ τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς νέας Ἀκαδημίας. Πολλὰκις λέγεται καὶ ἰδρυτὴς τοῦ τετάρτου τμήματος τῆς Ἀκαδημίας. — 8) Λόγιος Ἰουδαῖος ἐξ Ἀλεξανδρείας, γεννηθεὶς περὶ τὰ 20 π. Χ., ἐξεπαιδεύθη εἰς τὴν πόλιν τῆς γεννήσεώς του, σπουδάσας καὶ τὰ συγγράμματα τῶν διαφόρων φιλοσοφικῶν σχολῶν, πρὸ πάντων δὲ τὰ τοῦ Πλάτωνος, καὶ ἐν τῇ ἠθικῇ ἐξετίμα μάλιστα τὰς τῆς στοᾶς θεωρίας. Ὡς πρὸς τὴν θρησκείαν ἐπρέσβευε τὴν τῶν ὁμοφύλων του καὶ πολλὴ μὲν ἦν ἡ ἐντύπωσις ἣν ἐπ' αὐτὸν ἐνεποίουν οἱ Ἑσσοῖοι καὶ οἱ Θεραπευταί, ἀλλ' οὐχ ἥττον δὲν προσεχώρησεν εἰς αὐτούς. Ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν Πτολεμαίων ἡ ἀλληγορία εἰσεχώρησε καὶ παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ ἐξηγήσεων τῶν μωσαϊκῶν συγγραμμάτων ὑπὸ ταύτην τὴν ἐποψὴν ἐγίνοντο προσπάθειαι ἑκτοτε. Οὕτω καὶ παρὰ τῷ Φίλωνι ἐπεκράτησε πνεῦμα μυστικῶς ἀλληγορικόν, πανταχοῦ ἀναζητοῦν καὶ ἀνευρίσκον τὰς ἀρχὰς τῶν κυριωτέρων σχολῶν τῆς Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας, καὶ μετὰ ζωηρᾶς ἐμπνεύσεως ἐκφράζει τὰς πεποιθήσεις του ταύτας, ἀλλὰ σκοτεινῶς πολλάκις, καὶ οὐχὶ πάντοτε μετὰ τῆς ἀπαιτουμένης περὶ τὴν κρίσιν ὁξύτητος. Ἡ γλώσσα αὐτοῦ ἐστὶν ὑποτινας ἐκφύσεις λαμπρὰ, τὴν ποιητικὴν φράσιν μετὰ τῆς πεζῆς συνδυάζουσα, πολὺν ἔχουσα τὴν ποικιλίαν, καὶ οὐχὶ πάντοτε ἀπταιστον τῶν περιόδων τὴν σύνταξιν. Δι' σωζόμενα

συγγραφαί του διαιροῦνται τετραχῇ, εἰς ἀφορώσας τὴν ἱστορίαν τῶν ἱερῶν γραφῶν, εἰς ἠθικὰς πραγματείας, ἰδίως διαλόγους, εἰς πολιτικοῖς ιστορικὰς καὶ εἰς ἀλληγορικῶν ἐξηγητικὰς. Τὰ πλεῖστα τῶν ἔργων τούτων φαίνεται συνθεῖς ἐν προδηκίᾳ ἡλικίᾳ. Ἐν πᾶσι πρεσβεύει τὴν πίστιν εἰς ἓνα, προσωπικὸν καὶ ζῶντα Θεόν, διακρίνων ὁμῶς τὸν κεκρυμμένον τοῦ ἀποκαλυφθέντος, καὶ ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τῇ ἀνθρωπότητι ἐνεργούντος Θεοῦ. Ἡ ἐσωτερικὴ θεωρία ἐστὶ κατ' αὐτὸν ἡ ἀληθὴς πηγὴ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Θεοῦ. Διὰ σκέψεως ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον βαθείας, ἐφθάσε βαθμηδὸν εἰς τὴν εἰρήνην ψυχῆς εἰς τὰ βάθη τῆς θεότητος εἰσχωρούσης καὶ ἐν τῷ Θεῷ μακαρίας. Οὕτως ἐπλησίασε πρὸς τὸν χριστιανισμόν, ἀλλ' οὐχ ἤτιον ἔμεινεν αὐτοῦ δι' ὅλου βαράθρου ἀποκεχωρισμένος, καὶ ὅλως ἀνακρίβῃ εἰς τὰ ὑπὸ τινων ῥηθέντα, ὅτι ἐγένετο χριστιανὸς καὶ ὅτι συνηγήθη μετὰ τοῦ Πέτρου. Εἰς ὑποθέσεις ἀφορώσας τοὺς συμπατριώτας του φαίνεται ὅτι πολλάκις δραστηρίως ἐνήργησε, καὶ ἰδίως τῷ 39 μ. Χ., ὅτε ἀπῆλθεν εἰς Ῥώμην μετὰ 4 ἄλλων Ἰουδαίων τῆς Ἀλεξανδρείας, εἰς πρεσβείαν πρὸς τὸν Καλιγούλαν, ἵνα ἐκφράσωσι παράπονα δι' ἃς ὑφίσταντο καταπίσεις ὡς ἀρνούμενοι νὰ εἰσαγάγωσιν εἰς τὴν συναγωγὴν των τὸ ἄγαλμα τοῦ ἀποθεωθέντος αυτοκράτορος· ἀπεπέμφθησαν ὁμῶς μετ' ὀργῆς. Ἡ ἀπολογία αὐτοῦ, ἀναγνωσθεῖσα ἐν τῇ γερουσίᾳ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Καλιγούλα, ἀποδεικνύει πολλὰς αὐτοῦ γνώσεις καὶ πρακτικὴν ἱκανότητα. — 3) Γραμματικὸς ἐκ Βύβλου τῆς Φοινίκης, ἐπὶ Νέρωνος καὶ Οὐεσπασιανοῦ, ἔγραψε τὴν ἱστορίαν τῆς διοικήσεως τοῦ δευτέρου, καὶ προσέτι καὶ ἐπιγράμματα. Ἐπιστεῦετο δὲ καὶ ὅτι μετέφρασεν ἐκ τῆς φοινικικῆς τὴν ἱστορίαν τοῦ Σαγγονιάθωνος.

Φελωνίδης, 1) ποιητὴς ἄσημος τῆς ἀρχικῆς ἀττικῆς κωμωδίας, πατὴρ Νικοχάριδος, κωμικοῦ ποιητοῦ καὶ αὐτοῦ (Σουῖδ.

Ἀθήν.). Ὑπὸ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀνεβίβασεν ὁ Ἀριστοφάνης εἰς τὴν σκηνὴν τὴν πρώτην αὐτοῦ κωμωδίαν, τοὺς «Δαιδαλίδας», καθ' ὃ μὴ ἔχων ἔτι τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου πρὸς τοῦτο ὥρισμένην ἡλικίαν. — 2) Φιλόσοφος Πυθαγόρειος ἐκ Τάραντος. — 3) Στωϊκὸς, μαθητὴς τοῦ Ζήνωνος. — 4) Ἰατρός, περὶ τὴν φυσικὴν ἱστορίαν ἀσχολούμενος, καὶ γράψας «περὶ μύρων καὶ στεφάνων». — 5) Μιλήσιος, οὗ τὴν θυγατέρα ἐνυμφεύθη Δημοσθένης, ὁ πατὴρ τοῦ ῥήτορος· ἴσως ὁ αὐτὸς ὢν ὁ Ἀριστοφάνης χλευάζει (Πλούτ. 179) ὡς αἰσχρὸν καὶ ἄσημον, ἀλλὰ διὰ τοῦ πλοῦτου κερδήσαντα τὸν ἔρωτα τῆς εταίρας Λαίδος.

Φελωνὴς, γυνὴ τοῦ Ἑσπέρου, μήτηρ τοῦ Κήκυκος (Hvg. Fab. LXV).

Φελώτας, 1) υἱὸς τοῦ Παρμενίωνος, ἤδη ἀπ' ἀρχῆς τῆς κατὰ Περσῶν ἐκστρατείας τοῦ Ἀλεξάνδρου διακριθεὶς, ἵππαρχος τῶν Ἑταίρων. Ἐν ἀλαζονίᾳ ἴσον ἑαυτὸν πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον θεωρῶν, ἦν ἐκ τῶν Μακεδόνων ἐκείνων ὅσοι μετὰ δυσαρρεσκείας ἐδλεπον τὴν μεταβολὴν τῶν τρόπων καὶ τῆς διαίτης τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἀπροκαλύπτως αὐτὸν ψέξας, ἐκίνησε τὸ μῖσος τοῦ βασιλέως. Ἐπειδὴ, γινώσιν λαβὼν συνωμοσίας ὑπὸ τοῦ Δίμου ἐξυφανθείσης, δὲν κατήγγειλεν αὐτήν, ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἀλαγχόθεν τὴν ἀνεκάλυψε, κατηγορήθη ὡς συνένοχος εἰς δικαστήριον Μακεδόνων καὶ κατεδικάσθη εἰς θάνατον, τῷ 329 π. Χ. (Πλούτ. Ἀλέξ. ΜΗ. — Ἀρρ. Γ, 11. — Curt. VI, 8). — 2) Πιθανῶς ἐξ Αἰγῶν, ἦν τῷ 335 π. Χ. φρούραρχος τῶν Μακεδόνων ἐν Καδμείᾳ, τῇ Ἀκροπόλει τῶν Θηβῶν, δῖφκει εἶτα φάλαγγα, καὶ διεκρίθη ἐπ' ἀνδρείᾳ ἐν Βαβυλῶνι. Μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν θάνατον ἀνηγορεύθη σατράπης τῆς Κιλικίας· εἶτα δὲ, τῷ 321, διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Περδίκκα στρατηγός, καὶ εἰς τοὺς ἐπομένους ἐμφυλίους πολέμους περιέπεσεν εἰς αἰχμαλωσίαν, ἀφ' ἧς δὲν κατώρρωσε ν' ἀπολυτρωθῇ (Διόδ. ΙΘ, 16. — Just. XIII, 4, 6. — Curt. X, 40)

Φελωτέρα (ή) και Φιλωτερίς, λιμνή της Αιγύπτου ἐν τῇ Ἀραβικῇ κόλπῳ, κατασκευασθεῖς κατὰ διαταγὴν Πτολεμαίου Β' (Στρεβ. — Στρεβ. Βυζ.).

Φέμαχος, υἱὸς Δολοπίνου, ποιμὴν τοῦ βασιλέως Ἀκτορος ἐν τῇ νήσῳ Λήμνῳ, περιποιεῖς τὸν Φιλοκτήτην (Hug. Fab III).

Φενεὺς, 1) Υἱὸς τοῦ Βήλου καὶ τῆς Ἀγχινῆς, ἀδελφὸς τοῦ Αἰγύπτου, τοῦ Δαναοῦ καὶ τοῦ Κηφέως, ὑπὸ τοῦ Περσέως ἀπολιθωθείς διὰ τῆς κεφαλῆς τῆς Μεδοῦσης (Ἀπλλδ. Β, 1, 4). — 2) Υἱὸς τοῦ Ἀγήνορος (ἢ τοῦ Φοίνικος καὶ τῆς Κασσιοπέας καὶ ἑγγονος τοῦ Ἀγήνορος), βασιλεὺς τῆς ἐν Θράκῃ Σαλμυδησοῦ, ἔσχεν ἐκ Κλεοπάτρας, τῆς θυγατρὸς τοῦ Βορέου, υἱοὺς τὸν Ὀρύθον καὶ τὸν Κράμβην, ἐξ Ἰδαίας δὲ, τῆς θυγατρὸς τοῦ Δαρδάνου, τὸν Θύμον καὶ τὸν Μαρσανδινόν. Παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος εἶχε λάβει τὸ μαντικὸν δῶρον· οἱ θεοὶ ὁμῶς τὸν ἐτύφλωσαν, διότι ἀπερισκέπτως εἶχε διακρινῶναι τὰς βουλάς τοῦ Διός. Ἐπειδὴ δὲ, ὑπὸ τῶν συμβουλῶν τῆς δευτέρης γυναικὸς τοῦ παραπεισθεῖς, ἐτύφλωσε τὰ τέκνα τῆς πρώτης (Σφκλ. Ἀντγ. 970), ἐστάλησαν καὶ αὐταὶ αἱ Ἀρπυιαὶ καὶ τῷ ἀφῆρουν τὸ πλεῖστον τῆς τροφῆς του, τὸ δὲ λοιπὸν κατεμίαινον δι' ἀποτροπαίας ἀποφορᾶς, ὥστε διηνεκῆς πείνα τὸν ἐδασάνειν ἀπῆλλαξαν δ' αὐτὸν τοῦ δεινοῦ τούτου οἱ Βορεάδαι Ζήτης καὶ Κάλαϊς, ὅτε οἱ Ἀργοναῦται προσωμίσθησαν εἰς τὴν χώραν του. (Ἰδ. Ἀργοναυται, Ἀρπυιαί). — 3) Εἷς τῶν υἱῶν τοῦ Λυκάονος, βασιλεὺς τῆς Ἀρκαδίας, μετὰ τῶν λοιπῶν ὑπὸ τοῦ Διὸς κεραυνωθείς (Ἀπλλδ. Γ, 8, 1).

Φενόπουλις, πόλις τῆς Θράκης, κατὰ τὴν εἰσοδὸν τοῦ Βοσπόρου, κληθεῖσα κατὰ Φινέα τὸν Ἀγήνορος (Στρεβ.). Νῦν Δέρκοι.

Φεντέας καὶ Δάμων, δύο στενωτάτοι φίλοι, Πυθαγόρειοι, ἐν Συρακούσαις, ἐπὶ Διονυσίου τοῦ νεωτέρου (κατὰ δὲ Κικέρωνα, Tuscul. X, 22, τοῦ πρεσβυτέρου). Ὁ Δάμων

ὑποπτος συνωμοσίας γενόμενος, κατεδικάσθη εἰς θάνατον, ὅτε ὁ Φιντίας παραστὰς προσέφερεν αὐτὸς ν' ἀποθάνῃ ἀντ' ἐκείνου. Θαυμάσας δ' ὁ Διονύσιος τὰ εὐγενῆ αὐτῶν αἰσθημάτων, ἔδωκε μὲν χάριν εἰς τὸν Δάμωνα, ἐξήτησε δὲ παρ' αὐτῶν νὰ τὸν δεχθῶσιν εἰς τὸν δεσμὸν τῶν. Ταῦτα διηγοῦνται ὁ Πλούταρχος καὶ ὁ Ἰάμβλιχος κατ' Ἀριστόξενον, ἀλλὰ μὴ ἐντελῶς συμφωνοῦντες ὡς πρὸς τὰ καθέκαστα. Ὁ δὲ Λατίνος μυθογράφος Υἱόνος (Fab. 257) καλεῖ αὐτοὺς Μοῖρον καὶ Σελιούντιον, ἐξ ὧν τινὲς τῶν νεωτέρων εἰκάζουσιν ὅτι ἡ ὅλη διήγησις ἐστὶν ἀπλοῦν ἐφεύρημα πρὸς χαρακτηρισμὸν τῆς φιλίας παρὰ τοῖς Πυθαγόρειοις.

Φεῖξ, ἐν τῇ βοιωτικῇ διαλέκτῳ ἡ Σφίγξ.

Φελα (ή), νήσος Λιβυκῇ ἐν τῇ Τριτωνίδι λίμνῃ (Ἡρόδ. Δ, 178).

Φελεγέθων, ἴδ. Πυριφλεγέθων. Ἄδης.

Φλέγγρα (ή) καὶ Φλέγγραι (αἱ), τὸ μυθολογούμενον πεδῖον τῆς Γιγαντομαχίας, ἐκλαμβανόμενον ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὴν Χερσόνησον τῆς Πελλήνης ἐν Θράκῃ (Ἡρόδ. Ζ, 123. — Εὐρύπ. Ἡρκλ. μιν. 1165. — Ἀπλλδ. Α, 6, 1. — Στρεβ.). Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι, καὶ ἀπ' αὐτῶν εἶτα καὶ οἱ Ἕλληνες, μετέθεσαν τὴν θέσιν καὶ τὸ ὄνομα, Φλέγγραια πεδία, εἰς τὴν παραλίαν τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Καμπανίας, τὴν μετὰ τὴν Κύμη καὶ Καποῦης ἡφαιστειογενῆ κοιλάδα, ἥτις νῦν Σολφατάρρα λέγεται (Στρεβ. Ε, 243. 245. — ΡΙ. III, 5, 9).

Φελεγύα (ή), πόλις τῆς Βοιωτίας, κτίσμα Φλεγύου, υἱοῦ τοῦ Ἀρεως (Παυσ.).

Φελεγύα (οἱ), λαὸς ὑποτιθέμενος Θρακικῆς ἢ μάλλον Θεσσαλικῆς καταγωγῆς, μετὰ Φλεγύου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀρεως εἰς τὴν Βοιωτίαν ἐν παναρχαίοις χρόνοις εἰσβαλὼν, τὰς Θήβας ἀπειλήσας, ἄς διὰ τοῦτο ἐτείχισεν ὁ Ἀμφίων (Ὁμ. Ἰλ. Ν, 302. Ὑμν. Α, 278), εἰς τὴν Φωκίδα, περὶ τὸν Κηφισὸν ποταμὸν ἐγκαταστὰς, καὶ τὸν ἐν Δελφοῖς ναὸν διαρπάσας, δι' οὗ καὶ ἐξωλόθρευεν αὐτοὺς ὁ Ζεὺς

διά κεραυνῶν καὶ σεισμῶν (Παυσ. Θ, 36. — Στρβ. — Στφ. Βυζ.).

Φλεγυαντίς, κατὰ Πausανίαν ἡ χώρα τῆς Βοιωτίας ἐνθα ὄκουσιν ποτὲ οἱ Φλεγυαί.

Φλεγύας, μυθικὸς βασιλεὺς τῶν μυθολογούμενων Φλεγυῶν, υἱὸς τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Χρύσης, θυγατρὸς τοῦ Ἀλίου, διαδεχθεὶς τὸν Ἑτεοκλῆν, ἄτεκνον ὄντα, ἐν τῇ περὶ τὸν Ὀρχομενὸν χώρᾳ, ἣτις κατ' αὐτὸν ἐλέγετο κληθεῖσα Φλεγυαντίς, πατὴρ δὲ τοῦ Τξίωνος καὶ τῆς Κορωνίδος, ἐξ ἧς ὁ Ἀπόλλων ἐσχεν υἱὸν τὸν Ἀσκληπιόν. Διὰ τοῦτο ὁ Φλεγύας ἐπυρόλησε τὸν ναὸν τῶν Δελφῶν. Καὶ ὁ μὲν ναὸς ἐσφέσθη ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ὁ δὲ Φλεγύας ὑπεβλήθη εἰς αἰωνίαν ποινήν ἐν τῷ Ἀδῇ (Πινδ. Πυθ. Γ, 8. — Virg. A. VI, 618). Κατ' ἄλλους ἦν ὁ Φλεγύας ἄπαις, καὶ ἐθανατώθη ὑπὸ τοῦ Λύκου καὶ τοῦ Νυκτεῶς.

Φλεῶν, ἐπώνυμον τοῦ Διονύσου, ὡς θεοῦ τῆς πολυκαρπίας, ἐκ τοῦ φ λ ύ ε ν (Αἰλ. π. i. Γ, 41).

Φλέας, εἰς τῶν Ἀργοναυτῶν, υἱὸς τοῦ Διονύσου καὶ τῆς Χθονοφύλης, ἐξ Ἀραιθυρέας, πόλεως τῆς Ἀργολίδος, καθ' ὃν ἐκλήθη ἡ πόλις Φλειοῦς (Ἀπλιν. Ῥδ. Α, 115).

Φλειοῦς (ὁ), πρὶν Φλειοῦς, πόλις αὐτόνομος κατὰ τὰ βορειανατολικά κειμένη τῆς Πελοποννήσου, ἐν τῇ χωρᾷ ἣτις Φλιασία ἐλέγετο, ἐν δὲ τοῖς προϊστορικοῖς χρόνοις καὶ Ἀραιθυρέα καὶ Ἀραντία, ἔχουσα πρὸς δυσμὰς τὴν Ἀρχαδίαν, πρὸς ἄρκτον τὴν Σικυωνίαν, πρὸς ἀνατολὰς δὲ καὶ νότον τὴν Ἀργολίδα, κατ' ἐπιφάνειαν δὲ εἰς 2 1/3 τετραμύλια ἐκτετατωμένη. Κυρίως ἦν μεμονωμένη, ὑπὸ ὑψηλῶν ὄρεων ὀριζομένη κοιλὰς τριγωνικῇ, τὴν κορυφὴν ἔχουσα πρὸς βορρᾶν ἐστραμμένην καὶ τὰ μὲν πρὸς νότον ὄρη ἦσαν ἡ Κιλῶσσα καὶ ὁ Καρνεάτης (νῦν Μεγάλο βουνὸν), τὸ δὲ πρὸς ἀνατολὰς τὸ Τρικάρανον, ὡς καὶ νῦν λέγεται. Εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Καρνεάτου πηγάζει ὁ μόνος ποταμὸς τῆς χώρας, ὁ Ἀσωπὸς (νῦν Ἀγ. Γεώργιος). Μεταξὺ τῶν προϊόντων τῆς χώρας ἐπηνέιτο πρὸ πάντων ὁ οἶνος. Οἱ

κάτοικοι ἦσαν, ἀναλόγως πρὸς τὸ ἐμβαδόν, ἱκανῶς πολυάριθμοι, Ἴωνες τὸ πρῶτον, εἴτα δὲ Δωριεῖς. Τὸ πολίτευμα αὐτῶν ἦν ἀριστοκρατικόν, μετὰ σπανίων διακοπῶν, δι' ὃ καὶ ἡ Φλιας διέμεινε πάντοτε, καὶ μετ' αὐτὸν τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, μετὰ τῆς Σπάρτης συντεταγμένη. Ὑπὸ τὸν Λεωνίδα ἐπολέμησαν 200 Φλιαῖοι (Ἡρόδ. Ζ, 202), ἐν Πλαταιαῖς 1000 (Ἡρόδ. Θ, 28). Ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου 6000 πολῖται συνῆλθον εἰς τὴν ἀγορὰν, ἵνα ἐνεργήσωσι κατὰ τοῦ Ἀργούς (Θουκ. Ε, 57. ΣΤ, 105) οἱ ὀλιγάρχαι, ἐκβληθέντες τῷ 394 π. Χ., ἐγκατέστησαν χρόνον τινὰ μόνον ἔπειτα πάλιν ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν (Ξενφ. Ἑλλ. Ε, 2, 8). Μετὰ ταῦτα ἡ Φλιασία συνετάχθη εἰς τὸν Ἀχαικὸν δεσμὸν (Πολύβ. Β, 14). Ἡ πόλις Φλιοῦς ἦν ἐπὶ τοῦ ἀνατολικοῦ πέρατος τῆς κοιλάδος ἀμφιθεατροειδοῦς ἐκτισμένη. Εἰς αὐτὴν ἐγεννήθησαν ὁ ποιητὴς Πρατίνης καὶ ὁ φιλόσοφος Τίμων (Στρβ. Η, 382). Σώζονται δ' ἐτι αὐτῆς ἐρείπια. Εἰς τὸ χωρίον Κελεῖας, ἐν τέταρτον τῆς ὥρας νοτίως τῆς πόλεως, ὑπῆρχεν ἱερὸν τῆς Δήμητρος, καὶ εἰς αὐτὸ ἐτελοῦντο μυστήρια κατὰ τετραετίαν.

Φλύα (ἡ), δῆμος τῆς Ἀττικῆς εἰς τὴν Κεκροπίδα φυλὴν ἀνήκων. Τὸ δημοτικὸν Φλυεὺς καὶ Φλυάσιος (Δμοθ. Στφ. σλ. 282. — Ἀρπκρ. — Στφ. Βυζ.).

Φόβη, μία τῶν Ἀμαζόνων, ὁπαδὸς τῆς Ἀρτέμιδος, φονευθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους (Διόδ. Δ, 16).

Φόβος ὡς προσωποποίησις υἱὸς τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς Ἀφροδίτης, συνοδεύων πάντοτε τὸν θεὸν εἰς τὰς μάχας (Ὀμ. Ἰλ. Ν, 299).

Φοῖβη, 1) θυγάτηρ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, μία τῶν Τιτανίδων, ἐκ τοῦ Κοῖου μήτηρ τῆς Ἀστερίας καὶ τῆς Λητοῦς, μετὰ τὴν Θέμιν καὶ τὸν Ἀπόλλωνα μαντικὴ θεότης τῶν Δελφῶν καὶ αὐτὴ (Ἡσιόδ. Θγν. 136. 406. — Αἰσχλ. Εὐμ. 79. — 2) Ἐπίθετον τῆς Ἀρτέμιδος, ὡς σελήνης. — 3) Θυγάτηρ τῆς Λήδας καὶ τοῦ Τυνδάρειω, ἀδελφὴ τῆς Κλυ-

ταιμνήστρας (Εὐρπ. Τηγ. Αὐλ. 450). — 4) Ἀμαθρυάς, γυνὴ τοῦ Δαναοῦ (Ἀπλλδ). — 5) Μία τῶν Ἀραζώνων. — 6) Θυγάτηρ τοῦ Λευκίππου, ἀδελφὴ τῆς Ἰλαίρας, γυνὴ τοῦ Πολυδεύκου, μήτηρ τοῦ Μνησικλέους (Ἀπλλδ. Γ, 103).

Φοινίκιας, στρατηγὸς τῆς Σπάρτης. Ἐκπεμφθεὶς τῷ 383 ἢ 382 π.Χ. κατὰ τῆς Ὀλύνθου, καὶ διερχόμενος πρὸ τῶν Θηῶν, κατέλαβε, προσκλήσει τῶν ἐκεῖ ὀλιγαρχῶν, τὴν ἀκρόπολιν αὐτῶν Καδμεΐαν, ἄνευ ἐντολῆς τῆς κυβερνήσεώς του, κατὰ Διόδωρον ὅμως (ΙΕ, 20) συναινέσει αὐτῆς. Καὶ ἀνεκλήθη μὲν καταδικασθεὶς καὶ εἰς πρόστιμον, ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἐπανήλθεν εἰς Βοιωτίαν μετὰ τοῦ Ἀγησίλαου, καὶ ἀρροστής διορισθεὶς, ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν Θηβαίων ἐν μάχῃ εἰς τὰς Θεσπιάς (Ξεν. Ἑλλ. Ε, 2, 25. 4, 42. — Πλούτ. Πελπ. ΣΤ. Ἀγ. ΚΓ).

Φοινίκιος, ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος, ὁ φωτεινός, ὁ λαμπρὸς, κατὰ δ' Αἰσχύλον (Εὐμ. 8), ὁ υἱὸς τῆς Φοῖβης.

Φοινίκη, ἡ ἀπὸ τῆς Συρίας μέχρι τῆς Παλαιστίνης ἐκτεινομένη παραλία ἐπὶ τῆς Μεσογείου θαλάσσης, ἐκλήθη εἴτε ἐκ τῶν φουμένων ἐκεῖ φοινίκων, εἴτε ἐκ τῆς παραγομένης πορφύρας, ἐχούσης φοινικεὺν τὸ χρῶμα. Τὸ μήκος αὐτῆς ἦν 30 μιλίων, πλάτος δ' εἶχεν ὀλίγων μιλίων, ἐνίοτε καὶ μόνον $\frac{1}{2}$ ἢ καὶ $\frac{1}{4}$, ἐκ τοῦ Ἀράδου ὄρους μέχρι τοῦ Καρμῆλου, καὶ ἦν λίαν εὐφορὸς, ἰδίως εἰς οἶνον καὶ ἔλαιον· τὸ δὲ ὄρος αὐτῆς παρήγε χαλκὸν καὶ σίδηρον, καὶ μάλιστα ξυλικὴν πρὸς ναυπηγίαν. Πρὸς βορρᾶν καὶ ἀνατολὰς συνώρευε μετὰ τῆς Συρίας, πρὸς νότον μετὰ τῆς Παλαιστίνης, πρὸς δυσμὰς μετὰ τῆς θαλάσσης. Προεκβαλὼς τοῦ Λιβάνου διασχίζουσι τὴν χώραν, ἀποτελοῦσαι τὰ ἀκρωτήρια ἃ ἐκαλοῦντο θεοῦ πρόσωπον (νῦν Σακᾶ), τὸ λευκὸν ἀκρωτήριον, καὶ τὸ Κάρμηλον. Μικρὰ μόνον ποτάμια διέρρεον τὴν Φοινίκην, πηγάζοντα πάντα ἐκ τοῦ Λιβάνου, ὁ Ἐλεῦθερος (νῦν Κεβίρ) ὁ Σαββατικός (νῦν Ἀρκα),

ὁ μόνον τὰς 6 ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος ῥέων τὴν δὲ 7 ξηραίνόμενος, ἐξ οὗ εἶχε καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ὁ Ἀδωνις (νῦν Ἰβραῖμ), αἱματόχρους πολλάκις φαινόμενος παρὰ τὴν ἀκτὴν, κατὰ τὸν μῦθον ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ Ἀδωνίδος, πληγέντος ὑπὸ κάπρου ἐπὶ τοῦ Λιβάνου· ὁ Λύκος (νῦν Κεῖλδ, ἦτοι κυνὸς ποταμός)· ὁ Μαγόρας (νῦν ποτ. Βηρυττοῦ)· ὁ Θαμύρας (νῦν Δαμύρ)· ὁ Χερσαῖος (νῦν Κορατζέ), ὅστις ἦν ὁ τὸ νότιον ὄριον ἀποτελῶν. — Οἱ κάτοικοι, Φοινίκες, ἦσαν Σημιτικῆς καταγωγῆς, καὶ μετὰ τῶν Ἑβραίων, τῆς Κανανιτικῆς φυλῆς· ἐλέγοντο δ' ἀποικήσαντες ἐκεῖ ἐκ τῶν ἀκτῶν τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης (Ἡρδ. Ζ, 89), κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς πάντως χρόνους. Μνημονεύει δ' αὐτῶν ἡ ἱστορία ἀνέκαθεν ὡς λαοῦ ἐμπορικωτάτου, θαλασσοπορευτοῦ ἐξ Ἰνδιῶν μέχρι τῆς Βρετανίας, ἴσως μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀνατολικοῦ Ὠκεανοῦ, πολυαριθμοὺς ἐκπέμποντος ἀποικίας, καὶ διὰ ξηρᾶς εἴτε ἐμπορικᾶς ὁδοῦς διανοίγοντες. Κατὰ τοὺς ἀρχαίους αὐτοὶ ἐφεύρον τὴν γραφὴν καὶ τὴν ἀριθμητικὴν, τὸν ὅαλον, τὴν βαφὴν διὰ πορφύρας, τὴν μεταξουργίαν, κτλ. Εἶχον δὲ φήμην οἱ Φοινίκες ψευδολόγων καὶ ἀπατεωνῶν (Ὁμ. Ξ, 288—369. — Πλάτ. Πολ. 414). — Φοινικισαὶ δὲ πόλεις, ἢ χωραὶ εἰς πόλεις ἀνῆκουσαι, ἦσαν ἐκ βορρᾶ πρὸς νότον, ἡ Ἀραδος (νῦν νῆσος Ἀρβάδ ἢ Ρουάδ), μετὰ προαστείου κειμένου ἀπέναντι αὐτῆς, καὶ μετὰ ταῦτα ἀνεξαρτήτου πόλεως γενομένου, τῆς Ἀνταράδου (νῦν Ταρτός)· ἡ Μάραθος (νῦν Ἀμρίτ μετ' ἐρειπίων καὶ ἀκροπόλεως σπουδαιότητος διὰ τὴν φοινικικὴν ἱστορίαν)· ἡ Σιμύρα (νῦν Σίμρα, μετ' ἐρειπίων)· ἡ Ἀρχα (νῦν ὁμ.), εἰς ἧς τὴν χώραν ἰδρύθη ἡ Τρίπολις (νῦν ὁμ.) ἐκ τῆς ἐνώσεως τῶν Τυρίων, Σιδωνίων καὶ Ἀραζίων· ἡ Βύβλος· ἡ Βηρυτὸς· ἡ Σιδὼν (νῦν Σαϊδά), ἣτις ἐθεωρεῖτο καὶ ἡ ἀρχαιότατη πασῶν τῶν Φοινικικῶν πόλεων· ἡ Τύρος, ὑπὸ Σιδωνίων ἰδρυθεῖσα, εἴτε ἡ πασῶν ἰσχυροτάτη, ἢ ἀνῆκον καὶ τὰ χωρία Ἀκκῶ καὶ Δώρα (Στράβ. ΙΣΤ, 756. —

Mela A, 12. — PL. E, 49, 17). — Μία τῶν ἐπισημοτέρων ἀποικιῶν τῶν Φοινίκων ἦν ἡ Καρχηδών, ἐπὶ τῆς βορείας παραλίας τῆς Ἀφρικῆς.

Φοινίκιον ὄρος, μικρὸν ὄρος ἐν Βοιωτίᾳ, μεταξὺ τῶν λιμνῶν Κωπαίδος καὶ Ὑλίκης (Στρβ. Θ, 410).

Φοινικίς, πόλις τῆς Βοιωτίας, ἡ πρὶν Μεδιάν, εἴτα κατὰ τὸ Φοινίκιον ὄρος κληθεῖσα (Στρβ.).

Φοινικοῦς (ὁ), 1) πόλις τῆς Λυκίας, κατὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Ὀλύμπου, ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων διὰ τοῦ Σερβιλίου καταστραφεῖσα, διότι ἦν ὀρμητήριον πειρατῶν (Cic. Verr. II, 21). — 2) Λιμὴν τῆς Λυδίας ἢ Ἰωνίας κατὰ τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Μίμαντος (Θουκ. II, 35), πιθανῶς ὁ νῦν Τσεσμές. — 3) Λιμὴν τῆς Μεσσηνίας, δυτικῶς τοῦ ἀκρωτηρίου Ἀκρίτα (Παυσ. Δ, 32, 12). Νῦν Ἀνθέραι. — 4) Κόλπος καὶ λιμὴν εἰς τὴν ἀνατολικὰ τῆς νήσου Κυθέρων (Ξενφ. Ἑλλ. Δ, 87). Νῦν Αὐλεμόνα. — 5) Πόλις καὶ λιμὴν εἰς τὰ νότια τῆς Κρήτης (Στφ. Βυζ. — Πρξ. Ἀποστ. ΚΖ). Φοίνιξ Λαμπέων, κατὰ Στράβωνα, λιμὴν τῆς πόλεως Λάμπης. — 6) Λιμὴν τῆς Σικελίας, ἀνατολικῶς τῆς πόλεως Ἐλώρου (Πτλμ.).

Φοινικοῦσα, μία τῶν Αἰόλου ἢ Λιπάρων νήσων (Ἰδ.) (Στρβ.). Νῦν Δαττάλον.

Φοίνιξ (ὁ), τὸ δένδρον τοῦ Φοίνικος, ἡ χουρμαδιά· καὶ ἡ (βαλανοφόρος) φοῖνιξ, ἡ

καρποφόρος. Παρὰ Ῥωμαίοις ἀνγκαστέστης τὴν δάφνην, καὶ ἐδίδετο εἰς τοὺς νικητάς.

Φοίνιξ, 1) ὁ μυθικὸς γενάρχης τῶν Φοινίκων, πατὴρ τῆς Εὐρώπης (Ὅμ. Ἰλ. Ξ, 321), ἡ, κατ' ἄλλους, ἀδελφὸς τῆς Εὐρώπης, υἱὸς τοῦ Ἀγήνορος καὶ τῆς Ἀργιόπης ἢ Τηλεφάσσης, ὅστις ἀπελθὼν εἰς ἀναζήτησιν τῆς ἀδελφῆς του, ὠνόμασε λαόν τινα τῆς Ἀφρικῆς καθ' ἑαυτὸν Φοίνικας. Τέκνα αὐτοῦ λέγονται ὁ Πεῖρος, ἡ Ἀστυπάλῃ ἢ Ἀστυπάλαια, ἡ Εὐρώπη, ἡ Φοινίκη, ὁ Ἀδωνις. — 2) Υἱὸς τοῦ Ἀμύντορος καὶ τῆς Κλεοβούλης, ἐκδιωχθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς του διότι ἠράσθη θούλης, κατὰ τινες καὶ τυφλωθεὶς ὑπ' αὐτοῦ, καὶ θεραπευθεὶς ὑπὸ τοῦ Χείρωνος, ἤλθεν εἰς Θεσσαλίαν πρὸς τὸν Πηλεά, ἐγκατέστη ὑπ' αὐτοῦ βασιλεὺς τῶν Δολόπων, ἀνέθρεψε τὸν Ἀχιλλέα, καὶ παρηκολούθησεν αὐτὸν εἰς Τροίαν (Ὅμ. Ἰλ. I, 448. — Εὐρπ. Φοῖνιξ. — Ἀρσφ. Ἀχρν. 421. — Ἀπλλδ. Γ, 13, 8. — Δημοθ. Πρπρσβ. Σλ. 417). — 3) Ἀθηναῖος ἱαμογράφος (Ἰδ.), φίλος τοῦ ποιητοῦ Ἀγάθωνος. — 4) Μυθικὸν ἱερὸν ὄρνειον τῶν Αἰγυπτίων, καθ' Ἡρόδοτον (B, 73), ἀνὰ 500 ἔτη, ὅτε ὁ πατὴρ του ἀπέθνησκεν, ἐκ τῆς Ἀραβίας, τῆς γῆς τῆς γεννήσεώς του, εἰς Ἡλιούπολιν τῆς Αἰγύπτου ἐρχόμενον, ἵνα καταθέσῃ τὸ σῶμα τοῦ πατρὸς του εἰς ὧν ἐκ μύρρων, καὶ ἐνταφιάσῃ αὐτὸ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἡλίου. Εἶχε μορφὴν ἀετοῦ καὶ περὰ χρυσοπόρφυρα. Ὁ δὲ Τάνιτος διηγεῖται (Ἀλην. VI, 28), ὅτι ὅτε τὸ τέλος αὐτοῦ ἐπλησίαζεν, ἔκτιζεν ἐν Ἀραβίᾳ φωλεάν, ἐξ ἧς νέος φοῖνιξ ἐξήρχετο, καὶ οὗτος ἀμέσως ἔκαie τὸν πατέρα του εἰς τὸ βωμὸν τοῦ Ἡλίου, καὶ εἴτα τὸν ἔθαπτε. Κατ' ἄλλους, πολὺ ποιητικώτερον, ὁ φοῖνιξ, ζήσας 500 ἢ 1461 ἢ 7006 ἔτη, κατεσκεύαζεν αὐτὸς τὴν πυράν του ἐκ μυρροφόρων φυτῶν, ἔκαieτο ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐκ τῆς τέφρας του νέος φοῖνιξ ἀνεγεννᾶτο. Τινὲς ἐξελάμβανον αὐτὸν καὶ ὡς ἀληθῶς ὑπάρχον πτηνὸν, φωλεὰς ἔχον εὐώδεις εἰς τοῦ Νεῖλου τὰς πηγὰς, ἀκτινοβολοῦν, κτλ. (Plin. X, 2. — Οἰν. Μετ. XV, 392).

Φοίνιξ, 1) Μικρὸς ποταμὸς τῆς Λοκρίδος, πρὸς τοῖς συνόροις τῆς Θεσσαλίας, κατὰ τὰς Θερμοπύλας (Ἡρδ. Ζ, 176. Στρβ.). — 2) Ποταμὸς οὐ μακρὰν τῆς πόλεως Αἰγίου ἐν Ἀχαΐᾳ.

Φοίνισσα, τὸ θηλυκὸν τοῦ Φοίνιξ, ἡ κάτοικος τῆς Φοινίκης. Αἱ Φοίνισσαι, μία τῶν τραγωιδῶν τοῦ Εὐριπίδου, οὕτως ἐπονομαζομένη διότι ὁ χορὸς σύγκειται ἐκ Φοινισσῶν γυναικῶν.

Φοιτεῖαι, καὶ Φυτία, κτίσμα Φοιτίου, υἱοῦ Ἀλκμαίωνος, πόλις τῆς Ἀκρνανίας, βορείως τῆς Στράτου, ἐπὶ πολὺ τοῖς Αἰτωλοῖς ὑποκειμένη (Θουκ. Η, 106. — Πτολβ. — Στφ. Βυζ.).

Φολέανδρος, μία τῶν Κυκλάδων νήσων, μικρὰ καὶ τραχεῖα, δι' ἣ καὶ σιδηρὰ ἐπελέγετο. Κεῖται μεταξύ Μήλου καὶ Σικίνου. Οἱ κάτοικοι ἦσαν Δωριεῖς, ἀλλ' ἀνῆλθον τῇ ἀττικῇ συμμαχίᾳ (Στρβ. Ι, 484. 486).

Φολιδωτὸς θώραξ, ὁ συγκείμενος ἐκ μεταλλίνων ἐλασμάτων, μιμουμένων τὰς φο-

λίδας (λεπίδας) τῶν ὄψεων, κατ' ἀντίθεσιν τῶν λεπιδωτῶν, ὧν τὰ ἐλάσματα ἦσαν στρογγύλα, ὡς αἱ λεπίδες τῶν ἰχθύων.

Φολόη, ὄρος τῆς Πελοποννήσου, παρέκτασις τοῦ Ἐρυμάνθου, δασῶδες ἀποτελοῦν ὄροπέδιον μεταξύ Ἀρκαδίας καὶ Ἡλίδος (Στρβ.). Νῦν Ἐηρία.

Φόλος, εἰς τῶν Κενταύρων, υἱὸς τοῦ Σίληνου καὶ τῆς νύμφης Μηλέας, κατοικῶν

τὸ ὄρος Φολόην ἐν Πελοποννήσῳ. Παρ' αὐτῷ ἐφίλτεξεν ἡ Ἥρα κληῖς, ἀφ' οὗ ἐφόνευσε τὸν Ἐρυμάνθιον κάπρον· ἀλλ' ἐκ τοῦ οἴνου ὃν ἔπινε μετὰ τῶν ἄλλων Κενταύρων ὁ Φόλος, δὲν ἠθέλησε νὰ τῷ δῶτῃ· ἀλλ' ὁ Ἥρα κληῖς, εἰσελθὼν εἰς τὴν ἀποθήκην, ἔπιε παρ' αὐτοῦ. Ἐκ τῆς ὁσμῆς δὲ κατανοήσαντες τὴν εἰσβολὴν οἱ Κένταυροι, εἰσώρμησαν, καὶ ἰσχυρὰ συνεκροτήθη μάχη, καθ' ἣν κατετροπώθησαν· ὁ δὲ Φόλος, θελήσας νὰ ἐξαγάγῃ δηλητηριῶδες βέλος ὃ εἶχε πληγώσει ἄλλον κένταυρον, ἐτρώθη ὑπ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς καὶ ἀπέθανε (Θεοκρ. Εἰδ. ΣΤ, 149. — Ἀπλλδ. Β, 5, 4).

Φόνος. Οἱ Ἀθηναῖοι τὸν φόνον ὡς ὑπερτάτως ἀσεβὲς καὶ θεομισέες ἐγκλημα θεωροῦντες, ὑπέβαλλον ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων, καὶ κατὰ τὴν Δρακόντιον νομοθεσίαν, τὰς περὶ φόνου δίκας εἰς τὸ ἀνώτατον πάντων τῶν δικαστηρίων, τὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐκ τῶν ἐμπειροτάτων καὶ μᾶλλον ἀξιογράφων ἀνδρῶν συγκείμενον, ἀρχαιοτάτα μὲν ἐκ τῶν ἀρχηγῶν τῶν φυλῶν, μετέπειτα δὲ, ἀπὸ Σόλωνος, ἐκ τῶν πάντοτε ἐξιόντων 9 ἀρχόντων. Καὶ ὁ τὸ ἀκρὺς δημοκρατικὸν πολίτευμα εἰσαγαγὼν Σόλων, εἰς τοῦ παλιμοδούλου δήμου τὴν εὐθυκρίσιαν καὶ ἀνεκραιότητα μὴ ἐντελῶς πεποιθὼς, διετήρησε τὴν ἐπὶ τοῦ ἐκουσίου ἢ ἐκ προνοίας φόνου δικαιοδοσίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅστις ἐκεῖθεν εἶχε καὶ τὴν ἐπωνυμίαν. Ὡς φονεὺς (ἐκ προνοίας) δὲν ἐθεωρεῖτο ὁ φονεύσας ἐν ἀμύνη καὶ ὑπερασπίσει τῆς ἰδίας αὐτοῦ ζωῆς καὶ τιμῆς, καὶ τῆς τῶν οἰκείων του. Τοὺς φονεῖς δ' ἐδικαιοῦντο νὰ καταμηνύωσι μόνοι οἱ ἐγγύτατοι συγγενεῖς, μέχρις ἀνεψιῶν, ὑποστηριζόμενοι καὶ ὑπὸ τῶν ἀπωτέρων, μέχρις ἀνεψιδῶν, καὶ ὑπὸ τῶν φρατόρων (Δημοθ. Εὐργ. κ. Μισθ. 1100. Μυρτ. 1069). Καὶ ὁ βουλόμενος δὲ ἡδύνατο, οὐχὶ μὲν νὰ ἐγκαλέσῃ, ἀλλὰ νὰ καταγγείλῃ, ἂν ἐγνώριζε φόνον. Ὁ ἀπαξ ἐγκαλέσας δὲν ἡδύνατο πλέον ν' ἀποστῇ τῆς δίκης· ἔπαυε δ' ἡ καταδίωξις μόνον ἂν ὁ φο-

νευθεὶς εἶχε πρὸ τοῦ θανάτου ἀπολύσει τῆς εὐθύνης τὸν φονέα (Δμοθ. κ. Ναυσμ. κ. Ξνπ. 991. π. Πντν. 983). Τὴν εἰσαγωγὴν τῶν φονικῶν δικῶν εἶχεν ὁ ἄρχων βασιλεὺς, ὅστις καὶ ἐν ἀμφισβήτησει ἀπεφάσιζε περὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ ὡς ἐκούσιου ἢ ἀκούσιου φόνου. Ὁ ἐνάγων ἐκoinοποιεῖ τῷ ἀντιδίκῳ τὴν δικαστικὴν κλησίν, ὅπερ προλέγειν ἢ προαγορεύειν ἐλέγετο (Δμοθ. κ. Μυρτ. 1069. Κ. Νεαίρ. 1348), καὶ ἔκτοτε ἐνάγόμενος εἶργετο τῶν νομίμων, ἦτοι τῆς προσελεύσεως εἰς τὰ ἱερά καὶ τὰς ἀγυαίας. Εἴτα δ' ἐγίνοντο τρεῖς προδικασαίαι εἰς διῳκίῃν μηνὸς μεταξὺ ἐκάστης, καὶ μετὰ ἓνα ἔτι μῆνα ἤρχετο ἡ δικάσιμος ἡμέρα. Ἐπειδὴ δ' ὥφελε νὰ διεξαχθῇ ἡ δίκη ὑφ' ὃν ἄρχοντα καὶ αἱ προδικασαίαι, διὰ τοῦτο αὐταὶ οὐδέποτε ἤρχιζον κατὰ τοὺς τρεῖς τελευταίους μῆνας τοῦ ἔτους, ἀλλ' ἀνεβάλλοντο διὰ τὸ προσεχές. Ἡ δίκη διεξήγετο ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ὑπαίθρῳ, καὶ κατὰ Λουκιανὸν (Ἑρμότ. 64. π. Οἶκον. 18), διὰ νυκτὸς, κατὰ τὰς ἀποφράδας ἡμέρας, ἦτοι τὰς τρεῖς τελευταίας τοῦ μηνός. Οἱ ἀντίδικοι ἐκάθοντο ἐπὶ δύο ἀξέστων (ἀργῶν) λίθων, λεγομένων τοῦ μὲν τῆς ὕβρεως, τοῦ δὲ τῆς ἀναιδείας ὠμύων δ' ἀμφοτέρω φονεὶς ὄρκον, τὴν διωμοσίαν, ἐπὶ τῶν ἱερῶν σφαγίων πατοῦντες, καὶ ὠμίλουν ἄνευ μακρηγοριῶν, ἐκάτερος δὲ, πρῶτο λόγιαν καὶ δευτερολογίαν, ἐπιτρεπομένου εἰς τὸν ἐνάγόμενον, ἂν ᾔθελε, νὰ φύγῃ ἐκτὸς τῆς Ἀττικῆς, πλὴν ἂν ᾦν πατροκτόνος (Πολδ. Η, 117), μετὰ τὸν πρῶτον λόγον, δημευμένης τῆς οὐσίας του. Οἱ δικασταὶ ἐψήφισαν τότε κατὰ συνειδήσιν εἰς δύο καδίσκαυς, τὸν ἀπολύοντα καὶ τὸν ἀπολύοντα, καί, ἐν περιπτώσει ἰσοψηρίας, ἐνίκα ἢ ψήφος τῆς Ἀθηᾶς, προστιθεμένη εἰς τὰς ἀθωωτικὰς. Ἦν δ' ἡ ποινὴ ὑπὸ τοῦ νόμου ὠρισμένη, κατὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ ἐγκλήματος, θάνατος κατὰ πολίτην φονεύσαντος, ἀειφυγία κατὰ φονεύσαντος ξένον, πληρεξουσιότης ἀν-

δροληψίας εἰς τοῦ φονευθέντος τοὺς συγγενεῖς κατὰ τῶν συγγενῶν τοῦ φονέως, μέχρι τριῶν, ἂν οὗτος εἶχε δραπετεύσει ἀδίκαστος. Οἱ δὲ μὴ ἐκ προνοίας (οἱ ἀκούσιοι) φονοὶ, ἐδικάζοντο ὑπὸ τῶν Ἐφετῶν, αἰρετῶν δικαστῶν, προβεβηκότων τὴν ἡλικίαν, εἰς 4 διάφορα δικαστήρια, ἀναλόγως τῆς κατηγορίας των, τὸ Παλλάδιον, οἱ ἐπὶ ἀκουσίῳ φόνῳ ἢ ἐπὶ προτροπῇ εἰς φόνον ἐκτελεσθέντα, καταδικαζόμενοι εἰς φυγὴν μέχρις οὗ συγχωρηθῶσιν ὑπὸ τῶν συγγενῶν τοῦ φονευθέντος, ἢ, ἐλλείψει αὐτῶν, ὑπὸ τῶν φρατόρων τὸ Δελφίνιον, οἱ ἀξιούντες ὅτι δικαίως ἐφόνευσαν, ὁ, ἂν ἀπεδείκνυνον, ἠθωοῦντο, ἂν δ' οὐχί, ἐτιμωροῦντο ὡς φονεῖς τὸ Πρυτανεῖον, τὰ ἄψυχα ὄργανα φόνου, ἄτινα, ὡς βέβηλα, ἐρρίπτοντο ἐκτὸς τῆς χώρας τὸ ἐν Φρεαττοῦ, κατὰ τὴν ἀκτὴν ἐκτὸς τοῦ λιμένος τῆς Ζέας, οἱ ἤδη εἰς φυγὴν καταδικασμένοι καὶ δικαζόμενοι ἐπὶ νέφ ἐγκλήματι (ἴδ. Φρεαττός).

Φορά. τὸ τέλος ὃ ἐκάστος τῶν ἐραβιστῶν συνεισέφερεν εἰς τὴν ἑταιρείαν αὐτοῦ.

Φόρδας. 1) Υἱὸς τοῦ Λαπίθου καὶ τῆς Ὀρσινόμης ἢ Ἑρμίνης, ἀδελφὸς τοῦ Περιφαντος, ὑπὸ τῶν Ῥοβίων, ἐντολῇ τοῦ χρησμοῦ, κληθεὶς, μετ' ἀποικίας Λαπίθων ἐλθὼν, καὶ καθαρίσας τὴν νῆσον ἀπὸ τῶν δηλητηριωδῶν ἐκεῖ ὄψεων, καὶ ὡς ἥρως ἐν αὐτῇ λατρευθεὶς (Διόδ. Δ, 58). Ὁ αὐτὸς λέγεται ἄλλως καὶ ἐκ Θεσσαλίας εἰς Ὠλενὸν τῆς Ἀχαΐας, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἡλιδα, πρὸς τὸν βασιλεῖα Ἀλέκτορα ἐλθὼν, καὶ βοηθήσας αὐτὸν κατὰ τοῦ Πέλοπος, δοὺς δ' αὐτῷ εἰς γάμον τὴν ἰδίαν θυγατέρα Διογένειαν, καὶ λαβὼν εἰς δευτέραν γυναῖκα τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Ὑρμίαν, ἐξ ἧς ἔσχεν υἱοὺς τὸν Αὐγείαν καὶ τὸν Ἀκτορα. Ἀκαθέκτου δ' ὢν καὶ ἀρπακτικοῦ χαρακτῆρος, ἐπῆλθε μετὰ στρατοῦ Φλεγύων κατὰ τοῦ ναοῦ τῶν Δελφῶν, καὶ ἐπληγώθη ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος (Παυσ. Ε, 1. — Ἀπλλδ. Β, 55. — Ον. Μετ. XI, 413, XII, 322). — 2) Βασιλεὺς τῶν Κουρήτων, φονευ-

θείς ὑπὸ τοῦ Ἑρεχθέως, εἶχεν ἱερὸν ἐν Ἀθήναις καλούμενον Φορβάντιον (Ἀνθ. περὶ Μυστ. Σλ. 20. — Ἀρπκρ. λξ.). — 3) Βασιλεὺς τῆς νήσου Λέσβου, οὗ τὴν θυγατέρα ἤρπασεν ὁ Ἀχιλλεὺς ἐπὶ τῶν Τρωϊκῶν (Ὅμ. Ἰλ. I, 665). — 4) Υἱὸς τοῦ Ἄργου καὶ πατὴρ τοῦ Τριόπα, βασιλεὺς τοῦ Ἄργους (Παυσ. Β, 16). — 5) Υἱὸς τοῦ Τριόπα, πατὴρ τοῦ Πελλῆνος (Ὅμ. Ὑμν. Ἀπόλλ. 211. — Παυσ. Ζ, 26.). — 6) Υἱὸς Κριάσου καὶ Μελανθοῦς, ἀδελφὸς τοῦ Ἑρευθαλίωνος, πατὴρ τοῦ Ἀρέστορος. — 7) Ἀκαρνὰν, μετὰ τοῦ Εὐμόλπου συνεκατρατεύσας κατὰ τῆς Ἑλευσίνος. — 8) Λέσβιος, πατὴρ τοῦ Διομήδους (Ὅμ. Ἰλ. I, 665). — 9) Υἱὸς Μητίωνος ἐκ Συήνης, σύντροφος τοῦ Φινέως (Ὀν. Μετ. V, 74). — 10) Ἐπίσημος Τρῶς, πατὴρ τοῦ Τλιονέως (Ὅμ. Ἰλ. Ε, 490).

Φορβειά, 1) σχινίον ἄνευ χαλινού, δι' οὗ περιδέεται τὸ στόμα τοῦ ἵππου, βοδὸς ἢ

ἄνου (τὸ καπίστρι). — 2) Δέρμα δ' οἱ αὐλῆται περιέδεον περὶ τὸ στόμα καὶ τὰς παρεϊάς των, πρὸς πληρεστέραν συγχέντρωσιν τοῦ

ἤχου εἰς τὸν αὐλὸν (Ἀρσφ. Σφ. 580. Ὀρν. 862).

Φόρβος, πατὴρ τῆς Προνόης, γυναικὸς τοῦ Αἰτωλοῦ (Ἀπλλδ. Α, 3, 6).

Φορεῖον, εἶδος ἢ κλίνη διὰ χειρῶν φερομένη, κατ' ἀρχὰς ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Ἀσιανοῖς, εἶτα δὲ εἰσαχθεῖσα παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις διὰ τὰς πλουσίας γυναικας καὶ τοὺς

ἀβροδιαίτους ἄνδρας, καὶ ἐπὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὰ τοιαῦτα φορεῖα ἦσαν ὑπόστεγα, διὰ δερμάτων στεγάζομενα, εἶχον περίξ παραπετάσματα, καὶ ἦσαν

ἐστρωμένα, ὥστε ὁ ἐγκείμενος εἰς αὐτὰ ἡδύνατο νὰ κοιμᾶται, ν' ἀναγινώσκη, νὰ γράφῃ. Ἐφερον δ' αὐτὰ δούλοι 2, 4 ἢ καὶ 6.

Φορκύδες, αἱ Γραῖαι καὶ αἱ Γοργόνες, ὡς θυγατέρες τοῦ Φόρκυος (Αἰσχ. Προμ. 793. — Ἀπλλδ. Δ, 2, 5).

Φόρκυνος λιμὴν, ἐν Ἰθάκῃ λιμὴν ἀσφαλὴς εἰς τῆς νήσου τὰ νότια (Ὅμ. Ὀδ. N, 96).

Φόρκυς, **Φόρκυν**, ἢ **Φόρκος**,

1) Θαλάσσιος δαίμων, υἱὸς τοῦ Πόντου καὶ τῆς Γαίας (Ἡσδ. Θεογ. 237), ἢ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Νύμφης Θεώσης, καθ' Ὁμήρον (Ὀδ. Α, 71. N, 96) ἐξ ἐναντίας πατὴρ τῆς Θεώσης, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Νηρέως καὶ Θαύμαντος, τῆς Εὐρυβοίας καὶ τῆς Κητοῦς, ἐκ ταύτης πατὴρ τῶν Γραιῶν καὶ Γοργόνων (Φορκύδων), τῶν Ἑσπερίδων, καὶ τοῦ δράκοντος Λάδωνος, ὅστις ἐφύλαττε τὰ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων (Ἡσδ. Θγν. 270, 323), ἐκ δὲ τῆς Ἑκάτης πατὴρ τῆς Σκύλλης. Ἐπιστεύετο δὲ κατοικῶν ἐν Λιθύᾳ, παρὰ τὰς ὀχθὰς τῆς Τριτωνίδος λίμνης (Παυσ. Β, 21). — 2) Υἱὸς τοῦ Φαινοπος, ἡγεμὼν τῶν Φρυγῶν, οὗς ἐξ Ἀσκανίας ἔφερον εἰς βοήθειαν τῶν Τρώων. Ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Αἰάντος (Ὅμ. Ἰλ. Β, 862. Ρ, 218. 312).

Φορμίαι, πρὶν **Φορμίαι**, πόλις τοῦ Λατίου ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ, ὑποτιθεμένη κατοικία τῶν Λαιστρυγόνων (Στράβ.).

Φόρμιγξ, ἰδ. Μουσική.

Φόρμις, καὶ **Φόρμος**, στρατηγὸς τῶν Συρακουσίων τυράννων Γέλωνος καὶ Ἰέρωνος, καταγόμενος ἐκ τῆς ἀρκαδικῆς πόλεως Μαινάλου. Ἦν δὲ καὶ παιδαγωγὸς τῶν υἱῶν τοῦ Γέλωνος, καὶ μνημονεύεται ὡς γράψας καὶ κωμωδίας (Παυσ.)

Φορμήσιος, ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους χλευαζόμενος μαθητὴς τοῦ Αἰσχύλου, διότι ἔτρεφε πῶγωνα μακρὸν, ἵνα φαίνεται σοβαρὸς καὶ φοβερός (Ἀρστφ. Βατρχ. 965. Ἐκκλ. 97).

Φορμίων, 1) Στρατηγὸς Ἀθηναῖος ἐπίσημος κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, καὶ πρὸ τούτου ἔτι ἐπὶ τοῦ πολέμου κατὰ τῶν Σαμίων, τῷ 432 π. Χ. Συμπράξας εἰς τὴν πολιορκίαν τῆς Ποτιδαίας (Θουκ. Α, 64. 65. 197), ἐπολέμησε τὸ ἐπὶ ἕτος κατὰ τῶν Χαλκιδικῶν πόλεων (Θουκ. Β, 29). Εἶτα κατὰ τῶν Ἀμβρακιωτῶν (Αὐτ. Β, 80), καὶ εἶτα πάλιν ἐν Ἀκαρνανίᾳ. — 2) Δούλος ἐν Ἀθήναις, εἶτα πλούσιος ἀναδειχθεὶς μεγαλέμπορος, καθ' οὗ σῶζεται λόγος τοῦ Δημοσθένους. — 3) Περιπατητικὸς, ὅστις εἶχε τὴν ἀξίωσιν νὰ διδάξῃ σχολαστικῶς τὸν Ἀννίβαν τὴν πολεμικὴν, (Cic. d. Or. II, 58, 75. 19, 77), δι' ὃ καὶ Φορμίωνας ἔλεγον παροιμιακῶς οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς ἀμιλοῦντας περὶ πραγμάτων ἃ δὲν ἐγνώριζον. — 3) Πλούσιός τις πολίτης ἐν Ἀθήναις (Δμσθ. κ. Μειδ. 595). — 4) Πῆτωρ Ἀθηναῖος (Δμσθ. π. Λεπτ. — 5) Δούλος τοῦ Ἀθηναίου Δίωνος (Δμσθ.).

Φόρμιος, ναύαρχος Ἀθηναῖος (Ἡρόδ. Ζ, 182).

Φόρος. Παρ' Ἀθηναίους εἰς τοὺς πολίτας προσωπικὴ φορολογία δὲν ἐπεβάλλετο, ἀλλὰ μόνον εἰς τοὺς μετοίκους καὶ ξένους τὸ μετοίκιον ἢ τὰ ξενικά (Δμσθ. κ. Εὐβουλ. 1309), 12 δραχμαὶ δι' ἑκάστον, διὰ δὲ τὰς χήρας 6 ἐτησίως· ἄλλως δ' ἐπῆρκουν εἰς τὰς δημοσίας ἀνάγκας καὶ τῶν εἰσοδημάτων δημοσίων κτημάτων, τῶν μεταλλείων, κλπ., ἐκ τῶν τελῶν τῆς εἰσαγωγῆς,

ἐκ τῶν προστίμων, τῶν δημοπρατῶν καὶ τῶν λειτουργιῶν (Ἰδ.). Φόροι δὲ ἐλέγοντο οἱ ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας τῶν Ἀθηναίων, ἀπὸ Ὀλ. 77, γ' — 92, ε (470 — 411 π. Χ.) ἐπιβληθέντες εἰς τὰς συμμάχους πόλεις ὅσαι δὲν ἠδύναντο ἢ δὲν ἤθελον διὰ στρατοῦ ἢ πλοίων νὰ συντελῶσιν εἰς τὴν κοινὴν ὑπεράσπισιν, καὶ συνεποιοῦντο οὗτοι κατ' ἀρχὰς εἰς 330 τάλαντα περίπου, ἐξηκολούθησαν δ' αὐξανόμενοι, μέχρις οὗ περὶ τὰ τέλη ὁ Ἀλκιβιάδης ὥρισεν αὐτοὺς εἰς πλέον ἢ διακόσια καὶ χίλια τάλαντα (Λύσ. Π. Εἰρήν.) — Ἰδ. Rang. Ant. Hel I, σλ. 236 ἐπ.). Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν τῶν φόρων τούτων τὸ ταμεῖον κατετέθη εἰς Δῆλον, εἶτα δὲ μετετέθη εἰς Ἀθήνας, εἰς τὴν ἐπισθόδομον τοῦ Παρθενῶνος ὑπὸ Περικλέους, δαπανήσαντος αὐτοὺς εἰς κόσμωσιν τῶν Ἀθηναίων. — Καὶ παρὰ Δωριεῦσιν ὁμοίως φόρος κατεβάλλετο ὑπὸ μόνων τῶν περιόικων, καὶ δὴ ἐν Δηκτῇ τῆς Κρήτης ἐκ 4 δραχμῶν ἐτησίως (Ἀθῆν. Γ, 143) ἐν Σπάρτῃ δ' οἱ πολῖται συνεισέφερον μόνον τὰ τρόφιμα τῶν συσσιτίων, εἰς εἶδη.

Φορτηγὸς, ναῦς, κατ' ἀντίθεσιν τῆς πολεμικῆς, ἢ φορτίον φέρουσα, ἢ καὶ ἄλλως

στρογγύλη λεγομένη. Καὶ ἐπὶ ἀνθρώπου καὶ ζώου, ταύτῃ τῷ φορεῦς, ἀχθοφόρος (χαμάλης) (Θεόγν. 679. — Ὀμ. Ἰλ. Σ, 566.).

Φορωνεύς, υἱὸς τοῦ Ἰνάχου καὶ τῆς

Ωλεανίδος Μελίας, ἀδελφὸς τοῦ Αἰγιαλέως, ἀρχαιότατος βασιλεὺς τοῦ "Αργους ἐνθα καὶ τὴν λατρείαν τῆς "Ηρας εἰσήγαγε καὶ τὴν Ἀκρόπολιν ἔκτισε περὶ τὰ 1800 π. Χ. κατὰ τινες. Συνετέλεσε δ' εἰς τὴν ἐξημέρωσιν καὶ τὸν ἐκπολιτισμὸν τῶν λαῶν τῆς Πελοποννήσου, συνοικίσας αὐτοὺς εἰς χωρία καὶ πόλεις, καὶ τὸ πῦρ πρῶτος εἰσαγαγὼν παρ' αὐτοῖς. Ἐλατρεύετο ἐπομένως ὡς ἦρος ἐν "Αργεῖ, καὶ νεκρώσιμοι θυσιῖαι ἐτελοῦντο αὐτῷ. Σύζυγος αὐτοῦ ἦν ἡ νύμφη Λαοδίχη, τέκνα δὲ ὁ Ἄπις, ἡ Νιόβη, ὁ Κάρ ('Απλλδ. Β, I, 1). Καὶ ἐν γένει οἱ Ἀργεῖοι, ὡς ἀπόγονοι αὐτοῦ ἐλέγοντο Φορωνεῖδαι, καὶ ἡ Ἰωφορωνίς (Θεοφρ. ΚΕ, 200. — Ον. Μετ. I, 608).

Φορωνίς, ἡ ἐπιγραφὴ μὴ σωζομένου ἐπικοῦ ποιήματος τοῦ Ἑλλανίκου (Στρβ.), πιθανῶς τὰς πρώτας τύχας τοῦ Ἀργους φάλλοντος.

Φουάξηρ, λέξις ἐν Σπάρτῃ σημαίνουσα τὴν ἐκτὸς τῆς πόλεως προάσκησιν τῶν παίδων, ὅσοι πρὸς σωμασκήαν ὑπεβάλλοντο εἰς μαστίγωσιν περὶ τὸν βωμὸν τῆς Ἀρτέμιδος ('Ησύχ.). Κατὰ τινες ἡ παράδοξος λέξις ἐστὶ παράγωγος τοῦ φοῦά=φύη=φύσις καὶ τοῦ ἄξηρ=ἄξης, ἐπιτομὴ δὴθεν τοῦ ἄσκησις.

Φράατα (τά), πόλις ἐπίσημος τῆς Ἀτροπατηνῆς, χώρας τῆς Μηδίας, ἐνθα διεγείμαζον συνήθως οἱ διάδοχοι τοῦ Ἀλεξάνδρου εἰς τὴν ἀρχὴν, ἔκειτο ἐπὶ λόφου ὀχυρωτάτου (Δίων Κασσ. — Στρβ.).

Φραάρθης, 1) βασιλεὺς τῶν Παρθίων, υἱὸς τοῦ Ἀρσάκου, περὶ τὰ 181 π.Χ. — 2) Υἱὸς Μιθριδάτου Α', βασιλεὺς τῷ 137 π.Χ., ἐφανεύθη ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων μισθοφόρων.

Φραάρτης, 1) πατὴρ τοῦ πρώτου βασιλέως τῆς Μηδίας Δηϊόκου (Id.). — 2) Υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Δηϊόκου, ἐπὶ 22 ἐτῶν (656-635 π.Χ.) τοὺς Πέρσας καὶ ἄλλους τῶν περιόικων λαῶν ὑποτάξας, εἶτα δὲ τοῖς Ἀσσυρίοις ὑποκύψας ('Ηρδ. Α, 96, 102).

Φρασικλείδης, ἄρχων Ἀθηναῖος.

Φράσιμος, πατὴρ τῆς Πραξιθέας, πενθερὸς τοῦ Ἐρεχθέως ('Απλλδ. Γ, 15).

Φράσιος, Κύπριος μάντις, προτρέψας τὸν Βούσιριν νὰ σφάξῃ πάντας τοὺς εἰς τὴν χώραν του προσερχομένους ξένους, καὶ πρῶτος σφαγείς ὑπ' αὐτοῦ ('Απλλδ. Β, 5, 11).

Φράστωρ, Ὀλυμπιονίκης (Πινδ. Ὀλ. I).

Φραταγούνη, γυνὴ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου, βασιλέως τῶν Περσῶν ('Ηρδ. Ζ, 224).

Φραταφέρνης, Πέρσης σατραπῆς, ἐν Γαυγαμήλοις τοὺς Πάρθους καὶ Ὑρκανίους διοικῶν, ὑπετάγη τῷ 330 εἰς τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ ἐπεκυρώθη ὑπ' αὐτοῦ ὡς σατραπῆς τῶν Πάρθων ('Αρρ. Γ, 23, 28, Δ, 18). Ἐμεινε δὲ πάντοτε πιστὸς εἰς τὸν Ἀλέξανδρον. Καὶ μετὰ τὸν θάνατον δ' αὐτοῦ, τῷ 323, ἐπὶ τῆς διανομῆς τοῦ κράτους, τῷ κατεκυρώθη ἡ σατραπεία του (Διδ. ΙΗ, 3).

Φράτορες, ἐν Ἀττικῇ πάντες οἱ φρατρίαν ἀποτελοῦντες.

Φρατρία, εἶτα καὶ Φατρία. Ἐν τῷ ἀρχαίῳ ὀργανισμῷ τοῦ Ἀττικοῦ λαοῦ, ὅτε διηρεῖτο οὗτος εἰς 4 φυλάς, ἐκάστη φυλὴ ὑποδιηρεῖτο εἰς 3 φρατρίας, ὧν ἐκάστη συνέκειτο ἐξ οἰκογενειῶν κυρίως συγγενῶν τὴν καταγωγὴν, διότι Φρητῆρ ἐσήμαινεν ἀρχαιότατα τὸν ἀδελφόν. Λατ. Frater ('Ησύχ.). Ἐκάστη δὲ φρατρία ὑποδιηρεῖτο εἰς γένη 30, καὶ διετέλει ὑπὸ πρόεδρον Φατρίαρχον καλούμενον (Δμσθ. πρ. Εὐδουλ. Ε, 7). Τῶν φρατριῶν προστάται ἦσαν οἱ Φράτριος Ζεῦς καὶ ἡ Φρατρία Ἀθηνᾶ, καὶ ἐκάστη φρατρία εἶχεν ἐν Ἀθήναις ἀνὰ ἐν οἰκοδόμημα, ἀγάλματα τῶν θεῶν τούτων περιέχον, καὶ εἰς συνεδριάσεις τῶν φρατρίων ὠρισμένον (Πολδ. Α, 1), ὡς καὶ ἐν οἰκοδόμημα Φράτριον, ἐν ᾧ κατὰ φρατρίας συνήρχετο ὁ λαὸς ὡσάντις ἀπητεῖτο (Πολδ. 1, 5, 2).

Φρέαρροι, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀνήκων εἰς τὴν Λεοντίδα φυλὴν. Ὁ δημότης Φρεάρριος (Στ. Βζ.).

Φρεαττός, θεοὺς ἐν Ἀττικῇ, ἐκτὸς τοῦ λιμένος Ζέας, τοῦ πρὸς τῷ Πειραιεῖ. Ἦν δὲ ἐπώνυμος τοῦ εἰσέτι ἐκεῖ ὑφισταμένου φρέατος

ὑδατος ἱαματικοῦ (ν. Τσιρλονέρι), καὶ εἰς τὴν θέσιν ταύτην προσήρχοντο ἵνα δικασθῶσιν, ἐπὶ τοῦ πλοίου, χωρὶς ν' ἀποδῶσιν εἰς τὴν ξηράν, ὅσοι εἶχον ν' ἀπολογηθῶσι διὰ τι ἔγκλημα, ἀλλὰ διὰ προηγούμενον ἄλλο ἦσαν καταδεδικασμένοι εἰς φυγὴν.

Φρέγελλαι καὶ Φρέγελλα (ἡ) πόλις τοῦ Λατίου ἐν Ἰταλίᾳ (Στρβ. — Στφ. Βυζ.). Nūn Cepernno.

Φρεγγηνία, πόλις Τυρρηνικὴ ἐν Ἰταλίᾳ (Στρβ.). Nūn Car. Guido.

Φρεκτακινοί, λαὸς τῆς μέσης Ἰταλίας, ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Σαμνιτῶν (Στρβ.).

Φρικίας, Θεσσαλὸς Ὀλυμπιονίκης, πατήρ τοῦ Ἰπποκλέους (Πινδ. Πυθ. 1, 25).

Φρίκιον, ὄρος τῆς Λοκρίδος, ἄνω τῶν Θερμοπυλῶν, ὅθεν οἱ Αἰολεῖς μετέβησαν εἰς τὴν Κύμην τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἥτις διὰ τοῦτο καὶ Φρικωνίς ἐπεκλήθη, οἱ δὲ κάτοικοι αὐτῆς Φρικωνεῖς (Στρβ. ΙΓ') ὡς ὁμοίως, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ οἱ τῆς ἐν Μυσίᾳ Λαρίσης.

Φρίξα (ἡ) καὶ Φριξάι, ἀρχαία πόλις τῆς Τριφυλίας ἐν Ἠλιδί τῆς Πελοποννήσου, ἐπὶ ὁρους κειμένου πρὸς τοῖς μεθορίοις τῆς Ἀρκადίας (Ἡρδ. Δ, 146. — Ξενφ. Ἑλλ. Γ, 2, 30. — Στρβ.).

Φρίξος, υἱὸς τοῦ Ἀθάμαντος, βασιλέως τῆς Βοιωτίας, καὶ τῆς Νεφέλης, ὅστις, διαβληθεὶς ὑπὸ τῆς μητρικᾶς τοῦ Ἰνοῦς πρὸς τὸν πατέρα του, καὶ κινδυνεύων νὰ θυσιασθῇ ὑπ' αὐτοῦ, ἔφυγε συμβουλῇ τῆς μητρὸς του, καὶ παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ ὡς δῶρον χρυσόμαλλον λαβῶν κριὸν, διέπλευσεν ἐπ' αὐτοῦ, μετὰ τῆς ἀδελφῆς του Ἑλλης, τὸ πέλαγος. Καὶ ἡ μὲν Ἑλλη πεσοῦσα ἐπνίγη εἰς τὸν πορθμὸν ὅστις κατ' αὐτὴν ὠνομάσθη, ὁ δὲ Φρίξος, ἀφίχθεις εἰς τὴν Κολχίδα, ἔθυσεν ἐκεῖ τὸν κριόν, ἀνέθηκε τὸ χρυσοῦν αὐτοῦ δέρας εἰς τὸ ἱερὸν ἄλσος τοῦ Ἄρεως, καὶ ἐνομφεύθη Χαλκιόπην, τὴν θυγατέρα τοῦ ἐγχωρίου βασιλέως Αἰήτου. Ἐπανελθὼν δ' εἶτα, ἐβασίλευσεν ἐν Βοιωτίᾳ ἡ αὐτὸς ἢ οἱ υἱοὶ του, οἵτινες ἦσαν ὁ Ἄργος

Φρόντις, Μέλας καὶ Κυτίλωρος (Ἡρδ. Ζ, 197. — Ἀπλδ. Δ, 9, 21).

Φριξοῦπολις, ἐν Ἰδηρίᾳ τῆς Ἀσίας, ἢ ἄλλως καὶ Ἰδέεσσα καλουμένη (Στρβ.).

Φρονέμη, θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τῆς Κρήτης Ἐτεάρχου (Ἡρδ. Α, 154).

Φρόντις, 1) υἱὸς τοῦ Φρίξου καὶ τῆς Χαλκιόπης, θυγατρὸς τοῦ Αἰήτου, βασιλέως τῆς Κολχίδος (Ἀπλδ. Ῥδ. Β, 1157). — 2) Υἱὸς τοῦ Ὀνήτορος, κυβερνήτης τῆς νηὸς τοῦ Μενελάου, κεραυνωθείς ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος εἰς τὸ ἀκρωτήριον Σούνιον τῆς Ἀττικῆς ὅτε ἐπέστρεφον ἐκ τῆς Τρωάδος (Ὀμ. Ὀδ. Γ, 279 — 285). — 3) (ἡ), Γυνὴ τοῦ Πανθόου καὶ μήτηρ τοῦ Εὐφόρου (Ὀμ. Ἰλ. Ῥ, 40).

Φρούρια, Ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτάτων, τῶν ἡρωϊκῶν χρόνων, πλεῖσται πόλεις ὠκοδομοῦντο εἰς φρούρια ἐχυρά, εὐτείχεες καὶ εὐπύργοι. Καὶ συνίστατο μὲν ἡ κυριωτέρα αὐτῶν δύναμις εἰς τὴν ἐξοχὸν στερεότητα τῶν τειχῶν, ὧν πολλὰ πολλαχοῦ καὶ μέχρι τοῦδε ἀκατάστροφα μένουσι· τοσούτω δὲ τεράστιοι ἦσαν αἱ διαστάσεις τῶν λίθων ἐξ ὧν συνέκειντο, ὥστε οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τῶν κλασικῶν ἡμερῶν ἐξελάμβανον αὐτὰ ἔργα ὑπεράνθρωπα μυθικῶν προσώπων, τῶν Κυκλώπων. Ἐξελέγετο δ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καὶ ἡ θέσις δι' αὐτὰ δυσπρόσβλητος ἐπὶ λόφων ὕψηλῶν καὶ κρημνῶν, καὶ πρὸ τῶν τειχῶν προεΐχον συνεχεῖς πύργοι, μάλιστα ἐπὶ τὰ δεξιὰ τῷ εἰσιόντι, ὡς τοῦτο ἀπαντᾶται ἔτι ἐν Τίρυνθι, διότι τοῦ προσβάλλοντος τὸ ἀριστερὸν πλευρὸν ἐσκέπετο ὑπὸ τῆς ἀσπίδος, τὸ δὲ δεξιὸν ἦν ἀνυπεράσπιστον. Προσέτι δὲ καὶ σύριγγες ἐνιαχοῦ ἐπιδεξιότατα κατεσκευάζοντο πρὸς ἄμυναν καὶ προσβολὴν, ὡς ἐπίσης ἐν Τίρυνθι (Ἰδ.). Ἐν δὲ τοῖς μετέπειτα χρόνοις ἀνεπτύχθη ἡ ὀχυρωματικὴ ἐπὶ τὸ ἐντελέστερον.

Φρούροι, λαὸς Ἀσιανὸς πρὸς τοῖς ὁρίοις τῆς Ἰνδικῆς (Διονυσ. Περιηγ. 752).

Φρύγανα, ξηρὰ χαμόκλαδα συλλε-

γόμενα διὰ τὰ καίονται «ὡς ἐπὶ πυρὶ» (Ξνφ. Ἀνθ. Δ, 3, 8).

Φρύγετρον, μαγειρικὸν σκεῦος εἰς δ' ἐτηγάνιζον, ἐφρυγάνιζον δι' ὃ ὁ Σόλων ὤρισεν εἰς τοὺς νόμους τοῦ «τὰς νύμφας ἰούσας ἐπὶ τὸν γάμον φρύγετρον φέρειν», σημειὼν αὐτοσυργίας (Ήσυχ.).

Φρυγία, χώρα τῆς μικρᾶς Ἀσίας, περιλαμβάνουσα κατ' ἀρχὰς πᾶν τὸ μεσόγειον τοῦ δυτικοῦ μέρους τῆς ἡμισείας χερσονήσου, προσέτι δὲ καὶ τὴν νοτίαν ἀκτὴν τῆς Προποντιδος, τὴν εἴτα τῇ Μυσίᾳ ἀνέγκουσιν, μέχρι τοῦ Ἑλλησπόντου, μετὰ τῆς πρωτεύουσας Δασκυλίου, καὶ τὸ μέρος τοῦτο ἐλέγετο μικρὰ Φρυγία ἢ Φρυγία κατὰ τὸν Ἑλλησπόντον. Ἀλλὰ τὸ δεύτερον τῶν ὀνομάτων τούτων ἐπὶ τῶν Περσικῶν ἐξετείνετο καὶ εἰς μέρη τῆς μεγάλῃς Φρυγίας μέχρι τοῦ Ἄλφειου ποταμοῦ, καὶ εἰς αὐτὸ περιελαμβάνοντο καὶ αἱ πόλεις Δορύλαιον, Πεσσηνοῦς, Γόρδιον, Ἀγκυρα, μέχρις οὗ τὰ μέρη ταῦτα ἐκυριεύθησαν τῷ 275 π.Χ. ὑπὸ τῶν Γαλατῶν καὶ τῶν Βιθυνῶν. Τὰ νότια τῆς χώρας ταύτης ἀνεκτῆθησαν αὖθις τῷ 190 π.Χ. ὑπὸ τῶν βασιλέων τῆς Περγᾶμου, καὶ ἔκτοτε ἐκλήθησαν Φρυγία ἐπικτητος. Ἡ δ' ἐπίλοιπος νότιος Φρυγία, εἰς ἣν καὶ μόνην περιωρίσθη ἔκτοτε ἡ ἐπωνυμία μεγάλῃς Φρυγίας, ἀφαιρεθεῖσα κατὰ τὸ πλεῖστον ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἀπὸ τῆς Συρίας, ἐδόθη τοῖς Περγαμηνοῖς καὶ μετὰ ταῦτα ἔτι, ὑπὸ τοὺς Ῥωμαίους, τὸ ὄνομα εἰς τὴν ἔκτασιν ταύτην διατηροῦσα, ἀπετέλει μέρος τῆς ἐπαρχίας Ἀσίας. Ἐκτοτε τὸ πρὸς ἀνατολὰς μέρος, τὸ κατὰ τὰς βορείους προβολὰς τοῦ Ταύρου, ἦν Φρυγία ἢ Παρώρειος. Πόλεις δ' αὐτῆς ἦσαν τὸ Τυριάκιον καὶ τὸ Φιλομήλιον. Ἡ δὲ λοιπὴ οὖσα σχεδὸν πᾶσα ὑψηλὴ πεδιάς, ἐλέγετο Φρυγία Πισιδικὴ, καὶ πρωτεύουσα αὐτῆς ἦν Ἀντιόχεια ἢ πρὸς Πισιδίαν. — Τὰ ὄρη τῆς χώρας ἦσαν ὁ Ὀλύμπος, μετὰ τοῦ Δινδύμου, ὁ Ταῦρος, ὁ Κάδμος, νῦν Βαβὰς. Ποταμοὶ δὲ ὁ Ἑρμος καὶ ὁ

Μαίανδρος μετὰ τῶν παραποταμίων αὐτῶν. Εἰς τὰ νότια τῆς χώρας ὑπῆρχον πολλοὶ λίμναι ἀλατοῦχοι, ὡς ἡ Ἀναύα, μετὰ τῇ Ἀπαμείας καὶ Κολοσσῶν καὶ ἡ Ἀσκανία. — Οἱ κάτοικοι Φρύγες ἢ Βρίγες, ἐξελάμβανον ἑαυτοὺς αὐτόχθονας, ἀλλὰ κατὰ τὴν κοινὴν γνώμην τῆς ἀρχαιότητος ἦσαν ἄποικοι, καὶ καθ' Ἡρόδοτον (Ζ, 73) ἐκ τῆς Θράκης, ἐνθα Βρύγες ἢ Βρύγαι ἐλέγοντο, καὶ καθ' Ὅμηρον (Ἰλ. Π, 717) κατόικουν ἀρχαιότατα περὶ τὸν Σαγγάριον ποταμὸν. Τινὲς τῶν νεωτέρων θέλουσιν αὐτοὺς Ἀρμενίους, Ἀριανῆς φυλῆς. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐξετάθησαν ἐπὶ πολὺ τῆς μικρᾶς Ἀσίας, εἴτα δὲ βαθμὴν περιωρίσθη τὸ ὄνομα εἰς στενώτερον κύκλον. Ἦσαν εἰρηνικοί, εἰς τὴν γεωργίαν ἐπιτεδομένοι καὶ τὸ ἐμπόριον. Αἱ κυριώτεραι τῶν θεοτήτων αὐτῶν ἦσαν ἡ Ἀγδιστις ἢ Κυβέλη, ὁ Σαβάσιος, ἦτοι ὁ Βάκχος, καὶ ὁ Μανῆς. Βαθμὴν δὲ μετὰ τοῦ ὀρησκαύματος αὐτῶν συνανεμίγησαν καὶ ἀπρεπεῖς αὐροφοινικαὶ τελεταὶ τῆς Ἀστάρτης, καὶ ὄργια μετὰ μουσικῆς καὶ ὀρχήσεων ἐπεκράτουν ἐν αὐταῖς. Παράδοξον ἔθος εἶχον οἱ Φρύγες νὰ κατοικῶσιν εἰς σπήλαια βράχων, καὶ ὅλας πόλεις νὰ ἐγκαθιστῶσιν ἐντὸς βράχων ἀνεσκαμμένων. Καὶ ἄλλαι ἐπίσημοι πόλεις τῆς χώρας ἦσαν πρὸς νότον αἱ Κελαιναί, ἐπὶ τῶν πηγῶν τοῦ Μαιάνδρου, ἀρχαῖα τῶν βασιλέων πρωτεύουσα, καὶ καθέδρα τῆς σατραπείας τῆς μεγάλῃς Φρυγίας ἐπὶ τῆς περσοκρατίας· αἱ Κολοσσαί· ἢ Κυδράρα, εἴτα Ἱεράπολις· αἱ Πέλται· τὸ Καύστρου πεδίον. Πρὸς βορρᾶν τὸ Δορύλαιον (νῦν Ἑσπὶ Σεῖρ)· τὸ Κοτυαῖον (ν. Κιστάτα). Ἐπὶ δὲ τῶν Σελευκιδῶν προστεθήσαν ἔτι ἡ Ἀπάμεια Κιβωτὸς (καὶ νῦν Ἀπάμεια), ὑπὸ τὰς ἀρχαίας Κελαινάς, ἀξιόλογον ἐμπορεῖον ἐπὶ Ῥωμαίων ἡ Λαοδικεῖα· ἡ Ἀπολλωνία· ἡ Σελεύχεια· τὰ Σύνναδα, μετὰ περιφήμων λατομείων μαρμάρου· ἐπὶ τῶν Περγαμηνῶν βασιλέων ἡ Εὐμέγεια (Στράβ. ΙΒ, 5, 71). — ΡΙ, V, 32, 41).

Φρύγια (τά), 1) Ἑορτὴ τῆς Ῥέας ἢ

Κυβέλης, κατὰ τὰ φρυγικά ἔθιμα πανηγυρίζομένη. — 2) Χωρίον μεταξὺ Βοιωτίας καὶ Ἀττικῆς, εἰς ὃ πιθανῶς τὰ φρύγια ἐπανηγυρίζοντο (Θουκ. Γ', 22. — Στφ. Βυζ.).

Φρύνη, ἦν κυριολεκτικῶς εἶδος βατράχου. Ἐδόθη δὲ τὸ ἐπώνυμον τοῦτο εἰς ἐταίραν τινὰ ἐκ Θεσπιῶν τῆς Βοιωτίας, Μνησαμένην καλουμένην, καί, κατὰ μαρτυρίας ἀρχαίας, τῇ ἐδόθη τὸ νέον ὄνομα ἕνεκα τῆς ὠχρότητός της. Πτωχὴ καὶ ὄρχας, ἀπέκτησεν ἔπειτα μέγαν πλοῦτον, καὶ ἐχρησίμευσεν εἰς τὸν Πραξιτέλην ὡς πρότυπον διὰ τὴν Κινιδίαν Ἀφροδίτην, καὶ εἰς τὸν Ἀπελλῆν διὰ τὴν ἀναδυομένην. Εἰς τὰ τέλγητρα αὐτῆς ἐλέγετο ὅτι οὐδεὶς ἀνθίστατο, καὶ τοῦτο κατῴρωσσε μόνος ὁ φιλόσοφος Ξενοκράτης. Προσδληθεὶς ὑπ' αὐτῆς ὁ ῥήτωρ Εὐθίας, τὴν ἐνήγαγεν εἰς τὴν Ἠλιαίαν ἐπὶ ἀσεδείᾳ, ὃ δὲ φίλος αὐτῆς Ὑπερίδης τὴν ὑπερήσπισε κατ' ἀρχὰς μετ' ἀμφιδούλου ἐπιτυχίας· εἰς τὸ τέλος δ' ἐγύμνωσε πρὸ τοῦ δικαστηρίου τὸ κάλλος τοῦ στήθους της, καὶ τότε ἐνίκησε θριαμβευτικῶς. Ὁ Πραξιτέλης τῇ ὑπεσχέθη νὰ τῇ χάριση τὸ ἀριστον τῶν ἔργων του· ἐπειδὴ δὲ δὲν ἤθελε νὰ τῇ ὁμολογήσῃ ποῖον αὐτὸς ἐθεώρει ὡς τὸ ἀριστον, ἀλλὰ τῇ ἄφησε νὰ ἐκλεξῇ ἐκείνη, κατέφυγεν εἰς δόλον, καὶ ἐνῶ ὁ Πραξιτέλης ἦν παρ' αὐτῇ, εἰς δούλος εἰσαρμήσας κατ' ἐπιταγὴν της, ἀνήγγειλεν ὅτι καίεται τοῦ καλλιτέχνου τὸ ἐργαστήριον. «Ἄν μόνον σώσωσι τὸν Ἐρωτα καὶ τὸν Σάτυρόν μου,» ἀνέκραξεν οὗτος ἔντρομος· καὶ οὕτω γυνῶσα ἡ Φρύνη τίνα τῶν ἔργων του ὁ ἴδιος ἐπροτίμει, ἀπήτησε καὶ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸν Ἐρωτα ἐκ Πεντεληλείου λίθου, καὶ ἀνέθηκεν αὐτὸν εἰς τῆς πατρίδος της τὸν ναὸν τοῦ Ἐρωτος, ὅθεν εἶτα ὁ Καλιγούλας τὸν ἤρπασεν εἰς Ῥώμην. Εἰς τὸν αὐτὸν δὲ ναὸν ὁ Πραξιτέλης προσανέθηκε καὶ ἄγαλμα τῆς Ἀφροδίτης καὶ ἄλλο τῆς Φρύνης, ἐκτὸς ἂν κατὰ λάθος μνημονεύεται τοῦτο, καὶ τὰ δύο ἄγάλματα ἦσαν ἐν καὶ τὸ αὐτὸ (Παυσ. Α', 20. 1. — Αἰλ. π. i. θ, 32. — Σχλ. εἰς Hor. Sat. II, 3, 254).

Φρόνις, περίφημος διθυραμβοποιὸς καὶ κιθαρωδὸς ἐκ Μιτυλήνης τῆς Λέσδου, ἀκμάσας περὶ τὸ 430 π.Χ. Εἰς αὐτὸν προσήπτετο ὅτι ἐξησθένησε καὶ ἐξεθῆλυνε τὸν πρὶν σοβαρώτερον καὶ ἀνδρικώτερον χαρακτήρα τῆς Ἑλληνικῆς μουσικῆς (Ἀρσφ. Νεφ. 967. — Ἡσύχ.).

Φρονίσκος, Ἀχαιοὺς, εἰς τῶν στρατηγῶν τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν μετὰ τοῦ Κύρου ἀνάδασιν (Ξενοφ. Ἀνθ. Ζ', 2).

Φρόνιχος, 1) Ἀθηναῖος, υἱὸς τοῦ Πολυφράδμονος, εἰς τῶν ἀρχαιοτέρων τραγωδῶν μετὰ τὸν Θέσπιν, οὗ μαθητὴν λέγει αὐτὸν ὁ Σουίδας. "Ὅτι δ' ἦν ἀρχαιότερος τοῦ Αἰσχύλου μαρτυρεῖται ἐκ τοῦ ὅτι τὸ πρῶτον ἐνίκησε τῷ 511 π.Χ. Λέγεται δὲ, ὡς ὁ Αἰσχύλος, οὕτω καὶ αὐτὸς ἐν Σικελίᾳ ἀποθανών. Τῷ 476 μνημονεύεται ἐπὶ διδασκῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς (Πλουτ. Θμιστ. Ε). Ὁ Φρόνιχος εἰσῆγαγε πρῶτος, ἐκτὸς τοῦ ἡγεμόνος τοῦ χοροῦ καὶ ἕτερον πρόσωπον, δι' οὗ συνέστη διάλογος, καὶ ὡς ῥυθμὸν δι' αὐτὸν παρεδέχθη τὸ τροχαῖκόν τετράμετρον, ὡς ἀπαντᾷται ἐν τοῖς πλείστοις τῶν Περσῶν τοῦ Αἰσχύλου. Τὰς ὑποθέσεις τῶν δράματων του ἤρνετο ἐκ τῆς ἀρχαίας μυθολογίας· ἀλλὰ τῆς διηγήσεως πολὺ ὑπερεῖχεν ἐπὶ παρ' αὐτῷ ἡ λυρική, καὶ τὰ χορικά ἄσματα, ὧν ἡ χάρις καὶ γλυκύτης τοῦ ρυθμοῦ ἀνεγνωρίζοντο ἐπὶ καὶ ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις (Ἀρσφ. Ὀρν. 755. Σφ. 220, 269). Μνημονεύεται δράμα αὐτοῦ αἱ Φοίνισσαι, ὃ ὁ Θεμιστοκλῆς ἀνεβίβασεν εἰς τὴν σκηνὴν πρὸς ἀνάμνησιν τῆς φήμης τοῦ ποιητοῦ, καὶ ὁ ἔλαβεν ὁ Αἰσχύλος ὡς πρότυπον τῶν Περσῶν του. Πρὸ τούτου δὲ γράψας ἄλλο περίφημον δράμα, τὴν «Μελήτου ἄλωσιν» (ὑπὸ Δαρείου), ἥτις, κατὰ Στράβωνα (ΙΔ, σ. 635 D. Ἐκδ. Cas.) δὲν εἶχε δρᾶσιν ἱστορικὴν, ἀλλὰ μᾶλλον ἁδόμενον θρήνον, τοσοῦτον συνεκίνησε τοὺς Ἀθηναίους, ὥστε πᾶν τὸ ἀκροατήριον ἐξερράγη εἰς δάκρυα, καὶ εἰς χιλιόβραχμον πρόστιμον κατεδικάσθη ὁ ποιητὴς ὡς ἀναμνήσας δυσχήματα λυποῦντα τὴν πόλιν, καὶ ἀπηγορεύθη τοῦ δράματος ἡ παράστασις (Ἡρόδ. ΣΤ, 21).

Ἰδ. καὶ Στράβ. ΙΔ, 635). Δυσχερείας ἔχει ἡ ἔρευνα περὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τοῦ περιεχομένου τῶν δραμάτων αὐτοῦ. Ἐν γένει ἐννέα δράματα αὐτοῦ μνημονεύονται, καὶ μεγάλας ἐπαινεῖ τὸ κάλλος αὐτῶν ὁ Ἀριστοφάνης (Θσμφ. 170). Τινὲς ἐξέλαβον καὶ ἄλλον δεύτερον τραγικὸν ποιητὴν τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος· ἀλλὰ τοῦτο οὐδ' ἀναγκαῖον φαίνεται οὐδὲ πιθανόν. (Τῶν ὀλίγων αὐτοῦ ἀποσπασμάτων συλλογὴ, Nauck, Trag. Graec. fragm.). — 2) Ὑῖος Χοροκλέους, τραγικὸς ποιητὴς καὶ χορευτὴς, ἐπιλεγόμενος ὁ «ὄρχητάμενος», καὶ προσβαλλόμενος συνεχῶς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους (Σφκ. 1294, 1481, 1515). — 3) Ποιητὴς τῆς ἀρχαίας ἀττικῆς κωμωδίας, Ἀθηναῖος, υἱὸς Εὐνολείδου, πολλάκις ὑπὸ τῶν ἄλλων κωμικῶν χλευαζόμενος. Τῷ 405 π. Χ. διεγωνίσθη διὰ κωμωδίας ἐπιγραφομένης «αἱ Μουσ αἱ» πρὸς τοὺς Βατράχους τοῦ Ἀριστοφάνους, καὶ ἦν εἰς τῶν πολλῶν ποιητῶν τῶν χρόνων ἐκείνων, οἵτινες διὰ φιλοκάλου καὶ ἐπιδεξιῶν διαπλάσεως τοῦ δράματος ἐπροσπάθουν νὰ ἐξαγοράσωσι τὴν ἑλλειψιν μεγαλοφυΐας καὶ ἐφευρέσεως πρωτοτύπου. Τοῦτο τοῦλάχιστον δύνανται νὰ ἐξαχθῇ ὡς συμπέρασμα ἐκ τῶν σωζομένων ἀποσπασμάτων 10 δραμάτων αὐτοῦ, ὧν μετρία ἐστὶν ἡ ἀξία (Συλλγ. Meineke, Fragm. Com. Graec. III) — 4) Ἀθηναῖος ταπεινῆς καταγωγῆς, υἱὸς Στρατωνίδου. Μετὰ τὸ Σικελικὸν πάθημα ἐδείχθη ἀνὴρ νουνεχῆς καὶ δραστήριος, ἀλλ' οὐχὶ εὐγενῶν διαθέσεων. Ἀτομικὸς ἐχθρὸς ὦν τοῦ Ἀλκιβιάδου, ὅτε, τῷ 412 π. Χ., ἐστρατήγει ἐν Σάμῳ, ἐματαίωσε τὰς πρὸς ἐπιστροφὴν προσπαθείας αὐτοῦ διὰ προδοσίας τοῦ Σπαρτιατῆν Ἀστυόχον· κατώρθωσε δὲ ν' ἀποφύγῃ τὴν ἐκδίκησιν τοῦ Ἀλκιβιάδου, καταγεύσας ὁ ἴδιος εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὴν μέλλουσαν ἐπιδρομὴν τῶν Σπαρτιατῶν, ἣν εἶχεν αὐτὸς προκαλέσει, καὶ ὀχυρώσας τὴν Σάμον (Θουκ. Η, 48, 50, 51). Τῷ 411 δὲ, ἐνεργεῖα τοῦ Πεισάνδρου, ἐπαύθη τῆς στρατηγίας (Θουκ. Η, 54)· εἶτα δὲ, ὅτε ὁ Ἀλκι-

διάδης προσῆλθε τῇ δημοκρατικῇ μερίδι, φεβούμενος αὐτοῦ τὴν ἐκδίκησιν, συνετάχθη ὁ Φρόνιχος μετὰ τῆς ὀλιγαρχικῆς μερίδος τῶν 400, καὶ ἀπῆλθεν ὡς πρέσβυς αὐτῶν μετὰ τοῦ Ἀντιφῶντος εἰς Σπάρτην. Ἐπὶ τῆς ἐπιστροφῆς του δὲ, πιθανῶς ὑποκινήσει τοῦ Κριτίου, ἐθνατώθη ὑπὸ περιπόλου κατὰ τὸ βουλευτήριον (Θουκ. Η, 92), ἢ ἐσφάγη διὰ νυκτὸς καὶ ἐκηρύχθη ἐχθρὸς τῆς πατρίδος (Θουκ. Η, 92. — Λυσ. Ἀγορ. 70). — 5) Σοφιστὴς ἐκ Βιθυνίας, ζῶν ἐπὶ Μάρκου Αὐρηλίου καὶ Κομμόδου. Σώζεται αὐτοῦ σύγγραμμα ἐπιγραφόμενον «ἐκλογὴ ῥημάτων καὶ ὀνομάτων ἀττικῶν», συναρμολογία, μετὰ πλείστης ἀκριβείας συντεταγμένη, ἐκφράσεων ἀττικῶν καὶ μὴ. Ἐκ τῶν ἄλλων του συγγραμμάτων οὐδὲν διετηρήθη.

Φρόνων, 1) Ἀθηναῖος Ὀλυμπιονίκης καὶ στρατηγός, φονευθεὶς ἐν μονομαχίᾳ πρὸς τὸν Πιττακὸν (Στράβ.). — 2) Ἀθηναῖος, κατηγορούμενος ἐπὶ προδοσίᾳ εἰς Φίλιππον, τὸν βασιλέα τῆς Μακεδονίας (Δμσθ. Πρπρσθ. 400. — Λουκ. Δμσθ. Ἐγκ. 41).

Φρυγνώνδας, Ἀθηναῖος ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους πολλάκις μνημονευόμενος μετὰ τοῦ ἐπὶ δολιότητι καὶ πονηρίᾳ παροιμιώδους καταστάντος Εὐρυδάτου (Ἀρσφ. Θσμφρ. 361. — Πλάτ. — Λουκ.).

Φρύξ, 1) ὁ κάτοικος τῆς Φρυγίας. Ἰδ. — 2) Ὀνομα δούλου παρ' Ἀριστοφάνει (Σφ. 440).

Φρύξος, ποταμὸς τῆς Ἀργολίδος ἐν Πελοποννήσῳ, ῥέων ἀνατολικῶς τῆς Λερναίας λίμνης, καὶ ἐνούμενος μετὰ τοῦ Ἐρασίνου (Παυσ.).

Φρυγή, ἡ ἐξορία, καὶ περιληπτικῶς οἱ ἐξόριστοι (Θουκ. Η, 64. — Πλουτ. Φλαμ. 113). Ἔθεν καὶ τινες ὑπέλαβον ὅτι ἐν τῇ ἀττικῇ δικαστικῇ διαλέκτῳ φρυγίων ἐλέγετο ὁ ἐναγόμενος διότι θῆθεν ἐδικαιοῦτο, πρὸ τοῦ τέλους τῆς δίκης ν' ἀπαλλαγῇ αὐτῆς δι' ἐκουσίας φυγῆς ἢ ἐξορίας. Ἀλλὰ τοῦτο ἴσχυε μόνον διὰ τὰς πολιτικάς, καὶ μάλιστα

τάς φονικάς δίκας. Φεύγων ἦν, κατ' ἀντί-
θεσιν τοῦ διώκοντος (τοῦ ἐνάγοντος), ὁ
ἐναγόμενος, ὁ καταδιωκόμενος, ὁ θέλων ν'
ἀποφύγει τὰς συνεπειὰς τῆς ἀγωγῆς.

Πύη, Ἀθηναία, τὸν δῆμον Παιωνίς,
ἐξόχου κάλλους καὶ λαμπροῦ ἀναστήματος.
Ἐντολῇ τοῦ Πεισιστράτου ὡς Ἀθηνᾶ ἐσταλ-
μένη, εἰσήλασεν εἰς Ἀθήνας, μετ' αὐτοῦ ἑλ-
θόντος νὰ καταλάβῃ ἐκ νέου τὴν ἐξουσίαν,
καὶ ἐνετείλατο τῷ δήμῳ νὰ τὸν δεχθῶσιν.
Εἶτα δ' ὁ Πεισιστράτος τὴν ἐνύμφευσεν μετὰ
τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰππάρχου (Ἡρδ. Α, 60).

Πύκος (τὸ), τὸ καὶ σήμερον οὕτω
καλούμενον θαλάσσιον φυτὸν, παράγον καὶ
χρῶμά τι, οὗ χρήσις ἐγένετο ὡς κοσμητι-
κοῦ, δι' ὃ καὶ κατέστη ταυτόσημον τῷ ψι-
μυθίῳ. Ἀρχαιότατα αἱ Ἀσianaὶ γυναῖκες
μάλιστα ἐποιούντο χρήσιν τῶν τοιούτων, φυτι-

κωνοῦσιων, ἐν ἄλλοις καὶ συκαμίνων (Ἀθην).
καὶ παιδέρωτος (φυτοῦ καὶ τούτου χρωματί-
ζοντος) πρὸς ἀλλοίωσιν τοῦ χρώματος τοῦ
προσώπου. Ἐν Ὀμήρῳ ἅπαζ μόνον λέγε-
ται «ἐπιχρίσασα παρειᾶς» (Ὀδ. Ξ, 172),
ὥστε τοῦτο δὲν ἐθεωρήθη ὡς ἀρκούσα ἀπό-
δειξις ὅτι τότε ἤδη αἱ Ἑλληνίδες εἶχον τὴν
κακὴν ταύτην ἔξιν. Ἐπεκράτησεν ὁμῶς μετὰ
ταῦτα παρὰ ταῖς ἐταίραις, καὶ παρὰ ταῖς ἐπι-
τετηθευμέναις καὶ ταῖς φιλαρέσχοις, καὶ ἐν
Λυσία (π. Ἐρατοσθ. φόν. σλ. 93) λέγει ὁ ἀνὴρ
ὡς γνώρισμα ἐξ οὗ ἐνόησεν ὅτι ἡ σύζυγός
του ἔβαινε πρὸς τὸν ἐραστὴν τῆς «ἔδοξε δέ
μοι τὸ πρόσωπον ἐψιμυθισθαι» (Ἰδ. καὶ
Ἀρσφ. Λυσστρ. 149. Ἑκκλ. 878, Πлт. 1064.
— Πλούτρχ. Ἀλκδ. ΛΘ). Ἐβάφον

δὲ προσέτι καὶ τὰς ὄφρυς καὶ τὰς βλεφαρί-
δας διὰ μέλανος χρώματος, «ἀσβόλου»
(Ἀλεξίς ἐν Ἀθην. 15, 557) τὰς βαφὰς
δ' ἐπέθετον ἢ διὰ χρωστικῆς ὡς ἐν τῇ εἰ-
κόνι ἢ διὰ τῶν δακτύλων ὡς εἰς ἄλλας
εἰκόνας. Πολλάκις δ' αἱ οὕτω κατὰβαφοὶ
κοιμψεύμεναι χλευάζονται ὅτι ὁ ἰδρὼς ἢ τὰ
δάκρυα προδίδουσιν αὐτῶν τὸ τέχνασμα, ὡς
εὐτραπέλως λέγει ὁ ποιητής Εὐβόλος (παρ'
Ἀθην. αὐτοῖσι): «Κᾶν ἐξίηται τοῦ θέρους, ἀπὸ
μὲν τῶν ὀφθαλμῶν ὑδρορροὰς δύο ρέουσι
μέλανας, ἐκ δὲ τῶν γνάθων ἰδρὼς ἐπὶ τὸν
τράχηλον ἄλοχα μιλιώδῃ ποιεῖ· ἐπὶ τῷ
προσώπῳ δ' αἱ τρίχες φορούμεναι, εἴξασι
πολιαῖς, ἀνάπλεψι ψιμυθίου.» (Ἰδ. καὶ Ξνφ.
Οἶκον. Η). Ἐν μεταγενεστέροις δὲ χρόνοις
οὐδ' ἄνδρες ἔμειναν ἀπηλλαγμένοι τοῦ ἀνα-
ξιοπρεποῦς τούτου ἔθους, ὡς ῥητῶς μαρτυ-
ρεῖται τοῦτο περὶ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως
(Δοῦρις ἐν Ἀθην. ΙΗ, 542).

Πυκοῦς (ὁ), ἀκρωτήριον μετὰ πόλεως
τῆς Κυρηναϊκῆς ἐν Λιβύᾳ (Στρβ. — Στφ. Βζ.).

Πύλακες, οἱ ἄλλως καὶ ἐπίσκο-
ποι καὶ ἄρχοντες λεγόμενοι, οἱ ὑπὸ τῶν
Ἀθηναίων, ἐπὶ τῆς ἀκμῆς αὐτῶν, χειροτο-
νητοὶ πρὸς τοὺς ὑποτελεῖς συμμάχους πεμ-
πόμενοι ὡς ἀνώτατοι διοικηταί, ἀντιστοι-
χοῦντες πρὸς τοὺς ἀρμοστάς τῶν Λακεδαι-
μονίων (Ἀρσφ. Ὀρν. 1023. — Ἀρπκρ.)

Πυλάκη, 1) ἀρχαία πόλις ἐν τῇ
Φθιώτιδι τῆς Θεσσαλίας κατὰ τὴν βόρειον
κλιτὴν τοῦ ὄρους Ὄθρυος, πατρὶς τοῦ Πρω-
τεσίλαου (Ἰδ.) (Ὀμ. Ἰλ. Β, 695 — Στρβ.
Θ, 475). — 2) Πόλις ἀγνώστου θέσεως ἐν
τῇ Μολοσσίδι τῆς Ἠπείρου (Λιν. XLV, 26).

Πύλακος, 1) υἱὸς τοῦ Δηϊῶνος καὶ
τῆς Διομήδης, σύζυγος τῆς Κλυμένης ἢ
Περικλυμένης, θυγατρὸς τοῦ Μινύου, καὶ
πατὴρ τοῦ εἰς ποιμένας πλουσίου Ἰφίκλου καὶ
τῆς Ἀλκιμήδης, Ἀργοναύτης, κτίστης τῆς
Φυλάκης ἐν Θεσσαλίᾳ (Ὀμ. Ἰλ. Β, 705).
Ἰδ. Μελάμπους. — 2) Υἱὸς τοῦ Ἰφίκλου,
ἑγγονος τοῦ προλαβόντος. — 3) Ἦρω

Ιερὸν ἐν Δελφοῖς, διότι ἐλέγετο ὅτι ἐν πνεύματι ἐπιφανείς, ἔσωσε τὸν ναὸν ἀπὸ τῆς εἰσβολῆς τῶν Γαλατῶν (Ἡρδ. Η, 39). — 4) Υἱὸς τοῦ Ἰστικίου ἐκ Σάμου (Ἡρδ. Η, 25).

Φύλαρχος. ἴδ. Φυλή.

Φύλαρχος, ἐξ Ἀθηνῶν, ἐκ Σικυωνίου ἢ ἐκ Ναυκρατίας, ἱστοριογράφος ἐπὶ Ἀράτου τοῦ Σικυωνίου, ζήσας ἐπομένως περὶ τὰ 210 π. Χ. Τὰ κατέκαστα δὲ τοῦ βίου του εἰσὶν ἄγνωστα. Συνέταξε διάφορα ἱστορικά καὶ μυθολογικά συγγράμματα, ὧν τὸ ἐπισημότερον ἦν τὸ ἐπιγραφόμενον «Ἱστορίαι», καὶ περιελάμβανε τὴν πεντηκονταετίαν, ἀπὸ τῆς εἰσβολῆς τοῦ Πύρρου εἰς τὴν Πελοπόννησον μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Κλεομένης, 272—225 π. Χ., ἐξ οὗ ἡρῶσθησαν πολλὰ ὅ τε Πλούταρχος καὶ ὁ Λαίτινος Πομπήιος Τρόγος. Ὁ Πολύβιος (Β, 56-63) κρίνει τὸν Φύλαρχον λίαν αὐστηρῶς, ἀλλ' ἀδίκως καὶ ἄνευ ἀποχρώτων λόγων. Ἐγγραφεν ἴσως πομπωδῶς πως καὶ ἐπὶ τὸ θεατρικώτερον, ἀλλ' οὐχὶ ἐπὶ προθέσει διαστροφῆς τῆς ἀληθείας. Ἀπωλέσθησαν δὲ τὰ ἔργα του πάντα πλην τινῶν ἀποσπασμάτων (Συλλγ. Müller Fragm. Hist. Graec. I.).

Φύλαρχος, ὁ κοινότερον λεγόμενος ἐπιμελητῆς, ὁ ἐτήσιος πρόεδρος ἐκάστης τῶν 10 φυλῶν ἐν Ἀθῆναις (Ἡρδ. Ε, 69). Ἐῖτα δὲ ὁ ἀρχηγὸς ἐκάστου τάγματος τοῦ Ἀττικοῦ ἱππικοῦ, διαιρουμένου κατὰ φυλὰς.

Φύλας, 1) βασιλεὺς τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ Δρυῶπων, ὃν, ὡς παρανομήσαντα κατὰ τοῦ ἱεροῦ τῶν Δελφῶν, ἐφόνευσεν ὁ Ἡρακλῆς, ἐκ δὲ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Μηδείας ἔσχεν υἱὸν τὸν Ἀντίχοον. — 2) Υἱὸς τοῦ ῥηθέντος Ἀντιόχου, σύζυγος τῆς Δηφίλης, καὶ πατὴρ τοῦ Ἰππότα καὶ τῆς Θηροῦς. — 3) βασιλεὺς τῆς Εὐφύρας ἐν Ἡλίδι τῆς Πελοποννήσου, οὗ ἡ θυγάτηρ Ἀντιόχεια ἔσχεν ἐκ τοῦ Ἡρακλέους υἱὸν τὸν Τληπόλεμον (Ὁμ. Ἰλ. Β, 653. — Στράβ. Η, 338).

Φυλετικά θεῖπνα, ἴδ. Λειτουργίαι.

Φυλεὺς, υἱὸς τοῦ Αὐγείου, βασιλέως τῆς Ἡλίδος, ἐκδιωχθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς του εἰς Δουλίχιον, διέτι, ὅτε οὗτος δὲν ἠθέλησε νὰ δώσῃ τῷ Ἡρακλεῖ τὴν συμπανηθεῖσαν ἀμοιβὴν διὰ τὴν κάθαρσιν τῶν ἵπποστασίων του, ὁ Φυλεὺς, κληθεὶς τὰ κρίνη, ἐγνομάτευσεν ὑπὲρ τοῦ Ἡρακλέους. Ἦν πατὴρ τοῦ Μέγητος, καὶ ἀποκατέστη μὲν αὖθις ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους εἰς τὸν πατρικὸν θρόνον, ἀλλ' ἀφῆκεν εἰτα αὐτὸν εἰς τὸν ἀδελφὸν του Ἀγασθένην, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς Δουλίχιον. Συγκατηριθμεῖτο δὲ καὶ μετὰ τῶν παρευρεθέντων εἰς τὴν θῆραν τοῦ Καλυδωνίου κάπρου (Ὁμ. Ἰλ. Β, 625. Ο, 530. — Ἀπλλδ. Β, 55).

Φυλή, φρούριον ὄχυρόν, σωζόμενον σχεδὸν ὁλόκληρον εἰς τὰ ἀπότομα ὕψη τοῦ ὄρους Πάρνηθος, παρὰ τῇ ὄρεινῃ ὁδῷ τῇ ἀγούσῃ ἐκ Θηβῶν εἰς Ἀθῆνας, εἰς 100 δὲ σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν. Ἐνταῦθα ὠχυρώθη ὁ Θρασύβουλος ὅτε ἐπῆλθε κατὰ τῶν Τριάκοντα. Καὶ τούτων μὲν ὁ στρατὸς ἠναγκάσθη ν' ἀποστῇ τῆς πολιορκίας ἕνεκα πυκνῆς περσούσης χιόνος, ὁ δὲ Θρασύβουλος ἐκεῖθεν κατήλθεν εἰς Πειραιᾶ. Ἡ Φυλὴ ἀνῆκεν εἰς τὴν Οἰνηίδα φυλὴν, ὁ δὲ κάτοικος ἐλέγετο Φυλάσιος.

Φυλή, πολιτικὴ διαίρεσις τοῦ λαοῦ ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς πολιτείαις, ὡς βάσιν ἀληθοῦς ἡ ὑποτιθεμένην ἔχουσα τὴν κοινὴν καταγωγὴν, ἥτις συνετέλει εἰς τὴν μονιμότητα καὶ εἰς τὴν ὁμόνοιαν (Ὁμ. Ἰλ. Β, 362). 1) Ἀττικαὶ φυλαί. Ἐκ τῶν ἀρχαιότατων χρόνων μνημονεύεται ὁ λαὸς τῆς Ἀττικῆς διαιρούμενος εἰς 4 φυλὰς, φερούσας ὅτε μὲν μυθικὰ ἢ ἱστορικὰ ὀνόματα, ὅτε δὲ τοπικὰ ἢ κοινωνικά, αἰνιγτώμενα διακρίσεις, ὡς α) Κεκροπία, Δυτόχθων, Ἀκταία, Παραλία· β) Κρανεῖς, Ἀτθίς, Μεσσηγία, Διακρία· γ) Διάς, Ἀθηναῖς, Ποσειδωνιάς, Ἡφαιστιάς· δ) αἱ Ἰωνικαί, ὑπὸ Ἴωνος δῆθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ Ξεοῦθου ὀργανωθεῖσαι, κατ' ἐπαγγέλματα δὲ διακρινόμεναι, τοὺς Πελέοντας (τὸν τὴν γῆν ἐργαζόμενον λαόν), τοὺς Αἰγικορεῖς (ποιμένας), τοὺς Ἀργά-

δεις (ἐργατικούς) καὶ τοὺς Ὀπλητας, εἰ καὶ διάφοροι παρὰ διαφόρων ἑτεραι εἰκασίαι ἐπρωτάθησαν περὶ τῶν ὀνομάτων τούτων. Ἰσως δύναται νὰ ὑποθεθῇ ὅτι οἱ Ὀπλητες κατόικουν κατὰ τὴν τετράπολιν, πρὸς τῷ Μαραθῶνι, οἱ Λίγικορες εἰς τὰ ὄρη τοῦ Βριλησσοῦ καὶ τοῦ Πάρνηθος, οἱ Γελέοντες εἰς τὰ Μεσόγαια καὶ τὸ πεδῖον τῆς Ἀττικῆς, καὶ οἱ Ἀργάδεις εἰς τὴν πόλιν. Ἡ δὲ τῷ Θησεΐ ἀποδιδόμενη διαίρεσις εἰς τρεῖς ἀριστοκρατικὰς τάξεις (Πολδ. ΣΤ, 9, 111) ἢ ἔθνη (τῶν Εὐπατριδῶν, Δημοιουργῶν καὶ Γεωμόρων) ἐστὶν ἄσχετος πρὸς τὴν τῶν φυλῶν, μᾶλλον δὲ ἢ βάσις τῆς εἰς φρατρίας ἀριστοκρατικῆς ὑποδιαίρεσως τῶν φυλῶν. Ἐκάστης φυλῆς προϊστάτο εἰς Φυλοδασίλευς, ἐξ Εὐπατριδῶν· ἐκάστη δὲ τῶν φρατριῶν, ἢ τῶν ὑποδιαίρεσεων τῶν φυλῶν, ὑποδιηρεῖτο εἰς 30 γένη, καὶ ἕκαστον γένος περιελάμβανεν ἀνὰ 30 οἰκογενεῖας, ἀρχηγὸν ἔχον τὸν γένετήν. Τὰ μέλη τοῦ αὐτοῦ γένους ἐλέγοντο ὁμογάλακτοι, καὶ ἀπετέλουν ἐταιρίαν ὁργάνων, ὡς ὑπηρετούντων τὸ αὐτὸ οἰκογενειακὸν ἱερόν. Διοικητικῶς δὲ διηρέθησαν αἱ φυλαὶ ἐκάστη εἰς τρεῖς Τριτῦας, ἴσως ἄλλη ἐπωνυμία, ἢ ἄλλη ἐποψὶς (ἢ διοικητικὴ) τῆς φρατρίας, καὶ ἐκάστη τριτῦς εἰς 4 ναυκραρίας (Πολδ. Η, 108. — Φωτ.), διοικουμένη ὑπὸ Πρυτάνεων (Ἡρδ. Ε, 71). Ἀλλὰ σπουδαῖον σύμπτωμα καὶ ἀνατροπὰς ἀπειλοῦν ἦν ἡ πτωχεία εἰς ἣν ὁ λαὸς βαθμυδὸν περιῆλθεν ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν πλουσίων Εὐπατριδῶν, οὕτως ὥστε αἱ κατώτεραί τάξεις κατέστησαν ὀητες, πελάται ἢ ἐκτεμόριοι, οὐχὶ, ὡς εἰκάζεται, οἱ τὸ ἔκτον τῶν εἰσοδημάτων τῆς καλλιεργουμένης γῆς εἰς τοὺς ἄρχοντας αὐτῆς ἀποφέροντες, ἀλλὰ τὰ $\frac{5}{8}$ δίδοντες, καὶ ἀπέναντι τῆς ἐργασίας των μόνον τὸ $\frac{1}{8}$ λαμβάνοντες πολλοί· δὲ καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο εἰς δουλείαν περιήρχοντο (Πλούτ. Σόλ. Π'). Τότε ὁ Σόλων, κληθεὶς νὰ διορθώσῃ τὴν νομοθεσίαν, πρὸ παντὸς εἰς ταύτην ἀπέβλεψε τὴν ἀνωμαλίαν, καὶ ἵνα ἀποδώσῃ εἰς τοὺς Ἀθηναίους θέσιν ἀξίαν λαοῦ

ἐλευθέρου, εἰσήγαγε τὴν σεῖσάχθειαν, ἣτις ἦν ἀποκοπὴ τῶν χρεῶν, καὶ ἐλάττωσις τῆς υπερβολικῆς πίεσεως ἐπὶ τῶν ὀφειλετῶν διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως μὲν τῶν ἐπὶ σώματι (ἐπὶ προσωπικῇ κρατήσει) δανείων, αὐξήσεως δὲ τῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος ἀπὸ 73 εἰς 100, ὥστε ὁ πρὶν 100 δραχμὰς ὀφείλων εἶχεν ἔκτοτε ν' ἀποτίσῃ μόνον 73. Τὴν Ἰωνικὴν διαίρεσιν τῶν λαῶν διετήρησεν, ἀλλὰ συγχρόνως παρείσθη καὶ τὴν δημοκρατικὴν τῆς τιμοκρατίας, καθ' ἣν τὰ πολιτικὰ δικαιώματα προσμετροῦντο πρὸς ἐκάστου τὴν περιουσίαν καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ δημοσίου συνεισφοράς. Προσδιήρεσε λοιπὸν τὸν λαὸν καὶ εἰς τέσσαρα τιμήματα ἢ τέλη, τοὺς πεντακισιομεδίμνους, ἦτοι τοὺς κεκτημένους ἐτήσιον εἰσόδημα τοὐλάχιστον 500 μεδύμων τῶν ξηρῶν, ἢ μετρητῶν τῶν ῥευστῶν προϊόντων· τοὺς ἱππεῖς, ἔχοντας εἰσόδημα 300-500 μεδύμων, καὶ δυναμένους νὰ τρέψωσιν ἵππον στρατιωτικόν· τοὺς ζευγίτας, εἰσπράττοντας 150-300 μεδίμνους, καὶ δυναμένους νὰ ἔχωσι ζευγὸς ἀρότῃρων βοῶν, καὶ τοὺς ὀητας, ὧν τὸ εἰσόδημα ἦν ἔλασσον τῶν 150 μεδύμων· καὶ αἱ τρεῖς αὗται τελευταῖαι κατηγορίαι ἐλέγοντο «ἱππάδα, ζευγίστιον, θητικὸν (τέλος) τελεῖν». Κατὰ τὴν διαίρεσιν ταύτην ἐρρύθμισε τῶν πολιτῶν τὰ καθήκοντα καὶ τὰ δικαιώματα. Ὡς πρὸς τὰ τέλη εἰς ἃ ὑπεβάλλοντο Ἰδ. Πολιτ. Οἰκονομία. Ὡς δὲ πρὸς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, παρατηρητέον ὅτι οἱ θῆτες ἐμάχοντο μόνον ὡς ψιλοὶ καὶ ὡς ναῦται, οἱ δὲ τῶν τριῶν ἄλλων κατηγοριῶν ὡς ὀπλίται, καὶ τὸ ἱππικὸν ἐλαμβάνετο ἐκ μόνων τῶν δύο ἀνωτάτων. Ἀναλόγως δὲ διέφερον αὐτῶν τὰ δικαιώματα. Εἰς τὰς χειροτονητάς ἀρχάς, αἱς ἴσως τὸ πρῶτον τότε ἀνῆκε καὶ ἡ τοῦ βουλευτοῦ, δεκτοὶ ἦσαν οἱ τῶν τριῶν ἀνωτέρων τάξεων, εἰς τὴν ἀξίαν δὲ τῶν ἀρχόντων, καὶ ἐπομένως καὶ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν, μόνον οἱ τῆς ἀνωτάτης· οἱ δὲ θῆτες μετεῖχον μόνον τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου καὶ τῶν ἡλιαστικῶν δι-

καστηρίων, ὧν ἡ ἐπιρροή ἦν ἐτι τότε πολὺ ἐλάσσων τῆς μετὰ ταῦτα, διότι οἱ ἄρχοντες εἶχον βεβαίως ἐν πολλαῖς περιστάσεσιν ἴδια δικαστηρία (ἴδ. Βουλῆ. "Ἀρειος Πάγος, 'Εφέται). Πολιτικὴν δὲ σπουδαιότητα διέτηρσαν ἐτι αἱ φρατρίαί· καὶ τὰ γένη καὶ διὰ τῆς ἐπιτηρήσεως τῆς γνησιότητος τῆς πολιτικῆς καταγωγῆς, ἥτις ἦν προσὸν ἀναπόφευκτον διὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων. Ἡ νεόνυμφος εἰσῆγετο εἰς τοῦ συζύγου αὐτῆς τὴν φρατρίαν· τὸ δὲ νεογέννητον παιδίον ὠφείλον οἱ γονεῖς «εἰς τὴν φρατρίαν» ἢ εἰς τοὺς φράτορας εἰσάγειν, ἐγγράφειν εἰς τὸ κοινόν» ἢ «εἰς τὸ φρατορικὸν γραμματεῖον». — Ἐντελῶς δὲ μετερρυθμίσθη ἐπὶ τὸ δημοκρατικώτερον ἢ Σολωνίος νομοθεσία μετὰ τὴν ἔξωσιν τῶν Πεισιστατιδῶν. Ὁ Κλεισθένης, καταργήσας τὰς τέσσαρας Ἰωνικὰς φυλάς, διέτῃρσε τὰς φρατρίας καὶ τὰ γένη μόνον ἔνεκα τῶν θρησκευτικῶν ἐθίμων, καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς πολιτικῆς σημάσεως· διήρσε δὲ τὸν λαὸν εἰς 10 τοπικάς φυλάς, αἷς ὠνόμασε κατ' ἀρχαίους ἥρωας ἐπω-νύμους, Ἐρεχθίδα, Αἰγυίδα, Πανδιονίδα, Λεοντίδα, Ἀκαμαντίδα, Οἰνηίδα, Κροπίδα, Ἴπποβοοντίδα, Αἰαντίδα, Ἀντιοχίδα· καὶ ἀναλόγως ἡδῆσθησαν καὶ αἱ ναυκραφαί· εἰς 50, καὶ οἱ βουλευταὶ εἰς 500 (ἴδ. Βουλῆ). Ἐκάστης φυλῆς προϊστάτο εἰς ἐτησίως ἐκλεγόμενος Ἐπιμελητής. Τὰς φυλάς δὲ διήρσεν εἰς δῆμους, εἰς 10, ὡς φαίνεται (Ἡρδ. αὐτ.), ἐκάστην, αὐξηθέντας ὁμῶς ἐν μετέπειτα χρόνοις εἰς 174. Περί τῶν σχέσεων τῶν δῆμων πρὸς τὰ γένη, ἴδε Δῆμος, πρὸς δὲ τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἴδ. Στρατός. Τοιαῦται ἐτέθησαν αἱ βάσεις τῆς ἀπολύτου δημοκρατίας, ἐτι μᾶλλον ἀναπτυχθείσης διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ ὁστρακισμοῦ (ἴδ. Ἐκκλησία), διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τῆς κληρώσεως ἀντὶ τῆς χειροτονίας εἰς πάσας τὰς ἀρχάς, καὶ ἐφθάσε τέλος εἰς τὴν ὑπερτάτην ἀκμὴν διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἀριστείδου προταθείσης καὶ δεκτικῆς γε-

νομένης παραδοχῆς εἰς τὰς ἀρχάς παντὸς πολίτου, ἀνεξαρτήτως τοῦ τιμήματος. Τῷ 307 π. Χ., ἐκ κολακείας πρὸς Δημήτριον τὸν Πολιορκητὴν, προσετέθησαν εἰς τὰς φυλάς δύο ἕτεραι, ἡ Ἀντιγονίς καὶ ἡ Δημητριάς, μετακληθεῖσαι· μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ Δημητρίου Πτολεμαῖος καὶ Ἀτταλῆς. — 2) Δωρικαὶ φυλαί. Τὰ δωρικὰ γένη ἀνάγονται ὑπὸ τοῦ μύθου εἰς τὸν ἀρχαιότατον βασιλεῖα τῶν Δωριέων Αἰγυμιὸν, υἱὸν τοῦ Δῶρου, ὅστις τὸ τρίτον τοῦ κράτους του παρεχώρησεν εἰς τὸν Ἡρακλῆν, δι' ἣν οὗτος τῷ εἶχε παρέξει βοήθειαν κατὰ τῶν Λαπιθῶν. Διηρέθησαν δ' οἱ Δωριεῖς εἰς τρεῖς φυλάς, ὥστε Τριχάϊκα καλεῖ ἤδη αὐτοὺς ὁ Ὅμηρος (Ὁδ. Τ, 177), καὶ ἡ μὲν αὐτῶν ἐκλήθη καθ' Ὑλλον, τὸν υἱὸν τοῦ Ἡρακλέους, αἱ δὲ δύο ἄλλαι κατὰ Δυμᾶνα καὶ Πάμφυλον, τοὺς υἱοὺς τοῦ Αἰγυμιῦ, Ὑλλεῖς, Δυμᾶνες καὶ Πάμφυλοι. Ἐνθα ὑπῆρχον Δωριεῖς ἀπαντῶνται καὶ τῶν τριῶν τούτων φυλῶν τὰ ὀνόματα. Εἰ δέ που ἦν καὶ ξένος, μὴ Δωριος, λαὸς, αὐτοῖς ἐν τοιοῦτῳ ἀριθμῷ συναναμειγμένους, ὥστε νὰ μετέχῃ τοῦ πολιτικοῦ βίου, ἐκεῖ ἀποτελεῖ αὐτὸς ἄλλην φυλὴν. Τοιαῦτη ἦν ἐν Ἀργεὶ καὶ Ἐπιδαύρῳ ἡ Ὑρνηθία, ἐν Σικυῶνι ἡ Αἰγιαλία. Ἐν δὲ Σπάρτῃ, ἐνθα ὁ Δωριος πληθυσμὸς ἦν ὁ μόνος ἄρχων, καὶ ὁλόκληρον τὸ στοιχεῖον τῆς πολιτείας ἀποτελῶν, ἐκεῖ μόνον αἱ τρεῖς δωρικαὶ φυλαὶ ἀπαντῶνται, διαιρούμεναι ἐκάστη εἰς 10 ὠδὰς, ἢ καὶ φρατρίας λεγομένας, ἐξ ὧν οἱ δύο τῶν Ὑλλέων ἦσαν αἰ βασιλικάι. Πιθανὸν φαίνεται, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ βεβαιωθῇ, ἀν οἱ 30 γέροντες (μέλη τῆς γερουσίας) ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὰς 30 ὠδὰς, καὶ ἐλαμβάνετο ἀνὰ εἰς ἐξ ἐκάστης. Πέντε κῶμαι ἢ τμήματα τῆς Σπάρτης καὶ τῆς περιχώρου ἡ Πιτᾶνα, αἱ Λίμναι, ἡ Μεσσοῖα, ἡ Κυνόσουρα, καὶ Ἰσως ἢ Ἐδωλος (ἀλλὰ ταύτης ἀμφιδάλλεται τὸ ὄνομα), ἐλέγοντο φυλαί, ἀλλὰ μόνον καταχρηστικῶς, εἰ καὶ ἄλλως πιθανὴ φαίνεται καὶ

ἡ τοπικὴ τῶν φυλῶν καὶ ὠδῶν διαίρεσις. Τίνα ὅμως σχεῖν μὲ τὰς κόμας εἶχον ἄγνωστον εἶται.

Φυλῆς, θυγάτηρ τοῦ Θεσπίου, μήτηρ τοῦ Τιγάσιδος ἐκ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλλδ. Β, 7, 8).

Φύλλας, ἰδ. Κύνος.

Φυλλήϊον ὄρος, ἐν Θεσσαλίᾳ, ἐπὶ τοῦ Ἐνιπέως ποταμοῦ, πλησίον τῆς πόλεως Φύλλου (Ἀπλλν. Ρδ, Α. 37).

Φυλλέϊδας, Θηβαῖος. Εἰ καὶ τῇ δημοκρατικῇ ἀνήκων μερίδι, ἐμμενεν ὅμως τῷ 382 π.Χ. εἰς Θήβας, προσελήφθη μάλιστα καὶ ὡς γραμματεὺς τῶν πολεμάρχων, ἐνεργῶν οὐχ ἥττον μυστικῶς ὑπὲρ τῶν ἐξορίστων ὁμοφρόνων του, καὶ προσπαθῶν παντὶ σθένει νὰ κατευνάξῃ τὰς περὶ αὐτῶν ὑπονοίας. Ἔδωκε δ' εἰς τὴν οἰκίαν του συμπόσιον, εἰς ὃ παρευρεθέντες τινὲς τῶν συνωμοτῶν, ἐθανάτωσαν δύο ἐκ τῶν πολεμάρχων (Ξνφ. Ἑλλ. Ε, 4, 2. — Πλούτ. Πελοπ. Ζ, Θ).

Φυλλίς, θυγάτηρ Σιθῶνος, τοῦ βασιλέως τῆς Θράκης, ἐφιλοξένησε τὸν ἐκ Τροίας ἐπιστρέφοντα Δημοφῶντα, καὶ ἠράσθη αὐτοῦ τοσοῦτον, ὥστε, εἰ καὶ τῇ ὑπεσχεθῇ νὰ ἐπανεέλθῃ, αὐτὴ μὴ ἀνεχομένη τὴν ἀπουσίαν του, ἀπηγγενίσθη (Λουκ. Ὀρχ. 49). Κατὰ τινὰς δὲ μετεμορφώθη μετὰ θάνατον εἰς ἀμυγδαλὴν.

Φυλλίς, 1) χώρα τῆς Θράκης παρὰ τὸ ὄρος Πάγγαιον (Ἡρδ. Ζ, 173). — 2) Ποταμὸς τῆς Βιθυνίας ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ (Στφ. Βζ.).

Φύλλος (ὁ), ἡ Φύλλοϋς (Στρβ.), πόλις τῆς Φθιώτιδος ἐν Θεσσαλίᾳ, μετὰ περιφήμου ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅστις κατ' αὐτὴν Φύλλαϊος ἐπωνομάζετο (Στφ. Βζ.).

Φυλόμαχος, κατὰ Πολύβιον (ΑΒ, 25, 4), ἀγαλματοποιὸς ἐν Περγάμῳ, κατασκευάσας τὸ περίφημον ἄγαλμα τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Ἀλλ' ἐσφαλμένως, ἀντὶ Πυρόμαχος (ἰδ.) (Διόδ. σλ. 528).

Φυλλῶ, θεράπεινα τῆς Ἑλένης ἐν Σπάρτῃ (Ὀμ. Ὀδ. Δ. 125).

Φύρκος, φρούριον τῆς Ἡλίδος ἐν Πελοποννήσῳ, πλησίον τοῦ Λεπρέου (Θουκ. Ε, 49).

Φῦσα, τὸ ἀσκειδὲς ὄργανον δι' οὗ φυσᾶται τὸ πῦρ εἰς τὰ χαλκεῖα ἢ τὰς ἐστίας

(Ὀμ. Ἰλ. Σ, 372. 409. 412. 468. 470. — Ἡρδ. Α, 68. — Θυδ. Δ, 100) ὅμοιον πρὸς τὸ νῦν ἐν χρήσει, ὡς δεικνύει ἡ εἰκὼν ἐκ λύχνου ἀρχαίου.

Φυσάδεια (ἡ), κρήνη παρὰ τῷ Ἄργει ἐν Πελοποννήσῳ, κληθεῖσα κατὰ θυγάτερα τοῦ Δαναοῦ (Καλλμ. Ὑμν.).

Φυσάκελλος, εἶδος ἄρτου ἢ πλακοῦντος, ὃν οἱ Σπαρτιάται παρέθετον εἰς τὴν τράπεζαν ὅτε προσεχάλουν ξένους (Ἀθην. Δ, 138-141).

Φύσιος, υἱὸς τοῦ Λυκάονος, βασιλέως τῆς Ἀρκαδίας (Ἀπλλδ. Γ, 8).

Φύσκα, πόλις τῆς Μακεδονίας, πλησίον κειμένη τῆς Κισσοῦ, πέραν τοῦ ποταμοῦ Ἀξιοῦ (Θουκ. Β, 99).

Φύσανος, υἱὸς τοῦ Αἰτωλοῦ, ἑγγονος τοῦ Ἀμφικτύονος (Στφ. Βζ.).

Φύσκος (ἡ). 1) πόλις τῆς Καρίας, κατὰ τὸν λιμένα τῶν Μυλάσσων, ἔχουσα ἄλλος ἱερὸν τῆς Λητοῦς (Στρβ. — Στφ. Βζ.). — 2) (ὁ), ὄρος τῆς κάτω Ἰταλίας πλησίον τῆς Κρότωνος (Θεόφρ. Εἰδ. Δ, 23). — 3) Ποταμὸς τῆς Ἀσσυρίας, ἀριστερὸς ὁμόρρους τοῦ Τίγριδος, πλεθριαῖος τὸ πλάτος (Ξνφ. Ἀνθ. Β, 4, 23). — 4) Πόλις τῆς Ὀζολίας Λοκρίδος.

Φύσκων, κύτω χλευαστικῶς ἐπικληθεῖς, ὡς ἔχων τὴν γαστέρα προέχουσαν, Πτολεμαῖος ὁ Εὐεργέτης (ἰδ.).

Φυταλίδα, ἀρχαῖον γένος ἐν Ἀθῆναις, ὑποδεχθὲν τὸν Θησέα, καὶ καθάρισαν αὐτὸν μετὰ τοὺς φόνους τῶν διαφόρων ληστῶν (Πλούτ. Θησ. ΙΒ. ΚΒ).

Φυτάλος, Ἐλευσίνιος ἥρως, δεξιωσάμενος τὴν Δήμητραν, καὶ διὰ τοῦτο ὑπ' αὐτῆς πρὸς ἀμοιβὴν διδασχθεὶς τὴν φυτεῖαν καὶ καλλιέργειαν τῆς συκῆς. Ἀπόγονοι αὐτοῦ οἱ Φυταλίδαι (Παυσ. Α, 23).

Φυτάλμευς, ἐπίθετον ὑφ' ὃ Ὁ Ποσειδῶν ἐλατρεῦετο ἐν Τροιζήνι, ὡς παρακαλούμενος ὅπως προφυλάττῃ τὰς φυτείας ἀπὸ τῆς βλάβης τῶν πλημμυρῶν καὶ κατακλύσεων (Παυσ. Β, 32).

Φώκαια, πόλις τῆς Ἰωνίας, ἀνθοῦσα ἄττικῇ ἀποικίᾳ, ἡ βορειότερα τῶν Ἰωνικῶν πόλεων, κειμένη ἐπὶ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ διασπορεύοντος τὸν Ἐλαίτην ἀπὸ τοῦ Ἑρμαῖκου κόλπου, εἰς 200 σταδίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Σμύρνης. Εἶχε δύο λιμένας, τὸν Ναύσταθμον καὶ τὸν Λαμπτήρα, καὶ πρὸ αὐτῶν τὴν μικρὰν νῆσον Βάκχιον (Liv. XXXVII, 22, 31), μετὰ τῶν καὶ ἄλλων ἀξιολόγων οἰκοδομῶν. Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως, Φωκαεῖς, πρῶτοι τῶν Ἑλλήνων ἐπεχείρησαν μακρὰς θαλασσοπολείας, καὶ ἐξαπέστειλαν πολλὰς ἀποικίας, ἐν ἅλλαις τὴν τῆς Μασσαλίας ἐν Γαλλίᾳ. Μετὰ τὴν καθυπόταξιν τῆς Λυδίας εἰς τοὺς Πέρσας, περὶ τὸ 539 π. Χ., πολιορκηθέντες οἱ Φωκαεῖς ὑπὸ τοῦ Ἀρπάγου, ἐγκατέλιπον πάντες τὴν πόλιν καὶ μετέβησαν εἰς Ἀλαλίαν (εἶτα Ἀλερίαν) τῆς Κορσικῆς· ἀλλὰ μέρος αὐτῶν ἐπέστρεψε πάλιν μετ' οὐ πολὺ (Ἡρδ. Α, 165. — Στράβ. ΣΤ, 25, 2). Καὶ ἔκτοτε ἐξηκολούθησε πλουτοῦσα καὶ ἀναπτυσσομένη ἡ Φώκαια, καὶ ἄφθονα λάφυρα ἀπεκρόμισαν ἀπ' αὐτῆς οἱ Ῥωμαῖοι (Liv. XXXVII, 32). Εἰσέτι δὲ σώζονται αὐτῆς εἰρεῖπια καὶ τὸ ὄνομα.

Φωκαεῖς, στατήρ, χρυσοῦν νόμισμα τῶν Φωκίων, ἐλάσσονος ἀξίας τῶν ἄλλων στατήρων, διὰ τὴν κατωτέραν ποιότητα τοῦ χρυσοῦ (Θουκ. Δ, 52).

Φωκέα, φρούριον εἰς τὴν χώραν τῶν Λεοντίνων ἐν Σικελίᾳ (Θουκυδ. Ε, 4).

Φωκικὸν, μεγάλη καὶ εὐρύχωρος οἰ-

κοδομή παρὰ τῇ τάφῳ τοῦ Λαίου, ἐπὶ τῆς ἐκ Δελφῶν εἰς Δαυλίδαν ἀγούσης, ἐνθα συνήρχοντο ἀντιπρόσωποι τῶν Φωκικῶν πόλεων (Παυσ. 1, 5).

Φωκίς, χώρα τῆς μέσης Ἑλλάδος, 40 τετρ. μιλίων ἑκτασιν ἔχουσα, καὶ συνορεύουσα δυτικῶς πρὸς τὴν Δωρίδα καὶ τὴν Ὀζολαίαν Λοκρίδα, ἀνατολικῶς πρὸς τὴν Ὀπουντίαν Λοκρίδα καὶ τὴν Βοιωτίαν, βορείως πρὸς τὴν Ἐπικνημιδίαν Λοκρίδα, καὶ νοτίως πρὸς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον. Ἐν ἀρχαιοτέροις χρόνοις ὑπερέβησαν οἱ Φωκεῖς τὰ ὅρια ταῦτα, χωρῆσαντες πρὸς βορρᾶν μέχρι τοῦ Εὐβοϊκοῦ πορθμοῦ, σφηνηθὸν διεισβάντες μεταξὺ τῶν Ἐπικνημιδίων καὶ τῶν Ὀπουντίων Λοκρῶν, καὶ μέχρι τέλους τοῦ Φωκικοῦ πολέμου τὸν λιμένα Δαφνούντα μεταξὺ ἀμφοτέρων κατέχοντες (Στράβ. Θ, 416). Πᾶσα ἡ χώρα περιελάμβανε δύο μέρη· α) τὴν εὐρεῖαν καὶ εὐφορον κοιλάδα τοῦ Κηφισοῦ (νῦν Μαυρονέρι), ὀριζομένην πρὸς νότον ὑπὸ τοῦ Παρνασσοῦ, πρὸς βορρᾶν ὑπὸ τῶν ὀρέων Καλλιδρόμου καὶ τῆς Κνημίδος· πρὸς τὰ νοτιανατολικά δὲ ἐφθρεν εἰς αὐτὴν στενωπὸς ἣν ἀπετέλει παρὰ τοῖς Παραποταμίοις προεκβολὴ τοῦ Παρνασσοῦ ἀφ' ἐνὸς ὁ Φιλοβοιωτὸς, καὶ ἀφ' ἐτέρου τὸ Ἀδύλιον ὄρος· β) ὀρεινὴν ἑκτασιν ἐκείθεν μέχρι τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, ἥς τὸ κέντρον ἀπετέλει, καὶ ἐκ τριῶν μερῶν περιέκλειεν, ὄρος ὑψηλὸν καὶ εὐρὺ, ὁ Παρνασσὸς (Γδ.). Τοῦτον δὲ πρὸς νότον χωρίζει ἡ στενὴ κοιλάς τοῦ ποταμοῦ Πλεῖστου, ξηραίνομένου ἐν ἔαρι (δι' ὃ καὶ Ξηροπόταμον ὑπὸ τοῦ λαοῦ νῦν λέγεται), ἀπὸ τῆς Κίρφιος, ὄρους ὑψηλοῦ καὶ θαλάσσης. Πρὸς ἀνατολὰς δὲ ὀρεινὴ τραχεῖα ἑκτασίς συνδέει τὴν Κίρφιν μετὰ τοῦ ἐν Βοιωτίᾳ Ἐλικῶνος, ἀλλὰ δὲν φαίνεται νῦν εἶχεν ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἰδιαίτερον ὄνομα. Δυτικῶς δὲ τῆς Κίρφιος ἔκειτο τὸ εὐδαίμον Κρισσαῖον πεδῖον. — Τὸ

κλίμα τῆς Φωκίδος καθίστησιν ἡ γειτνίασις τοῦ Παρνασσού ὑγρὸν μᾶλλον καὶ ψυχρὸν· ἀλλ' οὐχ ἦττον παρήγεν ἄφθονον σίτον, οἶνον καὶ ἔλαιον, καὶ ἔτι μᾶλλον ἑλλέβορον. Τῆς Κίρρας τὸ πλούσιον πεδῖον ἦν ἱερὸν τῷ θεῷ, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐπατρέπετο ἡ καλλιέργεια αὐτοῦ ὑπὸ τῶν περιοίκων. — Οἱ Φωκεῖς ἦσαν φυλῆς Αἰολικῆς, ἀλλ' ἔξω καὶ Δωριεῖς μετ' αὐτῶν προσέτι δὲ, ἀπ' ἀρχαιο-

ρήσεως τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῆς. Οἱ Δελφοί, μετὰ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ ἱεροῦ τεμένους αὐτοῦ, ἀπετέλουν ἴδιον κράτος ἐν Φωκίδι· ὅτε δ' οἱ Φωκεῖς ἐλεηλάτησάν ποτε τὸν ναὸν, ἐξεργάγη ὁ ἱερὸς πόλεμος, διαρκέσας ἀπὸ 356 μέχρι 346 π. Χ., καὶ συνεπέλα αὐτοῦ Φίλιππος ὁ Μακεδὼν κατέστρεψε μετὰ μεγίστης ὀμότητος τὰς περιφημοτάτας ἀρχαίας πόλεις τῶν Φωκίων. — Αἱ σπουδαιόταται ἐξ αὐτῶν

τάτων χρόνων εἶχον συναναμιγῇ καὶ Ὑάντες ἐκ Βοιωτίας, καὶ Ἀργεῖοι, Ἀθηναῖοι, Κορίνθιοι, Αἰγινῆται, Ἀρκάδες, καὶ προσέτι καὶ οἱ Φλεγυαί, ληστρικός τῆς Θράκης λαός. Πλὴν τῶν Δελφῶν εἶχεν ἡ χώρα ἐτι 22 πόλεις ἀποτελούσας κοινὸν σύστημα, οὗ οἱ ἀντιπρόσωποι συνήρχοντο εἰς τὸ Φωκικὸν λεγόμενον κατάστημα (ἰδ.) (Παυσ. 1, 5, 1). Κοινούς ὅμως ἄρχοντας δὲν εἶχον, καὶ τὸ πρῶτον ἐπὶ τοῦ Φωκικοῦ πολέμου ἐτέθησαν ἐπὶ κεφαλῇς τοῦ δεσμοῦ στρατηγοὶ μετ' ἀπολύτου ἐπ' αὐτοῦ ἐξουσίας. — Εἰς τὴν Φωκίδα τὴν μεγίστην φήμην ἔδιδε τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον· ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο ἐγένετο καὶ ἡ ἀφορμὴ τῆς μέχρι τέλους στε-

ῆσαν οἱ Δελφοί, ὧν ἐρείπια σώζονται (ἐπὶ τουρκοκρατίας Καστρί), γνωστοὶ ἐπὶ Ὀμήρου (Ἰλ. Α, 514) ὑπὸ μόνον τὸ ὄνομα Πυθῶ, ἐπὶ τῆς νοτιοδυτικῆς κλιτύος τοῦ Παρνασσού, ὑπὲρ τὴν ἡμικυκλικὴν κοιλάδα τοῦ Πλείστου, ἀκριβῶς ὑπὸ τὰς Φαιδριάδας πέτρας, ἔχοντες τὸ «ἀψευδέστατον» μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος. Ἡ θέσις ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ὡς τὸ κέντρον πάσης τῆς Ἑλλάδος· ἐκεῖ μάλιστα ἐδείκνυτο καὶ ὁ λίθος δὲν ὁ Κρόνος εἶχε καταπίει ἀντὶ τοῦ Διὸς καὶ ἐξήμεσε, καὶ ὅστις ἦν ὁ «ὀμφαλὸς πάσης τῆς οἰκουμένης». Ἐκεῖ δὲ, αὐξάνον τοῦ τόπου τὴν σπουδαιότητα, συνήρχετο καὶ τὸ ἀμφικτυονικὸν συνέδριον

(ἰδ. Δ = λ φ οἱ καὶ Ἀμφικτύονες), καὶ ἐκεῖ ἐτελεύοντο προσέτι καὶ οἱ Πυθικοὶ ἀγῶνες. Ὁ ναὸς κατ' ἀρχάς, ἐν προμηνηκοῖς χρόνοις (Παυσ. Α, 15), ἀκοδομήθη ξύλινος, ἐκ δαφνῶν, εἶτα δὲ πέφινος, πιθανῶς κατὰ παρεξήγησιν, ἀντὶ «περίπτερος», καὶ μετὰ τοῦτο, ἐπὶ Πεισιστρατιδῶν, πολυτελέστατος (Ἡδ. Β, 180. Ε, 62). Ἐπὶ Ὀμήρου ἦν ἡδὴ μέγιστος ὁ δελφικὸς θησαυρὸς· καίτοι δὲ πολλάκις ἐσυλήθη, καὶ ὑπὸ μόνων τῶν Φωκίων αὐτῶν τῷ ἀφρηθῆσαν περὶ τὰ 25 ἑκατομμύρια δραχμῶν, οὐχ ἦττον εἶχεν ὁ ναὸς ἐπὶ τοῦ Πλινίου (50 μ. Χ.) ὑπὲρ τὰ 3,000 ἀγάλματα, χρυσᾶ, ἀργυρᾶ, χαλκᾶ καὶ μαρμάρινα. Τῷ 273 π. Χ. τὸν ἐλεηλάτησαν καὶ οἱ Γαλάται· τῷ 86 ὁ Σύλλας, καὶ τέλος οἱ Ῥωμαῖοι αὐτοκράτορες καὶ οἱ τοῦ Βυζαντίου. Διὰ στενῆς καὶ βαθείας χαράδρας, ἥτις διασχίζει τὰς Φαιδριάδας πέτρας, προρρέει εἰς δεξαμενὴν ἐν τῷ βράχῳ τετμημένην ἢ Κασταλία, διερχομένη πρὸ τῆς εἰσόδου εἰς τὸν περίβολον, ἔνθα ἐχρησίμευεν εἰς καθαρισμόν τῶν εἰσερχομένων, καὶ ἐκεῖθεν διὰ ρεύματος ἀποτόμου ἐδυθίζετο εἰς τὸν Πλείστον, εἰς ὃν ἐπίσης εἰσέρρει καὶ ἡ Ὑάμπεια ἀνατολικώτερον, μετ' αὐτῆς ἐνομένη. Δυτικῶς δὲ τοῦ ἐπιπέδου τοῦ ναοῦ ὑπάρχει τὸ Κωρύκιον ἄντρον, ἔχον 8 ποδῶν ὕψηλὴν τὴν εἴσοδον, ἐντὸς δὲ ὕψος 100' καὶ βάθος 300', καὶ παντοῖα λαξεύματα, ἀφιερωμένα τῷ τε Πανὶ καὶ ταῖς Νύμφαις. — Ἄλλαί τῆς Φωκίδος πόλεις ἦσαν ἡ Ἀνεμῶρεια (ἴσως ἡ νῦν Ἀράχοβα), εἰς τὴν νότιον κλιτὸν τοῦ Παρνασσοῦ· ἡ Λυκῶρεια (νῦν Λιάκουρα)· ἡ Λιλαία (ν. Παλαιόκαστρον), κατὰ τὰς πηγὰς τοῦ Κηφισσοῦ, ἡ Λέδων πρὸς τῷ Κηφισσῷ, πατρὶς Φιλομήλου, τοῦ στρατηγοῦ ἐν τῷ ἱερῷ πολέμῳ· ἡ Ἐλάτεια, εἰς τὸ χεῖλος τῆς κοιλάδος τοῦ Κηφισσοῦ, ἡ μετὰ τοὺς Δελφούς ἐπισημοτάτη πόλις τῆς χώρας. Ἐνεκα δὲ τῆς θέσεως αὐτῆς πολλὰ ἐν τοῖς πολέμοις παθοῦσα· αἱ Ἀβαί, καὶ αὐταὶ ἐ-

χουσαι τοῦ Ἀπόλλωνος περίφημον ναὸν καὶ χρηστήριον· παρὰ ταύτῃ ἡ Ὑάμπεια, ἥς οἱ κάτοικοι πολλάκις ἤριζον πρὸς τοὺς Ὀπουντίους Λοκροὺς ἔνεκα τῆς κτήσεως τῆς ἐπὶ τοῦ Εὐβοικοῦ πορθμοῦ κειμένης πόλεως Δαφνουῦντος· οἱ Παραποτάμιοι, ἀρχαία μεγάλη πόλις εἰς τὰ χεῖλη τοῦ Κηφισσοῦ, ὑπὸ τοῦ Ξέρξου καταστραφεῖσα. Πολλὰ ὁμῶς αὐτῆς ἐρείπια σώζονται κατὰ τὴν θέσιν Βελόσι· ὁ Πανοπέυς (ἢ καὶ Φανοτεὺς), παρὰ τῷ Κηφισσῷ, οὐ μακρὰν τῶν Βοιωτικῶν ὁρέων, ἔνθα διηρέθη εἰς ἀποσπάσματα ὁ στρατὸς τοῦ Ξέρξου ὅτε εἰσέβαλεν εἰς τὴν Ἑλλάδα· ἡ Δαυλίς, οὐ μακρὰν τοῦ Πανοπέως, κατὰ τὴν ἀνατολικὴν κλιτὸν τοῦ Παρνασσοῦ, ἀμφιθεατρικῶς διατεταγμένη μετ' ἀκροπόλεως κυκλωπέων τειχῶν, ἔνθα ἐτίθεντο ὑπὸ τῆς παραδόσεως τὰ μυθεύματα τοῦ Τηρέως, Πρόκνης καὶ Φιλομήλας. Παρ' αὐτῇ ἔκειτο τὸ προμνημονευθὲν Φωκικόν, ἔνθα συνεκροτοῦντο αἱ ὀμηγύρεις τῶν ἀπεσταλμένων τῶν Φωκικῶν πόλεων· ἡ Ἀμβρυσὸς (τὸ νῦν Δίστομον). Ἐνθα δὲ ἡ ἐκ Πανοπέως πρὸς Δελφούς ἀγούσα συνηνοῦτο μετὰ τῆς ἀγούσης πρὸς Ἀμβρυσόν, ἣν ἡ Σχιστὴ ὁδὸς, ἥτις ὑπὸ τῶν τραγικῶν καὶ τριόδος ἡ τρεῖς κέλευθοι λέγεται, καθ' ὃ μέρος ὁ Οἰδίπους ἐν ἀγνοίᾳ ἐθανάτωσε τὸν πατέρα του. Παρὰ τῇ παραλίᾳ δὲ, οὐ μακρὰν τῶν ἐκβολῶν τοῦ Πλείστου, ἔκειτο ἡ Κίρρα, ἐν εὐφορωτάτῳ πεδίῳ. Μεσογείως δὲ καὶ πλησιέστερον τῶν Δελφῶν ἡ Κρίσσα (ἰδ.)· ἡ Ἀντίκυρρα, ἢ Ἀντίκουρα, ἡ κυρίως παράγουσα τὸν ἐλλέβορον· ἡ Στίρις· ἡ Βοῦλις, κορινθιακὴ ἀποικία μετὰ λιμένος, κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Βοιωτίας (Στράβ. Θ, 416. — Παυσ. Αὐτ. 10).

Φωκίων, Ἀθηναῖος, μικρᾶς καταγωγῆς, κατοικῶν ἐν Μελίτῃ (Πλούτ. Φωκ. ΙΗ), ἐδιδάχθη παρὰ Πλάτωνι, ἦν φίλος τοῦ ὀλίγον νεωτέρου αὐτοῦ Ξενοφῶντος, καὶ ἔλαβε τὴν ἐπιμελεστέραν μόρφωσιν καὶ ἀνάπτυξιν.

καὶ ἐν μὲν τῇ ἰδιωτικῇ συγκοινωνίᾳ ἦν εὐ-
χάριστος καὶ περιποιητικός, ἀλλ' ἐν τῇ δη-
μοσίᾳ βίῳ τραχὺς καὶ ἀπότομος. Τὸν πλοῦ-
τον περιεφρόνει καὶ τὴν πολυτέλειαν, ἀλλ'
οὐχ ἤττον καὶ τὸν λαὸν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του,
ὃν ἐθεώρει ἀνάξιον ἐλευθερίας. Πᾶν ἰδεῶδες
κατὰ μέρος τιθέμενος, εἰς τὸ ἀπολύτως δ'
ὠφελίμον ἀφορῶν, ἐθεώρει τὴν τάξιν καὶ
πειθαρχίαν ὑπὸ ἰσχυρὸν ἡγεμόνα ὡς τὸ σκω-
πιμώτατον καὶ ἐπιθυμητότατον διὰ τοὺς
χρόνους ἐκείνους. Τοῦτου ἕνεκα, εἰ καὶ πολὺ
ἐκτιμώμενος διὰ τὸν εἰλικρινῆ του πατριω-
τισμὸν, καὶ χρηστὸς πολλὰκις ἀποκαλού-
μενος (Πλουτ. Φωκ. 1), ἦν ὅμως διαρκῶς
ἀνταγωνιστὴς τοῦ Δημοσθένους, καὶ ὑπέρ-
μαχος τῆς Μακεδονικῆς ἐπιρροῆς. Πεντάκις
καὶ τεσσαρακοντάκις ἐξελέγη στρατηγός, καὶ
μετὰ τῆς πολεμικῆς ἱκανότητος συνέδεε καὶ
τὴν πολιτικὴν. Καὶ ῥῆϊωρ μὲν κυρίως δὲν ἦτο·
ἀλλ' οὐχ ἤττον εἶχε νευρώδη τὸν λόγον, καὶ ἀπ'
ἐναντίας τῆς τότε τάσεως τῶν ῥητόρων, ἐζήτει
αὐστηρῶς νὰ ἐλέγχῃ τοῦ δήμου τὰ ἐλαττώμα-
τα. Κατ' ἀρχὰς συνέπραξε μετὰ τοῦ Χαδρίου ἐν
Νάξῳ, τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα τοῦ στρατοῦ
διοικῶν τῷ 376 π. Χ., συνετέλεσεν εἰς τὴν
νίκην, καὶ ἐφημέισθη αὐτοῦ ἡ εὐθύτης καὶ τι-
μιότης ὅτε ἀπῆλθε καὶ ἔλαβε τῶν νέων συμ-
μάχων τοὺς φόρους (Πλούτ. Φωκ. ΣΤ.—
Διοδ. ΙΕ, 34). Κατόπιν γίνεται μνεία αὐτοῦ
ὅτε, τῷ 351, ἀνέλαβε τὴν ὑπὲρ τοῦ Ἀρτα-
ξέρξου καὶ κατὰ τῆς Κύπρου ἀρχηγίαν τῶν
ὑπὸ τοῦ Ἰδρυέως, δυνάστου τῆς Καρίας, προ-
μηθευθέντων ἐπικουρικῶν στρατευμάτων. Τῷ
350 ἐπέμφθη εἰς Εὐβοίαν ἵνα ἀνατρέψῃ ἐκεῖ
τὰς μακεδονικὰς σκευωρίας, καὶ ὑποστηρίξῃ
τὸν τύραννον τῆς Ἐρετρίας Πλούταρχον, καὶ
ἐπολέμησε νικηφόρως ἐν Ταμυναῖς. Ἀλλ'
ἀπιστήσαντος τοῦ Πλουτάρχου, καὶ τῶν κα-
τοίκων κηρυχθέντων κατὰ τῶν Ἀθηναίων,
ὁ πόλεμος ἔλαβε κακὴν ἐκβασιν, καὶ τὴν
Εὐβοίαν ἀπώλεσαν αἱ Ἀθηναί (Πλουτ. Φωκ.
ΙΒ. Δμοθ. Μιδ. σλ. 567. — Αἰσχ. Κισφ.
26). Ἀμφιβάλλεται δ' ἂν καὶ αὐτὸς ἐξεστρά-

τευσαν εἰς Εὐβοίαν (443 ἢ 441), ὅτε ἐξεδι-
ώχθησαν οἱ τύραννοι Φιλιστίδης καὶ Κλεί-
ταρχος, καὶ ἀποκατέστη πάλιν ἐκεῖ τῶν Ἀθη-
ναίων ἡ ἐπιρροή· ἀλλὰ βέβαιον ἐστὶν ὅτι πα-
ρυσθέντες εἰς τὴν ἄλυσιν τοῦ Ὁρεοῦ καὶ τῆς
Ἐρετρίας (Πλουτ. Δμοθ. 17. — Δμοθ. π. Στ.
σλ. 252). Τῷ 339 ἔσωσε τὸ Βυζάντιον ἀπὸ τῶν
προσβαλῶν τοῦ Φιλίππου (Πλουτ. Φωκ. ΙΔ),
καὶ ὑπερήσπισε τὰ Μέγαρα κατὰ τῶν Θηβαίων.
Οὐδέποτε ὅμως ἔπαυε συνιστῶν εἰρήνην πρὸς
τὸν Φίλιππον, συνεβούλευσε, μετὰ τὴν ἐν
Χαιρωνείᾳ μάχην, τὴν παραδοχὴν τῶν «με-
τριωτάτων» ὄρων εἰρήνης, ἡγωνίσθη, μετὰ τὸν
θάνατον αὐτοῦ, νὰ παρακωλύσῃ πᾶν τῶν Ἀθη-
ναίων κατεσπευσμένον βῆμα ἐξαναστάσεως,
ἐκηρύχθη ὑπὲρ τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ Ἀλε-
ξάνδρου, ἥτις εἶχεν ἐξεγείρει τοῦ δήμου τὴν
ἀγανάκτησιν, τοῦ νὰ ἐξωσθῶσιν οἱ δημοτικοὶ
ῥήτορες καὶ δημαγωγοί, ἀλλ' ἀφ' ἐτέρου κα-
τάρθωσε νὰ δοθῇ χάρις εἰς πάντας, πλὴν
μόνον τοῦ Χαριδήμου (Πλουτ. Φωκ. ΙΖ). Ὁ
Ἀλέξανδρος ἔτρεφε μεγάλην ὑπόληψιν πρὸς
αὐτόν· ἀλλὰ, καίτοι πτωχὸς, ὁ Φωκίων οὐδὲ
χρημάτων οὐδ' ἄλλην τινα δωρεὰν ἐδέχθη
ποτέ παρ' αὐτοῦ. Καὶ μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου
τὸν θάνατον ἀντέστη πάσῃ δυνάμει εἰς τοῦ
πολέμου τὴν ἀνανέωσιν, καὶ ἐπὶ τοῦ Λαμι-
ακοῦ πολέμου ἐξέφραξε μετὰ πᾶσαν νίκην τοὺς
φόρους του περὶ τοῦ μέλλοντος (Πλουτ. Φωκ.
ΚΓ). Ὅτε δ' ὁ πόλεμος ἔληξεν ἀνεπιτυχῶς,
καὶ ὁ Ἀντίπατρος ἐκινήθη κατὰ τῶν Ἀθη-
ναίων, ἠναγκάσθη ὁ δήμος ἐν τῇ θεινῇ ἐκείνῃ
θέσει νὰ καταφύγῃ εἰς τοὺς φίλους τῶν Μακε-
δόνων, καὶ ὁ Φωκίων ἀπῆλθε μετὰ τοῦ ἡχι-
στα ἀκεραίου Δημάδου πρὸς τὸν Ἀντίπατρον,
καὶ ἠναγκάσθη νὰ συνομολογήσῃ εἰρήνην,
δι' ἧς ἐστεροῦντο τῶν πολιτικῶν αὐτῶν δικαι-
μάτων 12,000 πολῖτων, πρὸ πάντων οἱ τῶν
κατωτέρων τάξεων, ὁ λιμὴν Μουνυχίας κατε-
λαμβάνετο ὑπὸ τῶν Μακεδόνων, καὶ οἱ εὐγε-
νέστεροι τῶν πολιτῶν παρεδίδοντο εἰς τὸν
ἐχθρὸν (Πλουτ. Φωκ. ΚΖ). Ἐκτοτε ἐτέθη
ὡς στρατηγὸς ἐπὶ κεφαλῇ τῆς πολιτείας,

καὶ ἐπροσπάθει τὸ κατὰ δύναμιν νὰ πρᾶνῃ τὴν αὐστηρότητα τῆς ἐκτελέσεως τῶν ὥρων τούτων. Ὅτε δὲ, μετὰ τοῦ Ἀντιπάρχου τὸν θάνατον, ὁ Πολυσπέρχων, ἵνα περιποιήσῃ εἰς ἑαυτὸν τὴν εὐνοίαν τῶν Ἑλλήνων, ὑπεσχέθη ν' ἀποδώσῃ εἰς τὰς πόλεις τὸ ἀρχαῖον αὐτῶν πολίτευμα, τότε ἐπροσπάθει ὁ Φωκίων, συνεννοήσας μετὰ τοῦ Νικάνωρος, στρατηγοῦ τοῦ Ἀντιπάρχου, νὰ παρακωλύσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ μέτρου τούτου. Ἐντεῦθεν ἐξηγέρθη κατ' αὐτοῦ ἡ ἀγανάκτησις τοῦ λαοῦ, καὶ ὅτε Ἀλέξανδρος, ὁ υἱὸς τοῦ Πολυσπέρχοντος, εἰσέβαλε μετὰ στρατοῦ εἰς τὴν Ἀττικὴν, ἐπαύθη ὁ Φωκίων τῆς ὑπηρεσίας του, καὶ μετὰ τῶν φίλων του κατεδιώχθη ἐπὶ προδοσίᾳ. Τότε αὐτὸς μετέβησαν πρὸς τὸν Πολυσπέρχοντα, ἀλλ' αὐτὸς τοὺς ἐξαπέστειλεν ὀπίσω εἰς Ἀθήνας, τὴν περὶ αὐτῶν ἀπόφασιν ἀναθεῖς εἰς τὸν δῆμον. Ὁ Ἀθηναῖος Ἀγωνίδης παρέστη τότε ὡς ἐνάγων, καὶ παμφηφεὶ ἡ ἐκκλησία κατεδίκασε τὸν Φωκίωνα ἐπὶ προδοσίᾳ εἰς θάνατον (Πλουτ. Φωκ. ΚΘ. ΑΒ. — Διόδ. ΑΗ, 64).

Ὁ ὄδοι κλοντοῦτης ὁ Φωκίων ἐπὶ μετὰ 4 φίλων του τὸ κώνειον ἐν ἔτει 317. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐτράπη ἡ κοινὴ γνώμη, καὶ εἰς μὲν τὸν Φωκίωνα ἐστήθη ἀνδριάς, ὁ δὲ Ἀγωνίδης κατεδικάσθη εἰς θάνατον (Ἰδ. Βίον Φωκίωνος τοῦ Πλουτάρχου καὶ C. Nepos).

Φῶκος, 1) υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος, ἡ τοῦ Ὀρνυτιῶνος, ἐκ Κορίνθου μετοικήσας εἰς Τίθορείαν πρὸς τῇ Παρνασσῷ, τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως Ἀμφίωνος νυμφευθεὶς, καὶ τὴν χώραν Φωκίδα ἄφ' ἑαυτοῦ καλέσας. — 2) Υἱὸς τοῦ Αἰάκου καὶ τῆς νύμφης Φαμμάθης, ἀδελφὸς τοῦ Πηλέως καὶ Τελαμῶνος, ὅφ' οὗ ἐφανεύθη κατὰ λάθος ἐν ἀγῶνι δίσκου (Ἡσδ. Θγν. 1094. — Πινδ. — Ἀπλδ. Γ, 12, 6). Υἱοὶ αὐτοῦ ἦσαν ὁ Κρίστος καὶ ὁ Πανοπεύς· καὶ τινὲς λέγουσιν αὐτὸ ἐπώνυμον τὴν Φωκίδα (Παυσ. Β, 29. I, 1). — 3) Πατήρ τοῦ Ἀθηναίου Φωκίωνος (Αἰλ. Π, I, Β, 16).

Φωκυλίδης, Μιλήσιος, γνωμικὸς ποιητής, ἐκλαμβανόμενος ὡς σύγχρονος τοῦ Θε-

όγνιδος περὶ τὸ 530 π.Χ., ἔγραψεν εἰς ἑξαμέτρους, καὶ εἰς μέτρα ἑλεγειακά (ἑξαμέτρους καὶ πενταμέτρους). Τῆς βιογραφίας αὐτοῦ οὐδὲν ἐστὶ γνωστὸν. Ποιήματα αὐτοῦ ἦθινά, ἐξ ὀλίγων στίχων συγκείμενα, ἐλέγοντο Κεφάλαια, καὶ ἀποδεικνύουσι νοημοσύνην, ἐμβρίθειαν καὶ ἐντιμότητα χαρακτήρος. Ὁ τύπος αὐτῶν ἐστὶν ἀφελής, ἀνευ ἀξιώσεων, ἀλλ' οὐχ ἦτον πεποιθῆσιν ἐλέγχων καὶ ἐμπνευσιν. Ἡ συγῆθς εἰσαγωγή αὐτῶν ἐστὶ «Καὶ τὸδε Φωκυλίδειον». Διειρηθήθησαν δὲ ὀλίγιστα μόνον αὐτοῦ ἀποσπάσματα (Σλλγ. Bergk, Roel, Iyrg. graec.). Σῶζεται δὲ καὶ τι «ποιήμα νοουθετικὸν» ἐκ 230 ἑξαμέτρων, εἰς τὸν Φωκυλίδην ἀποδιδόμενον. Ἀλλ' ἡ οὐχὶ ἀκριβὴς καὶ ἥμισυ ποιητικὴ αὐτοῦ γλῶσσα, προσέτι δὲ, καὶ ἔτι μᾶλλον, τὸ περιεχόμενον, προφανῶς δεδανεισμένον ἐκ τῆς Πεντατεύχου καὶ ἄλλων διδακτικῶν βιβλίων τῆς παλαιᾶς γραφῆς, ἀποδεικνύουσιν αὐτὸ μεταγενέστερον ἔργον Ἀλεξανδρινοῦ τινος Ἰουδαίου χριστιανοῦ.

Φωνασκός, ὁ τὴν φωνὴν γυμνάζων εἰς τὸ ψάλλειν ἢ ἀπαγγέλλειν (Ἀρρ. Ἐπικτ. Α, 4).

Φωρῶν λιμὴν, λιμενίσκος πρὸς τῇ Πειριαιῇ, πλησιέστερον τοῦ Κορυθαλοῦ (Στρεβ. Σλ. 395), «ἐξω τῶν σημείων τοῦ ἐμπορίου» (Διαμθ. κ. Λακρίτ. 932), πιθανῶς ὁ ὀπίσω (δυτικῶς) τῆς Ἡετιωνείας κείμενος. Φωρῶν δὲ (κλεπτῶν) λιμὴν βεβαίως ἐλέγετο, διότι ἡ θέσις αὐτοῦ ἦν ἐπιτηδειοτάτη εἰς λαθρεμπορία (Νῦν λιμενάκι, ἢ Κλερτολίμανον). Ἰδε χάρτην εἰς λέξιν Πειραιεύς.

Φωσφόρος, Φασφόρος ἢ Ἐωσφόρος, 1) ὁ ἀστήρ ἡ Ἀφροδίτη, ὡς ἑωθινὸς ἀστήρ (Ὀμ. Ἰλ. Ψ, 226), ἐν ᾧ ὡς ἐσπερινὸς ἀστήρ ὀνομάζεται Ἐσπερος (Ὀμ. Ἰλ. Χ, 318). Ἐλέγετο υἱὸς τοῦ Ἀστράου καὶ τῆς Ἡούς (Ἡσδ. Θγν. 381), ἡ τοῦ Κεφάλου καὶ τῆς Ἡούς, καὶ οἱ Ῥωμαῖοι τὸν λέγουσι προσέτι πατέρα τοῦ Κήρυκος, τοῦ Δαιδαλίου (Ον. Μετ. XI. 271. 295), καὶ

τῶν Ἑσπερίδων. — 2) Ἐπίθετον τῶν θεαινῶν ὅσαι παρήγον φῶς, ἢ εἶχον δάδας εἰς τὰς χεῖρας, ὡς τῆς Ἀρτέμιδος, τῆς Ἡοῦς, τῆς Ἑκάτης. — 3) Ἐν Μουρυχίᾳ ὑπῆρχε βωμὸς τοῦ Φωσφόρου, ἰδρυθεὶς διότι ὅτε ὁ Θρασύβουλος κατήλθεν ἐκ Φυλῆς εἰς τὸν Πειραιᾶ, θαυματουργὸν φῶς τὸν ὠδήγησε διὰ ζοφεροῦς νυκτὸς μέχρι τοῦ σημείου ἐκείνου (Κλμ. Ἀλεξάνδρ. Στρωμ. Α, 24).

Φώτιος, τῇ θ' ἑκατονταετηρίδι μ.Χ. διδάσκαλος τοῦ αὐτοκράτορος Λέοντος ΣΤ', διετέλεσε τῷ 857—867, καὶ εἶτα αὖθις τῷ 877—886, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἀπέθανε, τῷ 894, ἐπίσημος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, διὰ τῆς ἀντιστάσεως αὐτοῦ πρὸς

τὸν Πάπαν, καὶ οὐχ ἦττον ἐν τῇ ἐπιστήμῃ. Δι' ἐξόχου πολυμαθείας καὶ φιλοκαλίας πεποιτισμένος, ὑπερέτησε μεγάλως τὴν ἀρχαιολογίαν, κυρίως δὲ διὰ δύο του συγγραμμάτων. α) Ἡ μυριόβιβλος αὐτοῦ, καὶ β) ἡ βιβλιοθήκη λεγομένη, ἐστὶ περιγραφή 28 συγγραμμάτων, ἅτινα ἀνέγνω ἐπὶ τῆς ὁδοπορίας του εἰς Ἀσσυρίαν, ἔνθα εἰς πρεσβειαν ἀπῆρχετο. Καὶ τινὰ μὲν συνοδεύει δι' ἐπιτόμων σημειώσεων καὶ κρίσεων, τινῶν δὲ δίδει περικοπὰς πολυτίμους ὅτε ἐλήφθησαν ἐκ συγγραμμάτων ἐκλεκτοῦ. β) Ἡ λείξιων συναγωγὴ, ἀλφαριθμητικὸν λεξικὸν τῶν Ἑλλήνων ῥητόρων καὶ ἱστορικῶν, περισωθέν ὅμως οὐχὶ ἐντελῶς, καὶ μετὰ προσθηκῶν μεταγενεστέρων καὶ ξένων.

X

Χάα, πόλις τῆς Τριφυλίας ἐν Ἡλίδι τῆς Πελοποννήσου, κειμένη παρὰ τῷ Λεπρέῳ (Στρεβ. Η, 348 Α). Κατ' ἄλλους αὐτὴ ἡ Φλειᾶ (Ὁμ. Ἰλ. Η, 133).

Χάθηςρος, ποταμὸς ἐν Ἰνδίᾳ, ἐντός τοῦ Γάγγου (Πτλμ.). Νῦν Καθάρύ.

Χαδλάσιοι, λαὸς τῆς Ἀραβίας (Διον. Περιηγ. 956).

Χαθρίας, Ἀθηναῖος στρατηγός, νικήσας τῷ 388 π. Χ. διὰ δόλου τοὺς Σπαρτιάτας ἐν Αἰγίνῃ, καὶ εἶτα ὑποστήριξας τὸν ἐν Κύπρῳ Εὐαγόραν, ἐπαναστάντα κατὰ τῶν Περσῶν, καὶ δοὺς αὐτῷ ἐπικουρίαν ἔντονον καὶ δραστηρίαν (Ξενφ. Ἑλλ. Ε, 1, 10), ὡς καὶ μετὰ ταῦτα, τῷ 385, εἰς τὸν Νεκτάναν ἐν Αἰγύπτῳ (Nep. Chabr. II). Τούτου διώκει τοὺς μισθωτοὺς Ἑλλήνας· ἀλλ' ἀπαιτήσας τὸν Περσῶν, ἀνεκλήθη εἰς Ἀθήνας (Διόδ. ΙΕ, 29). Ὅτε ὁ Σφοδρίδης ἀνεβάνη εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ σπαρτιατικῆς δυνάμεως, καὶ ὁ Φοιβίδης κατέλαβε τὴν ἀκρό-

πολιν τῶν Θηβῶν, οἱ δὲ φιλελεύθεροι Θηβαῖοι κατέφυγον εἰς Ἀθήνας, τότε στενωτέρως προέκυψε σύνδεσμος μεταξύ Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν, καὶ ὅτε, τῷ 378, ὁ Ἀγησίλαος εἰσέβαλε μετὰ Σπαρτιατῶν εἰς Βιωτίαν (Διόδ. ΙΕ, 30), τότε ἔδραμεν ὁ Χαθρίας εἰς βοήθειαν τῶν Θηβῶν, ἐκινήθη πρῶτον κατὰ τῶν συμμάχων τῶν Σπαρτιατῶν, καὶ εἶτα κατ' αὐτοῦ τοῦ Ἀγησίλαου πρὸς ταῖς Θηβαίς εἰς ὕψι δυσπρόσιτα, ἀφ' ὧν ὁ Ἀγησίλαος, μετὰ τινος ἀποτυχίας, ἐβιάσθη ν' ἀποσυρθῇ (Διόδ. ΙΕ, 32. — Nep. Chabr. I). Ἡ φρόνησις αὐτῇ περιῆφεν εἰς τὸν Χαθρίαν μεγάλην ὑπόληψιν, καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν συμπατριωτῶν του. Ἀφ' οὗ δὲ καὶ τῷ 376, τῇ 16 βοηδρομιῶνδος (κατὰ Σεπτέμβριον) ἐνίκησε καὶ ἐν ναυμαχίᾳ εἰς Νάξον (Ξενφ. Ἑλλ. Ε, 4, 64. — Διόδ. ΙΕ, 34. — Πλούτ. Φωκ. ΣΤ) ἐπέμφθη ὑπὸ τῆς πόλεως εἰς Θράκην, ἔνθα ἀπηλευθέρωσε τὰ Ἀδδῆρα ἀπὸ τῶν βαρβάρων (Διόδ. ΙΕ, 34).

Ἐν τῷ πολέμῳ μεταξύ Θηβῶν καὶ Σπάρτης, ἐπολέμησεν ἐπιτυχῶς ὑπὲρ τῆς Κορίνθου, ἀπειλούμενης ὑπὸ τῶν Θηβαίων, οὐχὶ ὁμῶς ἐπίσης καὶ εἰς τὸν Ἰσθμὸν κατὰ τοῦ Ἐπαμεινώνδου (Ξενφ. Ἑλλ. Ζ, 1, 5). Τῷ 366 κατηγορήθη δημοσίως διὰ τὴν παράδοσιν τοῦ Ἰλρωποῦ εἰς τοὺς Θηβαίους, ἀλλ' ἀπέλυθη. Μετὰ τὴν ἐν Μαντινείᾳ μάχην ἀπῆλθεν εἰς βοήθειαν τοῦ Αἰγυπτίου βασιλέως Ταχῶ, καὶ ἐναυάρχησε τοῦ στόλου αὐτοῦ κατὰ τῶν Περσῶν (Πλουτ. Ἀγης. ΚΖ. — Διόδ. ΙΕ, 92). Μετὰ τὴν τούτου καταστροφὴν δὲν ἔμεινεν ἐπὶ πολὺ ὁ Χαβρίας ἐν Ἀθήναις, ἀλλὰ τῷ 358 ἀπῆλθεν αὖθις εἰς Θράκην, λαβὼν τὴν ἐντολὴν νὰ ὑποστηρίξῃ τὸν Κερσοβλέπτην εἰς ἐκτέλεσιν τῆς μετὰ τοῦ Χαριδῆμου συνομολογηθείσης συνθήκης· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν τῷ ἐχορηγήθησαν τὰ δέοντα πρὸς πλήρη ἐπιτυχίαν, ὀλίγα κατώρῳσεν. Ἐπὶ τοῦ συμμαχικοῦ πολέμου τῶν Ἀθηνῶν, ἐν τῇ πρὸ τῆς Χίου ναυμαχίᾳ, ἡ τριτῆρής ἡς ἐπέβαιναν ἐντελῶς κατεστράφη, καὶ ὁ ἴδιος μετ' ἀνδρείαν ἀντίστασιν ἔπεσε θανατηφῶρως τραυθεὶς (Διόδ. ΙΣΤ, 7. — Νερ. Chabr IV). Ἦν εἰς τῶν πρώτων στρατηγῶν τῆς ἐποχῆς του, συγχρόνως δὲ καὶ τὸν χαρακτήρα μετριοφρονέστατος (Νερ. Chabr. III). Ὁ Παυσανίας (Α, 29,3) εἶδε τὸν τάφον αὐτοῦ ἐν Ἀθήναις, πλησίον τοῦ τάφου τοῦ Περικλέους καὶ τοῦ Θρασυβούλου.

Χαβρίου χῶμη, πόλις ἐν Αἰγύπτῳ ἐπὶ τοῦ Νείλου πρὸς τῇ Μέμφιδι (Στράβ. ΙΖ, 803 Β).

Χαβρίου χάραξ, χωρίον παραθαλάσσιον τῆς Κάτω Αἰγύπτου, ἐπὶ τοῦ Πηλουσίου στομίῳ τοῦ Νείλου (Στράβ. ΙΣΤ, 760 Β).

Χαδώρας, μέγας ποταμὸς τῆς Μεσοποταμίας, πηγάζων ἐκ τοῦ Μασίου ὄρους (Πτλμ.).

Χαδισία καὶ **Χαδησία**, χωρίον τοῦ Πόντου ἐν Ἀσίᾳ, ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς Θεμισαύρας (Στράβ. Βυζ.), καὶ ὁ καὶ αἱ Ἀμαζόνες

Χαδησίαι ἐνίοτε ἐπωνομάζοντο (Ἀπλιν Ρδ. Β, 100).

Χαδίσκος, ποταμὸς τοῦ Πόντου ἐν Ἀσίᾳ, ῥέων πλησίον τῆς Ἀμισοῦ (Στράβ. ΒΖ).

Χαιρέας, 1) Ἀθηναῖος ναύαρχος (Θουκ. Η, 78), οὗ τὸν υἱὸν λέγει νόθον Ἀθηναῖον ὁ Ἀριστοφάνης (Στράβ. 707). — 2) Ἑλληνιστοριογράφος ἀγνώστου ἐποχῆς. — 3) Ὁ πιθανῶς, ὡς ἐκ τοῦ ἐνόματος, ἐλληνικῆς καταγωγῆς, ὁ μετ' ἄλλων συνωμοτῶν τὸν Καλιγούλαν φονεύσας, ὑπὸ τοῦ Κλαυδίου δε καταδικασθεὶς, καὶ μετὰ πλείστης γεναιότητος τὸν θάνατον ὑποστάς.

Χαιρέδημος, ἀδελφὸς ὁμομήτριος τοῦ Σωκράτους, πατὴρ τοῦ Πατρέαλου (Πλάτ. Εὐθ. Σλ. 297).

Χαιρεκράτης, Ἀθηναῖος, Σφήττιος τὸν δῆμον, ἀδελφὸς τοῦ Χαιρεφῶντος, φίλος τοῦ Σωκράτους (Πλάτ. — Ξενφ. Ἀπομν. Α, 248).

Χαιρεφάνης, ζωγράφος εἰς δὲ Πλουτάρχῳ (Π. ἀκρ. ποιητ. Σλ. 18) ἀποδίδει ἀκολάστους εἰκόνας, κατὰ λάθος ὁμῶς, ὡς φαίνεται, τὸ ὄνομα γράφας ἀντὶ Νικοφάνης, ὁ ἴδ. (Pl. XXXV, 40, 31).

Χαιρεφῶν, Ἀθηναῖος, Σφήττιος τὸν δῆμον, φίλος καὶ ἐνθερμος λατρὸς τοῦ Σωκράτους (Πλάτ. Ἀπολγ. 5), ἀπελθὼν ποτε καὶ εἰς Δελφοὺς καὶ ἐρωτήσας τὸ μαντεῖον ἂν ὑπῆρχε τις σοφώτερος τοῦ Σωκράτους, εἰς ἀπάντησιν δὲ λαβὼν «Σεφὸς Σοφοκλῆς, σοφώτερος δ' Εὐριπίδης» ἀνδρῶν δ' ἀπάντων Σωκράτης σοφώτατος». Λέγεται καὶ τραγῳδίαν γράφας, «τοὺς Ἡρακλείδας», Φυγῶν ἐξ Ἀθηνῶν μετὰ τοῦ Θρασυβούλου, ἀπέθανε πρὸ τοῦ Σωκράτους (Ξενφ. Ἀπομν. Α, 248, Β, 31). Ὁ Ἀριστοφάνης, εἰς τὴν ἰσχυρότητα καὶ τὴν ὠχρότητα αὐτοῦ ἀφορῶν, τὸν λέγει «νυκτερίδα» (Ὀρν. 1296).

Χαιρήμων, τραγικὸς ποιητής, οὗ οὐδὲν λείψανον σώζεται (Πλουτ.).

Χαιρίδας, ἐν Σπάρτῃ εἰς τῶν Ἐφόρων (Ξενφ. Ἑλλ. Β, 3, 10).

Χαῖρες, αὐλητὴς ἐν Ἀθήναις, ὃν ὁ

Ἀριστοφάνης (Ἀχρν. 16,866) χλευάζει ὡς μικροῦ λόγου ἄξιον.

Χαίρων, 1) Γῆς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Θηροῦς, τῆς θυγατρὸς τοῦ Φύλαντος, καθ' ὃν ἐκλήθη ἢ ἐν Βοιωτίᾳ Χαϊρώνεια (Παυσ. Θ, 79). — 2) Πολέμαρχος Ἀθηναῖος (Ξενφ. Ἑλλ. Β, 4).

Χαιρώνδας, ἐπώνυμος ἄρχων τῶν Ἀθηνῶν ἐν Ὀλ. 110 γ' (338 π. Χ.), ἐφ' οὗ κατηγορήθη ὁ Δημοσθένης ὅτε ἐμέλλε νὰ στεφανωθῇ (Δμοσθ. Στφ. σλ. 265).

Χαιρώνεια, πόλις τῆς Βοιωτίας, ἐπὶ ἀποτόμου βράχου, μεταξὺ τοῦ Κηφισοῦ πεταμοῦ καὶ τοῦ ὄρους Θουρίου, περίφημος ὡς πατρίς τοῦ Πλουτάρχου, καὶ διὰ τὴν παρ' αὐτῇ νίκην Φιλίππου τοῦ Μακεδόνα ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων, τῷ 338 π. Χ. Ἐκεῖ καὶ ὁ Σύλλας, τῷ 85 π. Χ., ἐνίκησε τὸν Ἀρχέλαον (Στρβ.

μετὰ λιμένος ἐπὶ τοῦ Κρυσσαίου κόλπου (Θουκ. Γ, 101. — Στφ. Βζ. — Πτλμ.).

Χαλίστρα, πόλις τῆς Μακεδονίας, κειμένη εἰς τὴν δυτικὴν ὄχθην τοῦ Ἀξιοῦ ποταμοῦ (Ἡρδ. Ζ, 123. — Στρβ. — Στφ. Βζ.).

Χάλθης, κήρυξ τοῦ Βουσίριδος, βασιλέως τῆς Αἰγύπτου, μετ' ἐκείνου συμφωνεῖται καὶ αὐτὸς ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως (Ἀπλλδ. Β, 5, 11).

Χαλδαῖοι, κυρίως οἱ κάτοικοι τοῦ μέρους τῆς Βαβυλωνίας τοῦ μεταξὺ τοῦ Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγριδος, ἴσως καταγόμενοι ἐκ τῶν ὀρεινῶν τῆς Ἀρμενίας χωρῶν (Ξενφ. Κυρπ. Γ, 1, 24. — Στρβ. ΙΒ, 549). Κατ' αὐτοὺς Χαλδαῖοι ὠνομάσθησαν οἱ τῆς φυλῆς τῶν ἱερέων τῆς Βαβυλωνίας. Τούτους ὑπέταξεν εἰς τοὺς Ῥωμαίους ὁ Λούκουλλος· ἐπειδὴ δὲ διέπρεπον διὰ τῶν ἀστρονομικῶν γνώσεών των,

Θ, 414). Σώζονται δὲ λείψανα τῆς πόλεως εἰς τὸν χωρίον Κάπραινα, καὶ ἐν μέρει τεθραυσμένος ὁ κολοσσαῖος λέων ὅστις εἶχε στηθῇ ὡς μνημεῖον τῶν κατὰ τοῦ Φιλίππου πεσόντων Ἀθηναίων. Ἐπὶ τοῦ πεδίου δὲ τῆς μάχης ἀνεσκάφησαν οἱ κατὰ σειρὰν κηδευθέντες νεκροὶ τοῦ ἱεροῦ τῶν Θηβαίων λόχου.

Χαῖτος, εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Αἰγύπτου, φωνεῖται ὑπὸ τῆς Δαναΐδος Ἀστερίας (Ἀπλλδ. Β, 1, 1).

Χάλαειν, πόλις τῶν Ὀζολῶν Λοκρῶν,

διὰ τοῦτο, ὅτε οἱ Ῥωμαῖοι ἤρχισαν διακρίνοντες μεταξὺ ἀστρονομίας καὶ ἀστρολογίας (ἰδ.), ὠνόμασαν Χαλδαίους τοὺς ἄξιοντας ὅτι προσέβλεπον τὸ μέλλον ἐκ τῶν ἀστερισμῶν. Ἐδίδοντο δὲ τοῖς τοιούτοις καὶ ἄλλα ὀνόματα, ὡς ἀποτελεσματικοὶ, Βαβυλώνιοι, ἀστρολόγοι, μαθηματικοὶ, καὶ λατινιστὶ planetarii· καὶ ἡ τέχνη αὐτῶν ἐλέγετο μάθησις, ἀστρολογία, πινακικὴ, γενεθλιαλογία, ματεωρολογία, ἀποτελεσματικὴ. Κατ' αὐτὴν

ἀγαθοποιοὶ ἀστέρες ἦσαν ἢ Ἀφροδίτη, ὁ Ζεὺς, ὁ Ταῦρος, ἡ Σελήνη, ἡ Παρθένος, ἡ Λίτρα. (Libra, ὁ 7ος ἀστερισμὸς τοῦ ζωδιακοῦ, συγκαίμενος ἐκ 18 ἀστέρων). «Κακοποιοὶ» δὲ (malefici) ἦσαν ὁ «Κρόνος, ὁ Ἄρης, ὁ Σκορπίος, ὁ Αἰγόκερως,» ὁ δὲ «Ἑρμῆς» ἦν «ἐπίκοινος ἀστήρ,» ἦτοι ἠδύνατο ἡ εὐτυχίαν γὰρ προαγγέλλει ἡ δυστυχίαν, ἀναλόγως τῶν συνδυασμῶν αὐτοῦ μετ' ἄλλων ἀστέρων. Ὡς «θέμα» ἡ «ὠρασκόπιον» ἦτοι βάσις τῶν προφητειῶν ἐλαμβάνετο ἡ ὥρα τῆς γεννήσεως, καὶ συνεκρίνετο ὁ κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην προάρχων ἀστερισμὸς μετὰ τῆς θέσεως τῶν λοιπῶν. Πρὸς τοῦτο μετεχειρίζοντο οἱ Χαλδαῖοι «πίνακες» τινες, εἶδος ἡμερολογίου τῆς τέχνης τῶν, ἧτις διὰ τοῦτο καὶ *πινακική* ἐλέγετο, κατ' ἀντίθεσιν τῆς *καλονική* ἀστρονομίας. Εἰς αὐτοὺς ἦσαν ἀναγεγραμμέναι ἡ ἀνατολή καὶ ἡ δύσις, ἡ κίνησις καὶ ἀπόστασις (*positioe ac spatia*, Tac. Ann VI, 21) τῶν ἀστέρων δι' ἐκάστην ἡμέραν. Πρὸς ἀνάγωγὴν ὅμως τούτων εἰς τὴν ὥραν τῆς γεννήσεως ὑπῆρχον ἄλλοι πίνακες ὑπολογισμῶν, ἐξ ὧν ὑπελογίζετο καὶ ὁ δι' ἐκάστην ἐπιχείρησιν κατάλληλος χρόνος καὶ ἐλέγοντο οὗτοι «ἀριθμοὶ Βαβυλώνιοι, Θρασύλλιοι, Χαλδαῖκοι ὑπολογισμοί» (Διδδ. Β, 30. — Hor. Od. I, 44, 2. — Jun. VI, 576. — Cic Div. II, 47). Εἰ καὶ οἱ Χαλδαῖοι ἦσαν τὸ πλεῖστον ἀπαταιῶνες, ἐκμεταλλευόμενοι ἐπὶ ἰδιωτελείᾳ τὴν κουφότητα τῶν ἀνθρώπων καὶ τὴν φυσικὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ὑπεγείρωσι τὸ κάλυμμα τοῦ μέλλοντος, καὶ οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς πολλὰκις τῆς ὑποτιθεμένης ταύτης ἐπιστήμης τὸ ἀβάσιμον ἀναγνωρίζουσι καὶ τὸ φαντασιῶδες (Cic. Div. II, 42. — Tac. Hist. I, 22. — Am. Gell. XIV, 1), οὐχ ἦττον ὅμως καὶ παρὰ τοῖς ἐπίσπουδαιότητι μᾶλλον διεκρινόμενοις ὑποφαίνεται πολλὰκις τάσις τις πρὸς εὐπιστίαν εἰς τὴν τέχνην ταύτην. Τούτου ἕνεκα μεγάλη ὑπῆρχεν ἡ πρὸς αὐτοὺς συρροή, καὶ οὐκ ὀλίγον ἦν ἡ ἐπιρροή αὐτῶν ἐπικινδυνος εἰς τοὺς ἐκάστοτε ἄρχοντας, καὶ ἐπανειλημμένως ἐξε-

διδόντο ὁπαγορευτικαὶ διαταγαὶ κατ' αὐτῶν, καὶ ἐπεβάλλετο ἡ ἀποπομπή αὐτῶν ἐκ Ῥώμης καὶ ἐξ Ἰταλίας, καὶ προσέτι καὶ θανατικὴ ποινὴ διετάρτετο. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα οὔτε τὰς ἐνεργείας αὐτῶν κατέστειλλον, οὔτε τὴν εἰς αὐτοὺς πίστιν καὶ προσφυγὴν, ἀφ' οὗ μάλιστα αὐτοὶ οἱ αὐτοκράτορες, μέτοχοι τῶν θεωριῶν καὶ προλήψεων τῶν χρόνων εἰς οὓς ἔζων, πρῶτοι παρέβαινον τὰ ἴδια ἐκτῶν θεσπίσματα. Οὕτω περίφημος ἦν ὁ Χαλδαῖος Θράσυλλος, φίλος τοῦ αὐτοκράτορος Τιβερίου (Tac. Ann. VI, 21). Ὡς ἐκ τούτου ἀναφαίνονται πολλὰκις μέχρι σχεδὸν τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ χριστιανισμοῦ εἰς τὸ Ῥωμαϊκὸν κράτος.

Χαλινῆτις, ἐπίθετον τῆς Ἀθηνᾶς, Ἰδ. χαλινός.

Χαλινός. Κατὰ τὸν μῦθον, τὸν Βελλεροφόντην θέλουσα νὰ βοηθήσῃ ἡ Ἀθηνᾶ, ὅπως δυνήθῃ νὰ ἐκτελέσῃ τοὺς ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Λυδίας ἐπιβληθέντας αὐτῷ ἄθλους, τὸν ὠδήγησε νὰ ἔλθῃ εἰς Κόρινθον, καὶ τὸν ἐδίδαξεν, εὐρὼν πίνοντα εἰς τὴν Πειρίην κρήνην τὸν πτερωτὸν ἵππον Πήγασον, πῶς νὰ περιβάλῃ αὐτῷ χαλινόν, καὶ ἐπιβάς αὐτοῦ,

νὰ κατορθώσῃ ὅ, τι παρ' αὐτοῦ ἀπηγγέλλετο (Πινδ. Ὀλυμπ. ΙΓ, 85—115). Καὶ ὡς ἐφευρέτις τοῦ χαλινοῦ ἔφερεν ἡ θεὰ ἐν Κόρινθῳ τὰ ἐπίθετα Ἰππία καὶ Χαλινῆτις. — Ἦν δὲ τὸ κυριώτερον μέρος τοῦ χαλινοῦ τὸ δῆγμα ἡ καὶ στόμιον (Αἰσχλ. Προμ. 1045), τὸ ἐντὸς τοῦ στόματος τιθέμενον, ἐκ διαφόρων τεμαχίων συγκαίμενον, εὐκαμπτον, ἵνα μὴ βλάβῃ καὶ ἐνοχλῇ τὸ ζῶον, ὡς τὸ τῆς εἰκόνης εὐρεθὲν πρωτότυπον. Μόνον δ' ἂν ὁ ἱπ-

πος ἦν δυσήνιος, μετέχειρίζοντο χαλινὸν ἔχον-
τα τοὺς τροχοὺς βαρεῖς καὶ τοὺς ἔχινους ὀξεῖς
ὡς λύκου ὀδόντας (Ξνφ. Ἰπκ. ΣΤ, 13, Ι, 6).

Τὸ δῆγμα δ' ἐστερέου τὸ ὑποχαλινίδιον,
ἱμάς ἢ ἄλυσος χωροῦσα ὑπὸ τὴν σιαγόνα. Τῷ
ὑποχαλινίδιῳ δὲ προσετίθετο πολλάνικς ὁ ῥυ-
τα γω γέυς, βαρὺ σχοινίον μετὰ δακτυλι-
δίου, ἵνα δι' αὐτοῦ ὀδηγῆται ὁ ἵππος ὑπὸ πε-
ζοῦ (Ξνφ. αὐτ. Ζ, 1. — Ἀριστφ. Εἰρ. 155).
Τὸ περὶ τὰ ὦτα προσαρμοζόμενον μέρος τοῦ

χαλινοῦ ἐλέγετο κορυφαία (Ξνφ. αὐτ. Γ,
2), ἔχουσα περὶ τὸ μέτωπον τὸν ἄμ. π. κ. α.,
καὶ περὶ τὰς παρεῖας τὰ παρηγία (Ὁμ. Ἰλ.
Ι, 142), ἢ παραγναθίδια. Ταῦτα ἦσαν
πολλάνικς κατάκοσμα, ἰδίως παρὰ τοῖς Ἀσι-
ανοῖς, διὰ τορευτοῦ χρυσοῦ ἢ ἀργύρου, ὡς
ἐνίοτε ἐκοσμεῖτο καὶ αὐτὸ τὸ δῆγμα, τὸ συνή-
θως ἐκ χαλκοῦ ἢ σιδήρου κατασκευαζόμενον.

Χαλκῆ (τά), ἐν Ἀθήναις ὄνομα τόπου
ἐνθα ὁ χαλκὸς ἐπιπράσκετο (Λεξ. ῥήτ.),
πλησίον τοῦ Ἡφαιστείου, ὑπὲρ τὸν Κεραμει-
κὸν (Παυσ. Α, 14, 5), ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν.

Χαλκίστρα, ἡ αὐτὴ τῇ χαλάστρᾳ.

Χαλκεῖα (τά), ἐν Ἀθήναις ἐορτὴ
τελουμένη τῷ Ἡφαίστῳ ὑπὸ τῶν χαλκίων
κατὰ Πυανεψιδῶνα. Ὁ Μένανδρος ἔγραψε
κωμῳδίαν φέρουσαν τοῦτον τὸν τίτλον, καὶ ἦς
μικρὸν ἀπόσπασμα σώζεται παρ' Ἀθηναίῳ
(ΙΑ, 502. — Πολυδ. Ζ, 105).

Χαλκεύς, κατ' ἀρχὰς καὶ κυρίως ὁ
τὸν χαλκὸν ἐργαζόμενος (Ὁμ. «ἄνδρες χαλ-
κῆς») ἐντεῦθεν γενικώτερον καὶ ὁ χρυσοχόος

(Ὁμ. Ὀδ. Υ', 432) καὶ τέλος ἀπὸ τῆς γε-
νικῆς χρήσεως τοῦ σιδήρου, καὶ ἐν γένει ὁ
σιδηρουργός, ὁ μεταλλουργός (Ἡρδ. Α, 68).

Χάλλη, νῆσος μικρὰ τοῦ Καρπαθίου
πελάγους, ἔχουσα πόλιν καὶ ναὸν τοῦ Ἀπόλ-
λωνος (Θουκ. Η, 41. — Στρεβ.).

Χαλληδών, ἰδ. Καλληδών.

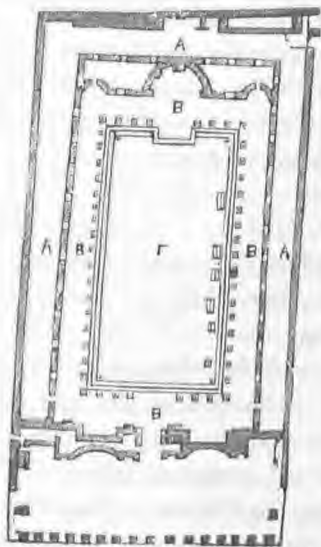
Χαλκιδεύς, 1) Ναύαρχός τις τῆς
Σπάρτης (Θουκ. Η, 6). — 2) Ὁ κάτοικος τῆς
Χαλκίδος ἐν Μακεδονίᾳ καὶ τῆς ἐν Εὐβοίᾳ.

Χαλκιδικὴ, 1) Μεγάλη Χερσονήσος
τῆς Μακεδονίας μεταξὺ τῶν δύο κόλπων,
τοῦ Θερμαϊκοῦ καὶ τοῦ Στρυμονικοῦ, προεκτεί-
νεται τρεῖς μικρὰς χερσονήσους, τὴν Παλλή-
νην πρὸς δυσμὰς, τὴν Σιθωνίαν ἐν τῷ
μέσῳ, μεταξὺ τοῦ Τωρωναίου καὶ τοῦ Σιγγι-
τικοῦ κόλπου, καὶ τὴν Ἀκτὴν πρὸς ἀνατολάς
ἣν διανοήθη νὰ διατάμη ὁ Ξέρξης, ἀπολή-
γουσαν εἰς τὸ ὄρος Ἀθωνα (τὸ νῦν ἄγιον ὄρος)
τοῦτον δ' ὁ Δεινοκράτης ἐπρότεινε νὰ μεταποι-
ήσῃ εἰς ἀνδρείκειον τοῦ Ἀλεξάνδρου (Πλούτ.
Ἀλξ. ΟΒ). Τὸ ὄνομα ἔλαβε παρὰ χαλκιδέων
ἀποίκων. Αἱ γνωστότεραι πόλεις αὐτῆς ἦσαν ἡ
Ὀλυμπος, ἡ Ποτίδαια, ἡ Μένδη, ἡ
Ἀκάνθος, ἡ Στάγειρος, (Ἡρδ. Ζ,
185). — 2) Ἐπαρχία τῆς Συρίας, ἐπὶ τῆς ἀνα-
τολικῆς ὁχθῆς τοῦ Ὀρόντου, μέχρι τῆς ἐρή-
μου Ἀραβίας. Ἡ πρωτεύουσα αὐτῆς πόλις
ἐκαλεῖτο Χαλκίς (Πτλμ. Ε, 15).

Χαλκιδικόν, 1) Στοὰ εὐρεῖα, πρόστυ-
λος καὶ ὑπόστεγος πρὸ τῆς εἰσόδου δημοσίων
καταστημάτων διὰ τοὺς ἐκεῖ συρρέοντας καὶ
περιμένοντας. Τὸ σχῆμα αὐτῆς φαίνεται ὅτι
ἐκ Χαλκίδος, ἡ τῶν ἐν Σικελίᾳ χαλκιδικῶν
πόλεων μετηνέχθη εἰς Ἰταλίαν, ἐνθα ἦν μά-
λιστα ἐν χρήσει. Ἡ εἰκὼν παρίστανται οἰκο-
δομὴν ἀνασκαφεῖσαν ἐν Πομπηίᾳ, καὶ εἰς
ταύτης τὴν στοὰν τῆς εἰσόδου, ἐστὶν ἐπὶ πλα-
κὸς ἐντετυγισμένη ἐπιγεγραμμένη λατινιστὶ
ἡ λέξις «Χαλκιδικόν». — 2) Χαλκιδικὸν
ὄρος, ἐν Σικελίᾳ πρὸς τὴν Μεσσήνη (Πολύδ.).

Χαλκίοικος. Τὸ ἐπίθετον τοῦτο ἐφε-
ρεν ἡ Ἀθηναῖ ἐν Σπάρτῃ, εἰς τὸν ναὸν αὐ-

τῆς ὅστις ἤρξατο οἰκοδομοῦμενος ὑπὸ τοῦ Τινδάρου (Παυσ. Γ, 13), καὶ συνετελέσθη ὑπὸ τοῦ Σπαρτιάτου ποιητοῦ καὶ καλλιτέχνου Γετιάδου (Παυσ. Γ, 17) ἐπὶ τοῦ πρώτου Μεσαγητικοῦ πολέμου, κατ' Ὀλ. 14, α' (720 π.Χ.). Ἦν δ' ὁ ναὸς χαλκοῦς ἐσωτερικῶς, ἦτο χαλκοῖς πετάλοις καταπεπετασμένος, κατὰ τὸν ρυθμὸν τῶν ἀρχαιοτάτων Ἑλληνικῶν οἰκοδομῶν, οἷον ἔχνη προφανῆ ἀπαντῶνται καὶ εἰς τὸν θησαυρὸν τοῦ Ἀτρέως ἐν Μυκῆναις. Τὰ δὲ πέταλα ταῦτα ἐπεκοσμοῦντο διὰ πλείστων καὶ ποικίλων τορευμάτων, ἀτινα μυθολογικὰ παρίσταν συμπλέγματα. Κατ' ἔτος οἱ νέοι τῆς Σπάρτης, ἐνοπλοὶ, μετὰ τῶν ἐφόρων ἤρχοντο εἰς τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ προσέφερον τῇ θεᾷ θυσίαν, τὰ Χαλκιοῖ-κία (Θουκ. Α, 128. — Πολύβ. ΔΕ, 2-3.)

18. Χαλκιδεῖον (Σελ. 1502).

Χαλκίον, πιθανῶς ὁρθότερον τοῦ Χαλκιδίου (Δμσθ. Βιωτ. π. ὄν. 997), τὰ ἐκλογικὰ πινάκια ἢ αἱ ψῆφαι δι' ὧν ἐτησίως ἐρίνετο ἐν τῇ Θήσει (Δίσχ. κ. Κτησ. 4) ἡ κλήρωσις τῶν ἀρχόντων τῶν Ἀθηνῶν.

Χαλκιοῦ, 1) θυγάτηρ Αἰήτου, τοῦ βασιλέως τῆς Κολχίδος, νυμφευθεῖσα τὸν Φρίξον, μήτηρ τοῦ Ἀργεῦς, Φρόντιδος, Μέλαντος καὶ Κυλίνδρου ἢ Κυθάρου, οὓς ἐπεμ-

ψε κρύφα τοῦ πατρὸς τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα (Ἀπλλδ. Α, 9, 1). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Εὐρυπύλου, βασιλέως τῆς νήσου Κῶ, ἐκ τοῦ Ἡρακλέους μήτηρ τοῦ Θεσσαλοῦ (Καλλίμ. Ὑμν. εἰς Δηλ. 161. — Ἀπλλδ. Β, 7, 8). — 3) Θυγάτηρ τοῦ Ῥηξήνορος, γυνὴ τοῦ Θεσέως ἐν Ἀθήναις (Ἀπλλδ. Γ, 15, 6)

Χαλκίς, μία τῶν 12 θυγατέρων τοῦ Ἀσωποῦ καὶ τῆς Μεθώνης, καθ' ἣν ἐκλήθη ἡ πόλις τῆς Εὐβοίας (Διόδ. Δ, 47).

Χαλκίς, 1) ἡ ἐπισημοτάτη τῶν πόλεων τῆς Εὐβοίας, ἐπὶ τοῦ στενωτάτου σημείου τοῦ Εὐβοϊκοῦ πορθμοῦ κειμένη, ἐνθα το-

σοῦτον ἰσχυρὰ ἦν ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις, ὥς καὶ ἤδη διαμένει, ἡ πολλακίς ἐν τῷ ἡμερονυκτίῳ ἐναλλασσόμενη παλίσροια, ἧς τὸ πρόβλημα λέγεται ὅτι μὴ δυνηθεὶς νὰ λύσῃ ὁ Ἀριστοτέλης, ἐρρίφθη εἰς τὸν πορθμὸν καὶ ἐπνίγη. Συνήνου δ' ἐνταῦθα, ὥς καὶ μέχρι τοῦδε, μικρὰ γέφυρα τὴν νήσον μετὰ τῆς Βοιωτικῆς ἀκτῆς. Ἡ πόλις ἐλέγετο ἐπώνυμος Χαλκίδος, τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀσωποῦ. Τινὲς τῶν νῦν ἐξηγητῶν εἰκάζουσι τὸ ὄνομα αὐτῆς παράγωγον τοῦ Χάλκη ἢ Κάλχη, τῆς πορφύρας, δι' ὃ καὶ φαντάζονται αὐτὴν ἀποικίαν φοινικικὴν. Ἦν δὲ τοσοῦτον σπουδαία ἡ θέσις αὐτῆς καὶ εἶχε τὸ φρούριον τόσον ὄχυρον, ὥστε αὐτὴ καὶ ἡ Δημητριάς καὶ ἡ Μαγνησία ἐλέγοντο τρεῖς «πέδα Ἑλληνικαί» (Λίν. XXXII, 37). Ἐκυβερνᾶτο δ' ἀριστοκρατικῶς ὑπὸ τῶν Ἱπποβοτῶν, μέχρις

οὗ ὁ Περικλῆς ἐξέβαλε τούτους. Ἐπεμφε δὲ καὶ πολλὰς ἀποικίας, οἷον εἰς Χαλκιδικὴν τῆς Μακεδονίας, εἰς Νάξον τῆς Σικελίας, εἰς Κύμην, κτλ. Παρ' αὐτῇ ἔρρεεν ἡ πηγὴ Ἀρέθουσα, καὶ ἔκειτο τὸ εὐφροδον Ληλάντιον πεδίο ν, μετὰ μεταλλείων σιδήρου καὶ χαλκοῦ, ὅθεν προφανῶς τὸ ὄνομα, καὶ μετὰ θερμῶν ὑδάτων. Ἐν αὐτῇ ἐγεννήθησαν ὁ ῥήτωρ Ἰσαῖος καὶ ὁ ποιητὴς Λυκόφρων, καί, ἂν δὲν ἐπνίγη, ἀπέθανεν ὁ φιλόσοφος Ἀριστοτέλης (Στρώ. I, 445). — 2) Πόλις τῆς Αἰτωλίας, κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Εὐήνου, καὶ Ἰπὸ χαλκίς καλουμένη, διότι ἔκειτο εἰς τοὺς πρόποδας ὄρους, ὅπερ καὶ αὐτὸ Χαλκίς ἐκαλεῖτο (Θουκ. Α, 108, Β, 83. — Στρώ. I, 451). — 3) Πόλις τῆς Ἡπείρου, κατὰ τὸν Πίνδον, εἰς τὰς πηγὰς τοῦ Ἀχελῷου (νῦν Χαλίκι). — 4) Πρωτεύουσα τῆς ἐν Θράκῃ Χαλκιδικῆς Χερσονήσου, πολλὰ παρθύσα ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου (Θουκ. Β, 58). — 5) Μητρόπολις τῆς ἐν Συρίῃ Χαλκιδικῆς πρὸς τῇ Βεροίᾳ (Στρώ. Βζ.). Καὶ ἄλλαι πόλεις ἔφερον τὸ ὄνομα τοῦτο.

Χαλκίτις (ή), 1) νήσος μικρὰ τῆς Ἡρποντίδος, νοτιανατολικῶς τοῦ Βυζαντίου, ἔχουσα μεταλλεῖον χαλκοῦ (Στρώ. Βζ.). Νῦν Χάλικη. — 2) Ἐπαρχία μεσόγειος τῆς Ἰνδικῆς, πέραν τοῦ Γάγγου (Πτλμ.).

Χαλκός. Τὸ μέταλλον τοῦτο, καθ' ὃ ἐν αὐτῇ τῇ Ἑλλάδι πολλαχοῦ παραγόμενον, ἦν ἀρχαιοτάτα γνωστὸν ἐν αὐτῇ. Οὕτως ἐν Ὀμήρῳ (Ὀδ. Α, 184) μνημονεύεται ἡ Κύπρος ὡς παραγωγὸς αὐτοῦ. "Ἐτι δ' ἀρχαιότερα πηγὴ αὐτοῦ ἐλέγετο ἡ Χαλκίς τῆς Εὐβοίας (Pl. IV, 12). "Ὅπλα καὶ παντοῖα σκεύη κατεσκευάζοντο ἐξ αὐτοῦ (Ἡσίοδ. Θγν. 861 κλ. Ἐργ. 150 κτλ.) καὶ τοσοῦτον ὑπερεῖχεν ἡ χρῆσις αὐτοῦ τῆς τῶν ἄλλων μετάλλων, ὥστε χαλκὸς εἶναι ἐλέγετο καὶ τὰ αὐτὰ, οἷον τὸν σίδηρον, κατεργάζεσθαι. "Ἰνα καθιστώσι τὸν χαλκὸν στερεώτερον, ἐμίγνυνον αὐτῷ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων, κατ' ἐπίνοιαν τῶν Ἰθαίων Δακτύλων, ὡς ἐμυθολογεῖτο, κασσί-

τερον, πάντοτε, ὡς φαίνεται, κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν, διότι τοῦτο ἀπέδειξαν χημικαὶ ἀναλύσεις καὶ ἀρχαιοτάτων Κορινθιακῶν νομισμάτων, καὶ ἡλίων τοῦ θησαυροῦ τοῦ Ἀτρέως, καὶ τεμαχίων κράνους παναρχαίου. Μεγάλως ἐξετιμᾶτο ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ὁ Κορίνθιος χαλκός, προϊόν τῆς ξείας διαφόρων μετάλλων, περὶ οὗ ἐπεκράτει ἡ πρόληψις ὅτι τυχαίως παρήχθη ἐν Κορίνθῳ ἐπὶ τῆς πυρπολήσεως τῆς πόλεως ὑπὸ τοῦ Μομμίου, τῷ 146 π. Χ, καὶ ἦν, κατὰ Πλίνιον (XXXIV, 2) τριῶν εἰδῶν, ὁ μὲν συγκαίμενος ἐξ ἴσης μίξεως διαφόρων μετάλλων, ὁ δ' ὑπόλευκος, ὑπερέχοντος τοῦ ἀργύρου, ὁ δ' ὑπόχρυσος, περισσώτερον χρυσὸν περιέχων. Κατὰ τινες ὁμοῦς κριτικοὺς, ὁ κορίνθιος οὗτος χαλκός ἦν οὐδὲν ἕτερον ἢ ὀρείχαλκος. Κατώτερος αὐτοῦ ἦν ὁ ὑπερύθρος ἡ πατίξων, ἐν ᾗ χρῆσις μάλιστα ἐν Δήλῳ καὶ ἐν Αἰγίνῃ, εἰ καὶ κατὰ τι διέφερεν ἡ κρᾶσις τῶν δύο ἐργαστησίων, ὥστε ὁ μὲν Μύρων ἐπρωτίμα εἰς τὰ ἔργα τοῦ τὸν δῆλιον, ὁ δὲ Πολύγωντος τὸν αἰγιναιὸν χαλκὸν (Plin. XXXIV, 2).

Χαλκοῦς, μικρὸν χαλκοῦν νόμισμα ἐν Ἑλλάδι, τὸ $\frac{1}{8}$ τοῦ ὀβολοῦ, τὸ $\frac{1}{16}$ τῆς δραχμῆς. Καὶ μνημονεύονται μὲν καὶ ἐν Ἀριστοφάνει «χαλκεῖα πονηρὰ» (Βάτρ. 737. καὶ Σχλ.) ἀλλὰ φαίνεται ὅτι τότε ἔτι μικρὰ χαλκῶν νομισμάτων ἐγένετο χρῆσις ἐν Ἀθήναις, καὶ ἐπεκράτουν ἐπὶ πολὺ αἱ ἀργυραὶ ὑποδιαίρεσεις (Ἀριστ. Ἐκκλ. 815-822). Ἀλλ' ἐνεκα τῆς δυσκολίας περὶ τὴν κοπὴν καὶ χρῆσιν τοσοῦτω μικρῶν κερμάτων, ἐπανήλθον πάλιν εἰς χρῆσιν τὰ χαλκᾶ ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ ἐτυποῦντο διχαλκα, τὸ $\frac{1}{4}$ τοῦ ὀβολοῦ δυνάμενα, εἴτα δὲ καὶ μόνον χαλκαῖ, καὶ μεταγενεστέρως καὶ αἱ ὑποδιαίρεσεις τοῦ χαλκοῦ εἰς λεπτά (Σουίδ.), ὧν 7 ἀπετέλουν ἓνα χαλκοῦν, καὶ 336 μίαν δραχμὴν. Ὡς ὄνομα μικρῶν χαλκῶν νομισμάτων μνημονεύεται καὶ τὸ σύμβολον καὶ ὁ κόλυβος (Πολυδ. Θ, 72). Ἰσως

ὅμως ταῦτα εἰς γενικά ὀνόματα τῶν μικροτάτων χαλκῶν νομισμάτων. Ὅδοιοι δ' ἐκόπτοντο καὶ ἀργυροὶ καὶ χαλκοί.

Χαλκωδόνιον, ὄρος τῆς Θεσσαλίας παρὰ τῇ πόλει Φεραίς ('Απλλν. Ρδ. Α, 59).

Χαλκῶδων, 1) βασιλεὺς τῶν Ἀδάντων ἐν Εὐβοίᾳ, πατὴρ τοῦ Ἐλεφήνορος, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡλεκτρώονος ἐν τῇ κατὰ τῶν Θηβαίων ἐκστρατείᾳ ('Ομ. Ἰλ. Β, 541. — Σφκλ. Φλκτ. 589). Τοῦτου ὑπῆρχεν ἡρώον ἐν Ἀθῆναις, «Χαλκῶδοντος ἡρώον» ἢ καὶ «Ἐπτάχαλκον» καλούμενον, πλῆσιον τῶν Πειραικῶν πυλῶν (Πλούτ. Θησ. ΚΖ, Σύλλ. ΙΔ), ἀντικατασταθὲν ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως, βράχου ἔχοντος νόμφας ἀγαλματίων ἐγγεγλυμμένας, ὑπ' ἐκκλησιδίου τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, διατηροῦντος τὸ ὄνομα Χάλκουρι. — 2) Βασιλεὺς τῆς νήσου Κῶ, υἱὸς τοῦ Μέροπος, τραυματίσας τὸν Ἡρακλέα ὅταν εἰσέβαλεν εἰς τὴν νῆσον ('Απλλδ. Β, 6, 1) Χάλκων παρὰ Θεοκρίτῳ (Εἰδ. Ζ, 6). — 3) Εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Αἰγύπτου ἐκ τῆς Ἀραβίας ('Απλλδ. Β, 1, 4). — 4) Εἰς τῶν μνηστήρων τῆς Ἰπποδαμείας, ἡττηθεὶς καὶ αὐτὸς καὶ φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτῆς Οἰνομάου (Παυσ. ΣΤ, 21).

Χάλκων, 1) Μυρμηδῶν, πατὴρ τοῦ Βαθυκλέους ('Ομ. Ἰλ. Π, 895). — 2) Ἰδ. Χαλκῶδων, 2).

Χάλος, ποταμὸς τῆς Συρίας, ῥέων παρὰ τὴν ἐκεῖ πόλιν Χαλκίδα. Τοὺς ἰχθῦς αὐτοῦ οὐδέποτε ἤλίουον οἱ ἐγγχώριοι, θεωροῦντες αὐτοὺς ὡς ἱεροὺς (Ξνφ. Ἀνθ. Α, 4, 9).

Χάλυδες, οἱ μετὰ ταῦτα Χαλδαῖοι, λαὸς διεσπαρμένος εἰς μεγάλην ἐκτασιν πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Πόντου ἐν Ἀσίᾳ, ἀπὸ τῶν ὁρέων μέχρι τῆς θαλάσσης, τραχὺς τὰ ἔθνη, ἐξ ἁλίας ζῶν καὶ ἐργασίας τῶν μεταλλείων ἐθεωροῦντο δ' ὡς οἱ πρῶτοι ἐφευρόντες τοῦ χαλκοῦ τὴν ἐξεργασίαν (Στρβ. ΙΒ, 549. 551. — Virg. G. I, 58), καὶ οἱ Ἑλλήνες κατ' αὐτοὺς ὠνόμασαν τὸν χάλυβα, ὡς παρ'

αὐτῶν τὸ πρῶτον λαβόντος τοῦ μετάλλου τούτου τὸ εἶδος.

Χαλύβη, πόλις τῶν Ἀμαζόνων ἐν τῷ Πόντῳ τῆς Ἀσίας, πιθανῶς ἢ παρ' Ὀμήρῳ Ἀλύβη (Στρβ.).

Χαλυδῶν (ἡ), μητρόπολις τῆς ἐν Συρίᾳ Χαλυβωνίτιδος ἐπαρχίας (Πτλμ.), ἴσως ἢ πρὶν Βέροια ὁ κάτοικος αὐτῆς Χάλυψ (Διον. Περιηγ. 702).

Χαλωνῆτις, ἐπαρχία κειμένη εἰς τὰ νοτιανατολικά τῆς Ἀσσυρίας, καὶ παρὰ τὸν Τίγρητα ἐκτεινομένη πρὸς τὴν Ἀσσυρίαν (Στρβ. ΙΑ.).

Χάμαθοι, λαὸς Γερμανικὸς παρὰ τοῖς Χατουαρίοις (Tac Ann. XIII, 55, Germ. XXXIII 34), ἔχων ἐν τῷ μεσαιῶνι πόλιν τὴν Ἀμαλάνδην.

Χαμαελέων, ἐξ Ἡρακλείας τῆς Ποντικῆς, φιλόσοφος περιπατητικὸς, πολλὰ συγγράφας καὶ φιλοσοφικά, καὶ τὴν ἰστορίαν ἀφορῶντα τῆς φιλολογίας, ἀλλ' ἀπολεσθέντα πάντα, πλὴν ὀλίγων ἀποσπασμάτων ('Αθήν).

Χαμουλκὸς (ὁ), μηχανὴ δι' ἧς εἰλκον μεγάλα βάρη, καὶ ἰδίως ἀνεβίβαζον τὰ πλοῖα εἰς τὴν ξηρὰν (Πολδ. Ζ, 101).

Χαμύνη, ἐπίθετον τῆς Δήμητρος εἰς Πίσαν τῆς Πελοποννήσου, διὰ τὸ χάσμα ἐφ' οὗ ἦν ᾠκοδομημένος ὁ νᾶξ αὐτῆς, καὶ δι' οὗ ἐπιστεύετο ὅτι ὁ Πλούτων ἤρπασε τὴν Περσεφόνην εἰς τὸν Ἄδην (Παυσ. ΣΤ, 21).

Χάον, ὄρος τῆς Ἀργολίδος, ὑψοῦμενον μεταξύ Ἀργεῶν καὶ Τεγέας, καὶ περιέχων τὰς πηγὰς τοῦ Ἐρασίνου (Παυσ. Β, 24).

Χάονες, εἰς τῶν τριῶν κυριωτέρων λαῶν τῆς Ἡπείρου, ἐν τῇ χώρᾳ Χαονία, μεταξύ τῶν Κεραυνίων ὁρέων καὶ τοῦ Θυάμιδος ποταμοῦ, ὁ τῶν ἄλλων ἰσχυρότατος καὶ μαχιμώτατος, πελασγικῆς καταγωγῆς θεωρούμενος, ὑπὸ δὲ Θουκυζίδου λεγόμενοι βάρβαροι (Β, 80). Πόλεις εἶχον ἐν ἄλλαις τὴν Ἐλυμίαν καὶ τὴν Ἀντιγονίαν. Ὁ Ἀριστοφάνης ('Αχρν. 604. Ἰππ. 7) ἐμπαικτικῶς

ἔθεσε τὴν λέξιν Χάων ἀντὶ χάσκων. «Χαονία φηγός» ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς (Ἀργ. 130), ἀντὶ τῆς θρύος τῆς Δωδώνης.

Χάος, ἐκ τοῦ χαίνειν. Τὸ πρῶτον ὑπάρχον «πρώτιστα χάος γίνεται» (Ἡσιόδ. Θγ. 116), ἐρεβώδης καὶ ζῶσα πρώτη ἀρχὴ πάντων τῶν ζώντων ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐξ αὐτοῦ παρήχθησαν ἡ Γῆ, ὁ Τάρταρος καὶ ὁ Ἔρως· ἐγέννησε δὲ καὶ τὸ Ἐρεβος (τὸ ἄφωτον σκότος), καὶ τὴν Νύκτα, ἥτις μετὰ τοῦ Ἐρέβους ἐγέννησε τὸν Αἰθέρα καὶ τὴν Ἥμεραν· ἡ δὲ Γῆ ἐγέννησε τὸν Οὐρανὸν, τὰ ὄρη καὶ τὸν Πόντον, μετὰ τοῦ Οὐρανοῦ δὲ τοὺς Τιτᾶνας, τοὺς Κύκλωπας καὶ τοὺς Ἑκατόγχειρας. Μεταγενέστεροι, ὡς ὁ Ὀβίδιος (Met. I, 5), καὶ φιλόσοφοι, τὴν λέξιν κακῶς ἐκ τοῦ χαῖσθαι παράγοντες, ἐνόησαν τὸ χάος ὡς «ὑλὴν συγκεχυμένην», ἐξ ἧς ὁ κόσμος προέκυψε. Κατὰ τὰς δόξας τῶν Ὀρφικῶν ὁ αἰώνιος χρόνος (ὁ Κρόνος) ἐγέννησε τὸ χάος.

Χαράδρα, 1) πόλις τῆς Φωκίδος, ἐπὶ ὕψηλῶν βράχων κειμένη, παρὰ τῷ Χαράδρῳ, δεξιῷ παραποταμίῳ τοῦ Κηφισσοῦ (Ἡρδ. Η, 33. — Πaus. 1, 33, 6). — 2) Πόλις τῆς Μεσσηνίας ἐν Πελοποννήσῳ (Στράβ.). — 3) Πόλις τῆς Χαονίας ἐν Ἡπείρῳ (Πλβ.).

Χάραδρος, 1) ὁ δεξιὸς ὁμόρρος τοῦ Κηφισσοῦ ἐν Βοιωτίᾳ. — 2) Ποταμὸς τῆς Ἀχαΐας, πλησίον τῆς πόλεως Ἀργυροῦς (Πaus. Ζ, 19). — 3) Παραποτάμιον τοῦ Ἰνάχου ἐν Ἀργολίδι. — 4) Ποταμὸς ἐν Μεσσηνίᾳ, διαρρέων τὸ Στενυκλᾶριον πεδίον. — 5) Θέσις ἐκτὸς τοῦ Ἀργεῶς, ἐνθα πρὶν ἢ ὁ στρατὸς εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν, ἐδικάζοντο τὰ στρατιωτικὰ ἐγκλήματα (Θουκ. Ε, 60). — 6) Πόλις μετὰ λιμένον εἰς τὰ δυτικὰ τῆς Κιλικίας.

Χάρακες, ξύλινοι πάλαι ἐκ κορμῶν, μετὰ προεξοχῶν τῶν κεκομμένων κλάδων. Δι' αὐτῶν Ἕλληνες καὶ Ῥωμαῖοι ὠχύρουν τὰ ἀνοικτὰ χωρία καὶ τὰ στρατόπεδα (Ὁμ. Ἰλ. Ι, 349 κλ.). Ὁ Πολύβιος (ΙΗ, 1, 6

— 18) διὰ μακρῶν ἐξηγεῖ πόσον οἱ τῶν Ῥωμαίων κατεσκευάζοντο ἐντέλεστερον τῶν Ἑλληνικῶν.

Χαρακηνή, χώρα εἰς τὰ νότια τῆς Βαβυλωνίας, μητρόπολιν ἔχουσα τὴν Χάρακα (Πτλμ.).

Χαρακτήρ καὶ χάραγμα, πᾶν τὸ δι' ὁξέος ἐργαλείου χαραττόμενον. Οὕτως ἐν ἄλλοις τὰ ἔνσημα τὰ χαραττόμενα εἰς τὸ ὀπίσθιον σκέλος τοῦ ἵππου, καὶ ἐμφαίνοντα αὐτοῦ τὴν καταγωγὴν ἢ προέλευσιν ἢ τὸ ὄνομα τοῦ ἰδιοκτήτου. Ἐν Μουσείοις σώζονται εἰκόνες ἵππων μετὰ τοιούτων χαρακτῆρων.

Χάραξ, 1) πόλις τῆς Μηθίδας ἐπὶ τοῦ Κασπίου ὄρους, οὐ μακρὰν τῶν Κασπίων πυλῶν. Τὰ νῦν Τεεράν. — 2) Πόλις τῆς Σουσιανῆς, ἐπὶ τοῦ Περσικοῦ κόλπου, κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Τίγρητος, τὸ πρῶτον Ἀλεξάνδρεια κληθεῖσα, διότι ἰδρύθη ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, εἴτα δ' Ἀντιόχεια, κατ' Ἀντίοχον τὸν Ἐπιφανῆ, καὶ τέλος Χάραξ Σπασίνου, κατ' Ἀραβὰ τινὰ ἡγεμόνα Σπασίνον, ὅστις διὰ χάρακος τὴν ἐξησφάλισε κατὰ πλημμυρῶν (Δίων Κάσσ. — Πτλμ.). — 3) Πόλις εἰς τὴν δυτικὴν παραλίαν τῆς Κορσικῆς. Νῦν Καργέση. — 4) Πόλις εἰς τ' ἀνατολικά τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου (Πτλμ.) Νῦν Καρὰ-Καΐά. — 5) Πόλις μικρὰ τῆς Ἀφρικῆς, νῦν Φάραξ λεγομένη.

Χάραξ, ἐκ Περγάμου, ἱστοριογράφος τῆς 6' ἑκατονταετηρίδος μ.Χ., ἔγραψε, κατὰ Σουΐδαν, 40 βιβλία «Ἑλληνικῶν ἱστοριῶν», ἐνίοτε μνημονευόμενα καὶ ὑπὸ τὸν τίτλον «Χρονικά». Λέγεται δὲ, ἀλλ' οὐχὶ μετὰ βεβαιότητος, ὅτι ἔγραψε καὶ «Ἰταλικά» (Συλλογὴ ἀποσπασμάτων Müller, Fragm. Hist. Graec. III).

Χάραξος, υἱὸς Σκαμανδρονόμου, ἀδελφὸς τῆς Σαφφούς (Ἡρδ. Β, 135).

Χάρης, 1) στρατηγὸς Ἀθηναῖος, διακριθεὶς τῷ 367 π.Χ. ὅτε ἐβροθήσε τοὺς Φλιασίους κατὰ τῶν Ἀργείων καὶ Σικυωνίων (Ξενοφ. Ἑλλ. Ζ, 2, 18. — Διόδ. ΙΕ, 175).

“Αλλως δὲ σπανίως ἐπετύγχανε, καὶ ἦν τρα-
χὺς, ἀσύνετος, φιλοκερδὴς καὶ ἄδικος, καὶ κατ’
αὐτὰς τὰς ἐκατράτειας του περιτοαυγίζόμενος
ὑπὸ γυναικῶν ἐλευθερίων ἡθῶν, ἀνανδρὸς ἐν
ταῖς μάχαις, ἀλλ’ ἄσυνετος πρὸς τὸν λαόν, ὃν
διὰ τοῦτου διέθετεν ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καὶ πολλὰκις
διὰ δωροδοκίῶν ἐπετύγχανε τῶν σκοπῶν αὐ-
τοῦ (Διόδ. ΙΕ, 95). Διὰ τῆς αὐθαίρετου δια-
γωγῆς του εἶχεν ἐξεγείρει τῶν συμμάχων
τὴν ἀγανάκτησιν· ὅτε δ’ ἐξεπέμφθη ὡς ναύ-
αρχος κατ’ αὐτῶν, ἠθέλησε νὰ ναυμαχήσῃ
ἐπὶ σφοδρᾷ ἐπελθούσῃς καταγίγδοις, καὶ παρὰ
τὴν ἀντίστασιν τῶν συστρατῆγων του Ἰρι-
κράτους καὶ Τιμοθέου διὰ τοῦτο κατηγόρη-
σεν αὐτοὺς ἐν Ἀθήναις, καὶ κατώρθωσε νὰ
καταδικασθῶσιν εἰς πρόστιμον (Διόδ. ΙΣΤ, 21. — Νερ. Τιμ. IV). Διερεθίσας ὅμως κατὰ
τῶν Ἀθηναίων τὸν βασιλεῖα τῆς Περσίας διὰ
τῆς ὑποστηρίξεως ἣν ἐχορήγησεν εἰς τὸν
ἀντάρτην σατράπην αὐτοῦ Ἀρτάβαζον, μετε-
κλήθη· ἐπέμφθη δ’ αὖθις ἀπὸ τοῦ 349 π. Χ.
πολλὰκις εἰς βοήθειαν τῆς Ὀλύμπου, ἣν
προσέβαλλεν ὁ Φίλιππος, μετὰ στρατοῦ ἐκ
πολιτῶν, οὐχὶ ἐκ μισθωτῶν, ἀλλὰ δὲν ἐδυ-
νήθη νὰ σώσῃ τὴν πόλιν, παραδοθεῖσαν τῷ
348. Μετὰ ταῦτα ἐπέμφθη εἰς βοήθειαν τοῦ
Βυζαντίου· ἀλλ’ ἐκεῖθεν ἐξεβλήθη, μισού-
μενος ὑπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ ὑπὸ τῶν
συμμάχων αὐτῆς· μετὰ χαρᾶς δ’ ἐγένετο
δεκτὸς ὁ ἀντικαταστήσας αὐτὸν Φωκίων
(Πλουτ. Νικ. ΙΔ). Ἐπεσε δὲ, φαίνεται, ἐν
τῇ μάχῃ τῆς Χαιρωνίας (Διόδ. ΙΣΤ, 25).
— 2) Ἀθηναῖος, διαβόητος διὰ τὰ αἰσχροῦ αὐ-
τοῦ ἦθη (Ἀριστ. Ἀχρ. 604). — 3) ἐκ Λίν-
δου, πόλεως τῆς Ρόδου, ἀγαλματοποιὸς ἀκ-
μάζων περὶ τὰ 280 π. Χ., κατεσκεύασεν, ἐκ
τοῦ χαλκοῦ τῆς ἀποτυχούσης εἰς τὴν πο-
λιορκίαν τῆς Ρόδου ἐλεπόλεως Δημητρίου
τοῦ πολιορκητοῦ, τὸν μέγιστον τῶν τότε ἐκεί-
νη ἀνεγερθέντων 100 κολοσσῶν τοῦ Ἡλίου, 70
πύξεων, ἐργασθεὶς ἐπὶ 12 ἔτη (Pl. XXXIV,
7, 18)· καὶ ἐλέγετο ὅτι τοσοῦτον πολυδάπα-
νον ἀπέδωκε τὸ ἔργον, ὥστε ἰδὼν ὁ Χάρης αὐτὸ

ὑπερβάν κατὰ πολὺ τοὺς ὑπολογισμοὺς του,
ἠὺς τοκτόνησεν ἐξ ἀπελπισίας (Sext. Empr.
edn. Mat. Σλ. 156). Ὁ Πλίνιος, ἐφ’ οὗ
ἔτι λείψανα τοῦ κολοσσοῦ τούτου, καταρρι-
φθέντος ὑπὸ σεισμοῦ 50 ἔτη μετὰ τὴν ἱδρυαίν
του, λέγει ὅτι ἦν τοιοῦτος τὸ μέγεθος, ὥστε
οἱ δάκτυλοι αὐτοῦ ἦσαν μείζονες ἀγαλμάτων.
— 4) Χαλκιδεὺς, ἐπὶ Ἀλεξάνδρου, τ α-
φωρύχος ἐπιλεγόμενος (Διογ. Λρτ. Δ,
23), «ἀνεκάθηρε τὰ ἐμφράγματα» (δηλ. τὰς
καταδόθρας) τῆς Κωπαίδος λίμνης (Στρβ.
Θ, 258), ἣ πιθανώτερον ἀδιετέφρευσε τὴν
λίμνην» (Στφ. Βζ. λξ. Ἀθήναι), ὥστε εἰς
αὐτὸν ἀποδίδουσι τινες τὰ μετὰ τῆς Κω-
παίδος καὶ τῶν Λαρυμνῶν σωζόμενα ξηρά
τινα φρέατα ἐν τῷ βράχῳ, πιθανῶς ἀποπεί-
ρας ἀποξηράνσεως, ἐγκαταλειφθεῖσας μετὰ
τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἀλεξάνδρου εἰς Ἀ-
σίαν.

Χαρίδημος, 1) ἐξ Ὀρεοῦ ἐν Εὐβοίᾳ.
Ἀφ’ οὗ τὸ πρῶτον ἐπολέμησε κατὰ τῶν Ἀθη-
ναίων, εἰτα ὑπὸ τὸν Ἰρικόρτην κατετάχθη ὡς
ἀπλοῦς μισθωτὸς εἰς τάγμα Ἀθηναίων. Ἐπὶ
προδοσίᾳ δὲ κατηγορηθεὶς, ἐφυγε, τῷ 360,
πρὸς Κότυν, τὸν βασιλεῖα τῆς Θράκης· ἀλλ’
ὑπὸ τὸν Τιμόθεον ἐπανήλθεν αὖθις εἰς τὸν
ἀττικὸν στρατὸν καὶ ἐπολιτογραφῆθη Ἀθη-
ναῖος. Μετὰ ταῦτα κατετάχθη μισθωτὸς ὑπὸ
τοὺς Ροδίους Μέμωνα καὶ Μέντορα, πολε-
μοῦντας κατὰ Πέρσου σατράπου· ἀλλὰ καὶ
ἐνταῦθα τῷ προσήθη ἀπιστία, καὶ, πρὶν ἢ
τὸν βοηθήσωσιν οἱ Ἀθηναῖοι ὑπὸ τὸν Κηρι-
σόδοτον, οὗς εἶχεν ἐπικαλεσθῇ, τὸν ἔσωσε τῷ
359 ἡ ἐπισκεψία τοῦ Πέρσου διοικητοῦ Ἀρτα-
βάζου. Ἐνυμφεῦθη δὲ, τῷ 358, τὴν θυγατέρα
τοῦ Κότυος, καὶ μετὰ τούτου τὸν θάνατον
συνεπολέμησε μετὰ τοῦ γυναικαδέλφου του
Κερσοβλέπτου κατὰ τῶν Ἀθηναίων, ἄνθρωπος
ἄνευ ἀρχῶν καὶ συστήματος, μέχρις οὗ τα-
ραχαὶ ἐν Θράκῃ ἠνάγκασαν ἀμφοτέρους νὰ
συνομολογήσωσιν εἰρήνην. Καὶ ἠθέλησε μὲν
καὶ ταύτην ν’ ἀθειῇ καὶ παραβῇ, ἀλλ’
ἐπελθὼν ὁ Χάρης μετὰ στρατοῦ ἐξ Ἀθηναίων

τὸν ἠνάγκασε νὰ ὑποκύψῃ. Εἶτα ἐζήτησε νὰ ἐκδιώξῃ Θοῤ᾽κᾶς τινὰς ἀρχηγοὺς προστατευομένους ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ἐβεβαίωσεν ὁμως τοὺς Ἀθηναίους περὶ τῶν φιλικῶν αὐτοῦ προθέσεων, καὶ ὑπεσχέθη νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς πάλιν κυρίους τῆς Ἀμφιπόλεως. Καὶ περὶ τούτου μὲν ὑπέβαλεν εἰς τὸν δῆμον εὐνοὺν πρότασιν ὁ Ἀριστοκράτης, ἀλλ' ἀνέστησαν ὁ Δημοσθένης καὶ ὁ Εὐθυκλῆς, καὶ ἀπέτυχεν οὕτω τὸ σχέδιον. — 2) Ἀθηναῖος, ἐπέμψθη τῷ 359 π. Χ. μετὰ τοῦ ῥήτορος Ἀντιφῶντος πρέσβυς πρὸς Φίλιππον τὸν Μακεδόνα ἵνα ζητήσῃ τὴν ὑποστήριξιν αὐτοῦ κατὰ τῆς Ἀμφιπόλεως, ἀλλ' εἰς μάτην μεταγενεστέρως δ' ἐπολέμησε κατὰ τῶν Μακεδόνων ἐν τῇ Χαλκιδικῇ. Μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην ἐγένετο λόγος νὰ ἐκλεχθῇ στρατηγός, ἀλλ' ἐπροτιμήθη ὁ Φωκίων (Πλουτ. Φωκ. ΙΣΤ). Τοῦ Φιλίππου τὸν θάνατον ἀνήγγειλε πρῶτος εἰς τοὺς Ἀθηναίους ἦν δὲ καὶ εἰς ἐξ ἐκείνων ὧν τὴν παράδοσιν ἀπήτησεν ὁ Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ μέχρι τέλους ἤρκεσθη εἰς μόνην τὴν ἐξορίαν του (Πλουτ. Φωκ. ΙΖ. — Ἀρρ. Α, 10). Ἐφυγε δ' εἰς τοὺς Πέρσας ἀλλὰ μετὰ τῆς σαύτης παρρησίας κατέκρινεν αὐτῶν τὰς στρατιωτικὰς παρασκευάς, ὥστε ὁ Δαρεῖος, τῷ 333, τὸν κατεδίκασεν εἰς θάνατον (Curt. III, 2).

Χαρικλείδης, ἄρχων ἐν Ἀθήναις, οὗ ὁ υἱὸς κατεδικάσθη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων εἰς θάνατον (Δμοθ. Μειδ. 572).

Χαρικλῆς, 1) Υἱὸς Ἀπολλοδώρου, ναύαρχος ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου μετὰ δὲ τὴν πτώσιν τῶν Ἀθηνῶν, εἰς τῶν Τριάκοντα, ἐκ τῶν μᾶλλον διακριθέντων (Ξεν. Ἑλλ. Β, 3, 2). — 2) Γαμβρός τοῦ Φωκίωνα, ὑπὸ τοῦ Ἀρπάλου δωροδοκηθεὶς, καὶ διὰ τῆς φυγῆς ἀπαλλαγείς τῆς καταδίκης εἰς θάνατον (Πλάτ. Φωκ. ΚΑ, ΛΓ).

Χαρικλῶ, 1) Νύμφη τις ἀγαπητὴ τῆς Ἀθηναῖς, σύζυγος τοῦ Εὐήρου, μήτηρ τοῦ μάντεως Τειρεσίφου (Καλλμ. εἰς Πολλ. 67. — Ἀπλλδ. Γ, 6, 3). — 2) Νύμφη, θυγάτηρ τοῦ

Ἀπόλλωνος ἢ τοῦ Πέρσου, σύζυγος τοῦ Κενταύρου Χείρωνος, μήτηρ τῆς Ὠκυρρόης (Πινδ. Πυθ. Δ, 182. — 3) Θυγάτηρ Κυχρέως, βασιλέως τῆς Σαλαμῖνος, γυνὴ τοῦ Σκίρωνος (Πλουτ. Θησ. Ι).

Χαρίλαος, βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, γεννηθεὶς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Πολυδέκτου, καὶ μέχρι τῆς ἐνηλικιότητός του ἐπιτροπευθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ του, τοῦ νομοθέτου Λυκούργου (Πλουτ. Λυκ. Ε). Πολεμήσας εἶτα κατὰ τῶν Ἀργείων καὶ τῶν Τεγεατῶν, συνελήφθη ὑπὸ τούτων αἰχμάλωτος, καὶ ἀπελύθη μόνον ἐπὶ τῇ ὑποσχέσει ὅτι δὲν θὰ τοὺς προσέβαλλε πλέον. Τῶν Ἀχαιῶν ὁμως πολλὰς ἐκυρίευσεν πόλεις. Ὁ Ἡρόδοτος τὸν καλεῖ, ἄγνωστον διατῖ, καὶ Λεωδῶτην (Ἡρδ. Ζ, 65. Η, 131. — Πaus. Γ, 7. — Στράβ.).

Χαρίλας, διάσημός τις ἀδδηφάγος (Αἰλ. Π. Ι Α, 27).

Χαρίλεως, ἀδελφὸς τοῦ τυράννου Μαιανδρίου (Ἡρδ. 6, 145).

Χαρινάδης, Ἀθηναῖος χλευαζόμενος ἐπὶ βραδυκινήσι, ὅθεν τὸ τοῦ Ἀριστοφάνους (Σφ. 232) «Κρείττων ἐστί σου Χαρινάδης βυδίζειν».

Χαρίνδας, ποταμὸς Ἰνδικός, διαρρέων τὴν χώραν τῶν Καδουσίων (Πτλμ.).

Χαριξένη, Ἀθηναία ἦν χλευάζει διὰ τὴν ἀφέλειαν αὐτῆς ὁ Ἀριστοφάνης (Ἐκκλ. 943).

Χαριόμηρος, ἐπὶ Δομιτιανοῦ ἡγεμῶν τῶν Χερούσκων. Οἱ Χάτται ἐξέβαλον αὐτὸν ὡς φίλον τῶν Ῥωμαίων, ἀλλ' ὁ αὐτοκράτωρ τὸν ὑπεστήριξε διὰ χρημάτων (Δίων Κάσσ. ΕΖ, 5).

Χάριππος, ὑπὸ Αἰλιανοῦ (Π. Ι Α, 27) καὶ ἄλλων (Ἀθην.) ὡς ἀδδηφάγος μνημονεύμενος.

Χάρις (ἡ). Αἱ Χάριτες ἦσαν θυγατέρες τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας, ἢ τῆς Ὠκεανίδος Εὐρυνόμης, ἢ τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς Ἀΐγλης, καὶ ἀντεπροσώπευον τὸ εὖχαρι καὶ

τὸ κοσμίως τερπνὸν καὶ εὐθυμον ἐν τῷ βίῳ. Παρ' Ὀμήρῳ (Ἰλ. Β, 269) ἡ νεωτάτη αὐτῶν λέγεται Πασιθέα. Ὁ Ἡσίοδος (Θεογ. 207) λέγει τρεῖς αὐτὰς, τὴν Εὐφροσύνην (ἐορτάσιμον εὐθυμίαν), Ἀγλαίαν (ἐορτάσιμον λαμπρότητα) καὶ Θάλιαν (τὴν ἀνθοῦσαν εὐτυχίαν). Εἰσι φίλαι τῶν Μουσῶν, ὡς θεῶν τοῦ ὄσματος, καὶ συγκατέκουν μετ' αὐτῶν ἐπὶ τοῦ Ὀλύμπου καὶ ὁπαδοὶ ἦσαν τῆς Ἀφροδίτης, μετὰ τῆς Πειθοῦς καὶ τοῦ εὐγλωττοῦ Ἑρμοῦ, διότι ἄνευ χάριτος δὲν πεῖθει ἡ εὐγλωττία. Τὰ ἔργα τῆς τέχνης δέονται πρὸ πάντων τῆς χάριτος· διὰ τοῦτα καθ' Ὀμήρον (Ἰλ. Σ, 382) ἐστὶν ἡ Χάρις σύζυγος τοῦ Ἥφαιστου, ἡ Ἀγλαΐα καθ' Ἡσίοδον (Θεογ. 945), ἡ Θάλια κατ' Εὐστάθιον (Ὁδ. Σ). Ἡ λατρεία τῶν Χαρίτων ἐπεκράτει ἐν ἀρχαιοτάτοις χρόνοις παρὰ τοῖς Μινύαις ἐν Ὀρχομενῷ, ἔνθα εἰσήγαγεν αὐτὴν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Ἐτεοκλῆς. Ἐκεῖθεν δὲ μετεδόθη εἰς τὸν Ἑλικῶνα καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Ἀκωνίᾳ, ἔνθα εἶχον ἀρχαιότατον ναὸν μεταξὺ Σπάρτης καὶ Ἀμυκλῶν, ἐλατρεύοντο δύο Χάριτες, ἡ Κλειτή καὶ ἡ Φαεινή, ὡς καὶ ἐν Ἀθῆναις ἐπίσης δύο, ἡ Δύξω καὶ ἡ Ἥγεμδνη, πιθανῶς ἀφορῶσαι τὴν ἀνθισιν καὶ τὴν καρποφορίαν, ὡς αἱ Ὠραι, μετ' ὧν πολυλάχρις συνδέονται· ἀλλ' αἱ μὲν Ὠραι ἀφορῶσι τὰ τῆς φύσεως, αἱ δὲ Χάριτες τὰς τῶν ἀνθρώπων σχέσεις καὶ ιδιότητες. Ἡ τέχνη παρέστηκεν σχεδὸν πάντοτε τὰς Χάριτας ὁμοῦ καὶ τὰς τρεῖς, νεάνιδας ἀνθηρὰς καὶ ὥραιας, τὸ πλεῖστον γυμνάς, ἀνθη φερούσας ἢ ὄργανα μουσικά. Ἐλέγετο ὅτι ὁ Σωκράτης, πρὶν ἢ ἐπιδοθῇ εἰς τὴν φιλοσοφίαν, καὶ ὅτε ἐξῆσκει τὸ πατρικὸν ἐπάγγελμα τῆς ἀγαλματοποιΐας, ἐπλάσε τὰς τρεῖς Χάριτας ἐνδεδυμένας, αἵτινες καὶ ἐπὶ ἀττικῶν νομισμάτων φαίνονται ἐντετυπωμέναι, καὶ ἐστησεν αὐτὰς πρὸ τῶν Προπυλαίων τῆς ἐν Ἀθῆναις Ἀκροπόλεως (Παυσ. Δ, 22.—Pl. XXXVI, 4, 10). Καὶ ὁ Ἀπελλῆς ἐξωγράφει χάριτα ἐνδεδυμένην, ἐν Σμύρνῃ (Παυσ. Θ, 35).

Χαρισία (ἡ) καὶ **Χαρισίαι** (αἱ), κώμη τῆς Ἀρκαδίας, ἧς οἱ κάτοικοι μετόικησαν εἰς Μεγαλόπολιν (Παυσ. Η, 35.—Στφ. Βζ.).

Χαρίσαι, ἱερὰ, ἐπὶ Ῥωμαίων τοῦλάχιστον οἰκογενειακῇ ἐορτῇ, σκοπὸν προτιθέμενη τὴν διατήρησιν τῶν φιλικῶν σχέσεων μεταξὺ συγγενῶν (Ὁν. Fast. II, 617.—Val. Max. II, 1, 8).

Χαρίσιος, 1) εἰς τῶν υἱῶν τοῦ βασιλέως Λυκάονος, καθ' ὃν ὠνομάσθη ἡ ἐν Ἀρκαδίᾳ πόλις Χαρισία (Παυσ. Η, 12). — 2) Φλάδιος Σωσίπατρος Χαρίσιος, εἰς Γραμματικὸς. — 3) Ἀύρηλιος Ἀρκαδίος Χαρίσιος, ἀνὴρ νομομαθὴς ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου. Ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ ἀποσπάσματα σώζονται ἐν τοῖς Πανδέκταις.

Χαριστήρια, 1) ἐορτὴ ἐν Ἀθῆναις εὐχαριστήριος τοῖς θεοῖς διὰ τὴν ἀνάκτησιν τῆς ἐλευθερίας μετὰ τὴν ἐξωσιν τῶν Τριάκοντα. Ἐτελεῖτο τῇ 12 βοηδρομιῶνος, καὶ ἐλέγετο κυρίως «χαριστήρια ἐλευθερίας». — 2) Ἀφιερώματα τοῖς ναοῖς πρὸς ἔκφρασιν εὐγνωμοσύνης εἰς τοὺς θεοὺς διὰ σωτηρίαν ἐξ ἀσθενείας, ἐκ κινδύνων. Τοιαῦτα ἦσαν ἰδίως παραστάσεις τῶν ἱαθέντων μελῶν, εἰκόνες ναυαγῶν κλπ. — 3) Ταῦτ' ἐπὶ Χαρίσια (Pl.).

Χαριστίων, μηχανὴ τις τοῦ Ἀρχιμήδους, «σταθμικὸν ὄργανον» (Ἀρστ. Φυσ. Σλ. 255).

Χάριστος, ποταμὸς τῆς Κολχίδος (Πτλμ.).

Χαρίτιμος, Ἀθηναῖος στρατηγός, πεμφθεὶς εἰς βοήθειαν τῶν Αἰγυπτίων κατὰ τῶν Περσῶν, ἀλλ' ἠττηθεὶς κατὰ κράτος.

Χαρέτων λόφος, ὄρος μικρὸν τῆς Λιθύας, κατὰ τὰς πηγὰς τοῦ Κίνωπος ποταμοῦ (Ἡρδ. Δ, 175).

Χαρίτων, 1) Ἀκραγαντίδος, νεανίας φημισθεὶς διὰ τὴν πρὸς τὸν νέον Μελάνιππον θερμὴν του φιλίαν. Θελήσας ὁ Χαρίτων νὰ φονεύσῃ τὸν Φάλαριν, κατεδικάσθη εἰς θάνατον· ἀλλὰ τότε παραστάς ὁ Μελάνιππος, ἐκή-

ρυξεν ὅτι αὐτὸς παρέσυρε τὸν φίλον του. Συγκινηθεὶς δ' ὁ τύραννος ἐκ τῆς τριαύτης ἀμοιβῆς ἀρροισίως, ἐσυγχώρησεν ἀμφοτέρους, καὶ μόνον τοὺς ἐξώρισεν ἐξ Ἀκράγαντος (Αἰλ. π. ι. Β, 4). — 2) ἐξ Ἀφροδισιάδος τῆς Φρυγίας, περὶ τὰ 400 π.Χ., ἔγραψε σωζόμενον μυθιστόρημα ἐπιγραφόμενον «Χαιρέας καὶ Καλλιρρόη», εἰς βιβλία 8, ἄνευ πολλῆς πλοκῆς καὶ εἰς γλῶσσαν ἀφελῆ καὶ ρέουσαν.

Χαρμάδας, φιλόσοφος ἀκαδημαϊκός, μαθητὴς τοῦ Καρνεάδου, ζήσας περὶ τὰ 110 π.Χ., καὶ ἐν Ἀθήναις τὴν φιλοσοφίαν διδάξας καὶ τὴν ῥητορικὴν. Τινὲς λέγουσιν αὐτὸν καὶ ἰδρυτὴν τετάρτης Ἀκαδημίας. Ὁ Κικέρων τὸν λέγει ἔχοντα ἔξοχον μνημονικὸν καὶ πολλὴν εὐγλωττίαν (Acad. pr. VI, 16, De or. I, 11, 18, II, 88. Tusc. I, 24, 59).

Χαρμάνδη, πόλις ἐπίσημος ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου (Ξενφ. Ἀνθ. Α, 5, 10. — Στφ. Βζ).

Χαρμαντίδης, Ἀθηναῖος, τὸν δῆμον Παιονιδεύς, μαθητὴς τοῦ σοφιστοῦ Θρασυμάχου (Πλτ. Πολιτ.).

Χαρμίδης, Ἀθηναῖος εὐπατρίδης, ἐκ τῆς γενεᾶς τοῦ Σόλωνος, θεῖος πρὸς μητρός τοῦ Πλάτωνος, ὅστις καὶ εἰς ὄνομα αὐτοῦ ἔγραψεν ἓνα τῶν διαλόγων του, συγγενὴς προσέτι καὶ τοῦ Κριτίου, τοῦ ἐπισημωτέρου τῶν Τριάκοντα ἔπεσεν εἰς τὴν κατὰ τούτων μάχην πρὸς τῷ Κηρισῷ (Ξενφ. Ἑλλ. Β, 4, 12, Ἀπμνμ. Γ, 7).

Χαρμῆνος, Ἀθηναῖος, ναύαρχος, ἡττηθεὶς ὑπὸ τοῦ Σπαρτιατοῦ Θίμβρωνος εἰς ναυμαχίαν, πλησίον τῆς Σύμης (Θουκ. Η, 30. — Ἀριστφ. Θσμφ. 804).

Χαροιάδης, Ἀθηναῖος στρατηγός, τῷ 427 π.Χ. πεμφθεὶς μετὰ στόλου Ἀττικῷ εἰς βοήθειαν τῶν Λεοντίνων κατὰ τῶν Συρακουσίων (Θουκ. Γ, 86, 90). Κατ' Ἰουστίνον **Χαριάδης**.

Χαροπῆνος, Μιλήσιος, ἀδελφὸς τοῦ Ἀρισταγόρου (Ἡρόδ. Ε, 99).

Χάροπος, βασιλεὺς τῆς νήσου Σύμης,

ἀνὴρ τῆς Ἀγλαίας, πατὴρ τοῦ Νηρέως (Ὅμ. Ἰλ. Β, 672). Κατ' ἄλλους (Λουκ. Νεκρ. Διάλ. ΚΕ), Χάρσφ.

Χάρσφ. 1) Υἱὸς Ἰππάνου, ἐπίσημος Τρώς, φονεὺς ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεύς (Ὅμ. Ἰλ. Α, 426). — 2) Αἰγινήτης τις μητροκτόνος (Λουκ.) — 3) Ἴδ. Χάροπος.

Χάρτας, Λακεδαιμόνιος ἀγαλματοποιὸς τῆς 60ης Ὀλυμπιάδος (540 π. Χ.), συνεργάτης τοῦ Σκιάδα, καὶ διδάσκαλος τοῦ Εὐχείρου (Παυσ. ΣΤ, 4).

Χάρτης, ἡ γραφικὴ ὕλη, ἔλειπε κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους, ὅτε, καθ' Ἡρόδοτον (Ε, 58) οἱ βάρβαροι, καὶ αὐτοὶ οἱ Ἴωνες ἔγραφον ἐπὶ δερμάτων («διφθέρησι αἰγέησι τε καὶ οἰήσιν»). Προσέτι ἔγραφον καὶ ἐπὶ φύλλων καὶ φλοιῶν (Liber), καὶ μετὰ ταῦτα ἐπὶ ξυλίνων πιάνων ἐπικεκηρωμένων, πλὴν τῶν μετάλλων καὶ τοῦ λίθου διὰ τὰς ἐπιγραφάς. Ἀφ' οὗτου δ' ἡ Ἑλλὰς ἐσχέτισθη μετὰ τῆς Αἰγύπτου, ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ναυκράτιος περὶ τὰ 570 π. Χ. καὶ μάλιστα ἐπὶ Ψαμμητίχου, περὶ τὰ 490, ἔκτοτε ἤρξατο χρῆσις γινομένη τοῦ φλοιοῦ τοῦ ἐκεῖ παραγομένου παπύρου ἢ βύβλου καὶ βίβλου (Ἰδ.), καταλλήλως παρασκευαζομένου, λευκαينوμένου καὶ ἀποτελοῦντος λωρίδας κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον εὐρείας καὶ μακράς, εἰς φύλλα συγκολλημένες. Καὶ ἐν μὲν Περγᾶμῳ ὁ Εὐμένης ἐτελειοποίησε τὰς μεμβράνας (τὰ Περγαμηνά) εἰς γραφικὴν ὕλην ἄλλ' ἐπὶ Ῥωμαίων πρὸ πάντων, ἐπὶ Αὐγούστου, ἐτελειοποιήθη ὁ πάπυρος, ὅστις χάρτης τότε ἐλέγετο, καὶ κατεσκευάζετο ἐπὶ τὰς διαφορὰς ποιότητων (Pl. XII, 23), ὁμοίων κατὰ τὸ πάχος καὶ τὴν λεπτότητα. Ἐξ αὐτῶν ὁ παχύτερος ἐγράφετο καὶ ἐπὶ τῶν δύο ὄψεων, ὁ δὲ λεπτότερος ὠνομάζετο βασιλικὸς (Ἡρων, Αὐτομ. Σλ. 369), καὶ ἐχρησίμευεν εἰς τὰ ἔγγραφα τὰ ἐκδιδόμενα ὑπὸ τῶν αὐτοκρατόρων. Ἐτερον εἶδος ἐλέγετο ἱερατικὸς χάρτης.

Χάρυδεις, 1) τέρας θαλάσσιον, καθή-

μενον ἐπὶ ἀποτόμου σκοπέλου τοῦ σικελικοῦ πορθμοῦ, ἀπέναντι τῆς Σκύλλης, τὴν θάλασσαν φοδερῶς καταστάρττον, καὶ τοὺς διὰ πλεόντας ἐκθέτον εἰς τοὺς ἐσχάτους κινδύνους (Ὁμ. Ὀδ. Μ, 104, 441). Οἱ μεταγενέστεροι (Θουκ. Δ, 54. — Στράβ.) ἀνεγνώριζον τὴν θέσιν αὐτῆς ὡς ὀλίγον ἀπώτερον τῆς Σκύλλης, παρὰ τῇ πόλει Μεσσήνῃ τῆς Σικελίας κειμένην, ἐνθα τὰ κύματα συνήθως ὑπὸ τοῦ βορείου ἀνέμου τρικυμιωδῶς προσρίπτονται καὶ συντρίβονται. — 2) Βάραθρον παρὰ τῇ Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας εἰς ὃ ἐβυθίζετο ὁ Ὀρόντης ποταμὸς (Στράβ.).

Χάρων, 1) Υἱὸς τοῦ Ἑρέβους καὶ τῆς Νυκτὸς, γέρον σκυθρωπὸς, κατὰ δόξαν ἦτις ἐν Ὀμήρῳ δὲν ἀπαντᾷται, ἐπὶ σαθροῦ πλοιαρίου τὰς σκιὰς τῶν νεκρῶν διὰ τοῦ ἐν Ἀδῇ ποταμοῦ διαπορθευμένων, καὶ ὡς πορθημεῖα λαμβάνων ἕνα ὀβολόν, ὅστις πρὸς τοῦτο εἰς τὰς κηδεῖας ἐτίθετο μεταξὺ τῶν χειλέων τῶν νεκρῶν (Εὐρπ. Ἡρακλ. Μαιν. 428. — Λουκ. Νεκρ. Διάλ.). Ζῶντας κατ' ἐξαίρεσιν μόνον τῷ ἐπετρέπετο νὰ δεχθῇ εἰς τὸ πορθημεῖόν του (Virg. Αἶν. VI, 295.) — 2) ἐκ Λαμψάκου, ἱστοριογράφος ἀρχαιότερος τοῦ Ἡρόδοτου (Αἰλ. Π. I, A, 13). Ἰδ. Λ ο γ ο γ ρ ά φ ο ι.

Χαρώνδας, ἐκ Κατάνης τῆς Σικελίας, ζῶν, ὡς πιθανολογεῖται, περὶ τὰ μέσα τῆς 5^{ης} π. Χ. ἐκατονταετηρίδος, καὶ δούς εἰς τὴν πατρίδα του, ὡς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς χαλκιδικὰς πόλεις τῆς Σικελίας καὶ τῆς κάτω Ἰταλίας (Ῥήγιον, Θουρίους, κτλ.), νόμους διακρινομένους διὰ τὴν ἠθικὴν αὐτῶν ἐντέλειαν καὶ τὴν δικαστικὴν ἀκρίβειαν, καὶ ἐφαίμελλους κατὰ τοῦτο τοῖς τοῦ Ζαλεῦκου, μεθ' οὗ ἐνόησε οἱ ἀρχαῖοι καὶ αὐτὸν συγγένοισιν. Ἐκ πασῶν τῶν ἕως τότε νομοθεσιῶν ἐξελέξατο ὃ, τὴν εὐρεν ἄριστον (Διόδ. IB, 11). ὃ δ' Ἀριστοτέλης (Πολ. Β, 9, 8) ἀναφέρει ὡς τὸ πρῶτον ὑπ' αὐτοῦ νομοθετεῖσαν «ἐπι-σκηψιν ψευδομαρτυρίων» (ἀγωγὴν κατὰ ψευδομαρτύρων). Τὴν μεταβολὴν

τῶν νόμων κατέστησε δυσχερεστάτην, ὁρίσας ὅτι ὁ ὅταν δῆποτε μεταρρῶμῃσιν προτείνων ὤφειλε νὰ παρουσιάζηται εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἔχων βρόχον περὶ τὸν τράχηλον, ἵνα ἀμέσως ἀποπνίγηται ἂν ἡ πρότασις αὐτοῦ ἀπερρίπτετο (Διόδ. IB, 19). Ἐπιστρέφων ποτὲ ἐκ τῆς ἐξοχῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὠπλισμένος ἔτι, παρὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου νενομοθετημένα. Ὡς δὲ τῷ ἐγένετο παρατήρησις περὶ τούτου, ἠτύοκτόνησε. Τινὲς τὸν εἶπον μαθητὴν τοῦ Πυθαγόρου (Πλάτ. Πολ. Σλ. 549. — Διόδ. IB, 19. — Αἰλ. Π. I, Γ, 17. — Sen. Ep. 90. — Val. Max. VI, 5, 4).

Χαρώνιον, ἢ Χαρωνεῖον, ἐν Ἀθήναις μία τῶν πυλῶν τοῦ δεσμοτηρίου, δι' ἧς ἐξήγοντο οἱ εἰς θάνατον καταδικασμένοι (Πολδ. Η, π. τ. ια'. — Ἡσύχ. — Σουῖδ, λς).

Χατραμωῦττες, καὶ Χατραμίς (ἡ), ἐπαρχία τῆς Εὐδαίμονος Ἀραβίας, ἐκτεινομένη παρὰ τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν (Στράβ. — Διον. Περιηγ. 957).

Χάττοι, Γερμανικὸς λαὸς, τὸ πρῶτον μνημονευόμενος ἐπὶ τῆς ἐκστρατείας τοῦ Βρούτου ὡς κατοικῶν μεταξὺ τοῦ Ἀλβίου ποταμοῦ (Elbe) καὶ τοῦ Ἀμασίας (Ems), πολεμοῦντες κατὰ τῶν γειτόνων καὶ ὁμοειδῶν αὐτοῖς Χερούσκων, κατὰ δὲ τῶν Ῥωμαίων ἀνδρείως ἀγωνισθέντες, ἀλλὰ μᾶλλον φίλοι διατελοῦντες αὐτοῖς (Δίων Κάσ. — Πτολ. Β. II. — Στράβ. — Tac. Ann. I, II, XII).

Χαύων, πόλις τῆς Μηδίας, μεσημβρινῶς τῶν Ῥαγῶν κειμένη. Χόανα παρὰ Πτολεμαίῳ (Διόδ. Β, 13. — Στφ. Βς.).

Χείλων, Ἰδ. Χίλων.

Χελωνίς, θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης Λεωνίδα, παρηκολούθησεν εἰς τὴν ἐξορίαν τὸν πατέρα, καὶ εἶτα τὸν σύζυγον τῆς Κλεόμβροτον (Πλουτ. Ἀγῆς. ΙΖ.).

Χειμάδιον, ἡ χειμερινὴ διατριβή, ἰδίως τῶν στρατευμάτων (Δίων Κάσ. ΛΘ).

Χείμαρρος, ποτάμιον τῆς Ἀργολίδος ἐν Πελοποννήσῳ (Παυσ. Β, 36).

Χειμέριον, ἀκρωτήριον τῆς Θεσπρω-

τίας ἐν Ἡπείρῳ, μετὰ λιμένος ἐπὶ τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης (Θουκ. Α, 30.—Στρεβ.).

Χειράμαξα, χειραμάξιον, μικρὸν ἀμάξιον συρόμενον διὰ χειρῶν ἀνθρώπων, ἰδίως δι' ἀσθενεῖς. Εἰς τοὺς λουτρῶνας τοῦ Ἀντωνίνου ἐν Ῥώμῃ εὐρέθη, τὸ ἐν τῇ εἰκόνι παριστώμενον μαρμάρινον, οὗ ὁ ἐπι-

γεγλυμμένος τροχὸς ἐστὶ βεβαίως ἔμβλημα μόνον τοῦ πολὺ μεγαλητέρου τροχοῦ τῆς ξυλίνης χειραμάξης, ἣτις ἐχρησίμευε διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν λουομένων ἀσθενῶν.

Χειρειακγεῖον, ἰδ. χ ε ι ρ ὁ μ α - κ τ ρ ο ν .

Χειροῖδες (αἱ), τὰ πρὸς κάλυψιν καὶ προφύλαξιν τῆς χειρὸς, χειρόκτια, ἦσαν ἐπὶ Ὀμήρου ἤδη ἐν χρῆσει (Ὀδ. Ω, 228), πρὸς σκοπὸν ἰδίως προφυλάξεως κατὰ βάρτων καὶ ἀκανθῶν. Ὑπῆρχον δὲ, φαίνεται, «δακτυλῶται» καὶ ἄνευ «δακτυληθρῶν» (Εὐστθ. Αὐτ.). Οἱ Πέρσαι ἐποιοῦντο χρῆσιν αὐτῶν τὸν χειμῶνα, καὶ ὁ Ξενοφῶν (Κρ. πδ. Η, 37) τὰς λέγει δακτυλήθρας, ὡς ὠνομάζετο ἐν τῷ μεταίῳ καὶ ὄργανόν τι βασιανιστήριον (Συνέσ. Ἐπιστ. ΝΗ).

Χειριδωτός χ ι τ ῶ ν, ἔχων χειρίδας

κατερχομένας μέχρι τῶν χειρῶν. Τοιοῦτους δὲν ἔφερον οἱ Ἕλληνες, ἀλλὰ μόνοι οἱ βάρβαροι, ὡς ὁ ἐν τῇ εἰκόνι μικρασιανὸς βεβαίως παιδαγωγὸς τῶν Νιοβιδῶν, ἐκ τοῦ περιφήμου σωζομένου συμπλέγματος αὐτῶν. Τῶν χειρῶν δὲ ἐγίνετο συνεχῶς χρήσις εἰς τὰ γυναικεῖα ἐνδύματα, ὡς συνεχῶς εἰς εἰκόνας τοιοχογραφῶν τῆς Πομπηίας.

Χειρέσοφος, 1) Κρής, ἀρχαῖος ἀγαλματοποιὸς, οὗ ἐσώζετο ἐπὶ Πausανίῳ (Η, 53) ἐν Τεγέᾳ ἐπὶ χυσοῦν ξόανον τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ αὐτόθι λίθινος ἀνδριὰς τοῦ καλλιτέχνου. — 2) Λακεδαιμόνιος, ὅστις φυγὼν ἐκ Σπάρτης πρὸς Κύρον τὸν νεώτερον, συνεξεστράτευσεν μετὰ τῶν λοιπῶν μισθωτῶν Ἑλλήνων κατὰ τοῦ Δαρείου (Ξενφ. Ἀνθ.).

Χειρόμακτρον, καὶ χ ε ι ρ ε κ μ α γ ε ῖ ο ν, ὁδὸν πρὸς ἐκκάθαρσιν τῶν δακτύλων εἰς τὴν τράπεζαν (Ἡρδ. Β, 122, Δ, 64. Κρ. πδ. Α, 3, 5), καὶ εἰς ἀποσπόγγισιν αὐτῶν ὅτε, πρὸ τοῦ γεύματος, ὁ παῖς περιέφερε τὸν χ ε ρ ν ι δ α (τὴν λεκάνην) καὶ τὴν χ υ τ ρ ῖ δ α ἢ προχοῖδα (ἱμβρίκιον), ἵνα οἱ δαιτυμόνες πλύνωσι τὰς χεῖράς των. Τὰ κατωτέρου εἰδους χειρόμακτρα ἦσαν τὰ ὠμόλινα (Ἀθῆν. Θ, 410) μνημονεύονται δὲ καὶ σπανιώτατα τὰ ἐξ ἀσδέστου (ἀμιάντου) καὶ τὰ λεπτότερα καὶ πεποικιλμένα ἔφερον πολλάκις αἱ γυναῖκες καὶ ὡς τῆς κεφαλῆς καλύμματα (Ἀθῆν. Θ, 410).

Χειρομαντεία, ἰδ. Μ α ν τ ι κ ῆ .

Χειρόμαχος, υἱὸς τοῦ Ἡλεκτρώωνος καὶ τῆς Ἀναξοῦς (Ἀπλδ. Β, 4, 5).

Χερωνομία, ἡ ἐν τῇ ὀρχηστικῇ ἢ εἰς τὴν σκηνὴν μιμικὴ παράστασις, ἰδίως διὰ τῆς κινήσεως τῶν χειρῶν, ὡς ἐν τῇ ἀπέναντι ἀγγειογραφίᾳ δύο ψάλτραι, μεταξὺ ᾄδουσαι χειρονομοῦσι. Προσέτι δ' ἐν τῇ παλαίστρᾳ εἶδος τῆς σ κ ι ο μ α χ ί α ς, καθ' ἣν ὁ διδασκόμενος παλαίστης ἐγυμνάζετο εἰς τὰς ἀρίστας κινήσεις καὶ θέσεις, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν ἐπιδεξιωτάτην χρῆσιν τῶν βραχιόνων πρὸς προσβολὴν καὶ πρὸς ἄμυναν. Καί τι εἰ-

δος δὲ τῆς Πυρρίχης ὠνομάζετο Χειροτονία.

Χειροτονία, ἡ ἀνάτασις τῆς χειρός, δι' ἧς ἐψήφίζον εἰς τὰς ἐκλογὰς καὶ τὰς πολιτικὰς συνελεύσεις· καὶ ψήφισθαι τῷ ὄντι ἐλέγετο ἢ πρᾶξις, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ψήφισμα. **Διαχειροτονία** ἦτο ὁ μεταξὺ δύο ἀντιθέτων γνωμῶν ψηφισμός· πρῶτον ἀπεφαινέτο ἡ ἐκκλησία διὰ χειροτονίας περὶ τῆς γνώμης τοῦ προτείνοντος, εἴτα δὲ περὶ τῶν ἀποκρουόντων αὐτήν (Δμοθ. Τμκρ. 706). **Ἐπιχειροτονία** ἐλέγετο ἡ ἐγκρίσις τῆς προτάσεως ἀποχειροτονία τὸ ἐναντίον. Παρὰ ταῖς φυλαῖς φαίνεται ὅτι αἴρεσις ἐλέγετο τὸ αὐτό. Οἱ οὗτοι δ' ἐκλεγόμενοι δημόσιοι λειτουργοὶ ἐλέγοντο χειροτονητοὶ ἢ αἵρετοὶ, κατ' ἀντίθεσιν τῶν διὰ τῆς τύχης, διὰ κλήρου, ἐκλεγομένων, οἵτινες ἦσαν κληρωτοὶ ἢ κυραμευτοὶ (Δισχ. Τμ. 21. Κτησ. 13. 27. — Ξνφ. Ἀπνμ. Α, 2, 9). Ὁ Σύλλας, κυριεύσας τὰς Ἀθήνας, ἀφῆρεσεν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων αὐτὸν καὶ χειροτονίαν καὶ τὴν ἐπέτρεψεν εἰς μόνους τοὺς ἐγγόνους των (Ἀππιαν. Σλ. 145).

Χειρουργός, πᾶς ὁ διὰ τῶν χειρῶν ἐργαζόμενος, ὅσον γλύπτης κτλ., ἰδίως δὲ ὁ ἱατρός ὁ εἰς τομὰς ἐπιδιδόμενος (Γαλην.). Κατ' ἀρχὰς ἐξετέλουν οἱ ἱατροὶ καὶ τὴν χειρουργίαν ἀπὸ δὲ τοῦ Τιθερίου κατέστη αὐτῇ ἰδιαίτερον ἐπάγγελμα (Sels. Praef. VII).

Χειρσιδηρᾶ, ναυτικὴ μηχανή, εἰδος ἀρπάγης εἰς ἄλυσιν προσδεμένης καὶ σφενδονιζομένης κατ' ἐχθρικοῦ πλοίου, ἵνα

συλλάβῃ αὐτό. Ὁ Πλίνιος λέγει (VII, 57) αὐτὴν μὲν ἐφευρεθείσαν ὑπὸ τοῦ Περιχλέους, τὴν δ' ἀρπάγην, ξύλον μετὰ σιδηρῶν ὀδόντων, ὑπὸ τοῦ Ἀναχάρσιδος.

Χείρων, υἱὸς τοῦ Κρένου, λαβόντος μορφήν ἵππου, καὶ τῆς Φιλύρας. Κένταυρος γεννηθεὶς, κατὰ τὸ ἥμισυ ἀνὴρ καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ἵππος, διακρινόμενος ἐπὶ τε πολεμικῇ ἀρετῇ καὶ ἐπὶ σοφίᾳ, παιδαγωγήσας καὶ διδάξας διαφόρους ἥρωας, τὸν Ἡρακλῆν, τὸν Ἴάσωνα, τοὺς Διοσκόρους, τὸν Ἀχιλλέα, προσέτι δὲ καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Ἀσκληπιὸν διδάξας τὴν ἱατρικὴν (Ὀμ. Ἰλ. Α. 332. — Ἡσδ. Θγ. 1005. — Θεόκρ. Εἰδ. ΣΤ, 150. — Ἀπλλδ. Γ, 10, 3). Συζευχθεὶς τὴν νόμφην Χαρικλῶ, ἔσχε θυγατέρα τὴν Ὠκυρρόην ἢ Κυΐππην, ἐκ τῆς Παισίδικης δὲ υἱὸν τὸν Χάρικλον (Ἀπλλδ.). Κατόκει δὲ μετ' ἄλλων κενταύρων εἰς τὸ ἐν Θεσσαλίᾳ Πήλιον ὄρος, καὶ ὅτε οἱ Κένταυροι ἐξεδιώχθησαν ἐκείθεν ὑπὸ τῶν Λαπίθων, κατόκησε περὶ τὸν Μαλιακὸν κόλπον.

Χειρωνίδες ἄκραι, ἐν Θεσσαλίᾳ, αἱ κορυφαὶ τοῦ Πηλίου ὄρους, διότι ἐκεῖ διητᾶτο ὁ Χείρων (Καλλίμχ. εἰς Δηλ. 104).

Χείτων, πρῶτος λεγόμενος ἔφορος ἐν Σπάρτῃ, κατ' Ὀλυμπιάδα 55 ἢ 56 (557 ἢ 553 π. Χ.) (Περικλῶν, ἐν Αἰλ. Π. Γ. 12 — Εὐσέβ.)

Χελιδονία, ἐορτὴ ἐαρινὴ ἐν Ῥόδῳ, καθ' ἣν τὰ παῖδια, ἐν βοήθρομιῶνι μηνί, εἰς τὰς ὁδοὺς περιφερόμενα, ἔψαλλον τὴν ἐπιστροφὴν τῶν χελιδόνων, καὶ ἐζήτουν ἐν ὀνόματι αὐτῶν δῶρα. Τὸ ἄσμα τοῦτο ἦρχιζεν, «Ἦλθεν, ἦλθε χελιδὼν, καλὰς ὥρας ἄγουσα...» Καὶ ἐπεκράτει ἡ πρόληψις ὅτι Κλεόβουλος, ὁ Λίνδιος ἐπενέησε δῆθεν τὸν τρόπον τοῦτον ἀργυρολογίας ὅτε ὑπῆρχε ποτε ἀνάγκη χρημάτων ἐν Λίνδῳ (Ἀθην. Η, 360. — Εὐσέβ. Ὀδ. Φ).

Χελιδονία ἄκρα, ἡ ἱερὰ, ἀκρωτήριον τῆς Λυκίας ἐν μικρᾷ Ἀσίᾳ, πρὸς τ' ἀνατολικά (Στράβ. ΙΔ, 636). Νῦν Χελιδόνι.

Χελιδόνιαι νῆσοι, πέντε ἢ τρεῖς βραχῶδεις ἀπότομοι νῆσοι πρὸ τῆς Λυκίας, ἀπέναντι τῆς Χελιδονίας ἁκρας (Διμσθ. Πρπ.: σλ. 429).

Χελιδόνιον, ὄνομα ἐταίρας ἐν Ἀθήναις (Λουκ.).

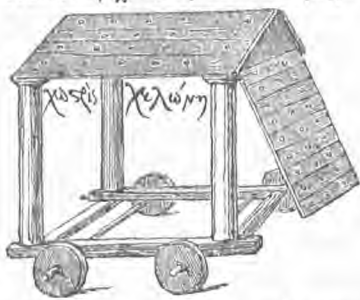
Χελυδόρεον, (τὸ), ὄρος κατὰ τὸ βόρειον τῆς Ἀρκαδίας, συνεχόμενον μετὰ τῆς Κυλλήνης, κληθέν, ὡς ἐλέγετο, ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Ἑρμῆς ἐκεῖ ἐξέδειρε χελώνην καὶ κατεσκεύασε τὴν πρώτην λύραν (Παυσ. Η, 17).

Χέλυσ (ἡ), ἡ χελώνη, τὸ ἐρπετόν. Ἐπειδὴ ἐπιστεύετο ὅτι ἐκ τοῦ ὀστράκου τῆς χελώνης ὁ Ἑρμῆς κατεσκεύασε τὴν πρώτην λύραν, διὰ τοῦτο ἔφερε τὸ αὐτὸ ὄνομα καὶ ἡ λύρα ἡ ὀγκῶδες ἔχουσα τὸ κοῖλον καὶ ἡχητικὸν μέρος (Ὀμ. Ὑμν. Ἑρμ. 25. 33, 153).

Χελώνη. Πλὴν τῆς λύρας, ἣτις οὕτως ἐλέγετο δι' ὃν λόγον καὶ Χέλυσ (ἰδ.), ἐκα-

λεῖτο χελώνη προσέτι 1) πολιορκητικὴ μηχανή, ἣτις καὶ Χωστρίς ἐλέγετο, καὶ ὑπὸ στέγην δερμάτων ἐπροφύλαττε κατ' ἄνωθεν προσβολῶν ἢ τὸν πολιορκητικὸν κριόν, ἢ τοὺς ταφρωρύχους. Ἐνίοτε δὲ, ὅτε μάλιστα ἔστεγε κριόν, ἔβαιναν ἡ χελώνη καὶ ἐπὶ τροχῶν. —

2) Παράταξις τῶν ὀπλιτῶν, καλυπτομένων περίξ, καὶ ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς διὰ τῶν ἀσπίδων οὕτω πεπικνωμένων, ὥστε βέλη καὶ ἀκόντια

δὲν διήρχοντο δι' αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῆς τοιαύτης αὐτοσχεδίου στέγης ἐδύναντο εἰς στενάς ὁδοὺς, ὡς ἐπὶ γεφύρας, νὰ διέρχωνται καὶ ἔπποι καὶ ἄμαξαι (Δίων Κάσσο. ΜΘ, 30). — 3) Ποι-
διὰ τις καθ' ἣν, περὶ μίαν κόρην, καθημένην ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἣτις ἦν ἡ χελώνη, ἔτρεχον αἱ ἄλλοι περὶξ, ἐρωτῶσαι· «Χέλεις χελώνη, τί ποιεῖς ἐν τῷ μέσῳ;» (Εὐσθ. Ὀδυσ. Φ, σλ. 1914). — 4) Πελοποννησιακὸν νόμισμα, φέρον ἐπὶ τῆς ὁψews τύπον χελώνης, ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα.

Χελώνιον καὶ Χελώνειον, τὸ ὄστρακον τῆς χελώνης, καὶ πᾶν, ὡς αὐτὸ κυρτὸν ἐπικάλυμμα, κατόπτρων, κλ.

Χελωνίς, παρ' Ἀθηναίοις, καὶ Κώπης, τὸ ὑποπόδιον (Σηξ. Ἑμπειρ. σρ. μαθμ. 246).

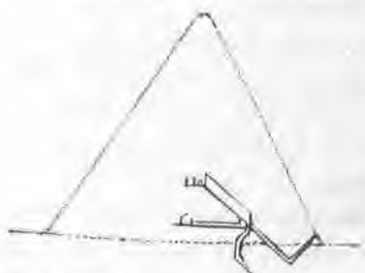
Χελωνίτης, καὶ Χελωνάτας, ἄκρωτίριον πρὸς δυσμὰς τῆς Πελοποννήσου, κατὰ τὰ βόρεια τῆς Ἡλίδος (Πτλμ.). Νῦν Κλαρέντσα.

Χελωνοφάγοι, λαὸς τῆς Αἰθιοπίας, παρὰ τῷ Ἀραβικῷ κόλπῳ (Στρεβ.).

Χέμμις, 1) ὄνομα ἀρχαίου αἰγυπτίου βασιλέως, καὶ ἀρχαιοτάτης, ἴσως κατ' αὐτὸν κληθείσης πόλεως ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Θηβαίδι, εἰς τὴν ἀνατολικὴν ὁχθὴν τοῦ Νείλου. Ἡ πόλις μετωνομάσθη μετὰ ταῦτα Πανόπολις (ἰδ.), καὶ εἶχε ναὸν τοῦ Περσεύως, ἦτο δὲ διάσημος διὰ τὰ ὑφαντικὰ, λιθουργικὰ καὶ γλυπτικὰ αὐτῆς προϊόντα (Ἡρδ. Β, 91, Διόδ. Α, 18). — Παρὰ Στράβωνι Χεμμῶ. Ἐρεῖ-
πια αὐτῆς σώζονται εἰς τὴν θέσιν Ἀχμίμ. — 2) Νῆσος πλωτὴ ἐν τῇ λίμνῃ Βούτῳ τῆς κάτω Αἰγύπτου, ἔχουσα ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος (Ἡρδ. Β, 156). — Καθ' Ἑκατατὸν (ἐν Στφ. Βζ.) Χέμμις.

Χέοψ, κατ' Αἰγυπτίους Χουφοῦ, παν-
ἀρχαιος βασιλεὺς τῆς Μέμφιδος, διάδοχος τοῦ Ῥαμψινίτου τῆς δ' δυναστείας, ἣτις ὑποτίθεται ἄρξασα περὶ τὰ 4000 π. Χ., ὁ κτί-
σας τὴν μεγίστην τῶν σωζομένων πυραμίδων, ὀκτάπλευρον (800') ἔχουσαν ἐκάστην πλευρὰν τῆς βάσεως καὶ ἴσον τὸ ὕψος, ἐξώθεν δὲ κε-

καλυμμένην διὰ μεγάλων λίθων ξαστῶν, οἰκοδομηθεῖσαν δὲ διὰ 100,000 ἀνθρώπων, εἰς 20 ἔτη, πλὴν τῆς τομῆς καὶ μετακομιδῆς τῶν λίθων (Ἡρδ. Β, 124—125). Κατὰ τὸ μέσον εὐρεθέντος καὶ ἀφαιρεθέντος τοῦ «ἐξαίρεσιμου» λίθου, περὶ οὗ ἐγνώριζεν ὁ Στρά-

βων (ΙΖ, 449), εὐρέθησαν ἐντὸς αὐτῆς σύριγγες περὶ ὧν λέγει ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς, αἱ ἄγουσαι εἰς τὰς βασιλικὰς θήκας. Αὗται ὅμως εἶχον ἀνοιχθῆ καὶ συληθῆ ὑπὸ τινος καλίστου κατὰ τὸν ἡ' αἰῶνα μ. Χ. Παρὰ Διοδώρῳ (Α, 63) ὁ βασιλεὺς οὗτος λέγεται Χέρνιδος.

Χέρνιδος, (Ὁμ. Ἰλ. Ω, 304) καὶ χειρόνιτρον, λέκάνη εἰς ἣν ἀπενίπτοντο, ἰδίως ἡ τιθεμένη πρὸ τῶν ναῶν πρὸς κατάνειψιν καὶ καθαρισμὸν τῶν εἰσερχομένων.

Χέρνιψ (ἡ), τὸ καθαρτήριον ὕδωρ, δι' οὗ ἐνίπτοντο πρὸ τῆς τραπέζης, ἢ πρὸ τῶν θυσιῶν, ἅλατι μεμιγμένον (Θεοκρ. ΚΔ, σλ. 5).

Χερρόνησος, 1) τὸ ἐπίνειον τῆς πόλεως Λύκτου τῆς Κρήτης, ἐπὶ χερσονήσου (Στράβ.). Νῦν Κολοκυθιά. — 2) Πόλις τῆς Ταυρικῆς χερσονήσου, ἀποικία τῆς ἐν Πόντῳ Ἡρακλείας. Εἶτα Χερσὼν κληθεῖσα (Στράβ. — Στράβ. Β).

Χερσιδάμας. 1) υἱὸς Πριάμου, τοῦ βασιλέως τῆς Τροίας, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεύς (Ὁμ. Ἰλ. Α, 421). — 2) Υἱὸς τοῦ Πτεριλάου, εἰς τῶν πολεμεινῶν κατὰ τοῦ Ἡλεκτρώωνος (Ἀπλδ. Β, 4, 5).

Χερσικράτης, Ἡρακλείδης, ἀγαγὼν ἀποικίαν εἰς Κέρκυραν (Στράβ.).

Χέρσις, βασιλεὺς τῆς ἐν Κύπρῳ Σαλαμίνας, πατὴρ τοῦ Ὀνησιλάου καὶ τοῦ Σιρώμου (Ἡρδ. Ε, 104).

Χερσίφρων, ἐκ Κνωσσοῦ τῆς Κρήτης, ἀρχιτέκτων περὶ τὰ 590 π. Χ., ὠκοδόμησε, μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Μεταγένορος, τὸν περίφημον ἐν Ἐφέσῳ ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος. Καὶ τὰ μὲν θεμέλια αὐτοῦ εὐρεν ἤδη θεθειμένα ἐπὶ στρώσεως ἀνθράκων ὑπὸ Θεοδώρου τοῦ Ροίκου· αὐτὸς δὲ κατεβίβασεν ἀπὸ τοῦ ὄρους Πρίωνος καὶ ἔστησε τοὺς κίονας, ἐξήκοντα ποδῶν ὕψος ἔχοντας, τοὺς πλείστους δαπάνη τοῦ Κροίσου (Ἡρδ. Α, 92), καὶ τὰ ἐπιστύλια ἀνεβίβασε διὰ μηχανῶν τῆς ἰδίας ἐφευρέσεως, στρώσας σάκκους ἄμμου ἐπὶ τῶν κιονοκράνων, μέχρις οὗ οἱ μέγιστοι ἐκείνοι ὄγκοι ἐπεκράθησαν διὰ τοῦ ἰδίου βάρους. Τὸ δ' ὑπερβύρον 40' μήκος ἔχον, ἐλέγετο ἐπιβεῖσα αὐτὴ ἡ θεὰ ἐν ᾧ ἀπηλπισμένος ἐκοιμᾶτο ὁ ἀρχιτέκτων. Μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ δὲ, ὅστις ἐξηκούθησε τὴν οἰκοδομήν, συνέταξε καὶ σύγγραμμα περὶ αὐτῆς. Τοῦτο τὸ οἰκοδόμημα ἐπυρπόλησεν ὁ Ἡρώστρατος (Διογ. Λαρτ. Β, 103. — Στράβ. ΙΔ, 640. — ΡΙ. XXXVI, 14, 21).

Χερσουβλέπτης, βασιλεὺς τῆς Θρακικῆς χερσονήσου, ἐκθρονισθεὶς ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνα.

Χερσώνησος, παρ' Ἀττικοῖς χερρόνησος. Διάφοροι χερσώνησοι ἔφερον καὶ ὡς κύριον τὸ ὄνομα τοῦτο. 1) Ἡ θ ρ α κ ι κ ῆ χερσώνησος ἦτις καὶ ἡ ἐφ' Ἐλλησπόντῳ ἐλέγετο, καλεῖται πολλάκις καὶ μόνον χερσώνησος, καὶ ἐκτείνεται νοτιδυτικῶς, μετὰ τῆς θρακικῆς θαλάσσης καὶ τοῦ Ἐλλησπόντου, μετὰ τῆς στερεᾶς συνεχομένη, κατὰ τὴν Καρδίαν, δι' ἰσθμοῦ 36 σταδίων πλάτος ἔχοντος, καὶ τὸ πάλαι διατετειγισμένου. Τὸ ἀκρωτήριον αὐτῆς κατὰ τὴν εἰσοδὸν τοῦ Ἐλλησπόντου ἐκαλεῖτο Μαστοπία (νῦν Ἐλλης ἄκρα). Οἱ Ἀθηναῖοι ἐπεμφαν ἐκεῖ ἀποικίαν ἥδη τῇ 7 ἑκατονταετηρίδι π. Χ., ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἐξεδιήθησαν ὑπὸ τῶν Περσῶν· εἶτα δὲ κατέλαβον τὴν χώραν οἱ Μα-

κεδόνες, ὁ ἐν Συρίᾳ Ἀντίοχος, καὶ τέλος οἱ Ῥωμαῖοι (Ἡρδ. ΣΤ, 33—36). Νῦν χερσόνησος τῶν Δαρδανελλίων ἢ τῆς Καλλιπόλεως. — 2) Ἡ ταυρικὴ ἢ Σκυθικὴ χερσόνησος, ἡ νῦν Κριμαία, εἰς τὸν μυθὸν τοῦ Εὐξείνου Πόντου, συνείχετο μετὰ τῆς ὑπὸ νομάδων Σκυθῶν οἰκουμένης στερεᾶς διὰ τοῦ στενοῦ ἰσθμοῦ, ὅστις Τάφρος ἢ Τάφρα· ἐλέγετο (νῦν Περικώπιον). Παρὰ τὴν νοτίαν ἀκτὴν αὐτῆς παρεκτείνεται ὄρους σειρά, δι' ἣν καὶ Τραχεῖα ἐκεῖ ἐλέγετο (Ἡρδ. Δ. 99), καὶ τὸ νοτιώτερον ἀκρωτήριον πρὸς δυσμὰς ἐκαλεῖτο Κρισὺ μέτωπον (νῦν Ἅγιος Θεόδωρος). Ἐτι δυτικώτερον ἔκειτο τὸ ἀκρωτήριον Παρθένιον, ἔχον τὸν ναὸν τῆς Ταυροπόλου Ἀρτέμιδος, εἰς ἣν προσεφέροντο καὶ ἀνθρωποθυσίαι. Ὁ Κιμμέριος βόσπερος χωρίζει τὴν χερσόνησον ἀπὸ τῆς ἀνατολικῆς ἀκτῆς τοῦ Πόντου. Ἡ χερσόνησος ἔχει πολλὰς ἀλικὰς· τὸ δυτικὸν δὲ μέρος αὐτῆς ἐλέγετο καὶ Ἡράκλειος Χερσόνησος, διότι Ἡρακλεῖται ἐκ τοῦ Πόντου εἰχον ἐγκαταστῆ ἐκεῖ, καὶ ἰδρύσει πόλιν ἣν Χερσόνησον ἐκάλεσαν (νῦν Χερσόναν) (Στράβ. Ζ, 308). — 3) Χερσόνησος ἡ μεγάλη (Magna), ἀκρωτήριον καὶ λιμὴν ἐν τῇ Μαρυκρικῇ τῆς Ἀφρικῆς (νῦν Ῥαξάιν). — 4) Ἡ νοτία ἄκρα τῆς Σαρδηνίας (νῦν Τευλάδα). — 5) Πόλις εἰς τὴν Κρήτην ἐπὶ τοῦ ἀκρωτηρίου Ζεφυρίου. — 6) Ἡ Ἰμβρικὴ Χερσόνησος (νῦν Ἰουτικὴ. "Ιδ. Κίμβροι). — 7) Πλὴν τούτων ἔφερον τὸ ὄνομα καὶ διάφορα ἀκρωτήρια, ὡς τὸ τῆς Σινώπης, τοῦ Ἀθω, τῆς Τέου, τῆς Καρχηδόνας, τῆς Ἀργολίδος· μεταξὺ Ἐπιδαύρου καὶ Τροιζῆνος (Θουκ. Δ, 42), καὶ νῦν Χερσονήσι, κτλ.

Χηλαί, χωρίον τῆς Βιθυνίας ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου.

Χηλή, ὁ σχιστὸς ὄνυξ τῶν ζώων, ὡς τῶν βοῶν, καὶ ἀναλόγως ἡ ψαλλίς τῶν καρκίνων, καὶ πᾶν ἐργαλεῖον σχιστόν, καὶ ἡ ἐντομὴ τοῦ βέλους, ἡ τιθεμένη ἐπὶ τὴν χορδὴν

προσέτι καὶ ἡ κτιστὴ προκυμαία, ἡ διχοτομοῦσα τὰ κύματα.

Χήμη, μέτρον ρευστῶν. Ὑπῆρχε, φαίνεται, ἡ μικρὰ χήμη, περιλαμβάνουσα δύο δραχμὰς ἢ κοχλιάρια, τὸ $\frac{1}{12}$ τῆς κοτύλης, καὶ ἡ μεγάλη, περιλαμβάνουσα 3 δραχμὰς ($\frac{1}{18}$ τῆς κοτύλης).

Χήν, (ἡ), 1) χωρίον τῆς Λακωνικῆς, τόπος τῆς γεννήσεως τοῦ ἀρχαίου σοφοῦ Μύσωνος (Στφ. ΒΖ.). — 2) Κώμη ἐπὶ τοῦ ὄρους Οἰτῆς ἐν Φθιώτιδι (Διογ. Λατ. Α, 3). Κατὰ Διόδωρον, αἱ Χηναί.

Χηνέσκος, κόσμημα γλυπτικόν, σχῆμα ἔχον κεφαλῆς καὶ τραχήλου χηνός, ὡς δει-

κνύουσιν αἱ τρεῖς παρακείμεναι εἰκόνες, καὶ περατοῦν τὴν τρόπιν τῶν νηῶν πρὸς τὴν πρύμνην, ἐνίοτε δὲ καὶ πρὸς τὴν πρῶραν (Εὐσθ. Μγ. Ἑτμλ.).

Χηνοδοσκία, πόλις τῆς ἄνω Αἰγύπτου, ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς ὁχθῆς τοῦ Νείλου (Στφ. ΒΖ.).

Χηρεία. Ἐν Ἀθήναις, ὡς καὶ παρὰ Δωριεῦσι, μετὰ τὴν χηρείαν τῆς ἡ γυνὴ ἠδύνατο, ἂν ἤθελε, νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν, ἢ, ἀνέπρωτίμα, νὰ μένῃ παρὰ τοῖς τέκνοις τῆς, ζῶσα ἐκ τῆς προικὸς τῆς· ἀλλ' εἰς συναλλαγὴν οὐδεμίαν, ὑπερβαίνουσιν τὴν ἄξιαν μεδίμνου κριθῆς (Ἰσαῖ. κ. Ἀρστροχ. 10) ἠδύνατο νὰ προβῇ, διότι τὴν περιουσίαν τῶν ἀνηλίκων ὀρφανῶν διεχειρίζοντο οἱ κηδεμόνες αὐτῶν (Δμοθ. Βοιωτ. 1010).

Χηροῦσκοι, μέγα ἔθνος γερμανικόν, κατοικοῦν παρὰ τὸ ὄρος Μηλίβοκον (Hars), καὶ εἰς τοὺς Ῥωμαίους ἐπὶ πολὺ ἀντιστάν (Στράβ. Ζ. — Δίων Κάσσ.).

Χήσιον, ἀκρωτήριον τῆς νήσου Σάμου (Σχλ. Καλλμ. Ἀρτ. 226), ἡ πόλις τῆς Ἰωνίας (Στφ. Βζ.), μετὰ ναοῦ Χησιάδος Ἀρτέμιδος.

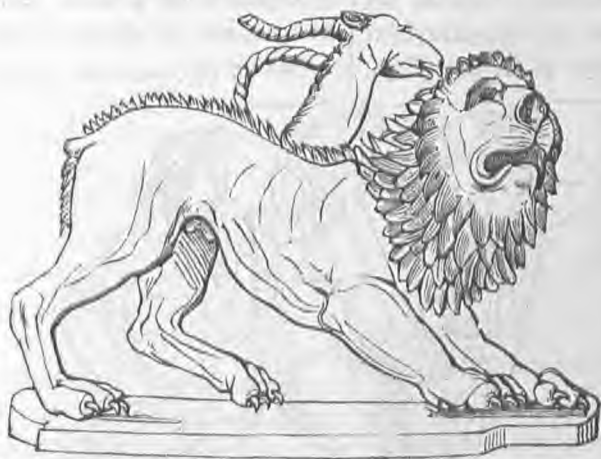
Χήσιος, ποταμὸς τῆς νήσου Σάμου.

Χθονία, 1) Θυγάτηρ τοῦ Φορωνέως καὶ ἀδελφῇ τοῦ Κλυμένου (ἡ, κατ' ἄλλους, τοῦ Καλάντου), ἐγείρασα ἐν Ἀργολίδι ναὸν τῇ Δήμητρι, ἣτις δῆθεν διὰ τοῦτο Χθονία ἐκεῖ ἐπελέγετο. Ἦγετο δ' αὐτῆς ἑορτὴ ἐν θέρει τὰ χθόνια, καὶ θυσία βοῶν (Αἰλ. Ζ, ἰδ. ΙΑ.—Εὐρπ. Ἡρ. Μαίν. 608.—Παυσ. Β, 35).—2) Θυγάτηρ τοῦ Ἐρεχθέως, γυνὴ τοῦ Βούτου (Ἀπλδ. Γ, 14, 1).

Χθόνιος, 1) Οἱ ὑποχθόνιοι θεοί, ὡς ὁ Πλούτων, ὁ Ἑρμῆς, ἡ Δήμητρα, ἡ Περσεφόνη, καὶ προσέτι καὶ ὁ Διόνυσος, καὶ ὁ Ζεὺς, ἔχων ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην βωμὸν

ἀνώτατος τῶν στρατηγῶν, ὁ πρῶτος μετὰ τὸν βασιλέα, καὶ αὐτῷ περὶ πάντων ἀναφέρων.

Χέλων, καὶ Χείλων, 1) εἰς τῶν Ἑπτὰ σοφῶν, Λακεδαιμόνιος, ἐφορος ἐν Σπάρτῃ, καὶ, ὡς τινὲς δι᾽ οὐρανοῦ, πρῶτος τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἐφόρου εἰσαγαγὼν. Ἐλέγετο δ' ὅτι ἀπέθανεν ἐκ χαρᾶς ὅτε ἐνηγκαλίσθη τὸν υἱὸν τοῦ ὡς Ὀλυμπιονίκην (Ἡρδ. Α, 59.—Πλάτ. Πρτγ. Σλ. 343.—Αἰλ. π.Ι. Γ, 7.—Διογ. Λ.). Ἰδ. Ἑπτὰ Σοφοί.—2) Σπαρτιάτης, ἀντίπαλος τοῦ Λυκούργου, ἀξιῶν ὅτι μᾶλλον ἐκείνου ἐδικαιοῦτο εἰς τὴν βασιλείαν, καθ' ὃ καταγόμενος ἐκ τοῦ ἀρχαίου βασιλικοῦ οἴκου τῶν Προκλειδῶν, ἐν ᾧ ὁ Λυκούργος δὲν εἶχε τὸ αὐτὸ πλεονέκτημα. Ὑποσχεθεὶς διανομὴν τῶν γαιῶν διέθεσε τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καὶ τότε ὁ Λυκούργος ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ, ἀπειλουμέ-

ἐν Ὀλυμπίᾳ (Παυσ. Ε, 14).—2) Οἱ ἐκ τῆς γῆς γεννηθέντες, ὡς ἐκαλεῖτο εἰς τῶν ἐπιζησάντων 5 Σπαρτῶν τοῦ Κάδμου (Ἰδ.).—3) Οἱ αὐτόχθονες (θεοί).—4) Υἱὸς τοῦ Αἰγύπτου καὶ τῆς Καλιάνδης (Ἀπλδ. Β, 1, 4).—5) Υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Σύνης, ὁ πρῶτος κατοικήσας τὴν νῆσον Σύμην (Διόδ. Ε, 53).

Χελιαρχος, ἀρχηγὸς φάλαγγος 1024 στρατιωτῶν, ἐχούσης 24 ἄνδρας κατὰ μέτωπον, 16 κατὰ βάθος. Παρὰ Πέρσαις ὁ

νῆς αὐτῆς τῆς ζωῆς αὐτοῦ. Ἐπέστρεψε δὲ μόνον ὅτε αὐτὸς ὁ Χέλων ἐξεδιώχθη ὑπὸ τοῦ λαοῦ (Πολ. Δ, 81).—3) Γαμβρός Ἀρχιδάμου τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης (Εὐφ. Ἑλλ. Ζ, 4, 23).

Χίμαιρα, 1) Τέρας φλόγας καὶ θεῖον πνέον, ἐμπρὸς λέων, ὀπίσω δράκων, καὶ ἐν τῷ μέσῳ αἶψ, ἣτις καὶ αὕτη Χίμαιρα ἐπίσης ἐλέγετο. Ὑπὸ Ἀμισοδώρου, τοῦ βασιλέως τῆς Καρίας τραφεῖσα, ἐφονεύθη ὑπὸ Βελλεροφόντου ἐν Λυκίᾳ, βοηθεῖα τῆς Ἀθηνᾶς

(Ὁμ. Ἰλ. Ζ, 179. Π, 329). Καθ' Ἡσίοδον (Θγν. 319), ἦν θυγάτηρ τοῦ Τυφάωνος καὶ τῆς Ἐχίδνης, τέρας τρικέφαλον, ἔχον δηλαδὴ κεφαλὰς λέοντος, αἰγῆς καὶ δράκοντος, καὶ εἰς διαφόρους χρόνους καὶ τόπους αἱ δύο αὐταὶ παραστάσεις διαφόρως συνδυάζονται, ὥς εἰς τὴν τῆς εἰκόνης Χίμαιραν, εὗρεθεῖσαν ἐν Τυρρηνίᾳ. Καὶ τὴν κατοικίαν δὲ τοῦ τέρατος μεταθέτουσιν οἱ διάφοροι μῦθοι εἰς Φρυγίαν, Αἴγυπτον, Λιβύαν, Ἰνδίας, καὶ ἐνίστη τὴν ἐξηγουν καὶ ὡς ἐμβόλημα τῆς ἡφαιστείας φύσεως τῆς Λυκίας. Ἡ ἀρχαιοτάτη τοῦ μύθου πατρὶς φαίνεται οὖσα ἡ Κόρινθος καὶ ἡ Σικυῶν, ἐνθα ἐξελαμβάνετο ὡς ὃν τι ἀνάλογον τοῦ ἐν τῇ Φωκίδι Πυθῶνος δι' ὃ καὶ ἡ Σικυῶν ἔχει αὐτὴν ἐπιτετυπωμένην ἐπὶ τῶν νομισμάτων αὐτῆς. — 2) Ὁρος ἡφαιστεῖον τῆς Λυκίας παρὰ τῇ Φασιλίδι, ἐνθα ὁ Βελλερεφόντης ἐφόνευσε τὴν Χίμαιραν (Σκύλαξ καὶ Κτησ. π. Pl. V. 27), καὶ ἡφαιστεία φάραγξ ἐπὶ τοῦ ἀκρωτηρίου Κράγου ἐν Κιλικίᾳ (Στρεβ.

Ὀρειθείας, ἐκ τοῦ Ποσειδῶνος μήτηρ τοῦ Εὐμόλπου (Ἀπλλδ. Γ, 15, 2).

Χιόνες, Κορίνθιος ἀγαλματοποιὸς τῆς 72 Ὀλυμπιάδος (490 π.Χ.), ὅστις ὡς διάσημος διὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους μνημονεύεται (Vitr. III, Praef. 2) καὶ ὡς ἐν ἄλλοις συνεργασθεὶς μετὰ τοῦ Διύλλου καὶ μετὰ τοῦ Ἀμυκλαίου σύμπλεγμα παριστῶν τὴν ἔριν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τοῦ Ἡρακλέους περὶ τοῦ Τρίποδος. Τοῦ ἀντικειμένου τούτου πολλὰ σώζονται παραστάσεις καὶ εἰς ἀνάγλυφα καὶ ἐπὶ ἀγγειογραφίας, πάντα ἔχοντα ἀρχαῖκὸν χαρακτῆρα, καὶ οὐχὶ ἀπιθάνως ἀντίγραφα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀκριβῆ τοῦ πρωτοτύπου τοῦ Χιόνιδος. Ἐν τῶν γνωστοτάτων ἐστὶ τὸ ἀναγεγλυμμένον ἐπὶ μιᾶς τῶν ὄψεων μαρμαρίνης τριγωνικῆς βάσεως τρίποδος, διατηρουμένης εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Δρέσδης. Ἡ ἐργασία αὐτῆς φαίνεται χρόνων μεταγενεστέρων, ἀλλ' ἐπιτηδευομένη τὸν ἀρχαῖσμόν.

Χίος (ῆ), μία τῶν ἐπισημοτάτων καὶ

ΙΔ, 665). — 3) χωρίον ὀχυρὸν ἐν Χαονίᾳ τῆς Ἠπειροῦ.

Χιόνη, θυγάτηρ τοῦ Βορέου καὶ τῆς

μεγίστων νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους, πρὶν Αἰθαλία καὶ Μάκρις καλουμένη, κειμένη δὲ πρὸ τῆς Ἰωνίας ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ,

πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ τῆς Σάμου, 60 στάδια ἀπέχουσα τοῦ ἀκρωτηρίου ὃ ἀποτελεῖ ἡ προβολὴ τοῦ ὄρους Μίμαντος. Ἐπιφάνειαν ἔχει ἡ νῆσος 18 $\frac{1}{2}$ τετραγωνικῶν μιλίων, καὶ διακρίνεται ἐπὶ εὐφορίᾳ, τὸν ἀριστον παράγουσα πάντων τῶν Ἑλληνικῶν οἰνῶν, σῦκκ, μαστίχην, καὶ ἔξοχον γῆν δι' ὑεροποιάν. Τὸ ἔδαφος αὐτῆς ἐστὶν ὄρεινόν, καὶ τὸ ὑψηλότερον ὄρος ἐκαλεῖτο Πελίνατον, μετὰ ναοῦ τοῦ Διὸς (Ὁμ. Ὀδ. Γ, 270); τὸ δὲ νοτιανατολικὸν ἀκρωτήριο Πόσειδώνιον, καὶ τὸ νότιον Φαναί (νῦν Φανά). Οἱ ἀρχαιότατοι Χῖοι ἦσαν Πελασγοὶ Τυρρηνοὶ ἢ Δέλεγες, οἱς προσετέθησαν ἔπειτα καὶ Κρήτες, Κᾶρες, καὶ Εὐβοεῖς, μέχρις οὗ τέλος τὴν νῆσον κατέλαβον Ἴωνες. Ἡ πρωτεύουσα τῆς νήσου, Χίος, ἀπετέλει μέρος τοῦ Ἰωνικοῦ δεσμοῦ, εἶχεν ἐξαίρετον λιμένα ἐν τῇ μέσῃ τῆς ἀνατολικῆς ἀκτῆς, ἣν μία τῶν πόλεων αἵτινες ἀντεποιούντο τὴν τιμὴν τῆς γεννήσεως τοῦ Ὀμήρου, καὶ πατρίς τοῦ τραγικοῦ ποιητοῦ Ἴωνος, τοῦ ἱστοριογράφου Θεοπόμπου, τοῦ χαλκουργοῦ Γλαύκου (580 π. Χ. Ἡρδ. Α, 25. — Πaus. Α, 16), τοῦ ἀγαλματοποιοῦ Βουπάλου (Pl. XXXVI, 5). Βορείότερον τῆς πόλεως ἔκειτο τὸ Δελφίνιον μετὰ καλοῦ λιμένος (νῦν Δελφίνι), καὶ εἰς τὴν δυτικὴν ἀκτὴν, ἡ Βολεσσός (νῦν ὁμ.) (Στρβ. ΙΔ, 645).

Χιτών, τὸ πρῶτον καὶ ἀπλούστατον ἔνδυμα τοῦ Ἑλλήνος, ἐκ διαφόρου ὕλης, κατὰ διάφορον σχῆμα καὶ κατὰ διαφόρους τρόπους φερόμενος. Καὶ ὁ μὲν τῶν ἀπώρων καὶ τῶν χειρωνακτῶν ἦν ἐξ ἑρίου, ὁ δὲ τῶν πλουσίων καὶ ἀνωτέρων τάξεων ἐκ λινοῦ. Ὁ τῶν Ἀσιανῶν Ἑλλήνων, ἰδίᾳ τῶν Καρῶν (Ἡρδ. Ε, 87) ἦν μακρὸς καὶ πολλάκις ποδῆρης, ὁ δὲ τῶν Λακωνίων καὶ πάντων τῶν Δωριέων βραχύς. Οἱ Ἀθηναῖοι, καθ' ὅς Ἴωνες, ἔφερον τὸ πρῶτον εἶδος, καὶ μόνον ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἐβράχυνον αὐτὸν ἐπὶ τὸ δωρικώτερον (Θουκ. Α, 6). Παρὰ τοῖς ἀνδράσιν ὁ χιτὼν ἐφέρετο ἐν χρῇ (ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ), αἱ δὲ γυναῖ-

κες φαίνεται ἐκ τινῶν ἔργων τῆς τέχνης ὅτι ἔφερον καὶ χιτῶνιον ὑπ' αὐτόν. Τῶν Ἀσια-

νῶν ὁ μακρὸς χιτὼν ἦν ἐν γένει χειριδῶ-
τος, ἔχων τὰς χειρίδας (χόρας λεγομέ-

νας) μακρὰς μέχρι τῶν χειρῶν. Ὁ δὲ τῶν
Ἑλλήνων εἶχεν αὐτὰς βραχεῖας, οὐχὶ συνε-

ραμμένας, ἀλλὰ μόνον διὰ πορπῶν συνεχομέ-
νας. Κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους μάλιστα

διεκρίνετο ὁ χιτῶν τῶν ἐλευθέρων ἀπὸ τοῦ τῶν δούλων, καὶ ὁ τρόπος τοῦ φέρειν αὐτὸν, κατὰ τοῦτο, ὅτι ὁ μὲν τῶν πρώτων ἦν ἀμφιμάσχαλος (α), δηλαδὴ ἦν συνεραιμμένος ἢ συμπεπορημένος εἰς ἀμφοτέρας τὰς μασχάλας, ὁ δὲ τῶν δούλων ἐτερομάσχαλος (β), καλύπτων μόνον τὴν ἀριστερὰν. τὴν δὲ δεξιὰν ἀφίνων γυμνὴν, πρὸς εὐκολίαν τῆς ἐργασίας. "Ὅτε κατήρχετο εὐθὺ μέχρι τῶν ποδῶν, ἐλέγετο ὀρθοστάδιος (γ)· ἀλλὰ συνήθως (Πολυδ. Ζ, 48) ἐξῶνυτο περὶ τὴν ὀσφύν. Τὸ αὐτὸ ὁμοίως ἐγίνετο καὶ ὡς πρὸς τὸν γυναικεῖον· ἀλλ' οὗτος ἐφέρετο ὑπὸ τῶν ἐπισήμων γυναικῶν μακρότερος ἢ ποδῆρης, καὶ τότε ἢ ἐσύρετο πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἐρρίπτετο ὑπὲρ τὴν ζώνην, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ τοῦτο ἐλέγετο κόλπος, (δ), ἢ ἤρετο ὑπὲρ τὰς μασχάλας, καὶ τὸ περισσεῦον μέρος ἐρρίπτετο ὑπὲρ τὸ στήθος καὶ τοὺς ὤμους, καὶ τοῦτο πιθανώτατα ἦν ἡ λεγομένη διπλοῖς (ε). Ὑπὲρ τὸν χιτῶνα ἔφερον οἱ Ἕλληνες, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, καὶ ἱμάτιον, καὶ ἄχιτων μὲν ἦν ὁ φέρων ἱμάτιον μόνον καὶ οὐχὶ χιτῶνα, μονοχιτων δὲ ὁ χιτῶνα μόνον καὶ οὐχὶ ἱμάτιον. Οὕτως ἐνεφανίζοντο συνήθως αἱ Σπαρτιάτιδες κόραι καὶ εἰς τὸ κρινὸν καὶ εἰς τὰ γυμνάσια, δι' ὃ καὶ γυμναῖ (ζ) ὑπὸ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐλέγοντο (Πλουτ. Λυκ. ΙΔ)· καὶ ἐπειδὴ ὁ μέχρι τῶν γονάτων βραχὺς αὐτῶν χιτῶν ἦν κατὰ τὸ ἐν πλάγιον ἄρραφος, ἐλέγοντο καὶ φαινομηρίδες (Πολυδ. Ζ, 55). "Ιδ. ἐσθής.

Χιτώνεια, ἐορτὴ τῆς Ἀρτέμιδος, τελούμενη ἐν Ἀττικῇ καὶ ἐν Συρακούσαις, κατὰ τινὰς διὰ τὸν χιτῶνα αὐτῆς (ἴσως προσφερόμενόν τινα ἐτησίως ὡς τὸν πέπλον τῆς Ἀθηνᾶς), κατ' ἄλλους ἐκ τῆς ἐν τῇ Ἀττικῇ κόμης Χιτώνης (Σχλ. εἰς Κλημ. Ὑμν. Ἀρτ. 78. — Ἀθ. ΙΔ, 629. — Στρ. Βζ.).

Χιωνίδης, Ἀθηναῖος, μνημονεύεται περὶ τὰ 450 π. Χ. ὡς «πρωταγωνιστὴς τῆς ἀρχαίας κωμωδίας», κατὰ τινὰς ὁ πρῶτος

κωμωδίας ποιήσας ἐπὶ τὸ τεχνικώτερον. ἴσως ὅμως πιθανώτερον διακεκριμένος ὑποκριτὴς τῶν πρωτευόντων προσώπων τῆς ἀρχαίας κωμωδίας. "Ὅπως δὴποτε ὅμως ἐποίησε καὶ αὐτός, διότι σώζονται ἐκ δραμάτων του ὀλίγα τινὰ ἀποσπάσματα (Meineke Hist. Crit. Com. Gr.).

Χλαῖνα, χονδρὸν ὕφασμα τετράγωνον ἢ στρογγύλον, ριπτόμενον ἐν καιρῷ ψύχους ὑπὲρ τὸν χιτῶνα καὶ περὶ ὅλον τὸ σῶμα, συνήθως ὑπὸ τὴν δεξιὰν μάλην εἰς τὸν ἀριστερὸν ὤμον φερόμενον, ἐν ᾧ τὸ ἄλλο ἄκρον ἐκρέματο περὶ τὸν ἀριστερὸν βραχίονα. Τὸ αὐτὸ καὶ ἱμάτιον, καὶ προσέτι καὶ τρίβων, ὅταν ἦτο κατωτέρα ποιότητος.

Χλαμύς, ἐπίβλημα βραχύτερον, λεπτότερον καὶ κοσμητικώτερον τοῦ ἱματίου ἢ τῆς χλαίνης, ἀρχικῶς ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ἱππεῦσι, μάλιστα ἐν Θερσαλίᾳ καὶ Μακεδονίᾳ,

εἴτα δ' ἐκαίθεν καὶ παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἐπικρατήσαν εἰς τοὺς ἱππεῖς, ἰδίως δὲ παρὰ τοῖς ἐφήβοις, οἵτινες δὲν ἔπρεπε νὰ σύρῃσι μακρὰ ἱμάτια (Ἰέρ. π. Στοβ. ΣΛΖ). Ἡ χλαμύς ἦν οὐχὶ τετράγωνος, ὡς τὸ ἱμάτιον, ἀλλ' ἐπιμήκης, πλατεῖα μᾶλλον ἢ μακρὰ, καὶ τὰ ἐκατέρωθεν ἄκρα αὐτῆς ἐλέγοντο πετέρας. Ἐφέρετο δὲ πορπουμένη περὶ τὸν τράχηλον κατὰ τὸ μέσον τῆς μιᾶς τῶν μα-

κρῶν αὐτῆς πλευρῶν, καὶ κατὰ τὴν χρεῖαν, ἢ ἐρρίπτετο ἐπὶ τὰ νῶτα (α), ἢ ἐκάλυπτε κατ' ἄλλην θέσιν τὸ σῶμα (β). Ἦν δὲ διαφόρων χρωμάτων κατ' ἀρέσκειαν, καὶ διαφορῶν λεπτότητος, καὶ πολλὰκις ἐκοσμεῖτο διὰ παρυφῆς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πλουσίας. Ἐφερον δὲ χλαμύδας καὶ γυναῖκες ἐνίοτε (Virg. A., IV, 139. — Tac. Ann. XII, 56). Ἐν γένει ὁμῶς παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις χρήσις δὲν ἐγένετο τῆς χλαμύδας. Εἰς τὸν Τιβέριον, παιδίον ἔτι, ἐδόθη, παρὰ πᾶσαν τάξιν, χλαμὺς ὡς ἀσυνήθης τις κολακεία καὶ περιποίησις (Sert. Tiv. VI).

Χλεδών (ὁ), κόσμημα τῶν βραχιόνων ἢ τοῦ τραχήλου· προσέτι καὶ τῶν ἵππων ('Αθην. IB, 585. — Διόδ. IH).

Χλόη, ἐπώνυμον ὑφ' ὃ ἡ Δήμητρα συνελατρεύετο ἐν Ἀθήναις μετὰ τῆς Κουροτρόφου Γῆς. Τὸ δ' ἱερὸν τὸ περιέχον αὐτῶν τὰ ἀγάλματα ἦν παρὰ τῇ εἰσόδῳ τῆς Ἀκροπόλεως. Ἐλέγετο δὲ ἄλλως καὶ Εὐχλῶς ἢ Δήμητρα (Σχλ. Σφκλ. Οἰδ. Κολ. στχ. 1600. — Πaus., A, 22, 1. — Παρμ. Τοπγρ. Ἀθ. Ἀπαντ. IH, σλ. 94).

Χλωρίς, 1) θυγάτηρ τοῦ Ἀμφίονος, βασιλέως τῶν Θηβῶν, ἢ τοῦ Ὀρχομενοῦ ('Ομ. Ὀδ. A, 281) καὶ τῆς Νιόβης, ἐκγονος τοῦ Ἰασίου, γυνὴ τοῦ Νηλέως, καὶ μήτηρ τοῦ Χρομίου, Περικλυμένου, Νέστορος, καὶ τῆς Πηροῦς (Διόδ. — Πaus.). Χλωρίς ('Απλλδ. A, 9, 9). — 2) Κατ' Ὀβίδιον (Fab. V, 191), ἦν θεὰ τῆς χλοερᾶς βλαστήσεως, γυνὴ τοῦ Ζεφύρου καὶ μήτηρ τοῦ Καρπού.

Χνόη, ἴδ. Χοινίχη.

Χνουδῆς (ἡ), πόλις τῆς Θηβαίδος ἐν τῇ ἄνω Αἰγύπτῳ, ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Νεῖλου, ἐν ᾗ κυρίως ἐλατρεύετο ὁ Ἄνουβις ἢ Κνέφις (Πτλμ. Δ, 5).

Χοάθρας (ὁ), ὄρος τῆς Μηδίας, συνεχόμενον μετὰ τοῦ Ζάγγρου (Πτλμ.).

Χόανα (τὰ), πόλις τῆς Μηδίας (Πτλμ.). Ἡ αὐτὴ καὶ Χαῶν.

Χοάνη καὶ χόανος (ὁ), 1) τὸ κοίλωμα

τῆς καμίνου τῶν χαλκίων, ἐνθα ἀνελύετο ὁ χαλκός ('Ομ. Ἰλ. Σ, 470). — 2) Ὁ πῆλινος τύπος μετάλλων, νομισμάτων, κτλ.

Χοάσπης, 1) ποταμὸς ἐν τῇ Σουσιανῇ τῆς Περσίας, παραρρέων τὰ Σοῦσα, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Εὐφράτην ὀλίγον κατωτέρω τοῦ μέρους ἐνθα ὁ Τίγρις ἐνοῦται μετ' αὐτοῦ. Τὸ ὕδωρ αὐτοῦ ἐθεωρεῖτο ὡς καθαρώτατον, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἔπινον οἱ βασιλεῖς τῶν Περσῶν, φέροντες αὐτὸ μεθ' ἑαυτῶν εἰς ἀργυρᾶς στάμνους ('Ηρδ. A, 188. — Στρβ. — Διον. Πργ. 1073). — 2) Ποταμὸς τῆς Ἰνδικῆς, ρέων διὰ τῶν Παροπαμισάδων, καὶ ἐκβάλλων εἰς Κοφῆνα, τὸ θυτικὸν παραποτάμιον τοῦ Ἰνδοῦ. Νῦν Χόνα (Στρβ. ΙΕ, 697. — Curt. VIII, 10, 22). Πιθανὸς ὁ αὐτὸς ὅστις Χόης λέγεται ὑπὸ τοῦ Ἀρριανοῦ (A, 23, 2).

Χόες, ἴδ. Διόνυσος.

Χόης, ἴδ. Χοάσπης.

Χοινίχη, χοινίχις, Χοίνιξ (ὁ), καὶ Χνόη. 1) Σιδηροῦς κύκλος ἐστερεωμένος ἐπὶ τοῦ τροχοῦ, δι' οὗ διέρχεται ὁ ἄξων. —

2) Σιδηροῦς κρίκος εἰς στερέωσιν διαφόρων μηχανῶν. — 3) Ὁ χρησιμεύων κύκλος ὡς βάσις τοῦ διαδήματος. — 4) ὁ σιδηροῦς κρίκος τῶν δεσμῶν ('Αρσφ. Πλτ. 276).

Χοίνιξ (ὁ), 1) μέτρον χωρητικότητος τεσσαρῶν, ὡς φαίνεται, κοτυλῶν, εἰ καὶ ἐνίοτε, ἴσως ἀνακριδῶς, μνημονεύεται καὶ εἰς τρεῖς, ἢ καὶ εἰς ἐπτὰ κοτύλας ἀντιστοιχοῦν ('Ηρδ. Z, 187. — Πολδ. Δ, 23. — Γαλην. Z, 9). "Οθεν καὶ χοίνιξ ἐν γένει ὁ ἐπιούσιος ἄρτος, ὅσος ἀρκεῖ διὰ μίαν μόνην ἡμέραν ('Ομ. Ὀδ. T, 28. — Θουκ. Δ, 16. — Αἰλ. Π. I, A, 26. — Ἀθῆν. Γ, 98. Δ, 272). — 2) Ἰδ. Χοινίχη.

Χοιράδες, 1) νῆσοι μικραί καὶ βραχὺδεις ἀπέναντι τοῦ Ταράντου ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ (Θουκ. Ζ. 33). Νῦν Ἀγ. Ἀνδρέας καὶ Πελαγία. — 2) Ἀρχαῖον ὄνομα τῆς πόλεως Φαρνακείας ἐν Ἀσίᾳ (Στφ. Βζ.).

Χοιρέαι, χωρίον πρὸς τῇ Ἐρετρίᾳ ἐν Εὐβοίᾳ, οὐ μακρὰν τῶν Τεμπῶν (Ἡρόδ. ΣΤ, 101).

Χοιρέλιος, 1) εἰς τῶν ἀρχαιοτάτων τραγικῶν ποιητῶν ἐν Ἀθήναις, ἀνταγωνιζόμενος πρὸς τὸν Πρατίναν, τὸν Φρόνιχον καὶ τὸν Αἰσχύλον ἤδη ἀπὸ τῆς 64ης Ὀλυμπιάδος (524 π. Χ.). Φαίνεται δ' ὅτι περιωρίσθη μᾶλλον εἰς τὸ σατυρικὸν δρᾶμα, ὃ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μία τῶν πηγῶν τῆς τραγωδίας. Ἀποσπάσματα αὐτοῦ δὲν διατηρήθησαν (Παυσ. Α, 14). — 2) Σάμιος, ἐπικός ποιητής, κατὰ τὸ 404. Ἐγχεψεν ἔπος Περσίδος, οὐ οὐδὲν σώζεται, οὐδὲ πολλὴ ἀξία εἰς αὐτὸ ἀποδίδεται.

Χόλαργος, χωρίον καὶ δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀνήκων εἰς τὴν Ἀκαμαντίδα φυλὴν. Οἱ δημόται Πολαργεῖς.

Χόλλη, πόλις τῆς Συρίας, κειμένη μεταξὺ Παλμύρας καὶ Ῥεσάφης (Πτλμ.).

Χολλῆδαι, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀνήκων εἰς τὴν Ἀκαμαντίδα φυλὴν (Σουῖδ. — Στφ. Βζ.).

Χομαροί, λαὸς τῆς Βακτριανῆς ἐν Ἀσίᾳ (Πτλμ.).

Χοραύλης, ὁ τὸν θεατρικὸν χορὸν διὰ τοῦ αὐλοῦ συνοδεύων, καὶ διὰ διπλοῦ αὐλοῦ, ὡς ἡ εἰκὼν, κατ' ἀρχαῖον ἄγαλμα, φέρον ἐπὶ τῆς βάσεως τὴν λέξιν ΧΟΡΑΥΛΗΣ. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἐν χορῷ μετ' ἄλλων αὐλῶν (Στρβ. ΙΖ, 1146).

Χορεῖα, ἡ ἐν κύκλῳ (κύκλιος) ὄρχησις μετ' ᾄσματος, ἡ καὶ μέχρι τοῦδε ἐν Ἑλλάδι ἐπικρατοῦσα. Ἀπτονται δὲ τοὺς ἐφεξῆς ἀλλήλων ἀτρέμα περιϊόντες, ὥσπερ ἐν χορείᾳ (Πλουτ. Ἑκλ. Χριστ.) «χορεῖα γε μὴν ὄρχησις τε καὶ ᾠδὴ ξύνολόν ἐστι» (Πλατ. Νομ. Β). Ἡ εἰκὼν ἐκ τοιχογραφίας

τοῦ βαλανείου τοῦ Τίτου. Ἐν Πομπηίᾳ ἐτέρα τοιχογραφία παρίσται τὰς χεῖρας ἐναλλάξ συνδεδεμένας ὡς εἰς τὴν παρ' ἡμῖν Ἰράτταν.

Χόρευσις, ἰδ. Ὀρχησις.

Χορηγεῖον καὶ Χορήγιον, τὸ μέρος ἐνθα παρεσκευάζετο καὶ ἐγυμνάζετο ὁ χορὸς τοῦ θεάτρου (Δμσθ. πρπρσθ. 200. — Vitr. V, 9, 1).

(Ἰδ. Χοραύλης).

Χορηγία, ἡ ἐγκύκλιος λειτουργία (ἰδ.) ἥτοι τακτικὴ δαπάνη εἰς ἣν οἱ ἰδιῶται ὑπεβάλλοντο ἐν Ἀθήναις πρὸς καταρτισμὸν καὶ ἐγκύμνασιν τῶν διὰ δημοσίας ἐορτὰς ἀπαιτούμενων χορῶν. Ἦσαν δ' οἱ χοροὶ οὗτοι θεατρικοὶ κατὰ τὰ Διονύσια, ὑποδαιρούμενα εἰς τὰ ἐν ἀγροῖς ἢ ἐν Πειραιεὶ ἐτησίως κατὰ Ποσειδεῶνα τελούμενα, τὰ Ἀθήναια κατὰ Γαμηλιῶνα, τ' Ἀνθεστήρια κατ' Ἀνθεστηριῶνα, καὶ τὰ μεγάλα Διονύσια ἀνὰ πᾶν τρίτον ἔτος κατ' Ἐλαφηβολιῶνα (Δμσθ. Μλδ. 517). Κατὰ δὲ τὰ Παναθηναῖα τὰ μεγάλα, τελούμενα κατὰ πενταετηρίδα τὸν Ἑκατομβαιῶνα, καὶ τὰ μικρὰ, κατὰ τριετηρίδα τὸν Θαργγιλιῶνα, πιθανῶς αὐτὰ τὰ καὶ

Θαργήλια λεγόμενα, ὁ χορὸς ἦν ἀπλῶς κύκλιος, ἡ πυρρικήστων (Λυσ. π. δωροδ.). "Ἐνα μῆνα μεθ' ἑκάστην ἑορτὴν ἐπρότεινεν ἑκάστη φυλὴ τὸν ἴδιον αὐτῆς χορηγόν («ἐφ-
ρε ἄρχηγόν»). διὰ τὴν ἐπομένην περί-
δον, λαμβανόμενον κατὰ τὴν τάξιν τῆς πε-
ριουσίας καὶ τῶν δημοσίων αὐτοῦ ὑποχρεώ-
σεων (Ἀνδοκ. Μιστρ. 132), καὶ ἕνα μῆνα
πρὸ τῆς ἑορτῆς ὁ ἀρμόδιος ἄρχων, ὁ ἐπώνυ-
μος διὰ τὰ μεγάλα Διονύσια, ὁ βασιλεὺς διὰ
τὰ Ἀθήναια, οἱ ἀθλοθέται διὰ τὰ Παναθήναια
(Δμοθ. Μειδ. 513), ἐκλήρου δι' ἕκαστον ἕνα
αὐλητὴν καὶ διδάσκαλον (Δμοθ. κ. Λακρ.
940. — Πολδ. Η, 90). Ὁ χορηγὸς δὲ, λαμ-
βάνων καὶ ποσότητά τινα (Δμοθ. κ. Βαιωτ.
597), ὤφειλεν αὐτὸς νὰ ἐκλέγῃ τοὺς χορευ-
τάς, πολίτας Ἀθηναίους, νὰ προμηθεύῃ δι-
δάσκαλεϊον ἢ χορηγίον αὐτοῖς (Ῥπόθ. Δμοθ.
κ. Μειδ.), νὰ τρέφῃ αὐτοὺς κατὰ τὸ διάστη-
μα τῆς ἀσκήσεως, νὰ μεριμνᾷ περὶ ταύτης,
καὶ νὰ προνοῇ περὶ τῆς ἀξιοπρεποῦς τοῦ χο-
ροῦ ἐμφανίσεως (Ἀντιφ. π. χορευτ. 11). Εἰς
τῶν λόγων τοῦ Ἀντιφώντος (π. χορευτοῦ)
ἐστὶ κατηγορία πατρὸς κατὰ χορηγοῦ, ὅστις
δοὺς εἰς τὸν υἱὸν τοῦ φάρμακον ἵνα βελτιώσῃ
τὴν φωνὴν του, τὸν ἐθανάτωσεν. Ἦν δ' ἡ
δαπάνη τῆς χορηγίας πολλάκις ἀνάλογος
πρὸς τὴν προθυμίαν καὶ τὴν φιλοτιμίαν τοῦ
χορηγοῦ. Οὕτως ἀναφέρεται δαπάνη 5000
δραχμῶν διὰ δύο τραγικοὺς χοροὺς, ἄλλοτε
3000 δι' ἕνα μόνον, 2000 διὰ χορὸν ἀνδρῶν,
ὁμοίως 3000 διὰ χορὸν κύκλιον, 800 διὰ
πυρρίχην. Ὁ δὲ χορὸς αὐλητῶν ἦν ἐτι δαπα-
νηρότερος (Λυσ. π. τ. Ἀρατφ. χρημ. — Ἀπολ.
δωροδ. — Δμοθ. κ. Μειδ. 565). Ὁ Δημοσθέ-
νης ἐθελοντί χορηγήσας εἰς τὰ Διονύσια,
ἔδωκε τοῖς χορευταῖς, πρὸς λαμπροτέραν ἐπί-
δειξιν καὶ χρυσοῦς στεφάνους νὰ φέρωσι (Δμοθ.
Μειδ. 519). Εἰς χοροὺς παίδων ὁ χορηγὸς
ὤφειλε νὰ μὴ ᾖ νεώτερος τῶν 40 ἐτῶν
(Αἰσχ. κ. Τιμ. 5. — Ἰσακ. π. Φιλοκτήτ.).
Ἀπὸ Ὀλ. 93, γ (406 π. Χ.) ἐπετράπη
ἡ συγχορηγία, καθ' ἣν ἀνά δύο πολῖται

ὁμοῦ ἀνελάμβανον τὴν δαπάνην τῆς χορη-
γίας ἐκάστης φυλῆς. Ἡ εἰς τοὺς νικῶντας
χορηγοὺς διδομένη ἀμοιβὴ ἦν τρίπους, ὃν
οὔτοι ἀνέθετον τοῖς θεοῖς.

Χορήνου πέτρα, βράχος ἀπότομος,
φέρων φρούριον ἐπὶ τῆς κορυφῆς, ἐν τῇ Πε-
ραιτακηνῇ χώρα ἐν Ἀσίᾳ (Ἀρρ. Ἀνθ.
Δ, 21, 2).

Χορὸς. Ἡ λέξις, καθ' Ἡσύχιον ἀρχι-
κῶς ἐδήλου τὸν κύκλον, καὶ ἐπομένως τὴν κυ-
κλικὴν ὄρχησιν, ἐξ οὗ καὶ τὸν εὐρὺν χώρον (πλα-
τεῖαν κ. λ.), εἰς ὃν καὶ αἱ ὀρχήσεις ἐξετελοῦντο.
Ῥπὸ ταύτην τὴν σημασίαν πολλάκις ἀναφέ-
ρεται παρ' Ὀμήρῳ καὶ τοῖς ἀρχαίοις ποιηταῖς
(Ὀδ. Θ, 256. Ἰλ. Ε, 590. Ῥμν. Ἀπλλ.
Πύθ. 10. — Ἡσδ. Ασπ. 272). Συνοδεύετο
δ' ὁ χορὸς ὑπὸ φόρμιγγος καὶ ἄσματος. Κατὰ
τὸν χαρακτῆρα τῆς θεότητος εἰς ἣς τὴν λα-
τρεῖαν οἱ χοροὶ ἐξετελοῦντο διέφερον βεβαίως
καὶ αὐτοί. Καὶ εἰς τιμὴν μὲν τῆς Ἀθηνᾶς,
Ἰσως καὶ τοῦ Ἀρεως, ἐχορεύοντο βεβαίως οἱ
πυρρίχιοι, εἰς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος σπου-
δαῖα ὀρχήσεις ὑπὸ παιάνων συνοδευόμεναι
(Ὀμ. Ἰλ. Χ, 391. Ῥμν. Ἀπλλ. Πύθ.) εἰς
τὰς διονυσιακάς ἑορτάς πολλάκις ἦττον ἐμβρι-
θεῖς καὶ συνεσταλμένοι. Ὁ Κρῆς Θαλῆς ἢ
Θαλήτας ἀνέπτυξε καὶ ἐτελειοποίησεν εἰς
ὑπόρχημα τὸν συνδυασμὸν τοῦ παιᾶνος
μετὰ τῆς ὀρχήσεως· ὁ Ἀλκμάν διήρσεσ τὴν
ὄρχησιν μετὰ τοῦ ἄσματος εἰς στροφὴν καὶ
ἀντιστροφὴν, ἐκτελουμένας προφανῶς ἐναλ-
λάξ ἐκ τῶν δύο ἡμίσεων τῶν χορευτῶν, καὶ ὁ
Στησίχορος προσέθηκε τὴν ἐπρόδον, ἣν ἐξε-
τέλουν βεβαίως ὁμοῦ οἱ δύο ἡμίχοροι παύον-
τες τοῦ ὀρχεῖσθαι, ὅθεν δύναται νὰ ὑποθεθῇ
ὅτι καὶ τὸ ὄνομα, μὴ ὃν κύριον, ἐδόθη μετὰ
ταῦτα εἰς τὸν Στησίχορον. Πιθανῶς δ' ἕκα-
στος τῶν ἡμιχόρων τοῦ Στησιχόρου (ἥτοι ἐν
γένει τοῦ ἐν τῷ μέλλοντι τακτικῶς ὠργανι-
σμένου χοροῦ) συνέκειτο ἐξ ὀκτῶ χορευτῶν,
δι' 8 καὶ ἐν Κατάνῃ ἰδρύθῃ αὐτῇ μνημεῖον
ὀκτάγωνον, ἔχον ὀκτὼ κίονας καὶ ὀκτὼ βαθ-
μίδας, καὶ ἐπεκράτησεν ἡ παροιμία ἀπάντα

ἐκτὼς» (Σουίδ.). Καὶ παρὰ μὲν τοῖς Δωριεῦσιν ἐξηκολούθησεν ὑπάρχουσα καὶ τελειοποιουμένη αὐτὴ ἢ ὑπ' ἄσματος συνοδευομένη ὀρχήσις, διαιρουμένη ἰδίως εἰς τρία εἶδη, τὴν πυρρίχην, τὴν γυμναπαιδικήν καὶ τὴν ὑπορχηματικήν· καὶ ἄλλοτε μὲν ὠρχοῦντο ἰδίως ἕκαστον φύλον καὶ ἑκάστη ἡλικία, ἄλλοτε δὲ ἐχόρευον νέοι καὶ νέαι ὁμοῦ τὸν καλούμενον εἰρμόν (Λουκ. ὄρχ. 12). — Τὴν διονυσιακὴν δ' ὀρχήσιν ὠρχάνωσε καὶ ἐκανόνισεν ὁ Ἀρχίλογος, δούς καὶ εἰς αὐτὴν, ὡς εἰς τὸ ἄσμα αὐτῆς, τὸν διθύραμβον, τύπον ἀντιστροφικὸν ('Ηρδ. Α, 24. — Πινδ. Ὀλ. ΙΓ, 18). Ὁ χορὸς, ἐκ 50 ἀνδρῶν, ὠρχεῖτο τὸν κύκλιον, καὶ διονυσιακὴν πυρρίχην λεγόμενον, ψάλλων περὶ τὸν βωμὸν (Σιμωνδ. Ἐπίγρ. 58. — Τζέτζ. εἰς Λυκφ.), ὅθεν καὶ κύκλιος διδάσκαλοι οἱ τῶν διθυράμβων ποιηταί, καὶ Κύκλιος ὁ πατήρ τοῦ Ἀρίωνος, ὅστις πρῶτος εἰσήγαγε σατύρους «ἔμμετρα λέγοντας», καὶ λέγεται ὁ πρῶτος εἰσηγητὴς «τοῦ τραγικοῦ τρόπου», δηλαδὴ πιθανῶς διθυράμβων σοβαρῶν καὶ σεμνῶν· ὁ δ' Ἑρμιονεὺς Λάσος ἐξ ἐναντίας εἰσήγαγεν εἰς τὸν διθύραμβον σκώμματα, ἀπέσεισε τὸν ἀντιστροφικὸν τύπον, καὶ ἐφήρμοσε τὸν τρόπον τοῦτον καὶ εἰς ἄλλα πλὴν τῆς διονυσιακῆς λατρείας. "Οτε δ' ἴσως ἡ ἐπὶ τὸ κωμικώτερον παρέμβασις τῶν θεατῶν, καὶ μάλιστα ἡ ἐξ ἀμάξης τῶν ἐκ τῶν χωρίων προσερχομένων εἰς τὰς ἀστείότητας τῶν διονυσιακῶν ἁσμάτων καὶ εἰς τὴν συνοδύουσαν αὐτὰ μιμητικὴν, ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν ἐπίνοιαν τῆς παραστάσεως ὁμιλούντων καὶ θρώντων ὑποκριτῶν, τότε τὸν ἀπλοῦν διθύραμβον διεδέχθη τὸ δράμα, οὐ, ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον ἔτι, καὶ διὰ τὴν τραγωδίαν, ἐν ὅσῳ ὑπῆρχε δραματικὴ κοίτης ἐν Ἑλλάδι, ἀπετελεῖ σπουδαῖον μέρος. Ἀλλὰ ταχέως μετὰ τὴν μεταρρύθμισιν ταύτην κατήνησε καὶ ὁ διάλογος καὶ ὁ χορὸς νὰ μὴ ἔχωσιν «οὐδὲν πρὸς Διόνυσον» ('Αποστόλ. 15, 42). Παρ' Εὐριπίδῃ ἐνίοτε, πλὴν τοῦ χοροῦ, ψάλλουσι καὶ τὰ πρόσωπα τοῦ δράματος τὰς λε-

γομένας «ὥδας ἀπὸ σκηνης» (Φωτ. λξ. μονωδία. — Ἀριστ. Βτρχ. 944). Ὁ συνήθης ἀριθμὸς τῶν προσώπων τοῦ χοροῦ τῆς τραγωδίας, ἀπὸ τοῦ Σοφοκλέους καὶ μετὰ ταῦτα, ἦν 15 (Σφλ. Ἀριστ. Ἰππ. 586. Ὀρν. 298. — Πολδ. Δ, 108). Διηγεῖται δ' ὁ Πολυδεύκης (Δ, 110) τὸ ὀλίγον πιστευτὸν, ὅτι πρὶν ὁ χορὸς συνέκειτο ἐκ πεντήκοντα προσώπων, ὡς ἐν γένει εἰς τοῦ διθυράμβου πρὶν ἢ ἀναπτυχθῶσιν εἰς δράμα· ἀλλ' ὅτε τὸ κοινὸν τῶν Ἀθηναίων, εἰς τὴν παράστασιν τῶν Εὐμενίδων τοῦ Αἰσχύλου εἶδε 50 Ἑρινύας εἰσορμούσας εἰς τὴν ὀρχήστραν, τοσοῦτον ἐτρέμαξε καὶ ἐθορυβήθη, ὥστε διὰ νόμου ἔκτοτε συνεστάλη ὁ ἀριθμὸς τῶν χορευτῶν εἰς 12 κατ' ἀρχάς, ὑπὸ τοῦ Σοφοκλέους, εἶτα (Σουίδ. λ. Σοφοκλῆς) αὐξηθέντας εἰς 15. Πιθανῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν χορευτῶν ἦν ἀόριστος κατ' ἀρχάς, καὶ ἐξηρτᾶτο ἀπὸ τοῦ ποιητοῦ, ἢ τοῦ τὸ δράμα παρασκευάζοντος ὁ καταρτισμὸς αὐτοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ χορηγία ἦν λειτουργία (ἴδ. χορηγία), διὰ τοῦτο ἐπάναγκες ἦν νὰ καθορισθῇ ὁ ἀριθμὸς, ἴσως ὁ κατώτερος ὅρος αὐτοῦ, ἵνα ἡ γνωστὴ ἡ ὑποχρέωσις ἦν ὁ πολίτης δὲν ἐδικαιούτο νὰ ὑπεκρῇ. Τινὲς (Welker) ὑπέθεσαν τὸ οὐχὶ ἀπίθανον, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν 50 ἐξηκολούθησεν ὑφιστάμενος εἰς τὰς τριλογίας, καὶ ἀνὰ 12 παρίσταντο εἰς ἑκάστην τῶν τριῶν τραγωδιῶν καὶ 12 εἰς τὸ σατυρικὸν δράμα, μετὰ 2 ἡγεμόνων, ἐνὸς τοῦ τραγικοῦ, καὶ ἐνὸς τοῦ σατυρικοῦ χοροῦ, μὴ δυναμένων νὰ ταυτίζωνται εἰς τὸ αὐτὸ πρόσωπον. Τοῦ κωμικοῦ χοροῦ τὰ πρόσωπα ἦσαν 24 (Σφλ. Ἀριστ. Ἀχρν. 210. Ὀρν. 298. Ἰππ. 586. — Πολδ. Δ, 109. — Τζέτζ. περλγμ. εἰς Λυκφ.), ἴσως διότι ἡ κωμωδία τριλογίας δὲν εἶχε, καὶ προσέτι διότι, πρὸς μείζονα τέρψιν, ὁ ἡμις συνίστατο ἐκ γυναικῶν. — Εἰσῆρχετο δ' ὁ χορὸς εἰς τὴν ὀρχήστραν διὰ τῆς δεξιᾶς (τοῖς θεαταῖς) παρόδου, ἐκτὸς αὖν, ὅπερ σπάνιον, διὰ τὴν τραγωδίαν παρίστα οὐχὶ ἐγχωρίους, ἀλλὰ ξένους ἀφικνουμένους, ὅτε εἰσῆρχετο

διὰ τῆς ἀριστερᾶς. Προέβαινον δ' ἐν παρατάξει, ἀνά τρεῖς κατὰ μέτωπον, ὅπερ ἐλέγεται κατὰ ζυγὰ, ἢ ἀνά πέντε, κατὰ στοίχους (Πολδ. Α, 108). Ἡ εἰσοδος αὐτῇ ἐλέγεται πάροδος, ἢ δὲ τελευταία ἀποχώρησις ἀφοδός. Ἐνίοτε ἀπεσύροντο προσωρινῶς ἐπὶ τῆς παραστάσεως, ὅπερ ἐκαλεῖτο μετὰστασις, καὶ πάλιν ἐπανήρχοντο, ὅπερ ἦν ἐπιπάροδος. Εἰς τῶν χορευτῶν ἦν ὁ κορυφαῖος, ἐν ταῖς πρώτοις χρόνις αὐτὸς ὁ χορηγός ('Αθην. ΙΔ' 633. — Σουίδ. λ. χορηγός), καὶ, ὅτε εἰσήρχετο, κατεῖχε τὴν ἀριστερὰν θέσιν τῆς μέσης γραμμῆς, ἦν ὁ τρίτος ἀριστεροῦ ὅτε ἦσαν εἰς πέντε ὁ γραμμῆς κατὰ βάθος καὶ τρεῖς κατὰ μέτωπον. Ἐκ τούτου οἱ τοῖς θεαταῖς πλησιέστεροι ἐλέγοντο ἀριστεροστάται, οἱ τῇ σκηνῇ δεξιόστάται, καὶ οἱ μέσοι κρασπεδίται, ἢ ὑποκόλπιοι τοῦ χοροῦ (Πολδ. Β, 161. Δ, 107. — Φώτ. Σλ. 216. — Πλουτ. Συμπ. Ε, 5. — Ἡσύχ.). Ὁ κορυφαῖος ἀνέβαινε εἰς τὰς βαθμίδας τῆς θυμέλης κατὰ τὸ κέντρον τῆς ὀρχήστρας, καὶ ἐκεῖθεν διηύθυνε τὰ ἄσματα καὶ τὰς κινήσεις τοῦ χοροῦ, ὅστις, διαιρεθεὶς εἰς δύο ἡμίχορους, κατελάμβανε τὰ δύο πέρατα τοῦ ἡμικυκλίου τοῦ κοίλου (Ἰδ. "Θέατρον), καὶ πρὸς αὐτὸν ἢ κινῶσαν ἄδων ἕκαστος τῶν ἡμichώρων, ἥλλασσε δι' ὀρχηστικὸν βήματος, καλουμένου ἐμμέλεια, τὴν θέσιν του πρὸς τὸν ἑτερον ἡμίχoron· οὗτος δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ συγχρόνως κατελάμβανε τοῦ πρώτου τὴν θέσιν, διερχόμενος ὀπίσω αὐτοῦ. Τὴν δ' ἐπιπῶδον ἐφαλλον οἱ δύο ἡμίχοροι ὁμοῦ, ἐνούμενοι εἰς ἓνα χορόν.

Χόρτος (ὁ), ἑκτασις περιωρισμένη ὑπὸ δένδρων ἢ περιφράγματος, ἢ αὐλὴ εἰς ἣν ἐφυλάττοντο τὰ ζῷα, ἦσαν οἱ σταῦλοι, ἢ βοσκή, καὶ αἱ ἀκαθαρσίαι αὐτῶν ('Ομ. Ἰλ. Α. 774, Ω, 640). Ἐκεῖθεν καὶ χόρτος τὸ χορτάριον. Ἡ εἰκὼν παρίστησι τὸν χόρτον ἢ τὴν αὐλὴν τοῦ σταύλου τῆς Κίρκης, ἐνθα ἐνεκλείσθησαν οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Ὀδυσσεύς

ὅτε μετεμορφώθησαν εἰς χοίρους, κατ' ἀρχαῖον χειρόγραφον τοῦ Βιργιλίου.

Χοῦς, χοεὺς, μέτρον ρευστῶν, κατὰ τινὰς ταυτόσημον ὑπὸ τοὺς δύο τούτους τύπους· ἀλλὰ κατὰ Σουίδαν (λ. χοῦς), ὁ μὲν χοῦς περιελάμβανε 2 ξέστας (= 4 κοτύλας, περίπου μίαν σημερινὴν λίτραν), ὁ δὲ χοεὺς ἦν τριπλάσιος. Ἦν δ' ὁ χοῦς καὶ ἰδιαίτερον σχῆμα ἐκτώματος, ἐν χρήσει εἰς τὰ δεῖπνα ('Αρστφ. Ἀχρν. 1086), καὶ ἐδίδοτο ἐν Ἀθηναῖς ὡς ἐπαθλον κατὰ τὴν διονυσιακὴν ἑορτὴν τὴν καλουμένην Χόας, καὶ τελουμένην τῇ 12 ἀνθεστηριῶνος, δευτέρᾳ τῶν ἀνθεστηριῶν, τῷ πρώτῳ ἐκπλέοντι τὸν ἑαυτοῦ χοῦν οἴνου, καὶ ὁ Κροτωνιάτης Μίλων ἐθαυμάσθη πῶν ἀμυστί τρεῖς χόας (ἴσως χοεῖς).

Χρέμων, εἰς τῶν Τριάκοντα ἐν Ἀθῆναις (Ἐνφ. Ἑλλ.).

Χρέους δίκη, ὑπήγετο εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια, πλὴν ἂν τὸ χρέος ἦν κατώτερον τῶν 10 δραχμῶν. Διὰ τὰ τοιαῦτα μικρὰ χρέη ὑπῆρχεν ἀρχὴ δικαστικὴ ἐκ τριάκοντα ἀνδρῶν, ἧς τὰ μέλη περιήρχοντο πᾶσαν τὴν Ἀττικὴν (περιϊόντες), καὶ ἐδίκαζον ἀνεκκλήτως. Ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Ἀττικῶν, οἱ Ἀθηναῖοι κμίσει τοῦ ἀριθμοῦ, ἠῤῥῆσαν τοὺς δικαστὰς τούτους εἰς τεσσαράκοντα (Πολδ. Η, 100).

Χρεῶν ἀποκοπή, ἡ ὑπὸ τοῦ Σόλωνος κατάργησις τῶν χρεῶν.

Χρηστήριον, Ἰδ. μαντεῖον.

Χρήστος υἱὸς Νικομήδους τοῦ δευτέρου, βασιλέως τῆς Βιθυνίας, ὅστις ἄλλως καὶ Σωκράτης ἐλέγετο (Justi).

Χρίσμα, Ἰδ. Φῦκος.

Χρόμιος, 1) υἱὸς τοῦ Πριάμου, φο-

νευθεῖς πρὸ τῆς Τροίας ἐν τῇ μάχῃ ὑπὸ τοῦ Τεύκρου ('Ομ. 'Ιλ. Ζ, 160). — 2) Υἱὸς τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Χλωρίδος ('Ομ. 'Οδ. Λ, 286). — 3) Εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Πτερελάου, φονευθεῖς ἐν μάχῃ κατὰ τοῦ Ἡλεκτρώωνος ('Απλλδ. Β, 5,6). — 4) Ἀργεῖος φονευθεῖς ἐν τῇ κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων μάχῃ ἐν Θυρέᾳ ('Ηρδ. Α, 82). — 5) Συρακούσιος, υἱὸς Ἀγησιδῶρου, ἐκ βασιλικῆς γενεᾶς, Νεμεονίης ψαλλόμενος ὑπὸ τοῦ Πινδάρου (Νέμ. Α).

Χρόμυς, υἱὸς τοῦ Μύονος, ἡγεμὼν τῶν Μυσῶν ἐπὶ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου ('Ομ. 'Ιλ. Β, 858).

Χρονολογία. Ὁ τρόπος καθ'ὃν ἐμέτρουν τὸν χρόνον οἱ ἀρχαῖοι ἦν διάφορος παρὰ τοῖς διαφόροις ἔθνεσιν, ὧν ἄλλα τὸν ἡλιακόν, ἄλλα τὸν σεληνιακόν ἐνιαυτὸν ἐλάμβανον ὡς μονάδα, ἢ συνδυάζον τοὺς δύο ὑπολογισμούς, ἄλλοι ἄλλην ἐδέχοντο τοῦ ἔτους ἀρχήν, καὶ πολλάκις τὸ αὐτὸ ἔθνος ἐπέφερε κατὰ καιροῦ διαφόρους ἀλλοιώσεις εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χρονολογίαν. — Οἱ Ἕλληνες τὸ πλεῖστον ἐχρονολογοῦν κατὰ τοὺς ἀρχοντας αὐτῶν, ἀρχαιότατα μὲν κατὰ τοὺς βασιλεῖς, εἴτα δὲ, ἐν μὲν Ἀθήναις καθ' ἕνα τῶν ἐννέα ἐτησίων ἀρχόντων, ὅστις διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ ὠνυμος ἐλέγετο· ἐν Σπάρτῃ ὁμοίως κατὰ τὸν ἐπὶ ὠνυμον, ἕνα τῶν πέντε ἐφόρων (Θουκ. Β, 5. — Εὐφ. Ἀνδ. Β, 3, 10. — Πολέ. ΙΒ, 12. — Πaus. 5, 11, 2). Ἀλλ' αἱ δύο αὗται χρονολογίαι δὲν ἀντιστοιχοῦν, διότι οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἀρχόντες ἐγκαθίσταντο εἰς τὴν ἀρχὴν ἐν ἀρχῇ τοῦ μηνὸς Γαμηλιῶνος (καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 490 π.Χ. ἀπ' ἀρχῆς τοῦ Ἑκατομβαιῶνος (Ιουλίου), οἱ δὲ ἔθροιοι ἐν Βοηδρομιῶνι (Ὀκτωβρίῳ). Ἐν Ἀργεὶ ἐμετρεῖτο ὁ χρόνος κατὰ τὰ ἔτη τῆς ἰσοδίας τὸ ἀξίωμα αὐτῆς ἐχούσης ἀρχιερεῖας τῆς Ἡρας (Θουκ. Β, 2)· ἐν Ἡλίδι κατ' Ὀλυμπιάδας. Οἱ ἱστορικοὶ, μέχρι τοῦ μέσου τοῦ γ' αἰῶνος π. Χ. πολλάκις ἠρίθμουν κατὰ γενεάς, ὧν ἐκάστη ἐλογίζετο εἰς 1/3 τῆς ἑκατονταετηρίδος. Κατ'

Ὀλυμπιάδας δ' ὁ πρῶτος τὰ ἱστορικά συμβάντα ἐκθεῖς ἦν ὁ ἱστοριογράφος Τίμαιος, περὶ τὰ 260 π. Χ. Ἡρξαντο δ' αἱ Ὀλυμπιάδες τῷ 776 π. Χ., περιέχουσαι ἐκάστη 4 ἔτη, καὶ διήρκεσαν 194 Ὀλυμπιάδας μέχρι τῆς Χριστοῦ γεννήσεως, καὶ ἐτι 99 Ὀλυμπ. ἢ 396 ἔτη μετέπειτα. Ἡ ἀναγωγή τῶν Ὀλυμπιάδων εἰς ἔτη γίνεται ἐπομένως διὰ πολλαπλασιασμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ διὰ 4, καὶ, ἂν μὲν αἱ Ὀλυμπιάδες ὧσιν ὀλιγώτεραι τῶν 194, ἀφαιρέσει τοῦ γινομένου ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 776, προσθήκη ὅμως καὶ τῶν τήν τελευταίαν πλήρη Ὀλυμπιάδα ὑπερβαινόντων ἐτῶν (οἶον Ὀλ. 55, 6' = 776 - (54 × 4 + 2) = 558 π. Χ.)· ἡ δὲ τῶν ἐτῶν εἰς Ὀλυμπιάδας τ' ἀνάπαλιν (οἶον 558 = (776 - 558 : 4 + 2 ἔτη = 54 Ὀλ. 4 - 2 ἦτοι = 55 6'). — Τινὲς συγγραφεῖς ὡς ἀρχαιότατον χρονολογικὸν ὅρον παρεδέχθησαν τὴν ἄλωσιν τῆς Τροίας, ἣν θέτουσιν εἰς τὰ 1184 π. Χ. Ἀλλ' αἱ χρονολογικαὶ ἐποχαὶ ἐπεκράτησαν μεταγενεστέρως, οἶον ἡ Φιλίππειος ἢ Ἀλεξάνδρου ἢ Ἐδεσσης, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς βασιλείας Φιλίππου τοῦ Ἀριδαίου (12 νοεμβρ. 324 π. Χ.)· ἡ τῶν Σελεύκων, ἀπὸ τῆς ἀνακτήσεως τῆς Βαβυλωνος ὑπὸ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος (312 π. Χ.)· ἡ Χελσιᾶς ἢ κατὰ μόνον 6 μῆνας ταύτης μεταγενεστέρως· τρεῖς ἐποχαὶ τοῦ Ἀντιόχου, ὧν ἡ νεωτέρα 49 π. Χ. Διὰ τοὺς Ῥωμαίους ἡ ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης, 753 π. Χ.

Χρονολόγιον τοῦ ἔτους. Κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους δὲν εἶχον οἱ Ἕλληνες, ὡς φαίνεται, ἄλλην εἰς ὥρας διαίρεσιν πλὴν τῆς εἰς θέρους καὶ εἰς χειμῶνα· ἐν μετέπειτα δὲ χρόνοις προσετέθησαν αἱ τῶν ἡμεριῶν, τὸ εἰς ἡμέρας καὶ ἡ ὁ πῶρα, μεθ' ὑποδιαίρεσιν αἵτινες ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὰ ἐν αὐταῖς ἐκτελούμενα γεωργικὰ ἔργα (ὡς ἐτι παρὰ τῷ λαῷ ὁ εἰς τῆς, ὁ τῆς γῆς κτλ.). Προσδιώριζε δ' αὐτοὺς ἡ ἐμφάνισις ἀστέρων τινῶν, ὡς ἡ ἀνατολή τῶν

Πλειάδων τὸν χρόνον τοῦ θερισμοῦ, ἢ δούσις αὐ-
τῶν τὸν τῆς ἀρώσεως, ἢ δὲ πρωϊνὴ τοῦ ἀρκτοῦ-
ρου ἀνατολὴ τὴν τοῦ τρυγητοῦ (Ἡσδ. Ἔργ. 381, 608). Προσέτι δὲ καὶ ἡ πτηνῶν τινων, ὡς
τῶν χελιδόνων, ἐπιδημία, καὶ ἡ φυτῶν τινων
τακτικὴ βλάστησις παρετηροῦντο ὡς ἐνδει-
κτικὰ τοῦ χρόνου ὑπὸ τοῦ λαοῦ. Ἐπιστημο-
νικὴν ὁμῶς βάσιν τοῦ χρονολογίου παρὰ τοῖς
Ἕλλησι, πρὸς ὁρισμὸν τῶν κατὰ τὸν θη-
μοσίον βίον καὶ τὰς θρησκευτικὰς ἐορτάς,
ἀπετέλει ἡ σελήνη. Τὸ ἐλληνικὸν ἔτος ἦν
σεληνιακόν, ἐκ 12 ἀποτελούμενον σεληνι-
ακῶν περιόδων ἢ μηνῶν, μὴ συμβιβαζομένων
ὁμῶς πρὸς τοῦ ἡλίου τὰς περιόδους, ὥς παρε-
τήρουν οὐχ ἤττον, ἐσφαλμένως νομίζοντες
ἐπὶ πολὺ ὅτι 12 σεληνιακαὶ ἀκριβῶς ἀντε-
στοίχουν πρὸς μίαν ἡλιακὴν. Ἐξελάμβανον
λοιπὸν ὅτι ἡ σελήνη περιστρέφεται περὶ τὸν
ἴδιον ἀξονα καὶ τὴν γῆν εἰς 30 περίπου ἡ-
μέρας, καὶ οὗτος ἦν ὁ μὴ ν (ἐκ τῆς μὴ ν ης,
σε λή ν ης). Ἀναγνωρίζαντες ὁμῶς τὸ ἀνα-
κριβὲς τῆς τοιαύτης θεωρίας, συνέστησαν τὴν
τριετηρίδα, περιέχουσαν δύο ἔτη, οὐχὶ
24, ἀλλ' 25 μηνῶν, τοῦ ἐνὸς ἔτους ἔχοντος
12, τοῦ ἄλλου 13 μηνάς, ἀνὰ 30 ἡμέρας
ἕκαστον (Ἡσδ. Ἔργ. 770). Εἴτα δ' ἐρρύθ-
μισαν τοὺς μηνάς ἄλλως, ἀλληλοδιαδόχως
ἓνα ἐκ 30 ἡμερῶν (τοὺς λεγομένους π λ ἡ-
ρ ε ις) καὶ ἓνα ἐξ 29 (τοὺς κοίλους), καὶ,
κατὰ τοῦτο, τὸ ἐν τῶν δύο ἐτῶν περιελάμ-
βανε 354, τὸ δ' ἄλλο 384 ἡμέρας, καὶ τὰ
δύο ὁμοῦ 7 1/2 ἡμέρας περισσοτέρας δύο ἡλι-
ακῶν. Τῆς διατάξεως ταύτης ποιεῖται μνησίαν
καὶ ὁ Ἡρόδοτος (Α, 32). Ἐπειδὴ δ' αἱ πε-
ρισσεύουσαι 7 1/2 ἡμέραι ἀπετέλουν ἐν δια-
στήματι τεσσάρων ἐτῶν ἓνα μῆνα, διὰ τοῦτο,
ἀντὶ τοῦ τριετηρικοῦ κύκλου (τῶν 2 ἐτῶν),
παρεδέχθησαν τὸν πεντετηρικόν (4 ἐτῶν),
καθ' ὃν ἐπέφερον τὴν ἰσορροπίαν. Ἀλλὰ τέ-
λος ἐπεκράτησε γενικῶς ἡ ἐννεαστηρίς
(κύκλος ὁκτὼ ἐτῶν), καθ' ἣν ἐπέφερον σχε-
δὸν ἐντελὴ τὴν ἐξίσωσιν, διότι τοῦ ἐνιαυτοῦ
ἔχοντος 365 1/4 ἡμέρας, ὁκτὼ ἐνιαυτοὶ ἦσαν

= 2922 ἡμέραι, 8 δὲ σεληνιακαὶ ἐνιαυτοὶ
εἶχον 2832 ἡμέρας, ἥτοι (2922 — 2832 =)
90 ἡμέρας, ἥτοι 3 μηνάς ὀλιγωτέρας, καὶ
οὗτοι παρενεβάλλοντο ὡς ἐμβόλιμοι εἰς τὸ 8,
5 καὶ 8ον ἔτος τοῦ κύκλου (Γεμιν. Censor),
οὐχὶ δὲ, ὡς τινες (Macrob. sat. J, 13 — Soler,
Polyhist.), καὶ οἱ τρεῖς ὁμοῦ εἰς τὸ τελευταῖον
ἔτος τῆς ἐννεαστηρίδος. Ἀλλὰ καὶ οὕτως
ἐπερίσσευε, κατὰ τὰ 8 ἔτη, 1 1/2 ἡμέρα, ἥτοι
εἰς μὴ ν κατὰ 100 ἔτη, καὶ ὁ Μέτων, ἐπὶ
Περικλέους, εἰσήγαγε τὴν ἐννέα καὶ δεκαε-
τηρίδα, καὶ ἄλλοι ἄλλα χρονολογία πρὸς
καταρτισμὸν τῆς πάντοτε κυμαινομένης ἰσορ-
ροπίας. — Ἡ εἰς 12 μηνάς διαιρέσις ἦν ἐπὶ
τοῦ Ὀμήρου γνωστὴ, οὐχὶ ὁμῶς καὶ ἡ χρῆσις
ἡμερῶν ἐμβολίων. Τούλχιστον αὐτῶν οὐ-
δεμία γίνεται μνεσία. Διηρεῖτο δὲ τότε ὁ μῆν
κατὰ τῆς σελήνης τὰς φάσεις, καὶ νομη-
νία μὲν ἐλέγετο ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς νέας
σελήνης, μ η ν ὁς ἵ σ τ α μένου τὸ διάστημα
μέχρι τῆς πανσελήνου, μ η ν ὁς φ θ ἴ ν ο ν τ ος
δὲ τὸ ἀπὸ ταύτης μέχρι τοῦ τέλους τῆς σελή-
νης (Ὀμ. Ὀδ. Κ, 14, Μ, 325, Ξ, 162, Υ, 156,
Φ, 258. — Ἡσδ. Ἔργ. 770). Ἡ τριακοστὴ
ἢ τελευταία ἡμέρα ἦν τρι α κ ας ἢ ἔ ν η καὶ
νέα (Πλούτ. Σόλ. ΚΕ). Ἡ δὲ τῆς πανσε-
λήνου ἡμέρα ἐλέγετο ἐνίστε καὶ δι χ ὁ μ η ν ις
(Πινδ. Ὀλ. Δ, 34). — Ἡ ἀρχὴ τοῦ ἔτους
ἦν ἄλλη παρ' ἄλλαις πόλεσι τῆς Ἑλλάδος,
καὶ ἐπίσης καὶ τῶν μηνῶν τὰ ὀνόματα εἰς
τινας ἀτιανὰς πόλεις μάλιστα οἱ μῆνες θεν
εἶχον κύρια ὀνόματα, ἀλλὰ μόνον ἀριθμητικά,
πρῶτος, δεύτερος, κτλ. Ἐν Ἀθῆναις ἤρχιζε
τὸ ἔτος τὴν θερινὴν τροπὴν, καὶ οἱ μῆνες διη-
ροῦντο εἰς 3 δεκάδας (ὧν ἡ τρίτη εἶχε 10, ἡ
9 εἰς τοὺς κοίλους μηνάς, ἡμέρας). Ἐμετροῦν-
το δ' αἱ ἡμέραι τῆς μὲν πρώτης δεκάδος ὡς
πρώτη, δεύτερα κ. λ ἵ σ τ α μένου, αἱ τῆς
δευτέρας ὡς πρώτη, δεύτερα κτλ. με σ ο ὦ ν-
τ ος ἢ ἐ π ἰ δέ κ α, αἱ δὲ τῆς τρίτης ὀπι-
σθοβατικῶς, ἥτοι πρώτη φ θ ἴ ν ο ν τ ος (παυο-
σμένου, λήγοντος, ἀπιόντος) ἐλέγετο ἡ
τελευταία τοῦ μηνός, δεύτερα ἢ προτελευ-

ταία, καὶ οὕτω καθεξῆς μέχρι τῆς 21. Ἐνίοτε, ἀλλὰ τοῦτο ἦν σπάνιον, ἢ 21, 22 κτλ. ἐλέγοντο καὶ πρώτη, δευτέρα κ.λ. ἐπὶ εἰκάδι. Τὸν βοηδρομιῶνα (τρίτον μῆνα), καίτοι ἔχοντα 30 ἡμέρας, ἐθεώρουν ὡς κοῖλον, διότι δὲν ὑπελόγιζον αὐτοῦ τὴν δευτέραν ἡμέραν, ὡς εὔσαν τὴν τῆς ἐρίδος τῆς Ἀθηναῶς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος περὶ τῆς κυριαρχίας τῆς πόλεως (Πλούτ. Συμπσ. πρβλ. Θ, 6, Π, Φιλαδ. 489).

Χρύσα, 1) μικρὰ πόλις ἐπὶ τῶν παραλίων τῆς Τρωϊκῆς, ἐν μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἐπὶ λόφου παραλίου, μετὰ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ μετὰ λιμένος (Ὁμ. Ἰλ. Α, 390). Ἐπὶ Στράβωνος (Ζ, 402) ἔκειτο μεσογαϊότερον, πλησίον τοῦ Ἀμαξιτοῦ. — 2) Θέσις ἐν Ἀθῆναις ὑπὸ τὴν Πνύκα, εἰς ἣν ὁ Κλεόδημος (Πλούτ. Θησ. ΚΖ) λέγει ὅτι αἱ Ἀμαζόνες, εἰς τὴν κατὰ τῶν Ἀθηναίων μάχην ἐστήριζον τὴν δεξιὰν πτέρυγα αὐτῶν, τὴν ἀριστερὰν ἐκτείνουσαι εἰς τὸ Ἀμαζόνιον, ἥτοι τὸν λόφον τῶν Νυμφῶν. — 3) Ἐπώνυμον τῆς Ἀθηναῶς (Σχλ. Ὁμ. Ἰλ. Α, 122. — Σφκλ. Φιλοκτ. 194, 3261. — Τζέτζ. Λυκφρ. 911).

Χρυσανθῆς, Ἀργεῖα γυνή, περὶ ἧς ἐλέγετο ὅτι κατήγγειλεν εἰς τὴν Δήμητραν τὴν ἀρπαγὴν τῆς Περσεφόνης (Παυσ. Α, 14).

Χρυσάντης, εἰς τῶν ἐπισήμων Περσῶν (Ἐνφ. Κρπδ.).

Χρυσαιορεὺς, ἐπίθετον ὑφ' ὃ ὁ Ζεὺς εἶχε ναὸν ἐν Κορίᾳ (Στρβ. ΙΔ).

Χρύσαξ, ποταμὸς τῆς Σικελίας, ρέων παρὰ τῇ πόλει Ἀσσόρῳ, καὶ εἰς ὃν ἀπεδίδετο λατρεῖα ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων (Διόδ.).

Χρυσάωρ, υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Μεδοῦσης, γεννηθεὶς μετὰ τοῦ Πηγάσου ἐκ τοῦ αἵματος αὐτῆς ὅτε ὁ Περσεὺς τὴν ἔκοψε τὴν κεφαλὴν. Ὑἱὸς δὲ τοῦ Χρυσάωρος καὶ τῆς νύμφης Καλιρρόης ἦν ὁ Γηρυόνης (Ἡσδ. Θγν. 278. 287. — Ἀπλλδ. — Hygin.).

Χρυσελεφάντινα. Ἡ πρώτη ἀφειρητρία τῆς γλυπτικῆς ἦν ἡ ξοανογλυφία, ἥτοι

κατασκευὴ ξυλίνων ἀγαλμάτων. Τὰ πολυτελέστερα τῶν ξοάνων τούτων κατ' ἀρχὰς ἐπεχρυσούντο, ὡς τὸ ξοάνον τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Τεγέᾳ, ἀρχαιότατον ἔργον τοῦ Κρητὸς Χειριστόφου (Παυσ. Η, 53). Εἰς ἄλλα, πρὸς κόσμον, ἐπεκολλῶντο εἰς τινα μέρη, πιθανῶς τὰ γυμνὰ, πλάκες ἐλέφαντος, ὡς ἦσαν οἱ ἐξ ἐβένου ἐλεφαντοκόλλητοι ἔφιπποι Διόσκουροι μετὰ γυναικῶν καὶ παίδων, ἔργον τοῦ Διποίνου καὶ Σκύλιδος, Κρητῶν ἐπίσης, καὶ ἀρχαιότερων τῆς 50 Ὀλυμπιάδος (560 π.Χ) ἐν Ἀργεῖ (Παυσ. Β, 22). Ἐκ τούτων τῶν πρώτων θημάτων ταχέως ἀνεπτύχθη ἡ χρυσελεφαντίνη γλυπτική, ἣν ἐδόξασαν ὁ Φειδίας καὶ οἱ ἄλλοι ἐξοχώτεροι καλλιτέχνη τῆς μεγάλης ἐποχῆς. Πρὸς κατασκευὴν τῶν χρυσελεφαντίνων ἔργων συνεδέετο τὸ πρῶτον διὰ σιδηρῶν ράβδων ξύλινος σκελετὸς τοῦ ἀγάλματος, λεγόμενος κίναβος ἢ κίναβος (Σουῖδ. — Ἡσύχ. λξ. — Ἀρσεν. Ζ, Ι, Γ, 5). Εἰς αὐτὸν δὲ προσηλθόντο δι' ἰχθυοκόλλης εἰς τὰ μέρη τοῦ ἀγάλματος τὰ παριστῶντα τὰ γυμνὰ, εἰς τὸ πρόσωπον, τοὺς βραχίονας, τοὺς πόδας, πλάκες ἐλέφαντος 15—20 τετραγωνικῶν δακτύλων ἐπιφάνειαν ἔχουσαι, ἀφ' οὗ ἐλεπτύνοντο, ἐστιλβούντο, καὶ ἐμαλάσσοντο διὰ τέχνης ἥτις σήμερον ἀγνοεῖται. Συνέβαινε δ' ἐνίοτε, ξηρανθείσης τῆς κόλλης, νὰ καταπίπτη ὁ ἐλέφας, ὡς τοῦτο ἐγένετο εἰς τὴν Ἀθηνᾶν τοῦ Φειδίου, δι' ὃ καὶ συνήθως ὑπὸ τὰ μέγαρα χρυσελεφάντινα ἔργα ἐσκάπτετο ὁπῇ εἰς ἣν νὰ εἰσρῇ τὸ ὄμβριον ὕδωρ πρὸς διατήρησιν τῆς ὑγρότητος. Ἐκ τοῦ χρυσοῦ δὲ, ἐλαυνόμενου εἰς λεπτὸν πέταλον, μιᾶς περίπου γραμμῆς πάχους ἔχον, κατασκευάζοντο τὰ ἐνδύματα, τὰ ὅπλα, κ.λ. Τὰ κυριώτερα ἀριστουργήματα τῆς χρυσελεφαντίνης τέχνης ἦσαν τοῦ Φειδίου ὁ Ὀλύμπιος Ζεὺς ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ ἡ παρθένος Ἀθηνᾶ ἐν τῇ ἀκροπόλει τῶν Ἀθηνῶν. Ταύτης ὁ χρυσοὺς ἦγε τάλαντα 40 (Πλούτ. Περ. ΛΑ) ἢ 44 (Φιλόχ. ἐν Σχλ. Ἀρσεν. Εἰρ. 604), ἥτοι δραχμαὶς βάρους 240,000—264,000, καὶ κατ' ὑπολο-

γισμούς εὑρέθη ὅτι τὸ πάχος αὐτοῦ πρέπει νὰ ᾖ περίπου 2 γραμμῶν.

Χρυσένδετα, ἐλέγοντο παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις (Mart. Epigr. II. VI κ.λ.—Cic. Verr. IV, 21) τραπεζικά τινὰ σκεύη, παροψίδες κλπ. ἐκ τῶν πολυτελεστάτων, διὰ χρυσοῦ περιεκκοσμημένα.

Χρύση, 1) μικρὰ νήσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους παρὰ τῇ νήσῳ Λήμνῳ (Παυσ. H, 33). Nῦν Στρατί.—2) ἡ Χρύσα. Ἰδ.—3) θυγάτηρ τοῦ Ἄλμου, ἔκγονος Ἑτεοκλέους, τοῦ βασιλέως τοῦ Ὀρχομενοῦ, ἐκ τοῦ Ἀρεως μήτηρ τοῦ Φλεγύου (Παυσ. Θ, 36).

Χρυσᾶ νῆσοι, ἡ αὕτῃ τῇ Χερσονήσῳ (Ἰδ.).

Χρυσής, 1) καὶ Ἀστύνομη, θυγάτηρ τοῦ ἱερέως τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν τῇ Τρωϊκῇ πόλει Χρῶση, εἰς αἰχμαλωσίαν περιπεσούσα τοῦ Ἀχιλλέως, τὴν πόλιν πορθήσαντος, καὶ τῷ Ἀγαμέμνονι εἰς γέρας δοθεῖσα. Εἶτα δὲ, ἐπεὶ τὸν πατέρα αὐτῆς, ἐλθόντα νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπελευθέρωσίν της, ὁ Ἀγαμέμνων κακῶς ἀπεδίωξε, θυμωθεὶς ὁ Ἀπόλλων, ἔπεμψε τὸν φθοροποιὸν λοιμὸν κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Ἐπιμείναντος δὲ τοῦ Ἀχιλλέως, ἐξέπεμψε μὲν αὐτὴν ὁ Ἀγαμέμνων, ἀλλ' ἀντ' αὐτῆς ἀφῆρσεν ἀπ' ἐκείνου τὴν αἰχμαλωτον αὐτοῦ Βρυσηίδα, ὅθεν προέκυψε τοῦ Ἀχιλλέως ἡ ὀργή, ἡ ἀποτελούσα τὴν πλοκήν της Ἰλιάδος.—2) θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος (Ὀμ. Ἰμ. Δμτρ. 421).—3) Μία τῶν 50 θυγατέρων τοῦ Θεσπίου, ἐκ τοῦ Ἡρακλέους μήτηρ τοῦ Ὀνησίππου (Ἀπλδ. Z, 8).

Χρύσης, 1) Ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν τῇ Τρωϊκῇ πόλει Χρῶση, πατὴρ τῆς Ἀστυνόμης ἧτις κατ' αὐτὸν Χρύση ἔς ὄνομασθη. Ἀποπεμφθεὶς ὑβριστικῶς ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος ὅτε ἤλθε νὰ ἐξαγοράσῃ διὰ λύτρων τὴν αἰχμαλωτισθεῖσαν θυγατέρα του, ἠύχθη θερμῶς πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα, ὅστις τότε ἔπεμψε τὸν λοιμὸν κατὰ τῶν Ἑλλήνων.—2) γῆς τοῦ Μίνως καὶ τῆς Πα-

ρείας, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλδ. B, 5, 9).—3) γῆς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Χρυσογένης, πατὴρ τοῦ Μινύου (Παυσ. Θ, 36.)

Χρυσίππη, μία τῶν Δαναίδων, φονεύσασα τὸν μνηστῆρα αὐτῆς Χρύσιππον (Ἀπλδ. B, 1, 5).

Χρύσιππος, 1) γῆς τοῦ Πέλοπος καὶ τῆς Ἀστυόχης, πάγκαλος νεανίας, θερμῶς ἀγαπηθεὶς καὶ ἀρπαγείς ὑπὸ Λαῖου, τοῦ βασιλέως τῶν Θηβῶν (Ἀπλδ. Γ, 5, 5). Ἀλλ' ἐλευθερωθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρός του, ὅστις περιπαθῶς τὸν ἠγάπα, ἐνέπνευσε ζηλοτυπίαν διὰ τοῦτο εἰς τὴν μητρίαν του Ἰπποδάμειαν, καὶ κατὰ προτροπὴν αὐτῆς τὸν ἐθανάτωσαν οἱ υἱοὶ τῆς Ἀτρείς καὶ Θυέστης (Θουκ. A, 9.—Πλάτ. Κράτ. 395. Αἰλ.)—

2) Εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Αἰγύπτου, φονευθεὶς ὑπὸ τῆς μνηστῆς του Χρυσίππης (Ἀπλδ.).—

3) Φιλόσοφος στωϊκός, γεννηθεὶς τῷ 282 π.Χ., υἱὸς Ἀπολλωνίου ἐκ Ταρσοῦ ἢ Σόλων τῆς Κιλικίας, ἐν Ἀθήναις σπουδάσας ὑπὸ τὸν Κλεάνθην, ἴσως καὶ ὑπὸ τὸν Ζήνωνα κατ' ἄλλους, καὶ ὑπὸ τοὺς Ἀκλδηματικούς Ἀρκεσίλαον καὶ Λακύδην, διεδέχθη τὸν Κλεάνθην ἀποθανόντα ἐν τῇ Στοᾷ ὡς διδάσκαλος. Ἐπὶ ἀγγιχνοῖα καὶ διαλεκτικῇ δεξιότητι διαπρέπων, ἀνεδείχθη τὸ στήριγμα τῆς Στοᾶς, ὥστε περὶ αὐτοῦ ἐλέγετο «Εἰ μὴ γὰρ ἦν Χρύσιππος, οὐκ ἂν ἦν Στοά». Ἦν συγγραφεὺς παραγωγικώτατος, καὶ ἀποδίδονται αὐτῷ 705 συγγράμματα (Διογ. Λρτ. Z, 7, 180). Πρὸ πάντων ἐπεδόθη εἰς τὸ πρακτικὸν μέρος καὶ τὴν ἠθικὴν, κατεπολέμει τὴν παρὰ τοῖς Περιπατητικοῖς ἐπικρατοῦσαν θεωρητικὴν τάσιν, καὶ ἐθετο τὰς βάσεις εἰς θεωρίαν τοῦ δικαίου σύμφωνον πρὸς τὴν φύσιν. Ἐξέδωκε δὲ καὶ σχόλια εἰς Ὀμηρον, Ἡσίοδον, Πίνδαρον, καὶ ἀπεδίωκε περὶ τὰ 200 π. Χ.—4) Ἀπελεύθερος τοῦ Κικέρωνος, εἰς δὲ οὗτος παρέδωκε τὸν υἱὸν του Μάρκον. Ὅτε ὁμως ὁ Χρύσιππος ἐγκατέλιπε τὸν παῖδα, καὶ ἐγένετο καὶ ἄλλων παραπτωμάτων ἔνοχος, ἠκώρυσεν ὁ Κικέρων

τὴν ἀπελευθέρωσιν (Cic. ad Att. VII, 2, 8. 5, 3).

Χρυσίς. ἱέρεια τῆς Ἀργείας Ἦρας (Θουκ. Β, 3).

Χρυσόανας, ποταμός τῆς Ἰνδικῆς ἐν τῇ Χερσονήσῳ (νῦν) Μαλαύα (Πτλμ.). Ὁ νῦν Ραχάδας.

Χρυσόγονος, ἀπελευθέρως τοῦ Σύλλα, αὐτοῦ φέρων τὰ ἐπωνύμια (Γ. Κορνήλιος), καὶ ἀπολαμβάνων παρ' αὐτῷ μεγίστης ἐμπιστοσύνης, ἧς κακίστην ἐποίητο χρῆσιν (Cic. Rose. Ann.).

Χρυσόθεμις, 1) θυγάτηρ τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας (Ὁμ. Ἰλ. I, 118.—Σφκλ.).—2) Κρής, υἱὸς τοῦ Καρμάνωρος, πρῶτος ἐν τοῖς Πυθίοις νικῆσας δι' ὕμνου ὃν ἐποίησε διὰ τὸν Ἀ ἑλλωνα (Πυσ. Φωλ. 7).—3) (ὁ), γλύπτῃς ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων ἐν Ἀργεῖ, μετὰ τοῦ Εὐτελίδου ποιήσας ἀνδριάντας Ὀλυμπιονικῶν τῆς 65 καὶ 66 Ὀλυμπιάδος. Τὸ ὄνομα αὐτοῦ περιήχεται εἰς τὸ σωζόμενον ἐπίγραμμα τὸ κεκαρπημένον ἐπὶ τοῦ βῆθρου αὐτῶν.

Χρυσοπόλεις, μία τῶν Ἀμαδρυάδων νυμφῶν, γυνὴ τοῦ Ἀρκάδος, υἱοῦ τῆς Καλλιστοῦς (Ἀπλλδ. Γ, 9).

Χρυσόπολις, πόλις τῆς Βιθυνίας ἐπὶ τοῦ Βισπόρου, κατέναντι τοῦ Βυζαντίου, τὸ μέρος ἐνθα ἐγένετο ὁ διάπλους ἐξ Εὐρώπης εἰς τὴν Ἀσίαν (Ξνφ. Ἀνθ. ΣΤ, 3, 16.—Στρεβ. IB, 563). Νῦν Σκούταρι.

Χρυσουρράς, 1) ποταμός τῆς Ἀργελίδος διαρρέων τὴν Τριζηνίαν (Πυσ.).—2) Ποταμός τῆς Συρίας.

Χρυσᾶ νομίσματα. Ἐκ τῶν λαῶν τῶν διατελούντων εἰς σχέσιν μετὰ τῶν Ἑλλήνων οἱ πρῶτοι κόψαντες χρυσοῦν νόμισμα ἦσαν, καθ' Ἡρόδοτον (Δ, § 4), οἱ Λυδοί, καὶ οἱ Κροίσου στατῆρες ἦσαν οἱ ἀρχαιοτάτοι ἐν Ἑλλάδι γνωστοὶ καὶ ἀγνώστοι. Ἐν γένει δ' ἐν Ἀσίᾳ, ἐν Περσίᾳ τοῦλάχιστον, ἐκόπτοντο κατ' ἀρχαίους χρόνους εἰς Δαρεικοί, καὶ ἀσιανῶν πόλεων, ὡς

τῆς Κυζίκου καὶ τῆς Φωκαίας χρυσοῦ στατῆρες ἐκυκλοφόρουν ἐν τῇ Ἑλλάδι ὁμοίως ἐτυποῦντο τοιοῦτοι καὶ ἐν Σάμῳ ἐπὶ Πολυκράτους, τῷ 540 π. Χ. (Ἡρδ. Γ, 56), καὶ ὡς φαίνεται, καὶ εἰς τὰ μέρη ἐνθα ἦσαν χρυσοῦ μεταλλεῖς, ὡς ἐν Θάσῳ καὶ Σίφνῳ, καὶ ἐν Κερκύρα καὶ Σικελίᾳ. Οἱ Ἀθηναῖοι τὸ Λαύριον ἔχοντες πηγὴν τοῦ πλοῦτος καὶ τῆς νομισματικῆς αὐτῶν ὕλης, ἔκοπτον ἐν γένει νομίσματα ἀργυρᾶ καὶ ἀναφέρουσι μὲν τινες τῶν γραμματικῶν ἀρχαιοτάτα ἀττικὰ χρυσᾶ νομίσματα λίαν καθαρὰ, ἀλλ' οὐδὲν κυροῖ τὴν μαρτυρίαν ταύτην αὐτῶν. Ὁ πρῶτος ἀρχαῖος συγγραφεὺς ὁ μνημονεύων χρυσῶν ἀττικῶν νομισμάτων ἐστὶν ὁ Ἀριστοφάνης, ὅστις, (Βατρ. 719. 724), λέγει αὐτὰ «καὶνὸν χρυσίον», καὶ «πνηρὰ χαλκεῖα» καὶ ὁ σχολιαστὴς τοῦ χωρίου ἀναφέρει ὅτι, καθ' Ἑλλάνικον, ἐν ἔτος πρὶν ἢ διδαχθῶσιν οἱ Βάτραχοι, ἐπὶ Ἀντιγένοῦς ἀρχόντος, τῷ 470 π. Χ., μικρὸν πρὸ τῆς ἐν Αἰγὸς ποταμῶς ναυμαχίας, ὅτε ἐπομένῳ ἡ πόλις διετέλει ἐν τῇ μεγίστῃ στενοχωρίᾳ, οἱ Ἀθηναῖοι, τὰ ἀγάλματα τῶν χρυσῶν Νικῶν ἀναλύσαντες, ἔκοψαν ἐξ αὐτῶν χρυσοῦν νόμισμα, πιθανῶς τὸ πρῶτον (καὶ νῦν), καὶ πιθανώτατα κακίστης ποιότητος, χαλκῶ ἀναμειγμένα (πονηρὰ νῦν)· εἶτα δὲ, ἀφ' ἂντιπαρῆλθον αἱ περιστάσεις ἐκείναι, παρητήθησαν πάλιν τῆς ἀτυχῆς ταύτης ἐπιχειρήσεως. Ὅπου δ' ἀλλοχοῦ ποιεῖται μνείαν ὁ Ἀριστοφάνης χρυσῶν νομισμάτων (Ἀχρν. 102. 108. Ἰππ. 710. Ὀρν. 547), αἰνίττεται προφανῶς ξένα, περσικοὺς δαρεικοὺς. Καὶ ὁ Δημοσθένης, ὅσακις περὶ χρημάτων ἐμιλεῖ, λέγει «ἀργύριον» πλὴν ὅτε (πρὸς Φορμ. Β. καὶ πρ. Λακρ. II) καλῇ «χρυσὸν» τοὺς Κυζικηνούς στατῆρας. Καὶ ὁ Ἰσοκράτης (Τραπεζ. 367) ἐμιλεῖ περὶ «χρυσῶν ἐν στατῆρας ἀντὶ ἀργύρου». Καὶ ἐπὶ Ξενοφῶντος προσέτι (Π. προσδ. Β, 10) φαίνεται προδήλως ὅτι ἀττικὸν χρυσοῦν νόμισμα δὲν ὑπῆρχεν. Ἐκ τῶν χρυσοῦν νομισμάτων τῆς Σκαπτῆς Ὑλῆς ἐν Θράκῃ

ἀπεικονίζον μὲν χρυσόν οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ Οὐκυδίδου (Δ, 10), ἀλλὰ νομίσματα δὲν ἔκωπτον ἐξ αὐτοῦ. Ἀπὸ Ἀλεξάνδρου καὶ ἐπὶ τῶν διαδόχων, ὅτε ἡ Ἀσία, ἡ πηγὴ ἐκείνη τοῦ χρυσοῦ ἐγένετο προσιτωτέρα τοῖς Ἑλλησι, τότε φαίνεται ὅτι καὶ ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ ἐκόπησαν χρυσᾶ νομίσματα, ἀλλὰ σπάνια καὶ κατ' ἐξαιρέσειν, διότι ὀλιγίστα τοιαῦτα ἀττικὰ ἀνευρέθησαν καὶ διατηροῦνται ἐν τοῖς μουσείοις. Τὸ αὐτὸ πρέπει νὰ ῥηθῇ καὶ περὶ ἄλλων τινῶν πόλεων, Αἰγίνης, Ἀργεῦς, Θηβῶν, Καρύστου, Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ὧν τὰ σπάνια ἀπαντώμενα χρυσᾶ νομίσματα φέρουσι πάντα σχεδὸν τοὺς χαρακτῆρας τῶν χρόνων τῶν διαδόχων.

Χρυσός. Ἐν τοῖς ἀρχαιστάτοις χρόνοις χρυσορυχεῖα οὐδόλως ἦσαν γνωστὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὡς μετὰ ταῦτα σπάνια τινα, καὶ οὐχὶ πλούσια, εὐρέθησαν εἰς Θάσον, Σίφνον, κλ. Πηγὴ δὲ τοῦ χρυσοῦ, εἰσκομιζομένου εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τοῦ ἐμπορίου, ἦν ἡ Ἀσία, ἥτοι ἡ Ἰνδική, ἡ Ἀραβία, ἡ Ἀρμενία, ἡ Κολχίς, καὶ ποταμοὶ τῆς μικρᾶς Ἀσίας ὡς ὁ Περσικὸς. Ἐπὶ Ὀμήρου οὐ μόνον γνωστὴ ἦν ἡ χρῆσις τοῦ χρυσοῦ, ἀλλὰ καὶ καταχρήσις αὐτοῦ γίνεται παρὰ τῷ ποιητῇ, καθ' ὅσον σκεύη, ἐπιπλά, ὅπλα, ἀσπίδες, ὡς καὶ ἄρματα, τὰ πάντα εἰσὶ πολυτάκως χρυσᾶ· ἀλλὰ τοῦτο βεβαίως καθ' ὑπερβολὴν καὶ ἄδειαν ποιητικὴν. Καὶ εἰς τῆς Τρωάδος δὲ καὶ εἰς τῶν Μυκηνῶν τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ Σελίμαν εὐρέθησαν ὅπλα καὶ σκεύη ἐπίχρυσα καὶ κατὰ χρυσα. Ἡ ἀμοιβαία ἀξία τοῦ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου διέφερε κατὰ χρόνους καὶ κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς ἀφθονίας τῶν δύο τούτων πολυτίμων μετάλλων. Καθ' Ἡρόδοτον (Γ, 95) ἡ ἀμοιβαία αὐτῶν ἀξία ἦν ὡς 1:13· κατὰ Πλάτωνα (Ἰππ. Β, 1), ὡς 1:12· κατὰ Μένανδρον (Πολυθ. Θ, 76) ὡς 1:10, καὶ τῆς αὐτῆς ἀναλογίας μνείαν ποιεῖται καὶ ὁ Λίβιος (XXXVIII, 11) διὰ τὸ ἔτος 180 π. Χ. Ἐπὶ Καίσαρος (Suet. J. Caes.), ἀνεγγλάγη χρυ-

σός πρὸς 1: 9· ἀλλὰ 1: 12 ἦν ἡ συνήθης ἐπὶ τῶν πρώτων αὐτοκρατόρων ἀξία. Ἀπὸ Κωνσταντίνου μέχρις Ἰουστινιανῶ ἦν 1: 14 ἢ 15, ἐνῷ κατὰ τοὺς νέους χρόνους ἐστὶν 1: 14—17.

Χρυσόστομος, ἴδ. Δίων.

Χρυσοῦς οἶκος. Ἐκ τοῦ μεγάλου τῆς Ῥώμης ἐμπρησμοῦ ὁ Νέρων ἐπωλεθηθεῖς, κατέλαβε κοιλάδας καὶ λόφους, οὓς διεσκέυασεν εἰς ἀπεράντους περιπάτους, περιλαμβάνοντας πεδιάδας, ἀμπέλους, καὶ ἄλλα, πάντα παρατρήματα τοῦ χρυσοῦ οἴκου, ὃν ἐν τῷ μέσῳ ἀνήγειραν αὐτῷ οἱ ἀρχιτέκτονες Κέλερ καὶ Σιδήρος μετὰ παραβόλου πολυτελείας, μετὰ θαλάμων καταχρῦσων, καὶ ἀφ' ὧν ἀπέστειλθον μαργαρίται καὶ πολύτιμοι λίθοι, μετὰ μεγίστου ἐστιατορίου μηχανικῶς στρεφόμενου κατὰ τὴν κίνησιν τοῦ ἡλίου, καὶ μετὰ στοῶν αἰτίνες εἰς μιλίων ἀπόστασιν ἐξετείνοντο.

Χρυσῶνῆτοι δοῦλοι, ἐν Κρήτῃ (Καλλίστρ ἐν Ἀθην. ΣΤ, 263. — Εὐσθ. εἰς Τλ. Ε, 421) πιθανῶς ξέναι, ὥσως ἐκ Καρίας, κλ.

Χρῶμα. Ἡ ζωγραφικὴ δὲν ἦν δυνατόν νὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἀκμὴν ἐστὶ γνωστὸν ὅτι ἀνεπτύχθη παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ἂν δὲν ἐγνώριζεν τὴν τέχνην τῆς κατασκευῆς καλῶν, μονίμων καὶ ποικίλων χρωμάτων, ὧν τινα καὶ ἐπὶ τοιχογραφιῶν καὶ ἐπ' ἀγγείων διατηρούμενα σώζουσιν ἐνίοτε τὴν αὐτὴν ζωηρότητα, καὶ ὑπὸ νεωτέρων ἐπιστημόνων (ὡς τοῦ Humphrey Davy) ὑπεβλήθησαν εἰς χημικὰς ἀναλύσεις. Ἐκ τῶν περὶ αὐτῶν γραφάντων παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὅσα σώζονται εἰσὶ τοῦ Θεοφράστου (ἐν τῷ « περὶ λίθων ») τοῦ Διοσκορίδου (Βιβλ. Ε) τοῦ Βιτρούβιου (VII) τοῦ Πλινίου (Ἡ. Ν. τινὰ ἐν τοῖς Βιβλ. XXXIII, XXXIV, XXXV). Ὁ Πλίνιος λέγει πού (XXXV, 32) ὅτι εἰ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων ζωγράφων ἐποιούντο χρῆσιν μόνον τεσσάρων χρωμάτων, ἃ καὶ ὀνομάζει, τοῦ λευκοῦ, τοῦ μέλανος καὶ δύο ἄλλων. Ἀλλὰ

τοῦτο, ἐλέγχον τῆς τέχνης μεγάλην ἀτέλειαν καὶ ἀδυναμίαν, οὐ μόνον ἀναιρεῖται ὑπὸ τῆς μαρτυρίας τοῦ Κικέρωνος, καθ'ὃν (Brut. 18) τοὺς τῶν τεσσάρων μόνον χρωμάτων χρησιν ποιουμένους διεδέχθησαν καλλιτέχναι, οἷοι ὁ Ἀπελλῆς καὶ ἄλλοι, τελειοποιήσαντες ἐν πᾶσι τὴν τέχνην, ἀλλ' ἀντιφάσκει καὶ πρὸς ἰδίαν ἐκ τοῦ, μνημονεύοντος ἀλλαχοῦ (XXXIII. 36. XXXV. 5. 24. 23) καὶ τεσσάρων ἄλλων χρωμάτων, ἃ ἐπίσης μετεχειρίζοντο οἱ Ἕλληνες ζωγράφοι ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τῆς τέχνης. — Αἱ χημικαὶ ἀναλύσεις ἀπέδειξαν ὅτι τὰ ἐρυθρὰ καὶ ὠχρὰ χρώματα ἦσαν μεταλλικαὶ οὐσίαι· τὰ κυανὰ καὶ γλωρὰ, ὀξυδία τοῦ χαλκοῦ· τὰ μέλανα, ἀνθρακώδη· τὰ φαιὰ, μίγματα ὠχρας καὶ μέλανος, μετ' ὀξυδίου μελαινης μαγνησίας, ἥ ἦσαν ἀνθρακική τιτανος. Τὰ πικτοῖα εἰς ἀρχαίας γραφάς, εἴτε Ἑλληνικὰς εἴτε ῥωμαϊκὰς εὐρεθέντα καὶ ὀρισθέντα χρώματα ἦσαν κατ' οὐδὲν ὀλιγαριθμότερα τῶν νῦν ἐν χρήσει, τὰ ἐπόμενα· 1) Ἐρυθρόν, οὐχὶ ἐν, ἀλλὰ πολλὰ, ἥτοι ἡ μίλτος (minium), ἥ ἐρυθρὰ ὠχρα ἡ γῆ, ἡ καππαδοκική, ἥτις ἐθεωρεῖτο ὡς ἡ πασῶν ἀρίστη, καὶ ἐλέγετο καὶ Σινωπὶς ἡ σινωπική, ὡς ἐκ Σινώτης προελθούσα τὸ πρῶτον· ἡ λημνία, ἥτις καὶ αὕτη ὡς ἀρίστη ἐξετιμαῖτο· ἡ Ἰσπανική· ἡ αἰγυπτία, ἥτις καὶ Λιθυκή Σινωπὶς ἐλέγετο (λατινιστὶ cicerulans). 6) τὸ κιννάβαρι, ἐρυθρὸς μόλυβδος, ὁμοίως καὶ μίλτος λεγόμενον καὶ αὐτὸ, ὑπὸ δὲ τοῦ Διοσκορίδου (E, 122) καὶ σανδαράκη καὶ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων *corusa usta* ἡ *sandoracha* (Vitr.), κατὰ Πλίνιον δ' εὐρεθὲν ἐν Πειραιεῖ τυχαίως διὰ φρύξεως λευκοῦ μόλυβδου ἢ ψιμμουθίου. Προστίθῃσι δ' ὁ συγγραφεὺς ὅτι πρῶτος ὡς χρώματος ἐποίησατο χρῆσιν αὐτοῦ ὁ ζωγράφος Νικίας ὁ Ἀθηναῖος, τῷ 330 π. Χ. Τὸ ἰνδικὸν κιννάβαρι ἦν ῥητίνη τῶν παντοίων φοινικοδένδρων, τὸ κοινῶς «δράκοντος αἷμα» λεγόμενον, καὶ μνημονεύμενον ὑπὸ τε τοῦ Διοσκορίδου καὶ τοῦ Πλινίου. Καὶ διὰ διαφορῶν δὲ μέτρων ἐλάμ-

βανε διαφόρους ἀποχρώσεις ἡ σανδαράκη, διὰ κιτρίνου ὀξυδίου τοῦ μόλυβδου, διὰ θείου· χου ἄρσενικοῦ, διὰ πεφυγμένης σινωπίδος, ὅτε καὶ ἐλέγετο «σάνδυξ» Ἡ αὐξήσις τῆς ποσότητος τῆς σινωπίδος ἀπετέλει σκοτεινὴν τινα ὠχραν, ἥτις κατὰ Πλίνιον ἐλέγετο «συρικὴ». ὡς κατασκευαζομένη ἐν τῇ νήσῳ Σύρῳ. 2) Κίτρινον. Ἡ κιτρίνη ὠχρα, εἰ δὲ παρὰ Ῥωμαίοις, ἐνυδρον σιδήρου ὑπεροξειδίου, μετὰ διαφορῶν χρωμάτων καὶ μετ' ἀνθρακικῆς τιτάνου μιγνυμένη, ἀπετέλει διαφόρους κιτρίνας ἀποχρώσεις. Ἡ ἀρίστη ὠχρα ἐν Ἑλλάδι ἦν ἡ ἀττική, ἥς, κατὰ Πλίνιον, πρῶτοι ἐποίησαντο χρῆσιν ὁ Πολύγνωτος καὶ ὁ Μίκων, τῷ 460 π. Χ. Ὑπὸ τῶν ἀρχαίων μνημονεύεται καὶ τὸ «ὠχροσιδὲς ἄρσενικόν», τὸ χρυσίζον (*auri pigmentum*), ἀλλὰ δὲν ἀπηντήθη εἰς τὰς ἀναλύσεις. 3) Πράσινον. Τὸ κυριώτερον ἦν ἡ χρυσόκολλα, ἀνθρακικὸς χαλκὸς ἢ μαλαχίτης, οὗ αἱ ἀποχρώσεις ἐξηρτῶντο ἐκ τῆς ποσότητος τῆς ἀνθρακικῆς τιτάνου. Κατὰ Πλίνιον πράσινον χρῶμα ἀπετέλουν καὶ διάφορα εἶδη ὀξικοῦ χαλκοῦ, τοῦ χαλκοῦ, τοῦ Κυπρίου, ἐξ ὧν ἐν ὀνομάζετο καὶ «σκωληκία». Ὑπῆρχον δὲ καὶ πράσινα γαῖαι (χαλκοῦχα ὀξειδία). Ἐν αὐτῶν ἐλέγετο Θεοδοτίον, ὡς εὐρεθὲν εἰς τὸ κτήμα Θεοδοτίου τινὸς ἐν Σμύρνῃ· ἄλλο ἦν ἐν Ῥώμῃ ἡ πρασίνη κιμωλία τῆς Βερώνης, ἡ καὶ «Ἀππιανόν» λεγόμενη. 4) Κυανόν. Ὁ «κύανος» ἦν κυανοῦς, ἡ καὶ πράσινος, ἀνθρακικὸς χαλκός, μιγνύμενος μετ' ἀνθρακικῆς τιτάνου πρὸς ἀποχρώσεις. Ὁ Βιτρούβιος καὶ ὁ Πλίνιος μνημονεύουσι κυάνων, τοῦ κυπρίου, τοῦ σκυθικοῦ καὶ τοῦ ἁλεξανδρινοῦ, ὅστις ἦν ὁ πάντων ἀριστος, καὶ ὁμοίος τῷ ἐκ θείου· χου σοδίου συγχειμένῳ «ὀρμενίῳ», τῷ νῦν λεγομένῳ αὐπερβαλασσίῳ (*outremer* καὶ *lapis lazuli*). Τὸ χρῶμα τοῦτο ἐλέγετο καὶ «οὐράνιον» (*caelum*). Σμῆγμα (*lomentum*) ἦν ὁ ἐκπεπλυμένος κύανος, καὶ αὐτοῦ κατώτερον τὸ «λεῖωμα» (*tritum*). Καὶ ὁ «Ἰνδικός» δὲ (*Indigo*) ἦν ἐπίσης

γνωστὸς τοῖς ἀρχαίοις. 5) Χαλκὸς πρὸς χρωματισμὸν τῶν ὑέλων, κατὰ Θεόφραστον μὴ εὐρεθεῖς. Ἰσως τὸ νῦν κοβάλτιον. 6) Πορφύρεον, ὑπῆρχε διαφόρων εἰδῶν. Τὸ ἄριστον ἦν τὸ «ἀνδρείκελον» (purpurissum), σύνθετον ἐκ κιμωλίας μετὰ τοῦ χυμοῦ τοῦ ὀστράκου τῆς πορφύρας· τὸ «ὑσγινον», ἐκ τοῦ θάμνου ὑσγης, τὸ μετὰ πορφύρου καὶ ἐρυθροῦ· τὸ λατιν. Ostrum, κράμα γῆς ἐρυθρᾶς καὶ κυανοῦ ὀξειδίου χαλκοῦ. Ἐρυθρόδανον, ἐκ τοῦ γνωστοῦ φυτοῦ (ἡ ῥιζαρίου)· κατὰ Βιτρούβιον καὶ κεκαυμένη ὥχρα, σθεσθεῖσα εἰς ὄξος. 7) Φαιόν. ὥχρα κεκαυμένη, καὶ κράματα αὐτῆς μετ' ὀξειδίων σιδήρου καὶ μαγγανείου. 8) Μέλαν, τὸ πλεῖστον ἐξ ἀνθράκων· τὸ δὲ πάντων ἄριστον, τὸ ἐλεφάντινον, ὃ ἐχρᾶτο ὁ Ἀπελλῆς, καὶ τὸ τρύγινον τοῦ Πολυγνώτου καὶ Μίκωνος. Ἐκαίοντο δὲ διὰ κλημάτων ἀμπέλου. Ὁ Πλίνιος καὶ ὁ Βιτρούβιος ἀναφέρουσι πλὴν τούτων ἔτι καὶ «Ἰνδικὸν μέλαν», πιθανῶς τὴν ἰνδικὴν καὶ κινεζικὴν μελάνην. 9) Λευκόν. Πρὸς αὐτὸ μετεχειρίζοντο τὴν «μηλικίδα» γῆν, ἐκ τῆς νήσου Μήλου· τὸ «παραιτόνιον», γῆν ἐκ Παραιτονίου τῆς Μαρμορικῆς παρὰ τῇ Αἰγύπτῳ, τὴν λευκὴν γῆν τῆς Ἐρετρίας ἐν Εὐβοίᾳ· ἐνίοτε τὴν «λευκύαλον» ἐκ συντριβομένων ὑελίνων δακτυλίων ἃ ἡγόραζον παρὰ τῶν πτωχῶν. Τὸ δὲ ψιμμύθιον (λευκὸς ἀνθρακικὸς μόλυθος) ὀλίγον φαίνεται ὅτι ἦν ἐν χρήσει εἰς τὴν ζωγραφικὴν, καὶ σῦδαμοῦ ἀπηντήθη. — Τὰ χρώματα ἐν γενεῇ διαιρεῖ ὁ Πλίνιος (XXXV, 12) εἰς ἀνθράκα καὶ εἰς αὐστηρά. Τὰ πρῶτα ἦσαν ἡ μίλτος, τὸ ὀρμένιον, τὸ κιννάβαρι, ἡ χρυσόκολλα, τὸ πῦκος καὶ τὸ ἰνδικόν. Ταῦτα δὲ, διὰ τὸ πολυδάπανον αὐτῶν, καὶ πρὸς ἀσφάλειαν περὶ τῆς αὐτῶν γνησιότητος, ἐδίδεν εἰς τὸν ζωγράφον αὐτὸς ὁ τὴν εἰκόνα παραγγέλλων. Διηγρῶντο δὲ προσέτι τὰ χρώματα εἰς φυσικὰ καὶ εἰς τεχνητὰ (Pl. XXXV, 12. — Vit. VII, 7), καὶ μνημονεύονται ὑπὸ τῶν συγγραφέων τούτων ὡς φυσικὰ, ἡ σινωπίς, ἡ ἐρυθρὰ γῆ, ἡ

μηλιάς, ἡ ἐρετριακὴ γῆ, τὸ παραιτόνιον, καὶ τὸ μεταλλικόν, τὸ ἀρσενικόν, ἡ ὥχρα, ἡ σανδαράκη, ἡ μίλτος καὶ ἡ χρυσόκολλα. Καὶ εἰς ποικίλας δ' αὐτῶν συνθέσεις ἄλλαι εἰς ἄλλας ἐδίδοντο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἐπωνυμίαι.

Χυρετρία, πόλις τῆς Ἐστιαϊώτιδος ἐν Θεσσαλίᾳ (Πτλμ.).

Χύτρα καὶ **Χύτρος** (ὁ), κεράμινον μαγειρικὸν ἀγγεῖον διαφόρου μεγέθους, ἐνίοτε ἐξ ὥχας χωροῦν (Πλάτ. Ἴππ. μείζ. 12),

πολλάκις εἶχε δύο ὠτα (ἦσαν «δίοτοι») ἵνα αἰρῶνται ἐκ τοῦ πυρός. Τινὲς ἐξ αὐτῶν εἶχον καὶ πόδας, ἵνα τίθωνται ἐπὶ τοῦ πυρός, καὶ ἡ τοιαύτη ἐλέγετο **χυτρώπους** (Ἡσίοδ. Ἔργ. 748. — Σχλ. εἰς Σφκλ. Αἴ. 1405) καὶ **πυριστάτης**. Τὸ κάλυμμα αὐτῆς ἐλέγετο **ἐπίθεμα** (Ἡρδ. Α, 48). Ἐν χύτραις πολλάκις ἐξέθετον τὰ βρέφη αἱ γυναῖκες, καὶ αἱ

τοιαῦται ἐλέγοντο **ἐγχυτρίστριαι** (Ἀρσφ. Βάτρ. 1188. — Σουῖδ. λξ. — Ἡσύχ.).

Χυτρίνδα, παιγνίδιον τῶν παιδίων, καθ' ὃ τὸ εἰς τὸ μέσον καθήμενον ἐκτυπᾷτο ὑπὸ τῶν ἄλλων στρεφόμενων περὶ αὐτὸ, μέχρις οὗ συνελάμβανεν ἐν ἐξ αὐτῶν (Πολδ. Θ, 113. — Ἡσύχ.).

Χύτριον, πόλις ἀρχαία τῆς Ἰωνίης ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ. Ἐπὶ τῶν ἐρειπίων αὐτῆς ἐκτίσθησαν ἔπειτα αἱ Κλαζόμεναι (Στράβ.).

Χυτρίδες, μικραὶ χύτραι (Ἰδ.) ἄς, πλήρεις φλεγόμενης πίσης, ἐσφενδόνιζον κατὰ τοῦ ἐχθροῦ.

Χύτροι, 1) Τὰ θερμὰ λουτρά τῶν Θερμοπυλῶν, ὧν τὸ ὕδωρ εἶχε θεραπευτικὴν δύναμιν (Ἡρ. Ζ, 176. — Πaus. Δ, 33, 6). — 2) καὶ Χύτρος (ἡ), πόλις μεσόγειος τῆς νήσου Κύπρου (Στράβ. Βζ. — Πτλμ.) Ν. Παλαιόκυτρον. — 3) καὶ Χύτρα (τὰ), ἐορτὴ ἐν Ἀθήναις τελούμενη τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ τῶν Ἀνθестηρίων (Ἀρστέ. Βτρ. 218).

Χῶμα, πᾶσα σφύρεσις γῆς, ἐπομένως καὶ ὀχυρωματικὰ χαρακώματα (Ἡρδ. Α, 184). Πρὸ πάντων δὲ οἱ μεγάλοι σωροὶ χώματος, οἵτινες ἦσαν οἱ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων τάφοι, καὶ ἐν Πελοποννήσῳ ἦσαν «χώματα μεγάλα, ἃ καλοῦσι τάφους τῶν μετὰ Πέλοπος Φρυγῶν» (Ἀθήν. ΙΔ, 625), καὶ ὅ ἐτι σωζόμενος τάφος τοῦ Οἰνομάου «γῆς χώμα περιφωκοδομημένον λίθοις» (Πaus. ΣΤ, 21), καὶ πολλοὶ ἐν Πελοποννήσῳ καὶ παραχρῆς τῆς Ἑλλάδος, πρὶ πάντων δ' ἀπαντώμενοι ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ, ὅθεν τὸ σχῆμα προέκυψε.

Χῶνη, ταῦτο τῷ χῶνῃ, ἰδίως τὸ πήλινον, ἢ μετάλλινον ὄργανον δι' οὗ μεταγγί-

ζονται τὰ ρευστὰ, τὸ χωνί. Τὸ τῆς εἰκόνος εὐρέθη ἐν Πομπηίᾳ, ὕαλινον.

Χῶνη, πόλις τῆς Λευκανίας ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ πρὸς τῇ Βρουτίᾳ. Ὁ κάτοικος Χῶν ος, ἐκ τοῦ γένους τῶν Οἰνωτρῶν (Λυκόφρ. 983. — Στράβ.).

Χωράσμιτοι, λαὸς τῆς Σαργδιανῆς ἐν Περσίᾳ, περὶ τὸν Ὠξὸν ποταμὸν κατοικῶν. Χορίσμιτοι παρ' Ἡροδότῃ (Γ, 93) ἐνθα οἱ νῦν Χορασάν ἢ Καρέσμ (Ἀρρ. Διον. Περ. 746).

Χωρηνή, ἐπαρχία τῆς Ἀραχωσίας, πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Ἰνδοῦ (Στράβ. — Πτλμ.).

Χωρομναῖοι, (οἱ), λαὸς τις τῶν ἐν Περσίᾳ (Διόδ. Α, 115).

Χωρομεθρικὴ, ἐπαρχία τῆς ἀρκτικῆς Μηδίας, συνορεύουσα τῇ Παρθικῇ (Πτλμ.).

Χῶς (ὁ), λέξις δωρικὴ, παρὰ τοῖς Ἀργείοις ἰδίως ἐν χρήσει, καὶ δηλοῦσα τὴν ἐκ συμβολῆς, συνεισφοράς, ἐστίαςιν (Ἀθήν. Η). Ἐκάστη δὲ μερίς ἐλέγετο αἶσα.

Χωστρεῖς, μηχανὴ ἐπεστεγασμένη ὑφ' ἣν ἐκαλύπτοντο αἱ εἰς τὰς πολιορκίας τὰς τάφρους ὀρύττοντες, ἢ ἄλλως καὶ Χελώνη (Ἰδ.) λεγομένη (Πολδ.).

Ψ

Ψάκον, ἀκρωτήριο τῆς νήσου Κρήτης, καίμενον εἰς τὰ δυτικὰ αὐτῆς. Νῦν Σπάδα.

Ψαλῖς (ἡ), τὸ ψαλίδιον δι' οὗ ἐκείρον τὴν κόμην, ἐκούρευον τὰ κτήνη, ἐψαλίδιζον τὰ ἄνθη εἰς κατασκευὴν στεφάνων, κλ. Τὰ δύο τέμνοντα πέρατα αὐτῆς ἠνοῦντο ἄνω-

θεν δι' ἡμικυκλίου ἐλαστικοῦ μετάλλου, ὡς ἐν τῇ εἰκόνι ἐξ ἀρχαίου δακτυλιολίθου. Ἐνεκα τοῦ σχήματος τούτου ψαλῖς ἐλέγετο καὶ ἡ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ θόλου ἡμικυκλικὴ τῶν λίθων συνάντησις, καὶ πολλάκις καὶ ἡ ἡμικυκλικὴ οἰκοδομή.

Ψαλτήριον, μουσικὸν ὄργανον, τὸ ἄλλως λεγόμενον μάγαις (Ἀπλιν. παρ' Ἀθην. ΙΔ, 626), ἐφευρεθὲν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Κυθηρίου καὶ ἐν Ἐφέσῳ καθιερωθὲν τῇ Ἀρτέμιδι. Συνέκειτο ἐξ ἑνὸς ἡχητικοῦ κιβωτίου καὶ ἑνὸς ξύλου, ᾧ γωνιαίως συναντωμένων ἢ τόξον ἀποτελούντων, καὶ ἐχόντων ὅκτω χορδὰς ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον τεθειμένας, ὡς τὴν σημερινὴν ἄρπαν. Ἐπαίζετο δὲ φερόμενον ὀριζοντιῶς ἐπὶ τοῦ ὤμου, ὡς ἐν τῇ προκειμένῃ αἰγυπτιακῇ εἰκόνι. Τὸ δὲ ὑπ

αὐτὴν παριστᾷ πρωτότυπον τοιοῦτο ὄργανον διατηρούμενον ἐν τῇ Βρετανικῇ Μουσείῳ, καὶ εἰς τὸ κιβώτιον, δερματὶ ἐπικεκαλυμμένον, ἔχον ὅπας διὰ τὴν ἀντήχησιν. Ἀμβρακιώτης δὲ τις, πολιτογραφηθεὶς Σικυώνιος, Ἐπίγονος δὲ καλούμενος, μετερρύθμισε αὐτὸ εἰς ὄρθιον (ὡς τὴν ἄρπαν), μετακλήθην Ἐπιγόνιον (Αὐτ. Ε, 183). Ἐν χρήσει καὶ παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ παρὰ τοῖς Ἑβραίοις, παρὰ τούτοις ἐλέγετο Νάυλα (Ἀθηνᾶς. Τρ. Β, σλ. 511. — Γρηγ. Νεοτ. Τμ. Γ, σλ. 295).

(Ἰδ. Ψαλίς).

Ψάλτρεα. Αἱ εἰς τὰ συμπόσια μισθούμεναι γυναῖκες, οὐχὶ αὐστηρῶν πάντοτε ἡθῶν, ἵνα ψάλλωσι πρὸς ψαλτήριον ἢ κιθάραν, ἐλέγοντο ψάλτρεαι, ὅπερ ὅμως σημαίνει πᾶσαν ὄργανον παίζουσαν καὶ ψάλ-

λουσαν, ὥστε καὶ ὑπὸ τὴν ἀπέναντι εἰκόνα, τὴν ἐπὶ τοιχογραφίας ἐν Ἰταλίᾳ παριστῶσαν τὴν Μοῦσαν Ἑρατῶ, ἐστὶ γεγραμμένη ἡ λέξις ΨΑΛΤΡΙΑ.

Ψαλυχίδαι, ἐπίσημός τις γενεὰ ἐν Αἰγίνῃ (Πινδ. Ἰσθμ. ΣΤ, 91).

Ψαμάθη, 1) θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος, ἐκ τοῦ Αἰάκου μήτηρ τοῦ Φώκου, φονευθέντος ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ Τελαμῶνος καὶ Πηλέως (Ἡσδ. Θγ. 260, 1004. — Ἀπλιδ. Γ, 12, 6). Κατὰ μεταγεστέρους, γυνὴ τοῦ Πρωτέως (Εὐρπ. Ἐλ. 8). Παρὰ Πινδάρῳ, Ψαμάθεια. — 2) θυγάτηρ τοῦ Προτύπου, βασιλέως τοῦ Ἀργούς, ἐκ τοῦ Ἀπόλλωνος μήτηρ τοῦ Αἰνίου, φονευθεῖσα δὲ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς (Παυσ. Β, 19).

Ψαμμαθοῦς (ὁ), πόλις μετὰ λιμένος ἐν Λακωνίᾳ, ἀνατολικῶς κειμένη τοῦ Ταινάρου ἀκρωτηρίου (Παυσ. Γ, 25. — Σκύλ. λ. — Στρ. Βγ.). Καὶ Ἀμμαθοῦς παρὰ Στράβωνι, ὡς ψάμμος = ἄμμος.

Ψαμμήνιτος, υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Ἀράσιδος, τελευταῖος βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, ἐξ μηνῶς μετὰ τὸν ἐνθρονισμόν του (τῷ 525 π. Χ.) ἀναγκασθεὶς νὰ παραδοθῇ τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν Καμβύσῃ, μετ' ἐπίμονον καὶ γενναίαν ἀντίστασιν κατὰ τ' ἀνατολικά μεθόρια τοῦ κράτους του, καὶ νὰ παραδῶσιν καὶ τὴν πρωτεύουσάν Μέμφιν. Ὁ κατακτητὴς, θανατώσας τὸν υἱὸν τοῦ Ψαμμήνιτου, ἠθέλησεν αὐτὸν νὰ ἐγκαταστήσῃ διοικητὴν τῆς Αἰγύπτου· ἀλλ' ἀνακαλύψας μετ' οὐ πολὺ συνωμοσίαν τεκταινομένην ὑπὸ τοῦ Ψαμμήνιτου, τὸν ἐθανάτωσε, ποτίσας αὐτὸν αἷμα ταύρου (Ἡρόδ. Γ', 10).

Ψαμμήτεχος (Θουκ.) ἢ Ψαμμίτιχος (Ἡρόδ. — Διόδ. — Στράβ.), υἱὸς τοῦ Νεχῶ, ἐκ Σαΐος, πόλεως τῆς κάτω Αἰγύπτου. Μετὰ μακρὰν ἀναρχίαν, ἐφ' ἧς τὴν διοίκησιν ἀλληλοδιαδόχως κατέλαβον Αἰθίο-

πες ἡ ἐγγώριοι τυχοδιῶνται, δώδεκα ἐπίσημοι Αἰγύπτιοι συνεδέθησαν τέλος εἰς δωδεκαρχίαν, τῷ 670 π.Χ., καὶ ἀπέδωκαν τὴν εἰρήνην εἰς τὴν χώραν. Ἀλλὰ μετὰ τινα ἔτη, εἰς ἐξ αὐτῶν, ὁ Ψαμμήτιχος, ἀπόγονος τῆς βασιλικῆς γενεᾶς, κατεπολέμησε καὶ κατενίκησε παρὰ τῇ πόλει Μέμφιδι τοὺς συγκυβερνήτας του, βοθηεῖα Ἑλλήνων, Καραῶν καὶ Ἰώνων, καὶ ἐγκατέστη μόνος βασιλεὺς, ἀπὸ 656 — 617., τὴν Σῆν καταστήσας πρωτεύουσαν, καὶ πρῶτος ἠνέωξε τὴν Αἴγυπτον εἰς τοὺς Ἑλληνας, ἐπιτρέψας αὐτοῖς νὰ κτίσουν ἐπὶ τοῦ Νείλου φρούριον καὶ ἐμπορεῖον τὴν Νώνακριν, καὶ ἄλλα μέρη τῆς χώρας νὰ ἐποικίσωσι, καὶ εἰς τοὺς Ἰωνας νὰ ὀχυρώσωσι στρατόπεδον κατὰ τ' ἀνατολικά τῆς Αἰγύπτου, πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἐκεῖσε ὁρίων. Ἐπ' αὐτοῦ ἔπαυσεν ἡ ἀπομόνωσις τῆς Αἰγύπτου καὶ ἡ αὐστηρότης τῆς εἰς φυλὰς διαιρέσεως. Ἀλλ' ἐκ τῆς στρατιωτικῆς φυλῆς 240,000 δυσαρεστούμενοι διὰ ταῦτα, ἀπώκησαν εἰς Αἰθιοπίαν (Ἡρδ. Β, 30). Ἐπὶ τῶν Σκυθῶν προσβληθεὶς, τοὺς ἀπέκρουσεν ἐξέτεινε τῆς Αἰγύπτου τὰ ὅρια, ἐκυρίευσεν μετὰ μακρὰν, θῆθεν 29 ἐτῶν, πολιορκίαν τὴν πόλιν Ἀσδὸδ, καὶ ὑπέταξε τὴν γῆν τῶν Φιλισταίων (Ἡρδ. Α, 205. Β, 47. 151. — Διόδ. Α, 67).

■*ἄμμεις, υἱὸς τοῦ Νεχῶ καὶ διάδοχος αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον τῆς Αἰγύπτου, βασιλεύσας 604 μέχρι 595 π. Χ. (Ἡρδ. Β, 160).

■*αὔμις, υἱὸς Ἀκρωνος ἐκ Καμαρίνης τῆς Σικελίας, νικήσας ἀπὴν εἰς τὰ Ὀλύμπια τῇ 82α Ὀλυμπιάδι (Πινδ. Ὀλ. Δ καὶ Ε).

■*αφῆς, χωρίον καὶ δῆμος τῆς Αἰαντίδος φυλῆς ἐν Ἀττικῇ, πλησίον τοῦ Ὠρωπού, παρὰ τῷ μαντεῖϊ τοῦ Τροφωνίου (Στράβ. Θ, 1, 22).

■*έλλειον, ὄσμημα χρυσοῦν καὶ πολύτιμον, ὃ ἔφερον αἱ γυναῖκες περὶ τὸ μετακάρπιον τῶν χειρῶν ἢ τοὺς βραχίονας, ὥστε

καὶ περὶ Πραξιτέλους μνημονεύεται (ΠΙ. XXXIV, 19. 10—Τατν. κ. Ἑλλ. 55) ὅτι ἐν ἄλλοις ἐποίησε «ψελλιουμένην» γυναῖκα. Παρὰ δὲ βαρβάρους (Πέρσαις, Μήδοις, Γα-

λάταις), ἔφερον αὐτὰ καὶ οἱ ἄνδρες (Ἡρδ. Η, 123. Θ, 80. — Ἐνφ. Ἀνθ. Α, 1, 27. — Λιν. Ι, 11) οὐ μόνον ἐπὶ πολυτελείᾳ, ἀλλὰ καὶ ὡς σύμβολον τοῦ βαθμοῦ. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Σαδίοις ἐδίθετο καὶ εἰς ἀναγνώρισιν ὑπηρεσιῶν, ἐν εἴδει παρασῆμου (Τ. Λιν. Χ, 44). Τὰ Ἑλληνικά ψέλλια εἶχον παντοῖα ὀνόματα, κατὰ τὸ σχῆμα, τὸ μέγεθος ἐνθαῖνον, κτλ. Ἐν Ἀθήναις, ἕνεκα τοῦ σχήματος, ἐλέγοντο καὶ ὄφεις (Ἡσυχ. λξ.).

■*ευδεγραφή, γραφή. Οἱ εἰς τὸ δημόσιον ὀφείλοντες κατεγράφοντο εἰς κατάλογον ὑπὸ τῶν πρακτόρων, καὶ ὅταν ἀπέτινον τὸ ὀφειλόμενον, διεγράφοντο αὐτῶν τὰ ὀνόματα (Δημοκ. κ. Τιμοκρ. 696) Ἄν δὲ τις πολίτης ἀισχυρίζετο ὅτι κακῶς καὶ ψευδῶς ἐνεγράφη ἐν ᾧ οὐδὲν ὀφείλειεν ἢ οὐχὶ ὅσον ἐνεγράφη, ἡδύνατο νὰ κινήσῃ δίκην ἢ μᾶλλον γ ρ α φ ἦ ν (ἦτοι ἐγκληματικὴν δίκην) ψ ε υ δ ε γ γ ρ α φ ἦς ἢ κατὰ τῶν πρακτόρων, ἢ κατὰ τοῦ ψευδῶς προκαλέσαντος τὴν ἐγγραφήν του. Ἄν ὁ ἐναγόμενος, ὁ ψευδῶς ἐγγράψας, ἡττήτο, ἐνεγράφετο εἰς τοὺς καταλόγους τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀντὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐνάγοντος, διὰ τὴν ἐγγεγραμμένην ποσότητα. Ἡ δίκη ἦν τῆς δικαιοδοσίας τῶν θεσμοθετῶν (Πολυβ. Η, 40, 43. — Ἀρποκρ. καὶ Σουίδ. λξ.).

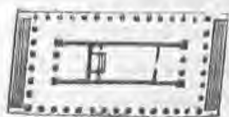
■*ευδισόδομος, ὁ ῥυθμὸς τῆς τοιχοδομίας ὁ ἀποτελῶν τὴν μετάδασιν ἀπὸ τῆς ἀρχαίας πολυγωνίου, εἰς τὴν ἰσόδομον τῶν ἡμερῶν τῆς ἀκμῆς. Κατ' αὐτὴν οἱ λίθοι εἰσὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον παραλληλεπίπε-

δοι, οὐχὶ πάντες τῶν αὐτῶν διαστάσεων, καὶ ἀπόστασις τῶν κιόνων ἀπὸ τοῦ τοίχου τοῦ
τινες παρεκκλίνουναι τῆς καθέτου γραμμῆς ἢ σηκοῦ ἦν τοσαύτη, ὡς ἂν καὶ ἡ ἄλλη σειρὰ
τῆς ὀριζοντίου. Τοιοῦτος ῥυθμὸς ἀπαντᾷ ἐκείνη ὑπῆρχε.

ἔτι καὶ εἰς τὰς Μυκήνας, περὶ τὴν πύλιν
τῶν λεόντων, ἴσως ὁμως ἐκ μεταγενεστέρων
ἐπιτελισμῶν ἢ διορθώσεων τῶν τειχῶν πρὸ
τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, διότι τότε
ἔτι ἐπεκράτει, ὡς φαίνεται καὶ εἰς τὴν Πνύ-
κα τῶν Ἀθηνῶν, τὴν ἐπὶ Θεμιστοκλέους
διασκευασθεῖσαν, καὶ εἰς τὰ τείχη τὰ ὑπὸ
τῶν εἰσβαλόντων Πελοποννησίων ὑπὲρ τὴν
Δεκέλειαν ἀνεγερθέντα.

¶Ευδοδίπτερος. Δίπτερος ἦν ὁ
ναὸς ὃ ἔχων περὶ τὸν σηκὸν διπλὴν στοάν ἢ

σειρὰν κιόνων· ψευδοδίπτερος δ' ἐκεῖ-
νος οὗ ἔλειπεν ἡ ἐντὸς σειρὰ, καὶ ὁμως ἡ
(ΑΡΧ. ΔΕΞ. Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ ΤΟΜ. Β').

¶Ευδοθύρην, ψευδὴς θύρα, ὁμοίωμα
μόνον θύρας. Ἄλλ' ἐπίσης καὶ ἡ κρυπτή,
μυστική, μὴ φαινομένη θύρα (Ammian.
XIV, 1).

¶Ευδοκλήτειας γραφή. Κατὰ
τὴν ἀττικὴν δικονομίαν ὁ ἐναγόμενος, εἰς
οἰανδήποτε δίκην ἐκαλεῖτο ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος,
συνοδευομένου ὑπὸ δύο μαρτύρων, οἵτινες ἐλέ-
γοντο κλήτορες ἢ κλητῆρες, νὰ προσέλθῃ
εἰς τὸ δικαστήριον τὴν δικάσιμον ἡμέραν,
καὶ ἂν δὲν προσήρχετο, καταδικάζετο ἐρήμην.
ἐκτὸς ἂν ἠδύνατο ν' ἀποδείξῃ ὅτι δὲν ἐκλη-
τεύθη, καὶ ὅτι ψευδὴς ἦν ὁ περὶ τούτου
ἰσχυρισμὸς τῶν κλητῆρων. Ἐν τοιαύτῃ
περίπτώσει ἐκίνει κατ' αὐτῶν δίκην ψευδο-
κλητείας (Δμοθ. πρ. Νικοστρ.), καὶ ὁ τρίς
ψευδοκλητείας ἁλοῦς περιήρχετο εἰς ἀτιμίαν
ὡς πάντες οἱ ψευδομάρτυρες. Ἡδύνατο δὲ

τὸ δικαστήριον, ἃν ἐνέκρινε, καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης καταδίκης νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ἀτιμίαν (Ἀνδκδ. II. μυθ. 10) καὶ, ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τοῦ ἐγκλήματος, ὡς καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον.

ἡ·ευδομαρτυριῶν δίκη. Ἐν Ἀθήναις ὁ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων καταδικασθεὶς καὶ δι᾽ ἄσχυριζόμενος ὅτι ψευδεῖς ἐδόθησαν κατ' αὐτοῦ μαρτυρίαι, ἠδύνατο νὰ κινήσῃ κατὰ τῶν μαρτύρων δίκην ψευδομαρτυριῶν, ὡς καὶ κατὰ τοῦ προσενηγόντος τοὺς ψευδεῖς μάρτυρας δίκην κακοτεχνιῶν (Δμσθ. κ. Εὐκρτ. 1139). Καὶ ἂν μὲν πάντες οἱ μάρτυρες ἀπεδείκνυντο ψευδῶς μαρτυρήσαντες, τότε ἡ δίκη ἐγίνετο ἀνάδικος (Σχλ. Πλτ. Νομ. Γ, σλ. 530), ἥτοι ἠκυροῦτο, καὶ ἐδικάζετο ἀπ' ἀρχῆς ἂν δὲ μόνον τινὲς τῶν μαρτύρων, ἡ ἀπόφασις ἔμενεν ἠκυρος, πλὴν ἐπὶ δικῶν ξενίας καὶ κληρώσεως (ἴδ. καὶ Ῥαγκ. Ἀπαντ. ΙΕ. Πολιτ. ἀρχ. Α. σλ. 383), καὶ οἱ ψευδομάρτυρες μόνον ἐτιμωροῦντο. Ὁ δὲ τρίς ἄλους ψευδομαρτυρίας περιέπιπτεν εἰς ἀτιμίαν.

ἡ·ευδοπερίπτερος, ἐλέγετο ναὸς ὅστις κατὰ τὰς μακρὰς αὐτοῦ πλευρὰς εἶχεν ἐξωθεν οὐχί, ὡς ὁ περίπτερος, στοὰν κιόνων

ἀπὸ τοῦ τοίχου ἀπεχόντων, ἀλλ' ἡμικίονας μόνον, εἰς τὸν τοῖχον προσκεκολλημένους. Τοιοῦτος ἦν ὁ ναὸς τῆς Ἀνδρικῆς Τύχης ἐν Ῥώμῃ, οὗ τὸ προσηρηθένον σχέδιον.

ἡ·ευδοφίλιππος, δοῦλός τις, Ἀνδρικός καλούμενος, καὶ δι᾽ ἄσχυρισθῆναι ὅτι ἦν Φίλιππος, ὁ υἱὸς Περσέως, τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας (Στρβ.).

ἡ·ησσοῖ, λαὸς τῆς ἀσιατικῆς Σαρματίας, εἰς τ' ἀνατολικά τῆς Μαιώτιδος κατοικῶν (Στρβ. — Πτλμ.).

ἡ·ήκτρα, ὄργανον πρὸς ξέσιν καὶ

καθαρισμὸν, ἰδίως τῶν ἵππων (Εὐρπ. Ἰππόλ.).

ἡ·ήφισμα, ἴδ. Ἐκκλήσια.

ἡ·ηφοπακίτης, εἶδος ταχυδακτυλογράφου, ἀπατιῶντος τοὺς θεατὰς, ἢ τοὺς παίζοντας μετ' αὐτοῦ, διὰ τῆς ταχείας μεταβάσεως ψήφων ἢ κύβων ἀπὸ μιᾶς χειρὸς εἰς τὴν ἄλλην. Ὁ αὐτὸς ἐλέγετο καὶ ψηφοκλήπιτης (Ἀλκίφρ. Ἐπ. Γ, 20. — Ἀθν. Α, 34. — Σουῖδ.).

ἡ·ηφοθεσία. Οὕτως ἐκαλεῖτο ἡ τέχνη τοῦ συναρμολογεῖν μικροτάτας ψήφους ἢ ἀβακίσκους, ὡς ἐπίσης τὰς ἔλεγον, διαφόρων χρωμάτων εἰς σύνθεσιν ζωγραφιδῶν, δι' ὧν πρὸ πάντων ἐκαλλωπίζοντο τῶν πολυτελῶν οἰκοδομῶν τὰ ἐδάφη. Εὐρέτης αὐτῆς λέγεται, ἡ ἴσως μᾶλλον αὐτὴν ἐτελειοποίησεν, ὁ ἐπὶ τῶν πρώτων Διαδόχων ζῶν Σῶστος ὁ ἐκ Περγᾶμου (Pl. XXXVI, 20), οὗ μάλιστα ἐπηνεῖτο ὁ «ἀσάρωτος οἶκος», παράστασις, διὰ ψηφοθημάτων, ἐδάφους ἐστιατορίου διατηροῦντος τὰ περιετρίμμενα λείψανα δείχνου. Τοῦ θυμασίου τούτου ἔργου μιμήσεις ἀνευρέθησαν καὶ ἐν Ῥώμῃ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ. Εἰς τὴν οἰκίαν Δημητρίου τοῦ Φαληρέως τὰ ἐδάφη τῶν ἀνδρώνων κατεσκευάσθησαν «ἄνθινα» (Διοδ. ΙΒ, 543). Εἰς τοῦ Ἰέρωνος δὲ τὴν θαλαμηγὸν κατεσκευάσθη «δάπεδον ἐν ἀβακίοις», παριστῶν πάντα τῆς Ἰλιάδος τὸν μῦθον (ΙΒ, 543). Λαμπρὸν δὲ καὶ πλήρες ψηφοθημάτων εὐρέθη ἐν Πομπηίᾳ, εἰς τὸν λεγόμενον «οἶκον τοῦ Φαύνου», συγκείμενον ἐξ ὑελίνων ψήφων, καὶ παριστῶν τὴν ἐν Ἰσσοῖ μάχην τοῦ Ἀλεξάνδρου κατὰ τοῦ Δαρείου, ἴσως κατὰ τὴν εἰκόνα τῆς ζωγράφου Ἑλένης (Φωτ. Πλαν. Δ, 247). Ἐξηκολούθησε δ' ἡ τέχνη αὕτη ζωηρῶς ἀσκουμένη καὶ ἐπὶ Ῥωμαίων, ἐξ ἧς ἐποχῆς λείψανα αὐτῆς ἀνευρίσκονται ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, πρὸ πάντων δι' ὑαλίνων χρωματιστῶν ἢ διαχρύσων ψήφων, ὡς εἰς τὴν χαλκιδικὴν τοῦ Ἰουστινιανοῦ παρεστήθησαν οὕτω πάντα αὐτοῦ τὰ κατορθώματα (Πρωκ. π. κτμ. Α, 10) καὶ οὕτως ἔκτοτε κατεκοσμοῦντο δι'

ἁγιογραφῶν οἱ θέλοι τῶν ἐκκλησιῶν καὶ οἱ τοῖχοι.

Ψῆφος (ῥ), πᾶν μικρὸν λιθάριον οἷας ὅποτε χρήσεως ὡς διὰ ψηφοθεσίαν (ἰδ.), διὰ τοὺς ἐπὶ ἀδακίων ἀριθμητικούς ὑπολογισμούς, οἷον τὸ ἐν τῇ εἰκόνι ἐξ ἀναγλύφου τυρρηνικοῦ δικυβείαν, κτλ. Πρὸ πάντων δὲ μεγάλη καὶ ἐπίσημος ἐγένετο ἡ χρῆσις τῶν ψήφων εἰς τὰς πολιτικές καὶ δικαστικές συνελεύσεις. Κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ τὸν χαρακτήρα τῶν ὑποθέσεων περὶ ὧν ἐπρόκειτο νὰ δηλωθῇ τῆς συνελεύσεως ἡ ἀπόφασις, ἡ ψηφοφορία ἐλέγετο ἢ μυστική (κρύβδην) ἢ φανερά. Εἰς τὰς δικαστικές ἀποφάσεις, μετὰ τὴν δίκην σύσκεψις τῶν δικαστῶν δὲν ἐγένετο, οὐδ' ἦν ἐφικτὴ διὰ τὸ πλῆθος αὐτῶν (Ἀρστ. Πολ. Β, 5, 8)· ἡ ψηφοφορία δ' ἦν μυστική, καὶ μετεχειρίζοντο πρὸς αὐτὴν κατ' ἀρχὰς ψήφους (λιθάρια), εἴτα κυάμους, δι' ὃ καὶ ὡς φιλόδικον τὸν δῆμον ἐλέγχων ὁ Ἀριστοφάνης (Ἰππ. 41), λέγει αὐτὸν «κυαμοτρῶγα», ἢ καὶ ὄστρακα καλούμενα *χοίρινες* (Ἀρστ. Σφ. 333), πάντα ταῦτα κατὰ δύο χρώματα, λευκὰ μὲν τὰ ἀθωοῦντα, μέλανα δὲ τὰ καταδικάζοντα. Εἰς ἔτι δὲ μεταγενεστέρους χρόνους ἀντικατέστησαν καὶ ταῦτα διὰ μικρῶν μεταλλίνων δισκαρίων, ἅτινα ὡς ἐκ τοῦ σχήματος αὐτῶν σπόνδυλοι, ἀλλ' οὐχ ἥττον γενικῶς καὶ ψῆφοι ἐλέγοντο, καὶ ὧν οἱ μὲν ἦσαν διατετυπημένοι, οἱ καταδικαστικοί, οἱ δὲ πλήρεις, οἱ ἀθωωτικοί (Αἰσχ. κ. Τιμρχ. 33). Κατ' ἀρχὰς ἐτίθετο ἐν καὶ μόνον ἀγγεῖον, κάδος, καδίσκος, ἢ καὶ ὑδρία λεγόμενον, εἰς ὃ ἕκαστος ἔρριπτεν ἢν ᾔθελε ψηφόν, διατηρῶν τὴν ἄλλην. Μετ' Εὐκλείδην δὲ ὁ καθίσκος οὗτος ἦν χαλκοῦς, καὶ ἐλέγετο *κύριος*· παρ' αὐτῷ δ' ἐθετίθετο καὶ ἄλλος ξύλινος, λεγόμενος *ἄκυρος*, διὰ τὰς περιττὰς ψήφους. Ἐκεῖτο δ' ἐπὶ τοῦ κυρίου καθίσκου πῶμα, καὶ ἡ μὲν ὡς λεγόμενον, δι' οὗ μία μόνη ψῆφος διήρχετο. Ἡ ἡγεμονεύουσα ἀρχὴ ἔχυνεν ἔπειτα τὰς ψήφους τοῦ κυρίου καθίσκου εἰς τράπεζαν, καὶ ἐκεῖ

ἤριθμοῦντο. Ὑπῆρχε δὲ πρὸ τοῦ Εὐκλείδου, ὡς φαίνεται, καὶ ἄλλο εἶδος ψηφοφορίας διὰ δύο καθίσκων, ὧν ὁ μὲν ἐλέγετο ἀπολύων, ὁ ἀθωωτικός, ὁ δὲ ἀπολύς, ὁ τὰς καταδικαστικὰς ψήφους δεχόμενος (Φρόνιχ. ἐν Ἀρκρ. καὶ Σουῖδ.). Αὕτη πιθανῶς ἦν ἡ φανερά ψηφοφορία. Εἰς τὰς ποινικὰς δίκας ἡ ἰσοψηφία ἐλογίζετο ὑπὲρ τοῦ κατηγορουμένου (Εὐρπ. Ἡλέκτρ. 1257), καὶ ἐλέγετο ὅτι ὑπὲρ αὐτοῦ προσετίθετο ἡ ψῆφος τῆς Ἀθηνᾶς, διότι ἐπεκράτει ἡ δόξα, ὅτι ἐπὶ τῆς δίκης τοῦ Ὀρέστου εἰς τὸν Ἀρειον Πάγον, ἰσοψηφούντων τῶν δικαστῶν, ἡ Ἀθηνᾶ ἔρριψε τὴν ψῆφόν της ὑπὲρ αὐτοῦ ἀφα-

νῶς (Αἰσχλ. Εὐμ. 741— Ἀντφ. π. Ἡρδ. κλ. ΝΑ).— Εἰς δὲ τὰς πολιτικές συνελεύσεις, τὴν βουλήν, τὴν ἐκκλησίαν τοῦ δήμου, ὡμνουν τὰ μέλη ὅτι θὰ ἐψήφισον κατὰ τοὺς κειμένους νόμους, εἰς ἃς δὲ περιστάσεις νόμοι δὲν ὑπῆρχον, κατὰ συνειδήσιν (Δμσθ. ἐν Λεπτ. σελ. 339). Ψηφοφορία ἦν ἀναγκαία προσέτι καὶ ὅπου μέγας ψήφων ἀριθμὸς ἀπητεῖτο, ὡς ἐπὶ πολιτογραφήσεως, καταργήσεως ἀτιμίας, ἐξοστρακισμοῦ (ἰδ.) κτλ. Δι' ἐκλογὰς δὲ ἀντικαθίστα τὴν ψηφοφορίαν ἡ *χεῖροτονία* (ἰδ.), εἶδος προχείρου καὶ φανεροῦ ψηφοφορίας. — Περὶ τῶν βασιλέων τῆς Σπάρτης ἐπίστευνον τινες τῶν ἀρχαίων συγγραφέων (Ἡρδ. Ζ, 57), ὅτι εἶχον ἕκαστος ἀνὰ δύο ψήφους εἰς τὴν γερουσίαν· ἀλλ' ὁ Θουκυδίδης (Α, 20) ῥητῶς ἀναιρεῖ τοῦτο, ἐξηγῶν ὅτι ἐπὶ διχοψηφίας εἶχον μόνον τὴν νικῶσαν. — Ὁ Σύλλας, κυριεύσας τὰς Ἀθήνας, ἀφῆρεσεν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων τὸ δικαίωμα τοῦ ψήφου καὶ τῆς χειροτονίας, ὑποσχεθεὶς αὐτὸ μόνον εἰς τοὺς ἐγγόνους των. — Οἱ δίδοντες ψῆφον ἐλέγοντο

ὅτι ἐψηφίζοντο, ἔφερον ψῆφον ἢ ἐτίθεντο ψῆφον. Ψῆφίζεσθαί τι· ἐδήλου ἀποφασίζειν τι διὰ ψήφου. Ὁ ἄρχων ὁ προχαλῶν εἰς ψηφοφορίαν τὴν ὁ ἐπιψηφίζων, ψῆφον ἐπάγων ἢ διδοὺς. Ἀλλὰ καὶ ψῆφον τινὶ διδόναι ἐσημαίνει προσέτι ψηφίζειν ὑπέρ τινος.

Ἡρώδου Ἀφροδίτης, καὶ ψιθυριστῶν Ἐρωτος καὶ Ἑρμοῦ, ὑπῆρχον ἱερά ἐν Ἀθήναις, ἀγνώστου θέσεως.

Ἡέλλεις (ὁ) (Στρεβ.), ἡ ψίλλεις (Στρεβ. Β.). ποταμὸς τῆς Βιθυνίας ἐν τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ.

Ἡέλοϊ, ἴδ. στρατός.

Ἡέλοκιθαριστική, ἡ τέχνη τοῦ κρούειν τὴν κιθάραν καθ' ἑαυτὴν οὐχὶ πρὸς συνοδείαν καὶ ὑποστήριξιν τοῦ ᾄσματος. Ὁ μάλιστα καλλιεργήσας αὐτὴν ἦν Λύσανδρος ὁ Σικυώνιος (Ἀθήν. 14, 627).

Ἡέλωθρον, χρίσμα, ἀλοιφὴ δι' ἧς οἱ τρυφηλοὶ καὶ θηλυπρεπεῖς ἐφίλουν, ἀφῆρουν τὰς τρίχας (Ἡρδ. Δ, 25) ἀπὸ τοῦ προσώπου ἢ ἄλλων μερῶν τοῦ σώματος, κατασκευαζομένη ἐξ ἀσβέστου μετὰ πεπυρωμένου ἄρσενικοῦ.

Ἡέμυθος (ὁ), καὶ ψιμύθιον, ἀλοιφὴ ἐκ μολύβδου δι' ὁξέων εἰς τίτανον μεταβαλλομένου, φάρμακον θανατηφόρον, δι' οὗ αἱ φιλάρεσκοι γυναικες ἐπετρίβοντο τὸ πρόσωπον ὅπως φαίνεται λευκὸν (Πλουτ. Συμποσ. ΣΤ, 6).

Ἡέυκτηρ, καὶ ψυγεὺς, ἀγγεῖον ἢ κρατὴρ πρὸς κατάψυξιν τοῦ οἴνου (Πλάτ. Συμπ. 332. — Τιμοκ. Λεξ. Πλάτ. λξ. — Ἀθήν. ΙΑ, 469. 502. 503), συνήθως χαλκοῦν (Ἀθην. Δ, 142) ἢ καὶ ἀργυροῦν (Ἀθην. Ε, 199). Ἦν δὲ διπλοῦν, τὸ ἐντὸς, εἰς ὃ ἐτίθετο ἡ χιών, καὶ τὸ ἐκτὸς, εἰς ὃ ὁ οἶνος, ὡς σώζεται ἐν πήλινον εἰς τὸ μουσεῖον τῆς Δανίας. Εἶχε δὲ κατὰ τὸν πυθμένα χρονίσκον, δι' οὗ ἐξέρρεεν ὁ οἶνος ἀφ' οὗ ἐψύχετο. Τὸν ψυκτῆρα τοῦ Κλεομένους (Φύλαρχος ἐν Ἀθην. Δ, 142) λέγει κρατῆρα ὁ Πλουτάρχος

(Κλεομ. Γ). Ὑπῆρχον δὲ ψυκτῆρες διαφόρου χωρητικότητος, ἀπὸ 8 κοτυλῶν (Πλάτ. Αὐτ.). μέχρι πολλῶν μετρητῶν (Ἀθην. Ε, 199). Πολλάνης δ' ἐδίδοντο ψυκτῆρες καὶ ὡς ἐπαθλα τοῖς νικῶσι κοτταβισταῖς.

Ἡέλλοι, λαὸς μεσόγειος τῆς Κυρηναϊκῆς, καθ' Ἡρόδοτον (Δ, 173) πανδήμως καταχωσθεὶς ὑπὸ τῆς ἄμμου τῆς ἐρήμου. Ὑπ' ἄλλων ὁμοῦς συγγραφέων (Στρεβ. ΙΕ, 582. ΙΖ, 834) μνημονεύονται καὶ μεταγενεστέρως ὡς διὰ γοητειῶν τοὺς ὄφεις ἀποκρούοντες, καὶ ὡς ὑπὸ τῶν γειτόνων αὐτῶν Ναθαμόνων ἐξολοθρευθέντες (ἴδ. καὶ Αἰλ. Ζ. ἱστ. Α, 57. — Στρεβ. Β.).

Ἡέύρα (τὰ), νῆσος 50 στάδια βορειοδυτικῶς τῆς Χίου κειμένη, μεθ' ὁμωνύμου πόλεως καὶ περιφήμου ναοῦ τοῦ Βάκχου (Στρεβ. ΙΔ, 645). Παρ' Ὀμήρῳ (Ὀδ. Γ, 172) Ψυρία νῆσος. Τὰ νῦν Ψαρά.

Ἡέυττάλεια, νησιδίον τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου, ἀκατοίκητον, μετὰξὺ Σαλαμῖνος καὶ τῆς ἀττικῆς ξηρᾶς (Ἡρδ. Η, 76. — Πaus. Α, 35. — Στρεβ. Β.). Νῦν παρὰ τῷ λαῷ Λειψοκουτάλα.

Ἡέυχωγός, Ἡέυχομομπός. ἴδ. Ἑρμῆς.

Ἡέυχῃ (ἴδ. Ἑρώς). Ἡ τέχνη παρίστησιν αὐτὴν ὡς τρυφερωτάτην νεάνίδα, ἔχουσαν ψυχῆς (πεταλούδας) πτερὰ, ἢ ὡς πεταλούδαν αὐτὴν.

Ἡέύχιον, χωρίον τῆς νήσου Κρήτης, ἔχον λιμένα (Πτλμ.). Καὶ τὰ Ψέχαια (Περιπλ.). Νῦν Παλαιόκαστρον.

Ἡέυχομαντεῖον ἢ Ψυχόπομον, πεῖτον, χρησμὸς ὀνείρων, ἢ νεκροῦ ἐπιφάνεια (ἴδ. μαντική). Προσέτι δὲ καὶ τὸ μέρος ἐνθα ὁ ψυχόμαντις ἐπικαλεῖται τὴν ἐμφάνειαν τῶν νεκρῶν ἵνα ἐρωτᾷ αὐτούς. Τοιαῦτα ὑπῆρχον πολλὰ ἐν Ἑλλάδι· ἐν Ἰταλίᾳ δὲ, ἐν Καμπανίᾳ, παρὰ τὴν λίμνην Ἀβέρνην.

Ἡέύχρος (ὁ), ποταμὸς τῆς Κολχίδος ἐν Ἀσίᾳ (Ἀριαν).

Ἡέωφεις, 1) Θυγάτηρ τοῦ Ἑρως ἐν

Σικελία, ἐκ τοῦ Ἡρακλέους μήτηρ τοῦ Ἐχέφρονος καὶ τοῦ Προμάχου (Παυσ. Α, 24, 1). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Ἐάνθου, ἐγγονος τοῦ Ἐρυμάνθου, καθ' ἣν ἐκλήθη ἡ ἀρκαδικὴ πόλις (Παυσ. Η, 24). — 3) Πόλις εἰς τὰ βορειοδυτικὰ τῆς Ἀρκαδίας κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Ἡλίδος, πρὸ τῶν Τρωϊκῶν Φήγεια, εἶτα δὲ, ὡς ἐλέγετο, μετακτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἢ τῆς ἐγγόνου τοῦ Ἐρυμάνθου (Παυσ.

Η, 24, 1), εἰς θέσιν ὄχυράν πρὸς τὰ ἄνω τῆς κοιλάδος τοῦ Ἐρυμάνθου ποταμοῦ. Ἐπ' τοῦ Αἰτωλοαχαϊκοῦ πολέμου οἱ Ἀχαιοὶ κατέλαβον αὐτὴν ὡς ὀρμητήριον· τῷ δὲ 219 π. Χ. ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Μακεδόνων. Ἦν δὲ καὶ κέντρον πολλῶν γενικῆς συγκοινωνίας ὁδῶν. Ἐν αὐτῇ ὑπῆρχε ναὸς τῆς Ἐρυκείας Ἀφροδίτης καὶ ὁ τάφος τοῦ Ἀλκμαϊόνος (Πολύβ. Δ, 70. — Ἀπλ. Γ, 7, 5).

Ω

Ἰβ (ἡ), δέρμα μαλλωτόν· ἀλλὰ συνήθως τὰ ἄκρα τοῦ ἱματίου, ἡ παρυφή.

Ἰβανος (ὁ), μικρὸς ποταμὸς τῆς Σικελίας, ῥέων παρὰ τῇ πόλει Καμαρίνῃ (Πινδ. Ὀλ. Α, 25).

Ἰβάρειων, ποιητικῶς ἀντὶ Ὠρίων. Ἰδ.

Ἰββαί. Ἐν Σπάρτῃ ἡ ὠβὴ ἢ ὠβὰ, ζωρικὴ μετάπλασις τῆς λέξεως οἶη (μόνη, μονάς), ἡ συγγενὴς τοῦ Οἴη, ἐμφαίνουσα ἀγέλην, ἣν τὸ δέκατον τῆς φυλῆς, ἡ φρατρία, περιλαμβάνουσα ἀνὰ 10 γέννη. Ἡ ῥήτρα τοῦ Λυκούργου ἔλεγε «Φυλὰς φυλάξαντα καὶ ὠβὰς ὠβάξαντα τριάκοντα» (Πλουτ. Λυκ. ΣΤ).

Ἰββαρηνοί, εἰς τῶν λαῶν τῆς Ἀρμενίας (Στφ. Βζ).

Ἰβγενὸς καὶ Ὠγῆν, κατὰ Στέφ. Βζ. καὶ Ἡσύχιον, ὁ Ὠκεανός.

Ἰβγυγία, ἡ νῆσος τῆς Καλυψοῦς, καθ' Ὅμηρον (Ὀδ. Α, 35, Ε, 244 κλ.), ἔκειτο εἰς τὸν «ὀμφαλὸν τῆς θαλάσσης» (Ὀδ. Α, 50), ἀπώτατα, εἰς 18 ἡμερῶν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς χώρας τῶν Φαιάκων (Καὶ Ὀδ. Η, 244).

Ἰβγυγος καὶ Ὠγύγης, Βοιωτὸς αὐτόχθων, ἡ υἱὸς τοῦ Βοιωτοῦ, ἡ τοῦ Ποσειδῶνος, βασιλεὺς τῶν Ἐκτῆνων, πρῶτος ἄρξας ἐπὶ τῆς Βοιωτίας, ἥτις κατ' αὐτὸν Ὠγύγια ἐκλήθη

(Παυσ. Θ, 5, 1). Ἐπ' αὐτοῦ κατέκλυσεν ἡ Κωπαῖς μέρος τῆς Βοιωτίας, τὰ Ὠγύγια λεγόμενα πεδία, καὶ αὐτοῦ ἐπώνυμοι ἦσαν ἐν Θήβαις αἱ Ὠγύγαι πύλαι. Καὶ οἱ Ἀθηναῖοι δὲ ἐν ταῖς παραδόσεσιν αὐτῶν εἶχον τὸν Ὠγυγον ὡς πατέρα τῆς Ἐλευστίνος καὶ σύζυγον τῆς Δαείρας, θυγατρὸς τοῦ Ὠκεανοῦ (Παυσ. Α, 38, 7).

Ἰβγυρις (ἡ), νῆσος πρὸ τῶν παραλίων τῆς Καρμανίας, ἔχουσα, ὡς ἐπιστεύετο, τὸν τάφον τοῦ βασιλεῖος Ἐρύθρα (Διον. Περ. 607. — Στφ. Βζ.).

Ἰβδεῖον, οἰκοδόμημα πρὸς μουσικὰς γυμνάσεις καὶ ἐπιδείξεις. Ἐν Ἀθήναις ὑπῆρχεν ὠδεῖον ἀρχαιότατα, καὶ ὅτε ἔπεσαν τοῦ Πρατίνου τὰ ξύλινα ἱκρία, πρὶν οἰκοδομηθῇ λίθινον τὸ Διονυσιακὸν θέατρον, εἰς τοῦτο τὸ ὠδεῖον ἐγίνοντο αἱ θεατρικαὶ παραστάσεις (Ἡσύχ. λξ. — Παυσ. Α, 9), καθ' ὅσον ἀρχαιότατα τὰ δράματα συνίσταντο κυρίως σχεδὸν μόνον ἐκ τῶν χορικῶν ἀσμάτων. Ἀλλὰ μετὰ ταῦτα, ὅτε τὸ δρᾶμα ἔλαβεν ἄλλην ἀνάπτυξιν, καὶ ὠκοδομήθη, κατὰ τὰ πρότυπα καὶ αὐτοῦ μέρη, τὸ νέον θέατρον (Vitr. VII, Praef. II.), τότε ἀνήγειρεν ὁ Περικλῆς νέον ὠδεῖον, οἰκοδόμημα ἐπιφανέστατον (Στφ. 396), εἰς τὴν θέσιν τοῦ παλαιοῦ, πλησίον τῆς Ἐννεακρόνου, τοῦ ἱεροῦ τοῦ Διονύ-

σου καὶ τοῦ Διονυσιακοῦ Θεάτρου (Παυσ. Α, 8, 6, 14, 1, 20, 3. — Ξενφ. Ἑλλ. Β, 4.), καὶ, κατὰ Βιτρούδιον (V, 9), ἀριστερῶς τοῖς ἐκ τοῦ θεάτρου ἐξερχομένοις, ὡς τὴν θέσιν χαρακτηρίζει καὶ ὁ Ἀνδοκίδης (Ἀποσπ. ἐν Σχλ. Ἀριστφ. Ἰππ. 529), ἄρα ὑπὸ τοὺς νοτιανατολικούς πρόποδας τῆς Ἀκροπόλεως. Ἐρεῖπια ἀληθῶς ἐκεῖ μέχρι τοῦδε δὲν εὐρέθησαν, ὅπερ καὶ ρωσικὸν, διότι τὸ οἰκοδόμημα ἦν ξύλινον. Ὁ Περικλῆς τῷ ὄντι μετεχειρίσθη πρὸς αὐτὸ τὰ ἀπὸ τῶν Περσικῶν χρόνων ὡς ἱστορικὸν μνημεῖον ἐναποτεθειμένα καὶ φυλαττόμενα ξύλα τῶν ἐχθρικών πλοίων, καὶ ἵνα καταστήσῃ αὐτὰ πῶς χρήσιμα, καὶ διὰ λόγους ἡχητικούς τὰ ξύλα προτιμήσας τῶν λιθίνων τοίχων. Ἐπὶ τῆς πολιορκίας δὲ τοῦ Σύλλα ἔκαυσε τὸ ᾽Ωδεῖον τοῦτο ὁ Ῥωμαῖος στρατηγὸς (Παυσ. Α, 20, 3), ἢ μάλλον ὁ ἀμυνόμενος Ἀριστίων «ἵνα μὴ ἐτοιμοὶς ξύλοις ἔχῃ τὴν ἀκρόπολιν ἐνοχλεῖν» (Ἀππιαν. Μισρ. ΛΗ), ὅπερ ἀποδεικνύει καὶ τὴν ἐγγύτητα τοῦ ᾽Ωδεῖου εἰς τὴν Ἀκρόπολιν. Ἐπειδὴ δὲ περὶ μόνον μουσικῶν παραστάσεων ἐν αὐτῷ προὔκειτο, διὰ τοῦτο φαίνεται ὅτι δὲν ἦσαν, ὡς εἰς τὰ θέατρα, αἱ ἔδραι ἡμικυκλικῶς διατεθειμέναι ἀπέναντι τῆς σκηνῆς, ἀλλὰ τῶν μουσικῶν πιθανῶς τὴν θέσιν κατεχόντων ἐν τῷ κέντρῳ, καὶ ἔδραι περὶ αὐτοὺς κυκλικῶς κατελάμβανον πᾶν τὸ ἐμβαδὸν δι' ὃ ὁ Πλούταρχος (Περικλ. 15) λέγει ὅτι ἦν «πολύεδρον». Ἦν δὲ καὶ «πολύστυλον», ἥτοι πολλοὺς εἶχε λιθίνους κίονας, ἀνέχοντας τὴν ὀροφὴν, ἥτις ἦν «προκλινῆς καὶ κατάντης, ἐκ μιᾶς κορυφῆς πεπονημένη», ἥτοι κωνοειδῆς, ἴσως μὲν, ὡς ἐπίστευον οἱ ἀρχαῖοι, καὶ κατὰ μίμησιν τοῦ σχήματος τῆς τοῦ Ξέρξου σκηνῆς, ἀλλὰ βεβαίως καὶ διὰ τὴν ἀκουστικὴν. Ἐνεκα τῆς ὀξείας ταύτης ὀροφῆς, οἱ τότε κωμικοὶ, οἵτινες ἐχλεύαζον τὸν Περικλῆ διὰ τὸ σχῆμα τοῦ κρανίου του ὡς «σφηνοκέφαλον», ἔλεγον ὅτι ἔφερεν ἀντὶ κράνους τὸ ᾽Ωδεῖον εἰς τὴν κεφαλὴν. Τὸ πυρποληθὲν δ' ἀνωκοδόμησε, κατὰ

σωζομένην ἐπιγραφὴν (Bœck. G. J. N. 357) ὁ βασιλεὺς τῆς Καππαδοκίας Ἀριοβαρζάνης, ἴσως κατὰ τὸ ἀρχαῖον σχέδιον. Ὁμοίως καὶ τῶν Παττάρων τὸ ᾽Ωδεῖον εἶχε «μεγάλαν ὀροφὴν» (Welk. Sall. 25). — Καὶ ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων ᾠκοδομοῦντο ᾽Ωδεῖα ἄλλ' ἢ λέξις ἦν τότε ταυτόσημος τῇ Θεάτρῳ, ὡς τὸ τοῦ Ἡρώδου ἐν Ἀθήναις καὶ Θεάτρον ἐλέγετο καὶ ᾽Ωδεῖον, καὶ εἶχεν ἀκριβῶς καὶ ἐν ὅλοις καὶ ὡς πρὸς τὰ καθέκαστα τὸν ρυθμὸν θεάτρου Ῥωμαϊκοῦ. Ἡ διάμετρος αὐτοῦ ἐστὶ 248 ἀγγλ. ποδῶν, καὶ ἡ χωρητικότης 8000 θεατῶν. Τὸ τοῦ Περικλέους δ' ἐχρησίμευεν ἐκτάκτως καὶ ὡς δικαστήριον (Ἀριστφ. Σφ. 1104), καὶ εἰς φιλοσόφων συνεντεύξεις καὶ συζητήσεις (Πλούτ. π. Ψυχ. ΙΔ).

᾽Ωδῆ, τῆς λυρικῆς ποιήσεως τὸ κυριώτατον προϊόν, τὸ μεταξὺ τοῦ ὕμνου καὶ τοῦ ᾠσματος (Ἰδ. Λυρικὴ ποίησις).

᾽Ωερὸν, 1) ποτάμιον τῆς Βοιωτίας παρὰ ταῖς Πλαταιαῖς, δύο ἔχον πηγάς, καὶ μετὰ τοῦ Ἀσωποῦ, εἰς ἃν εἰσβάλλει, ἀποτελοῦν μικρὸν τρίγωνον (Ἡρδ. Γ, 51. — Παυσ. Θ, 4). — 2) θυγάτηρ τοῦ ποταμοῦ Ἀσωποῦ (Ἡρδ. Αὐτ.).

᾽Ωκαλέα (ἡ), χωρίον τῆς Βοιωτίας, μεταξὺ Ἀλιάρτου καὶ Ἀλαλκομενῶν, ἐπὶ Ὀμήρου ἤδη γνωστὸν ὡς κείμενον ἐπὶ ὀμῶν ὀμῶν ποταμίου ἐπὶ τοῦ ὄρους Τηλεφωσίου (Ἰλ. Β, 501).

᾽Ωκαλέα, θυγάτηρ τοῦ Μαντινέως, γυνὴ τοῦ Ἀδαντος, μήτηρ δὲ τοῦ Προίτου καὶ Ἀκριοῦ (Ἀπλλδ. Β, 2, 1).

᾽Ωκεάνης, ἀρχαῖον ὄνομα τοῦ Νεῖλου ποταμοῦ, κατὰ Διόδωρον (Α, 19).

᾽Ωκεανίδες, θυγατέρες τοῦ ᾽Ωκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος, τετρακισχίλια καθ' Ἡσίοδον (Θγ. 361), θαλάσσιαι θεότητες, παριστάμεναι συνήθως ὡς κατὰ τὸ ἥμισυ κόραι καὶ ἰχθυῖς.

᾽Ωκεανός, ὁ μέγας ποταμὸς, ὁ περιρρέων τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν (Ὀμ. Ἰλ. Ξ, 245). Ἐξ αὐτοῦ ἐπήγασαν πάντα τὰ

θαλάσσια ρεύματα, οἱ ποταμοὶ καὶ αἱ πηγαὶ (Ἰλ. Φ, 190). Ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη, οἱ ἀστέρες ἐξ αὐτοῦ ἀνατέλλουσι, καὶ δύνουσιν εἰς αὐτὸν (Ἰλ. Η, 422. Θ, 485. Ε, 6). Καὶ συνροεῖται μὲν μετὰ τῆς θαλάσσης ἦν ἐγκλείει, ἀλλὰ τὰ κύματα αὐτῶν δὲν συμμύγνυνται. Ποταμὸς εὐρύς καὶ βαθύς, ὁ πάντων εὐρύτατος, προρρεῖ ἡσύχως πάντοτε, καὶ εἰς τὰς ὄχθας αὐτοῦ, εἰς τῆς γῆς τὰ ἔσχατα πέματα, οἰκοῦσι λαοὶ εὐδαίμονες καὶ δίκαιοι, καὶ ἕτεροι νυκτὶ περικεκαλυμμένοι, ὥς οἱ θεοφιλεῖς Αἰθίοπες (Ἰλ. Α, 423. Ψ, 205. Ὁδ. Α, 22), καὶ οἱ ὑπὲρ τὸν Ὠκεανὸν, πρὸς δυσμὰς οἰκοῦντες Κιμμέριοι, οἱ οὐδέποτε τὸν ἥλιον βλέποντες (Ὁδ. Α, 14), διότι ἐπέκεινα τοῦ Ὠκεανοῦ, δυτικῶς, ἐπικρατεῖ νύξ αἰώνια. Ἐκεῖ δ' εἰσὶ τῆς Περσεφόνης τὰ δώματα καὶ ἡ εἴσοδος εἰς τὸν Ἀδην (Ὁδ. Κ, 508), καὶ ἐκεῖ συγχρόνως καὶ τὸ εὐτυχές Ἡλύσιον πεδίον (Ὁδ. Δ, 568). Ὁ Ὀμηρος δὲν γνωρίζει οὐδὲ πηγὰς οὐδ' ἐκβολὰς τοῦ Ὠκεανοῦ· ἀλλ' ὁ Ἡσίοδος (Θ, 282) μνημονεύει τῶν πηγῶν αὐτοῦ. Κατ' αὐτὸν ἡ Στύξ ἐστὶν εἰς τῶν βραχιόνων, τὸ δέκατον αὐτοῦ μέρος· τὰ δὲ λοιπὰ μέρη ρέουσι περὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἐκβάλλουσιν εἰς ταύτην, τὸν κύκλον τῶν συμπληρώσαντα (Θγ. 789). Κατὰ τὸν Ὀμηρον ἐστὶ πρόσωπον ὁ Ὠκεανὸς, πατὴρ πάντων τῶν θεῶν, τῶν Τιτάνων καὶ τῶν Ὀλυμπίων (Ἰλ. Ε, 201, 246). Τοῦτου ἕνεκα δὲν ἔχει γονεῖς ἀλλὰ παρ' Ἡσίοδου ἐστὶν υἱὸς τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, ὁ πρεσβύτερος τῶν Τιτάνων, σύζυγος τῆς Τηθύος καὶ πατὴρ ἐξ αὐτῆς 3000 ποταμῶν καὶ 4000 Ὠκεανίδων (Θγ. 133, 337). Οὐδενὸς τῶν θεῶν ἦν κατώτερος, ἐκτὸς τοῦ Διὸς (Ἰλ. Ε, 244). Καίτοι οὐδαμῶς μετέχων τῆς διοικήσεως τοῦ παντός, ἀπελάμβανεν ὅμως τῆς μερίμνης καὶ ἐπιμελείας τῶν διοικούντων θεῶν. Μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Κρόνου ὑπετάγη μὲν εἰς τὸν νέον κυριάρχην, ἀλλ' ἔμεινε πάντων μεμακρυσμένος, καὶ εἰς τὰς συνελεύσεις τῶν θεῶν δὲν προσήρχετο

(Ὀμ. Ἰλ. Υ, 20). — Αἱ Ὀμηρικαὶ ἐπόψεις περὶ Ὠκεανοῦ ὡς κοσμικοῦ ποταμοῦ διατηρήθησαν ἐπὶ πολὺ ἔτι παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις ποιηταῖς. Ἐκ τῶν τραγικῶν ὁ Εὐριπίδης πρῶτος τὸν χαρακτηρίζει ὡς θάλασσαν (Ὀρέστ. 1376). Ὁ Ἡρόδοτος (Β, 23, 102. Γ, 115. Δ, 8, 13, 45) θεωρεῖ τὴν ἰδέαν περὶ ποταμοῦ ἀβάσιμον καὶ ἐπίνοιον ποιητῶν, καὶ κηρύττει αὐτὸν πέλαγος τῆς γῆς, εἰς δὲ παρηκολούθησαν αὐτὸν καὶ πάντες οἱ παραδεχόμενοι σφαιροειδὲς τὸ σχῆμα τῆς γῆς, ὡς ὁ Πλάτων (ἐν Τιμ.), καὶ ὁ Ἀριστοτέλης (π. Οὐρ. Β, 14). Ἀπ' Ἀριστοτέλους δ' ἐθεωρεῖτο ὁ Ὠκεανὸς ὡς ἡ ἐξωτερικὴ μεγάλη θάλασσα, εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν μεσόγειον. Ἐν γένει ἐξελαμβάνετο ὁ Ὠκεανὸς ὡς κινδυνωδέστατος εἰς διάπλουν, ἢ ὡς ἄπλους ἐν γένει, καὶ μέχρι τοῦ μεσαιωνοῦ ἐπεκράτουν αἱ προλήψεις περὶ διαρκούς σκότους, ὑφάλων, διηνεκοῦς νηνειμίας. Ἐκ τοῦ Ὠκεανοῦ εἰσρέει ἐκ δυσμῶν ἡ μεσόγειος διὰ τῶν στηλῶν τοῦ Ἡρακλέους· δι' δὲ Μελᾶς (III, 9, 3) καλεῖται αὐτὰς «Ὠκεανίας πύλας», καὶ ἐκλαμβάνει ὅτι εἰς αὐτὸν ἐκβάλλει βορειανατολικῶς ἡ Κασπία θάλασσα, ἣν ὁμοῦς ἤδη ὁ Ἡρόδοτος (Α, 203) περιγράφει ὡς πανταχόθεν περικεκλησισμένην. Μεταγενεστέρως ἀνεγνώριζον διάφορα μέρη τοῦ Ὠκεανοῦ, τὸν αἰθιοπικόν, τὸν ἐρυθραϊκόν, τὸν γερμανικόν, τὸν υπερβόρειον, τὸν γαλλικόν, κ. λ. Ὁ Καῖσαρ ἀκριβῶς δὲν δίδει ὁρισμὸν τοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ ὅτε μὲν οὕτω καλεῖ τὸν ἀτλαντικόν (Β. G. III, 7), ὅτε δὲ τὸν υπερβόρειον (IV, 40, V).

Ἰσκελλος. 1) Λακεδαιμονίος τις παρὰ Ξενοφῶντι (Ἑλλ. Ε, 4, 22), πιθανῶς δὲν ὁ αὐτὸς λέγει ἀλλαχοῦ (ΣΤ, 5, 11) Ὠκυλλον. — 2) Ὠκελλος ὁ Λευκανὸς, φιλόσοφος Πυθαγόρειος, ἐποχῆς ἀμφιβαλλομένης, γράψας σύγγραμμα «περὶ τῆς τοῦ παντός φύσεως», ἐν ᾧ ὑποστηρίζει τῆς πλάσεως τὴν αἰωνιότητα. Ἡ διάλεκτος αὐτοῦ ἐστὶ δωρική, ἀλλ' ἀμφισβητεῖται ἡ γνησιό-

της του, καὶ ὑπὸ πολλῶν ἀποδίδεται εἰς τὴν α' π. Χ. ἑκατονταετηρίδα.

Ἰσκειλον, πόλις τῆς ἁνῶ Ἰταλίας, ἐν τῇ ἐντεῦθεν τῶν Ἀλπεων Γαλλία. Νῦν Ἀδελιάννα.

Ἰσκυάλος, εἰς τῶν ἐπισήμων Φαιάκων εἰς τὴν νῆσον Σχερίαν (Ὅμ. Ὀδ. Θ, 111).

Ἰσκυθόη, θυγάτηρ τοῦ Φόρκου, μία τῶν Ἀρπυιῶν (Ἀπλλδ. Α, 9, 21).

Ἰσκυπέτη, 1) μία τῶν Ἀρπυιῶν (Ἡσδ. Θγ. 267). — 2) θυγάτηρ τοῦ Δαναοῦ, φονεύσασα Λάμπον, τὸν μνηστήρα αὐτῆς (Ἀπλλ. Β, 1, 4).

Ἰσκυπόδη, Ἀρπυια, ἡ αὐτὴ τῇ Ὀκυπόδῃ καὶ Ὀκυπέτῃ (Ἀπλλδ. Α, 9, 21).

Ἰσκυρρόη, 1) θυγάτηρ τοῦ Ὀκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος (Ὅμ. Ὑμ. Δημ. 420. — Ἡσδ. Θγ. 360). — 2) θυγάτηρ τοῦ Χείρωνος καὶ τῆς Χαρικλοῦς, διδαχθεῖσα παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς τὴν ἰατρικὴν καὶ τὴν μουσικὴν (Παυσ.).

Ἰσλενία, τὸ ὄνομα τῆς αἰγὸς ἣτις ἐθήλασε τὸν Δία (Ἀρατ.).

Ἰσλενία πέτρα, ἡ κορυφὴ τοῦ Σκόλλεως ὄρους τῆς Πελοποννήσου, κειμένου εἰς τὰ μεθόρια τῆς Ἀχαΐας καὶ Ἡλίδος (Ὅμ. Ἰλ. Β, 617).

Ἰσλενίας, υἱὸς τοῦ Οἰνέως, ἀδελφὸς τοῦ Τυδέως (Ἀπλλδ. Α, 8, 5).

Ἰσλενος (ἢ καὶ ὁ), 1) ἀρχαία πόλις τῆς Αἰτωλίας, καταστραφεῖσα ὑπὸ τῶν Αἰολέων, κειμένη δὲ πλησίον τῆς Πλευρώνας, καὶ ἡ κυριωτέρα εἶδος τῆς ἐκ Κρήτης ὑπὸ τῶν Κουρητῶν εἰσαχθείσης κρητικῆς λατρείας τοῦ Διὸς (Ὅμ. Ἰλ. Β, 639. — Στρβ. Ι, 151). — 2) Πόλις κατὰ τὰ δυτικὰ τῆς Ἀχαΐας, μεταξὺ Πατρῶν καὶ Δύμης, μία ἐκ τῶν δώδεκα τοῦ ἀρχαίου δεσμοῦ. Ἐπὶ Στράβωνος ἤδη μόνον ἐρείπια (Ἡρδ. Α, 145. — Στρβ. Η, 386).

Ἰσλήν, ἀρχαιότατος μυθικὸς αἰεὶδός, συνεχόμενος μετὰ τῆς τοῦ Ἀπόλλωνος λατρείας ἐν Δήλῳ, Δελφοῖς καὶ Κρήτῃ, καὶ προσελθὼν,

ὡς ἐπιστεύετο, ἐκ Λυκίας, ἢ ἐκ τῶν Ὑπερβορείων. Ἐν Δήλῳ διετηροῦντο διάφοροι ὕμνοι αὐτοῦ (Ἡρδ. Δ, 35), περιέρχους περιέρχοντες μυθολογικὰς παραδόσεις, καὶ πολλὴν σημασίαν ἔχοντα θεῶν ὀνόματα. Θεωρεῖται ὡς πρῶτος ὕμνογράφος καὶ προφήτης τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ὡς ὁ ἐπινόησας τὸ ἄσμα κατὰ ῥυθμὸν ἐπικλιν, τὸν τοῦ ἑξαμέτρου.

Ἰσλέαρος (ἢ), νῆσος, μία τῶν Κυκλάδων, εἰς ἀπόστασιν 58 σταδίων δυτικῶς τῆς Πάρου, ἢ νῦν Ἀντίπαρος. Ἀρχαιότατα ἐδέχθη ἀποικίαν τῶν Φοινίκων. Πρὸς τὰ βόρεια ἔχει μέγα σπήλαιον κατάκοσμον ὑπὸ παντοιοτρόφων σταλακτιτῶν, μὴ μνημονευόμενον μὲν ὑπὸ τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, ἀλλὰ τοῖς ἀρχαίοις ἤδη γνωστὸν, ὡς ἀποδεικνύουσι σωζόμεναι ἐπιγραφαί: ἐντὸς τῆς εἰσόδου αὐτοῦ (Στρβ. Ι, 485).

Ἰσμάδιος, ἐπίθετον ὑφ' ὃ οἱ Χῆοι ἐλάτρευον τὸν Διόνυσον, θύοντες αὐτῷ ἐτησίως καὶ ἓνα ἄνθρωπον (Ὀρφ. Ὑμν. ΙΖ).

Ἰσμάρης, εἰς τῶν στρατηγῶν τῶν Ἑλλήνων μισθωτῶν (Ἀρρ.).

Ἰσξος, ἴδ. Ὀξος.

Ἰσπεις, θωρ. ἀντὶ Οὐπίς. Ἰδ.

Ἰσπεις (ἢ), πόλις τῆς Ἀσσυρίας λίαν ἐμπορικῇ, κειμένη εἰς τὰς εἰσβολὰς τοῦ ποταμοῦ Φύσκου (νῦν Ὀδοῦν) εἰς τὸν Τίγριν (Ἡρδ. Α, 109. — Ἐνφ. Ἀνδ. Β, 4, 25. — Ἀρρ. Ζ, 7, 6). Ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις δὲν γίνεταί πλέον αὐτῆς μνεία, καὶ πιθανῶς ἐστὶν ἡ αὐτὴ ἣν ὁ Πλίνιος ἀποκαλεῖ Ἀντιόχειαν (VI, 27). Νῦν ἐρείπια εἰς Μανδιούρ.

Ἰσρα, πόλις εἰς τὰ βόρεια κειμένη τῆς Ἰνδικῆς, καὶ κατακτηθεῖσα ὑπὸ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου (Ἀρρ. Ἀνδ. Δ, 27).

Ἰσραῖ, αἱ θεαὶ τῆς ἐν τῇ φύσει τάξεως, τῶν κανονικῶν τοῦ ἔτους τροπῶν, αἵτινες διὰ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν ἐπιφέρουσι τῶν φυτῶν τὴν αὔξησιν καὶ τὴν εὐφορίαν. Παρ' Ὀμήρῳ αἱ θαλαραὶ αὗται θεότητες τῆς ἀνθήσεως διατελοῦσιν ἐν διηγεσεί σχέσει μετὰ τοῦ Διὸς, τοῦ ἀρχοντος ἐν οὐρα-

νῆ, καλοῦνται αὐτοῦ θεράπαιναι, καὶ ἀνοίγουν καὶ κλείουσι τοῦ οὐρανοῦ τὰς πύλας (Ὁδ. Ω, 344. Ἰλ. Ε, 749). Δὲν λέγει δ' αὐτῶν ὁ Ὅμηρος οὐδ' ἀριθμὲν οὐδ' ὀνόματα. Παρ' Ἡσιόδῳ δὲ (Ὀγ. 901) λέγονται θυγατέρες τοῦ Διὸς καὶ τῆς Θέμιδος, καὶ φέρουσιν ὀνόματα Εὐνομία, Δίκη καὶ Εἰρήνη, ἐξ ὧν ἀποδείκνυται ὅτι ἐπ' αὐτοῦ ἤδη αἱ φυσικαὶ αὐταὶ θεότητες εἶχον προσλάβει ἡθικὴν σημασίαν, νόμον καὶ τάξιν διατηροῦσαι καὶ ἐπιβάλλουσαι ὡς εἰς τὴν φύσιν, οὕτω καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Τρεῖς ἔλεγον συνήθως τὰς Ὠρας, διότι καὶ τὸ ἔτος τριχῇ κυρίως διήρουν, εἰς ἔαρ, θέρος καὶ χειμῶνα. Μεταγενεστέρως ἐξελαμβάνοντο καὶ τέσσαρες Ὠραι· ἀλλ' ἐν τῇ πρώτῃ ἀρχαιότητι πιθανῶς μόνον δύο. Ἐν Ἀθῆναις ἐτιμῶντο ἐξ ἀπωτάτων χρόνων, ἡ Θαλλῶ, ὡς Ὠρα τοῦ ἔαρος, καὶ ἡ Καρπῶ. Ὠρα τοῦ θέρους. Αἱ θεαὶ δ' αἱ προστατεύουσαι τῶν φυτῶν τὴν ἀνθίσιν καὶ τὴν καρποφορίαν, αὐταὶ τρέφουσι καὶ τὴν ἀνθοῦσαν νεολαίαν, καὶ φέρουσι τοὺς καρπούς τῆς ἀνθρωπίνης δραστηριότητος (Ὀμ. Ἰλ. Φ. 450. — Θεόκρ. ΙΕ, 104). Ἡ τέχνη παρίστησιν αὐτὰς ὅτε μὲν ἀνὰ μίαν, ὅτε δ' ἐν συμπλέγματι πάσας ὁμοῦ, ὡς ὡραίαι, ἀνθηρὰς νεάνιδας κοσμουμένας διὰ φυσικῶν προϊόντων τῶν διαφόρων καιρῶν τοῦ ἔτους. Εἶχον δ' ἱερά ἐν Ἀθῆναις, Κορίνθῳ, Ἀργεὶ καὶ ἀλλαχοῦ. Τὸ ἐν Ἀθῆναις περιέκλειε βωμὸν τοῦ Ὀρίου Διονύσου καὶ τῶν Νυμφῶν (Ἀθῆν. Β, 2), καὶ ἴσως ἐπομένως ἔκειτο ἐπὶ τοῦ λόφου τῶν Νυμφῶν.

Ἰσράτιοι, τρεῖς ἀδελφεὶ Ῥωραῖτι πρὸς τοὺς τρεῖς ἀδελφοὺς Κουριατίους μονομαχῆσαντες, δύο ἐξ αὐτῶν φονευθέντες, ἀλλὰ καὶ τοὺς τρεῖς ἀντιπάλους φονεύσαντες· ὁ δ' ἐπιζήσας Ἰσράτιος ἐφόνευσε καὶ τὴν ἀδελφὴν του διότι ἐβήρηνυσεν ἓνα τῶν Κουριατίων, ὄντα μνηστῆρά της. Κατηγορηθεὶς δὲ πρὸ τοῦ δήμου, ἠθωώθη. Ὡς τάφος αὐτῶν θεωρεῖται μνημεῖον σωζόμενον μεταξὺ Ῥώμης καὶ Νεαπόλεως, εἰς τὸ Ἀλβανὸν πεδῖον, καὶ συνιστά-

μενον ἐκ πέντε κωνικῶν πύργων ἐπὶ κυβικῆς βάσεως ἱσταμένων (Διεν. Ἀλίκ. Γ, 11, 22. — Liv. I, 24—27).

Ἰσράτιος, καὶ Ὀράτιος (ἴδ.).

Ἰσρεΐθουα, 1) θυγάτηρ Ἐρεχθίδος, τοῦ βασιλέως τῶν Ἀθηνῶν, καὶ Διογενείας, ἀρπαγείσα ὑπὸ τοῦ Βορέως ἐν τελετῇ κατὰ τὰς δχθας τοῦ Ἰλισσοῦ, 2—3 στάδια κατωτέρω τοῦ Λυκαίου (Πλάτ. Φαῖδρ. 229 b. — Πaus. Α, 19 6. — Cic. ad Att.), ἔνθα οἱ Ἀθηναῖοι ἤγειραν βωμὸν τῷ Βορέῳ. Ἡ δ' Ὠρεΐθουα ἔσχεν ἐξ αὐτοῦ ἐν Θράκῃ υἱοὺς τοὺς Ἀργοναύτας Ζήτην καὶ Κάλαϊν, καὶ θυγατέρας τὴν Κλεοπάτραν καὶ τὴν Χιόνην (Ἡρόδ. Ζ, 188). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Νηρέως καὶ τῆς Δωρίδος (Ὀμ. Ἰλ. Σ, 48).

Ἰσρεΐον, (καὶ ὦριον, ὦρρεον), ἀποθήκη ἐνθα ἐφυλάττοντο οἱ ὦριμοι καρποὶ· ὠκοδομημένη ἐπὶ ξυλίων ποδῶν ἢ ταπεινῶν στύλων, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὑγρασίας.

Ἰσρεΐται, ἴδ. Ὠρεΐται.

Ἰσρεὺς (ὁ), πόλις εἰς τὰ βόρεια κειμένη τῆς Εὐβοίας, παρὰ τὸν ποταμὸν Κάλαντα (νῦν Ξηριάν). Μετὰ τὸν Περσικὸν πόλεμον, τῷ 445 π. Χ., ἐπεμψεν ὁ Περικλῆς 2000 κληρούχους εἰς τὴν βόρειον Εὐβοίαν (Θουκ. Α, 114. — Πλούτ. Περ. ΚΓ), οἵτινες ἤνωσαν μετὰ τοῦ Ὠρεοῦ τὴν γείτονα πόλιν Ἰστιάαν, ἐγκαταλειφθεῖσαν ὑπὸ τῶν κατοίκων της, καὶ ἔκτοτε ἐκλήθη μὲν καὶ αὕτη κοινῶς Ὠρεὺς, ἀλλ' ἐπισήμως, καὶ ἐπὶ τῶν νομισμάτων, ἐξηκολούθησε λεγομένη Ἰστιάα. Καὶ μέχρι τοῦδε σώζονται λείψανα τῶν δύο πλησίον ἀλλήλων κειμένων ἀκροπόλεων, αἵτινες καταδεικνύουσι τὴν διπλὴν πόλιν. Τούτων ἕνεκα τῶν προηγουμένων, τῷ 411, ὅτε αἱ ἄλλαι πόλεις τῆς νήσου ἀπέστησαν ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν, παρέμεινεν αὐτοῖς ὁ Ὠρεὺς (Θουκ. Η, 95). Μετὰ ταῦτα, ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας τῆς Σπάρτης, μετερρυθμίσθη ἡ κυβέρνησις τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ ὀλιγαρχικώτερον. Ἀπεσπάρθη δ' αὖθις ἀπὸ τῆς Σπάρτης τῷ 377 (Ἐσφ. Ἑλλ. Ε, 4, 56). Μετα-

γενεσιτέρως κατέλαβε τὸν Ὠρεὸν Φίλιππος ὁ Μακεδὼν, καὶ κατόπιν, ἕνεκα τῆς ὀχυρότητος αὐτοῦ καὶ τῆς γεωγραφικῆς αὐτοῦ θέσεως, ἡμφισβητήθη πολλάκις μεταξὺ Κασσάνδρου καὶ Ἀντιγόνου, καὶ ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς μάχας, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν Ῥωμαίων, τῷ 207 (Liv. XXXVIII, 6). Ὁ Φλαμίνιος ἀπέδωκε καὶ εἰς τὴν πόλιν ταύτην ὡς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τῆς Ἑλλάδος, τὸ πρόσχημα τῆς ἐλευθερίας· ἀλλ' ἔκτοτε ἐξηκολούθησεν ἡ παρακμὴ αὐτῆς.

Ἰσθρητῶνες, ἰσχυρὸς λαὸς τῆς Ταρρακωνικῆς Ἰσπανίας, τὰ νοτιοδυτικὰ αὐτῆς κατοικῶν ἐπὶ τῶν συνόρων τῆς Βαιτικῆς καὶ τῆς Λυσιτανίας, ἐνθα νῦν ἡ Μάγχα. τ' ἀνατολικά τῆς Γρανάδας καὶ τὰ δυτικὰ τῆς Μουρκίας (Πολβ. I, 38. 1A, 20. — Στράβ. Γ', 152. — Liv. XXI, 44, XXXV, 7).

Ἰσθρητῶνες, 1) νεοπλατωνικὸς φιλόσοφος τῆς γ' ἑκατονταετηρίδος μ.Χ., σύγχρονος τῷ Πλωτίνῳ καὶ διδάσκαλος τοῦ Λογγίνου, διδάξας τῷ πρώτῳ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, κατόπιν δ' ἐν Ῥώμῃ. Ἐγραψεν ἐν ἄλλοις σχόλια εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Τιμαίου τοῦ Πλάτωνος, ἀλλὰ δὲν φαίνεται διακριθεὶς μετὰ τὴν ὥς συγγραφεύς. — 2) Εἰς τῶν ἐπισημοτέρων πατέρων τῆς ἐκκλησίας, γεννηθεὶς περὶ τὸ 185 μ.Χ., ὡς φαίνεται, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, κατὰ τὸ 203 ἔκειτόν τε κατηχητὴς διαμένων, εἶτα δὲ εἰς Παλαιστίνην ἐκβληθεὶς, καὶ τῷ 254 εἰς Τύρον ἀποθανών. Ἐν τῇ νεότητι αὐτοῦ εἶχεν ἐπιδοθῆ πολὺ εἰς γραμματικὰς καὶ φιλοσοφικὰς σπουδὰς· ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ἐπελήφθη μετὰ ζήλου τοῦ χριστιανισμοῦ, ὅστις καὶ εἰς τὸν πατέρα του Λεωνίδαν ἦτο ἤδη γνωστός, καὶ ὑπερεμαχησεν αὐτοῦ ἐν 8 βιβλίοις contra Gelsum. Ἐγραψε δὲ καὶ εἰς 4 βιβλία ἕτερον σύγγραμμα «Περὶ ἀρχῶν» (τοῦ χριστιανισμοῦ)· ἀλλ' αὐτοῦ σώζεται μόνον βραχὺ ἀπόσπασμα ἐν Φωτίῳ, καὶ ἕτερα τινὰ μικρὰ τεμάχια, ὡς καὶ λατινικὴ μετάφρασις ὑπὸ Ρουφίνου, γενομένη κατὰ τὸ τέλος τῆς δ' ἑκατονταετηρίδος. Ἐτερον αὐτοῦ ἔργον, ἐντελὲς ἀπολεσθὲν, ἦν τὸ ἐπιγραφόμενον «Στρώματα» ἐν

ᾧ, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ Κλήμεντος τοῦ ἐξ Ἀλεξανδρείας, παρέθετε χωρία τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Ἀριστοτέλους κ.λ. πρὸς ἀπόδειξιν καὶ ἐνίσχυσιν τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν καὶ δογμάτων.

Ἰσθρητῶνες καὶ Ὠρεῖος (ὁ), ἐπίσημος παραθαλάσσιος πόλις τῆς Ἑλληνικῆς Ἰλλυρίας, πλησίον τῶν Κεραυνίων ὀρέων. Καὶ αὕτη μὲν ἦν ὀχυρά, ὁ δὲ λιμὴν αὐτῆς οὐχὶ λίαν ἀσφαλὴς (Ἡρόδ. Θ, 92. — Caes. B. G. III, 39. — Liv. XXIV, 40. — Hor. Od. III, 7, 5). Διοτρεῖ τὸ ἀρχαῖον ὄνομα.

Ἰσθρητῶνες, 1) λαὸς Ἰνδικῆς καταγωγῆς ἐν Γεδρωσίᾳ, κατὰ τὴν ἀνατολικὴν ὄχθην τοῦ Περσικοῦ κόλπου. Καὶ ἐνδύματα μὲν καὶ ὅπλα εἶχον τὰ Ἰνδικὰ, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν γλῶσσαν (Πλούτ. Ἀλξ. ΞΣΤ. — Ἀρρ. ΣΤ, 21, 3. 25, 2. — Curt. IX, 10, 6). — 2) Οἱ κάτοικοι τοῦ Ὠρεοῦ ἐν Εὐβοίᾳ (Ἀρσφ. Εἰρ. 1125. — Θουκ. Η, 95. — Ξεν. Ἑλλ. Ε, 4, 57).

Ἰσθρητῶνες, 1) ποιητικῶς Ὠρεῖος, μυθώδης περίφημος καὶ ὠραῖος θηρευτὴς (Ὀμ. Ὀδ. Λ, 310), υἱὸς τοῦ Ὑρίως, ἐξ Ὑρίας τῆς Βοιωτίας, ὑπὸ τῶν Βοιωτῶν καὶ Κανδῶν καλούμενος, καὶ λεγόμενος ἡ υἱὸς τοῦ Προσειδῶνος, ἡ γηγενής. Ἦν σύζυγος τῆς Σόδης καὶ πατὴρ τῆς Μενίππης καὶ Μητιόχης. Ἡ Ἡὼς ἠράσθη αὐτοῦ, δι' ὃ οἱ θεοὶ ὠργίσθησαν, καὶ ἡ Ἀρτεμις τὸν κατετόξευσεν (Ὀμ. Ὀδ. Ε, 121), ἡ ἄλλως τὸν ἐφόνευσεν ἐν Κρήτῃ, Χίῳ ἢ Δήλῳ, διὰ βέλους ἢ μεγάλου σκorpίου, ἢ κληθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ εἰς ἀγῶνα δίσκου· κατ' ἄλλους διότι ἠγάπησεν Ὀπιν τὴν ὀπαδὸν τῆς θεᾶς (Κλμχ. εἰς Ἀρτμ. 255. — Ἀπλλδ. Α, 4, 1). Καθ' ἕτερον μῦθον, ἐλθὼν εἰς Χίον ἵνα καθαρίσῃ αὐτὴν ἀπὸ τῶν ἀγρίων θηρίων, ἐμεθύσθη καὶ ἐτυφλώθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς νήσου Οἰνοπείωνος, ὑποπτεύσαντος τὰς σχέσεις αὐτοῦ πρὸς τὴν θυγατέρα του Μερόπην (Ἀπλλδ. Παρθ. Ἑρωτ. Κ). Τὰς Πληγὰς ἐπέδωξε μέχρις οὐ μετεμορφώθησαν εἰς ἀστέρους (Hor. Od. III,

4, 72.—Ον. Fast. V. 493). Καὶ αὐτὸς δὲ μετε-
μορφώθη εἰς ἀστέραν πλησίον τῶν Πληιάδων
(Ἰδ. Ἀστερισιμύς). Ἡδὲ παρ' Ομήρῳ
(Ἰλ. Σ, 486. Ὀδ. Ε, 274) ἀπαντᾷ ὡς
ἀστερισμός. Ἀλλαχοῦ, εἰς χωρίον δ θεω-
ρεῖται μεταγενεστέρως παρεμβληθὲν (Ὀδ.
Λ, 572), ἡ σκιά αὐτοῦ ἐπιδίδεται εἰς τὴν
θῆραν ἔτι καὶ ἐν τῷ Ἀδῇ. Ὁ τάφος αὐτοῦ
εἰδείνυτο ἐν Τανάγρα. Ἡ ἰδέα τοῦ μεγάλου
θηρευτοῦ προήλθε, φαίνεται, καὶ δὴ ἐν Βοιω-
τίᾳ, ἐκ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἀστέρος τούτου
πλησίον τοῦ Κυνός.— 2) Ἐκ τῶν ἐν Αἰγύ-
πτῳ Θηδῶν, ἐξειργάσθη ἐτυμολογικὸν οὐχὶ
εὐκαταφρόνητον, ὑπὸ τὸν τίτλον «περὶ ἐτυμο-
λογικῶν», ὡς καὶ ἀνθολογίαν ἐξ ἀρχαίων
Ἑλλήνων ποιητῶν. Φαίνεται ὅτι ἔζη περὶ
τὰ μέσα τῆς ε' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ.,
ἐδίδαξεν ἐπὶ τινα χρόνον ὡς γραμματικὸς ἐν
Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ κακῶς ὑπὸ τινῶν συγχέε-
ται μετὰ πιθανῶς συγχρόνου αὐτοῦ ἄλλου
γραμματικοῦ, Ὡρου ἐκ Μιλήτου.

Ἑρολόγιον, πᾶν μηχανήμα δι' οὗ οἱ
ἀρχαῖοι ἐμέτρων τὰς ὥρας τῆς ἡμέρας ἢ
τῆς νυκτός. Καὶ τὸ μὲν ὄνομα ἦν τῶν Ῥω-
μαϊκῶν χρόνων τὴν δὲ τοῦ πρώτου μηχανήμα-
τος ἐφεύρουν ἀποδίδωσιν ὁ Ἡρόδοτος (B,
107) τοῖς Βαβυλωνίοις, ἄλλοι δὲ (Διογ.
Λρτ. Β, 1, 3.—Σουῖδ.) εἰς τὸν Ἀναξίμαν-
δρον, καὶ πάλιν ἄλλοι (Plin. II, 16.) εἰς τὸν
μαθητὴν αὐτοῦ Ἀναξίμενην, καὶ γινώμονα
καλοῦσι τὸ ἐφευρεθὲν, διαιροῦν τὴν ἡμέραν
εἰς 12 ἴσα μέρη. Ὁ δὲ Ἡρόδοτος διακρίνει
μεταξὺ γινώμονος καὶ πόλου. Ὁ γινώμων,
ὅστις καὶ στοιχεῖον ἐλέγετο, ἦν ῥάβδος
κάθετος εἰς τὸν ἥλιον ἐκτεθειμένη, καὶ ἥς
ἡ σκιά, πίπτουσα εἰς τὴν γῆν, ἐμετρεῖτο
κατὰ πόδας, καὶ βεβαίως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους
ἦν τὸ μήκος τῶν ποδῶν σεσημειωμένον, ἐξ οὗ
καὶ σκιά θηρον ἐκλήθη ἢ διασκευή.
(Πολδ. Α, 72.—Ἡσύχ. λ. Ἐπίτα-
πους σκιά). Τὸ ὕψος τοῦ γινώμονος ἦν
συνήθως τοσοῦτο, ὥστε ἡ μακροτέρα αὐτοῦ
σκιά, κατὰ τὴν ἀνατολὴν καὶ τὴν δύσιν τοῦ

ἡλίου, ἦν 12 ποδῶν. Ἐγίνετο ὁμοῦς χρήσις
καὶ γνωμόνων διπλασίως ὑψηλοτέρων, ὥστε
ἡ ὥρα τοῦ δείπνου ἦν ἐνίοτε ἢ τῶν εἴκοσι
ποδῶν (Ἀθην. Α, 8), ἤτοι περὶ τὴν ἰῶραν
πρὸ τῆς δύσεως, τοῦ δὲ λουτροῦ τῶν 6,
(Λουκ. Κρον. 17. Ὀνειρ. 9), ἤτοι 1½ ὥραν
πρὸ τῆς μεσημβρίας ἢ μετ' αὐτήν. Γινώμων
δὲ ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις ὠνομάζετο πᾶν
εἶδος ἡλιακοῦ ὥρολογίου, καὶ προσέτι καὶ
αὐτὴ ἡ κλεψύδρα. Ὁ δὲ πόλος, ὅστις καὶ
ἡλιοτρόπιον ἐλέγετο, ἦν γινώμων ἐντε-
λέστερος, ἴσως καὶ μετακινήτος, ἔχων τὴν
ῥάβδον καθέτως προσηλωμένην ἐντὸς λεκα-
νίδος, ἐφ' ἧς διὰ γραμμῶν ἐσημειοῦντο αἱ
12 ὥραι τῆς ἡμέρας (Ἀλκφρ. Ἐποτλ. Γ,
4.—Λουκ. Λξφ. 4). Ἡ δὲ κλεψύδρα
ἦν ὄργανον δι' οὗ ἐν γένει ἐμέτρων διάρ-
κειαν χρόνου, δοχεῖον μικρὰν ὀπὴν ἔχον
εἰς τὸν πυθμένα, δι' ἧς βραδέως καὶ εἰς
ὠρισμένον καιρὸν, τὸν αὐτὸν, ἐννοεῖται,
πάντοτε, ἐξέρρεε τὸ πληροῦν αὐτὴν ὕδωρ.
Τοιαῦτα μετεχειρίζοντο εἰς τὰ δικαστήρια
πρὸς ὀρισμὸν τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἐπιτρέ-
πετο εἰς ἕκαστον τῶν διαδίκων καὶ τῶν
δικηγόρων νὰ ὀμιλῇ, ἐξ οὗ καὶ Ὑδωρ
(πρῶτον, δεύτερον) ἔλεγον τότε ἐν δικαστη-
ρίοις τὴν ἐπιτρεπομένην διάρκειαν τῆς ἀγο-
ρεύσεως, καὶ ὑπῆρχεν ὁ «ἐφ' ὕδωρ» δημόσιος
ὕπνρέτης, ὁ τῆς κλεψύδρας ἐπιμελούμενος,
καὶ «δικαὶ πρὸς ὕδωρ» ἦσαν αἱ καθ' ἃς
ἀπητρεῖτο ὁ τοιοῦτος προσδιορισμός. Καὶ πότε
μὲν ἐπενοήθη αὕτη, ἄγνωστον, ἀλλ' ἐπ' Ἀ-
ριστοφάνους ἦν ἐν πλήρει χρήσει (Ἀροφ.
Ἀχρν. 653. Σφ. 93. 627). Ἰνα δὲ καὶ
ὡς ὥρολόγια χρησιμεύουσιν αἱ κλεψύδραι,
εἶχον ἡ αὐταί, ἢ αἱ λεκάναι αἱ δεχόμεναι
τὸ ὕδωρ, γραμμὰς ἐμφαινούσας τὴν εἰς 12
διαίρεσιν τῆς ἡμέρας, ἢ καὶ τῆς νυκτός.
Ἀλλὰ παρατηρήθη ὅτι ἡ διαφορὰ τῆς θερμο-
κρασίας ἐπέφερε διαφορὰν εἰς τὸν χρόνον τῆς
ἐκροῆς (Ἀθην. Ε, 42.—Πλουτ. Αἰτ. φυσ.
7)· πρὸ πάντων δ' ὅτι ἡ διαφορὰ τοῦ μήκους
τῶν ἡμερῶν καθίσταται τὴν κλεψύδραν ἡκιστα

ἀκριβῆς διὰ τοῦτο μαρτυρεῖται (Αἰν. Τακτ. ΚΒ) ὅτι ἐπεινόνησαν νὰ χρίωσιν ἐσωτερικῶς τὴν σφαῖραν δι' ἄλλεπαλήλων στρωμάτων κηροῦ, ἃ ἀραιροῦντες, ν' ἀλλοιωθῇ τῆς κλειψύδρας τὴν χωρητικότητα. Περὶ τοῦ Πλάτωνος λέγεται (Ἀθῆν. Δ, 174) ὅτι εἶχε νυκτερινὴν κλειψύδραν πολυπλόκου κατασκευῆς. Κτῆ ἱδὺς ὁ εἰς Ἀλεξανδρείας ἐφεῦρε περὶ τὰ 135 π. Χ. ἀγγινουστάτην μεταρρύθμισιν τῆς κλειψύδρας, καθ' ἣν ἐπιμελῶς ρυθμιζόμενον κατέπιπτε σταλάξιν τὸ ὕδωρ καὶ ἔστρεφε δεξιάν (ἀγαλμάτιον ἔχον εἰς τὰς χεῖρας ῥαβδίον, τὰς ἡμέρας δεικνύον καθ' ὅλας τοῦ ἔτους τὰς ὥρας, κεχαραγμένους ἐπὶ κύκλου, ἐφ' οὗ τὸ κέντρον αὐτὸ ἵστατο) (Vitruv. IX 9). Ἦν δ' αὕτη ἡ μηχανὴ εἰς ἐξαιρετικὴν χρῆσιν τῶν πλοίων, καὶ εἰς τὴν τῶν δημοσίων μεγάλων οἰκοδομῶν. Αἱ διαιρέσεις δὲ τῆς ἡμέρας ἤρξαντο ὡς αὐτὴ λέγόμεναι μόνον ἐπὶ τῶν Ἀλεξανδρινῶν, καὶ οὕτως ἀπαντῶνται καλούμεναι κοινῶς πλέον ἐπὶ Ἰππάρχου, τῷ 150 π. Χ. Τὸ ἐν Ἀθήναις σωζόμενον οἰκοδόμημα Ἀνδρονίκου τοῦ ἐκ τῆς Κυρρήσσης (Ἰδ.) ἔχει εἰς τὴν ἐκτάγωνον ἐξωτερικὴν αὐτοῦ ἐπιφάνειαν ἐπικεχαραγμένας, πλὴν τῶν ὀκτῶ κυριωτέρων ἀνέμων, οὓς ἐδείκνυν ἐπὶ τῆς κρυφῆς περιστρεφόμενος χαλκοῦς Τρίτων, προσέτι γραμμὰς δεικνύουσας τὰς ὥρας διὰ χαλκῶν γνωμόνων, οἵτινες ἦσαν ἐν τεθειμένοις εἰς τὰς γωνίας, καὶ οὓς, ἐκλιπόντας, ἀποκατέστησεν αὐθις πρότινων ἐτῶν διὰ σπουδαίας μελέτης ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ Παλάσκας. Ἐντὺς δ' ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἶχε δεξαμενὴν ἐκ τῆς πηγῆς (Κλειψύδρας) τῆς ἀκροπόλεως τὸ ὕδωρ δεχομένην, καὶ διὰ μηχανισμοῦ τὰς ὥρας τῆς νυκτὸς καὶ ἀνηλίων ἡμερῶν δεικνύουσαν.

Ἑρωμέδων, ὄρος ὑψηλὸν εἰς τὴν νῆσον Κῶ (Θεόφρ. Εἰδ. Ζ, 46).

Ἑρωμάζης, Πέρσης, πατὴρ τοῦ Ζωροάστρου (Πλάτ. Ἀλκυβ. 122).

Ἑρως, ἡ Ὠρος, θεὸς Αἰγύπτου, ἐν ᾧ Ἡρόδοτος (Β, 144, 156) λέγει υἱὸν τοῦ

Ὀσίριδος καὶ τῆς Ἰσιδος, ἀδελφὸν τῆς Ἀρτέμιδος (τῆς αἰγυπτίας Βουδάστιδος), καὶ ταῦτις αὐτὸν μετὰ τοῦ Ἀπόλλωνος. Ποικίλοι καὶ ἀπ' ἀλλήλων πολὺ διαφέροντες εἰσὶν οἱ περὶ αὐτοῦ μῦθοι καὶ αἱ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων διδόμεναι αὐτοῖς ἐξηγήσεις. Οἱ Ἕλληνες ἐξελάμβανον αὐτὸν ὡς ἰδιαίτερον τύπον τοῦ θεοῦ τοῦ ἡλίου. Ὑπῆρχε δὲ καὶ ἕτερος Ὠρος, ὁ νεώτερος, ὁ Ὠρος Ἀρποκράτης, οὗ ἡ λατρεία μετέβη καὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας περὶ τὰ τέλη, καὶ εἰς τοὺς Ῥωμαίους. Ἐθεωρεῖτο δ' ὡς υἱὸς καὶ αὐτὸς τοῦ Ὀσίριδος, ἀλλὰ πολὺ θραυότερον γεννηθεὶς, καὶ ἀσθενικὸς, καὶ ἐξελαμβάνετο ὡς τὸ ἔμβλημα τοῦ χειμερινοῦ ἡλίου, ἐν ᾧ ὁ πρεσβύτερος Ὠρος ἦν τὸ τοῦ θερινοῦ.

Ἐθεωρεῖτο δὲ καὶ ὡς θεὸς τῆς πρωΐμου ἐλαστήσεως, καὶ ἐλέγετο ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν Πρίαπον. Παριστάτο δ' ὡς ἀσθενὲς παιδίον, ἔχον τὸν δόκτυλον εἰς τὸ στόμα. Διὰ τοῦτο συνεδεῖτο μετ' αὐτοῦ ἡ ἰδέα τοῦ μυστηριώδους, καὶ ἐξελαμβάνετο ὡς θεὸς τῆς σιωπῆς, καὶ παρὰ Ῥωμαίοις ἡ τοιαύτη ἐποψὶς συνεχῶς ἀπαντᾷται. Ὡς θεὸς δὲ τῆς σιγῆς καὶ τοῦ μυστηρίου, ἐκλαμβάνεται καὶ ὡς ὁ τοῦ οἴκου γενεακοῦ βίον.

Ἑρωσκύπιον καὶ ὡροσκοπεῖον, τὸ ἐργαλεῖον δι' οὗ οἱ Χαλδαῖοι (Ἰδ.) καὶ οἱ κατ' αὐτοὺς καλούμενοι γόητες παρετήρουν τὴν ὥραν τῆς γεννήσεως. Τὰ δὲ παρατηρηθέντα σημεῖα καὶ ὁ τῶν ἀστέρων συνδυασμὸς ἐχαράττοντο πολλὰκις εἰς θακτυλίους ἢ πολυτίμους λίθους, καὶ διετηροῦντο ὡς φυλακήρια.

Ἑρωπός (ὁ), πόλις ὀχυρὰ καὶ λιμένα ἔχουσα ἐπὶ τοῦ Εὐρίπου, εἰς ἀπόστασιν 60 σταδίων ἀπὸ τῆς ἐν Εὐβοίᾳ Ἐρετρίας (Θουκ. Η, 95). Κατ' ἀρχὰς ἦν Βοιωτικὴ, πιθανῶς τῇ Τανάγρα προσήκουσα, εἰτα, ὡς εἰκάζεται τῷ 506, κατελήφθη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων (Ἡρόδ. Ε, 77. ΣΤ, 100. — Θουκ. Β, 23. Γ, 91. Δ, 96. Ζ, 28. Η, 60), καὶ ἐξηκολούθησεν ἐπὶ μακρὸν οὔσα ἀφορμὴ διενέξεων μεταξὺ Βοιωτῶν καὶ Ἀθηναίων, οἵτινες ἔμειναν τέλοσ

αὐτῆς κύριοι. Ὁ λιμὴν αὐτῆς, ὅθεν ἐγένετο ἢ εἰς Εὐδοίαν διάβασις, ἐκαλεῖτο Δελφίνιον, καὶ ἔκειτο εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀσωποῦ. Εἰς ἀπόστασιν $1\frac{1}{2}$ ὥρα, νοτιανατολικῶς τοῦ Ὠρωποῦ ἔκειτο τὸ ἐπίσημον ἱερὸν τῆς χώρας, ὃ νῶς μετὰ τοῦ μαντείου τοῦ Ἀμφιαράου, καὶ στάδιον ἔνθα πρὸς τιμὴν αὐτοῦ ἐτελοῦντο γυμναστικοὶ καὶ μουσικοὶ ἀγῶνες (Παυσ. Α, 34, 1). Ἰδ. Ἀμφιάρως.

ᾠστικά (τὰ) καὶ Ὠστικά (ή), λιμὴν τῆς Ῥώμης μεθ' ὁμωνύμου πόλεως, εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Τιβέριος, κατὰ τὸν ἀριστερὸν τοῦ ποταμοῦ βραχίονα, καὶ ἀπὸ τῆς Ῥώμης διὰ ξηρᾶς 16 μόνον λεπτὰ ἀπέχων. Ἰδρύθη δ' ἡ πόλις ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἀγκου Μαρκίου (Λιν. Ι, 33), καὶ ὀλίγον μετὰ ταῦτα ἐφθασεν εἰς μεγάλην ἀκμὴν. Ὁ Μάριος τὴν κατέστρεψεν, ἀλλ' εὐθὺς ἀνωκοδομήθη λαμπρότερα. Ὅτε ὁμως ὁ αὐτοκράτωρ Κλαύδιος κατεσκεύασε καλλίτερον λιμένα εἰς τὸν δεξιὸν τοῦ ποταμοῦ βραχίονα, τότε ἐξέπεσεν ἡ Ὠστικά. Ἐρείπια αὐτῆς σώζονται παρὰ μικρὰν πολίχνην διατηρήσασαν τὸ ἀρχαῖον ὄνομα, ἀπέχουσαν ὁμως νῦν περὶ μίαν ὥραν ἀπὸ τῆς ἀκτῆς, προσχωσθείσης ὑπὸ τῆς ἄμμου (Στράβ. Ε, 219).

ᾠσχοφόρια καὶ Ὁσχοφόρια, βακχικὴ ἐορτὴ τρυγητοῦ, πανηγυριζομένη ἐν Ἀθήναις τῇ 7 πυανεψιώνος (Ὀκτώβριον—Νοέμβριον) (Πλούτ. Θησ. ΚΒ). Εἴκοσι νεανίαι, ἀνὰ δύο ἐξ ἐκάστης φυλῆς, πρὸς τοῦτα ἐκλεγόμενοι, ἔφερον κλήματα μετὰ σταφυλῶν εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ἐσταδιοδρόμου ἀπὸ τοῦ ἐν Λίμναις ναοῦ τοῦ Διονύσου εἰς τὸ ἐν Φα-

λήρῳ ἱερὸν τῆς Σκιάδος Ἀθηνᾶς. Οἱ 10 νικήσαντες, ἀνὰ εἷς ἐξ ἐκάστης φυλῆς, ἐλάμβανον ὡς ἄθλον ἀνὰ μίαν φιάλην περιέχουσαν τὰ «πενταπλόα», ἥτοι ποτὸν συγκεῖμενον ἐκ τῶν κυριωτέρων προτόντων τοῦ ἔτους, οἴνου, μέλιτος, τυροῦ, ἀλεύρου καὶ ἐλαίου, καὶ προσέτι θεοῖν ἐπίτιμον εἰς τὴν ἐπομένην πομπήν. Ἡ ἐορτὴ εἶχε καὶ ἄδοντα χορὸν, οὗ προηγούντο δύο νεανίαι, ὡς γυναικες ἐνδεδυμένοι, καὶ ἐπέστρεφον ἀπὸ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς πάλιν εἰς τὸν τοῦ Διονύσου, ἔνθα αἱ Φυταλίδαι ἔθουον, μεθ' ὃ εἶπετο τὸ τῆς θυσίας συμπόσιον. Τὴν τελετὴν ταύτην ἐσχέτιζον οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τῆς εἰς Κρήτην μεταβάσεως τοῦ Θησέως.

ᾠστικά (τὰ), αἱ λαβίδες τῶν ἀγγείων. Εἰς τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν ὁ Ὀμηρος μεταχειρίζεται πάντοτε τὸν Ἰωνικὸν σχηματισμὸν Ὠσάς (τό).

ᾠτεγχύτης (ὁ), ἱατρικὴν ἐργαλεῖον δι' οὗ ἐνέχεον ὑγρὸν φάρμακον εἰς τὰ ὠτα.

ᾠτογλυφίς (ή) καὶ ὠτόγλυφον (τὸ), μικρὸν ὄργανον καθαριστικὸν τῶν αὐτίων.

ᾠτος, 1) υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος, ἡ τοῦ Ἀλοέως καὶ τῆς Ἰφιδαμείας, ἀδελφὸς τοῦ Ἐφιάλτου (Ἰδ. Ἀλευάδαι), μεθ' οὗ ἐδέσμευσεν τὸν Ἄρην (Ὀμ. Ἰλ. Ε, 385. Ὀδ. Α, 305. — 2) Στρατηγὸς τῶν Ἐπειῶν (Ὀμ. Ἰλ. Ο. 518).

ᾠχος, 1) ἐπώνυμον Ἀρταξέρξου τοῦ Γ, βασιλέως τῶν Περσῶν (Αἰλ.). — 2) Ποταμὸς τῆς Βακτριανῆς ἐν Ἀσίᾳ, τοῦ Ὠξου παραποτάμιον (Στράβ.). Νῦν Ἐλμίνδ, ἢ κατ' ἄλλους Δεβάς.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ

ἀρθοριδίων τινῶν ἅτινα ἐκρίθησαν ἀναγκαῖα, τοῦ ἀρχικοῦ σχεδίου
ἐκταθέντος ἀπὸ τοῦ I.

Α

Ἀβαμβάκευτα, δηλαδὴ ἄνευ βάμ-
βακος, κυρίως ἐλέγοντο τὰ σιτία τὰ ἐν
Σπάρτῃ εἰς τὰ ὄρφανὰ παιδιά διδόμενα (Ἀ-
θῆν. Δ. 143).

Ἀβαντίς, 1) τὸ μέρος τῆς Εὐβοίας τὸ
ὑπ' Ἀβάντων ἀρχαιότατα κατοικηθὲν (Στρώβ.
1, 445. — Ἀπλλδ. Ρδ. Δ, 1135. — Εὐρπ.
Ἡρ. μαιν. 185). — 2) Τὸ μέρος τῆς Θεσ-
σαλίας εἰς ὃ πλανηθέντες ἦλθον οἱ Ἀβαν-
τες ὅτε ἐπέστρεφον ἐκ τῆς Τροίας (Παυσ.).

Ἀγαμέλιου ποινή. Ἐν Σπάρτῃ οἱ
Λυκούργιοι νόμοι ἐπέβαλλον τὴν ὑποχρέωσιν
εἰς τοὺς πολίτας νὰ νυμφεύωνται εἰς ὥριμον
ἡλικίαν, οἱ μὲν ἄνδρες 30, αἱ δὲ κόραι 16
ἐτῶν· οἱ δὲ μένοντες ἄγαμοι ὑπεβάλλοντο εἰς
μερικὴν ἀτιμίαν, καθ' ἣν ἐστεροῦντο τῶν τοῖς
πρεσβυτέροις ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἀποδιδόμενων
τιμῶν, ἀπεκλείοντο τῆς παρουσίας εἰς τὰς
γυμνοπαιδιάς, καὶ ὤφειλον, γυμνοὶ ἐν χει-
μῶνι περιϊόντες τὴν ἀγορὰν, νὰ ψάλλωσιν ὥ-
δῃν λέγουσαν ὅτι δίκαια πάσχουσι, διότι ἀπει-
θοῦσι τοῖς νόμοις (Πλουτ. Λυκ. IB).

Ἀγδίστις, ἐν Φρυγίᾳ ἐπώνυμον τῆς
Κυβέλης (Στρώβ. 1, 3, 35. — Ἡσύχ.), θεωρου-
μένης δὲ καὶ ὡς ἰδίας τινὸς μυστηριώδους θεό-
τητος γεννηθείσης ἐκ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Γῆς
(Παυσ. Ζ, 17, 5). Προσέτι δ' οὕτως ἐκαλεῖτο
καὶ τὸ ὄρος ἐφ' οὗ ἐτάφη ὁ ἐραστής τῆς Κυ-
βέλης Ἄττις, τὸ νῦν Δίνδυμον.

Ἀγελαστός, ὁ ἐφηβὸς Σπαρτιάτης,

ἀπὸ τοῦ 17 ἔτους τῆς ἡλικίας του, καθ' ἃν
ἤδη εἰς τὰς ἀγέλας κατατεταγμένος (Ἡσύχ.).

Ἀγέλαστος πέτρα, ἐν Ἐλευσίνι ἡ
ἐφ' ἣς ἐκάθησεν ἡ Δήμητρα, ὁδυρομένη διὰ
τῆς Περσεφόνης τὴν ἀρπαγὴν. Ἐκεῖτο δὲ
παρὰ τῇ κρήνῃ Καλλιρρόῃ (Ὀμ. Ὑμν.
Δημ. 200. — Ἀπλλδ. Α, 5). — Ὑπῆρχε
δὲ καὶ ἐν Ἀθήναις οὕτω καλουμένη θέσις
(Bekk. Anecd. gr. 537, 7) βεβαίως παρ' ἐνι
τῶν Ἐλευσινίων, πιθανῶς τῷ ἐν Ἀγραις,
καὶ ἴσως ἐπίσης οὐ μακρὰν τῆς Καλλιρρόης.

Ἀγνώστων θεῶν, βωμὸς ἐν Φα-
λήρῳ, τῷ λιμένι Ἀθηνῶν, ἐλέγετο ἰδρυθεὶς
ὑπὸ Ἐπιμενίδου τοῦ Κρητὸς (Ἰδ.), ὅτε ἐκλήθη
ἵνα καθάρῃ τὴν πόλιν ἀπὸ τοῦ λοιμοῦ. Πι-
θανῶς δ' ὁ αὐτὸς οὐ μνημονεύει καὶ ὁ Ἀ-
πόστολος Παῦλος, ὡς τοῦ Ἀγνώστου
Θεοῦ, ἴσως εἰς Φάληρον τὸ πρῶτον προσορ-
μισθεὶς.

Ἀγνων, 1) Ἀθηναῖος, υἱὸς τοῦ Νικίου,
πατὴρ τοῦ Θηραμένους, στρατηγὸς ἐπὶ τοῦ Πε-
λοποννησιακοῦ πολέμου, ἀνοικοδομήσας τὴν
Ἀμφίπολιν, συνεξεστράτευσε μετὰ τοῦ Κλεο-
πόμπου κατὰ τῆς Ποτιδαίας καὶ τῆς Χαλκίδος
ἐν Θράκῃ· ἀλλ' ἀπολέσας ἐκ τοῦ λοιμοῦ περὶ
τοὺς ἡμίσεις τῶν στρατιωτῶν του, ἠναγκάσθη
νὰ ἐπιστρέψῃ (Θουκ. Β, 58). — 2) Τῆτος,
ὑπηρετῶν ἐν τῷ στρατῷ τοῦ μεγάλου Ἀλε-
ξάνδρου (Δίλ.).

Ἀγωννίδης, Ἀθηναῖος δημαγωγὸς

καὶ ῥήτωρ, τὸν Φωκίωνα κατηγορήσας, καὶ τὴν καταδικὴν αὐτοῦ προκαλέσας. Ἐθονατώθη δ' ἔπειτα ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων μεταμειλιθέντων, τῷ 318 π.Χ.

"Αγρα ἢ **Αγραί**, χωρίον παρ' Ἀθήναις, πέραν τοῦ Ἰλισσοῦ, ἔχον ναὺν τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος (Παυσ., Α, 19, 7, 14, 1). Ἰδ. καὶ Ἀγέλαστος.

Ἀγρεῖς, ἐπώνυμον ὑφ' ὃ εἶχεν ὁ Ἀπόλλων ναὸν ἐν Μεγάροις (Πινδ.—Παυσ.).

Ἀγχιτεία, γυνὴ Κλεομδρότου, τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης, μήτηρ τοῦ ἐν Πλαταιαῖς νικήσαντος Πausανίου, μετ' ἡρώϊκον πατριωτισμοῦ πρώτη αὐτὴ θάνατον καταγνοῦσα τοῦ υἱοῦ τῆς ἀποδειχθέντος προδότου τῆς πατρίδος. Κατ' ἄλλους Ἀλκιθέα (CORN. NER. PAUS.—Πλούτ.—Διόδ.).

Ἀδάμυς, 1) παρὰ τοῖς ἀρχαίοις (Ὅμ. Ἡϊόδ.), ἐπίθετον, κυρίως τοῦ χαλκοῦ καὶ ἄλλων μετάλλων, δηλοῦν ὁ σκληρὸς, ὁ ἀλύγιστος. Μόνον μεταγενεστέρως ὁ πολύτιμος λίθος.—2) Ποταμὸς τῆς Ἰνδικῆς (Πτλμ.).—3) εἰς τῶν ἐπισήμων Τρώων, υἱὸς Αἰσίου (Ἰλ. N, 560).

Ἀδριανούπολις, πόλις ἐν Θράκη, ἐπὶ τοῦ Ἑβρου ποταμοῦ, πρὶν καλουμένη Ὀρεστιάς.

Ἀδρίας καὶ Ἀδριατικὸς κόλπος, ἡ θάλασσα ἢ μεταξὺ τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Ἰταλίας (Ἡρδ. Α, 163.—Στρβ.).

Ἀζηνία, δῆμος τῆς Ἰπποβοωντίδος φυλῆς ἐν Ἀττικῇ, πρὸς τῷ Σουνίῳ (Ἀρπκρ.—Στρβ. Βζ.).

Ἀζωστοί, ἐλέγοντο αἱ νέαι Σπαρτιάτιδες, αἱ εἰς τὰ γυμνάσια φέρουσαι τὸ χιτῶνιον αὐτῶν ἄνευ ζώνης.

Ἀθηναῖδας, ἐκ Τραχίνος, φονεύσας τὸν ἐν Θερμοπύλαις προδόντα τὴν Ἑλλάδα Ἐφιάλτην, καὶ μεγάλως τιμηθεὶς ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων (Ἡρδ. Ζ, 213).

Αἰγαῖος, 1) ἐπίθετον τοῦ Ποσειδῶνος, ἔχον τὴν αὐτὴν παραγωγὴν ὥς καὶ τὸ Λίγατον πέλαγος, συνήθως δ' ἀποδιδόμενον

εἰς τὴν αἰολικὴν πόλιν Αἰγᾶς, ἱερὰν τῷ Ποσειδῶνι, δι' ὃν ἐξ ἐναντίας αὐτῇ ἐδόθη τὸ ὄνομα.—2) Ποταμὸς τῆς νήσου Κερκύρας (Ἀπλλν. Ρδ. 541).

Αἰγεῖται πύλαι τῶν Ἀθηναίων, κατὰ τὰ νοτιανατολικά τῆς πόλεως πρὸς τῷ Δελφινίῳ (Πλούτ. Θησ. ΙΒ), ἐνθα πιθανῶς ἦν καὶ τὸ Αἰγεῖτον ἱερὸν (Ἀρπκρ.—Σουίδ.).

Αἰγεῖδα, γένος τι ἐν Σπάρτῃ, κληθέν κατ' Αἰγέα, τὸν υἱὸν τοῦ Οἰολύκου καὶ ἐγγονον τοῦ Θήρα (Ἡρδ. Δ, 149) καὶ ἕτερον γένος ἐν Θήβαις (Πίνδ.).

Αἰγείρα, ἀρχαιότατη πόλις τῆς Ἀχαΐας ἐν Πελοποννήσῳ. Ἡ πρὸς τὸν κορινθιακὸν κόλπον παραλίᾳ αὐτῆς χώρα ἐλέγετο Ὑπερησίη (Στρβ. Θ.—Στρβ. Βζ.—Πολδ.).

Αἰγεστα, Αἰγέστα, Σεγέστη, πόλις εἰς τὰ βορειανατολικά τῆς Σικελίας, πλησίον τοῦ ὄρους Ἐρυκος, κτίσμα τοῦ Αἰνείου (Θουκ. Ζ.—Διόδ. 15, 6.—Στρβ.).

Αἰγῇ, θυγάτηρ τοῦ Ὠλένου, μετὰ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς Ἑλίκης ἀναθρέψασα τὸν Δία βρέφος, καὶ εἴτα μετ' ἐκείνης ταχθεῖσα μετὰ τῶν ἀστέρων (Hygin).

Αἰγῆς, μία τῶν δέκα ἀττικῶν φυλῶν, κληθεῖσα κατὰ τὸν Αἰγέα (Παυσ.).

Αἰγιαλὸς, ἀρχαιότατα ἢ παραλίᾳ τῆς Πελοποννήσου ἀπὸ τοῦ Ἰσμοῦ μέχρι τῆς Ἠλίδος, δῆθεν κατ' Αἰγιαλέα, τὸν υἱὸν τοῦ Ἰνάχου (Ὅμ. Ἰλ. Β, 575), καὶ ἡ ἐν αὐτῇ πόλις, ἡ εἴτα Σικυὼν κληθεῖσα.

Αἰγυλία, 1) χωρίον καὶ δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀπέναντι τῆς Σαλαμῖνος, ἀνήκων εἰς τὴν Ἀντιοχίδα φυλὴν. Ἐπηνοῦντο αὐτοῦ τὰ σῦκα (Θεόκρ. Εἰδ. Α, 446.—Στρβ. Βζ.).—2) Νησίδιον μετὰ τὴν Κρήτης καὶ Κυθέρων (Πλούτ.—Δνσ. Πργ. 499), τὸ νῦν Τσερίγτον.

Αἰγέλειψ (ἡ), χωρίον ἐπὶ τῆς νήσου Ἰθάκης, ἢ νησίδιον μετὰ τὴν αὐτῆς καὶ τῆς Ἠπείρου (Ὅμ. Ἰλ. Β, 633). Κατὰ τινας, ἐπίθετον.

Αἰγίπαν, υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ Αἰγῆς τῆς γυναικὸς τοῦ Πανὸς (Ἀπλλδ. Δ, 6). Ἐταυ-

τίετο ὑπὸ Ῥωμαίων μετὰ τοῦ παρ' αὐτοῖς Σιλβανού.

Αἰγύσθενα (τά), πόλις τῆς Μεγαρίδος, βορείως τῶν Παγῶν (Παυσ. Α, 44. — Στφ. Βζ.), ὧν ἐρείπια σώζονται πιθανῶς.

Αἰζωνεύς, 1) ταῦτ' αὖτ' Ἰδ. (Ἰδ.), Ἡσδ. Θγ. 913. — 2) Βασιλεὺς τῶν Μολοσσῶν ἐν Ἡπείρῳ. Ὁ Θησεὺς καὶ Πειρίθους, θελήσαντες ν' ἀρπάσωσι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Περσεφόνην, ἐρρίβησαν εἰς σκοτεινὴν καίπολυ χρόνιον φυλακὴν (Πλουτ. Θησ. ΔΑ.).

Αἰζουα, ἐπίθετον ὑφ' ὃ ἡ Ἀθηνᾶ ἐλατρεῖτο ἰδίως ἐν Μεγάρῳ (Παυσ. Α, 5).

Ἀἰκλον ἢ Ἀἰκλον, τὸ δημόσιον συστάσιον τῶν Σπαρτιατῶν, ἄκρας ὄν λιτότητος (Ἀθην. Δ, 140).

Αἰξῶνη, δῆμος τῆς Ἀττικῆς ἀνήκων τῇ Κεκροπίδι φυλῇ, χωρίον παραθαλάσσιον οὐ μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν, πλησίον τῶν Ἀλῶν, ἔχον καὶ αὐτὸ ἀλικιὰς, τὰς Αἰξωνίδας ἢ Ἀλῆας (Στφ. Βζ.). Οἱ Αἰξωνεῖς ἐλέγοντο φιλοσχώμμονες (Πλάτ. Λάγ. 19).

Ἀἴτης ἢ Ἀεΐτης, ἐν Σπάρτῃ ὁ νεανίας ὁ ὑπὸ πρεσβυτέρου εἰς τὸν βίον ὁδηγούμενος καὶ ἀνατρεφόμενος. Οὗτος δὲ ἐλέγετο, ὡς πρὸς τὸν Ἀΐτην, εἰς πινύλας (Θηρτ. ΡΙΡ, 14. — Εὔμ. κλ.). Αἱ δ' εἰς τὰς αὐτὰς σχέσεις διατελοῦσαι κόραι, ἐλέγοντο αἰτίαι (Πλουτ. Λυκ. ΙΗ).

Ἀκαμανεῖς, μία τῶν δέκα Ἀττικῶν φυλῶν, κληθεῖσα κατ' Ἀκάμαντα 3, υἱὸν τοῦ Θησέως (Θουκ. Δ, 118).

Ἀκεστορίδαι, γένος ἱερὸν ἐν Ἀργεῖ, ἐξ οὗ ἐλαμβάνοντο ἐκεῖ αἱ ἱέρειαι τῆς Παλλάδος (Καλλμ. Ὑμν. Παλλ. 34).

Ἀκέστωρ ἢ Ἀκέστωρ, τραγωδοποιὸς ἐν Ἀθήναις, ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους πολλάκις καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα Σάκας χλευαζόμενος, διότι δὲν ἦν Ἑλληνικῆς καταγωγῆς (Σφ. 1216. Ὀρν. 31).

Ἀκοσμία, ἐν Κρήτῃ ἡ πολιτικὴ κατάστασις ὅσῃς ἐκ στάσεως κατηργεῖτο οἱ ἄρχοντες οἱ λεγόμενοι Κόσμοι (Ἐφοροι.)

(ΑΡΧ. ΔΕΕ. Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ ΤΟΜ. Β').

Ἀκουμένους, γνωστὸς ἰατρός ἐν Ἀθήναις, φίλος τοῦ Σωκράτους (Πλάτ.).

Ἀλθανόν, ὄρος τοῦ Λατίου ἐν Ἰταλίᾳ, φέρον τὴν πόλιν Ἀλθαν (Στφ. Ε.).

Ἀλδένος, 1) Πλατωνικὸς φιλόσοφος ἐπὶ Γαληνοῦ, γράψας εἰσαγωγὴν εἰς τοὺς Πλατωνικοὺς διαλόγους (Φαβρ. Ἑλλ. Βιβλ. Τ. Β. σλ. 42). — 2) Ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Κομμώδου ἀναγορευθεὶς ὑπὸ τῶν στρατευμάτων Καῖσαρ ἐν Γαλλίᾳ καὶ Βρετανίᾳ (Ἡρωδιαν.).

Ἀλεκκέ. Ἐν τῇ ἀρχαιότητι, ἐπρωμηθεύοντο τὸ ἄλας, ἢ ὀρυκτὸν, ἢ ἐκ ρευστῶν (τῆς θαλάσσης, τελμάτων, ἀλατούχων πηγῶν), καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ κατηγορίᾳ, ἥτις ἦν ἐν Ἑλλάδι ἡ συνεχεστάτη, εἶτε διὰ ζέσεως (Pl. XXXI, 1, 39), εἶτε δι' ἐξατμίσσεως εἰς τὸν ἥλιον, εἰς τὰ ἄλοπῆγια, παράγοντα ἄλας πεπτόν. Τοιαῦτα ἦσαν ἐν Ἀττικῇ τὸ Ἀλίπεδον, νοτίως τῶν Ἀθηνῶν, αἱ Ἀλαῖ Αἰξωνίδες εἰς τὴν νοτιανατολικὴν παραλίαν, αἱ Ἀλαῖ Ἀρραφινίδες πρὸς τῷ Μαραθῶνι ἐν Τροϊζηνίᾳ αἱ Ἀλυαῖ κλ. καὶ Salinae (Ἀλικάι), ὠνομάζοντο μεταγενεστέρως διάφοροι πόλεις τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κόσμου, ἐν Ἰταλίᾳ, Γαλλίᾳ, Βρετανίᾳ, Δακίᾳ (αἱ νῦν Ὀκλαι). Ἐν Ῥώμῃ ἡ πώλησις τοῦ ἁλατος ἐξεμισθοῦτο, δι' ὃ τὸ ἄλας εἶχεν ὑπερτιμηθῇ. Εἶτα (μετὰ τοῦ Πορσῆνου τὴν ὑποχώρησιν), ἡ γερουσία ἀνεδείχθη δημοτικὴ, ψηφίσασα τὸ μονοπώλιον τοῦ ἁλατος ὑπὸ τοῦ δημοσίου, καὶ τὸν καταβισμὸν τῆς τιμῆς αὐτοῦ (Liv. II, 9). Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δὲ ἦσαν αἱ ἀλικαί, αἱ ὀρυκταὶ κυρίως, δημόσια κτήματα.

Ἀλκιμέδων, 1) Υἱὸς Λαέρκου, στρατηγὸς τῶν Μυρμιδόνων εἰς Τροίαν (Ὀμ. Ἰλ. II, 197). — 2) Ἐκθεὶς εἰς ὄρος εἰς βορὰν τῶν θηρίων τὴν θυγατέρα τοῦ Φιλλόνῃ, ὡς γεννήσασαν παιδίον ἐκ τοῦ Ἡρακλέους (Παυσ. Η, 12). — 3) Ὀλυμπιονίκης (Πινδ. Ὀλ. Η).

Ἀλκιμος, Ἰθακήσιος, πατὴρ τοῦ Μέντορος (Ὀμ.). — 2) Φίλος τοῦ Ἀχιλλέως ἐκ

τῶν Μορμιδόνων (Ὅμ. Ἰλ. Υ', 392). — 3) Τὸ ἀνατολικὸν ἀκρωτήριο κατὰ τὴν εἰσοδὸν τοῦ λιμένος τοῦ Πειραιῶς, τὸ ἔχον τὸν τάφον τοῦ Θεμιστοκλέους (Πλούτ. Θμστκλ. ΛΒ).

Ἄλτεμος, ἀρχαῖος γλύπτης ἐν Αἰγί-
νῃ (Rang. Ant. Hell. I, ἀρ. 33).

Ἀμαζόνειον, ἐν Ἀθήναις, ὁ λόφος τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου (Πλούτ. Θησ. ΚΖ. — Ραγκ. Ἀπαντ. Τ. ΙΗ, Τπγρ. Ἀθ. Σλ. 159—160).

Ἀμαζόνις στήλη, μνημα τῆς Ἀμαζόνος Ἀντιόπης, ἐπὶ τῆς οδοῦ ἀπὸ Φαλήρου εἰς Ἀθήνας, παρὰ τῷ ναῷ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς (Παυσ. Α, 1, 2. — Πλούτ. Θησ. ΚΖ).

Ἀμαρυνθος (ἡ), 1) κώμη τῆς νήσου Εὐβοίας, ἔχουσα ναὸν τῆς Ἀμαρυνθίας ἢ Ἀμαρουσίας Ἀρτέμιδος, οὗ ἀφίδρυμα ὑπῆρχε καὶ εἰς τὸ Ἀθμονον τῆς Ἀττικῆς (νῦν Ἀμαρούσιον). (Στρώ. — Παυσ.). — 2) Ποταμὸς τῆς Ἠλίδος ἐν Πελοποννήσῳ, ἐκβάλλων εἰς τὸν Ἀλφειὸν (Στρώ.). — 3) Εἰς τῶν 50 κυνῶν τοῦ Ἀκταίωνος (Ἀπλλδ. Γ, 4, 4).

Ἀμεινέας, Ἀθηναῖος, ἀδελφὸς τοῦ ποιητοῦ Αἰσχύλου, ἀριστεύσας εἰς τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν (Ἡρόδ. Η, 84).

Ἀμπίτταρες, παρὰ Σπρριτάταις οἱ Ἑλλωτες ὡς παρακολουθοῦντες τοὺς κυρίους αὐτῶν εἰς τὰς μάχας. Ἡ λέξις ἐσημαίνειν ἀμφιστάντες (Ἡσύχ.).

Ἀμύκλας, 1) υἱὸς τοῦ Λακεδαιμόνος καὶ τῆς Σπάρτης, βασιλεὺς τῆς Λακωνίας, σύζυγος Διομήδης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Λαπίθου, καὶ πατὴρ τοῦ Κυνόρτα, Ὑακίνθου καὶ Λεανείρας, τῆς γυναικὸς τοῦ Ἀρκάδος· κτίστης τῆς πόλεως Ἀμυκλῶν (Ἀπλλδ. 5, 9, 1, 10, 3). — 2) ἡ Ἀμυκλός, ἐν Ἀθήναις, μαθητὴς τοῦ Πλάτωνος (Διογ. Λρτ. — Αἰλ. Α. Ι. Γ, 19).

Ἀμφιάλη, ἀκρωτήριο τῆς Ἀττικῆς, ἀπ' οὗ ἐπεραιοῦντο εἰς τὴν ἀπέναντι κειμένην Σαλαμίνα (Στρώ.).

Ἀμφιάλος, υἱὸς τοῦ Πολυνήου, εἰς τῶν Φαίακων (Ὅμ. Ὀδ. Θ. 114).

Ἀμφιάναξ, βασιλεὺς τῆς Λυδίας, φιλοξενήσας τὸν Προῖτον ἐκδιωχθέντα ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἀκρσίου, καὶ δοὺς αὐτῷ εἰς γάμον τὴν θυγατέρα του Ἀντεῖαν (Ἀπλλδ. Β, 2, 1).

Ἀνδρεὺς, 1) υἱὸς τοῦ Πηνειοῦ, ἐλθὼν ἐκ Θεσσαλίας εἰς Ὀρχομενὸν τῆς Βοιωτίας, ἀπεκάλεσε τὴν περίξ χώραν Ἀνδρηίδα (Διοδ. Ε, 8. Παυσ.). — 2) Πρόπαππος τοῦ Κλεισθένου, τυράννου τῆς Σικυδῶνος (Ἡρόδ. ΣΤ, 126).

Ἀνθεια, 1) θυγάτηρ τοῦ Θεσπιοῦ (Ἀπλλ. Β, 7, 8). — 2) Πόλις τῆς Μεσσηνίας ἐν Πελοποννήσῳ, ἔπειτα Θουρία κληθεῖσα (Ὅμ. Ἰλ. Ι, 151). — 3) Μία τῶν τριῶν ἀρχαίων πόλεων τῆς Ἀχαΐας, ἐξ ὧν συνέστησαν εἰτα αἱ Πάτραι (Στρώ. Βξ.). — 4) καὶ Ἄνθη, πόλις μικρὰ τῆς Θεσσαλίας (Ἡρόδ. Ἀσπ. 381. 474).

Ἀνθεστηριόδες, ἐν Ρόδῳ ἐλέγοντο αἱ πρὸς γάμον ὄριμοι κόραι (Ἡσύχ.).

Ἀνθυπομοσία, ἐν Ἀθήναις ὁ ὅρκος ὃν ἐδίδε τις εἰς τὸ δικαστήριον προσβάλλων ὡς ἀστηρίκτους τὰς ἀξιώσεις τοῦ ἀντιδίκου ὑπὲρ ἀναβολῆς τῆς δίκης (Δμοθ. κ. Ὀλυμπ. 1174).

Ἀνιγρός, ποταμὸς τῆς Τριφυλίας ἐν Πελοποννήσῳ, πηγάζων ἐκ τοῦ Λαπιθαίου ἐπὶ τοῦ Ταυγέτου, καὶ εἰσβάλλων εἰς τὴν θάλασσαν παρὰ τῷ Σαμικῷ, ἐνθα ὑπῆρχε σπήλαιον ἱερὸν τῶν Ἀνιγρίδων νυμφῶν, εἰς θεραπείαν χρησιμεῖον τῶν λειχηνίωντων (Στρώ.). Πιθανὸς τοῦ Ὀμήρου ὁ Μινυήας.

Ἀνταγόρας, Ρόδιος ποιητὴς, γράψας ἔπος ἐπιγραφόμενον «Θηβαῖς» τῇ γ' ἐκατονταετηρίδι π. Χ. (Αἰλ.).

Ἀντήνωρ, ἐν Τρωάδι, υἱὸς τοῦ Αἰσούτου καὶ τῆς Κλεομνήστρας, σύζυγος τῆς Θεανούς, πατὴρ ἐξ υἱῶν, εἰς τῶν ἐμφρονεστέρων αὐλικῶν τοῦ Πριάμου, φιλοξενήσας τὸν Ὀδυσσεά ὅτε ἤλθε πρέσβυς ἵνα ζητήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τῆς Ἑλένης, καὶ πάντοτε τὴν

ἀπόδοσιν ταύτην συμβουλεύων, δι' ὃ καὶ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τῆς ἀλώσεως καὶ καταστροφῆς τῆς Τρωάδος ἐφείσθησαν τῆς οἰκίας αὐτοῦ. Μετώκησε δ' εἰς Λιβύαν, ἢ εἰς τὴν ἄνω Ἰταλίαν μετ' Ἐνετῶν ἐκ Παφλαγονίας καὶ ἐκτίσας τὴν πόλιν Πάδουαν (Στρβ. IB, 13, 5).

Ἀντίκλεια, 1) θυγάτηρ Αὐτολόκου, σύζυγος τοῦ Λαέρτου, μήτηρ τοῦ Ὀδυσσεύς, ἀποθανοῦσα πρὸ τῆς ἐπιστροφῆς αὐτοῦ ἐκ τῆς Τροίας ἐκ θλίψεως διὰ τὴν ἀπουσίαν του (Ὀμ. Ὀδ. Λ, 85). — 2) Μήτηρ τοῦ Περιφῆτου ἐκ τοῦ Ἡραίου (Ἀπλδ. Γ, 26).

Ἀντιμαχίδης, εἰς τῶν ἀρχιτεκτόνων οἵτινες, ἐντολῇ τοῦ Πεισιστράτου, ἤρξαντο τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἐν Ἀθήναις.

Ἀντινόη, 1) θυγάτηρ τοῦ Πελίου, ὑπὸ τῆς Μηδείας ἀπατηθεῖσα καὶ μετὰ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς Ἀστεροπείας τὸν γέροντα πατέρα των καταμελίσασαι ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι θ' ἀνένεουν αὐτόν· διωχθεῖσα δ' ἔπειτα ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς Ἀκάστου, καὶ ἐν Ἀρκαδίᾳ ἀποθανοῦσα ἐν δυστυχίᾳ (Παυσ.). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Κηφέως, ἔγγονος τοῦ Ἀλαοῦ, ἔχουσα βωμὸν ἐν Μαντινείᾳ τῆς Ἀρκαδίας παρὰ τῷ Θεάτρῳ (Παυσ. Η, 8, 9). — 3) Θυγάτηρ τοῦ Πηρέως ἐξ Ἀρκαδίας, μήτηρ τοῦ Παλαίμονος ἐκ τοῦ Ἡρακλέους (Ἀπλδ. Β, 7, 8).

Ἀντιοχίς, μία τῶν δέκα φυλῶν τῆς Ἀττικῆς.

Ἀντιφάνης, Ῥόδιος ποιητὴς τῆς μέσης κωμωδίας, ζήσας περὶ τὰ 330 π. Χ.

Ἀντώνιος, 1) Ἐπικούριος φιλόσοφος καὶ ἱατρὸς σύγχρονος τοῦ Γαληνοῦ. — 2) Ἰδ. Ἀντώνιος.

Ἀπάγελοι, ἐλέγοντο οἱ παῖδες ἐν Σπάρτῃ μέχρι τοῦ 17 ἔτους τῆς ἡλικίας, ὡς μὴ ἔτι εἰς τὰς ἀγέλας κατατεταγμένοι.

Ἀπατουρία, ἐπίθετον τῆς Ἀφροδίτης, ἀποδιδόμενον εἰς τὴν ἀπάτην δι' ἣς δῆθεν εἴλκυσε πολλοὺς Γίγαντας εἰς ἓν σπή-

λαιον, εἰς δ' κρυπτόμενος ὁ Ἡρακλῆς τοὺς ἐφόνευσε (Στρβ. ΙΑ).

Ἀπλαξ, Οὗτως ἐλέγοντο αἱ ἐμβάδες αἱ ἐφόρουσι οἱ Σπαρτιάται.

Ἀπόδρομοι, παρὰ Σπαρτιάταις οἱ νέοι πρὸ τοῦ 17 ἔτους, ὡς μὴ μετέχοντες ἐν τῶν Γυμνασίων, ἅτινα καὶ δρόμοι ἐν Σπάρτῃ ἐλέγοντο.

Ἀπολλωνίδης, 1) Ἀθηναῖος, ἀρχηγὸς τοῦ ἱππικοῦ ἐν Ὀλύμπῳ, κατηγορηθεὶς πρὸς τὸν Φίλιππον, καὶ ἐξορισθεὶς ὑπ' αὐτοῦ (Δμσθ. Φιλ. Γ). — 2) Ἐκ Κερδίας, πόλεως τῆς Θράκης, ὁπαδὸς τοῦ Φιλίππου (Δμσθν).

— 3) Χίος, μετὰ τοῦ Ἀθηναγόρου ἐκλεχθεὶς ὑπὸ Φαρναβάζου διοικητὴς τῆς νήσου Χίου, πολεμοῦσης κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου. — 4) Συμυναῖος ποιητὴς ἐπὶ Καίσαρος. Σώζονται ἐπιγράμματα τινὰ αὐτοῦ ἐν τῇ Ἀνθολογίᾳ.

Ἀππία, ὁδὸς, ἡ φέρουσα ἀπὸ τῆς Ῥώμης εἰς τὴν Καπύνην.

Ἀππιανὸς, Ἀλεξανδρεὺς τῆς β' μ. Χ. ἑκατονταετηρίδος, ἐπὶ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ, γράψας Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν.

Ἀπτερος, ἡ Νίκη ἐν Ἀθήναις, ὡς καταθεῖσα ἐκεῖ τὰ πτερά της καὶ μὴ ἐκείθεν πλέον ἀφίπταμένη.

Ἀραβία, γυνὴ τοῦ Αἰγύπτου, μήτηρ πεντήκοντα υἱῶν (Ἀπλδ. Β, I, 5).

Ἀραξὸς (ὁ), ἀκρωτήριο τῆς Ἀχαΐας πρὸς τῇ Ἠλίδι (Πολδ.).

Ἀραχθός, ποταμὸς τῆς Ἠπείρου, ἐκβάλλων εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον (Πολδ.).

Νῦν ποτ. τῆς Ἀρτης.

Ἀραχναῖον ὄρος, τῆς Ἀργολίδος, μεταξὺ Τίρυνθος καὶ Ἐπιδαύρου (Αἰσχλ. Ἀγμ. 319. — Παυσ.).

Ἀράχνη, θυγάτηρ τοῦ Ἰδμονος, διδασκόμενη ὑπὸ τῆς (Ἐργάνης) Ἀθηναῖς τὴν ὑφαντικὴν, καὶ τοσοῦτον ἐπαρθεῖσα, ὥστε νὰ θελήσῃ ν' ἀνταγωνισθῇ πρὸς τὴν θεάν, ἥτις τὴν μετεμόρφωσεν εἰς τὸ ὑφαίνον ζῴδιον (Λουκ. — Ὀν.).

Ἀργαῖοι, μία τῶν τεσσάρων φυλῶν τῆς ἀρχαιστάτης Ἰωνικῆς διαιρέσεως τοῦ ἀττικοῦ λαοῦ, ἡ ἐργατικὴ (Πλούτ. Σόλ. ΚΓ).

Ἀργοὶ λίθοι, δύο φυσικοὶ καὶ ἀκατέργαστοι βράχοι ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν Ἀθήναις, χρησιμεύοντες ὡς ἔδραι τῶν δικάων (Παυσ. Α, 26, ἐνθα ἐσφαλμένως ἀνεγινώσκετο ἄργυροῖ).

Ἀρήγων, ζωγράφος, οὗ ὠραῖαι εἰκόνες ὑπάρχον ἐν Ὀλυμπίᾳ, ἐν τῇ ναῷ τῆς Ἀλφειοειδίας Ἀρτεμίδος (Στρώβ. Η, 343).

Ἀρήτη, 1) θυγάτηρ τοῦ Ῥηξήνορος, γυνὴ τοῦ Ἀλκινόου, βασιλέως τῶν Φυακίων, φιλοξενήσασα τὸν Ὀδυσσεύα (Ὀμ. Ὀδ. Θ, 54). — 2) γυνὴ τοῦ Δίωνος ἐν Σικελίᾳ (Αἰλ. Π. Ι. ΙΒ, 47).

Ἀριδαῖος, νόθος ἀδελφὸς Ἀλεξανδρου τοῦ μεγάλου, ἐξ ὀρχηστρίδος τινὸς Φιλίνης, βασιλεύσας ἐξ ἑτὴ ἐν Μακεδονίᾳ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ εἴτα σφαγείς ὑπὸ τῆς Ὀλυμπιάδος.

Ἀριστομάχη, ἀδελφὴ τοῦ Δίωνος, ἦν Διανύσιος ὁ πρεσβύτερος, τύραννος τῶν Συρακουσῶν, ἐνυμφεύθη ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ καθ' ἣν καὶ τὴν Δωρίδα, καὶ ἐξ αὐτῆς ἔσχε θυγατέρα τὴν Ἀρετὴν (Πλούτ. ΔΙ. — Αἰλ. Π. Ι. ΙΒ).

Ἀρκε, 1) θυγάτηρ τοῦ Θαύμαντος, ἀδελφὴ τῆς Ἰρίδος, συμπολεμήσασα μετὰ τῶν Τιτάνων κατὰ τῶν θεῶν, καὶ διὰ τοῦτο ὑπὸ τοῦ Διὸς εἰς τὸν Ἄδην κατακεραυνωθείσα (Πτολ. Ἡφαιστ. ΣΤ). — 2) πόλις τῆς Φοινίκης παρὰ τὸ ὄρος Λίβανον, θείας τιμᾶς ἀποδίδουσα εἰς τὸν Αἴγυπτον, καὶ Καισάρεια παρὰ Λιβάνῳ μετονομασθεῖσα (Στρώβ. ΒΞ).

Ἀρμένιος, Γερμανὸς πολεμιστῆς, θελήσας, ἐπὶ Αὐγούστου, νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν πατρίδα του ἀπὸ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ ζυγοῦ (Στρώβ.).

Ἀροάνια ὄρη, ὑψηλὰ καὶ ἀπότομα τῆς Ἀρχαΐας, ἐν οἷς πηγάζει καὶ καταρρέει ἡ Στύξ· καὶ δι' αὐτῶν μικρὸς ποταμὸς Ἀροάνιος (Παυσ.).

Ἀρόη, ἀρχαιοτάτη πόλις τῆς Ἀχαΐας,

ἢ εἴτα Πάτραι μετακληθεῖσα (Στρώβ. ΒΞ). Κατ' αὐτὴν Ἀροεὺς ὁ ἱερὸν ἐκεῖ ἔχων Διώνυσος (Παυσ. Ζ, 21, 18).

Ἀρπαλύκη, θυγάτηρ τοῦ Κλυμένου καὶ τῆς Ἐπικάστης, τὸν ἀδελφὸν τῆς σφάξις καὶ εἰς τὸν πατέρα τῆς εἰς βρώσιν προσάγαυσα, εἰς πτηνὸν δὲ μεταμορφωθείσα (Παρθέν.).

Ἀρταξέρξης, καὶ Ἀρτοξέρξης, ὄνομα Περσῶν βασιλέων σημαίνον ἀὸ μέγας Ἀρήιος» (Ἡρόδ. ΣΤ, 98). 1) ὁ Μακρόχειρ, υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Ξέρξου, τῷ 465 π.Χ. (Διόδ. ΙΑ, 69). Τῷ 462, ἐπανεστήσαν κατ' αὐτοῦ οἱ Αἰγύπτιοι μετὰ τῶν Λιθύων, ἐπικουρίᾳ καὶ τῶν Ἀθηναίων, οἵτινες ὑπὸ τὸν Κίμωνα, τῷ 449, κατεναυμάχησαν τοὺς Πέρσας πρὸ τῆς ἐν Κύπρῳ Σαλαμῖνος (Θουκ. Α, 104. 112). Ἀποφεύγων πᾶσαν σπατάλην, ἐβελτίωσε τὴν οἰκονομικὴν τοῦ κράτους κατάστασιν, καὶ ἀπέθανε τῷ 425 π.Χ. (Θουκ. Δ, 50. — Διόδ. ΙΒ, 64). — 2) Ὁ Μνημων, υἱὸς Δαρείου Β, ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον τῷ 405 π.Χ., καί, ἵνα διατηρήσῃ αὐτὸν, ἠναγκάσθη νὰ παλαίσῃ πρὸς τὸν νεώτερον ἀδελφόν του Κύρον, ὃν ἐπροστάτευεν ἡ μήτηρ του Παρύσατις, καὶ ὃν ἐβοήθησαν οἱ μύριοι μισθωτοὶ Ἕλληνες, οἱ μετὰ τοῦ Ξενοφῶντος ἐπιστρέψαντες (Ξενφ. Ἀνθ.) ὅτε, τῷ 401 ὁ Κύρος ἔπεσεν εἰς τὴν ἐν Κουναξοῖς μάχην. Μετὰ τοῦτο ἐπανεστήσαν αἱ ὑπὸ τὴν Περσίαν Ἑλληνικαὶ Ἰωνικαὶ πόλεις, καὶ ὁ Ἀγησίλαος ἐκ Σπάρτης πεμφθεὶς εἰς ὑποστήριξιν αὐτῶν, ἠπέλυσεν αὐτὴν τῆς Περσίας τὴν κατάκτησιν, Ἀλλὰ διὰ δωροδοκιῶν, καὶ διὰ ταραχῶν ἃς ἐξίγειρεν ἐν Ἑλλάδι, διέφυγεν ὁ Ἀρταξέρξης τὸν κίνδυνον. Κατ' Εὐαγόρα δὲ, τοῦ τυράννου τῆς Κύπρου, πολεμήσας ἐπὶ ὀκταετίαν, μόνον τῷ 376 π.Χ. τὸν ἐνίκησε καὶ τῷ ἐπέβαλε φόρον (Διόδ. ΙΕ, 9). Ἡ Αἴγυπτος ἐπανεστῆ ἐκ νέου. Δαρεῖος, ὁ υἱὸς καὶ μέλλων διάδοχος τοῦ Ἀρταξέρξου, ἐξ ἀνυπομονησίας συνώμοσε κατὰ τοῦ πατρὸς του, ἀλλὰ συλληφθεὶς ἐθανατώθη ὁ δ' Ἀρ-

ταξέρεως ἀπέθανε τῷ 350 π. Χ. (Πλούτ. Ἀρτ. Λ. — Διόδ. ΙΕ, 93). — 3) ὁ Ὡχος, υἱὸς τοῦ Μνήμονος, ἐξωλόθρευσε σχεδὸν πάντας τὴν αἰκογένειάν του (Just. Χ, 3), ὑπέταξε τὴν Αἴγυπτον καὶ Φοινίκην, βοήθειά Ἑλλήνων μισθωτῶν, καὶ κατενίκησε τὸν σατράπην Ἀρτάβαζον, τῷ 350 π. Χ., καὶ ἔκτοτε παρέδόθη ὅλως εἰς τὴν ἐπιρροὴν τοῦ αἰγυπτίου Εὐνούχου Βαγῶα, ὅστις τῷ 338 τὸν ἐδήλητηρίασεν (Διόδ. ΙΖ, 5). — 4) Ὁ Ἰδρυτὴς τοῦ νέου Περσικοῦ κράτους καὶ τῆς δυναστείας, τῶν Σασσανιδῶν. Ταπεινὸς ὢν καταγωγῆς, ἐν νεαρῷ ἔτι ἡλικίᾳ, τῷ 225 μ. Χ. ἐξεθρόνισεν Ἀρτάβαζον, τὸν βασιλέα τῶν Πάρθων, ὑπέταξε τοὺς περὶ τὴν λαοὺς (Ἡρώδιαν. ΣΤ, 2), καὶ ἐστράφη κατὰ τῶν Ῥωμαίων. Ὁ Ἀλέξανδρος Σεβήρος ἐξεστράτευσεν κατ' αὐτοῦ, καὶ θέν τὸν ὑπέταξε μὲν, ἀλλὰ τὸν ἠνάγκασεν εἰς ἡσυχίαν, μέχρι τοῦ θανάτου του, τῷ 239 μ. Χ.

Ἀρταφέρνης, 1) ἀδελφὸς Δαρείου τοῦ Ὑστάσπου, σατράπης τῶν Σάρδεων. Ἐδέχθη τὸν Πεισιστρατιδὴν Ἰππῖαν ἐν Περσίᾳ (Ἡρόδ. Ε, 25). — 2) Υἱὸς αὐτοῦ, μετὰ τοῦ Δατίδου στρατηγῶν κατὰ τὴν ἐν Μαραθῶν μάχην, τῷ 490 π. Χ. (Ἡρόδ. ΣΤ, 94).

Ἀρχάνδρου πόλις, ἐν τῇ κάτω Αἰγύπτῳ ἐπὶ τοῦ Νείλου, ἐπώνυμος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀχαιοῦ· εἶτα Ἀνδροπόλις (Ἡρόδ. Β, 97).

Ἀρχεβάτης, εἰς τῶν ὑπὸ τοῦ Διὸς κεραυνωθέντων υἱῶν τοῦ Λυκάονος (Ἀπλλδ. Γ, 8, 1).

Ἀρχέδημος, 1) ἰσχυρὸς δημαγωγὸς ἐν Ἀθήναις, νόθος Ἀθηναῖος λεγόμενος ὑπὸ Ἀριστοφάνους (Βατρ. 419, 519. — Εὐφ. Ἑλλ. Α, 7, 1). — 2) Ἀθηναῖος τις «Πήληξ» ἐπικλούμενος ὑπ' Αἰσχίνου (κ. Κτοφ. 531).

Ἀρχέμαχος 1) υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Θεσπιάδος Δήλῃος (Ἀπλλδ.). — 2) Νόθος υἱὸς τοῦ Πριάμου (Ἀπλλδ.). — 3) Ἀρχαῖος συγγραφεὺς ἐξ Εὐβοίας, γράψας οὐδὲν σωζόμενον περὶ θηρίων καὶ ἄλλων περιέργων τῆς πατρίδος του (Ἀθην. — Πλούτ.).

Ἀσσυρία, μεγάλη ἐπικράτεια τῆς

Ἀσίας, κειμένη μεταξὺ τῆς Ἀρμενίας πρὸς βορρᾶν, τῆς Μηδίας πρὸς ἀνατολὰς, τῆς Σουσιανῆς πρὸς τὰ νοτιανατολικά καὶ τῆς Μεσοποταμίας καὶ Βαβυλωνίας πρὸς δυσμὰς καὶ τὰ δυτικονότια, ἐνθα ὅριον εἶχε τὸν ποταμὸν Τίγγριν. Τὸ κράτος τοῦτο ἵδρυσε, κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν παράδοσιν, ὁ Νίνος, κτίστης καὶ τῆς πρωτεύουσας Νινευὶ, καὶ ἐξέτεινεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ Σεμίραμις, εἶτα δὲ, ἐπὶ Σαρδαναπάλου ἐκυρίευσαν καὶ κατήγγησαν αὐτὸ οἱ Μηδοὶ καὶ οἱ Βαβυλώνιοι. Πολλοὶ τῆς Ἀσσυρίας εὐρίσκονται ἀρχαῖα μνημεῖα, πλεῖστα αὐτῶν φέροντα ἐπιγραφὰς γεγραμμένας διὰ χαρακτῆρων σφηνοειδῶν, αἵτινες, βοηθεῖα διγλώσσων τινῶν ἐξ αὐτῶν, ἀναγιγνώσκονται σήμερον, ἀνῆλθουσι εἰς σημειτικὴν διάλεκτον. Ἐξ αὐτῶν φαίνεται· ἐξαγόμενον ὅτι οἱ Ἀσσύριοι ὑπέκειντο τὸ πρῶτον τοῖς Βαβυλωνίοις· τῇ δὲ ἰβ' ἑκατονταετηρίδι π. Χ., ἀποστάντες, κατέστρεψαν τὸ κράτος τῆς Βαβυλώνος, καὶ συνέστησαν τὸ ἀσσυριακόν, περιλαμβάνον τὴν Βαβυλωνίαν, Μηδίαν, καὶ ἄλλας χώρας· καὶ διατηρήθη ἡ δύναμις αὐτῶν μέχρι τοῦ 606 π. Χ., ὅτε ἀνέτρεψαν αὐτοὺς αὐτὴν οἱ Μηδοὶ καὶ Βαβυλώνιοι ἐπὶ τοῦ Σαρδαναπάλου, ἢ Σαράκ, κατὰ τὴν Γραφήν, παραδοθέντος εἰς τὰς φλόγας ἐντός τῆς ἀκροπόλεως αὐτοῦ.

Ἀστράεια, 1) θυγάτηρ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Θέμιδος, ἡ αὐτὴ τῇ Δίκῃ, θεὰ τῆς δικαιοσύνης. — 2) θυγάτηρ τοῦ Μίνωος καὶ τῆς Πασιφῆς (Διόδ.).

Ἀστραεύς, 1) υἱὸς τοῦ Κρίου καὶ τῆς Εὐρυβίας, εἰς τῶν Τιτάνων μεθ' ὧν ἐπολέμησε κατὰ τοῦ Διὸς· ἐκ τῆς Ἡὸς πατήρ τοῦ Ζεφύρου, Βορέου καὶ νότου (Ἡσδ. Θγ. 376). — 2) Ποταμὸς ἐν Θράκῃ (Αἰλ.), ἡ νῦν Βίστριτσα.

Ἀστρατεῖα, ἐπίθετον ὑφ' ὃ ἐτιμᾶτο ἡ Ἀρτεμις ἐν Λακωνίᾳ εἰς ναὸν κτισθέντα ὑπὸ τῶν Ἀμαζόνων (Παυσ.).

Ἀσφαλιεύς καὶ Ἀσφάλιος. Ὑπὸ τοῦτο τὸ ἐπωνύμιον ἐτιμᾶτο ὁ Ποσειδῶν ἐν

Σπάρτη καὶ Πάτραις, ὡς ἀσφαλίζων κατὰ σεισμῶν (Παυσ.).

Ἀσωπὸς, 1) Υἱὸς τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος, βασιλεὺς τῆς Φλιοῦντος, καθ' ὃν ἐκλήθη ὁ ἐν Ἀχαΐᾳ ποταμὸς. Νυμφευθεὶς κατόπιν τὴν θυγατέρα τοῦ Λάδονος, ἔσχε τέκνα τὸν Ἰσμηνὸν, τὸν Πέλαγον, τὴν Αἴγιναν, τὴν Ἀντιόπην, τὴν Σαλαμῖνα κλ. (Ὀμ. Ὀδ. Δ, 260. — Ἀπλλδ. Γ, 12, 6). — 2) Ποταμὸς τῆς Βοιωτίας, πηγάζων ἐκ τοῦ Κιθαιρώνος, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν εὐβοϊκὸν πορθμὸν (Ὀμ. Ἰλ. Β, 572. — Ἡρδ. Θ, 50). Καὶ οἱ περὶ αὐτὸν κάτοικοι Ἀσώπιοι καὶ Παρασώπιοι. — 3) Ποταμὸς τῆς Ἀχαΐας ἐν Πελοποννήσῳ, ῥέων παρὰ τῇ Σικυῶνι, διὰ χώρας ἣτις κατ' αὐτὸν ἐλέγετο Ἀσωπία (Στρε.). — 4) Ποταμὸς τῆς Φθιώτιδος ἐν Θεσσαλίᾳ, πηγάζων ἐκ τοῦ ὄρους Οὔτης (Ἡρδ. Ζ, 200). — 5) Ποτάμιον τῆς νήσου Αἰγίνης (Πινδ. Νεμ. Γ, 7).

Ἀτης λόφος, ἐν τῇ Τρωϊκῇ, εἰς ὃν ἐλέγετο ὅτι ἔπεσεν ἡ Ἀτὴ ὅτε ἐκρημνίσθη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ (Ἀπλλδ. Γ, 12, 3).

Ἀτθίς, θυγάτηρ τοῦ Κραναοῦ, δευτέρου βασιλέως τῶν Ἀθηναίων, ἀφ' ἧς δῆθεν Ἀτθίς ἐκλήθη ἡ Ἀττικὴ (Παυσ. Α, 2).

Ἀτροπατηνὴ, τὸ βόρειον ὄρεινόν μέρος τῆς Μηδίας, ἡ καὶ μικρὰ Μηδία λεγόμενη. Ὀνομάσθη κατὰ τὸν ἐπὶ Ἀλεξάνδρου σατράπην Ἀτροπάτην (Ἀρρ.).

Ἀτταλὶς, φυλὴ προστεθεῖσα εἰς τὰς 10 Ἀττικὰς ὑπὸ τῆς κολακείας ἣτις ἐπεκρατεῖ ἐπὶ τῆς παρακμῆς τῶν ἡθῶν ἐν Ἀθῆναις.

Ἀττις, κατὰ τὰ δόγματα τῶν Φρυγίων, νέος ὥραιος ποιμὴν, υἱὸς Καλαοῦ, ὃν ἡ Κυβέλη κατέστησεν ἱερέα τῆς, ὅστις δὲ, μὴ τηρήσας ἦν ὑπεσχέθη σωφροσύνην, ἐνεβλήθη εἰς μανίαν, ὥστε καὶ ἰδιοχείρως ἤκρωτηριάσθη (Ἀνκρ. ΙΓ. — Λουκ.).

Ἀύσονία, ἀρχαιότατα πᾶσα ἡ νοτία

Ἰταλία, ἀπὸ τοῦ Σικελικοῦ πορθμοῦ μέχρι τοῦ ποταμοῦ Λειρίου. Οἱ κάτοικοι Λύσονες, πιθανῶς οἱ αὐτοὶ οἵτινες καὶ Ἀβορίγενες, Αὐτόχθονες ἐλέγοντο (Ἀρδ. — Στρεβ. Διον. Ἀλκ. — Ἀπλλδ. Α, 9, 24).

Ἀυτόλυκος, 1) υἱὸς τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τῆς Χιόνης ἢ Φιλλόνης, κατοικῶν ἐπὶ τοῦ Παρνασσοῦ. Ἦν περίφημος περὶ τὸ κλέπτειν καὶ πονηρεύεσθαι, διδασκόμενος ὑπὸ τοῦ πατρὸς του. Τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Ἀντικλείας υἱὸς ἦν ὁ Ὀδυσσεὺς (Ὀμ. Ὀδ. Τ, 394), καὶ υἱὸς αὐτοῦ ἐλέγετο (Ἀπλλδ. Α, 9, 16) καὶ ὁ ληστής Σίνης. Ἦν δὲ καὶ εἰς τῶν Ἀργοναυτῶν. — 2) Υἱὸς τοῦ Ἑριχθονίου (Σφκλ. Οἰδ. Κολ. 391). — 3) Θεσσαλός, υἱὸς Δειμόχου, Ἀργοναύτης, κτίσας τὴν Σινώπην ἐν τῇ Ἀσίᾳ (Ἀπλλν. Ῥδ. Η, 956).

Ἀφέττει καὶ Ἀφεταί (αἱ), χωρίον μετὰ λιμένος καὶ ἀκρωτηρίου ἐν Μαγνησίᾳ τῆς Θεσσαλίας, ὅθεν οἱ Ἀργοναῦται ὠρμήθησαν (Ἡρδ. — Στρεβ. — Ἀπλλδ.).

Ἀχαιῶν λιμὴν, ἐν τῇ Τρωϊκῇ, μεταξὺ τῶν ἀκρωτηρίων Σιγείου καὶ Ροιτείου (Στρεβ.).

Ἀχερδοὺς (ὁ), δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀνήκων εἰς τὴν Ἰπποβοωντιδα φυλὴν (Στρεβ.). — Ἀχραδοὺς ἐν Σχλ. Ἀρσφ.

Ἀχιλλεῖον, 1) πόλιν ἐν τῇ Τρωϊκῇ, παρὰ τῷ ἀκρωτηρίῳ Σιγείῳ, ἔνθα ἦν ὁ τάφος τοῦ Ἀχιλλέως (Ἡρδ.). — 2) Χωρίον ἐπὶ τῆς βορείας παραλίας τοῦ Κιμμερίου Βοσπόρου (Στρεβ.).

Ἀψυρτος, υἱὸς τοῦ Αἰήτου, βασιλέως τῶν Κόλχων, ἀδελφὸς τῆς Μηδείας, ὃν αὐτὴ μετὰ τοῦ Ἰάσωνος φεύγουσα κατέσφαξε, καὶ ἔρριπτε μεληδὸν αὐτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, ἵνα ὁ πατὴρ τῆς, συνάγων τὰ μέλη τοῦ τέκνου του, μὴ τὴν προφθασὴν εἰς τὴν φυγὴν. Παρὰ τισι λέγεται Αἰγιαλεὺς, καὶ προσέτι Φαέθων (Ἀπλλν. Ῥδ. Δ, 470, Διόδ. — Ἀπλλδ. Α, 9, 23).

B

Βαβυλὼν, σημαίνουσα πύλη τοῦ Θεοῦ, ἦν ἡ πανάρχαιος, περίφημος καὶ λαμπροτάτη πρωτεύουσα τῆς Βαβυλωνίας, καταστραφείσα τῷ 683 π.Χ., καὶ μετὰ τινὰς δεκαετηρίδας ἀνακαινισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ναβοχοδονόσορος. Ἐκ ταύτης τῆς ἐποχῆς ἀνεσκήφθησαν μέγιστα καὶ πολύτιμα ἐρεῖπια ὑπὸ τοῦ Ἀγγλου Ῥωλινσῶνος, ἐπὶ τῶν δύο τοῦ Εὐφράτου ὄχθων. Ἔχουσι σχῆμα κανονικῶς τετραγώνου, ἔκτασιν 120 σταδ. καὶ ὑπερύψηλα ἀρχαῖα τεῖχη. Τὸ ἀνατολικὸν τμήμα περιέκλειε τὸν ναὸν τοῦ Βήλου, 600' ὑψηλόν, καθ' Ἡρόδοτον, τὸν πύργον τῆς Βαβυλῶνος τῆς Π. Γραφῆς, οὗ λείψανα ἐτι σώζονται, καλούμενα Βίρς Νιμρόυδ, καὶ τὰ μεγάλα ἀνάκτορα τῆς Σεμιράμιδος μετὰ τῶν κρεμαστῶν κήπων. Εἰς τ' ἀνάκτορα τοῦ Ναβοχοδονόσορος ἐν Βαβυλῶνι ἀπέθανεν ὁ μέγας Ἀλέξανδρος (Ἡρδ., Α, 178. Γ, 158. — Στρβ. ΙΣΤ, 738).

Βαβυλωνία, γενικῶς μὲν περιελάμβανε πᾶσαν τὴν Ἀσσυρίαν καὶ τὴν Μεσοποταμίαν, εἰδικῶς δὲ τὴν νοτιωτέραν ἐπίπεδον χώραν μεταξὺ Εὐφράτου καὶ Τίγριδος, ἀπὸ τοῦ μέρους ἔνθα μάλιστα πλησιάζουσιν ἀλλήλοις οἱ δύο ποταμοί, καὶ ἦν τὸ «Σεμιράμιδος διατείχισμα» (οὗ ἐρεῖπια σώζονται, Σιδ Νιμρόυδ καλούμενα), μέχρι τῆς τῶν ποταμῶν συμβολῆς. Πολλὰὶ διώρυγες διέτεμον τὴν χώραν, ἡ μεγίστη παρὰ τῇ διατειχίσματι, «βασιλείος ποταμὸς» καλουμένη, καὶ ἐτι σωζομένη. Πλεῖστα ἐρεῖπια εὗρισκονται ἐν πάσῃ τῇ χώρῃ, πάντα πλινθόκτιτα, μετ' ἀσφάλτου ἀντί πηλοῦ. Μεταξὺ τῶν πόλεων αὐτῆς, πλὴν τῆς Βαβυλῶνος, μνηστέαι εἰσὶν ἡ Ἀπάμεια, κατὰ τὴν συμβολὴν τῶν δύο ποταμῶν ἡ Τερηδών, τὰ Κούναξα πρὸς τῇ Εὐφράτῃ, οὐ μακρὰν τῆς Βαβυλῶνος, θέατρον τῆς μάχης μεταξὺ Κύρου καὶ Ἀρταξέρξου, τῷ 400 π.Χ.

Αἱ πλεῖστα ἀνευρεθεῖσαι ἐπιγραφαὶ εἰσὶ διὰ σφηνοειδῶν γραμμάτων γεγραμμέναι εἰς γλῶσσαν συγγενῇ τῇ Φοινικικῇ καὶ Ἑβραϊκῇ. Κατὰ τινὰς τῶν Ἑλλήνων ἱστορικῶν ὠργάνωσε τὴν Βαβυλωνίαν ὁ Βήλος, τὴν δ' Ἀσσυρίαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Νίνος, ἐνῷ κατὰ Κτησίαν, ἡ Ἀσσυρία ἦν ἡ ἀρχαιοτέρα. Κατὰ τὰς ἐγγυρίους παραδόσεις τοῦ Βηρωσοῦ, ἤρξαν ἐν Βαβυλῶνι 10 βασιλεῖς πρὸ τοῦ κατακλισμοῦ. Καὶ ὁ μὲν λαὸς ἦν ἐτι ὅλως ἀμόρφωτος· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ τρίτου βασιλείως Ὁάννου ἐπῆλθε μυθωδὲς τι πλάσμα, κατὰ τὸ ἥμισυ ἰχθὺς κατὰ τὸ ἥμισυ ἄνθρωπος, ἀνθρωπίνην ἔχον φωνήν, οὐδεμίαν τροφήν δεχόμενον, καὶ ἀνὰ πᾶσαν ἐσπέραν εἰς τὴν θάλασσαν ἐπιστρέφον, διδάξαν δ' εἰς τὸν λαόν τὰ γράμματα, τοὺς ἀριθμούς, τὴν γεωμετρίαν, τὴν ἀρχιτεκτονικὴν, τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας. Ὁ κατακλισμὸς ἐπῆλθε μετὰ τὸν δέκατον βασιλεῖα, ἴσως μετὰ τὴν δεκάτην δυναστείαν· ἔκτοτε δ' ἤρξαν, κατὰ Βηρωσόν, ἐτι 7 δυναστεῖαι μέχρι τῆς Περσικῆς κατακτήσεως. Ἀλλὰ πρὸ ταύτης ἐπεκράτησαν καὶ οἱ Ἀσσύριοι ἐπὶ 500 ἔτη τῶν Βαβυλωνίων, ἐλευθερωθέντων ὑπὸ τοῦ Ναβοχοδονόσορος. — Ἡ θρησκεία τῶν Βαβυλωνίων ἦν κυρίως ἀστρονομικὴ· ἐλάτρευον τὸν Ἥλιον, τὴν Σελήνην καὶ τοὺς ἑπτὰ μεγάλους πλανήτας, καὶ ὁ ναὸς τοῦ Βήλου ἦν συγχρόνως ἀστεροσκοπεῖον. Πλὴν δὲ τούτων εἶχε καὶ ἐκάστη πόλις, ὡς ἐν Αἰγύπτῳ, τὸν «ἐγγύριον» αὐτῆς θεόν. Οἱ ἱερεῖς αὐτῶν, κατὰ «αὐστημάτα» διαιρούμενοι, καὶ Μαγγοὶ καὶ Χαλδαῖοι λεγόμενοι (Ιδ.), ἤσκουν καὶ τὴν ἀστρολογίαν (Ιδ.).

Βαβυλ, ἐπίσημος πόλις τῆς Καμπανίας ἐν τῇ κάτω Ἰταλίᾳ, μετὰ λιμένος καὶ θερμῶν λουτρῶν (Δ. Κάσσ. — Στρβ.). Καὶ νῦν Βαβία.

Βάκχος, ἴδ. Διόνυσος

Βάλκρος, κατὰ μακεδονικὴν προφορὰν ἀντὶ Φαλακρός, στρατηγὸς τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου (Ἀρρ.).

Βαλκιορεῖς (αἱ), νῆσοι δύο τῆς Μεσογείου μεταξύ Ἰσπανίας καὶ Ἀφρικῆς, καὶ Ἰουμανσίας λεγόμεναι. Οἱ κάτοικοι ἐξοχοὶ σφεδονῆται (Διοδ. — Πολβ.).

Βασιληΐδης, πατὴρ τοῦ Ἡροδότου (Ἡρδ. Β, 132).

Βατίεια, λόφος παρὰ τῇ Τροίᾳ, ἐφ' οὗ ἦν ὁ τάφος τῆς Βατείας, γυναικὸς τοῦ Δαρδάνου (Ὀρ. Ἰλ. Β, 813).

Βερέκυνθος καὶ **Βερέκυνθος**, ὄρος ἱερὸν τῆς Κυβέλης ἐν τῇ μεγάλῃ Φρυγίᾳ παρὰ τῷ Σαγγαρίῳ ποταμῷ καὶ τῇ Ἰδῇ, μετὰ πόλεως Βερεκυντίας (Στρβ. ΙΒ, 472. — Καλλίμ. εἰς Ἀρτ. 246. — Στφ. Βζ.).

Βέστιος, μικρὰ νῆσος τῆς Προποντιδὸς, πλησίον τῆς Κυζίκου, πρὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ῥωσιδάκου ποταμοῦ (Στρβ.). Νῦν Καλόλιμος.

Βήλος, 1) καὶ Βάαλ, ἦτοι Κύριος, ὁ ὑπέρτατος θεὸς τῶν Βαβυλωνίων, καὶ, κατὰ τοὺς Ἕλληνας, πρῶτος αὐτῶν βασιλεὺς, καὶ κτίστης τῆς Βαβυλώνης, ἐνθα ὑπῆρχε μεγαλοπρεπὴς ναὸς αὐτοῦ (Ἡρδ. Α, 181). — 2) Καθ' Ἡρόδοτον (Α, 7), πατὴρ τοῦ Νίνου, Ἡρακλεΐδης, βασιλεὺς τῶν Λυδῶν. — 3) Υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Λιβύας, ἀδελφὸς τοῦ Ἀγήνορος, βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, ἐκ τῆς Ἀγχινόης, θυγατρός τοῦ Νεΐλου, πατὴρ τοῦ Αἰγύπτου καὶ τοῦ Δαναοῦ, καὶ, κατ' Εὐριπίδην, καὶ τοῦ Κηφέως καὶ Φινέως (Ἡρδ. Ζ, 6. — Αἰσχ. — Ἀπλλδ. Β, 1, 4).

Βηρουτός, ἀρχαία, εὐλίμενος καὶ ἐμπορικωτάτη πόλις τῆς Φοινίκης, καὶ ἐξαίρετον οἶνον παράγουσα (Διον. Πργ. 911. — Στρβ.).

Βοῶν, Βοῶν καὶ Βόον, μία τῶν δωρικῶν πόλεων ἐπὶ τοῦ Παρνασσοῦ, πλη-

σίον τοῦ Ἐρινεοῦ (Θουκ. Ε, 107. — Διόδ. — Στρβ.).

Βούρα, πόλις μικρὰ τῆς Ἀχαιᾶς, ἐπὶ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, ἐπώνυμος Βούρας, τῆς θυγατρὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἑλίκης, καταποντισθεῖσα ὑπὸ τῆς θαλάσσης (Ἡρδ. — Στρβ. — Πaus. Ζ, 25).

Βρεντήσιον, καὶ Βρεντέσιον, ἐν τῇ κάτῳ Ἰταλίᾳ ἐπίσημος, εὐλίμενος καὶ ἐμπορικὴ πόλις, ἀποικία Κρητῶν. Ἐκεῖθεν ἦν ἡ συνήθης εἰς τὴν Ἑλλάδα διάδοσις (Ἡρδ. Ο, 99. — Πολβ. — Πλούτ.). Ἐλέγετο κληθεῖσα κατὰ τινα Βρέντον, υἱὸν τοῦ Ἡρακλέους (Στφ. Β.). Νῦν Βρίντησι.

Βρετανικαὶ νῆσοι, αἱ εἰς τὸν βόρειον Ὠκεανὸν, βορείως τῆς Γαλλίας κείμεναι. Ἡ μεγίστη ἦν ἡ κυρίως Βρετανική, κατ' ἐγγώριον ἐπωνυμίαν καὶ Ἀλβίων (Ἀλβὰ Ἰνν, ἦτοι ὄρεινὴ νῆσος) καλουμένη. Τοῖς Ἕλλησι κατέστησεν αὐτὰς γνωστὰς πρῶτος ὁ Πιθέας, τοῖς δὲ Ῥωμαίοις αἱ ἐκστρατεῖαι μικρὸν πρὸ Χριστοῦ. Ὁ Καῖσαρ, μακρὰς περὶ αὐτῶν εὐρίσκων πληροφορίας ἐν Γαλλίᾳ, ὠρμήθη ἐκ τούτου διὰ νὰ μεταβῇ ἐκεῖ. Ἰδίως ἐπὶ Τίτου καὶ Δομιτιανοῦ ὑπέταξαν οἱ Ῥωμαῖοι τὰ νότια τῆς νήσου, ὡχύρωσαν αὐτὰ, καὶ ἐπεμψαν εἰς αὐτὴν ἀποικίας. Οἱ Βρετανοὶ, Κελτικῆς φυλῆς, ἦσαν ἐτι ἄγριοι, ὡς καὶ ἀνθρωποφάγοι.

Βρόμιος, 1) ἐπίθετον τοῦ Βάκχου, ὁ πολύκροτος (Αἰσχλ. Διόδ.). — 2) Εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Αἰγύπτου, φονευθεὶς ὑπὸ τῆς μνηστῆς αὐτοῦ, τῆς Δαναΐδος Ἐρατοῦς (Ἀπλλδ. Β, 1, 4).

Βρούξις, Ἀθηναῖος διάσημος ἀγαλματοποιὸς ἐπὶ Ἀλεξάνδρου, συνειργάσθη μετὰ τοῦ Λεωγάρους καὶ Σκόπα εἰς τὴν ζωφόρον τοῦ Μουσουλίου, κατεργασθεὶς τὴν βορείαν αὐτοῦ πλευρὰν, καὶ πολλὰ πολλαχοῦ κατεσκεύασεν ἀγάλματα, συμπλέγματα καὶ κολοσσούς, ἐν οἷς εἰς τῶν ἀξιολογωτέρων ἦν ὁ ἀκρόλιθος τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Δάφνῃ τῆς Ἀντιοχείας, καταστραφεὶς ὑπὸ κεραυ-

νσὺ ἐπὶ Ἰουλιανοῦ (Παυσ. Ε, 20. — Pl. XXXIV, 18. 19. XXXVI, 45. — Κεδρ. Χρν. 316).

Βρύγες, καὶ **Βρίγες**, λαὸς τῆς Θράκης. οἰκῶν πρὸς τῇ Μακεδονίᾳ. Οἱ ἀποικοὶ αὐτῶν εἰς τὴν Ἀσίαν ὠνομά-

σθησαν Φρύγες (Ἡρδ. Ε, 45. Ζ, 73. — Στράβ.).

Βρωμίσκος (ή), πόλις τῆς Χαλκιδικῆς Χερσονήσου ἐν Μακεδονίᾳ, ἐπὶ τῆς Βόλβης λίμνης (Θουκ. Δ, 103). Βορμίσκος (Στράβ. Βζ.). Ἰσως ἦ νῦν Ἀρέθουσα.

Γ

Γαίτων, ποταμὸς τῆς Ἰωνίας ἐν μικρᾷ Ἀσίᾳ, ῥέων διὰ τῆς Πριήνης, καὶ ἐκβάλλων εἰς τὸν Μαίανδρον (Ἡρδ. Θ, 97).

Γαλάτων, ζωγράφος ὅστις, ἐπὶ τῶν διαδόχων καὶ τῆς ἡθικῆς παρακμῆς τῆς τέχνης, ἔγραψε τὸν μὲν "Ὀμηρον αὐτὸν ἐμμενέοντα, τοὺς δ' ἄλλους ποιητὰς τὰ ἐμμενέμενα ἀρυσμένους (Αἰλ. Π. Γ. Π. 22). Ἰσως ἐν τῷ ναυῷ τοῦ Ὀμήρου ὃν ἀνήγειρε Πτολεμαῖος ὁ Φιλάδελφος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

Γαλλία, ἐλέγετο ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἢ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Γαλατία καὶ Κελτική καλουμένη εὐρεῖα χώρα, ἣτις ἐκτεινομένη ἀπὸ τῶν Πυρηναίων μέχρι τοῦ Ῥήνου, καὶ ἀπὸ τοῦ βορείου Ὠκεανοῦ μέχρι τῆς Μεσογείου, περιελάμβανε πᾶσαν τὴν νῦν Γαλλίαν, τὸ βορειανατολικὸν μέρος τῆς Ἰταλίας, τὸ Βέλγιον καὶ μέρος τῆς Ὀλλανδίας καὶ τῆς Ἑλβετίας, διαιρουμένη εἰς τὴν Ναρβωνίτιδα, τὴν Ἀκουϊτανικὴν, τὴν Λουγδουνικὴν ἢ Κελτικὴν, τὴν Βελγικὴν, καὶ τὴν ἐκτὸς τῶν Ἀλπεων (τὴν Ἰταλικὴν). Εἰς τὰ μεσημέρινά αὐτῆς παράλια ἀποκατέστησαν ἀρχαῖεστάτα Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι, καὶ ἤδη τῷ 600 π. Χ. οἱ Φωκαεῖς ἐκτίσαν ἐκεῖ τὴν τάχιστα διὰ τοῦ ἐμπορίου ἀναπτυχθεῖσαν Μασσαλίαν (Ἀρρ. Α, 267. — Liv. V, 34). Οἱ κάτοικοι τῆς Γαλλίας ἦσαν ἀγροῖκοι Κελτοὶ ἢ Γαλάται, μετὰ ταῦτα διὰ τῆς ἐπιμιξίας μετὰ

τῶν Ῥωμαίων καὶ τῶν Ἑλλήνων βαθμηδὸν ἐκπολιτισθέντες.

Γενέθλιον, κώμη τῆς Ἀργολίδος πρὸς τῇ Τροιζήνι, μέρος γενέθλιον τοῦ Θησέως.

Γενετυλλῆς, ἐπίθετον τῆς Ἀφροδίτης, ἢ καὶ ἰδίᾳ θεὰ τὰς γεννήσεις ἐφορῶσα, ἢ καὶ πολλαὶ Γενετυλλίδες, ὁπαδοὶ τῆς Ἀφροδίτης (Ἀρσεν. Θσμφ. 187. — Σουίδ.).

Γερμανία, ἡ μεγάλη κεντρικὴ χώρα τῆς Εὐρώπης, ὅρια γενικῶς ἔχουσα δυτικῶς τὸν Ῥήνον πρὸς τὴν Γαλατίαν ἢ Κελτικὴν νοτίως τὸν Δούναβιν πρὸς τὴν Βινδελγηλίαν, τὸ Νωρικὸν καὶ τὴν Παννονίαν ἀνατολικῶς τὰ Βιστούλια ὄρη πρὸς τὴν Σαρματίαν βορείως τὸν βόρειον Ὠκεανὸν, ὥστε περιέχει καὶ τὴν Σκανδιναυίαν. Κατ' ἀρχὰς ἐγνώσθη, εἰ καὶ ἀτελέστατα, ἐπὶ Καίσαρος. Ἦν πᾶσα δασώδης, καὶ εἰς τὰ πεδία καὶ τὰς κοιλάδας αὐτῆς ἐλίμναζον οἱ ποταμοί. Ἦ γῆ ἦν ἀκαλλιέργητος, τὰ προϊόντα σπάνια. Οἱ κάτοικοι, εἰς διαφόρους φωνὰς διαιρούμενοι, εἶχον παντοῖα ὀνόματα, καὶ ὑπὸ τοῦ Καίσαρος τὸ πρῶτον ἐκλήθησαν Γερμανοί, πῶθ' αὖτε οἱ «δατόβιοι», κατὰ τὴν ἐγγύωρον γλῶσσαν, διότι πόλεις δὲν εἶχον, καὶ ἦσαν ἡμίαιγοι ἐτι καὶ πλάνητες (Πτλμ. Β, 11. — Tac. Germ.).

Γερύθραι (αἱ), πόλις λακωνικὴ ἐπὶ τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου, μετ' ἀκροπόλεως

καὶ ναοῦ τοῦ Ἀρεῶς (Πaus. Γ, 22). Νῦν Γερᾶκι.

Γεφυραῖοι, ἀρχαῖος λαὸς ἀκολουθήσας τὸν Κάδμον ἐκ Φοινίκης εἰς Βοιωτίαν, καὶ εἶτα μεταβάς εἰς τὴν Ἀττικὴν (Ἡρδ. Ε, 57).

Γηρυόνης, καὶ Γηρυών, υἱὸς τοῦ Χρυσάρου καὶ τῆς Καλλιρρόης, βασιλεὺς τῆς νήσου Ἐριθείας, τρισώματος, ἔχων ἑξ χεῖρας καὶ πόδας, καὶ προσέτι πτέρυγας. Κατατοξεύσας αὐτὸν ὁ Ἡρακλῆς, ἤρπασε τὰς βούς του καὶ τὰς ἔφερεν εἰς Μυκήνας εἰς τὸν Εὐρυσθέα (Ἡσδ. Θγ. 287. — Ἀπλλδ Β, 5, 10. — Ἡρδ. — Πλάτ. Νομ.).

Γετιάδας, ἀνὴρ δῶριος (Πaus. Γ, 37), ποιητῆς, ἀρχιτέκτων καὶ γλύπτης, ὃ καδόμενεν ἐν Σπάρτῃ, ἐπὶ τοῦ ἀ' μεσσηνιακοῦ πολέμου, χαλκοῦν, δηλαδὴ ἐπίχαλκον, τὸν ναὸν τῆς Χαλκιοίκου Ἀθηνᾶς, ἐπὶ τοῦ χαλκοῦ « μέγιστα καὶ θέας ἄξια » ζώδια χρᾶξας.

Γλαυκίας, 1) γιγνήτης, γλύπτης, ἑξοχος διὰ τὴν ζωγραφὴν παράστασιν τῶν κινήσεων, ἐποίησεν ἀνδριάντας νικητῶν εἰς ἀγῶνας, ἐν οἷς πρὸ πάντων ἐπαινέται, κατὰ τὴν 75 Ὀλυμπιάδα, ὁ τοῦ Καρυστίου πύκτου Γλαύκου, ὃν παρέστησεν ὡς « χειρονομούντα » (Πaus. ΣΤ, 10). — 2) Κερκυραῖος, πατὴρ Φίλωνος τοῦ ἀθλητοῦ, οὗ τὸν ἀνδριάντα ἐπόνησε ὁ ὁμώνυμος αὐτοῦ γλύπτης (Πaus. ΣΤ, 9).

Γλαυκώπιον, ἄλλο ὄνομα τοῦ ὄρους Λυκαβητοῦ ἐν Ἀθήναις, ἀπὸ Γλαυκώπου

τινὸς αὐτόχθονος (Μ. ἐτυμ.), υἱοῦ Ἀλαλκομενέως καὶ Ἀθηναῖδος (Στφ. Βζ.).

Γλαύκων, 1) Ἀθηναῖος, υἱὸς τοῦ Ἀρίστωνος καὶ ἀδελφὸς τοῦ Πλάτωνος, γράψας καὶ αὐτὸς 9 διαλόγους (Ξενφ. — Δγν. Λρτ. Β, 124). — 2) Ναύαρχος Ἀθηναῖος (Θουκ.). — 3) Θεῖος τοῦ Πλάτωνος, πατὴρ τοῦ Χαρμίδου (Πλάτ. — Ξενφ.). — 4) Ποιητῆς ῥαψωδιῶν (Πλάτ. Ἴων.).

Γονατᾶς, ἐπίθετον τοῦ Ἀντιγόνου, βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ὡς καταγομένου ἐκ τῆς πόλεως Γόννου.

Γοργοφόνη, 1) Θυγάτηρ τοῦ Περσέως καὶ τῆς Ἀνδρομέδης, γυνὴ τοῦ Περιήρους (Ἀπλδ.). — 2) Μία τῶν Δαναίδων, φονεύσασα τὸν μνηστῆρα αὐτῆς Πρωτέα (Ἀπλδ. Β, 1, 5). — 3) Ἐπίθετον τῆς Ἀθηνᾶς, διότι ἐφόνευσε τὴν Γοργόνα Μέδουσαν.

Γραῖα (ἡ), πόλις τῆς Βοιωτίας, ἡ εἶτα Τάναγρα κληθεῖσα (Ὀμ. Ἰλ. Β, 498. — Θουκ. Β, 23).

Γραῖκος, υἱὸς Θεσσαλοῦ, τοῦ βασιλέως τῆς Φθίας, καθ' ὃν οἱ Ἕλληνες καὶ Γραικοὶ ἐκλήθησαν (Στφ. Βζ.), ἰδίως οἱ Πελασγοὶ, ὅσοι, φυγόντες ἐκ τῆς Θεσσαλίας, μετόκησαν εἰς Ἡπειρον, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἰταλίαν (Ἀρσττ. — Ἀπλδ. Α, 7, 3).

Γρύλλων, ζωγράφος τις ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἐπὶ Πτολεμαίου Α, ὃν ὁ ὁμότεχνος αὐτοῦ, ὁ γελοιογράφος Ἀντίφιλος, ἔνεκα τοῦ ὀνόματός του παρέστησεν ὡς χοιρίδιον, ὅθεν ἐπεκράτησε Γρύλλοι νὰ ὀνομάζωνται αἱ γελοιογραφίαι (Διογ. Λρτ. Ι, 15).

Δαιδαλίδαι, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀνέκων τῇ Κερωπίδι φυλῇ (Στέφ. Βυζ.).

Δαῖππος, υἱὸς τοῦ καλλιτέχνου Λυ-

σίππου, γλύπτης καὶ αὐτὸς (ΡΙ XXXIV, 9, 47), οὗ μνημονεύεται ἀνδριᾶς « περιζυόμενος » (Αὐτ. 28).

Δαμίνδας, Λακεδαιμόνιος, οὗ ἐθαυ-

μάσθη ἢ γενναϊότης ὅτε ὁ Φίλιππος ἠπείλει τὴν Σπάρτην.

Δῶμις, 1) βαβυλώνιος, μαθητὴς Ἀπολλωνίου τοῦ Τυανέως, τὸν βίον καὶ τὰ τερατουργήματα συγγράφας τοῦ διδασκάλου του (Λουκ.). — 2) Κορίνθιος πλούσιος, δηλητηριασθεὶς ὑπὸ τοῦ υἱοῦ του (Λουκ.).

Δαμόφιλος, ποιητὴς Κυρηναῖος, ξενισθεὶς παρὰ τῷ Πινδάρῳ (Πινδ. Πυθ. Δ, 500).

Δαμοφών, καλλιτέχνης τις Ἡλείος, συγκαλλήσας αὐτὸς τὸν ἐλέφαντα τοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ μεγάλου φειδαῖκου ἀγάλματος τοῦ Διὸς, ὅστις εἶχεν ἀποσπασθῆ 50 περίπου ἔτη μετὰ τὴν κατασκευὴν του (Πaus. Δ, 31).

Δῶμων, ἐπίσημος σοφιστὴς καὶ μουσικός, διδάσκαλος τοῦ Περικλέους (Πλούτ. Ἀλκ.)

Δάσις, 1) τὸ πάλαι οἱ Δάκες (Στράβ.). — 2) Νομαδικὸς λαὸς ἐν Περσίᾳ, παρὰ τῇ Κασπίᾳ θαλάσῃ (Ἡρόδ. Α, 125). Ἰσως εἰς τὸ νῦν Δαχιστάν.

Δασκύλειον καὶ **Δασκυλεῖον**, πόλις τῆς Βιθυνίας ἐπὶ τῆς Προποντιδὸς καὶ ἐπὶ ὁμωνύμου λίμνης, καθέδρα σατράπου τῆς Περσίας (Ἡρόδ. ΣΤ, 33). Νῦν Διάσκυλον.

Δάφνη, κατὰ τινα διήγησιν (Διόδ. Δ, 65), θυγάτηρ τοῦ Τειρεσίου, μετὰ τῶν Ἐπιγόνων συνεκστρατεύσασα εἰς τὰς Θήβας, καὶ αἰχμάλωτος συλληφθεῖσα, ἐπέμφθη εἰς τοὺς Δελφοὺς, ἐνθα ὁ Ἀπόλλων ἐχάρισεν αὐτῇ τὸ μαντικὸν δῶρον.

Δάφνης, ἀρχιτέκτων, εἰς ἐκ τῶν ἐν ὄλ. 80 ἀνοικοδομησάντων τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Μιλήτῳ.

Δεινομάχη, Ἀθηναία, γυνὴ τοῦ Κλεινίου, μήτηρ τοῦ Ἀλκιβιάδου (Αἶλν.).

Δεινομένης, 1) ἐκ Σικελίας, Αἰτῶναιος, πατὴρ τοῦ Ἰέρωνος καὶ Γέλωνος, τυράννων τῶν Συρακουσῶν (Πίνδ. — Ἡρόδ. Ζ, 145). — 2) Γλύπτῃς τῆς 95 ὄλ., διάφορα ἐργασθεῖς ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, ἐνθα εὐρέθη καὶ δάσις φέρουσα τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Ἐποίησε δὲ καὶ ἀνδριάντα βασιλίσσης τῶν Παϊόνων

μετὰ μέλανος βρέφους (Πaus. Α, 25. — Pl. XXXIV, 15. — Tat. ad. Gr. 53).

Δείνων, 1) πολέμαρχος Λακεδαιμόνιος (Ξενφ.). — 2) Συγγραφεὺς ἱστορίας τῶν Περσῶν, ζῶν ἐπὶ Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος (Λουκ. Μκρό. ΙΕ').

Δεκάδρομοι, ἐν Σπάρτῃ οἱ ἄφθοι, οἱ ἐπὶ δέκα ἔτη εἰς τὰ γυμνάσια (τοὺς δρόμους) φοιτήσαντες (Σουῖδ. — Ἡσυχ.).

Δέκελος, ἥρως ἐν Ἀττικῇ, ὁ εἰς τοὺς Διοσκύρους καταμηνύσας τὸ μέρος ἐνθα ὁ Θησεὺς εἶχε καθειργμένην τὴν ἀδελφὴν των Ἑλένην. Αὐτοῦ ἐπώνυμος ἦν ἡ Δεκέλεια (Ἡρόδ. Θ, 73).

Δέλαις, Λυδὸς, ὁ κατὰ τὸν Θεόφραστον, ἐφευρὼν τὴν μεταλλουργίαν (Pl. Ι, 57).

Δελφός, υἱὸς ἢ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Μελανθοῦς, θυγατρὸς τοῦ Δευκαλίωνος, ἢ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Κελαινοῦς, κτίσας καὶ ὀνομάσας τὴν πόλιν τῶν Δελφῶν (Αἰσχλ. Εὐμ. 16. — Πaus.).

Δέραις (τὸ), φρούριον τῆς Σικυῶνος ἐν Πελοποννήσῳ (Ἡρόδ. Ζ, 1, 22. — Ξενφ.).

Δηϊδάμεια, Ἰδ. Νεοπτόλεμος.

Δηῖδων, Δηῖων καὶ Δηῖονεύς.

1) υἱὸς τοῦ Αἰόλου καὶ τῆς Ἐναρέτης, βασιλεὺς τῆς Φθιώτιδος ἐν Θεσσαλίᾳ, σύζυγος Διομήδεως. τῆς θυγατρὸς τοῦ Εὐρύτου (Ἀπλλδ. Α, 7, 3, 9, 4) — 2) Υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Μεγάρης (Ἀπλλδ. Β, 7, 8).

Δηλιάς, ἡ ἀττικὴ ναὺς ἐφ' ἧς ἐπέμπετο ἡ θεωρία εἰς Δῆλον, καὶ ἣτις ἐλέγετο οὕσα ἡ αὐτὴ ἐφ' ἧς σωθεὶς ἐπέστρεψεν ὁ Θησεὺς εἰς Ἀθήνας (Πλάτ. Φαῖδρ.).

Δημοκράτης, 1) Ἀθηναῖος ἐπίσημος, πατὴρ τοῦ Λυσίου, πεμφθεὶς μετὰ τοῦ Δημοσθένους πρέσβυς εἰς Θήβας (Δημοθ. π. στφ). — 2) Περιφῆμος ἀθλητὴς (Αἶλν.).

Δημοσοιμάσται, ἐν Σπάρτῃ ἀρχόντες τινες τὰς δημοσίας προσόδους ἐξελέγοντες (Boeckh, C. I. G. 4364).

Δήμιον, 1) συγγραφεὺς ἀγνώστου ἐποχῆς καὶ τόπου γεννήσεως, γράφας «περί

παροιμιῶν» (Σουίδ.). — 2) Εἰς τῶν συγγενῶν τοῦ Δημοσθένους (Δμοθ.).

Δηώ, ἐπίθετον τῆς Δήμητρος (Ὁμ. Ὕμν. Δήμ. 47), ὡς τινες εἰκασαν, ἐκ τοῦ «Δήεις», εὐρήσεις· ἴσως πιθανώτερον τῆς αὐτῆς παραγωγῆς μετὰ τῆς λέξεως Δήμητρα.

Διαγύρας, ἐκ Μήλου, φιλόσοφος, ζῶν ἐν Ἀθήναις· κατηγορηθεὶς δ' ὡς ἄθεος, ἔφυγε, καὶ ναυαγήσας ἐπνίγη (Ἀρσφ. Βτρ. 320).

Διθύραμβος, 1) ἐπίθετον τοῦ Βάχχου, διὰ τοὺς ψαλλομένους αὐτῷ ὕμνους. — 2) Εἰς τῶν ἐν Θερμοπύλαις πεσόντων γενναίων Σπαρτιατῶν (Ηρδ. Ζ, 227).

Διῦτρέφης καὶ **Διοτρέφης**, στρατηγὸς Ἀθηναῖος. Ἐπὶ τῆς Σικελικῆς ἐκστρατείας Θρᾶκες μετακληθέντες ὡς ἐπίκουροι μισθωτοί, ἔφθασαν μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Δημοσθένους, δι' ὃ δὲ Διῦτρέφης ἔλαβεν ἐν ὄλ. 91, γ' τὴν ἐντολὴν νὰ τοὺς ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν πατρίδα των. Διὰ τοῦ πορθμοῦ τῆς Εὐβοίας τοὺς ὠδήγησεν εἰς τὴν Βοιωτικὴν πόλιν Μυκαλήσπον, ἣν ἐκυρίευσαν, καὶ κατέσφαξαν τοὺς κατοίκους. Ἐκεῖ δὲ καὶ ἐπληρώθη βαρέως, κατατοξευθεὶς ὁ Διῦτρέφης, δι' ὃ καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἑρμόλυκος ἔδρευεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν χαλκοῦν ἀνδριάντα αὐτοῦ, κατατοξευμένου, ἔργον τοῦ Κρησίλα. Ἐν ὄλ. 93, β' ἐπέμψθη ὁ Διῦτρέφης ἵνα μεταρρυθμίσῃ τὸ πολίτευμα τῆς Θάσου (Θουκ. Ζι 29, Γ, 75, Δ, 119, Η, 64. — Πaus. Δ, 105. — Rang. Ant. Hell. I, Σλ 34). Ὁ Ἀριστοφάνης τὸν λέγει ἐκ πένητος ταχέως πλουτήσαντα (Ὀρν. 800).

Διόδωρος, 1) Ἀθηναῖος, φίλος τοῦ Σωκράτους (Ξνφ.). — 2) Ἀθηναῖος, ἐπώνυμος ἄρχων ἐν ὄλ. 106, δ'. — 3) Ἐκ Χάρακος, ἐπίσημος γεωγράφος ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Αὐγούστου (Πλούτ.). — 4) Τορευτὴς ἢ ἐπὶ Πτολεμαίων, χαράξας θαυμάσιον κοιμώμενον Σάτυρον (Πλάτ. Ἐπίγρ.). Κατὰ Πλίνιον (XXXIII, 55) Ἀντίπατρος.

Διοκλείδης, ἐξ Ἀδελφῶν, ὁ κατα-

σκεύσας τὴν μηχανὴν ἐλέπολιν διὰ Δημήτριον τὸν Πολιορκητὴν (Ἀθν. Ε, 296). Κατ' ἄλλους Ἐπίμαχος (Vitr. X, 16, 4).

Διονυσόδωρος, 1) Γλύπτης ἀγνώστου πατρίδος, μαθητὴς τοῦ Κερκυραίου Πτελίχου, ἐργαζόμενος ἐν Ἀθήναις κατὰ τὰς ἐνδόξους ἡμέρας τῆς τέχνης (Pl. XXXIV, 8). — 2) Χῖος, σοφιστὴς, διατρίψας κατ' ἀρχὰς ἐν Θουρίοις, εἶτα δ' ἐν Ἀθήναις, ἐνθα ἐδίδασκε τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὴν στρατηγικὴν (Πλάτ. Εὐθδ. — Ξνφ. Ἀποσπ. Γ, 1). — 3) Ὁ ἐκδούς συλλογὴν ἐπιστολῶν Φιλαδέλφου τοῦ Λάγου (Λουκ.).

Διόφαντος, 1) καὶ **Διοφάντης**, Ἀθηναῖος πολιτευόμενος ἐπὶ Δημοσθένους (Δμοθ. — Ἀρρ. Ἀνδ. Δ, 6). — 2) Ῥήτωρ Σικυνῶνιος (Λουκ. Νεκρ. διάλ. I). — 3) Ἐπίσημος Ἀλεξανδρινὸς μαθηματικὸς ἐπὶ Ἰουλιανῷ, πρῶτος γράψας περὶ ἀλγέβρας.

Διπύλια καὶ **Διττόπολις**, ἐν Ἀθήναις ἑορτὴ εἰς τιμὴν τοῦ Πολιούχου Διός, τελούμενη τῇ 24ῃ σκιροφοριῶνος (ἐν Ἰουνίῳ) (Πaus. Α, 24).

Δίπυλον, ἡ μεγίστη τῶν πυλῶν τοῦ περιβόλου τῶν Ἀθηνῶν, ἡ πρὸς τὰ δυτικὰ (εἰς τὴν νῦν ἀγ. Τριάδα), δι' ἧς ἐξήρχετο ἡ Ἐλευσινιακὴ πομπή. Ἐλέγετο καὶ θριᾶσις· πύλαι, καὶ ἱερά.

Διῦλλος, εἰς τῶν καλλιτεχνῶν οἵτινες μετὰ τοῦ ἀργείου Ἀριστομέδοντος ἐργάσθησαν ἐν Ταυρίδι, τὴν περὶ τοῦ Τρίποδος ἔριν τοῦ Ἀπόλλωνος (Πaus. I, 18).

Δίων, 1) Συρακούσιος ἐξ ἐπισήμου οἰκογενείας, γεννηθεὶς τῷ 409 π.Χ., υἱὸς τοῦ Ἰππαρίνου, καὶ ἀδελφὸς τῆς Ἀριστομάχης, συζύγου τοῦ Διονυσίου, συζευχθεὶς τὴν θυγατέρα αὐτῆς. Ὁ Πλάτων νέον ἔτι τὸν ἐμύησεν εἰς τὴν φιλοσοφίαν. Καίτοι δ' αὐστηρὸς τὰ ἥθη καὶ εἰλικρινὴς, οὐχ ἦττον ἐξετιμᾶτο ὑπὸ τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ Διονυσίου τοῦ πρεσβυτέρου· ἀλλ' οὐδ' ἐπ' αὐτοῦ οὐδ' ἐπὶ τοῦ νεωτέρου Διονυσίου κατώρθωσε νὰ ἐξασκήσῃ ἐπιτροπὴν. Ἐξ ἐναντίας ὑπὸ τοῦ Φιλίστου δια-

βληθείς, καὶ ὑποπτος γενόμενος, ἐξωρίσθη τῷ 366, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπελθὼν, ἐξῆκεῖ μεγάλως τιμώμενος ἐν μέσῳ τῶν φιλοσόφων, μέχρις οὗ ἡ τυραννὶς τοῦ νεωτέρου Διονυσίου καὶ ἡ καταδυναστεύσις τῆς ἰδίας αὐτοῦ οἰκογενείας, (τῆς μὲν θυγατρὸς Ἀρέτης δοθείσης τῷ Τιμοκράτει εἰς γάμον, τοῦ δὲ υἱοῦ τοῦ Ἀρεταίου ἡ Ἰπαρίνου εἰς ἠθικὰς προκλήθεντας παρεκτροπὰς), τὸν ἐπεισαν, μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Μεγακλέους καὶ μετὰ τοῦ Ἡρακλείδου, νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς πατρίδος του. Ἐκ Ζακύνθου ἐπέδῃ μετὰ 800 μισθωτῶν εἰς τρία πλοῖα, τῷ 357, καὶ οἱ Συρακούσιοι ὑπεδέχθησαν αὐτὸν μετ' ἀγαλλιάσεως· ἀλλ' ὁ Διονύσιος, ἐπανελθὼν τότε ἐξ Ἰταλίας, διέτηρσε τὴν ἀκρόπολιν εἰς τὴν ἐξουσίαν του. Ἐπὶ μακρὸν διεδέχθησαν ἀλλήλας μάχαι καὶ διαπραγματεύσεις. Ἡ αὐστηρότης τοῦ Δίωνος ἤρχισε νὰ δυσαρρεστῇ τὸν λαόν. Ὡς δὲ διήγειραν ὁ Ἡρακλείδης καὶ ὁ Σῶσος τὴν ὑπόνοιαν ὅτι ἀπέβλεπε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν τυραννίδα, τότε ἀπεσύρθη μετὰ τῶν στρατιωτῶν του εἰς τοὺς Λεοντίους. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ἐναπομείναντες τρεῖς στρατηγοὶ δὲν κατώρθουν νὰ σώσωσιν τὴν πόλιν, τὸν ἀνεκάλεσαν αὖθις οἱ Συρακούσιοι καὶ ἐπανελθὼν, παρέδωκεν ἀμνησι-κάκως εἰς τὸν Ἡρακλείδην τὴν διοίκησιν τοῦ στόλου. Τέλος ἐκυρίευσεν τὴν ἀκρόπολιν ἐμμένων ὅμως πάντοτε εἰς τὴν πειθαρχίαν καὶ αὐστηρότητα, καὶ θέλων τὴν ἀχαλίνωτον δημοκρατίαν νὰ μεταρρυθμίσῃ ἐπὶ τὸ ἀριστοκρατικώτερον, ἔδωκε νέαν λαβὴν εἰς τοὺς δημαγωγούς, καὶ ἰδίως ἐξήγειρε κοινὴν δυσαρέσκειαν, καταδικάσας τὸν Ἡρακλείδην εἰς θάνατον. Ἐκ τῆς διαθέσεως ταύτης τοῦ λαοῦ ὠφελήθη ὁ Ἀθηναῖος Κάλλιππος, ἀφ' οὗ προσῆλθε κολακευτικῶς εἰς τὸν Δίωνα, ὡργάνωσε μυστικὴν κατ' αὐτοῦ συνωμοσίαν, καὶ τὸν ἐδολοφόνησεν ἐντὸς τοῦ κοιτῶνός του τῷ 353. Μετὰ τὸν θάνατόν του δὲ ἀπεθέωσαν αὐτὸν οἱ Συρακούσιοι, καὶ τῷ ἴδρυσαν, δημοσίᾳ δαπάνῃ, μνημεῖον ὡς ἐλευθερωτῇ

(Πλούτ. Δίων. — Διόδ. ΙΣΤ. — Νερ. Διον) — 2) ὁ ἐπικληθεὶς Χρυσόστομος, ἐκ Προύσης τῆς Βιθυνίας, γεννηθεὶς περὶ τὰ μέσα τῆς α' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ. Εἰς ἐπίσημον ἀνήκων οἶκον, ἔλαβεν ἐπιμελεημένην ἀνατροφὴν, ἐπιδιοθεὶς τὸ πρῶτον εἰς ῥητορικάς, εἶτα δ' εἰς φιλοσοφικὰς σπουδὰς, ἰδίως τὰς τῶν Στωϊκῶν. Ἐπὶ Δομιτιανοῦ διέμεινεν ἐπὶ τινὰ χρόνον εἰς Ῥώμην· ἀλλ' ὑπ' αὐτοῦ ἐκβληθεὶς, περιῆλθε τὰς Ῥωμαϊκὰς ἐπαρχίας τοῦ Δουνάδεως, καὶ ὅτε ὁ φίλος αὐτοῦ Νέρβας ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ῥώμην, ἐνθα μεγάλων ἔτυχεν τιμῶν παρ' αὐτοῦ, καὶ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ, τοῦ Τρκιανοῦ. Μετὰ βραχείαν δὲ διαμονὴν ἐν τῇ πόλει τῆς γεννήσεώς του, τῷ 100 μ. Χ., ἐπανῆλθε πάλιν εἰς Ῥώμην, ὅπου καὶ ἀπέθανεν, ἀλλ' ἀγνοεῖται πότε. Οἱ ἄριστοι λόγοι του, 100 τὸν ἀριθμὸν, δι' οὓς τῷ ἐδόθη καὶ τοῦ Χρυσόστομου τὸ ἐπωνύμιον, φιλοσοφικὰ μᾶλλον ὄντες καὶ ἠθικὰ πραγματεῖαι, μετὰ πλείστης φιλοκαλίας καὶ εἰς γλῶσσαν γεγραμμένοι καθαρωτάτην, διετηρήθησαν πάντες. Ἐξ αὐτῶν ὁ Δίων φαίνεται ἐπιτυχὴς μιμητῆς τοῦ Πλάτωνος, τοῦ Δημοσθένους καὶ τοῦ Αἰσχίνου, καὶ πέντων τῶν συγχρόνων του ὁ τὸ ἄριστον ἔχων ὕψος. — 3) Ἐγγονος τούτου, Δίων Κάσιος Κοκκιανὸς (ἡ μᾶλλον Κάσιος Δίων), γεννηθεὶς ἐν Νικαίᾳ τῷ 155 μ. Χ., ἐξ οἴκου ὑπατικοῦ, ἐξεπαιδεύθη μετὰ πλείστης ἐπιμελείας. Κατὰ τὰ 180—190 ἐπηγγέλθη ἐν Ῥώμῃ τὸν ῥήτορα, εἰσήχθη εἰς τὴν γερουσίαν, καὶ ἐπὶ Μακρίνου (218) ἐπέμφθη διαιτητῆς εἰς Πέργαμον. Μετέπειτα δις ἐγένετο ὑπατος, διώκησεν ἀλληλοδιαδόχως τὴν Ἀφρικὴν, τὴν Δαλματίαν καὶ τὴν Παννονίαν, καὶ διεδίωκε τὰ τελευταῖα του ἔτη ἐν Καμπανίᾳ, μόλις, βοηθείᾳ τοῦ Ἀλεξάνδρου Σεβήρου, διαφυγὼν τὴν ὀργὴν τῶν Πραιτοριανῶν, οὓς εἶχεν ἐξερεθίσαι ἢ αὐστηρὰ πειθαρχία του. Μετὰ τὴν δευτέραν δ' ὑπατείαν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του, καὶ ἐκεῖ ἀπεβίωσε. Κατ' ὄναρ, ὡς λέγεται, ἐν-

τολὴν λαδῶν παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἔγραψεν ἱστορίαν τῆς κυβερνήσεως τοῦ Κομμόδου, καὶ εἰτα ἤρξατο συγγράφειν τὴν «Ρωμαϊκὴν ἱστορίαν» του, θάρρος καὶ δύναμιν πρὸς ἐξακολούθησιν καὶ συμπλήρωσιν αὐτῆς λαδῶν ἐκ νέων «ὀνείρων», ἐν οἷς ἡ Τύχη τῷ ὑπέσχετο τὴν ἀθανασίαν. Εἰργάσθη δὲ 22 ὅλα ἔτη εἰς αὐτὴν, ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ Αἰνείου, καὶ συγχειμένην ἐκ βιβλίων 20, διηρημένων κατὰ «δεκάδας». Τὰ ἐκτενέστερον δ' ἐκτεθειμένα εἰσὶ τὰ σύγχρονα αὐτῷ συμβάντα (Δ. Κάσσιος, OB, 18). Διηγήθηται δ' ἐξ αὐτῶν τὰ βιβλία ΑΖ — ΝΔ, καὶ μείζονα ἢ ἐλίσσονα ἀποσπάσματα ἐκ τῶν ἄλλων, καὶ ἐκ τοῦ βιβλίου Ξ, ἀποσπάσματα ἐν Ξιγίλινω, μοναχῷ τῆς ια' ἑκατονταετηρίδος ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἡ δὲ περὶ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου ἐξακολούθησις αὐτοῦ ἐστὶ φυσικῶς τῷ λόγῳ ἔργον μεταγενεστέρου τινός, καὶ πιθανῶς χριστιανοῦ. Ἡ ἐκθεσις καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ εἰσὶν ἐπιμελεσθέναι, ἐνίοτε εὐφραδεῖς, ἐστὶν ὅτε ὁμως καὶ βαρεῖαι. Πρὸ πάντων ἀσπράζει τὰ πολεμικὰ συμβάντα, καὶ διὰ τοὺς μετὰ ταῦτα χρόνους καὶ εἰς τὰς αὐλικὰς περιπετείας, ἀπὲρ ὁμως κυρίως πολιτικὴν ἱστορίαν δὲν ἀποτελοῦσιν. Ἐν αὐλαῖς τραφεῖς, μισεῖ τοὺς προμάχους τῆς ἐλευθερίας πανταχοῦ δ' ἐπιφαίνεται ἡ τάσις αὐτοῦ πρὸς προλήψεις καὶ θαύματα. Ὡς πρότυπον φαίνεται ἔχων μάλιστα τὸν Πολύβιον, καὶ τοῦτον μιμεῖται καὶ εἰς τὰς κρίσεις του περὶ τῶν συμβάντων καὶ τῶν αἰτιῶν αὐτῶν, χωρὶς ὁμως νὰ δύναται ν' ἀνδείχῃ καὶ αὐτοῦ ἐφάμιλλος. Ἐνίοτε προσπαθεῖ καὶ τὸν Θουκυδίδην νὰ μιμηθῇ, καί, εἰς τὰς δημηγορίας αὐτοῦ ἐνέειρει, τοὺς ῥήτορας τῶν κλασσικῶν χρόνων.

Λιώνιος. Ἀθηναῖος, ὁ καταγγεῖλας τὸ ψήφισμα δι' οὗ ἐπροτάθη ἡ ἀπονομὴ στεφάνου εἰς τὸν Δημοσθένην (Διμσθ. π. στφ. σλ. 302).

Λόντας, ἀρχαιότατος γλύπτης Λακεδαιμόνιος, ἐν τῷ θησαυρῷ τῶν Μεγαρέων εἰς Ὀλυμπίαν ἀξιόλογον σύμπλεγμα ἐκ κέδρου

καὶ χρυσοῦ ἐξεργασθεὶς περὶ ὅλ. 50 — 60 (Παυσ. Ε, 17).

Λορυλεῖδας, Λακεδαιμόνιος γλύπτης, μαθητὴς τοῦ Διποίνου, κατασκευάσας ἐν τῷ Ἡραίῳ τοῦ Ὀλυμπίου παρὰ ταῖς ἑλπίσιν τοῦ Σμίλιδος, ἀγαλμα τῆς Θέμιδος ἢ Τύχης, ὡς μητὴρ αὐτῶν (Παυσ. Ε, 17).

Λουλίχιον, νῆσος τοῦ Ἰονικοῦ πελάγους εἰς τὰ νοτιανατολικά τῆς Ἰθάκης κειμένη, μία τῶν Ἑχινάδων, ἀνήκουσα εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Ὀδυσσεύος (Ὅμ. Ἰλ. Β, 625). Κατὰ Στράβωνα Δολίχα. Νῦν Κοκάδα.

Λυέπανον, 1) Τὸ Ῥίον, ἀκρωτήριον τῆς Ἀχαΐας κατὰ τὸν εἰσπλουν τοῦ Κορινθίου κόλπου (Στράβ.). — 2) Ἀκρωτήριον τῆς βορείας ἀκτῆς τῆς Κρήτης (Πτλμ.). Καὶ νῦν. — 3) Κώμη τῆς Βιθυνίας ἐπὶ τοῦ Ἀσιακῆνός κόλπου (Στράβ. Βζ.). — 4) Ἀνατολικὸν ἀκρωτήριον τῆς Σικελίας (Πτλμ.). νῦν Ἀγ. Ἀλεξίου.

Λρυῖδας, οἱ ἱερεῖς τῶν Κελτῶν, ἐπώνυμοι τῶν Δρυῶν ὡς ἐθεώρουν ἱεράς, τὴν ἐπὶ σοφίᾳ ἐξοχωτέραν φυλὴν τοῦ ὅλου ἔθνους ἀποτελοῦντες, καὶ ἀστρολογίαν καὶ μαντικὴν ἀσχοῦντες, ταύτην μάλιστα αἱ γυναῖκες, εἰς τὴν ἀθανασίαν δὲ τῆς ψυχῆς πιστεύοντες, καὶ εἰς τὴν μετεμψύχωσιν (Στράβ. — Tac. Caes.).

Λωδῶνη, καὶ ποιητικῶς Δωδῶν, πόλις τῆς Ἠπείρου (Ἰδ.), ἐπώνυμος Δωδῶνος, υἱοῦ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Εὐρώπης (Σφκλ. Τρχν. 172), ἡ Δωδῶνης, θυγατὴρ τοῦ Ὀκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος (Στράβ. Βζ.), ἐπὶ τοῦ ὄρους Τμάρου κειμένη, καὶ ἐκ τῆς ἀπωτάτης ἀρχαιότητος περίφημον ἔχουσα τοῦ Διὸς μαντεῖον. Ἀνεσκάφη ὑπὸ Καραπάνου.

Δώτειον πεδῖον, μεθ' ὁμωνύμου πόλεως καὶ ἀκρωτηρίου τῆς Θεσσαλίας, πλησίον τῆς Βοιωτίας λίμνης καὶ τοῦ ὄρους Ὀσσης, ἐπώνυμον Δωτοῦς, θυγατὴρ τοῦ Ἑλάτου, ἡ τοῦ Ἀστερίωνος καὶ τῆς Ἀμφικτυῆς. Ἐκ τοῦ πεδίου τούτου μετέκνησαν Θεσσαλοὶ εἰς τὴν ἐν Καρίᾳ Κνίδον (Ὅμ. Ὑμν. ΙΕ, 5. — Στράβ. Βζ.).

Ε

Εἶρην, ἐλέγετο νέος Σπαρτιάτης ἀπὸ τοῦ 17 ἢ τοῦ 19 ἔτους τῆς ἡλικίας του, πιθανῶς διότι ἔκτοτε τῷ ἐπετρέπετο τὸ «εἶρειν», τὸ λέγειν.

Ἐκάθη, 1) θυγάτηρ Δύμαντος, βασιλέως τῆς Φρυγίας, ἀδελφὴ Ἀσίου, δευτέρα γυνὴ Πριάμου, τοῦ βασιλέως τῆς Τροίας, μεθ' οὗ ἔσχεν υἱὸν τὸν Ἐκτορα καὶ ἄλλους δεκαοκτώ. Μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Τροίας, αἰχμάλωτος τοῦ Ὀδυσσεως, ἀπέθανεν εἰς Θράκην, ἃφ' οὗ εἶδε τὴν θυγατέρα τῆς Πολυξένης σφαγεῖσθαι ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἀχιλλέως (Ὅμ. Ἰλ. Π, 717. — Εὐρπ. Ἐκαθ. 3). — 2) Μία τῶν Δαναίδων (Ἀπλλδ.).

Ἐκατόμπεδον, 1) πόλις τῆς Χαονίας ἐν Ἠπείρῳ (Πτλμ.). — 2) Τὸ κεντρικὸν μέρος τοῦ σηκοῦ τοῦ Παρθενῶνος εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν, τὸ μεταξὺ τοῦ προνάου καὶ τοῦ ὀπισθοδόμου. Καὶ πᾶς δὲ ὁ ναὸς ἐλέγετο ἑκατόμπεδος, ὡς ὦν κατὰ 100 πόδας μακρότερος τοῦ ἀρχαίου, τοῦ ὑπὸ τῶν Περσῶν καέντος ναοῦ.

Ἐκκλησιαστικὸν, ἡ διδομένη ἀντιμισθία εἰς ἕκαστον Ἀθηναῖον παρόντα εἰς συνεδρίασιν τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου, 1 ὀβολὸς δι' ἕκαστον, ἐν ὅλ. 96 αὐξήθη εἰς 3 ὀβολοὺς (Σχλ. Ἀριστ. Πλούτ. 27).

Ἐκατόννησος, σωρὸς ἐκ πολλῶν, 20 ἢ 40 νησιδίων, κειμένων μεταξὺ Λέσβου καὶ Αἰολίδος τῆς μικρᾶς Ἀσίας. Κατὰ Στράβωνα, οὐχὶ ἐκ τῆς λέξεως ἑκατόν, ἀλλ' ἐξ Ἐκάτου, ἐπιθέτου τοῦ Ἀπόλλωνος. Νῦν Μοσχονήσια.

Ἐκεραντος, ἀρχαιότατος Κορίνθιος ζωγράφος, ἐν ὅλ. 29 Δημάρατον, τὸν πατέρα Ταρχυνίου τοῦ πρεσβυτέρου, συνοδεύσας ἐκ Κορίνθου εἰς Ἰταλίαν (Pl. XXXV, 55. — Corn. Nep.). Ἐφευρέτης καὶ τοῦ χρωματισμοῦ.

Ἐλεοῦσα, 1) νῆσος μικρὰ πρὸ τῶν δυτικῶν ἀκτῶν τῆς Ἀττικῆς (Στρβ.). Καὶ νῦν ὁμοίως. — 2) Νῆσος πρὸ τῶν παραλίων τῆς Κιλικίας τῆς μικρᾶς Ἀσίας, ἔχουσα πόλιν τὴν Σεβαστὴν (Στρβ.). — 3) Νῆσος μικρὰ πρὸ τῆς Ρόδου (Πτλ. Ε).

Ἐλένη, Τίμωνος ἐξ Ἀλεξανδρείας, ζωγράφος γράψασθαι τὴν ἐν Ἰσαῷ μάχην, ἴσως τὸ πρωτότυπον τοῦ σωζομένου ἐν Πομπηΐα ψηφροετήματος (Φωτ. Πλαν. Α, 247)

Ἐλευσὶς(ὶ), υἱὸς Ἑρμοῦ καὶ Δαείρας, θυγατρὸς τοῦ Ὠκεανοῦ, πατήρ τοῦ Τριτολέμου, καὶ πρῶτος κτίστης τῆς Ἐλευσίως (Παυσ. Α, 38).

Ἐλεῶν(ὶ), 1) κόμη τῆς Βοιωτίας, βορειοδυτικῶς τῆς Τανάγρας (Ὅμ. Ἰλ. Β, 500. — Στρβ.). — 2) Πόλις τῆς Θεσσαλίας (Ὅμ. Ἰλ. Ι, 266). — 3) Πόλις ἐπὶ τοῦ Παρνασσοῦ, ἴσως Νεῶν (Στρβ.).

Ἐλικῶν, ὑφαντῆς καλλιτέχνης, υἱὸς Ἀκεσᾶ, ἐκ Σαλαμῖνος τῆς Κύπρου, οὗ ἱμάτιον προσέφερεν οἱ Ῥόδιοι τῷ Ἀλεξάνδρῳ (Ἀθῆν. Β, 48. — Πλούτ. Ἀλξ. ΑΒ).

Ἐλικωνεάδες, αἱ Μοῦσαι, ὡς οἰκοῦσαι ἐπὶ τοῦ Ἐλικῶνος.

Ἑλλαδάρχης, ὁ πρόεδρος τῶν Ἀμφικτυόνων, κατὰ μεταγενεστέρas ἐπιγραφᾶς (Baeckh, C. J. G. I, σ. 580).

Ἑλλάνικος, ἐκ Μιλήτου, νεώτερος τοῦ Λεσβίου, πολλάκις δὲ μετ' ἐκείνου συγχεόμενος, καὶ γράψας «Περίοδον γῆς» καὶ αἰστορίας» (Σουῖδ.).

Ἑλλοπία, 1) χώρα εἰς τὰ βόρεια τῆς Εὐβοίας πρὸς τῷ Κεναίῳ ἀκρωτηρίῳ, μεθ' ὁμωνύμου πόλεως, κτισθεῖσθαι ὑπὸ Ἑλλοπος τοῦ υἱοῦ τοῦ Διὸς ἢ τοῦ Ἰωνος (Ἡρδ. Η, 23). Ἐνίοτε δὲ κατ' αὐτὴν ἐκαλεῖτο καὶ πᾶσα ἡ νῆσος Ἑλλοπία (Στρβ.). — 2) χώρα τῆς Ἠπείρου πρὸς τῇ Δωδώνῃ (Ἡσδ. Ἀσ. 39).

Ἑμπεδῶ, τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῆς ἐν Ἀθήναις πηγῆς Κ λ ε ψ ὁ ρ α ς (Ἰδ. Ἡσύχ. λ. Κλειψύρρητος).

Ἑννεπεύς, 1) ποταμὸς, εἰς τὰ νότια τῆς Θεσσαλίας εἰσβάλλων εἰς τὸν Ἀπιδανὸν (Ἡρδ. Ζ, 129). — 2) Ποταμὸς τῆς Ἡλίδος ἐν Πελοποννήσῳ, ῥέων πρὸ τῆς πόλεως Σαλμώνης. Εἰς τοῦτον μετεμorfώθη ὁ Ποσειδῶν ὅτε προσῆλθεν εἰς Τυρῶ, τὴν θυγατέρα τοῦ Σαλμωνέως (Ὅμ. Ὀδ. Α, 238. — Στρβ.).

Ἑξηκестίδης, 1) Ἀθηναῖος, πατήρ τοῦ Σόλωνος. — 2) Δούλος ἐκ Καρίας, τὴν πολιτείαν λαβὼν παρὰ τῶν Ἀθηναίων (Ἀρσφ. Ὀρν. 767).

Ἑξήκестος, 1) γλύπτης ἐν Ἀθήναις, τῶν χρόνων τοῦ Πραξιτέλους (Rang. Ant. hell. II, ἀρ. 1102). — 2) Ἰατρός παραπίδημος ἐν Ἀθήναις (Δμσθ. Πρπρσβ.).

Ἑπαγγελία (δοκιμασία) ἐλέγετο ἐν Ἀθήναις ἡ κατὰ ῥήτορος γινομένη δικαστικὴ ἔνστασις ὅτι δὲν εἶχε τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα πρὸς τὸ ἀγορεύειν.

Ἑπαύκλον, τὸ ἐπιδόρπιον εἰς τὰ σπαρτιατικὰ συσσίτια, εἰς ᾧ παρετίθεντο καὶ τυροί, σῦκα (Ἀθν. Δ, 141).

Ἑπευνάκται, ἐπευνάτται, ἐπεύνακται, εὐνάται, ἐν Σπάρτῃ Ἑλλώτες ἀπελευθεροί, νυμφευόμενοι τὰς χήρας τῶν κυρίων τῶν (Ἀθν. ΣΤ, 102, 271).

Ἑπιδότης, ἐπίθετον διαφόρων θεῶν, ὡς ἐν Ἑπιδαύρῳ (Παυσ. Β, 27), τοῦ Διὸς ἐν Μαντινείᾳ (Παυσ. Η, 9).

Ἑπικράτης, 1) πολιτικὸς ἀνὴρ καὶ ῥήτωρ ἐν Ἀθήναις, ἐξορισθεὶς διὰ τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ ἐπὶ πρεσβείας ἥτις τῷ εἶχεν ἀνατεθῆ (Δμσθ. πρπρσβ. — Ἰσως καὶ Ἀρσφ. Ἑκκλ. 71). — 2) Ἀδελφὸς τοῦ ῥήτορος Λίσχινου, ὁ ἐπικαλούμενος Κυρηβίων (Δμσθ. πρπρσβ.). — 3) Φίλος τοῦ ῥήτορος Λυσίου (Πλάτ.).

Ἑπιπολαί, ὕψωμα βραχυῶδες βορείως τῶν Συρακουσῶν, ὑπὸ Διονυσίου τοῦ τυράννου

τειχισθὲν καὶ μετὰ τῆς πόλεως ἐνωθέν. Περιεῖχε δὲ καὶ λατομίας, ὅς ὁ τύραννος μετεχειρίζετο ὡς φυλακὰς (Θουκ. Ε, 75).

Ἑπιपुरγείδα, ἐπίθετον θεαινῶν αἵτινες εἶχον ναοὺς ἢ ἀγάλματα εἰς πύργους πόλεων, ὡς ἡ Ἀρτεμις ἐν Ἀθήναις, παρὰ τῷ ναῷ τῆς Νίκης, ἡ Ἀθηνᾶ ἐν Ἀδδῆροις (Ἡσύχ.).

Ἑπιτάδας, Σπαρτιάτης, στρατηγὸς εἰς τὴν νῆσον Σφακτηρίαν (Θουκ. Δ, 8).

Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, αἱ ἐξ Ἀργουὺς ὁρμηθέντες ἵνα ἀποκταστήσωσιν εἰς τὸν ὄρον τῶν Θηβῶν Πολυνείκην τὸν υἱὸν τοῦ Οἰδίποδος. Ἦσαν δὲ ὁ Ἀδραστος, ὁ Ἴπκομέδων, ὁ Τυδεύς, ὁ Παρθενόπατος, ὁ Ἀμφιάροχος, ὁ Καπανεύς, ὁ Πολυνείκης. Τούτοις ἀντετάχθησαν ὑπὲρ Ἑτεοκλέους, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Πολυνείκου, ὁ Μελάνιππος, ὁ Πολυφόντης, ὁ Μεγαρεύς, ὁ Ὑπερβος, ὁ Ἀκτωρ, ὁ Λασθένης, ὁ Ἑτεοκλῆς. Μία τῶν σωζομένων τραγωιδιῶν τοῦ Αἰσχύλου φέρει τοῦτον τὸν τίτλον.

Ἑπωθελία, ὁβολὸς ἐπὶ τῇ δραχμῇ, τὸ πρόστιμον ὃ ἐπεβάλλετο ἐν Ἀθήναις τῷ χρηματικῷ ἀξιώσει κατ' ἀντιδίκου ἐγείροντι, καὶ μὴ λαβόντι τὸ πέμπτον τῶν ψήφων τῶν δικαστῶν ὑπὲρ ἑαυτοῦ (Δμσθ. κ. Ἀφθ. 834).

Ἑραῖ, ὄχυρά πολίχνη τῆς Ἰωνίας, ἀπέναντι τῆς Χίου (Θουκ. Η, 17. — Στρβ.).

Ἑρίκεια, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀνῆκων εἰς τὴν Αἰγίδα φυλὴν (Στρ. Βζ.).

Ἑρινεὺς (ὁ), 1) μία τῶν τοῦ Πίνδου πόλεων τῆς Δωρικῆς τετραπόλεως (Ἡρδ. Θ, 43. — Θουκ. Α, 107). — 2) Πόλις τῆς Φθιώτιδος, πλησίον τῆς Ἀμφίσσης (Στρβ. — Στρ. Βζ.). Καὶ νῦν Ἑρινεό. — 3) Λιμὴν πλησίον τῶν Ῥιπῶν ἐν Ἀχαΐᾳ (Θουκ. Ζ, 34). — 4) Τόπος παρὰ τῷ Κιφισῷ ποταμῷ πρὸς τῇ Ἐλευσίνῃ, ἐνθα ἐλέγετο ὁ Πλούτων ἀρπάσας τὴν Περσεφόνην (Πλάτ. Θεαιν. Σλ. 143. — Παυσ. Α, 38). — 5) Ποταμὸς τῆς Σικελίας (Θουκ. Ζ, 8. — Πτλμ. Ὀρινος).

Ἑρίτιμος, 1) (ὁ) Κορίνθιος Ἰσθμιο-
νίκης (Πινδ.). — 2) (ῥ), θυγάτηρ τοῦ Τα-
λαοῦ, καὶ Λυσιμάχης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀ-
δαντος, γυνὴ τοῦ Ἀμφικράτου, ὃν προέτρεψε
νὰ συνεκστρατεύσῃ εἰς Θήβας μετὰ τοῦ Πο-
λυδαίτου, δολοφονηθεῖσα ὑπὸ τούτου διὰ προ-
δορίας χρυσοῦ περιδεραιοῦ. Ἀποθανὼν δ' ὁ
Ἀμφικράτος εἰς τὴν ἐκστρατείαν ταύτην, διέ-
ταξε τὸν υἱὸν τοῦ Ἀλκμαίωνα καὶ ἐφόνευσε
τὴν μητέρα του (Ὁμ. Οἰδ. Α, 326. — Ἀπλλδ.
Α, 9, 13. Γ, 6, 2).

Ἑριχθύνιος, ἰδ. Δάρδανος καὶ
Ἑρεχθίδης.

Ἑρμαῖον, ἐν γένει πᾶν ἱερὸν τοῦ
Ἑρμοῦ. Ἰδίως, 1) χωρίον τι ἐν Ἀρκαδίᾳ
(Παυσ.). — 2) Ἀκρωτήριον ὠχυρωμένον τοῦ
στενωπάτου μέρους τοῦ Θρακικοῦ Βοσπόρου.
(Πολβ.). Νῦν Ἰσάρι. — 3) Ἀκρωτήριον τῆς
νήσου Σαρδουῆς (Πτλμ. Γ, 3). Νῦν Μαλα-
γριοῦ. — 4) Ἑρμαῖον λέπας ἡ ὁρος,
ἀκρωτήριον τῆς νήσου Λήμνου (Δίσχλ. Ἀγμ.
294).

Ἑρμῆνος, φιλόσοφος περιπατητικὸς,
διδάσκαλος Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀφροδισιεύς
(Λουκ.).

Ἑρμογένης, ἀρχιτέκτων, πιθανῶς τῶν
χρόνων τοῦ Ἀλεξάνδρου, κτίσας τὸν ἐν Μα-
γνησίᾳ ναὸν τῆς Λευκοφρύνης Ἀρτέμιδος
(Στρεβ. ΙΔ).

Ἑρμούδωρος, ἐπικούριος φιλόσοφος,
ὅστις ἀπέθανε κεραυνωθείς, ἐπὶ Λουκιανοῦ
(Λουκ.).

Ἑρμούτιμος, Κλαζομέσιος, φιλόσο-
φος τῆς Ἰωνικῆς σχολῆς, περὶ οὗ ἐλέγετο
ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐγκαταλείπουσα πολλάκις
τὸ σῶμα, ἐπλανᾶτο εἰς ἄλλους κόσμους καὶ
πάλιν ἐπέστρεφεν. Ἀπαξ δὲ, τῆς ψυχῆς ἀ-
πουσιαζούσης, οἱ ἐχθροὶ του ἔκαυσαν τὸ σῶ-
μά του, καὶ ἔκτοτε ἐτιμήθη ὡς ἥρωας ὑπὸ τῶν
Κλαζομενίων (Λουκ.).

Ἑρριάδα, δῆμος τῆς Ἱπποβοωντίδος
φυλῆς ἐν τῇ Ἀττικῇ (Στρεβ. Β'. — Ἡσύχ.).

Ἑρυμάνθιος κάπρος, ὁ ἐπὶ τοῦ
(ΑΡΧ. ΛΕΞ. Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗ ΤΟΜ. Β').

ἀρκαδικοῦ ὄρους πολλὰς θοορὰς προξενῶν, καὶ
φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους.

Ἑρύμανθος, 1) Υἱὸς τοῦ Ἀρκάδος,
πατὴρ τοῦ Ἐάνθου, καθ' ὃν ἐκλήθησαν τὸ
ὄρος καὶ ὁ ποταμὸς τῆς Ἀρκαδίας (Παυσ.
Η, 24). — 2) Υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, τυφλω-
θεὶς ὑπὸ τῆς Ἀφροδίτης διότι εἶδεν αὐτὴν λου-
μένην μετὰ τοῦ Ἀδωνιδος, ὁ δ' Ἀπόλλων,
εἰς κάπρον μεταμορφωθείς, ἐφόνευσε διὰ τοῦ-
το τὸν Ἀδωνιν (Πτλμ. Ἡφαιστ. Α).

Ἑρχομενός, ταῦτ' ἐστὶν Ὁρχομε-
νός (ἰδ.).

Ἑσπερος, υἱὸς τῆς Ἥουης καὶ τοῦ Ἀ-
στραίου (Ἡσδ. Θγ. 381), ἡ ἀδελφὸς τοῦ Ἀ-
τλαντος, πατὴρ τῆς Ἑσπερίδος, ἣν νομφευ-
θεὶς ὁ Ἀτλας, ἔσχε θυγατέρας τὰς Ἑσπε-
ρίδας (Διόδ.). Κατὰ τινὰς ἦν ἀστρονόμος,
ἀναβάς ποτε εἰς τὸ ὄρος Ἀτλαντα ἵνα παρα-
τηρήσῃ τοὺς ἀστέρας, καὶ ἀναρπαγείς ὑπὸ
Θυέλλης, ἐξ οὗ θείας τῷ ἀπέδωκεν τιμᾶς
οἱ συμπατριῶται αὐτοῦ.

Ἑτεόκρητες, μία τῶν πέντε φυλῶν
τῆς Κρήτης, οἱ ἀρχαιότατοι, αὐτόχθονες
Κρήτες, οἰκοῦντες εἰς τῆς νήσου τὰ νότια,
καὶ πρωτεύουσιν ἔχοντες τὴν Πρασὸν (Ὁμ.
Ὀδ. Τ, 176. — Στρεβ.).

Ἑτερόπλου δάνειον, ἐν Ἀθήναις
τὸ ναυτοδάνειον τὸ διδόμενον δι' ἓνα μόνον
πλοῦν, οὐχὶ καὶ διὰ τοῦ πλοίου τὴν ἐπιστροφὴν.

Εὐα, κώμη τῆς Ἀργολίδος ἐπὶ τοῦ ὄρους
Πάρωνος (Παυσ.).

Εὐάδνη, 1) Θυγάτηρ τοῦ Στρυμόνος
καὶ τῆς Νεαίρας, γυνὴ Ἀργίου, τοῦ βασιλέως
τῆς Ἀργολίδος (Ἀπλλδ. Β, 1, 2). — 2)
Θυγάτηρ τοῦ Πελίου, δευθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἰά-
σωνος εἰς γάμον εἰς Κάναντα, τὸν βασιλέα
τῆς Φωκίδος (Διόδ. Δ, 54).

Εὐαίμων, 1) υἱὸς τοῦ Λυκάονος ἐξ
Ἀρκαδίας, κεραυνωθείς μετὰ τῶν ἀδελφῶν
του ὑπὸ τοῦ Διός. — 2) Πατὴρ τοῦ Εὐρυ-
πύλου, εἰς τῶν μνηστήρων τῆς Ἑλένης (Ὁμ.
Ιλ. Β, 736).

Εὐαρχος, 1) τύραννος τῆς Ἀστακοῦ

ἐν Ἀκαρνανίᾳ (Θουκ. Β, 30). — 2) Χαλκιδεύς, ἐλληνικὴν ἀποικίαν ὁδηγήσας εἰς τὴν ἐν Σικελίᾳ Κατάνην (Θουκ. ΣΤ, 3).

Εὐδοῦλη, 1) μία τῶν Δαναίδων, φονεύσασα τὸν μνηστήρα αὐτῆς Δῆμαρχον (Ἀπλλδ.). — 2) Ἐν Ἀθήναις, μία τῶν τριῶν θυγατέρων τοῦ Λέω, ἃς οὗτος ἐθυσίασεν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς πόλεως, δι' ἧς καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέδωκαν αὐταῖς θείας τιμὰς, ἀνεγείραντες αὐταῖς καὶ ἱερὸν, τὸ Λεωκόριον Αἰλ. Π. Γ, 10, 21. — Σουῖδ.).

Εὐδανέρων βωμὸς, ἐν Ἀθήναις ἱδρυμένος πλησίον τῶν ἀνδριάντων τῶν τυραννοκτόνων (Ἀρρ. Ἀνθ. Γ, 16, 8. — Δνσ. Ἀλκ. Δείναρχ. Π. — Ἡσύχ.).

Εὐδημος, δημαγωγὸς ἐν Ἀθήναις, εἰς θάνατον καταδικασθεὶς διὰ παράνομον πρότασιν (Δμσθ. Τμχρ. 743).

Εὐετέων, ὁ τὴν Ἀμφίπολιν ἐν Μακεδονίᾳ πολιορκήσας Ἀθηναῖος στρατηγὸς (Θουκ. Ζ, 9).

Εὐήρης, 1) υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους καὶ τῆς Παρθενόνης, θυγατρὸς τοῦ Στυμφάλου (Ἀπλλδ. Β, 7, 8). — 2) Υἱὸς τοῦ Πτερελάου, μόνος ἐκ τῶν ἀδελφῶν του σωθεὶς εἰς τὸν κατὰ τῶν Τηλεδῶνων πόλεμον (Ἀπλλδ. Β, 8.). — 3) Πατὴρ τοῦ μάντεως Τειρεσίου ἐκ τῆς νύμφης Χαρικλοῦς (Ἀπλλδ. Γ, 6, 7).

Εὐθύδημος, 1) Λακεδαιμόνιος, προσβεύσας παρὰ τῷ βασιλεῖ τῶν Περσῶν (Ξνφ. Ἑλλ.). — 2) Ἐπώνυμος ἄρχων ἐν Ἀθήναις ἐν ὄλ. 110, 6', ὅτε ἐδόθη τὸ ψήφισμα περὶ στεφανώσεως τοῦ Δημοσθένους (Δμσθ. σφ. 266).

Εὐθυμία. Αὐτῇ, ὡς θεᾷ, ἔδρυσεν ἄγαλμα ὁ τύραννος Διονύσιος (Ἀθν. Ε, 4. — Πτλμ. Β).

Εὐῆππη, 1) ὄνομα δύο ἐκ τῶν Δαναίδων (Ἀπλλδ. Β, 1, 5). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Χείρωνος, κατ' ἄλλους καὶ Μελανίππη. Διωκομένη ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς ἐπὶ τοῦ Πηλίου ὄρους διὰ μὴ σῶφρονα διαγωγὴν, μετεμορ-

φώθη εἰς ἵππον (Πολδ. Δ, 141). — 3) Πόλις τῆς Καρίας.

Εὐκλῆς, στρατηγὸς Ἀθηναῖος, εἰς τὴν Θράκην ἐκπεμφθεὶς μετὰ τοῦ Θουκυδίδου (Θουκ. Δ, 104), καὶ εἶτα ἐπώνυμος ἄρχων, ἐν ὄλ. 88, 6'. — 2) Υἱὸς Ἰππωνος, στρατηγὸς τῶν Συρακουσίων, πολεμήσας κατὰ τοῦ Νικίου (Θουκ. — Ξνφ.).

Εὐκτῆμων, 1) Ἀθηναῖος, στρατηγὸς ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ, εἶτα ἐπώνυμος ἄρχων ἐν ὄλ. 92, γ' (Θουκ. — Ξνφ.). — 2) Ἀθηναῖος, τὸν δῆμον Λουσιεύς, δημαγωγὸς, ὑπὸ τοῦ Μειδίου παρακινήθεις νὰ κατηγορήσῃ τὸν Δημοσθένην ὡς δειλὸν καὶ χαῖνον (Δμσθ. Μειδ. 548).

Εὐμαρος, Ἀθηναῖος, ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων ζωγράφων, πρῶτος διακρίνας ἐπὶ τῶν πινάκων τὴν μορφήν τῶν γυναικῶν (Pl. XXXV, 34).

Εὐμαχος, υἱὸς Χρύσιος, Κορίνθιος στρατηγὸς ἐπὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου (Θουκ. Β, 23).

Εὐμήδης, 1) Αἰτωλὸς, υἱὸς τοῦ Μελαντος, μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ Τυδεῶς (Ἀπλλδ. Α, 8, 5). — 2) Κήρυξ τοῦ Πριάμου ἐν Τροίᾳ, πατὴρ τοῦ Δόλωνος (Όμ. Ἰλ. Κ, 314. — 3) Ἱερεὺς τῆς Παλλάδος ἐν Ἀργεῖ, σῶσας τὸ Παλλάδιον ἐπὶ τῆς εἰσβολῆς τῶν Δωριέων (Καλλμ. Ὑμν. Παλλδ.).

Εὐμηλος, 1) υἱὸς τοῦ Ἀδμήτου καὶ τῆς Ἀλκῆστιδος, ἡγεμὼν τῶν Θεσσαλῶν, ἐκ Φερῶν ἐλθὼν εἰς Τροίαν μετὰ 11 πλοίων (Όμ. Ἰλ. Β, 711). Εἰς σύζυγον εἶχεν Ἰφθίμην, τὴν ἀδελφὴν τῆς Πηνελόπης (Όμ. Όδ. Δ, 797). — 2) Υἱὸς τοῦ Μέρπορος, ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ εἰς νυκτικόρακα μεταμορφωθείς (Αὐτ. Λιβ. 15). — 3) Πατὴρ τοῦ Βότρου, ὃν ἐφόνευσε διὰ δουλοῦ (Αὐτ. 8). — 4) Κορίνθιος, ὑποτιθέμενος ἄρχαιος ποιητῆς, περὶ τὸ 768 γράψας Τιτανομαχίαν (Ἀπλλδ. Γ, 8, 1). — 5) Ζωγράφος ἐπὶ αὐτοκράτορος Κομμόδου (180 μ.Χ.), γράψας εἰκόνα τῆς Ἑλένης.

Εὐνομος, 1) Ἀρχιτέλους, ὑπηρετῶν παρὰ τῷ Οἰνείῳ ὅτε ἐφίλοξενεῖν τὸν Ἡρακλέα, καὶ ἀδεξίως χύσας τούτῳ ὕδωρ πρὸς νίφιν εἰς τὴν τράπεζαν, ἐρραπίσθη ὑπ' αὐτοῦ οὕτως βαρέως, ὥστε ἔπεσεν ἄνους (Ἀθν. Β. — Σχλ. Ἀπλδ. Ρδ. Α, 1212). — 2) Ποιητὴς καὶ κιθαριδὸς ἐκ Λοκρῶν τῆς Ἰταλίας (Λουκ.). — 3) Ναύαρχος Ἀθηναῖος (Ξεφ.). — 4) Κήρυξ Ἀθηναῖος (Δμοθ. σφ.).

Εὐξενέδης, 1) ποιητὴς τῆς ἀρχαίας ἀττικῆς κωμωδίας (Στρβ.). — 2) Εὐξενίδαι, ἀρχαῖα τις γενεὰ ἐν Αἰγίνῃ (Πινδ.).

Εὐπαλλῆνος Ναυστρόφου Μεγαρεὺς, διορύξας ἐν Σάμῳ ἐπὶ Πολυκράτους ἐπταστάδιον ὄχετον ὑπὸ τὸ ὄρος, φέροντα τὸ ὕδωρ εἰς τὴν πόλιν (Ἡρδ. Γ, 17).

Εὐπολέμεια, θυγάτηρ τοῦ Μυρμιδόνος, ἐκ τοῦ Ἑρμῶς μήτηρ τοῦ Αἰθαλίδου (Ὀρφ. Ἀργ. 131).

Εὐπορέα, πόλις ἐν Μακεδονίᾳ, κτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου (Πτλμ. — Στρ. Βζ.).

Εὐρύπεδης, 1) υἱὸς τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Κλεοδούλης (Ηγκ. XIV). — 2) Δημωγὸς Ἀθηναῖος, καταδικασθεὶς εἰς πρόστιμον 500 ταλάντων διὰ παράνομον τινα πρότασιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν (Ἀριστ. Ἐκκλ. 820).

Εὐρυδίχη, 1) μία τῶν Δαναίδων, φονεύσασα τὸν μνηστήρα αὐτῆς Κάνθον (Ἀπλδ. Β, 1, 5). — 2) Γυνὴ τοῦ Λυκούργου ἐκ Νεμέας, μήτηρ τοῦ Ἀρχεμόρου (Ἀπλδ. Γ, 6, 4). — 3) Θυγάτηρ τοῦ Ἀκτορος, μητὴρ τῆς Πολυδώρας (Σχλ. Ἰλ. Β, 321). — 4) Θυγάτηρ τοῦ Ἀμύντα, γυνὴ Φιλίππου τοῦ Ἀριδαίου, ἐτεροπατρικοῦ ἀδελφοῦ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἐπολεμήθη, ἐνίκηθη καὶ ἐθανατώθη ὑπὸ τοῦ Πολυσπέρχοντος (Αἰλ. Π. Γ. ΙΓ, 36).

Εὐρυλέων, 1) Υἱὸς τοῦ Αἰνείου καὶ τῆς Κρεούσης, ἄρξας ἐπὶ τῶν Λατίνων, ὁ παρ' ἄλλοις Ἀσκάνιος (Διον. Ἀλκ. Ἀρχλ. Α. 65). — 2) Σπαρτιάτης, εἰς τῶν ὁπαδῶν

τοῦ Δωριέως εἰς Σικελίαν, κυριεύσας τὴν Μενώαν, πόλιν τῶν Σελινουσίων (Ἡρδ. Ε, 46).

Εὐρύλοχος, 1) Υἱὸς τοῦ Αἰγύπτου, φονεὺς ὑπὸ τῆς Δαναΐδος Αὐτονοῆς (Ἀπλδ. Β, 1, 5). — 2) Στρατηγὸς τῶν Σπαρτιατῶν ἐν τῷ πελοποννησιακῷ πολέμῳ, πολεμήσας πρὸς τῇ Ναυπάκτῳ (Θουκ.). — 3) Φιλόσοφος σκεπτικὸς, μαθητὴς τοῦ Πύρρωνος. — 4) Στρατηγὸς Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος (Δμοθ.).

Εὐρύμαχος, 1) Εἰς τῶν μνηστῆρων τῆς Ἰπποδαμείας, φονεὺς ὑπὸ τοῦ Οἰνομάου (Παυσ. ΣΤ, 21). — 2) Υἱὸς Πολύβου, ὁ πλουσιώτατος καὶ ἐπισημώτατος τῶν μνηστῆρων τῆς Πηνελόπης, κτατοξευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεύς (Ὀμ. Ὀδ. Α, 399. Χ, 44). — 3) Εἰς τῶν υἱῶν τοῦ Ἀντήνορος (Παυσ. Ι, 37). — 4) Υἱὸς Λεοντιάδου, Θηβαῖος, διὰ νυκτὸς εἰσβαλὼν εἰς Πλαταιάς καὶ κυριεύσας αὐτάς, ἀλλὰ φονεὺς ὑπὸ τῶν Πλαταιέων (Ἡρδ. — Θουκ. Γ, 2).

Εὐρυμέδων, 1) υἱὸς Ἡφαίστου καὶ Καδείρας, μιᾶς τῶν νυμφῶν τῆς Θράκης, εἰς τῶν Καδείρων (Νονν. Διον. ΙΔ, 21). — 2) Υἱὸς τοῦ Μίνως καὶ τῆς νύμφης Παρίας, βασιλεὺς τῆς Πάρου. Ἐπειδὴ δὲ οἱ παῖδες τοῦ Μίνως, ὅτε ὁ Ἡρακλῆς διέβη ἐκείθεν ἐκστρατεύων κατὰ τῶν Ἀμαζόνων, ἐφόνευσαν δύο τῶν ἐταίρων του, διὰ τοῦτο ἐξωλόθρευσεν ὁ Ἡρακλῆς καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς ἀδελφούς του (Ἀπλδ. Β, 5, 9).

Εὐρύνομος, 1) υἱὸς Αἰγυπτίου, εἰς τῶν μνηστῆρων τῆς Πηνελόπης (Ὀμ. Ὀδ. Β, 242). — 2) Εἰς τῶν ὑποχθονίων δαιμόνων, τῶν βασανιζόντων τὰς ψυχὰς ἐν τῷ Ἄδῃ (Παυσ. Ι, 28). — 3) Εἰς τῶν Κενταύρων, φονεὺς ὑπὸ τοῦ Δρύαντος εἰς τοὺς γάμους τοῦ Πειριθόου (Ὀν.).

Εὐρυπτόλεμος Πεισιδάνακτος, Ἀθηναῖος, συγγενὴς τοῦ Ἀλκιβιάδου, συνθηκολογήσας μετὰ τοῦ Φαρναβάζου, καὶ εἰτα συνηγορήσας ὑπὲρ τῶν πολεμησάντων ἐν Ἀργινοῦσαις στρατηγῶν (Ξεφ. Ἑλλ. Α, 4, 19).

Εὐρυτᾶνες, τραχὺς καὶ ἰσχυρὸς αἰτωλικὸς λαὸς, οἰκῶν βορείως τῆς Ναυπάκτου, παρ' ᾧ ἐτελεύτησε γέρον ὁ Ὀδυσσεύς (Θουκ. Γ, 94).

Εὐρυτος, Σπαρτιάτης, εἰς τῶν τριᾶκοντα ἐν Θερμοπύλαις, σωθεὶς μετὰ τοῦ Ἀριστοδήμου· βεβλαμμένος δ' ὦν τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ μὴ θέλων νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Σπάρτην, ἐρρίφθη μετὰ τῶν Περσῶν καὶ ἐφονεύθη (Ἡρδ. Ζ, 229).

Εὐρώπος καὶ **Εὐρωπὸς** (ή), 1) πόλις τῆς Ἡμαθίας ἐν Μακεδονίᾳ (Θουκ. Β, 100. — Στφ. Βυζ.). — 2) Πόλις τῆς Καρίας, ἢ ἄλλως **Εὐρωμος** λεγομένη (Ἡρδ. Η, 132). — 3) Πόλις τῆς Συρίας, ἐν τῇ Κομμαγενῇ ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου (Λουκ. — Στφ. Βυζ.). Νῦν Νεσίμ. — 4) Πόλις μικρὰ τῆς Μεσοποταμίας ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου (Πολύβ.). — 5) Πόλις τῆς Ραγαίας ἐν τῇ μεγάλῃ Μηδίᾳ, πρὶν **Ράγεια**, ἔπειτα καὶ **Ἀρσακία** λεγομένη (Στράβ.). — 6) (ὁ), υἱὸς τοῦ Μακεδόνος καὶ τῆς Ὠρειθυίας, θυγατὸς τοῦ Ἐρεχθίδος, καθ' ὃν ἐκλήθη ἡ ἐν Μακεδονίᾳ πόλις (Στφ. Βυζ.).

Εὐτρήσιοι, κάτοικοι μέρους τινὸς τῆς Ἀρκαδίας (Ξεν. Ἑλλ. Ζ, 1, 29. — Πaus. Η, 29). Μία κώμη αὐτῶν **Εὐτρήσιον** (Στφ. Βυζ.).

Εὐφήμεος, ῥήτωρ Ἀθηναῖος, ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους (Σφ. 619) ὡς κόλαξ καὶ παράσιτος κωμωδούμενος.

Εὐχειρος, λίαν ἀρχαῖος γλύπτης Κορίνθιος, ἕτερος ἢ ὁ Εὐχειρ, ἴσως ἑγγονος ἐκείνου, ὄντος τῆς 30 Ὀλυμπιάδος, ἐν ᾗ ὁ **Εὐχειρος**, μαθητὴς τοῦ Σκιάδα καὶ τοῦ Χάρτα, ἦν τῆς 60 ἢ 65.

Ἐχεκράτης, Λαπίθης, πατὴρ τοῦ Ἡετίωνος, πάππος Κυφέλου, τοῦ τυράννου τῆς Κορίνθου (Ἡρδ. Ε, 92).

Ἐχεκρατίδης, 1) Πατὴρ τοῦ Ὀρέστου, βασιλεὺς ἐν Θεσσαλίᾳ (Θουκ.). — 2) Πατὴρ τοῦ Ἀθηναίου Τίμωνος τοῦ Μισανθρώπου (Λουκ.). — 3) Ἀθηναῖος σοφιστής, φίλος τοῦ Φωκίωνος, ὅστις ἐμεσίτευσε παρὰ τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἵνα ἀφήσῃ αὐτὸν ἐλεύθερον (Αἰλ. Π. Γ, Α, 25).

Ἐχίων, ἐσφαλμένη γραφή, ὡς φαίνεται ὁ Ἀετίων, ὁ γλύπτης (Ἰδ.).

Z

Ζαγρεὺς, ἐπίθετόν τι τοῦ Διονύσου, ὅτε ἐθεωρεῖτο ὡς καταχθονίος τις θεότης, καὶ ἐταυτίζετο μετὰ τοῦ Ὀσίριδος (Nonn. Διον. ΣΤ, 165).

Ζάκυνθος (ὁ), υἱὸς τοῦ Δαρδάνου, κτίστης τῆς πόλεως **Ζακύνθου** (Πaus. Ἀρκ. 24).

Ζεῦξίππος, ζωγράφος ἐξ Ἡρακλείας, ἐν Ἀθήναις οἰκῶν (Πλάτ. Πρωτ.).

Ζευξιάδης, ζωγράφος ἐν Ἀθήναις, μαθητὴς τοῦ Σιλανίωνος, ἐργασθεὶς ἀνδριάν-

τα τοῦ Ὑπερίδου περὶ ὄλ. 115 (Pl. XXXIV, 15).

Ζηνοδία, 1) γυνὴ Ὀδενάτου, τοῦ βασιλέως τῆς Παλμύρας, ἐκ τῆς γενεᾶς τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Πτολεμαίων, συνώδευσε τὸν σύζυγον αὐτῆς εἰς πάσας αὐτοῦ τὰς ἐκστρατείας, καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ, τῷ 267 μ. Χ. τὸν διεδέχθη εἰς τὸν θρόνον, πολλὰς γνώσεις καὶ μεγάλην ἱκανότητα ἀναπτύξασα, καὶ κατακτιήσασα τὴν Αἰγύπτον καὶ πολλὰ τῆς μικρᾶς Ἀσίας. Πολεμηθεῖσα ὅμως ὑπὸ τῶν

Ῥωμαίων, ἡττήθη καὶ ἐλήφθη τῷ 273 αἰχμαλώτως ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Αὐρηλιανοῦ, οὗ ἐκόσμησε τὸν θρίαμβον ἐν Ῥώμῃ, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ μέχρι τοῦ θανάτου της. — 2) Πόλις ὑπὸ τῆς βασιλείας Ζηνοβίας κτισθεῖσα ἐν τῇ Χαλυδωνίτιδι ἐπαρχίᾳ τῆς Συρίας ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου (Πρκπ.).

Ζηνόδορος, Ἕλληγ ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Νέρωνος ἐργαζόμενος, μεγαλοφυῆς ἀγαματοποιός. Αὐτοῦ μνημονεύεται χαλκοῦς ἀκτινοστεφῆς ἀνδριάς τοῦ αὐτοκράτορος, 110 ποδῶν ὕψος ἔχων, καὶ τηλικούτος ὥστε ὅτε οἱ Ῥωμαῖοι τὴν μνήμην τοῦ Νέρωνος ἀπο-

στρεφόμενοι, μετωνόμασαν αὐτὸν Ἥλιον, καὶ εἶτα Κόμμοδον, καὶ ὅτε τὸν μετέθεσαν ἄλλα χοῦὰ πρὸς τοῦ Χρυσοῦ Οἴκου ἐνθα εἶχε τὸ πρῶτον ἰδρυθῆ, ἠναγκάσθησαν νὰ μεταχειρισθῶσι πρὸς τοῦτο 24 ἐλέφαντας. Καὶ Ἑρμῆν δὲ κολοσσαῖον ἐποίησε διὰ τοὺς Γαλάτας, ἐπὶ 10 ἔτη αὐτὸν ἐξεργασθεῖς, καὶ ἐπὶ δαπάνῃ 400,000 σεστερτίων. Καὶ τορευτῆς δ' ἦν ἐπιδεικνύων, ὥστε δύο φιάλαι, αἷς ἐτόρρευσε κατὰ τὰς τοῦ Καλάμιδος, δὲν διεκρίνοντο ἀπὸ τῶν τοῦ πρωτοτύπου (Ἑρωδιαν. Α, 15. — ΡΙ. XXXI, 44).

Η

Ἡγεμών, 1) Θάσιος, ποιητὴς τῆς ἀρχαίας κωμωδίας (Ἀθῆν. ΙΕ, 16). — 2) Πατὴρ τοῦ Ἀθηναίου ἄρχοντος Χαιρώνδου (Δμοθ. στφ.). — 3) Ἄρχων ἐν Ἀθήναις (Ἀρρ. Ἀνδ. Ε, 19).

Ἡγήμων, ἀρχαιότατος ζωγράφος, μονοχρώματα γράφων, ἥ, ὡς εἰς τὰ ἀγγεῖα, δι' ἐνὸς μόνου χρώματος τὸ ζωγραφούμενον ἀπὸ τοῦ λοιποῦ ἐμβαδου διακρίνων (ΡΙ. XXXV, 34).

Ἡδύλος, ἐκ Σικελίας, ἐπιγραμματογράφος ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου (Μελαγρ. ἐπιγρ. Ἀθῆν. Δ).

Ἡϊόνες (αἱ), κώμη τῆς Ἀργολίδος πρὸς τῷ Σκυλαίῳ ἀκρωτηρίῳ, θεωρουμένη ὡς λιμὴν τῶν Μυκηνῶν (Ὀμ. Ἰλ. Β, 565. — Στρεβ.).

Ἡλέκτραι πύλαι, αἱ νότιαι τῆς πόλεως τῶν Θηβῶν, κληθεῖσαι κατὰ τὴν ἀδελφὴν τοῦ Κάδμου, ἥ κατὰ τὸν Ἡλεκτρῶνα (Αἰσχλ. Ἐπ. ἐπ. Θ, 425. — Εὐρπ. Φοιν. 1129 καὶ Σχλ.).

Ἡλεκτρῶν, υἱὸς τοῦ Περσέως καὶ

τῆς Ἀνδρομέδας, βασιλεὺς τῶν Μυκηνῶν, πατὴρ τῆς Ἀλκμήνης, φονευθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς Ἀμφιτρύωνος (Ἀπλλν. Ρδ. Α, 148).

Ἡλιάδες (αἱ), θυγατέρες τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς Κλυμένης, ἀδελφαὶ τοῦ Φαέθοντος, αἵτινες, κλαίονσαι τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν, κατακρημνισθέντα ἐκ τοῦ ἄρματος τοῦ Ἥλιου, μετεμορφώθησαν εἰς αἰγείρους ἐπὶ τῶν Ἡλεκτρίδων νήσων, καὶ τὰ δάκρυα αὐτῶν ἐπήγνυντο εἰς ἤλεκτρον. Ὁ Ὀδύσιος (Μετ. II, 325) λέγει τρεῖς αὐτάς, καὶ τὰς καλεῖ Φαέθουσας, Λαμπετίαν καὶ Φοίβην. Ἄλλοι (Ηγρ.) τὰς λέγουσιν ἐπτὰ (Ἀπλλν. Ρδ. Δ, 604. — Λουκ.).

Ἡμαθίδες, αἱ ἑννέα θυγατέρες Πιέρου, τοῦ βασιλέως τῆς Ἡμαθίας, αἵτινες ἐπὶ τοῦ Ἑλικῶνος φιλονικήσαντι πρὸς τὰς Μούσας περὶ μουσικῆς, μετεμορφώθησαν, πρὸς ποινήν, εἰς πτηνὰ (Ἀντ. Λιβ. 9).

Ἡμεθέα, θυγάτηρ τοῦ Σταφύλου καὶ τῆς Χρυσοθέμιδος, ἑγγονος τοῦ Βάκχου, ῥι-

φθεῖσα εἰς τὴν θάλασσαν καὶ πνιγεῖσα, διότι εὗρεν ὅτι, ἐνῶ ἐκοιμᾶτο, χοῖροι εἶχον καταφάγει τὸ κληῖμα ὃ εἶχε φυτεύσει ὁ πατήρ της καὶ ἐμπιστευθῇ εἰς τὴν φρούρησιν αὐτῆς καὶ τῆς ἀδελφῆς της (Διδ. Ε, 62).

Ἡραῶν, 1) Ἀκρωτήριον τῆς Κορινθίας, φέρον ναὸν τῆς Ἡρας, ἀπέναντι τῆς Σικυῶνος (Θουκ. Ε, 75. — Ξεν. Ἑλλ. Δ, 5, 5). Νῦν Πέρα Χώρα. — 2) Πόλις τῆς Θράκης, πλησίον τῆς Περίνθου. Ἡ αὐτὴ εἶτα καὶ Ἡραῶν τεῖχος (Ἡρδ. Δ, 90. — Δμσθ.).

Ἡρακλείδης, Μακεδὼν, ζωγράφος τῆς 15ης ὀλ., περὶ οὗ λέγεται ὅτι ἤρξατο τοῦ σταδίου του βᾶφων ἢ ζωγραφῶν πλοῖα (Pl. XXXV, 11).

Ἡράκλειος στῆλαι, ὁ πορθμὸς μεταξύ Ἰσπανίας καὶ Ἀφρικῆς (Ἡρδ. Δ, 42. — Πολύβ. — Παμφ. — Αἰλ. — Πλάτ. — Στρώβ.). Νῦν Γιβραλτὶρ.

Ἡριγόνη, 1) θυγάτηρ τοῦ Ἰκαρίου, δεχθεῖσα εἰς τὴν πατρικὴν οἰκίαν τὸν Διόνυσον, καὶ ἐξ αὐτοῦ μήτηρ τοῦ Σταφύλου, ἀπηγγονίσθη μαθοῦσα ὅτι ὁ πατήρ της διὰ τοῦτο ἐξ ἀπελπισίας ἀπέθανεν (Ἀπλλδ. Γ, 14, 3. — Λουκ. — Hyg. 130). — 2) Θυγάτηρ

τῆς Κλυταιμνήστρας καὶ τοῦ Λιγίσθου, ἣν ὁ Ὀρέστης ἐρόνευσεν, ἣ ἔλαβεν ὡς γυναῖκα (Παυσ. Β, 116. — Hyg.).

Ἡρόδινος, Λεοντίνος, ἀδελφὸς τοῦ σοφιστοῦ Γοργία, ἱατρὸς ἐν Ἀθήναις (Πλάτ. Γοργ. 448).

Ἡροφίλη, θυγάτηρ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἢ τοῦ Κητοφάγου, μία τῶν ἀρχαιοτάτων Σιδυλλῶν ἐπὶ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, προειποῦσα τὴν καταστροφὴν τῆς Τροίας (Παυσ. Α, 12).

Ἡρων, Ἀλεξανδρεὺς, υἱὸς καὶ μαθητῆς τοῦ ὑδραυλικοῦ Κτησιβίου, ἐπίσημος ὑδραυλικὸς καὶ αὐτὸς ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φύσκωνος (Vitr. X, 12, 13).

Ἡσύχιος, ἐκ Μιλήτου, ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ, ἐπικληθεὶς Ἐνδοξος, καὶ γράψας χρονικὸν εἰς ἑξ βιβλία, ἐξ ὧν τὸ ἕκτον σώζεται εἰς ἀποσπάσματα.

Ἡσυχίδαι, ἱερεῖς τῶν ὑπὸ τὸν Ἀρείον Πάγον ἐν Ἀθήναις τὸ ἱερὸν αὐτῶν σπήλαιον ἐχουσῶν σεμνῶν θεῶν ἢ Ἐρινύων, τὸ γένος ἀνάγοντες εἰς Ἡρώα τινα Ἡσυχον, ὅστις καὶ βωμὸν εἶχεν ἐκεῖ που (Σχλ. Σφκλ. Οἶδ. Κολ. — Σχλ. Αἴσχιν. Τμρχ. 188).

Θάλεια, 1) μία τῶν Νηρηίδων (Ὀμ. Ἰλ. Σ, 39. — Ἡσδ. Θγ. 248). — 2) Μία τῶν ἐννέα Μουσῶν, ἢ τῆς κωμῳδίας ἐκ τοῦ Ἀπόλλωνος μήτηρ τῶν Κορυδαίντων (Ἡσδ. Θγ. 77).

Θάνατος, καθ' Ἡσίοδον (Θγν. 216 759), υἱὸς τῆς Νυκτὸς καὶ ἀδελφὸς Δίδυμος τοῦ Ὑπνου, ὃν ἀπαίσιον καὶ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων μισούμενον (Ὀμ. Ἰλ. Β, 853. Ρ, 672).

Θεαγένης, 1) περίφημος ἀθλητὴς ἐκ Θάσου, νικήσας 400κις εἰς τοὺς ἀγῶνας, ὡς ἐλέγετο, δι' ὃ καὶ οἱ συμπολιταὶ του ἀν-

δριάντας τῇ ἔστησαν μετὰ θάνατον (Παυσ. Ἠλ. 11. — Λουκ. Συμπ. Θε. 12). — 2) Κυνικός φιλόσοφος, ὁπαδὸς τοῦ Νιγρίνου (Λουκ.). — 3) Πένης τις ἐν Ἀθήναις, χλευαζόμενος ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους (Λουσ. 68. Ὀρν. 1127), ὡς θέλων γὰ ἐνδύηται ὡς πλούσιος, εἰ καὶ ζῶν ἐκ τῶν δεῖπνων τῆς Ἐκάτης.

Θελξινόνη, μία τῶν ἀρχαιοτάτων τεισάρων Μουσῶν (Cic. Nat. D. III, 21).

Φεμίστων, 1) τύραννος τῆς Ἐρετρίας ἐν Εὐβοίᾳ, κυριεύσας τὸν Ὠρωπὸν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων (Δμσθ. σφ. 259). — 2) Ὑπουρ-

γός τοῦ Ἀντιόχου Σιδήτου, βασιλέως τῆς Κύπρου, αὐτὸς μετὰ τοῦ Ἀρισταίου κυβερνῶν ἀντ' ἐκείνου, ὄντος ἐπιβεδομένου εἰς τὴν οἰνοποσίαν (Αἰλ. Π. Γ. 41). — 3) ἐκ Λαοδικεῖας, ἱατρὸς ἐπίσημος, ἐν Ῥώμῃ ζῶν περὶ τὸ 90 π. Χ., καὶ ἰδρυτῆς τῆς Μεθοδικῆς λεγομένης σχολῆς.

Θεογαμία, ἐν Σικελίᾳ ἐορτὴ εἰς μνημὴν τῆς Περσεφόνης.

Θεογένης, 1) Πρέσβυς Ἀθηναῖος, πεμφθεὶς πρὸς Φαρνάβαζον, τὸν σατράπην τῆς Περσίας. — 2) Εἰς τῶν Τριάκοντα ἐν Ἀθῆναις (Ξενφ. Ἑλλ. Β, 3, 3). — 3) Ἀθηναῖος, τις ἐμπαιζόμενος ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους ἐπὶ χυδαίότητι (Εἰρ. 928).

Θεόγνητος, 1) Θεσσαλὸς ποιητῆς κωμωδῶν, οὗ λείψανά τινα μνημονεύονται παρ' Ἀθηναίῳ. — 2) Ὀλυμπιονίκης Αἰγυναῖος (Πινδ. Πυθ. Η, 49).

Θεόγνης, 1) Εἰς τῶν Τριάκοντα ἐν Ἀθῆναις (Ξενφ.). — 2) Τραγικὸς ποιητῆς Ἀθηναῖος, ὅστις διὰ τὴν ψυχρότητα αὐτοῦ χεῖρων χλευαστικῶς ἐπεκαλεῖτο ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους (Ἀχρν. 190, Θσμφ. 177). — 3) Ἑλλήν γραφῆς «περὶ τῶν ἐν Ῥόδῳ θυσιῶν» (Ἀθῆν.).

Θεοδότη, γνωστὴ ἐταῖρα ἐν Ἀθῆναις, καὶ μετὰ τοῦ Σωκράτους συνδιαλεγομένη (Ξενφ. Ἀπμν. Γ, 11), καὶ τῷ Ἀλκιδιᾷ ἀγαπητὴ, οὗ καὶ τὸ σῶμα ἐκήδευσε (Ἀθν. Π, 574).

Θεόδωρος, 1) τραγικὸς ποιητῆς καὶ ὑποκριτῆς (Ἀρσεν. Πολτ. Δ — Πaus. Α, 4, 37. — Αἰλ. Α. Π, 40). — 2) Πατήρ τοῦ Ἀθηναίου Προκλέους. Ἰδ. (Θουκ.). — 3) ἐκ Βυζαντίου, σοφιστῆς καὶ ῥήτωρ, ὃν ὁ Πλάτων λέγει (Φαῖδρ. 26) «λογοδοιῶν Βυζάντιον». — 4) ἐκ Κυρήνης, σοφιστῆς, ἐν Ἀθῆναις ἐπὶ μακρὸν διδάξας, ἐν ἄλλοις καὶ τὴν γεωμετρίαν, παρ' ᾧ ἐμαθήτευσαν καὶ ὁ Σωκράτης καὶ ὁ Πλάτων (Ξενφ. Ἀπμν. Δ, 2. — Πλάτ. Θεαίτ. σλ, 145). — 5) Φιλόσοφος Κυρηναῖος, μαθητῆς τοῦ Κράτητος καὶ

Ἀριστίππου, ὁ ἐπικληθεὶς ἄθεος, ἀρνούμενος τὴν ὑπαρξίν Θεοῦ, τὴν ἐθνικὴν θρησκείαν, καὶ πᾶσαν ἀρχὴν ἀρετῆς ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων κηρύττων παραφορὰν (Δγν. Ἀρτ. Β, 8). — 6) Συρακούσιος, συγγράψας «τακτικὴν» καὶ «Ἑλληνικὴν ἱστορίαν» (Διογ. Ἀρτ.). — 7) Διάσημος δραματικὸς ὑποκριτῆς ἐν Ἀθῆναις, ἐπὶ Δημοσθένους (Περσφ.). — 8) Εἰς τῶν ἐπισήμων Ἑρετριέων ἐν Εὐβοίᾳ, μετὰ τοῦ Θεμιστῶνος ἀποσπάσας τὸν Ὀρωπὸν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων (Δμσθ. στφ. 259).

Θεοκλῆς, 1) Ἡγύλλου υἱός, ἐν Σπάρτῃ, λίαν ἀρχαῖος γλύπτης τῆς 60ης περιποῦ Ὀλυμπιάδος, μαθητῆς Διποίου καὶ Σκύλλιδος, οὗ μνημονεύονται ἐν Ὀλυμπίᾳ ξάνα ἐκ κέδρου, παριστῶντα Ἀτλάντα φέροντα τὴν γῆν, καὶ Ἡρακλῆν μετὰ πέντε Ἑσπερίδων καὶ τοῦ δράκοντος εἰλιγμένου περὶ τὸ δένδρον τῶν μήλων (Πaus. Ε, 17, ΣΤ, 39). — 2) Πλούσιος Κορίνθιος, λίαν ἀγαθοεργὸς πρὸς τοὺς πένητας (Αἰλ. Π. Γ).

Θεόκριτος, Χίος, σοφιστῆς ἐπὶ Ἀριστοτέλει, γράψας ἱστορίαν τῆς Λιβύας καὶ ἐπιστολάς (Στρβ. ΙΔ).

Θεόξενος, συγγραφεὺς ἱστορίας τοῦ Σκύθου Ἀναχάρσιδος, ἄλλως ἄγνωστος (Λουκ. Σκύθ. 8).

Θεόνη, μία τῶν θυγατέρων τοῦ Λέω ἐν Ἀθῆναις, αἵτινες ἐθυσιασθησαν ὑπὲρ τῆς πόλεως, καὶ εἰς ὧν τὴν τιμὴν ἰδρύθη τὸ Λεωκόριον (Αἰλ. Π. Γ. ΙΒ, 28).

Θεοφάνης, ἐκ Μιτυλήνης, ποιητῆς καὶ ἱστοριογράφος, φίλος τοῦ Πομπηίου, ἐμμέτρως τὰ κατ' αὐτὸν ἱστορήσας (Στρβ. — Λουκ.).

Θερμασία, ἐπίθετον ὑφ' ᾧ ἡ Δήμητρα εἶχε δύο ναοὺς ἐν Τροιζίνι τῆς Πελοποννήσου (Πaus. Β, 34).

Θερσαγόρας, ποιητῆς ἐν Ἀθῆναις (Λουκ. Δμσθ. Ἑγκ.).

Θέσπιος, υἱὸς τοῦ Ἑρεχθέως, ἡγεμὼν τῶν Θεσπιῶν ἐν Βοιωτίᾳ, ἐκ τῆς Μεγαμήδης ἀποκτήσας 50 θυγατέρας, τὰς Θεσπιάδας, μητέρας 50 υἱῶν ἐκ τοῦ Ἡρακλέους, σὺν

σαντος τὸν Θέσπιν ἐκ φοβεροῦ λέοντος (Παυσ.
Θ, 27. — Ἀπλδ. Β, 7, 8)

Θεσσαλονίκη, θυγάτηρ Φιλίππου τοῦ
Μακεδόνα καὶ τινος Θεσσαλίδος Φητιδος,
σύζυγος μετὰ ταῦτα τοῦ Κασσάνδρου. Κατ'
αὐτὴν λέγουσί τινες κληθεῖσαν τὴν ἐν Μα-
κεδονίᾳ πόλιν (Στρώ. — Στρ. Βζ.).

Θέτις, ἡ τῶν Νηρηίδων (Ἡσδ. Θγ.
244), ὑπὸ τῆς Ἥρας ἀνατραφεῖσα, καὶ εἰς γά-
μον δοθεῖσα εἰς Πηλέα τὸν βασιλέα τῶν Μυρ-
μιδῶνων. Εἰς τοῦ γάμου τὴν τελετὴν προσε-
κληθῆσαν πάντες οἱ θεοὶ πλην τῆς Ἐριδος,
ἥτις διὰ τοῦτο ἔρριψε μετὰ αὐτῶν τὸ περί-
φημον αὐτῆς μῆλον (Ἰδ. Ἐρις). Ὑῖον ἀπέκτη-
σεν ἡ Θέτις τὸν Ἀχιλλέα, καὶ βυθίζουσα αὐ-
τὸν εἰς τὰς φλόγας ἵνα τὸν καταστήσῃ ἀθά-
νατον, ἐπειδὴ ἀνεκαλύφθη καὶ παρεκωλύθη
ὑπὸ τοῦ Πηλέως, ἐγκατέλιπεν αὐτὸν καὶ
ἐπανάκαμψε πρὸς τὸν πατέρα της (Ἀπλδ.
Ῥδ. Δ, 866. Γ, 13, 6).

Θεῦθ, θεὸς παρ' Αἰγυπτίοις, ἑφορος τῶν
γραμμμάτων, τῆς ἀστρονομίας, τῶν ἐπιστημο-
νικῶν γνώσεων· ἐθεωρεῖτο ὡς ἀντιστοιχῶν
τῷ Ἑρμῇ (Πλάτ. Φαῖδρ. Σλ. 274. —
Διόδ.).

Θέων, 1) ζωγράφος τῶν Ἀλεξανδρινῶν
χρόνων (Pl. XXV. 40, 40), γράφων, ὡς λέγει
ὁ Κουβιτιλιανός (XII, 10), «φαντασίας», ἥτοι
εἰκόνας πληττούσας τὴν φαντασίαν, ὡς ὁπλί-
την μόνον ὁρμῶντα εἰς μάχην, καὶ ὃν ἐδείκνυσεν
ἄφ' οὗ διὰ πολεμιστηρίου σαλπίσματος προ-
διδέσθε τοὺς θεατὰς (Αἰλ. Π. I. Β, 44).
Προσέτι καὶ ἄλλα ἔργα αὐτοῦ μνημονεύονται,
καὶ Ὁρέστου παρατροσύνη, κτλ. — 2) ἐξ Ἀ-
λεξανδρείας, ἐπιλεγόμενος Αἴλιος, συνέγρα-
ψεν, ἀγνοεῖται πότε, «τέχνην περὶ προγυμνα-
σμάτων». — 3) Συμωναῖος, φιλόσοφος Πλα-
τωνικός, γράψας, περὶ τὰ 116 μ.Χ., «περὶ
τῶν κατὰ μαθηματικὴν χρησίμων εἰς τὴν
τοῦ Πλάτωνος ἀνάγνωσιν». Τοῦ ἔργου τού-
του σώζονται τινὰ ἀποσπάσματα. — 4) Ἀλε-
ξανδρεὺς, φιλόσοφος, πατήρ τῆς περιφήμου
Ὑπατίας, περὶ τὰ τέλη τῆς δ' ἑκατονταετη-

ρίδος μ. Χ. Αὐτοῦ σώζονται τινὰ ἐπιγράμ-
ματα. — 5) Ἄλλος Ἀλεξανδρινὸς φιλόσοφος,
ἐπὶ Αὐγούστου γράψας «περὶ τεχνῶν ῥητο-
ρικῶν» (Σουίδ.).

Θέων ἀγορά, μέρος τῆς ἀγορᾶς τῶν
Ἀθηνῶν, ἐνθα ἐπωλοῦντο θεῶν ἀγάλματα
(Ἀρστδ. Κυζ. Α, 418. Ἡσύχ.).

Θέωρος, 1) ζωγράφος τῶν Ἀλεξαν-
δρινῶν χρόνων, οὗ ἔργα μνημονεύονται Τρωϊ-
κὸς πόλεμος, Κασσάνδρα, βασιλεὺς Δημή-
τριος. Ἴσως αὐτὸς ὁ Θέων (Ἰδ.). — 2)
Ἀθηναῖος τις ὡς ψεύστης καὶ ἐπίορκος ἐλεγ-
χόμενος ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους (Νεφ. 397.
— Σφ. 43).

Θηβαῖς, μία τῶν ἀρχαίων τριῶν μεγά-
λων διαιρέσεων τῆς Αἰγύπτου, ἀποτελοῦσα
τὴν ἀνω ἢ νοτιᾶν Αἰγύπτου, διαιρουμένη δ'
εἰς 14 νομοὺς, καὶ πρωτεύουσαν ἔχουσα τὰς
Θήβας (Ἰδ.).

Θηρικλῆς, Κορίνθιος καλλιτέχνης,
διάσημος δι' ἃ κατεσκεύαζεν ἐπώνυμα αὐτοῦ
«Θηρίκλεια» κεράμινα καὶ ξύλινα ἀγγεῖα
(Ἀθν. σλ. 470. — Λουκ. Λεφ. 4).

Θηρίμαχος, 1) υἱὸς τοῦ Ἡρακλέους
καὶ τῆς Μεγάρης, φονεὺς ὑπὸ τοῦ πατρὸς
τοῦ ἐκμανέντος (Ἀπλδ. Β, 4, 11). — 2)
Ζωγράφος τῆς 107 ὀλ. κατὰ Πλίνιον.

Θηριπέδης, Ἀθηναῖος ἐπίτροπος
τοῦ Δημοσθένους ἐπὶ τῆς ἀνηλικιότητος αὐ-
τοῦ (Δμοθ.).

Θησεῖα ὁδὸς (Propert. III, Eleg. XXI,
3), εἰς τὰς Ἀθήνας, πιθανῶς ἡ «ἀμαξιτὸς»
λεγομένη, καὶ ἀπὸ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας
ἄγουσα.

Θησεῖον, ὁ ἐν Ἀθήναις ναὸς τοῦ Θη-
σεῦς (Ἰδ.). Ἐκεῖ, ὡς εἰς ἄστυον κατέφευγον
οἱ δοῦλοι καθ' ὧν κακῶς προσεφέροντο οἱ
κύριοι αὐτῶν, καὶ ἐζήτουν «πρᾶσιν», ἥτοι νὰ
μεταπωληθῶσιν εἰς ἄλλον κύριον (Πλούτ.
Θησ. ΛΣΤ. — Ἀρστφ. Ἰππ. 34. Σχλ. —
Πολδ. Ζ, 13).

Θησηζ (κόμη), ἰδιαιτέρον εἶδος κομ-
μώσεως (Πλούτ. Θησ. Ε).

Θοαὶ νῆσοι. βραχυδὴ νησίδια εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀχελώου ἐν Ἀκαρνανίᾳ (Ὀμ. Ὀδ. Ε. 299).

Θοραὶ, δῆμος τῆς Ἀττικῆς ἀνέκων τῇ Ἀντιοχίδι φυλῇ (Στφ Βζ.).

Θουκυδίδης, Ἀθηναῖος, υἱὸς τοῦ Μηλίσια, ἐγγονὸς τοῦ πρώτου Θουκυδίδου, τοῦ στρατηγοῦ, φίλος τοῦ Νικίου, ἐξαίρετος πολίτης, μαθητὴς τοῦ Σωκράτους (Πλάτ. Λάχ. 179).

Θουρία, πόλις τῆς Μεσσηνίας ἐπὶ τοῦ Μεσσηνιακοῦ κόλπου, ἡ ὀμηρικὴ Αἴπεια (Στρφ.) ἡ ἢ Ἀνωθια (Παυσ.). Καὶ Θουριάτης ὁ ἰδιαιτέρος αὐτῆς κόλπος (Θουκ. Α, 101).

Θράκη ἐν τῇ Ἀσίᾳ, καὶ Βιθυνίς Ἀσία ἐλέγετο ἡ ἀπὸ τοῦ στομίου τοῦ Εὐξείνου πόντου μέχρι τῆς Ἡρακλείας ἐκτεινόμενη χώρα ἐν Βιθυνίᾳ (Ξνφ. Ἀνθ. ΣΤ, 4, 1).

Θρασύλκῃς, ἀρχαῖος Ἕλληνας ἱστορικὸς (Στρφ. Α).

Θρίαι, γύμναι τοῦ Παρνασσοῦ, ἀνθρώρε-

ψασαι τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ ἐπινοήσασαι τὴν τέχνην τῆς διὰ ψήφων μαντικῆς (Ὀμ. Ὑμν. Ἐρχ. 552).

Θρινακία νῆσος, ἡ τρίγωνος, ἐπομένως κυρίως ἡ Σικελία (Ἀπλλν. Ρδ. Δ. 965).

Θρόνιον, πόλις τῆς Θεσπρωτίας ἐν Ἠπείρῳ, ἀποικὸς τῶν Λοκρῶν ὅσοι ἐπέστρεψαν ἐκ Τροίας (Ἡρδ. — Παυσ.).

Θυμοιτῆδες, ἐν Ἀττικῇ δῆμος τῆς Ἱπποθωντίδος φυλῆς (Ἰδ. Θυμοίτης 2).

Θυμοχάρης, στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ (Θουκ. Η, 96. — Ξνφ. Ἑλλ. Α, 1).

Θυνοὶ, λαὸς τῆς Θράκης οἰκῶν ἀνεκαθεν παρὰ τὴν πόλιν Σαλμυδησσὸν ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου Πόντου, εἶτα δὲ μεταβάς εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν, εἰς τὴν βόρειον παραλίαν τῆς Βιθυνίας (Ἡρδ. Α, 28. Ζ, 75. — Ἀπλλν. Ρδ. Β, 528).

Θυώνη, ἐκλήθη ἡ Σεμέλη ὅτε ἀνεβιδάσθη ὑπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Βάκχου εἰς τὸν Ὀλυμπον (Πινδ. Πυθ. Γ, 177).

I

Ἰάξυγες, λαὸς Σαρματικὸς ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἐν Ἀσίᾳ. Ἐν Εὐρώπῃ κατῴκουν εἰς πόλεις πρὸς τὸν Δούναβιν εἰς τὴν νῦν Πολωνίαν καὶ Γαλικίαν, καὶ πολλάκις κατέσχον μεγάλας ἐκτάσεις καὶ εἰς τὰ βόρεια. Οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς προσελάμβανον οὐ σπανίως ὡς μισθωτοὺς εἰς τὸν στρατὸν (Ἀρρ. — Στρφ. — Πτλμ.).

Ἰάμβη, θυγάτηρ τοῦ Πανὸς καὶ τῆς Ἠχοῦς, γεννηθεῖσα ἐν Θράκῃ, ὑπηρετοῦσα παρὰ τῇ Μετανείρᾳ, γυναικὶ τοῦ Ἱπποθόντος, καὶ διὰ τῶν ἀστεϊσμῶν τῆς κατορθώσασα νὰ φέρῃ μειδιάμῃ εἰς τὰ χεῖλη τῆς Δήμητρος, ἥτις εἶχεν ἔλθει ἐκεῖ ἐν βαθεῖ πένθει διὰ τὴν

ἀπώλειαν τῆς θυγατρὸς τῆς (Ὀμ. Ὑμν. Δημ. 195).

Ἰαμίδαι, ἐν Ἠλίδι, περίφημοι μάντις, ἀπόγονοι τοῦ Ἰάμου (Ἡρδ. Ε, 44. — Πινδ.).

Ἰάονες, ταῦτ' τῷ Ἴωνες.

Ἰασώ, θυγάτηρ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἀδελφὸς τῆς Ὑγείας, θεὰ τῆς ἰάσεως (Ἀρσφ. Πλοῦτ. 701).

Ἱερεῖς, κατὰ Θουκυδίδην (Γ, 92) λαὸς θεσσαλικὸς, μεταξὺ τῶν Τραχινίων καὶ τῶν Παραλίων.

Ἱεροκλῆς, 1) μάντις ἐν Ἀθήναις (Ἀριστοφ. Εἰρ. 1046). — 2) Φιλόσοφος τῆς

στ' ἑκατονταετηρίδος μ. Χ., διδάσκων ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Αὐτοῦ σώζεται πραγματεία «περί προνοίας καὶ εἰμαρμένης», «υπόμνημα εἰς τοῦ Πυθαγόρου τὰ χρυσὰ ἔπη», καὶ «Ἀστεῖα». — 3) Γραμματικὸς, ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ, γράψας «Συνέκδημον», ἥτοι περιγραφὴν τῶν 64 ἐπαρχιῶν τοῦ ἀνατολικοῦ Ῥωμαίου κράτους.

Ἰερώνυμος, 1) Ὀλυμπιονίκης ἐξ Ἀνδρου (Ἡρδ. Θ, 33). — 2) Υἱὸς Εὐνοφάνους, Ἀθηναῖος τραγικὸς ποιητής, κωμωδοῦμενος ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους ὡς ἀφυῆς καὶ κομπαστικὸς (Ἀχν. 388. Νεφ. 348). — 3) Ἀρκὰς τῆς πατρίας Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος (Διμθ.). — 4) Ὁ κατασκευάσας τὴν ἀρμάμαξαν ἐφ' ἧς ὁ νεκρὸς τοῦ Ἀλεξάνδρου μετεκομίσθη ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Αἴγυπτον, ἔργον κομψότατον, κατάχρυσον καὶ λιθοκόλλητον, συρόμενον ὑπὸ 64 ἵππων (Διόδ. ΙΗ, 26. — Ἀθν. Ε, 206).

Ἰκαρία, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, κατὰ τὸν ἐγχώριον ἥρωα Ἰκάριον κληθεὶς, ἀνήκων εἰς τὴν Αἰγίδαια φυλὴν (Ἰδ. Ἰκαριος). Κατὰ σωζόμενα λειψάνα ἔκειτο ὀπίσω τοῦ Πεντελικοῦ, εἰς τὴν θέσιν «Διόνυσον».

Ἰκάριος, ἐκ Λακεδαιμόνος, υἱὸς τοῦ Περιήρου καὶ τῆς Γοργοπόνης, σύζυγος τῆς Περιβοίης, πατὴρ τῆς Πηνελόπης, γυναικὸς τοῦ Ὀδυσσεύς, μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Τυνδαρεῶ διωχθεὶς ἐκ Λακεδαιμόνος ὑπὸ τοῦ ἐτέρου τοῦ ἀδελφοῦ Ἰπποκρόντος, καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐγκταστὰς εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν (Στρεβ. Ι. — Ἀπλλδ. Γ, 10, 3, 6).

Ἰκμαῖος, ἐπίθετον ὑφ' ὃ ὁ Ζεὺς εἶχε βωμὸν ἐν τῇ νήσῳ Ζέφ, ἱδρυμα τοῦ Ἀρισταίου (Ἀπλλν. Ρδ. Β, 524).

Ἰκμάλειος, ξυλουργὸς ἐν Ἰθάκῃ, κατασκευάσας τὸν θρόνον καὶ τὴν κλισίαν τῆς Πηνελόπης, «δινωτὴν ἀργύρῳ καὶ ἐλέφαντι» (Ὀμ. Ὀδ. Υ, 56).

Ἰκῶ (ἥ), νῆσος παρὰ τῇ Σκυρίῳ ἐν τῇ Αἰγαίῳ πελάγει (Στρεβ.). Νῦν Σκυρόπουλον.

Ἰλάριος, Βιθυνὸς, ἐν Ἀθήναις ζῶν

ἐπὶ Θεοδοσίου (380 μ. Χ.), ζωγράφος, περὶ οὗ μὲν ὑπερβολῆς λέγει ὁ Εὐνάπιος (XXXV, 23), «ὅτι ἐν αὐτῷ ἐφαίνετο ἀναζησας ὁ Εὐφράνωρ».

Ἰνωπος (ὁ), κρήνη ἐντός ἄλλους τῆς νήσου Δήλου, περὶ ἧς ἐμυθολογεῖτο ὅτι συνείχετο ὑπογείως μετὰ τοῦ Νείλου (Ὀμ. Ὑμν. Ἀπλ. 18. — Καλλμ. εἰς Ἀρτ. 171. — Στρεβ.).

Ἰουλιανὸς, 1) ἀνάγν. ἀντὶ τοῦ Ἰουλίου. — 2) Αἰγύπτιος, διατελέσας ἡγεμὼν τῆς Αἰγύπτου ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων, ἔγραψεν ἐρωτικὸν ποίημα μὴ σωζόμενον (Πλανδ. Ἀνθλ.). — 3) Ἰ. Ἀντικλήνωρ, ζήσας περὶ τὰ 565 μ. Χ. Αὐτοῦ σώζονται δύο ἐπιγράμματα. — 4) Ὁ Χαλδαῖος, νεοπυθαγορικὸς φιλόσοφος, καὶ τὴν μαγείαν ἐπαγγελλόμενος, ἔγραψε μὴ σωζόμενα «Θεουργικά», «Τελεστικά», καὶ «λόγια δι' ἐπῶν», καὶ ἐλέγετο ὅτι διὰ γοητειῶν ἐπέφερε μεγάλην βροχὴν, ἥτις ἔσωσε τὰ στρατεύματα τοῦ Μάρκου Λύρηλιου ἀπὸ τοῦ ἀπειλοῦντος αὐτὰ κινδύνου. Ὁ Πορφυρίος ἔγραψε βίον αὐτοῦ εἰς 4 βιβλία (Σουῖδ.). — 5) Ρῆτωρ ἐκ τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ Καισαρείας ἐπὶ Εὐναπίου, διδασκαλὸς τῆς ῥητορικῆς ἐν Ἀθήναις.

Ἰοφῶν, υἱὸς τοῦ ποιητοῦ Σοφοκλέους, δραματικὸς ποιητής καὶ αὐτὸς, πολλὰ νικήσας βοηθεῖα τοῦ πατρὸς του. Γηράσαντα ὅμως, ἀγνωμόνως τὸν κατηγορήσας πρὸ τοῦ δικαστηρίου ὡς παραφρονήσαντα. Ὁ δὲ Σοφοκλῆς, ἵνα ἀποδείξῃ τὸ ἐναντίον, ἤρκεσε ν' ἀναγνώσῃ πρὸ τοῦ δικαστηρίου τὸν Οἰδίπουν αὐτοῦ (Ἀρστ. Βιτρ. 73).

Ἰπνοὶ (ἥτοι κλίβανοι), σπήλαιά τινα καὶ ἐπαὶ ἐπὶ τοῦ Πηλίου ὄρους ἐν Θεσσαλίᾳ (Ἡρδ. Ζ, 188).

Ἰππαρέτη, Ἀθηναία, θυγάτηρ τοῦ Καλλίου, γυνὴ τοῦ Ἀλκιβιάδου (Πλούτ.).

Ἰππαρῆνος, 1) εἰς τῶν ἐπισήμων Συρακουσίων, πατὴρ τοῦ Δίωνος καὶ τῆς Ἀριστομάχης, δευτέρας γυναικὸς τοῦ τυράννου Διονυσίου τοῦ πρεσβυτέρου (Αἰλ.). — 2) Υἱὸς

Διονυσίου τοῦ πρεσβυτέρου, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Δίωνος τὴν ἀρχὴν καταλαβὼν, ἀπολύτως κυβερνήσας καὶ εἰτα φονευθεὶς ὑπὸ τῶν Συρακουσίων (Αἰλ. Π. I, B, 41).

Ἰππία, ἐλέγετο πολλαχού ἡ Ἀθηναῶς ὡς πρώτη διδάξασα τὸ ζευγνύειν ἵππους (Ἀρκ.), ἥ διότι εἰς τὴν Γίγαντομαχίαν τὸ πρῶτον ὤρμησε κατὰ τοῦ Γίγαντος Ἐγκελάδου ἐπὶ ἄρματος συρομένου ὑπὸ ἵππων (Παυσ. Ἀρκ. 47).

Ἰπποδάμεια, 1) ἡ ἄλλως Βρισηὶς (Σχλ. Ὀμ. Τλ. Α, 184). — 2) Γυνὴ τοῦ Ἀμύντορος, βασιλέως τοῦ Ὀρμηνίου, μήτηρ τοῦ Φοίνικος (Ὀμ. Τλ. I, 448). — 3) Θεράπινα τῆς Πηνελόπης ἐν Ἰθάκῃ (Ὀμ. Ὀδ. Σ, 182). — 4) Δύο τῶν Δαναϊδῶν, φονεύσασαι τοὺς μνηστήρας αὐτῶν Ἰστρον καὶ Διοκορύστην (Ἀπλλδ. Β, I, 4).

Ἰπποδάετος, ἐπίθετον ὅς ἔειχε ναὸν ὁ Ἡρακλῆς ἐν Βοιωτίᾳ, ἐθα ἔδεσε τοὺς ἵππους τῶν Ὀρχομενίων, θελόντων νὰ ὀρμήσωσι διὰ νυκτὸς κατὰ τῶν Θηδῶν (Παυσ. Βοιωτ. 25).

Ἰπποθουωντίς, μία τῶν δέκα ἀττικῶν φυλῶν, ἐπώνυμος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ποσειδῶνος.

Ἰπποκλείδης, υἱὸς Τισάνδρου, εἰς τῶν ἐπισημωτέρων νέων τῶν Ἀθηναίων, ἀπελθὼν εἰς Σικυῶνα ὡς εἰς τῶν μνηστήρων τῆς θυγατρὸς τοῦ Κλεισθένους. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀσέμνως ἐχόρευεν, ὁ Κλεισθένης ἤρνηθη νὰ τὸν περιλάβῃ μετὰ τῶν συναγωνιζομένων, ὅτε καὶ αὐτὸς ἀπεκρίθη τὸ μεῖναν εἰς παρσιμίαν, «οὐ φροντίς Ἰπποκλείδης» (Ἡρδ. ΣΤ, 126—9. — Λουκ. Ἡρακλ. Η).

Ἰππόποδες, λαὸς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Σαρματίας (Διον. Περγ. 310).

Ἰππων, φιλόσοφος ἐκ τῆς νήσου Μήλου, ὡς ἄθεος κατηγορηθεὶς (Αἰλ. Π. I, B, 31).

Ἰππῶν, 1) ὁ βασιλικὸς, διότι ὁ Μασσινίσας κατέστησε τὴν πόλιν ταύτην πρωτεύουσαν τῆς Νουμιδίας. Ἐκεῖτο δ' ἐντὸς κόλπου εἰς τῆς χώρας τὰ βόρεια, ἦν κτίσμα τῶν Τυρίων, καὶ εἰτα ἐκλήθη καὶ Ἰππῶν

(ἡ), γενομένη καὶ ῥωμαϊκὴ ἀποικία (Στρεβ.) IZ, 832. — Sall. Jug. XIX. — Liv. XXXIX, 3, 32). Παρὰ τῇ πόλει ἦσαν πλούσια σιδηρωρυχεῖα. Τῷ 480 μ. Χ. προσεβλήθη ὑπὸ τῶν Βανδάλων. Ἐπὶ τῆς πολιτοκίας ἀπέθανεν ὁ ἐπίσκοπος αὐτῆς Αὐγουστίνος· εἰτα δὲ, κυριευθεῖσα κατεστράφη. Ἐρείπια σώζονται εἰς τὴν νῆ. Βόναν. — 2) Ἰππῶν Διάρρυτος, ἡ Ζάρρυτος, εἰς τὴν Ζευγτανίαν τῆς Ἀφρικῆς, μεταξύ βαθέος κόλπου, καὶ λίμνης· Τυρίων ἀποικία, ὄχυρά, καὶ ἐπὶ Ῥωμαίων πόλις ἐλευθέρα (Mel I, 7, 2. — Pl. Ep. IX 33. — Ar. VIII, 110). — 3) Πόλις ἐν τῇ Ταρρακωνικῇ Ἰσπανίᾳ ἀνατολικῶς τοῦ Τολέτου, καὶ ἄλλη ὁμώνυμος νοτίως τοῦ Βαίτιος ποταμοῦ (Liv. XXXIX, 30).

Ἰρος, 1) ἐπαίτης ἐν Ἰθάκῃ, πρὶν Ἀρναος καλούμενος, τρωθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὀδυσσεως καὶ ἐκδιωχθεὶς τῆς οἰκίας του, εἰς τὴν οἱ μνηστήρες τὸν εἶχον εἰσαγάγει (Ὀμ. Ὀδ. Σ, 239). — 2) Υἱὸς τοῦ Ἀκτορος, πατὴρ τοῦ Εὐρυτίωνος, καθαρίσας τὸν Πηλέα ἀπὸ τοῦ φόνου τοῦ ἀδελφοῦ του (Ἀπλλν. Ῥδ. Α, 72. — Λύτ. Λιβ. 38).

Ἰαίγονος, γλύπτης ἐν Περγάμῳ, συνεργάτης τοῦ Πυρομάχου (Ἡδ.) ἐν ὄλ. 130.

Ἰσμηναίς, 1) Ἑλλην συγγραφεὺς, γράψας περὶ λίθων (Pl.). — 2) Ἐπίσημος αὐλητὴς ἐκ Θιάδης τῆς Βοιωτίας (Αἰλ. Π. 7, Δ, 16).

Ἰτυς, κατ' ἄλλην ἀντίληψιν τοῦ περὶ Ἰτυλοῦ μύθου, υἱὸς Τηρεως καὶ Πρόκνης, θυσιασθεὶς ἐπίσης ὑπ' αὐτῆς, μετὰ τῆς ἀδελφῆς τῆς Φιλομήλης ἐν μανίᾳ ζήλοτυπία, καὶ παρατεθεὶς εἰς βρώσιν εἰς τὸν πατέρα του. Ὅτε δὲ κατεδίωξεν αὐτὴν ὁ Τηρεὺς ἵνα τὴν φονεύσῃ, μετεμορφώθησαν ἐκεῖνος μὲν εἰς ἐποπα, αἱ δ' ἀδελφαὶ εἰς χελιδόνα καὶ ἀηδόνα, καὶ ὁ Ἰτυς εἰς τὸ ὁμώνυμον πτηνὸν (Αἰσχλ. Ἀγμ. 1156. — Σφκλ. Ἡλ. 148).

Ἰουξ, θυγάτηρ τοῦ Πανὸς καὶ τῆς Ἥρας, θεράπεινα τῆς Ἰουξ, ὑπὸ τῆς Ἥρας εἰς πτηνὸν μεταμορφωθείσα διότι διὰ γοητειῶν

ἐξήγειρε τὸν ἔρωτα τῆς Ἰνοῦς πρὸς τὸν Δία (Σχλ. Θεοκρ. Β, 17. — Σουίδ.).

Ἰφικλος, 1) υἱὸς τοῦ Φυλάκου καὶ τῆς Κλεομένης, βασιλεὺς τῆς Φυλάκης ἐν Θεσσαλίᾳ, περίφημος διὰ τὴν ὠκυποδίαν, εἰς τῶν Ἀργοναυτῶν (Ἀπλλν. Ῥδ. Α, 42). — 2) Υἱὸς τοῦ Θεστίου, ἀργοναύτης καὶ αὐτὸς, καὶ ἐκ τῶν θηρευτῶν τοῦ Καλυδωνίου κάπρου (Ἀπλλν. Ῥδ. Α, 201).

Ἰφινόη, 1) θυγάτηρ τοῦ Προίτου καὶ

τῆς Σθενειόας, ἐν μανίᾳ ἀποθανοῦσα (Ἀπλλδ. Β. 2, 2). — 2) Θυγάτηρ τοῦ Ἀλκαθόου, ἄγαμος ἀποθανοῦσα, εἰς ἣν αἱ νέαι νύμφαι ἐν Ἀττικῇ προσέφερον τὴν κόμην των (Παυσ. Α, 43). — 3) Θυγάτηρ τοῦ Νίσου, γυνὴ Μεγάρου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Προσειδῶνος (Παυσ. Α, 39). — 4) Γυνὴ τις Λημνία, θεράπαινα τῆς Ὑψιπύλης, φονεύσασα τὸν ἄνδρα τῆς, καὶ ἔχουσα κρυφίας σχέσεις μετὰ τῶν Ἀργοναυτῶν (Ἀπλλν. Ῥδ. Α, 702).

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΛΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Σελ.	141.	Ἀσπασία.	Στ.	9.	Εἰς «ἐν Ἀθήναις», πρόσθετος, «ἐνθα ἐδίδασκε τὴν ῥητορικὴν (Πλάτ. Μενέξ.)».
»	930.	Πατροκλῆς.	»	2)	Ἀντὶ «Υἱὸς ἀδελφοῦ». γρ. «ἀδελφὸς ὁμομήτριος.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΔΕΥΤΕΡΩ ΤΟΜΩ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΚΟΝΩΝ ΚΑΙ ΧΑΡΤΩΝ

Ν

636	Νάβλα.....	Σελ.	723
637	Νάγιδος νόμισμα.....	"	723
638	Νάνος εικόν 1.....	"	723
639	" " 2.....	"	724
640	Ναός εικόν 1.....	"	725
641	" " 2.....	"	726
642	" " 3.....	"	726
643	" " 4.....	"	727
644	" " 5.....	"	727
645	Νάρθηξ.....	"	758
646	Ναυμαχία.....	"	731
647	Ναυμαχίαι.....	"	734
648	Ναῦς εικόν 1.....	"	736
649	" " 2.....	"	736
650	" " 3.....	"	736
651	" " 4.....	"	737
652	" " 5.....	"	738
653	" " 6.....	"	738
654	" " 7.....	"	739
655	Νεάπολις.....	"	742
656	Νεβρίς.....	"	743
657	Νεμαύσου νόμισμα.....	"	745
658	" γέφυρα.....	"	746
659	Νεμέα.....	"	746
660	Νέμεσις.....	"	747
661	Νερούα νόμισμα.....	"	748
662	Νέρωνος νόμισμα.....	"	750

663	Νεωκόρος.....	Σελ.	752
664	Νεώριον ..	"	753
665	Νηΐθ.....	"	754
666	Νικαίας νόμισμα.....	"	756
667	Νίκη εικόν 1.....	"	757
668	" " 2.....	"	758
669	Νικομηδείας νόμισμα.....	"	760
670	Νικομήδους νόμισμα.....	"	760
671	" ".....	"	760
672	Νικοπόλεως νόμισμα.....	"	761
673	Νιόβη εικόν 1.....	"	764
674	" θυγάτηρ.....	"	764
675	Νιοβίδης 1.....	"	765
676	" " 2.....	"	765
677	Νότος.....	"	770
678	Νουκερίας νόμισμα.....	"	770
679	" ".....	"	771
680	Νύσης νόμισμα.....	"	774

Ξ

681	Ξάνθου μνημείον.....	"	777
682	Ξένια.....	"	779
683	Ξιφομάχαιρα εικόν 1.....	"	788
684	" " 2.....	"	788
685	Ξίφος εικόν 1.....	"	788
686	" " 2.....	"	789
687	" " 3.....	"	789
688	" " 4.....	"	789

689	Εἶδος εἰκόν 5.....	Σελ.
690	Ευστής	"

Ο

691	Ὁβελίσκος εἰκόν 1.....	"
692	" " 2.....	"
693	Ὁγκος.....	"
694	Ὁδησοῦ νόμισμα	"
695	Ὁδυσεύς εἰκόν 1.....	"
696	" " 2.....	"
697	Ὁῶξ	"
698	Ὀίκος εἰκόν 1.....	"
699	" " 2.....	"
700	" " 3.....	"
701	" " 4.....	"
702	" " 5.....	"
703	" " 6.....	"
704	" " 7.....	"
705	" " 8.....	"
706	Οἶνέων	"
707	Οἰνιάδαι νόμισμα.....	"
708	Οἰνός νόμισμα.....	"
709	Οἶνος εἰκόν 1.....	"
710	" " 2.....	"
711	" " 3.....	"
712	Οἰνοχόη.....	"
713	Οἰνοχόος	"
714	Οἰσπόλος	"
715	Οἰωνός	"
716	Ὀκλαδίας	"
717	Ὀκρίδας	"
718	Ὀκταβίας νόμισμα 1.....	"
719	" " 2.....	"
720	Ὀκταβιανός	"
721	Ὀκτάφορον.....	"
722	Ὀκτίας νόμισμα.....	"
723	Ὀλμος.....	"
724	Ὀλπη	"
725	Ὀλυμπία	"
726	Ὀλύμπια	"
727	Ὀμηρος.....	"
728	Ὀμφάλη.....	"
729	Ὀμφαλός	"
730	Ὀνηλάτης	"
731	Ὀνος.....	"
732	Ὀξύβαφον.....	"
733	Ὀπας.....	"
734	Ὀπλα εἰκόν 1.....	"
735	" " 2.....	"

736	Ὀπλα εἰκόν 3.....	Σελ.	847
737	" " 4.....	"	488
738	" " 5.....	"	848
739	" " 6.....	"	848
740	" " 7.....	"	848
741	" " 8.....	"	849
742	" " 9.....	"	850
743	" " 10.....	"	850
744	" " 11.....	"	850
745	" " 12.....	"	851
746	" " 13.....	"	851
747	" " 14.....	"	851
748	Ὀπλιτοδρόμος	"	852
749	Ὀπλομάχος	"	852
750	Ὀρέστης.....	"	855
751	Ὀρθαγορίας νόμισμα.....	"	856
752	Ὀρβοσταδίας	"	857
753	Ὀρμιά	"	859
754	Ὀρνιθευτής	"	859
755	Ὀρύκτης	"	861
756	Ὀρφεύς.....	"	862
757	Ὀρχησις εἰκόν 1.....	"	863
758	" " 2.....	"	864
759	" " 3.....	"	845
760	" " 4.....	"	865
761	Ὀρχομενός νόμισμα.....	"	866
762	" εἰκόν 1.....	"	866
763	" " 2.....	"	866
764	Ὀῦγγία.....	"	869
765	Ὀῦς	"	870
766	Ὀχη εἰκόν 1.....	"	872
767	" " 2.....	"	872

Π

768	Παγκράτιον.....	"	873
769	Παίγνια εἰκόν 1.....	"	875
770	" " 2.....	"	875
771	" " 3.....	"	875
772	" " 4.....	"	876
773	" " 5.....	"	876
774	Πάλη εἰκόν 1.....	"	887
775	" " 2.....	"	887
776	" " 3.....	"	888
777	Παλλὰς Ἀθηναῖ εἰκόν 1...	"	891
778	" " 2.....	"	892
779	Πάμισος.....	"	893
780	Πάν ἀνάγλυφον.....	"	896
781	Παναθήναια εἰκόν 1.....	"	897
782	" " 2.....	"	898

783	Πανδοσίας νόμισμα.....	Σελ.	900	834	Πεντηκόντορος.....	Σελ.	958
784	Πάνθεον.....	"	902	835	Πέπλος εικόν 1.....	"	958
785	Πανοπλία.....	"	903	836	" " 2.....	"	959
786	Πανόρμου νόμισμα.....	"	904	837	Πέργαμον εικόν 1.....	"	960
787	Παντικαπαίου νόμισμα.....	"	905	838	" νόμισμα.....	"	960
788	Παραναθίς.....	"	906	839	" νόμισμα.....	"	960
789	Παρά δόρυ.....	"	906	840	Περίανδρος.....	"	963
790	Παραπέτασμα.....	"	908	841	Περίδελμα εικόν 1.....	"	965
791	Παράσημον.....	"	909	842	" " 2.....	"	965
792	Παραστάς εικόν 1.....	"	910	843	" " 3.....	"	965
793	" " 2.....	"	910	844	Περιβραχιόνιον.....	"	965
794	Παρθενών εικόν 1.....	"	913	845	Περίδειπνον.....	"	965
795	" " 2.....	"	914	846	Περίδεραιον.....	"	965
796	" " 3.....	"	914	847	Περίζωμα.....	"	965
797	" " 4.....	"	915	848	Περίκεφαλαία εικόν 1.....	"	966
798	" " 5.....	"	915	849	" " 2.....	"	966
799	" " 6.....	"	915	850	Περικλής.....	"	967
800	" " 7.....	"	916	851	Περικνημίς.....	"	971
801	" " 8.....	"	916	852	Περίνθοι νόμισμα.....	"	971
802	Πάριον νόμισμα.....	"	918	853	Περίπτερος.....	"	972
803	Πάρις εικόν 1.....	"	919	854	Περίρραντήριοι εικόν 1.....	"	972
804	" " 2.....	"	919	855	" " 2.....	"	972
805	Πάρμη εικόν 1.....	"	921	856	Περισκελὶς εικόν 1.....	"	972
806	" " 2.....	"	921	857	" " 2.....	"	973
807	Παρνασσός.....	"	922	858	Περίστρωμα.....	"	973
808	Πάρου νόμισμα.....	"	925	859	Περιστύλιον.....	"	973
809	Παρυφή.....	"	926	860	Περισφύριον.....	"	974
810	Πασαργάδαι (τάφος Κύρου).....	"	927	861	Περόνη.....	"	975
811	Παρωτίς.....	"	928	862	Περσεύς εικόν 1.....	"	976
812	Παστοφόροι.....	"	929	863	" " 2.....	"	976
813	Παταγεῖον.....	"	929	864	" " 3.....	"	973
714	Πατρῶν νόμισμα.....	"	930	865	Περσεφόνη.....	"	978
815	Πάτροκλος.....	"	930	866	Πέτασος εικόν 1.....	"	984
816	Πέδιλα.....	"	936	867	" " 2.....	"	984
817	Πειραιεύς.....	"	939	868	Πεττεία.....	"	986
818	Πειρίθοος εικόν 1.....	"	940	869	Πήγασος νόμισμα.....	"	987
819	" " 2.....	"	940	870	" δακτυλιόλιθος.....	"	988
820	" " 3.....	"	941	871	Πηδάλιον εικόν 1.....	"	988
821	" " 4.....	"	941	872	" " 2.....	"	988
822	Πεισάνδρου (ἄγαλ. Ἡρακλέους).....	"	942	873	Πηλεὺς.....	"	989
823	Πελασγικόν εικόν 1.....	"	945	864	Πηνελόπη.....	"	990
824	" " 2.....	"	945	875	Πήρα.....	"	991
825	Πέλεκος.....	"	946	876	Πιθάκη.....	"	992
826	Πελεκηφόρος.....	"	946	877	Πίλος εικόν 1.....	"	992
827	Πελίκη.....	"	947	878	" " 2.....	"	992
828	Πέλλης νόμισμα.....	"	947	879	" " 3.....	"	992
829	Πελλήνης.....	"	947	880	Πίναξ εικόν 1.....	"	993
830	Πέλοψ.....	"	954	881	" " 2.....	"	993
831	Πέλητη.....	"	955	882	" " 3.....	"	993
832	Πενθεσλεια.....	"	956	883	Πινθαρος.....	"	994
833	Πεντάσπαστος.....	"	957	884	Πιτωδάρου νόμισμα.....	"	995

885	Πλαγγών.....	Σελ.	1001	936	Προκόμιον εικών 2.....	Σελ.	1078
886	Πλαγιάυλος.....	"	1002	937	Προμηθεύς.....	"	1080
887	Πλαστική εικών 1.....	"	1003	938	Προπνιγείον.....	"	1083
888	" " 2.....	"	1004	939	Προπύλαια εικών 1.....	"	1083
889	" " 3.....	"	1009	940	" " 2.....	"	1084
890	" " 4.....	"	1009	941	Προσγναθίδιον.....	"	1085
891	Πλάστιγξ.....	"	1013	942	Προσκήνιον.....	"	1085
892	Πλάταια χάρτης εικών 1.....	"	1013	943	Προσκύνησις.....	"	1086
893	" νόμισμα " 2.....	"	1014	944	Πρόστυλος.....	"	1087
894	" ναός " 3.....	"	1014	945	Πρόσωπον εικών 1.....	"	1087
895	Πλάτων.....	"	1015	946	" " 2.....	"	1087
896	Πλήκτρον.....	"	1021	947	" " 3.....	"	1088
897	Πλήμνη.....	"	1021	948	" " 4.....	"	1088
898	Πλίνθος εικών 1.....	"	1021	949	Προυσίον νόμισμα 1.....	"	1089
899	" " 2.....	"	1021	950	" " 2.....	"	1089
900	" " 3.....	"	1022	951	Πρόχοος.....	"	1090
901	Πλοῖον.....	"	1022	952	Πρύμνη.....	"	1090
902	Πλοῦτος.....	"	1024	953	Πρώρα.....	"	1091
903	Πνύξ.....	"	1026	954	Πρωράτης.....	"	1091
904	Ποδήρης χιτών.....	"	1027	955	Πτερινιστήρ.....	"	1091
905	Ποδονιπτήρ.....	"	1027	956	Πτερόπους.....	"	1095
906	Πολιορκία εικών 1.....	"	1030	957	Πτέρυγες εικών 1.....	"	1095
907	" " 2.....	"	1032	958	" " 2.....	"	1095
908	" " 3.....	"	1032	959	Πτερωτόν.....	"	1096
909	" " 4.....	"	1033	960	Πτολεμαίου νόμισμα 1.....	"	1096
910	" " 5.....	"	1033	961	" " 2.....	"	1098
911	Πολύκληιτος εικών 1.....	"	1050	962	" " 3.....	"	1099
912	" " 2.....	"	1050	963	" " 4.....	"	1099
913	" " 3.....	"	1051	964	" " 5.....	"	1100
914	Πολύμυθος.....	"	1053	965	" " 6.....	"	1100
915	Πομπηία εικών 1.....	"	1056	966	" " 7.....	"	1101
916	" " 2.....	"	1057	967	Πύσον εικών 1.....	"	1104
917	Πόρπη εικών 1.....	"	1060	968	" " 2.....	"	1104
918	" " 2.....	"	1060	969	Πτωχός.....	"	1104
919	Ποσειδών εικών.....	"	1062	970	Πυγμαχός.....	"	1105
920	" νόμισμα 1.....	"	1062	971	Πυελίς.....	"	1106
921	" " 2.....	"	1062	972	Πύλη εικών 1.....	"	1113
922	Ποσειδών ἄγαλμα.....	"	1063	973	" " 2.....	"	1113
923	Ποσειδωνία.....	"	1064	974	Πύλος.....	"	1114
924	Ποτήρ.....	"	1065	975	Πύκτης.....	"	1115
925	Ποῦς.....	"	1066	976	Πυξίς.....	"	1115
926	Πραίσου νόμισμα.....	"	1066	977	Πυρά εικών 1.....	"	1116
927	Πραξιτέλης εικών 1.....	"	1068	978	" " 2.....	"	1116
928	" " 2.....	"	1069	979	Πυράγρα εικών 1.....	"	1116
929	" " 3.....	"	1069	980	" " 2.....	"	1116
930	" " 4.....	"	1070	981	Πυραμίς.....	"	1117
931	Πρίστις.....	"	1073	982	Πύργος εικών 1.....	"	1118
932	Πρίων εικών 1.....	"	1073	983	" " 2.....	"	1118
933	" " 2.....	"	1073	984	" " 3.....	"	1118
934	Πρόθυρον.....	"	1076	985	Πυριατήριον.....	"	1119
935	Προκόμιον εικών 1.....	"	1078	986	Πύργος εικών.....	"	1120

987	Πυρρίχη.....	Σελ.	1120
988	Πύρρος.....	»	1121
989	Πώγων.....	»	1125
990	Πῶμα.....	»	1125

P

991	Ῥαβδίον εἰκὼν 1.....	»	1126
992	» » 2.....	»	1126
993	Ῥαβδοῦχος.....	»	1126
994	Ῥαβδώσεις εἰκὼν 1.....	»	1126
995	» » 2.....	»	1127
996	Ῥαφίς.....	»	1130
997	Ῥιζάγρα.....	»	1136
998	Ῥιπίς εἰκὼν 1.....	»	1137
999	» » 2.....	»	1138
1000	Ῥόπαλον εἰκὼν 1.....	»	1141
1001	» » 2.....	»	1142
1002	» » 3.....	»	1142
1003	Ῥόπτρον εἰκὼν 1.....	»	1142
1004	» » 2.....	»	1142
1005	Ῥυθμός εἰκὼν 1.....	»	1143
1006	» » 2.....	»	1144
1007	» » 3.....	»	1144
1008	» » 4.....	»	1145
1009	» » 5.....	»	1145
1010	Ῥυκάνη.....	»	1146
1011	Ῥυμός.....	»	1146
1012	Ῥυταγωγεύς.....	»	1147
1013	Ῥυτήρ.....	»	1147
1014	Ῥυτὸν κέρας.....	»	1147
1015	Ῥώμη εἰκὼν 1.....	»	1148
1016	» » 2.....	»	1150
1017	» » 3.....	»	1153
1018	» » 4.....	»	1156
1019	» » 5.....	»	1157
1020	» » 6.....	»	1157
1021	» » 7.....	»	1158
1022	» » 8.....	»	1159
1023	Ῥωμύλου νόμισμα.....	»	1160

Σ

1024	Σάγμα.....	»	1164
1025	Σάγος.....	»	1164
1026	Σαγούντου νόμισμα.....	»	1164

1027	Σακκίον.....	Σελ.	1166
1028	Σάκκος.....	»	1166
1029	Σαλαμίνος χάρτης 1.....	»	1167
1030	» νόμισμα 2.....	»	1168
1031	Σαλαπίας νόμισμα.....	»	1168
1032	Σάλπιγξ εἰκὼν 1.....	»	1171
1033	» » 2.....	»	1171
1034	Σάλων.....	»	1171
1035	Σαμβύκη εἰκὼν 1.....	»	1172
1036	» » 2.....	»	1172
1037	Σάμης νόμισμα.....	»	1173
1038	Σαμβούκη.....	»	1173
1039	Σάμου νόμισμα.....	»	1174
1040	Σαμοσάτων νόμισμα.....	»	1175
1041	Σανίς.....	»	1176
1042	Σάρδεων νόμισμα.....	»	1179
1043	Σάρισσα.....	»	1180
1044	Σαρκοφάγος.....	»	1181
1045	Σάρωθρον.....	»	1183
1046	Σατράπης.....	»	1185
1047	Σάτυροι εἰκὼν 1.....	»	1187
1048	» » 2.....	»	1187
1049	Σαυροκτόνος.....	»	1189
1050	Σαυρωτήρ.....	»	1189
1051	Σαγέστης νόμισμα.....	»	1190
1052	Σελινός.....	»	1191
1053	Σειραφόρος.....	»	1191
1054	Σειρομάστης.....	»	1192
1055	Σεῖστρον.....	»	1192
1056	Σέλης νόμισμα.....	»	1192
1057	Σελευκείας νόμισμα 1.....	»	1193
1058	» » 2.....	»	1193
1059	Σελεύκου νόμισμα 1.....	»	1194
1060	» » 2.....	»	1195
1061	» » 3.....	»	1196
1062	» » 4.....	»	1196
1063	» » 5.....	»	1196
1064	Σελινοῦντος νόμισμα.....	»	1197
1065	» εἰκὼν 1.....	»	1197
1066	» » 2.....	»	1198
1067	Σηκός.....	»	1201
1068	Σήκωμα.....	»	1201
1069	Σημαία εἰκὼν 1.....	»	1201
1070	» » 2.....	»	1201
1071	» » 3.....	»	1201
1072	» » 4.....	»	1202
1073	Σιβύνη.....	»	1206
1074	Σίδης νόμισμα.....	»	1207
1075	Σικελίας ».....	»	1208
1076	» εἰκὼν.....	»	1210
1077	Σίκινις.....	»	1211

1078 Σικά.	Σελ.	1211	1129 Στέφανος εικόν 3.	Σελ. 5.	1265
1079 Σικυνιάς νόμισμα.	"	1212	1130 " " 4.	"	1265
1080 Σίμβλος εικόν 1.	"	1214	1131 " " 5.	"	1265
1081 " " 2.	"	1214	1132 " " 6.	"	1266
1082 Σινώπης νόμισμα.	"	1216	1133 " " 7.	"	1266
1083 Σίφνου	"	1220	1134 " " 8.	"	1266
1084 Σίφων εικόν 1.	"	1220	1135 " " 9.	"	1266
1085 " " 2.	"	1220	1136 Στήλαι.	"	1237
1086 " " 3.	"	1221	1137 Στήριγξ.	"	1266
1087 Σκαλμός.	"	1221	1138 Στεγγίς.	"	1269
1088 Σκάμμα.	"	1222	1139 Σταχ εικόν 1.	"	1269
1089 Σκάφη εικόν 1.	"	1223	1140 " " 2.	"	1270
1090 " " 2.	"	1223	1141 Στρεπτός.	"	1279
1091 Σκέπαρνον.	"	1223	1142 Στρογγύλη ναυς.	"	1279
1092 Σκῆπτρον εικόν 1.	"	1225	1143 Στρόμβος.	"	1279
1093 " " 2.	"	1225	1144 Στροφεύς εικόν 1.	"	1280
1094 " " 3.	"	1225	1145 " " 2.	"	1280
1095 " " 4.	"	1225	1146 Στρωμνή.	"	1281
1096 Σκιάδιον.	"	1226	1147 Στυλοβάτης.	"	1281
1097 Σκόπα ἄγαλμ. Ἀπόλλωνος	"	1230	1148 Στυμφάλου νόμισμα.	"	1281
1098 " 3 συμπλγ. Νιοβιδῶν	"	1232	1149 Συβάρεως νόμισμα.	"	1284
1099 Σκοπιά.	"	1233	1150 Συγκυπται.	"	1285
1100 Σκοτία.	"	1233	1151 Συμπόσιον.	"	1290
1101 Σκύβαι.	"	1234	1152 Συνωρίς εικόν 1.	"	1292
1102 Σκυτοτόμου ἔργαλ.	"	1239	1153 " " 2.	"	1292
1103 Σκύφος.	"	1239	1154 Συρακουσῶν χάρτ. εικόν 1	"	1293
1104 Σμίλη.	"	1240	1155 " " 2	"	1294
1105 Σμινύη.	"	1241	1156 " " 3	"	1294
1106 Σμύρνης νόμισμα.	"	1241	1157 " νόμισμα 4	"	1294
1107 Σόλων	"	1212	1158 " " 5	"	1295
1108 Σολοῦντος	"	1243	1159 " " 6	"	1295
1109 Σούνιον.	"	1246	1160 " " 7	"	1296
1110 Σοφοκλῆς.	"	1250	1161 Συριγξ.	"	1298
1111 Σπάθη εικόν 1.	"	1251	1162 Συρμα.	"	1298
1112 " " 2.	"	1252	1163 Συστυλας.	"	1300
1113 Σπάρτης κενονάφιον.	"	1254	1164 Σφαίρα.	"	1300
1114 Σπαρτιάτις.	"	1257	1165 Σφαιρωτήρ.	"	1300
1115 Σπείρα.	"	1258	1166 Σφενδόνη εικόν 1.	"	1301
1116 Σπλαγχνοσκόπος.	"	1259	1167 " " 2.	"	1301
1117 Σπονδή.	"	1259	1168 Σφιγξ.	"	1302
1118 Σπυρίς.	"	1260	1169 Σφυρηλασία εικόν 1.	"	1303
1119 Σταδίου.	"	1260	1170 " " 2.	"	1303
1120 Σταθμός εικόν 1.	"	1261	1171 " " 3.	"	1303
1121 " " 2.	"	1261	1172 " " 4.	"	1304
1122 Σταλῆς.	"	1261	1173 Σχεδία.	"	1304
1123 Στάμνος.	"	1262	1174 Σχοινοβάτης.	"	1305
1124 Στατήρ.	"	1262	1175 Σωκράτης.	"	1307
1125 Στέμμα εικόν 1.	"	1263	1176 Σωλὴν εικόν 1.	"	1309
1126 " " 2.	"	1263	1177 " " 2.	"	1309
1127 Στέφανος εικόν 1.	"	1264	1178 Σωσικλέους ἄγαλμ.	"	1311
1128 " " 2.	"	1264			

Τ

1179	Ταίναρον.....	Σελ.	1314	1225	Τοῖχος εἰκὼν 2.....	Σελ.	1370
1180	Ταινία εἰκὼν 1.....	"	1315	1226	" " 3.....	"	1370
1181	" " 2.....	"	1315	1227	Τολύπη.....	"	1372
1182	Τάλαρος.....	"	1316	1228	Τόμιος νόμισμα.....	"	1372
1183	Τανάγρας νόμισμα.....	"	1318	1229	Τόξον εἰκὼν 1.....	"	1373
1184	" εἰκὼν.....	"	1318	1230	" " 2.....	"	1373
1185	Τάπης εἰκὼν 1.....	"	1322	1231	" " 3.....	"	1373
1186	" " 2.....	"	1323	1232	" " 4.....	"	1573
1187	Ταρσός εἰκὼν 1.....	"	1325	1233	" " 5.....	"	1373
1188	" " 2.....	"	1325	1234	Τορευτική.....	"	1374
1189	" " 3.....	"	1325	1235	Τορύνη.....	"	1375
1190	" " 4.....	"	1325	1236	Τρατανοῦ νόμισμα.....	"	1379
1191	Ταρσοῦ νόμισμα.....	"	1326	1237	" στήλη.....	"	1380
1192	Τούγετος.....	"	1327	1238	Τράλλεων νόμισμα.....	"	1350
1193	Ταυρίσκου σύμπλεγμα.....	"	1328	1239	Τράπεζα εἰκὼν 1.....	"	1381
1194	Τάφος εἰκὼν 1.....	"	1331	1240	" " 2.....	"	1381
1195	" " 2.....	"	1332	1241	" " 3.....	"	1381
1196	" " 3.....	"	1332	1242	Τρίαινα εἰκὼν 1.....	"	1383
1197	" " 4.....	"	1333	1243	" " 2.....	"	1383
1198	Τεάνου νόμισμα.....	"	1334	1244	Τρίβολος εἰκὼν 1.....	"	1386
1199	Τεγεάτιδος νόμισμα.....	"	1335	1245	" " 2.....	"	1386
1200	Τέθριππον.....	"	1336	1246	Τρίβων.....	"	1386
1201	Τεῖχος εἰκὼν 1.....	"	1337	1247	Τρίγλυφος.....	"	1386
1202	" " 2.....	"	1337	1248	Τρίγωνον.....	"	1387
1203	" " 3.....	"	1338	1249	Τρίηρης.....	"	1338
1204	Τελαμών.....	"	1339	1250	Τρίκλινον.....	"	1389
1205	Τέμπη χάρτης.....	"	1343	1251	Τρίδος.....	"	1390
1206	Τενέδου νόμισμα.....	"	1344	1252	Τριπόλεως νόμισμα 1.....	"	1390
1207	Τέρετρον εἰκὼν 1.....	"	1345	1253	" " 2.....	"	1391
1208	" " 2.....	"	1345	1254	Τρίπους εἰκὼν 1.....	"	1391
1209	Τερίνης νόμισμα.....	"	1345	1255	" " 2.....	"	1392
1210	Τερμησσοῦ νόμισμα.....	"	1346	1256	Τριπτῆρ.....	"	1392
1211	Τετραδίδιον.....	"	1349	1257	Τρίσπαστος.....	"	1393
1212	Τετράστυλος.....	"	1349	1258	Τριτύα.....	"	1394
1213	Τετρήρης.....	"	1350	1259	Τρίτων.....	"	1394
1214	Τέω νόμισμα.....	"	1351	1260	Τριχολαβία.....	"	1395
1215	Τήβεννα.....	"	1352	1261	Τρόπαιον εἰκὼν 1.....	"	1395
1216	Τήγανον.....	"	1352	1262	" " 2.....	"	1396
1217	Τήμνου νόμισμα.....	"	1354	1263	Τροπός.....	"	1396
1218	Τήνου νόμισμα.....	"	1355	1264	Τροχός εἰκὼν 1.....	"	1397
1219	Τιάρα εἰκὼν 1.....	"	1355	1265	" " 2.....	"	1397
1220	" " 2.....	"	1356	1266	" " 3.....	"	1397
1221	Τιγράνου νόμισμα.....	"	1357	1267	" " 4.....	"	1398
1222	Τιθασσευτής.....	"	1358	1268	Τρυγητός.....	"	1398
1223	Τίρυνθος χάρτης.....	"	1366	1269	Τρύφωνος νόμισμα.....	"	1398
1224	Τοῖχος εἰκὼν 1.....	"	1370	1270	Τρωάδος νόμισμα.....	"	1399
				1271	Τύκος.....	"	1404
				1272	Τύλη.....	"	1404
				1273	Τύμβος.....	"	1405
				1274	Τύμπανον εἰκὼν 1.....	"	1405
				1275	" " 2.....	"	1405

1276	Τύμπανον εἰκὼν 3.....	Σελ.
1277	» » 4.....	»
1278	Τύπος.....	»
1279	Τυραννοκτόνοι.....	»
1280	Τύρου νόμισμα.....	»
1281	Τυφώνιον εἰκὼν 1.....	»
1282	» » 2.....	»
1283	Τύχη.....	»

Υ

1284	Υδραγωγεῖον.....	»
1285	Υδραυλικὰ ἔργα.....	»
1286	Υδραυλὶς.....	8
1287	Υδρία.....	»
1288	Υδροφόρια.....	»
1289	Υδροφόρος.....	»
1290	Υῖνις.....	»
1291	Υπαγκώνιον.....	»
1292	Υπαιθρος ναός.....	»
1293	Υπέρα.....	»
1294	Υπέρθυρον.....	»
1295	Υπερος.....	»
1296	Υπόδεσις εἰκὼν 1.....	»
1297	» » 2.....	»
1298	» » 3.....	»
1299	» » 4.....	»
1300	» » 5.....	»
1301	Υποθυμιάς.....	»
1302	Υπόκαυστον.....	»
1303	Υποπόδιον.....	»
1304	Υπουρίς.....	»
1305	Υρχη.....	»
1306	Υφντική.....	»
1307	Υψίζωνος.....	»

Φ

1308	Φαινόλης.....	»
1309	Φάκελλος εἰκὼν 1.....	»
1310	» » 2.....	»
1311	Φάλαγγες.....	»
1312	Φάλαρα εἰκὼν 1.....	»
1313	» » 2.....	»
1314	Φανός.....	»
1315	Φαρέτρα.....	»
1316	Φαρνάκου νόμισμα.....	»
1317	Φᾶρος.....	»

1405	1318 Φάρος.....	Σελ.	1446
1406	1319 Φάσηλος.....	»	1447
1407	1320 Φάτην εἰκὼν 1.....	»	1448
1408	1321 » » 2.....	»	1448
1409	1322 Φειδίου εἰκὼν 1.....	»	1450
1412	1323 » » 2.....	»	1450
1412	1324 » » 3.....	»	1451
1413	1325 » » 4.....	»	1452
	1326 Φερῶν νόμισμα.....	»	1453
	1327 Φιλιππουπόλεως νόμισμα...	»	1460
	1328 Φίλιππος εἰκὼν 1.....	»	1462
	1329 » » 2.....	»	1463
	1330 Φοῖνιξ εἰκὼν 1.....	»	1478
	1331 » » 2.....	»	1458
	1332 Φολιδωτὸς θώραξ.....	»	1479
	1333 Φορβεία εἰκὼν 1.....	»	1481
	1334 » » 2.....	»	1481
	1335 Φορεῖον.....	»	1481
	1336 Φορτηγὸς εἰκὼν 1.....	»	1482
	1337 » » 2.....	»	1482
	1338 Φῦχος.....	»	1488
	1339 Φῦσα.....	»	1492
	1340 Φωκὶς χάρτης Δελφ.....	»	1494

Χ

1441	Χαιρωνείας λέων.....	»	1500
1442	Χαλινός εἰκὼν 1.....	»	1501
1443	» » 2.....	»	1502
1444	» » 3.....	»	1502
1445	1345 Χαλκιδικόν.....	»	1503
1446	1346 Χαλκίδος χάρτης.....	»	1503
	1347 Χειράμαξα.....	»	1512
	1348 Χειρίδες.....	»	1512
	1349 Χειρονομία.....	»	1513
	1350 Χελώνη εἰκὼν 1.....	»	1514
	1351 » » 2.....	»	1514
	1352 Χέσπος πυραμὶς.....	»	1515
	1353 Χέρνιβον.....	»	1515
	1354 Χηνίσκος.....	»	1516
	1355 Χίμαιρα.....	»	1517
	1356 Χιόνιδος ἄγαλ.....	»	1518
	1357 Χιτῶν εἰκὼν 1.....	»	1519
	1358 » » 2.....	»	1519
	1359 » » 3.....	»	1519
	1360 » » 4.....	»	1519
	1361 » » 5.....	»	1519
	1362 » » 6.....	»	1519
	1363 Χλαῖνα.....	»	1520
	1364 Χλαμύς.....	»	1520

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1589

1365 Χοινίκη	Σελ.	1524	1369 Χύτρα εικών 1	»	1533
1366 Χοραύλης	»	1522	1370 » » 2	»	1533
1367 Χορεία	»	1522	1371 Χώνη	»	1534
1368 Χόρτα	»	1525			

Ψ

1372 Ψαλλίς	»	1535	1376 Ψευδισόδομος	»	1537
1373 Ψαλτήριον	»	1545	1377 Ψευδοδίπτερος	»	1537
1374 Ψάλτρια	»	1535	1378 Ψευδοπερίπτερος	»	1538
1375 Ψέλλιον	»	1536	1379 Ψῆφος	»	1539

1588
- 914
5 675

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

1891—1278.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

[illegible]

000

ΡΑ Ραγναβής, 'Αλέξανδρος Ρ.
ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ Τ.Β'

ἀριθ. χρ. 1393

Ἡμερομηνία
ἐπιστροφῆς

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

